DİJİTAL KÜTÜPHANE KANALI

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

https://rantey.org

Yedek ve Duyuru Kanallarımız
Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

• Telegram: https://t.me/birkitapbir

• WhatsApp Kanalımız : https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4IvMoc0Y

T. C.
4 NCİJ KOLORDU KOMUTANLIĞI NEZDİNDE KURULU
SIKIYÖNETİM 1 NUMARALI ASKERÎ MAHKEMESİ

Evrak No. : 1973/4
Esas No. : 1973/4 ANKARA
Karar No. : 1973/60 25.12.1973

DEV-GENÇ DAVASI GEREKÇELİ HÜKMÜ

A N K A R A
Gnkur. Bşk. lığı Basımevi
1 9 7 5

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

KISALTMALAR

F. K. F.	:	Fikir Kulüpleri Federasyonu
T. D. G. F.	:	Türkiye Devrimci Gençlik Federasyonu
Mrk. Yrt. Kıl.	:	Merkez Yürütme Kurulu
İ. B. Y. K.	:	İzmir Bölge Yürütme Kurulu
O. D. T. Ü.	:	Orta Doğu Teknik Üniversitesi
E. T. Y. Ö. O.	:	Erkek Teknik Yüksek Öğretmen Okulu
G. E. E.	:	Gazi Eğitim Enstitüsü
Z. F.	:	Ziraat Fakültesi
El-Fetih	:	El-Fetih Grubu
Yapı-İş	:	Yapı-İş Sendikası
İnş. Müh.	:	İnşaat Mühendisleri Odası
Münf.	:	Münferit Olaylar Klasörü
Ek. İd. G.	:	Ek İddianame ile Gelen Dosyalar
Tef. Ed G.	:	Tefrik Edilip Gelen Dosyalar
Tef. Ed. G.	:	Talimat Klasörü
D. T.	:	Duruşma Tutanakları
Y. K.	:	Yazışma Klasörleri
4K.	:	4 ncü Klasör
3D.	:	3 ncü Dosya
Tev. Tah.	:	Tevsii Tahkikat Klasörü
Sav. K.	:	Savunma Klasörü
D. D. D.	:	Demokratik Devrim Derneği
B. Y. K.	:	Bölge Yürütme Kurulu
M. D. D.	:	Millî Demokratik Devrim
T. H. K. O.	:	Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu
T. H. K. P.	:	Türkiye Halk Kurtuluş Partisi
Y. Ö. O.	:	Yüksek Öğretmen Okulu
E. Ü. F. Fak.	:	Ege Üniversitesi Fen Fakültesi
TİP	:	Türkiye İşçi Partisi
İ. P. S. D.	:	İşsizlik ve Pahalılıkla Savaş Derneği
İ. T. B. F.	:	İktisadî Ticarî Bilimler Fakültesi
M. N. P.	:	Millî Nizam Partisi
E. Ü. T. F.	:	Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi
S. B. F.	:	Siyasal Bilgiler Fakültesi
S. F. K.	:	Sosyalist Fikir Kulübü
İ. M. O.	:	İnşaat Mühendisler Odası
Y. T. O.	:	Yüksek Teknik Okulu
M. T. A. E.	:	Maden Tetkik Arama Enstitüsü
İ. T. Ü.	:	İstanbul Teknik Üniversitesi
T. M. T. F.	:	Türkiye Millî Talebe Federasyonu
D T. C. F.	:	Dil Tarih Coğrafya Fakültesi
S. D. D. F.	:	Sosyal Demokrat Dernekleri Federasyonu
İ. T. İ. F.	:	İktisadî Ticarî İlimler Fakültesi
İ. T. İ. A.	:	İktisadî Ticarî İlimler Akademisi
S. D. D.	:	Sosyal Demokrat Dernekleri
TÖYKO	:	Tüm Öğretmenler Yardımlaşma Kooperatifi
A. İ. D.	:	Amerikan İkmal Deposu

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

İÇİNDEKİLER

I nci KISIM

GİRİŞ

	Sayfa
Genel açıklama	3
Sanıkların tutukluluk ve nezaret tarihlerini gösterir çizelge	5
Gerekçeli hükmün klâsik başlığı	15
Sanıkların kimlikleri	20

II nci KISIM

USULE İLİŞKİN KONULAR

Mahkemenin kuruluşuna ilişkin itirazlar	41
Savunma hakkının kısıtlandığı iddiaları	44
Davaların birleştirilmesi birleştirilmemesi konuları	50
Duruşma inzibatı ile ilgili konular	52
Suçtan doğan zararların tazmini konusu	53
Bazı davaların DEV-GENÇ davasından tefrik edilmesi istemleri	53
Sanıkların duruşmada hazır bulunmaları konusu	56
Kısa karardan sonraki iki hukukî istem	57

III ncü KISIM

ESASA İLİŞKİN KONULAR

BİRİNCİ BÖLÜM

TEORİK İNCELEME

I

SOL DÜŞÜNCE VE FAALİYETLER

1. SOL DÜŞÜNCENİN ANLAM VE KAPSAMI:	61
A. Doktrinler tarihindeki çeşitli sol düşünceler	61
B. Bilimsel sosyalizm yahut marksizm	64
1. Sosyoloji ilmî yönünden marksizm	64
a. Metod konusu (marksist diyalektik)	64
b. Tarihi maddecilik	66
c. Sınıf mücadelesi	66

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Sayfa

2. Ekonomi ilmi yönünden marksizm 69
a. Aşırı marksistler 71
I. Sendikalistler 71
II. LENİN ve Bolşevizm 71
III. Mao Tse Tung ve Maoizm 74
b. Ilımlı marksistler ve sosyal demokrasi 76
C. Eleştiri yahut nedir ne değildir 78
D. Marksist Leninstlerin en çok saldırdıkları fikir sistemleri 84
1. Kapitalizm - Emperyalizm 84
2. Faşizm 85
3. Milliyetçilik 86
4. Kemalizm 86

2. KOMÜNİZMİN PROGRAMI NEDİR? ÇALIŞMA TARZI NASILDIR? 87
A. Genel olarak (Dünya'da) 87
1. Komünistlerin programları 87
2. Komünistlerin taktikleri 88
B. Özel olarak (Türkiye'de) 95
TARİH SÜRESİNDE TÜRKİYE'DE KOMÜNİZM 95
1. 1908 - 1920 DEVRESİ 96
a. Osmanlı Sosyalist Fırkası 96
b. Sosyal Demokrat Fırkası 96
c. Türkiye Sosyalist Fırkası 96
ç. Türkiye İşçi ve Çiftçi Fırkası 96
d. Amele Fırkası 97
2. 1920 - 1940 DEVRESİ 97
a. Yeşil Ordu 97
b. Hafi Türkiye Komünist Partisi ve Türkiye Halk İştirakiyyun Fırkası 98
c. Türkiye Komünist Partisi 99
ç. Danışıklı Türkiye Komünist Fırkası 99
d. Türkiye İşçi Sosyalist Fırkası ve Müstakil Sosyalist Fırkası 100
e. 29 Ekim 1923 ile 1940 yılları arasındaki Komünist faaliyetler 100
3. 1940 - 1960 DEVRESİ 100
a. İleri Gençlik Birliği 101

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Sayfa

b. İstanbul Yüksek Tahsil Gençliği Derneği 101
c. Türkiye Gençler Derneği 101
ç. 1950 Faaliyetleri ve Türk Barışseverler Cemiyeti 101
d. Türkiye Komünist Partisinin parti olarak legale çıkma gayretleri 101
e. 1951 - 1952 tutuklamaları 101
f. Vatan Partisi 102
g. Sosyalist Parti 102
4. 1960 - 12 Mart 1971 DEVRESİ 103
a. "Ant" Dergisi Çevresi 107
b. "Sosyalist" Dergisi Çevresi 107
c. "Devrim" Dergisi Çevresi 108
ç. Sosyalist devrim stratejisini benimseyen çevre 108
I. Türkiye İşçi Partisi (TİP) 108
a) Bölünmeden öncesi 108
b) Bölünmeden sonrası 109
II. Sosyalist Kürtçüler Grubu 109
III. Sendikacılar Grubu 110
IV. Bağımsız Sosyalizmi ve Aybar Grubu 110
a. Milli demokratik devrim ve bu stratejiyi benimseyen çevre 110
I. Sosyalist Aydınlık Çevresi 113
II. Proleter Devrimci Aydınlık Çevresi 113
III. Fikir Kulüpleri Federasyonu (FKF) 114
a) Kuruluş tarihçesi 114
b) Tüzüğüne göre FKF.'nin amaç ve kuruluşu 114
c) Çalışmaları 117
d) FKF.nin TCK.nun 141 nci Maddesinin Birinci Fıkrasında yazılı bir cemiyet (komünist bir cemiyet) niteliğinde olup olmadığı konusu 124
IV. T. Devrimci Gençlik Federasyonu (TDGF-DEV-GENÇ) ... 129
aa) TDGF.'nin (DEV-GENÇ)'in doğuşu 129
bb) Tüzüğüne göre TDGF.'nin amacı ve kuruluşu 130
cc) TDGF.'nin yapmış olduğu çalışmalar 140
1. Yönü bakımından TDGF.nin faaliyetleri 140
A. Üniversiteye yönelik faaliyetler 140

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Sayfa

B. İşçiye yönelik faaliyetler 143

C. Köye ve köylüye yönelik faaliyetler 145

2. Biçimi bakımından TDGF.nin faaliyetleri 149

A. Silâhlanma ve militan yetiştirme 148

B. Amerikan aleyhtarlığı 151

C. Anarşik ortam yaratma 153

Ç. Eğitim çalışmaları 155

D. Propaganda çalışmaları 156

Bildiriler 156

Afişler 160

Sloganlar 162

dd) TDGF.nin TCK.nun 141 nci Maddesinin Birinci Fıkrasında yazılı bir cemiyet (Komünist bir cemiyet) niteliğinde olup olmadığı konusu 167

1. Emperyalizm feodal kalıntılar ve işbirlikçi sermaye nedir 168

2. Millî demokratik devrim nedir? 170

3. Millî demokratik devrim savaşını veren aslında sosyalist gençlik ve gençlik örgütleridir. Bunlardan biri ve başlıcası (TDGF.-DEV-GENÇ)'tir 171

4. TDGF. bu savaşta önce gençliği bilimsel sosyalizm (yani komünizm) teorisiyle teçhiz edecektir 174

5. TDGF. amacına eğitim ve propaganda çalışmaları, toplantılar, gösterilen düzenleyerek, yayınlar yaparak, sergiler açarak ulaşacaktır 175

TEORİK İNCELEME

II

SANIKLARA UYGULANAN KANUN MADDELERİNİN AÇIKLANMASI

T.C.K.nun 141 nci Maddesi 191

T.C.K.nun 142 nci Maddesi 195

T.C.K.nun 146 ncı Maddesi 197

T.C.K.nun 159 ncu Maddesi 202

T.C.K.nun 168 nci Maddesi 206

T.C.K.nun 170 nci Maddesi 209

T.C.K.nun 258 nci Maddesi 212

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Sayfa

T.C.K.nun 296 ncı Maddesi 216
T.C.K.nun 311 nci Maddesi 221
T.C.K.nun 312 nci Maddesi 222
T.C.K.nun 466 ncı Maddesi 224
6136 Sayılı Kanunun 13 ncü ve 15 nci Maddeleri 225

İKİNCİ BÖLÜM

MADDÎ OLAYLARIN İNCELENMESİ VE SANIKLARIN KİŞİSEL SORUMLULUKLARI

Bütün sanıklar için ortak olan konularda açıklama 227
1. Sanıkların birçok olaylarının tek fiil kabul edilmesinin gerekçesi 227
2. Müsadere konusunda gerekçe 229
3. Emniyeti umumiye nezaretinin hesabında bir durum için gerekçe 231
4. Suç niteliğinde değişikliğin gerekçesi 231
Sanıkların hukukî durumları 236
1. TUNCER EŞSİZHAN 236
2. ERDOĞAN GÜÇBİLMEZ 239
3. MEHMET DEMİR 242
4. MUSTAFA KEMAL ÇAMKIRAN 247
5. HAKKI TUĞRUL ÇAKIN 250
6. SÜLEYMAN COŞKUN 253
7. AYDIN KARAGÖZOĞLU 255
8. SEMA KARAGÖZOĞLU 258
9. BİNGÖL ERDUMLU 259
10. ŞİRİN CEMGİL 261
11. MUSTAFA ÜNSAL 263
12. FİKRET BABUŞ 265
13. ERKAN BEZMEZ 267
14. KAMUS ÖZTÜRK 269
15. FEHMİ BUMİN GÜNERİ 270
16. MEHMET MUAMMER MENDERES 273
17. YÜCE NEBİ BAYRAK 274
18. ATİLLA SARP (TAM DEMOKRAT ATİLLA SARP) 275
19. İRFAN UÇAR 286

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Sayfa

20. AHMET BOZKURT 293
21. RUHİ KOÇ 298
22. TUNCAY ÇELEN 302
23. GÜN ZİLELİ 306
24. ORAL ÇALIŞLAR 307
25. ŞABAN İBA 307
26. HÜSEYİN YAVUZ 312
27. CEMAL SALMAN PAKOĞLU 317
28. LEVENT EREN 321
29. AKTAN İNCE 325
30. ERTAN ŞİMŞEK 328
31. ŞEREF GÜRLE 332
32. METİN AYÇİÇEK 337
33. HASAN NEBİL ERGÜN 339
34. ŞAKİR KEÇELİ 343
35. AZİZ EKŞİ 348
36. LATİF KARADAĞ 352
37. NİHAT ÖZOKTAY 354
38. SUAT ŞÜKRÜ KUNDAKÇI 356
39. ÖZGÜN NAS 366
40. SERDAR MUN 371
41. ÇELİK CESUR 375
42. MERİH CESSAN 379
43. MEHMET ÇAVUŞ 383
44. REHA PEKERTEN 396
45. NEDİM ÖZTAŞ 404
46. TUNCAY SEZER 420
47. HALİM BAHADIR 425
48. RAMAZAN KARAKALE 430
49. SAİM KOÇ 435
50. NEVZAT DEMİRBAŞ 437
51. AYHAN DİZLEK 442
52. VASIF ZEYTİNCİ 444
53. EDİP AKARSU 445

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Sayfa

54. ZEYNEL FAZLILAR 447
55. EMİN KEÇECİ 448
56. NECATİ ULUDAĞ 452
57. FERHAT SOYKAN 454
58. HAKKI BAHA PARS 456
59. MUTLU AYDIN 458
60. MUSTAFA ULUSOY 460
61. AYBEY TAKAN 463
62. TUNA AKINCILAR 465
63. BURHAN ATALAY 466
64. GALİP RENKLİDAĞ 468
65. İBRAHİM İLHANOĞLU 469
66. ŞEREF HOŞADAM 474
67. HÜSEYİN YANIK 476
68. KENAN KARBEK 477
69. ÖZKAN BAŞER 478
70. AHMET OFLU 480
71. TUFAN PEKİN 485
72. YILMAZ AKALIN 486
73. AHMET DİLAVER SÜMBÜLLER 488
74. SUAT KIZILYALLI 492
75. ALİ KARŞILAYAN 494
76. SEYHAN ERDOĞDU 494
77. TAYFUN MATER 496
78. HAMDİ HAVUŞÇUOĞLU 506
79. AKİN DİRİK 508
80. ŞÜKRÜ ATACAN 511
81. HALİL ÇELİMLİ 512
82. ABDURRAHMAN METİN ALTUĞ 514
83. SÜLEYMAN GÜNEY 516
84. ALİ ARTUN 518
85. BORA IŞIK 520
86. HASAN BARUTÇU 521
87. İLKER YILDIRIM 523
88. SAİT KOZACIOĞLU 524

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Sayfa

89. SALİH DEVECİ 528
90. MEHMET YÜCEL 529
91. TAYFUR CİNEMRE 531
92. MÜKREMİN NEŞELİ 533
93. TANER AKDOĞAN 534
94. MUSTAFA KAVRUK 535
95. MUHAMMET AŞIK 536
96. MEHMET TOKUL 538
97. BÜLENT VARGEL 539
98. AŞKIN KOCAÇİMEN 541
99. MELİH ALTINOKLAR 543
100. AHMET DİRİSU 545
101. AHMET KARAGÖCÜK 546
102. AYDINEL ALTINTAŞ 548
103. HÜSEYİN SÜNGER 549
104. ÇETİN ERİNÇ 551
105. TEOMAN GÖRAL 554
106. HÜSEYİN GÜRCAN 555
107. HASAN ÇOLAK 558
108. ÖNDER TUNCAALP 559
109. MEHMET EROĞLU 561
110. ŞEFİK ŞENEL 562
111. MEHMET ÖZDEMİR 565
112. CEMİL KAYA 569
113. FİKRİ AYTAN 571
114. FARUK DÖNGÖR 573
115. MUZAFFER YAZKURT 577
116. MEHMET İNCEL 579
117. MEHMET KORKUSUZ 581
118. SAVAŞ GÜVEZNE 583
119. HABİB DAĞAŞAN 586
120. YAŞAR KILIÇ 587
121. ADNAN ALTIPARMAK 588
122. MEHMET ALİ KABAKOĞLU 599

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Sayfa

123. SABRİ UYAR 603
124. AKİF ATASAYAN 607
125. HÜSEYİN AVKAN 611
126. CEM UYAR 615
127. FERİDUN TAMİRER 617
128. MUSTAFA USLU 620
129. ALİ KAPLAN 624
130. AHMET NERGİZ 637
131. RIFAT ÖZTÜRK 641
132. İBRAHİM SEVİMLİ 647
133. İBRAHİM HIZLIER 655
134. ZEKİ SARIHAN 658
135. CEVAT KARA 664
136. MUSTAFA TURAN 667
137. HALİL YAPAĞLI 670
138. VAHDET KADIOĞLU 673
139. ÖNER YAĞCI 677
140. AKAY AKTAŞ 681
141. CELAL POLAT 682
142. AYHAN SARIHAN 684
143. NACİYE ÖNCÜL 688
144. HİLMİ AKPINAR 688
145. İSMET TOPUZ 688
146. SAMİ ÜNVER 691
147. HAKAN TAŞKIRAN 694
148. TURAN KÜLAHOĞLU 695
149. ÇETİN ÖZKARAR 707
150. AKİN ÖZDEMİR 712
151. TİMUR ERKMAN 716
152. ŞEMSETTİN EVRENSEL 721
153. HÜSEYİN GÜRKAN 724
154. YUSUF UZUN 727
155. OKAN ALPAR 729
156. NAZIM ARSLAN 733
157. HASAN KÜÇÜKDERE 736
158. UĞUR ERGEN 737

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Sayfa

194. TEOMAN ERMETE 797
195. ALAADDİN ESENYEL 800
196. MUSTAFA İŞLER 802
197. BEHRAM YILDIZ 804
198. ALİ DEMİR 806
199. CELAL SARMAN 808
200. SEÇİM YILDIRIM 810
201. HASAN ŞANAL 812
202. ŞEMSETTİN BAŞEL 815
203. MEHMET CANTOSUN 817
204. SEMAY TANERİ 819
205. UĞUR KÖKTEN 823
206. İLKAY İZER 826
207. GÜNEY ÖZCEBE 828
208. ERMAN TAMUR 830
209. MEHMET ORMANCI 832
210. MEHMET ÖZPINAR 834
211. MEVLÜT BAYRAKTAR 836
212. AVNİ TOK 838
213. MUAMMER AKSOY 841
214. MUZAFFER ERDOST 848
215. HÜSEYİN TÜYSÜZ 849
216. FAHRİ DOĞU 849
217. ÖMER BALKÖSE 856
218. LOKMAN ŞAHİN 861
219. CÜNEYT OĞUZTÜZÜN 863
220. NECDET ŞÜKRÜ ÖZSABUNCU 866
221. ABDULLAH BURHAN GÜRCAN 866
222. MUZAFFER DOYUM 868
223. HİKMET ÖZDEMİR 873
224. SEDAT ÖZKOL 875
225. KAZIM BUDAK 880
226. ABDURRAHİM KORUKÇU 884
227. ÖMER FİKRET FETTULLAHOĞLU 886
228. ESİN AKDENİZ 887

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Sayfa

229. MEHMET ALİ CANBAZ 888
230. İRFAN CÜRE 889
231. M. RAMAZAN AKTOLGA 892
232. YUSUF KÜPELİ 898
233. ÇAĞATAY ANADOL 903
234. MUSTAFA ULUSOY 904
235. ERCAN ENÇ 904
236. HALİS ÖZKAN 904
237. OĞUZHAN MÜFTÜOĞLU 905
238. ERTUĞRUL KÜRKÇÜ 909
239. ZAFER KUTLU 925
240. OKTAY ETİMAN 932
241. AKTEKİN BERKMAN 935
242. SELİM GÜLTEKİN 937
243. ALİ BAŞPINAR 939
244. SEDAT KESİM 948
245. ABDULLAH BAŞARIR 955
246. PINAR ERDEMİL 960
247. İSMET DAL 962
248. BAYRAM ÇAM 965
249. FARUK YÜKSEL 968
250. HALİL İBRAHİM ABLAN 970
251. ALİ ÇİFTETEPE 973
252. ERTUĞRUL USLU 975
253. HÜSEYİN KUTLUTÜRK 977
254. IŞIK ALAMUR 980
255. SİNA ÇILADIR 984
256. SALİH VURAL 986
257. İLHAMİ AKMAN 986

IV ncü KISIM

1. HÜKÜM FIKRASI 991
2. MUHALEFET ŞERHLERİ 1059

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

I NCİ KISIM

GİRİŞ

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

GENEL AÇIKLAMA

DEV-GENÇ davası diye anılan Türkiye Devrimci Gençlik Federasyonu (TDGF) ve bu örgütün çeşitli yüksek öğrenim kurumlarındaki alt kuruluşları ile, örgütle uzaktan yakından ilişkisi bulunan, münferit olaylar hakkındaki kamu davası 26 Kasım 1971 tarihinde Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı nezdinde kurulu 1 No. numaralı Askerî Mahkemede açılmıştır.

31 Aralık 1971 tarihinde mahkememize intikal eden dava 88 klasör ve böyle bir dava için hiç de çok sayılmıyacak kadar, kemiyet ve keyfiyet itibariyle yüksek ve çeşitli, delil niteliğindeki zor alım eşyalarından oluşuyordu.

21 Şubat 1972 günü başlıyan duruşmalar, çoğu zaman haftada 4 gün ve günde hemen hemen aralıksız 8 saat yapılarak 174 ncü iş gününde kısa kararın okunmasıyla sona ermiştir. Artık DEV-GENÇ davası 133 klasör ve eklerinden oluşmaktadır.

Sarsılan kâmu düzeninin eski durumuna bir an önce dönüştürülmesi, dava ile ilgili kişilerin haklı ve vazgeçilmez menfaatlarının haleldar olmaması yönünden, belli bir zaman içinde faaliyet göstermesi gereken mahkememiz olağanın üstünde ısrarlı bir çalışma ile, vüs'atına göre bu davayı kısa denilecek bir sürede sonuçlandırmıştır.

Davanın Adalet ışığına doğru olan genel yürüyüşü ve duruşmaların yönetiminde gerek usul hukuku hükümlerinin gerekse mahkemelerin teamüllerinin dışına asla çıkılmamıştır. Bununla birlikte, ideolojik görüşlere dayanan zorlamaları bertaraf ederek davayı mecrasında akıtmak çabası içinde ve yargılama Usulü Kanununun öngördüğü olanaklardan yararlanılarak doğrudan doğruya mahkemece alınan tedbirler yanında sanıklar ve müdafileri tarafından çeşitli konularda itirazlarla da karşılaşılıp kanuna dayalı hal çareleri bulunmaya çalışılmıştır.

Duruşmaların başlangıcından sonuna kadar mahkeme huzurunda cereyan eden her olay, dava ile ilgili her konu tarafların hiç birinden her hangi bir yakınma ve itiraz vaki olmıyacak şekilde tam bir tarafsızlık ve gerçekçilikle tutanaklara geçirilmiştir. Bu yönü ile, kısa karara kadar 1519 sayfa tutan duruşma tutanakları DEV-GENÇ davasının zaman çizgisinde yürüyen bir aynası durumundadır. Kısa ve öz olarak şunu belirtmek gerekirki; tarafların hangisinden gelirse gelsin dava dışında ya da dava dışına çıkma sonucunu doğuracak hiç bir istem mahkememizce karşılanmamış ve duruşma tutanaklarına bu konuda tek söz geçirilmemiştir.

Bu dava ile mahkememize, ulusumuzun yaşantısı içinde uzun yılların akışında mayalanan sosyolojik ve ekonomik bunalımların birikintilerinin oluşturduğu çok yönlü, çok bilinmiyenli bir problem çözülmek üzere tevdi edilmiştir.

Âdil ve gerçekçi bir anlayışla mahkememiz problemin çözülmesinde şu iki soruya karşılık aramıştır:

1. Sanıklara veya sanıklar gurubuna yüklenen eylemler gerçekten işlenmiş midir?

2. İşlendiği kesinlikle anlaşılan bu eylemler iddia olunan kanun maddesine mi yoksa her hangi bir ceza hükmü taşıyan, kanun maddesine mi uymaktadır?

Bu sorulara bulunan karşılıklar heyeti karara ulaştırmıştır

Gerekçenin, hatta kısa kararın teferruatlı yazılmasının sebebi, dosyayı inceleme durumunda bulunan Yüksek Askerî Yargıtayın, hükmü kesinleştiği nisbette infazla yükümlü adlî ve idarî makamların ve mahkememizin sonraki çalışmalarının karşılaşacakları güçlükleri mümkün olduğu kadar önleyebilmektir.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Gerekçenin yazılmasında klasik yönteme davanın özelliği elverdiği nisbette itibar edilmiştir.

Gerekçe dört kısımdan oluşmaktadır:

Birinci kısımda, davanın ve gerekçeli hükmün iyi anlaşılabilmesi için yapılmak ihtiyacı duyulan şu genel açıklamadan başka sanık ve tanık ifadelerinin 133 klasör içinde nerede bulunduklarını gösterir anahtarlar, tutuklama ve tahliye tarihlerini gösterir liste ve hükümlerin yazılışlarında kanunun öngördüğü, alışılagelen başlık ile sanıkların kimlikleri, yüklenen suçlara ait kanun maddeleri ve suç tarihleri yer almaktadır.

İkinci kısım, usule ilişkin konuları kapsamaktadır. Duruşmaların başından sonuna kadar taraflardan gelen kuruluşa, yetkiye, göreve ve duruşma yönetimine ait istem ve itirazlar ya da mahkemece alınan bazı tedbir ve kararların nedenleri paragraf başlıklarına numara verilmek suretiyle ve konular sistemleştirilerek açıklanmıştır.

Üçüncü Kısım, gerekçenin ağırlık merkezini oluşturur. Bu kısımda davanın esasına ilişkin konular iki bölüm halinde incelenmektedir. Birinci Bölüm teorik inceleme bölümüdür ki, bir yandan dünyada ve Türkiye'deki sol düşünce ve faaliyetlerin başlangıçtan bu güne kadar olan tarihçesi, kavramların açıklanması, Uluslararası komünizmin ortak eylemleri gibi davanın ideolojik espirisinin, diğer yandan da sanıklara uygulanan kanun maddelerinin hukukî ve kanunî unsurlarının, doktrin ve içtihatlar ışığında açıklanmasını kapsamaktadır.

Üçüncü Kısım İkinci Bölüm ise maddî olayların incelenmesini içermektedir. Bu bölümde FKF., TDGF., ODTÜ. gibi gruplar biri kuruluş diğeri kuruluşa dahil olan sanıkların kişisel durum ve sorumlulukları olmak üzere iki perspektiften incelenmektedir. Her hangi bir kuruluşa girmeyen sanıklar ise ya teker teker ya da ortak eylemleri içinde "münferit olaylar ve sanıklar" diye adlandırılan bir grupta ele alınmaktadır.

Şu duruma bakılırsa üçüncü kısmın ikinci bölümü "delillerin tahlil ve tartışması" bölümü görünüşündedir. Gerekçede, bu başlık altında ayrı bir bölümün bulunmamasının nedeni de böylece kendiliğinden anlaşılır olmuş, açıklığa kavuşmuştur.

Gerekçenin ana kısımlarından dördüncüsü hüküm fıkrasını ve karşı oy gerekçelerini kapsamakta ve hükmü sona erdirmektedir.

İtibarî değerler dünyasında hiç bir şeyin mutlak olmadığı her insaf sahibi düşünce ve vicdanın açıkça kabul etmek zorunda kaldığı bir "gerçeklik verisi" şeklinde ortada bulunduğuna göre sorun, davranışlardaki içtenlik sorunu olur. Bu bakımdan karar heyetimizin samimi inancıdır. Vicdanımın sesidir.

N O T :

— Sanıkların ifadelerinin bulunduğu klasör ve dosyaları gösterir çizelgeler.

— Sanıkların savunmalarının bulunduğu klasör ve dosyaları gösterir çizelgeler.

— Dinlenen şahitlerin isimleri ve ifadelerinin bulunduğu klâsör ve dosyaları gösterir çizelgeler.

— Avukat vekâletnamelerini gösterir çizelgeler.

Gerekçeli hükmün asıllarında bulunmaktadır. Suretlere konumamıştır.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

SANIKLARIN TUTUKLULUK VE NEZARET TARİHLERİ

SIRA NO.	ADI VE SOYADI	NEZARET TARİHİ	TUTUKLAMA TARİHİ	TAHLİYE TARİHİ
1	Atilla SARP	—	20. 8.1969	26. 8.1969
		—	13. 3.1970	27. 3.1970
		—	27. 3.1970	24. 4.1970
		—	16.10.1970	28.10.1970
		8. 6.1971	21. 6.1971	—
			29. 7.1971	—
			25.10.1971	—
2.	İrfan UÇAR	—	30. 5.1969	6. 8.1969
		—	19.10.1970	28.10.1970
		—	18. 6.1971	—
		—	9. 8.1971	6. 9.1971
		—	7. 9.1971	—
		—	10. 9.1971	—
		—	9.10.1971	—
3	Ahmet BOZKURT	—	17.10.1970	28.10.1970
		—	23. 2.1971	1. 4.1971
		8. 6.1971	24. 6.1971	11.12.1972
			10. 9.1971	
4	Ruhi KOÇ	—	23. 2.1971	18. 3.1971
		—	23. 9.1971	—
		—	1.10.1971	—
5	Tuncay ÇELEN	—	17.10.1971	28.10.1971
		5. 3.1971	7. 3.1971	—
		—	10. 9.1971	—
6	Gün ZİLELİ	—	10. 9.1971	—
7	Oral ÇALIŞLAR	—	10. 9.1971	—
8	Şaban İBA	14. 6.1971	25. 6.1971	—
9	Hüseyin YAVUZ	—	25.10.1971	—
10	Aktan İNCE	9.11.1971	17.11.1971	—
11	Cemal Salman PAKOĞLU	15. 6.1971	19. 6.1971	29.11.1972
			10. 9.1971	
12	Levent EREN	10. 6.1971	2. 7.1971	14.12.1971
13	Fahri DOĞU	23. 5.1971	30. 5.1971	—
			31. 5.1971	
14	Ömer BALKÖSE	23. 5.1971	30. 5.1971	15.10.1973
			31. 5.1971	
15	Mustafa USLU	23. 5.1971	30. 5.1971	15.10.1973

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

SIRA NO.	ADI VE SOYADI	NEZARET TARİHİ	TUTUKLAMA TARİHİ	TAHLİYE TARİHİ
16	Ertan ŞİMŞEK	23. 5.1971	30. 5.1971	24. 3.1972
17	Şeref GÜRLE	23. 5.1971	30. 5.1971	15.10.1973
18	Hasan Nebil ERGUN	18. 5.1971 17. 6.1971	— 18. 6.1971	5. 6.1971 23. 3.1972
19	M. Muammer MENDERES	— —	12. 6.1969 16.11.1971	13. 8.1969 9. 3.1972
20	Hüseyin TÜYSÜZ	—	17.11.1971	18. 4.1972
21	Lokman ŞAHİN	19.11.1971	—	23.11.1971
22	Cüneyt OĞUZTÜZÜN	20.11.1971	—	25.11.1971
23	Şefik ŞENEL	—	7. 7.1971	—
24	Mehmet ÖZDEMİR	—	11. 6.1971	—
25	Faruk DÖNGÖR	15. 9.1971	16. 9.1971	—
26	Mehmet İNCEL	—	1.10.1971	18. 4.1972
27	Mehmet KORKUSUZ	—	11. 8.1971 8.10.1971	14.12.1972
28	Savaş GÜVEZNE	— —	1.11.1971 2. 1.1974	18. 4.1972
29	Habip DAĞAŞAN	— — 31.12.1973	29. 9.1971 2.10.1971 2. 1.1974	13.10.1971 —
30	Yaşar KILIÇ	—	20. 9.1971	18. 4.1972
31	Celal SARMAN	12. 5.1971	14. 5.1971	15. 5.1972
32	Seçim YILDIRIM	12. 5.1971	14. 5.1971	15. 5.1972
33	Hasan ŞANAL	8. 5.1971	14. 5.1971	15. 5.1972
34	Şemsettin BAŞEL	8. 5.1971	14. 5.1971	15. 5.1972
35	Mehmet CANTOSUN	8. 5.1971	14. 5.1971	15. 5.1972
36	Ali TENK	2. 2.1970 26. 5.1971	7. 2.1970 26. 5.1971	8.10.1970 29.11.1972
37	Bahtiyar EMANET	2. 2.1970 28. 5.1971	7. 2.1970 28. 5.1971	8.10.1970 29.11.1972
38	Teoman ERTEME	2. 2.1970 27. 5.1971	7. 2.1970 28. 5.1971	8.10.1970 13. 4.1973
39	Yavuz KAÇAR	8. 4.1971	13. 4.1971	29.11.1972
40	Ercan ENÇ	2. 2.1970 —	7. 2.1970 28. 8.1972	8.10.1970 —
41	Erkan BEZMEZ	— —	1. 5.1971 3. 8.1971	10. 5.1971 11.10.1971

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

SIRA NO.	ADI VE SOYADI	NEZARET TARİHİ	TUTUKLAMA TARİHİ	TAHLİYE TARİHİ
42	Kamus ÖZTÜRK	—	12. 6.1969	18. 8.1969
		—	2. 8.1971	5.10.1971
43	Mustafa ÜNSAL	—	3. 8.1971	11.10.1971
44	Fikret BABUŞ	—	6. 8.1971	19.11.1971
45	Fehmi Bumin GÜNERİ	—	12. 6.1969	16. 8.1969
46	Tuncer EŞSİZHAN	—	3. 8.1971	7. 3.1972
			11. 9.1971	
47	Hakkı Tuğrul ÇAKIN	9. 6.1971	13. 6.1971	6. 3.1972
48	Erdoğan GÜÇBİLMEZ	—	28. 6.1971	6. 3.1972
49	Sema KARAGÖZOĞLU	—	9.11.1969	11. 5.1970
		—	30. 7.1971	6. 3.1972
50	Aydın KARAGÖZOĞLU	—	9.11.1969	11. 5.1970
		—	2. 7.1971	6. 3.1972
51	Mehmet DEMİR	—	30. 9.1971	28.12.1972
		—	25. 2.1973	—
52	M. Kemal ÇAMKIRAN	—	9.11.1969	11. 5.1970
		20. 5.1971	26. 5.1971	26.10.1973
		—	28. 7.1971	
53	Bingöl ERDUMLU	—	9.11.1969	11. 5.1970
54	Yusuf KÜPELİ	—	9.11.1969	8. 6.1970
			13. 2.1970	13. 7.1970
			9. 5.1972	—
55	Süleyman COŞKUN	—	11. 9.1971	6. 3.1972
56	Şirin CEMGİL	—	11. 9.1972	6. 3.1972
57	Çağatay ANADOL	15. 5.1972	17. 5.1972	4. 9.1972
58	Mustafa ULUSOY	6. 5.1972	23. 5.1972	4. 9.1972
59	M. Ramazan AKTOLGA	—	16. 6.1971	8. 9.1971 (firar)
60	Mehmet ÇAVUŞ	11. 6.1972	16. 6.1972	—
61	Reha PEKERTEN	8. 9.1970	8. 9.1970	9. 9.1970
		27. 4.1971	29. 4.1971	—
62	Nedim ÖZTAŞ	24. 5.1971	16. 6.1971	25. 1.1973
63	Tuncay SEZER	15. 8.1970	15. 8.1970	15. 8.1970
		3. 5.1971	13. 5.1971	4. 5.1972
64	Halim BAHADIR	20.10.1970	20.10.1970	23. 2.1971
		14. 5.1971	24. 5.1971	30. 3.1972
65	Ramazan KARAKALE	27. 4.1971	29. 4.1971	14.12.1972
		—	25.12.1973	—

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

SIRA NO.	ADI VE SOYADI	NEZARET TARİHİ	TUTUKLAMA TARİHİ	TAHLİYE TARİHİ
66	Saim KOÇ	2. 6.1971	18. 6.1971	31. 3.1972
67	Nevzat DEMİRBAŞ	27. 4.1971 —	29. 4.1971 25.12.1973	14.12.1973 —
68	Ayhan DİZLEK	13. 5.1971	24. 5.1971	31. 3.1972
69	Vasıf ZEYTİNCİ	5. 5.1971	13. 5.1971	31. 3.1972
70	Edip AKARSU	27. 4.1971	29. 4.1971	31. 3.1972
71	Zeynel FAZLILAR	27. 4.1971	29. 4.1971	31. 3.1972
72	Kenan KARBEK	27. 4.1971	29. 4.1971	4. 4.1972
73	Emin KEÇECİ	27. 4.1971	29. 4.1971	11.12.1972
74	Necati ULUDAĞ	27. 4.1971	29. 4.1971	3. 4.1972
75	Şeref HOŞADAM	2. 5.1971	13. 5.1971	3. 4.1972
76	Tufan PEKİN	8. 9.1970 5. 5.1971	8. 9.1970 13. 5.1971	6.10.1970 4. 4.1972
77	Ferhat SOYKAN	8. 5.1971	13. 5.1971	3. 4.1972
78	Hüseyin YANIK	3. 5.1971	13. 5.1971	3. 4.1972
79	Hakkı Baha PARS	8. 9.1970 9. 5.1971	8. 9.1970 24. 5.1971	6.10.1970 3. 4.1972
80	Yılmaz AKALIN	10. 5.1971	20. 5.1971	4. 4.1972
81	Mutlu AYDIN	31. 5.1971	18. 6.1971	3. 4.1972
82	Mustafa ULUSOY(İZMİR)	21. 5.1971	17. 6.1971	3. 4.1972
83	Ayboy TAKAN	3. 5.1971	13. 5.1971	4. 5.1972
84	Tuna AKINCILAR	2. 5.1971	13. 5.1971	3. 4.1972
85	Burhan ATALAY	21. 5.1971	18. 6.1971	3. 4.1972
86	Özkan BAŞER	3. 5.1971	13. 5.1971	4. 4.1972
87	Galip RENKLİDAĞ	25. 5.1971	18. 6.1971	3. 4.1972
88	Dilaver SÜMBÜLLER	— —	24. 1.1971 14. 7.1971	4. 3.1971 1.10.1973
89	İbrahim İLHANOĞLU	12. 7.1971	15. 7.1971	21. 8.1972
90	Suat KIZILYALLI	11. 6.1971	18. 6.1971	4. 4.1972
91	Muzaffer DOYUM	11.11.1971	25.11.1971	—
92	Ali KARŞILIYAN	1. 9.1971	28. 9.1971	—
93	Ahmet OFLU	14. 6.1971	25. 6.1971	26. 3.1972
94	Tayfun MATER	— —	5. 3.1971 3. 9.1971	13. 5.1971 26.10.1973
95	Hamdi HAVUÇÇUOĞLU	— —	7. 3.1971 3. 9.1971	17. 5.1971 26.10.1973

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

SIRA NO.	ADI VE SOYADI	NEZARET TARİHİ	TUTUKLAMA TARİHİ	TAHLİYE TARİHİ
96	Akın DİRİK	—	8. 3.1971	26.10.1973
97	Şükrü ATACAN	—	27. 7.1971	10. 4.1972
98	Halil ÇELİMLİ	—	5. 4.1971	4. 5.1972
99	A. Metin ALTUĞ	—	7. 3.1971	13. 5.1971
		—	24. 9.1971	19. 9.1972
100	Süleyman GÜNEY	—	2. 6.1971	7. 4.1972
101	Ali ARTUN	—	26. 7.1971	10. 4.1972
102	Bora IŞIK	—	16. 6.1971	7. 4.1972
103	Hasan BARUTÇU	—	8. 3.1971	23. 7.1971
104	İlker YILDIRIM	6. 7.1971	6. 7.1971	7.4.1972
105	Sait KOZACIOĞLU	—	8. 3.1971	26.10.1973
106	Salih DEVECİ	29. 6.1971	30. 6.1971	7. 4.1972
107	Mehmet YÜCEL	23. 6.1971	28. 6.1971	10. 4.1972
108	Tayfur CİNEMRE	—	30. 7.1971	27. 3.1973
109	Mükremin NEŞELİ	—	25.10.1971	17. 8.1973
110	Taner AKDOĞAN	—	30. 3.1971	26. 7.1971
111	Mustafa KAVRUK	10. 6.1971	12. 6.1971	19. 6.1971
112	Muhammet AŞIK	1. 6.1971	2. 6.1971	7. 4.1972
113	Mehmet TOKUL	—	19. 6.1971	7. 4.1972
114	Bülent VARGEL	15. 6.1971	19. 6.1971	8. 7.1971
115	Aşkın KOCAÇİMEN	—	24. 6.1971	11. 4.1972
116	Melih ALTINOKLAR	—	25. 6.1971	8. 7.1971
		—	21.10.1971	11. 4.1971
117	Ahmet KARAGÖCÜK	—	8. 5.1971	18. 5.1971
			17. 8.1971	11. 4.1972
118	Hüseyin SÜNGER	—	7. 3.1971	13. 5.1971
		—	31. 8.1971	19. 9.1972
119	Çetin ERİNÇ	—	29. 9.1971	10. 8.1972
120	Teoman GÖRAL	—	25. 9.1971	17. 8.1972
121	Hüseyin GÜRCAN	—	7. 3.1971	13. 5.1971
		—	21.10.1971	19. 9.1972
122	İrfan CÜRE	—	26. 5.1972	7. 7.1972
		—	7. 7.1972	26.10.1973
123	Şemsettin EVRENSEL	—	31. 3.1970	11. 4.1970
		22. 2.1971	23. 2.1971	27. 2.1971
		23. 6.1971	24. 6.1971	22. 9.1971
		—	8. 5.1971	—

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

SIRA NO.	ADI VE SOYADI	NEZARET TARİHİ	TUTUKLAMA TARİHİ	TAHLİYE TARİHİ
124	Osman KILIÇ	—	23. 2.1971	27. 2.1971
		19. 7.1971	22. 7.1971	11. 5.1972
125	Turan KÜLAHOĞLU	22. 2.1971	23. 2.1971	1. 4.1971
		—	28. 6.1971	—
126	Sedat DOĞAN	17. 6.1971	24. 6.1971	8. 5.1972
127	Hüseyin GÜRKAN	23. 6.1971	24. 6.1971	8. 5.1972
128	Bilge TUNALI (EKŞİ)	—	24. 6.1971	20. 8.1971
129	Kenan ÖNEN	25. 6.1971	26. 6.1971	1.10.1971
130	Abdulmecit ÖZTÜRK	—	28. 6.1971	6. 7.1971
131	Nuh Naci KAPTAN	—	30. 6.1971	8. 5.1972
132	Hasan KÜÇÜKDEDE	—	30. 6.1971	8. 5.1971
133	Macit İNEGÖL	1. 7.1971	2. 7.1971	11. 5.1972
134	Çetin ÖZKARAR	19. 7.1971	21. 7.1971	
			11. 9.1971	13. 4.1973
			15.10.1971	
135	Aziz EKŞİ	—	29.10.1971	24. 3.1972
136	Metin YELDAN	24. 9.1971	15.10.1971	9. 5.1972
137	Okan ALPAR	—	4. 6.1971	16. 6.1971
		29. 9.1971	15.10.1971	26.10.1973
138	Serpil KURTGÖZÜ	24. 9.1971	15.10.1971	14. 2.1972
139	Selami SÖZER	25. 9.1971	15.10.1971	9. 5.1972
140	Mustafa ARLI	25. 9.1971	15.10.1971	9. 5.1972
141	Timur ERKMAN	—	20. 6.1969	20. 8.1969
		18. 5.1971	—	17 1971
		27. 9.1971	16.10.1971	
142	Süleyman KIZILCABÖLÜK	25. 9.1971	15.10.1971	9. 5.1972
		—	11. 5.1972	4. 7.1972
143	Erdal ÖZTÜRK	25. 9.1971	15.10.1971	8. 5.1972
144	Selçuk ARIN	27. 9.1971	15.10.1971	8. 5.1972
145	Yusuf UZUN	25. 9.1971	15.10.1971	8. 5.1972
		—	25.12.1973	—
146	Ali Rıza İLLEEZ	29. 9.1971	15.10.1971	11. 5.1972
147	Alaaddin SABANCI	29. 9.1971	15.10.1971	24.11.1971
148	Yaşar İLLEEZ	29. 9.1971	15.10.1971	8. 5.1972
149	Tanju İPEK	4.10.1971	15.10.1971	8. 5.1972
150	Uğur ERGEN	30. 9.1971	15.10.1971	8. 5.1972
151	Gündüz YURTMAN	1.10.1971	15.10.1971	25. 4.1972

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

SIRA NO.	ADI VE SOYADI	NEZARET TARİHİ	TUTUKLAMA TARİHİ	TAHLİYE TARİHİ
152	Muzaffer TEZEL	1.10.1971	15.10.1971	8. 5.1972
153	Uğur GÜLER	2.10.1971	15.10.1971	8. 5.1972
154	Mevlüt DOĞAN	2.10.1971	15.10.1971	8. 5.1972
155	Nazım ARSLAN	—	21. 1.1972	—
156	Akın ÖZDEMİR	25. 9.1971	16.10.1971	3. 8.1972
157	Kadir ÇETİNKOL	7.10.1971	16.10.1971	3. 8.1972
158	Zekai BAKAR	—	19.10.1971	8. 5.1972
159	Kemal ÇETİNKAYA	— 16.10.1971	9. 6.1971 20.10.1971	14. 6.1971 3. 8.1972
160	Erdal EROĞLU	—	20.10.1971	8. 5.1972
161	Ferit UZUN	—	25.10.1971	14. 3.1972
162	Abdullah Burhan GÜRCAN	—	17.12.1971	9. 5.1972
163	Selim GÜLTEKİN	16. 2.1972	23. 2.1972	18. 6.1973
164	Esin AKDENİZ	—	28. 3.1972	25. 4.1972
165	Mehmet Ali CANBAZ	—	24. 4.1972	13. 7.1972
166	Rıfat ÖZTÜRK	30. 7.1971	5. 8.1971	8. 1.1973
167	Naciye ÖNCÜL	16. 7.1971	5. 8.1971	24. 4.1972
168	Hilmi AKPINAR	15. 7.1971	5. 8.1971	16.11.1971
169	Ali KAPLAN	27. 7.1971	5. 8.1971	11. 1.1973
170	İbrahim SEVİMLİ	—	12.11.1971	9. 4.1973
171	Cevat KARA	7. 8.1971	13. 8.1971	21. 4.1972
172	Ahmet NERGİZ	4. 8.1971	13. 8.1971	11. 1.1973
173	Vahdet KADIOĞLU	5. 8.1971	13. 8.1971	21.12.1972
174	İbrahim HIZLIER	4. 8.1971	13. 8.1971	21.12.1972
175	Halil YAPAĞLI	4. 8.1971	13. 8.1971	11. 1.1973
176	Mustafa TURAN	8. 8.1971	13. 8.1971	21. 4.1972
177	Zeki SARIHAN	17. 5.1971 18. 9.1971	17. 6.1971 5.10.1971	—
178	Öner YAĞCI	19. 9.1971	5.10.1971	21.12.1972
179	Sami ÜNVER	22. 9.1971	—	5.10.1971
180	Celal POLAT	12.10.1971	18.10.1971	10. 4.1973
181	Ayhan SARIHAN	7.10.1971	18.10.1971	28.12.1972
182	Akay AKTAŞ	9.10.1971	18.10.1971	1. 4.1972
183	Hikmet ÖZDEMİR	12. 1.1972	22. 1.1972	14.12.1972

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

SIRA NO.	ADI VE SOYADI	NEZARET TARİHİ	TUTUKLAMA TARİHİ	TAHLİYE TARİHİ
184	Fikri AYTAN	22. 5.1971	11. 6.1971	—
185	Hüseyin AVKAN	—	4. 9.1971	20. 4.1972
186	Cem UYAR	8. 7.1971 —	10. 7.1971 8. 10.1971	—
187	Akif ATASAYAN	—	25.11.1970	—
188	Mehmet Ali KABAKOĞLU	17.5.1970 —	— 13. 1.1971	21.5.1970 —
189	Adnan ALTIPARMAK	—	14. 1.1971	—
190	Sabri UYAR	—	13. 1.1971	—
191	Feridun TAMİRER	17.6.1971	21. 6.1971	—
192	Muzaffer YAZKURT	—	14. 1.1972	—
193	Ahmet AKGÜN	2.10.1971	—	15.10.1971
194	Mustafa KILIÇ	7.10.1971	—	15.10.1971
195	M. Sabri ÜLGE	4.10.1971	—	15.10.1971
196	Suat Şükrü KUNDAKÇI	18. 5.1971 —	13. 6.1971 23. 6.1971	10. 8.1972 27. 3.1972
197	Mevlüt BAYRAKTAR	— —	22. 6.1971 25.12.1973	30. 6.1971 —
198	Avni TOK	—	28. 7.1971	18. 5.1972
199	Erman TAMER	26. 7.1971	30. 7.1971	3. 9.1971
200	Güney ÖZCEBE	26. 7.1971	30. 7.1971	3. 9.1971
201	İlkay İZER	26. 7.1971	30. 7.1971	3. 9.1971
202	Uğur KÖKDEN	26. 7.1971	30. 7.1971	18. 5.1972
203	Sedat ÖZKOL	—	1. 2.1972	25. 9.1972
204	Mehmet ORMANCI	—	6. 8.1971	19.11.1971
205	Mehmet ÖZPONAR	—	16. 8.1971	19.11.1971
206	Semay TANERİ	27. 7.1971	30. 7.1971	25. 4.1972
207	Muammer AKSOY	—	26. 7.1971	18. 9.1971
208	Muzaffer ERDOST	—	28. 6.1971	22. 3.1973
209	Behram YILDIZ	—	9. 5.1971	18. 5.1972
210	Mustafa İŞLER	—	10. 5.1971	18. 5.1972
211	Alaaddin ESENYEL	—	9. 5.1971	18. 5.1972
212	Ali DEMİR	—	27. 4.1971	22. 7.1973
213	Merih CESSAN	—	22. 7.1971	19. 8.1971
214	Çelik CESUROĞLU	—	12. 8.1971	18. 8.1971

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

SIRA NO.	ADI VE SOYADI	NEZARET TARİHİ	TUTUKLAMA TARİHİ	TAHLİYE TARİHİ
215	Lâtif KARADAĞ	24. 6.1971	26. 6.1971	23. 8.1971
216	Nihat ÖZOKTAY	24. 6.1971	26. 6.1971	21. 8.1971
217	Salih Özgün NAS	—	22. 7.1971	27. 3.1972
218	Serdar MUN	12. 6.1971	29. 6.1971	4. 9.1972
219	Şakir KEÇELİ	12. 7.1971	10. 8.1971	23. 3.1972
220	Behzat USTA	29. 9.1971	—	15.10.1971
221	Ali BAŞPINAR	3. 4.1972	12. 4.1972	—
222	Abdullah BAŞARIR	3. 4.1972	17. 4.1972	25.12.1973
223	Sedat KESİM	3. 4.1972	12. 4.1972	—
224	Halil İbrahim ASLAN	4. 4.1972	17. 4.1972	25.12.1973
225	Ertuğrul USLU	4. 4.1972	17. 4.1972	26.12.1972
226	Faruk YÜKSEL	4. 4.1972	17. 4.1972	21.10.1972
227	Bayram ÇAM	4. 4.1972	17. 4.1972	21.10.1972
228	Pınar ERDEMİL	4. 4.1972	17. 4.1972	21.10.1972
229	İsmet DAL	3. 4.1972	17. 4.1972	21.10.1972
230	Ali ÇİFTETEPE	3. 4.1972	17. 4.1972	17. 3.1972
231	Hüseyin KUTLUTÜRK	1. 6.1972	27. 6.1972	26.12.1972
232	Işık ALAMUR	—	28. 2.1971	12. 3.1971
		—	25.11.1971	10. 4.1972
233	Sina ÇILADIR	—	28. 2.1971	12. 3. 1971
		—	8. 6.1971	14.12.1971
234	İlhami AKMAN	—	28. 2.1971	12. 3.1971
		—	8. 6.1971	14.12.1971
235	Salih VURAL	—	28. 2.1971	12. 3.1971
		—	8. 6.1971	14.12.1971
236	Yüce Nebi BAYRAK	—	—	—
237	Metin AYÇİÇEK	—	—	—
238	Seyhan ERDOĞDU	—	—	—
239	Ahmet DİRİSU	—	—	—
240	Aydınel ALTINTAŞ	—	—	—
241	Hasan ÇOLAK	—	—	—
242	Önder TUNÇAALP	—	—	—
243	Mehmet EROĞLU	—	—	—
244	Cemil KAYA	—	—	—
245	İsmet TOPUZ	—	—	—

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

SIRA NO.	ADI VE SOYADI	NEZARET TARİHİ	TUTUKLAMA TARİHİ	TAHLİYE TARİHİ
246	Hakan TAŞKIRAN	—	—	—
247	Nurettin YILDIRAK	—	—	—
248	Necdet Şükrü ÖZSABUNCU	—	—	—
249	Kâzım BUDAK	—	—	—
250	Abdurrahim KORUKÇU	—	—	—
251	Ö. Fikret FETTULLAHOĞLU	—	—	—
252	Halis ÖZKAN	—	—	—
253	Ertuğrul KÜRKÇÜ	(İstanbul Sıkıyönetim K. lığınca tutuklu)		
254	Oğuzhan MÜFTÜOĞLU	(İstanbul Sıkıyönetim K. lığınca tutuklu)		
255	Zafer KUTLU	(İstanbul Sıkıyönetim K. lığınca tutuklu)		
256	Oktay ETİMAN	(İstanbul Sıkıyönetim K. lığınca tutuklu)		
257	Aytekin BERKMAN	—	—	—

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

T. C.
4 NCÜ KOLORDU KOMUTANLIĞI NEZDİNDEKİ
SIKIYÖNETİM 1 NUMARALI ASKERÎ MAHKEMESİ
A N K A R A

ESAS NO. : 1973/4 — 25 ARALIK 1973

KARAR NO. : 1973/60

G E R E K Ç E L İ H Ü K Ü M

TÜRK MİLLETİ ADINA YARGILAMA YAPIP HÜKÜM VERMEYE GÖREVLİ VE YETKİLİ ANKARA 4 NCÜ KOLORDU KOMUTANLIĞI NEZDİNDE KURULU SIKIYÖNETİM 1 NUMARALI ASKERÎ MAHKEME HEY'ETİ:

BAŞKAN	: Tuğgeneral Ali ELVERDİ	(1944-104)
DURUŞMA HÂKİMİ	: Hâkim Albay Mehmet TURAN	(1950-P-1)
HÂKİM ÜYE	: Hâkim Yüzbaşı Selçuk ERİM	(1964-Yd. 10)

den oluştuğu;

İddia makamında	:	
ASKERÎ SAVCI	: Hâkim Albay İlhan ŞENEL	(1953-b-25)
YRD. AS. SAVCI	: Hava Hâkim Yüzbaşı Ali HÜNER	(1962-2)

ve tutanak yazarlığında
: Svl. Mc. Halil KURT (K.407)

hazır oldukları halde; duruşmaya mahsus salonda toplanıldı. Askeri Savcılığın 26.11.1971 gün ve 1971/211 E. 1971/153 K. sayılı iddianamesi ile;

SUÇ TARİHİ : 8 Mayıs 1971 tarihinden önceki yıllar.

SUÇLAR :

A. Türkiye Devletini harp tehlikesine maruz kılacak şekilde hükümetin tasvibi olmaksızın yabancı bir devlet aleyhine asker toplayan veya diğer hasmane hareketlerde bulunan kimse beş seneden oniki seneye kadar ağır hapis cezası ile cezalandırılır. Eğer harp vukua gelirse müebbed ağır hapis cezası ile cezalandırılır.

Hasmane hareketler yalnız yabancı bir hükümet ile münasebeti bozacak veya Türkiye Devletini veya Türk vatandaşlarını mukabelei bilmisile maruz kılacak mahiyette ise verilecek ceza iki seneden sekiz seneye kadar ağır hapistir.

Siyasî münasebet münkatî olur veya mukabelei bilmisil vukua gelirse verilecek ceza üç seneden on seneye kadar ağır hapistir (TCK. 128).

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

B. 1. Sosyal bir sınıfın diğer sosyal sınıflar üzerinde tahakkümünü tesis etmeye veya sosyal bir sınıfı ortadan kaldırmaya veya memleket içinde müesses iktisadî veya sosyal temel nizamlardan her hangi birini devirmeye matuf cemiyetleri her ne suret ve nam altında olursa olsun kurmaya tevessül edenler veya kuranlar veya bunların faaliyetlerini tanzim veya sevk ve idare edenler veya bu hususlarda yol gösterenler sekiz yıldan onbeş yıla kadar ağır hapis cezası ile cezalandırılırlar.

Bu kabil cemiyetlerin bir kaçını veya hepsini sevk ve idare edenler hakkında ölüm cezası hükmolunur.

2. Devlet siyasî ve hukukî nizamlarını topyekûn yoketmek gayesini güden cemiyetleri her ne suret ve nam altında olursa olsun, kurmaya tevessül edenler veya kuranlar veya bunların faaliyetlerini tanzim veya sevk ve idare edenler veya bu hususlarda yol gösterenler sekiz yıldan onbeş yıla kadar ağır hapis cezası ile cezalandırılırlar.

3. Amacı Cumhuriyetçiliğe aykırı olan veya Demokrasi prensiplerine aykırı olarak devletin tek bir fert veya bir zümre tarafından idare edilmesini hedef tutan cemiyetleri kurmaya tevessül edenler veya kuranlar veya bunların faaliyetlerini tanzim veya sevk ve idare edenler veya bu hususlarda yol gösterenler sekiz yıldan onbeş yıla kadar ağır hapis cezası ile cezalandırılırlar.

4. Anayasanın tanıdığı kamu haklarını ırk mülâhazası ile kısmen veya tamamen kaldırmayı hedef tutan veya millî duyguları yok etmeye veya zayıflatmaya matuf bulunan cemiyetleri kurmaya tevessül edenler veya kuranlar veya bunların faaliyetlerini tanzim veya sevk ve idare edenler veyahut bu hususlarda yol gösterenler bir yıldan üç yıla kadar ağır hapis cezası ile cezalandırılırlar.

5. 1,2 ve 3 ncü fıkralarda yazılı cemiyetlere girenlere beş yıldan oniki yıla kadar ağır hapis ve 4 ncü fıkrada yazılı cemiyetlere girenlere altı aydan iki yıla kadar hapis cezası verilir.

6. Yukarki fıkralarda yazılı fiilleri devlet daireleri, belediyeler veya sermayesi kısmen veya tamamen devlete ait olan iktisadî teşekküller, sendikalar, işçi teşekkülleri, okullar, yüksek tahsil müesseseleri içinde veya bunların memur, müstahdem ve mensupları arasında işleyenler hakkında verilecek ağır hapis ve hapis cezaları üçte bir nisbetinde arttırılır.

Bu maddede yazılı suçları işleyenlerden biri suçu ve diğeri failleri son tahkikat açılıncaya kadar yetkili makamlara ihbar ettiği ve bu ihbarın doğruluğu anlaşıldığı takdirde hal ve şartlara ve hadisenin hususiyetlerine göre ölüm cezası yerine on yıldan aşağı olmamak üzere ağır hapis cezası ve ağır hapis ve hapis cezaları da dörtte bire kadar indirilerek hükmolunabilir.

Bu maddede yazılı olan cemiyet iki veya daha ziyade kimselerin aynı amaç etrafında birleşmeleri ile vücut bulur (TCK. 141).

C. 1. Sosyal bir sınıfın diğer sosyal sınıflar üzerinde tahakkümünü tesis etmek veya sosyal bir sınıfı ortadan kaldırmak yahut memleket içinde müesses iktisadî veya sosyal temel nizamlardan her hangi birini devirmek veya devlet siyasî ve hukukî nizamlarını topyekûn yoketmek için her ne suretle olursa olsun propaganda yapan kimse beş yıldan on yıla kadar ağır hapis cezası ile cezalandırılır.

2. Cumhuriyetçiliğe aykırı veya demokrasi prensiplerine aykırı olarak devletin tek bir fert veyahut bir zümre tarafından idare edilmesi için her ne suretle olursa olsun propaganda yapan kimse aynı ceza ile cezalandırılır.

3. Anayasanın tanıdığı kamu haklarını ırk mülâhazası ile kısmen veya tamamen kaldırmayı hedef tutan veya millî duyguları yoketmek veya zayıflatmak için her ne suretle olursa olsun propaganda yapan kimse bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

4. Yukarki fıkralarda yazılı fiilleri övenler, birinci ve ikinci fıkralarda yazılı hallerde beş yıla kadar ağır hapis ve üçüncü fıkrada yazılı halde altı aydan iki yıla kadar hapis cezaları ile cezalandırılırlar.

5. Yukarki fıkralarda yazılı fiilleri 141 nci maddenin 6 ncı fıkrasında yazılı kimseler arasında veya aynı fıkrada tasrih edilen yerler içinde işleyenlere verilecek ceza üçte bir nisbetinde arttırılır.

6. Yukarki fıkralarda yazılı fiiller neşir vasıtası ile işlendiği takdirde verilecek ceza yarı nisbetinde arttırılır.

7. Bu maddede yazılı suçları işleyenlerden biri suçu ve diğer failleri son tahkikat açılıncaya kadar yetkili makamlara ihbar ettiği ve bu ihbarın doğruluğu anlaşıldığı takdirde hal ve şartlara ve hadisenin hususiyetlerine göre ağır hapis ve hapis cezaları dörttе bire kadar indirilerek hükmolunabilir. (TCK. 142)

D. Türkiye Cumhuriyeti Teşkilâtı Esasiye Kanununun tamamını veya bir kısmını tağyir ve tebdil veya ilgaya ve bu kanun ile teşekkül etmiş olan Büyük Millet Meclisini iskata veya vazifesini yapmaktan men'e cebren teşebbüs edenler idam cezasına mahkûm olur.

65 nci maddede gösterilen şekil ve suretlerle gerek yalnızca gerek birkaç kişi ile birlikte, kavli veya tahriri veya fiili fesat çıkararak veya meydan ve sokaklarda veya nâsın toplandığı mahallerde nutuk irat veyahut yafta tâlik ve neşriyat icra ederek bu cürümleri işlemeye teşvik edenler hakkında, yapılan fesat teşebbüs derecesinde kalsa dahi idam cezası hükmolunur.

Birinci fıkrada yazılı suça ikinci fıkrada gösterilenlerden gayri surette iştirak eden fer'i şerikler hakkında beş seneden onbeş seneye kadar ağır hapis ve amme hizmetlerinden müebbeden memnuiyet cezası hükmolunur (TCK. 146).

E. Bundan evvelki maddelerde yazılı cürümlerden birine muttali olan her fert, bunu derhal hükümete haber vermeye mecburdur. Bu mecburiyeti makbul bir mazerete müstenit olmaksızın yapmayanlar, fesat fiile çıkarsa bir seneden ve fiile çıkmazsa altı aydan aşağı olmamak üzere hapsolunur.

Fesatçıları bilerek muayyen mevkilerin gayri yerlerden sokan ve memleket içinde bir yerden diğer bir yere nakledenler muvakkat ağır hapis cezası ile cezalandırılırlar. (TCK. 151)

F. Askerleri kanunlara karşı itaatsizliğe veya yeminlerini bozmaya veya Askerî İnzibat vazifelerini veya Askerlik sanatlarına dahil diğer vazifelerini ihlale teşvik eden veya kanunlara, yeminlerine, inzibat veya sair askerî vazifelere muhalif hareketleri methü istihsan yolunda asker önünde sözler sarfeden kimse, fiil daha ağır bir cürüm teşkil etmediği takdirde yalnız bundan dolayı bir seneden üç seneye kadar ağır hapis cezası ile cezalandırılır.

Fiil alenen işlenmiş ise, verilecek ceza iki seneden beş seneye kadar ağır hapistir.

Fiil, harp zamanında işlenmiş ise, ceza üçte birden eksik olmamak üzere arttırılır.

Fiil:

1. Matbuat vasıtası ile veya her hangi bir propaganda vasıtasiyle;

2. Umumî veya umuma açık bir mahalde ve birden ziyade kimseler huzurunda;

3. Toplanılan mahal veya içtimaya iştirak edenlerin adedi veya toplantının mevzuu ve gayesi itibarı ile hususî mahiyeti haiz olmayan bir içtimada işlenmiş olursa ceza kanununun tatbikinde aleni olarak işlenmiş sayılır.

Zabıta kuvvetlerine karşı bu fiilleri işleyenler hakkında da aynı hükümler tatbik olunur. (TCK. 153).

G. Türklüğü, Cumhuriyeti, Büyük Millet Meclisini, Hükümetin manevî şahsiyetini, Bakanlıkları, Devletin Askerî veya Emniyet Muhafaza kuvvetlerini veya adliyenin manevî şahsiyetini alenen tahkir ve tezyif edenler bir seneden altı seneye kadar ağır hapis cezası ile cezalandırılırlar.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Birinci fıkrada beyan olunan cürümlerin irtikabında muhatap sarahaten zikredilmemiş olsa bile onlara matufiyetinde tereddüt edilmiyecek derecede karineler varsa tecavüz sarahaten vuku bulmuş addolunur.

Türkiye Cumhuriyeti kanunlarına veya Büyük Millet Meclisi kararlarına alenen sövenler onbeş günden altı aya kadar hapis ve yüz liradan beşyüz liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılır.

Türklüğü tahkir yabancı memlekette bir Türk tarafından işlenirse verilecek ceza üçte birden yarıya kadar arttırılır. (TCK. 159)

H. Her kim 125, 131, 146, 147, 149 ve 156 ncı maddelerde yazılı cürümleri işlemek için silahlı cemiyet ve çete teşkil eder yahut böyle bir cemiyet ve çetede amirliği ve kumandayı ve hususî bir vazifeyi haiz olursa on seneden aşağı olmamak üzere ağır hapis cezasına mahkûm olur.

Cemiyet ve çetenin sair efradı beş seneden on seneye kadar ağır hapiste cezalandırılır. (TCK. 168)

I. Resmî Meclisler azasından veya Hükümet memurlarından biri hakkında vazifesine müteallik bir işi yapmağa yahut yapmamaya icbar için şiddet veya tehdit gösteren kimse bir seneden üç seneye kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

Eğer fiil silahla işlenmiş ise iki seneden beş seneye kadar hapis ve eğer 2 kişiden ziyade silahlı kimseler tarafından ittifak edilerek işlenirse veya silahsız ve ittifaksız olsa bile on ve daha ziyade toplanmış kimseler tarafından yapılırsa verilecek ceza beş seneden aşağı olamaz. (TCK. 254)

İ. Bir memura veya ona yardım edenlere memuriyetine ait vazifeleri ifa sırasında cebir ve şiddet veya tehdit ile mukavemet eden kimse altı aydan iki seneye kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

Eğer fiil, kendisini veya akrabasını hapis veya tevkiften kurtarmak maksadı ile vâki olmuşsa birinci fıkradaki hal için iki aydan altı aya, ikinci fıkrada yazılı hal için dört aydan bir seneye kadar hapis cezası verilir.

Eğer memur haiz olduğu selâhiyet hududunu tecavüz ederek veya keyfi hareketlerle bu muameleye sebebiyet vermiş ise fail hakkında geçen maddelerdeki ceza dörtte bire kadar indirileceği gibi icabına göre ceza büstbütün de kaldırılabilir.

254, 255, 256 ve 257. maddelerle yukarıdaki fıkralarda yazılı fiiller, icra vekilleri heyetinden bir vekil aleyhinde işlenirse tayin edilecek ceza yarı nisbetinde arttırılarak hükmolunur. (TCK. 258)

J. Her kim ait olduğu merciden ruhsat almaksızın dinamit veya bomba veya buna benzer yıkıcı ve öldürücü âlet veya barut ve sair ateşli ecza veya memnu silah veya bunlara mahsus fişek yapar veya bunları yabancı memleketten Türkiyeye sokar veya sokmağa vasıta olur veya memleket içinde bir yerden diğer bir yere götürür veya yollar veya götürmeye bilerek tavassut ederse bir seneden üç seneye kadar hapsolunur ve kendisinden 500 liradan 5000 liraya kadar ağır para cezası alınır.

Ruhsatsız bu gibi şeyleri taşıyanlar veya bulunduranlar veya satanlar veya satılığa çıkaranlar veya alanlar altı aydan bir seneye kadar hapis ve 200 liradan 1000 liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılırlar.

Şu kadar ki, 265. maddenin 2,3 numaralı bendlerinde yazılı memnu silahları ruhsatsız olarak bulunduranlar 100 liradan 500 liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılır.

Hatıra teşkil eden veya antika olan memnu silahlar için istenilen ruhsatın verilmesi mecburidir. Bu ruhsat silahın sahibine bırakılmasını müsaadeyi tazammun edip üstte taşınmasına cevaz vermez. (TCK. 264)

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

K. Her kim hapis cezasından aşağı olmayan cezayı müstelzim bir cürüm işledikten sonra bu cürmün icrasında faillerle evvelce ittifak etmiş ve cürmü neticelendirmekte yardımı dokunmuş olmaksızın bir kimsenin o cürümden istifadesini temine veya hükümetçe icra olunacak tahkikatı yanlış yola sevketmeğe yahut hükümetin araştırmalarına veya hükmün icrasına karşı faili gizlemeye yardım eder veya her kim bu cezaları istilzam eden bir cürmün eser ve delillerini yokeder yahut bunları bir suretle değiştirir ve bozarsa beş seneye kadar hapis cezasına mahkûm olur.

Şu kadarki bu ceza müddeti asıl cürüm için kanunda tayin edilen cezanın dörtte birini geçemez.

Sair fiillerden dolayı tertip olunacak ceza yüz liraya kadar ağır para cezasıdır.

Bu fiil, usul ve füruunun ve karı veya kocasının ve kardeşinin lehinde olarak işleyen kimseye ceza verilmez. (TCK. 296)

L. Bir suçun işlenmesini aleni olarak tahrik eden kimse aşağıda yazılı şekillerde cezalandırılır:

1. Eğer tahrik ettiği cürmün cezası muvakkat ağır hapsin üstünde bir ceza ise üç seneden beş seneye kadar ağır hapis,

2. Muvakkat ağır hapis veya hapis cezasını müstelsim ise fiilin nevine göre üç seneye kadar hapis,

3. Sair hallerde 500 liraya kadar ağır para cezası,

Tahrik, gazete veya mecmua ile veya sair tabi âletleri ile veya elle yazılıp çoğaltılarak yayınlanan ve dağıtılan yazılar ile ve umumî yerlerde levha ve ilân asmak suretiyle olursa, yukardaki bendler uyarınca suçlu hakkında tayin olunacak ağır hapis ve hapis cezaları bir misli arttırılır. Para cezası hükmolunacak hallerde bu ceza suçun nevine göre 25 liradan 1000 liraya kadar ağır para cezası olmak üzere tayin olunur.

Yukarda 2 ve 3 sayılı bentlerde beyan olunan hallerde ceza tahrik olunan suç için muayyen olan cezanın en yukarı haddini geçemez.

Aleni tahrik neticesi olarak istenilen suç işlenir veya suçun icrasına teşebbüs edilirse tahrikçiler, asıl suçlular ile aynı derecede ceza görürler (TCK. 311).

M. Kanunun cürüm saydığı bir fiili açıkça öven veya iyi gördüğünü söyleyen veya halkı kanuna itaatsizliğe veyahut cemiyetin muhtelif sınıflarını umumun emniyeti için tehlikeli bir tarzda kin ve adavete tahrik eyleyen kimse üç aydan bir seneye kadar hapis ve 50 liradan 500 liraya kadar ağır para cezasına mahküm olur.

Yukarki fıkrada yazılı suçları neşir yolu ile işleyenlere verilecek ceza bir misli arttırılır. (TCK. 312).

N. Her kim, bir kimseyi kasden öldürürse yirmi dört seneden otuz seneye kadar ağır hapis cezasına mahküm olur (TCK. 448).

O. 448, 449, 450, 456, 457 nci maddelerde beyan olunan fiilleri birkaç kişi birlikte yapmış olup da failin kim olduğu belli olmazsa bunlardan her birisi hakkında fiili için tayin edilmiş olan ceza üçte birden yarıya kadar indirilerek hükmolunur. İdam ve müebbet ağır hapis cezalarını istilzam eden fiillerde on seneden aşağı olmamak üzere ağır hapis cezası tayin olunur. Şu kadar ki bu kaide fiili doğrudan doğruya beraber işlemiş olanlar hakkında tatbik olunmaz. (TCK. 463).

Ö. Kavgadan korkutmak için silâh çeken bir aydan altı aya ve silah boşaltan iki aydan bir seneye kadar hapis cezası ile cezalandırılır (TCK. 466).

P. 13 (1308 sayılı kanunla değişik şekli 30/6/1970). Bu kanun hükümlerine muhalif olarak ateşli silahlarla bunlara ait mermileri satanlar, satmağa tavassut edenler, satınalanlar,

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

taşıyanlar veya bulunduranlar hakkında bir yıldan iki yıla kadar hapis ve 500 liradan 2.000 liraya kadar ağır para cezası hükmolunur.

15. (1308 sayılı kanunla değişik şekli-30/6/1970). Bu kanun hükümlerine muhalif olarak 4 ncü maddede yazılı olan bıçak ve benzerlerini satanlar, satmaya tavassut edenler, satınalanlar, taşıyanlar veya bulunduranlar hakkında altı aydan bir yıla kadar hapis ve 250 liradan 1.000 liraya kadar ağır para cezası hükmolunur (6136).

Suçlarından kamu davası açılan;

SANIKLAR:

1. TUNCER EŞSİZHAN:

Rahmi oğlu, 1946 doğumlu Kadriye'den olma, İzmir Balh köyü nüfusunda kayıtlı, halen Kurtuluş Taşkent sokak No. 36/1'de oturur (ANKARA), halen bu suçtan GIYABİ TUTUKLU.

2. ERDOĞAN GÜÇBİLMEZ:

Mahmut oğlu, 1930 doğumlu, Fatma'dan olma, Bolu Seben İlçesi nüfusunda kayıtlı. Halen Ankara Gazioşman Paşa Mahallesi Bölük Caddesi No. 19'da oturur.

3. MEHMET DEMİR:

Mahmut oğlu, 1946 doğumlu, Gülçin'den olma, Mardin Kızıltepe nüfusunda kayıtlı. Ankara Güzaltan Sokak No. 7/14'de oturur. Halen bu suçtan TUTUKLU.

4. MUSTAFA KEMAL ÇAMKIRAN:

Şükrü oğlu, 1947 doğumlu, Münevver'den olma, Denizli Buldan İlçesi nüfusunda kayıtlı, İzmir Ödemiş Meşrutiyet Mahallesi Manyas Caddesi Ulular Çıkmazı No. 31'de oturur. Halen başka suçtan TUTUKLU.

5. HAKKI TUĞRUL ÇAKIN:

Kemal ve Nevzat oğlu, 1944 doğumlu, Ankara Çankaya İlçesi nüfusunda kayıtlı, Ankara Kurtuluş Kıbrıs Caddesi No. 11/7'de oturur. Bekâr, sabıkasız.

6. SÜLEYMAN COŞKUN:

Ömer ve Selfinaz oğlu, 1945 doğumlu, Yozgat Akdağmadeni nüfusunda kayıtlı, Ankara Öncebeci 1 nci Dedeefendi Sokak No. 88/4'de oturur, bekâr sabıkasız. Halen bu suçtan gıyabi tutuklu.

7. AYDIN KARAGÖZOĞLU:

Mehmet Mümtaz ve Ayşe Hikmet oğlu, 1942 doğumlu, Ödemiş nüfusunda kayıtlı. Ankara Çankaya Nilgün Sokak No. 8/8'de oturur. Evli, çocuksuz, sabıkasız.

8. SEMA KARAGÖZOĞLU:

Reşat ve Naime kızı, 1946 doğumlu, Istanbul Eyüp nüfusunda kayıtlı. Ankara Çankaya Nilgün Sokak No. 8/8'de oturur. Evli çocuksuz, ev kadını, sabıkasız.

9. BİNGÖL ERDUMLU:

Halis ve Semiha oğlu, 1944 doğumlu, Istanbul Eminönü nüfusunda kayıtlı. Bekâr, Ankara Yenişehir Marmara Sokak No. 48/3'de oturur. Halen başka suçtan ve bu suçtan TUTUKLU.

10. ŞİRİN CEMGİL:

Mustafa Asım ve Suat Sabriye kızı, 1945 doğumlu, Buldan İlçesi nüfusunda kayıtlı. Istanbul Feneryolu No. 24/9 Saray Apt.da oturur. Stajyer Avukat, 1 çocuklu, sabıkasız.

11. MUSTAFA ÜNSAL:

Hayrettin ve Sabiha oğlu, 1945 doğumlu, Salihli nüfusunda kayıtlı. İzmir Karşıyaka 1690. Sokak No. 47/'de oturur, bekâr, sabıkasız.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

12. FİKRET BABUŞ:

Ahmet ve Şerife oğlu, 1946 doğumlu, Konya Ermenek nüfusunda kayıtlı. Ankara Saimekadın Bahçelerüstü No. 1469'da oturur. Bekâr, öğretmen, sabıkasız.

13. ERKAN BEZMEZ:

Mesut ve Mukaddes oğlu, 1945 doğumlu, İzmir nüfusunda kayıtlı. İzmir Bayrakh Anadolu Caddesi No. 103'de oturur, bekâr, sabıkasız.

14. KAMUS ÖZTÜRK:

Nurettin ve Selime oğlu, 1949 doğumlu, Yozgat Yenifakılı nüfusunda kayıtlı, aynı yerde oturur. Bekâr sabıkasız.

15. FEHMİ BUMİN GÜNERİ:

Seyfettin ve Ayşe Saliha oğlu. 1948 doğumlu, Istanbul Çatalca nüfusunda kayıtlı, Ankara Aşağı Ayrancı Esenlik Sokak No. 7/3'de oturur, bekâr sabıkasız.

16. FİKRİ AYTAN:

Hüseyin ve Mevlüde oğlu, 1946 doğumlu, Sivas Hafik İlçesi nüfusunda kayıtlı, ETYÖO. son sınıfı öğrencisi, bekâr, sabıkasız, halen bu suçtan TUTUKLU.

17. YÜCE NEBİ BAYRAK:

Mustafa ve Nezahat oğlu, 1946 doğumlu, Fethiye nüfusunda kayıtlı. Konya Şems Mahallesi Hatniye Sok. No. 40'da oturur. Bekâr, Konya İl emrinde memur, sabıkasız.

18. ATİLLA SARP: (TAM DEMOKRAT ATİLLA SARP):

Mehmet ve Hatice oğlu, 1946 doğumlu, Kula İlçesi Mehamit Mahallesi nüfusunda kayıtlı, Ankara Küçükesat Caddesi Belligün Sokak No. 3'de oturur, bekâr, bildiri yaymaktan altı aya hükümlü, halen bu suçtan TUTUKLU.

19. İRFAN UÇAR:

Tayyar ve Havva oğlu, 1947 doğumlu, Bolu nüfusunda kayıtlı, Ankara Çankaya Yıldız Mahallesi No. 229'da oturur. Bekâr, altı aya hükümlü,halen bu suçtan TUTUKLU.

20. AHMET BOZKURT:

Davut ve Hatice oğlu, 1947 doğumlu, Nizip nüfusunda kayıtlı, Ankara İç Aydınlık Evler Dulda Sokak No. 10/2'de oturur. Bekâr, sabıkasız GIYABİ TUTUKLU.

21. RUHİ KOÇ:

Rıfat ve Azime oğlu, 1948 doğumlu, Yozgat Akdağmadeni nüfusunda kayıtlı, Ankara Keçiören Konservetuar evleri Blok B, Daire 7'de oturur, bekâr, işsiz, halen bu suçtan TUTUKLU.

22. TUNCAY ÇELEN:

Necip ve Dürüye oğlu, 1949 doğumlu, Elazığ İcadiye mahallesi Yenice Sokak nüfusunda kayıtlı, Ankara İncesu İmrahor Caddesi 56/12'de oturur. Bekâr, fen fakültesi öğrencisi halen bu suçtan TUTUKLU.

23. GÜN ZİLELİ:

Necati ve Nihal oğlu, 1946 doğumlu, Ankara Çankaya İlçesi nüfusunda kayıtlı, Ankara Mithatpaşa caddesi 26/21'de oturur. Evli, çocuksuz, halen bu suçtan dolayı TUTUKLU.

24. ORAL ÇALIŞLAR:

Murtaza ve Fazilet oğlu, 1946 doğumlu, Tarsus Sofular Mahallesi nüfusunda kayıtlı, Tarsus Şehit İshak Mahallesi 250 nci Sokak No. 40'da oturur. Halen bu suçtan TUTUKLU.

25. ŞABAN İBA:

İbrahim ve Fatma oğlu, 1948 doğumlu Kayseri develi nüfusunda kayıtlı, Ankara Abidinpaşa Tıp Fakültesi caddesi No. 66'da oturur. Bekâr, halen bu suçtan TUTUKLU.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

26. HÜSEYİN YAVUZ:

Halil ve Kadife oğlu, 1946 doğumlu, Niğde Ulukışla nüfusunda kayıtlı, bekar, halen bu suçtan TUTUKLU.

27. CEMAL SALMAN PAKOĞLU:

Hüseyin ve Nimet oğlu, 1950, doğumlu, Kırşehir Hacı Bektaş Zirma nüfusunda kayıtlı. Ankara Demirlibahçe Güzel Tepe Sokak No. 34'de oturur. Bekâr, halen bu suçtan GIYABİ TUTUKLU.

28. LEVENT EREN:

İsmet ve Leyla oğlu 1951 doğumlu, Silifke nüfusunda kayıtlı, Ankara Sıhhiye Toros Sokak No. 25/A Daire 15'de oturur. Bekâr GIYABİ TUTUKLU.

29. AKTAN İNCE:

Zeki ve Kadriye oğlu, 1948 doğumlu, Diyarbakır Kulp ilçesi nüfusunda kayıtlı, Ankara İç Cebeci Evren Sokak No. 13/2'de oturur. Halen bu suçtan TUTUKLU.

30. ERTAN ŞİMŞEK:

Hasan ve Hayriye oğlu, 1947 doğumlu, Sivas Altıntabak mahallesi nüfusunda kayıtlı, Sivas 4 Eylül mahallesi 222 nci sokak No. 35'de oturur. Bekar.

31. ŞEREF GÜRLE:

İsmail ve Kerime oğlu, 1947 doğumlu, Amasya İhsaniye mahallesi nüfusunda kayıtlı, aynı yer No. 14/2'de oturur. Bekar, halen başka suçtan tutuklu.

32. METİN AYÇİÇEK:

İlyas ve Gülnaz oğlu, 1950 doğumlu, Sungurlu nüfusunda kayıtlı, Ankara Yenimahalle Üçev sokak No. 11/9'da oturur. Bekar,

33. HASAN NEBİL ERGÜN:

Nidai ve Nevire oğlu 1951 doğumlu Akşehir nüfusunda kayıtlı, Ankara Demirtepe Gazi Mustafa Kemal Bulvarı No. 30/26'da oturur. Bekâr.

34. ŞAKİR KEÇELİ:

Hacı Abdi ve Nazenin oğlu 1938 doğumlu, Yozgat Çayıralan nüfusunda kayıtlı, Çayıralanda avukatlık yapar, evli iki çocuklu,

35. AZİZ EKŞİ:

Kemal ve Fikriye oğlu, 1947 doğumlu, Mesudiye Aşağı gökçe köyü nüfusunda kayıtlı, Ankara kavacık subay evleri çamlık üstü üçler Apt. No. 10/2'de oturur. Ankara Ziraat Fakültesi Ziraat sanatları kürsüsünde, evli çocuksuz.

36. LATİF KARADAĞ:

Hasan ve Rahime oğlu, 1938 doğumlu, Kars sarıkamış nüfusunda kayıtlı, Istanbul Arnavut Köy Vezir Köşkü Sokak Kalyon Apt. No. 18/1'de oturur. Evli 1 çocuklu, elektrik mühendisi.

37. NİHAT ÖZOKTAY:

Hasan ve Naciye oğlu, Ürgüp orta hisar nüfusunda kayıtlı, Ankara Anafartalar Caddesi mermerli Apt. No. 66/2'de oturur. Sosyal Sigortalar kurumu Doğumevinde Laborant olarak çalışır. Evli, 5 çocuklu.

38. SUAT ŞÜKRÜ KUNDAKÇI:

Mustafa ve Zeynep oğlu, 1932 doğumlu, İzmir Bergama Solak Halil Mahallesinde nüfusa kayıtlı, Ankara Küçükesat caddesi No. 46/2'de oturur. Bekar, GIYABİ TUTUKLU.

39. ÖZGÜN NAS:

Mahmut ve Halime oğlu, 1939 doğumlu, Mardin Kızıltepe İlçesi nüfusunda kayıtlı, Mardin Kızıltepe başı mahallesinde oturur. Bekâr,

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

40. SERDAR MUN:

Hasan ve Fatma oğlu, 1952 doğumlu, İzmir Pazaryeri nüfusunda kayıtlı, İzmir Şirinyer 321 nci sokak babadan Apt. Kat. 2, No. 2'de oturur. Bekar,

41. ÇELİK CESUR:

Ali ve Pakize oğlu 1950 doğumlu, Kastomonu Çavundur köyü nüfusunda kayıtlı, Ankara Namık Kemal Mahallesi 2 nci cadde No. 2 Daire 4'de oturur. Bekar,

42. MERİH CESSAN:

Mehmet Şadan ve Zehra Nihal oğlu, 1950 doğumlu, Konya Sebuvan mahallesi nüfusunda kayıtlı. Istanbul Kartaltepe mahallesi Ömür Sokak No. 15'de oturur. Bekar,

43. MEHMET ÇAVUŞ:

Nebi ve Kadriye oğlu, 1946 doğumlu, Bulgaristan'ın Nevrekop kasabasında doğma, İzmir Kestelli nüfusunda kayıtlı, İzmir Bahçelievler 502/3. sokak No. 18'de oturur, Bekar, halen bu suçtan TUTUKLU.

44. REHA PEKERTEN:

Tahsin ve Hatice oğlu, 1949 doğumlu, İzmir nüfusunda kayıtlı, İzmir Hatay caddesi 137 nci sokak No. 78'de oturur. Bekar, halen bu suçtan TUTUKLU.

45. NEDİM ÖZTAŞ:

Ali ve İkbal oğlu, 1950 doğumlu, Ankara Şereflikoçhisar Sarıhasanlı köyü nüfusunda kayıtlı, aynı yerde oturur. Bekâr, halen bu suçtan GIYABİ TUTUKLU.

46. TUNCAY SEZER:

İshak ve Mükerrem oğlu, 1947 doğumlu, Sakarya İli Sapanca İlçesi İrşadiye köyü nüfusunda kayıtlı, İzmir Bornova Bayraklı Caddesi No. 43/4'de oturur. Evli, halen bu suçtan GIYABİ TUTUKLU.

47. HALİM BAHADIR:

Halim ve Zehra oğlu, 1950 doğumlu, Trabzon Vakfıkebir İlçesi Yaylacık köyü nüfusunda kayıtlı, İzmir-Bornova Çiftçi Caddesi Adalet Sokak No. 6/B'de oturur. Bu suçtan GIYABİ TUTUKLU.

48. RAMAZAN KARAKALE:

Mehmet ve Server oğlu, 1948 doğumlu, İsparta Gelendost İlçesi Akdağ köyü nüfusunda kayıtlı, İzmir Bostanlı 2018. Sokak No. 4/2'de oturur.halen bu suçtan TUTUKLU.

49. SAİM KOÇ:

Ahmet ve Fatma oğlu, 1946 doğumlu, Manisa Saray Mahallesi nüfusunda kayıtlı, İzmir Alanyalı pasajı No. 311, Kat 3 veya Akhisar Hacı İshak Mahallesi 130 ncu Sokak No. 32/A'-da oturur.

50. NEVZAT DEMİRBAŞ:

Osman ve Havva oğlu, İsparta-Eğridir Yuvalı köyü nüfusunda kayıtlı, İsparta-Eğridir Yuvalı köyünde oturur, Yerköy Lisesi Fizik Matematik Öğretmeni, halen bu suçtan TUTUK-LU. 1949 doğumlu.

51. AYHAN DİZLEK:

Niyazi ve Gülden oğlu, 1950 doğumlu, Çorum Alaca nüfusunda kayıtlı, İzmir-Bornova Atatürk Caddesi No. 39'da oturur, bekâr.

52. VASIF ZEYTİNCİ:

Musa ve Kadriye oğlu, 1952 doğumlu, Aydın - Germencik İlçesi Mursallı Köyü nüfusunda kayıtlı, aynı yerde oturur, Bekâr.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

53. EDİP AKARSU:

Halil Nihat ve Fatma oğlu, 1947 doğumlu, Istanbul Göztepe nüfusunda kayıtlı, İzmir-Göztepe 86 ncı Sokak No.7'de veya Balmumcu Istanbul Bestekâr Şevki Bey Mahallesi No. F. 74'de oturur. Bekâr.

54. ZEYNEL FAZLILAR:

Ali Rıza ve Fahriye oğlu, 1950 doğumlu, Manisa nüfusunda kayıtlı, Manisa Gediz Mahallesi Küllahtaş Sokak No. 13'de oturur. Bekâr.

55. EMİN KEÇECİ:

Hakan ve Hatice oğlu, 1949 doğumlu, İzmir nüfusunda kayıtlı, İzmir Tepecik 1204-6 Sokak No. 2-C'de oturur, bekâr.

56. NECATİ ULUDAĞ:

Ali ve Dudu oğlu, 1949 doğumlu, Isparta-Gelendost İlçesi Yaka Köyü nüfusuna kayıtlı, aynı yerde oturur.

57. FERHAT SOYKAN:

Muharrem ve Vahide oğlu, 1949 doğumlu, İzmir nüfusunda kayıtlı, İzmir Hatay Caddesi No. 859/10'da oturur.

58. HAKKI BAHA PARS:

Cahit ve Mukaddes oğlu, 1946 doğumlu, Bursa nüfusunda kayıtlı, İzmir Hatay Caddesi 153 ncü Sokak No. 37'de oturur, evli çocuksuz.

59. MUTLU AYDIN:

Niyazi ve Nahide oğlu, 1944 doğumlu, Çorum nüfusunda kayıtlı, İzmir Bornova 3 ncü Yaka Sokak No. 2/5'de oturur, evli.

60. MUSTAFA ULUSOY:

Ahmet ve Hatice oğlu, 1949 doğumlu, Yatağan İlçesi nüfusuna kayıtlı, İzmir 220 nci Sokak No. 1 Basın Sitesinde oturur.

61. AYBEY TAKAN:

Niyazi ve Şerife oğlu, 1947 doğumlu, İzmir nüfusunda kayıtlı, İzmir Güzelbahçe Şehit Cengiz Topel Mahallesi İlkokulu arkasında oturur, bekâr.

62. TUNA AKINCILAR:

Fethi ve Fikret oğlu, 1948 doğumlu, Balıkesir nüfusuna kayıtlı, İzmir 253 ncü Sokak No. 170 Basın Sitesinde oturur, bekâr.

63. BURHAN ATALAY:

Fahri ve Hayri oğlu, 1947 doğumlu, Ankara Keskin nüfusunda kayıtlı, İzmir-Hatay 343 Sokak No. 20'de oturur, bekâr.

64. GALİP RENKLİDAĞ:

Sabit ve Nazlı oğlu, 1947 doğumlu, Akhisar nüfusunda kayıtlı, Gaziantep Hürriyet Caddesi No. 25'de oturur, bekâr.

65. İBRAHİM İLHANOĞLU:

Sait ve Gülistan oğlu, 1950 doğumlu, Tire nüfusunda kayıtlı, Tire Dörtevli Mahallesi Hekim Sokak No. 21'de oturur, halen başka suçtan İzmir'de TUTUKLU.

66. ŞEREF HOŞADAM:

Haydar ve Cavidan oğlu, 1947 doğumlu, İzmir Foça nüfusuna kayıtlı, İzmir Alsancak 1382 nci Sokak No. 11'de oturur, bekâr.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

67. HÜSEYİN YANIK:

Ali ve Raziye oğlu, 1947 D. lu, Söke nüfusunda kayıtlı, Aydın Çeltikçi Mahallesi Fatih Caddesi Çakmak Sokak No. 19 SÖKE'de oturur, evli bir çocuklu.

68. KENAN KARBEK:

Mehmet ve Şeker oğlu, 1950 doğumlu, Samsun Terme nüfusunda kayıtlı, İzmir Bornova Çiftçi Caddesi Adalet Sokak No. 6/B'de oturur, bekâr.

69. ÖZKAN BAŞER:

Hasan ve Sıdıka oğlu, 1946 doğumlu, Kurşunlu nüfusunda kayıtlı, İzmir Bornova Bayraklı Caddesi Temel Apartmanı Kat: 5/10'da oturur, bekâr.

70. AHMET OFLU:

Sait ve Fatma oğlu, 1950 doğumlu, Ödemişnüfusunda kayıtlı, Ödemiş İnönü Mahallesi Kururi Sokak No. 15'de oturur, bekâr.

71. TUFAN PEKİN:

Ömer ve Lütfi'ye oğlu, 1944 doğumlu, Erzincan Kemaliye nüfusunda kayıtlı, İzmir Karşıyaka 1679 ncu Sokak No. 2/6'da oturur, bekâr.

72. YILMAZ AKALIN:

Ahmet ve Saniye oğlu, 1943 doğumlu, Tokat İli Pazar Bucağı nüfusuna kayıtlı, İzmir Bornova Tarım Sokak No. 9/1'de oturur, bekâr.

73. AHMET DİLAVER SÜMBÜLLER:

Ahmet ve Atife oğlu, 1954 doğumlu, Ankara Çankaya nüfusunda kayıtlı, İzmir Bornova Çiftçi Caddesi No. 17/1'de oturur, bekâr.

74. SUAT KIZILYALLI:

Mehmet Ali ve Zeynep oğlu, 1952 doğumlu, İzmir nüfusunda kayıtlı, Ankara Karşıyaka Demetevler 4 ncü Cadde No. 88/3'de oturur, bekâr.

75. ALİ KARŞILAYAN:

Hüseyin ve Meryem oğlu, 1947 doğumlu, Kemalpaşa nüfusunda kayıtlı, İzmir 842 nci Sokak No. 7 Arap Fırını Semtinde oturur, halen bu suçtan TUTUKLU.

76. SEYHAN ERDOĞDU:

Nadirsay ve Hatice kızı, 1947 doğumlu, Erbaa nüfusunda kayıtlı, O.D.T.Ü. idarî ilimler fakültesi Ekonomi istatistik bölümü asistanı, evli, bir çocuklu, halen başka suçtan TUTUKLU.

77. TAYFUN MATER:

Reşat ve Meliha oğlu, 1949 doğumlu, İstanbul Bakırköy Ekrembey Sokak No. 42/4'de oturur. Bekar,

78. HAMDİ HAVUÇÇUOĞLU:

Ali ve Fatma oğlu, 1947 doğumlu, Gaziantep nüfusunda kayıtlı, Gaziantep Hamdikutlar Caddesi Sakarya Sokak Eksi Çıkmazı No. 4'de oturur. Bekar,

79. AKIN DİRİK:

Mustafa ve Güzide oğlu, 1949 doğumlu Menemen nüfusunda kayıtlı, İzmir Göztepe 81 nci Sokak No. 29'da oturur, bekar.

80. ŞÜKRÜ ATACAN:

Mazhar ve Naciye oğlu, 1949 doğumlu, Malatya Arapkir nüfusunda kayıtlı, Sungurlu Billur Sokak Kat 2, Daire 1 Güngör Apartmanında oturur.

81. HALİL ÇELİMLİ:

Hasan ve Fatma oğlu, 1946 doğumlu, Tavas ilçesi nüfusunda kayıtlı, Ankara İçaydınlıkevler Türk-İş Blokları No. 3/2'de oturur, bekar.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

82. ABDURRAHMAN METİN ALTUĞ:

Oğuz ve Hayriye oğlu, İskenderun nüfusunda kayıtlı, İstanbul Güzelkonutlar sitesi D-Blok Barbaros Apartmanı Beşiktaş'da oturur.

83. SÜLEYMAN GÜNEY:

Kurban ve Ayşe oğlu, Muş Bulanık nüfusunda kayıtlı, Ankara Hedef Sokak No. 21/1 Anıttepe'de oturur.

84. ALİ ARTUN:

Necati ve Saime oğlu, Ankara Çankaya nüfusunda kayıtlı, Ankara Bahçelievler 7 nci Cadde No. 78/17'de oturur.

85. BORA IŞIK:

Osman Zeki ve Lütfiye oğlu, 1947 doğumlu, Bolu nüfusunda kayıtlı, Istanbul Levent Bilgin Sokak, No. 3/3. Birinci Levent'de oturur.

86. HASAN BARUTÇU:

İsmet ve Zeliha oğlu, 1947 doğumlu, Ankara Çankaya nüfusunda kayıtlı, Ankara Emek Mahallesi Yeşiltepe evleri ikinci Blok No. 54'de oturur, evli çocuksuz.

87. İLKER YILDIRIM:

Mehmet ve Muhey oğlu, 1951 doğumlu, Malatya Darende kazası Kurumcak nahiyesi Başören köyü nüfusunda kayıtlı, Ankara Asri mezarlık 2 nci kapı karşısı No. 475'de oturur, halen başka suçtan TUTUKLU.

88. SAİT KOZACIOĞLU:

Abdulvahit ve Muteber oğlu, 1948 doğumlu, Tarsus nüfusunda kayıtlı, Tarsus Kızılmurat Mahallesi Yenibengi Apartmanında oturur.

89. SALİH DEVECİ:

İsmet ve Halise oğlu, 1950 doğumlu, Burdur Merkez nüfusunda kayıtlı, Burdur Burç Mahallesi Valikonağı arkası Nafizbey Caddesi No. 16'da oturur.

90. MEHMET YÜCEL:

Burhanettin ve Rukiye oğlu, 1947 D.lu Sivas Zara nüfusunda kayıtlı, Sivas Bahtiyarbostanı Mahallesi 126 nci Sokak No. 15'de oturur.

91. TAYFUR CİNEMRE:

İlhami ve Nazife oğlu, 1949 doğumlu, Trabzon Akçaabat Demirkapı köyü nüfusunda kayıtlı, Ankara Bülbülderesi Caddesi 108/13'de oturur, halen başka suçtan Istanbul'da TUTUKLU.

92. MÜKREMİN NEŞELİ:

Malik ve Zehra oğlu, 1948 doğumlu, Muğla Merkez nüfusunda kayıtlı, Muğla Tavas Caddesi No. 3'de oturur.

93. TANER AKDOĞAN:

Fikri ve Lütfiye oğlu, 1948 doğumlu, Adana Cemalpaşa nüfusunda kayıtlı, Ankara Bülten Sokak No. 21/2 Kavaklıdere'de oturur, bekar.

94. MUSTAFA KAVRUK:

İsmail ve Muzaffer oğlu, 1948 doğumlu, Afyon Hacıcafer nüfusuna kayıtlı, Istanbul Yeşilköy İstasyon lojmanı No. 2/1'de oturur.

95. MUHAMMET AŞIK:

Mehmet ve Fatma oğlu, 1950 doğumlu, Muğla Bodrum Mumcular Mahallesi nüfusuna kayıtlı, İzmir 5321 nci Sokak No. 5'de oturur.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

96. MEHMET TOKU:

İbrahim ve Müşerref oğlu, 1949 doğumlu, İzmir Selahattinoğlu nüfusuna kayıtlı, İzmir 881 nci Sokak No. 48'de oturur.

97. BÜLENT VARGEL:

Halil ve Emine oğlu, 1946 doğumlu, İzmir Merkez nüfusuna kayıtlı, İzmir Şirinyer 455 nci Sokak No. 18'de oturur, bekar.

98. AŞKIN KOCAÇİMEN:

Sedat ve Şerife oğlu, 1949 doğumlu, Trabzon Merkez nüfusuna kayıtlı, Ankara Cebeci Cemalgürsel Caddesi No. 52/11'de oturur.

99. MELİH ALTINOKLAR:

Hikmet ve Atiye oğlu, 1947 doğumlu, Zonguldak Safranbolu nüfusuna kayıtlı, Ankara Yenimahalle Damladol Sokak No. 4'de oturur, makine mühendisi bekar.

100. AHMET DİRİSU:

Süleyman Nusret ve Ayşe oğlu 1949 doğumlu, Istanbul Üsküdar Kısıklı nüfusuna kayıtlı, Ankara Yenişehir Bestekâr Sokak No. 14/16'da oturur.

101. AHMET KARAGÖCÜK:

Ziya ve Gülsüm oğlu, 1949 doğumlu, Tarsus Taşovası köyü nüfusunda kayıtlı, Ankara Bahçelievler 22 nci Sokak No. 10/1'de oturur.

102. AYDINEL ALTINTAŞ:

Ali ve Huriye oğlu, 1947 doğumlu, Istanbul Selimiye nüfusuna kayıtlı, Istanbul Bakırköy Yıldız sitesi Blok A/2 Daire No. 138 veya Istanbul Sarıköy Nüsretefendi Sokak No. 25/2 Aydın Müt. bürosunda oturur.

103. HÜSEYİN SÜNGER:

Mustafa ve Müyesser oğlu, 1948 doğumlu, İzmir Kemalpaşa nüfusunda kayıtlı, İzmir Hatay 262 nci Sokak No. 4/1'de oturur.

104. ÇETİN ERİNÇ:

Ahmet Hamdi ve Hatice oğlu, 1946 doğumlu, Antalya nüfusunda kayıtlı, İzmir Bostanlı 2008 Sokak No. 11'de oturur.

105. TEOMAN GÖRAL:

Fazlı ve Zeynep oğlu, 1950 doğumlu, Elağız Keban İlçesi nüfusunda kayıtlı, Istanbul Beşiktaş Akdoğan Sokak No. 23/8'de oturur.

106. HÜSEYİN GÜRCAN:

Mustafa ve Mihriban oğlu, 1949 doğumlu, Eskişehir Merkez nüfusunda kayıtlı, Eskişehir Yeni Bağlar Mahallesi Gün Sokak No. 6/3de oturur.

107. HASAN ÇOLAK:

Hüseyin ve Zehra oğlu, 1948 doğumlu, Akçadağ nüfusunda kayıtlı, Ankara İçaydınlıkevler Türk-İş Blokları No. 72/3'de oturur.

108. ÖNDER TUNÇAALP:

Hüseyin ve Şerife oğlu, 1947 doğumlu, İzmir Merkez nüfusunda kayıtlı, İzmir Hatay Caddesi No. 412/17'de oturur. İnşaat mühendisi.

109. MEHMET EROĞLU:

Faik ve Nezahat oğlu, 1948 doğumlu, İzmir Karaburun nüfusunda kayıtlı, Ankara Kavaklıdere, Büklüm Sokak No. 36/11'de oturur. İnşaat mühendisi bekar.

110. ŞEFİK ŞENEL:

Kemal ve Fatma oğlu, 1951 doğumlu, Kastamonu Cide nüfusunda kayıtlı, aynı yerde oturur, halen bu suçtan TUTUKLU.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

111. MEHMET ÖZDEMİR:

Şerif ve Emine oğlu, Erzincan Kemaliye nüfusunda kayıtlı, İstanbul Kurtuluş Feylezof Sokak No. 61'de oturur, İşsiz, bekâr, halen bu suçtan TUTUKLU.

112. CEMİL KAYA:

Reşat ve Fethiye oğlu, 1951 doğumlu, Trabzon Maçka nüfusunda kayıtlı, Ankara-Kurtuluş Taşkent Sokak No. 32/2'de oturur, bekar.

113. FARUK DÖNGÖR:

Halûk ve Nermin oğlu, 1949 doğumlu, Zonguldak Merkez nüfusunda kayıtlı, İstanbul Bağdat Caddesi No. 488/2'de oturur. Halen bu suçtan TUTUKLU.

114. MÜZAFFER YAZKURT:

Ali Haydar ve Bakiye oğlu, 1951 doğumlu, Zonguldak-Ereğli Burhanlı köyü nüfusunda kayıtlı, ve aynî yerde oturur. Döküm işçisi, hâlâ bu suçtan TUTUKLU.

115. MEHMET İNCEL:

Abdurrahman ve Sıdıka oğlu, 1948 doğumlu, Siverek nüfusunda kayıtlı, Urfa-Siverek Karakeçi Mahallesi PTT. civarı Yeni Cadde No. 5'de oturur.

116. MEHMET KORKUSUZ:

Ali ve Elif oğlu, 1950 doğumlu, Denizli nüfusunda kayıtlı, Denizli 2 nci Sanayi Sitesi 1 nci Blok No. 3'de oturur. Demirci işçisi halen bu suçtan GIYABİ TUTUKLU.

117. SAVAŞ GÜVEZNE:

Arif ve Nebahat oğlu, 1948 doğumlu, İzmir Kemalpaşa nüfusunda kayıtlı, Ankara Bahçelievler 17 nci Sokak No. 48/6'da oturur. Akşam Gazetesinde çalışır. Halen bu suçtan TUTUKLU.

118. HABİP DAĞAŞAN:

Mehmet ve Fatma oğlu, 1949 doğumlu, Sarıkamış Yenigazi nüfusunda kayıtlı, Tunceli Yapı Sanat Enstitüsünda öğretmen. Evli, çocuksuz. Halen bu suçtan TUTUKLU.

119. YAŞAR KILIÇ:

Gani ve Sıdıka oğlu, 1949 doğumlu, Akseki nüfusunda kayıtlı, Turgutlu Alpak Mahallesi Selçuk Sokak No. 4'de oturur. İşsiz.

120. ADNAN ALTIPARMAK:

Hüsnü ve Ayşe oğlu, 1948 doğumlu, Akşehir nüfusunda kayıtlı, Ankara Karşıyaka Demetevler 4 ncü Cadde No. 39'da oturur, halen bu suçtan TUTUKLU.

121. MEHMET ALİ KABAKOĞLU:

Mehmet ve Emine oğlu, 1946 doğumlu, Denizli nüfusunda kayıtlı, halen bu suçtan TUTUKLU.

122. SABRİ UYAR:

Mehmet Nuri ve Mükerrem oğlu, 1947 doğumlu, Konya Hocahabip Mahallesi nüfusunda kayıtlı, Zonguldak Hisarönü nahiyesi İstasyon Caddesi No. 12/B'de oturur, işsiz halen bu suçtan TUTUKLU.

123. AKİF ATASAYAN:

Ali ve Zehra oğlu, 1949 doğumlu, Bursa Merkez nüfusunda kayıtlı, Bursa Çekirge Acemler Caddesi No. 22/5'de oturur, halen bu suçtan TUTUKLU.

124. HÜSEYİN AVKAN:

Müslim ve Münire oğlu, 1951 doğumlu, Nizip nüfusunda kayıtlı, Nizip Feekani Mahallesi Yukarıoba Sokak No. 11'de oturur, halen bu suçtan TUTUKLU.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

125. CEM UYAR:

Mehmet Nuri ve Mükerrem oğlu, Konya nüfusuna kayıtlı, 1950 doğumlu, Zonguldak Hisarönü nahiyesi İstasyon Caddesi No. 12/B'de oturur, halen bu suçtan TUTUKLU.

126. FERİDUN TAMİRER:

Rauf ve Sevim oğlu, 1951 doğumlu, Istanbul Üsküdar nüfusunda kayıtlı, Gebze Mustafa paşa Mahallesi Toros Sokak No. 3'de oturur, elektrikçi halen bu suçtan TUTUKLU.

127. MUSTAFA USLU:

Recep ve Halise oğlu, 1951 doğumlu, Erbâa nüfusunda kayıtlı, Amasya Taşova Yemişen Mahallesi Cengiztopel Caddesi No. 17/A'da oturur.

128. ALİ KAPLAN:

Bayram ve Pakize oğlu, 1949 doğumlu, Çorum Alaca nüfusunda kayıtlı, Ankara Kalaba Sanatoryum Caddesi No. 10/8'de oturur, bu suçtan GIYABİ TUTUKLU.

129. AHMET NERGİZ:

Kasım ve Havva oğlu, 1946 doğumlu, Gebze ilçesi Köşk Mahallesi nüfusunda kayıtlı, Istanbul Taksim Turan Caddesi Mısır buğdaycı Sokak Uğur Apartmanı No. 33/35 Daire 1'de oturur, bu suçtan GIYABİ TUTUKLU.

130. RIFAT ÖZTÜRK:

Osman ve Şerife oğlu, 1945 doğumlu, Ürgüp Çökek köyü nüfusunda kayıtlı, Ankara Gülveren Değirmenüstü Sokak No. 111 veya Ankara Gültepe Mahallesi No. 22/A Aktaş'da oturur, Ağrı ilköğretim müfettişi halen bu suçtan GIYABİ TUTUKLU.

131. İBRAHİM SEVİMLİ:

Şakir ve Ayşe oğlu, 1950 doğumlu, Konya Seydişehir nüfusuna kayıtlı, Konya Seydişehir Başkaören köyünde oturur, halen bu suçtan GIYABİ TUTUKLU.

132. İBRAHİM HIZLIER:

Şerif ve Emine oğlu, 1949 doğumlu, Antakya Şirince Mahallesi nüfusuna kayıtlı, aynı mahalle Basmane Sokak No. 11'de oturur.

133. ZEKİ SARIHAN:

Eyüp Sabri ve Hafize oğlu, 1944 doğumlu, Fatsa ilçesi nüfusuna kayıtlı, Milas Selimiye bucağında oturur, Selimiye bucağı orta okulu Türkçe öğretmeni halen bu suçtan TUTUKLU.

134. CEVAT KARA:

Haydar ve Maya oğlu, 1947 doğumlu, Kurs Tuzluca ilçesi nüfusuna kayıtlı, aynı yer Aşağı Mahallesinde oturur.

135. MUSTAFA TURAN:

Ali ve Emine oğlu, 1947 doğumlu, Şarköy Mürefte bucağı nüfusunda kayıtlı, aynı yer Yenimahalle Hamamçeşme Sokak No. 20'de oturur.

136. HALİL YAPAĞLI :

Durmuş ve Melek oğlu, 1947 D.lu Keçiborlu ilçesi Güneykent nüfusunda kayıtlı, Keçiborlu aşağı mahalle No: 76'da oturur, Diyarbakır Ziyagökalp Lisesi Almanca öğretmeni,

137. VAHDET KADIOĞLU :

Ekrem ve Hatice oğlu 1946 doğumlu, Tercan nüfusunda kayıtlı, Erzincan İnönü mahallesi 149 ncu sokak No. 13'de oturur.

138. ÖNER YAĞCI :

Ömer ve Şerife oğlu, 1951 doğumlu, Zile nüfusunda kayıtlı, İstanbul Yedikule Hacıevhat caddesi Şafak Apartmanı No : 51/4'de oturur,

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

139. AKAY AKTAŞ :

Asker ve Gülsüm oğlu, 1947 doğumlu, Iğdır nüfusuna kayıtlı, Ankara Şereflikoçhisar Yenişehir kulübünde kalır, evli çocuksuz.

140. CELAL POLAT :

Salih ve Saniye oğlu, 1949 doğumlu, İnegöl Yenice kasabası nüfusunda kayıtlı, aynı yerde oturur, bekâr,

141. AYHAN SARIHAN

Eyüp Sabri ve Hafize oğlu, 1949 doğumlu, Fatsa nüfusunda kayıtlı, aynı yer Beyceli köyünde oturur, Samandağı lisesi Edebiyat öğretmeni, bekâr,

142. NACİYE ÖNCÜL :

Ahmet Hamdi ve Fethiye kızı 1921 doğumlu, Akseki nüfusunda kayıtlı, Ankara Kavaklıdere Buğday Sokak No. 6/5'de oturur, evli iki çocuklu.

143. HİLMİ AKPINAR:

Osman ve Münevver oğlu, 1932 doğumlu, Gönen nüfusunda kayıtlı, Ankara Kalaba Merkez Bankası Evleri Ahmet Refikpaşa Caddesi No. 43/2'de oturur, evli üç çocuklu, Gazi Eğitim Enstitüsü Resim İş Bölümü Öğretmeni.

144. İSMET TOPUZ:

Mehmet ve Emine oğlu, 1944 doğumlu, Şarkikaraağaç nüfusunda kayıtlı, Erzurum Halilibrahimpaşa Mahallesi Refikbey Sokak No. 2'de oturur, aynı yer Rehberlik Araştırma Merkezinde eğitim uzmanı, evli, çocuksuz.

145. SAMİ ÜNVER:

Ahmet ve Emine oğlu, 1949 doğumlu, Balıkesir nüfusuna kayıtlı, aynı yer Karaoğlan Mahallesi, Karaoğlan Sokak No. 32'de oturur.

146. HAKAN TAŞKIRAN:

İbrahim ve Habibe oğlu, 1949 doğumlu, Silifke nüfusunda kayıtlı, Şebinkarahisar Lisesi Resim Öğretmeni, bekâr.

147. TURAN KÜLAHOĞLU:

Zeynep ve İbrahim oğlu, 1948 doğumlu, Mucur nüfusunda kayıtlı, Ankara Bahçelievler birinci sokak No: 63/8'de oturur, halen bu suçtan TUTUKLU.

148. ÇETİN ÖZKARAR :

Fethi ve Nadire oğlu, 1948 doğumlu, Edirne nüfusunda kayıtlı, Ankara Necatibey Caddesi No: 47/7'de oturur, evli, halen bu suçtan GIYABİ TUTUKLU.

149. AKIN ÖZDEMİR:

Abdullah ve Aliye oğlu, 1945 doğumlu, Kütahya Emet ilçesi nüfusunda kayıtlı, Zonguldak Ziraî Mücadele ve Karantina müdürlüğünde çalışır, Ziraat mühendisi, halen bu suçtan GIYABİ TUTUKLU.

150. TİMUR ERKMAN:

Ahmet ve Şerife oğlu, 1946 doğumlu, Kırıkkale Yenidoğan mahallesi nüfusunda kayıtlı, Ankara Maltepe Tuncer Sokak Tunç Apartmanı No. 6/6'de oturur, halen bu suçtan TUTUKLU.

151. ŞEMSETTİN EVRENSEL:

Emin ve Fikriye oğlu, 1949 doğumlu, Konya Şeyhsadrettin Mahallesi nüfusunda kayıtlı, Ankara Kocatepe Adakale Sokak. 71/6'da oturur. Ziraat yüksek mühendisi halen bu suçtan TUTUKLU, bekâr.

152. HÜSEYİN GÜRKAN:

Hüseyin ve Zeliha oğlu, 1950 doğumlu, Güdül ilçesi nüfusunda kayıtlı, Ankara Dışkapı örnek mahallesi, Hızırreis caddesi A-9 Blok No.218 de oturur. Halen bu suçtan GIYABİ TUTUKLU.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

153. YUSUF UZUN:

Halil ve Hurîye oğlu, 1947 doğumlu, Mersin merkez nüfusunda kayıtlı, aynı yer Civanyaylağı köyünde oturur, müsnet suçtan TUTUKLU.

154. OKAN ALPAR:

Selahattin ve Fehime oğlu, 1950 doğumlu, Sinop merkez nüfusunda kayıtlı, Ankara Aşağı Ayrancı Meneviş sokak No. 5/17'de oturur.

155. NAZIM ARSLAN:

Şaban ve Nebahat oğlu, 1948 doğumlu, Diyarbakır nüfusunu kayıtlı, Ankara Keçiören Çoraklık durağı Bulut sokak No. 4/B'de oturur. halen bu suçtan TUTUKLU.

156. HASAN KÜÇÜKDEDE:

Mustafa ve Ayşe oğlu, 1949 doğumlu, Konya Bozkır ilçesi nüfusuna kayıtlı, Ankara Aydınlıkevler Uzayan sokak No. 38'de oturur.

157. UĞUR ERGEN:

Arif ve Mürvet oğlu, 1942 doğumlu, Konya Ereğli nüfusunda kayıtlı, İstanbul Fatih Parkhan Kat: 2 No. 24-25'de oturur.

158. TANJU İPEK:

Mustafa Hulusi ve Şadiye oğlu, 1951 doğumlu, Bilecik Söğüt nüfusunda kayıtlı, Ankara Aşağı Ayrancı Refikbelendir sokak No. 16/11'de oturur,

159. YAŞAR İLLEEZ:

İhsan ve Zeynep oğlu, 1946 doğumlu, Avanos nüfusunda kayıtlı, Avanos Bayır mahallesi Kızılırmak ilkkokulu yanında oturur, Merkez ilçe Ziraat Mühendisi Nevşehir.

160. SEDAT DOĞAN:

Mustafa ve Emine oğlu, 1950 doğumlu, Konya Ereğlisi nüfusuna kayıtlı, Ereğli Cinler mahallesi No. 153'de oturur.

161. KADİR ÇETİNKOL:

Ahmet ve Fatma oğlu, 1943 doğumlu, Denizli Sarayköy nüfusuna kayıtlı, Malatya Arapkir ilçesi Ziraat Mühendisliğinde çalışır, Yüksek ziraat mühendisi, bekâr.

162. UĞUR GÜLER:

Mustafa ve Rahime oğlu, 1949 doğumlu, Bursa Merkez nüfusunda Kayıtlı, Bursa İnebey caddesi No. 22'de oturur,

163. MEVLÜT DOĞAN:

Rüştü ve Ayşe oğlu, 1949 doğumlu Silifke nüfusunda kayıtlı, Silifke Atik mahallesi 6 ncı sokak No. 29 veya Ankara Maltepe Onur sokak No. 57/2'de oturur,

164. ZEKAİ BAKAR:

Zühtü ve Raziye oğlu, 1945 doğumlu, Kastamonu Daday ilçesi nüfusunda kayıtlı, Çorum ili Zirai Mücadele ve Karantina Müdürlüğünde görevli, Yüksek Ziraat Mühendisi.

165. ERDAL EROĞLU:

Hamdi ve Ayşe Sıdıka oğlu, 1945 doğumlu, Sivrihisar nüfusunda kayıtlı, İskenderun Fener Caddesi Uslu Sokak No. 1'de oturur. İskenderun Ziraat Teknisyenliğinde Ziraat Yüksek Mühendisi, evli çocuksuz.

166. MAÇİT İNEGÖL:

Mehmet ve Fatma oğlu, 1948 doğumlu, Düzce nüfusunda kayıtlı, Düzce Cedidiye Mahallesi No. 47'de oturur.

167. OSMAN KILIÇ:

Mehmet ve Hatice oğlu, 1949 doğumlu, Ağın İlçesi nüfusunda kayıtlı, aynı yer Bahadin Köyünde oturur.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

168. NUH NACİ KAPTAN:

Bekir ve Mediha oğlu, 1948 doğumlu, Konya Ereğli'si Cinler Mahallesi nüfusuna kayıtlı Aynı yer Çayağası Sokak No. 21'de oturur. Ankara Ziraat Fakültesinde öğrenci.

169. KENAN ÖNEN:

Hakkı ve Muazzez oğlu, 1950 doğumlu, Çarşamba nüfusunda kayıtlı. Samsun 19 Mayıs Mahallesi Talimhane Caddesi No. 27/3'de oturur.

170. SERPİL KURTGÖZÜ:

Veysel ve Hamide kızı, 1946 doğumlu, Gaziantep merkez nüfusunda kayıtlı. Gaziantep Eyüpoğlu Mahallesi Eyüp Camii Çıkmazı No. 2'de oturur, bekâr.

171. SELAMİ SÖZER:

Ahmet ve Fatma oğlu, 1941 doğumlu, Urfa nüfusunda kayıtlı, İrfan Baştuğ Caddesi Baştuğ Apt. No. 26/10'da oturur. Evli iki çocuklu, Ankara Ziraat fakültesi asistanı.

172. METİN YELDAN:

Mehmet Kemal ve Seher oğlu, 1932 doğumlu, Amasya Merkez nüfusunda kayıtlı, Ankara Yenişehir İçel Sokak No. 16/1'de oturur. A.Ü. Ziraat Fakültesi Besin Maddeleri ve Hayvan Besleme Kürsüsünde Doçent. Evli çocuksuz.

173. ALİ RIZA İLLEEZ:

İhsan ve Zeynep oğlu, 1950 doğumlu, Avanos nüfusunda kayıtlı, Ankara-Aydınlıkevler Çağdaş Sokak No. 50/1'de oturur, veya Nevşehir-Avanos Bayır Mahallesi Santral yanında oturur.

174. AHMET AKGÜN:

Hamit ve Emine oğlu, 1947 doğumlu, Elbistan nüfusunda kayıtlı, Ankara Küçükesat Nenehatun Caddesi No. 25/1'de oturur. (Esen Apt.) Ziraat Yüksek Mühendisi, bekâr.

175. ALAÂDDİN SABANCI:

Osman ve Elif oğlu, 1945 doğumlu, Gelibolu nüfusunda kayıtlı. Adana Reşat Bey Mahallesi, 252 nci Sokak No. 48/A'da veya İstanbul Üsküdar Muratreis Mahallesi Tahtıravan Sokak No. 6/7'de oturur. Bekâr.

176. M. SABRİ ÜLGE:

Ali ve Tekmile oğlu, 1946 doğumlu, Mudanya nüfusunda kayıtlı. Mudanya Erdoğdu Mahallesi Aşağı Hamam Sokak No. 7'de oturur.

177. MUZAFFER TEZEL:

Salih ve Cemile oğlu, 1949 doğumlu, Tarsus nüfusunda kayıtlı, Tarsus Hatay Mahallesi 109 ncu Sokak No. 66' da oturur.

178. GÜNDÜZ YURTMAN:

Cavit ve Semiha oğlu, 1945 doğumlu, Istanbul Alemdar nüfusunda kayıtlı, Hatay Reyhanlı Ziraat Meslek Okulunda Ziraat Mühendisi. Ankara Demirtepe Gazi Mustafa Kemal Bulvarı No. 18/3'de oturur. Evli çocuksuz.

179. ABDÜLMECİT ÖZTÜRK:

Ahmet ve Hatice oğlu, 1947 doğumlu, Doğubeyazıt nüfusunda kayıtlı, Doğubeyazıt Elif Eczanesinde kalır.

180. MUSTAFA KILIÇ:

Mehmet ve Hatice oğlu, 1950 doğumlu, Ağın ilçesi nüfusunda kayıtlı, Malatya Arapkir Deregezen'de öğretmen, evli çocuksuz.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

181. ERDAL ÖZTÜRK:

Ali ve Zeynep oğlu, 1950 doğumlu, Çorum Merkez nüfusunda kayıtlı. Çorum Şenyurt Mahallesi 4 cü Sokak No. 7/B'de oturur.

182. BİLGE TUNALI (EKŞİ):

Mustafa ve Gülbiye kızı, 1949 doğumlu, Eskişehir Merkez nüfusunda kayıtlı, Ankara Aydınlıkevler Kavacık Subayevleri yanı, Çamlık üstü, üçler Apt. No. 2'de oturur. Ziraat Yüksek Mühendisi, evli çocuksuz.

183. SELÇUK ARIN:

Zülfikar ve Nuriye oğlu, 1949 doğumlu, İsparta Merkez nüfusunda kayıtlı, İsparta İstiklâl Mahallesi 1112 nci Sokak No. 16/2'de oturur.

184. MUSTAFA ARLI:

Durmuş ve Fatma oğlu, 1945 doğumlu, Güdül nüfusunda kayıtlı, Ankara Aşağı Ayrancı Güvenlik Caddesi Ilgaz Apt. No. 24/2'de oturur. A.Ü. Ziraat Fakültesi asistanı.

185. BEHZAT USTA:

Nazmi ve Hatice oğlu, 1947 doğumlu, Kayseri Hacılar Bucağı Orta Mahalle nüfusunda kayıtlı, aynı yerde oturur. Trabzon Maçka Veteriner Hekimliğinde çalışır. Bekâr.

186. SÜLEYMAN KIZILCABÖLÜK:

Mustafa ve Nazire oğlu, 1948 doğumlu, Aydın Bozdoğan İlçesi nüfusunda kayıtlı. Mardin Kızıltepe Hükümet Veteriner Hekimi.

187. KEMAL ÇETİNKAYA:

Osman ve Fatma oğlu, 1948 doğumlu, Tarsus nüfusunda kayıtlı, Tarsus Şehit Mustafa Mahallesi 202 nci Sokak No. 14'de oturur.

188. NURETTİN YILDIRAK:

Şahabettin ve Huriye oğlu, 1937 doğumlu, Muş nüfusunda kayıtlı, A.Ü. Ziraat Fakültesi Ziraat Politikası Kürsüsü'nde çalışır. Evli iki çocuklu.

189. FERİT UZUN:

Sefer ve Kezban oğlu, 1950 doğumlu, Urfa Siverek ilçesi nüfusunda kayıtlı, Siverek Hayriye Mahallesi Elmalı Sokak No. 14'de oturur. Başka suçtan Diyarbakır'da TUTUKLU. Bekâr.

190. ALİ TENK:

Mehmet ve Ayşe oğlu, 1954 doğumlu, Görele nüfusunda kayıtlı, Giresun-Görele ilçesi Obarıkan köyünde oturur. İşsiz, bekâr.

191. BAHTİYAR EMANET:

Ahmet ve Emine oğlu, 1934 doğumlu, Görele nüfusunda kayıtlı, Istanbul Zeytinburnu Yeşiltepe 53/1. Sokak No. 29'da oturur. Bekâr.

192. YAVUZ KAÇAR:

Hüseyin ve Müzeyyen oğlu, 1937 doğumlu, Istanbul Beşiktaş nüfusunda kayıtlı, Istanbul Kocamustafa Paşa Vidin Caddesi No. 61/1'de oturur. Evli, bir çocuklu, Marangozlukla iştigal eder. Halen bu suçtan GIYABİ TUTUKLU.

193. TEOMAN ERMETE:

Nejat ve Huriye oğlu, 1947 doğumlu, Istanbul Beşiktaş nüfusunda kayıtlı, İzmir Mithatpaşa Caddesi No. 780/2'de oturur. Bekâr.

194. ALAADDİN ESENYEL:

Abdurrahman ve Leman oğlu, 1949 doğumlu, Konya Merkez nüfusunda kayıtlı, Konya Abdülaziz Mahallesi Kadı İzzettin Sokak Huzur II. Apt. Kat. 3'de oturur.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

195. MUSTAFA İŞLER:

Hüseyin ve Fatma oğlu, 1946 doğumlu, Osmaniye ilçesi nüfusunda kayıtlı, Aynı yer Rızaiye Mahallesi 24 ncü Sokak No. 5'de oturur. Bekâr.

196. BEHRAM YILDIZ:

Ahmet ve Muazzez oğlu, 1947 doğumlu, Daday ilçesi nüfusunda kayıtlı, Kastamonu Cebrail Mahallesi Yıldırım Sokak No. 3'de oturur.

197. ALİ DEMİR:

Mahmut ve Zülküf oğlu, 1949 doğumlu, Mardin Kızıltepe nüfusunda kayıtlı, aynı yer Koçhisar Mahallesinde oturur. Halen bu suçtan TUTUKLU.

198. CELAL SARMAN:

Mehmet ve Düriye oğlu, 1946 doğumlu, Bursa Merkez nüfusunda kayıtlı, Ankara Gazi Mahallesi Alkut Sokak No. 16'da oturur. Bekâr.

199. SEÇİM YILDIRIM.

Celal ve Semiha oğlu, 1950 doğumlu, Divriği nüfusunda kayıtlı, Ankara Cebeci Doruk Sokak No. 8/C'de oturur. Ankara uzungemiciler Sokak Cebeci Apt. No. 13/13'de oturur.

200. HASAN ŞANAL:

Mehmet ve Arzu oğlu, 1948 doğumlu, İskendurun Çay Mahallesi nüfusunda kayıtlı, Ankara Tıp Fakültesi Caddesi Bakkal Durağı, Gayret Apt. No. 10/4 Cebeci'de oturur. Şöförlük yapar.

201. ŞEMSETTİN BAŞEL:

Abdülhalim oğlu 1952'de Perizat'dan olma, Şarkışla nüfusunda kayıtlı, Ankara Çankaya Çukurcu Mahallesi No. 658'de oturur. Bekâr, Oto tamirciliği yapar.

202. MEHMET CANTOSUN:

Şaban ve Melahat oğlu, 1952 doğumlu, Istanbul Eminönü nüfusunda kayıtlı, Ankara Seyranbağları Bülbülderesi Caddesi Bakkallar Durağı Huzur Apt. No. 99/8'de oturur. Bakkal.

203. SEMAY TANERİ:

Kemal Zülfü ve Faize kızı, 1937 doğumlu, Elazığ Merkez nüfusunda kayıtlı, Ankara Ayrancı Şair Nedim Sokak No. 24/1'de oturur. Evli bir çocuklu İnşaat Yüksek Mühendisi.

204. UĞUR KÖKDEN:

Sabit ve Ayşe oğlu, 1934 doğumlu, Çorum Merkez nüfusunda kayıtlı, Ankara Gazi Mustafa Kemal Bulvarı No. 31/15'de oturur. Evli bir çocuklu, Ziraat Yüksek Mühendisi.

205. İLKAY İZER:

Kadir ve Saniye oğlu, 1942 doğumlu, Erzurum Merkez nüfusunda kayıtlı, Ankara Çankaya Alaçam Sokak No. 19/3'de oturur Evli çocuksuz, İnşaat Yüksek Mühendisi.

206. GÜNEY ÖZCEBE:

Hasan İlhami ve Sırriye oğlu, 1930 doğumlu, Bursa Merkez nüfusunda kayıtlı, Ankara Bahçelievler 16 ncı Sokak No. 18/A-8'de oturur. Evli, iki çocuklu, İnşaat Yüksek Mühendisi.

207. ERMAN TAMUR:

Muzaffer ve Semiha oğlu, 1946 doğumlu, Ankara Şereflikoçhisar nüfusunda kayıtlı, Ankara Bahçelievler 6 ncı Sokak No. 4/1'de oturur. Evli, çocuksuz, İnşaat Mühendisi.

208. MEHMET ORMANCI:

Salih Kemal ve Naciye oğlu, 1941 doğumlu, Trabzon merkez nüfusunda kayıtlı. Ankara Emek Mahallesi 76 ncı Sokak No. 6/4'de oturur. Evli bir çocuklu, İnşaat Yüksek Mühendisi.

209. MEHMET ÖZPINAR:

Abdullah ve Mutia oğlu, 1944 doğumlu, Kilis nüfusunda kayıtlı, Ankara Mithatpaşa Caddesi No. 47/12'de oturur. Bekâr, İnşaat Yüksek Mühendisi.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

210. MEVLÜT BAYRAKTAR:

Ali ve Emine oğlu, 1341 doğumlu, Çubuk nüfusunda kayıtlı, Ankara Küçükesat Bağlayan Sokak No. 22/2'de oturur. Evli dört çocuklu. Ankara Belediyesi Tedbirhane İdare Amirliğinde kontrolör. Halen bu suçtan TUTUKLU.

211. AVNİ TOK:

Şakir ve Müfide oğlu, 1942 doğumlu, Bandırma nüfusunda kayıtlı. Ankara Cebeci Uzgörenler Sokak No. 58/6'da oturur. Evli bir çocuklu. Sendikacı. Halen bu suçtan GIYABİ TUTUKLU.

212. MUAMMER AKSOY:

Numan ve Nadire oğlu, 1917 doğumlu, Antalya Akseki nüfusunda kayıtlı, Ankara Bahçelievler 2 nci Cadde No. 55'de oturur. Siyasal Bilgiler Fakültesinde Profesör. Evli.

213. MUZAFFER ERDOST:

Yusuf ve Gülhanım oğlu, 1932 doğumlu, Artova ilçesi Çamlıbel bucağı nüfusunda kayıtlı. Ankara Konservatuar evleri B-1 Blok Daire 7'de oturur. Sol Yayınları Yayınevi sahibi, evli iki çocuklu. Halen başka suçtan Merkez Cezaevinde hükümlü.

214. MEHMET MUAMMER MENDERES:

Mehmet ve Bedia oğlu, 1942 doğumlu, Nazilli nüfusunda kayıtlı, Ankara Sıhhiye Sağlık Sokak No. 15/3'de oturur. İller Bankası Genel Müdürlüğünde Teknik Ressam, Evli çocuksuz.

215. HÜSEYİN TÜYSÜZ:

Mehmet ve Hatice oğlu, 1947 doğumlu, Develi Zile köyü nüfusunda kayıtlı, Aynı yerde oturur. Bekâr. Erkek Teknik Yüksek Öğretmen Okulundan ayrılma. Halen bu suçtan GIYABİ TUTUKLU.

216. FABRİ DOĞU:

Şemsi ve Fatma oğlu, 1947 doğumlu, Kırklareli inece ilçesi nüfusunda kayıtlı, ODTÜ. Öğrenci, yurtta kalır. Halen bu suçtan TUTUKLU.

217. ÖMER BALKÖSE:

Nuri ve Cemile oğlu, 1950 doğumlu, Tefenni ilçesi Karamanlı nüfusunda kayıtlı, Ankara Yukarı Ayrancı Hoşdere Caddesi No. 28/10'da oturur.

218. LOKMAN ŞAHİN:

Mehmet Ali ve Elif oğlu, 1949 doğumlu, Arapkir nüfusunda kayıtlı, Ankara Gazi Mustafa Kemal Bulvarı No. 103/15'de oturur. Bekâr.

219. CÜNEYT OĞUZTÜZÜN:

Abdulmennan ve Halise oğlu, 1950 doğumlu, Istanbul Beşiktaş Arnavutköy nüfusunda kayıtlı. İzmir Hatay Caddesi 200 ncü Sokak. No. 135, Kat 2'de oturur. Bekâr.

220. NECDET ŞÜKRÜ ÖZSABUNCU:

Ferit Sırrı oğlu, 1938 doğumlu, Kuşadası nüfusunda kayıtlı, Menemen Ziraî Araştırma Merkezinde görevli, Ziraat Yüksek Mühendisi.

221. ABDULLAH BURHAN GÜRCAN:

Ali Bedri ve Beria oğlu, 1947 doğumlu, Afyon Merkez nüfusunda kayıtlı. Kütayha Eskişehir Caddesi Meltem Apt. No. 55/3'de oturur. Bekâr, Ziraat Yüksek Mühendisi. Kütahya köy araştırma ve Geliştirme İl Müdürlüğünde gö revli.

222. MUZAFFER DOYUM:

Niyazi ve Nedime oğlu, 1948 doğumlu, Aydın Karacasu ilçesi nüfusunda kayıtlı. İzmir Hatay 260 nci Sokak No. 47'de oturur. Ege Üniversitesi Fen Fakültesi Kimya Bölümü 4 ncü sınıfta öğrenci. Halen bu suçtan TUTUKLU.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

223. HİKMET ÖZDEMİR:

Hasan Fehmi ve Aliye oğlu, 1950 doğumlu, Maraş Gazipaşa Mahallesi nüfusunda kayıtlı. Kahramanmaraş Divanlı Mahallesi Sait Faik Sokak No. 24'de oturur. Gazi Eğitim Enstitüsü öğrencisi.

224. SEDAT ÖZKOL:

Sami ve Macide oğlu, 1936 doğumlu, Istanbul Üsküdar nüfusunda kayıtlı. Ankara Mebusevleri Süslü Sokak No. 24/10'da oturur. Tanyeli Apt. Evli iki çocuklu. Dr. Yüksek Mühendis. Serbest çalışır. Halen bu suçtan GIYABİ TUTUKLU.

225. KAZIM BUDAK:

Süleyman ve Hatun oğlu, 1944 doğumlu, Tunceli Mazgirt ilçesi Gülüman köyü nüfusunda kayıtlı, Tunceli Mazgirt Dahkent bucağına bağlı Doğucak köyünde oturur. Ergani Lisesi Türkçe öğretmeni.

226. ABDURRAHMAN KORUKÇU:

Küçük Mehmet oğlu, 1941'de Hadiye'den olma, Tarsus Aliağa köyü nüfusunda kayıtlı. Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Kültür Teknik kürsüsünde Asistan.

227. ÖMER FİKRET FETTULLAHOĞLU:

Mehmet ve Zehra oğlu, 1944 doğumlu, Adana Kadirli Tufanpaşa Mahallesi nüfusunda kayıtlı. Adana Kadirli Fettullahoğlu Tarım Ticaret Uzun çarşı No. 142'de kalır. Dr. Ziraat Mühendisi.

228. ESİN AKDENİZ:

Mahmut ve Fatma kızı, 1950 doğumlu, Trabzon Vakfıkebir ilçesi Beşikdüzü nahiyesi nüfusunda kayıtlı. Ankara Yenişehir Necatibey Caddesi No. 47/7'de oturur. Evli.

229. MEHMET ALİ CANBAZ:

Halit ve Hatice oğlu, 1944 doğumlu, Denizli Çal ilçesi Yukarıgeyit köyü nüfusunda kayıtlı. Ankara Etimesgut Etiler Mahallesi Şeker Sokak No. 10/B'de oturur.

230. İRFAN CÜRE:

Recep ve Ulviye oğlu, 1952 doğumlu, Samsun Kavak ilçesi Hacıali köyü nüfusunda kayıtlı. Samsun Lise Caddesi Başarır Sokak No. 18/2'de oturur.

231. M. RAMAZAN AKTOLGA:

Ahmet ve Muazzez oğlu, 1948 doğumlu, Silifke Saray Mahallesi nüfusunda kayıtlı. Ankara C. Gürsel Caddesi No. 105/4'de oturur. Halen bu suçtan ve başka suçtan Istanbul'da TUTUKLU.

232. YUSUF KÜPELİ:

Bekir ve Fatma oğlu, 1944 doğumlu, Istanbul Kartal nüfusunda kayıtlı. Ankara Marmara Sokak No. 108/3'de oturur. Halen bu suçtan ve başka suçtan Istanbul'da TUTUKLU.

233. ÇAĞATAY ANADOL:

Cevdet ve Nuriye oğlu, 1945 doğumlu, Hopa nüfusunda kayıtlı. Istanbul Yeşilbahar Caddesi No. 29/5 Göztepe veya Istanbul Üsküdar Harem İskele Sokak No. 84/5'de oturur.

234. MUSTAFA ULUSOY:

Hilmi ve Gülizar oğlu, 1948 doğumlu, Niğde Ulukışla Darboğaz köyü nüfusunda kayıtlı. aynı köyde oturur. Halen Istanbul'da başka suçtan TUTUKLU.

235. ERCAN ENÇ:

Mehmet Emin ve Nadide oğlu, 1946 doğumlu, Adapazarı Serdivan köyü nüfusunda kayıtlı. Adapazarı Yahyalar Mahallesi Cevher Sokak No. 24/B'de oturur. Halen bu suçtan TUTUKLU.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

236. HALİS ÖZKAN:

Hüseyin oğlu, Gülhanım'dan 1944'de doğma, Sivas Gemerek Eskiyurt köyü nüfusunda kayıtlı.

237. OĞUZHAN MÜFTÜOĞLU:

Osman ve Rahime oğlu, 1944 doğumlu, Anamur ilçesi Göktaş Mahallesi nüfusunda kayıtlı. Aynı yerde oturur. Halen bu suçtan ve başka suçtan TUTUKLU. ,

238. ERTUĞRUL KÜRKÇÜ:

Enver ve Fatma Cemile oğlu, 1948 doğumlu, Ankara Çankaya ilçesi Hamidiye Mahallesi nüfusunda kayıtlı. Ankara Bahçelievler 20 nci Sokak No. 17/1'de oturur. Halen bu suçtan ve başka suçtan TUTUKLU.

239. ZAFER KUTLU:

Selahattin ve Sabriye oğlu, 1949 doğumlu, Göksun kazası nüfusunda kayıtlı. İskendurun Savaş Mahallesi Renkli Sokak No. 8'de oturur. Halen bu suçtan ve başka suçtan TUTUKLU.

240. OKTAY ETİMAN:

Yunus Nadi oğlu, Ayşe'den 1947'de doğma, Akşehir Marufbey nüfusunda kayıtlı. Adana Yeşilevler Mahallesi son durak No. 81'de oturur. Halen bu suçtan ve başka suçtan TUTUKLU.

241. AYTEKİN BERKMAN:

Hasan ve Firdevs oğlu, 1942 doğumlu, Bitlis nüfusunda kayıtlı. Ankara Aydınlıkevler Gar Sokak No. 24/2'de oturur. Ziraat Fakültesi bitirmiş, evli iki çocuklu.

242. SELİM GÜLTEKİN:

Abdurrahman ve Gevaz oğlu, 1951 doğumlu, Kars Tuzluca aşağı mahalle nüfusunda kayıtlı. Aynı yer Merkez Ortaokulunda Zeki Gültekin yanında. İnşaat ustası.

243. ALİ BAŞPINAR:

Osman ve Rahime oğlu, 1949 doğumlu, Rize Pazar kazası Çamlıca nüfusunda kayıtlı. Ankara Gülveren Yatık Musluk 192'de oturur. ETYÖO. dan ayrılma, işsiz. Halen bu suçtan TUTUKLU.

244. SEDAT KESİM:

Mehmet ve Zehra oğlu, 1950 doğumlu, Istanbul Eyüp Rami Sağmalcılar nüfusunda kayıtlı. Ankara Yukarı Ayrancı Şair Baki SokakNo. 158/A'da oturur. Halen bu suçtan TUTUKLU.

245. ABDULLAH BAŞARIR:

H. Emin oğlu, 1943'de Vecihe'den olma, Tarsus nüfusunda kayıtlı. Mersin Bahçe Mahallesi 134 ncü Sokak No. 1'de oturur. Liseyi bitirmiş.Topoğraf. Evli iki çocuklu.

246. PINAR ERDEMİL:

Murat ve Fatma kızı, 1950 doğumlu, İzmir Karşıyaka nüfusunda kayıtlı, Mersin Bahçe Mahallesi 134 ncü Sokak No. 1' de oturur.

247. İSMET DAL:

İsmail Hakkı ve Nermin oğlu, 1949 doğumlu, Adana Ceyhan Kösreli nahiyesi nüfusunda kayıtlı, Ceyhan Caddesi No. 78/A'da oturur.

248. BAYRAM ÇAM

Mehmet ve Nazife oğlu, 1947 doğumlu, Manisa Karayaycıçam köyü nüfusunda kayıtlı. Eskişehir Sivrihisar Caddesi Tan Apt. No. 40/3'de oturur.

249. FARUK YÜKSEL:

Ahmet ve Fatma oğlu, 1950 doğumlu, Antalya Akseki Minareli köyü nüfusunda kayıtlı, Aynı yer Fakılar Mahallesi No. 2'de oturur.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

250. HALİL İBRAHİM ABLAN:

Osman ve Ayşe oğlu, 1949 doğumlu, Çal İlçesi Denizciler köyü nüfusunda kayıtlı, Ankara Yenimahalle Ragıp Tüzün Caddesi No. 391/A'da oturur. İktisadî ve Ticarî İlimler Akademisi 1 nci sınıf öğrencisi.

251. ALİ ÇİFTETEPE:

Mehmet ve Ayşe oğlu, 1948 doğumlu, Edirne Meriç İlçesi nüfusunda kayıtlı, Aynı yer Karayusuflu köyünde oturur. İktisadî ve Ticarî İlimler Akademisi son sınıf öğrencisi.

252. ERTUĞRUL USLU:

Haydar ve Yeter oğlu, 1951 doğumlu, Yozgat Taşkışla köyü nüfusunda kayıtlı, ve aynı yerde oturur. İktisadî ve Ticarî İlimler Akademisi öğrencisi.

253. HÜSEYİN KUTLUTÜRK:

Koça ve Bassey oğlu, 1951 doğumlu, Malatya Akçadağ Kürecik Bucağı Bayramuşağı nüfusunda kayıtlı ve aynı yerde oturur. Adana Erkek Lisesi Fizik Matematik öğretmeni. Bekâr.

254. IŞIK ALAMUR:

Münir kızı, 1946 doğumlu, Ankara nüfusunda kayıtlı. Ankara Atatürk Bulvarı No. 255/61'de oturur. Teknik Ressam. Bekâr.

255. SİNA ÇILADİR:

Ahmet oğlu, 1939 doğumlu, Zonguldak nüfusunda kayıtlı, halen başka suçtan Istanbul Sağmalcılar Cezaevinde TUTUKLU.

256. SALİH VURAL:

Halil oğlu, 1951 doğumlu, Mardin Gergüç kazası nüfusunda kayıtlı, Mardin ili Gergüç İlçesi Mehmet Resül Mahallesi Belediye emeklisi babası yanında oturur.

257. İLHAMİ AKMAN:

Nazım oğlu, 1945 doğumlu, Karabük Bayır Mahallesi Merter Apt. No. 16/3'de oturur. Memur.

Haklarında açık olarak, kısmen gıyabi, kısmen vicahi yapılan duruşmalarda ileri sürülen iddialar, gösterilen yazılı, sözlü deliller ve savunmalardan edinilen vicahi kanaate göre gerekçesi aşağıda yazılı hüküm tesis olunmuştur.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

II NCİ KISIM

USULE İLİŞKİN KONULAR

YARGILAMA USULÜNE İLİŞKİN GEREKÇE

21 Şubat 1972 Pazartesi günü saat 09.00'da 28 nci Tümen Topçu Kışlasının duruşma salonu durumuna getirilmiş bir barakasında duruşmalar başladığı zaman sanık sayısı 223 idi.

İkiyüzü aşkın sanığın ayağa kalkıp bir ağızdan tempo tutarak, "faşist mahkeme" "Kahrolsun emperyalizm"; "Kahrolsun Amerikan uşakları" şeklinde bir mahkeme salonunda, yargılama kurulu önünde ve kurula karşı avazı çıktığı kadar bağırması alışılagelmiş bir durum değildir. Bu kollektif ajitasyon hareketinin son bulması ve salonunun karşılıklı konuşma yapmaya elverecek kadar sükûna ermesi için beklenmiş, nihayet sanıklardan ŞABAN İBA'nın siz bizi yargılıyamazsınız. Biz işçi sınıfının temsilcisiyiz. Siz ise burjuvazinin temsilcisisiniz, aramızda husumet mevcuttur." şeklindeki itirazı hayret ve ibretle izlenmiştir. Aynı sözler bilahare HÜSEYİN YAVUZ tarafından yazılı olarak mahkememize beyan olunmuştur.

Oturum açılıp yoklama yapıldıktan sonra heyet tanıtılarak sanıkların kimliklerinin tespiti işlemine geçileceği sırada sanıklar gene hep bir ağızdan duruşma hâkimi tarafından mahkemeye itimat edip etmediklerinin sanıklardan sorulmadığı ileri sürülüp "heyet'i reddediyoruz, kabul etmiyoruz" "reddi hâkim talebimiz var" şeklinde bağırışılarak toplu gösteri tekrar başlamıştır. Oysa duruşma yönetiminde bir hata mevcut değildi. 353 sayılı kanunun 1596 sayılı kanunla yapılan değişiklikten önceki 146 ncı maddesinde "heyet'e itimat edip etmediği" konusunda sanığa bir soru sorulacağına dair hüküm yoktur. Diğer mahkemelerde böyle bir yöntem uygulanıyorsa bu, sanık lehine ve iyimser bir davranış, bir alışkanlık olarak nitelendirilebilir. Fakat herhalde sanıklara yargılamayı engellemek için bir tür olanak diye düşünülemez.

Duruşma Hâkimi anılan madde uyarınca sanık veya sanıklara "mahkeme kurulunu teşkil eden hâkimlerin ve subay üyenin davaya bakmağa engel durumu hakkında bir istemi bulunup bulunmadığını" sorar. İtimat sorulması ile davaya bakmağa engel durumu olup olmadığının sorulması arasında sadece bu tür davalarda ve ideolojik ajitasyon yönünden fark olduğunu söylemek gerçeği ifade etmek olur.

Ortalık yatıştırılıp sanıklara mahkeme kurulunun davaya bakmağa engel halleri hakkında istemleri olup olmadığı sorulduğunda "reddediyoruz" bağırışmalarıyla sanıklar yenilen gösteriye girişmişlerdir. Kendilerine 353 sayılı kanunun 41 nci maddesi anlatılıp kağıt dağıtılarak hâkimin reddi dilekçelerini hazırlamaları için duruşmaya yarım saat ara verilmiştir. Yeniden duruşma açıldığında 218 sanıktan sadece TAHİR ÖZCAN BALKÖSE, ŞABAN İBA, HÜSEYİN YAVUZ, ORAL ÇALIŞLAR ve MUSTAFA KEMAL ÇAMKIRAN'ın red dilekçesi hazırlayıp mahkemeye sundukları müşahade edilmiştir. İstemler 353 sayılı kanunun 37 ve 46 ncı maddelerinde öngördüğü usule uygun şekilde karara bağlanmıştır. (Duruşma tutanakları birinci klasör 23 ncü sayfa) (yazışmalar klasörü 1. K. sayfa 418-435).

Ertesi oturumda sanık İRFAN UÇAR tarafından tekrar reddi Hâkim dilekçesi verilmiş, bu istemde usulüne uygun olarak karara bağlanmıştır. (Yazışmalar klasörü 1. K. S. : 435 ve duruşma tutanakları 1. K. 24. sayfa)

Diğer taraftan, keza ilk oturumda sanık ORAL ÇALIŞLAR, TAHİR ÖZCAN BALKÖSE ve Avukat TÜRKAY ÇELEN tarafından, müstekâr Yargıtay içtihatlarına rağmen her sıkıyönetim mahkemesine verilmesi bir âdet haline getirilen ve bugün yer ayrımı yapılmaksızın bütün sıkıyönetim mahkemelerinin baktığı dava dosyalarının ilk sayfaları arasında bir nüshasının görülmesi olağan duruma gelen "mahkemenin kuruluşunun Anayasaya aykırı ve Hâkimlerin tayinlerinin tabiî hâkim ve mahkemelerin bağımsızlığı prensibine aykırı olduğu" yolunda-

ki görüşleri ve 353 sayılı kanunun 16 ve 40 ncı maddeleri ile 1402 sayılı kanunun 11 nci maddesinin 1 nci ve 2 nci fıkralarının Anayasaya aykırılığı sebebiyle Anayasa mahkemesine götürülmesi istemini kapsayan dilekçiler verilmiş ve bu istem de şu şekilde karara bağlanmıştır:

"334 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ve 138 nci maddesinde Askerî Yargının biri Askerî Mahkemeler, diğeri disiplin mahkemeleri olmak üzere iki unsurdan oluştuğunu, bu mahkemelerin olağan durumlarda asker olan veya asker olmayan kişileri hangi suçlarından dolayı yargılıyacağını belirterek devlet düzeninde Anayasal bir kuruluş halinde Anayasa teminatı altında askerî mahkemenin varlığını ortaya koymuş bulunmaktadır.

Aynı maddenin 2 nci fıkrasında da askerî mahkemelerin olağanüstü hallerde yani savaş ve sıkıyönetim hallerinde hangi suçlar ve hangi kişiler bakımından görevli ve yetkili olduğunun kanunla gösterileceğini öngörerek askerî mahkemelerin anayasal bir kuruluş olarak sıkıyönetim ve savaş hallerinde faaliyetlerini âmir bulunmaktadır.

Anılan maddenin 3 ncü fıkrasında ise, sıkıyönetim ve savaş halinde bu komutanlıklar nezdinde kurulan askerî mahkemeleri ayırtetmeden genel olarak askerî mahkemelerin kuruluş, işleyiş ve bu mahkemelerde görevli askerî hâkimlerin teminat ve özlük işlerinin askerlik hizmetinin kendisine has özellik ve gereklerine göre özel kanunla düzenleneceğini öngörmüş bulunmaktadır.

Maddenin işaret ettiği kanunlar 25.10.1963 gün ve 353 sayılı askerî mahkemeler Kuruluş ve Yargılama Usulü Kanunu ile 26.10.1963 gün ve 357 sayılı Askerî Hâkimler ve Askerî Savcılar Kanunu olup her iki kanun 9.7.1961 gün ve 334 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasa'sından sonra onun amir hükümlerine dayanılarak çıkarılmış kanunlardır. Askerlik hizmetinin kuruluş konuş ve işleyişinde devlet düzenindeki diğer kamu hizmetlerinden çok farklı özellikler vardır ki bu durum Anayasa'nın 138 nci maddesinin son fıkrasında "askerlik hizmetinin gerekleri" şeklinde ifade edilmiştir. Bu itibarla; 357 sayılı kanunun 16 ve 40 ncı maddeleri ve bu kanuna atıfta bulunan 1402 sayılı kanunun 11 nci maddesi hükümleri uyarınca Sıkıyönetim Komutanlıkları nezdinde kurulan askerî mahkemelere ve müşahhas olarak Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı nezdinde kurulu 1 numaralı askerî mahkemeye tayin edilen askerî hâkimlerin ve subay üyenin tayinlerinde Anayasa'ya bir aykırılık bulunmamaktadır.

Burada Danıştay ve Sayıştay veya vergi itiraz ve temyizi ile ilgili organlar personelinin tayin ve hukuki statülerinin kıyaslanması da söz konusu olamaz ve hukuk mantığına uygun düşmez.

1961 Anayasa'sının yürürlüğe girdiği tarihten sonra 10 yıl süre ile uygulamada kalan 3832 sayılı Örfi İdare Kanununun 8 nci maddesi ve 16.5.1971 tarihinde onun yerini almış olan 1402 sayılı kanunun 13 ncü maddesi genel olarak ve Anayasa'nın 138 nci maddesine uygun şekilde sıkıyönetim askerî mahkemelerinin hangi suçlara bakacağını kesinlikle belirtmiştir. 124 ncü maddede anayasal bir müessese olarak nitelik kazanan sıkıyönetim mahkemesinin bu maddede zikrolunan fiiller, durumlar ortaya çıktıktan sonra ilan edilip çalışmaya başlayacağı bedihi olduğundan 3832 sayılı kanunun 8 nci maddesinde olduğu gibi 1402 sayılı kanunun 13 ncü maddesinde de bu suçlar:

1. Sıkıyönetim ilânına sebep teşkil eden ve fakat sıkıyönetim ilânından evvel işlenmiş olan suçlar.

2. İster sıkıyönetim ilânından önce, ister sıkıyönetim ilânından sonra işlenmiş olsun sıkıyönetim askerî mahkemelerinin el koyduğu herhangi bir suçla irtibatı bulunan suçlar şeklinde iki kategoriye ayrılmış bulunmaktadır.

Şu açık hükümler muvacehesinde dava konusu olayın sıkıyönetimin ilânından önce işlendiği ve bu sebeplede sıkıyönetim askerî mahkemelerinin görevine girmediği iddiası hukukî mesnetten mahrum kalmaktadır.

Gerek Anayasanın 124 ve 138 nci maddeleri gerekse 1402 sayılı kanunun ve bunun kabulüne kadar 3832 sayılı kanunun mevcudiyetinden, Türk Devlet Düzeninde belli şartlar altında

Sıkıyönetimin ilân edilebileceği ve bu anayasal müessese ile birlikte Sıkıyönetim Askerî Mahkemelerinin kurulacağı şuuruna vatandaşın sahip olduğu söz götürmez bir gerçektir. Diğer bir deyimle sıkıyönetim askerî mahkemeleri adeta Sıkıyönetim ilânından önce kanunda gösterilen suçlara bakmak üzere statik ve çalışmaz şekilde mevcuttur. Şu durumda vatandaş bir Sıkıyönetim ilânı halinde sıkıyönetim kanununda gösterilen suçları işlediği takdirde tabiî hâkiminin ve mahkemesinin sıkıyönetim mahkemeleri ve hâkimleri olduğunu bilmektedirki bu da sıkıyönetim mahkemelerinin kuruluşlarının ve bu mahkemelerde görev yapan hâkimlerin tayinlerinin Anayasa'nın 32 nci maddesinde öngörülen tabiî hâkim prensibine aykırılık değil tam bir uygunluk göstermektedir. Nitekim Askerî Yargıtay 2 nci Dairesinin 19.11.1970 gün ve E. 1970/556, K. 1970/555 sayılı; yargıtay 1 nci dairesinin 3.9.1970 gün ve E. 1970/412, K. 1970/408 sayılı; 1 nci dairenin 16.11.1970 gün ve E. 1970/461 K. 1970/456 sayılı; 4 ncü dairenin 15.12.1970 gün ve E. 1970/556, K. 1970/598 sayılı; 2 nci dairenin 10.1.1972 gün ve E. 1971/457, 1972/1 Karar, 1972/1 sayılı ve çeşitli daire ve daireler kurulu kararları bu görüşü doğrulamaktadır.

Bütün bu gerekçelerle müdafi TÜRKAY ÇELEN ve sanıklardan ORAL ÇALIŞLAR ve TAHİR ÖZCAN BALKÖSE tarafından yapılan Anayasaya aykırılık iddiaları anayasanın 151 nci maddesinde öngörüldüğü üzere ciddi bir iddia olarak kabule şayan görülmediğinden taleplerin reddine oybirliği ve sırası ile karar verilip açıklandı. (Duruşma tutanakları 1 nci klasör, 3-4 ncü sayfalar)

Duruşmaların başlangıcında birbiri ardına yapılan hâkimin reddi, mahkeme kuruluşunun Anayasa'ya aykırılığı gibi taleplerin gerek mahiyetleri gerek sanıkların toplu gösterileri arasındaki yapılış biçimleri itibariyle 1924 tarihinde ilk defa Proleterakaya Revolutsia Dergisinde yayınlanan 19 Ocak 1905 tarihli "Y.D. Stasova'ya ve Moskova'da hapiste bulunan diğer yoldaşlara mektup" başlıklı yazıdaki tavsiye ve telkinlere büyük bir benzerlik gösterdiği müşahade edilmektedir. Bu mektubun ilgili kısımlarını okumakta yarar vardır:

(Sevgili arkadaşlar,

Mutlak (Bolşevik Y.D. Stasova'nın takma adı) mektubunda ve bilinmeyen bir kimse kanalı ile gönderildiği zabıt notunda yer alan "mahkemede izlenilmesi gereken taktikler" hakkındaki sorularımız elime geçti. Mutlak, iki farklı görüşten bahsediyor. Not üç guruptan bahsediyor. Belki bununla aşağıdaki şekilde ifade etmeye çalışacağım üç farklı düşünceyi anlatmak istiyor:

1. Mahkemeyi tanımayı reddetmek ve derhal boykot etmek.

2. Mahkemeyi tanımayı reddetmek ve duruşmalara katılmamak; sadece salt hukuk açısından mahkemenin yargılama yetkisine sahip olmadığını belirtecek bir avukat tutmak, sanığın son konuşmasında bir profession de foi (bir inancın bir programın açıklanması, bir dünya görüşünün ortaya konması) yapmak ve bir jüri tarafından yargılamayı talep etmek.

3. Aynı şey sanığın son ifadesi için geçerlidir. Davayı bir ajitasyon vasıtası olarak kullanmak ve bu amaçla bir dava vekilinin yardımı ile duruşmalara katılmak davanın hukuk dışı olduğunu göstermek ve hatta şahit çağırmak. (Suç işlendiği anda başka yerde olduğunu ispat etmek, v.s.).

Bence birçok şey duruşmanın ne çeşit bir duruşma olacağına yani ondan ajitasyon amaçları için yararlanma imkânı olup olmayacağına bağlıdır. Bu imkânın olması halinde birinci maddedeki politika geçerli olmaz; bu imkanın olmaması halinde ise, geçerlidir. Ama ancak, kesin ve sert bir protesto ve beyandan sonra; bununla beraber, ajitasyon amaçları için davadan yararlanma durumu varsa 3 numaralı politika tercih edilebilir. Bir profession de foi konuşması genellikle en fazla tercihe şayandır. Ve kanaatımca çok faydalıdır. Ve bir çok durumda ajitasyon etkisi yapabilir.

"Avukatlara gelince, avukatlar tamamen kontrolümüz altına alınmalı ve yola getirilmelidir. Çünkü bu entellektüeller çirkefinin nasıl pis oyunlara baş vurabileceğini önceden kesti-

remeyiz. Onları önceden şu şekilde uyarmak gerekir: buraya bak lanet olasıca düzenbaz, eğer en ufak münasebetsizliğe ve siyasî oportünizm numarasına baş vurmaya kalkışırsan (eğer sosyalizmden hem ve yanlış bir şey, körü körüne bir tutku olarak bahsedersen veya sosyal demokratların kuvvet kullanmayı reddettiklerini söylersen, onların öğretilerinden ve sosyal-demokrat hareketten barışçı bir şey v.s. olarak bahsedersen) o zaman sanık olan ben seni hemen oracıkta teşhir ederim. Bir alçak olduğunu söylerim. Böyle bir savunmayı reddettiğimi ilân ederim. v.s. bütün bu tehditler gerçekleştirilmelidir. Sadece akıllı avukatlar tutulmalıdır. Başka türlüsüne ihtiyacımız yoktur. Onlara önceden şunlar anlatılmalıdır. Dava konusu olan olaylar hakkında şahitleri ve savcıyı eleştirmeli ve onlara "tuzaklar kurmakla" düzmece ithamları açığa çıkarmakla yetinin. Konuşmaların Şamyakin (âdil olmayan bir dava, hâkim Şamyakini anlatan eski bir Rus hikayesinin adı) davasına benzeyen taraflarını gözler önüne sermekle yetinin. Akıllı bir liberal avukat dahi sosyal-demokrat hareketin barışçı tabiatını ve bu hareketin kültürel etkilerini Adolf Wagar gibi kimseler tarafından bile kabul edildiğini belirtmeye veya bunu imâ etmeye son derece yatkındır. Bütün bu çeşit gayretlerin daha başlangıcında önlenmesi gerekir. Yanılmıyorsam Bebelg'in dediği avukatlar en gerici insanlardır. Ayakkabı tamircisi terziliğe karışmamalıdır. Sadece bir avukat olarak kalın, devlet lehindeki şahitleri, savcıyı alaya alır, şöyle bir davayı karşılaştırın ama sanığın inançlarına karışmayın, hele onun inançları ve davranışları hakkında ne düşündüğünüzü belirtmeye sakın kalkışmayın. Çünkü, siz zavallı liberaller bu inançları kavramaktan o kadar uzaksınız ki, onları överken dahi yavan bir şey söylemekten kurtulamazsınız. Tabiî ki, bütün bunların avukata Sobakeviç (gogol'un ölü canlar adlı romanındaki zorba ve zalim toprak ağası) tarzında anlatılması gerekmez. Bu, yumuşak, dikkatli ve ihtiyatlı bir şekilde yapılabilir. Bununla beraber avukatlara özellikle sosyal demokrat ve parti üyesi olduklarını söyleyenlere kuşku ile bakmak ve onlara güvenmemek iyi olur. Birinci maddemizde belirtildiği gibi duruşmalara katılıp katılmama meselesi bence avukat meselesine bağlıdır. Avukat tutmak duruşmalara katılmak anlamına gelir. Şahitleri teşhir etmek ve mahkeme aleyhine ajitasyon yapmak için faydalı olacaksa neden katılmamalı? elbetteki sadece kendimizi korumak gibi yakışıksız bir tavıra kapılmamak gerekir. Bunu söylemeye bile lüzum yok. İfade vermeye başlamadan önce, mahkeme başkanının ilk sorularına cevap verirken derhal beyanlarda bulunmak en iyisidir. her durumda duruşmalara katılıp katılmama meselesi tamamen şartlara bağlıdır. Diyelimki suçlu olduğumuz isbat edildi. Şahitler doğru söylüyorlar, bütün iddianame itiraz götürmez belgesel delillere dayanıyor. Bu durumda duruşmalara katılmakta hiç fayda olmayabilir. Ve bütün dikkatler ilkelerin açıklanmasına teksif edilmelidir. Bununla birlikte eğer olaylar şüphe götürecek durumda ise, polis şahadetleri karışırsa ve yalanlarla doluysa o zaman davanın danışıklı dövüş olduğu teşhir edilerek propaganda yapma fırsatının kaçırılmaması gerekir.

Bir çok şeyde sanıklara bağlıdır. Eğer çok yorgun, hasta yıpranmış iseler ve aralarında "savunmada ve kelime oyunlarında" tecrübeli olanlar yoksa o zaman duruşmalara katılmayı reddetmek, bu mealde bir beyanda bulunmak, dikkatleri ilkelerin ilân edilmesine teksif etmek belki de daha uygundur. İlkelerin açıklanması konusunda daha önceden hazırlık yapılması arzuya şayandır. Her halûkârda ilkeler, program, sosyal demokrat partinin taktikleri, işçi sınıfı hareketi, sosyalist hedefler ve ayaklanma hakkındaki konuşma en önemli meseledir.)

Duruşmaların nasıl bir hava içinde başlamış olduğunu belirtmek amacı ile yapılan şu açıklamalardan sonra kararın usul hukuku ile ilgili gerekçelerini bir sıra altında incelemek uygun olur.:

1. Savunma Hakkının Kısıtlandığı İddiaları:

A. 353 sayılı Askerî Mahkemeler Kuruluş ve Yargılama Usulü kanunu savunma hakkına ve onun kutsallığına özel bir önem vermiş, 85 nci maddesinden 92 nci maddesine kadar olan birinci kısım 12 nci bölümünde savunma ile ilgili konuları hükme bağlamıştır.

90 ncı maddenin açık ifadesi ile 1136 sayılı avukatlık kanununun 46 ncı maddeleri birlikte mütalaa edilip kanunun ruhuna, savunma görevinin önemine ve kanun koyucunun amacına

uygun düşecek şekilde, davanın başlangıcından bitimine kadar her safhada avukatın dosyadan savunma için lüzum gördüğü her belgenin suretini veya fotokopisini almasına imkan sağlamıştır. Bu konuda mahkeme duruşma sırasında yapılan müracaat ve istemler de anılan maddelerin kapsamlarına uygun düşecek şekilde karara bağlanmıştır. (duruşma tutanakları klasör: 5, sayfa: 1095).

Duruşma tutanaklarının veya dava dosyasındaki bazı evrakın yerli ve yabancı basında şu veya bu gayelerle yer alıp yayınlanmış olması bir gerçek ise de usul kanununa aykırı düşen bir yönü veya ilgililerin böyle bir aykırılığı yaratacak hatalı davranışları söz konusu olamaz. Zira kamu davasının açılmasına kadar olan hazırlık soruşturması gizlidir. Kamu davasının açılmasıyla birlikte soruşturma da, dava dosyalarının kapsamları da elaniyet kazanır. Hatta 353 sayılı kanunun 90 ncı maddesinin 2 nci fıkrası "kamu davasının açılması ve dava dosyalarının Askerî Mahkemeye verilmesinden önceki safhalarda da (hazırlık soruşturması safhası) soruşturmanın amacını bozmayacağı anlaşılırsa her çeşit evrakı ve belgeleri incelemesi için müdafiye izin verilir." hükmünü getirerek savunma hakkına hizmet konusunda müdafiye oldukça geniş olanak tanımış bulunmaktadır. Uygulamamızda bu yolda olmuştur. Dosyadaki bazı belgelerin yerli ve yabancı basında yayınlanmış olması kanunun bu yönü ile değil avukatlık mesleğine verilen değer ve önemle, avukatlık vasfı ile ilgili bir konudur.

B. İlk defa uygulanan bir husus olmamakla beraber sözlü savunma veya yazılı savunmanın sözle okunmasının süre bakımından mahkememizce kısıtlanması sanıklar ve müdafilerinin itirazlarına hatta müdafilerin çoğunun mahkemeyi boykot etmesine başka bir deyimle duruşmalara girmemelerine sebep olmuştur. Duruşma tutanaklarının 6 ncı klasör, 1122 nci sayfasında mevcut ve duruşmanın 10.8.1973 günkü oturumunda alınan bu karar usul hukukuna uygundur. Şiddetle duyulan bir gereksinmenin sonucudur.

353 sayılı kanunun 160 ncı maddesinin son fıkrası "savaş halinde sözlü savunma veya yazılı savunmanın okunması süre bakımından mahkemece kısıtlanabilir" hükmünü kapsamaktadır.

İlk bakışta bu hüküm aynı kanunun 85-92 nci maddelerinde öngördüğü savunma hakkına ve bu hakkın kutsallığına aykırı düşmekte ve çelişkili bir durum bulunmakta olduğu sonucuna varılabilir. Nitekim yukarıda izah edilen ideolojik ajitasyon hareketinin bir sonucu olarak kamu oyuna da o şekilde yansıtılmış veya basında hatta bazı hukuk çevrelerinde dahi aynı ajitasyon yapılmıştır.

Serbest toplantı kürsülerinde, uygulanmadan habersiz olarak veya habersiz görünmeye son derece titizlik sarfedilerek salt hukuk açısı yönünden mahkemelere ve hâkimlere bühtanlarda, haksız isnatlarda bulunulmuştur. Ne varki serbest toplantı kürsülerinin, bu kürsülerde yapılan konuşmaların ve sıfatı ne ve kim olursa olsun konuşmacıların sorumsuzluğu ne kadar rahat, ne kadar cüret verici ise mahkeme salonlarının ve hüküm kürsülerinin, tarih sürecinde sanık tarafın hakkının kılı kılına verilmesi, milletin hakkının aynı titizlikle yerine getirilmesi, salt hukuk vicahının asla örselenmeye tahammüllünün olmaması şeklinde biçimlenen sorumluluğu o derece büyük, o denli şiddetli, o kadar ezicidir.

Mahkememiz maddî boyutları ve ideolojik stratejisi ve duruşmalardaki taktiği yukarda usul yönünden kısaca ortaya konulan DEV-GENÇ davasının başlangıcından beri ve gördüğü aynı konudaki diğer davalardan edindiği bir çok deneysel veriler sonunda 353 sayılı kanunun 160 ncı maddesinin son fıkrasına başvurmuş ve bu mekanizmayı işletmiştir.

Her şeyden önce belirtmek gerekir ki anılan hüküm 8.6.1972 gün ve 1596 sayılı kanun ile 353 sayılı kanunun 160 ncı maddesine getirilmiştir.

8.6.1972 tarihi, zaman çizgisinde 26.4.1971 tarihinde ilân edilen ve mahkemeleri Mayıs 1971'de çalışmaya başlayan sıkıyönetim'den 13 ay ve müdafilerin müdafaa san'at ve müdafilik sıfatına asla uygun düşmeyecek hareketleri mahkeme huzurunda yaptığı, avukatların mahkeme salonundan kol kola marşlar söyliyerek çıktığı 15-16 Haziran 1970 Üsküdar ve dolaylarındaki işçi olayları sebebiyle kurulan sıkıyönetim ve mahkemelerinin çalışmaya başla-

masından 24 ay sonraki bir tarihtir. Aşağı sınırı ele alınsa bile zaman sürecinde 13 ayın, hukukun ve devlet kudretinin üstünlüğü için yüzeye çıkardığı veriler ve kazandırdığı tecrübeler küçümsenemez.

İşte söz konusu hüküm meri hukuk ve devlet düzenini kabul etmeyen sanık sayısı çok kalabalık, konusu son derece heterojen, niteliği yönünden devlet düzeninin var olup olmamasına yönelik gizli örgütlerle ilgili davaların salimen görülebilmesi, yargılamalar sırasında hukukun üstünlüğünün sağlanabilmesi ve Devlet kudretinin bir ana rüknü olarak hukukun her türlü tesirini hissettirilebilmesi amacı ile konulmuş bir hükümdür.

Devlet düzenini yıkma, devlet varlığını ve hukuk düzenini yok etme hürriyeti hiç bir hukuk düzeninde mevcut değildir. Bu gayeye yönelik eylem ve çalışmaları tebessümle karşılayıp hafife almak en azından o çalışma ve eylemlere dolaylı olarak yardım etmek demektir.

Hükmün diğer bir niteliği de savaş haline ait bir hüküm olmasıdır. Kanun koyucu daha böyle bir hükmü kabul ederken devlet düzeninin varlığını ve onun bir kudreti olan yargı organlarının korunmasını nasıl birinci planda tutmuş ise hukukun ana prensiplerine de o derece sadık kalarak bu hükmü bir âmir hüküm şeklinde değil yerine ve zamanına göre tatbiki mahkemenin takdirine bırakılmış bir ihtiyarî hüküm olarak koymuş, "kısıtlanır" değil "kısıtlanabilir" demiştir.

Söz konusu hükmün Anayasa'ya aykırı olduğu ve sıkıyönetimin kalkmasından sonra artık uygulanamıyacağı hususu sanıklar ve müdafiler tarafından sözlü ve yazılı şekilde mahkemeye beyan olunmuştur. (duruşma tutanakları klasör: 6. sayfa: 1423-1424) bu istemlere karşı duruşmanın 7.9.1973 günkü oturumunda şu ara kararı alınmıştır:

(353 sayılı kanunun 160 ncı maddesinin son fıkrası ve 1402 sayılı kanunun 18 nci maddesinin Anyasa'ya aykırı olduğu yolundaki sanık ŞABAN İBA ve arkadaşları vekili avukat MÜKERREM ERDOĞAN ile diğer sanıklardan bazılarının vekilleri TÜRKAY ÇELEN, İZZET KÖK, DOĞAN TANYEL, KEMAL YÜCEL, ÇETİN GÜNER, YILMAZ SEL, EMİN DEĞER, ERDAL MERDOL, NEVZAT HELVACI ve FEHMİ ÇAM'ın birlikte imzaladıkları ve bu dilekçedeki düşüncelere katılan sanık İRFAN CÜRE vekili avukat HÜRREM FİLA ile sözlü olarak aynı konuya ilişkin düşüncelerini bildiren avukat UĞUR ALACAKAPTAN ve bu taleplere katılan sanık ŞABAN İBA'nın talepleri Askerî Savcılığın bu taleplere karşı düşünceleri ve ilgili yasa hükümleri birlikte incelendikten sonra:

1. 353 sayılı kanunun 160 ncı maddesinin son fıkrasının Anayasa'nın 11, 31 ve 12 nci maddelerine aykırılık iddiası,

a. Anayasanın 31 nci maddesinde aynen "herkes meşru bütün vasıta ve yollardan faydalanmak suretiyle yargı mercileri önünde savunma hakkına sahiptir." denilmektedir. Maddedeki "meşru vasıta ve yollar"dan ayrılmak hukuken mümkün değildir. "savunma yapıyorum" diyerek davayı lüzumsuz yere uzatmaya, isnat edilen fiilin oluşup oluşmadığı ile oluşması halinde uygulanması istenilen kanun maddesinin unsurlarının bu fiilde bulunup bulunmadığının hukuken tartışması yapılacakken, memleketin sosyal, ekonomik ve siyasal yapısı ve bu alandaki uygulamalar hakkında kendi açısından fikirler beyan edilmesine gidilmesinin hukuki bir savunma olarak kabul edilmesine imkân görülememektedir. Sıkıyönetim Komutanlıkları nezdindeki Askerî Mehkemelerde görülen davalarda maddî olayların oluşup oluşmadığı ile uygulanması istenilen kanun maddesinin tartışılması yerine ideolojik tahlillere girişildiği sık sık görülmüştür. Dava ile ilgili olmayan bu tür konuşmaların görülen davanın uzatılmasına, engel olunarak biran evvel adaletin tecellisi ile haklı ve haksızı ayırıp mahkeme huzurunda saptanması, böylece sanık denilmekle bir çok olumsuz etkiler altında kalan kişilerin bir an evvel bu sıfattan kurtulmak normal yaşantılarına dönmeleri ve kamu vicdanını tatmin etmek için mahkemece takdir edilecek bir süre ile savunmaların kısıtlanmasını hükme bağlayan fıkranın Anayasa'nın 31 nci maddesine aykırı düştüğü yolundaki iddianın ciddi olmadığına.

b. Anayasa'mızın 11 nci maddesinde temel hak ve hürriyetlerin özlerine dokunulmamak kaydıyle kanunla kısıtlanabileceği hüküm altına alınmıştır. 353 sayılı kanunun 160 ncı maddesinin son fıkrası mahkemeye savunma hakkının özünü değil savunma süresinin kısıtlanabileceğini hükme bağlanmıştır. Bu nedenle savunma hakkı aslında zedelenmemiştir. Sanık miktarı bir hayli fazla olan davalarda her sanığa dilediği şekilde savunmasına müsaade olunduğunda davanın sürümcemede kalacağı, bundan gerek beraat etmeleri mümkün yahut pek kısa bir süre sonra tahliyeleri düşünülebilecek sanıklar da gerekse kamu vicdanında olumsuz etkiler hasıl olacağı şüphesizdir. Bu nedenle kanun koyucu mahkemeye savunma süresini kısıtlayabilme yetkisi vermiştir. Fakat asla savunma hakkı sanıktan ve vekillerinden alınmamıştır. Bu nedenle 160/son maddenin savunma hakkının özüne dokunulmadığı cihetle Anayasa'nın 11 nci maddesine aykırı düştüğü yolundaki iddianın ciddi bir iddia olmadığına,

c. Sıkıyönetim Mahkemelerinde, gerekli görüldüğünde, her mahkemece savunma sürelerinin kısıtlanabileceği cihetle bu mahkemelerde yargılanan sanıkların durumları arasında bir farklılık yoktur. Sanıklar vekili avukat UĞUR ALACAKAPTAN'ın belirttiği gibi süreleri tayinde sanık adedinin esas alınması söz konusu olmayıp davanın mahiyeti ve sanıklara yüklenen fiiller ile uygulanması istenen kanun maddesi göz önünde tutulur. Ve böylece süre tayini yapılmaktadır. Bu nedenle eşitlik prensibinin zedelenmediği sonucuna varıldığından 160/son maddenin Anayasa'nın 12 nci maddesine aykırı olduğu yolundaki iddianın da ciddi bir iddia olmadığına,

2. 1402 sayılı kanunun 18 nci maddesinin Anayasa'ya aykırı olduğu iddiasına gelince:

Anayasa'mızın 124 ncü maddesinde "sıkıyönetim halinde hangi hükümlerinin uygulanacağı kanunla gösterilir" denilmektedir. Bu madde den anlaşılacağı üzere Türkiye Büyük Millet Meclisi kanun'la sıkıyönetim halinde hangi hükümlerin uygulanacağını düzenleyecektir. 1402 sayılı kanunun Türkiye Büyük Millet Meclisinde usulüne göre görüşülüp ve bu kanunla sıkıyönetim komutanlıkları nezdindeki askerî mahkemelerde (kanun yollarına başvurma hali hariç) savaş hali hükümlerinin uygulanacağı hükme bağlandığına bunun ise Anayasa'nın 124 ncü maddesinin tanıdığı yetkiye dayanılarak yapıldığından 1402 sayılı kanunun anılan maddesinin Anyasa'ya aykırı olduğu yolundaki iddianın ciddi bir iddia şeklinde mütalaa edilmesine imkân bulunmadığı yolunda kanaat hasıl olduğundan ve ayrıca:

3. 353 sayılı kanunun hükümleri gereğince sanığın ya mahkeme huzurunda yahut istinabe suretiyle sorgusunun yapılmasının esas olmasına, savunmanın mutlaka sözlü yapılacağının gerekli bulunmamasına, yazılı savunma vermekle de savunmanın yapılabileceğine, gıyabi duruşmalarda ise suç vasfında değişiklik olmaması yahut sanığın talepte bulunmaması halinde dosyadaki mevcut ifadelerin savunma yerine geçmek üzere okunup hüküm tesis edilebileceğine,

4. Sanıklar vekilleri ve sanık ŞABAN İBA'nın taleplerinin bir an ciddiliği kabul edilse dahi, bunun sanıklar bakımından faydadan ziyade zarara sebep olacağına zira bu takdirde davanın tâliki ile Anayasa Mehkemesine gidileceğinden ve bilahare savunmaların başlıyacağı ve davanın uzun süre sürümcemede kalacağı netice olarak da sanık olmakla bir takım olumsuz durumlara düşen kişilerin uzun süre bu hallerinin devam edeceğine, bundan ise sanıklarla birlikte kamu vicdanının da rencide olacağına,

5. Maddî vakıâların izahı için 900 küsur sayfa dilekçe verebilen bir sanığın bu maddî vakâların subut yahut subut bulmayışı ile subutu halinde suç olup olmadığının ve bunlara ilâveten olayların nedenlerini belirliyecek olan savunmasının çok uzun süreyi kapsıyacağına şüphe bulunmamasına, bu durumda ise davanın uzayıp devam etmesi bakımından yukarda açıklandığı üzere bir çok sakıncaların doğacağına, savunma yapılırken savunma yapıp bir an evvel davanın neticelenerek normal yaşantısına dönecek olan diğer sanıkların bu tabiî haklarının çiğnenmesinin adalete uygun olmayacağına, yani savunma yapılırken diğerlerinin sanıklıktan bir an evvel kurtulmak isteme hakkının çiğnenemiyeceğine;

6. Adaletin sür'atle tecellisinin hukukun temel prensiplerinden olmasına ve bu prensibe dayanılarak anılan kanunlara konulduğuna binaen maddelerin hukuka aykırı olamıyacağına,

7. Sıkıyönetimin kalkması halinde de savaş hükümlerinin uygulanacağının 1402 sayılı kanunla hükme bağlandığına;

8. İddiaya karşı sanıkların yargılama boyunca her zaman yeterince cevap verme hakkının tanındığına özellikle her delil'e karşı gerek Askerî Savcı'ya ve gerekse sanıklara ve vekillerine ne diyecekleri hususunda söz verildiğine, bu durumlar karşısında yasalara göre dava münasebetindeki dengenin bozulmadığına kanaat getirildiğinden esas hükümle birlikte temyiz' i kabil olmak üzere sanıklar, sanık ŞABAN İBA ve sanık vekillerinin 353 sayılı kanunun 160/son ve 1402 sayılı kanunun 18 maddelerinin Anayasa'ya aykırı olduğu yolundaki istemleri ciddi görülmediğinden anılan maddelerin Anayasa'ya aykırı olup olmadığının tespiti bakımından Anayasa Mahkemesine gidilmesine yer olmadığına, oy birliği ile karar verilip açıklandı.) (duruşma tutanakları klasör: 6, sayfa: 1425).

Sıkıyönetimin kaldırılmasından hemen sonra yapılan bir istem üzerine de duruşmanın 27 Eylül 1973 tarihli oturumunda ise şu ara kararı alınmıştır. :

(Müdafi MÜKERREM ERDOĞAN tarafından yapılan talebin geniş şekilde teemmülü sonucunda işbu talebin savunma hakkının kısıtlandığı ve kısıtlanmayı mümkün kılan usul hukuki hükmünün Sıkıyönetimin kaldırılması ile artık tatbik edilemiyeceği şeklinde iki esasa dayandığı neticesine varılmıştır. :

(1. 353 sayılı kanunun 160 ncı maddesinde bulunan sözlü savunmanın veya yazılı savunmasının sözle okunmasının süre bakımından kısıtlanabileceği şeklindeki hüküm 8.6.1972 gün ve 1595 sayılı Kanunla getirilmiştir.

Topluma karşı işlenen ve çok sanıklı suçlar konusundaki davaların bir an önce sonuçlandırılıp büyük mikyasda sarsılan kamu düzeni ve kamu vicdanının eski ve doğal haline kısa zamanda iadesinin zorunluluğu böyle bir ihtiyacı ortaya çıkarmıştır. Özellikle belli bir fikirden hareket edip adalet mekanizmasının yavaş işlemesini ve davanın sürümcemede bırakılmasını temin gayreti bu ihtiyacı şiddetlendirmiştir. Gerekçesinden de anlaşılacağı üzere bu fıkra, yakın geçmişte ki topluma karşı işlenmiş suçlara ait nitelik ve nicelik bakımından çok büyük ve şumullü davaları gören sıkıyönetim mahkemelerinin karşılaştığı son derece çeşitli açmazların hal çarelerinden doğan bir ampirik sonuçtur.

Doğru sonuçlara ulaşabilmek için doğru bilgi, doğru hareket noktası seçmek lâzımdır. Bu basit kaideye uyulmadığı içindirki söz konusu hüküm hakkında kamu oyuna akseden veriler ve yankıları yanlış, tek taraflı veya maksatlı olmuştur. Zira her şeyden önce belirtmek gerekirki "sözlü savunmanın veya yazılı savunmanın sözle okunmasının süre bakımından kısıtlanması" şeklindeki bu hüküm istisnaî bir usûl hükmüdür. Her zaman uygulanamaz. Sadece savaş halinde uygulanabilir. Bu hüküm mutlak âmir hüküm de değildir. Uygulanması mahkemenin takdirine bırakılmış bir hükümdür. Mahkeme davanın nitelik ve nicelik bakımından vüsatı ve kamu oyunun hassasiyeti gibi tamamen kendi takdir ve inisiyatifinde olan ve herhalde tadadi olmayan kıstaslarla bu hükmü uygulayabilir ve uygulamayabilir.

Diğer taraftan bu savunma hakkının kısıtlanması demek değil, savunmaların yazılı yapılmasını böylece sanığın düşüne düşüne rahatlık içinde maksadını tam olarak ifade eden elfaz ile yapmasını sağlamak demektir. Nitekim yazılı savunmaya son yoktur. Herhangi bir kısıtlama konulamaz. Mahkeme hiç bir kısıtlamaya tabi tutulmadan hazırlanmış yazılı savunmayı almak, kararını verirken teemmül etmek zorundadır.

Kaldıki DEV-GENÇ davasında gerek sorgularda, gerek şahit dinlenilmesinde ve gerekse yazılı delillerin incelenmesinde sanık ve müdafilerine son derece geniş ve hiç bir kısıntıya tabi tutulmadan söz hakkı verilmiş ve tutanaklara tam tolerans ile her arzu edilen söz, sanık ve müdafi tarafından her ileri sürülen beyan geçirilmiştir. Bir sanığın tahliye edilip edilemiyeceği hususunda mahkemenin inceleme yapmaya tahrik edilmesi için "tahliyemi istiyorum" demek dahi usul hukuku yönünden yeterli iken, en geniş savunmalar şeklinde sayfalarca ve dakikalarca yazılı ve sözlü talepler yapılmıştır. Ve mahkememiz bunları sükûnet ve sabır içinde tam bir anlayışla dinlemiştir. Sorgularda yaygın şekilde ideolojik propogandalar yapılma-

sı cihetine dahi gidirmiş keza mahkememiz görev ve yetkisine girmeyen hususlar ve satışmalar dışında asla müdahale etmemiş, verilen bütün yazıları ve dilekçeleri kabul etmiş, almıştır. Bütün bunlar dosyalarda mevcuttur. Ve savunma hakkının asla kısıtlanmadığının açık ifadesidir. Hukukî gerçekler böyle olunca savunma hakkının kısıtlanmakta olduğuna dair yapılan beyan ve itirazların gerçekle ilişkisini bulmak mümkün değildir.

2. Sıkıyönetimin kaldırılmasına rağmen Sıkıyönetim Askerî Mahkemelerinin eldeki davaları görmeye devam edeceğine dair hüküm Türkiye Cumhuriyeti Anayasa'sına eklenen geçici 21 nci madde ile konulmuştur. 15.3.1973 gün ve 1699 sayılı Anayasa değişikliği kanunu ile getirilen bu hükme dayanılarak 1402 sayılı kanuna 15.5.1973 gün ve 1728 sayılı kanunla geçici 2 nci madde eklenmiştir. Maddenin 1 nci fıkrası aynen: (26 Nisan 1971 tarihinde ilân edilen sıkıyönetimin kaldırılması halinde Sıkıyönetim Komutanlığı nezdinde kurulan Askerî Mahkemelerde görülmekte bulunan davalar sonuçlandırılıncaya kadar bu mahkemelerin görev ve yetkileri devam eder. Bu mahkemelerin hangi komutanlık nezdinde göreve devam edeceği 353 sayılı As. Mah. Krl. ve Yargılama usulü hakkındaki kanunda mevcut usule göre saptanır. Anılan mahkemeler 1402 sayılı sıkıyönetim kanununun hükümleri uygular.) şeklindedir.

Görülmektedirki bu hüküm sadece ve münhasıran 26 Nisan 1971 tarihinde ilân edilip, 26 Eylül 1973 tarihinde kaldırılan sıkıyönetimi devir ve idaresi içindir ve onunla ilgilidir. Başka bir zamanda, farzımahal bir sıkıyönetim ilân edilse, bu hükmün tatbik imkânı yoktur. Böylece tamamen istisnai bir hükümdür.

Gene açıkça müşahade edilmektedir ki sıkıyönetimin kalkması halinde ellerindeki davaları, sonuçlandırıncaya kadar görmeye devam edecek olan Sıkıyönetim Askeri Mahkemeleri 1402 sayılı Sıkıyönetim Kanununun hükümlerini uygulayacaktır. Yukarda yazılı 1 nci fıkranın son cümlesi bunu âmirdir.

1042 sayılı kanunun 1728 sayılı kanunla değişik 18 nci maddesi ise (sıkıyönetim komutanlığı nezdinde kurulan Askerî Mahkemelerde As. Mah. Yargılama Usul kanunu ile ayrıca bu kanunun savaş hali hükümleri uygulanır. Sıkıyönetim savaş hali sebebiyle ilân edilmemiş ise As. Mah. Krlş. ve yarg. Us. Kanunun savaş halinde kanun yollarına başvurmaya, yerine getirmeye ve mahkemelerin kuruluşuna ilişkin hükümleri uygulamaz.) demektedir.

Şu hukuki durum göstermektedir ki Sıkıyönetim kalksa dahi 353 sayılı kanunun savaş hali hükümleri ve bu meyanda anılan kanunun 160 ncı maddesinin "sözlü savunma veya yazılı savunmanın sözle okunmasının süre bakımından mahkemece kısıtlanabileceğine" dair olan son fıkrası uygulanabilir. (duruşma tutanakları klasör: 6, sayfa: 1453 - 1454 - 1455).

Yukarıya derç olunan ara kararlarında mahkememizin böyle bir kısıtlama kararı almasının nedenleri açıklanmış bulunmaktadır.

Bazı avukatların tanınan sürede toplu savunmalarını tam bir hukuk anlayışı ve müdafi davranışı içinde yapmış olmaları da memnuniyeti mucip olmuştur.

Bir sanığın sorgusunda susma, sorulan suallere cevap vermeme de hakkı vardır. Fakat, kanunun tatbikcisi olan mahkemeye "siz bizi yargılayamazsınız. Sorgumu vermiyeceğimi bir gün yerlerimiz değişince sizin idam fermanımızın gerekçesi olacak şu kağıdı veriyorum" demeye ne hakkı ne de yetkisi vardır. Bunun gibi sistemli bir şekilde davayı çıkmaza sokmak, yargılama kurulunu bıktırıp yıldırmak çabaları karşısında usul hukuku çerçevesinde hiç olmazsa maddî fiil iddiaları hakkında sorgularını tespit edebilmek üzere yazılı şekilde hazırladıkları sorgularının kabulü yoluna gidildiğinde hiç bir müdafî buna itiraz etmemiştir. Şahit beyanları, yazılı deliller vesair unsurları ile davanın fiillerden oluşan maddî yönü kurulmuş, tamamlanmış bulunduğu bir safha olan savunma safhasında ise, sözlü savunmanın veya yazılı savunmanın sözle okunmasının kısıtlanmasına çeşitli itiraz ve hatta duruşma hâkiminin çocuğunun 21 nci kez ameliyatı sebebiyle ertelenen 20 günlük izni dile dolanıp mahkemeye boykotların yapılması dikkat çekici ve nedeni anlaşılamayan özel kasıtlı bir davranış olmuştur.

Diğer taraftan avukat UĞUR ALACAKAPTAN'ın " iddia makamı da taraftır, onun 280 sayfa süren esas hakkındaki mütalaası iki hafta boyunca okunup dinleniyor da neden sanık ve müdafilerin savunmaları kısıtlanıyor" mealindeki itirazı (duruşma tutanakları klasör: 6, sayfa: 1424) makul ve mantıki görülememiştir. Zira iddia makamı tektir, 258 sanık hakkında mütalaa beyan eyliyecektir. Halbuki sanık sadece kendisini savunacaktır.

Sözün, hele ideolojik propoganda niteliğinde olan sözün sonu yoktur. Basit bir hesap durumu açık şekilde ortaya koyar: Her sanığa ortalama yarım iş günü savunma olanağı tanınırsa sadece savunma sahfası 130 iş günü eder. Haftada ortalama iki gün duruşma yapılabilirse savunma safhası 65 hafta yani bir yıl üç ay bir hafta sürer. İddia makamının 280 sayfalık esas hakkındaki mütalaası ise 5 iş gününde okunmuştur.

2. **Davaların birleştirilmesi - birleştirilmemesi konusu:**

A. Askerî Mahkemelerde kamu davası sadece Askerî Savcı tarafından ve onun düzenleyeceği bir iddianame ile açılır. Bu itibarla umumi adliye mahkemelerinden görevsizlik ve yetkisizlik kararına bağlanarak gelen dava dosyaları askeri savcı tarafından incelenip yeniden bir iddianame düzenlenmedikçe askerî mahkemede dava açılmış sayılamaz. 353 sayılı kanunun 114 ncü maddesi buna âmirdir. Ve içtihatlar da bu taban üzerine oturtulmuştur. (Aş. Yargıtay Daireler Kurulunun 16.10.1964 gün ve E. 83. K. 101 sayılı ve keza Askeri Yargıtay 2 nci Daire 12.6.1969 gün ve E. 314. K. 310 sayılı içtihatları).

Şu durumda umumî adliye mahkemelerinden görevsizlik veya yetkisizlik kararına bağlanıp gelen fakat Askerî Savcılıkça bir iddianame ile değilde sadece bir müzekkere ile mahkememize gönderilen dosyaların bir yazılı delil, bir yazılı belge olmaktan başka hukukî değeri yoktur. Nitekim bu şekilde DEV-GENÇ davasına çok sayıda dosya dahil olmuş ve bunlar Askerî Savcılıkça da "yan delil" diye adlandırılarak gönderilmiştir.

Bunun yanında diğel askerî mahkemelerden görevsizlik veya yetkisizlik kararına bağlanarak gelen dava dosyaları müstakil dava hüviyeti ile işlem görmüşlerdir. Bunun sonucu olarak da 353 sayılı kanunun 162 nci maddesinde öngörüldüğü üzere bir kamu davası hangi kararla sonuçlanırsa o şekilde sonuçlandırılmıştır. Sanıklardan MEHMET DEMİR, İRFAN UÇAR, ŞABAN İBA, LEVENT EREN, AKTAN İNCE, ÖZGÜN NAS, DİLAVER SÜMBÜLLER, ZEKİ SARIHAN, CELAL POLAT, TİMUR ERKMAN ve SÜLEYMAN KIZILCABÖLÜK hakkındaki hükümlerin kısımlar halinde olması, her iddianame için ayrı bir hüküm verilmiş bulunması bu sebebe dayanmaktadır.

Mahkememizce, "sanığa yüklenen suç T.C.Kanun 146 veya 141 nci madde de yazılı suçtur. Bu suçlar, deyim uygun düşerse, ambar suçlardır. Önceden ve sonradan işlenen bütün fiiller bu suçlar içinde mütalâa edilmek gerekir. Zira aynı kasıtla yapılmıştır." şeklindeki bir görüşe değer verilmemiş iltifat edilmemiştir. 353 sayılı kanunun 165 nci maddesinin 1 nci cümlesinde açıkca öngörülen "hükmün konusu duruşmanın sonucuna göre iddianamede gösterilen eylemden ibarettir." şeklindeki kanunî görüşten hareketle her iddianamede yazılı olemler ayrı ayrı değerlendirilmiş, ayrı ayrı karara bağlanmıştır. Şayet "başka askerî mahkemedeki dava mahkememize görevsizlik veya yetkisizlik kararı ile gönderilmemiş olsa idi, o mahkeme o davayı müstakillen karara bağlayacaktı, DEV-GENÇ davası da mahkememizde ayrıca karara bağlanacaktı." şeklinde bir varsayım gözönüne alınırsa yukarıda izah olunan mahkememiz görüşünün isabeti kendiliğinden ortaya çıkar. Zira kaç iddianame varsa o kadar kamu davası vardır. Ve her kamu davasının ayrı ayrı karara bağlanması gerekir. Nitekim Askerî Yargıtay içtihatları da aynı merkezdedir. (Aş. Ygt. 3. D. 28. 6. 1966 gün ve E. 647, K. 637 sayılı; Drl. Krl. 24.6.1966 gün ve E. 66, K. 63 sayılı; Drl. Krl. 4.7.1969 gün ve E. 58, K. 57 sayılı içtihatları.)

B. Gerçekten görevsizlik, tam anlamı ile yetkisizlik kararlarından başka mahkememize bir de Askerî Mahkemelerden DEV - GENÇ davası ile birleştirilmek üzere gönderilen davalar vardır. Gönderen Askerî Mahkeme aslında bu davaları görmeye hem suçun hukuki mahiyet ve vasfı itibariyle görevli hem suçun işlendiği yer yönünden yetkidir. Fakat bu sıkıyönetim döneminde ortaya çıkan yeni bir uygulama davaların bir Askeri Mahkemeden başka bir As-

kerî Mahkemeye birleştirilmek üzere gönderilmesi çığırını açmıştır. Bu yolla DEV-GENÇ davası ile birleştirilmek üzere makememize dava geldiği gibi mahkememizden de dava gönderilmiştir.

Davaların birleştirilmesi ile ilgili hükümler 353 sayılı kanunun 137 nci ve onun atıfta bulunduğu 18 nci maddelerinde mevcuttur.

137 nci maddenin "Askerî Mahkeme bakmakta olduğu birden çok dava arasında" şeklindeki açık ifadesinden anlaşılacağı üzere birleştirme aynı mahkeme görülmekte olan davalar arasında söz konusu olabilir. Bir birinden çoğrafî yer ve kalem teşkilâtı itibarıyle ayrı ve bağımsız olan Askerî mahkemelerde görülmekte bulunan davalar arasında birleştirme olamaz. Zira "birleştirme" müessesesinin işleyişinde, Askerî Mahkeme birleştirilecek davalar arasında 18 nci maddede yazılı bağlılığı görecek veya böyle bir bağlılık olmasa bile iki davanın bir arada karar bağlanmasında sanık yönünden, adaletin tecellisi yönünden, infazın kolaylığı yönünden, bir fayda umacaktır. Bu ise ancak aynı mahkemede söz konusu olabilir. Bir mahkeme başka bir mahkemenin işlemlerinden ve görmekte olduğu davaların mahiyetinden haberdar olamaz.

Bütün bu kanunî ve hukukî gerçekler 26.4.1971 ile 26.9.1972 tarihleri arasındaki Sıkıyönetim Askerî Mahkemelerinin uygunlamasını kendi asli mecrasına sokamamıştır. Esasen aynı Askerî Mahkemeler arasında davaların birleştirilmesi uygulanmasını yüksek Askerî Yargıtay da tervic ve teşvik eylemiş hatta bu yolda bizzat karar almıştır. Kısa kararımızda da zikrolunan SARP KORAY ve RUHİ KOÇ hakkındaki Askerî Yargıtay 3. Dairesinin 10.9.1971 gün ve 971/343, K. 1971/346 sayılı; IŞIK ALAMUR ve arkadaşları hakkındaki 3. D.'nin 7.12.1972 gün ve E. 1972/384, K. 1972/422 sayılı; İRFAN UÇAR hakkındaki 4. D.nin 11.4.1973 gün ve E. 1973/68, K. 1973/94 sayılı içtihatları bu uygulamanın açık birer örneğidir.

Yüksek Askerî Yargıtay'ı böyle bir uygulamaya sevk eden sebeplerin başında Sıkıyönetim Askerî Mahkemelerinin gördüğü davaların nitelikleri; sanıkların eylemlerinin çeşitli yerlerdeki örgütlerde veya bir örgütün çeşitli yerdeki hücrelerinde cereyan etmesi ve bu suretle bir sanığın aynı kasıt altındaki, aynı gayeye yönelik fiillerinin Ankara'da, İstanbul'da, İzmir'de sepketmiş olması gelir.

Aslında burada, daha sıkıyönetimin başlangıcında yapılan tartışmalarda ileri sürülen "1960 yasasıada uygulaması gözönünde alınıp yapılacak kanun değişikliği ile, Ankara veya Istanbul'da yahut da uygun görülecek merkezî bir yerde geniş kadrolu özel bir askerî mahkeme kurulmalı, gerekli görüldüğü yerlerde teşkil edilecek soruşturma kurullarının yapacağı hazırlık soruşturması sonunda bir Askerî Savcılığın bu soruşturmayı tevhit ederek düzenliyeceği iddianame ile dava açılmalı ve davalar bir mahkemede görülmelidir. Zira bu eylemlerin bu davaların mahiyet itibariyle 1960 yasasıada davalarından daha hafif değil daha ağır olduğu bir gerçektir." şeklindeki fikrin ve önerinin haklılığı, doğruluğu yatmaktadır.

Önerinin doğruluğu ve haklığı kabul edilmesi, uygulanması demek olmadığından usul hukukunda haklı zorlamalar kendiliğinden hasıl olmuş, yüksek Askerî Yargıtay'da adaletin tecellisi yönünden bu zorlamalara göz yummuş, hatta bizzat uygulamış ve bidayet mahkemelerine bu yönde yeşil ışık tutmuştur.

Bir birinden ayrı ve bağımsız mahkemeler arasında davaların birleştirilmesi mekanizmasını işletirken mahkememiz gerçek olması çok mümkün bazı varsayımları göz önüne almış, bu amaçla da karar olarak "birleştirilmesine" dedikten sonra "bu amaçla davayı görmeye mahkememizin yetkisizliğine" deyimini de kullanmıştır.

Buradaki "yetkisizlik" deyimi itibarî anlamdadır. Gerçek anlamda yetkisizlik kararının 353 sayılı kanunun 32 nci maddesi uyarınca iddianamenin okunmasından önce verilebileceği ve davanın bitiminde, hükümle birlikte yetkisizlik kararı verilemiyeceği bilinen bir gerçektir. Hal böyle olunca akla iki soru gelebilir: Neden görevsizlik değil de yetkisizlik deyimi kullanılmıştır? mahkemeyi, birleştirme kararından sonra ayrıca yetkisizlik deyimi kullanmaya sevk eden sebepler nelerdir?

İtibarî de olsa görevsizlik deyimini kullanmayı mahkememiz uygun bulmamıştır. Zira suçun kanunî niteliği ile ilgili olan görev konusu 1402 sayılı Kanunun 15 nci maddesinde ve diğer maddelerinde açık olarak gösterilmiştir. Mahkememiz bu yönü ile davayı görmeye görevlidir. Yetki ise fiilin işlendiği yer, coğrafî mevkii bakımından davayı görme veya görememe konusudur. Bir sanığın İstanbul'da işlemiş olduğu fiil hakkındaki davayı görmeye mahkememiz yetkili olamıyacağı gerçeği karşısında bizim görmekte olduğumuz davanın Istanbul'da görülen dava üzerinde birleştirilmesi halinde yetki Istanbul Askerî Mahkemesine yönelmektedir. Bu itibarla yetkisizlik deyimi daha ehven, daha uygun düşmektedir. Ve mahkememiz bu nedenle görevsizlik değilde yetkisizlik deyimini kullanmıştır.

Mahkememizi "birleştirme" kararından hemen sonra böyle "yetkisizlik" deyimini kullanmaya iten nedenleri iki bölümde toplayabiliriz.

a. Bir mahkemenin verdiği birleştirme kararını öteki mahkemenin kabul etmesini zorunlu kılan her hangi usul hükmü mevcut değildir. Kendisine dava dosyası gönderilen Askerî Makeme iki dava arasında 353 sayılı kanunun 18 nci maddesinde yazılı olduğu şekilde bir irtibat veya 132 nci madde de belirtildiği tarzda davaların birleştirilmesinde bir fayda görmez ve birleştirme kararına iltifat etmezse durum ne olacaktır? dava ortada mı kalacaktır?

Davayı hangi mahkemenin görmesi gerektiği problemini askerî yargıtayın çözümlemesi gerekecektir. Halbuki 353 sayılı Kanunun 30 ve 31 nci maddeleri davaların birleştirilmesi uyuşmazlıklarından değil yetki uyuşmazlıklarından söz etmektedir. Çünkü, bir birinden ayrı mahkemeler arasında davaların birleştirilmesi kanun koyucunun görüşü olmadığından, uygulamanın yarattığı söz konusu davaların birleştirilmelerinde hasıl olabilecek uyuşmazlıkların çözümü için bir hüküm koymamıştır. Ama, uygulama da bir gerçektir. İşte mahkememiz, öteki mahkeme tarafından bizim birleştirme kararımızın itibar ve iltifat görmemesi halinde o mahkemenin de yetkisizlik kararı vermesini ve hasıl olacak uyuşmazlığın hallinin yüksek Askerî Yargıtay tarafından çözülmesini ve davanın ortada, sürümcemede kalmamasını sağlamak görüşü ile "birleştirilmesine" dedikten sonra "yetkisizliğine" deyimini kullanmıştır.

b. Ayrı mahkemeler arasında davaların birleştirilmesinin Askerî Mahkemenin kayıtları ve kalem çalışması yönünden de etkisi vardır. Gene bilinen bir gerçektirki her mahkemenin bir esas defteri ve çeşitli klasörleri mevcuttur. Her dava Askerî Mahkemeye geldiğinde esas defterine kaydolur ve ancak o zaman rüiyeti mümkün duruma gelir. Gene bir davanın başka bir mahkemeye intikali ya görevsizlik yada yetkisizlik kararı ile mümkündür. Böyle bir intikal için esas defterinde veya kalemde tutulan sair kayıtlarda şerh verilmek üzere özel haneler mevcuttur. Fakat birleştirme kararı ile başka mahkemeye giden davaların kaydı için böyle bir olanak yoktur. Zira bu, yeni bir uygulamadır. İşte itibarîde olsa yetkisizlik deyiminin kullanılması bu olanağı sağlıyacaktır. Söz konusu deyimi kulanırken mahkememiz bu durumu da göz önünde bulundurmuştur.

3. DURUŞMA İNZIBATI İLE İLGİLİ KONULAR:

8.6.1972 gün ve 1596 sayılı kanun ile duruşmaların sükünet içinde yapılabilmesi maksadı ile getirilen hükümler arasında, mahkememizce zaman zaman başvurulan, 143 ncü maddenin son fıkrası vardır. Hüküm aynen şöyledir: "savaş halinde: duruşmanın inzibatını bozan sanık ve müdafileri, o günkü duruşmanın tamamına çıkmamak üzere Askerî Mahkeme başkanı salondan çıkartır. Birden ziyade duruşmadan çıkarılan sanık ve müdafiler bir daha aynı dava ile ilgili duruşmalara katılmazlar. Yukarıda yazılı hallerde salondan çıkarılan sanık ve müdafiler, mahkeminin tayin edeceği süre içinde yazılı savunma verebilirler."

Sanıklardan MEHMET ALİ KABAKOĞLU, ADNAN ALTIPARMAK, CEM UYAR, GÜN ZİLELİ ve SABRİ UYAR duruşma inzibatını ihlâlleri sebebiyle salondan birden ziyade çıkarıldıkları için bir daha duruşmaya alınmamaları gerekirken esas hakkındaki mütalâa safhasından itibaren duruşmaya getirilmişler ve iştirak ettirilmişlerdir. Burada mahkememiz 143 ncü maddeyi 166 ncı madde ile birlikte mütalâa etmiş ve sanığın lehine hareket etmeyi uygun bulmuştur.

Suçun vasfında değişiklik vuku bulduğu zaman bunu sanığa anlatmanın ve değişen suç vasfına göre ek savunmasının alınmasının kanunî zorunluk olduğunu ifade eden 166 ncı maddenin uygulanmasını mahkememiz sanıkların huzura getirilmesiyle mümkün görmüştür. Ceza ve tutukevi müdürlüğünce sanığa suç vasfında değişiklik olduğunu tebliğ edip ek savunmasını yazılı olarak aynı kanaldan temin uygun bulmamış, bir daha duruşma inzibatını bozmayacakları da umut edilerek (nitekim öyle olmuştur) sanıkların huzura getirtilmelerinde usule mutlak bir aykırılık görmemiştir.

4. Suçtan doğan zararların tazmini konusu

353 sayılı kanunun 16 ncı maddesi "suçtan doğan istirdat ve tazminat davalarına kamu davasiyle birlikte Askerî Mahkemelerde bakılır" hükmünü kapsamaktadır. Ancak bir ceza mahkemesi olan Askerî Mahkemeler için bu hüküm mutlak değildir. Ceza Mahkemesinin temel görevi kamu'nun hukukunu yerine getirmektedir. Gerçek olsun tüzel olsun, kişinin suç sebebiyle uğradığı zararların meydana geliş şekli ve miktarı yönünden tespiti ve sanığa ödetilmesi işlemlerinin uzun ve çetrefilli detayları arasında kamu vicdanının beklediği adaletin ceza yönünün çabuk yerine getirilmemesi uygulamaya ve ceza hukuku prensiplerine aykırı düşer, Esasen ceza Muhakemeleri Usulü Kanunun 358 nci maddesinin 2 nci fıkrası da "zararın vücuduna veya miktarına ait tetkiklerin, duruşmanın uzamasını veya hükmün tehirini mucip olacağı anlaşılırsa" şeklindeki bir ifade ile bu görüşü kabul etmiş bulunmaktadır. Nitekim uygulama ve Yüksek Askerî Yargıtay 2 nci dairesinin "kamu davasının düşmesi, davanın beraat ile neticelenmesi veya tazmin mevzuunun cidden ve gerçek anlamı ile çok karışık ve bekletici, dolayisiyle ceza davasının sürümcemede kalmasını gerektirecek nitelikte olması halinde şahsi hak bakımından müdahillerin yetkili hukuk mahkemesinde dava açmak hakkının mahfuziyeti kaydı ile hüküm tesisi gerekirken" şeklindeki 12.1.1966 gün ve E. 3, 20 sayılı içtihadı ve gene askerî yargıtay daireler kurulunun "bu itibarla şahsî davacıdan farklı olarak, duruşmalarda hazır bulunmak mecburiyetinde olmayan müdahillerin, şahsi hak istikametindeki iddia ve talepleri bakımından da duruşmalara katılmak zorunda bulunmadıklarını kabul etmek icap eder. Ancak, Ceza Mahkemelerine bu hususta re'sen araştırma yapmak mecburiyeti tahmil edilemiyeceği cihetle, Ceza dosyalarının yeterli olmadığı ahvalde, ceza mahkemelerinin şahsi hak uyuşmazlıklarını çözümlememelerini de olağan saymak gerekir" (Prof. NURULLAH KUNTER, Ceza Mahkemeleri hukuku 1967, s. 139) şeklindeki 3.9.1971 gün ve E. 69, K. 58 sayılı içtihatları bu anlayışı doğrular mahiyettedir.

Davamızda da gerek 5 Mart 1971 günü ODTÜ öğrenci yurtlarında güvenlik kuvvetleri ile öğrenciler arasında vuku bulan silahlı çatışma sırasında hasıl olan maddi zararın ve gerekse 8.5.1971 günü Yıldırım Beyazıt Öğrenci Yurdunda patlatılan dinamit sebebiyle meydana gelen maddi zararın tazmini konusunda müdahillerin yetkili hukuk mahkemelerinde dava açmaları uygun görülmüştür. Gerçekten bu zararların vücuda geliş tarzlarının ve zararların kesin ve gerçek miktarlarından ne kadarının hangi öğrenci-sanığa yüklenmesi gerektiğinin tespiti ivedilikle sonuca ulaştırılması gereken DEV-GENÇ davasının sürümcemede kalmasına ve hükmün tehirine sebep olacaktır. Bu sakınca göz önüne alınarak mahkememizce hüküm sadece ceza tayinine hasredilmiştir.

5. Bazı konularla ilgili davaların DEV-GENÇ davasından tefrik edilmesi yolundaki istemler:

A. Sanık ERKAN BEZMEZ ve MUSTAFA ÜNSAL vekili avukat MELİHA GÖKMEN tarafından duruşmanın 21.2.1972 günkü oturumunda bir dilekçe verilmiş ve "müvekkilleri MUSTAFA ÜNSAL ile ERKAN BEZMEZ'e DEV-GENÇ iddianamesinde yüklenen fiiller hakkında Ankara Asliye 6 ncı Ceza Mahkemesinde evvelce dava açılmış olup karara bağlandığı verilen kararın kendilerince temyiz edildiği, dosyanın halen temyiz incelemesinde bulunduğu, böylece aynı olay hakkında iki dava açılmış olduğu göz önüne alınıp yanlışlıkla açıldığı anlaşılan DEV-GENÇ davasının hükümsüz sayılması" istenmiştir. (Yazışmalar klasörü, klasör: 1, sayfa: 415)

İstem hakkında 24.2.1972 tarihli oturumda:

"11.6.1969 tarihinde Dil, Tarih, Coğrafya Fakültesine yapılan kanunsuz toplantı ve Kızılay'dan Mithatpaşa Caddesine doğru yapılan kanunsuz yürüyüşten sonra Tusloğ binasını çeşitli yanıcı ve patlayıcı maddelerle tahrip etmek şeklinde özetlenebilecek olan olaylarda sanık ERKAN BEZMEZ ve MUSTAFA ÜNSAL'a isnat olunan fiiller taaddüt ettiği (kanunsuz yürüyüşe katılarak 171 sayılı kanuna muhalefet; patlayıcı madde bulundurarak T.C.K. nun 264/2 nci maddesine muhalefet; T.C.K.nun 128/2 maddesine muhalefet v.s.) cihetle işlediği bir *fiil* ile kanunun muhtelif ahkamını ihlâl etmeyi öngören T.C.K. nun 79 ncu maddesinin sanıklar hakkında tatbikine imkan bulunmadığı aşikardır. Esasen Ankara Cumhuriyet Savcılığınca da bu görüşten hareketle sanıklara müsnet suçların vasıfları bakımından ağır cezalı olanlar için (T.C.K. 128/2) 2 nci Ağır Ceza Mahkemesinde Ağır cezalı olmayanlar (171 sayılı kanuna muhalefet T.C.K. nun 264/2'ye muhalefet) için de 6 ncı Asliye Ceza Mahkemesinde ayrı ayrı dava açıldığı Ankara Cumhuriyeti Savcılığının F.K.F. gurubu 1 nci klasörün 2 nci dosyasının 36, 37, 38 sıralarındaki iddianamesinden ve bu iddianamenin altındaki (NOT: Binayı kasten yakmak veya yabancı devlete karşı hasmane harekette bulunmaktan sanık olanlar hakkında evrakın tefrik edildiği) şeklindeki nottan ve ayrıca F.K.F. gurubu 1 nci klasörün 3 ncü dosyasının 40 ve 41 sıralarındaki Ankara 2 nci Ağır Ceza Mahkemesinin 28.5.1971 gün ve esası 1970/243, karar 1971/202 sayılı kararlarından anlaşılmaktadır. F.K.F. gurubu 1 nci klasör 3 ncü dosyasının 38 nci sırasında ise Ankara Sıkıyönetim Komutanlığının 19.5.1971 gün ve Ad. Müş: 1971/398/2323 sayılı yazıları da aynen: (Cumhuriyet Savcılığına Ankara, bina yakma ve propaganda yapmak suçlarından sanık YUSUF KÜPELİ ve arkadaşları hakkındaki 2 nci Ağır Ceza Mahkemesinde görülen dava, komutanlığımız görev alanı içerisinde bulunduğundan 1402 sayılı kanunun 13 ve 15 nci maddelerine istinaden gönderilmesini) diyerek sanık ERKAN BEZMEZ ve MUSTAFA ÜNSAL'ın dahil olduğu bu davayı istemiş bulunmaktadır. Şu durum muvacehesinde mahkememizin nezdinde kurulduğu Ankara Sıkıyönetim Komutanının 1402 sayılı kanunun 13/2 nci maddesinde yazılı (ancak Sıkıyönetim Komutanı bu suçlardan Sıkıyönetim Askerî Mahkemelerinde bakılmasına lüzum görmediklerini ilgili mercilere vermeye yetkilidir.) Şeklindeki mutlak takdir hakkını kullandığı açık şekilde ortaya çıkmaktadır. Nitekim bu fikri müdirden hareket ederek Askerî Savcılıkça da sanık ERKAN BEZMEZ ve MUSTAFA ÜNSAL ve gerekse bu olayın diğer sanıkları hakkında sadece T.C.K. nun 128/2 maddesine muhalefet suçundan mahkememize dava açılmış, müdafiin dilekçesinde yazılı ve Ankara 6 ncı Asliye Ceza Mahkemesinde görülen konularda dava açılmamıştır. (İddianame 231 nci sayfa 11-16 ncı Mad.) Hal böyle olunca mahkememiz önünde Ankara 6 ncı Asliye Ceza Mahkemesinde görülen dava ile ayniyet ifade eden ve birinin hükümsüzlüğüne veya ikisinin bir araya getirilip birleştirilmesine karar verilebilecek bir dava değil ayrı ve müstakil bir dava bulunmaktadır.

Yukarıda izah olunan gerekçelerle müdafi MELİHA GÖKMEN tarafından yapılan talep hakkında bir karar ittihazına mahal olmadığına karar verilmiştir. (Duruşma tutanakları 1 nci klasör 28 nci sayfa).

B. Hukuki mahiyeti itibariyle aynı olan bir talep de Merih CESSAN vekili avukat ŞADAN CESSAN tarafından 24.2.1972 günkü oturumunda verilen bir dilekçe ile yapılmıştır. Avukat ŞADAN CESSAN bu dilekçesinde; "Soyguncu iktidara karşı mücadele ve soyguncu iktidara karşı omuz omuza yazılı bazı afişleri Ankara'nın muhtelif yerlerine asmak istediği sırada yakalanması sebebiyle biri Ankara Toplu Basın Asliye Ceza Mahkemesinde T.C.K. nun 311 nci maddesine muhalefet suçundan diğeri de Ankara 2 nci Sorgu Hâkimliğince T.C.K. nun 159 ncu maddesine muhalefet suçundan dava açıldığını, halen görülmekte olduğunu adeta ortada adliye mahkemeleri ile Askerî Mahkemeler arasında icabı görev uyuşmazlığının bulunduğunu, müvekkili MERİH CESSAN'a ait DEV-GENÇ davasındaki bölümün Ankara Cumhuriyet Savcılığına gönderilmesini" talep eylemiştir. Talep üzerine dosyalar getirtilmiş incelenmiş ve komutanın da takdir hakkını kullanması sonucu dosyalar benimsenmiştir. Ancak Askerî Savcılıktan birer iddianameye bağlanarak gelmediğinden DEV-GENÇ davasına bir yan delil olarak ithal edilmiştir. (duruşma tutanakları klasöl 4 sayfa: 321 ve 404).

Yukarıda zikredilen ara kararlarında kullanılan "Komutanın taktir hakkı" deyimi üzerinde durmak yararlı olacaktır. Aslında diğer bazı sanıklar ve müdafileri tarafından "davanın tefriki ile falan adliye mahkemesine gönderilmesini isterim" şeklinde yapılan birçok talepler üzerine verilen kararlarda da aynı deyimler kullanılmıştır. Bu deyimin hukuki dayanağı 1402 sayılı kanunun 1728 sayılı kanunla değişiklikten önceki 13 ncü maddesidir.

18.5.1973 tarihinde yürürlüğe giren 1728 sayılı kanunun getirdiği değişiklikten önce 13 ncü maddenin son fıkrası vardır. Ve bu fıkra nezdinde askerî mahkeme kurulan Sıkıyönetim Komutanına seçme hakkı, hukuk deyimi ile hakkı hiyar tanınmıştı. 18.5.1973 tarihinde 1728 sayılı kanun ile kaldırılmış olan fıkra şöyle idi: "Ancak Sıkıyönetim Komutanı bu suçlardan Sıkıyönetim Askerî Mahkemelerinde bakılmasına lüzum görmediklerini ilgili adlî mercilere vermeye yetkilidir".

Fıkrada geçen "bu suçlardan" deyimi sıkıyönetimin ilânına sebep olan suçlar ile sıkıyönetim bölgesi dışında işlenmiş olsa dahi Sıkıyönetim Askerî Mahkemelerinin el koyduğu herhangi bir suçla irtibatı bulunan suçları ifade eylemektedir.

Fıkra hükmüne göre Sıkıyönetim Komutanı, nezdinde kurulu Askerî Mahkemenin bakacağı davaların ilk seçme merciidir. Komutan başka mahkemelerden gelen suç dosyalarını inceleyecek, lüzumlu gördüğünü Askerî Mahkemeye bakılmak üzere gönderecek lüzumlu görmediğini de ilgili askerî veya adlî merciye verecektir. Bu takdir hakkı mutlaktır. Dava dosyası kendisine iade edilen adlî mercî "neden dosyamı iade ettiniz" diyemeyeceği gibi komutanın nezdindeki Sıkıyönetim Askerî Mahkemesi de "davaya bakmaya görevsizim" deyip dava dosyasını başka adliye mahkemesine veya askerî mahkemeye gönderemiyecektir.

Maddenin karşıt anlamından varılan bu sonucu, bu hükmü sıkıyönetim sırasında ve sıkıyönetim altına alınan yerlerde işlenen suçlar hakkındaki görevi tayin eden 15 nci maddenin 1 nci fıkrası da "... Sıkıyönetim Komutanı tarafından istenildiği takdirde..." hükmünü ihtiva ederek doğrulamaktadır.

Yargıtay Ceza Genel Kurulu 27.9.1971 gün ve E. 1971/375, YYB. K. 1971/292 sayılı içtihadında (1402 sayılı sıkıyönetim kanunun 13 ve 20 nci maddelerinde gösterildiği üzere Sıkıyönetim Mahkemeleri Sıkıyönetim Komutanının nezdinde kurulmuştur. Bu mahkemelerin, komutanın benimsemek suretiyle adı geçen yasanın kapsamına girdiğini gösterir. Açılmasını öngördüğü kamu davaları hakkında görevsizlik kararı vermeleri yasanın 13 ncü maddesince komutana tanınan yetkinin başka bir organ tarafından yetki dışı kullanılması sonucunu doğuracağından kanunun amacına aykırı düşecektir.

(Sıkıyönetim Komutanı yasanın kendisine tanıdığı bu yetki nedeniyle nezdindeki Sıkıyönetim Mahkemesinin görevsizlik kararını temyiz ederek yetkisini kullandığını açıklıkla belirtmiş bulunmaktadır. Başka bir deyimle sıkıyönetim ilânına sebep olan suçların niteliğini ve görevli mahkemeyi tayin etmek yetkisi 1402 sayılı yasanın 13 ncü maddesinde Sıkıyönetim Komutanına tanınmış bir yetki olduğundan Sıkıyönetim Mahkemesinin görevsizlik kararının tebliğnamedeki düşünce gibi kaldırılmasına) karar vererek herhangi bir karışıklığa meydan bırakmıyacak şekilde bu görüşü kabul etmiştir.

Nitekim Ankara 1nci Asliye Ceza Mahkemesinde görülmekte iken Sıkıyönetim Komutanlığınca benimsenip gönderilen bir dava hakkında mahkememizce verilen görevsizlik kararı Askerî Yargıtay 4 ncü Dairesince onandığı halde hasıl olan olumsuz görev uyuşmazlığının çözülmesi için başvurulan Yargıtay Ceza Genel Kurulu 25.10.1971 gün ve E. 1971/355, K. 1971/346 sayılı içtihadı ile mahkememizin görevsizlik kararını kaldırarak komutanın takdir hakkı konusunda yukarda izahına çalışılan görüşü doğrulamıştır.

18.5.1973 tarihinde 1728 sayılı kanunla değiştirilinceye kadar 1402 sayılı kanunun 13 ncü maddesinin bu kesin anlayışı ve istikrar bulmuş içtihatların ışığı altında "davalarının DEV-GENÇ davasından tefrik edilip görevsizlik kararı ile şu veya bu mahkemeye gönderilmesi" yolundaki talepler olumsuz karşılanmıştır.

6. Sanıkların duruşmada hazır bulunmaları konusu:

Bir yandan sarsılan kamu düzenini bir an önce eski durumuna getirebilmek için davanın mümkün olan süratle sonuçlandırılabilme amaç ve çabası; bir yandan usul hukuku hükümlerinin bütün gereklerinin yapılabilmesi titizliği; öte yandan bir olay incelenirken onunla ilgisi olmayan büyük bir sanık kitlesinin kendisi ile ilişkisi bulunmayan konulara ilgi duymadığı gibi olağan günlük uğraşını sürdürmek istemesi ve kendisine veya kendisi ile ilgili olaya sıra gelmesi için haftalarca hatta aylarca beklemesi gibi nedenlerle mahkememiz davanın yönetiminde aldığı tedbirlerin doğruluğuna içtenlikle inanmaktadır. Bir sanığın duruşmanın o günkü oturumuna neden gelmediği konusu ile uğraşmak hem, yukarıki gerekçelerle, işin mahiyetine uygun düşmemekte hem de davanın geliştiği ve sanık sayısının çokluğu sebebiyle imkansız denilecek kadar güçlük arzetmektedir.

Mahkememiz bu konuda avukat TÜRKAY ÇELEN tarafından müvekkili TUNCAY ÇELEN'in duruşmaya neden getirilmediği yolunda yaptığı bir istem üzerine 25.12.1972 günkü oturumunda şu kararı almış ve görüşünü belirtmiştir. 353 sayılı kanunun 133 ncü maddesi "askerî mahkemeye gelmeyen sanık hakkında duruşma yapılamaz" demektedir. Maddenin sarih ifadesinden tek sanıklı bir davanın sanığın askerî mahkemeye gelmemesi halinde duruşmanın yapılamıyacağı çok sanıklı davalarda ise gelmeyen sanık hakkında duruşma yapılamıyacağı gelenler hakkında duruşmanın yapılıp devam edileceği neticesine varmak maddenin sarahatı icabıdır. Aksi düşünce, çok sanıklı davaların gelmeyen bir sanık yüzünden o sanık gelinceye kadar duruşmanın yapılamayıp sürümcemede kalması ve hatta bir ihtimal olarak da davanın görülmesinin engellenmesi manasını taşır. Aynı kanunun 1596 sayılı kanun ile değişik 136 ncı maddesinin 3 ncü fıkrası ise "sanık talik ve tehiri takip eden günde duruşmaya gelmez ise dava hakkında evvelce kendisi sorguya çekilmiş ve artık huzuruna mahkemece lüzum görülmemiş olursa, vareste istemi olmasa dahi, dava gıyabında bitirilebilir" ve gene aynı maddenin 4 ncü fıkrasında da "sanık davanın görüldüğü Askerî Mahkemeden uzakta bulunan bir mahalde herhangi bir suçtan ötürü tutuklu bulunmakta veya cezası infaz edilmekte ise duruşmadan vareste tutulma isteminde bulunmasa dahi bulunduğu yerdeki mahkeme aracılığı ile sorgusu ve Ağır cezalı işlerde esas hakkındaki iddiadan sonra savunması tespit olunur, demektedir. DEV-GENÇ davası konu itibariyle heterojen ve 250'yi aşkın sanıklar suigeneris bir dava olup her celsede sanıkların bir arada ve huzurda bulunabilmesine maddeten imkan görülemez. Bu güne kadarki fiilî duruma göre bir celsede davanın bir konusu incelenirken, o konu ile ilgili, 10-15 sanığın dışında kalan tutuklu sanıklar, kendileri ile hiç bir ilgisi olmayan konularla ilgilenmekte, kitaplar okumakta bu durum mahkemece tabiî ve beşerî bir hal olarak görülüp olduğu gibi kabul edilmektedir. Bunu teyit eden diğer husus da haklarında gıyap kararı alınan tutuksuz sanıkların kendi konuları ele alınıncaya kadar duruşmalara gelmemekte olmalarıdır.

Bu görüş noktasından hareketle, davanın bugüne kadar olan safahatında olduğu gibi, gelmeyen sanıkların, Sıkıyönetim Komutanlıklarınca Sıkıyönetim Askerî Savcılığınca veya bu komutanlıklar nezdinde kurulu Askerî Mahkemelerce haklarında diğer çeşit suçlardan soruşturma yapılmakta olmasına veya hasta bulunmalarına bakılmayıp duruşmadan vareste tutulmamış olan sanıklar Askerî Savcılık marifetiyle usule uygun şekilde çağrılmaktadır. Fakat duruşmada hazır bulunmayış nedenleri üzerinde davanın mahiyeti itibariyle durulmamaktadır. Zira mahkeme yönünden olsun tutuklu sanıklar yönünden olsun asıl olan o celse için duruşmanın yapılıp yapılamıyacağı meselesidir. Bu itibarla yukarda anılan maddelere ve genel olarak usule aykırı herhangi bir durum ve işlem mahkememizden sevketmemiştir. Ve mevcut değildir. (Duruşma tutanakları klasör: 4, sayfa: 855).

Nitekim bu güçlükler kabul edilip 8.6.1972 gün ve 1596 sayılı kanunla yapılan değişiklik sanığın gelmemesi halinde duruşmaların aksamadan, engellenmeden yapılıp davanın yürüyebilmesi olanağını vermiştir. Söz konusu kanuna göre bu gün "sanık talik veya tehiri takip eden günde duruşmaya gelmez ise dava hakkında evvelce kendisi sorguya çekilmiş ve artık huzuruna mahkemece lüzum görülmemiş olursa vareste istemi olmasa dahi dava gıyabında bitirilebilir" ve gene "sanık davanın görüldüğü Askerî Mahkemeden uzakta bulunan bir mahalde her-

hangi bir suçtan ötürü tutuklu bulunmakta veya cezası infaz edilmekte ise, duruşmadan vareste tutulma isteminde bulunmasa dahi, bulunduğu yerdeki mahkeme aracılığı ile sorgusu ve ağır cezalı işlerde esas hakkındaki iddiadan sonra savunması tesbit" olunarak kendisi huzura getirtilmeden dava sonuçlandırılabilir.

7. Kısa karardan sonraki iki hukukî istem:

A. Sanık MUZAFFER ERDOST kısa kararın okunmasından sonra bir dilekçe vererek "hakkında verilen, davasının 3 numaralı Askerî Mahkemede görülmekte olan VAHAP ERDOĞDU ve arkadaşları davası ile birleştirilmesine, bu maksatla bir numaralı Askerî Mahkemenin ve yetkisizliğine" şeklindeki karara itiraz ettiğini bildirmiştir.

Birleştirme kararında yetkisizlik deyiminin neden kullanılmış olduğu yukarıda izah edilmişti.

Karar hangi yönü ile ele alınırsa alınsın, ne itiraza nede temyize tâbi bir karar niteliğinde değildir. Zira Askerî Mahkemeler arasındaki yetkisizlik kararlarının temziye tâbi olmadığı 353 sayılı kanunun 176 ncı maddesinde hükme başlanmıştır. İçtihatlar ve uygulama da bu yoldadır. Hangi kararlar için itiraz yolunun açık olduğu ise aynı kanunun 202 nci maddesinde ve bu maddenin belirttiği 57, 66, 74, 107 nci maddelerde açık şekilde gösterilmiştir. Bunun dışındaki kararlara bu meyanda birleştirme kararlarına da itiraz edilemez.

Bu kanunî veriler ve gerekçelerle sanık MUZAFFER ERDOST'un dilekçesi üzerinde herhangi bir işlem yapılmamış yargıtay incelemesi sırasında göz önünde bulundurulabilmesi amacı ile dava dosyasına eklenerek 3 numaralı Askerî Mahkemeye gönderilmiştir.

B. Keza 25 Aralık 1973 günü kısa kararın okunmasından sonra sanık TUNCAY ÇELEN için avukatı TÜRKAY ÇELEN tarafından sanık TUNCAY SEZER için de vekili Avukat YILMAZ TAŞKAN tarafından birer dilekçe verilerek müvekkillerinin tutukluluğunun kaldırılması istenmiş veya müvekkilinin hükümle birlikte tutuklanmış olmasına itiraz edilmiştir.

Hükmün verilmesi ile davanın birinci bölümü sona ermiş olur. Artık mahkeme hangi konuda olursa olsun bir daha duruşma açamaz. Tutukluluğun kaldırılması da olsa herhangi bir konuyu inceleyemez. Zira hükümle birlikte her konudaki görüşünü de belirtmiş durumdadır. Bir sanığın tahliye edilmesi veya edilmemesi gerektiğini de incelemiştir.

Bu gerekçe ile TUNCAY ÇELEN'in tutukluluğunun kaldırılması yolunda vekili Avukat TÜRKAY ÇELEN tarafından verilen dilekçe temyiz safhasında nazara alınmak üzere dosyaya konulmuştur. Başka bir işlem yapılmamıştır.

Diğer taraftan 353 sayılı Kanunun 132 nci maddesi dava dosyasını rüiyet etmekte olan ve davayı karara bağlayan mahkemeye hitap eden bir maddedir. Diğer bir deyimle son soruşturma safhasındaki tutuklama işlemi ile ilgilidir. 353 sayılı kanunun 69, 70, 71 ve sonraki maddeleri ise hazırlık soruşturması safhasına ilişkin maddeler olup Askerî Savcılığa hitap eder.

132 nci madde sadece tutuklanmanın sebepleri bakımından 71 nci maddeye atıfta bulunmuştur. Yoksa 69 ncu madde ile 78 nci madde arasında ön görülen ve tutuklamanın usulüne (itiraz v.s. gibi.) dahil olan hükümlere atıfta bulunmamıştır.

Bu itibarla son soruşturma ister bir işlem (tanık dinlenmesi, yazılı delillerin incelenmesi v.s.) sırasında olsun, ister hükümle birlikte olsun mahkemece yapılan tutuklamalar için söz konusu olamaz. Ve böyle usulsüz bir itiraz yapılmış olsa bile tetkiki için en yakın mahkemeye gönderilemez. Hukuki normlar da teamül ve tatbikat da bu merkezdedir.

Diğer taraftan, hükümden önce son soruşturma safhasında alınan tutuklama kararları birer ara kararıdır. Ancak hükümle birlikte temyiz olunabilir. 353 sayılı kanunun 206 ncı maddesinin açık hükmü bunu ifade etmektedir. Nitekim başka konularda olmakla birlikte ara kararlarının hükümle birlikte temyiz olunabileceğini anılan kanun, 44 ve 164 ncü maddelerin-

de tekrar tekrar ifade edilerek, titizlikle doğrulamaktadır. Hükümle birlikte alınan tutuklama kararı ise ara kararı olmaktan da ileri, hükmün bir parçası mahiyetinde olan karardır. Kanun yolu da şüphesizki temyizdir. Bu bakımdan söz konusu "hükümle birlikte verilen tutuklama kararı" ancak hükümle birlikte temyiz olunabilir. Yoksa 74 ncü maddedeki itiraz müessesesinin bu safhada işletilmesi en yakın mahkemenin, adeta hüküm ve tutuklama kararını veren asıl mahkemenin temyiz mercii mevkini alması sonucunu doğurur.

Bütün bu gerekçelerle sanık TUNCAY SEZER hakkında avukat YILMAZ TAŞKAN tarafından verilen dilekçe konusunda mahkememizce yapılacak bir işlem olmadığından dava dosyası ile birlikte Askerî Yargıtay'a sunulması uygun bulunmuştur.

III NCÜ KISIM

ESASA İLİŞKİN KONULAR

BİRİNCİ BÖLÜM

TEORİK İNCELEME

SOL DÜŞÜNCE VE FAALİYETLER

1. SOL DÜŞÜNCENİN ANLAMI VE KAPSAMI:

A. Doktrinler tarihindeki çeşitli sol düşünceler:

Solculuk ve Sağcılık kavramları 1789 Fransız ihtilâlinin getirdiği kavramlardır.

Ortaçağın karanlıklarında bilinmez, kullanılmaz, yaşanmaz niteliklerde olan Hürriyet, eşitlik, insanın insan olması sebebiyle vazgeçilmez temel hakları gibi kavramların artık herkesin ağzından duyulması ve üstelik yeni bir toplum düzeninin bu kavramların üzerine kurulmak istenmesi kuşkusuz ilerici ve evrimci düşüncelerdi. Ne varki her yerde olduğu gibi, o tarihte, Fransa'da da her vatandaş, özellikle her milletvekili aynı şekilde düşünmüyordu. Bir kısmıda eskinin, alışagelmişin aynen muhafazasını öneriyorlardı. 17 Haziran 1789'da Ulusal Meclis (Assamlée National) toplandığında hürriyet ve eşitliği; mülkiyet, güven ve her çeşit baskıya karşı koyma gibi temel hakları savunan, evrimci ve ilerici yeni görüşleri benimseyen millet vekilleri toplantı salonunun sol tarafına; Kıralcı olan, bazı ıslahatla eski düzenin devamını isteyen tutucu milletvekilleri ise toplantı salonunun sağ tarafına oturmuşlardı. Maddi yer olarak milletvekillerinin sağda ve solda gruplaşmaları sonradan düşüncelere de yansıdı. Böylece sol düşünce sağ düşünce, solculuk sağcılık sözcükleri sık kullanılan kavramlar şeklinde felsefe sözlüğüne girmiş oldu.

Solculuk (Gauchizme); genel anlamda, evrim ve doğa yasalarına uygun olarak ilerleme, yenilenme ve değişme isteğini ifade eden düşüncelere sahip olmaktır. Solculuğa göre insan iyidir, iyiye doğru gitmektedir. Her şey değişmektedir. Sabit olan hiçbir şey yoktur. Bu nedenle de asıl olan devrimdir. Ve devrimi hızlandırmaktır.

Sağcılık (Muhafazakârlık, onservatisme) ise; genel anlamda, alışılagelmişi olduğu gibi korumayı, herhangi bir yenileşmeyi kabul etmemeyi savunan düşünceye sahip olmaktır. Sağcılara göre insan yaratılışı itibariyle kötüdür. Kötüye doğru gitmektedir. Bu bakımdan asgarî şart olarak kurulu düzeni olduğu gibi korumak en iyi yoldur. Evrende değişen hiçbir şey yoktur, yer ve zaman değiştirme varlığın yapısında bir değişiklik demek değildir.

Bu genel anlamlarından başka solculuğun da, sağcılığın da özel anlamları vardır. Ayrıca sağcılığın solu ve solculuğun da sağı vardır. Zira düşünceler zaman ve yer koşullarına göre değişmektedir.

Memleketimizde, solculuk deyimi yerine ilericilik, sağcılık deyimi yerine gericilik deyimlerinin kullanıldığı da görülmektedir. Şunu da belirtmek gerekirki solculuğun geniş kapsamına her yönü ve her çeşidiyle Sosyalizm dahil bulunmaktadır.

Solculuğun dünü pek eski sayılmamak gerekirken sosyalizmin tarihini oldukça eskiye götürmek zorunludur. Tarihin hemen her devrinde, bugün sosyalizm veya sosyalizmin ilk kaynakları, ilk belirtileri olarak adlandırılan fikirler ortaya konulmuş, hatta bazı eylemli durumlar görülmüştür.

Gerçekliğinde fikirlerin birleştiği bir konu, insanlığın zaman çizgisi üzerinde tekten çok'a, yalınç'tan karmaşığa ve bunun sonucu olarak da huzurdan huzursuzluğa, mutluluktan mutsuzluğa doğru gittiği konusudur. Halbuki ana sorun fert yönünden olsun, toplum yönünden olsun tam ve mutlak hürriyete kavuşmaktır.

Eksizsiz ve olgun anlama hürriyetin ne olduğu; gerçek hürriyete hangi yolla ve hangi yöntemle, nasıl kavuşulabileceği; içinde yaşanılan devirde gerçek hürriyetin mevcut olmadığını gösteren kişisel ve toplumsal belirtilerin neler olduğu; gerçek hürriyetin henüz mevcut olmamasının nedenlerinin araştırılması konuları uygarlık tarihinde insanlığın sürekli olarak uğraştığı sorunlar olmuştur.

Kişisel çıkar ile kişisel yetenek dengesinin, toplum düzeninde, fertler arasında ve fertle toplum arasında bağdaştırılması açısından eşitlik ve adalet kavramları insanlığın her çağında tartışılagelmiştir.

Kişinin kendisi için, ailesi için daha iyi koşullarda yaşama özlemi ihtiyaçlarının nitelik ve niceliğini artırmıştır.

İhtiyaçların elde edilmesi yolunda yapılan çalışmaların, harcanan çabaların meydana getirdiği sonuçlar ise; kişinin yaratılış ve yeteneklerinin değişik bulunması sebebiyle farklı olmaktadır. Aslında farklılık insanların kendisinde, canlı ve cansız doğa'nın içinde vardır. Buna rağmen gerçek bir takım "olması düşünülene" ait kavramlar ile izah edilmeye çalışılmış; "olması düşünülenin" gerçeğe çıkarılması yolunda her seferinde başarısızlığa uğrayan eylemlere kalkışılmıştır.

Düşünürler, insanların daha iyi koşullarda yaşamalarının çarelerini ararlar, zaman zaman geniş kitleleri etkisi altına sokan düşünceler ileri sürerlerken ya ferdi ön planda tutmuşlar ya da toplumu düşüncelerine temel almışlardır. Ana ve yüksek nitelikdeki amaç bu olmakla birlikte tartışmanın en çok kullanılan konuları mülkiyet, anamal, emek, üretim biçimi, üretim araçları, ürün, ürünün bölüşülmesi gibi konular olmuştur. Bütün bu "İzm" ler, bu düşünce tarzları arasında bir görüşe göre sosyalizm en geniş anlamda, "insan kişiliği için en uygun gelişme doğrultusunu sağlamaya çalışan düşünce akımları"nın toplandığı fikir sistemidir. (Orhan HANÇERLİOĞLU: Felsefe sözlüğü, 2 nci baskı, Nisan 1973, sayfa 315).

"Websters'e göre genel anlamda sosyalizm, sosyal düzen ile, sosyal yapı ile ilgili siyasal ve ekonomik teoridir. Sosyalist teorinin amacı, temel üretim araçları ile sosyal dağıtımı demokratik esaslara göre yönetmektir. Sosyalizm aynı zamanda bu teoriye dayanan bir politika ve bir uygulamadır. Sosyalizm rekabet yerine iş birliğini, kâr yerine sosyal hizmeti getirmeyi ön görür. Gelirleri ve sosyal imkânları kapitalist düzende olduğundan daha adil bir biçimde dağıtmayı amaçlar".

"Sosyalistlik, iktisadî alanda toplumu tatmin edici bir nizamın sağlanabilmesi için insanın bütün olarak gelişmesine daha elverişli ve daha adaletli sonuçlar meydana getirecek bir düzeni savunan görüştür" (A.P. GÖZÜBÜYÜK, T.C.K. şerhi 1968-Ankara Cilt: 2 sayfa 62).

Aslında "sosyalizmin ve komünizmin herkes tarafından kabul edilen genel bir tanımını yapmak son derece güç bir iştir. Bunun başlıca nedeni sosyalizmin anlamını kişilere, partilere, ideolojilere zamana ve ülkelere göre değişmesidir. Bu terimlerin tanımlanmasında karşılaşılan bir başka güçlük sosyalizm ve komünizm sözcüklerinin, çok defa bilmeden, birbirinin yerine kullanılmasıdır. Her şeyden önce şunu belirtelimki, sosyalizm ve komünizm sözcükleri donmuş sabit terimler olmayıp dinamik, gelişen oluşan ve yenilenen kavramlardır". (Prof. Dr. Bülent DAVER: Çağdaş Siyasal Doktrinler, Nisan - 1969, Ankara sayfa: 41).

Bununla birlikte genel ve geniş anlamda olmak üzere sosyalizmi, "amaç edindiği düzende toplumu temel kabul edip, ferdi toplum içinde ve ikinci derecede mütalâa eden bu itibarla da her yönüyle özel mülkiyeti, özel teşebbüsü, giderek fert hürriyetini reddeden, ana amaca kadar devletin varlığını müsamaha ile karşılayıp sonra devleti de ortadan kaldıran bir siyasal ve ekonomik düzen görüşüdür" diye tarif etmek mümkündür.

Sosyalizm aynı zamanda insanları kurulu düzene karşı baş kaldırmaya ya da onu düzeltmeye çağıran bir savaş doktrinidir.

Bir şeye sahip olmak, mâlik olmak hissi ve bilinci insanda daha ilk yaşında başlar, yaşamının sonuna kadar manevî yapısı ve yeteneği ile orantılı olarak az veya çok etkin biçim-

de sürer. Bu yönden de ele alınırsa sosyalizmi,insan oğlunun, tarih sürecinde, mâlik olduğu ilk şeye, "benim az senin çok" şeklindeki ilk mücadeleye kadar götürmek mümkündür.

Toplumdaki genel tedirginlik ve düzensizliğe çare arayan düşünürlerden Eflatun (M. Ö. 427-343); Thomas Maurus (1478-1433); Francis Bacon (1561-1625); Thomas Campanella (1568-1639); Morelly (1745); Mably (1765) gibi belli başlıları ile diğerleri eserlerinde özel mülkiyeti ve aile kavramını reddedip mal ortaklığına ve insan eşitliğine dayalı bir toplum düzenini salt düşünce olarak ileri sürmüşlerdir. Bu bakımdan XIX. yüzyıl öncesi sosyalizmine ütopik, idealist, hayalcı sosyalizm demekte isabet vardır.

XIX. Yüzyıldan önce sosyalizmin uygulanması konusunda M. S. VI. asırda İRAN'da, M. S. 11. asırda ÇİN'de, XIV. yüzyılda Güney AMERİKA'da PERU'da ve XV. Yüzyılda da Türkiye'de girişimler görülmüştür. Gerek İranlı Mazdek'in uygulmak istediği gerek ÇİN'de ve İnkalar devrinde Peru'da uygulanmak istenen ve gerekse Anadolu'da Sakız Adasında Karaburun'da Şeyh Bedrettin Simavi'nin getirmek istediği toplum düzeni de mal ortaklığına dayanan ferdin hürriyetlerine, yeteneklerine değer vermeyen onu, içinde yaşadığı toplum mekanizmasının bir dişlisi gibi gören bu itibarla ferdi teşebbüsü kabul etmeyen insan tabiatına aykırı bir düzen niteliğindedir. Bütün girişimler, yalnız dünyanın değil bütün evrenin en mükemmel yaratığı olan insanın varlığının nedeniyle ve onun yüksek yetenekleriyle çelişkili olduğundan, başarısızlığa uğramış, acı sonuçlarla bitmiştir.

Genel olarak Ütopyacıların teklif ettiği düzen:

Ütopyacılar, eski ekonomik düzenin yerine, üretim araçlarının ortaklaşa kullanılacağı yeni bir ekonomik düzeni tasarlıyorlardı. Endüstri "millileştirilmekten" ziyade "sosyalize" edilecekti. Yani devlet ve hükümetten ziyade, kamuya, halka mal edilecekti. Çünkü ütopyacı sosyalistler, hangi şekilde olursa olsun, devleti verimsiz ve lüzumsuz bir kurum olarak görüyorlardı. Böyle bir ekonomi düzeninde temel birim, kooperatif esasına dayanan özerk (otonom) topluluklardı. Bu topluluklarda çalışma işbirliği esasına dayandırılacak, üretim bir plan içinde düzenlenecekti. Meydana gelen hasıla üretenlerin "ihtiyaçlarıyla" uygun olarak dağıtılacaktı.

Bu toplumun nasıl kurulacağı sorusuna gelince, ütopyacı sosyalistler gelecekteki mutlu toplumun şiddet ve ihtilâl yoluyla değil, ikna suretiyle, barışçı yollarla gerçekleştirileceğini öne sürüyorlardı.

Şiddet ve ihtilâlin kanlı hükümdarlığı onları korkutuyordu. Bu sebeple sınıf kavgasına ve bir sınıfın diktatörlüğüne dayanan sistemleri reddediyorlardı. (Prof. Bülent Daver: Çağdaş Siyasal Doktrinler. Nisan 1969-Ankara: sayfa 51-52).

XIX. Yüzyıl ve sonrasında sosyalizm ütopik olmaktan çıkarılmaya, insan topluluklarına uygulanabilir duruma getirilmeye çalışılmıştır.

XIX. Yüzyılından sonra sosyalizme bir bilimsellik verilmeye başlanmış, ilim kürsülerinde okutulur, ilim çevrelerinde tartışılır duruma getirilmiştir. Bu sebepledir ki, sosyalizmin tarihinde XIX. yüzyıl öncesi ve sonrası ayrımını yapmak zorunluluk olmuştur.

Toplum düzenindeki huzursuzluklar, kaynaşmalar bir yandan eylem olarak 1789 Büyük Fransız ihtilâlini hazırlarken, bir yandan da toplum düzeninin nasıl olması, en ideal şeklinin ne olması gerektiği yolunda düşünceleri nicelik bakımından çoğaltmış, nitelik bakımından olgunlaştırmıştır. Ancak Büyük ihtilâl Fransız sosyalizminin doğup gelişmesine engel olamamıştır. İhtilâlden sonra da bir çok düşünürler yeni düzen arama yoluna girmişlerdir.

Saint-Simon, Charles Faurier, Louis Blanc, Robert Owen ve Proudhon 1760 ile 1864 yılları arasındaki yüz yıl içinde az veya çok farklarla özel mülkiyeti, mirası, rekabeti, kârı, hatta devlet ve hükümeti reddeden; ana mal ve üretim araçlarının devlete ait olmasını; devletin kişiye kudret ve yeteneğine göre iş vermesini; üretimi devletin planlamasını; bölüşmede prensibin, kişinin üretime katkısı oranında vermek olması gerektiğini; insanların zorunluluk içinde değil, zevkle çalışması gerektiğini, bunun için işin çekici duruma getirilmesini; paranın

mübadele aracı olmaktan çıkarılmasını ileri sürmüş ve Falansterler teşkilâtı, içtimaî atölye, mübadele mağazaları gibi kuruluşlarla görüşlerinin uygulanabileceğini ve toplumun en iyi düzene kavuşabileceğini önermişlerdir. İngiliz sosyalisti Robert Owen'ın 1823'te Londra'da açtığı Mübadele Mağazası ise işlememiş bu sosyalizm uygulaması da başarısızlıkla sonuçlanmıştır.

XIX. Yüz yıl yarısından sonra sosyalizm Almanya'ya geçmekle yeni bir cereyan şeklini almıştır. Rodberktus, üretimin satın alma gücüne, diğer bir deyimle paralı olanın talebine göre değil ihtiyaca göre düzenlenmesini, üretilen malın işçiye ait olmasını, bunların gerçekleştirilebilmesi için devletin iktisadî düzene müdahale etmesini önererek müdahaleci görünüşle Alman sosyalizminin öncü-temsilcilerinden sayılır ise de sosyalizme bilimsel yön ve nitelik veren, sosyalizmin içinde kendi adıyla anılan bir ekol kuran Karl Marx olmuştur.

B. Bilimsel Sosyalizm yahut Marksizm:

Bir Alman Yahudisi olan ve 1818'de Bonn şehrinde doğan, felsefe öğretmeni, gazeteci Karl Marx sosyalizmi, kendisinden önceki sosyalist düşünürlerin yaptığı gibi ütopik düzenler önermek şeklinde ele almamıştır. Liberal ekonomik düzende, kapitalist rejimin tarih sürecindeki işleyişinin tahlil ve eleştirmesini yapmış; düşüncelerini tarihsel olayların sebep-netice ilişkileri konusundaki gözlemlerine ve kapitalist rejimin yapısına dayandırarak evrim kanunlarını araştırmıştır.

Marx diyalektik metoddan yararlanarak, kapitalist rejimin sosyal ve ekonomik çelişkilerini araştırıp bu rejimin görevini yaptığını, artık devrini doldurduğunu, zira onun da tekâmül çizgisinde bir aşama olduğunu, şimdi kapitalist rejimin yerini kollektivist bir rejimin alacağını ileri sürmüştür. Bu yüzden taraftarları Markizme bilimsel sosyalizm adını vermişlerdir.

Aslında Marx, o güne kadar ortaya konulmuş ütopik, düşçü sosyalizme ve komünizme itibar etmemiş onlara bilimsel gözle bakmamış, "Sosyalist ve Komünist denilen bu görüşlerin hiç birinin bilimsel bir temele dayanmadığını ve sosyalizm sayılamıyacağını" söylemiştir.

Marx, tarihin mutlak determinist felsefenin ve diyalektik metodunu temel kabul edip sosyalizmi bu temel üzerine oturtarak onu yeni bir öz ve biçime sokmuştur.

Marksizmi sosyoloji ve ekonomi ilimleri açılarından incelemek yerinde olur:

1. Sosyoloji ilmî yönünden Marksizm:

a. Metod konusu : (Marksist diyalektik)

Felsefede, diyalektik deyimi çok eskidir. Kelime anlamı soru ve karşı soru sormak suretiyle bir konuyu tartışma, inceleme demektir.

Diyalektik anlayış bir karşılıklı etki, karşılıklı eylem anlayışıdır.

Eflâtun diyalektiği "tartışma ve konuşma sanatı" olarak ifade eder. Ona göre diyalektik, birbirine karşı olan düşünceleri bir araya getirerek bunlardan hangisinin doğru hangisinin yanlış olduğunu bulmaya, öğrenmeye yarar.

Diyalektik doğa-toplum-bilinç bütünlüğünün oluşma yasasıdır.

Bir çok düşünürler diyalektiği tarif etmişler ve ilimde metod olarak yararlanmışlardır. Fakat sadece Herakleitos diyalektiği çağdaş anlama en yakın şekilde kullanmıştır. Herakleitos "evrensel oluşmanın karşıtların kavgasıyla gerçekleştiğini ileri sürmüştür. Bir şeyden bir çok şey ve her şey deyimi ile evrensel bağımlılığı, değişme ve gelişmeyi karşıtların birliğini ve ayrılığını" dile getirmiştir.

Yüz yıllarca sonra Alman düşünürü Hegel "Herakleitos'un hiç bir sözü yoktur. ki, lojigime almamış olayım" diyerek onun diyalektik anlayışını mantık ilmine uygulamıştır. Hegel'e göre diyalektik bir uslamlama yöntemiydi ve kavramlar insan bilincinde bu yöntemle gelişmekte idi" (O. Hançerlioğlu: Felsefe Sözlüğü, ikinci baskı, 1973-İst. sayfa: 97).

Hegel'in diyalektiğine göre evren, dünya ve yaşam hiç bir zaman sabit, statik ve değişmez bir gerçeklik olmayıp, durmadan değişen, yeniden oluşan bir süreçtir. Fikirler devamlı olarak çatışır, oluşur ve değişir. Düşüncenin bu oluşumu üç aşama geçirir ki bunlar; tez'antitez ve sentezdir. Her tezin karşısında bir antitez bulunur. Aradaki zıdlık bir sentezle ortadan kalkar. Fakat ortaya çıkan bu sentez de kendi kendine yeterli olmadığından, düşüncenin sürekli değişim ve oluşumu içinde yeni bir tez niteliğini alır ve ve onun da bir antitezi hasıl olur.

Hegel diyalektiğinde düşüncenin bu akışı gerçeğin ortaya çıkmasını sağlar. Gerçek, bu akışın dışa vurmasından başka bir şey değildir.

Marx ise Hegel'in bu diyalektiğini; ona karşı bir yoldan yürüyerek, tersine çevirmiştir.

Lenin'e göre Diyalektik, sözcüğün tam anlamıyla, şeylerin özündeki çelişmenin incelenmesidir.

Marx'a göre düşünceyi hareket noktası olarak almak uygun değildir. yanlış sonuca ulaşılır. Zira düşünce bağımsız olamaz, çevrenin etkisi altındadır. Düşünce (fikir) maddenin insan zihnine yansımasından ibarettir. "Yer yüzünde henüz insan ya da herhangi bir canlı varlık yokken ve yaşamıyorken dünya vardı. Organik madde uzun bir evrimin sonucunda ve çok sonra ortaya çıkmıştır. "Öyleyse ilk ve ana unsur maddedir. Düşünce, bilinç, fikir ancak oldukça ilerlemiş bir gelişmenin ürünüdür".

Marx bu görüşüyle maddeyi her şeyin temeli ve başlangıç noktası kabul etmektedir.

Marksist felsefenin temeli maddeciliktir.

Maddecilik (Matérialisme) idealist ve spiritüalist gibi metafizik anlayışların tamamen karşıtı olup evrende ne varsa her şeyin maddeden doğduğu, maddeye dayandığı ve maddeye göre bir anlam kazandığı düşüncesidir. Materyalizme göre ruh, fikir, düşünce maddî olayların doğurduğu sonuçlardır. Maddî olaylar, hayatın maddî koşulları insanın bilincini doğurur ve ona yön verir.

Marx, "yaşama tarzımızı tayin eden bilincimiz değil, fakat bilincimizi belirleyen yaşama tarzımızdır. Düşünce biçimimize göre yaşamıyor fakat, yaşama biçimimize göre düşünüyoruz" diyerek bilincin, düşüncenin, ruh ve uslamlamanın kaynağının madde ve maddî olayların teşkil eylediğini ifade etmektedir.

Diyalektik Materyalizm, Karl Marx ve Friedrich Engels tarafından ortaya konulmuş yeni bir dünya görüşüdür.

Diyalektik materyalizme göre evren maddidir. Kendi dışında bir manevî etken tarafından değil öz varlığında, öz yapısında bulunan maddî kanunların etkisiyle oluşur, gelişir. Evreni tanıyabilmek için bu maddî yasalarını bilmek, yasalara uygun düşünmek gerekir. Böylece Diyalektik materyalizm bilme, tanıma ve açıklama yöntemini doğadan çıkarır, Doğa, kendi maddî yapısından, insanın doğa üstündeki eyleminden, toplumda doğasal üretim sürecinden yansıyan çelişmelerle belirlenir. Doğa bilinç ve toplum evrenin maddî ve diyalektik üç ana olgusudur; birbirlerine irca edilemez.

Diyalektik materyalizmin beş ana ilkesi şunlardır:

1. Evren maddidir.
2. Evren, birbirine bağlı ve bağımlı sonsuz biçimdeki olguların bütünüdür.
3. Bilinç maddî doğanın bir ürünüdür.
4. Tarih maddî bir hareket ve tekâmül sürecidir.
5. Tekâmülün oluşup gelişmesi çelişki yasasıyla gerçekleşir.

b. Tarihi Maddecilik:

Diyalektik materyalizmin temelidir. Ve onunla bağımlıdır.

Tarihi maddecilik anlayışına göre tarihsel olayların temel nedeni maddidir, toplumsal gelişmenin nedeni maddidir. Tarihi insanlar yapar. İnsan düşüncesinin altında sınıflar ve sınıf çatışmaları yatmaktadır. İnsan düşüncesinin kaynağı insanın yaşaması için zorunlu olan yemek, içmek, giyinmek, barınmak amacıyla yapılan ekonomik eylemlerdir. İnsanı yöneten ekonomik menfaatlardır. Ekonomik menfaatlar toplum hayatına da egemendir. Toplumsal olaylar üretim biçimine, üretim tekniğine bağımlıdırlar. Üretim biçimi ve tekniği toplumun alt yapısını oluşturur. Felsefe, hukuk, din, ahlâk ve töre ise toplumun üst yapısını oluşturur. Alt yapıdaki yani üretim biçim ve tekniğindeki değişiklik üst yapıyı etkiler üst yapıda değişiklik meydana getirir. Öte yandan üst yapı da, alt yapıyı yani üretim tekniğini, üretim biçimini belirler ve değiştirir. Bu oluşma neden-sonuç zincirlerinde sıralanan mekanik bir oluşma değil karşılıklı etkiyi kapsayan diyalektik bir oluşmadır.

Üretim biçimi, insanlar arasındaki üretim ilişkileriyle hammadde, toprak alet makina gibi üretim güçlerinin birbirlerine etkisinden ve aralarındaki çelişkiden ortaya çıkar.

Üretim biçimi açısından ele alınınca insanlık tarihi şu beş evrede görülür:

1. İlkel toplum: Özel mülkiyet yoktur, üretim biçimi kollektiftir.

2. Köleci toplum: Üretim biçimi köleler üstündeki özel mülkiyet biçimlenir.

3. Feodal toplum: Üretim toprak üzerindeki özel mülkiyetle biçimlenir.

4. Kapitalist toplum: Üretim, üretim araçları üzerindeki özel mülkiyetle biçimlenir.

5. Sosyalist toplum: Üretim, üretim araçlarının üzerindeki özel mülkiyetin kaldırılıp kollektifleştirilmesiyle biçimlenir.

Tarihsel süreç içinde, ana çizgilerle ifade olunan, bu evreler bize toplumdaki değişikliğin temel nedeninin ekonomik koşullar olduğunu, üretim biçimleri olduğunu göstermektedir.

c. Sınıf mücadeleleri:

Marx, diyalektik metod ile toplumun siyasal ve sosyal evrimini açıklarken bir çatışmanın, bir kavganın mevcut olduğunu, bu kavganın kaynağını da ekonomik nedenler oluşturduğunu ifade eylemiştir.

Artık değer teorisine göre; kapitalist düzende, çalışmak zorunda olan işçinin emeği sermayedar tarafından çok cüzî bir ücretle satın alınmaktadır. İşçiye verilen bu ücret ancak onun zaruri ihtiyaçlarını karşılamaya yetecek kadar iken işçinin bir günlük çalışmasının yarattığı değer bu ücretten çok fazladır ve aradaki bu artık değeri kapitalist almakta; böylece işçiyi sömürmektedir. Bu durum işçilerle kapitalistler (sermayedarlar) arasında sürekli bir kavgaya sebep olmaktadır.

Komünist manifestoya göre zaten, günümüze kadar bütün tarih, sınıf kavgalarından ibarettir.. Çağdaş toplumda bu sınıf kavgaları kesinleşmiş ve basitleşmiştir. Zira bugünkü kapitalist toplumda iki sınıf vardır. Burjuvazi ve Proletarya.

Burjuvazi feodal toplumun içinden ihtilalci bir kuvvet olarak ortaya çıkmış, feodal toplumun din, hukuk ve ahlâk gibi müesseselerinden yararlanarak durumuna "hukukilik" kazandırmıştır. Ekonomik düzende serbest ticaret ve para egemenliği temellerine dayandırmış; Üretim biçimini tekeline almıştır. Bunun sonucunda çok yüksek bir üretim gücü hasıl olmuştur. Artık üretim toplumun ihtiyacına göre değil paralının isteğine göre yapılmaktadır. Bu aşırı üretim sonunda bir yandan işçi hâlâ zaruri ihtiyacını güç sağlıyabilmekte, öte yandan üretilen mallar imha edilmektedir.

Marx'a göre, kapitalist düzende serbest rekabet asıl olduğundan küçük işletme sahipleri, zenaatkârlar, esnaflar, köylüler büyük işletmelerin amansız rekabeti karşısında işlerini

terk etmekte geçinebilmek için emeklerini satmak durumun girmekte, başka deyimle proleterleşmektedir .

Aynı zamanda sermayedarların sayısı azalmakta ve kapitalde temerküz vuku bulmaktadır. Bu, kitle halinde işçilerin çalıştığı büyük fabrikaların, son derece geniş işletmelerin doğmasına yol açmaktadır.

Bir araya gelip yoğun kitleler teşkil eden işçiler ortak çıkarlarının sağlanması için örgütler kurmaktadır. Bu örgütler çoğaldıkça ve birleştikçe zamanla güçleri artmakta ve siyasî yönlere çevrilmekte, devletin karşısına siyasal güç ve unsur olarak dikilmektedir.

Proleteryanın güç ve karakter kazanmasına katkısı büyük olan iki unsur daha vardır. Birincisi; Bir yandan feodal toplumun artıklarıyla öte yandan da diğer ulusların burjuvalariyle savaşmakta olan burjuva sınıfı bu savaşında kendi işçi sınıfının yardımına muhtaç olmakta ve onu kendisine dost kabul etmektedir. Böylece Proleter sınıfın siyasal eğitimine yardımcı olmaktadır. İkincisi; Mevcut kapitalist düzen sosyo-ekonomik nedenler sonucu meydana gelen şiddetli bunalımlarla sarsıldıkça toplumun proleteryaya yakın memur ve entellektüellerinden oluşan küçük burjuvazi kısmı da proleterya saflarına katılmakta ve onun siyasal eğitimini, kurtuluşunu sağlamaktadır.

Bütün bu evreler sonunda proleterya örgütleşmiş siyasal ve ekonomik bir güç olarak aynı zamanda mevcut düzene karşı öfkeli bir biçimde dikilecektir. Gittikçe öfkesi artan işçi sınıfının sık ve uzun süren direnmeleri kapitalist toplumu temelinden sarsacak bunalımlar doğuracak bu düzenin yöneticileri güçsüz ve âciz kalacaktır. Artık burjuvazi proleteryayı sömüremez duruma geleceğinden gücü kudreti hızla yok olmaya başlıyacaktır. Marx'a göre kapitalist düzen bu aşamaya gelince onun yıkılması için proleterya ihtilali kaçınılmaz bir faktör olarak kendini gösterecektir.

Aslında, uzun süredir işçi sınıfının yarattığı bunalımlarla iyice çürümüş, kokmuş gücünü kaybetmiş olan ve sallanmakta bulunan kapitalist düzenin yıkılması için büyük ve şiddetli bir ihtilâle lüzum yoktur, ufak bir hareket bu düzenin yıkılmasına sebep olacaktır.

Marx'a göre kapitalist düzen bu derece kokuşmuş ve çürümüş halde iken proleterya ihtilâli kaçınılmaz ise de bu ihtilâl klâsik anlamda bir müdahale ve zorlama şeklinde olmayacak kendiliğinden, doğal bir evrim sonucu gerçekleşecektir.

Komünist manifestoya göre; "Proleteryanın burjuvaziye karşı mücadelesi, başlangıçta ulus ölçüsünde bir mücadele biçimine bürünür. Her ülkenin proleteryası elbette ki her şeyden önce kendi burjuvazisiyle hesaplaşmalıdır". Ama mücadelenin özü böyle değildir. Gelişip şiddetlendikçe proleteryanın mücadelesi uluslar arası bir nitelik kazanacaktır.

Başlangıçta ulusal, giderek uluslar arası nitelik alacak olan bu proleterya ihtilâlinin düzenlenmesi, yönetimi, ana amaca ulaşabilmesi için taktik uygulamanın nasıl yapılacağı, uluslararası işçi hareketinin koordinasyonu gibi sevk ve idare işini kim yapacaktır.

Bunlar komünistlerdir. Ve onların legal veya illegal siyasal örgütü olan komünist partileridir.

"Marx'a göre komünistler proleterya hareketinin bayrağı yahut öncüleridir. Komünistler bütün memleketlerdeki proleterlerin ortak çıkarlarının savunucusudurlar. Sınıf kavgasının her safhasında proleter hareketi bir bütün olarak temsil ederler. İhtilâlin en akıncı ajanları olup doğal şartları en iyi değerlendiren teorisyenlerdir." (Prof. Bülent Dâver; a.g.e. sayfa: 82)

Komünist manifestoya göre, komünistler, öteki işçi sınıfı partilerine karşı duran ayrı bir parti meydana getirmezler.

"Bir tüm olarak proleteryanın çıkarlarının dışında ve ayrı çıkarları yoktur".

"Onlar, proleterya hareketini biçimlendirecek ve bir kalıba sokacak kendilerine özgü sekter ilkeler ileri sürmezler".

Komünistler, öteki işçi sınıfı partilerinden ancak şöyle ayrılırlar: 1) Ayrı ayrı ülkelerin proleterlerinin ulus ölçüsündeki mücadelelerinde, her türlü ulusallıktan bağımsız olarak, bütün proleteryanın ortak çıkarlarını gösterir ve öne çıkarırlar. 2) İşçi sınıfının burjuvaziye karşı mücadelesinin geçmek zorunda olduğu çeşitli gelişme aşamalarında, her zaman ve her yerde, bir tüm olarak hareketin çıkarlarını temsil ederler.

"Onun için, komünistler, hem uygulamada her ülkenin işçi sınıfı partilerinin en ileri ve kararlı bölümüdür. Bütün ötekileri ileriye iten bölümüdür; hem de büyük proleterya yığını üstünde, proleterya hareketinin yürüyüş çizgisini, şartlarını ve en sonunda ulaşacağı genel sonuçları, teorik olarak anlatmada üstünlüğe sahiptirler.

"Komünistlerin hemen gerçekleştirmek istedikleri amaç, bütün öteki proleterya partilerininkinin aynıdır; Proleteryanın bir sınıf olarak örgütlenmesi, burjuva egemenliğinin devrilmesi, proleteryanın politik iktidarı ele geçirmesi" (Karl Marx Friedrich Engels: Komünist Manifesto, Bilim ve Sosyalizm yayınları, Süleyman Ege-Ekim 1968, Ankara sayfa: 59-60).

Komünist Manifestodaki bu açık ifade ilekomünistlerin hemen gerçekleştirmek istedikleri en yakın amaçları konusunda varılan kesin sonuç şudur: 1) Proleter sınıfının yaratılıp, örgütlenmesi. 2) Bu örgütlenmiş proleter sınıfın bir ihtilâlle, burjuvazinin egemenliğini devirmesi ve burjuva sınıfını bertaraf etmesi. 3) Proleteryanın siyasal iktidarı eline alması. 4) Burjuva kültürünün, kapitalist kültürün ortadan kaldırılması.

Yukarıda da anlatıldığı gibi kapitalist ekonomi düzeni büyük sermaye birikimleri, büyük monopoller, büyük sanayi kuruluşları ile işçi sınıfını yaratmış ve yaratmaktadır. İşçi sınıfı ortak çıkarlarının sağlanması ve savunulması için sendikalar kurmakta ve örgütlenmekte, siyasal bir güç haline gelmektedir. Bu siyasal proleter güç komünistlerin sevk ve idaresinde ihtilâlle burjuvaziyi yıkacak ve onun egemenliğine son verecektir. İhtilâlin sonunda komünistlerin sevk ve idaresindeki proleterya siyasal iktidarı ele geçirince, başka deyimle devlet olunca ve hükümet etmeye başlayınca burjuva kapitalizminin kültüründen ne varsa hepsine son verecek komünist düzene hazırlanmak üzere toplumda sosyalist düzen kültürünü kurmaya ve yerleştirmeye başlayacaktır.

Burjuva, kapitalist kültürünün kaldırılması, özel mülkiyetin, ailenin, mirasın, vatan, millet din, ahlâk, hukuk ve kanun kurumlarının ortadan kaldırılması demektir.

Manifestoya göre, "Komünist devrimi, geleneksel mülkiyet ilişkileriyle en kökten bir bağ koparıştır; onun için gelişmesi süresinde geleneksel fikirlerle de bağların tam olarak koparmasına şaşmamak gerekir."

Marx'a göre kaldırılacak olan özel mülkiyet kapitalist özel mülkiyettir. Zira büyük çaptaki bu kapitalist özel mülkiyet işçinin emeğinin sömürülmesiyle meydana gelmiştir ve bu niteliği ile de toplumsal bir mülkiyettir. Bu cins mülkiyetin kollektifleştirilmesi küçük kişisel mülkiyetin ortadan kaldırılması demek değildir. Böylece "kapitalist bağımsızlığı ve serbestisi yani serbest alım satım hakkı, büyük mülk edinme hakkı, işçiyi sömürme serbestisi son bulacaktır. Zaten günümüzde halkın 9/10'u mülkiyetten yoksundur. Komünistlerin amacı bu 1/10'u da ortadan kaldırmaktır". (Prof. Bülent Dâver: a.g.e. sayfa: 83) (Komünist Manifesto: a.g.e. sayfa 62-63).

Komünist Manifestoya göre, bu günkü Burjuva ailesi sermayeye, özel kâra dayanmaktadır. Aile, tam gelişmiş biçimiyle, yalnız burjuvazi için mevcuttur. Ama bunun öte yüzünü proleterlerde her türlü ailenin hemen hemen yokedilmesi ve yaygın fuhuş teşkil eder.

Öte yüzünü ortadan kaldırınca, Burjuva ailesi de kendiliğinden ortadan kalkar ve sermayenin yokolmasıyla da her ikisi birden yok olur.

Kadında ortaklık eskiden beri mevcuttur. Komünistler bunu dürüst ve yasalara uygun bir düzen haline getirmekle resmî ve gayrî resmî fuhuş da zorunlu olarak kendiliğinden ortadan kalkacaktır.

Komünistler bu günkü Burjuva ailesinde çocukların ana, babaları tarafından sömürülmekte olduğunu kabul etmekte ve ailenin kaldırılması, çocukların aileden ayrılıp toplum eğitimine tabi tutulması ile bu sömürüye son verileceğini ileri sürmektedirler.

Komünizm, mirası bir "haksız mal iktisabı kurumu" olarak görmekte ve her türlü miras hakkının kaldırılması gerektiğini savunmaktadır.

Komünistler vatan ve millet kavramlarını da kabul etmemekte, enternasyonalizmi savunmaktadırlar. Marx'a göre proleterya örgütlenip ihtilâlci bir niteliğe bürününce artık işçi sınıfı için vatan millet kavramları anlamsızlaşır, boş, kuru laflardan ibaret kalır. Zaten işçinin malı mülkü olmadığı gibi vatanı da yoktur.

Komünist Manifestoda bu konu aynen şöyle açıklanmaktadır:

"Ulusal ayrılıklar ve halklar arasındaki düşmanlıklar, burjuvazinin gelişmesinden, ticaret özgürlüğünden, dünya pazarından, üretim tarzındaki ve ona tekabül eden hayat şartlarındaki tek biçimlilikten ötürü, günden güne ve gitgide daha çok kaybolmaktadır.

"Proleteryanın egemenliği bunları daha da çabuk yok edecektir. Hiç değilse belli başlı uygar ülkelerin birlikte haraketi, proleteryanın kurtuluşu için gerekli ilk şartlardan biridir.

"İnsanın insan tarafından sömürülmesi ortadan kalktığı oranda, bir ulusun başka bir ulus tarafından sömürülmesi de ortadan kalkmış olacaktır. Ulusun kendi bünyesindeki sınıflar arasında düşmanlık ortadan kalktığı ölçüde, bir ulusun bir başkasına düşmanlığı da ortadan kalkacaktır.

Komünistler din, ahlâk ve kanun gibi kurumları kapitalist rejimde, burjuva sınıfının proleteryayı sömürmede kullandığı yollar, araçlar olarak görmektedir. Komünistlere göre din, ahlâk ve kanun kurumları gibi manevî değerler burjuva sınıfının çıkarlarını koruyan, sömürmede işçi sınıfını uyutan ve sömürüyü meşrulaştıran yollardır. Komünizm bu manevî değerlerin hepsini ortadan kaldıracaktır.

Komünist manifestoya göre, "burjuvazinin din özgürlüğü ve vicdan özgürlüğü fikirleri, sadece serbest rekabetin bilgi alanındaki egemenliğini ifade eder".

2. Ekonomi ilmî yönünden Marksizm:

Marx, ekonomi ilminin bütün prensipleri ve müesseseleri konularındaki görüşlerini klâsik liberal mektebin prensiplerini eleştirme, kapitalist rejimin çelişkilerini ortaya çıkarma yoluyla açıklamıştır.

Marx'a göre kapitalist rejimde sermaye en önemli bir ekonomik unsur olarak görünmekte ve hüküm sürmektedir. Bu anlayış yanlıştır, kapitalist rejimin bütün kötülüklerinin kaynağıdır. Zira ekonominin en önemli unsuru sermaye değil, emektir.

Kapitalist rejimde sermaye sürekli şekilde emeği sömürmektedir. Bu sebeple sermayenin meydana gelişide haksızdır ve bu sömürüye dayanmaktadır.

Marx sosyal sınıfların mevcut olmadığı bir toplumda mübadelenin mal para mal şeklinde olacağını, zira işçinin emeğinin tamamına sahip bulunacağını kabul eder. Ona göre, kapitalist rejimde mübadele para-para-mal-para- şeklindedir. Zira işçinin emeği kapitalist tarafından satın alınmaktadır. Halbuki mübadele eşit değerdeki mallar arasında yapılmalıdır.

İşçi geçim endişesi içinde emeğini satmak zorundadır. Ne varki kapitalist bu emeği satın alırken tam değerini vermemektedir. Kapitalist, emeğinin bedeli olarak, işçiye onun bir günlük geçimi için zarurî ihtiyaçlarının karşılığını vermektedir. Aslında bu bedeli işçi, örneğin yarım gün çalışmakla elde edebilir. Halbuki sermayedar işçiyi tam gün çalıştırmaktadır. Böylece işçinin kalan yarım günlük emeği artık bir değer yaratmaktadır ve bu değeri kapital sahibi almaktadır. Kapitalist bu değeri değişen sermayesine ekler.

Kapitalistin malzemelerinin, tesislerinin ve ham maddenin karşılığı olan sermayesi sabittir. Ama artık değerin eklenmesiyle değişen sermayesi devamlı bir artış gösterir. Bu suretle

sermaye birikimi olur. Üstelik, kapitalist rejimin özelliği gerektirdiğinden sermaye belli ellerde toplanır. Çünkü serbest rekabet kapitalist rejimin en önemli özelliğidir. Büyük sermaye sahibi ekonomik kuruluşların ağır ve ezici rekabeti sonunda dayanamayan küçük işletmeler işlerini terkedip meydanı büyük sermayeye bırakırlar.

Halbuki komünist manifestoya göre; "Sermaye ortaklaşa bir üründür ve ancak toplumun bir çok üyesinin-hayır son çözümlemede. bütün üyelerinin-birleşmiş emeğiyle harekete geçirilebilir.

Onun için, sermaye, kişisel değil, toplumsal bir güçtür"

Ekonomik faaliyetlerin unsurlarından müikiyet hakkında Marx ve komünizm son derece katı bir anlayış içindedir. Ne üretim mallarında ne de tüketim mallarında özel mülkiyet kabul etmezler. Onlara göre özel mülkiyet eşitsizliğin sebebi ve kaynağıdır. Özel mülkiyet doğal sonucu olan miras kurumu da kaldırılmalıdır. Böylece doğumdan itibaren başlayan eşitsizlik de ortadan kalkmış olacaktır. İşte bütün bu sebeplerle her türlü mülkiyet devletindir, toplumundur.

Liberaller tarafından hürriyet, her yönü ile, ekonomik faaliyetlerin temeli ve zorunlu bir unsuru kabul edilmekte iken komünistlerce her türlü ekonomik faaliyetler devlete bırakılmakta, devletin ekonominin her alanına müdahalesinin gerektiği kabul olunmaktadır. Böylece komünizm her türlü hürriyeti reddetmektedir.

Anayasa ve kamu hukuku bakımından hürriyet, marksist anlayışa göre vasıta değil gayedir. Marksizmin, komünizmin ana gayesi mutlak hürriyettir. Mutlak hürriyete ulaşmak klâsik demokrasinin kişiye bu gün tanıdığı, sağladığı göz boyacı serbestiler, hürriyetler ortamında ve onların aracılığı ile mümkün olmaz. Tersine bu gün kişiye tanınan bu aldatmaca hürriyet ondaki mutlak hürriyet kavramını köreltmekte, mutlak hürriyet ateşini söndürmektedir. Mutlak ve ideal hürriyet ancak sosyal sınıfların mevcut olmadığı bir toplumda var olabilir. Halbuki bu günkü hürriyet kapitalistlerin ekonomik ve siyasal serbestilerini, ayrıcalıklarını işçi sınıfından gizleyen bir örtüdür. Bu itibarla bu günkü bütün noksan ve aldatmaca hürriyetlere son verilmelidir. Kişiye meslek hürriyeti ve mukavele hürriyeti tanınamaz.

"Şimdiki burjuva üretim şartları içinde, özgürlükten anlaşılan şey, özgür ticaret, özgür alım satımdır".

"Ama, alım-satım ortadan kalkarsa, özgür alım-satım da ortadan kalkar. Özgür alım-satım üstüne bütün bu büyük sözler ve burjuvazimizin genellikle özgürlük üstüne bütün öteki "cesur sözcükleri" ancak eli kolu bağlı ortaçağ tüccarlarının kısıtlı alım satımları karşısında bir anlam taşıyabilirler; ama alım satımın, burjuva üretim şartlarının ve bizzat burjuvazinin komünizmle ortadan kaldırılması meselesi karşısında hiç bir anlam taşımazlar. (Komünist Manifesto: Süleyman Ege Bilgi ve Sosyalizm yayınları. Ekim 1970. sayfa: 63).

Marksist anlayışa göre rekabet liberal ekonomi sisteminin en kötü unsurlarından biridir. Rekabet sonucu, yapılan fazla üretim büyük buhranlara yol açar. Bu yönüyle rekabet, kapitalizmin yıkılmasının tohumlarından biridir. Zaten rekabetin zararları ve yıkıcı etkileri karşısında ekonomik hayatta inhisar rekabetin yerini almaktadır. Bununla birlikte Marksizm özel tekeli (resmî inhisar) de kabul etmez.

Üretimin ana unsurlarından hayvansal, bitkisel, madensel ve sair ilkel maddeleriyle toprak kamu malıdır, devletindir, özel mülkiyete asla konu olamaz.

Ziraatın biçimi ve tekniği devlet tarafından tayin olunur.

Sonuç olarak Marksizmde her türlü ekonomik faaliyet devlete aittir; devlet kontrolünde, devlet yönetimindedir.

Marx'tan sonra onu izleyenler aşırı (müfrit) marksistler ve ılımlı (mutedil) marksistler diye ayrılmışlardır.

a. **Aşırı Marksistler:**

Bu gurubu da Sendikalistler ve Bolşevikler olmak üzere ikiye ayırmak gerekir.

1. Sendikalistler:

Sendikalar, XIX. yüzyılın yarısından sonra sanayileşme ile çoğalan işçilerin ortak meslek çıkaralarını korumak ve işçilere daha iyi hayat ve çalışma şartları sağlamak maksadıyla kurulmuş kurumlardır.

Ilımlı sendikalistler, sendikaların siyasal eylemlere girişmemesini, yalnızca işçilerin meslekî ve ortak olan menfaatlerini yasal yollarla sağlamasını ve ortak iş sözleşmeleri yapmalarını savunurlar.

İhtilâlci Sendikalistler ise herşeyi değiştirmek ve bunu anarşizme kaçan bir biçimde hiç bir kayıt ve şarta bağlanmadan ihtilâlle yapmak isterler. Siyasal devleti yıkmak yerine ekonomik devlet kurmak arzularlar.

İhtilâlci Sendikalistlerin savunduğu ekonomik devlette, her türlü üretim araçları sendikalarındır. İktisadi faaliyetin her türü sendika tarafından yönetilir. Üretilen mallar herkese ihtiyacına göre sendikaca verilir. Gayeye ulaşmak için işçiler çalıştıkları yerlerde boykotlar, sabotajlar, kısmi veya genel grevler yaparak mücadele etmelidir.

2. LENİN ve Bolşevizm:

Aşırı Marksistlerin başında, Marksizmin Rusya'daki uygulayıcısı olan Lenin gelir.

Lenin, Marx ve Engels'ten sonra Markisizme gerek teori yönünden, gerekse pratik yönünden en çok katkısı olan bir kişidir.

Stalin, "Leninciliğin ilkeleri üstüne" (1924) adlı eserinde: Lenin Marksistir, ve onun dünya kavrayışının temeli hiç şüphesiz marksizmdir, dedikten sonra Lenin'in Marksizme özel olarak getirdiklerini çeşitli tanımlarla vermeğe çalışıyordu. "Leninicilik, marksizmin Rusya'nın özel şartlarına uygulanmasıdır" veya; "Leninicilik 1840 - 1850 Marksizmindeki devrimci unsurların yeniden canlandırılmasıdır" Stalinin son olarak ileri sürdüğü tanım ise şudur: Leninicilik: Emperyalizmin ve proleterya devrimi döneminin marksizmidir, bu devrimin teorisi ve taktiğidir.

Leninciliğin bu devrimci ve mücadeleci yönü özünün ve metodunun ana hatlarında görülür.

Leninciliğin metodu, Lenin'in "Solculuk" komünizmin "Çocukluk Hastalığı" adlı eserinde açıkladığı gibi, ilkelerin devrimci pratik ile doğrulanmasına, bu pratiğin yeniden düzenlenmesine ve proleterya partilerinin kendi kendine eleştirmesine dayanır. Bu metoda bağlı teorik düşünce, o zamanki bilimlerin getirdiği yenilikleri marksist görüşe göre sistemleştirmeğe, fırsatçılık ve kendiliğindenliği eleştirmeye dayanır; bunlara karşı Lenin, bir proleterya devrimi ve proleterya diktatörlüğü teorisi kurarak (bu teoride özellikle partinin önemini inceler) parti öncülerinin yönetici rolünü savunur.

Lenin, marksizmi bir sosyolajik analiz aracı ve işçi eyleminin etkeni olarak görür.

Öncelikle, üretim araçlarının gelişmesi konusu kapitalist üretimin çelişkileri, proleteryanın yoksullaşmasının etkeni olarak sermayenin organik birleşimine kapitalist rejimindeki aşırı üretimin yol açtığı periodik krizlerin kaçınılmazlığı hakkındaki marksist tezleri genişletti.

Kapitalizmin tarım alanındaki gelişmesi üstüne ortaya koyduğu analizler diferansiyel ve mutlak rant hakkındaki teorinin geliştirilmiş bir şeklidir.

Buna dayanarak işçi sınıfının köylü kitlelerini devrimci şehir proleteryasının müttefiki haline getirecek bir siyaset gütmesini ister.

Fakat Lenin'in marksizme yaptığı başlıca katkı, emperyalizmin analizidir. Lenin, emperyalizmi, proleterya devrimine başlangıç olan bir devre ve kapitalizmin son aşaması olarak görür.

Lenin'e göre. Marx ve Engels'in inceleyebildikleri aşama, yani kapitalizmin barışçı gelişme aşaması, devrini tamamlamıştır.

Lenin'in fikirlerini üç ana noktada toplamak mümkündür: 1) Rus İhtilâli, Marksist teorinin tam ve doğru bir uygulamasıdır. (Devlet ve Devrim ve "Dönek Kautsky" isimli kitaplarında bu fikri işlemiştir.) 2) Kapitalizm, zaman geçtikçe tekelci olur, emperyalist bir niteliğe bürünür. ("Emperyalizm: Kapitalizmin en büyük aşaması" isimli kitabı). 3) İhtilâlden sonra kurulan sert proleter diktatörlüğün ve Sovyet sisteminin savunulması" (Prof. Bülent Dâver: a.g.e. sayfa 89).

Marx'a göre komünist ihtilâlinin vuku bulması kapitalizmin devrini iyice doldurduğu, müesseselerinin kokuştuğu bir dönemde mümkün olabilir. Sermaye emeği sömürerek büyüyecek serbest rekabet sebebiyle küçük işletmeler işlerini terkedip sahipleri proleteryaya katılacaklar, sermaye belirli ellerde toplanacak, büyük sermayeler kitle halinde işçilerin çalıştığı büyük sanayi'in meydana gelmesi sonucunu doğuracak, aşırı üretim, işsizlik toplumda ekonomik ve siyasal bunalımlar yaratacak, bir tarafta aşırı üretim, diğer tarafta alım gücü olmadığı için aç proleteryanın sefaleti sonunda kapitalist düzen son derece sarsılıp ufak bir müdahale ile yıkılacaktır. Bu ihtilâl zorlama ile değil "doğal bir evrim" sonucu kendiliğinden gerçekleşecektir.

Marx'ın proleterya ihtilâli konusundaki bu görüşlerini ele alan Ortadoks Marksist Kautsky ve Plekhamov gibi Menşevikler ihtilâlin şartlarının, Rusya'da, ne subjektif ne objektif yönden, oluşmadığını ileri sürmüşlerdir.

Lenin "Devlet ve Devrim" isimli ve gene "Dönek Kautsky" kitaplarında bu itirazlara cevap vermiştir.

Lenin'e göre 1917 Rus ihtilâli Marx'ın görüşlerine ve tezlerine uygundur. Marx ihtilâl için kapitalizmin eğlemeye yüz tutacak şekilde kokuşup olgunlaşması gerektiğini ileri sürerken bütün dünyadaki kapitalizmi gözönünde bulundurmuştur. 1917'de dünyadaki kapitalizm Marx'ın önerdiği şekilde olgunlaşmıştı. Rusya'daki kapitalizm ise dünya kapitalizminin, Marx'ın öngördüğü şekle uyan, en zayıf, en koflaşmış bir kapitalizmdi. Bu nedenle 1917 Ekim ihtilâli Marksizmin önerilerine tam olarak uymaktadır.

Lenin'e göre Emperyalizm kapitalizmin en büyük aşamasıdır.

Kapitalizmin geliştiri gücü serbest rekabettir. Kapitalizm serbest rekabetle gelişmiş ve genişlemiştir. Ama sonunda sermaye gittikçe temerküz etmiş, belli ve sayılı ellerde toplanmıştır. Böylece günümüzde kapitalizm serbest rekabet ilkesinden uzaklaşmış tekelci bir nitelik kazanmıştır. Tekelci kapitalizmin doğmasına sanayiinde belli yerlerde ve belli ellerde yığılmasına yardım etmiştir. Sermayenin ve sanayiin toplanması sonucunda dev işletmelerin amansız rekabetine küçük işletmeler dayanamamış ekonomi alanından silinmiş, orta işletmelerde büyük işletmelerin egemenliği, denetimi başka bir deyimle tekeli altına girmiştir. Büyük işletmelerde amansız serbest rekabet karşısında dayanabilmek için kendi aralarında birleşmek zorunda kalmışlardır. Aynı durum bankalarda da olmuş, bankalarda da toplanma, paranın yığılması ve yoğunlaşma hasıl olarak tekelci kapitalizm yanında bir malî oligarşi doğmuştur.

Sermayenin yoğunlaşması aşırı üretime sebebiyet vermiştir. "Artık değerler" son derece çoğalmış ve sermayeyi çoğaltmıştır. İşçi emeğinin karşılığında aldığı ücret ile ürettiği malları satın alamaz duruma girmiş, sosyal, ekonomik ve siyasal bunalımlar birbirini kovuşturmuştur.

Yurt içinde satılamayan mallara yeni pazarlar arayıp bulmak ve yerli sanayinin muhtaç olduğu ham maddeleri ucuz temin etmek amacıyla kapitalistler ve büyük kapitalist devlet-

ler dünyanın az gelişmiş veya gelişmemiş, geri kalmış ülkelerine çeşitli yollarla girmeğe koloniler, sömürgeler elde etmeğe başlamışlardır. Hasıl olan dev sermaye ve malî oligarşi gelişmemiş, geri kalmış ve az gelişmiş ülkelerinden başlıyarak dünyayı paylaşmışlardır. Kapitalizm bu aşamada son derece tekelci bir niteliktedir. Kapitalist ülkeler katı bir ekonomik milliyetçilik anlayışı ve davranışı içindedir.

Dünyanın sömürge, koloni olarak paylaşılması konusunda kapitalistler arasında çatışma başlar. Bu çatışma ham madde ve pazar konusunda önce ekonomik alanda başlar, sonra gizli diplomasi alanında gizli anlaşmalar şeklindesürer, giderek gizli silahlanma şeklini alır. Bir taraftan da emperyalist anavatanla sömürge halkı arasında çatışma yani tekelci kapital ile emek arasında mücadele başlar ve gittikçe belirlenip keskinleşir. Emperyalist devlet sömürgelerinde meydana gelen bu çelişme ve çatışmaları önleyebilmek, sömürü düzenini sürdürebilmek için çareler ve örtüler arar. Siyasal ve ekonomik manevralarla sümürüsünü devam ettirmek ister.

Lenin'e göre emperyalistlerin devlet olarak birbirleri arasındaki bu çatışmalar önünde-sonunda bölgesel veya dünya savaşı şekline dönüşür. Bir yandan emperyalist devletler arasındaki bu açık savaş, bir yandan emperyalist devlet ile sömüngeler arasındaki gizli veya açık savaş öte yandan da ekonomik düzenin bozukluğu kapitalist sistemi sarsar, çökertir ve yıkılmasına sebep olur. Bunun sonucunda ihtilâl önlenemez ve hele savaştan yenik çıkan devlet için kaçınılmaz bir durum olarak kendini gösterir.

Lenin emperyalizmi bu şekilde çözümledikten sonra 1917-Rus ihtilâli sırasında dünya emperyalizminin en zayıf noktasının Rus devlet düzeni olduğunu Ekim ihtilâlinin bu sebeple başarıya ulaştığını ileri sürer (kapitalizmin en yüksek aşaması, Emperyalizm, Sol Yayınları, Çeviren: E. Başar, Ankara-1965).

Lenin, burjuva-kapitalist düzenin ihtilâlle yıkılmasından sonra feodal kalıntılar ve burjuva artıklarının tamamen temizlenmesi, bir komünist toplumun kurulabilmesi için gerekli ön düzende proleterya diktatörlüğü kurulabilmesi için devletin bir süre daha varlığını ve devamını kabul eder.

Lenin burjuvazinin ekonomik ve siyasal sistemi yıkıldıktan sonra komünistlerin yeni bir siyasal-ekonomik örgüt kuracaklarını söyler

İhtilâlden sonra kurulacak yeni kurumlar arasında en önemlileri Sovyet sistemi ve komünist partisi olduğunu ifade eder.

Lenin'in öngördüğü Sovyet sistemini şöyle özetlemek mümkündür.

Sovyet, fabrika veya sendika esası üzerine kurulmuş yerel işçi topluluklarıdır. Sovyet üyeleri toplanarak o yere ait ve münhasır olmak üzere siyasal, idarî ve daha ziyade işçilerin anlıyacağı şekilde teknik konuları konuşup tartışarak kararlar alırlar ve işleri yürütürler. Böylece Lenin'e göre, işçiler yönetime etkin bir biçimde katılmış olurlar.

Yerel Sovyetler içlerinden seçecekleri temsilcileri daha yüksek Sovyet Meclislerine gönderirler. Kademeler halinde yükselen Sovyet Meclislerinden en üst kademede olan, bütün Rusya Sovyetleri Kongresidir. Alt kademeden en üst kademeye kadar bütün sovyet meclislerindeki temsilciler gerektiğinde görevlerinden alınabilirler.

Lenin ortaya koymuş olduğu bu sovyet sistemiyle eski Rus İmparatorluğunu Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliğine dönüştürerek geniş arazisi içinde bulunan çeşitli ırklardaki milliyetler meselesini ustaca ve tarihsel Rus emellerine uygun şekilde fakat komünizm kılıfına sararak çözümlemiş oldu.

"Sovyet sisteminin özelliklerini Lenin şöyle anlatmaktadır:

1. Oy hakkı sadece işçilere aittir. 2. Bürokratik formaliteler kaldırılmıştır. Temsilciler Sovyetlere karşı sorumludurlar, her zaman görevlerinden alınabilirler. 3. Sovyetlerde proleter-

ya öncüleri olan endüstri işçileri teşkilâtlandırılır ve bütün halk marksist ilkelere göre siyasal eğitime tabi tutulur".

Lenin'in komünist partisi konusundaki görüşlerine gelince:

Manifestoda da belirtildiği gibi komünistler proleteryayı hazırlayan ve proleterya hareketini planlayan, yürüyüş çizgisinin şartlarını ve ulaşacağı düşünülen genel sonuçlarını tayin ve hareketi ona göre yöneten en ileri ve kararlı marksistlerdir.

Komünist partisi üyeleri, sınıf bilincine en çok varmış, kendilerini komünizm davasına adamış proleterler veya entellektüellerdir. Komünist partisi üyeleri proleteryanın gerçek arzu ve iradesini temsil ederler.

Lenin, komünist partisinin siyasal yönetimin en yüksek organı olduğunu belirtmiş ve partinin diktatoriyal yapısını kabul etmiştir. (Prof. Bülent Dâver: a.g.e. sayfa: 95).

Açık seçik olmamakla beraber Marx'da proleterya ihtilâlinden sonra feodal kalıntıları ve burjuva artıklarını temizlemek, sınıfsız toplumun zeminini ve koşullarını hazırlamak üzere bir proleterya diktatörlüğünün kurulması gerektiğini kabul etmektedir.

Yukarıda da belirtildiği gibi Marksizmin Rusya koşullarına uygulamasını yapmış olan Lenin ise ihtilâlden sonra komünist partisinin sert ve amansız diktatörlüğünü yaratmıştır.

Komünist partisinin bu sert ve amansız diktatörlüğünün kurulmasına gerekçe olarak; Lenin, ihtilâlin sonunda siyasal iktidarı ele geçiren komünistlerin bir yandan karşı ihtilâllerle uğraşmak, bir yandan Amerikan İngiliz ve Fransız Ordularının devriminden memnun olmayan köylülere, burjuva artıklarına ve aristokratlara yardımda bulunmalarına engel olmaya çalışmak, öte yandan da halka komünist ideolojiyi aşılamak ve sanayideki ağır ve tembel davranışı harekete geçirme gibi uğraşlarla karşı karşıya kaldığını; bunun ise sıkı bir disipline ihtiyaç gösterdiğini ifade eylemiştir.

3. Mao Tse Tung ve Maoizm:

Mao Tse Tung'un Marksizme ve Leninizme çok büyük katkıları olmuştur.

Mao, Lenin'in ve onun ölümünden sonra Stalin'in Rusya'daki marksist çalışmalarını, Marksizmin Rus toplumuna uygulanması yolundaki gerek teori, gerek pratik yönden tatbikatın sistematik bir biçimde, çok iyi inceleyip, Rus tatbikatını dikkatle izlemiş ve Çin'de Marksizmin nasıl uygulanması gerektiğini tespit eylemiştir. Bu bakımdan Maoizmi, "Marksizmin Çin toplumu koşullarına göre uygulanmasını öngören teori ve uygulama ile ilgili düşünce sistemidir" şeklinde tanımlamak mümkündür.

Mao, özellikle "Teori ve Pratik" isimli kitabında ve diğer eserlerinde Marksizmin felsefe yönünü ele almış, diyalektik metodla Rusya'daki uygulama yanlışlıklarını izah etmiş ve Çin toplumu için doğru uygulama hedefleri bulmağa çalışmıştır.

Mao'ya göre soyut, her topluma uygulanması mümkün bir marksizm olamaz. Marksizm, her ulusun kendi koşullarına göre uygulanarak somutlaşır.

Nitekim Lenin de az çok bu görüştedir ve Rus toplumu koşullarına göre marksizmin uygulamasını kentten ve işçi sınıfından başlatmış köylü sınıfında işçi-köylü ittifakı sloganıyla bu uygulamada ikinci güç, yardım güç olarak kabul etmiştir.

Mao'nun Çin toplumunun koşullarını açıklıkla teşhis etmesi başarısının sebebi olmuştur.

1917'lerde Çin toplumu içte feodalizmin, dışta da emperyalizmin boyunduruğu altındaydı. Çok uzun süreden beri Çin'de bir merkezi devlet vardı, ama Birinci Cihan Savaşı yıllarında gücünü yitirmiş, şekilden ibaret kalmış ismi var cismi yok bir duruma gelmişti. Çin Ordusunun generalleri adeta memleketi paylaşmışlar ve bulundukları bölgelerde devlet içinde devlet halini almışlardı. Bunlarla mücadelede adı milliyetçi olan fakat büyük ve kapitalist burjuvazinin denetiminde kalan Kuomintang Partisi az çok başarı kazanıyordu. Fakat çok sınırlı kalıyordu.

Diğer yandan 1895 yılında Japon yenilgisinden sonra Çin, Japonlar - Ruslar İngilizler, Fransızlar ve Almanlar tarafından yağma edilmiş evveldenberi süre gelen imtiyazları ve imtiyazlı bölgeleri yanında kiralık bölgeler tesis olunmuştur. İmtiyazlı bölgeler hukuken Çin toprağı idi ama fiilen yabancı işgali altındaydı.

Böylece Birinci Cihan Savaşı sonlarında Çin tam bir kaos durumundaydı.

Mao ve Marksistler aynı anda bu iki düşmanla savaşmak zorundaydılar.

Mao'ya göre emperyalizme karşı "millî" bir ihtilâl, feodalizme karşı ise "demokratik" bir ihtilâl yapılması gerekiyorsa. Aslında emperyalistlere karşı yapılacak millî ihtilâl daha önemli görünüyordu, ama feodal kurumlara ve savaş senyörlerine karşı yapılacak "demokratik" ihtilalde bir o kadar önem arzediyordu. Sonuç olarak her iki ihtilâl bir bütünün parçalarını oluşturuyor ve birbirini tamamlıyordu. Yapılacak ihtilâlin niteliği "millî demokratik ihtilâl" olarak ortaya çıkıyordu.

Marksist rejimin kurulması için yapılması gerekli ihtilâlin ana unsuru proleteryadır. Marksist öğreti bunu gösteriyor, bunu öğretiyordu. Ama Çin'de ihtilâli yapabilecek, sübjektif, marksist nitelik kazanmış bir işçi kitlesi, proleterya yoktu. Halkın büyük kısmını yoksul köylü kitlesi teşkil ediyordu.

Çin'de gerçek proleterya kentte değil köyde, sanayi burjuvazisinin karşısında değil, tarım burjuvazisinin karşısında bulunuyordu.

O halde sonuç: Emperyalizme ve feodalizme karşı köylüyü çıkarmak köylüyü seferber etmek gerekiyordu.

Mao bu stratejiyi "kentten köye değil, köyden kente" sloganıyla ifade etmiştir. Mao'ya göre Çin devriminin evrensel stratejisi de aynı doğrultudadır: Az gelişmiş ülkeler dünyanın kırları, sanayileşmiş ülkelerde kentleridir. Marksist devrimde dünyanın kırları olan az gelişmiş ülkelerden dünyanın kentleri olan sanayileşmiş, gelişmiş ülkelere doğru vuku bulacaktır.

Mao'ya göre bütün savaşları, tüm ihtilâli gene proleteryanın partisi yürütecek ve yönetecektir. Bu savaşların yürütülebilmesi ve başarıya ulaşabilmesi için işçiler, köylüler, yabancı sermaye tarafından sömürülen küçük burjuvazi ve millî burjuvazinin yabancı sermaye ile ilişki kurmamış, onunla işbirliği yapmamış kesimi dörtlü bir ittifak yapacaktır.

Mao'ya göre millî demokratik devrim sonunda hemen amaca varılmayacak iki aşamadan geçilecektir. Birinci aşama "Yeni Demokrasi" aşaması, ikinci aşama da "Sosyalist Proleterya toplumu" aşamasıdır. Aslında sosyalist proleterya toplumu aşaması işin sonu değildir. Bu da amaç olan komünist toplumun alt aşamasıdır. O topluma geçiş aşamasıdır.

Mao "Yeni Demokrasi" deyimi ile işçi, köylü, emperyalizm tarafından sömürülen küçük burjuvazi ve yabancı kapitalizmle ilişki kurmamış millî burjuvazinin işbirliğinden doğan bir demokrasiyi kastetmektedir. Ona göre bu yeni demokrasi bir partinin veya bir sınıfın eğemenliği de değildir. Sosyalist bir demokrasi olmadığı gibi klasik demokrasinin Batı Avrupa örneği tipinde bir demokrasi de değildir.

Yeni demokrasi sosyalist toplum düzenine geçişi sağlayıp kolaylaştıracaktır. Buna demokrasi niteliğinin verilmesi emperyalizme ve feodalizme karşı olmasından ileri geliyor.

Mao'nun açıklamalarına göre Çin'de sosyalizm 1956 yılında mümkün olmuştur.

Mao, 1956 yılından beri kesintisiz devrim teorisini savunmakta ve Çin'de çeşitli girişimlerde, çeşitli atılımlarda bulunmaktadır. Önce düşünce ve ifade özgürlüğü ile liberal bir akım sonra "İleriye doğru büyük atılım dönemleri", görülüyor. Bu atılımda halk komünleri kuruluyor. Tarımla sanayi bir arada kurulup gelişiyor, içinde yaşayanların tüm ihtiyaçlarını karşılayacak büyük komünler oluşuyor.

Bütün bu atılımlardan kısa sürede vazgeçilmektedir. Bu itibarla bütün atılımların başarılı olduğu ileri sürülemez.

Marksist - Leninist diyalektiği geliştiren Mao, çelişme ve karşıtların birliği yasalarını parti içindeki muhalefet ve mücadele sorununu açıklarken kullanmıştır. Ona göre, çelişmeler evrenseldir. Parti içi çelişmeler parti dışındaki çelişmelerin yansımasından ibarettir. Bu itibarla parti içinde muhalefet ve mücadele her zaman mevcut olacaktır. Çünkü bu, dışardaki sınıf çelişmelerinin, eski ile yeninin arasındaki çelişmelerin parti içinde yansımasıdır.

Mao, sosyalizm döneminde dahi sınıfların ve sınıflar arası mücadelelerin mevcut olacağını kabul etmektedir. Mao'ya göre proleteryanın politik ihtilâlini kovuşturan uzunca bir süreç içinde yenilgiye uğramış burjuvazi halâ proleteryadan kuvvetlidir. Eğer devrimde kimin kazanacağı hususu doğru bir şekilde değerlendirilip ele alınmazsa burjuvazinin dirilmesi her zaman mümkündür. Sosyalizm yolunda ilerledikçe sınıf mücadelesi sürüyor; uzunda sürecek. Bu mücadele özellikle üst yapı kurumlarında verilmelidir. Eski sömürücü sınıfları devirip, devrimi bir kenara atmak hatalıdır. Zira yeni sömürücü unsurlar, yeni bir burjuvazi her zaman yaratılabilir. Lenin'in dediği gibi "kapitalizmden sosyalizme geçişin tüm tarihsel dönemi boyunca öteki sömürücü sınıflar geriye dönüşü tezgâhlamaya çalışacaklardır, çabalarını eyleme dönüştüreceklerdir".

O halde proleteryanın devrimci iktidarı altında sürekli (kesintisiz) devrim yapılmalıdır. Bu amaçla partiyi, üniversiteleri, sendikaları hatta orduyu arada sarsmak, üst kademelerde yerleşmiş olanları beden işçilerinin yanına yollamak, yeniden bilinçlendirmek gerek.

Sovyet Rusya'daki uygulamada görülmekte olduğu gibi bürokrasinin egemen olduğu sosyalist ülkelerde yönetenlerle yönetilenler arasında bir farklılaşma doğar ve bu zamanla bir sınıf niteliği kazanmaya başlar. Onun için Mao'ya göre Sovyet Rusyanın ağzında enternasyonalizm, Çin'i sosyal emperyalizmin bir sömürgesi yapmak isteğinden başka anlama gelmiyor.

b. **Ilımlı Marksistler ve Sosyal Demokrasi:**

Sosyalizm, gerçekte, sol, yani köklü alt yapı değişikliğini gerektiren bir tutumdur. Bu değişiklik, ihtilâlle olabileceği gibi, Marx ve Engels'in bizzat dile getirdikleri biçimde dürüst ve gerçek seçimlerin yapıldığı ülkelerde parlamenter sistem içinde de olabilir.

Marksizm - Leninizm ve Maoizmde sosyalizm tektir, amaç aynıdır; ne varki amaca varmak için kullanılacak araçlar, ülke koşullarına göre değişebilir. Araçların da her yerde aynı olduğunu iddia etmek doğmatikliktir".

Marksizmin ana amacına ulaşmak için şiddet ve zor kullanmanın mutlaka gerekip gerekmediğini Marx açık olarak belirlememiştir. Engels ise, "Fransa'da Sınıf Mücadeleleri" adlı kitabının ön sözünde (1895) olsun, "Erfurt programının eleştirisi"nde (1891) olsun, burjuva demokrasisinin bazı ülkelerde barışçı yoldan, daha doğrusu şiddet kullanmaya gerek kalmaksızın ve parlamenter yollardan sosyalizme geçebilme yolunu açık tutabileceğini belirtiyor. (Doç. Dr. Murat SARICA: Siyasî Düşünce Tarihi, Kasım 1973 - Istanbul - sayfa: 187).

Yöntemdeki değişik görüşler Marx'tan sonra parlamenter-demokratik sosyalizmin doğup, gelişmesine yol açmıştır.

Buna evrimci (reformcu) sosyalizm de denilmektedir.

"Demokratik sosyalizm ekonomik hayatın sosyalist biçimine şiddet ve ihtilâl yoluyla değil, fakat evrimci bir yöntemle (kamu oyunun barışçı yollarla ikna edilmesi, parlamento içi çalışmalar ve hukuki araçlarla, seçim vb.) ulaşacağına inanmaktadır. Reformcu sosyalistler amaçlarının sadece işçi sınıfının mutluluğunu değil fakat bütün toplumun kavradığını söylemektedir". (Prof. Bülent Dâver a.g.e. sayfa 96).

"Sosyalist Enternasyonal'in ilk kongresi sayılan 1951 Frankfurt toplantısında yayınlanan bildiride demokratik sosyalizmin ana çizgilerini bulabiliriz:

a. Kapitalizmin karşısındadır. İşçi eyleminin büyüyüp güçlenmesi ve insanların bir avuç kapitalistin egemenliğinden kurtarılması amacını güder.

b. Sınıf mücadelesini kabul eder. Fakat ihtilâlci değildir. Demokratik bir anayasa rejimine bağlı ve ona uygun bir çalışma yöntemiyle köklü sosyal ve ekonomik reformların yapılmasından yanadır. Kapitalizmden sosyalizme geçiş, zor kullanarak olmamalıdır. Proleterya diktatörlüğünü kabul etmez.

c. Her çeşidiyle totaliterliği ve dikta rejimlerini reddeder (faşizmi de, komünizmi de).

d. Sosyalizmi, komünizme götürücü bir araç saymaz. Sosyalizm kendi başına bir amaçtır. Sosyalizm komünizmin hazırlık aşaması değildir.

e. Marksizmi reddetmez. Ama onun sosyalizm üzerindeki tekelciliğini reddeder. Demokratik sosyalizm evrensel, milletlerarası bir akımdır. Ne bir tek devletin, ne de tek, resmileştirilen bir ideolojinin sınırları içine hapsedilemiyeceğini ilân eder.

Sosyal demokrasinin amacı sosyal adalet, daha iyi bir yaşam, özgürlük ve barıştır.

"İşte demokratik düzen içinde ve onun kurallarına uyarak, seçim yoluyla iktidara gelmeyi ve seçimleri kaybedince iktidardan gitmeyi kabul eden sol partilerin meydana getirdiği akıma genel olarak sosyal demokrasi diyoruz" (Doç. Dr. Murat Sarıca: a.g.e. sayfa 265).

Ancak burada sosyal devlet'in de bir tanımını yapmakta yarar vardır.

Prof. Dr. Tarık Zafer Tunaya Sosyal Devlet'i şöyle değerlendiriyor:

"Sosyal Devlet, kapitalizmin iradesi dışında, objektif koşulların ürünü olarak ortaya çıkmış olan, XX nci yüzyılın yeni bir sosyo-politik örgütlenme sistemidir. Kapitalizmin, demokrasinin tabanı olmaktan uzaklaşması üzerine ve kapitalizme rağmen - sosyal akımların iticiliği sonunda hürriyet ve kalkınma sentezini gerçekleştirme amacına dayanan Sosyal Devlet'in önce iki özelliği beliriyor: a) Her ülke ve toplum, kendi koşullarına göre Sosyal Devlet'in özelliklerini verecektir. b) Sosyal Devlet, liberal kapitalist ve kollektivist devletlerden yapı bakımından ayrıdır. Fakat sürekli bir gelişme halindedir" (Siyasî Müesseseler ve Anayasa Hukuku, Istanbul 1969, sayfa: 699).

Doç. Dr. Murat Sarıca'ya göre Sosyal Devlet; sosyal sınıfların varlığını kabul eden devlettir. Sosyal Devlet Anayasa yoluyla, sosyal sınıflar arasında dengeyi sağlayacak olan, sosyal adaletle ilgili hukuk ilkeleri koyarak siyasî iktidarlara yol gösterir. Sosyal devlette artık liberal devlette olduğu gibi, özgürlük yalnız sınırlamaların olmaması demek değil, Sosyal Devlet anlayışına göre özgürlük ancak, özgürlüğün gerçekleşebilmesi için gerekli maddî olanakların kişilere sağlanması halinde bir anlam kazanır. Özetle, sosyal devlette Anayasa toplum içindeki bireylerin özgürlüklerden yararlanabilmeleri için yol göstermekle yetiniyor.

"Sosyalist Devlet: Anayasasında iktidarı, işçi sınıfının egemenliği olarak tanımlayan devlettir. Marksist - Leninist modele dayanır. Temelde egemenlik anlayışında değişiklik olmuş, işçi ve onunla ittifak halindeki yoksul köylülerden başka hiç bir sınıfın iktidarda hakkı yok artık. Siyasî iktidar yolu öbür sınıflara ve bu sınıfların partilerine anayasa tarafından kapatılmış.

"Sosyalist hükümet: Çokçu (Pluralist) demokrasilerde parlemento yoldan, emekçilere ve emekten yana olanlara dayanarak, sosyalist partilerin iktidara gelmesine hükümet kurmasına deniliyor. Demokratik ve sosyal bir devlet kadrosu içinde, anayasa buhranı yaratılmaksızın, seçim yoluyla sosyalist partiler iktidara gelebilir." (Doç. Dr. Murat Sırası: a. g.-e. Sayfa : 263-264).

Bu ilmî görüş ve tanımlardan sonra tam bir gerçekçilikle belirtmek gerekir ki; her yerde ve 12 Mart 1971 öncesinde Türkiyemizde de olduğu gibi, noksansız bir Makyavelist siyasetle gayeye ulaşmak için her çareye baş vuran, her vasıtayı mübah sayan uluslar arası komünizm sosyal demokrasi akımını sık sık kulandığı bir maske, ssosyal demokrat kuruluşları komünist gayeye erişmede sıçrama tahtası ve sosyal demokratları da kendi militanlarının fedaileri olarak kullanmıştır. Bu marksist teoriye de uygundur. Zira Marx sosyalist ve komünist

sistemler arasındaki farkı açıklarken sosyalizmi, komünizmin ilk aşaması olan planlı ekonomi dönemi olarak göstermiştir. Lenin ve Stalin de proleterya ihtilâli ile kapitalizmin yıkılacağını ve sosyalist bir düzenin kurulacağını, sosyalizm safhasının komünizme geçişte bir hazırlık ve komünizmin koşullarını zeminini hazırlama safhası olduğunu ifade etmişlerdir.

Kesin olarak saptamak oldukça güç ama sosyalizm ile komünizm arasındaki farkları belirtmekte yarar vardır :

— Komünist toplum kriteri "herkesten yeteneğine göre, herkese ihtiyacına göredir". Sosyalist Devlet'te temel ölçüsü ise "herkesten yeteneğine göre herkese çalışmasına göredir".

— Amaç bakımından sosyalizm ve komünizm :

Amacı söz konusu olunca radikal sosyalizm ve komünizm arasında çok önemli bir fark yoktur. Bunlar birbirlerinin yerine kullanılabilen, geçen terimlerdir. Her iki sistemin de amacı üretim araçlarının mülkiyetini topluma devretmektir. Toplumun nihaî düzeni "Komünizm" kuruluncaya kadar üretim araçları toplum adına devlet veya bu iş için kurulmuş kamusal kurumlar vasıtasıyla yönetilecektir. Toplumsal mülkiyet böylece sosyalist uygulamada "Devlet kapitalizmi" anlamına gelmektedir. Sovyet Sosyalizmi bunun belirgin örneğidir. Bununla beraber parlamenter sosyalistler uygulamada özel mülkiyet alanını nisbeten daha geniş tutarlar. Komünizmle özel mülkiyet alanı daha çok tüketim mallarını kapsar.

— Araç bakımından komünizm ve sosyalizm:

Sosyalizm ile komünizm arasında bir başka fark kullandıkları araç yönündedir. Sosyalistlerin büyük bir kısmına, özellikle parlamenter sosyalistlere göre, böyle bir amaç demokratik yollarla "seçimlerle" gerçekleştirilmelidir. Komünistler bunun mümkün olmadığını söylemektedirler. Komünistler kuvvetin "ihtilâlin" komünist toplumu kurmak için şart olduğuna inanırlar. (Marx kuvvetin komünist toplumun "anası", Lenin de "Ebesi" olduğunu belirtmiştir.)

— İşçi hareketleri yönünden:

Komünist sözcüğü işçi hareketlerinde, aşırı, radikal gurubu "asıl sol"u göstermek için kullanılır. Komünistlere göre, sosyal demokratlar (ılımlılar) burjuva-kapitalist sistemle anlaşmaya ve verilen tavizlerle yetinmeye çalışmaktadırlar.

— Sosyalistler serbest seçimleri ve değişik derecelerle olmakla beraber serbest teşebbüsü desteklemekte ve bu meyanda bir memleketin ana kaynaklarının devlet mülkiyetinde olmasını ve belli başlı kamu hizmetleri ile üretim vasıtalarının devlet kontrolünde bulunmasını istemektedirler. Komünistler ise seçimlere aday gösterilmesi hususunda sadece kendi partilerine veya idareleri altında bulunan diğer parti ve guruplara izin vermektedirler. Seçimlerde tek aday listesi mevcut olup, adayların komünist partisi tarafından tespit edilmiş olması gerekir. Komünistler hür ve serbest teşebbüs diye bir kavram tanımazlar, üretim araçları devletindir. Üretim ve tüketim devlet kontrolundadır. Mülkiyetin her türlüsü devlete aittir.

C. Eleştiri nedir yahut ne değildir?

Sosyalizmin her türünde, hele Marksist-Leninist-Maoist, yani komünist düzende, fert toplumun küçük ve önemsiz bir parçasıdır. Bir büyük kombinanın vidası gibi... Fert topluma feda edilmekte, fertlerden oluşan topluma ayrı ve aşırı, hodgâm bir önem affedilmektedir. Niteliği ve sınırları kesin olarak bilinmeyen; inandırıcı bir kritere vurulup ne olduğu kuşkudan uzak şekilde tanımlanmayan; en önemlisi ne zaman ulaşılacağı, kaç yüz yıl sonra kavuşulacağı kestirilemeyen, felsefe deyimi ile bir "Mutlak hürriyet" yolunda Marx'ı bir peygamber, Lenin ve Mao'yu onun havarileri, bunların kitaplarını ve fikirlerini de bir din olarak kabul ederek doğmatik ve fanatik davranış içinde ferdin haldeki hürriyetleri yok edilmekte, en azından kısıtlanmaktadır.

İçinde yaşadığı ve onsuz olamıyacağı toplumun koşullarına ve gereklerine sırtını çevirip her türlü iktisadî, siyasal ve sosyal faaliyetlerin fert için yapılmasını, ferdi hedef almasını toplumun ferde feda edilmesini istemek ne denli olanaksız, tarihsel ve bilimsel verilere ters

düşmekte ise "sınıfsız bir toplumun sağlıyacağı salt özgürlük" serabının peşinden kişinin koşturulması da o derece insan yaradılışına aykırı gelmektedir.

Toplum içinde, toplum gereklerine uygun, sözcüğün en olgun ve çok yönlü anlamıyla özgür bir yaşam kişinin yaradılışına, yaradılış gayesine ve gelişmesine elverişli bir yaşamdır. Ne fert topluma, ne toplum ferde feda edilebilir.

Marksizmde her şeyin temeli maddedir. Aslolan maddî hayattır. Din, ahlâk, örf, adet, hukuk, felsefe, hürriyet inancı, vatan, millet gibi ne kadar manevî değerler varsa, hepsi toplumun üst yapısından ibarettir, hepsi egemen sınıfın sömürü aracıdır. Proleteryaya sömürme yolunda Burjuvazinin aldatmaca safsatalarından ibarettir.

Marksizmin - Komünizmin bu anlayışı insan tabiatına aykırıdır. Bunlar insanlığın ilk günlerinden beri ve binlerce yıl öncelerinden akıp gelen ve kuşkusuz gittikçe gerçek anlamını bulan, mutluluğun temel taşını teşkil eyleyen değerlerdir. Toplum hayatı ancak insanlığın müşterek mirası olan bu manevi değerler sayesinde devam edebilir. Tekniğin bu kadar ilerlemesi, modern hayatın ileri teknoloji sayesinde akıl almaz şekilde makineleşmesi XX nci yüzyıl insanının manevi değerler yönünden zayıflamış, hatta boşaltmış kalbini dolduramamaktadır, onu mutsuz bir hayata itmektedir.

Oysa mutluluğun, oysa kişisel ve toplumsal kurtuluşun dört ana temeli inanmak, inancın önderliğinde iyiye doğruya gitmek, onun ışığında hakkı, hukuku tanımak ve sabrı, hoşgörüyü kabul etmektir.

Maddî hayat şartları ne kadar mükemmel olursa olsun idealsiz insan toplumu düşünülemez.

Marksizm-Komünizm, mülkiyet ve miras müesseselerini reddetmekle insanın gelişme yollarını kapamakta ve onun daha iyi hayat koşulları sağlamak, daha iyi yaşamak iç güdüsüemellerini yok etmektedir. Mülkiyet ve miras insanın hava kadar, su kadar muhtaç olduğu, bu gününün dayanağı, yarınının en sağlam güvenceleridir. Doğumundan iki ay sonra başlayan mülkiyet duygusunu insandan ayırmağa imkân yoktur. Mülkiyet kişiyi daha çok çalışmaya daha çok yaratmaya sevk eder.

"Marx, mülkiyet ile kudret arasında bir ilişki bulunduğunu söylemekte haklıdır. Fakat mülkiyetin, sırf kollektif hale geldiği için, kuvvet kaynağı olmaktan çıkacağını sanarak hata etmiştir. Kollektif mülkiyetin, nasıl sınırsız, rakipsiz ve zâlim bir kudrete yol açacağını hesap edememiştir." (Prof. Turhan Fevzioğlu: Büyük Tehlike Komünizm. Ankara 1964, sayfa 43).

Kişisel çıkar duygusunun yerine ikâme edilebilecek bir saik mevcut değildir. Ekonomik faaliyetlerin hepsini harekete geçiren bu his insana evrim yarışında hız veren bir itici kuvvettir.

"İnsanlar arasında maddî varlık ve maddî hayat şartları bakımından eşitlik tahakkuku mümkün olmayan bir hayaldir. Eşitlik saadet değil, sefelat doğurur. Yaradılışlarında eşit olmayan insanlar arasında eşitlik, belki bir kısım insanları ruhen tatmin eder. Fakat ferdî menfaat saikini, teşebbüs fikrini, ihtiyatkârlığı, icad ve terakki fikrini öldürür. Netice itibariyle zenginler fakirleşir, fakirler daha çok fakirleşir." Prof. Mahmut Koloğlu. Ekonomi Dersleri. Ankara 1957 sayfa 101).

Eşitsizliğin sebepleri insanın denetiminin ve müdahale olanağının dışındadır. Eşitsizlik doğal ve yaradılış sebeplerinden ileri gelir. Herkes aynı beden yapısında, aynı ruh yapısında değildir. İnsanlar sağlık, gençlik yaşlılık yönünden, yetenek ve onun yarattığı kültür, eğitim-öğrenim ve beceri yönünden; azim, irade yönünden, çeşitli maddi ve manevî nitelikler yönünden birbirlerine eşit değildirler. Bütün bu ayrılıkları zora dayanan yapay tedbirlerle, yasalar ve düşsel yöntemlerle ortadan kaldırmanın olanağı yoktur. Hüsrana sebep olmaktadır.

Düşünmek uygulamak demek olmadığından Marx'ın "sınıfsız toplum" önerisi bir hayal olmaktan ileri gidememiştir. Yugoslav Komünist rejiminin diktatörü Tito'nun en yakın mücadele arkadaşı Milovan Cilas, Yugoslavya dışına kaçırıp bastırdığı ve uğrunda yedi yıl hapis yattığı "Yeni sınıf" adındaki kitabında "Sınıfsız toplum" vaad eden komünizmin ilk tecrübelerinin yeni bir imtiyazlı sınıfı doğurduğunu ve bu yeni imtiyazlı sınıfın işbaşına gelip halkı ezdiğini ifade eylemektedir.

"Gerçekten bu gün Komünist rejimimlerin hüküm sürdüğü devletlerde hakları ve hayat şartları birbirinden çok farklı sınıflar vardır. Merkezî ve mahallî parti ve hükümet idarecileri, bürokrasinin üst kademeleri, fabrika müdürleri, imtiyazlı sınıfa dahildir. Siyasî iktidarın kölesi olmayı ve partinin ideolojik emirlerine uymayı kabul ettikleri sürece, yazarlar sanatkârlar, ilim adamları imtiyazlı sınıfa dahil sayılırlar.

"Marx, sanayileşme ilerledikçe işçilerin artan bir sefalete sürüklenmesini mukadder görüyordu. Tarihi gelişme aksine oldu. Yüzyıldan beri teknolojik temerküz artmış, fakat bunun sonucunda mülkiyet mahdut ellerde birikmemiştir. Tam aksine, çeşitli şirketler yoluyla, sanayi mülkiyeti küçük ve orta tasarruf sahiplerine doğru yayılmaya başlamıştır.

Marx, sanayi işçisinin, açlıktan ölme sınırına kadar fakirleşeceğini iddia etmişken rakamlar ve istatistikler üzerinde derin araştırmalar yapan bir çok iktisatçı Marx'ın ortaya koyduğu "artan sefalet" nazariyesinin tamamiyle yanlış olduğunu riyazî kesinlikle isbat etmişlerdir.

"Sanayi ve teknik, XX nci yüzyılın işçisini, geçmiş yüzyıllarda hayal edilmeyen imkânlara kavuşturmuştur ve bu yolda ilerleme devam etmektedir.

"Teknolojik temerküz, Marx'ın sandığı gibi, her zaman mülkiyet temerküzüne yol açmamış; anonim şirketler, hisse senetleri, hür kooperatifçilik, zararlı tekellere karşı uygulanan tedbirler, hür sendikacılık ve bir çok başka sebeplerle, Marx'ın tahminleri gerçekleşmemiştir.

Marx, demokratik ülkelerde rey hakkının yapacağı tesirleri de ölçememiştir. Herkese bir rey hakkı tanıyan deokratik rejim, siyasî iktidarları işçilerin ve büyük kütlelerin davalarına eğilmeğe mecbur etmiştir. Hür ve demokratik ülkelerde, işçi, sosyalist düzene geçen hürriyetsiz ve seçimsiz ülkelerden daha çok söz hakkına ve refaha kavuşmuştur.

"Marksist nazariye, ihtilâlin en ileri sanayi ülkelerinde başlamasını gerektiriyordu. Gerçekler bu kehaneti yalanladı. Komünist ayaklanması, hızla sanayileşmeye başlamış olan bir geniş tarım ülkesinde, demokratik idarenin ne olduğunu, tarihi boyunca zaten görmemiş olan Rusya'da patlamıştır.

"Marx, yaşadığı devirde başlamış olan demokratik gelişmeleri gerektiği şekilde değerlendirememiş, bazı gerçekleri çok geç görmüştür. Yaşadığı devrin İngiltere'sinde hüküm süren iptidaî kapitalizmin, tekâmül yoluyla, barışçı ve demokratik yollardan düzeltilebileceğini, ancak hayatının sonlarına doğru sezip kavrayabilmiştir. İptidaî kapitalizmi, Marx, bütün tahlillerinin ve tenkitlerinin temeli yapmıştır. 1872'de Amsterdam kongresinde yaptığı bir konuşmada Amerika Birleşik Devletleri ile İngiltere'yi örnek göstermek suretiyle, ihtilâle ve şiddete hacet kalmadan da işçilerin haklarını elde edebileceklerini söyleyerek kendi tezini kendisi çürütmüştür.

"Komünist ihtilâle işçi sendikalarının önayak olacağı yolundaki iddia çürümüştür. Komünist rejim, işçilerin ezilmesi sonucunu doğurmuştur. Çoğu ülkelerde, komünizmin en amansız ve uyanık düşmanları işçi sendikalarıdır. Teşkilâtlı, uyanık, hür sendikacılığın değerini kavramış sanayi işçileri, komünizmin, kendilerine kölelik ve esaretten başka bir şey kazandırmıyacağını çok iyi kavramışlardır.

"Merkezi ve mahallî idareler, iktisadî devlet teşekkülleri, eğitim, sağlık, basın ve radyo, sinema, reklâmcılık ve bunlar gibi binlerce değişik alanda çalışan ve Marx'ın anladığı mânada "Proleter" olmayan büyük bir kütle vardır. İleri sanayi ülkelerinde, hizmetlerde çalışanların sayısı, mal üretiminde çalışanların sayısını aşmaya başlamıştır.

"Teknik ilerledikçe, sanayi işçilerinin oranı azalıp, çeşitli hizmetlerde çalışan bu orta sınıfın sayısı artmaktadır. Milletlerarası istatistiklere göre, onbeş yıllık bir teknolojik ilerleme, kömür madenlerinde bir ton kömür çıkarmak için gerekli işçi sayısını yarıya düşürmüştür. Çelikte durum buna yakındır. Buna karşılık orta sınıf mensuplarının oranı gitgide yükselmektedir. Öyleki, tarım ekonomisinden sanayi ekonomisine geçildiği gibi, sanayi ekonomisi de, zamanla bir "Hizmetler Ekonomisi" doğurmaktadır. Böylece, cemiyetin gitgide "Proleter"leşeceği yolunda Marx'ın öne sürdüğü tahmini hadiseler doğrulamamıştır.

"Marx'a göre özel sermaye ve teşebbüse yer veren ekonomilerde, müteşebbis sınıf gitgide daha çok sermaye biriktirecek; sermaye ihtiyacı azaldıkça, sermayenin değeri ve kâr nisbeti de düşecektir. Azalan kâr nisbeti kanunu kapitalizmin sonunu getirecektir.

"Marx'ın bu kehaneti de gerçekleşmedi. Onun tanıdığı ve tenkit ettiği iptidai kapitalizm geniş ölçüde tarihe karıştı; içtimai adalet ve güvenlikle hür teşebbüsü bağdaştıran çağdaş anlayış doğdu. 1930 yıllarının buhranı sırasında, bir ara, bütün dünyada kâr nisbetleri düştü. Fakat 1950'den bu yana, kâr nisbetleri yeniden ve görülmemiş şekilde yükseldi.

"Marx, sermaye arzının artacağını hesaplarken haklıydı. Fakat sermaye talebinin daha da hızla artabileneğini görememişti. Ayrıca ilerleyen teknoloji, sermayenin çok daha verimli, çok daha kârlı şekilde işletilmesine imkân vermiştir. Böylece, sermaye arzındaki artış, Marx'ın sandığı gibi, kâr nisbetlerinin düşmesine ve hür teşebbüs ekonomilerinin çökmesine yol açmamıştır.

"Marx, sömürgeciliğin gitgide genişliyeceğini, bunun kaçınılmaz bir hadise olduğunu iddia etmişti. Marx'ın genişliyeceğini iddia ettiği XIX ncu Yüzyıl sömürgeciliğin tarihe karışma yolundadır. Marx'ın hiç değer vermediği millet ve mülkiyet fikri, tarihin seyri içinde, bütün teki cereyanlardan daha kuvvetli çıkmıştır. Sömürge imparatorlukları birbiri ardından yıkılırken millî devletler ayakta kalmış ve pek çok sömürge halkı bağımsızlığa kavuşmuştur. Asya ve Afrika'dan Yugoslavya ve Çekoslovak'ya kadar, her yerde görüldü ki, hiç bir ideoloji, hiç bir akım, asıl manada mülkiyetçilikten ve millet olma şuurundan daha güçlü değildir.

"Emperyalizmin konusunda unutulmaması zarurî olan gerçek, kızıl renkli emperyalizmin petrol renkli emperyalizmden daha tehlikesiz olmadığıdır. Bunlardan biriyle mücadele etmek için ötekinin âleti ve kurbanı durumuna düşmek hataların ne büyüğüdür. Her çeşit emperyalizme karşı mücadele de, şaşmaz rehber milliyetçiliktir.

"Marksist nazariyenin reddettiği piyasa mekanizması, arz ve talep esası, para ve benzeri usuller sosyalist-marksist ülkelerin tatbikatında her gün daha çok yer tutmaktadır. Rus ihtilâlcileri, başlangıçta Marx'ın yanıltıcı nazariyelerine saplanarak, piyasa ve pazar mekanizmasını, arz ve talep esasını, hatta parayı kaldırmak istemişlerdir. Yalnız bu tercübe, 6-7 milyon insanın açlıktan ölmesi ile sonuçlanan korkunç darlıklara, tarifsiz kargaşalıklara yol açmış ve iki yıl sonra bundan vazgeçilmiştir. Zamanla, serbest rekabet sisteminin çeşitli müessese ve usulleri, değişik isimlerle yeniden benimsenmiştir.

"Marksist-Leninist nazariye, uygulandığı ülkelerde, bir süre proleterya diktatörlüğüne baş vurulduktan sonra ortada burjuva kalmayacağı için polise, mahkemeye, suç ve cezaları gösteren kanun yasaklarına da ihtiyaç kalmayacağını polisin, mahkemenin, bürokrasinin bugünkü manada devletin ortadan kalkacağını iddia etmişti. Devleti, hâkim sınıfın, diğer sınıfları ezme vasıtası olarak gören Marksist-Leninizm, sınıfsız toplumda devlete ihtiyaç kalmıyacağı tezini savunuyordu. Bu vaadlerle, birçok insanları aldatan komünistler, gerçekten bunun tam aksini yaptılar.

"İnsan tabiatına ve ilmî gerçeklere aykırı bir sistemi zorla uygulamağa çalışmak yüzünden, sosyalist ülkelerde, suçları ve cezaları, mahkemeleri, bürokrasiyi, polisi, devleti ortadan kaldırmak şöyle dursun, devlet zorunu kat kat arttıran ve ağırlaştıran bir yol tutulmuştur.

"Marksist sosyalizme geçiş, polisi kaldırmamış, astığı astık, kestiği kestik bir gizli polis mekanizması kurmuştur. Çeka'lar, G.P.U.'lar, N.K.V.D.'ler hep polisi yok edeceği sanılan bir sakat teorinin ortaya çıkardığı baskı ve zulüm makinalarıdır. Gestapo'dan farkları sadece üniformadadır.

"Marksist-sosyalist düzende mahkeme yok olmamış, fakat mahkemelerin tarafsızlığı ve bağımsızlığı yok olmuştur.

"Bürokrasi yok olmamış, bürokrasi insanların özel hayatına kadar giren korkunç bir kuvvet halini almıştır.

"Klasik devlet yok olmamış, devletin karşısında ferdin her türlü teminatı yok olmuştur.

"Yasaklar yok olmamış, hukuk devleti denilen büyük nimet yok olmuştur.

"Marksizmin uygulandığı her ülkede, en basit suçlar için, hattâ uydurma iddialarla, en ağır cezaların keyfî şekilde verilebildiği; herkese her çeşit iftiranın rahatça bulaştırıldığı; idareciler dahil kimsenin yarınından emin olmadığı bir korku ve dehşet sistemi doğmuştur.

"Despot ve zalim bir bürokrasi, seçim sonucundan müzik notasına sanattan ilme ve dine kadar her şeye hükmeder hale gelmiştir. Gerçek sanatkâr ve gerçek ilim adamı için, ikbal mevkiini zindan veya sürgünden ayıran mesafe çok dardır.

"Sosyalist ihtilâl, her yerde, milletlerin hürriyetlerini yok etmekle kalmamış; zaman içinde, ihtilâl liderlerinin de başını birer birer yemiştir. Sosyalist ihtilâllerin tarihi, siyasî cinayetler, tasfiyeler, ihanetler tarihidir. Komünistlerin rakipleri için kullandıkları iftira silahlarından kendilerini kurtarabilmiş pek az komünist lider vardır.

"Sosyalist düzenle hürriyetin bağdaşmadığı bir defa ve bir ülkede değil her defa ve her ülkede sabit olmuştur.

"Komünist ülkelerde bir anayasa vardır. Dış görünüşte bu anayasalar demokratiktir. Fakat ne devlet kuruluşunu gösteren hükümleri, ne de hürriyetlerle ilgili maddeleri, gerçek hayatta uygulanmaz. Yüksek Sovyet, Anayasa metnine göre, Sovyet Rusya'da en büyük yetkilere sahip devlet organıdır. Kâğıt üstünde en geniş yetkilere sahip görünen bu parlamento, gerçekten nadiren toplanır; toplantıları çok kısa sürer; bu toplantılarda da, prezidyumun veya Komünist Partisi Merkez Komitesinin karar ve direktiflerini sadakatle alkışlayıp tescil eder.

"Sovyet Rusya'nın şeklen bir takım cumhuriyetlere ayrılmış olması ve federal yapısı da, sadece kâğıt üstünde kalan bir dış görünüşten ibarettir.

"Komünist doktrinin, "Proleterya diktatörlüğü" adını verdiği şey, aslında, en koyu şahıs istipdadına yol açmıştır.

"Lenin'in en yakın arkadaşlarından biri olan Troçki, bir ara, komünist ihtilâl liderlerinin düşüncelerinden doğacak sonuçlar karşısında ürkmüş ve şöyle demiştir: Lenin'in proleterya diktatörlüğü dediği şey, gerçekte proleterya üzerinde diktatörlük anlamına gelecektir. Troçki'nin dediği olmuştur.

"Bütün komünist ülkelerin tarihi şahısların putlaştırılması, putun yıkılması ve yerine yeni putların dikilmesi olayları ile doludur.

"Stalin'in 70. yıldönümünde, Komünist Partisi Merkez Komütesi ve Sovyet Rusya Bakanlar Kurulu, diktatöre hitaben bir mesaj yayınladılar. Bu mesaj, "şahısları putlaştırıp tapmanın" en tipik örneklerinden biridir. İşte mesajdan bazı cümleler:

"Büyük rehber, Lenin'in ölmez eserinin dâhi yürütücüsü, hikmet dolu öğiticimiz, dâhi nazariyeci, büyük teşkilâtçı, zaptedilmez enerji sahibi büyük şef, demir iradeli büyük Stalin, Bizim saadetimiz, milletimizin saadeti, senin Partiyi ve Devleti idare etmendedir. Son zaferi sağlayansın. İlmin en yüce ustası, komünizmin büyük kurucusu ve saire"

Bu ölçüsüz övgü edebiyatı, aynı uslûp içinde devam edip gidiyor.

Stalin'in ölümünden sonra, bu "Putlaştırma" belgesini imzalayanlar, Komünist Partisinin XX. kongresinde, aynı Stalin'i yerden yere vuruyorlardı. Diktatörün gölgesinden kurtu-

lur kurtulmaz, aynı organlar, yine resmî belgelerde, Stalin'i sayısız cinayetlerin sorumlusu, dengesiz, kendini beğenmiş, etrafını hor gören ve "şahsa tapma" çağını açmış bir zalim olarak vasıflandırıyorlardı.

Kruşçof, Stalin'e hitaben yayınlanan övgü mesajını imzalayanlardan biri idi. Sovyet Rusya Komünist Partisinin XX. kongresinde, 25 Şubat 1956 günü yaptığı uzun konuşmada, Stalin'in bütün cinayetlerini sayıp dökerek, onu suçlayan da Kruşçof oldu.

Çok geçmeden, "Kendisini beğenmiş dengesiz bir diktatör" diye itham edilme sırası Kruşçof'a geldi.

"Çin milleti tek taraflı resmî propogandaya uyarak Devlet Başkanlarının ve Pekin Belediye Başkanının ihanetine inanmağa mecbur olduğu gibi, ihtiyar Mao'nun, dünya olimpiyat şampiyonundan beş defa daha hızlı yürüdüğüne de inanmak zorundadır.

"Çin resmî ajansı, elektrik çarpmasından ölen bir gencin, "burjuva tıbbı"nın kabul etmediği usullerle nasıl kurtarıldığını şöyle anlatmıştır: Bütün hayat merkezleri durmuş ve tıbben hayattan ayrılmış olan genç, hastahaneye getirilmiş, doktorların verdiği hiçbir ilâç, hiçbir "canlandırma" teşebbüsü fayda sağlamamış, ameliyathanenin bir köşesine çekilen doktorlar, Mao'nun düşüncelerini özetleyen ve yeni bir "din kitabı" haline getirilen malum kitaplardan rasgele bir kaç sayfa okumuşlar. (belki de kollektif çiftliklerle ilgili sayfaları) tekrar hastanın başına dönmüşler. Hastada değişiklik yok. Yeniden bir köşeye çekilip "Mao'nun düşüncesine iyice nüfus etmişler." 39 dakika sonra, tekrar hastaya dönüp tedavi usullerini uygulayınca ölen işçi dirilmiş dahası var. Resmî Çin Ajansına göre, dirilen gencin ilk hayat işareti, "Yaşasın Başkan Mao" diye bağırmak olmuş.

"Yine Resmî Çin Ajansı, bir başka bülteninde, ameliyathanede hızla kan kaybeden bir hastanın kanamasını durduramıyan doktorların, bir kenara çekilip, meşhur el kitabını açarak "Mao'nun düşüncesine iyice nüfuz edecek şekilde" okuduklarını; tekrar hastanın başına dönünce kanamayı durdurabildiklerini anlatıyor.

"Temmuz 1969 sonlarında, Sovyet Rusya Televizyon istasyonlarının yaptığı bir yayın Dünya Basınının dikkatini çekmiştir. 29 Temmuz 1969 tarihli Le Monde'a göre, Sovyet Televizyonu, Kızıl Çin Diktatörü Mao'Tse Tung'a hücum eden bir saatlik yayınında, Çin'deki şahsa tapma usullerini -- Rusya'daki benzeri tatbikatı unutarak - şiddetle tenkit etmiştir.

"Televizyon yayınında, Mao'nun "küçük kırmızı kitaplarını" topluca okuma sahneleri ile alay edilmiş, bazı Çin Komünist Partisi Liderlerinden "Katil" diye bahsolunmuş ve Kızıl Çin'de "Mao'nun bin yıl yaşaması için" yapılan törenler ele alınarak şöyle denmiştir: "Bu, Çinliler için, bin utanç yılı demektir, çünkü Mao, Çin Miletinin ve Dünya Komünist hareketinin tanıdığı hainlerin en kötüsüdür."

"Komünistler bu çeşit sıfatları gerçek vatanseverleri yıpratmak için olduğu gibi, birbirleri içinde pek büyük rahatlıkla kullanırlar.

"Sosyalist ülkelerde, tiksindirici dalkavukluklara ve korkunç zulümlere yol açan şahısları putlaştırma eğilimi diktatörün şahsiyetinden doğmaz. Sistemin kendisinden doğar.

"Komünizm bir çok başka sebepler yanında, bu yönü ile de, insan haysiyetine aykırıdır. Komünist Partisi liderleri dahil, kimsenin şeref ve haysiyeti emniyette değildir.

"Kütle sefaletinin durmadan artacağı, önlenemiyeceği ve komünist ihtilâlin önüne geçilmez olduğu masalı bayatlanmış bir masaldır. Sefaleti, hür ve demokratik düzen içinde yenmek mümkündür. İnsan haysiyetine yaraşan tek düzen, sefaleti yok eden ve içtimaî adaleti sağlayan hürriyet düzenidir.

"Marksist sosyalizm Milliyetçi olamaz, kökleri entelnasyonaldır. Hedefi enternasyoldır.

"Milliyetçiler her meseleye millet açısından bakarlar. Marksist sosyalistler her konuya sınıf açısından bakarlar. Onlar için millet değil, Türkiye halkı, hatta Türkiye halkları vardır.

"Marx bütün insanlık tarihini sınıf savaşları tarihinden ibaret görür. Bütün tarihi gelişmeleri tek bir sebebe, tek bir unsura bağlamak mümkün değildir. Bütün dünya tarihini ve bütün cemiyetlerin gelişmesini üretim araçlarının mülkiyeti esasına bağlayan Malksist dünya görüşü de temelinden sakattır. Gerçek şudur ki, tarih boyunca, kâh dinî inançlar, kâh coğrafya ve iklim, kâh siyasî önderlerin davranışları, kâh iktisadî faktörler, kâh savaşlar; çoğu zamanda bu faktörlerin birkaçı veya hepsi birden insanlığın kaderine tesir etmiştir.

"Komünist düzende devlet baskısı siyasetten edebiyata, müzikten müsbet ilimlere kadar her alanda kendini gösterir.

"Bütün totaliter sistemler gibi komünizmin de başlıca zaafı konformizm'dir. Bu baskı rejimlerinde, zamanla en itaatkâr bürokratlar, şahsiyetsiz evet efendimciler, gerçek önderlerin yerini alır. Dalkavukluk makbul, hür ve doğru söz mahkûm olur.

"Parti emrine uymadıkları için ceza gören yazarların listesi saymakla bitmez, son yılların en önemli zulüm örnekleri, Juli Daniel ve Andrei Sinyavski'nin esir kampına gönderilmeleridir.

"1969 Ağustosunda, bir yolunu bulup İngiltere'ye iltica ederek, "hürriyeti seçen" tanınmış yazar Kuznetsov, Sovyet Rusya'yı terketmesinin sebeplerini şöyle açıklıyor:

"Yazdığım her yazı, Sovyet sansürü tarafından tamamiyle değiştirilir ve Rusya'daki ideolojiye uygun şekle sokulurdu. Artık hiç yazamaz ve hattâ nefes alamaz olmuştum. Sovyet Rusya'da edebi eserler, bilgisiz ve sadece parti doktrinini üstün tutan kötü ruhlu kimseler tarafından kontrol edilmektedir. Yazılarım o kadar değiştiriliyor ve çirkin şekle sokuluyor, yanlış ve olmamış şeyler ilâve ediliyor ki, vatandaşlarımın yüzüne bakmağa utanır hale gelmiştim. Stalin başta ise, Stalin'e dua edilecek, Stalin'in suçlarının teşhiri isteniyorsa, Stalin teşhir olunacaktır. Ve Stalin'in teşhiri durdurulursa, siz de teşhir etmeği durduracaksınız. Mesut bir ülkeyi, bir çeyrek asırdan beri, hep hayâl edip durdum. Öyle bir ülke ki, yazar, kapısının her çalınışında titremeğe başlamasın ve yazdığı yazıların, daha mürekkebi kurumadan, yer altındaki gizli bir deliğe saklamasın."

"Dr. Jivago adlı eseriyle 1958 Nobel armağanı kazanan Boris Pasternak, bu armağanı alamamış, Rusya dışında satış rekorları kıran eseri Rusya'da yasaklanmış, kendisi bir sürgün hayatı yaşamağa mecbur bırakılarak 1960'da ölmüştür. Ölümünden önce, komünist liderleri tarafından "Vatan haini" olarak itham edilmiştir. (Prof. Dr, Turhan FEYZİOĞLU: a.g.e. Çeşitli sayfalardan alınmıştır).

Bütün dünyada derin yankılar uyandıran, aktüalitesi henüz geçmemiş bir olay da Soljenitzin olayıdır.

Yazar Aleksandr Soljenitzin batıya kaçırılan "Gulag Takım adaları" adındaki eserinde "Sovyet kanunları bir avuç insanın çıkardıklarına hizmet edecek bir şekilde kaleme alınmıştır" demektedir.

Komünist Rusya'da doğup komünist rejimi altında, komünist eğitimle yetişen Soljenitzin'in, Kitabının Paris'te yayınlanması sırasında kendisi aleyhinde gösteri yapan ve kendisini komünizm düşmanı ilân eden batılı solculara şu şekilde seslenmesi çok anlamlıdır:

"Sizler, ey Amerikan, Alman ve Fransız ilericileri Benim kitabım sizler için hiç bir anlam ifade etmeyebilir. Ancak anlatmak istediklerimi, aynı şeyler sizlerin de başına geldiği vakit anlayabileceksiniz" (Milliyet Gazetesinin 14 Şubat 1974 günkü nüshası ve Milliyet Gazetesinin 15 Ocak 1974 günkü aktüalite ilâvesi).

D. Marksist - Leninistlerin en çok saldırdıkları fikir sistemleri:

1. Kapitalizm - Emperyalizm:

Marksist-Leninistlerin en çok hücüm ettikleri bir siyasal ekonomik sistemdir.

Kapitalizm, sermayenin (Kapitalin) gittikçe yoğunlaşıp temerküz etmesi sonucu olarak serbet rekabetin tekelciliğe dönüşmesi demektir.

Kapitalizmin ana unsuru ve bu tarz ekonomik sistemin itici gücü olan serbest rekabet sonunda üretim gittikçe artmakta, sermaye büyümekte, büyük işletmeler hasıl olmaktadır. Serbest rekabet büyük işletmelerin karşısında küçüklerin tasviye olması sonucunu doğurmakta, büyük işletmelerin de bir birleriyle birleşmelerine yol açmakta böylece dev işletmeler ekonomik sisteme hâkim olmaktadır. Aynı durum parasal alanda, bankalar arasında meydana gelmekte, böylece ortaya bir de mali oligarşi çıkmaktadır.

Tekelci kapital ile mali oligarşinin birleşmesi ise az gelişmiş ve geri kalmış ülkelere sermaye ihracına yol açmaktadır. Bu sermaye, bir yandan o ülkenin ekonomik hayatını tekeline alırken, öte yandan siyasal alanda da kapitalist devletin askeri ile, geri kalmış veya az gelişmiş ülkeyi işgal etmesi ve sömürmesi sonucunu doğurmaktadır.

Sonuç olarak Emperyalizm, tekelci kapitalizmin ve böyle kapitale sahip olan devletlerin geri kalmış, az gelişmiş ülkeleri ekonomik yönden ve siyasal yönden eğemenliği altına alması, sömürmesidir.

Marksizme göre bir yandan emperyalist ana vatan ile sömürge arasındaki emek-sermaye savaşı, bir yandan emperyalist kendi içindeki ekonomik çelişkiler, öte yandan emperyalist devletler arasındaki dünyanın paylaşılması yolunda hasıl olan çatışmalar emperyalizmin yıkılmasına sebep olacaktır. Zaten Emperyalizm Kapitalizmin son ve yüksek aşamasıdır.

2. Faşizm:

Faşizm sözcüğünün biri genel biri de özel olmak üzere iki anlamı vardır.

Genel anlamda Faşizm, Marksist Leninist ve Maoist düşünce dışındaki her türlü düşünceye verilen addır. Marksist-Leninistler kendi düşüncelerine az veya çok ters düşen bütün düşünceleri faşizm ve o düşünce sahiplerini faşist kabul etmekte, onları karşılarına almakta, düşman saymaktadırlar.

"Günümüzde faşizm sadece sevilmeyen, beğenilmeyen rejimleri kötülemek için başvurulan bir deyimdir" (Dr. Murat Sarıca ve Rona Aybay: Faşizm, İzlem yayınları; Istanbul-1962 sayfa: 7).

Özel anlamda Faşizm ise 1. Dünya savaşından sonra İtalyada Musolini tarafından kurulmuş bir siyasal rejime verilen addır. Aslında buna bir devlet rejimi demekten çok bir siyasay eylem demek uygun olur. Musolini'ye göre Faşizm "Yaşayan, işleyen ilkeler" manzumesidir. İtalya'da önreden yapılan bir kitle eylemine sonradan siyasal ekonomik ve sosyolojik yön verme, onu ideolojik bir teori haline getirme Faşizmin çizdiği yoldur.

Faşizmde "Devlet, genel menfaatın, genel iradenin ve genel vicdanın temsilcisidir. Her şey onun tarafından düzenlenir ve herşey onun yarattığı ölçüde varlık kazanır. Faşizm bu bakımdan totaliterdir; bütün değerlerin sentezi ve birleştiricisi olan faşist devlet, baştan başa toplum hayatını yorumlar, geliştirir ve ona tam gücünü verir. (Prof. Münci Kapani: Kamu Hürriyetleri, Ankara-1972, sayfa '25).

"Faşizm, özellikle başlangıçtır, bir doktrin değildir. Musolini 1919'de doktrinimiz eylemdir. (harekettir) diyordu. "Faşizmin doğmaya ihtiyacı yoktur. Sadece disipline ihtiyaç vardır" sözlerini sık sık tekrarlıyan Musolini, 1924 yılında ise şöyle konuşuyordu; "Bütün geleneksel siyasal teorileri reddetmek cesaretini gösteriyoruz. Bu faşistler, demokrat ve aristokratız. Devrimci ve reaksiyoneriz. Proleter ve anti-proleteriz. Barışçı ve barış düşmanıyız. Bizim için sadece bir sabit noktaya ihtiyaç vardır. O da millettir. "Ancak 1929-1930 yıllarına doğrudur ki, Musolini Faşizm bir doktrin hüviyeti vermeye çalıştı. Fakat yine de bu doktrinin tutarlı olduğunu söyleyemeyiz. Musolini'nin aksi iddiasına rağmen, faşist doktrin'in temelinde geniş ölçüde oportünizme dayandığı hatâ etmeden söylenebilir. Bununla beraber faşizmin moral çöküntüsüne uğramış İtalyaya birlik ve canlılık havası getirdiği muhakkaktır.

Mussolini'nin büyük hâtası dünya siyasal konjonktürünü, kendisinin ve İtalya'nın reel ve potansiyel imkânlarını iyi hesaplayamamış ve İtalya'yı sonu kestirilmez çılgın bir maceraya itmiş olmasıdır. Bu macera acı bir dersle sonuçlanmıştır."

3. Milliyetçilik:

"Her şeyden önce milletin ve devletin mutlak bir değer olduğunu kabul etmek anlamına geliyor milliyetçilik. Bireyler devletin büyüklüğünü sağlayıcı yönde, devletin ihtiyaçlarına uygun yönde davranacaklar, davranışlarını ona göre düzenleyecekler.

"Milliyetçilik, Atatürk Milliyetçiliği kadar kendi milletini öbürlerine üstün tutmak, kendi ırkını bütün dünyaya eğemen kılmak, ırkçılık gibi aşırı olanlarını da kapsıyor"

"Milliyetçiliğin doğurduğu sonuçlara gelince; her şeyden önce millet olgusunu hukuki bir yapı olan devlete çevirmek hakkını doğuruyor, o milleti meydana getiren bireyler için her milletin kendi devletini kurma hakkı, başka bir deyimle milletlerin kendi kaderlerini tayin hakkı. Batı'da Alman Birliği, İtalyan Birliği, Avusturya-Macaristan ve Osmanlı İmparatorluğundan ayrılan milletlerin kurduğu devletler günümüzde Asya ve Afrika'da kurulan devletler buna örnek.

İkinci sonuç her milliyetçinin doğal olarak kendi devletinin güçlü olmasını istemesi, Genel olarak güçlü devlet isteği liberallerin görüşüne ters düşen bir istek. Libarellere göre özgürlüklerin sağlanmasının koşulu zayıf devlet. Üçünü sonuç ise bir kere kurulmuş ve güçlenmiş olan devletin gücünü en üst noktasına kadar vardırma isteği, Dış politikada saldırganlık; hayat sahası arama.

Kapitalizmin gelişmesi ve yeni dış pazarlarlar peşinde koşması, milliyetçiliği "ırk" ve "dil" birliğini ya da "tarih ve kültür" birliğini de aşarak kendi genişleme politikasının aracı haline getiriyor. Milliyetçiliği kendine manevî destek yapıyor.

Anlaşıldığı gibi sol milliyetçilik de sağ milliyetçilik de söz konusu olabiliyor. Kapsamı belirsiz olduğu kadar göreli olan bu sağ sol terimlerini ilk yaklaşımda, eşitlikten ve gelişmeden, toplumun düzenini değiştirmeden yana olup olmamaya göre değerlendirmek mümkün, sağ, eşitsizlikten, yürürlükteki düzeni korumaktan yana olan, ya da geçmişe dönüşü özleyen akımlara, sol ise eşitlikten, sosyal gelişmeden ve toplum düzenini değiştirmekten yana olan akımlara deniliyor genellikle.

4. Kemalizm:

"Yeni milliyetçilik akımının ilk temsilcisi, öncüsü Atatürkçülüktür. (Kemalizm). Atatürkçülük (Kemalizm) Anti-emperyalizm, milli bağımsızlık, layiklik, bilimcilik temellerine oturan, batılılara karşın batılılık olarak özetleyebileceğimiz bir akımın adı. Batıyı vatan topraklarından kovduktan sonra batı gibi olmalıki batı artık seni kendinden saysın; sömürülecek bir ülke gözüyle bakmasın sana." (Doç. Dr. Murat SARICA: a.g.e; sayfa: 240).

Demek oluyorki Atatürkçülüğün temel ilkleri bilimcilik, layiklik, milliyetçilik ve antiemperyalizmdir.

"Atatürkçülüğün amacı çağdaş uygarlık düzeyine varmak, Batıya rağmen batı gibi olmak, Batının en büyük özelliği olan çok partili liberal demokrasiye geçmek, daha Atatürk hayattayken iki kez, başarısızlıkla sonuçlanan denemesi de yapılmış bu geçişin, batı uygarlığına da ancak layik düşünce ile çağdaş bilim ile varılacak."

"Özetlenecek olursa, kanımızca, başta emperperyalizme karşı yeni milliyetçilikle çıkan, saltanata karşı millî egemenliği, dini inançlara karşı pozitif bilimi öneren Atartürkçülük, bir yandan sınıf çelişilerini törpülemeğe çalışırken, öte yandan çağdaş kapitalist toplumun gelişmesini önleyen engellerin kaldırılmasını sağlamıştır." (Doç. Dr. Murat SARICA: a.g.e. sayfa 257).

2. KOMÜNİZMİN PROGRAMI NEDİR? ÇALIŞMA TARZI NASILDIR?

A. Genel Olarak (Dünya'da):

1. Komünistlerin Programları:

Uluslararası komünizm devlet denilen siyasal örgütün yok olduğu, özel mülkiyet, özel teşebbüs, serbest rekabet, miras, aile, din, hukuk gibi toplumsal kurumların bulunmadığı; eşitlik temeline dayanan sınıfsız bir toplum yaratmak amacındadır.

Doğal etkilerin, kişisel alışkanlıkların, toplumsal geleneklerin ve siyasal düzenin bütün bir tarih süreci içinde sıkı sıkıya etkisi altında kalmış, olan insanın ve onların meydana getirdiği bugünkü toplumun yepyeni ve hiç bir gerçek uygulaması olmayan, olamayan, tatlı pembe, düşünce alanından dışarı çıkmayan komünist toplum durumuna getirilmesi nasıl mümkün olacaktır?. Ne kadar zaman sonra "Mutlak ve ideal hürriyetin" mevcut olacağı, Marx'ın deyimiyle "ruhi ve fikri hayatı tayin ve tanzim eden maddî hayat şartlarının gelişmesi sayesinde insanın en son mükemmeliyetine vasıl olmuş bulunacağı" Komünist toplum kurulabilecektir? Bu, kaç asır sonra, insanlığın hangi çağında mümkün olacaktır?..

Maddî bir şeyi, bir varlığı bir yerden kaldırıp başka bir yere koymak, konuş ve kuruluşunu değiştirmek mümkündür ve kolaydır. Ama toplumsal olguları ve hele bu olguların özlerini değiştirmek zordur hatta olanaksızdır.

Marx, Lenin ve Mao gibi komünist şefler gayeye ulaşmak için baş vurulacak usulleri, yolları kitaplarında, yazılarında ve uygulamalarında tayin etmişlerdir.

Genellikle komünist toplum amacına aşamalı bir yolla ulaşılabileceği kabul edilmektedir.

Marx iki aşama ön görmektedir. Biri sosyalist toplum aşaması, diğeri komünist toplum aşamasıdır.

Marx'a göre önce proleterya ihtilâli ile politik iktidar burjuvaziden zorla alınacak, proleterya iktidarı kurulacaktır. Proleterya iktidarı sosyalizm dönemidir. Bütün ekonomik ve siyasal kudret ve sorumluluklar devlet elinde, proleterya devletinin elinde toplanacaktır. Proleterya devleti komünist topluma geçiş için bu sosyalist toplumda gerekli hazırlıkları yapacak, komünist toplumun her türlü koşullarını ve zeminini hazırlıyacaktır. Bu maksatla "Hiç şüphesiz, ayrı ayrı ülkelerde değişiklikler gösterecek olan" bir takım tedbirler alacaktır.

Komünist Manifestoya göre, bu tedbirler en ileri ülkeler gözönüne alınarak şu şekilde sıralanmaktadır:

1. Toprak mülkiyetinin kamulaştırılması ve toprak rantının tümünün kamu amaçlarına ayrılması.

2. Ağır bir müterakki gelir vergisi, ya da kademeli gelir vergisi.

3. Her türlü miras hakkının kaldırılması.

4. (Yeni düzenden kaçanların) göçmenlerin, (ona karşı gelenlerin) isyancıların mülklerine el konulması.

5. Sermayesi devlete ait olan bir millî banka aracılığıyla ve devletin mutlak tekelciliğiyle kredinin devlet elinde merkezileşmesi.

6. Haberleşme ve ulaşım araçlarının devletin elinde merkezileştirilmesi.

7. Devletin sahip olduğu fabrikaların ve üretim araçlarının çoğaltılması; işlenmemiş toprakların tarıma açılması ve ekilip biçilen toprakların ülkenin tümünü kapsayan bir plan gereğince ıslahı.

8. Herkes için çalışma yükümlülüğü, özellikle tarımda sanayi ordularının kurulması.

9. Tarımsal çalışmayla sınaî çalışmanın birleştirilmesi; nüfusun daha eşit olarak dağılmasıyla, şehir-köy farkının yavaş yavaş ortadan kaldırılması.

10. Bütün çocuklar için kamu okullarında parasız eğitim, şimdiki biçimiyle çocukların fabrikalarda çalışmalarının ortadan kaldırılması. Eğitimin sanayi üretimiyle birleştirilmesi. vb. vb.

Marksist öğretiye göre, ikinci aşama olan komünist toplum aşamasında ise artık devlet ortadan kalkacaktır. Zaten devlet "bir sınıfın diğer sınıfı, burjuvanın proleteryayı sömürme aracıdır". İşte sosyalist toplum aşamasında proleterya iktidarı alacağı tedbirlerle burjuva sınıfını, feodal kalıntıları aracı, tefeci ne varsa hepsini ortadan kaldıracaktır. Ortada sadece proleterya tek kitle halinde kalacaktır. Devlet de gittikçe fonksiyonunu yitirecek ve sonunda ortadan kaybolup gidecektir.

Gelişmenin seyri içinde sınıf ayrımları ortadan kalkınca ve üretim ulusun tümünü içine alan geniş bir kuruluşun elinde toplanınca, kamu iktidarı politik niteliğini yitirecektir. Adı üstünde, politik iktidar, bir sınıfın bir başkasını ezmek için örgütlenmiş güçüdür. Proleterya, burjuvaziyle olan mücadelesinde, zorunlu olarak, kendini bir sınıf olarak örgütler ve devrim yoluyla egemen sınıf haline gelir ve egemen sınıf olarak eski üretim sistemini zorla süpürüp atarsa, o zaman bu şartlarla birlikte, sınıf çatışmalarının ve genellikle sınıfların varlığının şartlarını da süpürüp atmış olacak, ve böylelikle, bir sınıf olarak kendi üstünlüğünü de ortadan kaldırmış olacaktır.

Sınıflı ve sınıf çatışmalı eski burjuva toplumun yerini öyle bir toplum alacaktır ki, onda her bireyin özgür gelişmesi, bütün herkesin özgür gelişmesinin şartı olacaktır. (Komünist Manifesto: Bilim ve Sosyalizm yayınları. No: 6, İkinci baskı, Ekim 1970 sayfa: 71).

"Sınıfların ve devletin ortadan kalkmasıyla Komünist toplum da kurulmuş olacaktır. Komünist toplum, sosyalist toplumdan farklı olarak, herkese "ihtiyacına göre pay verilecek olan bir toplumdur." (Prof. B. Daver: a.g.e. sayfa 85).

Görülmektedirki siyasal iktidarın proleteryaya geçmesinden sonra sosyalist toplumda ve komünist toplumda uygulanacak plan ve proğram bellidir.

Acaba siyasal iktidar proleteryaya nasıl geçecektir, proleterya iktidarı nasıl kurulacaktır? Başka deyimle proleterya ihtilâli nasıl yapılacaktır? İhtilâlin objektif (toplum) şartları ve Subjektif (Komünist partisi ve ihtilâlciler) şartları nasıl hazırlanacaktır? Bu sorular bizi alışıla gelmiş deyimle "Komünistlerin taktikleri" nelerdir, konusuna götürmektedir.

2. Komünistlerin taktikleri:

Marksist devrim anlayışı, sürekli ve kesintisiz bir ihtilâl sürecini ön görmektedir.

Marx ve Engels'e göre proleteryanın politik iktidarı ele geçirebilmesi ve sosyalist toplum düzenini kurabilmesi için yapacağı devrimci mücadele iki safhalı olacaktır: I. EVRİM SAFHASI. 2. DEVRİM SAFHASI:

Evrim Safhası uzun süren bir safhadır. Bu safhadaki çalışmalar eğitim, bilinçlenme, örgütlenme gizli hazırlık çalışmaları şeklindedir.

Bu safhada Komünistler kendi içlerinde ve işçi sınıfının içinde hasıl olacak oportünizme karşı ideolojik yönden savaşmak, işçi sınıfının bilincini yükseltmek ve bu öncü sınıfı eğitmek çabasındadırlar.

Dışarıda (yani toplum içinde) ise işçi sınıfının sendika ve sair örgütleri vasıtasıyla yaptığı kitle içi mücadelesi, halk kitlelerinin ekonomik ve demokratik mücadelesine kadar günlük mücadelesini örgütlemek, mevcut gerici idareye karşı en solda yer ve tutum alarak siyasi muhalefeti kendi gayelerine yöneltmek gibi çabalar evrim safhasının belirgin çalışmalarıdır.

Marx ve Engels proleteryanın evrim safhasındaki bu fonksiyonuna Alman proleteryasının ideolojik-teorik seviyesinin yüksekliğinden ve halk kitlelerini kendi saflarına çekmekteki maharetinden dolayı ALMANCA KONUŞMA adını vermişlerdir. (Kesintisiz Devrim. I; Kurtuluş Yayınları Nisan 1971 sayfa: 29).

Marksist öğretiye göre DEVRİM SAFHASI kısa bir dönemdir.

Devrimin yapılabilmesi için iki şartın aynı anda bulunması gerekir. Biri, ihtilâlci insiyatif (atılım) olan subjektif (Volontarist) şart diğeride ihtilâlin dayanacağı "maddî temel" biçimindeki objektif (determinist) şarttır.

İhtilâlci insiyatif devrimci örgütün elinde olacaktır. Lenin, NE YAPMALI isimli kitabında "Devrimci örgüt, herşeyden önce ve başlıca mesleği devrimci eylem olan adamları kucaklamalıdır." "Profesyonel devrimciler toplumdaki mevcut düzen ile bütün bağlarını koparmış, sadece boş gecelerini değil bütün ömürlerini devrime adamış asgari Marksist formasyondan geçmiş, belli konularda uzmanlaşmaya yönelmiş kişilerdir." demektedir.

İhtilâlci insiyatife mâlik devrimci örgüt gerek işçi sınıfının kurmayı olan Komünistleri ve gerekse halihazır, açık yasaya uygun işçi örgütlerini ana gayeye yöneltir.

Marksist öğreti, ihtilâlin yapılabilmesi için maddi temelin yani objektif şartın mutlaka olgun anlamda var olmasını öğütlemektedir. Devrim için üretici güçlerin en yüksek kertede bulunması gerekir, Başka deyimle alt yapının belli bir düzeye ulaşması gerekmektedir. "Ayrıca Kapitalist toplumda Ekonomik, sosyal ve siyasal alanlarda, sık sık her üç alanda veya birbirini takip eder şekilde "sürekli devrimci bunalımların" vuku bulması gerekir. Eğer bu iktisadî, sosyal ve siyasal bunalımlar en yüksek seviyesine ulaşmazsa objektif şart kesinleşmemiş olduğundan devrim (ihtilâl) yapılamaz.

Devrim aşaması mevcut sosyal düzenin silahla devrilmesi ve proleteryanın politik iktidarı ele alması aşamasıdır. Bu bakımdan proleteryanın olsun, öncülüğü yapan komünistlerin olsun taktikleri silahlı ayaklanmadır, saldırıdır. Taktik amaç, mevcut devlet düzeninin parçalanıp yok edilmesi ve işçi sınıfının devrimci iktidarının kurulmasıdır. Bu taktiğe Marx ve Engels 1789 Fransız ihtilâlinden ve ihtilâlcilerinden esinlenerek FRANSIZCA KONUŞMA demektedir.

Sonuç olarak devrim, bir üretim tarzından daha ileri bir üretim tarzına geçmekdir. Ancak böyle bir sosyal devrimin yapılabilmesi için politik devrimin gerçekleştirilmesi zorunludur. Sonra da devrimin kesintisiz bir süreç kovuşturması gerekir.

Dikkat edilecek olursa safha safha komünist topluma ulaşmada ayrı ayrı fonksiyonlara sahip üç unsur vardı. Birinci unsur profesyonel ihtilâlcilerden oluşan savaş örgütü; ikinci unsur, kökeni işçi olmayan fakat işçi sınıfının komünist topluma kadar mücadelesini her yönüyle yöneten komünist örgüt ve komünistler; üçüncü unsur da büyük kitle işçi sınıfıdır.

Komünist manifestoya göre ve genel olarak "Komünistler kısa vadeli amaçların gerçekleştirilmesi, işçi sınıfının geçici çıkarlarının korunması için mücadele ederler; fakat onlar aynı zamanda, mevcut hareket içinde geleceğin hareketini temsil ederler ve onun gereğini yerine getirirler...

"Kısacası, komünistler her yerde, mevcut sosyal ve politik düzene karşı, her türlü devrimci hareketi desteklerler.

"Onlar bütün bu hareketlerde, o andaki gelişme derecesi ne olursa olsun, mülkiyet meselesini hareketin temel meselesi olarak ön plana çıkarırlar.

"Ve nihayet, onlar, her yerde bütün ülkelerin demokratik partileri arasında birlik ve anlaşmanın kurulması için çalışırlar.

"Komünistler, görüşlerini ve amaçlarını gizlemeyi küçüklük sayarlar. Onlar, hedeflerine ancak, mevcut sosyal şartları zorla devirerek ulaşmanın mümkün olduğunu açıkca ilân ederler....".

Şartları, safhaları ve unsurları böylece belirlenmiş olan Proleterya ihtilalinin "takdik"i rotası ne olacaktır?.

İhtilalin çizeceği rota konusunda Leninizm ile Maoizm arasında daha başlangıçta bir ayrılma vuku bulmuştur.

Proleterya ihtilâlinin komünistlerin kurmaylığında; onların sevk ve idaresinde işçiler tarafından yapılacağını; bu ihtilalde temel kuvvetin işçiler olacağını, köylülerin yardımcı, yedek kuvvet olarak kullanılacağını ve ihtilalin şehirlerden kırlara doğru gelişeceğini ileri süren ve uygulamasını bu yolda yapan Lenin'in aksine Mao, Çin'de Proleteryayı meydana getirecek, ihtilali yapabilecek bir işçi sınıfı bulunmadığı için temel güç olarak köylüyü almış, uygulamasını bu şekilde ve kırlardan şehirlere doğru yapmıştır.

İster işçi sınıfı ister köylü öncü ve asıl kuvvet olarak seçilsin, ister işçilerin öncülüğünde işçi-köylü ittifakı şeklinde düşünülsün komünistlerin her toplumda başvurdukları çeşitli taktikleri vardır.

Evrim safhasında komünistlerin başlıca taktikleri propoganda ajitasyon, sızma faaliyetleri, yer altı faaliyetleri, boykot, işgal, miting, yürüyüş, bildiri dağıtma, slogan atma, konferanslar, seminerler ile eğitim çalışmaları, tehdit, adam kaçırma, hürriyeti tahdit, dövme, öldürme, banka soyma, uçak kaçırma, her türlü baskın, isyanlar, iç savaşlar, gerilla faaliyetleri, dünyanın jeopolitik yönden hassas bölgelerinde yerel savaşlar çıkarmak gibi zamana, toplumun yapısına ve şartlarına göre değişen yöntemler olarak sıralanabilir.

"Hegel, milletlerarası savaşa inanırdı. Marx, sınıflar arası savaşa inandı. Marksistlerin "barış" havariliği, milletleri içten çürütmek ve safdilleri avlamak için kullanılan bir taktikdir. Marksist-Leninist felsefe şiddete, zorbalığa, savaşa dayanır.

Lenin, "Sovyet Cumhuriyetinin uzun bir süre emperyalist devletlerle yan yana yaşayabilmesi düşünülemez. Taraflardan biri ötekini fethedecektir" demişti. Stalin, Lenin'in bu sözlerini sık sık tekrarlamıştır. Sovyet Rusya'nın genişleme, etrafına saldırma eğiliminin ve emperyalist tutumunun sebeplerinden biri, bu düşüncede yatar. Komünistlerin gerçek görüşü Lenin'in yukardaki cümlesinde özetlenmiştir. "Barış içinde birlikte yaşama", "ayrı ekonomik ve sosyal sistemlerin yan yana yaşaması" gibi son zamanlarda ortaya atılan formüller, hür dünyanın kudreti ve savunma gücü karşısında kabul eder göründükleri geçici bir taktikten ibarettir.

"Komünistler için önemli olan sayı değildir. Militanların kilit noktalarına, önemli kurumlara sızıp pusu kurmasıdır. Birbirlerini himaye ederek, kütlelere hitap edebilecekleri veya bilgi toplayabilecekleri yerlere sızarlar.

Lenin'in komünistlere verdiği talimat, kanunî (legal) faaliyetler ile kanun dışı (illegal) faaliyetleri daima bir arada yürütmektir. Lenin "en hür ve demokratik ülkede bile, komünistlerin bütün kuruluş ve faaliyetlerini yer üstüne çıkarması caiz değildir; bir kısım faaliyetler daima yer altında yapılmalıdır" demiştir.

Lenin'in komünistlere yaptığı tavsiyelerden biri de, kanunların verdiği her türlü imkânı sonuna kadar kullanmalarıdır.

Komünistler kendilerini zayıf gördükleri sürece, "cephe taktiğine" başvururlar. Komünist olmayan çevrelerin de kolayca kendilerine katılabileceğini umdukları, ilk bakışta masum ve haklı görünen mücadele konuları seçerler. Başlangıçta asıl niyetlerini saklamağa ve en cazip sloganları kullanmağa çalışırlar. Kesinlikle dikkat ettikleri nokta, "cephe"ye katılanlar kim olursa olsun, "cephe"nin idaresini komünistlerin elden kaçırmamasıdır. "Cephe taktiği", komünistlere, kendilerinden olmayan geniş kütleleri ve büyük kuruluşları, maksatlarına alet etmek fırsatını verir. Komünistlerin asıl maksatları meydana çıktıkça, "cephe"ye katılmış olan kuruluşların iç bünyesinde tereddütler ve görüş ayrılıkları başlar. Bir kısmı alet edildiklerini anlayarak, komünistlerden ayrılmak ister. Komünistler, gafillerin de yardımıyla, bu gibileri "dâvaya ihanetle" suçlarlar. Böylece, "cephe taktiği"nin uygulanışı, çoğu zaman, komünistlere, başka kuruluşları bölüp parçalamak fırsatını da vermiş olur. Komünistler, dünyanın her yerinde, bu taktikle, rakiplerini dağıtıp parçalamağa ve sayılarının çok ötesinde tesirler yaratmağa çalışırlar.

Komünistlerin başlıca taktiklerinden biri de, karşılarına dikilen gerçek fikir ve ilim adamlarını, milliyetçi ve hürriyetçi siyaset adamlarını çeşitli isnatlara hedef tutarak, bunların tesirini azaltmak; böylece karşılarına çıkacak başka kimseleri sindirmeğe uğraşmaktır. Manevî baskı ve iftira usülleriyle, pek çok yüreksiz aydını veya yarı aydını sindirdikleri de görülmüştür. Nice yüreksiz, millî duygusu zayıf, kültürsüz ve inançsız insanı, menfur emellerine âlet etmişlerdir. İlerde, onlara da aynı usüllerle saldırmak üzere. Komünistler, bağlı oldukları teşkilâtın emirlerine robot gibi uymağa mecburdurlar. Onlardan dostluk, vefa, minnettarlık bekleyenler daima aldanırlar. Komünistler, kendilerine omuz verenlerin omuzları üzerindeki başları kesmekle hiçbir zaman tereddüt göstermemişlerdir.

17 yıl sürgünde yaşayan Lenin'in Rusya'ya dönmesine izin veren, Kerensky Hükümeti olmuştur. Kerensky, Çarlık istibdadına son vererek, bütün Rus tarihinin yegâne demokratik hükümetini kurmuştu. Lenin, kendisine verilen fırsatı, bu demokratik hükümeti yıkmak için kullandı. Kerensky'yi devirip kızıl diktatörlüğü kurdu.

Komünist ihtilâlcileri romantik, hayâlperest amatörler zannedenler yanılırlar. Lenin, profesyonel ihtilâlcilerin, polis kadar eğitim görmüş, "mesleğini" bilen insanlar olması gerektiğini tekrarlayıp durmuştur. Başları sıkışınca veya tehlike belirince "kuzu postuna" bürünmeğe çalışan bu profesyonel ihtilâlciler, fırsat bulunca gaddar ve zalim olurlar.

Lenin "Ne yapmalı" adlı eserinde "Devrimci teori olmadan, devrimci pratik olmaz" prensibini koymuştur.

Mao Tse Tung da "Politika kansız savaştır. Savaş ise kanlı politikadır" demektedir.

Çağımızda nükleer bir savaşı göze alamayan Komünist blok devletleri ve bunların dünya politikasındaki temsilcileri Sovyet Rusya ve Kızıl Çin savaşı sivil alana yöneltmekte ve "politik harp" diye tanımlanan bambaşka bir savaş türü için gerekli ortamı yaratmaktadırlar.

"Sovyetler propagandayı soğuk harp operasyonlarının ilk sahnesi olarak görmektedirler.

..

"Kuzeyden güneye, Doğudan batıya, Kremlin hesabına yolu açanlar füzeler değil komitelerdir.

Hür Dünya, "Mars kompleksi" diye tanımlanabilecek olan yalnızca silâhlı çatışma kavramı, bilinci ve korkusunun hâkim olduğu, ama asıl cephenin savunulmasını, Moskova ve Pekin tarafından yürütülen yıkıcı (Sübversiv) savaşı gerekli ölçüde önemsemeyen bir psikozdan yok olup giderken Panama'da Ulusal İlerici - Antiemperyalist diye nitelenen Halk Kurtuluş Cephesi 10 kadar Sovyet Ajanının etrafına birleşen 500 öğrenci, 60 Çavuş, 50 Profesör, 40 gazeteci, 30 avukat ve 20 işçiden meydana gelebilmektedir.

"Paris'de yapılan, Politik savaşla ilgili uluslar arası toplantının ilk oturumunda, Polonya Millet Meclisindeki sosyalist gurubun eski başkanı ADAM CİOLKOSZ: "Komünist politik savaşın ilkesi insanları ikna etmek değil, onların toplum içindeki davranışlarını denetlemektir. İkna etme hareketi demokratik düzende bir mihenk taşıdır. Ama denetleme hareketi sinsi bir mekanizmadır. Bütün komünist ülkelerde komünizm yoluyla denetleme büyük anlam taşır, ama komünizme inanmanın hiç bir anlamı yoktur." demiştir.

"Politik Savaş Moskova ve Pekin ajanları tarafından yürütülen, hür rejimleri kökünden yok ederek yerine totaliter bir düzen getirmek amacıyla tüm insanların toplum içindeki yaşantılarını ele alan bir eylemdir. Temel araçları propaganda, fesat, casusluk, sabotaj ve gerilla savaşlarıdır."

Politik savaş ve her türlü komünist faaliyetleri yürüten açık veya gizli komünist partileridir.

"Dünyada, büyüklüğü ne olursa olsun, bir yer altı Komünist partisinin bulunmadığı hiç bir ülke yoktur".

"Zayıf ya da güçlü olsun, açık ya da gizli faaliyette bulunsun, her komünist partisi bazı belirli özellikler taşır:

"1. Komünist Partileri Moskova veya Pekin'in disiplinli denetimi altında olup, bu merkezlerden gelen emirler körükörüne, hiç bir şekilde değiştirilmeden, aynıyla uygulanır.

"2. Komünist Partileri politik partiler gibi değil, totaliter devletlerin dış ülkelerdeki totaliter bölümleri gibi örgülenmişlerdir. Fanatik, tek görüşlü ve müsamahasızdırlar.....

"3. Üyelerin sayısıyla orantılı olarak, propaganda gereçleriyle, donatılmak yönünden, komünist partileri normal politik partilerden 50 defa, 100 defa üstündürler. Komünist Partisinde ortalama olarak her 25 ya da 50 üyeden biri ihtilâlciliği meslek edinmiş bir profesyonel eylemcidir; .....Komünst Partisi tarafından yayınlanan kitaplar, dergiler, gazeteler, kitapçıklar, broşürler, duvar yaftaları ve bültenlerin sayısı da diğer partilerin bu tür yayınlarına kıyasla ortalama olarak 100 kat fazladır".

"Komünist Partilerin gücü, üye veya seçmenlerin sayısından ziyade, Lenin'in ünlü " Profesyonel devrimcilerinden" Gelişen ihtilâli meslek edinmiş profesyonel eylemcilerin faaliyetleriyle ölçülür... Bunlar özel okullarda geniş ölçüde eğitim görürler .... İşte büyük veya küçük, bütün Komünist partilerinin en tehlikeli özelliği, her an bir darbe düzenleyecek yetenekte olmalarıdır"....

Formül basittir: Zehirleyerek kendine çek, korkutarak elinde tut.

"Komünizm, Bolşevizm, yeraltı faaliyetlerine pek düşkündür... Zira politik savaşta uygulanan çalışma yöntemlerinin birinci ilkesi, komünistlerin eğilimlerini açığa vurmalarını öngörür.

"Komünist fesatçının en büyük dostları komünist fesadın varlığına inanmayan liberal aydınlardır..... Komünist politik savaşın en büyük amacı, Komünist politik savaş diye bir şey olmadığına bütün dünyayı inandırmaktır.

Politik savaşın en etkili araçlarından biri politik hulûldür. Komünistler basına, haber ajanslarına, okullar ve üniversitelere, kiliseler ve sair dinî kuruluşlara, yayın evlerine, radyo ve televizyona, sinema ve tiyatroya, bakanlıklara özellikle Dışişleri, İçişleri ve Millî Eğitim Bakanlıklarına, kütüphanelere, sendikalara vesair meslekî kuruluşlara, partilere ve genel komünist amaca ulaşmada işlerine en çok yarayacak toplumsal hassas kuruluşlara hulûl ederler.

"Hulûl faaliyetleri, genellikle, açık bir komünist denetimi altında olmayan bir kuruluşun içinde çalışan sempazitanlar tarafından yürütülür".

"Mekanizma hep aynıdır. Hulûl edilecek örgütün içine bir veya daha fazla sayıda sempatizan üye olarak sokulur, ya da o örgütün bazı üyeleri elde edilir. bunlar örgüte üye olmayan sempatizanlarla devamlı temas halindedirler. Üye olmayan sempatizanları da bizzat komünist ajanlarının gözetimi altındadırlar.

"Örgüte hulûl etmiş olan sempatizanlarla örgüt dışındakiler kural gereğince temaslarını klüp, gazino kahvehane, kokteyl salonu ya da gençler için kurulmuş bulunan dinsel dernekler gibi bir kısım halka açık yerlerde yaparlar.

Komünist taktiklerinin arasında paralel örgütlerin kurulması veya kurulmuş olan örgütlerin paralel örgüt durumuna getirilmesi önemli yer tutar.

"Paralel örgütlerde kuruluşun bütünüyle komünist denetimine girmesi gizli yollardan sağlanır. Bu, komünist propaganda taktiklerinin en belirli özelliklerinden biridir.

"Politik, kültürel, teknik, sportif ve diğer alanlarda faaliyet göstermek amacı ile kurulan örgütler, gizli yollarla komünist partisinin düzeyinde harekete geçirilirler. Gizli yollara baş vurulmasının nedeni, bu örgütün kurucularının gerçek amaçla belli edildiği takdirde o yolda çalışmaktan kaçınacak kişilikte kimseler olmalarıdır.

"Bu kripto-komünist örgütlerde propaganda yapılır ve pek çok komünizme hizmet ettiklerinin farkında bile olmayan üyeler, hizipçilik yoluyla istenen görevlere yöneltilirler. Bazı üyeler, parti üyesi komünistler ve disiplin altına alınmış sempatizanlar, hizipler ya da hücreler meydana getirirler; bu hizip veya hücreler, örgütün genel toplantısından önce herkese ayrı bir görev vemek, herkesin genel toplantıda ana amaç yönünde nasıl ve ne kadar süre ile konuşacağını, nasıl davranacağını tespit etmek üzere toplanıp çalışırlar. Böylece paralel örgütü kontrolleri altına alırlar. Paralel örgütler ise bütün toplumu harekete geçiren birer hiziptirler.

"Kremlin tarafından meydana getirilmiş ya da el altından örgütlenmiş olup sürekli faaliyet gösteren yardımcı kuruluşlardan başka, çeşitli geçici hareketler de düzenlenir; bunların cepheleri; dayanışma günleri ve günün konularını kapsayan çeşitli kampanyalar biçiminde olurlar. Söz gelimi, "Avrupa Savunma topluluğuna Karşı Koyma Kampanyası," "Nükleer Denemeleri durdurma kampanyası" gibi

"Olup bitenlerden habersiz bir çok demokrat, komünist partisini sol eğilimli bir parti zanneder, bu nedenle parti, solcu hareketlere karşı girişilen gerçek ya da asılsız tehditleri, sağ eğilimli faaliyetleri, ekonomik bunalım tehlikesini bahane ederek, solcu partilerle birlikte ortak bir cephe kurup mücadeleye atılmak yoluna giderler.

"Bir halk cephesi hükûmet mekanizmasını eline geçirmeyi başarırsa, Komünistler sistemli bir çalışma sonunda eski dostlarını büyük bir kurnazlıkla safdışı bırakırlar. Matyos Rekosi adındaki ünlü Macar komünisti, bu işlemi tanımlamak için şöyle bir deyim kullanmıştı: Salam gibi doğrayıp yemek.

"Halk cepheleri Komünist Partisinin gücünü artırmakla ün yapmışlardır. Polonya'da Bulgaristan'da, Romanya'da, Macaristan'da ve Çekoslovakya'da Komünist Partisinin iktidara gelmesinden halk cephelerinin sorumlu olduğuna pek çok olay örnek gösterilebilir, bunun sonucu olarak, sözü edilen ülkeler birer uydu haline getirilmiş ve sonra da halk cepheleriyle işbirliği yapan demokratlar öldürülmüştür. HO Şİ MİNH'i Kuzey Vietnam'da iktidara bir halk cephesi getirmiştir. 1924 ve 1937 yıllarında Kuomintang'ın sızdığı halk cepheleri ÇİN ülkesini Mao Tse Tung'a bırakmışlardır" (Suzanne Labin: Komünist Propağanda Taktikleri, 1972-ANKARA).

"Komünist liderler propagandayı komünist yayılmasını vasıta olan askerî kuvvet, diplomasi ve yıkıcı taktiklerle eş değerde telâkki ederler. Propaganda Marksizm-Leninizm'in ana unsurudur. Esasen bu sistemin bizatihi kendisi, komünist olmayan bütün hükümetlerde müesses sosyal müesseseleri yıkma gayesi güden bir (propaganda) doktrinidir. Fakat bugünün komünist propagandaları kendilerine muti ve taraftar kimseleri avlamaya çalışırken "proleterya ihtilâli" ve "proleterya diktatörlüğü" gibi temalara asla temas etmez. Bilakis komünist sözcü ve propagandacıları geri kalmış veya müstemleke bölgelerinde "bağımsızlık" ve "milliyetçilik", "köylüye serbest toprak" ve saire cazip fikirleri terennüm ederler. Bu arada bugünün en yaygın ve en baskıcı sistemi olan Sovyet müstemlekeciliğinden asla söz edilemez....

"1947 yılından beri beynelmilel komünist cephe teşekkülü olan Dünya Demokratik gençlik federasyonu ile Beynelmilel Talebe Birliği gibi iki teşekkül cömert ölçüler içinde seri halinde Dünya Gençlik Festivalleri tertiplemişlerdir. Siyasetle ilgili olmadığı reklâm edilen bu festivaller haddizatında en hararetli propagandaların cereyan ettiği olaylardır...

"Propagandaların en müessir olanlarından biri, görünüşte masum olan fakat haddızatında komünistlerce idare edilen "Cephe" teşekkülleri tarafından yapılır....

"Bir komünist cephe teşkilâtı, komünist Partisi tarafından idare, kontrol veya istimal edilen ve sadece komünist gayelerine yardımcı ve destek olmak üzere çalıştırılan bir teşekküldür. Bir çok ahvalde bu teşekküller, komünizmle ilgisi olmayan ve halk tabakalarının hissiyatına hitap eden bir isim altında gizlenir. Yani sathi bakımdan ne oldukları belli olmaz, veya oldukları gibi görünmezler. Komünistler ayrıca bu teşekküllerin "hâmisi" olarak hürmet edilen şahısların adı-

nı alet ederler veya bunları teşkilâtın ön plânda gelen üyeleri imiş gibi gösterip herhangi bir şüpheyi izale etmeğe çalışırlar" (George W. Cronyn; Komünizm hakkında tafsilât, sayfa 122, 129).

"1946 seçimlerini kavuşturan günlerde" seçim sonucu konusunu istismara kalkışarak, memleketin çok temiz, vatansever bir evlâdı olan Mareşal Fevzi Çakmak'ı Tevfik Rüştü Aras'la eski dostluk ve samimiyetini kötüye kullanarak" Komünist partisinin bir aleti haline sokmak istemişlerdir" (Dr. Fethi Tevetoğlu: Türkiye'de Sosyalist ve Komünist faaliyetler Ankara-1967 Sayfa 572).

Türkiye Komünist Partisinin legal teşekküllerinden olarak 17.10.1946 tarihinde "İNSAN HAKLARI CEMİYETİ'nin kuruluşunda ve kısa süren faaliyetlerinden Mareşal Fevzi Çakmak ve Avukat Kenan Öner gibi anti - komünist ve milliyetçi bazı vatan evlâtlarının adları ve şahsiyetleri de komünistler tarafından istismar edilmiştir" (Dr. Fethi Tevetoğlu: a. g. e. sayfa 577).

Çağımızda akılları durgunluk verecek şekilde gelişen savaş teknolojisinin ve nükleer silahların savaşmasının insanlık için, ve kendi devletleri, kendi ulusları için ne büyük bir felâket olacağını çok iyi tahmin eden komünizm, sıcak savaş yerine hedef olarak seçtiği ülkeleri, komünizmin ağına düşmüş vatandaşlarıyla içten yıkmak şeklinde sinsi bir politika izlemektedir. Bu politikanın uygulaması olarak da kurduğu yer altı örgütleriyle komünizmin bir taraftan çeşit çeşit yöntemlerle propagandasını yaparken diğer taraftan masûm insanların ekonamik sıkıntılarını istismar etmekte, şehir ve kır gerillası eylemleriyle ulusu mahvolmaya itmekte, hegomonyası altına almaya çalışmaktadır.

Lenin "Devrimci teori olmadan devrimci pratik olmaz" der. O halde önce teori sonra praktiktir. Kitlelere önce bilgi verilmeli, komünist bilinç aşılanmalıdır. Bilinçli bir komüniste her şey yaptırmak mümkündür.

Proleterya ihtilâlinin objektif ve determinist şartı ihtilâlin maddî temelini teşkil ederdi. Bu, kitlelerin proleterya ihtilâline hazırlanması, kitlelerin bilgilendirilmesi, kitlelerin bilinçlendirilmesiydi.

Marx'a göre "Devrimler için maddî bir temel lâzımdır. Nazariye kendi ihtiyaçlarının gerçekleşmesini temsil etmedikçe bir halk arasında gerçekleşemez. Düşüncenin gerçekleşmeye doğru yönelmesi yetmez, gerçekleşme düşünceye doğru yönelmelidir".

Demek oluyorki proleterya ihtilâlinin subjektif, volonterist şartı "ihtilâlci inisiyatif olsun objektif, determinist şartı toplumun durumu olsun her şeyden önce plânlı, programlar öğretme; eğitme; bilinçlendirme ile kazanılabilir. Bu amaçla el atılacak kitlelerin başında işçi sınıfı gelmektedir. Komünizm zaten işçi sınıfının ideolojisidir, bu bakımdan, Marksist - Leninist ve Maoist öğreti önce işçi sınıfına verilmelidir. Zira işçi sınıfı, emeği ile üretimin ana unsurudur, toplu halde bulunmaktadır; toplumsal koşulları biribirine en yakın, hatta tıpkısı olan bir sınıf varsa işçi sınıfıdır. Onu kandırmak da kolaydır, harekete eyleme geçirmek de kolaydır. Yaklaşılması; kazanılması gereken diğer kitle de köylüdür. Tarım üretimini emeği ile sağlamak kitle köylü kitlesidir. Ama toprağı yoktur, toprağı azdır, üretim araçları yetersizdir, üretimi devrevîdir. Onun da iknaı, inandırılması, eğitilmesi kolaydır.

Bir Fransız atasözü "gençler düşünebilselerdi, yaşlılar yapabilselerdi" der.

Komünizme göre bu; gençlerle yaşlıların zaman sürecinde kişi değerleri yönünden olsun, toplum değerleri yönünden olsun, daima bir bütünü oluşturdukları, biri diğerinden ayrı düşünülemeyecek iki unsur oldukları, zira gençlik ve yaşlılığın bir insan ömründe birbirini kovuşturan devreler olduğu anlamını ifade etmez.

Komünizme göre bu, işçi sınıfını eğiten köylüyü yetiştiren; evrim safhasında olsun devrim safhasında olsun işçi, köylü unsurunu sevk ve idare eden komünist kurmayların aydınlanmakta olan öğrencilerden, üniversite gençliğinden çıkacağı, üniversite gençliğinin de her safhada önce olacağı anlamında bir atasözüdür.

O halde elde edilmesi gereken çok önemli bir kitle de düşünceleri bâkir, duygular arı, kanları deli, üniversite gençliğidir. Üniversite gençliğini bir yandan eğitip, öğretip ele geçirmeli, öte yandan en masum okul içi ve yüksek öğrenimle ilgili isteklerini temin konusunda kışkırtıp sokağa dökmelidir.

Komünizm bir işçiye, bir köylüye bir öğrenciye genellikle üç safhada bir uygulamada bulunur: 1) Tanıma, tanıtma ve işe yarayacak olanı ayıklama safhası. 2) Öğretme, eğitme ve bilinçlendirme safhası. 3) Eyleme geçirme safhası.

Bu safhaları kişinin sosyal, kültürel, ekonimik durumlarına, yeteneklerine, ihtiyaçlarına ve akla gelebilecek her türlü özel ve genel durumlarına göre ayarlamak komünist faaliyetin başarısında büyük bir önem taşır.

Niccolo Machiavelli, beş yüz yıla yakın bir süre önce "gaye vasıtayı meşru kılar" demişti.

Marksist-Leninist ve Maoist düşünceye göre gaye komünist toplumdur. Bu günün değer yargıları ise son derece değişik ve maddidir; Fanatizm Machiavelli'nin gününe göre çok cılızlaşmıştır. Bu, gayeye ulaşmak için komünizmin her türlü çâreye baş vurmasına sebep ve gerekçe teşkil eder.

Böylece, komünizm hareket noktasını seçip her türlü propaganda yolunu kullanmaktadır. Bunlar arasında yazılar, resimler, radyo, televizyon yayınları, basın ve her türlü araçla fikren besleme, eğitme yetiştirme olduğu gibi, işsize iş bulma, işsize açıktan ücret verme, sendika yönetimine iştirak ettirip ünvan sağlama, kadın ve sevk ihtiyaçlarını temin etme gibi çalışmalardan adam kaçırma, adam öldürme, banka soyma, uçak kaçırma gibi terörist eylemlere kadar yer ve zaman koşullarına göre değişen faaliyetleri zikretmek yerinde olur.

B. Özel olarak (Türkiye'de):

TARİH SÜRECİNDE TÜRKİYE'DE KOMÜNİZM;

Uluslararası komünizmin gayesi bellidir. Ve her ülke için aynıdır. Ana gayeye ulaşıncaya kadar uygulanacak programı temel çizgileri ile Marx, Lenin ve Mao tarafından çizilmiştir. Geriye bu programların uygulanması ve millî farkları olmayan, komünist halklardan meydana gelen bir komünist dünya toplumunun yaratılması amacı ile bugünkü ulusların örf-âdet, ahlâk, hukuk, sanat yaşamının içine, ulusların yönetim kadrolarına sızmak meselesi kalıyor. Bunu da komünizm, her memleketin sosyal, ekonomik ve siyasal yapısını göz önüne alarak çok değişik biçim ve yöntemlerle yapmaktadır.

Modern teknolojinin akıllara durgunluk veren gelişimi ile zaman ve mesafe kavramlarının son derece kısaldığı ve dünyamızın bu itibarî veriler kriterinde çok küçüldüğü noktasından hareket edilirse, ulusal sınırlara göğün sonsuzluğuna kadar duvarlar çekmenin de imkansızlığı düşünülürse ulusların fert olarak, kuruluş ve yönetim olarak birbirlerinden etkilenmesinin olanaksızlığı kendiliğinden anlaşılır. Bu itibarla, insanın her türlü hastalık mikropları ile bir arada yaşaması gibi her çeşit fikir akımlarıyla da bir arada yaşamasının doğallığını kabul zorunluğu vardır. Önemli ve hayatî olan mesele, vücudu mikroplara karşı dirençli, dayanıklı ve sağlam tutmaktır. Mikrobun vücudu hasta etmesine, sakat bırakmasına ve hatta öldürmesine imkan vermemektir. Bu, insan vücudu için böyle olduğu gibi ulus, hükümet, devlet bünyesi ve varlığı için de aynıdır.

Komünizmin mevcudiyeti; gaye, teşkilât ve çalışma biçimi itibariyle durumu gerçeklik alanında herkes tarafından görülüp biliniyorken artık, Marx'ın ölümünden az önce "Pireler ektim, ejderhalar biçtim, ben Marksist değilim, ben Marksist değilim" demesinin belki Mark'ın taksiratını af yönden bir faydası vardır, ama dünyamız için ve uluslararası komünizm için hiç bir etkisi yoktur.

Türkiyemize komünist fikirler yirminci yüz yılın ilk yıllarında Almanya, Fransa, ve İsviçre gibi avrupa ülkelerinde öğrenim yapan gençlerimizin o memleketlerdeki komünist yayın ve eylemlerle temasa geçmiş, etkilerinin altında kalıp benimseyerek yurda dönmüş olmasıyla gelmiştir. Bu öğrencilerin başında Dr. Şefik Hüsnü DEĞMER vardır.

Ulusal kurtuluş savaşımız sırasında harp esiri veya asker kaçağı olarak Rusya'ya geçmiş, orada Rus ihtilâli ve bolşevik harekâtı ile temas kurmuş hatta hareketlere katılmış olanların da komünizmin Türkiye'ye gelişindeki etkilerini küçümsememek gerekir. Mustafa SUPHİ de bu tür ilk komünistlerdendir.

Ulusal kurtuluş savaşımız sırasında yeniden kurulmakta olan devletimizin siyasal ve ekonomik çıkarlarının gereği olarak Rusya ile temasları, giderek ulaşım ve haberleşme olanaklarının yaygınlaşması komünist fikir ve eylemlerinin memleketimize gelmesinde başlıca etkenlerdendir.

Türkiye'deki komünizmi tarih süresinde dört devrede incelemek uygun olur.

1. 1908 - 1920 Yılları arasındaki devre,
2. 1920 - 1940 Devresi,
3. 1940 - 1960 Devresi,
4. 1960 - 12 Mart 1971 Devresi,

Devrelerin ayrılmasında komünizan eylemlerin amaç, biçim ve etkinlik derecelerini kıstas olarak almanın alışılagelmiş bir inceleme yöntemi olduğunu belirtmekte aşağıdaki kısa incelemenin anlaşılması bakımından yarar vardır:

1. 1908 - 1920 DEVRESİ:

a. **Osmanlı Sosyalist Farkası:**

"Türkiye'de teşkilatlı bir şekilde sosyalist ve komünist faaliyetlerin başlangıcı aşağı yukarı 1908 yılına kadar dayanır. Kesin tarih bazı araştırıcı ve yazarlara göre iştirakçi HİLMİ'nin "Osmanlı Sosyalist Fırkası'nı" kurduğu 10 Eylül 1920, bazı yazarlara göre de MUSTAFA SUPHİ'nin Bakû'da Bolşevik şeflerin direktifleriyle 1920'de TÜRKİYE KOMÜNİST PARTİSİ'ni kurduğu tarihtir. Böylece görülürki komünizm Türkiye'de şöyle böyle 62 yıldanberi faaliyet halindedir.

Osmanlı Sosyalist Fırkası herhangi bir faaliyet gösterememiş kısa zamanda metruk hale gelmiştir.

b. Sosyal Demokrat Fırkası:

"6 Ocak 1918'de Istanbul Galata'da Mâder Han'da kurulmuştur. Avrupai anlayışta ilk sosyalist doktrinli bir teşebbüs sayılabilecek bu kuruluş, hiç bir gelişme sağlayamamıştır. II. Enternasyonale bağlı olduğu anlaşılmaktadır. 1920'de feshinden sonra kurucuları ve üyeleri dağılmıştır.

c. Türkiye Sosyalist Fırkası:

"20 Şubat 1919 Istanbul'da kurulan bu parti aslında 15 Eylül 1910'da kurulmuş olan Osmanlı Sosyalist Fırkasının mütareke yıllarında canlandırılmasından başka bir şey değildir. Istanbul'da işçi hareketlerinde ve bilhassa 23 Mayıs-6 Haziran 1920 tarihindeki tranvay işçileri grevinde etkisi büyüktür. II. Enternasyonel ile temas kurmuştur. 1 Mayıs'ın işçi bayramı olması için önemli çalışmalarda bulunmuştur. Kurucusu Hüseyin HİLMİ'nin öldürülmesinden ve Istanbul'un milli kuvvetler tarafından geri alınmasından sonra siyasî hayattan silinip gitmiştir.

ç. **Türkiye İşçi ve Çiftçi Sosyalist Fırkası:**

"20 Eylül 1919'da Istanbul'da Bâb-ı Âli'de çiftçi kütüphanesinde kurulmuştur. İsmail Namık, Şefik Hüsnü Değmer ve Nâfi Atuf Kansu gibi sicilli komünistlerin kurduğu bu parti, "işçi" "Çiftçi" "Sosyalist" deyimlerini maske olarak kullanan legal isimli ilk illegal gerçek komünist partisidir. Aslında İstanbul hükümeti dahiliye nezareti tarafından kuruluşu, faaliyeti kabul ve müsaade edilmemiştir. Buna rağmen illegal olarak oldukça uzun bir süre faaliyet göstermiştir. KURTULUŞ Gazetesini ilk defa bu parti çıkarmıştır. Beşinci sayıdan sonra 15 aylık sükûtu müteakip AYDINLIK dergisini çıkarmaya başlamıştır. Yazı kadrosunda Dr.

Şefik Hüsnü, Vedat Nedim Tör, Şevket Süreyya, Nazım Hikmet, Mustafa Suphi, Sadrettin Celal gibi komünistliği kuşkusuz olan kişiler bulunmaktaydı ki bunlardan Dr. Şefik Hüsnü ile Sadrettin Celal 22.6.1922'de akdedilen komüntern'in III. kongresine Türkiye Komünist partisi delegeleri olarak katılmışlardır. Türkiye'ye döndüklarinde Türkiye işçi ve çiftçi sosyalist fırkası yanında ayrıca Galata semtinde Türkiye İşçiler Derneğini de kurmuşlardır.

"Şevket Süreyya, 1924 Yılında Moskova'dan İstanbul'a gelince Türkiye İşçi ve Çiftçi Sosyalist Fırkasına ve yeraltı Gizli Komünist Partisine girerek teşkilât bölümü başkanı merkez icra komitesi sekreteri oldu, teşkilâtı genişletti. Komüntern ile ciddî temaslar da asıl bundan sonra başladı..

"Yurt dışı ve yurt içi; Gizli veya açık kurulmuş teşekküllerin faaliyetlerinde Türk Komünistlerinin TEK CEPHE teşkil etmeleri gaye olduğundan, daha sonra kurulmuş parti ve şubeler de 10 Eylül 1920'deki birinci Bakû kongresinde Mustafa SUPHİ tarafından kurulan ve ilân olunan Türkiye Komünist Partisinin bünyesinde birleşmişlerdir. "Türkiye İşçi ve Çiftçi Sosyalist Fırkası" ve bugüne kadar Türkiye'de kurulan "Sosyalist veya İşçi" adlı resmî yahut gizli ne kadar komünist parti veya teşekkülleri varsa hepsi bu Mustafa SUPHİ'nin kurduğu Türkiye Komünist Partisinin Açık veya Gizli şubeleridir. Gayeleri açık ve aşikârdır. Türkiye'de komünist bir rejim kurmak; Türkiye'yi Sovyet Rusya ile birleştirmek; Türkiye Sovyet Cumhuriyeti kurmaktır. Bu amaçla Mustafa Kemal Paşa ve arkadaşlarının yok edip, Millî Mücadelemizi "Kızıl İhtilâl" ve Atatürk İnkılâbını sık sık hâlâ da kullandıkları tabirleriyle kendi kızıl inkılâpları haline getirmek istemişlerdir.

Bunlardan aralarında Mustafa Suphi ve Ethem Nejat'ın da bulunduğu 15 kişilik Türk Komünistleri kadrosu halktan gördükleri şiddetli reaksiyon sonucu Bakû'ya dönmek üzere Trabzon'a geldiklerinde Yahya Kâhya ve adamları tarafından boğdurulmuşlardır.

"Kurtuluş, Aydınlık ve Orak-Çekiç gibi yayın organlarından başka YOLDAŞ gazetesini de Türkiye Komünist Partisi çıkarmıştır.

"Nihayet 1924'de komünist faaliyetleri resmen sabit olan fırka feshedilmiş ve Dr. Şefik Hüsnü Değmer'de hapis ve mahkûm olmuştur.

"Fakat Dr. Şefik Hüsnü öldüğü 7 Nisan 1959 tarihine kadar Türkiye içindeki komünistlerin ve komünist teşekküllerin başlıca lideri bulunmuştur.

d. Amele Fırkası:

11 Ağustos 1920'de Istanbul'da kurulmuştur. Buhranlı bir devrede gerçekten işçi yararına kuruluşa geçmiş olan bu parti maalesef teşkilâtlanamamış ve faaliyet gösterememiştir.

2. 1920-1940 DEVRESİ:

a. Yeşil Ordu:

"Yeşil Ordu bir yönüyle de bir halk efsanesinden ibarettir. Yeşil, bilindiği gibi halk nazarında kutsal ve esrarlı bir mana ifade eder. Böylece Yeşil ordu fikri, Bakû Şark Milletleri Kongresinde Azerbeycanlı Türkler ve Mustafa SUPHİ'nin adamları tarafından ortaya atılmış ve bu maksatla teşkilât kurularak kızıl bir askerî kuvvet meydana getirilmiştir. Güya bu kuvvete ENVER Paşa kumanda edecek; İngilizler'e karşı savaşılarak, İslâm Âlemi; Batı emperyalizminin esaretinden kurtarılacaktı. Böylesine bir şayia Anadolu'da dolaştırılıyor, Yeşil ordu'nun Kafkasya'dan inerek Anadolu'yu işgal edeceği söylentileri yayılıyordu.

Bir kısmı Mustafa KEMAL'e yakın olan bazı şahıslar, Anadolu Türk'ünün gözünü ve ümidini Kafkaslar'dan gelecek olan sözde yeşil, aslında kızıl ordudan ayırmak ve Anadolu'da beliren millî harekete bağlamak düşüncesiyle daha çabuk davranarak bir "Yeşil ordu Teşkilâtı"nı kurmuşlardı.

"Yeşil Ordu, Birinci Büyük Millet Meclisi devresinde efsanevî bir başlangıçtan sonra yarı gizli olarak kurulan ve faaliyete geçen Ankara'daki ilk komünist teşkilâtıdır. İlk teşebbüs ve kuruluş tarihi 1920 yılının Haziran ve Temmuz aylarıdır.

"Kurucuları ve faal azaları arasında komünist olmayan ve nitekim meselenin içyüzü meydana çıkınca bu teşekkülle alâkalarını derhal kesen "yanılmışlar", "aldatılmışlar" bulunduğu gibi; Mustafa Kemal PAŞA'ya son derece yakın ve bu hareketin gelişmesini, gerçek yüzünü takip, teşhis ve tespit ile vazifeli oldukları anlaşılan anti-komünist kimseler de mevcuttur. Diğer taraftan, maksatlı olarak Yeşil ordu Cemiyeti'nin teşekkülüne ve hareketin yürütülmesine, idaresine sonuna kadar devam etmiş; kapatılmasına rıza göstermemiş; meselenin mahkemeye intikalinde de suçu sabit olmuş veya faaliyetlerini, Yeşil ordu'yu takip eden (Halk Zümresi)'ne veya (Halk İştirâkiyyûn Fırkası)'na intikal veya (Gizli Türk Komünist Partisi)'ne iltihak ettirmiş, Rusya'daki Komünist kuruluşların işbirlikçisi ve Ankara'daki Rus elçisi Medivanı'nın âlet ve ajanı kimseler, aşırı bolşeviklik ve komünistlik taraftarları da vardır.

"Hükümete müracaat edilmeden; izinsiz ve yeminle, güvenilir âzâlar almak suretiyle kurulan Yeşil Ordu"nun kadrosunda 14 Büyük Millet Meclisi âzâsı bulunuyordu.

"Faaliyetlerinin bilhassa Ankara, Eskişehir başta gelmek üzere Bursa, Konya, Kayseri ve Elâzığ gibi şehirlerde 8-9 ay kadar sürdüğü anlaşılan Yeşil Ordu hareketinin 1921 Ocak ayında ilk patlak verişi, her tarafta ve bilhassa sokulmak istedikleri ordu saflarında giriştikleri propaganda faaliyetlerinin vahim bir manzara arzetmesiyle olmuştur.

Açıktan komünizm övücülüğü yaparak gemi azıya alan bir takım mebusların tutumları, Yeşil ordu hareketini istismar için gayret göstermiş Çerkes Ethem'in mâlûm isyan ve ihaneti, Yeşil ordu faaliyetlerinin sür'atle durdurulmasını ve tamamen bertaraf edilmesini gerektirmiştir.

"19.1.1921 günü Merkez Ordusu Kumandanı Nurettin Paşa'nın uyarıcı şikâyeti sonucunda iş adalete intikal ettirilmiş ve Ankara İstiklâl Mahkemesinde dava açılmıştır. 9 Mayıs 1921 tarihinde verilen mahkûmiyet kararından sonra Yeşil Ordu hareketi tamamen bölünmüş, silinmiş ve tarihe karışmıştır.

b. Hafi Türkiye Komünist Partisi veya Hürkiye Halk iştirakiyyûn Fırkası:

"14 Temmuz 1920 tarihinde Ankara'da kurulmuştur. Teşekkül bu tarihten, hükümetten müsaade aldığı güne kadar "Gizli Türkiye Komünist Partisi adını kullanmıştır. 7 Aralık 1920'de resmen müsaade alınınca "Türkiye Halk İştirakiyyûn Fırkası" adıyla meydana çıkmıştır.

"Mustafa Kemal Paşa'nın, Yeşil ordu'daki Hakkı Behiç Bey'i kendi arkadaşlarından ayırıp, onun yöneticiliğinde bir "Danışıklı Türkiye Komünist Partisi teşkili karşısında, Rus Elçiliği ile sıkı temas ve işbirliği halinde bulunan gizli Türkiye Komünist Partisi biran önce meydana çıkmak zarûretini duydu.

"Eskişehir işçilerine "amele .... köylü!" diye hitap ederek yayımladığı diğer bir kızıl beyannamede açıkça ihtilâl isteyen, işçi ve köylümüzü bolşevikliğe, ayaklanma ve isyana çağıran bu partinin, Mustafa Kemal Paşa emriyle 18 Ekim 1920'de Meclis içinde kurulmuş "Danışıklı Türkiye Komünist Fırkası" ile hiç bir alâka ve münasebeti görülmemiştir.

"Birinci Dünya Savaşında Ruslara esir düşmüş Süleyman Sami, Temmuz 1920'de Türkiye Komünist Partisi Bakû Şubesince Mustafa SUPHİ'nin imzasını taşıyan ve Mustafa KEMÂL'e hitaben yazılmış bir mektupta Trabzon'a gelmişti. Mektupta, Komünist Partisinin Anadolu Kurtuluş mücadelesine yardıma hazır olduğundan bahsedilmekte ve Süleyman SAMİ'nin bu konuda daha fazla izahat verebileceği belirtilmekte idi.

Süleyman SAMİ'den bir ay kadar sonra Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi Üyelerinden Salih ZEKİ'de Rusya'dan, Trabzon'a gelerek, Ankara Hükümetiyle temasa geçmek istemiştir. Ancak, Ankara'ya gitmeğe vakti olmadığını bildirip bir mektup göndermiştir. Mektupta, emperyalistlere karşı mücadele eden Ankara Hükümetini komünist partisini desteklediği bildiriliyor ve bu maksatla komünist teşkilâtı Rusya'dan Anadolu'ya nakletmek istedikle-

ri açıklanıyordu. İşte bu müracaattan biraz sonra Ankara'da Tokat Meb'usu Nazım ve Bursa Meb'usu Şeyh SERVET ve arkadaşları, Süleyman SAMİ'nin istediği "Türkiye Halk İştirakiyyûn Fırkasını kurmuş ve programların da Hükümete vermişlerdir. Daha sonra bu fırka (Parti) ile Yeşil ordu birleştirilmiştir. Türkiye'de komünist idareyi kurmak istediği şüphe götürmez şekilde açık olan bu fırka'da Çerkes ETHEM'le birleşip Hükümeti devirmek sevdasına düşmüş ve bu yüzden, ileri gelenlerinden bazıları İstiklâl Mahkemesi tarafından ağır hapis cezalarına çarptırılmışlardır.

c. Türkiye Komünist Partisi:

"Birinci Cihan Savaşında esir düşen bazı Subay, Astsubay ve erlerimiz, Rusya'da çoğunlukla fabrika ve çalışma kamplarında çalıştırılmışlardır. Bu arada Rusya'da yoğunlaşan Komünizm cereyanı ve 1971 ihtilâli esir Türklerin bazılarını da etkisi altına almıştır.

"1913 Yılında Sinop'da sürgünde bulunan Mustafa SUPHİ bir kolaylık bularak Rusya'ya kaçmış ve oradaki esirlerin başına geçerek 8 Temmuz 1918'de "Türk sol sosyalistler grubu" adı altında bir grup meydana getirip, Lenin'in itimadını kazanmış ve Türkiye'nin gelecekteki komünist lideri olmuştur.

Mustafa SUPHİ ve arkadaşları, 1920 Eylülünde Bakû'da toplanan "Şark Müslüman Milletleri Kongresi" ne katılmış ve burada yaptıkları bir gizli toplantı neticesinde Türkiye Komünist Partisini kurmuşlardır.

Kırım Komünistler tarafından işgal edilince Türk Komünistler buraya da gelerek partinin bir şubesini açmışlar, gazete çıkarmışlardır. Gazete ile birlikte birçok komünist propaganda beyannamesini de Anadolu'ya göndermişlerdir.

Daha sonra Mustafa SUPHİ, yukarda belirtildiği gibi 14 arkadaşıyla Doğu Hududumuzdan girmiş, 28/29 Ocak 1921 gecesi Türk Milliyetçileri tarafından öldürülmüştür.

"Mustafa SUPHİ Sovyet Rusya hesabına Anadolu'da teşkilâtlandıracağı Türkiye Komünist Partisi ile Mustafa Kemal ve arkadaşlarını bertaraf edip Türkiye'deki Millî Mücadeleyi bir komünist ihtilâline çevirerek Türkiye'yi Sovyetleştirmek isteyen yerli komünist şeflerin birincisidir.

"Mustafa SUPHİ Sovyet Rusya Anadolu'da teşkilâtlandıracağı Türkiye Komünist Partyı müşterek vatanları ilân ediyor ve; "Yaşasın İçtimaî İnkılâp. Yaşasın bütün dünya mazlum insanlarının müşterek vatanı olan Sovyet Rusya!..." diye bitiriyor.

ç. Danışıklı Türkiye Komünist Fırkası:

Memlekette ve Meclis içinde beliren ve bazı gafillerce başlıca kurtuluş çaresi, kasıtlı komünistlerce de yegâne ümit diye savunulan komünizm cereyanını kontrol altına almak, durdurmak ve sonunda bertaraf etmek; Türkiye'ye aktarılmak istenen Moskova ve Bakû'da hazırlanmış Mustafa Suphi idaresindeki komünist kadronun yurda intikalini önlemek ve bilhassa Sovyetleri yardım konusunda inandırmak ve Ruslarla olan münasebetlerimizi, o günün şartları içinde zedelememek gibi belli başlı sebep ve amaçlarla, Mustafa Kemal tarafından en güvendiği arkadaşları vasıtasıyla 18 Ekim 1920 tarihinde kurdurulmuştur. Ömrü bir kaç ay kadar sürmüştür. Zaten Partinin tam teşekkül ve ilânına kadar geçen müteredditd ve mücadeleli bir hazırlık ve karar safhasının tam dört ay sürdüğü anlaşılmaktadır.

"Mustafa Kemal Paşa, İhtilâlini yaparken, komünistlerle yalnız emperyalist Avrupaya karşı mücadelede işbirliğini kabûl etmişti. Yoksa, Atatürk, Çar emperyalizminin ad değiştirmiş şekli "Sovyet emperyalizmi'nin", komünist emperyalizminin de daima şiddetle karşısında olmuştur. Mustafa Kemal Atatürk, Milliyetçi idi ve onun komünizm karşısında milliyetçiliği, daha sonraki yıllarda Nehru'nun, Nasır'ın verdikleri örneklere de aslâ benzemez. (Cyril E. Black ve Thomas P. Thornton: Communism and Revolation, Princeton, New Jersey 1965 P. 427, 437, Dr. TEVETOĞLUN'dan naklen).

"Çerkes Ethem ayaklanması üzerine girişilen, Kinross'un eserinde nizamsızların, başı bozukların sonu diye adlandırılan, bolşevizm ve komünizmle mücadele devresinde, bu parti ve organlarının faaliyetleri de sona ermiştir.

d. **Türkiye İşçi Sosyalist Fırkası ve Müstakil Fırkası:**

"Türkiye İşçi SosyalistFırkası Ağustos 1922 tarihinde İstanbul'da Bâb-ı Âli'de tüccar terzi Namık tarafından kurulmuştur. II. Enternasyonel'e bağlı olmakla beraber hedef aldığı Şirketi Hayriye işçileri arasında rağbet görmemiş ve 11 Ocak 1923'de yaptığı üçüncü kongresinde halkın ve işçinin güven ve sempatisini kazanmak için adındaki "Sosyalist" kelimesini atmasına, "Türkiye İşçi Fırkası" adını almasına rağmen siyasi hayattan silinip gitmiştir.

"Müstakil Sosyalist Fırka 12 Haziran 1922 İstanbul'da Beyazıt'da tranvay işçileri tarafından ve partiye dahil işçilerin halklarını korumak ve işçiler yararına bazı siyasî islâhat sağlamak amacıyla kurulan bu partinin bine yakın üyesi olmakla beraber önemli bir gelişme ve faaliyet gösterememiştir.

e. **29 Ekim 1923 ile 1940 yılları arasındaki komünist faaliyetler:**

"Cumhuriyetin ilânından sonra, 1920-1922 arasındaki denemeler, damışıklı resmî teşebbüsler ve yardım sağlama pahasına komünizme müsamaha gösterilen çağ, hemen tamamen sona ermiş ve artık açık ve gizli komünist faaliyetlerin kesinlikle yasaklandığı devir başlamıştır.

"Türkiye'deki komünistlerin ilk muhakemesi olan ve 1921'de Ankara'da yapılan Yeşil ordu ve Halk İştirakiyyûn Fırkası tevkiflerinden sonra ikinci tevkifler 1923 Mayıs'ında İstanbul'daki "Kurtuluş" ve "Aydınlık Grubu" ile ilgili olanlardır.

"İşte 1923'den günümüze kadar süregelen, Turk Kanunlarına aykırı yeraltı ve yerüstü komünist faaliyetlerin hemen hepsinin bu "Kurtuluş" ve "Aydınlık Gurubu" ile ilgili bulunduğu ve Şefik Hüsnü Hareketinin bir devamı olduğu anlaşılmaktadır.

"Keza, Mustafa Suphi'den Zeki Baştimar (Yakup Demir)'a kadar Bakû ve Moskovadaki Türkiye ile ilgili komünist kadro ve teşekküllerle işbirliği sağlanması da, hep Şefik Hüsnü ve arkadaşları vasıtasıyla olmuştur.

"1922 Yılında Mahkemeye verilen Dr. Şefik Hüsnü DEĞMER 18 ay hapse mahkûm olmuş ve cezasını bitirdikten sonra önce Varşova'ya bir müddet sonra da Berlin'e geçmiş ve Alman Hükümetince sınırdışı edilmesi üzerine Paris'e giderek 1939 yılına kadar orada kalmıştır. Paris'ten Türk Hükümetine başvurup militan bir tarzda siyasetle uğraşmayacağına ve gizli faaliyette bulunmayacağına söz vermiş ve 5 Ağustos 1939'da İstanbul'a gelmiştir. Ancak, bu sözünde durmayan Şefik Hüsnü, tekrar komünist faaliyetlerinin içine girmiş ve 1946'da tutuklanmıştır.

"Cumhuriyetin ilânından 1952 yılına kadar Türkiye'de 24 defa toplu komünist tutuklamaları olmuştur.

"1930 sonrasında,1946'da başlayan çok partili devreye kadar; Türkiye'deki komünist faaliyetlerin daha çok Nazım HİKMET liderliğinde edebiyat ve sanat yoluyla gençlerde, üniversitelerde sivil ve askeri okullarda propaganda şeklinde yapıldığı görülmektedir.

"Bu devrenin en belirli faaliyetlerinden biri de, komünistlerin millî kurtuluş savaşından doğmuş devrin tek partisi olan Cumhuriyet Halk Partisi'ne ve Halk Evleri'ne sızmak; bunları ele geçirmek için köprü başlarına yerleşmek çabalarıydı. Buralarda inkılâpçılık maskesi altında, Millî Kurtuluş Savaşı'nın ve inkılabın ideolojisini övmek bahanesiyle, kendi Marksçı devletçilik görüşlerini, iktisadi bilgi ve görgüden yoksun kimselere malederek, Türkiye'nin başına çorap örmek istiyorlardı. Bu tehlikeyi de zamanında teşhis ve 1934 yılı sonlarında verdiği hususi bir emirle kadro hareketini tatil suretiyle önleyen yine Mustafa Kemal Paşa olmuştur.

3. 1940 - 1960 DEVRESİ:

1940 - 1960 Arası hareketler, genellikle ve bugünkü varlığını gördüğümüz gibi, geniş cephe faaliyetleri şeklinde sürdürülmüştür. Anti-faşist propagandaya önem verilmiştir. Komü-

nistler, komünizmin karşısında ve aleyhinde olan her teşekküle ve harekete derhal (Faşist) damgasını vurmuşlardır.

1940-1960 arasında kurulan başlıca komünist cepheler şunlardır:

a. İleri Gençlik Birliği:

"Bir yedek subay öğrencisinin cebinde Türkiye Komünist Partisi gizli bülteninin bulunması üzerine başlayan soruşturma sonucunda (1944) İleri Gençlik Birliği üyeleri arasında toplu tutuklamalar yapılmıştır. Diğer taraftan MİHRİ BELLİ, Süleymaniye Camiinin iki minaresi arasına "Saraçoğlu Faşisttir, vurgunculara Savaş Cephesi" ibarelerini taşıyan bir afişi asmak isterken yakalanmıştır. Bu iki olaya ait dava birleştirilmiş ve mahkemeye verilen 55 kişiden 28'i cezaya çarptırılmıştır. Bunlar arasında MİHRİ BELLİ'de bulunmaktadır.

b. İstanbul Yüksek Tahsil Gençliği Derneği:

"2 Temmuz 1946'da bir kaç öğrenci tarafından kurulmuştur.

Türkiye Komünist Partisinin legale çıkmış bir yanı olduğu anlaşılan bu derneğe 218 öğrenci kaydolmuştur. Dernek, 1 Kasım tarihine kadar faaliyetine devam etmiştir.

Tüzüğünün hilafına tamamen siyasetle uğraşan bu dernek Lübnan Komünist Gençlik Teşkilatı ile ilgi kurmuş, hür gençlik ve Nazım Hikmet adlı dergileri çıkarmış ve Nazım HİKMET'i kurtarma kampanyasına katılmıştır. Üyelerinin bir kısmının Gizli Komünist Partisine girdikleri tespit edilen bu dernek, 1951/1952 Komünist tevkiflerini takiben kapatılmıştır.

c. Türkiye Gençler Derneği:

"Aralık 1946'da Ankara'da kurulmuş ve 206 üyesi olmuştur. Bunlardan 43'nün gizli komünist partisi üyesi ve 19'nun da sempatizan oldukları 1951/1952 tevkiflerinde anlaşılmıştır. Dernek, milliyetçi gençlerin baskısı sonunda, 1949 yılında kendi kendini fesh etmiştir.

ç. 1950 Faaliyetleri ve Türk Barışseverler Cemiyeti

"Türk Barışseverler Cemiyeti, 1950 yılı Mayısında İstanbul'da kurulmuştur. Derneğin başkanı BEHİCE BORAN idi. Bilindiği gibi Dünya Komünizminin uluslararası cephe teşekküllerinden biri de Barışsever Derneklerdir. 1950 Yılında Stokholm'de yapılan dünya barış kongresi, doğrudan doğruya bir Sovyet teşebbüsüdür. Dünyanın ileri gelen komünistleri İsveç'te toplanmış, atom silahlarının yasaklanması konusunda bir davet hazırlamıştır. Ayrıca, bu slogan etrafında uluslararası bir cephe birliği kurulmasına çalışılmıştır. Bu arada komünform da kendi bünyesi içinde bir barışsever teşkilâtını organize etmiş ve hatta, 2 nci başkanlığına Nazım HİKMET'i getirmiştir.

d. Türkiye Komünist Partisinin Parti Olarak Legale, Çıkma Gayretleri:

"Yeraltı gizli faaliyetlerin güçlüğü, tesirlerinin sınırlı oluşu sebebleriyle bütün gizli komünist partiler, herhangi bir maske ve isimli legal bir hüviyete kavuşmağa çalışırlar. Böylece, halk kitlelerine daha kolay girmeyi isterler. Komünist Partisi (TKP)'de bu özlem içinde ve fırsat buldukça legale çıkmağa çalışmıştır. 1946'da çok partili devreye girildikten sonra, TKP; Türkiye Sosyalist Partisi, Türkiye Emekli Köylü Partisi gibi adlarla legale çıkmayı denemiştir.

e. 1951 - 1952 Tutuklamaları:

"1946 ve daha önceki komünist tutuklamaları sırasında Fransa'ya kaçmış olan bir kısım Türk, Rum ve Ermeni gençler tarafından Paris'te " İleri Jön Türkler" adlı bir birlik kurulmuş ve Mart 1949'dan sonra TKP'nin dış bürosu olarak çalışmağa başlamıştır. Buna paralel şekilde 1944 - 1946 tutuklamalarından kendilerini kurtarabilen bazı komünistler de Türkiye'de gizli faaliyete devam imkânını bulmuşlardır. Böylece ZEKİ BAŞTİMAR, (YAKUP DEMİR) idaresinde TKP Ankara Hücresi kurulmuştur. Bu faaliyetlerde Şefik HÜSNÜ DEĞMER de bulunmuş ve MİHRİ BELLİ, merkez komitesinde görev almıştır.

1950'de İleri Jön Türkler arasında beliren bir anlaşmazlığı gidermek için, Paris'e gönderilen TKP üyesi Dr. SEVİM TARI (şimdi MİHRİ BELLİ'nin eşidir.), TKP üyesi ve mümessili

olarak yurt dışında çeşitli uluslar arası komünist toplantılarına katılmış, ZEKİ BAŞTİMAR ile Paris Bürosu arasında kuryelik yapmıştır. Nihayet ZEKİ BAŞTİMAR'ın talimatını ve Fransız Komünist Partisinin TKP'yi tanımak için talep ettiği belgeyi alıp 26 Ekim 1951 tarihinde vapurla Marsilya'ya hareket etmek üzereyken yakalanmıştır. Üzerinde TKP prensipleriyle TKP'ye ait üç ayrı rapor bulunmuştur. Böylece başlayan soruşturmalar 184 kişinin memlekette müesses nizamı devirerek bir komünist idare, proleterya diktatörlüğü kurmağa teşebbüs suçundan tevkifi ve 131'nin 1-10 yıl arasında değişen cezalara çarptırılmasıyla sonuçlanmıştır.

Duruşmalar sırasında TKP'nin tamamen Moskova'ya bağlı olduğu anlaşılmıştır.

1944'de kadar TKP'de önemli vazife alanlardan Dr. Hikmet KIVILCIMLI, 1954 yılında Vatan Partisi kurucuları arasına bulunmuştur. 1957 seçimlerindeki faaliyetlerinde suç görülmesi dolayısiyle bu parti kapatılmış ve 25 partili arasında HİKMET KIVILCIMLI'da tevkif edilmiştir.

1951-52'de tutuklanarak cezaya çarptırılanlardan ZEKİ BAŞTİMAR (YAKUP DEMİR), cezasını tamamladıktan sonra yurt dışına kaçmış ve eski patronu olan Sovyet Komünist Partisinin emrine girmiştir. Biraz sonra da Sovyetler tarafından kurulan Türkiye Komünist Partisinin emrine girmiştir. Biraz sonra da Sovyetler tarafından kurulan Türkiye Komünist Partisinin 1 nci sekreteri olmuştur. Bu sadık Moskova emrine verilen (Bizim Radyo) ile yıkıcı bir propaganda faaliyetine girişmiştir. Almanya'daki Türk işçilerinin çoğalması üzerine TKP Merkezi Moskova'dan Doğu Almanya'ya nakledilmiştir. Yakup DEMİR'de şimdi Leipzigde bulunmakta ve sık sık Doğu Berlin'e gidip gizli ve kirli işlerle meşğul olmaktadır. Ne gariptir ki bu adam, uşaklık ettiği ülkenin halkı hürriyetlerinden yoksul yaşamakta iken, Türkiye'de demokrasinin yokluğundan söz açmaktadır. ZEKİ BAŞTİMAR'ın Türkiye'den kaçtıktan sonra, Sovyet Rusya'da kabul ve itibar görmesi ve sadık bir uşak gibi Sovyetlere hizmet etmesi herhalde boşuna değildir. Çünkü, daha Türkiye'de bulunduğu sırada da aynı sadakatla Moskova'ya hizmet etmiştir.

1951-52 Mahkumlarından MİHRİ BELLİ Türkiye'de kalmış ve aşağıda tekrar temas edilecek olan faaliyetlerin içinde bulunmuştur.

f. **Vatan Partisi:**

"1954'de Hikmet KIVILCIMLI"nın Genel Başkanlığında Osman KUZEYLİ, Hamdi ÇAPA ve Ahmet CANSIZOĞLU tarafından İstanbul'da Alemdar'da Yerebatan Caddesinde, Genel merkez olarak gösterilen adreste kurulan Vatan Partisi İstanbul, Zeytinburnu ve diğer bir iki semtinde ocaklar, İzmir'de ise bir şube açmıştır.

Vatan Partisi kurucu ve mensupları, açık ve sinsi faaliyetlerini, bilhassa işçiler üzerine teksif etmiş bulunuyorlardı.

25 Ocak 1958'de komünist partisi olduğu tespit edilerek İstanbul'daki genel merkezi, ocakları ve İzmir şubesiyle birlikte görülen lüzum üzerine kapatılmıştır.

g. **Sosyalist Parti:**

"Milli Birlik Komitesi içinde sosyalizme heveşli bazı üyelerin bulunuşunu; Milli Birlik Komitesi üyelerini akıl-fikir hocası olarak saran sosyalist ve komünistlerin tesirleri; M.B.K. Başkanı Cemal GÜRSEL'in, gazetecilerin bir sorusunu; "bir sosyalist partinin lüzumuna inanıyorum" diye cevaplandırışı, sosyalist ve komünistleri büsbütün harekete geçirmiş ve canlandırmıştı.

27 Mayıs'tan 4-5 ay kadar önce yapılan hazırlıklardan ve kurucuları tarafından Perapalas'da düzenlenen bir basın toplantısından sonra (SOSYALİST PARTİ), 19 Ocak 1960'da İstanbul'da faaliyete geçmiş bulunuyordu.

Parti kurucularının arasındaki anlaşmazlık nedeniyle önce üçe bölünen bu parti sonrada Türkiye İşçi Partisine katılarak faaliyetlerini sona erdirmiştir.

Bunlardan başka Türkiye Komünist Partisinin 1940-1960 yılları arasında iç taktiği ve cephe faaliyetlerinden olarak;

— Üniversite harç kampanyası
— Nazım HİKMET'i kurtarma kampanyası
— KUBİLAY anma töreni
— Çiçek Palas toplantısı
— Nazım HİKMET için açlık grevi
— Kore savaşı aleyhinde tahrikler sayılabilir.

(Bu bölüm için Dr. F. TEVETOĞLU'nun adı geçen eserinden ve T.S. Kuvvetleri resmî yayınlarından yararlanılmıştır).

4. 1960 - 12 Mart 1971 DEVRESİ:

12 Mart Muhtırasından sonra genel olarak sol çevrenin ve özellikle komünistlerin gerek Sıkıyönetim Mahkemelerinde yargılanmaları sırasında gerek basında sık sık ileri sürdükleri bir iddia "Biz 1961 Anayasasının tam olarak uygulanmasını istiyoruz" şeklindeki gerçek anlam değişik, örtülü iddiadır.

1961 Anayasası geniş bir hürriyetler manzumesi getirerek Türk Demokrasisinin tekamül yolundaki ileri bir adımını yüksek bir merhalesini teşkil etmektedir.Çağın anlayış ve gereklerine uygun fakat siyasal, sosyal ve ekonomik musibetlerine kapalı hatta böyle tehlikelere karşı tedbirler getiren bir anayasa hüviyetindedir. Komisyon sözcüsünün dediği gibi; "Karakter sahibi bir anayasadır. 20. asrın ulaştığı medeniyet seviyesine uygun, her parti programının tatbik edilmesine imkân veren bir anayasadır. Orada devletçilik de tatbik edilir, liberalizm de tatbik edilebilir, fakat komünizm asla tatbik edilemez" Dördüncü maddesinde"..... egemenliğin kullanılması, hiç bir suretle belli bir kişiye, zümreye veya sınıfı bırakılamaz..." şeklinde yazılı açık ve sağlam siperiyle komünizme karşı durmasına rağmen neden komünistler böyle bir iddia da bulunuyorlardı?

Komünistler gerçekte anayasayı savunmuyorlar onun getirdiği ve şimdiye kadar hiç bir siyasal dönemde görmedikleri çalışma ortamını savunuyorlardı. Zira 1961 anayasasının getirdiği özgürlük düzeni içinde yeraltı ve yerüstü faaliyetlerini en yüksek seviyelerine çıkarmışlar, legal ve illegal çalışmalarını teori-pratik kombinezonu içinde aralıksız sürdürmüşler ve ihtilâlin objektif ve sübjektif koşullarını hazırlamaya başlamışlardı.

Gerçekten bu on yıllık süre içinde komünist faaliyetler zaman ve iş oranı itibariyle en yüksek seviyesine çıkmıştır.

Bu on yıllık komünist faaliyetler devresini, gençliğin Marksist Leninist fikirlerle ve düzeni değiştirmek için silaha sarılmaktan başka çare kalmadığı telkiniyle eğitildiği 1961-1968 devresi ve 1968'den itibaren başlayan, 1971 Martına kadar devam eden Marksist Leninist bir ihtilâli gerçekleştirmek kastına dönük eylem devresi olarak ikiye ayırıp incelemek yerinde olur.

1961-1968 Yılları arasında bir taraftan legal, illegal ve legal görünüşlü illegal örgütlenmeye çalışırken bir yandan da basın, radyo, sanat kolları ve kitlelere etkili, hitap yeteneği olan her araçtan yararlanılıp Türk toplumunda hür demokratik parlamenter sisteme güvensizlik, komünist diktatoryasına sempati yaratılmaya çalışılıyordu.

1961 Anayasasının kabulünden hemen sonra Türkiye İşçi Partisi Kurulmuş ve sosyalist maskesi altında, sınırlarımız dışında bulunan Zeki BAŞTİMAR (Yakup DEMİR) idaresinde faaliyet gösteren kanun dışı Türkiye Komünist Partisinin stratejisini sürdürmüştür. TİP gençlik işçi ve köylü kesimlerine hulûl ederek bu kesimlerde mevcut anayasal düzeni Marksist-Leninist bir düzen dönüştürmek için taraftar toplayıcı tahriklerde bulunmuş, ayrıca gençlik ve işçi arasında kendisine yan destek olacak örgütleri kurmuştur. Bu örgütlerin ilki hemen bütün yüksek okul ve fakültelerde üniversite gençliği tarafından kurulan FİKİR KULÜPLERİ gelir, sonradan bunlar birleşip Fikir Kulüpleri Federasyonunu (FKF) meydana getirmişlerdir.

10.10.1969 tarihinde yapılan tüzük değişikliği ile FKF. bu kez Türkiye Devrimci Gençlik Federasyonu (TDGF) yani kısa adıyla DEV-GENÇ şekline dönüşmüştür.

Böylece Marksist-Leninist terörizm başından itibaren son zamana kadar çoğu üniversite öğrencisi olan, okuyan gençlik tarafından uygulanmıştır.

Aslında, büyük çoğunluğunun vatan severliklerinden şüphe edilmesi caiz olmayan bu gençler, belirli bir aydın gurup tarafından devamlı ve ısrarlı tahrik ve teşviklerle bu duruma getirilmişlerdir. Onlara önce, mevcut düzende Türkiye'nin batmakta olduğu fikri aşılanmış ve kâfi derecede şartlandırıldıktan sonra da kurtuluşun Marksizm Leninizm de olduğu inancı telkin edilmiştir.

Marksist-Leninist fikirler üniversite gençliğine ve hatta lise öğrencilerine ustaca bir taktikle telkin edilirken, evvelâ üniversite gençliğinin haklı ve masûm istekleri istismar edilmiştir. Gençler bu isteklerle sokaklara dökülmüş, fakülte ve yurtlar kendilerine işgal ettirilmiş ve bunlara benzer diğer eylemlerle kanunsuz davranışlara da sevk edilmişlerdir. Böylesine başlatılan ilk merhalede, bir gençlik tansiyonu ve gençliğin bir anda kitleleşmesi, kitle psikolojisine kapılma hali geliştirilmiştir. Büyük çoğunluğu gerçek ATATÜRKÇÜ olan bu gençler kitle hareketi sırasında aralarına karışan hakiki Marksist-Leninist ihtilâlci militanlarla bilmeyerek kaynaşmış ve farkında olmadan da kader birliğine girmişlerdir.

Bundan sonra üniversite hareketleri, masum öğrenci isteklerinden çıkarılarak, bozuk bir düzenin değiştirilmesi sloganlarıyla siyasî ve ideolojik bir murtevaya, sertlik, kırıcılık ve zorbalığa dönüştürülmüştür.

Bu devrede, üniversite ve öğrenci yurtları silah deposu haline getirilmiş ve terör eylemlerine başvurulmuştur. ATATÜRKÇÜ üniversite profesörleri dövülmüş, kürsüleri yakılmış, aylarca dersler yapılmamıştır. Marksist-Leninist olmayan hiç bir fikrin konuşulması ve tartışılmasına müsaade edilmemiş, bu davranışa karşı çıkanlara işkenceler yapılmıştır. Aşırı sağ ve aşırı sol kanatlardaki öğrenciler arasında kanlı çatışmalar çıkmış, iki taraf da silahlanmıştır. Marksist-Leninist militanlar kendi silahlanmalarını, sağ'ın tecavüzleri karşısında bir meşru savunmanın gereği olarak ifade etmişlerdir. Ancak, 12 Mart 1971 den sonra aşırı sağ'ın kanun dışı eylemlerine rastlanmadığı halde aşırı solun daha hızlı bir silahlanma ile saldırıya geçmesi, meşru savunma iddiasındaki samimiyetsizliğini meydana koymuştur.

1968 Haziranının ilk haftasında küçük bir komünist azınlık, imtihanlara girmek isteyen öğrenci çoğunluğunun arzusu hilâfına imtihanları engellemek için Istanbul üniversitesinin bir çok fakültelerini işgâl etmiş; bu, fakülte işgallerinin de, bütün olayların da başlangıcı olmuştur.

Artık Türkiye sonu karanlık ciddi bir kargaşalığın ve kardeş kavgasının eşiğine doğru gidiyordu.

Gençlik aşırı sağ ve aşırı sol kamplara bölünmüş, birbirine kıyıyor, vuruyor ve öldürüyordu. Üniversite ve fakültelerde sık sık kanlı olaylar vukua geliyor ve aşırı solcu militanlar güvenlik kuvvetleriyle silahlı çatışmalara giriyordu. Bilhassa başkent ANKARA'da halk, gündüzleri bile sokak kapılarını içeriden kilitleyerek, pencere önlerinde korkulu saatler geçiriyordu. Her tarafta bombalar patlatılıyor, polis devriyeleri kurşunlanıyor, yabancı resmî veya özel müesseselere bombalı tecavüzler oluyordu.

Üniversite ve Fakülteler suçluların barınağı, silah ve patlayıcı maddelerin deposu haline gelmişti, Suçlu ve mütecaviz gençler, üniversite binalarına saklanıyor ve onlara yakınlık duyan profesörler tarafından himaye görüyorlardı. Üniversite muhtariyeti, üniversitelere saklanan suçluları korumak için adeta bir kale haline getirilmişti. Polis bazı üniversite idarecilerinden müsaade alarak binalara girdiği halde bir kısım öğretim üyeleri bunu protesto ediyordu. Üniversiteler, kanun adına güvenlik kuvvetlerinin giremediği, kanunlar önünde âdeta muafiyeti mevcut birer müessese gibi olmuştu. Polisin müsaadeyle girebildiği hallerde isyancı öğrenciler, üniversite binalarını kat kat, koridor koridor savunurken aynı zamanda polise kıya-

sıya saldırıyorlardı. Halkda başlayan huzursuzluk zamanla öğrenci düşmanlığı haline dönüşüyor ve bu düşmanlık, daha ziyade aşırı, ihtilâlci sol kanada teveccüh ediyordu. Devamlı ve ısrarlı yürüyüş ve mitingler sebebiyle şoförler ve küçük esnaf son derece tedirgin oluyordu. Esnafın toplu bulunduğu bazı semtlerde, solcu öğrencilere karşı hep birlikte sert mukabeleye girişme temayülü artıyordu.

Evinin geçimini teminden başka hiç bir düşüncesi olmayan zavallı bir şöförün aşırı solcu militanlar tarafından öldürülmesi tarafsız halkın nefret ve asabiyetini iyice arttırmıştı. Hükümet gençlerin üzerine yürümeden olayların yatışmasını istiyor fakat bu temenni, zorbalara daha ziyade cesaret veriyordu. Olayların gelişmesi, Türkiye'de sağ veya sol bir diktayı getirebilecek yönde tehlike arzetmeğe başlamıştı. Aydın ve ATATÜRK'çü hiç bir Türkün bu gidişten büyük endişe duymaması mümkün değildi. ATATÜRK'çü genç subaylarda ciddi bir huzursuzluk ve tedirginlik başlamıştı. Nihayet bu gelişmeler, normal şartlar ve kuvvetlerle önlenemeyecek hale gelmişti. TÜRKİYE'de siyasi, idarî ve adli güçlerin müşterek bir noktada birleşerek bu kötü gidişi durdurması bir türlü mümkün olamıyordu.

Sistemli bir propaganda sonucu esasen aydın çevrelerde ve hatta halk arasında parlamenter düzene inanç ve parlementonun bu gidişi önleyeceğine itimat kayboluyordu.

Üniversitelerdeki çok büyük öğrenci kitlesi tarafsız ve kendi dersleriyle meşgül olmak istemelerine rağmen aşırı sağ ve aşırı solun zorbalığı karşısında bunlardan birin taraftar görünmek zorunda kalıyordu.

Üniversiteler, pozitif ilmin tahsil edildiği müesseseler olmaktan da çıkartılmış, TÜRKİYE'de aşırı sağ veya aşırı sol bir düzenin hangi zorbalık esaslarıyla kurulabileceğinin tartışıldığı birer savaş karargâhı haline getirilmişti. Formlar, konferanslar tertipleniyor, Mihri BELLİ ve emsali Marksis-Leninistler davet edilerek düşünceleri ve tavsiyeleri soruluyordu. Aşırı uçlar, kaba kuvvetle çeşitli üniversite ve fakültelere hâkim olmağa çalışıyorlardı. Eli silahlı gruplar azınlık teşkil etmelerine rağmen Atatürkçü çoğunluğa kolaylıla hükmedebiliyorlardı. Bir kısım öğretim üyeleri bu gidişten büyük üzüntü ve endişe duyarken, daha ziyadesiyle aşırı sol temayülde olan öğretim üyeleri ve yazarlar ise, aşırı solcu öğrencilerin yıkıcı eylemlerini tasvip ve teşvik ediyorlardı. Nitekim yakalanan genç Marksist-Leninist militanlardan bazıları yaptıklarından duydukları pişmanlığı ifade ederken kendilerini ilk etkileyenlerin aşırı solcu öğretim üyeleriyle yazarlar olduğunu söylemişlerdir.

Her aksiyonun bir reaksiyonu olacağı kaidesi, üniversiteler camiasında da kendini göstermişti. Marksist-Leninist aksiyon, anti-komünist gruplarda reaksiyon yaratıyordu. Bu halin çok defa çatışmalara dönüşmesi neticesinde aşırı sağcılar, gerçek Atatürkçülerin arasına sızıyordu. Bu durum aşırı sol tarafından milliyetçi ve Atatürkçü cepheyi (sağcı), (gerici) şeklinde tanıtmaya da vesile teşkil ediyordu. Bu defa, aşırı sağın karşısında olanlar da bilmeyerek aşırı solu destekliyorlardı. Netice olarak, durgun suya atılan bir taşın peşisıra çıkardığı dalgalar gibi sağ sol kanatlar da genişliyordu.

Propaganda ve provokasyonda maharet sahibi olan aşırı sol, bizzat sebep olduğu olayları dahi aşırı sağın eseri gibi göstermeyi başarıyordu. Aşırı sol, provokasyon ve propagandalarıyla sağladığı bu neticeyi çok iyi istismar ve istimal etmiştir, Geniş üye kadrosuna sahip işçi, memur ve bilhassa öğretmen kuruluşlarından bazıları başlarındaki birkaç aşırı solcunun teşvikiyle ve farkında olmadan aşırı solun destekçisi haline gelmişti. İhtilâlci sol cephenin işine yarayan bu aydınlar reaksiyonu neticesinde, mevcut siyasî iktidara karşı beliren hareketler, aslında devletin temelini sarsacak kadar ileri götürülmüştü.

Özel kıyafetleriyle adliye mensuplarının da dahil olduğu büyük bir aydınlar kalabalığı, ANKARA'da bir protesto yürüyüşü dahi yapmıştı. Bunların düşünemedikleri bir gerçek vardı; o da Marksist-Leninist olmayan hiç bir siyasi iktidarın aşırı sol tarafından muteber sayılmayacağı hakikati idi. Aslında Marksist-Leninistler parlamenter, demokratik sistemi yıkmak gayretindeydiler.

Gayesi proleterya diktatörlüğü olan aşırı sol, Türkiye'de çok gerekli olduğu halde gerçekleştirilememiş bulunan ekonomik, sosyal ve idari bazı reform ihtiyaçlarını kendi propagandasına sermaye yapmasını çok iyi biliyordu. Türkiye'deki sosyal, siyasal ve ekonomik dengesizlikler, bunların yarattığı hoşnutsuzluklar, bunalımlar için en etkili çare teşkil eden reformlar konusunda iddia ettikleri hususlar gerçekten doğruydu. Türkiye'de sağ ve sol aşırı uçları tesirsiz hale getirmenin bir gereği de halka dönük temel bazı reformları yapmaktı. Bu sebeple de sol düşüncelerin hiç biriyle en ufak bir ilişkisi bulunmayan gerçek vatanseverler dahi bu doğruluğun ve gerçekliğin altında gizlenen asıl komünist gayeyi farkedemeden onların iddialarını samimiyetle terviç ediyorlardı. Ne varki aşırı sol, ulusal yapıdaki bu hastalıkların tedavisi için Maksist-Leninist silahlı ihtilâl reçetesini öne sürmekte, bunda israr etmekteydi.

Birbirine bağlı, birbirinden emir alan yurt içi ve yurt dışı komünist mihrakları gençliğe, üniversite öğrencisine, işçiye ve köylüye, hatta yaşlı başlı aydınlara boykotlar, işgaller, grevler, yürüyüşler mitingler, yaptırıyor; molotof kokteylleri, tabancalar attırıyor; tahripler, sabotajlar ile büyük zararlar veriyor; otomobiller çaldırıp adam kaçırtıyor, dövdürüyor, öldürüyor, yahut bankalar soyduruyor ve çoğaltılması mümkün bir sürü olaylar yaratıp sloganlarını atıyorlar: kendi deyimleriyle ajitasyon, silâhlı ve silahsız propaganda ile kamu tansiyonunu gergin, yüksek tutuyorlar böylece halkta devlet düzenine ve hürriyetçi parlamenter sisteme karşı güvensizlik ve nihayet korku ve bıkkınlık yaratarak "komünizm bundan iyidir, ne olacaksa olsun, ne zaman gelecekse gelsin" dedirtmek, ulusu teslimiyet havası içine sokmak istiyorlardı. Aslında bu kendi deyimleriyle proleterya ihtilâlinin objektif unsurunun, determinist koşulunun sağlanması demektir.

Öte yandan mitingler, yürüyüşler, sabotajlar, tahripler, banka soymalar gibi aralıksız ve çeşitli olaylar içinde patlayıcı maddelerin ve tahrip işinin nasıl yapıldığı; çeşitli silahların nasıl kullanıldığı; güvenlik kuvvetleriyle nasıl savaşılacağı; kısaca ve gene kendi deyimleriyle halk savaşının nasıl verileceği konularında proleterya ihtilâlinin öncüleri yetiştiriliyor, komünist ihtilâlciler eğitiliyordu. Komünist ihtilâlciler bununla bırakılmıyor, aralarından seçilenler Filistin Halk Kurtuluş Ordusuna, El-Fetih'e ve Orta doğudaki sair komünist eğitim merkezlerine gönderiliyor, burada şehir ve kır gerillası eğitimleri yapıyorlardı. Bir taraftan da bol miktarda Çin ve Rus yapısı çeşitli silah, bomba vesair savaş gereçleri getiriyorlardı. Bu da proleterya ihtilâlinin sübjektif koşulunun, volonterist temelinin yaratılması demektir.

Komünist düzene ve onun ilk adımı olan proleterya ihtilâline doğru giden bu yolda kumandayı kimler elinde tutuyordu,. Hangi örgütler bu eylemleri yönetiyordu?.. Soruları 1960 yılından 12 Mart 1971 tarihine kadar olan devrede Türkiyemizdeki komünist teşekküllerin ve eylemlerin neler olduğu meselesini teşkil eder.

1961 Anayasasından sonra kurulan aşırı solun ilk düzenli örgütü Türkiye İşçi Partisi'dir. Kısa bir süre sonra gerek bu parti içinde ve gerekse diğer komünistler arasında strateji, taktik,usul ve metod yönlerinden çeşitli ayrılıklar hasıl olmuş, solun çeşitli franksiyonları meydana çıkmıştır. Aslında bu Türkiye'deki komünistlere mahsus bir durum da değildir. Uluslararası komünizmin temel stratejilerdeki farklılaşmalar Türkiyedeki komünist gurupları ve faaliyetlerini de etkilemiştir.

Aşırı solun çeşitli bölümleri, kendi görüşlerini bir yayın organı etrafında toplayarak ortaya koymaya ve yaymaya başlamışlardır.

12 Mart 1971'e kadarki dönemde aşırı solu stratejilerine göre şu şekilde guruplandırmak mümkündür:

a. "Ant" dergisi çevresi
b. "Sosyalist" dergisi çevresi
c. "Devrim" dergisi çevresi
ç. Sosyalist devrim stratejisini benimseyen çevre:

I) TİP

II) Sosyalist Kürtçüler Grubu

III) Sendikacılar Grubu

IV) Bağımsız Türkiye Sosyalist ve AYBAR Grubu

d. Milli Demokratik Devrim Stratejisini benimseyen çevre:

I)Sosyalist Aydınlık Çevresi

II) Proleter Devrimci Aydınlık Çevresi

III) Fikir Kulüpleri Federasyonu (FKF)

IV) Türkiye Devrimci Gençlik Federasyonu (TDGF) (Kısa adı: DEV-GENÇ)

Adından da anlaşılacağı üzere davamızın asıl konusu Fikir Kulüpleri Federasyonu ve Türkiye Devrimci Gençlik Federasyonu olmakla beraber bu örgütlerin ortaya çıkışları, çalışma amaç ve yöntemleri diğer komünist örgütlerle ilgili bulunduğundan hepsini kısaca incelemekte yarar büyüktür. Aslında yukarıdaki gruplandırma da TDGF. ve FKF.'nin incelenmesindeki özel yöntem göz önüne alınarak yapılmış, kronolojik sıraya önem verilmemiştir.

a. "Ant" Dergisi çevresi:

Liderleri, Doğan ÖZGÜDEN ve Çetin ÖZEK olan bu grubun ana fikri "Türkiye'deki Marksist Leninist teori ve bilinci yaymak, örgütlenmeyi teşvik etmek, aşırı solu birleştirmek, cephe faaliyetlerini tespit etmek, her fırsatta yasal, veya yasa dışı bütün olanaklardan yararlanarak eyleme geçici teşvik ve tahrik etmek, silahlı bir mücadele sonunda Marksist Leninist bir düzen kurmaktır.

Bu gurubun yayın organları bulunan And Dergisi ve And yayınları; bütün sol gruplara hitap etmektedir.

Gerek destek unsurları ve gerekse yayın organları vasıtasiyle işçileri etnik gruplara, işçi ve köylü ilişkileri dolayısiyle endirek yönden köylülere ve gençlik örgütlerine etkili olmuştur.

Silahlı Kuvvetleri tahrik ve propagandalarla bölme ve halktan tecrit etmek gayreti içindedir.

Bu gurubun liderlerinden Doğan ÖZGÜDEN'in kaçması ve grup mensuplarının bir kısmının yakalanması dergi ve yayın organlarının faaliyetten men edilişi zaten daha ziyade teorik yönden etkin bir faaliyet yürüten bu grubu Sıkıyönetim Devresinde pasif hale getiren nedenler olmuştur.

b. "Sosyalist" Dergisi Çevresi:

Liderleri; Hikmet KIVILCIMLI, Suat Şükrü KUNDAKÇI, Osman SERCAN, İsmet SUNGURBEY, Nejat TOZGE ve Hidayet KAYA olan bu kuruluşun ana fikir:

Klâsik, Marxsist ve Leninist prensiplere bağlıdır.

Kendilerini komünist partisinin yegâne mirascısı sayarlar.

Bütün aşırı sol grupları kendisine bağlamak için zaman zaman tavizler verirler.

Türkiye Komünist Partisinin devamı saydıkları için vatan partisini tekrar kurmak ve programını tatbik etmek için faaliyet gösterirler.

Yayın organı olan Sosyalist Gazetesi ve tarihi maddecilik yayınları vasıtasiyle fikirlerini yayma gayreti gösteren bu kuruluşu, DEV-GENÇ üyelerinin bir kısmı, Yapı İş Sendikasının yardımı ile desteğiyle eski Vatan Partisi mensuplarının desteğini sağlamıştır.

İşçiler üzerinde kısmen tesirlidir.

Silahlı Kuvvetlerle irtibat kurmaya çalışmıştır. Encok önem verdiği konu budur.

c. "Devrim" Dergisi çevresi:

Lider kadrosu; Doğan AVCIOĞLU, Cemal Reşit EYÜPOĞLU İlhami SOYSAL. İlhan SELÇUK, Uğur MUMCU gibi yazarlarla, bazı emekli askerlerden teşekkül eden bu gurubun ana fikri:

Sivil, asker, aydın kadro hareketi ile sol eğilimli bir cunta meydana getirmek, bir darbe ile iktidarı ele geçirmek ve sosyalist bir düzen kurmak. Ordu içinde örgütlenmeyi temin etmek, parlemento aleyhtarı propaganda ve tahrikler yapmak, Gayeye ulaşabilmek için gerilla dahil her türlü eylem ve davranışını desteklemek ve yürütmektir.

Bu grup yukarıda arz edilen ana fikrini devrim gazetesi vasıtasiyle yaymıştır. Fikrinin destek unsurları ise:

Silahlı Kuvvetler içinde bazı taraftarları, Sosyalist gençlik kuruluşları ile devrimci gençlik çevresindeki bazı üyeler, bazı TÖS mensupları, Entellektüel taraftarlarıdır.

Destek gruplarının ve yayın organlarının faaliyeti netıcesi aşırı solcu bazı gençlere, TÖS içindeki öğretmenlere, Fakülte içindeki öğretim üyelerine, müessir olmuştur.

Silahlı Kuvvetler içinde azamî destek sağlamak çabasını göstermiştir.

ç. Sosyalist Devrim stratejisini benimseyen Çevre:

I. Türkiye İşçi Partisi (TİP) :

a. Bölünmeden öncesi:

Aşırı solun 1960'dan sonra ilk organize faaliyeti, daha doğrusu legale çıkışı Türkiye İşçi Partisi (TİP)'nin kurulmasiyle olmuştur. Partinin Genel Başkanlığına, Nazım Hikmet'in teyze zadesi olan Mehmet Ali AYBAR getirilmiştir.

TİP, kendi kudreti ve olanakları içinde ve hedefi bilimsel sosyalizm (yani komünizm) olan bir hareketi gerçekleştirmek için her fırsatı kullanmıştır. Sınıf mücadelesini ve bölücülüğü tahrik etmiştir. Doğu'da tertiplediği seri halindeki mitingleıle tehlikeli bir bölücülük faaliyeti sürdürmüştür. Proleterya diktatörlüğünü amaç edinen sınıf mücadelesinde, proleteryayı organize ve idarede, komünist partilerin yüklenmeleri gereken vazifeleri de yerine getirmiştir.

Türkiye'de anti-emperyalist mücadele sloganı altında, Amerika ve NATO'ya karşı kitle hareketlerinin ilk hazırlayıcısı bu partidir. Bu parti, Türk-Amerikan münasebetlerini millî çıkarlarımız açısından değil, veyahut böyle imiş gibi göstererek, aslında Batı ittifakının Sovyetler yararına zayıflaması amacıyla ele almış, Amerika ve NATO düşmanlığını bu amaçla işlemiştir. Amerika'nın Vietnam savaşına katılmasına karşı kıyametleri koparırken, Çekoslavakya'ya silahlı Sovyet Müdahalesini sessizce karşılamıştır. Bu partinin kurucuları arasında bulunan BEHİCE BORAN, vaktiyle Kore savaşları sırasında da aynı tutumu göstermiştir.

Sovyetlerin Çekoslavakya'yı işgali, TİP'de, 1966 Malatya Kongresinden beri süregelen iç çekişmelerin patlamasına yol açmıştır. o sıralarda aşırı sol çevrelerde. Sovyetlerin Çekoslavakya'yı işgaline sadece MEHMET ALİ AYBAR protesto etmiştir. AYBAR, Sovyetlerden "Ceberrut" diye bahsetmiş, Türkiye de iktidara geldiklerinde, güler yüzlü Sosyalizmin getireceklerini söylemiştir. Bu beyan üzerine ÇETİN ALTAN, BEHİCE BORAN ve SADUN AREN gibi diğer parti liderleri, dünyada bilimsel olarak tek bir sosyalizm olduğunu, bunun tenkit edilemeyeceğini ileri sürüp AYBAR'a cephe almışlardır. Bu hal, ÇETİN ALTAN, SADUN AREN ve BEHİCE BORAN'ın bilimsel sosyalizme ve Moskova'ya olan ilgilerini göstermekle beraber, MEHMET ALİ AYBAR'ın esasında onlardan ayrıldığının delili de değildir. Zira o devrede, Moskova'ya bağlılığı kuvvetli olan Fransız Komünist Partisi de Sovyetlere çatmıştır.

Türk Ceza Kanununun 141 ve 142 nci maddeleri, Türkiye'de herhangi bir sınıf veya zümrenin, diğer sınıf ve zümreler üzerinde zora dayanan egemenliğini önleyecek maddelerdir. TİP, bu iki maddenin kaldırılması için Anayasa Mahkemesine başvurmuştur. Partinin neden bu yolagittiği, herhalde üzerinde durulmağa değer bir konudur.

TİP, Akdeniz Bölgesi komünist ve ilerici partilerinin Roma toplantısına davetli olarak katılmıştır. Bu toplantıda, Akdeniz'in bu denizde kıyısı olmayan yabancı devletler deniz kuvvetlerinden temizlenmesi ortaya atılmıştır.

Ancak, sadece Yogoslavlar hariç olmak üzere diğer delegeler, Sovyetleri bahis konusu etmeksizin tek taraflı olarak Amerika'yı hedef almıştır. TİP delegeleri de bunlar arasında bulunmuştur.

Kuruluşundan itibaren bir süre, aşırı solun tek örgütü olan TİP, parti içinde beliren anlaşmazlıklar üzerine bazı gruplara bölünmüştür. İlk bölünmedeki gruplar şunlardır:

— AYBAR Grubu

— SADUN AREN-BEHİCE BORAN Grubu

— ANT Dergisi yöneticilerinden DOĞAN ÖZGÜDEN ve Prof. İDRİS KÜÇÜKÖMER'in etrafında toplanan (Üçüncü Yol)'cular grubu, ... MİHRİ BELLİ'nin (Demokratik Devrim) tezini benimseyen üyelerden meydana gelmiş (Devrimciler) grubu,

O zaman birbirleri ile uzlaşmaz görünen bu grupların gayesi, Türkiye'yi sosyalist komünist, bir ülke haline getirmekti. Aralarındaki anlaşmazlık daha ziyade liderlik meselesinden ve uygulanacak usul ve metotlardaki görüş farklarından ileri gelmiştir.

Komünist hareketlerinden daha sonraki gelişmelerinde önemli rol oynayanlardan biri de MİHRİ BELLİ'dir. Yukarıda bahsedildiği üzere TİP'de meydana gelen bölünmeden sonra, bütün uğraşmalarına rağmen bu partiyi ele geçiremeyen MİHRİ BELLİ, aşağıda bilgi verilen yeni bir grubun lideri olmuştur.

b. Bölünmeden sonrası:

Liderleri; NİHAT SARGIN, BEHİCE BORAN, SADUN AREN, SAİT ÇİLTAŞ, ŞABAN ERİK'tir.

Bu parti normal bir siyasî parti olarak kurulmuştur. Sosyalist bir parti olarak sosyalizmin Türkiye'de yayılmasından anarşik, ortamın doğmasında dolaylı yollardan büyük faaliyet göstermiştir. TİP gerek sosyalizm propagandasında ve gerekse etnik gruplarla ilgili olarak son 4 ncü büyük kongresinde aldığı kararlar nedeni ile zamanın hükümetlerinde olduğu gibi, Sıkıyönetim Komutanlıklarınca da önemli bir hedef olarak mütalâa edilmiştir.

Partinin ana fikri;

... Proleterya ve müttefikler ile sosyalist devrim stratejisinden hareketle Kürtlerin siyasî mücadelesinden istifade etmek,

— Proleteryanın iktidardaki yapısını bilimsel sosyalizm amaçlarına göre yeniden ayarlamak,

— Kanunî imkânları sonuna kadar zorlayarak, yüzeydeki imkânlara göre icabında gayri kanunî faaliyetlerde bulunmaktır.

Bu istek ve arzularını yayın organları olan partinin resmi gazetesi, Emek Dergisi, Kurtuluş Yolu Gazetesi, sömürücüye yumruk ve yurt içinde çıkan ve TİP'i destekleyen gazeteler vasıtası ile yapmış, taşıdığı fikirler kendi paralelinde hareket eden sosyalist gençlik teşkilâtı, DİSK, işçi birliği, Doğu Devrim Kültür Ocakları, Almanya'da Türk Talebe Federasyonu (ATTF), Bizim Radyo ve Türkiye Komünist Partisinin dış bürosunun desteğini sağlamıştır.

Gerek yayın yolu, gerekse destek grupları ve yapmış olduğu seminer ve toplantılarla sosyalist yönden eğitim ve öğretim gayreti göstermiştir. Bu faaliyetler neticesi: İşçilere, kısmen köylülere, Öğretmenlere ve Kürtlere müessir olmuştur.

TİP, Anayasa mahkemesi kararı ile kapatılmıştır.

II. Sosyalist Kürtçüler Grubu:

Liderleri Tarık ZİYA EKİNCİ, Mehmet Ali ASLAN, Naci KUTLAY Kemal BİCİBAY, Mehdi ZANA ve Ruşen ASBAN olan Sosyalist Kürtçüler Grubu'nun ana fikri:

Gayelerine ulaşabilmek için sosyalist faaliyetlerden azami yararlanarak görünüşte Kürt Halkının halklarının kazanılması, gerçekten ise bir Kürt Devletinin kurulmasıdır.

Bunun için Kürt halkının varlığını bütün dünya milletine ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümetine kabul ettirmek gayret ve çabasındadırlar.

Yurt içindeki destek grupları:
— Komünist Kürtçüler,
— Milliyetçi Kürtçüler,
— Doğu Devrim kültür ocakları,
— Kürt Olmayan diğer komünist gruplar;
— Aleviler (Bir kısmı),

Yurt Dışındaki Destek Gruplar:
— Barzani,
— Diğer Ülkelerdeki Kürt kuruluş ve teşekküllerdir.

III. Sendikacılar Grubu:

Liderleri Kemal TÜRKLER, Kemal SÜLKER, Kemal NEBİOĞLU, Şinasi KAYA, Hilmi GÜNER, ve Rıza KUAS'tır.

Bu grubun ana fikri işçi sınıfının ekonomik mücadelesini, siyasal mücadeleye dönüştürmek, siyasi partilerin yönetiminde söz sahibi olmak iktidara genel grev haklarını kabul ettirmek,

Sendikalar grubunu; DİSK'e bağlı bütün kuruluşlar ile, muhalif, muvafık bütün solcu gruplar desteklerler. Bu fikirler DİSK'e bağlı kuruluşlarda da müessir olup Türk-İş'e bağlı az sayıda sendika ile bağımsız sendikalarda sempatizan toplamışlardır.

Köylülere ise işçi-köylü münasebetleri nedeniyle dolaylı yoldan etkili olmaktadır.

IV. Bağımsız Türkiye Sosyalizmi ve Aybar Grubu:

Liderleri Mehmet Ali AYBAR, Yaşar KEMAL, Samim KOCAGÖZ ve Canan BIÇAKÇI olan bu grubun ana fikri; Dünyanın çeşitli memleketlerinde ve özellikle batı avrupa ülkelerinde görülen sosyalist akımdaki değişik görüşlerden, Allende, Garoudy ve Tito'nun tezlerinden esinlenerek katı olmayan daha insancıl Türkiye şartlarına uygun bir sosyalizmin teessüsü için işçi ve köylü sınıfının bilinçlendirilmesini, bu sınıflarla iktidarın ele geçirilerek sosyalist düzenin kurulmasını amaçlar.

Anti-Stalinist görüşleri taşıyan bu grup özünde Marksist ve Leninisttir.

Bu grubu bağımsız Türkiye Sosyalistler birliği, DİSK ve Doğu Devrim Kültür Ocakları üyelerinin bir kısmı destekler.

İşçilere, köylülere ve etnik gruplara tesirlidir. Gençlik ve öğrenciler üzerinde tesiri azalmış ve azalmaya devam etmektedir.

a. Millî Demokratik Devrim ve bu stratejiyi benimseyen; çevre:

Bu çevrenin kendi arasındaki bölünmelerinin incelenmesine başlamadan önce "Millî Demokratik Devrim" deyiminin ve bu deyimi oluşturan üç sözcüğün gerçek anlamlarının ne olduğunu incelemek yerinde olacaktır.

Marksist öğretiye göre devrimin, bir üretim tarzından daha ileri bir üretim tarzına geçmek demek olduğu yukarıda açıklanmıştı. Bununla birlikte memleketimizde dilimizin türkçeleştirilmesi yolunda sosyal clayların gelişmesinde gösterilmesi gerekli sabır ve teenniye uyulmadan atılan ölçüsüz, hızlı adımlar sebebiyle nesiller arasında hatta aynı kuşaktakiler arasındaki, yeni deyimler, yeni sözcükler konu olunca, anlaşmazlık ortaya çıktığı acı bir gerçektir.

En acı gerçek ise duruşmalar sırasında hayret ve ibretle müşahade edilen gerçektir ki bu, üniversite hocası olan fakültelerde anlı sanlı kürsülerin sahibi bulunan hatta bakanlık yapan profesörlerin devrim sözcüğünün ihtilâl demek olduğuna ihtimal vermemeleri gerçeğidir.

Halbuki Marksist yazar Çetin ALTAN 9 Ocak 1970 tarihli Akşam gazetesinin 2 nci sayfasındaki TAŞ sütununda "Kasıtlı bir kavramlar Anarşisi" başlıklı yazısında her türlü karışıklıktan uzak şekilde devrimin ne anlama geldiğini açıklamıştır:

Önce' "Devrim" sözcüğünü yerinde kullanmağa alışmalıyız. Devrim "Revolation" ihtilâl demektir. Evrim "Evolation" istihale, gelişim demektir. Türk gençliği devrimcidir, dendiği zaman türk gençliği ihtilâlçidir demektir. Bu ... Devrimcilik, yani ihtilâlcilik bir fikir sistematinin doğrultusundan koparılmış olarak tek başına düşünülemez. Çağımızda ise bu fikir sistematiği marksizmin dışında kurulamaz".

Aslında Çetin ALTAN'dan bir gün önce CUMHURİYET Gazetesinin 8 Ocak 1970 tarihli nüshasında yazar CİHAT BABAN "Neden Güvercin Demek varken Uçan Hayvan Diyoruz" başlıklı fıkrasında "Ben devrimciyim diyen, bu günkü düzenin halka rağmen, zor kullanılarak değişmesini isteyendir. Devrimde oya baş vurarak iktidara gelme yoktur... Devrimde mutlaka zor unsuru vardır..." diyerek devrimi okuma yazma bilen herkese anlatmıştı.

1967 Yılının Aralık ayında Siyasal Bilgiler Fakültesinde "1967 Türkiyesinde devrimci eylem nedir?.." konusunda bir konferans veren Mihri BELLİ'de "Devrim yeni üretim tarzını kurmakta çıkarı olan sınıfın ya da sınıfların eski üretim tarzını muhafaza etmekte çıkarı olan sınıflara karşı galebesidir... Çağdaş tarihte iki cins devrim görüyoruz- 1. Burjuva demokratik devrimi, 2. Sosyalist devrim, Burjuva demokratik devrimi, devrimi sosyalizme hazırlıyacak olan bir aşamadır. Burjuva demokratik devrimi yapılmadan sosyalizm aşamasına geçilemez. Ancak Millî Demokratik devrimle birlikte sosyalizmin propagandası da yapılacaktır. Burjuva demokratik devrimin sonuna vardığımız, tam bağımsız ve gerçekten demokratik Türkiyeyi kurduğumuz anda sosyalist devrimin sınırına varılacaktır..." demiş, Millî demokratik devrimden ne kastedildiğini açık şekilde ifade eylemiştir. Mihri BELLİ'ye göre Millî demokratik devrimin hedefi tam bağımsız ve gerçekten demokratik Türkiye yaratmaktır. Millî demokratik devrimde devrimci güçler; şehir ve köy proleteryası, şehirlerin ve köylerin yarı proleter unsurları, yoksul köylülük, şehir ve küçük köy burjuvazisi, asker, sivil, aydın zümredir. Karşı devrimci güçler ise; emperyalizm,işbirlikçi sermaye, feodal mütegallibe ve üçlü ittifakıdır. Millî demokratik devrim, devrimci güçlerin güç birliği ile gerçekleşecektir. Millî demokratik devrimde önderliği proleterya ve yoksul köylü yığınları yapacaktır.

Aydınlık Sosyalist Dergi'nin Ocak 1970 tarihli 15. sayısının 195 nci sayfasında Mahir ÇAYAN"... Millî demokratik devrim ancak proleteryanın öncülüğünde söz konusu olabilir... Millî demokratik devrim mücadelesi birkaç aylık bir hareket değil yıllarca sürecek bir savaştır. Demokratik devrim ile sosyalist devrim arasında bir Çin seddi yoktur..." şeklindeki görüşleriyle Millî demokratik devrimin uzun süreli bir halk savaşı olduğunu, öncünün proleterya olacağını ve bu savaşın asıl sosyalist devrimin ilk aşamasını teşkil edeceğini, Millî demokratik devrim ile sosyalist devrim arasında aşılması güç bir engel olmadığını, biri diğerinin sınırında olduğunu belirtmiştir.

Mahir ÇAYAN, Aydınlık Sosyalist Dergisinin Haziran 1970 tarihli 20 nci sayısında yeni oportünizmin niteliği başlıklı yazısında Mao'nun yeni demokratik devrim teorisinin başlıca unsurları şu şekilde gösterilmiştir: 1. Millî Demokratik devrim, özünde bir köylü devrimidir. 2. Millî Demokratik devrimde halk savaşı zorunlu bir duraktır. 3. İdeolojik öncülük esastır. 4. Millî demokratik devrim teorisi proleteryanın hegomanyasını içinde taşır. Millî Demokratik devrim mücadelesinin ağırlığı noktasının kırlar olduğu ve emperyalizmin denetiminin son derece zayıf olduğu kırlarda halk savaşının başlıca dört aşamadan geçeceği ve bu aşamalarında a. gerilla savaşı, elde olanı koruma aşaması, b. Gerilla üstleri kurma, elde olanı koruma aşaması, c. Düzenli orduya geçiş, denge aşaması, d. Düzenli aşı, karşı saldırıya geçiş aşaması ve sonuç alma olarak gösterilmiştir.

Aralık 1970 tarihli sosyalist aydınlık dergisinin 26. ssayısında yayınlanan TİP kurultayında proleter devrimci delegelerin aldığı bir kararda "Sosyalizme giden yolda stratejimiz millî de-

mokratik devrimdir. Demokratik devrim işçi sınıfı önderliğinde işçi köylü temel ittifakına dayanan, demokratik bir halk iktidarını siyasî hedef alan emperyalizme ve yerli ortaklarına karşı bir devrimdir" denilmektedir.

Şahin ALPAY Mart 1970 tarihli proleter devrimci aydınlık dergisinde yayınlanan "İşçi sınıfı ve millî demokratik devrim" başlıklı yazısında: "Millî demokratik devrim, işçi sınıfı önderliğine dayanır. Millî Demokratik devrimde önder işçi sınıfıdır. Temel kuvvet köylülerdir. Millî Demokratik devrimde işçi sınıfı, işçi köylü ittifakı köylü temeli üzerinde bütün diğer devrimci sınıfların, küçük burjuvazinin köylü olmayan kesimlerini ve politik bir güç olarak ortaya çıktığı ölçüde millî burjuvaziyi ve bütün diğer devrimci unsurları millî cephede toplar, milli demokratik devrimde, millî cephe politikası temel politikadır. Milli demokratik devrimin hedefi siyasi alanda, emperyalizm ve işbirlikçilerinin iktidarının yerine işçi sınıfı önderliğinde bütün devrimci sınıfların iktidarının konulması, iktisadî alanda işbirlikçi kapitalizmin ve feodal kalıntıların tasfiyesi ve sosyalizme geçişen bütün engellerin ortadan kaldırılmasıdır. ...Millî demokratik devrim işçi sınıfı önderliğinde bir köylü savaşıdır. Millî demokratik devrimde önder işçi sınıfı olduğu içindir ki, M.D.D. teorisi, kesintisiz devrim teorisidir. Millî demokratik devrim, ancak halkın bilinçlendirilmesi ve örgütlenmesi yoluyla ve ancak devrimci mücadele yoluyla başarıya ulaşabilir. Millî demokratik devrim programı, işbirlikçi kapitalizmin, feodal kalıntıların tasfiyesi ve sosyalizme geçişinin bütün engellerinin temizlenmesidir...." diyerek millî demokratik devrimden ne kastedildiğini açık seçik ortaya koymaktadır.

Bu stratejiyi benimseyenlerin görüşleri böylece birbirine hemen hemen paralel olarak sürüp giderken belirtmek gerekirki millî demokratik devrim anlayışı yeni ve Türk komünistlerine ait değildir. Bu tez ilk defa Lenin tarafından "İki Taktik" isimli kitabında bir fikir sistemi halinde ortaya atılmıştır.

"Millî Demokratik devrim komünist partilerinin, toplumların kapitalist dönemden sosyalizme geçişinde uyguladıkları bir strateji, kat edilmesi zorunlu bir aşamadır...

"Milli demokratik devrim aslında komünizmin klasik bir "CEPHE" stratejisidir. Literatürde "Geniş Cephe" olarakta geçer. Her toplumun özel şartlarına göre sloganlar ortaya atar. İkinci Dünya Savaşı arifesinde Batı Avrupa'da faşizm aleyhtarı eylemlerle şekillenmiş; savaş içinde geliştirilmiş; Stalin'in ölümünden sonra da bu strateji Sovyetler tarafından Kuzey Afrika, Orta-Doğu ve Uzak Doğu ülkeleri için planlanmıştır. Sloganların ve örgütlerin farklı niteliklerde olması bazı gözlemcileri yanıltmakla birlikte temel yapı aynıdır. Orta-Doğu, Uzak-Doğu ve Kuzey Afrika'da Kızıl Çin, bu Sovyet planına sızma gayreti içindedir.

Marx ve Engels eserlerinin hiç birinde böyle bir tezi geliştirmiş değillerdir. Komünistler, bu tezi, Marx'ın Neue Rheinische Zeitung'da yayınlanmış burjuva demokratik devrimlerini savunuşundan çıkarırlar. Tezi sistemleştiren, olgunlaştıran ve uygulayan az yukarda da belirttiğimiz gibi Lenindir. (Aclan SAYILGAN; Yeni Kavga, Millî Demokratik Devrim Nedir?.. 1970 Ankara S. 9/10).

Stalin, 28 Mayıs 1943 yılında komünternin lâğvı münasebetiyle Reuter Özel Muhabiri Mr. King'e verdiği bir demeçte "GENİŞ CEPHE'yi öngören görüşlerini açıklamış, şöyle demişti;

"Bu (yani komünternin lağvı) hürriyete aşık memleketlerdeki vatanseverler için, siyasi ve dini fikirleri bir yana bırakarak, vatandaşların terakki perver "İlerici" kuvvetlerin, birtek "Millî Kurtuluş Cephesi" dahilinde birleştirilmesi ve bu kuvvetlerin faşizme karşı tevcih edilmesi işini kolaylaştıracaktır.

Stalin'in kötülenmesi hareketinin yürütülüşü sırasında, Sovyet stratejistleri Stalin'in direktiflerini inkâr etmediler. Kruşçev zamanında ve sonraki günlerde "MİLLÎ DEMOKRATİK CEPHE" görüşünü sistemleştirdiler. Bunun yanısıra Afrika, Güney Amerika, Orta-Doğu ülkeleri için girişecekleri operasyonlarda, "Millî Demokratik Cephe'yi daha geniş tutarak "Millî Demokratik Devrim" stratejisini ortaya attılar. Afrika, Orta-Doğu ülkeleri için öngörülen Sovyet tezinin geliştirilmesi işinin Prof. G. Mirsky'nin üzerinde olduğu anlaşılmaktadır. (A. SAYILGAN a.g.e. 11).

Sonuç olarak şunu açık ve kesin şekilde belirtmek gerekirki "Millî Demokratik Devrim" deyimi, bu üç kelimenin lügatlarda gerçek anlamlarını ve o anlamlar komposizyonunu ifade etmemektedir.

12 Mart 1971'den önce hatta günümüzde, bunca yazılan ve çizilenden sonra, hâlâ bir çok aydınlarımızın kendi kendine yetebilen ekonomik ve siyasal koşullar içinde her yönüyle gelişmiş, hür, kuvvetli bir Türkiye ideal ve özleminin verdiği sâfiyetle komünistlerin "Millî Demokratik Devrim" sözlerinin, sloganlarının gerçek anlamını, bunu bir komünist stratejisi olduğunu bilmedikleri acı bir gerçektir.

Millî Demokratik Devrim Stratejisini kabul eden çevrelerini şu şekilde sınıflandırmak mümkündür:

I. Sosyalist Aydınlık Çevresi:

Liderleri; MİHRİ BELLİ, Muzaffer ERDOST, Şevki AKŞİT, Raşit Nuri İLERİ ve Vahap ERDOĞDU olan bu grubun ana fikri:

Komünizme gidecek yolu açacak Millî Demokratik bir hükümetin kurulmasını temin ederek sosyalizm perdesi arkasında komünizmi getirmek.

Komünist partisini kanuni olarak maskeli bir şekilde kurmak,

Proleteryanın öncülüğünde köylüyü temel güç olarak kabul etmek, şehirlerden başlayarak örgütleşmeyi köylere intikal ettirmek,

Durumun ve ortamın müsaadesi nisbetinde siyasal ve icabında silahlı mücadeleyi sonuna kadar yürütmek.

Bu grup aydınlık sosyalist dergisi, Türkiye Solu Gazetesi, Bilim ve Sosyalizm yayınlar ve sol yayınlar vasıtası ile faaliyet göstermiş ve bu suretle de;

İşçi birlikleri, köylü birlikleri, ANKARA Ziraat Fakültesi ve Hacettepe Üniversitesi Fikir Kulüpleri, Devrimci Kadınlar Derneği, Türkiye Millî Gençlik Teşkilâtı üyelerinin bir kısmı, Batı Almanyada Türkiye öğrenciler Federasyonu içinde etkili taraftarlar temin etmiştir.

Yayın organlarının faaliyeti, destek gruplarının çalışması neticesi;

Başlangıçtan teorik yönden bütün grupları tesiri altına almıştır.
Halende bu tesir bazı çevrelerde devam etmektedir.

İşçi ve köylü sınıfı üzerinde tesirini artırabilmek için yoğun bir faaliyet göstermektedir.

Etnik gruplar üzerinde tesirlidir. Kürtçülük sorununu M.D.D. stratejisini benimseyenler arasında, ilk defa ortaya atan bu grup olmuştur.

TÖS içinde bir kısım öğretmenlere müessirdir.

Silahlı kuvvetler içersinde müessir olabilmek için en çok gayret gösteren bir grupdur.

II. Proleter Devrimci Aydınlık Çevresi:

Liderleri; Doğu PERİNÇEK, Ömer Özer TURGUT, Erdoğan GÜÇ BİLMEZ, Şahin ALPAY, Atıl ANT ve Gün ZİLELİ olan bu örgütün anafikri;

Komünizme gidecek yolu açacak demokratik devrim hükümetinin kurulması.

Mao'nun görüşleri ile bilinçlenme sonra legal-illegal örgütlerin kurulmasını temin etmek ve eyleme geçmek,

Proleteryanın öncülüğünde örgütlenerek, köyleri temel unsur kabul ederek halk savaşı meydana getirmektir.

Bu grup yayın organları bulunan proleter Devrimci Aydınlık Dergisi, İşçi-Köylü gazetesi, Proleter Devrimci Aydınlık yayınları ve Almanya'da çıkan Proleter Devrimci Yıldız Mec-

muaları ile fikirlerini yaymış ve yaptıkları eğitim çalışmaları ile; Ankara, ve İstanbul'da bazı fakülteler ile köylüler üzerinde müessir olmuştur.

III. Fikir Kulüpleri Federasyonu (FKF):

Davanın ana konusunu teşkil ettiğinden aşağıda özel bölüm halinde incelenecektir.

IV. Türkiye Devrimci Gençlik Federasyonu (TDGF.-DEV-GENÇ):

FKF.'nin devamlı bir kuruluş olup davanın ana konusunu teşkil ettiğinden aşağıda özel bir bölüm halinde incelenecektir.

III. FİKİR KULÜPLERİ FEDERASYONU (FKF.):

a) Kuruluş Tarihçesi :

İlk Fikir kulübü, 1956 yılında Ankara'da Siyasal Bilgiler Fakültesinde kurulmuştur. Demokrat Parti iktidarına karşı bütün partilerin sürdürdüğü muhalefet ve mücadele içinde Üniversite gençliğini ve gençlik kuruluşlarını politik emellerine alet etmek olağan ve hemen her partinin başvurduğu yol haline geldiği, parti ileri gelenlerinin üniversite öğrencilerinin arasından eksik olmadığı devirlerde Siyasal bilgiler fakültesi fikir kulübü de Cumhuriyet Halk Partisinin parelelinde bir anlayış ve çalışma içinde olarak muhalefet saflarında yer almıştır.

1961 Anayasasının getirdiği özgürlük ortamı içinde gizli komünist faaliyetlerinin kısmen açıklık kazanma ve kanunileşme imkânı bulması, bu cümleden olmak üzere 13 Şubat 1961 tarihinde Türkiye İşçi Partisinin kurulması üzerine o zamana kadar hemen bütün fakülte ve yüksek okullarda kurulmuş ve aralarında organik bir bağ bulunmamakla birlikte sosyal, siyasal ve ekonomik görüşleri paralel olan fikir kulüplerinin de daha açık ve daha müşterek bir amaca doğru yöneldikleri görülür.

Türkiye İşçi Partisi kısa bir süre içinde bütün fikir kulüplerini etkisi altına aldı ve onlara, sosyalizm yolundaki ürkek, çekingen davranışlarından sıyırıp gerçekte bilimsel sosyalizme yani komünizme giden asıl yönlerini çizdi, asıl rotalarını gösterdi.

Fakat bütün fikir kulüplerini ve özellikle Siyasal Bilgiler Fakültesi Fikir kulübünü temelden sarsan ve sosyalist bilinçlerini berraklaştırıp kuvvet kazandıran olay 1965 yılında kozlu kömür ocaklarındaki işçilerin greve gitmeleri, yürüyüş yapmaları, güvenlik kuvvetleri ile çarpışarak iki işçinin ölmesi olayıdır. Bu olaydan sonra Siyasal Bilgiler Fakültesi Sosyalist fikir kulübü bir sessiz yürüyüş düzenleyerek işçileri desteklediklerini ifade etmek istemişlerdir.

"1965 baharında dönüşüm adlı dergi, kulüp üyeleri ve bazı TİP'li gençler tarafından çıkartıldı ve Kızılay'da satılmaya başlandı. Dergiyi satanlara faşistler ve polis saldırdı. Bunlara karşı verilen kavgalar daha güçlü bir toparlanmayı da peşinden getirdi. Kavgalar, çeşitli fakültelerdeki sol eyilimli gençleri bir araya topladı. Yeni yeni fikir kulüpleri kuruldu ve bunlar birleştirilerek bir federasyona gidildi. Böylece 1965 Sonbaharında FİKİR KULÜPLERİ FEDERASYON'u kurulmuş oldu. (1965 - 1971 Türkiye'de devrimci mücadele ve DEV - GENÇ isimli broşür, kurtuluş yayınları 1971 - Ankara,, sayfa 8)

b) Tüzüğüne Göre FKF. nin Amaç ve Kuruluşu

Kanunun gösterdiği bütün şekli şartlara uygun olarak kurulan FKF'nin görünüşteki amacı, organları ve genel statüsü aşağıya aynen alınmış olan tüzüğünde gösterilmiştir.

AD VE MERKEZ :

Madde 1 — Fikir kulüpleri federasyonu cemiyetler kanununa göre kurulmuş bir dernekler birliğidir. Merkezi Ankara'dadır.

Madde 2 — **NİTELİK VE AMAÇ :** Fikir kulüpleri federasyonu bilimsel düşünme ve davranma yetkisine ulaşmış yüksek öğrenim gençlerinin aralarındaki dayanışmayı karşılıklı eğitime iş ve eylem birliğine dayanan örgüttür.

Fikir kulüpleri federasyonu, gençlik yurt ve dünya olaylarını bir bütün olarak alır, gençlerin mutluluğunu, insanın kendini yetiştirebileceği olanakların var olduğu bir düzende görür, bu ileri düzene ulaşabilmek için gençlere ödevler düştüğü kanısındadır. Gençlerin ödevlerini yerine getirebilecek olgunluğa erişmesi, bilinçlenmesi, eş güdümlü ve örgütlü eylemlere girişerek yurda ve dünyaya yön verebilmesini amaçlar.

Amacına varmak için toplantılar, yarışmalar düzenler, sergiler açar, yasalarca yasaklanmayan her türlü eğitim ve sanat çalışmalarını yapar.

Madde 3 — **ÜYELİK :** Federasyona Türkiye'de Yüksek Öğrenim veren kuruluşlarda kurulan fikir kulüpleri üye olabilirler. Üyeliğe kabul için merkez yürütme kurulunun onayı gerekir. Üye kulüplerden biri bu karara karşı çıkabilir, bu durumda genel yönetim kurulu kesin karar verir, fikir kulüpleri federasyonu üyesi bir kulübe üye olmak, merkez yürütme kurulunun onayına bağlıdır.

Madde 4 — **ÜYELERİN HAKLARI VE ÖDEVLERİ:** Federasyon seçimlerinde, seçmek ve seçilmek her üye kulüp temsilcisinin hakkıdır, seçilmek için temsilci olmak ve kurultayda hazır bulunmak şart değildir. Her kulüp merkez yürütme kurulunca belirtilen ölçüye göre federasyona gelirinin belli bir bölümünü verir. Federasyon yetkili organlarınca verilen kararlar kulüpleri ve kulüp üyelerini bağlar, kulüpleri genel kurul kararı alarak özgürce federasyondan ayrılabilirler.

Madde 5 — **FEDERASYON ÖDEVLERİ :** Fikir kulüpleri federasyonun örgenleri şunlardır:

a) Kurultay,
b) Genel yönetim kurulu,
c) Merkez yürütme kurulu,
d) Merkez denetim kurulu,
e) Merkez onur kurulu,
f) Sekreterlikler,

Madde 6 — **KURULTAY :** Kurultay fikir kulüpleri federasyonunun en yüksek organıdır. Kurultay genel başkan eski başkanlar, kurucular, genel yönetim kurulu üyeleri, merkez onur kurulu üyeleri, merkez denetim kurulu üyeleri, sekreterlik ve sekreterlik üyeleri, kulüp genel kurullarında seçilecek genel kurula katılma hakkına sahip her on üye için bir kurultay temsilcisi üyeden oluşur. İki kurultay arasında genel kurulunu yapmamış kulüpler kurultaya katılamazlar, genel yönetim kurulu aksine karar vermedikçe olağanüstü kurultaylara katılabilmek için kulüplerin genel kurullarını yapma zorunluğu yoktur.

Kurultay, genel yönetim kurulu üyelerini, merkez onur kurulu üyelerini, merkez denetim kurulu üyelerini seçer, gençlik, yurt ve dünya sorunlarını görüşür genel yönetim kuruluna güdülecek politika konusunda ışık tutucu kararlar alır, hesapları inceler, genel yönetim kurulu raporunu tartışır, arındırma konusunda karar verir, toplantı yeter sayının üçte ikisinin oyu ile federasyon tüzüğünde değişiklik yapabilir.

Kurultayı genel yönetim kurulu toplantıya çağırır.

Madde 8 — **MERKEZ YÜRÜTME KURULU:** Merkez yürütme kurulu, federasyonun en yüksek yürütme organıdır. Genel yönetim kurulu adına iş görür.

Merkez yürütme kurulu genel yönetim kurulu üyelerinin merkezde oturanları arasından seçilen sekiz asıl dört yedek üye ile genel başkandan oluşur. Genel başkanın başkanlığında haftada enaz bir kez toplanır, ilk toplantıda bir genel yazman ve bir genel sayman seçer.

Merkez yürütme kurulu, federasyon tüzüğü ve genel tutumuna, kendi kararlarına kulüp tüzüğüne aykırı davrandığı, veya örgüte zararlı olduğu kanısına vardığı kulüp yönetim kuru-

luna işten el çektirebilir. Ancak yerine hemen üç kişilik bir geçici kurul kurar. Bu kurul bir ay içinde genel kurula gitmek zorundadır. Merkez yürütme kurulu, federasyon çalışmalarının gerektirdiği işlerin yürütülüşü ile görevlidir. Gerekli gördüğü çalışma ve uzmanlık kollarını kurar.

Madde 9 — **GENEL BAŞKAN:** Genel başkan genel yönetim kurulu üyeleri arasından seçilir. Yeri boşalınca genel yönetim kurulu üyeleri arasından ve kurultaya dek görevli olmak üzere bir yenisi seçer.

Genel başkan federasyonu temsil eder, federasyon adına demeç vermek yalnız genel başkanın hakkıdır. Genel başkan, temsil etme ve demeç verme yetkilerini, merkez yürütme kurulunun onayı ile geçici olarak belirli bir konuda başkasına devredebilir.

Genel başkan federasyonun birliğini korur, örgenler arasında işgüdümü sağlar, federasyonun etken bir örgüt durumuna gelmesi için merkez yürütme kurulu ile birlikte gereken bütün işleri yapar.

Genel yönetim ve merkez yürütme kurulu toplantılarına başkanlık eder. Bu kurulları toplantıya çağırır.

Madde 10 — **MERKEZ ONUR KURULU:** Merkez onur kurulu kurultayda seçilen üç asil bir yedek üyeden oluşur, bu kurula bir kulüpten iki üye giremez.

Kulüpler, kulüp yönetim kurulu üyeleri, kulüp onur kurulu üyeleri hakkında disiplin cezaları verir. Ayrıca üst yargı yeri olarakta iş görür.

Merkez onur kurulu, genel başkan, genel yönetim kurulu üyeleri, merkez denetim kurulu üyeleri hakkında disiplin cezası veremez. Bu hak kurultaynındır. Merkez onur kuruluna merkez yürütme kurulu merkez denetim kurulu ve kulüp yönetim kurulları karar olarak başvurabilirler.

Madde 11 — **MERKEZ DENETİM KURULU:** Merkez denetim kurulu kurultaya seçilen üç asil ve bir yedek üyeden oluşur, görevi genel merkezde genel saymanca tutulan hesapları denetlemektir.

Madde 12 — **SEKRETERLİKLER:** Sekreterlikler en az üç üye kulübün bulunduğu ve genel yönetim kurulunun uygun gördüğü kentlerde kurulur. Genel yönetim kurulu sekreterliği feshedebilir. Sekreterlik bir sekreter ve genel yönetim kurulunun herkes için uygun göreceği sayıda sekreterlik üyelerinden oluşur. Sekreterlik üye sayısı merkez yürütme kurulu üye sayısını aşamaz. Sekreter ve sekreterlik üyelerini genel yönetim kurulu o kentteki kulüp üyelerinden atar,

Sekreterlikler bulundukları kentteki kulüpler ve bu kulüplerle federasyon genel merkezi arasındaki eş güdüm ve ilişgiyi sağlamakla görevlidirler. Merkez yürütme kurulundan ya da genel başkandan açıkça yetki almadan federasyonun dışa karşı yük altına sokacak hiç bir davranışta bulunamazlar, merkez yürütme kuruluna bağlıdırlar.

Madde 13 — **KULÜPLER:** Kulüpler federasyon tüzüğüne kurultay genel yönetim kurulu merkez yürütme kurulu kararlarına ve genelgelerine uymak zorundadırlar. Bunun dışında kendi tüzüklerine göre çalışırlar

Madde 14 — **FEDERASYON GELİRLERİ:** Federasyonun başlıca gelirleri şunlardır:

a. Üye kulüplerden alınan ödenekler,

b. Bağışlar,

c. Piyango, temsil, konser, gösteri, yarışma v. s. gibi eğlenceler düzenlemekten elde edilecek gelirler,

d. Federasyon malları ve yayınlarından elde edilecek gelirler,

e. Takvim, rozet, kimlik kartı gelirleri,

Madde 15 — **ORTAK HÜKÜMLER**: Federasyon tüzüğü ve üst örgen kararları alt örgenleri ve kulüpleri bağlar,

Madde 16 — Yedek üyelerin bulundukları örgende söz hakkı vardır. Oy hakları yoktur.

Madde 17 — Bu tüzükte düzenlenmeyen ayrıntılarda merkez yürütme kurulunca hazırlanacak ve genel yönetim kurulunca onanacak iç tüzüğe ve orada da yoksa Türkiye Büyük Millet Meclisi iç tüzüğüne başvurulur.

Madde 18 — Bir kurulu ya da bir kimseyi atayan ya da seçen kurul o kurula ya da o kimseye el çektirebilir.

Madde 19 — Federasyondan çıkarılan, kapatılan ya da fesh edilen kulübün federasyon örgenlerindeki üyesinin görevi iş gördüğü kurul ya da üst örgen tersine karar almazsa sürer.

Madde 20 — Fesih durumunda federasyon malları ve varlığı merkez yürütme kurulunun kararına uygun olarak dağıtılır. Bu kurul karar almazsa mallar ve zenginlikler, Türkiye Kızılay cemiyetine kalır.

c. **Çalışmaları:**

17 Aralık 1965 tarihinde merkezi Ankara'da olmak üzere kurulan fikir kulüpleri federasyonu 1968 yılı ilkbaharına kadar TİP'in kontrolünde kalmış ve onun paralelinde bir çizgi izlemiştir. Şubat 1968'de yayınlanan SALİH ER imzalı FKF'nin görüşlerini yansıtan bir bildiri de; "Türkiye'de sosyalist gençlik hızla gelişiyor, çığ gibi büyüyor. Bu gelişmeyi sağlayan en büyük faktor, yurdumuzda bir sosyalist partinin yani TİP'in varlığıdır. FKF'nin doğuşu sosyalist parti gençliğinin bir sonucudur..." denilmek suretiyle FKF'nin adeta TİP'in bir yan kuruluşu, TİP'in gençlik örgütü olduğu ifade edilmek istenmiştir.

23-24.Mart.1968 günlerinde yapılan FKF. ikinci kurultayında, TİP'in bilim kurulunda görevli ve bu partinin yönetici kliğinin güvenini kazanmış olan Doğu PERİNÇEK FKF. Genel Başkanlığına Ömer ÖZERTURGUT ise genel sekreterliğe getirildi. Kurultayda o zamanki TİP Genel Başkanı Mehmet Ali AYBAR ile Sadun AREN gündem dışı birer konuşma da yapmışlardır. Bu kurultayda Erzurum Atatürk Üniversitesinde bir sekreterlik kurulması konusunda merkez yürütme kuruluna kesin yetki de verilmiştir.

Sonuç olarak şunu belirtmek gerekirki ikinci kurultayda FKF. gene TİP'in egemenliği altındadır.

Fakat Doğu PERİNÇEK'in millî demokratik devrim stratejisini savunması, FKF'yi DEV-GÜÇ (devrimciler güçbirliği) kuruluşu içine sokması ve 29 Nisan 1968 tarihinde yapılan anti-emperyalist mitinge iştirak ettirmesi üzerine TİP yöneticilerinin antipatisini ve şimşeklerini üzerine çekti. Zira TİP millî demokratik devrim değil sosyalist devrim stratejisini benimsiyordu. Diğer taraftan TİP "temsili demokrasiciliğin parlamentosunu tek eylem alanı seçip, aman faşizm geliyor yaygaralarıyla Amerikan emperyalizmine karşı her türlü aktif mücadeleyi reddediyor oportünist bir siyaset izliyordu". (1965 - 1971 Türkiye'de devrimci mücadele ve DEV-GENÇ broşürü sayfa 8) buna rağmen Doğu PERİNÇEK'in "millî demokratik devrim stratejisine göre şehir ve köy proleteryasının, yarı proleter unsurların, yoksul köylülüğün, şehir ve köy küçük burjuvasinin, asker sivil -aydın zümrenin ittifakını temsil eden, toplumumuzdaki bütün devrimci güçlerin öz örgütleriyle katıldığı bir cephe) demek olan (Aclan Sayılgan: Ansiklopedik marksist sözlük sayfa 33) DEV-GÜÇ'e katılması TİP yöneticilerinin Doğu PERİNÇEK'i FKF. başkanlığından devirmelerine ve yerine Zülküf ŞAHİN'i başkanlığa getirmelerine sebep oldu. Böylece TİP tekrar FKF. yönetimini ele geçirmiş oldu. Bununla birlikte TİP'in artık" FKF. bünyesinde ve dışında gelişen devrimci gençlik hareketlerini köstekleyecek gücü kalmamıştı. ODTÜ sosyalist fikir kulübüne bağlı gençler ve diğer sosyalist gençler, Elmalı'da toprak işgali yapan köylülerin yanına koşuyorlar; İstanbul'da devrimci öğrenci bir-

liğine ve FKF'ye bağlı bazı yiğit sosyalist militanlar anti-emperyalist hareketlerin başını çekiyorlardı. Altıncı filonun İstanbul'u ziyaretleri sırasında, gençlik kitlesi, Amerikalıları denize dökmeden önce TİP oportünistlerinin kurdukları barikatları parçalıyordu. Ankara'da tabanın baskısına dayanamayan FKF. merkez yürütme kurulu, Amerikan haberler merkezine ve diğer Amerikan binalarına saldırılar yapılmasına boyun eğmek zorunda kalıyordu. Filonun İzmir ziyaretinde ise, tabanın baskısı ile İzmir'e gitmek zorunda kalan merkez yürütme kurulu, diğer gençlik teşkilâtlarına karşı takındığı sekter tavırla hareketin zayıflamasına sebep oluyordu. C. Vance'nin ziyaretinde DÖB'lü gençler, İstanbul'da hava alanına yürürlerken; Ankara'da da FKF. yönetiminden tamamen bağımsız sosyalist gençler hava alanında gösteri yapıyorlar ve akşam Amerikalılara ait bazı binaları basıyorlardı..... FKF. oportünist yönetici kliği faşistlerle uzlaşmaya çalışırken, sosyalist gençler en devrimci tavırla faşistlerin fakültelerdeki panolarını kaldırıyorlar, onlara fakültelerde hayat hakkı tanımıyorlardı. Kendiliğinden gelişen işçi, köylü, gençlik hareketleri, giderek keskinleşen sınıf mücadelesi karşısında TİP oportünizmi iyice iflas ediyordu". (1965-1971 Türkiye'de devrimci mücadele ve DEV-GENÇ adlı broşür sayfa: 14-15).

4-5-6 Ocak 1969 günlerinde yapılan 3. FKF kurultayında genel başkanlığa Yusuf KÜPELİ, genel sekreterliğe Mehmet DEMİR, saymanlığa Tunç Çetin ÖZKARAR, diğer merkez yürütme kurulu üyeliklerine de Münir Ramazan AKTOLGA, Çağatay ANADOL, Tuncer EŞSİZHAN, Ruhi KOÇ, Mustafa ULUSOY ve Süleyman ÇOŞKUN seçildiler. İstanbul sekreterliğine Sıtkı ÇOŞKUN, İzmir sekreterliğine Ömer KARABULUT, Erzurum sekreterliğine de Mehmet METİN getirildiler. Böylece FKF. devrimci strateji olarak millî demokratik devrim stratejisini benimsemiş oluyor ve TİP'ten tamamen ayrılıyordu.

Üçüncü FKF. kurultayında 7.Temmuz.1968 ile 4 Ocak 1969 arasındaki üçüncü dönem çalışmalarını gösteren ve "DEVRİMCİ KARDEŞLER" diye başlayan rapor dağıtılmıştır. (Rapor: FKF. bölümü; 4K. 5D. 21-39 ncu sayfalardadır).

Komünist manifestodan pek çok kısımlar alınmış olan raporun ilk kısmında "ulusal kurtuluş savaşları hızla gelişiyor. Zincirlerden başka kaybedecek şeyleri olmayan mazlum dünya halkları ağır ve nasırlı ellerini toprağa basıp usul usul doğruluyorlar. Emperyalizm geriliyor duvarlar çatlıyor ve sömürü saltanatının milyonların cesetleri üzerinde yükselen sarayından hesap soran devrimcilere intihar çığlıkları cevap veriyor. Mazlum halklar kahraman bir sabahı karşılamaya hazırlanıyorlar, Emperyalizm toptan bir çöküşe doğru yol alırken emekçilerin yayıp yaratan yorgun ve yaralı dünyayı alın teri ile namusla yoğurarak yeniden onarıyorlar. Emperyalizmin kanını, iliğini emdiği topraklardan sosyalizm boy vermiş yükseliyor. Artık sosyalist düzenin gücü ve kudreti gittikçe artmakta ve uluslar arası etkisi günden güne büyümektedir. Diğer yandan kendi ölümünü karnında büyüten kapitalist ülkelerdeki sınıf kavgaları kesinleşmekte ve yerini insanın insanı sömürmediği alın terinin, emeğin en yüce değer bilindiği sosyalizme terk edildiği günleri beklemektedir. Bugünler sayılı ve yakındır". denildikten sonra emperyalizm anlatılmaktadır: "sömürü düzeni kapitalizmin en yüksek aşaması olan emperyalizm tarafından sürdürülmektedir". Emperyalizmin yaşayabilmesi için ham maddeleri ucuz ve üreticilerin düşük olduğu alanları bulması gerekir. Bunlar ancak az gelişmiş ülkelerden sağlanabilir. Emperyalizmin bu ülkelerde egemenliğini sürdürebilmesi için o ülkede işbirlikçiler bulunması, bir sermaye örgütü kurarak bu örgütün politik ve ekonomik düzeyi elinde tutmasını sağlaması gerekir. Emperyalizmin saldırganlığının temsilcisi Amerika Birleşik Devletleridir. Vietnam halkı, Amerika'ya karşı bir kurtuluş savaşı vermektedir. Dünyada ilk millî kurtuluş savaşı veren, Türkiye'nin, Vietnam halkının kurtuluş mücadelesini desteklemesi gerekir. Emperyalizme karşı yalnız Orta Doğu da Vietnam'da değil, Afrika ve Latin Amerika'da da halk savaşları devam etmektedir. Bu ülkelerden bir kısmı sömürgelikten kurtulmakta fakat halkın henüz bilinçlenmemiş ve uyanmamış olması sebebiyle devlet kapitalizmi ile sosyalizme gidecek yol arasında bocalamaktadırlar. Bu ülkelerdeki bağımsızlık savaşlarında önemli ve dikkat edilmesi gerekli husus öncülüğü burjuvaziye kaptırmadan bağımsızlık savaşının rotasını sosyalist doğrultuda geliştirmek olmalıdır. Emperyalist ülkeler az gelişmiş ülkelerin içişlerine mü-

dahalede her zaman birleşebilirler. Buna rağmen üçüncü dünya hareketleri ezilememektedir. Türkiye'nin yeri ve geleceği üçüncü dünya devletleri yanındadır. Emekçi sınıf ve tabakaları örgütleyip bilinçlendirerek kendi siyasi ve ekonomik bağımsızlığımızı kazanma yolunda attığımız adımlar bizlere ülkemiz halkının ve diğer mazlum hakların kurtuluşunu müjdelemektedir. Sosyalist kampta, Sovyet Rusya ile Çin arasında anlaşmazlık vardır. Ancak bu anlaşmazlık her iki ülkenin temel davranışları arasında farklılık yaratmamaktadır. Sosyalist ülkeler arasındaki çelişmenin uzlaşmaz bir çelişi olmadığını bilen sosyalist gençler olarak az gelişmiş ülkelerin girişmiş oldukları mücadelenin bütün sosyalist ülkeler ve sosyalist güçler tarafından desteklenmesi kaçınılmaz bir zorunluluktur. Az gelişmiş ülkelerdeki millî kurtuluş savaşlarının sonuna kadar desteklenmesi ve gerekirse silahlı mücadeleye başvurulması hakkında inancımızı belirtiriz. Çekoslavakya'da meydana gelen ve Rusya'nın müdahalesi ile sonuçlanan olaylar Çekoslavakya'da liberalleşme ve özgürlük adı altında rejime karşı yapılan ve Rusya tarafından önlenmeyen karşı devrimin bir sonucudur. Sovyet Rusya'nın Çekoslavakya'yı işgal etmesi olayının sosyalizme karşı aleyhte propaganda vesilesi yaratması sebebiyle kınanması gerekir. NATO içimizdeki düşmandır. NATO'ya girmek nedeni dolayısiyle ileri sürülen Sovyet saldırısı iddiası inandırıcı bir delil değildir. NATO ittifakı dolayısiyle, Türkiye, Amerika ile 64 gizli anlaşma imzalayarak Amerika'ya bağımlı duruma getirilmiştir. Ortak pazara girmek yerli küçük sanayiimizi ortadan kaldırır halk yığınlarının insafsızca sömürülmesine yol açar. Türkiye'nin bağımlı durumdan kurtulması emperyalizmin bütün unsurları ile ülkemizden defolup gitmesine bağlıdır. Batı modeli demokrasi emekçi yığınlarının uyanışını engellemek ve halkı sömürmek için eğemen sınıfların elinde bir oyuncaktır. Bu düzenin değişmesi işçi sınıfının ve ezilen halk tabakalarının bilinçlenip örgütlenmesi ve iktidara sahip çıkması ile mümkündür. TİP emekçi halk yığınlarının gerçek sesi ve biricik ümit kaynağı olup ümit verici gelişmeler kaydetmiş sosyalist hareket emekçi halk yığınlarının bağrında kök salıp kök vermeye başlamıştır. Son zamanlarda TİP genel başkanının bilimsel sosyalizme ters düşen beyan ve demeçleri sebebiyle yönetici kadro arasında ihtilaf meydana gelmiştir. Genel başkanın "Hürriyetçi sosyalizm, güler yüzlü sosyalizm Tarih Hürriyet kavgalarından ibarettir. Sosyalist ülkelerin maskelerini düşüreceğiz" gibi garip laflar etmesi bilimsel sosyalizmin evrensel nitelik taşıyan kuralları üzerinde şüpheler uyandıracak şekilde konuşması gerçekten ümidini sosyalizme bağlayan genç militanları ciddî olarak endişeye düşürmüştür. Gençlik sosyal bir sınıf ve sosyal bir tabaka değildir. Bu yönden verdiği kavganın hedefi iktidar olmayacaktır. Ülke sorunlarının çözümü ise, politiktir. Bu sebeple iktidarı hedef almak gerekir. Bunun içinde bu sorunların çözümü için kavga veren ve burjuva iktidarını demokratik yoldan devirmeyi amaçlayan emekçi sınıfların hareketini gençlik desteklemek zorundadır. Gençler bu amaç etrafında birleşerek miting ve yürüyüşlerde "Sosyalist Türkiye" "Emekçi Türkiye" gibi sloganlar atarak hareketlerini emperyalizme karşı sosyalizm için mücadele olarak tayin etmişlerdir. FKF sosyalist gençlik örgütü olarak örgütü yapma, güçlendirme diğer örgütleri etki altına alma, eğitim, bilim, yayım ve eylem olarak birtakım faaliyetlerde bulunmuştur. Eylem olarak 17 Temmuz 1968'de altıncı filonun gelişi protesto edilmiş Türkiye Büyük Millet Meclisi önünde oturma grevine başlanmıştır. Bu hareket dolayısiyle yakalanan gençlerin yargılanması sırasında Atalay SAVAŞ polis tarafından öldürülmüştür. İzmir'de yapılan altıncı filoyu protesto olaylarına bildiri dağıtmak suretiyle iştirak edilmiş keza 7 Eylülde İzmir'de yapılan mitinge FKF militanları katılmıştır." dendikten sonra rapor "Yaşasın emperyalizme karşı savaşan dünya halkları, yaşasın emekçi Türkiye halkı, yaşasın sosyalizm" sözleriyle bitirilmiştir.

Yine bu 3. kurultayda dağıtılan "devrimci kurultay üyeleri" başlıklı bildiride birlik, beraberlik ve devrimci kardeşliğin ancak bilimsel sosyalizmin temel ilkeleri üzerinde olacağı, stratejinin ideolojiden ayrılamayacağı ve ideolojinin belli bir dönemde belli bir ülkenin yapısına uygulanmasının strateji demek olduğu bu nedenle yarı bağımlı ve yarı feodal bir yapıya sahip olan ülkemizde bilimsel sosyalizmin emrettiği tek doğru stratejinin millî demokratik devrim olarak saptanması gerektiği, millî demokratik devrimin sosyalizme giden yolda, sosyalizmin önündeki engellerin kaldırılmasını öngördüğü, bu doğru strateji çizgisinde proleter sosyalizmini savunan herkesi eylem birliğine çağırdıkları kaydedilerek şu ilkelerin uygulanması istenilmiştir:

a. Bilimsel tartışma ortamının gereği olan devrimci teorik eğitim,

b. Bilimsel sosyalizmin emrettiği devrimci strateji doğrultusunda birleşmek ve saflarımızı çelikleştirmek,

c. Parlamenterizmi temel mücadele biçimi olarak gören ve sınıf mücadelesini mebuslar mücadelesi haline getiren sağ-oportünizm eğilim ile mücadele,

d. Bilimsel sosyalizmin aşamalar kavramını unutan ve önümüzdeki devrimci aşamayı yanlış saptayan ve anti-emperyalist cephede bölücü rolü oynayan ve aslında sosyalizme varışı geçiktiren sekterizm ile mücadele,

e. İşçi sınıfı ile organik ilişkiler kurmak ve işçilerle saflarımızı paylaştırmak,

f. Gençlik içindeki bütün milli demokratik ve anti-faşist güçleri birleştirmek ve onları yönetmek bu koşullar altında güçlü bir şekilde eylemlere girişmek. Öngörülmekte ve bildiri 'Yaşasın halk savaşlarının zaferi, yaşasın proleter sosyalizm" sözleri ile son bulmaktadır.

Kurultaydan kısa bir süre sonra 1969 yılı Ocak ayında yapılan genel yönetim kurulunda kabul edilen karar Aydınlık Dergisinin birinci cildinde yayınlanmıştır. (Sayfa: 268) bu karar "FKF bilimsel sosyalizmi kendisine eylem kılavuzu edinmiş gençlerin örgütüdür. Sosyalist gençliğin örgütü olarak FKF. bilimsel sosyalizmin, Türkiye gibi yarı bağımlı, yarı feodal ülkeler için öngördüğü emperyalizmin ve onun yerli işbirlikçilerine karşı bağımsızlık ve demokrasi yolunda mücadeleyi görev bilmiştir". şeklindedir.

FKF'nin 20 Ocak 1969 tarihinde yayınladığı basın bülteninde ise, Marksist diyalektiğin esaslarına uygun olarak Türkiye'deki hâkim sınıflar ve bunlar arasındaki çelişkiler incelenmiştir. (FKF bölümü 4K. 4D. 11 sıradadır).

Adı geçen bildiride hakim çelişkinin, Amerikan emperyalizmi ile işbirlikçileri ve feodal kalıntılarla proleterya ve diğer millici gruplar arasındaki çelişki olduğu, diğer millici gruplar arasında da çelişkinin bulunduğu, ancak bu çelişkinin ana çelişki yanında zayıf ve öncelikle çözümlenmesi gerekmeyen bir çelişki olduğu bu durumda en üretken ve en çok ezilen sınıf olması nedeniyle proleteryanın nihaî hedefini yeni sosyalizm hedefini bilerek ön aşama olan, Amerikan emperyalizmi ve işbirlikçileri ile feodal kalıntıların temizlenmesi yolunda diğer bütün millici sınıf ve tabakaları biraraya getirip tarihi önderliğini yapmak zorunda olduğu, proleteryanın bu önderlik görevini eksiksiz olarak yerine getirebilmesi için bütün proleter unsurların bir örgüt içinde birleştirip kendilerine bilimsel sosyalizmin öğretisinin derinliğine verilmesi bu öncülüğe hazırlamaları gerektiği belirtildikten sonra "yapılacak olan ikili eylem biçimini bir arada yürütmektir. Bütün millici sınıf ve tabakalarla organik bağlar kurup onların Amerikan sömürgeciliğine karşı olan devrimci potansiyellerini harekete getirerek cepheyi genişletirken proleterya örgütünün öncülüğünde Amerikan sömürgeciliğine karşı kurulmaya çalışılan güç birliği en geniş anlamı ile sıcak savaşın en sert olduğu devrede ortaya çıkacaktır. Bütün bunları bilerek önümüzdeki millî demokratik devrim aşaması yani, Amerikan sömürgeciliği iş birlikçileri ve feodal kalıntıların temizlenmesi yolunda proleterya örgütünün millici güçleri bir araya toplayarak sistemli devrimci eyleme girişmesi gerekmektedir. Stratejik planda millî demokratik devrim aşaması için harekete geçilirken sosyalist örgütlenme ve bilinçlendirme işleri de hızla yürütülecektir. Amerika'ya karşı yapılan protestolar hepimizin ortak hareketleridir. ODTÜ. de yakılan araba ikinci Kurtuluş Savaşımızın ilk meşalesidir. Şimdi yapılacak olan bu terörist eylemler zincirini durdurup olayın meyvalarından mümkün olduğu kadar yararlanmak, olayı geniş halk kitlelerine mal etmektir. İçinde bulunduğumuz devre sosyalistler için stratejik teşkilâtlanma devresidir. Yapacağımız eylemlerin mümkün olduğu kadar kitle eylemleri olmasına dikkat etmemiz gerekir. Sosyalist militanların bunu dikkate alarak merkezin kontrolünden kopup kendi başlarına hareket etmemeleri gerekir" dendikten sonra anti-emperyalist kavganın yürütülme ve kitlelere mal edilme esasları aşağıdaki şekilde tespit edilmiştir.

1. Tam bağımsız Türkiye kurmak için en kısa zamanda yabancı sermaye ve yerli ortakları ezilmelidir.

2. Türk sularında görülen yabancı savaş gemileri, Türkiye'deki yabancıların askerî güçleridir.

3. Sömürü düzenini devam ettirebilmek için siyasî iktidar eğitimi bir araç olarak kullanmak arzusundadır.

4. Siyasî iktidarın bağımsızlık savaşı yapan devrimci güçlere karşı insafsız tutumu insanlığa aykırı bir davranıştır.

5. Devrimci güçlerin kellesi iktidar koltuğunda değil, gerçekten koltuğunun altındadır".

Bu dönem içinde "FKF.'nin ilk kitle eylemi köylülerle oldu. Akhisar ve Ödemiş'te iki tütün mitingi yapıldı. Toprak işgali yapan Atalan ve Göllüce köylüleri ile ilişkiler kuruldu. Keban'daki greve bir gözlemci ile birlikte bildiriler yollandı. İzmir ve İstanbul'da 6 ncı filoya karşı ortak direnişe girebilmek için, ilerici gençlik kuruluşlarının temsilcileri ile görüşmeler yapıldı. Ve anlaşmaya varıldı.

Kanlı Pazar adıyla anılan, İstanbul'daki yürüyüş diğer gençlik ve işçi kuruluşları ile birlikte hazırlandı. Amaç 6 ncı filoyu ve Amerikan emperyalizmini protesto etmekti. Halkın da katılması ile yürüyüş kolu 25-30 bin kişiyi buldu. Taksim'e giren dar yokuşun ağzında polis, yürüyüş kolunun önündeki ufak parçayı gericilerin tuzağına bırakıp, kalan kısmını da kendisi dağıttı. İki kişi öldü, yüzlerce kişi yaralandı ve Taksim'de miting yapılamadı.... 1969 yılı Nisan ayı içinde Singer grevi işçileri desteklenir, Söke ve Diyarbakır köylü mitinglerinde FKF. temsilcileri konuşurlarken, Ankara'da da büyük bir anti-emperyalist yürüyüş yapıldı. Ve bütün üniversitelerde ve bazı yüksek okullarda işgallere gidildi". (1965-1971 Türkiye'de Devrimci Mücadele ve DEV-GENÇ adlı broşür sayfa 20, 22).

"Örgüt üzerinde hâkimiyetini kesinlikle kuran FKF. merkez yürütme kurulu, DEV-GÜÇ kuruluşuna da tekrar katıldı. DEV-GÜÇ içindeki tek savaşçı kuruluş olan FKF.'nin yöneticileri, küçük-burjuva kuyrukçuluğunun batağına saplanmamak için büyük çaba sarfettiler. Bütün gençlik hareketlerinde ve diğer hareketlerde kitlelere anti-emperyalist bilinç götürmeyi ve marksist-leninist kadrolar ortaya çıkartmayı tek amaç olarak aldılar. DEV-GÜÇ içinde her zaman proleteryanın ideolojisini benimsemiş bir kuruluş olduklarını açıkça belirttiler. Bu ilkelerden taviz vermeme, marksist-leninist olduğunu gizlememe konusundaki tavırlarını Doğu PERİNÇEK ve çevresinin muhalefetine rağmen kararlılıkla sürdürdüler" (Aynı broşür sayfa 24).

"F.K.F.'nin şehir küçük-burjuvazisiyle giriştiği en büyük kitle eylemi, Mayıs ayı içinde Ankara'da yapılan yargıtay yürüyüşü oldu. İrticayı protesto etmek amacıyla tertiplenen yürüyüşe FKF.'nin katılmaması için polis elinden gelen provokasyonu yaptı.... F. K. F. yöneticileri irtica ile emperyalizmin ilişkisini ortaya koyan bir bildiri yayınladılar ve en önde yürüyüşe katılarak harekete gerçekten anti-emperyalist bir nitelik kazandırdılar"....

"1969 yılının en büyük gençlik hareketleri de Haziran ayında oldu. Üniversite reform tasarısı kanunlaşmadan meclisin tatile girmesi üzerine, İstanbul ve Ankara üniversitelerinde bazı öğretim üyeleri idarî görevlerinden istifa ettiler. Bunun üzerine, İstanbul üniversitesindeki devrimci gençler, öğretim üyelerini desteklemek amacı ile bütün fakülteleri işgal ettiler. Diğer bütün öğretim üyelerini de idarî görevlerden istifaya çağırdılar. Akademik nedenlerle başlayan hareket, kısa zamanda Amerikan emperyalizmini ve işbirlikçi siyasî iktidarı hedef alarak politik bir nitelik kazandı. Böylece, Ankara, İzmir, Erzurum ve Eskişehir'e sıçrayacak olan büyük Haziran hareketleri başladı". (Aynı broşür sayfa 26).

"Bu olayların öncesinde genel bir öğrenci hareketinin olabileceğini bekleyen FKF. merkez yürütme kurulu, fakültelerdeki fikir kulüpleri yöneticilerine, akademik nedenlerle de olsa öğrenciler arasındaki bir kıpırdanışın hemen başına geçilmesini, akademik nedenlerle başlayan harekete her zaman politik bir nitelik kazandırılabileceğini söyledi. Fikir kulüpleri yöneticilerinden durumu iyi değerlendirmelerini istedi". (Aynı broşür; 27 sayfa).

"Üniversite özekliğinin çiğnenmesi ve İstanbul gençliğini destekleme gerekçeleri ile önce SBF.'de başlayan işgal hareketi, hızla bütün fakülte ve yüksek okullara yayıldı. Hareket,

FKF.'nin öncülüğünde anti-emperyalist bir nitelik kazandı. 1 — Fakülte ve yüksek okullarda geniş öğrenci kitlesinin yararına çeşitli akademik talepler de de bulunuldu. Öğrenci kitlesinin isteğine uygun olarak üniversite özerkliğinin çiğnendiği bir ortamda sınavlara girilemeyeceği belirtildi. Ve sınavların güz dönemine ertelenmesi istendi. İşgallerin ancak sınavların ertelenme kararından sonra kaldırılacağı açıklandı. 2 — Gecekondu halkının özlemlerini dile getiren ve gençliğin sömürülen halk kitlelerinin yararına yönelik bir mücadele verdiğini anlatan binlerce bildiri gecekondu semtlerinde dağıtıldı. Ancak sömürülen geniş halk kitlelerinin aktif olarak mücadelenin içine girmesi ile kurtuluş sürecinin kısalabileceği anlatılmaya çalışıldı. Hareket, D. T. C. Fakültesinde yapılan genel forumla birlikte sokağa taştı. Bağımsızlık andı içerek yürüyüşe geçen üç bin kadar genç, yolda bir Amerikan arabasını tahrip etti ve Sıhhiye'deki Amerikan ikmal karargâhı Tuslog'u bastı. Böylece, 1969 Ankara gençlik hareketleri de en üst noktasına erişmiş oldu. Millî demokratik devrim hedeflerini içeren uzun bir bildiri yayınlanarak, gençliğin savaşımın amaçları kamuoyuna duyruldu.

Hareketler kısa zamanda İzmir, Erzurum üniversitelerine ve Eskişehir İktisadî ve Ticarî İlimler Akademisine de sıçradı. FKF İzmir sekreterliği yönetiminde, İzmir devrimci gençliği, toplum polisine ve onların desteklediği faşistlere karşı üniversiteyi yiğitçe savundu. Erzurum ve Eskişehir'deki FKF.'li gençler de yiğitçe mücadele ettiler. Fakat, bölgelerinde faşist güçlerin iyi örgütlenmiş olması ve gençlik kitlesinin pek büyük olmaması nedenleriyle İstanbul, Ankara, İzmir üniversite gençliğinin yarattığı kadar büyük direnişler yaratamadılar. (Aynı broşür; sayfa 28, 29).

"FKF. 1969 yılında başarı ile sürdürdüğü bütün anti-emperyalist kitle hareketlerinin yanında, işçilerin ve köylülerin ekonomik ve demokratik mücadelelerine de destek olmaya bu hareketlere politik bilinç götürmeye çalıştı. FKF. üyeleri, Malatya köylülerinin, Yozgat Kayadibi köylülerinin, Kütahya Değirmenözü köylülerinin ve daha birçok köylü hareketlerinin içine girdiler. Fabrikadan fabrikaya koştular. Üniversitelerde faşist komanda bozuntularını sindirdiler. Doğru çizgide bir proleterya örgütünün olmadığı dönemde, ellerinden geldiğince onun görevlerini de üslenmeye çalıştılar. Aynı broşür sayfa; 29, 30).

9-10 Ekim 1969 tarihinde FKF. bir olağanüstü kongre aktetmiştir.

Bu kongrede genel sekreter olarak RUHİ KOÇ tarafından hazırlanan çalışma raporu okunmuştur. Raporda 5 Ocak 1969 ile 9 Ekim 1969 tarihleri arasındaki çalışmalar etraflı şekilde anlatılmıştır. (FKF. Böl. 5K. 2D. 21-38) rapora göre yönetimi ele aldıktan sonra merkez yürütme kurulunda bir temizlik yapıldı, oportünistlerin tasfiye edildiği, millî demokratik devrim stratejisinin esas kabul edilerek eylemlere geçildiği, millî cephe politikasının gereği olarak DEV-GÜÇ'e katıldıkları, Amerikan emperyalizmine karşı altıncı filonun İstanbul ve İzmir'i ziyaretleri sırasında tepki gösterildiği, bunun sonucu olarak Amerikalı istilâcıların Ankara sokaklarında rahatça dolaşamaz oldukları, devrimci mücadele tarihinde dönüm noktası teşkil eden hareketin O. D. T. Ü. de Komerin arabasının yakılması olayı olduğu, bu olayın emperyalizme karşı bilinçlenmede büyük faydalar sağladığı, 29 Nisan da yapılan mitingin büyük etkiler meydana getirdiği Haziran ayında devrimci gençliğin işgalci Amerikan kuvvetleri lojistik karargâhı olan Tuslog önünde gösteri yaptıkları, FKF. üyelerinin şehirlerde ve gençlik arasında emperyalizme karşı uyanış ve bilinç götürdükleri, FKF.'nin bilinçi millî sınıflara yaymak için "Bağımsız Türkiye" adı ile bir gazete yayınladığı, bu gazetenin yararlı sonuçlar verdiği, daha sonra işçi-köylü gazetesinin = çıkartıldığı, emperyalizme ve iş birlikçilerine karşı millî demokratik devrim mücadelesinde işçi sınıfının yeri konusunda kesin fikre sahip olan FKF.'nin daima işçi mücadelelerini desteklediği Ankara'da FOSTER WHELER firmasının iş yerindeki grevde, Amerikalı patrona karşı işçilerle birlikte mücadeleye gidildiği, NATO-İş Sendikasının Amerikan iş yerlerindeki grevinin aktif olarak desteklendiği, Sümerbank işyerlerinde yapılan grevle Basın-İş Sendikasının grevlerine aktif olarak katılmış oldukları, büyük şehirlerde de grevlerin FKF. tarafından desteklendiği, işçilerden ayrı olarak FKF.'nin köylüleri yer yer demokratik mücadelelere soktuğu, Akhisar ve Ödemiş'te köylü mitingleri, Söke'de bağımsızlık ve toprak reformu mitingi, Malatya'daki haşhaş mitinginin FKF. üyeleri tarafından başla-

tılmış olduğu, Atalan, Göllüce, Yozgat'ın Kayadibiköyleri ile devrimci bağların kurulduğu Kütahya'nın Değirmen Özü köyünde köylülere yapılan baskı üzerine köylü gençlik dayanışmasının gereklerinin yerine getirildiği, devrimci gençlik hareketlerinin bir çığ gibi büyüdüğü, polisin O.D.T.Ü.'yi bastığı, bu terör hareketinin devrimciler üzerinde yılgınlık yaratmadığı, üniversite olayları üzerine D. T. C. F.'de yapılan genel forumdan sonra yürüyüşe geçen ve Tuslog önünde gösteri yapan öğrencilerin polis tarafından yakalanarak tutuklandıkları, işbirlikçi iktidarın öğrenci hareketlerine karşı yıldırma politikası güderek Mehmet CANTEKİN ve Taylan ÖZGÜR'ün öldürüldüğü, hainlerin çatışmayı şiddetlendirdikleri ölçüde karşılarında daha güçlü, daha vurucu bir kadro bulacakları, FKF.'nin başka kuruluşların devrimci hareketlerini bütün gücüyle desteklediği, TÖS'ün hazırladığı büyük öğretmenler yürüyüşüne, büyük hâkimler yürüyüşüne 19 Mayıs 1969'da yapılan devrimci mitinge katıldıkları, bu hareketlerin proleter sosyalist kadrolarla solcu kemalist devrimciler arasındaki bağları sıklaştırdığı örgütün sorumluluğunun gerektirdiği teşkilâtlanma düzeyine ulaşmak için olağanüstü kurultayın toplandığı ferdî ve sorumsuz davranışların disiplinsizlik ve başıbozukluk alışkanlıklarının giderilmesi için gerekli tedbirlerin alınacağı belirtilmiştir). Rapor "Yaşasın Gençliğin Millî Demokratik Mücadelesi Devrimci Örgütü FKF" sözleriyle belirtilmiştir.

Kongrede Atilla SARP, Ruhi KOÇ, Cihan ALPTEKİN, Doğu PERİNÇEK ve Münir Ramazan AKTOLGA'dan oluşan bir komisyon kurulmuş, bu komisyon FKF. tüzüğünün 1 nci maddesinden 22 nci maddesine kadar (6 ncı madde hariç) bütün maddelerde değişiklik yapılmasını ve bazı üyelerin ihracını öngören bir karar tasarısı hazırlamıştır.

Kongrece aynen kabul edilen ve karar haline gelen bu tasarıya göre FKF. adı değiştirilerek, Türkiye Devrimci Gençlik Federasyonu (T. D. G. F.) halini almış, "Sekreterlik" ve "Sekreter Üyelikleri" kaldırılmış yerine "Merkez Yürütme Kurulu", "Merkez Kurulu Üyelikleri", "Bölge Yürütme Kurulu", "Bölge YürütmeKurulu Üyelikleri" ihdas edilmiştir.

Bu kongrede genel başkanlığa Atilla SARP, merkez yürütme kurulu üyeliklerine de İrfan UÇAR (ODTÜ), Oral Çalışlar (SBF), Tuncay ÇELEN (ODTÜ), Gün ZİLELİ (D. T. C. F.), Ömer ÖZER TURGUT (FEN), Ergun AYDINOĞLU (H. Ü.) Ahmet BOZKURT (AİTİA), Aktan İNCE (BYYO), asil üye olarak seçilmişlerdir. Yedek üyeliklere ise Nurettin ÖZTÜRK, Latif GÜVERCİN, Necip YILMAZ, Sezgin BÜYÜKKUŞÇU seçilmişlerdir. Bu kurultayda İzmir sekreterliğine Ali KARŞILAYAN, sekreterlik kuruluna Muzaffer DOYUM, Ferhat SOYKAN, Ramazan KARAKALE ve Burhan ATALAY, İstanbul sekreterliğine de Cihan ALPTEKİN ile sekreterlik kuruluna Haşmet ATAKAN, Demir KÜÇÜKAYDIN, Ömer GÜVEN, Rafael AVİDOR, Namık BOYA, Mustafa ZÜLKADİROĞLU seçilmişlerdir.

Kurultaydan sonra merkez yürütme kurulunun yaptığı ilk toplantıda alınan kararlara göre:

1. İrfan UÇAR genel sekreterliğe seçilmiştir.
2. Merkezde hazırlanacak ortak kulüp tüzükleri bütün kulüplere ulaştırılacaktır.
3. Kulüpler ilk yapacakları toplantıda bu tüzüğü kabul edeceklerdir.
4. Kulüp isimlerinin Devrimci Gençlik Derneği (DGD) veya Devrimci Gençlikle Örgütü (DGÖ) olarak değiştirilecektir.

Bu kararlar İzmir, İstanbul ve Erzurum bölge yürütme kurullarına genel sekreter İrfan UÇAR tarafından tamim edilip duyurulmuş ve gereği yapılmıştır.

FKF.'na organik olarak dahil olan fikir kulüpleri şunlardır:

1. Ankara Siyasal Bilgiler Fakültesi Sosyalist Fikir Kulübü; Başkan Oral ÇALIŞLAR,
2. Ankara DTCF. Sosyalist Fikir Kulübü; Başkan Ergün GÜNTAY,
3. Ankara S. B. F.'si Fikir Kulübü; Başkan Hüseyin YAVUZ,
4. Ankara Fen Fakültesi Fikir Kulübü; Başkan Burhan GÖBELES,
5. Ankara Hukuk Fakültesi Fikir Kulübü; Başkan Kadir ÇETİNKOL,
6. Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Fikir Kulübü; Başkan Ahmet KOZAT,

7. Erkek Teknik Yüksek Öğretmen Okulu Fikir Kulübü; Başkan Tayfun DEMİR,

8. Ankara Tıp Fakültesi Fikir Kulübü; Başkan Orhan AYBERS,

9. Ankara Ziraat Fakültesi Fikir Kulübü; Başkan Timur ERKMAN,

10. Ankara İktisadî Ticarî İlimler Akademisi Fikir Kulübü; Başkan Ahmet BÜKE,

11. Adana Hür Düşünce Fikir Kulübü;

12. Kars Devrimci Gençlik Fikir Kulübü; Başkan Erdal KARATAN, Göle 1950.

13. Erzurum Atatürk Üniversitesi Ziraat Fikir Kulübü; Başkan M. Ali ADIGÜZEL. (Klasör 2, D. 2, Dizi 27'deki belgeye göre M. Ali ADIGÜZEL Erzurum Üniversitesi İktisat Fikir Kulübü Başkanıdır).

14. Erzurum Atatürk Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Fikir Kulübü; Başkan Kadir MANGA,

15. Erzurum Atatürk Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Fransız Dili Edebiyatı Fikir Kulübü; Başkan İsmet URCAN,

16. Erzurum Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi Fikir Kulübü; Başkan Taner TURAN.

dd. F. K. F.'nin T. C. K.'nun 141 nci maddesinin birinci fıkrasında yazılı bir cemiyet (komünist bir cemiyet) niteliğinde olup olmadığı konusuna gelince:

Aşağıda geniş şekilde açıklanacağı üzere T. C. K.'nun 141 nci maddesinin çeşitli fıkralarında sözü edilen cemiyetin nasıl oluşacağını aynı maddenin 8 nci fıkrası tarif eylemiştir.

Sekizinci fıkraya göre "141 nci maddede yazılı olan cemiyet, iki veya daha ziyade kimselerin aynı amaç etrafında birleşmesiyle vücut bulur".

Şu açık tarife göre konu; FKF.. "Türkiye'de komünizmi gerçekleştirme" ortak amacı etrafında toplanan kişilerden oluşmuş bir cemiyetmidir, değilmidir konusudur.

FKF. cemiyetler kanununun gösterdiği bütün formel şartlar yerine getirilerek kurulmuş bir cemiyettir. Tüzüğü vardır. Tüzüğünün ikinci maddesinde bir amaç da gösterilmiştir. Ne varki bu amaç göstermelik, paravana bir amaçdır. Aslına bakılırsa, marksizmin, leninizmin teorisi, genel stratejisi ve taktiği, Türkiye'deki tarihçesi ve devir devir çalışma biçimleri gözönünde bulundurarak "amaç" maddesinin tefsire tabi tutulması halinde gerçek amacın kelimeler arasında ve Türk milletinin komünizme karşı olan genel nefret ve öfkesinden sinmiş bir vaziyette yatmakta olduğu görülür.

FKF. tüzüğünün 2 nci maddesinde nitelik ve amaç başlığı altında; "Fikir kulüpleri federasyonu bilimsel düşünme ve davranma yetkisine ulaşmış yüksek öğrenim gençlerinin aralarındaki dayanışmayı karşılıklı eğitime iş ve eylem birliğine dayanan örgüttür.

Fikir kulüpleri federasyonu, gençlik, yurt ve dünya olaylarını bir bütün olarak alır, gençlerin mutluluğunu insanın kendini yetiştirebileceği olanakların var olduğu bir düzende görür, bu ileri düzene ulaşabilmek için gençlere ödevler düştüğü kanısındadır. Gençlerin ödevlerini yerine getirebilecek olgunluğa erişmesi, bilinçlenmesi, eş güdümlü ve örgütlü eylemlere girişerek yurda ve dünyaya yön verebilmesini amaçlar.

Amacına varmak için toplantılar, yarışmalar düzenler, sergiler açar, yasalarca yasaklanmayan her türlü eğitim ve sanat çalışmalarını yapar", denildiği yukarıda da kaydedilmişti.

Maddeye göre her yüksek öğrenim genci fikir kulübüne veya federasyona üye olamaz. FKF.'ye mensup yüksek öğrenim gencinin "bilimsel düşünme ve davranma yetkisine ulaşmış olması" gerekir. Bu, her gencin öğreniminı yaptığı bilim dalına uygun düşünme ve davranma yeteneği de değildir. Bu, marksist diyalektiğin esaslarına uygun düşünme ve biçimine, dünya görüşüne sahip olma ve yaşamını, toplumsal davranışlarını o yöne çevirmiş olma yeteneğini elde etme demektir.

Maddeye göre; "FKF., gençlik, yurt ve dünya olaylarını bir bütün olarak alır". Daha açık bir deyimle FKF. ulusal mesele, ulusal gençlik sorunları, ulusal ekonomik, ulusal sosyolojik,

ulusal siyasî problemler kabul etmez. Türkiye'deki gençlik sorunlarını, her yönü ile ekonomik sorunları, siyasal ve toplumsal sorunları uluslar arası (Enternasyonalist) bir görüşle ele alır ve uluslar arası komünizme giden yolda dünya sorunlarının Türkiye'deki bir parçası olarak kabul eder.

Nitelik ve amaç maddesine göre; FKF., "gençlerin mutluluğunu insanın kendini yetiştirebileceği olanakların var olduğu bir düzende görür. Bu ileri düzene ulaşabilmek için gençlere ödevler düştüğü kanısındadır. Madde de bir "ileri düzenden" söz edilmektedir. Bu düzen komünist toplum düzenidir; komünist manifestoda, Marksın, Lenin'in kitaplarında uzun uzun tasvir edilen insanın insanı sömürmediği, mülkiyet aile, miras, din, hukuk, ahlâk ve devletin mevcut olmadığı düzendir. Marksist öğretiye göre, bugünkü toplum düzeninde insan kısıntılı, kısır ve nisbî hürriyet içinde kendisini yetiştiremez ve gerçek, mutlak hürriyetin ne olduğunu bilemez, anlayamaz. Onun için marksist diyalektiğe uygun olarak ani şekilde, sıçrama ile yani ihtilâllerle bugünkü toplumu değiştirmeli ve mutlak hürriyetin mevcut olacağı komünist toplum düzenini kurmalıdır. İnsan kendisini ancak böyle bir komünist düzende en iyi şekilde yetiştirebilir, gençler ancak böyle bir komünist düzende mutlu olabilir. Maddenin asıl ve açık anlamı budur.

Gene bu maddeye göre, FKF. "gençlerin ödevlerini yerine getirebilecek olgunluğa erişmesi, bilinçlenmesi, eşgüdümlü ve örgütlü eylemlere girişerek yurda ve dünyaya yön verebilmesini amaçlar".

Gençlerin bilinçlenmesi ne demektir? Eşgüdümlü ve örgütlü eylemlere girişmek ne demektir? Böyle eylemlere ne gerek vardır? Yurda ve dünyaya yön vermek ne demektir? Türk gençliğinin dünyaya yön vermesi üzerine ne vazifedir? Bu yön ne yönüdür?.

Uzayıp giden bu sorulara verilecek cevap tektir ve yalınçtır; gençlere, Marksist-Leninist ve tek kelime ile komünist bilinç verilecek, Türkiye ve dünya uluslar arası komünist amaca doğru yöneltilecektir. FKF.'nin amacı budur. Bunun için eşgüdümlü ve örgütlü, disiplinli her türlü eyleme girişilecektir.

Amaç maddesinin şu gerçek anlamını ortaya koyarak "FKF. komünist bir örgüttür" demek tek taraflı ve maddeyi yorumlayanın sübjektif inancı olarak mütalâa edilebilir. Böyle bir sakıncayı ortadan kaldırmak, objektif bir yargıya varabilmek için FKF.'nin yayınladığı bildirilere ve kurultaylarda okunan çalışma raporlarına, yurt içinde meydana gelen çeşitli kitle hareketlerindeki payına dikkatle bakmak gerekecektir.

FKF.'nin kuruluşundan TDGF. haline gelinceye kadar çalışmaları ve yayınladıkları bildiriler hakkında yukarıda etraflı bilgi verilmişti. Burada sadece FKF.'nin amacını açık şekilde gösteren bildiriler, belgeler ve eylemler tarafsız gözler, tarafsız düşünceler önüne serilecektir:

1. Yukarıda, FKF.'nin kuruluş ve çalışmaları hakkında bilgi verilirken birçok sayfalarından pasajlar alınan ve kendi kalemlerinden çıkmış olması itibariyle detaylı itiraf ve ikrar mahiyetinde olan, aynı zamanda dava dosyasının gerek FKF. bölümü klasörlerinde gerekse sair klasörlerinde mevcut bildiri, bülten, afiş ve sair belgelerle doğrulanan "1965-1971 TÜRKİYE'DE DEVRİMCİ MÜCADELE VE DEV-GENÇ" isimli broşürün muhtevası FKF.'nin daha kuruluşundan itibaren bilimsel sosyalizmi yani komünizmi benimseyip, eylem klavuzu kabul ettiğini ve komünizmin Türkiye'de yerleştirilmesi için faaliyette bulunduğunu açık şekilde göstermektedir. (Adı geçen broşür As. Sav. Tevsi'i tahkikat klasörü 306. sıradaki sarı zarf içinde mevcuttur).

2. 7 Temmuz 1968 ile 4 Ocak 1969 tarihleri arasındaki dönemde FKF.'nin çalışmasını gösteren birçok kısımları komünist manifestodan aynen alınan ve "Devrimci Kardeşler" diye başlayan çalışma raporu bu örgütün komünist bir örgüt olduğunu ve Türkiye'de komünizmi yerleştirmek üzere çalıştığını kuşkudan uzak bir şekilde göstermektedir. Rapor yukarda etraflı şekilde izah edilmiştir ve dava dosyasının FKF. bölümü 4K. 5D. 21-39 sayfasında mevcuttur.

3. 1969 yılı Ocak ayında yapılan genel yönetim kurulunda kabul edilen ve Aydınlık dergisinin birinci cildinin 268 nci sayfasında yayınlanan karar tümüyle ve özellikle "FKF. bilimsel sosyalizmi kendisine eylem klavuzu edinmiş gençlerin örgütüdür. Sosyalist gençliğin örgütü olarak KFK. bilimsel sosyalizmin Türkiye gibi yarı bağımlı, yarı feodal ülkeler için öngördüğü emperyalizmin ve onun yerli işbirlikçilerine karşı bağımsızlık ve demokrasi yolunda mücadeleyi görev bilmiştir". şeklindeki kısmı FKF.'nin komünist bir örgüt olduğunu açık, seçik ortaya koymaktadır.

4. 20 Ocak 1969 tarihinde YUSUF KÜPELİ'nin genel başkanlığı sırasında yayınlanan 1 numaralı bülten marksist diyalektik esaslarına uygun olarak Türkiye'deki hâkim sınıflar ve bunların arasındaki çelişkiler ile sınıf mücadelesi, uygulanacak taktik ve yöntemleri uzun uzun anlatarak FKF.'nin bir komünist partisi imiş gibi çalışmalarını sürdüreceğini; bunun için de kitlevî hareketler yapılacağını; bilimsel sosyalizmin derinliğine öğretileceğini; merkezden kopuk hareketlere izin verilmeyeceğini; parti disiplinine riayet edileceğini; marksist-leninist teorinin, komünizmin kurulabilmesi için ön gördüğü Millî Demokratik Devrimin gerçekleştirilmesi uğrunda çahşılacağını; Millî Demokratik Devrimin stratejik plandan önemli olduğunu; asıl olanın sosyalist (yani komünist) örgütlenme ve bilinçlenme teşkil ettiğini; devrimci güçlerin bu yolda başlarını vermekten çekinmeyeceklerini uzun uzun anlatıp FKF.'nin komünist bir örgüt olarak Türkiye'de komünizmi gerçekleştirme yolunda faaliyetler gösterdiğini, kuşkudan uzak bir şekilde anlatmaktadır. (Bülten FKF. bölümü 4K. 4D. 11 sıradadır).

5. "Köylü Kardeşler" diye başlayan 4.6.1969 tarihli FKF. bildirisi komünist manifestiya tam bir uygunluk göstererek "...Köylüler, işçiler, gençler olarak birleşelim, ağalar, tefeciler, talancı tüccarlara ve Amerikan gâvuruna karşı dövüşelim. Hak verilmez alınır. Bu kavgada kaybedecek hiç bir şeyimiz yok. Aksine kazanılacak güzel bir hayat var önümüzde" sözleri ile son bulmakta, Türkiye'de komünist toplum düzeninin gerçekleştirilmesi için verilmesi gerekli savaşın kitle unsurlarını, savaşın amacını ve savaşın biçimini köylünün, işçinin anlayacağı bir dille ifade eylemektedir. (Bildiri FKF. 4K. 4D. 34 sıradadır).

6. "Dövüşen gençliğin hedefleri" başlıklı 61 maddelik bildiri özellikle 15 nci maddesinde "çeşitli etnik gruplar ana dillerini konuşmakta, ana dilleri ile yayın yapmakta ve kendi kültürlerini geliştirmekle özgür olmalıdırlar" diyerek FKF.'nin "Ulus" kavramını, Marksist-Leninist öğretiye uygun olarak kabul etmediğini Türkiye'de halkların mevcut olduğunu, bütün dünya işçilerinin bir komünist dünya yaratacağını ortaya koymaktadır. (Bildiri FKF. 5K. 3D. 8 ve 4D. 24 sırada mevcuttur).

7. 5 Kasım 1969 tarihinde Ankara Hukuk Fakültesinde yapılan açılış ve diploma töreninde dağıtılan FKF. başlıklı ve altında "Dünyada ve Türkiye'de Devrimci Hareket ve Gençliğin yeri" yazılı bildiride işçi sınıfının devriminin oluş şartları, emperyalizmle yapılacak mücadelenin çok yönlü koşulları, sosyalist devrimin zarurî bir aşaması olan Millî Demokratik Devrimin tanımı, açıklanması, Türkiye'de son yıllarda işçi kesiminde, köylü ve gençlik kesiminde verilen savaşlar, Amerikan emperyalizmine, altıncı filoya karşı yapılan pretosto eylemleri, Comer'in arabasının yakılması, Tuslog binasının tahrip edilmesi gibi olaylar uzun uzun anlatıldıktan sonra, sosyalist gençlerin, gençliğin en yiğit ve kahraman kesimini temsil ettiği, bu gençlerin FKF. çevresinde kenetlenip devrimci mücadelelerini sürdürecekleri, bu mücadelenin Amerikan emperyalizmi ile işbirlikçi hainlere karşı bağımsızlık ve demokrasi mücadelesi olduğu ifade edilmiştir. Böylece FKF.'nin, yukarıda gerçek mahiyeti uzun uzun izah edilen ve "Sosyalizm ancak tam bağımsız ve gerçekten demokratik bir ülkede gerçekleşebilir" şeklindeki ilkeye dayanarak sosyalist (yani komünist) devrimin birinci aşaması olarak kabul edilen Millî Demokratik Devrimin gerçek savunucusu olduğu ve komünist toplum düzeninin Türkiye'de yerleştirilmesi savaşını yapan, komünist ihtilâlde öncü kadroyu teşkil edecek olan komünist gençlerin FKF. bünyesinde toplandığı gerçeği ortaya çıkmaktadır. (Bildiri FKF. 1K. 5D. 11 sırada mevcuttur. Bu bildiri bilâhare ETYÖO'da "Devrimci Grup" adıyla seçimlere katılan grup tarafından da yayınlanmıştı).

8. Yukarıda etraflıca izah edilen 9 Ekim 1969 olağanüstü kurultayda RUHİ KOÇ tarafından okunan 5 Ocak 1969 ile 9 Ekim 1969 dönemine ait çalışma raporu Millî Demokratik Devrim stratejisi esas kabul edilerek FKF.'ce yapılan, yaptırılan ve iştirak edilen eylemleri uzun uzun sayıp dökmekte ve FKF. üyelerinin şehirlerde ve gençlik arasında emperyalizme karşı uyanış ve bilinç götürdükleri; FKF.'nin bilinci millî sınıflara yaymak için "Bağımsız Türkiye" adıyla bir gazete yayınladığı daha sonra İşçi-Köylü gazetesinin çıkartıldığı; emperyalizme ve işbirlikçilerine karşı Millî Demokratik Devrim mücadelesinde işçi sınıfının yeri konusunda kesin fikre sahip olan FKF.'nin daima işçi sınıfının mücadelelerini desteklediği; FKF. nin başka kuruluşların devrimci hareketlerin bütün gücüyle desteklediği böylece proleter sosyalist kadrolarla (FKF. ile) solcu komünist devrimciler arasındaki bağların sıklaştırıldığı anlatılmakta, rapor "Yaşasın gençliğin Millî Demokratik Mücadelesi Devrimci Örgütü FKF." sözleriyle son bulmaktadır. Raporun açık anlamından FKF.'nin komünist bir örgüt olduğu ve Türkiye'de komünizmi gerçekleştirmek için çalıştığı konusunda başka söz söylemenin yersiz ve fuzulî olacağı sonucu çıkmaktadır. (Rapor FKF. 5K. 2D. 38 sıradadır).

9. FKF. İstanbul sekreterliğinin 22 Nisan 1969 tarihli istifa gerekçesinin incelemek FKF. nin hangi amaca çalışmış bir kuruluş olduğunu anlamakta yarar sağlayacaktır.

Bu gerekçe de FKF.'nin yapısı, görevleri, çalışma şekilleri belirtilmiş ve üyeler FKF.'nin marksizmin ilkelerine tam olarak uymaması sebebiyle istifa ettiklerini açıklamışlardır. Gerekçede FKF.'nin sosyalist bir gençlik örgütü olduğu, bu sebeple demokratik merkeziyetçi bir hiyerarşiye sahip olmak zorunda bulunduğu, fikir birliği ortak tartışma ve denetimin bulunması gerektiği, fakat demokratik olma meselesinde merkeziyetçiliğin unutulmayarak anarşiye düşülmeyeceği, çeşitli görüşlere saygılı, bununla beraber marksist temel görüşte tavizsiz, disipliner, emir ve kumanda hâkimiyeti kurulacağı, demokratik öz unutulmadan diyalektik bütünlüğün sağlanacağı, FKF.'nin sosyalist bir gençlik örgütü olarak iki yanlı görevi olduğu; gençlik örgütü olarak öğrenci içinde sağlam bağlar kurmak öğrenci ile organik ilişkisini koparmamak zorunda olup, küçük burjuva ve unsurlarına devrimci hız ve enerji vererek devrimci harekete daha geniş kitleleri katmak ve böylece devrimci hareketi genişletmek görevini unutmamak icabettiği, sosyalist gençlik örgütü olarak ikinci görevin Marksizmin "Proleterya'ya bilinç dışardan götürülür" kuralı gereğince şehir ve köy proleteryasına bilinç taşımak olduğu, işçiye bilinç götürmenin ona toplumun her katındaki sömürüyü, anti demokratik girişimleri ve emperyalizmi anlatmak olduğu, bunu yapmak için toplumun her sınıf ve katına yayılmak gerektiği, bu yayılmanın tepe noktasının işçi ve köylüler olduğu, kısaca görevlerinin işçi ve köylüye yönelik ekonomik ve siyasî ajitasyondan ibaret olup devrim için dinamit fitili görevini yapmak, devrimci kıvılcımı temel güçlere götürmek zorunda oldukları, işçiler ve köylülerin görevlerini gençlikten devir alıncaya kadar öncülük yapacaklarını, devrimci görevin ölçüsünün işçiyi ve köylüye gitmek olduğunu, Mao'nun bu düşünceyi "gençlik hareketi içinde geniş işçi ve köylü yığınları ile birleşmek istemeyen bir kısım gençler işçi ve köylü hareketine karşı çıktılar ve gençlik hareketinin akışı içinde bir karşı akım meydana getirdiler. Böyle bir eğilim iyimiydi değilmiydi. Değildi çünkü işçiler ve köylülere karşı çıkmakla gerçekte devrime karşı çıkıyorlardı. Bir yanda devrimci aydınlarla diğer yanda devrimci olmayan ve karşı devrimci aydınları ayıran çizgi onların işçi ve köylü yığınları ile tek bir vücut haline gelmeyi isteyip istemedikleri, gerçekten böyle davranıp davranmadıklarında yatar. Burada tek ölçü saydığım bir ölçüyü önerdim. Bir gencin devrimci olup olmadığına karar verirken ölçü ne olmalıdır. Bunun tek ölçüsü vardır. O da şudur. Onun geniş işçi ve köylü yığınları ile tek bir vücut haline gelmek isteyip istemediğine ve pratikte böyle yapıp yapmadığına bakarız. Böyle yapan kimse devrimcidir. Aksi halde ya devrimci değildir, ya da karşı devrimcidir. "Dediğini, FKF.'nin ilk kurucularından bugüne kadarki yöneticilerinin yukarda açıklanan görevleri yerine getirmek için samimi çaba harcadıklarını, örgütün devrime götürecek tek amacı olduğunu, FKF.'nin bütün sosyalist militanlarının bunu bildiklerini ve örgüte sıkıca sarıldıklarını, ancak bugün örgütte dağınıklık olduğunu, genel merkezin eylem planları hazırlanırken şartları göz önünde tutmadığını, öğrenci potansiyelini iyi değerlendirmedikleri, diyalektik esaslara aykırı hareket edildiği, diyalektik eleştiri yerine yıkıcı bir teknik ve Aristo mantığı kullanıldığı, eylemlerin merkez yönetim kurulu tarafından baltalandığı, proleteryanın Dün-

ya görüşü olan sosyalizmin kapitalizmin bağrından doğacak yeni düzenin adı olup ezilenlerin ezenlere karşı direnecekleri gerçeği üzerine oturtularak diğer bütün felsefî, sosyolojik, ekonomik teorilerin yanında pratikte yol gösterici ilk teori olduğu, sınıf tezatlarının hızlandırılmasında sosyalistlere büyük görevler düştüğü, FKF. İstanbul sekreterliğinin objektif şartları gözleyerek yukarıdaki esaslara göre hareket ettiği, ancak merkez yönetim kurulunun objektif şartları göz önünde tutmadan her harekette bereket var diyerek bütün olaylara katılmayı istediği, halbuki devrimin ferdî cesaretlerle başarılamayacağı, dövüşmenin engelleri yenmek için gerekli olduğu, merkez yönetim kurulunun İZMİT eylemi, GERZE tütün mitingi ve boykotları engelleyici faaliyetlerde bulunduğu, ideolojik planda da merkez yönetim kurulunun sapmalar gösterdiği, Millî Demokratik Devrim tezinin Marksizmin stratejik politik planda elli yılı aşkın bir mücadele ve ilmî uygulamasının Dünya sosyalizminin eline verdiği en dinamik ve en etkin bir mücadele silahı olduğu, bu tezi yanlış kullanmanın hiç kimsenin hakkı olmadığı, halbuki yerli nazariyecilerin bu tezi saptırdıkları, asker, sivil, aydın zümrenin devrimci bir zümre olduğu yargısının ön yargıdan ibaret olduğu, merkez yönetim kurulunun sosyalizm şiarını yasakladığı, yapılan güç birliğinin aslında ideolojik ittifak olması gerektiği, anti marksist örgütlerle güç birliği değil iş birliği yapıldığı, sınıf kavgalarının gözden saklandığı, bu sebeplerle FKF. yürütme kurulundan istifa ettikleri belirtilmiştir.

Bu istifa gerekçesinde FKF.'nin içinden bir grubun ağzından FKF.'nin komünist bir örgüt olduğu, amacının marksizm-leninizmi yaymak ve işçiyi devrimdeki önderlik görevini yapmak üzere bilinçlendirmek olduğu açık şekilde ifade edilmektedir. (İstifa gerekçesinin fotokopisi FKF. 5K. 2D. 20 sırada mevcuttur).

10. "Aydınlık sosyalist dergiye açık mektup" adındaki broşürde, baştan sona, Türkiye'de proleterya ihtilâlinin nasıl yapılacağı ve rotasının kırlardan şehirlerin fethi şeklinde olacağı anlatılmakta, 12 Ocak 1969 FKF. genel başkanlığına getirilen YUSUF KÜPELİ'nin ve onun yönetimindeki FKF.'nin komünist olduğu, Türkiye'ye komünizmin getirilmesi için çalıştığı kuşkuya yer kalmayacak şekilde ifade edilmektedir. (Broşür As. Sav. Tevsii Tahkikat Klasörü 306 sıradadır).

11. Dava dosyasının FKF. bölümünün dört klasör, dördüncü dosya elli sekiz sırasında mevcut rapor FKF.'nin sadece gençlik kesiminin örgütü olmadığını, TİP'in paralelinde bir komünist örgüt olarak işçi kesiminde de etki yaratmaya çalıştığını açık şekilde ortaya koymaktadır.

10.3.1969 tarihli bu rapor RUHİ KOÇ, MEHMET YÜCE ve HAKKI ÖCAL tarafından Kırıkkale'de vuku bulan işçi olayları yerinde ve yakından incelendikten sonra hazırlanıp TİP'e, DİSK'e ve FKF.'ye verilmiştir.

12. Dava dosyasının FKF. bölümünün 1 K. 8D. 38 sırasında "UĞRAŞ" 5K. 3D. 4. sırasında "Bütün yurtseverlere" başlıklı; 5K. 3D. 9 sırasında "Üniversite Gençliğine" başlıklı; 5K. 3D. 10 sırada "Yurtsever Halkımıza" başlıklı; 5K. 3D. 12 sırasında "Türkiye Halkına" başlıklı; 5K. 3D. 14 "Direnen İşçi Kardeşlerimize" başlıklı; 5K. 3D. 15 sırada "bu gidişe dur denilecektir" başlıklı; 5K. 3D. 21 sırada "köylü kardeşler" başlıklı; 6K. 1D. 90 sırada "Türk halkına" başlıklı; 5K. 3D. 22 sırada "kamuoyuna" başlıklı; 5K. 3D. 25 sırada "basın bülteni" başlıklı; 5K. 3D. 26 sırada "Türkiye halkına" başlıklı; 5K. 3D. 28 sırada "Türkiye Halkına" başlıklı; 5K. 4D. 20 sırada "Üniversite kapısındaki kardeşlerimize sözümüz var" başlıklı; 5K. 4D. 21 sırada "Sosyalist gençlik bir arada" başlıklı; 5K. 4D. 36 sırada "Köylü gençlik omuz omuza" başlıklı; 5K. 4D. 37 sırada "Tütüncü köylü kardeşler" başlıklı; 5K. 4D. 38 sırada "Halk için büyük tütün mitingine katıl" başlıklı; 5K. 4D. 43 sırada "Devrimci kardeşlerimizi baskılarınızla yıldıramayacaksınız" TÜRK SOLU DERGİSİ başlıklı; 4K. 5D. 40 sırada "Bütün yurtseverlere çağrı" başlıklı; 4K. 5D. 20 sırada "Türkiye Halkına" başlıklı; 4K. 4D. 49-50 sırada "Aydın köylü kardeş" başlıklı; 4K. 4D. 44 sırada "Köylü kardeşlere" başlıklı; 4K. 4D. 47 sırada "Basın Bülteni" başlıklı; 4K. 4D. 43 sırada "Ey Anayasadan olanlar" başlıklı; 4K. 4D. 42 sırada "Direnen işçi kardeşlerimize" başlıklı; 4D. 4K. 41 sırada "Halkımıza" başlıklı; 4K. 4D. 38 sırada "Türkiye Halkına" başlıklı; 4K. 4D. 37 sırada "Gece kondulu işçi, alnının teri ile kazanan kardeşlerimize" başlıklı; 4K. 4D. 36 sırada "Üniversite gençliğine" 4K. 4D. 35 sırada "Türkiye Halkına" başlıklı; 4K. 4D.

33 sırada "Türkiye Halkına" başlıklı; 4K. 4D. 32 sırada "Yurtsever halkımıza" başlıklı; 4K. 4D. 31 sırada "Telgraf" başlıklı; 4K. 4D. 28 sırada "Basın Bülteni, "Türkiye Halkına" başlıklı; 4K. 4D. 27 sırada "Türkiye Halkına" başlıklı; 4K. 4D. 25 sırada "Çağrı" başlıklı; 4K. 4D. 24 sırada "Basın Bülteni" başlıklı; 4K. 4D. 23 sırada "Direnen işçi kardeşlerimize" başlıklı; 4K. 4D. 22 sırada "Halk oyuncularına" başlıklı; 4D. 4K. 21 sırada "Basın Bülteni" başlıklı; 4K. 4D. 20 sırada "Halk için büyük tütün mitingine katıl" başlıklı; 4K. 4D. 19 sırada "Söke'li kardeşlerimize" başlıklı; 4K. 4D. 18-17 sırada "FKF. Basın Bülteni" başlıklı; 4K. 4D. 15 sırada "Tütüncü köylü kardeşler" başlıklı; 4K. 4D. 14 sırada "Kardeşler" başlıklı; 4K. 4D. 12 sırada "Basın Bülteni" başlıklı; 4D. 4K. 10 sırada "Basın Bülteni" başlıklı; 4K. 4D. 4 sırada "Bütün ODTÜ. öğrencilerine" başlıklı; 4K. 4D. 5 sırada "Bir daha bir daha" başlıklı; 6K. 1D. 89 sırada "Türkiye Halkına" başlıklı; 6K. 1D. 87 sırada "Devrimci öğretmenlere" başlıklı; 6K. 1D. 86 sırada" bütün yurtseverlere çağrı" başlıklı; 6K. 1D. 85 sırada "Türkiye Halkına" başlıklı; 6K. 1D. 84 sırada "Bülten No: 1" başlıklı; 6K. 1D. 76 sırada "Kamuoyuna" başlıklı; 6K. 1D. 75 sırada "Bu gidişe dur denilecektir" başlıklı; "Cumhurbaşkanlığına yazılan yazı" (FKF. 6K. 1D. 74 sırada) başlıklı; 6K. 1D. 63 sırada "Türkiye Halkına" başlıklı; 6K. 1D. 112 sayılı "Türkiye Halkına" başlıklı; 6K. 1D. 111 sayılı; "Yüksek öğrenimli arkadaşa" başlıklı; 6K. 1D. 110 sırada "Direnen işçi kardeşlerimize" başlıklı; 6K. 1D. 109 sırada "Basın Bülteni" başlıklı; 6K. 1D. 108 sırada "Kardeşlerim" başlıklı; 6K. 1D. 107 sırada "Kamuoyuna" başlıklı; 6K 1D. 106 sırada "Reform Tasarıları Uyutulup Öğretmen Kıyımına Devamı ediliyor" başlıklı; 6K. 1D. 105 sırada "Türkiye Halkına" başlıklı; 6K. 1D. 103-104 sırada "Türk Halkına" başlıklı; 6K. 1D. 102 sırada "Seçim beklenen sonucu verdi (Basın Bülteni-1) başlıklı ve 6K. 1D. 101 sırada "Arkadaşlar" başlıklı bildiriler incelendiğinde sonuç olarak görülecektirki FKFederasyonu T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 1 nci fıkrasında öngörülen komünist bir kuruluştur; bütün çalışmaları komünizmin Türkiye'de gerçekleştirilmesi için olmuştur.

IV. TÜRKİYE DEVRİMCİ GENÇLİK FEDERASYONU (TDGF = DEV-GENÇ):

aa. TDGF.'nin (Dev-Genç'in) doğuşu:

TDGF.'nin doğuşu, amaç ve çalışma tarzı itibariyle FKF.'nin jeneriğine uygun olmuştur.

Fikir Kulüpleri Federasyonu, 10 Ekim 1969 tarihinde yapılan 4. Kurultayında tüzük değişikliği suretiyle adını değiştirerek TÜRKİYE DEVRİMCİ GENÇLİK FEDERASYONU (TDGF) veya kısaca DEV-GENÇ olmuş, daha belirgin bir komünist örgüt, daha eylemci bir gençlik örgütü haline gelmiştir.

Kurultay sonunda neşredilen 1 No.'lu genelgede, kurultayın sosyalist gençliğin geçmiş eylemlerini geliştirdiği, halkımızın MİLLÎ DEMOKRATİK DEVRİM mücadelesinin genel meselelerini ve bu mücadele içinde devrimci gençliğin yerini ve görevlerini tartışarak kararlaştırdığı, bilimsel sosyalizmin ışığı altında ve sosyalist ahlâka uygun bir biçimde eleştirilerle önümüzdeki devrimci mücadelemize ışık tutmuştur, denilmektedir. Kurultayın oy birliği ile aldığı kararda ise, (TDGF.'nun sosyalist gençliğin düşünce ve eylem örgütü olduğu, içinde bulunulan dönemde halkımızın millî demokratik devrim mücadelesinde görevimiz:

1. Anti-Emperyalist gençlik hareketlerine öncülük etmek, ve bu amaçla üniversite gençliğini mücadele içinde örgütlemek ve hedefe ulaşmak için devrimci örgütlenmemizi sağlamlaştırmak, devrimci disiplini güçlendirmek ve eylem içinde devrimci ideolojik eğitimimizi sağlamak ve oportinizmle mücadele etmek,

2. Millî demokratik mücadelemizin kesin zafere ulaşması için ve köylü yığınları ile mücadele içinde devrimci bağlar kurarak, işçi-köylü ve gençlik dayanışmasını sağlamlaştırmak,

3. Emperyalizme, işbirlikçi burjuvaziye ve kapitalizm öncesi kalıntılara karşı bütün millî sınıf ve tabakaların devrimci güç birliğinin gerçekleşmesi için mücadele etmektir). denilerek örgütlenmenin ne yolda olacağı ve devrim stratejisinin millî demokratik devrim olduğu, işçi-köylü ve gençlik dayanışmasının sağlamlaştırılarak devrimci mücadelenin yapılacağı belirtilmiş ve (Türk Solu, Aydınlık ve İşçi - Köylü Gazetelerinin halkımızın yürüttüğü millî demokratik

hareketlerimizin propaganda ve eylem silahları olduğu) beyan edilmiş ve bu kararın sonu Yaşasın Halkımızın Millî Demokratik Devrim Mücadelesi, Kahrolsun Amerikan emperyalizmi, Yaşasın Millî Kurtuluş Savaşımızın Devrimci gençliği sözleri ile bağlanmıştır. Bu kurultayda Merkez Yürütme Kuruluna: ATİLLA SARP, İRFAN UÇAR, AKTAN İNCE, GÜN ZİLELİ, ERGÜN AYDINOĞLU, AHMET BOZKURT, TUNCAY ÇELEN, ORAL ÇALIŞLAR ve ÖMER ÖZER TURGUT seçilmişler, yapılan görev taksiminde ATİLLA SARP Genel Başkanlığa, İRFAN UÇAR Genel Sekreterliğe, AKTAN İNCE ise Genel Saymanlığa getirilmişlerdir. Bilâhare 18.1.1970 tarihinde yapılan bir değişiklikle Merkez Yürütme Kurulundan AKTAN İNCE, ORAL ÇALIŞLAR, GÜN ZİLELİ, ayrılmış, bunların yerine, OKTAY ETİMEN, NURETTİN ÖZTÜRK ve RUHİ KOÇ seçilmişlerdir. Bu değişik neticesinde İRFAN UÇAR'ın yerine RUHİ KOÇ Genel Sekreterliğe getirilmiştir.

bb. Tüzüğüne göre TDGF.'nin amacı ve kuruluşu:

Kanunun gösterdiği bütün şekil şartlarına uyularak doğmuş bir örgüt olan TDGF.'nin amacı, organları ve genel statüsü aşağıya aynen alınmış, tüzüğünde gösterilmiştir:

AD VE MERKEZ.

Madde 1 — Türkiye Devrimci Gençlik Federasyonu, Cemiyetler Kanununa göre kurulmuş bir dernekler birliğidir. Merkezi Ankara'dadır.

Madde 2 — **AMAÇ:** Türkiye Devrimci Gençlik Federasyonu emperyalizm ve feodal kalıntılara karşı verilen halkımızın millî demokratik devrim mücadelesinde sosyalist gençliğin düşünce ve eyleminin geliştirilmesi amacı ile kurulmuştur.

Türkiye Devrimci Gençlik Federasyonu amacına ulaşmak için gerekli eğitim ve propaganda çalışmalarında bulunur, toplantılar, gösteriler düzenler, yayın yapar, sergi açar.

Madde 3 — **ÜYELİK:** Federasyona, onun amacını benimseyen yüksek öğretim kurumlarındaki sosyalist öğrenci kuruluşları ve sosyalist işçi ve köylülerin kurduğu dernekler katılabilir.

Üyeliği kabul için Merkez Yürütme Kurulunun kararı gerekir. Merkez Yürütme Kurulunun herhangi bir derneğin müracaatını reddetmesi halinde, Genel Yönetim Kuruluna baş vurulabilir. Bağlı dernekler sosyalizmin bilimini eylem kılavuzu edinen üyelerden oluşur.

Madde 4 — **DERNEKLERİN FEDERASYONA KARŞI HAKLARI VE ÖDEVLERİ:** Dernekler, federasyon organlarına, TDGF. Tüzüğü gereğince temsilci yollarlar, her dernek Merkez Yürütme Kurulunca belirlenen oranda, federasyona gelirinin belli bir bölümünü verir. Federasyon yetkili organlarınca alınan kararlar dernekleri ve dernek üyelerini bağlar. Dernekler federasyondan ancak, genel kurullarının aldığı kararla ayrılırlar.

Madde 5 — **FEDERASYON ORGANLARI:** TDGF. organları şunlardır:

a. Kurultay,
b. Genel Yönetim Kurulu,
c. Merkez Yönetim Kurulu,
d. Merkez Onur Kurulu,
e. Merkez Denetim Kurulu,
f. Bölge Yürütme Kurulları.

Madde 6 — **KURULTAY:** Kurultay, Türkiye Devrimci Gençlik Federasyonunun en yüksek organıdır. Kurultay, Genel Başkan, eski Genel Başkanlar, kurucular, Genel Yönetim Kurulu üyeleri; Merkez Onur Kurulu üyeleri, Merkez Denetim Kurulu üyeleri, Bölge Yürütme Kurulları başkanları ve kurul üyeleri dernek başkanları ile Dernek Genel Kurullarında seçilecek genel kurula katılma hakkına sahip her on üye için bir kurultay temsilcisi üyeden oluşur. İki kurultay arasında genel kurul yapmamış dernekler, kurultaya katılamazlar. Genel

Yönetim Kurulu aksine karar vermedikçe olağanüstü kurultaylara katılabilmek için derneklerin genel kurullarını yapma zorunluğu yoktur. Kurultay, genel yönetim kurulu üyelerini, merkez onur kurulu üyelerini, merkez denetim kurulu üyelerini seçer. Gençlik, yurt ve dünya sorunlarını görüşür. Genel yönetim kuruluna güdülecek politika konusunda açık, tutucu kararlar alır, hesapları inceler, genel yönetim kurulu raporunu tartışır, arındırma konusunda karar verir.

Toplantı yeter sayısının 2/3'nün oyu ile federasyon tüzüğünde değişiklik yapılabilir.

Kurultayı, genel yönetim kurulu toplantıya çağırır, kurultay yılda bir kez toplanır.

Madde 7 — **GENEL YÖNETİM KURULU:** Genel yönetim kurulu; kurultayca seçilen her dernekten ikişer üyeden oluşur. Aydınların kurultaya katılmış olması gerekmez. Bu durum, üye sayısının tek olması için kuruluş önceliği göz önünde tutulmak ve bir kurultay dönemi geçerli olmak üzere dernekler sırası ile genel yönetim kuruluna bir fazla üye verirler. Her dernekten bir yedek üye seçilir. Boşalan üyeliğe, varsa kendi yedeği, yoksa oy alış sırasına göre yedekler seçilir.

Genel başkan bu kurulun da başkanıdır. Genel yönetim kurulu iki kurultay arasında federasyonu yönetir. Üyeleri arasından genel başkan ve merkez yürütme kurulunu ve bölge yürütme kurulları ile üyelerini seçer.

Madde 8 — **MERKEZ YÖNETİM KURULU:** Merkez yürütme kurulu federasyonun en yüksek yürütme organıdır. Genel yönetim kurulu kararlarını uygular ve federasyonun işlerini yürütür. Merkez yürütme kurulu, genel yönetim kurulunun merkezde oturanları arasından seçilen sekiz asil ve dört yedek üye ile genel başkandan oluşur, genel başkanı başkanlığında haftada en az bir kerre toplanır. İlk toplantıda genel sekreteri ve genel saymanı seçer, merkez yürütme kurulu federasyonun tüzüğü ve genel tutumuna, kendi kararlarına, dernek tüzüğüne aykırı davrandığı an ya da örgüte zararlı olduğu kanısına vardığı zaman dernek yönetim kuruluna işten el çektirir. Ancak, yerine hemen üç kişilik geçici kurul kurar. Bu kurul bir ay içinde genel kurula gitmek zorundadır. Gerekli gördüğü çalışma ve uzmanlık kollarını kurar.

Madde 9 — **GENEL BAŞKAN:** Genel başkan, genel yönetim kurulu üyeleri arasından seçilir. Yeri boşalınca genel yönetim kurulu üyeleri arasından ve kurultaya kadar görevli olmak üzere bir yenisini seçer. Genel başkan federasyonu temsil eder. Federasyon adına demeç vermek, yalnız genel başkanın hakkıdır. Genel başkan, temsil ve demeç verme yetkilerini, merkez yürütme kurulunun onayı ile geçici olarak belirli bir konuda başkasına devredebilir.

Genel yönetim kurulu, merkez yürütme kurulu toplantılarına başkanlık eder. Bu kurulları toplantıya çağırır.

Madde 10 — **MERKEZ ONUR KURULU:** Merkez onur kurulu, kurultayca seçilen üç asil, bir yedek üyeden oluşur, bu kurula bir dernekten iki üye giremez.

Dernekler, dernek yönetim kurulu üyeleri, dernek onur kurulu üyeleri hakkında disiplin cezaları verir. Ayrıca üst yargı yeri olarak da iş görür.

Merkez onur kurulu, genel başkan, genel yönetim kurulu üyeleri, merkez denetim kurulu üyeleri hakkında disiplin cezası veremez, bu hak kurultaydındır. Merkez onur kuruluna, merkez yürütme kurulu, merkez denetim kurulu ve dernek yönetim kurulları karar alarak başvurabilirler.

Madde 11 — **MERKEZ DENETİM KURULU:** Merkez denetim kurulu, kurultayca seçilen üç asil ve bir yedek üyeden oluşur, görevi genel merkezde genel saymanca tutulan hesapları denetlemektir.

Madde 12 — **BÖLGE YÜRÜTME KURULLARI:** Bölge yürütme kurulları, en az üç üye derneğin bulunduğu ve genel yönetim kurulunun uygun gördüğü şehir ve bölgelerde kurulur.

Genel yönetim kurulu, bölge yürütme kurulunu feshedebilir. Bölge yürütme kurulu 1 başkan ve genel yönetim kurulunun tespit ettiği 5 ya da 7 üyeden oluşur. Bölge yürütme kurulu üyelerini ve başkanın genel yönetim kurulu o bölge veya şehirdeki dernek üyelerinden tespit eder. Bölge yürütme kurulları bulundukları şehir veya bölgedeki dernekler ve derneklerle federasyonun genel merkezi arasındaki ilişkiyi sağlamakla görevlidir. Bulundukları bölgede federasyonu temsil ederler. Federasyon kararlarını uygularlar.

Madde 13 — **DERNEKLER:** Dernekler federasyon tüzüğüne, kurultay, genel yönetim kurulu kararlarına ve genelgelere uymak zorundadırlar. Bunun dışında kendi tüzüklerine göre çalışırlar.

Madde 14 — **FEDERASYON GELİRLERİ:** Federasyonun başlıca gelirleri, üye ödenekleri, bağışlar, federasyon malları, yayınlar, rozet, kimlik kartı gelirleridir.

Madde 15 — **ORTAK HÜKÜMLER:** Federasyon tüzüğü ve üst organ kararları alt organları ve dernekleri bağlar.

Madde 16 — Yedek üyelerin bulundukları organda söz hakkı vardır. Oy hakkı yoktur.

Madde 17 — Bu tüzükte düzenlenmeyen ayrıntılarda merkez yürütme kurulunca hazırlanacak ve genel yönetim kurulunca onaylanacak iç tüzüğe ve orada da yoksa, Türkiye Büyük Millet Meclisi İç Tüzüğüne baş vurulur.

Madde 18 — Bir kurula ya da bir kimseyi atayan ya da seçen kurul o kurula ya da o kimseye işten el çektirebilir.

Madde 19 — Federasyondan çıkarılan, kapatılan ya da fesh edilen derneğin federasyon organlarındaki üyesinin görevi iş gördüğü kurul ya da üst organ tersine karar almazsa sürer.

Madde 20 — Fesih durumunda federasyon malları ve varlığı merkez yürütme kurulunun kararına uygun olarak dağıtılır.

Madde 21 — **GEÇİCİ MADDELER:** Bu tüzüğün kurultayca kabulünden sonra merkez yürütme kurulu gerekli işlemleri yerine getirerek federasyona bağlı örgütlerin belgelerini ve onların üyeliklerinin durumlarını yani tüzüğü uygular.

Madde 22 — Merkez yürütme kurulu, federasyon tüzüğüne göre değişikliklerin yapılması için dernek yönetim kurullarına gerekli talimatı verir. Bu talimat üye örgütlerinin genel kurullarına sunulur.

Tüzüğün açık ifadesinden anlaşılmaktadır ki, TDGF. "Emperyalizm ve feodal kalıntılara karşı verilen Millî Demokratik Devrim mücadelesinin içinde sosyalist gençliğin düşünce ve eyleminin geliştirilmesi" amacını güden, gençlik kesiminden olsun, işçi kesiminden olsun, köylü kesiminden olsun sosyalist dernek veya kuruluşların meydana getirdiği bir üst kuruluştur.

Tüzüğün üçüncü maddesinde TDGF.'nin sadece bir gençlik örgütü olmadığı sosyalist işçi ve köylülerin kurdukları dernekleri de bünyesine almakta olduğu, bu derneklerin üyelerinin bilimsel sosyalizmi kendilerine eylem kılavuzu edinmeleri gerektiği, bilimsel sosyalizmi eylem klavuzu olarak seçen üyelerin bağlı derneklere girebilecekleri zikredilmektedir.

Nitekim tüzüğün üçüncü maddesine uygun olarak yurdun çeşitli yerlerinde, örneğin GAZİANTEP, MERSİN, KARS, SİLİFKE, ELBİSTAN, ADANA ve IĞDIR'da devrimci gençlik dernekleri, TARSUS, ZONGULDAK, MALATYA ve BURSA'da Fikir Kulüpleri, ANTALYA'da Devrimci Fikir Kulübü, KONYA Gençlik Birliği, BALIKESİR, ESKİŞEHİR, DİYARBAKIR'da Devrimci Fikir Kulüpleri kurulmuş.

ANKARA'daki yüksek okul ve fakültelerdeki fikir kulüpleri ve devrimci gençlik dernekleri federasyona bağlanmış.

Karadeniz Teknik Üniversitesinde devrimci gençlik örgütü kurulmuş,

İSTANBUL, İZMİR, TRABZON ve ERZURUM'da bölge yürütme kurulları teşkil edilerek bu şehirlerdeki üniversitelere bağlı fakülte ve yüksek okullardaki devrimci gençlik dernekleri ve fikir kulüpleri bölge yürütme kurullarına bağlanmıştır.

Yurdun çeşitli yerlerindeki fikir kulüpleri ve devrimci gençlik derneklerinin, kendi dernekleri ile ilgili olarak yapıp kabul ettikleri tüzükler de genel merkezden gönderilmiş, bu derneklerin tüzüklerinin ikinci maddelerinin amaç kısmı federasyon tüzüğünün ikinci maddesinde ortaya konan amacın aynı duruma getirilmiş, amacın emperyalizme ve feodal kalıntılara karşı verilen millî demokratik devrim mücadelesnide devrimci gençliğin, düşünce ve eylemlerinin geliştirilmesi olduğu, amacına ulaşmak için konferanslar, seminerler tertipleyeceği, temaslar yapacağı, gazete, bildiri ve broşürler yayınlayacağı belirtilmiştir.

Bölge fikir kulüpleri ve devrimci gençlik dernekleri belirtilen amaçlarına erişebilmek için dosya eklerinde mevcut beyanname ve afişler çıkarmışlar, bu afişlerde ve bildirilerde emperyalizme, feodal kalıntılara karşı mücadele edileceği, bağımsızlık için omuz omuza dövüşüleceği, millî demokratik devrim mücadelesinin güçlendirilmesi, halk düşmanlarına karşı işçi sınıfının öncülüğünde savaşılacağı, halk çocuklarının üniversiteye girecekleri, Amerikan emperyalizmi ve işbirlikçi burjuvaziyi, toprak ağalarını yıkacakları gibi hususlar yer almaktadır.

Federasyon tüzüğünün 13 ncü maddesinde derneklerin federasyon tüzüğüne kurultay genel yönetim kurulu kararlarına ve genelgelere uymak zorunda oldukları, bunun dışında kendi tüzüklerine göre çalışacakları ve tüzüğün 15 nci maddesinde de federasyon tüzüğünün ve üst organ kararlarının alt organları ve dernekleri bağlayacağı belirtilmektedir. Diğer taraftan (merkezin direktifi ile hareket olunması) hususu da federasyon genel sekreteri İRFAN UÇAR'ın dosyada mevcut 16 Ekim 1969 gün ve 2 sayılı TARSUS Devrimci Fikir Kulübüne, 18 Ekim 1969 gün ve 3 No.'lu yazı ile İSTANBUL, İZMİR, ERZURUM Bölge Yürütme Kurullarına ve 27 Ekim 1969 gün ve 6 sayılı yazı ile TARSUS Fikir Kulübü Başkanlığına yazdığı yazılarda belirtilmekte ve kulübün yaptığı eylemleri her ay genel merkeze bildirmeleri, yayınlarından ve bildirilerinden genel merkezi haberdar etmeleri, kulüplerin ilk yapacakları kongrelerde merkezce hazırlanacak ortak kulüp tüzüklerini kabul edecekleri, bölge yürütme kurullarının yaptıkları eylemleri hiç değilse ayda bir merkez kuruluna bildirmeleri haberleşmelerin mümkün olduğu kadar kurye vasıtası ile yapılması, gerektiği bildirilmektedir. (Belgeler: Mrk. Yrt. Krl. 8K. 6D. 126/15.18.19)

TDGF. Merkez Yürütme Kurulu imzası ile 14 Ekim 1969 gün ve 1 No.'lu Fikir Kulüpleri Başkanlığına başlıklı genelge ile merkez yürütme kurulunun aldığı karara göre örgütün meselelerini görüşmek üzere kulüp başkanları ile 17 Ekim 1969 günü TDGF.'nun da bir toplantı yapılacağı, toplantıya mutlaka gelinmesi gerektiği, gelinmediği takdirde bir yetkilinin gönderilmesinin icap ettiği ve FKF. makbuzları ile kulüp üye listesini getirmelerinin gerektiği belirtilmekle, mahallî fikir kulüplerinin merkez yürütme kurulu ile müştereken çalıştıkları anlaşılmaktadır.

İLERİ DERGİSİNİN 3 ncü sayı 38 nci sayfasında, YÖNETİMİ ELEŞTİRME VE T. D. G. F MERKEZ YÜRÜTME KURULUNUN CEVAPLARI başlığı altında yazılan yazıda özetle şu hususlar açıklanarak merkez yürütme kurulu ile devrimci dernekler ve fikir kulüpleri arasındaki irtibat gösterilmektedir. (Merkez yürütme kurulu üyeleri sürekli eylemin içindedirler. Bu dönemde stratejik alanda saldırı, taktik alanda savunma durumundayız. T. D. G. F. yöneticileri sıkı bağları olduğundan, önce bölge yürütme kurullarının olduğu bölgelerde, giderek tüm teşkilâtta sağlam bir savunma kurmaya ideolojik ve pratik alanda çalışmaktadırlar... İLERİ Dergisini çıkarmak üzere T. D. G. F. Hacettepe Üniversitesi Sos. F. K. üyesi ERSAN OLGAÇ görevlendirilmiştir. Kulüpler İLERİ'nin satış işlerini düzenli olarak yürütmemektedirler. Ayrıca satılan İleri dergilerinin paraları da teslim edilmemektedir..... İstanbul-İzmir-Erzurum bölge yürütme kurulları ve illerdeki hareketleri İLERİ'ye haber şeklinde bildirecek bir kişiyi görevlendirmelidirler... Derneklerin kuruluş ve bağlama meseleleri; T. D. G. F.'nin Ankara'daki genel merkezi ile İstanbul-İzmir-Erzurum ve Trabzon'daki bölge yürütme kurulları

dışındaki, Adana'da, Eskiuehir'de, Bursa'da, Balıkesir'de, Diyarbakır'da öğrenim kurumlarında devrimci gençlik örgütleri ile sıkı ilişkisi vardır. Bunlardan Diyarbakır Tıp Fakültesi Devrimci Gençlik Derneği federasyona bağlıdır. Öte yandan Iğdır, Antalya, Şereflikoçhisar, Silifke, Elbistan, Konya ve Zonguldak'daki devrimci derneklerle ilişki halindedir. Kurulan her dernekle en sıkı ilişki sağlanmaktadır... Federasyona bağlı kuruluşlar arasında ilişki nasıl kurulabilir: Bölge yürütme kurulunun olduğu yerlerde "İzmir-İstanbul-Erzurum-Trabzon" bağlı kuruluşlar bağlantıyı bölge yürütme kurulu ile kuracaklardır. Bölge yürütme kurulu yetkilileri merkeze en az haftada bir defa çalışmaları hakkında rapor vereceklerdir. Bölge yürütme kurullarının olmadığı illerdeki kuruluşların merkezle bağlantısı, kurye, yazışma ve telefonla yapılacaktır. Yazışma adresi T. D. G. F. Genel Merkezi İnkilâp Sokak 5/15 Yenişehir/Ankara).

İleri Dergisinin 6. sayısında, T. D. G. F.'na bağlı devrimci gençlik örgütlerinde devrimci teorik eğitimin ele alınması başlıklı yazıda devrimci gençlik örgütlerin de devrimci teorik eğitimin ele alınması konusu işlenmiş ve (eğitim toplantılarının alt organların yönetim kurulları, DEV-GENÇ içinde merkez yürütme kurulu tarafından denetlenmesi gerekir. Toplantılarda Türkiye'de sınıflar mücadelesinin somut pratik meseleleri üzerinde tartışılmalıdır) şeklinde gençlik örgütlerine emirler verilmiştir.

ZONGULDAK Fikir Kulübü İkinci Başkanı Dursun BİLA'nın 18 Kasım 1969 tarihli ve Türkiye Devrimci Gençlik Federasyonu Genel Başkanlığına başlıklı yazıda (bilimsel sosyalist teorinin ışığı altında, emperyalizme karşı, dünya halklarının devrimi kardeşliğini ve yurdumuzda millî demokratik mücadele aşamasından giderek, sosyalizmin kurulmasını, sosyalist dünya görüşünün yayılmasını ve eylem planında mücadele verilmesini amaç edinen, Zonguldak, Fikir Kulübünün, Türkiye Devrimci Gençlik Federasyonuna üye kabul olunmasını... Z. F. K.'nün Federasyonumuza üye kabulü, her iki örgüte de güç katacak ve devrimci mücadelemizi hızlandıracaktır) denilmekte Zonguldak Fikir Kulübünün amacı açıklanmakta ve federasyon da böyle bir amaç taşıyan bir fikir kulübünü federasyona bağlamak ve kendi bünyesine almakla maksadını ve gayesini açığa vurmaktadır. (Belge: Mrk. Yrt. Krl. 8K. 6D. 121/2 sıradadır).

Samsun 19 Mayıs Fikir Kulübü Başkanı Atilla BOZOVA'nın 8 Ocak 1970 günlü ve Şekip KURT'un 17 Ocak 1970 günlü federasyon başkanlığına ve genel sekreter İrfan UÇAR'a yazdıkları yazılarda, yapılacak eylemlerde üreticiyi kampanya zamanı yürüyüşe geçirmek olduğu, bunun için de 3-4 kişinin bir ay müddetle köylerde üreticinin nasıl soyulduğunu, üreticinin tüccara ve tekele satış fiatları ile tütünün yabancı ülkelere satış fiatı arasında çok büyük fark olduğu ve bu farkın ancak eylemle köylüye verilebileceğinin anlatılmasının gerektiği, yürüyüş günü Ankara'dan 40-50 kişilik bir grubun gelmesinin ve yürüyüş düzenini sağlamasının gerektiği belirtilmekte, ayrıca Şekip KURT'un mektubundan da tütün yürüyüşü ile ilgili olarak İrfan UÇAR'la konuşulduğu, görüşüldüğü, dokümanların ve köy durumlarının tespit edildiği anlaşılmaktadır. (Belgeler Mrk. Yrt Krl. 8K. 6D. 122/1-2 sıradadır).

Tüzüğün 4 ncü maddesinde derneklerin federasyona karşı hakları ve ödevleri belirtilmiştir. Buna göre, dernekler, federasyon organlarına, T. D. G. F. tüzüğü gereğince temsilci yollarlar. Her dernek merkez yürütme kurulunca belirlenen oranda, federasyona, gelirinin belli bir bölümünü verir. Federasyon yetkili organlarınca alınan kararlar dernekleri ve dernek üyelerini bağlar. Dernekler, federasyondan ancak, genel kurulların aldığı kararla ayrılırlar.

Tüzüğün bu hükmü gereğince, derneklerin ve dernek üyelerinin faaliyetlerinden federasyon sorumlu bulunmaktadır. Dosyada mevcut yazılardan ve raporlardan federasyonun derneklere emirler verdiği, derneklerinde çalışmalarından federasyona bilgi verdikleri, esasen merkez yürütme kurulunun emirleri gereğince her dernek faaliyetlerini ve çalışmalarını her 15 günde bir genel merkeze bildirmek zorundadır. Bu suretle verilen bilgilerden derneklerin faaliyetlerinden federasyonun haberi olmaktadır.

Tüzüğün 6. maddesinde bir önceki maddede de gösterilen federasyon organlarından kurultayın kimlerden teşekkül edeceği hükme bağlanmıştır. 6 ncı maddeye göre kurultay, T. D. G.

F.'nun en yüksek organıdır. Kurultay, genel başkan, eski genel başkanlar, kurucular, genel yönetim kurulu üyeleri, bölge yürütme kurulları başkanları ve kurul üyeleri, dernek başkanları, merkez onur kurulu üyeleri, merkez denetim kurulu üyeleri ile dernek genel kurullarından seçilecek, genel kurula katılma hakkına sahip her 10 üye için bir kurultay temsilcisi üyeden oluşur.

Kurultay, genel yönetim kurulu üyelerini, merkez onur kurulu üyelerini, merkez denetim kurulu üyelerini seçer. Kurultay yılda bir kez toplanır.

Genel yönetim kurulu:

Kurultayca seçilen her dernekten ikişer üyeden oluşur. Genel başkan bu kurulun da başkanıdır. Genel yönetim kurulu iki kurultay arasında federasyonu yönetir. Üyeleri arasından genel başkanı, merkez yürütme kurulunu ve bölge yürütme kurulları ile üyelerini seçer.

Merkez yönetim kurulu:

Tüzüğün 8 nci maddesine nazaran merkez yürütme kurulu federasyonun en yüksek yürütme organıdır.

Genel yönetim kurulu kararlarını uygular ve federasyonun işlerini yürütür. 8 asil ve 4 yedek üye ile genel başkandan oluşur. Haftada en az bir kere toplanır. Merkez yürütme kurulu, federasyonun tüzüğü ve genel tutumuna, kendi kararlarına, dernek tüzüğüne aykırı davrandığı an ya da örgüte zararlı olduğu kanısına vardığı dernek yönetim kuruluna işten el çektirir.

Genel başkan:

Tüzüğün 9 ncu maddesinde genel başkanın nasıl seçileceği, vazife ve selâhiyetleri gösterilmiştir. Genel başkan, genel yönetim kurulu üyeleri arasından seçilir. Genel başkan federasyonu temsil eder. Federasyon adına demeç vermek yalnız genel başkanın hakkıdır. Genel başkan, temsil ve demeç verme yetkilerini merkez yürütme kurulunun onayı ile geçici olarak belirli bir konuda başkasına devredebilir. Genel başkan genel yönetim kurulu, merkez yürütme kurulu, toplantılarına başkanlık eder. Bu kurulları toplantıya çağırır.

Bu suretle genel başkanın esas görevi federasyonu temsil etmek demeç vermek ve genel yönetim ve merkez yürütme kuruluna başkanlık etmek olarak özetlenebilir. Bu arada neşredilen bildirileri bir demeç mahiyetinde kabul ederek federasyon adına bildirileri yayınlamak genel başkanın görevi cümlesindendir. Bu hususu sanıklar ifadelerinde de teyit etmektedirler. Federasyon adına genel başkanın demeç vermesi, bildiri yayınlaması verilen yetkiye nazaran federasyonu bağlamaktadır.

Bölge yürütme kurulları:

Tüzüğün 12 nci maddesi bölge yürütme kurullarını hükme bağlamıştır. Bu maddeye nazaran, bölge yürütme kurulları, en az üç üye derneğin bulunduğu ve genel yönetim kurulunun uygun gördüğü şehir ve bölgelerde kurulur. Bölge yürütme kurulu bir başkan ve genel yönetim kurulunun tespit ettiği beş ya da yedi üyeden oluşur. Bölge yürütme kurulu üyelerini ve başkanını genel yönetim kurulu o bölge veya şehirdeki dernek ve üyelerinden tespit eder. Bölge yürütme kurulları bulundukları şehir veya bölgedeki dernekler ve derneklerle federasyonun genel merkezi arasındaki ilişkiyi sağlamakla görevlidirler. Bulundukları bölgede federasyonu temsil ederler, federasyon kararlarını uygularlar.

Tüzüğün bu hükmüne nazaran İstanbul-İzmir-Trabzon ve Erzurum şehirlerinde bölge yürütme kurulları teşkil edilmiş, bu şehirlerde mevcut fakülte ve yüksek okullardaki fikir kulüpleri ve devrimci gençlik dernekleri bu bölge yürütme kurullarına bağlanmışlar ve bu bağlılıkları sebebiyle federasyona dahil olmuşlardır.

Federasyon genel sekreteri İrfan UÇAR'ın 18 Ekim 1969 gün ve 3 nolu İstanbul, İzmir, Erzurum bölge yürütme kurulları başkanlıklarına yazdığı bir genelgede (Mrk. Yrt. Krl. 8K. 6D. 126/18 sırada) bölge yürütme kurullarının kulüpleri en az 15 günde bir üye toplantısı yapmalarını bildirmesi gerektiği, bölge yürütme kurulunun merkezî bir teorik eğitim sağlaması, bölge yürütme kurullarının yaptığı eylemleri ayda bir merkez yürütme kuruluna bildirmeleri, haberleşmelerin mümkün olduğu kadar kurye vasıtasiyle yapılması gerektiği belirtilmekle, bölge yürütme kurullarının bölgelerinde yaptıkları eylemlerden, bölge yürütme kurulunun merkez yürütme kuruluna bildirmesi neticesi, malumatları olduğu tebeyyün etmektedir. Diğer taraftan dosyada mevcut İzmir Bölge Yürütme Kurulu adına Muzaffer DOYUM'un 8 Kasım 1969 tarihinde federasyon başkanı Atilla SARP'a yazdığı mektup'da İzmir'de üniversite içinde gelişen olayların teferruatlı olarak bildirildiği görülmekle bu husus teyid olunmaktadır. (Belge Mrk. Yrt. Krl. 8K. 6D 112/1-2 sırada).

Dosyada mevcut merkez yürütme kurulu adına Nurettin ÖZTÜRK tarafından 8 Nisan 1970 günlü İzmir Bölge Yürütme Kurulu Başkanlığına yazılan yazının, 31 Mart 1970 tarihli adı geçen yürütme kurulunun yazısına cevapolduğu İzmir Bölge Yürütme Kurulu ile merkez yürütme kurulu arasında yapılacak konuşmaların S.B.F.'nin No.'sı verilen telefonu vasıtasiyle yapılması, İzmir'deki çalışmalardan merkezi haberdar etmeleri gerektiği, Kıbrıs haftası başlatmaları ve anti-emperyalist hareketler koymaya çalışmaları saldırılara en şiddetli bir şekilde cevap verilmesi, Akhisar'a Saim KOÇ'un gönderilerek Baki ile ilgilenmesi belirtilmektedir. Bu yazıdan da anlaşılmaktadır ki, bölge yürütme kurulları, genel merkezin talimatları ve emirleri dahilinde çalışmaktadır. (Yazılar Mrk. Yrt. Krl. 8K. 6D. 124/15 sırada).

Diğer taraftan federasyon ile bölge yürütme kurulları arasında fikir kulüplerinden bir şahsın irtibat temin ettikleri, dosyada mevcut İrfan UÇAR'ın imzasıyla yazılan 10 Nisan 1970 gün ve 22 sayılı yazıdan anlaşılmaktadır. Bu yazıda federasyon ile İzmir Bölge Yürütme Kurulu arasındaki ilişkilerin düzenlenmesi ile ODTÜ.'si sosyalist fikir kulübü üyesi Ahmet SİNA'nın yetkili ve görevli kılındığı belirtilmektedir. (Belge Mrk. Yrt. Krl. 8K. 6D. 129/14 sıradadır).

Dosyada mevcut F. K. F. İzmir sekreterliği çalışma raporunda bölgelerin zaman zaman çalışma durumlarının genel merkeze bildirildiği anlaşılmaktadır. Her ne kadar dosyadaki çalışma raporu F. K. F. zamanına aitse de bu hususun yani bölgelerdeki faaliyetlerin genel merkeze bildirilmesi, F. K. F. zamanından sonra da devam etmiştir. (Belge Mrk. Yrt. Krl. 8K. 2D. 91/1-6 sıradadır).

İleri dergisinin 3 ncü sayısında yönetimi eleştirme başlıklı yazıda bölge yürütme kurulunun olduğu yerlerde bağlı kuruluşlar bağlantıyı bölge yürütme kurulu ile kuracaklardır. Bölge yürütme kurulu yetkilileri merkeze en az haftada bir defa çalışmalar hakkında rapor vereceklerdir. Bölge yürütme kurullarının olmadığı illerdeki kuruluşların merkezle bağlantısı kurye, yazışma ve telefonla yapılacaktır, denilmekle bölge yürütme kurulu yetkililerinin merkezle devamlı münasebette oldukları ve yaptıkları çalışmalardan haftada bir defa rapor verdikleri anlaşılmaktadır.

Bütün bu yazılar, genelgeler bölge yürütme kurullarının çalışma şekillerini ve genel merkez ile olan bağlantılarını göstermektedir.

Tüzüğün 14 ncü maddesinde, federasyonun başlıca gelirleri, üye ödenekleri, bağışlar, federasyon malları, yayınlar, rozet, kimlik kartı gelirlerinden elde edildiği belirtilmektedir. Bu cümleden olarak federasyona bağlı üyeler gerek girişlerinde ve gerekse üyelikleri devamınca üye aidatı ödemekte ve ayrıca federasyonca çıkarılan bağış makbuzlarını yurdun muhtelif yerlerinde satmaktadırlar. Bunların haricinde öğrenci cemiyetlerinden ve öğrenci kantinlerinden belirli bir miktar alındığı da sabittir. Dosyada mevcut 7 Şubat 1970 günlü genel sekreter Ruhi KOÇ imzalı (Mrk. Yrt. Krl. 8K. 6D. 129/10 sırada) bir genelge ile T. D. G. F.'nun mali finansmanını sağlayan öğrenci cemiyetleri, fikir kulüpleri ve kantin işletmeleri yetkililerinin merkez yürütme kurulu üyeleri ve yetki belgesi olan şahıslarca para alındığı anlaşılmaktadır.

Diğer taraftan Gazi Eğitim Enstitüsü öğrenci derneğinin kayıtları incelendiğinde, karar defterinde T. D. G. F. eylemlerine yardım olarak para verildiği görülmektedir. (Defter; G. E. E. 7K. 973 sıradadır).

Bunlardan ayrı olarak Aydınlık dergisinin, İleri dergisinin ve işçi köylü gazetesinin satışlarından elde edilen hasılatı da zikretmek gerekir. Bir başka malî kaynak da T. D. G. F.'nin ceza evlerinde yatmakta olan devrimci gençler için kampanya açmasıdır. (Belge: Mrk. Yrt. Krl. 8K. 6D. 128/4'dedir).

Komünistlerin, sayıca, örgütçe ve mensuplarının Marksist-Leninist ve Mao'ist kültür yönünden kendilerini zayıf hissettikleri, bütün ülkelerde "Cephe Taktiğine" baş vurdukları bilinen bir gerçektir. Bu cümleden olmak üzere T. D. G. F.'nin de, kendi deyimleri ile, diğer "İlerici" teşekkül ve müesseselerle irtibatı ve münasebeti olmuş, eylemlerde, mitinglerde, yapılan her türlü hareketlerde diğer kuruluşlardan destek görmüştür. Nitekim T. D. G. F.'nin diğer kuruluşlarla olan irtibatı ve ilgisi gene kendi yayınlarında açıklanmıştır.

Aydınlık Sosyalist Derginin Aralık 1970 tarihli 26 ncı sayısının 118 ve 119 ncu sayfalarında Yapı İşçileri Sendikasının proleter devrimci bir sendika olduğu, T. D. G. F.'ye bağlı olarak kurulan mahallî gençlik örgütleri ve bağımsız derneklerin Anadolu'nun çeşitli yerlerinde işçi ve köylü yığınları arasındaki çalışmalarının örgütleme bakımından mahallî örgütlerin bulunmadığı yerlerde faaliyet gösterdikleri, ancak, YİS'in kurulması ile gerçek demokratik sendikacılığın başladığı zikredilmektedir ki, bu beyanla YİS'in kurulduğu bölgelerde T. D. G. F. nin bir kısım yükünün bu sendikaya bırakıldığı anlaşılmaktadır. Aynı dergide mahallî örgütlerin hiç birinin kurulmadığı yerlerde Anadolu'nun kırsal bölgelerinde devrimcilerin kendilerini TÖS içinde örgütlemeye çalıştıkları belirtilmiştir.

Aynı dergide 29-30 Ekim toplantısı ve parti sorunu hususundaki görüşler izah olunduktan sonra 30 Ekim günü yapılan toplantıda neşredilen bildiri verilmekte ve bu bildiride proleter devrimci hareketin siyasî platform tasarısını en kısa zamanda hazırlamaları ve hareketimiz içindeki ilke birliği, demokratik merkezciliyetçilik ilkesine uygun olarak son şeklini alacak olan bu platform çerçevesinde gerçekleştirilmelidir... Ülkenin çeşitli bölgelerindeki proleter devrimci çevreler arasında irtibatı sağlamak ve hazırlamak amacıyla proleter devrimci hareketin ideolojik organı Aydınlık Dergisi yazı kurulunun görevlendirildiği, belirtilerek toplantıya katılanların Sırrı ÖZTÜRK, İhsan MEMOĞLU, Halil ÖZMEN, Hüseyin KAYA, Veli KASIMOĞLU, Ertuğrul KÜRKÇÜ ve Ziya YILMAZOĞLU olduğu anlaşılmaktadır ki, bundan da T. D. G. F.'nin diğer örgütlerle birlikte çalıştığı görülmektedir.

Aydınlık sosyalist derginin Mart-Nisan 1971 tarihli 29-30 sayılı nüshasında proleter devrimci hareketin program taslağı mevcuttur. Bunda (Sosyalist, Devrim, Kapitalist üretim ilişkilerine son verir. Sosyalist devrim üretim araçlarının özel mülkiyeti ile üretimin kollektif niteliği arasındaki çelişkiyi, üretim araçlarının mülkiyetini kollektif niteliğe oluşturarak çözüme bağlar.... Türkiye halkı gerçek mutluluğu ancak, sosyalist toplumda tadacaktır. Ülkeyi sosyalist devrimin eşiğine ulaştırabilecek millî demokratik devrimdir. Millî demokratik devrim, sosyalist devrimin gerçekleşme şartlarını hazırlayan devrimdir). Denilmekte ve yukarıda zikredildiği üzere 29-30 Ekim kurultayında alınan karar icabı Aydınlık nezdinde toplanan proleter devrimci hareket irtibat komitesinin bu program taslağını hazırladıkları belirtilmekte olduğundan proleter devrimci hareketin program taslağının diğer teşekküllerle birlikte yapıldığı ve benimsendiği neticesine varılmaktadır.

Proleter devrimci Aydınlık Gazetesinin 33 ncü sayısında köy çalışmalarında revizyonizmin kendini gösterdiği bunun mitinglerde de ortaya çıktığı en belirgin örneği olarak da DEVGENÇ, YİS, İPSD ve Devrimci Kadınlar Birliği tarafından ortaklaşa bir bildiri yayınlandığı belirtilmekle, bu teşekküllerin birlikte hareket ettikleri anlaşılmaktadır.

İşçi-köylü gazetesinin 1 Ekim 1970 gün ve 23 ncü sayısında devrimci güç birliği altında İzmir'de devrimcilerin bildiri yayınladıkları haber olarak bildirilmekte ve yayınlanan bildiri metni verilmektedir. Bildirinin son kısmında (Biz aşağıda imzası bulunan örgütler ulusal ve

demokratik savaşımıza bütün saldırı-baskı ve oyunlara rağmen güç birliği içinde devam edeceğiz. Yaşasın Devrimci Güç Birliği: DİSK, YİS, TÖS, İPSD, DEV-GENÇ, ÜNAS, GENÇ, KEMALİSTLER, SDDF, E. Ü. BİR, E. Ü. ZİRAAT F., T. C. İZMİR DEVRİMCİ KADINLAR BİRLİĞİ, E. Ü. MÜH. BİR. T. C. FEN F., T. C.) zikredilmekle bu teşekküllerin müşterek çalıştıkları görülmektedir.

Türkiye Devrimci Gençlik Federasyonunun 1 Aralık 1969 tarihli ve 21 sayılı genelgesinde (Belge Mrk. Yrkt. Krl. 8K., 6D. 124/18 sıradadır). Tüm Yan Örgütlere başlıklı yazıda TÖS boykotu hakkında (sizler de çevrenizdeki öğretmen kardeşlerinizle bu dört günlük boykot sırasında organik ilişkilerinizi pekleştiriniz. Sürekli temas kurunuz, tüm gücünüzle eylemin içine girerek başarılı bir şekilde uygulanmasını sağlayınız. Bu konuda çalışmalarınızı raporlar şeklinde merkezimize iletiniz). denilmektedir. Kaze, federasyon genel sekreteri İrfan UÇAR'ın imzasıyla TÖS Genel Başkanlığına yazılan 26 Kasım 1969 gün ve 16 sayılı yazıda (Belge; Mrk. Yrt. Krl. 8K., 6D. 126/4 sıradadır). T. D. G. F.'nin 1-10 Aralık tarihleri arasında Yerli Malı Haftası ile ilgili bir kampanya açtıkları, devrimci bir örgüt olan TÖS'ü de bu kampanyaya davet ederek gerekli ve danışmayı sağlamalarını rica ettikleri görülmektedir.

Atilla SARP imzalı 14 sayılı telgraf metninde (Belge; Mrk. Yrt. Krl. 8K., 6D. 126/6 sıradadır) TÖS Tarsus İlçe Başkanlığına telgraf çekildiği ve bu telgrafta (derneği kendinize bağlamadaki başarınızı kutlar, devrimci öğrencilerle öğretmenlerin dayanışmasına örnek olmanızı dilerim) denilmekle TÖS'e bağlı öğretmenlerle öğrenciler arasındaki dayanışmadan bahsedilmektedir.

Federasyon Genel Başkanı Atilla SARP imzalı 6 Kasım 1969 tarih ve 12 sayılı yazıdan 10 Kasım 1969 günü saat 17.00'de Siyasal Bilgiler Fakültesinde Bağımsızlık ve Mustafa Kemal gününün TÖS ile birlikte yapıldığı anlaşılmaktadır.

Trabzon, Karadeniz Teknik Üniversitesi Fikir Kulübü eylem raporundan (Belge; Mrk. Yrt. Krl. 8K. 6D. 120/3 sıradadır) 6 ncı Filonun İstanbul'a gelişi ile başlayan protesto hareketlerinin aynı günler Trabzon'da da başlatıldığı ve 21 Şubat'da diğer kuruluşlarla bir miting düzenlendiği, 17 Nisan'da köy enstitülerinin kuruluş yıldönümünde TÖS ve İLK-SEN'le 17 Nisan köy enstitüleri gecesi düzenlendiği, eylem alanını genişletmek üzere fikir kulübünün kent'e inmesi uygun görülüp TÖS ve İLK-SEN'le ilişki kurulduğu, köylerle olan ilişkilerini yakın bir köy öğretmeninin daveti üzerine gidip çalışıldığı anlaşılmaktadır. ,

İleri Dergisinin Ocak 1971 tarihli 6 ncı sayısındaki ŞAHİNBEY hareketi ile ilgili haberden Gaziantep DEV-GENÇ'in TÖS, Gıda İş, Turizm İş ile ortaklaşa 25 Aralık 1970 günü ŞAHİNBEY yürüyüşü düzenlendiği anlaşılmaktadır. Aynı dergide bağımsızlık haftası başlıklı yazıda (7 Aralık günü DEV-GENÇ tarafından ilân edilen bağımsızlık haftasına diğer demokratik güçlerin de katıldığı bildiri, afiş, forum, açık oturum ve konferanslarla haftanın sürdürüldüğü, hafta boyunca da Vagon-Lits, SHELL, Mobil, Pan-Am vesair, İstanbul'da Hilton, Phillips, İBM vesair gibi yabancı sermaye kuruluşlarına karşı hareketler konduğu) belirtilmektedir.

Federasyon Genel Başkanı Atilla SARP'ın 15 Haziran 1970 günlü Türk Hukuk Kurumu Başkanı Muammer AKSOY'a yazdığı yazıda (Türk Hukuk Kurumu Başkanlığına T. D. G. F.'nun istek ve tekliflerini kapsayan bildirimidir) sözleriyle başlamakta ve devamla (Türk Hukuk Kurumu yöneticileriyle yapmış olduğumuz toplantıdaki dilek ve önerilerimizi bir belge haline getirmeyi gerekli gördük. Bir gençlik örgütü olarak, Türkiye'mizin bugünkü bulunduğu aşamada halkımızın kurtulması ve bağımsızlığımız için mücadele eden tüm örgütlerin dayanışma içine girmesini gerekli görmekteyiz. Kuruluşlar ya millî saflarda ya da gayri-millî saflarda yer tutmak ve bu yerini de açık seçik ortaya koymak durumundadır. Biz T. D. G. F. olarak Türk Hukuk Kurumunu, vermiş olduğu mücadelesi ile millî saflarda görmekteyiz.... Özel olarak, T. D. G. F. çatısı altında görevini yapan, devrimci gençliğin eylemlerini yargı organı olarak değerlendirmede, devrimci gençlik hareketini uyarmada mücadelenin hukukî niteliğini kamuoyuna anlatmada Türk Hukuk Kurumundan devrimci dayanışma beklemekteyiz. TÖS,

İLK-SEN, HALK EVLERİ, 27 MAYIS MİLLÎ DEVRİM DERNEĞİ, DEVRİMCİ KADINLAR DERNEĞİ, DEVRİMCİ ÖZÜ OLAN İŞÇİ SENDİKALARI ve tüm diğer devrimci kuruluşlarla, kurulacak olan ortak ilişkilerin, ortak mücadelenin giderek toplumumuzun tek kurtuluşu millî sınıf ve tabakalar arasında devrimci güç birliğini kurmak doğrultusunda Türk Hukuk Kurumunun etkinliğini koyması, devrimci kuruluşları bu konuda uyarması, Türk Hukuk Kurumu adına yapılan konuşmalarda broşür ve bildirilerde devrimci güç birliğinin gerektiğinin belirtilmesinde yarar görmekteyiz) denilmektedir. (Belge; Mrk. Yrt. Krl. 8K., 6D, 123/2 sıradadır).

Federasyon hukuk bürosu adına Tuncay ÇELEN'in Türk Hukuk Kurumu Başkanlığına yazdığı 20 Ekim 1969 günlü yazıda (hukukî meselelerimizi görüşmek, bu konudaki güçlüklerimizin giderilmesi yolunda görüşlerinizden yararlanmak ve devrimci hukukçularla ilişkilerimizi geliştirmek amacıyla kurumunuz yetkilileri ile bir toplantı yapmak dileğindeyiz. Gereğinin düşünülmesini ve sizce uygun bir toplantı yer ve saatinin bildirilmesini) denilmektedir. (Belge; Mrk. Yrt. Krl. 8K., 6D, 124/1 sırada).

Federasyon Başkanı Atilla SARP'ın imzası ile devrimci kardeşlerimize duyuru başlıklı bir bildiri ile Amerikan Emperyalizmi ve işbirlikçilerine karşı devrimci eylemlerinden dolayı cezaevinde yatmakta olan 25 arkadaşları için devrimci dayanışma kampanyası açıldığı, yardım etmenin görevleri olduğu, belirtilerek bir bankanın şubesi ve hesap numarası verilerek bağış miktarı vs. harcamaların ilân edileceği belirtilmekte ve bu kampanya münasebetiyle 13 tabii senatörün evlerinin adresi tespit edilerek bu adreslere görevli DEV-GENÇ elemanları gönderilerek kampanyaya katılmaları bildirilmiş yine bu kampanyaya katılmaları hususunda 18 devrimci avukat ismi verilerek bu avukatların adresleri çıkarılmış ve kampanya bu şahıslara da duyurulmuş, ayrıca sendikalar olarak TÖS, İLK-SEN, BASIN-İŞ, TÜRKİYE-İŞ, GES-İŞ, Demir Yolları İşçi Sendikaları, Genel İş Sendikalarına, Ankara Üniversitesi, ODTÜ., Hacettepe Üniversitesi öğretim üyelerine, tiyatrolardan A. B. S., AST. ve halk oyuncularına gidilmiş kampanya bu teşekküllere bildirilmiş bunlardan bir kısmının kampanyaya katıldığı bir kısmının katılmak istemedikleri dosyadaki notlardan anlaşılmaktadır. (Belgeler; Mrk. Yrt. Krl. 8K., 6D. 129/1-9 sıralardadır).

Diğer taraftan DEV-GENÇ tarafından yayınlanan çeşitli bildirilerin altında birçok kuruluşların da imza bloklarının bulunması T. D. G. F.'nin kendisine paralel bütün kuruluşlarla ilişki halinde olduğunu, çok yerde ve eylemde onları açıkça veya dolaylı olarak etkilediğini göstermektedir. Örnek olarak:

Türkiye Halkına başlıklı bildiride; TÖS, 27 MAYIS MİLLÎ DEVRİM DERNEĞİ, DEVRİMCİ AVUKATLAR DERNEĞİ, (Bildiri; Mrk. Yrt. Krl. 1K., 174, 6K. 70/22 sıradadır).

Amerikan emperyalizmi ve İktidarın Zulmü Yıkılacaktır başlıklı bildiride; Türkiye Yapı İşçileri Sendikaları Federasyonu, Sağlık Personeli Sendikaları, Türkiye Temizlik İşçileri Sendikaları, teknik personel sendikaları, TÖS, ÜNAS, Yapı İş Sendikaları (Mrk. Yrt. Krl. 1K., 5D. 206/197 sıradadır).

Halkımıza başlıklı bildiride; Türkiye Milli Gençlik Teşkilâtı, TÖS, İLK-SEN, 27 MAYIS Millî Devrimci Derneği, ÜNAS, Devrimci Avukatlar Derneği, Halk Evleri Ankara Şubesi; 6 ncı Filo Defol başlıklı bildiride; TÖS, İLK-SEN, Devrimci Avukatlar Derneği, ÜNAS, DİSK, Ankara Temsilciliği (Mrk. Yrt. Krl. 1K. 206/127, 206/77 sıralardadır).

Lise Mezunu Arkadaş başlıklı bildiride; TÖS ve ÜNAS (Mrk. Yrt. Krl. 1K. 206/118 sırada).

Devrimci Arkadaş başlıklı bildiride; Devrimci Kadınlar Derneği, (Mrk. Yrt. Krl. 1K. 182 sıradadır).

Halkımıza başlıklı bildiride; TÖS, Maden-İş, Basım-İş, Yapı İşçileri, Türkiye-İş, Hizmet-İş, sağlık kurumları personeli, teknik personel, Türkiye teknikerleri sendikaları, elektrik mühendisleri odası, devrimci avukatlar derneği ile müştereken çalıştıkları ve aynı görüşlerde oldukları bu teşekkül ve kuruluşlar dışında A. Ü.'si öğrenci birliği, H. Ü.'si öğrenci birliği, O. D.

T.Ü.'si Öğrenci Birliği, İstanbul Ü. Öğrenci Birliği ile müştereken çalıştıkları ve DEV-GENÇ tarafından neşredilen bildirilere bu üniversitelerin öğrenci birliklerinin de dahil bulunduğu görülmektedir. Diğer taraftan yurdun muhtelif bölgelerinde giriştikleri kanunsuz eylemler sebebiyle tutuklanan DEV-GENÇ militanlarının avukatlıklarını da TÖS avukatları para almaksızın yapmışlar ve TÖS genel merkezi bu avukatları görevlendirmiştir.

Bütün bu kuruluş ve teşekküllerle ve kendi deyimleri ile millî sınıflarla temas ve ilişkilerin maksadı millî demokratik devrim mücadelesinin ve onu müteakip sosyalist devrimin gerçekleştirilmesi hususunda millî cephenin güçlendirilmesi, işçi-köylü ittifakının kurulması, millî güçlerin DEV-GÜÇ esası üzerinde birleştirilmesidir. Bu maksatla millî demokratik devrim mücadelesini yönetecek işçi sınıfının öncü müfrezesi olan siyasî partisine kavuşması, sosyalist partinin örgütlü ve bilinçli müfrezesinin meydana getirilmesidir. Amaç millî demokratik devrim ve sosyalist devrimin gerçekleştirilmesidir.

cc. T.D.G.F.'nin yapmış olduğu çalışmalar eylemler:

Tüzüğün 2 nci ve 3 ncü maddeleri birlikte ele alındığında, T.D.G.F.'nin komünist toplum düzeninin, Türkiye'de gerçekleştirilmesi ana gayesi yolunda üç kitleyi eğitmek ve harekete geçirmeyi hedef aldığı görülür. Anılan maddeler üniversite ve hatta orta öğretim gençliğinin, işçi ve köylü kitlesinin eğitiminin her çeşit araç ve yöntemden yararlanarak, propaganda çalışmaları, toplantılar, gösteriler yapmak, çeşitli yayınlarda bulunmak, sergiler açmak gibi yollarla yapılacağını ifade eylemektedir. Şu duruma göre TDGF.'nin faaliyetlerini yönü ve biçimi gözönünde tutularak ikiye ayırmak gerekir:

1. YÖNÜ BAKIMINDAN:
   - A. Üniversiteye yönelik faaliyetler,
   - B. İşçiye yönelik faaliyetler,
   - C. Köye ve köylüye yönelik faaliyetler.

2. BİÇİMİ BAKIMINDAN:
   - A. Silahlanma ve militan yetiştirme,
   - B. Amerika aleyhtarlığı,
   - C. Anarşik ortam yaratma,
   - Ç. Eğitim çalışmaları,
   - D. Propaganda çalışmaları,
     - aa. Bildiriler
     - bb. Afişler
     - cc. Sloganlar.

Bu genel sınıflandırma gözönünde bulundurularak TDGF.'nin çalışmalarını yazılı ve sözlü delillere dayalı şekilde izah etmek gerekmektedir.

1. YÖNÜ BAKIMINDAN TDGF'NİN FAALİYETLERİ:

A. Üniversiteye yönelik faaliyetler:

Yurdumuzda öğrenci hareketleri başlangıçta üniversite içi ve öğrenim sorunları ile ilgili olarak meydana gelmiş bilâhare bu hareketler işgal ve boykotlara dönüşerek anarşik olaylar mahiyetini almıştır. Bunda da en büyük âmil, fakülte ve yüksek okullardaki fikir kulüplerinin ve devrimci gençlik derneklerinin faaliyetleri olmuştur. Bu faaliyetler fakültelerde yapılan forumlarda ele alınmış işgal ve boykotlara bu forumlarda alınan kararlar neticesi gidilmiştir.

Forumları düzenleyen, tertip ve idare edenler olarak fikir kulüpleri yöneticileri ve DEV-GENÇ yöneticileri görülmektedir. Bu boykot ve işgallerin yanısıra DEV-GENÇ yöneticileri ve militanları kendi ideolojilerinde bulunmayan karşı gruplara mensup öğrenciler üzerinde baskı kurmuşlar, fakülte ve yüksek okullara sokmamışlar, birer öğretim ve eğitim yeri olan ilim yuvalarını kendi emelleri uğrunda kullanmışlar, bunları karargâhları haline getirmişlerdir. Okullarda yapılan aramalarda bulunan bol miktarda patlayıcı maddeler, tabancalar ve mermiler DEV-GENÇ militanları tarafından fakültelere sokulmuş ve icabettiğinde polise ve karşı gruplara karşı kullanılmış, kullanılmaya hazır bulundurulmuş, fakülte ve yüksek okullarda yapılan öğrenci derneği seçimlerini kazanabilmek için şiddet ve terör havası yaratılmış, militanları vasıtasiyle sandık başları tutulmuş zora ve şiddete dayanan hareketlerle öğrenci derneği seçimlerini kazanmışlar ve öğrenci dernekleri vasıtası ile hâkimiyetlerini bütün yüksek okul ve fakültelerde devam ettirmişlerdir.

Kurtuluş yayınlarından olan "1965-1971 Türkiye'de devrimci mücadele ve DEV-GENÇ" adlı broşürde "sosyalist gençlerin en devrimci tavırla faşistlerin fakültelerdeki panolarını kırdıkları, onlara fakültelerde hayat hakkı tanınmadığı" açık şekilde belirtilmekte ve "16 Mart günü İstanbul üniversitesinde yapılan bir forumda, İstanbul TDGF. sekreterliğinin bağımsızlık haftası ilân ederek hafta boyunca yürüyüşler ve forumlar düzenlendiği" ifade edilmektedir. Aynı broşürün 47 nci sayfasında: "Akademik nedenlerle başlayan üniversite gençliğinin hareketleri, sosyalist gençliğin öncülüğü ile giderek anti-emperyalist gösteriler halini aldı. Polise ve faşistlere karşı verilen kavgalarda kullanılan taşlar ve sopalar yerini ateşli silahlara bıraktı....." denilmektedir.

"İleri" Dergisinin 3 ncü sayısında "Yönetimi Eleştirme ve Merkez Yürütme Kurulunun Cevapları" başlıklı yazıda okul içinde tavrın üniversitelerde gerici grupların liderleri ile tabanları arasındaki bağı koparmak, bu yöneticileri öğrenci kitlesi ile birlikte tabanlarından koparıp tecrit etmek gerektiği ve öğrenci kitlesi ile ilişkilerin bağları koparmadan üniversitelerdeki anti-faşist mücadeleyi yürütmek yani öğrenci kitlesini bu mücadeleye sokmak olduğu belirtilmektedir. Aynı yazıda üniversitelerin devrimci gençliğin kaleleri olduğu, hâkimiyetin daha da güçlendirilmesi, öğrenci kitlelerinin öncülüğünü sürdürmek görevinde oldukları zikredilmektedir.

Sosyalist Aydınlık Derginin 26 ncı sayısında, 29-30 Ekim toplantısı ile ilgili yazıda T.D.G.F.'nin proleter hareketin örgütlü tek gücü olduğu, öğrenci gençlik hareketlerinde bulunduğu T. D. G. F. ve kitle hareketleri başlıklı yazıda da ülkemizde proleter devrimcilerin çalışma alanlarından birinin de öğrenci gençliğin devrimci hareketi olduğu belirtilmektedir.

Lenin'in öncü kadroların yetiştirilmesi hususundaki öğütü gereğince öncü kadroların gençlik içinden ve özellikle yüksek okul ve fakülte gençliği içinden yetiştirilmesine çalışılmıştır.

Lenin: "genç sosyalistler kendilerini okullara ya da sosyalist kitap ve kitapçılara kapamaktan kurtarmak için öğrenim ve eğitimini işçilerin köylülerin çalışmaları ile birleştirmelidirler. Bir insan yalnızca işçi ve köylülerle yan yana çalışarak yürekten bir sosyalist olabilir". demiştir.

TDGF.'nin çalışmaları da bu emir çerçevesinde olmuştur. Nitekim "İleri" Dergisinin birinci sayısında "Proleter Devrimci Hareket ve Gençlik" başlıklı ve TDGF. genel başkanı Atilla SARP tarafından yazılmış yazıda işçi sınıfının bilimsel ideolojisi olan sosyalizmi savundukları, işçi sınıfı ideolojisini benimsemiş gençliğin kitlevî teşkilâtı oldukları, millî demokratik devrim mücadelesine gereken katkıda bulunmak, devrimci militanlar yetiştirmek ve örgütün işçi ve köylü gençlik kitleleri arasında gereken propaganda ve örgütlenmeyi sağlama yolunda çaba harcanması gerektiği, bu görevleri başarabilmek için devrimci mücadeleye katılabilecek, devrim uğruna gerekli ödevleri başarabilecek militanları seferber etmek ve gençlik saflarında büyük ölçüde sağlanan ideolojik formasyonun devrimci pratik içinde sağlamlaştırılması icap ettiği, gerçek bir proleter devrimci olmak isteyen gençin bu mücadeleyi tek meselesi haline getirerek amatör devrimcilikten profesyonelliğe geçmek zorunda olduğu kaydedilerek "görevimiz...

bilimsel sosyalizmi kavramak ve bunun gerektirdiği eylemleri yürütebilmek niteliğine sahip profesyonel devrimci kadroları yetiştirmektir. Bunları başarabilmek için de geniş bir örgütlenmeyi başarmış geleceğe dönük, zafere inanmış, yıkılmayacak bir proleter devrimci gençlik örgütünü sağlamlaştırmak gerekir". denilmektedir.

"1965-1971 Türkiye'de devrimci mücadele ve DEV-GENÇ" isimli broşürde: "İşçilerin köylülerin mücadeleleri ve şehirlerde yapılan anti-emperyalist gösteriler bir sürü genci eğitti, düzenle bağlarını koparmasına yardımcı oldu. Nasıl gençlik hareketleri işçi ve köylü kitlelerini etkilemiş ise, işçi ve köylü hareketleri içine giren gençlerde bu hareketlerden etkilendiler, marksist-leninist teoriye daha sıkı sarılma ve amatörce çalışma tarzını terk ederek, örgütlü, disiplinli eyleme girme istediğini duydular. Geniş işçi ve köylü kitlelerinin öncü marksist leninist kadronun en aktif disiplinli mücadelesi ile eyleme sokulabileceğini, geniş halk kitlelerine ekonomik ve demokratik mücadelelerin yeterli olmadığını, devrimin aktif mücadele ile gerçekleşebileceğini göstermenin gerekliliğini anladılar, (sayfa-48) denilerek millî demokratik devrim mücadelesinde öncü kadronun üniversite gençliği olduğu, onun disiplinli bir şekilde savaşması ve savaşı yönetmesi gerektiği açıkça ortaya konulmuş bulunmaktadır.

DEV-GENÇ'in üniversiteye yönelik faaliyetlerine misal olarak Gazi Eğitim Enstitüsünde barış gönüllülerine karşı direnişe geçilmesi ve barış gönüllülerinin Gazi Eğitim Enstitüsüne sokulmamasına karar verilerek bu kararın uygulanmasını (İleri Dergisi 1 nci sayı, sayfa 9).

— 11 ve 14 Haziran 1969 tarihlerinde Ankara Tıp Fakültesi merkez binasının işgal olayını,

— 28.10.1970 tarihinde aynı fakültede mezunlar için yapılan diploma töreninin 30-35 kişilik DEV-GENÇ militanı tarafından basılması olayını, 17-12-1970 tarihinde, Tıp Fakültesi personelini direnişe geçirmek için yapılan çalışmaları, yürüyüşleri, 14.12.1970 tarihinde yapılan öğretim üyelerinin yemekhanesinin işgali olayını, 28.1.1971 tarihinde Tıp Fakültesi merkez binası kantininde meydana gelen silahlı çatışma olayını, (Tıp Fakültesi dekanlığının hazırladığı rapor dosyası).

— 14.3.1970 tarihinde DTCF. önünde yapılan forumu, 10.11.1969 tarihinde Hacettepe Üniversitesi bahçesinde yapılan forumu, muhtelif tarihlerde Siyasal Bilgiler Fakültesi anfisinde yapılan forumları.

— 9.11.1970 tarihinde Ankara Üniversitesi rektörlüğünün işgali olayı,

— 6.12.1970 tarihinde Ankara Yüksek Öğretmen Okulunda fiilî durum yaratılarak hürriyeti tahdit ve tehdit olunası olaylarını,

— 17.2.1971 tarihinde Hacettepe hastanesinde personel ve müstahdemlerin idareye karşı tahrik ve teşvik edilerek hastanede fiilî durumun yaratılmasını, idare kısmının işgalinin, eşyaların tahrip edilmesi ve bu hadiseler üzerine rektörlükçe üniversiteye çağrılan emniyet kuvvetlerine karşı çarpışılması olayını,

— 14.12.1970 tarihinde Dil, Tarih Coğrafya Fakültesi önünde toplanarak bilâhare Kızılay istikametine kanunsuz yürüyüş yapılması,

— 24.1.1971 günü Siyasal Bilgiler yurdundan emniyet kuvvetlerine karşı mukavemet gösterilerek silah ve patlayıcı maddeler kullanılmasını,

— 22.2.1971 tarihinde Ziraat Fakültesi kültür teknik binası içinde meydana gelen silahlı çatışma olayını,

— 5.3.1971 tarihinde ODTÜ.'sinde emniyet kuvvetleri ile öğrencilerin çatışmasını ve aynı gün Gazi Eğitim öğrencilerinin Konya yolunu emniyet kuvvetlerine ve trafiğe kapatmaları olayını,

— 26.4.1971 tarihinde DTCF.'nin açılışı sırasında meydana gelen silahlı çatışma olayını,

— 10.6.1969 tarihinde Ziraat Fakültesinin işgali olaylarını gösterebiliriz.

Bütün bu hareketlerin nedenleri aynı olup sosyalist ve Lenin'in istediği şekilde devrimci ve militan gençler yetiştirilmesi, fakültelerde diğer öğrencilere öğrenme imkânı verilmemesi, onların fakültelere sokulmaması memlekette anarşik bir ortam yaratılarak devrim buhranı yaratılması ve yapılmasına çalıştıkları milli demokratik ve bunun arkasından sosyalist devrimin yapılmasına ve gerçekleşmesine çalışılmasıdır. Bütün çaba Türkiye'de komünist bir düzenin kurulması çabasıdır.

B. **İşçiye yönelik faaliyetler:**

Tüzüğün 2 nci maddesinde gösterilen milli demokratik devrim amacına ulaşabilmek için TDGF. işçi kitleleri ile yakın ilişkiler kurmuş, işçileri bilinçlendirme ve eğitme faaliyetlerine girişmiş, işçileri fabrikaları işgal ve iş yerlerindeki boykot olaylarında tahrik ve teşvik ederek bu faaliyetlerin yurt çapında yayılmasına ve gelişmesinde çaba sarfetmiş bulunmaktadır. Ayrıca işçileri ideolojik yönden eğitmek ve teorik bilgilerini geliştirmek maksadı ile kendi yayın organlarını bu arada işçi-köylü ve Kurtuluş gazetelerinin işçi kesiminde dağıtılması ve satılmasını temin etmiştir.

Fabrika boykot ve işgallerinde DEV-GENÇ yönetici ve mensuplarının bulunduklarını, kurtuluş yayınlarından olan 1965-1971 Türkiye'de devrimci mücadele ve DEV-GENÇ adlı broşürde de görmekteyiz:

"Kendiliğinden işçi ve köylü hareketlerinin patladığı 1969 sonu ve 1970 yılı TDGF. için yoğun bir eylem yılı olmuştur. Daha FKF. (TDGF.) kongresi yapılmadan, 1969 Temmuz ayı içerisinde, İzmir'de Prelli Lastik Fabrikasında, Kartal Çelik Montaj Sanayi'inin Java ve Skoda Fabrikalarında, oto park montaj fabrikasında sarı sendikacılara rağmen işçiler grevler yapmışlardır. Ağustos ayı içinde, İstanbul demir döküm'de işçiler işgale gitmişler ve polise karşı yiğitçe direnmişlerdir. Yine Ağustos ayı içinde, yüzde kırkdokuz hissesi Amerikan Koppers Kumpanyası ile işbirlikçi şirketlere ait olan Ereğli Demir Çelik Fabrikalarında 4600 işçi, sarı sendikacılara rağmen güçlü bir greve gitmişlerdir. Eylül ayı içinde, Yarımca Seramik Fabrikasının 1200 kadar işçisi, İzmit'te bir yürüyüş ve miting yapmışlardır. Ekim ayı içinde, gecekondu halkı, yıkıma gelen polisle çatışmış ve polisi bozguna uğratmıştır. (FKF. (TDGF) üyeleri bu hareketlerin içine girmişler, hareketleri yapanlara politik bilinç götürmeye ve güçleri yettiğince destek olmaya çalışmışlardır. (Sayfa-37).

"Çelik halat, hisar çelik, eğe sanayi'i, EAS işçilerinin direnişlerine; Aralık ayı içerisinde evleri başlarına yıkılan gece kondu halkının polisle çatışmalarına, sosyal meskenleri işgal etmelerine, yürüyüş yapmalarına; Burdur'da pancar üreticilerinin şeker fabrikasına yürümelerine; 28 Aralık Pazar günü binlerce memurun personel reformunun gerçekleşmesi, sendikal özgürlük ve grev hakkının kabulü, insanca yaşama koşullarına kavuşabilme istekleri ile Beyazıt meydanında başlattıkları ihtar yürüyüşüne devrimci gençlik olarak omuz verilmeye çalışılmıştır.

1969 yılının en sert işçi direnişi GAMAK elektrik motorları fabrikasında olmuştur. 29 Aralık Pazartesi sabahı 500 kadar işçi, arkadaşlarının işden atılmasını protesto etme amacı ile fabrikanın önünde toplanmışlardır. Bunun üzerine polis, işçilerin üzerine hunharca saldırmıştır. İşçiler polise karşı taş, sopa ve demir çubuklarla direnmişlerdir. İşçi Şerif AYGÜL, polis kurşunları ile can vermiş ikisi ağır olmak üzere 17 işçi kurşun yarası almıştır. Ertesi gün, işçilere yapılan saldırıyı protesto amacı ile İstanbul'daki bütün fakültelerde forumlar yapılmış ve genel bir boykota gidilmiştir. Patlıyabilecek genel bir işçi direnişi sarı sendikacıların provakasyonları ile ancak önlenebilmiştir. Buna rağmen, Kartal'da dört, İstanbul'da ise iki fabrikada senbolik oturma grevleri yapılmıştır. Yine, Aralık ayı içerisinde TÖS'ün başlattığı genel öğretmen boykotuna da devrimci gençlik olarak omuz verilmeye çalışılmıştır.

1970 Nisan ayı içerisinde, İstanbul'da altı un fabrikasında ve İzsal Döküm Fabrikasında grevler olmuştur. Balçova'da işbirlikçi sermayeye ait olan Klimasan soğuk hava depoları ve çelik eşya sanayiinde işçiler, işgal eylemine girişmişlerdir. 18 Nisan'ı 19 Nisan'a bağlayan gece, Zonguldak kömür havzasındaki Karadon bölgesi ile bu bölgeye bağlı gemlik ve kilimli

bölümlerinde çalışan 10 bin işçi, direnişe geçmişlerdir. Ocaklara girmeyerek şehre doğru yürümüşlerdir. Polis ve jandarma barikatlarını yararak şehre giren işçiler, Zonguldak maden işçileri sendikası önünde sarı sendikacıları protesto etmişlerdir. Sarı sendikacıların da provakasyonlarıyla, işçilerin direnişleri güçlükle bastırılabilmiştir. Yine aynı ay içinde, Rize'de, tefeci ve tüccar sömürüsü altında ezilen ve ürünleri ellerinde kalan binlerce küçük çay üreticisi, "hükümet istifa" sloganları ile direnişe geçmişlerdir. Karşılarına çıkartılan jandarma komandolarına rağmen, bütün partilerin camlarını ve levhalarını indirerek çay fabrikalarını işgal etmişlerdir. Aynı günlerde, Ankara'da da, teknik personel büyük bir miting yapmıştır. T.D. G.F. üyesi gençler, bütün bu hareketlerle de ilişkiler kurmaya ve bunlara destek olmaya çalışmışlardır. (Sayfa-38-39).

"Son yıllarda dünyada meydana gelen en büyük işçi direnişlerinden biri sayılabilecek ve sınıf mücadeleleri tarihimize" "Büyük İşçi Direnişi" adı ile geçecek olan aşağı yukarı 100 bin işçinin katıldığı hareket, 15-16 Haziran tarihlerinde, İstanbul ve İzmit bölgelerinde oldu. İşçi sınıfına politik bilinç verilmesi çabalarından umacından korkar gibi kaçan, ekonomizmi tek eylem olarak seçen DİSK'li işçi simsarları, 274 ve 275 sayılı Kanunlarla rahat koltuklarından olacaklarını, bütün imkânlarını kendilerinden daha berbat Amerikancı satılık Türk-İş'e kaptıracaklarını anlayınca, işçi sınıfına hareket işaretini çakı verdiler. Artan ekonomik baskılar, hayat koşullarının zorluğu karşısında yaşayamaz hale gelen işçiler, kavgaya dünden hazırdılar. Kendiliğinden ortaya çıkan doğal liderlerinin öncülüğünde fabrikalardan sokaklara bir sel gibi akan politik bilinçden yoksun DİSK'li ve Türk-İş'e bağlı bir kısım işçiler, polis ve asker barikatlarını yararak ancak düşman olarak görebildikleri bazı fabrika idarehanelerine, polis karakollarına, özel arabalara ve Türk-İş binasına saldırdılar. Bir an silkinen devi ne polis kurşunları ne de korku salmak ve gerektiğinde kullanılmak için sokaklara dizilen tanklar durdurabildi. Bu sefer de, harekete getirdikleri devin dehşetine kapılan ekonomistler, köşe bucak saklanmaya, radyodan ve gazetelerden yayınladıkları mesajlarla devi teskin etmeye, hareketi durdurmaya çalıştılar. Öncü marksist- leninist kadrodan yoksun, politik bilinci hemen hemen sıfır olan işçi sınıfının hareketi, hâkim sınıfların çok daha büyük zor metodlarına başvurmalarına meydan kalmadan ekonomistlerin ihanetleri, provakasyonları sonucu iki gün içinde pasifize edildi. Buna rağmen, İstanbul ve İzmir bölgelerinde çeşitli fabrikalarda işçilerin giriştikleri pasif direniş hareketleri durdurulamadı. Devrimci gençler, bu hareketler boyunca işçilerle omuz omuza dövüştüler. Onlarla birlikte hapishanelere girdiler ve Örfi İdare mahkemelerinin karşısına çıktılar. (Sayfa-40-41-42).

Diğer taraftan İstanbul ve İzmit'te meydana gelen işçi hareketine mütenazır bir hareketin Ankara'da büyük sanayi'i çarşısında da meydana getirilebilmesi için büyük çaba sarfedilmiş bu maksatla 16.6.1970 günü içlerinde TUNCAY ÇELEN, ENİS SAKIZLI, MÜNİR AKTOLGA, HÜSEYİN ONUR ve CENGİZ ÇANDAR'ın da bulunduğu büyük bir öğrenci topluluğu sanayi'i çarşısına giderek işçileri tahrik ve teşvik edip kanunsuz yürüyüşe ve iş yerlerinin tahrip ve ızrar hareketlerine geçilmesi için faaliyette bulunmuşlar, ancak muvaffak olamadan yakalanmışlardır.

Aydınlık Sosyalist Derginin 26 ncı sayısında, Türkiye çapında işçi ve köylü kitleleri ile bağ kurmanın, onları bilinçlendirmenin, Türkiye çapında kitle hareketleri düzenlemenin, meslekî iktisadî, kitle örgütleri kurmanın T. D. G. F.'nin görevleri içerisinde olduğu ve ayrıca Anadolu'daki sosyalist unsurlarla da bağ kurmak görevini yüklendiği belirtilmektedir.

İleri Dergisinin 1 nci sayısında ODTÜ'de işçi ve öğrenci dayanışmasının sağlandığı, bu dayanışmanın ve ilişkilerin işçilerin köyleri ile olan sürekli ilişkileri dolayısiyle köylere kadar ulaştığı zikredilmektedir.

DEV-GENÇ işçi kesiminde yaptığı faaliyetleri daha rasyonel bir açıdan değerlendirebilmek ve ne gibi hareketlerin ne zaman yapılacağını önceden planlamak maksadıyla işçiler arasında işçi anketleri ve fabrika anketleri yapmıştır. Yurdun neresinde bir işçi hareketi görülmüşse içinde mutlaka DEV-GENÇ yönetici ve militanları gözükmektedir. Karadeniz'de çay fabrikalarından Çukurova'da dokuma fabrikalarından, Ege ve İstanbul bölgelerindeki bütün

fabrikalara kadar işçi muhitinin kesif bulunduğu bütün iş yerlerinde, DEV-GENÇ yönetici ve militanları görülmüş, verilmekte olan devrim mücadelesi yolunda işçilerle beraber olmuşlar, işçileri tahrik ve teşvik etmişlerdir. Zaten verilecek olan milli demokratik devrim mücadelesinde önder güç işçi sınıfı ve kurulacak olan yeni düzende işçi diktatoryasına dayanan bir düzen olacağına göre işçilerle beraber bulunmaları ve işçileri patronlar aleyhine tahrik ve teşvik etmeleri pek yadırganacak bir husus olmasa gerek.

Dünyanın neresinde bir sosyalist hareket görülmüşse orada mutlaka işçi ayaklanmaları, işçilerin fabrikaları işgal olayları görülmüş, proleterya diktatörlüğüne dayanan bir iktidar peşinde koşanlar, bu iktidarda işçilerin yönetimde en fazla söz sahibi olacağı vaadinde bulunmuşlar. Ancak yine de söz işçilerin olmayıp kurulan sosyalist partilerin olmuştur. İşçilerin gerçekten hâkimiyeti hayalden öteye gidememiştir.

C. **Köye ve köylüye yönelik faaliyetler:**

DEV-GENÇ yöneticileri ve militanları milli demokratik devrimin gerçekleştirilmesi yolunda köylüleri teşkilâtlandırma, köy birlikleri kurma, köylerde mitingler ve toprak işgallerinde bulunma faaliyetlerine girmişler, milli demokratik devrim stratejisinde köylüyü temel güç olarak kabul ettiklerinden her şeyden evvel köylüyü bilinçlendirmeyi; devrim yoluna hazırlamayı kendilerine amaç edinmişlerdir. Milli demokratik devrim mücadelesi işçi-köylü kesimine dayanarak verileceğinden, en fazla bu sınıflar üzerinde durmuşlar ve faaliyetlerini kırsal alanlara teksif etmişlerdir.

İleri Dergisinin 5 nci sayısında DEV-GENÇ'in Köy Eylemleri ve Köylü Birlikleri başlıklı yazıda, yurdun muhtelif yerlerinde köy çalışmalarında bulunulduğu, Kars'da 9-25 Haziran tarihleri arasında köylerde çalışmalar yapıldığı, Çorum'da, Amasya ve Tokat bölgelerinde bir ekip tarafından ön çalışmalar yapıldığı bölgede haşhaşla ilgili 14 bin bildirinin köylülere dağıtıldığı ve Çorum'da da bir haşhaş mitingi düzenlendiği Malatya'da haşhaş mitingi yapıldığı, Çivril'de haşhaş sorunu ile ilgili olarak bir DEV-GENÇ ekibinin köylere giderek köylülerle temas kurulduğu, birlikte çalışıldığı, bir grup devrimci gençlerin yani DEV-GENÇ'linin Gülşehir köylerinde 15 gün müddetle çalıştığı, Anamur köylerinde köy çalışmalarına gidildiği belirtilmektedir.

Aydınlık Sosyalist Derginin 29-30 sayılı nüshasında Köylü Hareketleri başlıklı yazıda yurdun muhtelif yerlerinde mitingler düzenlendiği, toprak işgallerine girişildiği, yürüyüşler yapıldığı, aynı derginin 23 ncü sayısında Devrimci Gençlerin Mücadelesi başlıklı yazıda, devrimci gençlerin, mahallî devrimcilerle ve devrimci örgütlerle sıkı bağlar kurarak geniş köy çalışmaları içine girdikleri, bu çalışmalar içinde DEV-GENÇ'li militanları, yeni yeni deneyler kazandıkları, proleter devrimcilerin yurdun en hücra köşelerine kadar seslerini duyurdukları ve kitle hareketleri düzenledikleri, Ege ve Karadeniz'de tütün üreticilerinin başlattığı mücadelede mitinglerin yapıldığı ve buralarda devrimci gençlerin bulunduğu, Karadeniz'de fındık üreticilerinin mücadelelerinin devam ettiği günlerde başka bir grup DEV-GENÇ militanlarının Ege bölgesinde köy çalışmaları yaptıkları, Söke'de, Ayvalık'ta, Salihli'de düzenlenen gösteri ve yürüyüşlere ve köylü eylemlerine DEV-GENÇ üyelerinin katıldıkları, Çarşamba'da, Çorlu'da, Ödemiş'de, Mersin'de, Turhal'da yapılan işsizliği, pahalılığı, zamları protesto gösterilerine ve mitinglerine DEV-GENÇ militanlarının katılarak aktif görevler aldıkları, kitlelere siyasî hedefler göstermeye çalıştıkları, yeni yeni deneyler kazandıkları,

İleri Dergisinin 1 nci sayısında devrimci gençlerin Alaçam tütün mitingine ve daha evvelce de köylüleri mitinge hazırlamak maksadı ile gruplar halinde köylere giderek köy çalışmalarında bulundukları, ayrıca TDGF.'nin Akhisar ve Ödemiş'de tütün mitingi yaptığı ve bütün TDGF.'li militanları tek tek her köyde görevlerini başarı ile yürüttükleri, gençlik-köylü ittifakının gerçekleştirildiği, köylüye siyasî bilinç götürüldüğü.

İleri Dergisinin 6 ncı sayısında DEV-GENÇ'in köy Gıda-İş, Turizm-İş ile ortaklaşa olarak Şahinbey yürüyüşünü düzenlediği, DEV-GENÇ tarafından duvarlara afişler yapıştırıldığı, Akhisar ve Ödemiş'de yapılan mitinglere DEV-GENÇ militanlarının 15 gün evvelden bildiri-

lerle, afişlerle köyleri taramaları ile hazırlanıldığı, miting ve yürüyüşlere üreticilerin yanında İzmir'den gelen yüzlerce devrimci gençin katıldığı belirtilmektedir.

"1965-1971 Türkiye'de devrimci mücadele ve DEV-GENÇ" isimli broşüre göre de "yeni TDGF. yönetiminin köylülerle ortak ilk eylemi 5 Ekim 1969'da Malatya'da Anti-Emperyalist bir miting yapmak olmuştur. Kasım ayı içerisinde Silivri'ye bağlı Değirmenköyü halkının ağalara ait beş bin dönüm toprağı işgal edip sürme eylemlerine devrimci gençlik olarak omuz verilmeye çalışılmıştır" (Sayfa-37).

"Yaz aylarında Giresun, Ordu, Fatsa ve Bulancak'da fındık mitingleri; Salihli'de üzüm ve pamuk üreticilerinin mitingi; Çarşamba, Çorum, Ödemiş, Mersin ve Turhal'da işsizliği, pahalılığı, zamları, protesto mitingleri oldu... Çivril'de, Merzifon'da ve Çorum'da haşhaş mitingleri yapıldı; Keban'da baraj inşaatı nedeniyle köylülerin istimlak edilen topraklarının bedellerinin ödenmemesi üzerine Elazığ'da ve susuzluğu protesto amacı ile Konya ereğlisinde köylü mitingleri oldu.... Gaziantep'de üzüm ve fıstık üreticilerinin mitingleri oldu.

"Bütün bu işçi köylü hareketlerinin içine giren, bunlara destek olmaya çalışan TDGF. üyeleri şehirlerde de önemli Anti-Emperyalist kitle hareketleri ve gençlik hareketleri tertiplediler" (Sayfa-42).

DEV-GENÇ'in sevk ve idare ettiği, katıldığı tertip ettiği veya desteklediği köylü hareketlerini, mitingleri, toprak işgallerini ve yürüyüşleri şu şekilde sıralamak mümkündür:

— Ayvalık'da: 4.12.1970 tarihinde cadde ve duvarlara halkımızı tehdit eden Amerikan filosunu kovalım - halkımız devrimcilere yapılan zulmün hesabını soracaktır, afiş ve broşürleri asılmış, 9.12.1970 tarihinde ağalığa, tefeciliğe, sömürüye paydos-Ya İstiklâl ya Ölüm-bağımsız Türkiye, Devrim için DEV-GENÇ devrimciler ölür, devrimler yaşar afişleri yapıştırılmış, 11.1.1971 ve 15.12.1971 tarihlerinde de beyanname ve el ilânları dağıtılmış afişler asılmıştır.

— Alaçam'da; 28.2.1970 tarihinde gruplar halinde Ankara'dan DEV-GENÇ militanları Alaçam köylerine giderek köylüyü bilinçlendirme ve tütün sorunu hakkında yapılacak mitinge hazırlamak maksadı ile köyleri dolaşarak köy çalışmalarında bulunmuşlar, bu arada tütün ekici arkadaş birleş, diren yazılı afişleri dağıtmışlar, tütün sorunu hususunda köylüyü bilinçlendirdiklerine ve bir miting yapılmasına inandıklarından 18.3.1970 tarihinde tütün mitingi yapmışlar ve bildiri dağıtmışlar, mitinge DEV-GENÇ yönetici ve militanları konuşmuşlardır. Ayrıca 30.12.1970 tarihinde tütün sorunu ile ilgili bildiriler dağıtılmış, 22.3.1971 tarihinde ve 4.4.1971 tarihinde tütün yürüyüşü tertip etmişler ve 24.3.1971 tarihinde de tekel müdürlüğü binasını işgal etmişlerdir.

— Polatlı'da 6.6.1970 tarihinde 30 kadar köyün köylülerinin katıldığı miting ve yürüyüşün yapılması, 18.1.1971 tarihinde Müslim köyünde toprak işgali için köylülerin köy ağalarının üzerine kışkırtılması, tahrik ve teşvik edilmesi, 17.3.1971 tarihinde kazanın muhtelif köyleri dolaşılmış devrim mücadelesinde köylülerin bilinçlendirilmesi için propaganda yapılmış ve köylüler toprak ağalarına karşı tahrik ve teşvik edilmiştir.

— Çivril'de: 13.8.1970 tarihinde Afyon ekiminin hükümetçe tahdit edilmesini protesto maksadı ile toplantı ve kanunsuz yürüyüş yapılmış 20.8.1970 tarihinde de haşhaş mitingi tertip edilmiş, bu mitingde Mehmet DEMİR mitinge katılanlara mücadele yemini ettirmiştir. Bu mitingden evvel bir DEV-GENÇ ekibi köylere giderek köylülerle ilişki kurmuşlar ve köylüleri bilinçlendirme ve mitinge hazırlama faaliyetinde bulunmuşlardır.

— Çorum'da: 19.8.1970 tarihinde haşhaş gösteri yürüyüşü ve mitingi tertip edilmiş, mitingden evvel köyler militanlar tarafından dolaşılmış; haşhaşla ilgili bildiriler dağıtmışlardır.

— Tire'de: 7.6.1970 tarihinde Kızılcahavlu köyünde, 13.12. 1972 tarihinde Yenioba köyünde ve 14.3.1971 tarihinde de Hisarcık köyünde toprak mitingleri yapılmış, bu mitinglere DEV-GENÇ'li militanlar katılmış köylüleri tahrik ve teşvik etmişlerdir.

— Merzifon'da; 2.8.1970 tarihinde haşhaş üreticileri başlıklı bildiriler dağıtılmış, gençler köyleri dolaşarak köylüleri bilinçlendirmişler, mitingler hazırlamışlar ve 10.8.1970 tarihinde DEV-GENÇ Başkanı Atilla SARP'ın bulunduğu ve konuşma yaptığı haşhaş mitingi yapılmıştır.

— Tokat'da: 5.8.1970 tarihinde orman köylülerini mevcut düzen aleyhinde kışkırtmak maksadiyle gösteri yürüyüşü tertip edilmiş, orman köylüleri adına bildiriler dağıtılmıştır.

— Turhal'da: 5.8.1970 tarihinde orman köylüleri için yürüyüş tertip edilmiştir.

— Karaman'da: 4.8.1970 tarihinde Karaman Gençlik Birliği kurulmuş, bu birlik vasıtası ile yürüyüşler tertip edilmiş, bildiri ve afişler dağıtılmıştır.

— Eşme'de: 6.8.1970 tarihinde Sinan Bora, Yücel başkanlığındaki grup tütün sorunu ile ilgili olarak köylülerle bir toplantı yapmışlar ve 12.8.1970 tarihinde Güney köyünde Levent Eren tütün sendikalarının kurulması çalışmasında bulunmuş ve tütün üreticilerini tahrik ve teşvik eden konuşmalar yapmış, 20.1.1971 tarihinde tütün mitingi yapılmış, mitingde beyannameler dağıtılmış, konuşmalar yapılmıştır.

— Amasya'da: 6.8.1970 tarihinde bir ekip Amasya'da ve köylerinde çalışmalarda bulunmuşlar, köylülerin bilinçlendirilmesine çalışmışlardır.

— Germencik'de: Turanlar köyünde meydana gelen toprak işgali olayına ekipler halinde gidilmiş, toprak işgalinde köylüler tahrik ve teşvik edilmişlerdir.

— Gülşehir'de: Üzüm mitingi hazırlıkları ve köylüleri üzüm mitingine hazırlamak, köylüleri tahrik ve teşvik etmek maksadiyle bir grup 29.8.1970 tarihinde Gülşehir köylerine ve bu arada Yeniyaylacık köyüne giderek köy çalışmalarında bulunmuşlar, bu çalışmalar neticesi 6.9.1970 tarihinde Gülşehir'de üzüm mitingi yapılmış, 25.11.1970 tarihinde yine bir ekip Eskiyaylacık köyüne giderek köy çalışmalarında bulunmuşlardır.

— Boğazlıyan'da: 6 ekiple Boğazlıyan'a gidilmiş, muhtelif köyler dolaşılmış, beyanname ve bildiriler dağıtılmış, köylüler yapılmak istenen bir pancar mitingine hazırlanmak istenilmiş, köylüler tahrik ve teşvik edilmişlerdir.

— Ödemiş'de: 10.2.1969 tarihinde Atilla SARP ve Yusuf KÜPELİ'nin de bulunduğu tütün mitingi, 2.2.1970 tarihinde Gün ZİLELİ, Atillâ SARP, Ali KARŞILIYAN'ın da bulunup konuşma yaptıkları tütün mitingi yapılmış, 5.6.1970 tarihinde Kaymakçı bucağında zamları ve vergileri protesto mitingi ve 2.1.1971 tarihinde de yine tütün mitingi yapılmış, bu mitingde yapılan bir konuşmada (İşçilerin ve köylülerin iktidarı kurulmadıkça soygun düzeninden kurtulamayız) şeklinde beyanda bulunulmuştur. Bu mitinge Ankara ve İzmir'den üçyüze yakın DEV-GENÇ militanı katılmıştır.

— Antalya'da: Bildiri ve beyannameler dağıtılmış anket yapılmak suretiyle çevrenin durumu anlaşılmak istenilmiştir.

— Çorlu'da: Değirmenköy'e bağlı ESECE çiftliğinin köylüler tarafından işgalinde DEV-GENÇ'li militanlarda bulunmuşlar köylüleri tahrik ve teşvik etmişler, kazaya bağlı köyleri dolaşarak halkı bilinçlendirmeye çalışmışlardır.

— Salihli'de: 5.8.1970 tarihinden evvel üzüm ve pamuk üreticilerinin dertlerini dile getirmek için gruplar halinde köy köy dolaşmışlar, köy çalışmalarında bulunmuşlar, 5.8.1970 tarihinde yürüyüş izni istenmiş, verilmemiş kanunsuz olarak toplantı ve yürüyüş yapılmış, ayrıca 12.8.1970 tarihinde de üzüm üreticilerinin durumları ile ilgili toplantı ve yürüyüş yapılmış Üzümcü Arkadaş başlıklı bildiriler dağıtılmış, bu yürüyüşte sanıklardan Gün ZİLELİ, Ahmet OFLU, Ali KARŞILAYAN ve Muzaffer DOYUM'da hazır bulunmuşlardır.

— Diyarbakır'da: 21.3.1970 tarihinde Diyarbakır Devrimci Gençlik Derneği kurulmuş faaliyetlerini bu dernek vasıtası ile yapmışlar, bu meyanda şehrin muhtelif semtlerine YA

ÖLÜM, YA KALIM-proleterya için yazıları yazılmış, 4.1.1971 günü Harbecin köylüleri toprak işgali için tahrip ve teşvik edilmiş, köylülerin toprak işgallerine devrimci gençlik derneği fiilen katılmıştır.

— Giresun'da: Bir grup DEV-GENÇ mensubu gençler Giresun'un köylerini dolaşarak halkı bilinçlendirme faaliyetlerinde bulunmuşlar ve 26.5.1970 tarihinde yapılan fındık mitingini kontrolları altına almışlardır.

— Balıkesir'de: 4.2.1970 tarihinde Savaştepe ilçesinde tütün ekicilerinin toplantı ve yürüyüşünü TÖS tertip etmiş, DEV-GENÇ militanları da bulunarak konuşma yapmışlardır. Muhtelif tarihlerde muhtelif bildiriler dağıtılmış bu arada halkımıza başlıklı bildiri de dağıtılmıştır.

— Rize'de: Çay kampanyasının açılması sırasında içlerinde MUSTAFA ULUSOL ve MÜNİR AKTOLGA'nın da bulunduğu bir grup DEV-GENÇ militanı 20.4.1970 tarihinde çay üreticilerini kırkırtmışlar, tahrik etmişler, Çay Üretici arkadaş başlıklı bildirileri dağıtmışlardır.

— İçel'de: 19.8.1970 günü Mersin il merkezinde işsizliği ve hayat pahalılığını protesto, yürüyüş ve mitingi tertip edilmiş. Gülnar ilçesinde, 2.10.1970 ve 4.9.1970 tarihlerinde içlerinde sanıklardan ORAL ÇALIŞLAR'ın da bulunduğu üzüm sömürüsünü protesto yürüyüş ve mitingleri yapılmıştır.

— Akhisar'da: 30.12.1970 tarihinde tütün mitingi yapılmış mitingden evvel, İzmir bölge yürütme kurulu üyeleri köyleri dolaşmışlar, köylüleri mitinge hazırlamışlar, bildiri dağıtmışlar, mitingde de TDGF.'yi sanıklardan HÜSEYİN YAVUZ temsil etmiştir. 26.1.1970 günü İzmir'de, Ege ekici tütün piyasasının açılışından evvel DEV-GENÇ mensupları gruplar halinde Akhisar köylerini dolaşmışlar bildiriler dağıtmışlar, yapılacak tütün mitingine köylüleri hazırlamışlar ve 28.1.1970 tarihinde de tütün mitingi yapılmıştır.

— Gaziantep'de: 12.5.1970 tarihinde Gaziantep Devrimci Gençlik Derneği kurulmuş, derneğin aldığı 30.9.1970 tarihli 13 nolu kararla adı geçen derneğin TDGF.'ye bağlandığı, köy işgâli için köylülerle irtibat kurulduğu belirtil-miştir. Adı geçen dernek muhtelif bildiriler ve afişler çıkarmış, dağıtmış, köy çalışmaları anketi hazırlamış ve yayınladığı 15-16 Haziran olayları ile ilgili Türkiye Halkına başlıklı bildiri de açıkça işçi sınıfının zaferi için çalışıldığını belirtmiş ve slogan olarak da Yaşasın işçi sınıfının zaferi ibaresini kullanmıştır.

18.7.1970 tarihinde üzüm-fıstık mitinginin hazırlığını gözden geçirmek üzere federasyon genel başkanı Atillâ SARP Gaziantep'e gelmiş bu arada fakülte öğrencileri ekipler halinde köyleri dolaşarak miting ve yürüyüş propagandası yapmışlar, 5.8.1970 tarihinde de üzüm ve fıstık mitingi yapılmış bu miting de Atilla SARP ve Erhan ERDOĞMUŞ konuşma yaparak hükümetin tutumunu yermişlerdir.

28.8.1970 tarihinde dernek mensuplarının tahrik ve teşvikleri ile Osmanoğlan köyünde köylüler zorla arazi işgaline teşebbüs etmişlerdir. Yine dernek yöneticileri köylüleri Kuzuyatağı köyünde toprak işgali yapmaları hususunda teşvik etmişlerdir.

28.11.1970 tarihinde Kahrolsun İşçi Sınıfının Düşmanları başlıklı ve altında Gaziantep Devrimci Gençlik Derneği (DEV-GENÇ) yazılı bildiri neşredilerek dağıtılmış bu bildiride ezcümle (haklarını almak için işçiler fabrikaları işgal edecek, bu hareketi silahlı baskınlarla bastırmak isteyenler şunu hiç unutmasınlar ki, uyanış ve ayağa kalkış kasırgası bir gün mutlaka gerçekleşecek ve yurt severlerin akıtılan kanlarında vatan hainleri ergeç boğulacaktır. İşçiler fabrikaları işgal edecek, köylüler ağa topraklarını işgal edecek ve halkımız, Amerikan emperyalizmi ile onun yerli uşaklarını da yurdumuzdan kovacaktır. Yaşasın işçilerin birliği ve halkın mücadelesi) cümleleri yer almaktadır. (Bildiri Mrk. Yrt. Krl. 7K 3D. 23/41 sıradadır).

Dernek yöneticileri tarafından 25.12.1970 tarihinde Şahinbey yürüyüşü yapılmıştır. 6.1.1970 tarihinde içlerinde sanıklardan Ahmet BOZKURT'unda bulunduğu dernek mensupları

halkı zabıta aleyhine tahrik etmişler halk ile zabıta arasında çatışmaya sebebiyet vermişlerdir. 7.2.1971 tarihinde Vatandaş adlı temsil verilmiş temsil sonunda sokaklarda rejim aleyhinde bağırarak yürüyüşe geçilmiştir.

19.2.1971 gecesi genç ülkücüler derneğine ve Çınarlı camiine dinamit atılmış dernek yöneticileri yakalandıktan sonra bildiri neşredilmiş, bu bildiri de (bu kavga işçilerin, yoksul köylülerin, tüm yurtsever ve ilerici güçlerin emekten yana iktidarı kurulana dek devam edecektir) denilmiştir.

24.2.1971 tarihinde dernek mensupları DEV-GENÇ genel merkezince çıkarılan İşçiler, Köylüler, Öğretmenler, Yurtsever Askerler, Tüm Devrimciler, Halkımız başlıklı ve münderecatında işçiler, köylüler, öğretmenler, yurtsever askerler, devrimci gençler birleşin, düşmanın üstüne varın, zalimleri yere vurun, işçiler fabrikalarda, köylüler tarlalarda, devrimciler her yerde, bütün halk omuz omuza birleşelim, beyanları bulunan bildiriyi dağıtmışlardır.

24.2.1971 tarihinde adı geçen dernek binasında emniyetçe yapılan aramada dinamit lokumları, dinamit fitilleri, bol miktarda demir çubuk ve muhtelif afişler bulunmuştur. (Mrk. Yrt. Krl. 7K. 3D. Gaziantep dosyası).

1.3.1971 tarihinde TÖS ve İLK-SEN ile birlikte müştereken işsizliği, pahalılığı, haksızlığı protesto mitingi yapılmıştır.

26.3.1971 tarihinde Neşredilen ve Dağıtılan Halkımıza başlıklı ve altında Türkiye Devrimci Gençlik Federasyonu Gaziantep yürütme kurulu imzalı bildiride yaşasın halk savaşının zaferi sloganı yer almakla halk savaşı övülmektedir.

— Nallıhan'da: 1970 yılı Mart ayında Nallıdere köyünde köylülerin 15 bin dönümlük merayı ele geçirmek için miting düzenlemeleri olayında DEV-GENÇ militanları aktif görev almışlar ve köylüleri tahrik ve teşvik etmişlerdir.

— Alaşehir'de: Üzüm ve pamuk üreticilerinin protesto yürüyüşü ve mitinginde bulunulmuş, faal rol oynanmıştır.

Yukarıda zikrolunan olaylara mütenazır yurdun muhtelif yerlerinde bölgenin hususiyetine göre mitingler, yürüyüşler tertip edilmiş, halk tahrip ve teşvik olunmuş, işçi ve köylüler bilinçlendirilmiştir.

Aydınlık Sosyalist Derneğinin 29-30 sayılı nüshasında köylü hareketleri sıralandıktan sonra, köylü hareketlerinin ancak işçi sınıfının ideolojik ve örgütsel önderliği altında politik bir öze kavuşabileceği için bu hareketlerin siyasî bir düzeyde örgütleme görevinin de yine proleter devrimcilere düştüğü belirtilmektedir. Yukarıda sayılan bütün bu hadiselerin içine DEV-GENÇ yöneticileri ve militanları girmiş, köylü hareketlerini geliştirmişler ve bu hareketleri sevk ve idare etmişlerdir.

Bu eylemler dışında ayrıca köylülerin ideolojik bilinç düzeylerini arttırılmasına çalışılmış kurtuluş yayınları, İleri Dergileri, işçi-köylü gazeteleri köylere kadar götürülerek köylüler tarafından okunmasına ve bilinçlendirilmelerine çalışılmıştır.

Dosyada mevcut merkez yürütme kurulu adına Nurettin ÖZTÜRK imzalı 8.4.1970 günlü yazıdan Ödemiş ve Akhisar'daki köylü hareketlerini TDGF.'nin düzenlediği, sevk ve idare ettiği anlaşılmaktadır. Keza sanıklardan Levent EREN'de bütün köylü hareketlerine DEV-GENÇ olarak iştirak edildiğini ifade etmekte, diğer sanıklarda bu beyanı teyit etmektedirler. (Belge Mrk. Yrt. Krl. 8K. 6D. 124/15 sıradadır).

2. BİÇİMİ BAKIMINDAN TDGF.'NİN FAALİYETLERİ:

A. Silâhlanma ve militan yetiştirme:

TDGF. maksadına vasıl olabilmek için militan yetiştirme ve silahlanma üzerinde durmuş verilen millî demokratik devrimin zafere erişebilmesi ve işçi köylü iktidarının gerçekleşebil-

mesi bakımından emperyalizme, iş birlikçilerine ve feodal kalıntılara karşı verilen mücadelenin ancak öncü kadro, militan yetiştirerek ve silahlanma ile olacağını kabul ederek faaliyetlerini bu yönde hızlandırmıştır. DEV-GENÇ yöneticileri geri kalmış ve gelişmemiş bir ülkeden emperyalizmin kendiliğinden çıkabileceğini kabul etmediklerinden ve emperyalizmin ancak ve ancak silahlı mücadele ile ve bir Kurtuluş Savaşı verilerek çıkarılacağına inandıklarından her şeyden evvel silahlanmanın gerektiğini kendi beyanları ile sıcak savaş verileceğini düşünmektedirler.

Gerek Aydınlık ve gerekse İleri Dergilerinde işçi-köylü hareketlerinin maksada yönelebilmesi bakımından DEV-GENÇ örgütü içinde militan yetiştirilmesi hususunda önemle durulduğu görülmektedir. Diğer taraftan gerek işçi köylü hareketlerinde ve gerekse üniversite işgal ve boykot olaylarında birinci derecede rol oynayanların DEV-GENÇ'li militanlar oldukları herkesçe bilinen bir keyfiyettir. Bu militanlardan bir kısmı silahlı eylemlerde daha aktif rol alabilmek ve eğitim görmek maksadı ile EL-FETİH teşkilâtına gitmektedirler. EL-FETİH teşkilâtında gerilla usullerini öğrenmekte ve eğitimlerini tamamladıktan sonra yurda dönerek çeşitli anarşik olaylara katılmaktadırlar. Bunlardan bir kısmı Türkiye'ye döndüklerinde Diyarbakır'da yakalanıp tutuklandıklarında Ankara'dan devrimci bir grubun Diyarbakır'a giderek çeşitli ilişkilerde bulundukları ve bu grubun içinde bulunan DEV-GENÇ genel başkanı Atilla SARP'in EL-FETİH'den dönerken yakalanan sanıklar için (onlar can kardaşımızdı, yiğit savaşçılardı, maddî gücümüz yeterli değil ama yüreklerimiz onlarla, eylemlerimiz işbirlikçi hainlerin ve yıkılmaya tutsak olan Amerikan emperyalizminin üzerine üzerine ilerliyor) şeklinde İleri Dergisine beyanatta bulunması TDGF.'nin EL-FETİH teşkilâtına giden militanları himaye ettiği ve onlarla işbirliğinde bulunduğunun bir delilidir. Esasen EL-FETİH teşkilâtına gidenlerin hemen hepsi fikir kulüplerinde veya devrimci öğrenci derneklerinde üye olup DEV-GENÇ mensubudurlar.

Diğer taraftan yapılan araştırmalarda fakülte ve yüksek okullardaki DEV-GENÇ militanlarının ekserisinde silah bulunduğu, okullarda silahlı mücadele ve saldırıya giriştikleri görülüp anlaşılmıştır. Devrimin silahlı bir mücadele ile yapılacağı çeşitli vesilelerle ifade ve beyan edildiğinden ve kendilerine lider olarak kabul ettikleri Mao'nun (iktidar silahın namlusundadır) sözünü de kendilerine rehber ittihaz ettiklerinden ve Aydınlık Sosyalist Dergiye açık mektup adlı broşürde de açıkça beyan edildiği gibi barış örgütünden yana olmayıp savaş örgütünden yana olduklarından silahlanma ve militan yetiştirme hususunda azamî gayret sarfetmişler ve silahlanmışlardır.

Ayrıca 16.10.1970 tarihinde yapılan genel aramada sanıklardan RUHİ KOÇ'un evinde bulunan ve radarlar için bir baskın planı olduğu anlaşılan dosyanın (Mrk. Yrt. 8K. 4D. 109/3 sırasında) dizisinde mevcut bir planda, silahlı bir hareketin planı yapılmış bu plana nazaran gerekli malzeme olarak 5 tabanca, 2 mitralyöz, saatli bomba, araba, dürbün, tel keseceği, harita ve pusula gösterilmiş olmakla yapılan hareketin silahlı bir hareket olduğundan şüphe edilmemektedir. (Belge tevsii tahkikat 15. 191 sıradadır). Esasen son anarjik olayların meydana gelmesine sebep olan bankaların soyulması, adam kaçırma ve öldürülmesi gibi olaylarda bulunan sanıkların hemen hepsi DEV-GENÇ mensubu ve militanıdırlar.

17.10.1970 tarihli kurultayda okunmak üzere hazırlanan federasyon çalışma raporunda, "yanlış ve birçok oportünist görüş ve tezlerin mahkum edildiği belirtilerek emperyalizme karşı yürütülen silahlı mücadeleleri küçümseyip bunları küçük burjuva devrimciliği ve maceracılıkla suçlandırarak aslında ülkemiz devrimcilerini pasifize etmeyi amaçlayan provakasyonları ve yanlış görüşleri ile proleter devrimci unsurları dergicilik ve entelluktüel gevezeliklerle dar mücadele alanları içine hapseden yanlış çalışma tarzları ve pratik mücadele önerilerinin mahkum edildiği" belirtilmekte kendilerinin yani TDGF.'ye hâkim olan çevrenin silahlı mücadeleyi desteklediği ve bu mücadeleye taraftar olduğu, bunu küçümseyenlerin ise oportünislikle itham edildikleri görülmektedir. Yine aynı raporun sonuç kısmında (örgütümüzün bu durumunu TDGF. militanları olarak daha da güçlendirelim ve üzerine düşen görevleri önümüzdeki dönemde de ve layıkı ile yerine getirilmesi için var gücümüzle çalışalım) sözleri

ile TDGF.'nin militan yetiştirdiği ve bunlar vasıtası ile hareketlere giriştikleri açıkça ifade olunmaktadır.

Sanıklardan Atilla SARP bir yazısında profesyonel devrimci kadrolar üzerinde durarak amatörcülükten profesyonel devrimciliğe geçilmesi gerektiğini beyan ederken bu gerçeği yansıtmaktadır. Maksat eylemlere katılacak silahlı profesyonel devrimci yetiştirmektir. TDGF. bu faaliyetinde de kısmen muvaffak olmuştur, yetiştirdiği profesyonel devrimcilerle faaliyetleri organize etmiş, çeşitli eylemler koymuştur. Esasen DEV-GENÇ Genel Başkanı Ertuğrul KÜRKÇÜ Bayram Gazetesine verdiği demeçte ve televizyonda yaptığı konuşmasında TDGF. teşkilâtı olarak silahları bırakmayacaklarını ve bu memlekette sosyalizm kuruluncaya kadar silahları bırakmayacaklarını açıkça ifade etmiş ve militanlarının silahlanmaları için emir ve direktif vermiştir. (Gazeteler Ek. İd. 1K. 6D. Ertuğrul KÜRKÇÜ ve Ard. dosyasındadır).

17.3.1971 günü S. B. F.'de yapılan bir toplantıda konuşan Genel Başkan ERTUĞRUL KÜRKÇÜ (devrimci teorinin devrimci eylemden sonra gelmesi gerekir. Hareketimizin Leninizme aykırı olduğu söyleniyor. Castrist ve Guaveristhareketler Leninizme ne kadar aykırı ise bizim hareketlerimiz de o kadar aykırıdır. DEV-GENÇ Deniz GEZMİŞ'in bıraktığı yerden devrimci hareketi devam ettirecektir). Sözleri ile Castro ve Guavera'nın yolunda olduklarını, Deniz GEZMİŞ'in silahlı mücadelesini devam ettireceklerini açıkça ifade etmektedir. Yine Genel Başkan ERTUĞRUL KÜRKÇÜ 29.1.1971 günü Hukuk Fakültesinde yaptığı bir konuşmasında (Emperyalizme ve Faşizme karşı uyanık bulunmak lâzımdır. Biz aramızdaki bütün ayrılıklara rağmen son S. B. F. yurdunun basılması olayında hep beraber bulunarak sosyalist mücadelenin bir örneğini verdik. Kızlarımız ve erkeklerimiz aslanlar gibi savaştılar. Bugün Türkiye'de gerçek Marksist-Leninist bir örgüt yoktur. Fakat DEV-GENÇ bir parti varmış gibi vurucu gücü meydana getirmektedir. Mücadelemiz aslında şehirlerden başlayacak kırlara yayılacak, kırlarda bir devrim konaklaması geçirdikten sonra ikinci etapta kırlardan şehirler zaptedilecektir). Sözleri ile mücadelenin silahlı bir mücadele olduğunu belirtmektedir.

29.11.1970 günü S. B. F.'de yapılan bir toplantıda konuşan DEV-GENÇ saymanı ZAFER KUTLU (bugüne kadar dinlenme ve durgunluk dönemi geçirmekteydik. Bugünden itibaren bu döneme nihayet verilmiştir. Bundan sonra faal bir duruma, karşı saldırıya dönmüş bulunuyoruz. Bütün arkadaşlardan bu yeni dönem için hazır olmalarını istiyoruz). Şeklindeki beyanı ile saldırıya geçme zamanın geldiğini bütün üyelerin bu saldırı için hazır olmalarını emretmektedir.

DEV-GENÇ yönetici ve militanlarının emniyet makamlarınca yakalanmalarını müteakip gerek yakalandıkları mahallerde ve gerekse üzerlerinde yapılan aramalarda bol miktarda silah, mermi ve dinamit lokumlarının bulunması hususunda bu örgütün silahlı bir örgüt olduğunu teyit etmektedir.

16.10.1970 tarihinde yapılan aramada DEV-GENÇ merkezinde bol miktarda molotof kokteyli yapılmasına mahsus eşyanın bulunmuş olması da Ankara dahilinde girişilen eylemlerin federasyon merkezinden yürütüldüğünü ortaya koymaktadır. Zorla şiddete başvurularak öğrenci dernekleri seçimlerini kazanan fikir kulüpleri mensupları yüksek okul ve fakültelerdeki öğrenci derneklerinin paralarını silah almada ve silahlanmada kullanmışlardır.

B. **Amerikan aleyhtarlığı:**

Federasyon tüzüğünün 2 nci maddesinde verilen milli demokratik devrim mücadelesinin emperyalizme karşı olduğu belirtilmiş ve DEV-GENÇ tarafından Türkiye'deki emperyalizmin Amerikan emperyalizmi olduğu halk yığınlarına iletilmiş ve bu maksatla Amerika bir emperyalist ülke olarak Türkiye'yi sömüren bir devlet şeklinde gösterilmeye çalışılmıştır. Bu bakımdan Amerika'ya karşı fiilî eylemlere girişilmiş ve bunlar da 6 ncı filoya karşı girişilen eylemler Ankara'daki ve İstanbul'daki Amerikalılara ait iş yerlerinin işgali, tahribi ve bu iş yerlerinde sabotaj şeklinde kendisini göstermiştir.

Dosyada mevcut 8.12.1969 gün ve 19 sayılı fikir kulüplerine yazılan genelgede altıncı filonun gelişi ile ilgili hazırlıkları görüşmek üzere TDGF.'de hazır bulunulması hususu bildirilmiştir. (Mrk. Yrt. Krl. 8K. 6D. 126/1 sıradadır).

7.12.1969 günlü ve 18 sayılı bütün örgüt başkanlıklarına başlıklı genelgede Amerikan emperyalizmine karşı yerli malı haftası kampanyasının yapıldığı bütün örgüt başkanlarının bu hafta ile ilgili faaliyet raporlarını genel olarak ve münasip bir şekilde bir rapor halinde bizzat genel sekretere vermeleri gerektiği altıncı filonun gelişi ile ilgili olarak bol sayıda boya, fırça ve tutkal stokunun yapılmasının lâzım geldiği belirtilmektedir. (Belge Mrk. Yrt. Krl. 8K. 6D. 126/2 sıradadır).

Diğer taraftan altıncı filonun İzmir'e gelmesi ile ilgili olarak gidecek ekiplerin teşkil edildiği ve ekiplere para toplandığı, altıncı filoyu protesto hareketlerinin DEV-GENÇ tarafından düzenlendiği dosyada mevcut para toplanması hususundaki yazı ve listelerden ve bildiri aslından anlaşılmaktadır. (Listeler: Mrk. Yrt. Krl. 8K. 6D 124/3-4 sıradadır).

6 ncı filonun gelişi ile ilgili olarak DEV-GENÇ diğer çeşitli kuruluşlarla müştereken bildiri neşretmiştir.

Amerikan aleyhinde yapılan diğer hareketleri şöylece sıralayabiliriz.

— 28.4.1970 tarihinde Balgat yolu üzerindeki Amerikalılara ait AİD. teşkilâtının malzeme deposuna vaki silahlı baskın ve sabotaj olayı (Em. Md.'nün yazısı, Mrk. Yrt. 7K. 2D. 22/9-19 sıradadır).

— 6.3.1970 tarihinde Cemal Gürsel Meydanında bozuk düzeni ve bahalılığı protesto mitingi yapılmasına bidayette karar verilmiş, ancak bunda mutabakata varılamadığından başlarında Atilla SARP, Ruhi KOÇ, Ergün AYDINOĞLU, Behzat USTA, Gün ZİLELİ, Çelik CESUR, Mehmet DEMİR, Atıl ANT'ın bulunduğu DEV-GENÇ'li militanlar Kızılay'a geçmişler ve Amerikan haberler merkezine baskın yaparak bir müddet burasını işgal etmişlerdir. (İleri Dergisi 1 nci sayı sayfa-4 emniyet müdürlüğü yazısı, merkez yürütme kurulu 7K. 2D. 22/9-19 sıradadır).

— 10.11.1969 tarihinde TDGF.'de düzenlenen forumdan sonra sıhhiye istikametinde kanunsuz yürüyüş ve nümayiş yapılarak Amerikan Haberler Merkezi, Amerikan Türk Ticaret Bankası ve Pan-Amerikan Hava Yolları terminalinc tecavüz edilerek camlarının kırılması ve bu olaya Yusuf KÜPELİ, Atilla SARP, Atıl ANT gibi yönetici kadrodan olan sanıkların bulunması (Em. Md.'nün yazısı, Mrk. Yrt. Krl. 7K. 2D. 22/9-19 sıradadır).

— 10.11.1970 tarihinde Pan-Amerikan hava yolları terminalinin basılarak tahrip edilmesi olayı, (İleri 5 nci sayı sayfa-3).

— 5.12.1969 tarihinde Yerli Malı Haftasının düzenlenmesi sebebiyle DEV-GENÇ militanlarının geceleri şehrin muhtelif yerlerinde yabancı şirketlerin (pepsi, kokakola, mobil, oil, shell) iş yerlerini ve reklam tabelalarını tahrip etmeleri (ileri 6 ncı sayı, 47. sayfa Em. Md.'nün yazısı Mrk. Yrt. Krl. 7K. 2D. 22/9-19 sıradadır).

— 29.1.1971 tarihinde Mithatpaşa Caddesindeki Amerikalılara ait Tusloğ binasına patlayıcı madde atılması olayı (Em. Md.'nün yazısı Mrk. Yrt. K. 7K. 2D. 22/9-19 sıradadır).

— Çankaya'daki Amerikan subay kulübüne ve Maltepe'deki Amerikan pazarlarına karşı aktif hareketlere girişilmesi (İleri 6. sayı 47 nci sayfa).

— 22.5.1970 tarihinde Zafer Anıtında yapılan törenden sonra, Amerikan Hava Kuvvetlerine ait bir arabanın ters çevrilerek yakılması olayı (İleri 3. sayı 2 nci sayfa).

— 21.10.1970 tarihinde Hacettepe Üniversitesinde Amerikalılara ait bir aracın yakılması olayı (İleri 5 nci sayı 6. sayfadadır).

— 27.11.1970 tarihinde Çankaya'daki Amerikan subay kulübüne patlayıcı madde atılması, (Em. Md.'nün yazısı (7K. 2D. 22/9-19 sıradadır).

— 25.9.1970 tarihinde Atatürk Bulvarındaki Amerikalılara ait binaların ambarına dinamit lokumu koymaya teşebbüs edilmesi olayı (Em. Md.'nün yazısı, Mrk. Yrt. Krl. 7K. 2D. 22/9-19 sıradadır).

— 13.2.1969 tarihinde Amerikan sineması nın camlarının kırılması ve aynı tarihte tuslog camlarının kırılması olayı,

— 13.4.1970 tarihinde Pan-Amerikan hava yollarının camlarının kırılması olayı,

— Amerikan hava eri Finley'in kaçırılması olayı,

— 4 Amerikalı çavuşun kaçırılarak rehine alınması ve fidye istenmesi olayı,

DEV-GENÇ yöneticileri verdikleri ifadelerinde Amerikalılara karşı girişilen bütün bu hareketlerin millî demokratik devrim mücadelesinde emperyalizme karşı verilen mücadelenin birer parçası olduğunu beyan etmektedirler.

C. **Anarşik ortam yaratma:**

TDGF. idealleri olan rejim değişikliğini gerçekleştirmek, millî demokratik devrimi zafere eriştirmek maksadı ile bir buhran havası meydana getirerek memlekette anarşi, halkta mevcut rejime karşı bir memnuniyetsizlik yaratmak ve gayelerinin tahakkuku için kitleleri kendilerine sempati duyan bir toplum durumuna sokup, desteklerini sağlamak maksadıyla çalışmalarda bulunmuştur. Bu cümleden olarak fakültelerde ve yüksek okullarda görülen işgal ve boykotların yanında yine bu ilim yuvalarında ve büyük kentlerde sağ - sol çatışması şeklinde tecelli eden silahlı çatışmalara, banka soygunlarına ve adam kaçırma olaylarına katılmışlardır. Bu hareketlere katılanlar fikir kulüpleri veya devrimci gençler derneği gibi DEV-GENÇ'e bağlı kuruluşların elemanları olup, DEV-GENÇ militanlarıdırlar.

DEV-GENÇ; özellikle geniş çaptaki eylemler sırasında haberleşmenin zor olduğu büyük şehirlerde olayların derhal başlatılabilmesi için bu şehirleri bölgelere ayırmış ve her bölgenin başına sorumlu birer lider getirerek o bölgedeki işlerin aksamadan yürütülmesini temine çalışmıştır. Merkez yürütme kurulu, 21.10.1970 tarihinde yaptığı bir toplantıda Ankara'yı beş bölgeye ayırmış ve bu bölgelere birer lider tayin etmiştir. ODTÜ.'sü bölgesi ve sorumlu liderliğine Cemal Salman PAKOĞLU, Dışkapı bölgesi sorumlu liderliğine Fevzi BAL, Beşevler bölgesi liderliğine Hüdai ARIKAN, Hacettepe bölgesi sorumlu liderliğine Levent EREN ve S. B. F., hukuk bölgesi sorumlu liderliğine Şaban İBA getirilmiştir. Aynı toplantıda önümüzdeki dönemdeki mücadelenin silahlı olacağı gözönüne alınarak silahların tek elden toplanmasını ve bunların temin ve tevzihinden belirli kişilerin sorumlu bulunmasını kararlaştırarak bu iş için Şaban İBA ve Hüdai ARIKAN'ı görevlendirmiştir.

Diğer taraftan İstanbul Bölge Yürütme Kurulu da İstanbul bölgesini beş bölgeye ayırmış bölgelere birer lider tayin etmiştir.

DEV-GENÇ'in tespit olunabilen anarşik ortam yaratmak gayesi ile giriştiği faaliyetlerinden bazılarını şöylece özetleyebiliriz.

— 15.12.1969 - 18.12.1969 tarihleri arasında başlayan ve öğretmenlerin katıldığı adına ihtar boykotu denilen boykotun TÖS nezdinde sürdürülmesi ve desteklenmesi, bu hususta federasyon genel merkezi tüm yan örgütlere başlıklı 12.12.1969 tarih ve 21 sayılı bir genelge neşrederek bu dört günlük boykot sırasında öğretmenlerle organik ilişkilerin pekleştirilmesi, boykot içine girilerek eylemin sürdürülmesi istenmektedir. Ayrıca federasyon 20 sayılı ve basına verdiği bildiri ile de öğretmenlerin giriştikleri boykotu desteklediklerini ve övdüklerini bildirmişlerdir.

DEV-GENÇ diğer öğrenci kuruluşları ile birlikte, Ankara Belediyesi ile aralarında paso verilmesi sebebiyle çıkan ihtilâf üzerine 5.1.1970 tarihinde Ankara Belediyesine ait otobüslere el konulmuş, otobüsler seferden men edilerek fakülte bahçelerine çekilmiştir. (Tef. 4K. 7D. 1 sıradadır).

23.4.1970 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisinin eski binası işgal edilerek devrimci gençler tarafından toplantı yapılmış ve akabinde bir bildiri neşredilerek Amerikan emperyalistlerinin, iştirlikçilerinin ve toprak ağalarının halkımızın baş düşmanı oldukları, halkımızın ve gençliğin hiç bir siyasî partiye güveni olmadıkları, tam bağımsız ve gerçekten demokratik Türkiye'yi kurmak için, bütün Amerikan askerî üslerinden ve tesislerinden, Amerikan askerlerinden, sivil uzmanlarından memleketin temizlenmesi, yer altı ve yer üstü servetlerimizi sömüren yabancı şirketlere ve yabancılarla işbirliği yapan zenginlerin malına el konulması, NATO ve CENTO'dan çıkılması yolunda karar alınması ön görülmektedir. (İleri 2. sayı, 3. sayfa).

— 23.9.1970 günü içlerinde Ruhi KOÇ, Ahmet BOZKURT, Uçman SUNGUR ve Cem OĞUZ'un da bulunduğu militanların Ürdün Elçilik binasına saldırarak binayı bir müddet işgal etmeleri, zabıtaya mukavemet ve patlayıcı madde kullanmaları olayı, (İleri 4. sayfa, 8. sayfa Em. Müd. yazısı, Mrk. Yrt. Krl. 7K. 2D. 22/9-19 sıradadır).

— 7.12.1970 tarihinde bağımsızlık haftası ilân edilerek hafta içinde bildiri, afiş, forum, açık oturum ve konferanslar ile haftanın sürdürülmesi, hafta boyunca yabancı sermaye kuruluşlarına karşı eylemlere geçilmesi, (İleri 6. sayı, 47 sayfa).

— 28.12.1970 tarihinde Kurtuluş meydanındaki Atatürk panosunun kırılması ve yerine Ya İstiklâl, Ya Ölüm panosunun asılmak istenmesi olayı, (İleri 6. sayı, 51. sayfa).

— 4.12.1970 tarihinde DTCF. önünde toplanarak Kızılay istikametine kanunsuz yürüyüş ve gösteri yapılması olayı, (Em. Md.'nün yazısı).

— Mustafa KUSEYRİ'nin kendi arkadaşı tarafından öldürülmesini müteakip faşistlerin öldürdüğünün ileri sürülerek Zafer Meydanına ve Kızılay'a doğru yürüyüş tertip edilmesi ve Zafer Anıtında yapılan törenden sonra Kızılay'da mümayiş ve Amerikan işyerlerine karşı eylemlere geçilmesi, (İleri 3. sayı, 2. sayfa).

— 9.4.1969 tarihinde Karşıyaka semtindeki gece kondukların yıkılışı sebebiyle Yenimahalle Kaymakamlık binasının işgali olayı, (Em. Md.'nün yazısı, Mrk. Yrt. Krl. 7K. 2D. 22/9-19 sıradadır).

— 20.2.1971 günü Atatürk Bulvarındaki Odalar Birliği binası önünde dinamit patlatılması olayı, (Em. Md.'nün yazısı, Mrk. Yrt. Krl. 7K. 2D. 9-19 sıradadır).

— 22.2.1971 günü Amerikan Elçiliği karşısındaki polis noktasına patlayıcı madde atılması olayı, (Em. Md.'nün yazısı, Mrk. Yrt. Krl. 7K. 2D. 9-19 sıradadır).

— 22.2.1971 günü Ziraat Fakültesinde silahlı müsademe olayı,

— 10.11.1969 tarihinde Mustafa Kemal'e saygı yürüyüşü tertip edilerek, yürüyüşü müteakip forum tertip edilmesi olayı, bu forumda Atilla SARP bir konuşma yaparak Amerikan emperyalizmine karşı, bütün baskı ve şiddet, tehditlere rağmen direnişlerine sonuna kadar devam edeceklerini belirtmiş. (Em. Md.'nün yazısı, Mrk. Yrt. Krl. 7K. 2D. 22/9-19 sıradadır).

— 19.5.1969 tarihinde Anayasayı koruma ve anayasa dışı davranışları protesto mitinginin sonunda kanunsuz yürüyüşe geçilerek polise fiili mukavemette bulunulması, (Em. Md.'nün yazısı, Mrk. Yrt. Krl. 7K. 2D. 22/9-19 sıradadır).

— 14.3.1970 tarihinde Dil Tarih Coğrafya Fakültesi önünde yapılan forumdan sonra Kızılay istikametinde yürüyüşe geçilmesi ve olayların yaratılması,

— 26.4.1971 tarihinde Dil Tarih Coğrafya Fakültesinin açılışı sırasında silahlı çatışmaların meydana gelmesi,

— 20.2.1971 tarihinde Eskişehir yolunun trafiğe kapatılması olayı,

— 5.3.1971 tarihinde Gazi Eğitim öğrencilerinin devrimci gençlik derneği yöneticileri tarafından kışkırtılması neticesi Konya yolunun trafiğe kapatılarak polis ve öğrencilerin çatışmasına sebebiyet verilmesi,

— 11.1.1971 tarihinde Emek İş Bankasının soygun olayı,

— Küçükesat Ziraat Bankası soygunu olayı,

— 21.4.1971 tarihinde Kavaklıdere Osmanlı Bankasının soygun olayı,

DEV-GENÇ yöneticileri ve militanları tarafından meydana getirilen eylemlerde merkez yürütme kurulu üyelerinin mesuliyetleri bakımından İleri Dergisinin 3 ncü sayısında merkez yürütme kurulunun cevapları başlığı altındaki yazı bir delil mahiyetindedir. Zira bu yazıda merkez yürütme kurulu üyelerinin sürekli eylem içinde oldukları, ikrar edilerek miting, yürüyüş ve diğer çalışmaların yanında topluca hareket etmek hususunda en önemli konunun gerici saldırılara karşı tutum olduğu, gericilere karşı stratejik alanda saldırı, taktik alanda savunma durumunda oldukları belirtilmektedir ki, bu yazıdan da açıkça merkez yürütme kurulu üyelerinin devamlı olarak eylemlere katıldıkları, miting, yürüyüş ve diğer eylemlerin federasyonca tertip edildiği, bu hareketleri tasvip ettiği ve yapılması gerektiği yolunda emir verdiği anlaşılmaktadır.

Diğer taraftan 17.10.1970 tarihinde hazırlandığı anlaşılan federasyon çalışma raporunda, (... TDGF. için de teorik eğitim çalışmalarının planlı bir şekilde yürütülmesi şüphesiz sosyalist gençlik hareketi açısından daha yararlı olacaktır. Ancak pratik mücadelenin yoğunluğu nedeniyle bu konuda merkezi bir çalışma yapılamamıştır). İbaresi yer almaktadır ki, bundan da merkez yürütme kurulunda ve merkez teşkilâtında olanları bizzat mücadelenin içinde bulundukları anlaşılmaktadır.

Ç. Eğitim çalışmaları:

Federasyon tüzüğünün 2 nci maddesinde amacına ulaşmak için gerekli eğitim ve propaganda çalışmalarında bulunacağı, toplantılar, gösteriler, düzenleyeceği, yayın yapacağı ve sergiler açacağı öngörülmüştür. Bu faaliyetlerinden bazılarını zikredebiliriz:

— Federasyonun yayın organı olan "İleri" Dergisine abone olunması bütün üyelerden istenilmiş ve bu suretle İleri Dergisinin devamlı surette okunması sağlanmıştır. (Genel sekreter Ruhi KOÇ'un 16.2.1970 tarihli genelgesi Mrk. Yrt. Krl. 8K. 6D. 124/8 sıradadır).

—Yurdun muhtelif yerlerinde ve fikir kulübü başkanlıklarına Aydınlık Dergisinin gönderilmesi ve bu suretle üyelerinin teorik bilgilerinin geliştirilmesine çalışılmıştır. (Genel genel Ruhi KOÇ'un dosyada mevcut genelgesi (Mrk. Yrt. Krl. 8K. 6D. 124/8 sıradadır).

— Teorik eğitimin ele alınması ve yapılması hususundaki çalışmalar üyelerin gruplara bölünerek eğitim çalışmalarının yapılması, örgüt içinde daha yüksek teorik ve pratik formasyona bulaşmış, politik çalışmada daha tecrübeli olan üyelerin toplantıları yönetmelerinin kendilerine görev olarak verilmesi toplantılarda tartışma -eleştiri- özeleştirinin hâkim kılınması, sosyalizmin biliminin öğrenilmesi, alışkanlığının toplantılar aracılığı ile hızlandırılması, üyelerin teorik yeteneğinin kazanılması ile pratik çalışmalar içinde karar verici unsurlar olabilmelerini sağlayacak şekilde doğru bilgilerle teçhiz edilmesi, örgütün her alandaki günlük çalışmalarından haberdar olarak bunların içinde aktif görev almaları, marksist diyalektik yönetimin incelenilmesi, marksist felsefi materyalizmin incelenmesi, tarihi materyalizm devletin ve ulusun materyalist teorisinin incelenmesi ve işlenmesi hususlarında direktif verilmiştir. (İleri 6 ncı sayfa, 19 ncu sayfa).

— Devrimci teorik eğitim toplantılarının merkezi denetimi, toplantılarda ele alınacak konular üzerinde genel ilke birliğini sağlamak ve merkezi siyasî, ideolojik görüşler etrafında yoğunlaştırmak amacı ile eğitim toplantılarının alt organlarını yönetim kurulları ve DEV-GENÇ içinde de merkez yürütme kurulu tarafından denetlenmesi istenmiştir. (İleri 6. sayı, sayfa 20).

— Listeler halinde ve bölümlere ayrılarak marksist leninist ve maoist kitapların okunmasının temin edilmesi ve bu yönde direktif verilmesi öngörülmüştür. (İleri 6 ncı sayı, sayfa. 21 ve İleri 5 nci sayı, sayfa. 22).

— Marksist-leninist teoriyi işleyen işçi-köylü gazetesinin satışlarını DEV-GENÇ mensup ve militanları yapmıştır. (Mrk. Yrt. Krl. 8K. 6D. 112/1-2'deki Muzaffer DOYUM'un mektubu).

— Mahallî devrimci derneklerden, fikir kulüplerinden ileri ve diğer devrimci yayınların istenilmesi üzerine buralara bu kitaplar ve dergiler gönderilmiştir. (Trabzon dosyası, giden evrak Mrk. Yrt. Krl. 4K.'dedir).

— Bölge yürütme kurullarının merkezi bir teorik eğitim sağlaması ve bunun için en kısa zamanda çalışmaya başlanılması, işçi-köylü gazetesinin satımının bölge yürütme kurulu tarafından organize edilmesi hususlarında genel merkezi bölge yürütme kurullarına direktif vermiştir. (18.10.1969 gün ve 3 nolu genelge Mrk. Yrt. Krl. 8K. 6D. 126/18 sıradadır).

— Fikir kulübü başkanlıklarına yazılan bir yazı ile kulüp içinde bilimsel sosyalizmi öğretici bir eğitim çalışmasının yapılması hususunda direktif verilmiştir. (27.10.1969 gün ve 6 sayılı genelge Mrk. Yrt. Krl. 8K. 6D. 126/15 sıradadır).

— Muhtelif fakülte ve yüksek okullarda öğrenci dernekleri ve fikir kulüplerinde marksist-leninist ve maoist fikirleri işleyen kitapların üyeler tarafından işlenmiş ve diğer üyelere okunmuş, izah edilmiş, eleştiri yapılmış ve bu münasebetle çalışma günleri tespit olunarak üyelere duyurulmuştur. (Dosyada mevcut okunacak kitaplar, çalışma günleri ve hazırlayanları gösterir belge).

— ODTÜ., SBF ve diğer yüksek öğrenim müesseselerinde Mihri BELLİ, Çetin ALTAN gibi marksist leninist yazarlara bilimsel sosyalizmin (komünizm) çeşitli konularında, yanlız sosyalist fikir kulübü üyeleri ile de kalmayarak bütün öğrencilere konferans verdirilmesi.

— Üyelerin ve işçi-köylünün bilinçlendirilmesi hususundaki çalışmalar (evvelce izah edilmiş).

— Çeşitli örgüt merkezlerinde ve fakültelerde seminer çalışmaları yapılmıştır. Dosyada mevcut Kars örgütünün yazısı; Ziraat Fakültesi 5 nolu dershanedeki seminer hakkındaki belge; İzmir İşçi Köylü Gazetesi bürosunda yapılan seminer çalışmaları belgesi (Mrk. Yrt. Krl. 8K. 6D. 118/6 sıradadır).

— Merkezi eğitim çalışmaları merkezden yürütülmüş, gün ve yer tayin edilerek işlenecek konular üyelere duyurulmuştur. (Proleter devrimci Aydınlık Gazetesi 38 nci sayı, 3 ncü sayfa).

— İleri, Kurtuluş, Aydınlık, proleter devrimci aydınlık, işçi-köylü gazetesi, Türkiye solu mecmuasının çıkarılması, bunlardan İleri Dergisinin resmî organı ve diğerlerinin de demokratik hareketin propaganda ve eylem silahları olduğu yolunda 10.10.1969 tarihli kurultayda karar alınmıştır.

— Bildiriler neşredilmesi, afişler çıkarılması, forumlar düzenlenmesini de bu grup içinde mütalâa etmek gerekir.

D. **Propaganda çalışmaları:**

Tüzüğün amaç maddesinde TDGF.'nin, amacına ulaşmak için propaganda çalışmaları yapacağı öngörülmüştür.

TDGF. propaganda çalışmalarına büyük bir önem vermiş ve kendi açısından bakılırsa oldukça başarı da kazanmıştır.

Propaganda çalışmalarını üç grupta toplamak gerekir.

— Bildiriler:

TDGF.'nin yayınladığı ve ele geçirilen bildirilerden bazıları şunlardır.

— İşçilere köylülere Türkiye halklarına başlıklı bildiride (işçiler, Amerikan emperyalistlerine ve hain AP iktidarına karşı duruyorlar. Halkımızın ve halkın öncüsü işçi sınıfının kurtuluş mücadelesi durdurulamaz çünkü tarih işçi sınıfının ve halkların zaferine doğru ilerlemektedir. Halkımızın gelişen mücadelesi Amerikan emperyalistlerini ve onların uşağı gerici meclisleri, onların iktidarı hain AP. iktidarını yok edecektir. Yaşasın işçi sınıfının devrimci mücadelesi, yaşasın Türkiye halklarının devrimci mücadelesi, yaşasın tam bağımsız ve gerçekten demokratik Türkiye, kahrolsun Amerikan emperyalistleri ve onların işbirlikçileri denilmektedir. (Mrk. Yrt. Krl. 1K. 7D. 206/66 sıradadır).

Halkımıza başlıklı bildiride (bütün çırpınışlar boşunadır. Zulüm ve baskı halkımızın kurtuluşunu önleyemeyecek, mücadelemizi bastıramayacaktır. İşçisi, köylüsü, memuru, öğretmeni, öğrencisi ile tüm yoksul halkımız bütün yurtseverler bir olup bir avuç soyguncuyu alt edeceğiz, Amerikan emperyalizmini kovacağız işsizliğin, pahalılığın olmadığı bağımsız Türkiyemizi kuracağız denilmektedir). (Mrk. Yrt. Krl. 1. K. 195 sıradadır).

— Devrimci gençlik olarak yurtsever ve devrimci bütün kuruluşları bütün grupları ve bütün kişileri ortaklaşa eyleme ve devrimci güç birliğini sağlam bir şekilde kurmaya çağırıyoruz başlıklı bildiride (eğer biz emperyalizmi ve onun doğal müttefiki, gericiliği Türkiye tarihinden silmek istiyorsak bilelim ki, bu kendiliğinden olmayacaktır. Onu silecek olan sömürü ve tahakkümünü kıracak olan halkımızın bilinçli ve örgütlü mücadelesidir... dünya halklarının boyunduruktan kurtulduğu, zaferin emperyalizminde ve bütün gericilerde olmayıp dünya halklarında olduğu Türkiye'nin geleceği karanlık değil aydınlık olacaktır.... Şimdiye kadar yapılan bütün ortaklaşa eylemleri ve kurulan bütün ortaklaşa örgütleri yeniden birleştirmeye ve yıkılmayacak bir devrimci güç birliği adımını atmaya davet ediyoruz) denilmektedir. (Bildiri Mrk. Yrt. Krl. 1K. 194 sıradadır).

— Türkiye halkına başlıklı bildiride (Amerikan işbirlikçisi ve iktidar Kıbrıs konusunda millî çıkarlarımız açısından eli kolu bağlı bir iktidardır... Bugünki işbirlikçi iktidar da, parlamentodaki muhalefette Kıbrıs'taki Türk yönetimi de bu mücadeleyi yapmaktan acizdir.... Yaşasın Dünya Halklarının bağımsızlık mücadelesi) denilmektedir. (Bildiri Mrk. Yrt. Krl. 1K. 193/2 sıradadır).

— Millî kurtuluşçu ilk Büyük Millet Meclisinden halkımıza duyuru başlıklı 14.3.1970 günlü bildiride (biz, Amerikan emperyalizminin ve işbirlikçilerin egemenliğindeki bir gerici parlamentoyu değil işçi-köylü asker ve gençliği ile tüm ulusumuzu temsil eden devrimci ve demokratik bir parlamentoyu özlüyoruz. Biz devrimci gençlik olarak Amerikan uşaklarının para ile satın alınan mebusların, halkımızın sırtından milyonlar vuranların at oynattığı bir parlamentoyu tanımıyoruz. Yaşasın işçi-köylü-asker ve gençliğin devrimci dayanışması, yaşasın Mustafa Kemal'in millî, onurlu parlamentosu denilmektedir. (Bildiri Mrk. Yrt. Krl. 1K. 7D. 206/71 sıradadır).

— Öğretmenler boykotunu destekliyoruz başlıklı bildiride (onların istedikleri iktidar ve Amerikan emperyalizmi kasdedilmektedir. Öğretmenin, öğrencinin, işçinin, köylünün, askerin yaratıcı-geliştirici yurtseverlik görevini körletip işbirlikçi hainlerin yönetimi, Amerikan emperyalizminin denetimi altındaki bugünkü namussuzluğa halkımızın baş kaldırmasını önlemektir.... Yaşasın öğretmen gençlik dayanışması) denilmektedir. (Bildiri Mrk. Yrt. Krl. 1K. 184/2 sıradadır).

— Yerli Mallar Haftasında emperyalizme karşı ikinci Millî Kurtuluş Savaşını hızlandıralım başlıklı bildiride (bundan böyle bu haftayı emperyalizmle savaşmak için bir araç olarak kullanmalıyız, bütün yurtseverler, yabancı şirketleri, yabancı malları ve rakamlarını gördükçe emperyalizme karşı ikinci bir millî kurtuluş savaşı vermenin gereğini kavramalı ve Amerikan emperyalizmi ile yerli ortaklarına karşı mücadeleye hız vermelidir) denilmektedir. (Mrk. Yrt. Krl. 1K. 183 sıradadır).

— Devrimci arkadaş başlıklı bildiride (bütün Anadolu ile ilişki kuracak militan ekiplerinin yurt çapında görevlendirilmesi, her gün devrimci mücadelemizi daha çok maddî olanaklar bulmaya zorlamaktadır). denilmektedir. (Mrk. Yrt. Krl. 1K. 182 sıradadır).

— Lise mezunu arkadaş başlıklı bildiride (liseyi bitirip üniversiteye girmek için gelen gençlere seslenilmekte ve bütün lise mezunlarının üniversiteye girmesi, sınavların öğrencinin yeteneklerini doğru tespit eder hale getirilmesi, özel okulların devletleştirilmesi, okuma ve fırsat eşitliğinin sağlanması, eğitim sisteminin millî, demokratik, çağdaş ve halktan yana olması için mücadelenin tam bağımsızlık ve gerçek demokrasi için verilen mücadelenin bir parçası olduğu bunun için mücadele edilmesi gerektiği belirtilmektedir. (Mrk. Yrt. Krl. 1K. 181 sıradadır).

— Halkımıza başlıklı bildiride, 29 Nisan 1960'da yapılan devrimin yıldönümü olarak halka seslenilip bağımlı bir ülkenin yurt severleri olarak bağımsızlıktan ve demokrasiden yana olanların Amerikan emperyalizmine ve yerli işbirlikçilerine karşı bir tek yumruk halinde birleşilmesi çağrısında bulunulmaktadır. (Mrk. Yrt. Krl. 1K. 7D. 206/127 sıradadır).

— Haşhaş üreticilerine başlıklı bildiride (Türkiye Amerikan sömürüsü altında bağımlı bir ülkedir. Amerikan emperyalistleri, Türkiye'yi askerleri,ajanları, petrol, maden ve fabrika şirketleri ile işgal etmişlerdir. Bugünkü iktidar Amerikan'ın emrinde işbirlikçi bir iktidardır... Tüm haşhaş üreticileri birlik olup, köylerde, ilçelerde, şehirlerde, direniş komiteleri kurulmalıdır. Devrimci gençlikle bağ kurulup birlik olunmalıdır. Zamanı geldiğinde yurt çapında her yerde protesto gösterilerine başlanılmalıdır. Haşhaş ekiminin tekrar yapılması için mücadele Türkiye halkının kurtuluş mücadelesinin bir parçasıdır). denilmektedir. (Mrk. Yrt. Krl. 1K. 178 sıradadır).

— Mahkum aileleri başlıklı bildiride (bütün mahkumların affedilmesi, çocukların ana ve babalarına kadınların kocalarına kavuşmasını istiyoruz.... daima haklının yanında olan devrimci gençlik, genel af istiyor.... siz hırsızlık yaptıysanız, suç sizi aç bırakanlardadır, siz adam öldürdüyseniz suç sizi buna zorlayan bu düzendedir, sizi bu hale, hapishane kapılarına düşüren bozuk düzendir. Suçlu olan mahkumlar değildir, asıl suçlu olan zengini daha zengin, yoksulu daha yoksul yapan insanlığı, kardeşliği, sevgiyi ortadan kaldıran bu bozuk düzendir... yürüyüşe katılın, sesinizi duyurun hakkınızı isteyin, unutmayın, hak verilmez alınır). denilmektedir. (Mrk. Yrt. Krl. 1K. 177/4 sıradadır).

— Amerikan emperyalizmi ve iktidarın zulmü yıkılacaktır. Başlıklı bildiride (bütün baskılar Amerika'nın çıkarları içindir, Amerikan hükümetinin emrinde ağaların, tefecilerin, vurguncuların, sömürülerini devam ettirmeye çalışan AP iktidarı içindir. Orta Doğuda Arap devletlerin Amerika'ya ve onun kuklası İsrail'e karşı yiğitçe bir savaş veriyorlar, kahraman Vietnamlılar her gün binlerce ölü vermelerine rağmen Amerikan emperyalizmini bataklığa gömüyorlar, yoksul ve ezilen halkların savaşı hızlanıyor ve her geçen gün zafere yaklaşıyor, Amerikan emperyalizminin koltuğu altındaki parlamentodaki bütün partiler... büyük paralarla seçilen ve tamamen kendi zamları ve kendi çıkarları peşinde koşanların halk yararına çalışacakları düşünülemez. Kardeşler, ezilen halkımızın kurtuluşu ülkemizin bağımsızlığı için satılmışlara ve Amerikan gavuruna karşı sıkılmış bir yumruk gibi olalım, bu yumruğu bir balyoz gibi ağaların, tefecilerin, işbirlikçilerin ve Amerikan emperyalizminin tepesine bütün gücümüzle indirelim, önümüzdeki günler zor ve çetin günler olacaktır. Devrimci demokratik işçi-köylü hareketleri hızlanacak, işçinin köylünün, esnafın öğretmenin, memurun, gençliğin güç birliği emperyalizmi yıkacaktır. Ve işçilerin, köylülerin, tüm yurtseverlerin iktidarı kurulacaktır. Yaşasın devrimci savaşımız ve savaşçılarımız) denilmektedir. (Mrk. Yrt. Krl. 1K. 176/3'dedir).

— Halkımıza başlıklı bildiride (ikinci millî Kurtuluş Savaşımızın bir parçası olan millî ilâç sanayi'ni gerçekleştirme mücadelesini başlatıyoruz biz devrimci gençlik olarak işçimizle, köylümüzle, tüm yurtseverlerimizle yan yana omuz omuza seni sömüren emperyalizme ve onun satılmış işbirlikçilerine karşı ikinci millî Kurtuluş Savaşımızda kanımızın son damlasına kadar savaşmaya azimliyiz. Bu savaş senin savaşın, ezilenlerin hor görülenlerin savaşı) denilmektedir. (Mrk. Yrt. Krl. 1K. 175 sıradadır).

— Halkımıza başlıklı bildiride (Amerikan emperyalizminin, işbirlikçi iktidarın, polisin, tüm gericilerin saldırısı, tüm yurtseverlerle yönetilmiştir. Bütün yurtseverler bağımsızlıktan

yana olanlar Amerikan emperyalizminin, işbirlikçi iktidarın ve onların desteklediği faşist gericilerin saldırısına birlikte karşı koyalım ve işlenen cinayetlerin hesabını birlikte soralım) denilmektedir. (Mrk. Yrt. 1K. 173/4 sıradadır).

— Kardeşler başlıklı bildiride (forumlarla, toplu direnişlerle tüm devrimci gençliğin birliğini, gücünü ortaya koyalım, üniversite özerkliğini savunmak için öğrenci-öğretim üyesi birlikte direnelim, gerici parlamenterizmin, Amerikan iktidarının zorba kuvvetlerinin üniversite özerkliğini hiçe sayarak fakültelere girmesini protesto etmek için yürüyelim) denilmektedir. (Mrk. Yrt. Krl. 1K. 172/4 sıradadır).

— Yurtseverlere çağrı başlıklı bildiride (birleşelim, halk düşmanı faşist AP iktidarına onların köpeği gerici milislerine, Amerikan emperyalizminin sömürü çarkı ortak pazara Amerikan emperyalizminin askerî zinciri NATO-CENTO'ya Seato'ya karşı duralım halkın gücü emperyalizmin silahlı gücünü yok edecektir. Halkın mücadelesine devrimci gençlerle birlikte katılalım). denilmektedir. (Mrk. Yrt. Krl 1K. 171 sıradadır).

— TDGF. Siyasal Bilgiler Fakültesi sosyalist fikir kulübünün eylem adlı broşürünün 16.3.1970 gün ve 5 sayısında (emperyalizmi kovduktan sonra tekrar emperyalizmin ağına düşmemenin tek garantisi kitleleri bilinçlendirip örgütlemektir. Bunun için de sağlam bir dönüş, tutarlı bir teori gerekmektedir. İşte bu teori bilimsel sosyalizmdir. Bu demektir ki bilimsel sosyalizmin eylem klavuzu olarak, işçi sınıfının öncülüğünde işçi-köylü temel ittifakı üzerine bütün millici ve demokratik sınıf ve tabakaların güç birliğine dayanan bir cephe politikası yürütmek zorundayız. Halkımızın kurtuluşunu ülkemizin bağımsızlığını sağlayacak tek yol budur. Bu halkımızın emperyalizme, iş birlikçilere, feodal kalıntılara karşı savaşıdır. Ve devrimciyim, emperyalizme karşıyım diyen herkes bugün hangi durumda olursa olsun, yarın bu mücadelenin adamıdır. Ona kendini bugünden hazırlamak ve kavgaya girmek durumundadır). denilmektedir. (Mrk. Yrt. Krl. 1K. 167/10 sıradadır).

— Aynı eylem broşürünün 26.3.1970 gün ve 2 sayılı nüshasında (gençliğin devrimci kavgası, Türkiye halkının M. D. D. mücadelesinin bir parçası olarak günden güne güçlenerek gençlik ve halk kitlelerine yayılmaktadır... Devrimci gençler hareketi asıl sahiplerine kitlelere, gerçek devrimci sınıf olan işçi sınıfına ve onun temel müttefiki köylülere ulaştırılması yönünden mücadelesini sürdüreceklerdir). denilmektedir. (Mrk. Yrt. Krl. 1K. 167/6 sıradadır).

— A. Ü.'si Fen Fakültesi Fikir Kulübünce çıkarılan savaşımız, başlıklı bildiride (yaşasın emperyalizme karşı dövüşen dünya halkları, güzelim bir dünya kuracaklardır) denilmektedir. (Mrk. Yrt. Krl. 1K. 166 sıradadır).

— TDGF. Sosyalist Fikir Kulübünün 15.12.1969 günlü bülteninde (Dünya halklarının katili, Amerika, yurdumuzun her yanına el atan, üsler kuran, ülkemizi bir ileri karakol gibi kullanan, halkımızı insafsızca sömüren Amerikan 6 ncı filosunun askerlerinin boşalması için gönderiyor limanlarımıza... Ülkemiz Amerikan emperyalizminin hâkimiyeti altındadır... Mücadelemiz millî kurtuluş mücadelesidir. Bu mücadele her geçen gün biraz daha güçlenmektedir. Türkiye'nin bütün işçileri, köylüleri, emekçileri, gençliği ve Mustafa Kemal ülküsüne bağlı aydınları, Amerikan emperyalizmine karşı direniş hareketini geliştiriyorlar. Bu mücadelenin dışında kalmayalım) denilmektedir. (Mrk. Yrt. -Krl. 1K. 165 sıradadır).

— A. Z. F.'si DEV-GENÇ rumuzlu faşizm ve sosyal demokrasi başlıklı bildiride (proleter devrimcilere karşı anti-komünizm silahını kullanmayan millî kurtuluşçu sosyal demokratları, bizimle birlikte, faşizme karşı mücadeleye çağrıyoruz. Kahrolsun ezilen dünya halklarının baş düşmanı Amerikan emperyalizmi) denilmektedir. (Mrk. Yrt. Krl. 1K. 164 sıradadır).

— Kars devrimci gençlik örgütünün, valiye ve emniyet müdürüne son ihtarımızdır. Başlıklı bildirisi, Eskişehir devrimci gençlik örgütünün kardeşler başlıklı bildirisi Eskişehir devrimci gençlik örgütünün ezilen kardeşler başlıklı bildirisi, Hatay gençlik derneğinin Hatay halkına başlıklı bildirileri, Hacettepe Üniversitesi DEV-GENÇ rumuzlu kardeşler başlıklı bildirisi, devrimci liseliler rumuzlu kardeşler başlıklı bildiri, Devrimci Sanat Okulu öğrencileri-

nin kardeşler başlıklı bildirisi, Malatya devrimci gençlik derneğinin Türkiye halkına başlıklı bildirisi, Eskişehir devrimci gençlik örgütünün neden devrim, işçi kardeşler başlıklı bildirileri, Balıkesir devrimci gençlik derneğinin (DEV-GENÇ), Balıkesir halkına başlıklı bildirisi, İ. T. İ. A. devrimci akademiler örgütünün (DEV-GENÇ) arkadaşlar başlıklı bildirisi, devrimciler rumuzlu devrimci arkadaş başlıklı bildiri, İ. T. İ. A. devrimci akademiciler fikir kulübünün arkadaş başlıklı bildirisi, Eskişehir devrimci gençlik örgütünün kardeşler başlıklı bildirisi, Sındırgı devrimci orman köylüleri ve Balıkesir devrimci gençlik derneğinin halkımıza başlıklı bildirisi, direnen akademiler rumuzlu kardeşler başlıklı bildiri, direnen orman köylülerinin halkımıza başlıklı bildirisi, üzüm üreticileri komitesinin üzüm üreticilerine başlıklı bildirisi, Ankara liseleri rumuzlu kardeşler başlıklı bildiri, H. Ü.'si öğrenci birliğinin kardeşler başlıklı bildirisi, Balıkesir halk devrimcilerinin halktan halka duyuru başlıklı bildirisi, DEV-GENÇ bölge yürütme kurulu, işsizlik ve pahalılıkla savaş derneği Gültepe devrimci işçileri, işçi köylü gazetesi, YİS, Karşıyaka TİP ilçesi, Bornova devrimcileri rumuzla sosyalist arkadaşlar başlıklı.

— Bütün bu bildirilerde yukarda, DEV-GENÇ federasyonu tarafından yayınlandığı anlaşılan bildirilerin fikri muhteviyatı işlenmekte, emperyalizme yerli işbirlikçilerine ve feodal mütegallibeye karşı çıkıldığı, devrim mücadelesinden yana olunduğu belirtilmektedir. (Bütün bildiriler Mrk. Yrt. Krl. 1K. 136/1 ilâ 163/5 diziler arasındadır).

— Altıncı filo defol başlıklı bildiride (altıncı filo emperyalizmin silahlı bekçisi NATO'nun bir saldırı aracıdır. Altıncı filo Arap halklarının kurtuluş mücadelesine karşı, emperyalizmin Akdeniz'de bekçiliğini yapmaktadır. Ve bu filo katil filodur... Altıncı filoya karşı çıkmak bir yurt severlik görevidir... Direnelim olanca gücümüzle, Amerikan emperyalizmi ve yerli ortakları defolup gidenedek her türlü şartlar altında mücadelemizi sürdürelim). Denilmektedir. (Mrk. Yrt. Krl. 1K. 7D. 206/77 sıradadır).

— Afişler:

TDGF. merkezi ve yerel devrimci gençlik örgütleri tarafından çıkarılıp soruşturmalarda ele geçirilen afişlerden bazıları aşağıda sıralanmıştır.

Trabzon'da bulunan afişler;

— Bütün lise mezunlarının üniversiteye girebilmesi için direnelim devrimci liseliler.

— Beyaz zemin üzerine sıkılmış dört sol yumruk kırmızı renkte,

— Yaşasın emperyalizme ve siyonizme karşı yürütülen Filistin kurtuluş savaşı DEV-GENÇ (elinde tüfek Filistin komandosu resmi ve yüzü peçeli).

— Amerika'ya faşist Yunan cuntası ve işbirlikçi iktidara karşı mücadele TDGF. (bir insan topluluğu ve sol eller sıkılmış kırmızı zemin),

— Aydınlık Sosyalist Dergi devrimci mücadelenin ideolojik silahı,

— İleri - Türkiye devrimci gençlik federasyonu yayın organı - ileri,

— Kahrolsun faizciler, kahrolsun tüccarlar, yaşasın fındık üreticileri birliği,

— Bağımsızlık için omuz omuza (elinde kitap bir öğrenci, elinde buji anahtarı bir işçi, elinde kazma bir çiftçi, omuzunda tüfek fişeklik miğfer bir asker resmi).

— Altıncı filoya karşı diren, kahrolsun Amerika (toplu olarak eller sıkılmış halk topluluğu resmi),

— Arkadaş, millî demokratik devrim mücadelesini güçlendirelim hedef 10,000,

— İlaç sömürüne paydos (sol elin yumruk edilmiş resmi),

— Devrimci grup (sol el yumruk edilmiş - İleri Dergisi birinci sayısı kapağındaki resim),

— Kahrolsun emperyalizm ve işbirlikçileri, (sol el sıkılmış, İleri Dergisindeki birinci sayısı kapağı resmi),

Adana'da bulunan afişler: (Adana TÖS şubesinde yapılan aramada):

— Arap halkına ölüm saçan, Amerikan üslerine hayır DEV-GENÇ (elinde silahı, yüzü peçeli Arap gerillası resmi),

— Halk düşmanlarına karşı işçi sınıfının öncülüğünde savaşacağız (elinde buji anahtarı işçi, elinde tırpan ve yabası olan köylü, elinde çekiç işçi ve elinde, Türk Bayrağı olan bir şahıs resmi),

— Bütün lise mensuplarının üniversiteye girebilmesi için direnelim,

— Halk çocukları üniversiteye DEV-LİSE'li,

— Amerikan emperyalizmini, işbirlikçi burjuvaziyi, toprak ağalarını yıkacağız, (elinde buji anahtarı işçi, elinde tırpan ve yaba olan, köylü, elinde çekiç işçi ve elinde bayrak olan bir şahıs resmi),

— Köylü birlik olunca ağa dediğin ne ki... (işçi, köylü gazetesi ve adresi yazısı, bayrak, yaba, bel ve sıkılmış eller olan köylü resimleri)

Diyarbakır'da bulunan afişler (devrimci gençlik derneğinde yapılan aramada)

— Savaşın halk savaşı (İleri Dergisi birinci sayısının kapak resmi),

— Yaşasın emperyalizme ve siyonizme karşı yürütülen Filistin kurtuluş savaşı DEV-GENÇ (elinde silahı Arap komandosu resmi),

— Türkiye halkı için - Amerikancı iktidarın soygununa karşı direniş kampanyası, devrimci, örgütler vergi, zam, adaletsiz personel kanununa hayır)

— Üniversiteye girmek için direnelim DEV-LİS,

— Kardeşler üniversiteye girmek için direnelim (altında sol eller sıkışmış gençlerin resimleri)

— İşçi ve köylünün devrimci iktidarı kuruluncaya kadar uğraşımız devam edecektir. Kahrolsun Amerikan emperyalizmi, yaşasın ulusal kurtuluş savaşları,

— Bağımsız Türkiye DEV-GENÇ (Bayrak ve sol el sıkılı şahıslar topluluğu)

— Yaşasın halk savaşı - devrimciler (dört sol yumruk sıkılı),

— Ölenlerin öcünü alacağız (çekiç tutan bir el resmi)

— Kanlı pazar birinci yıl kahrolsun Amerika emperyalizmi ve irtica - TDGF.

— Yaşasın işçilerin köylülerin mücadelesi kurtuluş gazetesi (işçi, köylü ve tekerlek resmi)

— Kahrolsun toprak ağaları (elinde yaba tutan bir köylünün resmi)

— Yaşasın halk savaşı (sol elde tüfek olan bir şahıs resmi)

Kars devrimci gençlik derneğinde bulunan afişlerden;

— Köylüler toprak reformunu kendi elleri ile yapacak;

— Toprak davamızda birleşelim DEV-GENÇ,

— Kahrolsun toprak ağaları DEV-GENÇ,

— Bütün emperyalistler ve gericiler, kâğıttan kaplanlardır, (altında Mao Zetung yazılı, üzeri kâğıtla kapatılmış ve yerine DEV-GENÇ yazılmış),

— Kahrolsun süt ağaları, (inek ve ağa resmi),

— Yaşasın halk savaşının zaferi DEV-GENÇ,

— Che'nin ölüm sözü ve altında Che yazılı,

— Devrimciler ölür-devrimler sürer,

— Devrimci grup (sol eller sıkılmış resimler)

— İşbirlikçi iktidarın katil polisi gene kan döktü - TDGF. (elinde jopu bir toplum polisi resmi),

— Devrimciler ölür silahı beraber gömülmez,

— Taylan ÖZGÜR, emperyalizme karşı dövüştü DEV-GENÇ,

— İşsizliğe, pahalılığa paydos,

— İlâç sömürüne paydos,

Ankara DEV-GENÇ merkezinde yapılan arama elde olunan afişler:

— Bizim de devrimci insanlarımız vardır. (Yazısı altında Che'nin resmi ve Che yazısı),

— O. D. bir bütündür. Arap halklarının savaşı halkımızında savaşıdır. DEV-GENÇ (silahlı Arap gerillası resmi),

— Yaşasın işçilerin köylülerin mücadelesi Kurtuluş Gazetesi (işçi, köylü ve tekerlek resmi),

— Faşist baskı ve zülme karşı birleşelim, savaşalım DEV-GENÇ,

— Birleşelim, zalimlerin zulüm kanunlarını yere çalalım DEV-GENÇ (sol eller kaldırılmış bir topluluk resmi),

— DEV-GENÇ genel af istiyor (eller yumruk yapılmış ve kelepçe takılmış),

— Altıncı filoya karşı diren (bir topluluk resmi),

— İleri TDGF.'nin yayın organı,

— Tütün ekicisi arkadaş birleş, diren (sol eller yumruk yapılmış ve kaldırılmış),

— İlâç sömürüsüne paydos (sol el kaldırılmış el yumruk yapılmış),

— Üslerden arınmış bağımsız, demokratik, federatif Kıbrıs için mücadele (TDGF.),

— Haşhaş mitingine katıl, DEV-GENÇ (7 Eylül Pazartesi saat 10,00'da hükümet meydanında yazısı, elde çekiç, yaba olan işçi köylü ve sol eli kalkmış öğrenci resmi),

— Haşhaş ekimini yasaklayan Amerika'ya karşı birleş DEV-GENÇ,

— İşkenceye dayağa hayır, DEV-GENÇ (polis resmi),

— Bağımsız Türkiye (elde çekiç, yaba ve sol kol kalkmış işçi, köylü, öğrenci resmi),

— İşçi-köylü el ele millî cephede (yaba ve buji anahtarı tutan eller),

— İşsizlik ve pahalılığa karşı birleş (sıkılmış yumruklar),

— Yürüyüşlerde kullanılan ve aynı mahiyette sözler taşıyan pankartlar (bütün bu belgeler dosya ekinde çuvallar halinde mevcuttur),

Sloganlar:

Gerek bildirilerde, gerek afişlerde gerekse sair yazı ve pankartlarda DEV-GENÇ tarafından kullanılan sloganlar, önce demokratik devrim sonra sosyalist devrim görüşünü benimsemiş, aşırı solun uygulama safhasına koyduğu millî demokratik devrim stratejisine uy-

gun şekilde seçilmiş, Mao Lenin, Marks ve Che'nin sözlerinden alınmış parçaları ve onların fikirlerini işleyen sloganlar olup, bu sloganlar etrafında halkın birleşerek eyleme geçmeleri sağlanmaya çalışılmıştır.

DEV-GENÇ ve onun çevresinin ortaya attığı temel sloganlardan dikkati çeken bazıları şunlardır:

1. Cici demokrasiye paydos,
2. Devrimciler el ele millî cephede,
3. Fabrika işçinin - toprak köylünün,
4. Gerici parlamenterizme hayır,
5. Hak, sahibinin eli ile alınır.
6. İşçi-Köylü-Gençlik-Ordu el ele,
7. İşçiler birleşiniz,
8. Kahrolsun Amerikan emperyalizmi ve yerli işbirlikçileri,
9. Kahrolsun halkımıza zulüm eden toprak ağaları,
10. Millî ordu,
11. Millî sanayi,
12. Milli iktidar,
13. NATO'ya hayır,
14. Ne Amerika ne Rusya tam bağımsız Türkiye,
15. Parlamento dışı muhalefet,
16. Tam bağımsız ve gerçekten demokratik Türkiye,
17. Toprak işleyenin su kullananın
18. Yaşasın halk savaşı,
19. Yaşasın işçi ve emekçilerin devrimci iktidarı,
20. Yaşasın dünya halklarının zaferi,
21. Yaşasın işçi sınıfının devrimci mücadelesi, Yaşasın Türkiye halklarının devrimci mücadelesi,
22. Yaşasın halk savaşının zaferi,
23. Yaşasın ezilen halkımızın emperyalizme karşı vereceği savaş,
24. Bağımsız Türkiye'yi kuracağız,
25. Yaşasın işçi-köylü-asker ve gençliğin devrimci dayanışması,
26. Kahrolsun petrol sahalarını kapatan yabancı petrol şirketleri,
27. Yaşasın Amerikan emperyalizmine ve yerli ortaklarına karşı savaşan tüm Türkiye halkı,
28. Ya bağımsızlık ya ölüm,
29. Yaşasın bağımsızlık ve demokrasi savaşçıları,
30. Halkın mücadelesine, devrimci gençlerle birlikte katılalım,

31. Kahrolsun katil Amerikan filosu

32. Altıncı filo defol, altıncı filoya karşı diren,

33. Yaşasın emperyalizme karşı dövüşen dünya halkları,

34. Yaşasın işçilerin devrimci eylemleri,

35. Dünya halkları güzelim bir dünya kuracaklardır.

36. Yaşasın ikinci millî kurtuluş savaşımız,

37. Devrimci kavgada saf tutalım,

38. İzsizliğe ve pahalılığa karşı birleş,

39. İşçi köylü el ele millî cephede,

40. Devrimciler ölür, devrimler yaşar,

41. Devrimciler ölür, silahı beraber gömülmez,

42. Birleşelim zalimlerin zulüm kanunlarını yere çalalım,

43. Millî demokratik devrim mücadelesini güçlendirelim,

Yukarıya çıkarılan sloganların gerçek anlamlarını açıklamakta yarar büyüktür. Zira acı bir gerçektir ki, bu sloganlarla yıllarca aydınlar zümresi dahil aldatılmış, bilerek veya bilmeyerek yargı organı dahil, devletin temel kuruluşlarında görevli aydınlar, memurlar bu sloganları kullanmışlar, yahut bu sloganların öncülüğündeki yürüyüşlere, eylemlere katılmışlardır.

Cici demokrasiye paydos:

Kapitalist ülkelerdeki hâkim sınıf olan burjuva demokrasisidir ve hâkim sınıflardan yanadır. Çalışan ve sömürülen halkın menfaatlerini göz önüne alamaz. Kapitalist üretim ilişkileri herkesin eşit olması, insana her yönden fırsat eşitliği tanıması, insanca yaşanmasına imkân sağlamaz, gerçek demokrasi sınıfsız toplumlarda yani sosyalist toplumda vardır. Böyle bir demokrasiye ulaşmak için bugünkü hâkim sınıflardan yana olan demokrasi ve müesseseleri ile mücadele edilmelidir. Bu sloganla mevcut demokratik düzenin kötü olduğu fikri empoze edilmeye çalışılmakta, en iyi rejimin sosyalist rejim olduğu görüşü benimsetilmek istenilmektedir.

Devrimciler el ele millî cephede:

Burada devrimden yana olan sosyal güçler mücadele için bir safta toplanmaya davet edilmekte emperyalizme karşı verilen bu mücadeleye millilik vasfı verilerek kamuoyu nezdinde güç kazanılması istenmekte olup mücadelenin asıl amacı saklanmakta ve halkın millî duyguları istismar edilerek millî demokratik devrim giderek sosyalizm yönünde kanalize edilmeye çalışılmaktadır. Bu husus marksist leninistlerin cephe politikasının bir uygulamasından başka bir şey değildir.

Fabrika işçinin, toprak köylünün;

İşçinin çalıştığı fabrikaya, köylünün işlediği toprağa sahip çıkması kast edilerek, işçi ve köylüyü kanunsuz eylemlere itip mücadeleye bir halk savaşı niteliği kazandırılmak istenmektedir. Esasen demokratik devrimin amacı da budur.

Gerici parlamenterizme hayır:

Türkiye Amerika tarafından sömürülmektedir. Bu sömürü, ülkede sömürüden çıkarı olan hâkim sınıflar aracılığı ile yürütülmektedir. Parlamento hâkim sınıfların elindedir, bu nedenle halktan yana değil, sömürüden yanadır. Bu sebeple ilerici değil, gericidir. Parlamentonun emekçilerin haklarını savunur bir hale getirilmesi için mücadele edilmelidir. Aslında

bilindiği üzere marksist - leninistler devlet müessesesine ve parlamenter sisteme karşıdırlar. Onlara göre, her kapitalist ülkede olduğu gibi, Türkiye'de de devlet ve onun tabii bir geriği olan parlamento hâkim burjuva sınıfının çalışan işçi sınıfı üzerinde baskı aracıdır. Bu sloganla seçim yolu ile iktidara gelen siyasî kuruluş veya kuruluşlardan meydana gelen hükümetlerce yürütülen iktidara ve parlamenter sisteme hücum edilerek yıpratılmak istenmektedir.

Hak, sahibinin eli ile alınır:

Kapitalist ülkelerde sistemin faaliyeti icabı işçi sınıfı sömürülmektedir, işçiye emeğin karşılığı ödenmediği gibi kendisinin sırtından geçinen bir hâkim sınıf vardır. İşçinin hakkının verileceğini ummasi beklemesi boşunadır. İşçi sınıfı emeğin karşılığı olan hakkını kendisi almalıdır. İşçi ve diğer çalışanların haklarını kanunsuz yollarla almaları için harekete girişmeleri gerekir. Ve böylece işçi sınıfı eylemlere itilerek mücadeleye bir halk savaşı niteliği kazandırılmak istenmektedir.

İşçi-köylü gençlik el ele:

Türkiye bağımlı bir ülkedir. Ve sömürülmektedir. Bağımsızlığına kavuşmak dış ve iç sömürüden kurtulmak için işçi-köylü-gençlik ve ordu yan yana mücadele etmelidir, kurtuluş yolu budur. Gerçekte ise bu slogan ile kastedilmek istenen husus, millî demokratik devrim, müşterek cephe veya birleşik cephe politikasını zorunlu kıldığından devrimin gereği icabı dayanışmaya davet edilmekte, bu arada özellikle ordunun bu amaca kanalize edilmesi ve bu olmadığı takdirde hiç olmazsa pasifize edilmesine gayret sarfolunmakta ve birleşik cepheye katılan veya katılmayan sosyal güçlere ordunun da kendileri ile beraber olduğu fikri empoze edilmeye çalışılmaktadır.

İşçiler birleşiniz:

Kapitalist toplumlarda iki ana sınıf vardır. Bunlardan birisi sömüren, diğeri de sömürülen sınıftır. İşçi sınıfı her kapitalist ülkede olduğu gibi, Türkiye'de de sömürülen sınıftı. Sömürüden kurtulmanın tek çıkar yolu işçilerin birleşerek hareket etmeleri, eylemlere geçmeleri ve sosyalizmi gerçekleştirmeleridir. Marks'da işçilere aynı emri vermişti.

Kahrolsun Amerikan emperyalizmi ve yerli iş birlikçileri:

Amerika emperyalizmin baş temsilcisidir. Bugünkü güçlü durumunun nedeni bütün geri kalmış ülkeleri çeşitli şekillerde sömürmesidir. Amerika'nın güçlü oluşu sömürüye dayanır. Türkiye'de bu sömürü alanına giren ülkelerden biridir. Ve Amerika tarafından sömürülmektedir. Bu durum devam eder ve Amerika emperyalizmin sömürüsünü devam ettirebilmek için geri kalmış ülkelerde kendine yerli işbirlikçileri bulur ve sömürüsünü bunlar aracılığı ile yürütür. Bu işbirlikçilerde sömürülen çıkarı olan ülkedeki hâkim sınıflardır. Bu bakımdan gerek dış ve gerek iç sömürücülerine karşı mücadele vermelidir. Bu sloganın gerçekte belirtmek istediği husus, sosyalist teoriye göre, sosyalizmin kapitalizmden sonraki üretim biçimidir. Kapitalizm, mahiyet itibariyle sömürüye dayanır. Bu nedenle yıkılmaya mahkum olup mutlaka sosyalizmin yerleşeceği inancı vardır. Bu görüşe göre sosyalizmin gerçekleşmesi ancak kapitalizmin yıkılması ile mümkün olacaktır. Halbuki kapitalizm doğduğu günden bu yana güçlenmekte ve yapısındaki çelişkiler azalmaktadır. Amerika'nın kapitalist sistemin baş temsilcisi olması, Amerika'nın marksistlerce hedef alınmasının yegâne sebebidir. Gerçekte hücumlar ve saldırılar Amerika'ya değil, kapitalist sisteme karşıdır. Maksat kapitalizmin yıkılması sosyalizmin kurulmasıdır.

Kahrolsun halkımıza zulüm eden toprak ağaları:

Geri kalmış ülkelerde halkı emperyalizm, yerli iş birlikçileri ve feodal mütegallibe üçlüsü sömürmektedir. Toprağa ağaları feodal mütegallibe takımındandır. Bu sebeple fakir ve topraksız köylü büyük toprak sahibi ağalar tarafından sömürülmektedir. Bu nedenle toprak

ağaları, bu bozuk düzeni devamından çıkarı, olan emperyalizme hizmet eden kimselerdir. Emperyalizmin diğer yerli işbirlikçileri gibi bunlarla da mücadele edilmelidir. Aslında bu sloganla feodal mütegallibeye karşı verilen demokratik devrim mücadelesi aşamasına geçilmesi ve bu devrimin yapılabilmesi için köylü ile toprak ağalarının, karşı karşıya getirilmesi ve aralarında bir çatışmanın yaratılması, köylünün toprak sahiplerine karşı baş kaldırılması, anarşik ortamın yaratılması istenmektedir. Bu suretle meydana gelecek eylemlerden millî demokratik devrim mücadelesi ve onun devamı olan sosyalist devrim yararlanacak ve zafere ulaşacaktır.

Millî ordu:

Batı ülkeleri ile mevcut askerî ilişki ve andlaşmalar ordumuzu bağımlı hale getirmektedir. Askerî gücümüzün büyük bir kısmı NATO'nun emrinde olduğundan, Türkiye'yi ordunun müdafaası hususunda yetersiz kılmaktadır. Bu sebeple NATO'daki askerî gücümüz geri çekilmeli, anlaşmalar feshedilmelidir. Burada istenilen amaç, Amerika ile mevcut askerî andlaşma ve münasebetimizin bozulmasının sağlanması, ordumuzun güçlenmesi için gerekli yardımlar hususunda sosyalist ülkelere teveccüh edilmesi ve bu ülkelerle ilişkiler kurularak halkımızın komünist devletlere karşı sempati ve yakınlık duymasının teminine çalışılmaktadır. İstenen husus Türkiye'nin batı blokundan tecrit edilerek, bağlarının koparılarak doğu bloku devletleri ile münasebet içine sokulmaktadır.

Millî iktidar:

Bu sloganla, işçi ve emekçilerin parlamentoya ağırlığını koymaları, işçi ve köylü kesiminden gelen parlamenterlerin ekseriyette olmaları, böyle bir iktidarın ancak millilik vasfında bulunabileceği, aslında hükümetin ülkeyi bağımlı kıldığı bu durumun düzeltilebilmesi için işçi sınıfının iktidara gelmesinin gerekli olduğu fikri empoze edilmektedir.

NATO'ya hayır:

Bu sloganla işlenen fikir NATO'nun, emperyalist Amerika tarafından sosyalist ülkelere karşı kurulmuş askerî bir blok olduğu, amacının, Amerika'nın sömürüsünü sürdürmeye matuf bulunduğu, Amerika'nın Rusya ile girişeceği bir savaşta stratejik nedenlerle Türkiye'nin ilk hedeflerden biri olacağı ve büyük kayıplara uğrayacağı, Türk halkını bu kadar büyük tehlikeye atmaya hiç kimsenin hakkı olmadığı, Türkiye'nin NATO'dan ayrılması ve buna bağlı olarak yapılan andlaşmaların bozulması isteğidir. Ancak burada güdülen amaç şudur: NATO bilindiği gibi batılı hür devletlerin emperyalist Rusya'nın muhtemel saldırılarına karşı koymak amacı ile kurdukları bir askerî kuruluştur. NATO ayakta durduğu ve mevcudiyetini devam ettirdiği müddetçe Rusya'nın dünyaya yayılma arzu ve çabasına set çekecek ve böylece komünizmin yayılmasına büyük bir engel teşkil edecektir. Türkiye'nin NATO'dan çıkmasının istenmesinin temel gayesi NATO'yu parçalamak, Türkiye'yi batı blokundan koparark sosyalist bloku kazandırmak, NATO'nun güçsüz hale getirilmesine çalışmak bu suretle de komünizmin yayılmasını sağlamaktır.

Tam bağımsız ve gerçekten demokratik Türkiye;

Bu slogan millî demokratik devrimin mahiyet ve nihaî amacını dile getirir. Yerli komünist düşünceye göre bugünkü Türkiye bağımsızlığını yitirmiş, Türk halkı Amerika ve onun yerli ortakları tarafından sömürülmektedir. Bağımsızlığın kazanılması, Türk halkının insanca yaşama düzeyine çıkarılması için Amerikan emperyalizmine ve onun yerli işbirlikçilerine karşı mücadele edilmesi ile mümkün olacaktır. Bu sloganla güdülen gaye yapılmak istenilen millî demokratik devrim ve sosyalist devrimin gerçekleştirilmesi mücadelesidir.

Yaşasın halk savaşı:

Marksist-leninist düşünceye göre sömürüden kurtulma ve bağımsızlığın kazanılması için verilecek mücadelenin başarıya ulaşabilmesi tüm halkın mücadeleye katılması ve bilinçlendirilmesi ile mümkün olacaktır. Bu mücadele ve yapılacak savaş halkın zaferi ile sona erecektir.

Burada kasdedilen amaç işçi-köylü ve millici çevrelerin sosyalizmin gerçekleşmesi için ayaklanması ve hâkim sınıflara karşı savaşmaları ve savaşla, ihtilâl yolu ile meşru hükümetlerin düşürülmesi ve verilen mücadele ile sosyalizmin gerçekleştirilmesidir.

Yaşasın işçi ve emekçilerin devrimci iktidarı:

Bu sloganla mevcut düzen ve iktidar yerilmekte işçi sınıfı tarafından kurulacak sosyalist yönetimin en iyi idare tarzı olduğu için mücadele edildiği kasdedilmekte olup, istenen nihaî hedef gösterilmektedir. İstenen nihaî hedef ise işçi iktidarına dayanan bir idare tarzı olup proleterya diktatörlüğüdür.

Yaşasın dünya halklarının savaşı ve zaferi:

Komünist anlayışa göre çağımızda kapitalizm yavaş yavaş hızını kaybetmekte kendi kendini yok etmektedir. Sosyalist üretim biçimine geçilmektedir. Tüm emperyalizm altındaki dünya devletleri bağımsızlığını kazanmak, sömürüden kurtulmak için emperyalizme karşı savaş vermektedir. Dünya halklarının emperyalizme karşı verdikleri bu savaş desteklenmeli ve başarısı paylaşılmaktadır. Emperyalizme karşı savaşan halklar er geç zafere kavuşmuş olacaktır.

Aslında bu sloganla belirtilmek istenen husus komünist sistemin bir enternasyonelist karakter taşıması sebebiyle bütün dünya halklarının kardeşliği ve bütün işçilerin komünizmin yerleşmesi uğruna mücadele ettiği prensibine dayanır. Bu deyimle nerede olursa olsun komünizmin teessüsü için girişilen mücadelenin diğer bütün ülkeler komünistlerince desteklenmesinin gerektiği hususu savunulmaktadır. Gaye komünizmi tek ülkede değil bütün dünyada gerçekleştirmek ve bunun için mücadele etmektir.

dd. TDGF.'nin T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 1 nci fıkrasında yazılı bir cemiyet (komünist bir cemiyet) niteliğinde olup olmadığı konusu:

TDGF.'nin hukukî niteliğinin ne olduğu; T.C.K.'nun 141 nci Md.'nin 1 nci fıkrasında öngörüldüğünü üzere "sosyal bir sınıfın diğer sosyal sınıflar üzerinde tahakkümünü tesis etmeye veya sosyal bir sınıfı ortadan kaldırmaya veya memleket içinde müesses iktisadî veya sosyal temel nizamlardan herhangi birini devirmeye matuf" bir cemiyet olup olmadığı; böyle ise bu niteliği daha başlangıçtan yani kuruluşundan mı yoksa sonradan mı kazandığı; sonradan iktisap etmiş ise ne zaman, hangi fiilî ile böyle bir niteliğe büründüğü sorularını aydınlata bilmek için federasyon tüzüğünü ele almak, federasyonun yayın organlarını ve Türkiye'deki bütün sol yayınları incelemek, federasyon ileri gelenlerinin çeşitli yer ve zamanlarda yazılı veya sözlü olarak yaptıkları beyanlarına bakmak ve nihayet yapılan eylemler ile bu eylemlerde kullanılan sloganlar, dağıtılan bildiriler, yapılan konuşmaları tetkik etmek ve sonunda bütün bu gerçek verileri Marx-Lenin ve Mao'nun fikirlerini mihengine vurmak gerekir.

T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 1 nci fıkrası hukukî deyimlerle değil de sol literatörün siyasal ve ekonomik deyimleri ile şöyle yazılabilir: "İşçi sınıfının diğer burjuva sınıfı üzerinde tahakkümünü tesis etmeye veya burjuva sınıfı ortadan kaldırmaya veya memleket içinde müesses serbest teşebbüse dayalı karma ekonomi veya millî, özgürlükcü, demokratik parlamenter temel nizamlardan herhangi birini devirmeye matuf cemiyetleri her ne suret ve nam altında olursa olsun kurmaya teveccül ederler"..

Görülmektedir ki, fıkra komünistlik suçunu öngörmektedir ve üç şeklini göstermektedir.

Bunlardan birincisi "sosyal bir sınıfın diğer sosyal sınıflar üzerinde tahakkümünü tesise matuf" yıkıcı faaliyetlerdir. Meselâ işçi sınıfının sermayeciler sınıfı üzerinde hâkimiyet kurmak gayesi ile girişeceği her türlü hile, aldatma, yanıltma veya korkutma niteliğindeki yıkıcı hareketleri gibi.

Komünistlik suçunun ikinci şekli "sosyal bir sınıfı ortadan kaldırmaya matuf" yıkıcı faaliyetlerdir. Meselâ toplumda önemli yeri olan sermayeciler, işverenler sınıfını ortadan kal-

dırmayı hedef edinen hareketler gibi demokrasiide hedef sınıfları ortadan kaldırmak değil, sınıflar arasında ayrılık ve imtiyazları önlemektir.

Toplumda sınıflar birer toplumsal gerçek olaylardır. Sınıflardan maksat iktisadî menfaatleri geniş anlamda, ortak olan kitlelerdir.

Komünistlik suçunun üçüncü şeklide, "memleket içinde mevcut iktisadî veya sosyal temel nizamlardan herhangi birini devirmeye matuf" faaliyetlerdir.

Komünistlik hedefi ve niteliği bakımlarından, toplumun mevcut nizamını yıkmak ve yerine yeni ortakçı nizam koymak amacını güttüğünden yıkıcı faaliyetlerdir. (A. P. gözübüyük: T. C. K.'nun şerhi. 1967-Ankara cilt: 2, sayfa: 64).

Şunu hemen belirtmek gerekir ki; TDGF. 10 Ekim 1969 kurultayında yapılan tüzük değişikliği ile "komünizmi Türkiye'de gerçekleştirip yerleştirmek" ana amacı için yapılan faaliyetleri, FKF.'nin bıraktığı andan ve yerden itibaren daha aleni, daha örgütlü, daha sert ve daha cüretkâr bir şekilde devam ettirmiştir. Şu durum göstermektedir ki, TDGF. daha başlangıçtan itibaren T. C. K.'nun 141/1 nci maddesinin öngördüğü anlamda marksist-leninist ve maoist veya tek kelime ile komünist bir cemiyettir.

Bu sonucun, bu yargının kesin kanıtları federasyonun tüzüğünün amaç maddesi olan 2 nci maddesinde mevcuttur. Bu maddenin temel unsurlarını şöyle sistemleştirmek mümkündür:

— Türkiye'de emperyalizm ve feodal kalıntılar vardır ve bunlara karşı bir savaş verilmektedir.

— Bu savaş "halkın millî demokratik devrim" savaşıdır.

— Savaşı veren aslında sosyalist gençlik ve gençlik örgütleridir. Bunlardan biri ve başlıcası da TDGF.'dir.

— TDGF. bu savaşta önce gençliği bilimsel sosyalizm yani komünizm teorisi ile teçhiz edecektir.

— TDGF. bu amacına eğitim ve propaganda çalışmaları, toplantılar, gösteriler düzenleyerek yayınlar yaparak, sergiler açarak ulaşacaktır.

Tüzüğün 2 nci maddesindeki bu unsurları kuşkuya yer bırakmayacak, içinde incelemek, soruların aydınlanması ve varılan yargının doğruluğunun kesinlikle ortaya konulması bakımından zorunludur;

(1) Emperyalizm feodal kalıntılar ve işbirliği sermaye nedir?...

Bu sözcüklerin kavram ve anlamlarını önce milletler arası komünist şeflerden sonra da yerli komünistlerden öğrenelim:

Lenin, emperyalizme can çekişen kapitalizm demekte ve "sosyalist devrimin arefesidir" şeklinde tanımlamaktadır.

Stalin, "leninizmin ilkeleri" adlı kitabında emperyalizm, kapitalizmin çelişkilerini son haddine, ötesinde devrimin başladığı noktaya vardırır. Bu çelişkilerin en önemlisi üçtür.

Birinci çelişki, emek ile sermaye arasındaki çelişkidir. Emperyalizm tröstlerin, monopol ve konsersiyumların, bankaların ve malî oligarşilerin endüstri ülkelerinde tam egemenliği demektir. Bu tam egemenliğe karşı mücadele, işçi sınıfının alışılagelen metodların mutlak olarak yetersiz olduğu görülmüştür. Ya kendini sermayeye teslim et eskisi gibi sürün, hatta daha da aşağıya düş ya da yeni bir silaha sarıl. Emperyalizm proleteryanın sayısız kitleleri önüne meseleyi böyle koyar. Emperyalizm işçi sınıfını devrime götürür.

İkinci çelişki, ham madde kaynaklarını, başkalarının topraklarını ele geçirmek için mücadele halinde olan muhtelif malî gruplar ve emperyalist devletler arasındaki çelişkidir. Emperyalizm ham madde kaynaklarına sermaye ihracı, bu kaynakların tekeline çıkmak için aman-

sız mücadeledir. Hayat sahası arıyan yeni malî grupları ve devletleri eski gruplara ve devletlere karşı kıyasaya yürüttükleri paylaşılmış dünyanın yeniden paylaşılması uğruna mücadeledir. Bu da emperyalistlerin karşılıklı zayıflamasına, genel olarak kapitalizmin durumunun zayıflamasına, proleterya devrimi saatinin yaklaşmasına, bu devrimin zorunluluğuna sebep olması bakımından dikkate değerdir.

Üçüncü çelişki, bir avuç hâkim medenî ulus ile, sömürge halklarının ve tabi ulusların yüz milyonlarca insan arasındaki çelişkidir. Emperyalizm, sömürgelerin ve tabi ülkelerin yüz milyonlarca nüfusunun en utanmazca sömürülmesi, bunlara en gayri insanî zulüm demektir. Bu sömürünün ve zulmün amacı, daha fazla kâr teminidir. Fakat emperyalizm, bu ülkeleri sömürürken, buralarda demiryolları, fabrikalar, endüstri ve ticaret merkezleri kurmak zorundadır. Bu politikanın kaçınılmaz sonuçları, bir proleterya sınıfının ortaya çıkışı, yerli aydınların yetişmesi, millî bilincin uyanması, kurtuluş hareketinin kuvvetlenmesidir) demektedir.

Mao Tse Tung, "Çin toplumundaki sınıfların tahlili" adlı kitabında (emperyalizmle birlik olan herkes savaş ağaları, bürokratlar, komprador sınıfı, büyük toprak ağaları sınıfı ve aydınların onlara bağlı gerici kesimi düşmanımızdır. Orta burjuvaziye gelince bunların sağ kanadı, düşmanımız, so kanadı ise dostumuz olabilir) demektedir.

Mihri BELLİ "YAZILAR 1965-1970" isimli kitabının 225 nci sayfasında "devrim, kime karşı kimle birlikte" başlıklı yazısında: (Millî demokratik devrim, emperyalizmin yerli ortakları durumunda olan işbirlikçi sermayeye karşı, yani emperyalizme doğrudan doğruya bağlı dış ticaret alanını, bankacılığı, sigortacılığı, montaj ve ambalaj sanayi'ini elinde tutan ve bu en önemli ekonomi kollarında sağladığı olanaklarla, Türkiye ekonomisinin tümünü tahakkümü altında tutan emperyalizme doğrudan doğruya bağlı kapitalistlere karşı ve bu sınıfın müttefiki olarak onunla çıkar ve kader birliği durumunda bulunan feodal mütegallibeye karşı yani derebey - toprak kölesi ilişkileri içinde sömürüsünü sürdürebilen feodal ağalara karşı, büyük toprak sahiplerine karşı olduğunu zikrederek işbirlikçi sermaye ve feodal mütegallibeden ne kast edildiğini izah etmektedir).

Muzaffer ERDOST, Aydınlık sosyalist derginin Şubat 1970 tarihli 16 ncı sayısında "Türkiye'de karşı devrimin sınıfları" başlıklı yazısında; (Emperyalizm, gerek emtia ihracı, gerek sermaye ihracı, gerek borçlandırma "tefeci devlet" gerek sanayi'in ana unsurlarından olan ham madde kaynakları yoluyla, Türkiye'yi yarı bağımlı duruma getirmiş, içerde yerli burjuvazinin bir kesimi ile işbirliği yapmış ve ister feodal ister yarı feodal, ister kapitalist, tüm büyük toprak sahipleri ile iktifak kurarak, ülkenin ekonomisini egemenlikleri altına almışlardır. Karşı devrim güçleri, sadece emperyalizm ve işbirlikçi burjuvazi değildir. Feodal mütegallibe, karşı devrimin köylere uzanan kaleleridir... İster feodal, ister yarı feodal ve ister kapitalist nitelikte olsun, büyük toprak sahibi hem millî demokratik devrimin ve hem de sosyalist devrimin karşısındadır. Millî demokratik devrimin karşısındadır, millî demokratik devrim tüm feodal ve yarı feodal unsurları ve kalıntıları kökden temizlerken kapitalist büyük toprak mülkiyetine de son verecek ve hatta kapitalizmin gelişmesini sağlayacak olan toprağın millileştirilmesini gündeme koyacaktır. Mülk sahibi olarak büyük toprak sahibi, karşı devrimcidir ve yığınların devrimci hareketin karşısındadır, aynı doğrultuda olan emperyalizm ve işbirlikçi sermaye ile ittifak kurmuştur) demektedir.

ODTÜ., fikir kulübünce yayınlanan "DÜNYA TÜRKİYE GENÇLİK DEVRİM" adlı broşürde: (emperyalizm, kapitalizmin en yüksek ve en son aşamasıdır. Emperyalizm, tekelci kapitalizmdir. Serbest rekabetçi kapitalizm şartları altında bazı kapitalistler zenginleşmiş, bazıları iflasa sürüklenmiş ve üretim binlerce işçinin çalıştığı büyük işletmelerde toplanmıştır. Öte yandan emperyalizm çağında sermaye merkezileşmiş, bazan da rekabet sonucu, birkaç sermaye bir araya gelmiş ve büyük sermayeler, küçükleri yutmuştur... Emperyalist ülkelerin malî oligarşisi, geri kalmış ülkeleri ihraç ettiği sermaye yolu ile bağımlı hale getirmeye ve kontrolü altına almaya çalışır... Dünya sermaye ihtiyacı ile uluslar arası malî sermaye tekelleri tarafından ekonomik planda bölüşülür, dünyanın ekonomik bakımdan paylaşılması için ya-

pılan mücadeleye yol açar, dünyanın emperyalist devletler tarafından ve ekonomik bakımından paylaşılması sonucunda sömürgeler ve yarı sömürgeler, yani emperyalizme bağımlı ülkeler doğar...

Emperyalizm, sömürdüğü ülkelerde hâkimiyetlerini sürdürmek için ittifaklar yapar. Birinci müttefiki kendi eli ile besleyip büyüttüğü İŞBİRLİKÇİ BURJUVAZİDİR. Emperyalizm öncesi dönemden itibaren, sanayi'i kapitalizminin üretimi ile rekabet edemeyen burjuvazinin önemli bir kesimi emperyalizmin aracılığını ve temsilciliğini yapan işbirlikçi burjuva halini almıştır. Bu sınıf emperyalizmin sömürülen ülke içinde tam bir organdır. İşbirlikçi burjuvazi ithalat-ihracat alanında, ithalatın daha kurnazca bir şekli olan montaj ve ambalaj sanayi'inde bankacılık ve sigortacılıkta at oynatmaktadır. İşbirlikçi sermaye sınıf çıkarı gerçek sanayileşmeye karşıdır.

Emperyalizm bir yandan işbirlikçi burjuvaziyi besleyip büyütürken, bir yandan da toplumun kapitalizm öncesi yapısının korunmasında çıkarı olan FEODALİTEYİ siyasî ittifakına alır. Toprak ağaları, tefeciler o toplumun en gerici unsurları olarak mevcut düzenin korunmasında en çıkarcı kesim olarak, emperyalistlere iyi bir müttefik olur... Emperyalizmin istediği, yarı feodal yarı sömürge bir yapıdır. Yani emperyalizme bağımlı işbirlikçi burjuvanın geliştiği feodal ilişkilerin tümü ile tasfiye olmadığı bir yapı, emperyalizm-işbirlikçi burjuva - feodalite ORTAKLIĞI böylece doğar ve ülkenin iktisadına, politikasına ve kültürüne hâkim olur. Bu üçlü dünya halklarının düşmanıdır. Ve bu üçlünün en güçlü halkası emperyalizm, dünyadaki emperyalistler içinde ise Amerikan emperyalizmidir...

Türkiye emperyalist sistem içinde sömürülen yarı bağımlı ve yarı feodal bir ülkedir, denilmektedir.

İleride izah edileceği üzere sanıklarda sorgu ve savunmalarında emperyalizm, feodal kalıntılar ve işbirlikçi sermayenin varlığı, bunlara karşı bir savaş verilmekte olduğu konusunda yukarıda açıklanan fikirleri benimsediklerini, mücadelesini yaptıklarını ortaya koymuşlardır.

(2) Millî Demokratik Devrim nedir?.. Bu savaş bir halk savaşımıdır?..

Uluslar arası komünizmin bir geniş cephe stratejisi olan "Millî Demokratik Devrim" hakkında yukarıda bilgi verilmişti. Burada TDGF.'nin ve onun Millî Demokratik Devrim anlayışlarının ne olduğunu ve böylelikle uluslar arası komünizmin zayıf bulunduğu her yerde uyguladığı Millî Demokratik Devrim anlayışından farklı olmadığını açıklamakta yarar büyük olsa gerektir.

İLERİ Dergisinin 6 ncı sayısında "Savaşımız işçi sınıfının öncülüğünde kesintisiz bir şekilde Millî Demokratik Devrim yoluyla sosyalizme varmak içindir" denilmektedir. Görülüyor ki, TDGF.'nin yayın organı bu sözüyle, Marx ve Engels tarafından ortaya konan sürekli ve aşamalı devrim teorisinin sonradan Lenin tarafından geliştirilen kesintisiz devrim şeklinin, Türkiye'de uygulanmakta olduğunu, bunun savaşımın verildiğini ifade etmektedir. Amaç, "tam bağımsız ve gerçekten demokratik Türkiye yaratacağız" sloganlarıyla, bu sözlerin gerçek anlamlarını bilenlerin yanına, gerçek anlamlarını bilmeyen ve fakat tertemiz, ard fikri olmadan vatan, millet sevgisiyle dolu, her türlü ekonomik entegrasyonunu tamamlamış, adeta otarşik bir duruma gelmiş, kuvvetli, hürriyetlerin her türlüsünün en geniş şekilde yaşandığı büyük, Türkiye özleminde olanları da katmak, bu suretle bir avuç komüniste neticeten komünizmin Türkiye'de gerçekleşmesi ve yerleşmesi gayesi için büyük bir kitle desteği sağlamaktır.

Sanıklardan Oral Çalışlar, Gün Zileli, Aktan İnce ile Atıl Ant, Halim Mercan, Ömer Özer Turgut, Lâtif Güvercin ve Sezgin Kuşoğlu'nun 4.4.1970 tarihinde TDGF. Merkez Yürütme Kuruluna birlikte yazdıkları dilekçelerinde "Mücadelemiz çeşitli örgütler, gruplar ve hatta kişilerle yaptığımız ortak çalışmalar içinde güçlenecektir. Millî demokratik devrimi başaracak olan ve işçi-köylü ittifakı temeline oturan devrimci cephenin gerçekleşmesi yolundaki çalışmalarımızda, toplumumuzdaki bütün ileri unsurlarla güç birliği yapmalı ve onları devrimci yönde

ilerletmeliyiz" denilmek suretiyle, Millî Demokratik Devrim Mücadelesinde devrimci güç birliğinin sağlanması önerilmekte ve Millî Demokratik Devrimi bir güç birliği ve geniş cephe taktiği olduğu belirtilmektedir. (Belge Mrk. Yrt. Krl. 8K. 4D. 109/1-2 sıradadır).

Aydınlık Sosyalist Dergisinin Ocak 1970 sayısının 15 nci sayısında sanık Seyhan Erdoğdu:

"Biz millî demokratik devrim stratejisini savunan proleter devrimcileri şunları söylemiştik, söylüyoruz, söyleyeceğiz:

— Devrim, üretim güçleri ile üretim ilişkileri arasındaki çelişkiden doğan bir olgudur.

— Devrim, bir an değil, bir süreç meselesidir. M. D. D. işçi sınıfının öncülüğünde bütün devrimci sınıfların emperyalizm + işbirlikçi burjuva + feodal ağa ortaklığına karşı verdiği mücadele sürecidir. Bu mücadelede hedef, bütün ülkede millî demokratik bir iktisadî temel kurma, bunun yanısıra olan millî demokratik iktidarı yaratmaktır.

— Millî demokratik devrim iktisadî temelinin kurulması ve buna ilişkin politik yapının yaratılması bir an meselesi değil, bir süreç meselesidir. Emperyalizmin çağında bütün ülkelerin millî demokratik devrimleri göstermiştir ki bir uzun savaştır.

— Millî demokratik devrim, dünya proleter-sosyalist devrimlerinin bir parçasıdır. Sosyalizme giden yolda aşılması gerekli bir safhadır. Devrimde öncülük işçi sınıfında olduğu için politikada, iktisadî temelde, kültürde sosyalizmin unsurlarını ihtiva edecektir. Sosyalist devrim millî demokratik devrimin devamıdır. Bunlardan biri diğerini hazırlar, biri diğerini tamamlar" diyerek karışıklığa yer verilmeyecek biçimde, milli demokratik devrimin, uluslar arası proleter sosyalist (yani komünist) devrimin Türkiye'deki bir parçası olduğunu ortaya koymaktadır.

Lenin'in öngördüğü demokratik devrimin unsurları şunlardır:

— Emperyalist dönemde, tarihin ileriye götüren lokomotifi proleteryadır.

— Demokratik halk devriminin temel güçleri işçiler, köylüler ve şehir küçük burjuvazisidir.

— Devrimci temel güç birliği işçi-köylü ittifakıdır. Bu ittifakta egemen durumunda olan proleteryadır. Devrimde Hegemonya kuracak olan parti, proleteryanın sınıf partisidir.

— Lenin'e göre devrim, yukarıdan aşağıya doğru şehirden kıra doğru örgütlenecektir. Bu hareket bir silahlı ayaklanma zorunluluğuna vardığına göre, proleterya bu ayaklanmada kaçınılmaz olarak en enerjik rolü oynayacak, proleteryayı silahlandırmak için özel parti militanları gruplarının teşkili gerekir. Lenin köylüleri ve şehir küçük burjuvazisini temel güçler arasında bir kere saymakta, bunun dışında devamlı olarak devrimde temel güç olarak sadece proleteryadan bahsetmektedir... Proleterya temel güçtür. Köylülük yedek güçtür şeklindeki Lenin'in ve Stalin'in formülasyonu devrimin ağırlık maskesinin şehirler olması ve bunun sonucu olarak devrimin temel kitle gücünün proleterya olmasından dolayıdır.

— Mao'da ise, köylüler temel güçdür. Bu formüle nazaran halk savaşı izlenerek kırlardan şehirlere doğru bir rota izlenecektir. Devrimin temel kitle kuvveti köylüler olduğu için de, proleterya önder güçdür köylüler temel güçdür.

Görülmektedir ki, Türkiye komünistlerinin savundukları "millî demokratik devrim" kendilerine özgü bir taktik değildir. Temelleri Lenin'e, Mao'ya dayanan bir "sosyalist iktidar" stratejisidir. Millî demokratik devrim, sosyalist düzenin bütün koşullarının hazırlandığı bir aşamadır.

(3) Millî demokratik devrim savaşını veren aslında sosyalist gençlik ve gençlik örgütleridir. Bunlardan biri ve başlıcası TDGF. (DEV-GENÇ)'dir:

Federasyon tüzüğünün 2 nci maddesinde sosyalist gençliğin düşünce ve eyleminin geliştirilmesi amacı ile federasyonun kurulduğu belirtildiğine nazaran evvelemirde sosyalist gençlikten ne kast edildiğinin anlaşılması, sosyalist gençliğin görevlerinin izahı ve sosyalist gençliğin meydana getirdiği örgütün izahında fayda mülâhaza edilmektedir. Herkesin dilinde olan ve herkesin ayrı ayrı niteledikleri sosyalist gençlikten ne anlaşıldığını Mao'nun, Leni'nin ve DEV-GENÇ mensuplarının beyanları ile izah etmek gerekir:

Mao; devrimin ileriye götürülebilmesi bakımından bir çekirdek güce ihtiyaç olduğunu, devrimi yapmak için mutlaka devrimci bir partinin olması gerektiğini, gençlerin toplumun en faal ve canlı kuvveti bulunduğunu, öğrenmeye en istekli, düşüncelerinde en az tutucu olan olanların gençler olduğunu, gençlerin yaşlılardan ve büyüklerden daha fazla var güçleri ile çalıştıklarını belirtmektedir.

İleri Dergisinin 20.4.1970 günlü 2 nci sayısında Lenin ve gençlik başlıklı yazıda, (Lenin kendisini yanlızca Rusya'daki gençlik hareketleri içine kapatmadı, uluslar arası proleteryanın önderi olarak diğer ülkelerdeki genç sosyal demokratların Rus işçi sınıfının ve partisinin deneylerini ileterek onların kapitalizme karşı verdikleri mücadelede bilimsel dünya görüşüne ve doğru devrimci taktiklere ulaşmalarına yardımcı oldu... Lenin sosyalist gençlik birliğine çok önem vermiştir... Genç sosyalistler kendilerini okullara ya da sosyalist kitaplara kapamaktan kurtarmak için öğrenim ve eğitimini işçilerin, köylülerin çalışmaları ile birleştirmelidir. Bir insan yanlızca işçi ve köylülerle yan yana çalışarak yürekten bir sosyalist olabilir. Lenin'in bu sözleri bugün her zamandan çok daha anlamlıdır) denilmekle sosyalist gençlerin işçi ve köylü yığınları ile birlikte oldukları ortaya konulmaktadır.

Türkiye Devrimci Gençlik Federasyonunun yayın organı olan İleri Dergisinin 1 nci sayısında sanıklardan federasyon başkanı Atilla SARP proleter devrimci hareket ve gençlik başlıklı yazısında (proleter devrimci hareket içinde gençliğin yeri ve görevleri temel meselelerimizden birisidir. Örgüt ve onun militanları olarak görev ve yerimizi kavramak önümüzdeki eylemlerde doğru tavır takınmamızı sağlayacaktır. Böylece gençlik örgütlerinin sağlamlaşmasını ve dinanizmini küçümseyen, millî demokratik devrim doğrultusundaki gençlik eylemlerine dil uzatan küçük burjuva pasifizminin de saflarımızda kök salmasına engel olabiliriz.

İşçi sınıfının bilimsel ideolojisi olan sosyalizmi savunan bizler önümüzdeki millî demokratik devrim mücadelesinde bir yan örgüt olarak yer almak durumundayız. Bu yüzden bizi bekleyen devrimci mücadele halkımızın millî demokratik devrim mücadelesine gereken katkıda bulunmak, devrimci militanlar yetiştirmek ve örgütümüzün işçi ve köylü gençlik kitleleri arasında gereken propaganda ve örgütlenmeyi sağlama yolunda çaba harcamasıdır. Bu görevleri başarabilmemiz için devrimci mücadeleye katılabilecek, devrim uğruna gerekli ödevleri başarabilecek militanları seferber etmemiz gerekmektedir. Bu çetin görevi başarabilmek için gerekli olan şey, gençlik saflarında büyük ölçüde sağlanan ideolojik formasyonun devrimci pratik içinde sağlamlaştırılmasıdır. Gerçek bir proleter devrimci olmak isteyen genç bu mücadeleyi tek meselesi haline getirerek amatör devrimcilikten profesyonelliğe geçmek zorundadır... Bu yüzden bir işçi sınıfı örgütü değil, işçi sınıfı ideolojisini benimsemiş gençliğin kitlevî teşkilâtı olduğumuzu bilmeliyiz. Emperyalizmin boyunduruğu altındaki ülkelerin millî demokratik devrimlerinde bu ülkelerin proleter devrimci kadrolarının ilk öncülerinin gençliğin arasından çıktığı objektif bir gerçektir... Lenin "biz geleceğin partisiyiz, gelecek ise gençliğe aittir, biz yenilikçilerin partisiyiz, yenilikçilerin peşinden ise gençlik seve seve yürür, biz köhne dünya ile fedakârca savaş partisiyiz, fedakârca savaşa her zaman önde gençlik gider" derken bu gerçeği ifade ediyordu.

Gençliğin içinden çıkan öncü kadrolar, devrim savaşında proleteryanın devrimci kavgasına katılırlar. Millî demokratik devrim mücadelesinde gençliğin yan örgütü olan genel politikası örgütlenme, hareketi halk kitlelerine yayma, mücadelenin her biçimine hazırlanma şeklinde özetlenebilir. Bunu başarabilmek için de, görevimiz işçi sınıfı ideolojisini benimsemiş gençliği kitle örgütlerini, halkımızın millî demokratik eylemlerine katmak, Anti-Emperya-

list ve Anti-Feodal eylemlerin her biçimini uygulamak ve gençliği bu mücadele içinde deney sahibi kılmaktır.

Bilimsel sosyalizmi kavramak ve bunun gerektirdiği eylemleri yürütebilmek niteliğine sahip profesyonel devrimci kadroları yetiştirmektir. Bunları başarabilmek için de geniş bir örgütlenmeyi başarmış geleceğe dönük, zafere inanmış, yılmayacak bir proleter devrimci gençlik örgütünü sağlamlaştırmak gerekir). şeklindeki sözleri ile DEV-GENÇe mensup gençlerin nasıl ve ne yönde yetişeceklerini, devrim uğruna gerekli ödevleri başarabilecek militanların seferber edileceklerini ve yetişen bu gençliğin bilimsel sosyalizmi kavramak ve bunun gerektirdiği eylemleri yürütebilmek niteliğine sahip profesyonel devrimci olarak yetişmeleri gerektiğini izah etmektedir.

Aydınlık Sosyalist Derginin Aralık 1970 tarihli 26 ncı sayısının 133 ncü ve sonraki sayfalarında Seyhan ERDOĞDU "TDGF. ve kitle hareketleri" başlıklı yazısında: "Bugünkü dönemde öğrenciler sosyalist harekette işçi sınıfı hareketinde değil - hemen hemen öncü olarak ortaya çıkıyorlar ve öğrenci devrimci gençlik kesimi siyasal olaylara karşı en fazla duyarlılığı gösteriyor. Ülkemizde proleter devrimcilerin çalışma alanlarından bir tanesi öğrenci gençliğin devrimci hareketidir. Bu hareket TDGF. etrafında örgütlenmiştir. TDGF. belli bir örgütsel mekanizma ile yetki ve sorumlulukları, bir gençlik örgütünün başarabileceği oranda belirlemeye devrimci bir disiplin sağlamaya haberleşmeyi sıklaştırmaya, iş bölümünü arttırmaya ve uzun vadeli bir planla hareket etmeye gayret etmektedir. TDGF.'nin bu görevleri daha iyi yerine getirmesi TDGF. içindeki sosyalistlerin bilinçli çalışmalarına bağlı, subjektif bir sorundur. Geçmiş yıllara nazaran da bu yolda epey mesafe katedilmiştir. Hareketimiz bir öğrenci hareketi manzarasında ise bunun sorumluluğu devrimci öğrencilerde değil bütün sosyalistlerdedir. Hareketimizi bir proleterya hareketi haline sokmamız gerekiyorsa bunun TDGF. içindeki sosyalistlerden beklemek gençlik hareketinin rolünü abartmak olur... Bugün devrimci öğrenciler, politik sokak gösterileri gibi önemli ve ileri bir eylem türü koyuyorlar. Bu politik hareketlerde doğru devrimci strateji izleniyor, bağımsızlık ve demokrasi bayrağı yükseltiyor hedef halkın devrimci iktidarıdır deniliyor" sözleri ile gençliğin kitle teşkilâtı olarak TDGF.'nin sosyalist harekette rolünün ve görevinin ne olduğunu açıklıkla tespit etmektedir.

DEV-GENÇ'in yayın organlarından olan Kurtuluş Gazetesinin Ocak 1971 nüshasında "DEV-GENÇ neyin kavgasını veriyor" başlıklı yazıda: "Bugün elimizdeki tek militan örgüt DEV-GENÇ'dir. DEV-GENÇ devrimci gençliğin kitlevî teşkilâtıdır. Ne var ki, bugün ülkemizde devrim cephesi içinde mücadeleyi yönlendirecek bir siyasî partinin olmaması DEV-GENÇ'in, bu görevi de üstlenmesi zorunluluğunu ortaya çıkarmıştır... Gençlik hareketleri ve DEV-GENÇ'in mücadelesi fakültelerin dar çerçevesi ile sınırlı değildir bugün işçilerle ve köylülerle devrimci gençler bağlar kuruyor. Gözünü kırpmadan onlar ölüme gidiyor... DEV-GENÇ bugünkü teşkilât yapısı ile bu mücadeleyi nereye kadar götürebilir. Unutmayalım ki, daha üst seviyede bir örgüt ancak bu mücadelenin içinden çıkabilir. Bugün bütün eksik ve yetersiz yanlarına rağmen, proleter devrimci ideolojinin yönetimde olduğu sürece devrim cephesi içinde DEV-GENÇ bir toparlanma sağlayabilir. DEV-GENÇ bugün bu görevi yerine getirecek tek örgüttür. Bütün devrimciler DEV-GENÇ'in sesine kulak vermelidir... Teşkilâtlanmalı ve DEV-GENÇ'le ilişki kurmalıyız her türlü mücadeleye hazır olmalıyız" denilmektedir.

Bütün bu veriler TDGF.'nin ne olduğunu ve ne olmadığını açık şekilde ortaya koymaktadır.

Sonuç olarak şunu belirtmek gerekir ki tüzükte geçen "sosyalist gençlik ve onun örgütü TDGF." çoğunun bildiği ve zannettiği gibi üniversite hareketlerinde boykot ve yürüyüşte bulunan masum üniversite gençliği olmayıp marksist, leninist ve maoist teoriyi benimsemiş, bilimsel sosyalizm ilkelerine sıkı sıkıya bağlı komünist ihtilâl peşinde koşan gençliktir. Ve onun örgütüdür.

(4) TDGF. bu savaşta önce gençliği bilimsel sosyalizm (yani komünizm) teorisi ile teçhiz edecektir.

TDGF.'nin yayın organı İLERİ Dergisinin 4 ncü sayısında "ideolojik eğitimi gerçekleştirelim" başlıklı yazıda engels'in "bir bilim haline geldiğine göre sosyalizmin bir bilim gibi ele alınması yani öğrenilmesi gerekir" sözleri tekrarlanmakta ve devamla "önümüzdeki görevlerin en önemlilerinden birisi kadrolarımızın ideolojik eğitimini gerçekleştirme görevidir... Çünkü bir proleter devrimcisinin özelliği ve onun eyleminin önemi, onun bilimsel sosyalizmi kendisine eylem klavuzu olarak kabul etmesinden ve sosyalizmin bilimini, proleteryanın ve diğer sömürülen sınıfların çıkarları yolunda pratiğe uygulama çabasından ileri gelir. Bunun için ülkemizin özelliklerini iyi bilmek zorundayız, dolayısiyle bize sosyalizmin bilimi gerek, marksizmin şu genel kanununu hepimiz biliriz: Diyalektik materyalizmin bilgi teorisi açıkça prat'ğe öncelik tanımaktadır.. Diyalektik materyalizmin en önemli niteliklerinden birisi bunun uygulanabilir oluşu, teorinin pratiğe bağlılığı üzerinde durması dönüp dolaşıp pratik üzerinde durmasıdır. Pratik diyalektik materyalizmin bilgi teorisinde ana noktadır. Marksizm - Leninizmin amacı yalnızca objektif dünyanın kanunlarının anlaşılması ve böylece dünyaya açıklayabilecek gücün kazanılması değil, objektif kanunlar üzerinde elde edilen bilgileri uygulayarak dünyayı fiilen değiştirmektir. İş de bu bakımdan dünyayı değiştirme açısı bakımından, bize teori gerek ve bu lenin'in şu sözlerinde açıkça görülür. Devrimci teori olmadan devrimci eylem olamaz. Marksizm - leninizmi devrimin bilimi olarak öğreneceğiz... Devrimci mücadele için de elimizdeki devrimci teoriyi pratiğe uygulayan gerçek anlamda ilerleyebiliriz. Ancak devrimci teorinin ışığında saflarımızda tam bir ideoloji ve eylem birliği sağlayabiliriz. Saflarınızı sıklaştırınız sosyalizmin klasiklerinin okunması ve etüd edilmesi demek onları hayata geçirmek pratiğini içinde kullanmak demektir. Sosyalist bilgi ancak pratiğin mihenk taşına vurularak bir bilim ve bilinç düzeyine yükseltilebilir... Teori ile pratik arasında Lenin'inde söylediği gibi diyalektik bir bağ vardır. Hedef yalnızca kadrolarımızın ideolojik düzeyini yükseltmek ve marksizm-leninizm'le silahlanmış kişiler yaratmaktır" denilmekte ve teorik eğitim programı başlığı ile okunacak sosyalist teoriyi işleyen, sınıf mücadelelerini burjuva ve millî demokratik devrim üzerine yazılmış eserlerin listesi verilmekte ve bunların mutlaka okunması ve daima satır satır derinliğine inilerek hazmederek okunması tavsiye edilmektedir.

Aydınlık Sosyalist Derginin 20 nci sayısında MAHİR ÇAYAN "biz dünyayı değiştirmek için, dünyanın Türkiyesinde devrim yapmak için marksizmi öğreniyoruz... Bizim partimiz ne millî cephe partisidir ne de bizim partimizin komutanlığı küçük burjuva radikallerine aittir. Biz sosyalistlerin partisi, marksist bir partidir. Ve bu partimizinde eylem klavuzu KEMALİZM DEĞİL BİLİMSEL SOSYALİZMDİR. Ve bu parti millî cephenin ve halk ordusunun komutanı olduğu an işçi sınıfının Hegemonyası fiilen gerçekleşmiş olacaktır. İşçi sınıfının ideolojik, politik, örgütsel ve askerî hegemonyası işte budur" demek suretiyle marksist teoriyi neden öğrenmek zorunda olduklarını açık seçik beyan eylemektedir.

Aydınlık Sosyalist Dergisinin Kasım 1969 tarihli 13 ncü sayısında "bilimsel sosyalizm temeli üzerinde birliğe doğru" başlıklı yazıda "kurultay devrimci bir örgüte yakışacak şekilde sosyalist gençlerin politik bilinç düzeylerini geliştirilen bir çalışma oldu. BİLİMSEL SOSYALİZM TEMELİ ÜZERİNDE BİRLİĞE DOĞRU YENİ VE GÜÇLÜ BİR ADIM ATILDI... Öncelikle, her türlü çalışmamızın esası olan politik çalışmalarımızda bize yol gösteren ilkeler üzerinde duralım. Proleter devrimci hareketinin en güçlü silahı, onun ideolojik silahı olan BİLİMSEL SOSYALİST TEORİDİR. Ve tarihin tekerleğini ileriye doğru çeviren kuvvet, politik bilinçe varmış kitlelerin mücadelesidir. Proleter devrimci harekete yol gösteren, proleter devrimci hareketin dayandığı temel, BİLİMSEL SOSYALİST TEORİDİR. Proleter devrimci hareketin doğru yolda oluşunun tek güvencesi bilimsel sosyalizmin çizdiği yolda yürümesidir, ne kişilere, ne gruplara bağlılık yolun doğruluğunun garantisi olamaz. Proleter devrimcilerini birleştiren bağ, bilimsel sosyalizme olan bağlılıktır. Ve kişiye ya da gruba bağlılık, bilimsel sosyalizme bağlılığın üzerine çıkarıldı mı, tutulan yol kişiyi en sonunda oportünizme götürür" denilmektedir.

Orta Doğu Teknik Üniversitesi Sosyalist Fikir Kulübü tarafından yayınlanan 22.5.1970 tarihli broşürde "işçi sınıfının ideolojisi olan bilimsel sosyalizmi kavramış devrimci öğrenciler olarak temel kavramlarımızı... Biz proleter sosyalist devrimciler için... Bilimsel sosyalizmin felsefesi olan diyalektik materyalizmin sosyolojisi olan tarihi materyalizmi ekonomi bilimi olan ekonomi politiği öğrenelim... Biz proleter sosyalist devrimci öğrenciler, bilimsel sosyalizmin klavuzluğu ile bu yeterli şartı yerine getirme amacına yönelmiş eylemlere girişiyoruz" denilerek bilimsel sosyalizmi kendilerine eylem klavuzu edindiklerini belirtmektedir.

Hacettepe üniversitesi sosyalist fikir kulübünün yayınladığı İLERİ Dergisinin 7 nci sayısında Sinan Bora YÜCEL "bugün bütün katkıları ile birlikte sosyalist teoriyi bir bütün olarak öğrenmek zorundayız. Devrimciler toplumu açıklamakla yetinmezler, aynı zamanda toplumu değiştirmeyi amaçlayan eylemlerde bulunmalıdırlar... Teori ile pratik arasındaki ilişki hiç bir zaman gözden uzak tutulmamalıdır. Her gün yeniden yürütmek zorunda olduğumuz ideolojik mücadele, sınıf mücadelesinin en önemli alanıdır. İşçi sınıfının ideolojisi olan bilimsel sosyalist teorinin üç alanı vardır. Sosyalist felsefe sosyalist ekonomi politik ve pratikte stratejik ve taktik yönden sosyalizm her üç alandaki kitapların bir sıra takip ederek okunmasında büyük yarar vardır" demekte ve yazısına ilâveten bilimsel sosyalizmi inceleyen teori ve pratik hususunda bilgiler veren 15 kitap ismi saymaktadır.

TDGF.'nin bilimsel sosyalizm yolunda faaliyet gösterdiğine bir delil olarak federasyon genel sekreteri İRFAN UÇAR'ın imzası ile bütün fikir kulüplerine gönderilen 27.11.1969 tarihli ve altı sayılı genelgeden Tarsus Fikir Kulübü Başkanlığına gönderilen yazının ikinci maddesini zikretmek yerinde olur. Anılan yazıda "merkez yürütme kurulunun aldığı karar gereğince kulüp içinde bilimsel sosyalizmi öğretici bir eğitim çalışması yapmanız gerekir" denilmektedir. (Belge Mrk. Yrt. Krl. 8K. 6D. 126/15 sıradadır).

Bütün bu veriler, "Komünizmi Türkiye'de gerçekleştirip yerleştirmek" ana amacına ulaşmak için TDGF.'nin, gençliği marksist-leninist ve Maoist teori ile mücehhez kılıp mücadeleyi fikir ve eylem beraberliği ve bunun yarattığı disiplin içinde yürüttüğünü ifade etmektedir.

(5) TDGF. amacına eğitim ve propaganda çalışmaları, toplantılar, gösteriler düzenleyerek, yayınlar yaparak, sergiler açarak ulaşacaktır:

Mao tse Tung, halka bıkıp usanmadan anlatacağız. Bu anlatma ikna, tartışma, inandırma şeklinde olacaktır. Yine Mao bu alanlarda gönüllüler eğitilir, örgütlendirilir ve işte buralardan kışkırtıcılarla propagandacılar dolaydaki köylüler halkını kandırmak, inandırmak ve böylece desteklerini kazanmak üzere tek tek ya da ikili üçlü takımlar halinde dışarı gönderilir. Şeklindeki sözleri ile propagandanın mahiyetini anlatmakta ve Türkiye Devrimci Gençlik Federasyonuna bağlı gençlerin devamlı surette köylere girerek devamlı şekilde köylülerle münasebet kurmaları, onlara propaganda yapmaları, onları kandırmak ve inandırmak istemelerinin sebepleri açıkça anlaşılmaktadır.

Yine sosyalist gençlerin kendilerine önder olarak kabul ettikleri Guavera gerilla hareketinin örgütlenmesi ile ilgili olarak propaganda üzerinde durmakta ve ezcümle (devrime temellik eden fikirler enine boyuna işlenip halk arasında yayılmalıdır. Propaganda çalışmaları iyi örgütlenmeli ve iki kurmay takımı tarafından yürütülmelidir.... Dergilerle, gazetelerle, radyo ile çiftçiler, işçiler ve düşman eratı için hazırlanmış yaprakçalarla, beyannamelerle millî propagandayı yürüt. Gerilla durumunu eksiksiz, açıkça anlat, amaçlarını açıkla, aldığın yardımları bildir, baltalama çabalarını tartış, buyruk sözler, sloganlar at ortaya, düşman suçlularını, düşmanın hainliklerini dile getir) emrini sosyalist gençliğe vermektedir. Gençler ustalarının bu emirlerine harfiyen riayet ederek eylemlerini sürdürmüşlerdir.

Mao: "Yoldaşlarımız kendi anladıkları her şeyi kitlelerinde anladığını sanmamalıdırlar. Kitlelerin anlayıp anlamadıkları ve harekete geçmeye hazır olup olmadıkları ancak kitleler arasına girip araştırma yapmakla öğrenilebilir. Kitlelerin siyasî bilinç seviyesinin altına düşmesi ve kitleleri ileriye götürme ilkesini çiğnemesi ile yavaşlık hastalığını yansıtır... Partimi-

zin bütün pratik çalışmalarında doğru yönetim kitlelerden kitlelere ilkesine dayanmalıdır. Bunun anlamı şudur: Kitlelerin fikirlerini (dağınık ve sistemleşmemiş fikirler) toplamak ve yoğunlaştırmak (inceleme yolu ile onları genelleştirilmiş ve sistemleştirilmiş fikirler haline getirmek), ondan sonra yeniden kitlelere gitmek ve kitleler bunları kendi fikirleri olarak benimseyene kadar, onlara sıkı sıkıya sarılana ve onları eyleme dönüştürene kadar yaymak ve açıklamak ve bu fikirlerin doğruluğunu bizzat kitlelerin eylemi içinde sınamak, sonra kitlelerin fikirlerini bir defa daha kitlelere götürmek ve devamlı, fikirlerin her defasında daha doğru, daha canlı ve daha zengin bir hale geldiği sonsuz bir helezon içinde bunu bir daha bir daha tekrarlamak, işte marksist bilgi teorisi budur... Kitlelere gitmeliyiz, kitlelerden öğrenmeliyiz, onların tecrübelerini denetleştirerek onlardan daha iyi, daha sistemli ilkeler ve metodlar çıkarmalıyız, sonra kitleler arasında bunların propagandasını yapmalıyız. Meselelerini çözmek ve kurtuluşa ve mutluluğa kavuşmalarına yardım etmek için, onları bu ilke ve metodları uygulamaya çağırmalıyız... Bütün kitle hareketlerinde, aktif destekleyicilerin, muhaliflerin ve bu ikisinin arasında kalanların sayısını bilmek için esaslı bir araştırma ve tahlil yapmalıyız. Toprak ve çalışma meselelerinden, yakıt, pirinç, yağ ve tuz gibi şeylerin tedarikine varana kadar kitlelerin hayatı ile ilgili her meseleye büyük bir dikkatle eğilmeliyiz. Kitlelere onların menfaatlerini temsil ettiğimizi ve hayatımızın onların hayatına sıkı sıkıya bağlı olduğunu kavratmalıyız. Buradan hareketle onların ileri sürdüğümüz daha yüksek görevleri yani devrimci savaşın görevlerini anlamalarını sağlamalıyız ki, devrimi desteklesinler ve bütün ülkeye yaysınlar siyasî çağrılarımızı kabul etsinler ve devrimin zaferi için sonuna kadar savaşsınlar... Yoldaşlarımız nereye giderlerse gitsinler kitlelerle iyi ilişkiler kurmalıdırlar, kitlelerle yakından ilgilenmelidirler ve karşılaştıkları zorlukları yenmeleri için onlara yardım etmelidirler, geniş halk kitleleri ile birleşmeliyiz ne kadar çok kitlelerle birleşirsem o kadar iyi olacaktır... A. B. D.'nin saldırısına, kontroluna, müdahalesine ve zorbalığına maruz kalan bütün ülkeler birleşmelidir... Genel bir çağrı yapılmadan geniş kitleleri herhangi bir görevin yerine getirilmesi için seferber etmek imkânsızdır... Çalışmanın seyiri günü gününe izlenmeli daima tecrübe alış verişinde bulunulmalı ve hatalar iletilmelidir" diyerek komünist toplum düzeninin gerçekleştirilmesi çabasında gençliği, işçisi, köylüsü ile halkı ikna etmek için eğitime, onu aldatmak için propagandaya ne kadar önem verilmesi gerektiğini öğütlemektedir.

TDGF. mensuplarının gayretli çalışmaları ile üniversite gençliği, işçi ve köylü arasında bu örgütleri uygulamış ve özellikle 1968 yılından sonra pek çok eğitim çalışması, toplantı, gösteri yürüyüşü, işgal, boykot gibi olaylar yaratmıştır. Kurtuluş yayınlarından olan "1965-1971 Türkiye'de devrimci mücadele ve DEV-GENÇ" adlı broşürde ve öteki yayın organlarında öğrenciye, işçiye, köylüye yönelik bu faaliyetler sayılıp dökülmüştür.

İLERİ Dergisinin 20 Kasım 1970 tarihli 5 nci sayısında DEV-GENÇ kurultayı ile ilgili olarak verilen haberde, Türkiye Devrimci Gençlik Federasyonunun gençliğin kitle teşkilâtı olarak ve proleter devrimcilerin yönetimindeki en güçlü ve en etkili örgüt olarak görevleri ortaya kondu, DEV-GENÇ'in grevler, yürüyüşler gibi işçi hareketlerindeki köylülerin toprak işgali, miting, yürüyüş vesair direnişlerindeki çalışmaları, öteki millî sınıf ve tabakalar arasındaki çalışmaları, üniversite gençliği içindeki çalışmaları, Anti-Emperyalist eylemleri ve bu eylemlerdeki eksikliklerin tartışıldığı belirtilmektedir.

Aynı dergide DEV-GENÇ'in köy eylemleri ve köylü birlikleri başlıklı yazıda yurdun muhtelif yerlerindeki DEV-GENÇ faaliyetleri anlatılmakta ve ezcümle (ülkenin birçok yerinde köylü mitingleri düzenleyen ve yığınlar arasındaki çalışmayı sürdürme çabası gösteren ise DEV-GENÇ olmuştur. DEV-GENÇ'in bu konudaki büyük çaba ve başarıları inkar edilemez. DEV-GENÇ'in kırsal alanlardaki mücadelesinin en yoğunlaştığı dönem 1970 Mayıs-Ekim dönemi olmuştur. Bu süre içinde DEV-GENÇ merkez yürütme kurulunun görevlendirdiği bir grup çeşitli bölgelerde çalışmalarda bulundu bu köy çalışmalarından bazıları o bölgelerde düzenlenen köylü mitingleri ile sonuçlanır. DEV-GENÇ'in proleter devrimci hareketi bütün Türkiye ölçüsünde bir mücadele bütünü içinde görmesi, onu, bir gençlik örgütü olmasına rağmen, böyle geniş ve çetin bir görevi de omuzlamak zorunda bırakmıştır) denilmekte ve bu

suretle kırsal alanlardaki mücadelelerin DEV-GENÇ tarafından düzenlendiği ve merkez yürütme kurulunun görevlendirdiği grupların bu bölgelerde çalışmalarda bulunduğu anlaşılmaktadır. Bu çalışmaları şu şekilde özetlemek mümkündür.

Kars'taki çalışma: Ankara'dan 4, İstanbul'dan 3 ve Erzurum'dan 1 kişiden oluşan ve toplam sekiz kişilik DEV-GENÇ ekibi 9-25 Haziran tarihleri arasında, Kars köylerinde çalışmalarda bulunmuşlardır.

Çorum, Amasya, Tokat çalışmaları: Bu bölgedeki ön çalışmalar da bir ekip tarafından yapılmıştır. Ekip bu bölgede 20 günlük bir çalışma yapmış bölgede haşhaşla ilgili 14 bin bildirinin köylülere dağıtılmasını sağlamış ve Çorum'da da bir haşhaş mitingi düzenlemiştir. DEV-GENÇ'in 14 bin adet bastırdığı haşhaş bildirisi, Çorum, Amasya, Tokat, Merzifon, Gümüşhacıköy, Suluova, Niksar, Turhal, Zile, Ortaköy ve Osmancık'a bağlı köylerde dağıtılmıştır.

Malatya'daki çalışma: Malatya DEV-GENÇ tarafından haşhaş ekicisine öncülük yapılarak düzenlenen köy çalışmaları ve miting, yörenin başarılı devrimci çalışmalarından birisi oldu. Proleter devrimci Malatyalılar önce bütün proleter devrimci yöneticileri içinde toplayan bir komite kurdular. Malatya köylerine gidilerek önce 5'er kişilik köy komiteleri, birkaç merkezi köy seçerek bölge komiteleri kuruldu. Köy ve bölge komiteleri birer toplantı düzenleyerek mitingden önce haşhaş ekicisine ekonomik meselesini ve Amerikan emperyalistlerinin haşhaş ekimini yasaklatmasının sebeplerini anlattılar. Kurulan bölge komiteleri aracılığı ile yüzlerce köy gezildi. Komiteler aracılığıyla bütün köylerde bildiri dağıtıldı, afişleme yapıldı.

Çivril'deki çalışma: Yine haşhaş sorunu ile ilgili olarak bir DEV-GENÇ ekibi Çivril'e giderek köylülerle ilişki kurdular DEV-GENÇ ekibi 15 günlük bir çalışmadan sonra 20 Ağustosda Çivril'de bir haşhaş mitingi düzenledi.

Gaziantep'teki çalışma: 5 Ağustos günü Gaziantep ve çevresi fıstık ve üzüm üreticileri ile DEV-GENÇ Gaziantep teşkilâtının birlikte düzenlediği miting ve yürüyüş yapıldı. Miting tarihinden bir ay önce DEV-GENÇ üyeleri, fıstık ve üzüm üreticileri arasında çalışmalara başladılar. 300'den fazla köyde fıstık ve üzümün taban fiatlarının üretici lehine tespiti için neler yapılması gerektiği tartışıldı.

Eşme'deki çalışma: Bir grup DEV-GENÇ'li Gülşehir köylerinde 15 gün süren yoğun bir çalışmada bulundular. Gülşehir köylerini gezerek, köylülere neden üzüm fiatlarının yıllardır düşük olduğunu anlattılar. DEV-GENÇ'in önderliğinde güçlü bir miting yaptılar.

Anamur'daki çalışma: Bu bölgede köy çalışmalarına gidilmeden önce bir ön çalışma yapıldı. Çalışmalar baştan sona TÖS devrimci gençlik dayanışması ile yürütüldü. Köylerde köylü birliği örgütlenmesi için yapılan konuşmalar önemli bir yer tutuyordu. Köylü birliği kuruluşu ve ilerde yürütülecek mücadeleyi köylüler itirazsız kabul ediyorlar ve aralarında temsilci seçiliyordu. Köy temsilcilerinin devrimcilerle birlikte diğer köylere gidişi olumlu sonuç verdi. Anamur köylü birliği kuruldu. 12 Eylülde yapılan yürüyüş ve mitinge 7 bin köylü katıldı.

DEV-GENÇ'in 1970 yazında yürütmüş olduğu köy çalışmalarına ilişkin yukarıda verilen bilgiler İleri Dergisinden alınmış ve bu dergide bu bilgilerin raporlardan elde olunduğu kaydedilmekle mahallî örgütlerin DEV-GENÇ merkez yürütme kuruluna raporlarla çalışmaları bildirdikleri anlaşılmaktadır.

Bu dergide ayrıca il ve ilçelerdeki devrimcilerin köy ve köylü meseleleri ile ilgili olarak hangi eserleri okuyacakları gösterilmekte, il ve ilçelerdeki devrimciler, sayılan bu kitapları okuduklarında zorluklarla karşılaştıkları takdirde merkezdeki örgütlere veya yayın organlarına başvurmaları gerektiği belirtmektedir.

O. D. T. Ü.'si sosyalist fikir kulübü tarafından çıkarılan 22 Mayıs 1970 tarihli broşürde devrimci gençliğin faaliyetleri (üniversite içinde toplantılar, konferanslar, açık oturumlar, sanat geceleri, seminerler, sergiler çeşitli yayınlar gerçekleştirildi. Üniversite dışında çeşitli protesto hareketleri, yürüyüşler, mitingler gibi şehir hareketleri geliştirildi... Devrimci ya-

yınların hızla gelişmesi sayesinde üyelerin teorik formasyonları oldukça yukarı düzeylere eriştı... Önce geniş öğrenci kitlesi aydınlatılarak hazırlandı, öğrencilere kendi sorunlarına kendilerinin sahip çıkıp bu konuda eyleme geçmeleri gerektiği anlatıldı... Geniş çapta boykotlara girişildi... Kısa zamanda güçlenerek geniş öğrenci yığınları arasında etkin hale gelen TDGF, Türkiye'nin siyasî güçleri arasında çok önemli bir yer tutmaya başladı) ifadesi ile gösterilmektedir.

TDGF.'nin faaliyetleri cümlesinden olan halkı, işçi ve köylüyü bilinçlendirme hususlarına önemle eğilinildiği gerek federasyonun yayınlarından, gerek sanıkların ifadelerinden ve gerekse belgelerden anlaşılmaktadır.

Bu cümleden olarak bilinçlendirme hususunda, Türkiye Devrimci Gençlik Federasyonunun faaliyetlerine kısaca temas etmek yerinde olacaktır.

Federasyonun yayın organı İleri Dergisinin 4 ncü sayısında ideolojik eğitimi gerçekleştirelim başlıklı yazıda, hedef yalnızca kadrolarımızın ideolojik düzeyini yükseltmek ve marksizm-leninizm'le silahlanmış kişiler yaratmaktır, denilmekte marksist-leninist tutumu, görüş noktasını ve metodunu uygulamaya yetenekli kadroların eğitilmesi gerektiği üzerinde durularak teorik eğitim programı adı altında okunacak eserlerin, sol yayınların listesi verilmektedir.

İleri Dergisinin 3 ncü sayısında politik ajitasyon üzerine başlıklı yazıda (amaç yalnız işçi sınıfına, yalnızca yoksul köylüye değil toplumun bütün sınıflarına gidilmelidir... Hareketi saptırıcılara karşı ideolojik mücadele, teorik eğitim,, tarlada, fabrikada... Konan eylem, eylemde hem ajitasyon ve propaganda ile birlikte siyasî özü verme, hem örgütleme, hem hareket içinde deney sahibi olma, mücadele tarzlarını sınama, hem de eylemden ve eylemin konulduğu yönlerden sağlanan materyali, devrimci deneyleri bütün proleter devrimcilere mal etme, hem düşmanlar üzerinde çalışma, hem kitle örgütlemesi, hem bildiri, hem gazete, broşür, dergi yolları ile, hem konuşma ve toplantılarla, hem araştırmalarla, hem sanat ve kültür araçları ile, hem salt pratik çalışmalarla çözüp-biriktirici devrimci bombardıman... Arkadaşlar devrim kıvılcımını yayalım. Benek benek, fabrika, fabrika, köy köy, kent kent toplumun bütün sınıflarına giderek bütün sınıfların bütün unsurların toplumsal ve siyasal şartlarının bütün özgül niteliklerini inceleyerek, sabırla, yürekle, bütün dünya devrimci deneylerinden yararlanarak, hem savaşıp öğrenerek, hem öğrenip savaşarak ve öğreterek, devrimci tevazuu koruyarak eleştiri-özeleştiri mekanizmasının işlemesinde belirebilecek bütün aksaklıkları anında kırarak...) denilerek DEV-GENÇ'in faaliyetleri ve gayesi açıklanmaktadır.

Kurtuluş gazetesinin 15 Mart 1971 günlü 1 nci sayısında devrimde sınıfların mevzilenmesi başlıklı yazıda (esas olan yığınların bilinçlendirilmesi ve silahlı savaş için sosyal ve psikolojik şartların hazırlanması ve yaratılmasıdır). denilmektedir.

Kesintisiz devrim adlı broşürde (proleter devrimci çalışma tarzını lenin şu şekilde özetlemektedir. "Propaganda ve bilinçlendirme. Bilinçlendirme ve propaganda o sırada objektif şartlar tarafından gerçekten ön plana itilmişti. Yığınların bilinçlendirilmesi şiarı, ayaklanmanın sosyal ve psikolojik şartlarının hazırlanması şiarı, o sırada devrimci-sosyal demokrasinin biricik şiarı idi") denilerek lenin'in bu sözlerine atıfta bulunulmak suretiyle yığınların bilinçlendirilmesinin yöresel ayaklanmaların yerine daha etkin bir silah olarak kullanılması gerektiği anlaşılmaktadır.

Türk solu gazetesinin 96 ncı sayısında, "proleter devrimci çizgi kitle çizgisidir" başlıklı yazıda (devrimci teorimizi kitlelere mal etmedikçe, böylelikle onu maddî bir kuvvet haline getirmedikçe ne millî demokratik devrimimiz, ne de sosyalist devrimimizin gerçekleşmesine imkân yoktur. Kitlelerin siyasî eğilimi kitlelerin devrimci propaganda ile uyandırılması ve bilinçlendirilmesi görevi yerine getirilmezse, ne millî demokratik devrimimiz ne de sosyalist devrimimiz başarıya ulaşabilir. Proleter devrimcilerin çizgisi, kitle çizgisidir. Kitle çizgisinin esası, devrimin bilinçli ve aktif kitlelere dayandırılması politikasıdır. Ve tek doğru bilimsel sosyalist politika budur... Devrimci gençler emperyalizme ve işbirlikçilerine karşı

tüm halkımızı uyaracak, bilinçlendirecek eylemlere girişmişlerdir). denilmektedir, 10 Ekim 1969 tarihinde yapılan kurultayda alınan kararda(içinde bulunduğumuz dönemde halkımızın millî demokratik devrim mücadelesinde görevimiz... Hedefe ulaşmak için devrimci örgütlenmemizi sağlamlaştırmak, devrimci disiplini güçlendirmek, eylem içinde devrimci ideolojik eğitimimizi sağlamak, işçi ve köylü yığınları ile mücadele içinde bağlar kurarak, işçi-köylü ve gençlik dayanışmasını sağlamlaştırmak) olmak belirtilmekte ve bundan da işçi köylü yığınları ile devrimci bağlar kurarak onların bilinç düzeylerinin yükseltilmesi amaç edinildiği anlaşılmaktadır.

TDGF. genel sekreteri RUHİ KOÇ bildiriler dosyasında mevcut TİP dergisine yazdığı bir yazıda (halk yığınlarına, sömürücü bilincini, sınıf bilincini-bu bilince en fazla sahip olan - gençlik verecektir. İşçiler, köylülere, dar gelirli memur, esnaf, asker bütün halk yığınlarına miting, gösteri, bildiri, açık oturum... gençlik burada, bir yandan esas görevini - halkı bilinçlendirmek görevini - öbür yandan kendi iç çelişkileri ile mücadele görevini yerine getirmekle yükümlüdür... Gençlik hem içindekilerle mücadele, hem de halk yığınlarına bilinç verme mücadelesinde kazandığı başarıları sürdürecektir). Demekle gençliğin asıl görevlerinden birininde halkı bilinçlendirmek olduğunu belirtmektedir. Diğer taraftan tüzüğün amaç maddesinin kapsamına giren eğitim çalışmaları yapılmış, muhtelif yazılarla eğitim çalışmalarında nasıl bir yol takip edileceği ve nerelerin okunacağı izah edilmiştir. Bu meyanda federasyonun yayın organı olan İleri Dergisinin altıncı sayısında TDGF'ye bağlı devrimci gençlik örgütlerinde devrimci teorik eğitimin ele alınması başlıklı yazıda özetle (kişilerin yürüttüğü eğitim çalışmalarının kontrol altına alınarak, merkezi olarak denetlenmesi, pratik çalışma ile kaynaştırılması için örgüt üyelerinin devrimci teorik eğitiminin ayrı ayrı ya da hep birden değil farklı gruplar halinde sürdürülmesi en tutarlı işleyiş biçimi olacaktır. Üyelerin gruplara bölünmesindeki temel faktör, üyelerin günlük pratik çalışmalarının yoğunlaştığı, çeşitli faaliyet alanlarıdır. İşçi sınıfı içinde çalışma, köylülük içinde çalışma, afiş, basın-yayın v.s. gibi propaganda çalışmaları yapılan teorik eğitim çalışmalarında o faaliyetle ilgili örgül olayların bilimsel tahlillerini ortaya çıkaracak, eleştirilerin daha tutarlı olarak ele alınmasını sağlayacak, pratik çalışma ile devrimci teorinin pekiştirilmesini sağlayacaktır... Örgüt içinde görevli olarak daha yüksek teorik ve pratik formasyona ulaşmış, politik çalışmada daha tecrübeli olan üyeler toplantıların yönetilmesi görevini üstlenirler... Toplantılara tartışma -eleştiri- özeleştiri hâkim kılınmalı, eleştiri-mücadele dönüşüm ilkesi programın bütünlüğü içinde bellenmelidir. Yönetiminin görevleri:

— Okuma, araştırma, sosyalizmin bilimini öğrenilmesi alışkanlığının toplantılar aracılığı ile her geçen gün hızlandırılması,

— Bütün eserlerin taranarak tespiti, yapılacak okumanın belli bir plan bir program dahilinde ele alınması,

— Teorik meselelerin kaynağı olan pratik içinde izlemek, böylece teorik çalışmaları günlük pratik faaliyetler ile birleştirmek,

— Çalışmaların her devresinde dünya ve Türkiye'deki sınıflar mücadelesinin aktüel konularını her üç alanda (siyasî, iktisadî, ideolojik) birlikte incelemek, ortaya konan bütün eylemleri tartışmak, eleştirmek, bu yolla teorik eğitim içinde ele alınan meseleleri aktüel konular, eylemler çevresinde yoğunlaştırarak tatbik ve stratejik konularda çıkacak tartışmalarda birimi sağlamak, itici olmak ve neticede tartışmaları marksist-leninist ilkeler doğrultusunda kanalize ederek bilimsel tahlillere ulaşmak.

— Doğru bilgilerle teçhizatlanmak, örgütün her alandaki günlük çalışmalarından haberdar olarak, bunların içinde aktif olarak görev almak, konularını aynı sıradaki dizilişi.

— Marksist diyalektik yönetimin incelenmesi.

— Marksist felsefi materyalizmin incelenmesi,

— Tarihi materyalizm,

— Devletin ve ulusun materyalist teorisi şeklinde gruplara ayırarak bu gruplarda okunması gerekli kitapların isimleri verilmekte ve devamla (incelenecek kitapların hepsini herkes tarafından okunması yerine, kitapların grup içinde bölüştürülmesi ve böylece konunun tartışmalar sonunda bütünleşmesini sağlamak... Toplantılarda ele alınacak konular üzerinde genel ilke birliğini sağlamak ve merkezi, siyasî, ideolojik görüşler etrafında yoğunlaştırmak amacı ile eğitim toplantılarının alt organların yönetim kurulları, DEV-GENÇ içinde de merkez yürütme kurulu tarafından denetlenmesi gerekir... DEV-GENÇ'in genel yapısını ilgilendirecek kapsamdaki konular ise örgüt yöneticileri tarafından merkez yürütme kuruluna, örgüt başkanları toplantılarında taşınır. Çevresinde, eğitim çalışmalarının sürdürülebilmesi için yeterli yayınları temin edemeyecek durumda olan Taşradaki devrimci gençlik örgütleri, gerekli malî olanakları sağlayarak, bu ihtiyaçlarını merkez yürütme veya bölge yürütme kurulları ile temasa geçerek temin etmelidirler... İşçi sınıfı mücadelesinde kararlı bütün devrimciler bir an evvel devrimci teorik eğitimlerini geliştirmek amacı ile önerdiğimiz çalışma yönetimini uygulamak için kampanya açmalı, uygulama sırasında çıkacak her türlü aksaklık ve eksiklik üzerine olan eliştirilerini önerimizi pekleştirmek amacı ile organlara iletmelidirler). denilmek suretiyle teorik çalışmaların nasıl yapılacağı izah olunmakta ve merkez yürütme kurulu ile devamlı temas halinde olunması istenil nektedir. Proleter devrimci Aydınlık Gazetesinin 13 Nisan 1971 günlü, 38 sayılı nüshasında merkezi eğitim çalışmalarında bu hafta baskılı yazıda (proleter devrimci aydınlık ve işçi-köylü merkezi ideolojik eğitim çalışmalarının ikinci bölümünün beşinci dersi 13 Nisan Salı günü yapılacaktır. 5 nci dersin konusu Çin devriminde Japonya'ya karşı savaş döneminin askerî sorunlarıdır. Bu derste başkan Mao Zetung'un Japonya'ya karşı gerilla savaşında strateji meseleleri, uzayan savaş üzerine ve savaş strateji meseleleri adlı yazıları üzerinde durulacaktır. Bu yazılar, sol yayınları tarafından çıkarılan başkan Mao'nun askerî yazıları adlı derlemede yer almaktadır. Eğitim çalışmaları Adakale sokak 28 Kızılay Ankara adresinde yapılmakta ve saat 20,30'da başlamaktadır). denilerek teorik eğitim çalışmalarının yapıldığı belirtilmektedir.

Diğer taraftan federasyon merkez yürütme kurulu genel sekreteri İRFAN UÇAR'ın imzası ile bölge yürütme ve fikir kulübü başkanlıklarına gönderilen 18 Ekim 1969 tarihli ve 3 nolu genelgede, bölge yürütme kurullarının merkezi bir teorik eğitim sağlaması ve bunun içinde en kısa zamanda çalışmaya başlaması, işçi-köylü gazetesinin satımının bölge yürütme kurulu tarafından organize edilmesi ve 27 Ekim 1969 gün ve 6 sayılı genelge ile de, kulüp içinde bilimsel sosyalizmi öğretici bir eğitim çalışmasının yapılması emredilmektedir. Verilen bu emir uyarınca tanzim olunan listelerden (Mrk. Yrt. 8K. 1D. 66'da) ve H. Ü.'de yapılan aramada elde olunan bir belgeye nazaran okunacak kitabın ismi, çalışma günleri ve konuyu hazırlayanların yazıldığı, örneği sosyalizmin Alfabesi adlı kitabın 24 Ekim 1970 Cumartesi günü Koray ERDEM-Ufuk SEYDİM tarafından, diyalektik ve tarihi materyalizmin 31 Ekim 1970 Cumartesi günü Şinasi ÇALI ve İbrahim İLHANOĞLU tarafından, millî demokratik devrim kitabının 14 Kasım 1970 günü Süreyya SARP, Erhan YALVAÇ tarafından hazırlanacağı görülüp anlaşılmaktadır.

TDGF. tüzüğünün, federasyonun amacını belirten 2 nci maddesinin unsurları ele alınarak buraya kadar yapılan açıklamalar bu örgütün T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 1 nci fıkrasında yazılı olduğu şekilde komünist bir cemiyet niteliğinde bulunduğunu ispatlamaya yeterlidir. Bununla birlikte her türlü tereddüdü kuşkuyu ortadan kaldırmak ve TDGF.'nin "sosyal bir sınıfın diğer sosyal sınıflar üzerinde tahakkümünü tesis etmeye veya sosyal bir sınıfı ortadan kaldırmaya veya memleket içinde müesses iktisadî veya sosyal temel nizamlardan herhangi birini devirmeye matuf" bir cemiyet olduğunu ispatlamak için daha pek çok kanıtlar vardır. Bunları şu şekilde sıralamak mümkündür;

— DEV-GENÇ federasyonu tarafından bastırılıp üyelerine dağıtılan kimlik kartı calibi dikkattir. Bu kartın ön yüzünde TDGF. kimlik kartı ibaresi, üyenin adı, soyadı, bağlı olduğu örgütteki görev ve kan grubu yazıldıktan sonra Vietnamlı bir gencin sol kolu yukarı kalkmış ve eli yumruk haline getirilmiş bir resmi ve kartın arka yüzünde de CHE GUEVARA'nın "ölüm nereden ve nasıl gelirse gelsin savaş sloganlarımız kulaktan kulağa yayıla-

caksa ve silahlarımız elden ele geçecekse ve başkaları mitiralyöz sesleri ile ve de savaş ve zafer naraları ile cenazelerimize ağıtlar yakacaksa, ölüm hoş geldi sefa geldi" sözü yazılmıştır. Bu sözle de devrimci gençlik federasyonunun kendisine CHE GUEVARA'yı önder kabul ettiği ve onun yolunda yürüdükleri anlaşılmaktadır.

— Aynı şekilde Diyarbakır devrimci gençlik derneği üye kimlik kartının arka yüzünde de (yaşasın emperyalizme ve kapitalizme karşı çıkanlar-yaşasın ezilen halkların devrimci mücadelesi - devrimciler ölüm, devrimler yaşar) sloganları yer almaktadır.

— DEV-GENÇ' vermekte olduğu mücadeleyi yansıtan kendisine bir de marş yazmış ve bütün forumlarda işgal ve boykotlarda ve tüm eylemlerde bu marş militanları tarafından söylenmiştir. Anılan marş şöyle başlamaktadır:

Ey DEV-GENÇ'li, ey DEV-GENÇ'li savaş vakti yaklaştı, al silahını eline emperyalizme karşı işçi, köylü, gençlik, ordu devrim için ölürüz. Biz güçlü devrimcileriz. Bir gün mutlaka yeneriz.

— İleri Dergisinin 4 ncü sayısında Ekim devrimi 53 yaşında başlıklı yazıda Ekim devrimine düşmanlık sosyalistden vazgeçtik azıcık millî duygusu olan bir Türk'e yakışmaz, sözleri ile başlamakta ve Ekim devriminden sonra kurulan iktidarın kurtuluş savaşımızda biricik karagün dostumuz olduğu zikredilmektedir.

— İşçi - köylü gazetesinin 8.1.1971 tarihli nüshasında askerler, subaylar, polisler zalimlerin emrini dinlemeyin, halkla birleşin çağrısı yapılmıştır. Bu ibarelerle emniyet kuvvetleri itaatsizliğe sevk edilmekte, halkla birlikte birleşerek istenilen mücadele içine girmeleri belirtilmektedir.

— Proleter devrimci Aydınlık Dergisinin Ekim 1970 tarihli 10-24 sayılı nüshasında Çin Komünist Partisi 9 ncu merkez komitesinin 2 nci genel toplantısının 6.10.1970 tarihli bildirisi aynen verilmektedir. Bu bildiride Çin Komünist Partisinin direktifleri ve ezcümle (başkan Mao'nun daha büyük zaferler kazanmak için birleşin çağrısına uyarak ve onun proleterya diktatörlüğü altında devrimi sürdürme teorisinin izinde, bütün parti, bütün ordu ve ülkenin, bütün milletleri 9 ncu parti kongresinin gösterdiği görevleri uygulayarak büyük başarılar kazanmışlardır... Mücadele-eleştiri - görüşüm görevlerini bilinçli bir şekilde yerine getirmek.... Devrimi kavrayıp üretimi ve diğer işleri ve harbe karşı hazırlığı hızlandıran politikasını bütün yönleri ile uygulamaya devam etmek). Sözlerini aynen aldıkları ve bu suretle bildiri muhteviyatını benimsedikleri.

— Aynı derginin 451-461 sayfalarında yer alan Vatan Partisi tüzük ve programının eleştirisi başlıklı ve program çalışma komitesi imzalı yazıda (30.12.1957 tarihinde faaliyetten men edilen Vatan Partisinin tüzüğünün ele alınarak eleştirildiği tüzükteki bölümlerin açıklandığı ve tüzük üzerinde leh ve aleyhte eleştiri yapıldığı ve tüzüğün esas itibariyle yerinde olduğu ancak bazı açıklıklar bulunduğu) beyan edilerek (Vatan Partisi programını bugünkü görüş ve ilkelerimizle karşılaştırırken 1954 şartları ile 1970 şartları arasındaki farklar bir an bile gözden kaçırılmamalıdır. Bugün yığın hareketleri her geçen gün hızlanmakta ve yoğunlaşmaktadır. Marksizm-Leninizm ve Mao Zetung düşüncesi, dünya çapında ve ülkemizde hızla yayılmaktadır. Bütün dünyada devrim dalgası kabarmaktadır) denilmektedir. 458 nci sayfasında (proleteryanın, proleterya partisinin önderliğinde gelişen mücadeleler ise zafere ulaştılar, proleterya partisi halkı, yaratıcı gücünü harekete geçirerek emperyalizmi ve yerli hâkim sınıfları ve sosyalizmin kurulmasına engel teşkil eden bütün şartları tasfiye eder, Devrimci siyasî iktidar altında, sosyalizmin ön şartlarını hazırlaması ve sosyalizmin inşaası mücadeleleri hızla yürütülür. Proleteryanın önderliğini yaptığı ve köylülüğü, özellikle yoksul köylülüğü temel güç olarak halk savaşı yolu ile başardığı devrim yerli demokratik devrim veya millî demokratik devrimdir). denilmek suretiyle devrimin gerçek anlamı ve proleterya partisinin önderliğinde gelişen mücadeleler izah olunmaktadır.

Ayrıca aynı derginin dış sayfasında, Mao Zedung'un (marksizm-leninizm gerçeğine karşı durulmaz. Halk yığınları eninde sonunda devrim için ayaklanacaktır. Dünya devrimi mutlaka zafere ulaşacaktır) sözü aynen alınmıştır.

— İşçi köylü gazetesinin 14.8.1970 tarihli 22 sayılı nüshasında safları çelikleştirelim başlıklı yazıda (doğu'da Kürt halkına baskı ve zulüm yapıldığı ve ordunun sömürücülerin emrinde ve hizmetinde hareket ettiği) iddia olunmakta ve doğuda bir Kürt halkı bulunduğu buradaki halkın Türk olmadığı kasdedilmektedir.

— İşçi köylü gazetesinin 1. 10 1970 gün ve 23 sayılı nüshasında (halk savaşı uzun ve çetin bir mücadeledir. Filistin ihtilâline selam-bir halk, kurtuluş için silaha sarılmaya cesaret etmeye görsün artık önünde kimse duramaz) başlıklı yazıda Ürdün'deki iç olaylar ele alınıp Filistin halkının İsrail saldırganlarının gasp ettiği topraklarını kurtarmak için silaha sarıldığı açıklandıktan sonra "Savaş ne kadar üzün sürerse sürsün zaferi alnının teri ile ve kanı ile kazanacaktır. Bütün dünya halkları, bütün ülkenin devrimcileri büyük Filistin halkını desteklıyor, Filistin halkının davası halkımızında davasıdır. Çünkü düşmanımız aynıdır; Amerikan emperyalizmi ve sömürücü sınıflar, dostlarımız aynıdır. Bütün dünya halkları, bütün ülkelerin işçileri, bütün ülkelerin devrimcileri bizim dostumuzdur. Arap halklarının mücadelesini canla başla destekleyen Çin Halk Cumhuriyeti, Arnavutluk, Vietnam Demokratik Cumhuriyeti Demokratik Kore Halk Cumhuriyeti gibi sosyalist ülkeler, Filistin halkının ve bizim dostumuzdur... Yabancı sömürücüyü yenmek için içerdeki uşaklarını da ezmeliyiz" denilmektedir.

— İşçi-köylü gazetesinin 23 ncü sayısının 1 nci sayfasında yer alan "sömürülen yiğitler - ayağa kalkın Amerikan sömürücüleri ile onların uşaklarını ezelim" başlıklı yazıda (10 binlerce çocuk şimdi onbinlerce gelin, onbinlerce delikanlı sömürücülere zülme karşı kinle yaşıyor, ölüm yüzlerce bebeği götürüyor. Halk iki şeyi seçmek zorunda kalmıştır. Ya zulüm altında ölmek, çoluk çocuğu karanlığa terketmek, ya da kurtuluş için savaşmaktır.... Bütün halka diyeceğimiz odur ki, sömürücüler her şeyimizi aldılar. Sadece altımızdaki hasır kaldı, bir gün onu da alacaklar, kükreyen halkın ateşi dalga dalga ülkenin her yanını saracaktır. BİRLEŞELİM. Elele verelim, düşmanı yerde serelim, o zaman bütün sömürücüler kaçacak delik arayacaklar..... Milyonlarca işçi - köylü, dalga dalga onların kalelerini zapt edeceklerdir... Zincirlerini koparmış milyonlarca işçi, köylü ölümden korkmaz. Ustaca dövüşür, gerekirse ölümün üstüne saldırır..... Son sözümüz şu ki, savaş günleri yakındır. Kırlarda uyanış hızla yayılıyor.. Amerikan sömürgecilerinin ellerindeki silahlar başlarına belâ olacaktır. Uşaklarını daha fazla ayakta tutamayacaklardır. Her iki halde de kazançlı çıkacağız. Yenersek kurtuluş bütün halkı kucaklayacaktır. Yenilirsek kavgamız torunlarımıza örnek olacaktır) denilmekte olup, bu yazının 200 topraksız Kars köylü ve tarım işçisi adına yazıldığı görülmektedir.

— Aynı gazetenin 4 ncü sayfasında 15-16 Haziran Büyük İşçi Hareketinin tecrübesi Halkımızın Mücadelesini Çelikleştirdi" başlıklı yazıda bu tecrübe yarınki mücadelemize ışık tutsun, Amerikan emperyalizmi, işbirlikçileri, toprak ağaları ve tefecileri halkımızın düşmanlarıdır. Onların iktidarını yıkmadan halkımızı kurtuluşa ulaştıramayız. Hâkim sınıfların iktidarı ancak devrimle yıkılabilir. Devrimin işçi-köylü, bütün emekçi halkımızın bilinçli ve teşkilâtlı gücü zafere ulaştırılabilir.... Zalimlerin zorbalığını, halkımızın devrimci mücadelesi yok edecektir. 15-16 Haziran hareketi ve dünyadaki bütün devrimci hareketler halkın devrimci gücü karşısında hiç bir kuvvetin duramayacağını göstermektedir. Bütün arkadaşlara ve halkımıza bu gerçekleri kavratmalı, kurtuluşun devrimle olacağını, devrim yapma bilinç ve cesaretini yaymalıyız, denilmekte ve devamla tek kurtuluş yolu siyasi iktidar başlıklı paragrafta (15-16 Haziran hareketi ve işçilerin kullandıkları sloganlar işçi sınıfının en devrimci sınıf olduğunu ve bütün halkımızın menfaatleri için savaştığını ortaya koymuştur); "Kurtuluş yolunu bilimsel sosyalizm gösteriyor ki "başlıklı paragrafta ise, (işçi sınıfının dünya görüşü bilimsel sosyalizmdir Bilimsel sosyalizmin klavuzluğu olmadan devrimci zafere ulaştıramayız. Devrimci eğitime ve devrimci fikirleri yaymaya büyük önem vermeliyiz. Bilimsel sosyalizmi öğrenmek ve öğretmek ve onu devrimci mücadelemizde bir silah haline getirmek ödevimizdir. Onun için fabrikalarda ve köylerde, her yerde işçi-köylü komiteleri kuralım, çalışmalarımıza hız verelim. Bilimsel sosyalizmi mücadelemizin her kesimine uygulayalım. Onu gerçek bir mücadele klavuzu yapalım) denilmekte ve "Halkımızın Devrim Silahı İşçi Sınıfı Partisidir" paragraf başlıklı yazıda da (bilimsel sosyalizmi klavuz edinmiş işçi sınıfı örgütünün

önderliği olmadan devrim yapılamaz. Onun için, işçi sınıfı partisini kurmak için mücadele etmeliyiz. Yurdun her yerinde sosyalist kurultayı için çalışmalı, onun gerçekleşmesini sağlamalıyız) denilmekte ve devamla bütün dünya halkları ve işçilerinin kardeş oldukları belirtilerek (bütün sömürücüleri, emperyalizmi ve uşaklarını yok etmek, iş birlikçilerin iktidarını yıkıp işçi - köylü iktidarını kurmak için bütün gücümüzle savaşalım) denilmektedir.

— Aynı gazetenin son sayfasında askerlerle işçiler arasındaki olaylara ait resimlerin altında (askerler, yurt severler, subaylar, yerinize halkın devrimci saflarıdır. Amerikancı patronların ve onların iktidarının Anayasaya aykırı emirlerini dinlemeyin, zülme karşı halkımızla birleşin) denilerek askerlerin kanunlara itaatsizliğe sevk edildiği görülmektedir.

— İşçi köylü gazetesinin 18.7.1970 gün ve 29 sayılı nüshasında işlerinden atılan 140 Sungurlar işçisinden Türkiye halkına başlıklı yazıda (Yiğit Türkiye halkları bizleri destekleyin, zafer işçilerin ve halkımızın olacaktır) denilerek, Türk Milletinin birçok halklardan meydana geldiği ima edilmektedir.

— Aynı gazetede "Zülme Karşı Birleşelim" başlıklı yazıda (15-16 Haziran olaylarındaki işçi hareketlerinin övüldüğü, cemiyetin muhtelif sınıflarının yek diğerine karşı tehlikeli şekilde kin ve düşmanlığa tahrik edildiği ve son kısmında da (halkımız, işçi sınıfının önderliğinde büyük sermaye sahiplerini ve büyük toprak sahiplerinin diktatörlüğünü yerle bir ederek, kendi devrimci iktidarını gerçekleştirecektir) denilmek suretiyle sosyal bir sınıfın diğer bir sınıf üzerindeki tahakkümünü tesise yönelen hareket övülmektedir.

— Aynı gazetenin 25.6.1970 gün ve 19 sayılı nüshasında (Amerikancı iktidar Sıkıyönetim ilân etti, çünkü işçiden ve halktan korkuyor, yiğitler döner mi er meydanından, er meydanı, Amerikan sömürücülerine, toprak ağalarına, tefecilere ve bunların iktidarına karşı savaş meydanıdır) denilerek İSTANBUL'daki işçi olayları ele alınıp, bu olaylar tamamen tasvip edilip yiğitçe bir hareket olduğu ifade edildikten sonra işçiler ihtilâle ve ayaklanmaya tahrik ve teşvik olunmuşlardır.

— Yine aynı gazetede 1 nci ve son sayfasındaki 3 adet temsili resimde de işçiler ve köylüler resimlerin mahiyeti itibariyle isyana teşvik edilmektedir.

— Aydınlık Sosyalist Derginin Ocak 1970 tarihli 27 nci sayısında; Mihri BELLİ'nin 29-30 Ekim kurultay toplantısında (Kürt meselesinin kendilerince önemli bir mesele olduğu Türkiye'de aşağı yukarı 4 milyon Kürt'ün yaşadığı, bu Kürt ile Türklerin kardeş oldukları ve Türk-Kürt kardaşlığından söz edildiği, bugünkü, Türkiye'nin millî davalarının en tutarlı savunucularının proleter devrimciler oldukları, Kürt halkına eşit haklar tanınması, onun varlığının tanınması, bu halka ana dilinin kullanma hakkının tanınması ve bu halkın gönül rızası ile Türkiye Cumhuriyeti içinde kardeş Türk halkı ile birlikte yaşamayı istemesini sağlamayı, Türkiye'nin toprak bütünlüğünü bu şartlara bağladıklarını) belirtmekte olmakla Türk-Kürt ayırımı yapılmakta ve bunların Türkiye Cumhuriyeti içinde gönül rızası ile yaşamayı istemelerini söylemektedirler. Kürtler için muhtariyet istenilmektedir.

— İşçi Köylü Gazetesinin 19.3.1971 gün ve 30 sayılı nüshasında bütün gerici iktidarlar yıkılmaya mahkumdur, başlığı altında halka isyan ve ihtilâl için gerekli emir ve direktifler verilmektedir. Ayrıca tek kurtuluş yolunun devrim olduğu aynı gazetenin baş yazısında başlık olarak verilmekte ve baş makalenin son kısmında da (şimdi ne yapmalıyız. Devrimci safları sıklaştırmak ve çelikleştirmek için mücadeleye bir kat daha hız vermeliyiz) denilmektedir.

— Aynı gazetenin 12.12.1970 günlü 26 sayılı nüshasında (sömürü ve zülme boyun eğmeyen halkımızı ezmek için kahpe tuzaklar hazırlanıyor, Amerikancı patronların ve toprak ağalarının en azgınları ile Amerikancı generaller, faşist bir diktatörlük hevesindedir. İşçileri, köylüleri ve bütün halkı topla tüfekle ezmek istiyorlar. Halkın mücadelesini bastırmak istiyorlar. Halkın gücü zulmün topunu tüfeğini yerle bir eder -işçiler, köylüler - gençler - askerler, devrimci subaylar, aydınlar faşist diktatörlük teşebbüslerine karşı silaha sarılmaya hazır olalım... İşçi sınıfımızın 15-16 Haziranda verdiği şanlı mücadele halkın çelik gücünü gösterdi.

İşçi sınıfımız faşizme karşı daha nice kahramanlık destanları yazmaya hazır olsun) denilmektedir ki, bununla halkı silahlı isyana teşvik etmekte ve mücadelenin silahla yapıldığını belirtmektedirler.

— Aynı gazetenin 8.1.1971 gün ve 27 sayılı nüshasında, birleşelim başlıklı yazıda (askerler, subaylar, polisler, zalimlerin emrini dinlemeyin, şiş göbekli para babalarına hizmet etmeyin, Amerikancı iktidara boyun eğmeyin. Milyonlarca işçi ve köylü ile, milyonlarca halkla birleşin) çağırısı yapılmaktadır.

— Aynı gazetenin "Doğuda açlık, hastalık ve zulüm başlıklı yazısında" (kalkın yürüyelim, sömürücünün üstüne) denilerek, Doğu'daki halk isyana teşvik olunmaktadır.

— Türk solu gazetesinin 4.11.1969 gün ve 103 sayılı nüshasında ODTÜ.'de devrimci cephe kuruldu başlıklı ve ODTÜ.'si öğrenci birliğinin sosyal demokrat başkanı Erhan ERDOĞMUŞ ile genel kurul başkanı Münir AKTOLGA'nın ortak imzası ile yayınlanan bildiri de (...Türkiye bugün, Amerikan emperyalizminin baskısı altında, yarı bağımlı ve yarı sömürü bir ülkedir. Toplumsal yapımızda yarı feodal ilişkiler hâlâ yer almaktadır ve emperyalizmin yurdumuzda uydusu durumunda olan işbirlikçi burjuvazi vardır. İşte bu güçlü ittifak halkımızın karşısında yer alan baş düşmanımızdır... Ortak düşmana karşı ortak mücadele, devrimciler güç birliğinin temel ilkesidir... ODTÜ.'si gençliği olarak tüm ileri güçleri Amerikan emperyalizmine, toprak ağalarına ve işbirlikçi takımına karşı millî cephe bayrağı altında toplanmaya çağırıyoruz... Mücadelemiz Millî Demokratik Devrim mücadelesidir. Millidir. Çünkü emperyalizme karşıdır. Demokratiktir. Çünkü toprak ağalığını tasviyeyi hedef almaktadır. Zafer Millî Kurtuluşçularındır. Yaşasın Halkımızın Millî Demokratik Devrim Mücadelesi ve onun Mücadelesi) denilmek suretiyle mücadelenin millî demokratik devrim olduğu açıkça ifade edilmektedir.

— 9-10 Ekim 1969 tarihlerinde toplanan TDGF. kurultayının oybirliği ile aldığı kararda Türk Solu, Aydınlık ve İşçi-Köylü Gazetelerinin Millî Demokratik Devrim hareketinin propaganda ve eylem silahları oldukları belirtilmiştir.

İleri Dergisi (asasen DEV-GENÇ'in aylık yayın organı olup, sahipliğini DEV-GENÇ Genel Başkanları Atilla SARP ve Ertuğrul KÜRKÇÜ yapmışlar, Ersan OLGAÇ'da sorumlu yazı işleri müdürlüğünü deruhte etmiştir.

Kurtuluş Gazetesinin proleter devrimci hareketin yayın organı olduğu ve abone olunması, abone bulunması hususları İleri Dergisinin altıncı sayısında belirtilmiştir. Keza kurtuluş yayınlarının da DEV-GENÇ Federasyonunun yayın organlarından olduğu açıklanmaktadır. Aydınlık Sosyalist Derginin Şubat 1970 tarihli ve 16 sayılı nüshasında "Aydınlıkta Dünya ve Türkiye" başlıklı yazıda (20.1.1970 tarihinde Siyasal Bilgiler Fakültesinde Aydınlık Dergisi temsilcilerinin TDGF. Başkanının ve Aydınlık Dergisinden ayrılan grup temsilcilerinin katıldığı açık bir oturumun yapıldığı ve bu açık oturumda öncülük konusunda, örgüt sorununda, sol sapma konusunda, sağ sol kemalizm konusunda görüş birliğine varıldığı ve aynı görüşte oldukları görülüp anlaşılmaktadır.

— Aydınlık Sosyalist Derginin Aralık 1970 tarihli 26 sayılı nüshasında 29-30 Ekim toplantısı ve parti sorunu başlıklı yazıda Aydınlık Dergisinin proleter devrimci hareketinin ideolojik organı olduğu, 30 Ekim günü yapılan toplantıda yayınlanan bildiride belirtilmektedir.

Proleter devrimci Aydınlık Dergisinin kurucuları ise sanıklardan GÜN ZİLELİ, ATIL ANT, ÖMER ÖZERTURGUT, yazı işleri müdürü ise CENGİZ ÇANDAR olup bilâhare sorumlu yazı işleri müdürlüğünü sanıklardan ÖMER ÖZERTURGUT deruhte etmiştir. Adı geçen bu şahıslar DEV-GENÇ merkez yürütme kurulunda görev almış kişilerdir.

İşçi-köylü gazetesinin halkın devrimci mücadelesinin bayrağı olduğu bu yayınlar arasında sık sık zikredilmiş ayrıca bu gazetenin ismi altında da millî demokratik devrim mücadele-

sinde omuz omuza başl'ğı yer almaktadır. Diğer taraftan Türk solunun da proleter devrimci hareketinin haftalık yayın organı olduğu aşikardır.

— 29-30 Ekim proleter devrimci kurultaynın görevlendirildiği irtibat komitesinin hazırladığı proleter devrimci hareketin program taslağında (atılacak ilk devrimci adım ülkeyi bağımsız ve demokratik bir ülke durumuna yükseltmektir. Bunu başaracak olan devrim millî demokratik devrimdir. Millî demokratik devrim sosyalist devrimin gerçekleşme şartlarını hazırlayan devrimdir... Sosyalist devrimin şartlarını hazırlayabilmek ve bu devrimi gerçekleştirebilmek için proleterya ve yoksul köylü siyasî iktidara geçebilmeli ve sosyalizm yolundaki bütün engelleri birer birer ortadan kaldıracak duruma gelmelidir... Türkiye halkı gerçek mutluluğu ancak sosyalist toplumda tadacaktır.

Türkiye'de verilen devrimci mücadelenin, Dünyada üçüncü büyük proleter devrimi olan büyük proleter devrimin bir parçası, onun izleyicisi olduğu, halkları devrim zaferine ulaştıran tek rehberin marksizm-leninizm ve Mao Zedung düşüncesi olduğu) proleter devrimci aydınlık gazetesinin 28 nci sayısında belirtilmektedir.

— Sanıkların kendilerine önder olarak kabul ettikleri şahıslardan biri de MUSTAFA SUPHİ'dir. Bu husus proleter devrimci aydınlık gazetesinin 28 nci sayfasında (elli yıl önce proleterya davası uğruna canlarını veren MUSTAFA SUPHİ ve yoldaşlarının anısı mücadele azmimizi çelikleştiriyor) başlıklı yazıdan anlaşılmaktadır. Önder MUSTAFA KEMAL değil bir başka MUSTAFA olup oda MUSTAFA SUPHİ'dir.

— Aydınlık Sosyalist Dergisinin Kasım 1969 tarih ve 13 ncü sayısında bilimsel sosyalizm temeli üzerinde birliğe doğru, başlıklı yazıda 9-12 Ekim 1969 tarihinde yapılan DEV-GENÇ kurultayındaki çalışmalar ele alınarak (proleter devrimci hareketin en güçlü silahı onun ideolojik silahı olan bilimsel sosyalist teoridir... Proleter devrimci harekete yol gösteren, proleter devrimci hareketinin dayandığı temel bilimsel sosyalist teoridir... Bir yandan bütün millî sınıflar arasında emperyalizme ve işbirlikçilerine karşı millî ve demokratik bilinci yayarken ve bütün millî sınıfların emperyalizme ve işbirlikçilerine karşı mücadelelerini desteklerken bir yandan da işçi sınıfına sosyalist bilinç götürmek, ana davamızdır... Sadece işçilerin değil bütün millî sınıfların mücadelesini destekleyeceğiz. Bilimsel sosyalizm bunu emrediyor... Yalnız millî demokratik devrimi değil sosyalist devrimi de bilinçli ve örgütlü kitlelere dayandıracağız ki, sosyalist devrim zaferi kalıcı olsun) denilerek gerçek amaç ve gayenin sosyalist devrim olduğu açıkça belirtilmektedir.

— İçlerinde sanıklardan Atilla SARP ve ERSAN OLGAÇ'ın da bulunduğu 13 TİP üyesinin TİP merkez yürütme kuruluna gönderdiği 11 Ağustos 1967 tarihli protestoda (strateji anlayışımız, Anti-Emperyalist mücadele ve demokratik devrimdir. En bilinçli devrimciler olarak görevimiz Türkiye'de sosyalist bir düzeni kurmaktır. Fakat bundan önce bu düzeni kurma mücadelesinin en etkin bir biçimde yürüyebileceği tam bağımsız bir Türkiye'yi kurmaktır. Demokratik devrim bizi sosyalist Türkiye'ye götüren geçilmesi zorunlu bir aşama ve ilk ana görevimizdir). Denilmekte ve bu suretle esas görevin millî demokratik devrim aşamasından sosyalist aşamaya geçmek olduğu, Türkiye'de sosyalist bir rejimin kurulmasını istedikleri anlaşılmaktadır.

— 20 Ocak 1970 tarihinde Aydınlık Dergisi temsilcileri ile TDGF. başkanının katıldıkları açık oturumda ileri sürülen fikirlerin özeti Aydınlık Sosyalist Dergisinin Şubat 1970 tarihli ve 16 ncı sayısında verilmektedir. Bu açık oturumda üzerinde durulan hususların en önemlisi öncülük ve örgüt sorunu hususlarıdır. Bu açık oturumda ileri sürülen fikirlere nazaran millî demokratik devrimin bir niteliğinin köylü devrimi olduğu bu mücadelenin genel çizgileri ile kırsal araziden kentlere doğru, fakat kentlerle bağıntının zorunlu olarak sürdürülmesi ile geliştiği işçi sınıfının öncülüğünün işçilerin hareketin önünde yürümesinin, işçilerin devrimde ağır basması demek olduğu, bunun tam tersi yani köylülerin ağır bastığı, dönemlerin olduğu ancak bu hususun işçi sınıfının öncü olmadığı anlamına gelemeyeceği belirtilmiştir.

— 17-18 Ekim 1970 tarihlerinde toplanan kurultayda federasyonun gençliğin kitle teşkilâtı olarak ve proleter devrimcilerin yönetimindeki en güçlü, en etkili örgüt olarak görevlerinin ortaya konulduğu, DEV-GENÇ'in grevler, boykotlar, yürüyüşler gibi işçi hareketlerindeki, köylülerin toprak işgali, miting, yürüyüş vs. gibi dirençlerindeki çalışmalarının üniversite gençliği içindeki çalışmalarının tartışıldığı, İleri Dergisinin 5 nci sayısında belirtilmektedir.

— İşçi-Köylü Gazetesinin 1 Ekim 1970 gün ve 23 ncü sayısında 15-16 Haziran olayları ile ilgili yazıda gerçek amaç ve maksatları açıkça görülmektedir. Bu yazının son kısmında aynen (baskılara karşı kahramanca, cesaretle savaşalım. Bütün sömürücüleri, emperyalizmi ve uşaklarını yok etmek, işbirlikçilerin iktidarını yıkıp, işçi köylü iktidarını kurmak için bütün gücümüzle savaşalım, Fabrikalarda, kırlarda, bütün yurtta mücadeleye hız verelim. Zafer halkımızındır) denilmekle gerçek amacın işçi ve köylü iktidarı olduğu belirtilmektedir.

— Kurtuluş yayınlarından 1965-1971 Türkiye'de devrimci mücadele ve DEV-GENÇ adlı broşürde DEV-GENÇ'in gerçek maksat ve gayesi ve nihaî amacı vazih bir şekilde belirtilmektedir. Bu broşürde (Sayfa: 33), (Kemalizm'le sosyalizm arasında değil, duvar, koskoca bir dünya vardır. Felsefesi ile ekonomisi ile, her şeyi ile iki ayrı dünyayı yansıtır. Bu ideolojiler, bunlar arasında aşılmaz duvarlar olmadığını, ancak bir küçük burjuva sosyalisti, bilimsel sosyalizmi küçümseyen birisi söyleyebilir). Denilmektedir ki, böylece kemalizme değil bilimsel sosyalizme bağlı oldukları, inandıkları ortaya çıkmaktadır. Bilimsel sosyalizmle inanan sanıkların da kurmak istedikleri düzen proleterya diktatoryasıdır, komünizmdir.

— Yine kurtuluş yayınlarından Aydınlık Sosyalist Dergiye açık mektupta maksat ve gayeleri iyice belli olmaktadır. Bu broşürde (gerçek anlamda birlik bilimsel sosyalizmin temeli üzerinde kurulabilir. Hareketin birliği Leninizmin ilkeleri üzerindeki birliktir.... Biz, devrimin işçi-köylü ittifakı temeli üzerinde emperyalist boyunduruğun en zayıf olduğu kırlardan şehirlerin fethi rotasını izleyen bir halk savaşı ile zafere erişeceğini söylüyoruz. Bu devrim anlayışında köylülük temel güçdür. Proleterya önder güçdür. Proleteryanın önderliği ideolojik önderliktir. Hiç bir örgüt, savaş örgütü olarak doğmaz. Biz, her çeşit Anti-Leninist örgütlenmeye karşıyız. Biz düzen örgütünden değil savaş örgütünden yanayız). Denilmektedir. (Sayfa-37-44).

— Yukarda işaret ettiğimiz açık mektup adlı broşürdeki biz savaş örgütünden yanayız sözü ile Mao Çetung'un siyasal iktidarın kaynağı tüfeğin namlusudur sözünü birlikte mütalaa etmek gerekir. Mao'nun sözü ile hareket edilmekte ve onun gösterdiği yolda yürünmektedir. Mao demokratik halk diktatörlüğü üzerine adlı eserinde "demokratik halk diktatörlüğü, işçi sınıfının önderliğini gerektirir en başı mamur devrimci sınıf, işçi sınıfıdır. İşçi sınıfının önderliği olmadığı takdirde devrim yenilgeye uğrar, işçi sınıfı önderse devrim zafere ulaşır" sözü devrimci gençler ve onların kitlevî teşkilâtı olan DEV-GENÇ tarafından kendilerine düstur olarak kabul edilmiş ve işçi sınıfının önderliği kabul edilerek de devrimin ancak işçi sınıfının öncülüğü ile başarıya erişebileceği gerçeği ortaya konulmuş, yayınlarda ve beyanlarda bu husus açıkça zikredilmiştir.

— TDGF. İstanbul bölge yürütme kurulunun seminer çalışmaları ile ilgili olarak çıkardığı bildiride (proleteryanın ideolojik, politik ve örgütsel bağımsızlığını sağlayabilmek için, bilimsel sosyalizmi öğrenmek ve onu toplumumuzun somut şartlarına uygulamak zorundayız... Bilimsel sosyalizmin kılavuzluğunda bütün ülkelerin işçilerinin ve ezilen dünya halklarının kurtuluşu uğrunda mücadeleye katılmak zorunda olduğu gibi gerçektir). Denilmekle kendilerine bilimsel sosyalizmi eylem kılavuzu seçtikleri görülmektedir. (Bildiri; Mrk. Yrt. Krl. 3K. 7 nolu sarı zarf içindedir).

— İşçi köylü yayınlarından olan 15-16 Haziran yolunda ileri adlı broşürde (işçi sınıfımız Marksizm-Leninizm-Mao Zedung düşüncesini hızla kavrıyor, bilimsel sosyalizmin rehberliği olmadan devrimin zafere ulaştırılamayacağını anlıyor... Marksizm - Leninizm - Mao Zedung düşüncesi yenilmez. Marksizm-Leninizm-Mao Zedung düşüncesinin devrimci bayrağını yükseltmelidir). Denilmekte ve bu broşürde yollara pankartlara ve duvarlara yazılması gerekli

yazıların "hedef: İşçi ve köylülerin devrimci iktidarı - tek kurtuluş yolu: İşçi-köylü devrimi - zincirlerimizden başka kaybedecek bir şeyimiz yok. Askerler, subaylar, polisler, zulüm emirlerini dinlemeyin, halkla birleşin-dünya halkları birleşin, Amerikan saldırganlarını ve tüm uşaklarını alt edin - Türk ve Kürt halkları devrim yolunda omuz omuza - yaşasın Türk ve Kürt halklarının kardeşliği" olacağı belirtilmektedir. Bu sloganların mana ve mahiyetleri nazarı itibare alındığında gerçek amacın ne olduğu açıkça ortaya çıkmaktadır. Sloganlardan birinde de belirtildiği üzere hedef işçi ve köylülerin devrimci iktidarıdır. Yine sloganlara bakıldığında bilimsel sosyalizmin enternasyonalist vasfı olan dünya halklarının birleşme emri verildiği görülmekte ve bu söz Mao'nun bir emrinden alınmaktadır. Maksat komünist bir rejimin kurulmasıdır.

— Esasen 9 Ekim 1969 tarihinde yapılan federasyon kurultayında alınan 1 nolu genelgede ve kararda, kurultayın bilimsel sosyalizmin ışığı altında ve sosyalist ahlâka uygun bir şekilde yapıldığı, hedefe ulaşmak için devrimci örgütlenmenin sağlamlaştırılmasını Millî Demokratik Devrim mücadelesinin kesin zafere ulaşması için işçi ve köylü yığınları ile mücadele içinde devrimci bağlar kurarak işçi, köylü ve gençlik dayanışmasını sağlamlaştırmanın gerektiği açıkça belirtilmiştir.

— İleri Dergisinin 6 ncı sayısında Dünya, Türkiye Devrimci Mücadele başlıklı yazıda "Elimizdeki tek savaşçı örgüt DEV-GENÇ'tir". Denilmekle DEV-GENÇ'in nasıl bir örgüt olduğu açıkça görülmektedir. Yine aynı derginin silahları bırakma kampanyasıyla ilgili olarak yer alan bir yazısında (Sayfa-49) "Emperyalizm kovulmadıkça ve sosyalizm kurulmadıkça devrimciler silahlarını bırakamazlar ve bırakmayacaklardır. Ve silahsızlanma ancak dünya devrimi gerçekleştirildikten sonra, emperyalizm dünya yüzünden silindikten sonra olabilir" sözlerinden DEV-GENÇ'in silahlı bir teşekkül olduğu ve sosyalizmin gerçekleşmesi uğrunda silahlandıkları anlaşılmaktadır.

— Aynı derginin 49 ncu sayfasında, savaşımız işçi sınıfının öncülüğünde kesintisiz bir şekilde Millî Demokratik Devrim Yoluyla Sosyalizme varmak içindir, denilerek gerçek maksat ve amaçları belirtilmektedir.

— Federasyonun çalışma raporunda (...Oportünist yöneticiler, yarı sömürge ve yarı feodal ülkeler için devrim adımını "millî demokratik devrim" olduğu tezine karşılık Anti-Emperyalist ve Anti-Kapitalist mücadelenin tek aşamalı sosyalist devrimle mümkün olacağını savunuyorlardı. Bunun sonucu millî demokratik devrimin ve Halk Savaşını İnkar Ederek Anti-Emperyalist ve özellikle Anti-Amerikan eylemlere karşı çıkarak, tek eylem biçimi olarak parlamenter biçimi mücadeleyi öneriyorlardı. Yoğun ideolojik mücadele ve doğru devrimci eylemlerle Aybar-Aren oportünistlerinin yanlış görüşleri yıkıldı. Ve 9 Ekim kurultayında T. D. G. F içinden tamamen tasfiye edildi) şeklindeki beyanları ile millî demokratik devrimi ve halk savaşını savundukları, Anti-Emperyalist eylemlere giriştiklerini, parlamenter mücadeleyi reddettiklerini ifade etmektedirler. Bunun yanında aynı raporda T, D. G. F.'nin proleter devrimci hareketinin kitle teşkilâtı olduğu belirtilmektedir. T. D. G. F. proleter devrimci hareketin kitle teşkilâtı olduğu içindir ki proleter devrimcilerin yaptıkları bütün eylem ve hareketlerde T. D. G. F. yönetici, sevk ve idare edicilerinin sorumlu tutulmaları gerekmektedir. Marksistler, toplumu değiştirmek için devrimin zorunlu olduğu kanısındadırlar. Devrim ekonomik ve siyasi iktidarın bir sınıftan diğer sınıfa geçmesidir. Marx'ın desteklediği ve sözünü ettiği devrim, sosyalist devrim, özellikle iktidarın kapitalist sınıftan işçi sınıfına geçmesi demektir. Üretim araçlarının toplumsallaştırılmasıdır. Çalışan işçi sınıfının siyasî iktidarı ele geçirmesi devrimin ilk adımıdır. İkinci adım, toplumsal düzene yeni bir biçim vermek ve değişmeye karşı kapitalist sınıfın direncinin üstesinden gelmektir. M. D. D. sosyalist devrimin gerçekleşme şartını hazırlayan devrimdir, işçi-köylü ittifakı sonunda zorla, silahla gerçekleştirilen bir devrimdir. Federasyonun tüzüğünde M. D. D. mücadelesinde sosyalist gençliğin düşünce ve eyleminin geliştirilmesi gösterilmiştir. Bu itibareden, Türk Gençliğinin aslında sosyalist olduğundan ve bu sosyalist gençliğin düşünce ve eyleminin geliştirilmesinden bahsedilmekte ise, de, Türk Gençliği sosyalist bir gençlik olmadığı cihetle, DEV-GENÇ örgütünün düşünce ve

eylem bakımından sosyalist bir gençlik yetiştirmek gayreti içinde bulunduğu anlaşılmaktadır. DEV-GENÇ'in yöneticileri, sevk ve idare edicileri sosyalist gençliği Lenin'in anladığı gibi anlamaktadırlar. Zira önderleri Lenin'dir. Lenin'in her sözünü değişmez bir kanun gibi benimsemişlerdir. Lenin'in yetiştirdiği ve istediği sosyalist gençlik Türkiye'deki anlamı ile komünist gençliktir. Sosyalist kelimesinin altında başka manalar aramaya imkân yoktur. DEV-GENÇ'in yönetici, sevk ve idarecileri sosyalist gençliğin yetiştirilmesinde Marksizm-Leninizm ve Mao Zedung düşüncesini ön planda almışlardır. Önderleri de Marx-Lenin ve Mao olduğuna göre yetiştirecekleri gençlikte Lenin'in Rusya'da yetiştirdiği sosyalist, komünist gençlikten farklı olmayacaktır. Esasen DEV-GENÇ mensuplarının bizzat kendileri de farklı olmasını kabul etmezler. Zira Marx-Lenin ve Mao'nun yolundan ayrılıyorlar diye DEV-GENÇ içersindeki gruplar birbirlerini karşılıklı olarak pasifistlik, revizyonist ve oportünistlik ile suçlamaktadırlar. DEV-GENÇ içersindeki her grup, kendi grubunun, diğer gruplardan daha çok ve daha ileri derecede Marx-Lenini Stalin ve Mao'cu olduğunu savunmaktadırlar. Âdeta birbirleriyle bu hususta yarış etmektedirler. Yetişecek gençlik sosyalist ve komünist bir gençlik olunca böyle bir gençliğin komünist bir düzen getireceği de aşikârdır. Nitekim son hadiselerin elebaşlarının büyük bir ekseriyeti DEV-GENÇ mensubudurlar. Fikirlerini ve ideolojilerini DEV-GENÇ içinde almışlar, yetişmişlerdir. DEV-GENÇ'in yayın organı olan Kurtuluş Gazetesi başlığında "devrim için savaşmıyana sosyalist denmez" cümlesi vardır. Bu cümlenin mefhumu muhalifine göre (Devrim için savaşana sosyalist denir) anlamı çıkmaktadır. Bu sözün aslı ise fidel KASTRO'nun (Devrim için savaşmayana komünist denmez) eserinin ismidir. Bu da devrim için savaşana komünist denir anlamındadır. DEV-GENÇ yöneticileri ülkemizde komünist sözünün halk arasında nasıl bir anlama geldiğini gayet iyi bildiklerinden, cümledeki komünist kelimesi yerine sosyalist kelimesini kullanmışlardır. Yukarıda izah olunan sebepler muvacehesinde sosyalist gençlikten maksat komünist gençliktir. T. D. G. F.'nin tüzüğünde belirtilen sosyalist gençlikten maksat komünist gençliktir.

Tüzüğün 3 ncü maddesinde "bağlı derneklerin, sosyalizmin bilimini eylem klavuzu edinen üyelerden oluşacağı, gösterilmiştir. Buradan anlaşılan mana açıktır. Her şahıs derneğe üye olamayacaktır. Sosyalizmin bilimini eylem klavuzu edinmiş olanlar üye olabileceklerdir. Sosyalizmin eylem klavuzu ise, DEV-GENÇ yöneticilerinin görüşlerine ve kendi yayın organlarında yazılan yazılara nazaran bilimsel sosyalizm, marksizm ve leninizm'den başka bir şey değildir. İleri Dergisinin 1 nci sayısı 16 ncı sayfasında mevcut Lenin'in yazısında şöyle denilmektedir, "Marx, sosyalizmin bilimini yaratmıştır. Sosyalizm bütün pratik eylemlerin rehberidir. Kendinizi sosyalist yapmak için eğitilmelisiniz" İleri Dergisinin 4 ncü sayı 28 nci sayfasında ise "Marx, teori yığınlara malolduğu zaman maddî güç haline gelir. Engels, bir bilim haline geldiğine göre, sosyalizmin bir bilim gibi ele alınması yani öğrenilmesi gerekir, bize sosyalizmin bilimi gerekir. Marx-Engels, Lenin ve Stalin'in teorisi evrensel olarak uygulanabilir niteliktedir. Sosyalist bilgi, pratiği mihenk taşına vurularak bir bilim düzeyine yükseltilebilir" denilmektedir ki, buradan anlaşılan mana açıktır. Komünizmin gelmesi için fiilen çalışmayan kimse derneğe üye olarak alınmaz.

DEV-GENÇ amaç edindiği leninist düzene varabilmek için devamlı şekilde örgütlenmeye çalışmıştır. Ankara, İstanbul, İzmir, Erzurum gibi büyük şehirlerde kurduğu bölge yürütme kurulları ile ve yukarıda açıklandığı üzere yurdun muhtelif şehir ve kasabalarında kurduğu devrimci gençlik dernekleri ve fikir kulüpleri ile örgütlenme çalışmalarında bulunmuş, örgütlenme kendi tabirleriyle bilinçlendirme maksadiyle ilçe ve köylere ve kırsal alanlara devamlı gidilerek köy çalışmalarında bulunulmuş, bilinçlendirme faaliyetlerine devam edilmiştir. Millî Demokratik Devrimin kırlardan şehirlere doğru olmasını kabul ettikleri için her zaman köylere gidilerek örgütlenme, teşvik ve tahrik faaliyetlerine ve köy çalışmalarına önem vermişlerdir.

DEV-GENÇ örgütü kendi mensupları dışında herkesi düşman, hain ve zalim olarak görür. Bu hain ve zalim yönetimin yumuşak karnı olarak da kırları görmektedirler. Bu sebeple gerilla, çete, kır savaşını ön planda kabul ve tatbik ederler.

DEV-GENÇ yöneticileri, sevk ve idare edicileri kemalizmi kabul etmezler, DEV-GENÇ hakkındaki broşürün 33 ncü sayfasında "kemalizm ile sosyalizm arasında aşılmaz duvar değil, bir dünya vardır". derler. Aydınlık Sosyalist Derginin 20 nci sayısında devrimlerin lokomotifi, proleteryadır. Biz sosyalistlerin partisi marksist bir partidir. Ve partimizin de eylem klavuzu kemalizim değil, bilimsel sosyalizm denilmektedir ki, böylelikle DEV-GENÇ yöneticileri sevk ve idare edicilerinin kemalizme bağlı olmayıp bilimsel sosyalizme bağlı oldukları ve kemalizmi reddettikleri açıkça görülmektedir. Onlarca Atatürk, devrini yitirmiş, tarihe Mustafa Kemal olarak geçmiş bir şahıstır. Gerek sözlerinde ve gerekse bildirilerinde hiç bir yerde Atatürk kelimesi geçmez bile.

DEV-GENÇ örgütü amacına varabilmek için memleket içinde uygun bir ortamın yaratılmasını esas prensip kabul etmiştir. Kurulu düzeni sarsarı devrim için uygun bir ortam hazırlayan bunalıma devrim krizi denilmektedir. Devrimciler, örgütlü işçiler, güçlü işçiler ihtilâl yapar ve siyasi iktidarı ele geçirir düşturundan hareket ederek devrimci krizin bir kıvılcım olduğunu, devrimci kriz yoksa devrim krizinin ön şart olduğunu, devrim safhasında örgütlenme ve bilinçlenmenin, devrim safhasında da taarruz yapılması gerektiğini açıklamaktadırlar. Böylece devrimin yapılabilmesi için millî bunalım yaratılıp devrimci krizi varılması eylemlerin millî bunalıma müncer olması düşturlarıdır. Ve DEV-GENÇ'in şimdiye kadar yaptığı eylemlerin millî bunalıma ve devrimci krizi yöneldiği aşikârdır. 4 nolu İleri Dergisinin 28 nci sayfasında "Hedefimiz Marksizm-Leninizm ile silahlanmış kişiler yaratmaktır" denilmekle maksat ve gayelerini açıkça ortaya koymaktadırlar.

T. D. G. F. tüzüğü legal gözükmekte ise de, sosyalist gençlik yetiştirerek millî demokratik devrim adı altında komünist bir düzeni getirmeye uğraştığı için illegal duruma düşmüştür. Ankara Mahkemesinin T. D. G. F.'yi kapatmış olması da bu kuruluşun illegal bir kuruluş olduğunu göstermektedir. Yaptığı faaliyetler ve giriştiği eylemlerle illegal hale gelmiştir. (Mrk. Yrt. Krl. 2K. 1D. 12 sıradadır).

T. D. G. F.'nin iç bünyesindeki değişmeler, teorik ve pratikdeki taktik münakaşalar önemli değildir. M. D. D. savaşı ister kırlardan şehirlere doğru isterse şehirlerden kırlara doğru olsun, ister temel güç köylü, önder güç işçi veya bunun aksi olsun netice değişmeyecektir. Bu görüşlerin hangisi esas alınıp tatbik edilirse edilsin grupların veya kliklerin varmak istedikleri netice aynıdır. Taktik ve uygulama farklılığı gödülen amaç ve gayeyi değiştirmemektedir. Maksat açıktır, bu da silah zoru ile bugünkü düzeni ortadan kaldırıp işçi diktatörlüğünü kurmak, Marksist-Leninist Mao Zedung düşüncesine uygun şekilde komünist bir düzeni getirmektir. Bu düzeni getirebilmek için de tüzükte yazılı olduğu üzere her türlü çabaya baş vurmuşlar, yayın yapmışlar, bilinçlendirme faaliyetlerine geçmişler, köy çalışmaları yapmışlar, işçileri ayaklandırmışlar, anarşik ortam yaratmışlar ve silahlı eylemlere geçmişlerdir. DEV-GENÇ yöneticileri sevk ve idarecileri kendilerini Kemalist olarak göstermektedirler. Oysa ki yukarda da değinildiği gibi bunlar kemalist olmayıp komünisttirler. Mihri BELLİ'nin 1.7. 1969 tarihli Türk solu dergisinde gençlik olaylarından "Atatürk gençliği bir çığ gibi.." tarzında söz edişi istismarın ta kendisi olduğu bilâhare neşredilen DEV-GENÇ broşüründe Mihri BELLİ'ye verilen cevap ile ortaya konulmuş gerçekten ibret verici bir cevaptır. Bu broşürde "Gençlik aslında proleter devrimcilerinin öncülüğünde, proleter devrimci veya proleteryanın ideolojisine sempati duyan gençlik, şüphesiz o gençlik liderlerinin ve proleter devrimci gençliğin bir kurtuluş savaşı vermiş olan küçük burjuva devrimcisi Mustafa Kemal'e saygıları vardı, ama kemalizmi değil proleteryanın ideolojisini benimsemiştir, o çığ gibi olan gençliğin önündekiler" denilmektedir. Burada da ifade edildiği üzere bunların hangi ideolojiye inanmış oldukları ve hangi ustanın peşinde koştukları kendi beyanlarından anlaşılmaktadır.

"EMEK" Aylık Sosyalist Derginin Kasım 1970 tarih ve 6 sayılı nüshasında (Kemalizmin bir küçük burjuva ideolojisi değil de düpedüz burjuva ideolojisi olduğu daha iyi anlaşılmaya başlandı. Kurtuluş Savaşı dönemini daha sonraki Kemalist devrimler döneminden ayırmak gerekir. O dönemde yapılan devrimler burjuva düzeni yararına yapılan bir takım işlemlerdi... Bunun içindir ki, işçi sınıfı Kemalist ideolojisi ile ittifak kuramaz. Solu uzun yıllar boğan, hapseden, kahredenlerle ittifak kurulamaz) denilmektedir. Sanıklar ve bağlı oldukları DEV-

GENÇ örgütü kendilerine Kemalizmi değil komünizmi eylem klavuzu edinmişlerdir. Kendilerine eylem klavuzu edindikleri, kendi beyanları ile bilimsel sosyalizm yani komünizm, ihtilâl yolu ile iktidara gelerek ve zorla proleterya diktatörlüğünü sağlayarak diğer sınıfları ortadan yok etme ve demokratik, sosyal ve ekonomik düzeni kaldırarak yerine kendi düzenini kurma amacını güder. Bu takdirde, devletin kuruluşunu teşkil eden siyasî, ekonomik ve sosyal temel organları ile temel hak ve hürriyetleri düzenleyen hukuk kuralları, bunların dayanağı anayasa değişecek, marksist-leninist bir düzen kurulacaktır. Zira komünizm, insan haklarına dayanan millî demokratik, lâik ve sosyal bir hukuk devleti niteliği taşıyan Türkiye Cumhuriyeti ilkelerine aykırıdır.

DEV-GENÇ Genel Başkanı Atilla SARP İleri Dergisinde devrimci mücadeleye katılabilecek militanları seferber etmek gerektiğini, gençliğin amatör devrimcilikten profesyonelliğe geçmek zorunda oldukları emrini vermektedir. Amaç ortadadır. Verilecek olan millî demokratik devrimde kadro yetiştirmek, militanları seferber edebilmek ve gerçekten profesyonel devrimciler yetiştirmektir. Burada Lenin'in öncü kadrolar emrine uyulmaktadır. Zira öncüleri Lenin'di.

DEV-GENÇ İstanbul Bölge Yürütme Kurulu üyelerinden Ömer GÜVEN, DİSK yöneticileri ile yaptıkları toplantıda maksat ve gayelerini açıkça ifade etmiştir. Bu konuşmasında Ömer GÜVEN, "Biz sosyalist'iz. Bizim temel, nihaî hedefimiz işçi sınıfının iktidarı, bizim nihaî hedefimiz sosyalizm'dir." demekle açıkça nihaî hedeflerin işçi sınıfının iktidarı olduğunu belirtmektedir. Bu da işçi proleteryası iktidarıdır. proleterya diktatörlüğünün hakim olduğu idare rejiminin adının komünist rejim olduğunu da bilmeyen aydın bir kişi düşünülemez.

Bütün bu inceleme ve açıklamalardan sonra heyetimizin ulaştığı sonuç ve kanaat şudur: F. K. F. ve T. D. G. F., kuruluşlarından itibaren T. C. K. 141 nci maddesinin 1 nci fıkrasında öngörülen birer komünist cemiyettirler. Kurucular veya bu cemiyetlerin faaliyetlerini sevk ve idare edenler veya bu hususlarda yol gösterenler hakkındaki müsnet suçlar ile bu cemiyetler, ister üye olarak bütün formaliteleri yerine getirip, ister bu cemiyetlerin çeşitli yerlerde ve zamanlarda sevkeden faaliyetlerine bilerek iştirak etmek suretiyle girenler haklarındaki suçlar tekevvün ve tekemmül etmiştir, yürürlükteki yasanın uygun madde ve fıkrasına göre cezalandırılmaları gerekir.

TEORİK İNCELEME

II

SANIKLARA UYGULANAN KANUN MADDELERİNİN AÇIKLANMASI

T.C.K. 141. MADDESİNİN AÇIKLAMASI

Kanun koyucu T. C. K. 141 nci maddesi ile en geniş anlamda merî devlet nizamını korumak, onu komünizm, anarşizm, ırkçılık v,s. gibi çeşitli şekil ve karakter taşıyan fikir akımlarının tasallutundan himaye etmek gayesini gütmüştür. Bu madde devletin yapısının, şeklinin sübâbı ve güvencisidir.

Suçu Türk vatandaşı olsun olmasın herkes işleyebilir. Bu suç Türkiye'de işlenebileceği gibi yurt dışında da işlenebilir. Önemli olan suçun işlenmesindeki gayenin merî Türk Devlet nizamına yönelmiş olmasıdır.

Maddenin öngördüğü maddî eylem bir "Cemiyetin" kurulması doğrultusundaki aşamalı girişimler ve eylemlerdir. Bu eylemleri, madde:1. Kurmağa tevessül etmek, 2. Kurmak, 3. Faaliyetlerini tanzim, sevk ve idare etmek ve bu hususlarda yol göstermek şeklinde belirtmiştir.

Kurmağa tevessül etmek; kurmağa kalkışmak, cemiyeti kurmak niyet ve kararından daha ileri bir adım atmak demektir. Kanunî anlamı ile teşebbüs etmek karşılığında bir deyim değildir. Her halde suçu işleme niyet ve kararından sonra cemiyeti kurma yönünde yapılan ilk ihzari hareketlerle "Kurmağa tevessül etmek" fiilî vuku bulmuş olur. ".....Kanunun istisnaî olarak cezalandırdığı hazırlık hareketlerinden ibaret olan cemiyet kurmalarda ittifak edilen gaye ve maksada ulaşmaya elverişli yetenek ve ciddiyetin taraflarda mevcut olması da şarttır...." (Askerî Yargıtay Daireler Kurulu 28.4.1972 gün ve E. 1972/30, K. 1972/29 sayılı kararı) suçun bir tehlike suçu olması nedeniyle kanun koyucu umumî hükümlerdeki "Teşebbüs" kavram ve müessesesinden ayrılıp daha ön safhalardaki fiilleri ceza tehdidi altına almak istemiştir. (Çünkü teşebbüs için yetecek olan bir fiil ve hareket, suçun kemali ile doğmasına kâfidir). Muhtar ÇAĞLAYAN: T. C. K., Cilt: II sayfa 75).

Genel olarak T. C. K. 61 ve sonraki maddelerde öngörülen teşebbüs müessesesinin icraî hareketlerden önceki ihzari hareketler safhası ceza tehdidi altında olmadığına göre T. C. K. 141 nci madde'de söz konusu olan cemiyetin kurulması için yapılacak teşebbüs öncesi ihzari hareketler ceza tehdidinden kurtulmuş olacağından kanun koyucu "kurmağa tevessül" deyimini koymuştur. O halde "Kurmağa tevessülden maksat henüz teşebbüs sahasına ulaşmamış olan zararlı, yıkıcı faaliyetlerdir". (A. Pulat GÖZÜBÜYÜK: T. C. K. Şerhi Cilt: 2 Sayfa: 67).

Cemiyeti kurmak, belli gaye yönünde çalışmasına başlayabilecek şekilde usul ve esasa ait hükümleri koymak, olanakları sağlamak ve disiplini yaratmaktır.

Cemiyetin faaliyetlerini tanzim etmek, evvelce kurulmuş veya henüz kurulmakta olan cemiyetin çalışmalarını gayesi istikametinde düzenlemektedir.

Sevk ve idare etmek cemiyetin kurulurken veya kurulduktan sonra çalışmalarını yönetmek, idarecilik yapmak, amirlik yapmak demektir.

Yol göstermekten maksat cemiyetin kurulması, çalışmaya başlaması ve amacına ulaşması için maddî manevî her türlü yardımda bulunmaktır. "Yol gösterenlerin evvelce cemiyete gir-

miş bulunup bulunmamalarının, suçun meydana gelmesi bakımından, önemi yoktur" (a. Pulat GÖZÜBÜYÜK: T. C. K. Şerhi Cilt: 2 Sayfa: 67).

Maddede söz konusu olan cemiyet medenî kanunun veya Dernekler Kanununun öngördüğü anlamda cemiyet olmadığından kurulması için bu kanunlarda ön görülen şekil şartlarına riayet düşünülemez. Sekizinci fıkraya göre cemiyetin mevcudiyeti için iki kişi yeterlidir. Yazılı bir tüzüğünün olması da şart değildir. Zira genellikle bu tip cemiyetler nüveler, hücreler teşkili suretiyle çalışırlar. Şu duruma göre ve 8. maddenin ifadesi gözönünde tutulursa cemiyet, merî devlet nizamını yıkıp birinci fıkrada yazılı komünizmi yahut ikinci fıkrada yazılı anarşizmi veyahut da üçüncü fıkrada yazılı şahıs veya zümre diktatörlüğünü veya 4. fıkrada yazılı ırkçılığı getirmek şeklindeki belli ve aynı amaç etrafında en az iki kişinin iradesinin birleşmesidir. Gayeleri gözönüne alınırsa bu tip cemiyetlerin genellikle gizlilik niteliğini haiz olacakları tabiidir. "Komünist cemiyetinin, birinci fıkra karşısında, maksadın nizamnamesine açıkça yazarak kurulacağını beklemek, realiteyi görmemek olacağı için iki ve daha ziyade kimsenin maddede yazılı maksatların tahakkuku için anlaşmış olmalarını, cemiyetin kurulmuş sayılması için kâfi görmek zarureti" adalet komisyonunca kabul edilmiştir. (5435 sayılı Kanunun gerekçesi).

Kanun "her ne suret ve nam altında olursa olsun" ibaresini koymak suretiyle değerlendirmenin çok geniş bir kıstas içinde yapılmasını, görünüşte kanuna veya devlet nizamına uygun olan bir cemiyetin bu maske altındaki ana gaye ve faaliyetlerinin esas alınmasını emretmiş; cemiyetin adının barışçı ve inancal, hükümet mercilerine verdikleri tüzüklerinin ideal ve herkesçe tasvip edilir olduğuna aldanılmamasını istemiştir. Devletin yapısını ve müesses nizamı topyekün yıkmayı hedef edinen bir cemiyetin her türlü hileli yola başvuracağını ikaz etmek istemiştir.

Bu itibarla birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü fıkralarda yazılı gayeleri gerçekleştirmek için açık, gizli veya başka adlarla siyasî parti halinde veya maksadı gizlemek suretiyle edebî, ilmi, hukukî, iktisadî, meslekî adlar altında cemiyetler kurmak, bunları sevk ve idare etmek bu gibi parti ve cemiyetlerin il, ilçe bucak ve teşkilâtın diğer kollarında başkanlık, idare heyeti üyeliği, takviyecilik, irtibatçılık gibi vazifeler almak, hücre, grup teşkil etmek, idare etmek, bunlara girmek, başkalarının girmesine yardım etmek veya vasıta olmak gibi hareketler". Maddenin öngördüğü eylemlere dahildir. (Maddenin gerekçesi).

Önce, tamamen meşru gayeler için ve kanuna uygun olarak kurulan bir derneğin bilâhare komünist, anarşist v.s. ajanlar tarafından idarelerinin ele geçirilip artık yeni amaç yönünde faaliyete başlaması halinde ele geçirildiği tarihten itibaren ki, kuruluş ve faaliyetleri hakkında T. C. K.'nun 141 nci maddesi uygulanır.

Kuruluşu ve yapısı, buraya kadar izah edilen bu cemiyetin amacı eğer:

1. Sosyal bir sınıfın diğer sosyal sınıflar üzerinde tahakkümünü tesis etmek.

2. Sosyal bir sınıfı ortadan kaldırmak.

3. Veyahutta memleket içinde müesses iktisadî veya sosyal nizamlardan herhangi birini devirmek ise söz konusu cemiyet komünizmi gaye edinmiş cemiyettir. (Fıkra: 1).

Eğer gayesi devletin siyasî ve hukukî nizamlarını topyekün yok etmek ise bu cemiyet anarşist bir cemiyettir. (Fıkra: 2).

Eğer cumhuriyetçiliğe veya demokrasi prensiplerine aykırı olarak devletin tek bir fert veya bir zümre tarafından idare edilmesini hedef tutmuşsa bu cemiyet fert veya zümre diktatörlüğü isteyen bir cemiyettir (Fıkra: 3).

Şayet, anayasanın tanıdığı kamu haklarını ırk mülâhazası ile kısmen veya tamamen kaldırmaya veya millî duyguları yok etmeğe veya zayıflatmağa matuf ise bu cemiyet ırkçı bir cemiyettir. (Fıkra: 4).

Sosyal sınıf kavramı, ulus içinde toplumsal bir gerçek ve hadise halinde kendiliğinden meydana gelen ekonomik çıkarlar, yaşayış ve âdetler itibariyle aynı durumda olan topluluk-

ları ifade eder. "Gerçekten devlet topluluğu muhtelif içtimaî kategorilerden mürekkeptir. Ekonomik yararları geniş hatlarıyla müşterek olan nüfus kitleleri, bir içtimaî kategori teşkil ederler. Bir kategoriyi diğerlerinden tefrik eden müşterek hatlar ve hususiyetler mevcuttur. İşte burada, içtimaî bir sınıf tâbiri, içtimaî kategori tabiriyle müteradif olarak istimal edilmektedir. İçtimaî, sınıflar, sosyal bir hadisedir. Ve insan topluluklarında tabii olarak kendiliklerinden sosyolojik kanunlar icabı teşekkül ederler.

Bu itibarla, muayyen bir zaman ve devirde bir cemiyette mevcut bulunan sınıflar, diğer bir devirde mevcut bulunmayabilir..." (Hükümet tarafından hazırlanmış T. C. K.'nun tadili gerekçesi. Tutanak Dergisi 264 sayı).

Tahakkümün lügat anlamı hükmetme hüküm sürme demektir. Sınırları ne olursa olsun tahakküm, bünyesinde az veya çok zorlama, cebir ve şiddet kapsar. Gerek demokratik toplumda sosyolojik bir hadise olarak mevcut olan sınıfların menfaat ve geniş anlamda yaşama dengelerinin sağlanması aşıldır. Bir sınıfın diğer sınıf üzerinde üstünlük sağlaması ve bu sebeple de hükmetmeğe başlaması devlet nizamının bozulması ve bu nizamın dayanakları olan kanunlara aykırı davranış ve eylemin ortaya çıkması demektir ki, bunu da cebir ve şiddetle yapılacağı uzun izahı gerektirmez. Buradaki cebir ve şiddetli kanuna aykırı her türlü eylem olarak kabul etmek gerekir.

"Nizam, bir cemiyetin içtimaî bünyesinden doğan ve o cemiyetin idamesi için riayet edilmesi zarurî bulunan düstur ve kaidelerin devlet tarafından konulan hükümlerle müeyyidelendirilmesi suretiyle meydana gelen düzendir". (Türk Hukuk Lügatı).

Bu geniş ve lügavi anlam içinde iktisadî nizam; toplumdaki servetin üretimi, dolaşımı, alış verişi, bölüşülmesi, sermaye sahipleriyle emek sahipleri arasındaki ilişkileri düzenleyen usul ve esasa ilişkin kurallar bütündür.

Sosyal nizam, bir toplumun varlığını, devamını sağlayan ve koruyan bütün kurallar ve kurumlardır. (5434 sayılı Kanun tasarısı gerekçesi).

Siyasî nizam, devletin varlığını ve devletler hukuku alanındaki kuruluş şeklini ifade eden düzendir.

Hukukî nizam ise, devlet düzeninde toplumsal hayatın her alanında fertler arasında fert ile kuruluşlar veya fert ile devlet arasındaki ilişkileri yoluna koyup ahengini sağlayan kanunlar kaideler manzumesidir.

Cumhuriyetçilik kavramı anayasanın ikinci maddesinde ifadesini bulmuştur. Buna göre Cumhuriyetçilik insan haklarına ve Anayasanın başlangıcında belirtilen temel ilkeler dayanan millî demokratik, lâik ve sosyal hukuk devleti anlayışıdır. "Cumhuriyetçiliğe aykırı olan cemiyetlerden maksat; Devlet Başkanlığının seçim yoluyla ve halkın iradesiyle değil fakat veraset yoluyla ve kaydı hayat şartıyla belli şahıslara ait bulunmasının tahakkuk ettirmek gayesini güden cemiyetlerdir" (Gerekçe).

Demokrasi prensipleri devlet idaresini çok partili esasa dayanarak milletin seçtiği vekilleri; milletvekilleri arasından seçilen devlet başkanı ve meclisler içinden veya dışından seçilebilen hükümet tarafından yapılması prensipleridir. "Demokratik rejimde devletin idaresinde partiler esastır. Bu itibarla partilerin zümre telâkki edilmeyeceği tabiidir.

Zümreden murat, küçük bir kliğin veya topluluğun bir araya gelerek gayri hukukî vasıtalarla devlet idaresini ele geçirmelerini istihdaf eden gruplardır". (Gerekçe).

Kamu hakları ise mülga 491 sayılı Teşkilâtı Kanunundan kalan bir deyim olur. Bugünkü Anayasa'nın 10 ncu ve sonraki maddelerinde "herkes, kişiliğine bağlı dokunulmaz, vazgeçilmez temel hak ve hürriyetlere sahiptir". "Herkes, yaşama ve manevî varlığını geliştirme haklarına ve kişi hürriyetine sahiptir", şeklinde ifade olunmuştur.

"Irk mülâhazası başka deyimle ırkçılık bir ırkın başka ırklardan üstünlüğü, başka ırklara bu sebeple hüküm etmeğe ve hatta onları tasviyeye hakkı olduğunu ileri süren felsefi-siyasî

bir dünya görüşüdür". (A. Pulat GÖZÜBÜYÜK: T. C. K. Şerhi Cilt: 2 Sayfa: 70) bu anlayış anayasanın 12. maddesinde yazılı eşitlik prensibine aykırı düşer. Böyle bir anlayışın tahakkuku için cemiyet kurmak ise milleti bölmek vatandaşlar arasında düşmanlık ve kin yaratmak demek olur.

"Millî duygu tâbirinden maksat; Vatanseverlik mefhumuna dahil sayılacak bütün fikri ve hissi unsurların topluluğudur. Başka bir tabirle vatanseverliği teşkil eden sevgi ve düşüncelerin muhassalası millî duyguyu teşkil eder. Bu itibarla Türkiye'nin toprak, etnik ve siyasî bütünlüğüne sağlık, dünya milletleri camiası içinde memleketimize ait haklar mevzuundaki şuur, insanın mensup bulunduğu vatana karşı bir takım vecibeleri bulunduğuna samimi surette kani bulunmak millî duyguyu ifade eder". "Bundan dolayı, meselâ, Birleşmiş Milletler fikrini yaymak veya Avrupa Devleti görüşünü benimsetme gibi maksatlarla) kurulmuş cemiyetler" madde kapsamına girmez. (5844 sayılı Kanun gerekçesi).

Milliyet, asil ve subjektif bir duygudur. Türk Vatanını sevmek, milletin bir genci olarak vatana ve millete karşı birçok vazifeleri bulunduğunu idrak etmek, Türklüğüyle iftihar ve dünya milletleri camiası içinde Türk Milletinin haklarını, şeref ve itibarını korumak konusundaki şuur ve düşüncelere sahip olmak, inkılâp düşmanlığı yobazlık ve irticaa sapmamak kayıt ve şartıyla tarihi ahlâk adet ve ananelere bağlı olmak millî duyguyu ifade eder.

Hiç şüphe yoktur ki; bir milleti ayakta tutan, ona yaşama hakkı bahşeden unsurlardan en önemlisi ve hatta en başta geleni "millî birliğin kuvvetli olması"dır. Bu da ancak, milleti teşkil eden fertlerin "millî duygularının sağlam ve kuvvetli olması sayesinde imkân dahiline girebilir". (Muhtar ÇAĞLAYAN: T. C. K. Cilt: 2 Sayfa: 82).

"Cemiyete girmek", cemiyet üyesi olmak ve bu sıfatla bir takım hak ve mükellefiyetler (aidat ödemek, verilen görevleri yerine getirmek gibi) kazanmak demektir. Kanun koyucu cemiyetin kurulmasına, sevk ve idaresine, faaliyetlerinin tanzimine iştirak etmeksizin, sadece kurulmuş ve faaliyete geçmiş bir cemiyete üye sıfatiyle dahil olmak halini kasdeylemiştir". (Muhtar ÇAĞLAYAN: T. C. K. Cilt: 2 Sayfa: 82).

Maddede biri ağırlaştırıcı biri de hafifletici iki hâl öngörülmüştür. Bu çeşit cemiyetlerden birkaçını veya hepsini sevk ve idare edenlerle bu çeşit cemiyetleri devlet daireleri, belediyeler, sermayesi kısmen veya tamamen devlete ait iktisadî teşekküller, sendikalar, işçi teşekkülleri, okullar ve yüksek öğrenim kurumlarında veya bunların memur, müstahdem ve mensupları arasında işleyenler hakkında verilecek cezanın artırılacağı maddenin birinci fıkrasının 2 nci bendinde ve 6 ncı fıkrada ön görülmüştür.

Bu suçu işleyenlerden birinin son soruşturma açılıncaya kadar suçu ve diğer failleri yetkili makamlara ihbar ettiği ve bu ihbarın doğru olduğu anlaşıldığı takdirde de 7 nci fıkraya göre cezası belli oranlarda azaltılır.

İhbarın geçerli olabilmesi ve bu sebeple sanık hakkında kanunî ceza indirimi yapılabilmesi için üç şart vardır:

1. İhbar son soruşturma açılıncaya kadar yapılmalıdır.
2. İhbar yetkili makama yapılmalıdır.
3. İhbar doğru olmalı ve ihbarın doğruluğu yetkili makamlarca anlaşılmalıdır.

"Son soruşturma açılıncaya kadar" deyimi dava dosyasının iddianameye bağlanıp mahkemeye tevdii ile kamu davasının açılmasına kadar demektir. Tensip ile sanık ve şehitlerin çağrılma işlemlerini son soruşturmadan saymak gerekir.

Yetkili makamın soruşturma yapmağa görevli ve yetkili makamlar olduğu CMUK.'da 151 nci maddesi ile A. Y. U. K.'nun 93 ncü maddesinde açık şekilde gösterilmiştir.

Doğru olmayan ve yapılan soruşturma sonunda doğruluğu ortaya çıkmayan ihbarların ceza indirimine bir etkisi yoktur.

T. C. K.'nun 141 nci madde de yazılı suçun manevî unsuru genel kasttır. Bu, komünist, anarşist, diktatörlük veya ırkçı bir devlet düzeni getirmek gayesiyle çalışmak bilinci içinde ve bu eylemlerin sonuçlarını bilerek ve isteyerek cemiyeti kurmak ve suçu işlemek iradesidir. "Bununla beraber failin tahakkuk ettirmek istediği gaye (anarşizm veya benzeri bir nazariye) bu suçu diğerlerinden ayırmağa (meselâ komünizmden) yarar (F. EREM: T. C. Hukuku Özel Hükümler Cilt: 2 Sayfa: 61).

T.C.K.'NUN 142 NCİ MADDESİNİN AÇIKLAMASI

T. C. K.'nun 142 nci maddesi devletin varlığını; Uluslar arası toplumda tam bir itibarla kişiliğini muhafaza eder şekilde güvenliği; Ulusun sosyolojik yapısını, siyasî, iktisadî ve hukukî dirlik ve düzenliğini komünizm anarşizm gibi tehlikelerden korumak üzere kurulmuş bir maddedir.

Bu niteliği ve konulmasındaki bu amaç sebebiyle de T. C. K.'nun 141 nci maddesi ile kanunî unsurlar yönünden benzerlik hatta ayniyet göstermektedir.

Söz konusu propaganda ve övme suçunu Türk vatandaşı olsun olmasın herkes işleyebilir. Suç Türkiye'de ve yurt dışında işlenebilir. Bu madde için önemli olan fiilin Türk iktisadî sosyal siyasî ve hukukî nizamı kısaca Türk Devletinin ve Türk Ulusunun varlığını hedef almasıdır.

Bütün bu nitelikleriyle şeklî bir suçtur. Ve tehlike suçudur. Şekli bir suç olması sebebiyle maddî fiil olan propaganda veya övmenin sözle yapılması halinde suça tam teşebbüs söz konusu olamaz, sözün ağızdan çıkmasıyla suç bütün unsurlarıyla teşekkül etmiş olur. Fakat maddî fiil olan propaganda veya övmenin yazı ile yapılması halinde kitabın, resimin, afişin v.s. neşir vasıtasının basılıp hazırlanması ve henüz bir veya birden çok kişinin bilgisine sunulmak üzere ortaya çıkarılmadığı bir anda yakalanması fiilin nakıs teşebbüs derecesinde kalmış olmasını ifade eder.

T. C. K.'nun 142 nci maddesinin unsurlarını şu şekilde sıralamak mümkündür.

1. Maddî fiil propaganda ve övmektir.

2. Propaganda ve övmek fiilî;

a. Sosyal bir sınıfın diğer sosyal sınıflar üzerinde tahakkümünü tesis etmek veya sosyal bir sınıfı ortadan kaldırmak yahut memleket içinde müesses iktisadî veya sosyal nizamlardan herhangi birini devirmek veya devlet siyasî ve hukukî nizamlarını topyekün yoketmek maksadıyla yapılmalı.

b. Cumhuriyetçiliğe veya demokrasi prensiplerine aykırı olarak devletin tek bir fert yahut bir zümre tarafından idare edilmesi gayesi ile yapılmalı.

c. Anayasanın tanıdığı kamu haklarını ırk mülâhazası ile kısmen veya tamamen kaldırmak veya millî duyguları yoketmek ve zayıflatmak amacıyla yapılmalıdır.

Madde içindeki kavramlar T. C. K.'nun 141 nci maddesinin açıklanması sırasında izah edildiğinden propaganda ve övmenin işlenmesiyle yetinilecektir.

Propaganda bir fikrin taraftar kazanmak maksadıyla en az iki kişiye sözle veya her çeşit yazılı ve sözlü araç ile yayılmasıdır.

Propaganda sözle, yazı, kitap, resim, şarkı, radyo, televizyon, sinema, tiyatro ile, afiş şeklindeki yazılı veya resimli kâğıtları veya dövizleri asmak, dağıtmak, taşımak, göndermek, elden ele vermek suretiyle çok çeşitli şekil ve yollarla yapılabilir. "Yayılması istenilen fikir ve düşüncelerin birden ziyade yani en az iki şahsa herhangi bir vasıta ile ulaştırılması propagandanın maddî unsurunun gerçekleşmesi için yeterlidir". Ancak "failde taraftar kazanmak maksadıyla düşüncelerini yaymak kasıt ve niyetinin bulunması lâzımdır". (M. ÇAĞLAYAN: T. C. K. Cilt: 2 Sayfa: 151).

Bunun içindir ki, propaganda kavramını son derece geniş tutmak amacıyla kanun koyucu maddeye "her ne surette olursa olsun" ibaresini koymuştur.

Nitekim Askeri Yargıtay; "Bazen bir resim veya şeklin ve bilhassa sembollerin sayfalarca yazı ve sözden daha fazla anlam taşıdığı ve etkili olduğu ve propagandanın buna uygun tarifi nazarı itibara alındığı takdirde komünizm propagandası yapmak suçunun teşekkülü için fikrin bir resimle yayılması dahi kafi geleceği" içtihadında bulunmuştur. (Askeri Yargıtay 3. Daire 21.9.1971 gün ve Esas 1971/379 Karar 1971/391 sayılı kararı),

Propaganda kavramında aleniyet söz konusu değildir. Yayılmak istenen fikir ve düşüncenin herkesin görüp, duyup öğrenebileceği yer ve zamanda ve biçimde ifade olunmasına lüzum yoktur. Nitekim içtihat da böyledir:

"...Propaganda deyimi, yaymak fiilinden yapılmış bir tabir olup, belli bir fikri veya görüşü herhangi bir vasıta ile başkalarına duyurmak, iletmek ve ulaştırmak anlamını taşır, propaganda her türlü vasıta ile söz, şarkı, resim, radyo, sinema, temsil, yazılı veya resimli kâğıtları veya eserleri dağıtma, gönderme gibi şekillerde yapılabilir. Propaganda unsurunun mevcudiyeti için aleniyet şart değildir. Propaganda bir fikir veya düşüncenin başkalarının bilgisine ulaştırılması demektir. Bunun alenen olması şart değildir.., Bu türlü yayınların elden ele dolaştırılması birisi tarafından diğerine gönderilmesi de fikri yayma maksat ve gayesini güttüğünden propaganda mahiyetini taşır...." (Y. 1. C. D. 7.2.1973 E. 1972/4984 - K. 413). "Komünist propaganda takdiği ceza müeyyidesinden kurtulmak için insan zekâsının bütün gücünü kullanmaktadır. İktisadî ve içtimaî nizama açıkça taarruz edemediği için fikirleri ilim veya kanaat kisvesine bürünmektedir: (Gerekçe).

Bununla birlikte propaganda da önemli olan esas ve unsur "taraftar kazanmak" kasıt ve niyetidir. Buna doğru ve kesin şekilde tespit etmek gerekir. Aksi takdirde komünizmi veya anarşizmin v.s. sosyolojik, ekonomik, politik, v.s. alanlardaki görüşlerini izah eden, eleştiren yahut ilmî açıklamasını yapan kişinin "propaganda" suçunu işlediği iddia olunur ki, hukuk sistemimize ve onun temeli olan Anayasaya aykırı düşer. Nitekim Yargıtay "taraftar kazanmak kastı üzerinde ısrarla durmuştur:".... esasen propaganda hakikatleri ekseriya maksadı mahsus ile tahrif ve tevil ederek bir zümrenin inanış ve düşüncelerinde tereddütler yaratmak ve hissen zayıf olanları şüphede bırakmak gibi muayyen bir fikri telkin gayesini".. güder. (Yrt. 1. C. D. 18.2.1954 gün 4055/687sayılı kararı),

Maddenin diğer bir maddî fiilî de ÖVME'dir. "ÖVME; bir kimsenin herhangi bir fikri benimsemesi, bir fiil ve hareketi taklit etmesi için o fikrin iyiliği hakkında yapacağı methüsenalarla başkaları üzerinde teşvik ve tahrikte bulunmasıdır. "(M. ÇAĞLAYAN: T.C.K. Cilt: 2, Sayfa: 154)" Övme, yıkıcı fiilleri benimseyerek savunmak suretiyle muhatabın benimsemesini sağlamaya gayret sarfetmektedir". (As. Yrgt. Drl. Krl. 14.4.1972 gün ve E. 1972/29 Karar 1972/26 sayılı içtihadı),

"Övme; bir fikri, bir görüşü, bir şeyi beğenmek, benimsemek, değerini yükseltmek, savunmak, anlamına gelir" (A. P. GÖZÜBÜYÜK T. C. K. Şerhi: Cilt: 2, Sayfa: 76).

Övme de yazıyla, sözle, mektupla ve propagandanın yapılabildiği bütün vasıtalarla yapılabilir. Ancak propaganda en az iki kişiye yapılabildiği halde övme bir kişiye ve birden ziyade kişilere yapılabilir. Propaganda ile övme arasında böylece büyük benzerlik vardır. Propaganda fiilinde taraftar kazanmak maksadı güdüldüğü halde övme fiilinde sadece ileri sürülen fikirlerin benimsenmesi için onun iyiliği, güzelliği, doğruluğu konusunda sözler sarfederek başkaları üzerinde tesir yaratmak kafi görülmüştür. Propaganda övme niteliğinde olabilir ve fakat her övme propaganda niteliği taşımaz". (As. Yrgt. Drl. Krl. 14.4.1972 gün ve Esas 1972/29 Karar 1972/26 sayılı içtihadı). "Her ne kadar iki mevzuda zahiren bir nevi mütedahil vaziyet müşahede edilmekte ise de; hadiselerin vukuu tarzına göre propaganda ile övmenin tefrik ve tayini, hâkimin takdirine mevdudur.... Komünizm faaliyetini her cepheden ve tamamen önlemek için propaganda haricinde kalan ahvalde dahi müsamahakâr kalmamak için bu esas kabul edilmiştir. (Gerekçe)

Propagandanın ve övmenin basın yoluyla işlenmiş olması halî 6. fıkraya göre cezayı artıran sebeptir. Kanun "neşir vasıtasıyla" işlemekten bahsetmektedir. 5680 sayılı Basın Kanununa göre neşir vasıtası deyiminden maksat; neşredilmek üzere tabi aletleriyle basılan veya sair her türlü vasıtalarla çoğaltılan yazılar ve resimler gibi eserlerin herkesin görebileceği veya girebileceği yerlerde gösterilmesi veya asılması veya dağıtılması veya dinletilmesi veya satılması veya satışa arzıdır.

Basın yoluyla işlenen propaganda ve övme suçlarında dikkat edilecek husus basılmış eserin tümünde propaganda veya övme suçunun işlenmiş olup olmadığının tetkiki ve tespitidir.

Propaganda ve övmek fiilini devlet daireleri, belediyeler veya sermayesi kısmen veya tamamen devlete ait olan iktisadî teşekküller, sendikalar, işçi teşekkülleri, okullar, yüksek tahsil müesseseleri içinde veya bunların memur, müstahdem ve mensupları arasında işlemek de cezayı artırıcı sebeptir.

Gerek övmek ve gerekse propaganda fiilini işleyenlerden birinin suçu ve diğer failleri son tahkikat açılıncaya kadar yetkili makamlara ihbar etmesi ve bu ihbarın doğruluğunun anlaşılması halinde bu hal ve şartlara ve hadisenin hususiyetlerine göre cezayı hafifletici sebep teşkil eder. Bütün bu kavramlar T. C. K.'nun 141 nci maddesinin açıklanması sırasında ele alınmıştır.

T. C. K.'nun 142 nci maddesinde öngörülen suç kasti bir suçtur. T. C. K.'nun 45 nci maddesinin öngördüğü, genel anlamda kast bir fiili, neticelerini bilerek ve başlangıçta kabul ederek işlemek iradesidir. Bir kimsenin kanunun suç saydığı bir fiili bilinç ve iradesiyle işlemesi onun suç kastının ifadesidir. T. C. K.'nun 142 nci maddesinde manevî unsur olarak aranan kast genel kasttır. Ancak sanığın maddenin birinci fıkrasında yazılı komünizm veya anarşizm propagandasını mı yaptığı yoksa ikinci fıkrada yazılı fert ve zümre diktatörlüğü propagandasını mı yaptığı, yoksa ırkçılık propagandasını mı yaptığı hususunun tespiti için ayrıca niyetinin de aranması gerekir. "142 nci maddenin 1, 2, 3 ncü fıkralarında gösterilen hedef ve gayelere ulaşmak maksadıyla hareket edilmiş olması lâzımdır. Propaganda veya övmenin bu maddenin fıkralarında gösterilen nitelikte olup olmadığı failin kişiliğine, geçmişteki haline propagandası yapılan veya övülen şey ve fikrin mahiyetine göre takdir olunmalıdır. Bu itibarla bilimsel bakımdan komünistlik, anarşistlik, diktatörlük gibi görüşlerin incelenmesi anlatılması suç niteliğini taşımaz. Ancak bir kimse muhataplarını bu fikre kaydırmak, inandırmak, saptırmak kastıyla hareket etmiş ise sözü edilen suçları işlemiş sayılacağı tabidir" (A. P. GÖZÜBÜYÜK: T. C. K. Şerhi Cilt: 2, Sayfa: 77).

"Bir eserin bilimsel nitelikte kabul edilmesi için bu eserdeki düşüncelerin umumî objektif, tarafsız mahiyet taşıması lâzımdır". (Y. 1. C. D. 28.4.1971 E. 1970/4937 K. 1971/1510 sayılı içtihadı).

Yargıtayın yerleşmiş içtihatlarına göre suçta kasıt esas olduğundan tekevvüren söylenmiş sözler propaganda veya övme cürmünü teşkil etmezler.

T. C. K. 146 NCI MADDESİNDE YAZILI SUÇUN ASLÎ MADDÎ FAİLLER YÖNÜNDEN UNSURLARI

Türk Ceza Kanununun 146 ncı maddesinde, "T. C. Teşkilâtı Esasiye Kanunun" adı geçmekteyse de bunun suçun işlendiği anda merî olan anayasa olduğu her türlü izahtan varestedir. Esasen bu deyimi sadece ve mücerret bir "Kanun" olarak ele almamak gerekir. Maksat devletin hukukî ve siyasî temel kuruluşları, devletin temel nizamı, anayasa ile kurulmuş temel nizam ve devlet düzenidir. Söz konusu madde ile korunmak istenen devletin ülke unsurunun dışında kalan unsurları ve bilhassa yargılama, idare ve yasama kuvvetleridir. Nitekim buna genel olarak "Anayasa Nizamı" adı verilmektedir ki, bundan maksat devletin kuruluşunu, temel organlarını, yasama, yürütme ve yargı yetkilerinden meydana gelen egemenlik yetkilerini, niteliklerini ve kullanma esas ve usullerini; temel ve kamu haklarını düzenleyen hukuk, örf ve adet kuralları bütünüdür. (A. Pulat GÖZÜBÜYÜK T. C. K. Şerhi, Cilt: 2, Sayfa: 109).

Suçun tekevvünü için fiilin, müelliflerce kısaca Anayasa nizamı adı verilen, devletin temel nizamlarına müteveccih olması; merî anayasa ile kurulmuş bulunan bu nizamın bir kısmını veya tamamını hedef alması gerekir. Anayasa dahi cemiyetin zaman süreci içinde değişen ihtiyaçlarına uygun olarak değiştirilebilir. Bu değişikliğin nasıl yapılacağı gene bizzat anayasa tarafından gösterilmiştir. Böylece kanun yolundan olmayan gayri meşru ve hukuka aykırı bir şekilde Anayasanın ve Anayasa nizamının değiştirilmesi ceza tehdidi altına alınarak önlemek istenmiştir. T. C. K.'nun 146 ncı maddesinde gayri meşru olarak, hukuka aykırı bir değişikliğin anayasanın tamamına veya bir kısmına yapılması bir tutulmuştur. Örneğin sadece meclisleri yok etmeğe yahut meclislerden birini ortadan kaldırmağa veyahutta diğer hükümleri bâki kalmakla beraber başbakanın yetkilerini de başkanda toplamağa yönelmiş bir değişiklik ile anayasanın tümünü ortadan kaldırmağa matuf bir eylem arasında suçun tekevvünü bakımından bir fark mevcut değildir.

Bu yönüyle sözü edilen suç hukuk tekniği bakımından tehlike suçudur. Aynı zamanda bir fikir suçu değil maddî bir fiile lüzum gösteren bir suçtur. (Prof. Faruk EREM: T. C. Hukuku Hususî Hükümler Sayfa: 75).

Lügavi manası itibariyle tebdil başka bir duruma sokmak, değiştirmektir. Tağyir bozmak, aykırılaştırmak ve ilga da yok etmek, kaldırmak anlamına gelmektedir. Birbirini tamamlayan bu deyimlerdeki ortak anlam anayasa ile kurulmuş olan nizamı az veya çok, tamamen veya kısmen kanunun gösterdiği yollardan başka şekilde değiştirmemektir. Burada bahse konu olan anayasa nizamının hukuk dışı, meşru olmayan yollardan, tamamen veya kısmen hükümsüz, fiilen işlenmez hale getirilmesi sonucunu meydana getiren bütün hareketlerdir. (A. Pulat GÖZÜBÜYÜK: T. C. K. Şerhi Cilt: 2, Sayfa: 111).

Nitekim Adalet Divanı kararının 19 ncu sayfasında bu konuyu "gerçekten Türk Anayasasını tebdil, tağyir ve ilga etmek hadisemizdeki hal bakımından ister aşağıdan ister yukarıdan gelsin bazı fiil ve tasarruflarla mevcut anayasanın fiilen tatbik edilemez hale getirilmesi, onun, ana prensiplerinin kısmen veya tamamen fiilî surette ortadan kaldırılması, kısaca hukukî rejim yanında ona ana çizgileri ve karakteri bakımından zıt bir fiilî rejimin yaratılmasıdır. Demek oluyorki, sistemli ve kasıtlı olarak Anayasadaki prensiplerin fiilen ortadan kaldırılması, yani fiilen anayasa dışı bir rejim yaratılması bahis konusu ise, bu takdirde 146. maddedeki suç işlenmiş demektir" şeklinde hükme bağlamıştır.

İki kısımdan oluşan maddedeki diğer suç "Türkiye Cumhuriyeti Teşkilâtı Esasiye Kanunu ile teşekkül etmiş olan Büyük Millet Meclisini ıskata veya vazifesini yapmaktan men'e cebren teşebbüs etmek" suçudur. Mer'i Anayasamıza göre kurulmuş olan Senato ve Millet Meclisinden oluşan, Türkiye Büyük Millet Meclisini veya Senato yahut Millet Meclisinden birini devirmek, düşürmek veyahutta çalışamaz, vazifelerini yapamaz, yerine getiremez hale getirmeğe maddî ve manevî cebirle teşebbüs etmek söz konusu suçu ortaya çıkarır. Her iki meclisi veya birini devirmek, düşürmek, onu dağıtmak, varlığına son verip ortadan kaldırmak bu suçun maddî unsurlarını teşkil eder, meclislerin mevcudiyetine rağmen onları anayasa ve iç tüzükte hüküm ve esasa bağlandığı şekilde yasama, murakabe ve sair görevlerini yapmasına engel olmak, yapamaz hale getirmek maddedeki ".....Vazifesini yapmaktan men'e cebren teşebbüs" demektir.

Gerek anayasanın tamamını veya bir kısmını tağyir ve tebdil veya ilgaya cebren teşebbüs diğer bir deyimle Anayasa nizamını ihlâl suçu gerekse anayasa ile kurulmuş olan Büyük Millet Meclisini ıskata veya vazifesini yapmaktan men'e cebren teşebbüs suçu herhangi bir kimse tarafından işlenebilir. Fakat genel olarak kabul edildiği üzere "146. maddede yazılı suç, bünyesi itibariyle, tek kişi tarafından işlenmesine hemen hemen imkân olmayan bir suçtur" (15 sayılı Geçici Kanun hakkında ilim heyeti raporu). Bir örgüt ve kollektif faaliyeti gerektirir; fail veya failler topluluğu diğer bir deyimle, "İrtikap edenler" veya "doğrudan doğruya beraber işleyenler" idare edenlerden olabileceği gibi idare edilenlerden de olabilir. Hatta bir kısım idare edenlerden, bir kısmı idare edilenlerden de olması mümkündür.

Fiilin tekemmülü için cebir şarttır. Cebir, suçun mahiyeti ve bu madde ile devletin temel nizamının korunmak istenmesi itibariyle çok geniş bir anlam taşımaktadır. Maddî veya manevî olması arasında bir fark yoktur. Zira "Cebir cürmün unsuru değil niteliğidir. Cebir failin fiilinde değil meydana gelen hukuk dışı değişiklüktedir..... Kısaca cebren deyimi niteliği bakımından (Anayasaya aykırılık) anlamını taşır" (A. Pulat GÖZÜBÜYÜK: T. C. Kanunu Şerhi Cilt: 2, Sayfa: 111). Maddede "bahis mevzuu olan cebir, maddî ve manevî cebirdir, korkutma sindirme ve tehdit ile manevî cebir kullanılmış olabilir" (A. Pulat GÖZÜBÜYÜK: T. C. Kanunu Şerhi Cilt: 2, Sayfa: 115).

Fiilin ikmal edilip gayesine ulaşması halinde yeni bir nizamın ortaya çıkması söz konusu olacağı cihetle 146. maddede ceza tehdidi altına alınan fiile teşebbüstür. Kanunun umumi hükümler bölümünde, 61 ve 62 nci maddelerinde genel olarak teşebbüs hükümlerinin mevcut olması ve ceza tatbikatında bu hükümlerin, fiillerin işlenişindeki aşamalara göre bütün hususî hükümlere uygulanması mümkün iken 146. maddede ayrıca bir "teşebbüsten" bahsedilmesi karşısında bu teşebbüsün T. C. K. 61 ve 62 nci maddelerinde ön görülen teşebbüslerden farklı anlamda kullanıldığı söz götürmez bir gerçektir. 146 ncı madde devlet nizamını, Anayasal düzeni, devletin temel kuruluşlarını vikâye için konulmuş bir madde olduğuna göre bu maddede geçen teşebbüs deyimi, kanun koyucunun konuya göstermek istediği hassasiyet göz önüne alınırsa, 61 ve 62 nci madde de ön görülen tam ve nakıs teşebbüs kavramlarından daha geniş bir anlam taşıdığı sonucuna ulaşılır. 146 ncı madde de ön görülen teşebbüs 61 ve 62 nci maddelerde tarif edilen tam ve nakıs teşebbüsleri içine alır. Tam ve nakıs teşebbüslerde elverişli vasıtalarla fiilin icrasına başlanıldığı halde 146 ncı maddedeki teşebbüste bundan önceki bir safha olan "Fiilin işlenmesine yönelme" başka bir deyimle "fiilî işlemeğe kalkışma dahi kapsam içine alınmıştır. Şu duruma göre suç teşkil eden fiilin safhaları, aşamaları başlangıçtan tam fiile doğru, 1. Fiilin işlenmesine yönelme (teşebbüs öncesi), 2. Fiilin icrasına elverişli vasıta ile başlama (teşebbüs), 3. Fiilin işlenmesidir. Bu, genel prensiplerden ayrılmak demektir. "Ancak toplum ve devletin yüksek menfaatleri için tehlike yaratan ve bu itibarla özelliği bulunan 146. maddedeki suç bakımından ayrı bir safhanın göz önünde tutulması gereklidir. Bu da (suç işlemeğe yöneltilen fiiller)dir. Şu hale göre 146 ncı maddedeki cürmün özelliği bakımından, adî suçlardan ayrı olarak üç safha bahse konu olacaktır: 1. Suçun işlenmesi; 2. Suçun işlenmesine teşebbüs edilmesi; 3. Suçun işlenmesine yönelinmesi, yani suçun işlenmesine yönelme veya girişme niteliğindeki fiillerdir. Mesela suçun işlenmesi için yardımcılar bulmaya çalışılması gibi, bu halde toplumu tehlikeye koyacak suçu işlemeğe girişme başlamıştır". (A. Pulat GÖZÜBÜYÜK: T. C. Kanunu Şerhi Cilt: 2 Sayfa: 110). Bu anlayış sebebiyledir ki, "Mehaz kanunda teşebbüs tabiri kullanılmamıştır; muayyen bir gayeye matuf fiil ibaresi tercih edilmiştir.... Teşebbüs tabirinin malum ve muayyen teknik manası; (T. C. K. 61-62) muayyen gayelere matuf fiil ibaresinden daha dardır" (Prof. Faruk EREM: T. C. Kanunu Hususî Hükümler Sayfa: 78).

Fiilî işlemeğe kalkışma safhası tasavvur ve karar safhasından ileri de fakat icraya başlama safhasından berideki bir safhadır. Şüphesizki, teknik anlamdaki tam ve nakıs teşebbüsler için aranan; a. Bir cürüm icrasına karar verilmesi; b. Fiilî işlemekte kullanılan vasıtaların elverişli olması; c. Cürüm işleme kararının icraî safhaya intikal etmiş olması; d. Failin elinde olmayan sebeplerden dolayı cürmün husule gelmemesi veya cürmün meydana gelmesi için gerekli fiillerin tamamlanmamış olması gibi unsurlar burada da söz konusudur.

Gerçekten herhangi bir kasti suçun işlenmesi önce sanıkta o yönde bir fikrin doğmasıyla başlar. Fail bu fikri bir süre düşüncesinde ve fikriyatında besleyerek tasarlar. Kendince olgun ve yapılabilir, işlenebilir bir duruma geldiğine kanaat getirince cürmü işlemeğe karar verir. Bundan sonrada verdiği kararı uygulamaya geçer; bu maksatla bazı hazırlıklara girişir ki, cürmü icraya hazırlık eylemleri başlamıştır. Son safha ise fiilin icrası safhasıdır. Bundan sonra üç durum kendini gösterir; 1. Ya fail suçu tam olarak işlemiştir; suçu işlemekten beklediği bütün sonuçlar hasıl olmuştur. 2. Yahut fail suçun bütün neticelerinin hasıl olması için her hareketi yapmış olmasına rağmen elinde olmayan dış sebeplerin tesiriyle sonuç meydana gelmemiştir. Buna tam teşebbüs denilmektedir. 3. Veyahutta fail icrasına başlamış olduğu fii-

li derunî sebeplerinden ötürü kendiliğinden keser, durdurur (vazgeçme) veya vesaiti mahsusa ile icrasına başlamasına rağmen elinde olmayan engellerden dolayı cürmün kemaliyle meydana gelmesi için gerekli fiilleri tamamlayamamıştır ki, buna da nakıs teşebbüs adı verilmektedir.

Görülmektedir ki, cürme teşebbüste bulunması şart olan unsurlar:

1. Suça teşebbüs kastı,
2. Vesaiti mahsusa,
3. İcraya başlamak ve icra hareketinin bitmemiş olması,
4. Neticenin husule gelmemiş olmasıdır.

Suça teşebbüs kastı, failin düşüncesinde bir suç işleme fikri doğduktan, bir süre fikriyatında beslenip tasarlandıktan sonra o cürmü işlemeğe karar vermesidir. Bu sebepledir ki, taksirli cürümlerde teşebbüs söz konusu olamaz.

Suçu işlemeğe kalkışmak o fiilî ve fiilden beklenen neticeyi meydana getirmeğe elverişli vasıtalarla olabilir. Vasıtanın elverişliliği için kıstas suçun mahiyetidir, suç ile failin ulaşmak istediği gayedir. Bu sebepledir ki "Bir suç için elverişli olan vasıta başka bir suç bakımından elverişli olmıyabilir" (A. Pulat GÖZÜBÜYÜK: T.C.K. Şerhi, Cilt : 1, sayfa : 61). Elverişli vasıtanın neticenin meydana gelmesine yeterli olup olmadığı aranmaz ise de fail tarafından elverişli tarzda kullanıldığının da tesbiti gerekir. Fakat fail "Elverişli vasıtanın elverişliliğini biliyorsa teşebbüsün vücudundan şüphe edilemez." (Prof. F. EREM: T. C. Hukuku Cilt: 1, Genel Hükümler, sayfa : 388).

Gürmün icrasına başlamak o suçun meydana gelmesi için ifası gerekli ve suçun maddî unsurlarını teşkil eden hareketleri yapmağa başlamaktır. İcraî hareketler hazırlık hareketleri demek değildir. Hazırlık hareketleri tasavvur ve karardan sonra fakat cürmün icraî hareketlerine başlamadan önce girişilen ön hareketlerdir.

"İcra hareketleri yapıcı, hazırlık hareketleri ise hazırlayıcıdır". (Prof. F. EREM T.C. Hukuku Genel Hükümler Cilt: 1, Sayfa: 389) hazırlık hareketleri prensip olarak ceza tehdidi altında olmadığından ve ceza, icraî hareketle birlikte başladığından icraî hareketlerin başlamış olup olmadığını kesin ve açık şekilde tespit etmek gerekir. "Failin, cürmü kasdından şüphe edilemeyecek derecede fiile yaklaşmış olduğunu anlatan hareketler icrasına başlanmış fiillerdir". (A. Puat GÖZÜBÜYÜK: T. C. K. Şerhi, Cilt: 1, Sayfa 61) "İcra hareketleri tamamlandıkları zaman suç husule getirmeleri mümkün olan hareketlerdir. Halbuki ihzar hareketleri nekadar devam veya tekerrür ederse etsin böyle bir netice husule getirmezler". (Prof. F. EREM: T. Ceza Hukuku Cilt: 1, Sayfa: 391). Teşebbüste icra hareketlerinin başlamış olması şarttır. İcra hareketlerinin tamamlanmış olmasına rağmen neticenin husule gelmemesi tam teşebbüsü meydana getirdiği halde icra hareketlerinin bitirilememesi nakıs teşebbüsü ortaya çıkarır. "Tam teşebbüsü tam cürümden ayıran nokta, teşebbüste bütün icra hareketlerinin bitirilmiş olmasına rağmen kastedilen neticenin meydana gelmemiş olmasıdır". (A. Pulat GÖZÜBÜYÜK: T. C. K. Şerhi Cilt: 1. Sayfa: 253).

Neticenin husule gelmemiş olması "mani sebep" şeklinde teşebbüsün şartıdır. Mani sebep T. C. K.'nun 61 ve 62. maddelerine göre, sanığın ihtiyarî dışında olmalıdır. "Mani sebepleri şöylece tasnife tabi tutabiliriz:

a. Dış sebepler: Suçlunun hareketi veya kullandığı vasıta üzerine tesir edenlerdir.

b. İç sebepler: Haricî ve maddî hadiselerden neşet eden ve suçlunun iradesine müessir olanlardır". (Prof. F. EREM: T. C. Hukuku Cilt: 1, Sayfa: 392).

Kast cürmün manevî unsurudur. Genel prensip T. C. K.'nun 45. maddesinde "Cürümde kastın bulunmaması cezayı kaldırır"... Şeklinde konulmuştur. Her suçta olduğu gibi T. C. K.'nun 146. maddesinde yazılı suçta da kastın kesin şekilde tespiti gerekir. Zira suçun mevcudiyetini veya ademi mevcudiyeti söz konusudur. "T. C. K.'nun da mevcut hükümlerden an-

laşıldığına göre kastın, işlenmiş olan fiile ve aynı zamanda ondan doğan neticeye, cürmün bütün unsur ve vasıflarına taalluk etmiş olması icap eder. Kısaca genelleşmiş bir tarif olarak kast, suçu teşkil eden fiilî neticelerini bilerek ve isteyerek işlemek iradesidir. Bu tarife göre kastın dayandığı unsurları şöyle sıralayabiliriz:

1. Fiilin icrasında irade: İrade dışı işlenmiş bir fiilde kasıttan söz edilemez. Bir fiil irade ile işlenmiş ise onu işleyene yüklenebilir.

2. Niyet: Failin işlediği fiil ile ulaşmak istediği amaçtır.

3. Saik: Failin fiil neticesinde hasıl olacağını umduğu menfaattır ki, onu fiili işlemeğe iter.

4. Failde suçu işlerken hareketinin meşru olmadığı yolunda şuurun bulunmasıdır.

Bu unsurlardan özellikle saik üzerinde durmak gerekir. Saik kanunumuzda kast gibi hükme bağlanmamıştır. "Bu sebeple kural olarak saikin suçların manevî unsuru bakımından bir tesiri yoktur. Suç ister iyi ister fena saik ile işlenmiş olsun netice birdir". (Prof. F. EREM: T. C. Hukuku, Cilt: 1, Sayfa: 297) ancak saik kanunda maddi oluşları biribirine benzeyen bazı suçları tefrik hususunda nazara alınmıştır. Örneğin şehvet hissiyle adam kaçırma fiili ile bir örgüte maddî menfaat sağlamak veya isteklerini, prensiplerini kabule zorlamak için adam kaçırma fiillerinde saikler farklı olduğu halde fiil adam kaçırmaktır.

T. C. K.'nun 146. maddesinde öngörülen suçun tekevvünü için mevcudiyeti şart olan kasıt umumî kasıttır. "Fiilin bilerek ve isteyerek işlenmiş olması gerekldir. Fiilin hedefi ve sebebi, Anayasa nizamının değiştirilmesi olması itibariyle neticenin bilinmediği veya istenmemiş bulunduğu bahse konu olamaz. Failin cezaî mesuliyeti için, Anayasa nizamını değiştirmeğe yöneltilen fiilleri bilerek ve isteyerek işlemiş olması yeter sayılır". (A. Pulat GÖZÜBÜYÜK: T. C. K. Şerhi Cilt: 2, Sayfa: 112).

T.C. K.'NUNUN 146 NCI MADDESİNDE YAZILI SUÇA FER'İ İŞTİRAK:

T. C. K.'nun umumî hükümler bölümünde, 65. maddesinde öngörülen fer'i iştirakin unsurları 146. maddede bâki tutulmakla beraber yeni bazı unsurlar ele alınıp bilhassa fer'i şerike tayin edilecek ceza yönünden yeni hüküm getirilmiştir.

İştirakin genel şartlarının ve özellikle iştirak kastının araştırılması gerekir.

"Fer'i iştirak bir suçun işlenmesine ikinci derecede sayılan hareketlerle katılmaktır.... Fer'i fail, ikinci derecede ve bu kasıtla suça katılan bir yardımcıdır. Bu itibarla aslî-maddî failin suç teşkil eden hareketleriyle yardımcı failin hareketleri arasında bir bağlantı vardır". (A. Pulat GÖZÜBÜYÜK T. C. K. Şerhi Cilt: 1, Sayfa: 272).

Ceza kanunumuzun kabul ettiği prensibe göre fer'i iştiraki, asli iştirakte olduğu gibi, fer'i-maddî ve fer'i-manevî iştirak olarak ikiye ayırmak zorunludur.

T. C. K.'nun 65. maddesinin ikinci ve üçüncü bentlerinde tarifini bulan, şekilleri sayılan fer'i-maddi iştirak, suçun işlenmesinde ve işlenmesi sırasında aslî maddi faile fiilin tekemmülü için vasıta tedarik etmek ve suçun işlenmesini kolaylaştırıcı yardımlarda bulunmaktır.

Vasıta tedarik etmek mutlaka suçun işlenmesinden önce vuku bulmalıdır. Suçun işlenmesine yardımcı olacak vasıta ve işin ne olabileceği her fiilin mahiyet ve şümulüne göre ayrı ayrı hâkim tarafından takdir edilir. Vasıta menkûl veya gayri menkûl olabilir. Vasıtanın elverişli olması ve suçun işlenmesinde kullanılmış bulunması fer'i-maddî şerikin cezalandırılabilmesi için tespiti gerekli olan şartlardandır.

Suçun işlenmesinden evvel veya işlendiği sırada müzaharet ve muavenetle icrasını kolaylaştırmak, faili desteklemek veya ona suçun hazırlanmasında veya icrasında kolaylaştırıcı hareketler yaparak yardım etmektir. Destekleme veya yardım, suçun işlenmesini kolaylaştıran fakat fail ile doğrudan doğruya işbirliği olmayıp ikinci derecede fiillerdir. Keza müzaheret

ve muavenet hareketlerinin ne olduğunu da hadisenin mahiyet ve şartlarına göre hâkim serbestçe tayin ve takdir eder.

Fer'i-manevî iştirak ise suçun işlenmesine ikinci derecede etkisi olan suç işlemeğe teşvik; suç işleme kararını kuvvetlendirme ve aslî-maddî faile suçun işlenmesinden sonra müzaheret ve muavenette bulunmayı vaad etmek, söz vermek ve nihayet suçun nasıl işleneceğine dair talimat vermektir.

"Suça teşvikte fer'i fail, aslî failin suçu işleme kararını uygulamaya süreklemekte, onu kararını uygulamaya itelemektedir.

Suç işleme kararını kuvvetlendirme failin suçu işlemeye dair mevcut kararını icraya başlamasını sağlayacak tarzda telkin yapmak, cesaret vermek ve tavsiyede bulunmaktır.

Suç işlendikten sonra yardım edeceğini veya destekleyeceğini vaad etmek demek, failin suç işleme iradesini kuvvetlendirmek, cesaretini artırmak". (A. Pulat GÖZÜBÜYÜK: T. C. K. Şerhi Cilt: 1, Sayfa: 273) demektir.

Suçluyu teşvikin, suç işleme kararının kuvvetlendirilmesinin, yardım ve destekleme vaadinin ve talimat vermenin aslî-maddi failin fiili işlemeğe başlamasından önce vuku bulması şarttır.

Fer'i-maddî şerikin cezalandırılabilmesi için iştirak kastının mevcut olması gerekir. Fer'i, şerik, aslî failin fiiline bilerek ve isteyerek iştirak etmiş olmalıdır. Bir kimsenin hulûs ve saffetle işlediği eylemden yararlanıp suç işlemeyen aslî failin fiiline o kimsenin iştirak etmiş sayılması ve kendisine cezaî sorumluluk yüklenilmesi mümkün değildir.

T. C. K.'NUNUN 159 NCU MADDESİNİN AÇIKLAMASI

"T.C.K.'nun 159 ncu maddesi (Devlet Kuvvetlerine karşı işlenen cürümler) bölümünde yer almıştır. Bu bölümde düzenlenen hükümlerin hedefi devletin temel kuruluşlarına, temel nizamlarına ve siyasî, askerî veya emniyet kuvvetlerine yapılacak her türlü saldırıları cezalandırarak, devletin yüce itibarını korumaktır. Devletin temel kuruluşlarına, temel manevî şahsiyetlerine hürmetin sağlanması, devletin varlığı, itibarı ile doğrudan doğruya ilgili ve önemlidir. Bu itibarla, 159 ncu madde de yer alan cürümlerin Devlet Kuvvetlerine karşı işlenen suçlar arasında ayrı bir önem ve özelliği vardır". (Yrgt. 1. C. D. 4.2.1969 gün ve E. 1969/269 K. 1969/309).

Suçu, Türk uyruklu olan veya olmayan kişiler işleyebilir. Önemli olan madde de zikri geçen kuruluş ve kavramlara yöneltilmiş ve alenen vukubulmuş tahkir ve tezyif etme fiilinin mevcudiyetidir. Madde de öngörülen suçun, ana unsuru aleniyettir. Diğer bir deyimle fiilin umumî veya umuma açık yerde işlenmesidir. Bu itibarla sözle ve fakat Türkçe'den başka bir dil ile alenen vuku bulan hakaret ve tezyif halinde de suç teşekkül eder.

Bir Türk vatandaşının, yabancı memlekette, Türk'lüğü tahkir ve tezyif etmesi ise son fıkraya göre cezayı artırıcı sebeptir. Bir Türk vatandaşı tarafından maddedeki kavramlardan Türk'lük dışındakilerin yurt içinde veya yurt dışında alenen tahkir ve tezyif edilmesi arasında bir fark yoktur. Suçun maddî unsurlarını şu şekilde sıralamak mümkündür:

1. Tahkir ve tezyif eylemi olmalıdır.

2. Bu eylem alenen vuku bulmalıdır.

3. Tahkir ve tezyif eylemi Türk'lüğe, Cumhuriyete, Hükûmetin manevî şahsiyetine, Bakanlıklara, Devletin Askerî veya Emniyet muhafaza kuvvetlerine veya Adliyenin manevî şahsiyetine yönelmiş olmalı, bunların hedef edinmelidir.

4. Suçun manevî unsuru kastın bulunması diğer bir deyimle tahkir ve tezyif eyleminin kasten işlenmiş olması gereklidir.

"Sözlük anlamı olarak tahkir, hakir ve hor görme, horlama, hakaret etme, aşağılama demektir. Tezyif ise; sahte ve kalp nazarıyla bakmak, çürütmek, eylenmek, maskaraya almak anlamını ifade eder. Tezyif terimi mânaâ ve medlûlü itibariyle tahkirden daha ağır ve çok fazla haysiyet kırıcı bir vasıf ve mahiyet taşımaktadır. Maddedeki bu iki terim, yekdiğerini tamamlayan kelimeler suretinde kullanılmış olmakla bir taraftan hükümetin prestij ve otoritesini kötü niyetli ve maksadı mahsusla yapılacak olan tecavüzlere karşı korumak, diğer taraftan da "siyasî tenkit hakkına" lâyık olduğu kıymet ve değeri vermek istemiştir. Bu sebebe binaendirki; sert, acı ve kısmen de hakareti mutazammın olmakla beraber, "Tezyif edici" bir vasıf ve mahiyet taşımayan "siyasî tenkitleri" cezalandırmak istememiştir. (M. ÇAĞLAYAN: T.C.K. Cilt: 2, Sayfa: 258).

"159 ncu madde de tahkir ve tezyif birlikte kullanılarak, diğer hakaret suçlarından ayrı kabul edilmiş, sözü edilen sayılı suçların meydana gelmesi için işlenen fiilin hem tahkir ve hemde tezyif edici nitelikte olması gerekli sayılmıştır.

"159 ncu maddedeki tahkir ve tezyiften maksat, aynı maddede sayılı varlıklara karşı saygı eksikliği, gösterilmesi gereken saygı görevinin bozulması, ortak saygı duygusunun incitilmesidir". (A. P. GÖZÜBÜYÜK: T. C. K. Şerhi: Cilt: 11, Sayfa: 150) (Yrgt. 1. C. D. 13.4.1966 E. 65/2405 K. 66/898).

Suçun oluşması için tahkir ve tezyif eyleminin açık olarak, ortada, meydanda, herkesin görüp duyabileceği yerde, diğer bir deyimle alenen işlenmesi gerekir. Madde de "aleniyet" deyimi genel anlamda kullanılmıştır. Herkesin görüp işitmesi şart değildir. Yer itibariyle herkesin görebilmesinin ve işitebilmesinin mümkün olması gerekli ve yeterlidir. Başka deyimle tahkir ve tezyif eyleminin umumî bir yerde veya umuma açık bir yerde işlenmesi halinde aleniyet unsuru teşekkül eder. "Yargıtay 1. C. D. 14.10.1955 gün ve E. 2861 K. 1897 sayılı içtihadında aleniyetin, (fiilin umumî bir yerde ve birkaç kişinin işitebileceği surette işlenmesi) niteliğinde olduğunu kabul etmiştir. Buradaki birkaç kişiden maksat bir veya birden fazla kişidir. Gerçekte aleniyet unsurunu meydana getiren, umumî yerde, sanıktan başka bir veya birkaç kişinin bulunması değil ve fakat bir veya birden fazla kimsenin umumî yerde işlenen fiili görüp işitebilmesidir. Bu itibarla aleniyet için bir kimsenin umumî yerde bulunması şart olmayıp, işlenen suçu görüp işitebilmesi ihtimali yeter sayılır. Başka deyimle aleniyet, suçun gözönünde işlenmesi anlamını kapsamayıp, işlendiği yerin umumî bir yer olması ve görülebilmek imkânına sahip bulunulması demektir.

"Aleniyet ile ihtilâtı birbirine karıştırmamak lâzımdır. İhtilât, T. C. K.'nun 480 ve 482 nci maddelere göre tahkir veya söğme suçlarının ikiden fazla kişice duyulup bilgi edinilecek şekilde işlenmesidir.

"Şu hale göre ihtilâtın niteliği, fiilin başkaları tarafından, duyulup bilgi edinilecek şartlar içinde işlenmesidir. Aleniyetde ise esas olan şey suçun başkaları tarafından görülüp işitilebilecek surette işlenmesidir. İhtilât unsurunda hedef, saldırılan kişilerce duyulması ve bilgi edinilmesi olduğu halde aleniyette, fiilin başkaları tarafından sadece görülüp işitilebilmesidir. Buna göre ihtilât unsurunun gerçekleşmesi için tahkir veya söğmenin kişilerce duyulması ve bilgi edinilmesi gerekli olduğu halde aleniyette umumî bir yerde işlenen fiilin başkaları tarafından görülüp işitilmesi şart olmayıp görülüp işitilebilir olması yeter sayılır. İhtilât unsuru türlü şekillerde (birkaç kişi önünde) veya yazılı meydana gelebilir. Halbuki aleniyetin varlığı için kanunun özel olarak tarif ettiği haller (T.C.K. 153 gibi) dışında bir tek şekil kabul edilmiş olup, bu da fiilin sadece herhangi bir kimsenin görebileceği, yani umumî veya umuma açık bir yerde işlenmiş bulunmasıdır". (Yrgt. C. Drl. Gnl. Krl. 5.12.1966 gün ve E. 276 K. 456 sayılı kararı) "T. C. K.'nun 311, 312, ve 159 ncu maddelerinde suç unsuru olan aleniyetden maksat "fiilin herhangi bir kimsenin görüp işitebileceği bir yerde işlenmesidir. Yargıtayın yerleşmiş görüşü (Ceza Genel Kurulu 5.12.1966 E. 275 K. 456)'da böyledir". (Yrgt. 1. C. D. 9.5.1973 gün ve E. 1973/1632 sayılı içtihadı).

Suçun bütün unsurlarıyla anlaşılabilmesi için alenen işlenen bu tahkir ve tezyif fiilinin madde de yazılı kavram ve kuruluşlara yönelmiş bulunması, onları hedef alması gerekir. An-

cak hemen belirtmelidir ki, madde, bu kavramları bir bütünlük, bir külliyet içinde kabul etmektedir. Bu bakımdan madde de sayılan kavram ve kuruluşların tümünü, yahutta, hiç olmazsa bütünü temsil edebilecek büyük bir kısmını hedef almayan tahkir ve tezyif fiili 159. maddenin şümulü dışında kalır. Belki, diğer unsurları da varsa, T.C.K. 266 ve 268 nci maddelerinin kapsamına girer. Bu itibarla bölük, tabur, alay veya tümen gibi Silahlı Kuvvetlerin belli bir kısmına; bir mahkeme heyetine, bir kısım hâkim ve savcılara; yahut bir kısım polise veyahut da bir kısım milletvekillerine yöneltilmiş tahkir ve tezyif fiilleri devletin askerî veya emniyet muhafaza kuvvetlerini veya adliyenin manevî şahsiyetini tahkir ve tezyif suçunu teşkil etmez. İçtihatlarda bu merkezdedir:

"159 ncu maddedeki, devletin emniyet kuvvetlerini alenen tahkir ve tezyiften maksat; söz konusu kuvvetlerin bütününe karşı yapılan saldırılardır..... Devletin emniyet kuvvetleri görevlerine ve mahiyetine göre; siyasî, idarî ve toplum polisi gibi bölümlere ayrılmış bulunmaktadır. Bu bölümlerden birinin, bütünü meydana getirmeyeceği ve onu temsil edemeyeceği açıktır. Buna göre, bahse konu, emniyet kuvvetlerinin bölümlerinden birine karşı işlenecek fiilin, bütününe işlenmiş olduğu kabul edilemez....." (Yrgt. 1. C. D. 25/6/1969 gün ve E. 1963 K, 1981),

"Büyük Millet Meclisi komisyonlarından birini tahkir ve tezyif 159. maddenin kapsamına girmez. Bu komisyonların meclis adına faaliyette bulunmaları, meclisin yerine geçmeleri sayılamaz". (F. EREM: T. C. Hukuku Cilt: II, Sayfa: 133).

".....Zikri geçen maddede yer alan Devletin Askerî Kuvvetleri deyimi bütün silahlı kuvvetleri bünyesine alan, silahlı kuvvetlerin bütününe şâmil bir anlam taşımaktadır". (As. Yrgt. 1. D. 29.7.1970 gün ve E. 376 K. 370).

"T. C. K.'nun 159 ncu maddesindeki, askerî muhafaza kuvveti, ordu anlamı içinde, Türk Silahlı Kuvvetlerini istihdaf eylediği, silahlı kuvvetlerin en önemli beşerî unsurunu ise asker (erat) ve subaylar teşkil eylediği cihetle" askerlere, bu arada subaylara küfür etmek anılan maddenin öngördüğü anlam içinde ordunun tamamı sayılacak unsurlara teveccüh etmekte olmasına binaen T.C.K.'nun 159 ncu madde kapsamına girer. (As. Yrgt. 4. D. 27.7.1971 E. 332 K. 326).

T. C. K.'nun 159 ncu maddesindeki "Türk'lük"den maksat; Türk Milletini meydana getiren insanî, ahlâkî, dinî, tarihî değerler ile Millî dil, Millî duygular, Millî gelenekler den meydana gelen, "Millî manevî değerler bütünüdür". Bu manevî değerler bütününe saldırı halinde ancak Türk'lüğü tahkir ve tezyif söz konusu olabilir. (Yrgt. 1. C. D. 25.6.1969 E. 1665 K. 1980).

1961 Anayasa'sının 1. maddesine göre, Türkiye Devleti bir Cumhuriyettir. Bu, Devletimizin şeklidir. Ulusal ve kutsal bir anlam taşır. Bu nedenledir ki, 9. madde de "Devlet şeklinin değişmezliği" matlabı altında "Devlet şeklinin Cumhuriyet olduğu hakkındaki Anayasa hükmü değiştirilemez ve değiştirilmesi teklif edilemez". Tarzında kesin bir hüküm konulmuştur. Anayasa, Cumhuriyetin değiştirilmesini teklif etmeyi dahi uygun görmeyerek bu kavrama son derece yüksek bir önem ve mahiyet atfetmiş, onun her türlü saldırıdan korunmasını istemiştir. Cumhuriyete yapılacak tahkir ve tezyif şeklindeki saldırılar cezasını T. C. K. 159 ncu maddesinde bulacaktır.

Maddedeki "Büyük Millet Meclisi" deyiminden maksat 1961 Anayasası ile yeniden kurulan ve Senato ile Millet Meclisinden oluşan "Türkiye Büyük Millet Meclisidir". Tahkir ve tezyif fiilinin Senato veya Millet Meclisine yahut da belli zamanlarda belli konular için her iki meclisin birleşik toplantı halinde bulunması demek olan, Türkiye Büyük Millet Meclisine yönelmiş olması lâzımdır. Meclislerden birine yapılan tahkir ve tezyif fiilî suçu oluşturur. "İki meclis sisteminin kabulünden sonra gerek yasama organının bütününe gerek bu organları meydana getiren bölümlerden (Meclislerden) birine karşı alenen vâki hakaret suçlarından yine 159. maddenin uygulanması gerekmektedir". (Yrgt. C. M. U. H. 16.4.1962 gün ve E. 27 K. 23 sayılı içtihadı).

Burada önemli olan yasama organının bütününün, (Türkiye Büyük Millet Meclisi) veya bölümlerinden (Senato, Millet Meclisi) birinin manevî kişiliğidir. Her türlü saldırıdan korunmak istenen bu manevî kişiliktir. Bu nedenle, milletvekili dokunulmazlığı ile karıştırmamak gerekir.

Bir veya birkaç milletvekiline, hatta isimleri sayılıp belirtilerek bütün milletvekillerine yahut senatörlere yapılan tahkir ve tezyif fiili onların tek tek kişilikleriyle ilgili olduğundan 159 ncu maddenin kapsamına girmez. Tahkir veya tezyif fiilinin, Türkiye Büyük Millet Meclisinin veya meclislerinden birinin bütününe ve manevî kişiliğine yöneltilmiş olması gerekir. Nitekim yargıtay 1. C. D. 28.11.1952 gün ve E. 2182 K. 2955 sayılı içtihadında, Büyük Millet Meclisinin hayvanat bahçesine benzetilmesini 159. maddenin kapsamında suç saymıştır.

Hükümet kuruluşu, Anayasa tarafından hükme bağlanmış devletin yürütme erkini kullanan bir kurulun bütünüdür. Devletler arası hukukta devletin bir hukukî ve hükmî şahsiyetinin bulunmasına hükümetin ise böyle bir şahsiyetinin mevcut olmamasına rağmen Devlet kuruluşunun üç ana kuvvetinden biri olan yürütme erkini kullanması bakımından Hükümete mücerret bir millî varlık ve manevî şahsiyet izafe edilmiş ve 159 ncu madde ile bu korunmak istenmiştir. "Kanun koyucu; kendi hizmetinde bulunmak üzere iktidara getirilmiş, memleketi idare vazife ve mesuliyetini omuzlarına yüklenmiş olan, bu itibarla devletin en yüksek idarî ve siyasî organı mevkiinde bulunan "Hükümetin" kül halinde prestijini, otoritesini onu teşkil eden hakikî şahıslarınkinden tamamen ayrı ve müstakil olarak, vukubulacak tecavüz ve hakaretlere karşı korumayı lâzım ve zarurî görmüştür". (M. ÇAĞLAYAN T. C. K. Cilt: 2, Sayfa: 257). Bu bakımdan bakanlıkların il ve ilçe teşkilâtları ve mahallî idareler 159. maddenin koruma kapsamı dışındadırlar.

"Bakanlıklar mücerret anlamda hükümetin, canlı şekilde, yürütme yetkisini kullanan organın bölümlerini meydana getiren kuruluşlardır. Hükümetin ayrılmaz birer parçaları olan bakanlıklara yöneltilen tahkir ve tezyif fiillerinin umumî efkârı rencide ettiği ve heyecanlandırdığı gözönünde tutularak suç sayılmaları zarurî görülmüştür. (A. P. GÖZÜBÜYÜK: T. C. K. Şerhi, Cilt: II, Sayfa: 148). .

Devletin askerî kuvveti, Anayasa'da "Silahlı Kuvvetler" olarak deyimlenen, 211 sayılı Türk Silahlı Kuvvetler İç Hizmet Kanununun birinci maddesinde tarifi yapılan jandarma dahil olmak üzere Kara, Deniz ve Hava Kuvvetlerinden oluşan silahlı devlet kuvvetidir.

Emniyet kuvvetleri şehir ve kasabaların asayişini sağlamakla görevli polis kuvvetidir.

Devletin muhafaza kuvvetleri ise gümrük ve orman koruma kuvvetleridir.

Adliyenin manevî şahsiyetinden maksat ise, devlet kuruluşunun üç ana kuvvetinden biri olan yargı organının bütününe atfedilen yücelik ve kutsallıktır. Devlet düzeninin varlığının ve yapısının ana unsuru olan adliyenin önemi kesinlikle bilinip takdir edilmeli, değer ve itibarı her türlü saldırılara karşı korunmalıdır. Tahkir ve tezyif fiili adliyenin bütününe yöneltilmiş olmalıdır. Belli bir mahkemeye veya bir kısım hâkim ve savcılara yapılan tahkir ve tezyif T. C. K. 159. maddenin kapsamı dışında kalır.

Suçun manevî unsuru genel ve özel kast'tır. Sanık sözle veya hareketle işlemiş olduğu fiilinin aşağılama, hakaret, küçük görme ve kendinden beklenen saygıda eksiklik ifade eylediğini bilmeli, bu bilince sahip olmalıdır. Ayrıca söz veya eylemindeki tahkir ve tezyifin Türk'lüğe veya Cumhuriyete veya Büyük Millet Meclisine ve Hükümetin manevî şahsiyetine, veya Bakanlıklara veya Devletin askerî veya emniyet muhafaza kuvvetlerine veyahut da adliyenin manevî şahsiyetine yönelmiş olduğunun, bu kavram ve kuruluşlardan birini tahkir ve tezyif etmek gayesinde olduğunun bilincine sahip bulunmalıdır.

Nitekim içtihatlarda:

".....esasen sarf olunan bu kelime ve cümlelerin bizatihi hakaret ve tezyifi tazammun ettiğinden de şüphe edilemeyeceği cihetle; hakaret kastının ademî mevcudiyetinden söz

etmeye imkân olmadığı gibi (genel kast); utanmayan, sıkılmayan, yüzü kızarmayan, dalâlet ve hiyanet içinde bulunan makamın; Maarif Vekâleti olduğu bizzat yazı metninde açıklanmış olmasına göre; hakaret ve tezyifin Millî Eğitim Bakanlığına matuf ve müteveccih bulunduğunda hiç bir şüphe kalmamış (özel kast) ve uygulanan 159/1 nci maddedeki cürüm unsurları konu olarak teşekkül ve tekevvin eylemiş bulunmaktadır". (Yrgt. 1. C. D. 22.2.1969 gün ve E. 274 K. 563 sayılı içtihadı). "Sarf olunan kelime ve cümlelerin bizatihi hakaret ve tezyifi tazammun ettiğinden şüphe edilemeyeceği gibi (genel kast) ..... dava konusu yazıda geçen, hakareti mutazammın tezyif edici sözlerin Hükümetin manevi şahsiyetine matuf ve müteveccih bulunduğu da (özel kast) âşikâr olarak tahakkuk etmiş bulunmaktadır". (Yrgt. 1. C. D. 23.1.1969 E. 47 K. 215 sayılı içtihadı). Demek suretiyle bu görüşü doğrulamaktadır.

Madde ikinci bir suç halinde, devlet nizamının medenî ölçüler içinde sulh ve sükünla yürümesinin, vatandaşlar arasındaki veya vatandaşla devlet arasındaki her türlü münasebetlerin hak ve adalet üzere düzenlenmesinin yegâne sebebi ve kriteri olan kanunlara gerekli saygıyı göstermeyip sövmeyi üçüncü fıkrasında ceza tehdidi altına almıştır. Kanunlar yasama organının iradesidir. Meclis ve senato kararları da, Türkiye Büyük Millet Meclisinin başka deyimle yasama organının iradesidir. Bunlara karşı her ne şekilde ve her ne türlü olursa olsun alenen sövmek 159/3. fıkra ile cezalandırılır.

"Bu suçun manevî unsuru kast'tır. Yargıtay, kanunun söz konusu edilmesini gerektiren bir sebep olmadığı halde sarf edilen sözlerde kanunlara sövme kastının bulunmayacağını içtihat eylemiştir". (A. P. GÜZÜBÜYÜK: T. C.K. Şerhi, Cilt: II, Sayfa: 151).

Bir Türk'ün, yabancı memlekette, Türk'lüğü tahkir fiilini işlemesi cezayı artırıcı bir sebep olarak kabul edilmiştir.

"Hükümetin manevî şahsiyetini tahkir ve tezyif cürmü, mahiyeti itibariyle" şekli suçlardandır. Suç, hükümetin manevî şahsiyetinin alenen tahkir ve tezyif olunması ile tekemmül eder. Bu itibarla, maddî suçlarda olduğu gibi, suçun kanunî unsurlarının tekevvünü için, neticenin meydana gelmesi, yani suça vakıf olan kimseler nazarında hükümetin şeref ve itibarının ihlâl edilmiş olup olmaması ehemmiyeti haiz değildir. Binaenaleyh, bu mahiyetteki suçlarda tam teşebbüs bahis mevzuu olamaz. Nâkıs teşebbüse gelince; tahkir ve tezyifi mutazammın sözlerin ağızdan çıkması ile esasen suç tamam olacağı cihetle, sözle vâki hareketlerde icra hareketlerinin tecezzisi mümkün değildir. Onun için sözle vuku bulan tahkir ve tezyif suçlarında nâkıs teşebbüs bahis mevzuu olamaz. Ancak, neşir yolu ile işlenen tahkir ve tezyif suçlarında vaziyet böyle değildir. Tahkir ve tezyifi ihtiva eden yazılar bir gazete veya mecmuada basılmış olup da, henüz dağıtılmadan bir ihbar üzerine yakalandığı takdirde suça nâkıs teşebbüs edilmiş sayılmalıdır". (M. ÇAĞLAYAN T. C. K. Şerhi, Cilt: II, Sayfa: 259).

T. C. K.'NUN 168 NCİ MADDESİNİN AÇIKLAMASI

Tarih süresince devletin varlığının ve güvenliğinin korunabilmesi için ceza hukuku düzeninde konulmuş önleyici tedbirlerden biri de T. C. K.'nun 168 nci maddesidir. Bu madde T. C. K. 171, 146. ve maddede sayılan diğer maddelerle birlikte mütalâa edildiğinde anılan suçların adeta bir "gaye suça" çıkan merdiven basamakları gibi olduğu görülür. T. C. K. 168 ve 171 nci maddelerinde yazılı çete ve gizli ittifak suçları "gaye suçun ilk basamakları veya ön safhalarıdır. Fakat gerçek çete gerekse gizli ittifak suçu gaye suçtan ve birbirlerinden tamamen müstakil birer suç hüviyetindedirler. Kanun koyucu devletin kuruluşu, varlığının güven içinde devamı ve şahsiyeti gibi kriterler karşısında gaye suçun mahiyet ve önemini yüksek bir düzeyde tutmuş ve gaye suça yaklaşmakta her basamağa, her safhaya ceza tehdidi koymuş bulunmaktadır.

Bu itibarla gerek T. C. K.'nun 168 nci maddesinde yazılı çete suçu ve gerekse T. C. K.'nun 171 nci maddesinde yazılı ilgili ittifak suçu birer tehlike suçudurlar. Kanunen sayısı belirtilmemiş olmakla beraber her iki suç'da çok failli suçlardır. Aynı şekilde her iki suç

mütemadi suçlardandır. "Silahlı çete kurma cürmü mütemadi suçlardandır. Zira çete gaye suçun işlenmesi karar ve anlaşmasına dayanmaktadır Çete kastedilen suçun işlenmesi karar ve anlaşmasının devamı süresince temadi edecektir". (A. P. GÖZÜBÜYÜK: T. C. K. Şerhi, Cilt: II, Sayfa: 224).

"Çete devamlı bir mahiyet arzetmektedir; gayenin tahakkukuna adlî otoritenin çeteyi dağıtışına veya çete mensuplarının çeteyi kapatışına kadar devam eder". (Çetin ÖZEK: Siyasî iktidar düzeni ve fonksiyonları aleyhine cürümler, İstanbul 1967 sayfa: 362).

Çete kurmak cürmünü Türk vatandaşı olsun olmasın herkes işleyebilir. Suçun Türkiye içinde veya Türkiye dışında işlenmesinin sonuca etkisi olmaz. Önemli olan çetenin gayesinin Türk Devlet ve Hükümetinin varlık ve bütünlüğüne yönelmiş bulunmasıdır.

Maddedeki cemiyet ve çete tabirlerinden maddenin gayesine ve ruhuna uygun olan çete deyimidir. "Cemiyet ve" kelimeleri fuzulidir. "Cemiyet" deyimi ne 141 nci ne de 313 ncü madde de ön görülen biçimde bir topluluk ve birleşmeyi ifade etmez. "Silahlı cemiyetten" maksat "çete"dir.

Silahlı çete maddede yazılı gaye suçları işlemek maksadıyla kurulmuş üyeleri arasında hiyerarşi ve disiplin, bir emir ve komuta sistemi mevcut olan silahlı bir kuruluşu ifade eder.

"Silahlı" deyiminden maksat çetede gaye suçun tahakkukuna elverişli silahların bulunmasıdır. Silahların bütün üyelerde eksiksiz olarak mevcut olmasına lüzum yoktur ama hiç olmazsa üyelerin çoğunda bulunması gerekir. Zira çete silahlı bir topluluktur.

Söz konusu silahlı cemiyet ve çetenin gayesi 168 nci madde içinde sayılmıştır. Bu gaye T. C. K. 125. maddede yazılı vatan hainliği, devletin ülkesine ve egemenliğine karşı fiil, yahut T. C. K. 131 nci maddede yazılı askeri tesisleri tahrip, veya 146 ncı maddede yazılı devletin anayasa ve temel nizamlarını yoketme, yahut 147 nci maddede yazılı Bakanlar Kurulunu devirme veya çalışamaz hale getirme veya 149 ncu maddede yazılı halkı isyana ve biribirine öldürmeye teşvik veyahut da 156 ncı maddede yazılı Cumhurbaşkanına suikasttır.

Cürmün gayesi göz önüne alınırsa cemiyet ve çetenin silahlarının bu gayelerin tahakkukuna elverişli olması gerekir. Keza cemiyet ve çete üyelerinin sayısının da güdülen gayeyi tahakkuk ettirmeye yeterli olması lâzımdır. Kanun gerek cemiyet ve çete üyelerinin miktarının ne olacağı gerekse hangi silahların gayeyi tahakkuka elverişli olduğu hususunu gayenin ve olayın özellikleri ile işleniş şekil ve hususiyetlerini göz önünde bulundurarak hâkimin takdirine bırakmıştır. Maddede söz konusu silah 189 nuu maddede öngörülen silah değildir. Kanun bu konuda bir tarif de yapmamıştır. Hâkim silahın ne olduğunu ve bir cismin silah sayılıp sayılamayacağını, çetenin gayesini ve o cismin gayeyi gerçekleştirmeye ne derece yarayabileceği gibi hususları gözönüne alıp kendisi takdir edecektir. Ancak "silah unsurunun teşekkülü için silahın bilfiil kullanılması şart değildir". (Çetin ÖZEK: A. G. E. Sayfa: 366).

Maddede söz konusu silahlı cemiyet ve çetenin başıboş, aralarındaki ilişkiler düzenlenmemiş kişilerin bir araya gelmesiyle oluşamayacağı açıktır. Tahakkuku öngörülen gayenin önemi ve zorluğu, faaliyetin bir elden ve gayeye doğru yönetilmesi cemiyet ve çetede disiplinin bulunmasını gerektirir.

Disiplin ise üyeler arasında bir hiyerarşiyi, bazılarının emir verir bazılarının emir alır durumda olması sonucunu doğurur. Kanun hiyerarşi deyimini açık şekilde kullanmamış ama "çetede amirlik" "çetede kumandanlık" ve "çetenin sair efradını" ifade etmekle üyeler arasındaki statüyü farklılaştırarak hiyerarşiyi kastetmek istemiştir.

Kavramların açıklanmasından sonra T. C. K.'nun 168 nci maddesinin maddî unsurlarını şöylece sıralayabiliriz:

1. Madde de yazılı gaye suçları tahakkuk ettirmek amacıyla silahlı cemiyet ve çete teşkil etmek.

2. Böyle bir cemiyet ve çetede amirlik ve kumandayı ve hususî bir vazifeyi haiz olmak.

3. Cemiyet ve çetenin sair efradından olmak.

Birinci ve ikinci unsurların ceza tehdidi yönünden farkları yoktur. Üçüncü unsur ile diğerleri arasında ise ceza yönünden önemli fark mevcuttur.

Silahlı cemiyet ve çeteyi teşkil etmek; maddede yazılı gayeleri gerçekleştirmek bilinç ve arzusunda olan kişileri bir araya topluyarak onların iradelerini gaye suç istikametine çevirip aralarında disiplin ve hiyerarşi yaratmak suretiyle bir organizasyon, bir kuruluş meydana getirmektir.

Kurucu "... çetenin mahiyeti icabı gerekli olan, hiyerarşiyi, üyeler arasındaki yakın bağlantıyı ve disiplini tesis eden, teşkil eden kimsedir. Diğer faillerin cezalandırılabilmesi için çetenin daha önceden tesis edilmiş bulunması gereklidir... Çetenin teşekkülünde bu şekildeki bir faaliyet basit bir yer alma olarak kabul edilemez. Gaye suça ait birinci adım olan çetenin kurulması maksadı tahakkuk etmiş bulunmaktadır. Bunun dışında, kurucunun çetede yer alması, şahsen faaliyete devam etmesi şart değildir; onun bakımından fiil çeteyi teşkil etmekle tamamlanır. Onun fonksiyonu çetenin yaratılması sırasındadır; bundan sonraki hareketleri failin bu vasfını değiştirmez". (Çetin ÖZEK: A. G. E. Sayfa: 368).

Silahlı cemiyet ve çetede amirlik ve kumandayı ve hususî bir vazifeyi haiz olmak bir şahısta toplanabilir. Veya ayrı da olabilir.

Amirlik, kurulmuş olan bir "silahlı cemiyet ve çetenin tamamını veya bir bölümünü sevk ve idare etmek, faaliyetlerini gaye istikametinde yönetmektir. Silahlı cemiyet ve çetenin gayelerinin kanuna aykırı bulunması sebebiyle kendisinin ve faaliyetlerinin gizli olması, yeraltı faaliyetleri halinde vukubulması, teşkilâtının da bölümler hücreler, timler halinde tezahür edebileceği tabiidir. Bu durumda çetenin her bölümünü yahut hücresini sevk ve idare eden sanığın amir sıfatına haiz olması ve o şekilde ceza uygulaması yapılması gerekir. Zira amir silahlı cemiyet ve çete teşkilâtında bulunduğu yere göre kendisine sorumluluk itibariyle bağlı olanlara yani sair efrada gaye ile ilgili emir veren bu itibarla da insiyatifi olan kimsedir. İnsiyatif ise amir ile sair efradı ayıran en önemli niteliktir. Sair efradın görevi verilen görevleri yerine getirmektir.

Bir kişi de âmirlik sıfatının bulunması demek cemiyet ve çetenin kurucusu olmak demek değildir. Kurucu kişi, âmirlik ve kumandanlık sıfatında haiz olabilirse de kurulmuş çeteye sonradan giren bir kişi de âmir veya kumandan olabilir.

Âmirlik ve kumanda etmek eş anlamda kelimelerdir. Buradaki kumandayı askeri anlamda kabul etmeye imkân yoktur.

"Buna karşılık kumanda ve amirliğin bilfiil icra edilmekte bulunması şarttır. Zira failin resmen takındığı sıfat değil, icra ettiği fonksiyon önemlidir. Kısaca üyeleri bir gaye etrafında idare eden ve disiplini kuran kimse, kumandaya sahip kimsedir". (Çetin ÖZEK: a, g, e, Sayfa: 369).

Silahlı cemiyet ve çetede "hususî bir vazifeyi haiz olmak" çeteyi gayesine yaklaştıracak veya ulaştıracak mahiyette bir eylemin sorumluluğunu üzerine almak demektir. "Suçun işlenmesinde gayeye uygun bir harekette bulunmaktır. Çetenin gayesine uygun önemli bir faaliyet "özel bir görevdir" (A. P. GÖZÜBÜYÜK: T. C. K. Şerhi, Cilt: 2, Sayfa: 224) özel bir görevi haiz olan kişinin çetenin sevk ve idaresini deruhte etmesi cemiyet ve çetenin amirlik ve kumandanlığında üzerinde bulundurması gerekli ve zorunlu değildir.

Silahlı cemiyet ve çetenin sair efradından maksat kurulmuş ve faaliyette bulunan cemiyet ve çeteye sonradan dahil olan ve sonradan iştirak eden üyelerdir. Bunlar çetenin hangi

kademede olursa olsun sevk ve idaresine dahil olmayan ve çetenin gayesinin tahakkuku yolunda özel bir görev almış olmayan kişilerdir.

"Bunlar basit şekilde, çeteye iştirak eden kimselerdir. Bunlar, gayeye ait konularda, irade uygunluğunu göstermek suretiyle çeteye iştirak etmişlerdir ve fakat, çete içinde kurucu, idareci veya hususi bir görev icra edici olarak bir fonksiyon icra etmemektedirler. Bu şekilde çeteye iştirak edenlerin mesuliyeti çeteye iştirak ederken, çetenin mahiyetini bilmelerinden ve çetenin gayelerini kendi gayelerine uygun görmelerinden doğmaktadır". (Çetin ÖZEK: a, g, e, Sayfa: 369).

T. C. K.'nun 168 nci maddesinde yazılı suçun meydana gelmesi için yukarıda izahları yapılan maddi unsurların hepisinin aynı zamanda işlenmesine ve bir arada bulunmasına lüzum yoktur. Üç maddi unsurdan birinin manevî unsurla birlikte varlığı halinde suç teşekkül ve tekevvün eder. Gene, maddede sayılan cürümlerden birini veya birkaçını gaye edinen cemiyet ve çete kurulsa uygulanacak madde sadece T. C. K. 168'dir, daima bir suç vardır, sonuç değişmez. Diğer taraftan "çete teşkili şekli bir suçtur ve gayeye ait bir takım hareketlerde bulunulmasa dahi fiil suç teşkil eder. Tehlike suçu tipindedir ve gayeye ait bir fiil mevcut olmasa dahi, fiil cezalandırılabilir mahiyettedir. Kanun, bu şekildeki hareketleri göz önünde bulundurmadan çetenin teşekkülünü, müstakil başlı başına bir suç olarak kabul etmiş bulunmaktadır". (Çetin ÖZEK: a, g, e, Sayfa: 370).

Çünkü silahlı cemiyet ve çete teşkili suçu gaye suçun icra hareketlerinden önceki safhayı öngören bir suçtur. Gaye suçun tahakkuku için icra hareketlerine başlanırsa artık faili T. C. K. 168 nci madde ile değil gaye suçun temas ettiği madde ile cezalandırmak mümkündür. Nitekim As. Yrgt. Drl. Krl.'nun 24.4.1972 gün ve E. 1972/28 K. 1972/30 sayılı içtihadı bunu doğrulamaktadır: "Çete gaye edinilen suça ait icra hareketlerine başlamakla mevcudiyetini kaybedip, gaye edinilen suçun işlenmesine başlanmış olacağından bu durumda failler artık çete teşkilinden dolayı değil, ika etmiş bulundukları suçtan dolayı sorumlu tutulacaklardır".

T. C. K.'nun 168 nci maddesi, içinde sayılan gaye suçların icra hareketlerinden önceki bir safhaya ait eylemi öngördüğünden ve zaten kendisi adeta, gaye suçun teşebbüs safhasını teşkil eylediğinden silahlı cemiyet ve çete kurma suçuna teşebbüs söz konusu olamaz.

T. C. K.'nun 168 nci maddesinde yazılı silahlı cemiyet ve çete kurmak suçunun oluşabilmesi için genel kastın mevcudiyeti yetmez. Özel kastın bulunması gerekir. Özel kast, çete mensuplarının, her birinin maddede sayılmış gaye fiillerden birini veya birkaçını tahakkuk ettirmek bilinç ve iradesine sahip olmasını, bu gayeye fiilî tahakkuk ettirmenin ancak silahlı bir cemiyet ve çete kurmak ile mümkün olabileceği yolunda iradelerinin bulunmasını gerektirir. Sanıkların gaye fiil ve onun tahakkuku için silahlı cemiyet ve çete kurmak yolundaki bu azim bu bilinçlerini fiilin neticesini önceden kabul ederek birleştirip suçu işleme iradesi özel kastı ifade eder. "Bu özel kast, belli amaçları silahlı olarak gerçekleştirmeyi bilerek ve isteyerek kabul etmektir. Çeteciler arasında gaye ve silah bakımlarından anlaşma vardır". (A. P. GÖZÜBÜYÜK: T. C. K. Şerhi, Cilt: 2, Sayfa: 225).

T. C. K. 170 NCİ MADDESİNİN AÇIKLANMASI

T.C.K.'nun 168 nci ve 169 ncu maddeleri devletin varlığına ve güvenliğine yönelik suçları ön gördüğü cihetle bu kabil cürümlerin işlenmesini önlemek amacıyla kanun koyucu 170 nci maddeyi kabul etmiştir. Silahlı cemiyet ve çetenin mensuplarına veya çeteye yardım edenlere bazı şartların yerine getirilmesi halinde ceza verilmemek suretiyle bir yandan devletin güvenliğine yönelen tehlike ortadan kalkmış olacak diğer yandan silahlı cemiyet ve çete mensuplarına girişmiş oldukları işin gerek şahısları yönünden gerek devlet yönünden vehametin hatırlatılarak vazgeçmeleri teşvik edilmiş olacaktır. Ayrıca gizli olarak kurulan silahlı cemiyet ve çetenin ortaya çıkması, yakalanması mümkün olacaktır.

Böyle bir kanuni imkânın bulunduğunu bilenlerin ayrılmasıyla çetenin çözülmesi ve tehlikeli olmasının bertaraf edilmesi de sağlanmış olacaktır. Bu itibarla T. C. K.'nun 170 nci maddesinin konulmasında büyük yararlar vardır.

Maddedeki fiilleri silahlı cemiyet ve çete mensuplariyle onlara T. C. K. 169'da öngördüğü şekil ve şartlarda yardım edenler işleyebilir; madde silahlı cemiyet ve çete mensuplarına ve onlara yardım edenlere hitap etmektedir.

Maddî fiillerden "silahlı cemiyet ve çeteyi dağıtmak" ile "gaye suçun işlenmesini önlemek" "cemiyet ve çeteden çekilen, silahları terk ve teslım etmek" çete nerede ise orada ve Türkiye içinde veya dışında işlenebilir; "Töhmetle şeriki olanları tevkif ettirmek ise Türkiye'de işlenebilir. Zira suç hakkındaki" tahariyat başka deyimle hazırlık ve ilk soruşturma Türkiye'de yapılır.

T. C. K. 170 nci maddesinin eylem unsurlarını, maddî unsurlarını şöyle sıralamak mümkündür.

1. Cemiyet ve çeteyi dağıtmak,
2. Gaye suçun işlenmesini men etmek,
3. Cemiyet ve çeteden çekilmek ve silahları terk ve teslim etmek,
4. Suç arkadaşlarını tevkif ettirmek,

Bu dört eylemin tümünü veya eylemlerden birini yapanların hemen maddenin tanıdığı "cezasızlıktan" faydalanması mümkün değildir. "Cezasızlıktan" faydalanabilmek için bu dört eylemin şu iki ön şarta tabi ve haiz olması gerekir:

a. Silahlı cemiyet veya çetenin teşekkülünde gaye olan cürüm, diğer kısa bir deyimle gaye, suç işlenmemiş olmalıdır.

b. Bu dört eylem, hükümet tarafından ihtar vukuundan evvel veya ihtar vukuunu müteakip yapılmış olmalıdır.

Gaye suç işlendikten sonra çetenin dağılması veya hükümetin ihtarından önce veya ihtarından hemen sonra çetenin dağılmayıp da maddenin konulmasındaki amacı aşan bir takım faaliyetlerde bulunup sonra dağılması cezasızlıktan istifade imkânını ortadan kaldırır.

Bu iki ön şarttan bilhassa ikincinin zamanını çok dikkatle tayin ve tespit etmek gerekir.

Maddenin bu dört eylem unsurunu işleyecek çete mensuplarını da T. C. K. 168 nci maddedeki ayrıma uygun olarak incelemek gerekir. Aslında bu, çete mensuplarının çetedeki statülerine göre 4 eylem unsurundan hangisini işleyebilir hangisini işlese dahi cezasızlıktan faydalanamaz meselesini tayin demektir.

Silahlı cemiyet ve çeteyi dağıtmak fiilini çeteye mensup herkes işleyebilir. Çeteyi teşkil eden, çetede amirlik ve kumandanlık sıfatını veya özel bir görevi haiz olan veyahutta çetenin "sair efradı" cemiyet ve çeteyi dağıtabilir. Dağıtmaktan maksat, gaye suçun icrası için meydana gelmiş olan organizasyonu bozmak çete mensupları arasındaki; gaye suçun işlenmesi için gerekli olan çete disiplin ve hiyerarşisini yoketmek ve artık topluluğu gerçekleştirilmesi gaye edinilen fiilî işleyemez hale getirmektir. Şüphesiz ki cemiyet ve çeteyi dağıtmak işi hükümetin ihtarından önce veya ihtarını müteakip yapılmalı ve gaye suç işlenmemiş olmalıdır.

Gaye suçun işlenmesini men etmek fiilini de silahlı cemiyet ve çetede statüsü ne olursa olsun herkes yerine getirebilir. Gaye suçun işlenmesini sair efrad deyimine giren üyeler engel olabileceği gibi amirlik ve kumandayı veya özel görevi haiz olan bir kişi de men edebilir. Gaye suçun işlenmesini menetmek işi hükümetin ihtarından önce veya ihtarı müteakip vuku bulmuşsa fail cezasızlıktan yararlanabilir. Gaye suçun işlenmesini men etmek, silahlı cemiyet ve çetenin kuruluş gayesi olan cürmün işlenmesini, bir takım engeller çıkararak im-

kânsız duruma getirmektir. Fail gaye suçun tahakkukunu önleyecek karşı tedbirler almak veya yetkili makamlara durumu bildirmekle bu men işini yapabilir. "Bu hareketin tahakkuk edebilmesi için çetenin gaye ittihaz ettiği suça göre bir ayrım yapmak gereklidir. Eğer gaye edinilen suçun tamamlanabilmesi için, bir neticenin tahakkuku aranıyorsa (meselâ 131, maddede olduğu gibi) fail bu neticenin tahakkukunu önlemekle cezasızlık sebebinden istifade edebilir. Zira 170 nci madde, fiilin işlenmesinden bahsettiğine göre, maksat suçun tamamlanmasını önlemektir, Buna karşılık gaye edinilen suç, icra hareketine geçilmekle tamamlanmakta ise, yani şekli bir suç, ayrı bir neticenin tahakkuku istenmeyen bir suç ise (Meselâ, 146. maddede olduğu gibi) bu takdirde, fail gaye suça ait icra harekctlerine dahi geçilmesini önlemek mecburiyetindedir. Zira gaye suça ait icra hareketine başlanılmakla, zaten suç tamamlanmış olmaktadır. Suçun işlenmesini önlemek durumunda, çetenin dağılmasına lüzum yoktur... Fail önleyici hareketleri yaptığı halde, bilfiil bunu temin edemediği takdirde, cezasızlık sebebinden istifade edemeyecektir". (Çetin ÖZEK: Siyasî iktidar düzeni ve fonksiyonları aleyhine cürümler, İstanbul: 1967, Sayfa: 391).

Maddenin üçüncü eylem unsuru silahlı cemiyet ve çeteden çekilmek, silahları terk ve teslim etmektir. Bu fiilî sadece 168 nci maddenin son fıkrasında zikri geçen "sair efrad" yerine getirebilir. Zira 170 nci madde "...Cemiyet ve çetenin teşekkülüne iştirak etmemiş ve cemiyet ve çetede kumandayı haiz olmamış" bulunmak gerektiğini açık ve kesin şekilde belirtmiştir. Çetede amirlik veya kumandayı veya özel görevi haiz olan kişinin irade ve ihtiyariyle çeteden çekilmesi halinde, diğer şartları da mevcutsa, T. C. K. 61 nci maddesinde öngörülen vazgeçme hükümleri uygulanır.

Çetede amirlik ve kumandayı veya özel bir görevi haiz olmayan basit bir üyenin çeteden ayrılmış sayılıp cezasızlıktan faydalanabilmesi için çeteden çekilme işi:

1. Gaye suç işlenmeden önce vaki olmalıdır.

2. Hükümet memurlarının veya zabıta kuvvetlerinin ihtarından evvel veya ihtarı müteakip yapılmalıdır.

3. Hükümet memurlarına veya zabıta kuvvetlerine mukavemet göstermeden yapılmalıdır.

İhtardan maksat gizli bir silahlı cemiyet ve çetenin kurulduğunu haber alan veya temin ettiği bilgiler ve verilerle böyle bir cemiyet ve çetenin mevcut olduğu sonucuna ulaşan hükümetin her türlü haberleşme aracıyla çeteye dağılmaları, çeteden çekilip ayrılmaları yolunda yapılacak ikaz, cezasızlıktan yararlanmaya davet, aksi halde şiddetle cezalandırılacaklarına dair tehdit ifade eyleyen beyanlardır. "İhtar imkânı mevcutsa, bu ihtar herhangi bir vasıta ile yapılmış olabilir... Hatta, adlî takibata girişileceği hususundaki alenî haber ve neşriyat dahi ihtar mahiyetinde sayılabilir. Meselâ yetkili bir merciin böyle bir çetenin mevcudiyetinden şüphe edildiği ve takibata girişileceği hususundaki beyanatları ihtar mahiyetinde sayılabilir". (Çetin ÖZEK: a. g. e. Sayfa: 389).

Silahlı cemiyet ve çeteden çekilmiş sayılıp cezasızlıktan faydalanabilmek için hükümet tarafından yapılan ihtardan sonraki bu çekilmenin silahların terk ve teslimi işinin herhangi bir mukavemet göstermeden vuku bulması gerekir. "Her ne kadar mukavemet tabiri genel olarak kullanılmış ise de, ihtardan evvel çeteden çekilen kimse, kendi iradesiyle hareket etmiş olacağından zaten bir mukavemetten bahsedilemez". (Çetin ÖZEK: a. g. e. Sayfa: 392).

Çeteden çekilmek, üyenin çete ile olan ilişkisini kesmesi, üyeliğin kendisine yüklediği yükümlülükleri yerine getirmemesi, kendisine verilen görevleri yapmaması demektir. Üye bunu çetenin organik ve hiyerarşik yapısı içinde bağlı bulunduğu âmirine veya kumandanına sarahaten söyleyerek yapabilir. Fakat çetenin faaliyetlerine katılmamak suretiyle zımmende çeteden çekilmek mümkündür. Çeteden çekilmenin mümkün olup olmadığı hususunu hâkim tayin ve takdir edecektir.

Silahların terki, bir anlamda, üyenin kendisine verilmiş olan silahı çeteye iade ederek veya silahı bir yere bırakarak çeteden ayrılması, çeteden çekilmesi demektir. Bu şekildeki silahın terkinin hükümet tarafından ihtar yapılmadan önce vukubulması ve şüphesizki gaye işlenmemiş olması gerekir.

Fakat kanun silahın terki ve teslimiden bahsettiğine göre esas olan silahın hükümetin yetkili memurlarına teslimidir. Bu şekildeki silahın terk ve tesliminin ise hükümetin ihtarından sonra vukubulması mantıkî olur. "Zira, ihtar vukuundan evvel çekilme hallerinde dahi silahların hükümete teslimi şart olarak kabul edilecek olursa, bu takdirde faile aktif olarak çete mevcudiyetinden hükümete haber vermek mecburiyeti yüklenmiş olur". (Çetin ÖZEK: a. g. e. Sayfa: 392).

Silahını terk ve teslim eden üyenin herhangi bir mukavemet göstermeden bu işi yapmış olması cezasızlıktan faydalanması için zorunludur.

Maddenin sonuncu maddî eylem unsuru "failin töhmetle şeriki olanları tevkif ettirmek esbabını istihsal etmektir". Kısaca suç arkadaşlarını tevkif ettirmektir. Fail bunu "taharriyata başlandıktan sonra" yapması gerekir. Taharriyat sözlük anlamı yönünden "aramalar" demektir.

"Bir suçun sübut vasıtası olarak kullanılacak olan yahut müsadereye tabi bulunan maddelerle sair eşya hakkında zabıt muamelesinin yapılmasını ve icabı halinde maznunun yakalanmasını temin etmek için Ceza Usulü Hukukunun koymuş olduğu bir tedbirdir". (Türk Hukuk Lügatı: Sayfa: 18).

Şu durumda göstermektedir ki 170 nci maddenin öngördüğü "Taharriyata başlama" deyiminden hazırlık soruşturmasına başlangıç teşkil eden ilk işlem kasdedilmektedir. Adlî zabıta veya C. Savcılığınca hazırlık soruşturmasına başlandığı andan itibaren fail diğer suç ortaklarını hazırlık soruşturmasını yapan yetkili hükümet memuruna bildirmek, ihbar etmek, en az bir tanesinin tutuklanmasını sağlamak zorundadır. Failin bu suç ortaklarını ihbar etmek ve en az bir tanesinin tutuklanması için gerekli ve yeterli delilleri, karineleri veya belirtileri yetkili hükümet memuruna bildirmek ve vermek zorunluluğu son tahkikatın yani kamu davasının açılmasına kadar sürer. Maddede açıkça belirtilmiş olmamakla beraber T. C. K.'nun 141 ve 142 nci maddeleri ile 171 nci maddenin son fıkraları birlikte gözönüne alınırsa tevkif ettirmek esbabını istihsal" etmenin süresi konusunda kanun koyucunun maksadı silahlı cemiyet ve çete hakkındaki ilk soruşturma işleminden başlayıp soruşturmanın aleniyet kazandığı son soruşturmanın yani Kamu Davasının açılmasıyla son bulan safhadır.

"Tevkif ettirmek" deyimi ile kanun koyucu, ceza muhakemeleri usulü kanununun tutuklamaya ait hükümleri uyarınca tutuklamayı kasdetmektedir. Bunu maddeye "Tevkif ettirmek esbabını istihsal edenler" deyimini koyarak açıklığa kavuşturmuştur. Bu itibarla suç ortağının güvenlik kuvvetlerince göz altına, nezarete alınması fakat mahkemece tutuklanmaması halinde fail cezasızlıktan yararlanamaz.

Failin T. C. K.'nunun 170 nci maddesinde öngörülen cezasızlıktan yararlanabilmesi için maddenin maddî eylem unsurlarını serbest iradesi ve bilinci ile işlemiş olması gerekir. "Harici bir sebebin etkisi altında olsa dahi, hareket iradi olmalıdır. Cebir halinde vazgeçilirse 170 nci madde tatbik edilmeyecektir". (Çetin ÖZEK: a. g. e. Sayfa: 393).

T. C. K.'NUN 258 NCİ MADDESİNİN AÇIKLAMASI

Kanunun "hükümete karşı şiddet ve mukavemet" bölümünde yer alan T. C. K.'nun 258 nci maddesi memurun şahsında somutlaşan hükümet nüfuzunun korunması ve hükümetin icraatını yerine getirebilme olanaklarının sağlanması amacı ile konulmuştur. "Bu hüküm resmî makamlarla fertlerin münasebetlerinde onların hürriyetlerinin teminatı ve aynı zamanda, devlet içinde organlarının dürüst çalışmasının teminatı telâkki olunmaktadır". (Erem: a. g. e. S. 370).

Suçu herhangi bir kişi işleyebilir. Fail, memurun yapmakta olduğu vazifenin muhatabı da olmayabilir. "Bazen memurun fiilî muayyen bir şahsa matuf dahi sayılamaz. Tehlike arz eden bir köprünün yıkılması, umumî mahallerin dezenfekte edilmesi gibi". (Erem: a. g. e. S. 362).

Suçun oluşmuş sayılabilmesi ve ceza uygulamasında bulunulabilmesi için şu maddî unsurların birlikte var olması gerekir:

1. Ortada "Cebir ve şiddet ile veya tehdit ile" işlenmiş bir MUKAVEMET eylemi olacaktır.

2. Bu eylem bir memura veya o memura yardım eden kişiye işlenmiş olacaktır.

3. Bu mukavemet eylemi memurun memuriyetine ait vazifeleri ifa sırasında işlenmiş olacaktır.

Mukavemet, devlet hizmetinin işlenmesine, hükümet vazifesinin yerine getirilmesine karşı koymak, engel olmaktır. Kanunun yüklediği bir vazifeyi yerine getirmek isteyen memurun kanunî ve meşru olan hareketine karşı durmaktır. "258 nci maddede yerine getirilmekte olan bir kamu görevine engel olunmak amacı güdüldüğünden, fiil doğrudan doğruya kamu iradesine mukavemet niteliğini taşımaktadır". (Gözübüyük: a. g. e. Cilt: III, S. 317).

Suçun maddî unsuru olan mukavemet fiilinin herkesin görebileceği yer, zaman ve biçimde işlenmesine lüzum yoktur, aleniyet unsuru aranmaz. Fiil özel bir yerde, bir ikametgâhta da işlenebilir.

Mukavemet doğrudan doğruya veya dolayısıyla olabilir. "Fiilde icraî mahiyet aranır. Sadece pasif mukavemet veya cebir ve tehdidi ihtiva etmeyen hareketler ile (kaçmak, itaatı reddetmek, memuru aldatmak, kapıyı açmamak, cebir kullanmamak şartı ile kendini yere atarak, bir ağaca sarılarak, tevkifin tatbikini güçleştirmek gibi) bu suç işlenmiş olmaz". (Erem: a. g. e. 364). Yargıtay 4 ncü Ceza Dairesi 16.5.1961 gün ve E. 1914, K. 2198 sayılı içtihadında "sarhoş olan sanığın, muayene için doktora götürülmek istendiği sırada; (gitmiyorum, beni götüremezsiniz, size gösteririm, adalet var, kanun var) diyerek yere yatmaktan ibaret olan hareketini T. C. K.'nun 258 nci maddesinde yazılı suç" niteliğinde kabul etmemiştir. Mukavemet cebir ve tehdit ile vuku bulmalıdır.

Şiddet maddî cebirdir; maddî bir kuvvetin kullanılmasıdır. Başka deyimle failin, memuru vazifesini yapmamağa zorlamak için maddî kuvvet kullanmasıdır. Memuru vazifesini yapmaktan alıkoymaya cebir için maddî kuvvet sarfedilmesi, bedenen memur üzerinde bir hareket yapılmasıdır. "Şiddet veya tehdit, mukavemet cürmünün işlenmesine elverişli nitelikte olmalıdır. Şiddet veya tehdidin memurun memuriyetine ait vazifesinin yerine getirilmesine mani olmak amacı ile kullanılması gerekir". (Gözübüyük: a. g. e. 319).

Cebir ve şiddetin memurun karşı duramayacağı kadar yüksek olması şart değildir. Memurun, memuriyet vazifesini yapmaması hususunda iradesini etkileyebilecek bir kuvvette olması yeterlidir. Cebir, şiddet ve tehdidin memura yöneltilmiş olması da şart değildir. "Cebir ve tehdidin memura mukavemet için kullanılmış olması kafidir. Sanığın maksadını tahakkuka elverişli olmak şartı ile eşya üzerinde cebir ile de suç işlenmiş olabilir. Zabıta kuvvetlerinin, vazife görmesine mani olmak için nakil vasıtalarını tahrip gibi". (Erem: a. g. e. 366).

Tehdit, maddî cebir olan şiddetin zıddına manevî cebirdir. Tehdit mağdurun (memurun) karar veya hareket serbestisini tehlikeye koyan bir vasıtadır. Tehdit bir kimseye, zarar verileceğinin bildirilmesidir. Ancak tehdidin mağdur (memur) üzerinde ciddî bir korku yaratması lâzımdır". (Gözübüyük: a. g. e. Cilt: III 304).

Failin mukavemet etmek suretiyle memurun, memuriyet vazifesini yapmasına engel olmuş bulunması yeterlidir, mukavemet etmekten beklediği gayenin gerçekleşmiş olması gerekmez. Şiddet veya tehdidin memura yöneltilmiş olması yeterli ve gereklidir. Zira suç şeklî bir suçtur.

Cebir ve şiddet veya tehdit ile mukavemet fiilinin muhatabı memur veya ona yardım eden kişilerdir. Memur T. C. K.'nun 279 ncu maddesinde belirlenmiştir. Hükümet vazifesini ifaya yetkili kişidir.

"Memura yardım edenler" deyiminden amaç ise memuriyet vazifesinin yapılması konusunda memurun isteği ile yardımcı olan kişilerdir. Memurun rızası ve isteği olmadan kendiliğinden ona, vazifenin ifasında yardım eden kişi maddenin kastettiği kişi değildir.

Cebir ve şiddet veya tehdit ile mukavemet "fiilinin memuriyet vazifesinin yapılması, görevin yerine getirilmesi sırasında işlenmesi gerekir. Memuriyet vazifesinin yapılmasından önce veya sonra mukavemette bulunmak ayrı suçların oluşması sonucunu doğurur ama mukavemet suçunu teşkil etmez. Fiilin memuriyet vazifesinin ifası sırasında işlenme şartının doğal sonucu olarak mukavemet fiilinin işlenmesi sırasında memurun veya ona yardım edenlerin de hazır bulunması, onların huzurunda işlenmiş olması gerekir. Hale fiilin sadece "memura yardım edenlere" karşı işlenmiş sayılabilmesi için bu kişinin yanında memurun da bulunması gerekir. Mekân itibariyle memur ile birlikte olmayan "yardım eden kişiye" mukavemet halinde T. C. K.'nun 258'de yazılı suç değil belki başka bir suç oluşur. Keza "yardım eden kişiye" mukavemet fiilinin bir şartıda yardım işinin yapılmakta olması, devam etmekte bulunmasıdır. Memurun vazifesini ifaya devam etmesine rağmen yardım eden kişinin yardım işinin sona ermiş olmasından sonra mukavemet halinde bir suç teşekkül etmez. Yardıma başlamadan önce de durum aynıdır.

Memura mukavemet sırasında müessir fiil, hakaret ve sövme gibi suçlar da işlenebilir. Bunların ayrı ayrı mütalâa edilmesine imkân yoktur. Mukavemetin cebir ve şiddet veya tehdit ile işlenme şartı hakaret ve sövme, müessir fiil, yaralama gibi fiillerin de mukavemet fiilî ile birlikte mütalâasını gerektirir. Nitekim Yargıtay Ceza Genel Kurulu 30.4.1956 gün ve E. 4-96, K. 85 sayılı içtihadında (...Failin memura karşı sövmesi, tehdit eylemesi ve ona tekme ile vurması fiillerinin kül halinde mukavemet suçunu teşkil ettiği gözetilmeden...) başka maddeler ceza uygulaması yapılmasını uygun bulmamıştır. "Oluşa göre sanığın fiil ve hareketi kül halinde memura mukavemet suçunu teşkil ettiği ve aynı zamandaki hakareti mukavemet fiilinin unsurlarına dahil bulunduğu gözetilmeden ayrıca memura hakaret suçundan ceza verilemez". (Y. 4. Ceza Dairesi: 6.11.1964 4791/4734).

Diğer taraftan, vazifeli memurun birkaç tane olması veya hem memura hem de ona yardım edene mukavemet fiilinin işlenmesi birkaç tane mukavemet suçunun doğmasına sebep olmaz. Esas olan kanunî bir hükümet emrinin, bir kamu görevinin yapılmasına engel olmaktır. Bu kamu görevini bir memur'da, birkaç memur'da ifaya vazifeli olsa, amacı açısından bunlara mukavemet tektir; suç da tek sayılmak gerekir. Yargıtay 4. Ceza Dairesi de 23.11. 1945 gün ve E. 10225, K. 9968 sayılı kararında "memurların birden fazla olması, memura mukavemet suçunun birden fazla olmasını veya teselsül halini gerektirmeyeceğini" içtihat eylemiştir.

Suçun tam olarak oluşabilmesi için failde hem genel, hem de özel kasıtın bulunması gereklidir. Fail mukavemet fiilini işlerken bunun sonuçlarına katlanmayı bilerek ve isteyerek istemiş, irade eylemiş olacaktır. Bu, genel kastını ifade eder. Ayrıca failin, mukavemet fiilinde, yetkili memurun vazifesini ifa etmesine engel olmak saiki ile cebir ve şiddet veya tehdidi kullanmış olması gerekir ki, bu da özel kastı gösterir. Askerî Yargıtay 3 ncü Dairesinin 21.9.1971 gün ve E. 1971/404, K. 1971/399 sayılı içtihadı da aynı görüştedir: Sanığın cebir, şiddet ve tehdidin neticelerini bilerek ve isteyerek ateş etmesi iradesi ile "Umumî kast"ı, memurun kontrol vazifesini ifa etmesine mani olmak ve yakalanmamak saiki ile cebir, şiddet kullanmış ve tehdit etmiş olması ise "Hususî Kast"ı açıklağa kavuşmuştur.

Failin, cebir ve şiddet veya tehdit ile mukavemette bulunduğu kişinin memur olduğunu, bir kamu hizmetini yerine getirmekle görevli bulunduğunu bilmesi gerekir. Bununla birlikte memurun resmi bir kıyafetinin olmaması suçun oluşması için önemli değildir.

Maddede cezayı artırıcı iki sebep vardır. Biri mukavemet fiilinin silahla işlenmiş olması halidir. (Fıkra: 2): Diğeri de mukavemet fiilinin başbakan ve bakanlardan birine karşı işlenmiş olması halidir (Fıkra: 5).

Şiddet sebebi sayıldığı yerlerde silahtan neyin kastedildiği T. C. K. 189 ve 265 nci maddelerinde açıklanmıştır. Bununla birlikte Yargıtay 4. Ceza Dairesi 26 Mayıs 1964 gün ve E. 2296, K. 2337 sayılı kararında "189 ncu maddeye göre memura karşı kazma ile direnmede kazmayı silahtan" 9.10.1963 gün ve E. 5095, K. 5874 sayılı kararında da tornavidayı silahtan saymıştır.

Maddede cezayı hafifletici sebepler de iki'dir.

Fail mukavemet fiilini kendisini veya akrabasını hapis olmaktan veya tutuklanmaktan kurtarmak maksadıyla işlemişse verilecek ceza hafifler.

T. C. K. 259 ncu maddeye göre akrabadan murat karı, koca, usul ve füru, erkek ve kız kardeşler, amca, dayı, hâlâ ve teyzelerle yeğenler ve bunlar derecesindeki sıhrî akrabalardır.

Hapis veya tevkiften maksat failin kendisinin veya akrabasının hürriyetlerinin yok edilmesidir. Bununla birlikte Yargıtay 4. Ceza Dairesi 20.11.1951 gün ve 8756 sayılı kararında "Hapis veya tevkif deyimlerinin kanuni değil ve fakat genel anlamda kullanıldığı, karakola götürülmenin de kapsamına girdiğini" kabul etmiştir. Yargıtay Ceza Genel Kurulu da 18.9.1944 gün ve E. 228, K. 189 sayılı içtihadında "zabıta nezaretinin" de hapis ve tevkif kapsamına girdiğini kabul eylemiştir.

Failin, fiili kendisini veya akrabasını hapisten veya tevkiften kurtarmak maksadıyla işlenmesi halinde, ceza indirilir. m. 258 f. 3.

Kanun böylece, cezayı azaltıcı özel bir sebep kabul eylemiştir. İnsanların kendilerini veya akrabalarını koruma tabii duyguları vardır.

Memura mukavemet, yanlızca ve doğrudan doğruya kendisini veya yakınlarından birini hapis veya tehditten kurtarmak amacı ile işlenmiş olmalıdır. Azaltıcı sebep, sadece memura mukavemet suçu için uygulanır ve fakat mukavemet ile birlikte işlenen diğer suçlar için tatbik edilmez (54). Nitekim Yargıtay bir kararında (mukavemetin kendisini hapis veya tehditten kurtarmak için olmayıp kaçak orman mallarını vermemek için yapılmış bulunması sebebiyle 258. maddenin 3. fıkrası uygulanamaz) denilmiştir (55).

Memura mukavemet, o anda hapis veya tevkifine teşebbüs edilmiş olan kimse tarafından ya kendisinin veya akrabasından birinin bu durumdan kurtarılmasını temin maksadına matuf olmalıdır. Buna göre, kendisine mukavemet edilen memurun yaptığı muamelenin dayandığı kanunda, mukavemete konu olan fiiller hepsi veya tutuklanmayı gerektirmelidir. Aksi halde, fail için ceza indirimi yapılamaz.

Nitekim yargıtayın bir içtihadı birleştirme kararında (çiftçi mallarına zarar veren hayvan sahiplerinin hapis veya tevkif edilebileceklerine dair "çiftçi mallarını koruma kanun da bir hüküm mevcut olmayıp yanlız zararın tazmin ettirileceği söz konusu olmasına göre 258. maddenin 3. fıkrasının uygulanması yolsuzdur). Denilmiştir. (56). (A. GÖZÜBÜYÜK; a. g. e. Cilt: 3 S. 320).

Cezayı azaltıcı sebebin ikincisi de "memurun haiz olduğu selâhiyet hududunu tecavüz ederek veya keyfi hareketlerle" failin mukavemet fiilini işlemesine sebebiyet vermiş olması halidir. Memurun bu davranışı sadece cezayı azaltıcı neden olmaz duruma göre failin cezasını büsbütün kaldırabilir.

"Selâhiyet hududunun tecavüzü"; kanun, tüzük veya idarenin tasarruf ve kararları ile memura, devlet kudretini ve hükümet kuvvetini kullanması için tanınan hukukî alanın aşılmasıdır.

Keyfi muamele ise memurun görevi ile ilgili olmayan, kanunen veya idarî kararla tanınmış yetkisinin dışındaki haksız muameleleridir. Yargıtayın yerleşmiş içtihadına göre, keyfi muamele, memurun yetkisini aşarak yaptığı işlem veya fiillerdir. Yargıtay Ceza Umumî Heyeti 18.3.1957 gün ve E. 4-56, K. 60 sayılı içtihadında "başka bir vazife dolayısiyle köye gelen jandarmaların tarlada gördükleri tütünlerin ruhsatsız ekilmiş olduğunu öğrendikleri zaman yapılacak kanunî muameleye esas olmak üzere keyfiyeti bir zabıt varakası ile tespit etmeleri icap ettiği halde, bu usule riayet etmeyerek kendiliklerinden tütünleri yolmaya tevessül etmelerinin haiz oldukları selâhiyet hududunu tecavüz mahiyetinde bir hareket olduğu ve 258 nci maddenin 4. fıkrasının tatbikini müstelzim bulunduğunu" kabul eylemiştir.

Fail cezasının azaltılması veya büsbütün kaldırılması için mukavemet fiilinin memurun yetkisini aşarak veya keyfi surette yaptığı muameleye bir reaksiyon olarak işlenmesi lâzımdır. Buna "Sebebiyet Şartı" denir.

Cezanın azaltılabilmesi veya büsbütün kaldırılabilmesi için memurun keyfi muamelesi ile failin mukavemeti arasında bir dengenin bulunması gerekir. Buna uygunluk şartı denir. Keyfi muameleden daha ağır bir mukavemet fiiline 258. maddede değil o fiile uygun başka bir madde ve tahrik hükümleri uygulanır. "Meselâ, kendisini kırbaçla hırpalayan polis memurunu failin bıçakla otuz gün mutat işinden alıkoyacak derecede yaralaması gibi. Bu halde fail için T. C. K.'nun 456/2 ve 271, 457, 51-1 maddeleri uygulanır. Nitekim yargıtayın bir kararında "sanığın ayrıca müessir fiil kastıyla hareket eyleyip eylemediği tespit olunmadan 456/4 ve 271 nci maddelerle cezalandırılması yolsuzdur" denilmiştir". (Y. 4. C. D. 31.3.1961 E. 910, K. 1483).

Failin 4 ncü fıkradan yararlanabilmesi için mukavemet fiilinin memurun keyfi muamelesinin ardından, ona tepki olarak işlenmesi gerekir. Keyfi muamele ile mukavemet fiilî arasında eylem-karşı eylem dengesinin akla yakın ve uygun olarak gerektirdiğinden daha fazla bir zaman fasılası olmamalıdır. Akla yakın ve uygun olmayan zaman fasılası mukavemet fiiline intikam niteliği verebilir.

Dördüncü fıkra 254, 255, 256 ve 257 nci maddeler için de uygulanabilir.

T. C. K.'NUN 296 NCI MADDESİNİN AÇIKLAMASI

296 ncı madde Türk Ceza Kanununun "Adliye aleyhinde cürümler" babında yer almış, belli suçların işlenmesine yardımı olmaksızın ve o suçların sanıklarıyla evvelden bir anlaşması bulunmaksızın sanıklara kişisel yönden veya fiile ilişkin olarak yardım edenleri, suçla bozulmuş olan kamu düzeninin eski haline iadesi yolunda yetkili mercilerin ve neticeten hükümetin çalışmalarına engel olmak yahutta güçleştirmek isteyenleri cezalandırmak amacıyla konulmuştur.

Bu suçu herhangi bir kimse işleyebilir. Ancak maddenin son fıkrasına göre usul ve füruunun, karı veya kocasının yahut kardeşinin lehine işleyenler cezalandırılmazlar. Kanun koyucu, yakınlarını koruma, şeklindeki insanî duygu ve içgüdüyü gözönüne alarak ve ona saygı duyarak bu hükmü koymuştur.

"Suçun faili devlet memuru da olabilir. Böyle hallerde ceza artırılabilir. Yeterki bu umumî şiddet sebebi için kanunun aradığı şartlar mevcut olsun" (F. EREN: Türk Ceza Hukuku, Ank. 1962, Cilt: II, Sayfa: 467).

296 ncı madde, 28.9.1971 gün ve 1490 sayılı Kanunla değişikliğe tabi tutulmuş, ceza miktarları artırılmakla beraber "hakkında yakalama veya tevkif müzekkeresi çıkarılmış olan bir kimsenin saklı bulunduğu yeri bildiği halde yetkili mercilere derhal haber vermemek" şeklinde yeni suç ve hüküm kazanmıştır. Bugünkü durumuyla T. C. K.'nun 296 ncı maddesinin unsurlarını şu şekilde sıralamak mümkündür.

1. GENEL VE ÖN ŞARTLAR:

Maddede biribirinden ayrı iki suç öngörülmektedir. Birisi önceden işlenmiş ve unsurlarını 296 ncı maddeden başka maddelerde bulan suçtur. Diğeri de 296 ncı maddenin çeşitli şekillerde unsurlarını tarif ettiği suçtur. İşte genel ve ön şartlar evvelki suçla ilgili ve 296 ncı maddedeki failin evvelki suça göre ilişkisine değinen şartlar ve unsurlardır. Genel ve ön şartlar ikiye ayrılır:

1. Kanunda yazılı cezası hapis cezasından daha aşağı olmayan bir cürüm önceden işlenmiş olmalıdır:

296. maddede öngörülen "suçluyu koruma ve bir suçun işlenmesinden sonra o suçun failine yardım" fiilinin bir suç biçiminde oluşabilmesi için önceden, kanunda yazılı cezası hapis veya ağır hapis olan bir suçun işlenmiş olması gerekir.

2. a. T. C. K. 296 ncı maddede yazılı suçun failinin, evvelki suçun icrasında o suçun failleriyle evvelden ittifak etmiş olmaması gereklidir.

b. Diğer taraftan bu failin, evvelki suçun bitirilip sonuçlandırılmasında evvelki suç faillerine herhangi bir yardımının da dokunmamış olması şarttır.

Zira evvelki suçun failleriyle cürmün icrasında herhangi bir şekilde ittifak edip anlaşmak ile evvelki suçun bitirilmesinde yardımı dokunmak T. C. K. 64 ve 65 nci maddelerinde yazılı suça iştirak ve faile 296 ncı maddenin değil iştirak hükümlerinin uygulanması neticesini doğurur.

Evvelki suçun "işlenmiş" olması yeterlidir. Bir mahkeme hükmüne bağlanmış olması gerekmez. Keza evvelki suçun tam olarak işlenmiş olması ile teşebbüs derecesinde kalmış olması arasında 296. maddedeki suçluyu koruyan ve suçluya yardım eden fail yönünden bir fark yoktur.

Ancak evvelki suç hakkında ceza kovuşturmasını engelleyen genel af, zaman aşımı, şikâyetin mevcut olmaması veya şikâyetin geri alınması gibi sebepler mevcut ise 296 ncı maddedeki suçluyu koruyan ve ona yardım eden, failin suçunu ve fiilin suçluluğunu ortadan kaldırır.

II. ÖZEL ŞARTLAR:

296 ncı maddede öngörülen ve evvelce işlenmiş cürümün failine yardım ve onu koruma şeklinde ortaya çıkan fiillerle doğrudan doğruya ilgili şartlar ve unsurlardır.

Bu unsurları dört bölümde incelemek mümkündür.

1. Evvelki cürmün failine yardım ve onu korumak.

2. Evvelki cürmün eser ve delillerine etki yapmak;

3. Evvelce işlenmiş, fakat cezası hapisten aşağı olan sair fiillerden dolayı faile yardım ve koruma.

4. SUÇUN MANEVÎ UNSURU KASIT: Bu unsurların da değişik biçimleri ve özel likleri vardır. Bu itibarla teker teker incelemek yararlı olur:

1. EVVELKİ CÜRMÜN FAİLİNE YARDIM VE ONU KORUMAK DÖRT ŞEKİLDE MÜMKÜN OLUR:

a. **Bir kimsenin evvelce işlenen cürümden istifade etmesini temine yardım etmek:**

"İstifadenin iktisadî olması şart değildir. Bu itibarla bu çeşit yardım, yalnız mala karşı suçlara münhasır sayılmamalıdır. İstifadeyi temin etmek sadece istifadeye mevzu olacak şeyin muhafaza altına alınması, onun kaybedilmesini önlemek değildir". (F. EREM: T. C. K., Ank. 1962, Cilt: II, Sayfa: 471).

"Maksat, evvelce işlenmiş suçun failinin o suçu işlemekte güttüğü amacın gerçekleşmesine elverişli olarak istifadesini temine yardım etmektir". (A. P. GÖZÜBÜYÜK: T. C. K., Şerhi, Cilt: III, Sayfa: 484).

b. Evvelce işlenmiş cürüm hakkında hükümetçe icra olunacak tahkikatı yanlış yola sevketmeğe yardım:

"Hükümet deyiminden" yetkili merciyi anlamak gerekir. "Söz konusu tahkikat" sadece Savcılık, Sorgu Hâkimliği gibi mercilerin yaptığı soruşturma değildir. Polis araştırması da hükümetçe icra olunacak tahkikata girer.

"T. C. K.'nun 296 ncı maddesinde yazılı suçun tekevvünü için, hapis cezasından aşağı olmayan cezayı müstelzim bir cürmün failinin hükümetçe araştırılmakta olması kâfi olup, o cürüm dolayısıyla şahıs hakkında adli makamlarca kovuşturma açılmış bulunması şart değildir". (As. Yrgt. 3. D. 21.12.1971 gün ve E. 1971/538 K. 1971/536).

c. **Faili gizlemeğe yardım:**

Faili gizlemeğe yardım ya hükümetin evvelce işlenmiş cürüm konusunda yaptığı araştırmalara karşı olur. Veyahutda evvelce işlenmiş cürüm hakkında verilmiş bir hüküm icrasına karşı vukubulur.

"Gizlemek tâbirine kaçırmak da girer. Muvakkat bir zaman için gizlemekle de suç teşekkül eder. Faili, yardımcının kendi evinde gizlemesi, meşhut suç halinde yakalanmasına mani olmak için gürültü, kargaşalık çıkarmak gibi hallerde gizlemenin husule gelmiş olduğunda tereddüt edilmemelidir.

..... Hükmün icrasına karşı faili gizlemek hukuku bağlayıcı cezalar için kabil değildir. Hürriyeti bağlayıcı cezalar için mümkündür. Bu halde gizlemenin hükmün kabili infaz hale geldiği anda olması şart değildir". (F. EREM: T. C. Hukuku, Ank. 1962, Cilt: II, Sayfa: 472).

"Burada tevkif edilmek veya yakalanmak için veya cezasının infazı maksadıyla aranan bir sanık veya hükümlü bahis konusudur. Gizlemeye yardım, her çeşit ve nitelikte olabilir. Gizlemek tabirine kaçırmak da girer. Suç failinin kaçmasına veya yetkili makamlar tarafından ele geçirilmesine engel olmaya yardım etmek ve bu maksatla tutuklanmasına veya yakalanmasına mâni olmak için failin kaçmasını kolaylaştırmak hallerinde gizlemenin husule gelmiş olduğunu kabul etmek gerekir". (As. Yrgt. Drl. Krl. 10.3.1972 gün ve E. 1972/15 K. 1972/15).

ç. Evvelce işlenmiş cürümdan dolayı hakkında yakalama veya tevkif müzekkeresi çıkarılmış olan bir kimsenin nerede saklandığını bildiği halde yetkili mercilere derhal haber vermemek.

Bu hüküm 1490 sayılı Kanunla konulmuştur. Yakalama veya tutuklama müzekkeresinin evvelce işlenen suçtan dolayı ve o suç konusunda çıkarılmış olması gerekir.

Gerek değişiklikten evvel ve gerekse değişikliğin getirdiği bu hüküm ile maddenin bütünü incelendiğinde varılan sonuç şudur: Evvelce işlenmiş cürmün failinin hangi suçtan arandığının ve bu suçun mahiyetinin ne olduğunun bilinmesi ceza uygulaması yönünden önemlidir ve gereklidir. Zira gizleyen faile verilecek ceza evvelce işlenen asıl cürmün kanunda yazılı olan cezasının üçte birini aşamayacaktır. Keza evvelce işlenen asıl cürmün kanunda yazılı cezasının hapis veya ağır hapis olması da gizleyen faile verilecek cezanın asgarî ve azamî hadleri üzerine etki yapar. Fakat bu, evvelce işlenmiş cürmün failinin hangi suçtan arandığının ve o suçun mahiyetinin ne olduğunun bilinmesi hususu, belirtildiği gibi ceza tatbikatı ile ilgili bir husustur.

Evvelce işlenen asıl cürmün failini saklayan sanık yönünden önemli olan ise, ötekinin aranan kişi olmasıdır; hangi suçtan olursa olsun hükümetin yetkili mercilerince aranmakta olduğunu bilmesine rağmen onu gizlemesidir. Nitekim As. Yrgt. Drl. Krl. 10.3.1972 gün ve E. 1972/12 K. 1972/12 sayılı içtihadında: "Hükümetin araştırmalarına karşı suç failini gizlemeye yardım etmek suçunun tekevvünü için aranan kimseye atıf ve isnat olunan cürmün mahiyet ve vasfının kesin şekilde ortaya çıkmış olmasında zaruret yoktur. Zira bahis konusu suç bir tehlike suçudur ve T. C. K.'nun 296 ncı maddesinin hedefi adaletin tam olarak yerine getirilmesini sağlamaktan ibaret bulunmaktadır. Bu bakımdan sanıkta, faili saklamak veya kolluk kuvvetlerine, adliye idaresini yanıltmak gayesi ile, bilerek doğru söylememek iradesinin, yani kastının mevcudiyeti kâfidir. Masum olduğu bilinse bile ilgilinin adliyece arandığının bilinmesi yeterlidir. Saikin önemi yoktur". Diyerek bu görüşü doğrulamıştır.

Zira evvelce işlenmiş cürmün failini gizleyen kişiden, o cürmün kanunun hangi maddesine temas ettiğini, o maddenin hangi fıkrasının cürmün failinin durumuna uyduğunu ve cürmün failinin hangi madde, hangi fıkradan gizlenmekte olduğunu bilmesini beklemek ve hukukun bu inceliklerini bilerek gizlemesi halinde suçun tekevvününün mümkün olduğunu ileri sürmek gerçeklere uygun ve doğru bir sonuç olmaz.

İnsanda önce teşekkül eden yeteneklerden biri suç şuurudur ve T. C. K. 44 ncü maddesinde yazılı olduğu üzere kanunu bilmemek mazeret sayılmaz isede hukukun inceliklerini herkesin bilmesini ve böyle bir bilgi ile suç (faili gizleme suçunu) işlemesini beklemek mümkün değildir. Ve 296 ncı madde de yazılı faili gizlemek suçunu işlenmez suç durumuna getirmek demektir.

"296 ncı madde metninde "sanık" tabiri kullanılmamıştır. Kanun bir "kimse"ye yardımdan bahsetmektedir. Bu itibarla henüz sanık sıfatı iktisap edilmeden evvelki safhada dahi bu çeşit yardımlar cezayı icap ettirir ..... Bu tabirin kullanılmasındaki maksat suçsuz olsa bile adliyece aranan bir kimseye yardımın (o şahsı saklamak gibi) cezalandırılmasını temindir. Çünkü sanık veya aranan şahıs hakkında adlî faaliyet engellerle karşılaşmamalıdır. Kaldı ki, kaçırmakla sanık hakkında yanlış bir kanaat uyanması ve bu yüzden adliyenin geniş bir karar alması da mümkündür". (F. EREM T. C. Hukuku Ank. 1962, Cilt: II, Sayfa: 471).

Bir kimsenin hükümetçe arandığının öğrenilmesi her türlü şekil ve şartlarda mümkün olur. Basın, radyo ve sair haberleşme aracılığı ile öğrenilebileceği gibi aranan kişinin sözlerinden hatta davranışlarından dahi öğrenmek mümkün olabilir. Bu itibarla 296 ncı maddedeki suçun tekevvünü için, sebebi ve mahiyeti ne olursa olsun hükümetin yetkili mercilerince aranan bir şahsın, hangi saikle olursa olsun, gizlenmesi gerekli ve yeterlidir.

Ceza uygulaması yönünden evvelce işlenen suçun vasıf ve mahiyetinin mahkemece araştırılması zorunlu isede o suç hakkındaki davanın neticelenip kesin hükme bağlanmasına lüzum ve imkân yoktur. Zira kanun "..... asıl cürüm için kanunda tayin edilen" cezadan söz etmektedir. (T. C. K.'nun 296 ncı maddesinde yardım gören veya görenler hakkında tesis olunacak hükmün bekleneceğini derpiş eyleyen herhangi bir sarahat mevcut olmadığı, adliye aleyhine işlenen bu kabil suçlarda, sadece yardım görenin itham edildiği suçun gözönüne alınması suretiyle hüküm tesis edilmesinde zaruret bulunduğu, aksi görüş ve düşünceye itibar edildiği takdirde suç failinin ölmüş veya ceza ehliyetini kaybetmiş olmasından dolayı davanın düşmesine veya kanunî sebepler tahdında beraatine karar verilmesi suçun işlenmesinden sonra T. C. K.'nun 64 ve 65 nci maddelerinde beyan olunan haller dışında faile yardım eden ve onu gizleyen kimselerin cezasız kalması gibi kanunen tecviz edilemeyen bir sonuç husule getirir". (As. Yrgt. 4. D. 16.11.1971 gün ve E. 1971/468, K. 1971/480).

Derhal haber vermekten maksat yardım gören şahsın hükümetçe arandığını öğrenir öğrenmez ve yakalanması henüz imkân dahilinde iken yetkili merci'e bildirilmesidir.

2. EVVELCE İŞLENMİŞ SUÇUN ESER VE DELİLLERİNE ETKİ YAPMAK:

Evvelce işlenmiş ve kanunda yazılı cezası hapis veya ağır hapis olan bir cürmün eser ve delillerine etki yapmak kanuna göre:

I. Eser ve delilleri yok etmek.

II. Eser ve delilleri değiştirmek ve bozmak şeklinde vuku bulur.

Evvelce işlenmiş suçun eser ve delillerini yok etmek ve değiştirmek adlî soruşturma yapılmasını önlemek amacıyla yapılmış olmalıdır. "Delilleri değiştirmek, bozmak, yok etmek için kullanılan vasıtanın ehemmiyeti yoktur. Suçun delil ve izlerini taşıyan eşyayı kendi evinde bilerek saklamak hali "yok etmek" sayılmalıdır. Çünkü bu suretle deliller adliye için ortadan kaldırılmış demektir". (F. EREM: T.C. Hukuku Ank. 1962 Cilt: II, Sayfa: 473).

3. EVVELCE İŞLENMİŞ, FAKAT CEZASI HAPİSTEN AŞAĞI OLAN SAİR FİİLLERDEN DOLAYI FAİLE YARDIM VE KORUMA:

296 ncı madde birinci fıkrasında her ne kadar evvelki suçun niteliğini ifade ederken "hapis cezasından daha aşağı olmayan cezayı müstelzim bir cürüm" deyimini kullanmışsa da bu, ana kuraldır. Çünkü birinci fıkranın son cümlesi "sair fiillerden dolayı ....." diyerek hapis cezasından aşağı cezayı gerektiren ve kabahat türünden olan fiilleri de, istisnaî de olsa hükme bağlamış bulunmaktadır.

Bununla birlikte Yargıtay 4. C. Dairesi 13.12.1949 gün ve E. 14746 K. 11361 sayılı kararında; "Ceza Kanununun 296 ncı maddesinin cürüm delillerini yok etmeğe münhasır olup kabahat delillerine şâmil olmadığı ....."nı içtihat eylemiş isede 1490 sayılı Kanunla yapılan değişiklikte de muhafaza edilen "sair fiillerden dolayı ....." hükmünü bu içtihatla bağdaştırmak mümkün değildir.

"Evvelce bir suçun işlenmiş olması lâzımdır. Bu suç "Kabahat" olabilir, kabahatlerde faile daha az ceza verilir. (T.C.K. 296. f. 1. cümle 2) sair fiiller ibaresi ile kanun, yalnız cezası hapisten aşağı olan cürümleri değil, aynı zamanda kabahatları da kastetmiştir. ..... Teşebbüs de sair fiiller tâbirine girer. Evvelki suç failinin fer'i fail olmasında veya suçun taksirli suç olmasında fark gözetilmemiştir". (F. EREM: T. C. Hukuku Ank. 1962, Cilt: II, Sayfa: 469).

296 ncı maddede öngörülen "evvelki suçun failini koruma ve yardım" fiilleri.

1. Suçtan istifadeyi temin etmek,

2. Tahkikatı yanlış yola sevketmek,

3. Evvelki suçun failini gizlemek,

4. Evvelki suçun eser ve delillerini yok etmek, değiştirmek, bozmak şeklinde olmak üzere tahdidi ve tadadîdir. Evvelki suçun failine başka türlü yardım bu madde kapsamına girmez.

4. SUÇUN MANEVÎ UNSURU KASIT: Evvelce işlenmiş cürmün failine, yukarıda belirtildiği üzere sınırlı olarak sayılıp dökülen bu dört yardım fiilinin o bilinç ve iradelerle yapılması gereklidir.

İradenin serbestisini yok eden sebepler varsa suç oluşmaz. "Eğer tehdit ile (meselâ ölüm tehdidi ile) evvelki suçun faili suç delillerini yok ettirmiş veya kendisini saklattırmış ise bunları yapmış olan kimse zaruret hali dolayısıyla ceza görmez". (F. EREM: a. g. e. Sayfa:474).

Suçun oluşması için genel kasıt gerekli ve yeterlidir. Sanığın ve dört yardım şeklindeki fiillerden birini veya birkaçını işlerken evvelki suçun failine yardım etmekte olduğunu bilmesi ve bu yardımı serbest iradesiyle yapıp işlediği fiilin sonucuna katlanmayı başlangıçta razı olması gerekir. Bu yardım ve koruma bir menfaat karşılığında yapılabileceği gibi hatır için, dostluk, arkadaşlık saikiyle de yapılabilir. Saikin önemi yoktur.

"Eğer masum olana yardımın da suç olması gerekiyorsa o şahsın adliye veya zabıtaca aranmakta olan bir kimse olduğunu bilmek kâfi sayılmalıdır". (F. EREM a. g. e. Sayfa: 474)

T. C. K. 311 NCİ MADDESİNİN AÇIKLANMASI

Kamu düzeninin korunması, herhangi bir şekilde bozulan kamu düzeninin hemen bozulduğu yerde onarılıp eskiye dönüştürülmesi ve bu bozulmanın sürdürülüp götürülmemesi amacıyla konulan 311 nci madde toplumun savunulması yararına bir maddedir. Bu maddeyi koyarak kanun vazı kamu düzeninin belli bir yönünü değil, tümünü korumak istemiştir.

Suç işlemeye açık tahrik suçunu herhangi bir kimse işleyebilir. Failin tahrik fiilini işlemekteki saiki önem arzetmez.

Suçun oluşması için aynı anda bir arada bulunması gerekli unsurlar şunlardır:

a. Bir "Tahrik" fiilî olmalıdır.

b. Bu tahrik fiilî herhangi bir suçu değil kanunda yazılı belli bir suçu başkalarının işlemesine yönelik olmalıdır.

c. Tahrik fiilî "Alenen" yapılmalıdır.

ç. Fail bu tahrik fiilini kasıt altında yapmış olmalıdır.

Suç işlemeye tahrik fiilinden maksat başkalarını belli bir suçun işlenmesine itmek, açıkça belli bir suçu işlemeye teşvik etmektir. Bu yönü ile tahrik, belli bir kimsenin belli bir suçu işlemesi için iradesine tesir ve telkin edilmesi demek olan suça teşvikten ayrı ve önemli farklar taşır. Eğer tahrik edilen suç, tahrik netice vererek, işlenmiş veya işlenmeye teşebbüs edilmiş ise, ortada tahrik değil ya azmettirme yahut da fer'i manevî iştirakin herhangi bir şekli vardır. Nitekim içtihatlar da bu yoldadır;

"Yaralamaya teşvikte netice husul bulmuş olmasına göre, 311 nci maddenin tatbiki yolsuzdur". (Yargıtay 4. C. D. 4.12.1952 gün ve 11535/12653).

"311 nci madde başkasını suç işlemeğe tahrik eden ve fakat hiç bir netice husule gelmeyen hadiseler hakkında kabili tatbik bulunmasına nazaran" (Y. 1. C. D. 16.4.1949 E. 97, K. 732).

"T. C. K. 311 nci maddesinde yazılı suç işlemeye alenen tahrik suçunun sübutu için, işlenmesi kastedilen suçun icraî hareketlerinin tekemmül etmesine lüzum ve zaruret bulunmamakta, ancak tahrik ve teşvikin alenen yapılması icap etmektedir". (As. Y. 3. D. 23.6. 1970 gün ve E. 1970/370, K. 1970/365).

Demek oluyorki, tahrikin alenen yapılması ile suç tamam olur. Yapılan tahrikin bir tesir meydana getirmiş olup olmamasının önemi yoktur. Zira bu suç kamu düzeninin tümünün korunmasını amaç edinmiş bir tehlike suçudur.

Tahrik suçuna teşebbüs veya iştirak mümkündür.

Tahrik yazı, resim, radyo, sinema, piyes gibi her türlü araçla işlenebilir. Maddenin ikinci fıkrası basın yoluyla ve umumî yerlerde ilân, levha gibi şeyler asarak işlenmesi hallerini cezayı ağırlaştırıcı sebep saymıştır.

"Tahrik hale taalluk edebilir. (Vatandaşlar! ..... şu hareketleri yapanları öldürünüz gibi), istikbale taallûk edebilir. (Vatandaşlar! ..... şu hareketleri yapanları öldüreceksiniz gibi), şarta bağlı tahrikin diğerlerinden farkı yoktur. (Vatandaşlar!... ihtarınızı dinlemezlerse öldürünüz gibi)" (Erem: a. g. e. 508).

Tahrik belli bir suçun işlenmesini hedef almalıdır. Bu suçun genel ceza kanununda veya özel bir kanunda yazılı bulunması, resen takibi gerekli veya takip için şikâyetin bulunması gereken suçlardan olması önemli değildir. Tahrik olunan suç cürüm de olabilir kabahat da olabilir.

Tahrikin alenen yapılmış olması gerekir. Aleniyet bu maddede suçun unsurudur. Maddedeki aleniyetin önemli niteliği yer ve zamanı değil kişiyi hedef almasıdır, kişileri suça itmekteki etkiye önem vermesidir. Bu bakımdan suça tahrik fiilinin oluşabilmesi için bu fiilin birkaç kişinin huzurunda işlenmiş olması gerekli ve yeterlidir. Soyut olarak umuma açık veya umumun girip çıktığı, görüp işittiği yerlerde işlenmiş olması yetmez. Buralarda kişilerinde mevcut olması gerekir. "Bu itibarla, ancak muayyen kimselerin girmesine müsaade edilmiş mahallerde, yani umuma açık olmayan mahallerde de 311 nci maddedeki suç işlenebilir". (Erem: a. g. e. 507). Zira aleniyet unsuru tahrik fiilinin daha çok kişiye, kitlelere hitap etmesini ifade eder. Yargıtay içtihatları da bunu doğrulamaktadır.

"T. C. K. 311. maddesinde, diğer maddelerden ayrı olarak, alenen denilmek suretiyle müteaddit şahısların huzuru kastedilerek bu suçun umuma açık olmayan mahallerde de işlenebiceği mümkün kılınmıştır." (As. y. 3. D. 23. 6. 1970 gün ve E. 1970/370, K. 970/365).

Suçun manevî unsuru genel kasıttır. "Failin, tahrik ettiği fiilin suçluluk vasfını bilmesi yeterli olup o fiilin hukukî mahiyet ve manasını bilmesine lüzum yoktur". (GÖZÜBÜYÜK: a. g. e. Cilt: 3, 311) saikin önemi yoktur.

Maznunun bir muhavere sırasında söz gelişi sarfettiği elfazın, alenen suç işlemeye tahrik kastiyle vaki olduğunun kabulünü gerektiren sübut delilleri karar yerinde etrafiyle tetkik ve münakaşa edilmeden, yazılı şekilde (M. 311/2) mahkumiyet kararı verilmesi bozmayı gerektirmiştir. (4. C. D. 103.1959 11271/3305).

Mağdur Mustafa'yı tayin ve istihdaf etmeksizin kavgaya dahil olan Osman'ın hareketinde ve fevren sarfettiği sözlerle 311 nci maddede yazılı suç unsurlarının bulunmadığı nazara alınmaksızın 464 ncü madde yerine 79 ncu madde delâletiyle 311 nci maddenin son fıkrasının tatbiki yolsuzdur. (4. C. D. 2.10.1956 6714/12340).

Aleni tahrikin hedef aldığı suçun ölüm, müebbet ağır hapis, ağır hapis, hapis veya kabahat olması hallerinde verilecek cezalar değişiktir. Ayrıca maddede cezayı artıran sebeplerde vardır: Tahrik fiilî gazete, mecmua ile veya sair tabı aletleri veya elle çoğaltılarak yayınlanan ve dağıtılan yazılar ile veyahut umumî yerlerde levha ve ilân asmak suretiyle işlenirse 1 nci fıkrada yazılı cezalar bir misli artırılır.

T. C. K. 312 NCİ MADDESİNİN AÇIKLAMASI

T. C. K. 312 nci maddesi de, bir önceki madde gibi, T. C. K.'nun "Amme Nizamına Karşı Cürümler" babında yer alan bir madde olmakla kamu düzeninin tümünü korumak, toplumsal hayatın güvenlik ve huzur içinde yürümesini sağlamak amacını öngörür. Suça tahrik, toplum hayatını düzenleyen güvenlik kanunlarının uygulanmasına engel olmak gayesini taşıdığından bir tehlike suçudur. Gerçekte, burada" kamu huzurunu tehlikeye koyan" bir fiil söz konusudur . (GÖZÜBÜYÜK: a. g. e. 541).

Maddenin öngördüğü suçu herkes işleyebilir. Ancak resmî sıfatı haiz olanların vazifeleri sırasında bu fiilî işlemeleri halinde 312 nci madde değil o fiil ile ilgili madde uygulanır, "Halkı kanunlara itaatsızlığa tahrik eden kimse "Ruhanî memur"lardan biri ise ve bunu vazifesini ifa sırasında işlemiş ise 245. madde hükmü tatbik olunur. Memuriyetin icrasında lüzumsuz sert muamele ile kanuna itaatsızliğe sebebiyet vermek halinde 228. maddenin ikinci fıkrası hükmü tatbik olunmalıdır. Sosyal bir sınıfın diğer sosyal sınıflar üzerinde tahakkümünü tesis etmek veya sosyal bir sınıfı ortadan kaldırmak için propaganda halinde 142. madde tatbik olunacaktır". (EREM: a. g. e. 510).

Maddede üç ayrı fiil öngörülmektedir:

1. Kanunun cürüm saydığı bir fiilî övmek veya iyi gördüğünü söylemek,

2. Halkı kanunlara itaatsizliğe tahrik etmek,

3. Cemiyetin muhtelif sınıflarını umumun emniyeti için tehlikeli bir tarzda kin ve düşmanlığa tahrik eylemek,

Bu fiiller birbirine bağımlı değildir. Başka deyimle suçun oluşabilmesi için üç fiilin de işlenmiş olması gerekmez; fiillerden birinin işlenmiş olması yeterlidir. Ancak üç fiilin ortak unsuru aleniyettir. Her fiilin "açıkça" yani aleni olarak işlenmesi gerekir.

Maddedeki ortak unsur aleniyet 311 nci maddedeki aleniyet anlamındadır. Zira her iki madde aynı amaçla, kanunun aynı babına konulmuş maddelerdir. Burada da fiilin işlenişinde yer ve zamanın aleniyet yönünden önemi yoktur. Önemli olan hitap ettiği kişilerdir. O itibarla umumun girip çıkmasına izin verilmemiş özel yerlerde de bu fiil işlenebilir. Elverirki birkaç kişinin önünde ve onların görüp duyacağı şekilde işlenmiş olsun, fiil işlenirken bir veya daha ziyade kişilerin failden gizli olarak onu dinlemeleri, failin başkaları tarafından dinlendiğini bilmemesi hallerinde aleniyet unsuru oluşmaz.

"Kanunun cürüm saydığı bir fiili alenen övmek veya iyi gördüğünü söylemek, suçunun oluşabilmesi için işlenmiş olan bir cürümün kastedilmesi gerekir. "Övülenin veya iyi görülenin kabahat değil, fakat bir cürüm olması gerekir. Bu da yetmez. Daha önce işlenmiş bulunan muayyen bir cürüm olması aranır. Aksi halde 311 nci maddenin uygulanması düşünülebilir". (Bilirkişi raporu, Tevsii Tahkikat 1K. 199/4 sıra 41 nci sayfa).

"Övme, propaganda gayesi ile yani başkalarını aynı şeyi taklide tahrik etmek veya hiç olmazsa cürüm sayılan bir fiile veya o fiilin failine karşı başkalarında doğabilecek kınama hissini önlemek gayesi ile muayyen bir fiili veya böyle bir fiilin failini methetmekten ibaret bulunan düşüncenin açığa vurulmasıdır. Bir cürümden söz etmenin onu sövme sayılabilmesi için, başkalarını o cürmü işlemeye teşvik edici veya o cürmün işlenmesine mani olan manevî engelleri (ahlâk kuralları, kanun korkusu gibi) kaldırıcı mahiyette olması gerekir. Bu itibarla övme, başkalarını dolaylı şekilde suç işlemeye tahrik etmektir". (Bilirkişi raporu; sayfa: 40).

"Bir cürmü övmek demek, cürüm olan fiilleri iyi ve makbul olarak tanıtmak demektir. Başka deyimle övmek meşru olmayanın meşruluğuna inandırmak, kanuna karşı gelmeyi öğretmektir". (GÖZÜBÜYÜK; a. g. e. 542).

Övme veya iyi gördüğünü söyleme aynı anlamlardadır. Maddeye açıklık getirilmesi için bir arada kullanılmıştır.

"Övmenin sözle olması şart değildir. Fiil ile de cürmü övmek mümkündür. Bir katile, onun hareketini tasvip ve takdir manasına gelmek üzere bir buket çiçek vermek gibi". (EREM: a. g. e. 511).

Suçun oluşması için genel kast yeterlidir. Failin, evvelce işlenmiş belli bir suçun başkaları tarafından yeniden işlenmesini tahrik etmek bilincine sahip olması gerekir.

İkinci fiil olan "Halkı kanunlara itaatsizliğe tahrik" fiilinde kanun deyiminden maksat yürürlükte bulunan her türlü kanunlardır. Kamu hukuku veya özel hukuk kanunları diye bir ayrım yapmağa imkân yoktur. Fakat kanun deyimine "idarî emirler" sokulmaz.

Halkı kanuna itaatsızlığa tahrik, halka kanunun tatbik edilmesini engellemeyi öğütlemek demektir.

Suç bir tehlike suçudur. Bu bakımdan tahrik ile suç oluşur. Tahrikin halkta ne gibi sonuç ve etki yarattığı aranmaz.

Bu suçun da manevî unsuru genel kasıttır.

312 nci maddedeki üçüncü fiilin oluşabilmesi için tahrikin "Cemiyetin muhtelif sınıflarına yönelik olması gerekir.

Buradaki sınıf deyimi ile kastedilen, T. C. K. 141 ve 142 nci maddelerde öngörülen ve iktisadî kanunlara uygun olarak oluşan emekçi ve anamalcı sınıflar değildir. Burada tarih

sürecinde toplum içinde, toplumsal kanunlara göre oluşmuş, toplumsal yapı itibariyle durumları aynı seviyede olan topluluklar kastedilmektedir. "Sınıf bir cemiyetin kuruluşu ve o kuruluşu temadi ettiren sosyal kanunlarla teayyün eder. Ferdin, sosyal bir sınıfa mensubiyeti bu sosyal kanunlarla husule gelir. Bu itibarla iradî teşekküllerden olan siyasî partiler birer sınıf değildir". (EREM: a. g. e. 513).

Bu suçun önemli unsuru; tahrikin, içtimaî sınıflar arasında kamu güvenliği için tehlikeli bir zarar doğurabilecek şekilde kin ve düşmanlığa sevkedecek tarzda olmasıdır. "Önemli olan tahrikin kamu güvenliğini tehlikeye koyabilmesi ihtimalidir". Yoksa "Düşmanlığa tahrik neticesinde fiilî kargaşalık veya karışıklığın meydana gelmesi gerekmez". Düşmanlığa tahrik fiillerinin icra edildiği anda suç tamam olur. Zira bir tehlike suçu söz konusudur.

"Düşmanlıktan maksat kin ve nefret duygusunu saçmak, yaymak ve telkin etmektir".

Suçun manevî unsuru genel kasıt ve özel kasıttır. Fail, toplumun türlü sınıfların biribirine karşı bilerek ve isteyerek düşmanlığa alenen tahrik etmiş olmalıdır. Saik, sınıfları biribirine düşman etmek isteğidir". (GÖZÜBÜYÜK: a. g. e. 545).

Suçun neşir yoluyla işlenmiş olması cezayı artırıcı sebeptir. Suçun neşir yoluyla işlenip işlenmediği Basın Kanunu Hükümlerine göre tayin olunur. Askerî Yargıtay 3 ncü Dairesi 10.8.1971 gün ve E. 1971/333, K. 1971/334 sayılı kararında bu durum açıklanmıştır:

"Sanığın, üzerinde taşıdığı "Zam, zam, zam ucuzluk ne zaman", "İşçiler, köylüler, yurtseverler, halk düşmanlarının zulmüne baş kaldırın", "Kahrolsun işsizliği, pahalılığı yaratan Amerikancı iktidar, yaşasın bağımsız Türkiye", "Faşizm, Amerikancı patronları, paşaların zorbalık düzenidir" şeklindeki yazıları ihtiva eden ve tabi aletleri ile çoğaltıldığı anlaşılan küçük ebattaki bildirilerin ilk ikisinden birkaç tanesini 8.4.1971 günü Kütahya Çinigar'daki sütunlara yapıştırıp astığı ve bunları yerinden çıkarıp almaya teşebbüs eden şahsa engel olmak istediği bu suretle cemiyetin muhtelif sınıflarını umumun emniyeti için tehlikeli bir tarzda kin ve adavete tahrik eylemek suçunu işlediği kanaatına varılarak mumaileyhin T. C. K.'nun 312/2. maddesi gereğince cezalandırılması cihetine gidilmesinde isabet görülmüştür.

Mevzubahis bildiriler neşredilmek üzere tabi aletleriyle basılıp çoğaltılan yazılardan ibaret olduğu ve Basın Kanununun 2. maddesine göre basılmış eser niteliğini taşıdığı ve aynı kanunun 3/2. maddesi muvacehesinde basılmış eserlerin herkesin görebileceği veya girebileceği yerlerde gösterilmesi veya asılma veya dağıtılması neşir sayılacağı ve T. C. K.'nun 312. maddesinde yazılı suç için şiddet sebebi olarak kabul edilen "neşir yolu ile işlenme halinin suçun basın yolu ile işlenmesi anlamında anlaşılması gerektiği bahse konu bildiriler sanık tarafından sadece bir yere asılmadığı, muhtelif yerlere yapıştırılmak suretiyle dağıtıldığı, kasıt ve niyeti de esas itibariyle mezkûr bildirilerin dağıtılmasına yöneldiği, dolayısiyle mumaileyh Basın K.'nun 16/4. maddesi şümulüne dahil "dağıtan" sıfatını ihraz eylemiş bulunduğu, yazan, yapan ve basan belli olmadığı ahvalde dağıtanın sorumlu tutulması da basın kanununun 16/4. maddesi iktizası olduğu cihetle; basılmış eser niteliğini taşıyan suç konusu bildirileri umuma açık Gar'ın direk ve duvarlarına ve yoldaki elektrik direklerine yapıştırmak suretiyle dağıttığı anlaşılan sanığın tekevvün eden suçunun neşir yolu ile işlediğini kabulde zaruret vardır".

T. C. K. 466 NCI MADDESİNİN AÇIKLAMASI

T. C. K.'nun 466 ncı maddesi kanunun "şahıslara karşı işlenen cürümler" babında yer almış bulunmaktadır. Kişilere karşı işlenen bir suçtur. Kişinin can güvenliğinin sağlanması, insan hayatının her türlü tehlikeden korunması amacıyla konulmuş bir maddedir.

Suçu herkes işleyebilir. Önemli olan suç failinin kavgaya katılmış olmasıdır. Kavgaya katılmadan silah çekmek veya boşaltmak 466 ncı maddenin kapsamı dışındadır.

Suç âni ve şeklî bir suçtur. Kavga sırasında silahın çekilmesiyle veya silahın boşaltılmasıyla suç oluşur, tamamlanır.

Maddede iki ayrı ceza öngörülmüş olduğuna göre iki ayrı suç mevcuttur. Birinci suçun maddî unsuru "silah çekmek" ikinci suçun maddî unsuru da "silah boşaltmaktır". Ancak her iki suçun diğer unsurları ortaktır.

"Silah çekmek" de "silah boşaltmak" da kavga sırasında olmalıdır. Kavgadan maksat iki veya daha çok kişinin karşı karşıya gelip fiilen çarpışmasıdır. "Kavga ikiden ziyade kimseler arasında karşılıklı ve birbirine karşıt fiil ve hareketlerdir. Bir yandan saldırı fiilleri ve öte yandan savunma hareketleri karşı karşıya bulunur. Maddî bakımdan kavga, karşılıklı bir çarpışma hareketidir, Şu kadar ki kavga kavramını "Döğüş" ve "Saldırı" ile karıştırmamalıdır.

Döğüş, iki kişinin birbirini döğmesidir. Döğüşenler için meydana gelen neticeye göre müessir fiil veya adam öldürmeye ilişkin hükümler uygulanır.

Saldırı hukukça korunan bir varlığa zarar verici bir fiildir. Zedelenen haklara göre saldırı fiilinin vasıf ve mahiyeti belirir". (GÖZÜBÜYÜK; a. g. e. 410).

Maddenin lâfzına göre silah deyimi "Ateşli silahı" ifade etmektedir. "Boşaltmak" deyimi kama, hançer gibi delici ve kesici aletler için kullanılmaz. Bununla birlikte doktrinde ve içtihatlardaki görüş ayrılıklarını Yargıtay İçtihadı Birleştirme Kurulu 5.7.1965 gün ve E. 2, K. 4 sayılı kararıyla bir noktada toplamıştır. İçtihada göre:

"Yasama organı 466 ncı maddedeki unsur-silahtan neyi kasdettiğini açıklamadan kaçınmış bunu her olayda hâkimin inceleyip takdir etmesini uygun bulmuştur. 466 ncı madde (korkutmak için) silah çekmeden bahsetmektedir. (Silah) terimini (korkutmak) unsuru ile manalandırmak gerekir. Kavgada bir kimsenin başkasını korkutmak için kullandığı aletin objektif ölçülere göre olağan durumda bir kimseyi, korkutabilecek bir nitelikte olup olmadığı aranmalıdır. Eğer kavgada çekilen alet karşısındakini korkutabilecek nitelikte ise bu maddede söz konusu edilen unsur-silahlardan sayılmalıdır. Kavgaya katılanların çok korkak bulunmaları hükme etkili olamaz. Çekilen ve kullanılan aletin normal bir kimseyi korkutabilecek nitelik ve yeterlikte olması lâzımdır".

Suçun manevî unsuru hem genel hem de özel kasıttır. Failin, silahını bilerek ve isteyerek çekmesi genel kastını, silahını hasmını korkutmak amacıyla çekmesi de özel kastını gösterir.

Silahın korkutmak için mi, hasmı yaralamak, öldürmek veya tehdit etmek için mi çekildiğini hâkim, kavga öncesi olaylara, kavganın sebebine, kavganın mahiyetine bakarak takdir edecektir.

6136 SAYILI KANUNUN 13 VE 15 NCİ MADDELERİNİN AÇIKLANMASI

Genel olarak kamu düzeninin, devlet ve hükümet otoritesinin korunması; ferdin can ve mal güvenliğinin sağlanması amacıyla konulmuş bulunan 6136 sayılı Kanunda ve onun 13 ile 15 nci maddelerinde yazılı suçları statüsü ne olursa olsun herkes işleyebilir.

Bu suçlar ani ve şeklî suçlardandır. Bu itibarla söz konusu suçlara teşebbüs mümkün değildir. Nereden ve nasıl temin edilirlerse edilsinler kanunun tanımladığı ateşli silah ve kesici, delici aletleri bulundurmak, taşımak, satmak, satmağa tavassut etmek veya satın almakla suç tekevvün eder. Kanun anılan maddelerin temin ve tedariki üzerinde durmamaktadır. Bir kimsenin izin vesikası olmadan üzerinde evinde veya kendisine ait herhangi bir yerde bu maddelerin bulunması suçun oluşması için yeterlidir.

Gerek 13 ve gerekse 15 nci maddede yazılı suçların kanunî unsurları birbirinin aynıdır. Fark biri ateşli silahlar diğeri 4 ncü maddede sayılan kama, hançer, saldırma, şişli baston, sustalı çakı ve benzerleri, sivri uçlu ve oluklu kesici ve delici silahlardır. Suçların unsurlarını şöyle sıralamak mümkündür:

1. Ateşli silahlarla bunlara ait mermileri ve kesici delici bıçak, hançer v.s. gibi 4 ncü maddede sayılan aletleri satmak, satmağa tavassut etmek, satın almak, taşımak veya bulundurmak.

2. Bu maddeleri bulundurmak için yetkili merciden izin veya ruhsat almamış olmak.

3. Suçun tekevvünü için fiili bilerek isteyerek ve sonuçlarına başlangıçtan katlanarak, yani genel kasıt altında işlemiş olmak. Genel kasıt yeterli ve gereklidir.

Ateşli silahlardan maksat, barut gazının itici kuvvetiyle hedefe demir veya kurşundan yapılmış mermi atan ve ateş çıkaran her türlü taarruz yahut savunma silahlarıdır.

Kesici ve delici aletler de 6136 sayılı Kanunun 4 ncü maddesinde "kama, hançer, saldırma, şişli baston, sustalı çakı ve benzerleri, sivri uçlu ve oluklu hem taarruz hem savunmada kullanılabilen aletler olarak tanımlanmıştır. "Ve benzerleri" deyimi maddede sayılanların sınırlı olmadığını gösterir. Sivri uçlu ve oluklu olan bütün aletler madde kapsamına girebilir.

Devlet düzeni, can ve mal emniyeti yönünden bu maddeler devamlı kontrol ve kayıtlara tabi tutulmuştur. Kontrol ve müsaade işi İçişleri Bakanlığına aittir. Bakanlık müsaade ve kontrol yetkisini bu konuda mevcut bir tüzük hükümleri uyarınca ve teşkilâtı vasıtasıyla yapar. Gerek ateşli silahların gerekse kesici, delici aletlerin bulundurulması, taşınması, satılması iznini ve ruhsatını Valilik veya Kaymakamlık verir.

Kanun, arzettikleri önem ve vehamet gözönünde bulundurularak ateşli silahların ve kesici, delici aletlerin taşınmasını ayrı, bulundurulmasını ayrı ruhsat ve izne tabi tutmuştur. Sadece bulundurma izin belgesi olan kişi ateşli silah ve mermilerini taşıma vesikası da olmadıkça taşıyamaz.

İKİNCİ BÖLÜM

MADDÎ OLAYLARIN İNCELENMESİ VE SANIKLARIN KİŞİSEL SORUMLULUKLARI

A. BÜTÜN SANIKLAR İÇİN ORTAK OLAN KONULARDA AÇIKLAMA:

1. SANIKLARIN BİRÇOK OLAYLARININ TEK FİİL KABUL EDİLMESİNİN GEREKÇESİ:

DEV-GENÇ davası iddianamelerinde, Ceza Kanununun belli maddeleri açısından bakıldığında başlı başına suç teşkil edebilecek olan beşyüzü aşkın olay vardır. Bu olaylar 1967 yılından 1972 yılı ortalarına kadar süren bir devre içinde vuku bulmuştur. Kimi olaylar üç beş sanığın iştirakiyle hatta tek sanık tarafından işlendiği halde kimileri de onlarca, yüzlerce sanığın katılmasıyla meydana gelmiştir. Kuşkusuz, işleyeni bilinemeyen olaylar bu hesapların dışındadır.

Ana iddianamede, ek iddianamelerde ve birleştirilen davaların iddianamelerinde açık kimlikleri yazılı 257 sanığın kişisel sorumlulukları bölümlerine bakıldığında her sanık için çeşitli zaman ve yerlerde işlendiği ileri sürülen pek çok olay yazılıdır.

Yapılan yargılamalar sonunda sabit oldukları hususunda kesin kanaata varılan olaylar teker teker ele alınıp bu olaylar içinde her sanığın cezaî sorumluluğu ayrı ayrı mı değerlendirilmelidir yoksa her sanığın sübüta eren fiilleri kül halinde ele alınıp çeşitli fiillerine kasıt bağı ile bağlanmış bir olaylar demeti gözü ile mi bakılmalıdır?... Soruları mahkeme heyetimizi davanın başından beri işgal etmiştir.

Bir sanığın sübuta eren fiillerinden her birinin Ceza Kanununun ayrı bir maddesiyle değerlendirilip sanığı ayrı ayrı ceza tayin edilmesi halinde fiillerin her birinde adiyen hakaret, adiyen müessir fiil, adiyen memura mukavemet, adiyen hırsızlık gibi adî suç niteliği atfedilecek ve o gözle bakılmış olacaktır. Halbuki dava konusu ve sübuta eren fiillerin hiç biri bir sanığın alacak borç, kadın kız, namus, ırz, can, mal gibi özel meselelerinden ileri gelmemekte ve böyle kişisel sebep ve saiklere dayanmamaktadır. Bu nedenledir ki, bütün müessir fiil, hakaret, tehdit, adam öldürme, hürriyeti tahdit gibi fiillerin tek sanık tarafından değil birkaç hatta birçok sanık tarafından ortaklaşa, işlenmiş olduğu görülmektedir. Diğer yandan okullarda boykotlar, işgaller, tahripler, dinamit ve molotof kokteyli gibi maddeler patlatma olayları, ateşli silahlarla saldırı ve çatışma olayları, yollarda toplu yürüyüşler, meydanlarda, mitingler, afiş yapıştırmalar, bildiri dağıtmalar ve polisle çatışma gibi olaylar nitelikleri itibariyle, özlerinde sanıkların özel ve kişisel durumlarıyla ilgili olamayacağı gibi genellikle kişiler ve mallar aleyhine işlenmesi beklenen müessir fiil, hakaret, tehdit, adam öldürme, hırsızlık gibi fiillerin de DEV-GENÇ davası içinde, kişisel sebeplere dayanmadığını göstermektedir. Diğer bir deyimle hiç bir sanığın kendi özel hayatı ile ilgili bir özel davası için hiç bir fiil işlemediği buna mukabil her fiili öteki sanıklarla müşterek bir gaye yolunda, müşterek bir dava için irtikâp eylediği kesinlikle anlaşılmış bulunmaktadır. Böylece DEV-GENÇ davasındaki bir müessir fiile iki kişi arasındaki kavga ve müessir fiil gözüyle bakmaya; hatta Dursun ÖNKUZU olayında olduğu gibi birçok sanığın ortaklaşa işledikleri müessir fiil veya adam öldürme olaylarına da T. C. K.'nun 463 ncü veya 464 ncü maddeleri çerçevesinde bir değerlendirme yapmaya imkân görülememiştir. Zira bütün bu fiiller ya F. K. F.'ya T. D. G. F. Genel Merkezinin ya da federasyona bağlı olsun olmasın, fakülte ve yüksek okullar fikir kulüpleri, öğrenci dernekleri, devrimci gençlik dernekleri gibi aynı Marksist-Leninist amaç yolunda faaliyet gösteren derneklerin plan, program ve talimatlarıyla işlenmiştir. Durumun böyle olduğunu yukarıda uzun uzun yeri ve mahiyeti anlatılan bildiriler, kongrelerde

okunan çalışma raporları ve öteki belgeler açık şekilde ortaya koymuş bulunmaktadır. Bununla birlikte mahkememizin bu inancını daha açık bir şekilde doğrulayan birkaç örnek vermek yararlı olacaktır:

"1965-1971 Türkiye'de Devrimci Mücadele ve DEV-GENÇ" adındaki broşürün 27 nci sayfasında (... olayların öncesinde genel bir öğrenci hareketinin olabileceğini bekleyen FKF. Merkez Yürütme Kurulu, Fakültelerdeki Fikir Kulüpleri yöneticilerine, akademik nedenlerle de olsa öğrenciler arasındaki bir kıpırdanışın hemen başına geçilmesini, akademik nedenlerle başlayan harekette her zaman politik bir nitelik kazandırılabileceğini söyledi. Fikir kulüpleri yöneticilerinden durumu iyi değerlendirmelerini istedi...) denilmektedir. Bundan anlaşılmaktadır ki, bütün fakülte ve yüksek okullardaki fikir kulüpleri, federasyonun emrine uymaktadır ve fakültelerdeki her türlü hareket politik gayeye yani Marksizmin, Leninizmin başka deyimle Komünizmin Türkiye'de gerçekleştirilmesi ve yerleştirilmesi gayesine yöneltilmekte, o gayeye çevrilmekte ve her eylem bu ana gaye için girişilen mücadelenin bir parçasını teşkil etmektedir.

Aynı broşürün 15 nci sayfasında: (...Sosyalist gençler, Faşistlere yiğitçe karşı koyuyorlar, Faşistleri eziyorlardı... Sosyalist gençler en devrimci tavırla Faşistlerin fakültelerdeki panolarını kaldırıyorlar, onlara fakültelerde hayat hakkı tanımıyorlardı...) denilmek suretiyle fakülte ve yüksek okullarda sosyalist olmayan herkese müessir fiil, tehdit, hakaret gibi her türlü usul ve yola başvurularak kendi deyimleriyle devrimci terör ve devrimci öfke uygulanarak hayat hakkı tanınmadığı, sosyalist olmayanların ya sosyalist olmak ya da tahsilini terkedip fakülte veya yüksek okuldan ayrılmak gibi akıl almaz, kabulü imkânsız alternatiflerle karşı karşıya bırakıldığı ifade edilmektedir.

TDGF.'nin yayın organı olan İleri Dergisinin 1.6.1970 tarihli 3 ncü sayısının 39 ncu sayfasında (Faşistlere karşı okul içindeki kesin tavrımız ne olacaktır?) Başlıklı paragrafta aynen: "Devrimci gençliğin kaleleri olan üniversitelerde hâkimiyetimizi daha da güçlendirmek, öğrenci kitlelerinin öncülüğünü sürdürmek görevimiz olmalıdır. Öğrenci kitlesiyle ilişkilerimizi, bağlarımızı kopartmadan üniversitelerdeki anti-Faşist mücadeleyi yürütmek yani öğrenci kitlesini sokmak gerekir.

Üniversitelerde çeşitli yollarla Faşistlere ve diğer gerici unsurlara karşı ideolojik mücadeleyi sürdürmek ve bunun yanında da yine bu unsurların saldırılarını da en sert şekilde püskürtmek, bu tür saldırılara karşı üniversiteyi kesin olarak savunmak zorundayız.

Üniversitelerde gerici unsurların liderleriyle, tabanları arasındaki bağı koparmak, bu yöneticileri öğrenci kitlesiyle birlikte tabanlarından koparmak tecrit etmek gerekir). denilmektedir. Demek oluyor ki okul içindeki her türlü faaliyetin tek gayesi vardır: TDGF.'nin gayesi olan Komünizmi Türkiye'de gerçekleştirip yerleştirmektir. Her türlü münferit veya toplu eylem bu gaye içindir. (Adı geçen dergi Askerî Savcılık Tevsii Tahkikat Klasöründedir).

Sonuç olarak şu iki hususu rahatlıkla belirtmek gerekir:

Her şeyden önce; üniversite ve yüksek okullarda veya bu kuruluşların öğrencileri tarafından okullar dışında, yollarda, meydanlarda yapılan boykot, işgal, yürüyüş, miting gibi kitle hareketleri her zaman FKF. veya TDGF.'nin veya bunlara bağlı öğrenci kuruluşlarının komünist gaye yönündeki direktif ve planlamalarıyla yapılmış hareketlerdir. Bu eylemlere katılan sanıkların amaçları ve hukukî sorumlulukları da aynı şekilde mütalâa edilmek gerekir.

İkinci olarak; üniversite ve yüksek okullarda veya yurtlarda fertlere karşı işlenen müessir fiil, hakaret, tehdit, adam öldürme gibi görünüşte münferit olaylar da kişisel sebep vesaikle değil ideolojik bir gaye yolunda, komünist ana gayenin ilk aşamalarındaki ideolojik savaş biçiminde, devrimci terör yaratmak o müessesedeki inisiyatifi ele geçirmek için yapılmış ve yaratılmıştır.

Bütün bu gerekçelerle mahkememiz bir sanığın çeşitli boykot ve işgallere katılma, yürüyüş ve mitinglerde bulunma veya silahlı çatışmalara iştirak etme gibi çeşitli yer ve zamanlarda işlediği kitlevî eylemlerini olsun; öğretmenlere hakaret, öğretmenlere ve idarecilere hakaret ve müessir fiil yahut da karşı gruptan öğrencileri kaçırmak, hürriyetlerini tahdit etmek, dövmek, yaralamak hatta öldürmek gibi tek ferde karşı tek sanık tarafından işlenen eylemlerini olsun ayrı ayrı mütalâa etmemiş, bir sanığın ister tek başına ister toplu olarak işlediği bütün fiillerini bir ve aynı gayeye yönelik, bir ve aynı kasıt altında işlenmiş birçok olaylar halkasının oluşturduğu tek fiil olarak görmüş ve tek fiil şeklinde ceza uygulamasında bulunmuştur.

Mahkememiz, sanıkların çeşitli yer ve zamanlarda ister toplu ister münferit olarak işledikleri fiilleri; Türkiyemizde kanun dışı olduğu herkes tarafından ve kuşkusuz sanıklar tarafından da bilinen komünizmi gerçekleştirmek gayesiyle kurulmuş cemiyet veya cemiyetlerin her anlamda ve biçimde mensubu olan bir kişinin yapması beklenen fiilleri olarak mütalâa etmiştir. Bu konuda heyetimiz: (devlet düzenini ve rejimini değiştirmek gibi son derece cezası ağır olan bir suç teşkil ettiği hiç bir kimse tarafından inkâr edilemeyeceği açık bulunan bir gayenin gerçekleştirilmesi için kurulmuş bir cemiyete mensup olan bir sanığın ellerini kavuşturup oturması beklenemez. Kurucu, sevk ve idareci, yol gösterici veya sadece üyesi olarak mensubu bulunduğu kanun dışı cemiyetin gayesi uğrunda her zaman eylem yapacak veya yapılan toplu eylemlere katılacaktır. Bu eylemler afiş asma sloğan atma, yürüyüş, miting şeklinde olabileceği gibi molotof kokteyli veya dinamit patlatma, silahlı çatışmaya girişme, sabotaj, adam öldürme biçiminde de olabilecektir. Örneğin bir sanığın komünizm propagandası teşkil eden bir fiili, komünizmin gerçekleştirilmesi için kurulmuş ve o gaye için çalışan bir cemiyete mensup olan kişiden yapması beklenen bir fiil olarak değerlendirilmesi gerekir, ayrıca T. C. K.'nun 142 nci maddesi kapsamında bir suç olarak ele alınamaz, alınması adalete uygun düşmez) şeklinde düşünmüştür. Bununla birlikte bir sanığın aynı gayeye yönelik fiillerinin çokluğu da ceza tayininde asgarî hadden uzaklaşmaya gerekçe teşkil eylemiştir.

2. MÜSADERE KONUSUNDA GEREKÇE:

T. C. K.'nun 36 ncı maddesi, müsadere konusunu teşkil eden eşyanın hukuki durumuna göre iki ayrı hüküm öngörmektedir.

Birinci fıkrada öngörülen eşya:

1. Cürüm veya kabahatte kullanılan, 2. Cürüm veya kabahatte kullanılmak üzere hazırlanan, 3. Fiilin işlenmesinden husule gelen eşyadır.

Bu nitelikteki eşyanın müsadere edilebilmesi için, aynı fıkra, "eşyanın fiilde methali olmayan kimselere ait olmamak" şartını ileri sürmektedir. Demek oluyorki suçta kullanılan veya kullanılmak üzere hazırlanan yahut da suçun işlenmesinden husule gelen eşya aslî veya feri faile ait ise mahkemece müsaderesine karar verilebilir, aslî veya fer'i faile ait değilse müsaderesine karar verilemez.

İkinci fıkrada ise zorunlu bir müsadere öngörülmektedir. Bu, inzibati mahiyette bir müsaderedir. Fıkraya göre sahibi kim olursa olsun kullanılması, yapılması, taşınması, bulundurulması ve satılması cürüm veya kabahat teşkil eden eşya mutlaka müsadere olunur. Sanık hakkında beraet kararı verilmiş olsa dahi mahkeme bu nitelikteki eşyayı kime ait olursa olsun mutlaka müsadere edecektir. "Suç teşkil eden eşyanın müsaderesi mutlak ve objektif bir suçluluk teşkil etmiş olmalarındandır. Mutlak ve objektif suçluluk, eşyanın kullanılması, yapılması, taşınması, bulundurulması, satılması ceza tehdidi altında kati surette men edilmiş olmakla husule gelir. Kanun bu çeşit eşya ile fail arasında aidiyet şartını aramamakta ve bunların faile ait olmasalar bile müsaderesini emretmektedir". (F. EREM: Türk Ceza Hukuku; Cilt: I, Genel Hükümler; Ankara-1958, Sayfa: 304).

Sonuç olarak müsadere konusunda şöyle bir ayrım yapmak mümkün olabilir:

a. Mahkumiyet halinde müsadereye hükmedebilmek için 36 ncı maddenin birinci fıkrası uygulanır ve müsadere konusu eşya aslî veya fer'i faile ait olup da suçta kullanılan veya kullanılmak üzere hazırlanan veyahut da suçun işlenmesinden husule gelen eşyadır.

b. Bir mahkumiyet hükmüne lüzum olmadan müsadereye hükmedilebilmesi için 36 ncı maddenin ikinci fıkrası uygulanır ve müsadere konusu eşya aslî veya fer'i faile ait olsun, olmasın kullanılması, yapılması, taşınması, bulundurulması ve satılması suç teşkil eden eşyadır.

Kararımızda Tuna AKINCILAR, Suat KIZILYALI, Semay TANERİ, Erman TAMUR, Güney ÖZCEBE ve Mehmet Ali CANBAZ'ın beraetlerine rağmen bulundurdukları bazı kitaplarla, dergi ve neşriyatın müsadere edilmesine dair hüküm mevcuttur. Bu hüküm T. C. K.'nun 36 ncı maddesinin ikinci fıkrası uyarınca alınmıştır. Zira isimleri teker teker sayılan bu kitap, broşür, dergi vesair neşriyatın bulundurulması, T. C. K.'nun 526 ncı maddesine muhalefet ve dolayısiyle suç teşkil eylemektedir. Bu kitapların bulundurulmaması ve satılmaması hakkında, 526 ncı maddenin öngördüğü "selâhiyetli makamlar" deyiminin kapsamına giren Bakanlar Kurulu yahut çeşitli mahkemeler tarafından kamu güvenliği ve kamu intizamı mülâhazasıyla kanun ve nizamlara uygun şekilde verilmiş emir, alınmış karar ve konulmuş tetbir mevcuttur. (Bu kararlar Ankara Sıkıyönetim Komutanlığınca "YASAK YAYINLAR" adı altında bir kitapta toplanmış olup adı geçen kitap dava dosyalarında mahkeme tevsiî tahkikat 2 numaralı klasörde sarı zarf içinde bulunmaktadır) şu durumda söz konusu kitapların bulundurulması kullanılması, taşınması ve satılması 526 ncı madde kapsamında kabahat teşkil eder. Nitekim 9.11.1973 gün ve 14707 numaralı resmî gazetede yayımlanan 7.6 1973 gün ve E. 12. K. 24 sayılı Anayasa Mahkemesi kararı T. C. K. nun 526 ncı maddesinin Anayasa'ya aykırı olmadığını kabul ettikten sonra "... bir suçtan mahkumiyet hal'nde cürüm veya kabahatte kullanılan veya kullanılmak üzere hazırlanan eşya ile kullanılması, yapılması, taşınması, bulundurulması, satılması cürüm veya kabahat teşkil eden eşyanın zor-alımı Ceza Hukukunun esas ilkelerinden ve Türk Ceza Kanununun 36. maddesi hükmü gereğindedir. Esasen Anayasa'nın 33. maddesinin ikinci fıkrasındaki "Cezalar ve ceza tetbirleri ancak kanunla konulur" hükmü de Türk Ceza Kanununun 36. maddesi hükmünü teyit eder niteliktedir. Suç işlemekte kullanılan, suçun işlenmesinden meydana gelen yahut bulundurulması, taşınması, satılması, kanunen suç teşkil eden eşyanın, mülkiyet hakkına sığınılarak suçluya geri verilmesinin hukuk açısından savunulabilecek bir yönü olamaz. Kanunsuz veya geri meşru yollardan elde edilen veya bu yolda kullanılan bir mal veya hakkın kanunun ve anayasanın himayesinde olduğu kabul edilemez" diyerek kararımıza esaslı bir dayanak teşkil eylemiştir. Askerî Yargıtay 2 nci Dairesinin TİP davası hakkındaki esas 1973/35, karar 1973 /Bila sayılı kararında da "T. C. K.'nun 36 ncı maddesinin ikinci fıkrası bir ceza mahrumiyeti olmasa ve faile ait bulunmasa bile; kullanılması, yapılması, taşınması, bulundurulması ve satılması cürüm ve kabahat teşkil eden eşyanın da müsaderesine imkân vermektedir. Mahkemece müsadere edilen kitaplar arasında, daha evvelce yasaklanan kitaplar mevcut ise, bunlar hakkında müsadere kararı verilmesinin mümkün olduğunda şüphe yoktur..." denilerek mahkememizin görüşü doğrulanmakta ve yukarıda isimleri yazılı sanıkların beraetlerine karar verilmiş olmasına rağmen bulundurdukları kitap, dergi vesair neşriyatın müsaderesine hükmedilmesinin kanuna uygun olduğu açık şekilde ortaya çıkmış bulunmaktadır.

Aslına bakılırsa hüküm giymiş sanıkların bulundurdukları kitap, dergi, broşür vesair neşriyatın müsaderesinin gerekçesi de budur. Zira sanıklara yüklenen suçlar ile kitaplar arasında, suçun unsurları yönünden, bir illiyet yoktur. T. C. K.'nun 142 nci maddesinde yazılı propaganda veya övme suçu yüklenen bir sanığın bulundurduğu o konudaki kitap yahut dergisinin müsaderesi olağandır. Fakat T. C. K.'nun 141 nci maddesi yüklenen bir sanığın kitap vesair neşriyatının müsaderesinin gerekçesi o kitap yahut sair neşriyatının yasaklan-

mış olduğuna dair Bakanlar Kurulunun yahut herhangi bir mahkemenin kararının mevcut olmasıdır. Mahkememizin uygulaması, hüküm fıkrasında da belirtildiği üzere, bu yolda olmuştur.

3. EMNİYETİ UMUMİYE NEZARETİNİN HESABINDA BİR DURUM İÇİN GEREKÇE:

T. C. K.'nun 173 ncü maddesinin son fıkrası, 125 nci madde ile başlayan "Devletin şahsiyetine karşı cürümleri" ihtiva eden "birinci babta yazılı cürümler için hükmolunacak ağır hapis cezalarına tertip edilen ceza müddetinin ÜÇTE BİRİNDEN AŞAĞI OLMAMAK ve ceza müddetini geçmemek üzere tayin olunacak bir mıntıkada ikametle Emniyeti Umumiye nezareti altına alınmak cezası da eklenir" hükmünü ifade eylemektedir.

Fıkranın açık anlamına göre emniyeti umumiye nezareti sanık için tayin edilen ceza miktarının üçte birinden daha az olamaz. Mahkememiz ceza süresi tam olarak üçe bölünemeyen sanıkların emniyeti umumiye nezareti altına alınma süresi tayin ederken bu kurala sadık kalmış ve T. C. K.'nun 30 ncu maddesine kıyasen gün küsurlarını atmak cihetine gitmemiş küsuru tama iblâgeylemiştir. Zira emniyeti umumiye nezareti altına alınma bir ceza değildir, bir tedbirdir. Halbuki 30 ncu madde "muvakkat cezalar" ile "para cezalarının" hesaplanmasını öngörmekte ve bu cezalarda küsurların hesaba katılmayacağını ifade etmektedir.

4. SUÇ NİTELİĞİNDE DEĞİŞİKLİĞİN GEREKÇESİ:

Askerî savcılık, iddianamesiyle, hemen bütün sanıklar hakkında T. C. K.'nun 146 ncı maddesinin birinci veya üçüncü fıkrasında yazılı Anayasayı tebdil, tağyir veya ilgaya cebren teşebbüs ve bu suça fer'an iştirak suçlarından dava açmıştı. Yapılan yargılamalar sırasında dinlenen şahitler ve incelenen yazılı deliller sonunda sanıklara müsnet suçların hukukî niteliklerinin sevk maddesinin unsurlarına intibak etmeyeceği inancına ulaşarak esas hakkındaki mütalâasında suç niteliğinde değişiklik önerisinde bulunmuştur. Mahkememiz her bir sanığın durumunu incelemiş, Askerî Savcılığın önerisini genellikle uygun bularak sanıkların çoğuna müsnet suçun hukukî niteliğinde değişiklik yapmanın adalete daha uygun düşeceğine inanmıştır.

Gerçekten T. C. K.'nun 146 ncı maddesinde yazılı "Türkiye Cumhuriyeti Teşkilâtı Esasiye Kanununun tamamını veya bir kısmını tağyir ve tebdil veya ilgaya ve bu kanun ile teşekkül etmiş olan Büyük Millet Meclisini ıskata veya vazifesini yapmaktan men'e cebren teşebbüs etmek" ve bu suça maddenin "ikinci fıkrasında gösterilenden" başka surette olmak üzere fer'an iştirak etmek suçlarının belirgin ve doğrudan doğruya gayesi hedefi Anayasayı cebren, zorla yok etmek yahut da hukuk düzeninin gösterdiği normal yollar dışında değiştirmeye kalkışmaktır. Bu suçlar ara gayeler ilk hedefler, ön safhalar gerekmeden doğrudan doğruya Anayasa'yı yok etmeyi veya değiştirmeyi hedef alan eylem suçlarıdır.

Sonuç olarak belirtmek gerekirse T. C. K.'nun 146 ncı maddesinde yazılı suç icraî hareketine başlanmış bir eylemi gerektirir.

"146 ncı maddeye göre cezalandırılan hareket icra hareketidir... Hazırlık hareketleri veya irade uygunluklarını ifade eden fiilî birleşmeler, hareketi meydana getirmektedir. Nitekim, kanunumuzun 169-171. maddelerinde bu suça ait hazırlık hareketlerini cezalandırmış olması da, bu şekildeki hareketlerin 146. maddede belirtilen hareketin dışında kaldığını göstermektedir. Bu durumda, Anayasa'yı ihlâle matuf bir cemiyet kurulması veya propaganda yapılması, bu maddeyi ihlâl etmeyecektir. Bu şekildeki hareketleri, 168-171. maddeler, müstakil ve genel olarak cezalandırmıştır. Buna karşılık, T. C. K.'nun 141, 142 ve 163. maddeleri, hususî konulara matûf olan ve 146. maddeyi ihlâl etmeyen hareketlerle ika edilmiş fiilleri tecrim etmektedir. Nitekim yukarıda da belirttiğimiz gibi Cumhuriyetçiliğe, Demokrasiye, insan haklarına dayanan Anayasa düzenimize karşı maddî bir hareket, 146. maddeyi ihlâl edebilecek nitelikte iken, sırf bu değerler aleyhindeki fiilî birleşmeler veya propaganda mahiyetindeki hareketler 141. veya 142. maddeyi ihlâl edecektir. Aynı şekilde, lâik temel

düzen aleyhindeki fiilî hareketler 146. ve fakat fiilî birleşme veya propaganda mahiyetindeki hareketler 163. maddeyi ihlâl edecektir. Bu münasebet, 146. maddenin sırf fiilî bir durumu, neticeye matuf icraî bir hareketi cezalandırmasının neticesidir. Halbuki 142. ve 163. maddede sadece, bir düşüncenin açıklanması veya bir fikir etrafında fiilî topluluk meydana getirilmesi cezalandırılmaktadır. Bu ikinci nevi cezalandırma halinde, neticeye matuf bir maddî hareket mevcut değildir. Bu şekildeki suçların maddî unsuru, cemiyeti kurmak veya propagandayı yapmaktır. (Çetin ÖZEK: Siyasî iktidar düzeni ve fonksiyonları aleyhine cürümler. İstanbul-1967 sayfa: 122).

Sanıkların hemen hemen tamamına yakın bir kısmının sübuta eren fiilleri Anayasa'yı tebdil, tağyir ve ilgaya yönelik bir eylem ve böyle bir eylemin icraî hareketi olarak görülmemiştir. Mahkememizce, sanıkların sübuta eren fiilleri sosyal bir sınıfın diğer sosyal sınıflar üzerinde tahakkümünü tesise veya sosyal bir sınıfı ortadan kaldırmaya veya memleket içinde müesses iktisadî veya sosyal temel nizamlardan herhangi birini devirmeye matuf fiilî birleşme ve cemiyet kurma şeklinde nitelendirilmiştir. Bu nedenle de suç vasfında değişiklik yapılmış ve gerekli usulî işlemler yerine getirilmiştir.

5. POLİS TARAFINDAN ALINAN İFADELERİN KABULÜNE GEREKÇE VE İFADELER KONUSUNDA GENEL AÇIKLAMA:

Davanın başlangıcından sonuna kadar sanıklar olsun, müdafileri olsun polis tarafından alınan şahit ve sanık ifadelerini reddetmişler, bu ifadelerin zor altında, tehdit, dayak hatta işkence altında alınmış ifadeler olduğunu bu itibarla hukukî yönden geçerli ve delil değerini haiz bulunmadıklarını ileri sürmüşlerdir.

Mahkememiz bu yoldaki görüş ve savunmalara aşağıdaki sebeplerle katılmamış ve kabule şayan görmemiştir:

a. Her şeyden önce polis tarafından alınmış olan ifadelerin hepsinde fikri teselsül ve olaylarda mantıkî bir akış vardır. Zorun, dayağın, işkencenin veya manevî baskının etkisinden kurtulmak amacıyla muhayyileden uydurulmuş bir görünüş arzetmek şöyle dursun yer, zaman ve oluş tarzı bakımından bir bütünlük göstermektedir. Uydurma olduğu zehabını uyandıracak bir kesiklik müşahade edilmemektedir.

b. İşkence altında alındığı iddia edilen ifade aynı sanık tarafından Cumhuriyet Savcısına, Sorgu Hâkimine veya Askerî Savcıya verilen ifadelerle mutabakat arzediyorsa polis ifadesinin reddine de imkân kalmaz. Nitekim davamızda da durum bundan farklı değildir. İşkence ile alındığı ileri sürülen polis ifadesi ya bir adlî makam önünde açıkça "polis ifadem doğrudur. Kabul ediyorum" denilerek veya o ifadedeki olaylar aynen tekrar edilerek veyahutta başka sanıkların ifadeleriyle uygunluk göstererek kabul edilmiş durumdadır.

Bazı sanıklar veya şahitler ise polisteki ifadesini Askerî Savcılıkta "evvelce verdiğim ifadem doğrudur" diye kabul etmiş oldukları halde duruşmada huzurda ifade verirken "Askerî Savcılık ifademi kabul etmiyorum. Tekrar polise gönderilirim, bana tekrar işkence yaparlar diye öyle söyledim" diyerek yahutta daha insafsız bir cüretle "Askerî Savcı bana etki yaptı, korktum onun için öyle söyledim" demek suretiyle reddetmeğe çalışmışlardır. Hiç bir Cumhuriyet Savcısının, hiç bir Askerî Savcının böyle bir davranışta olmayacağını zira yapılan işin devlet hizmeti, sanığın da bir vatandaş olduğunu bilen, görevli savcının böyle bir yola gitmekte hiç bir özel çıkar görmeyeceğini bilen mahkememiz bu beyanlara ciddî bir değer atfetmemiştir.

c. İşkence ile alındığı iddia edilen ifadelerdeki olaylar aynı olayda hemfiil başka sanık veya şahit ifadeleri yahut sair yazılı delillerle doğrulanmakta, tamamlanmaktadır.

ç. İşkence ile ifade alındığını iddia eden sanıklardan birçoğu o ifadelerinin tümünü değil bir kısmını reddetmektedir. "Polis gerçekten ifadeyi işkence ile almışsa neden ifadenin bir kısmında işkence etsin öteki kısımlarında işkenceyi durdursun?..." Sorusuna cevap bul-

mak mantığa uygun gelmediğinden ifadenin reddedilen kısmının da sanığın iradesinin mahsulü olduğunu ve gerçeği yansıttığını kabul etmek gerekmektedir.

d. Polis ifadelerinin çeşitli yerlerinde bir takım düzeltmelere rastlanılmakta, hatta imza kısmında "imzadan imtina etmiştir" yahut "patlayıcı madde kullanmadım, olaya karışmadım, olay yerinden geçerken tesadüfen beni yakaladılar" gibi şerhlerin bulunduğu müşahade edilmektedir. Eğer iddia edildiği gibi bu ifadeler önceden poliçse hazırlanıp sanıklara zorla imzalatılmış olsalardı, hiç bir düzeltme veya şerh vermeye rastlanmaz hatta silinti, ekleme, çıkarma görülmezdi.

e. Diğer taraftan polis ifadelerinde öyle kısımlar vardır ki, sadece ifadeyi veren kişi bilebilir; polisin bilmesine imkân görülemez. Örneğin millî demokratik devrim anlayışı; devrimde öncü kadro kim, temel güç kim olacaktır; gibi sanıkların arasında mevcut fikir ayrılıklarını ifadeyi alan, kim olursa olsun, bilemez. Bunu ancak fikrin sahibi bilebilir. Polis ifadelerinin, istisnasız hepsinde her ifade verenin ideolojik fikir yapısı etraflı şekilde izah edilmiştir. Bir kimsenin kafasındaki fikirleri polis yazamayacağı gibi, şurası bir gerçektir ki Türkiye'de değil polis hatırı sayılır aydınların çoğu marksizmi-leninizmi-Maoizmi ayrıntılı olarak bilmemektedir. O halde bu ifadeleri polis dikte ettirmemiş ifade sahibi söylemiştir neticesine varmak gerekir.

f. DEV-GENÇ davasında olayların başında adları geçen Atilla SARP, Ertuğrul KÜRKÇÜ, Yusuf KÜPELİ, Muzaffer ERDOST, Suat Şükrü KUNDAKÇI gibi sanıkların ve bütün sanıkların büyük çoğunluğunun poliste işkence edildiklerini ve işkence altında ifade verdiklerini ileri sürmemeleri de işkence iddialarının belli bir ard fikre dayandığını, gerçeği yansıtan ifadelerin değerden düşürülmesi gayesini taşıdığını göstermektedir.

g. İşkence eden bu işi "doğru cevap almak" için yapacağına göre gerçek dışı, muhayyileden uydurma cevap verilmesi halinde işkenceyi artıracağı da sanıklarca bilinmesi gerekli bir mantıkî değerlendirmedir. O halde işkence yapıldığı iddiasında bulunmak ifadenin gerçek dışı olduğunu ifade etmek demek olamaz. İşkenceye maruz kalan kişi polisin elinde bu kadar geniş bir olay hakkında etraflı bilgi bulunduğunu, yalan söylerse söyledikleri o bilgilere uymayacağından daha fazla işkenceye uğrayacağını düşünür ve hafızasında olayla ilgili nekadar doğru bilgi varsa söyler. Demek oluyorki işkence yapıldığı iddiası ayrı, ifadelerin doğruluğu ayrı şeylerdir. Esasen doğruyu söyletmek için işkence yapmak T. C. K.'nunda 243 ncü madde de cezasını bulan bir suçtur. Ama ifadenin geçersiz olacağına yahut o ifadenin gerçek dışı sayılacağına dair bir hüküm mevcut değildir. Elverir ki o ifade başka delillerle desteklensin, doğrulansın.

h. Sanık veya şahitlerin ilk ifadelerinin gerçeği yansıttığı yolundaki bir değerlendirme doğru bir değerlendirmedir. Vakit geçtikçe bu ifadelerden rücu edebilmek veya hiç olmazsa onun delil değerini düşürebilmek hatta yok edebilmek için ne gibi yollara başvurulduğu hususlarını ibretle ve üzüntüyle açıklamakta fayda vardır. Bu konuda üç örnek göstermek her şeyi ifade edecektir:

(1) Avukat İ. Hakkı BALÂMİR Askerî Ceza ve Tutukevindeki müvekkillere yazdığı mektubunda (YK. 5K. 300):.
(Çocuklar.

Tahkikatın genişletilmesi konusunda şöyle bir dilekçe verebilir veya mahkemede özet olarak sözlü istekte bulunabilirsiniz:

Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı

1 No.'lu As. Mah. Başkanlığına

Konu: Soruşturmanın genişletilmesi dileği.

1. Dursun ÖNKUZU'nun ölümü olayı bakımından okulda, aynı koşullar içinde belirli gün ve saatte keşif yapmak davaya büyük ölçüde yardımcı olacak ve durumu aydınlatacaktır:

A. Eğitimin ve derslerin devam ettiği Kasım 1970'de sabah saat 8.30-9.30 arasında, Dursun'un koluna girilip yukarı götürüldüğü iddia edilen yer ve zamanda, orası olağanüstü kalabalıktır: Erkek Teknik Yüksek Öğretmen Okulundan başka, Gazi Eğitim, Motor Sanat, Yapı Sanat, Kimya Sanat Enstitüleri ve İkinci Sanat Enstitüsü öğrencilerinin ve öğretmenlerinin kaynaştığı yer ve saatte, bir öğrencinin silahla tehdit edilerek zorla götürülmesinin imkân derecesi.

B. Dursun'un penceresinden atladığı ve atıldığı iddia edilen odanın durumu, genişliği, pencerelerinin adedi ve genişlikleri, yerden yüksekliği sağında ve solundaki odaların durumuna göre, bağırmanın duyulup duyulmayacağı ve özellikle bir kimsenin zorla pencereden aşağı atılabilmesi olanağının bulunup bulunmadığı.

C. Dursun penceresinden atladığı odanın veya yanındaki odanın altında birinci katın üstünde bir çıkıntının bulunup bulunmadığı ve Dursun'un bu çıkıntıya atlamak isteyip istemeyeceği.

Bunların ve keşif sırasında olayı aydınlatması umulabilen başka noktaların saptanması bakımından yerin keşfi zorunludur.

Bunu aşağı yukarı farklarla, yazılı veya sözlü olarak hepiniz istersiniz. Herbirinizin kendi savunmanız için yapabileceğiniz isteklere gelince:

(Mehmet Ali) olay sabahı okulda değildim. Siyasal Bilgiler Fakültesi kantininde idim. Buna tanıklar, Oğuz ETCİ, Mehmet KAPTAN, Işık ALAMUR, Ahmet KINACILAR ve Nedim BORA.. Bunların çağrılıp dinlenmelerini isterim. (Adreslerini bulup tespit etmen ve belirtmen gerek).

(Adnan) olay sabahı Danıştaydaki davamı izleyen Avukatım Turan TAMAR'ın yazıhanesine Muallâ CENGİZ ile gitmiştik.

(Sabri) o sabah Saadet ÖZCAN ve Gönül ERKMEN ile beraberdik.

(Cem) olay sabahı okulda değildim. Ağabeyim Mustafa'nın ..... deki evine gittim. Yengem Aysel UYAR ile birlikte ağbeyim Mustafa'nın çalıştığı ..... Galeri Büroya gittik. Orada ağbeyim ve yengemden başka, oranın Müdürü Enver ÇITAKOĞLU, memurlar Şevket YÜCEL, Cevat AYDINOĞLU ve Abdullah KOCAMAN vardılar. Bunların şahit olarak çağrılıp dinlenmelerini isterim.

(Fikri, Tarım Bakanlığı Merkez Tamirhanesinde çalıştığı tarih, bu olayın geçtiği 23.11.1970 gününü kapsamıyor. Yalnız Millî Eğitim Bakanlığı Ders Aletleri Yapım Merkezinden Ali YILDIRIM ile adlarını onun bildiği üç arkadaşından söz edip, savunmaya yararlı görülüyorsa dinlenmeleri istenebilir.)

(Feridun) olaylar sırasında Gebze'de bulunuyordum. Eti Elektrik Atelyesinde çalışıyordum. Müessesenin müdürü Ârif KÂTİPOĞLU, sahibi Habip CANBAZ ve o tarihlerde elektrik tesisatını yaptığımız Muzaffer ŞENER'in dinlenmelerini isterim.

Benim dosyamda kayıtlı olanlar bunlardır.

Bunun dışında savunmanız için etkili ve yararlı gördüğünüz şeylerin tahkikini, sorduru lmasını veya şahitlerin dinlenmelerini isteyebilirsiniz.

Hepinize başarılar ve iyi şanslar dilerim).

Avukat

Hakkı BALAMİR

(İMZA)

dediği ve sanıklara ne gibi bir yol gösterdiği görülmektedir.

2. Şahit SADİ ATASAYAN hazırlıkta verdiği ve ETYÖO. 1K. 9D. 20 sırada mevcut ifadesinde:

(S. B. F. Talebe Derneğindeki şahıslar ve bilhassa Suna bana Akif'in ifadesinin çok kötü olduğunu, değiştirmesi gerektiğini söylemişlerdi. Sorduğumda bu ifadenin gerek kendisi bakımından gerekse diğer sanıklar bakımından kötü olduğunu belirtmişlerdir. Yine aynı şahıslar Akif'in ifadesini değiştirdikten sonra diğer sanıkların teslim olacağını söylemişlerdi. Yalnız diğer sanıkların nerede oldukları hakkında bir beyanda bulunmadılar. Bilâhare ben Avukat Niyazi AĞIRNASLI ile görüştüm. Bana Akif'in karakolda verdiği ifadenin dayak zoruyla alınması gerekçesiyle çürütülebileceğini ancak sorgu hâkimliğinde verdiği ifadenin değiştirilmesi gerektiğini, sanığın ikrarı ile mahkumiyet kararı verilmeyeceğini, Akif'in ifadesinin değişmesinin diğer sanıklar yönünden de yararlı olacağını, ancak Akif ifadeyi değiştirdikten sonradır ki, diğer sanıkların teslim olacaklarını ve Akif'in birkaç ay içinde tahliye edileceğini söyledi). demektedir. Şahidin huzurda verdiği ve D. T. 4K. 549 sırada bulunan yeminli ifadesi ise:

(Adrese göre Avukat AĞIRNASLI'ya gittim, Avukat AĞIRNASLI Akif'in ilk ifadelerinin kötü olmasına rağmen ifadesini değiştirerek veya yeni bir ifade vererek Akif'i kurtarabiliriz dedi. Bundan sonra da birkaç defa avukat AĞIRNASLI ile temas ettim. Konuşmalarımız hep bu mealde oldu. Bir de Avukat AĞIRNASLI, Akif'in ifadelerinde vermiş olduğu isimlerin lalettayin isimler olduğu yolunda ısrar etmesini söyledi. Dedi Muammer ÖNER isimli bir arkadaşım ben Bursa'ya döndükten sonra telefonla Avukat AĞIRNASLI ile görüşmüş, bu görüşme sırasında AĞIRNASLI; (hepsini birden kurtarmak imkânsız), mahiyetinde konuşmuş, amma bütün konuşmanın ne mahiyette olduğunu hatırlamıyorum, yalnız Akif ATASAYAN'ın ağabeyi olarak benim çıkardığım mana neticeten Akif ATASAYAN'ın feda edilebileceği mahiyetinde idi. Ben bilâhare S. B. F.'den Ali BAŞPINAR ile yaptığım konuşmam ve Avukat AĞIRNASLI ile yaptığım konuşmalardan sonra Bursa'ya döndüm, Bursa'dan Altındağ Ağır Ceza Mahkemesi Reisine bir mektup yazdım. Maksadım evvelâ Akif'in suçsuz olduğuna inanmıştım, arkadaşım ve daha ziyade Akif'in arkadaşı olan Muammer ÖNER'in bana Avukat Niyazi AĞIRNASLI ile yaptığı konuşmayı nakletmesinden sonra feda edilecek şahsın kardeşim Akif ATASAYAN olacağı inancına kapıldığımdan, infial ile bu mektubu yazdım) şeklindedir. Bu beyanlardan da hakkı savunmakla, adaletin tecellisine yardım etmekle görevli ve yeminli bir avukatın görev ve yeminini ne derece yerine getirdiği müşahade edilmektedir.

3. Sanık Hüseyin GÜRCAN'ın Avukatı Turgut KAZAN'a vermek istediği ve duruşma salonunda görevlilerce ele geçirilen ve D. T. 2K. 267 sırada mevcut mektubu (ki, bu mektubun kendisine ait olduğunu aynı dosya 269 sırada huzurda kabul etmiştir), aynen şöyledir:

"TURGUT BEY;

1. Bu yazdığım, ifadem (kabataslak) dır. Gerekli düzeltme ve kısaltmaları yapıp bana gönderin.

2. İrfan, Mustafa PARLAR olayını (hocalarla konuşmağa gittiği) şeklinde kabul etmiş. Sorgum sırasında ona da söz verilmesini, olayın sorulmasını siz isteyin.

3. Nuri CEBECİ'den ilk baskında alınan silah (Barabellum) sonradan Yusuf ARSLAN'ın üzerinde yakalandı. Yenimahalle adliyesinde onun hakkında dava açılıp ceza verilmiş. Bu durumun, Yenimahalle Adliyesinden dava dosyası, karar v. s. öğrenilip sorgum sırasında belirtilmesi önemli. Yusuf ARSLAN'la son günlerde görüşemedim.

Fakat daha önce bana bu tehdit olayını üzerine alabileceğini şöylemişti. Kendisine olayın sorulmasını siz mahkemeden talep edin.

4. Sorgumda sonradan iptal ettiğim hususları gerekli görürseniz siz söyleyin".

Bu mektuptan ise, sadece ifadeleri reddetmek, yahut delil olma değerlerini yok etmek değil suçları dahi belli bir plan ve düzen dahilinde paylaşmak; "o nasıl olsa okkanın altına gidiyor bari beriki kurtulsun" düşüncesiyle hareket etmek çabası açıkça görülmektedir.

Yeri gelmişken belirtmek gerekir ki, bu çaba özellikle, Merkez Yürütme Kurulu üyelerinde daha çok görülmüştür. Örneğin bildirilerin yayınlanması sorumluluğunu genel başkanlar üzerlerine almak istemişler, diğer üyelerin sorumluluktan beri olmalarını temin için "bildirileri ben hazırlayıp yayınlardım, diğer arkadaşlara sormazdım, onlar ancak bildiri yayınlandıktan sonra haberdar olurlardı", şeklinde beyanda bulunmuşlardır. Tabiî diğer sanıklar da buna paralel olarak "bildiriden haberim yok, genel başkan yayınlamış, bize haber verilmezdi.." misillû beyanlar da bulunarak sorumluluğu genel başkana yüklemek çabasını göstermişlerdir. Anlaşmalı olan bu beyanlarda sanıklar T. D. G. F, Tüzüğünün 9 ncu maddesine dayanmak istemişlerdir. Tüzüğün 9 ncu maddesi "...Genel Başkan Federasyonu temsil eder, federasyon adına demeç vermek, yalnız genel başkanın hakkıdır. Genel başkan temsil ve demeç verme yetkilerini; Merkez Yürütme Kurulunun onayı ile geçici olarak belirli bir konuda başkasına devredebilir". demektedir.

Maddenin açık anlamından çıkarılan sonuçlar şunlardır:

— Genel başkanın hakkı sadece "Demeç" vermektir. Bildiri yayınlamak genel başkanın değil, Merkez Yürütme Kurulunun hakkıdır.

— Merkez Yürütme Kurulu bu demeç verme işine dahi o derece önem vermiştir ki, sadece "belli konularda" olmak üzere ve "geçici bir süre için" başkasına devrine rıza göstermektedir.

Bu hükümlerin ışığında artık sanıkların "Falan bildiriyi genel başkan yayınlamış benim haberim yoktu" demesi yahut müşterek bildiriler içinde "öteki devrimci kuruluşlar bizim T. D. G. F.'nin adını yazmışlar. Sonradan haberimiz oldu". şeklindeki savunmalarına kâle alınabilecek, kabulü mümkün görülebilecek savunma gözüyle bakılamaz. Mahkememizin uygulaması da bu yolda olmuştur.

i. DEV-GENÇ davasında bilgisine başvurulan tanıkların hemen hepsi hazırlıkta ya C. Savcısına ya Askerî Savcıya ifade vermişlerdir. Polis tarafından hazırlık ifadesi tespit edilen şahit yok denecek kadardır. Son soruşturma ifadelerinin tespiti sırasında şahitlerden de evvelce savcıya verdikleri ifadelerden dönenler olmuştur. Bunlar genel olarak "o günkü atmosferin etkisinde kalarak öyle söyledim" yahut "ilk defa bir savcının huzuruna çıkıyordum, şaşırdım da öyle ifade verdim" gibi gerekçelerle dönüşlerine dayanak aramışlardır.

Ne varki heyetimiz "sağlam ve inanılır" niteliklerini bu dayanaklara yakıştıramamıştır. Şahitlerin son soruşturma ifadelerinde tehdit, korku gibi dıştan, zaman faktörünün yarattığı merhamet, acıma içten gelen etkileri çok zaman müşahade etmiştir. Bu nedenle de mahkememiz başka delillerle desteklenip olaya uygunluk göstermesi gözönünde bulundurularak şahidin hazırlıkta verdiği ifadelere itibar etmenin doğru olacağına, adalete uygun düşeceğine, hakkın o şekilde tecelli edeceğine inanmıştır.

B. SANIKLARIN HUKUKÎ DURUMLARI (Kişisel sorumlulukları):

1. TUNCER EŞSİZHAN:

Sanık hakkında askerî savcı iddianamesinde:

Sanık Tuncer'in 1969 yılında F. K. F. Merkez Yürütme Kurulu üyesi olduğunu, F. K. F.'nin bütün çalışma ve eylemlerinden sorumlu bulunduğunu, DEV-GENÇ teşkilâtı zamanında da bu faaliyetlerine devam ettiğini, Hukuk Fakültesinde yapılan boykotta ve Dil Tarih Coğrafya Fakültesindeki sağcılar ve solcular arasındaki çatışmaya katıldığını, Hukuk Fakültesinde emperyalizmle mücadele derneğinin kurucularından olduğunu, Can Özbay ile Adnan Serbest'i sorguya çekip işkence yapan öğrenciler arasında bulunduğunu, bu suretle Tür-

kiye'de Marksist-Leninist bir düzen kurulması yolunda çalışmalarda bulunarak olaylara katılmış olduğunu, bu eylemleri ile de T. C. K.'nun 146/1 nci maddesini ihlâl etmiş olduğunu talep ve iddia etmiştir.

Askerî savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek; sanığın T. C. K.'nun 141/1-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık Tuncer EŞSİZHAN polise verdiği 2.8.1971 tarihli ifadesinde;

1968 yılında Hukuk Fakültesinde Fikir Kulübüne üye olduğunu, önceleri okul içi faaliyetlerle uğraşan kulübün bilâhare fikir kulüpleri federasyonuna dahil olduğunu, Yusuf KÜPELİ'nin F. K. B.'lığı arasında yönetim kuruluna Çetin ÖZKARAR, Ruhi KOÇ, Münir Ramazan AKTOLGA ve Mehmet DEMİR ile birlikte seçildiğini, o zaman fakülteye giremeyen öğrenciler için bildiri yayınladıklarını ve bazı yürüyüşlere katıldığını, 1969 yılında belediyede memuriyete girince DEV-GENÇ'in faaliyetlerine iştirak etmediğini, Mustafa KUSEYRİ'nin öldürülmesi olayındaki yürüyüşe katıldığını, keza Anayasaya saygı mitingine de katıldığını, DEV-GENÇ'in son olaylarına hiç bir şekilde katılmadığını, 1969 Haziran, Temmuz aylarında Hukuk Fakültesindeki boykota katıldığını, Hukuk Fakültesi Fikir Kulübünde DEV-GENÇ, Sosyalist Gençlik Örgütü ve proleter Devrimciler grubu adı altında 3 grubun bulunduğunu, kendisinin solcu olmasına rağmen bunlardan hiç bir gruba iltihak etmediğini, 1969 yılında D. T. C. F.'sinde sağcılar ve solcular arasında kavga çıktığı zaman kendisinin de fakülte kapısı önünde elinde sopa olduğu halde beklediğini, ancak herhangi bir hadiseye katılmadığını, Hukuk Fakültesinde emperyalizmle mücadele derneğini Umur AKSAN, Şencan AKKOYUNLU ve Söner KOCA ile birlikte kurduklarını, maksatlarının okul dekanlığında solcuların daha fazla temsil edilmesi olduğunu, esasen bu derneğin resmen tescil edilmiş bir dernek olmadığını, okul içinde devrimciler seçimleri kazandıktan sonra da bir isim olarak ortada kaldığını beyan eylemiştir.

Sanık Askerî Savcıya verdiği 3.8.1971 tarihli ifadesinde:

Hangi bildirilerin kendisinin F. K. F. Yönetim Kuruluna dahil olduğu sırada yayınlandığını hatırlamadığını, zira yürütme kurulunun 10 kişiden oluştuğunu, kararların ekseriyetle alındığını, bu kurulun vazifelendirdiği bir üyenin F. K. F. adına bildiri neşredebildiğini, F. K. F.'nin gizli bir örgüt olmayıp kanunî bir dernek vasfında bulunduğunu, komünizm propagandası da yapmadığını, F. K. F.'nin DEV-GENÇ örgütü haline gelmesi ile yöneticilerin değiştiğini ve kendisinin DEV-GENÇ'e kayıtlı olmadığını, DEV-GENÇ'in herhangi bir faaliyetine de karışmadığını, 2.8.1971 günü emniyette verdiği ifadesinin adam kaçırma ve bir polis hakkında südur eden beyanları hariç, diğer kısımlarının doğru olduğunu, D. T. C. F.'de kendisini müdafaa etmek için eline sopayı almış olduğunu, fakat kullanmadığını, Türkiye'nin sosyal demokrat bir düzenle kurtulacağına inandığını, fikren sosyalist olduğunu, fakat Marksist-Leninist olmadığını, Türkiye halkları kavramını değil, Türk halkı kavramını tasvip ettiğini ifade eylemiş, yine Askerî Savcıya 11.9.1971 tarihin de verdiği ifadesinde de eski beyanlarını tekrar eylemiştir.

Sanık huzurda verdiği sorguda:

1969 yılında Hukuk Fakültesi F. K. F. üyesi olduğunu, iddianamedeki iddiaları kabul etmediğini, 1968 yılında da Fikir Kulübüne üye olduğunu, gizli gayesi bulunmayan F. K. F.'nin gayesinin tüzüğünde yazılı bulunduğunu, öğrencilerle okul arasındaki ilişkileri daha iyi bir şekilde yürütmek için çalıştığını, 1969 yılında F. K. F. yönetim kuruluna seçildiğini, aday olduğundan haberinin bulunmadığını, seçimin yapıldığı kurultaya katılmamış bulunduğunu, maddî durumunun bozukluğu sebebiyle belediyede memur olarak çalıştığından toplantılara katılamadığını, bu yüzden bir buçuk ay kadar sonra istifa dilekçesini Ruhi KOÇ'a verdiğini, Ruhi'nin ise toplantılara katılmadığından üyelik sıfatının düşmüş olduğunu beyan ettiğini, bu yüzden F. K. F.'nin eylem ve çalışmalarına katılmadığını, F. K. F.'nin ismini DEV-GENÇ olarak değiştirdiği kurultaya da katılmadığını, üyeliğini yenilemediği için de DEV-GENÇ'le

de bir ilişiğinin kalmadığını, 1968 yılında Hukuk Fakültesinde yapılan boykota iştirak ettiğini, sevk ve idarecilik görevi almadığını, 1968 veya 1969 yılında hatırlayamadığı bir gün D. T. C. F.'nin önünden geçerken bir kalabalık ve bu kalabalık içinde tanıdığı arkadaşlarını gördüğünü, merak ederek içeriye girdiğini, dışarda okulun çevresini Ülkü Ocaklıların çepeçevre kuşatmış olduklarını, talebelerin ellerinde sopalar bulunduğunu, bu arada bir şahsın kendisine de bir sopa verdiğini, bu sopayı içine girdiği toplulukta kendisine karşı yapılabilecek bir tecavüze karşı kendisini korumak maksadıyla aldığını, yanında bu maksatla bulundurduğunu, buna rağmen o gün bir kavganın vuku bulmadığını, bir süre sonra oradan ayrıldığını, 1969 yılı ortalarında Umur ERSAN, Şencan AKKOYUNLU gibi bir kısım arkadaşları ile birlikte, Hukuk Fakültesinde emperyalizmle mücadele derneğini kurdukları, fakülte idaresinin kendilerine bir pano tahsis ettiğini, idare heyetinin layıkı veçhile çalışmaması sonunda derneğin kendiliğinden münfesih olduğunu panosunun kaldırıldığını, Can ÖZBAY ve Adnan Serbest'in sorguya çekilmesi ve işkenceye tabi tutulması olayları ile bir ilgisinin bulunmadığını, Askerî Savcıya verdiği ifadesinin doğru olduğunu, polis ifadesini kabul etmediğini beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

T. C. K.'nun 141/1. maddesini ihlâl eden herhangi bir eylemde bulunmadığını, Ankara'da bulunduğu sırada İstanbul'da yapılan kurultayda kanunî bir gençlik örgütü olan F. K. F. Merkez Yürütme Kuruluna seçildiğini, gerek yüksek tahsilde bulunması gerekse aynı zamanda belediyede memur olarak hizmet görmesi sebebiyle F. K. F.'de çalışma imkânı bulamadığını, hatta istifa edip ayrıldığını, öğrenci hareketleri ile bir ilişkisinin olmadığını, bu sebeplerle beraetine karar verilmesini talep etmiştir.

Sanık vekili Av. Hüseyin DUMAN yaptığı yazılı savunmada:

Müvekkilinin 1969 Ocak ayında yapılan F. K. F. kurultayında yönetim kuruluna üye olarak seçildiğini, belediyede memur ve fakültede de öğrenci olduğundan bir ay sonra istifa etmek mecburiyetinde kaldığını, bu seçilme dışında herhangi bir eyleminin bahis konusu olmadığını, isnat edilen fiilin kanunî unsurları itibariyle teşekkül etmediğini, suçun delil yönünden sübut bulmadığını, yönetim kurulunda bulunan kişilerin fiil ve hareketlerinden müvekkilinin sorumlu tutulamayacağını, çok kısa bir müddet içinde üyeliğini yaptığı yönetim kurulunu gizli bir örgüt haline getirmesinin düşünülemeyeceğini, zaten yönetim kurulunun kim tarafından ve hangi tarihten itibaren gizli örgüt haline getirildiğine dair dosyada sarahat mevcut olmadığını, yönetim kurulunca alınmış hiç bir kararın altında müvekkilinin imzasının mevcut olmadığını, bu sebeplerle kanunî unsurları ve delil kifayetsizliği sebebiyle sübuta ermeyen suçundan ötürü müvekkili hakkında beraet kararı verilmesini istemiştir.

Dellerin tartışılması:

Sanık TUNCER EŞSİZHAN'ın, Türkiye'de komünizmi gerçekleştirmek ve yerleştirmek gayesiyle kurulup ana gaye yolunda ilk aşama olarak, Millî Demokratik Devrim mücadelesi veren bir dernek olduğu yukarıda etraflıca açıklanan F. K. F.'nin merkez yürütme kurulunda üye olduğu, bu itibarla T. C. K.'nun 141 nci maddesinin birinci fıkrasında öngörülen bir cemiyetin yönetimini, sevk ve idaresini yaptığı; böyle bir cemiyetin hem sevk ve idarecisi hem de bu kademeye seçilebilecek nitelikteki faal üyesi olarak F. K. F.'nun düzenlediği Anayasaya saygı mitingine, bugün gene bir DEV-GENÇ'li sosyalist genç tarafından öldürüldüğü sabit olan fakat o zaman her türlü olaydan yararlanıp politik propaganda yapmak ve "Sağcılar gericiler tarafından öldürüldü" diye yaygara koparark kamu dikkat ve vicdanını sosyalist mücadeleden yana çevirmek amacıyla düzenlenen Mustafa KUSEYRÎ yürüyüşüne katıldığı; Hukuk Fakültesinde Haziran-Temmuz 1969 aylarında yapılan boykota katıldığı; Hukuk Fakültesinde öğrenci olduğu ve Dil Tarih Coğrafya Fakültesinin ne idarecisi ne öğrencisi ve öğrenci derneğinin mensubu bulunmadığı ve hele D. T. C. F.'nin herhangi bir saldırıya karşı muhafazası göreviyle görevli olmadığı halde 4 Eylül 1969 günü elinde sopa, çeşitli fakülte ve yüksek okul öğrencileri ile sosyalist örgütlenmenin yarattığı disiplin ve dayanışma içinde D. T. C. F. binasının giriş merdivenlerinde kavgaya hazır şekilde beklediği; komünizmin

gerçekleşmesinde sosyalist devrim aşamasından önceki aşamayı teşkil eden Millî Demokratik Devrim savaşının bir parçası demek olduğu yukarıda uzun uzun açıklanan emperyalizm ile mücadele konusunda F. K. F.'nin ana amaç ve çalışma biçimine uygun olarak Hukuk Fakültesinde diğer üç arkadaşıyla birlikte emperyalizm ile mücadele derneğini kurduğu; bu dernek faaliyet gösterememiş olsa bile böyle bir çalışmanın sanık EŞSİZHAN için F. K. F. üyesi ve yöneticisi sıfatıyla bu cemiyetin ana gayesi uğrunda kendisinden beklenen bir çalışma olarak değerlendirilmesi gerektiği; sanığın bu konuda "okul dekanlığında solcuların daha fazla temsil edilmesi maksadını güdüyorduk" şeklindeki sözünün gerçek anlamının, Hukuk Fakültesinde inisiyatifi sosyalistlerin ele geçirmesi için girişilen faaliyet olarak ve yukarda örnekler verilip açıklandığı gibi merkez yürütme kurulunun direktifine uygun bir çalışma şeklinde değerlendirilmesi gerektiği polise, Askerî Savcıya verdiği ifadeleri, huzurdaki sorgu ve savunmaları ile ve çeşitli yer ve zamanlarda yapmış olduğu bu beyanlarının birbirini doğrulaması ile, ayrıca bu ikrarları mücerret olmaktan kurtaran F. K. F. 1K, 10D 1 sayılı sarı zarfta mevcut dört adet fotoğraf; F. K. F. 1K. 5D. 34 ve 38 sıralarında mevcut sanığın 12.1.1969 günü yapılan genel kurul toplantısında F, K. F. yönetim kurulu üyeliğine seçildiğine dair belge; diğer sanık Süleyman ÇOŞKUN'un Askerî Savcıya verdiği ve F. K. F. 1K. 5D. 54 sırada mevcut hazırlık ifadesi ile sübuta ermiş ve heyetimiz sanık Tuncer EŞSİZHAN'ın T. C. K.'nun 141 nci maddesinin birinci fıkrası uyarınca cezalandırılması gerektiği inancına varmıştır. Sanığın ve müdafiinin "hem yüksek tahsilde bulunması hem de belediyede memur olması sebebiyle F. K. F. yönetim kurulunda çalışma imkânı bulamadığı" yolundaki savunmalarına, D. T. C. F. binası önündeki fotoğrafları karşısında ciddî bir savunma gözüyle bakılamamış; sanığın askerî savcıya verdiği ifadeleri olaylara daha yakın ve güdümlü, kurgulu bir savunma olmaktan ve mensubu bulunduğu çevrenin tesirlerinden uzak, gerçeği aksettiren beyanlar olarak kabul edilmiştir. Sanığın F. K. F.'nin "Kanunî bir gençlik örgütü" olduğu yolundaki savunmaları ise F. K. F.'nin gerçek gayesi ve faaliyetlerinin gerçek yüzü hakkındaki yukarıda verilen geniş ve ayrıntılı bilgiler karşısında kabule değer sayılmamıştır.

2. ERDOĞAN GÜÇBİLMEZ:

Sanık hakkında askerî savcı iddianamesinde:

Sanık GÜÇBİLMEZ'in F. K.F. Onur Kurulu üyesi olduğunu, Forum ve Proleter Devrimci Aydınlık Dergilerine yazdığı yazılarda Türkiye'de düzen değişikliğinin Marksist-Leninist doğrultu da olması gerektiğini, (Proleter Devrimci Aydınlık Dergisi 8-22 nci sayısı) çeşitli yerlerde millî demokratik devrim konusunda konferanslar verdiğini, sosyalist Aydınlık Dergisinin kurucuları arasında bulunduğunu, Ajitasyon faaliyetlerinden olarak işsizler adına bildiri yazıp yayınlanmasını sağladığını, Kamboçya Millî Kurtuluş Cephesi ile temas kurmaya çalıştığını, işçi ve köylü gazetesi yayın ve dağıtım işlerini bir süre idare ettiğini, Söke'de yapılan toprak mitingine katıldığını, DEV-GENÇ örgütü zamanında da faaliyetlerine devam ettiğini eylemlerinin T. C.K.'nun 146/3 maddesini ihlâl eder mahiyette olduğunu, bu sebeple bu madde uyarınca cezalandırılmasını talep ve iddia etmiştir.

Askerî savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek, sanığın T. C. K.'nun 141/5-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık Erdoğan GÜÇBİLMEZ askerî savcıya verdiği iki ifadesinde:

Konya'da TÖS şubesinde Köy Enstitülerinin kuruluş yıldönümü münasebetiyle, sosyolojik açıdan bu konuda konuştuğunu, gizli bir şey konuşulmadığını, F. K. F. Hukuk Fakültesi Fikir Kulübü üyesi olduğunu, o zamanki çalışmalarının demokratik üniversite sorunları ile ilgili bulunduğunu, bu örgütün DEV-GENÇ adını almasından sonra ayrıldığını, Aydınlık Dergisinde Vahap ERDOĞDU, Doğu PERİNÇEK, Gün ZİLELİ, Hikmek KIVILCIMLI ve daha başka arkadaşları ile ekip halinde çalıştıklarını, 1968 yılının sonunda Doğu PERİNÇEK, Ömer Özer TURGUT ve Gün ZİLELİ'nin ayrılarak proleter devrimci Aydınlık Dergisini

çıkarmaya başladıklarını, 1969 Aralık ayından itibarende bu çevrelerle irtibatını kestiğini, fikir yapısı itibariyle sosyalist olduğunu, halkın desteği olmadan hiç bir şeyin yapılamayacağını, bu bakımdan sosyalist düzenin kurulması için halkın bilinçlenmesi, aydınlanması gerektiğini, savunduğu düzenin demokratik düzen olduğunu, bu düzenin proleterya diktatoryasına dönüşüp dönüşmeyeceğini bilemediğini, uzak ihtimaller üzerinde değil yakın ve âcil meseleler üzerinde durmak lâzım geldiğini, her şeyden önce Türkiye'nin çeşitli sorunlarının halledilmesinin zarurî olduğunu, dış hâkim ekonomilerin ekonomimiz üzerindeki baskısını atmak gerektiğini, bu safhanın demokratik safhaolduğunu, elbetteki bu safhada millî burjuvazi ile emekçi kitlelerin karşı karşıya geleceğini, o günlerin uzak olduğunu, kimin galip geleceğini şimdiden kestirmeye imkân bulunmadığını, bu sebeple de uzak meseleleri değil, mevcut meseleleri düşünmenin gerektiğini ve gene üretim ve tüketim araçlarının mülkiyetinin kime ait olacağını o günkü toplumun tayin edeceğini, Muzaffer ERDOST'la 1968 yılında tanıştığını, Mihri BELLİ'yi 1968 yılında Türk solu dergisinde tanıdığını, aynı yazı kadrosunda bulunduklarını, Hikmet KIVILCIMLI'yı gıyaben tanıdığını, Marks'ı, Lenin'i ve Mao'yu ve bunlar gibi düşünürleri okuyup incelemesinin gerektiğini, Türkiye'deki hadiselerin vahametini 8-9 ay önce görmeye başladığını, ancak mani olma imkânına sahip bulunmadığını, en iyisi bu muhitten uzaklaşmak gerektiğini, zira kendisini de sürüyüp götürebileceklerini, bu sebeple askere gittiğini, askere gelmeden çok önceden ilişkilerinin kesildiğini, 25.4.1970 tarihinde Bartın TÖS. şubesinde köylünün toprak meselesi konusunda bir konferans verdiğini, burada gençlik hareketleri, Türkiye'nin sorunları ve Millî Demokratik Devrim konusunu da işlediğini, 1966-1967 tarihlerinde Fransa'da bulunduğunu, 1967 yılı sonunda Türkiye'ye dönüp, TİP'e üye olduğunu, aynı zamanda F. K. F.'ye de üye olarak Onur Kuruluna seçildiğini, 1969 yılında, Türkiye üniversiteleri Millî Kurtuluşları başlıklı bildiriyi kendisinin yayınlamadığını, Söke toprak mitingine katıldığını, bütün sınıfların katılacağı emperyalizme, işbirlikçilerine ve feodal kalıntılara karşı yapılacak devrim için halkın uyandırılması konusunda bir takım hareketlerinin ve faaliyetlerinin olduğunu beyan eylemiştir.

Sanık huzurda verdiği sorguda:

Anayasaya bağlı olduğunu, bunun tam olarak uygulanmasından başka hiç bir siyası amaç taşımadığını, dev genç ve onun eylemleriyle bir ilgisinin bulunmadığını, 1968 yılında F. K. F.'de Onur Kurulu üyeliği yaptığını, aynı yıl idarecilik yapanlar hakkında kovuşturma açılmadığını, resmen ve izinli olarak kurulduğu için örgüte üye yazıldığını, 1969 yılında F. K. F.'de görev almadığını, onur kurulu üyeliği bittikten sonra F. K. F. ile hiç bir fiilî ilişkisinin kalmadığını, Forum ve PDA dergilerinde yayınlanan yazıları hakkında bir soruşturma açılmadığını, zaten bu yazılarında Marksizm ve Leninizmin sözünün bile geçmemiş olduğunu, hakkında bir kanaata varılabilmesi için diğer yazılarının da tetkik edilmesi gerektiğini, hiç bir yerde konusu MDD. olan bir konuşma yapmadığını, konferans vermediğini, Kamboçya Millî Kurtuluş Cephesi ile temas kurmak istemesinin gerçek dışı olduğunu, işçi köylü gazetesinde yöneticilik, yazı işleri müdürlüğü yapmadığını, yayın ve dağıtım işleriyle meşgul olmadığını, imzalı veya imzasız tek satır yazısının çıkmadığını, işsizler adına bildiri yazıp yayınlanmasını ve dağıtımını sağlamadığını, böyle bir bildiriden haberinin bulunmadığını, Söke'de yapılan toprak mitingine katılmadığını, Türkiye'de Marksist-Leninist bir düzen kurulması doğrultusunda faaliyette bulunmadığını, askerî savcılık ifadesine itibar edilmemesini, huzurda verdiği ifadenin doğru olduğunu beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Mahkemeye gönderdiği dilekçe ile 10 dakikalık sözlü savunma hakkını kullanmaya avukatını yetkili kıldığını bildirmiştir.

Sanık vekili Av. Hüseyin DUMAN yaptığı yazılı savunmada:

Müvekkilinin T. C. K.'nun 141 nci maddesi uyarınca tecziye edilebilmesi için gizli gayeli bir cemiyet bünyesine girmiş olmasının gerektiğini, F. K. F. onur kurulu başkanı olan müvekkilinin F. K. F. Yönetim Kurulu ile herhangi bir irtibatının bahis konusu olamayacağını,

Söke'de yapılan bir mitinge iştirak etmenin, bir dergide makale yazmanın gizli bir cemiyetle ilişkili bulunmaya delil teşkil edemeyeceğini, keza, toprak mitingine iştirakin gizli bir gayenin varlığını gösteremeyeceğini, bu sebeplerle gerek kanunî unsurları ve gerekse delil kıyafetsizliği sebebiyle sübut bulmayan müsnet suçtan ötürü müvekkilinin beraetini talep etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık ERDOĞAN GÜÇBİLMEZ'in T.C.K.'nun 141 nci maddesinin birinci fıkrasında öngörülen nitelikte bir cemiyet olduğu yukarıda izah edilen fikir kulüpleri federasyonunun bir alt kuruluşu olan Hukuk Fakültesi Fikir Kulübüne üye olduğu, bilâhara FKF. onur kurulu başkanlığına seçildiği ve bu görevi yaptığı; fikren sosyalist olduğu ve sosyalist fraksiyonlar içinde, Millî Demokratik Devrim görüşünü benimsediği için genellikle yazılarında bu konuyu işlediği; Söke'de yapılan toprak mitingine katıldığı; sanığın aynı zamanda TİP.'e de üye olduğu; 25.4.1970 tarihinde TÖS. Bartın şubesinde "gençlik hareketleri Türkiye'nin sorunları ve Millî Demokratik Devrim" konusunda konferans verdiği, keza 27 Mayıs 1970 tarihinde de Mersin'de kutlama toplantısında konuştuğu; Aydınlık Dergisinde Vahap ERDOĞDU, Doğu PERİNCEK, Gün ZİLELİ, Hikmet KIVILCIMLI ve daha birçok arkadaşları ile birlikte ekip halinde çalıştıkları ve yukarıda izah olunduğu üzere "Proleter Devrimci Aydınlık çevresini" meydana getirdikleri (gerekçeli hükmün Türkiye'de komünizm kısmının 1960 - 12 Mart 1971 devresi bölümünün "Millî demokratik devrim ve bu stratejiyi benimseyen çevre" parağrafı); Türkiye'de komünizmin gerçekleşmesi ve yerleşmesi gayesinin yayın organlarından olan İşçi, Köylü Gazetesinin yayın ve dağıtım işlerini bir süre yönettiği; Fransa'daki Kamboçya Millî Birlik Hükümeti Daimi Temsilcisi ile Kamboçya ve Hindi Çin'i halklarının mücadelesi konusunda mektupla temasa geçtiği sanığın Askerî Savcıya verdiği ve birbirini doğrulayan ifadeleri ile; FKF. 1K. 9. dosyanın, 2. sırasında mevcut Fransa'daki Kamboçya Millî Birlik Kraliyet Hükümeti Daimi Temsilcisinin mektubu, 5 ve 6 sıralardaki Türkiye halkına başlıklı bildiri ve bu bildiriyi Doğan ÖZGÜDEN'e gönderdiğine dair imzasını da havi bildiri ve zarfın fotokopisi; 7 ve 8 sıralarda İşçi-Köylü Gazetesinin dağıtım ve abone işleri ile sair devrimci çalışmalar hakkında bilgi taşıyan Doğu PERİNÇEK'e hitaben yazılmış mektubunun fotokopisi; 9 sırada FKF. Onur Kurulu Başkanlığını icra ettiğini gösterir resmi yazı ve zarfının fotokopisi; 11 sırada sanığın "Anti-Emperyalist Cephede gelişme" başlıklı yazısını havi FORUM Dergisinin 1.4.1968 tarihli 336 ncı sayısı ve dosyada mevcut sair delillerle sübuta erdiği yolunda mahkememizde kanaat hasıl olmuştur.

Sanık sorgusu sırasında, Askerî Savcıya verdiği ifadelerine itibar edilmemesini beyan eylemiş ise de iki ayrı tarihte, iki ayrı yardımcı savcı tarafından alınan ve içinde "...daha önce Askerî Savcıya ifade vermiştim. İfademi aynen kabul ederim". şeklinde beyanı bulunan bu ifadeleri neden reddettiği sorulduğunda sanık diğer arkadaşlarının maddî ve manevî baskısı altında olduğunu, bu baskı sebebiyle eski ifadelerini reddetmek durumunda bulunduğunu hal ve tavırları ile belli etmiş ve "ben bu hususta bir şey söyleyemeyeceğim, savcılığın da anlayışla karşılamasını dilerim" şeklinde cevap vermiştir. (Sanığın bu cevabı duruşma tutanakları 1K. 37 nci sıradadır). Bu itibarla sanığın Askerî Savcı tarafından alınan ifadelerinin esas alınması gerektiği ortaya çıkmıştır. Aslında yukarıda dosya sıraları da mevcut yazılı deliller sanığın Askerî Savcılık ifadesinin doğruluğunu göstermiştir.

Diğer taraftan sanığın ve müdafiinin FKF.'nin gizli bir cemiyet olmadığı yolundaki savunmalarına da bölümünde yapılan izahlar bir yana dosyada mevcut Forum Dergisinin 336 sayısındaki bizzat sanığın "FKF. sosyalist gençliğin örgütüdür. Bütün sosyalist gençliği birleştiren ve onun eylem birliğini sağlayan örgüttür. Sosyalist gençlik bir araya..... FKF. Bilimsel Sosyalizmin çerçevesi içinde değişik görüşleri savunan bütün gençleri toplar. Bunların eyleminde birlik ve disiplini gerçekleştirir"..... şeklindeki yazısı ve Bilimsel Sosyalizmin komünizm demek olduğunun artık sokaktaki adam tarafından dahi bilindiği gerçeği karşısında önem ve değer atfetmeğe imkân görülememiştir.

Siyasal Bilgiler Fakültesinde doktor asistan olan sanığın bu fiilleri; sonucunda Türkiye'de işçi sınıfının, proleterya sınıfının diğer sınıflar üzerindeki tahakkümünü tesis et-

mek, diğer sınıfları ortadan kaldırmak ve Türkiye'de komünist bir iktisadî, sosyal ve hukuk düzeni kurmak ve şimdilik bu ana gayenin ilk basamağı olan Millî Demokratik Devrim savaşını vermek gerektiği bilincine sahip olarak, bu suç kastı ile işlediği Askerî Savcıya yaptığı gene kendi beyanları ile Proleter Devrimci Aydınlık Dergisinin 8 ve 22 nci sayılarındaki yazıları, Forum Dergisinin 336 ncı sayısındaki yazısı ile açık seçik görülmektedir.

Bütün bu sebeplerle mahkememizce sanığın cezalandırılması gerektiğine inanılmış ancak FKF. Onur Kurulu Başkanlığı görevi FKF.'nin sevk ve idareciliği yeni deyimle yöneticiliği olarak kabul edilmemiştir; onur kurulunun FKF. içinde bir nevi yargı organı olduğu, yürütme ve yönetimden ayrı bulunduğu görüşünden hareketle sanık hakkında FKF.'nin sade bir üyesi gibi müsnet maddenin beşinci fıkrası uygulanmıştır.

Bütün sanıklar için ortak olan konularda yapılan açıklamalarda görüldüğü üzere sanık GÜÇBİLMEZ'in de bütün fiilleri FKF. gibi T. C. K.'nun 141 nci maddesinde tarifini bulan bir cemiyete mensup kişinin yapması doğal olan fiiller, onun FKF.'nin en faal üyesi olma niteliğinin sonucu olan fiiller şeklinde mütalâa edilip aynı kasıt altında işlenmiş bir suçun çeşitli yer ve zamanlarda vuku bulmuş olayları gibi kabulünde adalete uygunluk görülmüştür.

3. MEHMET DEMİR:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Mehmet DEMİR'in 1969 yılında F. K. F. Merkez Yürütme Kurulu üyeliği ve genel yazmanlığı yaptığını, 10.2.1969 tarihinde Anadolu'nun devrimlere gebe olduğunu belirten bir bülteni gazetecilere verdiğini, Manisa'daki tütün mitingine katıldığını, fakülteye giremeyen lise öğrencilerini kışkırttığını, akademideki işgal ve boykot olaylarında liderlik yaptığını, belediye otobüslerini seferden alakoyduğunu, Fen Fakültesi dekanını tartakladığını, 25 Aralık 1970 tarihinde sağcılarla yapılan silahlı çatışmada yaralandığını, Akdere gecekondu mitingini organize ettiğini, E. T. Ö., Okulu talebelerinden bir grubu ve öğretmen Nadir CÖMERT'i dövenlerden olduğunu, Amerikalılara ait binalara molotof kokteyli atanlardan olduğunu, çevresinde kürtçü ve komünist olarak tanındığını, Marksist ve Leninist bir düzenin kurulması yolunda olaylara katıldığından bahisle T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi gereğince tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek, sanığın T. C. K.'nun 141/1-6, 141/4, 173, 31, 33, 466 ve 6136 sayılı Kanunun 13 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık Mehmet DEMİR 30.9.1971 tarihinde Askerî Savcıya verdiği ifadesinde:

1969 yılı seçimlerinde F. K. F. Merkez Yürütme Kuruluna seçildiğini, kurulun ne şekilde çalıştığını bilmediğini, bu görevde 26 Nisana kadar kaldığını, daha sonra yerine Ruhi KOÇ'un atandığını, dilekçe vererek istifa ettiğini, bildirilerin altındaki imzanın Yusuf KÜPELİ'ye ait olduğunu, kendisinin olmadığını, Türkiye'de bütün sınıfların temsil edildiği bir demokrasinin olmasını ve sınıfların birbirini sömürmemesini arzuladığını, Marksist ve Leninist olmadığını, 4 mitinge katıldığını, toprak ve tütün mitinglerine katılmadığını, Türkiye'de çeşitli sınıflar olduğuna inanmadığını, tek bir Türk Milleti olduğunu, Türkiye'de demokratik sosyalizmin tatbikini istediğini, 1970 yılı Aralık ayında Fen Fakültesi önünde komandolar tarafından yaralandığını beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorguda:

İddianamede F. K. F.'nin 1968 tarihinden itibaren gizli gayesi Türkiye'de komünizmi yerleştirmek olan bir örgüt şeklinde çalışmalarını sürdürdüğünün belirtildiğini, bir evvelki yönetim kuruluna ait bir raporun kendilerine mal edilerek örnek olarak gösterildiğini, bu iddiaların doğru olmadığını, zira herhangi bir takibat yapılmamış bulunduğunu, F. K. F.'nin devrimci gençlerin toplandığı kanunî bir örgüt olduğunu, 1969 senesinden önce F. K. F.'ye

üye olduğunu, 4 Ocak 1969 tarihli kurultayda Merkez Yürütme Kuruluna seçildiğini, arkasından federasyonun genel sekreterliğine getirildiğini, üç ay sonra İTİA Talebe Cemiyeti Başkanlığını kazandığını, iki görevi bir arada yürütemediğinden genel sekreterlikten istifa ettiğini, genel sekreterliği zamanında iki bildiri neşredildiğini, Manisa'daki tütün mitingine katılmadığını, akademiye giremeyen öğrencilerin fakülte bahçesine çadır kurmaları hadisesinde öğrencileri asla kışkırtmadığını, 1969 senesinde akademide yapılan boykota katıldığını ve boykot komitesinde görev aldığını, 3 Ocak 1970 tarihinde belediye otobüslerinin seferden men olayı ile ilgili davanın 3 numaralı mahkemede devam etmekte olduğunu, olayı o mahkemedeki sorgusunda geniş olarak anlattığını, 17.3.1970 tarihinde dekanı tartaklamadığını, olay yerinde bulunmadığını, dekanı aslında polislerin tartaklamış bulunduklarını, 25.12.1970 tarihinde fen fakültesinden çıkıp kardeşinin yanına giderken kendilerini çeviren ülkücülerin ateşi ile yaralanıp hastaneye kaldırıldığını, Akdere gecekondu sakinlerinin yaptığı mitingi hatırlamadığını, böyle bir miting organize etmediğini, E. T. Y. Ö. öğrencilerinden bir grubu ve Nadir CÖMERT ismindeki öğretmeni dövmediğini, döven gruba dahil bulunmadığını, Mayıs 1970 ayında SBF. yurdunda kalırken polis tarafından yakalanıp emniyet sarayına getirildiğini, Süleyman ÖZMEN'i öldürmek iddiası ile yakalanmış olduğunu orada öğrendiğini, DEV-GENÇ iddianamesinin hazırlanmasına kadar bu olay ile ilgili olarak hakkında bir iddianın varit olmadığını, Amerikalılara ait binalara molotof kokteyli atmadığını, bir kişinin aynı zamanda hem ırkçı hem de komünist olamayacağını, halbuki kendisi hakkında iki hususunda iddia edilmekte bulunduğunu, devrimcilerin ırkçı olamayacaklarını, antifaşist ve antişövenist olduklarını, askerî savcılık ifadesinin esas olarak doğru olduğunu, Türkiye'de sınıfların mevcut olduğuna inandığını belirttiği halde yanlışlıkla inanmadığı şeklinde yazılmış olduğunu, F. K. F. bildirisinin genel başkan tarafından mı yayınlandığını bilmiyorum dediği halde bunun zabta F. K. F.'nin nasıl çalıştığını bilmiyorum şeklinde geçtiğini, Türkiye'de halkların mevcut olduğuna inandığını, şahsen kürt olmakla beraber bir devrimci olarak ırklar nazariyesine inanmadığını beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Hakkında 4 tane iddianame tanzim edilmiş bulunduğunu, Ocak 1969 yılında Genel Kurul toplantısında F. K. F. Merkez Yürütme Kurulu üyeliğine seçildiğini, ancak, aynı senenin Nisan ayında kuruldan istifa ederek ayrıldığını, bir önceki yönetim kurulunun sorumluluğunun kendisine yüklenemeyeceğini, F. K. F.'deki üç aylık çalışma dönemi içinde herhangi bir tasarrufunun olmadığını, toplantılara katılmadığını, F. K. F. yöneticisi sayılamayacağını Ticarî İlimler Akademisindeki işgalleri ne kendisinin ne de devrimcilerin yaptığını, bilâkis Ülkü Ocağına mensup kişilerin yaptıklarını, millî duyguları zayıflatıp yok etmek için bir cemiyet kurmadığını, böyle bir cemiyete üye kaydolmadığını, kanunen kurulmuş bulunan Ankara Devrimci Doğu Kültür Ocağının kurucu üyelerinden olduğunu, ancak, yönetim kurulunda herhangi bir görev almadığını, D. D. K. O.'dan 1970 yılı sonu veya 1971 Ocak ayı başlarında yönetim kurulu kararı ile ihraç edildiğini, D. D. K. O.'yu kurması için hiç kimseden emir ve direktif almadığını, D. D. K. O.'nun genel kurulunda iddia edildiği gibi bir konuşma yapmadığını, D. D. K. O. kurulmadan önce akademinin büyük anfisinde tüzüğü saptamak için bir toplantı yapıldığını, meseleleri hiç bir zaman ırk açısından ele almadığını, ırklar nazariyesine inanmadığını, Ufuk Palas Otelinde herhangi bir toplantıya katılmadığını, MİT raporları indi olduğundan kabul etmediğini, hukukî olmayan yollarla elde edilen delillerin hukukî değer taşıyamayacaklarını, ses bandlarının tek başlarına ciddî delil sayılamayacağını, bir kimsenin hem ırkçı hem de marksist olduğunun iddia edilmesinin büyük bir çelişki olduğunu, 2 Nisan 1971 tarihinde Ziraat ve Veteriner Fakültelerinde meydana gelen silahlı çatışma olayına katıldığına dair aleyhinde beyanda bulunan tanıkların büyük bir kısmının Ülkü Ocağı mensubu bulunmaları sebebiyle objektif ifade verecekilerinin düşünülemeyeceğini, bu silahlı çatışma olayına katılmadığını, zaten Fen Fakültesi önünde o tarihlerde tabanca ile vurulduğundan ancak baston yardımı ile yürüyebilecek durumda bulunduğunu, ele geçen silahların İsmail GÜRBÜZ ve Ahmet ÖZSEVEN'e ait bulunduğunu, Kardeşler Başlıklı bildiriyi yazmadığını, E. T. Y. Ö. Okulunda yapıldığı belirtilen toplantıya katılmadığını, cemiyetin pasolarını

satmadığını, akademi bahçesine belediye otobüslerinin çekilmediğini, bu otobüslere ei koymadığını, bu sebeplerle isnat edilen bütün suçlardan beraetini talep etmiştir.

Delillerin tartışılması:

a. Sanık MEHMET DEMİR'in 1969 yılından önce Fikir Kulübüne üye olduğu, 4 Ocak 1969 tarihinde yapılan kurultay'da FKF. Merkez Yürütme Kuruluna seçildiği, arkasından da FKF Genel Sekreterliğine getirildiği böylece T. C. K. nun 141 nci maddesinde öngörülen bir cemiyet olduğu yukarıda izah edilen FKF. nin faaliyetlerini tanzim ve FKF. yi sevk ve idare ettiği; Ankara İktisadi ve Ticarî İlimler akademisine giremeyen öğrencileri akademinin bahçesinde çadır kurmaya teşvik eylediği; akademide yapılan boykot ve işgali tertip ve boykot komitesinde görev alarak yönettiği, bütün bu olaylardan Merkez Yürütme Kurulunun verdiği genel direktif ve komünist gayeli faaliyetlere has yöntem gereğince politik ve ideolojik propaganda ve ajitasyon şeklinde faydalandığı; 28 Nisan 1968 günü FKF. nin Kızılay Meydanında düzenlediği mitingi sağcıların bastırmış olduğunu söyliyerek 29 Nisan günü Orhan KAVUNCU isimli kişiye Ziraat Fakültesi yemekhanesinde bir şişeyi kırarak saldırdığı, dövdüğü; Yıldırım Beyazıt Öğrenci Yurdunda yeni gelen öğrencilere ya solcu olmaları ve DEV-GENÇ'e kaydedilmeleri ya yurdu terketmeleri gerekeceği şeklinde tehditte bulunduğu; TÖS, Mustafa Kemal ve özel okullar mitingine katıldığı; COMMER'in arabasının ODTÜ. öğrencileri tarafından yakılmasından sonra faillere ceza verilmesini önlemek amacıyla ve bunu ideolojik, politik propaganda vesilesi yaparak sanık Süleyman ÇOŞKUN, Timur ERKMAN, Zeki SARIHAN, ile birlikte "Yaşasın emperyalizme karşı döğüşen dünya halkları" cümlesiyle biten bildiriyi yayınladığı; Ankara'daki Devrimci İşçi ve Gençlik Örgütlerinin kurduğu "emperyalizme karşı direniş komitesi" olarak yapılan toplantıdan sonra sanığın "18 işçi-gençlik kuruluşu adına Fikir Kulüpleri Federasyonu Genel Sekreteri Mehmet DEMİR" imzasiyle bir basın bülteni bastırıp dağıttığı ve bu bültende Torbalı köyündeki toprak işgali ile Akhisar tütün mitinglerini desteklediklerini belirtip "Anadolu Devrimlere gebedir" dediği ve vermekte oldukları mücadelenin İkinci Kurtuluş Savaşı olduğunu ilân ettiği; FKF.'nin 20 Ocak 1969 tarihinde 1 numaralı bülten olarak yayınladığı bildirinin baş kısmında FKF. genel sekreteri olarak Mehmet DEMİR'in imzasiyle önce seçim sonuçları bildirildikten sonra aynı sayfaya devam edilerek Yusuf KÜPELİ imzasiyle "Merkez Yürütme Kurulunun görüşleri" başlığı altında, "Türkiye'deki hâkim çelişkinin Amerikan emperyalizmi, işbirlikçileri ve feodal kalıntılar ile proleterya ve diğer millîci sınıf ve tabakalar arasında olduğu"... devrimci potansiyeli en büyük sınıf olan proleteryanın nihaî amacını teşkil eden sosyalizm hedefini bilerek ön aşama olan Amerikan emperyalizmi, işbirlikçileri ve feodal kalıntıların temizlenmesi yolunda tarihi önderliğini yerine getirmek zorunda olduğu, ... proleteryanın bu önderlik görevini eksiksiz olarak yerine getirebilmesi için bütün proleter unsurların bir örgüt içinde birleştirilip kendilerine bilimsel sosyalizm öğretisinin derinliğine verilmesi gerektiği, ... bütün bunları bilerek, ön plandaki Millî Demokratik Devrim aşaması yani Amerikan sömürgeciliği, işbirlikçileri ve feodal kalıntıların temizlenmesi yolunda proleterya örgütünün millîci güçleri biraraya toplayacak sistemli devrimci eyleme girişmesi gerektiği; kısaca stratejik planda millî demokratik devrim aşaması içinde harekete geçilirken, sosyalist örgütlenme ve bilinçlendirme işlerinin de hızla yürütüleceği;... gibi Türkiye'deki sosyalizm mücadelesinin taktik ve stratejisi konuları üzerinde Merkez Yürütme Kurulu üyelerinin ve kuşkusuz Mehmet DEMİR'in birleştiklerinin kâmuya ilân edildiği; sanığın FKF. 2K. 7D. 17 sırada mevcut Askerî Savcılık ifadesi, duruşma tutanakları 1K. 47 sırada mevcut huzurda verdiği sorgusundaki yer yer yaptığı dolaylı ikrarları ve bu ikrarları doğrulayıp soyutluktan kurtaran mağdur şahit Orhan KAVUNCU'nun Ziraat 3K. 108. ve duruşma tutanakları, 4K. 367 sıradaki ifadeleri, FKF., 5K. 2D. 21 sıradaki 1 nolu basın bülteni başlıklı bildiri, FKF. 5K. 3D. 23 sıradaki "Bay Kemal KURDAŞ" başlıklı bildiri, FKF, 5K. 3D. 25 sıradaki basın bülteni başlıklı bildiri ve FKF. bildirileri klasöründeki sanığın zamanı idaresinde yayınlanmış direnen işçi kardeşlerimize (14 sırada); bütün yurtseverlere çağrı (4 sırada); Türkiye halkına (17 sırada); basın bildirisi (18, 19 sıralarda); 6 ncı Filo yine geliyor (20 sırada) başlığını taşıyan sair bildirilerle sabit olduğu ve sanığın bu faaliyetlerinin FKF.

üyesi ve sekreteri olarak T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 1 nci fıkrasında öngörülen bir cemiyete mensup kişinin çeşitli yer ve zamanlarda sepkeden eylemlerinden sayılmasının adalete uygun geleceğini düşünen heyetimizde sanığın T. C. K.'nun 141 nci maddenin birinci fıkrası gereğince cezalandırılması gerektiği kanaati hasıl olmuştur.

b. Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı nezdinde kurulu 3 numaralı askeri mahkemede esas 1972/14 sayısı ile görülüp diğer sanıklar için nihaî hüküm verilerek işbu hükmü Askerî Yargıtay 1 nci Dairesinin 2.4.1973 gün ve E. 1973/61, K. 1973/66 sayılı kararı ile onaylanan davadan tefrik edilip mahkememize gönderilen sanık Mehmet DEMİR hakkındaki Askerî Savcılığın 7.7.1971 gün ve Es. 1971/90 sayılı iddianamesine bağlı davanın görülmesi sonunda:

Ankara Belediyesi yetkili organlarının üniversite öğrencilerinin kimlik kartlarının belli bir ücret karşılığında onaylanması halinde otobüslerde geçerli sayılacağına ilişkin karar alması üzerine öğrenci örgütlerinin 1.1.1970 tarihinde yaptıkları toplantıdan sonra sanık Mehmet DEMİR'in de Ankara İktisadi-Ticarî İlimler Akademisi öğrenci derneği başkanı olarak "Kardeşler" başlıklı bildiriyi yayınlayanlar arasında olduğu, sanık Mehmet DEMİR'in huzurdaki tevilli beyanına rağmen diğer sanıklar Abdullah KUTLAR'ın (tefrik edilip gelenler klasörü 7 numaralı dosya 7 ve 49 sıralardaki) C. Savcısına ve Toplu Basın Asliye Ceza Mahkemesine verdiği ifadeleri; Uçman SUNGUR'un aynı dosya 11 ve 37 sıralarda mevcut C. Savcısı ve Toplu Basın Asliye Ceza Mahkemesine verdiği ifadeleri, Timur ERKMAN'ın aynı adlî mercilere verdiği adı geçen dosya 14-50 sıradaki ifadeleri ve aynı dosya 1 sırada mevcut Kardeşler başlıklı bildiri ile sübuta erdiğinden mahkememizde sanığın T. C. K.'nun 311 nci maddesi gereğince cezalandırılması gerektiği inancı hasıl olmuştur.

c. Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı nezdinde kurulu 3 numaralı askerî mahkemede esas 1973/15 sayısı ile görülüp diğer sanıklar için nihaî hüküm verilerek işbu hüküm Askerî Yargıtay 2 nci Dairesinin 6.12.1973 gün ve E. 1973/225, K. 1973/226 sayılı kararı ile onaylanan davadan tefrik edilip mahkememize gönderilen sanık Mehmet DEMİR hakkındaki Askerî Savcılığın 8.5.1972 gün ve Es. 1972/291-225 sayılı iddianamesine bağlı dava konusunda yapılan yargılamalar sonunda:

2 Nisan 1971 günü Veteriner Fakültesi 1nci sınıf öğrencileri arasında çıkan ve bazı öğrencilerin yaralanmasıyla sonuçlanan kavgadan sonra saat 12.30 sıralarında sol gruba mensup öğrencilerin ellerinde tabancalar olduğu halde "Faşistlere Ölüm" bağırışmaları ile fakülte bahçesine girdikleri fakülte bahçesinde Yıldırım Beyazıt Yurdu tarafında Mehmet DEMİR'in arkadaşlarıyla birlikte herhangi bir hedef gözetmeden sağa, sola, yere, havaya ateş ettiği, yaralanan olmadığı, olaydan sonra fakülteye gelen emniyet kuvvetlerinin yaptığı aramada iki adet tabanca, patlamaya hazır dinamit ve molotof kokteyli ele geçirdikleri, böylece silahlı bir çatışma olayının vukua geldiğinin inkârı mümkün olmaz şekilde tebeyyün etmiş bulunduğu; Mehmet DEMİR ve arkadaşlarının hedef gözetmeksizin sağa sola ateş etmelerinden güttükleri amacın fakülte de devrimci terörü göstermek diğer öğrencileri sindirip korkutmak olduğu; şahit Ahmet ÖZSEVEN'in tefrik ile diğer mahkemelerden gelenler klasörlerinin 5 numaralı klasörünün 7 nci dosyasının 1 ve 15 sıralarında, şahit İsmail GÜRBÜZ'ün aynı dosya 2 ve 16 sıralarda, şahit Ramiz ONGUN'un aynı dosya, 3 sıradaki, şahit Yavuz SEZEN'in aynı dosya 5 sıradaki ifadeleri ile aynı şahitlerden Yavuz SEZEN'in Ziraat 6K. 175 ve duruşma tutanakları 446 sıradaki, şahit Ahmet ÖZVEREN'in Ziraat 6K. 173 ve duruşma tutanakları 436 sıradaki, şahit Özcan AYDIN'ın Ziraat 6K. 176 ve duruşma tutanakları 446 sıradaki, şahit İsmail GÜRBÜZ'ün Ziraat 6K. 178 ve duruşma tutanakları 446 sıradaki, şahit Ramiz ONGUN'un Ziraat 6K. 179 ve duruşma tutanakları 446 sıradaki, şahit Zeki GÖNCÜ'nün Ziraat 6K. 180 ve duruşma tutanakları 447 sıradaki birbirini doğrulayan beyanlarıyla sübuta ermiştir.

Mahkememiz, yapılan ateşler sonunda, imkân dahilinde olmasına rağmen hiç bir yaralanma ve ölüm olayının vuku bulmamasından öldürme ve yaralama kastını mevcut görememiş olayı biraz önce birinci sınıfta vuku bulan öğrenci kavgasının bir devamı bu itibarla da

sanık Mehmet DEMİR'e müsnet fiili kavgada korkutmak maksadıyla silah boşaltmak suçu şeklinde mütalâa edip işlenen suçun maddî ve manevî unsurları itibariyle tekevvün eylediği ve sanığın T. C. K.'nun 466 ncı maddesi uyarınca cezalandırılması gerektiği kanaatına ulaşmıştır.

Üniversite mensubu olan sanığın, medenî ve demokratik bir düzeyde fikir tartışması yapılabileceği ve başkalarının değişik fikirlerine saygı duyması gerekeceği halde fikrini zorla kabul ettirmek ve karşıt fikir sahibi öğrencileri korkutup sindirmek için silah boşaltma yolunu seçmiş olması ve bunu üstelik ilmî muhtariyetleri her zaman herkesin gözünde ve gönlünde saygı bulan ilim yuvası fakülte bahçesinde yapmış olmasının toplumda yarattığı endişe ile huzursuzluk dikkate alınarak asgarî hadden uzaklaşılarak ceza tayini cihetine gidilmiştir.

ç. 2 Nisan 1971 günü Veteriner Fakültesi bahçesinde vuku bulan silah boşaltma olayında yukarda isimleri ve ifadelerinin yerleri yazılı şahitlerin ittifakla MEHMET DEMİR'in elinde silah bulunduğunu, bununla ateş ettiğini gördüklerini beyan etmeleri karşısında, ayrıca bulunan tabancaların atışa salih olduğuna dair ekspertiz raporu ve taşıma yahut bulundurma ruhsatlarının mevcut olduğu konusunda herhangi bir iddianın ortaya atılmış olmaması göz önüne alınarak sanık Mehmet DEMİR hakkında 8.5.1972 gün ve E. 1972/291 sayılı iddianame ile yüklenen 6136 sayılı Kanunun 13 ncü maddesine muhalefet suçunun sübuta erdiği ve anılan madde gereğince cezalandırılması gerektiği inancına varılmıştır.

d. Diyarbakır-Siirt illeri Sıkıyönetim Komutanlığı nezdinde kurulu 1 numaralı askerî mahkemede esas 1972/34 sayısı ile görülüp diğer sanıklar için nihaî hüküm verilen Doğu Devrimci Kültür Ocakları davasından tefrik edilip mahkememize gönderilen sanık MEHMET DEMİR hakkındaki 23 Ekim 1971 gün ve esas 1971/44 sayılı iddianameye bağlı davaya yapılan duruşma sonunda;

İddianamede sanık MEHMET DEMİR'in Doğu Devrimci Kültür Ocaklarının kurucusu olduğundan T. C. K.'nun 141/4-6; bu konuda propaganda yaptığından T. C. K.'nun 142/3-5 nci maddeleri gereğince cezalandırılması talep edilmiş ve gerçekten, tefrik ile askerî mahkemelerden gelenler klasörünün 6 ncı dosyasının 1 sırasında mevcut Devrimci Doğu Kültür Ocağı tüzüğünün kurucular parağrafında Mehmet DEMİR'in adı da yazılı ise de, sanığın mealen "ben sosyalistim, enternasyonalist bir dünya görüşüm vardır. Bu bakımdan ırkçı ve dolayısıyla kürtçü olamam Türkiye halkları diye bir kavram kabul etmiyorum. Ben Türkiye halkını bilirim ve onu bir bütün kabul ederim. Devrimci Doğu Kültür Ocağı adında bir dernek kuracaklarını bana söylediklerinde budernek devrimci olacaksa, bütün Türkiye açısından hareket edecekse, her devrimciye - Doğulu olsun, batılı olsun - açık bir örgüt olacaksa kuruculuğu kabul edeceğimi söyledim. Bana elbette dediler. Düşündüğüm ve inançlarıma, fikirlerime uygun bir cemiyet kurulması için Ankara'da, İstanbul'da yapılan toplantılara katıldım. Bir gün Ankara Devrimci Doğu Kültür Ocağı diye bir cemiyetin kurulmuş olduğunu söylediler ve tüzüğünü gösterdiler. Ocak tamamen sağcı, şövenist, ırkçı bir durum gösteriyordu. Ocakla, böylece, hiç bir bağım olmamıştır". Şeklindeki savunmalarının aksini gösterecek ve iddia edildiği gibi sanığın ciddî ve kâmil anlamda kurucu veya üye olduğunu ortaya koyacak ne yazılı ne sözlü hiç bir delil elde edilemediğinden şüphe sanığın lehine yorumlanarak heyetimizce sanığın müsnet suçtan beraetine karar verilmesinin adalete uygun olacağı kanaatına varılmıştır.

F. K. F.'nin T. C. K.'nun 141 nci maddesinin birinci fıkrasında öngörülen nitelikte kanun dışı bir cemiyet olduğu hakkında yukarda yapılan uzun izahlar; sanığın isim ve imzası bulunan F. K. F. basın bültenleri ve bildirileri gibi gerçekler karşısında sanığın "F. K. F. kanunî bir gençlik örgütüdür. Hakkında şimdiye kadar dava açılmamıştır. Benim F. K, F. ile ve sekreterliği ile ilgim yoktur" mealindeki redler ve inkârlarla dolu savunmalarına nasıl itibar edilememişse yürüyüşlere katılma, kavga, silah boşaltma, tehdit gibi maddî olaylarda bulunmadığı yolundaki inkârlarına da şahit beyanları ve yazılı deliller karşısında inanılamamıştır.

Bu itibarla sanığın huzurdaki sorgularının büyük kısmı diğer sanıklarla girişilen kontrollü, öğretmeli kollektif nitelikteki, gerçeği yansıtmayan beyanları olarak görülmüş her suçla ilgili dosyalardaki Askerî Savcıya verdiği hazırlık ifadeleri esas alınmıştır. Bu ifadelerin birbirlerini ve el yazısı ile verdiği ifadeyi doğrulaması heyetimizdeki bu inancın isabetini ortaya koymuştur.

Sanığın öğrenim ve kültür seviyesi itibariyle, kendisine müsnet T. C. K.'nun 141/1, 311, 466 ncı maddelerinde ve 6136 sayılı Kanunun 13 ncü maddesinde yazılı suçları ve suçlara ait fiilleri neticelerini bilerek ve katlanarak kendi deyimleriyle sosyalist şuura sahip bir şekilde, hukuk deyimi ile suç kastıyla işlediğinde tereddüde düşülmemiş bütün bu suçların kast unsurlarının da mevcudiyeti açık şekilde görülmüştür.

4. MUSTAFA KEMAL ÇAMKIRAN:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Mustafa Kemal ÇAMKIRAN'ın Fikir Kulübü ve DEV-GENÇ üyesi olduğunu, Aydın KARAGÖZOĞLU'nun evinde yapılan toplantılara katıldığını, Millî Demokratik Devrim, Faşizm ve Antifaşist Mücadele Kültür Sömürgeciliği isimli broşürlerinde fikirlerini açıkladığını, El-Fetih'de bulunan Yusuf KÜPELİ'den talimat aldığını, tütün mitinglerine katıldığını, El-Fetih'e gittiğini, Sıkıyönetimden sonra Diyarbakır'da yasak neşriyatla yakalandığını, Marksist-Leninist bir düzen kurulması gayesiyle olaylara katıldığını belirterek T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek, sanığın T. C. K.'nun 141/5-6, 296, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık Mustafa Kemal ÇAMKIRAN polise verdiği 21.5.1971 tarihli ifadesinde:

Sıkıyönetimden önce Ankara'da bulunduğunu, polis-öğrenci çatışmalarında bulunmak istemediğinden daha evvelden Tıp Fakültesinden tanıdığı Mustafa YURTAŞAN'ı ziyaret etmek maksadıyla Diyarbakır'a geldiğini, geldikten birkaç gün sonra Sıkıyönetim ilân edildiğini, neticeyi ve durumun aydınlığa kavuşmasını beklediğinden hemen geriye dönemediğini, DEV-GENÇ üyesi olduğunu, Diyarbakır'a herhangi bir maksatla gelmediğini, önce terzi Niyazi'nin dükkânına giderek Mustafa'yı sorduğunu, ancak fakültede bulabileceğinin bildirilmesi üzerine fakülteye gelerek arkadaşını bulduğunu, onun aracılığı ile İlhan ARSLAN ve DEV-GENÇ Başkanı Cengiz DİNÇER gibi birçok kişi ile tanıştığını, Diyarbakır'da muhtelif otellerde kaldığını, Sıkıyönetimin ilânından önce DEV-GENÇ'in fakülte dersanesindeki iki toplantısına katıldığını, memleket meselelerinin görüşüldüğünü, yanlış gördüğü fikirler üzerinde söz alarak konuşma yaptığını, bundan sonraki toplantılarda iktisadî ve sosyal konuların görüşülmesini istediğini, sivil şahıslarla (talebe olmayan) tanışmadığını, Diyarbakır'a gezmek maksadıyla geldiğini, DEV-GENÇ üyeleri tutuklanmaya başlayınca İsmail KOÇAK'ın ismini de radyodan işittiğini, aynı gün İsmail'e rastladığını, bu şahsın DEV-GENÇ üyesi olmadığını, ancak devrimci olduğunu, o geceyi geçirmek üzere İsmail KOÇAK'ın Musa ismindeki arkadaşının evine gittiklerini, kendilerini Musa evde olmadığından bir arkadaşının karşıladığını, bilâhara Musa'nın eve geldiğini, Musa'ya geceyi orada geçirmek istediklerini söylediklerini, Musa'nın da kabul ettiğini, Musa'ya, İsmail'in arandığından bahsetmediklerini, ancak ertesi günü durumu Musa'ya açıkladıklarını, Musa'nın polise teslim olmasını tavsiye ettiğini, İsmail'in teslim olmaya karar verdiğini ancak buna fırsat bulamadan evde polisler tarafından yakalandığını, Ankara'da bulunduğu esnada maişetini aile ve akrabasının yolladığı paralarla temin ettiğini, kanunî bütün toplantılara katıldığını, bu sebeple polisin gözüne battığını, 7 ay kadar ceza evinde yattığını, bunun bir tanesinde kırılan Atatürk panosunun yerine yenisinin takılması için yapılan toplantıya katıldığından diğerinde ise Yusuf KÜPELİ ile aynı evde yakalandığından meydana geldiğini, düşüncelerinde haklı olduğunu ve vaz geçmek niyetinde bulunmadığını hiç bir zaman DEV-GENÇ yöneticisi olmadığını, El-Fetih'le bir ilişiği olmadığı gibi kendileri ile görüşmediğini de beyan eylemiştir.

Yine sanık 9 Kasım 1969 tarihinde polise verdiği ifadesinde:

1964 yılında S. B. F.'den mezun olduğunu, 3 ncü sınıfta iken Fikir Kulübüne üye olduğunu, yönetim kuruluna girmediğini, 1967 yılında Yusuf KÜPELİ ile çalıştığını, ana meselelerde aynı fikirde olduklarını, Yusuf KÜPELİ gıyaben tutuklandığını haber alıp kaçtıktan sonra kendisini bir daha görmediğini, Aydın KARAGÖZOĞLU ilk ve orta okulda arkadaşı olduğundan kendisini tanıdığını, ara sıra görüştüklerini ve evine gittiğini, Aydın KARAGÖZOĞLU'nun da fikir kulübü üyesi olduğunu, Sema'yı Aydın'la evlendikten sonra tanıdığını, fikirlerinin kadın olması sebebiyle daha sathi olduğunu, Yusuf KÜPELİ'nin nereye kaçtığını bilmediğini ancak Anadolu'ya kaçmasının muhtemel olduğunu, kendisinden aldığı bir mektuptan Suriye'ye geçtiğini öğrendiğini, Yusuf'un Paris'te tıp tahsil eden Gülten ismindeki kızın evindeki bir paketin alınarak kendisine gönderilmesini istediğini, durumdan şüphelendiğinden ilgilenmediğini diğer taraftan mektupta ismi geçen Abdülrezzak ismindeki şahsında kendisini gelip görmediğini, 8 Kasım 1969 tarihinde Aydın'lara gittiğini, içeri girdiğinde Yusuf KÜPELİ ve Bingöl'e rastladığını, Aydın'ın da evde olduğunu, Yusuf'un evi değiştirmek istediğini ve beraber gitmeyi teklif ettiğini, bu teklifi kabul ederek Bingöl ve Yusuf KÜPELİ ile beraber bir taksiye binerek Bahçelievlerde Bingöl'ün bir arkadaşının evine gittiklerini, yiyecek almak üzere dışarı çıkan Bingöl'ün polislerce yakalandığını, biraz sonra da kendilerinin yakalandığını, Yusuf'un kendisini Güngör olarak tanıttığını, arkadaşı olduğu için kendisinin de doğruyu söylemediğini, şubeye geldiklerinde üzerinden Yusuf'un Suriye'den yazdığı mektubun çıktığını, fikir klübüne sosyalist fikirleri yaydığı, tam bağımsız bir Türkiye düşündüğü ve bunu tahakkuk ettirmek için çalıştığından girdiğini, anlayışına göre sosyalizmin en adil düzen olduğunu, bu düzende insanların çalışmalarına göre haklarını aldıklarını, ancak F. K. F.'de bu iktisadî görüşün Türkiye'nin bağımsız kılınması fikrine göre ikinci plana düştüğünü, Türkiye'yi bağımsız ve demokratik kılmak için gayret sarf edeceklerini, bu işin bir millî cephe ile gerçekleşebileceğini, Türkiye'nin emperyalizmin boyunduruğu altında yarı sömürge bir memleket olduğunu, maksatlarının Türkiye'yi tam bağımsız yapmak olduğunu, bundan sonra bilimsel bir sosyalist idarenin gayet iyi olduğunu, bu konuları Aydın'la evinde konuştuklarını ifade etmiştir.

Sanık Ankara 2 nci Ağır Ceza Mahkemesinde 30.3.1970 tarihinde yapılan sorgusunda:

Aydın KARAGÖZOĞLU'nun evinde toplantı yapmadıklarını, devlet aleyhine bir cemiyet kurmadığını veya cemiyete dahil olmadığını, hemşehrisi olduğundan Aydın'ın evine ara sıra gittiğini, üzerinde yakalanan mektubun Yusuf KÜPELİ'den gelmediğini, mahiyetini ve kimden geldiğini tespit edebilmek için yanında bulundurduğunu, 8 Kasım 1969 günü fakülteye gelen Yusuf'tan sorduğunda Yusuf'un mektup yollamadığını beyan ettiğini ve bunun bir polis oyunu olmasından şüphelendiklerini, Yusuf'a geçici bir zaman için yer bulmak üzere Aydın'lara gittiklerini, Aydın'ın evindeki konuşmalara ait sesleri kabul etmediğini beyan etmiştir.

Sanık 7.6.1971 tarihinde Askerî Savcıya verdiği ifadesinde:

Fakülteden mezun olduktan sonra bir işte çalışmadığını, henüz askerlik hizmetini yapmadığını, Ankara'daki hadiselerden uzak kalmak için Sıkıyönetim ilânından 3-5 gün önce Diyarbakır'a geldiğini, DEV-GENÇ üyesi olduğunu, bir yıl evvel çalıştığı Kurtuluş Gazetesine dağıtıcı bulmak gayesiyle Diyarbakır'a geldiğini, terzi Niyazi'ye müracaat ettiğini ancak bu şahsın kabul etmemesi üzerine dükkândaki bazı şahıslarla tıp fakültesi talebelerine dağıttığını, bu gelişinde de terzi Niyazi'ye uğradığını, hemşehrisi Mustafa KURDAŞEN'i sorduğunu, bilâhara Tıp Fakültesine gittiğini, orada İlhan ASLAN ve Cengiz DİNÇER gibi şahıslarla tanıştığını, İsmail KOÇAK'la da tanıştığını, öğle ajansını İsmail'le birlikte dinlediklerini, radyodan arandığını öğrenen İsmail'in şaşırdığını, kendisini ikna ederim düşüncesiyle ihbarda bulunmadığını, İsmail'le birlikte Musa isimli bir şahsın evine gittiklerini, Musa'nın evde olmadığını, bir müddet sonra geldiğini, İsmail'in kendisini Musa ile tanıştırdığını, İsmail'in arandığından bahsetmediklerini o geceyi orada geçirdiklerini, ertesi günü ev sahibinin işine gittiğini, kendilerinin de şehirde gezdiklerini, akşam eve gelen Musa'nın radyodan

İsmail'in arandığını duyduğunu zikrederek teslim olmasını teklif ettiğini, İsmail'in de karar verdim teslim olacağım dediğini, yemek yiyip çıkacaklarını ancak yemek sırasında eve gelen iki sivil polisin kendilerini yakalayarak karakola getirdiğini, yurt dışına çıkıp Suriye ve Irak üzerinden El Fetih'e katılmak üzere kaçakçılarla temas kurmadığını, 21.5.1971 tarihli ve polise verdiği ifadenin kendisine ait ve doğru olduğunu beyan etmiştir.

Sanık 30.9.1971 tarihinde Askerî Savcıya verdiği ifadesinde:

1969 yılında, T. C. K.'nun 141 nci maddesine muhalefetten tutuklandığını, ilk ifadesini dayak zoru ile verdiğini, Yusuf KÜPELİ'yi tanımadığını, ondan mektup almadığını, Aydın ve Sema'ların evinde onu görmediğini, Yusuf'a silah ve pasaport temin etmediğini, Milli Demokratik Devrimle Türkiye'nin tam bağımsız bir kitle haline getirilmesini anladığını, gizli komünist cemiyeti kurmadığını, F. K. F. üyesi olmadığını, Diyarbakır'a gezmeye gittiği sırada yakalandığını beyan eylemiştir.

Sanık huzurda verdiği sorguda:

Marksist Leninist olduğunu, bu düşünceyi benimsediğini, iddianamede eylemden ziyade fikirlerinin ele alındığını, kapitalist üretim ilişkilerinin proleteryanın burjuvazi tarafından amansız sömürüsünü ifade ettiğini, bu sömürünün kaçınılmaz olarak proleteryanın devrimci mücadelesini beraberinde getirdiğini, sosyalizmin sınıflar arasındaki çatışmanın kökünden yok edileceği bir dönem olduğunu, Marksistlerin ezilen bütün halkların yiğit önderleri olduğunu, halkların kurtuluşu için yılmadan mücadele ettiklerini, MDD. konusunda bir broşür yayınlamadığını, Türk solu dergisinin bu isimde bir broşür neşrettiğini, sonradan Mihri BELİ'nin "Yazılar" isimli kitabında bu broşürün kendisine ait olduğunu açıkladığını, faşizm ve antifaşist mücadele isminde bir broşür yayınladığını, tarihini hatırlayamamakla beraber fikir klübüne üye olduğunu, gerek F. K. F. gerekse DEV-GENÇ'te üye olarak kaldığını, organlarda görev almadığını, kanunî toplantılara katıldığını, Aydın KARAGÖZOĞLU'nun evinde toplantı yapılmadığını, Yusuf KÜPELİ'den talimat almadığını, Ödemiş ve Akhisar tütün mitinglerine katıldığını, El Fetih'e gitmediğini, bantları kabul etmediğini, böyle konuşma yapmadığını, 21.5.1971 tarihli polis ifadesinin doğru olduğunu, sadece fakültedeki yapılan toplantılara katıldığı hususunun varit olmadığını, 9.11.1969 tarihli polis ifadesinin doğru olmadığını, Ağır Ceza Mahkemesine verdiği ifadenin doğru olduğunu, askerî savcılık ifadesini kabul ettiğini beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Sanık zaman bakımından savunmaların kısıtlandığını ileri sürerek savunma yapmayacağını beyan etmiştir.

Delillerin tartışılması:

a. Sanık MUSTAFA KEMAL ÇAMKIRAN'ın önce Siyasal Bilgiler Fakültesi Sosyalist Fikir Kulübüne üye olduğu ve bu kulüp içinde proleter devrimciler olarak stratejinin Bilimsel Sosyalizm temeli üzerine kurulacağını oportünizm ile mücadele edileceğini kulübün 14.12.1968 tarihinde yapılan genel kurul toplantısından sonra diğer sanıklar Merih CESSAN, Çelik CESUR, Yusuf KÜPELİ, Oral ÇALIŞLAR, Zafer KUTLU ve diğer arkadaşları ile yayınladıkları "SBF. Sosyalist Fikir Kulübü Üyelerine" başlıklı bildiride açıkladıkları; F. K. F.'nin TDGF. haline gelmesinden sonra da üyeliğinin devam ettiği ancak DEV-GENÇ'in yönetim organlarında herhangi görev almadığı ve yapmadığı, TDGF.'nin sade bir üyesi olarak kaldığı; fikrî yapı itibariyle Marksist-Leninist olup bu görüş ve düşüncelerini "Faşizm ve anti-faşist mücadele" isimli broşür ve SBF. Fikir Kulübü Bülteni UĞRAŞ'ta yayınladığı kültür sömürgeciliği başlıklı makalesinde açıkladığı, Milli Demokratik Devrim Mücadelesi cümlesinden olmak üzere Ödemiş ve Akhisar tütün mitinglerine iştirak ettiği; 4 Eylül 1969 tarihinde, D. T. C. Fakültesinin girişinde elinde sopa olduğu halde çeşitli fakülte ve yüksek okul öğrencilerinden oluşan sosyalist arkadaşlarıyla birlikte kavgaya hazır bir şekilde beklediği; 26 Nisan 1971 Sıkıyönetiminden önce Diyarbakır'a giderek DEV-GENÇ Başkanı Cengiz DİNÇER ve DEV-GENÇ'li birçok kişilerle tanıştığı, Diyarbakır Tıp Fakültesi dersane-

lerinde yapılan DEV-GENÇ'in toplantılarına katıldığı, yanlış olduğuna inandığı konularda söz alıp konuşmalar yaptığı; Diyarbakır'da Musa isimli bir arkadaşının evinde polis tarafından yakalandığı sanığın F. K. F. 1K. 8D. 34-35 sıralarda ve F. K. F. 2K. 1D. 22 sıralarda mevcut polis ifadeleri; F. K. F. 2K. 5D. 10 sırada mevcut Ağır Ceza Mahkemesine verdiği sorgusu, F. K. F. 1K. 5D. 46 sıradaki Askerî Savcılık ifadesi ve bu ifadelerin birbirlerini doğrulamaları ile; ayrıca sanığın ikrarlarını doğrulayan ve soyutluktan kurtaran F. K. F. 9D. 1-33 sıradaki MİT raporu F. K. F. 1K. 9D. 36 sıradaki yakalama zabıt varakası, aynı dosya 37 sıradaki "faşizm ve anti faşist mücadele" isimli broşür; aynı dosya 38 sıradaki Uğraş isimli bülten; F. K. F. 4K. 4D. 1 sıradaki "SBF. Sosyalist Fikir Kulübü üyelerine" başlıklı bildiri, Mrk. Yrt. Krl. 6K. 50/9 sırada bulunan Ödemiş tütün mitingi ile ilgili belge ve dosyada mevcut sair delillerle sabit olmuştur.

Mahkememiz sanığın bu fiillerini, Marksist-Leninist ideolojiye sahip bir kişinin Komünizmi Türkiye'de gerçekleştirip yerleştirme gayesiyle kurulmuş ve bu gaye için çalışan Fikir Kulübü ve onun devamı olan TDGF.'nin bir üyesi sıfatıyla aynı kasıt altında yaptığı fiilleri olarak tek fiil şeklinde değerlendirmiş ve sanığın T. C. K.'nun 141 nci maddesinin beşinci fıkrası uyarınca cezalandırılması gerektiği kanaatına vasıl olmuştur.

b. Yusuf KÜPELİ'nin, hakkındaki gıyabi tutuklama müzekkeresi bulunması sebebiyle kaçmakta iken AYDIN KARAGÖZOĞLU'nun ÇANKAYA, Aşağı Ayrancı Meneviş Sokak 29/8 numaralı evinde saklandığı; polisçe durumun istihbar edilmesi üzerine Ankara 5 nci Sulh Ceza Mahkemesinden alınan karar ile 8.11.1969 günü bu evin arandığı fakat YUSUF KÜPELİ'nin bulunmadığı; halbuki o gün Yusuf KÜPELİ'nin daha önceden tanıdığı Bingöl ERDUMLU'nun evine giderek saklanabileceği bir ev teminini istediği, Bingöl'ün TEOMAN ÖZBAĞ'ın Emek Mahallesi 4 ncü Cadde 64 Sokak 15/1-A numaralı evini temin ettiği; saat 18.00 sıralarında YUSUF KÜPELİ'nin Bingöl ile birlikte eşyalarını almak üzere AYDIN KARAGÖZOĞLU'nun evine gittikleri; bu evde 45 dakika kadar kaldıkları; kısa bir süre sonra Mustafa Kemal ÇAMKIRAN'ın geldiği, Yusuf, Bingöl ve ÇAMKIRAN birlikte KARAGÖZOĞLU'nun evini terkederek TEOMAN ÖZBAĞ'ın evine gittikleri; fakat yarım saat kadar sonra bu evde polisler tarafından yakalandıkları; bu suretle sanık Mustafa Kemal ÇAMKIRAN'ın, hakkında, asgarî haddi iki yıl ağır hapis cezası olan T. C. K. 128 nci maddesinde yazılı suçtan sanık olarak tutuklama karar ve müzekkeresi çıkarılan ve aranan YUSUF KÜPELİ'yi bulunduğu yeri bildiği halde haber vermemek ve onu bulunduğu yerden Teoman ÖZBAĞ'ın evine nakletderek hükümetin araştırmalarına ve tutuklama karar ve müzekkeresinin icrasına karşı gizlediği F. K. F. 1K. 1D. 47 sırada mevcut Yusuf KÜPELİ'ye ait tutuklama karar ve müzekkeresi, F. K. F. 2K. 1D. 3 sırada Aydın KARAGÖZOĞLU'nun evinde arama yapılmasına ilişkin karar, Bingöl ERDUMLU'nun F. K. F. 2K. 1D. 24 sıradaki ifadesi, Mustafa Kemal ÇAMKIRAN'ın aynı dosya 22 sıradaki ifadesi, şahit Sabri ÜNLÜ'nün F. K. F. 2K. 1D. 13 sıradaki ifadesi Numan AYDIN'ın F. K. F. 2K. 1D. 15 sıradaki ifadesi, F. K. F. 2K. 1D. 8 sıradaki arama ve yakalama zabıt varakası ve dosyada mevcut birbirini doğrulayan, birbirini tamamlayan diğer delillerle sabit olduğu ve sanığın suçun işlendiği tarihte yürürlükte olan, 1490 sayılı Kanunla yapılan değişiklikten önceki şekliyle T. C. K.'nun 296 ncı maddesi gereğince cezalandırılması gerektiği yolunda kanaat hasıl olmuştur.

5. HAKKI TUĞRUL ÇAKIN:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanık Hakkı Tuğrul ÇAKIN'ın Fikir Kulübü üyesi olduğunu, Millî Demokratik Devrim Fikrini benimsediğini, üniversitedeki boykot hareketlerine katıldığını, Gislavet Fabrikasında işçiler ve işveren arasında meydana gelen olaylar dolayısiyle bildiri dağıtmaktan yakalanıp mahkemeye verildiğini, evinde yapılan aramada Ürdün Büyükelçisini öldürme konusunda bir takım şartları ihtiva eden bir yazının bulunduğunu, bu hareketleri ile gizli gayeli bir dernek halinde çalışan F. K. F.'nun üyesi olarak bu derneğin gayesine uygun eylemlerde bulunduğunu, bu sebeple T. C. K.'nun 141/1. maddesini ihlâl ettiğini, anılan madde uyarınca cezalandırılmasını talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Sanığa müsnet suç sübuta ermediğinden beraet kararı verilmesini istemiştir.

Sanık Hakkı TUĞRUL ÇAKIN 11.6.1971 günü polise verdiği ifadesinde:

Ankara Hukuk Fakültesi Fikir Kulübü üyesi olduğunu, bu kulübün düzenlemiş olduğu, yürüyüş, miting ve forumlara katıldığını, A. İ. D. Teşkilâtının camının kırılması olayında kendisinin de bulunduğunu, binanın camına taş attığını böylece 1968 yılında bu olayda yakalanıp adliyeye verildiğini, delil kifayetsizliğinden beraet ettiğini, bundan sonra da bildiri dağıtmak ve boykot olaylarına katıldığını, İstanbul'da Gislaved Fabrikasında vuku bulan işçi işveren anlaşmazlığı ve olayları üzerine 06 ED 491 plakalı Taunus marka otomobili ile arkadaşlarından Umur AKSAN, Orhan ve Hikmet adındaki şahıslarla İstanbul'a gittiğini, Topkapı civarında bu arkadaşlarının muhtemelen Teknik Üniversiteden almış oldukları tomarlar halindeki bildirileri dağıtırlarken polisler tarafından kovalandıklarını, kendisinin arabası içinde bir kenarda onları beklediğini, fakat arkadaşlarının arabaya koşmaları üzerine polisin kendisini de yakaladığını, İstanbul Adliyesinin serbest bıraktığını, DEV-GENÇ'in üyesi olmadığını, zira bu teşkilâtın bir takım tutum ve davranışlarını beğenmediğini, bu sebeple de onlarla ilgisini kestiğini, bir buçuk yıl kadar hiç bir eyleme katılmadığını, Mustafa KUSEYRİ'nin öldürülmesi üzerine arkadaşı olduğu için onun yürüyüşüne katıldığını ve bundan sonra da bazı yürüyüşlere iştirak ettiğini, fakültede iken fikir kulübüne girip Doğu PERİNÇEK'i tanıdığını ve onun Millî Demokratik Devrim Fikrini benimsediğini, buna mukabil sosyalist devrim fikrine karşı olduğunu, Ocak 1971 başlarında Ömer ÜNAL'ın yardımı ile Küçükesat'daki evi Mutlu PARKAN ile ortaklaşa tuttuğunu, Şubat ayı başlarında bir gece Ömer ÜNAL ve Hüseyin ÖZBEK'le otururken, kapının çalındığını, tanımadığı, bir şahsın Hakkı Tuğrul ÇAKIN sizmisiniz, bazı şeyler anlatacağım, yalnız konuşmayı tercih ederim dediğini, bu şahsı içeriye alıp başka bir odaya oturttuğunu, gelen şahsın kendisini "arabım kendim geldim, devrimci olduğunuzu biliyorum, Orta Doğu'da İsrail'e karşı savaş veriyoruz, siyonizm de bir nevi emperyalizm'dir". Şeklinde sözler söylediğini, Tuğrul ÇAKIN'ın siz kimsiniz şeklindeki sorusuna ise cevap vermediğini, fakat Arap ülkeleri için önem taşıyan mühim bir teklifinin olduğunu söylediği, gelen yabancı şahsın müphem ve kaçamak sözleri üzerine kendisinin tedirgin olduğunu, bunu anlayan yabancı şahsın da "Ben size emperyalizm ile uzun vadeli mücadele için teklif getiriyorum, bu fikirlerime katılıyorsan ve benimle çalışmayı kabul ediyorsan o zaman sana sorduklarını açıklayabilirim" şeklinde konuştuğunu, Tuğrul'un bu konuda hiç bir şey düşünmediğim için bir fikrim yok demesi üzerine de yabancı kişinin "Yarın akşam tekrar geleceğim, düşün taşın o zaman fikrini bana söylersin" deyip saat 00.30 ile 01.00 arasında evden ayrıldığını, içeriki odada oturan Ömer ve Hüseyin'in gelenin kim olduğunu sorduklarını, kendisinin durumu açıklamadığını, sadece sonra söylerim dediğini, meçhul kişinin ertesi gün saat 21.00 sıralarında eve gene geldiğini, "Devrimci olduğunu söylüyorsun, boş lâflarla ve tartışma ile vakit geçiriyorsun" diyerek Çakın'ı ikna etmeye çalıştığını ve meçhul kişinin "sana getirdiğim teklif bir adamın öldürülmesidir. Bu Ankara'daki Ürdün Büyükelçisidir. Kendisi tayin oldu, fakat bir müddet daha Ankara'da kalacaktır. Bir Amerikan ajanıdır. Orta Doğu'daki bütün hareketleri planlayan ve düzenleyen odur. Ürdün'ün İsrail'le anlaşmasına sebep olmuştur. Muhtemelen Ürdün Başvekili olacaktır. Bu bakımdan öldürülüp temizlenmesi lâzımdır". dediğini, Hakkı'nın DEV-GENÇ'in anarşik faaliyetlerini hiç bir zaman tasvip etmemesine rağmen neden kendisine böyle bir teklif yapıldığını sorduğunda, meçhul kişinin "Sen devrimcisin araban da var, ondan istifade etmek istiyorum" cevabını verdiğini, konuşma sırasında bir kâğıt çıkararak 14 madde halinde notlar yazdığını, bu notların kısmen meçhul kişinin sözlerinden çıkan manalar ile kısmen de sanığın kendisinin öğrenmesini istediği hususlar olduğunu, 1.70 boyunda, esmer, sık ve siyah arkaya taranmış saçlı ve sözlerinin arasında ismi Muhammet olarak geçen bu şahsa sanığın netice olarak teklifini kabul etmediğini bildirdiğini, bunun üzerine sanık Çakın'ın bir daha bu şahsı görmediğini, Sıkıyönetim K. lığının emri üzerine evlerde oturanların beyanname vermeleri gerekince kendisinin evde bulunmadığı bir sırada ev sahibinin oğlu Ahmet eve gelip beyanname doldurulmasını istediğini, o sırada Erzurum

Yurdu kapatılınca misafireten evde kalan Erol GÜLTEKİN'in beyannameye kendi adını Ahmet BOZKURT diye yazdırdığını, Hakkı Tuğrul'un da Füsun Sipahiler ile evli olduğu hususunu kaydettirdiğini, sanığın eve gelip de bu yolda beyanname verildiğini öğrenince Erol GÜLTEKİN'in benim başımı belaya sokacaksın diyerek evinden kovduğunu, fakat beyannamedeki yanlışlığı düzeltmek maksadiyle de ev sahibine gitmekte ihmalkârlık gösterdiğini beyan eylemiştir.

Keza sanık Tuğrul ÇAKIN 9.6.1971 tarihinde polise verdiği ifadesinde:

Meçhul şahısla konuşurken onu deşmek ve elindeki imkânları öğrenmek maksadıyla bir kâğıda 11 madde ikinci bir kağıda da 4 madde halinde el yazısıyla şartlar yazdığını, Muhammet ismindeki meçhul şahsın Ürdün Büyükelçisinin öldürülmesi işine ayrılmış 20-30.000 lira parası olduğunu bildirdiğini, iki kâğıt halindeki dosya 10 sırada mevcut el yazılı şartların kendisine ait olduğunu, ne zaman nerede yırttığını bilmediğini ifade eylemiştir.

Sanık Tuğrul ÇAKIN Askerî Savcıya verdiği 13.6.1971 tarihli ifadesinde:

Evvelki ifadelerini aynen kabul ve tekrar ettiğini, evine gelen Ürdünlü meçhul kişiyi korktuğu için ihbar etmediğini, memleket meseleleri hakkında Mustafa KEMAL'in yarım bıraktığı reformların demokratik yolla yapılması gerektiği fikrinde olduğunu beyan eylemiştir.

Sanık huzurda verdiği sorguda:

1963 yılında Hukuk Fakültesine girdiğini, fikir kulübü üyeliğine kadar öğrenci derneğinde bir görev almadığını, 1968 yılı başlarında fikir kulübüne üye olduğunu, bu derneğin kanunî bir kuruluş olduğunu, 1968 yılında fakültede yapılan bir boykota katıldığını, 1970 Ekim ayında İstanbul'da Gislavet Fabrikasında işçilerle işveren arasında zuhur eden anlaşmazlık ve vuku bulan hadiseler üzerine birkaç arkadaşının İstanbul'a gitmelerini teklif ettiklerini, babasına ait ve kendisinin kullandığı özel oto ile İstanbul'a gittiklerini, arkadaşlarını Teknik Üniversiteye bıraktığını, birkaç saat sonra buluştuklarını, ellerinde tomar halinde bildiriler bulunduğunu, mahiyetini bilmediğini, arkadaşlarının bunları dağıtmak istediğini bildirmeleri üzerine Topkapıya gittiklerini, orada bildirileri dağıtmadan polis tarafından yakalandıklarını, 1968 Şubat ayında evinde iki arkadaşı ile otururken saat 21.00-22.00 sıralarında tanımadığı bir şahsın geldiğini, kendisi ile görüşmek istediğini beyanı üzerine içeriye aldığını, gelen şahsın Ürdün Büyükelçisinin öldürülmesi gerektiğinden bahsederek yardım talebinde bulunduğunu, bu şahsın kim olduğunu öğrenmek istediğini fakat herhangi bir açıklamada bulunmadığını, teklifi red ettiğini, şahsın düşünmesi gerektiğini, söylediğini, ertesi akşam için randevulaştıklarını, daha doğrusu o şahsın ertesi akşam yine geleceğini, bu konuşmadan kimseye bahsetmemesi gerektiğini söyleyerek çıkıp gittiğini, bu olaydan diğer odada oturan arkadaşlarına bahsetmediğini, bu şahısla konuşurken kendi kendine bir kâğıt üzerine bazı notlar aldığını, bu notları havi kâğıdın masa üzerindeki kitapların içine karışmış olduğunu, daha sonra bu kâğıdın aramada ele geçtiğini, ertesi günü evine gelen şahsın düşüncelerinde bir değişiklik olup olmadığını sorduğunu, hiç hiç değişiklik olmadığını söylediğini, o şahsında bu görüşmelerinden kimseye bahsetmemesini, olanları unutmasını söyleyerek ayrılıp gittiğini, kimliğini bilmediği şahsın tehdidi altında bulunduğundan bu olaydan polisi haberdar etmediğini, emniyet ifadelerini zor altında verdiğinden kabul etmediğini, askerî savcılık ifadesinin doğru olduğunu beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Savcılığın esas hakkındaki mütalâasında beyan ettiği görüşlere katılarak hakkında beraet kararı verilmesini istemiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık HAKKI TUĞRUL ÇAKIN hakkında Askerî Savcılık iddianamesinde, F. K. F. üyesi olduğu ve F. K. F.'nin düzenlediği eylemlere katıldığı; F. K. F.'nin amacı doğrultusunda

olmak üzere Ürdün Büyükelçisini öldürmek amacıyla bir Ürdün'lü ile temas kurup planlar hazırladığı, Gislavet Fabrikasında işçilerle işveren arasında meydana gelen anlaşmazlık ve olaylar sebebiyle bildiri dağıttığı bu sebeplerle de T. C. K.'nun 141 nci maddesinin birinci fıkrasını ihlâl ettiği ileri sürülerek cezalandırılması talep edilmiş isede bu iddiaların sübuta erdiğini gösterir, sanığın birtakım sözlerini soyutluktan kurtaracak herhangi bir delil, soruşturmanın hiç bir safhasında elde edilememiş olduğundan şüphe sanığın lehine yorumlanarak beraeti cihetine gidilmesinin adalete uygun düşeceği kanaatı hasıl olmuştur.

6. SÜLEYMAN COŞKUN:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanık Süleyman COŞKUN'un 1969 yılında fikir kulüpleri federasyonu merkez yürütme kurulunun üyesi olduğunu, federasyon tarafından dağıtılan bildirileri tekzip ettiğine dair herhangi bir delil elde edilemediğini, 1969 yılında Türkiye'de Marksist-Leninist bir rejimi yerleştirmek için çalışmalarda bulunan F. K. F.'nin faal bir organının üyesi olarak T. C. K.'nun 141/1. maddesini ihlâl ettiğinden anılan madde uyarınca cezalandırılmasını talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek;

Sanığın T. C. K.'nun 141/1-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık Süleyman COŞKUN Askerî Savcıya verdiği 11.9.1971 tarihli ifadesinde:

1969 yılı Ocak ayında F. K. F. Merkez Yürütme Kurulu üyeliğine seçildiğini, bu teşkilâtta Yusuf KÜPELİ'nin grubunun Mihri BELLİ'nin Millî Demokratik Devrim görüşünü savunarak, Hüseyin Ergün grubunun ise T. İ. P. paralelinde bir görüşü savunarak gruplaşma vuku bulduğunu, kendisinin bu iki grup arasında ara buluculuk vazifesini kabul edip yaptığını, F. K. F.'nin dağıtmış olduğu bildirilerin başkan tarafından yayınlandığını, zira merkez yürütme kurulunun toplanamadığını, Çağatay ANADOL ile birlikte merkez yürütme kurulunu uzlaştırmak ve F. K. F.'nin yönetimini ele geçirmek istediklerini zira genel başkan Yusuf KÜPELİ yayınladığı bildirileri beğenmediğini, 1969 Haziran ayından itibaren de mücadele de yalnız kaldığı için F. K. F. ile ilişiğini kestiğini, Ekim 1969 tarihinde ise kurultayda oportünistlikle itham edilip F. K. F.'den atıldığını sonra da hiç bir eyleme katılmadığını, F. K. F.'nin resmi bir kuruluş olarak ve yetkili organlarınca alınan bir karar neticesi tütün ve toprak mitinglerine ve işgallerine katılmadığını sadece bu teşkilâtın üyelerinin kendiliklerinden bu mitinglere katılmış olabileceğini, aslında Süleyman COŞKUN kendisinin Millî Demokratik devrim görüşünü benimsemediğini, 1968 yılında F. K. F.'ye üye olduğu zaman bu teşkilâtın tamamen legal bir gençlik örgütü teşkilâtı olduğunu, bütün tabandaki üyelerin durumları gibi kendisinin de o zaman Marksist teoriyi derinliğine bilmediğini sadece duygusal olarak sosyalizme inandığını ifade etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorguda:

F. K. F.'nin 1966 yılında kanunlara uygun olarak kurulmuş bir gençlik örgütü olduğunu, 1968 yılında bu örgüte üye olduğunu, gizli kapaklı hiç bir faaliyette bulunmadığını, üye ve yönetici olarak görev aldığı F. K. F.'nin mevcut düzeni zorla yıkmayı hedefleyen bir örgüt olmadığını, F. K. F.'nin bütün üniversite gençliğinin sevgi ve sempatisini kazandığını, federasyon üyesi gençlerin girdikleri bütün öğrenci derneği seçimlerini büyük farkla kazandıklarını, zor kullanmanın mevzubahis olamayacağını, 4 Ocak 1969'da yapılan genel kurulda Basın Yayın Yüksek Okulu Fikir Kulübünü temsilen genel yönetim kuruluna seçildiğini, kendisinin MDD.'yi savunan grubun listesinde bulunduğunu, seçimi Yusuf KÜPELİ'nin kazandığını, yürütme kuruluna kendisini de istediğini, görev alabileceğini Yusuf KÜPELİ'ye bildirdiğini, merkez yürütme kurulunda tek başına kaldığından ciddî bir muhalefet yapamadı-

ğını, örgüt çalışmalarıyla fiilen ilgilenemediğini, Mayıs ayı başında bir dergi çıkarmaya başladıklarını, genellikle bu derginin yayını ile uğraştığını, 1969 Haziran ayından itibaren Ankara'dan ayrıldığını, bu tarihten itibaren F. K. F. ile fiilen hiç bir ilişkisinin kalmadığını, Ankara'ya döndükten sonra yapılan genel kurul toplantısında ise arkadaşları ile birlikte örgütten çıkarıldığını, iddianamede yer alan bildirilerden haberinin bulunmadığını, 9 Ekim 1969 tarihinde yönetim kurulunun görevi nihayete erdiğinden 5 Kasım 1969 tarihinde dağıtılan bildiriden sorumlu tutulmamalarının gerektiğini, tüzüğe göre genel başkanın F. K. F.'yi temsil yetkisinin bulunduğunu, bu sebeple bildirileri kendi hazırlayıp yayınladığını, bildirilerin çoğundan ancak yayınlandıktan sonra veya dağıtıldıktan sonra haberinin olduğunu, bu sebeple bildiride suç varsa mesuliyetin bildiriyi yazana ait olması gerektiğini, bildiriyi tekzib etmemiş olmasının kendisini suçlamak için bir sebep olamayacağını, bir düşünceye karşı olmanın mutlaka istifa edilerek belli edileceğine dair bir kuralın bulunmadığını, birlikte hareket ettikleri arkadaşları ile örgütte kalarak yönetime tekrar hâkim olabilmek için çalışmak yolunu seçtiklerini, yasa dışı hiç bir eylem ve davranışının olmadığını, eylemlerin hiç birinin T. C. K.'nun 141/1 nci maddesini ihlâl etmediğini, askerî savcıya verdiği ifadenin umumiyetle doğru olduğunu, ifade vermeden bir gün önce radyodan arandığını işiterek hemen müracaat ettiği için gayri tabii bir psikolojik durumunun olduğunu, kendisine bir tesir icra edilmemekle beraber huzurdaki sorgusuna itibar edilmesi gerektiğini, Tuncer EŞSİZHAN'ı şahsen tanıdığını, samimi olmadıklarını, kendisini oportünistlikle suçlayacak derecede yakın arkadaşlığının bulunmadığını beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

1968 yılında kaydolduğu F. K. F.'nin yasal bir kurul olduğunu, gizli hiç bir faaliyetinin mevcut olmadığını, F. K. F.'nin hiç bir dönemde illegal bir örgüt olmadığını, ancak, yönetici sıfatıyla yer aldığı son dönemde çeşitli nedenlerle toplantılara katılamadığından yayınlanan bildiri ve ortaya koyulan eylemlerden haberinin olmadığını, zaten sonunda birçok arkadaşı ile birlikte örgütten çıkartıldığını, yasa dışı hiç bir eyleminin olmadığını, iddianın aksine gizli amacı olan bir örgüte üye olmadığı gibi yönetiminde görev de kabul etmediğini, fiili hiç bir zaman T. C. K.'nun 141/1-6. maddelerini ihlâl etmediğinden hakkında beraat kararı verilmesini talep etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık SÜLEYMAN COŞKUN'un 1968 yılında mensubu bulunduğu Basın Yayın Yüksek Okulu Fikir Kulübüne üye olduğu; 4 Ocak 1969 tarihinde yapılan 3 ncü F. K. F. kurultayına Basın Yayın Yüksek Okulu Fikir Kulübünü temsilen katıldığı ve kurultayda F. K. F. Merkez Yürütme Kuruluna seçildiği, 20 Ocak 1969 tarihli F. K. F. 1 numaralı bültenini yayınlayarak "Türkiye'de komünizmi gerçekleştirmek ve yerleştirmek amacında olduğunu, bunun için devrimci potansiyeli en yüksek olan proleteryanın sürekli şekilde Bilimsel Sosyalizmin yani komünizmin teorisi ve pratiği ile eğitilmesi, yetiştirilmesi gerektiğini, zira proleteryanın sosyalist ihtilâl de halk ihtilâlinde öncülük yapacağını, bütün bunları bilerek ilk aşama olan Millî Demokratik Devrim aşamasında proleteryanın örgütlü bir şekilde millici güçlerle işbirliği yapıp onları bir araya toplayıp sistemli olarak devrimci eyleme girişmesi gerektiğini "kamuya ilân etmiş olduğu; diğer sanıklar Mehmet DEMİR, Timur ERKMAN ve Zeki SARIHAN ile "Bay Kemal KURDAŞ"başlıklı "Kahrolsun Amerika ve onun işbirlikçileri, yaşasın emperyalizme karşı döğüşen dünya halkları" sözleriyle biten ve F. K. F.'nin amacı ve çalışma biçimine tam bir uygunluk gösteren bildiriyi yayınladığı (bu bildiri konusunda Mehmet DEMİR'in bölümünde bilgi verilmişti). Zamanı idaresinde yayınlanan diğer bildirilerle F. K. F.'nin amaçlarına uygun eylemlerde bulunduğu sanığın Askeri Savcıya verdiği ve F. K. F. 1K. 5D. 54 sırada bulunan hazırlık ifadesi; huzurda verdiği ve duruşma tutanakları 1K. 39 sırada bulunan sorgusu ve duruşma tutanakları 2K. 456-457 ve 1478 sırada bulunan savunması; bu sorgu ve savunmaları doğrulayıp tamamlayan F. K. F. 5K. 2D. 21 sıradaki 1 numaralı basın bülteni; F. K. F. 5K. 3D. 23 sıradaki "Bay Kemal KURDAŞ" diye başlayan bildiri; F. K. F. 5K. 3D. 4, 14, 17, 18, 19 ve 20 sıralarda mevcut bildirilerle sabit olmuş bulunmaktadır.

Bu fiilleriyle sanığın, komünizmin Türkiye'de gerçekleşip yerleşmesi için çalışan, bu itibarla işçi sınıfının diğer sosyal sınıflar üzerinde tahakkümünü ve diğer sosyal sınıfları ortadan kaldırmayı amaç edinen bir cemiyet olduğu yukarıda uzun ve çeşitli belgelerle izah edilen F. K. F.'nin sevk ve idarecisi olmak niteliğinde bir hukukî duruma sahip bulunduğu anlaşılmakla heyetimizce T. C. K.'nun 141 nci maddesinin birinci ve altıncı fıkrası uyarınca cezalandırılması gerektiği inancı doğmuştur.

Sanığın savunmasında "F. K. F.'nin yasa dışı hiç bir eyleminin ve çalışmasının bulunmadığı; yasal bir gençlik kuruluşu olduğu" yolundaki sözlerine F. K. F.'nin gerçek cephesi hakkında yukarıda yapılan izahlar karşısında doğru ve ciddî bir savunma olarak bakılamamıştır.

Diğer taraftan sanık F. K. F.'nin yayınladığı bildirilerin genel başkanın kaleminden çıktığını, tüzüğe göre bildiri yayınlamanın genel başkanın yetkisinde bir iş olduğunu ileri sürmüşse de tüzüğün 9 ncu maddesinde genel başkana sadece "demeç verme" yetkisinin tanınmış olması; bir topluluğun siyasal, ekonomik ve sosyal yapısını değiştirmek gibi işlerle uğraşan bir kişinin genel başkan da olsa, örgüt disiplini de olsa hiç bir etki altında kalmayarak fikirlerine uygun gelmeyen bildirilerin sorumluluğunu üzerine almaması gerektiği gerçekleri karşısında bu savunmasına da kabul edilebilir bir savunma olarak bakılamamıştır. Sanık hukuken on ay, beyanına göre 6 ay F. K. F. Merkez Yürütme Kurulu üyeliğinde kalmıştır. Merkez Yürütme Kurulunun bu süre içindeki bütün fiillerinden, çalışmalarından sorumlu tutulması gerektiği yolundaki mahkememiz kanaati kuşkudan uzak tam ve salim bir ihtimama dayanmaktadır.

7. AYDIN KARAGÖZOĞLU:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

1969 yılı Ekim ayında hakkında gıyabi tutuklama kararı bulunan Yusuf KÜPELİ'yi sakladığını, sanığın evinde toplantılar yapılıp tespit edilen konuşmalarında Türkiye'de Marksist-Leninist bir düzenin kurulması gayesinde olduğunu, sanık Aydın'ın Fikir Kulübü üyesi bulunduğunu eylemleriyle T. C. K.'nunun 141/1. maddesini ihlâl eylediğinden bu madde uyarınca cezalandırılmasını talep ve iddia etmiştir.

Askeri Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek, sanığın T. C. K.'nun 296 ncı maddesi mucibince tezziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık Aydın KARAGÖZOĞLU 9.11.1969 tarihinde polise verdiği ifadesinde:

Hiç bir siyasi parti ile ilgisinin bulunmadığını, ODTÜ. Fikir Kulübünün onur üyesi olduğunu, başka hiç bir derneğin de üyesi bulunmadığını, fikir kulübünün gaye ve maksadının sol eyilimli gençleri bir araya toplamak olduğunu, dünyanın ve beşeriyetin mütemadi bir tekâmül içinde bulunması sebebiyle de halkların bu tekâmüle ayak uydurması gerektiğini, bu düşünce ve gaye ile ODTÜ. Fikir Kulübüne üye olarak girdiğini, bugün Türkiye'nin tam bağımsız bir devlet haline gelmesi gerektiği fikrinde olduğunu, ODTÜ. Fikir Kulübünün de bu gaye ile hareket eden bir kuruluş olduğunu, kulübün bu gaye için bildiriler dağıtıp halkı uyararak ve mensuplarını eğiterek gaye ve maksadına ulaşmağa çalıştığını, bilâhara bu kulübün fikir kulüpleri federasyonuna dahil olduğunu, sonrada fikir kulüpleri federasyonunun, Türkiye Devrimci Gençlik Federasyonu olarak isim değiştirdiğini, sosyalizmin kapitalizme karşı çıkmış ve kapitalizmin tabiatından ve çelişkilerinden ana stratejiyi tespit edecek şekline bilimsel sosyalizm denildiğini, kapitalizmin tabiatındaki temel çelişkiyi bulup stratejiyi ortaya koyacak olanların millîci güçler olduğunu, bu millî devrimci güçlerden maksadında işçiler, köylüler küçük memurlar, küçük esnaf ve zanaatkârların teşkil eylediğini, bunların arasında işçilerin proleteryayı, küçük memur, küçük esnaf, ve zanaatkârlarında küçük burjuvayı, istihsal vasıtalarına sahip millî bir grubun ise burjuvayı temsil eylediğini, köylü-

lerin kendilerine has bir durumunun olduğunu, yabancı sermaye ile istihsal vasıtalarına sahip olan gruplar arasında çelişkinin mevcut olduğunu, bir devrimin yapılması gerektiğini, bunu yapacak olan kitlenin ise aydın kitle ve başında da üniversite gençliğinin bulunduğunu, Mart 1969 ayına kadar Amerika'da olduğunu, Yusuf KÜPELİ'yi tanımadığını, Şirin CEMGİL'i tanıdığını, Yusuf KÜPELİ'nin El-Fetih'e gittiği hususunda bir bilgisinin bulunmadığını, keza bazı askeri kitapların temininden ve bu maksatla eşi Sema'nın babası emekli kurmay albaydan veya 12. Hava Üs Komutanından tedarik edilmesi hususunda bir bilgisinin olmadığını, evinde herhangi bir toplantı yapılmadığını, bantları ve bantların çözümlerinin hilâfi hakikat olduğunu beyan eylemiştir.

Sanık Aydın KARAGÖZOĞLU'nun 25.11.1969 tarihinde C. Savcısına verdiği ifadesinde:

29 Ekim 1969 tarihinde Yusuf KÜPELİ, Şirin CEMGİL ve eşi Sema KARAGÖZOĞLU'nun iştirakiyle evinde veya başka bir yerde herhangi bir toplantının yapılmadığını ifade eylemiştir.

Sanık AYDIN KARAGÖZOĞLU'nun 30.5.1970 tarihinde Ankara İkinci Ağır Ceza Mahkemesine verdiği ifadesinde:

Gizli bir cemiyet kurma veya böyle bir cemiyete intisab etmek durumunun olmadığını, evinde muhtelif tarihlerde yapıldığı söylenen toplantıların birer tertip eseri olduğunu, Yusuf KÜPELİ'yi tanımadığını, daha doğrusu onu Yusuf KÜPELİ olarak değil, Güngör olarak tanıdığını, fakat evinde barındırmadığını, yakalandığı gün Yusuf'un Güngor adıyla Bingöl ERDUMLU ve Mustafa KEMAL'le birlikte evine geldiklerini, 5-10 dakika kadar oturup hemşehrisi Mustafa Kemal ÇAMKIRAN'ın aracılığıyla bir müddet Ankara'da kalacağını, evinde kalıp kalamayacağını sorduğunu fakat Yusuf'a red cevabı verdiğini, bunun üzerine de Mustafa Kemal ÇAMKIRAN ile Yusuf KÜPELİ'nin evden ayrılıp gittiklerini, Sinan CEMGİL'in arkadaşı olduğunu, evlerini su bastığı için bir süre Sinan ve eşi Şirin'in evinde misafir ettiğini, Sinan'ın bazı arkadaşlarının kendisini ziyarete geldiğini, bu arada Yusuf KÜPELİ'nin de gelmiş olduğunu, evinde muhtelif tarihlerde yapıldığı söylenen toplantıların asılsız olduğunu, beyan ettiği anlaşılmıştır.

Sanığın 2.7.1971 tarihinde Askerî Savcıya verdiği ifadesinde:

Eski ifadelerini tekrar ile birlikte Yusuf KÜPELİ'yi tanımadığını, ve yurda Amerika'dan yeni döndüğü için onun F. K. F. Genel Başkanı olduğunu o sıralarda henüz bilmediğini, Şirin CEMGİL'i eskiden beri tanıdığını, Mustafa Kemal ÇAMKIRAN'ın hemşehrisi olduğunu, Bingöl ERDUMLU'nun ise eşi Sema'nın akrabası olduğunu, gizli cemiyet kurmadığını, Yusuf'u 8 Kasım 1969 tarihinde görüp tanıdığını, o zaman Güngör olarak tanıdığını, Yusuf'u saklamadığını, ifade eylemiştir.

Sanık huzurda verdiği sorguda:

Kendisine isnat edilen suçlarla hiç bir ilgisinin bulunmadığını, 8 Kasım 1969 tarihinde saat 19.00 sıralarında evinde otururken kapısının çalındığını, silahlı 5 kişinin içeriye girerek evini aradıklarını, o anda evde karısı ile kendisinden başka hiç kimsenin bulunmadığını, bu şahısların polis olduklarını, giyabi tutuklu birisini aradıklarını söylediklerini, polislere kanunsuz arama yaptıklarını ikaz ederek şikâyette bulunacağını belirttiğini, bunun üzerine kendisini emniyete götürdüklerini, Yusuf KÜPELİ'yi sakladığını iddia ettiklerini, sonra sorguya çekildiğinde ortaya bant konusunu çıkardıklarını, konuşmanın kendisine ait olmadığını söylediğini, Yusuf KÜPELİ'yi Güngör ismiyle tanıdığını, nitekim 8 Kasım 1969 günü Mustafa Kemal ÇAMKIRAN, Bingöl ERDUMLU ve Yusuf KÜPELİ'nin evine geldiklerini fakat fazla kalmadan gittiklerini, Türk solu dergisinin hiç bir nüshasına yazı yazmadığını, aramanın yapıldığı gün üzerinde silah bulunmadığını, nitekim evde müteaddit defa arama yapan polislerin dahi silah bulamadıklarını, F. K. F. yöneticileri ile herhangi bir irtibatının bulunmadığını, aleyhinde bantlardan başka bir delilin bulunmadığını, bunların delil olamayacağının ağır ceza mahkemesinde yapılan duruşması sırasında en ehil mercilerce kesin karara bağlan-

dığını, keza anayasa mahkemesinin de ses bantlarının başlı başına delil olamayacağını belirleyen kararı bulunduğunu, suç dosyasında evinde toplantı yapıldığına dair tek bir delilin dahi bulunmadığını, suçu işlediğine dair kesin emarelerin bulunmadığını beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Yusuf KÜPELİ'nin başka bir isimle evinde 30 dakika kadar kalmasının 296 ncı maddenin kapsamına girip girmeyeceğinin takdirini mahkemeye bıraktığını, aile reisi erkek olduğuna göre eşinin olayların dışında tutulması gerektiğini, 296 ncı maddeyi ihlâl etmediğini, hakkında beraat kararı verilmesini talep etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık AYDIN KARAGÖZOĞLU'nun, Dil Tarih Coğrafya Fakültesi önünde, 11.6.1969 tarihinde, öğrencilere yaptığı konuşma ile kitleyi Kızılay'a, oradan Mithat Paşa Caddesindeki Tusiog binasına sevk ve öğrencilerin Amerikan yardım heyetine ait bu binayı tahrip etmesine bu nedenle de yabancı bir hükümet ile münasebetleri bozacak veya Türk Devletini ve Türk Vatandaşlarını mukabelei bilmisile maruz bırakacak şekilde hasmane hareketlerde bulunmasına teşvik ederek T. C. K.'nun 128 nci maddesinde yazılı suç isnadıyla hakkında tutuklama karar ve müzekkeresi bulunduğundan aranan Yusuf KÜPELİ'yi evinde sakladığı; bu suretle hükümetçe yapılan araştırmalara ve tutuklama karar ve müzekkeresinin icrasına karşı gizlemeğe yardım eylediği ve maddî vakıanın bundan ibaret olduğu sanığın inkârına rağmen Bingöl ERDUMLU'nun (Yusuf KÜPELİ bana sizden önce kaldığım yerde eşyalarım var gidip alalım dedi. Beraberce Aşağı Ayrancı'da Meneviş Sokaktan aşağı inerken sağ tarafta büyükçe bir apartmanın üçüncü katına çıktık. Ben evin kime ait olduğunu bilmiyordum. Eve girdiğimde evin talebeliğimden ismen tanıdığım ve halen ODTÜ.'de asistan olduğunu zannettiğim AYDIN KARAGÖZOĞLU'na ait olduğunu öğrendim. Hanımı Sema KARAGÖZOĞLU'nu ismen tanıyordum) şeklindeki sözlerini havi F. K. F. 2K. 1D. 25 sıradaki ifadesi; Mustafa Kemal ÇAMKIRAN'ın (...dün akşam Aydın'lara gittim, kapıyı Aydın'ın karısı Sema açtı, kapıdan girdiğimde geride Yusuf KÜPELİ ve Bingöl vardı. Aydın'da orada bulunuyordu...) şeklindeki sözlerini havi F. K. F. 2K. 1D. 22 sıradaki ifadesi; Yusuf KÜPELİ hakkındaki F. K. F. 1K. 1D. 47 sırada mevcut Ankara 5 nci Sulh Ceza Mahkemesinin 12.6. 1969 gün ve E. 1969/99-Müt, sayılı tutuklama kararı; gerek Bingöl'ün gerekse ÇAMKIRAN'ın evvelce verdikleri ifadelerinin de doğru olduğunu beyan eden ve F. K. F. 2K. 2D. 12 sıradaki sorgu hâkimine verdiği ifadeler; şahit Ahmet Sina'nın 20.9.1971 tarihinde Askerî Savcıya verdiği ve (...Kasım ayında 2, 3 gün evlerine gittim. Yemeğe kaldım. Gittiğim sıralarda evlerinde Yusuf KÜPELİ yoktu. Bilâhare Aydın KARAGÖZOĞLU bana Yusuf'un saklanmak için evlerine geldiğini şöyledi. Kasım ayının yedi veya sekizi olmalıydı. Ben o sıralarda aranmaktaydım ve Aydın'ın evine gitmek istiyordum. Fakat Yusuf KÜPELİ'nin geldiğini duyunca gitmekten vaz geçtim...) şeklindeki beyanlarını ihtiva eden F. K. F. 2K. 7D. 15 sırada mevcut ifadesi ile sübuta ermiştir.

Bingöl ERDUMLU'nun, Mustafa Kemal ÇAMKIRAN'ın, Yusuf KÜPELİ'nin ve özellikle şahit Ahmet SİNA'nın yukarıya bazı bölümleri yazılan ifadelerinin açıklığı ve ayrıca Şirin CEMGİL'in F. K. F. 2K. 2D. 6 sırada mevcut Cumhuriyet Savcısına verdiği 27.11.1969 tarihli ifadesinde bulunan (Sema ve Aydın KARAGÖZOĞLU arkadaşlarımdır. Evlerine zaman zaman gider gelirim. Yusuf KÜPELİ'yi 7-8 ay kadar önce Aydın'larda rastladım...) şeklindeki sözleri karşısında sanık Aydın KARAGÖZOĞLU'nun (ben Yusuf'u Güngör olarak tanıyordum. Başka bir isimle evimde 30 dakika kadar kalmış olmasının nasıl T. C. K.'nun 296 ncı maddesinin kapsamında bir suç olduğunun takdirini mahkemeye bırakırım) şeklindeki müsnet suçun maddî unsurunun ve kasıt unsurunun mevcut olmadığını ifade zımnındaki savunması kabule şayan görülememiş suçun bütün unsurlarıyla tekevvün ettiği ve sanığın T. C. K.'nun 296 ncı maddesinin 1490 sayılı Kanun ile uğradığı değişiklikten önceki durumu uyarınca cezalandırılması gerektiği vicdanî kanaatına varılmıştır.

8. SEMA KARAGÖZOĞLU:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanık Sema'nın Ekim 1969 ayında hakkında gıyabi tutuklama kararı bulunan Yusuf KÜPELİ'yi sakladığını, tespit edilen konuşmalarından Türkiye'de Marksist-Leninist düzenin kurulması gayesinde ve fikrinde olduğunu, fikir kulübü üyesi bulunduğunu, bütün bu eylemleriyle T. C. K.'nun 141/1. maddesini ihlâl ettiğinden anılan madde uyarınca cezalandırılmasını talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 296 ncı maddesi mucibince cezalandırılmasını talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık Sema polise verdiği 9.11.1969 tarihli ifadesinde:

O.D.T.Ü.'de talebe iken üniversitenin sosyalist fikir kulübüne üye olduğunu, bu üyelikten evvel kocası Aydın KARAGÖZOĞLU ile öğrenci birliği seçimlerine iştirak ettiğini, ve bu seçimlerde reformcu grubu temsil ettiklerini, O.D.T.Ü. fikir kulübünün faal üyeliğini yaptığını, bu kulüp adına bildiri dağıtmaktan yakalanıp Ankara Sulh Ceza Mahkemesinde 2 ay 15 gün mahkûmiyet aldığını, bu hükmün henüz kesinleşmediğini, sosyalizme karşı hissi bir sempatisinden başka bir ilgisinin bulunmadığını, Sinan ve Şirin CEMGİL'i okuldan tanıdığını, Sinan'ın, ceza evine alınmasından sonra eşi Şirin'in evine gelip kaldığını, Yusuf KÜPELİ'yi tanımadığını, onu evlerinde saklamadığını, teyp bantlarındaki konuşmaların hilafi hakikat olduğunu, evlerinde hücre sistemiyle müesses nizamı devirmek amacıyla herhangi bir toplantının yapılmadığını, komünist fikir ve ideolojiye inanmadığını ve bu yolda kimseden kendisine bir telkin yapılmadığı gibi kendisinin de bu konuda kimseye telkinde bulunmadığını beyan eylemiştir.

Sanığın 25.11.1969 tarihinde C. Savcısına verdiği ifadesinde:

29 Ekim 1969 gün evinde herhangi bir toplantı yapılmadığını, Yusuf KÜPELİ'yi tanımadığını, olay hakkında bir bilgisinin bulunmadığını, beyan eylemiştir.

Sanığın 30.7.1971 tarihinde Askerî Savcıya verdiği ifadesinde:

Evvelki ifadelerini tekrar ettiğini, evlerine sadece Şirin CEMGİL'in gelip gittiğini, herhangi bir toplantı yapılmadığını bunun MİT'in bir tertibi olduğunu, 1967 yılında O.D.T.Ü. fikir kulübü üyesi olduğunu ve bir bildiri dağıtmak dolayısiyle, Ankara Mahkemelerinden birinde davasının devam ettiğini, gizli cemiyet kurmak için bir araya gelmediklerini beyan eylemiştir.

Sanık huzurda verdiği sorguda:

Davada delil olarak gösterilen ses bantları muhtevasının tamamen bir polis tertibi olduğunu konuşmaların uydurma olduğunu, zira karşılıklı konuştuğu iddia edilen Yusuf KÜPELİ'yi o tarihlerde tanımadığını, kendisini bir kere bile görmemiş olduğunu, 1969 yılında evlerinin haber ve rızaları olmadan dinleme cihazı yerleştirilmek suretiyle dinlendiğini, gıyabî tutuklu Yusuf KÜPELİ'yi sakladıkları iddiasıyla evlerinin arandığını, Yusuf KÜPELİ'nin bulunamadığını, emniyet makamlarınca tanzim edilen fezlekede Yusuf KÜPELİ, M. Kemal ÇAMKIRAN, Bingöl ERDUMLU, Aydın KARAGÖZOĞLU ve kendisi arasında komünizm propagandası yaptıkları, cemiyetin temel nizamlarını zorla devirmek amacıyla çalıştıklarının, Yusuf KÜPELİ'yi saklamak suretiyle yataklık ettiklerinin belirtildiğini, emniyet makamlarının yaptıkları işlemlerin anayasaya aykırı olduğunu, evlerinde klasik batı müziği plaklarının dışında hiç bir suç teşkil edecek eşyanın bulunmadığını, yapılan muamele sonunda büyük mağduriyete uğradığını, Ağır Ceza Mahkemesince aynı suçtan ötürü salıverilmiş olmasına rağmen Askerî Mahkemede yine tutuklandığını, 9.11.1969 tarihli polis ifadesini kabul etmediğini, eşi ile kaçtıkları hususunun doğru olmadığını, arandığını radyo ve gazete-

lerden duymadığını, tatil için Marmaris'e gidip geldiklerini, yolda kontrol yapanların elinde arananlara ait listelerin bulunduğunu, adresinin belli olduğunu, şayet bir tebligat yapılmış olsaydı icabet edeceğinin tabii olduğunu beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Aleyhinde delil olarak gösterilen ses bantları ile hiç bir ilgisinin olmadığını, dinleme tarihi olarak bildirilen 10 Ekim 1969 tarihinde Ankara Kolejinde öğretmenlik yaptığından o saatlerde evde bulunmasına maddeten imkân bulunmadığını, 8 Kasım 1969 günü gelen iki kişiyi kocasının içeri alarak yarım saat kadar kendileri ile konuştuğunu, daha sonra gelen M. Kemal ÇAMKIRAN'ı da kendisinin içeri aldığını, 5-10 dakika sonra gelen bu üç şahsın birlikte çıkıp gittiklerini, tanımadığı ve eşi tarafından eve alınıp bir süre sonra evden giden bu şahsı bilerek ve isteyerek saklamak suretiyle T. C. K.'nun 296 ncı maddesini ihlâl ettiğine dair iddianın geçerliliğini mahkemenin takdirine bıraktığını, suçsuz olduğundan beraat ettirilmesini talep etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık SEMA KARAGÖZOĞLU hakkında Askerî Savcılık tarafından gerek iddianamede gerekse esas hakkındaki mütalâada Yusuf KÜPELİ'yi sakladığından bahisle T. C. K.'nun 296 ncı maddesi gereğince cezalandırılması istenmişse de; sanık Sema'nın Yusuf'u sakladığı konusunda Aydın KARAGÖZOĞLU'nun eşi olmaktan ve onunla aynı çatı altında oturmaktan başka herhangi bir fiiline dair yazılı veya sözlü herhangi bir delil elde edilememiş; sanığın medenî kanun hükümlerine göre ailenin ve evin reisi olan kocası Aydın'ın emirlerine ve tasarruflarına aile yuvasının imtizacının bozulmaması yönünden boyun eğmek zorunluluğunda bulunduğu nitekim Ceza Kanunumuzun örneğin 258 ve 259 ncu maddelerinde olduğu gibi karı koca usul füruğ şeklindeki hısımlar arasında himaye, yardım ve birbirine mutavaat duygularının tabiiliğini kabul şeklindeki bu espriyi benimsemiş olduğu görüşünden hareketle heyetimizde müsnet suçun kasıt unsurunun yokluğu sebebiyle tekevvün etmediği ve sanık Sema'nın beraatine karar verilmesinin adalete uygun düşeceği kanaatı hasıl olmuştur.

9. BİNGÖL ERDUMLU:

Sanık hakkında 25.12.1973 tarih ve esas: 1973/4, karar 1973/60 sayılı karar ile YETKİSİZLİK KARARI verilmiştir.

İşbu karardan sonra sanığa ait dava dosyalarının İstanbul Sıkıyönetim 3 numaralı Askerî Mahkemesine gönderilmesi üzerine, adı geçen mahkemece kararımız benimsenmeyerek olumsuz yetki uyuşmazlığının çözülmesi için Askerî Yargıtaya sunulmuş, Askerî Yargıtay 2 nci Dairesinin 21.3.1974 gün ve E. 1974/46 K. 1974/40 sayılı ilâmı ile davaya mahkememizde bakılması uygun görülmekle; yeniden yapılan duruşmalar sonunda aşağıdaki gerekçeli hüküm tesis edilmiştir:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın fikir kulübü üyesi bulunduğunu, hakkında gıyabi tutuklama kararı bulunan Yusuf KÜPELİ'yi sakladığını, Türkiye'de Marksist-Leninist düzenin kurulması gayesinde, olduğunu, bu sebeple T. C. K.'nun 141/1. maddesi uyarınca tecziye edilmesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığa müsnet T. C. K.'nun 141/1. maddesindeki suç sübuta ermediğinden beraat kararı verilmesini,

Keza sanığa müsnet T. C. K.'nun 296 ncı maddesi de 18.5.1974 gün ve 1803 sayılı Af Kanunu şumulüne girdiğinden bu suçundan dolayı sanık hakkındaki davanın T. C. K.'nun 97 nci maddesi gereğince ortadan kaldırılmasını talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 9 Kasım 1969 tarihinde polise verdiği ifadesinde:

8 Kasım 1969 günü saat 09.00'da hanımının bir arkadaşı vasıtasıyla tanıdığı Yusuf KÜPELİ'nin kendi evine geldiğini, birkaç gün için kalabileceği bir yer bilip bilmediğini sorduğunu, kendisine uygun bir yer arayacağını, bulamazsa kendilerinde kalabileceğini söylediğini, öğleye doğru evden ayrılıp liseden arkadaşı ve Ziraat Bankasında çalışan Numan AYAYDIN'a gittiğini, ondan uygun bir yer bilip bilmediğini sorduğunu, eşinden ayrılan çok samimi bir arkadaşının kalacağını belirttiğini, Numan'ın da aynı yerde çalışan Teoman ÇAĞLA ile görüştükten sonra onun evinde kalabileceğini söylediğini, kendilerini evlerinden alamazsa Emek Mah. 4. Cad. 64 Sok. Ahenk Apartmanı önünde beklemelerini söylediğini, saat 1800'e kadar Numan'ı beklediklerini, bu arada Yusuf'un evvelce kaldığı evde bazı eşyalarının bulunduğunu belirtmesi üzerine Aydın KARAGÖZOĞLU'nun evine gittiklerini, orada 45 dakika kadar kaldıklarını, fakat siyasî mahiyette konuşma yapmadıklarını, çıkacakları sırada eve Mustafa Kemal ÇAMKIRAN'ın geldiğini, üçü birlikte taksi ile Numan'ın verdiği emek mahallesindeki eve gittiklerini, gitmeden önce eşine telefon ederek Numan'la Teoman'ın evine gelmesini söylediğini, eve geldiklerinde Numan'la, Teoman'ın kapıda, karısının ise taksinin içinde kendilerini beklediğini, Teoman'a, Yusuf'u, Güngör, kendisini ise Erol olarak tanıttığını, anahtar Teoman'da olmadığından başka bir eve gidip anahtarı aldıklarını, daha sonra yanlarında Teoman'da olduğu halde eve geldiklerini, karısı ile Numan'ın kendilerinden ayrıldığını, evden yiyecek almak üzere dışarıya çıktığında polisçe yakalandığını, biraz sonra da evdekilerin yakalandığını, kendisini takma isimle polise tanıttığını, emniyete gelince Yusuf'un teşhis edildiğini, sol fikirlere temayülü olduğunu, başlıca hedeflerinin Türkiye'nin her türlü yabancı vesayetinden kurtarılması, Mustafa Kemal döneminin tam bağımsızlığa kavuşturulması, Türkiye'de gerçek bir demokrasinin kurulması, toprak ağalığı, aracılık tefecilik, toprak köleliğinin olmayacağı, kişilerin demokratik hak ve hürriyetlerini rahatça kullanabileceği bir demokrasi fikrini taşıdığını beyan etmiştir.

Sanık 24.12.1969 tarihinde sorgu hâkimine verdiği ifadesinde:

Daha evvel emniyette savunma yaptığını ve ifade verdiğini, şimdide yazılı olarak savunmasını vereceğini beyan etmiştir.

Sanık Ankara 2 nci Ağır Ceza Mahkemesince alınan 30.3.1970 tarihli sorgusunda:

Müesses nizamı devirmek için cemiyet kurmadığını, gıyabi tutuklu Yusuf KÜPELİ'yi saklamadığını, Yusuf'un kalabileceği bir ev aradığını fakat tutuklu olduğundan haberi bulunmadığını, emniyette alınan ifadesinin zapta yanlış geçtiğini, Yusuf'un eşyalarını almak üzere Siyasal Bilgilere gittiklerini, Aydın'ın evine gitmedikleri, Aydın'dan Yusuf'un kendi evlerinde kalıp kalamıyacağını sorduklarını, Aydın'ın ise imkânsız olduğunu söylediğini beyan etmiştir.

Sanık huzurdaki sorgusunda:

Daha önce de belirttiği gibi bir Marksist-Leninist olduğunu, bir marksist'in sınıfsız bir toplumun kurulmasını amaçladığını, özel olarakta gerek işçi sınıfının gerekse halkın büyük çoğunluğunun âcil çıkarlarını sağlayabilecek bir şekilde mücadele verdiğini, Türkiye için öncelikle çözümlenmesi gereken meselenin demokratik halk iktidarının kurulması için mücadele etmek olduğunu, bu mücadelenin ise soyut olmayıp, hedefe en iyi şekilde varabilmek için somut olarak ve belirli örgütler vasıtasıyla verilmesi gereken bir mücadele olduğunu, ancak halkın büyük çoğunluğunun teşkilâtlanması başarılsa bile, bunun başlı başına yeterli sayılamayacağını, kitle örgütlerinin üstünde bir siyasî örgüte ihtiyaç olduğunu, bu örgütün ise Marksist-Leninist bir parti olacağını, yedek subaylığının hitamında Ankara'dan ayrılarak Ereğli Demir Çelik Fabrikasına girdiğini, fabrikada verilmekte olan ekonomik ve demokratik mücadeleye katıldığını ve bunda örgütleyici bir rol oynadığını, bu mücadelede belirli gizli örgütlerin dikkatlerini üzerine çektiğini ve yine bunların marifetiyle fabrikadan çıkartıldığını, Yusuf KÜPELİ'ye kalacak ev ararken birlikte yakalandıkları zaman Ankara'da iş aramakla meşgul olduğunu, böylece Marksist Leninist düzen kurmak için tesis edilmiş gizli

örgütün üyesi haline polis tarafından tertip sonucu getirilmiş olduğunu, böyle düzmece örgüte üye olamıyacağını, bunun dışında diğer deliller olarak eldeki ses bantlarındaki seslerden hiç birinin kendi sesine benzememesini, F.K. F. üyeliğinin bulunmamasını gösterebileceğini yakalanınca âlelâde bir yataklık suçundan yakalandığını zannettiğini, bu sebeple 9.11. 1969 tarihinde polise verdiği ifadeyi önemsemeden verdiğini, daha doğrusu ne yazıldığını okumadan imzaladığını, sorgu hâkimliği ile ağır ceza mahkemesine verdiği ifadelerin doğru olduğunu, ODTÜ. ilâve inşaatında çalışan işçilerin organizasyonunun Yapı İşleri Sendikası tarafından yapıldığını, Yapı İş Sendikası ile Yapı İşleri Sendikası arasında hiç bir alâkanın bulunmadığını beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Eski savunma ve beyanlarını tekrarladığını, Askerî Savcının mütalâasına aynen iştirak ettiğini beyan etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık Bingöl ERDUMLU hakkında Askerî Savcılıkça iddianamede Aydın KARAGÖZOĞLU'nun evinde yapılan toplantılara katılarak Marksist-Leninist bir düzenin Türkiye'de yerleştirilmesi ve silahlanmanın gerektiği konularında konuşup fikir beyan ettiğinden bahisle T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 1 nci fıkrası uyarınca cezalandırılması istenmiş ve iddia olunmuşsa da; Askerî Savcının esas hakkındaki mütalâasında ifade eylediği gibi son soruşturma safhasında sanıkların Aydın KARAGÖZOĞLU'nun evinde toplantı yaptıkları, Bingöl ERDUMLU'nun herhangi bir toplantıya katıldığı ve T. C. K.'nun 141/1. nci maddesinde öngörülen cemiyet kurdukları konusunda ses bantlarından başka herhangi bir delil elde edilemediğinden; ses bantlarındaki konuşmaların da aidiyetinin tespitine ilmen imkân bulunmadığının gerek Ankara Ağır Ceza Mahkemesinin tayin ettiği bilirkişi heyeti tarafından gerekse İ. T. Ü. Elektrik Fakültesinin yazılarından anlaşılmış olduğundan mahkememizce sanık Bingöl ERDUMLU'ya müsnet suçun sübuta ermediği ve beraet ettirilmesi gerektiği kanısına varılmıştır.

Sanığın; hakkında Tusloğ olayları sebebiyle tutuklama müzekkeresi bulunan Yusuf KÜPELİ'yi Aydın ve Sema KARAGÖZOĞLU'nun evinden Teoman ÖZBAĞ'ın evine nakletmek suretiyle onu hükümetin aramalarına karşı saklamış olduğu yolundaki fiili sübuta ermiş ve Askerî Savcılık mütalâasına iştirakle bu fiil sebebiyle müsnet suç T. C. K. 296 nci maddesine mümas bir suç olarak tezahür eylemişse de suçun bu niteliği ve işleniş tarihi itibariyle 15.5.1974 gün ve 1803 sayılı Af Kanununun 1/A maddesi kapsamına girmesi gerekçesiyle T. C. K.'nun 97 nci maddesi uyarınca hakkındaki kamu davasının bütün neticeleriyle birlikte ortadan kaldırılmasına karar verilmesi gerekmiştir.

10. ŞİRİN CEMGİL:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanık Şirin CEMGİL'in Aydın KARAGÖZOĞLU'nun evinde yapılan toplantılara katılarak Marksist-Leninist bir düzenin Türkiye'de yerleştirilmesi ve silahlanmanın gerektiği konularında diğer sanıklarla aynı fikirde olduğundan eylemine uyan T. C. K.'nun 141/1. maddesi uyarınca cezalandırılmasını talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Sanığa müsnet suç sübüta ermediğinden hakkında beraet kararı verilmesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık Şirin CEMGİL 27.11.1969 tarihinde C. Savcısına verdiği ifadesinde:

Sema ve Aydın KARAGÖZOĞLU'nu tanıdığını, zaman zaman evlerine gidip geldiğini, Yusuf KÜPELİ'yi de 7-8 ay kadar evvel orada tanıdığını, 29 Ekim 1969 tarihinde Aydın ve Sema KARAGÖZOĞLU'nun evinde herhangi bir toplantı yapılmadığını daha doğrusu Yusuf

KÜPELİ ve Aydın KARAGÖZOĞLU'nun bu toplantıda Cumhurbaşkanına hakaret ettiğinin doğru olmadığını, yanında böyle bir konuşma cereyan etmediğini ifade etmiştir.

Sanığın 30.3.1970 tarihinde Ankara İkinci Ağır Ceza Mahkemesi huzurunda vermiş olduğu ifadesinde:

Kendisine isnat edildiği şekilde toplantılara katılıp cemiyet kurmadığını, o sıralarda babasının ölmüş olması sebebiyle durumunun da böyle işlere müsait bulunmadığını, Aydın ve Sema'yı ailece tanıdıklarını, babasının ölümü sebebiyle dönüşte eşiyle birlikte Aydın'a uğradıklarını, silah temini işiyle uğraşılmadığını, 15 Ekimde Ankara'da olmadığını, Ankara Hukuk Fakültesinde iken Yusuf KÜPELİ'yi tanıdığını, Sıhhiyedeki evlerinin sel altında kalmış olması sebebiyle bir süre Aydın KARAGÖZOĞLU'nun evinde barındığını, bu sırada da Yusuf KÜPELİ'nin kendilerini ziyarete gelmiş ve birlikte resim çektirmiş olabileceklerini ifade eylemiştir.

Sanık Şirin CEMGİL 10.9.1971 tarihinde Askerî Savcıya verdiği ifadesinde:

1965 yılında Fikir Kulübü üyesi olduğunu, üyeliğinin 1967 yılına kadar sürdüğünü ve o yılda kesildiğini, Aydın ve Sema'yı kocası vasıtasıyla tanıdığını, 17 Ekim 1969'dan sonra Aydın KARAGÖZOĞLU'nun evinde kalmağa başladığını, Yusuf KÜPELİ'nin Aydın'ların evine hiç gelmediğini, teyp bantlarında geçen konuşmaların uydurma olduğunu, Sinan CEMGİL'in Aydın'da yakalanması sırasında kendisinin de yanında olduğunu, herhangi bir valiz saklama olayının vuku bulmadığını, 1967'den sonra kanunî olan TÖS ve personel kanunu yürüyüşü gibi yürüyüşlere katıldığını, mitinglere katılmadığını, Mart 1969 yılı içinde Sıhhiyedeki evlerinin su altında kalmış olması sebebiyle Aydın KARAGÖZOĞLU'nun evine geçtiklerinde Yusuf KÜPELİ'yi tanıdığını, 1967 yılında TİP üyesi olduğunu beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorguda:

T. C. K.'nun 141/1 nci maddesini ihlâl etmediğini, gizli bir örgüt kurmadığını, böyle bir örgüte üye olmadığını, özel arkadaşlığı sebebiyle Aydın ve Sema KARAGÖZOĞLU'nun evlerine gittiğini, bantları reddettiğini, bunların tertip eseri olduğunu, KARAGÖZOĞLU'nun evinde toplantı yapılmadığını, konuşma cereyan etmediğini, Sıhhiye'deki evlerini su bastığı ve eşyalarının taşınmasında Yusuf KÜPELİ yardımcı olduğu için birlikte Aydın'ların evine gittiklerini, beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Sanık savunma yapmak üzere duruşmaya gelmediğinden dosyada mevcut eski ifadeleri savunması yerine geçmek üzere okunmuştur.

Delillerin tartışılması:

Sanık ŞİRİN CEMGİL hakkında Askerî Savcılıkça iddianamede Aydın KARAGÖZOĞLU'nun evinde yapılan toplantılara katılarak Marksist-Leninist bir düzenin Türkiye'de yerleştirilmesi ve silahlanmanın gerektiği konularında konuşup fikir beyan ettiğinden bahisle T. C. K.'nun 141 nci maddesinin birinci fıkrası uyarınca cezalandırılması istenmiş ve iddia olunmuşsa da; Askerî Savcının esas hakkındaki mütalâasında ifade eylediği gibi son soruşturma safhasında sanıkların Aydın KARAGÖZOĞLU'nun evinde toplantı yaptıkları, Şirin CEMGİL'in herhangi bir toplantıya katılmadığı ve T.C.K.'nun 141/1 nci maddesinde öngörülen cemiyet kurdukları konusunda ses bantlarından başka herhangi bir delil elde edilemediğinden ses bantlarındaki konuşmaların da aidiyetinin tespitine ilmen imkân bulunmadığının gerek Ankara Ağır Ceza Mahkemesinin tayin ettiği bilirkişi heyeti tarafından gerekse İTÜ. Elektrik Fakültesinin yazılarından anlaşılmış olduğundan mahkememizce sanık Şirin'e müsnet suçun sübuta ermediği ve beraat ettirilmesi gerektiği kanısına varılmıştır.

11. MUSTAFA ÜNSAL:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın Tusloğ binasını tahrip eden ve yangın çıkartan öğrencilerden olduğunu, eylemi gizli gayeli bir örgüt olan F. K. F.'nin fiillerine iştirak olarak görülmediği takdirde müstakil olarak T.C.K.'nun 128/2. maddesini ihlâl eder mahiyette görüldüğünden bahisle aynı madde uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/5-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 11.6.1969 tarihinde polise verdiği ifadesinde:

Arkadaşı Erkan BEZMEZ'le birlikte olduğunu, yürüyüşe katılmadığını, aynı şekilde yakalandığını beyan etmiştir.

Sanık 12.6.1969 tarihinde C. Savcısına verdiği ifadesinde:

Dil Tarihte yapılan foruma katıldığını ancak yürüyüşe iştirak etmediğini, talebeler yürüyüşe geçtikten yarım saat sonra yanında Ayşe ÖKSÜZOĞLU olduğu halde Sıhhiye'ye geldiğini, birlikte T. R. T.'ye gideceklerini, Tusloğu geçtikten sonra karşıdan gelen talebelere yol verdiklerini, polis gelince talebelerin kaçtıklarını, kendilerinin de TRT.'ye doğru koşmağa başladıklarını bu sırada yakalandığını, binaya molotof kokteyl atmadığını beyan etmiştir.

Sanık Ankara 5. Sulh Ceza Mahkemesine 12.6.1969 tarihinde verdiği ifadesinde:

Olay tarihinde Kızılayda bulunduğunu, öğretmenler lokalinin bulunduğu yerden patlamayı seyrederken polisler tarafından yakalandığını olayla bir ilgisi bulunmadığını beyan etmiştir.

Sanık sorgu hâkimine verdiği 3.11.1969 tarihli ifadesinde:

Hadiseleri uzaktan izlediğini, bina yakmaya teşebbüs etmediğini, fiilen olaya katılmadığını beyan etmiştir.

Sanık Ankara 2 nci Ağır Ceza Mahkemesinde 10.5.1971 tarihinde verdiği ifadesinde:

Arkadaşı Erkan BEZMEZ'le birlikte giderken kalabalık arasında polisler tarafından yakalandığını, isnat edilen suçu işlemediğini beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorguda:

11 Haziran 1969 günü imtihan durumları ile ilgili olarak D. T. C. F.'de konuşmalar yapılacağını önceden öğrendiğini, o gün öğleye doğru Erkan BEZMEZ'le okulun bahçesine geldiklerini, bahçenin kalabalık olduğunu, yanlarında Ayşe ÖKSÜZOĞLU ve Başak AYIRAN oldukları halde kalabalıktan ayrı olarak bahçenin bir kısmında oturup konuştuklarını, yapılan konuşmalarla ilgilenmediklerini, toplantı bitip kalabalık dağılınca Erkan ile birlikte, TRT.'deki bir arkadaşlarını ziyarete gittiklerini, TRT.'ye yaklaştıkları sırada karşıdan büyük bir kalabalığın gelmekte olduğunu gördüklerini, bazı karışıklıkların vuku bulduğunu fark ettiklerini, o sırada kız arkadaşlarının yanlarından ayrıldıklarını, üzerlerine polisin gelmekte olduğunu görünce jop yememek için iki apartmanın arasına girdiklerini, orada polislerin kendilerini yakaladıklarını, askerî savcıya verdiği ifadenin doğru olduğunu, öğretmenler lokalinin önünde yakalanmadığını beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

İsnat edilen suçları kabul etmediğini, fikir kulübüne veya federasyona üye olmadığını, bu sebeplerle beraetine karar verilmesini istemiştir.

Sanık vekili Av. Meliha GÖRKMEN yazılı olarak yaptığı savunmada:

İddia makamının dernek kurucuları, başkanları, yürütme kurulu üyeleri ile aynı gayelere yönelen eylemlere katılan dernek mensupları arasına bunlarla ilişiği olmayan müvekkilinin de zuhulen katıldığını, müvekkilinin kurucu veya dernek üyesi sıfatını taşımadığını, hiç bir eyleme katılmadığını, 11 Haziran 1969 tarihinde yanındaki arkadaşları ile TRT.'de çalışan bir tanıdığını ziyarete giden müvekkilinin Tusloğ binası önündeki kalabalığı dağıtan polislerle karşılaştığını, kalabalıktan ve polislerin joplarından kaçmak için koşmaya başladığını, bu sırada bir rastlantı sonucu yakalandığını, aleyhte şahadette bulunan toplum polislerinin ilk ifadelerini sonradan değiştirdiklerini, münhasıran Tusloğ binasının taşlanması olayına karışan müvekkilinin T.C.K.'nun 141/5-6. maddesi ile cezalandırılamayacağını, F. K. F ile hiç bir ilişiğinin bulunmadığını, müvekkilinin bu maddede zikredilen cemiyeti kuran, kurmaya tevessül eden veya faaliyetlerini sevk ve idare eden yahut bu hususta yol gösterenlerden olmadığını, bu cemiyete girmediğini, üye olmadığını, suçu işlediklerinin sabit olmadığını, bu sebeplerle hakkında beraet kararı verilmesini istemiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık MUSTAFA ÜNSAL hakkındaki iddia 11.6.1969 tarihinde vuku bulan ve Tusloğ binasının tahribiyle sonuçlanan olaylara katılmış olmaktır. Söz konusu olayın cereyan tarzı şöyledir: Dil Tarih Coğrafya Fakültesinde Haziran 1969'da bir forum yapılmıştır. Olay tarihinden bir gün önce F. K. F. tarafından yayınlanan bildiri de İstanbul'da üniversite sorunları ile ilgili olaylarda üç öğrencinin öldürüldüğü bildirilmiş ve yapılan çağrı ile öğrencilerin 11.6.1969 tarihinde saat 13.00'de DTCF.'sinde toplanmaya davet edilmişlerdir. 2000 kadar öğrenci fakülte bahçesinde toplanmış, önce, Atilla SARP bir konuşma yaparak (polisin bir üniversiteyi basması demek Türkiye'deki bütün üniversiteleri basması demektir. Biz bunu böyle anladığımız için direniyoruz ve kan döken polise karşı en şiddetli eylemde bulunacağız. Üniversiteler bir bütün halinde düşünülmelidir. Devrimci gençliğe karşı gösterilen kanlı hareketler Amerikan emperyalizminin uşağı olan iktidarın çelişmeli tutumunun sonucudur) demiştir. Daha sonra F. K. F. genel başkanı sanık Yusuf KÜPELİ konuşmuş, (polisle gençlik çatışmaktadır. 1960 öncesi baskı yeniden kurulmak isteniyor. Bizler yine mücadelemize devam edeceğiz, Amerikan ve onun işbirlikçileri ile savaşımıza devam edeceğiz. Ağaya, tefeciye, işbirlikçiye karşıyız. Tam bağımsız Türkiye'yi kuruncaya dek direneceğiz) sözlerini söyledikten sonra bağımsızlık andını topluluğa okuyarak tekrarlatmak suretiyle topluluğu heyecana getirmiş (arkadaşlar bu andı Zafer Meydanı ve Kızılay'da da tekrarlayacağız) diyerek topluluğu Kızılay istikametine yürüyüşe geçirmiştir. Yürüyüş sırasında Kahrolsun Amerika, Bağımsız Türkiye, katil polis, ya İstiklâl ya Ölüm sloganları topluluk tarafından tempo halinde tekrar edilmiş, Kızılay yolunun polis tarafından kesilmesi sebebiyle topluluk Ziya Gökalp Caddesine saptırılmış, burada Ulus Sinemasının önünde duran bir Amerikan arabası tahrip edildikten sonra Mithat Paşa Caddesi yoluyla Tuslog binası önüne gelinerek burada da atılan molotof kokteylleri ile Amerikalılara ait bina ve araçlar tahrip edilmiş, Tuslog binasında yaygın çıkartılmıştır.

Somut olayın yukarıya yazıldığı şekilde cereyan ettiği F. K. F. 1K. 1D. 1-17 diziler arasındaki olayla ilgili fotoğraflar; 19 dizideki müşterek zabıt varakası; 22 sıradaki zabıt; 25 sıradaki ihtar zabtı; 30 sıradaki bilirkişi raporu; 34 sıradaki olay yerinde yapılan keşif zabıt varakası, 51 sıradaki piroteknik uzmanının raporu gibi belgelerle sabit olmuştur.

Sanık Mustafa ÜNSAL'ın olay günü F. K. F. tarafından yayınlanan bildiriyle yapılan çağrıya uyup Dil Tarih Coğrafya Fakültesinin bahçesine gittiği, yapılan foruma katıldığı; yanında Erkan BEZMEZ olduğu halde Tuslog binasına molotof kokteyli ve taş attıkları bilâhare TRT. binasına doğru kaçmakta iken ellerindeki taş ve şişeleri yüksek bir duvardan aşırıp arkadarki bahçeye atarak bir binanın merdiveninden içeriye girdikleri sırada polisler tarafından yakalandıkları sanığın birbirini doğrulayan ve tamamlayan F. K. F. 1K. 1D. 28 sırada mevcut polise verdiği; aynı dosya 37 sırada mevcut Cumhuriyet Savcısına verdiği ifadeler ve duruşma tutanakları 1K. 53 sırada bulunan huzurda verdiği sorgusu ile; ayrıca şahit

MEHMET KIRBAŞ'ın huzurda verdiği ve duruşma tutanakları 4K. 446 sırada mevcut yeminli ifadesi; şahit GÜVEN TURAN'ın FKF. 1K. 4D. 6 sıradaki Askerî Savcılık ifadesi; duruşma tutanakları; 4K. 319 sırada mevcut huzurda verdiği yeminli ifadesi; şahit ABDÜLVAHAP DİKMEN'in FKF. 1K. 4D 5 sıradaki Askerî Savcılık ifadesi; duruşma tutanakları 4K. 320 sırada mevcut huzurda verdiği yeminli ifadesi ve bu ifadelerin bir yandan birbirini, bir yandan da FKF. 1K. 1D. 28 sırada mevcut ve olaydan hemen sonra tutulmuş zabıt varakasını doğrulaması ile sübuta ermiştir.

Müdafii ve sanık FKF.'ye üye veya bu cemiyetin sevk ve idarecisi olmadığını savunmalarında ileri sürmüşlerse de; T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 8 nci fıkrasında, kanunun 1 nci fıkrada öngördüğü cemiyetin kişilerin iradelerinin iştirak ve birleşmesiyle kurulmuş olacağını açıkca kabul etmiş bulunması karşısında sanıktan cemiyetler kanununa uygun olarak cemiyete giriş belgelerini istemenin veya bu konuyu araştırmanın gereksiz olduğu kendiliğinden anlaşılır. Esasen gizli gayeli kuruluşların mahiyet ve çalışmalarındaki özellikler sebebiyle kanun koyucu Medenî Kanun ve Cemiyetler Kanunu gibi yasalar varken onlardan ayrılarak 141 nci maddenin 8 nci fıkrasını koymuş, maddenin 1 nci fıkrasında da böyle cemiyetleri "kurmaya tevessül etmeyi" dahi kurmakla bir tutmuştur. Bu kanunî verilerden hareketle mahkememiz sanık Mustafa ÜNSAL ve diğer aynı durumdaki sanıkların FKF. tarafından yayınlanan bildiriye uyarak 11.6.1969 günü Dil Tarih Coğrafya Fakültesi önündeki bahçede tertiplenen foruma katılmalarını, bu forumda yapılan konuşmaları dinleyip and içerek Yusuf KÜPELİ, Atıl ANT ve Atilla SARP'ın direktif ve yönetimindeki yürüyüşe geçen kitlenin içinde yürümelerini, sonra da Tuslog binasına molotof kokteyli ve taş atmalarını niteliği bölümünde etraflıca açıklanan F. K. F.'nin amaçlarına ve faaliyetlerine tam anlamıyla uyarak, onun verdiği mücadeleye onun yanında katılarak F. K. F. üyesi olma şeklinde kabul etmiştir. Heyetimizce bu faaliyetlerin başka türlü yorumlanıp kabulüne imkân görülmemiştir. Sanık MUSTAFA ÜNSAL ve bu gruptaki sanıkların durumu "ben F. K. F. üyesiyim diyen" ve gerçekten formaliteleri ikmal ederek üyesi olan ama bu kadarla kalıp hiç bir eyleme katılmayan hatta, hatta sade, olaysız bir gösteri yürüyüşüne katılan F. K. F. üyelerinin durumundan daha ağır, daha vahimdir. Zira molotof kokteyli bir patlayıcı maddedir. Ve onu sıradan herkes, kayıt formalitesi tamamlanmış her F. K. F. üyesi kullanamaz. Sanıklar molotof kokteyli kullandıklarına göre kayıt formaliteleri olmadığı bir an kabul edilse bile F. K. F.'nin ileri gelen, kendilerine molotof kokteyli emanet edilebilecek üyeleri durumunda olduklarını ifade etmek gerçeği ortaya koymak demek olur.

Bütün bu gerçeklerle mahkememiz sanık MUSTAFA ÜNSAL'a müsnet suçun bütün unsurları ile sübuta erdiğine ve sanığın cezalandırılması gerektiğine inanmıştır.

12. FİKRET BABUŞ:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın Tuslog binasını tahrip eden ve yangın çıkartan öğrencilerden olduğunu, eylemi gizli gayeli bir örgüt olan F. K. F.'nin fiillerine iştirak olarak görülmediği takdirde müstakil olarak T. C. K.'nun 128/2 maddesini ihlâl eder mahiyette olduğundan bu madde uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/5-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 11.6.1969 tarihinde polise verdiği ifadesinde:

D. T. C. Fakültesinde tertip edilen foruma katıldığını, Kızılaya doğru yürüyüşe geçen talebeleri diğer kaldırımdan takip etmeye başladığını, Ulus Sineması önünde topluluktan ayrıldığını, öğretmenler lokali önünde polislerce çevrildiğini, gömleğinin dış cebinde molotof kokteyli bulunduğunu, bunu kimin koyduğunu bilmediğini, ancak forumdan önce uğradığı ta-

lebe cemiyeti odasında bunlardan 4 tane gördüğünü, bunları kimin oraya getirdiğini ve imal ettiğini bilmediğini keza kanunsuz yürüyüşün dağılması için yapılan ihtarı da duymadığını beyan etmiştir.

Sanık C. Savcısına 12.6.1969 tarihinde verdiği ifadesinde:

Fakültedeki foruma katıldığını ancak kanunsuz yürüyüşe iştirak etmediğini, kalabalığı kenardan izlediğini, Ulus Sinemasının oradan geriye dönerek öğretmenler lokaline girdiğini, oraya gelen iki sivil polisin ellerini havaya kaldırmasını söylediklerini, üzerini aradıklarını ve üzerinde bir cisim bulduklarını iddia ettiklerini, halbuki üzerinde patlayıcı madde bulunmadığını binaya da atmadığını beyan etmiştir.

Sanık sorgu hâkimine 3.11.1969 tarihinde verdiği ifadesinde:

Bina yakmaya teşebbüs etmediğini, 138 sayılı Kanuna muhalefette bulunmadığını, yürüyüşe katılmadığını beyan etmiştir.

Sanık Ankara 5. Sulh Ceza Mahkemesine verdiği 12.6.1969 tarihli ifadesinde:

Olay günü T. R. T.'ye doğru gitmekte olduğunu, arka tarafından talebelerin geldiğini, patlamaların başladığını, polis gelince kaçmaya başladıklarını, suça iştirak etmediğini beyan etmiştir.

Sanık 5.8.1970 tarihinde nöbetçi ağır ceza mahkemesine verdiği ifadesinde:

Üniversitedeki konuşmada hazır bulunduğunu, Tusloga yapılan yürüyüşe ve tecavüz olayına katılmadığını beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorguda:

11.6.1969 tarihinde D. T. C. F. bahçesinde bir forum yapıldığını, konuşmaların bir kısmını dinlediğini, konuşanları tanımadığını, bundan sonraki izinsiz yürüyüşe katılmadığını, üzerinde patlayıcı madde bulundurmadığını, Tuslog binasını tahrip etmediğini, polis ifadesinin baskı altında alındığını, diğer ifadelerinin gerçeğe uygun olduğunu beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Olayda savcılığın iddia ettiği gibi T. C. K.'nun 128/2. maddesinin unsurlarının bulunmadığını, hadiseden sonra Türkiye ile başka bir devlet arasında herhangi bir kırgınlığın vukua gelmediğini, keza hadisede T. C. K.'nun 141/5-6. maddelerinin de unsurlarının mevcut olmadığını, bu suçun teşekkül edebilmesi için gizli bir örgütün üyesi olma zorunluluğunun bulunduğunu, halbuki kendisinin bir örgüt üyesi olduğunun öne sürülmediğini, üyesi olmadığı bir örgütün eylemlerine iştirak ettiğinin kabul edilemeyeceğini, mezkür olay sırasında tesadüfen yakalanan bir kimse olduğunu, F. K. F.'nin hiç bir eylemine iştirak etmediğini, diğer taraftan bu olayda T. C. K.'nun 141/6 ncı maddesinin tatbik edilemeyeceğini, zira hadisenin maddede zikredilen kuruluş ve teşekküllerde cereyan etmediğini, olaylarla herhangi bir ilişiği olmadığından müsnet suçtan ötürü beraetine karar verilmesini talep etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık FİKRET BABUŞ'un DTCF. 4 ncü sınıf öğrencisi olarak 11.6.1969 tarihinde D. T. C. Fakültesinin bahçesinde yapılan foruma katıldığı, forumdan önce D. T. C. Fakültesinin kantininin bitişiğindeki Talebe Cemiyeti odasına gittiği orada bulunan molotof kokteyllerinden aldığı, forumdan sonra Kızılay - Ziya Gökalp Caddesi ve Mithat Paşa Caddesi boyunca yapılan yürüyüşe katıldığı, Tusloğ binasının yan cephesinde, Tuna Caddesinin üzerindeki Öğretmenler Lokalinin kapısında elinde molotof kokteyli olduğu halde polis Niyazi DİŞÇİ ve Yüksel POLAT tarafından yakalandığı üzerinde yapılan aramada bir adet Ankara Üniversitesi D. T. C. Fakültesi Talebe Cemiyeti başlıklı bildiri ve bu bildiride el yazısı ile yazılmış D. T. C. Fakültesinde yapılan forum ile ilgili notlar, bir adet Vedat DEMİRCİOĞLU marşı, bir adet öğrencilere başlıklı bildiri, bir adet Ziraat ve Veteriner Fakülteleri işgal komitelerinin

bir numaralı ortak bildirisi başlıklı 10.6.1969 tarihli bildiri çıktığı sanığın olaydan hemen sonra verdiği 11.6.1969 tarihli F. K. F. 1K. 1D. 26 sırada mevcut ifadesi, şahit Niyazi DİŞÇİ'nin F. K. F. 1K. 1D. 26 sıradaki ve duruşma tutanakları 4K. 377 sıradaki yeminli ifadesi; şahit Yüksel POLAT'ın F. K. F. 1D. 26 sıradaki hazırlık ifadeleri; aynı dosya 1-17 diziler arasındaki fotoğraflar; 18-19 dizilerdeki zabıt varakaları; 34 dizideki olay yerinde yapılan keşif zabıt varakası ve 30 sıradaki bilirkişi raporu ile sübuta ermiş bulunmaktadır.

Sanık 12.6.1969 tarihinde Cumhuriyet Savcısına verdiği ve F. K. F. 1K. 1D. 37 dizide mevcut ifadesinde DTCF. önündeki foruma katıldığını, Zafer Anıtına, Kızılay Meydanına ve eski Ulus Sinemasının önüne gittiğini ve Öğretmenler Lokalinde yakalandığını ifade eylemekte, üzerinde molotof kokteyli ve bildirilerin yakalandığını inkâr etmektedir. Cumhuriyet Savcısına verdiği bu ifadesi bir gün evvel yakalandığında polise verdiği ifadesini - üzerinde çıkan molotof kokteyli ile bildirileri inkâr etmek suretiyle - doğrulamaktadır. İki ifadenin birbirini doğrulayıp da bir noktanın inkârı sanığın bir günlük düşünme ve "üzerinde patlayıcı madde çıktığını inkâr ederse durumunun daha hafifleyeceği" şeklindeki muhakemesinin yarattığı tevil yolu olarak kabul edilmek gerekir. Zaten sanık sonraki ifadelerini aynı psikolojinin etkisi altında olarak sürekli şekilde değiştirmiştir. Nitekim 5 nci Sulh Ceza Mahkemesine verdiği 12.6.1969 tarihli ifadesinde forumdan, yürüyüşten bahsetmeden "Olay günü T. R. T.'ye doğru giderken arkasından öğrencilerin geldiğini, patlamalar olduğunu, polis gelince kaçmaya başladığını" söylemiş, Sorgu Hâkimine verdiği ifadesinde olaydan hiç bahsetmemiştir.

Bütün bunları göz önüne alarak mahkememiz sanığın, cereyan tarzı yukarıda izah olunan fiilinin sübut bulduğuna ve bu fiilinin, komünist gayeli bir cemiyet olduğu yukarıda bölümünde izah edilen F. K. F.'nin düzenlediği bu olayda F. K. F.'nin yanında ve içinde onun mücadelesini destekleyerek F. K. F. üyesi ve mensubu olan bir kişinin yapabileceği bir fiil olarak kabul edilmesi ve sanığın T. C. K.'nun 141 nci maddesinin beşinci fıkrası gereğince cezalandırılması gerektiğine inanmıştır.

13. ERKAN BEZMEZ:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın Tusiog binasını tahrip eden ve yangın çıkartan öğrenciler arasında olduğunu, eylemi gizli gayeli bir örgüt olan F. K. F.'nin fiillerine iştirak olarak görülmediği takdirde T. C. K.'nun 128/2. maddesi uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/5-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 11.6.1969 tarihinde polise verdiği ifadesinde:

Fakültede tertip edilen foruma katıldığını, yürüyüşe iştirak etmediğini, TRT.'de çalışan bir arkadaşını ziyarete giderken Tusloğ binasını talebelerin taşladığını gördüğünü, polis müdahale edince talebelerin dağıldığını, ezilmemek için kaçarken polis tarafından yakalandığını, taş ve molotof kokteyli atmadığını beyan etmiştir.

Sanık 12.6.1969 tarihinde C. Savcısına verdiği ifadesinde:

Olay günü fakültede yapılan foruma katıldığını, forumdan sonra yanında Ayşe ÖKSÜZOĞLU ve Mustafa ÜNSAL olduğu halde T. R. T.'de çalışan bir arkadaşını ziyarete giderken Mithatpaşa Caddesinde karşı taraftan talebelerin geldiğini, kendisinin kaldırıma çıktığını, talebeler yanından 50-100 metre uzaklaştıktan sonra patlama vuku bulduğunu, polis hücüm edince korkudan kaçmaya başladığını, kendisini de suçlu olarak yakaladıklarını, yürüyüşe katılmadığını, patlayıcı madde atmadığını beyan etmiştir.

Sanık 12.6.1969 tarihinde Ankara 5. Sulh Ceza Hâkimliğine verdiği ifadesinde:

Fakültedeki foruma katıldığını, forumdan sonra Ayşe ÖKSÜZOĞLU ile birlikte Sıhhiyeye gittiklerini, geri dönerken talebe grubu ile karşılaştığını, patlamalar olduğunu, polis saldırısı başladığını, olayla ilgisi bulunmadığını, beyan etmiştir.

Sanık 3.11.1969 tarihinde Sorgu Hâkimliğine verdiği ifadesinde:

Fakültenin önünde toplantı ve konuşmalar yapıldığını, forumdan sonra kalabalığın ayrılıp gittiğini, kendisinin onlara katılmadığını, yanında 4 arkadaşı olduğu, halde Sıhhiyeye gittiklerini, karşı taraftan gelen talebelerin aşağıya doğru koşmaya başladıklarını, bina yakmaya teşebbüs etmediğini beyan etmiştir.

Sanık 2. Ağır Ceza Mahkemesinde 10.5.1971 tarihinde verdiği ifadesinde:

Okulda yapılan toplantıya ve daha sonraki yürüyüşe katılmadığını, yanında üç arkadaşı olduğu halde T. R. T. binasına giderlerken karşı taraftan koşarak gelen tanımadığı bir grubun kendilerini geçtiğini, biraz sonra Tuslog tarafında patlamalar olduğunu, toplanan kalabalık arasında polis tarafından yakalandığını, binaya taş ve yanıcı madde atmadığını, bazı talebeleri taş atarken gördüğünü beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorguda:

Radyodan D. T. C. F. önünde bir form yapılacağını, duyduğunu, Mustafa ÜNSAL'la okulun bahçesine gittiklerini, 13.30'da topluluğun dağılarak Kızılay istikametine gittiğini, Mustafa ÜNSAL, Ayşe ÖKSÜZOĞLU, Başak KAYIRAN ile birlikte TRT.'ye doğru giderlerken Tuslog binasını 200 metre kadar geçtikten sonra karşıdan bir takım öğrencilerin koşarak geldiklerini gördüklerini, kargaşalık başladığını,taşların atıldığını, bu arada yanlarındaki kızların karşı kaldırıma geçtiklerini, Mustafa ile Tusloğun bulunduğu taraftaki kaldırımda olayları seyretmeye başladıklarını, Tuslog binasına da taş atıldığını, mahiyetini bilmediğini, dumanların çıktığını, olaylar yatıştıktan sonra polisin geldiğini, kalabalığı dağıtmak istediklerini, jop yememek için bir apartmanın aralığına girdiklerini polisin kendilerini de yakalayıp götürdüklerini, polis ifadesinin doğru olduğunu, toplantının fakülte bahçesinde olduğunu, diğer ifadelerinin de doğru olduğunu beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

İsnat edilen suçu kabul etmediğini, olaya tamamen bir tesadüf sonucu katıldığını, Fikir Kulüpleri Federasyonu ve DEV-GENÇ'e üye olmadığını, hakkında beraet kararı verilmesini istemiştir.

Sanık vekili Av. Meliha GÖRKMEN yazılı savunmasında:

Müvekkilinin bir yanlışlığa kurban olmak üzere olduğunu, iddia makamının müvekkiline dernek kurucuları, başkanları, yürütme kurulu üyeleri ile aynı gayelere yönelen eylemlere katılan dernek mensupları arasına zuhulen katmakta olduğunu, müvekkilinin derneğin kurucusu, yönetim kurulu üyesi olmadığı gibi bu derneklere üye olarak girmediğini, hiç bir eyleme katılmadığını, 11.6.1969 günü TRT.'de çalışan bir arkadaşını ziyarete giden müvekkilinin Tuslog binası önündeki kalabalığı dağıtan polis ve kaçışan kalabalıkla karşılaştığını, polis joplarından kaçmak için kalabalıkla birlikte koşmaya başladığını, işte bu sırada talihsiz bir rastlantı sonucu polis tarafından yakalandığını, müvekkilinin olayı davanın her safhasında bu şekilde anlattığını, halbuki aleyhte beyanda bulunan toplum polislerinin devamlı ifade değiştirdiklerini, müvekkilinin F. K. F.'de yönetici olarak veya üye sıfatı ile bulunmadığını, bu cemiyete girmediğini, hiç bir eylemine katılmadığını, hukukî delil sayılamayacak muallel bir zabıt varakasına dayanılarak bir kimsenin cezalandırılamayacağını, müvekkilinin T.C.K.'nun 141 nci maddesine giren herhangi bir suçu işlediğinin sabit olmadığını, bu yüzden hakkında beraet kararı verilmesini talep etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık ERKAN BEZMEZ'in DTCF. 4 ncü sınıf öğrencisi olarak F. K. F.'nin yaptığı çağrıya uyup 11.6.1969 tarihinde arkadaşı MUSTAFA ÜNSAL ile birlikte DTCF. bahçesinde yapılan foruma iştirak ettiği, Sıhhiye'ye kadar yürüyüşe katıldığı Tuslog binasına molotof kokteyli ve taş attığı, TRT. binasına doğru kaçmakta iken ellerindeki taş ve şişeleri yüksek bir duvardan aşırıp arkadaki bahçeye atarak Mustafa ÜNSAL ile birlikte bir binanın merdiveninden içeriye girdikleri sırada polisler tarafından yakalandığı birbirini doğrulayan ve tamamlayan sanığın F. K. F. 1K. 1D. 28 sıradaki hazırlık, duruşma tutanakları 1K. 54 sıradaki huzurda verdiği ifadeler ve diğer ifadeleriyle, ve ayrıca şahit MEHMET KIRBAŞ'ın huzurda verdiği ve duruşma tutanakları 4K. 446 sırada mevcut yeminli ifadesi; şahit GÜVEN TURAN'n duruşma tutanakları 4K. 319 sıradaki huzurda verdiği yeminli ifadesi; şahit ABDULVAHAP DİKMEN'in duruşma tutanakları 4K. 320 sırada mevcut huzurda verdiği yeminli ifadesi ile sübuta ermiş bulunmaktadır.

Mahkememiz sanığın hukukî durumunun olay sırasında beraber bulundukları ve birlikte yakalandıkları, MUSTAFA ÜNSAL ile aynı görüp aynı gerekçelerle sanık ERKAN BEZMEZ'in de cezalandırılması gerektiğine inanmıştır.

14. KAMUS ÖZTÜRK:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın Tuslog binasını tahrip eden ve yangın çıkartan öğrenciler arasında olduğunu, eylemi gizli gayeli bir örgüt olan F. K. F.'nin fiillerine iştirak olarak kabul edilmediği taktirde T. C. K.'nun 128/2. maddesi uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askeri Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/5-6 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 11.6.1969 tarihinde polise verdiği ifadesinde:

Olaylarla ilgisi olmadığı gibi talebe de olmadığını beyan etmiştir.

Sanık C. Savcılığına 12.6.1969 tarihinde verdiği ifadesinde:

Foruma katılmadığını, yürüyüşe iştirak etmediğini, Mithatpaşa Caddesinde otobüsten indiğini, bir gurup talebenin kendisine doğru geldiğini, kenara çekilip kalabalığı seyrederken kendisini de yakaladıklarını, Tusloga patlayıcı madde atmadığını, beyan etmiştir.

Sanık 5. Sulh Ceza Hâkimliğine verdiği 12.6.1969 tarihli ifadesinde:

Foruma gitmediğini, olay yerinden tesadüfen geçtiğini, patlamalar olduğunu, geriye çekildiğini, bu esnada polisin kendisini yakaladığını, suçu kabul etmediğini beyan etmiştir.

Sanık 4.7.1969 tarihinde 1. Sorgu Hâkimliğine verdiği ifadesinde:

Tuslogu yakmaya teşebbüs etmediğini, kalabalık arasında da bulunmadığını, Bahçelievlerden, Cebeci'ye giderken öğrenci topluluğunu gördüğünü, otobüsten indiğini, kenardan olayı seyretmeğe başladığını, kalabalığın kendisine doğru gelmesi üzerine kenara çekildiğini, bu esnada polis tarafından yakalandığını, suçsuz olduğunu beyan etmiştir.

Sanık 10.5.1971 tarihinde Ağır Ceza Mahkemesine verdiği ifadesinde:

Fakültedeki forum ve bilâhare yapılan, yürüyüşe katılmadığını, Tuslog binasına taş ve molotof kokteyli ile tecavüz etmediğini, Fen Fakültesinden yurda dönerken trafiğin tıkanık olması nedeni ile otobüsten indiğini, kalabalıkla ilgilendiğini, Tuslog binası önünde bir takım hadiselerin olduğunu ve polisin kendisini yakaladığını beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorguda:

Olay günü Fen Fakültesine gittiğini, işgal olduğundan içeriye giremediğini, bir otobüse binerek Cebeci'ye gitmek istediğini, Kızılay'da kalabalık sebebiyle trafiğin tıkandığını, diğer bir kısım yolcular gibi merak ederek arabadan indiğini, Mithatpaşa Caddesine doğru ilerlediğini, karşı kaldırımdan olayları izlemeğe başladığını, zaten polisin duruma hâkim olup sükuneti sağlamış bulunduğunu, yolun kenarında bulunurken yanına gelen iki polisin talebe olup olmadığını, sorduklarını, talebe olduğunu söyleyince kendisini emniyete getirdiklerini, evvelki ifadelerinin de doğru olduğunu beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Olayla uzak yakın hiç bir ilişkisinin bulunmadığını, hadise günü Fen Fakültesinde boykot olduğunu duyduğunu, o gün kimya tatbikatı olduğundan fakülteye gittiğini, boykot sebebiyle ders olmadığını görünce Yozgat Talebe Yurduna gitmek üzere belediye otobüsüne bindiğini, Kızılay'da bir kalabalığın trafiği kestiğini görünce merak ederek arabadan indiğini, oradaki bir şahıstan ne olduğunu sorarken yanına gelen iki polis memurunun kendisinden hüviyet sorduklarını, talebe olduğunu söylediğini, üzerinde bir şey bulamadıklarını, buna rağmen bizimle emniyete kadar gel dediklerini, emniyette gerçek olmayan bir ifade tanzim edip kendisine imzalattıklarını, nitekim mahkemede ifade veren ve kendisini yakalayan polis memurlarının olayı gerçek şekliyle anlattıklarını, bunun da tutulan ifade zaptının hilâfı hakikat olduğunu açıkça gösterdiğini, hiç bir derneğe ve örgüte kayıtlı olmadığını, bugüne kadar hiç bir olay ve eyleme katılmadığını, bu nedenlerle beraetine karar verilmesini talep etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık KAMUS ÖZTÜRK'ün, 11.6.1969 günü vuku bulan ve yukarıda teferruatı ve mahkememizce delillere dayalı kabul şekli anlatılan Tuslog olaylarına iştirak ettiği, Tuslog binasının önünde binaya taş veya molotof kokteyli attığı; elindeki şeyi binaya attıktan sonra kaçmaya başladığı; polis Ali KAVAK ile Halis ÖZCAN'ın kendisini; peşinden koşarak caddeye çıktığında, yakaladıkları; atmış olduğu şeyin taş veya molotof kokteyli olduğu hususu açık seçik tespit edilememiş olmakla beraber atılan şeyin düşmüş olduğu yerde yanmasından bunun bir molotof kokteyli veya sair yanıcı madde olduğu sonucuna varıldığı, sanığın inkârına rağmen FKF. 1K. 1D. 27 sıradaki zabıt varakası, şahit Ali KAVAK'ın Askerî Savcıya verdiği ve F. K. F. 1K. 4D. 5 sırada mevcut hazırlık ifadesi; aynı şahidin huzurda verdiği ve duruşma tutanakları 319 sırada mevcut yeminli son soruşturma ifadesi ile; ayrıca Halis ÖZCAN'ın F. K. F. 1K. 1D. 27 sıradaki ve duruşmada okunan zabıt varakasındaki beyanı; F. K. F. 1K. 1D. 1-17 sıralardaki fotoğraflar; aynı dosya 18-19 sıradaki zabıt varakası; aynı dosya 22-25 sıradaki tutanak; aynı dosya 30-32 sıradaki bilirkişi raporu gibi delillerle kuşkudan uzak bir şekilde sübuta erdiği;

Mahkememizde sanığın bu fiilinin, niteliği bölümünde anlatılan F. K. F.'nin düzenlediği Tuslog olayına bu gizli gayeli cemiyetin yanında ve içinde, onun gayesine uygun olan mücadelesine iştirak eden bir F. K. F. üyesinin fiili olarak mütalâa edilmesi gerektiği bu itibarla, T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 5 nci fıkrası gereğince cezalandırılmasının adalete uygun düşeceği kanaatı hasıl olmuştur.

15. FEHMİ BUMİN GÜNERİ:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın Tuslog binasını tahrip eden ve yangın çıkartan talebeler arasında olduğunu, eylemi gizli bir örgüt olan F. K. F.'nin fiillerine iştirak olarak görülmediği taktirde T. C. K.'nunun 128/2. maddesi uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/5-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 12.6.1969 tarihinde C. Savcılığına verdiği ifadesinde:

Foruma katıldığını, ancak kanunsuz yürüyüşe iştirak etmediğini, evlerine doğru giderken Tuslog'un önünde bombaların patlamaya başladığını, bunun üzerine kaçtığını, Yüce Nebi BAYRAK'ı yaralanmış vaziyette görünce hastaneye götürmek istediğini, bir taksiye binerek Hacettepe Hastanesine geldiklerini, acil servis önünde şube müdürünün kendilerini yakaladığını, bomba attıklarını söylediğini, yanlarında bulunan yabancı şahsın arkadaşları M. Muammer MENDERES'e verdiği kâğıt içersinde bomba bulunduğunu, hadiselere katılmadığını beyan etmiştir.

Sanık 12.6.1969 tarihinde 5. Sulh Ceza Hâkimliğine verdiği ifadesinde:

Olay günü Mithatpaşa Caddesinden evine giderken patlama olması üzerine sokağa saptığını, arkadaşı Nebi'yi taksiye bindirerek Muammer MENDERES'le hastaneye götürdüğünü olayla ilgisinin olmadığını beyan etmiştir.

Sanık 4.7.1969 tarihinde Sorgu Hâkimliğine verdiği ifadesinde:

Hadise günü yapılan öğrenci forumuna katıldığını, forumdan sonra talebelerin Kızılay'a doğru yürüyüşe geçtiklerini, kendisinin ise Mithatpaşa Caddesinden evine giderken koşarak gelen bazı şahısların patlayıcı madde attıklarını, yan sokağa saptığını, orada bir arkadaşını yaralı görünce bir taksi ile hastaneye götürdüğünü, suçla ilgisinin olmadığını beyan etmiştir.

Sanık 9.10.1970 tarihinde Ağır Ceza Mahkemesine verdiği ifadesinde:

Tertiplenen foruma katıldığını, yürüyüş yapan talebelere katılmadığını, fakültenin bahçesinde beklediğini, daha sonra yanında iki arkadaşı olduğu halde evine gitmek üzere Sıhhiye'ye doğru yürüdüklerini, Mithatpaşa Caddesinde arkadaşlarından ayrıldığını, Tuslog binası önünde bir grupla karşılaştığını, bu sokakta Yüce Nebi BAYRAK'ı yaralı olarak bulduğunu, bir araca bindirerek Hacettepe Hastanesine götürdüğünü, acil servis önünde polisin kendilerini yakaladığını, binaya şahsen hücum etmediğini beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorguda:

Olay günü yapılan foruma katıldığını, yürüyüşe katılmadığını, Adakale Sokakdaki evine giderken Tuslog karşısında bir grupla karşılaştığını, bombalar atılmaya başlayınca yan sokağa girdiğini, orada evvelden tanımadığı, Yüce Nebi BAYRAK'a rastladığını, Nebi'nin yaralı olduğunu, bir taksi çevirdiğini, parası olmadığından parası olan varmı diye bağırdığını, Muammer MENDERES'in bende var diyerek taksiye bindiğini, şöför mahalline de tanımadığı birisinin bindiğini, Hacettepe hastanesine geldiklerini, taksiden inerken polislerin kendilerini yakaladığını, tanımadığı şahsın o arada kaçtığı için yakalanmadığını, yürüyüşe katılıp bomba attığı iddiası ile emniyete götürüldüklerini, evvelki ifadelerinin doğru olduğunu beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

İddia olunan suçu işlemediğini, olay günü D. T. C. F.'de yapılan foruma katıldığını, fakat yürüyüşe iştirak etmediğini, Mithatpaşa Caddesinden Adakale Sokakdaki evine giderken Tuslog binası karşısında bir grupla karşılaştığını, bombalar atılınca yan sokağa girdiğini, sokakta şahsen tanıdığı ve yaralı bulunan Yüce Nebi BAYRAK ile karşılaştığını, onu hastaneye götürmek için bir taksi çağırdığını, taksi ile Hacettepe Üniversitesi âcil servisi önüne geldiklerini, taksiden inerken polisler tarafından yakalandıklarını, müsnet suçu işlemediğini, aynı fiillerden ötürü Ankara 2 nci Ağır Ceza Mahkemesinde de yargılanmakta olduğunu, bu nedenlerle beraetine karar verilmesini talep etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık FEHMİ BUMİN GÜNERİ'nin diğer sanıklar YÜCE NEBİ BAYRAK VE MEHMET MUAMMER MENDERES ile birlikte 11.6.1969 günü Dil Tarih Coğrafya Fakültesi bah-

çesinde yapılan forumda hazır bulunduğu, forumdan sonra yürüyüşe katılıp Tuslog binası önüne gelerek arkadaşları Yüce Nebi Bayrak ve Mehmet Muammer Menderes ile birlikte binaya molotof kokteyli ve sair yanıcı madde attığı; atılan cisim sebebiyle binada, perdeler tutuşarak yangın başlangıcı olduğu; yakalanamayan ve kimliği tespit edilemeyen kişi ile birlikte, Yüce Nebi Bayrak, Mehmet Muammer Menderes ve sanık Fehmi Bumin Güneri'nin bir taksiye binerek olay yerinden kaçtıkları, dolambaçlı yollardan Hacettepe Hastanesinin önüne geldikleri; o anda kendilerini takip etmiş olan Polis Memuru Kâzım Kılıç ile Polis Müdürü Nazmi İyibil'in sanıkları taksiden inerken yakaladıkları, ancak birinin kaçmağa muvaffak olduğu; sanıklardan Mehmet Muammer Menderes'in elindeki gazete kâğıdına sarılı olan molotof kokteylini yere attığı; sanık FEHMİ BUMİN GÜNERİ'nin birbirini doğrulayan ve tamamlayan FKF. 1K. 1D. 38 sırada mevcut C. Savcılık; 41 sıradaki Sulh Ceza Hâkimi önündeki; FKF. 1K. 2D. 5 sıradaki Sorgu Hâkimi önündeki; FKF. 1K. 3D. 18 sıradaki Ağır Ceza Mahkemesi önündeki ifadeleri; huzurda verdiği duruşma tutanakları 1K. 81 sıradaki sorgusu; diğer sanık YÜCE NEBİ BAYRAK'ın FKF. 1K. 1D. 38 sıradaki C. Savcılığı; aynı dosya 41 sıradaki Sulh Ceza Mahkemesi; FKF. 1K. 2D. 2 sıradaki Sorgu Hâkimliği; FKF. 1K. 3D. 15 sıradaki Ağır Ceza Mahkemesi ifadeleri; duruşma tutanakları 1K. 55 sırada mevcut huzurdaki ifadeleri; üçüncü sanık MEHMET MUAMMER MENDERES'in FKF. 1K. 1D. 39 sıradaki C. Savcılığı; FKF. 1K. 2D. 4 sıradaki Sorgu Hâkimliği; FKF. 1K. 3D. 15 sıradaki Ağır Ceza Mahkemesi ifadeleri; duruşma tutanakları; 1K. 51 sıradaki huzurda verdiği sorgu ve savunması ile şahit Nazmi İyibil'in FKF. 1K. 1D. 18 sıradaki hazırlık, FKF. 1K. 2D. 19 sıradaki Sorgu Hâkimi önünde verdiği yeminli; FKF. 1K. 3D. 16 sırada mevcut Ağır Ceza Mahkemesine verdiği yeminli ifadeleri; diğer şahit Kâzım Kılıç'ın FKF. 1K. 1D. 18 sıradaki hazırlık, FKF. 1K. 2D. 20 sıradaki Sorgu Hâkimine verdiği yeminli; FKF. 1K. 3D. 24 sıradaki Ağır Ceza Mahkemesine verdiği yeminli ifadeleri; FKF. 1K. 1D. 1-17 sıradaki fotoğraflar, aynı dosya 18-19 sıradaki zabıt varakası; 22-25 sıradaki tutanak ve FKF. klasörlerinde mevcut diğer delillerle sübuta ermiş bulunmaktadır.

Sanıkların bu fiilleri mahkememizce; Türkiye'de komünizmin gerçekleştirilmesi ve yerleştirilmesi ana gayesini güden ve son gününe kadar bu gayenin ilk aşamaları olan Millî Demokratik Devrim mücadelesini yapan ve T. C. K.'nun 141 nci maddesinin birinci fıkrasında öngörülen bir cemiyet olduğu bölümünde uzun uzun, delilleriyle anlatılan FKF.'nin ve onun mensuplarının yanında onun mücadelesine iştirak eden bir FKF. üyesinin fiilleri niteliğinde görülmüş ve değerlendirilmiştir. Aynı olayda sanık MUSTAFA ÜNSAL'ın delillerinin tartışılmasında ifade edildiği gibi T. C. K.'nun 141 nci maddesinin birinci fıkrasında öngörülen gizli gayeli kanun dışı bir cemiyetin kurulması için iki kişinin iradesinin birleşmesi 8 nci fıkraya göre nasıl kifayet ediyorsa böyle bir cemiyetin gayesi istikametinde yaptığı bir eylemine iştirak etmekte o cemiyetin üyesi olmak için yeterli sayılmak gerekir ve bu anlayış kanunun lâfzına ve ruhuna uygun bir anlayıştır. Nitekim mahkememizce tayin edilen bilirkişiler de raporlarının 25 nci sayfasında "...önemli bulunan husus bunların üyelik sıfatları değilde; işledikleri fiillerdir. Bu itibarla, her üye mesul tutulamayacağı gibi üye olmayan bir kimsenin de üyelerle birlikte suçu işlemiş olması mümkündür". demek suretiyle aynı inancı desteklemekte ve paylaşmaktadırlar. Aksi düşünceden yürünürse söz konusu cemiyetlerin hiç bir üyesinin tespitine imkân bulunamaz.

Diğer taraftan; "molotof kokteyli dükkânlarda satılan, sokaklarda rastlanan bir şey değildir. Herkesin temin edebilmesi; kullanabilmesi de kolay değildir. Nitekim aşağı yukarı 2000 öğrencinin katıldığı Tuslog olayında 30-40 adet molotof kokteyli atılmıştır. O halde molotof kokteylini kullanan kişiler FKF.'nin ve onun düzenlediği bu olayın ileri gelen kişileri olmaları gerekir" şeklindeki bir değerlendirme hiç de yanlış olmasa gerektir.

Bütün bu gerekçelerle heyetimiz sanık FEHMİ BUMİN GÜNERİ, sanık YÜCE NEBİ BAYRAK ve MEHMET MUAMMER MENDERES'in maddî manevî unsurları itibariyle tekevvün eden suçları sebebiyle cezalandırılmaları gerektiğine inanmıştır.

16. MEHMET MUAMMER MENDERES:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

1969 yılında Tuslog binasının yakılması olayına katılan sanığın fiilinin müstakil olarak T. C. K.'nun 128/2 nci maddesine muhalefet teşkil eylediğini, bu madde uyarınca cezalandırılmasını ancak sanığın fiilinin Fikir Kulüpleri Federasyonu fiillerine iştirak olarakta düşünülebileceğini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/5-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 12.6.1969 tarihinde Cumhuriyet Savcısına verdiği ifadesinde:

D. T. C. F. önündeki foruma iştirak ettiğini, yürüyüşe katılmadığını, Basın Yayın Yüksek Okuluna gittiğini, orada kimseyi bulamayınca Sıhhiye'ye geldiğini, Sağlık Sokakta Bumin GÜNERİ ve Yüce Nebi BAYRAK adındaki arkadaşlarına rastladığını, Yüce'nin yaralı olması sebebiyle taksiye bindirildiğini, Bumin ile birlikte onu hastaneye götürdüklerini bilmediği ve tanımadığı bir şahsın kâğıda sarılı bir şeyi eline verdiğini, bu nedir derken o şahsın kaçtığını, polislerin kendisini yakaladığını, ve kâğıda sarılı şeyin de molotof kokteyli olduğunun ortaya çıktığını, hadiseyle bir ilgisinin bulunmadığını, beyan etmiştir.

Sanık 6.8.1969 tarihinde Sorgu Hâkimine verdiği ifadesinde:

Basın Yayın Yüksek Okulunda talebe olduğunu, Yalçın KARABULUT ile bu okuldan döndüklerinde, Sağlık Sokağa gelince yürüyüş yapan öğrencilerin Mithatpaşa Caddesine saptıklarını, kendisinin ise Tuna Caddesine girdiğini, Nebi BAYRAK'ı yaralı olarak bir taksiye bindirmek istediklerini gördüğünü, Bumin GÜNER'inin paralı olan binsin demesi üzerine kendisinde para bulunduğu için arabaya bindiğini, tam o sırada tanımadığı bir şahsın da arabaya oturduğunu, Hacettepe Hastahanesine Âcil Servisine geldiklerini, tanımadığı şahsın elindeki paketi kendi eline tutuşturup kaçtığını, binayı yakmaya teşebbüs etmediğini, T. C. K.'nun 128 nci maddesine muhalefet suçunu işlemediğini beyan etmiştir.

Sanık 5.8.1970 tarihinde Ağır Ceza Hâkimine vermiş olduğu ifadesinde:

D. T. C. F.'deki forumda arkadaşının yaptığı konuşmayı dinlediğini, sonra Yalçın KARABULUT ile birlikte Basın Yayın Yüksek Okuluna gittiğini, Sıhhiye'deki evine döndüklerinde Yüce Nebi BAYRAK'a rastladığını, yaralı olduğunu gördüğü için onunla birlikte hastaneye gittiklerini, müsnet suçu işlemediğini, ifade etmiştir.

Sanık Huzurda verdiği ifadesinde:

11 Haziran 1969 günü evinde ders çalışmakta olduğunu, arkadaşının evine not almak için uğradığı sırada DTCF. bahçesinde bir forum yapılacağını haber verdiğini, öğle üzeri gürültülerin eve kadar gelmesi üzerine okulun bahçesine gittiğini, arkadaşlarından bir kısmını aradığını, bu sırada asistanlardan Yalçın KARABULUT'u gördüğünü, birlikte Hukuk Fakültesine gitmeyi teklif ettiğini, beraberce gittiklerini, onu orada bırakıp kendisinin Basın Yayın Yüksek Okuluna geçtiğini, kimse olmadığından geri döndüğünü, Yalçınla beraber koleje kadar geldiklerini, Yalçın'ın orada kendisinden ayrıldığını, evine doğru yürürken bir şahsın taksi diye bağırdığını işittiğini, baktığında okul arkadaşı Fehmi BUMİN ile yaralı vaziyette Yüce Nebi BAYRAK'ı gördüğünü, kendisinde para olduğundan yardım hissi ile vasıtaya bindiğini, şöfor mahalline de tanımadıkları bir şahsın kendiliğinden gelip bindiğini, Hacettepe Hastanesi önünde indiklerini, yaralıya yardım etmek isterken yabancı şahsın şunu bir dakika tut diyerek kendisine bir paket uzattığını, insiyaki olarak paketi aldığını, aynı anda birisinin kendisini yakaladığını, polis olduğunu, Tuslog binasının önünden kaçtıklarını söylediğini, polise sadece yaralıya yardım ettiğini, kaçmadığını belirttiğini, polisin paketi açarak içinden molotof kokteylini çıkardığını, bu kimin diye sorunca kaçan şahsı gös-

terdiğini, molotof kokteylini ilk defa orada gördüğünü, polislerin kendilerini emniyette getirdiğini, polis ifadesinin kısmen doğru olduğunu, Yüce NEBİ'nin arkadaşı olmadığını, diğer ifadelerinin doğru olduğunu beyan etmiştir.

Sanık vekili Av. Mehmet GÜLER yazılı olarak sunduğu savunmada:

İddia makamının müvekkiline isnat ettiği suçta açıklık ve katiyet getiremediğini, müvekkili hakkında aynı suçtan ötürü daha önce Ankara 2 nci Ağır Ceza Mahkemesinde açılmış bulunan kamu davasının devam etmekte olduğunu, bir kimseye aynı fiilden ötürü iki kere ceza verilemeyeceği gibi mahrumiyet için yeterli delil de bulunmadığından müvekkili hakkında beraat kararı verilmesini talep etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık MEHMET MUAMMER MENDERES'in FKF.'nin Dil Tarih Coğrafya Fakültesi bahçesinde tertiplediği foruma, sonra yürüyüşe sonra da Tuslog binasının tahribi olayına arkadaşları Fehmi Bumin GÜNERİ ve Yüce Nebi BAYRAK ile iştirak ettiği; maddî fiilinin aynı delillerle sübuta erdiği ve hukukî durumunun aynı olduğu müşahade edilerek Fehmi Bumin GÜNERİ'nin hanesinde yazılan gerekçelerle sanık MEHMET MUAMMER MENDERES'in de cezalandırılması gerektiğine inanılmıştır.

17. YÜCE NEBİ BAYRAK:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın Tuslog binasını tahrip eden ve yangın çıkartanlardan olduğunu, eylemi gizli gayeli bir örgüt olan FKF.'nin fiillerine iştirak olarak görülmediği takdirde T. C. K.'nun 128/2. maddesi uyarınca tecziye edilmesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/5-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 12.6.1969 tarihinde C. Savcısına verdiği ifadesinde:

Foruma katıldığını fakat yürüyüşe katılmadığını, Büyük Sinemanın önünde afişlere baktığını, daha sonra Tuslog önündeki olayları seyretmeye başladığını, bomba ve taş atıldığını, bu esnada göğsünden yaralandığını, arkadaşlarının kendisini bir taksiye bindirerek Hacettepe Hastanesine getirdiğini, âcil servis önünde polisler tarafından yakalandıklarını, Muammer Menderes'te bomba bulunduğunu, olaylara katılmadığını beyan etmiştir.

Sanık 12.6.1969 tarihinde Sulh Ceza Hâkimine verdiği ifadesinde:

Olay anında Tuslog'un karşısındaki kaldırımda bulunduğunu, patlayıcı maddeler atıldığını, göğsünden yaralandığını, Mehmet Muammer ile Fehmi Bumin'in kendisini hastaneye götürdüğünü, suça katılmadığını beyan ettiği görüldü.

Sanık 18.6.1970 tarihinde Köyceğiz Sorgu Hâkimliğine verdiği ifadesinde:

Fakültedeki forumdan erken ayrılıp Kızılayda gezdiğini, Tuslog'un önüne geldiğinde yukarı taraftan bir kalabalığın koşarak geldiğini gördüğünü, karşı kaldırıma çıkıp seyrettiğini, öğrencilerin attığı molotofla yaralandığını, tanımadığı talebelerin kendisini Hacettepe Hastahanesine kaldırdığını, acil servis önünde polisin kendisini yakaladığını, tahrip olayına iştirak etmediğini beyan etmiştir.

Sanık 5.8.1970 tarihinde Ağır Ceza Mahkemesinde verdiği ifadesinde:

Olay günü Kızılayda gezerken Tuslog önündeki kalabalığa bakmak için gittiğini, orada yaralandığını, kimin ve nasıl yaralandığını bilmediğini, olaylara fiilen katılmadığını beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorguda:

Haziran 1969 ayında D. T. C. F. bahçesinde forum yapılacağının bir gün önceden ilân edildiğini, S. B. F. öğrencisi olmasına rağmen okulların tatili hususunda karar alınacağı için foruma gittiğini, forumun başlaması gecikince oradan ayrılıp Kızılay'a gittiğini, bir süre Kızılay'da dolaştığını, merkez kitabevinde bulunduğu sırada gürültüler duyduğunu, aşırı meraklı bir kimse olduğundan Tuslog'un oraya gittiğini, taş ve bombaların atılmakta olduğunu, karşı kaldırıma geçerek seyretmeye başladığını, bir ara göğsüne bir şeyin isabet ettiğini, yaralandığını, tanımadığı kimselerin kendisini Hacettepe Hastanesine götürdüklerini, orada polisin kendilerini yakaladığını, taksîde arkada oturduğunu, şöför mahallinde bulunan şahsı tanımadığını beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Kanunsuz yürüyüşe katılmadığını, katıldığına dair hiç bir delilin ve resmin mevcut olmadığını, olayı seyrederken tesadüfen molotof kokteyli ile yaralandığını, iki öğrencinin kendisini bir taksi ile Hacettepe Acil Servisine götürdüklerini, hastanenin önünde taksiden inerken polis tarafından yakalandıklarını, yaralı olduğundan kaçtıklarının zannedildiğini, polislerin bu kanaatinin yanlış olduğunu, aleyhinde şahitlik yapan polislerin ifadelerinin o günkü havaya göre değerlendirilmesi gerektiğini, netice olarak beraetine karar verilmesini talep etmiştir.

Sanık Vekili Av. Kaya BERKEL'de aynı mahiyette olarak müvekkilinin önce Asliye Ceza, sonrada Ağır Ceza Mahkemesinde yargılandığını, bu davaların birleştirilmesi talebinde bulunduklarını, bu talebin kabul edilmediğini, müvekkili hakkında verilecek kararda bu hususun gözönüne alınması gerektiğini, izah edilen sebeplerden ötürü müvekkili hakkında beraet kararı verilmesini istemiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık YÜCE NEBİ BAYRAK'ın FKF.'nin Dil Tarih Coğrafya Fakültesi bahçesinde tertiplediği foruma sonra yürüyüşe sonra da Tuslog binasının tahribi olayına arkadaşları Fehmi Bumin Güneri ve Mehmet Muammer Menderes ile iştirak ettiği; maddî fiilinin aynı delillerle sübuta erdiği ve hukukî durumunun aynı olduğu müşahade edilerek Fehmi Bumin Güneri'nin hanesinde yazılan gerekçelerle sanık YÜCE NEBİ BAYRAK'ın da cezalandırılması gerektiğine inanılmıştır.

18. ATİLLA SARP:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın 9-10 Ekim 1969 tarihinde yapılan kurultayda DEV-GENÇ Federasyonu Genel Başkanlığına seçildiğini, federasyonun bütün eylem ve icraatından sorumlu olduğunu, millî demokratik devrim tezini savunduğunu, bu devrimin gerçekleşmesi için çalıştığını, bu konudaki fikir ve görüşlerini dergilere yazdığı yazı, verdiği demeç ve neşrettiği bildiri ve afişlerle açıkladığını, 29-30 Ekim 1970 günü birlik sahnesinde yapılan toplantıda Ordu içindeki Anti-Komünistlerin yok edilmesi ile komünistlerin serbest çalışacaklarını, Ordudakilere bir halk ordusunun da var olduğunun anlatılmasını isteyen bir konuşma yaptığını, 10.7.1970 tarihinde S. B. F.'de yaptığı konuşmada en geç 5-10 sene içinde devrimci yöneticilerin iş başına geleceklerinden bahsettiğini, 29.1.1971 günü Hukuk Fakültesindeki forumda "Millî Demokratik Devrim hareketinin mutlaka Türk-Kürt devrimci kardeşliği içerisinde birlikte yürütüleceğini, başarıya ulaştıktan sonra, O. D. Devrimci çemberi içinde Kürt Ulusuna da bağımsızlık hakkı tanıyacağını belirttiğini, 1 Haziran 1968 tarihlerindeki boykotlarda faal rol oynadığını, Ziraat Fakültesi boykotunu bizzat idare ettiğini, Amerikan Haberler Merkezi ile Amerikan Kütüphanesinin camlarını kırdığından polisçe yakalandığını, 8.11.1968 tarihindeki "Bağımsız Türkiye için Mustafa Kemal yürüyüşüne" katıldığını, 23.1.1969 tarihinde Ziraat Fakültesinde Vietnamla ilgili serginin açılmasını sağladığını, sergide Commer'in resmi ile

Amerikan bayrağını yakanlar arasında bulunduğunu, 1969 Haziran ayında Ziraat Fakültesi kürsülerinin işgali olayına katıldığını, 11.6.1969 günü D. T. C. Fakültesi önünde yapılan genel forumda topluluğu tahrik ve teşvik edici konuşma yaparak olay çıkmasına sebebiyet verdiğini, kanunsuz yürüyüşü bizzat idare ettiğini, 20.12.1969 tarihinde İzmir'de 6. Filoyu protesto mitingini yönettiğini, federasyon başkanı olması sebebiyle bu mitinge DEV-GENÇ'li öğrenlilerin gruplar halinde İzmir'e gönderilmesini, sağladığını, DEV-GENÇ'in fiilen bu hadiseyi idare etmesine çalıştığını, 23.6.1970 günü Altındağ semtinde mahkum aileleri ile ilgili bildiriyi dağıtırken yakalandığını, Mart 1971'de Diyarbakır'a giderek El Fetih'ten dönerken yakalanan ve tutuklanan arkadaşları ile temas ettiği ve onlar hakkında bir demeç verdiğini, 9.4.1969 tarihinde Yenimahalle Kaymakamlık binasında hadise çıkarttığını, 29.4.1970 tarihinde Zafer Meydanında hükümeti yeren bir konuşma yaptığını, 7.3.1970 tarihinde A. H. Merkezine saldırıda bulunduğunu, yurdun muhtelif yerlerinde yapılan mitinglere katıldığını, dolayısiyle gayesinin Türkiye'de işçi sınıfının tek başına iktidara gelmesi için çalıştığı, bunun için de zorla ve silahla millî demokratik devrim stratejisi ile ve bir halk savaşı verilerek mevcut anayasa düzenini yıkıp yerine Marksist- Leninist bir düzen kurmak olduğu ve bu maksada yönelik faaliyette bulunduğu ve bu suretle anayasanın tamamını tağyir, tebdil ve ilgaya ve bu kanun ile müesses Türkiye Büyük Millet Meclisini iskata ve vazifesini yapmaktan cebren men'e teşebbüs fiiline asli fail sıfatı ile katıldığından bahisle T. C. K.'nunun 146/1. maddesi uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/1-6, 159/1, 312, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 15.3.1970 tarihinde polise verdiği ifadesinde:

Federasyon olarak bozuk düzeni ve hayat pahalılığını protesto amacıyla bir miting yapmak istediklerini, ancak hazırlıklarını tamamlayamadıklarından bundan sarfınazar ettiklerini, bu kararın alınmasından sonra arkadaşları ile Siyasal Bilgiler Fakültesine gidip normal yaşantıları hakkında görüştüklerini, aynı akşam Kızılay'a indiğinde, DEV-GENÇ'lilerden 150-200 kişinin marşlar söyleyerek Cebeci istikametine gittiklerini gördüğünü, Amerikan Haberler Merkezine tecavüz edildiğini, Amerikan bayrağının yırtıldığını, polisle gençler arasında kavga olduğunu, oradaki şahıslardan duyduğunu, olayları bizzat görmediği gibi orada da bulunmadığını, Diyarbakır Tıp Fakültesine yapılacak sabotaj ile ilgili olarak tutuklanan arkadaşlarını ziyaret edip geldikten sonra bir basın toplantısı yaptıklarını, 8 veya 10 Marttaki toplantıya gazeteciler gelmeyince yazılı bülteni gazetelere arkadaşları vasıtası ile dağıttıklarını, bu bültenin tutuklu bulunan arkadaşlarının durumu ile ilgili olduğunu, Amerikan filosunun Antalya ve Alanya'ya gelişi ile ilgili olarak S. B. F.'de bir basın toplantısı tertip edip basın mensuplarına bülten verdiklerini, 14.3.1970 günü D. T. C. F. önünde T. D. G. F. olarak bir forum düzenlemeyi kararlaştırdıklarını, bu konuda hazırlanan afişlerin şehrin muhtelif yerlerine arkadaşlarınca asıldığını, afiş asılmasına müdahale eden toplum polisi ile talebeler arasında çatışma olduğunu, 13.3.1970 günü S. B. F. öğrenci derneğinde bulunduğu esnada haber aldığını, o gün sadece afiş astıklarını, herhangi bir iş yeri ve müesseseye karşı tecavüzde bulunulmadığını beyan etmiştir.

Sanık 16.3.1970 tarihinde C. Savcısına verdiği ifadesinde:

11 Ocak 1970 günü yayınlanan 69 subaya devrimci gençliğin mesajı başlıklı bildiriden haberi olmadığını, o tarihte Koçhisar'da olduğunu, zannettiğini, federasyonca böyle bir bildirinin yayınlanması yolunda herhangi bir karar alınmadığını, kimin yayınladığını bilmemekle beraber şahsen bildirideki fikirlere katıldığını beyan etmiştir.

Sanık 17.10.1970 tarihinde C. Savcısına verdiği ifadesinde:

9 Ekim 1969 tarihinde yapılan kongrede Türkiye Devrimci Gençlik Federasyonu Genel Başkanı olarak seçildiğini, 1966 senesine kadar TİP.'de üye olduğunu, sonra partiden ihraç edildiğini, DEV-GENÇ Federasyonunun genel merkezinin Ankara'da olduğunu, tüzüğe göre

fakültelerin devrimci dernekleri ile devrimci kuruluşların federasyonun üyesi olduklarını, İstanbul, İzmir, Erzurum ve Trabzon'da federasyonun Bölge Yürütme Kurulu teşkilâtlarının olduğunu, bunların da derneğin üyesi sıfatını haiz bulunduklarını, yayın organı olarak İLERİ isimli bir dergilerinin olduğunu, sorumlu yazı işleri müdürünün Ersan OLGAÇ olduğunu, bu derginin ayda bir defa çıktığını, federasyonun bildiri ve broşürlerle de münasip zamanlarda görüşlerini ve olayları kamuoyuna duyurduğunu, derneğin amacının tüzükte açıkça yazılı bulunduğunu, sosyalist gençliğin eylemlerini ve hangi doğrultuda mücadele edeceğini tüzüğün amaç maddesinin açıkça belirttiğini, amaçlarının sosyalizmi gerçekleştirmek değil, sosyalist düşüncedeki gençlerin bir çatı altında toplanması ve eylem yapması olduğunu, işçi ve gençlik hareketleri ile mahallî olaylarla herhangi bir ilgilerinin olmadığını, bu hareketleri fiil olarak değil fikren desteklediklerini, federasyon üyesi bazı kimselerin bu olaylara ilgi göstermeleri varit ise de federasyonun bunda bir rolü olmadığını, federasyon üyesi ve Diyarbakır'da tutuklanan bazı öğrencilerin yurt dışında gerilla örgütlerinde eğitim gördüklerinden şahsen ve federasyon olarak bilgisinin bulunmadığını, İstanbul Bölge Sekreterliği yöneticilerinin DİSK. Başkanı Kemal TÜRKLER'le bir toplantı yapıp yapmadıklarından haberi olmadığını, federasyonun faaliyetlerinin Anayasa çerçevesinde olduğunu, komünist partisi gaye ve metodları ile çalışmadıklarını beyan etmiştir.

Sanık 23.12.1970 tarihinde Sorgu Hâkimine verdiği ifadesinde:

DEV-GENÇ federasyonunun eski genel başkanı olduğunu, 9 Ekim 1969 ile 17 Ekim 1970 tarihleri arasında federasyonda görev yaptığını, federasyonun tüzüğünün 1961 Anayasası ve Cemiyetler Kanunu çerçevesinde hazırlandığını, faaliyetlerinin kanuni olduğunu, T. C. K.'nun 141 ve 142 nci maddeleri şümulüne giren bir teşkilâtlanma ve eylemi çalışmalarının mevcut olmadığını, beyan etmiştir.

Sanık 28.6.1971 tarihinde Askerî Savcıya verdiği ifadesinde:

69 subaya devrimci gençliğin mesajı başlıklı ve altında D. G. F. yazılı bulunan bildiriden malûmatı olmadığını, 69 deniz subayının neşrettiği bildirinin federasyonda konuşulduğunu ve eleştirildiğini, kendisi bir iki günlüğüne Koçhisar'a gittiğinde İrfan UÇAR'ın bildiriyi yayınlamış olabileceğini, döndükten sonra kendisine bu bildiriden bahsedilmediğini, Genel Başkanın Ankara dışında bulunması halinde genel sekreterin o da yoksa Merkez Yürütme Kurulu üyelerinden herhangi birisinin demeç verme veya bildiri neşretme yetkisi bulunduğunu, bu konuda tüzükte bir madde yoksa da aralarındaki teamülün bu yolda olduğunu, böyle bir demeç veya bildirinin federasyonu bağlayacağını beyan etmiştir.

Sanık yine aynı tarihte Askerî Savcıya verdiği ifadesinde:

9 Ekim 1969 tarihinde yapılan kurultayda FKF.'nin isminin T. D. G. F. olarak değiştirildiğini, yeni Merkez Yürütme Kurulunun seçildiğini, tutanak ve tüzük değişikliklerinin emniyete gönderildiğini, tüzüğün tasdik edildiğini, tüzüğün ikinci maddesinin federasyonun amacını gösterdiğini, buna göre federasyonun emperyalizmin ve feodal kalıntılara karşı verilen halkımızın Millî Demokratik Devrim Mücadelesinde sosyalist gençliğin düşünce ve eyleminin geliştirilmesi amacı ile kurulduğunu, amaca ulaşmak için gerekli eğitim ve propaganda çalışmalarında bulunacağını, toplantı, gösteri düzenleyeceğini, yayın yapıp sergiler açacağını, emperyalizme karşı verilecek mücadelenin tamamen bir parti meselesi olduğunu, emperyalizmin bir devletin diğer devleti bağımlı hale sokması olduğunu, bu bağımlılık halinin ekonomik, siyasî, kültürel, malî ve adlî sahalarda kendisini gösterdiğini, federasyon olarak emperyalizme ve feodal kalıntılara karşı verilen mücadelede gençliğin düşünce ve eyleminin geliştirilmesine çalıştıklarını, yani emperyalizmin memleketten çıkarılması konusunda fiiliyatta bir şey yapmadıklarını, bunun bir parti işi olduğunu, feodal kalıntılar olarak toprak ağalarını, şeyhleri, aracıları, tefecileri, ve bezirganları sayabileceğini, bunların halkı sömüren ve geri kalmamıza sebep olan unsurlar olduklarını, bu unsurların memleketimizde de mevcut olduğunu, gençliğin rolünün tefeci nedir, aracı nedir, toprak ağası kendisini nasıl sömürmektedir, gibi hususları halka anlatıp onları aydınlatmak ve bilinçlendirmek olduğunu, bunun içinde propaganda yapacağını, gösteri düzenleyip, yayın yapacağını, kendi baş-

kanlığı zamanında işçi ve köylü kesimine gidip faaliyette bulunmadıklarını, ancak çağrı üzerine gittiklerini, halkın aydınlatılmasından sonra parlamentonun nasıl teşekkül edeceği, devrimin ne şekilde yapılacağı hususlarının federasyonun meselesi olmadığını, bunu parlamentonun bileceğini, sadece halkı bilinçlendirmeye hizmette bulunduklarını, federasyonun 6 organdan teşekkül ettiğini, Bölge Yürütme Kurullarının aldıkları karar ve yaptıkları eylemlerin federasyonu bağladığını, fakat bir öğrenci örgütü oldukları gibi yeni teşkilâtlandıklarından kendi başkanlığı zamanında Bölge Yürütme Kurullarının kendi başlarına çalışıp federasyona bilgi vermediklerini, demeç ve bildirilerden haberlerinin çoğu zaman olmadığını, İzmir Bölge Yürütme Kurulu bildirilerinden haberleri bulunmadığını, El-Fetih'e gittiklerinden tutuklanan talebelerden bir kısmının federasyon üyesi olduklarını, ancak bunların federasyon ile ilgilerini keserek gittiklerini, kendilerine bir talimat verilmediğini, sosyalist gençliğin eğitilmesi babında konferanslar tertip ettiklerini, ancak İstanbul Bölge Yürütme Kurulunun çıkardığı konferansa davet bildirilerinden haberi bulunmadığını, üyelerine dağıtılmak üzere bir kimlik kartı bastırılmasına karar alındığını, bu görevin ODTÜ.'den bir arkadaşlarına verildiğini, ancak bu şahsın hazırladığı kartı beğenmediklerinden imha ettiklerini, fakat kendi bilgileri dışında bir kısmının dağıtılmış bulunduğunu, İstanbul Bölge Yürütme Kurulu ile DİSK. yöneticisi Kemal TÜRKLER arasında yapılan konuşmadan federasyonun haberi bulunmadığını, DEV-GENÇ marşının nasıl doğduğunu bilmediğini, zamanla söylene söylene marş halini aldığını, oturup bestelenmiş olmadığını, devrimci harekette yer aldıklarından cezaevine giren devrimciler ile Anadolu ile ilişki kuracak militanların masraflarını karşılamak üzere bir yardım makbuzu çıkardığını, aramada ele geçen afiş, bildiri ve beyannamelerden haberi olduğunu ve bunları federasyonun hazırladığını beyan etmiştir.

Sanık 15.7.1971 tarihinde Askerî Savcıya verdiği ifadesinde:

1970 yılı Eylül ayında TÖS. salonunda yapılan toplantıya katıldığını, bir konuşma yaptığını, toplantıya katılanların kendi görüşlerini izah ettiklerini, toplantı sonunda bir bildirinin yazılmasına karar alındığını, bildirinin yazılması işinin kendisine verildiğini, bildiriyi hazırladığını, tab edilmesi için teşkilâta göndererek dağıtılmasını, talep ettiğini, DEV-GENÇ merkezinde yapılan aramada zarflar halinde gönderilmeye hazır hale getirilmiş bildirilerle TÖS'ün bir ilişiği bulunmadığını, bu bildirilerin öğretmenlere gönderilmesi hususunda TÖS'ten müsaade almadıklarını, beyan etmiştir.

Sanık 5.7.1971 tarihinde yine As. Savcıya verdiği ifadesinde:

Sıkıyönetim ilân edildikten sonra muhtelif yerlerde gizlendiğini, 8.6.1971 günü akşam yemeğini Ahmet BOZKURT'la bir lokantada yediklerini, Ahmet'in o geceyi bir arkadaşının evinde geçireceğini, belirtmesi üzerine kendisinin de kalıp kalamayacağını sorduğunu, müsbet cevap üzerine Ahmet BOYNUKISA'nın Bahçelievler 14 ncü Sokak 19/A No.'lu evine gittiklerini, Ahmet BOYNUKISA'yı tanımadığını, evde daha başkalarının da kaldığını, o gece polisin gelerek evde arama yaptığını, kendi nüfus cüzdanının yanında bulunmadığını, evde ele geçen nüfus cüzdanlarına bakan polisin kendisini Osman ASLAN zannettiğini, asıl adını sormadıkları için söylemediğini, bilâhare 3 No.'lu gözetim evinde teşhis edildiğini beyan etmiştir.

Sanık Cezaevi Müdürlüğüne verdiği 6.7.1971 tarihli dilekçe de ise;

Hüviyet cüzdanını yakalandığından 1 gün önce Kurtuluş'taki Amele pazarından geçerken bulduğunu, arama yapan polisin cebinde işte bu cüzdanı bulduğunu, tarafından polise ibraz edilmediğini, ileri sürmüştür.

Sanık 30.9.1971 tarihinde Askerî Savcıya verdiği ifadesinde:

1968 Haziran ayında Ziraat mühendisleri yevmiyeleri dolayısiyle, tertiplenen yürüyüşe katıldığını, sadece bir yürüyüşe iştirak ettiğini, yürüyüşün izin alınarak yapıldığını, hazırlanan pankartın Ziraat Bakanlığının önüne bırakılmasını müteakip yürüyerek okula dönüldüğünü, bakanlığın önüne çadır kurmadığını, işgal gibi bir durumun olmadığını, Haziran

1969 ayında Ziraat Fakültesi kürsülerinin işgali ve öğrencilerin derslerine sokulmaması olaylarında bulunmadığını, fakülte tatil edilince nişanlısının bulunduğu İzmir'e gittiğini, işgalde bulunmadığından kimlerin konuşma yaptığını ve ne dediklerini bilmediğini, 1969 Ekim ayında yapılan yönetmelik boykotuna katılmadığını, boykotu tertip edenlerden olmadığını, 1970 Ocak ayında dekan odasının koltuğunun atılması ve yakılması olayında bulunmadığını, o tarihte DEV-GENÇ genel başkanı olduğunu, federasyon işleri ile uğraştığını, olay yerinde bulunmadığını, tertip etmediğini, kimlerin bulunduğunu bilmediğini, beyan etmiştir.

Sanık 16.3.1970 tarihinde C. Savcısına verdiği ifadesinde:

DEV-GENÇ Federasyonu Genel Başkanı olduğunu, soyguncu iktidara karşı mücadele - soyguncu iktidara karşı omuz omuza isimli afişleri kendisinin hazırlattığını, bu afişlerin hazırlanmasında diğer arkadaşlarının iştiraki bulunmadığını, bu afişlerde iktidara karşı Millî Cephede birleşmeyi ifade etmek istediklerini, bildiride askerleri ve halkı suç işlemeye teşvik ve tahrik niteliği veya hükümetin manevî şahsiyetini tahkir kastı mevcut olmadığını, buradaki iktidardan kastın hükümet olmadığını beyan etmiştir.

Sanık 27.3.1970 tarihinde K. K. K.'lığı Askerî Mahkemesine verdiği ifadesinde:

Soyguncu iktidara karşı omuz omuza isimli bildirinin hazırlanmasında bulunmadığını, hazırlandıktan sonra gördüğünü, Ankara'nın muhtelif yerlerine asılmasını tasvip ettiğini, bu görevi arkadaşlarına verdiğini, bu arkadaşlarının araba içinde yakalandıklarını, bunların federasyon üyesi olduklarını, askerî itaatsizliğe sevk edici mahiyette afiş tanzim ettirmediğini, bu afişlerin güç birliğinin bir ifadesi olarak dile getirildiğini, beyan etmiştir.

Sanık 28.6.1971 tarihinde Askerî Savcıya verdiği ifadesinde:

DEV-GENÇ federasyonu başkanı sıfatı ile haiz olduğu yetkiye istinaden afişleri hazırlamalarını arkadaşlarına söylediğini, diğer yürütme kurulu üyelerinin iştiraki olmadığını, afişleri federasyon üyesi ve fikir kulübü üyesi öğrencilerin dağıttığını, bu afişlerde iktidara karşı Millî Cephede Birleşmeyi ifade etmek istediklerini, askerleri ve halkı suç işlemeye teşvik etmediklerini, afişleri kimin dağıttığını bilmediğini beyan etmiştir.

Sanık 2.10.1970 tarihinde C. Savcısına verdiği ifadesinde:

Bildirinin metnine katıldığını, bildiri altında imzası olan kuruluşların bir toplantı yaptıklarını, bildiriyi hazırlandıktan sonra okumuş olmadığını, hazırlanacak bildirinin altına imzasının konmasını kabul ettiğini, bildiride suç olduğuna kani bulunmadığını, beyan etmiştir.

Sanık 21.6.1971 tarihinde Sıkıyönetim 3 numaralı Askerî Mahkemesine verdiği ifadesinde:

Amerikan emperyalizmi ve iktidarın zulmü yıkılacaktır başlıklı bildirinin altında imzaları bulunan kuruluşların bir toplantı yaptıklarını, bir bildiri neşrine karar alındığını, hazırlamak üzere bir komite kurulduğunu, komitede şahsen bulunmadığını, hazırlandıktan sonra okumadığını, imza atmadığını, o tarihte DEV-GENÇ Genel Başkanı olduğunu, iktidarın vazifesini yapmadığı kanısında olduğunu, ayrıca iktidarın Amerikan emperyalizmine bağımlı olduğu kanısında bulunduğunu, davanın o zamanki iktidar ile alâkalı olduğunu beyan etmiştir.

Sanık 28.6.1971 tarihinde Askerî Savcıya verdiği ifadesinde:

Amerikan emperyalizmi ve iktidarın zulmü yıkılacaktır isimli bildirinin öğretmenlere karşı yapılan baskıyı protesto etmek maksadıyle yayınlandığını, A. Ü. öğrenci birliği ikinci başkanı olduğundan bu birliğin isminin bildirinin altına yazılmasında beis görmediğini, Hacettepe Üniversitesi öğrenci birliği de fikir kulübü öğrenci birliğini, teşkil ettikleri gibi bu teşkiller federasyona bağlı olduklarından onların da ismini yazdığını, fakat başkanları olan Uğur Cilasun'a haber vermediğini, bildiride isimleri geçen sendikaların birer temsilcilerinin

geldiğini, bildiri yayınlayacakları zaman sendikalara haber verdiklerini, Türkiye Asistanları Sendikasından bir temsilcinin gelmediğini, ancak kendilerini destekleyeceklerini umduğundan, onların haberi olmadan isimlerini yazdığını, Ankara Üniversitesi Öğrenci Birliğinin seçimlerinde ihtilâf zuhur ettiğini, bir kısım öğrencinin salonu terk ettiğini, kalanların seçime devam ettiğini, kalanların Özgün Nas'ı, gidenlerin ise Özden Özbilun'u başkan seçtiklerini, kendisinin Özgün Nas'ın başkanlığında kurulan birlikte ikinci başkan olduğunu, böylece birliğin iki başkanlı teşekkül etmiş olduğunu, her iki tarafın yayınladıkları bildirilerde A. Ü. Öğrenci Birliği ibaresini kullandıklarını, bu sebeple bildirinin altına A. Ü. Ö. B. ibaresini yazdığını, bildiride suç unsuru bulunmadığını, beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

FKF. kuruluncaya kadar bilinçsiz olarak demokratik hareketlere katıldığını, küçük yaştan beri Amerikalılara karşı kin ve nefret duymaya başladığını, 27 Mayıs 1960 öncesi talebe eylem ve mitinglerine katıldığını, 1963 yılı sonlarında TİP'e girdiğini, iki sene Ankara İl Gençlik Kolu Başkanlığını yaptığını, Polatlı, Kırıkkale, Şereflikoçhisar'da gençlik kollarının kurulmasında aktif rol oynadığını, genel başkan M. Ali Aybar bir beyanatı ile halkı Amerikalılara karşı pasif direnişe davet ettiğinden TİP. Yöneticileri ile arasında fikir ihtilâfı meydana geldiğini, 1967 yılında partiden ihraç edildiğini, 1965 yılında Ziraat Fakültesine girdiğini, 1967 yılında FKF.'ye katıldığını, aynı yıl yapılan özel yüksek okullar mitingine katıldığını, 1969 yılına kadar yapılan eylemlerin büyük bir kısmına katıldığını, 1969 yılında F. K. F. tüzük değişikliği yaparak DEV-GENÇ haline dönüşünce kendisinin de otomatikman DEV-GENÇ üyesi durumuna geçtiğini, 1962 yılından sonra sosyalist ve faşist fikirli öğrencilerin bir arada forum ve toplantılara katıldıklarını, zamanla gençliğin bir kısmının komando olarak yetiştirilmeye ve sosyalistlerin üzerine saldırtılmaya başlandığını, talebe cemiyeti seçimlerini kazanan devrimcilere saldırılar olduğu gibi polisin de öğrenci hareketlerine müdahale ederek dağıtmaya başladığını, hatta yöneticiler hakkında tevkif müzekkereleri çıkarıldığını, bu durumların kendisinde, Türkiye'deki gençlik hareketlerinin toparlanması lâzım geldiği neticesine ulaştırdığını, kendisi hakkında da gıyabi tutuklama kararı mevcut olduğundan, kaçak olduğunu, gidebildiği her yerde arkadaşlarına gençlik hareketlerine artık bir istikamet verilmesi konusunda konuşmalar yaptığını, DEV-GENÇ genel başkanlığını hiç kimsenin empozesi ile kazanmadığını, kurultaya gelip başkanlığa seçildiğini, 9 Ekim 1969 tarihinden 17 Ekim 1970 tarihine kadar bu görevi ifa ettiğini, M. D. D.'nin başta işçi ve köylülerin sürdürdüğü bir devrim olduğunu, 18 Temmuz 1968 tarihinde Amerikan Haberler Merkezinin panolarının camlarını kırdığını, bir Kasım 1968 tarihinde Samsun'dan başlayan Mustafa Kemal yürüyüşüne Çorum'dan katıldığını, Ziraat Fakültesinde Vietnam'la ilgili bir sergi nin vuku bulduğunu, ancak Commer'in bir resmi ile Amerikan bayrağının yakılması diye bir olaydan haberinin bulunmadığını, 1969 Haziran ayında Ziraat Fakültesi kürsülerinin işgali olayının Ülkü Ocaklarının hakikat dışı bir ihbarı olduğunu, nitekim Altındağ Adliyesinde beraat ettiğini, 11 Haziran 1969 tarihinde D. T. C. F. önünde yapılan forumda üniversite özerkliği, iktidar ve gerici çevrelerin son saldırıları hakkında bir konuşma yaptığını, konuşmadan sonra oradan ayrıldığı için yürüyüşe katılmadığını, bu konuşması sebebiyle kısa bir müddet tutuklu kaldığını, 20 Aralık 1969 tarihinde genel başkan iken Amerikan 6 ncı Filosunun Türkiye'ye geleceğini haber almaları üzerine bir protesto mitingi düzenlemeyi uygun gördüklerini, İzmir'de bu mitingi yaptıklarını, mitingin kanunî olduğunu, Haziran 1970'de mahkûm aileleri ile ilgili beyannameyi dağıtmadığını, Amerika'nın Kamboçya'ya saldırması üzerine 13.8.1970 günü Hacettepe Üniversitesinde bir forum yapıldığını, bu forumda bir konuşma yaptığını, El-Fetih'den dönerken yakalanan 12 komando ile ilgili olarak hükümetin bunların üniversitelere sabotaj yapacaklarını lanse ve ilân etmesi üzerine Ödemiş'te bir bildiri yazıp yayınladığını, El-Fetih'e gidenlerle ilgili olarak DEV-GENÇ örgütünün bir gaye ve organizasyonunun olmadığını, gidenlerin kendi arzuları ile gittiklerini, Ödemiş'ten döndükten sonra sırf arkadaşlarını ziyaret maksadiyle Diyarbakır'a gittiğini, onlarla bir temas kurmak maksadının bulunmadığını, 9 Nisan 1969 tarihinde Yenimahalle Kaymakamlık binasında olay çıkartılması ile bir ilişiğinin bulunmadığını, 10 Kasım 1969 tarihinde DEV-GENÇ teşki-

lâtı olarak Mustafa Kemal'e saygı yürüyüşü tertip ettiklerini, bilâhare Hacettepe Üniversitesi bahçesinde bir konuşma yaptığını, 1968, 1969 ve 1970 yıllarında 29 Nisan günleri öğrenci hareketlerini andıklarını, 1970 yılındaki toplantıda bir konuşma yaptığını, 14 Mart 1970 tarihinde D. T. C. F. önünde bir forum yapıldığını, konuşma yaptığını, konuşmadan sonra oradan ayrıldığını, bilâhare topluluğun eski meclis binasına gittiklerini, işittiğini, kendisinin gitmediğini, 7 Mart 1970 tarihinde S. B. F'den gelirken bazı arkadaşlarına rastladığını onlardan Amerikan Haberler Merkezini bastıklarını öğrendiğini, bu olaya katılmadığını, 10 Kasım 1969 günü Sıhhiye'de yapılan kanunsuz yürüyüş ve Amerikan iş yerlerine girişilen eylemleri hatırlayamadığını, bu kabil olayların birçoğuna iştirak ettiğini, Akhisar ve Ödemiş mitinglerine iştirak ettiğini, konuşma yaptığını, köyleri dolaştığını, 5.8.1970 tarihinde Gaziantep'de yapılan üzüm ve fıstık mitingine katıldığını, bir konuşma yaptığını, 10.8.1970 tarihinde Merzifon'da haşhaş mitingi yapıldığını, iştirak ettiğini, köylere gidip konuşma yaptığını, 12 Eylül 1970 ve 31.8.1971 tarihlerinde TÖS genel merkezinde toplantı yapmadığını, şehir gerillacılığı ve silahlı mücadele gibi konuları konuşmadığını, başkanı bulunduğu DEVGENÇ'e karşı yapılan saldırılar vesilesi ile muhtelif yerlerde toplantılar düzenleyip, konuşmalar yaptığını, bu toplantılardan birinde bir arkadaşı ile birlikte bir bildiri yayınladığını, bunun altına devrimci kuruluşlar nasıl olsa imza atar diye onların isimlerini de yazdığını, bu bildiride, Türkiye Halkları diye bir terimin bulunduğunu, bu terimin kendi bilgisi dışında konulduğunu, zira böyle bir terimi kullanmadığını, Muammer Aksoy'la bir konuşmasının mevcut olduğunu, görüşmek üzere Türk Hukuk Kurumuna gittiğini, soğuk davrandığı için oradan ayrıldığını, polis ifadesinin genel olarak doğru olduğunu, C. Savcısı ve Sorgu Hâkimine verdiği ifadelerin doğru olduklarını, keza Askerî Savcılıkça alınan ifadesinin de doğru olduğunu, diğer taraftan ilk boykot komitesine katıldığını, ondan sonraki boykotları da talebe olarak desteklediğini, 30 Ekim toplantısında yaptığı iddia edilen konuşma ve sözlerin kendisine ait olmadığını beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Sanık zaman bakımından savunmaların kısıtlandığını ileri sürerek savunma yapmayacağını beyan etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık ATİLLA SARP'ın:

A. 1963 yılı sonlarında Anayasa Mahkemesi tarafından 1971 yılında kapatılan TİP'e girdiği, iki yıl kadar Ankara il gençlik kolu başkanlığını yaptığı, Polatlı, Kırıkkale, Şereflikoçhisar'da gençlik kollarının kurulmasında aktif rol oynadığı, 1967 yılında TİP yöneticileriyle fikir ihtilâfına düştüğünden partiden ihraç edildiği; 1967 yılında FKF.'ye girdiği; aynı yıl yapılan özel yüksek okullar mitingine katıldığı, 1969 yılına kadar yapılan F. K. F.'nin bütün eylemlerine katıldığı, bu meyanda Haziran 1968'de öğrencisi bulunduğu Ziraat Fakültesindeki boykota katıldığı; 18.7.1968 tarihinde F. K. F.'li bazı öğrencilerle birlikte Amerikan Haberler Merkezi ve Amerikan kütüphanesinin camlarını kırdığından polis tarafından yakalandığı; 10.10.1969 tarihinde F. K. F.'de yapılan bir tüzük değişikliği ile örgütün T. D. G. F. ismini aldığı ve Merkez Yürütme Kuruluna İrfan UÇAR, Aktan İNCE, Gün ZİLELİ, Ergun AYDINOĞLU, Ahmet BOZKURT, Tuncay ÇELEN, Oral ÇALIŞLAR ve Ömer Özer TURGUT ile birlikte Atilla SARP'ın da seçildiği, Merkez Yürütme Kurulu içinde yapılan seçim ile Atilla SARP'ın T. D. G. F. Genel Başkanlığına getirildiği; 9 Ekim 1969 tarihinden 17 Ekim 1970 tarihine kadar T. D. G. F.'ye genel başkanlık yaptığı; 8 Kasım 1968 tarihinde Samsun'dan başlayan Mustafa Kemal yürüyüşüne Çorum'dan katıldığı; 11 Haziran 1969 tarihinde D. T. C. F. bahçesinde F. K. F. tarafından düzenlenen foruma katıldığı; 2000'i aşkın öğrenci kitlesine bir konuşma yaparak topluluğu yürüyüşe sevk ettiği ve bu yürüyüş sonunda da Tuslog olayı vuku bulduğu; 20 Aralık 1969 tarihinde Amerikan 6 ncı Filosunun gelmesi sebebiyle F. K. F. genel başkanı olarak İzmir'de bir protesto mitingi düzenlediği, 13 Ağustos 1970 tarihinde Hacettepe Üniversitesinde, Amerika'nın Kamboçya'ya saldırısını

protesto için düzenlenen bir forumda konuşmuş yapıp her konuşmasında olduğu gibi Milli Demokratik Devrim mücadelesi ile ilgili görüşlerini açıkladığı ve sloganlar söylediği; Mart 1970 tarihinde, EL-FETİH ve Filistin Halk Kurtuluş örgütünde eğitim görüp dönen ve yanlarında çeşitli silah, patlayıcı madde ve mermi getirerek, Diyarbakır Tıp Fakültesinin duvarının dibine gömen, bunları bilâhare şehir ve kır gerilla savaşlarında kullanacakları artık bugün olaylarla herkesin malûmu olan kişilerin Diyarbakır'da yakalanmaları üzerine Ödemiş'ten telgraf çektiği, demeçler verdiği, Ödemiş'ten döndükten sonra da tutukluları Diyarbakır'da görmeye gittiği; F. K. F. Genel Başkanı olarak arkadaşları ile birlikte 10 Kasım 1969 tarihinde Mustafa Kemal'e saygı yürüyüşü tertip ettiği; 1968-1969 ve 1970 yıllarında 29 Nisan günleri 20 Nisan 1960 öğrenci hareketlerini anma törenleri düzenleyip bu törenlerde konuşmalar yaptığı; 14 Mart 1970 tarihinde D. T. C. Fakültesi önünde yapılan bir forumda konuşma yaptığı, öğrenci kitlesini tahrik ve teşvik eylediği, sonra da bu öğrencilerin TBM. Meclisinin eski binasına gittiği, binayı işgal ettiği ve olaylar çıktığı, buraya gidilmeden önce sanığın forumda 4 öneri öne sürdüğü, bu önerilerden birinin "İşçi-Köylü İktidarına Evet" önerisi olduğu; 10 Kasım 1969 günü Sıhhiye'de yapılan kanunsuz yürüyüşe katılıp Amerikan iş yerlerine girişilen eylemlere iştirak ettiği; 7.2.1969 tarihinde Akhisar'da, 10.2.1969 tarihinde de Ödemiş'te yapılan tütün mitinglerine iştirak ettiği, konuşmalar yaptığı, köyleri dolaştığı; keza 26.1.1970 tarihinde Ege ekici tütün piyasasının açılışında bir konuşma yaparak "köylünün, işçinin, öğretmenin ve bütün sömürülenlerin yanında olmaya yemin ettiklerini; bugün için değil belki 20-30 sene sonrasının savaşını verdiklerini" belirttiği; 5.8.1970 tarihinde Gaziantep'de yapılan üzüm ve tütün mitinginde hazır bulunup hükümeti yeren bir konuşma yaptığı ancak bundan önce 18.7.1970 tarihinde 5.8.1970 günü yapılacak mitingin hazırlıklarını gözden geçirmek ve çevre halkını mitinge hazırlamak üzere Gaziantep'e gittiği ve gerekli faaliyeti gösterdiği; 10.8.1970 tarihinde Merzifon'da yapılan haşhaş mitingine gittiği, bir konuşma yaptığı;

Bütün bu forumlarda, toplantılarda ve mitinglerde günün anlam ve önemini ve halkın o güne verdiği değeri istismar ederek, onu paravan gibi kullanarak benimsemiş olduğu bilimsel sosyalizmin savunmasını, propagandasını yaptığı; bu cümleden olarak "işçi sınıfının ideolojisi olan bilimsel sosyalizmi savunduklarını, bu ana amaca ulaşabilmek için aşılması gerekli aşamalardan ilkinin milli demokratik devrim aşaması olduğunu, şimdi T. D. G. F. olarak bu mücadeleyi verdiklerini, işçi sınıfının devriminde (proleterya ihtilâlinde) öncülüğü yapacak militanları yetiştirmekte olduklarını; millî demokratik devrimin emperyalizme, işbirlikçilerine ve feodal kalıntılar demek olan ağalara, tefecilere karşı mücadele etmek demek olduğunu bu nedenle ekicileri, üreticileri ve işçileri ağaların, patronların sömürdüklerini bu sömürüye karşı birleşerek, örgütlenerek savaşmaları gerektiğini" söyleyip öğrenciye, işçiye köylüye sosyalist bilinç verdiği, bilimsel sosyalizmi benimsetme çabasında bulunduğu;

Nitekim 14.3.1970 tarihinde eski Türkiye Büyük Millet Meclisinin işgali olayı sebebiyle yayınladıkları ve merkez yürütme kurulu 1K. 8D. 206/10 sırada mevcut bildirinin "Yaşasın İşçi-Köylü-Asker ve Gençliğin DEVRİMCİ dayanışması" sözleriyle bitmekte, ayrıca toplantıda alınan kararların kamuya duyurulması için yayınlanan ve merkez yürütme kurulu 1K. 189 sırada mevcut bildiride "Amerikan emperyalistleri, işbirlikçileri ve toprak ağaları halkımızın baş düşmanıdır" denilmekte "tam bağımsız ve gerçekten demokratik Türkiye kurmak" için mücadelenin devrimci görev olduğu belirtilmekte bununla millî demokratik devrim savaşı vermenin devrimci görevleri olduğu ifade edilmekte; 16.6.1970 tarihinde TDGF. ve öteki devrimci kuruluşların kışkırtarak çıkarttığı İstanbul ve İzmit'te vuku bulan işçi olayları sebebiyle yayınlanan aynı dosya 206/34 sırada mevcut "TÜRKİYE DEVRİMCİ GENÇLİK FEDERASYONU BASIN BÜLTENİ" başlıklı bildirinin "Yaşasın işçilerin devrimci eylemleri" "Yaşasın Halkımızın Millî Demokratik Kavgası" sloganlarıyla bitmekte ve yaptıkları yahut destekledikleri olayların Milli Demokratik Devrim ve sosyalist devrim aşamalarını geçerek komünizmi, Türkiye'de yerleştirmek gayesine yönelik olduğunu ifade etmekte; Milli Güvenlik Kurulunun 28.3.1970 tarihli bildirisi üzerine TDGF. Merkez Yürütme Kurulunun

yaptığı toplantıdan sonra 30.3.1970 tarihinde yayınlanan ve aynı dosya 206/48 sırada mevcut bildirinin "Bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da şehitler vermeyi, zindanlara atılmayı ve insanlık dışı işkenceleri göze alarak Amerikan emperyalizmine, yerli işbirlikçilerine, toprak ağalarına, tefecilere ve tüm gerici unsurlara karşı halkımızın kurtuluşu, ülkemizin bağımsızlığı ve gerçek demokrasi için korkmadan, yılmadan, usanmadan, yorulmadan, mücadele edeceğimizi ilân ederiz". Sözleriyle bitmekte, teorik inceleme bölümünde etraflıca anlatıldığı gibi verilen mücadelenin millî demokratik devrim mücadelesi olduğu bilmeyeni aldatan, sosyalist sözlüğün deyimleriyle ifade edilmekte; 28.6.1970 günü mahkûm ailelerinin bir genel af çıkarılması için yürüyüş yapacağının bildirir ve yürüyüşe çağıran ve Mrk. Yrt. Krl. 1K. 177/4 dizide mevcut bildiride işlenen suçların asıl sebeplerinin toplumun düzeninde aranması gerektiği, asıl suçlunun devlet düzeni olduğu, devletin düzeninin bozuk olduğu, affın bir lütuf değil bir hak olduğu, hakkın ise verilmediği alındığı, devrimci gençliğin bu sebeple af istediği ifade edilmekte; bildiriler klasörlerdeki sanık Atillâ Sarp'ın yönetimi zamanında yayınlanmış bütün bildiriler incelendiğinde sanığın her toplumsal olaydan faydalanılmakta, en masum ve o kuruluşun tamamen iç meselesi olan konularda dahi sosyalist bilinçlendirme yöntemi uygulanmakta, sosyalizm propagandası ve ajitasyon yapılmakta, saf ve içten vatanseverlik duygularına, millî duygulara sahip hiç kimsenin hayır diyemeyeceği sözlerin ve sloganların arkasından Türk Devletini iktisadî, siyasî ve askeri yönden bir demokratik batı aleminden koparark komünist doğu blokunun kucağına düşürmek; böylece millî demokratik devrim aşamasının da, sosyalizm aşamasının da kolayca aşılabileceği, komünist toplum düzenine kolayca geçilebileceği bir Türk Devleti yaratılmak istenmekte ve bunun için çalışılmakta olduğu;

Sadece bildirilerde değil Atillâ Sarp'ın sosyalist yayın organlarında çıkan yazılarında da aynı konuları işlediği, örneğin TDGF.'nin yayın organı olan İLERİ Dergisinin birinci sayısında "Proleter Devrimci Hareket ve Gençlik" başlıklı yazısında "...İşçi sınıfının bilimsel ideolojisi olan sosyalizmi savunan bizler önümüzdeki Millî Demokratik Devrim mücadelesinde bir yan örgüt olarak yer almak durumundayız. Bu yüzden bizi bekleyen devrimci mücadele halkımızın Millî Demokratik Devrim mücadelesine gereken katkıda bulunmak devrimci militanlar yetiştirmek ve örgütümüzün işçi ve köylü gençlik kitleleri arasında gereken propaganda ve örgütlenmeyi sağlama yolunda çaba harcamasıdır. Bu görevleri başarabilmemiz için devrimci mücadeleye katılabilecek, devrim uğruna gerekli ödevleri başarabilecek militanları seferber etmemiz gerekmektedir.., ve gençliğin içinden çıkan öncü kadrolar devrim savaşında proleteryanın devrimci kavgasına katılırlar. Millî Demokratik Devrim mücadelesinde gençliğin yan örgüt olarak genel politikası örgütlenme, hareketi halk kitlelerine yayma, mücadelenin her biçimine hazırlanma şeklinde özetlenebilir" demekte; Kızıl Aydınlık Sosyalist Dergideki yazılarında da aynı konuları işlemekte olduğu;

Sanığın Mrk. Yrt. Krl. 11K. 458/1-2 dizideki polis, aynı klâsör 314/1, 2, 3 dizideki Cumhuriyet Savcısı, aynı klâsör 377/3 dizideki Asliye Ceza Mahkemesi, aynı klâsör 392/1-4, 395/5-6 ve 397 dizilerdeki Askeri Savcılık, Mrk. Yrt. Krl. 10K. 1D. 4 dizideki C. Savcılığı; Mrk. Yrt. Krl. 10K. 1D. 118 dizideki Askerî Savcılık ve Ziraat Fakültesi; 5K. 9, Münferit 5K. 9-16, 248; Münferit 6K. 9/4, 42/1, 78/1-160 sıradaki hazırlık ifadeleri ve bütün bu ifadelerin doğruluğunu kabul eden huzurda verdiği ve 1K. 59 sırada mevcut sorgusu; şahit Ahmet Boynukısa'nın (Duruşma Tutanakları: 378 sıra); Kerim El'in (Duruşma tutanakları: 378); İrfan Tunç'un (Duruşma Tutanakları: 347); Orhan Düzgüneş'in (Duruşma tutanakları: 354); Erdoğan Yıldız'ın (Duruşma tutanakları: 364); Orhan Kavuncu'nun (Duruşma tutanakları: 367); Adem Elgin'in (Duruşma tutanakları; 393); ve Mehmet Şen'in (Duruşma tutanakları: 395); huzurda verdikleri yeminli ifadeleri; Mrk. Yrt. Krl. 8K. 6D. 123/1-2 sırada mevcut Atillâ Sarp tarafından Türk Hukuk Kurumu Başkanı Muammer Aksoy'a yazılan ve Devrimci Güç Birliği, millî cepheye dahil olmaya çağıran yazı; aynı dosya 124/3-4 sıralarda mevcut ve İzmir'deki 6 ncı Filo mitingine, Malatya mitingine, köylere ve Anadolu'ya gönderilecek ekipler için para toplamak üzere yetki veren

Atillâ Sarp imzalı belgeler; aynı dosya 126/8 dizide mevcut TDGF. başlıklı Atillâ Sarp'ın imzasını havi ve "10 Kasım 1969 günü Anıt Kabir'de ve S. B. Fakültesinde yapılacak törenler ile TDGF.'ye bağlı kuruluşların düzenleyecekleri toplantılarda konuşmak üzere devrimci gençliğin militan örgütü olan TDGF.'nin görevli kişiler göndereceğine dair bildiri; sanık Atillâ Sarp'ın diğer arkadaşları ile birlikte TİP. yöneticileriyle olan fikir ihtilâfı üzerine TİP. Merkez Yürütme Kurulu Başkanlığına yazdığı ve: "En bilinçli devrimciler olarak görevimiz Türkiye'de sosyalist bir düzeni kurmaktır. Fakat bundan önce bu düzeni kurma mücadelesinin en etkin bir biçimde yürüyebileceği tam bağımsız ve demokratik bir Türkiye'yi kurmaktır. Biz emperyalist sistem içerisinde yarı bağımsız Türkiye'de sosyalizmin bir aldatmacadan öteye gideceğine inananlardan değiliz... Millî Demokratik Devrim bizi sosyalist Türkiye'ye götüren geçilmesi zorunlu bir aşama ve ilk görevimizdir..." gibi sözleri kapsayan Mrk. Yrt. Krl. 8K. 1D. 50/4 sırada mevcut belge; merkez yürütme kurulu 8K. 4D. 109/5 sırada mevcut ve "27.5.1970'de Amerikan emperyalizminin, yerli işbirlikçilerinin ve bütün gericilerin saldırılarına karşı birleşmeğe" çağıran bildiri; aynı klasör 5 nci dosyadaki çalışma raporu; Mrk. Yrt. Krl. 7K. 1/A D. 17/2 sırada mevcut ve Atillâ SARP'ın 7.9.1970 tarihinde haşhaş mitingine katılıp konuşma yaptığına dair Malatya Emniyet Müdürlüğünün yazısı; aynı klasör 21/18 dizide bu konuşmanın metni; aynı klasör 23/3 dizide Atilla SARP'ın Gaziantep'de 5.8.1970 tarihinde yapılan üzüm-fıstık mitingine katıldığına, konuştuğuna, mitingten önce Gaziantep'e gelip hazırlıkları gözden geçirerek bir basın toplantısı düzenleyerek "Miting'de sağcılar tarafından bir müdahale olursa kuvvetle karşı koyacaklarını beyan ettiğine ve bu hususun mahallî gazetelerde yayınlanmasını istediğine dair Gaziantep Emniyet Müdürlüğünün yazısı; aynı dosya 23/19, 23/22, 23/28 dizilerdeki bu mitinglere ait fotoğraflar, aynı miting ve yürüyüş ile ilgili olmak üzere aynı dosya 24/16 dizide Gaziantep Emniyet Müdürlüğünün 6.8.1970 günü ve istihbarat 290 sayılı yazısı; Akhisar tütün mitinginden sonra Ödemiş ilçesine giderek 2.2.1970 günü miting ve yürüyüş yapıldığını, bu miting de Atilla SARP'ın bir konuşma yaparak "Biz nasıl böyle korkmadan konuşuyoruz, çünkü arkamızda gençlik var, teşkilâtımız var. Biz ne tüccardan ve ne de toplum polisinden korkuyoruz. Sizlerde örgütlenin teşkilâtlanın ve hakkınızı aramak için korkmayın. Yaşasın işçiler, Yaşasın köylüler, Yaşasın Gençlik" dediğine dair İzmir Emniyet Müdürlüğünün 3.2.1970 gün ve istihbarat: 38 sayılı yazısı; aynı klasör 24/9 dizide 26 Ocak 1970 günü Ege ekici tütün piyasasının açılışında Atilla SARP'ın bir konuşma yaptığına ve "...Biz bugün Akhisar'da tütüncünün yanında, dün Göllüce'de topraksız köylünün yanında, yarın da bir başka yerde köylünün, işçinin, öğretmenin ve bütün sömürülenlerin yanında olmaya yemin ettik. Bu savaş bir kez açılmaya görsün. Biz bugün için değil belki 20-30 sene sonrasının ve çocuklarımız için savaş veriyoruz..." dediğine dair İzmir Emniyet Müdürlüğünün 29.1.1970 gün ve istihbarat: 32 sayılı yazısı sanığın Osman Aslan takma adına düzenlenmiş sahte nüfus kâğıdı ile birlikte Ahmet Boynukısa'nın evinde diğer sanık Ahmet Bozkurt ile yakalandığına dair Mrk. Yrt. Krl. 11K. 395/1 sıradaki Ahmet Bozkurt'un ifadesi; aynı dosya 395/8 sırada Ahmet Boynukısa'nın ifadesi; ve sözü daha fazla uzatmamak üzere merkez yürütme kuruluna ait 11 klasör ile diğer klasörlerde mevcut belgelerle sübuta erdiği ve sanık Atilla SARP'ın T. C. K.'nun 141/1. maddesi gereğince cezalandırılması gerektiğine inanılmıştır.

B. TÖS. Genel Başkanlığının "iktidarın öğretmenler üzerindeki baskısını" konuşmak için çeşitli devrimci kuruluslara yaptığı yazılı çağrı üzerine TÖS. genel merkezinde bir toplantı yapıldığı, toplantıya Atilla SARP, Nihat ÖZOKTAY, Suat Şükrü KUNDAKÇI, Özgün NAS, Aziz EKŞİ, Lâtif KARADAĞ'ın katıldığı, toplantıdan sonra 23.9.1970 tarihinde "Amerikan Emperyalizmi ve İktidarın Zulmü Yıkılacaktır" başlıklı bir bildiri hazırlanması kararlaştırılarak yayınlandığı ve ODTÜ., SBF., gibi fakülte ve yüksek okullarda ve sair yerlerde dağıtıldığı, bildiride suç unsuru görülerek Ankara 11 nci Sulh Ceza Mahkemesince toplattırılmasına karar verildiği ve Ankara Cumhuriyet Savcılığınca kovuşturma açıldığı maddî vakıa olarak sanık Atilla SARP'ın münferit olaylar 6K. 9/4 sıra Cumhuriyet Savcılığına, 42/1 sırada tutukluluğunun vicahiye çevrilmesinde Askerî Mahkemeye 78/1 ve 160 sırada askerî savcıya ve duruşma tutanakları: 1K. 59 sırada huzurda verdiği beyanları ile; ayrıca

bu beyanları doğrulayan sanık Özgün NAS'ın münferit olaylar 6K. 180/1 sıradaki askerî savcılık ifadesi ve huzurdaki ifadesi, şahit Süleyman AKKAYA'nın aynı klasör 84/1 ve 89/1 sıradaki ve huzurdaki yeminli sorgusu (Duruşma tutanakları: 4K. 380 sırada), bütün bu ifadeleri doğrulayan münferit olaylar 6K. 1 dizideki bildiriler; 87 dizideki TÖS'ün toplantıya çağrı belgesi ve dosyada mevcut bütün delillerle sabit olmuş bulunduğundan;

Cumhuriyet Savcılığı tarafından aynı bildiri sebebiyle biri 16.3.1970 tarihli olarak Atilla SARP ve Aziz EKŞİ hakkında T. C. K.'nun 159/1 ve 312 nci maddeleri, Lâtif KARADAĞ, Nihat ÖZOKTAY ve Suat ŞÜKRÜ KUNDAKÇI için T. C. K. 142 ve 312. maddeleri konu alan talepname ile dava açıldığı; diğeri 24.3.1971 tarihli talepname ile Lâtif KARADAĞ, Nihat ÖZOKTAY ve Suat ŞÜKRÜ KUNDAKÇI hakkında T. C. K. 159/1. maddesini konu alan dava açıldığı; Sıkıyönetim ilânı üzerine davaların Ankara 2 nci Sorgu Hâkimliğinin 8.6.1971 gün ve esas 1971/149, karar 1971/200 sayılı kararı ile Sıkıyönetim askerî savcılığına intikal ettiği; 16.3.1971 tarihinde ve basın kanununun 35 nci maddesinde öngörülen altı aylık süre içinde açıldığından bu davanın geçerli olduğu. Davanın Ankara Sorgu Hâkimliğinden askerî mahkemeye gelmesi ve askerî savcının yeniden düzenlediği iddianame ile - bu sürenin dışında da olsa - dava açmış olması zaman aşımı sebebiyle davanın ortadan kaldırılmasına sebep olamayacağı, zira sivil adliyede süresinde açılmış bir davanın sıkıyönetim askerî mahkemesine intikalinin usulü bir işlem olduğu; bu intikal altı aylık süre içinde yapılsa ve süre dolmadan askerî savcı iddianamesi ile askerî mahkemede dava açmış olsa idi, şüphesiz ki en uygun ve idealini yapmış olacağı, intikalin 6 aylık dışında yapılmış olması halinde davanın zaman aşımından ortadan kaldırılmasının sanığa prim vermek demek olacağı. Örneğin: 1 Ocak 1970'de yayınlanmış bir bildiri sebebiyle 29 Haziran 1970 günü dava açılmış ve bir sene devam ettikten sonra 8.6.1972'de sıkıyönetim askerî mahkemesine intikal etmiş ise bu intikalin "Askerî Savcının yeniden iddianame düzenleyip askerî mahkemede açtığı dava 6 aylık süresinin dışında açılmıştır" denilerek zaman aşımı yönünden davanın ortadan kaldırılmasına sebep teşkil etmeyeceği. Bu işlemin haklı da olmayacağı zira intikal olmasaydı davanın sivil mahkemede sonuçlanacağının tabii olacağı, bu gerekçelere davanın mahkememiz de görülmesinin usule aykırı bir yanı bulunmadığından;

Dava konusu olan "Amerikan emperyalizmi ve İktidarın Zulmü Yıkılacaktır..." başlıklı bildiride "Amerikan emperyalizminin koltuğu altındaki parlamento" deyimi ile parlamentonun yani Millet Meclisinin ve Senatonun alenen tahkir ve tezyifi açıkça görülmekte olduğundan; zira "Koltuğu altındaki" deyimi ile (Türkiye Büyük Millet Meclisinin şahsiyetsiz, Amerika'nın beslediği, maddî manevî doyurduğu, bu yüzden Amerika'ya karşı borçlu olduğu için onun rızası ve desteği olmadıkça hiç bir faaliyette bulunamadığı; Amerika'nın da kendi emperyalizminin kuvvetlenmesi ve genişlemesi için Türkiye Büyük Millet Meclisine menfaati istikametinde yön verdiği; meclislerin iktidarın ve Amerika'nın aleti olduğu anlamı) kastedildiği açıkça ortada olup bunun Türkiye Büyük Millet Meclisini küçük düşürücü tahkir ve tezyif edici bir durumu ifade ettiğinden; bu tahkir ve tezyif fiili çeşitli fakülte ve yüksek okullarda öğrenciler arasında dağıtılan bir bildiri ile yapılmakla alenîyet unsurunu da havi olmak üzere T. C. K. 159/1 nci maddede yazılı suçun bütün unsurlarının oluştuğu yolunda kanaata ulaşıldığından;

Bildirinin son paragrafında ise "...Satılmışlara ve Amerikan Gavuruna karşı sıkılmış bir yumruk gibi olalım. Bu yumruğu bir balyoz gibi ağaların, tefecilerin, işbirlikçilerin ve Amerikan emperyalizminin tepesine bütün gücümüzle indirelim. Önümüzdeki günler zor ve çetin günler olacaktır. Devrimci demokratik, işçi-köylü hareketleri hızlanacak, işçinin, köylünün, esnafın, öğretmenin, memurun, gençliğin güç birliği emperyalizmi yıkacaktır ve işçilerin köylülerin tüm yurtseverlerin iktidarı kurulacaktır... Şimdiye kadar ölen işçi ve öğrenciler böyle bir savaş için öldüler. Onlar bize önder olsun, yaşasın devrimci savaşımız ve savaşçılarımız" denilmek suretiyle (işçilere, köylülere, esnafa, memurlara ve gençliğe "Kardeşler" şeklinde hitap edilerek bir güç birliği kurulması, bu suretle "Sıkılmış bir yumruk" gibi bir-

leşmiş, kuvvetli ve sert olunması, böylece meydana gelen birlik ve kuvvetle bir balyoz gibi "Ağaların, tefecilerin, Amerikan emperyalizminin ve onun işbirlikçilerinin" tepesine bütün bir güçle indirilmesi) istenilmekte işçiler, köylüler ve öğrenciler bir iç savaşa ve bu suretle meri kanunlara itaatsizliğe teşvik edilmekte, aynı zamanda işçiler, köylüler, esnaf, memur ve öğrenciler "tefeci, işbirlikçi" diye nitelendirilen sermaye ve memleket ekonomisinde özel teşebbüs sahiplerine, zenginlere karşı kin ve düşmanlığa tahrik edilmekte olduğu; bu fiilinde söz konusu bildirinin çeşitli fakülte ve yüksek okullarda dağıtılarak alenen neşir yoluyla işlenmiş bulunduğu ve böylece T. C. K.'nun 312/2. maddesinde yazılı suçun bütün unsurlarının oluşup sübuta erdiği yolunda kanaat hasıl olduğundan, sanık Atilla SARP'ın T. C. K.'nun 159/1 nci maddesi ve T. C. K.'nun 312 nci maddesinin 2 nci fıkrası gereğince cezalandırılması gerektiğine inanılmıştır.

Sanık Hakkında Askeri Savcı İddianamesinde:

19. İRFAN UÇAR:

Sanığın ODTÜ. Sosyalist Fikir Kulübü üyesi iken. 9.10.1969 tarihindeki kurultayda merkez yürütme kurulu üyeliğine ve görev taksiminde de genel sekreterliğe seçildiğini, 18.1.1970 tarihinde bu görevden ayrıldığını, federasyon genel sekreteri olarak genelge ve yazıları fikir kulübü başkanlıklarına, Bölge Yürütme Kurulu ve Devrimci Gençlik Derneği Başkanlıklarına yazarak örgütlenme ve faaliyetleri yürüttüğünü, fikir ve ideoloji bakımından Marksist-Leninist olduğunu, ülkenin emperyalizm ve feodal kalıntılardan kurtulabilmesi için millî demokratik devrimin gerçekleşmesine ve bu devrimin de silahlı bir halk savaşı verilmek suretiyle gerçekleşebileceğine inanmış profesyonel bir devrimci olduğunu, 6.1.1969 günü ODTÜ.'de Commer'in arabasının yakılması olayına katıldığını ve arabayı yaktığını, 4.7.1969 tarihinde Gaziantep'de bir toplantı tertip ederek Gaziantep halkına başlıklı bildiriyi neşrettiğini, Aralık 1969'da 6 ncı filonun İzmir'e gelmesini protesto maksadıyla düzenlenen hareketi organize edenlerden bulunduğunu, Alaçam tütün mitingine iştirak ettiğini, 28.4.1970 günü Balgat'taki Amerikalılara ait deponun yakılması ve buraya yapılan silahlı baskına katıldığını, Ankara'da yapılan bütün miting, yürüyüş, boykot ve işgallere katıldığını, ideolojisini yansıtan bildiriler dağıttığını, O.D.T.Ü.'deki boykot ve işgal olaylarını yönettiğini, Prof. Tacettin ATAMAN, Prof. Adnan ŞAPLAKOĞLU, Prof. Mustafa PARLAR ve Erden SEVİLİR'in tehdit ve hakaret keza Yaşar HONDUR'un tehdit edilmesi olaylarına katıldığını, federasyonun merkez yürütme kurulu üyesi ve genel sekreteri olması sebebiyle federasyonun bütün hareketlerinden sorumlu bulunduğunu, maksat ve gayelerinin millî demokratik devrim mücadelesinde silahla ve zorla mevcut Anayasa düzenini yıkıp yerine Marksist-Leninist bir düzen kurmak olduğu cihetle ve bu maksada yönelik faaliyetlerde bulunduğundan Anayasanın tamamını tağyir, tebdil ve ilgaya ve bu kanun ile müesses T. B. M. M.'sini iskata ve vazifesini yapmaktan cebren men'e teşebbüs fiiline asli fail sıfatıyla katıldığından T. C. K.'nun 146/1. maddesi uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/1-6, 146/3, 141/5, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 19.10.1970 tarihinde C. Savcısına verdiği ifadesinde:

DEV-GENÇ'in kurulduğu Ekim 1969 tarihinden 17.10.1970 tarihine kadar merkez yürütme kurulu üyesi olarak görev yaptığını, makine mühendisliği fakültesi öğrenci derneği yönetim kurulunda da bulunduğunu, hiç bir siyasî partiye üye olmadığını ve görev almadığını, DEV-GENÇ'in amacının tüzükte açıklandığını, gizli bir amaç ve faaliyetin bulunmadığını, komünist bir parti gibi ve böyle bir parti metodu ile çalışarak diğer sınıfları ortadan kaldırıp işçi ve köylü sınıfının iktidarını zorla ve ihtilâl yolu ile gerçekleştirmek istediklerine dair iddianın doğru olmadığını, beyan etmiştir.

Sanık Askeri Savcıya 10.6.1971 tarihinde verdiği ifadesinde:

Yusuf KÜPELİ, Sema ve Aydın KARAGÖZOĞLU'nu tanıdığını, Aydın'ın evini bilmediğini, hiç gitmediğini, Yusuf KÜPELİ'nin Aydın'ın evinde saklandığını bilmediğini, üniversitede arkadaşları ile Sinan CEMGİL'in yakalanması konusunu konuşmuş olabileceğini, O.D.T.Ü. sosyalist fikir kulübü üyesi olduğunu beyan etmiştir.

Sanık 14.7.1971 tarihinde As. Savcıya verdiği ifadesinde:

Marksist ve Leninist ilkelere bağlı olduğunu, bilimsel sosyalizme inandığını, bütün halkın silahlı ayaklanması ve karşı koyması ile Amerikan emperyalizminin ve yerli işbirlikçilerinin kovulacağına, neticede demokratik gerçekten bağımsız bir Türkiye'nin kurulacağına inandığını, 1969 yılı kurultayında DEV-GENÇ federasyonuna genel sekreter olarak seçildiğini, 69 subaya devrimci gençliğin mesajı isimli bildiriyi hazırlamadığı gibi kimin hazırladığını da bilmediğini, bildiri muhteviyatını benimseyip kabul ettiğini, tüzükte sorumlu tutulmasını icap ettiriyorsa iştirak ettiğini beyan etmiştir.

Sanık 27.6.1971 tarihinde As. Savcıya verdiği ifadesinde:

Orta Doğu Teknik Üniversitesinde talebe iken 1969 senesinde F. K. Federasyonuna üye olduğunu, daha sonra federasyonun ismini DEV-GENÇ olarak değiştirdiğini, Commer'in arabasının yakılması olayına katıldığını diğerlerine katılmadığını, O.D.T.Ü.'nün işgali olayına katıldığını, Balgat'taki Amerikan deposunun yakılmasına fiilen iştirak etmediğini, DEV-GENÇ'in kanunî olan bildiri yayınlamak, afiş asmak işlemlerine katıldığını, sosyalist fikirli olduğunu, Marksist Leninist olduğunu, Mustafa KEMAL'in en iyi savunucularının Marksist Leninistler olduğunu, Türkiye'nin kurtuluşunu ikinci Millî Kurtuluş Savaşının başlamasında bulduğunu, bu savaş neticeye ulaştığında Türkiye'nin kurtulmuş olacağını, bu savaşın sonucunda millî demokratik devletin millî demokratik iktidar olacağını, bundan sonrada sosyalist devlet ve sosyalist iktidarın gerçekleşeceğini, bu devletin işçi sınıfının iktidarı altında kurulacağını, dünyadaki sosyalist ülkelerin hepsinde gerçek demokrasinin kurulmuş bulunduğunu DEV-GENÇ'in Orta Doğu Fikir Kulübü Başkanlığını yaptığını, üniversiteyi bitirmesinin kendisine sadece bir diploma kazandıracağını halbuki Türkiye'nin kurtulmasını istediğini, devrim savaşına bunun için girdiğini, bu işi yürütenlerin sadece öğrenciler değil aralarında aydınların da bulunduğunu, bunlarla örgütsel bir birlikleri olmadığını, bunların yazarak çizerek davaya yardım ettiklerini, savaşlarının ikinci kurtuluş savaşı olduğunu, kendilerinin dışında kalanların vatan haini olduklarını, Türkiye'de kürt halkı bulunduğunu ancak savaşın, Türkiye halkının savaşı olduğu, Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu üyesi olmadığını, emperyalizme karşı vurulan her darbeyi desteklediğini, Deniz GEZMİŞ'le 11 Ocak tarihindeki banka soygunundan 15 gün önce tanıştığını, İş Bankası soygununa karışmadığını, kapıda emniyet görevi yapmadığını, Sevim ONURSAL'ı tanımadığını, onun evinde kalmadığını, O. D. T. Ü.'de jandarma ile bir hadise çıkarmamak için olay mahallinden uzaklaştığını, başlangıçta rektörle görüştüğünü, hakkında tutuklama kararı bulunmadığını, öğrendiğini, derslere girebileceğini bildirdiğini, durumu bir kerede vali ile konuştuklarını, valinin önce bilmediğini söylediğini bilâhare tespit edince rektöre bildirdiğini, Erdal İNÖNÜ'nün işkenceden korkuyorsan seni ben teslim edeyim dediğini, bunu kabul etmediğini, bu konuşma sırasında jandarmanın da yanlarında bulunduğunu, jandarmadan birisinin tevkif kararınız var burada bekleyeceksiniz dediğini ancak tevkif kararını göstermediğini, derse gitmek istediğini fakat jandarmanın bırakmadığını, bu durumu işiten arkadaşlarının oraya geldiklerini, sırtında bulunan pardesüsünü çıkararak kaçtığını, herhangi bir olaya sebebiyet vermemek için kaçtığını, kaçmasında yardım eden bulunmadığını, Ankara'da saklanamadığından İstanbul'a geldiğini, bu olaylarla ilgili olarak TRT, muhabiri ile görüşüp mülâkat yaptığını, kaçtıktan sonra bir müddet üniversite içinde sonrada Orta Doğu yurtlarında kaldığını, 15 Mayıs 1971 günü Polatlı'dan trene binerek İstanbul'a geldiğini, İstanbul'da Yzb. İlyas AYDIN'ın evinde kaldığını, bu şahsın ilerici olduğunu fakat Marksist Leninist olmadığını, şehir ve kır gerillasını emperyalizme darbe vurduğu sürece desteklediğini bugün için Türkiye'de sadece şehir gerillasının mevcut olduğunu, Orta Doğudaki 5 Mart olaylarına katılmadığını, Marksist-

Leninist tartışma yaptığını, millî demokratik iktidar için propaganda yaptığını, eylemde bulunduğunu, gizli bir örgütün üyesi bulunmadığını beyan etmiştir.

Sanık 6.11.1971 tarihinde Askerî Savcıya verdiği ifadesinde:

Ekim 1969 tarihindeki F. K. F. olağanüstü kurultayına O. D. T. Ü. Sosyalist Fikir Kulübü üyesi olarak katıldığını, Merkez Yürütme Kuruluna seçildiğini, federasyonun isminin Devrimci Gençlik Federasyonu olarak değiştirildiğini, genel başkanlığa Atilla SARP'ın genel sekreterliğe kendisinin seçildiğini, tüzükte de değişiklik yapıldığını, verilmekte olan devrim mücadelesinin millî demokratik devrim mücadelesi olarak kabul edildiğini, bu mücadelenin emperyalizme ve feodal kalıntılara karşı verilmekte olduğunu, bunun tüzüğün 2 nci maddesinde gösterildiğini, bu mücadele için federasyonun toplantı ve yayın yapacağının hükme bağlandığını, emperyalizmden bir ülkenin geri kalmış bir ülkeyi her alanda sömürmesini anladığını, Türkiye'de en fazla Amerikan emperyalizminin mevcut olduğunu, geri kalmaya feodal kalıntıların da sebebiyet verdiğini, bunlarında toprak ağaları, tefeciler ve bezirgan takımı olduklarını, kendilerinin işte bunlarla mücadele ettiklerini, şahsi fikrince emperyalizmin hiç bir memleketten kendi rızası ile çıkmadığını, bunun tasfiyesi için önce basit saldırı daha sonra da sıcak harbin yapılması gerektiğini, ulusal bir kurtuluş savaşı ve milletçe baş kaldırma ile bunun kovulmasının mümkün bulunduğunu, bu savaşa şehir ve köy proleteryasının, şehir ve köy küçük burjuvazisinin, orta burjuvazi ile sivil aydın zümrenin katılacağını, öncülüğü işçi veya köylü sınıfının yapacağını, buradaki köylü tabirini küçük burjuvazi olarak anlamanın daha doğru olacağını, Türkiye'de işçi sınıfının gittikçe bilinçlenmekte olduğunu, haklarını alıp savunabilecek bir seviyeye gelmekte olduğunu, devrim mücadelesini işçi sınıfının mutlaka vereceğini, küçük burjuvazinin de işçi sınıfının en yakın müttefiki olarak ele alınabileceğini, 1. Kurtuluş Savaşının millî demokratik devrimin tamamlanmamış bir safhası olduğunu, şimdiki mücadelenin onun bir devamı olduğunu, 1. savaşta emperyalizm ve feodal kalıntıların kökü kazınamadığından zamanla bunların yeniden kök saldıklarını, bu sebeple sosyalist devrime varılamadığını, sosyalist devrimin demokratik devrimin gerçekleştirilmesinden sonra söz konusu olabileceğini, millî demokratik devrimden sonra millî demokratik iktidarın kurulacağını, bu iktidarda bütün sınıfların güçleri oranında söz sahibi olacaklarını, millî demokratik devrimden sonra sosyalist devrime geçişin daha kolay olacağını, bunun barışçı yollarla olacağını ancak millî demokratik devrim esnasında bazı eylemlerin yapılacağını, Amerikan emperyalizmine karşı girişilen eylemlerinde millî demokratik devrim mücadelesi için olduğunu, demokratik devrim mücadelesi veren mahallî dernek ve örgütlerden gelen taleplere karşı yapılacak demokratik hareketlere konuşmacı gönderildiğini, teşkilâta bağlı olsun veya olmasın üniversite öğrencilerinin bölgelerinin politik, ekonomik durum ve işçi ile köylülerin ekonomik sorunları ile ilgili verdikleri bilgilerin değerlendirildiğini, bunların özel olarak gönderilmediğini, sadece 4 şehirde bölge yürütme kurulları olduğunu, bunların doğrudan federasyona bağlı olduklarını, Ankara'daki fikir kulübü ve devrimci gençlik derneklerinin de kendilerine bağlı olduğunu, bunların dışında kalanların kardeş örgüt olduklarını, bildiri neşretmek ve demeç vermenin esas olarak genel başkana ait bulunduğunu, onun yokluğunda merkez yürütme kurulundan bir kişinin bu işi yapabileceğini, bildirilerde millî demokratik devrim mücadelesinin övüldüğünü, hâkim sınıfların yerildiğini, zaman ve zemine göre bildiri neşredildiğini, bunlara bizzat iştirak ettiğini, Ankara dahilinde yapılan kanunî mitinglere, boykotlara katıldığını, afiş ve bildiri dağıttığını, Alaçam tütün mitingine katıldığını, 6 ncı filoyu protesto için İzmir'e de gittiğini, mitinge gideceklerin masrafını karşılamak üzere bağış kampanyası açıldığını, toplanan paranın bu alanda sarf edildiğini, DEV-GENÇ'in kanunî ve legal bir teşekkül olduğunu beyan etmiştir.

Sanık 6.11.1971 tarihinde Askerî Savcıya verdiği ifadesinde:

Hiç bir zaman toplu olarak veya yanlız başına öğretim üyesini tehdit etmediğini, müessir fiilde bulunmadığını, ancak sınıfta akademik veya politik münakaşa etmiş olabileceğini, üniversitede görevli herhangi birisi ile de münakaşa etmediğini, tehdit etmediğini, müessir fiilde bulunmadığını, Mustafa PARLAR'ın rektör seçilmesi üzerine aleyhinde nümayiş yap-

madığını, bu toplantıya gittiğini, hocalarla görüştüğünü ancak Mustafa PARLAR'a hakaret etmediğini ve yüzüne yumurta atmadığını, Adnan ŞAPLAKOĞLU ile karşılaşmadığını, herhangi bir münakaşaları olmadığını, ODTÜ.'deki anarşik olaylara karışmadığını, 5 Mart olayları esnasında firarda bulunduğunu beyan etmiştir.

Sanık 9.8.1971 tarihinde Askerî Mahkemede alınan sorgusunda:

27 Mayıs 1971 akşamı İstanbul'da tutuklandığını, İstanbul Emniyet Müdürlüğünde işkenceye maruz kaldığını, polis tarafından hazırlanan ifadeyi imzalaması için kendisini dövdüklerini, burada biraz tedavi edildikten sonra kuçakta Harbiye Garnizonuna getirildiğini, yaraları iyileşmediğinden Haydarpaşa Askerî Hastanesine kaldırıldığını, yürüyebilecek duruma geldikten sonra Ankara Kapalı Ceza Evine nakledildiğini, eylemlerin hiç birine katılmadığını, avukatı ile görüşmeden ifade vermeyeceğini beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorguda:

O. D. T. Ü. Sosyalist Fikir Kulübü üyesi olduğunu, 9 Ekim 1969 tarihinde bu kulübü temsilen merkez yürütme kuruluna seçildiğini, daha sonra F. K. F.'nin genel sekreterliğine getirildiğini, 18 Ocak 1970 tarihine kadar bu görevi ifa ettiğini, 6 Ocak 1969 tarihinde Commer'in arabasının yakılması ile ilgili olarak umumî adliyenin verdiği karar kesinleştiğinden bu hususla ilgili bir şey söyleyemeyeceğini, 4 Temmuz 1969 tarihinde Gaziantep'te bildiri yayınladığına dair iddianın hakkında açılmış bulunan davanın T. C. K. 146/1 nci maddesi olduğundan bu konuda sorgu vermeyeceğini, Aralık 1969'da İzmir'de 6 ncı Filonun Türkiye'ye gelişi sebebiyle düzenlenen protesto mitingine katıldığını, 18 Mart 1970 tarihinde Alaçam'da yapılan tütün mitingine iştirak ettiğini,O. D.T. Ü.'deki boykot ve işgal olayları ile ilgili davaların sıkıyönetim mahkemelerinde devam etmekte olduğunu, bu sebeple burada sorgu vermeyeceğini, Prof. Tacettin ATAMAN'ın tehdidi diye bir olayın vuku bulmadığını, Prof. Adnan ŞAPLAKOĞLU'nun tehdit edilmesi ve derslıaneden çıkarılması, Prof. Mustafa PARLAR'a hakaret edilmesi ve suratına yumurta atılması, Erden SEVİLİR'in tehdit edilmesi ve hakarete uğraması, Yaşar HONDUR'un tehdit edilmesi olaylarının vuku bulmadığını, Amaç apartmanının kiralanması olayının vuku bulmadığını, beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Banka soymadığını, adam kaçırmadığını, adam öldürmediğini, bomba atmadığını, patlayıcı madde bulundurmadığını, Amaç Apartmanının bir dairesini kiralamadığını, yumurta atmadığını, yargılamaya tabi tutulan 8 yıllık geçmişinin vatana ve millete ihanet, demokratik cumhuriyet düşmanlığı olduğunu, bugün bu yanlış düşüncelerinden uzaklaşmış olduğunu, yeni bir kişiliğe büründüğünü, aleyhinde ileri sürülen iddiaların varit olmadığının peyderpey ortaya çıktığını, mahkeme heyetinden beraetini değil fakat vatani hizmete gideceğinden tahliye edilmesini talep etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık İrfan UÇAR'ın:

a. ODTÜ. öğrencisi olarak ODTÜ. Sosyalist Fikir Kulübüne üye olduğu; 10.10.1969 tarihinde yapılan kurultayda TDGF. Merkez Yürütme Kuruluna seçildiği, bu kurulun yaptığı iş bölümünde de genel sekreterliğe getirildiği, 18 Ocak 1970 tarihine kadar bu görevi ifa ettiği; Marksist-Leninist ideolojiye sahip bir kişi olduğundan bilimsel sosyalizmin doğruluğuna inanarak, Türkiye'de, bütün halkın silahlı bir ayaklanması ve karşı koyması ile Amerikan emperyalizminin kovulabileceğini, yerli işbirlikçilerinin yok edilebileceğini ve ancak bir Milli Demokratik Devrim savaşı sonunda kurtuluşun mümkün olabileceğini kabul ettiği; 6 Ocak 1969 tarihinde Amerikan Büyükelçisi Commer'in arabasının, ODTÜ. bahçesinde yakılması olayına katıldığı; 4 Temmuz 1969 tarihinde Gaziantep'te bir toplantı düzenleyerek "Gaziantep Halkına" başlıklı bildiriyi neşrettiği; Aralık 1969 tarihinde Amerikan 6 ncı filosunun İzmir Limanına gelmesini protesto etmek için İzmir'de düzenlenen mitinge Ankara'dan gidip katıldığı; 18 Mart 1970 tarihinde Alaçam'da düzenlenen tütün mitingine katıldığı; ODTÜ.

mütevelli heyeti tarafından rektörlüğe atanması üzerine bu görevi kabul edip etmemesi için bir nevi güven oyu almak amacıyla Prof. Mustafa PARLAR'ın isteği üzerine metalürji bölümü toplantı salonunda bütün öğretim görevlilerinin Prof. Galip SOMER'in başkanlığında toplandığı sırada öğrencilerin dışarıda kümelenip bağırışmaya başladıkları ve aniden şiddetli bir şekilde toplantı salonunun kapısını açıp içeriye girdikleri en önde bulunan İRFAN UÇAR'ın elinde ve cebinde bulunan yumurtaları Prof. Mustafa PARLAR'a attığı ve ona faşist, hain, satılmış, Amerikan uşağı gibi sözlerle hakaret ettiği; Prof. Mustafa PARLAR'ın üstünün başının yumurta lekesi içinde kaldığı, toplantı başkanı Prof. Tarık Galip SOMER'in dışarıya çıkıp genel sekreterlik aracılığı ile jandarmayı çağırması üzerine öğrencilerin jandarma marifetiyle salondan çıkarıldığı; sanığın arkadaşları ile birlikte Prof. Yaşar HONDUR'u "Sen karışma... ben seni konuşturmasını bilirim" gibi sözlerle tehdit ettiği sanığın yer yer açık yer yer dolaylı ikrarını kapsayan Mrk. Yrt. Krl. 11K. 317 sırada mevcut Cumhuriyet Savcısına verdiği ifadesi; FKF. 2K. 7D. 12 sırada mevcut Askerî Savcılık ifadesi; Mrk. Yrt. Krl. 10K. 1D. 129; Mrk. Yrt. Krl. 11K. 462/1-3 463/1-4 sıralardaki ifadeleri ve duruşma tutanakları 1K. 73 sırada mevcut huzurdaki sorgusu ile; bu ifadeleri doğrulayan ve tamamlayan şahit İskender ODABAŞI'nın ODTÜ. 7K. 351 ve huzurdaki duruşma tutanakları 4K. 329 sıradaki ifadesi; şahit Tarık Galip SOMER'in ODTÜ. 8K. 38-591 ve huzurdaki duruşma tutanakları; 331 sıradaki ifadesi; şahit Mehmet GICIMAN'ın ODTÜ. 8K. 124-584 ve huzurdaki duruşma tutanakları; 343 sıradaki ifadesi; şahit Sadık KAKAÇ'ın ODTÜ. 8K. 587-588 ve huzurdaki duruşma tutanakları 4K. 338 sıradaki ifadesi; şahit Mustafa PARLAR'ın ODTÜ. 6K. 664 ve huzurdaki duruşma tutanakları 4K. 333 sıradaki ifadesi; şahit Mehmet AYKURT'un ODTÜ. 8K. 629 ve huzurdaki duruşma tutanakları 4K. 377 sıradaki ifadesi; şahit Yaşar HONDUR'un ODTÜ. 8K. 627 ve huzurdaki duruşma tutanakları 4K. 340 sıradaki ifadesi; şahit Ayhan TÜREL'inin ODTÜ. 8K. 565 ve huzurdaki duruşma tutanakları 4K. 335 sıradaki ifadesi ile; ayrıca genel sekreter olarak ve merkez yürütme kurulu üyesi olarak 10.10.1969 ile 17.10.1970 tarihleri arasında yayınlanan ve Atillâ SARP'ın hanesinde yazılan bildiriler, çalışma raporları, bültenler, bu arada ODTÜ. 2/2K. 7D. 35 sırada mevcut "Millî Güvenlik Kuruluna cevap başlığını taşıyan TDGF. mühürü ile İrfan UÇAR'ın imzasını taşıyan bildiri İrfan UÇAR'ın imzasını taşıyan TÖS. genel başkanlığına yazılmış 26.11.1969 tarihli Mrk. Yrt. Krl. 8K. 126/4 sıradaki yazı; aynı dosya 124/17 sırada mevcut 29.12.1969 tarihli ve Türk Solu Gazetesine yazılmış DEV-GENÇ deviminin kullanılmaması TDGF. deyiminin kullanılmasını ister mahiyetteki yazısı; aynı dosya 126/5 sıradaki bütün Fikir Kulübü başkanlarını toplantıya çağıran belge; aynı dosya 126/2 sırada mevcut genel sekreter İrfan UÇAR imzalı 7.12.1969 tarihli "Bütün Örgüt başkanlıklarına genelge" başlığını taşıyan yerli mallar haftasına nasıl son verileceğini, TDGF.'ye mali olanakların nasıl sağlanacağını ve 6 ncı Filo için yapılacak protesto eylemlerinde kullanılmak üzere malzeme stoku yapılması konusunda direktifleri kapsayan belge; aynı dosya 129/14 sırada mevcut "TDGF. Merkez Yürütme Kurulu adına İRFAN UÇAR imzalı ve ilgililere başlığını taşıyan "TDGF. Merkez Yürütme Kurulu ile İzmir TDGF. Bölge Yürütme Kurulu arasındaki ilişkileri düzenlemekle ODTÜ. Fikir Kulübü üyesi Ahmet SİNA'nın yetkili kılındığına" dair belge ve dosyada mevcut sair delillerle sübuta ermiş bulunmaktadır.

Sanık tarafından çeşitli yer ve zamanlarda işlendiği kesinlikle anlaşılan bu olayların TDGF. sekreteri olan sanığın aynı kasıt altında işlediği tek fiil olarak kabulünde adalete uygunluk müşahade edilmiştir. Sanığın tek fiil olarak görülen bu fiili işlemekteki amacı ise; yukarıda uzun uzun izah edildiği üzere Türkiye'de komünizmi gerçekleştirmek, yerleştirmek mücadelesini veren TDGF. içinde, ana gaye istikametinde münferit olaylarla katkıda bulunmak, üniversiteyi nüfuzları altına almaktır. Bu itibarla sanığın fiili T. C. K.'nun 141 nci maddesinin birinci fıkrasında öngörülen kanun dışı cemiyeti sevk ve idare etmek ve böyle bir cemiyeti yöneten kişiden sadır olabilmesi doğal fiiller şeklinde değerlendirilerek anılan madde gereğince cezalandırılması uygun görülmüştür.

b. Sanık İRFAN UÇAR'ın gizli bir örgüt olan Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu mensuplarınca kaçırılan dört Amerikalının saklanması için Rüya Caddesi Şair Nedim Sokak 1

numaralı Amaç Apartmanının Hülâgü CAN'a ait olan 3 numaralı dairesini 15.2.1971 tarihinde Orhan SEL takma adıyla Hülâgü CAN'dan kiraladığı; gerçekten 3.3.1971 tarihinde Kepekli boğazında yakalanıp kaçırılan dört Amerikalının bu dairede saklanmış olduğu sanığın inkârına rağmen şahit Hülâgü CAN'ın, Tefrik edilip gelenler 4K. 1D. 11 sıradaki polise verdiği ifadesi; Hülâgü CAN'ın, ölü Koray DOĞAN'a ait resimlerin gösterilmesi ve teşhis istenmesi üzerine "benimle kontratoyu imzalayan fotoğraftaki kişi değildi" deyip sanıklar arasından İRFAN UÇAR'ı teşhis ederek "benimle kontratoyu imzalayan bu kişiydi" şeklindeki beyanını havi huzurda verdiği duruşma tutanakları 6K. 1382 sıradaki yeminli ifadesi aynı dosya 10 sıradaki huzurda verdiği ifadesi aynı dosya 12 sırada mevcut ve kendini Orhan SEL olarak tanıtarak dairesini kiralayan kişinin İrfan UÇAR olduğunu resminden teşhis ettiğine dair zabıt varakası; aynı dosya 25 sırada mevcut kira kontratosu; aynı dosya 24 sırada mevcut kira kontratosundaki Orhan SEL yazısının ve imzanın İrfan UÇAR'ın elinden çıktığına dair adlî tıp raporu; davanın DEV-GENÇ davası ile birleştirilip anılan dava içinde görülmesi sırasında kontratonun altındaki isim ve imzanın Koray DOĞAN'a ait olduğunun İrfan UÇAR tarafından iddia edilmesi üzerine Koray DOĞAN'ın yazılarıyla ayniyet olup olmadığı konusunda inceleme yapılması için Adlî Tıp Reisliğine başvurulmasıyla adı geçen müessesenin yazı ve imzanın Koray DOĞAN'a ait olmadığına İrfan UÇAR'a ait olduğuna dair tevsi'i tahkikat 1K. 59 sırada mevcut bilirkişi raporu ve sair delillerle maddî fiil olarak sübuta ermiş bulunmaktadır.

Sanığın bu fiili, dört Amerikalıyı kaçıran THKO. mensuplarının, T. C. K.'nun 146/1 nci maddesinde öngörülen bir suç olduğu mahkemenin yargıtay tasdikinden geçerek kesinleşmiş ve infaz edilmekte olan hükmünde onaylanan Türkiye Cumhuriyeti Anayasasını tebdil tağyir ve ilgaya ve bu kanun ile kurulmuş Türkiye Büyük Millet Meclisini ıskata veya vazifesini yapmaktan mene cebren teşebbüs etmek fiillerine ikinci derecedeki bir yardım ve iştirak fiili olarak değerlendirilmiştir. Gerçekten dört Amerikalının kaçırılması kararlaştırılır ve planlanırken kaçırıldıktan sonra ne yapılacağı, nereye kapatılıp gizlenecekleri meselesinin de bir karara bağlanması doğaldır. Bu nedenledir ki, kaçırma olayından on beş gün önce söz konusu dairenin kiralanması işi sanık İrfan UÇAR tarafından yapılmıştır. İrfan UÇAR bu fiili ile Türkiye'de komünizmin gerçekleştirilmesi ve yerleştirilmesi için şehir gerillası savaşına kalkışmış olan THKO.'nun adam kaçırma fiiline, onlara kaçırmadan sonra barınacakları yeri hazırlayarak yardım iştirak etmiştir. THKO.'nun bütün fiilleri ise adi bir soygun yahut adam kaçırıp bazı özel çıkarlar için fidye almak fiili değildir. THKO.'nun bütün fiilleri Türkiye'de meri rejimi yıkıp, Anayasayı ortadan kaldırıp Marksist-Leninist bir düzen kurmak gayesine yöneliktir. Sanık İrfan UÇAR'ın fiili de bu ana amaca yönelik fiile feran iştirak niteliğindedir. Bir ev kiralamakla Anayasanın tebdil veya tağyir edilmeyeceği aşikârdır. Fakat emperyalizmin temsilcisi olarak görülen Amerikan vatandaşı dört kişinin kaçırılması; birbirini izleyen banka soygunları, Nurhak dağları harekâtı gibi bütün olaylar bir arada mütalâa edildiğinde THKO.'nun fiilinin T. C. K.'nun 146/1'de öngörülen suç ve İrfan UÇAR'ın fiilinin de ikinci derecedeki bir fiille bu suça iştirak olduğu anlaşılır. Sanık İrfan bu fiili bilerek isteyerek ve asıl fiilden onbeş gün önce işlediği fiilin sonuçlarına başlangıçta katlanarak yani suç kastı ile işlenmiştir. Bu itibarla müsnet 146/3. maddesinde yazılı suçun maddî ve manevî bütün unsurları oluştuğundan sanığın anılan madde uyarınca cezalandırılması gerektiğine inanılmıştır.

c. Sanık İrfan UÇAR'ın Emek İş Bankası soygununa katılma isnadıyla aranması sebebiyle saklanmak üzere 15 Mayıs 1971 günü Ankara'dan İstanbul'a Uğur TOLA takma adıyla gittiği, yanında Kurtuluş Gazetesinin üçüncü sayısından ve bildirilerden bir miktar getirdiği; bunları İlbay Apartmanında Mahir ÇAYAN'a teslim ettiği; sanığın burada iki gün kaldığı kendisine Ulaş BARDAKÇI tarafından Uğur TOLA adına düzenlenmiş bir sahte nüfus kâğıdı verildiği; bu apartmanda iken Mahir ÇAYAN ve Necmi DEMİR tarafından yapılan teklifi kabul ile T. H. K. Cephesi üyeliğini iktisap eylediği ve bu örgütün yapacağı eylemlerden haberdar olduğu; bilâhare İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığının aramasından saklanmak için Yzb. İlyas AYDIN tarafından kiralanan Feriköy'deki Çamlıca Apartmanına götürüldüğü; burada kalmakta iken THKC. örgütünün muhasipliğini yapan Ziya YILMAZ'-

dan, Hüseyin CEVAHİR aracılığı ile 1000 lira yardımı aldığı; 27.5.1971 günü Güvenlik Kuvvetlerinin baskını üzerine teslim olduğu; yanında bir tabanca ile 600 lira paranın çıktığı ve zaptedildiği; sanık İrfan UÇAR'ın Askerî Savcıya verdiği 12.7.1971 tarihli ve (Tefrik edilip gelenler klâsörleri 4K. İrfan UÇAR dosyası) 16 sırada mevcut hazırlık ifadesi; huzurda verdiği ve aynı klâsör aynı dosya 29 sırada mevcut sorgusu; Mahir ÇAYAN'ın aynı dosya 11-12-14 sırada mevcut Askerî Savcılık ifadesi; Mahir ÇAYAN'ın aynı dosya 21-22 sırada mevcut huzurda verdiği sorgusu; keza Mahir ÇAYAN'ın aynı dosya 30-31 sıradaki sözleri; Abdullah CECELOĞLU'nun aynı dosya 16-17 sıradaki hazırlık ifadesi; Necmi DEMİR'in aynı dosya 31 sıradaki huzurda verdiği ifadesi ile sübuta ermiş bulunmaktadır.

Sanık İRFAN UÇAR'ın THK. Cephesi üyesi olduğu yolundaki kanaatın dayanakları şunlardır:

— Sanık İrfan UÇAR, THK. Partisi ve cephesi üyesi ve kurucusu olan Yzb. İlyas AYDIN'ın evinde yakalanmıştır. Sanık İrfan UÇAR'ın ifadelerinden de anlaşılacağı üzere, faaliyet sahası, Ankara olduğu halde THKP. ve cephesinin kesif bir faaliyete giriştiği bir sırada İstanbul'a gelmiş olması calibi dikkattir.

Sanık İrfan UÇAR, Yzb. İlyas AYDIN'ı Siyasal Bilgiler Fakültesindeki bir toplantıdan sonra, tesadüfen aynı masada yemek yerken tanıdığını beyan etmektedir. Yalnızca bir konuşmadan ibaret olan bir tanışıklığa istinaden Ankara'dan kalkıp İstanbul'da bulunan Yzb. İlyas AYDIN'ın evine gelmiş olduğu şeklindeki iddia her şeyden önce bu kabil münasebetlerin gerçek ve tabiî ölçülerine aykırıdır.

— Yzb. İlyas AYDIN'ın evinde gizlenen ve İrfan UÇAR'la birlikte bu evde yakalanan Necmi DEMİR, İlkay DEMİR ve Necati SAĞIR'da aynı cemiyetin mensubu olarak faaliyet gösteren şahıslardır. (Aynı dosya 1, sayfa 4, 7, 9, 13).

Aynı faaliyetlerin içinde bulunan sanık Rüçhan MANAS'da, duruşmadaki sorgusunda (İrfan UÇAR'ı Ankara'dan tanırım. Kendisini Siyasal'da görmüştüm. Fakülte arkadaşlığı veya akrabalık bağımız yoktur. Ankara'da cezaevinde iken kendisine yemek götürmüştüm) demektedir. (Aynı dosya sayfa 25).

— THKP. ve cephesinin muhasebeciliğini yapan ve bu gizli cemiyetin faaliyetlerine bilfiil iştirak etmiş bulunan sanık Ziya YILMAZ tarafından tutulan notlarda İrfan'a 1000 lira verilmiş olduğu kayıtlıdır. Sanık Ziya YILMAZ polise verdiği ifadede (listenin arkasında İrfan adıyla yazılı İrfan UÇAR'ın ihtiyacı için 1000 lira verildiği yazılı olan İrfan UÇAR'ı ben tanımam. Bu parayı da şimdi hatırlayamadığım bir arkadaşım almıştı). (Aynı dosya 1, sayfa 6) demekte, Askerî Savcı tarafından tespit olunan hazırlık ifadesinde ise, (konsolosun kaçırılmasından birkaç gün önce Hüseyin CEVAHİR bana gelerek İrfan UÇAR için 1000 lira istemişti. Ben de kendisine bu parayı verdim. (Aynı dosya 1, sayfa 10) diyerek ilk ifadesini teyit etmektedir.

Sanık Ziya YILMAZ duruşma sırasındaki sorgusunda ise (ben İrfan UÇAR için 1000 lira vermedim. Kayıtlarda ismi geçen İrfan'ın İrfan UÇAR olup olmadığını bilmiyorum. Hüseyin CEVAHİR tarafından İrfan ismindeki arkadaşa geri verilmek üzere benden alınmıştı). (Aynı dosya sayfa 24) diyerek kısmen tevile kaçmaktadır.

Bütün bu beyanlardan sanık İrfan UÇAR'ın, Türkiye Halk Kurtuluş Partisi ve Cephesinin muhtelif kanunsuz eylemlerden elde etmiş olduğu paradan bin lira almış olduğu kanaatine varılmaktadır. Bu husus, sanığın gizli örgüt mensubu olduğunu ifade ettiği gibi, yakalandığı gün üzerinde 600 lira bulunması da aynı kanaati teyit etmektedir.

Sanık İrfan UÇAR, Ankara'dan İstanbul'a gelirken KURTULUŞ gazetesinin üçüncü sayısından bir miktar İstanbul'a getirmiştir. (Dosya sayfa 13, dosya, sayfa 15).

Kurtuluş Gazetesi, Mahir ÇAYAN ve grubu tarafından çıkarılmaktadır. Esasen T. C. K.'nun 141/8 nci maddesine nazaran mutlaka üye kaydı veya buna benzer bir formalitenin

varlığı şart olmayıp (cemiyet iki veya daha ziyade kimselerin aynı amaç etrafında birleşmeleriyle vücut bulur).

Bütün bu gerekçelerle, mahkememizce, sanık İrfan UÇAR'ın T. C. K.'nun 141 nci maddesinin birinci fıkrasında öngörülen bir gizli cemiyet niteliğindeki THKP. ve cephesine üye olduğuna bu itibarla T. C. K.'nun 141 nci maddesinin beşinci fıkrası gereğince cezalandırılması gerektiğine inanılmıştır.

ç. Sanık İrfan UÇAR'ın 8.4.1969 tarihinde ODTÜ. binalarının işgali olayına katıldığı iddiasıyla T. C. K.'nun 254/2, 264/2 ve 517/2 nci maddeleri gereğince cezalandırılması Askerî Savcılık tarafından talep edilmiş ise de; Gaziantep Emniyet Müdürlüğünün 20.5. 1969 gün ve Şube: 1 Kısım: 1 Ds. Ş. Sayı: 1592 sayılı (Tefrik edilip gelen dosyalar klâsörü 2 dosya 5 sırada) yazıları ile sanığın boykot günü olan 8.4.1969 tarihinde Gaziantep'te Belkis düğün salonundaki toplantıda konferans vermiş olduğunun bildirilmesi ve bir kişinin aynı anda ayrı ayrı yerlerde bulunmasının imkânsız olması gerekçeleriyle suçun sübuta ermediği ve beraatına karar verilmesi gerektiği inancı hasıl olmuştur.

20. AHMET BOZKURT:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın A. İ. T. İ. A.'si Sosyalist Fikir Kulübü üyesi olup 9.10.1969 tarihinde yapılan kurultayda Merkez Yürütme Kurulu üyeliğine seçildiğini, millî demokratik devrimi ve bu devrimin silahlı bir halk savaşı verilmek suretiyle gerçekleştirilebileceğini savunduğunu, Ankara'da yapılan bütün miting, boykot, yürüyüşlere katıldığını, 22.2.1971 tarihinde Ziraat Fakültesi kültür teknik binasının önündeki silahlı çatışmaya katıldığını, 23 Eylül 1970 tarihindeki elçilik binasına saldırma, işgal ve polisle çatışmada bulunduğunu, Gaziantep bölgesine giderek köy çalışmalarında bulunduğunu, halkı zabıta memurları aleyhine kışkırttığını, federasyonun bütün eylemlerinden sorumlu bulunduğu, maksat ve gayelerinin millî demokratik devrim mücadelesi ile zorla ve silahla mevcut anayasa düzenini yıkıp yerine Marksist-Leninist bir düzen kurmak olduğu cihetle ve bu maksada yönelik faaliyetlerde bulunduğundan bahisle T. C. K.'nun 146/1. maddesine uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/1-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 17.10.1970 tarihinde C. Savcısına verdiği ifadesinde:

1969 yılı Ekim ayından beri DEV-GENÇ Federasyonu Merkez Yürütme Kurulu üyesi olduğunu, herhangi bir dernek veya partide görev almadığını, federasyonun gayesinin tüzükte belirtilmiş olduğunu, amaç ve gayelerinin tamamen anayasa içerisinde bulunduğunu, anayasa dışına çıkarak işçi ve köylü iktidarını gerçekleştirmek istemediklerini, komünist liderlerin kendi ülkelerinde kurdukları rejime benzer bir rejimi Türkiye'de gerçekleştirmek istemediklerini, bu yolda çalıştıklarına dair iddiaların yerinde olmadığını, DEV-GENÇ'e bağlı bazı üyelerin işçi köylü hareketlerine karışmalarının merkez yürütme kurulunun malûmatı dışında vuku bulduğunu, bunların kendiliklerinden olaylara katıldıklarını, yurt dışındaki gerilla örgütleri ile temas kuran üyelerin durumunun aynen böyle olduğunu, merkez yürütme kurulunun bilgisinin bulunmadığını, derneğin kanunsuz eylemde bulunmadığını beyan etmiştir.

Sanık 23.2.1971 tarihinde C. Savcısına verdiği ifadesinde:

İ. T. İ. A.'de talebe olduğunu, İstanbul'a gideceğini, Z. Fakültesi öğrenci cemiyeti başkanı Turan KÜLAHOĞLU'ndan para almak için Ziraat Fakültesine gittiğini, Turan'ın kültür teknikte olduğunu söylediklerini, oraya gittiğini, silah sesleri kesildiği ve hiç bir hadise olmadığı için girdiğini, orada polis tarafından önce yakalanıp bilâhare bırakıldığını, fakat

tekrar polislerin bunu da alın diyerek kendisini tekrar yakaladıklarını, üzerinde silah bulundurmadığını, tecavüz etmediğini, yanlış teşhis sonucu yakalandığını beyan etmiştir.

Sanık Ankara 4. Asliye Ceza Hâkimliğine 23.2.1971 tarihinde verdiği ifadesinde:

Olay günü Turan KÜLAHOĞLU'ndan para almak üzere Ziraat Fakültesine gittiğini, kantinde çay içtikten sonra çıktığını, rektörlük binasını geçtikten sonra silah seslerinin gelmeye başladığını, olay yerine geldiğinde silah seslerinin kesildiğini, Turan'dan parayı alıp ayrılacağı sırada polislerin üzerini aradıklarını, bir şey bulamadıklarını, kendisini serbest bıraktıklarını, ancak tanımadığı bir şahsın kendisini göstermesi üzerine yakalandıklarını, silahla korkutmak maksadıyla ateş etmediğini beyan etmiştir.

Sanık 29.12.1970 tarihinde Sorgu Hâkimliğine verdiği ifadesinde:

Akademide talebe olduğunu, 17.10.1970 tarihine kadar federasyon merkez yürütme kurulunda üye olarak çalıştığını, DEV-GENÇ'in yayın organının İleri Dergisi olduğunu, bu dergiye yazı yazmadığını, merkez yürütme kurulunda üye bulunduğu esnada birçok bildiri yayınladıklarını, genel başkan Atillâ SARP'ın imzasının bulunmadığı bildirileri kabul etmediğini, DEV-GENÇ'in bir gençlik kurulu bulunduğunu, amacının talebe sorunlarını çözümlemek ve emperyalizmle mücadele olduğunu, mücadeleyi anayasa çerçevesinde yaptıklarını, sınıf kavgası yapmadıklarını, herhangi bir sınıfın diğer bir sınıf aleyhine tahakkümünü kabul etmediklerini beyan etmiştir.

Sanık 22.9.1971 tarihinde Askeri Savcıya verdiği ifadesinde:

Akademinin sosyalist fikir kulübü üyesi iken federasyon merkez yürütme kuruluna üye olarak seçildiğini, bu federasyon bir öğrenci kuruluşu olduğunu, İstanbul'a gitmek için lüzumlu olan parayı temin edebilmek için Ziraat Fakültesine gittiğini, Turan KÜLAHOĞLU'nu bulamadığını, Kültür Teknikte olduğunu söylediklerini, kantinden kültür tekniğin yerini gösterdiklerini, o tarafa giderken silah sesleri işittiğini, ateş edenleri görmediğini, merak saiki ile etrafına bakınırken kendisini de işaret etmeleri üzerine yakalanıp götürüldüğünü, tabanca kullanmadığını beyan etmiştir.

Sanık 24.6.1971 tarihinde Askerî Savcıya verdiği ifadesinde:

69 subaya devrimci gençliğin mesajı isimli bildirinin yayınlanması ve dağıtılmasından haberi olmadığını, tüzüğe göre bildiri neşretmek genel başkana ait olduğundan muhtemelen onun çıkardığını, hiç malûmatının olmadığını, 69 subayın bildiri yayınladıklarını gazetelerden okuduğunu, Ekim 1969 tarihindeki kurultayda DEV-GENÇ merkez yürütme kuruluna üye olarak seçildiğini, tüzüğün 2 nci maddesinde amaç olarak emperyalizmle mücadeleyi gösterdiğini, emperyalizmin iç ve dış sömürü olarak tanımlanabileceğini, iç sömürünün aracı ve tefeciler, dış sömürünün ise yabancı ülkelerin baskıları olduğunu, amaçlarından birinin de feodal kalıntılara karşı mücadele olduğunu, bundan kastedilenin toprak reformunun yapılarak köylünün toprak ağalarından kurtarılması olduğunu, bunun içinde önce işçi, köylü, küçük burjuva, asker ve aydınların bilinçlendirilmesi gerektiğini, bunun içinde kitap, gazete, mecmua yayınlanması, miting, gösteri ve yürüyüş yapılması gerektiğini, DEV-GENÇ olarak bu yolda çalıştıklarını, işçilerin sendikal haklarının sağlanması için işçi kesiminde de faaliyette bulunduklarını, köylüler içinde bazı yerlerde miting tertip ettiklerini, buralara önceden üyelerini göndererek organizatör sıfatı ile faaliyetlerini tanzim ettirdiklerini, bilâhare yürüyüş veya mitingin yapıldığını, halkın bilinçlenmesi sonunda kendi haklarını savunanları seçeceği ve böylece devrimcilerin parlamentoda ekseriyeti sağlamaları üzerine maden, petrol, ağır sanayi ve bankacılığın devletleştirileceğini, köylerde kooperatifler kurularak istihsalin arttırılacağını, kooperatiflerin doğrudan devlete bağlı olduğunu, kooperatifin faydalarını görenlerin üye olacaklarını, devrimi benimseyenlerin miktarı arttıkça kapitalizmin yok olacağını ve sosyalizme dayanan bir düzenin kurulacağını, böylece devrimin tamamlanmış olacağını, bunun millî demokratik devrim olduğunu, bu devrimin yapılması için silahlı mücadeleye lüzum olmadığı, zamanla kendiliğinden oluşacağını, her şeyden önce kendisini

devrime adamış aydın bir zümrenin bulunması gerektiğini, bu kitlenin diğer halk yığınlarını bilinçlendireceğini, nitekim kendilerinin zaman zaman köylere ve işçi kesimlerine aydın zümreden elemanlar gönderdiklerini, bölge yürütme kurullarını genel yönetim kurulunun seçtiğini, bölge yürütme kurullarının faaliyetlerinden DEV-GENÇ'in sorumlu bulunduğunu, zira bölge yürütme kurullarının yapacakları işleri önceden merkeze bildirdiklerini, merkezde durumun bir forumda müzakere edildiğini, sonunda bölgeye gerekli direktifin verildiğini, bölge yürütme kurullarının da direktif uyarınca hareket ettiklerini beyan etmiştir.

Sanık 5.7.1971 tarihinde Askerî Savcıya verdiği ifadesinde:

8.6.1971 günü lokantada yemek yerken Atilla SARP'la karşılaştığını, kendisine bir arkadaşına gideceğini söylediğini, Atilla'nın ben de kalabilir miyim diye sorduğunu, kendisinin de kabul ettiğini, saat 23.000 sıralarında evvelden tanıdığı Ahmet BOYNUKISA'nın evine gittiklerini, gece evde arama yapıldığını, yakalanarak Yıldırım İnzibat Bölge Komutanlığına getirildiklerini, Atilla'nın sahte hüviyet taşıdığını görmediğini, evde iken polislere hüviyetlerini gösterdiklerini, ancak Atilla'nın ne gibi bir hüviyet gösterdiğini katî olarak bilmediğini, Atilla'nın arandığını bildiğini, kendisinin de arandığından haberi olmadığını, arkadaşı olduğundan kendisine gelme diyemediğini beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorguda:

İddianame düzenlenirken yeterli bir inceleme ve araştırmanın yapılmadığını, nitekim Gaziantep'te yapılan Şahinbey yürüyüşüne katılan Ahmet BOZKURT ile kendisinin ayrı ayrı şahıslar olduklarını, 9-10 Ekim 1969 tarihinde DEV-GENÇ merkez yürütme kuruluna seçildiğini, 1970 yılı Nisan ayı sonlarında bu görevden fiilen ayrıldığını, bu ayrılışın bir istifa şeklinde olmadığını, ailevî nedenlerle ayrılmak zorunda kaldığını, Aydınlık Sosyalist Dergisi, işçi köylü gazetesi, proleter Devrimci Aydınlık, Kurtuluş Gazetesinde, Millî Demokratik Devrim Broşüründe, Aydınlık Sosyalist Dergiye açık mektup adlı broşürde çıkan yazıları kendisinin yazmadığını, bu yayın organlarının sorumlu yönetmeni ve yazı işleri müdürü olmadığını, DEV-GENÇ Merkez Yürütme Kurulu üyesi olduğu için suçlandığını, federasyonun tüzüğü ile tüzükteki her değişikliğin süresi içinde Ankara Valiliğine bildirildiğini, bütün gösteri ve yürüyüşlerin izin alınarak yapıldığını, bu hususların DEV-GENÇ'in yasal bir kuruluş olduğunu ve işleyişinin yasalara uyduğunu gösterdiğini, merkez yürütme kurulunun yasalara aykırı tek bir kararının bile bulunmadığını, kanunî bir kuruluş olduğunu gördüğü akademinin fikir kulübüne üye olduğunu, daha sonra da 1969 Ekim kurultayında merkez yürütme kuruluna seçildiğini, bu görevde altı ay kaldığını, askerî savcının iddianamede kendisinin silahlı bir halk savaşını istediğini gösterir iki satırlık bir yazısından veya iki kişi huzurunda dahi olsa bir konuşmasından söz etmediğini, zira bu iddiayı doğrulayacak ne bir yazı ne de bir konuşmasının olmadığını, izin alınmak suretiyle yapılan yürüyüş ve mitinglere katıldığından dolayı suçlanmasının sebebini anlayamadığını, hiç bir işgal olayına katılmadığını, akademide boykot kararı alındığında diğer öğrenciler gibi bu kararlara uyduğunu, İ. T. İ. A.'da devrimci öğrencilerin katıldığı hiç bir işgal olayının vuku bulmadığını, 23 Eylül 1970 tarihinde Ürdün Elçiliğine saldırma, işgal, polisle çatışma, patlayıcı madde atma gibi olaylarla bir ilgisinin bulunmadığını, olay anında orada olmadığını, kolayca isbat edebileceğini, 22.2.1971 tarihinde Ziraat Fakültesi Kültür Teknik binası önünde silahlı bir çatışmanın olup olmadığını bilmediğini, bu olaya karışmadığını, o tarihte İstanbul'a gidecek olduğunu, yeterli parası olmadığından Turan KÜLAHOĞLU'ndan borç almak üzere Ziraat Fakültesine gittiğini, Turan'ı aradığını, Kültür Teknik binasında bulunduğunu öğrenmesi üzerine oraya giderken rektörlük binasının yanına geldiği sırada birkaç el silah sesi duyduğunu, binanın yanına geldiğinde orada bir kalabalığın mevcut olduğunu, olayla bir ilgisi olmadığından kalabalığın içinden geçip binaya doğru yürüdüğünü, sivil bir polisin kendisini durdurduğunu, üzerini arayıp bir şey bulamadığını, önce serbest bırakıldığını, fakat biraz sonra bıyıkları yüzünden yakalayıp arabaya attıklarını, Sıkıyönetim ilân edildikten sonra kaçmayı düşünmediğini, arandığına dair tebligat, radyo ve gazete ilânı bulunmadığını, eski ifadelerinin doğru olduğunu beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Sorgusunun aynı zamanda savunmasını da kapsamakta olduğunu, sorgusunda söylediklerini bir defa daha tekrar etmek istemediğini, bir süre yöneticiliğini yaptığı kuruluşun hiç bir zaman hiç bir gizli gayeye yönelmediğini, yasa dışı eylemlerde bulunmadığını, karar defterinin DEV-GENÇ federasyonunun hiç bir zaman illegal bir duruma düşmediğini gösteren esas bir delil olduğunu, T. C. K.'nun 141/1-6. maddesine ters düşen herhangi bir eylemlerini gösterecek maddî hiç bir olayın mevcut olmadığını, bu nedenlerle beraetine karar verilmesini talep etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık Ahmet BOZKURT'un Ankara İktisadî Ticari İlimler Akademisi öğrencisi olarak önce bu okulun sosyalist fikir kulübüne üye olduğu; 9 Ekim 1969 tarihinde yapılan kurultayda T. D. G. F. Merkez Yürütme Kuruluna seçildiği ve 17.10.1970 tarihine kadar bu görevi yaptığı; bir yıllık merkez yürütme kurulu üyeliği sırasında yayınlanmış olan ve genel başkanları Atilla SARP'ın hanesinde yazılan bütün bildirilerin sorumluluğuna iştirak ettiği; keza 9.10.1969 ile 17.10.1970 tarihleri arasında yapılan ve Atilla SARP'ın hanesinde yazılan bütün yürüyüş ve mitinglere katıldığı ve T. D. G. F.'nin Merkez Yürütme Kurulu olarak birçoklarını da düzenledikleri; 22 Şubat 1971 tarihinde Ziraat Fakültesi Kültür Teknik binasının önünde vuku bulan silahlı çatışma olayına katıldığı; (Birçok sanıkların dahil bulunduğu bu olayın şu şekilde cereyan ettiği;

22 Şubat 1971 günü saat 11.00 sıralarında üstü beyaz altı gok mavisi bir Land Rower otomobille Mehmet Ruhi KOÇ, Ahmet BOZKURT, Şemsettin EVRENSEL ve kim oldukları tespit edilemeyen kişilerin süratle Ziraat Fakültesi Kültür Teknik binası, yeni anfi binası, endüstri bitkileri binasının çevrelediği ve bu üç binanın önündeki çayırlık bölgesine Keçiören yolundan geldikleri; Kültür Teknik binası önünde duran otomobilden Ahmet BOZKURT, Ruhi KOÇ, Şemsettin EVRENSEL ve diğerlerinin hızla inip etrafa yayıldıkları ve özellikle Yeni Anfi ve Endüstri Bitkileri binalarının önünde bulunan harç makinesini siper aldıkları, kendilerini bekleyen Turan KÜLAHOĞLU ve arkadaşlarının da ortaya çıkmasıyla Endüstri Bitkileri binası ile yeni anfi binası arasına doğru ateş etmeğe başladıkları; aynı istikametten de mukabil ateş açıldığı; dekanın müracaatı üzerine olay yerine polis gelince sanıkların kaçıştıkları ve bir kısmının kültür teknik binasına girdikleri, polis tarafından olay yerinde yakalandıkları, olayda yaralanan ve ölen olmadığı, ancak çok miktarda tabanca, mermi ve bıcak yakalandığı;)

Sanık Ahmet BOZKURT'un 23.9.1970 tarihinde Ruhi KOÇ ve diğer 40-50 arkadaşı ile birlikte Urdün Sefaretinin önündeki panoların kırılması, molotof kokteyli atılması ve polisle çatışma olayına katıldığı sanığın yer yer açık, yer yer dolaylı ikrarlarını havi Mrk. Yrt. Krl. 11K., 313/1-2 ve Ziraat 1K. 18, 157 sıralardaki cumhuriyet savcısına verdiği ifadeler; Mrk. Yrt. Krl. 11K. 377/1 sırada mevcut "yürütme kurulunda üye iken birçok bildiriler yayınladık ve ben ve alâkalı arkadaşlar bu bildirileri imza ettik". Sözlerini havi sorgu hâkimine verdiği ifadesi; Mrk. Yrt. Krl. 11K. 390/1-2'de mevcut "memleketin muhtelif yerlerinde meselâ Alaçam'da, Akhisar'da, Ege'de gösteri yürüyüşleri düzenledik, buralara daha evvel gösteri yürüyüşleri ve mitingler yapılmazdan evvel üç-beş arkadaşımızı gönderdik. Bunlar organizatör olarak faaliyetleri tanzim ediyorlar bilâhare yürüyüş veya miting yapılıyordu... Doğrudan doğruya işçi ve köylünün kendi olanakları ile bilinçlenmesini beklemek ülkemiz şartlarına uygun düşmez. Biz bu maksatla da zaman zaman köylere ve işçilerin bol olduğu yerlere aydın zümreden elemanlar gönderdik..." sözlerini havi As. Savcıya verdiği ifadesi ve "Eski ifadelerim doğrudur" sözünü ihtiva eden huzurda verdiği duruşma tutanakları 1K. 79 sıradaki sorgusu ile ayrıca şahit Fahri COŞKUN'un Ziraat 1K. 22 ve Altındağ 4. Asliye Ceza Mahkemesine verdiği ve aynı klasör 163 sıradaki ifadeleri ve tespit tutanakları; şahit Hüseyin AKKUŞ'un Z. F. 1K. 23 sıradaki polis ifadesi ve aynı ifadenin altındaki on iki imzalı teşhis zabıt varakası ile huzurda verdiği ve DT. 4K. 398'de mevcut yeminli ifadesi; şahit

Taner ÇİFT'nin ZF. 1K. 24 sırada mevcut polis ifadesi ve aynı sayfadaki çok imzalı teşhis zabıt varakası, aynı dosya 162 sıradaki Asliye Ceza Mahkemesine verdiği ifadesi ile şahidin huzurda verdiği ve DT. 4K. 399 sırada mevcut yeminli ifadesi; şahit Zeki KARA'nın ZF. 1K. 26 sıradaki polis ifadesi ve aynı sayfadaki çok imzalı teşhis zabıt varakası ile şahidin asliye ceza mahkemesine verdiği ve sanığı teşhis ettiğine dair ifadesi ve DT. 4K. 401 sıradaki huzurda verdiği yeminli ifadesi; şahit Hakkı DURAN'ın polise verdiği ZF. 1K. 27 sıradaki ifadesi ve aynı sayfanın altındaki çok imzalı teşhis tutanağı; aynı dosya 162 sıradaki asliye ceza mahkemesine verdiği ifadesi ve D. T. 4K. 402 sırada mevcut huzurdaki yeminli ifadesi; şahit Celâl ER'in ZF. 3K. 103-105 sırada mevcut askerî savcılık ifadesi ve D. T. 4K. 417 sırada mevcut huzurda verdiği yeminli ifadesi, şahit Prof. Dr. Mustafa IŞIKHAN'ın ZF. 3K. 161 sırada mevcut askerî savcıya verdiği hazırlık ifadesi ve D. T. 4K. 411 sırada mevcut huzurda verdiği yeminli ifadesi; ZF. 1K. 1 ve 3 sıralarda mevcut 22 Şubat 1971 günü Ziraat Fakültesi Kültür Teknik binasının önünde vuku bulan silahlı çatışmada gerek sanıklar üzerinde ve gerekse Kültür Teknik binasında ve diğer olay yerinde yapılan aramada ele geçen silahlar ve bu silahların 6136 sayılı Kanun kapsamında, atışa elverişli, olay sırasında kullanılmış silahlar olduğuna, olay yerinde bulunan mermilerin bu silahlara ait bulunduğuna dair ekspertiz raporları; 28 sırada olay yerinde yapılan aramaya ve bulunan silah, mermi ve sair eşyaya dair tutanak aynı klasör 149 sıradaki olay yerinde Altındağ 4. Asliye Ceza Hâkimi tarafından C. Savcısının ve şahitlerin huzuruyla yapılmış keşif ve bilirkişi incelemesine dair zabıt ve olay yeri krokisi; ve ayrıca Mrk. Yrt. 8K. 1D. 60 sırada mevcut ve Ahmet BOZKURT'un 29.10.1969 tarihinde A. İ. T. İ. Akademisi Fikir Kulübünün aidatı olarak T. D. G. F.'ye 30.000 TL. verdiğine dair belge, Ahmet BOZKURT'un Mehmet DEMİR ile birlikte 10.10.1969 tarihinde yapılan kurultaya delege olarak ve A. İ. T. İ. Akademisi Fikir Kulübünü temsilen katılacağına dair fikir kulübünün yazısı; aynı kurultayda "Bilimsel sosyalizmin ışığı altında" yapılan eleştirilerden sonra genel yönetim kuruluna Ahmet BOZKURT'un seçildiğine dair Mrk. Yrt. Krl. 8K. 2D. 102/6 sıradaki belge; Ahmet BOZKURT'un Ankara İktisadî Ticarî İlimler Akademisi Fikir Kulübü üyeliğinin tasdik edildiğine dair T. D. G. F. genel sekreteri Ruhi KOÇ tarafından yazılan ve aynı klasör 3D. 105/1 sıradaki belge; öğrenci derneklerinden; fikir kulüplerinden ve kantin işletmelerinden T. D. G. F.'ye verilen paraları almaya Ahmet BOZKURT'un da yetkili olduğuna dair Ruhi KOÇ imzalı ve aynı klasör 124/9 sırada mevcut genelge; sözü daha fazla uzatmamak üzere, sanığın zamanı idaresinde mensubu bulunduğu Merkez Yürütme Kurulunca yayınlanmış ve Atilla SARP'ın hanesinde etraflı şekilde izah edilmiş olan belgeler ve bütün bu ikrar, ikrarı müeyyidelikten kurtaran şahit ifadeleri ile yazılı delillerin birbirini doğrulayıp tamamlamış olması sanığa müsnet maddî olayların kuşkudan uzak bir şekilde sübuta erdiğini ifade eylemektedir.

Sanık şahit ifadelerini; özellikle Kültür Teknik binasının önündeki silahlı çatışma olayı şahitlerinin ifadelerini "Yalan söylüyor" diyerek reddetmiş isede;

— 22.2.1971 günü Kültür Teknik binası önünde bir silahlı çatışma olayının vuku bulduğunun bir gerçek olması. (Nitekim Ruhi KOÇ, Şemsettin EVRENSEL ve Turan KÜLAHOĞLU gibi aynı olaya katılan sanıklar şahitlere "O gün karşı gruptan ateş edenler varmıydı" şeklinde sordurdukları sorularla o gün karşılıklı ateş teatisinin yapıldığını ve kendilerinin havaya yere veya hedef gözetmeksizin sağa sola ateş etmek şeklinde değil karşılarındaki kendilerine ateş eden gruba cevap verir şekilde ateş ettiklerini zımnen itiraf etmişlerdir. Ayrıca Ruhi KOÇ'un şahit Hüseyin AKKUŞ'un huzurda ifadesi tespit edilirken söylediği "O gün endüstri binası tarafından ateş edenlerden birisidir. Ben o olayda hayalarımdan sıyrık aldım..." şeklindeki sözleri de artık zımni değil açık itiraf niteliğindedir. Halbuki aynı Ruhi KOÇ ZF. 1K. 10 sırada polise verdiği; aynı klasör 16 sırada Cumhuriyet Savcısına verdiği; aynı klasör 157 sırada Asliye Ceza Hâkimine verdiği ifadelerde diğer bütün sanıklar gibi olayı ve suçu inkar etmiştir. Ziraat Fakültesi Ahmet BOZKURT gibi Ruhi KOÇ'un da okulu değildir. Her ikisinin ve teşhis edilemeyen yabancı şahısların da olay anında mevcut olup faal rol oynamaları ve hepsinin dışardan özel bir Land-Rower ile gelmeleri bu olayın önceden planlanmış bir çatışma olayı olduğunu ifade etmektedir).

— Sanığın kendi fakültesi olmadığı halde 22.2.1971 günü olay saatinde olay yerinde bulunduğunun ve polisler tarafından Kültür Teknik binasında yakalanıp çıkarıldığının inkâr edilemeyecek bir gerçek olması,

— Olaydan çok kısa bir süre sonra aynı gün poliste yapılan tespit ve teşhiste sanığın tanınmış olması ve tutulan zabıtların 10-12 kişi gibi kalabalık bir topluluk huzurunda imzalamış olması,

— Bütün şahitlerin gerek hazırlıkta ve gerekse huzurda verdikleri ifadeler arasında tam bir mutabakatın mevcut olması,

Gibi nedenlerle bu ifadeler mahkememizce değerden yoksun mütalâa edilememiştir.

Sanığın, o gün olay yerine, Turan KÜLAHOĞLU'ndan borç para almak için gittiği yolundaki savunması ise şahit beyanları ve Kültür Teknik binasından polis tarafından yakalanıp çıkarılması gerçeği karşısında doğru ve samimi bir savunma olarak değil tevil yoluyla ikrar olarak değerlendirilmiştir.

Yukarıdan beri izah olunan gerekçelerle çeşitli yer ve zamanlarda aynı kasıt altında işlenmiş çeşitli eylemlerden oluşan müsnet suçun maddî, manevi bütün unsurlarının tekevvün ettiği ve sanığın bu fiillerinin T. C. K.'nun 141/1deki cemiyetin yöneticisi olan bir kişiden beklenen fiiller olduğu kabul edilerek cezalandırılması gerektiği kanaatı hasıl olmuştur.

21. RUHİ KOÇ:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın Tıp Fakültesi Fikir Kulübü üyesi iken Ocak 1969 ayında yapılan kurultayda F. K. F. Genel Yönetim Kuruluna seçildiğini, federasyonun genel saymanlığını ifa ettiğini, federasyonun çalışma raporunu hazırladığını, bunu Ekim 1969 olağanüstü kurultayına sunduğunu, bu kurultayda Merkez Yürütme Kuruluna seçildiğini, 18.1.1970 tarihinden de DEV-GENÇ federasyonu genel sekreterliğini yaptığını, millî demokratik devrim stratejisini savunduğunu, bu yolda faaliyetlerde bulunduğunu, tıp dergisine yazdığı bir yazıda asıl görevlerinden birinin halkı bilinçlendirmek olduğunu belirttiğini, Ankara'da yapılan bütün miting, yürüyüş ve işgallere katıldığını, 1.10.1968 tarihinde Tıp Fakültesinde derslerin boykotu ve merkez binasının işgalinde, 23.9.1970 tarihinde Ürdün Büyükelçiliğine yapılan tecavüz, baskın, işgal ve patlayıcı madde kullanma olayında, Adalet Gazetesine tecavüz olayında, Veteriner Fakültesi önündeki silahlı çatışma olayına, Z. F. Kültür Teknik binası önündeki silahlı çatışmaya, Amerikan iş yerleri ve Amerikan Haberler Merkezine yapılan saldırı olaylarına, katıldığını, 14.3.1970 tarihinde D. T. C. F.'de yapılan forumu müteakip topluluğu Ulusa sevk ettiğini, eski B. M. M.'de topluluğa bir bildiri okuduğunu, federasyon genel sekreteri ve merkez yürütme kurulu üyesi sıfatıyla federasyonun bütün eylemlerinden sorumlu bulunduğunu, maksat ve gayelerinin millî demokratik devrim mücadelesi ile zorla ve silahla mevcut Anayasa düzenini yıkıp yerine işçi proleteryasına dayanan Marksist ve Leninist bir düzen kurmak olduğu cihetle ve bu maksada yönelik faaliyetlerde bulunduğundan bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 146/1. maddesi gereğince tecziye edilmesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkında mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/1-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyelerini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 22.2.1971 tarihinde polise verdiği ifadesinde:

Silah atmadığını, Keçiören'den geldiğini, kendisini teşhis edenlerin karşı gruptan olduklarını, suçu kabul etmediğini beyan etmiştir.

Sanık 23.2.1971 tarihinde C. Savcısına verdiği ifadesinde:

Olay vuku bulduğunda Keçiören'den Ulus'a gitmekte olduğunu, silah sesleri işitince dolmuştan indiğini, olayın cereyan ettiği yere geldiğini, bir grup öğrencinin fakülteye doğru

ateş etmekte olduğunu, ateş edilenler arkadaşları olduğu için yanlarına gitmek istediğini, bu arada polisin binayı sardığını ve kendisini yakaladıklarını, kendisini teşhis edenlerin ateş edenler olduğunu, silah kullanmadığını ve bulundurmadığını beyan etmiştir.

Sanık 23.2.1971 tarihinde Altındağ 4. Asliye Ceza Hâkimliğine verdiği ifadesinde:

Dolmuşla Ulus'a giderken silah sesleri duyunca dolmuştan indiğini, olayın vuku bulduğu yere geldiğini, kapıya yaklaşınca sağcı gençlerin kendisine ateş ettiklerini, seken bir taşın kendisine isabet ettiğini, içeriye girdiğini, daha sonra gelen polise ateş edenlerden birinin kendisini göstererek yakalattığını, beyan etmiştir.

Sanık Ankara 2 nci Sorgu Hâkimliğine 26.2. 1971 tarihinde verdiği ifadesinde:

DEV-GENÇ federasyonunun cemiyetler kanununa göre kurulmuş bir teşkilât olduğunu, sürdürdüğü eylemlerin kanuni olduğunu, halen serbest olarak faaliyetine devam ettiğini, basılan dergilerin piyasada serbest olarak satıldığını, komünizm propagandası yapmadıklarını beyan etmiştir.

Sanık 30.9.1971 tarihinde Askerî Savcıya verdiği ifadesinde:

20 Şubat 1971 tarihinde Keçiören'den Ankara'ya giderken Ziraat Fakültesi önünde tabanca sesleri duyunca vasıtadan indiğini, kalabalığın arasına girdiğinde duvardan seken bir kurşunun hayalarını sıyırdığını, hemen fakülteye girdiğini, dışardan bir grup öğrencilerin fakülteye ateş etmekte olduğunu, fakültede bulunanlar ile kendisinin ateş etmediğini, polis gelince ateş edenlerin kaçtığını, polisin fakülteyi kordon altına aldığını, daha sonra esas ateş edenlerin olay yerine gelerek şahitlik yaptıklarını ve onların teşhisi ile yakalandığını, aslında dışardan ateş edildiğini, duvardaki izlerin bunu gösterdiğini, tabanca ile ateş etmediğini, 22 Şubat 1971 tarihinde Zoo Teknik Kürsüsü önündeki ateş etme olayından haberi olmadığını, ehliyeti olmamakla beraber direksiyon kullanmayı bildiğini, şahsi tabancası olmadığını beyan etmiştir.

Sanık 13.11.1971 tarihinde Askerî Savcıya verdiği ifadesinde:

10 Ekim 1969 tarihinde DEV-GENÇ Genel Yönetim Kuruluna seçildiğini, daha sonra federasyonun genel sekreterliğine getirildiğini, DEV-GENÇ'in kanunî bir kuruluş olduğunu, illegal faaliyette bulunmadığını, tüzüğün 2 nci maddesine göre federasyonun amacının emperyalizm ve feodal artıklar ile mücadele olduğunu, Türkiye'de halkın sömüren ve sömürülenler diye ikiye ayrıldığını, hedeflerinin sömürülen halkın bilinçlendirilmesi olduğunu, millî demokratik devrimin sömürülen millî sınıfların iktidarı olduğunu, bu iktidardan sonra sosyalist devrime geçişi zaman ve şartların tayin edeceğini, şahsen sosyalist olduğunu, tertiplenen birçok mitinge katıldığını, DEV-GENÇ'in tertiplediği mitinglerden iki gün önce vilâyetten izin alındığını, kendi genel sekreterliği zamanında işçi ve köylülerin kurdukları devrimci derneklerin federasyona tüzük uyarınca bağlanamadıklarını, bölge yürütme kurulları her ne kadar tüzük uyarınca merkeze bağlı iselerde bunların ekseriya müstakil çalıştıklarını, bazı hallerde bölge yürütme kurulu başkanlarının merkeze gelerek görüşme yaptıklarını, aldıkları görüşe göre harekette bulunduklarını, DEV-GENÇ'in bildirilerini merkez yürütme kurulunda bir kişinin yazdığını, kendisinin de yazdığı bildiriler bulunduğunu, bölge yürütme kurullarının bildirilerini, kendilerinin hazırladığını, bildirilerde millî demokratik devrim stratejisine uygun olarak işçi ve köylü meselelerinin ele alındığını, diğer devrimci kuruluşlarla ortaklaşa mitingler tertip edildiğini, kendisinin Tıp Fakültesi Fikir Kulübü kurucu başkanı bulunduğunu, F. K. F. genel sekreterliği yaptığını, kurultaya sunulan çalışma raporunu hazırladığını, Amerikan Haberler Merkezine yapılan saldırıyı tertiplemediği gibi katılmadığını da, eski meclise yürüyenler arasında olduğunu, ancak halkı tahrik etmediğini, binadan içeriye girmediğini, Ziraat Fakültesi teknik kürsüsünde vuku bulan hadiselerde bulunduğunu, Ürdün Elçiliğine baskın yapan grupta olmadığını, mücadelelerinin anayasa çerçevesinde olduğunu beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorguda:

Sanık sorgu vermeyeceğini belirtmiş, sorgusunu neden vermeyeceği, hususunu da yazılı olarak hazırladığı aşağıdaki beyanı ile açıklamıştır:

"Bugüne kadar Anayasa'nın verdiği özgürlükleri kullanarak, halkımın sömürülmesine karşı ve ülkemin bağımsızlığı uğruna ve de sürekli olarak, tüm gericilerin birinci hedefi haline gelen 61 Anayasa'sını korumak için mücadele ettim. Bugüne kadar bu uğurda 30'u aşan şehit verdik. Dün olduğu, gibi, bugün de 61 Anayasa'sının düşmanları iktidarda olduklarından bizleri ölüm cezasıyla yargılamalarını gayet normal karşılamaktayım.

Amerikancı Erim iktidarının, faşist sıkıyönetiminin ve savcılarının hakkımdaki iddialarına sonucu değiştirmeyeceği için cevap vermeyeceğim.

Bu mahkemenin 2 üyesi 18 yurtsevere idam cezası vererek, halkının kurtuluşundan ve ülkesinin bağımsızlığından başka hiç bir şey istemeyen bu gençleri sehpaların altına iterek, devrimcilere karşı kin ve nefretini göstermiştir. Aynı kin ve nefreti bana da duyduğunuzu biliyorum. Ben de sizlere aynı kin ve nefreti duymaktayım. Onun için sizlere verecek ifadem yoktur. Anayasa'nın verdiği susma hakkını kullanarak duruşma boyunca konuşmayacağım. Sizlerin karşısında kendimi müdafaa etmek zaruretini hissetmiyorum. Yalnız, son olarak şunu hatırlatayım ki eğer bir gün yerler değişirse bunların hesabını vermek sizler için zor olacaktır. Bir gün yerler değişirse bu dilekçem sizler ve tüm gericiler için gerekçeli hüküm olacaktır.

KAHROLSUN FAŞİZM,

YAŞASIN BAĞIMSIZLIK MÜCADELESİ VEREN TÜM YURTSEVERLER".

Sanık savunmasında:

Sanık zaman bakımından savunmaların kısıtlandığını ileri sürerek savunma yapmayacağını beyan etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık Ruhi KOÇ'un, Tıp Fakültesi Fikir Kulübünü kurduğu, bu kulübün, bütün fakülte ve yüksek okul fikir kulüpleri, gibi F. K. F.'ye dahil olduğu; 4 Ocak 1969 tarihinde yapılan F. K. F. kurultayında F. K. F. genel yönetim kuruluna seçildiği; F. K. F.'nin genel saymanlığı görevini yaptığı; çalışma dönemlerine ait raporu hazırlayarak 10.10.1969 tarihinde yapılan F. K. F. kurultayına sunduğu; bu kurultayda F. K. F. tüzük değişikliği ile T. D. G. F. olunca sanığın da genel yönetim kurulu üyeliğine seçildiği; 18 Ocak 1970 tarihinde ise T. D. G. F. genel sekreterliğine getirildiği ve 17 Ekim 1970 tarihine kadar bu görevi yaptığı; sosyalist olduğu, millî demokratik devrim savaşının verilmesi gerektiğine inandığı, millî demokratik devrim savaşının başarı ile amacına ulaşmasından sonra yani emperyalizm, emperyalizmin işbirlikçileri, feodal kalıntı olan ağalar, tefeciler temizlendikten sonra sosyalist devrim safhasının başlayacağına, başka bir deyimle millî demokratik devrimin ana gaye olan komünist düzene giden yolda sosyalist devriminden önceki bir aşama olduğuna inandığı; halen DEV-GENÇ'in millî demokratik devrim savaşı vermekte olduğunu ve bu devrimin öncülüğünü yaptığını açıklıkla ortaya koyduğu; gayelerinin "Ezilenler" zümresine dahil olan işçiler, köylüler ve tüm halkın hâkim sınıflara karşı savaşmasını sağlamak için bilinçlendirmek olduğu, bu amaçla birçok mitingler, yürüyüşler, düzenledikleri; kendisinin Akhisar, Ödemiş tütün mitinglerine ve 6 ncı Filonun protestosu mitingine ve Ankara'da yapılan bütün mitinglere yürüyüşlere katıldığı; bu gibi mitinglerin bir kısmını T. D. G. F. bir kısmını da diğer meslekî kuruluşlarla talebe cemiyetlerinin tertiplediği; T. D. G. F. tarafından yayınlanan bildirileri merkez yürütme kurulu adına bir kişinin yazdığı, sanığın da yazdığı bildiriler olduğu, bu bildirilerin millî demokratik devrim stratejisine uygun şekilde düzenlendiği, nitekim bölge yürütme kurullarının yayınladıkları bildirilerin de kongre ve merkezin görüşüne yani millî demokratik devrim stratejisi anlayışına uygun olarak düzenlendiği; zaman zaman di-

ğer devrimci kuruluşlarla güç birliği içinde mitingler tertiplendiği, ortak bildirilerin yayınlandığı; sanığın Ankara'da düzenlenen hemen hemen bütün boykot ve işgallere katıldığı; bu arada 1.10.1968 tarihinde Tıp Fakültesinde derslerin boykotu ve merkez binasının işgali olaylarına katıldığı; 23.9.1970 tarihinde Hacettepe Üniversitesi hastanesi karşısındaki barakada toplanan 40-50 kişilik öğrenci grubunu oradan sopalar aldırıp önce Hanif Sinemasına, oradan da saat 17.00 sıralarında Urdün Elçiliğine sevk ettiği, kalabalık ellerindeki sopalarla elçiliğin panolarını kırarak ve taş atarak bağırışıp gösterilerde bulunurken Ruhi KOÇ'un ikinci kat balkonuna tırmanıp üzerinde Yaşasın Arap Gerillaları yazılı bir bez pankartı ve Filistin Bayrağını astığı, polislerin gelmeleri üzerine topluluğun kaçıştığı; 14.3.1970 tarihinde D. T. C. Fakültesinde yapılan forumdan sonra öğrencilerle T. B. Millet Meclisinin ilk binasına gittiği, bildiri okuduğu; 22.2.1971 tarihinde, oluş biçimi Ahmet BOZKURT'un hanesinde et raflı şekilde anlatılan, Ziraat Fakültesi Kültür Teknik binası önünde vuku bulan silahlı çatışma olayına katıldığı hatta, kendi fakültesi olmayan olay yerine özel bir Land-Rower aracı ile gelmiş olmasına bakılırsa bu olayın tertipleyicilerinden olduğu, olay sırasında harç makinasını siper alarak ve çimenler üzerinde yuvarlanarak karşı gruba ateş ettiği; sanığın yer yer açık yer yer dolaylı itiraf ve ikrarlarını kapsayan Ziraat 1K. 1. 10. 16 ve 157 dizilerdeki polise verdiği ifadeleri, Z. F. 5K. 11 dizideki C. Savcılık ifadesi; Mrk. Yrt. Krl. 11K. 348/3 dizideki Asliye Ceza Mahkemesine verdiği ifadesi; aynı dosya 469/1 dizideki Askeri Savcıya verdiği ifadesi; Ayhan ŞENOCAK ve Uçman SUNGUR'un Mrk. Yrk. Kr. 3K. 12 numaralı sarı zarfta mevcut hazırlık ifadeleri; 22.1.1971 tarihindeki Kültür Teknik silahlı çatışma olayında Şahit Hüseyin AKKUŞ, Taner ÇİFTÇİ, Zeki, KARA, Hakkı DURAN, Celal ER ve Mustafa IŞIKHAN'ın aynı olayda sanık Ahmet BOZKURT'un hanesinde yerleri ve mahiyetleri yazılı hazırlık ve son soruşturma safhasında verdikleri çeşitli ifadeler, teşhis tutanakları, keşif tutanakları, ekspertiz raporu, bilirkişi tutanakları; ayrıca şahit Celâl TARIMAN'ın ZF. 3K. 117 ve D. T. 4K. 110 sıradaki ve olayın cereyan tarzını anlatan ifadesi; ve bu ifadelerin birbirini doğrulayıp tamamlaması; yazılı delillerden Mrk. Yrt. Krl. 6K. 112/2-1 sırada mevcut ve Ruhi KOÇ'un Tıp Fakültesinin 14 Haziran 1969 Cumartesi günü işgal edilmesi olayı sırasında fakülte merkez binasının kapısı önünde bulunduğuna ve içeriye kimseyi sokmadığına dair tutanak ve bu olayla ilgili olarak Ankara 4. Asliye Ceza Mahkemesinin 26.9.1972 tarih ve E. 1971/577, K. 1972/597 sayılı kesin hükmü; Ruhi KOÇ'un 29.1.1968 tarihinde Ankara Tıp Fakültesi Fikir Kulübü başkanı olduğuna dair aynı klasör 119/18 sıradaki belge; Mrk. Yrt. Krl. 8K. 109/3 sırada mevcut ve 16.10. 1970 günü Ruhi KOÇ'un evinde yapılan aramada ele geçen, bir yüzünde bir sabotaj için gerekli eleman, araç ve gereç ile sabotajın nasıl yapılacağına dair yöntemi gösterir ve sağ alt köşesinde "Yırtılacak" yazısı bulunan, öteki yüzünde bazı adreslerle "E. T. Y. Ö. O.'dan Adnan, O. D. T. Ü.'den Yusuf, Ziraatten Şemsettin" şeklindeki notları ve bir krokiyi gösterir kâğıt; keza aynı aramada Ruhi'nin evinde bulunmuş olan ve arkasında Ruhi KOÇ'un imzası görülen T. D. G. F.'ye bağış makbuzları, aynı klasörde 5 numaralı sarı zarfta Ruhi KOÇ tarafından hazırlanmış olan çalışma raporunun mumlu kâğıda yazılmış şekilleri; Mrk. Yrt. Krl. 8K. 6D. 124/5'te genel sekreter olarak dernek tüzüğünden gönderdiğine dair Hüseyin KAYA'ya yazdığı mektup, aynı dosya 124/6, 124/7, 124/8, 124/9, 124/10, 124/11, 124/12, 124/13 sıralarda Ruhi KOÇ imzalı ve çeşitli yerlere örgüt kurma, Aydınlık ve İleri Gazetelerinin gönderilmesi ve T. D. G. F.'ye öğrenci cemiyetlerinden, fikir kulüplerinden ve kantin işletmelerinden verilecek paraları almaya yetkili şahısların isimlerini bildirir yazılar, mektuplar, genelgeler; sanığın daima tabanca taşıdığının açık delillerinden biri olan Z. F. 1K. 137 sırada mevcut Altındağ 2 nci Asliye Ceza Mahkemesinin kesin hükmü; sanığın genel sekreterliği sırasında yayınlanan Hukuk Fakültesinde yapılan açılış ve diploma töreninde 5.11.1969 tarihinde dağıtılan "Fikir Kulüpleri Federasyonu" başlıklı "Dünyada ve Türkiye'de devrimci hareket ve gençliğin yeri" başlıklı bildiride suç unsuru bulunduğuna dair bilirkişi raporu; sanık Ruhi KOÇ'un üyesi bulunduğu TİP genel başkanlığınca diğer üyelerden Mehmet YÜCE ve Hakkı ÖCAL ile birlikte Kırıkkale'deki işçi olaylarını incelemek üzere görevlendirildiğine, 9 3.1969 tarihinde çeşitli işçi teşekkülleriyle temas kurup işçiler arasında yaptıkları incelemeyi bir rapor halinde yazarak TİP Ankara İl Merkezine, DİSK Ankara bölge temsilciliğine ve F. K. F.'ye verdiklerine dair

F. K. F. 4K. 4D. 58 sıradaki belge; sanığın 3 Haziran 1970 günü Ankara'da Amerikan Haberler Merkezine yapılan saldırı ve toplu izrar olayına katıldığını, olay sırasında elindeki sopa ile polislere mukavemette bulunduğunu gösterir Ankara 7 nci Asliye Ceza Mahkemesinin kesin hükmü, Mrk. Yrt. Krl. (Trabzon) 4K. 5D. 278 dizideki T. D. G. F. genel sekreteri Ruhi KOÇ imzalı 9.2.1970 tarihli ve Sahir BEKEL'in tam yetki ile görevlendirildiğine dair belge; ve sözü daha fazla uzatmamak üzere sanık Ruhi KOÇ'un zamanı idaresinde yayınlanan ve genel başkanı Atilla SARP'ın hanesinde etraflıca yazılan bildiriler, afişler, genelgeler ve sair belgelerle sübuta ermiş olduğuna kuşkudan uzak biçimde inanılmıştır.

Sanığın, bazıları şahit beyanları ve yazılı delillerle sübuta eren bazıları hakkında çeşitli mahkemelerin kesin hükümleri bulunan bu fiilleri niteliği organik kuruluşu, yakın ve uzak amacı, çalışma biçim ve yöntemleri yukarıda etraflıca anlatılan F. K. F. ve T. D. G. F.'nin üyesi ve genel sekreteri olarak sevk ve idarecisi sıfatıyla yaptığı tek fiil aynı, komünist gayenin gerçekleştirilmesi kastı ile işlenmiş tek suç şeklinde değerlendirilmiş ve heyetimizde sanığın T. C. K.'nun 141 nci maddesinin birinci fıkrası gereğince cezalandırılması uygun görülmüştür.

22. TUNCAY ÇELEN:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın Fen Fakültesi Fikir Kulübü üyesi iken 9.10.1969 tarihinde yapılan DEV-GENÇ olağanüstü kurultayında merkez yürütme kurulu üyeliğine seçildiğini, federasyonun hukuk işlerini yürüttüğünü, millî demokratik devrim stratejisini savunduğunu ve bu alanda faaliyetlerde bulunduğunu, Ankara'da yapılan bütün yürüyüş, boykot, işgal gibi olaylara katıldığını, Mustafa Kemal yürüyüşünü tertip eden komiteye dahil bulunduğunu, 6.1.1969 tarihinde ODTÜ. de Commer'in arabasını yakanlar arasında bulunduğunu, 5.3.1971 günü ODTÜ.'de yapılan silahlı çatışmalara iştirak ettiğini, güvenlik kuvvetlerine karşı patlayıcı madde kullandığını, merkez yürütme kurulu üyesi olması hasebiyle federasyonun hareket ve eylemlerinden sorumlu bulunduğunu, maksat ve gayesinin millî demokratik devrim mücadelesiyle zorla ve silahla mevcut Anayasa düzenini yıkıp yerine işçi proletaryasına dayanan Marksist-Leninist bir düzen kurmak olduğu cihetle ve bu maksada yönelik faaliyetlerde bulunduğundan, T. C. K.'nun 146/1. maddesi uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/1-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri uyarınca tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir:

Sanık 17.10.1970 tarihinde C. Savcısına verdiği ifadesinde:

DEV-GENÇ federasyonu Merkez Yürütme Kurulu üyesi olduğunu, hukuk bürosunu yürüttüğünü, bu büronun görevinin mahkemelik olan arkadaşlarının durumları ile ilgilenmek ve gereğinde onlara avukat bulmak olduğuna, bir ara ODTÜ. Fikir Kulübü üyesi olduğunu, sonra oradan ayrıldığını, hiç bir partiye kayıtlı olmadığını, kanaatince Türkiye'nin az gelişmiş ve yarı bağımlı bir ülke olduğunu, federasyonun gayesinin halkı içinde bulunduğu yarı feodal ve yarı bağımlı durumdan kurtarmak için bu konularda aydınlatmak olduğunu, işçi köylü iktidarını gerçekleştirmek ve komünist bir rejim kurmak amacında olmadıklarını, kanunî bir dernek olduklarını, anayasa çerçevesinde miting ve toplantılar tertiplediklerini, fındık, haşhaş bölgeleri ile işçi hareketlerine isimleri karışan arkadaşlarının kendiliklerinden katıldıklarını, federasyonca bu olayların tertip edilmediğini, gerilla eğitimine gidenlerin de kendi arzuları ile gittiklerini, bundan bilgi ve haberlerinin bulunmadığını, isnat edilen suçların varit olmadığını, beyan etmiştir.

Sanık 29.12.1970 tarihinde Sorgu Hâkimine verdiği ifadesinde:

Merkez Yürütme Kurulu üyesi ve Hukuk Bürosu Başkanı olduğunu, DEV-GENÇ'in yayın organının İLERİ Dergisi olduğunu, yayınlanan bildirilerde imzasının bulunmadığını, takibata maruz kalan arkadaşlarının durumları ile ilgilendiğini, hiç bir neşriyata karışmadığını,

federasyonun gayesinin Türkiye'nin bağımsızlığı ve gerçek bir demokrasinin gerçekleşmesi olduğunu, herhangi bir sınıfın diğer bir sınıf üzerinde tahakküm sağlamasını temin gayelerinin bulunmadığını beyan etmiştir.

Sanık 21.8.1970 tarihinde Askerî Savcıya verdiği ifadesinde:

DEV-GENÇ federasyonunda üye olduğunu, Fen Fakültesi öğrencisi olmakla, beraber, babası ve ablası hukukçu olduğundan, Hukuk Bürosu Başkanlığını ifa ettiğini, federasyonun hukukî davaları ile ilgilendiğini, beyannamelerle bir ilişiğinin bulunmadığını, 69 subaya devrimci gençliğin mesajı isimli beyannameyi hazırlamadığını, federasyonca hazırlandığını da bilmediğini beyan etmiştir.

Sanık 23.6.1971 tarihinde Askerî Savcıya verdiği ifadesinde:

Olağanüstü kurultayda federasyon merkez yürütme kurulu üyeliğine seçildiğini, Hukuk Bürosu Başkanı olduğunu, 69 devrimci subaya, devrimci gençliğin mesajı başlıklı bildiriden haberi bulunmadığını, federasyonu tüzüğe göre genel başkanın temsil ettiğini, genel başkan veya genel sekreterin bildiri yayınlama, demeç verme yetkisi bulunduğunu, bunun için de merkez yönetim kurulundan yetki almasına lüzum bulunmadığını, kurultayın genel yönetim kurulunu, genel yönetim kurulunun merkez yürütme kurulunu seçtiğini, merkez yürütme kurulunun, bölge yürütme kurullarının faaliyetlerinde aksaklık gördüğünde genel yönetim kurulunu toplantıya çağırmak yetkisini haiz bulunduğunu, bölge yürütme kurullarının bulundukları şehir ve bölgedeki dernek ile genel merkez arasındaki ilişkileri sağladığını, müstakil faaliyetlerinin merkezde değerlendirildiğini, amaca aykırı faaliyet varsa durumun genel yönetim kuruluna aksettirildiğini, tüzüğün 2 nci maddesine nazaran federasyonun amacının emperyalizm ve feodal kalıntılara karşı verilen halkımızın millî demokratik devrim mücadelesinde sosyalist gençliğin düşünce ve eyleminin geliştirilmesi olduğunu, emperyalizmden maksadın yabancı devlet sömürüsü olduğunu, memleket servetleri üzerindeki sömürünün giderilebilmesi için halkın bilinçlendirilmesinin gerektiğini, bu sebeple toplantı ve gösteri düzenlendiğini, yayın yapıldığını, bizzat mahalline gidilerek propaganda yapıldığını, bilinçlenen halkın kendi menfaatlerini savunacak partilere oy vereceğini, kurulacak yeni partiye oy vermelerinin istendiğini, partinin federasyonca desteklendiğini, iş başına gelecek bu partinin madenleri, ağır sanayii, bankaları devletleştireceğini, bu yapılan devrimlere millî demokratik devrim denildiğini, bundan ikinci aşama olarak sosyalist devrimin geldiğini, bu devrimin kendiliğinden oluşacağını, millî demokratik devrim sırasında köylülere kooperatifin faydalarının anlatılacağını, ağaların elinden alınan toprakların, topraksız köylüye dağıtılmayarak, 5-10 köyü içine alan geniş çiftliklerin kurulacağını, böylece üretimin arttırılacağını, sosyalist devrim safhasında devlete ait fabrikalardaki üretimin arttırılacağını, fiatların düşürüleceğini, dolayısiyle rekabet edemeyen kapitalistlerin ya fabrikalarını devlete devir, veya iflas edeceklerini, her iki durumda da kapitalistlerin silinmiş olacaklarını, kapitalizmin yerini sosyalizmin alacağını, ezilenle ezenler arasında arasında bir fark kalmayacağını, devrimin sınıf farklarını ortadan kaldırmak için yapıldığını, bu safhada tek bir topluluğun mevcut olacağını, onunda halk olduğunu, kendi üyeliği sırasında federasyonun Türk halkı deyimini kullandığını, diğer ekibin Türk halkları deyimini kullanmak istemelerine karşı çıktıklarını, Anadolu'da yapılan mitinglere eleman gönderdiklerini, köylülerin kendilerinden yardımcı eleman isteğinde bulunduklarını, halkın bilinçlenmesi ve mahsullerinin daha iyi değerlendirilmesi bakımından üye gönderdiklerini, bu faaliyetlerin icrasından önce fakültelerde genel bir forum düzenlediklerini, bu foruma bütün öğrencilerin katılabildiğini, hatta ekseriyet fikir kulübü üyelerinde olduğundan, üye olmayanların da oy hakkının bulunduğunu, gençliği devrimde aktif rol oynayacak unsur olarak gördüklerinden, faaliyetlerini daha ziyade üniversite gençlerinin örgüte alınması ve eğitilmesine dayandırdıklarını, hadiselerde kullanılan silahların karşı grubun silahlı baskılarına karşı kendilerini savunmak amacı ile temin edildiğini, fikir kulüplerinin lüzum ve zaruret gördüğünde üyelerine silah temin ettiğini, ancak bundan DEV-GENÇ Merkez Yürütme Kurulunun haberinin olmadığını, kendilerinin zamanında silahlanmanın bu derecede olmadığını, beyan etmiştir.

Sanık 4.6.1971 tarihinde Askerî Savcıya verdiği ifadesinde:

Fen Fakültesinde öğrenci olduğunu, 4 Mart 1971 günü akşam saat 17.30'da arkadaşı Aydınel Altıntaş'ı ziyaret maksadiyle ODTÜ.'ne gittiğini, birlikte akşam yemeği yediklerini, o geceyi 3 ncü yurtta geçirmek üzere bir odada yattığını, saat 03.00 - 04.00 sıralarında patlama ve bağırışlarla uyandığını, odada kalan tanımadığı diğer talebelerinde uyandığını, odada kaldığını, dışardan karşılıklı hoparlörle yapılan konuşma sesleri geldiğini, daha sonra atış başladığını, önce kimin başladığını, bilemeyeceğini, bir ara ateş kesildiğinde camdan dışarı baktığını, karşı yurdun damında yüzleri sarılı talebeler gördüğünü, yaralıların hastaneye gönderildiğini, 2 ve 3 ncü yurtların boşaltıldığını, 1 ve 4 ncü yurdun direniş kararı aldıklarını, bağırarak ilân ettiklerini, ateşin tekrar başladığını, 25 dakika kadar sonra yurtların teslim olduğunu, talebelerin dışarıya çıkartıldığını, olaylara katılmadığını, barikatları kimlerin yaptığını bilmediğini, Atilla SARP'ın başkanlığı zamanında DEV-GENÇ'te hukuk bürosu başkanı olduğunu, Ertuğrul KÜRKÇÜ iş başına geldiğinde bu sıfatının sona erdiğini, ODTÜ.'ne ziyaret maksadı ile gittiğini, olaylardan haberli olmadığını, talebelerin güvenlik kuvvetlerine karşı YAŞASIN BAĞIMSIZ TÜRKİYE diye bağırdıklarını beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorguda:

Anayasanın tamamını veya bir kısmını tağyir, tebdil veya ilgaya teşebbüs ettiğinin iddia olunduğunu, Anayasanın koruyuculuğunu Devrimci Gençlik ve Demokratik ilerici örgütlerin yaptıklarını, emperyalizme, işbirlikçilerine ve toprak ağalığına karşı olduklarını, DEV-GENÇ'in Marksist-Leninist bir örgüt, iktidara yönelik, mevcut düzeni yıkıp yerine işçi diktatoryasını getirecek gizli bir teşkilât olmadığını, bir gençlik örgütü olduğunu, sosyalist olduğunu, bağımsızlık kavgası veren halkların safında bulunduğunu, 1961 Anayasası değişmesin diye sonuna kadar direndiklerini, 1969 genel boykot ve işgal hareketlerinin bunun için yapıldığını, Gençlerin Anadolu'ya yayılarak hareketlerinin nedenlerini işçilere ve köylülere anlattıklarını, onların sorunlarını dinlediklerini, onlara destek olduklarını, millî demokratik devrimin sosyalist değil demokratik hareket olduğunu, Commer'in arabasını yakanlar arasında bulunduğunu, bu yüzden ceza aldığını, o tarihte henüz DEV GENÇ kurulmamış bulunduğunu, Mustafa KEMAL'e saygı yürüyüşü için izin istediğinden ötürü yargılandığını, bütün sosyalistler gibi Mustafa KEMAL'e karşı saygısı bulunduğunu, Kars Devrimci Gençlik Derneğine yazdığı mektubu bu derneğe faşistlerin dinamit atmalarından sonra yazdığını, ODTÜ. olaylarına katıldığına dair isnatlara karşı savcılıklarda verdiği ifadelere ekleyecek bir sözünün bulunmadığını, olayları idare etmediğini, iştirak etmediğini, eski ifadelerinin doğru olduğunu, sadece mahallî mitinglere organizatörlük yapmak üzere hiç kimseyi göndermediklerini, mitinge katılmak üzere bazılarının gitmiş olabileceklerini, fikir kulübü üyelerine baskının artıp bir kısmının vurularak öldürülmeleri üzerine fikir kulüpleri üyelerinin bir kısmının kendi insiyakları ve insiyatifleri ile silahlanmış olabileceklerini, bundan haberlerinin bulunmadığını beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Sanık zaman bakımından savunmaların kısıtlandığını ileri sürerek savunma yapmayacağını beyan etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık TUNCAY ÇELEN'in Fen Fakültesi öğrencisi iken evvelce mensubu bulunduğu, ODTÜ.'nün Sosyalist Fikir Kulübü üyesi olduğu, 10.10.1969 tarihinde yapılan kurultaya 1967 yılından beri üyesi bulunduğu ODTÜ. Sosyalist Fikir Kulübünün delegesi olarak katıldığı, seçim sonunda TDGF. Merkez Yürütme Kuruluna seçildiği, AtillaSARP başkanlığındaki Merkez Yürütme Kurulunda üye bulunduğu sırada babasının ve ablasının hukukçu olması sebebiyle TDGF.'nin hukuk bürosunu tedvir eylediği; bu cümleden olarak hakkında soruşturma açılan, mahkemelere düşen TDGF. üyelerinin durumlarıyla ilgilenip onlara gereğinde avukat tuttuğu veya bir müdafi teminine aracı olduğu; bu görevi ve Merkez Yürütme Kurulu üyeliğini 17.10.1970 tarihinde yapılan kurultaya kadar yaptığı; gerçek anlamı ve sonuçları

yukarıda özel bölümünde etraflıca açıklanan millî demokratik devrim stratejisine, bunun sosyalist devrime giden yolun ilk basamağı olduğuna, sosyalist devrimin de komünist düzene dönüşeceğine ancak TDGF. olarak millî demokratik devrimin meclislerde parlamenter sayısının % 51'inin bu stratejiye inananlardan oluşması suretiyle başarılabileceğine inandıklarını ifade ettiği; millî demokratik devrim yapılırken geniş bir propaganda faaliyetinde bulundukları ve böyle olmasının gerektiğine inandıkları, diğer taraftan gençliği devrimlerde en aktif rol oynayacak unsur olarak gördüklerinden TDGF. olarak faaliyetlerini daha ziyade üniversite gençlerinin örgüte alınması ve eğitilmesine dayandırdıkları; işçi ve köylü ile sürekli ilişki içinde oldukları bu konuda örnek olarak Alaçam tütün mitinginin, Gaziantep fıstık mitinginin, Akhisar ve Ödemiş bütün mitinglerinin gösterilebileceği; bu mitinglere TDGF. olarak bazı elemanların merkez yürütme kurulunca gönderildiği; böylece mitinglerin organize edildiği; bütün fakültelerin sosyalist fikir kulüplerinin üyeleri için silah temin ettiği, ancak olaylarda kullanılan silahlardan TDGF. Merkez Yürütme Kurulunun haberinin olmadığı, kişilerin karşı grup tarafından yapılan baskınlara karşı kendilerini koruma insiyakı ile silahlanmış olabileceklerini sandığı, Ankara'da yapılan bütün boykot yürüyüş ve miting gibi hareketlere katıldığı; 10.11.1969 tarihinde yapılan Mustafa Kemal'a saygı yürüyüşünün tertipleyicilerinden olduğu; Kars Devrimci Gençlik Derneğine 18.6.1970 tarihinde bir mektup yazarak "...Devrimciler olarak bilmekteyiz ki, devrimci kavga güçlendikçe, yeni boyutlar kazandıkça devrimcilere yapılan baskı ve terörler de artacaktır. Emperyalist maşaların bu baskıları bize biley taşı olmaktan öte bir anlam taşımayacaktır. Baskı arttıkça hıncımız daha da bilenecek, gücümüz daha da artacaktır...." demek suretiyle millî demokratik devrim kavgasının, evvelce verdiği ifadelerindekinin aksine, demokratik usullerle ve parlamenter yollarla değil her türlü savaş usulleriyle ve silahla verileceğini, merkez yürütme kurulu adına ortaya koymakta ve telkin eylemekte olduğu; 5 Mart 1971 günü ODTÜ.'de komünistlerin kışkırtmaları sonucu, onların sevk ve idaresinde öğrencilerle, THKO. mensubu, banka soyguncusu Deniz Gezmiş ve arkadaşlarının gizlendiği üniversiteyi aramaya gelen güvenlik kuvvetleri arasında vuku bulan silahlı çatışma olayına katıldığı; ODTÜ.'nün öğrencisi değil ve ODTÜ. ile hiç bir ilgisi yokken, Deniz Gezmiş ve arkadaşlarının aranacağını istihbar eylemeleri üzerine devlet kuvvetlerine mukavemet hareketinin yapılacağını bilerek 4 Mart 1971 akşamı, ODTÜ.'ne gelip, saat 24.00'e kadar üniversite otobüsleriyle şehre dönmek mümkün iken, geceyi aynı saik altında ODTÜ.'de üçüncü yurtta bir odada geçirdiği olaylar başlayınca elinde tabanca ile yukarı katlara doğru çıktığı ve gene patlayıcı madde kullandığı sanığın yer yer açık yer yer dolaylı itiraf ve ikrarları ile; ayrıca bu ikrarı soyutluktan kurtaran diğer sanık Aydınel ALTINTAŞ'ın Askerî Savcıya verdiği ve ODTÜ. 7K. 483 sırada mevcut hazırlık, huzurda verdiği ve duruşma tutanakları, 4K. 180 sırada mevcut son soruşturma ifadeleri; şahit Cafer FINDIKOĞLU'nun Askerî Savcıya verdiği ve ODTÜ. 5K. 453 sırada mevcut hazırlık, huzurda verdiği duruşma tutanakları 4K. 431 sırada mevcut yeminli son soruşturma ifadeleri ile; ve gene, sanığın Kars Devrimci Gençlik Derneğine yazdığı Mrk. Yrt. Krl. 8K. 6D. 112/4 sırada mevcut yazı; sanığın TDGF. Merkez Yürütme Kurulu üyesi olarak çalışmalarının bir örneğini gösterir mahiyette olmak üzere 10.11.1969 günü MUSTAFA KEMAL'e saygı yürüyüşünü düzenlediklerine dair Ankara Valiliğine verdiği ve aynı dosya 124/2 sırada mevcut dilekçe; 6 ncı Filo için gidecek ekip masrafları, Malatya'ya gidecek ekip masrafları ve köylere yollanan ekip masrafları için Atilla Sarp tarafından bağış toplamakla görevlendirilen Bekir GÜVENÇ'ten topladığı paraları TDGF. genel saymanı sıfatıyla Tuncay ÇELEN'in teslim aldığına dair aynı dosya 124/4 sırada mevcut el yazılı imzalı belge; Sosyal Hizmetler Devrimci Gençlik Derneğini kurmak üzere Rüçhan MANAS'ın görevlendirildiğini, Cemiyetler Masasına bildirir mahiyetteki 10.5.1970 tarihli ve Tuncay ÇELEN'in Merkez Yürütme Kurulu adına imzasını taşıyan belge; Mrk. Yrt. 8K. 2D. 102/3 sırada 9-10 Ekim 1969 tarihinde toplanan TDGF. kurultayının sosyalist gençliğin geçmiş eylemlerini bilimsel sosyalizmin ışığı altında eleştirerek gelecekteki devrimci mücadeleye ışık tuttuğunu ve Tuncay ÇELEN'in Merkez Yürütme Kuruluna seçildiğini bildirir 1 numaralı genelge; aynı dosya 101/5 sırada Veteriner Fakültesi Fikir Kulübünden, 101/1 sırada Gazi Eğitim Enstitüsünden TDGF.'ye üyelik ödentisi alındığına dair Tuncay ÇELEN imzalı belgeler; sanık Tuncay ÇE-

LEN'in 23.7.1970 tarihinde Samanlık Bağları bölgesindeki gecekonduların toplum polisi ve belediye zabıtası nezaretinde yıktırılması sırasında, o bölge halkını 26 Temmuz 1970 günü Cemal Gürsel Meydanında mitinge davet ettiğini gösterir. Basın Toplu Asliye Ceza Mahkemesinin 171 sayılı Kanuna muhalefet suçunu esas alan kesin hükmü; keza sanığın 28.6.1970 günü mahkûm ailelerini yürüyüşe çağırdığını gösterir 4 ncü Asliye Ceza Mahkemesinin 171 sayılı Kanuna muhalefet suçunu esas alan gerekçeli hükmü ve sözü daha fazla uzatmamak üzere sanığın dahil bulunduğu Atilla Sarp başkanlığındaki Merkez Yürütme Kurulunun TD GF.'yi yönetimi döneminde yayımlanmış bütün bildiriler, genelgeler ve sair delillerle sübuta erdiğine kanaat getirilmiştir.

Sanık vekili Avukat Türkay Çelen tarafından şahit Cafer Fındıkoğlu'nun şahadeti (şahidin ifadesi sanık sıfatıyla alınmıştır, kabul etmiyoruz) denilerek reddedilmiş ise de; şahidin Askerî Savcıya verdiği ifadesinin "ifade sahibi" olarak alındığı, sanık sıfatiyle alınmadığı, bir an için sanık sıfatıyla alındığı kabul olunsa, bunun ifadenin gerçekliğine veya gerçek olmamasına ne gibi etkisinin olacağının anlaşılamadığı, ifade diğer delillerle doğrulanıyor ve destekleniyorsa sanık ifadesi dahi olsa kabul edilebileceği ve aksine bir kanun hükmünün bulunmadığı; yapılan inceleme sonunda anlaşılmıştır. (ODTÜ. 5K. 453) şahit Cafer Fındıkoğlu söz konusu bu hazırlık ifadesinde olayı geniş, teferruatıyla ve net bir şekilde anlatmakta ve Tuncay Çelen için "merdivenlerden çıkan 7-8 kişilik grup içinde elinde tabanca olduğu halde gördüm" ve gene "koridorda Tuncay Çelen'i gördüm... elinde iki teneke kutu ve uçlarında fitil vardı bana şunları atalım da ellerine geçmesin dedi..." şeklinde açık beyanda bulunmakta iken huzurdaki sorgusu sırasında "...ilk defa tutuklandığım için heyecan ve korkudan o şekilde ifade vermiştim" diyerek Tuncay Çelen ve diğerlerini gördüğünü reddetmiş olması:

— Uzun ifadesindeki olayların tecanüsü ve bu olayı anlatış biçiminin yer ve zaman itibariyle diğer şahitlerin olayı anlatış tarzlarıyla mutabakat arzetmesi,

— Şahidin, ifadesinin diğer yanlarının doğruluğunu kabul edipde sanık Tuncay Çelen'le ilgili kısmını reddetmesi gibi gerekçelerle samimi kabul edilememiş; aksine, olaya yakın bir tarihte, bütün ayrıntılarıyla, objektif bir şekilde askerî savcıya verdiği ifadeden sonra geçen süre içinde dışardan maruz kaldığı etkilerle, baskılarla ifadesini değiştirmek zorunda kaldığının bir delili olarak kabul edilmiş ve şahidin askerî savcılık ifadesine daha büyük değer atfedilmiştir.

Diğer taraftan bu hükümle beraetine karar verilmiş olan sanıklardan Aydınel ALTINTAŞ 4 Mart 1971 gecesi saat 23.00 sıralarında ODTÜ.'den Üniversitenin son otobüsü ile şehre indiğini hem hazırlıkta hem de huzurda ısrarla ifade eylemektedir. Halbuki Tuncay ÇELEN ODTÜ.'nin öğrencisi değildir ve Aydınel'e ziyarete gittiğini beyan eylemektedir. Normal düşünce ile ve normal ilişkiler göz önüne alındığında misafirin ev sahibine tabi olacağı doğal bir toplum kuralıdır. O halde üstelik şehirde meskenî bulunan Tuncay'ın da Aydınel ile birlikte şehre dönmesi, evine gitmesi gerekir. Böyle yapmayıp da Tuncay'ın ODTÜ.'de kalması geceyi tanımadığı kişilerin odasındaki bilmediği birine ait bir yatakta geçirmesi, Cafer FINDIKOĞLU'nun şahadetini kuvvetlendirmekte ve heyetimizin Tuncay ÇELEN'in o geceyi, sırf vuku bulacağını bildiği olaylara katılmak, hatta olayları yönetmek için ODTÜ.'de geçirdiği mantıkî sonucuna ulaşmasına dayanak teşkil eylemektedir.

Sanığın çeşitli yer ve zamanlarda vuku bulan fiilleri, niteliği yukarıda etraflıca açıklanan TDGF.'nin yönetimini elinde bulunduran bir merkez yürütme kurulu üyesinin aynı kasıt altında işlediği fiiller şeklinde tek fiil olarak değerlendirilmiş ve TDGF.'nin, T. C. K.'nun 141 nci maddesinin birinci fıkrasında öngörülen bir cemiyet olması sebebiyle sanığın anılan madde uyarınca cezalandırılması gerektiğine inanılmıştır.

23. GÜN ZİLELİ:

Sanık hakkında 25.12.1973 tarih ve esas: 1973/, karar 1973/60 sayılı kararı ile YETKİSİZLİK KARARI VERİLMİŞTİR.

24. ORAL ÇALIŞLAR:

Sanık hakkında 25.12.1973 tarih ve esas: 1973/4, karar 1973/60 sayılı karar ile YETKİSİZLİK KARARI VERİLMİŞTİR.

25. ŞABAN İBA:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın 17.10.1970 tarihinde yapılan kurultayda federasyon merkez yürütme kurulu üyeliğine seçildiğini, ideoloji bakımından Marksist-Leninist olduğunu, millî demokratik devrim stratejisini, benimsediğini, bu mücadelenin zorla ve silahla gerçekleştirilebileceğini savunduğunu, beş bölgeye ayrılan Ankara'nın S. B. F. ve hukuk bölgesi sorumlu liderliğine getirildiğini, silahları temin ve tevzi işinin de Hüdaî Arıkan'la bu sanığa verildiğini, 19.2.1970 tarihinde El-Fetih örgütünde eğitim görmek üzere giderken sınırda yakalandığını, Ankara'daki bütün boykot, yürüyüş, mitinglere ve 15-16 Haziran 1970 tarihli işçi olaylarına fiilen katıldığını, 24.1.1971 tarihindeki Siyasaldaki silahlı çatışmaya katıldığını, federasyonun bütün eylem ve hareketlerinden sorumlu bulunduğunu, maksat ve gayesinin M. D. D. yoluyla zorla ve silahla mevcut Anayasa düzenini yıkıp yerine Marksist-Leninist bir düzen kurmak olduğu cihetle ve bu maksatlarla faaliyetlerde bulunduğundan, T. C. K.'nun 146/1. maddesi gereğince tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/1-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 21 Şubat 1970 tarihinde polise verdiği ifadesinde:

Maceraperest fikirli bulunduğunu, Arap-İsrail harbi başlayınca El-Fetih'e gidip İsrail'e karşı savaşmak istediğini, 16 Şubat 1970 günü Hüdai Arıkan'la İslâhiye'ye geldiklerini, Suriye'ye geçmek üzere bazı teşebbüslerde bulunduklarını, ancak kendilerini sınırdan geçirecek şahsı köy evinde beklerlerken jandarma tarafından yakalandıklarını, El-Fetih'den dönenlere verilecek silahların Amerikalılara karşı kullanılacağını, bu silahları kendisinin şayet getirebilse idi, Savaş Al veya Münir Ramazan AKTOLGA'ya vereceğini beyan etmiştir.

Sanık 14.6.1971 tarihinde Askerî Savcıya verdiği ifadesinde:

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığınca arandığını radyodan ve gazetelerden öğrendiğini, bir yanlışlık olabileceği kanaatıyla teslim olmadığını, bir müddet evde ve akrabalarının yanında kaldıktan sonra kalacak yer temin etmek üzere, S. B. F.'ne gittiğini, orada Münir'i gördüğünü, onunda yer aradığını, birlikte Semih ismindeki talebenin tavsiye ettiği Ahmet OFLU'ya gittiklerini, onun dükkanının mahzeninde 4 gün saklandıklarını, Ahmet'i tanımadığını, dükkanda çantanın durduğunu, içinde tabanca ve patlayıcı maddeler bulunduğunu, esas hüviyetinin olmadığını, belgeli olması sebebiyle paso alamadığından öğretmen hüviyetini kendisinin yaptığını, Münir'in yanında bulunan 12 bin 700 liradan haberi olmadığını, Ankara T. İ. A.'si fikir kulübü üyesi olduğunu ve DEV-GENÇ'e kayıtlı bulunduğunu, 1970 yılında Hüdai ARIKAN'la Gaziantep'e gittiklerini, Filistine geçmek niyetinde olduklarını, Kilis, İslâhiye arasında Şubat 1970'de yakalandıklarını, memur olması sebebiyle yol parasının kendisi tarafından sağlandığını, kimseden yardım görmediğini, birçok mitinglere katıldığını, merkez yürütme kurulu üyesi olduğunu, P. D. A. ile bir ilişkisi bulunmadığını, Türkiye halkları kavramını kabul etmediğini, Türkiye halkına inandığını beyan etmiştir.

Sanık 25.6.1971 tarihinde Askerî Savcıya verdiği ifadesinde:

Arandığını radyodan işittiğini, ele geçmemek için bir müddet evinde ve akrabalarında saklandığını, daha sonra S. B. F.'ne gittiğini, orada Ramazan'a rastladığını, Semih ismindeki arkadaşlarının tavsiye ettiği ve Seyran bağlarında bakkal dükkanı açan Ahmet OFLU'nun

yanına gittiklerini, onun bodrumunda saklandıklarını, 14.6.1971 günü uyurken yakalandıklarını, üzerlerinde sahte hüviyet bulunduğunu, kendilerini sahte isimlerle tanıttıklarını ancak bilâhare getirildikleri Yıldırım İnz. Bölge K.'da teşhis edildiklerini, sahte hüviyeti bizzat tanzim ettiğini, bodrumda bulunan ve içinde silah olan çantanın kendileri dükkana gittiklerinde zaten orada olduğunu, yiyecek ve içeceklerini Ahmet OFLU'nun temin ettiğini, Ramazan'da yakalanan 12 bin 700 liradan haberi olmadığını, ancak Ahmet'le, Ramazan arasında geçen bir konuşmadan bu paranın sendika tarafından Ahmet'e verildiğini öğrendiğini, yakalanan not ve defterlerin Ramazan'a ait bulunduğunu, 1970 Ekiminde yapılan kurultayda merkez yürütme kuruluna üye seçildiğini, Akademinin sosyalist fikir kulübü üyesi olduğunu, bundan sonra meydana gelen öğrenci hareketlerine iştirak ettiğini, Türk halkına isimli bildiriyi Ertuğrul KÜRKÇÜ'nün yazdığını, yazmadan önce merkez yürütme kurulu üyelerine malûmat verdiğini, tüzüğün 2 nci maddesinin amacı gösterdiğini, amacın ise emperyalizm ve feodal kalıntılar ile mücadele olduğunu, bunun içinde talebe ve işçi hareketleri, mitingler, toplantılar düzenlendiğini, emperyalizmin yabancı bir devletin sömürme ve hükmetmesi demek olduğunu, Türkiye'de daha ziyade Amerikan emperyalizminin mevcut olduğunu, montaj sanayiinin ağır sanayii baltaladığını, petrol ve dış ticaretin devletleştirilmesi gerektiğini, toprak ağalarının köylü üzerinde baskılarının mevcut olduğunu, toprak ağalığına son verilerek herkese eşit miktarda toprak verilmesi fikrinde olduğunu, bu konularda işçi ve köylünün evvelemirde bilinçlendirilmesi gerektiğini, bunun içinde yetişmiş ve öğretici niteliği haiz bir kadroya ihtiyaç bulunduğunu, bu kadronun aydın kadro olup esas nüvesini öğrencilerin teşkil ettiğini, bu mücadeleye diğer devrimci tarafların da katılmasının icap ettiğini, işçi ve köylülerin aydınlatılması için mahallî mitingler tertip edilerek bizzat katılındığını, bilinçlendirme ile millî demokratik devrimin başlangıç safhasının teşekkül ettiğini, kurulacak bir parti ile mecliste ekseriyet temin edilince demokratik devrimin sağlanacağını daha sonrada sosyalist devrimin oluşacağını, halkın menfaatine olacak her türlü mücadeleye taraftar bulunduğunu, gerekirse silahlı mücadelenin dahi yapılabileceğini, mücadele için önce silahlanmanın sağlanması gerektiğini, henüz bu ortamın teşekkül etmediğini, bölge yürütme kurullarını genel yönetim kurulunun seçtiğini, ancak bunların müstakil olarak faaliyet gösterdiklerini, faaliyetlerinin üç ayda bir yapılan toplantıda eleştirildiğini, uygun görülmeyenlerin tenkit edildiğini, çıkarılan bildirilerden haberi olduğunu beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorguda:

17 Ekim 1970'de yapılan DEV-GENÇ 6. olağan kongresine İTİA devrimci gençlik derneği delegesi olarak katıldığını, bir gün önce polisin yöneticileri tutuklayarak kongreyi sabote etmek istemesine rağmen kurultayın birlik ve beraberlik içinde geçtiğini, bu kurultayda merkez yürütme kuruluna seçildiğini, DEV-GENÇ kapatılana kadar bu görevde kaldığını, 1965 yılında kurulan F. K. F.'nin kısa zamanda gelişme gösterdiğini, 10 Ekim 1969 da yapılan 5. kurultayda F. K. F.'nin ismini ve tüzüğünü değiştirerek DEV-GENÇ adını aldığını, tüzüğün cemiyetler masasının onayından geçtiğini, DEV-GENÇ'in yayın organının İleri Dergisi olduğunu, sahipliğinin genel başkanların üzerinde bulunduğunu, sadece bu derginin DEV-GENÇ'in politik görüşlerini yansıtabileceğini, DEV-GENÇ'in bütün üyelerinin Marksist-Leninist olduğu, belirli programı olan, üyeleri arasında çelik disiplin bulunan, iktidarı amaçlayan bir parti, bir savaş örgütü olmadığını, bir gençlik örgütü olduğunu, DEV-GENÇ'in bilimsel sosyalizmin öğrenilmesi, kitlelere bu yolla bilinç götürülmesini, her zaman arzu ettiğini ve bu yolda faaliyet gösterdiğini, DEV-GENÇ'in tüzüğünde belirtilen amaçlarına varmak için faaliyetlerde bulunduğunu, anti-emperyalist eğitim ve propaganda çalışmalarında bulunduğunu, toplantı ve mitingler yaptığını, yürüyüşler, düzenlediğini, afiş, bildiri dağıttığını, tüzükte açık hüküm bulunmasına rağmen DEV-GENÇ kapatılana kadar hiç bir işçi köylü derneğinin federasyona katılmadığını, DEV-GENÇ'in gelir kaynaklarının üye aidatları, bağışlar, federasyon malları, yayınlar, rozetler ve kimlik kartı gelirlerinden oluştuğunu, DEV-GENÇ'in ilerici demokratik kuruluşlarla ilişkilerinin olduğunu, ortaklaşa miting düzenlenip bildiri dağıtıldığını, DEV-GENÇ'in bütün ilerici hareketleri desteklediğini, 28-29 Nisan anma törenlerine katıldığını, 10 Kasımlarda Mustafa KEMAL'e saygı yürüyüşleri düzenlendi-

ğini, 6. Filoyu protesto mitingleri yapıldığını, genel af yürüyüşü, anayasayı koruma ve ona saygı mitingleri, gecekondu yıkımını protesto mitingi yapıldığını, bağımsızlık haftaları düzenlendiğini, işsizlik ve pahalılıkla mücadele mitingleri organize edildiğini, öğretmen yürüyüşüne katılındığını, yurdun dört bir yanında direnişe geçen küçük üreticileri desteklediklerini, işçilerin grev, işgal, yürüyüş ve mitinglerinin desteklendiğini, çağrılarına uyularak katılındığını, öğrencinin akademik ve demokratik mücadelesini yönlendirdiğini, DEV-GENÇ üyelerinin bir kısmının saldırılara karşı canlarını korumak için kendi imkânlarıyla silah temin edip taşıdıklarını, bir kısım devrimcilerin El-Fetih teşkilâtına gittiklerini, bu işi DEV-GENÇ'in organize etmediğini, son anarşik olayları yaratanların DEV-GENÇ'in militanları olmadıklarını, savcının bu iddiasının yersiz olduğunu, Ankara'nın beş bölgeye ayrılıp SBF. ve hukuk bölgesi liderliğine getirildiğinin gerçekle bir ilgisinin bulunmadığını, böyle bir iş bölümünün olmadığını, MYK. üyelerinin genel başkanın verdiği ve üyeliğin gerektirdiği işleri yürüttüklerini, silahların tek elden toplanmasını ve bunların temin ve tevziinde belirli kişilerin sorumlu bulunmasını temin için kendisinin görevlendirildiği hususundaki iddianında saçma olduğunu, devrimcilerden silah taşıyanların olduğunu, kendisinin de taşıdığını, bu işin MYK. kararı ile olmadığını, El-Fetih'e giderken yakalandığı iddiası ile ilgili açılan davanın beraatle neticelendiğini, DEV-GENÇ'in eylemlerine katıldığını, amaçları halkının kurtuluşu olan devrimci gençlerin köylere giderek tefeci tüccarların sömürüsünü anlattığını, direnişlerini desteklediğini, topraksız köylünün toprak taleplerini dile getirdiğini, patronların emeği nasıl sömürdüklerini işçilere anlattıklarını, 15-16 Haziran işçi olaylarına İstanbul'da olmadığı için katılamadığını, 24 Ocak 1971 tarihinde S. B. F. yurdunda meydana gelen olaylara katıldığını, Sıkıyönetimin ilânı ile birlikte radyodan arandığını, öğrendiğini, bir müddet yakınlarının yanlarında kaldığını, buralar tehlikeli olmaya başlayınca kalacak yer aramaya başladığını, bir gün S. B. F.'ye gittiğinde orada Münir RAMAZAN'a rastladığını, beraberce yine arananlardan Ahmet OFLU'nun işlettiği manav dükkanına gittiklerini, dükkanın bodrumunda bir müddet saklandıklarını, burada inzibatlar tarafından yakalandıklarını, askerî savcıya verdiği ifadenin doğru olduğunu, Merkez Komutanlığı disiplin subayının aldığı ifadenin de doğru olduğunu, sadece Ahmet OFLU'yu daha önceden tanımadığını, Ahmet OFLU'nun dükkanında önce Semih ile içinde eşyalarının bulunduğu çantayı yolladıklarını, daha sonra dükkana gitmeden Münir Ramazan ile Cebeci de bir eve uğrayıp içinde silahların bulunduğu çantayı aldıklarını, Ahmet OFLU'ya çanta içinde silah bulunduğunu söylemediklerini beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Sanık verdiği dilekçesinde zaman bakımından savunmaların kısıtlandığını ileri sürerek savunma yapmayacağını beyan etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık ŞABAN İBA'nın:

a. Ankara İktisadî Ticarî İlimler Akademisi öğrencisi olarak önce bu okulun sosyalist fikir kulübüne üye olduğu, F. K. F.'nin 5 nci kurultayda T. D. G. F. haline dönüşmesinden sonra akademinin devrimci gençlik derneğinin üyesi durumuna geldiği ve akademinin devrimci gençlik derneği delegesi olarak 17 Ekim 1970 tarihinde yapılan 6 ncı kurultaya iştirak ettiği ve bu kurultayda Ertuğrul KÜRKÇÜ ekibine dahil olarak T. D. G. F. Merkez Yürütme Kuruluna seçildiği ve T. D. G. F.'nin kapatılmasına kadar bu görevi yaptığı; fikriyatı bakımından Marksist-Leninist olduğu ve Milli Demokratik Devrim Stratejisini benimsediği; "Türkiye'nin geri bırakılmış yarı feodal ve emperyalizmin sömürüsü altında olan bir ülke olduğuna, emperyalizme, onun yerli işbirlikçilerine ve feodal kalıntılara karşı savaşmak demek olan millî demokratik devrimin başlaması için işçi ve köylünün eğitim ve propaganda ile bilinçlendirilmesi gerektiğine, bu bilinçlendirme ve propaganda çalışmalarında devrimci gençliğin en büyük rolü oynayacağına, bilinçlendirme ile birlikte millî demokratik devrim savaşının her türlü usullerle devam ettirilmesine, bu savaşın tamamlanmasından sonra tarihi

materyalizmin bir neticesi olarak millî demokratik devrim aşamasından sosyalist devrim aşamasına geçişin kendiliğinden vuku bulacağına, sosyalist devrim aşamasında Marksist Leninist teori ve ilkelere uygun olarak ne yapılması gerekiyorsa onun yapılacağına, sosyalist devrim aşamasından sonra komünist toplum düzenine geçilmesinin tabii olduğuna, emperyalizme ve feodal kalıntılara karşı verilecek devrim mücadelesinin her aşamasında halktan yana ve halkın menfaatına olmak şartıyla her türlü mücadeleye taraftar olduğuna, bu mücadelelerin gösteri yürüyüşünden başlayıpta silahlı mücadeleye kadar varabileceğine gerekirse halk devrimi yapılabilmesi için silahlı mücadeleye de başvurulabileceğine bu maksatla devrime taraftar ve devrimi benimseyen şahıs ve kitlelerin silahlandırılmaları gerektiğine, ancak bugün Türkiye'de halk bilinçlendirilmemiş olduğundan ve devrime hazır bir hale gelmediğinden henüz silahlı bir mücadeleye kalkışılmak için elverişli bir ortamın bulunmadığına, halkın devrim için yetiştirilip bilinçlendirilmesinden sonra mutlaka silahlı bir mücadele verilmesi lâzım geleceğine, ancak bu silahlı mücadelenin şehirlerde mi yoksa kırlarda mı başlayacağını, o günün şartlarının göstereceğine" inandığı ve ifade eylediği; T. D. G. F.'nin millî demokratik devrim stratejisini benimsemiş ve bunun mücadelesini veren bir gençlik örgütü olduğunu, belirli bir programa sahip üyeleri arasında kesin bir parti disiplini bulunan ve siyasal ıktidarı hedef alan bir siyasî parti mahiyetinde bir kuruluş olmayıp bilimsel sosyalizmi gençlik kitlesine öğretmek gerek gençliğe ve gerekse işçi ve köylü kitlesine bilimsel sosyalizm bilinci vermek amacıyla çalışan bir gençlik örgütü olduğunu asla bir savaş örgütü olmadığını belirttikten sonra sanığın T. D. G. F. tarafından gerek kendi idarelerinden evvelki zamanda, gerekse T. D. G. F.'yi merkez yürütme kurulu olarak yönettikleri sırada düzenlenen her türlü miting, yürüyüş, toplantı ve ilerici eylemlere katıldığı bu konudan olmak üzere 28-29 Nisan anma törenlerine, 10 Kasım Mustafa KEMAL'e saygı yürüyüşüne, 6 ncı Filoyu protesto mitinglerine, genel af yürüyüşüne, Anayasayı korumak ve ona saygı mitinglerine, gece kondu yıkımını protesto mitingine, bağımsızlık haftası faaliyetlerine, işsizlik ve pahalılıkla mücadele, öğretmen yürüyüşlerine, yurdun dört bir yanında direnişe geçen küçük üreticileri desteklemek amacıyla işçilerin, köylülerin, grev, işgal, yürüyüş ve mitinglerine katıldığı; öğrencilerin akademik ve demokratik mücadelesini yönlendirdiği, esasen bu sayılan miting, gösteri yürüyüş, işgal ve boykot gibi eylemlerin birçoğunun T. D. G. F. tarafından ve merkez yürütme kurulu üyesi olarak kendi sorumluluklarında kendileri tarafından düzenlendiği, kendisinin silah taşıdığı, ancak silah taşımasının bir merkez yürütme kurulu kararı ile olmadığı; Ankara'da yapılan eylemlerin tam bir disiplin içinde yapılabilmesi ve güdülen amaca ulaşabilmesi için Ankara'nın üniversite gençliğinin yoğun bulunduğu bölgeleri gözönüne alınarak beş bölgeye ayrıldığı, her bölgenin merkez yürütme kurulundan bir üyenin sorumluluğu altına verildiği, sanık Şaban İDA'nında Beşevler bölgesi sorumlu lideri Hüdai ARIKAN'a yardımcı olarak tayin edildiği; sanığın memur olduğu sırada yol parası biriktirerek Şubat 1970 de arkadaşı Hüdai ARIKAN ile birlikte El-Fetih'e gitmek orada eğitim görmek ve İsrail'e karşı savaşmak maksadıyla önce Gaziantep'e gittikleri 16 Şubat 1970 günü İslâhiye'ye geldikleri, sınırdan geçirecek şahıs aradıkları ve sonunda Kilis ilçesine bağlı Deli Osman köyüne, köylülerin yardımıyla geldikleri, burada kendilerini Suriye'ye geçirecek olan şahsı beklerken jandarmalar tarafından yakalandıkları ancak Kilis adliyesince açılan bu konudaki davanın (pasaportsuz olarak yabancı memlekete gitmek fiilinin icrai harketine başlanmadığından ve tasavvurun cezalandırılmasına imkân bulunmadığından) beraetle neticelendiği; 24 Ocak 1971 tarihinde Siyasal Bilgiler Fakültesinde vuku bulan silahlı çatışma olayından sonra polisçe arandığından önce bir süre yakınlarının yanında saklandığı sonra kaldığı yerler tehlikeli olmaya başlayınca saklanacak bir yer aradığı, Siyasal Bilgiler Fakültesine gittiği, orada Münir Ramazan AKTOLGA ile karşılaştığı her ikisinin de saklanacak yer aradıklarını birbirlerine söylemeleri üzerine S. B. F. öğrencilerinden Serdar MUN'un Semih ismiyle kendilerini saklayabileceğini beyan eylediği ve Münir Ramazan AKTOLGA ile Şaban İBA'yı Ahmet OFLU'nun Seyran Bağları Ballı Sokakta açmış olduğu manav dükkânının bodrumuna götürdüğü burada bir hafta kadar saklandıkları, 14.6.1971 günü Güvenlik Kuvvetlerince yapılan baskın üzerine burada yakalandıkları, sanık Şaban'ın üzerinde Murat TOKER adına düzenlenmiş bir öğretmen kimlik kartının çıktığı, esasen Şaban'ın görevli

memurlara da kendisini Murat TOKER olarak tanıttığı, kendisinin ve diğerlerinin ancak Yıldırım İnzibat Bölge Komutanlığında teşhis edildikleri; Türkiye halkına isimli bildiriyi Ertuğrul KÜRKÇÜ'nün yazdığını, fakat yazmadan önce Merkez Yürütme Kurulu üyelerine bilgi verdiğini ifade eylediği, esasen merkez yürütme kurulu üyesi olarak kendi yönetimleri sırasında yayınlanan bütün bildiri vesair yayınlardan sorumlu olduğu sanığın yer yer açık yer yer dolaylı ikrarlarını havi münferit olaylar 7K. 13 sırada mevcut polise verdiği ifadesi, aynı klasör 12 sırada mevcut Ankara Merkez K.'lığı disiplin subayına verdiği ifadesi; Mrk. Yrt. Krl. 9K. 5D. 78/1-4 sırada mevcut Askeri savcıya verdiği hazırlık ifadeleri ve D. T. 1K. 85 sırada mevcut huzurdaki sorgusu ile ayrıca diğer sanıklar Ertuğrul KÜRKÇÜ'nün mahkememiz askeri savcısına verdiği ve Ek. İd. G. 1K. 8D. 98/3 sırada mevcut ve keza aynı sanığın İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcılığının 4 askeri savcıdan oluşan bir heyet halinde tespit etmiş olduğu ve aynı klasör aynı dosya 96/24 sırada mevcut 65 sayfalık ifadesi ve keza aynı sanığın huzurda vermiş olduğu ve Ek. İd. gelenler klasörünün 10 ncu dosyasında mevcut ifadesinin 172 nci sayfasındaki bölümü; diğer sanık Münir RAMAZAN AKTOLGA'nın Askeri Savcıya verdiği münferit olaylar 7K. 47 sırada mevcut hazırlık ifadesi; keza diğer sanık Serdar MUN'un Münferit 7K. 36/1 sırada mevcut askeri savcıya verdiği ifadesi; sanık Ahmet OFLU'nun Münf. 7K. 28/5 sırada mevcut As. Savcıya verdiği ifadesi; Münf. 7K. 36/3 sırada mevcut yüzleştirme zabıt varakası; ayrıca Mrk. Yrk. Krl. 1K. 6D. 206/141-190 sıralar arasında mevcut ve sanığın mensup bulunduğu Mrk. Yrk. Krl.'nın yönetimi zamanında çıkarılmış bildiriler ile sübuta erdiği kanaati hasıl olmuştur.

Sanık huzurdaki sorgusu sırasında Merkez Yürütme Kurulunun 21.10.1970 tarihinde yaptığı toplantıda Ankara'daki fakülte ve yüksek okulların bulunduğu bölgeleri de nazarı itibara alarak Ankara'nın beş bölgeye ayrılıp her birinin üyelerden birinin sorumluluğuna verildiği hususunu inkar etmiş ise de, bu konu kendi genel başkanı olan Ertuğrul KÜRKÇÜ tarafından İstanbul askeri savcılarına ve huzurda mahkememize vermiş olduğu ifadelerinden açık şekilde kabul edilmiş bulunduğundan sanığın inkârı mücerret kalmıştır. Keza talebe cemiyetlerinin ve fikir kulüplerinin, sonradan işini değiştiren devrimci gençlik derneklerinin silah temin edip polise ve sağcı grup öğrencilere karşı kullanılmak üzere belli yerlerde bu silahları depoladığı hususu, sanığın inkârına rağmen, sanık Serdar MUN'un Münf, 7K. 36/4 sıradaki yüzleştirme zabıt varakasında geçen (evvelce fakültede, meydana gelen olaylarda öğrenciler tarafından kullanılan ve belirli mahallerde saklanılan tabancalar vardı... Bu tabancalar gerek sağcı öğrencilere ve gerekse polis baskınlarına karşı kullanmak üzere öğrenci birliği tarafından temin edilmiş ve belirli mahallerde bulunan tabancalardır. Talebe cemiyetine veya fikir kulübüne mensup şahıslar yerlerini bildiklerinden lüzumu halinde oradan alırlardı). Şeklindeki beyanı ile ve gerçekten polisle çatışma veya sağcı grupla vaki olan kavgalarda, baskınlarda silah kullanıldığının inkârı mümkün olmayan bir gerçek teşkil eylemesi karşısında kuşkusuz sübuta ermiştir.

Sanığın bütün bu fiilleri safha safha nihaî gaye olan komünizmi Türkiye'de gerçekleştirmek ve yerleştirmek mücadelesini vermek için kurulmuş ve bu yolda faaliyet göstermiş ve bu görünüşü ile T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 1 nci fıkrasında öngörülen bir cemiyet olduğu yukarıda bölümünde etraflı şekilde anlatılan T. D. G. F.'nin Merkez Yürütme Kuruluna mensup, bu itibarla böyle bir cemiyeti sevk ve idare eden bir kişinin işleyebileceği idare işlemleri ve faaliyetleri olarak nitelendirilip sanığın anılan madde uyarınca cezalandırılması gerektiği inancı hasıl olmuştur.

b. Sanık Şaban İBA'nın 24 Ocak 1971 günü Siyasal Bilgiler Fakültesi öğrenci yurdunda polisle öğrenciler arasında meydana gelen silahlı mukavemet ve çatışma olayına katıldığı; olay günü Niğde Öğrenci Yurdunda yapılan öğrenci derneği seçimlerinden sonra seçimin arzuları istikametinde sonuç vermemesi üzerine birkaç solcu öğrencinin ellerinde tabanca ile havaya ateş edip Hukuk Fakültesi bahçesine sonra da Siyasal Bilgiler Öğrenci Yurduna girdikleri polisin bu öğrencileri yakalamak üzere S. B. F. Yurdunu çevirdikleri öğrencilerin ise yurdun giriş kapılarını kilitledikleri ve girişe engel olmak için masa, dolap, sıra gibi bazı eşyayı koyup barikat kurdukları aynı zamanda görev başında bekleyen ve yur-

du çevirmiş bulunan toplum polisine karşı yurdun pençere ve balkonlarından ve binanın teras katından taş, şişe, sopa, tuğla ve beton parçaları attıkları ve bazı kişilerin de silahlı ateş ettikleri diğer bir kısım öğrencilerin ise molotof kokteyli ve dinamit attıkları, toplum polisi müdürü Yılmaz SEZGİN'in Niğde Öğrenci Yurdundan silah atarak kaçan öğrencileri yakalamak için görev aldığını bu maksatla yurt binasına girip arayacaklarını ellerinde Ankara 10 ncu Asliye Ceza Mahkemesinin 1971/15 sayılı arama kararının bulunduğunu, megafonla bildirmiş olmasına rağmen öğrencilerin yurdu açmamakta ve polise silahla mukavemet etmekte direndikleri bunun üzerine polisin yurt kapısına yüklenerek binaya girdiği, merdiven başlarında ve katlar arasında kurulmuş bulunan barikatları güçlükle aşıp öğrencilerle mücadele ederek yurdu teslim aldıkları bu olayda sanık Şaban İBA'nın polislere şişe, beton parçası, taş gibi şeyler atarak mukavemette bulunduğu ve polis memuru Nedim DELİKABAK tarafından görülüp teşhis edilerek yakalandığı; olay günü olay yerinde filhal işlenmekte olan bir suçun mevcudiyeti sebebiyle polisin henüz elinde bir arama kararı mevcut olmasa dahi görevli sayılmasının tabii bulunduğu; kaldıki, Niğde Öğrenci Yurdundan S. B. F. Öğrenci Yurduna silah atarak kaçan şahısları teslim etmeyeceklerini anlaması üzerine toplum polisi müdürünün C. Savcısına müracaatta bulunup 10 ncu Asliye Ceza Mahkemesinden S. B. F. Öğrenci Yurdunun aranması kararını istihsal eylediği böylece polisin olay sırasında görevli olduğu bir kat daha kesinleşmiş bulunduğu; ancak olay sırasında sanık Şaban İBA'nın kendisini tevkiften kurtarmak için böyle bir mukavemet fiilini işlemiş olduğu bu itibarla T. C. K.'nun 258 nci maddesinin 1 ve 3 fıkralarında yazılı bu suçun maddî ve manevî unsurlarının oluştuğu inancına varılmakla sanığın anılan madde uyarınca cezalandırılması gerekli görülmüştür.

26. HÜSEYİN YAVUZ:

Sanık hakkında; 25.12.1973 tarih ve esas:1973/4, karar 1973/60 sayılı karar ile YETKİSİZLİK KARARI verilmiştir.

İşbu karardan sonra sanığa ait dava dosyalarının İstanbul Sıkıyönetim 3 numaralı Askerî Mahkemesine gönderilmesi üzerine, adı geçen mahkemece kararımız benimsenmeyerek olumsuz yetki uyuşmazlığının çözülmesi için Askerî Yargıtaya sunulmuş, Askerî Yargıtay 2 nci dairesinin 21.3.1974 gün ve esas: 1974/44, karar: 1974/40 sayılı ilâmı ile davaya mahkememizde bakılması uygun görülmekle; yeniden yapılan duruşmalar sonunda aşağıdaki gerekçeli hüküm tesis edilmiştir:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

D. T. C. F.'si Fikir Kulübü üyesi bulunan sanığın 17 Ekim 1970 tarihindeki kurultayda merkez yürütme kurulu üyeliğine seçildiğini, fikir yönünden Marksist Leninist olduğunu ve M. D. D.'nin gerçekleşmesi yönünde faaliyetlerde bulunduğunu, Ankara'daki bütün eylemlere katıldığını, Anadolu'daki mitinglerin tertiplenmesi görevinin bu sanığa verildiğini, Alaçam ve Akhisar tütün mitinglerine katıldığını, federasyonun bütün eylem ve hareketlerinden sorumlu bulunduğunu, maksat ve gayesinin M. D. D. yoluyla zorla ve silahla mevcut anayasa düzenini yıkıp yerine Marksist-Leninist bir düzen kurmak olduğu ve bu yönde faaliyette bulunduğundan bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 146/1. maddesi uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/1-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 22 Ekim 1971 tarihinde polise verdiği ifadesinde:

Niğde lisesinden mezun olunca fakülte imtihanlarına girip D. T. C. F.'ne girdiğini, Niğde yurdunda yatıp kalktığını, buradaki sağ-sol mücadelesi sebebiyle barınamayınca S. B. F.'ne kalmaya başladığını, 12 Mart muhtırasından sonra iş aramak üzere Anadolu'ya gittiğini, fakat bulamadığını, örfi idarenin ilânından sonra Ankara'ya geldiğini, tanıdığı kimse

kalmadığından köyüne döndüğünü, yakalandığından birkaç gün önce yeniden Ankara'ya geldiğini, hiç bir partiye kayıtlı olmadığını, DEV-GENÇ üyesi ve Merkez Yürütme Kurulunda görevli olduğunu, DEV-GENÇ'in düzenlediği mitinglere belirli ölçülerde iştirak ettiğini, bilimsel sosyalizme taraftar olduğunu, kendisini devrimci mücadeleye sevk eden âmillerin memleketteki sosyal dengesizlik, sınıflar arasındaki derin uçurumlar ve Türkiye'nin emperyalist ülkeler tarafından sömürülmesi olduğunu, barışçı yollarla amaca ulaşabileceklerini, ancak bu yol kendilerine tıkanacak olursa o zaman savaşçı yollarla iktidara geleceklerini, bunun şahsî fikir olmayıp doğal ve bilimsel bir kanun icabı olduğunu, Ankara Sıkıyönetim Komutanlığınca arandığından devamlı gizlendiğini, 19 Ekim 1971 günü evvelden tanıdığı arkadaşı Nihan ŞERİFOĞLU'nun Bahçelievlerdeki evlerine gittiğini, evde arkadaşının kız kardeşi ile tanımadığı bir kadının daha olduğunu, kendisine 1 gece kalabileceğini söylediklerini, arandığını ve esas adını keza üzerinde silah bulunduğunu bilmediklerini, kendisini Ahmet KARA olarak tanıdıklarını, hüviyeti İzmit'teki bir ameleden, keza tabancayı da bir kaçakçıdan öğrenci hareketlerinin sıklaşması üzerine can emniyeti bakımından aldığını, Nihan'ın gösterdiği odada yatarken gece polis tarafından yakalandığını, Işık ismindeki kızı Siyasal'dan önceden tanıdığını, ancak o gece orada olduğundan haberi bulunmadığını beyan ederek Türkiye'nin bilimsel sosyalizmle kalkınacağına hâlâ inandığını eklemiştir.

Sanık 24.11.1971 tarihinde Askerî Savcıya verdiği ifadesinde:

Emniyette verdiği ifadenin umumiyetle doğru olduğunu, ancak taşraya merkez yönetim kurulunun kararı ile değil kendiliğinden gittiğini, ekseriyetle mitinglere konuşmacı olarak kendisinin gittiğini, D. T. C. F.'si Sosyalist Fikir Kulübü üyesi iken Ekim 1970'deki kurultayda DEV-GENÇ federasyonu merkez yürütme kuruluna üye seçildiğini, seçim sonuçlarının emniyete bildirildiğini, tüzüğün ikinci maddesinde emperyalizm ile feodal kalıntılara verilecek mücadelenin gösterildiğini, bu mücadele içinde halkın bilinçlendirilmesi görevini öğrencilerin üzerine aldığını, federasyonun gençleri, gençlerinde işçi ve köylüleri eğiterek devrime hazırladığını, köylüyü bilinçlendirmek üzere bazı mahallî teşkilâtlardan konuşmacı istendiğini, federasyonun da konuşmacı gönderdiğini, bunun dışında mitingten önce o bölgeyi tanıyan devrimci kişilerin kendiliğinden giderek köy çalışmalarında bulundukları, şahsen tütün mitingleri ile federasyonun tertip ettiği yürüyüş ve mitinglere katıldığını, kendi nüfus kâğıdını kaybettiğini, talebeliği ve devrimci hareketleri nedeniyle memleketine gidip yenisini çıkaramadığını, üzerinde yakalanan cüzdanı İzmit'te temin ettiğini, keza tabancayı da İzmit'ten aldığını beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorguda:

İddianamede 28.2.1970 ve 18.3.1970 tarihlerinde Alaçam'da iki ayrı tütün mitingi yapıldığından bahsedildiğini, halbuki 20 gün ara ile iki tütün mitingi yapılmasına imkân bulunmadığını, DEV-GENÇ'in böyle bir mitinge katılmadığını, Alaçam ve Akhisar'da yapılan mitingler kanuna uygun bulunduğundan bunlara iştirak ettiğinden ötürü kendisine sorumluluk yükletilemeyeceğini, 1968 yılında D. T. C. F. Fikir Kulübüne girdiğini, 17 Ekim 1970 tarihinde federasyon merkez yürütme kuruluna seçildiğini, mahkemede katıldıkları eylemlerden ötürü değil fikirlerinden ötürü yargılandıklarını, polis ifadesini okumadan imza ettiğini, ifadenin işkence altında alındığını, polise kişisel güvenliğini sağlayabilmek için silah taşıdığını söylediğini, askerî savcılık ifadesinin doğru olduğunu beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Sosyalist olduğunu sandığından bu yana sosyalizm adına yazdığı ve söylediği her şeyi red ettiğini, işçi sınıfı adına yapılan hareketleri halka ihanet hareketleri olarak gördüğünü, vatana ihanet örgütünün günahlarından payına düşeni omuzlarında taşıdığını, gayri insanî, gayri ahlakî her ne varsa işte bunun emperyalizm olduğunu, emperyalizmin varlığını yaşatabilmek için her kılığa girebildiğini, meselenin devrimci olmadan önce dürüst ve namuslu bir insan olabilmek olduğunu, 1970'lerde, A. B. D. emperyalizminin Türkiye'nin gelişimine müdahale ettiğini, bu müdahalede DEV-GENÇ'in, üzerinde pazarlıklar yapılan bir gençlik örgütü olduğunu, bilerek ya da bilmeyerek müdahale ortamının yaratılmasında

DEV-GENÇ'in payı olduğunu, ancak DEV-GENÇ üyelerinin elinde bulunan üç beş tabanca ile güçlü bir ordusu bulunan Türkiye'de mevcut nizamın yıkılarak yerine komünist bir rejimin kurulacağının iddia edilmesinin gülünç bir iddia olduğunu, DEV-GENÇ'in 146 ncı maddeden yargılanamayacağını, somut olaylar hakkında ayrıca söyleyecek bir şeyinin bulunmadığını, her şeyin ortada olduğunu, olayların asıl sorumluları dururken 5 nci dereceden veya 10 ncu dereceden rol oynayanlardan hesap sormanın adalet mantığı ile bağdaşmayacağına inandığını, ceza almasının tamamen lüzumsuz olduğu kanaatini taşıdığından beraetini istediğini beyan etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık Hüseyin YAVUZ'un öğrencisi bulunduğu D. T. C. F.'nin Sosyalist Fikir Kulübü üyesi olduğu; 20.4.1968 tarihinde D. T. C. F. Sosyalist Fikir Kulübü Yönetim Kuruluna üye olarak seçildiği; keza 31.3.1969 tarihinde de yönetim kurulu üyesi olduğu; 5.4.1970 tarihinde yapılan seçimde ise D. T. C. F. Sosyalist Fikir Kulübünün başkanlığına seçildiği; 17.10. 1970 tarihinde D. T. C. F. Sosyalist Fikir Kulübünün delegesi olarak katıldığı kurultayda Ertuğrul KÜRKÇÜ başkanlığındaki merkez yürütme kuruluna asil üye olarak seçildiği ve T. D. G. F.'nin kapatılma tarihi olan 10.5.1971 tarihine kadar bu görevinin devam ettiği; önceleri F. K. F. mensubu olarak, 10.10.1969 tarihinden itibaren de T. D. G. F. mensubu olarak ve merkez yürütme kuruluna seçildikten sonra da T. D. G. F.'nin yöneticisi olarak bu kuruluşların Ankara içinde tertipledikleri bütün miting, yürüyüş, toplantı ve gösterilere katıldığı; ayrıca merkez yürütme kurulu adına Ankara dışında tertiplenen, örneğin, Akhisar ve Alaçam tütün mitinglerine katıldığı, bu mitinglerde konuşmalar yaptığı, dahil bulunduğu merkez yürütme kurulu tarafından bildiriler yayınladığı; memleketi olan Ulukışla'ya ve Beyağıl köyüne gittiğinde kahvelerde köylüleri eğitmek ve onlara bilimsel sosyalizmin şuurunu vermek yolunda çalışmalarda bulunduğu; bu arada Beyağıl köyünde telkinleriyle edindiği sekiz arkadaşına köy birliği ismi altında bir dernek kurdurtmaya çalıştığı, ancak derneğin kurulması için mülkî makama verilen bilgi dilekçesi ve derneğin tüzüğü kanuna aykırı görüldüğünden derneğin doğmasına imkân verilmediği; sanığın D. T. C. F. son sınıf öğrencisi olmasına rağmen benimsemiş olduğu bilimsel sosyalizmi yaymak ve millî demokratik devrim savaşını öğretmek amacıyla çeşitli işçi kesimleri arasında çalıştığı, işçilik yaptığı; genellikle faaliyetlerini, merkez yürütme kurulunda bulunan diğer arkadaşlarının durumuna göre, Ankara dışında icra eylediği; gerçek hüviyetini gizleyip Ahmet KARA adına düzenlenmiş bir sahte kimlik ile gezdiği; aynı zamanda yanında sürekli olarak 244906 numaralı Belçika yapısı Browning marka 7.65 mm. çapında tabanca taşıdığı; sıkıyönetimin ilânından sonra gerek bu fiilleri ve gerekse İstanbul Sıkıyönetim Askerî Mahkemelerinde görülen davaların konusunu teşkil eyleyen bazı anarşik olaylara iştirak ettiği iddiasıyla arandığı ve sanığın uzun süre kaçtığı, gizlendiği; nihayet 20.10.1971 günü Ankara'da Bahçelievler'de Tülin BİNGÖL isimli bir kadının evinde Ahmet KARA adı altında yakalandığı sanığın polise vermiş olduğu Mrk. Yrt. Krl. 9K. 5D. 145/3-4-5 sıralarda mevcut ve Askeri Savcıya vermiş olduğu aynı dosya 158/1-2 sırada mevcut hazırlık ifadeleri ve bu ifadelerin doğru olduğunu kabul eden ve aslında bu ifadeleri doğrulayıp tamamlayan huzurda vermiş olduğu D. T. 1K. 89-90. sayfalarda mevcut sorgusunda yaptığı açık ikrar ve itirafları ile; bu itirafları doğrulayan, tamamlayan ve soyutluktan kurtaran sanıkla birlikte son devre merkez yürütme kurulunu teşkil eden diğer sanıklardan Ertuğrul KÜRKÇÜ, Zafer KUTLU, Şaban İBA, Oğuzhan MÜFTÜOĞLU'nun dosyaların neresinde olduğu kendi bölümlerinde yazılı hazırlık ve son soruşturma ifadeleri; şahitlerden Dursun ÖZDEN'in Münf,8K. 158/3 dizideki hazırlık ve D. T. 4K. 606. sayfadaki son soruşturma, şahit Nazmi YALÇIN'ın Münf, 8K. 158/1. dizideki hazırlık ve D. T. 4K. 595. sayfadaki son soruşturma ifadeleri ile ayrıca sanığın 17.10.1970 tarihinde T. D. G. F. 6 ncı kurultayında yapılan seçimlerin sonunda merkez yürütme kurulu üyeliğine seçildiğine dair Mrk. Yrt. Krl. 9K. 130 dizideki belge; sanığın 17.3.1970 günü Ankara'da kırk arkadaşı ile birlikte 06 EF 016 plaka numaralı Mersedes marka ve üzerinde "Okul taşıtı" yazılı bir otobüsle Samsun'a geldiklerine ve 18.3.1970 günü Alaçam'da yapılan tütün mitingine iştirak ettiklerine dair Mrk. Yrt. Krl. 7K. 4D. 24/4 dizide mevcut Samsun

Emniyet Müdürlüğünün Ankara Emniyet Genel Müdürlüğüne çekmiş olduğu Yıldırım Telgrafın fotokopisi; aynı dosya 24/22 dizide sanığın arkadaşı Selçuk TANIR, Nazmi ÇAKIR ve Sinan EREN ile birlikte Karadeniz tütün piyasasının açılışından önce Alaçam'a gelip burada ve civar köylerde köylülerle halkı hükümet aleyhine direnişe teşvik eder mahiyette konuşmalar yaptıkları yolundaki haberi taşıyan Vatan Gazetesinin 4.3.1970 tarihli nüshasından alınmış kupürün fotokopisi, keza aynı dosya 24/21 sırada sanığın arkadaşları ile birlikte Karadeniz tütün piyasasının açılmasından üç ay kadar önce bölgeye gelip Alaçam ilçesine bağlı köyleri gezdikleri, burada muhalefet partilerinin meclisdeki konuşmalarından aldıkları sözlerle tütün ekimi ve mahsülün satışı konusunda köylüleri hükümete karşı kışkırtır mahiyette konuşma yaptıklarına ve tütün piyasasını protesto etmek için miting ve yürüyüş yapmak maksadıyla köylüleri tahrik ve teşvik eylediğine ve kahvelerde "Karadeniz Tütün Ekicisi" başlıklı bildiriler dağıttığına dair Samsun Emniyet Müdürlüğünün yazısı; aynı dosya 24/2 dizide Hüseyin YAVUZ'un 30.12.1970 tarihinde Akhisar'da yapılan tütün mitingine iştirak ettiğine ve esasen bu mitinge İzmir'den, Ankara'dan ve İstanbul'dan on otobüs ile çok miktarda DEV-GENÇ üyesinin geldiğine, mitingde sanık Hüseyin YAVUZ'un da bir konuşma yaptığına dair İzmir Emniyet Müdürlüğünün İstihbarat Bürosu 4.1.1971 gün ve 1 sayılı yazısının fotokopisi; keza Mrk. Yrt. Krl. 7K. 4/2D. 28/4'de 30.12.1970 tarihinde Akhisar'da yapılan tütün mitingine Hüseyin YAVUZ'un da katıldığına dair Akhisar Emniyet Amirliğinin yazısı; sanığın merkez yürütme kuruluna seçildiği; 17.10.1970 tarihinden T. D. G. F.'nin kapatıldığı 10.5.1971 tarihine kadar geçen süre içinde yayınlanmış ve Mrk. Yrt. Krl. 1 numaralı klasörde mevcut bildiriler, özellikle haklarında umumî adliye mahkemelerince soruşturma açılmış bulunan ve yan delil olarak DEV-GENÇ davasına ithal edilmiş olan (Türkiye Halkına) başlıklı; (Bütün DEV-GENÇ üyeleri, Devrimci Gençler, Bütün Yurtseverler) başlıklı; (İşçiler, Köylüler, Öğretmenler, Yurtsever Askerler, Tüm Devrimciler, Halkımız) başlıklı bildiriler; Ek. İd. G. 1/1K. 3D. 18 sırada sanığın yakalandığında üzerinde çıkan ve kendi ifadesine göre aşağı yukarı bir seneden beri kullanmakta olduğu Ahmet KARA ismine düzenlenmiş sahte nüfus kâğıdı; aynı dosya 19 sırada sanığın asıl kimliği; Mrk. Yrt. Krl. 9K. 5D. 141 sırada sanığın yakalandığına ve üzerinde bir adet 244906 numaralı Browning marka 7.65 mm. çapında tabanca ile 9 adet mermisi ve pantolon cebinde de yedek şarjör içinde 9 adet mermisi, ayrıca cebinde 20 adet aynı tabancaya ait mermi zuhur ettiğine dair tutanak; aynı dosya 143 sırada sanığın üzerinde yakalanan yukarıda numarası yazılı tabancanın normal çalıştığına, atışa mani mekanik herhangi bir arızasının bulunmadığına, mermilerin de sağlam, tek darbede patlayan Alman menşeli geco marka 7.65 mm. çapında kullanılmaya hazır mermiler olduğuna dair ekspertiz raporu ve dosyada mevcut olup da sözü uzatmamak üzere burada sayılmayan sair yazılı delillerle sübuta erdiği yolunda kuşkudan uzak tam bir vicdanî kanaat hasıl olmuş bulunmaktadır.

Sanık sorgusunda, polise vermiş olduğu ifadesine karşı (ifade zaten işkence altında alınmıştır. Ben bu ifadeyi okumadan imzaladım). Şeklinde itirazda bulunmuştur. Ancak Askerî Savcıya verdiği ifadesini huzurdaki sorgusunda kabul etmekle Askerî Savcılık ifadesinde mevcut (polise verdiğim ifade doğrudur Aynen kabul ediyorum) mahiyetindeki sözleri ile polis ifadesinin de doğruluğunu dolaylı olarak ortaya koymuş bulunmaktadır. Aslında Askerî Savcılık ifadesi, polis ifadesinin DEV-GENÇ davası ile ilgili kısımları ile tam bir uygunluk göstermektedir. Aynı zamanda sanık huzurda vermiş olduğu ifadesinde de polis ifadesinde söylemiş olduğu hususları tekrar eylemiştir. Diğer taraftan yukarıda hangi dosyalarda bulunduğu yazılı olan deliller de sanığın ifadelerinin doğruluğunu ortaya koymuştur. Bütün bu gerekçelerle sanık Hüseyin'in (polis ifadesi işkence altında alınmıştır. Ben bu ifadeyi okumadan imzaladım). Şeklindeki sözleri gerçeği yansıtan samimi beyanlar olarak kabul edilememiştir. Aksine polise ve Askerî Savcıya vermiş olduğu ve doğruluğu şu izah edilen şekilde açık seçik aşikâre çıkmış bulunan bu ifadeleri hakkında sanığın "işkence altında verilmiş ifadelerdir" şeklinde red dermeyanında bulunması, ceza evinde olsun, tutuksuz olsun bütün sanıkların duruşmalardaki kollektif tutumlarının bir gösterisi ve bu bölümün başında "polis ifadelerine heyetimizce neden değer verildiği" konusunda bütün sanıklar için müşterek olarak yazılan gerekçenin ne kadar yerinde ve doğru olduğunu ortaya koyan delil ola-

rak görülmektedir. Esasen sanık gerek Esas Hakkındaki Mütalâadan sonra T. H. K. P. ve T. H. K. C. davaları sebebiyle yargılanmakta olduğu ve bu yüzden bulunduğu İstanbul Askerî Ceza Evinden gönderdiği el yazısı ile yazılmış savunmasında, gerekse İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı nezdinde kurulu 2 numaralı Askerî Mahkemeye vermiş olduğu savunmasında, (sosyalist olduğumu sandığımdan bu yana sosyalizm adına öğrendiğim, söylediğim her ne varsa - soruşturmalar sırasında söylediğim ve yazdıklarım da buna dahildir - hepsini reddediyorum. İşçi sınıfı, halk adına yapılan hareketlerin Türkiye toplumunun gelişimini dinamitleyen ve Türkiye halkının emperyalizmin pençesinde daha çok ezilmesine sebep olan, halka ihanet hareketleri olarak görüyorum, bu tip olayların içinde yer almamdan dolayı kendimi insanlığa karşı suç işlemiş sayıyorum. Masum görünmek, kendimi affettirmek niyetinde de değilim. Vatana ihanet örgütünün günahlarından payıma düşeni omuzlarımda taşıyorum. Bunun bir bedeli olması gerektiğini de biliyorum. Ancak Türkiye'nin başına gelen belâlardan en büyük sorumluluk payını taşıyanlar, olayların asıl elebaşları bizim dışımızdadır). diye içtenlikle yapmış olduğu beyanları ile gerçeği ve bu arada polis tarafından alınan ve askerî savcılık tarafından tespit olunan ifadelerinin tamamen doğru olduğunu hem kendi yönünden, hem de davada sanık ve çeşitli safhalarda polis ve askeri savcı tarafından alınan ifadelerini red eden diğer sanıklar yönünden inandırıcı açıklamalarda bulunmuş olmaktadır.

Sanık gerek yukarıya çıkarılan son savunmasında ve gerekse polis ifadesinde (Ben ideolojik bakımdan bilimsel sosyalizmi benimserim) şeklindeki açık sözleriyle yukarıda sübuta erdikleri delilleriyle ifade olunan faaliyetlerinin hareket noktasını ve amacını ortaya koymuş bulunmaktadır. Gerçekten kişisel düşünce ve ideolojisi şu şekilde belirlenen bir kişinin bu ideolojisini gerçekleştirmek yani Türkiye'de komünizmi yerleştirmek amacıyla çalışmalarda bulunacağı ve ferden yapılan çalışmalarla yerine getirilemeyeceği aşikâr olan bu gayenin tahakkuku için örgütlenme yoluna gideceği veya aynı gaye ile kurulmuş örgütlere gireceği tabiî bir sonuçtur. İşte sanık bu yolu takip ederek önce D. T. C. F. Sosyalist Fikir Kulübüne girmiş, buradaki çalışmalarıyla temayüz edip kulübün yönetim kuruluna, sonra başkanlığına seçilmiş ve daha sonra da T. D. G. F.'nin Merkez Yürütme Kurulu üyeliğine seçilmiştir. T. D. G. F.'nin Türkiye'de komünizmi gerçekleştirme ve yerleştirme ana gayesine ulaşmak için başvurulacak yol ve çâre itibariyle değişen çevrelerden millî demokratik devrim stratejisini kabul eden ve bu mücadeleyi veren çevrenin belli başlı örgütü olduğu yukarıda gerekçenin özel bölümünde uzun uzun izah edilmişti. Sanığın sol faaliyetlerinin daha başlangıcından itibaren millî demokratik devrim stratejisini benimseyen F. K. F.'na dahil olup, T. D. G. F.'nin en yüksek organına kadar çıkmış olması onun gerek ferden gerekse örgüt olarak bütün çalışmalarının ve verdiği mücadelenin millî demokratik devrim mücadelesi olduğunu ortaya koymaktadır.

Gerekçenin özel bölümünde millî demokratik devrimin ne anlama geldiği geniş şekilde izah edilmişti. Bununla birlikte çok kısa olarak tekrar temas edilmek gerekirse; millî demokratik devrim, komünist devlet rejimi ve komünist toplum düzeni yaratma amacı ana amaç olarak kabul edilerek bu amacın gerçekleştirilmesi için mutlaka geçilmesi lâzım gelen bir basamak, yaşanması lâzım gelen bir devre, ve aşılması gerekli bir aşamadır. Millî demokratik devrim stratejisi komünist toplum düzeninden evvelki safhayı teşkil eyleyen sosyalist devrimin yapılması için gerekli olan zemini ve düzeni hazırlayacak olan bir stratejidir. Millî demokratik devrimden amaç kısaca Türkiye'nin devletler hukuku alanında halen işgal etmekte olduğu batı blokundan koparılması, doğu blokuna dahil edilmesi; iç düzende bilimsel sosyalist ideolojinin asıl sahibi olarak görülen işçi sınıfının bilinçlendirilmesi, onun öncülüğünde köylü kitlesinin ittifakı ile halk ihtilâlinin yapılması ve işçi sınıfının hâkimiyetinin kurulması, proleterya diktatoryasının tesis edilmesidir. Bu amaçla gerek genel kültür yönünden ve gerekse özellikle bilimsel sosyalizm yani komünizm yönünden kültür seviyesi çok düşük olan işçi sınıfının eğitilmesi ona hedefinin politik iktidar olduğunun öğretilmesi ve kendisine işçi sınıfı iktidarını kurarak toplumdaki diğer sınıfları ortadan kaldırma yoluna gitmesi hususunda bilinç verecek başlıca öncü kadroların gençlik içinden çıkacağı Marx'dan ve özellikle Lenin'den beri kabul edilen bir ilkedir. Bu ilke beynelmilel komünizmin nüfüz etmeye

çalıştığı her toplumda az veya çok tatbik edilmektedir. Nitekim sanık Hüseyin YAVUZ askeri savcıya vermiş olduğu ifadesinde (Mücadele olarak millî demokratik devrim stratejisi her şeyden evvel aydın kitle içinde en fazla bu işleri yani devrimci mücadeleyi benimsemiş öğrenciler emperyalizme ve feodal kalıntılara karşı halkın bilinçlendirilmesi görevini üzerine almışlardır. DEV-GENÇ gençliğin bir kiltevi teşkilâtıdır. Federasyon olarak biz gençliği eğitiriz. Gençlik işçiyi ve köylüyü eğitir. Bilinçlendirir. Devrim mücadelesine hazırlar. Verilecek mücadeleyi tarihi süreç gösterecektir) diyerek açık şekilde ifade eylemiştir.

Sanık bu fiillerinin bu niteliği itibariyle T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 1 nci fıkrasında öngörülen bir cemiyet niteliğinde olduğu yukarıda gerekçenin özel bölümünde etraflı şekilde izah edilen, T. D. G. F.'nin Merkez Yürütme Kurulu üyesi olarak yöneticisi, sevk ve idarecisi durumundadır. Bu itibarla sanığın T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 1 nci fıkrasında öngörülen suçu bütün maddî ve manevî kanunî unsurları yönünden teşekkül ve tekevvün ettirmiş ve anılan madde uyarınca cezalandırılması gerektiği yolunda vicdanî kanaat hasıl olmuştur. Ancak 1803 sayılı Af Kanununun istisnaları ifade eden 5/A maddesinin bu sanık ve arkadaşlarının davalarının görülmesi sonuçlanmadan Anayasa Mahkemesince, 12 Temmuz 1974 gün ve 141943 sayılı resmî gazetede yayınlanan, esas 1974/19, karar 1974/21 sayılı ve 2.7.1974 tarihli kararı ile iptal edilmiş olması karşısında sanığa müsnet suçun nitelik ve işleniş tarihi itibariyle 1803 sayılı Af Kanununun 1 nci maddesinin (B) fıkrası kapsamına girmesi ve sanığın 12 yıllık af indiriminden yararlanması gerekmektedir.

27. CEMAL SALMAN PAKOĞLU:

Sanık hakkında Askeri Savcı iddianamesinde:

O. D. T. Ü. Fikir Kulübü üyesi olarak sanığın katıldığı; Ekim 1970 kurultayında Merkez Yönetim Kurulu üyeliğine seçildiğini, M. D. D. stratejisini benimsediğini, bu devrim mücadelesinde aktif görev aldığını, DEV-GENÇ'in Ankara'da ortaya koyduğu bütün eylemlere katıldığını, 5.3.1971 tarihinde O. D. T. Ü.'de emniyet kuvvetleri ile yapılan silahlı çatışmayı üye sıfatını kullanarak idare ettiğini, köy çalışmalarına katıldığını, federasyonun bütün eylemlerinden sorumlu bulunduğunu, maksat ve gayesinin M. D. D. yoluyla zorla ve silahla mevcut Anayasa düzenini yıkıp yerine Marksist-Leninist bir düzen kurmak olduğu cihetle ve bu maksatlara yönelik faaliyetlerde bulunduğundan T. C. K.'nun 146/1. maddesi gereğince tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askeri Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/1-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 19.6.1971 tarihinde Askeri Savcıya verdiği ifadesinde:

Ankara'da üç yerde kaldığını, bunların ağabeysinin evi, S. B. F. ve okulun yurdu olduğunu, 1970 yılında fikir kulübüne, 1971 yılında da federasyon merkez yürütme kuruluna üye olduğunu, bu görevde bulunduğu sürece kanunsuz eylemlere iştirak etmediğini, 4 Mart 1971 gecesi saat 21.00'de O. D. T. Ü.'ye geldiğini nizamiyeden girerek 3 ncü yurt 106 nolu odaya gelip yattığını, gece patlama sesleri ile uyandığını, güvenlik kuvvetlerinin başında bulunan subayın megafonla konuştuğunu, ancak mesafenin uzaklığı sebebiyle tam işitemediğini, keza verilen cevabı da anlayamadığını, ateş müddetince odada kaldığını, bir ara koridora çıktığını, ilk ateş kesildiğinde aşağıya indiğini, tanımadığı öğretim üyelerinin de orada bulunduğunu, arkadaşlarına hitap ederek ateşi kestirmesini söylediklerini, jandarma Albayı Mehmet ÖZTOPRAK'a jandarma aramayı yaptığı takdirde ateşi kestirebileceğini söylediğini, albayın bunu kabul ettiğini, teşebbüse geçtiğini, üç yurdun teklifi kabul ettiğini, iki yurdun ise direnişe devam ettiğini, bu arada Mehmet ÖZTOPRAK albayın gittiğini ve yerine başka bir albayın geldiğini, yine bu arada bir erin öldürüldüğünün haberinin geldiğini, direnişe mani olamayacağını anladığından 6 ncı yurdun kantinine gittiğini, ateşin tekrar başladığını, ateş kesilip aşağıya indiğinde fikir kulübünden Tayfun MATER, Fahri DOĞU, Aşkın KOCAÇİ-

MEN, İrfan CÜRE, Ömer BALKÖSE'nin orada olduklarını gördüğünü, yaralananların hastaneye götürüldüklerini, barikat yapmadığını, ateş etmediğini, bu olayı kimlerin tertip ettiğini bilmediğini, Ertuğrul KÜRKÇÜ'yü O. D. T. Ü.'de o gece görmediğini beyan etmiştir.

Sanık 5.9.1971 tarihinde Askerî Savcıya verdiği ifadesinde:

Ekim 1970 kurultayında yapılan seçimler sonunda merkez yürütme kuruluna üye seçildiğini, 1970 yılı başlarında O. D. T. Ü. Fikir Kulübüne üye olduğunu, bu tarihten sonra yapılan bir kısım yürüyüş ve mitinglere katıldığını, fikir kulübünün yönetim kurulunda bulunmadığını, bu sebeple Dünya Türkiye Gençlik Devrim adlı broşürden haberi bulunmadığını, federasyonun yayınladığı bildirilen bir kısmını genel başkan Ertuğrul KÜRKÇÜ, bir kısmını ise genel sekreter Sinan KAZIM ÖZÜDOĞRU'nun kaleme aldığını, bu bildirilerden diğer üyelere pek malumat verilmediğini, federasyonun tüzüğünü, şimdiye kadar okumamış olduğunu, Türkiye Halkına başlıklı bildiriden de haberi olmadığı gibi kimin çıkardığını da bilmediğini, tüzüğün ikinci maddesinde yazılı bulunan millî demokratik devrimden ne anlaşılacağının açık bulunduğunu, mücadelenin emperyalizm, işbirlikçi burjuvazi ve feodal mütagallibeye karşı yapılacağını, devrimin hangi güçler ele alınarak ve önder güç, temel güç hangilerin olacağı yolunda uygulanacak strateji hususunda bir bilgiye sahip olmadığını söylemiştir.

Sanık huzurda verdiği sorguda:

Merkez Yürütme Kurulunun yaptığı görev bölüşümünde, O. D. T. Ü. bölgesi sorumlu liderliğine getirildiğinden bahsedilmekte ise de, bunun gerçeğe aykırı olduğunu, 5 Mart 1971 tarihinde, O. D. T. Ü.'de çatışma diye bir şeyin vuku bulmadığını, 5 Mart 1971 tarihinde Merkez Yürütme Kurulu üyesi olmadığını, Aralık 1970'de bu görevden ayrıldığını, Askerî Savcılıkta bu olayla ilgili olarak verdiği ifadeyi kabul etmediğini, ifadeyi okumadan imzaladığını, olayların vuku bulduğu gece O. D. T. Ü. yurtlarında kaldığını, ateş başlayınca koridorda saklandığını, ateş kesilince ortadaki meydana indiğini, bir subayla 300-400 kişinin konuşmakta olduklarını, bir öğrencinin öldüğü ve birçoğunun yaralandığından konuşulduğunu, söze karışarak yurtların bu şekilde taranmasının çok vahim neticeler doğuracağını söylediğini, subayın ise eğer vahim neticelerin doğmasını istemiyorsan yapılacak aramaya arkadaşlarının karşı koymamalarını sağlamak üzere onları ikna et dediğini, kendisine verilen megafon ile yurtlara hitabederek arama yapılacağını, karşı çıkmamalarını söylediğini, bu konuşmadan sonra 6 ncı yurt kantinine gittiğinden hangi yurtların arandığını hangilerinin direndiğini bilmediğini, bir subayın kendisine gelerek bir erin vurulduğunu söylemediğini, aşağıya indiği zaman Tayfun MATER, Aşkın KOCAÇİMEN, ve İrfan CÜRE'yi gördüğünü, kantinde iken ikinci ateşin vuku bulduğunu, ateş kesilince bütün öğrenciler gibi futbol sahasına götürüldüğünü, Gülşehir'deki üzüm mitingine katıldığını, köyleri dolaşarak köy çalışmasında bulunmadığını, Askerî Savcılık ifadesinin doğru olduğunu, konuştuğu albayın Mehmet ÖZTOPRAK olmadığını, merkez yürütme kurulunda iki buçuk ay kadar görev yaptığını, beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Türkiye Devrimci Gençlik Federasyonu Merkez Yürütme Kurulu üyelerinden olduğunu, ancak, bu üyeliği sakıncalı bulmadığı için yerine getirdiğini, 5 Mart 1971 tarihinde O. D. T. Ü.'de vuku bulan olaylarla yakınen ilgilenmediğini, mukavemet göstermediğini, bu sebeplerle beraetini talep etmiştir.

Sanık vekili Av. Hüseyin DUMAN yazılı savunmasında:

Müvekkilinin DEV-GENÇ Merkez Yürütme Kurulu üyesi olduğunu, kurula üye seçildikten tahminen bir ay kadar sonra istifa suretiyle ayrıldığını, T. D. G. F.'nin tüzel kişiliği haiz bir gençlik kuruluşu olduğunu, mevcut tüzüğe göre merkez yürütme kurulunun genel kurul kararlarını uygulamakla yükümlü olduğunu, yürütme kurulu üyelerinin herhangi birisinin suç teşkil eden demeç ve yazılarından dolayı yürütme kurulunun tamamını tüzük karşısında sorumlu tutmaya imkân bulunmadığını, müvekkilinin bu kuruluşun gayri kanunî hale getirilmesinde gayreti bulunduğuna dair dosyada hiç bir delilin bulunmadığını, bu ko-

nuda hiç bir yazısına veya konuşmasına rastlanılmadığını, suç niteliği taşıyan yazıların kaleme alınması veya konuşmaların yapılmasına dair merkez yürütme kurulunda alınmış ve müvekkilinin de imzasını muhtevi herhangi bir kararın mevcut olmadığını, bu kuruluşun kim tarafından ve hangi tarihten itibaren gizli bir örgüt haline getirildiğine dair sarahat mevcut olmadığını, genel mücerret ve müphem beyan ve ifadelerle bir şahıs hakkında ceza tertip edilemeyeceğini, müvekkilinin ODTÜ. içinde meydana gelen silahlı eyleme iştirak ettiğine dair herhangi bir delilin mevcut bulunmadığını, okulda bulunmasının çatışmaya iştirak ettiği anlamına gelemeyeceğini, çatışmaya iştirak ettiğine dair hiç bir şahit ifadesi bulunmadığını, bu nedenlerle delil yokluğundan müvekkili hakkında beraat kararı verilmesini istemiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık CEMAL SALMAN PAKOĞLU'nun ODTÜ. birinci sınıf öğrencisi iken 1970 yılında sosyalist fikir kulübüne üye olduğu; 17.10.1970 tarihinde yapılan 6 ncı kurultay genel kuruluna ODTÜ. delegesi olarak katıldığı ve seçimler sonunda merkez yürütme kuruluna seçildiği, bu görevden hukuken hiç bir zaman ayrılmadığı, merkez yürütme kurulu üyeliğinin TDGF. kapatılıncaya kadar devam ettiği, ancak sağlık durumu itibariyle diğer üyeler kadar fazla faal olamadığı, kendisinin savunmasında beyan ettiği üzere bu üyeliği sakıncalı bulmadığı için yerine getirdiği; 21.10.1970 tarihinde merkez yürütme kurulunun yapmış olduğu ilk toplantısında yapılan görev bölümünde sanık PAKOĞLU'nun ODTÜ. bölgesi sorumlu liderliğine getirildiği; sanığın fikriyat olarak marksizmi benimsediği ve marksizmin ana gayesine ulaşmak için takip edilmesi önerilen stratejilerden millî demokratik devrim stratejisini benimsediği; millî demokratik devrimin emperyalizme, işbirlikçi burjuvaziye ve feodal mütekallebiye karşı verilecek savaş demek olduğunu kabul ettiği; herhangi aktif bir rol almamış olmakla beraber ODTÜ. Sosyalist Fikir Kulübüne üye olduktan sonra FKF.'nin ve TDGF.'nin tertiplemiş olduğu yürüyüş ve mitinglere katıldığı; bu meyanda, millî demokratik devrim savaşının verilmesi sırasında yapılması zorunlu olan propaganda ve işçilerin, köylülerin bilinçlendirilmesi çalışmaları cümlesinden olmak üzere 6.9.1970 tarihinde Gülşehir üzüm mitingine katıldığı; ancak bu mitingden evvel 29.8.1970 tarihinden itibaren Gülşehir bölgesine giderek miting gününe kadar bölge köylerini dolaştığı ve mitinge mümkün olduğu kadar fazla üzüm üreticisinin iştirakini sağladığı ve köy çalışmasında bulunduğu; 5 Mart 1971 tarihinde ODTÜ. de öğrencilerle güvenlik kuvvetleri arasında vuku bulan silahlı çatışma olayına katıldığı ve merkez yürütme kurulu üyesi sıfatı ile bu olayda sevk ve idareci durumunda olduğu; nitekim birinci ateş kesiminden sonra Tayfun MATER, Erhan ERDOĞMUŞ ve diğer olayın ileri gelenleri ile birlikte güvenlik kuvvetleri yetkilileri ile görüşmelerde bulunduğu; sanığın yer yer açık yer yer dolaylı itiraf ve ikrarını hâvi askerî savcıya verdiği ve Mrk. Yrt. Krl. 9K. 5D. 118/1-2 sırada mevcut ve gene ODTÜ. 5K. 463 sırada mevcut hazırlık ifadeleri ve huzurda verdiği D. T. 1K. 90 sırada mevcut sorgusu ile diğer sanık Mehmet TOKUL'un askerî savcıya verdiği ve ODTÜ. 5K. 467 sırada mevcut hazırlık ifadesi, sanık Aşkın KOCAÇİMEN'in askerî savcıya verdiği ve ODTÜ. 5K. 472 sırada hazırlık ifadeleri, şahit Namık ÇETİN'ın ODTÜ. 5K. 457 sırada mevcut ..."Bu olayı tertipleyenler ve icra edenler bizim yurtta olmayıp dışardan gelenlerdir. Çünkü o gece bizim yurtta Erhan ERDOĞMUŞ, Sait KOZACIOĞLU, Akın DİRİK, Tayfun MATER, İrfan CÜRE, Cemal SALMAN PAKOĞLU dışarıdan gelmişlerdi. Bu hareketi idare ediyorlardı.... Çünkü Cemal SALMAN PAKOĞLU Dev-Genç yürütme kurulundan olup, o gece bizim yurtta idare eden durumundaydı". şeklindeki hazırlık ifadesi, şahit Mahmut ERDOĞAN'ın ODTÜ. 5K. 460 dizide mevcut askerî savcılık ifadesi, sanıklardan Ertuğrul KÜRKÇÜ'nün askerî savcıya verdiği ve EK. İd. G. 1K. 8D. 98/4 sırada mevcut (Cemal SALMAN PAKOĞLU bizden yani Merkez Yürütme Kurulundan fiilen ayrılmış değildir. Ancak kalbinden hasta idi ve diğer taraftan da pasif bir arkadaştı, verilen görevleri ihmal etmeye başladı. Böylece devam etti gitti). Şeklindeki ifadesi ile huzurda verdiği ve aynı klasör 10 ncu dosya 176 dizide mevcut ifadesi; sanık PAKOĞLU'nun diğer sanıklar İlfat ÖZTÜRK, Taner AKDOĞAN, Levent EREN ile birlikte Gülşehir'in Yaylacık köyüne, mitingden bir hafta kadar önce giderek bu köyde ve Gülşehir'e bağlı di-

ğer köylerde yanlarında afiş ve bildiriler olduğu halde üzüm üreticisinin hakkının yendiği, emeğinin istismar edildiği, konuları arkasında millî demokratik devrim mücadelesi cümlesinden olmak üzere bilinçlendirme faaliyetinde bulunduğu; yapılan arama neticesinde yanlarında "üzüm üreticilerine" başlığını taşıyan bildiri ile "üzüm üreticisi hakkın için" ibaresini taşıyan afiş ve Hacıbektaş - Gülşehir köylerini gösterir kroki yakalandığına dair Mrk. Yrt. Krl. 6K. 49 sırada mevcut Gülşehir mitinglerine dair belgeler ile sübuta erdiği yolunda mahkememize kanaat gelmiş bulunmaktadır.

Hemen hemen her sanıkta olduğu gibi Cemal Salman PAKOĞLU'nda da huzurda verdiği ifadesinde kendisine yüklenen fiilleri red etmek ve evvelce askerî savcıya vermiş olduğu ifadeleri kabul etmemek şeklinde bir davranış görülmekle beraber sanığın huzurdaki ifadesinin baş kısmında (Askerî Savcılıkta bu olayla ilgili olarak verdiğim ifadeyi kabul etmiyorum, ifadeyi okumadan imzaladım) şeklindeki sözüne karşılık sorgusunun son kısmında (Askerî Savcılık ifadem doğrudur) şeklindeki beyanı ile çelişkiye düşmüş olduğu görülüp yukarıda ifadelerinin yerleri bildirilen diğer sanıklar Mehmet TOKUL, Aşkın KOCAÇİMEN ve Ertuğrul KÜRKÇÜ'nün açık beyanları ile şahit ifadeleri ve yazılı deliller karşısında sanığın sorgusuna değil askerî savcıya vermiş olduğu ifadesine değer atfedilmiştir. Esasen askerî savcılık gibi bir adalet müessesesinde tespit olunan ifadenin sanık veya şahidin ağzından çıktığı şekilde zaptolunmasına azamî dikkat ve itina gösterildiğinin bir gerçek olması ve sanığın yaşı ve tahsili itibariyle hiç bir makam veya şahıs tarafından kendisine uzatılan bir belgeyi muhteviyatına muttali olmadan imzalayabileceğine inanmanın mümkün görülmemesi ve tutanağın 353 sayılı Kanunun 99 ncu maddesinde öngörülen bütün şartları havi bulunması gözönüne alındığında sanığın bu şekildeki bir itirazının asla kabule değer olmadığı ortaya çıkar.

Sanık Mehmet TOKUL askerî savcıya verdiği ODTÜ. 5K. 467 sırada mevcut ifadesinde sanık Cemal SALMAN'ın Erhan ERDOĞMUŞ, Akın DİRİK, Tayfun MATER ile birlikte harekâtın sevk ve idarecisi olduğunu açıkça ifade eder iken, huzurda bu ifadesi kendisine okununca (ifadeyi kabul etmiyorum reddediyorum, ilk defa savcı huzuruna çıkarılıyorum, kendi tutuklamamı önlemek için bu şekilde gerçek dışı beyanlarda, bulundum. Bu bakımdan kabul etmiyorum) şeklinde sözlerle bahis konusu ifadeyi reddetmiş ise de bu beyan da kabul edilebilir mantıkî bir beyan olarak görülememiştir. Zira Cemal SALMAN PAKOĞLU'nun 4 Mart 1971 gecesi ODTÜ.'ye geldiği ve olaylar sırasında hazır bulunduğu, diğer sanıklar ve şahitlerin beyanları ile sabit bulunduğuna göre Mehmet TOKUL'un tesadüfen Cemal SALMAN'ın isminden bahsettiği hususu kabul olunamaz. Diğer taraftan Cemal SALMAN ile Mehmet TOKUL arasında birbirlerinin fiillerini ve suçlarını ileri sürecek ve o şekilde kendilerini müşterek bulundukları suçtan kurtaracak mahiyette herhangi bir ilişki bulunmadığına göre Mehmet TOKUL'un kendimi tevkiften kurtarmak için Cemal SALMAN'ın ismini verdim şeklindeki sözlerinin mesnetsiz kalacağı şüphesizdir. Diğer taraftan Mehmet TOKUL O. D. T. Ü. öğrenciliği sıfatını kazanmış, vuku bulmamış bir isnat ile başkasını kanunun pençesine atarak kendisini kurtarma yoluna gidecek kültür seviyesinde ve çocuk yaşında bir kişi de değildir. Bütün bu gerekçelerle Mehmet TOKUL'un duruşmaya kadar geçen süre içinde bir takım maddî veya manevî etki ve baskı altında kalarak bu kere Cemal SALMAN PAKOĞLU'nu adaletin gereğinden kurtarmak yoluna gittiği anlaşılıp onun da huzurdaki ifadesine değil Askerî Savcıya verdiği ifadesine itibar edilmiştir.

Bütün bu sözler şahit Namık ÇETİN için de geçerlidir. Zira bu şahit de 12.8.1972 tarihinde Bursa 2 nci Asliye Ceza Mahkemesine verdiği ifadesinde aklı başında hiç kimsenin inanmayacağı ve hiç bir normal mantığın kabul etmeyeceği bir takım mugalata tarzındaki sözlerle Askerî Savcılık ifadesini reddetmektedir. Üstelik Askerî Savcılık ifadesini, Askerî Savcının telkin veya tehdidi ile o şekilde verdiğini ileri sürecek kadar cüretkâr bir dengesizlik göstermektedir. Bütün Askerî Hâkimlerin aynı zamanda Askerî Savcılık yapmış kişiler olması sebebiyle Askerî Savcılık hizmetinin nasıl yürütüldüğünü bilen mahkememiz şahidin bu beyanlarına bir nebze değer atfetmeyi dahi zait kabul etmiş aksine bu beyanları, kendisi de ODTÜ. sosyalist fikir kulübü üyesi olan şahidin ya sonradan fikir arkadaşlarını koruma

gayreti içine girmesi yahutta kendisine fikir arkadaşlarınca yapılan tehdit ve baskı ile içine düşen gerçek bir korku sonucu verdiği ifade olarak kabul edilmiştir. Onbir Askerî Savcıdan oluşan Sıkıyönetim Askerî Mahkeme Askerî Savcılığı sadece DEV-GENÇ davasında 257 sanık ve 750 şahit ifadesini tespit etmiştir. Aşağı yukarı 1000 kişiden 2,3 kişinin itirazda bulunması diğer çoğunluğun (Askerî Savcı ifade alırken bana telkinde, tehditde bulundu. Korktuğum için öyle ifade verdim) itirazını ileri sürmemesi de o iki üç itirazın gerçek olmadığını kuşkusuz şekilde ortaya koymaktadır.

Esasen mahkememiz bu davanın başından sonuna kadar sanıkların birbirlerine veya - maalesef - bazı avukatların sanıklara (şu ifadeyi şöyle değiştirin; falanca benim filân suçumu üzerine alacak; falan şahidin ifadesini şu istikamette değiştiremezsek bir kişiyi harcamak zorunda kalacağız; olay sırasında falan yerde bulunduğunu söyle ve şahit ismi ver...) gibi telkin ve tavsiyelerde bulunmak sureti ile kollektif bir faaliyet ve adaleti çıkmaza sokma, yanıltma çabası gördüğünden şahit Namık ÇETİN'in bu inkâr ifadesine hayret etmemiştir. (YD. 5K. 300 sıradaki Avukat İ. Hakkı Balamir'in mektubu; DT. 2K. 267 - 269 sırada Hüseyin SÜNGER'in mektubu ve beyanı; ETYÖO. 1K. 9D. 20 ve DT. 4K. 549 sıradaki şahit Sadi ATASAYAN'ın ifadesi, mektubu).

Sanığın yukarıdan beri izah olunan gerekçelerle sübuta erdiği kuşkusuz şekilde anlaşılan fiilleri diğer sanıklarda olduğu gibi TDGF. Merkez Yürütme Kurulu üyeliğine kadar yükselmiş ve örgüt içinde güvene ulaşmış bir kişinin yapması beklenen fiiller olarak kabul edilmiş, aynı zamanda Türkiye'de komünizmin gerçekleştirilmesi için savaşan ve olay sırasında bu savaşın ilk aşaması olan millî demokratik devrim mücadelesini vermekte olduğu yukarıda uzun uzun izah edilen TDGF.'nin ve ondan öncede aynı gayeli FKF.'nin bir mensubu olarak bu kasıt altında işlemiş olduğu tek fiil şeklinde değerlendirilmiş ve sanığın T. C. K.'nun 141/1. maddesinde yazılı cemiyeti sevk ve idare etmesi nedeni ile anılan madde uyarınca cezalandırılması uygun görülmüştür.

28. LEVENT EREN:

Sanık hakkında askerî savcı iddianamesinde:

Hacettepe Üniversitesinden 1970 kurultayına iştirak eden sanığın merkez yürütme kuruluna üye seçildiğini, M.D.D. stratejisini benimsediğini, beş bölgeye ayrılan Ankara'nın Hacettepe kesiminin liderliğine getirildiğini, Ankara'daki bütün eylemlere katıldığını, Hacettepe Üniversitesinin önündeki polis noktasına molotof kokteyli atılması olayına, 20 Ekim 1970 tarihinde üniversite'de Amerikalılara ait bir aracın yakılmasında bulunduğunu, bu olayı takiben bir konuşma yaptığını, 19 Şubat 1971 tarihinde yurtta emniyet mensupları ile yapılan çatışmaya katıldığını, patlayıcı madde kullandığını, köy çalışmalarında bulunduğunu, federasyonun bütün eylemlerinden sorumlu bulunduğunu, maksat ve gayesinin MDD. yoluyla zorla ve silahla mevcut anayasa düzenini yıkıp yerine Marksist Leninist bir düzen kurmak olduğu cihetle ve bu yönde faaliyetlerde bulunduğundan T. C. K.'nun 146/1. maddesi gereğince tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/1-6, 173, 31, 33 ve 6136 sayılı Kanunun 13 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 29.6.1971 tarihinde askerî savcıya verdiği ifadesinde:

1970 kurultayında merkez yürütme kuruluna seçildiğini, iki ay çalıştıktan sonra istifa dilekçesini genel başkan Ertuğrul KÜRKÇÜ'ye verdiğini, 1969 yılında Hacettepe Fikir Kulübü üyesi olduğunu, Aralık 1970'de merkez yürütme kurulu ile ilişiğinin kalmadığını, DEV-GENÇ'in düzenlediği bütün öğrenci hareketlerine katıldığını, boykot ve işgallerde bulunduğunu, 20 Ekim 1970 günü Amerikalılara ait bir aracın yakıldığı mahalde bulunmamasına rağmen giyabi tevkifli olarak arandığından kendiliğinden teslim olduğunu, bilâhare serbest bırakıldığını, yurtta meydana gelen silahlı çatışmada patlayıcı madde kullandığı iddiası ile

tevkif edildiğini, federasyonun tüzüğünün 2 nci maddesinin amaç kısmına ait olduğunu, bunun da emperyalizm ve feodal kalıntılara karşı devrimci gençliğin vereceği MDD. mücadelesinde gençliğin eğitilmesi ve bilinçlendirilmesi olduğunu, bilinçlenecek gençliğin bu defa işçi ve köylüleri bilinçlendireceğini ve bu suretle MDD.'nin yapılmak isteneceğini, bu tartışmaların başladığı tarihlerde merkez yürütme kurulundan ayrıldığını, bu bakımdan DEV-GENÇ'in hareketleri ile bir ilişiğinin kalmadığını, Türkiye'de dış ve iç sömürü bulunduğunu, bu sömürüye karşı bütün vatandaşların mücadele etmesi gerektiğini, bu sömürü düzeninin kalkması için halkın, işçi ve köylünün bilinçlendirilmesi gerektiğini, Türkiye menfaatleri doğrultusunda mücadele verilmesi gerektiğini, işçi ve köylü bilinçlendikten sonra kendi haklarını savunan partiye oylarını verecek ve böylece kanunlar dahilinde iktidara gelineceğini, silahlı mücadeleyi tasvip etmediğini, DEV-GENÇ içinde strateji esnasında takip edilecek yol bakımından ihtilâf doğduğunu, keza Türkiye halkları ve Türk halkı deyimlerinin kullanılması yüzünden iki grubun arasının açıldığını, Ertuğrul KÜRKÇÜ, Mahir ÇAYAN ve Ramazan AKTOLGA grubunun Türkiye halkları deyimini savunduklarını, bundan maksadın halkı etnik gruplara bölmek olduğunu, bu gruplarında Türk ve Kürt olduğunu, karşı grubun bu ayırımı bir parçalanma, devrim mücadelesine bir darbe ve Kürtlere verilen bir taviz olarak gördüğünü, mahallî mitinglere fikir kulübü üyelerinin katıldıklarını, bunların ya istek üzerine veya kendiliklerinden gittiklerini, masrafların talebe cemiyetleri tarafından karşılandığını, keza döviz ve pankartların da aynı cemiyetlerce hazırlandığını, talebe cemiyetlerinin büyük kısmına fikir kulüplerinin hâkim olduğunu, bu sebeple masrafların dolayısıyla fikir kulüplerince karşılanmış bulunduğunu, paraların aidatlar, teberrular, kantin geliri ve dekanlıkların cemiyete tahsis ettiği fondan temin edildiğini, bu paralarla silah alındığı hususunda bir bilgiye sahip bulunmadığını, TÖS ve DİSK'in forumlara katıldığını, temsilci bulundurduklarını, öğrenci hareketlerini desteklediklerini, okul işgallerinde bulunmadığını beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorguda:

17 Ekim 1970 tarihinde kurultayda merkez yürütme kuruluna üye seçildiğini, iki ay kadar çalıştığını, sonra dersleri sebebiyle istifa ettiğini, MDD.'ye inandığını, 22.10.1970 tarihinde Ankara'nın beş bölgeye ayrılarak Hacettepe bölgesinin sorumluluğunun kendisine verildiği hususunun doğru olmadığını, Hacettepe Üniversitesi önünde yakılan bir araba olayını müteakip orada bir konuşma yapmadığını, zaten olay yerine polisin gelmiş bulunması sebebiyle buna imkânda bulunmadığını, bu konuşmayı merkez yürütme kuruluna seçilmeden önce yapılan bir forumda yaptığını, o tarihte henüz DEV-GENÇ üyesi olmadığı için bu konuşmanın DEV-GENÇ'i bağlamayacağını, Ankara'da yapılan bütün anti-emperyalist eylemlere katıldığını, 19 Mart 1970 tarihinde H. Ü. önündeki polis kulübesini kendisinin yaktığını, bu olay sebebiyle sivil mahkemeden mahkûmiyet aldığını, 19 Şubat 1971 günü Hacettepe yurdunda meydana gelen olaylar sırasında polise karşı kendini korumak maksadıyla silah kullandığını, bu tarihte de merkez yürütmeden ayrılmış bulunduğundan bu olayın DEV-GENÇ'i bağlamayacağını, 12.8.1970 tarihindeki Eşme mitinginde bulunmadığını, köy çalışmalarında bulunduğunu, gerek Eşme gerekse Gülşehir'deki köy çalışmalarında, köylülere direniş haklarının mevcut olduğunu, bu haklarını kullanmak için baş vurmaları lâzım gelen yöntemlerin, formalitelerin neler olduklarını onlara anlattıklarını, Gülşehir'de 29 Ağustos 1970 tarihinde bir miting yaptıklarını, askerî savcılık ifadesinin doğru olduğunu sadece ifade de geçen anarşik kelimesinin kendisine ait olmadığını, keza Türkiye halkları ve halkı meselesi diye bir söz sarf etmediğini beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Avukatının savunmasına aynen katıldığını, beyan etmiştir.

Sanık vekili Av. Hüseyin DUMAN yazılı olarak yaptığı savunmada:

Müvekkilinin DEV-GENÇ Yürütme Kurulu üyesi bulunduğunu, seçilmesinden bir ay sonra istifa ederek ayrıldığını, T. D. G. F.'nin tüzel kişiliği haiz bir gençlik kuruluşu olduğunu, tüzüğe göre merkez yürütme kurulunun genel kurul kararlarını uygulamakla yükümlü olduğunu, yürütme kurulu üyelerinden birisinin suç teşkil eden demeç ve yazılarından dolayı

yürütme kurulunun tamamını tüzük karşısında sorumlu kabul etmeğe imkân bulunmadığını, müvekkilinin T. D. G. F.'nin gayri kanunî bir kuruluş haline getirilmesinde gayreti bulunduğuna dair dosyada hiç bir delilin mevcut olmadığını, bu konuda hiç bir yazısı ve konuşmasının bulunmadığını, suç niteliği taşıyan yazıların yazılması ve konuşmaların yapılmasına dair merkez yürütme kurulunda alınmış ve müvekkilinin de imzasını muhtevî herhangi bir karar mevcut olmadığını, bu kuruluşun kim tarafından ve hangi tarihten itibaren gizli bir örgüt haline getirildiğine dair sarahat mevcut olmadığını, genel, mücerret ve müphem beyan ve ifadelerle bir kimse hakkında ceza tertip edilemeyeceğini, müvekkilinin duruşma safhasında kasıtsız ve fevri olarak Hacettepe Üniversitesinde meydana gelen olaylarda tabanca sakladığına dair beyanını ikrar kabul etmeğe imkân olmadığını, mahkûmiyet için ikrarın yan delillerle, takviye edilmesi gerektiğini, tabanca saklama konusunun bu şekilde takviye ve teyid edilmediğini, bu sebeplerle delil kifayetsizliğinden müvekkili hakkında beraat kararı verilmesini talep etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık LEVENT EREN'in:

a. 1969 yılında öğrencisi bulunduğu Hacettepe Üniversitesi Fikir Kulübüne üye olduğu; Yusuf KÜPELİ'nin başkanlığındaki FKF.'nin düzenlediği eylemlerden 11.6.1969 tarihindeki Dil Tarih Coğrafya Fakültesi bahçesinde yapılan genel forumdan sonra Kızılay istikametindeki yürüyüşe ve onun devamı olarak da Tuslog binasının tahribi olaylarına ve keza bu dönemde düzenlenen 10 Kasım 1969 Mustafa Kemal yürüyüşüne katıldığı; 4 Ocak 1969 tarihinde yapılan FKF. kurultayında Hacettepe Üniversitesi Sosyalist Fikir Kulübünün delege heyetine dahil bulunduğu; 17 Ekim 1970 tarihli TDGF. kurultayında ise Ertuğrul KÜRKÇÜ ekibine dahil olarak merkez yürütme kurulu üyeliğine seçildiği; merkez yürütme kurulunun 21.10.1970 tarihindeki ilk toplantısında yapılan görev bölümünde, Ankara'nın yüksek öğretim kurumlarının bulunduğu yerler gözönüne alınarak, girişilecek eylemlerin bir elden ve bir disiplin içinde cereyan edebilmesi için beş bölgeye ayrılması kararı ile sanık Levent EREN'in de Hacettepe Üniversitesi bölgesi sorumlu liderliğine getirildiği, böylece Hacettepe Üniversitesi, Dil Tarih Coğrafya Fakültesi Sosyal Hizmetler Akademisi gibi kuruluşlardan müteşekkil sıhhiye bölgesinin sorumlusu olduğu; TDGF, tarafından düzenlenen bütün öğrenci hareketlerine, bu meyanda boykot ve işgal hareketlerine katıldığı, 19.3.1970 tarihinde Hacettepe Üniversitesi önündeki polis noktasına patlayıcı madde atarak tahrip edenlerden olduğu, 29 Nisan 1970 tarihinde yapılan yürüyüşe ve 19 Mayıs 1970 tarihinde yapılan yürüyüşe katıldığı; milli demokratik devrim stratejisini benimsediği, bu stratejinin her noktasında merkez yürütme kuruluna dahil arkadaşlarının fikirleriyle mutabakat halinde olduğu, ancak Ertuğrul KÜRKÇÜ, Münir Ramazan AKTOLGA ve diğerlerinin Türkiye'de etnik grupların mevcut olduğu, bu itibarla Türkiye halklarından söz edilmesi gerektiği konusunda ayrıldığı; sanık EREN'in böyle bir düşünüşün Kürtlere karşı taviz vermek ve Türkiye'de bölücülük yaratmak neticesini doğuracağı fikrinde bulunduğu; 17.10.1970 tarihli kurultaya katılmadan önce Hacettepe Üniversitesinde yapılan bir forumda (Kiralık katiller bir kez daha üniversitemizi ziyaret ettiler sloğanlarımız ağızdan ağıza dolaşır, ölüm bizi bulursa zafer geldi, hoş geldi. Gücümüzü halk savaşçısı CHE GUAVERA'dan alıyoruz) dediği; milli demokratik devrim stratejisinin ana çalışma dallarından olmak üzere halkı bilinçlendirmek ve bilimsel sosyalizmi öğretmek amacıyla her türlü propaganda da bulunmak amacıyla 12.8.1970 tarihinde Sinan Bora YÜCEL ile birlikte Eşme köylerini gezdiği ve köy çalışmalarında bulunduğu; 29. 8. 1970 tarihinde de Gülşehir köylerini gezerek köy çalışmaları yaptığı ve 6.9.1970 tarihinde Gülşehir Üzüm mitingine katıldığı; 23.9.1970 tarihinde Ruhi KOÇ'un hanesinde izah edilen Ürdün Elçiliği binasına baskın ve camlarının kırılması, Ruhi KOÇ tarafından yaşasın Arap gerillaları yazan bir pankartın elçilik balkonuna asılması olayına katıldığı; 17 Aralık 1970 tarihinde merkez yürütme kurulundan istifa ettiği, bu istifasının yılgınlık, ideolojik ayrılık ve ailevî nedenlere dayandığı; esasen Levent EREN'in Hacettepe Fikir Kulübünün isteği üzerine, merkez yürütme kuruluna seçildiği; Hacettepe Sosyalist Fikir Kulübünün TDGF. Merkez Yürütme Kurulunun sol görünüşte olmasına rağmen eylemlerde pasifist olduğu ve

bu sebeple de toptan istifa etmesi gerektiği yolunda çağırı da bulunduğu, Levent EREN'in bu istifaya uyarak merkez yürütme kurulundan ayrılmış olduğu. Sanığın açık ikrarlarını havi Mrk. Yrt. Krl. 9K. 5D. 84/1-3 dizide mevcut askerî savcıya verdiği hazırlık ifadesi ve huzurda verdiği DT. 1K. 92 sırada bulunan sorgusu; diğer sanık Ertuğrul KÜRKÇÜ'nün askerî savcıya verdiği Ek. İd. G. Ertuğrul KÜRKÇÜ ve arkadaşları 1K. 8D. 98/6 sıradaki ve keza aynı klasör 10D. 160 sıradaki huzurda verdiği ifadeleri; şahit Aykut BAŞARAN'ın Mrk. Yrt. Krl. 9K. 5D. 102/1 sıradaki; şahit Serpil ÇELENK ve Nilgün KÖKSAL'ın aynı sıradaki ve bu şahitlerin huzurda vermiş olduğu ifadeleri ve gene şahit Mehmet KARAHAN'ın Mrk. Yrt. Krl. 11K. 452/1-2 sırada mevcut askerî savcıya verdiği hazırlık ifadesi ve DT. 4K. 474 sırada mevcut istinabe talimatı ve dosyada bulunan sair delillerle sabit olduğu inancına varılmıştır.

Sanık müdafii tarafından savunmada "Levent EREN'in TDGF.'nin gayri kanuni bir kuruluş haline getirilmesinde hiç bir gayretinin ve faaliyetinin bulunmadığı ve esasen TDGF. nin kanunî bir kuruluş olduğu" ileri sürülmüş ise de; gerekçeli hükmün III. Kısmının 1 nci Bölümünde yer alan teorik incelemede "Tarih sürecinde Türkiye'de Komünizm" başlığında uzun ve örnekleriyle yapılan açıklamalar ile gerek FKF.'nin gerekse TDGF.'nin daha başlangıçtan itibaren Türkiye'de Komünizmi gerçekleştirmek ve yerleştirmek amacıyla kurulduğu ortaya konulmuş bulunmaktadır.

Sanığın bu fiilleri, Türkiye'de komünizmi yerleştirmek ve gerçekleştirmek amacıyla kurulmuş bulunan, FKF.'nin ve TDGF.'nin sevk ve idareciliğini yapan bir kişinin fiili olarak değerlendirilip, T. C. K.'nun 141 nci maddesinin birinci fıkrası uyarınca cezalandırılması gerektiği kanaatına ulaşılmıştır.

b. Sanık Levent EREN'in, 19 Şubat 1971 günü Hacettepe Üniversitesi ve yurtlarının güvenlik kuvvetlerince teslim alınmaya gelinmesi üzerine öğrenci yurtları önünde öğrencilerle güvenlik kuvvetleri arasında meydana gelen çatışma ve vazifeli memura mukavemet olayına iştirak ettiği; bu olay sırasında toplum polisi müdürünün ve diğer görevli âmirlerin öğrencilere megafonla "üniversite senatosu kararınca üniversite ve yurtları boşaltıp teslim almak üzere görevlendirildiklerini, öğrencilerin yurtları ve üniversiteyi terketmelerinin gerektiğini" bildirilmesine rağmen öğrencilerin görevli toplum polisine taş, sopa, sandalye, kırılmış eşya parçaları, dinamit, molotof kokteyli atarak, av tüfeği ve tabanca ile ateş ederek görevlerini, yapmaktan alıkoydukları ve keza yurt binaları içinde de masa, sandalye gibi çeşitli eşyalarla barikatlar kurarak polisin yurdu işgal etmesine ve öğrencileri yurttan çıkarma görevini yerine getirmesine engel oldukları; bu çatışmanın beş saat kadar sürdüğü; neticede polisin yapılan mukavemete rağmen yurt binasına girdiği, öğrencileri yurttan çıkardığı ve fiilleri açık seçik belli olanları yakalayıp Emniyet Sarayına götürdüğü; bu çatışma sırasında öğrencilerin ateşli silahlarla yaptıkları ateşler sonunda birçok polis memurunun yaralandığı, olaydan sonra mahallen yapılan aramada bıçaklar, av tüfekleri, dinamitler, çok sayıda boş kovan ve tabanca mermileri bulunmuş olduğu; yaptırılan inceleme sonunda iki av tüfeği ile olay sırasında ateş edildiği, boş kovanların av tüfekleriyle ve çeşitli otomatik tabancalarla yapılan atışlar neticesinde boşalan kovanlar olduğu ve bunların da olayda ele geçirilen tabancalarla atılmış olduğu hususlarının ekspertiz raporuyla anlaşıldığı; olay neticesinde yurt binasında 125.000 liraya yakın bir hasarın meydana geldiği; bu olayda Levent EREN'in ateşli silahla polise ateş ettiği ve beşinci katta iken elindeki dinamiti aşağıya attığı, dinamitin merdiven boşluklarında patladığı şahit Erol EMELCEN'in Tefr. Ed. G. 4K. 4D. 35 sırada mevcut Asliye Ceza Mahkemesine verdiği; 36 sırada mevcut huzurda verdiği; şahit Mustafa ŞİRİN'in 38 sırada mevcut Asliye Ceza Mahkemesine ve 39 sırada mevcut huzurda verdiği ifadeleri; şahit Necdet GÖKSEL'in 41 sırada mevcut Asliye Ceza Mahkemesine verdiği; 42 sırada mevcut istinabe talimatı; şahit İsmail Hakkı BOR'un 44 sırada mevcut Asliye Ceza Mahkemesine verdiği ve 45 sırada mevcut huzurda verdiği ifadeleri ile sanık Levent EREN'in Hacettepe olayları davası sırasında her şeyi inkâr etmiş bulunmasına rağmen bu davanın DEV-GENÇ davası içerisinde birleştirilmesinden sonra huzurda verdiği sorguda yaptığı ve DT. 93 sırada mevcut açık ikrarı bir arada mütalâa edildiğinden sanığın T. C. K.'nun 258 nci maddesinin birinci fıkrasında yazılı memura mukave-

met fiilini ateşli silahla işlemiş olduğu, anılan madde gereğince cezalandırılması gerektiği, ancak bu fiili kendisini tevkife gelen memurların elinden, başka deyimle kendisini tevkiften kurtarmak amacıyla işlediği, bu sebeple de hakkında aynı maddenin üçüncü fıkrasının tatbik edilmesinin lâzım geldiği kanaatına ulaşılmıştır.

29. AKTAN İNCE:

Sanık hakkında askerî savcı iddianamesinde:

1969 yılında yapılan kurultayda Basın Yayın Yüksek Okulundan Merkez Yürütme Kuruluna üye seçildiğini, MDD.'nin gerçekleşmesi yolunda faaliyette bulunduğunu, Marksist ve Leninist bir kimse olduğunu, 10.11.1969 tarihinde, Amerikalılara ait bir otoyu tahrip ettiğini, 1970 yılı başlarında Ege köylerinde çalışmalarda bulunduğunu, Amerikan Haberler Merkezinin tahribi, Yenimahalle Kaymakamlık binasının işgali ve Siyasal Bilgiler Fakültesi yurdunda vukubulan silahlı çatışmaya katıldığını, federasyonun bütün eylemlerinden sorumlu olduğunu, maksat ve gayesinin MDD. yolu ile zorla ve silahla mevcut Anayasa düzenini yıkıp, yerine Marksist-Leninist bir düzen kurmak olduğu cihetle ve bu maksatlarla faaliyetlerde bulunduğundan T. C. K.'nun 146/1. maddesi gereğince tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/1-6, 173, 31, 33 ve 6136 sayılı Kanunun 13 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 13.11.1971 tarihinde polise verdiği ifadesinde:

Liseyi bitirdikten sonra Basın Yayın Yüksek Okuluna girdiğini, tahsil masraflarını ailesinin karşıladığını, hiç bir partiye kayıtlı olmadığını, DEV-GENÇ üyesi bulunduğunu, merkez yürütme kurulunda görev aldığını ancak bilâhare seçimle düşürüldüğünü, Doğu PERİNÇEK grubuna mensup olduğunu, karşı grupta Atilla SARP'ın bulunduğunu, federasyonun tertiplediği mitinglere katıldığını, kanun dışı eylemlerin hiç birine iştirak etmediğini, Marksist-Leninist görüşte olduğunu, işçi ve köylülerin kendi sınıf iktidarlarını oluşturup ülkemizde sosyalizmi kurmaları gerçekleştirmeleri amacında olduğunu, bu yönde bir faaliyeti olmadığını, devrimci bir iktidar sayesinde bu amaca ulaşılabileceğini, devrimci iktidarın iktidara gelebilmesinin halkın mücadelesi ile olacağını, şartlar gerekli kılarsa zora da başvurulacağını, seçimle bu işin sağlanacağına inanmadığını, ancak seslerini duyurmaları bakımından seçimlere katılmalarının lüzumlu olduğunu, egemen sınıflar yollarını tıkadığında zor kullanmanın söz konusu olacağını; sosyalizmi bilimsel sosyalizm manasında kullandığını, bunun bir toplum sistemi olduğunu, sosyalizmden komünizme geçileceğini, bunun zorla değil kendiliğinden olacağını, anladığı manada bir komünizmin henüz yer yüzünde mevcut olmadığını, başlangıçta meselelerin Atatürkçü bir yolla çözümlenebileceğine inandığını, ancak bilgi seviyesi yükselince Atatürkçülüğün halkımıza önderlik edecek ilerici bir düşünce hareket olmadığı kanaatine vardığını, olayları inceleyerek tek kurtuluş yolunun Marksist-Leninist yol olduğunu, gördüğünü, evvelden tanıdığı Kadir KAYMAZ'ın bir buluşmaları esnasında Denizli Ziraat Bankasına İzmir'den gelecek paraları soymak istediklerinden bahisle kendi düşüncesini sorduğunu, kendisinin de iyi olur dediğini, gayede anlaştıklarını, olayın hangi tarihte ve kimler tarafından yapılacağını bilmediğini, soygunu radyodan işittiğini, daha sonra Ankara'ya gelen Ertan GÜNÇİNER'in kendisine soygunu yaptığından bahsettiğini, silahı olmadığını, bir şey getirip getirmediğini hatırlamadığını, soygunu kimlerle yaptığını bildirmediğini, kendisinin de bu hususu sormadığını, daha sonra aynı eve Aydın ÇUBUKÇU ile Hikmet ÇİÇEK'in de geldiğini, onlarda da para bulunmadığını, bilâhare saklanmak üzere kendisine 820.000 lira verdiklerini, bunun 300.000 lirasını saklamak üzere Semih DEMİRTEPE'ye verdiğini, yine 300.000 lirayı da Erol GÜLTEKİN'e verdiğini, 220.000 liranın da Mehmet ÇETİNTAŞ'a verildiğini, Emek Mahallesindeki evde yakalanan paradan haberi olmadığını, Erol GÜLTEKİN'lerin korku sebebiyle paraları yaktıklarını beyan etmelerinden ken-

dilerinden ancak 7000 lirayı geri alabildiğini, Semih DEMİRTEPE'de bulunan 300.000 liranın arkadaşları tarafından geri alındığını Semih'ten işittiğini, Sıkıyönetim ilânından sonra polisten kaçmaya başladığını, muhtelif yerlerde saklandığını, sonunda 7 Kasım 1971 tarihinde polis tarafından yakalandığını, devrimci hareket içindeki yanlış görüşlerle mücadele etmek, devrimci eylemlerinden dolayı güç durumda kalan kişilere yardım edecek bir güce ulaşmak için soygun olayına karıştığını, yanlış görüşlerle mücadeleden maksadının, marksist leninist hareket adına eyleme geçen örgütlerin bu ideolojilerin gerektiğini yapmak yerine, buna taban tabana zıt bir çizgiye saptıklarını, çalışan yığınlar içinde çalışmak yerine onlardan koptuklarını belirtmek olduğunu, şahsi düşüncesinin çalınan para ile yasal siyasî bir dergi çıkarmak olduğunu ancak buna fırsat bulamadan yakalandığını beyan etmiştir.

Sanık 3/8/1970 tarihinde Askerî Savcıya verdiği ifadesinde:

11 Ocak 1970 tarihinde federasyon merkez yönetim kuruluna üye olduğunu, üye bulunduğu zaman zarfında 69 subaya devrimci gençliğin mesajı başlıklı bir bildirinin yayınlandığını hatırlamadığını, genel olarak kendi görüşünü de aksettirmekle beraber bir ilişkisi bulunmadığını beyan etmiştir.

Sanık 15.11.1971 tarihinde Askerî Savcıya verdiği ifadesinde:

8.11.1971 tarihinde yakalandığını, poliste alınan ifadesinin doğru olduğunu, 1969 tarihindeki kurultayda merkez yürütme kurulu üyeliğine seçildiğini, sayman olarak görev yaptığını, görüş ayrılığı sebebiyle Ocak 1970 tarihinde üyelikten çekildiğini, ayrıldığı arkadaşları ile birlikte proleter devrimci aydınlık grubunu teşkil ettiğini, millî demokratik devrimi benimsediğini, savunduğunu ancak işçi ve köylülerin yeterli objektif şartları haiz bulunmadığı ve o günkü şartlarla devrimi başaramıyacakları görüşünü savunduğunu, karşı grubun işçi sınıfının önderliğini, köylü sınıfını temel güç olarak kabul ettiğini, kendi gruplarının ise aydın sivil-askerî yönetiminde ve önderliğinde Türkiye'de bir hareketin olacağına inandığını ancak bugün görüşlerinin yanlış olduğunu anladığını, mahallî mitinglere DEV-GENÇ olarak ne suretle iştirak edildiği hususunda bir bilgiye sahip olmadığını, Akhisar tütün mitingine katıldığını, Ankara'daki ekseri öğrenci olaylarına iştirak ettiğini, Yenimahalle kaymakamlık binasının işgalinde tesadüfen bulunduğunu, işçi köylü gazetesini bazı zamanlar sattığını, 24 Ocak 1971 tarihindeki Siyasal yurdundaki olaylara katıldığını, görüşüne göre Türkiye'nin yarı bağımlı bir ülke olduğunu, emperyalizm, işbirlikçi burjuva ve feodal mütegallibe tarafından sömürüldüğünü, verilen mücadelenin bu ortamlara karşı olduğunu, mücadelenin millî demokratik devrim olduğunu, bunu da halkı bilinçlendirerek ve her türlü demokratik usulleri kullanarak yerine getirmek olduğunu, demokratik usullerle devrim gerçekleşmediği takdirde esasen devrimde zor kullanma meşru olduğundan zora ve halkın topyekûn bir kurtuluş savaşı vermesi yoluna baş vurulabileceğini, millî demokratik devrimi müteakip sosyalist devrimin kendiliğinden oluşacağını, onun zorunlu bir sonucu olduğunu, bu safhada zor kullanmaya ve silahlı eyleme geçmeye lüzum bulunmadığını, MDD. safhasında sosyalist devrimin gerçekleşmesi için lüzumlu şartların yaratılmış olacağını beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorguda:

Ekim 1969 kurultayında merkez yürütme kurulu üyeliğine seçildiğini, 10 Ekim 1969 günü Necatibey Caddesinde Amerikalılara ait bir otoyu tahrip etmediğini, Ocak 1970 tarihinde Ege ekici tütün piyasasının açılışı nedeniyle Ege bölgesine giderek köy çalışmalarında bulunduğunu, Amerikan Haberler Merkezinin basılıp tahribi olayından beraat ettiğini, Yenimahalle kaymakamlık binasının işgali ve S. B. F. yurtlarında meydana gelen olaylarla ilgili davaların devam etmekte bulunduğunu, polise verdiği ifade de Denizli Ziraat Bankasına götürülmekte bulunan paralarla ilgili olarak ifade vermiş olmasına rağmen burada bu konu ile ilgili bir şey söylemek istemediğini, aslında DEV-GENÇ üyesi bulunduğunu, fakat DEV-GENÇ'in düzenlemiş olduğu herhangi bir kanunsuz eylem olmadığı için böyle bir eyleme katılmasının söz konusu edilemeyeceğini, askerî savcının tespit ettiği ifadesinin bazı yerlerinin hatalı olduğunu, Ankara'da yapılan kanunî bütün hareketlere iştirak ettiğini, DEV-GENÇ'in yasal bir örgüt olduğunu, DEV-GENÇ'in köylü mitingleri düzenleyecek bir örgüt olmadığı-

nı, sadece köylüler tarafından düzenlenmiş olan mitinglere katıldıklarını, merkez yürütme kurulundan ayrıldıktan sonra DEV-GENÇ'le sadece üyelik rabıtasının kaldığını, bundan sonraki eylemlerinin sorumluluğunun kendisine ait bulunduğunu, DEV-GENÇ'i ilzam etmeyeceğini, K. K. K. Askerî Savcılığına verdiği ifadesinin doğru olduğunu beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Sanık verdiği dilekçesinde zaman bakımından savunmaların kısıtlandığını ileri sürerek savunma yapmayacağını beyan etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık AKTAN İNCE'nin:

a Öğrencisi bulunduğu Basın Yayın Yüksek Okulu Fikir Kulübü üyesi olduğu, 10.10. 1968 tarihinde yapılan kurultaya Basın Yayın Yüksek Okulu Fikir Kulübü delegesi olarak katıldığı ve bu kurultayda merkez yürütme kuruluna seçildiği; Atilla SARP başkanlığındaki merkez yürütme kurulunda üç ay kadar saymanlık görevini yaptığı; 18 Ocak 1970 tarihinde Gün ZİLELİ ve Ömer Özer TURGUT ile birlikte, merkez yürütme kurulunun diğer üyeleri ile aralarında hasıl olan görüş ayrılığı sebebiyle, merkez yürütme kurulundan ayrıldıkları ve üçünün proleter devrimci aydınlık grubunu teşkil ettikleri; aslında görüş itibariyle sanık Aktan İNCE'nin de millî demokratik devrim stratejisini benimsediği ve onu savunduğu, ancak bu devrimin yapılması hususunda halkın ve bu arada işçi kitlesiyle köylünün yeterli objektif şartlara haiz olmadığından devrim mücadelesinde başarılı olamayacakları, sivil, aydın ve asker önderliğinde, Türkiye'de bir hareketin muvaffak olabileceğine ve böylece millî demokratik devrimin gerçekleşeceğine inandığı, Türkiye'de emperyalizm ve onun işbirlikçisi burjuvazi ve feodal mütegallibe üçlüsünden oluşan bir sömürü unsurunun bulunduğu, bu bakımdan Türkiye'nin yarı sömürü bir ülke olduğu, bu sömürüden kurtulabilmek için millî demokratik devrimin yapılması gerektiği; bunu da halkın bilinçlenerek yapabileceği, demokratik usullerle devrim gerçekleşmediği takdirde esasen devrimde zor kullanma meşru olduğundan halkın topyekûn bir kurtuluş savaşı vermesi yoluna başvurabileceği, millî demokratik devrimi müteakip sosyalist devrimin kendiliğinden oluşacağı, bu safhada artık herhangi bir zor kullanmaya ve silahlı eyleme geçmeye lüzum kalmayacağı, zira millî demokratik devrim safhasında sosyalist devrimin gerçekleşmesi için gereken şartların yaratılmış olacağı görüşünde bulunduğu; bu fikirlerinin ve millî demokratik devrim görüşünün uygulamasından olmak üzere DEV-GENÇ tarafından ANKARA'da düzenlenen bütün yürüyüş, miting ve eylemlere iştirak eylediği; Ocak 1970 tarihlerinde bir grup öğrenci ile birlikte Ege tütün piyasasının açılışı nedeniyle Ege bölgesine giderek köy çalışmalarında bulunduğu ve köylülere millî demokratik devrim görüşünü aktararak, Türkiye'deki sömürü düzenini anlattığı ve köylülerin, üreticilerin haklarını kazanmaları için bilinçlenmeleri ve örgütlenmeleri yolunda faaliyette bulunduğu, tütün mitingine iştirak ettiği; Ankara'da da 19.5.1969 günü yapılan Anayasayı koruma mitingine katıldığı; işçi köylü gazetelerini sattığı; sanığın; Denizli Ziraat Bankasına İzmir'den götürülen paraların soygunu hadisesi sebebiyle polisçe aranmakta iken 7.11.1971 gecesi Etlik'te Tuğrul TUNÇLAR'ın evinde yakalandığı; yanında bir adet 14'lük Brovnik tabanca ile bir adet 7,65 mm. çapında mavzer tabanca ve bu tabancalara ait dolu şarjörler ile bol miktarda mermi zuhur ettiği sanığın açık itiraf ve ikrarına havi ve Mrk. Yrt. Krl. 11K. 464/1-5 sırada mevcut polise verdiği ifadesi; aynı klâsör 467/1-2'de askerî savcıya verdiği ve emniyette verdiği beş sayfadan ibaret ifadesinin doğru olduğunu, münderecatını aynen tekrar ettiğini beyan eden ifadesi; ve keza bu ifadeleri doğrulayan ve tamamlayan DT. 1K. 87 sırada mevcut huzurda verdiği ifadesi; ile sanık Aktan İNCE'nin TDGF. Mrk. Yrt. Krl. üyeliğine seçildiğine ve görev bölümünde de genel saymanlık görevine atandığına dair Mrk. Yrt. Krl. 8K. 2D. 102/1 sırada mevcut belge, aynı dosya 102/6'da 9.10.1969 tarihinde yapılan FKF. kurultayında sosyalist gençliğin geçmiş eylemleri eleştirildiğine, millî demokratik devrim mücadelesinin genel meselelerinin tartışıldığına, bu mücadelede devrimci gençliğin yerinin ve görevlerinin ne olduğunun incelendiğine ve kurultayın bi-

limsel sosyalizm ışığı altında ve sosyalist ahlâka uygun bir biçimde yaptığı eleştirmelerle genel yönetim kuruluna, Ankara, İzmir, İstanbul gibi şehirlerden seçilen kişilerin isimlerini ve bu meyanda, Ankara'dan Basın Yayın Yüksek Okulundan sanık Aktan İNCE'nin ismini ihtiva eden TDGF. Mrk. Yrt. Krl. 1 No. lu genelge başlıklı ve kurultayda alınan kararları da ihtiva eden bildiri; Ege tütün piyasası açılışı nedeniyle düzenlenen miting ve mitingde cereyan eden olaylara dair Mrk. Yrt. Krl. 7K. 4, 1K. 24/1-15 dizideki belgeler; sanığın merkez yürütme kurulu üyesi olarak bulunduğu sırada yayınlanan ve Atillâ SARP'ın hanesinde teferruatı yazılı bulunan bütün bildiriler; Mrk. Yrt. Krl. 8K. 4D. 109/2 sırada mevcut ve T. D. G. F. Merkez Yürütme Kuruluna yazılmış 4.4.1970 tarihli (bugün toplumumuzda ilerici ve demokratik eyilimler taşıyan birçok unsur başı boş ve tutarsız bir görünüm içindedir. Önderlik müttefiklerimizi ve toplumun bütün ileri birikimini harekete geçirmek ve değerlendirmek demektir. Güç birliği çalışmaları içinde müttefiklerimizi daha tutarlı bir çizgiye getirebiliriz ve demokratik ittifaklarla emperyalizmin baskılarını da boşa çıkarabiliriz... TDGF. üyeleri olarak örgütümüzün merkez yürütme kuruluna toplumumuzdaki bütün demokratik eyilimler taşıyan unsurları en geniş bir şekilde devrimci hedefler etrafında toplamak için teşebbüse geçmesini öneriyoruz... Devrim güç birliği yönünde girişilecek çalışmada verilecek görevleri yerine getirmeye hazırız. Devrimci selâmlarımızla) şeklindeki önerileri taşıyan Oral ÇALIŞLAR, Gün ZİLELİ, Ömer Özer TURGUT, Atıl ANT ve diğer arkadaşları ile birlikte yazmış olduğu mektup ve dosyalarda bulunan diğer delillerle sübuta ermiş bulunmaktadır.

Sanığın bütün bu fiilleri diğer merkez yürütme kurulu üyelerinin hanelerinde yazıldığı ve genel açıklamada belirtildiği üzere Türkiye'de Marksist-Leninist bir rejimin kurulması ve yerleştirilmesi için çalışan ve T. C. K.'nun141/1 nci maddesinde öngörülen TDGF.'nin sevk ve idarecisi olan bir kişiden gayesi istikametinde yapması doğal kabul edilen eylemler olarak tek fiil halinde mütalâa edilmiş ve sanığın T. C. K.'nun 141/1 nci maddesi uyarınca cezalandırılmasına gerektiğine inanılmıştır.

b. Sanık hakkında, 19 Şubat 1971 günü Hacettepe Üniversitesinin ve öğrenci yurtlarının güvenlik kuvvetlerine teslimi için üniversite senatosunun almış olduğu kararı tatbik etmek ve üniversite ile yurt binalarını teslim almak üzere gelen toplum polisi ile bu binaları teslim etmemek amacı ile direnen öğrenciler arasında vuku bulan çatışmaya katıldığı, bu itibarla TCK.'nun 258 nci maddesi uyarınca cezalandırılması ve sanığın yakalandığında üzerinde ateşli silah zuhur etmesi sebebiyle de 6136 sayılı Kanunun 13 ncü maddesi uyarınca cezalandırılması gerektiği ileri sürülmüş ve bu yolda talepte bulunulmuş ise de; yapılan yargılamalar sonunda sanık hakkının sadece bir şahidin mevcut olduğu, bu şahit Sırrı DEMİRCİ'nın cumhuriyet savcısına verdiği ifadesinde Aktan İNCE'yi topluluk içinde gördüğünü taş, sopa gibi şeylerin topluluktan atıldığını ama kimin ne attığını görmediğini ve hatta Aktan İNCE'nin ismini sayarak taş, sopa attığını görmediğini açıkça beyan etmiş olmasına rağmen Asliye Ceza Mahkemesine verdiği ifadesinde; Aktan İNCE'yi teşhis ederek taş ve tuğla parçası attığını beyan eylemesi karşısında şahidin ifadesindeki tutarsızlık gözönüne alınarak ve sanık hakkında iddiayı doğrulayacak başka yazılı veya sözlü hiç bir delilin bulunmadığı bir gerçek olduğuna göre şüphe sanığın lehine yorumlanıp sanığın cezalandırılmasına yetecek delillerin elde edilemediği gerekçesi ile BERAETİNE karar verilmesi uygun görülmüştür.

30. ERTAN ŞİMŞEK:

Sanık hakkında askerî savcı iddianamesinde:

Sanığın Erbaa ilçesinin Çavuşözü mevkiinde T. C. K.'nun 146/1. maddesini ihlâl maksadıyla silahlı çete teşkil ettiğinden T. C. K.'nun 168/1. maddesi gereğince tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 168/2., 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 24 Mayıs 1971 tarihinde polise verdiği ifadesinde:

1967-1968 döneminde Sivas Sanat Okulunu bitirdiğini, aynı sene Ankara Erkek Teknik Yüksek Öğretmen Okuluna yazıldığını, ikinci sınıfta yatılı olduktan sonra devrimci talebelerle tanışıp memleket meselelerini konuşmaya başladığını, devrimci eylemlere katılmakla beraber fikir kulübüne üye olmadığını, 1969-70 ders döneminde yapılan boykota iştirak ettiğini, devrimci konferanslara katıldığını, dernek seçimlerine girdiğini, seçimleri devrimcilerin kazandığını, kendisinin de yedek listede yer aldığını, talebe pasoları yüzünden belediye otobüsleri okul önüne çekildiğinden polislerle çıkan çatışmada polislere taş attığını, okulun kapatıldığını, o sene sınıfta kaldığını, 1970-1971 ders yılında bazı talebelerin vurulması ve devrimcilerin okula gelmemesi sebebiyle kendisinin de okula gitmemeye başladığını, arkadaşları ile ev tutarak oturmaya başladığını, örfi idare ilân edilip mahalle muhtarları evlerde oturanların isimlerini tespite başlayınca ve devrimcilerin toplandığı haberini alınca Ankara'yı terk etmeye karar verdiğini ve 21 Mayıs 1971 tarihi için Sivas'a bilet aldığını, istasyonda Mustafa USLU'ya rast geldiğini, birlikte Sivas'a gittiklerini, geceyi babasının evinde geçirdiklerini, Mustafa'nın devrimcilerin toplandıklarını, bundan kurtulmak için kendi köylerine birkaç arkadaşı ile gidip kamp kuracaklarını söylediğini, kendisinin de onlarla birlikte gitmeye karar verdiğini, 22 Mayıs 1971 günü Turhal'a gittiklerini, Mustafa USLU'nun yanında getirdiği eşyaları köye götürdüğünü, 23 Mayıs 1971 günü Turhal'da Ömer BALKÖSE, Fahri DOĞU ve Şeref GÜRLE ile buluştuklarını, Mustafa'nın bıraktığı eşyaları da alarak Çerkez Fındıcak köyü yakınındaki ormanlık bölgeye gelip kamp kurduklarını, yanındaki arkadaşlarının silahlı olduklarını anladığını, kendisinin silahının bulunmadığını, maksadının birkaç gün orada saklanmak olduğunu ancak onların yaşantılarına ayak uyduramayacağı için onlardan ayrıldığını, fakat yolda köylülerin kendisini yakalayarak köye getirdiğini, biraz sonra diğerlerinin de yakalanarak getirildiklerini, DEV-GENÇ'in Ekim 1970 genel kongresine okuldan delege olarak katıldığını, mensup olduğu grubun sosyalist aydınlık görüşünü savunduğunu, görevlerinin Türkiye'de Marksist-Leninist eğilimde bir partinin kurulması olduğunu, halkın Marksist-Leninist çizgide bilinçlendirilmesi sonucu kurtarılacağı inancı içinde hareket etmekte olduklarını, kurulacak partinin öncü gücünün proleterya olacağını, köylü ve proleteryanın önderliğinde halk iktidarının teşkil edileceğini, bütün eylemlerinin amacının bu iktidarın gerçekleştirilmesi olduğunu, yakalandıklarında ele geçen haritaların kendisine ait olmadığını, diğer arkadaşlarında dinamit bulunduğunu bildiğini beyan etmiştir.

Sanık 30.5.1971 tarihinde tutuklanması sırasında Ankara Sıkıyönetim K.'lığı 2 Nolu Askeri Mahkemeye verdiği ifadesinde:

Örgüt kurmadığını, 20 veya 21 Mayıs 1971 tarihinde Mustafa USLU ile birlikte Ankara'dan, Sivas'a gittiklerini, bazı sebeplerden ötürü okula devam edemediğinden babasının kendisini yanına çağırdığını, Mustafa'nın bir gece Sivas'ta kaldığını, köylerine gideceğini beyan ettiğini, kendisinin de Samsun'a gideceğini, ertesi günü birlikte yola çıktıklarını, Turhal'da, Ömer BALKÖSE ve Fahri DOĞU ile buluştuklarını, birlikte köye gittiklerini, ağaçlık bölgede kamp kurduklarını, gece yağmur yağdığını, rahatsızlandığı için onlardan ayrılıp Samsun'a gitmek istediğini, kamp yerinden 100-150 metre uzaklaştığında arkadaşlarının köylülerce yakalandığını, kendisini de köye davet ettiklerini, arkadaşlarını jandarmanın yakaladığını, köyde otururken kendisini de yakaladıklarını, üzerinde silah ve harita yakalanmadığını beyan etmiştir.

Sanık 9.6.1971 tarihinde Askeri Savcıya verdiği ifadesinde:

18 Mayıs 1971 günü Mustafa USLU ile karşılaştıklarını, köyüne gideceğini söylediğini, zaten kendisinin de Sivas'a gitmek niyetinde olduğunu, Mustafa'nın eşyalarının taşınmasında yardımcı olurmusun tarzındaki teklifini kabul ettiğini, birlikte Ankara'dan hareket ettiklerini, Mustafa'nın eşyalarının neler olduğunu bilmediğini, ailesi ile küskün olduğundan Samsun'a gitmek istediğini, yolda Mustafa'nın Sıkıyönetimden kaçtığını, daha birkaç arkadaşının da geleceğini söylediğini, kalacağı yer olmadığından birkaç gün onlarla beraber kalmaya karar verdiğini, Ankara'dan herhangi bir maksatla ayrılmadığını, 1969-70 döneminde fi-

kir kulübünün kararlaştırdığı boykota katıldığını ancak fiili bir eylemde bulunmadığını, talebe cemiyeti seçimlerine yedek liste ile katıldığını, kalp hastası olduğundan sağlam insanlar gibi hareket etme özentisi ile hemen hemen bütün talebe hareketlerine katıldığını, o ana kadar devrimci teoriyi işleyen kitap okumadığını, fakir bir ailenin çocuğu olduğundan etrafında varlıklarını gördüğü tefeci ve aracılara karşı anti pati duyduğunu, adil bir düzenin bulunmasını, herkesin hak ettiği nispette gelirden istifade etmesini düşündüğünü, demokratik devrim taraftarı olduğunu, kendince aracı, tefecilerin, toprak ağalarının ve ekonomik baskının kaldırılması gerektiğini, bir kişi veya zümrenin devleti idare etmesinin tehlikeli olduğunu, forumlarda işittiği sözlere nazaran DEV-GENÇ'in maksat ve teorisinin şehir ve kırların zaptı sonucu bir ihtilâlin gerçekleştirilmesi olduğunu, bu şekilde konuşanları ismen hatırlayamadığını beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorguda:

ETYÖ. Okulu ile ilişiği kesildiğinden bu durumu ailesine bildirmek üzere 29 Nisan 1971 tarihinde, Ankara'dan, Sivas'a gittiğini, evde bu konu dolayısıyla tartışma çıktığını, eşyalarını toplamak üzere 17 Mayıs 1971 günü Ankara'ya döndüğünü, 19 Mayıs 1971 günü arkadaşlarına veda etmek üzere GEE.'ye gittiğini, Mustafa USLU'nun kendisinin de gideceğini, isterse beraber seyahat edebileceğini, söylediğini, ertesi günü istasyonda buluşmak üzere oradan ayrıldığını, 20 Mayıs 1971 günü Ankara'dan hareket ettiklerini; Şeref GÜRLE'nin de Mustafa'yı uğurlamak üzere istasyona gelmiş bulunduğunu, Sivas'a geç geldikleri ve Samsun'a gidecek tren bulunmadığından Mustafa'yı bir gece kendi evlerinde yatırdığını, ertesi günü ailesi ile arası iyi olmadığından Samsun'a gitmek üzere Mustafa ile birlikte yola çıktığını, yolda Mustafa'nın bir iki gün köyde kalma teklifini kabul ettiğini, sabaha karşı Turhal'da, gelen diğer arkadaşları ile buluştuklarını, köye doğru yola çıktıklarını, karanlık çöktüğü ve fazla yağmur nedeniyle köye varmadan konaklamak zorunda kaldıklarını, kalp hastası olması ve fazla soğuk sebebiyle epeyce sarsıldığını, daha kötü duruma düşmemek için yanlarından ayrıldığını, bir müddet gittikten sonra köylüler tarafından yakalanıp bağlanarak köye götürüldüğünü, dosyada bulunan polis ifadesinin gerçekle bir ilişkisinin bulunmadığını, psikolojik baskı altında verdiği askeri savcılık ifadesini de kabul etmediğini, olaydan önce Ömer'le Fahri DOĞU'yu tanımadığını, diğerleri ile bir araya gelip konuşmadığını, ETYÖ Fikir Kulübü üyesi bulunduğunu, kulüp olarak okulda hiç bir eylem yapmadıklarını, okuldaki boykota diğer öğrenciler gibi iştirak ettiğini, Ankara'daki bütün eylem ve hareketlere katıldığına ilişkin iddianın asılsız olduğunu, battaniyelerin nereden ve kim tarafından alındığını bilmediğini, silahlardan da haberinin bulunmadığını, kendisinin silahının bulunmadığını, dinamit ve bıçaklardan da haberinin bulunmadığını beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

İsnat edilen suçlarla hiç bir ilgisinin bulunmadığını, eski müdafaasını aynen tekrar ettiğini, silahlı çete ve cemiyet teşkili konusunda bir amacı veya faaliyetinin olmadığını, bu sebeplerle beraetine karar verilmesini talep etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık ERTAN ŞİMŞEK'in öğrencisi bulunduğu ETYÖO. Fikir Kulübüne üye olduğu; TDGF.'nin 17 Ekim 1970 tarihinde yapılan altıncı kurultayına ETYÖO. delegesi olarak katıldığı; 1969-1970 öğretim yılı açıldığında okul talebe cemiyeti ve fikir kulübünün birlikte tertipledikleri boykota katıldığı; keza o yıl dernek seçimlerinde devrimci grup listesinden seçime girip yedek üye olarak seçildiği; fikren milli demokratik devrim stratejisini benimsediği ve bu stratejiyi benimseyen franksiyonlar içinde sosyalist aydınlık grubuna mensup bulunduğu; ETYÖO.'da vuku bulan bütün boykot ve işgal olaylarına katıldığı; ayrıca T. D. G. F. tarafından Ankara'da düzenlenen yürüyüş ve mitinglere iştirak ettiği; öğrenci pasoları konusunda hasıl olan anlaşmazlık yüzünden Belediye otobüslerinin okul önüne çekilmesi ve burada polislerle meydana gelen çatışma olaylarına katıldığı; 19 Mayıs 1971 günü Gazi Eğitim Enstitüsüne gidip Mustafa USLU'yu gördüğü, daha evvel Fahri DOĞU, Şeref GÜRLE

ve Ömer BALKÖSE ile birlikte ERBAA'ya gitmeyi kararlaştıran Mustafa USLU, Ertan'a bu kararlarını anlatıp, Ertan'ın da kendilerine katılmasını istemesi üzerine Ertan ŞİMŞEK'in kabul ettiği ve 20 Mayıs 1971 günü Ankara'dan Ertan ŞİMŞEK ile birlikte Sivas'a hareket ettikleri, geceyi Ertan'ların evinde geçirdikten sonra Ertan, babasından 600.- TL.'sı alarak 21 Mayıs 1971 günü her ikisi Turhal'a gittikleri; Ertan'ın Turhal'da TÖS. lokalinde beklediği Mustafa USLU'nun ise beraberinde getirdiği eşyaları kiraladığı bir jeep ile Bayat köyüne götürüp döndüğü, 22 Mayıs 1971 günü Şeref GÜRLE, Ömer BALKÖSE ve Fahri DOĞU'nun da Turhal'a gelip TÖS. lokalinde kendilerine mülâki oldukları ve derhal Bayat köyüne gittikleri, burada üç merkep kiralıyarak eşyaları yükleyip Fındıcak köyü istikametine yürümeye başladıkları fakat Çavuşözü mevkiinde geceyi geçirmek ve yağmurdan korunmak üzere kamp kurdukları; sabahleyin Ertan ŞİMŞEK'in diğerlerinin silahlı olduğunu anlaması ve sağlık durumu itibariyle onlara ayak uyduramayacağını müşahade etmesi üzerine valizini alarak Fındıcak köyüne gittiği, ancak burada köylüler tarafından yakalandığı ve keza köylülerin Çavuşözü mevkiindeki Şeref GÜRLE, Mustafa USLU, Fahri DOĞU ve Ömer BALKÖSE'yi de yakaladıkları; yapılan aramada Ertan ŞİMŞEK'in üzerinde silah, mermi veya bu kabil herhangi bir şeyin çıkmadığı; diğer dördünün üzerinde ise tabancalar, mermiler, silah yağı, silah gresi, 5 adet harita, dinamit, dinamit fitili gibi eşyadan başka 17 adet battaniye, çadır, parkalar, gocuklar ve tespit zabıtlarında teferruatı bulunan eşyanın çıktığı; sanığın birbirini doğrulayan ve tamamlayan Münf. 9K. 2/1-4 sırada mevcut polise verdiği, aynı klâsör 15/4 sırada mevcut tutuklanmalarında Askerî Mahkemeye verdiği ifadesi ve keza aynı klâsör 35/1-2 dizide mevcut Askerî Savcılık ifadesi ve huzurda verdiği DT. 1K. 102 sırada mevcut sorgusu ile bu ifadeleri doğrulayıp tamamlayan diğer sanıklar Ömer BALKÖSE'nin aynı klâsör 1/1, 15/2, 37/1 sıralarda mevcut ifadeleri, sanık Mustafa USLU'nun aynı dosya 5, 15/2, ve 36/1 sırada mevcut ifadeleri, sanık Fahri DOĞU'nun aynı dosya 3, 15/2 ve 33/1 sırada mevcut ifadeleri, sanık Şeref GÜRLE'nin aynı dosya 6, 15/4 ve 34/1 sırada mevcut ifadeleri ve aynı dosya 7/3, 7/2 ve 7/1 dizilerde mevcut sanıkların 23.5.1971 günü Fındıcak köyünün Çavuşözü mevkiinde yakalanması ve üzerlerinde çıkan silah, cephane, silah bakımı için gerekli araç ve gereçler ile giyecek eşya, haritalar, marksist yayınlardan birçok kitap, dergi ve bildirinin bulunup zaptedildiğine dair sanıkların da imzalarını havi tutanaklar ve dosyada bulunan sair delillerle sübuta ermiş bulunmaktadır.

Sanık Ertan ŞİMŞEK'in bu fiilinin, aynı olayda sanık Şeref GÜRLE'nin hanesinde uzun uzun izah edildiği üzere T. C. K.'nun 168 nci maddesinde yazılı suçu teşkil eylediği ve T. C. K.'nun 170 nci maddesinde yazılı cezasızlıktan yararlanamayacağı inancına varılmıştır. Ancak, Ertan ŞİMŞEK'in aynı olayda sanık diğer dört arkadaşından özel bir durumu mevcuttur. Ertan ŞİMŞEK, Mustafa USLU ile konuşmadan önce diğer sanıklar Mustafa USLU, Fahri DOĞU, Şeref GÜRLE ve Ömer BALKÖSE kendi aralarında T. C. K.'nun 146 ncı maddede yazılı cürmü işlemek için silahlı cemiyet ve çete kurmak konusunda anlaşmışlar irade ve karar birliğine varmışlardır. Ertan ŞİMŞEK 19 Mayıs 1971 günü GEE.'de Mustafa USLU'yu gördüğünde Mustafa bu kararlarını Ertan'a anlatmış ve Ertan'ın da kendilerine katılmasını istemiştir. Hatta Ertan'la görüşmeden önce Şeref GÜRLE ile Mustafa USLU 13 Mayıs 1971 tarihinde GEE.'nin yatakhanesinden çaldıkları battaniyeleri balya yaparak Turhal'a götürüp öğretmen İhsan DAĞ'a teslim ederek dönmüşlerdir. Yani silahlı cemiyet ve çetenin kurulduğu ve ilk icraî hareketin böylece başladığı sabittir. Ertan ŞİMŞEK silahlı cemiyet ve çete kurulduktan sonra Mustafa USLU'nun teklifi ile bu cemiyete ve çeteye "sair efrad" olarak katılmıştır. Nitekim bu hususi Mustafa USLU'nun Münf. 9K. 6/1'de mevcut ve (benim Sivas'da işim var, sen de gelirmisin, yanımda eşyalar olacak bana yardım edermisin diye teklifte bulundum ve Ertan ŞİMŞEK'de kabul etti). Şeklindeki ve keza sanık Ertan ŞİMŞEK'in aynı klâsör 2/3 sırada mevcut ve (Mustafa USLU ile yaptığımız görüşmede kendi köylerine ve orada ormanlık bir yere birkaç kişi ile birlikte giderek kamp kuracaklarını söyledi. Ben de birlikte geleceğimi söyledim). Şeklindeki hazırlık ifadeleri ile sabittir. Bu gerekçelerle de mahkememizde sanık Ertan ŞİMŞEK'in T. C. K.'nun 168 nci maddesinin 2 nci fıkrası uyarınca cezalandırılması gerektiği inancı hasıl olmuştur.

31. ŞEREF GÜRLE:

Sanık hakkında askerî savcı iddianamesinde:

Sanığın arkadaşlarıyla Çavuşözü mevkiinde T. C. K.'nun 146/1. maddesini ihlâl kasdıyla silahlı çete teşkil ederek T. C. K.'nun 168/1. maddesini ihlâl ettiğinden bahisle bu madde uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Sanığın T. C. K.'nun 168/1., 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 28.5.1971 tarihinde polise verdiği ifadesinde:

1968-1969 döneminde GEE.'ye kayıt olduğunu, başlangıçta TİP'e sempati duyduğunu, ancak kongrelerini gördükten sonra bu partiyi tutmaktan vaz geçtiğini, bu yüzden F. K. F.'yi de desteklemediğini, bu arada felsefenin temel ilkeleri isimli kitabı okuyarak dialektik ve tarihi materyalizmi öğrendiğini, 1970 yılı ders yılı sonuna kadar okulda yapılan boykotlara katıldığını, daha sonra Eylül ayında Ankara'ya döndüğünde DEV-GENÇ'e üye olduğunu, Ekim 1970 kongresini dinleyici olarak izlediğini, okulda tutulan nöbetlerde hizmet aldığını, nöbetçilerin derneğe ait silahlarla nöbet tuttuklarını, silahların adedini bilmediğini, okulda eğitim çalışmalarının uzun müddet yapılmadığını, Şubat ayında dernek başkanı Ali KAPLAN'ın verdiği işçiler, köylüler, pahalılıkla mücadeleyi öngören bildiriyi otobüs terminalinde, dağıttığını, öldürülen Amasya TİP İl Başkanının cenaze merasimi için oraya gittiğini, sol yayınlardan götürerek dağıttığını, daha sonra Ankara'ya döndüğünde 5 Mart 1971 günü O. D. T. Ü.'de vuku bulan hadiseler sebebiyle Konya yolunun trafiğe kapatılması olayına karıştığını, polis geldiğinde kaçtığını, 23 Nisan sebebiyle Amasya'ya gittiğini, Ankara'ya döndüğünde örfi idare sebebiyle dernek üyelerinin toplandığını işittiğini, bu sebeple Mustafa USLU, Ömer BALKÖSE ve Fahri DOĞU ile birlikte, Mustafa USLU'nun köylerine gitmeye karar aldıklarını, amaçlarının sıkıyönetimden kaçmak, köy çalışmasında bulunmak ve teorik bakımdan eğitimlerini tamamlamak olduğunu, gidiş işini planladıklarını, Mustafa USLU ile birlikte okuldan battaniye aldıklarını, bunu Turhal'a götürüp İhsan DAĞ ismindeki öğretmene teslim edip Ankara'ya avdet ettiklerini, 20 Mayıs 1971 günü Mustafa USLU ile Ertan ŞİMŞEK'in Sivas'a gittiklerini, ertesi günü de Fahri DOĞU ve Ömer BALKÖSE ile kendisinin hareket ettiklerini, Turhal'a önden giden arkadaşları ile birleştiklerini, hep beraber Fındıcak köyü yakınındaki ormanlık bölgeye gelip kamp kurduklarını, o geceyi orada geçirdiklerini, ertesi sabah Ertan ŞİMŞEK'in kendilerinden ayrılacağını, belirterek eşyalarını toplayıp ayrıldığını, daha sonra kendilerinin de eşyalarını toplayarak gitmek istediklerini fakat arkalarından ateş eden köylülerin kendilerini yakalayıp jandarmaya teslim ettiklerini, tabancasını Hasan adındaki bir kaçakçıdan satın almış olduğunu, haritalardan haberi olmadığını, dinamit lokumlarının Fahri DOĞU'nun olduğunu, MDD. tezinin Mihri BELLİ taraftarı olduğunu, memlekette iktidarı ele geçirebilmek için temel stratejilerinin önce şehirlerin bilâhare kırların ele geçirilmesi olduğunu, kurmak istedikleri siyasî örgütün temel gücünün proleterya olacağını, seçimle iktidara gelmeyi düşündüklerini, bunun aynı zamanda kişisel görüşü olduğunu beyan etmiştir.

Sanık 30.5.1971 tarihinde tutuklaması sırasında Ankara Sıkıyönetim K.'lığı 2 Nolu Askerî Mahkemede yapılan sorgusunda:

Örgüt kurmadığını, irtibatı bulunmadığını, DEV-GENÇ üyesi olduğundan örfi idarece yakalanmamak için Ankara dışına çıkmaya karar verdiklerini, harita ve kitaplarla bir ilgisinin bulunmadığını, Erbaa yakınlarında bir köyde kamp kurduklarını ancak ertesi sabah köylülerce yakalandıklarını, üzerinde tabanca yakalandığını beyan etmiştir.

Sanık 9.6.1971 tarihinde Askerî savcıya verdiği ifadesinde:

1968-1969 döneminde GEE.'ye kaydolduğunu, 1970 yılı Ekim ayında okulun devrimci

gençlik derneğine girdiğini, önceleri bir parti veya teşekküle kayıtlı olmadığını, bir ara TİP'e sempati duyduğunu fakat koltuk kavgasını görünce bu sempatinin sona erdiğini, devrimci gençlik derneğine girdikten sonra boykotlara katıldığını ancak eylemde bulunmadığını, okulda silahlı nöbet tuttuğunu, silahların nereden temin edildiğini bilmediğini, ancak derneğe ait olduğunu tahmin ettiğini, okulda sık sık konferans tertip edilerek günlük olaylar, teorik meseleler ve devrimci strateji konularında tartışmalar yapıldığını, DEV-GENÇ Merkez Yürütme Kurulundan üyelerin de gelerek konuşma yaptığını, gruplar arasında bölünme varsa uzlaştırıcı konuşmalar yaptıklarını, bunlardan Atilla SARP ile Ömer Kazım ÖZÜDOĞRU'yu hatırladığını, DEV-GENÇ'in stratejisinin M. D. D. ve ikinci aşama olarak sosyalist devrim olduğu, MDD.'nin gerçekleşmesi için feodal kalıntıların yok edilmesi, ticaretin millileştirilmesi, emperyalizmin memleketten kovulması ve halkın eğitilmesi, keza halkın menfaatini koruyacak bir meclisin kurulması gerektiğini, ikinci aşamada bu meclisin aynen kalacağını, ancak temel sorunları halledecek, kanunların çıkarılacağını, bu safhada silahlı çatışmayı şahsen kabul etmediğini, demokratik yollarla bunun sağlanabileceğini, hiç bir zaman işçi sınıfına dayanan bir rejimin taraftarı olmadığını, sırf örfi idareden kaçmak için Ankara'dan dışarıya gittiklerini, battaniyeleri okulun yatakhanesinden aldıklarını, öğrenci boykot ve eylemlerini talebe cemiyetlerinin daha doğrusu DEV-GENÇ'in tertiplediği, bu olaylara istikamet verenlerin Yusuf KÜPELİ, Ertuğrul KÜRKÇÜ ve Mahir ÇAYAN olduklarını beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorguda:

1971 yılı Nisan ayında Sıkıyönetimin ilânından sonra polisin öğrenci yurtlarına baskına başladığını, kendisi de devrimci olduğundan, bu baskınların kendisi için de söz konusu olduğunu, bir gün kantinde Mustafa USLU ile otururken tanımadığı iki kişinin masalarına geldiklerini, Mustafa'nın kendisini Ömer ve Fahri ile tanıştırdığını, Mustafa'nın köylerine gideceğini, arzu ederlerse kendilerinin de gelebileceklerini, söylediğini, Elrom'un öldürülmesini takiben radyodan konuşma yapan başbakan yardımcısının devrimcilerin toplanacaklarını ilân ettiğini, 19.5.1971 günü Mustafa ile kantinde otururken Fahri ile Ömer'in geldiklerini, köyde bir müddet saklanmaya karar verdiklerini, 20 Mayıs günü Mustafa'yı istasyondan uğurladığını, Ertan'ın da Mustafa ile gittiğini, 21 Mayıs günü de Ömer ve Fahri ile birlikte trenle Turhal'a hareket ettiklerini, Turhal'da Mustafa ile Ertan'ın kendilerini karşıladıklarını, Ertan'ın bir iki gün köyde kalıp bilâhare Samsun'a gideceğini belirttiğini, köye varmadan havanın erken kararmaması ve fazla yağış nedeniyle ağaçlık bir yerde konakladıklarını, ertesi sabah Ertan'ın rahatsızlığı sebebiyle kendilerinden ayrıldığını, eşyalarını toplarlarken üç köylünün yanlarına geldiğini, birisinin Mustafa'nın amcası olduğunu, 300-400 metre yürüdükten sonra bir grup köylünün ateş ederek ve bağırarak arkalarından kendilerine doğru gelmeye başladıklarını, Mustafa'nın amcası durmalarını söylediğinden yaklaşmalarını beklediklerini, köylülerin ellerini bağlayıp üzerlerini aradıklarını, üzerinden kendisine ait tabancayı aldıklarını, jandarma gelince köye götürüldüklerini, Ertan'ı da orada bağlı olarak gördüklerini, sonradan gelen başka bir jandarma birliğinin kendilerini Ankara'ya getirdiğini, Ankara'da MİT'te ifadelerinin alındığını, psikolojik baskı altında verdiği Askerî Savcılık ve işkence altında imzalatılan polis ifadelerini kabul etmediğini, üzerinde çıkan tabancayı can güvenliği için memleketinden satın aldığını, battaniyeleri Mustafa ile bir kısmını bit pazarından, bir kısmını GEE. yatakhanesinden aldıklarını, GEE.'de gündüzcü öğrenci olduğunu, okulda herhangi bir yerde nöbet tutmadığını beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Sanık verdiği dilekçesinde zaman bakımından savunmaların kısıtlandığını ileri sürerek savunma yapmayacağını beyan etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık ŞEREF GÜRLE'nin 1968 yılında Gazi Eğitim Enstitüsüne kaydolduğu, o sıralarda TİP. sempatizanı bulunmakla beraber bu parti içindeki mücadeleyi görünce FKF.'yi desteklemeğe başladığı ve nihayet Eylül 1970'te Gazi Eğitim Enstitüsü Devrimci Gençlik Der-

neğine üye olduğu: bundan sonra bu derneğin okulda düzenlediği boykot ve öğrenci hareketlerine, okulda polis ve sağcıların baskınına karşı tutulan nöbetlere iştirak ettiği ve Devrimci Gençlik Derneği tarafından ve merkez yürütme kurulu direktifleriyle okulda yapılan eğitim çalışmalarına katıldığı; 10 Kasım 1970 tarihinde TDGF. tarafından düzenlenen yürüyüşte ve genellikle Ankara'da düzenlenen bütün yürüyüş ve eylemlerde bulunduğu, Ocak 1971'de Amasya TİP. İl Başkanının cenaze töreninden döndükten sonra bu kere tekrar Amasya'ya giderken Sol Yayınları Kitap evinden Marx'ın Kapital, Lenin'in Bir Adım İleri İki Adım Geri, İlkel Toplum, Köleci Toplum, Feodal Toplum gibi kitapları lise öğrencilerine ve sair devrimcilere verilmek üzere alıp Amasya'ya götürdüğü; 5 Mart 1971 günü ODTÜ. olayları sırasında GEE.'nün bütün öğrencileriyle birlikte Konya yoluna çıktığı; 12 Mart 1971 muhtırasından ve özellikle 26 Nisan 1971'de Sıkıyönetimin ilânından sonra diğer sanıklar MUSTAFA USLU, FAHRİ DOĞU ve ÖMER BALKÖSE ile birlikte anlaşıp Ankara'dan ayrılmaya karar verdikleri; aldıkları karara göre önce sanık Şeref GÜRLE'nin; sanık Mustafa USLU ile birlikte GEE. yatakhanelerinden çaldıkları battaniyeleri Turhal'a götürüp TÖS'den öğretmen İHSAN DAĞ'a teslim ettikleri; Ankara'ya dönüp bu kere valizlerle diğer eşyayı Mustafa USLU'nun Ertan ŞİMŞEK ile birlikte 19 Mayıs 1971 günü trenle Turhal'a götürdüğü, ertesi günde FAHRİ DOĞU ile ÖMER BALKÖSE ve ŞEREF GÜRLE'nin silahlar, mermiler ve sair eşya ile TURHAL'a geldiği; burada birleşen beş sanık bir süre yaya yürüdükten sonra BAYAT köyünden üç merkep kiralayarak eşyaları yükleyip ERBAA'nın Fındıcak köyüne doğru yola çıktıkları fakat Çavuşözü mevkiine geldiklerinde yağmurun başlaması ve vaktin gecikmesi sebebiyle orada kamp kurup geceyi geçirdikleri; Ertan ŞİMŞEK'in diğerlerine sağlık durumu itibarıyla ayak uyduramayacağını anlaması üzerine ertesi sabah erkenden ayrılıp Fındıcak köyüne gittiği, biraz sonra da köylülerin ve arkasından jandarmanın gelip sanıkları yakaladıkları; yapılan aramada teferruatı Münf. 9K. 7 sırada mevcut zabıtlarda görülen 4 adet çeşitli marka tabanca, 413 adet 9 mm. çapında mermi, yedek şarjörler, dinamit lokumları, dinamit fitilleri, dürbün, pusulalar, silah temizlik gereçleri, haritalar, 17 adet battaniye, çadır ve teferruatı, gocuklar parkalar vesair giyecek ve yiyecek eşya yakalandığı, sanığın birbirini tamamlayan ve doğrulayan Münf. 9K. 6/1-3 sırada mevcut polis ve aynı klâsör 15/4 sırada mevcut tutuklanırken Askerî Mahkemeye verdiği ve keza aynı klâsör 34/1-2 dizide mevcut Askerî Savcıya verdiği ifadeleri ve huzurda verdiği DT. 1K. 104 sırada mevcut sorgusu ile ve bu beyanları doğrulayan aynı olayda sanıklar Ertan ŞİMŞEK'in aynı klâsör 2/1-4; 35/1-2; Ömer BALKÖSE'nin aynı klâsör 1/1, 15/2, 37/1 sıralarda mevcut ifadeleri, Fahri DOĞU'nun aynı klâsör 3, 15/2 ve 33/1 sırada mevcut ifadeleri, ayrıca aynı klâsör 7/1, 7/2, 7/3 sıralarda mevcut sanıkların 23.5.1971 günü Çavuşözü mevkiinde yakalandıklarına üzerlerinde çıkan silah, cephane, silah bakımı için gerekli araç ve gereçler ile dürbün, pusula, sair eşya ve Marksist kitapların, dergilerin zaptedildiğine dair tutanaklar ve dosyada bulunan sair delillerle maddî olay kuşkudan uzak bir şekilde sabit olmuştur.

Sanık huzurda, diğer sanıklar gibi, polise verdiği ifadeyi maddî işkence altında alındığından, hatta MİT'in yazıp düzenlediği ifadeyi okumadan imza ettiğinden, Askerî Savcıya verdiği ifadeyi ve aynı korkunun manevî etkisi altında olduğundan kabul etmediğini, reddettiğini beyan eylemiştir. Ne varki, bölüm başlangıcında yapılan genel açıklamadaki gerekçelerle sanığın bu beyanına samimiyet ve gerçeklik niteliği atfedilmemiş bilâkis bu ifadelerin doğru ve olayı tam gerçeklikle aksettiren ifadeler olduğuna inanılmıştır. Nitekim:

— Polis ifadelerinden sonra sanıklar tutuklanmaları sırasında Askerî Mahkeme huzurunda ifade vermişlerdir. Bu ifadeler polis ifadelerine uymakta ve doğrulamaktadır.

— İfadelerde olayın teferruatı öyle anlatılmaktadır ki, bunları sanıklardan başka kimse, yani polisler bilemez: Örneğin, sanıkların liseden başlayıp bugüne kadar gelen öz geçmişleri ve fikriyatları ile günü gününe olayın teferruatı battaniyelerin GEE. yatakhanelerinden nasıl, kimler tarafından çalındığı, sanığın okuduğu kitaplar vb... gibi.

— Polis ifadeleri Askerî Savcı önünde tekrarlanmaktadır. Genel açıklamada yazılı gerekçelerle Askerî Savcının tespit etmiş olduğu ifadelerin reddinde sanığa hak vermek mümkün görülmemiştir.

Bütün bu gerekçelerle olayın yukarıda izah edildiği gibi cereyan ettiğine hiç bir kuşkuya düşülmeden inanılmıştır.

Sanıkların böyle bir eyleme geçmelerinin, aralarında önceden karara bağlandığı, planlarının yapıldığı, bu planın uygulandığı ve plan uyarınca dikkati çekmemek üzere eşyaların ve personelin parti parti seyahat etmesi ve menzile ulaşılmış yoluna gidildiği, bütün sanıkların ifadeleriyle sabittir.

Sanıklar niçin kırsal bölgeye intikal etmişlerdir? Bu, müdafi Avukat Dr. Haydar DEMİRARSLAN'ın dediği gibi bir turistik seyahat mıdır? Yoksa kuş veya balık avı gibi bir spor faaliyetimidir? Şüphesizki, bu şekildeki savunmaları, müdafi söylerken sanıkların yaptığı gibi tebessümle karşılamak gerekir. Zira yakalanan silah, mühimmat ve eşyanın turistik bir gezi yahut spor faaliyetiyle bağdaştırılmasına, en geniş anlamda zaman ve zemin yönünden, imkân yoktur. O halde sanıkların bu eylemlerine şehirde Deniz Gezmiş'in, Nurhak dağlarında Sinan Cemgil ve arkadaşlarının başlattığı gerilla savaşının bir bölümü olarak değerlendirmekten başka çıkar yol olamaz. Nitekim bütünsanıklar bu amaçlarını "silah eğitimi yapmak, köylülerle bağlantı kurup köy çalışmalarında bulunmak için Ankara dışına çıkmaya karar verdik ve çıktık" ve keza Mustafa USLU Müf. 9K. 5/3'teki hazırlık ifadesinde: (Köylü ile ilişkiler kurup onlara bu düzenin değişmesinin zorunluluğunu anlatacak ve onları işçi - köylü el ele sloganı altında köylüyü toplamak yürüyüş, miting ve toplu gösteri hareketlerine itmek...) demek suretiyle dolaylı olarak itiraf etmişlerdir.

Sanıklar bir de "Sıkıyönetimden kaçmak için Erbaa bölgesine gittik" şeklinde bir sebep göstermişlerdir. Bunun asıl amacı örtmek için söylenen bir söz olduğunu izaha lüzum yoktur. Zira devletin kudretinden kimse ilânihaye kaçamaz. Yapılan işlerden bir korku duyuluyorsa en akıllıca hareket tarzı o işlerden elini, eteğini çekip devlet kuvvetine teslim olmaktır. Sanıkların bu yolu değil silahlanarak gerilla teçhizatıyla kırsal bölgeye intikal etmek yolunu seçmiş olmaları, onların Sıkıyönetimin takibinden kurtulmak için değil yeni eylemlerde bulunmak için Ankara'dan ayrıldıklarını ifade etmektedir.

O halde asıl amaç nedir?.. Asıl amaç 1967'lerden itibaren su yüzüne çıkmış olan komünizmi, Türkiye'de gerçekleştirip yerleştirmek faaliyetlerinin 1971 yılı başından itibaren gittikçe şiddetlenen silahlı eylemleri ile Türkiye Cumhuriyeti Anayasasını tebdil, tağyir veya tamamen ilga etmek ve yerine komünist bir rejimi öngören Anayasa getirmek ve komünist bir düzen kurmaktır. Şehirlerde başlatılan banka soygunları, adam kaçırma, sabotajlar, vb. gibi şehir gerillasının Nisan 1971'de Nurhak dağlarında kır gerillası ile kuvvetlendiği sırada sanıklar da bu eylemlere Orta Anadolu'dan katılmak üzere konuşup anlaşmışlar ve silahlanıp bir silahlı cemiyet ve çete kurmuşlar, sonra da kırsal bölgeye intikal etmişlerdir.

T. C. K.'nun 168 nci maddesinin yukarıda "Teorik inceleme" bölümünde yapılan açıklamasında da ifade edildiği gibi silahlı cemiyet ve çete meri devlet düzenine karşı kurulmuş, kanun dışı bir örgüt olduğundan bir tüzük aramaya ve bulmaya lüzum ve imkân yoktur. Gizli örgütlerin nitelikleri itibariyle baş ve sonlarını da yakalayabilmek son derece güç ve soruşturmayı sürünmecede bırakır. Ayrıca cemiyet mensuplarının hepsinde silah bulunması da gerekmediği gibi eldeki silahların niteliğini ve gayeyi tahakkuka yeterli olup olmadığını aramaya da lüzum yoktur. Zira bu bir gerilla (Çete) savaşıdır. Gerilla (Çete) savaşının usullerini uygulayacaktır. Zaten Türk Ordusunu bertaraf edebilecek kadar silahlanmasını beklemek imkânsızdır.

Netice itibariyle sanıkların T. C. K.'nun 146 ncı maddesinde ön görülen cürmü işlemek için silahlı bir cemiyet ve çete kurduklarına, yani T. C. K.'nun 168 nci maddesinde yazılı suçun bütün unsurlarının teşekkül ve tekevvün ettiğine kuşkusuz inanılmıştır.

Heyetimizi uzun uzun düşündüren bir nokta, sadece, sanıkların 170 nci maddedeki cezasızlıktan faydalanıp faydalanamayacağı konusu olmuştur:

"Teorik inceleme" bölümünde de açıklandığı gibi, T. C. K.'nun 170 nci maddesinin uygulanabilmesi için iki ön şarttan birinin tahakkuk etmiş olması gerekir. Bunlar:

a. Gaye suç işlenmemiş olacaktır.

b. Vaz geçme hükümetin ihtarından önce veya ihtarı müteakip olacaktır.

Gaye suç işlenmişse artık cezasızlıktan bahsolunamaz. Zira ya hareket muvaffak olmuştur. Yeni bir nizam söz konusudur ve fiili işleyenlerin suçlu sayılmasına imkân yoktur. Veya hareket başarılamamıştır. Sanıklar T. C. K. 146 ncı madde ile cezalandırılırlar.

O halde "gaye suç işlenmemiş olmalıdır" ne demektir? Bu, gaye suç olan T. C. K.'nun 146 ncı maddede yazılı suçun icraî hareketlerine başlamamış olmak demektir.

Hukukî durumu böylece ortaya koyduktan sonra, Türkiye'deki gerçek durumu realist bir görüşle ele almak ve dikkatli gözler önüne sermek gerekir.

Yukarıda Uluslararası komünizmin dünyada ve Türkiye'de gayeye ulaşabilmek için ne gibi yollara baş vurduğu, nasıl çalıştığı etraflıca açıklanmıştı. Bu veriler ve vuku bulan olaylar bir arada dikkatle ele alınırsa görülecektir ki, Türkiye'de 1961 Anayasasının getirdiği geniş hürriyetlerden yararlanan komünizm 1965 yılından itibaren faaliyetlerini açığa vurmağa başlamış gençlik kesiminde, işçi kitleleri içinde, köylü vatandaşlar arasında dernekler, sendikalar kurarak gösteriler, mitingler aktederek 16 Haziran 1970 işçi ayaklanması ve ihtilâl provaları yaparak 1971 yılına gelmiştir. 1971 yılı başından itibaren de güvenlik kuvvetleri ile silah kullanarak önce okullarda savaşa başlamış, arkasından banka soymak, adam kaçırmak, fidye almak, polis noktlarını ateşe tutmak şeklinde şehir gerillasına geçmiş ve bu sırada Filistin'de eğitim gören militanlar hafif ve orta çaplı silahlarla Türkiye'ye girerek Nurhak dağlarında kır gerillası savaşlarına girişmişlerdir. Bütün bu eylemlerin T. C. K.'nun 146 ncı maddesinde yazılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasını tebdil, tağyir veya ilgaya ve bu kanun ile kurulmuş olan Türkiye BüyükMillet Meclisini ıskata veya vazifesini yapmaktan men'e cebren teşebbüs fiilleri olduğunda, artık şu satırların yazıldığı Haziran 1974'de, kimsenin tereddüdü kalmamıştır. Esasen bu, Deniz Gezmiş ve arkadaşları davasına ait kesin hüküm ile sabittir.

Türkiye'de komünizmin gerçekleştirilmesi gayesini taşıyan birçok yerde birçok fiil, birçok olay, birçok savaş cephesi vardır. Ama T. C. K.'nun 146 ncı maddesinin kapsamında bir tek suç vardır. Nitekim Askerî Yargıtay Daireler Kurulu 17.11.1972 gün ve E. 1972/66, K. 1972/60 sayılı içtihadında: (Hiç şüphesiz, devlet idaresinin ve sosyal hayatın normal şartlar içerisinde devam ettiği bir düzende sanıkların işledikleri ve harcı alemde tezahür eden fiillerine uygun düşen kanun maddelerine göre cezalandırılmaları ve münferit vakıalar olarak kabulünde tereddüt bahis konusu olamazdı. Ancak, mevcut anayasa nizamını tebdil ve ilgaya ve bu kanun ile teşekkül etmiş bulunan T. B. M. Meclisini ıskata ve vazifesini yapmaktan men'e cebren teşebbüs faaliyetlerinin devam ettiği ve Marksist, Leninist ve hatta Maoist bir rejim kurulması zımnında, banka soymak, polis karakolunu kurşunlamak, fidye almak için adam kaçırmak gibi faaliyetlerin devam ettiği ve bu maksadın tahakkuku için T. H. K. O., T. H. K. P. gibi kurulan örgütlerin bir takım bildiriler dağıttığı ve bu meyanda DEV-GENÇ denilen örgütünde kanunî kuruluş ve gayesi dışına çıkarak bazı faaliyetlerde bulunduğu ve bu faaliyetlerden Türk kamuoyunun haberdar olduğu bir ortamda, DEV-GENÇ üyesi olan sanıkların fiillerini münferit vakıalar olarak kabul etmek ve bu kasıtla suç işledikleri neticesine varmak, hukuka, mantığa ve hatta tabiatı eşyaya aykırı düşeceğinde şüphe yoktur) denilerek olayların kül halinde ele alınmasının gerektiği belirtilmektedir.

Hal böyle olunca sanık Şeref GÜRLE, Fahri DOĞU, Ömer BALKÖSE, Mustafa USLU ve Ertan ŞİMŞEK'in söz konusu fiillerinin de diğer olaylarla birlikte mütalâa edilmesi gerekir. Buradan varılan sonuç ise bu sanıkların, T. C. K.'nun 170 nci maddesinde yazılı cezasızlıktan faydalanamayacakları noktasında toplanmaktadır. Çünkü sanıkların, T. C. K.'nun 146 ncı maddesinde yazılı gaye cürmü işlemek için silahlı cemiyet ve çete kurma fiillerini ika ettikleri Mayıs 1971 tarihinde gaye suçun icraî hareketleri şehir ve kır gerillası savaşları ile Mart, hatta Şubat 1971 ayından itibaren ve çoktan başlamış durumdadır.

Bütün bu gerekçelerle sanık Şeref GÜRLE'ye müsnet T. C. K.'nun 168 nci maddede yazılı suçun maddî, manevî bütün unsurlarının oluştuğu, T. C. K.'nun 170 nci maddeden yararlanamayacağı ve anılan madde uyarınca cezalandırılması gerektiği inancına ulaşılmıştır.

32. METİN AYÇİÇEK:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

S. B. F. Sosyalist Fikir Kulübü üyesi olan Metin Ayçiçek'in Ankara'da vuku bulan bütün eylemlere katıldığını, Cemiyet Başkanı sıfatı ile S. B. F.'ndeki silahların sorumlu kişisi olduğunu, ve böylece DEV-GENÇ Merkez Yürütme Kurulu üyelerinin fiillerine fer'i şerik bulunduğunu, bu sebeple T. C. K.'nun 146/3. maddesi uyarınca cezalandırılmasını iddia ve talep etmiştir.

Askerî savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/5-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 25.5.1971 tarihinde polise verdiği ifadesinde:

S. B. F. 3 ncü sınıf öğrencisi iken Murtaza Bor ve Zafer Kutlu'nun teşvikiyle 1968-1969 yılında sosyalist fikirlere karşı sempati duyduğunu, sosyalist eserleri okuduğunu, 1969 yılından itibaren, S. B. F. Sosyalist Fikir Kulübüne üye olduğunu, kendisinin Doktor Hikmet Kıvılcımlı'nın grubuna dahil olmamakla beraber, gerek bu şahsın, gerekse Sadun Aren'in paralelinde olduğunu, bu bakımdan sol çevrenin kendisini oportünistlik ile itham eylediğini, sosyalist fikir kulübünün bütün eylemlerine katıldığını, bu kulüpte, çok miktarda tabanca bulunduğunu, bunların kimseye ait olmadığını, kulüp tarafından satın alındığını, fakat kulübe üye öğrenciler tarafından zaman zaman taşındığını, polis ve sağcıların baskınına karşı silahlı olarak S. B. Yurdunda ve yemekhanesinde dernek üyeleri tarafından sıra ile nöbet tutulduğunu, Sıkıyönetimden sonra 27.4.1971 tarihinde S. B. F.'sinin büyük anfisinde bir forum düzenlediklerini, 250 - 300 kadar öğrencinin katıldığını, burada ilk konuşmaları kendisinin yaptığını, bunda özet olarak ERİM Hükümetinin ve halihazır meclislerin reformları yapamayacağını, zira her birinin toprak ağası olduklarını, söylediğini, fikir itibariyle Marksist olduğunu, Türkiye'nin bu görüş açısından kalkınabileceğine inandığını, S. B. F. Sosyalist Fikir Kulübü Zafer KUTLU'nun aracılığıyla DEV-GENÇ Merkez Yürütme Kuruluna bağlı olduğunu ve oradan emir ve talimat aldıklarını, beyan eylemiştir.

30.5.1971 tarihinde tutuklanması sırasında, Askerî Mahkemeye verdiği ifadesinde: Demokratik sosyalizmi savunduğunu, işçi ve köylü kitlelerinin bilinçlendirilerek oy mekanizması suretiyle başa geçmesini istediğini, proleterya diktatörlüğünü hiç bir zaman tasvip etmediğini, iki yıl kadar önce Dev-Genç üyesi olduğunu, ideolojisindeki aykırılık sebebiyle Dev-Genç'ten ayrıldığını, Sadun AREN'in fikirlerini tasvip eylediğini, beyan eylemiştir.

Sanık Askerî Savcıya 10.6.1971 tarihinde verdiği ifadesinde:

S. B. F. Fikir Kulübü üyesi olduğunu, bu kulübün Dev-Genç'e bağlı olması sebebiyle Dev-Genç'inde üyesi bulunduğunu, gerek okulda yapılan forumlara gerekse fikir kulübünün aldığı karar üzerine yapılan öğrenci gösterilerine ve boykotlara katıldığını, 25.4.1971 tarihinde de fakültenin öğrenci derneği seçimlerini kazanıp başkanlığa seçildiğini, S. B. F.'tesindeki faaliyetleri Zafer KUTLU'nun yönettiğini, kendisinin Dev-Genç Merkez Yürütme Kurulu saymanı olduğunu, bu fakültedeki silahlı hareketlerde kullanılan patlayıcı madde ve tabancaları, Dev-Genç'in okula gönderdiğini, 27.4.1971 günü fakülte büyük anfisinde bir forum düzenlediklerini, bu forumda ilk konuşmayı kendisinin yaptığını, bu konuşmanın metnini Dev-Genç'in ileri gelenlerinden Cem OĞUZ'un kendisine verdiğini, kendisinin de bu kâğıttan okuduğunu, kendi görüşüne göre işçi ve köylünün bilinçlendirilip emperyalizm memleketten kovularak dış ve iç ticaret millileştirilip toprak ağalarının köylüler üzerindeki baskısı kaldırılıp işçi ve köylünün temsil edeceği bir meclis kurulunca bu meclise küçük burjuva unsurla-

rının da katılması suretiyle millî bir devrim yapılmış olabileceğini, böyle bir sosyalist devrim anlayışına sahip olduğu için aşırı sol uçlar tarafından ilkel oportünistlikle itham edilmiş olduğunu, Dev-Genç'in görüşüne göre önce ve birinci aşamada millî demokratik devrim tahakkuk ettirilip sonrada proleter devrimin yapılması ve bu devrimlerin de her iki aşamanın da silahlı mücadele ile vuku bulabileceği, malî ve ekonomik kaynakların şehir ve kır gerilla taktiğiyle sağlanabileceği merkezinde olduğunu, Dev-Genç'i bu istikamette yöneten kişilerin Ertuğrul KÜRKÇÜ, Yusuf KÜPELİ ve Mahir ÇAYAN'ın teşkil eylediğini, beyan eylemiştir.

Sanık huzurda verdiği sorguda:

18 Mayıs 1971 günü gece saat 19.00'da eve geldiğinde eniştesinin evde arama yapıldığını belirtmesi üzerine birlikte Ankara Merkez Komutanlığına giderek teslim olduğunu, MİT'te beş gün süren işkenceye tabi tutularak zorla bir ifadenin altının kendisine imzalatıldığını, tutuklandıktan sonra Askerî Savcılık huzuruna çıkarıldığını, tekrar işkenceye tabi tutulacağı korkusu ile alınan ifadesini okumadan imzaladığını, bu sebeple hazırlık ifadelerini reddettiğini, SBF.'nin 1971-1972 dönemi öğrenci derneği seçimlerine devrimcilerin başkan adayı olarak katıldığını, 27.4.1971 tarihinde başkanlığa seçildiğini, eski yönetimden evrakı daha teslim almadan tutuklandığını, 18 Mayısta göz altına alınıp 30 Mayısta tutuklandığına nazaran hukukî ve fiilî olarak 1 günlük başkanlığının bulunduğunu, 27 Nisan 1971 tarihinde, S. B. F.'de yapılan bir forumda konuşma yapmadığını, o gün sadece seçim yapıldığını, diğer taraftan o gün seçim yönetmeliğince başkan adaylarının öğrencilere tanıtılması için bir genel öğrenci toplantısı yapıldığını, asistan seçim görevlilerinin huzurunda yapılan bu toplantıda kendisini tanıttığını, gelecek öğrenim yılındaki akademik ve demokratik meselelere kısaca değindiğini, Dev-Genç'e yüz bin liralık dekanlık fonunu yardım olarak vermediğini, 1 günlük başkanlığı zamanında dekanlık tarafından kendisine hiç bir şekilde para verilmediğini, S. B. F. öğrenci derneğine ait silahın bulunmadığını, nitekim yapılan aramalarda dahi silah bulunamadığını, Askerî Savcılık ifadesini kabul etmediğini, tamamen yalan ve kasıtlı olarak bu şekilde zabta geçirildiğini, merkez yürütme kurulunun okullarda nöbet tutturmadığını, akademik meseleler konusundaki boykotlara öğrenci derneklerinin karar verdiğini, Dev-Genç'in bir ilgisinin bulunmadığını, Zafer KUTLU'nun silah temin ettiği hususundaki beyanlarının yanlış olduğunu, Cem OĞUZ diye bir şahsı tanımadığını beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Hakkındaki iddianın baskı ile alınan kendi ifadesine dayandığını, yasal bazı öğrenci hareketlerine katılmasının suç gibi gösterilmek istendiğini, normal bir seçimle 1971-1972 ders yılı dönemi için S. B. F. öğrenci derneği başkanlığına seçildiğini, DEV-GENÇ'in özel olarak yetiştirilmiş militanlarından olduğuna ilişkin iddiayı kabul etmediğini, bu iddianın belgelenmesi gerektiğini, sosyalist fikir kulübü üyesi olduğunu, bunun bir suç teşkil etmeyeceğini, yapılan miting ve yürüyüşlere katıldığını, ancak bunların izin alınmış yasal eylemler olduğunu, okulda yapılan boykotlara katılmasının suç sayılamayacağını, boykot olaylarını DEV-GENÇ'in bir eylemi gibi göstermenin imkânsız olduğunu, bunların öğrenci genel kurullarının oy çokluğu ile aldığı kararlarla yapılan demokratik eylemlerden ibaret bulunduğunu, S. B. F.'de işgal olayı vuku bulmadığından böyle bir olaya katıldığının da iddia edilemeyeceğini, fakültede forum düzenlemediğini, forumda konuşma yapmadığını, sırf S. B. F. öğrenci derneği başkanı olduğu için bu davaya dahil edildiğini, suçluluğunu gösterir hiç bir emare bulunmadığından hakkında beraat kararı verilmesini istemiştir.

Delillerin tartışılması:

Askerî Savcılık sanığın Ankara'da bütün eylemlere katıldığını, S. B. F. Sosyalist Fikir Kulübü üyesi olduğunu, cemiyet başkanı olarak fakültedeki silahlardan sorumlu olduğunu, ileri sürerek T. C. K.'nun 141/5-6 ncı maddeleri uyarınca tecziyesini istemiştir. Fikir kulüplerinin kuruluş gaye ve DEV-GENÇ haline gelişi daha önce tafsilâtlı olarak incelenmişti. Fakat yapılan eylemlere iştirakinin tespit edilememesi karşısında sırf bu üyelik durumu sanığın suçlanmasına yeterli sayılamamıştır. Sanığın savunmasında belirttiği gibi DEV-GENÇ'in militanlarından olduğuna dair dosyada herhangi bir delil bulunmamaktadır. Sanığın SBF. öğ-

renci cemiyeti başkanlığına seçim yolu ile getirilmesi ve bu sıfatı kazanması aleyhindeki en ağır isnadı teşkil etmektedir. Elde mevcut belgelerden sanığın cemiyet başkanlığına seçilmesi kadar, bu görevde çok az bir süre çalıştığı da anlaşılmaktadır. Henüz öğrenci cemiyetini resmi evrakını bile teslim almadan gözaltına alınan sanığın bir günlük başkanlık sıfatı ile sosyal bir sınıfın diğer sosyal sınıflar üzerinde tahakkümünü tesis etmeye veya sosyal bir sınıfı ortadan kaldırmaya veya memleket içinde müesses iktisadî veya sosyal temel nizamlardan herhangi birini devirmeye matuf bir cemiyete üye olduğunun kabulüne imkân görülememiştir. İddia ve isnadlar sanığın hazırlık tahkikatı sırasındaki ikrarlarına dayanmaktadır. Bu ikrar yan delillerle takviye edilmediği gibi, sanığın savunmalarının aksini gösterir ve mahkumiyete esas olacak yeterli delillerde bulunamadığından, sanığın müsnet suçu işlediği vicdanî kanısına varılamamış ve şüphe sanığın lehine yorumlanarak teşekkül etmeyen müsnet suçtan ötürü sanığın beraati cihetine gidilmiştir.

33. HASAN NEBİL ERGUN:

Sanık hakkında askerî savcı iddianamesinde:

1. ODTÜ. Sosyalist Fikir Kulübü üyesi olan sanığın MDD. mücadelesinde faaliyetlerde bulunduğunu, Ankara'daki eylemlere iştirak ettiğini,

2. Boğazlayan köylerinde köy çalışmalarında bulunduğunu, fikir ve faaliyetleri bakımından DEV-GENÇ Merkez Yürütme Kurulu üyelerinin fiillerine feri şerik sıfatıyla iştirak ettiğinden bahisle T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/1-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 1.7.1970 tarihinde jandarmaya verdiği ifadesinde:

ODTÜ. birinci sınıf talebesi olduğunu, boş zamandan istifade ederek 6 arkadaş Ankara'dan ayrıldıklarını, 28.6.1970 günü Yenikışla köyüne geldiklerini, Ankara'da iken kendilerine Avukat Şakir Beyi gördüklerinde kendilerine yol gösterebileceğinin söylendiğini, afişlerle beraber köye geldiklerinde avukata haber yolladıklarını, avukatın köye geldiğini, kendilerini üç gruba ayırdığını, hangi köyleri gezeceklerini belirttiğini, gruplar halinde köyleri dolaştıklarını, köylülerle temasta bulunduklarını, dertlerini dinlediklerini, üniversitede yapılan boykot ve işgallerin nedenlerini köylülere anlattıklarını, afişler dağıttıklarını, zararlı bir faaliyette bulunmadıklarını beyan etmiştir.

Sanık 1.7.1970 tarihinde Boğazlıyan Sulh Ceza Mahkemesinde verdiği ifadesinde:

Üniversite talebesi olması hasebiyle son öğrenci hareketlerinin halka yanlış tanıtılmaması ve köylülerin dertlerini dinlemek için köyleri dolaşmaya karar verdiklerini, 6 arkadaş Yozgat'ın Boğazlıyan ilçesine bağlı Yenikışla köyüne geldiklerini, o civarda kendilerine gösterebilecek kişi olarak tavsiye edilen avukat Şakir KEÇELİ'yi bulduklarını, köylülerle konuştuklarını, getirdikleri afişleri dağıttıklarını beyan etmiştir.

Sanık Askerî Savcıya 17.6.1971 tarihinde verdiği ifadesinde:

1969 yılında ODTÜ.'ye kaydolduğunu, 1970 senesinde fikir kulübüne üye olduğunu, kulübün tertiplediği yürüyüşlere katıldığını, yürüyüş ve boykotlara forumda yapılan eyleme sonunda karar verildiğini, talebe cemiyetine ODTÜ.'de Fikir Kulübünün hâkim olduğunu, Boğazlıyan'a gittiği tarihte fikir kulübü üyesi olduğunu, fakültenin şehircilik bölümünde öğrenim gördüğünü, ilerde yapacağı anket ve staj için Boğazlıyan köylerine gitmeye karar verdiğini, maksadının köylünün ne ekip ne biçtiğini, nasıl bir hayat yaşadığını, gelirinin neden ibaret olduğunu ve mahsülünü satıp satamadığını mahallinde tetkik etmek olduğunu, gitmek fikrini Fahri DOĞU'ya da açtığını onunda kabul ettiğini, giderlerken fikir kulübünden kendisine köylüye dağıtılmak üzere afiş verildiğini, Fahri ile birlikte Yenikışla köyüne geldiklerini, yanlarına Selahattin DEMİR ve Murat ÖZDEMİR ismindeki öğrencileri alarak

köylere çıktıklarını, köylülere büyük şehirlerde vuku bulan öğrenci hareketlerinin nedenlerini izah ettiklerini, imtihana girmemek için bu hareketlerin yapılmadığını, köylülerin dertlerini anlatmak maksadına dayandığını, köylülerin dertlerini bildiklerini, onlarında talebelerin dertlerini bilmeleri gerektiğini, birlikte çalışmalarının icap ettiğini, ürettikleri malın ucuza satılmaması için aracı ve tefecilerin kaldırılması gerektiğini, kooperatif ve sendika kurmaları gerektiğini anlattıklarını, ancak kendisinin gidiş sebebinin esasında bu olmadığını, konuşmalardan sonra köylülere getirdikleri afişleri dağıttıklarını, Boğazlıyan halkına isimli bildiriyi dağıtıp dağıtmadıklarını ve nereden temin ettiklerini hatırlayamadığını, Yenikışla köyüne geldiklerinde Avukat Şakir KEÇELİ'nin yanlarına geldiğini ancak ne konuştuklarını ruhî bunalım geçirdiğinden hatırlayamadığını, Alaçam tütün mitingine gittiğini, Boğazlıyan köylerine kendi parası ile Alaçam'a ise fikir kulübü üyesinin verdiği para ile gitmiş olduğunu beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorguda:

ODTÜ. Mimarlık Fakültesi Şehircilik Bölümü öğrencisi olduğunu, ders yılı süresinde ve sonunda gördükleri öğrenim icabı kasaba ve köylerde araştırmalar yaptıklarını, keza olay tarihi sırasında hava değişimine ihtiyacı bulunduğunu, bu nedenlerle 1970 senesi Haziran ayı sonunda hem gezmek hem de bu geziyi değerlendirmek için köylere gitmeye karar verdiğini, maksadının o mıntıkada köylünün ne şartlar altında yaşadığını, ne ekip biçtiğini, gelirinin ne olduğunu daha yakından görmek olduğunu, gezinin sağlığı içinde faydalı olacağını, oraya üyesi bulunduğu SFK. tarafından gönderilmediğini, o tarihte Fahri DOĞU'nun henüz fikir kulübü üyesi olmayıp fakülteden arkadaşı olduğunu, hareket etmeden önce gideceğinden bahsettiği gibi arkadaşının kendisine afişler vererek bunları köylerde dağıtmasını söylediğini, afişleri almakta bir mahzur görmediğini, gitme işini Fahri'ye teklif ettiğini, onun kabülü üzerine beraberce Boğazlıyan'a gittiklerini, Yenikışla köyünde indiklerini, talebe olduklarını açıklayarak geliş sebeplerini köylülere anlattıklarını, bir eve gittiklerini, bir müddet konuştuklarını, daha sonra oraya 1 köylü ile SDD. mensubu olduklarını ve köyleri çalışma ve miting yapma sebebiyle gezdiklerini belirten 4 öğrencininde eve geldiklerini, oturup günlük olayları konuştuklarını, daha sonra bir köylünün Avukat Şakir KEÇELİ'nin geldiğini beyan ettiğini, kim olduğunu sorduklarında TİP'li bir avukat olduğunun söylendiğini, kendilerine yardım eder düşüncesiyle tanışmayı arzu ettiklerini, oraya gelen avukata ODTÜ öğrencisi olduklarını, köyleri gezmek amacında bulunduklarını, çevre köyler hakkında bilgi vermesini istediklerini, hangi köylere nasıl gidileceğini anlatarak tanıdığı köylülerden bazılarının isimlerini yazdırdığını, daha sonra avukatla 4 öğrencinin jeeple Boğazlıyan'a gittiklerini, Fahri ile ve yanlarına köyden aldıkları Murat ÖZDEMİR ve Selahattin DEMİRCİ isimli çocuklarla birkaç köy gezdiklerini, köylülerle konuştuklarını, ellerindeki afişlerden köylülere verdiklerini, bildiri dağıtmadıklarını, geldikleri Fakılı bucağında vasıta bulamadıklarından Jandarma Komutanlığından yardım istediklerini, bir yerle telefonla konuşan komutanın kendilerini o gece orada tuttuğunu, faydası olur düşüncesiyle Şakir KEÇELİ'nin ismini verdiklerini, ertesi günü Boğazlıyan'da mahkemeye çıkartılıp serbest bırakıldıklarını, köye gelen diğer dört öğrencinin isimlerini bilmediğini, Şakir KEÇELİ'nin akşama doğru geldiğini, bir saat kadar kaldığını, Fakılı Jandarma Komutanlığınca alınmış olan ifadesini kabul etmediğini, köylere sadece afiş götürdüklerini, bildiri götürmediklerini, tamamen kendi branşı ile ilgili tetkikat yapmak için gittiğini, Boğazlıyan Sulh Ceza Mahkemesince alınan sorgusunu kabul etmediğini, Şakir KEÇELİ yi önceden tanımadığını, Ankara'dan hareket etmeden evvel bu avukatı görmeleri hususunda kendisine tavsiyede bulunulmadığını, ODTÜ. Fikir Kulübüne 1970 Nisan ayında üye olduğunu, Ankara'daki bazı öğrenci yürüyüşlerine katıldığını, Askerî Savcılık ifadesinin genellikle doğru olduğunu beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Evvelki sorgu ve savunmalarını tekrar ederek beraetini istemiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık Hasan Nebil ERGUN'un 1969 ders yılında ODTÜ. şehircilik bölümüne kaydoldu-

ğu; 1970 yılında da ODTÜ. Sosyalist Fikir Kulübüne üye olduğu; ODTÜ. Sosyalist Fikir Kulübü tarafından üniversite içinde düzenlenen boykot ve Ankara içinde düzenlenen yürüyüşlere, gösterilere katıldığı; fikren, asıl anlamının ne olduğu yukarıda özel bölümünde uzun uzun açıklanan Millî Demokratik Devrim Stratejisi görüş ve inancında bulunduğu; millî demokratik devrim savaşının gereği olarak bir taraftan öğrencilerin, bir taraftan işçilerin ve bir taraftan da köylülerin bilimsel sosyalizm bilincine kavuşabilmesi için sosyalist fikir kulüpleri ve federasyonu tarafından ve sonra TDGF. tarafından Türkiye çapında düzenlenen okullardaki eğitim çalışmalarına, şehirlerdeki öğrenci yürüyüşlerine, mitinglerine ve gösterilerine; köylü kesiminde yapılan tütün, üzüm haşhaş üreticilerinin ve genellikle bütün köylülerin bilinçlendirilmesi ve bu potansiyelin harekete geçirilmesi gayesi ile tertiplenen sair mitinglerden bazılarına katıldığı; bu meyanda 1970 senesi başlarında Alaçam tütün mitingine TDGF. tarafından Ankara'dan gönderilen yüzden fazla öğrenci arasında bulunduğu ve Alaçam tütün mitingine iştirak ettiği; bu miting için Alaçam'a gidip geliş ve oradaki masrafların sosyalist fikir kulübü tarafından karşılandığı; sanığın gene millî demokratik devrim stratejisinin gereklerinden olmak üzere köylüye millî demokratik devrim anlayışını anlatmak, bilimsel sosyalizmin bilincini verebilmek maksadıyla bütün FKF. ve TDGF. mensupları tarafından yurdun çeşitli yörelerinde, köylerde, köy çalışması yapıldığı gibi HASAN NEBİL ERGUN'un da Haziran 1970 ayı sonralarına doğru Boğazlıyan ilçesi köylerine gitmeye karar verdiği; FAHRİ DOĞU ile köy çalışmalarına gitmek üzere, anlaştıktan sonra ODTÜ. Sosyalist Fikir Kulübünden (Kahrolsun Toprak Ağaları) (İşçi-Köylü elele Millî Cephede) (Çalışanlar, yurtseverler, Amerikancı katillere karşı birleşin, direnin) (pancar ekicisi haksızlığa karşı savaş) yazılı ve üzerlerinde resimler bulunan afişlerden tomar halinde aldıkları, FAHRİ DOĞU'dan başka dört arkadaş ve toplam olarak altı kişilik bir topluluk halinde Boğazlıyan ilçesinin Yenikışla köyüne gittikleri; ancak buraya gelmeden evvel daha önce o bölgeyi bilen arkadaşları tarafından HASAN NEBİL'e "Boğazlıyan'da Avukat ŞAKİR KEÇELİ'nin devrimci olduğu ve kendilerine Boğazlıyan civarındaki köy çalışmalarında yardımcı olabileceği, onunla temasa geçmeleri hususunun tavsiye edildiği" nitekim FAHRİ DOĞU ve HASAN NEBİL ERGUN'un Yenikışla köyüne geldiklerinde derhal Boğazlıyan'a sanık ŞAKİR KEÇELİ'ye haber gönderdikleri; gerçekten ŞAKİR KEÇELİ'nin kısa bir süre sonra Yenikışla köyüne geldiği ve bu köyde öğretmen KEMAL ÇINAR adındaki bir kişinin evinde toplandıkları; burada ŞAKİR KEÇELİ tarafından "hangi köylere gidecekleri, gittikleri köylerde önce kimlerle temasa geçecekleri, köylülerle nasıl konuşacakları, evvelâ köylülerin konuşmasının öğrencilerin yani sanıkların dinlemelerinin ondan sonra konuşmaya başlamalarının ve sonunda da bildirileri dağıtmanın uygun olacağını" tavsiye ettiği ve bu altı öğrenciyi üç gruba ayırdığı, bu gruplardan HASAN NEBİL ERGUN, FAHRİ DOĞU ile Yenikışla köyünden MURAT ÖZDEMİR ve SELAHATTİN DEMİR'in bir grup teşkil eyledikleri ve birlikte Sırçalı, Tekke, Eğlence, Yılanlı, Başpınar köylerini gezip Fakılı bucağına geldikleri, esasen bütün ekiplerin Fakılı'da buluşmalarının kararlaştırıldığı; HASAN NEBİL ERGUN ve FAHRİ DOĞU'nun gitmiş oldukları köylerde (Millî Demokratik Devrimin, Türkiye'de mevcut olduğuna inandıkları her türlü emperyalizme, toprak ağalarına, tefecilere, karşı savaşmak demek olduğunu; üreticinin ve bu meyanda işçilerle köylülerin emeklerinin karşılığını tam olarak alamadıklarını, zira arada aracıların bulunduğunu; bütün bunların yok edilmesi lâzım geldiğini; bu maksatla evvelâ kooperatif vesair şekilde örgütlenmek gerektiğini, ondan sonra da örgüt halinde haklarının alınması için direnilmeye geçilmesi gerektiğini; millî demokratik devrimin bu şekilde Türkiye'yi tam bağımsız ve gerçekten tam demokratik bir ülke haline getireceğini, ondan sonra da sosyalist devrimin başlayacağını, üniversite öğrencilerinin büyük şehirlerde yapmakta olduğu yürüyüşlerin, mitinglerin, boykot ve işgallerin ve polisle savaşmalarının dersten, imtihandan kaçmak veya öğrenciler için bir takım avantajlar sağlamak maksadıyla yapılmadığını, köylülerin ve işçilerin haklarına ve mücadelelerine sahip çıkmak; köylülerle, işçilerle sosyalizm mücadelesinde birinci aşama olan millî demokratik devrim savaşında elele mücadele ettiklerini) köylünün anlayabileceği bir şekilde anlattıkları, bazı köylerde bir kısım köylü vatandaş tarafından merakla dinlendikleri halde, bazı köylü vatandaşlar tarafından (hasat zamanı bizim işimiz gücümüz var, bizi meşgul etmeyin gidin bu-

radan) gibi sözlerle reddedildikleri ve dinlenilmedikleri; sanıkların beraberinde getirdikleri afişleri, ve ayrıca Boğazlıyan halkına başlıklı Türkiye Devrimci Gençlik Federasyonu imza blokunu hâvi bildiriyi dağıttıkları; Fakılı'ya geldiklerinde, esasen evvelce 17.6.1970 tarihinde Ankara'da Sosyal Demokrasi Dernekleri Federasyonu genel kurulu tarafından yapılan bir toplantıda buna benzer köy çalışmalarının yapılacağı karar alınıp ilân edilince, İçişleri Bakanlığı tarafından bütün illere ve bu arada Yozgat Valiliğine de köy çalışmalarında bulunmak üzere gelecek ekiplerin bu çalışmalarının dikkatle izlenmesi ve suç teşkil eden bir hareketlerinin görülmesi halinde derhal duruma müdahale edilip sanıkların adliyeye teslimleri konusunda telsiz mesajı çekilmiş olduğundan sanık HASAN NEBİL ERGUN ve FAHRİ DOĞU ekibinin de gittikleri köylerde yapmış oldukları bu propaganda takip edilmiş ve Fakılı bucağında jandarma tarafından sanıkların yakalanmış oldukları ve adalete teslim edildikleri; maddî fiillerin gerçek cereyanının bundan ibaret olduğu; sanığın Münf. 8K. 8/2'de mevcut Fakılı jandarmasına verdiği ifadesi; aynı klâsör 12/1. sırada mevcut Boğazlıyan Sulh Ceza Mahkemesine verdiği ifadesi; aynı klâsör 61/1. sırada mevcut Askerî Savcılık ifadesi; keza huzurda vermiş olduğu ve DT. 1K. 96 sırada mevcut sorgu ile sanığın bu beyanlarını doğrulayan, tamamlayan ve itirafları ile ikrarlarını soyutluktan kurtaran diğer sanık FAHRİ DOĞU'nun Münf. 9K. 3. sırada mevcut polis ve aynı klâsör 33 sırada mevcut Askerî Savcılıkta verdiği ve sanık HASAN NEBİL'in O. D. T. Ü.'deki eğitim çalışmalarına iştirak ettiği ve Alaçam mitinglerine SALİM DİKMEN, SALİH DEVECİ, FAHRİ DOĞU ve NEBİL ERGUN'un birlikte gittiklerine ve masraflarının fikir kulübünden karşılandığına dair ifadeleri; ayrıca şahit AHMET TUNÇBİLEK'in Münf. 8K. 16/2. sıradaki Fakılı jandarmasına verdiği ifade ile 53/2 sıradaki Boğazlıyan Sorgu Hâkimine vermiş olduğu ifadesi; keza şahit HAMDİ AKTAŞ, SELAMİ BASAT ve NURİ KÖKSAL'ın aynı sıralarda mevcut jandarma ve sorgu hâkimliği ifadeleri ve keza şahit MEHMET KARAHAN'ın aynı klâsör 164/1 sırada mevcut Askerî Savcıya verdiği hazırlık ifadesi ile MEHMET KARAHAN'ın el yazısı ile yazıp hazırlamış bulunduğu ve Münf. 8K. 153/1 dizide mevcut (DEV-GENÇ köy çalışmaları raporu) başlıklı ve sanıkların zikrolunan köylere geldiklerine ve faaliyetlerine dair bilgiler veren Hacettepe Üniversitesi Sosyalist Fikir Kulübüne tevdi edilmek üzere hazırlanmış bulunan rapor ile aynı klâsör 1 nci sırada mevcut sarı zarf içerisindeki afişler, 5 sırada mevcut Boğazlıyan halkına başlıklı TDGF. imza blokunu havi bildiri, 7 sırada mevcut Yozgat Emniyet Müdürlüğünün Boğazlıyan Kaymakamlığına yazdığı telsiz mesajı suretleri ve dosyada bulunan sair delillerle kuşkudan uzak bir şekilde subuta ermiş bulunmaktadır.

Sanık HASAN NEBİL ERGUN sorgusunda; yukarda cereyan tarzı izah olunan maddî olayı aynen kabul etmekte ve fakat Boğazlıyan'a gidişini öğrencisi bulunduğu Mimarlık Fakültesi Şehircilik Bölümü ile ilgili bir nevi staj mahiyetinde bir inceleme gezisi olduğu şeklindeki bir sebebe bağlamaktadır; başlangıçtaki sebep ve saiki böyle masum bir durum arz etse dahi, giderken yukarıda yazılı afişleri ve bildiriyi götürmesi ve orada Avukat ŞAKİR KEÇELİ ile temasa geçip yanına köylülerden de alıp bir gün gibi çok kısa bir sürede çok sayıda köy dolaşması ve bu köylerde yapmış olduğu konuşmalar karşısında sanığın göstermiş olduğu bu sebebin asıl gayeyi gizleme çabasından başka bir anlamının olmadığı kendiliğinden ortaya çıkmaktadır. Bununla birlikte HASAN NEBİL ERGUN zaten gerek huzurda ve gerekse Boğazlıyan Sulh Ceza Mahkemesine ve Askerî Savcıya vermiş olduğu ifadelerinde evvelki beyanlarının doğruluğunu kabul etmiş, sadece bilfarz altı kişi değil iki kişi gittiklerini, veya ŞAKİR KEÇELİ'yi kendilerinin çağırmış olduğunu değil de, onun kendiliğinden geldiğini ve buna benzer küçük birkaç noktayı düzelterek ifadesini tekrar eylemiştir. Gerek sanığın bu beyanları gerekse şahit ifadeleri ve yazılı deliller karşısında sanığın inkârının mücerret kaldığı anlaşılmaktadır.

Sanığın böylece kuşkusuz şekilde saptanmış bulunan fiili sosyalist fikir kulübünün ve TDGF.'nin üyesi olan bir sosyalist düşünceli kişi olarak gerek kendi ve gerekse mensubu bulunduğu derneğin Türkiye'de komünizmi safha safha gerçekleştirme ve yerleştirme yolunda icra ve ika etmiş olduğu fiiller meyanında bulunduğunda, yukarıda teorik inceleme bölümünde yapılan uzun izahlar karşısında, hiç bir kuşkuya düşülmemek gerekir. Böylece sa-

nik T. C. K.'nun 141/1 nci maddesine öngörülen, Türkiye'de işçi sınıfının tahakkümüne dayanan komünizmin gerçekleştirilip yerleştirilmesi amacıyla kurulmuş FKF. ve TDGF.'nin bir üyesi olarak işlemiş olduğu bu eylemlerinden ötürü T. C. K.'nun 141/5 nci maddesinde yazılı suçu işlediği ve anılan madde uyarınca cezalandırılmasının gerektiği inancı hasıl olmuştur.

34. ŞAKİR KEÇELİ:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın Boğazlıyan köylerine köy çalışmaları yapmak üzere gelen Fahri DOĞU, Hasan Nebil ERGUN ve diğer öğrencilere bu çalışmalarında emir ve direktif vermek, yol göstermek suretiyle MDD. mücadelesinde DEV-GENÇ'in faaliyetlerine iştirak etmiş bulunduğundan merkez yürütme kurulu üyelerinin fiillerine feri şerik sıfatıyla ettiğinden bahisle T. C. K.'nun 146/3. maddesi uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/5, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 13.7.1971 tarihinde Askerî Savcıya verdiği ifadesinde:

16 Haziran 1970 tarihinde TÖS'ün avukatlığını aldığını, bunu almazdan önce Boğazlıyan ilçesinde serbest avukatlık yaptığını, Boğazlıyan'dan ayrılma hazırlığı yaptığı sırada bir arkadaşının babasının Yenikışla köyünde dövüldüğünü haber alınca geçmiş olsun demek üzere köye gittiğini, köyde yanına gelen köylülerin Ankara'dan gelen talebelerin kendisi ile görüşmek istediklerini söylediğini, bunun üzerine talebelerin bulunduğu eve gittiğini, evde talebelerle köylülerin oturup konuşmakta olduklarını, niye geldiklerini sorduğunda köy çalışması yapmak üzere geldiklerini, mahsülün daha değerli satılmasını sağlamak için köy birliği kurmak ve pancar mitingi yapmak üzere geldiklerini beyan ettiklerini, kendisinden hangi köylere gidip kimlerle görüşebileceklerini sorduklarını, TİP'in eski ilçe başkanı olduğundan kendilerine isimler verdiğini, 5-6 kişi kadar olan talebelerden Fahri DOĞU ile Nebil ERGUN'un köyde kaldığını diğerlerinin kendisi ile Boğazlıyan'a döndüklerini, Yenikışla'da kalanların yakalandıklarını daha sonra işittiğini, köyde iken afiş ve bildirileri görmediğini ancak Boğazlıyan'a döndükten 1-2 gün sonra bu afişleri halk evi binasının iç kısımlarında yapıştırılmış olarak gördüğünü, afişlerdeki beyan halk evinin maksadına aykırı olduğundan afişlerin sökülmesini söylediğini, köydeki toplantıda öğrenci hareketlerinin eleştirildiğini, köylülere talebe hareketlerinin nedenlerinin izah edildiğini, bizzat bu mücadelenin öğretim eşitliği, eğitim eşitliği, fırsat eşitliği üzerinde durduğunu, toprak reformunun yapılmasını ve bunun mahiyetini izah ettiğini, bu bakımdan öğrenci hareketlerinin haklı olduğunu, talebelerin gayelerinin okuldan kaçmak olmayıp bu meselelerin aydınlatılmasına ve köylünün aydınlanmasına müncer olduğunu söylediğini, bu arada planlı vuku bulan adam öldürme gibi olayları tasvip etmediğini bunun müsebbibinin zamanın iktidarı olduğunu beyan ettiğini, doğrudan doğruya bir sosyalist devrimin gerçekleştirilmek istenmesinin yurt severleri böleceğini, her şeyden evvel devrim mücadelesine engel olan emperyalizmin, feodal artıkların, engelleyici faktörlerin ortadan kaldırılması gerektiğini, bunun için de bankacılığın, sigortacılığın, dış ticaretin millileştirilmesini, köklü ağır sanayiin kurulması gerektiğini, âdil bir toprak reformunun zarurî olduğunu belirttiğini, ancak bunlardan sonra sosyalist devrim mücadelesinin başlayabileceğini; TİP'ten görüş ayrılığı nedeniyle ihraç edildiğini, kendisinin bulunduğu gruba nazaran önce MDD.'nin tahakkuk etmesi bilâhare şartlar tahakkuk ettiği takdirde sosyalist devrim aşamasına geçilmesi tezini savunduklarını, karşı hizibin ise doğrudan doğruya sosyalist devrim aşamasına geçilmesini savunduklarını, unsur olarak devrim mücadelesinde bilinçlenmiş bütün sınıflar yer verilmesi gerektiğini diğer sınıfın ise sadece işçi sınıfına dayanmak istediklerini, konuşmaların bu alanda cereyan ettiğini beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorguda:

İddianamede devrim ile komünizmin eş anlamda kullanıldığını, göz altına alındıktan sonra askerî savcılıkça ifadesinin alındığını, polis raporlarına dayanılarak hakkında tutuklama isteminde bulunulduğunu, raporlardaki iddiaların gerçek dışı bulunduğunu, Boğazlıyan'da iken hakkında komünizm propagandası suçundan takibat açıldığı ve takipsizlik kararı aldığı hususundaki iddianın gerçek dışı olduğunu, bugüne kadar tanık sıfatı ile dahi ifade vermediğini, Çayıralan ilçesinde babası ile birlikte TİP'in kurulmasına çalıştıkları hususunun doğru olmadığını, bu teşkilâtın 1965 yılında kurulduğunu, kendisinin ise o tarihte Erzurum'da yedeksubaylığını yaptığını, 1970 yılında Yozgat'ta meydana geldiği iddia edilen sağ-sol çatışmalarında elebaşı ve teşvikçi olduğundan ilk defa haberinin olduğunu, 1964 yılında Yozgat'ta komünist fikirli şahıslarla görüştüğü hususunun gerçeğe uymadığını, o seneyi Kayseri ve Erzurum'da geçirdiğini, bir gün bile Yozgat'ta bulunmadığını, DEV-GENÇ militanı olmaya yaşı, içtimaî mevkii ve ikametgâhının müsait olmadığını, Fahri DOĞU ve Hasan Nebil ERGUN'un kendisini Yenikışla köyüne çağırmadıklarını, bu sanıklarla karşılaşmasının tamamen tesadüf olduğunu, 1970 yılı Haziranın da TÖS genel merkezinin avukatlık teklifini kabul ederek 1 Temmuz 1970 tarihinde yeni görevine başladığını, Boğazlıyan'dan ayrılacağı tarih olan 28.6.1970 günü yakın arkadaşı Avukat Muzaffer ÖZTÜRK'ün babasının Sarıkaya ilçesinde dövüldüğünü duyduğunu, ayrılmadan önce geçmiş olsun demek üzere Yenikışla köyüne gittiğini, ev sahibine geçmiş olsun dileğinde bulunduğunu, geldiğini haber alan köylülerin misafirhaneye geldiklerini, bir iki saat günlük olaylar üzerine sohbet ettiklerini, ayrılacakları sırada içeriye giren bir köylünün köye Ankara'dan öğrencilerin geldiklerini, civar köylerde araştırmalar yapacaklarını, kendisi ile görüşmek istediklerini beyan eylediğini, bir sakınca görmediğinden teklifi kabul ederek gençlerin kaldığı eve gittiklerini, niçin geldiklerini ve niye kendisini görmek istediklerini sorduğunu, ODTÜ. öğrencisi olan iki talebenin çevrede inceleme, araştırma yapacaklarını, köylülere kooperatif kurmalarını, kanunî teşekküller etrafında örgütlenmelerini telkin edeceklerini söylediklerini, diğer 4 öğrencinin ise sömürülen köylülerin Adalet Partisine baskı yapmak amacıyla gösterilere girişirlerse bazı haklarını alabileceklerini beyan ettiklerini, oradan kalkıp gideceği esnada talebelerin çevre köyler hakkında ve oralara nasıl gidileceği hususunda kendisinden bilgi istediklerini, iki öğrenciye istedikleri bilgileri bildiği kadarıyla anlattığını, talep olmadığı halde köylerde tanıdıklarının isimlerini verdiğini, dört öğrenciyi kendi vasıtasına alarak Boğazlıyan'a getirdiğini, öğrencileri gruplara ayırarak onlara köylerde nasıl konuşacakları yolunda direktif vermediğini, zira talebelerin dolaştıkları belirtilen köylerin bir kısmının kendisine ve ailesine ait olduğunu, bu yerler sebebiyle köylüler ile ailesi arasında uyuşmazlık bulunduğunu, çıkan hadiselerde her iki taraftan da ölenler bulunduğunu, bu durumda öğrencileri köylülere göndererek ağa aleyhine tahrik etmesinin manasının bulunmadığını, iddianamede kendisinin öğrencilere yol gösterdiği, direktif verdiği ve böylece fiillerine iştirak ettiğinin yazılı bulunduğunu, feri manevî fail aslî maddî faile suçun nasıl işleneceğine dair talimat veren kişi ve Fahri DOĞU ile Nebil ERGUN T. C. K.'nun 146/3. maddesini ihlâl ederek feri fail durumunda bulundukların-na nazaran kendisinin de feri failin feri faili durumuna getirildiğini, hukukumuzda iştirake iştirak müessesesinin bulunmadığını, yargılama konusu olan olayla DEV-GENÇ federasyonunun bir ilgisinin bulunmadığını, bunun ileri sürülebilmesi için öğrencilerin federasyonun emir ve direktifi ile harekete geçtiklerini bilmesinin gerektiğini, bu hususta hiç bir delilin mevcut olmadığını, konuşmaları arasında DEV-GENÇ'in isminin dahi geçmediğini, kanunun anladığı manada sanıklara direktif verdiğinin söz konusu olmadığını ihlâl ettiği iddia edilen 27 Mayıs anayasasının oluşmasındaki bütün hareketlere kendi seviyesine uygun olarak ve gücün tümünü kullanarak katıldığını, DEV-GENÇ yöneticilerinden hiç birini tanımadığını, askerî savcılık ifadesinde düzeltilmesi gereken bazı hususların bulunduğunu, Halkevi binasında afişleri görmesi ve bunların sökülmesini söylemesine imkan olmadığını, Boğazlıyan

Halkevi başkanı olduğunu, afişlerden kastının daha önceden yapıştırılmış afişler olduğunu, afişlerin telkin ettiği mana ile halkevinin maksat ve gayesinin bağdaşmadığı yolundaki sözden kastının halkevi ile DEV-GENÇ arasında organik bir birlik bulunmadığını belirtmek olduğunu beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Yenikışla köyüne arkadaşı Muzaffer ÖZTÜRK'ün babasını ziyaret amacı ile gittiğini, orada bir tesadüf sonucu talebelerle buluştuğunu, köye gençlerle toplantı yapmak amacı ile geldiğine dair dosyada tek bir tanık ifadesinin bulunmadığını, Boğazlıyan'daki köy çalışmalarının DEV-GENÇ veya bu örgüte bağlı kuruluşlar tarafından düzenlendiğine dair bir delilin olmadığını, diğer taraftan merkez yürütme kurulu üyelerinin de Boğazlıyanda köy çalışması yapılmadığını beyan ettiklerini, Fahri DOĞU ve Nebil ERGUN ile köyde tesadüfen karşılaştığını, buna istinaden örgüte üye olduğunun ileri sürülemeyeceğini, DEV-GENÇ'in amaçlarını gerçekleştirmeyi istihdaf eylediği yolunda tek bir delilin dahi dosya içersinde olmadığını, DEV-GENÇ'in düzenlediği köy çalışmalarına iştirak kastıyla hareket ettiğinin ileri sürülemeyeceğini, DEV-GENÇ'in neyi savunup neyi amaçladığını bilmek durumunda olmadığını, Boğazlıyan dışında kalan köylerdeki propaganda çalışmalarının iddia makamında suç sayılmadığını, buradaki eylemlerle ilgili olarak dava açılmadığını, dosyada bulunan bildiri ve afişleri olay sırasında görmediğini, bu sebeple mezkûr faaliyetin DEV-GENÇ'e ait bir faaliyet olduğunu belgelemeye imkânının bulunmadığını, Fahri DOĞU ve Nebil ERGUN'un köye DEV-GENÇ adına geldiklerini, amaçlarının bu örgütün köy faaliyetlerini yürütmek olduğunu söylemediklerini, bu sanıklarla günün aktüel olaylarını konuştuğunu, maksadının DEV-GENÇ paralelinde Boğazlıyan'da çalışma yapmak olsaydı öğrencilerle karşılaştıktan sonra, Boğazlıyan'ı terketmemesinin normal olduğunu, halbuki köye gittiğinin ertesi günü Ankara'ya gelerek TÖS'deki yeni görevine başladığını, bazı köylüleri toprak ağaları aleyhine tahrik etmediğini, DEV-GENÇ'in üyesi olmadığına nazaran hakkında T. C. K.'nun 141/5 nci maddesinin uygulanmasına imkân olmadığını, DEV-GENÇ'le aynı gayeyi taşıdığı yolunda bir beyanda bulunmadığını, bu hususta dosyaya bir delil girmediğini, DEV-GENÇ'le arasında hiç bir münasebet olmadığını T. C. K.'nun 141 nci maddesinin kendisi bakımından tatbik edilebilme şartları oluşmadığından hakkında beraat kararı verilmesini talep etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık ŞAKİR KEÇELİ'nin olay tarihinde Yozgat Barosuna kayıtlı olup, Boğazlıyan'da avukatlık yaptığı, daha önce de TİP Boğazlıyan İlçe Başkanlığı yaptığı, Haziran 1970 tarihinden itibaren de TÖS. avukatlığını deruhte eylediği; 28 Haziran 1970 günü Boğazlıyan çevresindeki köyleri gezmek ve buralarda millî demokratik devrim stratejisi çerçevesinde köylülerle toplantılar, hatta bir miting düzenlemek üzere yanlarında afişler ve bildiri olduğu halde Fahri DOĞU ile Hasan Nebil ERGUN'un Yenikışla köyüne geldiği ve bir şöförle sanık Şakir KEÇELİ'ye Yenikışla köyüne gelmesi için haber gönderildiği; zira Fahri DOĞU ile Hasan Nebil ERGUN'a, daha onlar Ankara'dan ayrılmadan önce, evvelce Yozgat bölgesinde köy çalışmalarında bulunmuş olan ve oradaki devrimci kişileri yakından tanıyan, bu arada Şakir KEÇELİ'yi bilen arkadaşlarının Boğazlıyan'ın Yenikışla köyüne gidince Şakir KEÇELİ ile temasa geçmelerini onun kendilerine dolaşacakları köylerde nasıl hareket etmesi, kimlerle görüşülmesi gerektiğine dair yol göstereceğini beyan eyledikleri; işte Fahri DOĞU ile Hasan Nebil ERGUN'un bu tenbih ile Yenikışla köyüne gelmeleri nedeniyle Şakir KEÇELİ'yi çağırttıkları, gerçekten Şakir KEÇELİ'nin geldiği ve öğretmen Kemal ÇINAR'ın evinde üniversite öğrencileri ile toplantı yapıldığı; bu toplantıda sanık Şakir KEÇELİ'nin gelen öğrencileri üç gruba ayırdığı ve her bir gruba hangi köylere gidecekleri, gittikleri köylerde kimlerle temas kuracakları ve köylülerle nasıl konuşacakları, önce köylülerin konuşmalarını, konuşmaları dinledikten sonra öğrencilerin bu konuşmalara cevap verir şekilde mukabelede bulunmalarının uygun olacağı, afiş ve bildirilerin konuşmalar sonunda hatta köyden ayrılırken dağıtılmasının gerektiği konularında bilgi verdiği, yol gösterdiği; gerçekten

sanığın bu yol göstermesi ve direktifleri sonucunda öğrenci gruplarının köylere gittikleri; bu meyanda Hasan Nebil ERGUN ve Fahri DOĞU'nun Selâhattin DEMİR ve Murat ÖZDEMİR ile teşkil ettikleri ekibinde Yılanlı, Sırçalı, Tekke, Eğlence ve Başpınar köylerine gidip Fakılı bucağında yakalandıkları; Şakir KEÇELİ'nin gece jeeple gelip Yenikışla köyünde öğretmen Kemal ÇINAR'ın evinde öğrencilerle konuşmasından sonra Boğazlıyan'a döndüğü; bir iki gün sonra başkanı bulunduğu Boğazlıyan Halkevi binasına gittiğinde bu binanın iç kısımlarına Fahri DOĞU ve Nebil ERGUN'un Ankara'dan getirmiş olduğu afişlerin asılmış olduğunu gördüğü; afişlerin telkin ettiği mana ve ihtiva ettikleri sözler ile halkevinin kuruluş ve çalışma düzen ve gayesi arasında çelişki bulunduğundan bu afişlerin sökülmesini emrettiği sanık Şakir KEÇELİ'nin Müf. SK. 94/1 sırada mevcut Askerî Savcıya verdiği, DT. 1K. 104 sırada mevcut huzurda verdiği ifadeleriyle, bu ifadelerindeki açık veya dolaylı ikrar ve itiraflarını doğrulayan ve tamamlayan diğer sanıklar Fahri DOĞU'nun aynı klâsör 8/1, 12/1 ve 60/1 dizilerde mevcut hazırlık ifadeleri ve keza Hasan Nebil ERGUN'un aynı klâsör 8/2, 12/1, 61/1 dizilerde mevcut hazırlık ifadeleri; Fahri DOĞU'nun DT. 1K. 99 ve Hasan Nebil ERGUN'un da DT. 1K. 96 dizide mevcut huzurda verdikleri ifadeleriyle sabit olmuş bulunmaktadır.

Sanık Şakir KEÇELİ Askerî Savcılıkta vermiş olduğu ifadeyi, bir avukat olarak diğer sanıklar gibi mantığın kabul etmeyeceği sebeplere dayanılarak inkârı cihetine gitmemiş, genellikle Askerî Savcılık ifadesini kabul etmiş, ancak o ifadede geçen (Boğazlıyan'a döndükten bir iki gün sonra bu afişlerin Boğazlıyan Halkevi binasının iç kısımlarına yapıştırıldığı ve asıldığını gördüm, afişlerin telkin ettiği mânâ ve afişlerdeki beyanlarla halkevinin maksat ve gayesi bağdaşmadığından bu afişlerin halkevinden sökülmesini söyledim) şeklindeki beyanını, olayın diğer sanıkları Hasan Nebil ERGUN ve Fahri DOĞU için suçun tekevvününe yardım edecek ve onların durumlarına olumsuz yönden etkili olacak beyanlar olarak gördüğünden, Askerî Savcılık ifadesindeki bu sözlerini (halkevi binasında bu afişleri gördüğümü ve bunların sökülmesini söylediğimi, Askerî Savcıya ben söylemişimdir. Ama fiilen mümkün değildir. Düşünülmeden ve aradan zaman geçtiği için söylenilmiş bir sözden ibarettir. Ben gerçekten Boğazlıyan Halkevi Başkanıyım, olsa olsa bu afişlerden kastım daha önceden yapıştırılmış afişlerdir. Diğer bir hususta afişlerin telkin ettiği mânâ ile halkevinin maksat ve gayesinin bağdaşmadığı yolundaki sözdür. Aslında halkevi ile TDGF. arasında organik bir birlik bulunmadığını kasdetmek istedim). Tarzında düzeltmek ve tevil yoluna gitmek durum ve davranışına girmiştir. Bu şekilde diğer bütün sanıkların duruşmalar boyunca dikkatle takip ettikleri "sanık arkadaşlarının ve TDGF.'nin müsnet suçun unsurlarının tekevvünü yolunda durumlarını ağırlaştıracak herhangi bir beyanda bulunmaktan kaçınmak" şeklindeki kollektif gayrete katılmıştır. Zira bu sanık, bu bölümün başlangıcında polis ifadelerinin ve Askerî Savcılık ifadelerinin sanıklar tarafından inkâr edilmelerine rağmen neden mahkeme heyeti tarafından rağbet gördüğü konusunda yapılan izahlarda da uzun uzun açıklandığı üzere, bir hukukçu olarak Askerî Savcının, bir adlî makamın huzurunda ifade verilirken kendisine maddî veya manevî herhangi bir baskı, etki yapılamayacağı ve şimdiye kadar da yapılmadığı hususunu bilmekte ve inanmaktadır. Bu nedenle de diğer sanıklar gibi "bana evvelce yapılan işkence tekrar edilir korkusuyla Askerî Savcıya o şekilde ifade verdim" tarzında bir beyanda bulunmak ve evvelki ifadesini bu yolla çürütmeye çalışmak hafifliğine düşmemiştir. Keza sanık Şakir KEÇELİ sorgusunda, halkevi binasındaki afişler konusunda Askerî Savcılıkta söylediği sözler için (bu afişleri gördüğümü ve bunların sökülmesini söylediğimi Askerî Savcıya ben söylemişimdir. Ama fiilen mümkün değildir) DT. 1K. sayfa 104 son paragraf) diyerek Askerî Savcının tutanağa bir sanığın ağzından ne çıkarsa onu yazdırmış ve yazdırmakta olduğunu da açıkça itiraf etmekte ve diğer birçok sanığın (ben Askerî Savcıya o şekilde söylememiştim. Askerî Savcı kendiliğinden öyle yazmış) biçimindeki red dermeyanlarını mesnetsiz bırakmaktadır.

Sonuç olarak mahkememizce sanık Şakir KEÇELİ'nin, yanlarında afişler ve bildiri ile ODTÜ.'den gelen Fahri DOĞU, Hasan Nebil ERGUN'un bir şöförle haber göndermeleri üzerine Yenikışla köyüne geldiği ve öğretmen Kemal ÇINAR'ın evinde bu altı öğrenciyi ekip

halinde üçe ayırdığı, her bir ekibe hangi köye gidecekleri, o köylerde kimlerle temasa geçecekleri, ne şekilde ve hangi konularda konuşma yapacakları, afişleri ne zaman nasıl dağıtacakları konusunda talimat verdiği yolunda yukarıdan beri izah olunan eyleminin kuşkusuz şekilde sübuta erdiğine inanılmıştır.

Mahkememizce suçun sübuta erdiği konusu değil bu eylemin hukukî niteliğinin ne olduğu konusu üzerinde etraflıca düşünülmek ihtiyacı duyulmuş ve sanığın bu fiili şu şekilde değerlendirilmiştir: Sanık Şakir KEÇELİ sosyalisttir. TİP. Boğazlıyan İlçe Başkanlığı yapmıştır. TİP teşkilâtından, komünizme giden yolda yöntem ayrılığı sebebiyle düştüğü ihtilâf sonucu ihraç edilmiştir. TİP. Türkiye'de doğrudan doğruya sosyalist bir devrimin yapılabileceğine inandığı ve bu yöntemi savunduğu halde sanık Şakir KEÇELİ komünist rejimin nihaî gaye olarak Türkiye'de yerleştirilmesi ve gerçekleştirilmesi için üç aşamalı bir yolun kovuşturulması lâzım geldiğine, bu yolda birinci aşamanın millî demokratik devrim aşaması olduğuna, ancak millî demokratik devrim aşamasının başarı ile geçilmesinden sonra sosyalist devrim aşamasına varılabileceğine bu aşamadan sonra da komünist toplumun yaratılabileceğine ve komünist rejiminin gerçekleştirilebileceğine inanmaktadır. Bu itibarla sanık Şakir KEÇELİ 12 Mart 1971 öncesi Türkiye'deki sosyalist fraksiyonlar içinde millî demokratik devrim stratejisini benimseyen çevreye mensup bir kişidir. O halde Askeri Savcılık ifadesinin özellikle ikinci sayfasında etraflı şekilde belirttiği gibi Şakir KEÇELİ halen millî demokratik devrim mücadelesini veren bir kişidir. Yukarıda ilgili bölümünde asıl anlam ve amacı etraflı şekilde anlatılan millî demokratik devrim mücadelesi kısaca Türkiye'deki emperyalizme, feodal kalıntılara ve işbirlikçi burjuvaziye karşı savaşmak, bunun için de işçiye, köylüye tek deyimle halka sosyalist bilinç vermek, bu amaçla sosyalist gençlerin her sınıftan halkın yanına gidip arasına karışmak ve onlara sosyalizm bilincini ulaştırmak demektir. Şu durum karşısında Yenikışla köyüne inandıkları millî demokratik devrim mücadelesi uğrunda halka sosyalist bilinç vermek amacıyla gelmiş bulunan Fahri DOĞU ve Hasan Nebil ERGUN'a ve diğer arkadaşlarına bu çalışmalarında nasıl hareket edeceklerini, nerelere gideceklerini, kimlerle temas edeceklerini, öğretip yol göstermesi ve onların oraya geliş gayelerinin en mükemmel bir şekilde tahakkuk etmesi için önerilerde bulunması, sanık Şakir KEÇELİ yönünden de millî demokratik devrim savaşına, uğraşına iştirak etmek demektir.

Sanığın gerek Anayasa Mahkemesince ve gerekse Sıkıyönetim Askeri Mahkemelerince mahkumiyetlerine karar verilmiş olan TİP. ve TÖS. gibi illegal hale gelmiş iki örgütün çeşitli zamanlarda mensubu olması bir yana bırakılarak FKF. veya TDGF. gibi T.C.K.'nun 141 nci maddesinin birinci fıkrasında öngörülen illegal bir cemiyetle ilgisinin bulunmadığı, böyle bir cemiyete üye olmadığı hususunu ileri sürmek mümkün değildir. Zira Tusloğ olayı sanıklarından 11 nci sıradaki Mustafa ÜNSAL'ın hanesinde etraflı şekilde izah edildiği gibi illegal bir cemiyetin üyesi olmak için yasal cemiyetlerin üyesi olmakta baş vurulan formel şartların yerine getirilmesini aramak mümkün değildir. Bu sebepledir ki, T. C. K.'nun 141/8 fıkrası iki veya daha fazla kişinin iradelerinin birleşmesi ile cemiyetin kurulmuş olacağını ifade eylemektedir. Anılan fıkraya göre iki kişinin iradesinin birleşmesi illegal bir cemiyetin kurulmuş olması için nasıl kifayet ediyorsa, böyle bir cemiyetin gayesi istikametinde yaptığı eylemine iştirak etmek de o cemiyetin üyesi olmak için yeterli sayılmak gerekir. Ve bu anlayış kanunun lafzına, ruhuna uygun bir anlayıştır. Nitekim bütün doktrin bu merkezde olduğu gibi mahkememizce tayin edilen bilirkişiler de raporlarını 25 nci sayfasında "... önemli bulunan husus bunların üyelik sıfatları değil de işledikleri fiillerdir. Bu itibarla her üye mes'ul tutulamıyacağı gibi üye olmayan bir kimsenin de üyelerle birlikte suçu işlemiş olması mümkündür." demek suretiyle aynı inancı desteklemekte ve paylaşmaktadırlar. Zira aksi düşünceden yürünürse söz konusu illegal cemiyetlerin hiç bir üyesinin tespitine imkân bulunamaz. Bu itibarla sanık Şakir KEÇELİ'nin yukarıda ideolojik yönü kesinlikle ortaya konulan fiilinin illegal bir cemiyet olduğu açıklanmış bulunan ODTÜ. Sosyalist Fikir Kulübünün Millî Demokratik Devrim çalışmalarına aynı stratejiyi benimseyen bir kişi olarak iştirak etmek ve ODTÜ. Fikir Kulübünün üyesi olan bir şahsın işlediği bir fiil olarak değerlendirmek gerekir. Nitekim Mahkememizde sanığın fiilini bu şekilde değerlendirmiş ve hakkında TCK.'nun 141/5 nci fıkrasının uygulanması gerektiğine inanmıştır.

35. AZİZ EKŞİ:

Sanık Hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

TÖS Genel Merkezinde 31.8.1970 ve 12.9.1970 tarihlerinde yapılan toplantılara iştirak ederek MDD. gerçekleşmesi bakımından güçbirliği kurulması çalışmalarında bulunması yönünde karar alınarak sosyal bir sınıfın diğer sosyal sınıflar üzerinde tahakkümünü tesise matuf cemiyet teşkil etmiş olduğundan T. C. K.'nun 141/1 nci maddesini, toplantıdan sonra yayınlanan Amerikan emperyalizmi ve iktidarın zulmü yıkılacaktır başlıklı bildiriler sebebiyle, T. C. K.'nun 142/1, 159/1 ve 312. maddelerini, Ziraat Fakültesindeki devrimci eylemlere katıldığı, marksist-leninist seminerleri idare ve organize ettiği, dışarda militanlara silahlı nöbetler tutturduğu, bu suretle DEV-GENÇ yönetici ve sevk edicilerinin fikir ve davranışlarına paralel eylemde bulunduğu cihetle merkez yürütme kurulu üyelerinin fiillerine ferî şerik sıfatıyla iştirak ettiğinden T. C. K.'nun 146/3. maddesi uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/5-6, 159/1 312, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 28.9.1971 tarihinde As. Savcıya verdiği ifadesinde:

1968 yılında fakülteden mezun olduğunu, marksist-leninist propaganda yapmadığını, talebeliği veya asistanlığı sırasında bilimsel sosyalizm konusunda eleştiri yapmış olabileceğini, dershanede Marksist-Leninist seminer çalışmaları yapıldığından haberi bulunmadığını, 10 Kasım 1970 tarihinde Atatürk'ün ölüm yıldönümünde bir konuşma yaptığını, bunda toprak ve üniversite reformları üzerinde durduğunu, kürsü sisteminden bölüm sistemine geçmenin daha yararlı olacağını söylediğini, mülk eşitliği ve memleketin kurtuluşu için halk savaşı yapılması gerektiği hususunda herhangi bir şey söylemediğini, mülk yönünden tarımda bir düzenleme yapılmasını ve bunun şart olduğunu ifade ettiğini, bu konuşmasının irticaen vuku bulduğunu, bir dergi veya gazetede yayınlanmadığını beyan etmiştir.

Sanık 28.12.1970 tarihinde C. Savcısına verdiği ifadede:

Tahminen Ekim 1970 ayında Üniversite Asistanları Sendikası Genel Başkanlığına seçildiğini, kendinden önceki başkanın Osman YİĞİT olduğunu, Amerikan emperyalizmi ve iktidarın zulmü yıkılacaktır başlıklı bildirinin kendi başkanlığı zamanında yayınlanıp yayınlanmadığını bilmediğini, kimin zamanında yayınlandığı hususunda malumatı olmadığını, bildirinin yayınlanmasından haberinin olmadığını beyan etmiştir.

Sanık 1.7.1971 tarihinde Askerî Savcıya verdiği ifadesinde:

Sıkıyönetimce kapatılıncaya kadar üniversite asistanları sendikası genel başkanı olduğunu, Amerikan emperyalizmi ve iktidarın zulmü yıkılacaktır başlıklı bildirinin yayınlanmasını hatırlamadığını, bildirinin yayınlanmasından önce yapılan bir toplantıya katıldığını hatırlamadığını, bazen bildirilerin altına sendikaların haberi olmadan da isimlerinin yazıldığını veya teşekkül başkanının bilgisi dışında veya yönetim kurulunun izni ile toplantıya bir temsilcinin gönderildiğini, bu şekilde de bildirilerin yayınlandığını, bu arada hatırladığına nazaran bildirinin neşredildiği tarihte başkanın Osman YİĞİT olduğunu beyan etmiştir.

Sanık 1.7.1971 tarihinde tutuklanması sırasında Sıkıyönetim K.'lığı 1 numaralı Askerî Mahkemede yapılan sorgusunda:

Askerî Savcıya verdiği ifadenin doğru olduğunu, ancak Taylan ÖZGÜR'ün ölümünün yıldönümü sebebiyle ODTÜ ve SBF.'ce yayınlanan bildirinin altına imza koymadığını zira o tarihte henüz sendikaya başkan olarak seçilmemiş bulunduğunu, beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorguda:

TÖS Genel Merkezinde 31. 8. 1970 ve 12.91970 tarihlerinde yapıldığı iddia edilen toplantılara ne üniversite asistanları sendikasını temsilen ne de başka bir sıfatla katılmadığını, top-

lantı yapılıp yapılmadığını bilmediğini, o tarihlerde sendikanın başkanı bulunmadığını, başkanlığa 13 Eylül 1970 tarihinde seçildiğini, diğer taraftan 12 Eylül 1970 tarihinde Ankara'da olmadığını, zira seçim için 11 Eylül günü diğer asistan arkadaşları ile birlikte İzmir'e gittiğini, bu toplantılarda yayınlanmasına karar alınan Amerikan emperyalizmi ve iktidarın zulmü yıkılacaktır. Başlıklı bildiriden haberinin bulunmadığını, bildiriyi ilk defa askerî savcılıkta gördüğünü, 5 nolu makine dershanesinde yapıldığı iddia edilen Marksist seminer çalışmalarından haberinin olmadığı gibi bunların yönetmesinin de gerçek dışı bulunduğunu, çünkü yönetecek kadar bu konuda bilgi sahibi olmadığını, görevi icabı zaman azlığı sebebiyle katılmasının da mümkün bulunmadığını, 10 Kasım 1970 tarihinde Atatürk'ü anma toplantısında konuşma yaptığını, fakat konuşmasında halk savaşı verilmelidir şeklinde bir cümleye yer vermediğini, Cumhuriyet Savcısı ve askerî savcıya verdiği ifadelerin doğru olduğunu, beyan etmiştir.

Sanık vekili Av. Orhan İzzet KÖK yazılı olarak yaptığı savunmada:

Müvekkilinin 10 Kasım 1970 tarihinde Atatürk'ü anma töreninde yaptığı konuşmada halk savaşı verilmesi gereğini ifade etmediğini, Atatürk'ün toprak ve köylü ile ilgili söz ve görüşlerini anlatıp toprak reformunun gereği üzerinde durduğunu ve anayasanın buna ilişkin hükümlerini savunduğunu, Deniz GEZMİŞ'i herhangi bir konuşmada övmediğini, bu iddianın dayanağının belli olmadığını, Tarım Bakanlığı önünde çadır kurulması olayına katılmadığını, dekanın faşist öğrenciler tarafından tehdit edildiğini, kendilerinin devrimci olduklarını ve devrimci olan, Mustafa Kemal'den bile ileri gideceklerini söylemediğini, 5 nolu makine dershanesinde yapılan seminer çalışmalarını müvekkilinin yönettiğini iddia eden tanıkların bu beyanlarının nakile dayandığını, seminer çalışmalarının Cumartesi günleri öğleden sonra yapıldığı ileri sürüldüğüne nazaran ÜNAS Yönetim Kurulu toplantılarına katılmak zorunda olan müvekkilinin bu durumda seminer çalışmalarına iştirakinin maddeten mümkün bulunmadığını, TÖS'de yapıldığı iddia edilen toplantıya müvekkilinin ÜNAS adına katılmadığını, zira toplantının yapıldığı tarihte henüz müvekkili ÜNAS başkanlığına seçilmediğinden onu temsil yetkisinin bulunmadığını, toplantının yapıldığı tarihde İzmir'de bulunduğunu, TÖS'deki toplantı sonunda yayınlandığı iddia edilen Amerikan emperyalizmi ve iktidarın zulmü yıkılacaktır, başlıklı bildiride zor ve şiddet öneri ve belirtisi keza, sınıf savaşından bahis olmadığından T. C. K.'nun 141 ve 142 nci maddelerinin tatbik olanağının bulunmadığını, diğer taraftan bu bildiri ile T. C. K.'nun 312 ve 159 ncu maddelerini de ihlâl edildiğini iddia edilemeyeceğini, bu sebeplerle müvekkili hakkında beraat kararı verilmesini talep etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık AZİZ EKŞİ'nin:

a. 10 Kasım 1970 tarihinde ATATÜRK'ü anma toplantısında sanığın bir konuşma yaparak "memleketin kurtulması için proleterya hâkimiyetinin tesisinin şart olduğunu, Amerikan emperyalizmine son verilmesinin icap ettiğini, vatandaşlar arasında mal ve mülk eşitliğinin bulunması gerektiğini ve haklarının alınması için halk savaşının şart olduğunu bu maksada varabilmek için de işçinin liderliğinde köylü potansiyelinden faydalanılmasının icap ettiğini" söylemiş olduğu; TDGF.'nin tüzüğünde öngörüldüğü ve buna dayanılarak bütün üniversite ve yüksek okullarda sosyalist fikir kulüpleri veya Devrimci Gençlik Dernekleri tarafından yapılan, üniversite gençliğinin sosyalist bilince ulaştırılması maksadı ile onlara bilimsel sosyalizmi bir program ve bir disiplin dahilinde verebilmek ve sosyalist gençliği proleterya ihtilâlinde ve genel olarak halk hareketlerinde öncülük yapabilecek bir bilgi seviyesine yükseltebilmek için düzenlenen seminer çalışmalarının Ziraat Fakültesi Devrimci Gençlik Derneği tarafından da icra edildiği; her hafta Cumartesi günleri mesai saati dışında Ziraat Fakültesinin 5 numaralı büyük makine dershanesinde Marksist seminer çalışmalarının sanık Aziz EKŞİ ve diğer arkadaşları tarafından yönetildiği; sanığın ZF. 3K. 254 sırada mevcut Askerî Savcıya verdiği hazırlık ifadesi ve DT. 1K. 105 sırada mevcut huzurda verdiği sorgusu ile yaptığı kısmî inkârına rağmen diğer sanıklar Turan KÜLAHOĞLU'nun 3K. 233, Okan ALPAR'ın 3K. 257 ve Burhan GÜRCAN'ın 5K. 533 sıralarda mevcut ve seminer çalışmasının yapıldığını kabul eyleyen Askerî Savcılık ifadeleri ve ayrıca şahitlerden Orhan DÜZGÜNEŞ'in ZF. 3K. 100/9, Abdullah KOLSUZ'un 3K. 122, Celâl ER'in ZF. 3K. 104, Orhan

KAVUNCU'nun ZF. 3K. 109 sıralarda mevcut hazırlık ifadeleri ve gene ZF. 3K. 102/1-3 diziler arasında mevcut (A. Ü. ZF. DEV-GENÇ teorik çalışmaları Diyalektik ve tarihi materyalizm) başlığını taşıyan ve (Diyalektik ve tarihi materyalizmin temel özellikleri bunlardır) sözleri ile biten dört sayfalık ve muhtevasında Diyalektik yöntemin temel nitelikleri, felsefi materyalizmin temel nitelikleri ve üretimin özellikleri konularını ihtiva eden teksir ile basılmış belgenin bir arada mütalâa edilmesi ile sabit olmuş bulunmaktadır.

Üniversite Asistanları Sendikası Başkanı olan sanığın bu fiilleri, niteliği ve kapsamı yukarıda geniş şekilde anlatılmış bulunan millî demokratik devrim mücadelesinde öncü kadroların yetiştirilmesi amacı ile üniversite gençliğinin bilimsel sosyalizm yolunda bilgi seviyesinin yükseltilmesi ve bu gençlerin bilimsel sosyalizmin şuuruna ulaştıktan sonra işçi ve köylü kitlelerinin aralarına girerek onlara millî demokratik devrim mücadelesinin usullerine ve gayesine uygun şekilde eylemler yaptırmak bilimsel sosyalizmin şuurunun götürülmesi şeklindeki mücadeleye katkıda bulunmak ve hatta öğrenciliği sırasında bütün Ziraat Yüksek Mühendislerini ilgilendiren bir konunun meşruluğu perdesi arkasında Tarım Bakanlığı işgal ve Tarım Bakanlığı önünde çadır kurmak gibi ve gene ATATÜRK'ü anma toplantısının mahsumiyeti arkasında her türlü fırsattan istifade ederek yapıldığı gibi sanığın konuşma imkânı bularak öğrenci kitlesine mülk eşitliği ve Türkiye'nin kurtuluşunun bir proleter ihtilâli ile mümkün olacağı yolunda telkinlerde bulunur şekilde konuşma yapmak suretiyle bizzat millî demokratik devrim mücadelesine katılmış olduğunu da göstermektedir.

Ele geçirilen ve ZF. 3K. 102/1-3 dizide mevcut belge muhtevası gözönüne alındığı takdirde üniversite öğrencisine Marksizmin teorik yönlerinin öğretilmekte olduğu itiraza ve izaha lüzum kalmayacak şekilde aşikâr bulunmaktadır.

Mahkemece sanığın yukarıda sübuta erdiği kabul olunan bu fiilleri; planlı, programlı ve disiplinli bir seminer çalışması halinde Ziraat Fakültesi öğrencilerinin bilimsel sosyalizm konusunda eğitilmesi ve ATATÜRK'ü anma toplantısında aynı konuda öğrencilere veya üniversite mensubu kişilere, öğretim üyelerine başlangıç safhasında yani sosyalizm aşamasında bir sınıf iktidarının ve bir sınıf tahakkümünün kaçınılmaz olduğu yolundaki komünist şefler tarafından kitaplarda ortaya konulan bilimsel sosyalizmin prensibini anlatmak suretiyle komünizmin iyi olduğunu ve memleketin ancak bir komünist rejimin gerçekleşmesi ile kurtulabileceğini söyleyerek, dinleyen öğretim üyelerini, öğrencileri bilimsel sosyalizm sahasına celp etmek, kazanmak istediği, bu itibarla da, fiilinin T. C. K.'nun 142 nci maddesinin 1 nci fıkrasında yazılı olduğu üzere proleteryanın yani işçi sınıfının diğer sosyal sınıflar üzerinde tahakkümünü tesis etmek ve giderek diğer sosyol sınıfları ortadan kaldırıp memleket içinde sadece bir işçi sınıfı hegemonyası yaratarak iktisadî ve sosyal nizamları topyekûn ortadan kaldırıp komünist bir düzen getirme yolunda propaganda yapmak fiili olarak kabul edilmiş ve sanığın anılan madde uyarınca cezalandırılmasının gerektiği kanaati hasıl olmuştur.

b. TÖS. Genel Başkanlığının iktidarın öğretmenler üzerindeki baskısını konuşmak için çeşitli devrimci kuruluşlara yaptığı yazılı çağırı üzerine TÖS. genel merkezinde yapılan toplantıya Atillâ SARP, Nihat ÖZOKTAY, Suat Şükrü KUNDAKÇI, Lâtif KARADAĞ ve Özgün NAS gibi Aziz EKŞİ'nin de katıldığı, toplantıda alınan karar üzerine bir bildiri hazırlandığı; (Amerikan emperyalizmi ve iktidarın zulmü yıkılacaktır) başlıklı ve 11 devrimci kuruluştan başka Üniversite Asistanları Sendikasının da ismi bulunan bildirinin 23.9.1970 tarihinde çeşitli üniversite, fakülte ve yüksek okullarında dağıtıldığı, bildiride suç unsuru görülerek Ankara 11 nci Sulh Ceza Mahkemesince toplattırılmasına karar verildiği ve Ankara Cumhuriyet Savcılığınca kovuşturma açıldığı, maddi vakıa olarak sanık Aziz EKŞİ'nin inkârına rağmen aynı olayda sanıklar Atillâ SARP'ın Münf. 6K. 9/4 sırada mevcut Cumhuriyet Savcılığına, aynı dosya 42/1 sırada mevcut tutukluluğunun vicahiye çevrilmesi sırasında Askerî Mahkemeye, 78/1 ve 160 sıralarda mevcut Askerî Savcıya ve huzurda verdiği DT. 1K. 59 sırada mevcut sorgusu ile keza sanık Özgün NAS'ın Münf. 6K. 180/1 sırada mevcut huzurdaki ifadesi ve şahit Süleyman AKKAYA'nın Münf. 6K. 84/1 ve 89/1 sıradaki ve DT. 4K. 380 sırada mevcut huzurda verdiği ifadeleri ve bütün bu ifadeleri doğru-

layan aynı klâsör 1 dizideki bildiri, aynı klâsör 87 dizideki TÖS'ün toplantıya çağırı belgesi ve dosyada bulunan diğer bütün delillerle maddî vakıa olarak sübuta ermiş bulunmaktadır.

C. Savcılığı tarafından aynı bildiri sebebiyle biri 16.3.1970 tarihli olarak Atillâ SARP ve Aziz EKŞİ hakkında T. C. K.'nun 159/1 ve 312 nci maddeleri, Lâtif KARADAĞ, Nihat ÖZOKTAY ve Suat Şükrü KUNDAKÇI içinde;T. C. K.'nun 142 ve 312 nci maddelerini konu alan talepname ile dava açıldığı; diğeri 24.3.1971 tarihli talepname ile Lâtif KARADAĞ, Nihat ÖZOKTAY ve Suat Şükrü KUNDAKÇI hakkında T. C. K.'nun 159/1. maddesini konu alan dava açıldığı; Sıkıyönetim ilânı üzerine davaların Ankara 2 nci Sorgu Hakimliğinin 8.6.1971 gün ve esas 1971/149, karar 1971/200 sayılı kararı ile Sıkıyönetim Askerî Savcılığına intikal ettiği; 16.3.1971 tarihinde açılan dava, Basın Kanununun 35 nci maddesinde öngörülen altı aylık süre içinde açıldığından, bu davanın geçerli olduğu; davanın Ankara Sorgu Hâkimliğinden Askerî Mahkemeye gelmesi ve Askerî Savcının yeniden düzenlediği iddianame ile - bu sürenin dışında da olsa - dava açmış olması zaman aşımı sebebiyle davanın ortadan kaldırılmasına sebep olamayacağı; zira sivil adliyede süresinde açılmış bir davanın Sıkıyönetim Askerî Mahkemesine intikalinin usulü bir işlem olduğu; bu intikal altı aylık süre içinde yapılsa ve süre dolmadan Askerî Savcı iddianamesi ile Askerî Mahkemede dava açmış olsaydı, şüphesiz ki, en uygun ve idealini yapmış olacağı; intikalin altı ayın dışında yapılmış olması halinde davanın zaman aşımından ortadan kaldırılmasının sanığa pirim vermek manasına geleceği; örneğin: 1 Ocak 1970'de yayımlanmış bir bildiri sebebiyle 29 Haziran 1970 günü dava açılmış ve bir sene devam ettikten sonra 8.6.1971'de Sıkıyönetim Askerî Mahkemesine intikal etmiş ise bu intikalin "Askerî Savcının yeniden iddianame düzenleyip mahkemede açtığı dava altı aylık sürenin dışında açılmıştır" denilerek zaman aşımı yönünden davanın ortadan kaldırılmasına sebep teşkil etmiyeceği; bu işlemin haklı bir işlem de olmıyacağı; zira intikal olmasaydı, davanın sivil mahkemede sonuçlanacağının tabiî bulunduğu; bu gerekçelerle söz konusu davanın mahkememizde görülmesinin usule aykırı bir yanının bulunmadığı sonucuna varmak gerekir.

Dava konusu olan Amerikan emperyalizmi ve iktidarın zulmü yıkılacaktır başlıklı bildiride "Amerikan emperyalizminin koltuğu altındaki parlamento" deyimi ile parlamentonun yani Millet Meclisinin ve Senatonun alenen tahkir ve tezyif edilmekte olduğu açıkça görülmektedir. Zira "Koltuğu altındaki" deyimi ile (Türkiye Büyük Millet Meclisinin şahsiyetsiz Amerika'nın beslediği, maddî manevî doyurduğu, bu yüzden Amerika'ya karşı medyun durumda olduğu için onun rızası ve desteği olmadıkça hiç bir karar alamadığı, kanun çıkaramadığı ve faaliyette bulunamadığı; Amerika'nın da kendi emperyalizminin kuvvetlenmesi ve genişlemesi için Türkiye Büyük Millet Meclisine Amerikan menfaatleri istikametinde yön verdiği; meclislerin, iktidarın ve Amerika'nın aleti olduğu) kastedildiği açıkça ortada olup, bunun Türkiye Büyük Millet Meclisini küçük düşürücü tahkir ve tezyif edici bir mana ifade eylediği; bu tahkir ve tezyif fiilinin çeşitli fakülte ve yüksek okullarda öğrenciler arasında dağıtılan bir bildiri ile yapılmak suretiyle kanunun öngördüğü anlamda herkesin görüp duyabileceği şekilde yani aleniyet unsurunu da havi olmak üzere işlendiği ve T. C. K.'nun 159/1 nci maddesinde yazılı suçun bütün unsurlarının oluştuğu yolunda kanaata ulaşılmıştır.

Bildirinin son paragrafında ise "...satılmışlara ve Amerikan gâvuruna karşı sıkılmış bir yumruk gibi olalım, bu yumruğu bir balyoz gibi ağaların, tefecilerin, işbirlikçilerin ve Amerikan emperyalizminin tepesine bütün gücümüzle indirelim. Önümüzdeki günler zor ve çetin günler olacaktır. Devrimci, demokratik, işçi ve köylü hareketleri hızlanacak, işçinin, köylünün, esnafın, öğretmenin, memurun, gençliğin, güçbirliği emperyalizmi yıkacaktır. Ve işçilerin, köylülerin tüm yurtseverlerin iktidarı kurulacaktır... Şimdiye kadar ölen işçi ve öğrenciler böyle bir savaş için öldüler. Onlar bize önder olsun, yaşasın devrimci savaşımız ve savaşçılarımız" denilmek suretiyle (İşçilere, köylülere, esnafa, memurlara ve gençliğe "Kardeşler" şeklinde hitap edilerek bir güçbirliği kurulması, bu suretle "Sıkılmış bir yumruk" gibi birleşmiş kuvvetli ve sert olunması, böylece meydana gelen birlik ve kuvvetle bir balyoz gibi ağaların, tefecilerin, Amerikan emperyalizmi ve onun işbirlikçilerinin tepesine bütün bir güç-

le indirilmesi) istenilmekte, işçiler, köylüler ve öğrenciler, bir iç savaşa ve bu suretle meri kanunlara itaatsizliğe teşvik edilmekte aynı zamanda işçiler, köylüler, esnaf ve öğrenciler tefeci, işbirlikçi diye nitelendirilen sermaye ve memleket ekonomisinde özel teşebbüs sahiplerine, zenginlere karşı kin ve düşmanlığa tahrik edilmekte olduğu; bu fiilin de söz konusu bildirinin çeşitli fakülte ve yüksek okullarda dağıtılarak alenen neşir yolu ile işlenmiş bulunduğu ve böylece T. C. K.'nun 312/2. maddesinde yazılı suçun bütün unsurlarının oluşup sübuta erdiği yolunda kanaat hasıl olduğundan, sanık Aziz EKŞİ'nin T. C. K.'nun 159/1 nci maddesi ve T. C. K.'nun 312 nci maddesinin 2 nci fıkrası gereğince cezalandırılmasının gerektiğine inanılmıştır.

36. LÂTİF KARADAĞ:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın TÖS. genel merkezindeki toplantılara iştirak ederek sosyal bir sınıfın diğer sosyal sınıflar üzerindeki tahakkümünü tesise matuf cemiyet teşkil etmiş olduğundan T. C. K.'nun 141/1, keza toplantıyı müteakip yayınlanan bildiri sebebiyle de T. C. K.'nun 142/1, 159/1 ve 312 nci maddelerini ihlâl ettiğinden bahisle anılan maddeler uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 142/1-5-6, 159/1, 312, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 26.6.1971 tarihinde askerî savcıya verdiği ifadesinde:

Amerikan emperyalizmi ve iktidarın zulmü yıkılacaktır başlıklı bildirinin dağıtıldığı 23.9.1970 tarihinde teknik personel sendikaları başkanı olduğunu, aradan zaman geçtiği için bildirinin yayınlandığı tarihte bulunup bulunmadığını hatırlamadığını, o tarihlerde bir sürü bildiri yayınlandığını, bunların bir kısmına iştirak ettiğini ancak bu bildiriyi hatırlayamadığını, bildirideki fikirleri aşağı yukarı benimseyen bir kimse olduğunu, şayet aynı fikirde olmasa idi tekzip etmiş olması gerektiğini beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorguda:

31.8.1970 ve 12.9.1970 tarihlerinde yapıldığı iddia edilen toplantılara sendikalarının iştirak etmediğini, zaten o tarihlerde İstanbul'da YSE 1 nci Bölge Müdürlüğündeki görevinde çalışmakta olduğunu, yayınlanan bildiriden kesinlikle haberinin bulunmadığını, 23.9.1970 tarihinde de İstanbul'da bulunduğunu, altında kendi imzası bulunmayan bir bildirinin aleyhinde suç delili olarak ileri sürülemeyeceğini, bildirinin altında yazılı bulunan, Türkiye Teknik Personel Sendikaları ibaresinin yazılı bulunduğu halbuki dahil bulunduğu sendikanın esas adının, Türkiye Teknik Personel Sendikası olduğunu, toplantıya katılmış olsaydı sendikanın isminin doğru yazılmasını sağlayacağını, askerî savcılıkta kendisine baskı yapılmadığını, ancak ilk defa bir askerî savcı huzurunda ifade verdiğinden şayet iştirak etmemiş olsaydım zamanında tekzip ederdim şeklindeki sözlerinin doğru olmadığını, içinde bulunacağı ruh haletinin nazara alınarak huzurda söylediklerinin esas alınmasını beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

TÖS. binasında 31.8.1970 ve 12.9.1970 tarihlerinde yapıldığı iddia edilen toplantılara katılmadığını, katılmasına da o tarihlerde İstanbul'da görevli bulunduğundan maddeten imkân bulunmadığını, bu toplantıdan sonra yayınlandığı belirtilen Amerikan emperyalizmi ve iktidarın zulmü yıkılacaktır. Başlıklı bildirinin altında imzasının ve başkanı bulunduğu teşekkülün mühürünün bulunmadığını, diğer taraftan Basın Kanunu uyarınca bildirinin neşrinden itibaren 6 ay zarfında dava açılmadığından mürur zaman müddetinin de dolmuş bulunduğunu, bu sebeplerle beraetine karar verilmesini istemiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık LÂTİF KARADAĞ'ın olay tarihinde teknik personel sendikası başkanı bulunduğu; TÖS. Genel Başkanlığının zamanın iktidarının öğretmenler üzerindeki baskısını konuşmak için çeşitli devrimci kuruluşlara yaptığı yazılı çağırı üzerine, TÖS. Genel Merkezinde yapılan toplantıya teknik personel sendikaları başkanı sıfatıyla katıldığı; toplantıda alınan karar üzerine bir bildiri hazırlandığı; (Amerikan emperyalizmi ve iktidarın zulmü yıkılacaktır) başlıklı ve 11 devrimci kuruluştan başka teknik personel sendikaları başkanlığının da ismi bulunan bildirinin 23.9.1970 tarihinde çeşitli üniversite, fakülte ve yüksek okullarda dağıtıldığı; bildiride suç unsuru görülerek Ankara II nci Sulh Ceza Mahkemesince toplattırılmasına karar verildiği ve Ankara C. Savcılığınca kovuşturma açıldığı; sanığın Münf. 6K. 65 sırada mevcut Askerî Savcıya verdiği ifadesi, diğer sanık Atillâ SARP'ın aynı klâsör 9/4 sırada mevcut C. Savcısına verdiği ve (bu bildiri altında imzası olan kuruluşlar bir toplantı yaptı. Bu toplantıda görevlendirilen bir komite bildirinin metnini hazırladı). Şeklinde açık beyanları havi ifadesi ve keza aynı sanığın tutuklanması sırasında, Askerî Mahkemeye verdiği ve (bildiride isimleri yazılı sendika ve kuruluşların yetkili personeli ile toplanıldı, bir bildiri kaleme alınması karar altına alındı. Ayrıca bir komite kuruldu. Bildirinin metnini hazırlayan bu komitedir). Tarzında beyanı havi bulunan aynı klâsör 42/1 dizide mevcut ifadesi; keza aynı dosya 78/1 ve 160 sıralarda mevcut Askerî Savcıya verdiği ve gene DT. 1K. 59 sırada mevcut huzurda verdiği ifadesi; aynı olayda sanık Özgün NAS'ın aynı klâsör 6K. 180/2 sırada mevcut Askerî Savcıya vermiş olduğu hazırlık ifadesi ve bu ifadeleri doğrulayan tamamlayan şahit Süleyman AKKAYA'nın Münf. 6K. 84/1 ve 89/1 sıradaki ifadeleriyle ve bütün bu ifadeleri doğrulayan aynı klâsör 1 dizideki bildiri, aynı klâsör 87 dizideki TÖS'ün toplantıya çağırı belgesi ve dosyada bulunan bütün delillerle maddî vaka olarak sübuta ermiş bulunmaktadır.

Cumhuriyet Savcılığı tarafından söz konusu bildiri sebebiyle, 16.3.1971 tarihli talepname ile açılan davada sanığa sadece T. C. K.'nun 312 nci maddesine muhalefet etmek suçu yüklenilmiş ve T. C. K.'nun 159 ncu maddesinde yazılı suç konusunda herhangi bir dava açılmamış, keza Askerî Savcılıkça da 26.11.1971 gün ve 1971/211 esas sayılı iddianame ile T. C. K.'nun 159/1 maddesini konu alan dava açılmış ise de bu davanın suçun işleniş tarihi olan 23.9.1970 tarihinden Basın Kanununun 35 nci maddesinde öngörülen 6 aylık zaman aşımı geçtikten sonra açılmış olduğu anlaşıldığından keza C. Savcılığının 24.3.1971 tarihli talepnamesiyle açtığı 159/1 maddesini konu alan davanın dahi söz konusu 6 aylık zaman aşımının dışına çıkmış bulunduğu aşikâr olduğundan sanık hakkındaki T. C. K.'nun 159/1 maddesinde yazılı suçu konu alan davanın ortadan kaldırılmasına karar verilmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

Buna mukabil C. Savcılığı tarafından suçun işleniş tarihi olan 23.9.1970 gününe göre, 16.3.1971 tarihinde ve dava zaman aşımı geçmeden düzenlenen talepname ile açılan dava sanık Lâtif KARADAĞ, Nihat ÖZOKTAY ve Suat Şükrü KUNDAKÇI için T. C. K.'nun 312 nci maddesini konu almaktadır. Sıkıyönetim ilânı üzerine bu dava Ankara 2 nci Sorgu Hâkimliğinin 8.6.1971 gün ve esas 1971/149, karar 1971/200 sayılı kararıyla Sıkıyönetim Askerî Savcılığına intikal etmiştir. Davanın Ankara Sorgu Hâkimliğinden Askerî Mahkemeye gelmesi ve Askerî Savcının yeniden düzenlediği iddianame ile - bu sürenin dışında da olsa - dava açmış olması zaman aşımı sebebiyle davanın ortadan kaldırılmasına sebep teşkil edemez. Zira sivil adliyede süresinde açılmış bu davanın Sıkıyönetim Askerî Mahkemesine intikali el değiştirme şeklinde usulî bir işlemdir. Bu intikal altı aylık süre içinde yapılsa ve süre dolmadan Askerî Savcı iddianamesiyle Askerî Mahkemede dava açmış olsaydı şüphesiz ki, en uygun ve en ideal bir çözüm bulmuş olurdu. İntikalin altı ayın dışında yapılmış olması halinde davanın zaman aşımı yönünden ortadan kaldırılmasına karar vermek adeta sanığa pirim vermek manasına gelecektir. Örneğin: 1 Ocak 1970'de yayınlanmış bir bildiri sebebiyle 29 Haziran 1970 günü dava açılmış ve bir sene devam ettikten sonra 8.6.1971'de Sıkıyönetim Askerî Mahkemesine intikal etmiş ise bu intikalin "Askerî Savcının yeniden iddianame düzenleyip Askerî Mahkemede açtığı dava altı aylık sürenin dışında açılmıştır" denilerek zaman

aşını yönünden davanın ortadan kaldırılmasına sebep teşkil edemeyeceği aşikârdır. Bu işlemin haklı bir tarafı da görülemez. Zira intikal olmasaydı dava sivil mahkemede sonuçlanacaktır. Bu itibarla sanık Lâtif KARADAĞ, Nihat ÖZOKTAY ve Suat Şükrü KUNDAKÇI haklarındaki T. C. K.'nun 312 nci maddesini konu alan davanın mahkememizde görülmesi usûl ve esasa uygundur.

Dava konusu olan (Amerikan emperyalizmi ve iktidarın zulmü yıkılacaktır) başlıklı bildirinin son parağrafında "... satılmışlara ve Amerikan gâvuruna karşı sıkılmış bir yumruk gibi olalım, bu yumruğu bir balyoz gibi ağaların, tefecilerin, işbirlikçilerin ve Amerikan emperyalizminin tepesine bütün gücümüzle indirelim, önümüzdeki günler zor ve çetin günler olacaktır. Devrimci, demokratik işçi ve köylü hareketleri hızlanacak, işçinin, köylünün, esnafın, öğretmenin, memurun, gençliğin güçbirliği emperyalizmi yıkacaktır. Ve işçilerin, köylülerin, tüm yurtseverlerin iktidarı kurulacaktır.... şimdiye kadar ölen işçi ve öğrenciler böyle bir savaş için öldüler, onlar bize önder olsun, yaşasın devrimci savaşımız ve savaşçılarımız" denilmek suretiyle (işçilere, köylülere, esnafa, memurlara ve gençliğe "Kardeşler" şeklinde hitap edilerek bir güçbirliği kurulması, bu suretle "sıkılmış bir yumruk" gibi birleşmiş, kuvvetli ve sert olunması, böylece meydana gelen birlik ve disiplini kuvvet ile bir balyoz gibi ağaların, tefecilerin, Amerikan emperyalizminin ve onun işbirlikçilerinin tepesine bütün bir güç ile indirilmesi" istenilmekte, işçiler, köylüler ve öğrenciler bir iç savaşa ve bu suretle mer'i kanunlara itaatsızlığa teşvik edilmekte, aynı zamanda işçiler, köylüler, esnaf, memur ve öğrenciler tefeci, işbirlikçi diye nitelendirilen sermaye ve memleket ekonomisinde özel teşebbüs sahiplerine, zenginlere karşı kin ve düşmanlığa tahrik edilmekte, olduğu; bu fiilin söz konusu bildirinin çeşitli fakülte ve yüksek okullarda dağıtılarak herkesin görüp duyabileceği bir şekilde alenen ve neşir yoluyla işlenmiş bulunduğu; böylece T. C. K.'nun 312/2 maddesinde yazılı suçun bütün unsurlarının oluşup sübuta erdiği yolunda kanaat hasıl olduğundan, sanığın anılan madde uyarınca cezalandırılmasının gerektiği inancına varılmıştır.

37. NİHAT ÖZOKTAY:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Türkiye Sağlık Kurumları Sendikası Genel Başkanı sıfatıyla TÖS. Genel Merkezindeki toplantılara sanığın iştirak ederek sosyal bir sınıfın diğer sosyal sınıflar üzerindeki tahakkümünü tesise, sosyal bir sınıfı ortadan kaldırmaya matuf cemiyet teşkil etmiş olduğundan T. C. K.'nun 141/1, keza toplantıdan sonra yayınlanan Amerikan emperyalizmi ve iktidarın zulmü yıkılacaktır. Başlıklı bildiri sebebiyle de T. C. K.'nun 142/1, 159/1 ve 312 nci maddelerini ihlâl ettiğinden bahisle bu maddeler uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 142/1-5-6, 159/1, 312, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 26.6.1971 tarihinde Askerî Savcıya verdiği ifadesinde:

Sağlık Kurumları Sendikası Genel Başkanı olduğunu, Amerikan emperyalizmi ve iktidarın zulmü yıkılacaktır başlıklı bildiriden haberinin bulunmadığını, Eylül 1970 ayından evvel bildirinin altında isimleri bulunan teşekküllerin Adana Bossa Fabrikasında işçi haklarının kısıtlanması yönünde tedbirler alınması üzerine bir toplantı yapmayı karar aldıklarını, bu toplantıya kendi sendikalarının da çağırıldığını, bildiriye katılacaklarını beyan ettiklerini, ancak daha sonra gördükleri bildiri metninin kendi görüşleri hilâfına kaleme alındığını fark edince bildiriye katılmayacaklarını söylediklerini, ancak buna rağmen bildirinin altına isimlerinin yazıldığını, toplantıya katılan her teşekkülün yayınladıkları bildirilerin altına sendikanın ismini yazdıklarını, bildiriyi zamanında görmedikleri için gerekli tekzibi yapamadıklarını beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorguda:

TÖS. Genel Başkanlığında 31.8.1970 tarihinde yapılacak toplantıya mensup olduğu sendikanın davet edildiğini, davetin bir memur sendikasından gelmesi ve konusunun da günün aktüalitesi olması sebebiyle toplantıya bizzat gittiğini, TÖS. Genel Başkanlık odasında tanımadığı 4 veya 5 kişinin bulunduğunu, toplantı havasından ziyade bir sohbetin var olduğunu çağrılanların icabet etmemeleri sebebiyle toplantının ileride yeniden yapılacağının söylenmesi üzerine TÖS. Genel Merkezinden ayrıldığını, bu toplantıdan 10-15 gün kadar sonra bir gün sendikada otururken gelen bir kişinin kendisinin TÖS. Genel Merkezinde beklendiğini söylediğini, bir müddet daha sendikada kaldıktan sonra genel merkeze gittiğini, genel başkanın odasında evvelki toplantıya da katılmış bulunan 5-6 kişinin bulunduğunu, Dursun AKÇAM'ın son günlerde öğretmenlere yapılan saldırıların dozunun artmakta olduğu, bu saldırıların teokratik devlet özlemi içersindeki kişilerce düzenlendiği, iktidarın bütün uyarma ve ikazlara rağmen ilgisiz kaldığı bu saldırıları iktidarın kışkırttığı anlamını taşıdığını ifade ettiğini, şehir gerillacılığına hız verilmesi, silahlı eylemlere başlanması, komiteler kurulması, miting ve yürüyüşlere devam olunması gibi konuşmalar yapılmadığını, bu toplantı sonunda bir bildiri yayınlanmasının karar altına alınmadığını, bu toplantının da daha ziyade sohbet havası taşıdığını, TÖS. Genel Merkezince toplantı için belirli kimselerin çağırılmaması, toplantının yapıldığı genel başkan odasına herkesin girip çıkması karşısında bu toplantının gizli cemiyet kurma maksadı ile yapıldığının iddia edilemeyeceğini, diğer taraftan bir gizli cemiyetin bildiri yayınlamak için kurulmayacağını, toplantının yapıldığı tarihten 11 gün sonra bildiri yayınlamanın mantığa aykırı bulunduğunu, konunun aktüalitesi geçtikten sonra bildirinin yayınlanamayacağını, bildiriyi askerî savcılıkta gördüğünü, suç unsuru bulunsa dahi Basın Kanununun 35 nci maddesi uyarınca dava zaman aşımının mevcut bulunduğunu, askerî savcılık ifadesinin doğru olduğunu beyan etmiştir.

Sanık vekili Av. Orhan İzzet KÖK yazılı olarak yaptığı savunmada:

Müvekkilinin öğretmenlere yapılan baskıları görüşmek üzere TÖS. Genel Merkezinde yapılacak toplantıya Türkiye Sağlık Kurumları Personeli Sendikası başkanı sıfatı ile davet edildiğini, müvekkilinin davete uyarak 31.8.1970 tarihindeki toplantıya gittiğini, gelen şahıs adeti az olduğundan toplantının yapılamadığını, 12 Eylül günü için çağrının tekrarlandığını, bu toplantıya da giden müvekkilinin kısa bir süre konuşmaları dinledikten sonra oradan ayrıldığını, yayınlandığı ileri sürülen bildirinin toplantı tarihinden 11 gün sonra yayınlanmış bulunması nedeniyle toplantıyla bildiri arasında bir bağlantı kurmanın imkânsız olduğunu, bildiriyi müvekkilinin imzalamamış bulunduğunu, bildiri yayınlanacağından bilgisinin bulunmadığını, yayınlanan bildirinin muhtevası incelendiğinde hiç bir cümlesinde zor ve şiddet öneri ve belirtisi bulunmadığı gibi bir sınıf savaşından da bahis bulunmadığından bildirinin T. C. K.'nun 142 nci maddesini ihlâl ettiğinin keza, aynı bildiriyle T. C. K.'nun 312 ve 159 ncu maddelerinin de ihlâl ettiğinin kabul edilemeyeceğini, bu sebepler tahtında müvekkili hakkında beraet kararı verilmesini istemiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık NİHAT ÖZOKTAY'ın olay tarihinde, Türkiye Sağlık Kurumları Sendikası Genel Başkanı bulunduğu; TÖS. Genel Başkanlığının,zamanın iktidarı tarafından öğretmenler üzerinde yapılan baskıyı konuşmak için çeşitli devrimci kuruluşlara yaptığı yazılı çağrı üzerine TÖS. Genel Merkezinde yapılan toplantılara katıldığı; toplantıda alınan karar üzerine bir bildiri hazırlandığı; (Amerikan emperyalizmi ve iktidarın zulmü yıkılacaktır) başlıklı ve 11 devrimci kuruluştan başka, Türkiye Sağlık Kurumları Personeli Sendikasının da isminin bulunduğu bildirinin 23.9.1970 tarihinde çeşitli üniversite fakülte ve yüksek okullarda dağıtıldığı; bildiride suç unsuru görülerek Ankara 11 nci Sulh Ceza Mahkemesince toplattırılmasına karar verildiği ve Ankara C. Savcılığınca kovuşturma açıldığı; sanık Nihat'ın Münf. 6K. 63 sırada mevcut Askerî Savcıya vermiş olduğu ifadesindeki inkârına rağmen huzurda verdiği ve DT. 1K. 387-390 sıralar arasında mevcut sorgusunda dolaylı olarak itiraf ve ikrar eylemesi, ayrıca sanık Atilâ SARP'ın aynı klâsör 9/4 sırada mevcut C. Savcısına verdiği ve

(Bu bildiri altında imzası olan kuruluşlar bir toplantı yaptı, bu toplantıda görevlendirilen bir komite bildirinin metnini hazırladı) şeklinde açık beyanlarını hâvi ifadesi ve keza aynı sanığın tutuklanması sırasında Askerî Mahkemeye verdiği ve (Bildiride isimleri yazılı sendika ve kuruluşların yetkili personeli ile toplanıldı. Bir bildiri kaleme alınması karar altına alındı, ayrıca bir komite kuruldu, bildirinin metnini hazırlayan bu komitedir) tarzında beyanını hâvi bulunan aynı klâsör 42/1 dizide mevcut ifadesi; aynı olayda sanık Özgün NAS'ın Münf. 6K. 180/2 sırada mevcut (Sağlık kurumları personeli sendikası başkanı Nihat ÖZOKTAY'ı hatırlıyorum, bu şahıs da toplantıya katılmıştı) şeklindeki beyanını hâvi Askerî Savcılık ifadesi, ayrıca bütün bu ifadeleri doğrulayan ve tamamlayan aynı klâsör 1 nci dizideki bildiri; aynı klâsör 87 dizideki TÖS'ün toplantıya çağırı belgesi ve dosyada bulunan sair delillerle maddî vakıa olarak sübuta ermiş bulunmaktadır.

Sanığın sübuta eren bu fiili mahkememizce, aynı olaya katılmış ve hukuki durumu aynı olan bir evvelki sanık Lâtif KARADAĞ'ın hanesinde yazılı bulunan gerekçelerle T. C. K.'nun 312/2. maddesi kapsamında bir suç olduğu şeklinde değerlendirilmiş ve sanığın cezalandırılması gerektiği kanaatına ulaşılmıştır.

38. SUAT ŞÜKRÜ KUNDAKÇI:

Sanık hakkında askerî savcı iddianamesinde:

Sanığın Yapı-İş Sendikası Genel Başkanı sıfatıyla TÖS. Genel Merkezinde yapılan toplantılara iştirak ederek sosyal bir sınıfın diğer sosyal sınıflar üzerindeki tahakkümünü tesise, sosyal bir sınıfı ortadan kaldırmaya matuf cemiyet teşkil etmiş olduğundan, T. C.K.'nun 141/1, toplantıyı müteakip yayınlanan Amerikan emperyalizmi ve iktidarın zulmü yıkılacaktır başlıklı bildiri sebebiyle de T. C. K.'nun 142/1, 159/1 ve 312 nci maddelerini ihlâl ettiğinden bahisle anılan maddeler; DEV-GENÇ militanlarından Münir RAMAZAN AKTOLGA ve Yusuf KÜPELİ ile irtibat kurduğu, ODTÜ. işçilerini teşkilâtlandırmak üzere kendilerine görev verdiği, ayrıca 370 bin liralık maddî yardımda bulunduğu, sendikanın altı adet aracının kullanılması yetkisini Münir Ramazan AKTOLGA'ya devrettiği, bu münasebetle de T. C. K.'nun 141/1 nci maddesini ihlâl ettiğinden bahisle anılan maddeler mucibince tecziyesini talep ve iddia eylemiştir.

Askerî savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek, sanığın T. C. K.'nun 141/1-6, 159/1, 312, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 11.6.1971 tarihinde C. Savcısına verdiği ifadesinde:

15-16 Haziran İstanbul işçi olaylarını takiben sendika başkanı Süreyya DENİZLİ'nin sendika icra kurulunu topladığını, kendisinin genel sekreter olduğunu, bir bildiri yayınlayarak olayları kınamalarını teklif ettiğini, bu yüzden sendikada ihtilâf çıktığını, sendika olarak ortanın solu politikasını takip ettiklerinden bu görüşe karşı çıktıklarını, çoğunluk başkanın aleyhinde olduğundan, Süreyya DENİZLİ'nin yalnız kaldığını, kendisini de adam tutarak dövdürdüğünü, bunun üzerine icra kurulunun diğer üyelerinin Bayındır Sokakta başka bir bina tutarak sendikayı oraya naklettiklerini, bu arada Süreyya'nın sendikanın paralarını usulsüz sarf etme ihtimalinin belirdiğini, bunu bertaraf etmek, elindeki parayı teminat olarak yatırmak için ve muvazaalı olarak Münir Ramazan AKTOLGA ve onun tavsiye ettiği Yusuf KÜPELİ'ye 165-175 bin lira civarında iki bono tanzim ettiklerini, bunları Avni TOK ve Mevlüt BAYRAKTAR ile imzaladıklarını, bonoların tanzim edildiği tarihte her iki şahıstan da icra takiplerinden feragat ettiklerinden avukatlarına hitaben ibraname aldıklarını, bu arada karşı tarafın dava açtığını, paranın bloke edildiğini, amaçlarının da bu olduğunu, DEV-GENÇ'e bir yardımın söz konusu olmadığını beyan etmiştir.

Sanık 13.6.1971 tarihinde Askerî Savcıya verdiği ifadesinde:

1956 yılında liseden mezun olduktan sonra Vatan Partisine kayıt olduğunu, ancak zamanla partiyle olan bağlarının zayıfladığını, daha sonra parti hakkında dava açılıp sonun-

da kapatıldığını, partideki üyeliği sebebiyle sicile geçtiğini, Hikmet KIVILCIMLI ile bir dost olarak 1968 yılına kadar münasebetlerinin devam ettiğini, 1968'de evini Ankara'ya naklettiğini, o tarihten beri sendika işleri ile meşgul olmaya başladığını, halen Yapı-İş Sendikası Başkanı olduğunu, 1963 yılında TİP'e kaydolduğunu, üç ay gidip geldiğini, ancak işçi ile alâka ve irtibatları olmadığından partiye devam etmediğini, Rusya, Çin ve demirperde gerisi memleketlerle bir ilgisinin bulunmadığını, sendikaya girinceye kadar sol fikirleri savunduğunu, sendikaya girdikten sonra görüşlerinde değişiklik meydana geldiğini, Türkiye'de işçi iktidarının gerçekleşmesinin çok uzak bir gerçek olduğunu, işçinin bilinçli olmadığını, bu bilinç sağlanır, halk aydın olur ve kendi iktidarını kendi arasından seçme yeteneğine kavuşursa normal demokratik yollardan bir iktidarın düşünülebileceğini, proleterya diktatoryasının gerçekleşmesine inancının bulunmadığını, DEV-GENÇ'le irtibatının bulunmadığını, Münir Ramazan AKTOLGA'yı, İstanbul'da sendikaya gelip gitmesinden ötürü tanıdığını, Yusuf KÜPELİ'yi Münir'in tanıttığını, bu iki şahsa sendikadan yardım yapmadığını, muvazaalı olarak senet tanzim ettiğini, senetlerin iki adet olduğunu, 1969 yılı Ağustos ayında sendikanın genel sekreterliğine seçildiğini, başkanlığı Süreyya DENİZLİ'nin ifa ettiğini, başkanın 1970 yılı Mayıs ayında 25 yılını doldurarak emekliye ayrılacağını, alacağı para ile geçinemeyeceğinden sendikadan yardım istediğini, kendisine kanunsuz olarak hastalık yardımı adı altında 60.000 lira yardım kararı aldıklarını, ancak başkanın 100.000 lira istediğini, bu arada İstanbul'da 15-16 Haziran işçi olaylarının vuku bulduğunu, sendikaya gelen başkanın bu hareketi yeren bir bildiri yayınlamalarını teklif ettiğini, oysaki ortanın solu politikasını izlemek yolunda kararlı bulunduklarını, bunun bir ihtilâl provası olarak niteleyeceklerini söylediğini, meclis toplantılarını izlediklerini, izlenim sonunda bunun böyle olmadığı kanısına vardıklarını, bu sebeple başkanla aralarının açıldığını, kendisini sendikaya DEV-GENÇ'lileri yerleştirmekle suçladığını, 26 Haziran 1970 tarihinde tekrar toplandıklarını, başkanın yüzbin lirayı tekrar istediğini, sendika olarak bunu veremeyeceklerini söylediklerini, 30 Haziranda senelik iznini aldıklarını yerine genel başkan yardımcısını bıraktığını, ancak izinden vaz geçerek yönetim kurulunu topladığını, sağcı çevrelerle işbirliği yaparak kendisini ekarte etmek istediğini, hatta haysiyet divanına verildiğini, orada suçsuz bulunduğunu, böylece aralarındaki iplerin koptuğunu, kongrede başkan ile yedi arkadaşının ihraç edildiğini, kendisinin de genel başkan olduğunu, sendika işgal altında olduğundan ayrı bir bina tuttuklarını, burada faaliyetlerine devam ettiklerini, ancak eski başkanın adamlarının bu binayı da tehdit ettiklerini, iyice bunaldığı bir gün Ramazan AKTOLGA'nın gelerek adama ihtiyacı olup olmadığını sorduğunu, teklifini kabul ettiğini, bunun üzerine Aktolga ve 5-6 arkadaşının sendikanın önünde iyice gezmeye başladıklarını, bu arada Süreyya DENİZLİ'nin sendikanın 400.000 lirasını çektiğini, öğrendiğini, diğer paraları kaptırmamak için bir formül aradıklarını, para hırsı bulunmayan ve güvenilir bir kimse olan Ramazan AKTOLGA ve arkadaşı olarak seçtiği Yusuf KÜPELİ adına iki bono tanzim ettiklerini, bonoların bedellerinin ödenmediğini, DEV-GENÇ'e bir yardımın söz konusu olmadığını, bono işinin gerçek yüzünün bu olduğunu, adlarına bono tanzim edilen kişilerin DEV-GENÇ'li olduklarını bilmediğini, ihtilâlci hiç bir grupla temasta bulunmadığını, Mihri BELLİ ve Kerim KORCAN'ı tanıdığını, komünizm propagandası yapmadığını, devrimci olmadığını beyan etmiştir.

Sanık 23.6.1971 tarihinde Askerî Savcıya verdiği ifadesinde;

Amerikan emperyalizmi ve iktidarın zulmü yıkılacaktır başlıklı bildiriden haberdar olmadığını, ne zaman ve kimlerin çıkardığını bilmediğini, dağıtılışından haberi olmadığı için tekzip etmediğini, o tarihlerde neşredilen bildirilerin altına aynı temayülde bulunan teşekküllerin isimlerinin yazılmasının sık sık görüldüğünü, kendisinin başkan seçildiğini kongrede sol temayüllü kimseler yönetim kuruluna seçildiklerinden sendikanın isminin yazılmış olabileceğini beyan etmiştir.

Sanık 23.6.1971 tarihinde Ankara Sıkıyönetim K.'lığı 1 numaralı Askerî Mahkemede tutuklanması sırasında yapılan sorgusunda:

Türkiye'de 150 civarında Yapı-İş Sendikası veya buna benzer isimde sendika mevcut olduğunu, son yıllarda bu çeşit bildirilerin dernekler, teşekküller ve hatta şahıslar tarafından

kaleme alınıp yayınlandığını, mensup olduğu sendikanın lehte ve aleyhte politik mahiyette hiç bir faaliyeti olmadığını, bildirilen haberinin bulunmadığını, münderecatına vakıf olmadığını beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorguda:

TÖS. Genel Merkezinde yapılan toplantıya katılmadığını, o tarihlerde Ankara'da bulunmadığını, bu toplantıdan sonra yayınlandığı iddia edilen bildiriden haberinin bulunmadığını, Münir Ramazan AKTOLGA ve Yusuf KÜPELİ'ye cem'an 335.000 lira tutarında bono tanzim etme işinin hasımlarının düzenlemiş oldukları uygunsuz hareketlerden kurtulmak ve sendikanın paralarının onlar tarafından alınmasını önlemek maksadına matuf bulunduğunu, bunların hatır bonolarından ibaret bulunduğunu, Münir Ramazan'ı ailesi yönünden tanıdığını, dürüst bir kişi olarak tanıdığından onun adına düzenlediklerini, Yusuf KÜPELİ'nin ise o tarihlerde tutuklu bulunduğunu, bir mahzur çıkmaması için bu şahıslardan karşılık bono aldıklarını, karşı tarafa yardım maksadiyle para verilmediğini, ODTÜ. ek inşaatlarında çalışan işçileri teşkilâtlandırmalarının söz konusu olmadığını, sendikanın taşıt araçlarını Ramazan AKTOLGA'ya devretmemiş olduklarını, sendikanın vasıtalarını muhasım tarafın satışa çıkarmalarını önlemek maksadiyle trafikte bazı baş vurmalara girişebilmesi için trafik nezdinde selâhiyetli ve vazifeli kıldıklarını, altı adet vasıtanın kullanılma yetkisinin Münir Ramazan'a verilmediğini, Türkiye Sosyalist Partisinin kurucularından olmadığını, 1963 yılı sonuna kadar TİP. üyesi bulunduğunu, 1967 yılında sosyalist gazetesini üç ay süre ile sorumlu müdür olarak idare ettiğini, Keban barajındaki grevin 1968 Kasım tarihinde vuku bulduğunu o tarihte Yapı-İş Sendikasında yönetici olmayıp memur olarak çalıştığını, bir yıllık memuriyeti mütcakip 1969 yılı Ağustos ayında İzmir'de yapılan Yapı-İş Sendikası 4 ncü genel kurulunda 48 oyla genel sekreterliğe seçildiğini, yönetime seçildiğinde sendikanın 300.000 liradan fazla borcunun bulunduğunu, üyelerin yönetimden yaka silker durumda bulunduklarını, 29 Aralık 1969 tarihinde bir grubun sendikayı bastığını, gelen polisle boğuştuklarını, sonra kaçtıklarını, bu şahısların bir müddet kendilerini takip ettiklerini, olayın adliyeye intikal ettiğini, 25 Mayıs 1970 tarihli sendika genel merkez yönetim kurulu toplantısından sonra sendikada etkisinin azalacağını anlayan başkan Süreyya DENİZLİ'nin rahatsızlandığını, ayrılmak arzusunda olduğunu ve bazı şartları olduğunu söylemeye başladığını, kendisine hastalık yardımı ve tazminatlarının verilebileceğini belirttiğini, bunun üzerine "o halde siz bilirsiniz" dediğini, etkisizliğini gören başkanın umut ettiği parayı alamayınca sahtekârlığa baş vurarak Elazığ'da bulundukları sırada icra kurulu üyelerinin imzalarını camdan kopye ederek imzaladığı çekle bankadan gizlice 30.000 lirayı çektiğini, 30.6.1970 tarihinde rahatsız olduğunu belirterek sendikadan izin alıp ayrıldığını, bu tarihten sonra taşra üyeleri ile temas etmek üzere Ankara'dan ayrıldıklarını, bu arada Süreyya DENİZLİ'nin Etem EZGÜ ile her gün buluştuklarını, tespit ettiklerini, 15 Temmuz 1970 tarihinde sendikaya geldiğinde bina dahilinde yabancı kişilerin bulunduğunu, yönetim kurulu üyesi Remzi ÇALIŞER'in odasına gelerek yönetim kurulu toplantısı yapılacağını beyan ettiğini, toplantı salonuna girdiğinde Süreyya DENİZLİ'nin toplantıyı başlatarak haysiyet divanına sevklerini talep eden yazıyı okumaya başladığını, daha sonra Etem EZGÜ'nün de geldiğini, oda ve koridorları dolduranların Ülkü Ocaklılar olduklarını, divanın bir türlü karar alamadığını, 21 Temmuz 1970 günü Ankara 15 nci Noteri huzurunda suçsuzlukları yönünde tespit yaptırıldığını, durumu öğrenen Süreyya DENİZLİ, Etem EZGÜ ve Remzi ÇALIŞER'in bu kararın sahte olacağını gazetecilere açıklayarak itibar etmeyeceklerini söylediklerini, haysiyet divanı başkanının bir basın toplantısı yaparak sendika içindeki manzarayı açıkladığını, bu arada Süreyya DENİZLİ ve taraftarları ile komandoların iki defa sendikayı işgal ettiklerini, 27 Temmuz 1970 gecesi toplanan haysiyet divanının Süreyya DENİZLİ, Remzi ÇALIŞER ve arkadaşlarını sendikadan ihraca karar vererek keyfiyeti muhataplara, işverenlere, bankalara ve vilâyete yazı ve noter kanalı ile bildirdiğini, buna rağmen Süreyya DENİZLİ ve Ethem EZGÜ'nün sahte sirküler ile bankalardan sendikanın paralarını çekmeye başladıklarını, 4-5 Ağustos 1970 tarihinde olağanüstü kongrenin yapılıp ihraçların kesinleştiğini, Avni TOK, Mevlüt BAYRAKTAR ile yönetime yeniden seçildiklerini, ancak sendika binasında işgal devam ettiğinden içeri gire-

mediklerini, C. Savcılığına başvurarak işgalin kaldırılmasını, mal ve arabaların kendilerine teslimini istediklerini, bütün bunlara rağmen Süreyya DENİZLİ'nin işgale devam ettiğini, arabaları komandolarla karanlık maksatlar için kullandığını, bankalardan yüklü paralar çektiğini, sahte kongre hazırlıklarına girişerek kongre yapacağını ilân ettiğini, durumun sendika müşaviri Ercüment Hikmet BASA vasıtasiyle, İçişleri Bakanı ve Emniyet Genel Müdürüne intikal ettirdiklerini, bu arada Ankara 1 nci İş Mahkemesinde müdahale ve muarazanın men'i davası açtıklarını, 18 büyük şirkete taahhütlü mektup yazarak dikkatlerini çektiklerini, sendika adına sadece kendilerinin yetkili olduklarını, belirterek mahkeme kararlarını gönderip sorumluluklarını ihtar ettiklerini, Ankara 5 nci Sulh Hukuk, Menemen Sulh Hukuk ve Gerze Asliye Hukuk Mahkemelerinin kararlariyle sendikanın meşru ve yetkili yöneticisi olduklarını tespit ettirdiklerini, bütün bunlara rağmen Süreyya DENİZLİ'nin kongrenin iptalini Ankara 1 nci İş Mahkemesinden talep ettiğini, Türk-İş binasında yeni bir kongre yapacağını açıkladığını, bu ilândan haberdar olunca DENİZLİ ve Gerze Asliye Hukuk Mahkemelerinden yapılacak kongrelerin önlenmesine dair karar aldıklarını, fakat toplantının divan başkanı olan Ethem EZGÜ'nün mahkeme kararlarını dinlemeyerek toplantıyı dağıtmadığını, kanunsuz toplantıya devam edeceğini, infaz ve icra memuruna yazılı olarak beyanda bulunduğunu 21 Eylül günü durumu, Ankara Vilâyetine bildirerek tedbir alınmasını talep ettiklerini, vilâyet makamının kendisine sendikanın yetkilisi olduğuna dair belge verdiğini, fakat toplantıyı dağıtmadığını, aynı makamın Ethem EZGÜ ile seçildiklerini iddia edenlere de aynı mahiyette belgeler verdiğini, bu karışık durum karşısında sendika çalışmalarının hemen hemen durmuş olduğunu Necati Bey Caddesindeki ve işgal altındaki sendika merkezinde çalışma imkânı kalmadığından 15 Eylül 1970 tarihinde Bayındır Sokakda yeni bir büro kiralayarak faaliyetlerine burada devam ettiklerini komandoların bu bina önüne de gelerek bağırıp çağırmaya, volta atmaya başladıklarını, kendisini ve arkadaşlarını, takip ettiklerini, Avni TOK'un evini kurşunladıklarını, telefonla tehditler aldıklarını, bu olayların yoğunlaştığı günlerde Münir Ramazan AKTOLGA'ya rastladığını, Münir Ramazan'ı 1967 yılında İstanbul'da tanıdığını, Ankara'ya geldikten sonra da ara sıra rastlaştıklarını, ailesi ile tanıştığını, karşılıklı ziyaretlerinin olduğunu, mevcut durumdan kendisine bahsettiğinde Münir Ramazan'ın "bu sıralar boşum işsizim bir şeye ihtiyacınız varsa yardımcı olayım" dediğini, yeni kiraladıkları yerin adresini verdiğini, Münir Ramazan'ın bu binaya gelmeye başladığını, sendikaya geldiği günler içinde yemek ve yol parasını şahsen verebildiğini, Aralık başından sonra işleri olduğundan gelemeyeceğini bildirdiğini, bankalardan büyük ölçüde para çekmeleri önlemelerine rağmen şirketlerden karşı tarafın doğrudan doğruya para çekmeye başladıklarını, iş verenlere ihtarname çekerek gayri meşru fiili gruba para ödememelerini tebliğ ettiklerini, hasım grubun yetkisiz olduğunu gösteren mahkeme kararlarını gönderdiklerini, bütün bunlara rağmen bazı işverenlerin Remzi ÇALIŞER'e para vermeye devam ettiklerini istihbar ettiklerini, bu durumun devamı halinde sendikanın telâfisi imkânsız zararlara uğrayacağını gördüklerinden iş verenleri sorumlu kılacak bir formül aramaya başladıklarını, avukatlarla görüşerek haciz yolu ile bu paranın yetkisiz kişilere kaptırılmasının önlenebileceği hakkında mütalâa alarak hatır bonosu çıkarmaya karar verdiklerini, bonoyu kimin adına tanzim edeceklerinde tereddüt doğduğunu, iş adamlarının deftere tabi bulunmaları sebebiyle yanaşmadıklarını, sonunda karşılıklı bono durumunu Ramazan AKTOLGA'ya teklif ettiklerini, onun da kabul ettiğini, haciz işlemlerinin tatbik edileceği iş yerleri ayrı bölgelerde olduğundan bonoyu iki parça halinde çıkarmayı düşündüklerini, ikinci bonoyu Münir Ramazan'ın tavsiyesi üzerine Yusuf KÜPELİ adına tanzim ettiklerini bu şahıstan da karşılık bono aldıklarını, böylece karşı tarafın iş verenlerle iş birliği yaparak sendikanın parasını almalarını önlediklerini, bu safhadan sonra Ramazan AKTOLGA ve Yusuf KÜPELİ'nin ne bonolarla ne de sendika ile ilişkilerinin kalmadığını, icra takiplerini onların avukatları olan Nizamettin ÜSTÜNDAĞ ile Şakir KEÇELİ'nin yürüttüklerini, keza Süreyya DENİZLİ'nin de Ankara 1 nci Ticaret Mahkemesi kanalı ile paranın çekilmemesi için tedbir aldırdığını, bunun kendileri bakımından avantaj olduğunu, hatta Süreyya DENİZLİ 50 bin lira teminat yatırdığından bu parayı da onlardan kurtarmış olduklarını, nihayet 3 Mayıs 1971 günü kurullarının yetkisi mah-

keme kararı ile kesinleşmiş olduğundan bu tarihten sonraki ilk celsede bonoların hatır bonosu olduğunu her iki tarafın avukatlarının beyanda bulunduklarını, böylece bonoların iptal edildiğini, bu işlemlerde DEV-GENÇ'e herhangi bir yardım maksadının olmadığını, bonoların bu kişiler adına tanzim edilmesinin imkânsızlığı bir tesadüfden bulunduğunu, bonoların gizli olmadığını, bütün üyeler iş verenler ve muhaliflerinin de öğrendiğini, yaptıkları her harcamanın hesabını denetim kuruluna kongrede üyelere Türk-İş'e ve Çalışma Bakanlığına vermek zorunda olduklarını, Yusuf KÜPELİ ile bono ilişkisi dışında hiç bir münasebetinin olmadığını, topu topu iki defa gördüğünü, iş o kadar müstacel olduğundan pulun üzerine atılan 12 Temmuz 1970 tarihinde YUSUF KÜPELİ'nin hapiste bulunduğunu, bonoların tanzimi sırasında yanlarında dahi bulunmadığını, güvenilir bir kimse olması sebebiyle MÜNİR RAMAZAN AKTOLGA'yı alacaklı kabul ettiklerini, sendikanın altı adet arabası olduğunu, bunlardan beş tanesinin çalışır vaziyette, bir tanesinin ise yarı hurda durumda bulunduğunu, çalışır vaziyetteki beş arabayı Süreyya DENİZLİ ve arkadaşlarının 15 Temmuz 1970 tarihinden beri gasbettiklerini, diğeri gayri faal olduğundan gasp etmeyi lüzumsuz bulduklarını, bu arabayı yol kenarına terk edilmiş bulunan trafik polislerinin kurtuluş trafik bürosuna çektiklerini, durumu öğrenince aracı oradan alıp tamirhaneye çektirdiklerini, bir süre tamir edilmesine rağmen çalışmadığı için sanayi çarşısında ileride revizyondan geçirmek üzere bıraktıklarını, karşı tarafın mersedes ve jeep'i sattıklarını duyunca Münir Ramazan AKTOLGA'yı emniyete göndererek bu durumun gerçek olup olmadığını öğrenmesini istediğini, fakat yetki belgesi ibraz edemediğinden trafikten istenilen bilgiyi vermediklerini, bu işlerin halledilebilmesi için Münir Ramazan AKTOLGA'ya yetki belgesi tanzim ettiklerini trafikten mersedes arabanın satılmadığını öğrendiklerini, Münir Ramazan AKTOLGA'ya bu belgenin verilmesi ile DEV-GENÇ'e herhangi bir şekilde yardım etmenin söz konusu olmadığını, ODTÜ. ilâve inşaatlarında çalışan inşaat işçilerinin sendikalarına üye olmadıklarını, bunların Yapı İşçileri Sendikasının üyeleri olduğunu, bu işçiler başka bir sendikaya kayıtlı olduklarından kendilerinin sendikalarına kayıt ve eğitimi için teşebbüs etmedikleri gibi kimseye de yetki vermediklerini, DEV-GENÇ'den hiç bir yardım talebi almadıklarını ve yardımda bulunmadıklarını gerek kendisinin gerekse sendikanın DEV-GENÇ'in işçiye yönelen faaliyetleri ile uzaktan yakından bir alâkasının bulunmadığını, RAMAZAN AKTOLGA ve YUSUF KÜPELİ'nin DEV-GENÇ'li olduklarını bilmediğini, gözaltına alındıktan sonra öğrendiğini, saldırgan davranış ve kanunsuzluklar önünde mukabelede bulunmadıklarını, daima hukuk ve devlete başvurmayı tercih ettiklerini, askerî savcılık ifadesinin doğru olduğunu, Ankara Cumhuriyet Savcısına verdiği ifadesine bir diyeceği bulunmadığını 13.6.1971 tarihinde Askerî Savcıya verdiği ifadenin bazı kısımlarının zabta yanlış geçtiğini nitekim Süreyya DENİZLİ'ye 60,000 lirayı kanunsuz olarak vermeyi kabul ettiklerine dair olan hususun yanlış zabta geçtiğini, aslında 60,000 liranın üzeri olan 40,000 liranın kanunsuz olarak ortaya çıktığını, Münir RAMAZAN AKTOLGA'nın kendisine bir yardıma ihtiyacınız varmı diye sorduğunu, halbuki bunun zabta bir kuvvete ihtiyacınız varmı şeklinde geçmiş olduğunu, bonoları MÜNİR VE YUSUF'un icraya götürmediğini, şahsen Münir RAMAZAN AKTOLGA'yı icra dairesine gönderdiğini, fakat Münir'in bu işi beceremediğini, bonoların aslında Münir ve Yusuf'a teslim edilmediğini beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

TÖS. Genel Merkezinde yapılan toplantılar sonucu yayınlanan bildiri ile hiç bir ilişiğinin bulunmadığını, bildirinin altında imzasının bulunmadığını, tanzimine iştirak etmediğini, diğer taraftan bildirinin yayım tarihinden itibaren kanunî süre içinde gerekli davanın açılmamış bulunduğunu, Muhbir Şahit Süleyman AKKAYA'nın hasmı olduğunu, duruşmada sözlü ve yazılı olarak yaptığı sorgu beyanlarının savunmasına ek olarak kabul edilmesini, Yapı İş Sendikasının paralarını yetkisiz kimselerce sarfedilmesini ve kaptırılmasını önlemek için hatır bonosu çıkarmaya karar verdiklerini, hatır bonolarını, Münir Ramazan AKTOLGA, Yusuf KÜPELİ ve Ertuğrul KÜRKÇÜ adına tanzim ettiklerini, ancak karşılıklı anlaşma sonucu onlardan feregatname ve ibraname aldıklarını, Münir Ramazan AKTOLGA'yı tanıdığı ve kendisine güvendiği için bu şahısları uygun gördüklerini, herhangi bir siyasî amaç ve kasıt

gütmediklerini, DEV-GENÇ'e yardım maksadında olmadıklarını, karşı grup tarafından sendikaya ait mersedes ve jeep araçlarının satıldıklarını duyunca bu durumun gerçek olup olmadığını trafik nezdinde takip edebilmesi için Münir Ramazan AKTOLGA'ya kullandırtma yetkisi de bulunan bir yetki belgesi verdiklerini, bu belgenin verilmesi ile DEV-GENÇ'e herhangi bir şekilde yardım etmenin söz konusu olamayacağını, DEV-GENÇ'den hiç bir yardım talebi almadıklarını, DEV-GENÇ'e yardımda bulunmadıklarını, suç iddialarının hiç birini kabul etmediğini, suçta manevî unsur yani kasıt gerçekleşmediği için beraetine karar verilmesini talep etmiştir.

Sanık vekili Av. Süreyya UYSAL yazılı olarak yaptığı savunmada:

Müvekkilinin 30.8.1970 ve 12.9.1970 tarihlerinde TÖS binasında yapılan toplantılara katılmadığını, katılmadığı bir toplantıda alınan karar uyarınca yayınlanan bildirinin altına mensup olduğu sendikanın isminin yazılmasının suç sayılamayacağını, iddialara dayanak teşkil eden bonoların hatır senedi mahiyetinde olduklarını, bunların muvazaalı olduklarının ödememelerine müteallik mahkeme ilâmı ile sabit olduğunu, Münir Ramazan AKTOLGA'yı ne suretle tanıdığını ve ilişkilerini içtenlikle açıkladığını, sendika araçlarına sahip olabilmenin gayreti içinde bulunduğunu, nitekim bu gayretin içinde olarak Münir Ramazan AKTOLGA'yı trafik müdürlüğüne yolladığını, ODTÜ. ek inşaatlarında çalışan işçileri teşkilâtlandırma çabasında bulunan Yapı İşçileri Sendikası ile müvekkilinin bağlı olduğu Yapı İş Sendikası arasında hiç bir bağ bulunmadığını, müvekkilinin DEV-GENÇ militanlarına maddî olanak sağladığı iddiasının esastan uzak olduğunu, müvekkilinin yayınlanan bildirinin altına sendikasının adının yazılması için hiç kimseye talimat veya izin vermediğini, arz ettiği sebeplerden dolayı müvekkilinin yüklenen suçlardan hiç birisini işlemediği dolayısiyle kast unsuru bulunmadığından hakkında beraet kararı verilmesini talep etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık SUAT ŞÜKRÜ KUNDAKÇI'nın fikrî yapı itibariyle sosyalist olduğu; Hikmet KIVILCIMLI'nın fikirlerini tasvip ettiği ve Türkiye'deki sol fikir bölünmelerinde Kıvılcımlı Grubuna dahil bulunduğu; önce Hikmet KIVILCIMLI tarafından kurulan VATAN Partisinin üyesi ve bu partinin Kadıköy Gençlik Teşkilâtı kurucuları arasında görüldüğü, sonra VATAN Partisi hakkındaki kovuşturmalar sırasında tutuklandığı; gene Hikmet KIVILCIMLI ile İŞSİZLİK VE PAHALILIKLA SAVAŞ DERNEĞİ adı altında sosyalist gayeli bir dernek kurduğu; bir ara Türkiye Sosyalist Partisinin kurucuları arasında yer aldığı, bilâhare buradan TİP'e geçtiği ve kısa zamanda TİP'in faal elemanlarından biri haline geldiği; 1963 yılından itibaren "Türkiye'de komünizmin gerçekleşmesi ve yerleşmesi için elverişli ortamın olmadığı, bunun ancak işçiye yaklaşmak, arasına girmek ve ona proleter şuuru, bilimsel sosyalizmin bilinci verilmek suretiyle mümkün olabileceğine inanarak" sendikacılık faaliyetlerine başladığı; Ekim 1966'da BATMAN-İSKENDERUN petrol hattı ve Kasım 1968'de de KEBAN barajı inşaatında çalışan işçileri kanunsuz greve sürükleyerek bu iş yerlerinde kaba kuvvete dayanan olayların çıkmasında önemli rol oynadığı; İSTANBUL'da yayınlanan SOSYALİST GÖRÜŞ VE DÜŞÜNCE adlı derginin sahibi olduğu yazılar yazdığı; keza Hikmet KIVILCIMLI tarafından çıkarılan sosyalist gazetenin sorumlu müdürlüğünü yaptığı; bu gazete ve dergilerde Marksist-Leninist şuurun halk kitlelerinde ve özellikle işçi kitlelerinde yaratılması için geniş çapta eğitici yazılara yer verildiği; 22 Ağustos 1969'da İZMİR'de yapılan Yapı-İş Sendikası 4 ncü Genel Kurulunda bu sendikanın genel sekreterliğine seçildiği; genel başkanlığa da tekraren SÜREYYA DENİZLİ'nin getirildiği; kısa bir süre içinde sendika yönetimi ve iç meseleleri konusunda ihtilâfa düştükleri ve sendika yönetim kurulunda birbirine zıd görüşte iki grubun ortaya çıktığı; her iki grubun başkanlık yönetim kurulunu ele geçirmek için uzun süre mücadelelerde bulundukları, Suat Şükrü KUNDAKÇI, Avni TOK ve Mevlüt BAYRAKTAR grubunun sol fikri, sol stratejiyi güttükleri, diğer grubu teşkil eyleyen Süreyya DENİZLİ ve arkadaşlarının da sağ fikir ve görüşü kovuşturdukları; bu ideolojik ayrılmanın özellikle 16-17 Haziran 1970 Üsküdar işçi olayları için yayınlanacak bildiri konusu ile su yüzüne çıktığı; Suat Şükrü KUNDAKÇI, Avni TOK ve Mevlüt BAYRAKTAR grubunun Üsküdar olaylarını tasvip eder mahiyette bir bildiri yayınlamak is-

temlerine mukabil diğer grubun bir kınama bildirisini yayınlamak istediği; gruplardan sosyalist eğilimde olan Suat Şükrü KUNDAKÇI'nın TDGF. Genel Başkanı Ertuğrul KÜRKÇÜ'ye baş vurarak DEV-GENÇ militanları tarafından sendika binasının korunmasını istediği; Suat Şükrü KUNDAKÇI, Avni TOK ve Mevlüt BAYRAKTAR'ın bu mücadelede zaman zaman DEV-GENÇ militanlarından yararlandığı ve sendika binasına bu militanların gelip adeta, sağcılara karşı nöbet tutarak, koruduğu; nihayet 4-5 Ağustos 1970 tarihinde Suat Şükrü KUNDAKÇI grubunun GERZE gibi sendikanın şubesi olmayan küçük bir yerde bir kongre yaparak genel başkanlığa, Suat Şükrü KUNDAKÇI'nın, genel sekreterliğe Avni TOK'un, ikinci başkanlığa da Mevlüt BAYRAKTAR'ın seçildikleri fakat Süreyya DENİZLİ grubunun bu kongreyi meşru saymayıp kongrenin ve seçimlerin iptali için dava açtığı ve 21 Eylül 1970 günü Türk-İş salonunda ayrı bir kongre yaptığı, bu kongrede Süreyya DENİZLİ ve grubunun seçildiği; her iki grubun Yapı-İş Sendikasının yetkili başkan, sekreter ve yönetim kurullarının kendileri olduklarını iddia ederek bu sendikanın iki başlı duruma geldiği; Suat Şükrü KUNDAKÇI grubunun 15 Eylül 1970 tarihinde Bayındır Sokakta yeni bir bina kiralayarak Yapı-İş merkez binasının orası olduğunu ilân ettiği; iki grubun mücadelesinin sürüp gittiği sırada Suat Şükrü, KUNDAKÇI'nın 1967 yılından beri tanıdığı Münir Ramazan AKTOLGA ile temas kurduğu; böylece Suat Şükrü, Avni TOK ve Mevlüt BAYRAKTAR'ın sendika yönetim kurulu olarak TDGF. ile Yapı-İş Sendikası arasındaki ilişkileri bir kat daha arttırdıkları, Yapı - İş Sendikasının devrimci kuruluş niteliğinde olmak üzere çok imzalı ve devrimci kuruluşların müştereken yayınladıkları bildirilere iştirak ettiği, bu meyanda "Türkiye Halkına" başlıklı ve gene, TÖS binasında yapılan toplantıda alınan karar üzerine hazırlanıp 23.9.1970 tarihinde yayınlanan "Amerikan emperyalizmi ve iktidarın zulmü yıkılacaktır" başlığını taşıyan bildirilere Devrimci Güç Birliği anlayış ve dayanışması için de imza koyarak katıldığı; sendikaya Yusuf KÜPELİ ve Ertuğrul KÜRKÇÜ'nün de zaman zaman gelip gittiği; hatta Ertuğrul'un bazı silahlı DEV-GENÇ militanları ile geldiği, kendisi ayrıldıktan sonra militanların sendika da bir süre kaldıkları; ODTÜ. öğrencisi olan Münir Ramazan AKTOLGA'nın bu üniversite de çalışan işçileri teşkilâtlandırmak ve Yapı-İş Sendikasına kazandırmakla görevlendirildiği; buna karşılık Suat Şükrü KUNDAKÇI, Avni TOK ve Mevlüt BAYRAKTAR'ın merkez yürütme kurulu olarak Münir Ramazan AKTOLGA'yı sendikada ücret karşılığında, fakat herhangi bir kadro verilmeden, fiili olarak işe aldığı; genel başkan sıfatıyla Suat Şükrü KUNDAKÇI ile genel sekreter sıfatıyla Avni TOK'un müştereken Yapı-İş Sendikasına ait otomobilleri kullanmak, kullandırmak, bakım ve fennî muayenesini yaptırmak, emniyet ve trafikte temsil etmek üzere, Münir Ramazan AKTOLGA'ya tam yetki sağlayan bir belge verdikleri; ayrıca "Münir Ramazan AKTOLGA veya emrü havalesine 20 Eylül 1970 tarihinde ödenmek üzere 170.000.- TL." tutarında bir bono, "Hasan Yusuf KÜPELİ veya emrü havalesine 20 Eylül 1970 tarihinde ödenmek üzere 165.000.- TL." tutarında bir bono ve keza "Ertuğrul KÜRKÇÜ veya emrü havalesine 20 Eylül 1970 tarihinde ödenmek kaydıyla 168.000.- TL." tutarında bir bono olmak üzere sanık Suat Şükrü KUNDAKÇI, sanık Avni TOK ve sanık Mevlüt BAYRAKTAR tarafından üç adet bono düzenlenip Yapı-İş Sendikası adı geçen kişilere karşı borçlu duruma sokulduğu; sanığın Yapı-İş Klâsörü 10 dizide Askerî Savcıya verdiği; aynı klâsör 120 sırada C. Savcısına verdiği ve keza Münf. 6K. 49-53/1 sıralarda mevcut Askerî Savcıya verdiği ve DT. 1K. 110 sıradaki huzurda verdiği ifadeleriyle yaptığı kısmî itirafları ve bu itirafları doğrulayan aynı olayda sanık Mevlüt BAYRAKTAR'ın DT. 6K. 1348 sıradaki ikinci defa ve özel olarak başvurup huzurda verdiği açık itirafları; Münir Ramazan AKTOLGA'nın Yapı-İş klâsörü 21 dizide mevcut "sendika ile temas kurduktan sonra sendika yetkililerinden Suat Şükrü KUNDAKÇI, genel sekreter Avni TOK ve merkez yürütme kurulu beni sendikada işe aldı. Ve sendikada çalışmaya başladım. Çalışmam karşılığında bana verilen para miktarı ancak kendimi doyuracak miktarda idi. Sendika ile hukukî bir bağım yoktu. Bana herhangi bir kadro verilmemişti. Kadrosuz olarak fiilen ODTÜ.'deki işçileri sendikaya üye kaydı için faaliyet gösteriyordum. Bu faaliyetimin karşılığında da yukarda söylediğim para bana ödeniyordu. Toplu bir para verilmiyordu. Ben sadece lazım oldukça istiyordum. Suat KUNDAKÇI beyde yeteri kadar veriyordu. O günkü duruma kadar 10 liradan tutun da yine o günkü

şartlara göre yine ihtiyacımızı karşılayacak para veriliyordu. Bir ara kendilerinin de parası kalmamıştı. Bu müddet içersinde de parasız olarak çalıştım. Benim sendikayla ilgim olduğunu sendika için çalıştığımı merkez yürütme kurulu üyeleri biliyordu

Yusuf KÜPELİ'nin de sendikaya girişi aynen benim gibi Necmettin GİRİTLİOĞLU vasıtasiyle olmuştur. Biz sendikaya girmeden önce Suat Şükrü KUNDAKÇI Bey, Avni TOK ve merkez yürütme kurulu üyeleri bizim DEV-GENÇ üyeleri olduğumuzu biliyorlardı. Zaten sendika merkez yürütme kurulu daha önceden bir karar almıştı. Sendikanın taşra faaliyetinde çalışıp üye kaydetmek ve diğer faaliyetlerde bulunmak üzere öğretmenlerden, öğrencilerden 20 kişilik bir eleman alacaktı. Bu karar bilâhare karşı grup tarafından sabote edildi. Ancak ben ve Yusuf KÜPELİ sendikanın Ankara merkezinde çalışmağa başladık. Suat Şükrü KUNDAKÇI Bey kendisinin devrimci olduğunu söylerdi. Fikri yönden bazı noktalarda anlaşmamıza rağmen bazı noktalarda ayrılırdık. Onlar sendikal harekete olağanüstü önem veriyorlardı. Bizim için ise mühim olan işçilerin bilinçlenmesi idi". Şeklindeki beyanları havi Askerî Savcıya verdiği ifadesi; bu ifadeyi doğrulayıp tamamlayan aynı klâsör 235 dizide mevcut "Yetki Belgesi" başlığını taşıyan 5.11.1970 tarihli, Suat Şükrü KUNDAKÇI ve Avni TOK'un imzalarını havi "yukarıda kimliği yazılı ve tatbik imzası görülen genel merkez organizatörümüz Münir R. AKTOLGA sendikamız adına üye kaydetmeye, işverenler ile idarî özel ve tüzel kişiler ya da merciler nezdinde sendikamızı temsil etmeye veya sendikamızdan alacağı talimat üzerine işyeri temsilcilerini tayin etmeye ya da görev ve yetkilerini kaldırmaya genel merkezimiz adına yetkilidir". Şeklindeki belge. Sanık Ertuğrul KÜRKÇÜ'nün İstanbul Sıkıyönetim K.'lığı nezdindeki beş Askerî Savcıdan oluşan bir kurul önünde verdiği ve Ertuğrul KÜRKÇÜ ve arkadaşları klâsörü 1K. 8D. 96/4 sırada mevcut "1970 yılı son aylarında Münir Ramazan AKTOLGA Ankara Yapı-İş Sendikası başkanı Suat Şükrü KUNDAKÇI'nın benimle konuşmak istediğini bildirmişti. Ben de yanımda Münir, Şaban İBA, Zafer KUTLU ve şimdi adlarını bilemediğim 4-5 arkadaş olduğu halde bu şahsın yanına gitmiştim. Suat Şükrü sendika seçimlerini devrimcilerin kazandığını ancak karşı devrimcilerin kendilerine karşı taarruza geçeceklerini sendikayı işgal edeceklerini beyanla DEV-GENÇ olarak benden yardım istemişti. Biz de kendisine yardımı kabul etmiştik. Ben buradan ayrıldığımda bazı arkadaşlar belirtilen maksat için sendikada kalmışlardı. Bizler oraya gittimizde silahlı idik. Ancak Suat Şükrü bizden silahlı gelmemizi istememişti". Şeklindeki ifadesi; aynı konuda huzurda verdiği ve aynı klâsör 10 D. 170 sırada mevcut aynı mahiyetteki ifadesi; sanık Yusuf KÜPELİ'nin huzurda verdiği ve DT. 5K. 1165 sayfada mevcut ifadesi; bu ifadeleri doğrulayan şahit Remzi ÇALIŞIR'ın Yapı-İş 56 sıradaki hazırlık ifadesi; şahit İbrahim Ethem EZGÜ'nün Yapı-İş 58 sıradaki hazırlık ve DT. 4K. 479 sıradaki huzurda verdiği yeminli ifadeleri; aynı klâsör 30 ve 31 sıralardaki Münir Ramazan AKTOLGA ve Yusuf KÜPELİ lehine ve 7 nci İcra Memurluğu dosyasındaki Ertuğrul KÜRKÇÜ lehine düzenlenen bonolar ile bunlarla ilgili takiplere ait evrak; aynı klâsör 173 sıradaki mektup, 174 sıradaki Mihri Belli ve Hikmet KIVILCIMLI'nın da bulunduğu fotoğraf; 234 sıradaki Münir Ramazan AKTOLGA'ya arabalarla ilgili olmak üzere her konuda yetki veren belge ve daha fazla sözü uzatmamak üzere dosyada bulunan sair delillerle sübuta ermiş bulunmaktadır.

Sanık DEV-GENÇ liderleri lehlerine düzenlenen yarım milyon lira değerindeki bonoları inkâr etmemiş fakat amacının DEV-GENÇ'e yardım değil Yapı-İş Sendikasının paralarını karşı grubun çekmesini önlemek olduğunu, bonoların bu gaye ile düzenlenmiş bir muvazaaya dayandığını ileri sürmüş, bu konuda mükerreren çeşitli deliller tevdi eylemiştir.

Mahkememiz sanığın bu savunmalarında tam bir samimiyet görememiş ve geliri son derece yüksek olan Yapı-İş Sendikasının TDGF. ye yardım ve onunla devrimci işbirliği, güçbirliği yapma çabası müşahade eylemiştir. Çünkü:

— Sanık Suat Şükrü KUNDAKÇI 1956'lardan beri bilinen sicillere geçmiş olduğu kendisince de (Askerî Savcılık ifadesi) kabul olunan bir sosyalisttir. Avni TOK ve Mevlüt BAYRAKTAR da Suat Şükrü KUNDAKÇI kadar eski ve takarrür etmiş şekilde solcu değilseler de birlikte çalıştıkları sürece aynı sosyalist görüşü paylaşmışlar, bu amaçla da Yapı-İş Sen-

dikasını ele geçirmek, bu sendikayı sosyalist sendika haline getirmek için her devrede birlikte mücadele etmişlerdir.

— Bu bonoların muvazaa esasına dayandığı kabul olunsa dahi gene de DEV-GENÇ'e bir yardım amacı vardır. Bu yardım böyle bir muvazaayı kabul etmeleri karşılığında TDGF. liderlerine verilecek komisyon şeklindedir. Nitekim Mevlüt BAYRAKTAR duruşmaların sonlarına doğru mahkememize yaptığı itiraflarını da (DT. 6K. 1349) "...Daha önceki celselerde yani sorgumda ben bunu ifade edememiştim, şimdi ifade etmeğe mecburum. Bu toplantımızda Suat Şükrü KUNDAKÇI bana şöyle bir teklifte bulundu: Görüyorsun, bu arkadaş (yani Süreyya DENİZLİ) yetkisiz para çekiyor, buna bir formül bulalım dedi. Kendisine, başkan sensin formülü sen bul dedim. Bunun üzerine, birkaç kişi lehine bono tanzim edelim, icraya koyduralım, para icra vasıtasiyle bloke edilsin ve lehlerine bono tanzim edilen aynı şahıslardan, parayı onların elinden geri alalım. Tabii bu arada onların emeği, hakkı ne ise 100.000,--150.000.- lira da onlara verelim dedi" şeklinde her şeyi bütün açıklığı ile ortaya koymaktadır. Yapı-İş'in paralarını icra marifetiyle bloke etmek söz konusu edilmeğe başlayınca Mevlüt BAYRAKTAR lehine bono düzenlenecek olan kişinin emin ve zengin bir kişi olmasını, muteber iş adamı seçilmesini teklif etmiş bu meyanda Necati Mağazası sahibi, Güven Otobüsleri işletmesinin sahibini veya müteahhit, avukat gibi bazı kişileri önermiştir. Bu şahıslar ticarî ahlâklarının gereği böyle karanlık işlere karışmak istememişler ve teklifi reddetmişlerdir. Fakat aynı şekilde baş vurulan bazıları ise teklifi kabul edip bu emek karşılığında yüksek komisyon istemişlerdir. Yapı-İş Yürütme kurulu ve özellikle Suat Şükrü KUNDAKÇI ise böyle yüksek parayı komisyon halinde devrimci görüşlerini ve mücadelesini paylaştığı TDGF.'ye ve onun liderlerine vermeyi uygun görmüştür. Nitekim gene Mevlüt BAYRAKTAR sözü geçen ifadesinde "...Suat Şükrü KUNDAKÇI ve Avni TOK DEV-GENÇ davasından tahliye edildikten sonra ve Mart 1973 ayı içersinde muhtelif bankalardaki ve işverendeki Yapı-İş Sendikasının parasından aşağı yukarı 500.000.- lira civarında bir para çektiler, yetkisiz olarak çektikleri bu paradan İstanbul'da Avukat Nizametten ÜSTÜNDAĞ ve Yozgat'da Avukat Şakir KEÇELİ'ye ve Suat Şükrü'nün eyleminde olan muhtelif insanlara çeşitli miktarlarda paralar gönderdiler... Suat Şükrü KUNDAKÇI (DEV-GENÇ davasından) tahliye olduktan sonra bana Münir Ramazan AKTOLGA, Yusuf KÜPELİ ve Ertuğrul KÜRKÇÜ'yü kastedip (biz bu çocukları şurada burada söylüyerek isimlerini piyasada yaymış olduk, ben bu çocuklara karşı borçluyum) dedi, ama ne miktar borçlu olduğunu bilemem, söylemedi ve keza bu borcunun maddî mi manevî mi olduğunu da bilemem" diyerek davanın devamı sırasında dahi Suat Şükrü KUNDAKÇI'nın aynı davranış içinde olduğunu ortaya koymuştur.

— İlginç bir konu da, Ertuğrul KÜRKÇÜ lehine düzenlenen 168.000.- liralık bonodur. Bu bonodan duruşmaların son safhasına kadar hiç bir sanık tarafından bahsedilmemiştir. Ertuğrul KÜRKÇÜ, Suat Şükrü KUNDAKÇI, Avni TOK ve Mevlüt BAYRAKTAR bu konuyu titizlikle gizlemiştir. Mevlüt BAYRAKTAR ile diğerleri arasında bir takım maddî ve kişisel hesaplara dayandığı tahmin olunan ihtilâf çıkınca adı geçen sanık bu konuyu ortaya koymuş ve her şeyi açıklamıştır. DEV-GENÇ'le bir irtibat, bir işbirliği, bir güç birliği mevcut değilse ve gerçek bir muvazaa esasına dayanıyorsa neden diğerleriyle birlikte bu bono ortaya açılmamıştır? Soruya cevap bulabilmek mümkün değildir.

— Kaldı ki, Yapı-İş klâsörü 87 sırada mevcut Ankara 4 ncü İcra Memurluğunun 970/5933, 970/5934 sayılı yazılarında açıkça belirtildiği üzere bu bonolar alacaklı Münir Ramazan AKTOLGA, Yusuf KÜPELİ veya vekilleri Avukat Nizamettin ÜSTÜNDAĞ ve Avukat Şakir KEÇELİ tarafından tahsil için icraya konulmuş, fakat Süreyya DENİZLİ ve avukatı tarafından Ankara Asliye 1. Ticaret Mahkemesinde açılan ihtiyati tedbir davasında anılan mahkemece müttehaz 10.11.1970 gün ve Es. No. 1970/374 sayılı ve aynı klâsör 81 sırada bulunan ihtiyatî tedbir kararının engellemesi nedeniyle icra takibi başarısız kalmış paralar tahsil edilememiştir. Bu konuda Ertuğrul KÜRKÇÜ huzurdaki sorgusunda ve Yusuf KÜPELİ'nin yanında"... Yusuf KÜPELİ bana bonolardan bahsetti... bononun mevcut olduğunu, an-

cak paranın alınamadığını, ifadeyle keşke alabilseydik dedi" şeklinde beyanda bulunmuştur. (Ertuğrul KÜRKÇÜ ve arkadaşları 1K. sayfa 167).

— Remzi ÇALIŞIR ve Ethem EZGÜ gibi şahitlerin yukarıda sıra numaraları yazılı hazırlık ve huzurda verdiği ifadeler de bunlara eklenirse bonoların, TDGF.'ye onun temsilcileri ve liderleri aracılığı ile yapılmak istenen yardım gayesine matuf olduğu fakat aynı zamanda da bu yol ile Yapı-İş'in yarım milyon lirasının karşı grubun elinden kurtarılmış olacağı sonucuna ulaşılmaktadır.

Yapı-İş Sendikasının, Yürütme Kurulunu meydana getiren sanık Suat Şükrü KUNDAKÇI, Mevlüt BAYRAKTAR ve Avni TOK yönetiminde TDGF. ile devrimci dayanışma ve devrimci eylem içinde bulunduğunu, sadece bu bonolar ve merkez binasının DEV-GENÇ'li silahlı militanlarca korunması gibi olgular ifade etmez. Bu sendikanın TDGF. ile ve bütün devrimci kuruluşlar ile devrimci işbirliği, devrimci güç birliği içinde bulunduğunu, bazı bildiriler de açıkça ortaya koymaktadır: Mrk. Yrt. Krl. 1K. 5D. 206/285, Yapı-İş klâsörü 138 sıralarda mevcut "Türkiye Halkına" başlıklı 4.10.1970 tarihinde Yapı-İş'ten başka diğer 12 devrimci kuruluş ile birlikte yayınlanan bildiri millî demokratik devrim savaşının bütün sloğanlarını ve amaçlarını ifade ettikten sonra "mücadelelerimiz Amerikan emperyalistlerini ve işbirlikçilerini kovmak için, halkımızın devrimci iktidarını kurmak içindir, Kahrolsun Amerikan emperyalizmi yaşasın halkımızın devrimci mücadelesi" sözleri ile bitmektedir. Bildirinin altında YAPI-İŞ'in ismi vardır.

Diğer bir bildiri de 23.9.1970 tarihinde yayınlanan "Amerikan emperyalizmi ve iktidarın zulmü yıkılacaktır" başlıklı bildiridir. Altında öteki devrimci kuruluşlarla birlikte YAPI-İŞ'in de imza bloku olan bu bildiri için TÖS. genel başkanlığında bir toplantı yapılmış, bildirinin altında imza bloku bulunan, bütün kuruluşların temsilcileri katılmıştır. Sanığın "ben bu toplantıya katılmadım, o gün Ankara'da değildim" şeklindeki savunmaları doğru kabul edilememiştir. Zira; aynı toplantıya katılan Atilâ SARP'ın "Bu bildiri altında imzası olan kuruluşlar bir toplantı yaptı, bu toplantıda görevlendirilen bir komite de bildirinin metnini hazırladı...." şeklindeki C. Savcısına verdiği Münf. 6K. 9/4 sırada mevcut ifadesi, Atilâ'nın aynı konuda aynı klâsör 42/1 sıradaki tutuklanması sırasında Askeri Mahkemeye verdiği ifadesi; Salih Özgün NAS'ın "Gelenler içinde Atilâ SARP, Aziz EKŞİ, Suat Şükrü KUNDAKÇI'yı... hatırlıyorum" şeklindeki askerî savcıya verdiği ve aynı klâsör 180/2 sırada mevcut ifadesi, şahit Süleyman AKKAYA'nın aynı mahiyetteki aynı klâsör 84/1 sırada mevcut Askeri Savcılık ifadesi; söz konusu bildiri, TÖS'ün toplantıya çağrı belgesi ve münferit olaylar 6 ncı klâsördeki bütün deliller Suat Şükrü'nün o gün YAPI-İŞ Sendikasını temsilen toplantıda hazır bulunduğunu kuşkudan uzak bir şekilde ortaya koymaktadır.

Sanık Suat Şükrü KUNDAKÇI Münir Ramazan AKTOLGA ile olan münasebetini ve T. D. G. F. liderlerinden Aktolga'nın ODTÜ.'deki YAPI-İŞ Sendikası hesabına üye kaydetme faaliyetlerini de reddetmiştir. Ama mesnetsiz kalmıştır. Zira YAPI-İŞ klâsörü 235 sırada mevcut Aktolga'nın tatbik imzasını havi "üye kaydetme" yetki belgesi ve Münir Ramazan AKTOLGAnın ifadesi bunun tamamen aksini göstermektedir. (Yapı-İş klâsörü 21 nci sayfa).

Bütün bu gerekçelerden sonra heyetimizce varılan sonuç: Suat Şükrü KUNDAKÇI, Mevlüt BAYRAKTAR ve Avni TOK'un bir ekip halinde YAPI-İŞ Sendikasının yönetimini ele geçirdikleri; diğer devrimci kuruluşlar ve özellikle TDGF. ile, ona malî yardımda bulunmak, otomobillerin kullanılmasını sağlamak, müşterek bildiriler yayınlamak ve TDGF. ninde sendikaya işçi üye kaydetmek, silahlı militanları vasıtasıyla YAPI-İŞ Sendikasını korumak gibi yardımlaşmada bulundukları ve böylece müsnet fiillerin sübuta erdiği noktasındadır.

Sanığın bu fiilleri, sözü geçen bildirilerdeki anlam ve sloğanlardan açıkça anlaşılacağı üzere TDGF.'nin vermiş olduğu millî demokratik devrim mücadelesinde ona maddî ve manevî yardım edip, destek olarak bu savaşa katılmak, millî demokratik devrim savaşında bir cephe, YAPI-İŞ Cephesi açmak demektir.

Millî demokratik devrim emperyalizme, onun yerli işbirlikçilerine, feodal kalıntılar demek olan toprak ağalarına ve tefecilere karşı savaşmak, bu amaçla işçi kitlesine kendi ülküsü olan bilimsel sosyalizmi öğretmek, ona proleter bilinci vermek demek değilmiydi?... Bu amaçla, işçi arasında çalışmak telkin ve propaganda yapmak gerekmezmi?... İşte Suat Şükrü KUNDAKÇI, Mevlüt BAYRAKTAR ve Avni TOK bu amaçla musırran YAPI-İŞ Sendikasını ellerinde tutmak için kıyasıya mücadele vermişlerdir.

YAPI-İŞ Sendikası, mensubu olan yapı işçilerinin haklarını kanun yolunda savunmak amacıyla kurulmuş yasalara uygun bir sendikadır. Fakat 4 Ağustos 1970 tarihinde yapılan kongre ile bu sendika içinde Suat Şükrü KUNDAKÇI, Mevlüt BAYRAKTAR ve Avni TOK sendikanın yönetimini ellerine geçirmişler ve bu sendikayı Türkiye'de komünizmi yerleştirme ana gayesine giden aşamalardan millî demokratik devrim aşamasında çalışan bir kuruluş haline sokmuşlar, bu savaşta en kuvvetli örgüt olan TDGF. ile çalışma ve mücadele ortaklığı yapmışlar, yukarıda uzun uzun açıklandığı gibi YAPI-İŞ Sendikasını T. C. K.'nun 141 nci maddesinin birinci fıkrasında öngörülen, işçi sınıfının hâkimiyetine dayalı diğer sınıfları ve iktisadî, sosyal nizamları topyekûn yok edip yerine komünist bir düzen getirmek amacına yönelik bir kuruluş haline getirmek üzere iradelerini birleştirmişler, anılan maddenin 8 nci fıkrasında öngörüldüğü şekilde bir cemiyet oluşturmuşlar, sonra da YAPI-İŞ Sendikasını bu gaye ile sevk ve idare etmişlerdir.

Bu itibarla, sanık Suat Şükrü KUNDAKÇI'nın, yukarıdan beri açıklanan gerekçelerle, T. C. K.'nun 141 nci maddesinde öngörülen suçu işlediği ve anılan madde uyarınca cezalandırılması; keza "Amerikan emperyalizmi ve iktidarın zulmü yıkılacaktır" başlıklı bildirinin muhtevasındaki bazı sözler sebebiyle de aynı olayda sanık İ.ÂTİF KARADAĞ'ın hanesinde etraflı şekilde yazılan gerekçelerle T. C. K.'nun 312 nci maddesinde yazılı suçu işlediği ve anılan madde gereğince cezalandırılması gerektiğine inanılmıştır.

39. ÖZGÜN NAS:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın A. Ü. Ö. B. Başkanı olduğunu, DEV-GENÇ'in eylem ve hareketlerine iştirak ettiğini, fikren ve fiilen DEV-GENÇ yöneticileri ile birlikte çalıştığını, 1969 Haziran ayında yapılan boykot olaylarına, Aralık ayındaki 6 ncı Filoyu protesto mitingine katıldığını, mitingten evvelki forumda konuştuğunu, 14.3.1970 tarihinde D. T. C. F.'de yapılan forumda kalabalığı tahrik edici konuşmada bulunduğunu, TÖS. Genel Merkezinde yapılan toplantılara katılarak MDD.'nin gerçekleştirilmesi bakımından güç birliği kurulması çalışmaları hususunda karar alınarak sosyal bir sınıfın diğer sosyal sınıflar üzerindeki tahakkümünü tesise, sosyal bir sınıfı ortadan kaldırmaya matuf cemiyet teşkil ettiğinden T. C. K.'nun 141, yayınlanan bildiri sebebiyle T. C. K.'nun 142/1, 159/1 ve 312 nci maddelerini keza fiil ve hareketleri ile merkez yürütme kurulu üyelerinin fiillerine feri şerik sıfatıyla iştirak ettiğinden T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi gereğince tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 142/1-5-6, 159/1, 312, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 22.6.1971 tarihinde polise verdiği ifadesinde:

1962 yılında Mardin Lisesinden mezun olduğunu, o sene fakülte giriş imtihanlarını kazanamadığını, ertesi yıl D. T. C. F.'nin puanını tutturduğunu, üçüncü sınıfa kadar okuduğunu, ancak kaydını yeniletmediğinden, yüksek tahsili terk etmiş olduğunu, ikinci sınıfta cemiyet işleri ile uğraşmaya başladığını, karınca grubu ile seçimlere girip kazandığını, ertesi sene Yıldırım Grubu ismi ile girdikleri seçimi kaybettiklerini, 1968 yılına kadar bir daha bu işlerle uğraşmadığını, 1968 yılında bağımsız milletvekili Celâl KARGILI'nın fakülteye talebe olarak kaydolduğunu, kendisi ile kantinde buluşup konuştuklarını, neticede Celâl KARGI-

LI'yı talebe cemiyeti seçimlerinde desteklemeye onunda kendisini öğrenci birliği seçimlerinde başkan adayı olarak gösterip destekleme hususunda mutabakata vardıklarını, Celâl KARGILI'nın dahil bulunduğu Ortanın Solu grubunun seçimleri kazandığını, Celâl KARGILI'nın başkan olduğunu, öğrenci birliğindeki fakültenin iki boş yeri için kendisi ile Ekrem ŞENTÜRK'ün teklif edildiğini, bu suretle öğrenci birliğinde yönetim kurulu üyesi olduğunu, 1969 yılı seçimleri için Dil Tarihten başkan adayı olarak gösterildiğini, fikir kulüplerinin hâkim bulunduğu fakültelerin ise Atillâ SARP'ı desteklediklerini, 12 Nisan 1969 tarihinde yapılan seçimi kazanarak başkan seçildiğini, 1969 yılından beri bu görevi ifa ettiğini, öğrenci birliğinin sıkıyönetim ilânından sonra süresiz kapatıldığını, öğrenci birliğinde görev alanların (Eczacılık ve İlâhiyat Fakültesi hariç) hepsinin DEV-GENÇ'e mensup olduklarını, öğrenci birliği başkanı olarak forumlarda konuşmacı, dekanlık, bakanlık, kredi yurtlar müdürlüğü ile talebeler arasında bağ kurma görevleri aldığını, rektörlüğün pasoları birliğe zimmetle teslim ettiğini, birliğinde bunları talebe cemiyetlerine verdiğini, pasoların talebelere ücret karşılığı verildiğini, her sene birlik için rektörlükten 50.000 lira aldıklarını, paso gelirleri ile bunun altmış bin lirayı bulduğunu, başkan seçildikten 5-6 gün sonra rektörle tanıştığını, 28-29 Nisan hazırlıkları başladığı sırada fikir kulüpleri başkanı Yusuf KÜPELİ'nin gelerek bir konuşma yapmasını istediğini, bunu kabul ettiğini, nitekim bir konuşma yaptığını, fakültelerde boykot yapılma arzularının başladığını, buna karşı çıktığını, ancak en son S. B. F.'de yapılan toplantıda Yusuf KÜPELİ'nin teşviki ile boykot kararı alındığını, ertesi sabah boykot komitesinin kurulduğunu, kendisinin de komitede yer aldığını, ilk toplantının S. B. F.'de yapıldığını ve genel forum kararı alındığını, formun D. T. C. F.'de toplandığını, kimlerin konuşacağının tespit edildiğini, bu arada masanın üzerine çıkan Yusuf'un Amerikan emperyalizmi ve yerli işbirlikçilerine çatan bir konuşma yaparak topluluğu Kızılay'a yürüyüşe sevk ettiğini, kendisinin yürüyüşe katılmadığını, 100 metre arkadan kalabalığı takip ettiğini, Tusloğ önünde bazı hadiseler vukua geldiğini, camların kırıldığını, silah atıldığını, bir aracın hasara uğratıldığını, olaya müdahale eden polisin jopla kalabalığı dağıttığını, yaz imtihanlarının yapılamadığını, okulların tatil edildiğini, DEV-GENÇ'le teması olmadığını, birkaç defa Atillâ SARP'ın evine giderek görüştüklerini, 1969-70 ders yılı başladıktan sonra yapılan kurultayda Atillâ SARP'ın DEV-GENÇ başkanlığına getirildiğini, kendi fakültelerinin açılışında rektörden sonra konuştuğunu, konuşması bitince salondaki çoğunluğunu DEV-GENÇ'lilerin teşkil ettiği kalabalığın devrimci marşlar söylemeye başladığını kendilerini sevk ve yönetenolmadığını, yine o tarihlerde 6 ncı Filonun İzmir'e gelmesi sebebiyle, DEV-GENÇ'in harekete geçtiğini, bunun için para temininc çalışıldığını, büyük bir payı ODTÜ.'nün verdiğini, 6 ncı Filoya hayır diye bir bildiri neşredildiğini, buna kendisinin de imza koyduğunu, filonun gelişinden bir gün önce tren ve otobüsle İzmir'e hareket ettiklerini, orada miting komitesinin kurulduğunu, kendisinin yer almadığını, bir forum düzenlendiğini, forumda bizzat konuştuğunu, öğleden sonra mitingin yapılarak dağıldığını, İzmir'e daha ziyade gezmek maksadıyla gittiğini, Ankara'ya döndükten sonra ilk olayın EGO. ile paso yüzünden vuku bulduğunu, encümenin talebe cemiyetlerinin verdiği pasoların geçerli saymayacağına dair kararına karşı çıktıklarını, işin büyüdüğünü, sonunda eyleme geçilerek otobüslerin fakülte bahçelerine çekilerek seferden alakonulduklarını, bu işi DEV-GENÇ'in planladığını, sonunda belediyenin kararına uyulduğunu, birlik başkanı olmadan DEV-GENÇ'le alâkası bulunmadığını, başkan olması dolayısıyla alâkası olduğunu, üniversite içindeki forum ve eylemlere talebelere saptırılmasın diye mecburen katıldığını, silahlı olayların aleyhinde olduğunu, üniversiteye DEV-GENÇ hâkim olduğu için onlarla temas zorunda kaldığını, forumlarda umumiyetle hep aynı şahısların konuştuklarını, bunların da fakültelerin F. K. F. başkanları olduklarını, DEV-GENÇ'in arasında gruplara bölündüğünü, kiminle görüşeceğini şaşırdığını, duvarlara S. B. F.'nin bodrumunda basılan komünist liderlerin resimlerinin asıldığını, Arap öğrencilerce filistin rozetlerinin dağıtıldığını, sağcı ve solcu grupların belli yurtlarda hâkimiyeti ele geçirdiklerini, her türlü ideolojinin serbestçe tartışılmaya başlandığını, hatta, DEV-GENÇ kurultayında Mahir ÇAYAN'ın, Türkiye Halklarındeyimini kullandığını, rejimin nasıl devrileceğinin, getirilecek düzenin ne şekilde oturtulacağının açıkça tartışıldığını, sosyalist devrimden bahsedildiğini, olaylara etkili olamadığını, kendisinin dinlenmediğini, 1970-1971 ders yılı açı-

lış konuşmasını da kendisinin yaptığını, Aralık ayına girilirken Ankara'dan uzaklaşmak arzusu duyduğunu, çünkü DEV-GENÇ Başkanlığına seçilen Ertuğrul KÜRKÇÜ takımı ile çalışmak niyetinde olmadığını, bu yüzden Kızıltepe'ye gidip üç buçuk ay kadar kaldığını, 12 Mart muhtırasından 3-4 gün sonra Ankara'ya geldiğini, öğrenci birliği sıkıyönetimce kapatılınca arkadaşları ile bir eve yerleştiğini, eve polisin baskın yaptığını, sol yayın ve sustalı çakı bulunduğunu, kendisini hemen askere sevk ettiklerini, banka soyma, adam kaçırma, öldürme gibi eylemlerde bulunan DEV-GENÇ'li militanların kurduğu örgütlerde bulunmadığını, Türk Halk Kurtuluş Ordusu ismini ilk defa Ankara'da kaçırılan Amerikalılar mevzuunda radyo haberlerinden duyduğunu, T. H. K. Ordusunun amacının bir halk ihtilâli ile komünist rejimi getirmek olduğunu, kanaatince bu ordunun bir beyin tarafından yönetilen ve birden fazla hücresi bulunan bir teşkilât olduğunu, bu beynin bir kadro olarak düşünülebileceğini, beyin kadro ile hücreler arasında da bir tanpon kadronun mevcudiyetinin düşünülebileceğini, beyin kadronun içeride tanpon kadronun ise yurt dışında olduğunu tahmin ettiğini, bu örgüte dahil militanların maddî finansmanlarını temin etmek için banka soymaya, adam kaçırmaya, çocuk kaçırmaya devam edeceklerini, MDD.'in işbirlikçi burjuvaya karşı sosyalist ülkelerde değil geri kalmış ülkelerde verildiğini, Türkiye de gelişmekte olan bir ülke olduğundan MDD.'in gerçeğinin yapılacağını, bu arada bilhassa Amerikan iş yerleri, askerî birliklerin hedef alınacağını, Devrimci Doğu Kültür Ocaklarının 1969 senesinde kurulduğunu, kurulmada baş rolü Mümtaz KOTAN'ın oynadığını, buna rağmen başkanlık almadığını, yayınlanan bildiri ve bültenleri bizzat kaleme aldığını, kendisinin bu ocak üyesi olmadığını, üyelik için müracaatının da bulunmadığını, ocak içinde değişik görüş ve ideolojide olanların bulunduğunu, gerçek gayelerinin kürtçülük olduğunu tahmin ettiğini, bu ocağın kuruluşuna daha baştan beri muhalif olduğunu, askerliğini yaptığı bölükte evvelden tanıdığı veya orada tanıştığı arkadaşları ile zaman zaman yemekhane veya çay ocağında toplanarak konuştuklarını, kendilerine öğrenci birliği başkanlığı ve girişilen eylemler konusunda bildiklerini anlattığını, tanıdığı kadarı ile Deniz GEZMİŞ'i anlattığını, bütün tümenin kendisini DEV-GENÇ'li olarak tanıdığını, 1-10 Mayıs 1968 tarihinde yapılan Samsun-Ankara yürüyüşüne katıldığını, kafileyi Çorum'da terk edip Ankara'ya geldiğini, yürüyüş sırasında meydana gelen olayları birlik başkanı Bilâl MOĞOL'a anlattığını, polisle bir çatışmayı önlemek için yürüyüşün Kırıkkale'de nihayete erdirilmesi kararını aldıklarını, Kırıkkale'de yürüyüş yapanları durdurduklarını, fakat Atillâ SARP ve grubunun kendilerini dinlemeyerek yürüyüşe devam ettiklerini, kafile Kayaş yakınlarına geldiğinde M. B. K. üyelerinden Kadri KAPLAN ve bazı şahısların kafilede bulunanları ikna ettiklerini, talebeliği ve öğrenci birliği başkanlığı sırasında sendikalist çalışmalara ve eylemlere katılmadığını, Yüksek Öğretmen Okulu sorunlarını görüşmek üzere birkaç defa TÖS'e giderek Dursun AKÇAM ile görüştüğünü, bir gidişinde YİS Başkanı Suat ŞÜKRÜ KUNDAKÇI ile tanıştığını, öğrenci birliği başkanı olana kadar CHP. üyesi bulunduğunu, başkan olduktan sonra partiden istifa etmemekle beraber üye aidatını yatırmadığı gibi toplantılara da gitmediğini, silahlı eylemde bulunmadığını, silah tedarikine uğraşmadığını, İzmir DEV-GENÇ örgütünden Mehmet ÇAVUŞ ile Aysel KANKALE'yi tanıdığını beyan etmiştir.

Sanık 21.7.1971 tarihinde Askerî Savcıya verdiği ifadesinde:

D. T. C. F.'si talebesi iken 12.4.1969 tarihinde Ankara Ü. Ö. B. seçimlerini kazanarak başkan seçildiğini, hukuken 12.4.1970 tarihine kadar bu görevi ifa ettiğini, bu tarihte karşı gruba mensup Özden ÖZBİLÜN'ün habersiz bir toplantı ile kendisini başkanlığa seçtirdiğini, Mayıs 1971 tarihinde askere gitmek için emniyete müracaat ettiği sırada öğrendiğini, Kasım 1970 tarihinde üniversitenin açılışında rektörden sonra A. Ü. Ö. B. başkanı olarak konuştuğunu, birlik başkanı olmadığını söyleyen kimsenin ortaya çıkmadığını, 6 ncı Filo defol başlıklı bildirinin yayınlanmasından haberinin bulunmadığını, dağıtıldıktan sonra eline geçtiğini, öğrenci birliği üyelerinin büyük bir kısmı DEV-GENÇ'e mensup olduğundan bildirileri tekzip edemediğini, zaten filonun gelişine karşıda bulunduğundan tekzip etmediklerini, Kardeşler başlıklı bildiriyi hatırladığını, o tarihte pasoların verilişi ve damgalanışı sebebiyle belediye ile öğrenci birlikleri arasında ihtilâf çıktığını, DEV-GENÇ federasyonundan bir şahsın gele-

rek kendisine bildiri taslağı gösterdiğini, katılıp katılmayacaklarını sorduğunu, katılacaklarını belirtince bildirinin yayınlandığını, bildiriyi esas olarak DEV-GENÇ'in hazırladığını, öğretmen ve öğrencilerin durumları ile memleket meseleleri ile ilgili olarak 1970 yılında TÖS. Genel Merkezinde yapılan birkaç toplantıya katıldığını, bir toplantıda birleşik cephe kurulması konusunun görüşüldüğünü, bu toplantıya devrimci bilinen teşekkül başkanları veya temsilcilerinin çağırıldıklarını, bir kısmının geldiğini bir kısmının ise gelmediklerini, toplantılarda umumiyetle iktidarın tutumu, Amerikan emperyalizmi, ağa, tefeci ve aracıların durumu ile öğretmenlere yapılan baskı konularının tartışıldığını, bir toplantıda memleket sorunlarının halk oyuna bir bildiri ile duyurulmasını teklif ettiğini, daha sonra yayınlanan Amerikan Emperyalizmi ve İktidarın Zulmü Yıkılacaktır başlıklı bildiriyi yayınlandıktan sonra gördüğünü, teklifinde yüksek öğretmen okulları ile ilgili teklifte bulunduğunu ve o hususun yayınlanacak bildiriye alınacağını toplantıda bulunanların beyan ettiklerini, TÖS'te yapılan bu toplantılara Özden ÖZBİLÜN'ün katılmadığını, DEV -GENÇ üyesi olmadığını, suç sayılacak hiç bir eyleme katılmadığını, bazı yürüyüşlere katıldığını, forumlarda konuştuğunu, bugünkü koşullar altında, Türkiye'de işçi ve köylü sınıfına dayanan bir devrimin olacağı kanaatinde olmadığını, işçi ve köylünün bilinçlendirilmesi taraftarı bulunmadığını, ancak memleketteki bozuk düzenin giderilmesi için köklü düzen değişikliği yapılması fikrinde olduğunu, bunun içinde iç ve dış ticaretin, madenlerin, petrolün millileştirilmesi, ağa ve sömürücülerin kaldırılması, montaj sanayii yerine ağır sanayiin kurulması gerekli olduğunu, bunların mevcut düzen içinde yapılması kanaatında olduğunu, hiç bir zaman Marksist-Leninist düşünceye sahip olmadığını, devrimci olarak konuşmaları bulunmakla beraber son anarşik olayları tasvip etmediğini, beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorguda:

12 Nisan 1969 tarihinde A. Ü. Rektörlük konferans salonunda yapılan genel kurulda A. Ü. öğrenci birliği başkanlığına seçildiğini, ertesi günü yapılan yönetim kurulu toplantısında Atilla SARP'ın ikinci başkanlığa Oral ÇALIŞLAR'ın genel sekreterliğe getirildiklerini, yönetim kurulu üyeleri talebe cemiyetlerinde görev aldıklarından ikinci bir toplantı yapmak imkânını bulamadıklarını, bütün işleri genel kurul ve tüzükten aldığı yetkiyle tek başına yürüttüğünü, A. Ü. öğrenci birliğinin maddî gelirinin üniversite bütçesinden ayrılan 50.000 lira olduğunu, paraların sarf ve tahakkukunun sıkı bir denetime tabi olduğunu, öğrenci birliği başkanı olarak faaliyetlerinin legal olduğunu, tüzük dışına çıkılmadığını, D. T. C. F.'de okuduğu için konuşma ve faaliyetlerinin daha ziyade bu fakültede olduğunu, konuşmalarında öğrencileri tahrik etmediğini, yasa dışı eylemlere sürüklemediğini, DEV-GENÇ'in üyesi olmadığını, 1969 boykot olaylarında yaratıcı rolünün bulunmadığını, 1969 yılında İzmir'de yapılan mitingi her öğrenci gibi izleyip Ankara'ya döndüğünü, 1969 tarihinde Anayasayı koruma ve Anayasa dışı davranışları protesto mitinginde bulunduğunu, çok kısa bir konuşma yaptığını, 14.3.1970 tarihinde yapılan forumu hatırlamadığını, konuşmuş olabileceğini, öğrencileri hiç bir yerde kışkırtmadığını, TÖS'e birkaç defa gittiğini, TÖS'te yapılan toplantıları hatırlamadığını, başka yerlerde yapılmış toplantılarla karıştırdığını, birden fazla örgüt adına hiç bir zaman bildiri yazmadığını, böyle bir bildiriyi de onaylamadığını, bildirinin bazı kısımlarına katılmadığını, ne Atilla SARP ve ne de başka birisiyle yanyana gelip hayatında bir bildiri yazmadığını, suç sayılacak bir fiilinin bulunmadığını, Askerî Savcılık ifadesinin esas itibariyle doğru olduğunu, yalnız genel mahiyette yurt sorunları ile ilgili bir bildirinin hazırlanıp yayınlanmasını değil, Ankara Üniversitesine bağlı olan Y. Ö. Okulları ile ilgili bir bildirinin kaleme alınıp yayınlanmasını talep ettiğini, yayınlanan bildirinin kendi teklifinden farklı olarak çıktığını, Marksist-Leninist doğrultuda inanç ve çalışmasının bulunmadığını, beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

TÖS. Genel Merkezinde bir toplantı yapıldığının doğru olduğunu, ancak, bu toplantının gizli bir örgüt teşkili için yapılmadığını, toplantıyı müteakip bildiri yayınlandığından haberinin bulunmadığını, bildiri altında başkanı bulunduğu örgütün adının yazılmış bulunmasının hukukî yönden kendisini bağlamayacağını, halkı ve öğrenciyi eyleme tahrik ettiği iddia edilen

bildirinin belediye otobüslerinin fakültelere alınmalarından bir gün sonra yazıldığını, yani bildirinin neşrinden sonra fiili bir durumun olmadığını, rejime karşı tek başına veya örgütlü hiç bir faaliyetinin olmadığını, isnat edilen suçlarla ilgisi bulunmadığından beraatine karar verilmesini talep etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık ÖZGÜN NAS'ın mensubu bulunduğu, D. T. C. Fakültesi öğrenci birliği tarafından aday gösterilmesini üzerine 12.4.1969 tarihinde yapılan seçimleri kazanarak Ankara Üniversitesi öğrenci birliği başkanı olduğu; 12.4.1970 tarihine kadar bir yıl süre ile bu görevi yaptığı; Ankara Belediyesi yetkili organlarının üniversite öğrenci kimlik kartlarının belli bir ücret karşılığında belediyece onaylanması halinde otobüslerde geçerli sayılacağına ilişkin bir karar alması üzerine Ankara Üniversitesi Öğrenci Birliği Başkanı sıfatıyla Özgün NAS'ın bazı temsilci arkadaşlarıyla birlikte önce belediye yetkilileriyle bu konuyu konuştukları; yetkililere otobüs pasolarının gene eskisi gibi okul idareleri veya okul öğrenci birlikleri başkanlıkları, tarafından tastik edilip geçerli olması hususunu sağlamaya çalıştığı; ancak belediye başkan ve yetkililerinin bazı bar kadınlarına dahi paso verildiği ve bu paso işleminin kötüye kullanıldığı yolundaki itirazları üzerine anlaşmanın vuku bulmadığı ve neticeten belediyenin kararında ısrar ettiği; bunun üzerine Ankara Üniversitesi Öğrenci Birliği 22 gençlik kuruluşu fakülte ve yüksek okulların öğrenci birlikleri ve TDGF. ile birlikte 1.1.1970 günü bir toplantı yaparak bazı kararlar aldıkları ve bu kararları "kardeşler" başlıklı (tüm öğrencilere haklarımızı almak için göreve) cümlesiyle biten bir bildiri hazırlayıp yayınlayarak kamuya ilân ettikleri, Ankara Erkek Teknik Yüksek Öğretmen Okulu Öğrenci Derneğinde Ankara'daki bütün öğrenci derneklerinin başkanlarının yaptıkları toplantıdan sonra yayınlanan bu bildiride:

1. Belediyenin aldığı kararın en geç 3.1.1970 Cumartesi günü saat 12.00'ye kadar durdurulması için muhtıra verilmesi.

2. 2.1.1970 günü uyarı niteliğinde EGO. otobüslerine geçici olarak el konulması,

3. Muhtıraya olumsuz cevap verilmesi halinde 5.1.1970 Pazartesi gününe kadar otobüslerde 25 kuruştan fazla ücret ödenmemesi,

4. 5 Ocak 1970 Pazartesi günü, Cuma günü uyarı niteliğinde başlatılan hareketin daha güçlü ve örgütlü olarak istenilen sonuçlara kadar sürdürülmesi hususlarının önerildiği; "biz öğrencilere yeni komplolar hazırlanıyor. Yıllardır milyonlarca vergi kaçıranlara göz yumulurken bağımsızlık uğruna can veren biz öğrencilerin gelirleri kısıtlanmak isteniyor. Senin kurduğun öğrenci örgütlerinin kimlik kartları belediyece geçersiz hale getiriliyor. Buna boyun eğecekmiyiz? Dayaklı, hapishane ile kurşunla, ölümle sindirilemiyen bizler bu ekonomik baskıyla sinecekmiyiz? Hayır, kardeşler direneceğiz", Sözlerini ihtiva eden bu bildiri ile T. C. K.'nun 201 nci maddesinin ihlâl edilmiş olduğu; zira bu maddenin, Anayasanın 40 ncı maddesinde öngörülen iş ve çalışma hürriyetine karşı işlenen cürümleri cezalandırdığı; 40 ncı madde de sözü edilen çalışma hürriyetinin her türlü iktisadî faaliyette bulunmak, kanunun sınırları içinde ticarî ve sınaî faaliyetleri serbestçe icra etmek demek olduğu; Ankara Belediyesinin kamu yararına olmakla beraber ticarî bir gaye ile kurduğu EGO. işletmesi dolayısiyle belediyeye kazanç sağlamak gayesini güttüğü, bu bakımdan bu faaliyetin ticarilik niteliğini haiz bulunduğu; söz konusu bildirinin ikinci ve beşinci bentlerinde, olay tarihindeki Türkiye'nin içinde bulunduğu anarşik ortamın da etkisiyle galeyan durumunda bulunan, öğrenci kitlelerinin belediyenin ticarî nitelikteki EGO. işletmesini ticaretten men etmek için otobüslere el koyarak hareketlerini önlemeğe, başka bir deyişle T. C. K.'nun 201 nci maddesinde ceza tehdidi altına alınan fiili işlemeye alenen tahrik edildikleri ve nitekim bazı öğrenci gruplarının 2 Ocak 1970 günü belediye otobüslerine el koyup fakülte veya yüksek okul bahçelerine götürdükleri, dolayısiyle bildirinin altında ismi bulunan öğrenci birliklerinin başkanları olan sanıkların ve bu arada Ankara Üniversitesi Öğrenci Birliği Başkanı Özgün NAS'ın da söz konusu bildiriyle T. C. K.'nun 201 nci maddesinde öngörülen iş ve çalışma hürriyetini kısıtlamak için tüm öğrencileri alenî olarak tahrik ettiği ve böylece T. C. K.'nun 311 nci maddesinde ya-

zılı suçu işlediği bu itibarla TEF. ED. G. 4K. 7D. da mevcut ifadeler, bildiri vesair delillerle sanığın anılan madde uyarınca cezalandırılması gerektiği kanaatı hasıl olmuştur.

Sanık Özgün NAS, birlikte yargılandığı sanık arkadaşlarının Sıkıyönetim 3 numaralı Askerî Mahkemesinde esas 1971/14 davasında sorgusunu verirken (bu dava Ankara Sıkıyönetim 3 nolu Askerî Mahkemesinde görülmüş, mahkemenin 14.8.1972 gün ve E. 1972/14, K. 1972/132 sayılı hükmü Askerî Yargıtay 1 nci Dairesinin 2.4.1973 gün ve esası 1973/61, karar 1973/66 sayılı ilâmı ile onaylanmıştır). Dil Tarih Coğrafya Fakülteli bir öğrencinin kendisine gelerek bir bildirinin hazırlanacağını söylediğini, ancak mahiyetini söylemediğini bu sebeple söz konusu bildirinin hazırlanmasında hiç bir rolünün olmadığını beyan eylemiş isede TEF. ED. G. 4K. 7D. 68 sırada mevcut "dağıtılacak bildirinin taslağını bana getiren öğrencinin elinde gördüm. Fakat okumadım. Bildirinin dağıtılmasına, yazsınlar diyerek muvafakat etmiş oldum" şeklindeki açık beyanı ve gene aynı klâsör 80 dizide mevcut (Ankara Belediyesi Başkanı Ekrem BARLAS ve Başkan Muavini Muhlis ŞENSOY'a paso işinin halledilmemesi halinde öğrencilerin sokağa dökülecekleri ni, kötü neticeler doğuracağını izah ettim). Şeklindeki ifadesi karşısında red ve inkârının gerçek bir temele dayanmadığı; buna mukabil bu bildirinin taslağının bütün öğrenci dernekleri başkanlarına gönderilip gösterilerek rızalarının ve muvafakatlarının alındığı ve bildirinin bundan sonra basıldığı hususunun tebeyyün etmiş olduğu sonucuna varılmıştır.

40. SERDAR MUN:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın S. B. F. Fikir Kulübü üyesi bulunduğunu, Ankara'da, DEV-GENÇ'in tertiplediği bütün olay ve eylemlere katıldığını, eylemlerde kullanılan tabanca, mermi, telsiz ve dinamit lokumlarını bilâhare kullanılmak üzere sakladığını, merkez yürütme kurulu üyesi ve militanlardan Ramazan AKTOLGA ile Şaban İBA'yı gizlediğini, bu suretle merkez yürütme kurulu üyelerinin fiillerine feri şerik olarak iştirak ettiğinden bahisle T. C. K.'nun 146/3. maddesi uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/5-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 15.6.1971 tarihinde polise verdiği ifadesinde:

1970 yılında S. B. F.'ne girdiğini, cemiyet seçimleri sonunda murakıp olduğunu, fakültenin öğrenci yurdunda kaldığını ancak sıkıyönetimin ilânından birkaç gün sonra sıfatlarını gizleyerek bir gecekondu tuttuklarını, daha sonra yakalanıncaya kadar Yuva Emlâk Bürosunda kaldığını, üzerinde ele geçen tahrifatlı nüfus cüzdanını S. B. F. Cemiyet Başkanı Cevdet KAYA'nın kendisine verdiğini, fakülteye girdikten sonra sosyalizmi öğrenmek için çeşitli kitaplar okuduğunu, proleterya iktidarını arzuladığını, bu iktidarın asker sivil, aydın milli cephenin teşekkülü ve işçi köylü öncü gücünün bilinçlenip devrimci mücadelesi ile gerçekleşeceğine inandığını, eylemlerin hepsine katıldığını, 1970 Mart ayında talebe cemiyetinden aldığı afişleri asmaya çalışırken polisler tarafından yakalandığını beyan etmiştir.

Sanık 14.3.1970 tarihinde C. Savcısına verdiği ifadesinde:

Arkadaşları ile birlikte DEV-GENÇ Federasyonunun afişlerini yapıştırmak üzere Tarım Bakanlığının önüne geldiklerini, orada taksinin içinde polis tarafından yakalandıklarını beyan etmiştir.

Sanık 29.6.1971 tarihinde Askerî Savcıya verdiği ifadesinde:

1970 yılı Mart ayının 12 veya 13 ncü günü DEV-GENÇ'in hazırladığı bazı afişleri Merih CESSAN, Lokman ŞAHİN, Sabahattin KURT, Çelik CESUROĞLU ve Cüneyt OĞUZTÜZÜN ile birlikte Tarım Bakanlığı civarındaki duvarlara asmak üzere o bölgeye geldiklerini,

ancak asmaya fırsat bulamadan sivil polisler tarafından arabanın içinde yakalandıklarını, polise mukavemette bulunmadıklarını, S. B. F.'deki sondan bir önceki seçimde fikir kulübü denetim kurulu üyeliğine seçildiğini, sıkıyönetimden sonra görev alanların toplanacakları gayiası çıkınca saklandığını, Semih DOĞAN ismine tanzim ettiği sahte bir nüfus cüzdanı ile dolaştığını, Şaban İBA ve Ramazan AKTOLGA'ya Gül manavının tutulmasında müzaherette bulunmadığını, bunlara ait çantayı manava götürmediğini beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorguda:

S. B. F. yurdunda kaldığını, 1970 Mart ayında üzerlerinde 8-9 tane afiş olduğu halde arkadaşları ile birlikte taksi içinde yakalandıklarını, sıkıyönetimin ilânından sonra öğrenci hareketlerine karışanların toplanacağı haberlerinin yayılması ve afiş meselesinden kendisinin de aranacağını düşünerek dersleri takip ve sınavlara girebilmek için sahte hüviyet yaptığını, yurt kapanınca yurdun arkasında bir gecekondu kiraladığını, bir gün Kızılay'da Ahmet OFLU ile karşılaştığını, Ahmet'in manav dükkânı açacağından bahsettiğini, DEV-GENÇ sempatizanı olduğunu, S. B. F.'de forum ve toplantıların olduğunu, bazen dinleyici olarak katıldığını, Şaban İBA'yı yurttan ve toplantılardan tanıdığını, bir gün kantinde Şaban İBA ile Münir RAMAZAN AKTOLGA'ya rastladığını, üç beş günlüğüne kalacak bir yer bilip bilmediğini, sorduklarını, kendi evini tavsiye ettiğini fakat emin görmediklerinden kabul etmediklerini, bunun üzerine Ahmet OFLU'nun dükkânının adresini verdiğini, yanlarında bir çanta bulunduğunu, bu çantayı Ahmet OFLU'nun dükkânına götürüp bırakmasını talep ettiklerini, çantayı alarak okuldan ayrılıp dükkâna gittiğini, çantayı Ahmet OFLU'ya vererek Şaban'la Münir'in daha sonra geleceklerini ve dükkanda kalmak istediklerini söylediğini, birlikte çantayı açıp baktıklarında içinde pantolon, ceket, gömlek ve kitap bulunduğunu gördüğünü, daha sonra dükkandan ayrıldığını, 9 Haziran 1971 günü arkadaşı Hasan'la Sıhhiye'de evine doğru giderken iki sivil şahsın kendisini yakalayıp emniyete götürdüğünü, S. B. F. Fikir Kulübü üyesi olmadığını, yukarda bahsettiği afiş olayının dışında başka hiç bir olaya karışmadığını, polis ifadesinin baskı altında alındığını, polis ifadesinde ismi geçen arkadaşı Faruk'un dışında kalan hiç bir kimse ile ilişkisinin bulunmadığını, Şaban İBA ile Münir'e Ahmet OFLU'nun dükkanının adresini verdiğini gizlediğini dayak korkusuyla polisin yalanlarından bazılarını savcılıkta da tasdik ettiğini, manava götürdüğü çantada silah bulunmadığını, Sıkıyönetimle birlikte S. B. F. kapatıldığı gibi birkaç defada aranmış bulunduğundan silahların S. B. F.'de bulunmasının imkân olmadığını, 14.3.1970 tarihinde C. Savcısına verdiği ifadeyi kabul ettiğini, Askeri Savcılık ifadesinin kısmen doğru olduğunu sadece bazı hususları evvelki baskılar sebebiyle yanlış söylediğini, afişleri DEV-GENÇ merkezinden almadığını, afişlerde ne yazılı olduğunu bilmediğini, afiş yapıştırmak için gelenleri tanımadığını, yakalandıkları zaman zaten okula dönmek üzere olduklarını, münferit olaylar 7. klâsör 36/3'teki yüzleştirme zaptını kabul etmediğini gerçekle ilgisi bulunmadığını, Yuvam emlâkte çalışmadığını, huzurda verdiği ifadesinin doğru olması sebebiyle buna itibar olunması gerektiğini, Ahmet OFLU'nun dükkanına sadece bir çanta götürdüğünü başka bir çantadan haberi ve bilgisinin bulunmadığını, içinde tabanca ve mermiler çıkan çanta ele geçince Şaban ve Ramazan bu çantayı Semih adıyla kendisinin getirdiğini ifade ettiklerinden onların bu şekildeki telkin ve tesirlerinde kalarak o çantayı ben götürdüm şeklinde ifadede bulunduğunu aslında götürdüğü çanta ile bu ikinci çanta arasında hiç bir ilginin bulunmadığını beyan etmişir.

Sanık savunmasında:

DEV-GENÇ örgütü ile hiç bir ilgisinin bulunmadığını, sorgusu sırasında söylediklerine ilâve edecek başka hiç bir hususun bulunmadığını, suçsuz olduğundan beraetine karar verilmesini talep etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık SERDAR MUN'un Siyasal Bilgiler Fakültesi öğrenci olduğu ve bu fakültenin öğrenci birliği yönetim kurulu üyeliğine seçildiği; fakülte içinde ve dışında vuku bulan öğrenci hareketlerine üretici hareketlerinden de AKHİSAR tütün mitingine katıldığı; bu meyanda

13.3.1970 günü TDGF. üyesi arkadaşlarından Çelik CESUR, Merih CESSAN, Lokman ŞAHİN, Cüneyt OĞUZTÜZÜN ve Sebahattin KURT ile birlikte yanlarına yapıştırıcı madde ve TDGF. Merkez Yürütme Kurulu tarafından hazırlanmış (soyguncu iktidara karşı omuz omuza-TDGF.), (soyguncu iktidara karşı mücadele-TDGF.) sloganları yazılı ve üzerinde memur, işçi, köylü ve askeri temsil eden dört resmin bulunduğu afişlerden külliyetli miktarda alarak bunları yapıştırmak üzere bir taksi ile Tarım Bakanlığının köşesine gittiği; Akay yol kavşağında polis tarafından arkadaşlarıyla birlikte yakalandığı; genellikle devrimci arkadaşları arasında Semih DOĞAN takma ismiyle bilindiği ve Semih DOĞAN adına düzenlenmiş kimlik kartı taşıdığı; 12 Mart muhtırasından ve özellikle Sıkıyönetimin ilânından sonra haklarında koğuşturma yapılacağını anlaması ve aslında devrimciler arasında talebe cemiyetlerinde, FKF. ve TDGF. gibi kuruluşlarda üye olanların koğuşturmaya maruz kalacağı yolunda söylentiler dolaşması üzerine saklanmak lüzumunu duyduğu; S. B. F. Yurdu kapanınca Siyasal Bilgiler Fakültesinin arka kısmına düşen Serpme evler semtinde bir arkadaşıyla birlikte ev tuttuğu; Siyasal Bilgiler Fakültesinde meydana gelen öğrenci olaylarında tabancası bulunmayan öğrenciler tarafından kullanılan ve fakültenin öğrenci birliği tarafından temin edilmiş olan ve fakültenin tiyatro salonunun perde arkasındaki bir yerde ve yurt binalarına giden kalörifer borularının arkasında bir çanta içinde saklı bulunan dört adet tabanca ile külliyetli miktarda mermi v.s. patlayıcı maddeleri güvenlik kuvvetlerinin eline geçmemesi ve ileride kullanılabileceği düşüncesi ile çantası ile birlikte alıp Serpme evlerdeki evine götürdüğü çantanın bir süre bu evde kaldığı; bu sıralarda bir gün Kızılay'da evvelce kendisini İzmir'de Ege Üniversitesinde görmüş, tanımış olduğu Ahmet OFLU ile karşılaştığı, Ahmet'in Seyranbağları Ballıbaba Sokakta bir manav dükkanı açtığını söylediği ve Serdar'a adresini verdiği; ertesi gün Serdar MUN'un S. B. F.'si kantininde Münir Ramazan AKTOLGA ve Şaban İBA ile karşılaştığı; ancak Münir ve Şaban'ın Serdar'ı daha önceden şahsen tanıdıkları ve adını Semih DOĞAN olarak bildikleri, Serdar'ın da Münir ve Şaban'ı öğrenci liderleri olarak daha önceden tanıdığı, yanlarına yaklaşıp Münir ve Şaban'dan saklanacak bir yer aradıklarını öğrenmesi üzerine kendilerine "benim Ahmet adında bir arkadaşım var. Manav dükkanı açmış sizi oraya götüreyim dükkanın bodrumunda saklanırsınız" dediği; Münir ve Şaban'ın teklifi kabul ettikleri; ertesi gün Serdar MUN'un daha evvel S. B. F. Yurdundan alıp evine götürdüğü ve içinde dört adet tabanca ve mermileri ve keza öğrenciler tarafından frekans ayarı yapılmış ve öğrenci hareketlerinde polisin telsiz konuşmasını dinlemeye elverişli hale getirilmiş bir el radyosu bulunan çantayı Ahmet OFLU'nun manav dükkanına götürdüğü ve Ahmet'e Münir Ramazan ile Şaban'ın saklanacak yer aradıklarını, kendilerine o dükkanın adresini verdiğini, geleceklerini beyan eylediği; Ahmet'in de "gelsinler saklansınlar, zaten ben de dükkanın altındaki bodrumdayatıp kalkıyorum" dediği; gerçekten ertesi gün Ramazan ile Şaban'ın Serdar MUN'un vermiş olduğu adres ile Ahmet OFLU'nun dükkanına gittikleri; bu dükkanın mahzeninde bir hafta kadar saklandıkları; 14.6.1971 günü güvenlik kuvvetlerince manav dükkanına yapılan baskın ve arama sonunda, Münir Ramazan AKTOLGA'nın Demirtaş AYDOĞAN sahte ismi ile, Şaban İBA'nın Murat TOKER ve Ahmet OFLU'nun da Yaşar GÜVEN sahte isimleriyle yakalandıkları; keza dört adet Serdar'ın ve bir adette Münir Ramazan AKTOLGA'nın getirmiş olduğu ve toplam olarak beş adet tabancanın, şarjörlerin, 300 adet sten, 13 adet kolt, 70 adet 7.65 mm. çapında mermi, elektrik fünyesi, fitili takılmış vaziyette iki adet dinamit lokumu ve diğer çantada giyecek eşyası ile iki adet el radyosunun ve sair battaniye; ve eşyanın ele geçirildiği; Serdar MUN'un da Kurtuluş Parkında sivil polisler tarafından yakalandığı; sanığın huzurda verdiği sorgusu sırasında yapmış olduğu inkârına rağmen birbirini doğrulayan ve tamamlayan sanık Serdar'ın Münf. 5K. 6 sırada mevcut C. Savcılık ifadesi, Münf. 5K. 249/2 sırada mevcut Askerî Savcılığa verdiği ifade, diğer sanık Şaban İBA'nın keza aynı klâsör 28/2 dizide mevcut Askerî Savcıya verdiği ifadesi, Münir Ramazan AKTOLGA'nın aynı klâsör 47/1 dizide mevcut Askerî Savcıya verdiği ifadesi, keza Ahmet OFLU'nun, Ramazan AKTOLGA'nın ve Şaban İBA'nın aynı klâsör 5/1, 11/1 ve 12 dizilerde mevcut ve yakalanmalarını müteakip Ankara Merkez Komutanlığı Disiplin Subayı Hâkim Kd. Binbaşı Orhan İZGÜ'ye verdikleri ifadeleri; bu ifadeleri doğru-

layan aynı klasör 3 sırada mevcut sanıkların tabancalar, mermiler, dinamit lokumları vesair eşya ile yakalandıkları sırada düzenlenen tutanak; 8-10 diziler arasında Münir Ramazan AKTOLGA'nın evinde yapılan aramalara ve bulunan eşyalara dair tutanaklar ve dosyada bulunan sair delillerle kuşkudan uzak bir şekilde sübuta ermiş bulunmaktadır.

Gerek sanık Serdar MUN ve gerekse onu destekler ve tam bir ağız birliği arz eder şekilde diğer sanıklar Münir Ramazan AKTOLGA ve Şaban İBA olayın içinde dört adet tabanca ile mermiler, dinamit lokumları vesair silahla ilgili gereçler bulunan çantanın Ahmet OFLU'nun manav dükkanına götürülüşü ve bu çantanın kime ait olduğu kısmı ile ilgili eski ifadelerini huzurda red ve inkâr cihetine gitmişler ve bu tabancaların Şaban İBA tarafından SBF. kantininde Serdar MUN'a manav dükkanına götürüp bırakması için verildiği ve silahların Şaban İBA'ya ait olduğu hususunu ileri sürmüşler ve Serdar MUN'u sorumluluktan kurtarma çabasına düşmüşlerdir; bu maksatla da diğer sanıklara olduğu gibi normal ölçülerdeki bir mantığın kabul edemeyeceği şekilde askerî savcıya vermiş oldukları eski ifadelerini birbirlerinin tesirinde kaldıklarından öyle beyan ettikleri yahutta korktuklarından o şekilde ifade verdikleri yolundaki sözlerle cehetmeye çalışmışlardır. Fakat hazırlık ifadelerinin inkârı konusunda bu bölümün başında bütün sanıklar için ortak konularda açıklama bölümünde etraflıca izah edildiği üzere adalet mensubu bir kişi olan Merkez Komutanlığı Disiplin Subayı ve Sıkıyönetim Askerî Savcısı tarafından çeşitli yer ve tarihlerde alınan ifadelerinin birbirlerini tamamen doğrulamaları ve ayrıca Münf. 7K. 36/3 dizide mevcut bütün sanıkların bir arada bulundukları sırada yüzleştirilmeleri esnasında vermiş oldukları ifadelerde de olayı birbirinin tamamen aynı şekilde belirtmiş olmaları karşısında hazırlık ifadelerinin gerçeği aksettiren, asıl itibar edilmesi gereken ifadeler olduğu kendiliğinden ortaya çıkmıştır.

Sanık Serdar MUN'un SBF.'si öğrenci birliği üyesi olmaktan başka bir fikir kulübünün veya devrimci gençlik derneğinin üyesi olduğuna dair herhangi bir saptama yapılamamıştır. Ancak Tuslog olayları sanıklarının kişisel sorumlulukları ve hukukî durumları açıklanırken etraflıca ifade edildiği üzere sanığın T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 1 nci fıkrasında öngörülen komünist gayeli bir cemiyet oldukları kesin şekilde ortaya konulmuş bulunan FKF. veya TDGF.'nin kayıtlı üyesinin olmadığının açıkça anlaşılması bile onu sorumluluktan kurtulmaya yeter sayılamaz. Zira yukarıda değinildiği üzere doktrin ve DEV-GENÇ davasında dinlenilen bilirkişiler raporunun verilerine göre bir kimsenin bu tip cemiyetlere formel şartlara uyarak üye olduğunun tespiti bir önem arzetmediği halde o kişinin söz konusu cemiyetin tertiplediği veya içine sızıp kendi gayesi istikametine çevirdiği olaylara katılmış olması ve o cemiyetin gayesi istikametinde eylemler yapmış bulunması o kişinin böyle gizli gayeli bir cemiyetin üyesi addedilmesi için yeterli sayılmak gerekir. Gerçekten T. C. K.'nun 141/1 nci maddesinde öngörülen cemiyet meri Anayasanın koymuş olduğu temeller üzerine kurulmuş bir devlet düzenini yıkıp onun yerine işçi sınıfının hâkimiyetini ve giderek komünist bir toplum yaratmayı gaye edinen bu itibarla da kuruluşu ve gayesi gizli olan bir cemiyettir. Faaliyetlerini meri hukuk düzeninden kaçırmak ve gizli yapmak zorundadır. Bu niteliği gözönüne alınırsa böyle bir cemiyetin üyeler, üyelerle organlar arasındaki irtibatı tespit eden verilerini bulmak güçtür. İşte, arzetmiş olduğu bu büyük tehlike sebebiyledir ki kanun koyucu böyle bir cemiyetin iki kişinin iradesinin aynı gayede birleşmesiyle meydana gelebileceğini kabul etmiş ve daha da ileriye giderek böyle bir cemiyeti kurmaya tevessül etmeyi dahi ceza tahdidi altına koymuştur. Bu itibarla bilirkişilerin" önemli olan, kişinin o cemiyete üyelik sıfatı değil cemiyetin gayesi istikametinde yapmış olduğu eylemdir, bu sebeple de böyle bir cemiyete üye olmayan bir şahıs cemiyetin gayesi istikametinde yaptığı eylemle kanun nazarında cemiyetin üyesi gibi, sorumluluğa muhatap olur" mahiyetindeki fikirlerine, görüşlerine, 141 nci maddenin lâfzı ve ruhu gözönüne alınırsa iştirak etmemek mümkün değildir. (Tevs. Tah. 1K. 199/4, bilirkişi raporu sayfa: 25).

Sonuç olarak sanık Serdar MUN, TDGF. tarafından düzenlenen afiş yapıştırma hareketine, Akhisar tütün mitingine iştirak etmiş, SBF.'de mevcut tabancaların nerede saklandığını bilecek ve onları güvenlik kuvvetlerinin eline geçmesini önlemeye çalışmak üzere ka-

çırıp günlerce saklayacak ve devrimcilerin yapacağı silahlı hareketlerde kullanılmasına imkân hazırlayacak kadar bilinçlenmiş ve böylece T. D. G. F.'nun mücadelesine katılmış ve hatta kendini vermiş bir kişi olarak ortaya çıkmaktadır.

Bu gerekçelerle mahkememiz tarafından sanık Serdar MUN; sübuta ermiş olan fiilleri ve fiillerinin ifade eylediği manası itibariyle, T. C. K.'nun 141/1 nci maddesinde öngörülen bir cemiyet niteliğinde olduğu yukarıda bölümünde uzun uzun izah edilen TDGF.'nin bir üyesi olarak kabul edilmiş ve bu fiilleri ile de T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 5 nci fıkrasının ihlâl ettiği, anılan madde uyarınca cezalandırılması gerektiği yolunda kanaat hasıl olmuştur.

41. ÇELİK CESUR:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın S. B. F.'si Fikir Kulübü üyesi olduğunu, Ankara'da yapılan bütün boykot, miting, yürüyüşlere katıldığını, 10.11.1969 tarihinde yapılan Mustafa Kemal'e saygı yürüyüşünü tertip ettiğini, 9.4.1969 tarihinde Yenimahalle Kaymakamlık binasını basan öğrenciler arasında olduğunu, 7 Mart 1970 tarihinde Amerikan Haberler Merkezinin basılması olayına karıştığını bu fiilleri ile Merkez Yürütme Kurulu üyelerinin fiillerine feri şerik sıfatıyla iştirak ettiğinden T. C. K.'nun 146/3. maddesi uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/5-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 14.3.1970 tarihinde C. Savcısına verdiği ifadesinde:

Fakültenin kantininde otururken federasyonun afişlerini yapıştırmak üzere görevlendirildiklerini, parayla tuttukları taksi ile dolaştıklarını, arkalarına polis arabasının takıldığını, Tarım Bakanlığının önünde durduklarını, arabanın içinden çıkmadan yakalandıklarını, mukavemet etmediğini beyan etmiştir.

Sanık 23.6.1970 tarihinde Askerî Savcıya verdiği ifadesinde:

Olay günü Sabahattin KURT, Lokman ŞAHİN, Merih CESSAN, Cüneyt OĞUZTÜZÜN, Serdar MUN ile birlikte Kızılay'a gitmeye karar verdiklerini, hava yağışlı olduğu için eve gitmek niyetinde olduğunu, taksi ile Tarım Bakanlığının kavşağına geldiklerinde polislerin kendilerini çevirdiklerini, arabada bulunan afişleri aldıklarını, arkadaşlarının afiş asmaya gittiklerinden bilgi sahibi bulunmadığını, afişleri nereden alıp, nereye götürdüklerini, taksiye ne şekilde koyduklarını, afişleri kimin yaptığını, fakülteye kimin getirdiğini, arkadaşlarına kimin verdiğini bilmediğini, araçtan inmeden arkadaşları ile birlikte yakalanıp karakola götürüldüğünü, Mihri BELLİ'yi tanımadığını, vermiş olduğu konferanslarda kendisini gördüğünü, uzaktan tanıdığını, gidip gelmediğini, Atillâ SARP'ı öğrenci derneğinden tanıdığını, Atillâ SARP'ın afiş hazırladığını, fakülteye getirdiğine şahit olmadığını, afişleri yakalanmadan önce görmediğini, polisteki ifadesinin baskı altında alındığını beyan etmiştir.

Sanık 11.8.1971 tarihinde Askerî Savcıya verdiği ifadesinde:

Olay günü kantinde oturup konuştuklarını, ismini hatırlayamadığı bir arkadaşının afişleri getirdiğini, arkadaşlarının afişlerin Tarım Bakanlığı civarına asılacağını söylediklerini, hava yağışlı ve eve gitmek niyetinde olduğundan yola indiklerini, bir taksiye bindiklerini, Tarım Bakanlığı civarında yağmurun dinmesini aracın içinde bekledikleri sırada polisler tarafından yakalandıklarını, 1968 yılında S. B. F.'ye yazıldığını aynı sene fikir kulübüne üye olduğunu, fikir kulübü ve federasyonun düzenlediği yürüyüş, miting ve boykotlara fiilen iştirak ettiğini; 9 Nisan 1969 günü gecekondu halkının yürüyüş yaptığının söylendiğini, gitmeye karar verildiğini, arkadaşlarına katıldığını, Yenimahalle'ye geldiklerinde gecekonducuların kaymakamlık binasını işgal etmiş bulunduklarını, ancak olaya kendilerinin de karıştığını ve

adliyeye sevk edildiklerini, 17.5.1969 tarihinde sosyalist fikir kulübü seçimlerinde yönetim kuruluna seçilerek denetçi olarak görev aldığını, sosyalist fikir kulübünde millî demokratik devrimin işçi köylü ittifakı ve bunun yanında sivil, asker aydın zümrenin güç birliği ile M. D. D.'nin yapılacağı yolunda bir görüşün hakim bulunduğunu, temel ve öncü güç ile takip edilecek strateji meselesinde görüş ayrılıkları doğduğundan gruplara bölünmeler meydana geldiğini, önce Doğu PERİNÇEK ve Yusuf KÜPELİ, Atillâ SARP diye iki grubun doğduğunu, bilâhare grupların çoğaldığını beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorguda:

1968 yılında S. B. F. Fikir Kulübüne üye olduğunu, 10.10.1968 tarihinde F. K. F. DEV-GENÇ adını aldığında normal olarak kendi üyelik sıfatının da devam ettiğini, 1970 baharında DEV-GENÇ'ten ilişiğini kestiğini, DEV-GENÇ'in düzenlediği miting, boykot ve işgallere katılmadığını, sadece fakülte boykotlarına katıldığını; boykot forumlarına katıldığını, 10 Kasım 1969 tarihinde Atatürk'e saygı yürüyüşü düzenleneceğini söyleyen bir şahsın talebi üzerine tertip komitesine dahil olmakta bir mahzur görmeyerek gereken evrakı çıkararak komiteye dahil olduğunu, hastalığı sebebiyle mitinge katılmadığını, Yenimahalle Kaymakamlık binasının basılması olayı ile ilişiğinin bulunmadığını, o gün Ankara'ya yeni gelmiş Osman KİPER adındaki bir arkadaşıyla Yenimahalle'ye gezmeye gittiklerini, otobüsten inince bir kalabalık görüp merak ederek yanlarına gittiklerini, orada polislerin kendilerini yakaladıklarını, Amerikan haberler merkezinin basılması olayına katılmadığını, o gün evde bulunduğunu, 13.3.1970 tarihinde, S. B. F. kantininde otururken bir grup arkadaşının afiş asmak için Kızılay civarına gideceklerini duyunca onlarla birlikte kantinden çıktığını, bir taksiye binerek, Tarım Bakanlığı civarına geldiklerini, çok fazla yağmur yağdığından taksiden inmediklerini, takside oturdukları sırada polislerin gelip kendilerini yakaladıklarını, bu esnada mukavemet göstermediklerini, götürdükleri afişlerin tek tip olduğunu, bu hadiseyle ilgili olarak Umumî Adliyede aleyhinde dava açıldığını, K. K. K. Askerî Savcılığına verdiği ifadesine bir diyeceği olmadığını, Sıkıyönetim Askerî Savcısına kötü bir ruh haleti içinde ifade verdiğinden çelişik beyanlarının bulunduğunu nitekim F. K. F.'nin MDD. anlayışı ve bunun stratejisi konusunda üyeler arasında ayrılıkları ve kliklerin meydana geldiği konularında savcıya herhangi bir şey söylemediğini bunları Askerî Savcının kendiliğinden yazdırdığını, okul içindeki forumların, DEV-GENÇ'le bir ilgisi olduğunu zannetmediğini, okul dışı yapılan boykot, miting, işgal yürüyüş gibi eylemlerin DEV-GENÇ tarafından düzenlenip düzenlenmediğini bilmediğini beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

10 Kasım 1969 tarihinde izin alınarak düzenlenen Mustafa KEMAL'e saygı yürüyüşü dışında hiç bir miting ve işgal olayına katılmadığını, soyguncu iktidara karşı omuz omuza başlıklı afişleri asarken yakalandığı hususunun da kavli mücerrette kaldığını, bu iddiayı teyid eden hiç bir delilin mevcut olmadığını, DEV-GENÇ militanı olduğu hususunun gerçek dışı bulunduğunu, afiş asması sabit olsa bile bunun DEV-GENÇ'in kayıtlı üyesi olması anlamına gelemeyeceğini, bir cemiyete gayesinden saptırılmadan önce girişin suç teşkil etmeyeceğini, kanunlarda afiş asma suçu diye bir suç bulunmadığına nazaran şahsı hakkında T. C. K.'nun 141/5 nci maddesinin tatbik edilemeyeceğini, afişi tetkik eden bilirkişinin afişte suç unsuru bulunmadığını beyan eylediğini, diğer taraftan 141/6 ncı fıkranın tatbik edilmesinin mümkün bulunmadığını, üyesi bulunduğu, S. B. F. Fikir Kulübünün kanunî bir kuruluş olduğunu, buna üye olmanın T.C.K.'nun 141/5 nci maddesinde yazılı cemiyete girme şeklinde kabul edilemeyeceğini, bu sebeplerle hakkında beraet kararı verilmesini talep etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık Çelik CESUROĞLU'nun 1968 yılında öğrencisi bulunduğu S. B. F. Fikir kulübüne üye olduğu, 10.10.1969 tarihindeki kurultayda F.K.F.'nun Türkiye Devrimci Gençlik Dernekleri Federasyonu durumuna gelmesinden sonrada üyelik sıfatının devam ettiği; gerek F. K. F.'nin ve gerekse T. D. G. F.'nin Ankara içinde düzenlediği bütün yürüyüş, miting ve okul içindeki boykot ve işgal olaylarına katıldığı; 9 Nisan 1969 tarihinde gecekondu sakinlerinin

Yenimahalle Kaymakamlık binasını işgal etmeleri olayında bulunduğu; 17.5.1969 tarihinde S. B. F. Sosyalist Fikir Kulübü seçimlerinde yönetim kuruluna seçildiği ve denetici olarak görev aldığı; 10 Kasım 1969 tarihinde T. D. G. F. tarafından "Atatürk'e saygı yürüyüşü" ismiyle düzenlenen gerçekten Atatürk'e saygı duyanları ve ard düşüncesi olmadan milliyetçi bulunanları sürükleyen aslında Türkiye'de komünizmin gerçekleşmesi ve yerleşmesi gayesiyle yapılan mücadelenin ilk aşaması olan Millî Demokratik Devrim faaliyetlerinden birini teşkil eyleyen söz konusu yürüyüşün tertipleyicilerinden olduğu ve böyle bir yürüyüşün tertiplendiği konusunda Ankara Valiliğine verilendilekçenin altında Tuncay ÇELEN, Sabahattin KURT ile birlikte sanığın da isminin ve imzasının bulunduğu; S. B. F.'ye ve bu fakültenin sosyalist fikir kulübüne girmesinden kısa bir süre sonra aralarında Yusuf KÜPELİ, Oral ÇALIŞLAR, Mustafa Kemal ÇAMKIRAN, Zafer KUTLU ve Merih CESSAN gibi sanıkların da bulunduğu 47 arkadaşıyla birlikte (S. B. F. Sosyalist Fikir Kulübü üyelerine) başlıklı (Yaşasın bütün dünya işçileri, yaşasın proleter devrimcileri) sloganlarıyla biten ve (14.12.1968 tarihinde yapılan kulübümüzün genel kurulunda "bilimsel sosyalizmin" temeli üzerinde birlik ve devrimci kardeşlik ve doğru stratejinin saptanması konusunda oportinizme karşı proleter devrimciliğinin gerektirdiği bir mücadele verdik... Hiç bir zaman devrimci eyleme katılmayan, katıldığında da arka plandaki lider pozu takınan ve oportinist bir yönetimi sürdürebilmek için genel kurullarda gerekli oy deposu görevi gören kişilerin desteğiyle iş başına gelen bir yönetim kurulu, burjuva hukuku kurallarına göre ne ölçüde meşru olursa olsun gerçek devrimcilerin gözünde kesinlikle meşru değildir.... biz proleter devrimciler olarak emperyalizmin sosyalist hareket içindeki beşinci kolu oportinizme ve onun S. B. F. Sosyalist Fikir Kulübü içindeki temsilcileriyle onlar sosyalist hareketten kesinlikle silinene kadar mücadele edeceğiz... Kahrolsun emperyalizm, Kahrolsun oportünizm. Kahrolsun işbirlikçiler ve toprak ağaları, yaşasın emperyalizme karşı savaşan dünya halkları, yaşasın bütün dünya işçileri, yaşasın proleter devrimciler). Şeklinde bir muhteva taşıyan bildiriyi yayınlayarak bilimsel sosyalizmi yani komünizmi benimseyip kabul ettiğini, Türkiye'de komünizmin gerçekleşmesine proleter devrimci olarak çalışmakta olduğunu ve çalışacağını, millî demokratik devrim görüşünü benimseyen çevreye mensup olduğunu, dünya işçilerinin kül olarak mütalâasıyla onun bir parçası şeklinde kabul ettikleri Türk işçilerinin proleterya ihtilâlinde ve her türlü işçi hareketinde onlara öncülük edecek kadrolara mensup bulunduğunu ve bu yolda verilen mücadelede fikir olarak, strateji olarak ve taktik yani eylem olarak sağa sapma gösteren oportünistlerin bertaraf edileceğini, hiç bir engel tanınmadan Türkiye'de komünist toplum düzeni yaratabilmek için mücadelede bulunulacağını kamuoyuna ifade ve ilân ettiği; açıkça ortada bulunan bu fikriyatı ve davranışlarıyla F. K. F.'nin ondan sonra da T. D. G. F.'nin hararetli ve faal bir üyesi olduğu; bu mücadeleden olmak üzere S. B. F.'deki derslerine dahi devam etmediği; 7 Mart 1970 tarihinde yapılması T. D. G. F. tarafından kararlaştırılan "soyguncu iktidara ve pahalılığa karşı savaş" adı altındaki miting için genel başkan Atillâ SARP'ın emriyle hazırlanan (soyguncu iktidara karşı omuz omuza - T. D. G. F.), (Soyguncu iktidara karşı mücadele - T. D. G. F.) sloganlarını taşıyan ve üzerinde asker, işçi, köylü, memur ve gençliği temsil eyleyen resimler bulunan afişlerin bu mitingin yapılamaması sebebiyle kullanılamadığı, 14.3.1970 tarihinde D. T. C. Fakültesinde genel bir boykota gidilip gidilmemesi konusunda karar alınması için düzenlenen foruma mümkün olduğu kadar çok kişinin iştirakini sağlamak ve böyle bir forumu kamuoyuna geniş şekilde reklame etmek için 13.3.1970 günü, söz konusu afişlerin Kızılay'da dağıtılması ve keza halkın kalabalık olduğu yerlerde duvarlara, direklere yapıştırılması konusunda T. D. G. F. Merkez Yürütme Kurulu ve Genel Başkan Atilla SARP tarafından karar verildiği; bir gün önce bu afişlerden asmak isteyenlerin müracaat etmesi konusunda ilânatta bulunulduğu, 13.3.1970 olay günü de sanık Çelik CESUR, Merih CESSAN, Lokman ŞAHİN, Cüneyt OĞUZTÜZÜN, Serdar MUN, Sabahattin KURT'un kantinde oturdukları bir sırada bir arkadaşlarının gelip söz konusu afişlerden yapıştırmak isteyenlerin gelmesini söylediği; Çelik CESUR ve yukarıda isimleri yazılı beş arkadaşından meydana gelen altı kişilik bir ekibin bu afişlerden bol miktarda ve ayrıca yapıştırmak üzere zamk da alarak bir taksiye binip Ahmetler caddesinden Tarım

Bakanlığı civarındaki Akay yol kavşağına geldikleri, fakat hafif bir yağmurun yağması sebebiyle henüz afişleri duvarlara, direklere yapıştırmaya imkân bulamadan orada, kendilerine evvelce verilen talimat sebebiyle beklemekte olan polis ekibini oluşturan Beyazıt ÇIPLAKLI, Bekir ÇELİK, Sait ÇAKAR ve Ümit TAŞKIN tarafından yakalandıkları ve haklarında gerek umumî adliyece gerekse Kara Kuvvetleri Askerî Mahkemesince kovuşturmaya geçildiği; sanık Çelik CESUR'un huzurda verdiği ve D. T. 1K. 117 sırada mevcut sorgusunun bazı yerlerinde "bilmiyorum, ben bu hususta bir şey bilmiyorum" şeklindeki ve gene "uykusuzdum ve ayrıca böyle bir şey beklemiyordum. Bu bakımdan kötü bir ruh hali içindeydim. Aslında ifademin baş kısımlarında normal bir ruh hali içinde bulunmama rağmen sonradan bozuldum....." şeklindeki biribirini tutmayan, mensubu bulunduğu, F. K. F. ve T. D. G. F.'yi ve bu örgütlerin üyelerinden diğer sanık arkadaşlarını sorumluluktan kurtarmak ve ağzından herhangi bir laf kaçırmamak gayreti içinde olduğu ayan beyan meydanda bulunan ifadeleriyle kısmen reddetmiş isede; Münf. 5K. 8 dizide mevcut C. Savcılığına verdiği ifadesindeki, 203 dizide mevcut Kara Kuvvetleri Askerî Savcısına verdiği ifadesindeki ve keza aynı klâsör 282/1 dizide mevcut Sıkıyönetim Askerî Savcısına verdiği ifadesindeki ikrarları ve ayrıca tutuklanması sırasında, Sıkıyönetim 3 numaralı Askerî Mahkemeye verdiği aynı klâsör 284/1 dizide mevcut birbirini tutmaz, çelişkili ve mantık dışı beyanlarıyla dolu kısmî ikrarını havi ifadesi ile ve sanığın bu itiraf ve ikrarlarını doğrulayıp tamamlayan ve soyutluktan kurtaran aynı olayda sanıklar; Merih CESSAN'ın aynı klâsör 175; Cüneyt OĞUZTÜZÜN'ün 214; Serdar MUN'un 249/2 ve Sabahattin KURT'un 199 sırada mevcut hazırlık ifadeleri ve huzurda verdikleri sorguları; ayrıca Atilla SARP'ın Tef. Ed. G. 1K. 1D. 14 dizide mevcut ifadesi; şahitler Beyazıt ÇIPLAKLI'nın Münf. 5K. 3 ve 86 ve D. T. 4K. 471 sıradaki hazırlık ve huzurda verdiği; Bekir ÇELİK'in Münf. 5K. 3 ve 89 ve D. T. 4K. 451 sıradaki hazırlık ve huzurda verdiği; Sait ÇAKAR'ın Münf. 5K. 4 ve 89 ve D. T. 4K. 449 sıradaki hazırlık ve huzurda verdiği, Ümit TAŞKIN'ın Münf. 5K. 4 ve 91 ve D. T. 4K. 450 sıradaki hazırlık ve huzurda verdiği ifadeleri ile ve keza 10 Kasım 1969 tarihinde düzenlenen Atatürk'e saygı yürüyüşü için Ankara Valiliğine verdiği ve Mrk. Yrt. Krl. 8K. 6D. 124/2 sırada (Münf. 5K. 289'da fotokopisi) mevcut altında imzası bulunan dilekçesi; yukarıda muhtevasından kısımlar yazılmış olan (S. B. F. Sosyalist Fikir Kulübü üyelerine) başlıklı (Yaşasın proleter devrimcileri) sloganı ile biten 47 arkadaşıyla birlikte yayınladıkları ve F. K. F. 4K. 4D. 1 dizide mevcut bildiri, Münf. 5K. 1 dizideki zarf içinde mevcut afişler ve sözü uzatmamak üzere burada sayılmayan sair yazılı delillerle kuşkudan uzak bir şekilde sübuta ermiş bulunmaktadır.

Yukarıda muhtevası yazılı bildiride ortaya konulan fikirleri ile bilimsel sosyalizmi benimsemiş ve Muzaffer ERDOST'un ağzından: "Proleter devrimci, millî demokratik devrim için mücadele ederek sosyalist devrim için mücadeleyi unutmaz, millî demokratik devrimi bir "son" olarak değil sosyalist devrimin bir parçası, bir aşaması olarak bakar... Proleter devrimcilere düşen, milli yığınları kendi sınıf ideolojisiyle (yani bilimsel sosyalizm = komünizmle) silahlandırmak ve aynı zamanda küçük burjuvazinin devrimci imkânlarını geliştirmek, emekçi yığınları devrim doğrultusunda örgütlendirmek için mücadele etmektir". (Muzaffer ERDOST: Şubat 1970 tarihli ve 16 sayılı Aydınlık Dergisindeki "devrimci küçük burjuvazinin yeri" başlıklı makalesi) şeklinde ifade olunan millî demokratik devrim stratejisini eylem kılavuzu olarak kabul etmiş bulunan sanık Çelik CESUR'un yukarıda teker teker oluşları anlatılan ve kuşkudan uzak şekilde sübuta erdiklerini ortaya koyan delilleri gösterilmiş bu eylemleri mahkememizce belirtilen zihniyette bulunan bir F. K. F. ve T. D. G. F. üyesi kişinin T. C. K.'nun 141 nci maddesinde yazılı komünist gayeli cemiyetler oldukları yukarıda özel bölümlerinde uzun uzun izah olunan bu kanun dışı cemiyetlerin gayesi (ve esasen sanığın da kendi gayesi) istikametinde ve bu gayeyi gerçekleştirmek için yapmış olduğu ve yapması kendinden beklenilen fiiller zinciri gibi tek fiil olarak mütalâa edilmiş, maddî manevî bütün unsurları oluşan suçu sebebiyle T. C. K.'nun 141/5 nci maddesi uyarınca cezalandırılması gerektiği yolunda kanaat hasıl olmuştur.

42. MERİH CESSAN:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın Siyasal Bilgiler Fakültesi Sosyalist Fikir Kulübü üyesi olduğunu, DEV-GENÇ tarafından düzenlenen bütün miting, eylem ve yürüyüşlere katıldığını, forum, boykot ve işgal olaylarına girdiğini, bildiri ve afişler dağıttığını ve böylece hareketleriyle DEV-GENÇ Merkez Yürütme Kurulu üyelerinin fiillerine feri şerik sıfatıyla iştirak ettiğinden T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/5-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri uyarınca tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 21.7.1971 tarihinde polise verdiği ifadesinde:

1968 yılında S. B. F.'ne girdiğini, halen 3 ncü sınıfta talebe olduğunu, 1968 senesinde, fikir kulübüne üye olduğunu, fakültede yapılan konferans ile yürüyüşlere katıldığını, DEV-GENÇ'in düzenlediği yürüyüşlerin bir kısmına katıldığını, 13.3.1970 günü kantinde otururken bir arkadaşlarının yanlarına gelerek ertesi günü Dil Tarihte yapılacak forumun afişlerinin asılmasında yardımda bulunmalarını istediğini, birçok grup hazırlandığını, kendisinin de Sabahattin KURT, Lokman ŞAHİN, Cüneyt OĞUZTÜZÜN, Çelik CESUR ve Serdar MUN'la birlikte bir taksi ile Tarım Bakanlığı civarına geldiklerini, orada polis tarafından yakalandıklarını, Lokman ŞAHİN'in üzerinden afişlerin çıktığını, adliyeye sevk edildiklerini, DEV-GENÇ ileri gelenlerinden Mahir ÇAYAN, Hüseyin CEVAHİR, Yusuf KÜPELİ, Sinan Kâzım ÖZÜDOĞRU, Atıl ANT'ı tanıdığını, nişanlısından mektup alamadığı için İstanbul'a gittiğini, imtihanlara girmekten ziyade bu hususun gitmesine daha çok sebep teşkil ettiğini beyan etmiştir.

Sanık 14.3.1970 tarihinde C. Savcısına verdiği ifadesinde:

Arkadaşları ile birlikte afiş asmak üzere, Tarım Bakanlığının önündeki sokağa geldiklerini, arabanın içinden çıkmadan polisin gelip kendilerini yakaladığını, arabanın içinde yağmurun dinmesini beklediklerini, mukavemette bulunmadıklarını beyan etmiştir.

Sanık 22.5.1970 tarihinde Askerî Savcıya verdiği ifadesinde:

13.3.1970 günü fakültenin kantininde 5-6 arkadaş otururlarken yanlarına gelen diğer bir arkadaşlarının ertesi günü yapılacak yürüyüşün afişlerinin Kızılay'a asılması gerektiğini söylediğini, afişleri Lokman ŞAHİN'in aldığını, bir taksi tutarak Kızılay'a indiklerini, Tarım Bakanlığının orada afişlerin hükümet aleyhinde olduğunu görünce bunu asamayacaklarını arkadaşlarına söylediğini, aralarında tartışırlarken polislerin gelip kendilerini yakaladıklarını, afişlerin asılması için Sabahattin KURT'un ısrar ettiğini, afişlerin nerede ve kimler tarafından yapıldığını bilmediğini, Atilla SARP tarafından asılması hususunda bir talimat verilmediğini, silah taşımadığını, afişlerde neler yazılı olduğunu bilmediğini, afişlerin hiç asılmadan yakalandığını, komünist fikirlerin karşısında bulunduğunu beyan etmiştir.

Sanık 21 Temmuz 1971 tarihinde Askerî Savcıya verdiği ifadesinde:

1968 yılından beri Siyasal Bilgiler Fikir Kulübü üyesi bulunduğunu, DEV-GENÇ ve diğer talebe örgütlerinin tertip ettikleri yürüyüş ve mitinglere katıldığını, İstanbul'da bulunduğu sırada arandığını duyunca kendiliğinden teslim olduğunu, emniyet müdürlüğüne verdiği ifadenin doğru olduğunu, 13.3.1970 günü kantinde otururken, bir arkadaşının gelerek, Dil Tarihte yapılacak forumun afişlerinin asılmasında yardım talebinde bulunduğunu, caddeden bir taksiye bindiklerini, Lokman ŞAHİN'in afişleri getirdiğini, afişleri ona DEV-GENÇ yöneticilerinin verdiklerini, yanında S. KURT, L. ŞAHİN, C. OĞUZTÜZÜN, Ç. CESUR, Serdar MUN'un bulunduğunu, Tarım Bakanlığının bulunduğu mıntıkaya gittiklerini, ancak afişleri yapıştırmadan taksi içinde yakalandıklarını, afişlerde SOYGUNCU İKTİDARA KARŞI OMUZ OMUZA SOYGUNCU İKTİDARA KARŞI MÜCADELE yazısı ile resimler bulunduğunu beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorguda:

1969 Yılında S. B. F.'ye kayıt olduğunu, S. B. F. yurdunda kalacak olduğunu, aynı senenin güz aylarında merak saikiyle S. B. F. Fikir kulübüne aday olduğunu fakat müracaatının ne sonuç verdiğini öğrenemediğini, üye aidatı ödemediğini, bu sebeple hukukî manada üye bulunmadığını, evvelce üyesi bulunduğunu söylemekten kastının kulübün sempatizanı olduğunu belirtmekten ibaret olduğunu, Fikir kulübünce okul içinde düzenlenen boykot ve forumlara katıldığını, F. K. F. DEV-GENÇ ismini aldıktan sonra DEV-GENÇ'le hiç bir hukukî ilişkisinin olmadığını, bir bildiri sebebiyle F. K. F. kapatılmış olduğundan otomatikman DEV-GENÇ üyeliğine aktarılmasının mümkün bulunmadığını, DEV-GENÇ'in bir militanı olmadığını, DEV-GENÇ'in ortaya koyduğu işgal, boykot, mitinglere katılmadığını, kanunsuz olduğunu bildiği hiç bir yürüyüşe ve mitinge katılmadığını sadece izin alınanlara katıldığını, bildiri ve afiş dağıttığı hususundaki iddianın varid olmadığını, 13 Mart 1970 günü S. B. F. öğrenci çalışma odaları bölümünde çalışırken yorulması, sebebiyle kantine indiğini, orada bir kısım arkadaşlarla karşılaştığını, bunların ertesi günü bir forum yapılacağını bu konuda afiş hazırlandığını, afişleri yapıştırmada yardım etmek isteyen arkadaşların gelmelerini söylediklerini, afişlerin okul içinde bir takım yerlere yapıştırılacağını zannettiğini, topluca yurttan fakülteye doğru yürümeye başladıklarını, öğrenci derneğinden çıkıp gelen 100-150 kişilik bir grupla caddeye çıktıklarını, o anda kimsenin elinde afiş görmediğini, bazılarında tutkal kutusu müşahade ettiğini, arkadaşları tarafından çevrilen bir taksiye bindiğini, takside Sabahattin KURT, Çelik CESUROĞLU, Lokman ŞAHİN, Serdar MUN ve Cüneyt OĞUZTÜZÜN'ün bulunduklarını, taksi ile Tarım Bakanlığı önüne geldiklerini, fazla yağmur yağdığından taksiden inemediklerini ve arabanın içinde iken polisler tarafından yakalandıklarını, mukavemet göstermediklerini, 27 Mayıs Karakolunda tek tip afiş gördüğünü, sonradan götürüldüğü emniyet müdürlüğünde baskı altında ifadesinin alındığını, ertesi günü götürüldüğü savcılıkta iki tip afiş gördüğünü, bu konu ile ilgili olarak umumî adliyede dava açılmış bulunduğunu, bu olaydan sonra herhangi bir kanunsuz yürüyüş toplantı, veya mitinge katılmadığını, D. T. C. F. önündeki foruma katılmadığını, kendisine isnad edilen suçu işlemediğini, 14.3.1970 tarihli C. Savcısı ifadesine karşı bir diyeceğinin bulunmadığını, K. K. K. Askerî Savcılığına verdiği ifadesinin ana hatları ile doğru olduğunu ancak bazı karışıklıklar bulunduğunu nitekim afişlerin Kızılay'da asılacağını bilmediğini, yağmur sebebiyle afişleri asılıp asılamayacağı hususunda bir tartışmanın vuku bulduğunu, afişlerin Lokman ŞAHİN'in üzerinden çıktığını, afişlerin iki tip olduğunu, arabanın içinde öğrenmesine imkân bulunmadığını, Sıkıyönetim Askerî Savcısına verdiği ifadenin ana hatlarıyla doğru bulunduğunu, afişleri asıp asmayacakları hususunda aralarında bir münakaşa geçmediğini beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Sanık avukatı tarafından hazırlanmış savunmayı mahkemeye ibraz ederek aynen iştirak ettiğini beyan etmiştir.

Sanık vekili Av. M. Şadan CESSAN yazılı olarak yaptığı savunmada:

Müvekkilinin DEV-GENÇ'in bir üyesi ve militanı olmadığını, sosyalist fikir kulübüne üye de bulunmadığını, sadece üye olmak istediğini, ancak, üyelik sıfatını alamadığını, müvekkilinin DEV-GENÇ'in ortaya koyduğu bütün kanunsuz eylemlere katılmadığını, müvekkilinin asmaya teşebbüs ettiği iddia edilen afişleri tetkik eden bilirkişinin afişlerde suç unsuru bulunmadığını raporunda belirttiğini, afişin bizzat kendisi suç teşkil etmediğine göre onları asmanın veya asmaya teşebbüs etmenin de suç sayılamayacağını, müvekkilinin bu hareketinin suç teşkil edemeyeceğini, kanunsuz suç ve ceza olmaz kaidesine göre müvekkili hakkında beraat kararı verilmesini istemiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık Merih CESSAN'ın 1968 yılında öğrencisi bulunduğu SBF. Fikir Kulübüne üye olduğu; 10.10.1969 tarihinde yapılan kurultayda FKF.'nin Türkiye Devrimci Gençlik Dernekleri federasyonu durumuna gelmesinden sonra da otomatik olarak TDGF.'ye üyeliğinin devam ettiği; gerek FKF.'nin ve gerekse TDGF.'nin Ankara içinde düzenlediği bütün yürüyüş ve

miting ile okul içinde düzenlenen boykot ve işgal olaylarına katıldığı; bu meyanda 7 Mayıs 1969 tarihinde düzenlenen ve Büyük Hâkimler yürüyüşü diye adlandırılan yürüyüşe katıldığı; SBF.'ye ve bu fakültenin sosyalist fikir kulübüne girmesinden kısa bir süre sonra aralarında Yusuf KÜPELİ, Oral ÇALIŞLAR, Mustafa Kemal ÇAMKIRAN, Zafer KUTLU ve Çelik CESUR gibi sanıklarında bulunduğu 47 arkadaşı ile birlikte (SBF Sosyalist Fikir Kulübü üyelerine) başlıklı, (Yaşasın bütün dünya işçileri, yaşasın proleterya devrimcileri) sloganlarıyla biten ve (14.12.1968 tarihinde yapılan kulübümüzün genel kurulunda "bilimsel sosyalizmin" temeli üzerinde birlik ve devrimci kardeşlik ve doğru stratejinin saptanması konusunda oportünizme karşı proleter devrimciliğinin gerektirdiği bir mücadele verdik... Hiç bir zaman devrimci eyleme katılmayan, katılındığında da arka plandaki lider pozu takınan ve oportünist bir yönetimi sürdürebilmek için genel kurullarda gerekli oy deposu görevi gören kişilerin desteğiyle iş başına gelen bir yönetim kurulu burjuva hukuku kurallarına göre ne ölçüde meşru olursa olsun, gerçek devrimcilerin gözünde kesinlikle meşru değildir.... Biz proleter devrimciler olarak emperyalizmin sosyalist hareket içindeki beşinci kolu oportünizm ve onun SBF. Sosyalist Fikir Kulübü içindeki temsilcileriyle onlar sosyalist hareketten kesinlikle silinene kadar mücadele edeceğiz.... Kahrolsun emperyalizm, Kahrolsun oportünizm, Kahrolsun işbirlikçiler ve toprak ağaları, yaşasın emperyalizme karşı savaşan dünya halkları, yaşasın dünya işçileri, yaşasın proleter devrimcileri) şeklinde bir muhteva taşıyan bildiriyi yayınlayarak bilimsel sosyalizmi yani komünizmi benimseyip kabul ettiğini, Türkiye'de komünizmin gerçekleşmesine proleter devrimci olarak çalışmakta olduğunu ve çalışacağını, millî demokratik devrim görüşünü benimseyen çevreye mensup bulunduğunu, dünya işçilerinin bir kül olarak mütalâasıyla onun bir parçası şeklinde kabul ettikleri Türk işçilerinin proleterya ihtilâlinde ve her türlü işçi hareketlerinde onlara öncülük edecek kadrolara mensup bulunduğunu ve bu yolda verilen mücadelede fikir olarak, strateji olarak ve taktik yani eylem olarak sağa sapma gösteren oportünistlerin bertaraf edileceğini, hiç bir engel tanımadan Türkiye'de komünist toplum düzeni yaratabilmek için mücadelede bulunulacağını kamuoyuna ifade ve ilân eylediği; Münf. 5K. 126 sırada mevcut SBF. Dekanlığının 18.4.1970 gün ve 00525 sayılı yazılarına göre içinde bulunduğu mücadelenin gereği olmak üzere S. B. F.'deki derslerine dahi devam etmediği; 7 Mart 1970 tarihinde yapılması; TDGF. tarafından kararlaştırılan soyguncu iktidara ve pahalılığa karşı savaş adı altındaki miting için genel başkan Atillâ SARP'ın emriyle hazırlanan (soyguncu iktidara karşı omuz omuza - TDGF.), (soyguncu iktidara karşı mücadele - TDGF.), sloganlarını taşıyan ve üzerinde asker, işçi, köylü, memur ve gençliği temsil eyleyen resimler bulunan afişlerin bu mitingin yapılmaması sebebiyle kullanılmaması üzerine 14.3.1970 tarihinde Dil Tarih Coğrafya Fakültesinde, genel bir boykota gidilip gidilmemesi konusunda karar alınması için, düzenlenen foruma mümkün olduğu kadar çok kişinin iştirakini sağlamak ve böyle bir forumu kamuoyuna geniş şekilde reklame etmek için 13.3.1970 günü söz konusu afişlerin Kızılay'da dağıtılması ve keza halkın kalabalık olduğu yerlerde duvarlara, direklere yapıştırılması konusunda TDGF. Merkez Yürütme Kurulu ve genel başkan Atillâ SARP tarafından karar verildiği; bir gün önce bu afişlerden asmak isteyenlerin müracaat etmesi konusunda ilânatta bulunulduğu; 13.3.1970 olay günü de sanık Çelik CESUR, Merih CESSAN, Lokman ŞAHİN, Cüneyt OĞUZTÜZÜN, Serdar MUN ve Sabahattin KURT'un kantinde oturdukları bir sırada bir arkadaşlarının gelip söz konusu afişlerden yapıştırmak isteyenlerin gelmesini söylediği; Merih CESSAN ve yukarıda isimleri yazılı beş arkadaşından meydana gelen altı kişilik bir ekibin bu afişlerden bol miktarda ve ayrıca yapıştırmak üzere zamk da alarak bir taksiye binip Ahmetler Caddesinden Tarım Bakanlığı civarındaki Akay yol kavşağına geldikleri, fakat hafif bir yağmurun yağması sebebiyle henüz afişleri duvarlara, direklere yapıştırmaya imkân bulamadan orada, kendilerine evvelce verilen talimat sebebiyle beklemekte olan polis ekibini oluşturan Beyazıt ÇIPLAKLI, Bekir ÇELİK, Sait ÇAKAR ve Ümit TAŞKIN tarafından yakalandıkları ve haklarında gerek umumî adliyece gerekse Kara Kuvvetleri Askerî Mahkemesince kovuşturmaya geçildiği; sanık Merih CESSAN'ın olayın ertesi günü Ankara Cumhuriyet Savcısına verdiği ve Münf. 5K. 7 sırada mevcut ifadesindeki itiraf ve ikrarları; aynı klâsör 175 sırada

mevcut Kara Kuvvetleri Askeri Savcısına verdiği ifadesindeki açık itiraf ve ikrarları; aynı klâsör 257 sırada mevcut ve olaydan 16 ay sonra polise verdiği ifadesindeki daha önce alınan ifadelerine tam bir mutabakat arz eden itiraf ve ikrarları; aynı klâsör 261 sırada mevcut Sıkıyönetim Askerî Savcısına verdiği ve içinde (evvelce emniyet müdürlüğünde verdiğim ifadem doğrudur, aynen tekrar ederim. İmza da bana aittir. Keza evvelce Kara Kuvvetleri Askerî Savcılığında ifade vermiştim. O ifadem doğrudur), şeklindeki açık beyanları bulunan ifadesindeki itiraf ve ikrarları ve keza huzurda verdiği ve DT. 1K. 119 sırada mevcut ifadesindeki itiraf ve ikrarları ile ve sanığın bu itiraf ve ikrarlarını doğrulayıp tamamlayan ve soyutluktan kurtaran aynı olayda sanıklar Çelik CESUR'un Münf. 5K. 203 ve 282 sıralardaki; Cüneyt OĞUZTÜZÜN, 214; Serdar MUN'un 249/2 ve Sabahattin KURT'un 199 sırada mevcut hazırlık ifadeleriyle adı geçen sanıkların duruşma sırasında huzurda verdikleri sorguları; ayrıca Atillâ SARP'ın Tef. Ed. G. 1K. 1D. 14 dizide mevcut ifadesi; yukarıda muhtevasından kısımlar yazılmış olan (SBF. Sosyalist Fikir Kulübü üyelerine) başlıklı (Yaşasın proleter devrimciler) sloganıyla biten 47 arkadaşıyla birlikte yayınladıkları ve FKF. 4K. 4D. 1 dizide mevcut bildiri, Münf. 5K. 1 dizideki zarf içinde mevcut afişler ve sözü uzatmamak üzere burada sayılmayan dosyada mevcut sair delillerle kuşkudan uzak bir şekilde sübuta ermiş bulunmaktadır.

Sanık Merih CESSAN huzurda verdiği sorgusunda (SBF. Sosyalist Fikir Kulübü üyesi olmam kesinlik kazanmış bir olgu değildir. Fakülteye geldiğim 1968 güzünde Ankara'nın siyasî havası oldukça karışıktı. Merak saikiyle sosyalist fikir kulübüne aday üye oldum. Bugün dahi bu müracaatımın ne sonuç vermiş olduğunu öğrenebilmiş değilim kulübe de herhangi bir üye aidatı ödemedim. Bu bakımdan üyeliğim hukukî bir anlam taşımamaktadır. Daha önceki ifadelerimde üyesi olduğumu söylediysemde bunun manası sosyalist fikir kulübü sempatizanı olduğumu ve kendimi bu kulübün üyesi saydığımı ifadedir.... FKF.'nin DEV-GENÇ'e inkılâp etmesinden sonra DEV-GENÇ'le gene hiç bir hukukî ilişkim olmadı....) gibi sözlerle evvelki beyanlarını tevil etmeye çalışmış ise de;

— Münf. 5K. 257 sırada mevcut polis ifadesinde bulunan (1968 yılında fakülteye kaydımı yaptırdım. Aynı yıl fakültede bulunan fikir kulübüne üye oldum. Fikir kulübü üyesi olduğum için bu kuruluşun sonradan DEV-GENÇ adını alması üzerine kulübe kayıtlı olanlar otomatikman DEV-GENÇ'e üye olmuş sayıldılar), şeklindeki beyanın da ve 261 dizideki Sıkıyönetim Askerî Savcısına verdiği ifadesinde mevcut (emniyet müdürlüğünde verdiğim ifadem doğrudur. Aynen tekrar ederim. İmza bana aittir. Fikir kulübü üyesiyim. 1968 yılından beri fikir kulübü üyesi bulunuyorum), şeklindeki beyanında görülen açıklık ve kesinlik;

— FKF. 4K. 4D. 1 sırada mevcut ve yukarıda muhtevasından bölümler yazılmış olan (SBF. Sosyalist Fikir Kulübü üyelerine) başlıklı ve (yaşasın proleter devrimciler) sloganıyla biten 47 arkadaşıyla birlikte yayınladıkları bildiri ve bu bildiri de görüldüğü üzere sanığın sıradan bir FKF. üyesi olmakla kalmayıp FKF. içinde teoride veya taktikte sağ sapma gösterenlere oportünist deyip onları ekarte edecek ve proleterya ihtilâlini yapmak, proleterya iktidarını kurmak için her nevi engeli aşmayı ahdetmiş olduğunu kamuya ilân edecek kadar bilinçli ve eylemci bir marksist olması,

— Esasen evvelce Tusloğ olayları sanıklarının hanelerinde etraflı şekilde izah edildiği gibi mevcut Anayasanın koyduğu temellere dayanan demokratik hukuk düzenine ve bu düzenin meri kanunlarına muhalif olarak Türkiye'de işçi sınıfının tahakkümünü hedef alan ve giderek komünist bir toplum düzeninin kurulması için çalışan kanun dışı böyle bir cemiyetin üyesi olmak ve böylece T. C. K.'nun 141/5 nci maddesi uyarınca sanığı cezalandırabilmek için normal şartlarda bir cemiyete üye olmak üzere yapılması lâzım gelen şekli işlemlerin ve şartların aranmasına lüzum ve imkân bulunmaması; doktirinin ve tevsii tahkikat 1K. 199/4 sırada mevcut bilirkişi raporunun 25 nci sayfasında belirtildiği gibi (...üyelerinin cezaî sorumluluğu söz konusu olduğunda önemli bulunan husus bunların üyelik sıfatları değil de, işledikleri fiillerdir. Bu itibarla her üye mesul tutulamayacağı gibi üye olmayan bir kimsenin de üyelerle birlikte suçu işlemiş olması mümkündür) şeklindeki kanunun lafsına ve ruhuna uygun ilmî verilerin açıklığı;

— Sanık Merih CESSAN'ın ise gerek beyanlarıyla gerek sözlü ve yazılı delillerle sabit olduğu üzere FKF.'nin ve TDGF.'nin birçok eylemlerine katılmış bulunması; gibi gerekçelerle sorgusundaki bu red ve inkârlarına samimiyet ve bu itibarla da bir değer atfedilememiştir.

Yukarıda muhtevası yazılı bildiriyle ortaya konulan fikirleri itibariyle bilimsel sosyalizmi benimsemiş ve milli demokratik devrim stratejisini eylem klâvuzu olarak kabul etmiş bulunan sanık Merih CESSAN'ın yukarıda oluştukları teker teker anlatılan ve kuşkudan uzak şekilde sübuta erdikleri ortaya konan delilleri gösterilmiş bu eylemleri mahkememizce, belirtilen zihniyette bulunan bir FKF. ve TDGF. üyesi kişinin T. C. K.'nun 141 nci maddesinde öngörülen komünist gayeli cemiyetler oldukları yukarıda özel bölümlerinde uzun uzun izah olunan bu kanun dışı cemiyetlerin gayesi (ve esasen sanığın da kendi gayesi) istikametinde ve bu gayeyi gerçekleştirmek için yapmış olduğu ve yapması kendinden beklenilen fiiller zinciri gibi tek fiil olarak mütalâa edilmiş, maddi ve manevî bütün unsurları oluşan suçu sebebiyle T. C. K.'nun 141/5 nci maddesi uyarınca cezalandırılması gerektiği yolunda mahkemèmizde tam bir kanaat hasıl olmuştur.

43. MEHMET ÇAVUŞ:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın İzmir Fen Fakültesi Fikir Kulübü kurucularından olduğunu, 28.3.1970 tarihinde DEV-GENÇ İzmir Bölge Yürütme Kurulu Başkanlığına seçildiğini, 20.3.1971 tarihine kadar bu görevi ifa ettiğini, 2.7.1969 günü üniversite giriş imtihanından çıkan öğrencilere "Bütün Yurtseverlere çağırı ve dövüşen gençliğin hedefleri" başlıklı bildiriyi dağıtırken yakalandığını, Karşıyaka TİP İlçe teşkilatının kurmuş olduğu Eğitim Bürosu içinde Alpaslan BERKTAY, Kemal ÖZDİK ve Yılmaz AKALIN ile birlikte çalıştığını, sık sık gecekondu muhitlerindeki kahvelerde konuşmalar yaparak halkı mevcut düzene karşı kışkırttığını, 26 Nisan 1970 tarihinde TİP'in İzmir İl Kongresinde genel kongre delegeliğine seçildiğini, Mart 1970'deki üniversite boykot teşkilâtlarında dirijan olarak görev aldığını, 21 Nisan 1971 günü talebe birliği kongresinde divan başkanlığını ele geçirdiğini, S. D. D. mensuplarının salona alınmaması üzerine silahlı çatışmaya katıldığını, rektörün "polis üniversiteye girer" demesi üzerine forum yaparak öğrencileri boykota götürdüğünü, DEV-GENÇ'in 25.5.1970 günü yaptığı toplantıda üniversitelerin devrimcilerin kalesi haline getirilmesine çalışıldığını, proleterya örgütünün kurulması gerektiğini, bu yapılmadan eylemlerin birer talebe hareketi olarak kalacağını, sıkı eğitim ve kitap okunması gerektiğini, söylediğini, 15 Haziran 1970 günü Ülkü Ocaklarından Hayrettin SARIÇİÇEK'i Tuncay SEZER'le birlikte dövdüğünü, 18 Temmuz 1970 günü TİP Karşıyaka ilçe toplantısında Kürt halkının bağımsızlığı için örgütlenmesi gerektiğini, söylediğini, köylüleri bilinçlendirme çalışmalarına katıldığını, 26.9.1970 günü bir toplantıda MAO'nun sekiz öğüdüne bağlılığını dile getirdiğini, 7.11.1970 günü MDD.'yi sadece işçi ile değil, köylüyle beraber yapacağız dediğini, 6 ncı Filo aleyhine girişilen eylemleri planlayanlardan olduğunu, Pan-Am Şirketinin camlarını kıranlar arasında olduğunu, 24.2.1971 günü Bornova talebe yurdunda yapılan toplantıda düzenin bütün kuruluşlarını çalışamaz hale getirmek için faaliyetlerin hızlandırılmasını, üretim, ulaşım, haberleşmenin aksatılmasını, devamlı huzursuzluk yaratılmasını, sabotaja önem verilmesini, yurtların askerî biçimde örgütlenmesini savunduğunu, 20 Mart 1971 günü ordunun yapacağı fiili mücadele veya yeni kurulacak hükümet devrimleri gerçekleştirecek nitelikte görülmediğinden mücadelelerinin aynen devam edeceğini söylediğini, üniversitenin kapatılması üzerine bütün öğrencilerin bir an önce silahlanıp eylemleri ile devrim çalışmalarına katılmalarını istediğini, Ege Üniversitesinin muhtelif yerlerine yazılar yazdırdığını, birçok eylemlere katıldığını, ikrar ettiğini, bölge yürütme kurulu başkanı olarak DEV-GENÇ'in amacının tahakkuku için var gücü ile çalıştığını, merkez yürütme kurulunun direktiflerine uygun faaliyetlerde bulunduğunu, bu fiilleri ile T. C. Anayasasının tamamını veya bir kısmını tağyir ve tebdil veya ilgaya ve bu kanun ile

teşekkül etmiş olan Büyük Millet Meclisini iskata veya vazifesini yapmaktan mene cebren teşebbüs suçunun ikama feri şerik olarak iştirak ettiğinden bahisle T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi mucibince tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/1-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 31.5.1971 tarihinde polise verdiği ifadesinde:

Ailesinin 1950 yılında Bulgaristan'dan göçmen olarak Türkiye'ye geldiğini, 1968 yılında liseyi bitirerek fen fakültesine kaydolduğunu, yine aynı yıl evvelden tanıdığı Muzaffer DOYUM ile Ali KARŞILIYAN'ın kendisine fikir kulübüne üye olmasını teklif ettiklerini, kendisinin de teklifi kabul ettiğini, önceleri bu kulübün ne olduğunu bilmediğini, daha sonra gayenin işçi ve köylüyü bilinçlendirerek örgütlendirmek ve sonunda kendi iktidarlarını kendilerinin kurmak olduğunu öğrendiğini, o sene Akhisar'da yapılan tütün mitingine katıldığını, orada TÖS.'de kaldığını, mitinge Ankara ve İstanbul'dan da gelenler olduğunu, mitinge köylüleri getirmek ve konuşacakları tespit için köylere gidilmesine karar alındığını, Tufan PEKİN ve Hülagü ile dört köy dolaştığını, mitingde sadece Atillâ SARP'ın konuştuğunu, tütün sömürüsünden bahsedildiğini, 31.1.1969 tarihinde Atalan ve Göllüce köylerinde vuku bulan toprak işgallerinden sonra Atalan köyüne Nedim ÖZTAŞ, Ömer KARABULUT, Ali KARŞILIYAN, Muzaffer DOYUM, Ferhat SOYKAN, Ramazan KARAKALE, Aysel KANKALE ve ismini hatırlayamadığı birçok arkadaşı ile iki otobüsle gittiklerini, köylülere yiyecek götürdüklerini, hareketlerini desteklediklerini söylediklerini, arkadaşlarının aynı gün köyden ayrıldıklarını, kendisinin orada kalarak muhtar ile görüştüğünü, muhtardan ne gibi yardımda bulunabileceklerini sorduğunu, muhtarın da bu hareketimizi basın yolu ile kamuoyuna duyurun dediğini, Demokrat İzmir Gazetesine durumu bildirdiğini, Göllüce köyündeki harekete katılmadığını, 6 ncı Filoyu protesto mitingine katılmadığını, İ. T. B. F.'ye giremeyen ticaret lisesi mezunlarının yürüyüşüne katılmadığını, ancak bu mezunların kontenjanların arttırılması konusunda rektörlüğe verdikleri dilekçe ile ilgili toplantıda bulunduğunu, rektörle konuştuğunu, 23.12.1969 tarihinde Kubilay'ın ölüm yıldönümünde Menemen'de tertiplenen yürüyüş ve mitinge katıldığını, mitingde Atilla SARP'ın konuşma yaptığını, 28.1.1970 tarihindeki Akhisar tütün mitingine katıldığını, Ödemiş tütün mitingine iştirak ettiğini, 18.3.1970 tarihindeki gecekondu yıkımını protesto yürüyüş ve mitingine katıldığını, bu arada yapılan diğer yürüyüş ve mitinglere de katıldığını, 1968 senesinde Demokratik Devrim Derneğindeki toplantılara gitmeye başladığını, daha sonra da üye olduğunu, salı akşamları eğitim çalışmaları yapıldığını, MDD.'nin izahı, her türlü emperyalizm konularının işlendiğini, dernek başkanı Dr. Alpaslan BERKTAY'ın fakir halk ve işçi kitlesinin oturduğu muhitlere giderek ücretsiz muayeneler yaptığını, halkı derneğe üye olmaya davet ettiklerini, daha sonra dernek kapatılınca TİP il merkezine devam etmeye başladıklarını, bu çalışmaların gayesinin sosyalist açıdan parti üyelerini bilinçlendirmek olduğunu, genel merkezdeki bölünmelere paralel olarak İZMİR TİP teşkilâtında da bölünmeler vuku bulduğunu, kendilerinin da Karşıyaka ilçe merkezine devam etmeye başladıklarını, bu arada kongre tarihi yaklaştığından partiye Tuna AKINCILAR ile birlikte kaydolduklarını, kendisine eğitim bürosunda görev verildiğini, gecekondu bölgelerine giderek parti açısından bölge halkını eğitip bilinçlendireceğini, Karşıyaka'nın uzaklığı sebebiyle eğitim çalışmalarına bizzat katılamadığını, fakat seçim propagandası sebebiyle kahvelerde yapılan toplantılara katıldığını, partinin gaye ve çalışmalarının halka anlatıldığını, bölge yürütme kurulu başkanı olduktan sonra parti çalışmalarına gidemediğini, 29.3.1970 tarihinde B. Y. K. Başkanlığına seçildiğini, seçimden önce İzmir'e gelen Genel Başkan Atillâ SARP ile görüştüğünü, Atillâ SARP'ın kendisini destekleyeceğini söylediğini, yayınladıkları bildirilerin bir kısmını bizzat kaleme aldığını, bir kısmını da nezareti altında yazdırdığını, F. K. F. zamanında bildirilerin Maden-İş binasında basıldığını, kendisinin başkanlığından sonra ise Yüksek Öğretmen Okulunda basıldığını, vitrin, direk ve duvarlara yapıştırılan küçük pulların ise genel merkezden kurye vasıtası ile gönderildiğini fikir kulüp-

leri zamanında başlayan eğitim çalışmalarının kendisi zamanında da devam ettiğini, diyalektik materyalizm, Marksizm-Leninizm, ekonomi, politik, felsefe konularında Muzaffer DOYUM, Tuncay SEZER, Ramazan KARAKALE'nin bilgi verdiklerini, ayrıca DİSK'in sendika binalarında yapılan eğitim çalışmalarına istek üzerine eleman gönderdiklerini, işçilere sendikalizmi, artık değer teorisi, felsefe konularını Ramazan KARAKALE, Nevzat DEMİRBAŞ ve Hakkı Baha PARS'ın anlattıklarını, 13 Nisan 1970 tarih ve T. D. G. F. ÜYELERİNE BAŞLIKLI 4 sahifelik bildiriyi MUZAFFER DOYUM'un kaleme aldığını, bölge yürütme kurulu olarak teksir edip dağıttıklarını, DÜNYADA, TÜRKİYE'DE DEVRİMCİ MÜCADELE ve GENÇLİK başlıklı bildirinin altta isimleri yazılı örgütlerden kurulu bir komite tarafından hazırlandığı yazılı ise de bunu bölge yürütme kurulunun kaleme aldığını, broşürü Muzaffer DOYUM ve Ramazan KARAKALE'nin hazırladığını, Karınca matbaasında 3000 adet bastırdığını, sene başında üniversiteye girecek yeni öğrencilere vererek DEV-GENÇ federasyonu etrafında toplamak gayesini güttüklerini, malî gelirlerini aidat, bağış, broşür satışı, kantin geliri, öğrenci birliğinden alınan paradan sağladıklarını, paso satışlarından elde edilen paranında lüzumu halinde talebe cemiyetlerince DEV-GENÇ derneğine verildiğini, Aliağa rafinerisinde sendikalist faaliyetlerde bulunduğunu, kendisinde bulunan tabancayı Atilla SARP'ın direktifi üzerine ODTÜ.'den birisinin verdiğini, yayı bozuk olduğundan, Ertuğrul KÜRKÇÜ ile genel merkeze iade edilmek üzere gönderdiğini, bölge yürütme kurulu başkanlığından ayrıldıktan sonra yürüyüş, miting, bildiri dağıtmaktan vaz geçerek aralarında örgütlenerek fiili durumlara geçmeye karar verdiklerini, bu arada İstanbul'a gidip gelen Nedim ÖZTAŞ'ın on bin lira para ile döndüğünü, yakında birisinin gelerek kendileri ile görüşeceğini söylediğini, bu şahsın fiili durumun yönü ile elemanlarını tayin edeceğini belirttiğini, bir müddet sonra Emin KEÇECİ'nin kendisini bulduğunu, Aysel ÖĞÜT, Eray DOĞAN, İbrahim ÖZTAŞ ile birlikte Şenay SÖNMEZ'lerin evine giderek toplandıklarını, orada İbrahim ÖZTAŞ'ın İzmir'de T. H. Kurtuluş Ordusu bünyesinde bir teşkilâtın kurulması lüzumunu belirttiğini, bunun için Nedim'e para ve eşya verdiğini, Nedim ÖZTAŞ'ın da T. H. K. O. gibi bir teşkilâtın İzmir'de kurulmasının zarurî olduğunu belirttiğini, T. H. K. O.'nun çalışma şekillerini bilmediğinden kesin karar veremediğini, konuşmalardan sonra evden ayrıldığını, o günden sonra Güzelyalı'daki Kâmil ve iki teğmen arkadaşının evlerinde kaldığını, birkaç gün sonra Hatay'daki Aysel'lerin evine uğrayarak Nedim ve İbrahim ÖZTAŞ'ın nerede olduklarını sorduğunu, Aysel'in o gece saat 23.00'te ikisinin de geleceklerini söylediğini, belirli saatte evde buluştuklarını, ancak Aysel'in babasının seyahate gitmekten vaz geçmesi üzerine Nedim ve İbrahim ÖZTAŞ'ın Aysel'lerin evlerinde kalmasının suya düştüğünü, bunun üzerine ikisini alarak Teğmen Kamil'in evine getirdiğini, Nedim ve İbrahim'i takma isimlerle tanıştırdığını, bu evde üç dört gün kadar kaldıklarını, evde iken mümkün mertebe ideolojik konuşmalardan kaçındıklarını, bir müddet sonra Kamil'e DEV-GENÇ mensubu olması hasebiyle evlerinde kalmalarının mahzurlu olduğunu başka bir ev aradıklarını ve onların da aramalarını rica ettiğini, daha sonra Kamil'in Balçova'da bir ev kiraladıklarını, ancak Güzelyalı'daki evi de boşaltmadıklarını, bir gün eve gelen İbrahim'in esas kimliğini açıklayarak arandığını belirttiğini, bunun üzerine Kamil'in evi terk etmelerini söylediğini, Kamil'in durumu arkadaşı Seyfi'ye de söylediğini, o gece İbrahim ÖZTAŞ'a T. H. K.O.'na girmekten vaz geçtiğini onların hareketlerine karışamayacağını söylediğini, bu sözlerine Nedim'le İbrahim'in kızdıklarını, teşkilâtın kurucusu olarak İzmir'e gelen İbrahim ÖZTAŞ'ın kendisinde beklenen tesiri göstermediğini, macera arayan maceraperest benzettiğini, ertesi günü Güzelyalı'daki eve gittiğini, arkadaşlarının da başka bir ev tuttuklarını, bir müddet sonra Nedim'in ısrarı üzerine yeni tutulan eve giderken Nedim'le görüştüğünü, Nedim'in kendisine tekrar T. H. K. O.'na girmesi hususunda teklifte bulunduğunu, kendisinin ise teklifi yine reddettiğini, ancak onun ısrarı üzerine bir kere daha düşüneyim dediğini, ancak çatışma olduğundan randevularının iptal edildiğini, o tarihten sonra hep Güzelyalı'daki evde kaldığını, çatışmada İbrahim'in öldüğünü, daha sonra Nedim'in de yakalandığını, evde kalamayacağından teğmenlerin yanından ayrıldığını, iki gece Yeşilyurt'daki çamlar arasında kaldığını, bilâhare Bornova Jandarma Karakoluna kendiliğinden teslim olduğunu, Teğmen Kamil ile 1970 yılında Kasım ayında İ. T. B. Fakültesi salonunda tanıştığını, zamanla tanışıklıklarının ilerlediğini, kendisini evine götürdüğünü, ora-

da Teğmen Seyfi ile tanıştırdığını, Cengiz'le daha sonra tanıştığını, teğmenlerin kendisinden fakültedeki devrimci hareket ve eğitimlerin nasıl yapıldığı hususunda bilgi aldıklarını, zamanla Seyfi ve Kamil'e aynı paralelde olduğunu anladığını, bu itimat sebebiyle yanlarında saklandığını, Ahmet OFLU'yu kalacak yer olmadığından Balçova'daki eve kendisinin getirdiğini, Ahmet'in bu evde 1 gece kaldığını, Ahmet OFLU ile Teğmen Seyfi'nin müsademe olan evi kiraladıklarına dair bilgisinin olmadığını, TRT.'nin arabasına birkaç defa bindiğini, bir keresinde işlettikleri kantine mal vermek için Bornova'ya gittiğini, bir diğerinde BOZKÖY denilen ve Aliağa rafinerisinde çalışan işçilerin bol bulunduğu bir köye işçilerle konuşmak için gittiğini, İbrahim ÖZTAŞ'ın öldürülmesinden sonra ele geçen planlardan haberinin bulunmadığını, Teğmen Kamil'in İbrahim ve Nedim ÖZTAŞ'ın yapacakları hareketleri tasvip ettiğini beyan etmiştir.

Sanık 3 Temmuz 1971 tarihinde Sıkıyönetim Muhafız Bölük Komutanlığına verdiği ifadede:

İsmet Demir'i tanıdığını, maddî açıdan hiç bir ilişkisinin bulunmadığını, keza DEV-GENÇ örgütü ilede para alış verişinin olmadığını beyan etmiştir.

Sanık 30.5.1971 tarihinde jandarmaya verdiği ifadesinde:

Sıkıyönetim ilân edildiğinden beri İzmir'den dışarı çıkmadığını, başlangıçta aranmadığını, 10 gün evvel arandığını, duyduğunu, ilk önce teslim olmakta tereddüt ettiğini, bu zaman zarfında muhtelif yerlerde ağaçlık bölgelerde saklandığını, bugün saat 11.00'de Bornova'daki arkadaşı Mutlu AYDIN'ın evine geldiğini, elbiselerini değiştirdikten sonra kendiliğinden gelip jandarmaya teslim olduğunu, arandığının ilk günleri Söke'de evvelden tanıdığı Halil Özmen'in yanında kaldığını, birkaç gece TÖS. merkezinde, daha sonra da birkaç köyde köy odalarında kaldığını, kahvede köylülerle sık sık konuştuğunu, üniversitede olan olaylara iştirak ettiğini, tabancası bulunmadığını, üniversitenin Bornova yolunu kapattıklarında orada olmadığını, beyan etmiştir.

Sanık 20 Mayıs 1970 tarihinde C. Savcısına verdiği ifadesinde:

T. D. G. Federasyonu İzmir Yürütme Kurulu Başkanı bulunduğunu, 13 Nisan 1970 tarih ve T. D. G. F. üyelerine başlıklı ve İzmir Bölge Yürütme Kurulu imzalı bildirinin kurullarına ait olmadığını, kendilerince yayınlanıp dağıtılmadığını, bildiri dağıtma işinden önce kurulun aslî üyeleri ile toplanıp bu hususta bir karar aldığını, bu kararın karar defterine işlendiğini, belirtilen bildiri ile ilgili olarak ne toplantı yapıldığını, ne de karar defterinde bir meşruhat bulunmadığını, kendi kurullarının durumunu adlî merciler önünde güçleştirmek maksadiyle başka bir teşekkül tarafından neşredilmiş olmasının kuvvetle muhtemel bulunduğunu, karar defterinin yürütme kurulu binasında saklandığını beyan etmiştir.

Sanık 16.6.1971 tarihinde Askerî Savcıya verdiği ifadesinde:

28.3.1970 tarihinde yapılan seçimde İzmir Bölge Yürütme Kurulu Başkanlığına seçildiğini, asil üyeliklere Reha PEKERTEN, MUZAFFER DOYUM, Nedim ÖZTAŞ, Tuncay SEZER'in yedek üyeliklere de Ali KARŞILIYAN ile Halim BAHADIR'ın seçildiklerini, bu listenin Ankara'daki Genel Yönetim Kurulunca da tasvip edildiğini, 17/18 Ekim 1970 tarihinde Ankara'da yapılan kurultayda bölge yürütme kurullarında değişiklikler olduğunu, İzmir ekibinin de kendisinin başkanlığında, Muzaffer DOYUM, Reha PEKERTEN, Hakkı Baha PARS ve Ramazan KARAKALE'den teşekkül ettiğini, 20 Mart 1971 tarihinden itibaren ise başkanlığa Reha PEKERTEN'in geldiğini ve kendisinin bölge yürütme kurulundan ayrıldığını, buna yorgunluğunun sebep teşkil ettiğini, MDD.'den toprak reformunun yapılmasını, maden, petrol, dış ticaretin millileştirilmesi, halkın daha iyi bir yaşayış düzeyine eriştirilmesi, gelir dağılımında adaletin sağlanmasını anladığını, bunların değişmesine devrim denildiğini, ihtilâl ve isyanla Anayasa düzeninin değiştirilerek yerineMarksist-Leninist bir düzen getirilmesini savunmadığını ve arzulamadığını, gerçekleşmesini arzu ettiği hususların yerine getirilmesi için faaliyette bulunanlara sosyalist denilebileceğini, sosyalist gençlik tabirinden komünist gençlik anlamının çıkmayacağını, dünyada Türkiye'de Devrimci Mücadele ve Gençlik isimli bro-

şürü Muzaffer DOYUM ile Ramazan KARAKALE'nin kaleme aldıklarını, Karınca Matbaasında bizzat 3 bin adet bastırdığını, bir kısmının para karşılığı satıldığını, bir kısmının ise üyelere parasız olarak dağıtıldığını, 13 Nisan 1970 tarihli 4 sahifelik bildiriyi de Muzaffer DOYUM'un kaleme aldığını, Y. Ö. Okulunun teksirinde basılarak üyelere dağıtıldığını, işçi, köylü ve fakir halkın refahı ve saadeti için uğraştıklarını, İzmir dahilinde kanunsuz hiç bir eylemde bulunmadıklarını, adam kaçırma, öldürme gibi eylemleri reddettiğini, bunları yapanlar içinde DEV-GENÇ mensupları olduğu gibi başkalarının da bulunduğunu, bu gibi eylemleri örgütün yapacağını tahmin etmediğini, bazı okulların duvarlarına GUEVERA'nın resimlerinin yapıldığını, ancak bu resimlerin yapılması için bölge yürütme kurulu olarak bir emir vermediklerini, Teğmen Kamil Aslantürk ile 1970 yılında tanıştığını, örfi idare ilân edildikten sonra Güzelyalı'daki evde Nedim ÖZTAŞ ve İbrahim ÖZTAŞ ile birlikte üç dört gün kadar kaldığını, daha sonra Balçova'daki evi Kamil'in tuttuğunu, kendilerinin o eve taşındıklarını, yine birkaç gün sonra teğmenlerin Güzelyalı'daki evlerine döndüğünü, zira teslim olmayı düşündüğünü, üç teğmeninde kendisinin arandığını bildiklerini, İbrahim ÖZTAŞ'ın öldürülmesinden sonra teğmenlerin yanından ayrıldığını, iki gün dışarlarda barındıktan sonra kendiliğinden teslim olduğunu, Aysel ÖĞÜT, Eray DOĞAN ve Şenay SAYMAN'ın kendisine Nedim ve İbrahim ÖZTAŞ'a yardım ettiklerini, evlerine aldıklarını, sadece Eray'ın evinde kalmadıklarını, İzmir Bölge Yürütme Kurulu mühürlü bildiriyi kurul olarak yayınladıklarını, Ramazan KARAKALE'nin kaleme aldığını, dinamit devriminin İzmir'den başlayacağını ve ikinci dinamitin rektöre atılacağına dair bir şey söylemediğini, yurdun arazisinde atış eğitimi yapıldığını, bilmediğini, Halk Kurtuluş Ordusu ile ilgili olarak emniyete verdiği ifadenin doğru olduğunu, İzmir'de de böyle bir kuruluşun teşkilini düşündüğünü, ancak gidişatlarını beğenmediği için Nedim ÖZTAŞ ile anlaşamadıklarını, Öztaş'ların evine Teğmen Seyfi ile giderek konuştuğunu, kendisini ikna edemediklerini, bu sebeple sabotaj yapılmasının planlanmadığını, İbrahim ÖZTAŞ'ta silah ve patlayıcı madde bulunduğunu, yine bu şahsın İstanbul'da Cihan ALPTEKİN ile beraber olduğunu, teğmenlerle üç kızın DEV-GENÇ ile bir ilişiklerinin bulunmadığını, sadece kendilerini sakladıklarını, malzeme aldıklarını, ev taşıdıklarını, teğmenlerle tanışmalarının bir tesadüf sonucu olduğunu, Aysel ÖĞÜT'ün evinde ÖZTAŞ kardeşlerin kalması mümkün olmayınca evvelden tanıdığı Teğmen Kamil'in evine bu iki kardeşi götürdüğünü, böylece teğmenlerle tanışmış olduklarını, emniyete verdiği ifadenin doğru olduğunu, beyan etmiştir.

Sanık 15.7.1971 tarihinde Askeri Savcıya verdiği ifadesinde:

Kendisine gösterilen İzmir şehir rehberi ile İzmir paftalarını hiç bir yerde görmediğini, Balçova'daki evde bunların yapıldığı hususunda bir bilgisi olmadığını, zaten o evde 3-4 gün kaldığını, İzmir paftasının ne maksatla çıkarıldığını ve üzerini kırmızı kalemle kimlerin işaretlediğini bilmediğini, bölgedeki fabrikaların, dairelerin, askerî yerlerin adres ve telefon numaralarının tespit edilmesi hususunda bir bilgisinin bulunmadığını, YİS Sendika Başkanı İsmet DEMİR'i tanıdığını, Aliağa rafinerisinin lokaline ara sıra gittiğini, sırf merak saikiyle gittiğini, sol yayın götürüp okumadığını, üzerinde bulunan anahtarların kendi evleri ile cemiyet odalarının anahtarları olduğunu beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorguda:

Kendisinin İzmir Bölge Yürütme Kurulu Başkanı olduğunu, iddianamede yer alan 13 Nisan 1970 tarihli genelgenin İzmir Bölge Yürütme Kuruluna ait olmadığını, polisin veya okul içindeki gericilerin bir provakasyonudur dediğini, genelgenin kendilerine ait olmadığına dair bildiri yayınladıklarını, bu konuda açılan tahkikatın umumi mahkemelerde devam etmekte olduğunu, iddianamede yer alan bildirilerin hangilerini kendilerinin yazdığını ve hangilerinin yazmadıklarını hatırlamasına imkan olmadığını, ancak bu bildirilerdeki fikirlere aynen katıldığını, yayınlanan bildirilerin hiç birisi hakkında kovuşturma açılmadığını, 1969 Mayıs ayında bütün Türkiye Üniversiteleri, üniversite reformunun gerçekleştirilmesi amaciyle boykota başladığını, Ege Üniversitesinde de bütün fakültelerde ayrı ayrı toplanan forumlar sonunda boykot kararları alındığını, gençliğin taleplerinin dile getirildiğini, bunda halka yönelmiş üni-

versite, öğrencinin yönetime katıldığı, tam güçlü çalışma mali özerkliğin sağlanması, kitap, teksir ve diğer ders araç ve gereçlerindeki vurgunculuğa son verilmesi konularında olduğunu, esasen 20 Haziran 1969 tarihinde üniversite de fiili durumun vuku bulmasının kendileri ile ilgili olmadığını, bu olayı yaratanların milliyetçi öğrenciler, kara gömlekli faşistlerin yarattığını, 50'ye yakın öğrencinin faşistler tarafından yaralandığını, iddianamede faşistlerin saldırılarının DEV-GENÇ'in eylemleri olarak gösterilmeye çalışıldığını, 3.12.1969 günü İ. T. B. F.'si Devrimci Gençlik Derneği ve BYK. ile yakın-uzak hiç bir ilgisinin olmadığını, üniversitelerde yapılan bütün boykot ve işgaller gençlik kitlesinin ortak eylemi olduğunu, 26.12.1969 günü ege üniversitesi RECEP EGEMEN anfisinde faşizme karşı açık oturum çağrısının yapıldığını, bahse konu oturum ve toplantıların üniversite yetkililerinden izin sonucu alınan salonlarda dünya, Türkiye ve gençlik sorunları üzerinde çeşitli toplantılar, konferanslar ve açık oturumlar düzenlendiğini, bu toplantıların düzenlenmesine öğrenci cemiyetleri, devrimci öğrenci örgütlerinin önderlik ettiğini, herkese açık olduğunu, "faşizme karşı açık oturumda" bunlardan birisi olduğunu, bunu anayasayı ihlâl suçlamasına delil olamıyacağını, 15.6.1970 günü öğleden sonra kantinin basılması olayını en doğru şekilde 16 Haziran 1970 tarihli Demokrat İzmir gazetesinin yazdığını, aslında buolayı kendilerinin çıkarmadığını, diğer olaylar gibi ülkü ocaklıları mensubu faşist köpeklerin tertipledikleri saldırılardan biri olduğunu, zor ve kaba kuvvet kullanarak bilimsel fonksiyonların yapılmasının engellendiği iddiasının çirkin bir yalan olduğunu, kendilerine her zaman en geniş bilimsel araştırmadan yana olduklarını, Ege üniversitesi rektörlüğüne hitaben verilen dilekçede bir kısım arkadaşların fen fakültesindeki derslere sokulmadıkları iddiasının ise ülkü ocaklarına mensup saldırganların kendilerini acındırmak ve devrimci üniversite gençliğinin halktan yana mücadelesine çamur atabilmek için tertipledikleri provakasyonların bir halkası olduğunu, gerçek dışı bulunduğunu, 7.4.1971 günü mötbe anfisinin DEV-GENÇ'liler tarafından işgal edilmediğini, belirtilen günde Ege üniversitesi FKF. öğrencileri yönetmelik ve ders programları ile ilgili taleplerinin gerçekleşmesi için bir forum yaptıklarını, bu olayda herhangi bir yerin işgalinin söz konusu olmadığını, Ege üniversitesi, tıp fen, ziraat mühendislik, diş hekimliği, İTBF ve DEV-GENÇ mensuplarının yaptığı işgal ve boykotlarla ilgili olarak bütün bunlarla DEV-GENÇ'lilerin istedikleri zaman öğrencileri boykota soktukları ve zor kullanarak dersten çıkardıkları iddiasının DEV-GENÇ ve üniversite gençliği hakkındaki bir uydurması olduğunu, DEV-GENÇ'li öğrencilerin yurtlarda silah, kavga araç ve gerekleri topladıkları, yurt binalarında gerektiğinde kullanmak üzere taş yığınları topladıkları iddiası ile aslı astarı olmayan bir gerekçe ile İzmir Sıkıyönetim Komutanlığının baskısı ile tutuklandıklarını, iddiaların ciddiyetle alâkası olmadığını, savcının hayal dünyasında yarattığı suçu isbatlamak için gerçek dünyada giriştiği bütün teşebbüslerin hüsranla sonuçlanmaya mahkum olduğunu DEV-GENÇ'in halktan ve öğrencilerden zorla para almadığını, halkın yapmış olduğu bağışlar olduğunu, DEV-GENÇ'in yüzlerce üyesi bulunduğunu, zorla para alınması diye bir hususun söz konusu olamıyacağı, kendisinin Ege Üniversitesi fen fakültesi fikir kulübünün kurucusu olduğunu, 23.3.1969 tarihinde Ege Üniversitesi fen fakültesi talebe cemiyeti seçimlerine iştirak ederek yönetim kuruluna seçildiğini, fen fakültesi fikir kulübünün tüzüğünü değiştirerek fen fakültesi devrimci gençlik derneği adı altında yeniden kuruluşunda kurucu üye olarak görev aldığını, 2.7.1969 tarihinde bütün yurtseverlere çağrı ve döğüşen gençliğin hedefleri başlıklı bildiriyi dağıtmadığını, 11. Temmuz. 1969 günü yapılan üniversite giriş imtihanlarının çıkışında yapılan "Üniversite kapısındaki kardeşlerimize sözümüz var" başlıklı bildiriyi dağıttığını, bildiri ile ilgili olarak hakkında toplu basın mahkemesinde dava açıldığını, ve halen devam etmekte olduğunu, bütün yurtseverlere çağrı ve döğüşen gençliğin hedefleri isimli bildiriden malumatının olmadığını, hiç bir yerde dağıtmadığını, Karşıyaka tıp ilçe teşkilatında görev almadığını, BYK. başkanı olması sebebiyle böyle bir çalışmayı sürdürecek imkâna sahip olmadığını, eğer imkânı olsa idi böyle bir görevi de seve seve yapmak isterdim dediğini, 15 günde bir gecekondu muhitlerinde yapılan eğitim çalışmalarında memleket şartlarını istismar ederek halkı mevcut düzene karşı kışkırtıcı konuşmalar yapmadığını, kendilerinin kışkırtmaya ve istismara ihtiyaçlarının olmadığını, çünkü gerçeklerin ortada olduğunu, 28.3.1971 tari-

hinde BYK.'nin istifa etmesinin doğru olmadığını, BYK. DEV-GENÇ'in mahkeme kararı ile kapatılmasına kadar göreve devam ettiğini, 26.Nisan. 1970 tarihinde yapılan TİP'in İzmir kongresine delege olmadığı için katılmadığını, kongre delegesi olarak da seçilmediğini, üniversitede yapılan boykotlara yönetici olarak katılmadığını, fakat bir fert olarak haklı taleplere dayanılarak yapıldığı için katıldığını, 21. Nisan 1971 günü Ege Üniversitesi talebe birliği kongresinde meydana gelen olaylara seçimleri kaybetmeye razı olmayan grubun silahlı saldırısına karşı kendilerinin meşru müdafaaları olduğunu, tamamen haklı oldukları bu olayda karşı grubun saldırılarının kendi gruplarının saldırısı gibiymiş gösterilmeye çalışıldığını, olayla ilgili olarak gazetelerde çıkan haberleri okumakla yetineceğini, İTBF. ile DEV-GENÇ örgütünün 25. Mayıs. 1970 tarihinde yaptığı toplantıdan hiç haberinin olmadığını, böyle bir toplantının varlığından haberinin olmadığı gibi İTBF.'de ne de başka bir yerde "Üniversitelerin devrimcilerin kalesi haline getirilmesine çalışıldığını, proleterya örgütünün kurulması gerektiği ve bu örgüt kurulmadan daha ileri gidilemeyip eylemlerin birer öğrenci hareketi olarak kalacağını, kitlelerin harekete geçirilmesi için sıkı eğitim yapılmasını kitap okunmasını" şeklinde bir konuşma yapmadığını, 15. Haziran 1970 günü İTBF. öğrencisi ve ülke ocağı mensubu Hayrettin SARIÇİÇEK'i hiç görmediğini, bu bakımdan dövmesinin ve "kahrolsun Türkeş" dedirtmesinin söz konusu olamıyacağını, olayı ertesi günü gazetelerde okuduğunu, Bornova C. Savcılığına giderek olayla ilgisinin bulunmadığını beyan ettiğini, hakkında hiç bir işlem yapılmadığını, 18 Temmuz 1970 tarihinde Karşıyaka TİP ilçe toplantısında "Kurtuluş gazetesinin Doğu halklarını pasifizme itmediğini, onların örgütlenmesi gerektiğini, örgütsüz mücadelenin başarıya ulaşamıyacağını, Kürt halkının bağımsızlığı için örgütlenmesi gerektiğini" hakkındaki iddianın tamamen asılsız olduğunu, böyle bir konuşma yapmış olsaydı hakkında soruşturma açılmasının gerektiğini, iddianın gerçek dışı olduğunu, Temmuz 1970'de köylüleri bilinçlendirmek için Tire civarında bir çalışma yapılmadığı için katılmasının da söz konusu olamıyacağını, zaman zaman yurt gerçeklerini daha yakından görebilmek amacı ile Anayasal hakkını kullanarak çeşitli yerlere gittiğini, 12 Eylül 1970 tarihinde TÖS. İzmir Şubesinde yapıldığı iddia edilen toplantı hakkında bilgisinin olmadığını ve bahsedildiği şekilde bir konuşma yapmadığını, "26 Eylül 1970 tarihinde E. Ü. yapılan BYK. toplantısında bazı üyelerin burjuva kalıntısı özentilerini üstlerinden atmadıklarını, MAO'nun 8 öğüdüne bağlılığını dile getirmiştir, şeklindeki iddia ise bahse konu tarihde E. Ü.'de imtihanlarının devam etmesi nedeniyle toplantı yapılmasının söz konusu olmadığını, böyle bir toplantı yapılıp yapılmadığı hakkında da bilgisinin bulunmadığı ve böyle bir konuşmada yapmadığını, 10 Kasım 1970 tarihindeki Atatürk'ü anma toplantısına katılmadığını, Şubat sonlarında İzmir'e gelen 6 ncı Filo aleyhinde çeşitli miting ve yürüyüşler tertip edildiğini, tertip komitelerinde yer alıp almadığını hatırlamadığını, 28 Şubat 1971günü Pan-Amerikan Şirketinin camlarının kırılması olayı ile uzaktan yakından bir ilgisinin bulunmadığını, E. Ü.'sinde imtihan harçlarının kaldırılması konusu ile ilgili 23 Şubat 1971 akşamı Bornova yurdunda bir konuşma yapmadığını, düzmece bir iddia olduğunu, 24 Şubat 1971 günü Bornova Yüksek Tahsil Talebe Yurdunda DEV-GENÇ üyeleri ile bir toplantı olmadığı ve hiç bir yerde konuşmadığını, 20 Mart 1971 günü DEV-GENÇ BYK. kurulunun toplantısında 12 Mart Muhtırası ile ilgili bir konuşma yapmadığını, fakat düşüncelere genel olarak katıldığını, E. Ü. Senatosu tarafından Nisan 1971 ayı içinde üniversitenin kapatılması üzerine faaliyetlerini Yakın Doğu Özel Yüksek okullarına gitmesinin tamamen özel sebeplere dayandığını, devrimcilerin bir an önce silahlanıp eylemleriyle devrim çalışmalarına katılmaları hususunda hiç bir kimseye birşey söylemediğini, iddianın gerçek dışı olduğunu, kendisinin hiç bir kimseye üniversitenin herhangi bir yerine yazı yazılması hususunda emir vermediğini, fakat sloganlara katıldığını, iddia edildiği gibi yasal olan bütün eylemlere katıldığını, eğitim çalışmalarıyla ilgili olarak çeşitli yurt ve dünya sorunları, Üniversitenin akademik sorunları üzerinde tartışmaların yapıldığı toplantılar olduğunu, bu toplantıların herkese açık olarak yapıldığını, her isteyenin konuya ilişkin görüşlerini belirttiğini, BYK. eğitim çalışmaları bölümündeki listede gösterilen toplantıların çeşitli nedenlerle yapılamadığını, çünkü listedeki konuların o zamanın aktüel yurt ve dünya so-

runlarını kapsayan ve hiç bir suç niteliği göstermeyen konular olduğunu, bütün iddiaların düzmece polis raporları, ses bandlarının delil olarak gösterildiğini, aslında bunların delil olamıyacağını, yasa dışı hiç bir fiil ve eyleminin bulunmadığını beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Sanık verdiği dilekçesinde zaman bakımından savunmaların kısıtlandığını ileri sürerek savunma yapmayacağını beyan etmiştir..

Delillerin tartışılması:

Sanık MEHMET ÇAVUŞ'un 1968 ders yılında girdiği Ege Üniversitesi Fen Fakültesi Sosyalist Fikir Kulübünün liseden arkadaşı olan Muzaffer DOYUM ve Ali KARŞILAYAN ile birlikte kurucularından olduğu; FKF. tarafından düzenlenen Akhisar tütün mitingine fakülte fikir kulübü mensubu ve yönetim kurulunda bulunan arkadaşlarıyla birlikte katıldığı; FKF.'nin o zamanki genel başkanı Yusuf KÜPELİ, Doğu PERİNÇEK, Atillâ SARP, Ömer Özer TURGUT gibi kişilerin de konuşma yaptıkları bu mitingden önce ekiplerin Akhisar civarındaki bütün köyleri dolaşıp mitinge daha fazla kişinin iştirakini sağlamak ve miting'de konuşma yapacak olanları tespit edebilmek için sanık Mehmet ÇAVUŞ'un da, üç arkadaşıyla birlikte dört köy dolaştıkları; 31.1.1969 tarihinde Atalan ve Göllüce köylerinde meydana gelen toprak işgalinden sonra Nedim ÖZTAŞ, Ali KARŞILAYAN, Muzaffer DOYUM ve Ramazan KARAKALE gibi arkadaşlarıyla birlikte iki otobüs halinde Atalan köyüne gittikleri; 23.3.1969 tarihinde Ege Üniversitesi Fen Fakültesi Talebe Cemiyeti seçimlerine iştirak ederek kazandığı ve talebe cemiyeti yönetim kuruluna seçildiği; 1969 Mayıs ayında Ege Üniversitesinde bütün fakültelerde forumlar düzenlenmesi ve boykota gidilmesi yolunda çalıştıkları, nitekim bütün öğrenci kuruluşlarını aynı düzeye getirip Haziran 1969 boykotlarını İzmir fakülte ve Yüksek Okullarında da başlattıkları; 11 Temmuz 1969 günü yapılan üniversite giriş imtihanlarının atmosferinden istifade ederek çıkış kapısında imtihana giren öğrencilere (üniversite kapısındaki kardeşlerimize sözümüz var). başlıklı bildiriyi dağıttığı; 26.12.1969 günü Recep EĞEMEN anfisinde faşizme karşı açık oturum isminde bir toplantı düzenlediği; 23.12.1969 tarihinde Kubilay'ın ölümü yıldönümü için Menemen'de düzenlenen yürüyüş ve mitinge katıldığı; 28.1.1970 ve 2.2.1970 tarihlerinde Akhisar ve Ödemiş tütün mitinglerine iştirak ettiği; 18.3.1970 tarihlerinde Polis Okulu arkasındaki gecekonduların yıkımını protesto amacıyla yapılan kanunsuz yürüyüş ve mitinge iştirak ettiği; 28.3.1970 tarihinde yapılan İzmir Bölge Yürütme Kurulu seçimlerinde bölge yürütme kurulu başkanlığına getirildiği ve Reha PEKERTEN, Muzaffer DOYUM, Tuncay SEZER ile Nedim ÖZTAŞ'ın da asil üyeliklere Ali KARŞILAYANile Halim BAHADIR'ın yedek üyeliklere seçildikleri ve bu seçimin Ankara Merkez Yürütme Kurulu tarafından onaylandığı; 20.3.1971 tarihine kadar bir yıl süre ile İzmir Bölge Yürütme Kurulu Başkanlığını yaptığı; 29 Nisan 1960 öğrenci hareketlerinin yıldönümü münasebetiyle yürüyüş ve miting düzenleyip bağımsızlık haftasını başlattıkları; 11.5.1970 tarihinde İzmir Pahalılıkla Savaş Derneği (İPSD) tarafından düzenlenen protesto yürüyüş ve mitingine bölge yürütme kurulu olarak örgüt halinde katıldıkları; 11.6.1970 tarihinde de gecekondu yürüyüşüne örgüt halinde katıldıkları, her iki yürüyüşte Mehmet ÇAVUŞ'un bulunduğu; 10.10.1970 tarihinde (Dünya'da ve Türkiye'de Devrimci mücadele ve gençlik. Türkiye Devrimci Gençlik Federasyonu İzmir Bölge Yürütme Kurulu isimli), ikinci sayfasında DEV-GENÇ marşı ve devrimci gençliğin andı bulunan son sayfasında Aşık İHSANİ'nin (Haziran'ın onaltısıydı) başlıklı şiiri mevcut broşürü 1000 Türk lirası karşılığında 3000 adet olmak üzere Karınca Matbaasına bastırdığı, aslında bu broşürün bir komite tarafından değil, sanık tarafından yazıldığı; 12.10.1970 tarihinde Ali Ağa Rafinerisinde işlerine son verilen işçiler için DEV-GENÇ tarafından düzenlenen mitinge iştirak ettiği; TDGF.'nin 17/18 Ekim 1970 tarihinde yapılan kurultayda bir tüzük değişikliği ile FKF.'nin devamı olarak ortaya çıkması üzerine İzmir Bölge Yürütme Kurulunda da değişiklik vuku bulduğu ve fakat bölge yürütme kurulu başkanı olarak gene sanık Mehmet ÇAVUŞ'un kalmış olduğu; buna paralel olarak E.Ü. Fen Fakültesi Fikir Kulübününde Tüzüğünü değiştirerek Fen Fakültesi Devrimci Gençlik Derneği şeklinde yeniden kuruluşunda kurucu üye

olarak görev aldığı; 13.12.1970 tarihinde Tire İlçesi Yenioba köyündeki toprak reformu mitingine bir çok arkadaşıyla birlikte katıldığı; keza 30.12.1970 tarihinde Akhisar ilçesinde yapılan tütün mitingine de DEV-GENÇ'e mensup arkadaşlarıyla 6-7 otobüs halinde gittikleri; aynı şekilde 2.1.1971 tarihinde düzenlenen Ödemiş Tütün Mitingine de 5-6 arabalık DEV-GENÇ'li arkadaşlarıyla birlikte katıldığı; 17.1.1971 tarihinde İPSD'nin İzmir'de tertiplediği yürüyüş ve mitinge de katıldığı; İzmir Bölge Yürütme Kurulu için maddi gelir sağlamak maksadıyla Ziraat Bankasının Bornova Şubesindeki 7422 numaralı hesaba para yatırılması, yardımda bulunulması ve sosyalist kurultay çalışmalarına hız verilmesi konusunda mektup şeklinde belli kimselere gönderilecek tarzda (Sayın....) diye başlayan İBYK. Bşk. Mehmet ÇAVUŞ imzasını taşıyan bildiriyi yayınladığı; Ali Ağa Rafinerisindeki yapı işçileri sendikası genel başkanı İsmet DEMİR ile temasa geçip sendikacılık faaliyetlerine giriştiği ve milli demokratik devrimin belli başlı ilkelerinden biri olan bilimsel sosyalizmin işçiye anlatılması, ona bu anlayışın işçi sınıfının ideolojisi olduğu yolunda bilimsel sosyalizmin bilincinin verilmesi amacıyla işçi arasında faaliyette bulunduğu ve nitekim YİS Genel Başkanı vekili Ahmet OFLU tarafından sanık Mehmet ÇAVUŞ'un bölge temsilcisi olarak atandığı; sanığın bölge yürütme kuruluna dahil arkadaşları Reha PEKERTEN, Nedim ÖZTAŞ, Tuncay SEZER ve diğerleri ile birlikte muhtelif tarihlerde Mehmet UYANIK, Yahya YİĞİT, Abbas KUBAT adındaki öğrencileri kendilerince kurdukları ve Halk Mahkemesi adını verdikleri bir heyetçe yargılayıp dövdükleri, hakaret ettikleri ve tehditte bulundukları; esasen bu gibi kendi deyimlerince devrimci terörün uygulanmasıyla Ege Üniversitesinin bütün fakülte ve yüksek okullarında bölge yürütme kurulu mensupları veyahut da o fakülte ve yüksek okulun devrimci gençlik derneği mensupları tarafından bir korku ve yılgınlık havası yaratıldığı, bu sebeple kimsenin bölge yürütme kurulu veya fakülte devrimci gençlik derneği mensuplarına karşı gelemediği, onların isteklerini gönülsüz dahi olsa yapmak zorunda kaldıkları; sanığın bölge yürütme kurulu başkanlığı sırasında İzmir Bölge Yürütme Kurulunun imza blokunu taşıyan pek çok bildirinin yayınlandığı; bunlar arasında (Devrimci arkadaş) başlığını taşıyan ve son paragrafı (öğrencilerin en çok bir araya geldikleri yerler, üniversiteler ve yurtlardır. Bütün Türkiye Halklarını en doğru yolda örgütlendirmeye ve birleşmeye muktedir işçi sınıfımızın, devrimci ideolojisini benimsemiş olan biz, proleter devrimci ler, gençliği işçi sınıfının yanında devrimci mücadeleye en doğru şekilde sokabilmek için üniversitelerde ve yurtlarda örgütlenmek ve onları gericiliğe karşı birer kale haline getirmek zorundayız. Öğrenci yurdunda örgütlenmeyi sağlamak için DEV-GENÇ bölge yürütme kurulu bir komite kurmuştur. Komite, bütün devrimci arkadaşları 1 Ekim 1970 Perşembe günü saat 20.00'de yurt'ta toplantıya çağırır. Toplantı yeri Yüksek Öğretmen Okuludur) şeklinde olan ve İz. 6K. 3D. 1 sırada mevcut bildiri; aynı klâsör 2 sırada mevcut (arkadaşlar) başlığını taşıyan ve 9 Ocak 1971 günü yapılan Ege tütün ekicileri kurultayı sebebiyle yayınlanan bildiri; "Kardeşler" başlığını taşıyan ve Yenioba köylülerine hitap eden 6 sıradaki bildiri; (mitinge çağrı, halkımıza) başlıklı ve Ali Ağa Rafinerisi işçilerinin 11 Ekim 1970 Pazar günü yapacakları yürüyüşe halkın katılmasını temin maksadıyla 7 devrimci kuruluş ile birlikte yayınladıkları ve 9 sırada mevcut bildiri; (işçiler, köylüler, yurtseverler) başlığını taşıyan NATO'dan mutlaka çıkılması lâzım geldiğini ifade eden ve aynı klâsör aynı dosya 21 sırada mevcut bildiri; (arkadaş) başlığını taşıyan ve TDGF.'nin yayın organı olan Kurtuluş Gazetesinin 1 nci sayısının gönderildiğine, devrimcilerin bu gazete vasıtasıyla birbirleriyle ilişki kurmaları ve örgütlenmeleri lâzım geldiğini öneren ve yazışma adresi olarak Mutlu AYDIN'ın ve İzmir'de Bölge Yürütme Kuruluyla temasa geçilmek istendiğinde üniversite merkez kantininde Reha PEKERTEN ile bağlantı kurulmasını sahk veren ve aynı dosya 22 sırada mevcut bildiri; (işçiler, köylüler, askerler, subaylar, aydınlar, gençler, halkımız) başlığını taşıyan ve 12 Mart Muhtırasından sonra yayınlanmış bulunan 22 öneriyi kapsayan aynı dosya 26 dizide mevcut bildiri; (halkımıza) başlığını taşıyan 17 Ocak 1970 Pazar günü işsizliği ve pahalılığı protesto mitingine halkı çağıran birçok devrimci kuruluşlarla birlikte, İzmir Bölge Yürütme Kurulunun yayınladığı ve aynı klâsör 43 sırada mevcut bildirinin örnek olarak sayılması gereken bildirilerden oldukları; yukarıda sayılan fiilleriyle sanık Mehmet ÇAVUŞ'un TDGF.'nin tüzüğü gereğince

gençlik arasında, işçiler arasında ve köylüler arasında her çeşit propaganda ve bilinçlendirme faaliyetlerinde bulunduğu; maddi vakıa olarak sanığın birbirini doğrulayan ve tamamlayan İz. 1K. 1D. 25-34 sıradaki polis; İz. 1K. 1D. 36-43 sıradaki ve keza 70 sıradaki Askeri Savcılık ifadelerinden oluşan hazırlık soruşturması ve ayrıca DT. 1K. 125 sırada mevcut huzurdaki sorgusu ve sanığın bu beyanlarını soyutluktan kurtaran diğer sanıklardan Reha PEKERTEN'in; Tuncay SEZER'in, Nedim ÖZTAŞ'ın, Muzaffer DOYUM'un, Hakkı Baha PARS'ın ve Ramazan KARAKALE ile Halim BAHADIR'ın nerede oldukları gösterilmiş bulunan hazırlık ve son soruşturma ifadeleri sanık Mehmet ÇAVUŞ'un ve diğer sanıkların ifadelerindeki ikrar ve itirafları doğrulayıp tamamlayan ve soyutluktan kurtaran şahitlerden Mahir KEPTİ'nin; İz. 1K. 1D. 71-73; DT. 5D. 1118 ve Talimatlar Klâsörü 3K. 116 sırada mevcut; şahit Ali Nazmi ERDEM'in; İz. 1K. 1D. 74; DT. 4K. 686 sırada mevcut; şahit Figen ERMETE'nin İz. 1K. 1D. 80 ve DT. 4K. 730 sırada mevcut; şahit İsmet DEMİR'in İz. 1K. 1D. 92 ve DT. 4K. 886 sırada mevcut; şahit Mehmet UYANIK'ın İz. 6K. 4D. 14 ve DT 4K. 729 sırada mevcut; şahit Yahya YİĞİT'in İz. 6K. 4D. 19 ve DT. 5K. 885; şahit Abbas KUBAT'ın; İz. 6K. 4D. 24 ve DT. 4K. 632; şahit Nüvit TOPALOĞLU'nun; İz. 6K. 4D. 25 ve DT. 4K. 593 sırada mevcut hazırlık ve yeminli son soruşturma ifadeleri; ve çeşitli okullardaki terörist hareketlere ait İz. 10K. 1. dosyadaki 35 şahidin ifadeleri ile bütün bu sözlü delilleri kuşkudan uzak bir şekilde doğrulayarak sanığa müsnet fiilin sübuta erdiğini kesinlikle ortaya çıkaran yazılı delillerden sanığın başkanlığında İzmir Bölge Yürütme Kurulunun kimlerden oluştuğunu gösterir, İzmir Emniyet Müdürlüğü Cemiyetler Masasının; İz. 10K. Sorgu Hâk. dosyası 13 sıradaki yazısı; İz. 1K. 1D. 17 sıradaki Mehmet ÇAVUŞ imzasını taşıyan ve İzmir Bölge Yürütme Kuruluna malî yardımda bulunmasını öneren bildiri; 18 sıradaki Karınca Matbaacılık ve Ticaret Kollektif Şirketi antetli (dünyada ve Türkiye'de devrimci mücadele ve gençlik) başlıklı broşürden 10.10.1970 tarihinde 980 fatura numarasıyla 1000 Türk lirası karşılığında 3 bin adet bastırıldığına dair tutanak; 23 sıradaki (Dünya'da ve Türkiye'de devrimci mücadele ve gençlik, TDGF. İzmir Bölge Yürütme Kurulu) başlığını taşan 16 sayfadan ibaret broşür; 93 sırada (YİS. Yapı İşçileri Sendikası) antetli ve Mehmet ÇAVUŞ'un sendikanın; İzmir Bölge Temsilciliğine atandığına dair Ahmet OFLU imzasını taşıyan belgenin sureti; İz. 6K. 3D. 1-54 diziler arasındaki bazıları örnek olarak yukarıya kaydedilmiş bulunan bildiriler; İz. 7K. 16 sırada mevcut sanık Mehmet ÇAVUŞ'un 9 Haziran 1969 tarihinde yapılan Ege Üniversitesi genel boykot konseyine dahil olduğunu ve ileri gelenlerinden bulunduğunu gösterir Mehmet ÇAVUŞ'un imzasını havi E. Ü. Rektörlüğüne yazılmış yazı ile 14-15 sıralarda bu genel boykot konseyinin 4 numaralı bildirisi; aynı klâsör 25 sırada 3.6.1969 tarihinde imtihanlara girmeyi engelleme şeklinde başlayan boykotun öncüsü ve yöneticileri arasında Mehmet ÇAVUŞ'un da bulunduğunu gösterir Fen Fakültesi Dekan'ı tarafından rektörlüğe yazılmış yazı; 37-39 sıralarda söz konusu boykotun kimler tarafından başlatıldığı, nasıl yürütüldüğü; mahiyetinin ne olduğu konularında Bornova C. Savcılığına Rektör tarafından yazılmış yazı; 122 sırada 8 Kasım 1970 günü Diş Hekimliği Fakültesinin alt dershanesinde toplu olarak bulunan öğrencilere saldırı olayını anlatan Dekan İsmail ULUTAŞ'ın Rektörlüğe yazdığı yazı; 135-136 sıralarda duvarlarda "komünist Türkiye, yaşasın Lenin" yazılı üniversite kantininin iç kısmını gösterir fotoğraflar; 196 ve 197 sıralarda üniversite kantininin duvarlarına "Yaşasın halk savaşının zaferi" gibi yazılar yazıldığını ve bu yazıların Mehmet ÇAVUŞ tarafından yazdırıldığını; engel olunmak istendiğinde dinlemediğini bildirir mahiyette kantin komisyonu başkanı Doç. Dr. Alâattin GÜRPINAR tarafından rektörlüğe yazılan yazı; İz. 8K. 86 ile 222 diziler arasında, İzmir Bölge Yürütme Kurulunun eğitim çalışmaları meyanından olmak üzere çeşitli sanıklar tarafından hazırlanmış teksir ettirilip bastırılmış (TDGF. eğitim bürosu yayınları 1. Felsefe, Diyalektik ve Tarihi Materyalizm) başlığını taşıyan 45 sayfadan oluşan broşür; (balyoz bağımsızlık ve demokratik kavgamız durdurulamaz) başlıklı 20 sayfadan oluşan broşür; (millî burjuvazi ve uyanık eşraf sorunu üstüne Mao Tse-Tung eğitim çalışmaları) başlığını taşıyan 4 sayfadan oluşan yazı; (Materyalizm) başlığını taşıyan el yazısı ile yazılmış yazı; (Balyoz) isimli broşürün başka konuları işleyen diğer nüshaları; (TDGF. İz. Yürütme Kurulu yayın 2. Ekonomi politik) başlığını taşıyan 13 sayfadan oluşan broşür; (E. Ü. genel boykot konseyi reform tasarısı 1969) başlığını taşıyan 12

sayfadan oluşan broşür; ve keza 15 nci dosyaya kadar bütün İzmir olayları ile ilgili klâsörlerin bilhassa 12-13 klâsörlerde mevcut ve sözü uzatmamak üzere burada teker teker sayılmayan bilcümle afişler, bildiriler, broşürler vesair delillerle sübuta ermiş bulunmaktadır.

Sanık Mehmet ÇAVUŞ huzurda verdiği yazılı sorgusunda genellikle hakkındaki isnatların birçoğunu red ve inkâr etmiş, evvelce polise verdiği, İzmir Sıkıyönetim Komutanlığı Askerî Savcısına verdiği ifadeleri reddedip baskı altında alınmış ifadeler olarak nitelendirmiş ve huzurda verdiği yazılı sorgusuna itibar edilmesini istemiştir. Polis ve Askerî Savcılık ifadelerine karşı genellikle bütün sanıklarca yapıldığı görülen bu kabil inkâr, red ve o ifadelerin baskı altında alındığı yolundaki beyanlara karşı gerekçenin kişisel sorumluluklar bölümünde "bütün sanıklarca müşterek olan konulardaki gerekçe" başlığı altında yazılan ve neden Askerî Savcılık ifadelerine değersiz gözüyle bakılamadığı hususundaki bütün gerekçeler Mehmet ÇAVUŞ için de tekrar edilerek ayrıca diğer sanıkların ve şahitlerin beyanlarındaki mutabakat gözönüne alınarak sanığın bu red ve inkârına ciddiyet atfedilememiş sanık Mehmet ÇAVUŞ hakkındaki iddiaların yukarıda mümkün olduğu kadar kısa şekilde izahına çalışıldığı üzere sübuta erdiğine kanaat getirilmiştir.

Sanık Mehmet ÇAVUŞ'un gerek tütün ve üzüm mitingleri gibi üreticilerin mitinglerine iştiraki ve mitingler sebebiyle köy çalışmalarında bulunması, gerek toprak işgalleri sırasında köylüleri tahrik ve teşvik etmiş olması ve gene çeşitli bildirilerle köylü kesimindeki bu hareketleri kamuoyuna ilân etmesi sanığın millî demokratik devrim mücadelesinin gereği olan faaliyetlerindendir. Bütün bu faaliyetlerin gerçek amacını teşhis edebilmek için sanığın başkanlığında İzmir Bölge Yürütme Kurulunun faaliyet gösterdiği süre içinde yayınlanan bildirilere, broşürlere ve eğitim çalışmalarından olmak üzere yayınlanmış ve gerçekten eğitim çalışmalarında okunup müzakere edilmiş bulunan dosyada mevcut yazılara ve kitapçıklara bir göz atmak yeterlidir:

Sanık Mehmet ÇAVUŞ tarafından yazıldığı ve bastırıldığı her safhada vermiş olduğu ifadeleriyle sabit bulunan İz. 1K. 1D. 7 sırada mevcut (Dünya'da, Türkiye'de devrimci mücadele ve gençlik) isimli broşürde DEV-GENÇ marşı ile söze başlandıktan sonra bilimsel sosyalizm açısından bugünkü dünyanın eleştirisi yapılmakta, dünyada mevcut dört çelişki ortaya konulmakta, arkasından Türkiye'de emperyalist sömürünün hâkim olduğu ileri sürülmekte, Türk toplumundaki sınıflar burjuvazi, feodal mütegallibe, küçük burjuvazi ve proleterya sınıfı olarak belirlenip tarif edilmekte ve her bir sınıfın nitelikleri anlatılmakta ve nihayet 12 nci sayfadan itibaren önce bütün Türkiye üniversitelerindeki boykot ve işgal hareketleri sonrada Ege Üniversitesindeki boykot ve işgal hareketleri ve İzmir Bölge Yürütme Kurulunun bu hareketlerdeki rolleri ve üreticilerle, köylülerle, işçilerle olan yakınlaşma anlatılmakta ve sonraki hareketler için tavsiyelerde bulunmaktadır. Bütün bu veriler TDGF.'nin nasıl bir kuruluş olduğu ve faaliyetlerinin nelerden ibaret bulunduğu hakkında gerekçenin teorik inceleme bölümünde yapılan açıklamadan olmak üzere sanık Mehmet ÇAVUŞ başkanlığındaki İzmir Bölge Yürütme Kurulunun bütün yüksek ve okul fakültelerdeki devrimci gençlik derneği üyesi gençleri TDGF.'nin işçiye ve köylüye yönelik faaliyetler ve üniversite gençliğine yönelik faaliyetler için ne şekilde eyleme ittiğini ve ana gaye olan Türkiye'de komünizmin gerçekleştirilmesi ve yerleştirilmesi konusunda ilk aşamayı teşkil eden millî demokratik devrim savaşına soktuğunu açık bir şekilde ifade eylemektedir. Nitekim sözü geçen broşürün 12 nci sayfasında "emperyalizmin hegomanyası altındaki sömürge ve yarı sömürge ülkelerde anti-emperyalist bilincin ve hareketlerin halk yığınlarına mal olmasında öğrenci gençliğin çok önemli katkısı vardır. Türkiye'de de durum bu gerçeğin dışında kalmamıştır" denilmek suretiyle yarı sömürge halinde bulunduğu kabul edilen Türkiye'de gençliğin işçi ve köylü kesimi ile birlikte giriştiği millî demokratik devrim mücadelesinin niteliği ve bu mücadelede gençliğin yani üniversite gençliğinin gerçek rolü ortaya konulmaktadır. Broşürde giderek, Ege Üniversitesindeki devrimci mücadele anlatılmakta ve 12-13 ncü sayfalarda".... bu mücadeleler toplumumuz içindeki gayri millî sınıflarla millî sınıflar arasındaki - yani işçi sınıfı ile toplumumuzun diğer sınıfları arasındaki - mücadelenin ayrılmaz bir parçasıdır.

"Üniversitemizde ilk boykot hareketi 1968 Haziranın da olmuştur. Bu boykotun amacı imtihan haklarının genişletilmesi yabancı dil öğreniminin düzenlenmesi, otobüs sağlanması... gibi üniversite içi demokratik hakların alınmasıydı. Hareket başarı ile yürüdü ve hakların çoğu alındı. İkinci genel boykot 1969 Haziranında oldu. Demokratik üniversite, halka yönelmiş üniversite için yapılan harekete bütün öğrenciler katıldılar... Hareket emperyalizme ve işbirlikçilerine yönelmiş bir harekettir. Esas olarak bu hareketle, üniversitemizde yürütülen mücadelenin, akışı devrimci yönde hızlanmış ve politik bir nitelik kazanmıştır. (Kahrolsun Amerika, bağımsız Türkiye) sloğanları bütün öğrenciler tarafından benimsenmiştir. Üniversitemizde bundan sonra gerek 6 ncı Filoyu protesto, öğretmen boykotunu destekleme gibi gerekse fakülte içi sorunlar için boykotlar zaman zaman yapılmıştır. Devrimci hareket üniversite içinde kalmamıştır, İzmir'den bütün Ege'ye yayılmıştır. Akhisar ve Ödemiş'te her yıl tütün üreticilerinin tefeci ve tüccar sömürüsüne karşı mücadelesine omuz verilmiştir. Bu mitinglerde üretici köylülere siyasi hedefi gösterilmiş ve halkımızın düşmanlarıyla dostları eylem içerisinde anlatılmıştır.... Ödemiş'in Kaymakçı nahiyesinde işsizlik ve pahalılıkla savaş, Tire'nin Kızılcahavlu köyünde toprak, Salihli'de üzüm ve pamuk mitingleri düzenlendi. Bu mitinglerin önemi büyüktür. Çünkü devrimci gençler böylece halk kitleleri içinde kaynaşarak devrimci mücadelemizin esas güçleri olan işçileri ve köylüleri harekete kazanmışlardır. Hem gençler halkın somut meselelerini kavramaktadırlar. Hem de halka devrimci düşünceyi götürmektedirler. Halkımız böylece devrimci gençlerle kaynaşmaktadır. Arkadaşlar devrimci düşünceleri mutlaka halkımıza ulaştırmalıyız. Kurtuluşun yolu budur. Eğer halkımızın kurtuluşuna yürekten inanmışsak halkımızla kopmaz bağlar kurmalıyız. Halkımızı devrimci mücadelede örgütlemeliyiz" denilmek suretiyle sanık Mehmet ÇAVUŞ'un ve onun yönetimindeki T. D.G.F. İzmir Bölge Yürütme Kurulunun Türkiye'de komünist bir düzenin kurulması ve komünist bir toplumun yaratılması ana gayesine giden çizgide ilk aşama olan millî demokratik devrim mücadelesini vermekte olduğunu, böylece ikinci aşama olan sosyalizm aşamasının zeminini hazırlama çabası içinde bulundukları kuşkudan uzak bir şekilde ortaya çıkmış bulunmaktadır. Broşürdeki her cümle ve yukarıya alınmış olan kısa pasaj incelendiğinde görülmektedirki, gerek sanık Mehmet ÇAVUŞ'un ve gerekse diğer sanıkların hazırlık ve son soruşturma ifadelerinde ve savunmalarında (biz falan yer tütün mitingine üreticinin emeğinin değerini daha fazla alması için yahut da merak saikiyle veya gezi için gittik). şeklindeki beyanlarının zahiri birer sebep gösterme gayretinden ibaret beyanlar olduğu ve asıl amacın bilimsel sosyalizmin Türkiye'de gerçekleştirilmesi amacıyla yapılan mücadelede işçiye ve köylüye onların asıl ideolojisi olan bilimsel sosyalizmi anlatmak, bilimsel sosyalizmin bilincini vermek ve diğer taraftan da işçinin ve köylünün bu amaçla yapacağı her türlü harekette onlara öncülük edecek olan üniversite gençliğinin gerek teorik gerek pratik yönünden yetiştirilmesi ve tecrübe kazandırılması olduğu her türlü izahtan varestedir. Nitekim yukarıki pasajda üzerine dikkat çekilmiş olan "mitinglerde üretici köylülere siyasî iktidar hedefi gösterilmiştir" şeklindeki cümle sanıkların işçi ve köylünün düzenlemiş olduğu mitinglere, yürüyüşlere vesair gösterilere onları masumane desteklemek için değil işçi ve köylüye siyasî iktidar hedefini yani Türkiye'de işçi hegemonyasını başka bir deyimle işçi sınıfının iktidarını ifade eden sosyalist ve giderek komünist bir devlet düzeninin, devlet rejiminin kurulmasını sağlamak amacıyla, onlara bu yolu göstermek için iştirak ettikleri açıkça anlaşılmaktadır.

Broşürün bundan sonraki kısmında Ege Üniversitesindeki öğrenciler, faşistler, sosyal demokratlar DEV-GENÇ'te örgütlenmiş olan devrimciler şeklinde üç gruba ayrılmakta devrimciler için "üniversitemiz içinde ve dışında en tutarlı mücadeleyi yürüten, işçi sınıfı ideolojisini - yani bilimsel sosyalizmi, yani komünizmi - benimsemiş sosyalist gençlerdir.... DEV-GENÇ'in militanları işçi, köylü yığınları ile özdeşleşmeye; kitleleri harekete geçirmeye başlamış, çevredeki bütün anti-emperyalist ve demokratik kavgalarda en ön saflarda yer almıştır. Fabrikalarda, tarlalarda, gecekondu semtlerinde üreticilerin miting ve yürüyüşlerinde halkı ile omuz omuza olmuş bağımsızlık haftaları, Amerikan emperyalizmini, 6 Filoyu, işsizlik ve pahalılığı, faşist kanun tasarılarını lanetleme gösterileri düzenlemiştir. DEV-GENÇ'in sistemli, disiplinli, sabırlı, doğru devrimci çizgideki hareketleri usanmadan ve yiğitçe yürüttüğü mücadeleler geniş halk yığınlarını uyarmış ve örgütün çatısı her gün

artan sayıda uyanık devrimcilerle genişlemiştir. DEV-GENÇ üyeleri aralıksız ideolojik eğitimin içinde, toplumun bütün katları içinde kendilerini yetiştirmektedirler....." denilmektedir. Şu kısa pasaj dahi sanığın şahsen ve bölge yürütme kurulu başkanı olarak, diğer taraftan da bölge yürütme kurulu üyelerinin komünist ideolojiye sahip, bu ideolojiyi gerçekleştirmek amacıyla, içinde bulunduklarını kabul ettikleri, millî demokratik devrim savaşı veren ve bu maksatla işçi ve köylülerle çok sıkı temas kurup onların kendiliklerinden hazırladıkları kitle hareketlerine katılarak politik bir yön vermek veya işçi ve köylüyü kendilerince düzenledikleri hareketlere itmek, bir taraftan pratik hayattaki bu çalışmaların yanında, diğer taraftan da teorik olarak kendilerini ve DEV-GENÇ'li üyeleri bilimsel sosyalizm yolunda eğitmek faaliyetlerinde bulunduklarını; başka delillere müracaat etmeden; kuşkudan uzak bir şekilde ispatlamaktadır. Kaldıki bu konudaki deliller sadece bu broşürden ibaret değildir.

İzmir Bölge Yürütme Kurulu klâsörlerinden 6 ncı ve 7 nci klâsörlerde mevcut ve bir kısmının bulunduğu yerler yukarıda yazılmış olan bildirilerin hemen hepsi aynı çalışmayı, aynı millî demokratik devrim mücadelesini aksettirmektedir. Örneğin; İz. 6K. 3D. 1 sırada mevcut "Devrimci Arkadaş" başlığını taşıyan ve devrimci öğrencileri 1 Ekim 1970 Perşembe günü yüksek öğretmen okulunda toplantıya çağıran bildirinin son paragrafı yukarıya dercedilmiştir. Bu bildiride görülmektedir ki, Türk Ulusu kavramı bir kenara bırakılmakta, "Türkiye Halkları" deyimi kullanılarak Türkiye'de etnik grupların mevcudiyeti ve bunların örgütlenmesi, bu amaçla işçi sınıfının devrimci ideolojisini - yani bilimsel sosyalizmi, yani komünizmi, - benimsemiş İzmir Bölge Yürütme Kurulu başkan ve üyelerinin ve devrimci gençlik derneği üyelerinin proleter devrimciler olarak sağlam, disiplinli, maddî veya fikrî her türlü mücadeleye girişebilecek yetenekte gençler olarak yetiştirilmesi ve kitlelerinde bu amaçla örgütlendirilmesi önerilmektedir.

8 nci klâsördeki Ekonomi, Politik, Felsefe, Balyoz gibi broşürler ise DEV-GENÇ'in İzmir Bölge Yürütme Kurulunda bir eğitim bürosunun mevcut olduğunu, sözü edilen broşürler gibi yayınlarda bulunduğunu ve bu yayınların çeşitli okullarda öğrencilere haftanın muayyen günlerinde tedris ettirildiğini, keza kuşkusuz bir şekilde ifade eylemektedir. Broşürlerin bütün muhtevası bilimsel sosyalizmin esaslarından olan diyalektik metodu, tarihi materyalizmi, sınıf mücadelelerini vesair Marksist-Leninist teorinin felsefik ve ekonomik yönlerini izah etmekte ve branş ayrılığı olan gençlerin, öğrencilerin kolaylıkla anlayabileceği şekilde basite indirilerek açıklanmaktadır.

Bütün bu deliller muhteva itibariyle sanığın fikriyatının ve bu fikriyatın mücadelesini ifade eyleyen eylemlerinin sübutuna da delil teşkil eylemektedir.

Sanığın yukarıya sübut delilleriyle birlikte dercedilmiş olan eylemleri ve faaliyetleri aynı kasıt altında yani Türkiye'de komünizmi gerçekleştirme ve yerleştirme amacını güden T. D. G. F.'nin bir bölge yürütme kurulu başkanın bu gayeye yönelik ve ilk aşama olan millî demokratik devrim mücadelesi kastı altında çeşitli zaman ve yerlerde işlemiş olduğu olaylar ve bütün bu olaylar zinciri bir kül halinde sanığın T. C. K.'nun 141 nci maddenin birinci fıkrasında öngörülen bir cemiyet olduğu özel bölümünde uzun uzun izah olunan TDGF.'nin sevk ve idarecisi sıfatıyla yapması mümkün görülen fiilleri olarak ve fakat tek fiil şeklinde mütalâa edilmiştir.

Sanığın beyanları, şahitlerin bu beyanları doğrulaması, yazılı delilleri teşkil eyleyen bildiriler, broşürler vesair eğitim çalışmalariyle ilgili belgelerin de aynı olayları doğrulayıp tamamlamaları karşısında sanık Mehmet ÇAVUŞ'un, Türkiye'de işçi sınıfının tahakkümünü öngören bir rejimin kurulmasını gaye edinmiş olan TDGF.'nin yani, T. C. K.'nun 141/1 maddesinde öngörülen kanun dışı bir cemiyetin yöneticisi olma şeklindeki suçunun sübuta erdiğine ve maddî, manevî unsurları oluşan bu suçu sebebiyle de T. C. K.'nun 141/1 maddesi uyarınca cezalandırılması gerektiğine inanılmıştır.

44. REHA PEKERTEN:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın 28.3.1970 ile 20.3.1971 tarihleri arasında, DEV-GENÇ Bölge Yürütme Kurulu üyesi olarak görev yaptığını, daha sonra başkan seçilerek DEV-GENÇ'in faaliyetlerini tanzim, sevk ve idare ettiğini, 23.7.1968 tarihinde "bu gidişe dur denilecektir" başlıklı F. K. F. imzalı bildiriyi dağıtırken yakalandığını, 14.12.1968 tarihinde Fen Fakültesi F. K. F. Başkanlığına seçildiğini, 12.1.1969 tarihinde, F. K. F. İzmir Sekreterliği üyeliğine atandığını, Akhisar tütün mitingi ile ilgili olarak halkı tahrik eden konuşma yaptığını, 6 ncı Filoyu protesto için tertiplenen yürüyüşü organize edenler arasında bulunduğunu, 11.7.1969 tarihinde üniversite giriş imtihanları sırasında "Üniversite kapısındaki kardeşlerimize sözümüz var" başlıklı F. K. F. imzalı bildiriyi dağıtırken yakalandığını, kendisine ait teksir makinesi ile DEV-GENÇ'e ait bütün matbuayı teksir ettiğini, Fen Fakültesinde kurulan DEV-GENÇ derneği kurucularından bulunduğunu, 28.3.1970 günü DEV-GENÇ İzmir Bölge Yürütme Kurulu saymanlığına seçildiğini, seminer çalışmalarında görev aldığını, 21 Nisan 1970 günü Ege Üniversitesi talebe birliği kongresinde meydana gelen silahlı çatışmaya katıldığını, bölge yürütme kurulunun işçi bürosu başkanlığına seçildiğini, köy çalışmalarını planladığını, 22 Ekim 1970 tarihinde Amerikalı bir astsubaya ait otoyu yaktığını, 17 Ekim 1970 tarihinde DEV-GENÇ kurultayında yönetim kurulu üyeliğine seçildiğini, PAN-AM şirketinin camlarını kırıp kanunsuz yürüyüş yapan öğrenciler arasında bulunduğunu, 1971 Mart ayında Ankara Bornova yolunun trafiğe kapatılmasını idare ettiğini, DEV-GENÇ'in amacı olan M. D. D.'nin gerçekleştirilmesi için var gücü ile çalıştığını, bilinen eylemleri ile mevcut düzeni değiştirerek Marksist-Leninist, Maoist bir düzeni gerçekleştirmek istediğini, bu sebeple T. C. K.'nun 146/3 maddesi mucibince tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/1-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 27.4.1971 tarihinde polisce alınan ifadesinde:

1969 yılında F. K. F. Federasyonuna üye olduğunu, Fen Fakültesi içindeki kulübün yönetim kurulunda görev aldığını, bu görevinin başkanlık olduğunu, 1970 yılında isimlerinin DEV-GENÇ olarak değiştirildiğini o yıl içinde İzmir Bölge Yürütme Kurulunda görev aldığını, 1970-71 döneminde saymanlığa getirildiğini, DEV-LİS hakkında bir bilgisi bulunmadığını, genel başkanlarının Ertuğrul KÜRKÇÜ olduğunu, kararlarını yönetim kurulu olarak aldıklarını, KÜRKÇÜ'nün İzmir'e teftiş için geldiğini, evde kaldığından kendisini fazla görmediğini, birlikte faaliyetlerinin olmadığını, kendisine fakülte ve okullardaki durum ile mali güçleri hakkında bilgi verdiklerini, ancak Ankara ve İstanbul'da yapılan eylemler konusunda bir konuşma olmadığını, kanunî olan yürüyüşlere katıldığını, bildiri dağıttığını, yurtta yapılan aramada bulunan sol yayınlar, sopalar, bildiriler, döviz ve pankartlar hakkında bir bilgisinin bulunmadığını beyan etmiştir.

Sanık 28.4.1971 tarihinde polise verdiği ifadesinde:

Faaliyetlerini belirli bir yerde yürütmediklerini, kira ile bir yer tutamadıklarını, bir süre, Bornova evlendirme dairesinde, Fen Fakültesi talebe cemiyeti odasında, Y. Ö. O. Talebe Cemiyeti odasında, Fen Fakültesi öğrenci temsilcisi odasında, okullar kapandıktan sonrada Çankaya'da Sağpersen'in bulunduğu binada ve bu sendikada toplantılarını yaptıklarını, Kurtuluş Gazetesini fikirlerine uygun buldukları için kendilerine geldiğinde üyelerine dağıttıklarını, sol yayınların üyelere dağıtıldığından haberinin bulunmadığını, eğitim çalışmalarının teksirde yazılan notlarla yapıldığını, cemiyet odasında bulunan afiş ve pankartların Ankara'dan gönderildiğini, DEV-GENÇ olarak İzmir'de hazırlananlar hakkında bir bilgisinin olmadığını, Liseli Arkadaş başlıklı ve DEV-LİS imzalı bildirinin kim tarafından dağıtıldığını ve nerede basıldığını bilmediğini, Kardeşlerbaşlıklı bildiriden de malumatı bulunmadığını, işçiler, köylüler, yurtseverler başlıklı ve İzmir B. Y. K. imzalı bildiriden haberi olmadığını,

diğer bildirilerin büyük bir kısmından haberi olmadığını, kendilerinin dağıttıkları bildirilerin Y. Ö. O.'daki teksir makinesi ile çoğaltılıp dağıtıldığını, kırmızı renkli pankart ve afişlerden de haberdar olmadığını, Kurtuluş Gazetesini bizzat dağıtmadıklarını doğrudan üyelerinin adreslerine gönderildiğini beyan etmiştir.

Sanık 9 Mayıs 1970 tarihinde C. Savcısına verdiği ifadesinde:

T. D. G. F. başlıklı bildiriden haberi olmadığını, devrimci gençlik federasyonunun üyesi bulunmakla beraber böyle bir bildirinin neşri hususunda herhangi bir karar alınmadığını, kurulan bağlı bulunduğu esas teşkilâtın Ankara'da olduğunu, İzmir Bölge Yürütme Kurulunun ana teşkilâta bağlı olup, Bornova Evlendirme Dairesi içinde Fen Fakültesi Talebe Derneği bürosunda faaliyet gösterdiğini, bölge yürütme kurulunda, 5 asil 2 yedek üyenin bulunduğunu, asil üyelerden birinin başkan olduğunu, bildiri neşri için kurulca bir karar alınması icap ettiğini, bu kararın karar defterine işlenmesi gerektiğini, üç üyenin müsbet oyu ile karar alındığını, bu bildirinin neşri için oy vermediğini, karar defterinde sarahat bulunmadığını, diğer arkadaşları böyle bir karar almış olsalardı yine haberinin olacağını, kendi adlarına Ankara'da böyle bir bildirinin neşrine onların yetkisi bulunmadığını, başkanlığı Mehmet ÇAVUŞ'un yaptığını beyan etmiştir.

Sanık 6.11.1970 tarihinde sorgu hâkimine verdiği ifadesinde:

Bu hususta evvelce Bornova C. Savcılığına ifade verdiğini, o ifadenin doğru olduğunu, bildiri dağıtmak için kurulun karar alması ve bunun karar defterine işlenmesi gerektiğini, böyle bir karar ve defterde meşruhat bulunmadığından kurul üyelerinin böyle bir bildiri dağıtmasına imkân bulunmadığını ve suçsuz olduğunu beyan etmiştir.

Sanık 18 Mayıs 1971 tarihinde Askerî Savcıya verdiği ifadesinde:

DEV-GENÇ İzmir Bölge Yürütme Kurulu saymanı bulunduğunu, Fen Fakültesi devrimci derneğinin üyesi olduğunu, 1968 yılında fikir kulübüne girdiğini, DEV-GENÇ'in Ankara'da bir genel kurulu bulunduğunu, DEV-GENÇ derneklerinin üyelerinin 1/10 nispetinde seçilip gönderilen üyelerin toplanmasıyla genel kurulun meydana geldiğini, genel kurulun genel yönetim kurulunu seçtiğini, bu kurula her dernekten ikişer üyenin seçildiğini, genel yönetim kurulunun merkez yürütme kurulu ile genel başkanı seçtiğini, bölge yürütme kurullarını genel yönetim kurulunun seçtiğini, bölge yürütme kurulunun o bölgedeki devrimci gençlik dernekleri üyelerinden seçildiğini, Ankara'da bölge yürütme kurulu bulunmadığını, o görevini merkez yürütme kurulunun ifa ettiğini, genel başkanın Ertuğrul KÜRKÇÜ olduğunu, İzmir Bölge Yürütme Kurulu Başkanının Mehmet ÇAVUŞ olduğunu, kendisinin ise sayman olduğunu, işçi bürosu görevinin de kendisinde bulunduğunu, bu büronun grevleri, işçilerin öne sürdükleri istekler ve bu isteklerden hangilerinin karşılanıp hangilerinin karşılanmadığı hususlarını takip ettiğini, bölge yürütme kuruluna bilgi ve rapor verdiğini, bölge yürütme kurulu ne gibi karar alırsa o kararın tatbik edildiğini, DEV-GENÇ'in tüzükte gösterilen amaç istikametinde çalıştığını, başka türlü bir arzusunun bulunmadığını, yeni bir düzen değil mevcut düzendeki aksaklıkların giderilmesini istediklerini, proloterya diktatoryası istemediklerini, kollektif mülkiyet diye bir şey düşünmediklerini, DEV-GENÇ'in hücre teşkilâtının olmadığını, üniversite kantinlerindeki GUEVERA resimlerinin kimler tarafından yapıldığını bilmediğini, bölge yürütme kurulunu sevk ve idare edenin kendisi olmadığını beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorguda:

Katıldığı eylemlerin Anayasayı ihlâl ile ilgisinin olmadığını, diğer arkadaşları gibi kendisinin de fikirlerinden dolayı itham edildiğini, bir DEV-GENÇ üyesi ve DEV-GENÇ'in İzmir yöneticisi olarak taşıdığı fikirlerinden ve üzerine düşen görevi yapmaktan şeref duyduğunu, kendilerinin Anayasanın verdiği hakları kullandıkları için yargılandıklarını iddianamede kendisine yüklenen suçların sadece polis raporlarına dayandığını, bunun da A. P. iktidarının devrimci avına çıkmış polislerinin yalan ve provakasyonları olduğunu, DEV-GENÇ'in bir gençlik örgütü olduğunu, gençlik mücadelesinde onun öncüsü bulunduğunu, gençliğin düzene karşı olan tepkilerini doğru bir yönde kanalize ettiğini, kanunlara uygun olarak kurul-

muş bir örgüt bulunduğunu, Marksist-Leninist bir örgüt veya bir proleterya partisi olmadığını, amacının halkın millî demokratik devrim mücadelesinde gençliğin düşünce ve eylemini geliştirmek olduğunu, DEV-GENÇ'in anarşist bir örgüt olmadığını, 28 Mart 1970 günü DEV-GENÇ İzmir BYK.'na seçildiğini, 28.7.1968 günü "bu gidişe dur denilecektir" başlıklı ve F. K. F. imzalı bir bildiriyi dağıttığını, dağıtırken polisler tarafından yakalandığını, konu ile ilgili davanın İzmir Mahkemesinde görülmekte olduğunu, 14.12.1968'de E. Ü. Fen Fakültesi Fikir Kulübü Başkanlığına seçildiğinin doğru olduğunu, 12.1.1969 günü FKF. İzmir Sekreterliği üyeliğine seçildiğini, 4.1.1969 günü Akhisar Göl Marmara nahiyesinde yapıldığı iddia edilen konuşmayı yapmadığını ayrıca Göl Marmara'ya da hiç gitmediğini, 4 Ocak 1969 günü İstanbul'da yapılan FKF. Kurultayına katıldığını, o tarihde kurultayda olduğunu, bu bakımdan hem İstanbul'da ve hemde Göl Marmara nahiyesinde bulunmasının imkânsız olduğunu, 14.2.1969 günü Amerikan 6 ncı Filosunun gelişi münasebetiyle yapılan protesto mitingine katıldığını, miting izni için valiliğe verilen dilekçede isminin olduğunu bu her yurtseverin bir görevi olduğunu, 6 ncı Filoya karşı kayıtsız kalamayacaklarını, 25.4.1969 günü Recep EGEMEN anfisinde düzenlenen "demokratik köylü hareketleri" konulu konferansta bir konuşma yapmadığını, 11 Temmuz 1969 günü üniversite giriş imtihanları sırasında "üniversite kapısındaki kardeşlerimize sözümüz var" başlıklı bildirileri paket halinde F. K. F.'nin İzmir'deki yerine götürürken polis tarafından karakola götürüldüğünü, bu konu ile ilgili davanın İzmir Bornova Asliye Ceza Mahkemesinde devam etmekte olduğunu burada ayrıca yargılanmasının kanun dışı bulunduğunu, 3.12.1969 günü Amerikan Donanmasının geldiğinde kullanılmak üzere Ahmet KOCABIYIK ve Tuncay SEZER'le birlikte molotof kokteyli hazırladıkları iddiasını red ettiğini, polisin kendilerine karşı giriştiği tertiplerden birisi olduğu, kendisine ait teksir makinesinin olmadığını, DEV-GENÇ'e ait bütün matbuayı da teksir ettiğinin doğru olmadığını, 26.11.1969 tarihinde tütün ekicileri sendikasının bildirisini Tuncay SEZER ile hazırladığı iddiasının doğru olmadığını, Fen Fakültesi Devrimci Gençlik Derneği kurucularından olduğunu, 28.3.1970 tarihinde BYK. saymanlığına seçildiğini, 16.5.1970 tarihinde yapılan toplantıda bir işçi bürosunun kurulduğunun doğru olmadığını, çevredeki fabrikalarda kaç işçi çalıştığı ve hayat şartları hakkında bilgi toplamak üzere bir tasarılarının olduğunu, ancak bunun tasarı halinde kaldığını, Aybey TAKAN ve İbrahim MERİÇ'in bundan haberleri olmadığını, 13.1.1969 günü "Üretim biçimleri, ilkel komünal, köleci feodal toplumlar ve burjuva demokratik devrimi, kapitalizmin gelişmesi" gibi konferanslar verilmesi için bir liste hazırladığını, fakat konuların anlatılmadığını, Battal MEHETOĞLU'nun öldürülmesi olayını protesto etmek için boykot kararı alındığını, kendisinin de bu kararı alan öğrencilerden birisi olduğunu, fakat boykotu yönettiğinin doğru olmadığını, 21 Nisan 1970 tarihinde E. Ü.'si öğrenci birliği seçiminde Divan Başkanlığını kendi adaylarının kazanması üzerine karşı grubun silaha sarılmasıyla olayların başladığını, orada bulunmasının sebebinin ise kongrede Fen Fakültesi Talebe Cemiyetinin delegesi olmasından ileri geldiğini, olayın kendilerine karşı silahlı bir saldırı olduğunu, çatışma olmadığını, Mart 1970'deki E. Ü.'si boykotunu yönettiğinin doğru olmadığını, kendisinin yabancı diller okulunda yapılan boykotun, boykot komitesinde olduğunu, Temmuz 1970'de köy çalışmaları yaptığının doğru olmadığını, 8 Eylül 1970'de savcılığa ifade verdiğini aynı gün mahkemece serbest bırakıldığını, 22 Ekim 1970 gecesi Amerikalı bir astsubaya ait otomobili Alsancak'da yakılması olayı ile ilgili açılan davaya İzmir, 5 nci Ceza Mahkemesinde bakıldığını, davanın sonuçlandığını ve 300 lira para cezası ile cezalandırıldığını; 14 Ekim 1970'de DEV-GENÇ kurultayına katıldığını, 17 Ekim 1970'de de DEV-GENÇ yönetim kurulu üyeliğine seçildiğini, 29 Ocak 1971'de Pan Amerikan Şirketinin camlarını kırmadığını, iddianın asılsız olduğunu, kanunsuz yürüyüş yapıp yakalandığının ise doğru olmadığını, 6 ncı Filo gelişinde olduğu gibi polisler sokaklarda öğrenci avına çıktığı, solcu olarak tanıdıklarını topladıklarını, o gün kendisinin de sokaktan alınarak emniyete götürüldüğünü, bu olayla ilgili davanın da İzmir Asliye Ceza Mahkemesinde devam etmekte olduğunu, 1971 Mart ayı içerisinde Ankara Bornova yolunun trafiğe kapatılması olayında olmadığını, o tarihte Ankara'da olduğunu, yaptığı iddia edilen eylemlerin delilsiz ispatsız polis raporlarında yazılanlardan başka bir şeyin olmadığını, kendilerinin ey-

lemlerini ve siyasî fikirlerini saklamadıklarını sonuna kadar savunacaklarını, Türkiye'deki halk düşmanlarına karşı tüzüklerinde belirtilen amaç dahilinde var gücüyle çalıştığını, bütün iddiaların geçersiz olduğunu, hiç bir delile dayanmadığını, yaptığı eylemlerin kanunen suç sayılmayan eylemler olduğunu beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Sanık verdiği dilekçesinde zaman bakımından savunmaların kısıtlandığını ileri sürerek savunma yapmayacağını beyan etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık REHA PEKERTEN'in 1968-1969 öğrenim yılında Ege Üniversitesi Fen Fakültesine girdiği; aynı zamanda, Fen Fakültesi Sosyalist Fikir Kulübüne üye olup bilâhare kulübün başkanlığına seçildiği; 12.1.1969 tarihinde de FKF.'nin İzmir Sekreterliği üyeliğine seçildiği; 10.10.1969 tarihinde FKF.'nin tüzük değişikliği ile TDGF. haline gelmesinden sonra sanığın üyeliğinin devam ettiği ve 15.1.1970 tarihinde, Fen Fakültesinin Devrimci Gençlik Derneğini kurduğu; 28.3.1970 tarihinde de Mehmet ÇAVUŞ başkanlığındaki TDGF. İzmir Bölge Yürütme Kurulu üyeliğine seçildiği; yapılan görev taksiminde sanığın İBYK. saymanlık görevini deruhte ettiği; bu görevinin 20.3.1971 tarihine kadar sürdüğü, bu devre içinde saymanlık görevinden başka 16.5.1970 günü yapılan toplantı sonunda İzmir Bölge Yürütme Kurulu işçi bürosunu tedvir etme görevini de üzerine aldığı; böylece bir taraftan İBYK'nun gelir ve gider hesaplarını sayman sıfatıyla tutarken diğer taraftan da bölgelerinde mevcut işçilerin yaptıkları grevleri takip edip bu grevlerde işçiler tarafından öne sürülen isteklerin ne olduğunu, bunların hangilerinin karşılanıp hangilerinin karşılanmadığını tespit ederek TDGF. mensupları tarafından ne şekilde desteklenmesi gerektiği hususunda raporlar hazırlayıp bölge yürütme kuruluna sunduğu; 17.10.1970 tarihinde TDGF. genel kurul toplantısına delege olarak katıldığı; 20.3.1971 tarihinde İBYK.'nun yapmış olduğu toplantıda bölge yürütme kurulu üyeleri arasında değişiklik ihtiyacı duyulduğu ve Reha PEKERTEN başkanlığında Ramazan KARAKALE, Saim KOÇ, Nevzat DEMİRBAŞ, Ayhan DİZLEK, Vasıf ZEYTİNCİ ve Edip AKARSU'dan oluşan yeni bir bölge yürütme kurulu listesinin hazırlandığı, fakat değişiklik ve yeni heyet İzmir Em. Md.lüğü Cemiyetler Masasına bildirilmesine, hatta Reha PEKERTEN tarafından bazı yazılara başkan sıfatıyla imza atılmasına rağmen ana tüzüğe göre bu değişikliğin ve yeni listenin genel yönetim kurulunun onayından geçmesi gerekirken genel kurulun toplanamaması sebebiyle bir öneri halinde kaldığı; sanığın gerek F. K. K. bölge sekreterliği üyeliği zamanında ve gerekse TDGF. kapatılıncaya kadar geçen TDGF. İzmir Bölge Yürütme Kurulu üyeliği zamanında İzmir'de düzenlenen ve İzmir civarında tertiplenen yürüyüş, miting, boykot ve işgal olaylarıyla köylülerin üretici olarak düzenledikleri mitinglere iştirak eylediği; bu meyanda 23.7.1968 günü (bu gidişe dur denilecektir) başlıklı fikir kulüpleri federasyonu imza blokunu taşıyan bildiriyi dağıttığı; 14.2.1969 tarihinde İzmir Limanına gelen Amerikan 6 ncı Filosunu protesto etmek için düzenlenen mitingin tertip heyetine dahil olduğu; miting hakkında İzmir Valiliğine bilgi için verilen dilekçenin altında imzasının bulunduğu; 11 Temmuz 1969 tarihinde üniversite giriş imtihanları sırasında imtihana giren lise mezunu gençlerin içinde bulundukları nazik moral durumundan istifade edilerek (üniversite kapısındaki kardeşlerimize sözümüz var) başlıklı bildiriyi dağıttığı; TDGF.'nin tüzüğünün amaç maddesi olarak ikinci maddesinde bilimsel sosyalizmi gençliğe öğretebilmek ve işçi köylü hareketlerinin öncü kadrolarını teşkil edecek olan gençliği bilimsel sosyalizmin gerek teorik yönünden gerekse pratik yönünden bilincine ulaştırabilmek amacıyla eğitim çalışmaları yapılacağı açık şekilde yazılı bulunmakla, İzmir Bölge Yürütme Kurulunda da aynı çalışmaların yapıldığı; yönetim kurulunda veya sair üyeler arasında fikri formasyonu yüksek kişilere, Marksist ve Leninist öğretinin yani bilimsel sosyalizmin - yani komünizmin - muayyen konularının izahı ve diğer arkadaşlarına anlatılması için görevler verildiği, bu meyanda sanık Reha PEKERTEN'in de (üretim biçimleri, ilkel, komünal köleci, feodal toplumlar ve burjuva demokratik devrimi, kapitalizmin gelişmesi) gibi konularda görev verildiği, sanığın bu görevi 13 Kasım 1969 günü hazırlayıp semineri yaptığı; Battal MEHETOĞLU'nun ölümünü protesto etmek bahanesiyle Ege Üniversitesindeki öğrencileri boykot yapmaya sevk

ettiği; Mart 1970 tarihinde Ege Üniversitesinin bütün fakülte ve yüksek okullarında meydana gelen boykot olaylarının belli başlı idarecilerinden ve sorumlularından bulunduğu; bu arada Yabancı Diller Okulu Müdürlüğüne bir dilekçe vererek boykotun devam ettiği sürece öğretmenler tarafından yoklama yapılmaması lâzım geldiği halde yoklama yapıldığı ve öğrencilerin yok yazılarak devamsızlıktan sınıfta kalmalarına sebebiyet verildiği, boykotçu öğrencilerin ve diğer bütün öğrencilerin bundan zarar gördükleri; bu bakımdan yoklama yapılmamasını ister mahiyette ve tehditkâr bir üslûp ile yabancı diller okulu müdürlüğünden istediği; 21 Nisan 1970 günü Ege Üniversitesi öğrenci birliği seçimlerinde seçimin istedikleri şekilde netice vermeyeceğinin anlaşılması üzerine sağcı grup öğrencilerle meydana gelen çatışmaya katıldığı; üreticilerin düzenledikleri veya düzenlemeye teşvik edildikleri her mitingden önce sanık Reha PEKERTEN'in arkadaşlarıyla birlikte o miting veya gösterinin yapılacağı şehrin köylerini dolaşarak mümkün olduğu kadar fazla köylünün mitinge iştirak etmesini sağlamak amacıyla ve aynı zamanda millî demokratik devrim mücadelesi meyanından olmak üzere köylülere bilimsel sosyalizmin şuurunu vermek üzere köy çalışmalarında bulunduğu; üniversite içinde özellikle Fen Fakültesinde 24.6.1970 tarihinde Mötbe Anfisinde Mahir KÖRBEYLİ isimli öğrenciyi ve imtihan sırasında arkadaşlarıyla birlikte gelip imtihan olan öğrenciler ve imtihana nezaret eden öğretmenler, laborentler vesair görevliler önünde feci şekilde dövdüğü; keza 8.11.1970 tarihinde diş hekimliği fakültesinde arkadaşlarıyla birlikte Abbas KUBAT'ı dövdüğü; bu suretle kendi ideolojisindeki arkadaşlarıyla birlik olarak üniversite içinde bir korku ve terör havası yaratarak üniversitede sosyalist gençliğin hâkimiyetini kurmak, diğer öğrencileri, hocaları ve idarecileri sindirmek, korkutmak istediği; Mötbe Anfisindeki olaydan sonra hakkında üniversite disiplin kurulunca bir yıl süre ile okuldan uzaklaştırılmak şeklinde disiplin cezası almış olmasına rağmen faaliyetlerine devam ettiği; 22 Ekim 1970 gecesi bir Amerikalı astsubaya ait 35 EF 236 plaka numaralı Chevrolet marka arabayı benzin dökerek yaktığı ve bunun neticesinde bir ay hapis cezası alıp, işbu cezanın para tahvil edildiği; gerek 12.1.1969 tarihinde seçildiği FKF. İzmir Sekreterliği üyeliği sırasında ve gerekse 28.3.1970 tarihinde seçildiği ve lâğvına kadar devam eden TDGF. İzmir Bölge Yürütme Kurulu üyeliği sırasında yayınlanan bütün bildirileri tasvip ederek ve bu bildirilerin yayınlanması için alınan kararlara iştirak ederek sorumluluklarını taşıdığı sanığın hazırlıkta verdiği ve İz. 1K. 2D. 18-20 dizide mevcut polis, 24 dizide mevcut Askeri Savcılık ifadeleriyle huzurda verdiği ve DT. 2K. 126 sırada mevcut sorgusu huzurdaki sorgusunda polis ve Askerî Savcılık ifadelerini kabul edip aynen tekrar etmiş olması böylece itiraf ve ikrarlarının bütün ifadelerinde kesinlik ve birlik arzetmiş bulunması, diğer taraftan da sanığın bu itiraf ve ikrarlarını aynı olayda sanıklar Mehmet ÇAVUŞ, Muzaffer DOYUM, Nedim ÖZTAŞ, Ramazan KARAKALE ve Tuncay SEZER gibi sanıkların hanelerinde gösterilen ifadeleriyle doğrulanıp tamamlanmış bulunması ve keza şahitlerden; Mahir KEPTİ'nin İz. 1K. 2D. 44, Tal. 3K. 102/116 sıradaki; şahit Sadık GÜNAYDIN'ın İz. 1K. 2D. 47 ve Tal. 1K. 163/202 sıradaki; şahit İsmet DEMİR'in İz. 1K. 2D. 55 sıradaki; şahit Mehmet UYANIK'ın İz. 6K. 4D. 14 ve Tal. 2K. 38-52 sıradaki; şahit Ahmet SARIKOÇ'un İz. 6K. 4D. 17 ve Tal. 2K. 274-279 sıradaki; şahit Abbas KUBAT'ın İz. 6K. 4D. 24 ve Tal. 1K. 291-319 sıradaki; şahit Nüvit TOPALOĞLU'nun 6K. 4D. 25 sıradaki; şahit Osman Cengiz BAŞKAYA'nın İz. 6K. 4D. 27 ve Tal. 2K. 38-52 sıradaki; şahit Ahmet ARIKAN'ın İz. 4D. 30 ve Tal. 1K. 319-355 sıradaki ve Mötbe olayı ile ilgili 10 ncu klâsörde mevcut çok sayıdaki şahitlerin ifadeleri ile desteklenip doğrulanarak sübuta erdiği aşikâre çıktıktan başka yazılı delillerden; İz. 1K. 2D. 1 sırada mevcut sarı zarf içinde bulunan Akhisar tütün mitinginde ve işsizlik ve pahalılığı protesto mitinginde çekilmiş olup Reha PEKERTEN'i gösteren fotoğraflar; aynı dosya 16 sırada mevcut TDGF. İzmir Bölge Yürütme Kurulu antetli 29.3.1971 tarihli Reha PEKERTEN'in İBYK. başkanı sıfatıyla imzasını taşıyan ve (sayın İktisadî Ticarî Bilimler Fakültesi Devrimci Gençlik Derneği Başkanlığına 1. Önümüzdeki acil görevleri hemen yapabilmemiz için bulunduğumuz çevrede yardım kampanyası açınız, cemiyetlerden - yani okulların talebe cemiyetlerinden - çekebildiğiniz kadar para çekiniz, üye aidatlarını muntazam toplayınız 6.4.1971 tarihine kadar toplayabildiğiniz parayı İzmir Bölge Yürütme Kuruluna gön-

deriniz. 2. Çevrenizde kitap kampanyası açınız. Her üyeden SOL, SER, BİLİM VE SOSYALİZM.... gibi devrimci yayın organlarından birinin bir kitabını isteyiniz. Kampanya 6.4.1971'e kadar sürecektir. 6.4.1971 günü toplanan kitapları E. Ü. merkez kantinine gönderiniz). Şeklindeki direktif yazısı; İz. 6K. 3D. 21 dizide mevcut (Arkadaş) başlıklı bütün devrimcilere dağıtılmış ve devrimcilerin merkez yürütme kuruluyla sıkı ve sürekli ilişki kurmasını öneren ve bu maksatla da "İzmir'e gelirseniz Ege Üniversitesi merkez kantininde Reha PEKERTEN'le bağlantı kurunuz" şeklindeki ibareyi taşıyan ve sanığın faaliyet yeri olarak merkez kantinini seçmiş olduğunu gösteren bildiri; İz. 6K. 3. dosyada mevcut sanığın bölge yürütme kurulu üyeliği sırasında yayınlanmış bulunan yaklaşık olarak 50 adet bildiri, bu meyanda niteliği sanık Mehmet ÇAVUŞ'un delilleri tartışılırken anlatılan aynı dosya 1 sırada mevcut (Devrimci Arkadaş başlıklı DEV-GENÇ Bölge Yürütme Kurulu imza blokunu havi bildiri; 20 sırada (işçiler, köylüler, yurtseverler) başlıklı DEV-GENÇ İzmir Yürütme Kurulu imza blokunu havi (...İşçiler, köylüler, yurtseverler üstümüzdeki sömürü ve zulüm zincirini parçalamak, insanca yaşayabilmek için Amerikan emperyalizminin, onunla kader birliği eden büyük sermayedarlara, toprak ağalarına ve sömürücülerin zulüm aracı olan NATO'ya karşı direnelim...) şeklinde biten bildiri; aynı dosya 21 sırada (Arkadaş) diye başlayan ve 15.3.1971 tarihli TDGF.'nin yayın organı olan Kurtuluş Gazetesinin birinci sayısının gönderildiğini ifade eyleyip (...Tüm devrimcilerin ve yurtseverlerin birbirlerini daha iyi tanımalarını, birbirleri ile bağ kurmaları bir çatı altında birleşip örgütlü olarak mücadele etmeleri gerekir... Sizden beklediğimiz görev bizlerle sürekli ilişki kurmanız ve çevrenizdeki ileri unsurlarla tanışıp bağ kurmanız ve onlara devrim yolunda örgütlü mücadelenin gereklerini anlatmanız gerekir.... Yaşasın işçilerin, köylülerin devrimci mücadelesi, yaşasın işçilerin, köylülerin uğruna mücadele veren tüm devrimciler) sözleri ile biten bildiri; 43 sırada halkımıza diye başlayan ve 17 Ocak 1970 Pazar günü Basmahane'den başlayacak olan işsizliği ve pahalılığı protesto mitingine çağrı mahiyetindeki İBYK.'nun diğer 9 kuruluşla birlikte yayınladığı bildiri; 33 sırada (Halkımıza) başlıklı (...halkımızın sömürüden kurtuluşunun tek yolu devrimci işçi, köylü iktidarıdır. Yaşasın halkımızın devrimci mücadelesi....) şeklinde biten bildiri; 32 sırada (köylü Kardeşler) diye başlayan Kızılcahavlu, Yeniova gibi köylerde köylülerin toprakları işgal ettiğini bildirdikten sonra (köylü arkadaş; devlet, parlamento ağanın, beyin ve onların iç içe olduğu Amerikan emperyalistleri ve onun yerli ortaklarının devletidir, parlamentosudur. Ağaya ve onun arkasındaki devlete karşı mücadelende kararlı ol ve senin yanında olan ve bugüne kadar Türkiye çapında yapılan toprak işgallerinde en yiğit şekilde köylünün yanında yer alan devrimci gençlerle aranı açmak isteyenlere yüz verme) şeklinde biten bildiri; 48 sırada (Basın Bildirisidir) başlıklı ve bütün devrimcileri güç birliğine çağıran İzmir Bölge Yürütme Kurulundan başka altı kuruluşun imza blokunu taşıyan bildiri; 53 sırada (Bütün Yurtseverler, Devrimciler, Demokratlar, Ezilen Türkiye Halkı) başlıklı ve 24.1.1971 tarihinde vuku bulan Siyasal Bilgiler Fakültesi öğrenci yurdu hadiselerinden sonra yayınlanan (...Artık cepheler, devrim cephesi ve karşı devrim cephesi olarak belli olmuştur. Bir yandan işçiler, köylüler, devrimci gençlik, ezilen memurlar, yurtsever subay ve erler ve bütün ezilenler diğer yanda Amerikan emperyalizmi, işbirlikçi patronlar, ağalar, şeyhler, tefeciler... onların temsilciliğini yapan halk düşmanı kanlı AP. iktidarı, faşist ve ümmetçi milisler, Amerikan generalleri, siyasî partiler, gerici yönetici klikleri. Bu olay bir anlık bir olay değildir. Mücadeledeki bir sıçrama noktasıdır. Yeni bir dönemin, emperyalizmin ve saldırgan faşist güçlerle bütün halkımız ve onun öncüleri arasındaki açık savaş döneminin başlangıç noktasıdır...) şeklindeki sözleri havi DEV-GENÇ İBYK. ile altı kuruluşun imza bloklarını havi bildiri ve dosyada mevcut fakat sözü uzatmamak üzere zikredilmesine lüzum görülmeyen diğer bildiriler; İzmir olayları bölümüne ait 7 nci klâsörde Haziran 1969 ders yılı sonu imtihanlarını engellemek için gidilmiş olan Ege Üniversitesi genel boykotu ile ilgili ve keza bu boykot sırasında ders yapmak isteyen öğretmenlerin derslerine engel olunmak veya imtihana girmek isteyen öğrencilerin bu haklarına mani olunmak amacı ile yapılmış çeşitli engelleme hareketlerini bildiren raporlar ve fakülteler ile rektörlük arasında yapılan ve keza Bornova Cumhuriyet Savcılığı ile teati olunan aynı konudaki yazışmalarla ilgili bel-

gelerin asılları veya fotokopileri, bu meyanda bu boykotun öncülerinden olan grubun içinde ve Reha PEKERTEN'in de bulunduğuna dair 25 dizideki E. Ü. Fen Fakültesi Dekanlığının Rektörlüğe yazdığı, yazı, ayrıca Yabancı Diller Okulu Müdürlüğüne hitaben Fransızca okutmanı Nihat ACAR tarafından yazılmış ve 16.12.1969 günü ders yapmak istemesine rağmen Muzaffer OYUM ile Reha PEKERTEN'in dershaneye girip öğrencileri dershaneden çıkardıkları hususundaki 78 sırada mevcut yazı; aynı dosya 147 sırada Reha PEKERTEN tarafından el yazısı ile yazılmış (E. Ü. Yabancı Diller Okul Müdürlüğüne, boykot günlerine denk gelen yabancı diller derslerinde yoklama yapılmaması gerekir, dershane dışında ders yapılamaz, yoklama yapılamaz, boykot sırasında yapılan yoklamalar derhal kaldırılmalıdır. Aksi halde çıkacak olaylardan mesul değiliz. 23.3.1970 E. Ü. boykot komitesi başkanı Reha PEKERTEN) şeklindeki sanık Reha'nın boykot komitesi başkanı olduğunu gösterir ve istekleri kabul edilmezse üniversitede her türlü olayın çıkabileceğini tehdit eder mahiyette bildirir dilekçesi; sanığın arkadaşları ile birlikte kantini basıp öğrencilere ekmek ve yemekleri bedava dağıttıklarına dair 163 ile 166 diziler arasındaki belgeler; aynı dosya 222 sırada Mötbe Anfisinde meydana gelen olaylar sebebiyle Fen Fakültesi Yönetim Kurulu tarafından bir yıl süre ile fakülteden uzaklaştırma cezasına çarptırılmış bulunan sanık REHA'nın işbu cezasının kaldırılması için yaptığı müracaat hakkında esas ve usul yönlerinden cezanın kaldırılmasına imkân olmadığı yolundaki karar ve dosyada bulunan bilcümle belgeler ile öğrenci kantininin duvarlarına (Komünist Türkiye), (Yaşa Lenin) şeklinde sloğanlar yazıldığını gösterir fotoğraflar gibi yazılı delillerle sanığa müsnet birçok olaylardan meydana gelen fiilin kuşkudan uzak bir şekilde sübuta ermiş bulunduğu anlaşılmıştır.

Sanık yukarıda yazılı fiillerin hepsini kabul etmiş ancak; 28.7.1968 günü (bu gidişe dur denilecektir) başlıklı bildiriyi dağıtma olayının 11 Temmuz 1969 günü (Üniversite kapısındaki kardeşlerimize sözümüz var) başlıklı bildiri dağıtma olayının, Mötbe Anfisinde Mahir KÖYBEYLİ'nin dövülmesi olayının, Amerikalı bir astsubaya ait otomobilin yakılması olayının ve 29 Ocak 1971 günü kanunsuz yürüyüş yapma olayının İzmir Umumî Adliyesine intikal ettiğini, bunlardan bazılarının neticelendiğini, bazılarının ise davalarının devam etmekte olduğunu ileri sürmüştür. Gerçekten mahkememizce yapılan inceleme sonunda bu gidişe dur denilecektir başlıklı bildiri sebebiyle yapılmakta olan soruşturmanın ve gene üniversite kapısındaki kardeşlerimize sözümüz var başlıklı bildiri sebebiyle yapılan soruşturmanın umumî adliyece devam etmekte olduğu Mahir KÖYBEYLİ hadisesinin 3 dosya halinde mahkememize intikal edip 10 ncu klâsörü yan delil olarak işgal ettiği, Amerikalı astsubayın arabasının yakılma hadisesinden sanığın bir ay hapis, cezası aldığı, işbu cezanın 300 lira para cezasına çevrildiği aynı şekilde kanunsuz yürüyüş yapma olayından da keza hapis cezası ve para cezası alıp tecil edilmiş olduğu anlaşılmıştır.

Ancak bu bölümün başlangıcında bütün sanıklar için ortak olan gerekçe başlığı altında izah edildiği gibi sanığın bütün fiilleri ayrı ayrı ve T. C. K.'nun çeşitli maddelerinde müeyyidesini bulan adî fiiller olarak değerlendirilmeyip bütün fiilleri kül halinde ele alınarak T. D. G. F. gibi T. C. K.'nun 141/1 nci maddesinde öngörülen komünist gayeli bir cemiyetin İzmir Bölge Yürütme Kurulu sayman üyeliğini yapmış ve İzmir örgütünü böylece sevk ve idare etmiş bir kişiden yapması beklenebilecek olan fiiller topluluğu şeklinde değerlendirildiğinden sanığın gerek zihniyetini ve gerekse bu bilinçi ile yapmış olduğu çeşitli eylemlerdeki aktivitesini belirtmek bakımından bu olayların zikredilmesinde mahzur mülâhaza edilmemiştir. Kaldıki sözü geçen olayların bir kısmı halen umumî adliyede karara bağlanmış da değildir.

Yukarıda oluş şekilleri ve nitelikleri kısa cümleler halinde ifade olunan aslında klâsörlerde geniş yer tutan bütün bu olaylar kül halinde mütalâa edildiğinde gerçekten alacak - verecek vesair basit ve olağan kişisel sebeplere dayanmadığı, bütün olayların disiplinli ve sistemli bir şekilde belli bir fikirden hareketle işlendiği uzun izaha lüzum kalmadan anlaşılmaktadır. Olayların menşeinde yatan sebep T. D. G. F.'nin tüzüğünün amaç maddesinde yansıtılmıştır. Şimdiye kadar durumları incelenen diğer sanıkların hanelerinde de yer yer yazılıp açıklandığı ve esasen gerekçenin teorik inceleme bölümünde geniş bir şekilde delilleri ile or-

taya konulduğu üzere sanık Reha PEKERTEN Marksist-Leninist yani bilimsel sosyalizm ideolojisine inanmış ve Türkiye'de komünizmi gerçekleştirme ve yerleştirme amacını güden bir kişidir. Aynı zamanda değişmez gaye olan komünizme giden yollardan millî demokratik devrim stratejisini benimsemiştir. TDGF.'ye mensup olması bunun açık ve kesin ifadesidir. Yukarıda teorik inceleme bölümünde etraflı şekilde izah edilmiş olmakla beraber Marksist - Leninist ve Maoist düşünürlerin yerli ve yabancılarının kitaplarında vesair yazılarında koydukları prensiplere göre millet mevfumu yoktur. Halk kavramı vardır. Nitekim yukarda zikrolunan bildirilerin hiç birinde, millet, ulus değimi geçmemekte Türkiye halkı ve Türkiye halkları sözcükleri kullanılmaktadır. İster halk ister halklar deyimi kullanılsın Marksist-Leninistler için kastolunan işçi sınıfıdır. Sosyalist toplum düzenine kadar ve bu düzende işçi sınıfının diğer sınıfları ortadan kaldırması ve diktatoryasını kurması asıldır. Ancak komünist toplum düzeninde bütün sınıflar işçi sınıfının içinde eriyeceğinden sınıfsız bir toplum yaratılacaktır. Tamamen maddî ve sınıfsız bir toplum düzeni demek olan komünist düzenin kurulmasında ana gaye değişmemekle beraber bu gayeye gidiş yolları gerek Türkiye ve gerekse Dünya Marksistleri arasında çeşitli çevrelerin hasıl olmasına yol açmıştır. Sosyalist devrim yolunu benimseyenlere mukabil büyük bir grupta millî demokratik devrim stratejisini benimsemişlerdir. Buna göre komünist toplum düzenine aşamalar yolu ile gidilebilir. Bir aşamayı gerçekleştirmedikçe sonraki aşamanın tahakkukuna imkân yoktur. İşte sanık REHA'nın mensubu bulunduğu millî demokratik devrim stratejisine inanmış çevrenin düşüncesine göre sosyalist devrimin gerçekleştirilebilmesi ancak millî demokratik devrimin tam ve kâmil anlamı ile gerçekleştirilmesi ile mümkündür. Zira sosyalist devrim ancak, herkesçe bilinen fakat gerçek anlamı gizlenen, tam bağımsız ve gerçekten demokratik bir düzende mümkün olabilir. O halde millî demokratik devrim mücadelesi sosyalist devrimin gerçekleşmesini mümkün kılacak zemini hazırlayan devrimdir. Buna göre; işçi ve köylü kitleleri henüz bilimsel sosyalizmin bilincine varmış ve siyasî iktidarın kendisine ait olduğunu öğrenmiş değildir. O halde üniversite gençliğinin bir taraftan bilimsel sosyalizm yani komünizm teorisi ile yetiştirilmesi diğer taraftan da işçinin, köylünün arasına karışıp onlarla mitingler, yürüyüşler ve toplantılar yaparak bu kitlelere bilimsel sosyalizmin öğretilmesi ve onlara işçi sınıfı iktidarı kavramının anlatılması ve mer'i devlet düzenine karşı her yönden direnişe geçilmesi gerekir. Sanık Reha PEKERTEN'in mitinglerden evvel köyleri dolaşıp veya işçinin arasına karışıp faaliyetlerde bulunmuş olması, öğrencilere Marksist-Leninist teorinin siyasal ve ekonomik konularında, toplum çeşitleri ve toplum yapısı hakkında seminerler hazırlaması, çeşitli bildirilerde Türkiye'deki hareketlerde örgütlenilmek gerektiği ve gençliğin bu hareketlerdeki rolü gibi konularda kamuoyuna gerek ferden gerek İBYK. olarak görüşlerini ve eylemlerini ilân etmesi karşısında sanık REHA'nın yukarıda bir nebze açıklanan millî demokratik devrim savaşını veren bir kişi olduğu ve faaliyetlerinin millî demokratik devrim düzeyinde bulunduğu ortaya çıkmaktadır. Bu itibarla, sanığın hazırlık sorgusunda Askerî Savcıya (proleterya diktatörlüğü istemiyoruz, özel mülkiyetin kaldırılması yerine kollektif mülkiyetin ikamesi diye bir şey düşünmedik). Şeklindeki sözlerine değer atfedilememiştir. Gerçeği bilenler için (Tam Bağımsız ve Gerçekten Demokratik Türkiye) sloğanı uzun uzun izahı mümkün millî demokratik devrim stratejisinin kısa ve aldatıcı bir formülü olmaktan başka mana ifade etmez. Sanığın dahil bulunduğu İBYK.'nin yayınlamış olduğu bildirilerin hemen hepsi bu sloğanla sona ermektedir. Esasen T. D. G. F. bütün organik kuruluşlar ile birlikte tüm olarak millî demokratik devrim mücadelesi veren bir örgüt olmakla sanık da aynı mücadelenin mensubudur.

Sonuç olarak sanık REHA PEKERTEN'in eylemlerinin hareket noktasını meydana getiren Marksist-Leninist zihniyeti ve bu zihniyeti gerçekleştirme yolundaki yukarıda sübuta erdiği uzun uzun izah olunan fiilleri TDGF.'nin amacına uygun istikamettedir. Teorik inceleme bölümünde T. C. K.'nun 141 nci maddesinin birinci fıkrasında öngörülen Türkiye'de işçi sınıfının tahakkümünü sağlamak diğer sınıfları ortadan kaldırmak, iktisadî ve sosyal nizamları topyekün yok etmek amacını güden bir dernek olduğu izah edilen TDGF.'nin İzmir Bölge Yürütme Kurulu üyesi bulunan sanığın bütün bu fiillerinin sözü geçen bu kanun dışı örgütü

yönetmek, sevk ve idare etmek demek olduğunda şüphe yoktur. Bu bakımdan sanığın T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 1 nci fıkrasında yazılı olan suçu maddî ve manevî unsurları içerisinde oluşturduğu bu itibarla da anılan madde uyarınca cezalandırılması gerektiği yolunda tam bir vicdanî kanaat hasıl olmuştur.

45. NEDİM ÖZTAŞ:

Sanık hakkında askerî savcı iddianamesinde:

Sanığın Y. Ö. Okulu devrimci kültür ve sanat kolu ikinci başkanlığı; FKF. İzmir sekreterliği yedek üyeliği, DEV-GENÇ Bölge Yürütme Kurulunda devamlı vazife aldığını, 1968 yılından itibaren İzmir'deki bütün öğrenci hareketlerini tertip ve teşvik ettiğini, civar köylere giderek köylüleri yürüyüş ve mitinge teşvik ettiğini, bölgenin en faal DEV-GENÇ drijan ve militanı olduğunu, bütün eylemlere katıldığını, eğitim çalışmalarına iştirak ettiğini, Büyük Türk Ulusu başlıklı bildirinin metnini yazanlar arasında olduğunu, okulda komünizm propagandası yapması sebebiyle öğretmen olamaz kararı aldığı halde yurdu terk etmediğini, NATO'ya hayır kampanyası sebebiyle duvarlara yazı yazması sebebiyle polis marifetiyle yurttan atıldığını, "bu gidişe dur denilecektir" başlıklı bildiriyi dağıtanlar arasında bulunduğunu, 6 ncı Filoyu protesto için tertiplenen yürüyüşün yöneticileri arasında olduğunu, genel boykotta idareciler arasında bulunduğunu, köylü bürosu başkanlığına getirildiğini, köylerde yapılacak eylemleri organize için faaliyet gösterdiğini, Maden İş'in Bornova'daki lokalinde düzenlenen konferanslara eğitici olarak iştirak ettiğini, Ankara'da yapılan Anayasaya saygı yürüyüşüne katıldığını, dönüşte getirdiği MAO'nun sözleri isimli kitabı Ege Üniversitesinde sattığını, İzmir Y. Ö. Okulu DEV-GENÇ derneğinin kurucuları arasında olduğunu, 24 Şubat 1971 tarihinde Bornova talebe yurdunda yaptığı konuşmada sabotaj gruplarının teşkil edilmesi gerektiğini, öğrenim, ulaşım, haberleşmenin aksatılmasını, boykot ve işgallerle devamlı huzursuzluk yaratılmasını istediğini, tabanca ve patlayıcı maddelerin üniversite içinde saklanmasına nezaret ettiğini, 13.3.1971 günü üniversitede yapılan toplantıda 12 Mart muhtırasını kastederek ordunun politik devrim yaptığını, sosyal devrimi proleterya partisinin gerçekleştireceğini, orduyu parçalayıp gerici unsurlarını yok etme çalışmaları içine girilmesi lüzumunu belirttiğini, 20.3.1971 tarihinde yapılan bir toplantıda gerilla savaşına önem verilmesini, militan örgütlerin kurulmasını, cam kırma yerine binaların tahrip edilmesini, taş yerine dinamit atılmasını, sabotaj hareketlerine önem verilerek bölge yürütme kurulu mensuplarının pasiflikten kurtulmalarını önerdiğini, sanığın birçok eylemlere katıldığını bizzat ikrar ettiğini, bölge yürütme kurulunun emir ve direktifi olmadan hiç bir işin yapılamayacağını açıkladığını, hedeflerinin silah zoru ile isyan ve ihtilâlle işçi köylü sınıflarının iktidarının sağlanması olduğunu, MDD.'yi gerçekleştirmek için çalıştıklarını, daha sonra sosyalist devrimin yapılacağını, sanığın Türk Halk Kurtuluş Ordusunun bir neferi olduğunu, kardeşi İbrahim ÖZTAŞ'ın çatışmada öldürülmesi üzerine sabotaj faaliyetlerine fiilen başlayamadıklarını söyleyen bu sanığın eylemleri ile mevcut Anayasa düzenini değiştirip Marksist-Leninist ve Maoist bir düzen kurma çabası içinde olması hasebiyle T. C. K.'nun 146/3. maddesi mucibince tecziyesini talep ve mütalâa etmiştir.

Sanık hakkında Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/1-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 29 Mayıs 1971 tarihinde polise verdiği ifadesinde:

Orta Okul sıralarında sol fikirlere karşı bir yakınlık duymaya başladığını, İlhan SELÇUK, Çetin ALTAN, Abdi İPEKÇİ, İlhami SOYSAL gibi yazarların gazetelerde çıkan yazılarını takip etmeye başladığını, orta okulu bitirdikten sonra Ankara Merkez İlk Öğretmen Okuluna girdiğini, bu okulda da çalışması ve yaptığı konuşmalarla temayüz ettiğini, edebiyat koluna seçildiğini, bu arada fikirlerine uygun düşen TİP ile ilgilenmeye başladığını, bu partinin bir mitingine dinleyici olarak katıldığını, bilâhare yazıldığı İzmir Yüksek Öğretmen Okulunda daha ziyade ders çalışmalarına vakit ayırdığından eskisi gibi sol yayınlarla meşgul

olamadığını, 1968 senesinde Fen Fakültesine kaydını yaptırdığını, üniversiteye girmekle birlikte faaliyetlerinin de başladığını, kendisi gibi fikirleri benimseyen arkadaşları dağınık bir durum arz ettiklerinden dağınıklığı ortadan kaldırmak ve bir çatı altında toplanmak için örgütlenmeye ihtiyaç duyduklarını, önce Y. Ö. O. Devrimci Kültür Sanat Kulübünü kurduklarını, burada kurucu üye olarak görev aldığını, kulübü kurmaktaki maksatlarının Türkiye'nin meselelerini dile getirmek ve dağınık bulunan sola meyyal arkadaşlarını bir çatı altında toplamak olduğunu, fikir kulüpleri federasyonu tüzüğüne göre üç örgütün birleşmesi neticesi sekreterlik kurulabildiği için yapılan kongrelerde İ. T. İ. Akademisi E. Ü. Fikir Kulüpleri ve kendilerinin F. K. F.'ye bağlanma kararı aldıklarını, bağlanma kararına rağmen tüzüklerinde bir değişiklik olmadığını, bağlanma kararından sonra kurulansekreterliğe 10.5.1968 tarihinde Mahmut DEMİRAY'ın başkan olduğunu kendisinin de yedek üye olarak, gözüktüğünü, merkezin emri üzerine NATO'ya hayır kampanyasını başlattıklarını, yollara ve duvarlara yağlı boya ile yazı yazdıklarını, bu arada okul müdürünün kulübe ait sol yayınları istediğini, verip vermemek hususunda ihtilâf doğduğunu, hakkında koğuşturma açılıp Millî Eğitim Bakanlığınca yatılı öğrenci sıfatının kaldırıldığını, Ankara'ya gidip Danıştay'da dava açtığını, İzmir'e döndüğünde boykot sebebiyle üniversitenin kapalı olduğunu, açılıp açılmaması hususunda iki karşı fikrin bulunduğunu, bu yüzden o gece bir grubun üniversiteye saldırdığını, iki karşı grup arasında çatışma olduğunu, yaralananların hastaneye kaldırıldığını, bu olay sebebiyle üniversitenin yeniden kapatıldığını, ders çalışmak üzere İstanbul'daki ağabeyinin yanına gittiğini, bu arada danıştayın hakkında yürütmenin durdurulması kararı verdiğini, daha sonra imtihanlara girmek üzere İzmir'e döndüğünü, merkezden gönderilen BU GİDİŞE DUR DENİLECEKTİR başlıklı bildiriyi hatırladığını fakat dağıtıp dağıtmadığını hatırlamadığını, filonun gelişini ve Çekoslovakya'nın işgalini protesto eylemlerine katılmadığını, 4 Ocak 1969 tarihinde FKF.'nin İstanbul'da yapılan genel kurul toplantısına delege olarak katıldığını, genel kurul sonunda sekreterliğe Ömer KARABULUT'un getirildiğini, kurultaydâ bir konuşma yapan Doğu PERİNÇEK'in MDD.'yi savunduğunu, kongre neticesi FKF.'nin TİP'in bünyesinden kopması zamanı geldiğinin ortaya atıldığını ancak bu durumun muğlakta kaldığını, bu fikre katılmayan ve TİP'e bağlı kalanların saflarından ayrıldıklarını, Ocak 1969 ayında Commer'in İzmir'e gelişini protesto olayına katıldığını, yakalanarak mahkemeye verildiğini, bu hadiseler sırasında demokratik devrim derneğine intisap ettiğini ancak kaydını yaptırmadığını, eğitim çalışmalarına birkaç defa katıldığını, çalışmalar sırasında kitap okunduğunu, MDD.'ye belli başlı bir konu olarak değinilmediğini, 31 Ocak 1969 tarihinde Atalan ve Göllüce köylerinde vuku bulan toprak işgalleri ile yakınen alâkadar olduklarını, gruplar halinde bu köylere gidildiğini, kendisinin de Atalan köyüne gittiğini, kahvede kendileri ile konuştuklarını, merkezin kararına uygun olarak 7.2.1969 tarihindeki Akhisar tütün mitingine katıldığını, Ankara'dan gelen üyelerle toplantı yapılarak köylere gidecek komitelerin tespit edildiğini, köylere dağılanların Ankara'dan gönderilen bildirileri köylülere dağıttığını, köylere giden komite mensuplarının mitingte konuşacakları da tespit ettiğini, bundan üç gün sonra Ödemişte de aynı mitingin yapıldığını, daha sonra üniversitede yapılan iki kanunsuz yürüyüşe katıldığını, 17 Ekim 1969 tarihinde Ankara'da yapılan ve FKF.'nin isminin Devrimci Gençlik Federasyonu olarak değiştirildiği kurultaya katılmadığını, 20 Aralık 1969 tarihinde yapılan filoyu protesto yürüyüşüne katıldığını ancak konuşma yapmadığını, bu yürüyüşü merkezin organize ettiğini ve geniş çapta Ankara'dan gelenler olduğunu, 28 Ocak ve 2 Şubat 1970 tarihlerinde yapılan Akhisar ve Ödemiş tütün mitinglerine mahallî sendikaların vaki daveti üzerine katıldıklarını, 9.3.1970 tarihinde Amerikan yardımı etleri okula sokmamak için yapılan eyleme katıldığını, 18 Mart 1970 tarihinde polis okulu arkasındaki gecekonduların yıkılması sebebiyle orada meydana gelen hadiselere katıldığını, üzerinde bıçak yakalandığından tevkif edildiğini, 29 Mart 1970 tarihinde yapılan seçimde bölge yürütme kuruluna üye seçildiğini, başkanlığa Mehmet ÇAVUŞ'un getirildiğini, kendisinin de bir konuşma yaparak düşüncelerin eyleme dönüşmesini istediğini, 24.6.1970 tarihinde Mahir KÖRBEYLİ isimli talebenin imtihan odasından alınarak, dövülme olayına katılmadığını, ancak sanık olarak ismi geçtiğinden şahitleri ile birlikte savcılığa gittiğini, şahitlerinin dinlenmeksizin

mahkemeye sevk edildiğini, mahkemenin kendisini serbest bıraktığını ancak okula döndükten sonra hakkında gıyabi tutuklama kararı verildiğini duyunca okulun karşısındaki arazide saklandığını, ertesi günü Mehmet ÇAVUŞ'un kendisini Balçova'daki bir eve götürdüğünü, bu evde Halim, Reha, Tufan ve Hakkı ile 10-15 gün kadar kaldığını, daha sonra Silivri ilçesinin Büyükçavuşlu köyünde bulunan ağabeyisinin yanına gittiğini, bir müddet orada kaldıktan sonra İstanbul'da yedeksubaylık yapan öteki ağabeysinin evine gittiğini, her iki ağabeysine de kaçak olduğunu söylemediğini, daha sonra kardeşi ve diğer devrimci arkadaşların görmek üzere Teknik Üniversiteye gittiğini, kardeşi memlekete gittiğinden göremediğini, öğrenci birliğinden Gökalp ve Atilla isimli arkadaşlarla tanıştığını, onların aracılığı ile Cemil'e ÇERÇEV isimli kadının evinde üç gün kaldığını, oradan da Ankara'ya S. B. F.'de saklanan Halim'in yanına geldiğini, 10-15 gün kadar kaldıktan sonra İspartaya Ramazan KARAKALE'nin yanına gittiğini, imtihanları yaklaşan Ramazan'la birlikte İsparta'dan ayrıldığını, ancak kendisinin Aydın'da ondan ayrıldığını, TÖS'den öğretmen Remzi OLUK'u bularak kendisini devrimci olarak tanıttığını, onun ilgisi ile evinde ve otelde kaldığını, kendisini Mehmet olarak tanıttığını, 15 günde burada kaldıktan sonra İzmir'e okula döndüğünü, bilâhare okula gelen Halim'le birlikte Söke'deki ve mitinglerden tanıdıkları Hüseyin KAYA'nın yanına gittiklerini, üçü birlikte ova köylerini dolaştıklarını, onların kanal davası ile ilgilendiklerini, sonra Halim'le yine İzmir'e döndüğünü, bir müddet yurtlarda kaldıktan sonra 17 Ekim 1970 kurultayına katılmak üzere Ankara'ya gittiğini, kongrede Ertuğrul KÜRKÇÜ'nün genel başkanlığa seçildiğini, proleter devrimci aydınlık ile sosyalist aydınlık gruplarının birbirlerini karşılıklı olarak eleştirdiklerini, kurultaydan sonra İzmir'e dönmeyerek S. B. F.'de kaldığını, 29 Ekimdeki devrimci kurultaya katıldıktan sonra Aydın'a gittiğini, orada devrimci kurultay kararlarını partililere anlattığını, bir hafta süren Aydın gezisinden sonra tekrar İzmir'e gelerek yurtlarda barındığını, filonun gelişi ile ilgili münferit olaylara katılmadığını, daha sonra tütün piyasasının açılışı yaklaştığından Ödemiş'e gittiğini, sendika başkanı ile Ekim sahalarını dolaşarak dertleri tespit ettiğini, İzmir'e dönünce yine yurtlarda kaldığını, İran'lı bir öğrencinin öldürülmesi üzerine düzenlenen foruma katılarak bir konuşma yaptığını, bundan sonraki yürüyüş ve tütün mitinglerine katılmadığını, 1971 yılı başlarında bölge yürütme kurulu ile merkez arasındaki irtibatsızlığı ortadan kaldırmak, yayın organlarının İzmir'e gönderilmesini temin için B. Y. kurulunca görevli olarak Ankara'ya gönderildiğini, merkezin elemanları, ile S. B. F.'de görüştüğünü ve orada kaldığını, polisin baskını sırasında yurtta olduğunu, yakalanmamak için E. KÜRKÇÜ ile yurdu terk edip Çankaya'da sempatizan bazı arkadaşlarının evinde kaldığını, ertesi günü yurda tekrar geldiğini, yapılan forum ile sembolik yolu kesme olayına katıldığını, oradan önce İstanbul'a ağabeysinin yanına ve sonrada İzmir'e döndüğünü, Ankara'da ODTÜ.'de vuku bulan olayları protesto için tertiplenen foruma katılarak bir konuşma yaptığını, Ankara-İzmir yolunun kapatılmasına katıldığını, bu arada 12 Mart muhtırasının verildiğini, bunun üzerine yine bir forum düzenlendiğini, forumda MDD. gereklerinin yerine getirilmesinin istendiğini, bunlar yapıldığı takdirde gelecek iktidarın destekleneceği, yapılmadığı takdirde bu iktidara karşıda devrimci mücadelenin devam edeceğini söylediklerini, forum sonunda bir bildiri neşredildiğini, daha sonra üniversitede bir toplantı yapıldığını, devrimcilerin hareketlerinin anarşi olarak tavsifi üzerine herhangi bir toplanmaya karşı ev tutulması arzulandığını, bu görevin Mehmet ÇAVUŞ'a verildiğini, kiraların bölge yürütme kurulu parasından ödeneceğini, çalışmalara rağmen ev tutulamadığını, 20 Mart 1971 tarihinde İzmir B. Y. K. Genel Kurul toplantısına katıldığını, Reha PEKERTEN'in başkanlığa seçildiğini, kendisine yeni yönetim kurulunda görev verilmediğini, 27 Mart 1971 tarihinde Recep EGEMEN anfisinde yapılan Marksizm ve Gerilla Savaşı eğitim seminerine konuşmacı olarak katıldığını, kendisini yakalamak üzere yapılan aramalar sıklaştığından 11 Nisan 1971 tarihinde İstanbul'a gittiğini, orada Ömer GÜVEN'i bulduğunu, bir hafta kadar onun evinde kaldığını, kardeşi İbrahim'i okullar kapandığı için göremediğini, bir arkadaşı ile haber gönderdiğini, Güzel Sanatlar Akademisinde kardeşi ile yanlız görüştüklerini, İzmir DEV-GENÇ teşkilâtının son durumunu anlattığını, teşkilâtlanmak istediklerini, kardeşinin de arkadaşlarla görüşmem lâzım sen İzmir'e dön bende

oraya gelirim demesi üzerine İzmir'e döndüğünü, durumu Mehmet ÇAVUŞ'a naklettiğini, 25 Nisan 1971 tarihinde İbrahim ÖZTAŞ'ın İzmir'e gelerek Y. Ö. O.'da kendisini bulduğunu, Mehmet ÇAVUŞ'ta dahil olduğu halde görüştüklerini, teşkilâtlanma işini Mehmet ÇAVUŞ'un fert olarak kabul ettiğini ancak arkadaşları ile görüşmesi gerektiğini belirttiğini, olumlu cevap üzerine İbrahim'in silah ve para getirmek üzere İstanbul'a gittiğini, ayın 27'de yanında Neclâ ismindeki kızla tekrar İzmir'e geldiğini, üniversitede kendisi ile Mehmet ÇAVUŞ'u bulduğunu, getirdiği 5 silahla yeteri kadar mermiden bahsettiğini, Mehmet'ten bir ev ve İzmir'in haritasını bulmasını istediğini, sahte olarak tanzim edilen evlenme cüzdanı ile Neclâ ile birlikte ev aradıklarını, İbrahim'in de şehirde taksi ile gezerek Amerikan iş yerlerini, büyük fabrikaları, bankaları bizzat gördüğünü, ev işini Mehmet ÇAVUŞ'un ayarladığını, bidayette teşkilâta girme fikrinde olan Mehmet ÇAVUŞ'un daha sonra örgüte girmekten sarfınazar ettiğini, açıkladığını, evde iki kardeş kaldıklarını, Neclâ'nın başka yerlerde kaldığını, bilâhare eve İbrahim'ın silah ile mermileri getirdiğini, evde geceleri sıra ile silahlı nöbet tuttuklarını, atış talimi yapmadıklarını, silahları dışarı çıkardıklarını, telsizle emniyetin konuşmalarını dinliyemediklerini, Mehmet ÇAVUŞ'a saflarında olmasını, konuyu tekrar düşünerek kararını bildirmesini istediğini, Mehmet'in de Cumartesi günü kararını bildireceğini, söylediğini, ara sıra evden çıkarak yiyecek eşyası aldığını, çatışmanın olduğu gecede güneş battıktan sonra mutfak eşyası almak üzere dışarı çıktığını, dönüşte kendisini bir polisin takip etmesi ve ev sahibinin kendilerinden hüviyet istemesi üzerine ev değiştirmeye karar verdiklerini, biraz sonra tekrar yiyecek almak üzere dışarı çıktığını, dönüşte bir polis arabasının evlerinin bulunduğu sokağa saptığını bunun üzerine halkın arasına karıştığını, bir evin polis tarafından basıldığının konuşulduğunu, evlerinin arka sokağına geldiğinde polislerle kardeşi arasında çatışmanın vuku bulduğunu gördüğünü, eve gitmediğini, geceyi arazide geçirdiğini, ertesi sabah Bornova yurtlarına geldiğini, yolda ajans haberlerinden kendisinin ağır yaralı olarak ele geçtiğini duyduğunu, bu haberden kardeşinin yakalandığını, anladığını, geceyi arazide geçirdikten sonra Y. Ö. Okuluna girdiğini, erkek yurdunun en üst katına çıktığını, 24.5.1971 günü jandarmanın yurdun etrafını sardığını görünce hiç bir ikaza lüzum bırakmadan kendiliğinden aşağı inip Bornova İlçe J. Brl. Komutanı yüzbaşıya teslim olduğunu, üzerinde o sırada silah bulunmadığını, kardeşi İbrahim ÖZTAŞ'ın Deniz GEZMİŞ'in grubuna dahil bulunduğunu bildiğini, bu grubun adının, Türk Halk Kurtuluş Ordusu olduğunu sandığını, kardeşinin kendisine Hakan DUMAN'ın kaçırılması olayında bulunduğunu beyan ettiğini, İzmir'e ait üzeri işaretlenmiş planın Mehmet ÇAVUŞ tarafından getirilip İbrahim'e verildiğini zannettiğini, işaretleri İbrahim'in yaptığını, silahları İstanbul'dan getiren İbrahim'den bunları kimden ve nerede aldığını sormadığını, ancak örgüte ait olduğunu bildiğini, örgütün mali kaynaklarının adam kaçırma ve banka soyma olduğunu, Kurtuluş Gazetesi ile aynı çizgide bulunduğunu beyan etmiştir.

Sanık 29.5.1971 tarihinde polise verdiği ifadesinde:

DEV-GENÇ üyesi ve Türk Halk Kurtuluş Ordusu neferi olduğunu, giriştiği bazı eylemler sebebiyle üniversiteden 1 sene müddetle tard edildiğini, hakkında tutuklama kararı da bulunduğundan kaçak olduğunu, ara sıra Ankara ve İstanbul'a gittiğini, bir ay evvelki son gidişinde kardeşi İbrahim'le buluştuğunu, İzmir Örgütünün çok cılız olduğundan bahisle kendilerine yardım etmelerini istediğini, İbrahim'in bu teklifi kabul ettiğini, durumu örgüte ileteceğini, söylediğini, ertesi günü buluştuklarında teklifinin kabul edildiğini, silah ve para yardımı yapılacağını, öğrendiğini, kardeşinin İzmir'e dönmesini bir müddet sonra kendisinin de geleceğini beyanı üzerine İzmir'e döndüğünü, durumu DEV-GENÇ üyesi Mehmet ÇAVUŞ'a anlattığını, habersiz bu işleri yapmasından ötürü kendisine gücendiğini, bir müddet Aysel bir müddette Şenay isimli kız arkadaşlarının evlerinde gizlendiğini, ancak bu kızın annesi durumu iyi karşılamadığı gibi fakir bir aile olmaları sebebiyle bu evden ayrılmayı tasarladığı sırada kardeşi İbrahim'in Mehmet ÇAVUŞ, Emin KEÇECİ ve Aysel TENİK'le birlikte geldiklerini, evde İzmir örgütünün kuruluşu meselesini görüştüklerini, Mehmet ÇAVUŞ'un ferdi olarak karar verdiğini, arkadaşları ile görüşmek zorunda bulunduğunu beyan ettiğini, ertesi günü bu evi terk ettiğini, Aysel TENİK'in evinde Mehmet ÇAVUŞ ve İbrahim'le tek-

rar buluştuklarını, kardeşinin silah ve para getirdiğini beyan ettiğini, kalacak yer durumu konuşulurken Mehmet'in Güzelyalı'da devrimci üç teğmenden bahsettiğini, birlikte teğmenlerin evine gittiklerini, üç dört gece orada kaldıklarını, daha sonra teğmenlerin Balçova'da tuttukları eve naklettiklerini, teğmenlere takma isimlerle tanıtıldıklarını, Aysel'lerin evine bırakılan silahların İbrahim tarafından tutulan bu eve getirildiğini, ancak burada hakiki hüviyetlerinin teğmenler tarafından öğrenilmesi üzerine kendileri ile ilgilerini keseceklerini beyan ettiklerini, yine onların bulduğu başka bir eve geçtiklerini, evde kaldıkları sırada İbrahim'in tuttuğu taksi ile şehri gezerken mühim askerî, sanayi merkezlerini ve bankaları paftaların üzerine işaretlediğini, bundan maksadın soygun ve sabotaj yapılması olduğunu, Hatay semtindeki bu evin karşısında oturan bir polisin kendilerinden huylanması ve ev sahibinin hüviyet sorması üzerine bu evide boşaltmaya karar verdiklerini, baskın olduğu gece yeni bir ev bulmalarını istemek üzere teğmenlerin evine gittiğini, orada sadece Kamil'i bulduğunu, durumu anlattığını, ondan ertesi günü ev bulmak için söz alınca kendi evine döndüğünü, eve geldiğinde silah seslerini duyduğunu, müsademenin olduğunu, biraz seyredip ayrıldığını, ertesi sabah yurda gittiğini. silahının yanında olduğunu, ertesi günü yurdun sarıldığını ve kendiliğinden teslim olduğunu, odasında kendisinin tabancasının bulunduğunu, 7.65, çaplı silahın kendisine ait olmadığını, evlerine teğmenlerden Kamil'e Seyfi'nin, sivillerden Mehmet ÇAVUŞ, Aysel TENİK'in geldiklerini beyan etmiştir.

Sanık 10.6.1971 tarihinde alınan ek ifadesinde (polis tarafından):

Balçova'daki evde otururlarken bir gün Mehmet ÇAVUŞ'un Ahmet OFLU'yu eve getirerek kardeşi İbrahim ve teğmenlere Mustafa olarak tanıttığını, gerçek ismini kardeşine açıklamaya lüzum görmediğini, Ahmet OFLU'nun evde birkaç gün kaldığını, çarpışmanın olduğu evi teğmen Seyfi ile Ahmet OFLU'nun tuttuğunu, eşyaları yine ikisinin temin ettiğini, gereken 500 lirayı İbrahim'in verdiğini, çatışmanın olduğu gün başka bir ev bulmalarını söylemek üzere teğmenlerin evine gittiğini, bir saat kadar Kamil'le bu hususu görüştüklerini, eve döndüğünde polis arabasının kendi evlerinin bulunduğu sokağa saptığını ve çatışmanın başladığını, neye uğradığını şaşırarak Aysel'lerin evine uğradığını, annesine durumu anlatarak gerçek hüviyetlerini açıkladığını, ancak polis tarafından bu evinde aranacağı ihtimaline binaen içeriye girmediğini, Emin KEÇECİ'nin İstanbul'a gitmeden önce Y. Ö. Okulunda yapılan toplantıda hazır bulunduğunu, aynen Mehmet ÇAVUŞ gibi örgüte girmekte tereddütlü bulunduğunu, ancak silahların İbrahim tarafından getirilmesini kabul ettiklerini, daha evvelki ifadesinde bahsettiği ve İbrahim'in İstanbul'dan gelirken yanında olduğunu söylediği Neclâ ismindeki kızın aslında olmadığını bu şahsın Aysel TENİK olduğunu beyan etmiştir.

Sanık 12.5.1970 tarihinde C. Savcısına verdiği ifadesinde:

DEV-GENÇ Federasyonu İzmir Bölge Yürütme Kurulu aslî üyesi olduğunu, T. D. G. F. üyelerine başlıklı ve T. D. G. F. İzmir Bölge Yürütme Kurulu imzalı 13 Nisan 1970 tarihli bildirinin teşkilâtları tarafından bastırılıp dağıtılmadığını, bu hususta bir karar alınmadığı gibi karar defterinde de işlem bulunmadığını, genel merkez tarafından da yayınlanmış olamayacağını, böyle olsa idi merkezin genel imzasını açması gerektiğini beyan etmiştir.

Sanık 30 Eylül 1971 tarihinde sorgu hâkimine verdiği ifadesinde:

T. D. G. F. üyelerine başlıklı 4 sayfalık bildiriyi hazırlayıp dağıtmadığını, bölge yürütme kurulu üyesi bulunduğunu, kararların karar defterine işlendiğini, karar defterinde bu hususta bir sarahat bulunmadığını, kendilerine karşı bulunan bazı grupların kanun karşısında kendilerini müşkül durumda bırakmak için böyle bir komplo yapmış olabileceklerini beyan etmiştir.

Sanık 16.6.1971 tarihinde Askerî Savcıya verdiği ifadesinde:

1968 yılı Haziran ayında Ankara'ya gittiğinde Doğu Perinçek ile tanıştığını, 4 Ocak 1969 tarihinde FKF.'nin İstanbul'da yapılan genel kurul toplantısına katıldığını, kurultayda Doğu PERİNÇEK'in MDD.'yi savunduğunu, MDD.'den emperyalizme ve onun yerli ortakları ile

feodal kalıntılara karşı halkın savaşını anladığını, halkın bu mücadeleyi zorla ve silahla yapacağını, bu işin devrimle olacağını, devrimden kastın iktidarın gayri millî sınıfların elinden alınarak millî sınıfların yani halkın eline geçmesi olduğunu, bunun önce barışçıl yollarla yapılacağını bunda muvaffak olunamazsa silaha ve zora baş vurulacağını, isyan ve ihtilâlle halkın iktidara geleceğini, iktidarın millî bir koalisyon şeklinde olacağını, MDD.'den sonra sosyalist devrimin geleceğini, burada emek sahiplerinin emeklerinin karşılığını alacaklarını, sömürünün kaldırılacağını, üretim araçlarının toplumun mülkiyetine geçirileceğini, 17 Ekim 1969 tarihindeki Ankara'da yapılan kurultayda FKF.'nin isminin DEV-GENÇ olarak değiştirildiğini, 29 Mart 1970 tarihinde İzmir Bölge Yürütme Kuruluna seçildiğini, kendi görevinin köycülük bürosu olduğunu, başkanlığa Mehmet ÇAVUŞ'un getirildiğini, 1971 yılı seçimlerinde arandığı için yeniden seçilmediğini, üniversitede eğitim çalışmaları yapıldığını, kendisinin de katıldığını, ayrıca tütün konusunda konuşmalar yaptığını, Salihli, Ödemiş, Tire gibi yerlerde yapılan mitinglerin bir kısmına katıldığını, bildiri yayınlanması işinin bölge yürütme kurulunun kollektif sorumluluğu altında yürütüldüğünü, afiş ve pankart asma gibi hususların bölge yürütme kurulunun kararı ile olduğunu, ancak fakültelerin devrimci dernekleri ile devrimci kişilerinde kendi başlarına bu işleri yaptıklarını, devrimciliğe aykırı bir hususa rastlanırsa toplantıda bu hususun görüşülerek gereğinin yapıldığını, kantine GUEVERA'nın resmini kimin çizdiğini bilmediğini, taktir ettiği bir kişi olduğu için bu resmi silmediğini, T. H. K. Ordusu ile ilgili olarak emniyete geniş bilgi verdiğini, bu ordunun DEV-GENÇ'in bir kolu olduğunu sanmadığını, kardeşi İbrahim'in de bu ordu mensubu olduğunu ancak hangi hücreye mensup olduğunu bilmediğini, Ankara ve İstanbul'da yapılan faaliyetlerin İzmir'de de yapılmasının arzu edildiğini ancak tasarı ve tasavvur halinde kaldığını, şahsen İzmir'de silahlı mücadeleye başlamayı arzu ettiğini, kendisinin İbrahim ve Mehmet ÇAVUŞ'la DEV-GENÇ ve İzmir'de başlatılacak silahlı mücadele hakkında konuşmaları olduğunu, bunlardan üç teğmen ile kızların bir haberinin olmadığını, bunların kendilerini sadece sakladığını, barındırdığını Y. Ö. Okulunda kendiliğinden teslim olduğunu, yakalanan silah ve patlayıcı maddelerle bir ilgisinin bulunmadığını, 13 Nisan 1970 tarihli bildiriden haberi olmadığını, Dünyada Türkiye'de devrimci mücadele ve gençlik başlıklı bildiri dağıtıldığı zaman kaçak olduğunu, sonradan eline geçip okuduğunu, bildiriyi faydalı bulduğunu, yurtta silah eğitimleri yapılmadığını, MDD.'nin sosyalist devrim için bir aşama olduğunu, bazı devletlerin sosyalist devrime geçemediklerini, kendilerinin sosyalist olup bilimsel sosyalizmi savunduklarını beyan etmiştir.

Sanık 15.7.1971 tarihinde Askerî Savcıya verdiği ifadesinde:

Kendisine gösterilen İzmir şehrine ait paftaları ilk defa gördüğünü, yalnız İzmir rehberinden sayfaların kopartılıp birbirine eklenmek suretiyle bir İzmir haritası meydana getirilmiş olduğunu evde iken gördüğünü, şehir rehberini İbrahim'in nereden temin ettiğini bilmediğini, harita üzerinde fabrikaların üzerine kırmızı kalemle neden işaret konduğunu da bilmediğini, kardeşinin İzmir'e geldikten sonraki faaliyetleri hakkında bir bilgisi olmadığını, PTT. rehberini nereden bulduğunu, çeşitli firmalara ait telefon numaralarını keserek ayrı ayrı tasnif etmesinin sebebini bilmediğini, İbrahim'le İstanbul'dan gelen kızın Neclâ olduğunu, Aysel olmadığını, polisin zorlaması sonucu eski ifadesinde öyle ifade ettiğini, tanzim edilen evlenme cüzdanındaki resminde Aysel'e ait olmadığını, polise verdiği ifadenin bazı yerlerini tashih etmek istediğini, esasında T. H. K. Ordusunun bir neferi olmadığını, zorla ifadesinin alındığını, dikte edildiğini, İbrahim'le İstanbul'a gidip görüşmediğini, onun İzmir'e geleceğini yazdığı mektuptan öğrendiğini, Halk Kurtuluş Ordusu fikri etrafında İzmir'de herhangi bir konuşma yapılmadığını, teşebbüslerinin bulunmadığını, Mehmet ÇAVUŞ'un İbrahim'in kendisinin kardeşi olduğunu bilmediğini, evleri teğmenlerin kiraladığını, paraları İbrahim'in verdiğini, eski ifadesinde yer alan halk savaşı yapılması, silah ve ihtilâlle iktidara el konulması hususlarının polisin kendi uydurması olduğunu, Anayasa hudutları içerisinde kaldığını, Marksist-Leninist bir düzen getirmek için uğraşmadığını, sosyalist olduğunu, bilimsel sosyalizmi benimsediğini, sosyal adaleti gerçekleştirecek bir sosyalizmin tatbik edilmesinin ve bu şekilde halkın refahının sağlanmasının uygun bir yol olduğunu beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorguda:

İddianamenin genel muhtevasına ilişkin görüş ve eleştirilerini belirtmeyeceğini ancak kendinden önce sorgusu yapılan bazı arkadaşları bu konuda gerekli açıklamaları yaptığını ve bu eleştirilere katıldığını. İddianamenin kendisine kişisel sorumluluklar bölümünde yüklenilen bütün fiillere teker teker cevap vererek fiillerin gerçek dışı olduğunu, yüklenilen eylemler ile T. C K.'nun 146/3. maddesinin unsurlarının tekevvün etmesine imkân bulunmadığını, suç teşkil edecek hiç bir eyleminin olmadığını, İzmir'deki bütün eylemlere katıldığının (1968 yılı başından itibaren) gerçek dışı olduğunu, bütün eylemlere katılmanın maddeten imkânsız olduğunu, kendisinin bazı öğrenci eylemlerine katıldığını, haksız olarak hiç bir öğrenci eyleminin olmadığını, en geniş demokratik tartışma ortamında öğrenci kitlesinin ezici çoğunluğunun özlemlerini, sorunlarını dile getirir nitelikte demokratik, anti emperyalist, anti faşist eylemler olduğunu, kendisinin kimseyi doldurusa getirmediğini, kışkırtmadığını, kendisinin bazı köylere gittiğini, amacının köylülerin yaşadıkları hayat şartlarını yakından görmek olduğunu, şayet onların haklı davalarında yapabilecekleri herhangi bir yardım varsa onu yapabilmek olduğunu, 1969 yılı Ocak ayında demokrak İzmir Gazetesinde çıkan "Atalan köyü halkı hazine arazisine el koydu.. Köyden. ellerinde pankartlar taşıyarak topluca hareket eden köylüler yıllardır ağalar tarafından işletilen hazine arazisini sürüp buğday ektiler" haberi üzerine haberin doğru olup olmadığını anlamak durumu yakından görmek amacıyla Atalan köyüne gittiğini, vakit akşam üzeri olduğunu köy kahvesine girdiğini, köylülere kendisinin devrimci bir üniversiteli öğrenci olduğunu bildirdiğini, gazetelerde çıkan haberin doğru olup olmadığını sorduğunu, köylülerin kendisine toprağa hasret gittiklerini söylediğini, işsiz ve aç ve perişan olduklarını söylediklerini, kendisinin cebinde taşıdığı 1961 Anayasasının toprak reformuyla ilgili 37 nci maddesini okuduğunu, toprak reformuna kimlerin karşı çıktıklarını, kimlerin taraftar olduklarını köylülere anlattığını, bu haklı davalarını arkadaşlarına ve kamuoyuna duyuracağını söylediğini, köylüler ise "sağ solsun gençlik" gibi sözlerle kendisini uğurladıklarını, bilâhare köyden İzmir'e dönerken köylülerin söylediklerini arkadaşlarına duyurmak için bir öykü kaleme aldığını, bunun balyoz adlı dergide neşredildiğini, Atalan'a birkaç hafta gittiğini; bu hareketlerin anayasada öngörülen demokratik ve ekonomik hakların sahiplerine verilmemesinden ileri geldiğini, meselenin bundan ibaret olduğunu, İzmir Yüksek Öğretmen Okulu devrimci kültür sanat kolu değil, kulübün ikinci başkanı olduğunu, fikir kulüpleri İzmir sekreterliğinin yedek üyeliği ve DEV-GENÇ İzmir B. Y. K.'da görevleri olduğunu, bunların cemiyetler kanununun ve anayasanın himayesi altında olduğunu, DEV-GENÇ B. Y. K.'da devamlı vazife yapma iddiasının yanlış olduğunu, 28 Mart 1970'de B. Y. K.'na seçildiğinin doğru olduğunu, F. K. F.'nin 1969 Ekiminde DEV-GENÇ'e dönüştüğünü, bu aradaki zamanda DEV-GENÇ B. Y. K. üyeliğinin söz konusu olamayacağını, 28 Mart 1970'de 24 Haziran 1970 MÖTBE Anfisi olayına isminin karışarak aranmaya başlandığı bu tarihe kadar fiilen DEV-GENÇ B. Y. K. üyeliği yaptığını, 24 Haziran 1970 tarihine kadar bir takım yasal mitinglere ferd olarak katıldığını, bunların 6 ncı Filoyu protesto mitinglerinden bazıları, Söke bağımsızlık ve toprak mitingi, Akhisar ve Ödemiş'te 1969'da yapılan tütün mitingleri olduğunu, bir de Ankara'da yapılan Anayasaya saygı mitingine katıldığını, bazı forumlara da iştirak ettiğini, 24 Haziran'dan sonra yapılan Salihli üzüm mitingi, Tire'ye bağlı Yenioba, Kızılcahavlu ve Hisarlı köylerinde yapılan tütün mitinglerine, İzmir'de yapılan işsizlik ve pahalılık ve özel okullar yürüyüş ve mitinglerine arandığı için katılamadığını, 29-30 Ekim 1970 tarihinde Siyasal Bilgiler Fakültesinde, 5.3.1968 tarihinde İzmir'de dağıtılan "Büyük Türk Ulusu" başlıklı bildiriyi yazanlar arasında olduğunun doğru olduğunu, bildirinin Sulh Ceza Mahkemesi tarafından toplattırıldığı iddiasının asılsız olduğunu, ve bu fiilinden dolayı yargılanıp beraet ettiğini, 27.5.1968 tarihinde Ege Üniversitesinde çalışan işçilere ve talebelere komünizm propagandası yapmadığını, okul müdürü olarak atanan A. P.'ye kayıtlı Prof. Mustafa HARMANCIOĞLU'nun okula geldiği tarihten itibaren yasa, yönetmelik dışı partizanca davranışlarıyla bir yüksek okul olan okullarını, ortaokul havası içinde yönetmeğe başladığını, kendi yani okul müdürü gerici fikirlerini paylaşamayan gençler üzerinde baskı kurmaya çalıştığını bu nedenle kendisine bu suçlamaların yüklenildi-

ğini, NATO'ya hayır kampanyasına katıldığını, okul müdürü Mustafa HARMANCIOĞLU hakkında bahsedilen suçları icat ederek okuldan atılmasını sağlamaya çalıştığını, okuldan temelli uzaklaştırmak cezası aldığını, davanın danıştaya intikal ettiğini ve karar verildiğini, bir fiilden iki defa yargılanamayacağını bu gidişe dur denilecektir başlıklı F. K. F. imzalı bildiri ile ilişkin olarak İzmir 2 nci Ağır Ceza Mahkemesinde dava açıldığını, davanın karar safhasında bulunduğunu bu bildiriyi dağıtmadığını burada ayrıca yargılanmasının uygun olmayacağını, hakkındaki davanın halkı ayaklanmaya teşvikden değil, polisin manevî şahsiyetini tahkir iddiasiyle açıldığını, 27.1.1969 günü basın ve radyoda Commer'in İzmir'e geleceğine dair herhangi bir haber sızılmadığı halde, ajan-provakatör olduğu ortaya çıkan Erol İSTANBULLU adındaki İ.T.İ.A. öğrencisi ve fikir kulübü üyesi bir şahıs kendilerine gelerek Commer'in İzmir'de olduğunu saat 14-15 arasında hava alanına gideceğini, Commer'e sabotaj yapmalarını önerdiğini, bu şahsın kendilerine molotof kokteyli ve bomba kullanmalarını teklif ettiğini, teklifini kabul etmediklerini ancak, çürük yumurta ve domates atılmasının daha uygun olacağını düşündüklerini, sonra yumurtalar alınarak minübüs ve dolmuşla gruplar halinde olayın cereyan ettiği Bayraklı tren yoluna gittiklerini, rehberlerinin de Erol İSTANBUL'LU olduğunu, kendisinin bu yeri ilk kez gördüğünü kaçmaya, gizlenmeye elverişli bir yer olmadığını, orada Commer'i beklerken arabalarla toplum polisinin geldiğini, polise mukabele etmediklerini, kendilerini yakalayarak Karşıyaka karakoluna götürdüklerini, Erol İSTANBUL'lunun kendilerinin haberi olmadan bir minübüs içine bombalar, molotof kokteyleri, pankartlar doldurmuş olduğunu, sonra bu maddelerin polis'de ve karakolda hiç sözü edilmediğini hatta Karşıyaka Nöbetçi Mahkemesinde de sözü edilmediğini, kendisinin polise mukabele etmediği halde yüzüne copla vurulmak suretiyle mükafâtlandırıldığını, bu hususta bir haftalık rapor aldığını, bilâhare sevk edildikleri Karşıyaka Nöbetçi Mahkemesince serbest bırakıldıklarını ve sonrada beraet ettiğini, beraet ettiği bir davadan iki kere yargılanmasının kanunsuz olacağını, 14.9.1970 günü Ege Üniversitesi Rektörü Mustafa ULUÖZ'ün "Üniversiteye polis girer" demesi üzerine DEV-GENÇ'in teşvikiyle başlatılan genel boykotda idareciler arasında yer aldığı iddiasının asılsız olduğunu, 16.5.1970 tarihinde DEV-GENÇ'e bağlı olarak kurulan köylü bürosu başkanlığına getirildiği, devrimci olarak tanıdıkları köylülerin isim ve adreslerini tespit ederek köylerde yapılacak eylemleri organize için faaliyet gösterdiği iddiasının ise yanlış ve delilsiz olduğunu, DEV-GENÇ'in tüzüğünde köylü bürosu diye bir organın bulunmadığını, Ege'de köylü birliğinin de kurulmadığını kurulsa bile böyle bir birliğin başkanının kendisi değil köylülerden birisinin olacağı, DİSK üyesi Maden İş Sendikasının mensuplarını yetiştirmek gayesiyle, Maden İş'in Bornova'daki lokalinde düzenlenen konferanslara katılmadığını, hangi konferansların verilmiş olduğunu ve kendisinin hangi konferanslara iştirak ettiğinin meçhul bulunduğunu, asılsız bir isnat olduğunu, 27.5.1970 günü İ. D. T. F.'inde yapılan bir toplantıya iştirak ile devrimcilerin, öz örgüt kuracak işçi köylü liderlerinin yetiştirilmesini çalışmalara esas teşkil etmesini ve çok sayıda sol eser okuması hususuna değinen konuşma yaptığı iddiasının asılsız olduğunu, esasen İzmir'de İ. D. T. F. diye bir kuruluş olmadığını, olmayan bir yerde de böyle bir konuşma yapmasının imkânsız olduğunu, 1.6.1970 günü Ankara'da yapılan Anayasa'ya saygı yürüyüşüne katılan onbinlerden biri olmakla şeref duyduğunu, yürüyüş dönüşü Başkan MAO'nun sözleri kitabını Ege Üniversitesinde sattığının doğru olduğunu, sattığı 500 kitaptan ikişer liradan 1000 TL. net kâr sağladığını, 16.5.1970 tarihinde İzmir Yüksek Öğretmen Okulu Devrimci Gençlik Derneği kurucuları arasında bulunduğunu, kanunların himayesinde kurulmuş bir derneğin kurucu üyesi olmanın suç olamayacağını, 24.2.1970 günü Bornova Yüksek Tahsil Talebe yurdunda konuşarak "Devrimci Gençlik Federasyonu içindeki örgütlenmenin yeterli olmadığını, dernek şeklinde örgütlenmenin mensuplarını pasifliğe ittiğini, gruplar kurarak faaliyet göstermesinin daha iyi sonuçlar vereceğini, sabotaj grupları teşkil etmek gerektiğini, mevcut düzenin bütün kuruluşlarını işlemez hale getirmek için çalışmaların hızlandırılmasını, öğrenim, ulaşım ve haberleşmenin aksatılmasını, boykot ve işgalle devamlı huzursuzluk yaratılmasını bilhassa sabotaja önem verilmesi" istediği iddiasının saçma sapan ve hiç bir delile dayanmayan boş ve komik bir iddiadan ibaret bulunduğunu, böyle bir top-

lantı ve konuşmanın olmadığını, iddianın asılsız olduğunu üniversitede, tabanca, dinamit ve benzeri patlayıcı maddenin saklanmasına nezaret ettiği iddiasının da ciddiyetten uzak bulunduğunu, 13 Mart 1971 günü yapılan toplantıda 12 Mart Muhturasını kastederek Ordunun politik devrim yaptığını sosyal devrimi proleterya partisinin gerçekleştireceğini, Ordu içindeki Marksist kanadın güçlendirilmesi yanında orduyu parçalayıp gerici unsurları yok etme çalışması içine girilmesi lüzumunu belirttiğine dair iddianın yersiz olduğunu böyle bir konuşma yapmadığını, 20 Mart 1971 tarihinde Ege Üniversitesinde yapılan bir toplantıda gerilla savaşına önem verilmesini, militan örgütlerin kurulmasını, binaların tahrip edilmesini, sabotaj hareketlerine önem verilmesi konusunda konuşma yaptığına dair iddianın da maddî hiç bir delile dayanmayıp uydurma bir iddia olduğunu, 24 Haziran 1970 tarihinde Mahir KÖRBEYLİ isimli öğrenciyi dövdüklerini iddia edilerek aranması üzerine muhtelif yerlerde saklandığını, 22 Mayıs 1971 tarihinde haksız yere zindanlarda yatmamak ve polisin işkencesine maruz kalmamak, için saklandığını, 21 Mayıs 1971 gecesi kardeşi İbrahim ÖZTAŞ ile birlikte kaldığı eve yapılan polis baskını sırasında kardeşi İbrahim'in silahlı çatışmada vurularak öldürüldüğünü, radyonun yanlışlıkla kendisinin öldüğünü ilân ettiğini, kendisine karışmadığı bazı olayların faili sıfatını yüklemeye çalıştıklarını, en sonunda kardeşinin T. H. K. O. ile ilgisini bildiklerinden kendisinin de T. H. K. O.'nun neferi yapmaya çalıştıklarını ve okutmadan ifadesini imzalattıklarını, bu nedenlerle polis ifadesini red ettiğini, kardeşi ile sadece kanbağı ilişkisi olup örgütsel bir ilişkisinin bulunmadığını, Mehmet ÇAVUŞ ile birlikte Y. Ö. O.'lunda T. H. K. O.'nun kurulması teklifini kabul etmesinin söz konusu olmadığını, şayet T. H. K. O.'nun bir mensubu olsaydı İstanbul ve Ankara mahkemelerinde açılan davalarda isminin bulunması gerektiğini, B. Y. K.'nun emir ve direktifi olmadan hiç bir şeyin yapılamayacağı yolunda bir ifadesinin bulunmadığını boykot ve mitinglerin nasıl yapıldığını diğer arkadaşlarının açıkladıklarını, 15 Haziran 1970 günü faşistlerin kantini basacaklarının söylenmesi üzerine bu saldırının silahlı olacağını anladıklarından gerek kendilerini ve gerekse diğer öğrencileri atıştan korumak için kantine girerek öğrencileri dışarı çıkardıklarını, masaları camlara dayayarak kurşunun içeri girmesini önlemeye çalıştıklarını, nitekim faşist grubunun üniversite ve kantine ateş ederek taramayı müteakip geldikleri münibüse binip İzmir istikametine doğru kaçtıklarını, olayın bu şekilde vuku bulduğunu, bu durumun kantinde çalışanlarca bir zabıt varakasiyle tespit edildiğini, meşru müdafaa durumunda kalmalarına rağmen iddia makamınca bu durumlarının suç sayıldığını, bu durumun hukuka aykırı bulunduğunu, bu saldırıdan 2 gün önce üniversite bahçesinde gezerlerken aynı saldırganların bir taksiden üzerlerine tekrar ateş açmış olduklarını, B. Y. K. Başkanı Mehmet ÇAVUŞ'un bu saldırıları sorgusunda açıkladığını, aleyhlerinde tanık olarak beyanda bulunanların aşırı sağcı kimseler olup esasında yukarıda belirttiği saldırıların asli failleri veya şakşakcıları olduklarını, davada taraf olduklarından tanıklıklarının söz konusu olamayacağını, 13 Nisan 1970 tarihli genelgenin B. Y. K.'ya ait olmadığını, arkadaşlarının belirtmiş olduklarını, bunun sağcıların ve polisin bir oyunundan ibaret bulunduğunu, kanunî birçok miting ve bunlara benzer eylemlerinin bulunduğunu, amacının halkın insanca yaşamasını arzulamaktan başka bir şey olmadığını, eylemlerinin Anayasayı tebdil veya ilga ile bir ilgisinin bulunmadığını, beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Toplumsal bir takım olaylar içersinde koz olarak bulunduğunu, ancak bunları anayasanın ve kanunların kendisine tanıdığı hakları kullanmak şeklinde mütalâa ederek bu olaylara karıştığını, iddianamede bahsedilen bir takım sözleri sarfetmediğini, kanunlar dışına çıkmadığını, hareketlerinin kanunî çerçeve içersinde kaldığını, bu sebeplerle beraetine karar verilmesini istemiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık NEDİM ÖZTAŞ'ın 1967-1968 öğrenim yılında kaydolduğu Ege Üniversitesi Fen Fakültesi 1 nci sınıfında iken dağınık bir şekilde çalışan sosyalist düşünceyi benimsemiş öğrencileri bir araya toplamak ve örgütlemek amacıyla Ramazan KARAKALE, Nevzat DEMİRBAŞ, Ömer KARABULUT ve Şadi DAĞLI ismindeki arkadaşlarıyla birlikte İzmir Yük-

sek Öğretmen Okulu Devrimci Kültür Sanat Kulübü adı altında sosyalise bir dernek kurduğu; Şadi DAĞLI'nın kulübün birinci başkanlığına, sanık Nedim ÖZTAŞ'ın ikinci başkanlığına, Ramazan KARAKALE'nin de Kültür Kolu Başkanlığına seçildikleri; bir süre folklör, tiyatro ve kütüphanecilik gibi konularda çalıştıktan ve sol yayınları kapsayan kitaplarla bir kütüphane kurduktan sonra Ege Üniversitesi Fikir Kulübü İzmir İktisadî Ticarî İlimlem Akademisi Fikir Kulübü ve İzmir Yüksek Öğretmen Okulu Devrimci Kültür Sanat Kulübü yöneticilerinin bir toplantı yapıp Fikir Kulüpleri Federasyonunda birleşme ve İzmir'de FKF.'nin bölge sekreterliğini kurma kararları aldıkları; böylece FKF. İzmir Bölge Sekreterliği; 10.5.1968 tarihinde İzmir Gazi Bulvarı No: 37'deki Maden İş 3 ncü Bölge Temsilciliğinin yanındaki odada fiilen kurulup çalışmaya başladığı; başkanın İktisadî Ticarî İlimler Akademisi Fikir Kulübü Başkanı olan Mahmut DEMİRAY olduğu ve sanık Nedim ÖZTAŞ'ında FKF. İzmir Bölge Sekreterliği yedek üyeliğine seçildiği; bu görevlerinin 10.10.1969 tarihine kadar devam ettiği; nihayet 28 Mart 1970 tarihinde TDGF. İzmir Bölge Yürütme Kurulunda yapılan seçimde Mehmet ÇAVUŞ başkanlığında sanık Nedim'in de bölge yürütme kurulu üyeliğine seçildiği, İBYK. üyeliğinin yeni seçimin yapıldığı 17.10.1970 tarihine kadar devam ettiği; 16.5.1970 tarihinde İzmir Yüksek Öğretmen Okulu Devrimci Gençlik Derneğini kurduğu; FKF.'nin İzmir teşkilâtının nüvesini teşkil eden İzmir Yüksek Öğretmen Okulu Devrimci Gençlik Derneği kurucusu FKF. İzmir Bölge Sekreterliği üyesi ve TDGF. İzmir Bölge Yürütme üyesi olarak gerek yüksek öğretmen okulu ve üniversite içinde vuku bulan öğrenci hareketlerine ve İzmir'de F. K. F. veya T. D. G. F. tarafından yapılan toplantı ve gösteri yürüyüşlerine, bildiri dağıtma ve eğitim çalışmalarına gerekse İzmir dışında ve Ege'de düzenlenen işçi ve köylü hareketlerine hatta Ankara'da düzenlenen öğrenci hareketlerine iştirak ettiği; bu konudan olmak üzere Yüksek Öğretmen Okulu Devrimci Kültür Sanat Kulübünün Sol yayınlardan meydana getirilen kitaplığı ile Necati ULUDAĞ ve Ramazan CEYLAN'ın görevli olduğu, bu kişilerin kitaplıktaki sol eserlerden okumak üzere öğrencilere dağıttıkları, böylece öğrencileri bilinçlendirmeğe çalıştıkları, okul müdürü tarafından kitapların toplatılmak istenmesi karşısında Nedim'in muhalefet ettiği bu nedenle bakanlık kanalıyla Nedim ÖZTAŞ'ın yatılı öğrencilik sıfatının kaldırıldığı, sanığın danıştaya başvurarak yerine getirilmenin durdurulması kararı aldığı; FKF. İzmir Sekreterliğinin kurulmasından hemen sonra NATO'ya hayır kampanyasını başlatıp yollara ve duvarlara geceleri NATO aleyhtarı yazılar yazdığı; 4 Ocak 1969 tarihinde FKF.'nin İstanbul'da yapılan genel kurul toplantısına İzmir delegesi olarak katıldığı; 27.1.1969 tarihinde Amerikan Elçisi Commer'i protesto etmek için Bayraklı tren yolu geçidinde arkadaşlarıyla birlikte beklerken polis tarafından yakalandığı, üzerinde Commer'e atılmak üzere yumurtalar çıktığı; kendilerini arkadaşlarıyla birlikte oraya getiren münibüsün içinde de pankartlar, molotof kokteylleri bulunduğu; 31 Ocak 1969 tarihinde Atalan ve Göllüce köylerinde meydana gelen toprak işgali üzerine arkadaşlarıyla birlikte anılan köylere gittiği, halkı hükümet aleyhine tahrik eylediği; 7.2.1969 tarihinde Akhisar'da yapılan miting için Ankara'dan FKF. Merkez Yürütme Kurulundan verilen emir üzerine sanık Nedim'in mitingden önce Ankara'dan ve İzmir'den gelen arkadaşlarıyla birlikte Akhisar TÖS. binasında teşekkül ettirilen komitelere dahil olarak gene Ankara'dan getirilen bildiriler ile civar köylere ve bu meyanda Beyoba ve Yaya köylerine gittiği, propagandalarda bulunduğu; aynı şekilde 10.2.1969 tarihinde de gene Ankara'dan ve İzmir'den gelen arkadaşlarıyla birlikte civar köylerde aynı şekilde köy çalışmaları yaptıktan sonra Ödemiş'te de tütün mitingini tekrarladıkları 3 gün ara ile yapılan Akhisar ve Ödemiş tütün mitinglerinde Ankara'dan gelen Atilla SARP, Yusuf KÜPELİ, Doğu PERİNÇEK, Ömer Özer TURGUT'un mitinglerde konuşma yaptıkları; 29.4.1969 günü Recep EĞEMEN Anfisinde "demokratik köylü hareketleri" konusunda düzenlenen toplantıda sanık Nedim'in de konuşma yaptığı; 6.6.1969 ve 7.6.1969 tarihlerinde Bornova'da üniversite reform tasarısının bir an önce ve öğrencilerin isteklerine uygun şekilde çıkarılması amacıyla Mötbe Anfisinde yapılan foruma ve forumda yürüyüş kararı alındığından 1000'i aşkın öğrencinin yapmış olduğu izinsiz gösteri yürüyüşüne sanığın da katıldığı; 20.12.1969 tarihinde 6 ncı Filonun İzmir'e gelmesi sebebiyle yapılan gösteri yürüyüşüne katıldığı; 28 Ocak 1970 tarihinde Akhisar'da, 2 Şubat 1970 tarihinde Ödemiş'te yapılan tütün mitinglerine katıldığı;

9.3.1970 tarihinde İzmir Yüksek Öğretmen Okuluna kamyonla getirilen Amerikan menşeli konserve etleri teslim aldırmamak için arkadaşlarıyla birlikte kamyonun etrafını çevirdikleri, kamyonun boşaltılmasına mani olmak istedikleri, okul müdürü Necati DİNÇER'in Güvenlik Kuvvetlerini çağırması üzerine sanık ve arkadaşlarının Güvenlik Kuvvetlerinin gözü önünde okul müdürünü tehdit ettikleri; 18 Mart 1970 tarihinde İzmir Polis Okulu arkasındaki gecekonduların yıkımı dolayısıyla yapılan mitinge katıldığı hakkında kovuşturma açıldığı; 28/29 Nisan 1970 tarihinde yapılan mitinglere katıldığı ve bir konuşma yaptığı; 14 Haziran 1970 tarihinde Kınık ilçesinde TÖS. tarafından düzenlenen mitinge katıldığı; 24.6 1970 tarihinde Mötbe Anfisinde fizik imtihanı olduğu sırada Mahir KÖRBEYLİ isimli sağcı olarak bilinen bir öğrenciyi arkadaşlarıyla birlikte diğer öğrenciler ve nezaretçi öğretmenlerin gözü önünde feci şekilde dövdüğü ve sürükleyerek imtihandan çıkardığı; 1.6.1970 günü TDGF. tarafından Ankara'da düzenlenen Anayasaya saygı yürüyüşü diye anılan yürüyüşe iştirak ettiği; bu yürüyüş dönüşünde Mao'nun sözleri isimli kitaptan külliyetli miktarda İzmir'e götürüp üniversite muhitinde sattığı; 17.10.1970 tarihinde Ankara'da yapılan TDGF. genel kurul toplantısına İzmir Bölge Yürütme Kurulunu temsilen 35 kadar arkadaşlarıyla birlikte katıldığı; toplantıdan sonra Ankara'da kalarak 29 Ekim 1970 tarihinde Hanif Sinemasında TİP içinde milli demokratik devrim stratejisini benimsemeleri sebebiyle bir grup teşkil eden üyelerin TİP'den ayrılma ve yeni bir siyasi parti kurma amacıyla düzenledikleri devrimci kurultaya katıldığı; bu kurultayda Milli Demokratik Devrim hareketinin ne olduğu ve TİP'ten ayrılan bu stratejiyi benimsemiş kişilerin amaçlarının ne olduğu, kurultayda yapılan konuşmaların ve kurultay neticesinin ne olduğu hususların anlatmak üzere Anadolu'ya, köylere gidilmesi kararlaştırıldığından sanığın da kurultaydan sonra Aydın'a gelip Nazilli, Germencik, Söke ilçelerini dolaştığı buralarda TİP teşkilâtına devrimci kurultay hakkında bilgi verdiği, nitekim Aydın teşkilâtının TİP'ten toptan istifa ettikleri; 26.12.1970 tarihinde TÖS. TDGF. ve İPSD tarafından Recep EĞEMEN Anfisinde düzenlenen ve tertipleyiciler arasında DİSK, İLK-SEN, SAĞ-PERSEN, TEK-SEN'in de bulunduğu faşizme karşı açık oturuma iştirak ettiği; sanığın arkadaşlarıyla birlikte Yüksek Öğretmen Okulunda ve Fen Fakültesinde kendi fikirlerini kabul etmeyen veya karşıt fikirde olan gençler ve okul idarecileri üzerinde onları dövmek, tehdit etmek suretiyle korku ve terör yarattığı; gerek İBYK. tarafından Recep EĞEMEN Anfisinde ve Yeni Anfide düzenlenen seminer şeklindeki eğitim çalışmalarına ve gerekse DİSK tarafından vaki müracaat üzerine haftanın Salı günleri işçiler arasında yapılan eğitim çalışmalarına iştirak ettiği; 6.3.1971 tarihinde Mötbe Anfisinde, ODTÜ.'de öğrencilerle Güvenlik Kuvvetleri arasında meydana gelen silahlı çatışma olayını protesto amacıyla düzenlenen foruma katıldığı, sanığın burada yaptığı konuşmada "devrimci gençliğe karşı girişilen bu eylemlerin siyasal iktidar tarafından tertiplenmiş bir oyun olduğunu maksatlarının Ordu ile Gençliği karşı karşıya getirmek olduğunu" ifade eylemiş ve bu forumdan sonra devrimci gençliğin hareketini desteklemek, hâkim sınıfları protesto etmek için İzmir - Ankara karayolunun trafiğe kapatılması kararı alınmış ve gerçekten de bir süre için yolun trafiğe kapatılmış olduğu; 12 Mart Muhtırasından sonra devrimci öğrencilerin Recep EĞEMEN Anfisinde bir forum düzenleyerek 12 Mart Muhtırasını eleştirdikleri "şayet milli demokratik devrim gerekleri yerine getirilirse iktidarın desteklenmesine, aksi takdirde devrimci mücadelenin devam ettirilmesine ve bu hususları bildiren bir bildirinin yayınlanmasına" karar verildiği ve nitekim söz konusu bildirinin yayınlandığı; sanığın da bu foruma katıldığı; hakkındaki tutuklama müzekkeresi sebebiyle aranmakta olan sanık Nedim'in Nisan 1971 tarihinden itibaren İstanbul'a ağabeysinin yanına gittiği; Güzel Sanatlar Akademisinde kardeşi İbrahim ÖZTAŞ ile temasa geçtiği ve THKO'nun İzmir'de de bir örgütünün kurulması konusunda anlaşmaya vardığı; İzmir'e dönüp durumu Mehmet ÇAVUŞ'a açtığı ve gerçekten kısa bir süre sonra THKO. mensubu olan İbrahim ÖZTAŞ'ın İzmir'e geldiği; Nedim ÖZTAŞ ve Mehmet ÇAVUŞ ile THKO.'nun kurulması hususunda anlaşmaya vardıktan sonra İstanbul'a gidip İzmir örgütüne verilmesi için silah, cephane ve bir miktar para getirdiği; İbrahim ÖZTAŞ'ın beraberinde İstanbul'dan gelen bir kadın ile Nedim ÖZTAŞ marifetiyle ev tutulduğu, fakat polisin Nedim'i öteden beri araması sebebiyle Nedim'le Necla

ismindeki İstanbul'dan gelen kızın bir ev tutmuş olduklarını istihbar ettikleri ve 21.5.1971 günü söz konusu eve baskın yaptıkları; evde İbrahim ÖZTAŞ'ın bulunduğu; Güvenlik Kuvvetleri ile İbrahim ÖZTAŞ arasında vuku bulan silahlı çatışma sonunda İbrahim ÖZTAŞ'ın vurulduğu; sanık Nedim'in ise evde olmaması sebebiyle yakalanamadığı ve Yüksek Öğretmen Okulunun Erkek Yurduna gittiği; nihayet 24.5.1971 günü burada jandarma tarafından yakalandığı; sanığın geceyi geçirdiği odanın yanındaki yatak, yastık deposu halinde olan odada yapılan arama esnasında yatakların arasına gizlenmiş bir adet T-315018 Brownik 9 mm. çapında otomatik tabanca ile bu tabancaya ait biri tabancanın üzerinde olmak üzere içinde 13'er mermi bulunan iki adet şarjör ve ayrıca gene yataklar arasında 225184 numaralı Belçika yapısı içi boş bir tabanca bulunduğu; Nedim'in kalmış olduğu odada ise bir sustalı bıçak ele geçirildiği; sanığın polise verdiği ve İBYK. 1K. 3D. 45-64 diziler arasındaki ayrıca 65-69 diziler arasındaki ve Askeri Savcıya verdiği aynı dosya 70-78 diziler arasındaki hazırlık ifadelerinde mevcut açık itiraf ve ikrarlarıyla ve keza huzurda verdiği ve yazılı olarak hazırlayıp okuduğu DT. 2K. 129 sayfadaki sorgusu ve 48-61 diziler arasındaki yazılı sorgusunda yaptığı dolaylı ve kısmen açık ikrarları ve keza sanığın bu ikrar ve itiraflarını doğrulayan, tamamlayan ve soyutluktan kurtaran diğer sanıklar Mehmet ÇAVUŞ, Reha PEKERTEN, Tuncay SEZER, Ramazan KARAKALE ve Halim BAHADIR'ın dosyada mevcut ve nerede oldukları sanıkların kendi bölümlerinde yazılı hazırlık ve son soruşturma ifadeleriyle; ayrıca Yüksek Öğretmen Okulunda, Fen Fakültesinde ve diğer okullarda ve öğrenci yurtlarında Ertan BAYIR, İhsan AVCI, Yahya YİĞİT gibi birçok öğrencileri kendi fikirlerine yatkın olmamaları veya tamamen karşı fikirde, sağcı fikirde olmaları sebebiyle dövdüklerine tehdit ettiklerine, diğer taraftan okullarda, gerek öğrenciler üzerinde, gerekse idareciler ve hatta öğretmenler üzerinde, kendi deyimleriyle devrimci öfkeyi kullanıp korku, yılgınlık ve terör havası estirmek için öğrencilerin gece yataklarından kaldırılıp "Halk Mahkemesi" dedikleri kendilerince teşekkül ettirilmiş 2-3 kişilik kurullar önünde sorguya çekip yargıladıklarına dair olmak üzere şahit İhsan AVCI'nın İBYK. 1K. 3D. 85 ve 6K. 4D. 18 sıradaki hazırlık, Tal. 2K. 544-545 sıradaki son soruşturma; şahit Ertan BAYIR'ın İBYK. 1K. 3D. 93 sıradaki hazırlık ve DT. 4K. 648 sayfadaki son soruşturma; şahit İdris AYDOĞDU'nun İBYK. 6K. 4D. 1 ve 10 sıralardaki hazırlık; şahit Ali İhsan HARBİ'nin aynı dosya 3, Mihriban YILMAZ'ın aynı dosya 12, Armağan AYDIN'ın aynı dosya 13, Sabri GÜNDOĞDU'nun aynı dosya 15, Vahap GÜÇLÜER'in aynı dosya 16, Ahmet SARIKOÇ'un aynı dosya 17, Yahya YİĞİT'in aynı dosya 19, Abdullah ÇAM'ın aynı dosya 20, Sezai SOYTEKİN'in aynı dosya 26, Cengiz BAŞKAYA'nın aynı dosya 27, Ahmet ARIKAN'ın aynı dosya, 30, Hüseyin BAŞKURT'un aynı dosya 39, İbrahim RAHATGÜN'ün aynı dosya 40 ve Hüseyin BAYRAKTAR'ın aynı dosya 42 sayfalarda mevcut hazırlık ifadeleri ve bu şahitlerin Tal. 2K. 235 ile 504 sıralar arasında istinabe suretiyle aldırılmış yeminli son soruşturma ifadeleriyle sabit olmuş ve ayrıca sanığın bu fiillerinin sübuta erdiği hususu yazılı delillerden; İBYK. 1K. 3D. 1 sırada mevcut sarı zarf içindeki sanığın Akhisar tütün mitingine iştirak ettiğine dair fotoğraflar; aynı dosya 19 sırada mevcut sanığın yakalanışına dair tutanak; aynı dosya 21 sıradaki sanığın geceyi geçirdiği odanın yanındaki yatak, yastık deposu olarak kullanılan odada yapılan aramada 2 tabancanın ve mermilerinin ele geçirildiğine dair tutanak; 24 sırada Nedim ÖZTAŞ'ın geceyi geçirdiği odada sustalı çakı ve bol miktarda konserve kutusu bulunduğuna dair tutanak; aynı dosya 28 sırada sarı zarf içinde Ankara'dan 28.10.1970 tarihinde gönderilen ve TİP içindeki bölünmelere bu meyanda AREN-BORAN kliğine ve düzenledikleri kongreye karşı sosyalist bir kurultayın düzenlenmesi ve bu kurultaya bütün proleter devrimcilerin, çevrelerin ve grupların örgüt ve eylem birliğini göstermek maksadıyla ve MAO TSE TUNG düşüncesinin yüceltilmesi için MAO TSE TUNG düşüncesinin temeli üzerinde tertiplenen sosyalist kurultaya çağırı mahiyetindeki bildiri; aynı dosya 30 sıradaki sarı zarf içinde sanık Nedim'in 14.6.1970 günü Kınık'da TÖS tarafından düzenlenen mitinge iştirak ettiğini ve gene 11.5.1970 günü İzmir'de İPSD. yürüyüşüne iştirak ettiğini ve keza 29.4.1970 günü yapılan yürüyüşe iştirak ettiğini gösterir fotoğraflar; aynı dosya 40 sırada Yüksek Öğretmen Okulu başkanlığına yazılmış ve Ege Üniversitesindeki devrimci mücadelenin güçlenmesi için

öğrenci örgütleri arasında ortak hedeflerin tespiti maksadıyla yapılacak bir toplantıya iki temsilci ile iştirak edilmesi hususunda yazılmış ve Nedim'in eşyaları arasında bulunmuş çağrı mahiyetindeki E. Ü. Öğrenci Birliği Başkanının yazısı; 41 sırada yatılı öğrenci sıfatının kaldırılmasından sonra gerek kendisinin yaptığı şifahi müracaat ve gerekse arkadaşlarının yaptıkları başvurmalar üzerine yatılılığının bir sömestir daha devam ettirilmesi konusunda Millî Eğitim Bakanlığı Başmüfettişinin yazısı; 42 sıradaki sarı zarf içerisinde Nedim ÖZTAŞ'ın İzmir Yüksek Öğretmen Okulu Devrimci Kültür Sanat kulübü üye kimlik kartı; aynı dosya 86 sırada Nedim ÖZTAŞ tarafından dövülen mağdur İhsan AVCI'nın genel vücut travması, vücutta ekimoz ve sıyrıklar Osnazalda kırık teşhisiyle İzmir Devlet Hastanesine yatırıldığına ve tedavi edilip 20 gün sonunda muayeneye sevk edilmesi lâzım geldiğine dair 4.1. 1971 gün ve 683 numaralı rapor; 130 sırada Nedim ÖZTAŞ'ın İzmir Yüksek Öğretmen Okulu Devrimci Kültür Sanat Kulübü 2 nci başkanı olarak imza blokunu hâvi diğer fikir kulüpleriyle müştereken yayınladıkları "Büyük Türk Ulusu" başlıklı bildiri; 153 sırada Nedim ÖZTAŞ ve arkadaşlarının 9 Şubat 1970 Pazartesi günü konserve etlerin teslim alınmasına engel olmak üzere kamyonu abluka altına aldıklarına dair tutanak; 155 sırada bu olay sebebiyle jandarmayı çağıran okul müdürünün devlet güvenlik kuvvetleri önünde tehdit edildiğine dair yazısı; İBYK. 6K. 3 numaralı dosyada 1-60 diziler arasında sanıklardan Mehmet ÇAVUŞ'un hanesinde mahiyetleri hakkında bilgi verilen İBYK. tarafından yayınlanmış ve sanık Nedim'in de İBYK. üyesi bulunduğu devreye ait olanlarından sorumluluğunu taşıdığı bildiriler, özellikle 12 Mart Muhtırasından sonra Recep EĞEMEN Anfisinde yapılan forumlarda karar alınıp millî demokratik devrimin gereklerinin yerine getirildiği takdirde yeni hükümetin destekleneceği, aksi takdirde devrimci mücadeleye devam edileceğine dair olan ve içinde 21 istek sıralanan ve emekçi halkımızın devrimci iktidarı için mücadele etmeliyiz. Bu olmadan kurtuluş olmaz) cümlesiyle biten bildiri; İBYK.7K. 19-25 sıralar arasında 3.6.1969 tarihinde Fen Fakültesinde başlayan sınavları engellemek için yapılan boykot ile ilgili belgeler ve 25 sırada boykot hareketinin öncüsü durumunda olan öğrenciler arasında Nedim ÖZTAŞ'ın bulunduğuna dair Fen Fakültesi dekanının yazısı; aynı klâsör 39 dizide aynı konudaki dekanlık yazısı; aynı klâsör 163 sırada 15.6.1970 günü öğle yemeği dağıtılırken 150 adet yemek dağıtıldıktan sonra aralarında Nedim ÖZTAŞ'ın bulunduğu bir grup öğrencinin yemekhaneye gelerek yemekleri bedava olarak öğrenciye dağıttıkları ve kesilen 150 yemek fişi bedelini de öğrenciye iade ettiklerine dair kantin idare memuru, fiş memuru ve aşçıbaşının imzalarını taşıyan tutanak; İBYK. 10K.'da mevcut Mahir KÖRBEYLİ'nin dövülmesi olayı ile ilgili olarak şahit Ahmet TAŞAVLU'nun İBYK. 10K. 2D. 160 sıradaki; şahit Abdullah ÇAM'ın, Ahmet SARIKOÇ'un, Mustafa YILDIZ'ın aynı dosya 163 sıradaki ve keza şahit Doç. İsmet ERTAŞ'ın aynı dosya 167 sıradaki ifadeleri ve bu dosyada bu olayla ilgili bilcümle yazılı deliller; İBYK. 12K. 4 numaralı büyük sarı zarf içerisinde 23 numaralı küçük sarı zarfta mevcut İzmir Yüksek Öğretmen Okulu Fikir Kulübü 3 ncü genel kurul toplantısına ait ve muhteviyatında Nedim ÖZTAŞ'ın bir konuşma yaptığını bu konuşmada (millî demokratik devrim stratejisi gerici parlamenterizm ilk vereceğimiz kavga emperyalizme karşıdır. Bağımsızlık içindir). Konularını ve ifadelerini taşıyan izahlarda bulunduğu ve asil delege olarak seçildiği, ayrıca onur kuruluna üye olarak seçildiği yazılı tutanak; aynı klâsör 4 numaralı büyük sarı zarf içinde mevcut 22 numaralı küçük sarı zarfta, İzmir Yüksek Öğretmen Okulu Devrimci Kültür Sanat Kulübünün tüzüğü; aynı klâsör 2 numaralı sarı zarfta İzmir Yüksek Öğretmen Okulu Devrimci Kültür Sanat Kulübü Kültür Kolu Kütüphanesini oluşturan bütün kitapların Marksist-Leninist kitaplar olduğu ilk nazarda anlaşılan kitap; kayıt defteri; aynı klâsör 8 numaralı büyük sarı zarfta sanık Nedim ÖZTAŞ'ın resmini hâvi Ayhan KOÇ sahte ismiyle düzenlenmiş evlenme cüzdanı; İBYK. 8K. 227 sıradaki sarı zarf içerisinde İzmirde Bölge Yürütme Kurulunun çalışmalarıyla ilgili belgeler arasında FKF. İzmir Sekreterliğinin 14.9.1968 tarihli ve içinde (Cemal GÜRSEL sağlığında Türkiye'de Komünist Partisinin gereğine inanmış gerçekten namuslu bir aydındı. Böyle bir aydının ölümü 14 Eylül 1966'da Türkiye'yi hüsrana boğmuş idi. Ancak Türkiye'de böyle namuslu aydınlara bundan sonra çok rastlanacaktır. Ve böyle aydınların tarihimizi doldurmasını gönülden dileriz). İbaresi bu-

lunan basın bildirisinin fotokopisi; keza İBYK. tarafından İzmir İktisadî Ticarî Bilimler Fakültesi öğrencisi Tunçer TUNALI'nın yeğenine sipariş edilmiş fitilli savunma el bombalarının fotoğrafları ve 8 sırada da (şunları tespit edin, her köy için ayrı bir rapor tutun) diye başlayan köy çalışmalarının nasıl yapılması lâzım geldiğini ve köylülere ne gibi sorular sorulması gerektiği köylüler arasında nasıl bir tutum ve davranış içinde bulunulması gerektiği konularını gösteren belgenin fotokopisi; İBYK. 9K. 5 sırada, İzmir Yüksek Öğretmen Okulu öğrenci derneği 5 nci kongre başkanlığına (gündeme bugünün devrimci hareketi ve gençliğe düşen devrimci görev) başlıklı bir madde eklenmesine dair sanığın birçok arkadaşıyla birlikte verdikleri önerge; keza aynı kongre başkanlığına Nedim ÖZTAŞ'ın 3 arkadaşıyla birlikte verdiği (okulumuzdan mezun olanlarla meslekî ve devrimci bağlar kurulması görevinin yeni seçilecek yönetim kuruluna verilmesine) dair önerge ve dosyalarda mevcut olupta sözü daha fazla uzatmamak üzere sayılmayan sair yazılı delillerle kuşkusuz bir şekilse sanığın yukarıda sayılı fiillerinin sübuta erdiği anlaşılmış bulunmaktadır.

Sanık sübut konusunda diğer sanıklar gibi ve aynı taktiği uygulayarak polise ve polisten sonra da Askerî Savcıya verdiği ifadelerini (o ifadelerim işkence altında alınmış uykusuz, yorgun bir şekilde şuursuz olarak verilmiş ifadelerdir. Savcı bana bir takım sorular tevcih etti. O koşullar altında zaten ne söylediğimi bilmiyordum. Bu bakımdan o ifadelerimi reddediyorum). Şeklindeki beyanlarla hukukî değerden düşürmeye çalışmıştır. Ne varki heyetimizce gerekçenin kişisel sorumluluklar bölümünün başında bütün sanıklar için ortak gerekçe olarak gösterilen ve polis ifadelerine, Askerî Savcılık ifadelerine neden hukukî değer verildiği yolundaki gerekçede de uzun uzun izah edildiği gibi sanığın bu red sebeplerine samimî ve ciddî beyanlar olarak bakılamamıştır. Aksine sanığın polise 30 sayfaya yakın genislikte verdiği teferruatlı ifadesiyle Askerî Savcıya verdiği ifadesi esas alınmış ve bu ifadelerin olayların gerçeğini aksettiren ifadeler olduğu neticesine varılmıştır. Aşağıda sıralanan sebepler hem sanık Nedim ÖZTAŞ'ın polis ifadesine ve Askerî Savcılık ifadesine heyetimizce neden değer atfedildiğini gösteren sebeplerdir, hem de bütün sanıklar için ortaklaşa yapılan gerekçenin doğruluğunu ve isabetli olduğunu teyit eden gerekçelerdir.

Heyetimiz şu sebeplerden dolayı sanığın polis ve Askerî Savcılık ifadelerine doğru ve gerçeği yansıtan ifadeler olduğu bunun içindir ki hukukî değeri haiz bulunduğu kanısına ulaşmıştır:

a. Her şeyden evvel sanık huzurdaki sorgusunda Askerî Savcıya verdiği 15.7.1971 tarihli ifadesini aynen kabul edilmiştir. Bu ifadesinde ise kendisi Askerî Savcıya müracaatla polis ifadesinin bazı noktalarını tavzih etmek istediğini bildirmiş savcının müsadesi üzerine 30 sayfalık polis ifadesinde sadece Nisan 1971 sıralarında İstanbul'a gidip kardeşi İbrahim ÖZTAŞ ile temasa geçip İzmir'de THKO.'nun bir örgütünün kurulması konularında düzeltme yapmıştır. Demek oluyorki ve Askerî Savcı tarafından evvelki ifadesini dilediği şekilde düzeltme imkânı verilmişken sanık tarafından ifadenin çok cüzi bir tarafının değiştirilmesiyle varılan sonuç odurki söz konusu polis ifadesinin diğer büyük kısmı gerçeğin ta kendisidir ve değiştirilmeye imkân yoktur. Üstelik sanık bu ifadesini Askerî Savcıya verdiği ilk ifadeden tam bir ay ve her sözünün ne anlama geleceğini düşünecek zaman bulduktan sonra vererek polis ifadesini değiştirme cihetine gitmiştir.

b. Sanık Nedim ÖZTAŞ yakalanmasından ve polis ifadesinin alınmasından 20 gün sonra Askerî Savcıya verdiği ifadesinde polis tarafından tespit olunan ifadesi okunarak ve bu ifade esas alınarak kendisine tevcih edilen sorulara cevap verme şeklinde beyanlarda bulunmuştur. Bu ifadesi ise bu niteliği itibariyle polis ifadesinin tekrarı ve bu hukukçu tarafından kendisine belgeler gösterilmek suretiyle polis ifadesini tamamlayan bir ifade mahiyetindedir. Sanık huzurda Askerî Savcıya verdiği 16.6.1971 tarihli bu ifadesini külleyen reddetmemiştir. Sadece Reha PEKERTEN Başkanlığındaki yürütme kurulu üyeliğine ve bildirilerin yayınlanış şekillerine ve ayrıca bilimsel sosyalizmin teorisi ile ilgili kısımlara itirazda bulunmuştur.

c. Sanık huzurda bir taraftan polis ve Askerî Savcılık ifadelerine karşı muayyen noktalarda red ve itirazda bulunmuştur ama diğer taraftan da kendisinin hazırladığı ve altında imzası bulunan yazılı sorgusunda da polis ifadesinde ve savcılık ifadelerinde geçen hadise-

leri tıpa tıp aynı şekilde açıklamış ve ifade eylemiştir. Örneğin okulda öğrencilere kitap dağıtması sebebiyle müdür Mustafa HARMANCIOĞLU ile arasında geçen ve sanığın yatılılık hakkının kaldırılması ile neticelenen sonrada sanığın danıştayda dava açması ve yürütmenin durdurulması kararı alması olayı polis ifadesinde nasıl anlatılmışsa yazılı sorgusunda da aynen açıklanmıştır. Keza Commer'e Bayraklı istasyonunda yumurta atmak üzere gittiklerinde yakalanmaları olayı polis ifadesinde nasıl anlatılmışsa huzurdaki sorgusunda da aynen anlatılmıştır. Ve gene Atalan ve Göllüce toprak işgalleri sebebiyle bu köylere gittikleri, yiyecek götürdükleri, kahvede konuştukları konuları polis ifadesinde nasıl anlatılmışsa yazılı sorgusunda da aynen anlatılmıştır. Örneklerin çoğaltılması mümkündür. Buradan varılan netice şudur ki, sanık huzurda verdiği yazılı sorgusuyla polis ifadesinin doğruluğunu ortaya koymaktadır. Olsa olsa diğer sanıklarla olan mahkemedeki davranış ve ifadeler arasındaki, sorumluluğu ortadan kaldırmak gayesine matuf, kollektif savunmanın çerçevesi içinde hareket etmektedir.

ç. Polis ifadesinde de sanık Nedim kendisine sorulan birçok soruları reddetmekte ve (ben o olayda yoktum, iştirak etmedim. Havaya ateş etmedim. Görmedim...) gibi sözlerle birçok olayları kabul etmemektedir. Demekki sanık polise ifade verirken bir irade serbestisi içindedir. Ve söyledikleri serbest iradesinin mahsulüdür. Esasen olayların anlatılışındaki sıra ve fikir teselsülü bunu açıkça göstermektedir.

d. Sanığın polis ifadesinde öyle beyanlar vardır ki yalnız kendisi ve dahil bulunduğu çevreden olan arkadaşları bilebilir. Bu konuları polisin söylemesine, yazmasına veya yazdırmasına imkân yoktur. Örneğin devrimci görüşler arasındaki fikir ayrılıkları, taktik ve strateji ayrılıkları, sanığın Fen Fakültesinde veya yüksek öğretmen okulunda girişmiş olduğu eylemlerindeki veya üretici mitinglerindeki arkadaşları ile olan davranışlarına dair teferruat, sanığın Fen Fakültesine girişte uğradığını ileri sürdüğü ve kendisini sol düşüncelere iten bir başlangıç hareketi olarak gördüğü haksızlık, MÖTBE olayı sebebiyle polisçe aranan ve aylarca polisten kaçabilen sanığın bu süre içinde, İzmir civarında ve Ankara'ya yapmış olduğu gezilerin teferruatı sadece sanık söylerse zabta geçebilecek olan hususlardır. Diğer taraftan 30 sayfaya yaklaşan polis ifadesinde olaylar o kadar teferruatlı anlatılmıştır, ki bunu polisin bilmesine ve yazdırmasına imkân yoktur.

e. Sanığın polisde verdiği ifadesinde geçen birçok olayda İzmir sanıklarından bazıları da mevcuttur. Örneğin olayların çoğunu Mehmet ÇAVUŞ, Reha PEKERTEN, Muzaffer DOYUM, Halim BAHADIR, Nevzat DEMİRBAŞ, Ramazan KARAKALE gibi arkadaşları ile birlikte işlemiştir. Bu sanıkların yakalanışları ve polisçe alınan ifadeleri başka başka ekipler tarafından başka başka zamanlarda alınmış olmsına rağmen aynı olaya iştirak etmiş bulunan sanıkların polis ve askerî savcılık ifadeleri birbirlerinin tamamen aynı veya birbirlerini tamamlayan durumundadır.

İşte yukarıya sıralanmış bulunan bütün bu gerekçelerle sanığın polis ve askerî savcıya vermiş olduğu ifadeleri hukukî değer taşıyan doğru ifadeler olarak kabul edilmiştir. Yukarıda da belirtildiği gibi bu gerekçeler aynı zamanda bölüm başında yazılı olduğu şekilde DEV-GENÇ davasındaki bütün sanıkların veya hiç olmazsa birçoğunun reddetmiş oldukları ve aynı ifadelerle cerh etmeye çalıştıkları polis ve Askerî Savcılık ifadelerinin heyetimizce değerli kabul edilmeleri için de bir gerekçe mahiyetindedir.

Sanık yazılı sorgusunda iddianamede kendisine yöneltilen kişisel sorumluluklar bölümündeki iddialara cevap verirken bazılarını izah etmekten ve cevaplandırmaktan kaçınmış iddianamede yapılan bir tarih hatasını veya bir rumuz yanlışlığını bahane ederek (o tarihte böyle bir toplantı yapılmamıştır veya orada böyle bir olay olmamıştır. Savcının muhayyelesinden uydurulmuş bir şeydir. Hayal mahsulüdür), gibi sözlerle geçiştirmiştir. Bunlardan bir tanesi "29-30 Ekim 1970 tarihinde SBF'de DEV-GENÇ toplantısı yapıldığını, ve bu toplantıya sanığın iştirak ettiğini ileri süren iddiadır". Sanık Nedim bu iddiayı yukarıda açıklandığı üzere hayali bir toplantıya katılmam mümkün değildir diyerek cevaplandırmıştır. Halbuki 29-30 Ekim 1970 günlerinde Ankara'da Hanif Sinemasında proleter devrimciler ku-

rultayı veya sosyalist kurultay diye adlandırılan bir toplantı yapılmıştır. Bu toplantı TİP içinde meydana gelen sosyalist devrim ve milli demokratik devrim taraftarları arasındaki fikir ayrılığı neticesinde ayrılanların yani millî demokratik devrim stratesini benimseyen Mao Tse Tung düşüncesini eylem klâvuzu seçmiş proleter devrimcilerin yapmış olduğu ve bir parti örgütü içinde toplanma arzusunun yansıtıldığı kurultaydır. Bu konuda Aydınlık Sosyalist Dergisinin Ocak 1971 tarihli 27 nci sayısının 193, 211 sayfaları arasında ve ayrıca belgeler başlığı altında 236-240 sayfalar arasında teferruatlı bilgi ile toplantıya davet ve mümkün olduğu kadar fazla proleter devrimcinin iştirakini sağlamak üzere çıkarılmış bildiri, toplantıda alınan 6 maddelik karar mevcuttur. Diğer taraftan DEV-GENÇ davasında sanık Muzaffer ERDOST' Aydınlık Dergisinin yazı kurulunu oluşturan irtibat komitesine seçilmiş bir kişi olarak Türkiye'de bir komünist partinin kurulması amacı ile toplantılar yapıldığından bahisle yargılanırken ifadelerinde ve aynı şekilde bu toplantı ile ilgili Aydınlık Dergisinin sahibi Vahap ERDOĞDU'da Muzaffer ERDOST'un davasına getirtilen 3 numaralı Askerî Mahkemeye vermiş olduğu ifadelerinde toplantıları teyit etmektedir. Esasen sanığın yakalanması ile dolabında yapılan aramada eşyası arasında çıkan ve İBYK. 1K. 3D. 28 sıradaki sarı zarf içinde mevcut ve yukarda zikrolunan sosyalist kurultaya çağrı bildirisi en güzel delildir.

Sanık Nedim'in reddetmiş olduğu bir toplantı ise SBF.'de yapılan toplantıdır. Aslında böyle bir toplantı da yapılmıştır. Ve açık oturum halinde Aydınlık Sosyalist Derginin parçalanıp Doğu PERİNÇEK, Şahin ALPAY, Münir Ramazan AKTOLGA, Gün ZİLELİ ve Atıl ANT'ın yazı kurulundan ayrılarak proteler Devrimci Aydınlık Gazetesi çıkarmış olması sebebiyle iki grubun aralarında görüş ayrılıklarını tartıştıkları bir toplantıdır. Böyle bir toplantının yapıldığını Vahap ERDOĞDU ve Seyhan ERDOĞDU ile Muzaffer ERDOST ifadelerinde ortaya koymaktadırlar.

Böylece her iki toplantının yapılmış olduğu bir gerçek olmasına rağmen sanık tarafından Hanif Sinemasında değil de SBF.'de yapıldığı ileri sürülerek iddianamede düşülen küçük bir hata bahane edilerek "Savcının hayalinin mahsulüdür" gibi sözlerle inkâr edilmesine makul bir gerekçe bulunamamıştır.

Mahkememizce sanığın işlediği iddia olunan fiillerin sübuta erdiği konusunda gösterilebilecek gerekçelerin daha da uzatılması mümkündür. Fakat gerekçenin gittikçe kabaran ve büyüyen vüsati yönünden bu kadarla iktifa edilmiştir.

Gerekçenin başlangıç kısmında izah olunduğu ve keza birçok sanıkların bölümlerinde de açıklandığı üzere sanık Nedim'in bütün bu fiilleri bilimsel sosyalizmi benimsemiş, bu ideolojiyi Türkiye'de gerçekleştirmek ve yerleştirmek için faaliyetlere geçmiş, örgütler kurmuş veya kurulmuş örgütlere aktif bir şekilde katılmış bir kişinin çeşitli yer ve zamanlarda ika etmiş olduğu olaylar şeklinde, hukukî deyimle aynı kasıt altında işlenmiş eylemler olarak ve fakat bu eylemlerin oluşturduğu tek fiil: T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 1 nci fıkrasında öngörülen fiil olarak mütalâa olunmuştur.

Gerçekte sanığın çeşitli yer ve zamanlarda işlemiş olduğu bu fiillerinin sebebini ve bu fiillerle sanığın ulaşmak istediği gayeyi, başka bir deyimle sanığın bu eylemleri neden işlediği hususunu doğru olarak saptayabilmek için gene sanığın beyanlarına bir göz atmak yeterlidir.

Sanık 16.6.1971 tarihinde Askerî Savcıya verdiği ifadesinde tam bir açıklıkla (Biz sosyalistiz ve bilimsel sosyalizmi savunuyoruz) demekte, bir ay sonra 15.7.1971 tarihinde gene aynı Askerî Savcıya (ben şahsen sosyalistim ve bunu her zamanda söylerim ve bilimsel sosyalizmi benimsemişimdir. Ütopik olarak sosyalizmi değil gerçek temellere dayanan ve bilim olduğu ispatlanmış bulunan sosyalizm esastır) demektedir. Diğer taraftan sanık Nedim'in İzmir Yüksek Öğretmen Okulu Devrimci Kültür Sanat Derneğini kurup bilâhare İktisadî Ticarî İlimler Akademisi ve Ege Üniversitesi Fikir Kulüpleri ile anlaşıp İzmir'de F. K. F.'nin Bölge Sekreterliğini kurmuş olması ve bilâhare TDGF.'nin İzmir Bölge Yürütme Kurulunda üye olarak görev yapmış olması onun bu iki kuruluşun stratejisini benimsediğini

göstermektedir. Gerekçenin teorik inceleme bölümünde ifade edildiği üzere FKF. olsun onun devamını teşkil eyleyen TDGF. olsun Türkiye'deki sol fraksiyonlar içinde millî demokratik devrim stratejisini benimsemiş ve millî demokratik devrim savaşını veren kuruluşlardır. O halde sanık Nedim ÖZTAŞ'da millî demokratik devrim savaşını veren bir bilimsel sosyalist yani bir komünisttir. Esasen böylece dolambaşlı yollarla sanığın benimsediği stratejiyi tespit etmeye lüzum yoktur. Sanık Askeri Savcıya vermiş olduğu ilk ifadesinde (benim millî demokratik devrimden anladığım şudur: Emperyalizm, onun yerli ortaklarına ve feodal kalıntılara karşı halkın savaşıdır.... Bu iş devrimle olabilir. Devrimin manası da şudur; iktidarın gayri millî sınıfların elinden alınarak halkın yani millî sınıfların eline geçmesidir. Halk bu şekilde iktidarını sağlayabilmek için barışçı yolları deniyecektir. Fakat barışçı yollarla iktidarını sağlayamazsa silaha sarılacaktır. İsyan ve ihtilâl suretiyle iktidara gelecektir. Millî demokratik devrim sosyalist devrime geçiş için bir basamaktır, bir aşamadır. Millî demokratik devrimden sonra sosyalist devrim gelecektir) demek suretiyle uluslararası komünizmin ana gayesi olan komünist devlet rejimi ve komünist toplum düzeni yaratma yollarından millî demokratik devrim yolunu seçtiğini, bu stratejiyi benimsediğini açıkça ifade eylemiştir. Komünist düzen ve komünist toplum kurulması ana gayesine giden yolda vaki ayrılıklar Türkiye'de de hasıl olmuştur. Bir kısım komünistler bu gayeye ulaşmak için doğrudan doğruya sosyalist bir devrim yapılması gerektiğini ileri sürmekte iken diğer bir kısmı da sosyalist devrimin yapılabilmesi için muayyen bir zemine ve belli koşullara ihtiyaç bulunduğunu, bunlarında tam bağımsız ve gerçekten demokratik bir Türkiye yaratmak olduğunu, böyle bir zeminin ve bu koşulların yaratılabilmesi halinde ancak sosyalist devrimin yapılabileceğini, o halde sosyalist devrimden önce bir ayrı devrimin, bir ayrı basamağın bulunduğunu bunun da millî demokratik devrim basamağı olduğunu ve Türkiye'nin halihazır durumunun ve içinde bulunduğu koşullarının ancak millî demokratik devrim savaşını vermeye elverişli olduğunu, henüz sosyalist devrimin yapılabilmesine elverişli bulunmadığını ifade eylemişler ve bunu taktik olarak kabul etmişlerdir. Ve Türkiye'de üniversitelerde, şehir meydanlarında, işçi kitlelerinin bulunduğu yerlerde, kırsal alanda, üretici köylülerin aralarında vuku bulan bütün olaylar, millî demokratik devrim savaşının az veya çok nitelikte az veya çok etkinlikte birer parçasıdır. Elbetteki böyle bir savaş, böyle bir taktik örgütlü bir şekilde disiplinli olarak yapılmalıdır. Bu amaçla kurulmuş olan örgüt ise FKF. ve onun devamı olan TDGF.'dir.

Sonuç olarak ifade etmek gerekirse FKF. ve TDGF. Türkiye'de komünizmin gerçekleştirilmesi ve yerleştirilmesi ana gayesinde olmak üzere işçi sınıfının iktidarını, başka deyimle proleterya diktatoryasını kurup toplumdaki diğer sınıfları ortadan kaldırarak komünist bir ekonomik sistem yaratmak için çalışan ve bu itibarla da T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 1 nci fıkrasında öngörülen cemiyetler niteliğindedir. Sanık Nedim ÖZTAŞ önce İzmir Yüksek Öğretmen Okulu Devrimci Kültür Sanat Kulübünü sonra FKF.'nin İzmir Bölge Sekreterliğini kurarak ve keza FKF.'nin TDGF. haline gelmesinden sonra da E. Ü. Fen Fakültesi Devrimci gençlik derneğini kurarak ve Mehmet ÇAVUŞ başkanlığındaki TDGF. İzmir Bölge Yürütme Kurulu üyeliği yaparak bir nebze yukarda ve geniş olarak da gerekçenin teorik inceleme bölümünde T. C. K.'nun 141/1 de öngörülen cemiyetler olduğu kesinlikle ortaya konan bu örgütlerin kuruculuğunu, sevk ve idareciliğini yapmıştır. Bütün bu gerekçelerle heyetimizce sanığın T. C. K.'nun 141/1. maddesi uyarınca cezalandırılması gerektiği yolunda tam bir kanaat hasıl olmuş bulunmaktadır.

46. TUNCAY SEZER:

Sanık hakkında Askeri Savcı iddianamesinde:

FKF. ve DEV-GENÇ üyesi bulunan sanığın 28.3.1970 tarihinde İzmir Bölge Yürütme Kurulu üyeliğine seçildiğini, bu sıfatının 28.3.1971 tarihine kadar devam ettiğini, çalışmalarının eylemden ziyade eğitim ve bilinçlendirme çalışması şeklinde olduğunu, İzmir Tıp Fakültesi devrimci gençlik derneğini kuranlar arasında bulunduğunu, 24.6.1970 günü sınavda Hilmi KÖRBEYLİ isimli öğrenciyi dışarı çıkartarak dövenler arasında olduğunu ve elinde tabanca bulunduğunu, karşı gruptan olan öğrencileri yargılayan halk mahkemesinde ve eğitim ça-

lışmalarında görev aldığını, DEV-GENÇ üyesi ve bölge yürütme kurulu mensubu olarak sanığın, DEV-GENÇ'in bütün eylemlerinden mesul tutulması icap ettiğinden bahisle T. C. K.'nun 146/3. maddesi gereğince tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/1-1-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 5.5.1971 tarihinde polise verdiği ifadesinde:

1965 yılında Karşıyaka lisesini bitirdikten sonra Ege üniversitesi Tıp Fakültesine girdiğini, okuduğu gazeteler ile o zamanki Kıbrıs hadiselerinin kendisinde sosyal bir görüşün oluşumunu sağladığını, emperyalist ve feodal kalıntılarının şeriat düzenini istemelerine sömürülen kitlelerin sömürülmemeleri için bir mücadele etme fikrinin kendisinde doğduğunu, bu fikrin doğuşuna 1961 anayasasında yer alan bazı reformların yapılmamasının da ışık tuttuğunu, 1968-69 ders yılında Tıp Fakültesi Fikir Kulübüne üye olduğunu, aynı sene idare heyetinde saymanlık görevini ifa ettiğini, FKF.'nin ismi değişince kulübünde isminin değişerek devrimci gençlik derneği olduğunu, bu derneği arkadaşları ile birlikte kurduklarını, idare heyeti başkanının kendisi olduğunu, derneğin amacının sömürüye ve emperyalizme karşı anti-emperyalist bir mücadele vermek olduğunu, tuttukları yolun sömürülenlerin seminerler yaparak eğitmek, köylü ve işçinin ayağına kadar giderek onlara nasıl sömürüldüklerini anlatmak, anti emperyalist mücadeleyi nasıl vereceğini izah ederek onları şuurlandırmak olduğunu, her ne kadar Atatürk köylü efendimizdir demiş ise de bugün bunun bir gerçek olmadığını, aslında sömürülen halk kitlelerinin örgütlenip egemen sınıfları yok etmesini arzu etmediğini, dernek başkanı olarak fakülte içinde bizatihi bir faaliyette bulunmadığını, fakültede mevcut 50-60 kadar DEV-GENÇ üyesinden ayda 10 lira toplandığını, bunun bir kısmının bölge yürütme kuruluna verildiğini, diğer kısmının ise afiş ve pankart masrafı olarak sarfedildiğini, Söke'deki tütün mitingine, 6 ncı Filonun gelişini protesto yürüyüş ve mitingine, Mahir KÖRBEYLİ'nin dövülmesi olayına katılmadığını, o saatlerde derste olduğunu, THKO. nun DEV-GENÇ'e bağlı bir örgüt olup olmadığını bilmediğini, evli olması sebebiyle 1 seneden beri DEV-GENÇ'le fiili olarak ilişkilerini kestiğini, DEV-GENÇ'in kurultaylarına katılmadığını, TİP'le bir ilişiğinin olmadığını, Amerikan iş yerlerinde eylemde bulunmadığını, bildiri ve broşürlerin Fen Fakültesi talebe temsilciliği odasında basıldığını, DEV-GENÇ'le bu temsilcilik arasında hukukî bir irtibatın mevcut olmadığını beyan etmiştir.

Sanık 20.5.1970 tarihinde C. Savcısına verdiği ifadesinde:

İzmir Bölge Yürütme Kurulu asli üyesi olduğunu, TDGF. üyelerine başlıklı bildiriden haberinin olmadığını, kurulca yayınlanmadığını, bildiri yayınlanmadan önce kurulun toplanıp bir karar aldığını ve bu kararın karar defterine geçtiğini, böyle bir karar almadıklarını, bildirinin teksir halinde olduğunu, kendi imzalarının bulunmadığını, durumlarını güçleştirmek istiyen başka bir kuruluşun bunu yapmış olabileceğini beyan etmiştir.

Sanık 13 Ekim 1970 tarihinde Manisa Sorgu Hâkimine verdiği ifadede:

13 Nisan 1970 tarihli ve TDGF. üyelerine başlıklı bildiriden haberinin olmadığını, ne bastırdığını, ne de dağıtmadığını, bölge yürütme kurulunun karar defterinin mevcut olduğunu, orada bu bildirinin işlenmiş olmasının gerektiğini, defterde böyle bir kayıt olmadığı gibi kendisinin imzasının da bulunmadığını, suçla bir ilgisinin bulunmadığını beyan etmiştir.

Sanık 29 Mayıs 1971 tarihinde Askerî Savgu Hâkimine verdiği ifadede:

1969 yılı Aralık ayında Tıp Fakültesi devrimci derneğini kurduğunu, 1970 yılının Haziran ayında devrimci gençlik derneği ile ilgisini kestiğini, 24 Haziran 1970 tarihinde Mahir KÖRBEYLİ isminde bir talebenin sınıftan çıkartılarak dövüldüğünü duyduğunu, ilgisi bulunmadığı halde adının karıştırılarak gıyaben tutuklandığını, ilerde de hiç yoktan hadiselere adının geçebileceğini düşünerek istifa dilekçesini nişanlısı ile başkan Mehmet ÇAVUŞ'a gönderdiğini bir cevap almadığını, kabul edildi zannı ile DEV-GENÇ veya dernekle ilgilenme-

diğini, sadece fakültede tertip edilen normal forumlara iştirak ettiğini, bölge yürütme kurulunun ara sıra konferans verdirdiğini, teksirdeki konularla ilgilendiğini, bu notlarını bölge yürütme kuruluna verdiğini, onların da teksir edip dağıttıklarını, dağıtılması hususunda hiç bir şey söylemediğini, para ile talebelere satılması hususunda bir bilgisinin bulunmadığını, 1970 yılının Mart ayında bölge yürütme kuruluna üye seçilmesi gerektiğini, DEV-GENÇ'e kayıtlı üyelerin yeni anfide toplandıklarını, yapılan seçim sonunda Mehmet ÇAVUŞ, Muzaffer DOYUM, Reha PEKERTEN, Nedim ÖZTAŞ, Ali KARŞILAYAN, Halim BAHADIR ve kendisinin bölge yürütme kuruluna seçildiklerini, bu üyeliğinin üç ay devam ettiğini, bilâhare dilekçe vererek istifa ettiğini, kurulun masraflarını karşılamak üzere üyelerden aidat ve üye olmayanlardan da bağış alındığını, üye kayıtlarının devrimci gençlik derneklerince yapıldığını, bölge yürütme kurulunun bunu yapmadığını, üyelere birer kart verildiğini, öğrenci Hayrettin SARIÇİÇEK'i dövmediğini, bu olayı gazeteden okuyarak öğrendiğini, mitinglerden sadece Söke'dekine katıldığını, halk mahkemesi kurulup yargılama diye bir şeyin olmadığını, Nüvit TOPALOĞLU isimindeki talebe ile kavga ettiğini fakat ona tabanca çekmediğini, adam kaçırma, dövme, banka soyma gibi eylemlerin tamamen DEV-GENÇ dışında vuku bulduğunu, kanunî miting ve forumlar yapıldığını, bunun dışında marksist, leninist bir düzen getirmek istendiğini bilmediğini, T. H. K. O. hakkında ancak gazete ve radyo bilgisi bulunduğunu, anti emperyalist mücadeleden kastının fikir mücadelesi olduğunu, İzmir bölgesinde yapılacak işler hakkında bölge yürütme kurulunun söz sahibi olduğunu, ancak yapılan her eylemin DEV-GENÇ'le mutlaka ilgisinin olmadığını, GUEVERA ve MAO'nun resimlerini kimin yaptırdığını bilmediğini beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorguda:

İddia makamının polis raporlarına dayanarak geçmişe ait bir takım ithamlarda bulunduğunu, AP. iktidarı devrinde kendisini suçlayamayan polisin Sıkıyönetimin ilânı ile eline geçirdiği fırsatı değerlendirmek isteyip düzmece raporlar hazırladığını ve de intikam alabilmek için elinden geleni yaptığını, 6 ncı Filoya ve emperyalizme karşı mitingleri Anayasayı ihlâl edici fiillerden sayılamayacağını, bakılmakta olan davanın sanıklarının tümünün DEV-GENÇ mensubu olmamasının DEV-GENÇ örgütünün yargılanmadığını gösterdiğini, şahsına tatbiki istenen T. C. K.'nun 146 ncı maddesini bir fikir suçu olmayıp maddî bir fiile lüzum gösteren bir suç olduğunu dolayısiyle bir takım fiillerin isnat edilmesi ve isnat edilen fiillerde 146 ncı maddenin maddî ve manevi unsurlarının bulunmasının gerektiğini, suçun manevi unsurunun umumî kast bulunduğu hakkındaki ithamlarda ise Anayasayı ihlâl kastının bulunduğunu iddia etmenin güç olduğunu, suçun sübut delillerinin iddia makamı tarafından ikame edilemediğini, zira sübut delili olarak polis fezlekeleriyle ne şekilde alındığı bilinen ifadelerinin gösterildiğini, 3 Aralık 1969 tarihinde Reha PEKERTEN ve Ahmet KOCABIYIK ile molotof kokteyli hazırlamadığını, 9 Aralık 1969 tarihinde Tıp Fakültesi Devrimci Gençlik Derneğini 7 arkadaşı ile birlikte kurduklarını, Anayasanın tanıdığı dernek kurma hakkını bir suç olarak ileri sürülmesinin anayasal hakkın inkârı anlamını taşıdığını, 14 Mayıs 1971 tarihinde derneğin tüzük eksikliğini tamamlamamak nedeniyle, İzmir 1 nci Asliye Ceza Mahkemesi tarafından kapatıldığını, Bornova Yurdunda Halk Mahkemesi kurarak karşı gruptan öğrencileri dövdüğü ve yargıladığı hususlarının gayri ciddî bulunduğunu, İzmir Bölge Yürütme Kurulundan 1970 yılı Temmuz ayının ilk haftasında istifa ettiğini, dolayısiyle B. Y. K. üyeliğinin 3 ay devam ettiğini, 15 Haziran 1970 tarihinde Akademi öğrencisi Hayrettin SARIÇİÇEK'i dövmediğini zira o tarihte nişanlısının Manisa'da oturan ailesinin yanında bulunduğunu, Hayrettin isimindeki şahsı tanımadığını, gene aynı gün öğleden sonra kantinde Reha PEKERTEN, Tufan PEKİN ve Nedim ÖZTAŞ ile komandoların ateşine maruz kaldıklarının iddia edildiğini, oysaki az önce belirttiği üzere o gün Manisa'da bulunduğunu, aleyhinde suç kabul edilebilecek fiiller bulunmadığından iddianamede DEV-GENÇ içindeki çalışmalarının eğitim ve bilinçlendirme çalışması şeklinde tezahürat etmiştir. Mealinde belirtildiğini bu iddianın tek dayanağının ismini taşıyan felsefe adlı teksirin mevcudiyetini olduğunu, felsefe notlarının kendisine ait olduğunu ve bunun da Politzer'in felsefenin başlangıç ilkeleri adlı kitabın özetinden ibaret olduğunu, keza bu kitabın bilimsel bir kitap olduğunu, mahkeme kararı ile tespit edildiğini, 24 Haziran 1970 tarihinde MÖTBE Anfisinde Mahir KÖRBEYLİ'yi

silah zoruyla imtihan salonundan döverek çıkarmadığını, bunun aslı bulunmadığını, bu hususta lehine bazı evrakı mahkemeye sunacağını, 5.5.1971 tarihinde İzmir polisi tarafından alınan ifadesinin Merkez Komutanlığı altında S. B. F. mezunu bir kişi tarafından alındığını ifade de fikri bir teselsülün bulunmaması cümlelerin birbirleriyle bağlı olmamasının bu ifadenin kasten kendi istedikleri doğrultuda mana çıkacak tarzda cümlelerle dolu olarak alındığını gösterdiğini, İzmir Sıkıyönetim Askerî Savcısı tarafından alınan ifadesinin doğru olduğunu, sadece İzmir B. Y. K. üyeliğinden özel sebeplerle istifa ettiğini. DEV-GENÇ kapatılana kadar DEV-GENÇ üyeliğinin devam ettiğini beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

DEV-GENÇ tarafından tertiplendiği ileri sürülen ve gayet soyut olan eylemlerin hangisine, ne zaman, ne şekilde ve nerede katıldığının açıkça belirtilmediğini, faaliyetlerinin açıklanmadığını, bu durumun ceza sorumluluğunun şahsi olması prensibine aykırı olduğunu, başkalarının fiillerinden sorumlu tutulamayacağını, sırf İzmir'de bulunduğu için İzmir ve çevresinde yapılan her şeyden sorumlu tutulamayacağını, İzmir Bölge Yürütme Kurulu üyeliğinin gerçek durumunun sorgusuna açıkladığını, bu durumu mahkemenin takdirine bıraktığını, 13 Nisan 1970 tarihinde genelgenin altında imzasının bulunmadığını, haberi olmadığından bu yazıyı yalanlamasının da mümkün bulunmadığını, kanunun hiç bir maddesini ihlâl eder fiili bulunmadığından hakkında beraet kararı verilmesini talep etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık TUNCAY SEZER'in 1968-1969 ders yılında Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Fikir Kulübüne üye olduğu ve aynı yıl yönetim kurulunda saymanlık görevini yaptığı; FKF.'nin 10. 10.1969 tarihinde bir tüzük değişikliği ile T. D. G. F. haline gelmesi üzerine sanığın 9.12. 1969 tarihinde Mustafa ULUSOY ve Ahmet KOCABIYIK gibi arkadaşlarıyla birlikte Tıp Fakültesi Devrimci Gençlik Derneğini kurduğu; ve sanığın Tıp Fakültesi Devrimci Gençlik Derneğinin başkanı olduğu; TDGF.'nin seçimlerine iştirakle 28.3.1970 tarihinde Mehmet ÇAVUŞ başkanlığındaki, İzmir Bölge Yürütme Kurulu üyeliğine seçildiği; bu görevinin hukuken İBYK.'da 17.10.1970 tarihinde yapılan seçimle vaki değişikliğe kadar ve fiilen, sanığın ifadesine göre, Temmuz 1970 tarihine kadar devam ettiği; bu süre içinde Tıp Fakültesi Devrimci Gençlik Derneğine üye kaydederek bir taraftan federe dernek olan Tıp Fakültesi Devrimci Gençlik Derneğini yönettiği, bir taraftan da federal kuruluşun bölge yürütme kurulu olan İBYK.'da görevine devam ettiği; şüphe sanığın lehine yorumlanarak TDGF.'den fiilen ayrılış tarihi olarak kabul edilen Temmuz 1970'e kadarki süre içinde Söke'de yapılan toprak mitingine, Amerikan 6 ncı Filosunun İzmir'e gelişi nedeniyle yapılan yürüyüş ve mitinge katıldığı; 20.12.1969 günü yapılan 6 ncı Filonun gelişini protesto için kanunsuz olarak yapılan mitingden sonra sanığın yakalanıp üzerinde tabanca çıkması sebebiyle paraya çevrilmiş tecilli altı ay hapis cezasına hüküm giydiği, okul içinde Mehmet UYANIK, Yahya YİĞİT, Abbas KUBAT ve Nüvit TOPALOĞLU, Hayrettin SARIÇİÇEK gibi öğrencileri kendi düşüncesine yatkın olmamaları sebebiyle arkadaşlarıyla birlikte dövmek ve keza DEV-GENÇ'li arkadaşlarıyla birlikte öğrenciler üzerinde bir takım gövde gösterileriyle korku, bıkkınlık, yılgınlık yaratıp bir terör havası estirdiği; Mehmet UYANIK'ı gece yatağından kaldırıp Halk Mahkemesi dedikleri bir mahkeme kurarak kendilerince sorguya çekip yargıladıkları; sanığın TDGF.'nin tüzüğüne uygun olarak haftanın muayyen günlerinde yapılan seminer çalışmalarına iştirak ettiği ve bu çalışmalarda okunup izah olunan konulardan olmak üzere (felsefe idealizm, materyalizm, ağnostisizm, diyalektik materyalizm, tarihi materyalizm) başlık ve bu konuların herkesçe anlaşılabilmesini mümkün kılacak bir şekilde bir broşür hazırladığı, bu broşürün İBYK. tarafından gelir sağlanması amacıyla iki buçuk lira mukabilinde öğrencilere satıldığı, sanığın İBYK. 1K. 4D. 14 sıradaki polis, aynı dosya 40 sırada mevcut Askeri Savcılık ifadeleri ve DT. 2K. 127 sırada mevcut huzurdaki sorgusu ile yaptığı açık ikrar ve itirafları; bu itiraf ve ikrarları doğrulayan, tamamlayan ve soyutluktan kurtaran aynı olaylarda sanık Mehmet ÇAVUŞ, Reha PEKERTEN, Muzaffer DOYUM ve Nedim ÖZTAŞ'ın hanelerinde gösterilen hazırlık ve son soruşturma ifadeleri; keza şahitlerden Figen ERMETE'nin İBYK. 1K. 4D. 17; Mehmet UYANIK'ın İBYK. 6K. 4D. 14 ve Tal. 2K. 44 sıradaki şa-

hit Yahya YİĞİT'in İBYK. 6K. 4D. 19 ve Tal. 2K. 342-352 sıradaki; şahit Abbas KUBAT'ın İBYK. 6K. 4D. 24 ve Tal. 1K. 291/318 sıradaki; şahit Nüvit TOPALOĞLU'nun İBYK. 6K. 4D. 25 sıradaki hazırlık ve yeminli son soruşturma ifadeleriyle desteklendikten başka İBYK. 1K. 4D. 27-38 diziler arasındaki sanık tarafından yazılmış ve üzerinde sanığın da ismi bulunan (TDGF. İzmir Bölge Yürütme Kurulu yayınları No. 1 FELSEFE İdealizm, Materyalizm, Agnostisizm, Diyalektik Materyalizm, Tarihi Materyalizm) başlığını taşıyan teksirle yazılmış broşür, sanığın İBYK. üyesi olduğu zaman yayınlanmış ve nitelikleri sanık Mehmet ÇAVUŞ ile Reha PEKERTEN'in hanelerinde etraflı şekilde anlatılmış bulunan İBYK. 6K. 3D'da mevcut bildiriler; Tev. Tah. 1K. 107 sırada mevcut sanığın 20.12.1969 tarihinde yapmaya kalkıştıkları kanunsuz yürüyüş sebebiyle yakalandığında üzerinde tabanca zuhur etmesi nedeniyle paraya çevrilmiş ve tecil edilmiş altı ay hapis cezasına hüküm giymiş olduğuna dair İzmir 5 nci Asliye Ceza Mahkemesinin 2.11.1970 tarihinde verdiği esas 1969/1080 sayılı kararı; İBYK. 7K. 151 sırada E. Ü. Öğrenci Yurtlarında bazı öğrencilerin Tuncay SEZER ve arkadaşları tarafından dövüldüğü hususunda Yurtlar Kurumu Müdürlüğüne Rektör tarafından yazılan yazının fotokopisi; aynı klâsör 153 sırada Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu İzmir Yurtlar Müdürlüğünün disiplin kurulu tarafından alınan ve Tuncay SEZER'in bir hafta süre ile yurttan uzaklaştırılmasına dair olan kararın E. Ü. Rektörlüğüne bildirilmesi hakkındaki 14.4.1970 gün ve 800.1/393 sayılı yazısı; İBYK. 13K. 2D. 21 dizide İzmir Yüksek Öğrenim Öğrenci Yurtları Bornova Erkek Yurdu Müdürlüğünün 17.5.1971 gün ve 800.215/437 sayılı (30.4.1970 günü Tuncay SEZER'i odasında yapılan teftiş neticesinde duvara sol yumruk gösteren kırmızı yağlı boya resim yapıldığı görülerek kendisine 30.3.1970 gün ve 800/243 sayılı yazı ile ihtar cezası verildiğine; bununla beraber rahat durmayan Tuncay SEZER'in Faruk ORTAKÖYLÜ isimli öğrenciyi dövmüş olması sebebiyle disiplin kurulunun 10.7.1970 gün ve 800-166 sayılı kararıyla yurttan süresiz olarak çıkarılma cezası verildiğine; keza 6.5.1970 günü Tuncay SEZER'in dolabında yapılan teftişte Lenin'in fotoğrafının altına da Vietnamlı bir tip, daha altına "Yaşasın Bağımsız Türkiye, Yaşasın halk savaşının zaferi, Kahrolsun Amerikan emperyalizmi", yazısının bulunduğunun görüldüğüne ve yurtta yarattığı çeşitli olaylara) dair yazısı ve dosyada bulunan diğer delillerle sübuta ermiş bulunmaktadır.

Sanık huzurdaki ifadesinde polisçe alınan ilk ifadesini işkence altında alınmış bir ifade şeklinde niteleyerek reddetmiş ise de; Askeri Savcıya vermiş olduğu ifadesini aynen kabul etmiş olması, bu ifadenin ise polis ifadesini doğrular mahiyette bulunması, esasen huzurda polis ifadesini çürütmek için "10 saat kadar işkenceye tabi tutuldum. Düzeltirim bana cebir suretiyle herhangi bir işkence yapılmadı. Ancak Merkez Komutanlığı altında böceklerin içinde 3 saat böceklerin içinde tutuldum" şeklinde birbirini tutmaz sebepler bulmaya çalışması karşısında polisteverdiği ifadenin de Askeri Savcıya verdiği ifade kadar itibara değer bir ifade olduğu kanaatına varılmıştır.

Sanık TDGF.'nin İBYK. yayınlarından olan FELSEFE isimli 20 sayfadan ibaret teksirle basılmış broşürün kendisi tarafından yazıldığını kabul etmekle birlikte bunun bilimsel bir eser olduğu mahkeme kararlarıyla saptanan George Politzer'e ait "Felsefe'nin Başlangıç İlkeleri" adlı kitabının özetinden ibaret olduğunu, suç teşkil eylemediğini ileri sürmüştür. Sanığın bu savunmasına karşılık broşürün birinci sayfasında (başlarken) diye yapılan girişe bir göz atmakla bu broşürün Marksist-Leninist öğretinin sanık ve diğer İBYK. üyeleri tarafından TDGF.'nin tüzüğüne uygun şekilde yapılan seminer çalışmaları meyanından olmak üzere gençlere bilimsel sosyalizmin yani komünizmin metodlarını öğretmek ve gençleri Türkiye'de komünizmin gerçekleştirilmesi ve yerleştirilmesi ana gayesi için yetiştirmek maksadına matuf olduğu açıkça görülür. Bu girişde aynen (...Marksizm ancak önce metodu öğrenilerek kavranılabilir. Marksist inceleme metodu olan diyalektik ve Marksist kavrama yolu olan Materyalizmin çok iyi bilinmesi öncelikle gereklidir. Zira doğru devrimci teorik olmadan doğru devrimci eylem olamaz). denilmektedir. Gerekçenin teorik inceleme bölümünde uzun uzun izah edildiği üzere; Mao'ya göre devrim bir ayaklanmadır, bir sınıfın başka bir sınıfı devirdiği bir şiddet hareketidir. Devrimci ise devrimi yapacak olan kişidir. Diğer taraftan devrimci teori olmadan devrim uygulaması da yapılamayacağı hususu Marksist öğretinin

ana kurallarından biridir. Marksist-Leninist öğretiye göre işçi sınıfına, onun öz ideolojisi olan bilimsel sosyalizm yani komünizm öncü kadroları teşkil edecek olan üniversite gençliği tarafından götürülecekti. O halde varılan netice; TDGF.'nin tüzüğünün ikinci maddesinde yazılı olduğu üzere işçi ve köylü kitlelerine bilimsel sosyalizmi, komünizmi öğretebilmek ve kitlelere komünizmin bilincini verebilmek için bu görevi yapacak olan üniversite gençliğinin bilimsel sosyalizmi iyice kavraması ve onun metodlarına vukuf peydah etmesi mantıkidir ve gereklidir. Bu itibarla yukarıda kısa bir pasaj alınan girişte açıkça ifade olunduğu üzere sanık Tuncay tarafından hazırlanan bu broşür İBYK.'nin tüzüğün ikinci maddesine uygun şekilde yaptığı eğitim çalışmaları meyanında bir çalışmadır. Esasen bu hususu 1969-1970 yılı içinde, DEV-GENÇ üyesi olmuş ve daktilo yazmasını bilmesi sebebiyle de sekreterlik yapmış bulunan bilâhare ayrılmış olan şahit Figen ERMETE'nin İBYK. 1K. 4D. 96 sırada mevcut ifadesindeki (...örgüt mensubu talebeler arasında en çok önem verilen Cumartesi çalışmaları için beni davet ederlerdi ki, bu çalışmalar örgüt başkanı veya yönetim kurulunda görevli büyük talebelerin çeşitli konularda kitap dağıtılıp bir hafta sonraki Cumartesi çalışmasında okunan mevzuu diğer talebelere anlatması idi. Bu kitaplar sol yayınlardandı....) şeklindeki beyanı açık şekilde doğrulamaktadır. Mantığa uygun olanı da budur, kültür seviyesi çok düşük olan işçi ve köylü kitlesine bilimsel sosyalizmi öğretebilmek ve onlara bu yolda bilinç verip harekete geçirebilecek şekilde yetiştirmekle görevli DEV-GENÇ üyelerinin bilimsel sosyalizmin her yönüne vakıf olmaları ve özellikle metod konusunu iyi bilmeleri gerekir. Sonuç olarak ifade etmek gerekirse, Türkiye'de komünizmin gerçekleştirilmesi ve yerleştirilmesi nihaî amacına giden yolda birinci aşama olan millî demokratik devrim mücadelesini vermekte bulunan TDGF.'nin İzmir Bölge Yürütme Kurulu üyesi sanık Tuncay SEZER'in bu broşürü komünizmi işçi ve köylü kesimine götürecek gençleri eğitmek için yazmış olduğu aşikâr bulunmaktadır.

Marksist-Leninist düşünceyi benimsemiş bu amaçla TDGF. üyesi olmuş ve bu üyeliği TDGF.'nin kapatılmasına kadar yani 10.5.1971 tarihine kadar devam etmiş üyelikle kalmayıp bilgi seviyesi ve eylemleri itibariyle arkadaşları arasında temayüz etmesi nedeniyle T. D. G. F.'nin İzmir Bölge Yürütme Kurulu üyeliğine seçilerek, İzmir teşkilâtını sevk ve idare etmiş, ayrıca E. Ü. Tıp Fakültesi Devrimci Gençlik Derneğini kurmuş bulunan sanığın gerek bir üye olarak ve gerekse İzmir Bölge Yürütme Kurulu üyesi olarak bir yandan teorik bir yandan pratik faaliyetleri itibariyle mensubu bulunduğu TDGF.'nin vermekte olduğu millî demokratik devrim mücadelesinde hayli ileri gittiği ortaya çıkmış bulunmaktadır.

Sanık TUNCAY SEZER'in eğitim çalışması şeklinde olsun, millî demokratik devrim mücadelesinin halkalarını teşkil eyleyen mitinglere, toplantı ve gösteri yürüyüşlerine katılma şeklinde olsun bütün eylemleri aynı millî demokratik devrim mücadelesi kastı altında yani Türkiye'de komünizmi gerçekleştirme ve yerleştirme ana gayesinin ilk etabında verilen mücadele kastı altında işlediği müteaddit zaman ve biçimdeki olaylar şeklinde ve neticeten hepsi tek fiil olarak mütalâa edilmiş ve hukukî yönden de bu fiili, gerekçenin teorik inceleme bölümünde uzun uzun izah edildiği üzere T. C. K.'nun 141/1. maddesinde yazılı bir cemiyet olan TDGF.'nin İzmir ve bölgesi parçasını teşkil eyleyen bölge yürütme kurulunu sevk ve idare ederek anılan maddenin birinci fıkrasında yazılı suçun bütün kanunî unsurlarını oluşturmak şeklinde mütalâa edilmiş, bu itibarla da anılan madde uyarınca cezalandırılmasının gerektiği yolunda tam bir kanaat hasıl olmuştur.

47. HALİM BAHADIR:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

28.3.1970 tarihinde İzmir Bölge Yürütme Kurulu üyeliğine seçilen sanığın İzmir'de tertiplenen forum ve mitinglere katıldığını, MÖTBE anfisinden dövülerek çıkarılan talebe olayına karıştığını, İzmir-Ankara yolunu trafiğe kapatan öğrenciler arasında organizatör olarak bulunduğunu, DEV-GENÇ'in önde gelen elemanlarından bulunduğu, bütün faaliyetlerden haberinin olduğunu, işçilerin önderliğinde silahlı bir ayaklanma ile işçi diktatörlüğünün kurulmasını istediğini, gerek tüzükte açık olarak gösterilen gerekse gizli amacın tahakkuku

için idareci ve militan olarak çalışıp millî bunalım yaratıp sonunda millî devrim krizinin doğması için faaliyet gösterdiğinden bahisle T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi mucibince tecziyesini talep ve iddia etmiştir,

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/1-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 14 Mayıs 1971 tarihinde polise verdiği ifadesinde:

1968-69 ders yılında Ege Üniversitesi Yüksek Öğretmen Okuluna kaydını yaptırdığını, talebe cemiyeti seçimlerinde adaylığını koymadığını, FKF.'ye üye olmadığını, 1970 yılında okulun devrimci gençlik derneğine üye olmak için başvurduğunu, kabul edilip edilmediğine dair bir bilgisinin bulunmadığını, bu derneğin hiç bir çalışmasına katılmadığını, DEV-GENÇ'ın malî kaynakları hakkında hiç bir bilgisinin olmadığını, TİP ve işsizlik ve pahalılıkla savaş derneği ile bir ilgisinin bulunmadığını, MDD.'nin kelime manası olarak demokratik yollardan gerçekleştirilecek bir millî devrim olduğunu sandığını, Mahir KÖRBEYLİ'yi dersten çıkartıp döven ve tehdit eden talebeler arasında bulunmadığını, bir iftiraya uğradığını, üniversitede eğitim çalışmaları ve silah çalışmaları yapıldığından haberinin bulunmadığını, ancak bazı geceler yatarken silah sesleri duyduğunu beyan etmiştir.

Sanık 12.5.1970 tarihinde C. Savcısına verdiği ifadesinde:

Bölge yürütme kurulu yedek üyesi bulunduğunu, aslî üyeliklerde boşalma olmadığı için hiç bir toplantıya katılmadığını ve karara imza atmadığını, dolayısiyle bildirinin yayınlanması ile bir ilgisinin bulunmadığını, bu bildirinin kurulca yayınlandığı kanaatını taşımadığını, kendi durumlarını müşkülleştirmek isteyen diğer bir teşekkülün kendi imzalarını kullanarak bu bildiriyi yayınladığını tahmin ettiğini, yedek üye olmasına rağmen böyle bir bildirinin yayınlanması için karar alınmış olsaydı mutlaka haberinin olacağını, karar defterini tetkike yetkisinin bulunmadığını beyan etmiştir.

Sanık 24.11.1970 tarihinde Bornova Sorgu Hâkimine verdiği ifadesinde:

13.4.1970 tarihli TDGF. üyelerine ve İzmir Bölge Yürütme Kurulu imzalı bildirinin basılması, yayınlanması ve dağıtılması hususunda bir bilgisinin olmadığını, kurulda yedek üye olduğunu, bildiri yayınlamaya yetkisinin olmadığını, müsnet suçu kabul etmediğini beyan etmiştir.

Sanık 1.6.1971 tarihinde Askerî Savcıya verdiği ifadesinde:

Kendisine gösterilen önergenin altındaki imza ile üzerindeki el yazısının kendisine ait olmadığını, o tarihlerde Buca Ceza Evinde bulunduğunu, diğer önergelerinde kendisine ait olmadığını, kendisinin bulunmadığı bir kongrede kendi adına kimlerin önerge verdiğini bilmediğini, Y. Ö. O. devrimci gençlik derneğinin kurucusu olmadığını, ancak ilk tüzükte yanlışlık olduğu için tüzüğün değiştirildiğini, ikinci tüzükte isminin kurucular arasında geçtiğini, yukarıda inkâr ettiği önergelerden 7 numaralı olan hariç diğerlerindeki imzaların kendisine ait olduğunu, ikinci millî kurtuluş mücadelesinden toprak reformunun yapılması, madenlerin devletleştirilmesi ve stratejik şeylerin millileştirilmesini anladığını, silahlı bir ihtilâl yapılması şeklinde anlamadığını, DEV-GENÇ'in esas maksadının ne gibi bir düzen getirmek istediğini bilmediğini, Gueveranın resminin yapıldığını duymadığını görmediğini, Kınıkta öğretmen dövülmesi üzerine düzenlenen miting ile İzmir'deki Kıbrıs mitingine katıldığını, bunun dışında bir eyleme iştirak etmediğini, yedek üye olması hasebiyle bölge yürütme kurulunun hiç bir toplantısına katılmadığını, Bornova yolunun kapatılmasında bulunmadığını, Nedim'le silah atmadığını beyan etmiştir.

Sanık Huzurda Verdiği Sorguda:

Hakkındaki isnatların maddî ve hukukî temelden yoksun, ciddiyetten uzak polis raporlarına dayandığını, 28.3.1970 tarihinde İzmir B. Y. K. yedek üyeliğine seçildiğini, DEV-GENÇ tüzüğünün 7 nci maddesinde yedek üyelerin söz hakkı olduğu halde oy haklarının bulunmadığının açıkça belirtildiğini, bu sebeple alınan karar, yayınlanan bildiri yapılan yürü-

yüşlerden sorumlu tutulamayacağını, kararların nasıl ve ne şekilde ve kimler tarafından alındığının karar defterinde yazılı bulunduğunu, 24.6.1970 tarihinde MÖTBE Anfisinde tabanca tehdidi ile döverek adam çıkardığı iddiasının asılsız bulunduğunu, o tarihte Ziraat Fakültesinin Menemen'deki çiftliğinde olduğunu, 6 Mart 1971 tarihinde düzenlenen forumdan, Ankara-İzmir yolunun trafiğe kapatılmasından haberinin bulunmadığını, DEV-GENÇ'in tertip lediği bütün faaliyetlerden ilgili mercilerden izin alındığı gazetelere demeç verildiği ve bildiriler dağıtıldığından haberinin bulunduğu ancak DEV-GENÇ'in sevk ve idarecilerinden olmadığını, işçi sınıfının devrimci uyanışının hızla devam ettiğini, bu kavgayı durdurmaya hiç bir kimsenin hiç bir sınıfın gücünün yetmeyeceğini, keza bir sömürü uşağına tokat atmak iddiasiyle bulunmadığını devrimci uyanışın hızla gelişmekte olduğunu, bu uyanıştan ödü kopan emperyalizmin ve ortaklarının alçakça oyunlara baş vurduğunu belirten ve kendisine ait olduğu ileri sürülen bu iki yazının aslında tek bir yazı olup 20 Aralık 1970 tarihinde yapılan Y. Ö. O.'lu öğrenci derneği seçimlerinde 7 nci kongre Divan Başkanlığına sunulan bir önergeye dayandığını bu önergenin şahsına ait olmadığını o tarihte Buca Ceza Evinde tutuklu bulunduğunu, DEV-GENÇ'in bir tek amacının bulunduğunu, bu amacın açık olup tüzükte yazılı olduğunu gizli bir amacının bulunduğunu iddiasının tamamen gerçek dışı olduğunu, İzmir polisince alınan ifadesinin doğru olduğunu, İzmir Sıkıyönetim Askerî Savcısına verdiği ifadesinin de genel olarak doğru olduğunu, B. Y. K. yedek üyesi olarak kendisine en ufak bir fonksiyon ve görev düşmediğini beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

İddianamede hakkında ileri sürülen iddialara sorgusu sırasında tek tek cevap verdiğini, T. C. K.'nun 141/1-6. maddesine göre cezalandırılması istenirken bunun bazı delillere dayandırılmasının icap ettiğini, halbuki aleyhinde en ufak bir delilin mevcut olmadığını, İzmir Bölge Yürütme Kurulunda herhangi bir görev almadığını, zaten tüzüğe görede yedek üyelerin görev alamayacaklarını, karar defterinde imzasının bulunmadığını, bölge yürütme kurulunda görev almadığı için istifa etmek gereğini de duymadığını, suçsuzluğunun anlaşılacağından emin olduğundan hakkında beraet kararı verilmesini talep etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık HALİM BAHADIR'ın 1968-1969 ders yılında E. Ü. Yüksek Öğretmen Okuluna girdiği ve bu okulun fikir kulübüne kaydolduğu, bilâhare fikir kulübünün 3 ncü genel kurul toplantısında Ali Kemal YALNIZ, Tufan KORU, Hüseyin YANGIN, Kâzım ALTUNKURT, Ahmet DURSUN ve İbrahim RAHATGÜN isimli arkadaşları ile birlikte yönetim kuruluna asil üye olarak seçildikleri, yapılan görev taksiminde Halim BAHADIR'ın Yönetim Kurulu Başkanlığına getirildiği; bu görevi ifa ettiği sırada 10.10.1969 tarihinde FKF.'nin TDGF. haline gelmesinden sonra TDGF.'ye üye olduğu ve 28.3.1970 tarihinde yapılan seçim sonunda, İzmir Bölge Yürütme Kurulunun Mehmet ÇAVUŞ başkanlığında oluşmasıyla sanık Halim BAHADIR'ın da Ali KARŞILIYAN ile birlikte yedek üye olarak seçildiği; bu süre içinde ve TDGF.'nin kapatıldığı 10.5.1971 tarihine kadar İzmir'de yapılan miting ve gösteri yürüyüşlerine katılmış, bu meyanda 19.12.1969 günü İzmir'de yapılan 6 ncı Filoyu boykot mitingine, Kıbrıs mitingine ve 14.6.1970 günü Kınık ilçesinde TÖS. tarafından düzenlenen mitinge katılmış, okul içinde DEV-GENÇ'li arkadaşları ile birlikte kendi fikirlerine yatkın olmayan veya kendi fikirlerine tamamen muhalif olan diğer öğrenciler üzerinde tehdit, müessir fiil gibi eylemlerle bir terör havası yaratmış, bu meyanda arkadaşı Nedim ÖZTAŞ ile birlikte ve diğer arkadaşlarıyla 24.6.1970 günü MÖTBE anfisinde imtihan olmakta bulunan Mahir KÖRBEYLİ isimli sağcı bilinen bir öğrenciyi imtihan olan öğrencilerin, nezaretçi öğretmenlerin vesair görevlilerin huzurunda feci şekilde dövmüş, 9 Şubat 1970 Pazartesi günü İzmir Millî Eğitim Müdürlüğü Beslenme Şubesinden Yüksek Öğretmen Okulu Müdürlüğüne gönderilen konserve etlerin okul görevlilerince teslim alınmasına mani olmak için arabayı çevirmiş, Nedim ÖZTAŞ ve diğer arkadaşları ile birlikte etlerin teslim alınmasına mani olmak istemiş, öte yandan bu hadise sebebiyle okula müdürün müracaatı üzerine gelen zabıta kuvvetlerinin önünde ve müdürün odasında okul müdürünü tehdit etmiş, Mahir KÖRBEYLİ olayı sebebiyle tutuklu bulunduğu sırada cezaevinden Yüksek Öğretmen Okulunun yedinci ola-

ğan kongre divan başkanlığına bir mektup göndererek (bugüne dek Türkiye halklarının kurtuluş mücadelesi yolunda, devrimci bir kale olan okulumuzun bundan sonra da artan bir azimle bu kavgada yiğitçe görevini yapacağına olan inancımız tamdır.... Yaşasın Halkımızın Kurtuluşu için mücadele veren devrimcilerin zaferi, Kahrolsun Amerikan Emperyalizmi ve onun yerli ortakları) şeklinde kongreyi kutlamış ve başarılar dilemiş, ayrıca 4.1.1970 tarihinde de İzmir Yüksek Öğretmen Okulu Fikir Kulübü Başkanı tarzındaki imza blokunu ve imzasını havi bir yazıyı İzmir Yüksek Öğretmen Okulu beşinci kongre başkanlığına (yapılan kongrenin ikinci milli kurtuluş mücadelesi içinde didinen halkımızın bu mücadelesine katkıda bulunacak devrimci dayanışma ve devrimci birlik içinde devrimci bir sonuçla sona ermesini dilerim) şeklinde kutlama mesajı göndermiş olduğu ve sanığın İzmir polisine verdiği ve İBYK. 1K. 5D. 10 sırada mevcut ifadesi, İzmir Askerî Savcısına verdiği İBYK. 5K. 25 sırada mevcut ifadesi ve gene huzurda vermiş olduğu DT. 2K. 130 sırada mevcut sorgusu ile yapmış olduğu dolaylı ikrarlarını doğrulayan ve tamamlayan şahit Ali İhsan HARBİ'nin İBYK. 6K. 4D. 3 ve Tal. 2K. 273 sıradaki, şahit Ahmet SARIKOÇ'un İBYK. 6K. 4D. 17 ve Tal. 2K. 279 sırada, şahit İbrahim RAHATGÜN'ün İBYK. 6K. 4D. 40 ve Tal. 3K. 253 sıradaki, şahit Ahmet TAŞAVLU'nun İBYK. 10K. 2D. 164 sıradaki; şahit Abdullah ÇAM'ın, Ahmet SARIKOÇ'un, Mustafa YILDIZ'ın aynı dosya 163 sıradaki ve keza şahit İsmet ERTAŞ'ın aynı dosya 167 sıradaki ifadeleri ve yazılı delillerden sanık Halim BAHADIR'ın İBYK. 1K. 5D. da mevcut 1 numaralı zarf içindeki 14.6.1970 günü Kınık ilçesinde TÖS. tarafından düzenlenen mitingde çekilmiş fotoğrafı; aynı dosya 7 sırada TDGF. üye kartı; aynı dosya 20 sırada sanığın el yazısı ile yazılmış Yüksek Öğretmen Okulu Yedinci Olağan Kongre Divan Başkanlığına başlıklı yazısı; aynı dosya 35 sırada sanığın el yazısı ile yazılmış İzmir Yüksek Öğretmen Okulu 5 nci Kongre Başkanlığına başlıklı yazısı, sanığın Yüksek Öğretmen Okulu Fikir Kulübünün 3 ncü genel kurul toplantısından yönetim kuruluna ve bu kurulda yapılan görev taksiminde de yönetim kurulu başkanlığına seçildiğini gösterir kendi imzasının da mevcut olduğu İBYK. 12K 4 numaralı büyük sarı zarf içindeki 23 numaralı küçük sarı zarfta mevcut 3 ncü genel kurul tutanağı, İBYK. 11K. 4D. 13 dizide sanığın Mehmet ÇAVUŞ başkanlığındaki bölge yürütme kurulu yedek üyeliğine seçildiğine dair yazı, İBYK. 1K. 3D. 153 sırada ve aynı dosya 155 sırada Halim BAHADIR'ın Nedim ÖZTAŞ ve diğer arkadaşları ile birlikte konserve etlerin teslim alınmasına mani olmak için yaptıkları harekete dair tutanak ve bu olay üzerine okul müdürü tarafından müdürlük odasında zabıta kuvvetlerinin de mevcut olduğu sırada sanıkların çağırılması üzerine müdürü tehdit ettiklerine dair yazı; İBYK. 9K. 14 sırada Halim BAHADIR'ın Nedim ÖZTAŞ, Necati ULUDAĞ ve diğer arkadaşları ile birlikte 5 nci kongre divan başkanlığına verdikleri bir bildiri yayınlanmasına dair önerge; aynı dosya 15 nci sırada 5 nci kongre başkanlığına (bugünün devrimci hareketi ve gençliğe düşen devrimci görev adlı bir gündem maddesinin kongre gündeminin 5 nci ve 6 ncı maddeleri arasına eklenmesini isteyen önergesi; 16 ncı sırada Atatürk'ün Bursa nutkunun okunmasını isteyen önerge; İBYK. 9K. 268 sırada sanık Halim BAHADIR'ın MÖTBE hadiseleri sebebiyle Üniversite Öğrenci Yönetmeliğinin 5 nci maddesinin (c) fıkrası uyarınca Nedim ÖZTAŞ ve Reha PEKERTEN ile birlikte birer yıl süre ile fakülteden uzaklaştırılma cezası verildiğine dair Ege Üniversitesi Fen Fakültesi Dekanlığının 24.9.1970 tarihli Yeni Asır Gazetesinde yayınlanan ilânen duyurusu ve dosyada mevcut sair delillerle kuşkudan uzak bir şekilde sübuta ermiş bulunmaktadır.

Sanık hazırlıkta ve huzurda vermiş olduğu ifadelerinde ısrarla bütün fiillerini gizlemeye çalışmış ise de delillerin birbirleri ile mukayesesi neticesinde sanığın yukarıda yazılı fiilleri işlemiş olduğu hususu kuşkudan uzak bir şekilde anlaşılmıştır. Örneğin, sanık huzurda hiç bahsetmemekle birlikte, doğruluğunu kabul etmiş bulunduğu, Askerî Savcılık ifadesinde kendisine gösterilen ve 5 nci kongre başkanlığına verdiği önergeleri önce inkâr etmiş, bilâhare bu önergelerden sadece 7 numaralı önergeyi inkâr ile diğer önergelerinin doğruluğunu ve kendisine ait olduğunu Askerî Savcıya ifade eylemiştir. Gerçekten dikkat edildiğinde 7 numaralı önergenin altında Halim BAHADIR ismi yazılmakta ise de imzanın yanındaki Nedim ÖZTAŞ'ın imzası olduğu açık şekilde görülmektedir. Diğer önergelerin altındaki imzalar ise zaten sanık tarafından kabul edilmiş bulunmaktadır.

Sanık MÖTBE olaylarını da diğer bütün sanıklar gibi red ve inkâr eylemiştir. Olay üzerine yapılan adlî soruşturma sırasında kendi arkadaşlarından birçokları şahitlik etmek üzere C. Savcılığına müracaat etmişler ve sorgu hâkimliğinde olsun, sair yargılama safhasında olsun aynı ifadeleri kullanarak Nedim ÖZTAŞ ile Halim BAHADIR'ın MÖTBE anfisine giren şahıslar arasında bulunmadığını ısrarla beyan eylemişlerdir. Halbuki şahit Ahmet TAŞAVLU, Abdullah ÇAM, Ahmet SARIKOÇ, ve Mustafa YILDIZ gerek Nedim'in, gerekse Halim BAHADIR'ın imtihan yapılan MÖTBE anfisine giren grup arasında ve en önde Nedim ÖZTAŞ ile Halim BAHADIR'ın bulunduğunu açıkça ifade eylemişlerdir. Diğer taraftan bitaraflığında hiç bir kuşku duyulmayan imtinan salonunda, olay yerinde bulunduğu bilinen Doçent İsmet ERBAŞ'da Nedim ÖZTAŞ'ı talebesi olması sebebiyle tanıdığını, MÖTBE anfisine giren saldırgan öğrenciler arasında en önde gördüğünü, diğerlerini tanımadığı için kim olduklarını bilemeyeceğini ifade eylemiş bulunmaktadır. Nedim ÖZTAŞ'ın bu olayda bir numaralı fail olduğu böylece bütün şahitlerce ve diğer delillerle kuşkusuz şekilde ortaya çıkmış olmasına rağmen kendiliklerinden şahitlik yapmak için müracaat etmiş bulunan kişilerin Nedim ÖZTAŞ'ı görmediklerini ifade etmiş olmaları karşısında, bu şahadetlerinin gerçek dışı olduğu ve ifadelerine itibar edilmemesi gerektiği, bunun mefhumu muhalifinden ise şahit Mehmet TAŞAVLU, Abdullah ÇAM, Ahmet SARIKOÇ, Mustafa YILDIZ ve Doçent İsmet ERTAŞ'ın ifadelerinin gerçeği aksettirdiği şeklinde bir neticeye varmak gerektiği sonucuna varılmıştır.

Sanığın inkâr ettiği bir başka husus da Ege Üniversitesi Yüksek Öğretmen Okulu Fikir Kulübüne üye olmadığı konusudur. Sanık doğruluğunu kabul etmiş bulunduğu polis ifadesinde aynen (fikir kulüpleri federasyonuna üye olmadım) demektedir. Halbuki İBYK. 1K. 5D. 35 sırada bulunan ve İzmir Yüksek Öğretmen Okulu 5 nci Kongre Başkanlığına yazdığı 4.1.1970 tarihli mesajının altında fikir kulübü başkanı Halim BAHADIR imza bloku ve imzası mevcuttur. Ayrıca İBYK. 12K. 4 numaralı büyük sarı zarf içindeki 23 numaralı küçük sarı zarfta mevcut bir belge ise Yüksek Öğretmen Okulu Fikir Kulübünün 3 ncü genel kurul toplantısının tutanağıdır ve bu tutanakta sanığın yönetim kuruluna ve yönetim kurulu içinde de yönetim kurulu başkanlığına seçildiği yazılıdır ve tutanakta başkanlık görevinin karşısında Halim BAHADIR'ın künyesi ve imzası mevcuttur.

Sanığın sorgusunda söylediği (....DEV-GENÇ tamamen yasal, Cemiyetler Kanununa göre kurulmuş ve işleyişi ile de kanuna uygun, yurtsever gençliğin kitlevî örgütüdür...) DEV-GENÇ'in faaliyetlerinden sadece benim değil polisinden gazetecisine, gazetecisinden kamuoyuna kadar herkesin haberi olurdu...) şeklindeki beyanlarına ise FKF. ve TDGF.'nin nasıl bir cemiyet olduğu yolunda gerekçenin teorik inceleme bölümünde uzun uzun izahat verildiğinden, burada yeniden ele alınmamıştır.

Bütün bu red ve inkârları dosyada mevcut delillerle cerh edildikten sonra sanığın işlemiş olduğu ve sübutu yukarıda teker teker gösterilen fiilleri bölüm başında etraflıca izah edildiği gibi millî demokratik devrim mücadelesi vermekte olan FKF.'nin ve TDGF.'nin yöneticisi kişiliğindeki bir kimseden yapması beklenilen aynı kasıt altında işlediği olaylar olarak ve fakat tek fiil halinde mütalâa edilmiştir. Gerçekten sanık İzmir Yüksek Öğretmen Okulu Fikir Kulübü Başkanı olarak ve 10.10.1969 tarihinde FKF.'nin TDGF., haline gelmesinden sonra da Yüksek Öğretmen Okulu Devrimci Gençlik Derneğinin başkanı ve İzmir Bölge Yürütme Kurulunun Yönetim Kuruluna dahil kişi olarak Türkiye'de komünizmi gerçekleştirme ve yerleştirme ana gayesine giden yolda birinci aşamayı teşkil eden millî demokratik devrim mücadelesini yapan FKF. ve TDGF.'nin yurdun Ege bölgesindeki organlarının sevk ve idarecisi sıfatındadır. Sanığın yukarıya derc edilmiş bulunan ve sübutu delillerle gösterilen fiilleri gerekçenin teorik inceleme bölümünde etraflıca izah olunduğu üzere millî demokratik devrim savaşı cümlesindendir. Bu itibarla sanığın T. C. K.'nun 141 nci maddesinin birinci fıkrasında öngörülen bir cemiyet olduğu açıklanan FKF. ve TDGF.'nin sevk ve idarecisi sıfatı ile anılan maddede yazılı suçun maddî ve manevî unsurlarını oluşturduğu bu bakımdan söz konusu madde gereğince cezalandırılması gerektiği inancına ulaşılmıştır.

48. RAMAZAN KARAKALE:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Bornova Y. Ö. O.'da DEV-GENÇ'i kuran sanığın 20.3.1971 tarihinde bölge yürütme kurulu üyeliğine seçildiğini, Militan ve Drijan sıfatıyla İzmir'deki eylem ve hareketlere katıldığını, İzmir'de bulunan diğer kuruluşlarla DEV-GÜÇ adı altında bildiri yayınladığını, bunun sekreterliğini yaptığını, Akhisar ve Ödemiş tütün mitinglerini idare ettiğini, Milasdaki mitingte konuşma yaparak halkı mevcut düzen aleyhine harekete tahrik ettiğini, Amerikan Donanmasının İzmir'i ziyaretini protesto için hazırlanan eylemlere idareci olarak katıldığını, Dünyada-Türkiye'de devrimci mücadele ve gençlik isimli bildiriyi Muzaffer DOYUM'la birlikte kaleme aldığını, eğitim konusundaki çalışmaları kendisinin yaptığını, bu konudaki görev taksimatındaki yetkinin kendisinde olduğunu, MDD.'nin gerçekleşmesi için gerek fikren gerekse fiilen çaba gösterenler arasında olduğundan bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 146/5. maddesi gereğince tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askeri Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/1-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 28.4.1971 tarihinde polise verdiği ifadesinde:

1969-70 dönemi için bölge yürütme kuruluna yazman üye olarak girdiğini, yazışmaları el yazısı, daktilo ile yaptıklarını, toplantıları kantinde anfide boş olan odalarda yaptıklarını, cemiyet odasında bulunan kitap ve pankartlardan bir kısmının cemiyete bir kısmının da DEV-GENÇ'e ait olduğunu, pankartlardan evvelki miting ve yürüyüşlerden artanlar oldiğunu, sol yayınların kitaplık kolunca temin edilmiş olduğunu, DEV-GENÇ'in eğitim konusundaki çalışmalarını kendisinin yaptığını, hazırladığı tez ve anti tezin karşılıklı olarak cemiyette okunduğunu, münakaşasının yapıldığını, görev verme yetkisinin kendisinde olduğunu, Liseli Arkadaş başlıklı ve DEV-LİS imzalı bildiri ile ilgili bilgisinin olmadığını, Kardeşler başlıklı bildiriyi de bilmediğini, işçiler köylüler askerler... başlıklı bildirinin bölge yürütme kurulunca hazırlanıp Y. Ö. O.'da teksir edilip dağıtıldığını, yapılan mitinglerden evvel veya sonra uygun görülen zamanlarda bildiri dağıttıklarını beyan etmiştir.

Sanık 27.4.1971 tarihinde yine polise verdiği ilk ifadesinde:

1970 yılı ortalarında DEV-GENÇ üyeliğine girdiğini, 1970-71 döneminde bölge yürütme kurulu yazmanlığına getirildiğini, beyannamelerin Y. Ö. O. dernek binasında teksirde basılıp dağıtıldığını, bilhassa işçi ve fakir kimselerin barındıkları yerlerin faaliyet sahaları olduğunu, üzerinde çıkan sol yayınları piyasadan para ile alıp okuduğunu, cemiyette ele geçenlerle bir ilgisinin bulunmadığını, afiş ve dövizlerin Ankara Merkez Yürütme Kurulundan özel bir kurye ile gönderildiğini, üniversitenin duvar ve camlarında görülen sol yumruk gösterişli yağlı boya panoları öğrencilerin yaptığını, yapanların isimlerini bilmediğini, birçok eyleme katıldığını, yayınlanan bildiri yüzünden C. Savcılığınca arandığını beyan etmiştir.

Sanık 18.5.1971 tarihinde Askerî Savcıya verdiği ifadesinde:

1969-70 ders yılında Y. Ö. O. Devrimci Gençlik Derneğine üye olduğunu, 1970-71 ders yılında bölge yürütme kuruluna seçildiğini, kendisine sekreterlik görevinin verildiğini, toplantılarda alınan kararları kaleme aldığını, defterleri tuttuğunu, kararları karar defterine geçirdiğini, tüzüğü benimseyerek DEV-GENÇ'e üye olduğunu, İzmir'de tertip edilen yürüyüş, mitinglere katıldığını, mitinglerde kullanılan afişlerin büyük bir kısmının merkezden gönderildiğini, görüş olarak Türkiye'de petrol, boraks gibi madenlerle göller gibi umumun istifadesini icap ettiren yerlerin devletleştirilmesine taraftar olduklarını, ferdi mülkiyete yer verdiklerini, hürriyetlere sadık bulunduklarını, bomba talimlerini bilmediğini, Halk Ordusunun DEV-GENÇ dışında bir örgütlenme olduğunu, Marks ve Lenin'le bir ilişiklerinin bulunmadı-

ğını, silahlanmayı kabul etmediğini, bölge yürütme kurulunun belli bir çalışma odasının mevcut olmadığını, talebe cemiyetlerindeki odalarla eğitim çalışmalarında boş anfilerden faydalandıklarını, yapılan aramalarda ele geçen yasak kitapların kendilerine ait olmadığını beyan etmiştir.

Sanık 21.5.1971 tarihinde Askeri Savcıya verdiği ifadesinde:

1968 senesi Kasım ayında Y. Ö. O. Talebe Derneği başkanı olarak genel kurul toplantısında bir senelik çalışmalarının hülasasını gösterir bir konuşma yaptığını, sol propaganda yapmak kastının asla bulunmadığını, Atalan ve Göllüce köylülerinin ağalara ait toprakları işgallerini olumlu karşıladıklarını ancak köylüleri bu işi yapmaları için kışkırtmadıklarını, Söke'deki toprak reformu mitingine katıldıklarını, 1971 yılında DEV-GENÇ sekreterliğinde yaptığını, BİLİMDEN TOPLUMA başlıklı yazıyı kendisinin hazırladığını, Kıvılcım dergisine abone olmadığını, adresine gönderilmiş olduğunu beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorguda:

Bölge yürütme kuruluna seçilmediğini, genel yönetim kurulunun tasvibine sunulmak üzere kendi isminin de bulunduğu bir listenin hazırlandığını ancak genel yönetim kurulu toplanamadığından B. Y. K. seçimi yapılmadığını ve tavsiye listesinin de öylece kaldığını, kaldıki, devrimci gençlerin örgütü olan DEV-GENÇ'de görev alsa bile bunun anayasayı ihlâlle ilişkisinin olmadığını, DEV-GÜÇ adı altında bildiri yayınladığını ve DEV-GÜÇ'ün sekreterliğini yaptığını, hatta bu sıfatla yaptığı basın toplantısının gazetelerde neşredildiğini, bu iddianın doğru olduğunu, DEV-GÜÇ'ün yurtsever kuruluşların fikri dayanışmasına izafe edilen bir isim olduğunu, sekreterlik sıfatının ortak bildiriyi basına vermekten ibaret olan kendiliğinden bir sıfat bulunduğunu, bu hareketlerinde bir suç niteliğinin olmadığını, Akhisar, Ödemiş ve Milas'da yapılan tütün mitinglerine katıldığını, bu mitingleri DEV-GENÇ'in değil Tütöz'ün tertiplediğini, mitingde köylülerin ekonomik ve demokratik haklarını almaları için Tütöz'de birleşmeleri gerektiğini söylediğini, halkı mevcut düzen aleyhine tahrik etmediğini, 30 Ocak 1971 günü İzmir'de yapılan 6 ncı Filoyu protesto mitingine katıldığını, yer ve zaman gösterilmeden iddianamede birçok eylemlere katıldığının belirtildiğini, tahmininice eylem olarak bir veya iki yasal miting gösterilebileceğini, kendisinin "Dünyada, Türkiye'de devrimci mücadele ve gençlik" adlı bir broşürü kaleme almadığını, zaman zaman çeşitli aktüel konular ve üniversitenin Akademik sorunlarının tartışıldığını, bu tartışmaların herkese açık olup gençliği aydınlatıcı mahiyette olduğu birkaç kere bu toplantılarda görüşlerini açıkladığını, eğitim çalışmaları diye iddia edilen toplantıların mahiyetinin bundan ibaret bulunduğunu, İzmir Y. Ö. O.'lu Öğrenci Derneği genel kuruluna başlıklı el yazısının kendisine ait olduğunu bunun 1969 yılında bir karalama olduğunu, bu yazının genel kurulda okunmadığını bilâhare tanzim edilen genel kurul raporunun genel kurulda okunup yetkili mercilere verildiğini ve bu rapor ile ilgili olarak herhanbi bir adlî işlem yapılmadığını, forumlara iştirak etmenin en tabii hakkı bulunduğunu hakkındaki isnatların temelden yoksun bulunduğunu, İzmir Askerî Savcısına verdiği ifadelerin genellikle doğru olduğunu, bilimden topluma başlıklı yazıyı kendisinin yazdığını beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Hakkındaki iddialara yazılı sorgusunda ve mahkemeye sunduğu dilekçelerinde ayrıntıları ile cevap verdiğini, tanık ifadelerinin kişisel ön yargılardan ileri gitmediğini, ceza kanunu kapsamına giren bir fiile ışık tutmadığını, suçluluğunu gösteren delil mevcut olmadığından hakkında beraet kararı verilmesini talep etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık RAMAZAN KARAKALE'nin 1968-1969 ders yılında girdiği İzmir Yüksek Öğretmen Okulunda ilk sol faaliyetlere Nedim ÖZTAŞ, Nevzat DEMİRBAŞ ve Ömer KARABULUT ile birlikte kurduğu, İzmir Yüksek Öğretmen Okulu Devrimci Kültür Sanat Kulübü isimli bir örgütte başladığı; bu kulübün başkanının Şadi DAĞLI, ikinci başkanının Nedim ÖZTAŞ ve kulübün kültür kolu başkanının da Ramazan KARAKALE olduğu; kulübün ama-

cının okul bünyesinde dağınık bir şekilde çalışan sola mensup öğrencileri bir örgüt altında toplamak olduğu; bu kulübün bilâhare fikir kulüpleri federasyonu ile birleşme kararı aldığı ve E. Ü. Fikir Kulüpleri, İktisadî Ticarî İlimler Akademisi Fikir Kulübü ve Yüksek Öğretmen Okulu Devrimci Kültür Sanat Kulübünün bir araya gelerek yapılan bir toplantıdan sonra Fikir Kulüpleri Federasyonu İzmir Bölge Sekreterliğinin Gazi Bulvarı No. 37'deki Maden-İş 3 ncü bölge temsilciliğinin yanındaki odada kurulduğu; sanık Ramazan'ın İzmir Yüksek Öğretmen Okulu Devrimci Kültür Sanat Kulübünün Kültür Kolu Başkanlığını yürüttüğü ve aynı zamanda F. K. F. tarafından düzenlenen veya mahallî üreticilere düzenlettirilen üzüm ve tütün mitinglerine ve toprak işgallerine gerek İzmir'den F. K. F.'ye mensup arkadaşları ile ve gerekse Ankara'dan gelen arkadaşları ile birlikte katıldığı; bu arada Akhisar tütün mitingi ile 31.1.1969 tarihinde Atalan ve Göllüce köylerinde meydana gelen toprak işgalinden sonra arkadaşları Nedim ÖZTAŞ, Mehmet ÇAVUŞ, Muzaffer DOYUM ve diğerleri ile birlikte iki otobüs halinde Atalan köyüne gittikleri, T. D. G. F.'nin 10.10.1969 tarihinde F. K. F.'nin devamı olarak kurulmasıyla sanık Ramazan KARAKALE'nin de 16.3.1970 tarihinde Bornova Yüksek Öğretmen Okulu Devrimci Gençlik Derneğini arkadaşları ile birlikte kurduğu; 17.10.1970 tarihinde T. D. G. F. Genel Merkezinde ve Bölge Yürütme Kurullarının üyeleri arasında bazı değişikliklerin vuku bulması sebebiyle İzmir Bölge Yürütme Kurulunun 28.3.1970 tarihinde Mehmet ÇAVUŞ Başkanlığında göreve başlayan heyetinde de değişiklik öngörüldüğü ve 17.10.1970 tarihinde İzmir Bölge Yürütme Kurulunun gene Mehmet ÇAVUŞ Başkanlığında olmak üzere Muzaffer DOYUM, Reha PEKERTEN, Hakkı Baha PARS ve Ramazan KARAKALE'den oluştuğu; böylece sanık Ramazan KARAKALE'nin anılan tarihte İBYK.'na asil üye olarak seçildiği; bu kurul 20.3.1971 tarihinde yeniden bir değişiklik ile Reha PEKERTEN Başkanlığında yeniden oluşturulmuş ise de bölge yürütme kurullarının, genel yönetim kurulunca onaylanması gerektiğinden ve bu kurulun da toplanamamış bulunması sebebiyle 20.3.1971 tarihindeki İBYK. listesinin bir öneriden ibaret kaldığı, her hâlûkârda Ramazan KARAKALE'nin ise durumunun değişmeyip 17.10.1970 tarihinden itibaren T. D. G. F.'nin kapatılış tarihi olan 10.5.1971 tarihine kadar Mehmet ÇAVUŞ başkanlığındaki İzmir Bölge Yürütme Kurulu üyeliği vazifesini; yaptığı; bu arada yapılan görev taksiminde İBYK. sekreterliğinin sanığa tevcih edildiği; ayrıca sanık Ramazan'ın öğrencisi bulunduğu İzmir Yüksek Öğretmen Okulu Öğrenci Derneği başkanlığını da yaptığı; Ocak 1971 tarihinde 14 kuruluşun iştiraki ile DEV-GÜÇ'ün kurulduğu ve DEV-GÜÇ sekreterliğinin de Ramazan KARAKALE'ye tevdi edildiği; sanığın bu görevi de yaptığı; nitekim DEV-GÜÇ sekreteri olarak yaptığı basın toplantısında, Genelkurmay Başkanı ve Kuvvet Komutanlarına birer muhtıra gönderildiğini açıklamış ve "Ordunun ilerici tutumunu sonuna kadar destekleyeceğiz, hareket nerden geri dönerse, kimin tarafından geri döndürülürse karşı tavır alacağız"... diyerek 21 adet istek ileri sürmüş olduğu; sanığın İBYK. içinde ve özellikle Yüksek Öğretmen Okulu Devimci Gençlik Derneği içinde genellikle eğitim çalışmalarında bulunduğu; Yüksek Öğretmen Okulunda çıkarılan Balyoz isimli gazetenin muhtevasını hazırladığı; bu meyanda Marksist-Leninist öğreti açısından ve diyalektik metod ile Türkiye'deki görüş çelişkilerini inceleyen sosyal yapıda bir devrime karşı Kemalizm'le çıkıldığını, oysa Kemalizm'in ekonomik bir doktrin olmadığını, Ontaçağ görüşüne ve mandacılığa karşı yapılmış bir devrim olduğunu ifade eyleyen (Bilimden Topluma) isimli ayrıca (Biz Öğretmeniz Ama...) başlıklı ve millî demokratik devrimin Türkiye'de büyüyüp gelişmesinde her kademedeki öğretmenlerin rollerini devrimci açıdan anlatan yazı yazdığı; vesair İBYK.'nin eğitim çalışmalarını eğitim bürosu halinde yönettiği, bu meyanda Recep EĞEMEN anfisinde ve yeni anfi de yapılan eğitim çalışmalarında Diyalektik Materyalizm, Marksizm-Leninizm, ekonomi politik ve Marksist felsefe konularında ve haftanın Salı günlerinde de DİSK. binasında toplanan işçilere Sendikalizm, artık değer teorisi, gibi konularda konferanslar verdiği; sanığın Akhisar, Ödemiş ve Milas'da yapılan tütün mitinglerine katıldığı; özellikle 30.12.1970 tarihindeki Akhisar ve 2.1.1971 tarihindeki Ödemiş tütün mitingleri ile 24.1.1970 tarihindeki Milas tütün mitingini yönetmiş ve bu mitinglerde konuşmalar yaparak halkı ve üretici köylüleri mevcut düzen ve hükümet aleyhine tahrik ve teşvik eylemiş olduğu; keza sanığın İzmir'-

de yapılan bütün miting ve gösteri yürüyüşlerine bu meyanda 17.1.1971 tarihinde yapılan İPSD. mitingine, Ankara'da Siyasal Bilgiler Fakültesi öğrenci yurtlarında polisle öğrenciler arasında vuku bulan çatışmayı ve polisi protesto etmek için yapılan mitinge iştirak ettiği; sanığın aynı zamanda Yüksek Öğretmen Okulu Öğrenci Derneği Başkanı olması sıfatıyla bu derneğin yönetimini de T. D. G. F.'nin paralelinde yürüttüğü, sanığın İBYK. 1K. 6D. 40-43 sıralar arasındaki polise verdiği, aynı dosya 45-52 sıralar arasındaki Askerî Savcıya verdiği ve D. T. 2K. 131 sırada huzurda verdiği ifadelerindeki kısmen açık kısmen dolaylı itiraf ve ikrarları; bu itiraf ve ikrarları doğrulayan, tamamlayan ve soyutluktan kurtaran olaylara birlikte iştirak etmiş olduğu diğer sanıklar Mehmet ÇAVUŞ, Nedim ÖZTAŞ, Reha PEKERTEN, Halim BAHADIR ve Tuncay SEZER'in hanelerinde gösterilen hazırlık ve son soruşturma ifadeleri; sanığın İBYK.'na dahil arkadaşları ile birlikte fakülte ve yüksek okullarda vuku bulan bütün hareketlerin elebaşısı olduğuna ve bu hareketleri idare ettiğine, okullarda öğrenciler ve okul idarecileri üzerinde korku ve terör havası yarattığına dair şahit Hüseyin ŞAHİN'in İBYK. 1K. 6D. 85-96, A. Nazmi ERDEM'in İBYK. 1K. 6D. 106, şahit Ali İhsan HARBİ'nin İBYK. 6K. 4D. 3, Mihriban YILMAZ'ın İBYK. 6K. 4D. 12 sırada mevcut ve keza aynı dosyada şahit Armağan AYDİN, Vahap GÜÇLÜER, Ahmet SARIKOÇ, İhsan AVCI, Yahya YİĞİT, Ahmet ARIKAN, Hayri ÇOLAK, İbrahim RAHATGÜN, Hüseyin BAYRAKTAR ve Ali ÇELİK'in hazırlık ve duruşma tutanaklarındaki yeminli son soruşturmaları ifadeleri ile ve yazılı delillerden İBYK. 1K. 6D. 1 sırada mevcut ve sanığın Akhisar tütün mitinginde ve İzmir'deki mitingde konuşma yaparken gösterir fotoğraflar; aynı dosya 19 sırada sanığın DEV-GÜÇ sekreteri olarak yaptığı basın toplantısını gösterir fotoğrafları da havi olan gazete küpürleri; aynı dosya 20, 21 dizilerde "Bilimden Topluma" başlıklı sanık tarafından yazılan yazı; 23 sırada, sorgusunda sanık tarafından kendisine ait olduğu kabul edilen, DEV-GÜÇ sekreteri Ramazan KARAKALE imza blokunu havi daktilo ile yazılmış ve çeşitli devrimci kuruluşlara DEV-GÜÇ'e katılmaları için çağrı mahiyetinde olmak üzere teksirle yazılan yazı; aynı dosya 25-39 diziler arasında Ramazan KARAKALE tarafından Yüksek Öğretmen Okulu Öğrenci Derneği genel kuruluna sunulan ve okunan ve içinde (Mücadelelerinin bir ön mücadele olduğunu, bunun ise millî demokratik devrim mücadelesini teşkil ettiğini, Türkiye'de millî demokratik devrim mücadelesinin bayrağını işçi sınıfının taşıyacağını ve taşımakta olduğunu, üniversite gençliğinin görevinin işçinin bu mücadelesinde ona öncülük etmek olduğunu ifade eyledikten sonra Che Guevera'nın bir sözünden esinlenerek (biz devrimciler bu koca mücadelenin içinde ölümle sohbet ediyoruz, ona safa geldin, hoş geldin diyebilecek koca bir yürek taşıyoruz. Ölürken dünyaya elveda, kainata merhaba diyen insanlarız...) şeklinde bir hitabe de bulunupfaaliyet devresinde iştirak edilen mitingler ve yapılan eylemleri sayan genel kurul raporu; aynı dosya 55 sırada sanık tarafından yazılmış ve DEV-GENÇ İzmir Bölge Yürütme Kurulu imza blokunun altında sanığın imzası bulunan Yüksek Öğretmen Okulu 7 nci olağan kongre divan başkanlığına yazılmış (...Biz devrimciler Türkiye halklarının teşkilâtlanması olan önümüzdeki görevi yerine getirmek durumundayız, emperyalizmin vahşiyane saldırıları elbette durdurulacak, işçi sınıfımızın komutasındaki halkımız zafere ulaşacaktır... Yaşasın Bağımsız ve Demokratik Türkiye, Yaşasın Halk Savaşının zaferi...) şeklindeki beyanları taşıyan yazı; aynı dosya 88-93 sıralar arasında sanığın hemşehrisi ve köylüsü olan ve kendisini küçük yaştan itibaren tanıyan Hüseyin ŞAHİN'in mektubu ve 94-96 sayfalar arasında da Ramazan KARAKALE tarafından kendisine bilimsel sosyalizmin anlatıldığı ve bilinç verilmeye çalışıldığı yolundaki ifadesi; İBYK. 12K. 4 numaralı büyük sarı zarf içindeki, 12 numaralı küçük sarı zarfta mevcut ve "Güçlenen Millî Demokratik Devrim Mücadelemiz ve Öğretmenler" başlığını taşıyan (millî demokratik devrim mücadelesinin büyüyüp gelişmesinde öğretmenin rolünün büyük olduğu, öğretmenin bugünkü başlıca görevinin eğitimi devrim için uygulamak, halkı uyandırmak ve ona politik bilinç vermek, olduğu); şeklindeki millî demokratik devrim konusunda geniş izahlar veren yazısı; Tev. Tah. 1K. 191 sırada mevcut sözü geçen yazıların Ramazan KARAKALE tarafından yazılmış olduğuna dair Adlî Tıp Meclisi Reisliğinin bilirkişi raporu; Mrk. Yrt. Krl. 7K. 4D. 24/1, 24/3 ve 24/4 sıralarda sanığın 30.12.1970günü Akhisar, 2.1.1971 günü Ödemiş, ve 24.1.

1971 günü Milas ilçesinde yapılan tütün mitinglerindeki konuşmaları ve hakkındaki İzmir Emniyet Müdürlüğünün yazıları; İBYK. 6K. 3D. 1-54 diziler arasında sanığın bölge yürütme kurulunda bulunduğu ve görev yaptığı sırada yayımlanmış olan ve sanık Mehmet ÇAVUŞ ile Reha PEKERTEN'in hanelerinde izahat verilen çeşitli bildiriler; İBYK. 2K. 2D. 5 sırada mevcut ve sanığın DEV-GENÇ temsilcisi sıfatı ile Demokrat İzmir Gazetesine adı geçen gazete tarafından vaki müracaat üzerine yaptığı ve asıl isteklerinin gerçek niteliğini ifade eyleyen beyanatı ve diğer dosyalarda bulunan burada sözü uzatmamak üzere sayılmayan yazılı delillerle kuşkudan uzak bir şekilde sübuta ermiş bulunmaktadır.

Sanık maddî olayların vukuunu ve sübutunu inkâr eylememiş, ancak bu olayları 1961 Anayasasının kendilerine tanıdığı haklar ve bu hakların kullanılması olarak nitelendirmiştir. Gerçekten 1961 Anayasası Ülkemize geniş bir hürriyet düzeni getirmiştir. Aynı Anayasa hakların kötüye kullanılmasını ve hakların suistimali ile belli bir ideolojinin Türkiye'de kurulmasını temin için, gene kendisi tarafından getirilmiş olan hürriyetlerden yararlanılmasını teçviz eylememiştir. Hele komünist bir toplum düzeninin kurulmasına kapılarını tamamen kapalı tutmuştur. Nitekim anayasa komisyonu sözcüsü olan DEV-GENÇ davası sanıklarından Prof. Muammer AKSOY'un dediği gibi "Anayasa karakter sahibi bir anayasadır. 20. asrın ulaştığı medeniyet seviyesine uygun her parti programının tatbik edilmesine imkân veren bir anayasadır. Orada devletçilik de tatbik edilebilir, liberalizm de tatbik edilebilir. Fakat komünistlik asla tatbik edilemez..." Halbuki sanığın ve mensubu bulunduğu T. D. G. F.'nin ve onun paralelinde sanığın yönettiği İzmir Yüksek Öğretmen Okulu Öğrenci Derneğinin yapmış olduğu veya katılmış olduğu eylemlere bakıldığında gayelerinin tamamen değişik ve Türkiye'de belli bir sınıfın diğer sınıflar üzerinde hâkimiyetini kurmaya, Türkiye'de komünist bir rejim tesisine matuf faaliyetler şeklinde tezahür eylediği açık seçik ortaya çıkmaktadır. Örneğin İzmir Yüksek Öğretmen Okulu Öğrenci Derneğinin 7 nci olağan kongresine sanık tarafından İzmir Bölge Yürütme Kurulu imza bloku ile ve sanığın imzasiyle gönderilen İBYK. 1K. 6D. 55 sıradaki yazıda aynen (Ülkemizde işçi sınıfımızın, köylülerin ve diğer ezilen yığınların devrimci mücadelesi çığ gibi büyümektedir. Emperyalizmin ortağı Eğemen sömürücü sınıflar ezilen yığınların mücadelesini önleyebilmek için adice oyunlara baş vurmaktadır. Biz devrimciler Türkiye halklarının teşkilâtlanması olan önümüzdeki görevi yerine getirmek durumundayız. Emperyalizmin vahşiyane saldırıları elbet durdurulacaktır. İşçi sınıfımızın komutasındaki halkımız zafere ulaşacaktır) denilmektedir. Diğer taraftan gene sanık tarafından yazılan (Güçlenen Millî Demokratik Devrim Mücadelemiz) başlıklı yazısında (millî sınıf ve tabakalardan - işçi sınıfı, köylüler ve küçük burjuvazinin diğer kesimleri ve özellikle asker, sivil, aydın zümre, az sayıdaki millî burjuvazi - gelen devrimci sesler, gittikçe gürleşiyor, işçilerin grevleri ve fabrika işgalleri, köylülerin demokratik mücadeleleri, gençlerin demokratik ve halka dönük üniversite için giriştikleri boykot ve işgalleri, Anti-Emperyalist eylemleri, halkımızın millî demokratik devrim mücadelesinin ordu saflarındaki yansıyışını gösteren 69 subayın bildirisi ve onbinlerce öğretmenin bağımsızlık ve demokrasi yolunda hak isteyen, sesi, işbirlikçi güçlerin statükosunu zorlamaya başlamıştır. Bu mücadele Türkiye proleteryasının ideolojik, politik ve örgütsel öncülüğünde, işçi köylü temel ittifakı üzerinde, köylüler dışında küçük burjuvazinin ve diğer millici güçlerle kurulacak; devrimci geniş millî cephe sayesinde kalıcı zaferler kazanacaktır. Millî demokratik devrim mücadelemizin büyüyüp gelişmesinde öğretmenlerin rolü büyüktür. Öğretmenler, ezilen emekçi sınıflara ekonomik durumu ve sosyal ilişkileri bakımından en yakın aydın tabakasıdır.... O halde öğretmenlerin bugünkü başlıca görevleri eğitimi devrim için uygulamak. Halkı uyandırmak ona politik bilinç vermektir. Erperyalizm işbirlikçi sermaye, feodal mütegallibe eğemenliği öğretmenleri kendi statükolarına hizmet ettirmek, asil görev olan halkı millî demokratik devrim mücadelesi yolunda uyarmayı unutturmak, önlemek istemektedir.... Millici sınıf ve tabakalar insanlık tarihinde en büyük, en devrimci sınıf olan işçi sınıfının ideolojik, politik ve örgütsel öncülüğünde millî cephede birleşmeye doğru yöneldikçe emperyalizm ve işbirlikçileri ecel terleri dökerler... Zafer emperyalizme karşı dövüşen dünya halklarınındır. Yaşasın tam bağımsız ve gerçekten demokratik Türkiye, yaşasın emperyalizme karşı mü-

cadele eden Dünya Halkları) demektedir. Böylece sanık ve mensubu bulunduğu DEV-GENÇ'in İzmir Bölge Yürütme Kurulunun gerek okul içindeki gerek İzmir dahilinde ve Ege bölgesindeki eylemlerinin gerçek anlamı ortaya çıkmakta ve sanık ile T.D.G.F.'nin üreticiler, işçiler ve köylüler tarafından gerçekten anayasanın vermiş olduğu haklar çerçevesinde ferdî veya menfaat ve meslek grubu olarak haklarını ve çıkarlarını arama yolunda yapmış oldukları tamamen yasalara uygun toplantı ve gösterilere hangi kasıt altında iştirak ettiklerini açıkça ortaya koymaktadır. Gerekçeli Hükmün Teorik İnceleme Bölümünde de etraflı şekilde izah edildiği gibi T. D. G. F. işçiye, köylüye, yönelik çalışmalarını dış görünüş itibariyle daima yasaların gösterdiği yoldan yürüyerek yapmıştır. Örneğin bölgesel üretici mitinglerini o bölgedeki üreticilerden kazandıkları devrimci arkadaşlarını miting tertip komitesi olarak kamuoyuna ve idarî makamlara göstermiştir. Fakat bu yasal yolların neticesinde yapılan mitinglerde, yürüyüşlerde veya sair gösterilerde ana gaye olan millî demokratik devrim mücadelesinin çalışmaları yapılmış ve bilimsel sosyalizmin işçiye, köylüye götürülmesi gayreti içinde bulunulmuştur. Bu itibarla sanığın savunmasında ileri sürmüş olduğu bütün eylemleri anayasanın verdiği haklardan faydalanılarak yaptıkları hususundaki beyanlarında gerçek bir samimiyet müşahade edilememiştir. Zira komünizmin kanun dışı olduğu bir devlet düzeninde, onun faaliyetleri için legalitenin bir paravana gibi kullanılacağı doğal ve yalınç bir mantık sonucudur.

Sanığın sübuta erdiği delilleriyle yukarıda gösterilen bütün fiillerinin kül olarak ele alınması sonucunda bunların kendi yazılarındaki ifadelerinde de görüldüğü üzere Türkiye'de komünizmi gerçekleştirme ana gayesine giden yolda sosyalist devrimin yapılabilmesi için gerekli zeminin hazırlanması demek olan ve gayeye giden yolda ilk basamağı teşkil eyleyen milli demokratik devrim mücadelesi olduğu her türlü izahtan varestedir.

Bütün bu gerekçelerle sanığın sübuta eren fiili T.C.K.'nun 141 nci maddesinin 1 nci fıkrasında öngörülen bir cemiyet olduğu yukarıda özel bölümde uzun uzun izah edilen T.D.G.F.'nin sevk ve idarecisi olarak işlediği fiil şeklinde tezahür eylemekte ve maddî manevî unsurları oluşan bu fiili sebebiyle anılan madde uyarınca cezalandırılmasının gerektiği yolunda salim bir kanaata ulaşılmış bulunulmaktadır.

49. SAİM KOÇ:

Sanık hakkında Askeri Savcı iddianamesinde:

Ege Üniversitesi İTİF'de kurulan DEV-GENÇ Derneğinin kurucuları arasında bulunan sanığın 20.3.1971 tarihinde seçimle İzmir Bölge Yürütme Kurulu üyeliğine getirildiğini, 18.3. 1970 tarihinde polis okulu arkasındaki gecekonduların yıkımı eylemine katıldığını, 6 ncı Filoyu protesto eylemine katıldığını, 11-15 Aralık 1970 tarihleri arasında yürütülen boykota yönetici olarak katıldığını, Akhisar tütün mitingine tertip komitesi olarak iştirak ettiğini, İlker Mansuroğlu'nun öldürülmesi olayını protesto için 29.12.1970 ile 4.1.1971 tarihleri arasındaki olaylara iştirak ettiğini, Cuma günleri öğrenciler için yapılan eğitim çalışmalarına katıldığını, DEV-GENÇ'in hedefi olan MDD.'nin gerçekleştirilmesi için girişilen faaliyetlere militan sevk ve idareci olarak iştirak ettiğinden bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 146/3. maddesi gereğince tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/1-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 5.6.1971 tarihinde polise verdiği ifadesinde:

1968 yılında Ege Üniversitesi, İ. T. İ. A.'ne girdiğini, ikinci sınıfta iken kendisinde sol fikirlerin uyandığını, okulun halledilmesi gereken bazı sorunlarının bulunduğunu, bunların halli için talebe cemiyetleri, dernekleri, talebe temsilcilikleri, DEV-GENÇ, Ülkü Ocakları, sosyal demokrasi derneklerinin faaliyete geçtiklerini, hitabet kudreti sebebiyle kendisinin de bu sorunların halli için yapılan temas ve eylemlerde ön planda yer aldığını, okulda yapılan

forumlarda konuşmacı olarak görev aldığını, fakültenin devrimci gençlik derneğinin kurucuları arasında bulunduğunu, tüzüğü B. Y. K.'daki arkadaşlarından aldıklarını, kuruluş faaliyetleri içinde bulunmadığını ancak daha sonra bu faaliyetlerin içine dahil olduğunu, 19 Aralık 1969 günü okulda bulunduğunu, İzmir'e gelen 6 ncı Filonun protesto edilmesi için okulda bir faaliyet bulunduğunu, olay günü dışarı çıktığında talebelerin toplandıklarını gördüğünü, merak saiki ve talebe psikolojisi içinde NATO yönüne giden topluluğa katıldığını, ancak topluluğun polis tarafından dağıtılıp kendisinin de yakalandığını, faal rol almadığını, 18 Mart 1970 tarihinde polis okulu arkasındaki gecekonduları yıkılan vatandaşların haklarını aramak üzere birkaç arkadaşı ile vilâyete gittiklerini, vatandaşların vilâyet binası önünde toplanmış olduklarını, özel kalem müdürü odasına çıktıklarını, bir ara salona çıktığında polislerce yakalandığını, 30.12.1970 tarihinde Akhisar'da yapılan tütün mitingine katıldığını, tertip komitesine girdiğini, 20 Mart 1971 tarihinde İzmir Bölge Yürütme Kuruluna üye seçildiğini, Hüseyin ASLANTAŞ'ın öldürülmesi olayını protesto için DEV-GENÇ tarafından boykotun başlatılıp yürütüldüğünü, bu boykotu kendisinin de desteklemiş olabileceğine, yine İlker MANSUROĞLU'nun öldürülmesi sebebiyle yapılan boykotu DEV-GENÇ olarak organize ettiklerini, DEV-GENÇ'in Ankara'da yapılan genel kurul toplantılarına iştirak etmediğini, İzmir çevresinde yapılan köy eylemlerine katılmadığını, Cuma günleri fakültenin 206 veya 207 numaralı odalarında DEV-GENÇ'e sempati duyan öğrenciler için eğitim çalışmaları yapıldığını, günün aktüel konuları ile ilgili olarak görüşlerini açıkladıklarını, kitap okunmadığını, DEV-GENÇ'e anayasadaki demokrasiyi anlatmak ihtiyacı için girdiğini, köy eylemlerine iştirak ederek onları bilinçlendirme fikri bulunmadığını, Türkiye'de sosyalist bir devrimin olamayacağı inancında bulunduğundan TİP'e karşı olduğunu, beyan etmiştir.

Sanık 19.6.1971 tarihinde Askeri Savcıya verdiği ifadesinde:

1970 yılı Şubat ayında devrimci gençlik derneğini arkadaşları ile birlikte kurduklarını, tüzüğü kendilerinin hazırlamadıklarını, muhtemelen merkez yürütme kurulunun göndermiş olabileceğini, MDD.'den kemalizmi anladığını, bölge yürütme kuruluna seçildiğinden haberinin bulunmadığını, Akhisar'lı olması sebebiyle tütün mitingine katıldığını, fakültede eğitim çalışmaları yapılmadığını, duvarlara afiş ve pankartları kimlerin astığını bilmediğini, 5 Haziran 1971 günü kendiliğinden teslim olduğunu beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorguda:

13 Şubat 1970 tarihinde İ. T. B. F. Devrimci Gençlik Derneğini kuranlar arasında bulunduğunu bunun T. C. K.'nun 146/3. maddesini ihlâl ile bir ilgisinin bulunmamasının gerektiğini, 20 Mart 1971 tarihinde seçimle B. Y. K.'ya seçilmediğini, hatta o tarihte böyle bir seçimin yapılıp yapılmadığından haberinin bile bulunmadığını, 18 Mart 1970 tarihinde göz altına alındığını fakat bunun İzmir polis okulu arkasındaki gecekondu yıkımı eylemleri ile bir ilişiğinin bulunmadığını, 19 Aralık 1968 tarihinde yapılan 6 ncı Filoyu protesto mitingine katılmadığını, o tarihte talebesi bulunduğu İ. T. B. F.'den çıkıp henüz 50-60 adım yürüdükten sonra polisler tarafından yakalanıp götürüldüğünü, sevk edildiği mahkemede beraat ettiğini, 11-15 Aralık 1970 tarihleri arasında yürütülen boykotlara katılmadığı gibi, boykot yapılıp yapılmadığını bile hatırlamadığını, 30 Aralık 1970 tarihinde Akhisar'da yapılan tütün mitingine katıldığını, 5 Ocak 1971 tarihinde fakültedeki öğrenci temsilciliği için yapılan seçimlerde divan başkanlığı yaptığının doğru olduğunu ancak bunun Anayasayı ilga ile ne gibi bir ilgisinin bulunduğunu anlayamadığını, İlker MANSUROĞLU'nun öldürülmesi olayını protesto için 29 Aralık 1970 ile 4 Ocak 1971 tarihleri arasındaki olaylara iştirak etmediği gibi böyle bir olayın çıktığından haberinin bile olmadığını, Cuma günleri fakültenin 206-220 numaralı odalarında eğitim çalışmaları yapıldığı iddiasının doğru olmadığını çünkü 220 numaralı bir odanın bulunmadığını keza fakültede gece ve gündüz öğretim yapıldığından aynı anda hem ders hem de eğitim çalışması yapılmasının imkânsız bulunduğunu, kanaatince dekan veya profesörlerin iştirakiyle yapılan okul içi meselelerle ilgili toplantıların iddia makamınca eğitim çalışması olarak kabul edildiğini, hakkındaki iddiaların maddî temelden yoksun bulunduğunu id-

dıaların baskı altında alınan polis ifadesine dayandığını, polis ifadelerini red ettiğini, İzmir Sıkıyönetim Komutanlığı Askerî Savcısına verdiği ifadesinin doğru olduğunu İzmir polisi tarafından alınan ifadesinin doğru olmadığını beyan etmiştir.

Sanık savunmasında

Sorgusunda söylediklerine ekleyecek başka bir sözü olmadığını, T. C. K.'nun hiç bir maddesini ihlâl etmediğini, bu alanda tanık ifadesi ve başka delilde bulunmadığından beraatini talep etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Askerî Savcılık sanık SAİM KOÇ'un İzmir Bölge Yürütme Kurulu üyeliğine getirildiğinden bahisle T. C. K.'nun 141/1 nci maddesi kapsamına giren bu teşekküldeki sıfat ve hizmetlerini nazara alarak tecziyesini istemiştir. Sanık Askerî Savcılıktan itibaren verdiği bütün ifadelerinde bölge yürütme kurulu üyeliğine seçildiğinden haberinin olmadığını ısrarla belirtmiştir. Bölge yürütme kurulunda hizmet ifa eden diğer sanıklar da Saim KOÇ'un kurulda üye olarak hizmet gördüğü hususunda herhangi bir beyanda bulunmamışlardır. Kaldıki esas hakkındaki mütalâada bile İzmir Bölge Yürütme Kuruluna başkan ve üye olarak dahil olanların isimleri arasında Saim KOÇ'a yer verilmediği gibi, "Bölge yürütme kuruluna seçilecek derecede faal bir eleman ve yöneticilik sıfatına lâyık görülen denilmek" suretiyle sanığın kurulda yer almadığı açıkça belirtilmektedir. Sanığın faal ve yöneticilik yapabilme vasıflarını haiz olması, bölge yürütme kurulunda mutlaka çalıştığı anlamına gelemeyeceği gibi, sanığın yaptığı savunmayı çürütecek delillere de soruşturmanın herhangi bir safhasında ve dosya muhteviyatında rastlanılmamış olmakla müsnet suçun tekevvün etmediği hususunda heyette tam bir kanaat hasıl olduğundan beraat ettirilmesi uygun görülmüştür.

50. NEVZAT DEMİRBAŞ:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Yüksek Öğretmen Okulu Devrimci Gençlik Derneği üyesi bulunan sanığın 20.3.1970 tarihinde B. Y. K. üyeliğine seçildiğini, gazetelere yazılar yazdığını, öğretmen okulu öğrenci derneği kurultayında halk iktidarını mutlaka kuracağız şeklinde konuştuğunu, eğitim faaliyetlerinde bulunduğunu, DEV-GENÇ'in hedefi olan MDD.'yi gerçekleştirmek için yapılan çeşitli faaliyetlerde yönetici olarak bulunduğundan bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 146/3. maddesi gereğince tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/1-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 27.4.1971 tarihinde polise verdiği ifadesinde:

1966-67 ders yılında İzmir Y. Ö. Okuluna, daha sonrada 1967-68 yılında Fen Fakültesine kaydolduğunu, 1969-70 ders yılında okul bünyesinde kurulan Devrimci Kültür Sanat Derneğine kaydını yaptırdığını, derneğin sanat komitesi koluna girdiğini, faal görev almadığını, derneğin FKF. İzmir sekreterliğine bağlı alt bir örgüt olduğunu, 7-8 ay sonra bu derneğin ismini devrimci gençlik derneği olarak değiştirdiğini, isim değiştirmeden önce derneğin Atalan ve Göllüce köylerindeki toprak işgali konusu üzerinde çalışmalar yaptığını, sadece üye olarak kaldığını, İzmir DEV-GENÇ Bölge Yürütme Kurulu üyesi olmadığı gibi görevde almadığını, DEV-GENÇ'in organize ettiği o bölgedeki mitinglere tütün ve toprak konusundaki bütün faaliyetlere katıldığını, Amerikan emperyalizmini protesto mitinglerine iştirak ettiğini, bu hususlaki bildiri ve afişleri astığını, dağıttığını, Amerikan tesis ve işyerlerine saldırı ve tecavüzde bulunmadığını, öğrenci çatışmalarına katılmadığını, dolabında yasaklanmış neşriyat ve sopa bulunmadığını beyan etmiştir.

Sanık 28.4.1971 tarihinde yine polise verdiği ifadesinde:

DEV-GENÇ'in kayıtlı üyesi olduğunu, DEV-GENÇ'in Y. Ö. Okulu veya Fen Fakültesi talebe cemiyeti odasında faaliyet gösterdiğini, ele geçirilen pankart ve sloganların bir kısmı-

nın merkezden geldiğini diğerlerinin ise İzmir'de hazırlandığını, kitapların ise ucuz olması hasebiyle basımevlerince gönderildiğini, bölge yürütme kurulunun haftada bir toplandığını, günün konusu olayların tartışıldığını, bir eyleme geçilip geçilmeyeceği hususunun kararlaştırıldığını, beyanname basıp dağıtma konusunun ise kurulun kendi arasında yaptığı toplantıda karara alındığını, yakalanan bildirilerin İzmir DEV-GENÇ Bölge Yürütme Kurulunca hazırlanıp dağıtıldığı düşüncesinde olduğunu, bunları yazılırken veya dağıtılırken görmediğini, eylemde bulunmadığını beyan etmiştir.

Sanık 20.5.1971 tarihinde Askerî Savcıya verdiği ifadesinde:

Y. Ö. Okulu Devrimci Gençlik Derneği üyesi bulunduğunu, kurucu üye olmadığını, bu derneğin bölge yürütme kuruluna bağlı olduğunu, DEV-GENÇ'in tüzüğüne göre yapılması gerekli işlerin tahakkuku için çalışmalar yaptıklarını, halkın aydınlanması için yürüyüşler tertip ettiklerini, miting ve aydınlatıcı konuşmalar yaptıklarını, bildiri ve pankart dağıttıklarını, Y. Ö. O. kantini duvarındaki GUEVERA'nın resmini kimin yaptığını bilmediğini, fertler için refah ve saadet istediklerini, işçi diktatoryası hususunda bir talepleri bulunmadığını, DEV-GENÇ'in Türk Halk Kurtuluş Ordusu ile bir ilişiğinin bulunmadığını, önergesindeki İkinci Milli Kurtuluş Savaşı cümlesini madenlerin devletleştirilmesi, toprak reformunun yapılması anlamında fikrî savaş olarak kullandığını, kurultayda halk iktidarının mutlaka kurulacağı hususunda bir konuşma yapmadığını, tutanaktaki yazının kendisine ait olmadığını beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorguda:

İzmir Bölge Yürütme Kurulu üyesi olmadığını, Demokrat İzmir Gazetesinde çıkan bir yazısında bazı bölümlerin Askerî Savcı tarafından iddianameye alındığını, yazıda yasalara aykırı bir şey olmadığını, şayet kanuna aykırı bir durum mevcut olsaydı. Basın Kanununun gösterdiği süre içinde C. Savcılığınca dava açılması gerektiğini, devrimcilerin faşist baskı ve tertiplerle sindirilme çabası içerisinde olunduğu, buna karşı güçlü mücadele verilmesi gerektiği hususunda yazdığı yazının bir öğrenci derneği kurultayında Divan Başkanlığına kutlama amaciyle verildiğini sandığını, fakat bunun ne zaman yazıldığını hatırlamadığını, 3-5 satırlık bir yazı ile Anayasayı ihlâl etmenin maddeten ve hukuken mümkün bulunmadığını, Y. Ö. O. Öğrenci Derneği kurultayında halk iktidarını mutlaka kuracağız şeklinde bir konuşma yapmadığını, DEV-GENÇ üyelerinin bilinçlendirilmesi yönünde herhangi bir eğitim faaliyetinde bulunmadığını, B. Y. K. üyesi olmadığından tertiplenen ve yürütülen bütün eylemlerden sorumlu olamayacağını, Devrimci Gençlik Derneğinde yönetici olarak görev almadığını, bu sebeple çeşitli faaliyetlerde yönetici olarak görev aldığının düşünülemeyeceğini, İzmir polisi tarafından alınan ifadesinin doğru olduğunu, Ege bölgesinde yapılan kanunî miting ve yürüyüşlerden sadece bir kısmına katıldığını, F. K. F. üyeliğinin olmadığını, sadece DEV-GENÇ üyeliğinin bulunduğunu, İzmir Sıkıyönetim Komutanlığı Askerî Savcısı tarafından alınan ifadesinin genellikle doğru olduğunu yalnız DEV-GENÇ'in işleyişi hakkında verdiği bilgilerin kulaktan dolma bilgilerle aktarıldığından yanlışlıkları havi olabileceğini beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Bölge yürütme kurulu üyesi olmadığını, Demokrat İzmir Gazetesinde yayınlanan mülâkat ve Yüksek Öğretmen Okulu Öğrenci Derneği kurultayında verdiği önergenin o günlerde üniversite gençliğine karşı özellikle Ülkü Ocağı mensuplarının giriştiği silahlı saldırılardan bir öğrenci olarak duyduğu tedirginliğin ifadesi olduğunu, öğrenci derneği kongresinde halk iktidarını mutlaka kuracağız şeklinde konuşma yaptığı iddiasının kongre tutanağından alındığının savcılık ifadesi zaptından anlaşıldığını, konuşma tek bir cümleden ibaret olamayacağına göre bütün konuşmasının nazara alınması gerektiğini, zaptı tutan sekreterin cümleyi noksan veya yanlış yazmış olabileceğini, bu sebeple zapta güvenilmemesi gerektiğini, bu anlamda bir konuşma yapmadığını, DEV-GENÇ üyelerini bilinçlendirme yönünde eğitim faaliyetlerinde bulunmadığını, bölge yürütme kurulu üyesi olmadığından DEV-GENÇ'in tertiplediği ve yürüttüğü bütün eylemlerden sorumlu olamayacağını, tanık ifadelerinin hasım

olmaları sebebiyle çelişkili bulunduğunu, şahitlerin ileri sürdükleri iddiaların hiç birinin ceza kanunu kapsamına girmediğini, bu nedenlerle müsnet suçu sübut bulmadığından hakkında beraat kararı verilmesini talep etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık NEVZAT DEMİRBAŞ'ın 1969-1970 yılında İzmir Yüksek Öğretmen Okulunda Ömer KARABULUT, Nedim ÖZTAŞ ve Ramazan KARAKALE ile birlikte Devrimci Kültür Sanat Kulübü isimli örgütü kurarak faaliyetlerine bir disiplin altında ilk defa bu örgüt içinde başladığı; Devrimci Kültür Sanat Derneğinin Şadi DAĞLI başkanlığında kurulduğu, ikinci başkanın Nedim ÖZTAŞ, Kültür Kolu başkanının Ramazan KARAKALE olduğu; sanık Nevzat DEMİRBAŞ'ın ise yönetim kurulu üyesi olarak vazife gördüğü; kulübün amacının okul bünyesinde dağınık bir şekilde çalışan sola mensup öğrencileri bir örgüt altında toplamak olduğu; bu kulübün bilâhare fikir kulüpleri federasyonu ile birleşme kararı aldığı ve Ege Üniversitesi Fikir Kulüpleri, İktisadi Ticarî İlimler Akademisi Fikir Kulübü ve Yüksek Öğretmen Okulu Devrimci Kültür Sanat Kulübünün bir araya gelerek yaptıkları bir toplantıdan sonra fikir kulüpleri federasyonu İzmir Bölge Sekreterliğinin Gazi Bulvarı No. 37'deki Maden-İş 3 ncü bölge temsilciliğinin yanındaki odada kurulduğu; böylece Ramazan KARAKALE'nin bölümünde de işaret edildiği gibi, İzmir Yüksek Öğretmen Okulu Devrimci Kültür Sanat Kulübünün F. K. F.'nin İzmir Bölge Sekreterliğinin teşekkülünde nüveyi teşkil eylediği; 10.10.1969 tarihinde bir tüzük değişikliği ile F. K. F.'nin T. D. G. F. haline gelmesinden sonra İzmir Yüksek Öğretmen Okulu Devrimci Kültür Sanat Derneğinin de İzmir Yüksek Öğretmen Okulu Devrimci Gençlik Derneği adıyla çalışmalarına devam eylediği; sanığın kurucusu bulunduğu bu derneğin gerek F. K. F. zamanında ve gerekse T. D. G. F. zamanında bu teşekküller tarafından düzenlenen veya iştirak edilen miting ve yürüyüşlere katıldığı; bu meyanda Torbalı ilçesine bağlı Atalan ve Göllüce köylerindeki toprak işgali olaylarına ve bu olaylar sebebiyle köy çalışmalarına katıldığı; sanığın diğer taraftan İzmir Yüksek Öğretmen Okulu Öğrenci Derneğine de üye olduğu; 1969 yılında da öğrencisi bulunduğu Ege Üniversitesi Fen Fakültesi öğrenci derneğine başkan seçildiği ve bu sıfatının soruşturmanın başlatılmasına kadar devam ettiği, böylece F. K. F.'nin İzmir teşkilâtının nüvesini teşkil eyleyen Yüksek Öğretmen Okulu Devrimci Kültür Sanat Derneğine, Yüksek Öğretmen Okulu Öğrenci Derneğine ve Fen Fakültesi Talebe Cemiyetine bu cemiyetin başkanı olarak dahil bulunup 3 kuruluşu aynı fikir ve eylem paralelinde içiçe bağlı bir duruma getirdiği; DEVGENÇ'in üniversite öğrencisine, işçiye ve köylüye yönelik faaliyetlerinden olmak üzere okulda meydana gelen ve yaratılan eylemlere İzmir içindeki miting, yürüyüş ve protesto gösterilerine; İzmir dışında Söke, Ödemiş üretici tütün mitinglerine, Atalan ve Göllüce toprak işgalleri olaylarına, Kınık'da TÖS tarafından düzenlenen öğretmen kıyımını protesto mitingine, iştirak eylediği; keza periyodik bir toplantı olmamakla birlikte genellikle haftada bir gün ve çoğu zaman Recep EĞEMEN anfisinde veya yeni anfide toplanılarak yapılan eğitim çalışmalarına katıldığı; DİSK İzmir temsilciliğinin İBYK.'na başvurarak Bornova'daki sendika binalarında yapacakları eğitim çalışmaları için eleman istemesi üzerine Mehmet ÇAVUŞ başkanlığındaki İzmir Bölge Yürütme Kurulunun Nevzat DEMİRBAŞ ile Ramazan KARAKALE ve Hakkı Baha PARS'ı görevlendirdikleri, haftanın Salı akşamları sanığın ve arkadaşlarının konferans şeklinde eğitim çalışmalarında bulunduğu ve işçilere Marksizmin bilincini verdiği; 20.3.1971 tarihinde İBYK.'da bir değişikliğin öngörülmesi üzerine Reha PEKERTEN başkanlığında hazırlanan listeye dahil edildiği, Reha PEKERTEN'in bölümünde etraflı şekilde anlatıldığı üzere bu İBYK. listesinin genel yönetim kurulunca onaylanması halinde geçerli olabileceği T.D.G. F.'nin tüzüğünün gereğinden olduğu, ancak genel yönetim kurulunun toplanamaması sebebiyle onaylama işleminin yapılamamasından sanığın İBYK. listesindeki isminin bir öneriden ibaret kaldığı; sanığın, içinde bulunduğu gençlik çevresinin örgütler olarak verdiği savaşın mahiyetinin ne olduğu konusunda E. Ü. Fen Fakültesi Talebe Cemiyeti başkanı sıfatı ile Demokrat İzmir Gazetesine beyanatta bulunduğu ve gerek kişisel görüşlerini ve mücadelesini, gerekse gençlik olarak örgütsel mücadelelerini ve amaçlarını anlattığı sanığın D. T. 2K. 136 sırada mevcut huzurda yaptığı sorgusunda ve bu sorguda doğ-

ruluğunu kabul eylediği İBYK. 2K. 2D. 13 ve 16 sıralardaki polis ifadesinde, aynı klâsör aynı dosya 19 sıradaki askerî savcılık ifadesinde yapmış olduğu kısmen açık, kısmen dolaylı ikrarları ile bu ikrarları soyutluktan kurtaran ve sanığın ifadesini tamamlayıp doğrulayan, müşterek bulundukları olaylardaki sanıklar Nedim ÖZTAŞ, Ramazan KARAKALE, Mehmet ÇAVUŞ'un kendi bölümlerinde nerede oldukları yazılı hazırlık ve son soruşturma ifadeleri ile ayrıca sanığın İBYK.'na mensup arkadaşları ile birlikte özellikle Yüksek Öğretmen Okulunda kendi fikirlerine yatkın olmayan veya tamamen karşı fikirde olan öğrenciler ve idareciler üzerinde baskı ve terör havası yarattıkları konusunda şahit Ali İhsan HARBİ'nin İBYK. 6K. 4D. 3, Mihriban YILMAZ'ın aynı dosya, 12, Armağan AYDIN'ın aynı dosya 13, şahit Sabri GÜNDOĞDU'nun aynı dosya 15, şahit Vahap GÜÇLÜER'in aynı dosya 16, şahit Ahmet SARIKOÇ'un aynı dosya 17, şahit İhsan AVCI'nın aynı dosya, 18, şahit Ahmet ARIKAN'ın aynı dosya 30, şahit İbrahim RAHATGÜL'ün aynı dosya 40 sırada mevcut hazırlık ve bu şahitlerin Tal. 2K. 253-555 diziler arasındaki istinabe suretiyle alınmış yeminli son soruşturma ifadeleri ve yazılı delillerden İBYK. 2K. 2D. 1 sıradaki sarı zarf içinde mevcut sanığın İzmir'de 27-29 Nisan olaylarına anma sebebiyle yapılan yürüyüşe, İzmir'de yapılan bir mitinge ve 14.6.1970 günü Kınık'da TÖS tarafından düzenlenen mitinge iştirak ettiğini gösterir fotoğraflar; aynı dosya 6, 7 ve 8 dizilerde sanığın Fen Fakültesi Talebe Cemiyeti başkanı olarak Demokrat İzmir Gazetesine yapmış olduğu beyanatı, aynı dosya 22 sırada sanık tarafından el yazısı ile yazılmış İzmir Yüksek Öğretmen Okulu Öğrenci Derneği Kongre Divanı Başkanlığına diye başlayan ve (Yaşasın Devrimciler, yaşasın tam bağımsız ve gerçekten demokratik Türkiye) sloğanı ile biten yazısı; aynı dosya 24 sırada gene sanığın el yazısı ile yazılmış İzmir Yüksek Öğretmen Okulu Öğrenci Derneği 5 nci olağan kongre divan başkanlığına diye başlayan ve (Yaşasın bağımsızlık uğruna savaşan devrimciler, yiğit halkımız, kahrolsun emperyalizm ve işbirlikçi uşakları) sloğanları ile biten ve aynı zamanda sanık Nevzat DEMİRBAŞ'ın İsparta'da da bir yüksek tahsil talebe cemiyetinin başkanı olduğunu gösteren yazı, aynı dosya 25 dizide sanık Nevzat DEMİRBAŞ'ın beş arkadaşı ile birlikte İzmir Yüksek Öğretmen Okulu genel kurul divan başkanlığına verdiği ve (Halkımız Kurtuluş Mücadelesini dile getiren anti-emperyalist, anti feodal doğrultuda bir genel kurul bildirisinin kaleme alınmasını ve bunun için bir komitenin görevlendirilmesini öneriyoruz) şeklinde biten önergesi; Mrk. Yrt. Krl. 7K. 4D. 24/2, 24/3 sıralarda mevcut sanığın 30.12.1970 günü Akhisar'da yapılan tütün mitinginde ve ve 2.1.1971 günü Ödemiş'de yapılan tütün üreticileri mitinginde yaptığı konuşmalar ve dosyada bulunan diğer yazılı delillerle kuşkudan uzak bir şekilde sabit olmuş bulunmaktadır.

Sanığın kuşkusuz bir şekilde sübuta erdiği yukarıda delilleriyle gösterilen bu fiillerinin gerçek amacının ne olduğunun tesbiti hususunda gene sanığın yazılarına ve sözlerine bakmak gerekir. Sanık Nevzat DEMİRBAŞ Demokrat İzmir Gazetesinin öğrenci liderlerine tevcih ettiği soruları cevaplandırma babında vermiş olduğu ve sözü geçen gazetenin (Niçin kavga ediyorlar) başlıklı röportaj yazısı olarak çıkan beyanatında (...Devrimci hareketin olanaklarıyla ulaşılan şehirsel ve kırsal alanlarda küçüksenmeyecek başarılar kazanılmış hareket nitelik değiştirerek öğrenci hareketinden halk hareketi şekline dönüşmüştür.... Büyük bir uyanışın içerisinde olan halkımızın Amerikan Emperyalizmi ve işbirlikçilerine karşı gelişen mücadelesi bir kat daha güçlenecektir. Türkiye sınıf mücadelesinin iyice kesinleşeceği bir döneme girmektedir... Ve baskılar üniversitelerin devrimci mücadelenin kaleleri haline geldiği bir dönemde yapılmaktadır. Bu olayları basit bir öğrenci çatışması olarak görmek ve öyle yorumlamak büyük bir yanılgıya düşmektir. Çünkü öğrenci hareketleri halkımızın devrimci mücadelesinden ayrı düşünülemez. Bunun içindir ki içinde bulunduğumuz dönemde öğrenci çatışması söz konusu değildir... Ayrıca devrimci gençlik hareketi emperyalist sömürü üzerine kurulmuş bozuk düzene karşı 50 yıllık devrimci mücadelenin birikimi üzerinde yükselmiş, işçi-köylü yığınlarıyla organik bağlar kurarak güçlenmiş ve değişen şartların mücadele biçimleriyle bugünkü boyutlarına ulaşmıştır.... Öğrenci olaylarında gençliğin gücünün boşa harcandığı yolundaki bir görüş yanlıştır. Çünkü devrimci mücadeleyi yürütecek kadrolar, ancak eylem içerisinden yetişir ve iyi unsurlar eylemler içerisinde tanınabilir, eğitilebilirler.....

Kurtuluşumuz ancak halkımızın örgütlü mücadelesiyle olacaktır. Bunun için, en devrimci sınıf olan işçi sınıfının örgütünün bulunmadığı bu dönemde devrimcilerin görevi geniş işçi-köylü yığınlarıyla canlı bağlar kurarak onları sömürücülere karşı örgütlemektir. Sınıf mücadelesinin kesinleştiği bir dönemde bu ihmal edilemeyecek ve ertelenemeyecek bir görevdir..... Devrimci gençlik bu görevi üzerine almıştır ve kendi gücünü halkının devrimci öfkesiyle birleştirerek mücadelede ileri mevziler kazanmıştır...) demektedir. Sanık Nevzat DEMİRBAŞ 2.1.1971 günü Ödemiş'te düzenlenen tütün mitinginde yaptığı konuşmada ise:

"...Gençler silahlanıyor diyorlar, Sizin üzerinize 5-6 kişi eli silahlı olarak devamlı saldırılar yapılsa ne yaparsınız. Tarlanızı, elinizdeki öküzü satıp silah almazmısınız?.. Biz de aynı şeyi yapıyoruz. Bu miting ihtar mitingidir. Haklarımızı alamazsak enselerine yumruklarımızı indireceğiz. 1919'larda Atatürk halkı silahlandırdı ve düşmanı kovdu. Şartlar aynı şartlar, mücadele edeceğiz. Bu bileklerimizle olacak"... demiştir. (Mrk. Yrt. Krl. 7K. 4D. 24/2) gene sanık İzmir Yüksek Öğretmen Okulu Öğrenci Derneği kongre divanı başkanlığına gönderdiği ve yukarıda dosyadaki yerleri gösterilip içinden pasajlar yazılan mesajlarında ve önerilerinde aynı tabirlerle aynı temayı işlemektedir. Bu tema ise millî demokratik devrim mücadelesidir. Sanık kurucusu bulunduğu ve F.K.F.'nin İzmir teşkilâtının nüvelerinden birini teşkil eyleyen İzmir Yüksek Öğretmen Okulu Devrimci Kültür Sanat ve sonra isim değiştirerek Fikir Kulübü daha sonra da Devrimci Gençlik Derneği olan derneğini ve başkanı bulunduğu Fen Fakültesi Talebe Cemiyeti derneğini ve keza İsparta Yüksek Tahsil Talebe Cemiyetini millî demokratik devrim mücadelesi açısından ve aynı fikir ve eylem paralelinde kurmuş veya başkanı olarak yönetmiştir. Yukarıda gerekçenin özel bölümünde uzun uzun izah edildiği gibi millî demokratik devrim kavramı lâfız itibariyle art fikirleri olmayan gerçek yurtsever ve ulus severleri, ifade eylediği asıl anlam itibariyle aldatır ise de Türkiye'de komünist bir rejim kurmak ve komünist toplum düzenini yaratmak ana gayesindeki aşamalardan ilkini teşkil ettiğinde artık kimsenin şüphesi yoktur. Marksist-Leninist ve Maoist öğretiyi kuranların ve bunun uygulamasını yapanların ortaya koydukları ilkelere göre komünist toplum düzeninin bir anda kurulmasına imkân yoktur. Toplumu muayyen aşamalardan geçirmek lâzımdır. Her halde komünist toplum düzeninden önceki aşama sosyalizm aşamasıdır. Ancak sosyalizm devriminin yapılabilmesi için belli bir zemine ve zamana ihtiyaç vardır. Bu zemin ise kendi deyimleriyle tam bağımsız ve gerçekten demokratik bir düzendir. Böyle bir düzenin yaratılması komünizmin asıl sahibi olan işçi kitlesinin önderliğinde ve işçi-köylü ittifakiyle yapılacak halk ihtilâli ile mümkündür. Ne varki, bugün Türkiye'de proleterya ihtilâlinin sahibi ve öncüsü olan işçi kitlesi kendi politik amacından ve Marksist-Leninist öğretiden ve komünizmin bilinçinden yoksundur. İşte işçi köylü kitlesine bilimsel sosyalizmin yani komünizmin şuurunu verebilmek ve işçi kitlesine politik iktidarın kendisine ait olması lâzım geldiğini gösterebilmek için bazı öncü kadrolara ihtiyaç vardır ki bunlar da üniversite gençliğidir. O halde bugün üniversite gençliğinin işçi köylü kitleleriyle sıkı ve canlı organik bağlar kurarak onları bilinçlendirmek ve örgütlemek böylece işçi sınıfının dışındaki diğer toplum sınıflarına karşı mücadeleye sevk etmek, sosyalist ihtilâlin zeminini hazırlamak demektir ki, bu da millî demokratik devrim savaşıdır.

Kısaca Marksist-Leninist öğretiden özetlenen bu mahiyeti itibariyle millî demokratik devrim sanık Nevzat DEMİRBAŞ'ın yukarıya bölümler çıkarılan yazılarında ve beyanlarında da hemen hemen aynı kelimelerle ifade edilmektedir. Sonuç olarak sanık eylemleriyle ve bu eylemlerinin hareket noktasını teşkil eyleyen bilimsel sosyalist fikirleriyle Türkiye'de komünizmi gerçekleştirme ve yerleştirme ana gayesi için başvurulması lâzım gelen metodları ve yürünecek yolu, bu yoldaki aşamaları gerek ferden gerekse mensubu bulunduğu T. D. G, F. örgütü olarak tayin etmiş ve bunun davranışına, eylemlerine girmiş bir sanıktır.

Sanık huzurdaki ifadesinde İzmir Bölge Yürütme Kuruluna üye olmadığını sadece DEV-GENÇ'e üye olduğunu bu bakımdan sevk ve idareci durumunun bulunmadığını, ileri sürmüştür. Gerçekten de yukarıda bir nebze izah edildiği üzere 20 Mart 1971 tarihinde Reha PEKERTEN başkanlığında düzenlenen İBYK. listesinde ismi mevcut ise de bu listenin genel yönetim kurulunca toplantı yapılıp da onaylanamaması yüzünden bir öneri halinde kalmak-

tan ileri gidememiş olduğu anlaşılmaktadır. Ne varki sanık yukarda da delilleri ile gösterildiği gibi F. K. F.'nin İzmir Bölge Sekreterliğinin kuruluşunda nüveyi teşkil eyleyen İzmir Yüksek Öğretmen Okulu Devrimci Kültür Sanat Kulübünün kurucularındandır. Aynı zamanda yukarda da zikredildiği gibi ideolojisinin gerçekleşmesi uğrunda birkaç kuruluşu aynı paralele getirmek çabası içinde bulunmuştur. Gene yukarda söylendiği gibi E. Ü. Fen Fakültesi Öğrenci Birliği Başkanlığını ve memleketi olan Isparta'da da yüksek tahsil talebe cemiyeti başkanlığını bir arada yürütmüştür.

Yukarıda oluş tarzları ve mahiyetleri anlatılan bu fiilleri itibariyle sanığın T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 1 nci fıkrasında öngörülen suçun maddî ve manevî unsurlarını oluşturduğu ve anılan madde uyarınca cezalandırılması gerektiği yolunda tam ve kesin bir kanaate ulaşılmıştır.

51. AYHAN DİZLEK:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi DEV-GENÇ Derneği üyesi bulunan sanığın 20.3.1971 tarihinde yapılan seçimde bölge yürütme kurulu üyeliğine seçilerek malî işler bürosunun idaresinin kendisine verildiğini, sanığın eğitim çalışmalarını ve gece nöbetlerini idare ettiğini, işçi-köylü gazetesinin satıcılığını yaptığını, Kızılcahavlu köyünde yapılan toprak mitingine iştirak ettiğini, DEV-GENÇ'in ileri sürdüğü fikirlere karşı çıkmayarak aynı fikri yapıya sahip bulunduğunu, ve MDD.'yi kabul ettiğini, teorik ve pratik yönden faaliyetlerde bulunduğunu, MDD.'nin gerçekleşmesi için çaba gösterdiğinden bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 146/3. maddesi uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C, K.'nun 141/1-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 18 Mayıs 1971 tarihinde polise verdiği ifadesinde:

DEV-GENÇ'le olan ilişkisinin 1969 yılında FKF. Başkanı Ömer KARABULUT'un telkinleri ile başladığını, yaşı tutmadığı ve evin baskısı olduğundan üye olamadığını, daha sonra DEV-GENÇ Başkanı Ali KARŞILAYAN ile tanıştığını, onun forumlarda yaptığı konuşmaların tesiri altında kalarak kendisine sempati duymaya başladığını, öğrenci ve memleket gerçeklerini en iyi dile getiren dernek olduğundan DEV-GENÇ'e yakınlık duymaya başladığını, Kızılcahavlu köyündeki toprak mitingine katıldığını, 6 ncı Filoyu protesto eylemlerine katılmadığını, işçi-köylü gazetesini sattığını, eğitim çalışmalarına katıldığını, açılışı Başkan Mehmet ÇAVUŞ'un yaptığını, bölge yürütme kuruluna seçildikten sonra eğitim çalışması yapma imkânını bulamadıklarını, DEV-GENÇ'in malî kaynaklarının 2 nci blok kantini, üye aidatları ve ping pong masalarından elde edilen gelirler olduğunu, 2 nci blokta geceleri nöbet tutma işini Mehmet KARCI ile düzenlediklerini, nöbeti hastalananlara yardım maksadıyla düzenlediklerini, Ertuğrul KÜRKÇÜ'nün anfideyaptığı konferansa katıldığını, köy çalışmalarına katılması için Ali KARŞILIYAN'nın kendisine teklifte bulunduğunu, ancak kabul etmediğini, bazı DEV-GENÇ üyelerinin banka soygunları yaptıkları TİP'le bir ilgisinin bulunmadığını beyan etmiştir.

Sanık 1.6.1971 tarihinde Askerî Savcıya verdiği ifadesinde:

Eski bölge yürütme kurulu üyelerinin yeni seçilecek kişilerle ilgili olarak bir liste hazırladıklarını, bu listede kendisinin de isminin yazılı bulunduğunu, listenin kesinleşmesi için merkez yürütme kurulunun tasvibinden geçmesi gerektiğini, ancak listenin Ankara'ya gönderilemediğini, bu sebeple yeni bölge yürütme kurulunun fiilen görevi devralmadığını, DEV - GENÇ'in esas gayesinin tüzükte gösterildiğini, sosyalist gençlik yetiştirilmesi fikrine taraftar bulunmadığını, anarşik mahiyetteki olayları tasvip etmediğini, 2 nci blok kantinine GUEVERA'nın resminin yapılmış olduğunu, yapan ve yaptıranı bilmediğini, DEV - GENÇ örgütünün işçi dik-

tatoryası istediği, sınıf hâkimiyetini esas aldığı ve silahlı ihtilâlle iktidara gelmek istediği şeklinde bir gayesi olduğunu bilmediğini, işçi-köylü gazetesi satmadığını, Mehmet ÇAVUŞ'un başkan olduğu devirde kurul dışından İleri dergisi ile ilgilendiğini, bölge yürütme kurulunda nöbet usulünün bulunduğunu, her gün bir kişinin nöbetçi gözüktüğünü, ikinci blokta geceleri nöbet tutulmadığını, kumar oynadıklarını, açıklıyamadıkları için nöbetçiyiz dediklerini, Ertuğrul KÜRKÇÜ'nün konferansında bulunduğunu, forumun yarısında çıktığını, forumdan sonra yürüyüş ve boykot yapıldığını beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorguda:

Hiç bir gizli amacı olmayan kanunî bir gençlik örgütüne üye olduğunu, Anayasal hak ve özgürlüklerinden bazılarını kullandığı için yargılandığını, polis tarafından yazılan ve mahiyetini bilmediği ifadesinin imzalamak zorunda bırakıldığını, bu nedenlerle bu ifadeyi kabul etmediğini Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Devrimci Gençlik Derneği üyesi olduğunu, İzmir B.Y.K. üyesi olmadığını, ve görev de yapmadığını, eğitim çalışmalarına iştirak ettiğine dair olan iddianın muğlak olduğunu, yer ve zaman belirtilmediğini, üniversite yurtlarında gece nöbetleri düzenleyip, idare etmediğini, derslerinin ağırlığı sebebiyle bu işe ayıracak zamanın da bulunmadığını, işçi-köylü gazetesinin satıcılığını yapmadığını, Kızılcahavlu köyü mitingine iştirak ettiğini, bu mitingi DEV-GENÇ'in tertip etmediğini kanunî bir miting olduğunu, millî buhran ve millî kriz yarattığının söz konusu olamayacağını, üstelik kendisine tatbiki istenen ceza maddesiyle iddia edilen fiiller arasında herhangi bir ilginin mevcut olmadığını, İzmir Sıkıyönetim Komutanlığı Askerî Savcılığınca alınan ifadesinin genellikle doğru olduğunu, ikinci sayfadaki bazı kısımların doğru olmadığını, tutuklanması sebebiyle üzüntülü bulunduğunu, ifadesinin alınması için 4 saat çalışıldığını, bu işin uzaması sebebiyle sıkıldığından yalan yanlış ağzına ne geldiyse söylediğini, bu sebeplerle o kısımları kabul etmediğini, daha doğrusu Askerî Savcının söyleyip kendisinin de doğru veya yanlış olduğunu bilmeden tasdik ettiğini beyan etmiştir.

Sanık savunmasına:

Kanunlara göre suç sayılan herhangi bir fiilinin bulunmadığını, aleyhinde ifade veren tek tanık Osman BABACAN'ın kendisine kin beslediğini, ifadesinin gerçek dışı olduğunu, doğru olsa dahi suçlamalara delil teşkil edecek durumda olmadığını, bütün isnatları reddettiğinden hakkında beraat kararı verilmesini istemiştir.

Delillerin tartışılması:

Askerî Savcılıkça sanık AYHAN DİZLEK'in İzmir Bölge Yürütme kurulu üyeliği yaptığından bahisle T. C. K.'nun 141/1 nci maddesi kapsamında görülen bu kuruldaki sıfat ve faaliyetleri nazara alınarak tecziyesi istenilmiştir. Sanık eski bölge yürütme kurulu üyelerinin yeni seçileceklerle ilgili olarak bir liste hazırladıklarını, bu listede kendi isminin de bulunduğunu, listenin kesinleşebilmesi için merkez yürütme kurulunun tasvibinden geçmesi gerektiğini, listenin Ankara'ya gönderilemediğini, bu nedenlerle yeni bölge yürütme kurulunun fiilen görevi devralmadığını ileri sürmüştür. Bu sanığın bölge yürütme kurulunda görev almadığı aynı kurulda ismi bulunan diğer sanıkların samimi beyanlarından anlaşılmaktadır. Zaten savcılıkça hazırlanan esas hakkındaki mütalâada bile bölge yürütme kurulunda başkan ve üye olarak görev alanların isimleri zikredilirken sanık Ayhan DİZLEK'in adından bahsedilmemektedir. Bu bölümde sanıkla ilgili olarak bölge yürütme kuruluna seçilecek derecede faal bir eleman ve yöneticilik sıfatına layık görülen bir kimse olarak bahsedilmektedir. Sanığın bu vasıfları haiz olması, bölge yürütme kurulunda çalıştığı anlamına gelmeyeceği gibi, eski bölge yürütme kurulunca, yeni yönetici kadro olarak uygun görülen kişilerin isimlerini muhtevi olarak hazırladıkları bir teklif listesinde sanığın ismine yer vermelerinden, bu sanığın da kurulda görev aldığı kabul edilemez. Merkez yürütme kurulunca onaylanmamış bulunan bu tavsiye listesi esas alınarak sanığın tecziyesi cihetine gidilemediği gibi, savunmaları çürüten delillerin de ibraz edilememesi karşısında müsnet suçun teşekkül etmediği kanısına varılmış ve çoğunlukla sanığın beraetine hükmedilmiştir.

52. VASIF ZEYTİNCİ:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Ege Üniversitei Fen Fakültesi Devrimci Gençlik Derneği üyesi olan sanığın 20.3.1971 tarihinde, İzmir Bölge Yürütme Kurulu üyeliğine seçildiğini DEV-GENÇ militanlarından olduğunu, hocaların muhalefetine rağmen dersten zorla öğrencileri çıkardığını, DEV-GENÇ'in hedefi olan MDD.'nin gerçekleştirilmesi için zorunlu millî bunalım ve millî krizin meydana çıkartılması yolunda çaba harcadığından bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 146/3. maddesi uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Sanığa müsnet suç sübut bulmadığından hakkında beraet kararı verilmesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 6.5.1971 tarihinde polise verdiği ifadesinde:

1968-69 ders yılında Fen Fakültesine kaydolduğunu, şebeke alma meselesinden Mehmet ÇAVUŞ'u arayıp bulduğunu, aynı liseden mezun olmalarının arkadaşlık yapmalarına sebebiyet verdiğini, beraber bulundukları esnada Mehmet ÇAVUŞ'un mensubu olduğu devrimci gençlik örgütünün çalışmalarını kendisine anlattığını, daha sonra kendisine üye olmasını teklif ettiğini, kendisinin de bunu kabul ettiğini, 1971 senesine kadar DEV-GENÇ'e üye olduğunu, 1971 yılında İzmir Bölge Yürütme Kuruluna seçildiğini, eğitim bürosunda görevlendirildiğini, yurtların okuma odalarında haftanın muayyen günlerinde DEV-GENÇ'e mensup öğrencilere teorik ve pratik bilgi vermek için eğitimler yapıldığını, tartışmalar yapıldığını, eğitim çalışmalarında önce Marksist felsefenin öğretildiğini, ayrıca yurtlar sahasında dinamit atma eğitimleri yapıldığını, DEV-GENÇ federasyonunun gayesinin işçi köylü, ve diğer ezilen sömürülen sınıfları önce marksist teori ile bilinçlendirip mevcut ana nizamı savaş yaparak yıkmak ve memlekette mevcut diğer egemen sınıfı ortadan kaldırmağa çalışmak olduğunu, bunun tüzük dışı faaliyetlerden olduğunu, DEV-GENÇ örgütü ile TİP arasında iktidara gelme yönünden büyük farklar bulunduğunu, Türk Halk Kurtuluş Ordusunun DEV-GENÇ'in gizli bir örgütü olduğunu sanmadığını, merkez yürütme kurulunun bölge yürütme kuruluna vermiş olduğu her emrin harfiyen tatbik edildiğini beyan etmiştir.

Sanık 28.5.1971 tarihinde Askerî Savcıya vermiş olduğu ifadesinde:

Fen Fakültesi Devrimci Gençlik Derneği üyesi bulunduğunu, İzmir'e bulunmadığı bir sırada İzmir Bölge Yürütme Kuruluna aday gösterildiğini verilen vazifeyi kabul etmediğini, esasen eski kurulun görev başında bulunduğunu, isimlerinin tastik için Ankara'daki Merkez Yönetim Kuruluna gönderilmediğini, TÖS'ün düzenlediği öğretmen boykotunu desteklemek için yapılan foruma katılmadığını, Akhisar tütün mitingine katıldığını, Ödemiş'tekine iştirak etmediğini, Yenioba köyü mitingine katıldığını, 6 Mart 1971 tarihinde forum sonunda yürüyüş yapıldığını, Bornova yoluna gelindiğini, arkadaşlarının yolu kapattıklarını, toplantıda silah atılıp molotof kokteyli patlatıldığını, konuşmalar sırasında tabancayı Nedim'in attığını başkalarından duyduğunu, bizzat görmediğini, DEV-GENÇ'in nasıl bir düzen istediği hakkında fazla bir bilgisi bulunmadığını, forum ve mitinglerde Türkiye'nin tam bağımsız hale getirilmesi için çalıştıklarını anlattıklarını, toprak ağalığına karşı olduklarını, toprak reformunun yapılmasını, madenlerle dış ticaretin devletleştirilmesini istediğini, İzmir bölgesinde yapılacak boykot ve mitinglere bölge yürütme kurulunun karar verdiğini, kararın aynen tatbik edildiğini, Guevera'nın resimlerini yapan Dilaver SÜMBÜLLER'in kendi başına bu işi yapmadığını, teklifinin kurulca kabülü üzerine yapmış olduğunu, İPSD.'de İl Şubesi Yönetim Kurulu üyesi bulunduğunu, çeşitli toplantılar yapılarak öğrencilere marksist ve leninist teorik bilgiler verildiğini, pratik eğitim olarak Bornova yurdunda dinamit atma talimleri yapıldığını, kendisinin katılmadığını, bomba sesi ve gürültüsünü duyduğunu, tabanca talimlerinin de yapıldığını, seslerini işittiğini, DEV-GENÇ örgütünün gayesinin savaş yoluyla iktidara

gelmek olduğunu zannettiğini, DEV-GENÇ örgütü ile TİP arasında bazı ayrılıklar mevcut olduğunu, DEV-GENÇ örgütünün TİP'i kendi bünyesine almaya çalıştığını, DEV-GENÇ'ten ayrılmış bulunan eski DEV-GENÇ'lilerin halk kurtuluş ordusunu kurduklarını, El Fetihe gidenlerin DEV-GENÇ'li olduklarını fakat bunları DEV-GENÇ'in göndermediğini, T. H. K. O.'nun yapacağı hareketleri DEV-GENÇ'in desteklediğini, DEV-GENÇ'in gerilla tekniği ve taktiğini kabul etmediğini, bölge yürütme kurulu üyesi olmadığını, zira listenin merkez yönetim kurulunca tastik edilmediğini beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorguda:

Fen Fakültesi Devrimci Gençlik Derneğine muhtemelen Mayıs 1970 ayında üye olduğunu, 20 Mart 1971 tarihinde İzmir B. Y. K.'ya seçilmediğini, böyle bir seçimden haberinin olmadığını, ders vermekte olan hocaların muhalefetine rağmen öğrencileri zorla dersten çıkartmadığını, emniyet ifadesinin gerçek dışı olduğunu, savcılıkta da savcının tehdit edici mahiyette sözler sarfederek manevî baskı yapması sonucu kendisine imzalatılan bir ifadenin alınmış olduğunu, bu sebeple her iki ifadeyi de kabul etmediğini, hakkındaki iddiaların delillerden yoksun ve asılsız polis raporlarına dayandığını, İzmir Sıkıyönetim Askerî Savcısına verdiği ifadeyi de kabul etmediğini bu ifadelerin bilgisi dışında olduğunu, nasıl yazıldığının farkında bulunmadığını beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Sorgusu sırasında hakkındaki isnatları cevaplandırdığını, bu fiillerle bir ilişkisinin olmadığını, nitekim son tahkikat sırasında da bunların gerçek olduğunun anlaşıldığını, hiç bir zaman T. C. K.'nun 141 nci maddesinde belirtilen nitelikteki bir cemiyete üye olmadığını, bu yönde bir faaliyette bulunmadığını, bu nedenlerle hakkında beraet kararı verilmesini istemiştir.

Delillerin tartışılması:

Askerî Savcı bölge yürütme kuruluna üye seçilen sanık Vasıf ZEYTİNCİ'nin DEV-GENÇ militanı olduğu ve dersten zorla öğrencileri dışarı çıkardığından bahisle iddianamede T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi uyarınca tecziye edilmesini talep etmişken, esas hakkındaki mütalâada müsnet suçun sübuta ermediğinden bahisle hakkında beraet kararı verilmesini istemiştir. Sanığın savunmalarını dosya muhteviyatı doğruladığı gibi, aksine delil de elde edilemediğinden, savcının talebine uygun olarak tekevvün etmeyen müsnet suçtan ötürü sanık hakkında beraete hükmedilmiştir.

53. EDİP AKARSU:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Yakın Doğu Özel Yüksek Okullar Talebe Birliği başkanı olan sanığın 20.3.1971 tarihinde seçimle, İzmir Bölge Yürütme Kurulu üyeliğine seçildiğini, DEV-GENÇ'in faaliyetlerini Yakın Doğu Özel Yüksek Okullarında yönettiğini, sıfatı ve çalışmaları itibariyle MDD.'yi gerçekleştirme amacında bulunduğu anlaşılan sanığın T. C. K.'nun 146/3. maddesi uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Sanığa müsnet suç sübut bulmadığından hakkında beraet kararı verilmesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 27.4.1971 tarihinde polise verdiği ifadesinde:

1966-67 yılında Buca Mimarlığa kaydolduğunu, bir sene kadar orada okuduktan sonra kaydını Yakın Doğu Özel Yüksek Okulları İşletmecilik bölümüne yaptırdığını aynı sene sosyal demokrasi derneklerine kayıtlı üye bulunduğunu, bir ara icra kuruluna seçildiğini, sonra buradan istifa edip DEV-GENÇ'e üye olduğunu, bir ay kadar evvel DEV-GENÇ fede-

rasyonu üyelerinin genel kurul toplantısında bölge yürütme kuruluna aday olarak gösterildiğini, toplantıda bulunmadığı halde gayri resmi olarak seçildiğini öğrendiğini, katılıp katılmama hususunda bir karar vermediğini, zira bu toplantının ve seçimin gayri resmi bulunduğunu, DEV-GENÇ'in İzmir'de yaptığı kanunî toplantı ve yürüyüşlere katıldığını, kanunsuz hiç bir eyleme katılmadığını, DEV-GENÇ'in kuruluş ve gayesini bilmediğini, Özel Yüksek Okullar Federasyonu İzmir bölgesi başkanı olduğundan DEV-GENÇ'le davalarında kendilerini desteklemeleri için ilişkileri olduğunu beyan etmiştir.

Sanık 28.4.1971 tarihinde polise verdiği ifadesinde:

DEV-GENÇ İzmir Bölge Yürütme Kurulunda görev almadığını, DEV-GENÇ genel kuruluna gitmek için liste hazırlandığını, listenin tespit edildiği toplantıda bulunmadığını, bu listeye kendi isminin de yazıldığını, DEV-GENÇ faaliyetlerinin Ege Üniversitesi içinde olduğunu, belli bir yerleri bulunmadığını, DEV-GENÇ'in kanunî miting ve toplantılarına katıldığını, yüksek öğretmen okulu cemiyet odasında ele geçen sol neşriyat, kitap, afiş ve pankartlarla bir ilişiğinin bulunmadığını, DEV-GENÇ bildirilerinin Ege Üniversitesinde basıldığını bildiğini, hazırlanışları hakkında bir malumatı olmadığını, DEV-GENÇ bildiri hazırladıktan sonra telefonla durumu bildirerek dağıtılmasına yardımcı olmasını istediklerini, kendisinin de arkadaşlarına DEV-GENÇ bildiri bastırmış arzu eden üniversiteden alıp halka dağıtabilir dediğini, bildirilerin suç teşkil edip etmediğini bilmediğini beyan etmiştir.

Sanık 20.5.1971 tarihinde Askerî Savcıya verdiği ifadesinde:

Yakın Doğu Özel Yüksek Okulları İşletme bölümü öğrencisi olduğunu, bu bölümün 2 sene cemiyet başkanlığını yaptığını, 1970 yılı Mayıs ayında Y.D.Ö.Y. Okulları talebe birliği başkanlığına seçildiğini, DEV-GENÇ bölge yürütme kurulu ile bir irtibat ve münasebetinin bulunmadığını, Özel Yüksek Okulların devletleştirilmesi ile ilgili olarak iki defa izin alınmak suretiyle kanunî yürüyüş yaptıklarını, bu yürüyüşler sırasında kendilerine en fazla yakınlığı DEV-GENÇ yürütme kurulunun gösterdiğini, bu sebeple kendileri ile bir yakınlaşmalarının olduğunu, ideolojilerinin ne olduğunu bilmediğini, marksizm ve leninizm konularında hiç bir kitap okumadığını, kendisine hiç kimsenin telkinde bulunmadığını eğitim çalışmalarının daha ziyade üniversitede yapıldığını işittiğini, hiç bir çalışmaya katılmadığını, İstanbul'dan döndükten sonra okula Guevera'nın büyük boy bir resminin yapılmış olduğunu gördüğünü, bunu üniversiteden kısa boylu bir çocukla bir kızın yaptığını, yapanları bilâhare kendisine gösterdiklerini, kanunsuz ve eyleme katılmadığını, bildiri dağıtmadığını beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorguda:

Aleyhindeki isnatların delilsiz ve isbatsız olduğunu, bölge yürütme kurulu üyesi bulunmadığını öneri listesinden haberinin olmadığını, 10-15 gün sonra işittiğinde Ege Üniversitesine gittiğini okul tatilde bulunduğundan B. Y. K.'den kimseye rastlamadığını, bu arada Ramazan KARAKALE'yi görerek kendisine B. Y. K.'da vazife almak istemediğini bildirüdiğini, ilâveten bir de dilekçe vererek bunu B. Y K.'ya vermesini istediğini, kendisinin devrimci gençlik derneğine üye dahi olmadığını, verilen öneride DEV-GENÇ'e üye olmayı kabul ettiğini fakat öneri M. Y. K. tarafından tasdik edilmediği için üye sıfatını alamadığını, okulda DEV-GENÇ faaliyetlerini yönetmediğini, zira okulda DEV-GENÇ derneğinin bile bulunmadığını, kendisinin sadece talebe birliği başkanı olaran talebenin hakları için çalıştığını, İzmir Sıkıyönetim K.'lığı Askerî Savcısınca alınan ifadesinin doğru olduğunu beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Sorgusu esnasında söylediklerinin savunmasında da gözönünde tutulmasını, orada söylediklerine ilâve edecek başka bir hususun bulunmadığını, öğrencisi olduğu fakülteden T. C. K.'nun 141 nci maddesini ihlâlden bir tek kişinin tutuklandığını, bu şahısla herhangi bir arkadaşlığının dahi bulunmadığını, olayların tamamen dışında kaldığını, bu nedenlerle askerî savcının isteği de nazara alınarak hakkında beraet kararı verilmesini istemiştir.

Delillerin tartışılması:

İddianamesinde sanık EDİP AKARSU'nun İzmir Bölge Yürütme Kuruluna seçildiğini ve DEV-GENÇ'in faaliyetlerini Yakın Doğu Özel Yüksek Okullarında yönettiğini belirten askerî savcı, esas hakkındaki mütalâa suçun sübuta ermediğinden bahisle beraetini istemiştir. Sanık savunmasında bölge yürütme kuruluna seçilmediğini ileri sürmüş, bölge yürütme kurulu başkan ve üyeleri sanığın kurulda çalışmadığını doğrulamışlar, esas hakkındaki mütalâanın kurul üyelerinin zikredildiği ilgili bölümde de sanığın ismine tesadüf edilmemiştir. Dosya muhteviyatı sanığın savunmalarını doğruladığı gibi müsnet suçu işlediğine dair heyette kanaat hasıl olmadığından beraeti cihetine gidilmiştir.

54. ZEYNEL FAZLILAR:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın seçimle 20.3.1971 tarihinde bölge yürütme kuruluna üye olarak seçildiğini, DEV-GENÇ'in İzmir bölgesinde tertiplediği bütün miting, forum ve boykotlara iştirak eden üyelerini Marksist-Leninist açıdan bilinçlendirmek için yapılan eğitim çalışmalarında faal rol aldığını, Sosyalist Dünya Görüşü isimli bir broşür yayınladığını, bölge yürütme kurulu üyesi bulunması sebebiyle DEV-GENÇ'in eylemlerinden mesul tutulması gereken sanığın T. C. K.'nun 146/3. maddesi mucibince tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Sanığa müsnet suç sübuta ermediğinden hakkında beraet kararı verilmesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 27.4.1971 tarihinde polise verdiği ifadesinde:

1968 yılında liseyi bitirir bitirmez Ege Üniversitesi Tıp Fakültesine kaydolduğunu, Tıp Fakültesinden bölge yürütme kuruluna üye olduğunu, 1970 yılında DEV-GENÇ'e üye yazıldığını, yönetici olarak bir görev almadığını, yürüyüş ve mitinglere katıldığını, Kurtuluş Gazetesini sattığını, yapılan aramada üzerinde ve dolabında yasaklanmış kitap ve bildiri bulunamadığını, odadaki dolabın üzerinde bulunan afişlerin mitinglerle ilgili olduğunu beyan etmiştir.

Sanık 28.4.1971 tarihinde polise verdiği ifadesinde:

Bölge yürütme kurulunda görevi olmadığını, merkez yönetim kuruluna gönderilecek bir listenin hazırlandığını, bu listede kendisinin de isminin bulunduğunu, fakat genel yönetim kurulu toplantısı ertelendiğinden bu listenin âkim kaldığını, eski yönetim kurulunun elan iş başında olması lâzım geldiğini, bölge yürütme kurulunun belli bir yerinin bulunmadığını, genellikle yurtlarda ve yüksek öğretmen merkez kantininde faaliyet gösterdiklerini, bu toplantılara hiç katılmadığını, DEV-GENÇ üyesi olması hasebiyle genel toplantılara eğitim çalışmalarına konferanslara, kanunî miting ve yürüyüşlere iştirak ettiğini, ele geçen pankartların miting için çoğu zaman yüksek öğretmen okulunda hazırlandığını, bildirileri kimlerin hazırladığını, bilmediğini, bildirileri kantinden alıp dağıttıklarını, bildirilerin toplu halde kantine getirildiğini, arzu edenlerin bunları halka dağıttığını, kendisinin de birkaç defa bu şekilde bildiri dağıttığını beyan etmiştir.

Sanık 18.5.1971 tarihinde Askerî Savcıya verdiği ifadesinde:

Burslu olarak Tıp Fakültesinde okumakta olduğunu, 1970 yılında DEV-GENÇ'e üye olduğunu, bazı eylemlerine katıldığını, Akhisar mitingi, işsizlik ve pahalılıkla savaş mitinglerine katıldığını, DEV-GENÇ'in okul meseleleri ile ilgili forumlarına katıldığını, bazı eğitim çalışmalarına vakıf bulunduğunu, DEV-GENÇ'in anayasa düzeni dışında bir düzen getirilmesi yolunda herhangi bir çalışmasını görmediğini, DEV-GENÇ'in hazırladığı bildiri, broşür, afiş beyanname, kitap ve dergilerle bir ilişiğinin bulunmadığını, Ankara'daki genel merkez yönetim kurulu seçimine gidecek delegelerin seçildiğini, bunlar arasında kendisinin de bulundu-

ğunu, bölge yürütme kurulu ile bir ilgisinin bulunmadığını, bomba eğitimi ve halk ordusu konusunda bir bilgi ve görgüsünün bulunmadığını beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorguda:

27 Nisan 1971 günü erken saatlerde kaldığı Bornova Erkek Yurdunda arama yapıldığını, yattığı odada suç teşkil edecek herhangi bir şey bulunmamasına rağmen emniyete götürüldüğünü bilâhare tutuklandığını, hakkındaki iddiaların hiç bir maddî delile dayanmadığını, iddia makamının iddia ettiği gibi tertiplenen bütün mitinglere katılmadığını, sadece iki mitinge iştirak ettiğini bunların Akhisar'daki tütün mitingi ile İzmir'deki işsizlik ve pahalılıkla mücadele mitingi olduklarını, her ikisinin de önceden izin alınarak yapıldıklarını, bu mitingleri DEV-GENÇ'in düzenlemediğini, iddia makamını zaman ve mekan göstermeden kendisinin bütün boykot ve forumlara katılmakla suçladığını, öğrencilerin Akademik ve demokratik talepleri üzerine yapılan bazı forumlara dinleyici olarak katıldığını, bu toplantıların herkese açık bulunduğunu, eğitim çalışması yapmadığını bu tip çalışmalardan haberinin olmadığını, sosyalist Dünya Görüşü isminde bir broşür yayınlamadığını, B. Y. K.'ya üye seçilmediğini ve görev yapmadığını, İzmir Sıkıyönetim K.'lığı Askerî Savcısınca alınan ifadesinin doğru olduğunu beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Kendisine isnat edilen fiillerin suç olmadığını sorgusu esnasında anlatmaya çalıştığını, katıldığı mitinglerin önceden izni alınmış yasal mitingler olduğunu, akademik isteklerin anlatıldığı forumlara katılmanın da suç teşkil etmeyeceğini, DEV-GENÇ üyelerinin Marksist-Leninist açıdan bilinçlendirilmesi için yapıldığı iddia edilen eğitim çalışmalarına katılmadığını, rol almadığını hatta çalışmalardan haberinin bile bulunmadığını, İzmir Bölge Yürütme Kuruluna üye seçilmediğini, herhangi bir gizli cemiyete üye olmadığını, bu sebeplerle beraetine karar verilmesini istemiştir.

Delillerin tartışılması:

Askerî Savcı sanık ZEYNEL FAZLILAR'ın İzmir Bölge Yürütme Kuruluna seçildiği, tertiplenen bütün miting, forum ve boykotlara iştirak ettiği, eğitim çalışmalarında faal rol aldığı, sosyalist Dünya Görüşü isimli bir broşür yayınladığından bahisle T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi uyarınca tecziyesini istemiş, ancak esas hakkındaki mütalâada ise müsnet suçun sübuta ermediği ileri sürülerek beraet ettirilmesi talep edilmiştir. Sanık sorgu ve savunmasında aleyhindeki bütün isnatları reddetmiş bölge yürütme kuruluna seçilmediğini, merkez yürütme kuruluna gönderilecek bir listenin hazırlandığını, bu listele kendi isminin de bulunduğunu, genel yönetim kurulu toplantısı ertelendiğinden bu listenin kesinleşmediğini beyan etmiştir. İzmir Bölge Yürütme Kurulunca başkan veya üye sıfatiyle görev alanlar dahi bu sanığın kurulda hizmet ifa etmediğini açıkça belirtmişlerdir. Nitekim Askerî Savcılıkta hazırladığı mütalâada sanığın T. C. K.'nun 146/3 veya 141 nci maddelerini ihlâl eder mahiyette bir fiiline rastlanılamadığını belirtmiştir.Sanığın savunmalarını cerh edecek herhangi bir delil bulunamadığı gibi, sanığın müsnet suçu işlediği hususunda heyette vicdanî kanaat de tahassül etmediğinden savcının talebine uygun olarak sübut bulmayan müsnet suç sebebiyle sanık hakkında beraet kararı verilmesi uygun görülmüştür.

55. EMİN KEÇECİ:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Yüksek Öğretmen Okulu Devrimci Gençlik Derneği üyesi bulunan sanığın DEV-GENÇ'in tertiplediği miting, boykot, forum ve işgallere katıldığını, bildiri dağıtımında görev aldığını, bazı toplantılarda konuşmalar yaptığını, aşırı sol fikirde olduğunu, DEV-GENÇ'in gayesinin tahakkuku uğrunda çalışmalarda bulunduğundan bahisle fiiline uyan T. C. K.'nun 146/3. maddesi mucibince tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/5-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 27.4.1971 tarihinde polise verdiği ifadesinde:

1968-69 ders yılında Ege Üniversitesi Fen Fakültesi kimya fizik bölümüne kaydolduğunu, DEV-GENÇ'e üye olmadığını, kanunsuz yürüyüşlerde bulunmadığını, yurtta ele geçirilen yayın ve eşyalarla bir ilgisinin bulunmadığını beyan etmiştir.

Sanık 21.5.1971 tarihinde Askerî Savcıya verdiği ifadesinde:

DEV-GENÇ üyesi olmadığını, patlayıcı madde yapmadığını, patlatmadığını, DEV - GENÇ'lilerin ana maksadının bağımsız Türkiye istemek olduğunu, Guevera'nın resimlerinin yapıldığını bilmediğini, kimin yaptığından haberi olmadığını beyan etmiştir.

Sanık 30.6.1971 tarihinde yine Askerî Savcıya verdiği ifadesinde:

Nedim ÖZTAŞ, Mehmet ÇAVUŞ ve Halim BAHADIR ile zaman zaman konuştuğunu, bunların arkadaşları olduğunu, hiç bir zaman bilinçlendirme ve örgütlenme safhası bitmiştir, pratik safhasına geçelim şeklinde bir konuşma yapmadığını, Sıkıyönetimin ilânından bir müddet önce Eray DOĞAN'ın kendisini Aysel ÖGÜT'ün evine götürdüğünü, Nedim ÖZTAŞ'ın evde olduğunu, onun çağırısı ile getirildiğini, Nedim ÖZTAŞ'ın verdiği para ile kendisinin perde aldığını, 26.4.1971 günü Aysel, Nedim, Mehmet ÇAVUŞ, Eray'la birlikte Şenay SAYMAN'ların evine gittiklerini, orada bir müddet kalıp sohbet ettiklerini, Nedim'in kendisine Bülent (İbrahim ÖZTAŞ) isminde birisinin telefon edeceğini, onunla ilgilenmesini söylediğini, nitekim Bülent'in kendisi ile telefonla konuştuğunu, Şenay'ların evine gelen Bülent'in elinde mavi bir çantanın bulunduğunu, içinde silah ve harita olduğunu bilmediğini, haritaları Bülent'e kimin temin ettiğini bilmediğini, İbrahim ÖZTAŞ'ın, İzmir'e gelip gelmediğini bilmediğini, kendisini Bülent olarak tanıttığını, T. H. K. O. mevzuunda herhangi bir çalışma yapıldığını bilmediğini, 13 Nisan 1970 tarihli ve 1 numaralı bölge yürütme kurulu bildirisini kimin kaleme aldığını bilmediğini, elde edilen defterin içerisindeki el yazılarının bir kısmının kendisine ait olduğunu beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorguda:

27 Nisan 1971 sabahı teslim olun sesleri ile uyandığını, içeri giren polislerin üstünü ve eşyalarını aramaya başladıklarını, oradan emniyete götürülüp bilâhare 6 ncı Sulh Ceza Mahkemesince tevkif edildiğini, İzmir Y. Ö. O.'lu Devrimci Gençlik Derneğine üye olup olmadığını hatırlamadığını, üye olsa dahi Anayasal bir hak olan derneğe üye olmanın Anayasayı tağyir, tebdil ve ilga etmekle bir ilişkisinin mevcut olmadığını, herhangi bir işgal olayına katılmadığını, bildiri dağıtmadığını, konuşmacı olarak hiç bir toplantıda görev almadığını, sadece akademik sorunları kapsayan bazı forum ve boykotlarla birkaç mitinge iştirak ettiğini, DEV-GENÇ'in M. D. D.'nin gerçekleştirilmesi yolunda bir eylemi olmadığını, kendisinin de böyle bir gayret ve çaba göstermediğini, iddianamede bahsi geçen DEV-GENÇ'e ait ufak pankartların eşyaları arasında çıktığına dair olan iddianın yersiz olduğunu, çünkü yurtda polis tarafından yapılan aramada ne böyle pankart ve ne de kendisine yazılmış mektupların elde edilmediğini, şayet bulunmuş olsaydı bu hususta bir zabıt tutulması gerektiğini, hiç bir zaman İbrahim ÖZTAŞ'la irtibat kurmadığını, ona müzaharet ve muavenetde bulunmadığını, kendisini tanımadığını, İzmir polisince alınan ifadesinin doğru olduğunu, keza İzmir Sıkıyönetim K.'lığı Askerî Savcısına verdiği ifadelerinde genellikle doğru olduğunu beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Hakkındaki iddiaları sorgusu sırasında cevaplandırdığını, savunma olarakta aynı hususları tekrarladığını, hakkındaki tanık beyanlarını, delil niteliği taşımayan, kişisel ön yargılardan ibaret olduğunu, T. C. K.'nun 141 nci maddesinde belirtilen nitelikdeki bir cemiyete girmediğini, keza kanuna aykırı bir fiilinin bulunmadığını, bu nedenlerle beraetine karar verilmesini talep etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık EMİN KEÇECİ'nin 31.3.1970 tarihinde Ege Üniversitesi Yüksek Öğretmen Okulu Devrimci Gençlik Derneğine üye olduğu ve bu üyeliğinin TDGF.'nin kapatılmış olduğu MAYIS 1971'e kadar devam ettiği, bu süre içinde gerek şahsen kendisi ve gerekse temasda bulunduğu arkadaşları arasında Marksist-Leninist teoriyi derinliğine öğrenip devrimci kültürü pekleştırmek için kollektif bir çalışmada bulunduğu; okul içinde NEDİM ÖZTAŞ, Halim BAHADIR, Nevzat DEMİRBAŞ, Mehmet ÇAVUŞ gibi arkadaşları ile birlikte bilimsel sosyalizmi kabul etmemiş olan veya tamamen sağcı fikrin sahibi olarak kendi fikirlerine zıd düşen fikre sahip öğrenciler üzerinde korku ve terör yaratıp gerek öğrenciler ve gerekse okul idaresi üzerinde bir hâkimiyet sağlamaya çalıştığı, bu meyandan olmak üzere Nail KARAÇAM'ın ölümü radyodan işitildikten sonra Emin KEÇECİ'nin de dahil olduğu arkadaşları ile birlikte rastladıkları sağcı öğrencileri veya hiç bir fikrin peşinden gitmeyen öğrencileri dövdükleri, bu arada İhsan AVCI'nın burnu kırılarak hastaneye kaldırıldığı ve Emin KEÇECİ'nin İhsan AVCI'ya (Bizim seninle bir davamız yok esas davamız sizin bizim karşımıza fikirle çıkmış olmanızdır) dediği; okulda asistan kalmak isteyen Necmettin KARACA isimli öğrenciyi Nedim ÖZTAŞ, Tufan KORU gibi arkadaşları ile birlikte Emin KEÇECİ'nin, Prof. Dr. Nuri KARAHÖYÜKLÜ'nün seminer yapmakta olduğu dershaneye gelerek "Toprağı seviyorsan burada kalırsın, yoksa gidersin" sözleri ile tehdit ettiği ve dershaneden bu öğrenciyi dışarıya çıkardığı; asıl gayelerinin okulda öğretim görevlileri kadrosunda olsun, idareciler arasında olsun devrimcilerin hâkimiyetini sağlamak, devrimci olmayanların okula girmelerine mani olmak teşkil eylediği, sanıklardan Nedim ÖZTAŞ, Halim BAHADIR ve Mehmet ÇAVUŞ'la ileri derecede arkadaşlığı ve eylem birliği bulunması sebebiyle Nisan 1971 ayında İzmir'de Yüksek Öğretmen Okulunun arka tarafında bir toplantı yaptıkları, bu toplantıda artık İzmir'de bildiri dağıtmak, afiş asmak, miting, yürüyüş gibi eylemlerde bulunmak işlerini bir tarafa bırakıp, sağlam, disiplinli bir örgüt kurmanın lâzım geldiği hususunda anlaştıkları; Nedim ÖZTAŞ'ın İstanbbul'a gidip THKO.'na mensup kardeşi İbrahim ÖZTAŞ ile temasa geçtiği; Nedim ÖZTAŞ'ın kardeşi İbrahim ÖZTAŞ'a Mehmet Çavuş ve Emin KEÇECİ'den bahsettiği, İzmir'e geldiğinde Yüksek Öğretmen Okulunda Emin KEÇECİ'ye telefon etmesini, kendisini o vasıta ile bulabileceğini bildirdiği; gerçekten de İbrahim ÖZTAŞ'ın İzmir'e gelmesinden sonra Bülent takma adı ile Emin KEÇECİ'ye telefon ettiği ve buluşmanın bu şekilde sağlandığı; Nedim ile İbrahim ÖZTAŞ'ın İstanbul'da konuşup T. H. K. O.'nun İzmir'de teşkilâtının kurulmasını kararlaştırıp döndüğü; kısa bir süre sonra bir gün Emin KEÇECİ'nin Mehmet ÇAVUŞ'u bulup Hatay'da Kent Pastahanesinin civarındaki Aysel ÖĞÜT'ün evinin yanına gittikleri, buraya İbrahim ÖZTAŞ, Eray DOĞAN ve Aysel ÖĞÜT'ün geldikleri, birlikte bir taksiye binerek Gaziemir'deki Şenay SÖNMEZ'in evine gittikleri, Nedim ÖZTAŞ, Emin KEÇECİ, İbrahim ÖZTAŞ ve Mehmet ÇAVUŞ'un bir odaya çekilip THKO.'nun İzmir teşkilâtının kurulması hususunda konuştukları, bu konuşmada Emin KEÇECİ ile Mehmet ÇAVUŞ'un THKO.'nun İzmir teşkilâtını kurma hususunda müştereddit davrandıkları, böylece THKO.'nun İzmir teşkilâtının henüz kurulmasına vakit kalmadan İbrahim ÖZTAŞ'ın Güvenlik Kuvvetleri ile yaptığı çarpışmada vurulmuş olması, diğerlerinin yakalanması ile dağılmış bulunmasına rağmen Emin KEÇECİ'nin bu teşkilâtın kurulmasında ve bu teşkilâtı kuracak olan İbrahim ÖZTAŞ'ın Nedim ÖZTAŞ ile İzmir'de bir araya gelmesinde belli başlı rolü oynadığı sanığın polise verdiği İBYK. 2K. 8D. 6 sırada mevcut ve Askerî Savcıya verdiği İBYK. 2K. 8D. 11 ve 25 sıralarda mevcut hazırlık ifadelerinde yapmış olduğu açık ikrar ve itirafları ile bu ikrar ve itirafları doğrulayan ve tamamlayan soyutluktan kurtaran aynı olayda sanıklar NEDİM ÖZTAŞ'ın ve MEHMET ÇAVUŞ'un kendi bölümlerinde gösterilen ifadeleri ile ve sanığın arkadaşları ile birlikte İzmir Yüksek Öğretmen Okulu içinde öğrenciler ve idareciler üzerinde terör havası estirip hâkimiyet kurduklarına, bu meyanda birçok öğrenciyi tehdit ettiklerine İHSAN AVCI'yı döverek burnunu kırdıkları, bilimsel sosyalizmi benimsemediği için okulda asistan olarak kalmasını arzu etmedikleri NECMETTİN KARACA isimli öğrenciyi 23.12.1970 tarihinde profesör Dr. Nuri KARAHÜYÜKLÜ'nün seminerinde tehdit edip dershaneden dışarı çıkardıklarına dair şahit Ali İhsan HAR-

Bİ'nin (ki, bu şahit TDGF. üyesidir). İBYK. 6K. 4D. 3 sırada mevcut; şahit AHMET SARIKOÇ'un aynı dosya 17 sırada bulunan; şahit İHSAN AVCI'nın aynı dosya 18 dizideki; şahit Hüseyin BAŞKURT'un aynı dosya 39 sırada mevcut; şahit İbrahim RAHATGÜL'ün aynı dosya 40 sırada mevcut (ki, bu şahitte devrimci gençlik derneği üyesidir) ve şahit Mihriban YILMAZ'ın aynı dosya 12 sırada mevcut birbirlerini doğrulayan ve tamamlayan Askerî Savcıya vermiş oldukları ve bu şahitlerin istinabe suretiyle alınan ve Tal. 2K. 253 ve 555 diziler arasındaki yeminli son soruşturma ifadeleri ile sübut mertebesine erdiği gibi yazılı delillerden de: Sanığın Ege Üniversitesi Yüksek Öğretmen Okulu Devrimci Gençlik Derneğine üye olduğuna dair İBYK. 8K. 227 sırada mevcut sarı zarf içinde 94 numaralı üyelik kartı; sanığın Marksizmi derinliğine öğrenip bu konuda kollektif çalışma yaptığını gösterir. İBYK. 2K. 8D. 4 sırada mevcut sarı zarf içindeki DEV-GENÇ'li öğrencilerin listelerini havi ayrıca Lenin'in "sol komünizm bir çocukluk hastalığı" isimli yazısından çıkarılmış özet ve çeşitli devrimci yazıların ve sloganların bulunduğu okul defteri; aynı dosya 17 sırada sanık Emin KEÇECİ'nin dolabında bulunan işçi kardeşlerimize ve bütün halkımıza başlıklı bildiri ve keza gene Emin KEÇECİ'nin dolabında bulunan aynı dosya 12 sırada mevcut TDGF.' üyelerine başlıklı 3 ana disipline uyalım ve sekiz öğüt ile biten 13 Nisan 1970 tarihli bildiri; aynı dosya 45 ve 46 sıralarda sarı zarflar içerisinde Emin KEÇECİ'ye devrimci arkadaşlarından gelen ve devrim çalışmalarını aksettiren özel mektuplar ile çeşitli sloganları havi pul şeklinde yapıştırılmaya hazır afişler ve dosyada bulunan diğer delillerle açık bir şekilde sabit olmuş bulunmaktadır.

Sanık soruşturmanın başlangıcından itibaren polisin, Askerî Savcının huzuruna çıktığında ve mahkememiz huzurunda önceleri hakkındaki bütün isnatları red ve inkâr eylemiş ise de; diğer sanıkların ifadelerinin veya elde edilen delillerin sanığa gösterilmesi halinde reddinden rucu ile olayı kabul zorunda kalmıştır. Örneğin sanık Askerî Savcıya Devrimci Gençlik Derneğine üye değilim şeklinde beyanda bulunmasına rağmen üyelik kartının mevcut olduğu ortaya çıkınca bu kerre huzurda (ben Yüksek Öğretmen Okulu Devrimci Gençlik Derneğine üye olup olmadığımı hatırlamıyorum üye olsam bile Anayasa ile bana tanınmış bir haktır). Şeklinde dolaylı olarak ikrar ve kabul cihetine gitmiştir. Keza ilk defa polis huzurunda ve Askerî Savcı huzurunda ifadesi alınırken Nedim ÖZTAŞ ve İbrahim ÖZTAŞ ile buluşmaları Mehmet ÇAVUŞ, Halim BAHADIR, Nedim ÖZTAŞ ile yaptıkları toplantılar konusunda hiç bir şeyden bahsetmemiş bilâhare Askerî Savcılıkça Nedim ÖZTAŞ yakalanıp ifadesi alındıktan ve keza Mehmet ÇAVUŞ'un da ifadesi alındıktan sonra hadisede Emin KEÇECİ'nin rolünün bulunduğu anlaşılarak yeniden Askerî Savcı tarafından ifadesi alındığında bu kere Mehmet ÇAVUŞ'un ve Nedim ÖZTAŞ'ın beyanlarını teyit eder mahiyette hadiseyi anlatmıştır. Bütün bu durumlar, sanığın huzurda vermiş olduğu ifadesine değil Askerî Savcıya vermiş olduğu ifadesine itibar edilmesi lâzım geldiği hususunda heyette kanaat hasıl olmasına gerekçe teşkil eylemiştir.

Sanığın dosyasında mevcut Halis EVRENSEL isimli arkadaşından gelen mektuptaki (hiç şüphesiz devrimci eylemlerimizi hızlandırıyoruz koşulları aşıyoruz devrimci bir yazarında dediği gibi devrimcilik bugün eylem ve teorinin birleştiği somut yönelişlere girmiştir.... Oportünizmi yaşatmak onlara da yani oportünistlere aramızda yer vermek devrimci bir tutum sayılmaz oportünistleri tamamen kovmak da aynı yalnız onların eğitebileceğimiz kesimlerini açmak doğru olmaz devrimcilikle bağdaşmaz elebaşlarını kovmak yerinde bir harekettir. Proleter devrimciler devrimci teori ile de silahlanmalı, devrimci pratik ile, devrimci teori paralel yürümeli.... satırlarını bitirirken proleter devrimci ve devrimci "ihtilâlci" selamlarımı....' şeklindeki sözler keza Halis HALKERÎ isimli birinden gelen mektupda (devrimci eylem ancak devrimci teori ve pratik ile yürür. Emin hoca, teorini geliştirdiğini öğrenince çok sevindim. Dilerim ki bütün devrimciler öyle yapsın. İlk önce bunun da bir bilincine varsınlar) şeklindeki sözler ve gene Ayhan DİZLEK tarafından 21.6.1969 tarihinde Emin KEÇECİ'ye yazılan (Emin hocacığım... boykotların durumu nasıl, kırmak isteyenler kimler daha çok, 20 Haziranda olan olaylar nasıl oldu, bana genişçe anlat. Radyo sekiz kişinin yaralandığını söylüyor, yaralananlar hangi taraftan....) şeklindeki sözler; Kardeşim Emin diye başla-

yan 23 Kasım 1968 tarihli Ankara Üniversitesi Fen Fakültesi kimya bölümünde 6123 numaralı öğrenci tarafından yazılan mektupdaki (Bizim KARAKALE burjuva seçimini kazanabildi mi?) şeklindeki sözler sanığın sorgusundaki inkârlarına rağmen devrimci gençlik derneği üyesi arkadaşları ile gerek eylem ve gerekse teori yönünden tam bir işbirliği ve kollektif çalışma birliği içinde olduğunu ifade eylemektedir.

Sanığın sübuta erdiği bu şekilde kuşkudan uzak olarak ortaya konulan bu fiilleri, diğer sanıkların hanelerinde ifade edildiği gibi, devrimci gençlik derneği üyesi olan bir kişinin gerek mensubu bulunduğu dernek üyesi devrimci arkadaşları ile ve gerekse aynı bir derneğe mensup olmamakla beraber aynı gayeye yönelik düşünceyi taşıyan bütün devrimcilerle müştereken işledikleri devrimci eylemler olarak mütalâa edilmiş ve kast birliği sebebiyle tek fiil olarak kabul olunmuştur.

T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 1 nci fıkrasında yazılı nitelikte bir cemiyet olduğu gerekçenin özel ve teorik bölümünde izah olunan devrimci gençlik derneğinin bir üyesi olan sanık Emin KEÇECİ'nin yukarıda sübutu gösterilen bu fiili sebebiyle anılan maddenin 5 nci fıkrası uyarınca cezalandırılmasının uygun olacağı kanaati hasıl olmuştur.

56. NECATİ ULUDAG:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

İzmir Y. Ö. O. Talebe Cemiyeti başkanı bulunan sanığın aynı zamanda Y. Ö. O. Devrimci Gençlik Derneğinin üyelerinden bulunduğunu, DEV-GENÇ'in çeşitli eylemlerine katıldığını, eğitim çalışmalarında temayüz ettiğini, konferans verdiğini, 5 nci kurultayda halkın kurtuluş mücadelesini dile getiren bir bildirinin kaleme alınmasının kararlaştırılarak bu görevin Ramazan KARAKALE, Nevzat DEMİRBAŞ ve sanığa verildiğini, bölge yürütme kurulunda vazife taksimi yapılırken haber bürosu işlerinin tedvirinin kendisine verildiğini, faaliyet ve fikirleri yönünden DEV-GENÇ paralelinde bulunan sanığın T. C. K.'nun 146/3. maddesi uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/5-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 27.4.1971 tarihinde polise verdiği ifadesinde:

1966-67 yılında E. Ü. Fen Fakültesine kaydolduğunu, 1970-1971 döneminde okulun öğrenci derneği başkanlığına seçildiğini, 1968 yılında fikir kulüplerine üye olduğunu, ismi bilâhare DEV-GENÇ olan örgütün yönetici kadrosunda görev almadığını, ailevî sebeplerden okulunu bir an evvel bitirmesi gerektiğinden talebe eylemlerine katılmadığını, mitinglere gitmediğini, sol yayın bulundurmadığı gibi okumadığını da, elde edilen pankart ve dövizlerin evvelki yürüyüş ve mitinglerde kullanılanlar olduğunu, duvar ve pencerelere yapılan resimleri kimin yaptığını bilmediğini beyan etmiştir.

Sanık 18.5.1971 tarihinde Askerî Savcıya verdiği ifadesinde:

Y. Ö. O. Talebe Cemiyeti başkanı olduğunu, aynı zamanda Y. Ö. O. Devrimci Gençlik Derneği üyesi bulunduğunu, bölge yürütme kurulu üyesi olmadığını, DEV-GENÇ'in gaye olarak millî gelirin arttırılmasını, toprak reformu yapılmasını, sanayi devrinin başlatılmasını, ağır sanayiin kurulmasını benimsediğini, DEV-GENÇ'in istediği düzenin nasıl meydana getirileceğini bilmediğini, tüzüğü okumadığını, zorla ve ihtilâlle emekçi sınıflarının iktidara getirilmesi diye bir şey bilmediğini, bildirileri kaleme almadığını, Halk Ordusundan haberi olmadığını, Guevera'nın resimlerinin yapıldığını, fakat kimin ne için yaptığını bilmediğini, kurultayda yaptığı konuşmada geçen aktif mücadele lafı ile isyan ve ihtilâli kastetmediğini, fikir kulübüne üye olduğunu, daha sonra da DEV-GENÇ'e geçmiş olduğunu, Ertuğrul KÜRKÇÜ grubundan olduğunu beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorguda:

20 Aralık 1970 tarihinden 27 Nisan 1971 tarihine kadar İzmir Y. Ö. O. Öğrenci Derneği başkanlığını yaptığını, aynı zamanda okulun devrimci gençlik derneği üyesi bulunduğunu, bu derneklerin kanunî kuruluşlar olduğunu, Çin, Vietnam, Küba, Latin Amerika konulu bir konferansı herhangi bir yerde vermediğini, kendisinden böyle bir talepte bulunulmadığını, başka konuda da konferans vermediğini, Y. Ö. O. 5 nci kurultayında bir konuşma yaptığını, daha ziyade okul ve öğrenci sorunları konusunda açıklamalar yaptığını, yoksa iddianamede belirtildiği üzere Türkiye'nin yarı bağımlı bir ülke olduğu, çağımızda emperyalizme karşı aktif mücadele gerektiğinden bahsetmediğini, bu kongre dışında başka bir yerde konuşma yapmadığını, işçi sınıfının önderliğinde köylülerin de desteği ile mevcut düzenin yıkılıp yerine işçi diktatörlüğünün kurulacağı yolunda bir söz sarfetmediğini, Y. Ö. O. DEV-GENÇ Derneği yöneticisi olmadığını, B. Y. K. üyesi bulunmadığını, haber bürosu ile ilgili bir görevinin bulunmadığını, tanzim edilen 2 nci listede aday gösterilmediğini, 1969 yılında F. K. F.'ye üye olduğunu, Ertuğrul KÜRKÇÜ grubunda veya herhangi bir gruptan olmadığını sadece DEV-GENÇ üyesi olduğunu beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Hakkındaki maddî olayların gerçek olmadığını, DEV-GENÇ üyesi olmakla beraber bu üyeliğinin mezkûr teşkilât tarafından kabul edildiğine dair bir belge veya tanık ifadesinin de bulunmadığını, zaten o tarihte DEV-GENÇ'in kanunî bir cemiyet olduğunu, bağlı olduğu okulun talebe cemiyeti meselesi konusunda söyleyecek bir sözünün bulunmadığını, bu cemiyetinde kanunî bir örgüt olduğunu, suçsuz bulunduğundan hakkında beraet kararı verilmesini istemiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık NECATİ ULUDAĞ'ın E. Ü. Yüksek Öğretmen Okulu Fikir Kulübüne 1968 yılında üye olduğu; bilâhare tüzük değişikliği ile F. K. F.'nin T. D. G. F. haline gelmesinden sonra devrimci gençlik derneği üyesi durumuna geldiği ve bu üyeliğinin DEV-GENÇ teşkilâtı kapatılıncaya kadar sürdüğü; sanığın aynı zamanda Yüksek Öğretmen Okulu Talebe Cemiyetine de üye olup, 20 Aralık 1970 tarihinden 27 Nisan 1971 tarihine kadar talebe cemiyeti başkanlığı yaptığı; sanığın iki kuruluşu birbirine paralel hale getirmek ve öğrenci haklarının korunması için kurulmuş olan talebe cemiyetini millî demokratik devrim mücadelesi veren devrimci gençlik derneğine tâbi kılmak ve devrimci olarak talebe cemiyetine nüfuz etmek gayretini gösterdiği; nitekim talebe cemiyetinin 5 nci kurultayında söz alarak (Türkiye yarı bağımlı yarı feodal bir ülkedir. Çağımız emperyalizm ve kapitalizme karşı mücadelenin hızlandığı bir çağdır. Emperyalizme karşı aktif mücadelede bulunmak gerekmektedir). Şeklinde konuştuğu ve Nevzat DEMİRBAŞ, Ali İhsan HARBİ gibi arkadaşları ile (Emperyalizmin hızla çöküşe doğru yol aldığı, halkımızın ve bütün dünya halklarının ulusal kurtuluş mücadelesi bayrağının gökyüzüne doğru yükseltildiği çağımızda halkımızın kurtuluş mücadelesini dile getiren Anti-Emperyalist, Anti-Feodal doğrultuda bir genel kurul bildirisinin kaleme alınmasını ve bunun için bir komitenin görevlendirilmesini öneriyoruz) şeklinde önerge verdikleri ve önergenin kabul edilerek böyle bir bildirinin hazırlanması için Ramazan KARAKALE, Nevzat DEMİRBAŞ ve sanık Necati ULUDAĞ'ın görevlendirildikleri; arkadaşları Nedim ÖZTAŞ, Halim BAHADIR, Ramazan KARAKALE, Nevzat DEMİRBAŞ, Emin KEÇECİ ve Mehmet ÇAVUŞ ile birlikte okulda bilimsel sosyalist yani komünist düşünceyi benimsememiş veya tamamen karşıtı milliyetçi düşünceyi kabul etmiş olan öğrenciler üzerinde tehditler, adam dövmeler ile terör havası yaratarak devrimcilerin hâkimiyetini sağlamış olduğu; yüksek öğretmen okuluna getirilen konserve etlerin teslim alınmasına Amerikan menşeli olması sebebiyle engellemeğe çalıştığı; bunun için kamyonu ablukaya alanlar arasında olduğu; sanığın polise verdiği İBYK. 2K. 9D. 25 sırada mevcut, Askerî Savcıya verdiği aynı dosya 28 sırada mevcut hazırlık ifadelerinde ve huzurda verdiği D. T. 2K. 139. sayfada mevcut sorgusunda yaptığı kısmen açık kısmen dolaylı ve birbirini tamamlayıp doğrulayan ifade ve ikrarları ile aynı olayda sanıklar Nedim ÖZTAŞ'ın kendi bölümünde gösterilen ifadeleri;

okulda korku ve terör havası estirdiklerine dair şahitlerden aynı zamanda devrimci gençlik derneğine üye olan Ali İhsan HARBİ'nin İBYK. 6K. 4D. 3 sıradaki ve keza devrimci gençlik derneği üyesi şahit İbrahim RAHATGÜN'ün aynı klâsör 40 sıradaki, Vahap GÜÇLÜER'in aynı klâsör 35 sıradaki Askerî Savcıya vermiş oldukları ifadeleri ile ve gene yazılı delillerden İBYK. 8K. 227 sırada mevcut sarı zarf içindeki 15 numaralı ve sanığın Yüksek Öğretmen Okulu Devrimci Gençlik Derneği üyesi olduğunu gösterir kart fotokopisi; İBYK. 9K. 18-22 diziler arasında sanığın (Türkiye'nin yarı bağımlı, yarı feodal bir ülke olduğunu, bunu yıkmak içinde gençliğin aktif mücadele vermesi gerektiğini) ifade eylediği, İzmir Yüksek Öğretmen Okulu Öğrenci Derneğinin 5 nci kurultayına ait tutanak; 24 sırada sanığın arkadaşları ile birlikte bir bildirinin yayınlanması konusunda vermiş olduğu önergenin kabulü ile kurultayca böyle bir bildirinin hazırlanması için görevlendirilen komiteye dahil edilmesi üzerine düzenledikleri bildiri taslağı; aynı klâsör 30 sırada sanığın öğrenci derneği başkanlığına seçildiğine dair tutanak; aynı klâsör 44 sırada sanık Necati ULUDAĞ'ın (gençlik olarak devrimci teoriyi bilmek gerek, Türkiye'nin yarı bağımlı, yarı feodal olduğunu, bunu kurtarmak için emperyalizmin taktiklerini bilmek gerek...) şeklindeki konuşmasına dair tutanak; İBYK. 1K. 3D. 151-172 diziler arasında sanığın Nedim ÖZTAŞ, Halim BAHADIR, Ramazan KARAKALE ve diğer arkadaşları ile birlikte 9 Şubat 1970 günü İzmir Millî Eğitim Müdürlüğü Beslenme Şubesinden Yüksek Öğretmen Okuluna getirilen konserve etlerin Amerikan menşeli olduklarını bahane ederek teslim alınmasını engellemek maksadıyla kamyonu abluka altına aldıklarına ve çağrılan güvenlik kuvvetleri önünde, okul müdürünü müdürlük odasında tehdit ettiklerine dair sanık Nedim ÖZTAŞ'ın polise verdiği ifadesinde ve huzurda verdiği sorgusunda geçen beyanlarını doğrular mahiyetteki tutanaklar ve belgeler ve dosyada mevcut sair delillerle kuşkudan uzak bir şekilde sübuta ermiş bulunmaktadır.

Sanığın bütün bu eylemleri devrimci gençlik derneği başkanı olan bir kişinin, bu örgütün vermekte olduğu yukarıda teorik inceleme bölümünde etraflı şekilde anlatılan millî demokratik devrim mücadelesi cümlesinden olan eylemler şeklinde ve fakat aynı kasıt altında işlenmiş tek fiil halinde mütalâa edilmiş ve sanığın T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 1 nci fıkrasında öngörülen bir cemiyetin mensubu olarak anılan madde uyarınca cezalandırılması gerektiği konusunda tam bir vicdanî kanaat hasıl olmuştur.

57. FERHAT SOYKAN:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

1969 yılında F. K. F.'ye üye olan sanığın aynı yıl içinde 6 ncı filonun gelişini protesto amacıyla tertiplenen mitinge iştirak ettiğini, organizatörlük yaptığını, 1970 yılında DEV-GENÇ'e üye olduğunu, İzmir Bölge Yürütme Kurulunda dış ilişkiler bürosunun işlerini tedvirle görevlendirildiğini, göğüs hastalıkları hastanesinde Prof. Saffet 2 Nisan 1971 günü SOLAK'ın ders vermesine mani olup, anarşik ortam yaratanlar arasında bulunduğunu, DEV-GENÇ'in kayıtlı üyesi ve militanı olduğunu, DEV-GENÇ'in bu sıfatla faaliyetlerinden mesul tutulması gerektiğinden bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 146/3. maddesi uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Sanığa müsnet suç sübuta ermediğinden hakkında beraet kararı verilmesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 10.5.1971 tarihinde polise verdiği ifadesinde:

1967-68 ders yılında Tıp Fakültesine kaydolduğunu, kendisinde sosyal görüşlerin ikinci sınıfta başladığını, muhtelif neşriyattan sosyalizm hakkında bilgi edindiğini, 1969 yılında F. K. F.'ye üye yazıldığını, 6 ncı filonun gelişini protesto maksadıyla yapılan mitinge katıldığını, DEV-GENÇ fakültede kurulduğunda kaydolduğunu, Mehmet ÇAVUŞ, Muzaffer DOYUM, Reha PEKERTEN, Ramazan KARAKALE ve Ali KARŞILAYAN'la birlikte bildiri dağıttığını, eylemlerde bulunduğunu, hatırlamadığı bir tarihte İzmir Bölge Yürütme Kuruluna

kaydını yaptırdığını, kısa bir süre çalıştığını, örgüt iyi çalışmadığından istifa ettiğini, tütün ve toprak mitinglerine katılmadığını, TİP'le bir ilişiğinin bulunmadığını, siyasî görüşüne nazaran bankacılık, dış ticaret, sigortacılık devletleştirilmeli, toprak reformu yapılmalıdır, ekonomik bağımsızlığın sağlanması gerektiğini, eğitim çalışmalarından bir tanesine katıldığını, millî demokratik devrimden dış sömürüye son vermeyi ve memleketi ekonomik bağımsızlığa kavuşturmayı anladığını bunun içinde emperyalist ve yerli ortaklarına sömürüye son vermelerini bildirmek, inatlarından vaz geçmezlerse halkı örgütlendirip bilinçlendirmek, halkın en aktif direncini sağlamak ve icap ederse halk savaşı yoluyla emperyalistleri kovmak gerektiğini, gecekondu yıkımı ile ilgili olarak hazırlanan bildiri ile bir ilgisinin bulunmadığını, İ. P. S. D. ve işçi köylü bürosu ile alâkasının bulunmadığını, DEV-GENÇ'in mali kaynağının üye aidatları ile burslu öğrencilerin bağışlarından teşekkül ettiğini beyan etmiştir.

Sanık 29.5.1971 tarihinde Askerî Savcıya verdiği ifadesinde:

27.12.1969 tarihinde kapitalizm konulu konferans vermediğini, işsizlik ve pahalılıkla mücadele ve 6 ncı filo mitinglerine katıldığını, diğer mitinglere katılmadığını, Tıp Fakültesi DEV-GENÇ derneği üyesi bulunduğunu, DEV-GENÇ'in memleketin genel meseleleri ile uğraştığını, halkın sömürülmesine karşı olduğunu, bu konularda halk ve işçileri bilinçlendirmeye çalıştığını, öğrenci olmayan kimselerin DEV-GENÇ'e üye olduklarını bilmediğini, DEV-GENÇ sınıf diktatoryası istiyorsa anayasa dışı kuruluş sayılıp derhal kapatılması, gerektiğini, DEV-GENÇ'in sınıf diktatoryası değil halk iktidarı istediğini, işçi temsilcilerinin eğitilmesi konusunda bir seminere katılmadığını, işçi sınıfının sömürülmesi ve emperyalizm konulu bir konuşma yapmadığını, 1968 senesinde Bu Gidişe Dur Denilecektir isimli bir bildiri dağıttığını, devrimcilerin bir an önce silahlanması ve yapacakları eylemlerle devrim çalışmalarına katılmaları şeklinde bir konuşma yapmadığını, 1969 yılında bölge yürütme kurulu asil üyeliğini yaptığını beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorguda:

Aleyhinde suç delili olarak gösterilen eylemlerin derneklere üye olmak, mitinge iştirak etmek, bildiri dağıtmak gibi Anayasal hakların kullanılması olduğunu, Tıp Fakültesi Fikir Kulübüne üye olmakla anayasayı tebdil ve ilga etme arasında hiç bir ilginin bulunmadığını, 1969 yılı temmuzunda üniversite giriş imtihanlarında İ. T. B. F. önünde bir bildiri dağıttığını, bu bildirinin müellif, naşir ve tap edeninin açıkça ortada bulunması sebebiyle hakkında soruşturma açılmasının yersiz bulunduğunu, bildiri dağıtma fiiline katılışındaki kastının hükümetin manevî şahsiyetini tahkir olmadığını, 1969 yılı Aralık ayında yapılan 6 ncı Filoyu protesto mitingine katıldığını, meydana gelen olaylarda organizatörlük yapmadığını, 1970 yılında Tıp Fakültesi DEV-GENÇ derneğine üye olduğunu, gecekondu yıkımı ile ilgili olarak bildiri dağıtmadığını, İzmir B. Y. K.'nın dış ilişkiler bürosu adlı bir organı bulunmadığını ve böyle bir büroda görev almadığını, 2 Nisan 1971 günü göğüs hastalıkları hastanesi anfisinde Prof. Saffet SOLAK'ın ders vermesine mani olması diye belirtilen olayın Tıp Fakültesi 4 ncü sınıf öğrencilerinin anayasa mahkemesince kapatılan gerici M. N. P.'sinin kurucularından ve yöneticilerinden birinin kınanması ve protesto edilmesinden ibaret bulunduğunu, bu dava ile ilgili olarak, İzmir Sıkıyönetim K. Askerî Savcılığınca hakkında takipsizlik kararı verildiğini, Askerî Savcıya verdiği ifadenin genel olarak doğru olduğunu, sadece Askerî Savcıya DEV-GENÇ bir siyasî örgüt değildir ki sınıf diktatöryası istesin, DEV-GENÇ sadece bir gençlik örgütüdür ve siyasî hiç bir yönü yoktur, dediği halde siyasî kelimesinin zapta geçmemiş olduğunu beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Sorgusu esnasında söylediklerine ekleyecek bir hususun bulunmadığını, askerî savcının talebine katılarak hakkında beraet kararı verilmesini istemiştir.

Delillerin tartışılması:

Askerî Savcı sanık FERHAT SOYKAN'ın FKF. ve DEV-GENÇ üyesi olduğunu, İzmir Bölge Yürütme Kurulunun dış ilişkiler bürosu işlerini tedvir eylediğini, Prof. Saffet SOLAK'ın ders vermesine mani olduğunu, DEV-GENÇ'in militanlarından bulunduğunu bu itibarla T.C.

K.'nun 146/3 ncü maddesi uyarınca tecziyesini istemişken, Esas hakkındaki mütalâada müsnet suçun sübuta ermediğini ileri sürerek beraatini talep etmiştir. Sanık iddiâları reddetmiş, bölge yürütme kurulunda dış ilişkiler bürosu isimli bir organın bulunmadığını, böyle bir organda hizmet görmediğini ileri sürmüştür. Askerî Savcılık dahi sanığın T. C. K.'nun 146/3veya 141 nci maddelerini ihlâl eder nitelikte fiilleri tespit edilemediğinden Beraatini istemiştir. Sanığın savunmalarının aksini ve suçun sübutunu gösterir yeterli deliller elde edilemediğinden çoğunluk oylarıyla sanığın beraati cihetine gidilmiştir.

58. HAKKI BAHA PARS:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın Ege Tıp Fakültesi Talebe Cemiyeti yönetim kurulu üyeliği, başkanlığı yaptığını, daha sonra DEV-GENÇ'e kaydolduğunu, başkanlığı sırasında, Büyük Türk Ulusu başlıklı bildiriyi dağıttığını, 24.6.1970 tarihinde silahlı bir grupla dersaneyi basıp Mahir KÖRBEYLİ isimli öğrenciyi dışarı çıkartanlar arasında bulunduğunu, fikri yapısı itibariyle DEV-GENÇ'in paralelinde olduğu gibi, MDD.'nin gerçekleşmesi için çaba ortaya koyduğundan bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 146/3. maddesi gereğince tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/5-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 14.5.1971 tarihinde polise verdiği ifadesinde:

1964-65 ders yılında Ege Tıp Fakültesine kaydını yaptırdığını, 1965-66 ders yılında talebe cemiyeti yönetim kuruluna seçildiğini, ertesi yıl cemiyet başkanlığına seçildiğini, 1969 yılı Kasım ayında bu görevden ayrıldığını, Ege Üniversitesi fikir ve sanat kulübünün kurucularından bulunduğunu, 1969 yılında bu kulübün fikir kulübü federasyonuna bağlandığını, kendisinin F. K. F.'ye üye olmadığını, 1968 yılında talebe cemiyeti başkanı iken Nedim ÖZTAŞ, Mahmut DEMİRAY, Selman ÖZÇOBAN ve Şadi DAĞLI ile birlikte Büyük Türk Ulusu başlıklı bir bildiri hazırladıklarını, Mahir KÖRBEYLİ isimli talebeyi tanımadığı gibi arkadaşları ile birlikte dövmediğini, 1970 yılı başlarında DEV-GENÇ örgütüne giriş kartını doldurduğunu, DEV-GENÇ'in tüzüğünü okuduğunu, gayesinin anti emperyalist, anti feodal yönde eylem ve faaliyetlerde bulunmak ve bu yönde çalışmalar yapmak olduğunu, DEV-GENÇ'in malî kaynağının aidat ve bağışlar olduğunu, TİP'le ilgisi olmadığını, ilçelerde yapılan mitinglerden hiç birine katılmadığını, eğitim çalışmaları hakkında bir bilgisinin bulunmadığını, üniversitede silah eğitimi yapıldığını bilmediğini, T. H. K. O. ismini duyduğunu, DEV-GENÇ'le bir ilgisi olup olmadığını bilmediğini beyan etmiştir.

Sanık 1.6.1971 tarihinde Askerî Savcıya verdiği ifadesinde:

1970 yılı başlarında Tıp Fakültesi DEV-GENÇ derneği tüzüğünü okuduğunu, kendi fikirlerine uygun bulduğu için giriş babında form doldurduğunu, üyeliğinin kabul edildiğine dair kendisine bir işar vaki olmadığını, DEV-GENÇ üyelerinin üniversite anfisinde Cumartesi günleri yaptıkları toplantıların tamamına iştirak etmediğini, bulunduğu toplantılarda ortak pazar ve petrol konularının tartışıldığını, kendisinin konuşma yapmadığını, 1.11.1970 tarihinden beri üniversiteye gitmediği gibi DEV-GENÇ'le de ilgilenmediğini, DEV-GENÇ'in adam kaçırma, banka soyma, öldürme gibi eylemlerini kabul etmediğini, üniversitenin duvarlarına çeşitli yazılar yazılmış bulunduğunu, bunları kimin yazdığını, bölge yürütme kurulunun yazdırmış olup olmadığını bilmediğini, Guevera'nın resimlerinin niçin yapıldığını bilmediğini, DEV-GENÇ içinde işçi diktatoryası isteyenler bulunabileceğini, şahsen anayasa çerçevesinde emredilen reformların yapılması fikrinde olduğunu, Bornova yurdunda atış eğitimi yapmadığını, Mahir KÖRBEYLİ'yi dövmediğini, Tire ve Salihli mitinglerine katılmadığını, Mahir ÇAYAN'ın konferansında bulunmadığını beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorguda:

1965-1966 ders yılı içerisinde E. Ü. T. F. Talebe Cemiyeti Yönetim Kurulu üyeliğine seçildiğini, 1966 Aralık ayındaki dernek kongresinde ise talebe cemiyeti başkanlığına getirildiğini, bu görevinin 1969 Kasımın da sona erdiğini, 1969 yılı sonlarında veya 1970 başlarında Tıp Fakültesi DEV-GENÇ Derneğine üye olmak için baş vurduğunu ancak üyeliğinin kabul edildiğine dair herhangi bir tebligat almadığını, Büyük Türk Ulusu başlıklı bildiriyi diğer öğrenci kuruluşları yetkilileri ile birlikte yayınladıklarını, fakat bu bildiriyi dağıtmadığını, bu bildiri sebebiyle mahkemeden beraat kararı aldığını, 24 Haziran 1970 günü Mahir KÖRBEYLİ'yi dövmediğini, o tarihte olay mahallinden 20 km. uzaklıktaki İzmir Devlet Hastanesinde staj yapmakta olduğunu, 1969 yılında üniversiteye giriş imtihanlarında dağıttığı bildiri sebebiyle sorumluluğun birinci planda yazar ve neşredene ait olduğunu, dağıtıcı olarak kendisine bir sorumluluk yüklenemeyeceğini, bildiri muhtevasında suç teşkil edecek sözler bulunmadığı gibi bu bildiriyi bir suç işlemek kasdıyla da dağıtmadığını, hakkında toplantı ve gösteri yürüyüşleri kanununa muhalefetten dolayı bir dava açılmış bulunduğunu ve duruşmasının halen devam etmekte olduğunu, dava konusu olmuş bu fiiller dışında T. C. K.'nun 146/3. maddesini ihlâl ettiğine dair herhangi başka bir eylemin ileri sürülmediğini, T. C. K.'nun 146/3. maddesini ihlâl etmediğini, İzmir polisince alınan ifadesinin doğru olduğunu, Askerî Savcıya verdiği ifadesinin de genellikle doğru olduğunu beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Tıp Fakültesi DEV-GENÇ Derneği tarafından üyeliğinin kabul edildiğine dair kendisine herhangi bir bildiri yapılmadığından üyeliğinin hukuken kesinleşmiş sayılamayacağını, altında imzası bulunan Büyük Türk Ulusu başlıklı bildiri nedeniyle açılan davadan beraat ettiğini, izinsiz gösteri yürüyüşü yapmak suçundan da umumî adliyede yargılandığından bu mahkemede bu olayın bir kere daha ele alınamayacağını, üniversite Kapısındaki Kardeşlerimize Bir Sözümüz Var başlıklı bildiri dağıttığından ötürü umumî adliyede yine dava açılmış olduğunu, yazan ve yayınlayan belli olduğuna göre dağıtıcı olarak kendisinin mesul tutulamayacağını, Mahir KÖRBEYLİ isimli öğrenciyi imtihan salonunda dövmediğini, suç işlediğini gösterir delil ileri sürülemediğinden hakkında beraat kararı verilmesini talep etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Talebe Cemiyeti yönetim kurulu üyeliği ve başkanlığı yapan sanık HAKKI BAHA PARS'ın bildiri dağıtmak, dersi basıp öğrenciyi dışarı çıkarmak suretiyle, T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesini ihlâl ettiğini iddia eden Askerî Savcılık, esas hakkındaki mütalâada vasıf değişikliği yaparak sanığın aynı kanunun 141/5-6 ncı maddeleri uyarınca tecziyesini talep etmiştir. Sanık sorgu ve savunmasında Ege Üniversite Tıp Fakültesi Talebe Cemiyeti yönetim kurulu üyeliğine ve daha sonra da başkanlığa seçildiğinin doğru olduğunu, Mahir KÖRBEYLİ isimli öğrenciyi dersten çıkarıp dövmediğini, 1970 yılı başlarında fakültenin devrimci gençlik derneğine girmek için müracaatta bulunduğunu, giriş formu doldurduğunu üyeliğe kabul edildiğine dair kendisine herhangi bir tebligatta bulunulmadığını, "Büyük Türk Ulusu" başlıklı bildiriyi diğer öğrenci kuruluşları yetkilileri ile birlikte yayınladıklarını, "Üniversite Kapısındaki Kardeşlerimize Sözümüz Var" başlıklı bildiriyi dağıttığını, gerek bu bildiriler gerekse katıldığı izinsiz gösteri yürüyüşü sebebiyle umumî adliyede davalarının görüldüğünü beyan etmiştir. Bu beyanlardan anlaşılacağı üzere sanıkı Mahir KÖRBEYLİ isimli öğrenciyi dövdüğüne ilişkin iddia dışında kalan hususları kabul etmektedir. Sanığın bu ikrarı OSMAN CENGİZ BAŞKAYA, AHMET ARIKAN'ın ifadeleri, dosya muhteviyatından bulunan MİT raporu, fezleke, dekanlık ve rektörlük yazıları ile de takviye edilmekte ve doğrulanmaktadır. Gerekçeli hükmün ilgili bölümünde devrimci gençlik federasyonunun nasıl kurulduğu, organları, amacı, çalışma şekilleri ve giriştikleri eylemler ayrı ayrı izah edilmiştir. Sanık, devrimci gençlik federasyonuna resmen üye olmadığını, bu nedenle kendisi hakkında T. C. K.'nun 141/5 nci maddesinin uygulanamayacağı tezini savunmaktadır. Sıkıyönetim Askerî Mahkemelerinin uygulamaları esnasında 141 nci maddenin kapsamına giren bir cemiyet veya kuruluşun üyesi sayılmak için legal kuruluş-

larda olduğu gibi normal prosedür takip edilerek kazanılmış bir üyelik sıfatı veya üyelik kartı aranmamaktadır. İki veya daha ziyade kimselerin aynı amaç etrafında birleşmeleriyle vücut bulan bir cemiyette üyelik vasfının kazanılması, kanunî kuruluşlar üyelerinde aranılan şartlardan şüphesiz farklılık arz edecektir. Nitekim Askerî Yargıtayda aynı görüştedir. Giriş formu dolduran ve üyelik için müracaatta bulunan sanık, girmek istediği cemiyetin gayelerini benimsemiş bulunmaktadır. Zaten sanıkAskerî Savcılık ifadesinde DEV-GENÇ Derneği tüzüğünü okuyarak fikirlerine uygun bulduğunu itiraf etmektedir. Bu nedenlerle sanığın itirazı yerinde görülmeyerek 141 nci madde kapsamındaki bir cemiyete girdiği ve onun üyesi olduğu kabul edilmiştir. Diğer taraftan sanığın sırf bu üyelik sıfatını taşıması esas alınarak mahkumiyeti cihetine gidilmiştir. Kendisinin de açıkladığı üzere sanık bildiri yayınlanuş, dağıtmış, izinsiz gösteri yürüyüşüne katılmıştır. Bu eylemlerden dolayı sanık aleyhinde umumî adliye mahkemelerinde amme davası açıldığı gerçektir. "Büyük Türk Ulusu" başlıklı bildiri nedeniyle açılan davadan sanık beraat ettiğini ileri sürmüş ise de, dosyada bulunan Bornova Sorgu Hâkimliğinin 20.12.1969 gün ve 1969/63 sayılı kararından dağıtılan bildiri de komünizm propagandası suçunun unsurları bulunmadığından muhakemesinin men'ine karar verildiği anlaşılmaktadır. Sorgu hâkimliğinin bu kararında bildirinin altında sanığın da imzasının bulunduğu ve bildiriyi dağıttığı belirtilmektedir. Şu halde sanık bu bildiriyi hazırlayanlar arasında olup, yapılan soruşturma sırasında eylemin içine oturtulduğu maddenin unsurları bulunmadığından muhakemesinin men'ine karar verilmiştir. Yoksa sanık bildiri ile ilişkisi olmadığının tespiti ile davadan beraat etmemiştir. 141 nci maddenin kapsamında telakki edilen bir cemiyetin üyesi kabul edilen sanığın, bu teşekkülün gayeye ulaşma yolunda ortaya koyduğu eylemlerden bazılarına iştirak ettiği ve bu suretle T. C. K.'nun 141/5 nci maddesini ihlâl ettiği kanısına varılarak çoğunluğun oyları ile anılan madde uyarınca tecziyesi ve bu suç okullar ve yüksek tahsil müesseseleri içinde ve bunların mensupları arasında işlenmiş olduğundan aynı maddenin 6 ncı fıkrası uyarınca belirli nispette tayin edilen cezada arttırma yoluna gidilmiştir.

59. MUTLU AYDIN:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

İ. P. S. D. ve DEV-GENÇ'in faal üyelerinden bulunan sanığın Kurtuluş Gazetesinin Tire ilçesinde dağıtımına aracı olduğunu, Akhisar ve Ödemiş mitinglerine katıldığını, MDD.'nin gerçekleştirilmesi yönünde faaliyette bulunduğu aşikâr olduğundan delillerin takdiri mahkemeye ait olmak üzere T. C. K. 146/3. maddesi uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Sanığa müsnet suç sübut bulmadığından hakkında beraet kararı verilmesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 30.5.1971 tarihinde jandarmaya verdiği ifadesinde:

Mehmet ÇAVUŞ'un saat 17.00 sıralarında evlerine geldiğini, bir müddet konuştuklarını, çamaşır değiştirmek istediğini, kendisine gömlek ve kazak verdiğini, evinde bulunan sol eserlerin tamamının kendisine ait olduğunu, arandığı için dışarı çıkmadığını, eşinin de rahatsız olduğunu, bu sebeple alış verişi 5 günden beri evlerinde kalan Turan UÇTU'nun yaptığını, eşinin iğnelerini yaptığı için teslim olamadığını beyan etmiştir.

Sanık 14.6.1971 tarihinde polise verdiği ifadesinde:

1964 yılında Ankara Tıp Fakültesi imtihanlarını kazandığı, üç sene orada okuduktan sonra İzmir'e naklettiğini, çok kitap okuduğunu, 1969 yılı sonları veya 1970 yılı başlarında fakültenin DEV-GENÇ derneğine üye olduğunu tüzüğünü okumadığını, bundan sonra İPSD.'ye kaydolduğunu, bunların dışında başka bir örgüte üye olmadığını, DEV-GENÇ derneğinin İzmir Bölge Yürütme Kuruluna bağlı olduğunu, DEV-GENÇ'in işçi köylü ve halk kitlelerini anti emperyalist konularda ve millî bilinç vererek uyarma ve şuurlandırma çalışmalarında bulunduğunu, bunun için yürüyüş ve miting tertiplediğini, bildiriler dağıttığını, kitap ve broşür sattı-

Sanık huzurda verdiği sorguda:

1965-1966 ders yılı içerisinde E. Ü. T. F. Talebe Cemiyeti Yönetim Kurulu üyeliğine seçildiğini, 1966 Aralık ayındaki dernek kongresinde ise talebe cemiyeti başkanlığına getirildiğini, bu görevinin 1969 Kasımın da sona erdiğini, 1969 yılı sonlarında veya 1970 başlarında Tıp Fakültesi DEV-GENÇ Derneğine üye olmak için baş vurduğunu ancak üyeliğinin kabul edildiğine dair herhangi bir tebligat almadığını, Büyük Türk Ulusu başlıklı bildiriyi diğer öğrenci kuruluşları yetkilileri ile birlikte yayınladıklarını, fakat bu bildiriyi dağıtmadığını, bu bildiri sebebiyle mahkemeden beraat kararı aldığını, 24 Haziran 1970 günü Mahir KÖRBEYLİ'yi dövmediğini, o tarihte olay mahallinden 20 km. uzaklıktaki İzmir Devlet Hastanesinde staj yapmakta olduğunu, 1969 yılında üniversiteye giriş imtihanlarında dağıttığı bildiri sebebiyle sorumluluğun birinci planda yazar ve neşredene ait olduğunu, dağıtıcı olarak kendisine bir sorumluluk yüklenemeyeceğini, bildiri muhtevasında suç teşkil edecek sözler bulunmadığı gibi bu bildiriyi bir suç işlemek kasdıyla da dağıtmadığını, hakkında toplantı ve gösteri yürüyüşleri kanununa muhalefetten dolayı bir dava açılmış bulunduğunu ve duruşmasının halen devam etmekte olduğunu, dava konusu olmuş bu fiiller dışında T. C. K.'nun 146/3. maddesini ihlâl ettiğine dair herhangi başka bir eylemin ileri sürülmediğini, T. C. K.'nun 146/3. maddesini ihlâl etmediğini, İzmir polisince alınan ifadesinin doğru olduğunu, Askerî Savcıya verdiği ifadesinin de genellikle doğru olduğunu beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Tıp Fakültesi DEV-GENÇ Derneği tarafından üyeliğinin kabul edildiğine dair kendisine herhangi bir bildiri yapılmadığından üyeliğinin hukuken kesinleşmiş sayılamayacağını, altında imzası bulunan Büyük Türk Ulusu başlıklı bildiri nedeniyle açılan davadan beraat ettiğini, izinsiz gösteri yürüyüşü yapmak suçundan da umumi adliyede yargılandığından bu mahkemede bu olayın bir kere daha ele alınamayacağını, üniversite Kapısındaki Kardeşlerimize Bir Sözümüz Var başlıklı bildiri dağıttığından ötürü umumî adliyede yine dava açılmış olduğunu, yazan ve yayınlayan belli olduğuna göre dağıtıcı olarak kendisinin mesul tutulamayacağını, Mahir KÖRBEYLİ isimli öğrenciyi imtihan salonunda dövmediğini, suç işlediğini gösterir delil ileri sürülemediğinden hakkında beraat kararı verilmesini talep etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Talebe Cemiyeti yönetim kurulu üyeliği ve başkanlığı yapan sanık HAKKI BAHA PARS'ın bildiri dağıtmak, dersi basıp öğrenciyi dışarı çıkarmak suretiyle, T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesini ihlâl ettiğini iddia eden Askerî Savcılık, esas hakkındaki mütalâada vasıf değişikliği yaparak sanığın aynı kanunun 141/5-6 ncı maddeleri uyarınca tecziyesini talep etmiştir. Sanık sorgu ve savunmasında Ege Üniversite Tıp Fakültesi Talebe Cemiyeti yönetim kurulu üyeliğine ve daha sonra da başkanlığa seçildiğinin doğru olduğunu, Mahir KÖRBEYLİ isimli öğrenciyi dersten çıkarıp dövmediğini, 1970 yılı başlarında fakültenin devrimci gençlik derneğine girmek için müracaatta bulunduğunu, giriş formu doldurduğunu üyeliğe kabul edildiğine dair kendisine herhangi bir tebligatta bulunulmadığını, "Büyük Türk Ulusu" başlıklı bildiriyi diğer öğrenci kuruluşları yetkilileri ile birlikte yayınladıklarını, "Üniversite Kapısındaki Kardeşlerimize Sözümüz Var" başlıklı bildiriyi dağıttığını, gerek bu bildiriler gerekse katıldığı izinsiz gösteri yürüyüşü sebebiyle umumî adliyede davalarının görüldüğünü beyan etmiştir. Bu beyanlardan anlaşılacağı üzere sanık Mahir KÖRBEYLİ isimli öğrenciyi dövdüğüne ilişkin iddia dışında kalan hususları kabul etmektedir. Sanığın bu ikrarı OSMAN CENGİZ BAŞKAYA, AHMET ARIKAN'ın ifadeleri, dosya muhteviyatından bulunan MİT raporu, fezleke, dekanlık ve rektörlük yazıları ile de takviye edilmekte ve doğrulanmaktadır. Gerekçeli hükmün ilgili bölümünde devrimci gençlik federasyonunun nasıl kurulduğu, organları, amacı, çalışma şekilleri ve giriştikleri eylemler ayrı ayrı izah edilmiştir. Sanık, devrimci gençlik federasyonuna resmen üye olmadığını, bu nedenle kendisi hakkında T. C. K.'nun 141/5 nci maddesinin uygulanamayacağı tezini savunmaktadır. Sıkıyönetim Askerî Mahkemelerinin uygulamaları esnasında 141 nci maddenin kapsamına giren bir cemiyet veya kuruluşun üyesi sayılmak için legal kuruluş-

ğını, İPSD.'ye kaydolduktan sonra yönetim kuruluna seçildiğini, iki defa toplantıya katıldığını, 6 ncı filo ile ilgili yürüyüş ve mitinge katıldığını, tütün mitinglerine ve İPSD.'nin tertiplediği mitinglere katıldığını, İzmir'de düzenlenen eğitim seminerlerine bir defa katıldığını, TİP Karşıyaka ilçe teşkilâtı binasında salı akşamları yapılmakta bulunan eğitim çalışmalarına 1970 yılında bir kere katıldığını, buraya yalnız gittiğini, o sıralarda TİP içinde gruplaşmalar olduğunu, DEV-GENÇ'in MDD. stratejisini benimseyen grubun yanında kaldığını, ayrıca haftanın Cumartesi günleri DEV-GENÇ örgütü tarafından planlanan eğitim çalışmaları yapıldığını, bu çalışmalarda genel olarak MDD. stratejisi konucunu kapsayan konuşmalar ve açıklamalar yapıldığını, bu toplantılara iki kere katıldığını, bu faaliyetlerden başka fikirlerine uygun olarak kaleme alınmış bildirileri dağıtma çalışmalarında olduğunu, öğrenci sorunları ile ilgili forumlara katıldığını, eylemlere iştirak etmediğini, 31.5.1971 günü saat 17.00 sıralarında Mehmet ÇAVUŞ'un evlerine geldiğini, Sıkıyönetim Komutanlığına teslim olacağını söylediğini, kendisine bir miktar anahtar, ceket ve gömleğini, bıraktığını, kendisinden başka renkte gömlek alarak evden ayrıldığını, Mehmet'i saklamadığını, katıldığı yürüyüş ve mitinglerde kullanılan flama, pankart, broşür ve bildirilerin Ege Ü.'de hazırlandığını bildiğini fakat kimlerin hazırladığını bilmediğini, T. H. K. O. gibi gizli örgütlerin mevcut olup olmadığını bilmediğini, basından işittiğini, duvarlara yazı yazılıp resim yapıldığını görmediğini, bilmediğini, İzmir ve bölgesindeki eylemleri planlayan, tatbik mevkiine koyanın bazen federasyon bazende yürütme kurulu olduğunu, DEV-GENÇ'in nasıl bir düzen getireceğini bilmediğini, silah eğitimi yapılıp yapılmadığını bilmediğini beyan etmiştir.

Sanık 19.6.1971 tarihinde Askeri Savcıya verdiği ifadesinde:

DEV-GENÇ ve İPSD. üyesi olduğunu, derneğin tüzüğünü okumadan üye olduğunu, bölge Y. K.'dan sadece Mehmet ÇAVUŞ'u tanıdığını, DEV-GENÇ'in gençlik kesimine millî bilinç verdiğini, bunun için mitingler tertiplediğini, bildiriler dağıttığını, İPSD. mitingine ve yönetim kurulu toplantılarından ikisine katıldığını, Akhisar ve Ödemiş tütün mitinglerine iştirak ettiğini, bu mitinglerde Ramazan KARAKALE'nin konuşma yaptığını, demokratik devrim derneğinin seminerine bir defa katıldığını, bazı toplantılar yapıldığını, Karşıyaka TİP toplantısına gittiğini, parti içindeki gruplaşmayı bilmediğini, DEV-GENÇ'in eğitim çalışmaları hakkında fazla bir şey bilmediğini, bir defa bildiri dağıttını, Mehmet ÇAVUŞ'un evine gelerek 10 dakika kadar kaldığını, gömlek değiştirdiğini, teslim olacağını söyleyerek evden ayrıldığını, kendisini uzun müddet saklamadığını, bildiri ve broşürlerin Ege Üniversitesinde basıldığı ve hazırlandığı hakkında kati bir bilgi sahibi olmadığını, muhtemelen eylemleri planlayanın merkez yürütme veya bölge yürütme kurulu olabileceğini, bu hususta kesin bir bilgisinin mevcut olmadığını beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorguda:

İşsizlik ve pahalılıkla savaş derneği üyesi bulunduğunu, bu dernek hakkında kurulduğundan beri hiç bir takibat yapılmadığını, DEV-GENÇ üyesi olmadığını, Tire İlçesinde Kurtuluş Gazetesinin dağıtımına aracılık etmediğini hatta Tire'ye hiç gitmediğini, Akhisar ve Ödemiş tütün mitinglerine katıldığını, bu mitinglerin mahallî tütün üreticileri sendikaları tarafından tertiplenmiş kanuni ve izni alınmış mitingler olduğunu, jandarmaca alınan ifadesinin doğru olduğunu, ancak polis ifadesi tahrif edilmiş olduğundan kabul etmediğini, Askeri Savcılıkça alınan ifadesinin genellikle doğru olduğunu beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Hakkındaki isnatlara sorgusu sırasında cevap verdiğini, orada söylediklerine ilâve edecek başka bir sözünün bulunmadığını, savcılığın talebine uygun olarak beraat kararı verilmesini istemiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık MUTLU AYDIN'ın İPSD.'de üyesi bulunduğu; Akhisar ve Ödemiş mitinglerine katıldığı; T. C. K.'nun 141 nci maddesini veya 146 ncı maddesini ihlâl suçundan İzmir Sıkı-

Sanık 23.5.1971 tarihinde polise verdiği ifadesinde:

1966-67 ders yılında Tıp Fakültesine kaydolduğunu, Tuncay SEZER, Celil DEMİRCAN, Ayla KANKALE ile birlikte Tıp Fakültesi Devrimci Gençlik Örgütünü kurduklarını, 1971 yılı Şubat ayı ortalarına doğru istifa yoluyla dernekten ayrıldığını, iki yıl kadar önce Ferhat SOYKAN ve Caner ÇORUMLUOĞLU ile birlikte direklere afiş yapıştırdığını, yapacakları görevlerle ilgili emirleri kendilerine doğrudan doğruya dernek yönetim kurulu başkanının verdiğini, şimdiye kadar üç kere mitinge katıldığını, DEV-GENÇ'in giriştiği birçok eyleme katılmadığını, 26.3.1971 günü yürütme kurulu başkanı Reha PEKERTEN'in kendisine verdiği bildirileri Konak meydanında kendisinden alıp dağıtacak olan arkadaşına götürürken yakalandığını, ilk zamanlar teksir makineleri olmadığından Konaktaki ucuz matbaalarda bastırdıklarını, daha sonra bölge yürütme kurulunun teksir makinesinden faydalanmaya başladıklarını, bildirileri bölge yürütme kurulunun hazırladığını, genel merkez ile temasın nasıl olduğunu bilmediğini, vazife taksimini de bölge yürütme kurulunun yaptığını, beyan etmiştir.

Sanık 17.6.1971 tarihinde Askerî Savcıya verdiği ifadesinde:

9.12.1969 tarihinde Tıp Fakültesi devrimci gençlik derneğini bazı arkadaşları ile birlikte kurduklarını, MDD. tabirinden Türk Milletini teşkil eden millî unsurların kendi kendilerini temsil ettirmelerini anladığını, İstanbul ve Ankara'da adam kaçırma, adam öldürme, banka soyma gibi eylemlerin vuku bulduğunu, bunları yapanların kendilerini DEV-GENÇ'li olarak belirtmeleri üzerine şubat ayında dernekten istifa ettiğini, 26.3.1971 tarihinde arkadaşı Reha PEKERTE'nin ricası üzerine tek sayfadan ibaret bildiriyi Konak meydanında dağıtacak olanlara götürürken polislerce yakalandığını, bildiriyi bölge yürütme kurulunun bastığını, bildirileri onun hazırladığını, vazife taksiminin de onun yaptığını, vazifeden kaçanlara inzibatı cezalar verildiğini, eğitim çalışmalarına katılamadığını, eğitim çalışmaları ile ilgili olarak kantin duvarına nerede kimin hangi konuyu işleyeceğinin yazılarak duyurulduğunu, millî demokratik devrimle ilgili konuların işlendiğini, bir keresinde Ertuğrul Kürkçü'nün de Ankara'dan gelerek konuştuğunu beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorguda:

Aleyhinde suç olduğu ileri sürülen iddiaların yasalarca suç olmayıp ve Anayasanın bütün yurtdaşlara tanıdığı temel hakların kullanılması şeklinde tezahür eden davranışlardan ibaret bulunduğunu, polisdeki ifadesinin baskı altında iradesi dışında alındığını, bu ifadeyi polislerin bizzat hazırladıklarını dolayısiyle gerçeği yansıtmadığını, E. Ü. Tıp Fakültesi DEV-GENÇ Derneği kurucuları arasında olduğunu, bu derneğin hiç bir faaliyette bulunmadan tüzüğündeki eksiklik sebebiyle kapatıldığını, 1970 yılı Şubat ayında özel sebeplerden dolayı dernekten ayrıldığını, bildiri dağıtmadığını, zaten basın kanununa göre bildiri dağıtmada sorumluluğun en son kendisine geldiğini, esasında 26 Mart 1971 günü dersden çıkıp eve giderken yanına gelen DEV-GENÇ mensubu bir arkadaşının Konak meydanında bildiri dağıtılmakta olduğunu elinde bulunan bildirileri dağıtanlara götürmesi gerektiğini ve bunun götürmesini kendisinden rica etmesi üzerine bildirileri aldığını, Konak'da otobüsden indiğinde yakalandığını, emniyete götürülerek bildirileri Reha PEKERTEN'den alıp zorla imzalattırdıklarını, askerî savcılık ifadesini okumadan ve tutuklanmanın verdiği ruhi çöküntü içindeyken imzaladığını bu sebeple düzeltme imkânını kullanamadığını, olayın aslında sorgusunda bahsettiği şekilde vuku bulduğunu hiç bir delile dayanmayan anayasayı ihlâl iddiasına yönelen suçlamaları kabul etmediğini, İzmir polisince alınan ifadesinin doğru olmadığını, Askerî Savcıya verdiği ifadeye bir diyeceğinin olmadığını sadece bir kelimenin fazla bulunduğunu orada geçen anarşik kelimesinin fazla olduğunu, gerçekten Ertuğrul KÜRKÇÜ'nün DEV-GENÇ'in yapmış olduğu kanunî basın toplantısı, yürüyüş, miting gibi olayları anlattığını, adam kaçırma banka soygunu gibi olaylardan bahsetmediğini, 26 Mart 1971 tarihli polis ifadesinin ise esas itibariyle doğru olup bildirileri Reha PEKERTEN'den aldığına dair hususun doğru olmayıp polisin zaptı o şekilde düzenlenmiş olduğunu beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Anayasa dışı hiç bir davranışının bulunmadığını, kanuna uygun olarak kurulmuş bir derneğe üye bulunması sebebiyle suçlandığını, kaldıki Şubat 1971'de dernekten istifa etmiş olduğunu, derneğe üye bulunduğu müddet zarfında içinde cebir unsuru taşıyan hiç bir eyleminin bulunmadığını, E. Ü. Tıp Fakültesi Devrimci Gençlik Derneğinin DEV-GENÇ Federasyonuna bağlılığının kâğıt üzerinde kaldığını, derneğe üye olma ve bildiri dağıtmanın suç sayılamayacağını, hiç bir eylemi olmayan bir dernekle anayasayı değiştirmeye kalkışmanın düşünülemeyeceğini, evasında bildiri dağıtmadığını, Bildiri dağıtan kişiye paket halindeki bildirileri götürürken yakalandığını, bildiri muhteviyatında suç teşkil eden sözlerin bulunmadığını, bildiriyi İzmir Bölge Yürütme Kurulu neşrettiğine göre sorumluluğun bu kurula ait olması gerektiğini, suç olabilmesi için kasıtın gerekli olduğunu, T. C. K.'nun 141 veya 146 ncı maddelerini ihlâl ettiğine dair bir delil bulunmadığından hakkında beraet kararı verilmesini istemiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık MUSTAFA ULUSOY'un 9.12.1969 tarihinde TUNCAY SEZER, CELİL DEMİRCAN ve AYLA KANKALE ile birlikte E. Ü. Tıp Fakültesi Devrimci Gençlik Derneğini kurduğu, bu derneği kurmadan önce E. Ü. İktisadi Ticarî Bilimler Fakültesinde okuyan bir arkadaşından fikir kulüpleri federasyonunun yani 10.10.1969 tarihinde TDGF. haline gelmesi sebebiyle TDGF.'nin tüzüğünü alıp okuduğu, benimseyerek arkadaşları ile birlikte Tıp Fakültesi Devrimci Gençlik Derneğini kurduğu, böylece Milî Demokratik Devrim savaşı veren TDGF.' ye dahil olduğu; onun amacı istikâmetinde olmak üzere okul içinde ve İzmir'de bazı eylemlere katıldığı, bu meyanda 2.6.1969 günü E. Ü. Tıp, Ziraat, Fen, Mühendislik Bilimleri, Diş Hekimliği Fakülteleri ile Yabancı Diller Okulunda başlatılan genel boykotun yöneticisi ve genel boykot konseyine dahil olduğu; İzmir'de arkadaşı FERHAT SOYKAN ve CANER ÇORUMLUOĞLU ile birlikte DEV-GENÇ tarafından hazırlanmış ve İBYK. Başkanı tarafından kendilerine verilmiş olan (Ham iktidarlara karşı 27 Mayıs) şeklindeki afişi duvarlara ve direklere yapıştırdığı; Ankara'da İMRAN ÖKTEM için düzenlenen cenaze töreninde vuku bulan olayları protesto amacıyla tertip edilen mitinge ve keza özel yüksek okulların devletleştirilmesi için düzenlenen mitinglere katıldığı; keza İBYK. tarafından düzenlenen ve üniversite dahilinde kantin duvarlarına hangi gün hangi konunun kım tarafından anlatılacağı hususunda bildiriler asılan eğitim çalışmalarından bazılarına katıldığı; kendi beyanına göre Şubat 1971'de Tıp Fakültesi Devrimci Gençlik Derneğinden istifa etmesine rağmen 26 Mart 1971 tarihinde REHA PEKERTEN tarafından kendisine verilen 150 adet kadar (işçiler, köylüler, yurtseverler) başlıklı ve DEV-GENÇ imza bloku taşıyan bildiriyi Konak meydanına getirirken polisler tarafından saat kulesinin önünde dolaştığı sırada yakalandığı, sanığın birbirini doğrulayan ve tamamlayan İBYK. 3K. 8D. 8 ve 29 sıralarda mevcut polis ifadeleri; aynı dosya 16 sırada mevcut Askerî Savcılık ifadesi ve huzurda verdiği DT. 2K. 144 sayfada mevcut sorgusu ile bu hazırlık ve son soruşturma ifadelerinde mevcut ikrarlarını doğrulayan ve soyutluktan kurtaran diğer sanık TUNCAY SEZER'in nerede olduğu bölümünde gösterilen ifadeleri; şahit CELİL DEMİRCAN'ın İBYK. 6K. 4D. 23 sırada mevcut hazırlık ve Tal 2K. 134 sıradaki yeminli son soruşturma ifadesi, şahit TANSEL GÖRKEN'in İBYK. 3K. 8D. 24 sıradaki hazırlık ve Tal. 2K. 283 sıradaki yeminli son soruşturma ifadesi ve yazılı delillerden İBYK. 3K. 8D. 28 sırada mevcut sanığın üzerinde tomar halinde yakalanan (işçiler, köylüler, yurtseverler) başlıklı ve "NATO'dan mutlaka çıkılmalıdır. Kahrolsun Amerikan Emperyalizmi ve saldırgan örgütü NATO. Yaşasın İşçilerin, köylülerin tüm halkımızın mücadelesi DEV-GENÇ İzmir Bölge Yürütme Kurulu" şeklinde biten bildiri; aynı dosya 30 sırada bu bildirinin sanık üzerinde yakalandığına dair tutanak; sanığın Ege Üniversitesinde 3.6.1969 tarihinde başlayan genel boykot konseyine dahil olduğuna ve bu boykotun yöneticilerinden bulunduğuna dair İBYK. 7K. 21-25-39-203-204-214 sıradaki belgeler ile kuşkudan uzak bir şekilde sübuta ermiş bulunmaktadır.

Sanık diğer sanıkların izledikleri yolu izleyerek poliste ve Askeri Savcılıkta vermiş olduğu hazırlık ifadelerini aynı mealdeki sözlerle reddetmiş ise de; huzurda verdiği sorguda hazırlık ifadelerindeki olayları aynen tekrarlamış ve sadece TDGF.'nin millî demokratik devrim stratejisi konusunda polise verdiği ve Askerî Savcıya verdiği ifadelerinde geçen açıklamaları reddetmiş olmakla bir yandan TDGF.'ye veya onun mensuplarına bir sorumluluk gelmesinden ve kendisinin sarfedeceği herhangi bir söz ile onların davadaki durumlarının ağırlaşmasından mümkün olduğu kadar kaçınmaya çalışmış, bir yandan da maddî olayları huzurda aynen tekrar eylemekle hazırlık ifadelerinin de doğruluğunu ortaya koymuştur. Bu itibarla; maddi fiiller olarak yukarıya oluş ve mahkememizce kabul ediliş şekilleri delilli olarak yazılan fiiller sanığın bütün safhalarda vermiş olduğu ifadelerinin birlikte mütalâası ile saptanmıştır.

Sanığın bütün bu fiilleri aynı kasıt altında yani buraya kadar anlatılan verilerle mensubu bulunduğu TDGF.'nin vermekte olduğu millî demokratik devrim savaşının uygulaması ve bu savaşa katılan bir devrimci gençlik teşkilâtı üyesi kişinin yukarıda izah olunan kastı altında işlenmiş eylemler olarak ve fakat hukukî nitelik itibarı ile tek fiil şeklinde telâkki olunmuştur.

Sanığın bu fiili Türkiye'de komünizmi gerçekleştirmek ve yerleştirmek ana gayesinin ilk aşamasını teşkil eyleyen millî demokratik devrim savaşını vermekte olduğu, bu itibarla da T. C. K.'nun 141/1. maddesinde yazılı cemiyet niteliğinde bulunduğu gerekçenin teorik inceleme bölümünde uzun uzun açıklanan TDGF.'nin bir alt kuruluşu ve bir federe derneği olan E. Ü. Tıp Fakültesi Devrimci Gençlik Derneği üyesi ve hatta kurucusu olan kişinin işlediği fiil olarak T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 5 nci fıkrasında yazılı suçun unsurlarını oluşturduğu, bu itibarla da sanığın anılan madde uyarınca cezalandırılmasının gerektiği kanaatine ulaşılmıştır.

61. AYBEY TAKAN:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın İzmir Ziraat Fakültesi Devrimci Gençlik Derneği kurucularından ve DEV-GENÇ'in kayıtlı üyelerinden bulunduğunu, 17-18 Ekim 1970 tarihinde S. B. F.'de yapılan 5 nci kurultaya İzmir temsilcisi olarak katıldığını, faal bir eleman olduğunu, eğitim çalışmalarına katılarak konferans verdiğini, fakültenin Menemen'deki araştırma, uygulama ve üretme çiftliğindeki bir takım anarşist, eylemlerin meydana gelmesine sebep olduğunu, DEV-GENÇ'in gayesinin tahakkuku için faaliyet gösterdiğinden bahisle fiiline uyan T. C. K.'nun 146/3. maddesi uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/5-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 30.4.1971 tarihinde polise verdiği ifadesinde:

Namık Kemal lisesinden mezun olduktan sonra, Ziraat Fakültesine girdiğini, 2 nci sınıfta iken fikir kulübüne üye olduğunu, 3 ncü sınıfta fikir kulübü yönetim kurulu üyesi olduğunu, bu sene FKF. isim değiştirdiğinden DEV-GENÇ örgütü kurucu üyesi olduğunu, TDGF. genel yönetim kuruluna Tuna AKINCILAR ile birlikte İzmir üyesi olduklarını, Menemen'deki çiftlikte çalışmaya başlayınca istifa ettiğini, kabul edilip edilmediğini bilmediğini, Şubat ayına kadar afiş işleriyle meşgul olduğunu, DEV-GENÇ'e silah ve patlayıcı madde temin eden grup ve kişiler hakkında malumatı olmadığını, stajda bulundukları çiftlikte Prof. Ali ARASLI'nın örgüt mensubu Burhan ATALAY'a hakaret etmesi ve diğer bazı tutumları sebebiyle münakaşalar çıktığını, Sıkıyönetimin ilânından bir gün önce İbrahim MERİÇ ile Cemal ismindeki arkadaşlarının gündüz çiftlikte içki içip av tüfekleri ile havaya ateş açtıklarını, 5-6 el ateş edildiğini duyduğunu, kendisi dışarıda olduğu bir sırada İbrahim MERİÇ'in kendisine ait tüfeği alarak ateş ettiğini, bölge yürütme kurulundan çiftliğe kimlerin silah ge-

tirdiklerini ve nerede sakladıklarını sonra nereye götürdüklerini bilmediğini, av tüfeğini oraya avlanmak maksadıyla götürdüğünü, ruhsatının bulunmadığını, çiftlikte nöbet tutulduğunu görmediğini beyan etmiştir.

Sanık 31.5.1971 tarihinde Askerî Savcıya verdiği ifadesinde:

Ziraat Fakültesi DEV-GENÇ Derneği kurucularından olduğunu, Akhisar mitingine katıldığını, çiftlikteki olaylarla bir ilgisinin bulunmadığını, profesöre karşı hakarette bulunmadığını, silah atmadığını, kimin attığını görmediğini, DEV-GENÇ'in eğitim çalışmalarından haberinin olmadığını, duvarlara yazı ve resimleri kimin yazdığını bilmediğini, DEV-GENÇ Federasyonu genel kurulu İzmir temsilcisi bulunduğunu, temsilci sıfatıyla Ankara'ya bir defa gittiğini genel kurulda konuşma yapmadığını beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorguda:

E. Ü. Ziraat Fakültesi DEV-GENÇ Derneği kurucularından olduğunu, T. D. G. F.'nin Ekim 1970'de yapılan kurultayına İzmir temsilcisi olarak katılmadığını, devlet ve kökeni konulu konferans vermediğini, bir takım anarşist eylemlerin meydana gelmesine sebep olduğuna ilişkin iddianın soyut olduğunu, bu iddiayıda kabul etmediğini, polisde maddî ve manevî baskı altında gerçekle ilgisi olmayan ifadeyi okumadan imzaladığını, dernek kurmak kurultaya katılmak konferans vermek gibi iddiaların kanun ve anayasa himayesi altında kurulmuş bir derneğin tüzüğüne uygun olan davranışlar olduğunu, T. C. K.'nun 146/3, maddesini ihlâl etmediğini, İzmir polisince alınan hazırlık ifadesini kabul etmediğini, Askerî Savcılık ifadesinin genellikle doğru olduğunu, İzmir temsilcisi olarak Ankara'ya genel kurul toplantısına gitmediğini, merkezdeki kurultaya şahsen gittiğini, Askerî Savcıya da bunu söylemek istediğini, Askerî Savcıya banka soyma adam kaçırma gibi eylemleri tasvip etmediğini söylediği halde bu sözlerinin zapta sanki bu olayları DEV-GENÇ örgütü yapıyormuş şeklinde geçtiğini, bu hususun düzeltilmesi gerektiğini beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Dosya münderecatında kanunun suç saydığı haricileşen bir hareketine rastlanılmadığını, dernek kurmanın ve yönetmenin hatta derneğe üye olmanın bir suç teşkil edemeyeceğini, DEV-GENÇ'in Ankara'da yapılan 5 nci kurultayına temsilci olarak katılmadığını, devlet ve kökeni konulu konferans vermediğini, konferans verildiğinden haberinin olmadığını, Menemen'deki araştırma ve üretme çiftliğinde bir takım anarşist eylemlerin meydana gelmesine sebebiyet vermeden ötürü açılan umumî adliyedeki davadan beraet ettiğini, T. C. K.'nun 141/5 nci maddesinin ihlâlini doğrulayan kâfi delil ve unsurlar buunmadığından beraatine karar verilmesini talep etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Askerî Savcı iddianamesinde sanık AYBEY TAKAN'ın 17-18 Ekim 1970 tarihinde S. B. F.'de yapılan 5 nci kurultaya İzmir temsilcisi olarak katıldığı, faal bir eleman olduğu, eğitim çalışmalarına katılarak konferans verdiği, Menemen üretme çiftliğindeki bir takım anarşit eylemlerin meydana gelmesine sebep olduğu, DEV-GENÇ'in gayesinin tahakkuku için faaliyet gösterdiği iddiasıyla T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi uyarınca, esas hakkındaki mütalâada ise, T. C. K.'nun 141/5-6 ncı maddeleri uyarınca tecziyesini istemiştir. Sanık sorgu ve savunmasında 5 nci kurultaya İzmir temsilcisi olarak katılmadığını, devlet ve kökeni konulu konferans vermediğini, anarşik eylemlerin meydana gelmesine sebep olduğuna ilişkin iddianın soyut olduğunu, Menemen'deki çiftlikte vuku bulan olaylar nedeniyle açılan davadan beraet ettiğini ileri sürmüş, sanığın bu savunmalarının aksini ve müsnet suçu işlediğini gösterir deliller elde edilemediğinden, şüphe sanığın lehine yorumlanarak delil noksanlığından sanığın beraeti cihetine gidilmiştir.

62. TUNA AKINCILAR:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın Ziraat Fakültesi Devrimci Gençlik Derneği kurucusu ve DEV-GENÇ kayıtlı üyesi bulunduğunu, tertiplenen mitinglere katıldığını, bölge yürütme kurulu toplantılarına katıldığını, MDD. tezini kabul ettirmek için TİP'e kaydını yaptırdığını bizzat ifade ettiğinden bahisle eylemine uyan T. C. K. 146/3. maddesi mucibince tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Sanığa müsnet suçu sübut bulmadığından hakkında beraet kararı verilmesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 5.5.1971 tarihinde polise verdiği ifadesinde:

1969-70 ders yılında Ziraat Fakültesine kaydolduğunu, mahalle arkadaşları ve fikir kulübü federasyonu üyesi olan Muzaffer DOYUM ile Reha PEKERTEN'in üye olma teklifleri karşısında, Hulusi ÇIRAK, Ali Rıza DEMİRCAN, İbrahim MERİÇ, Aybey TAKAN ile birlikte Z. F. Devrimci Gençlik Derneğini kurduklarını, Dr. Alparslan BERKTAY'ın İzmir şubesini açtığı millî demokratik devrim derneği mahkeme kararı ile kapatılmış olduğundan bu dernekte yapılan eğitim çalışmalarına katılmadığını, DEV-GENÇ Derneğini kurduktan sonra tertiplenen mitinglere, yürüyüşlere, Ödemiş tütün mitingine katıldığını, DEV-GENÇ Federasyonunun özellikle bir öğrenci örgütü olmadığını, taşrada sivil şahısların, işçilerin, sosyalist örgütlerinde derneğe üye olabildiklerini, demokratik devrim felsefesinin kökünü marksizm'den aldığını, millî demokratik devrimin tahakkuk edebilmesi için (Markx'a göre) anti emperyalist güçlerin, yerli işbirlikçilerinin, aracı ve feodal kalıntıların bertaraf edilmesinin gerektiğini, diğer yandan işçi ve köylü sınıflarının bilinçlendirilmesi gerektiğini, THKO. diye bir örgüt olduğunu duyduğunu, bunun DEV-GENÇ'le bir irtibatı olduğunu bilmediğini, bazı DEV-GENÇ üyelerinin El Fetihe giderek eğitim gördüklerini, bildiğini, evinde yapılan aramada bulunan eserlerin büyük bir kısmının sol yayın olduğunu beyan etmiştir.

Sanık 31.5.1971 tarihinde Askerî Savcıya verdiği ifadesinde:

Z. F. Devrimci Gençlik Derneği kurucusu ve DEV-GENÇ üyesi bulunduğunu, Ödemiş ve Kınıkta yapılan mitinglere katıldığını, bölge yürütme kuruluna üye olmadığını, DEV-GENÇ'lilerin adam kaçırma, banka soyma gibi eylemler yaptıklarını bilmediğini, bunları tasvip etmediğini, anayasa düzeni içinde bazı hakları savunduklarını, anayasa düzenini değiştirecek şekilde bir eylemde bulunmadığını, DEV-GENÇ'in forum ve toplantılarına pek fazla gitmediğini, bölge yürütme kurulunun toplantılarının umumiyetle Cumartesi günleri yapıldığını, kendisi nişanlı olduğundan katılamadığını, kantin kapısına ilân asılarak toplantının üyelere duyurulduğunu, konunun umumiyetle örgüt içi sorunlar olduğunu, bu toplantılarda daha ziyade Mehmet ÇAVUŞ ile Ali KARŞILAYAN'ın konuştuğunu, Guevera'nın resmi ile bazı sözlerinin kantin duvarına yazıldığını görmediğini, örgütün ekseriya ulusal bağımsızlığı savunduğunu, sınıf diktatoryası mevzuunda bir şey bilmediğini, İPSD.'nin Bornova Şubesi kurucusu olduğunu, Alparslan BERKTAY'ın demokratik devrim derneği açtırdığını ve işçi köylü gazetesini sattırdığını bilmediğini, TİP ile DEV-GENÇ arasındaki fikir ayrılığının mahiyetini bilmediğini, Karşıyaka TİP ilçe başkanlığına üye kaydolduğunu, aynı zamanda Z. F. DEV-GENÇ üyesi de bulunduğunu, DEV-GENÇ örgütünün TİP'i ele geçirmek isteyip istemediğini bilmediğini, DEV-GENÇ'in marksist felsefeden faydalanıp faydalanmadığını bilmediğini, DEV-GENÇ'in seminerlerine katılmadığını, THKO. diye bir ordunun olduğunu duyduğunu beyan etmiştir.

Sanık Huzurda Verdiği Sorgusunda:

Hakkındaki isnatların kendi ifadesine dayandırıldığını, yani suçlamaların doğrudan doğruya hazırlık ifadelerine istinat ettiğini Sıkıyönetimin ilânından önce hakkında hiç bir soruşturma yapılmadığını, bunun yasa dışı herhangi bir eylem içinde olmadığını gösterdiğini, 2 Mayıs 1971 günü göz altına alınarak cebir altında hazırlık ifadesinin tespit edildiğini, E. Ü. Zi-

raat Fakültesi DEV-GENÇ Derneği kurucu üyelerinden bulunduğunu, bu derneğin kanuna uygun olarak kurulduğunu, hiç bir faaliyeti olmadığını, görev taksimi dahi yapılmadığını, bir kaç mitinge katıldığını, bunlarında kanunî mitingler olduğunu, B. Y. K. toplantılarına katılmadığını, TİP'e üye olmakla beraber amacının M.D. D. tezini kabul ettirmek olmadığını çünkü bu yönden çaba harcadığını gösteren hiç bir delilin mevcut olmadığını, DEV-GENÇ'in hedefi olan M. D. D.'yi gerçekleştirmek için elinden gelen çabayı harcadığını beyan ettiğine dair iddianın doğru olmadığını, T. C. K.'nun hiç bir maddesine aykırı eyleminin ileri sürülemediğini, İzmir polisince alınan ifadesini kabul etmediğini, maddî ve manevî baskı ile alındığını, Askerî Savcının aldığı ifadenin genel olarak doğru olduğunu, Askerî Savcıya verdiği ifadede kantin kapısına üniversite içi sorunların ve bazende aktüel konuların görüşüleceğine dair duyuruların asıldığını söylediği halde bu hususun zapta sanki DEV-GENÇ örgütü tarafından DEV-GENÇ üyelerini toplantıya çağırıldığı konusunda bir duyuru imiş gibi geçirilmiş olduğunu, bu toplantılara bir defa gittiğini ve o toplantıda da Mehmet ÇAVUŞ'un konuşmadığını, başka bir toplantıda konuştu ise bu hususu bilemeyeceğini belirtmesine rağmen zapta yanlışlıkla Mehmet ÇAVUŞ'un konuştuğunun yazılmış bulunduğunu beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Savcının talebine uygun olarak beraetine karar verilmesini talep etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Askerî Savcı iddianamede sanık TUNA AKINCILAR'ın Ziraat Fakültesi Devrimci Gençlik Derneği kurucularından olduğunu, DEV-GENÇ üyesi bulunduğunu, mitinglere ve bölge yürütme kurulu toplantılarına katıldığını, HDD. tezini kabul ettirmek için TİP'e kaydını yaptırdığından bahisle T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi uyarınca tecziyesini istemişken, esas hakkındaki mütalâasında müsnet suç sübuta ermediğinden beraetini talep etmiştir.

Sanık sorgusunda isnatların kendi ifadesine dayandırıldığını, bunların cebir altında alındığını, devrimci gençlik derneğinin kurucu üyelerinden olduğunu, bu derneğin hiç bir faaliyet göstermediğini, birkaç kanunî mitinge katıldığını, bölge yürütme kurulu toplantılarına iştirak etmediğini, MDD. tezini kabul ettirmek amacını taşımadığını ileri sürmüştür. Dosyada sanığın sorgu ve savunmalarını çürütecek yeterli deliller bulunmamaktadır. Bu nedenle Askerî Savcının mütalâasına uyulup, şüphe sanığın lehine yorumlanarak yeterli delil elde edilemediğinden müsnet suçtan beraeti cihetine gidilmiştir.

63. BURHAN ATALAY:

Sanık hakkında askerî savcı iddianamesinde:

Sanığın DEV-GENÇ'in kayıtlı üyelerinden bulunduğunu, bizzat kendi ifadesinde birçok miting, forum ve toplantılara katıldığını ikrar ettiğini, militanlardan olduğunu, DEV-GENÇ'in faaliyetlerine katkıda bulunduğu belirtilerek delillerin takdiri mahkemeye ait olmak üzere T. C. K.'nun 146/3. maddesi mucibince tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/5-6 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 12.6.1971 tarihinde polise verdiği ifadesinde:

1967-68 ders yılında Ege Ziraat Fakültesine kaydolduğunu, daha sonra fikir kulübüne üye olduğunu, ikinci sene fikir kulübünün eylemlerine katılmaya başladığını, bu arada Akhisar tütün mitingine iştirak ettiğini, DEV-GENÇ ve diğer devrimci örgütlerin düzenledikleri eylemlere katıldığını, 6 ncı filoyu protesto mitinglerinden son olanı hariç diğerlerine katıldığını, üniversiteli kardeşlerimize çağrı başlıklı bildiriyi dağıtırken yakalandığını, DEV-GENÇ'in mutad toplantılarına tamamen katılamadığını, Atalan ve Göllüce köylerindeki toprak reformu çalışmaları ile ilgili olarak düzenlenen forumlara katıldığını, DEV-GENÇ'in

tüzüğünde gösterildiği gibi ilerici ve Atatürkçü çizgi üzerinde Anayasanın ön gördüğü reformların gerçekleştirilmesi için elinden geldiğince çalıştığını, üniversitenin birçok yerlerinde asılı olduğunu duyduğu kızıl liderlerin fotoğraflarının kimler tarafından yapılıp asıldığını bilmediğini, DEV-GENÇ'in düzende reform yapacağını yani düzeni değiştirmeyeceğini, gerçekleştirilmeyen reformlar hakkında halka bilgi vererek aydınlatacağını, DEV-GENÇ'in gelirlerinin aidatlar, bağışlar ve Kurtuluş Gazetesinin satışı ile elde edilen paralardan meydana geldiğini beyan etmiştir.

Sanık 18.6.1971 tarihinde Askerî Savcıya verdiği ifadesinde:

DEV-GENÇ'e toprak reformunun yapılması, yer altı ve yer üstü kaynakların, ithalat ve ihracatın millileştirilmesi isteği ile girdiğini, zorla ve ihtilâlle işçi köylü iktidarını sağlamaya çalışıyorsa bundan haberinin bulunmadığını, üniversitenin duvarlarında resim ve afişler gördüğünü bunları kimin yaptığını bilmediğini, Akhisar tütün mitingine katıldığını, İzmir bölgesinde DEV-GENÇ'in mutad toplantılarının yapıldığını, yurt ve dünya sorunlarının tartışıldığını, kendisinin katılmadığını, T. H. K. O.'nun DEV-GENÇ'in üst kuruluşu olduğuna dair bir bilgisinin bulunmadığını, üniversitedeki forumlarda Nedim ÖZTAŞ ile Mehmet ÇAVUŞ'un konuştuklarını beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği Sorguda:

İddia makamının maddî delil göstermeksizin kendisini T. C. K.'nun 146/3. maddesi uyarınca cezalandırılmasını talep ettiğini, polisde alınan ifadeyi imzalamamak istediğinden kendisine baskı yapıldığını, 3 ncü kere alınan ifadesinin polis tarafından kendilerinin istediği şekilde tespit edilerek kendisine imzalattırıldığını, DEV-GENÇ'in düzeni değiştirmek veya düzenden reform yapmak gibi bir gayesi olduğunu söylemenin saçma ve bilimsel olmadığını, DEV-GENÇ'in gayesinin tüzüğünde açıkça yazılı bulunduğunu, E. Ü. Ziraat Fakültesi DEV-GENÇ Derneği dolayısiyle DEV-GENÇ üyesi olduğunu, bunların legal örgütler olduklarını, gizli gayelerinin bulunmadığını, 6 ncı filonun protestosu maksadiyle yapılan mitinglere, işsizlik ve pahalılıkla savaş mitingine Akhisar'da yapılan tütün mitingine, İzmir'de yapılan irticaî Tel'in ve anayasaya saygı mitinglerine iştirak ettiğini, bunların hepsinin izni alınmış olduklarını, katıldığı forumların ise uygun anfilerde yöneticilerden izin alınarak ve herkesin serbestçe fikrini söyleyebildiği toplantılardan ibaret olduğunu, bu toplantılardan bir kısmına dinleyici sıfatiyle katıldığını, bunun T. C. K.'nun 146/3. maddesini ihlâlle bir ilgisinin bulunmadığını, İzmir Sıkıyönetim K.'lığı Askerî Savcısına verdiği ifadesinin doğru olduğunu, bir hususun düzeltilmesi icap ettiğini onunda İlhan SELÇUK'un verdiği konferansın konusunun Yeni Almanya olmayıp 18 Mart Çanakkale seferi ile ilgili bir konferans olup bu konferansın yeni anfide verildiğini beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Esas hakkındaki mütalâada belirtildiğinin aksine broşür hazırlayıp dağıtmak, boykot, forum ve miting tertiplemek, silah, patlayıcı madde kullanmak, eğitim çalışması yapmak, tehdit suçları ve eylemleri ile hiç bir ilgisinin bulunmadığını, örgütsel faaliyetlere iştirak ettiğine mütedair iddianın boş bir iddiadan ibaret bulunduğunu, somut hiç bir eyleminin belirtilmediğini, cezalandırılmasını isteyen Askerî Savcının talebi yerinde olmadığından hakkında beraet kararı verilmesini talep etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Askerî savcı DEV-GENÇ üyesi bulunan sanık BURHAN ATALAY'ın birçok miting, forum ve toplantılara katıldığını, militanlardan olduğunu, DEV-GENÇ'in faaliyetlerine katkıda bulunduğundan bahisle T. C. K.'nun 146/3. maddesi uyarınca tecziyesini istemiş, esas hakkındaki mütalâada vasıf değişikliği yapılarak T. C. K.'nun 141/5-6 ncı maddelerinin tatbikini istemiştir. Sanık sorgu ve savunmasında DEV-GENÇ üyesi olduğunu, bazı izin alınmış mitinglere katıldığını, örgütsel faaliyetlere katılmadığını beyan etmiştir. Sanığın iddialarının aksini gösterir ve kendisini suçlayıcı yeterli deliller elde edilemediği gibi, herhangi bir ta-

nik ifadesine de rastlanılamamıştır. Suçun sübuta erdiğini ispat edecek yeterli deliller bulunamadığından şüphe sanığın lehine yorumlanarak beraet ettirilmesi görüşüne ulaşılmıştır.

64. GALİP RENKLİDAĞ:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın İzmir YTO. Fikir Kulübü başkanlığı yaptığını, DEV-GENÇ'in şubesini kendi okulunda açanlardan bulunduğunu, devrimci olduğunu ve DEV-GENÇ'in son günlerde giriştiği kanun dışı faaliyetler hariç diğer faaliyetlerini tasvip ettiğini ifadesinde belirttiğini, DEV-GENÇ'in tertiplediği birçok eyleme katıldığının anlaşıldığını, faaliyetlerinin DEV-GENÇ'in amacının tahakkukunu temin yönünde olduğunu ve aynı gayenin gerçekleştirilmesi için çalıştığını belirterek T. C. K.'nun 146/3. maddesi gereğince tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Sanığa müsnet suç sübuta ermediğinden hakkında beraet kararı verilmesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 7 Haziran 1971 tarihinde polise verdiği ifadesinde:

1966 yılında İzmir D. M. M. Akademisi makine bölümüne kaydını yaptırdığını, okulun ilk açıldığı sene arkadaşları ile anlaşarak Yüksek Teknik Okulu Fikir Kulübünü kurduklarını, bu örgütün bağımsız olduğunu, pek faaliyet gösteremediğini, şahsen örgütün kurucu üyesi ve başkanı bulunduğunu, daha sonra seçim yapıldığını, kurucu başkanlıktan ayrıldığını, yönetim kurulu üyesi olarak kaldığını, 1970 yılında derneğin fesh olduğunu, bütün üyelerle birlikte okulda DEV-GENÇ'in şubesini kurduklarını, okulun talebe temsilcisi olduğunu, iki senedir aynı görevi yaptığını, görevinin öğrencilerle idare arasındaki münasebetleri düzenlemek olduğunu, devrimci örgütlerde kuruluş itibariyle İzmir Bölge Yürütme Kurulunun derneklerin üst yapısı olduğunu, DEV-GENÇ'in yayınladığı bildirilerden haberinin bulunmadığını, bu bildirilerin nerede ve neyle yazıldığını bilmediğini, kantinde solcu liderlerin resimlerini görmediğini, DEV-GENÇ'in yapıştırmış olduğu birçok afiş gördüğünü, bunları yerinden indirme ve kaldırmayı gereksiz gördüğünü, kimlerin astığını bilmediğini, DEV-GENÇ'in sosyal adaleti gerçekleştirmek için çalışan bir örgüt olduğunu, aynı fikirleri benimsediğinden onların safında yer aldığını, son vuku bulan halkın karşısında bulunduğu olayları tasvip etmediğini, bugünkü düzende haksızlıkların giderilmesi için halk yığınlarının içinden çıkacak halkın destekleyeceği bir lidere ihtiyaç bulunduğunu, bu düzende gerekli sosyal adaletin sağlanacağına inanmadığını, T. H. K. O.'nun görünüşe göre DEV-GENÇ'in üst örgütü durumunda gözüktüğünü, bunun böyle olduğunu gazete ve ajanslardan öğrendiğini, mensup olduğu devrimci gençlik derneğinin bugüne kadar anarşist bir eyleme girişmediğini, T. H. K. O.'nun halk savaşı vererek fakir ve ezilen halkların, kurtuluşunu, silahlı olarak bilinçlendirilen işçi, köylü, fakir ve ezilen sınıfların ayaklanması suretiyle MDD. stratejisini uygulayarak iktidarı ele geçireceklerinin anlaşılmakta olduğunu, halkın tasvibini bulamadıklarından muvaffak olamadıklarını, şahsen fakir halkların kurtuluşunun halkı bilinçlendirmek suretiyle demokratik yoldan halkın iktidarı almasıyla mümkün olduğuna inandığını, DEV-GENÇ'in özel olarak yaptığı toplantılarla eğitim çalışmaları hakkında hiç bir bilgisinin bulunmadığını, bizzat katılmadığını, Akhisar'da yapılan tütün mitingine katıldığını, Tire, Yenioba köyünde yapılan toprak mitingine katıldığını, müsaade almarak düzenlenen mitinglerin çoğuna katıldığını, devrimci olduğunu, köylere gitmediğini, kanunların ve anayasanın dışına çıkmadığını, T. H. K. O.'nun giriştiği eylemleri tasvip etmediğini beyan etmiştir.

Sanık 18.7.1971 tarihinde Askerî Savcıya verdiği ifadesinde:

D. M. M. Akademisi DEV-GENÇ üyesi olduğunu, fikir kulübüne de üye olduğunu, eski ifadesini okumadan imza ettiğini, okulun duvarlarında DEV-GENÇ'in yapmış olduğu afişleri gördüğünü, kimin yaptığını kimin astığını bilmediğini, öğrencisi olmadığı bir okulda asıl-

mış bulunan afişleri indiremeyeceğini, DEV-GENÇ'in getireceği düzen hakkında hiç bir malumatının bulunmadığını, T. H. K. O.'ne yapmak istediğini gazetelerden öğrendiğini, silahla isyan yoluyla işçi sınıfının diktatoryası hakkında hiç bir şey söylemediğini beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorguda:

Somut olarak ne ile suçlandığını bilmediğini, göz altına alındığında anket şeklinde bir takım sorular sorulduğunu, verdiği cevaplar beğenilmemiş olacak ki, kendisine baskı yapılmaya başlanıldığını böylece hazırlanan bir ifadeyi okumadan imzalamak durumunda kaldığını, 1967 yılında okulda fikir kulübünü kurduklarını, bu kulübün kurucu başkanlığını yaptığını, daha sonra yönetim kurulunda da görev aldığını, 1970 Mayıs ayında yapılan yıllık kongrede kulübün tüzüğünün değiştirilerek devrimci gençlik derneği ismini alarak T. D. G. F.'ye bağlanmak için müracaat ettiğini, ancak kabul edilip edilmediğini bilmediğini, DEV-GENÇ'in tüzükde belirtilen amacı doğrultusunda çalışma yapan gençliğin bir kitle örgütü olduğunu, yapılan eylemlerin köylüleri tahrik ve teşvik olmayıp Anayasal hakların kullanılmasından ibaret olduğunu, tütün ve toprak mitinglerine halkın haklı mücadelesinde onların yanında olduğu için katıldığını, okulun öğrenci temsilcisi olarak talebelerin meseleleri ile ilgili konuşmaların vaki olduğunu ancak yazılı bir konuşmasının mevcudiyetini hatırlamadığını, dernek kurmak, mitinge katılmak gibi eylemlerinin Anayasayı ihlâl şeklinde gösterilmesini ciddî bir iddia olmadığından red ettiğini, Askerî Savcı tarafından alınan ifadesinin doğru olduğunu beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Eski ifadelerine ilâve edecek bir husus olmadığı gibi beraetini isteyen Askerî Savcının bu mütalâasına da iştirak ettiğini beyan etmiştir.

Delillerin tartışılması:

İddianamede sanık GALİP RENKLİDAĞ'ın T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi gereğince tecziyesini isteyen askerî savcı esas hakkındaki mütalâa ile beraatini talep etmiştir. Sanık sorgu ve savunmalarında kanunsuz hiç bir eyleminin bulunmadığını, bir takım anayasal hakları kullanmasının anayasayı ihlâl niteliği taşıyamayacağını ileri sürmüştür. Sanığın bu iddialarını çürüten ve müsnet suçun tekevvün ettiğini gösteren yeterli deliller mevcut olmadığından, askerî savcının talebi uygun görülüp, şüphe sanığın lehine yorumlanarak beraat ettirilmesi cihetine gidilmiştir.

65. İBRAHİM İLHANOĞLU:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın Ankara ve İzmir'de DEV-GENÇ'in amacının gerçekleştirilmesi için yapılan bütün eylemlere iştirak ettiğini, beyanlarından aşırı militanlardan olduğunun anlaşıldığını, toprak işgali, miting, boykot gibi eylemlere katıldığını, Kurtuluş gazetesinin şehirler arasında nakliye temin için de faaliyet gösterdiğini, fiilleri ile DEV-GENÇ'in paralelinde olduğunu bu yönde çaba gösterdiğinden fiiline uyan T. C. K.'nun 146/3. maddesi uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Sanığa müsnet suç sübuta ermediğinden hakkında beraet kararı verilmesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 1.7.1971 tarihinde polise verdiği ifadesinde:

1970 yazında Tire'de serbest olarak çalışırken haksızlığa uğrayan bir arkadaşının durumuna müdahale ettiğini, olayı M. T. A. Enstitüsünde stajyer memur, İTÜ. Maden Fakültesi öğrencisi ve cemiyet başkanı İlhan AKDAĞ'ın gördüğünü, niye kavga ettiğini sorduğunu, kendisine haksızlığa tahammül edemediğini söylediğini, İlhan AKDAĞ'ın da bu düzenin hak-

sızlıklarla dolu olduğunu, bunlarla mücadele eden bir devrimci olduğunu söylediğini, 2-3 gün sonra aynı pastahanede İlhan'a tekrar rastladığını, aynı masada oturduklarını, tahsil yapamadığını, belli bir işinin olmadığını boşta gezdiğini söylediğini, merak gayesiyle sağ sol çatışmasının ne demek olduğunu, sorduğunu, kendisine Türkiye'nin düzeninin bozuk olduğunu, ağa, tüccar ve patronun işçiyi ezdiklerini, bunda Amerika'nın parmağının olduğunu, işçiler haklarını alamadıklarından sefaletin çok olduğunu, gayelerinin bu dengesizliğe son vermek, işçi ve köylüyü birleştirip bilinçlendirmek ve daha iyi bir hayata kavuşturmak olduğunu, söylediklerini, onların bu sözlerinin cazipliğine inandığını, solun ve devrimciliğin iyi olduğuna kanaat getirdiğini, sağcılığın din maskesi altında halkı sömüren faşist bir rejim olarak anlattıklarını, bu hadiseden sonra kendisiyle ilgilenmeye başladıklarını, bazı gazete ve kitap vererek okumasını ve bilinçlenmesini istediklerini, ancak kitapları okuyamadığını, Tire'de bulunduğu bir sırada İ. Hukuk Fakültesinde okuyan arkadaşı Kemal BERİK'in teklifi ile İzmir Yüksek Öğretmen Okuluna gittiklerini, orada Mehmet ÇAVUŞ, Orhan-Burhan Atalay, Ramazan KARAKALE, Nevzat DEMİRBAŞ ile tanıştırıldığını, iki öğrenci ile birlikte Ziraat Fakültesinin önünde bildiri dağıtıp tekrar Y. Ö. O.'na döndüklerini, kendisine Kurtuluş Gazetesi vererek bunları satıp yıllık abone kaydetmesini istediklerini, Tire'de gazete sattığını, ancak polisler müdahale ettiğinden tamamını satamadığını, Tire'de gördüğü İlhan AKDAĞ ve arkadaşlarına gazetelerden verdiğini, İzmir'de olup bitenleri anlattığını, 2-3 gün sonra İzmir'e giderek gazete paralarını Mutlu AYDIN'a verdiğini, yine gazete geldiğini, bu arada Kurtuluş Gazetesinin sorumlu müdürü Aktan adında birinin de geldiğini, bu şahsın merkez yürütme kurulundan olduğunu, DEV-GENÇ'in bununla toplantı yaptığını, kendisini toplantılara almadıklarını, kendisine Tire'ye dönüşünde 200 gazete vererek yarısını Tire'ye kalanını da Ödemiş'e götürmesini istediklerini, Ödemiş'te gazeteleri Mutahhar BENGİ'ye verdiğini, Tire'de gazete satışını İzmir'den gelen Mehmet ÇAVUŞ, Burhan ATALAY, Aktan, Orhan ATALAY ve Hasan ÜRESİN ile birlikte yaptıklarını, daha sonra Hasan'la Ödemiş'e giderek orada da gazete sattıklarını, o tarihlerde faaliyet göstermeyen Tire Yüksek Tahsil Talebe Cemiyetinin kurulduğunu, Paris'te ihtisas yapan Cengiz ZAPÇI'nın ölüm haberinin gelmesi üzerine cemiyetin bildiri dağıtılmasına karar aldığını, bankadan para çekildiğini, bildiri müsvettesini kendisine vererek İzmir'de bastırmasını istediklerini, bildiriyi Diskte bastırıp cemiyete getirdiğini, bildirinin ertesi sabah dağıtıldığını, daha sonra bir gün İzmir'e gittiğini, Y. Ö. O.'da Söke'li Hüseyin KAYA ile tanıştırıldığını, 15 gün sonra Söke'de miting yapılıp köy çalışmaları yapılacağını söylediğini, birlikte gitme teklifini kabul ettiğini, Hüseyin'in o gece Söke'ye gittiğini, kendisinin ise T. M. T. F.'ye giderek afiş ve pankart hazırladığını, aynı akşam Aybey TAKAN'la beraber Söke'ye gittiklerini, orada diğer vilâyetlerden gelenlerle birleştiklerini, gruplar halinde köyleri dolaşıp mitinge çağırı bildirilerini dağıttıklarını, 10 gün kadar bu şekilde gezdikten sonra miting sabahı Söke'ye geldiklerini, mitingin olaysız geçtiğini, mitingin konusunun işsizlik ve pahalılıkla mücadele olduğunu, bu hadiseden sonra devamlı Ege Üniversitesinde kaldığını, DEV-GENÇ'lilerle kaynaştığını, bu arada annesinin hastalığı sebebiyle Tire'ye döndüğünü, kendisine Salihli'de miting yapılacağına dair haber gönderildiğini, Kemal ve Ayhan'la Salihli'ye gittiklerini, kaymakamın müdahalesi ile mitingin yarım kaldığını, bir hafta sonra aynı yerde mitingin yapıldığını Aktan'ın daveti üzerine ve okumak için okullar açılmadan 25 gün önce Ankara'ya gittiğini, İlhan AKDAĞ'ın verdiği mektubu vermek üzere S. B. F.'ne gittiğini, orada kendisi ile ilgilendiklerini, Ruhi KOÇ'un kendisine para verdiğini, o gece üç saat nöbet tutturduklarını, 15 gün kadar silahsız nöbet tuttuğunu, daha sonra kendisine tabanca verdiklerini, 2 defa tabancalı nöbet tuttuğunu, kullanmasını bilmediğinden kendisine öğrettiklerini, sonra tabancayı alıp bir daha kendisine vermediklerini, bir gün S. B. F.'de otururken Atilla SARP'ın geldiğini, kendisine okumak istediğini belirttiğini, kardeşlerinin de uğraşmalarına rağmen bir türlü okula kaydolamadığını, daha sonra Bitlis senatörü Orhan KÜRÜMOĞLU'nu bulduğunu, onun tavassutu ile Cumhuriyet lisesine kaydını yaptırdığını, bu arada siyasalın yemekhanesinde bulaşıkçılık yaptığını, okula girdikten sonra Atilla SARP'ın en büyük ablası Filiz'in evinde bir hafta kaldığını, onun kendisine eylemlere girmemesini tavsiye ettiğini, devamlı okula gittiğini fakat okulun kendisini sıktığını, Barış SARP'la tekrar Siyasal'a gittiğini, isteyenlerin nöbet tut-

tuklarını, Siyasal'dan sonra Hacettepe Üniversitesinin bahçesindeki barakalardaki odalardan birine yerleştiğini, bir sabaha karşı polis tarafından Şinasi ile birlikte emniyet sarayına götürüldüğünü, 2-3 gün alakonulduklarını, ifadelerinin alınmasını müteakip serbest bırakıldıklarını, Siyasalın yurduna döndüklerini, bu arada büyük anfide DEV-GENÇ'in kurultayının toplandığını, divan başkanlığını Yusuf KÜPELİ'nin yaptığını, Ertuğrul KÜRKÇÜ, Hüseyin KAYA, Mahir ÇAYAN, Ömer ÖZER TURGUT ve Doğu PERİNÇEK'in konuştuklarını, kurultayın üç gün sürdüğünü, ikinci gün AİD'i yakmaktan sanık İlhami'nin hemen GES-İŞ Sendikasına gitmelerini söylediğini, orada Edip AKARSU'yu tanıdığını, toplantı biter bitmez geri döndüklerini, döndüklerinde kurultayın bitmiş başkanlığa Ertuğrul KÜRKÇÜ'nün seçilmiş olduğunu, işi olmadığından boş gezmeye başladığını, İleri Dergisi sorumlu müdürü Ersen'in kendisine dergi ve para vererek İstanbul'a göttürmesini söylediğini, kabul ederek İstanbul'a hareket ettiğini, İ. T. Ü. Mimarlık Mühendislik Fakültesine gittiğini, orada İlhan AKDAĞ'ı gördüğünü, kendisine yardımcı olduğunu, İstanbul B. Y. Kurulu Başkanı Ömer GÜVEN'le tanıştırdığını, dergileri getirdiğini söylediğini, yanına İstanbul'u bilen birisini vererek birlikte sol yayın satan bayi ve talebe cemiyetlerine dergileri dağıttıklarını, 15 gün kadar İstanbul'da kalıp Ankara'ya döndüğünü, Ersen'in verdiği aynı sayı dergiyi bu defa Barışla birlikte İzmir'e götürdüklerini, bölge yürütme kuruluna teslim ettiklerini, Ali Ağa rafinerisinde işçi çıkarılması üzerine miting hazırlıkları olduğunu, Barış SARP'la birlikte yerlere kireçle yazı yazarlarken polis tarafından yakalandıklarını, hemen serbest bırakıldıklarını, Barış'la beraber Tire'ye geldiklerini, bir gece kalıp mitinge katıldıklarını, İsmet DEMİR'i orada tanıdığını, mitingten sonra Barış'la Ankara'ya döndüklerini, bir gece S. B. F.'de nöbet tutarken hapisten yeni çıkan Deniz GEZMİŞ'in geldiğini, Ankara'da 1 ay kadar kaldığını, 10 Kasım 1970'de Mustafa Kemal yürüyüşünün tertip edildiğini, kendisine DEV-GENÇ Merkez Yürütme Kurulunca Hacettepe Üniversitesi ile D. T. C. Fakültesini birleştirip Anıt Kabir'e getirme görevinin verildiğini, büyük kafile halinde Anıt Kabir'e geldiklerini, Genel Başkan Ertuğrul KÜRKÇÜ'nün konuşma yaparak mitingi başlattığını, kafilenin buradan yürüyerek Cemal Gürsel alanına geldiğini burada konuşmalar yapılarak mitinge son verildiğini, akşam D. T. C. F.'de forum yapıldığını, kendisinin de iştirak ettiğini, yurtta kaldığını, gazete tevzi ve satışı işine baktığını, Aralık ayı başında Yenioba köyünde toprak işgali olduğunu, S. D. D. F.'lilerin köylülerin yardımına koştuklarını, gazeteler bunu yazınca Ertuğrul KÜRKÇÜ'nün kendisiyle Eğitim F. Fikir Kulübü Başkanı İlyas'ı vazifelendirdiğini, İlyas'la hemen İzmir'e geldiklerini, B. Y. Kurulu ile temas kurup hemen Yenioba'ya hareket ettiklerini, köye varınca köylüleri kahvede topladıklarını, köylüye esas yardımcı olanın DEV-GENÇ olduğunu bunun için yürüyüş tertip ettiklerini, söylediklerini, bu arada İlyas'ı çağıran Jandarma Komutanının kendisine anarşi çıkartılmaması mahiyetinde konuşma yaptığını, İlyas'la beraber Yenioba, Eskioba, Alacalı ve Mahmut'lu köylerini dolaştıklarını, iki gün sonra İzmir'den Hakkı Baha Pars, Nevzat, Ramazan, Tufan Korunun da dahil bulunduğu 10 kişilik bir kafilenin geldiğini, mitinge çağrı bildirisi getirdiklerini, Tire'nin bütün köylerini dolaştıklarını, mitingde Hüseyin KAYA ve Ramazan'ın konuştuğunu, kendisinin konuşmadığını, Hüseyin YAVUZ'un da konuştuğunu, daha sonraki günlerde Ödemiş'te tütün mitingi tertiplendiğini, bu sırada İzmir'e geldiğini, kendisine vazife verildiğini, Muzaffer DOYUM, Atilla KURTYILMAZ, Nedim BENCUE ile Ödemiş'e orada da sendikaya gittiklerini, Hasan ÜRESİN'i bulduklarını, hastalandığı için köylere gidemeyip Tire'ye döndüğünü, miting günü topluca Ödemiş'e geldiklerini, hadise çıkmayan mitingten sonra İzmir'e döndüğünü, ertesi günü öncü olarak 30 kişi Akhisar'a hareket ettiklerini, yazıların hazırlanması ve pankartlar ile meşgul olduğunu, diğerlerinin köylere dağıldıklarını, bu mitinginde hadisesiz geçtiğini, bir süre İzmir ve Tire'de kaldıktan sonra tastiknamesini almak için Ankara'ya gittiğini, tastiknamesini alamayınca İzmir'e geri döndüğünü, bu arada Kurtuluş Gazetesi de getirdiğini, bunları bölge yürütmeye teslim ettiğini, devrimci kadınlar derneğinin İzmir'deki yürüyüşüne katılmadığını, bir süre yurtlarda kalıp Tire'ye döndüğünü, Özel Yüksek Okulların 2 nci defa tertip ettikleri yürüyüşe Tire'de gelip katıldığını, Mart ayı içinde Tire'nin Hisarlık köyüne bir akrabasının yanına gittiğini, bir türlü hal edemedikleri bir toprak meselesinin mevcut olduğundan bahsettiklerini, kendilerine hazineye ait arazi

varsa işgal edin bir şey çıkmaz dediğini, köy adına incelemesi ricasında bulunduklarını, hakimle beraber dosyayı incelediklerini, hâkimin toprağın vergisini köylüler veremedikleri için ağanın verdiğini dolayısiyle işleme hakkının ağaya ait olduğunu söylediğini, durumu köylülere anlattığını, seslerini duyurmak için miting yapacaklarını, kendilerine yardımcı olmasını istediklerini, basına ve arkadaşlarına çağrıda bulunduğunu, bir otobüs talebe geldiğini, mitingte Ramazan'la kendisinin konuştuğunu, mitingin masraflarını Tire Yüksek Tahsil Talebe Cemiyetinin karşıladığını, bu parayı temin için de bir folklor gecesi tertip ettiklerini, Tire komiserinin şiirlerde siyasi mahiyet olduğunu beyan ederek geceyi dağıtmak istediğini, münakaşa çıktığını, bundan korkarak İzmir'e kaçtığını,o tarihten sonra Tire'ye gitmediğini, İzmir'de Yüksek Öğretmen ve yurtlarda kaldığını, bir gün 1 nci sınıfların F. K. B. bölümünün akademik sorunlarının mevcut olduğunu, büro ve kürsülerin işgal edildiğini, bölge yürütmeden birisinin kantinde yanına gelerek talebelerin Recep EGEMEN anfisinde ders yaptıklarını, bunların dışarı çıkarılması için profesöre gidip söylemesini istediğini, yanında Vasıf ZEYTİNCİ ve bir kişi daha olduğu halde anfiye gittiğini, hocaya genel bir işgal olduğunu ders yapılmayacağını söylediğini, hocanın durumu talebelere kendisinin söylemesini istediğini, talebelere üniversitenin F. K. B.'liler tarafından işgal edildiğini, bunları desteklemek için Ege Ü. Talebe Birliğinin genel boykot kararı aldığını, üniversitede ders yapılmayacağını bildirdiğini, bir grup hariç diğerlerinin kabul ederek dışarı çıktıklarını, ertesi günü Yakındoğu Öğrenci Birliği başkanı ve bölge yürütme kurulu üyesi Edip AKARSU'nun üniversiteye gelerek faşistlerin merkez okula saldırma ihtimali olduğunu söylediğini, bölge yürütme kurulunun bir toplantı yaptığını, buna kendisinin giremediğini, saat 14.00'de B. Y. Kurul Başkanı Reha PEKERTEN'in kendisine bir valiz vererek bunu Yakın Doğu Okuluna götürmesi hususunda emir verdiğini, açıp baktığında 8-10 tane dinamit lokumu olduğunu, görünce bunları götürmesinin tehlikeli olacağını belirttiğini, ancak Reha'nın emrinde ısrar ettiğini, bunun üzerine Yakın Doğuya gelip çantayı Edip AKARSU'ya verdiğini, daha sonra üniversiteye döndüğünü, sıkıyönetimin ilânından bir iki gün önce Edip'in kendisini evine götürdüğünü, Edip yakalandıktan sonra bu evden ayrılıp Halil Rıfat Paşa'da bir ev kiraladıklarını, burada 15 gün kaldıklarını, orada iken İbrahim ÖZTAŞ hadisesini duyduklarını, hüviyet kontrolü yapıldığını gibi yanında hüviyeti bulunmadığından bu evi terk edip Buca Mimarlıkta okuyan hemşehrisi Cemal KESER'in yanına gittiğini, bu şahsın evlendirme dairesi karşısındaki evinde yakalanıncaya kadar kaldığını, arkadaşlardan askerliğinin geldiğini ve albayın kendisini aradığını duyduğunu, askere gitmek için İzmir'e indiğinde kendisini tanıyan Tire'li bir polis tarafından yakalandığını, sıkıyönetimin ilânından 2-3 gün sonra parasız kaldığından para almak üzere Y. Ö. Okulu folklor kolu başkanı Şevki'yi görmek için okula gittiğini, kantinde Şevki'yi gördüğünü, müdürün kendisini çağırarak buraya niye girdiğini sorduğunu ve örfi idareye şikâyet edeceğini bildirdiğini, jandarmaya telefon edeceğini bildirmesi üzerine dışarı kaçtığını, müdüre yine geleceğiz o zaman sana neler yapacağız diye tehditte bulunmadığını, örfi idare ilân edildikten sonra yurtlardan dışarı dinamit çıkarmadığını, kimseye götürüp teslim etmediğini, hiç kimseden 7500 lira para almadığını, silah ve patlayıcı maddelerle bölge yürütme kurulunun kendi arasından seçtiği bir kişinin ilgilendiğini, bu şahsı bölge yürütme kurulu üyelerinin dışında kimsenin bilmediğini, yurtlarda ve yüksek öğretmende dinamit olduğunu bildiğini, fakat bunlarla kimin ilgilendiğini, nasıl geldiğini, nerede saklandığını bilmediğini, silah konusunda hiç bir bilgisinin bulunmadığını, boşta gezdiği için yiyecek ve barınmasını temin eden DEV-GENÇ'lilerin ufak tefek işlerini görmek mecburiyetinde kaldığını, suç teşkil edecek hiç bir eyleme katılmadığını, devrimcilik hakkında bir ilgisinin bulunmadığını beyan etmiştir.

Sanık 15.7.1971 tarihinde İzmir S. Y. K.'lığı Askerî Mahkemesinde tutuklanması sırasında verdiği ifadesinde:

Polise verdiği ifadesinde dinamit götürdüğünü tazyik neticesi kabul ettiğini, miting ve toplantılara katıldığını, fakat aktif bir rol oynamadığını, Yakın Doğu Özel Yüksek Okuluna dinamit götürmediğini, ifadesinin diğer kısımlarının doğru olduğunu beyan etmiştir.

Sanık 15.7.1972 tarihinde Askeri Savcıya verdiği ifadesinde:

İzmir'de yapılmış bulunan köy mitinglerine katıldığını, Kurtuluş Gazetesinden 50 taneyi Tire'de sattığını, Tire'de stajyer mühendis İlhan AKDAĞ'ın kendisine İleri ve Kurtuluş Gazeteleri, felsefenin Temel İlkeleri, Dialektik ve Tarihi Materyalizm isimli kitapları vererek okumasını istediğini, ancak bu kitapları okuyamadığını, 1970 yılında üniversite giriş imtihanı bildirilerini dağıttığını, Kurtuluş Gazetesinin dağıtma işini Mutlu AYDIN'ın yaptığını, Tire'ye gazete götürmesini de Mutlu AYDIN'ın istediğini, Kurtuluş Gazetesinin paralarını kime verdiğini hatırlamadığını, Ödemiş'e götürdüğü Kurtuluş Gazetelerini Mutahhar BENGİ'ye verdiğini, ayrıca Burhan ve Orhan ATALAY, Hasan ÜRESİN'le birlikte Tire'de birlikte gazete sattıklarını, S. B. F. ve İzmir Yüksek Öğretmen Okulu yurtlarında kaldığı zaman zarfında para ödemediğini, işsizlik ve pahalılık mitingi için Orhan ATALAY, Nedim BENCUE ve Aybey TAKAN'la birlikte afiş ve pankart hazırlayıp Söke'ye gittiklerini, beşer kişilik gruplar halinde köyleri dolaştıklarını, mitinge çağrı bildirilerini dağıttıklarını, yeme ve içmelerini köylülerin sağladığını, Salihli mitingine katıldığını, Saim KOÇ'un bu mitingi idare ettiğini, S. B. F.'de kaldığını ancak nöbet tutmadığını, kendisine tabanca vermediklerini, Atilla SARP'ın yardımı ile Cumhuriyet lisesine kaydolduğunu, Siyasalın yemekhanesinde çalıştığını, 1970 yılı Ekim ayında DEV-GENÇ kurultayının toplandığını, divan başkanlığını Yusuf KÜPELİ'nin yaptığını, konuşanlar arasında Ertuğrul KÜRKÇÜ, Hüseyin KAYA, Mahir ÇAYAN, Ömer Özer TURGUT, Doğu PERİNÇEK'in bulunduğunu, İleri Dergisinden 3000 adedini İstanbul'a götürüp DEV-GENÇ'lilere verdiğini, dergiyi kendisine sorumlu müdürü Ersen'in verdiğini, İstanbul'da Ömer GÜVEN'le tanıştığını, dergilerin yarısını üniversitede bıraktığını, diğer yarısını ise kayilere dağıttığını, Ali Ağa rafinerisinden çıkartılan işçiler için İzmir'de yapılan mitinge katıldığını, Mehmet ÇAVUŞ'tan hiç para almadığını, Deniz GEZMİŞ'i Siyasal Bilgilerde gördüğünü, 10 Kasım 1970'de yapılan Mustafa Kemal yürüyüşüne katıldığını, Yenioba köyündeki miting için Ertuğrul KÜRKÇÜ'nün kendisini vazifelendirdiğini, köylülere DEV-GENÇ'in ne olduğunu anlattıklarını, yanında eğitim F. den İlyas olduğu halde Yenioba, Eskioba, Mahmutlu, Alacalı köylerini dolaştıklarını, iki gün sonra miting için Ankara'dan 10 kişilik bir grubun geldiğini, bütün Tire köylerini dolaştıklarını, mitingte Ramazan KARAKALE ve Hüseyin YAVUZ'un konuştuklarını, Ödemiş ve Akhisar mitinglerine katıldığını, köylülere toprak işgali yapın diye bir şey söylemediğini, üniversitenin işgali sırasında Vasıf ZEYTİNCİ ile birlikte Recep EGEMEN anfisine gittiklerini, hocanın müsaadesi ile talebelere üniversitenin işgal edildiğini ders yapılmamasını söylediğini, bir kısım talebenin dersi terk ettiğini, Reha PEKERTEN'den çanta almadığını, Edip AKARSU'ya dinamit götürmediğini, Yüksek Öğretmende Nedim ÖZTAŞ'ın silah attığını görmediğini, üniversite talebesi olmadığını, halen boşta gezdiğini beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorguda:

İddianamede aleyhine isnat edilen suçların asılsız ve delilsiz olduğunu, yakalandıktan sonra, Sıkıyönetime teslim edilmeyip Tire'ye götürüldüğünü, orada karakolda işkenceye maruz kaldığından polisler tarafından hazırlanan bir ifadeyi imzalamak zorunda kaldığını, daha sonra Sıkıyönetim K.'lığına teslim edildiğini, Askerî Savcılıkta da yeniden işkenceye gönderilmek tehdidi ile polis ifadesini kabul eder mahiyette ifade verdiğini huzurda verdiği ifadenin geçerli sayılmasını istediğini, lise talebesi olduğundan DEV-GENÇ üyesi olmasına ve onun eylemlerine katılmasına imkân bulunmadığını, toprak işgallerine katılmadığını, Kurtuluş Gazetesini dağıtmadığını, sadece kanuni bir iki köylü mitingine dinleyici sıfatiyle katıldığını, İleri Dergisini Ankara'dan İstanbul'a götürme işini kendisinin yapmadığını, polis tarafından ifadesini kabul etmediğini, Askerî Savcıya verdiği ifadenin de manevî baskı tesirinde yazıldığından bu ifadeyi de kabul etmediğini beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Sorgusunda suçlamalara cevap verdiğini, şimdiye kadar fikri bir amacının olmadığını, askerî savcının mütalâasına iştirak ederek hakkında beraat kararı verilmesini talep etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık İBRAHİM İLHANOĞLU'nun Ankara ve İzmir'de vuku bulan bütün eylemlere katıldığını, aşırı militanlardan olduğunu, Kurtuluş Gazetesinin şehirler arası naklini temin ettiğinden bahisle T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi uyarınca tecziyesini isteyen Askerî Savcı, esas hakkındaki mütalâa ile suç sübuta ermediği görüşüyle beraat talebinde bulunmuştur.

Sanık sorgu ve savunmasında DEV-GENÇ üyesi olmadığını, onun eylemlerine katılmadığını, Kurtuluş Gazetesini dağıtmadığını, toprak işgallerine katılmadığını beyan etmiştir.

Sanığın iddialarının aksini ve suçun sübuta erdiğini gösterir yeterli deliller elde edilemediğinden Askerî Savcının görüşüne uyularak ve şüphe sanığın lehine yorumlanır ana hukuk kaidesi esas tutularak çoğunluk oyları ile sanığın beraatine hükmedilmiştir.

66. ŞEREF HOŞADAM:

Sanık hakkında Askeri Savcı iddianamesinde:

Sanığın İzmir'deki demokratik devrim derneğine üye olduğunu bu dernek kapandıktan sonra F. K. F.'ye kurucu üye olarak girdiğini daha sonra DEV-GENÇ'e kaydolduğunu, sanığın İ. T. İ. Fakültesi Devrimci Gençlik Derneğinin kurucu üyelerinden olduğunu, köy çalışmalarına katıldığını, 6 ncı filoyu protesto mitingine katıldığından hakkında dava açıldığını, MDD.'nin gerçekleştirilmesi için eğitim çalışmalarına katıldığını, eğitim toplantılarına katıldığını bizzat ikrar ettiğini, bu sebeple eylemine uyan T. C. K.'nun 146/3. maddesi uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Sanığa müsnet suç sübuta ermediğinden hakkında beraet kararı verilmesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 3.5.1971 tarihinde polise verdiği ifadesinde:

1968 senesinde Ege Ü. İ. T. B. Fakültesine kaydolduğunu, akşam ticaret lisesi son sınıfında iken üniversite gençlerinin yaptıkları yürüyüşleri izlediğini, onların konuşmalarını dinlediğini, fikriyatına uyduğu için sol kitapları alıp okuduğunu, fakülteye girdiği sene talebelerden Kemal ÖZDİKLE bu yönde bir tartışmada tanıştığını, fikir beraberliğinin vermiş olduğu yakınlık ile Dr. Alparslan BERKTAY'ın başkanlığını yaptığı demokratik devrim derneğine gittiklerini, bu dernek üyelerinden ve arkadaşı Doğan BOZŞAHİN ile de gitmiş olabileceğini, bu derneğin gayesinin demokratik devrimi gerçekleştirmek olduğunu, dernekte Kemal ÖZDİK, Mevlüt AYDIN, Reha PEKERTEN, Muzaffer DOYUM, Aysel KANKALE, Doğan BOZŞAHİN'in bulunduklarını, eğitim çalışmalarına Eyüp AKATO isimli bir doktorunda katıldığını, keza Ali KARŞILAYAN'ın da bulunduğunu, eğitim çalışmalarında MDD.'nin ne şekilde tahakkuk edeceğine dair kitapların okunup detayına inerek tartışmalar yapıldığını, bir müddet sonra dernekte sayman olarak görev aldığını, Ankara'da basılan işçi-köylü gazetesinin İzmir'deki satışını dernek üyelerinin yapacağına dair bir karar alındığını, demokratik devrim derneğinin genel merkezinin bulunduğu İstanbul'da mahkeme kararı ile kapatılması üzerine fakültenin fikir kulübünün kuruluşunda kurucu üye olarak bulunduğunu, bidayette bu kulübün TİP paralelinde olduğunu, daha sonra çıkan görüş ayrılıkları sebebiyle TİP.'den ayrılarak devrimci gençlik federasyonu adını aldığını, TİP'in yönünün sosyalizmi gerçekleştirmek için seçim yolu ile iktidara geçmek olduğunu, FKF. ve DEV-GENÇ'in iktidara geçmek için bir sorunu olmadığını, MDD. mücadelesi verenleri desteklediğini, MDD.'yi gerçekleştirecek olanağa sahip olanların, işçi, köylü ve hakiki yurtseverler olduğunu, bunların da mutlaka örgütlenmesi gerektiğini, DEV-GENÇ Federasyonunun MDD.'yi gerçekleştirmek için bugün eylemlerinin olduğunu, fikir kulübünü fakültede kurduktan sonra FKF. ismini DEV-GENÇ olarak değiştirince fakültede 1969-70 ders yılında İ. T. B. F.'si Devrimci Gençlik Derneğini kurduğunu, kurucular arasında kendisinden başka Saim KOÇ, Hüseyin YANIK, Kemal ÖZDİK, Mevlüt AYDIN ve Özkan BAŞER'in bulunduğunu, idare heyeti toplantılarını okulda yaptıklarını, gaye bakımından FKF. ile DEV-GENÇ arasında bir fark olmadığını

sadece FKF.'ye yalnız talebelerin üye olabildiklerini, gerek fikir kulübü gerekse devrimci gençlik derneği üyesi iken köy eylemleri ile 6 ncı filoyu protesto mitinglerine katıldığını, talebe cemiyeti odasında bulunan sol yayın, kitap, dergi, harita, dinamit, fitil, molotof kokteyli, sopa pankart, afiş, bildiri ve beyannameler ile bir ilgisinin bulunmadığını, 1970 yılının çeşitli aylarında Maden İş Sendikası ile Gıda-İş Sendikaları binalarında düzenlenen toplantılarda MDD.'nin gerçekleşmesini hedef tutan eğitim çalışmaları yapıldığını, işçilerin DEV-GENÇ'in gayesine uygun olarak yetiştirildiklerini, 1971 yılındaki çalışmalara katıldığını, Maden İş'deki toplantılara gider olduğunu, bölge yürütme kurulunun kendi bünyesinde yapmış olduğu eğitim toplantılarına katıldığını, 2.5.1971 tarihinde evinde yapılan arama sonunda ele geçen kitapların kendisine ait olduklarını, DEV-GENÇ'in mali kaynaklarının üye aidatları, kantin hasılatları ve burslu öğrencilerin bağışları olduğunu beyan etmiştir.

Sanık 31.5.1971 tarihinde Askerî Savcıya verdiği ifadesinde:

31.3.1970 tarihinde DEV-GENÇ'e üye yazıldığını, daha doğrusu fakültenin devrimci gençlik derneğine üye kaydolduğunu, DEV-GENÇ'in toprak reformu yapılmasını, bazı madenlerin devletleştirilmesini istediğini, bunun içinde halkı bilinçlendirmeye uğraştığını, DEV-GENÇ'in forum ve mitinglerine katılamadığını, adam kaçırma ve banka soyma gibi eylemlerin karşısında olduğunu, bir öğretmenin dövülmesi üzerine Kınık'ta tertiplenen bir mitinge katıldığını, 19.5.1970 tarihinde Halkımıza başlıklı bir bildiri dağıttığını, demokratik devrim derneğinin saymanlığını, yaptığını, derneğe birkaç defa gittiğini, orada Mevlüt AYDIN, Reha PEKERTEN, Muzaffer DOYUM'u gördüğünü, Ali KARŞILAYAN'ında aynı dernekten olduğunu, DEV-GENÇ derneğinin Cumartesi günleri yeni anfide toplantı yaptığını bildiğini, demokratik devrim derneği yönetim kurulu toplantılarında işçi köylü gazetesinin satışı veya okunmasının mevzubahis edildiğini, bu gazetelerin kime ve nereden geldiğini bilmediğini, Gıda İş ve Maden İş Sendikalarında bazı toplantılar yapıldığını bildiğini, kimin düzenlediğini kimlerin gittiğini bilmediğini, bölge yürütme kurulunun binasındaki toplantılarına katıldığının vaki olduğunu, evinde bulunan Leninizm mi, Sosyal Emperyalizm mi isimli kitabı fakültede satıldığı sırada aldığını fakat okumadığını beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorguda:

Önceleri demokratik devrim derneğine üye olduğunu, İ. T. İ. A. Fikir Kulübünü kurmak için müracaat edenler arasında olduğunu, F. K. F.'ye kurucu üye olarak katılmadığını, daha sonra İTBF. Devrimci Gençlik Derneğini kurmak için verilen dilekçenin altına imzasını attığını, ancak bu derneğin hiç bir hayatiyet gösteremediğini, kendisinin de dernekte çalışmadığını, bir öğretmenin dövülmesi üzerine TÖS'ün Kınık'da yaptığı mitinge iştirak ettiğini, 6 ncı filonun protestosu maksadiyle 28 Ocak 1971 tarihinde yapılan mitinge katılmadığını, MDD.'nin gerçekleşmesi için yapılan eğitim çalışmalarına katılmadığını, hatta böyle bir çalışmadan haberinin bile bulunmadığını, DEV-GENÇ'in eğitim çalışmaları diye adlandırılabilecek toplantıları olmadığından bu tip toplantılara katılmasının söz konusu olamayacağını, Askerî Savcılık tarafından alınan ifadesinin genellikle doğru olduğunu, DEV-GENÇ binası ile Maden İş binasının aynı yerde olmayıp, F. K. F. ile Maden işin aynı bina içinde bulunduğunu beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Mahkemede teferruatlı olarak ifade verdiğini, bu ifadelerin savunma olarak kabul edilmesini, T. C. K.'nun 141/5-6 ncı maddesine uyan hiç bir fiilinin bulunmadığını, bu nedenlerle savcının da talebine uygun olarak beraetine karar verilmesini talep etmiştir.

Delillerin tartışılması:

DEV-GENÇ'e üye bulunan sanık ŞEREF HOŞADAM'ın köy çalışmalarına katıldığını, eğitim çalışmaları ile 6 ncı filoyu protesto mitingine iştirak ettiğini ileri süren askerî savcı T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi gereğince tecziyesini talep etmiş, esas hakkındaki mütalâada ise hakkında beraat kararı verilmesini istemiştir. Sanık sorgu ve savunmasında 6 ncı filoyu protesto mitingine, eğitim çalışmalarına katılmadığını iddia etmiş, sanığın bu iddialarının

aksini gösterir ve cezalandırılmasını haklı kılacak yeterli deliller elde edilemediğinden savcının görüşüne uygun olarak şüphe sanığın lehine yorumlanır kaidesi uyarınca hakkında beraat kararı verilmiştir.

67. HÜSEYİN YANIK:

Sanık hakkında askeri savcı iddianamesinde:

Sanığın 1970 yılı Aralık ayında İzmir İTİF.'de Devrimci Gençlik Derneğini kuranlar arasında olduğunu, aynı zamanda idare heyetinde görevli bulunduğunu, ifadesinde derneğin DEV-GENÇ Bölge Yürütme Kurulu ile irtibatlı olduğunu, derneğin eğitim çalışmaları ve eylemler düzenlediğini, eğitim çalışmalarında halkın nasıl bilinçlendirileceğinin münakaşa edildiğini, ekipler kurulduğunu, DEV-GENÇ'in gayesinin M. D. D.'yi gerçekleştirmek olduğunu, belirttiğini, DEV-GENÇ'in amacının tahakkuku için çalışan bir kimse olarak kabülü zorunlu görüldüğünden delillerin takdiri mahkemeye ait olmak üzere T. C. K.'nun 146/3. maddesi gereğince tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askeri savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Sanığın isnat edilen suç sübuta ermediğinden hakkında beraet kararı verilmesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 4.5.1971 tarihinde polise verdiği ifadesinde:

1968 Yılında İ. T. B. Fakültesi gündüz bölümüne kaydolduğunu, ikinci sene gece bölümüne geçtiğini, fakülteye girdikten sonra hemşehrisi ve demokratik devrim derneği üyesi Cemal ÖZEL'in kendisini, yine üyelerden Kemal ÖZDİK ve Şeref HOŞADAM ile tanıştırdığını, 1970 yılı Aralık ayında Şeref HOŞADAM, Kemal ÖZDİK, Mevlüt AYDIN, Ercümen BAŞARAN, Saim KOÇ'la birlikte devrimci gençlik derneğini kurduklarını, derneğin İzmir Bölge Yürütme Kurulu ile haliyle ilgisinin bulunduğunu, çalışmalarının eğitim çalışmaları ve eylemler olduğunu, eğitim çalışmalarında Cumartesi günleri faşizm üzerinde tartışmalardan sonra marksist teorilerin tartışıldığını, işçi ve köylünün ne şekilde bilinçlendirileceğinin tartışıldığını, bunun için köy ekipleri, bildiri dağıtacak ekipler, işçi köylü ve diğer gazeteleri dağıtacak dağıtıcıların planlandığını, evli bulunması, gündüz öğretmenlik yapması, gecede okula devamı sebebiyle bu toplantılara katılmadığını, bu faaliyetlerin bölge yürütme kurulu tarafından daha geniş çapta planlanıp yürütüldüğünü, B. Y. Kurulu üyeleri ile Bornova Fakülte Devrimci Gençlik Dernekleri üyelerinin bazılarında silah bulunduğunu tahmin ettiğini, silah eğitimi yapıldığına dair bir bilgisinin bulunmadığını, DEV-GENÇ'in bir talebe teşekkülü olmadığını, işçi ve köylülerin de üye olabildiklerini, DEV-GENÇ Federasyonu ile TİP arasında fikir ayrılığı bulunduğunu, TİP'in halk şuurlandırıldıktan sonra oyla iktidara gelmeyi istediğini, DEV-GENÇ'in ise önce M. D. D.'nin gerçekleştirilip bilâhare partinin kurulmasını istediğini, yani halkı şuurlandırdıktan sonra silahlandırılıp mevcut iktidarı devirmek, yerine halktan yana bir iktidar partisini getirmek olduğunu, bu partinin sosyalist parti olacağını, DEV-GENÇ'in TÖS, DİSK, İPSD, işçi köylü grubu mensuplarının topladıkları bu derneklerin bir araya gelmesi ile bir eylem birliğinin doğduğunu, DEV-GENÇ'in mali kaynaklarının şebeke karşılığı alınan paralar, kantin hasılatı ve üye aidatları olduğunu, mitinglerde kullanılan afiş pankartların ve miting gidiş için tutulan otobüslerin ücretlerinin bu paralardan karşılandığını, 6 ncı filonun gelişini protesto maksadıyla yapılan kanunsuz yürüyüşe katılmadığını, 30 Nisan 1971 tarihinde talebe cemiyetine ait odada ele geçirilen sol yayın, dinamit lokumu, fitil, molotof kokteyli, sopa, pankart, afiş ve beyannamelerden haberinin bulunmadığını, son zamanlarda fiilen DEV-GENÇ'ten ilgisini kestiğini, son soygun olaylarının DEV-GENÇ'in gayesinden uzaklaştığını, gösterdiğini beyan etmiştir.

Sanık 4.6.1971 tarihinde Askeri Savcıya verdiği ifadesinde:

1970 yılı Nisan veya Mayıs ayında İ. T. B. Fakültesinde DEV-GENÇ Derneğini kurduklarını, tüzüğü kurucu üye olarak imzaladığını, milli demokratik devrimin ne olduğunu bilmediğini, sosyalist gençlik hakkında da bir şey bilmediğini, fakültenin duvarlarına yazı yazıldığını görmediğini, talebe cemiyetinde bulunmadığını, DEV-GENÇ'in ne gibi bir düzen

getirmek istediğini bilmediğini, talebe cemiyetinde bulunan sol yayın, dinamit, molotof kokteyli, pankart, afiş ve sopalardan haberinin bulunmadığını, polis ifadesine anlatmadığı bazı hususlarında yazılmış olduğunu, beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdigi sorguda:

İ. T. B. F. Devrimci Gençlik Derneği kurucu üyesi olduğunu, bu derneğin kanunî bir dernek olduğunu, dernek kurma hakkının Anayasal bir hak olduğunu bu hakkı kullanmakla Anayasanın ihlâl edilmiş sayılamayacağını, bu derneğin eğitim çalışması yapmadığını herhangi bir eylem düzenlemediğini, halkın nasıl bilinçlendirileceğinin münakaşasının yapılmasının ve ekipler kurulmasının söz konusu olmadığını, DEV-GENÇ'in gayesinin tüzüğünde yazılı olduğunu, ilkokul öğretmeni olması nedeniyle günlerini çalışmakla geçirdiğini, evli bulunması sebebiyle de DEV-GENÇ'in eylemlerine katılmasına maddeten imkân bulunmadığını, ortada suç teşkil edecek herhangi bir fiilinin bulunmadığını, poliste alınan ifadesini kabul etmediğini, Askerî Savcılığa verdiği ifadesinin doğru olduğunu beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Eski savunmalarını aynen tekrar ettiğini, masum bulunduğundan savcılığında görüşüne uygun olarak hakkında beraet kararı verilmesini talep etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Askerî Savcı sanık HÜSEYİN YANIK'ın İzmir İktisadî Ticarî İlimler Fakültesi Devrimci Gençlik Derneğini kuranlardan olduğunu, derneğin DEV-GENÇ Bölge Yürütme Kurulu ile irtibatlı bulunduğunu, DEV-GENÇ'in amacının tahakkuku için çalışan bir kimse olarak kabul edilmesi gerektiğinden bahisle fiiline uyan T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi uyarınca tecziyesini istemişse de, esas hakkındaki mütalâasında suç sübuta ermediğinden beraetini talep etmiştir.

Sanık sorgu ve savunmasında dernek kurma ile anayasanın ihlâl edilmiş sayılamayacağını, eğitim çalışması yapılmadığını, eylem düzenlenmediğini, suç teşkil edecek herhangi bir fiilinin bulunmadığını ileri sürmüştür.

Sanığın bu iddialarını çürüten, müsnet suçun sübutunu gösteren, cezalandırılmasını haklı kılan yeterli delil bulunmadığından hakkında beraet kararı verilmesi uygun görülmüştür.

68. KENAN KARBEK:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın DEV-GENÇ üyesi olduğunu, 1969-70 ders döneminde İzmir YÖO. Talebe Derneğinde teksir kolu başkanı bulunduğunu ifadesinde öğrenci hareketlerinin hemen hemen hepsine katıldığını, gecekondu yıkımı dolayısiyle yapılan kanunsuz yürüyüş ve toplantıya iştirak etmesi nedeniyle hakkında dava açıldığını beyan etmesine karşılık ikinci ifadesinde eylemlere katılmadığını ifade ettiğini, bu sebeple durumunun takdirine lüzum hasıl olduğunu belirterek T. C. K.'nun 146/3. maddesi gereğince tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Sanığa müsnet suç sübuta ermediğinden hakkında beraet kararı verilmesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 27.4.1971 tarihinde polise verdiği ifadesinde:

1968-1969 ders döneminde E. Ü. Fen Fakültesine kaydolduğunu, 1969-70 ders döneminde İzmir YÖO. Talebe Derneğinde teksir kolu başkanı olarak görev aldığını, DEV-GENÇ üyesi olduğunu, Ertuğrul KÜRKÇÜ grubundan bulunduğunu, öğrenci hareketlerinin hemen hepsine katıldığını, gecekondu yıkımı ile ilgili kanunsuz yürüyüş sebebiyle yakalanıp mahkemeye verildiğini, cemiyet odasında ele geçen pankart ve afişlerin mitinglerde kullanılıp işi biten malzemelerden olduğunu, sopalar hakkında bir bilgisinin bulunmadığını, kendi üzerinde veya dolabında eşya çıkmadığını beyan etmiştir.

Sanık 20.5.1971 tarihinde Askerî Savcı tarafından alınan ifadesinde:

Fen Fakültesi tabii ilimler bölümünde öğrenci olduğunu, 1969-70 ders yılında İzmir Y. Ö. Okulu Talebe Derneğinde görev aldığını, teksir kolu başkanlığını ifa ettiğini, DEV-GENÇ'e üye bulunduğunu, DEV-GENÇ'in beyannamelerinin, talebe derneğinin teksir makinesinde basıldığını, görmediğini ve işitmediğini, kanunsuz hiç bir eyleme iştirak etmediğini, kaldığı mahalde ve odasında sopa, yayın, kitap, broşür bulunmadığını, öğretmen okulu yemekhanesinde bir boş odada bazı yasak kitaplar, sopa ve afişlerin bulunduğunu işitdiğini, bunların kime ait olduklarını bilmediğini beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorguda:

1969-70 ders döneminde yapılan öğrenci derneği seçiminde teksir kolu başkanlığına seçildiğini, ancak bu işlerden anlamadığından fiilen bu görevi yapamadığını, kendisine yönetim kurulunca başka görevler verildiğini, öğrenci sorunları ile ilgilenen ve doğrudan doğruya okul müdürüne karşı sorumlu olan bu dernekte çalışmanın suç teşkil edemeyeceğini, aynı okulun devrimci gençlik derneğinin de üyesi olduğunu, gecekondu yıkımı dolayısiyle yapılan yürüyüş ve toplantı sebebiyle hakkında açılan davadan beraet ettiğini, polisde verdiği ifadenin baskıya dayandığını, ve kendisine ait olmadığını, iddianamede somut şeklinde kendisine herhangi bir fiil isnat edilmediğini, polis ifadesini kabul etmediğini, Askerî Savcılıkça alınan ifadenin doğru olduğunu beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

İddianamedeki isnatları sorgusu sırasında cevaplandırdığını, ilâve edecek başka bir hususun bulunmadığını, kanunsuz bir davranış ve düşüncesinin olmadığını, Askerî Savcının mütalâasına uygun olarak hakkında beraet kararı verilmesini istemiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık KENAN KARBEK sorgu ve savunmalarında öğrenci derneği teksir kolunda çalışmanın suç teşkil edemeyeceğini, gecekondu yıkımı sebebiyle yapılan yürüyüşle ilgili davadan beraet ettiğini, ileri sürmüştür. Sanığın müsnet suçu işlediğini gösterir ve mahkumiyetine esas olacak yeterli delil elde edilememiştir. Esas hakkındaki mütalâasında sanığın beraetini isteyen Askerî Savcının bu talebi uygun görülmüş, şüphe sanığın lehine yorumlanarak beraet ettirilmesi uygun bulunmuştur.

69. ÖZKAN BAŞER:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın İzmir Tıp F. Göğüs Hastalıkları Kliniğinde sekreter olduğunu, Ticarî İlimler Fakültesi Devrimci Gençlik Derneğinin kurucularından bulunduğunu, ifadesinde Yenioba köyündeki toprak mitingine, Ödemiş tütün mitingine, İzmir'deki birçok mitinglere iştirak ettiğini, MDD.'nin gerçekleşmesi için çaba sarf ettiğini ikrar ettiğini, ancak daha sonra alınan ifadesinde ilk ifadesini inkar ettiğinden durumunun takdirine lüzum hasıl olduğunu, militanlardan olan sanık aleyhinde dava açılması zarurî görüldüğünden bahisle T. C. K.'nun 146/3. maddesi uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Sanığa müsnet suç sübut bulmadığından hakkında beraet kararı verilmesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 4.5.1971 tarihinde polise verdiği ifadesinde:

1965-1966 ders yılında İzmir İk. ve Ticarî İlimler Akademisine kaydını yaptırdığını, kendisinden sosyal görüşlerin üniversiteye başladıktan sonra olduğunu, okuduğu sol kitaplar ve memleketteki ekonomik düzensizliğin kendisinin sosyalist görüşlü olmasını sağladığını, 1969 yılında 6 ncı filonun gelişi sebebiyle FKF.'nin bastırmış olduğu 6 ncı Filoya Hayır başlıklı afişi yapıştırmaktan yakalandığını, 1970 yılı öğrenim yılı sonunda Şeref Hoşadam, Kemal

Özdik, Hüseyin Yanık, Saim Koç, Ercüment Başaran, Mevlüt Aydın, Hikmet Başkaya, Bektaş Ayık ile birlikte fakültede devrimci gençlik derneğini kurduklarını, derneğin tertiplediği hiç bir eyleme katılmadığını, 30.4.1971 günü talebe cemiyeti odasında ele geçirilen bildiri, broşür, pankart, sol yayın, dinamit, sopa ve fitil hakkında bilgisinin bulunmadığını, Yenioba köyündeki toprak, Ödemiş'teki tütün mitingleri ile İzmir'deki mitinglerin büyük bir kısmına katıldığını, TİP.'in sosyalizmin gerçekleşmesi için önce sosyalist bir iktidarın işbaşına gelmesini savunduğunu, DEV-GENÇ'in ise MDD.'nin yapılmasını ön gördüğünü, sömürücü güçler memleketten atılmadıkça gerçek bir demokrasiden söz edilemeyeceğini, kabul ettiğini, MDD.'nin gerçekleştirilmesi için halkın politik şuura erdirilmesinin gerektiğini, bunun içinde halka giderek, köye, köylüye, işçiye, halk kitlelerinin arasına girerek onları MDD.'nin yapılmasına hazırlamak ve eğitmek gerektiğini, proleter kitle bilinçlendikten sonra, emperyalist dış ve iç güçleri ve burjuvaları defetmek için keza gerçekten bir demokratik Türkiye'yi meydana getirebilmek için o günkü şartların icap ettireceği her türlü hareketi yapacağını, Doktor Alparslan BERKTAY'ı tanıdığını, aralarında bir ahbablık bulunmadığını, bazı mitinglerde onu gördüğünü, DEV-GENÇ Federasyonuna sadece talebelerin kaydolacağı hususunda bir şart bulunmadığını, aynı görüşte bulunan herkesin girebileceğini, DEV-GENÇ örgütüne bağlı bazı silahlı kişilerin yaptıkları eylemleri tüzüğün amacına uygun bulunmadığından kabul etmediğini, beyan etmiştir.

Sanık 4.6.1971 tarihinde Askerî Savcıya verdiği ifadesinde:

Fakültede iken devrimci gençlik derneğini kurmuş bulunduğunu, sosyalist gençlik olarak sosyalist ülkelerdeki gençliği anladığını, komünist gençlik olarak anlamadığını, Türkiye'ye komünist rejimin gelmesini kabul etmediğini, yapılan eylem ve gösterilerin maksadının komünizmi getirmek olmadığını, yapılan forum ve mitinglere katılmadığını, bölge yürütme kuruluna tabanca temin etmediğini, Tire ve Ödemiş'teki mitinglere katılmadığını, İzmir'deki bazı mitinglere katıldığını beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorguda:

Talebe olduğu yıllarda aynı zamanda memur olarak çalıştığını, bu sebeple ancak hafta sonu tatillerinde rastladığı bazı mitinglere katıldığını, bunların izin alınarak yapılan kanunî mitingler olduğunu, Ödemiş'te tütün üreticileri sendikasının tertiplediği bir mitinge giderek yapılan konuşmaları dinlediğini, Yenioba'daki yapılan mitinge katılmadığını, 1970 yılında İTBF. Devrimci Gençlik Derneğini arkadaşlarıyla birlikte kurduklarını, fakat mezun olup okuldan ayrıldığını, derneğin faaliyetlerine katılamadığını, polis ifadesini kabul etmediğini, Askerî Savcılığa verdiği ifadesinin doğru olduğunu beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Fakültedeki Devrimci Gençlik Derneğinin kurucu üyelerinden olup olmadığı hususunu sorgusu esnasında anlattığını, derneği kurmak için bir tüzükle cemiyetler masasına müracaat ettiklerini, ancak derneğin bir tasarı olmaktan öteye gidemediğini, gelişme ve varlık gösteremediğini, hakkında delil toplanamadığından savcılığın görüşüne uygun şekilde beraetine karar verilmesini talep etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık ÖZKAN BAŞER sorgu ve savunmasında İTBF. Devrimci Gençlik Derneğini arkadaşlarıyla birlikte kurduğunu, derneğin gelişme ve varlık gösteremediğini, izin alınmış bazı mitinglere talebeliği sırasında katıldığını beyan etmiştir. Sanığa müsnet suçun sübuta erdiğini gösteren, cezalandırılmasını gerektirecek yeterli deliller elde edilemediğinden, şüphe sanığın lehine yorumlanarak askerî savcının görüşüne uygun olarak sanığın beraati cihetine gidilmiştir.

70. AHMET OFLU:

Sanık hakkında askerî savcı iddianamesinde:

Sanığın Ali Ağa Rafinerisi YİS. Sendikası yönetim kurulunda görevli olduğunu, aynı zamanda DEV-GENÇ'in sendikayla irtibatını temin ettiğini, her yerde DEV-GENÇ'li olduğunu söylediğini, Ankara'da Seyranbağlarında işletmekte olduğu manav dükkanında Münir Ramazan AKTOLGA ile Şaban İBA'yı sakladığını, DEV-GENÇ'in amacına ulaşması için militan olarak faaliyet gösterdiğinden bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 146/3. maddesi uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K. 141/5-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibinde tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 14.6.1971 tarihinde Dis. Sb.'na verdiği ifadesinde:

1969-70 ders yılında Ödemiş Sanat Enstitüsünü bitirdiğini, 1970 Kasım ayında Aliağa rafinerisine kaynakçı olarak girdiğini, tahsilli olması sebebiyle işyeri baş temsilciliğine seçildiğini, yine sendikanın olağanüstü genel kongresinde sendika genel başkan vekilliğine seçildiğini, bu görevlere işçilerin oyları ile ve hiç bir art niyeti olmaksızın getirildiğini, Sıkıyönetimin ilânına kadar burada çalıştığını İzmir S. Y. K.'lığınca arandığını duyunca ailesinin durumunu nazara alarak Ankara'ya geldiğini, evvelce biriktirdiği para ile manav dükkanı açtığını, bir gün Kızılayda gezerken evvelden Siyasalda talebe olarak tanıdığı Semih isimli şahısla karşılaştığını, bu şahsın Münir Ramazan'ın da arandığını kalacak yeri olmadığını, dükkanda kalıp kalamayacağına sorduğunu, kendisine dükkanın adresini verdiğini, 5-6 gün önce dükkana elinde bir valizle ve isminin sonradan öğrendiği Şaban İBA ile birlikte geldiklerini, yakalandıkları güne kadar dükkanda kaldıklarını, Semih'in soyadını ve silahların ne zaman getirildiğini bilmediğini, ancak çantayı geldikleri zaman yanlarında getirdiklerini daha sonra aşağıya indiğinde silahları gördüğünü, hüviyeti İzmir'de kaldığı için Münir'in kendisine bir hüviyet yaptırdığını, Şaban İBA için yapılan öğretmen hüviyetinden haberinin bulunmadığını, her ikisinin arandıklarını bildiği halde arkadaşı olduğu için bildiremediğini, defter ve kitapların kime ait olduğunu bilmediğini, Münir ve Şaban'ın gelirken yanlarında getirdikleri, kitapları okumadığını, bugüne kadar birçok mitinge katıldığını, İstanbul ve Ankara'daki mitinglere iştirak etmediğini, devrim denince düşmanın ülkeden kovulmasını anladığını, Türkiye'nin faşist sistemlerle sömürülmediğini ancak fakir olan bir halk zümresinin var olduğunu, zümreler arasındaki açık dengesizliğin kanaatine göre Anayasaya uygun olarak alınacak tedbirlerle giderilebileceğini, Münir R. AKTOLGA'nın ODTÜ.'de okuduğunu ve Aydınlık Gazetesinin sahibi bulunduğunu bildiğini, AKTOLGA'nın El Fetihe gidip gitmediğini bilmediğini, son anarşik olayların memleket için kötü olduğunu ve tasvip etmediğini beyan etmiştir.

Sanık 25.6.1971 tarihinde Askerî Savcıya verdiği ifadesinde:

YİS. Sendikası genel başkan yardımcısı ve iş yeri baş temsilcisi olduğunu, rafineri de kaynakçı olarak çalıştığını, sıkıyönetimce aranınca ve İzmir'de tanınacağı gerekçesiyle Ankara'ya geldiğini, Seyranbağlarında bir manav dükkanı açtığını, dükkanı tuttuktan sonra bir gün Kızılay'da S. B. F.talebelerinden Semih ile karşılaştığını, ne yaptığını sorduğunda altında ardiyesi de bulunan bir manav dükkanı işlettiğini, söylediğini, Semih'in Ramazan AKTOLGA'nın dükkanda kalıp kalamayacağını sorduğunu, kabul ettiğini, birkaç gün sonra Ramazan ile Şaban İBA'nın dükkana geldiklerini, Şaban'ı evvelden tanımadığını, bu iki şahıs gelmeden birkaç gün önce dükkana gelen Semih'in bir valizi bodruma bıraktığını, içine bakmadığını, Ramazan'la Şaban geldiklerinde bunların da elinde valiz bulunduğunu, doğruca bodruma indiklerini, valizden çıkan tabanca ve mermilerle ilgisinin bulunmadığını, yanında hüviyeti bulunmadığından Ramazan'ın kendisine Güven YAŞAR takma adına tanzim edilmiş bir nüfus cüzdanı temin ettiğini, bunu nasıl doldurup nasıl mühürlediğini bilmediğini, bodrumda bir hafta kadar kaldıklarını, bodrumda elektrik bulunduğunu, yanında bulunan sendikaya

ait 12.500 lirayı saklaması için Ramazan'a verdiğini, yakalanan not ve defterlerin Şaban'la Ramazan'a ait olduğunu, Ramazan AKTOLGA'nın İzmir'e gelişinde sendikaya uğradığını orada tanıştıklarını, Ankara'ya geldiğinde Ramazan'la sendika işlerini görüşmek üzere buluştuklarını, İzmir'de yapılan işsizlik ve pahalılık mitingine, Ödemiş'teki tütün mitingine, devrimden anladığı mananın Atatürk ilkelerini benimseyerek Atatürk'ün çizdiği yolda yürüyerek ekonomiyi o yönde düzenlemek olduğunu, DEV-GENÇ'lilerin ve diğer devrimci örgütlerin düşündüğü şekilde bir devrim görüşünü kabul etmediğini beyan etmiştir.

Sanık 21.7.1971 tarihinde Askeri Savcıya verdiği ifadesinde:

Sıkıyönetim ilân edildiği tarihte Aliağa rafinerisinde kaynak işçisi olarak çalıştığını, iş yerinde kurulu bulunan YİS. Sendikasının başkan vekili bulunduğunu, İzmir DEV-GENÇ mensupları ile bir ilişiğinin bulunmadığını sadece Mehmet ÇAVUŞ'un YİS. Sendikasının bölge temsilcisi seçilmiş olduğunu, Menemen'deki lokalde bazı toplantılar yapıldığını, Marksin ve Lenin'in kitaplarının okunduğunu bilmediğini, Bingöl ERDUMLU'nun YİS. Sendikasının teşkilâtlanma sekreteri olduğunu, yapılan protokol neticesi işçilere 250000 lira dağıtılmasına karar alındığını, bu paranın 50 bin lirasının öldürülen YİS Sendika Başkanı Necmettin GİRİTLİOĞLU'nun annesi Jale ve Kardeşi Aycan GİRİTLİOĞLU'na banka havalesi ile gönderildiğini, bu paranın Jale'den alınarak 40 bin lirasının DEV-GENÇ Merkez Yürütme Kuruluna, 10 bin lirasının İzmir Bölge Yürütme Kuruluna verildiğini bilmediğini, kendisine 10 bin lira verilmediğini, kendisinin de Mehmet ÇAVUŞ'a 10 bin lira vermediğini, 5.8.1970 tarihli Salihli üzüm ve pamuk mitingine katıldığını, 6 ncı filonun İzmir'e gelişini protesto maksadıyla ve Reha PEKERTEN'le beraber Amerikalılara ait bir otoya benzin dökmediğini, YİS. Sendikasıyla DEV-GENÇ arasında irtibatı sağlamadığını 15 Eylül 1970 tarihinde kendisinde yakalanan kitapların 10-15 kadar olup bunları Mehmet ÇAVUŞ'un kendisine verdiğini, Bornova Yurdu sahasında DEV-GENÇ'lilerle beraber silah ve bomba eğitimi yapmadığını, 20 Mart 1970 tarihinde Ödemiş'te bulunduğunu, Ege Ü. Kantininde hiç kimseye bomba vermediğini, o şahsa sen Halk Kurtuluş Ordusunun neferisin diye bir şey söylemediğini, Nedim ÖZTAŞ'la Mehmet ÇAVUŞ'u tanıdığını, bunlarla Halk Kurtuluş Ordusu mevzuunu görüşmediğini, Hv. Tğm. Cengiz veya Seyfi'yi tanımadığını, Asansör semtindeki evi kendisinin tutmadığını, Sıkıyönetim ilân edildikten sonra İzmir S. Y. K.'lığının kendisini aradığını, fakat ailesine bakacak kimsenin olmadığını, Ankara'ya gelerek Seyranbağlarında manav dükkanı tuttuğunu, oraya Münir AKTOLGA'nın geldiğini, kendisini sendikacı olarak ve İzmir'de tanıdığını, yanında birisinin daha olduğunu, ismini Şaban olarak belirttiğini, her ikiside arandıklarından saklanmak istediklerini, dükkanın da 4-5 gün kaldıklarını, dükkanın altındaki bodrumda yatıp kalktıklarını, 14 Haziran 1971 günü inzibatlarca üçü birlikte dükkanda yakalandıklarını, Münir ile Şaban'ı dükkanına getirenin esasında Serdar MUN olduğunu, Münir'le Şaban'ın gelmelerinden bir gün önce fermuarlı bir çanta ile dükkana geldiğini, çantayı bodruma bırakıp gittiğini, ertesi günü Münir'lerin geldiğini ancak o zaman çantanın içinde 5 tabanca ve mermi olduğunu gördüğünü, tabancaların kendisinin değil Serdar MUN'un olduğunu beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorguda:

Ödemiş Sanat Enstitüsünden 1970 Eylül ayında mezun olduktan sonra 13 Kasım 1970 tarihinde Aliağa Rafinerisine elektrik kaynakçısı olarak girdiğini, bir müddet çalıştıktan sonra arkadaşlarının kendisini sendika işyeri temsilciliğine seçmek istediklerini, bu teklifi kabul ettiğini, kendisi işe girmeden önce işçiler tarafından yapılan grev esnasında DEV-GENÇ tarafından işçilere maddî ve manevî destekte bulunulduğunu, bu sebeple bütün işçilerin DEV-GENÇ'e karşı sempati duyduklarını, 28 Şubat 1971 tarihinde yapılan kongrede sendika yönetim kuruluna seçildiğini, bu görevine Sıkıyönetimin ilânına kadar devam ettiğini, kongreden BYK. Başkanı Mehmet ÇAVUŞ'la tanıştığını, kongreden bir müddet sonra sendika başkanının Mehmet ÇAVUŞ'a sendikanın bölge temsilciliğini verdiğini fakat Mehmet ÇAVUŞ'un sendika işleriyle ilgilenmediğini, Sıkıyönetim ilân edildiğinde arandığını duyup ailesine bakmak mecburiyetinde olduğundan İzmir'den ayrılarak Ankara'ya gitmeye karar ver-

diğini, Ankara'ya gelip Seyranbağları Ballı Baba Sokakda bir manav dükkanı açtığını, ailesinin muhtaç durumda olması sebebiyle kendilerine para yollamak mecburiyetinde olduğunu, İzmir'de iken sendika işlerini yapmakta güçlük çektiğini, yine İzmir'de sendika işlerinden anladığını belirten Münir Ramazan AKTOLGA ile tanışmış olduğunu, kendisini S. B. F.'de bulabileceğini söylediğini, nitekim birkaç kere S. B. F.'ye gelerek sendika işleri hakkında Münir Ramazan'la konuştuğunu, bir keresinde fakültede Serdar MUN'la tanıştığını, bu şahsın İzmir'li olduğunu belirterek kendisine yakınlık gösterdiğini, Ankara'ya geldikten kısa bir müddet sonra Kızılay'da Serdar'la karşılaştıklarını karşılıklı olarak birbirlerine adreslerini verdiklerini, Ankara'da kalacak adresi olmadığından manav dükkanı için tanzim edilen kontrata Serdar'ın verdiği adresi yazdığını, bu karşılaşmalarından 10 gün kadar sonra Serdar'ın dükkana elinde bir çanta olduğu halde geldiğini, Münir Ramazan'ın Şaban ismindeki arkadaşı ile birlikte 3-5 günlüğüne kalacak bir yer aradıklarını, kendisine dükkanın adresini verdiğini, çantayı onların yolladıklarını, kendilerinin daha sonra geleceklerini söylediğini, çantanın içinde elbise bulunduğunu, aynı gün öğleden sonra Münir ile önceden tanımadığı Şaban'ın geldiklerini, Münir'in elinde bir çanta bulunduğunu, önce getirilen çantayı alarak üzerlerini değiştiklerini, ve en kısa zamanda gideceklerini fakat 14 Haziran 1971 günü dükkanın aranılarak hep birlikte Merkez Komutanlığına götürüldüklerini, Münir'le Şaban'ın çanta içinde getirdikleri, ve yanlarında yakalanan silahlarla hiç bir ilgisinin bulunmadığını, DEV-GENÇ'le bugüne kadar hiç bir ilişkisinin olmadığını, DEV-GENÇ üyesi olmadığını, sendika ile DEV-GENÇ arasında kendisi daha işe girmeden önce ilişkinin kurulmuş olduğunu, dükkanda yakalanan tabancaları ancak arama sırasında gördüğünü, suç teşkil edecek bir fiilinin mevcut olmadığını, Askerî Savcılık ifadesinin doğru olduğunu, babasının ölüm haberini almış olduğundan savcılık ifadesinde bir takım çelişkilerin bulunabileceğini, bu sebeple sorgusunda söylediklerine itibar edilmesini beyanetmiştir.

Sanık savunmasında:

Üyesi ve yöneticisi olduğu tek örgütün Aliağa Rafinerisinde faaliyet gösteren Yapı İşçileri Sendikası olduğunu, böyle bir sendikanın yöneticisi olduğundan dolayı cezalandırılmasının hukuka aykırı bulunduğunu, DEV-GENÇ'e üyeliğinin söz konusu olmadığını, DEV-GENÇ paralelinde hiç bir faaliyetinin tespit edilmediğini, Münir Ramazan AKTOLGA ve Şaban İBA ile birlikte yakalanma konusunu duruşma esnasında inandırıcı bir şekilde açıkladığını, sadece Salihli'deki mitinge katıldığını, bu davadan da umumî adliyede beraet ettiğini, T. C. K.'nun 141 veya 146 ncı maddelerini ihlâl etmediği sabit olduğundan beraetine karar verilmesini istemiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık AHMET OFLU'nun 13 Kasım 1970 tarihinde Aliağa Rafinerisi inşaatında kaynakçı olarak çalışmaya başladığı; Ödemiş Sanat Enstitüsü mezunu olması sebebiyle kısa zamanda işçiler arasında temayüz edip işçilerin haklarını savunmak ve sendika işlerini yürütmek üzere seçildiği; 28 Şubat 1971 tarihinde sendika kongresinde İSMET DEMİR'in sendika başkanlığına; AHMET OFLU'nun da sendika başkan vekilliğine getirildiği; aslında Yapı İşçileri Sendikasına uzun zamandan beri SUAT ŞÜKRÜ KUNDAKÇI gibi sosyalist sendikacıların nüfuz etmeye çalıştıkları, bu arada TDGF. mensuplarının da sendikayı ele geçirmeye veya sendika yönetiminde hâkimiyet sağlamaya uğraştıkları, nitekim 28 Şubat 1971 tarihinden önce işçiler arasında, TDGF.'nin işçilerin haklarının alınmasında maddî ve manevî olarak yardımının ve desteğinin bulunduğu yolunda bir kanaatın yaygınlaşmaya başladığı, bu sebeple de işçiler arasında DEV-GENÇ'e karşı bir sempatinin uyandığı; 28 Şubat 1971 kongresinde ise, İzmir Bölge Yürütme Kurulu Başkanı MEHMET ÇAVUŞ'un divan başkanlığına seçildiği ve bilâhare Yapı İşçileri Sendikası genel başkan vekili olan sanık AHMET OFLU'nun tasarrufu sonucu MEHMET ÇAVUŞ'un İzmir bölge temsilciliğine atandığı; diğer taraftan bu sendikanın yönetim kurulunda BİNGÖL ERDUMLU, HÜSEYİN CEVAHİR gibi TDGF. mensuplarının mevcut olduğu ve ERTUĞRUL KÜRKÇÜ başkanlığındaki TDGF. Merkez Yürütme Kurulu üyelerinden MÜNİR RAMAZAN AKTOLGA'nın da zaman zaman

İzmir'e gidip Yapı İşçileri Sendikası ile yakından ilgilendiği; bu suretle sendika yönetiminin TDGF.'nin hâkimiyeti altına girdiği; genel başkan vekili olan sanık AHMET OFLU'nun ise Yapı İşçileri Sendikasiyle TDGF. genel merkezi ve İzmir Bölge Yürütme Kurulu arasında rabıtayı sağladığı; nitekim AHMET OFLU'nun TDGF. tarafından ortaya konulan bazı eylemlere İzmir Bölge Yürütme Kuruluna mensup arkadaşlarıyla birlikte katıldığı; bu konudan olmak üzere 5 Ağustos 1970 tarihinde Salihli ilçesinde yapılan üzüm ve pamuk mitingine; Ödemiş tütün mitingine, İzmir'de işsizlik ve pahalılıkla savaş derneği tarafından düzenlenen mitinge ve Aliağa Rafinerisindeki lokavta karşı işçilerin yapmış olduğu gösterilere iştirak ettiği; Amerikan 6 ncı Filosunun İzmir'e gelişini protesto amacıyla arkadaşı REHA PEKERTEN ile birlikte bir Amerikalı astsubaya ait otomobile benzin dökerek yaktığı; 15 Eylül 1970 tarihinde İBYK. başkanı MEHMET ÇAVUŞ tarafından kendisine verilen bir bavul dolusu Marksist-Leninist öğreti ile ilgili kitapları Söke'deki TİP üyesi ve Aydın Belediye Meclisi Azası olan HÜSEYİN KAYA isimli şahsa götürdüğü ve polis tarafından Söke'de kitaplarla birlikte yakalandığı ; Nisan 1971'den sonra AHMET OFLU'nun, MEHMET ÇAVUŞ ve NEDİM ÖZTAŞ'la olan yakın arkadaşlığı sebebiyle, İzmir'de kurulmasına çalışılan THKO'nun teşkilâtına alınmak istendiği; İBRAHİM ÖZTAŞ'ın İzmir'e gelip Gaziemir'deki ŞENAY SAYMAN'a ait evde MEHMET ÇAVUŞ, İBRAHİM ÖZTAŞ, NEDİM ÖZTAŞ ve EMİN KEÇECİ ile birlikte THKO. İzmir teşkilâtının kurulması konusunda yapmış oldukları toplantıda MEHMET ÇAVUŞ'un çekingen davranıp "bu hususu arkadaşlara danışayım size haber vereyim" şeklindeki sözlerinde kasdetmiş olduğu kişinin HALİM BAHADIR ve AHMET OFLU olduğu; nitekim AHMET OFLU'nun NEDİM tarafından SEYFİ AKMAN'a götürülüp MUSTAFA olarak tanıtıldıktan sonra, İBRAHİM ÖZTAŞ'tan temin edilen para ile asansör 364 Sokak No. 8'de kâin evi tuttukları ve içine perde ile sair eşyayı aldıkları; İBRAHİM ÖZTAŞ ile güvenlik kuvvetleri arasındaki silahlı çatışmanın bu evde vuku bulduğu ve İBRAHİM ÖZTAŞ'ın vurulduğu; bunun üzerine AHMET OFLU'nun İzmir'de yakalanacağını tahmin ettiği ve sendikaya ait üzerindeki 12,500 lira kadar parayla Ankara'ya geldiği; Ankara'da Seyranbağları Ballıbaba Sokak'ta bir manav dükkanı açtığı; kısa bir süre sonra Semih takma adı ile SERDAR MUN'u gördüğü; Serdar'ın MÜNİR RAMAZAN AKTOLGA ile ŞABAN İBA'nın saklanacak yer aradıklarını söylemesi üzerine, AHMET OFLU'nun onları manav dükkânının altındaki bodrumda saklamayı kabul ettiği; bundan çok kısa bir süre sonra da SERDAR MUN'un bir gün içinde tabancalar ve mermiler bulunan çantayı getirip manav dükkânına bıraktığı; ertesi günde Münir'le Şaban'ın geldiği ve manav dükkânının altında üçünün gizlenmeye başladıkları; 14.6.1971 günü Güvenlik Kuvvetlerince yapılan baskın üzerine AHMET OFLU'nun ve diğerlerinin yakalandığı; AHMET OFLU'nun üzerinde GÜVEN YAŞAR ismine düzenlenmiş sahte bir nüfus kâğıdının çıktığı; sanığın İzmir Sıkıyönetim Komutanlığı Askerî Savcısına verdiği ve İBYK. 5K. 4D. 89 sırada mevcut ve keza Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı Askerî Savcısına verdiği ve Münf. 7K. 5D. 28/5 sırada mevcut; tutuklandığı sırada 3 numaralı Askerî Mahkeme huzurunda verdiği ve Münf. 7K. 32/1 sırada mevcut hazırlık ifadeleri; bu ifadelerin doğruluğunu gösteren ve kısmen inkâr, kısmen ikrar ihtiva eden ve DT. 2K. 153 sayfada mevcut huzurdaki sorgusu; aynı olayda sanıklar NEDİM ÖZTAŞ'ın ve MEHMET ÇAVUŞ'un nerede oldukları bölümlerinde gösterilen hazırlık ifadeleri; sanık AHMET OFLU'nun sendika içindeki faaliyetlerine dair şahit FEVZİ ÇOŞKUNDENİZ'in İBYK. 5K. 4D. 106 sıradaki; şahit TARIK DÜRÜSEL'in aynı dosya 108 sıradaki; şahit MEHMET SENÇER'in aynı dosya 110 sıradaki; şahit SAİT OKTAY'ın aynı dosya 112 sıradaki; şahit ABDURRAHMAN YAZDIÇUTAN'ın aynı dosya 115 sıradaki; şahit NECDET DEMİRBAŞER'in aynı dosya 116 sıradaki; şahit KEMAL CİNK'in aynı dosya 118 sıradaki; şahit MEHMET YAVUZ'un aynı dosya 120 sıradaki; şahit AHMET TURGUT'un aynı dosya 123 sıradaki; şahit İSMET DEMİR'in aynı dosya 132 sıradaki ifadeleri ve keza İBRAHİM ÖZTAŞ'ın vurulmuş olduğu Asansör semtindeki evin tutulmasında sanık AHMET OFLU'nun birinci derecede rolünün bulunduğuna dair olmak üzere şahit Hv. Tğm.'i KAMİL ASLANTÜRK ile şahit Hv. Tğm'i SEYFİ AKMAN'ın İBYK. 5K. 4D. 124 sırada

mevcut ifadeleri ile ve yazılı delillerden İBYK. 5K. 4D. 33-38 diziler arasında "Aliağa Kültür ve Sanat Kulübü"ne ait tüzük ve kurucuların isimleri; fotokopileri aynı dosya 39 sıradaki sarı zarf içinde bulunan, tape edilmiş ve Aliağa Kültür Sanat Kulübü üyelerinden HERKÜL MİLLAS isimli kişinin bu kulübün 12.12.1970 tarihinde yapılan kongresine sunduğu ve proleter devrimci hareketin teorisinin ve uygulamasının işçiler arasında nasıl icra edilmesi gerektiğine, kültür sanat kulübünün o güne kadar nasıl bir taktik uyguladığına ve işçilere bilimsel sosyalizmin şuurunu verebilmek ve onlara devrimci pratikle de yetiştirebilmek için nasıl bir yol takip ettiğine "dair olan aynı dosya 49-55 sıradaki rapor; aynı dosya 48 sırada "faşizme hayır" başlıklı bildiri; aynı dosya 57 sırada "işçi arkadaş" başlıklı Aliağa Rafinerisi 270 Kazan-Montaj işçileri imza blokunu havi bildiri; aynı dosya 59-60 sıralarda "İşsizlik ve pahalılıkla savaş" derneğince düzenlenen mitingde dağıtılan bildiriler; aynı dosya 76 sırada sanığın da Aliağa Kültür ve Sanat Kulübünün üyeliğine dair kabul ve taahhüt belgesi; aynı dosya 92-101 sıralar arasında Yapı İşçileri Sendikasının işçilerinin alacaklarına mahsuben işverenden temin edilen 250,000 lira paranın işçilere dağıtılmasına ve 50.000 lirasının NECMETTİN GİRİTLİOĞLU'nun annesi JALE GİRİTLİOĞLU'na verilmesine dair belgeler ve fotokopileri ile sanığa müsnet fiiller kesin ve kuşkudan uzak bir şekilde sübuta ermiş bulunmaktadır.

Sanık sorgusunda diğer sanıkların uygulamış oldukları red ve inkâr politikasıyla eski ifadelerini kabul etmeyip sorgusunun esas alınmasını önermiş fakat olayın yukarıda yazılı olduğu şekilde cereyan ettiği diğer sanıkların ve şahitlerin bir arada mütalâa edilen beyanlarıyla anlaşılmış sanık AHMET'in her iki askerî savcıya vermiş olduğu ifadelerinin olayların cereyan tarzına uygunluk göstermesi sebebiyle bu sanığın da hazırlık ifadelerine itibar edilmiştir.

Sanık sorgusunda olsun hazırlık ifadelerinde olsun YİS. dışında TDGF. gibi, TİP gibi herhangi bir örgüt ile hukukî ve organik bir ilişkisinin bulunmadığını, özellikle TDGF.'ye üye olmadığını ısrarla ileri sürmüştür. Gerekçenin kişisel sorumluluklar bölümünde, yukarıda TUSLOĞ olayları sanıklarından KAMUS ÖZTÜRK ve FİKRET BABUŞ'un hanelerinde etraflıca açıklandığı gibi T. C. K.'nun 141 nci maddenin 1 nci fıkrasında yazılı bir cemiyet niteliğindeki kuruluşa normal bir cemiyetin üyesi olmak için yapılması lâzım gelen biçimsel koşullara uyulmasına lüzum bulunmadığından ve tevsii tahkikat 1K. 199 sırada mevcut bilirkişi raporunun 25 nci sayfasında açıklanan kanaatın doğruluğuna iştirakle "cezaî sorumluluğun söz konusu olduğu yerde önemli bulunan hususun üyelerin üyelik sıfatlarının değil, işledikleri fiillerin olduğu; bu itibarla her üyenin mesul tutulamayacağı gibi üye olmayan bir kimsenin de üyelerle birlikte suçu işlemesinin mümkün olabileceği gerekçeleriyle her ne kadar sanık AHMET OFLU'nun TDGF.'ye biçimsel olarak üye olduğu konusunda bir delil elde edilememiş ise de; TDGF.'nin İzmir Bölge Yürütme Kurulu üyeleri ile ve merkez yürütme kurulu üyeleri ile TDGF.'nin amacı istikametinde müşterek olaylara iştirak etmiş olması onun TDGF. üyesi sayılması için yeterli görülmüştür.

Sanık AHMET OFLU'nun sübut delilleri ile yukarıya yazılan bu fiilleri, TDGF.'nin vermekte olduğu millî demokratik devrim savaşı meyanında sayılacak olan ve bu kasıt altında işlenmiş fiiller olarak görülmüştür. Sanık bir taraftan TDGF.'nin işçilere yönelik faaliyetlerine bir taraftan da köylüye yönelik ve keza üniversite gençliğine yönelik faaliyetlerine iştirak etmiştir. Bu itibarla sanığın fiilleri T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 1 nci fıkrasında öngörülen cemiyet niteliğinde olduğu gerekçenin teorik inceleme bölümünde açıklanan TDGF.'ye mensup ve onun üyesi olan bir kişinin yapmış olduğu fiiller şeklinde kabul olunarak T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 5 nci fıkrası uyarınca ve fiilleri Yapı İşçileri Sendikası mensupları arasında işlemiş olması sebebiyle de hakkında aynı maddenin 6 nci fıkrası uygulanarak cezalandırılmasının gerektiği kanaatına ulaşılmıştır.

71. TUFAN PEKİN:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın DEV-GENÇ'in tertiplediği çeşitli miting ve eylemlere katıldığını, bu arada Akhisar tütün mitingine katıldığının resimlerle tespit edildiğini, 24.6.1970 tarihinde E. Ü. Mötbe Anfisinde Mahir Körbeyli isimli öğrenciyi silahla tehdit ederek salondan dışarı çıkartıp dövenler arasında olduğunu, DEV-GENÇ'in militanlarından bulunduğunu, amaca ulaşmak için faaliyette bulunduğundan bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi mucibince tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Sanığa müsnet suç sübuta ermediğinden, hakkında beraet kararı verilmesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık Tufan Pekin'in 6.5.1971 tarihinde polise verdiği ifadesinde:

1963-1964 yılında liseden mezun oluşunu müteakip Ege Üniversitesi Tıp Fakültesine yazıldığını, hiç bir siyasî parti ve talebe derneğine üye olmadığını, Milliyet Cumhuriyet ve Devrim Gazeteleri dışında hiç bir sol yayını eline almadığını, üçüncü sınıfta kendisinde sosyal bilinçlenmenin başladığını, emperyalizme karşı bir fikir uyandığını, bu sıralarda Metin Öğüt ile arkadaşlık ettiğini, bu şahsın kendisine demokratik devrim derneğinin düzenlediği eğitim çalışmalarına gittiğini söylediğini yine bir gün gezerken seminerlerin yapıldığı binaya gitmelerini teklif ettiğini ve beraberce gittiklerini, orada Alpaslan Berktay ile tanıştığını, sonraları Metin'le eğitim çalışmalarına gittiğini, bunun ancak 2-3 toplantı olduğunu, bu seminerler sırasında Aysel Kankale isimli bir kızla tanıştığını, FKF. ve DEV-GENÇ'e üye olmadığını, fakat onların bazı eylemlerine katıldığını, zira yabancı devletleri sevmediğini, Kınık'daki, Kula'daki öğretmen mitinglerine Yenioba köyündeki mitinge, 6 ncı Filoyu protesto miting ve yürüyüşüne katıldığını, DEV-GENÇ'in gayesinin işçi ve köylü kitlesine sömürüyü anlatmak, onların örgütlenmesini, sağlayarak, bunların kuracağı bir parti ile iş başına geçmek olduğunu, örgütün Cumartesi günleri bir anfide teorik eğitim yaptıklarını işittiğini, şahsen bunlara katılmadığını, TİP ile DEV-GENÇ arasında fikir ayrılığı bulunduğunu, THKO. ile DEV-GENÇ'in bir irtibatı olduğunu sanmadığını, DEV-GENÇ'in malî kaynaklarının şebeke satışlarından elde edilen para, bağışlar ve üye aidatları olduğunu beyan etmiştir.

Sanık 31.5.1971 tarihinde Askerî Savcıya verdiği ifadesinde:

DEV-GENÇ ve Tıp Fakültesi Devrimci Gençlik Derneğine kayıtlı olmadığını, bazı mitinglere katıldığını, Akhisar tütün mitingine iştirak ettiğini, Mahir ve Hilmi Körbeyli'nin dövülmesi olaylarına katılmadığını, Bornova yurdu arkasında silah ve bomba eğitimi yapmadığını, Bornova yolunun kapatılması ve üniversitenin işgali olaylarında bulunmadığını, demokratik devrim derneğine gittiğini, Kınık ve Kula ilçelerinde TÖS'ün tertiplediği mitinglere katıldığını, Yenioba köyündeki mitingede katıldığını, yeni anfide Cumartesi günleri DEV-GENÇ'in tertiplediği toplantılar olduğunu, bunlara katılmadığını, konuşulan konuları bilmediğini, beyan etmiştir.

Sanık 3.7.1971 tarihinde yine Askerî Savcıya verdiği ifadesinde:

15 Haziran 1970 tarihinde üniversite kantininde vuku bulan olayda bulunmadığını, o gün üroloji stajında bulunduğunu, ve Tepecik'te olduğunu, Mötbe anfisini basanlar arasında da bulunmadığını, Mahir Körbeyli'yi dışarı kimin çıkardığını bilmediğini, o gün Bostanlı'ya gittiğini, Dr. Alpaslan Berktay'ı Özkan Başer'in arkadaşı Muammeri muayenesi için saat 15.30 sıralarında getirdiğini, bu sebeple baskında bulunmasına imkân olmadığını, 6 ve 8 Kasım 1969 tarihlerinde ne gibi olay olduğunu hatırlamadığını, bu olaylara da iştirak etmediğini, aradan zaman geçtiği için o tarihlerde nerede bulunduğunu hatırlamasına imkân bulunmadığını beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorguda:

DEV-GENÇ veya F. K. F. üyesi bulunmadığını, bu teşekküllerle bir ilişkisi olmadığından bu örgütlerin militanı da olamayacağını. Akhisar mitingine katıldığını, köylüler tarafından düzenlenen bu mitingin kanunî olup, bu konuda herhangi bir tahkikat açılmadığını, Mötbe olayına katılmadığını, olay anında olay yerinden Km.'lerce uzakta olduğunu, dinlenen olay tanıklarının, kendisinin de anfide bulunduğunu belirtmediklerini, nitekim Ülkü Ocaklı tanıkların dahi mahkemede bu hususu doğruladıklarını, polisde dayak ve işkence altında ifade verdiğini, bu ifadelerini kabul etmediğini, Askeri Savcılıkta ve mahkemede verdiği ifadelerinin doğru olduğunu beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Sorgusunda belirttiği hususlara ilâve edecek başka bir hususun bulunmadığını, istenen maddeleri ihlâl etmediğini, mağduriyetine sebebiyet verilmemesi için Askerî Savcının mütalâasına uygun olarak beraetine karar verilmesini istemiştir.

Delillerin tartışılması:

Askerî Savcı sanık TUFAN PEKİN'in DEV-GENÇ'in tertiplediği çeşitli miting ve eylemlere katıldığını, Mahir KÖRBEYLİ isimli öğrenciyi silahla tehdit ederek salondan dışarı çıkartıp dövenler arasında ve DEV-GENÇ'in militanlarından bulunduğunu iddia ederek T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi uyarınca tecziyesini istemiş, esas hakkındaki mütalâada ise beraetini talep etmiştir. Sanık sorgu ve savunmasında DEV-GENÇ'in üyesi olmadığını, bu örgütün militanı olamayacağını, Mötbe hadisesine katılmadığını, beyan etmiştir. Sanığın bu iddialarını çürüten, suçun sübuta erdiğini gösteren cezalandırılmasını haklı kılacak yeterli delil elde edilemediğinden savcının görüşüne uygun olarak sanığın beraeti cihetine gidilmiştir.

72. YILMAZ AKALIN:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Forumlarda Marksist-Leninist konularda konuşmalar yapıp üyelerin bilinçlendirilmesine çaba harcadığını, Ege Üniversitesindeki boykot olayına, karşı gruptaki öğrencilerin dövülmesine karıştığı, imtihan odasını basıp imtihan yapılmasına engel olanlar arasında bulunduğunu, çeşitli anarşik faaliyetleri sebebiyle 6 ay fakülteden uzaklaştırıldığını, karşı gruptaki öğrencileri yargılamak için kurulan halk mahkemesinde görev aldığını, DEV-GENÇ'in yöneticilerinden olduğunun bazı tanıklarca söylendiğini, DEV-GENÇ'in amacının gerçekleşmesi için faaliyette bulunduğundan ötürü T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi gereğince tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/5-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 12.5.1971 tarihinde polise verdiği ifadesinde:

1964-65 ders yılında Ege Ü. Tıp Fakültesine kaydolduğunu, siyasî gelişimin fakültede başladığını, 1967-68 ders yılında fikir ve sanat klübüne üye olduğunu, Tufan PEKİN, Hakkı Baha PARS, Özkan BAŞER ve Ferhat SOYKAN'ı tanıdığını, fikir ve sanat klübünün Ahmet ÇELİK kol başkanlığındaki yönetim kurulunda kısa bir süre bulunduğunu, okul içi forumlarda konuşmacı olarak görev aldığını, 1968 yılında Bornova'da NATOYA HAYIR ibareli afişler yapıştırdığını, 26 Mart 1969 günü gecesi AMERİKAN EMPERYALİZMİNİN ALETİ NATOYA VE BEKÇİSİ 6. FİLOYA HAYIR başlıklı afişleri yapıştırdığını, FKF. ve DEV-GENÇ'e üye olmadığını, onların bazı eylemlerine katıldığını, çünkü emperyalizme karşı olduğunu, toprak reformuna taraftar olduğunu dış ticaret, madencilik bankacılığın devletleştirilmesi taraftarı olduğunu, 16.4.1969'da Söke'de düzenlenen toprak reformu ve bağımsız Türkiye mitingine katıldığını, bir konuşma yaptığını, 9.5.1969 günü demokratik devrim derneğinde

Korev'in İlkel Toplum Köleci Toplum Feodal Toplum adlı kitabından feodal toplum kısmını okuduğunu, üniversitede bir takım çalışmalar yapıldığını duyduğunu, fakat mahiyetini bilmediğini, katılmadığı için hangi mevzuların konuşulduğunu bilmediğini, silahlı çalışma, dinamit atma eğitimi yapıldığından haberinin bulunmadığını, Devrim ve İşçi Köylü gazetelerinin bir kaç sayısını piyasada satılırken alıp okuduğunu, 1969 Ekim ayından beri staj ve ders çalışması sebebiyle üniversiteye pek gidemediğini, TİP ile DEV-GENÇ arasındaki ideolojik ayrılığı bilmediğini, DEV-GENÇ'in mali kaynakları hususunda bilgisinin bulunmadığını, THKO. diye bir örgütün mevcudiyetini gazetelerden okuduğunu. DEV-GENÇ'le bir irtibatı olup olmadığını bilmediğini, 10 Mayıs 1971 günü radyodan arandığını duyunca gidip kendiliğinden teslim olduğunu beyan etmiştir.

Sanık, 29 Mayıs 1971 tarihinde Askeri Savcıya verdiği ifadesinde:

DEV-GENÇ İzmir B. Yürütme Kurulu veya Tıp Fakültesi Devrimci Gençlik üyesi olmadığını, 7.3.1970 tarihinde sapmalar konulu konferans vermediğini, TÖS'ün düzenlediği öğretmenler boykotu ile ilgili forumda konuşma yapmadığını, Kula ve Söke ilçelerinde yapılan mitinglere katıldığını, Sökede kısa bir konuşma yaptığını, 6 Mart 1971 tarihinde Bornova yolunun kapatılması hadisesinden haberinin bulunmadığını, 7 Nisan 1971 tarihindeki üniversitenin işgali olayına katılmadığını, Tıp Fakültesinde Enternik kanun tasarısının konuşmasının yapıldığını, kendisinin de öğrenci sıfatıyla konuştuğunu, kanun tasarısını tasvip etmediğini, açıkladığını, üniversite profesör ve öğretim üyelerine dükkâncılar diye hakaret etmediğini, 1970 Mart ayında Maden ve Disk İşçileri Sendikasının işçi temsilcilerinin eğitilmesi konusunda bir seminer hazırladıklarından haberinin bulunmadığını, DEV-GENÇ'in emperyalist ülkelerin Türkiye üzerindeki etkisinin kaldırılması, ekonomik bağımlığın kaldırılması, toprak reformunun yapılması, madenlerin devletleştirilmesi, petrol, bankacılık ve sigortacılığın millileştirilmesi konularında çalıştığını, bu hususları halka kadar giderek onu uyandırmaya çalıştığını, çeşitli miting ve forumlar tertip ettiğini, üyesi olmamakla beraber görüşlerine uygun eylemlerini tasvip ettiğini, üniversite giriş sınavları ile ilgili bir bildiriyi 11.7.1969 tarihinde dağıtmış olduğunu, sorgu hâkimliğine götürüldüğünü, 18.7.1969 tarihinde "kaza ve köylere giderek hükümet ve rejim aleyhine propaganda yapacağız" şeklinde bir konuşma yapmadığını, Hüseyin ÇONDUROĞLU olayı ve 1.6.1970 tarihli Ankara'daki Anayasayı saygı yürüyüşü keza 20.4.1970 tarihindeki Ege Ü. boykotu ile bir ilgisinin bulunmadığını, okul içi forumların bazılarında konuştuğunu, İzmir Demokratik Devrim Derneğinde Korev'in İlkel Toplum-Köleci, Toplum, Feodal Toplum isimli kitabını okumadığını, Alpaslan BERKTAY'ı dernekte bir defa gördüğünü beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

Öğrenci sorunları ile ilgili bir veya iki forumda söz aldığını, Marksist, Leninist konularda konuşma yapmadığını, fakülteden 6 ay uzaklaştırılması için delil diye gösterilen iddiaların hepsini reddettiğini, bu iddialardan dolayı hakkında hiç bir adlî koğuşturmanın açılmadığını, Halk Mahkemesi üyesi olmadığını, hiç kimseyi dövmediğini, DEV-GENÇ'in üyesi olmadığı gibi yöneticilerinden de olmadığını, Askeri Savcılık ifadesinin genellikle doğru olduğunu, bu ifadesinde bildiri dağıtmıştır. şeklindeki ibarenin dağıtmadım diye söylediği halde yanlışlıkla bu şekilde yazılmış olduğunu, keza 1970 yılı Mart ayında Disk. ve Maden İşçileri Sendikasının işçi temsilcilerinin eğitilmesi konusunda bir seminer düzenlemediğini beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Tertiplenen forumlarda Marksist-Leninist konuşma yapmadığını, bu iddianın asılsız olduğunu, okuldan altı ay uzaklaştırılmasına karar veren fakülte yönetim kurulunun hissi davrandığını, zira imtihan yapılmasına engel olanlar arasında bulunduğuna dair hiç bir kaydın mevcut olmadığını, Halk Mahkemesi üyesi olduğuna dair iddianın gerçek dışı olduğunu, üyesi dahi olmadığı bir kuruluşun yöneticilerinden olamayacağını, T. C. K.'nun hiç bir maddesini ihlâl eden herhangi bir fiil, niyet ve kastının bulunmadığını, bu sebeplerle beraetini talep etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık YILMAZ AKALIN sorgu ve savunmalarında Marksist-Leninist konularda konuşma yapmadığını, Halk Mahkemesi üyesi olmadığını hiç kimseyi dövmediğini, DEV-GENÇ'in üyesi olmadığını ileri sürmüştür. Sanığın iddialarını çürüten, kendisine isnad edilen suçun sübuta erdiğini gösteren yeterli deliller elde edilemediğinden Askeri Savcının tecziyeye yönelik mütalâası hilâfına şüphe sanığın lehine yorumlanarak oy çokluğuyla sanığın beraetine hükmedilmiştir.

73. A. DİLAVER SÜMBÜLLER:

Sanık hakkında Askeri Savcı iddianamesinde:

Sanığın Aydınlıkevler Lisesi 2 nci sınıf öğrencisi olduğunu, DEV-GENÇ'in militanlarından bulunduğunu, ifadesinden birçok forum, miting ve boykota katıldığının, dinamit, bomba, molotof kokteyli gibi patlayıcı maddeler kullandığının, okulun duvarlarına CHE GUEVERA'nın resimlerini çizdiğinin, DEV-GENÇ yöneticileri arasında irtibatçı olarakta faaliyet gösterdiğinin anlaşıldığını, DEV-GENÇ'in faal elemanlarından bulunması sebebiyle fiiline uyan T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi uyarınca tecziyesini talep ve mütalâa etmiştir.

Askeri Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/5-6, 173, 31, 33 ve 6136 sayılı Kanunun 13 ncü maddesi mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 20.4.1971 tarihinde polise verdiği ifadesinde:

1970-1971 ders döneminde Ankara Aydınlıkevler Lisesine kaydolduğunu, (ikinci sınıfına), Mart 1971 ayında S. B. F.'de İngilizce dersi çalıştığı sırada polis tarafından yapılan baskında yakalandığını, 41 gün nezarette ve tutuklu kaldığını, sınıfta kalmış sayılmamak için tastikname alarak İzmir'e 4 Mart 1971 günü avdet ettiğini, 13 Mart 1971 günü üniversite 2 nci blok kantinini işleten Mehmet ÇAVUŞ'un alâkası sonunda kantin kasasında göreve başladığını, jandarmanın üniversitede tedbir almasına kadar burada çalıştığını, Ankara'da iken yakınlığı sebebiyle, S. B. F.'de lisan üzerine çalışırken, DEV-GENÇ örgütünün Atilla SARP ve diğer şahıslarını forumlardan tanımaya fikirlerini öğrenmeye başladığını, sosyalizm konusundaki ilk fikirleri orada aldığını, zamanla sempatisinin arttığını, 10 Kasım ve Nail KARAÇAM yürüyüşlerinde bulunduğunu, bu süre ve sonrasında bomba, dinamit, molotof kokteyli gibi patlayıcı maddeler kullandığını, Ankara'da iken DEV-GENÇ içinde Atilla SARP ve Ertuğrul KÜRKÇÜ arasında gruplaşmalar başladığını, Atilla SARP grubunun işçi-köylü yayınları ile Hikmet KIVILCIMLI'nın görüşlerini savunduğunu, kendilerine proleter devrimci aydınlık ünvanını verdiklerini, Ertuğrul KÜRKÇÜ grubunun ise doğrudan doğruya merkez yürütme kurulunun statükosunu yürüten bir hüviyette bulunduğunu, iki grubunda birer Dev-Lis örgütünün bulunduğunu, kendisinin Ertuğrul KÜRKÇÜ grubuna bağlı olduğunu, maksatlarının henüz Türkiye Komünist Partisi kuruluş haline gelmesinden bu kuruluşa kadar işçi köylü ayırımı yapıp bir nevi proleter ihtilâli yaratmak olduğunu, Atilla SARP'ın aynı düşünceye sahip olduğunu, o ve arkadaşlarının komünistleri bir araya toplayıp fakat ismi maskeli bir komünist parti kurup iktidarı bu yolla ele geçirme düşüncesinde olduklarını, 3 Nisan 1971 günü Ayhan DİLEK'in talimatı üzerine İTBF.'ye gittiğini, Mehmet Emre ÖZLEM'i gördüğünü, 108 numaralı odada 70-75 kadar liseli öğrencinin toplanmış olduğunu, faaliyet gösteremeyen Dev-Lis için yeni bir başkan ve yönetim kurulu seçilmesinin iktiza ettiğini, M. Emre ÖZLEM'in kendisini toplananlara başkan adayı olarak gösterdiğini, buna itiraz vaki olduğunu, toplantıyı yöneten M. Emre ÖZLEM'in öyle ise geçici başkan olsun, bir dahaki, toplantıya bütün mevcudunuz gelir o zaman başkan ve yeni yönetim kurulunu seçersiniz dediğini, bundan sonrada toplanamadıklarını, böylece Dev-Lis'in kurulmadan dağılmış olduğunu, LİSELİ ARKADAŞ başlıklı ve Dev-Lis imzalı bildiriden haberinin bulunmadığını, DEV-GENÇ tarafından basılan bildirilerin Recep EĞEMEN anfisinin yanındaki bir odada basıldığını, İzmir'de iken muhtelif vesilelerle DEV-GENÇ başkanı ve bölge yürütme kurulu

üyeleriyle tanıştığını, bunların Mehmet ÇAVUŞ, Reha PEKERTEN, Vasıf ZEYTİNCİ, Ay han DİZLEK, Ramazan KARAKALE, Nedim ÖZTAŞ, Selim ÇAVUŞ, Mehmet Emre ÖZLEM Emin KEÇECİ, Hakkı Baha PARS olduklarını, bunlarla sosyalizm konusunda konuşmala rının olduğunu, daha ziyade kantin ve yurtlarda konuştuklarını, üniversite binalarının gü venlik kuvvetlerince muhafazasından sonra bilhassa YÖO yurdunda tedbirlerin sıklaştırıld ığını, gece nöbetlerde kullanılmak üzere 7-8 tabanca, dinamit, molotof kokteyli, ucu kesilmi bir av tüfeği, 15 kutu barutun geceleri YÖO Talebe Cemiyeti odasının yanındaki bir odada gündüzleri ise bir çalılığın içinde saklandığını ,bunların muhtemelen bölge yürütme kurulu ta rafından temin edilmiş bulunduğunu, bölge yürütme kurulu arasında hizipleşme olmadığın bunların tamamen Ertuğrul KÜRKÇÜ grubundan olduklarını, Nedim ÖZTAŞ'ın yeğeni ola Süleyman EKİCİ'yi tanıdığını, 17 Nisan 1971 günü Ankara'dan, İzmir'e döndüğünü, yanınd Sinan Kazım ÖZÜDOĞRU'nun verdiği ve Reha PEKERTEN'e verilecek 500 kadar bildiri havi paket bulunduğunu, paketi odadaki masanın üzerine bıraktığını, bu sırada odada Süley man EKİCİ'ninde bulunduğunu, odada bulunan diğer şahıslar dışarı çıkınca masanın bir ta rafında duran paket gözüne çarptığını, Süleyman'la açtıklarında içinde dinamit olduğun gördüklerini, birer tane aldıklarını, alındığının belli olmaması için diğer dinamitleri gece ka ranlığında beraberce bir yere götürdüklerini, 18 Nisan 1971 Pazar günü paketi Reha'ya ver mek üzere Çankaya'ya gitmek için yurttan çıktığında Süleyman'a rastladığını, onunda para al mak üzere Mehmet ÇAVUŞ'a gitmekte olduğunu, beraberce sağlık sendikasına geldiklerin kendisi Söke'li Ahmet'le konuşurken Süleyman'ın yanından ayrılıp gittiğini, Süleyman ya nına dönmeyince gittiğini tahmin ederek yalnız başına binayı terk ederken Süleyman'a tek rar rastladığını, kolunda bir paket bulunduğunu, birlikte bit pazarına gittiklerini, orada şu nu tut diyerek paketi kendisine verip yanından uzaklaştığını, yanına gelen birisinin sendek daktilo makinesi çalıntı demesi üzerine korkarak makineyi bırakıp kaçtığını, bu hırsızlıkl bir ilgisinin bulunmadığını, Reha PEKERTEN'i Sağ-Persende göremediğinden getirdiği bil dirileri kendisine veremediğini, dolabına koyduğunu, muhtemelen oradan alınıp gece yapıştı rılmış olacağını beyan etmiştir.

Sanık Askerî Savcıya 21.5.1971 tarihinde verdiği ifadesinde:

Bornova Lisesinden 2 nci sınıftan ayrıldığını, Aydınlıkevler Lisesine gittiğini, S. B. F olayları ile ilgili olarak tevkif edilen 10 kişi arasında bulunduğunu, Bornova yurtlarında kan tinde yevmiye ile çalıştığını, kendisini DEV-GENÇ mensuplarının tuttuğunu, kendisin CHE GUEVERA'nın bir resmini vererek bunu büyülterek kantinin duvarına yapmasını iste diklerini, 2 nci blok kantininin duvarının iç yüzüne yaptığını, yağlı boya masrafını kantinde verdiklerini, idareden izin alarak 4 ncü blok kantininin iç yüzüne de yaptıklarını, aynı şe kilde YÖO. ve Yakındoğu kantinlerine de yaptığını, YÖO.'daki resmi çizerken kendisine 2 sınıf talebelerinden Eray'ında yardımda bulunduğunu, öğretmen okulu ve Yakındoğudaki b resimleri kimseden emir almaksızın kendiliğinden çizdiğini, karşılığında para almadığın GUEVERA'nın resmini SBF.'nin her tarafına keza Atatürk'ün resmini de muhtelif yerler çizdiğini beyan etmiştir.

Sanık Askerî Savcıya 16.7.1971 tarihinde yine verdiği ifadesinde:

DEV-GENÇ başkanı Ertuğrul KÜRKÇÜ'yü tanıdığını, Dev-Lise toplantısında geçic başkan olarak seçildiğini, Emre ÖZLEM'in toplantıya katılmadığını, bombaların imaline dai bilgisinin mevcut olmadığını, bombaların nerede ve kimler tarafından yapıldığını bilmediğin polis ifadesinin son üç sahifesinin kendisine ait olmadığını beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

Anayasayı tağyir, tebdil ve ilga edecek yaşda olmadığını, aleyhindeki suçlamaların po lisde ve Askerî Savcılıkta işkence ve baskı yapılarak imzalatılan yalan bir beyana dayandı ğını, DEV-GENÇ'in genellikle üniversite gençliğini kapsadığını, kendisinin ise 17 yaşında bi lise öğrencisi olduğunu bu sebeple DEV-GENÇ'e üye olmasının imkânsız olduğunu, fakat b örgüte karşı sempati duyduğunu, üyesi olmadığından, DEV-GENÇ'in militanı olmasına im kân bulunmadığını, devrimci liseli bir öğrenci olmaktan öteye gitmediğini, bazı mitingler

katıldığının doğru olduğunu, mitinge katılmanın suç teşkil etmeyeceğini, bunlardan Anayasaya saygı yürüyüşü, Nail KARAÇAM'ın cenaze yürüyüşü, 10 Kasımda tertiplenen Atatürk yürüyüşü, 6 ncı Filoyu protesto mitingleri, işsizlik ve pahalılıkla savaş mitinglerine iştirak ettiğini, bunlara katılmanın suç olmadığını, lise talebesi olduğundan boykota katılmasına imkân bulunmadığını, üniversitelerde yapılan izinli forumlardan bir kısmına dinleyici olarak katıldığını, bomba, molotof kokteyli, dinamit gibi patlayıcı maddeler imal etmediğini ve kullanmadığını, okulların duvarlarına CHE GUEVERA'nın resimlerini çizmediğini, resim yapma kabiliyetinin bulunmadığını, DEV-GENÇ yöneticileri arasında irtibatçı olarak görev almadığını, bir irtibat sağlamadığını, S. B. F. yurduna yapılan 24 Ocak 1971 tarihindeki baskın ve yurttaki çatışmadan dolayı nezarete alındığının doğru olduğunu, yurttaki bu hadise sebebiyle umumî adliyede de dava açılmış bulunduğundan bu olayın iddianameden çıkarılması gerektiğini, Anayasayı ihlâl ettiğini gösteren bir delilin mevcut olmadığını, İzmir polisince alınan ifadesinin tamamen yalan olduğunu, kabul etmediğini, İzmir Askerî Savcılığınca alınan ifadesinin de savcılıkça yazılıp kendisine imzalatıldığını bu sebeple bu ifadeleri de kabul etmediğini beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Sanık zaman bakımından savunmaların kısıtlandığını ileri sürerek savunma yapmayacağını beyan etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık DİLAVER SÜMBÜLLER'in:

a. 1970-1971 ders yılında lise 2 nci sınıftan belgeli olması sebebiyle İngilizcesini artırmak maksadıyla Siyasal Bilgiler Fakültesine gidip gelmeğe ve orada DEV-GENÇ'e mensup kişilerle temas kurmağa, onların fikir ve eylemlerinden etkilenmeye başladığı; 24 Ocak 1971 tarihinde Siyasal Bilgiler Fakültesinin öğrenci yurtlarında vuku bulan çatışmadan sonra serbest bırakılınca İzmir'e gittiği ve Namık Kemal Lisesine girmek istediği, ancak o arada iş aradığı İzmir Bölge Yürütme Kurulu Başkanı Mehmet ÇAVUŞ ile temasa geçtiği, Ankara'daki SBF. olaylarında bulunduğunu anlatmasıyla kendisine güven yaratıp Mehmet ÇAVUŞ'un aracılığıyla 13 Mart 1971 tarihinden itibaren Ege Üniversitesi 2 nci blok kantininin kasasında çalışmaya başladığı; İzmir Bölge Yürütme Kurulu üyeleriyle ve çeşitli fakültelerdeki TDGF. mensubu kişilerle arkadaşlığının ilerlediği, bu meyanda kendisine TDGF. mensubu arkadaşları tarafından ve özellikle İBYK. Başkanı Mehmet ÇAVUŞ tarafından Che Guevera'nın büyük boy resimlerinin kantin duvarlarına yapılması görevinin verildiği; bunun üzerine sanığın Bornova Yurdu 2 ve 4 ncü bloklarının kantin duvarlarının iç yüzüne ve keza Yüksek Öğretmen Okulu ve Yakın Doğu kantinlerine 120 × 110 ebadında Che Guevera'nın yağlı boya resimlerini yaptığı; aynı resimleri Ankara'da Siyasal Bilgiler Fakültesinin muhtelif yerlerine de çizdiği; sanığın "Anayasaya Saygı Yürüyüşüne" "Nail KARAÇAM'ın cenaze yürüyüşüne" 10 Kasım 1970 Atatürk'ün ölüm yıldönümünde bu bahane ile düzenlenen yürüyüşe, Amerikan 6 ncı Filosunun İzmir'e gelişini protesto için düzenlenen yürüyüşe, İşsizlik ve Pahalılıkla Savaş Derneğinin düzenlediği yürüyüşe katıldığı; İzmir'de 3 Nisan 1971 günü İktisadî Ticarî Bilimler Fakültesinde Dev-Lis örgütünün kurulması için yapılan toplantıda sanığın başkan adayı olarak gösterildiği; toplantı sonunda 10 Nisan 1971 günü yapılacak toplantıya kadar geçici başkan olarak kalması kararlaştırıldığı fakat belli tarihte toplantı yapılamadığından ve Dev-Lis örgütünün kurulması akim kaldığından sanığın da Dev-Lis başkanı olamadığı; 17 Nisan 1971 günü Ankara'dan İzmir'e dönerken merkez yürütme kurulundan Sinan Kazım ÖZÜDOĞRU'nun kendisine Reha PEKERTEN'e verilmek üzere tevdi ettiği 500 kadar (İşçiler, Köylüler, Askerler, Yurtseverler, Halk düşmanlarının zülmüne başkaldırın, Bağımsız Türkiye, Kahrolsun Amerikan Emperyalizmi) başlığını taşıyan bildirileri getirdiği; böylece merkez yürütme kurulu ile bölge yürütme kurulu arasında irtibatı sağladığı, millî demokratik devrim çevresinde ve TDGF. içinde meydana gelen bir bölünmelerinde sanığın Ertuğrul KÜRKÇÜ grubuna dahil bulunduğu; sanığın İBYK. 4K. 6D. 28 sırada mevcut polis ifadesindeki; aynı dosya 22 ve 39 sıralarda mevcut Askerî Savcıya vermiş

olduğu hazırlık ifadelerindeki ikrarları ve bu ikrarları doğrulayan huzurda vermiş olduğu DT. 2K. 154 sayfa ve 137-144 sıralar arasındaki yazılı sorgusu; aynı davada sanık Vasıf ZEYTİNCİ'nin İBYK. 2K. 4D. 18 sırada mevcut Askerî Savcıya verdiği hazırlık ifadesi ve yazılı delillerden İBYK. 4K. 6D. 1 sıradaki sarı zarf içinde mevcut mülaj kâğıdına çizilmiş Che Guevera'nın resminin patronu; 2 sırada kırmızı karton üzerine siyah mürekkeple çizilmiş Che Guevera'nın resmi ve altında "Ölüm nereden ve nasıl gelirse gelsin" diye başlıyan sözleri; aynı dosya 9 sırada üniversite kantininin iç duvarlarına yapılmış Che Guevera'ya ait bu resimlerin Dilaver SÜMBÜLLER tarafından yapıldığına ve duvarlarda çeşitli sloganların yazılı olduğunun tespitine dair tutanak; 32 sırada sanığın tutuklanması sırasında İzmir Sıkıyönetim Komutanlığı Askerî Mahkemesinin huzurunda verdiği ve Che Guevera'nın resimlerinin kendisi tarafından çizildiğini ifade ve ikrar eder mahiyetteki sorgusu; İBYK. 6K. 4D. 1-61 diziler arasında mevcut ve kantinlerde Che Gueveranın resimlerinin liseden ayrılma bir öğrenci tarafından ve Dilaver SÜMBÜLLER tarafından yapıldığına dair şahit beyanları vesair delillerle sübuta ermiş bulunmaktadır.

b. Sanık Dilaver SÜMBÜLLER'in, oluş şekli yukarıda Şaban İBA ve Aktan İNCE'nin hanelerinde etraflı şekilde anlatılan 24.1.1971 tarihinde, Siyasal Bilgiler Fakültesi Öğrenci Yurtlarında öğrencilerle polisler arasında vuku bulan silahlı çatışma olayına iştirak ettiği ve molotof kokteyli attığı, tabanca ile ateş ettiği şahit Hilmi ŞAHİN'in Tef. Ed. G. 4K. 5D. 16, 37-69 sıralardaki; şahit Ramazan HASEKİ'nin aynı dosya 19-65 sıralardaki; Ercan ARSLAN'ın aynı dosya 19-36-56 sıralardaki; şahit Mustafa ÖZDEMİR'in aynı dosya 25, 58 sıralardaki; şahit Ekrem AY'ın aynı dosya 12, 38, 55 sıralardaki; şahit Kemal AKYOL'un aynı dosya 13, 38, 57 sıralardaki; şahit Ahmet GÜVERCİN'in aynı dosya 14, 38, 62 sıralardaki; şahit Mehmet ATMACA'nın aynı dosya 15, 37, 59 sıralardaki ve şahit Muammer KOZAN'ın aynı dosya 22 sıradaki hazırlık ve yeminli son soruşturma ifadeleriyle sabit olmuş bulunmaktadır.

Sanık sorgusunda evvelce polise ve Askerî Savcıya vermiş olduğu ifadeleri kendisinden önceki sanıkların göstermiş oldukları gerekçelerle reddetmiş ve huzurdaki ifadesinin, yazılı olarak hazırladığı beyanlarının esas alınmasını önermiştir. Sanığın bu önerisi daha önceki sanıkların hanelerinde ifade edildiği üzere samimî ve kabule değer görülmemiş, polis ve iki defa ayrı ayrı tarihlerde Askerî Savcı tarafından alınan ifadelerinin birbirlerine tam bir uygunluk göstermesi ve üstelik tutuklanması sırasında Askerî Mahkemeye vermiş olduğu ifadesinde de özellikle sorgusunda reddetmiş olduğu Che Guevera'nın resmini duvarlara çizme olayını kabul etmek suretiyle eski ifadeleri doğrulaması karşısında ve sorgusunda polis ve Askerî Savcılık ifadesinde katıldığını beyan eylediği gösteri yürüyüşü ve mitinglere iştirak ettiğini aynen ifade eylemesi, Siyasal Bilgiler Fakültesi Öğrenci Yurtlarında meydana gelen çatışmalardaki rolünü ve bu olayla ilgili kısımları hazırlık ifadelerine tam bir uygunluk gösterecek şekilde ifade eylemesi muvacehesinde ve diğer taraftan yukarıda hangi dosyalarda bulunduğu gösterilen şahit beyanları ve yazılı delillerle polis ve askerî savcılık ifadelerinin doğrulanmış olması karşısında hazırlık ifadelerinin doğru ve olayların gerçek yönünü yansıtan beyanlar olduğu neticesine varılmış maddî vakıanın sübutu bu şekilde tespit edilmiştir.

Sanık Dilaver'in sorgusunda ifade eylediği gibi gerçekten henüz 15 yaşını bitirmiş fakat 18 yaşını ikmal eylememiş olması sebebiyle tüzüğün ortaya koyduğu koşullara uygun şekilde TDGF. üyeliği saptanamamış ve saptanmasına da imkân görülememiştir. Ancak yukarıda da, özellikle Tuslog olayları sanıklarından Fikret BABUŞ ve Erkan BEZMEZ'in hanelerinde etraflıca anlatıldığı üzere T. C. K.'nun 141 nci maddesinde öngörülen nitelikte bir cemiyete üye olmuş sayılmak için formel şartların yerine getirilmesine lüzum bulunmadığı, nitekim kanunun böyle bir cemiyetin kurulabilmesi için iki kişinin iradesinin birleşmesinin yeterli olduğunu ifade eylediği ve ayrıca doktrin gibi heyetimizce DEV-GENÇ davasında dinlenilen beş bilirkişinin hazırladığı ve Tev. Tah. 1K. 199 sırada mevcut müşterek raporunun 25 nci sayfasında zikredildiği üzere "bu tip dernek veya siyasî partilerin üyelerinin sorumluluğu söz konusu olduğunda önemli bulunan hususun bunların üyelik sıfatları değilde işledikleri fiiller olduğundan her üye mesul tutulamayacağı gibi üye olmayan bir kimsenin de üyelerle bir-

likte suç işlemiş olmasının imkân dahilinde görülmesi" karşısında sanığın bu fiilleriyle T. D. G. F.'nin üyesi kabul edilmesinde zaruret görülmüştür.

Sübutu yukarıda delilleriyle gösterilmiş bulunan sanık Dilaver'in bu fiilleri fiilen üyesi bulunduğu TDGF.'nin stratejisine yani milli demokratik devrim stratejisine uygun ve o mücadelenin parçalarını teşkil eyleyen fiiller olduğundan kuşku duyulmamıştır.

Bu itibarla heyetimizde sanığın (a) fıkrasında gösterilen fiilleriyle T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 5 nci fıkrasında yazılı suçu ihlâl eylediği, bu nedenle anılan madde uyarınca cezalandırılması gerektiği; ayrıca sanığın bütün bu fiilleri gerek Ege Üniversitesi ve gerekse Ankara Üniversitesi içinde ve onların mensupları arasında işlemiş olması sebebiyle hakkında aynı maddenin 6 nci fıkrasının tatbikinin gerekli olduğu; ikinci suçu olan Siyasal Bilgiler Fakültesi öğrenci yurtlarında polise silahla mukavemet suçunu kendisini tevkiften kurtarmak amacıyla işlemiş olduğu sonucuna varıldığından T. C. K.'nun 258 nci maddesinin 1-2-3 fıkraları birlikte mütalâa edilerek cezalandırılması gerektiği; yakalandığında üzerinde herhangi bir silah veya taşınması, bulundurulması suç teşkil eyleyen bıçak gibi herhangi bir alet çıkmadığından hakkında müsnet 6136 sayılı Kanunun 13 ncü maddesinde öngörülen suçun sübuta ermediği neticesine varıldığından beraet ettirilmesi gerektiği kanaatı hasıl olmuştur.

74. SUAT KIZILYALLI:

Sanık hakkında askerî savcı iddianamesinde:

İşçi köylü gazetesinde foto muhabiri olarak çalışan sanığın DEV-GENÇ'in organize ettiği bütün faaliyetlere iştirak ettiğini, DEV-GENÇ'in faal elemanlarından Ali KARŞILAYAN'a sahte kimlik belgesi temini için dolaşırken yakalanan sanığın militanlardan olduğunu belirterek T. C. K.'nun 146/3. maddesi uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/5-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 5.6.1971 tarihinde polise verdiği ifadesinde:

1967-68 ders yılında İzmir Atatürk Lisesine girdiğini, 1969-70 yılında iki dersten son sınıfta beklemeli olduğunu, son sınıfta beklerken hiç bir işte çalışmadığını, Kasım, Aralık aylarında Konak meydanında işçi köylü gazetesini satarlarken alâkasını çektiğini, ilgilendiğini, bürosunun adresini alarak bir kaç gün sonra gittiğini, orada gazetenin İzmir mümessili Ali KARŞILAYAN ile tanıştığını, kendisiyle konuşarak meraklı olduğunu onun için geldiğini anlattığını, orada bulunan gazete ve mecmuaları okuduğunu, bu hadiseden sonra sık sık oraya gittiğini, zaman zaman gazete sattığını, paralarını büroya getirip teslim ettiğini, işçi köylü gazetesinde Cumartesi günleri eğitim çalışmaları yapıldığını, 25-30 kişinin iştirak ettiğini, bunu düzenleyen ve dersleri verenin Ali olduğunu, bu toplantılarda Yusuf Savaş EMEK, Nina Bencia, Kudret ERİŞKİN, Tuncer, Nurettin, Kenan MORTAN, Cengiz HAN ile tanıştığını, Ali'nin konuşmaları sırasında MDD.'den bahsettiğini, özel yüksek okullar mitinginde resim çekmek üzere vazifelendirildiğini, aynı görevle İPSD. yürüyüşüne, Ödemiş ve Akhisar tütün mitinglerine iştirak ettiğini, makinenin kendisine ait olduğunu, filmleri büronun temin ettiğini, çekilen filmleri Ali'ye verdiğini, yürüyüş ve mitinglerde bildiri ve çağrı dağıtmadığını, sadece fotoğraf çektiğini, Sıkıyönetimden sonra büroya uğradığında kimse olmadığını, kapının kilitli olduğunu gördüğünü, gazete ve dergi satmadığını, bir pazar günü evine iki kişinin geldiğini, ismi Hüseyin olanın Ali KARŞILIYAN'a ait hakiki hüviyet ile sahte hüviyeti vererek bunları Raufa götürüp tasdik ettirmesini, daha sonra gelerek bunları kendisinden alacağını söylediğini, evvelce TİP'ten tanıdığı Rauf'un tarif edilen evine gittiğini, hüviyetleri verdiğini, Rauf'un belirttiği günde hüviyetleri almak üzere tekrar evine gittiğini, Rauf'un Ali'nin sahte kimlik kartını damgalattıramadığını söyleyerek kartları iade ettiğini, evden birlikte ayrıldıklarını, Işıklar'a varmadan polis tarafından yakalandıklarını, Ali KARŞILAYAN ile

Yusuf SAVAŞ EMEK'in nerede saklandıklarını bilmediğini, sıkıyönetimden sonra Ali ile hiç temasının olmadığını, kendisini hiç görmediğini kartları Hüseyin'e vereceğini, Hüseyin'in nerede kaldığını, bilmediğini, sıkıyönetim ilân edilmeden önce büroya Ankara veya İstanbul'dan gelen bazı arkadaşlarını Ali KARŞILAYAN'ın teklifi üzerine ve evleri müsait olduğu için eve götürüp yatırdığını, umumiyetle bir gece yattıklarını, babasının muhalefetine rağmen arkadaşlarını diyerek yatırdığını, 15 gün evvel lise birinci sınıftan arkadaşı olan Osman'ı eve götürdüğünü, evde yemek yediklerini, arkadaşının yatmak üzere gelmediğini, yemekten sonra biraz oturup gittiğini, esasen Balçova'da evlerinin bulunduğunu beyan etmiştir.

Sanık 15.7.1971 tarihinde Askeri Savcıya verdiği ifadesinde:

Emniyette alınan ifadesinin sıkıştırma neticesi olduğunu, kabul etmediğini, Rauf ÇETİN ismindeki şahsa MAO'nun sözleri isimli kitabı tutuklanmadan önce verdiğini, kitabı Rauf'un istediğini, daha sonra kitabı geri almak üzere evine gittiğini, kitabı aldığını, beraberce evden çıktıklarını, Rauf'un telaşlı bir halinin bulunduğunu, Hatay karakolunun önünden geçerken polisler tarafından yakalandıklarını, üzerinden Mao'nun kitabının çıktığını, aynı kitabın içinden Ali KARŞILAYAN'a ait 2 hüviyetin düştüğünü söylediklerini, kendisinin görmediğini, kitabın arasına koymadığını, Ali'yi işçi köylü bürosunda ara sıra gördüğünü, fotoğraf çekmeye ve gazeteciliğe merak sardığını, çektiği resimleri işçi köylü gazetesine gönderilmek üzere işçi köylü bürosuna verdiğini, bürodan Penuna Bencuya, Özcan BALKÖSE, Devrim BALKÖSE, Yusuf Savaş EMEK'i tanıdığını, gazetenin satışını da yaptığını, Karşıyaka TİP ilçe binasına haftanın Salı günleri uğradığını, bugünler toplantı yapıldığını, günün aktüel konularının tartışıldığını, işçi köylü bürosunda cumartesi günleri yapılan toplantılardan haberinin bulunmadığını, büroya isteyen herkesin gelip oturabileceğini ve gazete okuyabileceğini beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorguda:

Lise öğrencisi olduğunu bu sebeple işçi köylü gazetesinde foto muhabirliği yapmasının söz konusu olamayacağını, amatör olarak fotoğraf çektiğini fakat bu fotoğrafları hiç bir gazeteye vermediğini, DEV-GENÇ üyesi olmadığı gibi eylemlerine de katılmadığını, Ali KARŞILAYAN'a sahte kimlik düzenlemediğini, Ali KARŞILAYAN'ı bir ara gittiği işçi köylü gazetesinin bürosundan tanıdığını, Sıkıyönetimden önce bu büroya uğrayarak okumak üzere bir kitap aldığını, Sıkıyönetimden bir ay kadar sonra yolda elinde bu kitapla polis tarafından yakalandığını, kitabın arasından Ali KARŞILAYAN'ın kimliği ile bir adet boş kimlik kartının çıktığını, o ana kadar bu kartlardan haberinin olmadığını, bu kartları kitabın içine Ali KARŞILAYAN'ın koyduğunu tahmin ettiğini, Askerî Savcıya ifade verirken polisde uğradığı işkencenin tesiri altında olduğunu, savcılığında manevî baskısını ruhunda duyduğunu, bu sebeple huzurdaki sorgusunun esas alınması gerektiğini beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Sorguda söylediklerini aynen tekrarladığını, şiddet eylemleri ile herhangi bir ilgisinin bulunmadığını, suçsuzluğuna inandığını beyan etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Askerî Savcı sanık SUAT KIZILYALLI'nın DEV-GENÇ'in bütün faaliyetlerine iştirak ettiğini, Ali KARŞILAYAN'a sahte kimlik belgesi temin için dolaşırken yakalandığını, militanlardan olduğunu ileri sürerek T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi, esas hakkındaki mütalâada ise suç vasfında değişiklik yaparak T. C. K.'nun 141/5-6 ncı maddesi uyarınca tecziyesini talep etmiştir. Sanık sorgusunda DEV-GENÇ üyesi olmadığını, eylemlerine katılmadığını, Ali KARŞILAYAN'a sahte kimlik düzenlemediğini ileri sürmüştür. Sanığın iddialarını çürüten, müsnet suçun sübuta ulaştığını gösteren ve sanığın tecziyesini gerektiren yeterli deliller bulunamadığından sanığın beraat ettirilmesi uygun görülmüştür.

75. ALİ KARŞILIYAN:

Sanık hakkında 25.12.1973 gün ve esas: 1973/4, karar: 1973/60 sayılı karar ile YETKİSİZLİK KARARI verilmiştir.

76. SEYHAN ERDOĞDU:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın talebeliği sırasında ODTÜ. Sosyalist Fikir Kulübü üyeliğine girdiğini, üniversitedeki olaylara karıştığını, Aydın Karagözoğlu'nun tevkifi üzerine maaşı verilmediğinden, bütçe ve malî işler müdürü Orhan Mertdoğan'ı, Erhan Erdoğmuş, Muammer Soysal'la birlikte tehdit ettiğini, fikir kulübünün çalışmalarına iştirak ettiğini, fikri bakımdan Marksist-Leninist çalışmalarını bilfiil yönettiğini belirterek hareketine uyan T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek, sanığın T. C. K.'nun 141/5-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri uyarınca tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 28.9.1971 tarihinde Askerî Savcıya verdiği ifadesinde:

Talebeliği sırasında sosyalist fikir kulübü kurulduğunda, bir defa yönetim kurulunda görev aldığını, fikir kulübünün önceleri talebe birliğine bağlı bir kuruluş iken, sonradan cemiyetler kanununa bağlı bir kuruluş olarak faaliyet gösterdiğini, bu sebeple çalışmalarının açık olduğunu, fikir kulübünün açık oturumları ve konferanslarının olduğunu, kendisinin bulunduğu dönemlerde sosyalist fikir kulübü üyeleri arasında eğitim gruplarının teşekkül ettiğini bilmediğini, son dönemlerde böyle bir şeye teşebbüs edildiğini, 1970-1971 döneminde ilkel toplum, köleci toplum feodal toplum hususlarında gizli bir eğitim çalışması yapmadığını, yakın akrabası bulunan Orhan Mertdoğan'ın kendisinin yanında tehdit edilmediğini, bu tehdit olayına karışmadığını, böyle bir olayı hatırlamadığını beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorguda:

Muhbir Orhan Mertdoğan'ı tehdit etmediğini, ODTÜ. Sosyalist Fikir Kulübünün Marksist-Leninist bir kuruluş olmadığını, SFK.'yı yönetmiş olmadığını, bütün düşünce ve hareketlerinin yurdunun bağımsızlığı ve halkın çıkarlarına uygun olduğuna inandığını belirtmek istediğini, iddianamedeki 1961 Anayasasını ortadan kaldırma ithamlarına ise cevap vermeyi gereksiz bulduğunu, çünkü 1961 Anayasasını sosyal, iktisadî ve bu Anayasanın öngördüğü bütün alanlarda tam manasıyla uygulanması fikrinde olduğunu ve bu yolda çalıştığını, böyle bir Anayasayı ortadan kaldırma yolunda herhangi bir faaliyetinin bulunmadığını, Askerî Savcılık ifadesinin doğru olduğunu, D. T. C. F. önünde yapılan toplantıda Atıl ANT ve Yusuf KÜPELİ ile birlikte bir konuşma yapmadığını beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Sanık verdiği dilekçesinde zaman bakımından savunmaların kısıtlandığını ileri sürerek savunma yapmayacağını beyan etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık SEYHAN ERDOĞDU'nun ODTÜ.'de henüz öğrenci iken sosyalist fikir kulübü üyeliğine girdiği; bu kulüp içinde genellikle Marksist-Leninist eğitim çalışmalarını yönettiği; öğrenimini bitirip İdarî İlimler Fakültesinde ekonomi ve istatistik bölümü asistanı olarak kaldıktan sonra da öğrencilerini Marksist-Leninist öğreti ile yetiştirmeye devam ettiği; milli demokratik devrim stratejisini savunan bir kişi olarak bu konuda ve özellikle Türkiye'de bir komünist partinin kurulması hususunda, ve üniversitelerde bütün devrimcilerin diğer öğrencilere karşı nasıl hareket etmesi lâzım geldiği konularında "Aydınlık Sosyalist Dergide" yazılar yazdığı; böylece eğitici ve yetiştirici durumunda olduğu, sanığın Askerî

Savcıya verdiği ODTÜ. 8K. 5D. 624 sırada mevcut hazırlık ifadesi ve huzurda verdiği ifadeleri; diğer sanıklardan Abdurrahman Metin ALTUĞ'un Askerî Savcıya verdiği ve doğruluğu konusunda bölüm başındaki gerekçelerle kuşku bulunmayan ODTÜ. 8K. 622 sıradaki ifadesi; şahit İskender ODABAŞI'nın Askerî Savcıya verdiği ve ODTÜ. 7K. 3D. 351 sırada mevcut ve huzurda verdiği DT. 328 sayfada mevcut ifadesi şahit Yılmaz CESUR'un Askerî Savcıya verdiği ODTÜ. 7K. 691 ve huzurda verdiği DT. 4K. 629 sayfada mevcut ifadeleri; şahit Mahmut ERDOĞAN'ın Askerî Savcıya verdiği ODTÜ. 8K. 604 sırada mevcut ve aynı şahidin Tal. 1K. 437-446 sıralarda mevcut ifadeleri; şahit Hasan Tarhan ÖZGÜR'ün As. Sav. Tev. Tah. 337 sırada mevcut Askerî Savcılık ifadeleri; ve sanığın Aydınlık Sosyalist Derginin Aralık 1970 tarihli 26 ncı sayısında çıkan (Partiye Giden Yolda Kurtuluş Gazetesinin Önemi) başlıklı yazısı; keza aynı derginin Şubat 1969 tarihli sayısında çıkan 1923 İktisat Kongresi hakkındaki yazısı ve gene aynı derginin Ocak 1970 sayısında çıkan (TİP Çankaya kongresi ve oportünizmin can çekişmesi) başlıklı yazıları ile sübuta ermiş bulunmaktadır.

Sanık huzurdaki sorgusunda Askerî Savcıya vermiş olduğu ifadesini kabul etmiş, doğru olduğunu beyan etmiştir. Askerî Savcılık ifadesinde ise açıklıkla ODTÜ. Sosyalist Fikir Kulübü üyesi bulunduğunu ve üyeliğinin son güne kadar devam ettiğini, bu kulübün açık oturumlarının ve konferanslarının vuku bulduğunu ifade eylemiş ve "Sosyalist Fikir Kulübü üyeleri arasında eğitim gruplarının teşekkül ettiğini bilmiyorum. Son dönemlerde böyle bir şeye teşebbüs edilmişti. Fakat talebeler gelmediği için çalışma yapılmadı" diyerek dolaylı iddiayı kabul eylemiştir. Şahitlerden Yılmaz CESUR Askerî Savcı önünde (Seyhan ERDOĞDU çalışmalarımıza iştirak etti. Çalışma konumuz hakkında konuştu; kendisi başka bir grubu yönetiyordu. O gün o gruptaki öğrenciler gelmediği için bizim gruba gelmişti). Diyerek ve gene aynı ifadesinde "Marksist teoriye geçiş araştırma konusu oluyordu" şeklindeki beyanıyla grup çalışmalarının yapıldığını ve bunların Marksist-Leninist öğretinin öğrencilere esaslı bir şekilde kavratılması ve öğrencilerin bilinçlendirilmesi amacına yönelik sistemli çalışmalar olduğunu ortaya koymuş bulunmaktadır. Bu şahit huzurda verdiği ifadesinde Askerî Savcının kendisine baskı yaptığından bahisle hazırlık ifadesini kabul eylemediğini ileri sürmüşse de bölümün başında bütün sanıklar için ortak olarak yazılan ve Askerî Savcılık ifadelerine neden itibar edildiğine dair olan genel gerekçede izah edildiği üzere eski ifadesinden dönüşü dış etkilere dayandığı müşahade edilerek diğer şahitlerin ifadeleriyle birlikte mütalâa edildiğinde ortaya çıkan uygunluk gözönüne alınıp bu şahidin Askerî Savcılık ifadesine itibar olunmuştur.

Sanık Seyhan ERDOĞDU Marksist-Leninist fikir bölünmelerinden millî demokratik devrim stratejisini benimseyen çevreye mensuptur. Bu görüşü ilk defa benimseyen ve müdafasını yapan kişilerdendir. Millî demokratik devrim anlayışının ne olduğunu açıklıkla ortaya koyabilmek için Aydınlık Sosyalist Derginin Ocak 1970 tarihli 15 nci sayısındaki yazısına bir göz atmak kafidir. Bu yazısında Seyhan ERDOĞDU (Millî demokratik devrim, dünya proleter sosyalist devrimlerinin bir parçasıdır. Sosyalizme giden yolda aşılması gerekli bir safhadır. Devrimde öncülük işçi sınıfında olduğu için politika da, iktisadî temel de, kültür de sosyalizmin unsurlarını ihtiva edecektir. Sosyalist devrim, millî demokratik devrimin devamıdır. Bunlardan biri diğerini hazırlar. Biri diğerini tamamlar.....) demek suretiyle sanık Seyhan ERDOĞDU Türkiye'de 1971 yılı başlarına kadar şehirlerde ve kırsal bölgelerde vuku bulan öğrenci kesiminde olsun, işçi kesiminde olsun köylü kesiminde olsun kitle hareketlerinin millî demokratik devrim mücadelesinin birer parçası olduğunu ve ana gaye olan komünist toplum yaratılması yolunda geçilmesi zorunlu bir aşama teşkil eylediğini ifade eylemektedir. Sanık, kocası Vahap ERDOĞDU ile birlikte ve Aydın Sosyalist Derginin yazı kadrosuna mensup diğer kişilerle sürekli şekilde bir siyasî kuruluşa doğru gitmenin, bir sosyalist partinin kurulmasının gerekliliğini yazılarında istemiş ve telkin eylemiştir. Sanık bir taraftan zikrolunduğu üzere teorik çalışmalarda bulunurken bir taraftan da ODTÜ.'de öğrencilerine Marksist-Leninist öğretiye göre insan toplumunun geçirmiş olduğu evreleri ve geleceğin komünist bir toplum olduğunu ancak o toplumun yaratılabilmesi için millî demokratik devrim, sosyalist devrim gibi aşamalardan geçilmesi lâzımgeldiğini ve her şeyden ön-

ce üniversite gençliğinin Marksist-Leninist öğreti ile yetiştirilip bilinçli öncü kadrolar teşkil etmesi gerektiğini düşünerek ODTÜ. Sosyalist Fikir Kulübünün tüzükteki amaç maddesinin öngördüğü eğitim çalışmalarını bizzat idare etmiş, grupları yönetmiştir.

Sanığın gerek ODTÜ. Fikir Kulübünün eğitim çalışmaları, gerek dergilerdeki yayınları ve gerekse 28-29 Nisan 1970 tarihinde yapılan anma törenindeki konuşmaları aynı kasıt altında işlenmiş eylemlerden oluşan tek fiil olarak kabul edilmiş ve bu eylemlerdeki kastının Türkiye'de komünizmin gerçekleştirilip yerleştirilmesi ana gayesinin ilk mücadelesi, ilk aşaması olan millî demokratik devrim savaşı olduğu görülerek bu fiili millî demokratik devrim stratejisini benimseyen çevrenin yegâne örgütü olan fikir kulüplerinin ve onun devamı TDGF.'nin bir üyesi, Marksist-Leninist öğreti de yani bilimsel sosyalizm konusunda oldukça yüksek kültüre sahip bir üyesi tarafından işlenen fiil olarak değerlendirilmiş bu itibarla T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 1 nci fıkrasında öngörülen cemiyetin üyesi olduğu görüşünden hareketle anılan maddenin 5 nci fıkrası uyarınca cezalandırılması cihetine gidilmiştir.

77. TAYFUN MATER:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın sosyalist fikir kulübünün 1970-1971 seçimlerini kazanarak yönetim kurulunda görev aldığını, fikir kulübünün eylemlerine iştirak ettiğini, merkez yönetim kurulu üyesi bulunması sebebiyle, fikir kulübünün Marksist-Leninist çalışmalarından sorumlu görüldüğünü, evi Ankara'da olmasına rağmen sabaha karşı vuku bulan ODTÜ.'deki çarpışma günü ODTÜ.'ye erkenden geldiğini, geç saatlere kadar kaldığı yeri ispatlayamadığını, çarpışmanın başında ve ortasında güvenlik kuvvetleri komutanı ile görüşme yaptığını, komutan ve diğer idarecilerin taleplerini kabul etmediğini, direnecekleri hususunda kesin beyanda bulunarak lider durumda bulunduğunu, Prof. Tacettin Ataman'ın tehdit olayına karıştığını, fiilleri DEV-GENÇ fiillerine paralel ve ideolojik maksatlarla işlendiğinden fiiline uyan T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi gereğince tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Sanığın T. C. K.'nun 146/3, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 3.5.1971 tarihinde Sulh Ceza Hâkimliğince alınan ifadesinde:

Olay esnasında yurtta bulunduğunu, olaylara karışmadığını, savcılıkta ifade verdiğini, o ifadesinin doğru olduğunu, aynen tekrar ettiğini, silah sesleri duyduğunu, fakat kimin attığını bilmediğini beyan etmiştir.

Sanık 3.9.1971 tarihinde Askerî Savcıya verdiği ifadesinde:

1966 yılında ODTÜ.'ye girdiğini, 1968 Mayıs ayında sosyalist fikir kulübüne üye olduğunu, iki ay kadar üye olarak yönetim kurulunda çalıştığını, 1970-1971 yılında da Ali Artun'un listesi ile seçimleri kazanarak yine yönetim kurulunda görev aldığını, Ali Artun'un başkanlığa getirdiklerini, eğitim grupları olarak listelere arkadaşlarının isimlerini yazdıklarını, isimler tespit olmasına rağmen bir çalışma yapılamadığını, fikir kulübünün eğitim çalışmalarında görev almadığını, rektörün arkasından giderek tecavüz etmediğini, 4 Mart 1971 akşamı ders çalışmak üzere 3 ncü yurda gittiğini, arkadaşları ile ders çalışıp saat 24.00 civarında yattıklarını, sabaha karşı gürültü ve siren sesleri ile uyandığını, giyinerek odayı terk ettiğini, 2 nci yurda gittiğini, jeeplerin konvoy halinde geldiklerini, orada rektör, Jandarma Albay Atillâ Sönmez, Ertan Acaroğlu, bir binbaşı ve astsubayın bulunduğunu, yurtlar amirinin odasında bir görüşme yapıldığını, görüşmeye Erhan Erdoğmuş, Akın Dirik, Aşkın Kocaçimen'le birlikte talebe temsilcisi olarak katıldıklarını, Rektör, Atillâ Sönmez, Ertan Acaroğlu, jandarma albay ve binbaşının da katıldığını, görüşme konusunun yurdun aranması olduğunu, Erhan Erdoğmuş'un aramaya emniyet kuvvetlerinin katılmasının olaylara sebebiyet verebileceğini beyan ettiğini, albayın ise aramanın müştereken yapılmasında ısrar ede-

rek odayı terk ettiğini, kalanların görüşmeye devam ettiklerini, rektörün yetkili kimselerle görüşmek üzere ayrıldığını, kendisinin odada kaldığını, yarım saat sonra ateşin başladığını, hangi taraftan başladığını bilemiyeceğini, ateş üzerine koridora çıktığını, yaralananlar olduğunu hoparlörle yapılan anonslardan öğrendiğini, dışarı çıktığını, güvenlik kuvvetleri komutanının yanına gidip durumu izah ettiğini, albayın ikazı ile ateşin kesildiğini, albaya yurtları arayabileceklerini belirttiğini, birlikte ikinci yurda doğru yürümeye başladıklarını, yaralıların hastaneye sevk edildiğini, 2, 3, 5, 6 ncı yurtların arandığını tahmin ettiğini, 2 nci yurda girip bir odada uyuduğunu, öğle ajansından 1 ve 4 ncü yurtların direniş yapacaklarını duyduğunu, bu esnada bütün yurtların hedef alınarak ateş açıldığını, bunun üzerine bütün yurtların teslim olduğunu, kendisinin de teslim olup spor sahasına arkadaşlarıyla gittiğini, sabahki görüşme sonunda yurtlar amiri odasında kaldığından Erhan Erdoğmuş'un hoparlörle yaptığı konuşmaları duymadığını, yurda döndüğünde Erhan'ın iki arkadaşının kollarına girmiş vaziyette aşağıya indirilirken gördüğünü, kendisiyle konuşmadığını, Erhan'ın ateşin kesilmesi hususunda balkondan aşağıya konuşma yapıp yapmadığı hususunda bir bilgisinin bulunmadığını, Erhan'ın albayla konuştuğunu görmediğini, 2 nci yurtta bu işleri kimlerin organize ettiğini bilmediğini, yurt içinde silâhlı kimse görmediğini, olaylar esnasında talebe birliğinden, SFK. veya DEV-GENÇ teşkilâtından olan herhangi bir kimse ile konuşmadığını, ateşler başlamadan önce 2 nci yurdun temsilcisi olarak İrfan Cüre ile aşağıya inip kimse ile konuşmadığını, 1 nci ateş kesildikten sonra aşağıya indiğinde İrfan Cüre'nin megafonla talebelere karşı konuşma yaptığı sırada yanında bulunmadığını, o gece ders çalışmak için yurda geldiğini, olaylar esnasında Deniz Gezmiş veya DEV-GENÇ'ten kimseyi orada görmediğini, olaylarla ilgilenen ve teşvik eden hiç bir öğretim görevlisinin bulunmadığını beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

İddianamede ODTÜ.'de sadece sosyalist eğilimli tanınan kişilere konferans verdirildiğinin ileri sürüldüğünü, bunun gerçeğe aykırı olduğunu, üniversitenin önde gelen amacının bilimsel araştırmalar yapmak, ülke sorunlarının çözümlenmesi için çözüm yolları önermek olduğunu, bunun için de çeşitli araştırma, toplantı, konferans ve açık oturumlar tertiplenip meselelerin serbestçe tartışıldığını, 5 Marta kadar devam eden bir haftalık konferansları seri olarak verilmiş ve özel bir durum taşıyan konferanslar olduğunu, sol eğilimli olmayan kişilerin de üniversitede konferans verip açık oturumlara katıldığını, bu toplantıların öğrenci birliği, dernek ve kulüpler tarafından rektörlükten izin alınarak tertiplendiğini, kasıtlı olarak üniversitede sadece solcuların konuşabildiğinin iddianameye derç edildiğini, sol yayınların kantinler de değil, kafeterya girişinde satıldığını, bilimsel kitap mahiyetindeki bu eserlerin satışının suç teşkil etmeyeceğini, ODTÜ. S. F. K. Yönetim Kuruluna 20 Ekim 1970 tarihinde yapılan genel kurul sonunda seçildiğini, kulübün TDGF.'nin tüzüklerinde eğitim çalışmaları yapılacağından açıkça bahsedildiğini, tüzük ve kulüplerin İçişleri Bakanlığının denetimi altında bulunduğunu, tüzükde yazılı çalışmalardan dolayı suçlandırılamayacaklarını, fikir kulübünde 1965 yılından beri eğitim çalışması yapıldığını, her öğretim yılı başında kulüp odasına listeler asıldığını, bu çalışmaların bütün öğrencilere açık olduğunu, isteyenlerin çalışmalara katılabileceğini, görev aldıkları Ekim 1970 sonunda da bu çalışmaların başlamış vaziyette bulunduğunu, fakat kısa bir zamanda grupların dağıldığını, bu çalışmalarda ülkenin sorunları ve aktüel konuların tartışıldığını, keza felsefe ve ekonomi politik ile ilgili kitaplar üzerinde de çalışmalar yapıldığını, aynı kitapların ODTÜ. İdarî İlimler Fakültesinde yardımcı ders kitabı olarak okutulduğunu, ODTÜ.'nin bütün fakültelerinde ek ders olarak verilen ekonomi derslerinde Marksist-ekonomiden geniş şekilde bahsedildiğini, okutulan bu kitapların A. B. D. de yazılıp basıldığını, 5 Mart günü o dönemin son sınavı olan termodinamik dersinin sınavına girecek olduğunu, son sınıfa geçebilmek için bu imtihanı başarı ile vermesinin gerektiğini, bu sebeple 4 Mart akşamı saat 20.00 civarında 3 ncü yurt 606 No.'lu odaya gelerek makine mühendisi arkadaşı Hikmet AŞIK ile ders çalışmaya başladığını, saat 24.00 sıralarında yattıklarını, 5 Mart sabahı saat 05. - 06 sıralarında gürültü ile uyandığını, camdan

baktığında 2 nci yurt önünde vasıta ve insanlar gördüğünü, merak ederek giyinip 2 nci yurda gittiğini, orada rektör yardımcıları, jandarma albayı, bazı subaylarla, astsubayları, keza talebelerden Erhan ERDOĞMUŞ, Akın DİRİK ve Aşkın KOCAÇİMEN'i gördüğünü, rektörle jandarma komutanının tartıştıklarını, albayın kaçırılan Amerikalıları yurtlarda polisin arayacağını, jandarmanın ise etrafta tertibat alacağını belirttiğini, Erhan ERDOĞMUŞ'un ise daha evvelce olduğu gibi aramayı jandarmanın yapmasını istediğini, polisin aramaya kalkışması halinde polise karşı tavır takınılmasının normal olacağını, belirttiğini, polis gelirse öğrencilerin ne yapacağını bilmediğinden engel olamayacağını ve sorumluluğu alamayacağını söylediğini, albayın ise polisin aramasında ısrar ettiğini, bu konuşmalara kendisinin katılmadığını, rektörün aramanın geri bıraktırılıp gün ışıyınca usulünce yapılmasını ve polisin aramaya katılmamasının sağlanmasını, gerekli yerlerle görüşmek üzere oradan ayrıldığını, geri kalanların dağıldığını, kendisinin odada kaldığını, kısa bir süre sonra yurda ateş açıldığını, sonradan bütün yurtlara ateş edildiğini, öğrendiğini, yukarıdan bağırışmalar işittiğini, vurulma korkusuyla koridora uzandığını, yukarıdan birçok yaralanan olduğunu, belirterek ateş kesilmesi için aşağıdakilerden bir şeyler yapmalarının istendiğini, kendi insiyatifiyle dışarı çıkıp albayın kendisini görebileceği bir yere kadar geldiğini, albayın megafonla yanına gidebilmesi için emir verdiğini, albaya yaralananlar olduğunu söylediğini, albayla birlikte yurtlara doğru ilerlediklerini, kendilerini jandarma birliği ve toplum polisinin takip ettiğini, yurtlara yaklaştıklarında polis gelmesin diye yurtlardan bağırıldığını, albayın polisleri durdurduğunu, bu sırada yurtlara ve bulundukları yere tekrar ateş açıldığını, albayın tekrar ateş kes emri verdiğini, yurtların arkasına geldiklerini bu arada yaralıların ambulanslara taşınmakta olduğunu, yaralanan Şener Erdal isimli öğrencinin hastaneye nakledilmeden öldüğünü, daha sonra jandarma ile öğretim üyelerinin 2 nci yurda girerek aramaya başladıklarını, Erhan ERDOĞMUŞ'u yaralılar nakledildikten sonra 2 nci yurdun önüne geldiğinde uzaktan yaralı olarak yurdun arkasına ambulansların bulunduğu yere doğru giderken gördüğünü, fakat kendisi ile konuşmadığını, arama bitince 2 nci katta bir odaya girip yatıp uyuduğunu, saat 12.00 sıralarında uyandığını, yurtların aranmasına devam edildiğini, saat 13.30 sıralarında bütün yurtların yaylım ateşine tutulduğunu, ateş kesilince dışarı çıktıklarını, talebelerin spor sahasına toplandıklarını, sivil polislerin önünden geçerlerken polislerce teşhis edilenlerin emniyete götürüldüklerini, C. Savcısına ifade verdikten sonra serbest bırakıldığını, Sıkıyönetimin ilânından sonra bir ihbar üzerine polis tarafından yakalandığını, olaylar anında talebelerin uzun menzilli silahlar kullandıkları iddia edilmesine karşılık arama sonunda sadece 5 adet tabanca bulunduğunu, olaylar sırasında meydana gelen zararın abartılarak kamuoyuna duyurulduğunu, üniversitede o gün için bir çatışmanın söz konusu olamayacağını, bilâkis ODTÜ.'ye saldırıldığını, halk düşmanı bir iktidarın ODTÜ.'den hıncını aldığını, bu olaylar nedeniyle ifadeleri alınan talebelerden birçoğu hakkında takipsizlik ve tahliye kararı verilmiş bulunduğunu, Prof. Tacettin ATAMAN'ı tehdit etmediğini, nitekim bu şahsın ifadesinde de kendisini tehdit ettiğine dair bir beyanının mevcut olmadığını, hakkında ciddiyetten uzak isnatlarda bulunulduğunu, Anayasayı tebdil ve ilgaya yönelen bir hareketinin bulunmadığını, Anayasaya daima saygı gösterdiğini, Askerî Savcıya verdiği ifadenin doğru olduğunu beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

Sanık verdiği dilekçesinde zaman bakımından savunmaların kısıtlandığını ileri sürerek savunma yapmayacağını beyan etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık TAYFUN MATER'in Mayıs 1968 ayında ODTÜ. Sosyalist Fikir Kulübüne üye olduğu; 20 Ekim 1970 tarihinde yapılan genel kurul seçimleri sonunda da bu kulübün yönetim kuruluna seçildiği; sosyalist fikir kulübünce 1965 yılından beri bu kulübün amacına uygun şekilde eğitim çalışmaları yapıldığı; sanığın da bu eğitim çalışmalarına katıldığı; eğitim çalışmalarının konusunu Marksist-Leninist öğretinin teşkil eylediği; bu amaçla öğrencilerin gruplara ayrılarak, başlarında Ahmet KARDAM, Seyhan ERDOĞDU gibi kişilerin bu-

lunması suretiyle grup çalışmaları yapıldığı; 3 Şubat 1970 günü saat 09.30 sıralarında Tayfun MATER'in 10-15 kişilik bir arkadaş grubuyla Tacettin ATAMAN'ın odasına giderek (sen Mustafa PARLAR'ın adamısın, onun fedaisisin", devrimci değilsin) gibi sözlerle tehdit ettikleri; odadan çıktıktan sonra da koridorda "Köpekler" gibi sözlerle tahkir ettikleri; 5 Mart 1971 günü öğrencilerle güvenlik kuvvetleri arasında meydana gelen silahlı çatışmada bu olayı tertip ve idare edenler arasında bulunduğu; bütün ODTÜ. sanıklarına şamil olmak üzere söz konusu olayın şu şekilde cereyan ettiği: Dört Amerikalının 4.3.1971 günü kaçırılması olayına katılanlardan METE ERTEKİN'in yakalanmasıyla vermiş olduğu ifadeye göre Emek İş Bankasını soyanların, Küçükesat Ziraat Bankasını soyanların ve 4 Amerikalıyı kaçıranların ODTÜ. yurtlarında saklanmış olduklarının tespit edilmiş olduğu, Ankara Cumhuriyet Savcılığının müracaatı üzerine Ankara 2 nci Sulh Ceza Mahkemesinin 4.3.1971 gün ve 1971/52 sayılı arama kararını ittihaz eylediği; bu kararın icrası için İçişleri Bakanlığı ve Ankara Valisi tarafından İl Jandarma Alay K. J. Alb. MEHMET ÖZTOPRAK'ın görevlendirildiği; adı geçen albayın emrine takviye olarak jandarma komando birlikleri verildiği; aynı zamanda il emniyet müdürlüğünden polis kuvvetlerinin tefrik edildiği; güvenlik kuvvetlerinin, almış olduğu görevi yapmak üzere 4 Mart 1971 günü saat 18.00'den itibaren ODTÜ.'nün giriş kapılarını kontrol altına aldığı; üniversitenin içinde de öğrencilerin Ocak ve Şubat 1971 aylarından SBF. ve Hacettepe Öğrenci Yurtlarında polisle verilen silahlı mücadeleye benzer bir mücadelenin verilmesini kararlaştırıp 4 Mart 1971 günü daha akşam saatlerinden itibaren yurtların birinci katlarında ve merdiven sahanlıklarında sandalyalar, masalar, gardroplar vesair veya eşya yığılmak suretiyle barikatların kurulduğu; güvenlik kuvvetlerine ne şekilde karşı konulacağı hususu incelenerek bazı odalardaki öğrencilerin dışarıya çıkarıldıkları ve başka odalara gönderildikleri, böylece o odaların görüş alanlarına ve coğrafi mevkilerine göre birer mukavemet yuvası haline getirildiği; aynı zamanda odalara olsun, yurtların teraslarına olsun bol miktarda mermi, dinamit, molotof kokteyli gibi mühimmat depo ettikleri ve keza direnişin uzun sürmesi ihtimali gözününe alınarak yurt kantinleri açılıp çeşitli yiyecek maddeleri ve su stoku yapıldığı; 6 ncı yurdun teras katına siren ve ikinci yurdun teras kısmına da bütün yurtlara duyuracak şekilde hoparlör ve ses yayın cihazı koydukları; yaralanan öğrenciler için âcil ve ilk yardımın yapılabilmesi maksadıyla revirlerde tertibat alındığı, tıbbi malzeme bulundurulduğu ve her yurdun direniş sırasında sevk ve idaresini yapmak üzere komiteler teşkil edildiği; birçok öğrencilerin beyaz çarşaflara büründükleri; öte yandan güvenlik kuvvetlerinin sabaha karşı 03.00 - 04.00 sıralarında üniversite içinde tertibat almaya başladıkları; güvenlik kuvvetlerinin bu şekilde tertibat aldığını ve yurtlara yaklaşmakta olduğunu, 6 ncı yurdun üzerindeki projektörlerle görmüş ve gözetlemiş bulunan öğrenciler bütün yurtlara alârm vererek hoparlörlerle "Bütün Devrimci Kardeşlerimizi Mücadeleye Çağırıyoruz" gibi sözlerle onları çatışmaya hazır bir duruma getirdikleri; ayrıca enternasyonal marşını söyleyip gençlik andı tabir edilen yemini hep bir ağızdan tekrarlayarak öğrencilerin tansiyonlarını yüksek, sinirlerini gergin bir duruma getirdikleri; yurtlar arasında ışık yakıp söndürmek suretiyle haberleşme ve direnişin bütünlüğünü sağladıkları; üniversite içine girmekte ve yurt binalarına yaklaşıp tertibat almakta bulunan güvenlik kuvvetlerinin komutanı Jandarma Albay Mehmet ÖZTOPRAK'ın önce Rektör Erdal İNÖNÜ'ye telefon ettiği hemen üniversiteye gelmesini istediği; adı geçenin saat 04.00 sularında geldiği; rektörlük odasında Alb. ÖZTOPRAK ile Erdal İNÖNÜ'nün mahkemenin arama kararını inceledikleri ve aramanın nasıl yapılacağı hususunda konuştukları sırada Ertan ACAROĞLU'nun da rektörlük odasına geldiği; arama kararı üzerinde kanuna uygun olup olmadığı; âdil olup olmadığı hususlarında fikir yürütmesi üzerine Alb. ÖZTOPRAK'ın birliklerinin başına geçmek üzere odadan ayrıldığı; bu sırada dışarıda 6 ncı yurt üzerindeki projektörlerin birliklerin üzerine çevrilmiş; sirenlerin çalmakta ve muhtelif yurtlardan molotof kokteyli, dinamit gibi patlayıcı maddeler atılmakta, ateşli silahlarla ateş edilmekte olduğu; birlik komutanlarından birçoklarının ve Alb. ÖZTOPRAK'ın megafonla öğrencilere "4 Amerikalıyı kaçıranların O. D. T. Ü. Öğrenci Yurtlarında saklandığı yolunda, onları yakalamak için yurtlarda arama yapılması hakkında ellerinde mahkeme kararının bulunduğunu, arama yapacaklarını, arama-

nın hedefinin sadece o şahıslar olduğunu, ateş etmemelerini, kanunlara ve mahkeme kararına karşı gelmemelerini" bildirdiği; gerek komutanın gerekse tabur komutanlarının bu ikazlarına öğrenciler tarafından galiz küfürlerle vekir takım sloganları tekrarlamak suretiyle cevap verildiği ve megafonlarla erlere hitap edilerek "subaylarınıza itaat etmeyin, bizimle birleşin" şeklinde sözler söylendiği, aynı zamanda ateş açıldığı; bu ateşler sebebiyle önce bir üsteğmenin sonra da iki erin yaralandığı; Alb. ÖZTOPRAK'ın erlerden ve subaylardan yaralananlar olduğu yolunda kendisine bilgi verilmesi üzerine tekrar megafonla öğrencilere hitap edip "erlerinden ve subaylarından yaralananlar olduğunu, ateşi kesmelerini istediği ve tekraren ne maksatla arama yapılacağını bildirdiği, şayet ateş etmeye devam ederlerse kendisinin de birliklerine ateş açtırmak zorunda kalacağını, hedeflerinin bütün öğrenciler olmadığını" ikaz ettiği ve iki defa havaya ikaz mahiyetinde ateş ettirdiği; bunun üzerine üniversite Rektörü Erdal İNÖNÜ'nün yanında üniversite yetkililerinden bazı kişiler olmak üzere ikinci yurt binasına aşağı yukarı 200 metre kadar beride Alb. ÖZTOPRAK'ın yanına geldikleri; öğrencilerle konuşma yapılıp onların teskin edilmesini istedikleri ve yanlarına öğrenci liderlerinden Talebe Birliği Başkanı Erhan ERDOĞMUŞ'u çağırmalarını önerdikleri, Alb. ÖZTOPRAK'ın gene elinde arama kararı bulunduğunu, kanun kaçaklarını aramak istediklerini megafonla bildirdiği; ikinci yurdun üzerinden Erhan ERDOĞMUŞ'un megafonla cevap vererek polisin üniversiteye sokulmayacağını aramayı sadece jandarmanın yapmasını istediklerini bildirdiği; bunun üzerine öğrenci liderleriyle görüşme yapılmasına karar verildiği ve ikinci yurtta yurtlar müdürlüğü odasında Erdal İNÖNÜ, rektör vekilleri Atilla SÖNMEZ ve Ertan ACAROĞLU ile Alb. Mehmet ÖZTOPRAK, öğrencileri temsilen gelmiş bulunan Erhan ERDOĞMUŞ, Akın DİRİK, Tayfun MATER, Aşkın KOCAÇİMEN, İrfan CÜRE ile bir konuşma yaptıkları; odanın çok kalabalık olduğu; giren çıkanların bulunduğu, bu konuşmanın genellikle bir tartışma mahiyetinde olduğu Erhan ERDOĞMUŞ'un Albay ÖZTOPRAK'a aramayı kimin yapacağını sorduğu; jandarma yapacaksa müsaade edeceklerini, fakat polisinde aramaya katılması halinde direneceklerini ifade eylediği; Albay ÖZTOPRAK'ın polisin de devlet kuvveti olduğunu, onunda bu aramada görevli bulunduğunu ve kendisinin polislerin de komutanı olduğunu ifade eylemesi üzerine Erhan ERDOĞMUŞ ve arkadaşlarının bir çatışma çıkabilir, mesuliyet kabul etmeyiz, mahiyetinde cevap verdikleri ve arkadaşları ile konuşmak üzere odadan ayrıldıkları; Rektör Erdal İNÖNÜ ve arkadaşlarının rektörlük odasına Albay ÖZTOPRAK ve arkadaşlarının da kıtanın başına gittikleri; ancak ayrılmadan önce rektör Erdal İNÖNÜ'nün aramayı sadece jandarmanın yapmasının mümkün olup olmadığını, mutlaka polisin de aramaya iştirak etmesinin gerekip gerekmediğini sorduğu; Albay ÖZTOPRAK'ın ise durumu vilâyetle konuşun dediği, gerçekten Erdal İNÖNÜ'nün rektörlük odasına gelip Ankara Valisini telefonla aradığı, yaptığı konuşmada harekâtın komutanlığına Albay ÖZTOPRAK'ın tayin edildiğini, onunla konuşması gerektiğini ifade eylediği; rektörün durumu harekât merkezinde Albay ÖZTOPRAK'a anlattığı ve rektörlük odasına döndüğü, bu sırada Albay ÖZTOPRAK'ın megafonla öğrencilere aramanın mutlaka yapılacağını, mukavemet etmemelerini ihtar ettiği, fakat öğrencilerin Güvenlik Kuvvetleri üzerine o ana kadar olandan daha şiddetli ateş açtıkları, bunun üzerine Albay ÖZTOPRAK'ın ateşin geldiği istikamete mukabil ateş açmaları için birliklerine emir verdiği ve birliklerin yurtlara yaklaşmalarını istediği; güvenlik kuvvetlerinin bu ateşinden sonra sanık Tayfun MATER'in yurttan çıkıp ellerini kaldırarak konuşmak istediğini bildirdiği; kafeterya kavşağında Albay ÖZTOPRAK ile konuştukları, burada Tayfun'un Albay ÖZTOPRAK'a "Albayım biz ateşi kestik, sizde kesin, yaralılarımız var, yaralılarımızı çıkartalım, hastaneye gönderelim, ondan sonra arama yapılır" dediği, albayın kabul etmesi üzerine Tayfun MATER ile birlikte yurt binasına gittikleri ve yaralıların tahliyesi için bir birliğin ve ambulanslarında yurt binası önüne gelmesini emrettiği, gerçekten öğrencilerin yaralıları aşağıya indirdiği ve ambulanslara bindirilip hastaneye tahliye edildikleri; o sırada öğrencilerden yaralıların bulunduğunu öğrenen Rektör Erdal İNÖNÜ'nün albayın yanına geldiği, birlikte 2 nci yurt binasına girdikleri; öğrencilerin birbirleri ile münakaşa ettikleri, bir kısmının teslim olmayı istedikleri, bir kısmının ise direnmeye devam edilmesini savundukları ve bu tartışmanın genellikle 5 ve 6 ncı yurtlardaki öğrencilerle bu yurtların önünde bah-

çeye çıkmış bulunan öğrenciler arasında vukubulduğu; bir taraftan da yaralıların tahliye edildiği; ancak öğrenciler tarafından "ağır bir yaralının olduğu ve bunun yukarı katlarda bulunduğu, aşağıya indirilemediği, bir helikopterin görevlendirilerek terasa inmesi ve yaralı öğrenciyi oradan hastaneye tahliye etmesinin" önerildiği; o sırada harekâtı yukarıdan izlemekte ve denetlemekte bulunan genel karargâha ait bir helikopterin bu işi yapması için Albay ÖZTOPRAK tarafından Jandarma Genel Komutanlığına başvurulduğu, fakat olumsuz cevap alındığı; bunun üzerine de öğrencilerin ağır yaralı Erdal ŞENER'i aşağıya indirdikleri ve ambulansa bindirilip tahliye edildiği; yaralı öğrencilerin tahliye işinin sona ermesinden sonra yurtlardan ikinci olarak ani ve çok şiddetli bir şekilde güvenlik kuvvetlerinin ve harekât Komutanı Albay ÖZTOPRAK'ın üzerine ateş açıldığı; bu ateş neticesinde bir erin başından isabet aldığı bilâhare öldüğü; Albay ÖZTOPRAK'ın, tabur ve bölük komutanlarından bazılarının araçlarına da mermi isabet ettiği; erinin şehit olduğunu öğrenen Albay ÖZTOPRAK'ın muhtelif faktörlerin de eklenmesiyle kriz geçirdiği; emir ve komutayı muavinine bırakıp olay yerinden ayrıldığı; bunun üzerine güvenlik kuvvetleri tarafından öğrencilere belli bir müddet verilmiş teslim olmaları istenmiş, şayet teslim olmazlarsa ateş açılacağının bildirilmiş olduğu, buna rağmen öğrencilerin teslim olmadıkları ve güvenlik kuvvetleri tarafından 20 dakika kadar süreli bir ateş açıldığı; neticede aşağı yukarı 9 saat kadar süren direnmeden sonra öğrencilerin teslim olduğu ve yurtların aranmasına başlandığı; aslında yurtlarda bulunan öğrencilerin hepsinin direnmeyi istemedikleri, fakat bir grubun etkisi altında kalarak direnmeye devam ettikleri, nitekim birinci ateş teatisinden sonra saat 09.30 sıralarında 3 ve 6 ncı yurtların teslim oldukları ve bu yurtlarda aramanın yapıldığı; diğer yurtlarda ise Erhan ERDOĞMUŞ ve diğer arkadaşları tarafından devamlı olarak hoparlörlerle (Halk Kurtuluş Ordusunu destekliyoruz, yaşasın ikinci kurtuluş savaşımız, kahrolsun faşistler, ya bağımsızlık ya ölüm, sonuna kadar direneceğiz) şeklinde öğrencilerin sürekli olarak tahrik ve teşvik edildiği; keza Erhan ERDOĞMUŞ'un gene hoparlörlerle güvenlik kuvvetlerinden jandarma erlerinden (Askerler biz sizin için savaşıyoruz, silahlarınızı faşist subaylara çeviriniz) gibi sözlerle de askerleri komutanlarına karşı itaatsizliğe tahrik ettiği ve gene yurtların içinde veya yurtların önünde direnişten vaz geçilip teslim olunmasını isteyen öğrencilere karşı diğer bir kısım öğrencilerin küfür ederek tehdit ile davrandıkları ve onların teslim olmalarına karşı çıkıp engel oldukları, harekâtın devamı sırasında Erhan ERDOĞMUŞ'un ikinci yurda yaklaşan gazetecilerin içeri girmelerine müsaade ettiği ve onlara (biz Deniz GEZMİŞ'e zaman kazandırmak için bu hareketi yapıyoruz, polise teslim olmayacağız, faşist idarenin güvenlik kuvvetleri kaçırılan 4 Amerikalıyı bahane ederek yurtlarda arama yapmak istiyor) tarzında beyanatta bulunduğu; saat 13.30 sıralarında ateşlerin kesilip direnişe son verilmesi üzerine öğrencilerin spor alanına çıkarıldıkları ve yurtlarda aramanın yapıldığı; ancak direnişin gayesine ulaşıp aranan şahıslardan Deniz GEZMİŞ, Yusuf ARSLAN, ve Hüseyin İNAN'ın güvenlik kuvvetlerinden kaçırılmasının sağlanmış olduğu; 5 Mart 1971 tarihinde vukubulan bu olay sonunda öğrencilerden Erdal ŞENER, Güvenlik Kuvvetlerinden Jandarma Eri Mevlüt MERİÇ ve yurtlar civarındaki Maden Tetkik Arama Enstitüsü binaları yanında olayları uzaktan seyreden Aziz YALTAY isimli bir vatandaşın, öldüğü, güvenlik kuvvetlerinden J. Üstğm. Armağan ÖZER, J. Er Ömer KORUYUCU, J. Er Veli GÜZEL, J. Er Cafer ÖZÇELİK, J. Er Zülküf AKBULUT ve öğrencilerden de Mustafa SAYGI, Aydın BİLGİNEL, Namık Kemal BELİRGEN, Hasan BARUTÇU, Kemal BAŞAŞAN ve Ferit EĞİLMEZ'in yaralanmış oldukları, yurt binalarında ise önemli miktarda maddi zararın vukubulduğu; İstanbul Hukuk Fakültesi Öğrencisi ve Devrimci Öğrenci Birliği (DÖB) başkanı olan ve birçok suçlardan aranan, bu arada asker kaçağı durumuna girmiş Deniz GEZMİŞ'in 1969 yılı sonlarında Ankara'ya gelip kendisi ile devrimcilik dışında hiç bir ilgisi olmayan ODTÜ.'nin 1 nci yurt 201 numaralı odasına yerleştiği, burayı ve 202 numaralı odayı arkadaşları ile birlikte bir karargâh haline getirmiş olmasına rağmen olay sırasında çok geniş bulunan üniversite kampüsünde mevcut gizli yollardan kaçırıldığı; olayın ertesi günlerinde yapılan geniş aramada ise kampüs dahilinde atış eğitimlerinin vesair yakın mücadele eğitimlerinin yapılmasına mahsus özel tesislerin bulunduğunun tespit edildiği; so-

nuç olarak gerek sanık Tayfun MATER'e yüklenen fiillerin ve gerekse 5 Mart 1971 tarihinde ODTÜ.'de vukubulan silahlı çatışmanın cereyan tarzının bundan ibaret olduğu; sanığın bu olaydan sonra hakkında çıkarılan tutuklama müzekkeresi sebebiyle arandığımdan Osman ALPTEKİN ismiyle sahte bir kimlik düzenlediği ve 2.5.1971 günü bir ihbar üzerine sinemada yakalandığı; önce polise Osman AYTEKİN adına düzenlenmiş kimliğini gösterdiği, bilâhare muhbirlerle yüzleştirildiğinde gerçek ismini söylediği, sanığın Askerî Savcıya vermiş olduğu ve ODTÜ. 7K. 645 (744) sırada mevcut ve keza C. Savcısına vermiş olduğu ODTÜ. 4K. 188 sırada mevcut hazırlık ifadeleri ve huzurda verdiği DT. 2 K. 160 sayfada mevcut sorgusu ve ODTÜ. sanıklarından Mehmet TOKOL'un O. D. T. Ü. 5K. 467'deki Askerî Savcılık ve DT. 2K. 173 sayfadaki son soruşturma ifadesi; sanık Aşkın KOCAÇİMEN'in ODTÜ. 5K. 472 sıradaki Askerî Savcılık ve DT. 2K. 177 sayfadaki son soruşturma ifadeleri; şahitlerden Ertan ACAROĞLU'nun Askerî Savcıya verdiği ODTÜ. 4K. 325 ve huzurda verdiği DT. 4K. 448 sayfada mevcut yeminli son soruşturma ifadesi; şahit Atilla SÖNMEZ'in Askerî Savcıya verdiği; ODTÜ. 4K. 332, 6K. 671 sıralarda mevcut ifadeleri, şahit Nihat YÜZÜGÜLLÜ'nün ODTÜ. 5K. 444 sırada mevcut Askerî Savcılık ve D. T. 4K. 477 sayfada mevcut yeminli son soruşturma ifadeleri; şahit Cafer FINDIKOĞLU'nun Askerî Savcıya verdiği ve ODTÜ. 5K. 451-453 sıralarda mevcut hazırlık ifadesi ve D. T. 4K. 431 sayfada mevcut yeminli son soruşturma ifadesi; şahit Mahmut ÇETİN'in Askerî Savcıya verdiği ODTÜ. 5K. 457 sırada mevcut hazırlık ve istinabe yoluyla alınan Tal.1K. 431-436 sıralarda mevcut yeminli son soruşturma ifadeleri; şahit Mahmut ERDOĞAN'ın Askerî Savcıya verdiği ODTÜ. 5K. 460 sıradaki hazırlık ve istinabe ile alınan Tal. 1K. 437-446 sırada mevcut yeminli son soruşturma ifadeleri; şahit Mehmet YILMAZ'ın ODTÜ. 6K. 682 sıradaki Askerî Savcılık ve D. T. 4K. 637 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadeleri; şahit Tacettin ATAMAN'ın ODTÜ. 8K. 555 sıradaki Askerî Savcılık ifadeleri; şahit Erdal İNÖNÜ'nün ODTÜ. 4K. 323 sıradaki Askerî Savcılık ve D. T. 4K. 701 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadeleri; şahit Mehmet ÖZTOPRAK'ın ODTÜ. 4K. 340 sıradaki Askerî Savcılık ve D. T. 4K. 565 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadeleri ve yazılı delil olarak DEV-GENÇ davasının ODTÜ. bölümüne ait 14 klasör içindeki gerek 5 Mart 1971 tarihinde vukubulan silahlı çatışma konusunda ve bu olaydan sonra ODTÜ.'de yapılan aramalar ve bu aramalarda ele geçirilen eşya, silah, mühimmat, evrak ve belgeler konusunda ve gerekse ODTÜ.'de bu tarihden önce vukubulan olaylarla ilgili ve burada sayılması sözü çok uzatacak olan fotoğraflar, tutanaklar, sıhhî raporlar, otopsi raporları, bilirkişi raporları, bildiriler, broşürler, afişler, seçim kampanyalarında kullanılan ve grupların programlarını, devrim anlayışlarını ifade eden sair belgelerle kuşkudan uzak bir şekilde sübuta ermiş bulunmaktadır.

Sanık Tayfun MATER ve genellikle ODTÜ. sanıklarının hepsi ya sanık olarak Askerî Savcıya veya C. Savcısına verdikleri hazırlık ifadelerini, veyahut da olaylarda görgüsü, bilgisi bulunan şahitler Askerî Savcıya verdikleri ifadelerini (Askerî Savcı bana baskı yaptı, onun için öyle ifade verdim), (Askerî Savcı bana sözle herhangi bir şekilde baskı yapmadı ama ben ilk defa bir Askerî Savcının huzuruna çıktığımdan şaşırdım da öyle ifade verdim). Askerî Savcı huzurunda o günün havasına uyduğum için o şekilde konuştum). gibi beyanlarla reddetmişler ve olayların üzerinden iki seneye yakın bir süre geçtikten sonra huzurda tehdit, korku veya acıma, merhamet gibi dış etkilerin açıkça görülüp sezildiği biçimde ifadelerini değiştirmişlerdir. Mahkememiz bu beyanların dış etkilerle malûl olduğunu müşahade ederek gerek olayın ertesi günlerinde alınmış C. Savcılığı ve gerekse gene olaydan kısa bir süre sonra alınmış Askerî Savcılık ifadelerine itibar etmiş diğer delillerle ve bu ifadelerin birlikte mütalâa edilmeleriyle doğruyu bulmaya, gerçeği saptamaya çalışmıştır.

Bu olay tesadüflerin yarattığı kendiliğinden oluşan bir olay niteliğinde değildir. Bu olay daha önceden planlanmış, tertiplenmiş ve bu plan üzerine uygulanmış bir olaydır. Nitekim özel tertiplerle polis telsizlerini dinleyebilir hale getirilen radyolardan polisin ve genellikle güvenlik kuvvetlerinin Ankara içindeki bütün haberleşmelerinin izlenmesi ve daha 4 Mart 1971 gününden itibaren yurt binalarında barikatlar kurulmaya hazırlıklar yapılmaya başlanılması, harekât sırasında ne şekilde karşı konulacağının düzenlenmesi, ışık ve haberleş-

me şebekesinin yapılması olayın önceden tertiplenmiş olduğunu göstermektedir. Bunun en güzel delili ise şahitlerden Rektör Erdal İNÖNÜ'nün huzurda vermiş olduğu sorgusundaki şu sözleridir: (....4 Mart 1971 günü öğleden sonra zannediyorum Talebe Cemiyetinden iki öğrenci ile konuştum ve kendilerine arama yapılması mukarrer ise mukavemet edilmemesini, eğer kaçırılan 4 Amerikalı ve failleri üniversitemizde ise ortaya çıkmasını değil ise gene de üniversitemizin temize çıkmasını telkin eder mahiyette ve nahoş bir hadiseyi önlemeyi hedef tutar şekilde bu öğrencilere telkinde bulundum. Diğer taraftan yurtlar müdürlüklerine ve yurtlarda görevli memurlara gerçekten 4 Amerikalının ve faillerinin üniversitemiz yurtlarından birinde barınıp barınmadıkları hususunun araştırılmasını istedim. Fakat netice menfi idi. Konuştuğum öğrencilerden birisi sanıyorum öğrenci birliği başkanına yardım eden ve 5 Mart 1971 günü yaralanan Akın DİRİK idi. Birisi de galiba Tayfun'du, herhalde soyadı MATER'di, bu iki öğrenciyi hatırlamanın sebebi şudur: Akın DİRİK akademik konseye iştirak etmiş kişi olması sebebiyle sık sık görüştüğüm bir öğrenci idi, Tayfun MATER'de son zamanlarda çeşitli vesilelerle benimle konuşmuş bir öğrenci idi. Bu iki öğrenciden telkinlerime karşı aldığım cevapta pek olumlu değildi. Şu bakımdan, tabii biz kanuna karşı gelmeyiz. Fakat yurtlardaki öğrenciler üzerinde büyük bir heyecan havası var, kısa bir süre önce Hacettepe Üniversitesi ve SBF. Öğrenci Yurtlarında vukubulan çatışmalar bizim öğrenci arkadaşlarımız üzerinde de etkili olmuştur. O bakımdan eğer polisler arama yaparlarsa hadiseler çıkabilir mealinde cevap aldım). Şahit İNÖNÜ'nün bu ifadesi öğrencilerin daha 4 Mart gününden itibaren direnmeye karar verdiklerini ve tertibat aldıklarını açıkça ortaya koymaktadır.

Sanık Tayfun'un inkârına rağmen Rektör Erdal İNÖNÜ'nün ifadesi ve özellikle yukarıdaki beyanları, ayrıca olay sırasında ikinci yurt binasında müdürlük odasında yapılan toplantıda öğrencileri temsilen konuşması ve nihayet birinci ateşten sonra yurt binalarından kollarını sallayarak çıkıp Alb. ÖZTOPRAK'la (albayım biz ateşi kestik. Sizde kesin yaralılarımız var, yaralılarımızı çıkartalım. Hastaneye gönderelim...) şeklinde konuşmuş olması onun bu olayların tertipleyicisi ve yöneticisi olduğunu da ifade eylemektedir.

5 Mart 1971 tarihinde vukubulan çatışma olayı yalnız anlamda bir memura mukavemet fiili değildir. Bu olay 1966'lardan beri Türkiye'de gittikçe hızını artıran ve gittikçe su yüzüne çıkan gizli komünist faaliyetlerinin 1968'lerden itibaren milli demokratik devrim adı altında verilmeye başlamış olan mücadelesinin şehir ve kır gerillası savaşına dönüşmesinde bir ara safha ve üniversite öğrencisinin devlet kuvvetlerine karşı direnmelerini öğrenmesi, bunun uygulamasını yapması şeklinde silahlı bir deneme mahiyetini gösteren olaylardan üçüncüsüdür. Bilinmektedirki, ilk deneme Siyasal Bilgiler Fakültesinde, ikincisi Hacettepe Üniversitesi öğrenci yurtlarında ve üçüncüsü de yukarıda izah olunduğu şekilde 5 Mart 1971 tarihinde ODTÜ. Öğrenci Yurtlarında vukubulmuştur.

Türkiye'de komünizmin gerçekleştirilmesi ve yerleştirilmesi, komünist bir Türkiye yaratılması ana gayesine yönelik faaliyetleri ve özellikle bu faaliyetlerden milli demokratik devrim mücadelesini gizli veya açık şekilde sevk ve idare edenler artık, 1968 yılından itibaren gittikçe şiddetini artırarak ve daha kısa fasılalarla vukubulan üniversite öğrencisinin eylemlerinin, işçi kesiminin eylemlerinin, köylü kesiminin eylemlerinin ve Marksist-Leninist tabirle küçük burjuvazi kesiminin içinde yaratılan eylemlerin artık şehirde ve kırda gerilla savaşına ve mevcut hükümetin yıkılması, işçi sınıfı iktidarının zorla kurulması gayesinde daha aktif ve silahlı bir mücadeleye çevrilmesi gerektiğine inanmışlar, kısım kısım, yer yer şehir ve kır gerillası savaşlarını başlatmışlardı. Ancak içerde ve dışarda yurdu, Türk Ulusunu ve Türk Devletini her türlü tehlikeden korumakla görevli, bu görevinde son derece titiz, olağanüstü dikkat sahibi olan Türk Ordusunu bertaraf edebilecek şekilde kuvvetli ve düzenli savaş örgütlerinin ortaya çıkarılabilmesi eğitim ve deney meselesidir. Bu amaçla, her türlü vesileyle, proleterya ihtilâlinde öncü kadroları teşkil edecek olan üniversite gençliğine savaş tecrübesinin de kazandırılması gerekir. İşte bu fikirden hareketle önce Siyasal Bilgiler Fakültesinde, silah atarak kaçan 4 öğrenciyi aramak üzere gelen, toplum polisine karşı silahlı mücadele verilmiş; bir aydan az bir süre sonra Hacettepe Üniversitesinde önce işçiler

ve müstahdem idareye karşı kışkırtılmış, rektörlüğün üniversite binalarını tahripten korumak ve olayların çıkmasına mani olmak için üniversiteyi ve yurt binalarını güvenlik kuvvetlerine teslim edilmesi konusunda aldığı kararı icraya ve binaları teslim almaya gelen toplum polisine gene silah ve patlayıcı madde kullanılarak direnilmiş; 19 Şubat 1971'de vukubulan bu olaydan 15 gün kadar sonra da ODTÜ. öğrenci yurtlarında, banka soygunu, 4 Amerikalıyı kaçırma gibi şehir gerillası eylemlerinden olan fiilleri işleyen, Deniz GEZMİŞ ve arkadaşlarının aranması maksadıyla gelen asker ve polisten oluşan güvenlik kuvvetlerine silahla mukabele edilmiş ve yukarıda da belirtildiği gibi bu mukabele kendinden evvelkilerden daha şiddetli ve daha bilinçli bir şekilde yapılmış, ölümlerle yaralanma olayları ile sonuçlanmıştır.

Lenin devrimci teori ile devrimci pratiği bir arada yürütmenin gerektiğini öğütlemişti. Gerekçenin teorik inceleme bölümündeki taktik ve strateji konuları hatırlanacak olursa bu öğrenci hareketleri öncü kadroları teşkil edecek olan üniversite gençliğinin güvenlik kuvvetlerine karşı tek başına veya disiplinli bir örgüt halinde nasıl savaşılacağını, patlayıcı madde ve ateşli silahların nasıl kullanılacağını öğrenmesi yolunda, böyle bir mücadelenin bütün koşullarını ihtiva eden, gerçek bir eğitimden başka bir şey değildir.

Bu eylemlerin yukarıda açıklanan anlamda olduğunu, DEV-GENÇ davası sanıklarından ve TDGF.'nin son genel başkanı, Ertuğrul KÜRKÇÜ'nün 28.1.1971 günü Hukuk Fakültesinde bir konuşmada söylediği (emperyalizme ve Faşizme karşı uyanık bulunmak lâzımdır. Biz aramızdaki bütün aykırılıklara rağmen son SBF. yurdunun basılması olayında hep beraber bulunarak sosyalist mücadelenin bir örneğini verdik. Kızlarımız ve erkeklerimiz aslanlar gibi savaştılar. Bugün Türkiye'de gerçek Marksist-Leninist bir örgüt yoktur. Fakat DEV-GENÇ bir parti varmış gibi vurucu gücü meydana getirmektedir. Mücadelemiz aslında şehirlerden başlayacak kırlara yayılacak, kırlarda bir devrim konaklaması geçirdikten sonra ikinci etapta kırlardan şehirler zaptedilecektir) şeklindeki sözlerinde ve gene Ertuğrul KÜRKÇÜ'nün 17.3.1971 günü SBF.'de yaptığı bir konuşmada söylediği (devrimci teorinin devrimci eylemden sonra gelmesi gerekir, Hareketimizin Leninizme aykırı olduğu söyleniyor. Castroist ve Guevarist hareketler Leninizme ne kadar aykırı ise bizim hareketlerimiz de o kadar aykırıdır. DEV-GENÇ Deniz GEZMİŞ'in bıraktığı yerden devrimci hareketi devam ettirecektir. şeklindeki sözlerinde açık olarak tespit etmek mümkündür.

Münhasıran 5 Mart 1971'de ODTÜ.'de meydana gelen olayın gerçek anlamının ve gerçek gayesinin ne olduğunu ve 1968 yılından beri fiilen verilen milli demokratik devrim mücadelesi içindeki yerinin neresi bulunduğunu tespit edebilmek için ODTÜ. öğrencisini olaylar sırasında sevk ve idare edenlerden biri olan Erhan ERDOĞMUŞ'un olaylardan sonra Milliyet Gazetesi muhabirlerinden Mete AKYOL ve Asaf UÇAR ile yaptığı ve 12 Nisan 1971 tarihini kovuşturan 7 günlük süre içinde Milliyet Gazetesinde "Gölgedeki Lider" başlığı altında neşredilen röportajdaki sözlerine bakmak gerekir. Erhan ERDOĞMUŞ beyanatında (1919 Birinci Kurtuluş Savaşımızın başlangıç tarihidir. 1969 ikinci kurtuluş savaşımızın başlangıç tarihi olacaktır. Commer'in arabasının yakılması Amerikan Emperyalizmine karşı öğrencilerin açtığı savaşın halka intikal ettirilmesi için bir ara olaydır. Bu ikinci kurtuluş savaşımızın bir meş'alesidir. Sonraki eylemler işgal eylemleridir. Bu olay da bir bakıma örnek olarak yapılmıştır. Köylünün toprak işgalini, işçinin fabrika işgalini gerçekleştirebilmesi için belirli örnekler almış somut bir eylem biçimidir. Biz direniş biçimi ortaya koyuyoruz. Elbette köylü de hazine toprağını, işçi de patronunun fabrikasını işgal edecektir..... 5 Mart 1971 gecesi jandarma kapıları tutmuştu. Arama yapılacağını anladık. Yurtlarda barikatlar kurduk. Güvenlik kuvvetlerinden usulüne uygun arama yapılmasını istedik, toplum polisinin işe karıştığı takdirde vahim olaylar çıkabileceğini hatırlattık, o İçişleri Bakanından aldığı emri uygulayacağını söyledi. Örgüt olarak jandarmanın toplum polisinden hiç bir farkı yoktur. Aradaki tek fark giyilen üniformanın rengidir. Bizim üniversitede verdiğimiz mücadele Türkiye'de verilen mücadelenin tümünden ayrı düşünülemez. Banka soygunları, adam kaçırma-

lar adi polis vakaları değildir. Devrimci hareket içinde şehir gerillası dediğimiz hareketin bir kısmıdır. Banka devrimci hareket içerisinde kullanılmak üzere soyulur), demek suretiyle olayın gerçek anlamını ortaya koymuştur.

Bütün bu açıklamalardan sonra şunu belirtmek gerekirki, 5 Mart 1971 tarihinde O. D. T. Ü.'de meydana gelen bu silahlı çatışma olayı daha önceki Hacettepe Üniversitesi ve SBF. Öğrenci Yurtlarında vukubulan silahlı çatışmalardan hem boyut itibariyle daha büyük ve geniş, hem de mahiyet itibariyle daha belirgindir. 5 Mart 1971 olayına katılanların ve, kısaca bu olayın gayesi; kurulmuş, faaliyete geçmiş, banka soymak, polis noktasını kurşunlamak, adam kaçırıp fidye almak gibi şehir gerillası eylemlerine başlamış THKO.'nun kurucularından ve militanlarından olan ve yüksek fidye almak ve THKO.'na gelir sağlamak üzere 4 Amerikalıyı kaçırma fiilini işleyip saklanabilecekleri en güvenilir yer teşkil eden ve o güne kadar THKO.'nun karargâhı halinde kullanılan ODTÜ. birinci yurt 201 ve 202 numaralı odalara saklanmış olan Deniz GEZMİŞ, Yusuf ASLAN ve Hüseyin İNAN'ın devlet kuvvetlerinden saklanılması, korunması ve yerini tespit etmiş olan güvenlik kuvvetlerine teslim edilmemesi, kaçırılmasıdır. Nitekim bu gaye tahakkuk ettirilmiştir.

THKO.'nun asıl amacının ise T. C. K.'nun 146 ncı maddesinin 1 nci fıkrasında yazılı olduğu üzere Türkiye Cumhuriyeti Anayasasını tebdil, tağyir ve ilgaya ve kanun ile kurulmuş bulunan Türkiye Büyük Millet Meclisini vazife yapmaktan men'e cebren teşebbüs etmek, diğer bir deyimle Türkiye'de komünist bir düzenin kurulması ana gayesinden millî demokratik devrim savaşının yüksek düzeyde aktivite arzeden bir şekli olan şehir ve kır gerillası ile devleti ele geçirmek olduğu; bu amaçla Filistin Halk Kurtuluş Örgütlerinde birçok gerillanın yetiştirildiği, çok miktarda silah ve cephanenin memlekete sokulduğu ve nihayet Adıyaman ili yakınlarında Gölbaşı ve Nurhak Dağlarında Sinan CEMGİL öncülüğünde kır gerillası savaşlarının, Ankara-İstanbul ve İzmir gibi büyük şehirlerde de Deniz GEZMİŞ ve sair gerillaların öncülüğünde şehir gerillası savaşlarının başlatıldığı ve fakat devlet kuvvetleri karşısında bu şehir ve kır gerillası savaşlarının bastırılıp yok edildiği ve faillerinin de, T. C. K.'nun 146 ncı maddesinin 1 nci fıkrasında yazılı suçu işlediklerinden, anılan madde uyarınca cezalandırıldıkları bugün artık herkesçe bilinen, Yargıtay İlâmları ve Türkiye Büyük Millet Meclisi kararları ile kesinleşmiş bir gerçektir.

5 Mart 1971 tarihinde ODTÜ.'de devlet güvenlik kuvvetlerine karşı kıyasıya savaşanlar bu üniversitede 1967'lerden beri faaliyet gösteren Sosyalist Fikir Kulübünün ve devrimci gençlik örgütlerinin yetiştirdiği elemanlar olarak yukardan beri izah olunan millî demokratik devrim savaşının kitle hareketlerinin en şiddetlisini vermiş olanlardır ve T. C. K.'nun 146 ncı maddesinin 1 nci fıkrasında yazılı suçun asli faillerine, onların mücadelelerine devam etmek üzere saklanmalarına, devlet kuvvetlerinden kaçıp kurtulmalarına yardım etmek suretiyle aynı fiilin feri faili durumundadırlar ve T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesinde yazılı hukukî niteliği haizdirler.

T. C. K.'nun 146 ncı maddesinde yazılı suçun eylem olarak şümulünün son derece geniş olması gerçeği karşısında sanık TAYFUN MATER'in bu hadiseden evvelki tarihlerde işlemiş olduğu diğer fiillerinin de aynı kapsamda birleştirilmesi ve aynı kasıt altında işlenmiş olaylar zinciri halinde ve fakat hukukî yönden tek fiil olarak kabul edilmesi gerek içtihatlara ve gerekse anılan maddenin ruhuna uygun olduğu kanısına varılmıştır.

Sonuç olarak, mahkememizce yukarda izah olunan gerekçelerle 5 Mart 1971 tarihinde ODTÜ.'de silahlı çatışma şeklinde vuku bulan eylem T. C. K.'nun 146 ncı maddesinin 1 nci fıkrasında öngörülen suçu işlemek üzere kalkışmış asli faillere ikinci derecede fiillerle yardım etmek şeklinde değerlendirilmiş ve bu eyleme iştirak eden ODTÜ. sanıklarına T. C. K.'nun 146 ncı maddesinin 3 ncü fıkrasında yazılı olduğu şekilde ceza uygulaması yapılması gerektiği kanaati hâkim olmuştur.

78. HAMDİ HAVUÇCUOĞLU:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

1 nci yurt komitesinde bulunduğundan barikatların hazırlanması ve odaların boşaltılmasından haberdar olduğunu, 2 nci yurtta bulunan ve çatışmayı idare edenlerle irtibat sağladığını, bazı kişilere görev taksimatı yaptığını, 1 nci ateş sırasında Erdal ŞENER'in öldürülmesi üzerine bağırarak yurda gelip 1 nci yurttaki talebeleri direniş ve ateş etmeye sevk etmek suretiyle T. C. K.'nun 146/3. maddesini ihlâl ettiğinden bahisle anılan madde uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Sanığın T. C. K.'nun 146/3. 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 11.5.1971 tarihinde Ankara Sorgu Hâkimliğine verdiği ifadesinde:

DEV-GENÇ üyesi olmakla beraber isnat edilen suçları işlemediğini, olay gecesi imtihanları sebebiyle geç saatlere kadar imtihanlar için derslerine çalıştığını, sabahleyin gürültü ile uyandığını, silah sesi duyunca kendini yere attığını, dışardan gelen kurşunlar camları deldiğinden sürünerek koridora çıktığını, olay yatışınca teslim olduğunu, kimlerin ateş ettiğini bilmediğini, yaralananlardan Akın DİRİK ile Ferit EĞİLMEZ'i işittiğini beyan etmiştir.

Sanık 3.9.1971 tarihinde Askerî Savcıya verdiği ifadesinde:

Yurt komitesinde kantin kontrolü görevi aldığını, geç saatlere kadar ders çalıştığını, saat 02.00'de yattığını, gürültü ile uyandığını, pencereden baktığını, bu sırada patlamalar olduğunu, koridorda iken güvenlik kuvvetlerincede ateş edildiğini, koridorda yere yattığını, ateş kesildiğinde yurtların aranacağının söylendiğini, kendilerinin yurdunun buna müsaade etmediğini, bunu etraftaki konuşmalardan duyduğunu, yurda gelen iki öğretim görevlisinin üst kata çıktıklarını, onların arkasından kendisinin de çıktığını, bu sırada yeniden ateş açıldığını, koridora yattığını, yurttan yaralananlar olduğunu, barikatların açıldığını, spor sahasına giderek teslim olduğunu, barikat yaptırmadığını, yapılması hususunda kimseye görev vermediğini, yurttan spor sahasına gidene kadar hiç ayrılmadığını, yani irtibat için diğer yurtlara gitmediğini, sosyalist fikir kulübü üyesi bulunduğunu, çalışmalarına iştirak etmediğini görev almadığını, olaylara karışmadığını, Erdal ŞENER'in öldüğünü yurda gelerek bağırarak söyleyenin kendisi olmadığını, olayları kimlerin tertip ettiğini bilmediğini ancak Erhan ERDOĞMUŞ'un 2 nci yurdun üstünden megafonla anons yaptığını, bu sebeple bu olaylarda öğrenci birliğinin ilgili olmasının icap ettiğini beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorguda:

1969-1970 Ders Yılında ODTÜ, Mühendislik Fakültesine girdiğini, İngilizce bilmediğinden hazırlık okuluna kaydını yaptırdığını, maddî imkânsızlık yüzünden 2 nci sömestir okulu bıraktığını, 2 nci sene bu defa İdarî İlimler Fakültesine girdiğini, kantinde çalışmak suretiyle de okula devam edebildiğini, 4 Mart 1971 günü saat 15.00 sıralarında yurda geldiğini, saat 18.00'e kadar kantinde çalıştığını, sonra 309 nolu odasına çıkarak ders çalışmaya oturduğunu, odadan hiç dışarı çıkmadığını, geç saatlere kadar çalışıp yattığını, sabah erken saatlerde gürültü ve arkadaşlarının zorlamalariyle uyandığını, gelen gürültü ve seslerden yurtların polis tarafından aranmak istendiğini anladığını, Güvenlik kuvvetlerince yurda ateş açılınca yere yattığını, ateş sırasında camların kırıldığını görünce bazı arkadaşlarının tuvalet ve banyoda kendisinin de koridorda saklanmaya çalıştığını, ateş kesildikten sonra aynı katta kalan arkadaşları ile konuştuğunu, sonra yine aynı katta kalan bir arkadaşının odasına gidip oturduklarını, sonra yine odasına döndüğünü, yurtların aranmaya başlanıldığı söylenince başka bir odaya gidip haberleri dinlediğini, o sırada bazı öğretim üyelerinin gelerek talebelerle konuşmak istediklerini duyduğunu, öğretim görevlilerinin yanına giderken yeniden ateşin başladığını, hemen yere yatarak ateş kesilinceye kadar orada kaldıklarını, daha sonra merdivenlerdeki

sandalyeleri kaldırıp aşağıya indiklerini, talebelerin toplandığı spor sahasına gittiğini, polislerin ayırdığı talebelerin 19 Mayıs Asayiş Karakoluna götürüldüklerini, 2 gün burada kalıp dövüldükten sonra C. Savcılığına çıkarılarak tutuklandığını, bilâhare maddî kefaletle tahliye edilip memleketi olan Gaziantep'e gittiğini, yurt öğrenci komitesinde görevli olmasının suç teşkil edemeyeceğini, bu komitedeki görevinin kantinin temizliği ile ilgilenmek olduğunu, olaylar sırasında yurt dışına çıkıp kimseyle konuşmadığını, kimseye görev vermediğini, Erdal ŞENER öldü diye bir haberde getirmediğini, komitede olması sebebiyle barikatların kurulmasından ve odaların boşaltılmasından haberi olduğunun doğru olmadığını, komitenin bu gibi işlerle alâkası olmadığını, Askerî Savcıya verdiği ifadenin doğru olduğunu, yalnız 5 Mart hadiselerini gördüğü şeklinde zapta yanlış bir geçme olduğunu bu olayların öğrenci birliği tarafından tertiplenebileceğine dair sözlerinin şahsi kanaatinden ibaret bulunduğunu beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

ODTÜ. Sosyalist Fikir Kulübü üyesi olduğunu, bu üyelik delâletiyle de T. D. G. F. üyesi sayıldığını, 1 nci yurt komitesinde görevli bulunduğunun doğru olduğunu, öğrenci komitesinde olmanın bir suç teşkil edemeyeceğini, 5 Mart 1971 tarihinde vuku bulan silahlı çatışmanın 1 nci yurtta hazırlığını yaptırdığına dair iddiaya temel teşkil edecek hiç bir tanık beyanı veya belgenin mevcut olmadığını, hatta bazı tanıkların beyanlarından yurtlarda olaydan önce herhangi bir hazırlığın olmadığının anlaşıldığını, barikat kurma gibi bir fiilinin olmadığını, bu konuda aleyhinde beyanda bulunan tanıkların tezada düştüklerini veya bilgilerinin görgüye dayanmayıp tahminden ibaret bulunduğunu, çatışma esnasında elindeki tabanca ile ateş ettiğine dair iddianın tamamen uydurma ve gerçek dışı olduğunu, yüzünü çarşaflı olarak saklayarak dolaştığına dair iddianın yerinde olmadığını, duyduğu sesler üzerine kapıyı açıp odada bulunanlardan ne olduğunu sormanın suç teşkil etmeyeceğini, yurt içersinde çatışma lehinde olarak kişilere görev vermediğini, 2 nci yurttaki çatışmayı idare eden kişilerle temas sağlamadığını, 1 nci ateş kesten sonra 2 nci yurt tarafından gelerek 1 nci yurtta bulunan talebelere "Erdal ŞENER isminde bir kardeşimizi öldürdüler, direnelim arkadaşlar" demediğini, 1 nci yurdun tekrar direnmesi lehinde faaliyette bulunmadığını, isnat edilen fiilleri işlemediğini, T. C. K. 146/3. maddesini ihlâl etmediğini, aleyhindeki tanık beyanlarının aksi yazılı delillerle isbat edilmiş bulunduğundan hakkında beraat kararı verilmesini istemiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık Hamdi HAVUÇCUOĞLU'nun ODTÜ. Sosyalist Fikir Kulübü ve DEV-GENÇ üyesi olduğu; 1 nci yurt komitesinde görevli olup, 5 Mart 1971 günü vuku bulan silahlı çatışmadan önce 1 nci yurtta hazırlıkları yaptığı, barikatları kurduğu ve olay sırasında da elindeki tabanca ile Güvenlik Kuvvetlerine ateş ettiği; 1 nci yurtta silahlı çatışmaya iştirak eden kişiler gibi yüzü çarşaflı olarak dolaştığı; bir ara tabancasının tutukluluk yapması sebebiyle yurdun en üst katında ve merdiven başında bulunan 510 numaralı odaya geldiği ve elindeki çakı ile sıkışan mermiyi çıkarmaya çalıştığı; bilâhare odadan ayrılıp ateşlerine devam ettiği; bu olay sırasında Mustafa SAYGI isimli öğrencinin dizinden aldığı isabet neticesinde Gülhane Hastanesinde yapılan ameliyatla çıkarılan mermi çekirdeğinin Hamdi HAVUÇCUOĞLU'nun tabancasından çıkan boş kovana intibak eylediği; bir ara Hamdi HAVUÇCUOĞLU'nun kızlar yurduna doğru koşup kısa bir süre sonra dönerken "Erdal ŞENER isimli bir kardeşimizi öldürdüler. Direnelim Arkadaşlar" diye bağırdığı ve arkadaşlarını, Güvenlik Kuvvetlerine karşı direnmeleri için teşvik ettiği; bütün bu olaylar sırasında yurt içerisinde öğrencilere direnişe devam edilmesi konusunda teşviklerde bulunduğu; sanığın Asliye Ceza Mahkemesine verdiği ve ODTÜ. 4K. 242; Askerî Savcıya verdiği ODTÜ. 7K. 639; huzurda verdiği D. T. 2K. 160 sayfalarda mevcut ifadeleri ve bu ifadelerindeki dolaylı ikrarları; sanığın ikrar ve ifadelerini doğrulayan ve tamamlayan şahitlerden Mustafa SAYGI'nın ODTÜ. 7K. 340 sıradaki Askerî Savcılık ve D. T. 2K. 735 sayfadaki huzurda verdiği yeminli son soruşturma ifadesi; şahit Orhan Savaş VURAL'ın ODTÜ. 1K. 2D. 16 sıradaki C. Savcısına verdiği; ve D. T. 4K. 483 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadesi; Şahit Selçuk KALE-

DORUK'un ODTÜ. 1K. 468 sıradaki C. Savcılığına verdiği ifadesi ve Tal. 1K. 375-380 sıralardaki yeminli son soruşturma ifadesi; şahit Cafer FINDIKOĞLU'nun ODTÜ. 5K. 451-453 sıralardaki Askerî Savcılık ve D. T. 4K. 431 sayfadaki huzurda verdiği yeminli son soruşturma ifadesi ile kuşkudan uzak bir şekilde sübuta ermiş bulunmaktadır.

Mahkememizde sanığın fiilinin, aynı olayda sanık Tayfun MATER'in hanesinde etraflı şekilde izah edilen gerekçelerle T. C. K.'nun 146/3. maddesinde öngörülen suçu teşkil eylediği, bu itibarla da anılan madde uyarınca cezalandırılmasının gerektiği kanaatına ulaşılmıştır.

79. AKIN DİRİK:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın talebe birliği başkan vekili olduğunu, çıkarılan bildiri ve vukubulan olaylardan sorumlu olduğunu, üniversitede ideolajik maksatlarla olaylara karıştığını, Personel Müdürü Hikmet BÜYÜKLİMANLI'yı tehdit edenler arasında bulunduğunu; 5 Mart 1971 gecesi kaldığı 6 ncı yurttan çıkarak 2 nci yurda gelip güvenlik kuvvetlerine ateşli hareket esnasında yaralandığını; güvenlik kuvvetleri ile müsademeye giriştiğinden bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Sanığın T. C. K.'nun 146/3, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 11.5.1971 tarihinde Sorgu Hâkimine verdiği ifadesinde:

DEV-GENÇ üyesi olduğunu, olaylara karışmadığını, talebe cemiyeti ikinci başkanı bulunduğunu, sağ omuzundan seken bir kurşunla yaralandığını, Güvenlik Kuvvetlerine karşı silah kullanmadığını, direnme kararı diye bir karar alınmadığını aramaya mani olmadıklarını, Mevlüt MERİÇ'in ne suretle öldüğünü bilmediğini, olay sırasında beyaz çarşaflı şahıslar görmediğini beyan etmiştir.

Sanık Askerî Savcıya 3.6.1971 tarihinde verdiği ifadesinde:

ODTÜ. talebe birliği başkan yardımcısı olduğunu, SFK. üyesi bulunduğunu, bunun DEV-GENÇ Federasyonuna giren bir kuruluş olduğunu, olaydan bir gün önce küçük bir jandarma birliğinin üniversite giriş kapısında bulunduğunu kendisine bekçinin söylediğini, bu durumu Ertan ACAROĞLU ve Erdal İNÖNÜ'ye telefonla ilettiğini, kendisine 4 Amerikalıyı kaçıranların üniversiteye girmemeleri için tertip alındığının söylendiğini, müfrezenin başındaki yüzbaşının da durumu bu şekilde anlattığını, ertesi günü üniversite tatile gireceği için büyük bir aramanın yapılacağını ummadığını, odasına gidip yattığını, gece bir siren sesi ile uyandığını, kardeşi Kadir DİRİK'in yanına geldiğini, bütün arkadaşları uyandığı için giyinip aşağıya indiğini, kapıda Atilla SÖNMEZ'le karşılaştığını, Deniz GEZMİŞ'lerin yurtta oldukları haber alındığından arama yapılacağını söylediğini, Erdal İNÖNÜ'nün de biraz sonra geleceğini belirttiğini, beraberce yurtların etrafında dolaştıklarını, Atilla SÖNMEZ'den ayrılınca 6 ncı yurda gittiğini, rektörün ikinci yurda gittiğinin söylenmesi üzerine oraya gittiğini, alt katta iken yanına gelen rektörün arama yapılacağını, sakin olunmasını söylediğini, tekrar geleceğini söyleyerek rektörlüğe gittiğini, bu konuşmaları sırasında bir iki patlama olduğunu, yurtlardan gelenin dinamit ve molotof kokteyli, karşıdan gelenleri ise silah sesi olarak değerlendirdiğini, hemen çalışma salonunun terasına çıktığını, çıkarken seken bir mermi ile sağ kolundan yaralandığını, hemen yere yattığını, Erhan'ın hoparlörle ateşin kesilmesini istediğini, kendisini önce pansuman odasına sonra da hastaneye götürdüklerini, bu olayları tertiplemediğini, barikatları kimlerin kurduğunu görmediğini, kaldığı 2 nci yurtta forum yapılıp yapılmadığını bilmediğini, ilk ateşin nereden geldiğini bilmediğini, çok ani yaralandığı için yüzleri beze sarılı kimseleri görmediğini, ODTÜ.'de varlık gösterebilen SFK. ve SDD. olmak üzere iki kuruluşun mevcut olduğunu beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

26 Mayıs 1970 günü yapılan ODTÜ. Öğrenci Birliği seçimlerinde yönetim kurulu üyeliğine seyildiğini, daha sonra yapılan öğrenci birliği yönetim kurulu toplantısında idarî işleri yürütmekle görevli başkan yardımcılığına getirildiğini, ODTÜ. Öğrenci Birliğinin, kanunî bir kuruluş olduğunu, aynı zamanda ODTÜ., S. F. K. üyesi olduğunu, öğrenci birliği başkan yardımcısı olması nedeni ile öğrenci birliğince çıkarılmış bulunan bildiri ve olaylardan sorumlu tutulacağına dair iddianın ciddî olmadığını çünkü tüzüğe göre öğrenci birliğini başkanın temsil hakkı bulunduğunu, bu sıfatla bildiri yayınlama, beyanat verme ve basın toplantısı yapma gibi hakların olduğunu, iddianamede öğrencilerin yurt sorunları ile ilgilenmelerinin bir suçmuş gibi gösterildiğini, halbuki öğrencilerin öğrenimleri süresince karşılaştıkları sosyal, malî mesleki ve bunların hepsini içeren yurt sorunları ile ilgilenmelerinin doğal olduğunu, ODTÜ. öğrencileri ve onların temsilcisi olan öğrenci birliğinin gerek öğretim üyeleri ve gerekse idare gibi kurumları yıkmak tanımamak bir yana baştan beri bütün durumları ile üniversiteye sahip çıkarak yetkili organlarla ortaklaşa çalıştıklarını, üniversitede genel istek sonucu gerekli yönetmelik değişikliklerinin yetkili organlarca yapılarak öğrencinin yönetime iştirakini belli alanlarda gerçekleştirdiğini, bunun sonunda üniversitenin içinde bulunduğu buhranlardan kurtularak verimli bir eğitim dönemine girdiğini, eğitim dönemlerinde meydana gelen olaylar ve eğitimdeki aksaklıkların öğrenciler tarafından değil tamamen üniversite dışından gelen kanunsuz baskılar sonucu olduğunu, iddianamede üniversitenin kantinlerinin muhtelif zamanlarda faili meçhul kimseler tarafından soyulduğunun yazılı olmasına rağmen yine aynı iddianamede bu hırsızlıkları devrimci öğrencilerin yaptıklarının iddia edilerek çelişkiye düşüldüğünü, ODTÜ.'de öğrencilere ait kantinlerin bulunmadığını, kantinlerin işletilmesinin rektörlüğe bağlı kafeterya ve kantinler müdürlüğünce yürütüldüğünü, kafeterya gelirlerinin bu müdürlük kanaliyle rektörlük bütçesine gittiğini, ODTÜ.'de öğrenci birliğinin işlettiği tek bir büfenin mevcut olduğunu ve bu büfede iki defa hırsızlık vakasının vuku bulduğunu, bu olaylar sebebiyle büfe zarar ettiğinden kapatıldığını, personel müdürü Hikmet BÜYÜKLİMANLI'yı tehdit etmediğini, Hikmet BÜYÜKLİMANLI'yı tanımadığını, 1970 yılı sonlarında ODTÜ.'de öğrencilere baskı yapılmasını hedef alan üniversitede bir polis veya jandarma karakolu kurulması amaciyle çeşitli baskıların yapıldığını, fakat üniversite akademik konseyinin bu teklifleri red ettiğini, bu sebeple ODTÜ.'nin siyasal iktidarın boy hedefi haline geldiğini, bu kurumun kapatılması için üniversiteye polis ve jandarma baskınlarının yapılmaya başlandığını, nitekim üniversitenin değişik tarihlerde iki defa aramaya tabi tutulduğunu, bunların aramadan ziyade bir talan mahiyetinde, olduğunu, arama sebebiyle üniversitenin eğitime ara vermek zorunda kaldığını, yurtlar kapandığından öğrencilerin evlerine dağıldıklarını, yurtlara geri döndüklerinde bıraktıkları eşyalarını yerlerinde bulamadıklarını, durum böyle olmasına rağmen bir olaya meydan vermemek gayesi ile soğukkanlılıkla hareket edilerek üniversitenin temelli kapatılmasının önlenmesine çalışıldığını, 5 Mart 1971 tarihinde kaçırılan 4 Amerikalının yurtlara getirildiği iddiası ile üniversitenin tekrar basıldığını ve bütün ülkede etkileri görülen olayların meydana geldiğini, kendisinin 6 ncı blok 328 numaralı odada kaldığını, 4 Mart 1971 gecesi saat 20.00 sıralarında yorgun olduğu için erkenden yattığını, gece bir takım gürültü ve siren sesleriyle uyandığını, camdan baktığında civarda araçlar ve kalabalık topluluk gördüğünü, arkadaşlarından yurtlarda arama yapılacağını ve polisle jandarmalar tarafından yurtların sarıldığını öğrendiğini, bir müddet sonra altıncı yurda gelen rektör yardımcısı Atilla SÖNMEZ'in kendisini aşağıya çağırdığını, aşağıya inerken 2 nci katta bulunan kardeşi Kadir DİRİK'in odasına uğrayarak durumu anlattığını, sonra Atilla SÖNMEZ'in yanına indiğini, Atilla SÖNMEZ'in daveti üzerine, Güvenlik Kuvvetleri ile yapılacak toplantıda bulunmak üzere 2 nci yurda gittiklerini, oraya kendi isteğiyle değil rektör yardımcısının çağrısı ile gittiğini, 2 nci yurt müdür odasında bazı subaylarla üniversite yöneticilerinin katıldığı bir görüşmenin vuku bulduğunu, odada, Erdal İNÖNÜ, rektör yardımcıları bazı öğretim üyeleri, J. Albay Mehmet ÖZTOPRAK bazı subaylarla öğrenci birliği başkanı Erhan ERDOĞMUŞ, Tayfun MATER, Aşkın KOCAÇİMEN ve kendisinin bulunduklarını, J. Alb. M. ÖZTOPRAK'ın kaçırılan Amerikalıları bul-

mak maksadiyle yurtta arama yapılacağını, ellerinde arama kararı olduğunu ve bu işi polisin yapacağını söylediğini, Erhan ERDOĞMUŞ'un ise aramayı jandarmanın yapmasını istediğini, öğrencilerin polise karşı bir tepki göstermeleri halinde sorumluluk alamayacağını belirttiğini, fakat albayın kesinlikle olumsuz cevap verip aramayı polisin yapmasında direttiğini, görüşmede bir netice alınamayınca rektör Erdal İNÖNÜ'nün gerekli yerlerle görüşmek üzere odadan ayrıldığını, kendilerinin de dağıldıklarını, rektörün temaslarının sonucunu öğrenemeden kısa bir süre sonra yurtlara yaylım ateşi açıldığını, ateş başlayınca 2 nci yurdun üstündeki çalışma salonu katına fırladığını, bu kata çıktığında seken bir mermi ile vurulduğunu, ateş kesildiğinde ambulansla hastaneye sevkedildiğini, olayda sırf yaralanmış olmasının müsademeye girdiği manasına gelemeyeceği, kendisinden önce sorgusu yapılan Tayfun MATER'in bu olaylarla ilgili söylediklerine aynen katıldığını, Askerî Savcıya verdiği ifadenin genellikle doğru olduğunu, sadece kardeşinin kendi odasına gelmiş olduğuna dair kısmın zapta yanlış geçirildiğini, yattığı 328 numaralı odada Ruhi ÖDEV ismindeki bir talebe ile kaldığını, 4 Mart 1971 akşamı erken saatlerde yattığında Ruhi'nin yatağında başka bir kimsenin yatıp yatmadığı hususlarını bilemeyeceğini, odada bir sessizliğin olduğunu beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Sanık verdiği dilekçesinde, zaman bakımından savunmaların kısıtlandığını ileri sürerek, savunma yapmayacağını beyan etmiştir.

Deliller in tartışılması:

Sosyalist Fikir Kulübü ve DEV-GENÇ üyesi olan sanık AKIN DİRİK'in oluş şekli Tayfun MATER'in hanesinde etraflı şekilde anlatılan 5 Mart günü ODTÜ. öğrenci yurtlarında öğrencilerle Güvenlik Kuvvetleri arasında yapılan silahlı çatışma olayını tertipleyenlerden ve olay sırasında da idare edenlerden olduğu; olaylar sırasında 2 nci yurt müdürlük odasında Albay ÖZTOPRAK'ın ODTÜ. rektör ve yardımcıları ile öğrenci temsilcisi olarak konuştuğu ve Güvenlik Kuvvetlerinden sadece jandarmanın aramasına müsaade edileceğini, polisin içeriye sokulmayacağını, direnileceğini söylediği ve olaylar sırasında 2 nci yurtta teras kısmında yaralandığı; sanığın Asliye Ceza Mahkemesine verdiği ODTÜ. 4K. 5D. 246 sıradaki, Askerî Savcıya verdiği ODTÜ. 5K. 4D. 431 sıradaki ve huzurda verdiği D. T. 2K. 161 sayfadaki hazırlık ve son soruşturma ifadeleri; aynı olayda sanıklar Aşkın KOCAÇİMEN'in Askerî Savcıya verdiği ODTÜ. 5K. 472, huzurda verdiği D. T. 2K. 170 sayfadaki ifadeleri; sanık Süleyman GÜNEY'in Askerî Savcıya verdiği ODTÜ. 4K. 486 ve huzurda verdiği D. T. 2K. 164 sayfadaki ifadesi; sanık Tayfur CİNEMRE'nin Askerî Savcıya verdiği ODTÜ. 6K. 590 ve huzurda verdiği D. T. 2K. 171 sayfadaki ifadesi; sanık Hüseyin SÜNGER'in Askerî Savcıya verdiği ODTÜ. 7K. 626, huzurda verdiği D. T. 2K. 181 sayfadaki ifadesi; sanık Tayfun MATER'in Askerî Savcıya verdiği ODTÜ. 7K. 645 ve huzurda verdiği D. T. 2K. 159 sayfadaki ifadeleri; şahitlerden Hüsnü SOLMAZ'ın ODTÜ. 1K. 176 sıradaki C. Savcılığı ve Tal. 1K. 524-530 sıralardaki yeminli son soruşturma ifadesi; şahit Tevfik SÜLÜN'ün ODTÜ. 1K. 2D. 15 sıradaki hazırlık ve Tal. 1K. 133-139 sıradaki yeminli son soruşturma ifadeleri; şahit Vehbi KOKULU'nun ODTÜ. 1K. 95 sıradaki hazırlık; şahit Suha ERGÜN'ün ODTÜ. 1K. 104 sıradaki hazırlık; şahit Atilla SÖNMEZ'in ODTÜ. 4K. 332 ve 6K. 671 sıralardaki hazırlık; şahit Ertan ACAROĞLU'nun ODTÜ. 4K. 4D. 325 sıradaki hazırlık ve D. T. 4K. 488 sayfadaki son soruşturma ifadesi; şahit Namık ÇETİN'in ODTÜ. 5K. 457 sıradaki hazırlık ve Tal. 1K. 431-436 sıradaki yeminli son soruşturma ifadesi; şahit Mahmut ERDOĞAN'ın O. D. T. Ü. 5K. 460 sıradaki hazırlık ve Tal. 1K. 437-446 sıralardaki yeminli son soruşturma ifadeleri; şahit Mehmet YILMAZ'ın ODTÜ. 6K. 682 sıradaki hazırlık ve D. T. 4K. 637 sayfadaki son soruşturma ifadeleri; şahit Nihat ALTINKAYA'nın ODTÜ. 7K. 367 sıradaki hazırlık ve D. T. 4K. 482 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadeleri şahit Selami ŞAKİROĞLU'nun ODTÜ. 7K. 373 sıradaki hazırlık ve D. T. 4K. 484 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadeleri şahit Metin ERDOĞMUŞ'un ODTÜ. 7K. 657 sıradaki hazırlık ve D. T. 4K. 613 sayfada-

ki yeminli son soruşturma ifadeleri şahit Nurettin SARIALP'in ODTÜ. 8K. 589 sıradaki hazırlık ve D. T. 4K. 311 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadeleri ile kesin olarak sübuta ermiş bulunmaktadır.

Sanık her ne kadar hakkındaki iddiaları sorgusu sırasında reddetmiş ise de yukarıda yazılı şahadetler karşısında sanığın bu savunmalarına gerçekleri ifade eden savunma olarak bakılamamış, aksine Erdal İNÖNÜ'nün D. T. 4K. 702 sayfadaki ve Tayfun MATER'in hanesine uzunca pasajlar alınan ifadesinde geçtiği üzere bir gün evvel rektörün kendisi ile görüşmüş ve arama mukarrerse direnilmemesi hususunun teminini istemiş olmasına rağmen Akın DİRİK ile Tayfun MATER'in aramaya polis iştirak ederse öğrencinin direneceğini beyan eylemesi karşısında ve keza olay günü 2 nci yurtta öğrencileri temsilen aramaya polisin karıştırılması halinde direnileceğini Albay ÖZTOPRAK'a ifade eylemesi ve gerçekten de direnilmesi karşısında sanığın bu olayın tertipleyicisi ve olay sırasında da yöneticilerinden olduğu inancı kesinlik kazanmıştır.

Hukukî niteliği Tayfun MATER'in hanesinde yazılı olan bu fiilin sebebiyle sanığın T. C. K.'nun 146/3. maddesi uyarınca cezalandırılmasının gerektiğine inanılmıştır.

80. ŞÜKRÜ ATACAN

Sanık hakkında Askeri Savcı iddianamesinde:

Sanığın sosyalist fikir kulübü üyesi bulunduğunu, kulübün fikir ve fiillerine iştirak ettiğini, 4 ncü yurt komite başkanı olduğunu, bu yurtta alınması gereken tedbirleri ve kurulması gereken barikatları kurdurmak suretiyle T. C. K.'nun 146 ncı maddesine giren bir fiilin işlenmesine yardım ve müzaharette bulunduğundan bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Sanığın T. C. K.'nun 146/3, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık Askerî Savcıya 27.7.1971 tarihinde verdiği ifadesinde:

4 ncü yurtta kaldığını, iki sene önce SFK.'ne girdiğini, faaliyetlerine iştirak etmediğini, kulüp sonradan DEV-GENÇ'e bağlanma kararı alınca kulüple ilişiğini kestiğini, kulübün Anayasa mitingine, Ümran ÖKTEM'in cenaze merasimine, kanunsuz hiç bir yürüyüş ve fakültedeki eylemlere katılmadığını, 5 Mart olaylarının vuku bulduğu gece geç saatlere kadar ders çalıştığını, geç saatlerde yattığını, silah sesleriyle uyandığını, yere yatarak kendilerini koruduklarını, olaylara karışmadığını, normal zamanda seçilmiş yurt komite başkanı olduğunu, o gece başkan olarak barikat kurulması, tedbir alınmasında bir faaliyet göstermediğini, o gece yurda dışardan gelmiş kimseleri görmediğini, yurttan ateş edildiğine dair sesler geldiğini, fakat kimin ve nereden ateş ettiğini bilmediğini beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

ODTÜ., S. F. K. üyesi olduğunu, 4 ncü yurt öğrenci komitesi başkanı olduğunu, ancak yurtta bulunması icap eden tedbirleri ve barikatları kurdurtmadığını, bu iddianın doğru olmadığını, görev aldığı komitenin sadece öğrenci istek ve şikâyetlerini ilgili mercilere ileten dolayısiyle öğrenci-idareci ilişkilerini sağlayan bir örgüt olduğunu, bu komitelerin öğrenciler tarafından seçildiğini, komitenin bir yönetim organı olmadığını, hiç bir kanunsuz hareketinin olmadığını, yurtların genel yönetiminin yurtlar yönetim kurulunca sağlandığını, bu kurulun karar defterine alınan her karar ve yapılan her şeyin günü gününe yazıldığını, 4 ncü yurttaki tedbirler ve kurulan barikatlar hususunda hiç bir rolü, sorumluluğu ve bilgisinin olmadığını, 5 Mart 1971 günü iki imtihanının olduğunu, olay gecesi bunlara hazırlanmakla meşgul olduğunu, olayların başından sonuna kadar oda arkadaşları Zafer OYLAN, Mehmet POLAT ve Olcay NALBANTOĞLU ile beraber olduğunu, hiç bir kanunsuz harekette bulunmadığını,

T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesini ihlâl etmediğini, Askerî Savcılık ifadesinin umumiyetle doğru olduğunu, F. K. F. isim değiştirip DEV-GENÇ örgütü haline geldikten sonra da T. D. G. F.'da üyeliğinin devam ettiğini beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Sanık savunmasını avukatı tarafından yapılacağını beyan etmiştir.

Sanık Vekili Av. Nevzat HELVACI yazılı olarak sunduğu savunmada:

5 Mart tarihinde ODTÜ.'de vuku bulan olayların T. C. K.'nun 146/3. maddesi ile bir ilgisinin bulunmadığını, sosyalist fikir kulübüne üye olmanın 146 ncı maddeyi ihlâl anlamı taşımayacağını, bu derneğin bütün fiillerine, müvekkilinin katıldığına ilişkin iddianın mücerret olduğunu, müvekkilinin 4 ncü yurt yönetim komitesi başkanı bulunduğunu, yönetmelikle kendisine verilen resmi görevleri yürüttüğünü, olaylar sebebiyle teşkil edildiği iddia olunan direnme komiteleri ile yurt komitelerinin hiç bir ilişiğinin olmadığını, müvekkilinin olay sırasında hangi kişilerle nerede olduğunu açıklamış bulunduğunu, müvekkili hakkında ileri sürülen fiil sübuta ermediğinden hakkında beraat hükmü verilmesini talep etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık Şükrü ATACAN'ın Sosyalist Fikir Kulübü ve onun devamı olan DEV-GENÇ üyesi olduğu; ODTÜ. içinde kulübün fiilî ve fikrî bütün çalışmalarına katıldığı; 4 ncü yurt komitesi başkanı olduğu; 5 Mart 1971 günü vuku bulan öğrenci-güvenlik kuvvetleri silahlı çatışmasında yurttaki barikatların yapılmasına ve anons aygıtlarının kurulup çalışmasına nezaret ettiği, sanığın Cumhuriyet Savcısına verdiği ODTÜ. 6K. 663 sıradaki ve huzurda verdiği D. T. 2K. 162 sayfadaki ifadeleri ile ve şahit Hüsnü KAHRAMAN'ın ODTÜ. 1K. 406 sıradaki hazırlık, Tal. 1K. 140-143 sıradaki son soruşturma ifadeleri; şahit İskender YILGÖR'ün ODTÜ. 1K. 281 sıradaki hazırlık, Tal. 1K. 504-515 sıradaki yeminli son soruşturma ifadeleri; şahit Mustafa DEMİRHAN'ın ODTÜ. 1K. 2D. 97 sıradaki C. Savcılığınca tespit edilmiş olan hazırlık ifadesi ile ayrıca aynı olayda sanık Fahri DOĞU'nun Askerî Savcıya verdiği O. D. T. Ü. 4K. 480 sırada mevcut hazırlık ve huzurda verdiği D. T. 1K. 99 sayfadaki son soruşturma ifadeleri ile kuşkusuz bir şekilde sübuta ermiş bulunmaktadır.

Sanık sorgusunda her ne kadar "4 ncü yurt komitesi başkanı olduğunu fakat bu komitenin 5 Mart olayları sebebiyle kurulmuş bir komite değil, yurtta kalan öğrencilerin yurt yönetimi karşısında haklarının ve dileklerinin gerçekleştirilmesi için çalışan bir komite olduğunu, kendisinin de bu komitenin başkanı bulunduğunu olaylara iştirak etmediğini" ifade eylemişse de olay günü yurt tüzüklerine uygun olarak daha önceden seçilip çalışmakta olan komite üyelerine ve özellikle komite başkanlarına o yurdun direniş için hazırlanması ve direniş sırasında sevk ve idare edilmesi görevinin verilmiş olduğu, sanıkların ve özellikle şahitlerin beyanları birlikte mütalâa edilerek kesinlikle anlaşılmış olduğundan, sanık Şükrü'nün bu yoldaki savunmasına itibar edilmemiştir.

Sanığın, oluş şekli teferruatlı olarak Tayfun MATER'in hanesinde anlatılan bu fiilinin T. C. K.'nun 146/3. maddesinin hukukî niteliğine uygun düştüğü yolundaki kanaat ve Tayfun MATER'in hanesindeki gerekçelerle anılan madde uyarınca cezalandırılması gerektiğine inanılmıştır.

81. HALİL ÇELİMLİ:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın ODTÜ. Sosyalist Fikir Kulübü üyesi olduğunu, aynı zamanda inşaat mühendisliği öğrenci derneğine de üye bulunduğunu, üniversitedeki olaylara iştirak ettiğini, fikir ve fiil olarak fikir kulübünü desteklediğini, Commer'in arabasını yakmaktan hükümlü bulunduğunu, personel müdürü Hikmet BÜYÜKLİMANLI'yı tehdit edenler arasında bulunduğunu, köy çalışmalarına, halkı bilinçlendirme fiillerine katıldığını, 23.3.1970 tarihli Nallıhan uyanış

mitingini idare edenler arasında bulunduğunu, 5 Mart 1971 günü 4 ncü yurtta olayları idare edenler arasında bulunduğundan bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 146/3. maddesi mucibince tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/5-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 3.6.1971 tarihinde Askerî Savcıya verdiği ifadesinde:

1969 yılından beri ODTÜ. Sosyalist Fikir Kulübü üyesi olduğunu, bunun devrimci gençliğin alt teşkilâtı olduğunu, fakültenin son sınıflarında olduğundan teşkilâtla ilgilenemediğini, olay gecesi geç saatlere kadar ders çalışıp odasında yattığını, silah sesleri ile uyandığını, mermi gelir endişesi ile koridora çıkıp orada kaldığını, dışardan hoparlörle konuşma sesleri geldiğini ancak anlayamadığını, bir ara ateş sesleri işittiğini, koridordan hiç ayrılmadığını, yurt teslim olunca arkadaşlarıyla birlikte dışarıya çıktığını, kimlerin ateş ettiğini bilmediğini, direniş kararına katılmadığını, yurt içinde başı sarılı kimse görmediğini beyan etmiştir.

Sanık 19.7.1971 tarihinde Askerî Savcıya verdiği ifadesinde:

Köy çocuğu olduğunu, yazın köyde kaldığını, köy sorunları ve köylülerin problemlerinin kendisini ilgilendirdiğini, yaptığı konuşmalarda daima faiz müessesesinin karşısında bulunduğunu, toprak reformunun yapılması gerektiğini söylediğini, okul ve kitap üzerinde bunların temini hususunda konuşmalarının olduğunu, ziraî alet ve gübrelerin ucuz temini gibi hususlarda konuşmalar yaptığını, bunları kendiliğinden köylerinde yaptığını, ODTÜ.'deki Talebe Cemiyeti başkanlığında yapılan köy çalışmalarına iştirak etmediğini, ODTÜ.'de teşkilâtlanmış herhangi bir örgütte çalışmadığını, örgüt tarafından kendisine görevde verilmediğini beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorguda:

27 Mayıs Anayasasına saygılı bir kişi olduğundan bu anayasaya karşı çıkmasının söz konusu olamayacağını, ODTÜ., S. F. K. üyesi olup, aynı zamanda mühendislik fakültesi inşaat bölümü 3 ncü sınıf öğrencisi olduğunu, yasal olan bu örgüte kayıtlı olmasının suç teşkil etmeyeceğini, inşaat mühendisliği öğrenci derneğinin de talebelik sıfatından ötürü doğal olarak üyesi bulunduğunu, Amerikan Büyükelçisi Commer'in arabasının yakılması olayı sebebiyle 6 ay hapis cezası aldığını, bu olaydan ceza aldığından burada bir kere daha bunun hesabının sorulamayacağını, gayet muğlak ve soyut bir şekilde üniversitedeki olaylara katıldığının iddianamede belirtildiğini, Commer olayı dışında herhangi bir olaydan dolayı hakkında soruşturma açılmadığını, ODTÜ. öğrenci birliği ikinci başkanı olan Can SAVRAN'ın trafik kazası sonucu ölmesi üzerine yayınlanan bildirinin kaleme alınmasında ve yayınlanmasında hiç bir fonksiyonunun olmadığını, personel müdürü Hikmet BÜYÜKLİMANLI'ya hakaret etmediğini, tehditte bulunmadığını, hatta BÜYÜKLİMANLI'yı tanımadığını, Nallıdere köylülerinin 15 bin dönümlük merayı ele geçirmeleri eylemine ve yaptıkları iddia edilen uyarış mitingine katılmadığını, mitingi idare edenler arasında olmadığını, köylüleri tahrik ve teşvik etmediğini, köy çalışmalarına iştirak ettiğine dair iddianın gerçek dışı bulunduğunu, Hüseyin İNAN veya başka birisi tarafından El Fetih'e götürülmediğini, gitmediğini. 5 Mart 1971 günü 4 ncü blokta olayı idare edenler arasında olmadığı gibi olayla hiç bir ilişkisinin de bulunmadığını, olay günü imtihanı olduğundan 4 Mart akşamı geç saatlere kadar ders çalıştığını, sabaha karşı gürültü ile uyandığını, mermilerden korunmak için bitişikteki koridora çıktığını, ateş kesildikten sonra arkadaşları ile beraber dışarıya çıktığını, direniş komitesinden ve direniş kararından haberdar bulunmadığını, Askerî Savcıya verdiği ifadenin doğru olduğunu, bu ifadesinde geçen yaz tatillerinde köyde kalırım şeklindeki sözü ile kendi köyünde kaldığını kastettiğini, yoksa başka köylere gidip köy çalışması yaptığını söylemediğini, Erhan ERDOĞMUŞ tarafından kendisine köy çalışmaları ile ilgili bir kâğıt verilmiş olabileceğini ancak, aradan zaman geçtiği için hatırlıyamadığını, köy çalışmaları yapmanın bir mahzur teşkil ettiğini sanmadığını, köy çalışmalarının kahvelerde yapılan sohbetlerden ibaret bulunduğunu beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Esas hakkındaki mütalâada ileri sürülen suçlamaları kabul etmediğini, zaten savcının iddialarını destekleyecek dosyada herhangi bir delilin bulunmadığını, bu sebeple beraatine karar verilmesini istemiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık Halil ÇELİMLİ'nin ODTÜ. Sosyalist Fikir Kulübü üyesi olduğu; aynı zamanda İnşaat Mühendisliği Fakültesi Öğrenci Derneğinin üyesi bulunduğu; bilimsel sosyalizmin Türkiye'deki stratejilerinden millî demokratik devrimi benimsediği; bu mücadeleden olmak üzere 1969 yılında arkadaşları ile birlikte Amerikan Büyükelçisi Commer'in arabasını yakmış olduğu; personel müdürü Hikmet BÜYÜKLİMANLI'yı 25 Şubat 1970 tarihinde birçok arkadaşı ile birlikte istifaya davet edip, hakaret ve tehdit ettiği; sosyalist fikir kulübünün tüzüğünün amaç maddesinde gösterildiği üzere köye yönelik faaliyetlerden olmak üzere ve köylüye sosyalist, devrim, giderek komünist toplum düzeni için ilk aşama olan millî demokratik devrim şuurunun ve aslında bilimsel sosyalizmin bilincinin köylüye verilebilmesi, köylünün bu bilinçle harekete geçirilebilmesi için hemen bütün yüksek okulların sosyalist fikir kulüpleri veya devrimci gençlik dernekleri üyeleri tarafından yapılan köy çalışmalarına sanık Halil ÇELİMLİ'nin de iştirak ettiği ve kendisine bu çalışmalarında gittiği yerlerin ilgili merciler tarafından kolaylık gösterilmesi için ODTÜ. Öğrenci Birliği Başkanı Erhan ERDOĞMUŞ tarafından bir yetki belgesi verilmiş olduğu; ayrıca köy çalışmalarından olmak üzere 23 Mart 1970 tarihinde Nallıdere köylerinin düzenledikleri mitinge diğer DEV-GENÇ militanları ile birlikte iştirak ettiği sanığın Askerî Savcıya verdiği ODTÜ. 5K. 4D. 435 ve gene ODTÜ. 6K. 636 sıralarda mevcut hazırlık ifadeleri, huzurda verdiği DT. 2K. 163 sayfada mevcut yazılı sorgusu; şahit Nurettin SARIALP'in O. D. T. Ü. 8K. 589 sıradaki hazırlık ve DT. 4K. 511 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadeleri ve gene şahit Mahmut ERDOĞAN'ın ODTÜ. 5K. 459 sıradaki askerî savcılık ve Tal. 1K. 437-443 sıradaki yeminli son soruşturma ifadesi; yazılı delillerden ODTÜ. 2/1K. 6D. 221 sırada mevcut ve 1.9.1969 tarihinde yapılan öğrenci birliği seçimleri sırasında arkadaşları ile birlikte kendi fikirlerine yatkın olmayan öğrencileri dövdüğüne dair öğrenci disiplin komitesinin kararı; ODTÜ. 2/2K. 1 numaralı sarı zarfta mevcut ve sanığın dolabında bulunmuş olan öğrenci hareketlerinde sanığı faaliyet halinde gösteren fotoğraflarla sair devrimci yazılar, O. D. T. Ü. 2/2K. 10D. 157 sırada mevcut ODTÜ. Öğrenci Birliği Başkanı Erhan ERDOĞMUŞ tarafından verilmiş köy çalışmaları için araştırma yapmak üzere yetki belgesi vesair delillerle kuşkusuz bir şekilde sübuta ermiş bulunmaktadır.

Sanığın bu fiilleri gerekçenin teorik inceleme bölümünde etraflı şekilde izah edildiği üzere Türkiye'de komünist bir devlet rejiminin ve komünist bir toplum düzeninin yaratılması ana gayesinde olmak üzere ilk aşamayı teşkil eden ve ön hedef olarak işçi sınıfı iktidarının kurulmasını öngören millî demokratik devrim savaşı vermekte bulunan FKF. ve onun federe kuruluşları durumundaki ODTÜ. Sosyalist Fikir Kulübünün bir üyesinin yukarıda izah olunan kasıt altında işlemesi mümkün görülen ve birçok olaylardan meydana gelen tek fiil olarak kabul edilmiş ve sanığın T. C. K.'nun 141/5. maddesi uyarınca cezalandırılması gerektiği inancına ulaşılmıştır.

82. A. METİN ALTUĞ:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın sosyalist fikir kulübü üyesi bulunduğunu, bu kulübün fiili ve fikri eylemlerine iştirak ettiğini, fikri bakımdan gizli örgütler içersinde olduğunu, 5 Mart 1971 günü güvenlik kuvvetlerine karşı silah kullandığından bahisle fiiline uyan T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Sanığın T. C. K.'nun 146/3, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 11.5.1971 tarihinde sorgu hakimince alınan ifadesinde:

Olaylara karışmadığını, kimlerin karıştığını da bilmediğini, odasından dışarı çıkmadığını, cezaevine girdikten sonra bazı arkadaşlarının yaralandıklarını bizzat kendilerinden işittiğini, DEV-GENÇ'li olmadığını, ateşe ara verildiği zamanlar camdan baktığında yurtlarda bir takım çarşaflı kimseleri gördüğünü, bunların talebemi yoksa dışardan gelen yabancı şahıslarmı olduğunu bilmediğini, direnme kararı alındığını bilmediğini, barikat kurulduğunu bilmediğini beyan etmiştir.

Sanık Askerî Savcıya 24.9.1971 tarihinde verdiği ifadesinde:

Üniversiteye girdiğinde Sosyalist Fikir Kulübüne üye olduğunu, öğretim görevlilerinden Seyhan ERDOĞDU ve Ahmet KARDAM'ın eğitim gruplarıyla çalışma yaptığını bildiğini, bunların gruplar halinde toplanıp kitap okuduklarını, kitaplar üzerinde mütalâa yürüttüklerini tahmin ettiğini, bu çalışmalara katılmadığını, Kuseyrioğlu'nun cenaze merasimine ve Mustafa Kemal yürüyüşüne iştirak ettiğini, boykot ve işgallere katılmadığını, 4 ncü yurtta kaldığını, olay gecesi geç saatlere kadar çalıştığını, sabahleyin gürültü ile uyandığını, odasında gizlendiğini, olayların sonuna kadar odasında kaldığını, heyecanı arttırmak için kapıların tekmeleyip, camları kırmadığını, tabanca kullanmadığını, Ahmet SARIBAŞ isimli şahısla cezaevinde tanıştığını, İstanbul'da kendisini ziyaret ettiğini, İstanbul adresine mektup yazdığını, ancak cevap alamadığını beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

Anayasayı tamamen veya kısmen değiştirmek yahut T. B. M. M. vazifesini yapmaktan men'e teşebbüs gibi bir düşünce taşımadığını, 1970 yılında S. F. K.'ya üye olduğunu, ancak derslerinin çokluğu ve ağırlığı nedeniyle kulübün çalışmalarına katılamadığını, hiç bir gizli örgütle fikir bağlantısının olmadığını, cezaevindeyken tahliye olan başka bir şahsa yazdığı ve ele geçirilen mektubunun ideolojik hiç bir yönünün bulunmadığını 5 Mart 1971 günü O. D. T. Ü.'de meydana gelen olaylar esnasında 4 ncü blok 601 nolu odada bulunduğunu, odasından dışarı çıkmadığını, çatışmaya katılmadığını ve silah kullanmadığını, aleyhinde şahitlik yapan kişinin kesin bir şey söylemediğini, iftiraya uğradığını, Askerî Savcılıkça alınan ifadesinin doğru olduğunu, sadece Seyhan ERDOĞDU ve Ahmet KARDAM'ın üniversitede eğitim çalışması yaptırdıklarına dair bir ibarenin geçmekte olduğunu bunun düzeltilmesi gerektiğini bu durumun Askerî Savcıya ifade vermeye geldiği günden bir gün evvel bir başka arkadaşından duyduğunu, arkadaşından öğrendiği hususu Askerî Savcıya aktardığını, esasında bu iki şahsın eğitim çalışmaları yaptığını görmediğini beyan etmiştir.

Sanık Vekili Av. M. Emin DEĞER yazılı olarak sunduğu savunmada:

İddia makamının müvekkili hakkında sadece iddiada bulunduğunu, iddialarını isbatlayacak deliller yerine bir takım yorumlar ileri sürdüğünü, iddianamede müvekkilinin sadece fikir kulübü üyesi olduğu belirtilmişken esas hakkındaki mütalâada bu sıfata ayrıca delili gösterilmeksizin DEV-GENÇ üyesi olmanın da eklendiğini, müvekkilinin 1970 yılında sosyalist fikir kulübüne üye olduğunun doğru olduğunu ancak kulübün hiç bir faaliyetine katılmadığını, Mustafa KUSEYRİOĞLU'nun cenaze törenine katılmanın suç teşkil etmeyeceğini, eğitim çalışmalarına katılmadığını, müvekkilinin bir arkadaşına yazdığı mektupdaki ifadeleri gizli örgüt ilişkisi olarak değil arkadaşlık ilişkisi ve tavsiyeleri olarak ele almanın daha gerçekçi olacağını, müvekkilinin 5 Mart olaylarına karıştığını hatta heyecanı artırmak için kapıları tekmeleyip camları kırdığını ileri süren şahit Burhan AÇIKALIN'ın yalan söylediğini, bu şahidin ifadesine itibar olanağının bulunmadığını, müvekkili lehine şahadette bulunanların yalancı tanıklık yaptıklarının ispat edilemediğini, sırf şebekesi yanında olmadığı için müvekkilinin spor sahasında kalabalıktan ayrılıp emniyete götürüldüğünü, ele geçirilen mektubun suç teşkil etmeyeceğini, izah edildiği üzere müvekkilinin müsnet suçu işlediğine dair herhangi bir delili mevcut olmadığından beraatine karar verilmesini talep etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık Abdurrahman Metin ALTUĞ'un ODTÜ. Sosyalist Fikir Kulübüne üye olduğu; 1970 yılında bu kulübün ODTÜ. içinde düzenlediği ve keza FKF.'nin Ankara içinde düzenlediği birçok eylemlere katıldığı; bu meyanda Seyhan ERDOĞDU ve Ahmet KARDAM tarafından düzenlenen eğitim çalışmalarına ve An-kara'da düzenlenen KUSEYRİ'nin cenaze yürüyüşüne ve 10 Kasımda Mustafa Kemal'e saygı yürüyüşü diye anılan yürüyüşe katıldığı; Ahmet SARIBAŞ isimli bir kişiye yazdığı mektupta (Adnan'la ilgini sakın kesme, devamlı görüş ve birbirinizi yetiştirin, sen de kendi hareketlerine dikkat et, kendi başına iş yapma, hepimize zararı dokunur, bir müddet sabırlı olup çalışmalarımıza devam edelim. Adnan okuluna hiç bir şey yokmuş gibi devam etsin ve hiç bir şeyle ilgilenmiyormuş artık bu işleri bırakmış gibi görünsün, taktiğimiz bir müddet için bu.....) diyerek gizli faaliyetlerinin nasıl yürütüleceği ve arkadaşlarının hangi davranış ve tutum içinde olması lâzım geldiği yolunda telkin ve tavsiyelerde bulunduğu; 5 Mart 1971 günü vuku bulan öğrenci-güvenlik kuvvetleri silahlı çatışmasında 4 ncü yurtta 5 nci ve 6 ncı katlarda güvenlik kuvvetleri üzerine patlayıcı madde attığı ve 4-5 arkadaşı ile birlikte silahla ateş ettiği; öğrencilerin heyecanını arttırmak ve havayı gergin tutmak maksadıyla kapılara tekme ile vurduğu, camları kırdığı; sanığın Asliye Ceza Mahkemesine verdiği ODTÜ. 4K. 5D. 243 ve askerî savcıya verdiği O. D. T. Ü. 8K. 622 sırada bulunan hazırlık ifadeleri ve bu ifadeleri doğrulayıp tamamlayan huzurda verdiği DT. 2K. 163 sayfada mevcut sorgusu; şahit Burhan AÇIKALIN'ın ODTÜ. 1K. 1D. 12 sırada mevcut Cumhuriyet Savcısına verdiği ve Tal. 1K. 539.550 sıralarda mevcut yeminli son soruşturma ifadesi ve keza ODTÜ. 7K. 665 sırada mevcut sanığın Ahmet SARIBAŞ isimli kişiye yazmış olduğu mektup ile sübuta ermiş bulunmaktadır.

Sanığın bu fiilleri diğer sanık Tayfun MATER'in hanesinde etraflı şekilde izah edilen gerekçelerle T. C. K.'nun 146/3. maddesinde yazılı suçun kanunî unsurlarını teşkil eylediği ve bu suçu oluşturduğu, bu nedenle de sanığın anılan madde uyarınca cezalandırılması gerektiği inancına ulaşılmıştır.

83. SÜLEYMAN GÜNEY:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın sosyalist fikir kulübü üyesi bulunduğunu, kulübün fikir ve fiillerine iştirak ettiğini, 1 nci yurt komite üyesi olduğunu, 1 nci yurtta olayı tertip ve idare edenler arasında bulunduğundan bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Sanığa isnat edilen suç sübuta ermediğinden, hakkında beraat kararı verilmesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 2.6.1971 tarihinde Askerî Savcıya verdiği ifadesinde:

1 nci yurt 303 numaralı odada kaldığını, olay günü saat 15.00 sıralarında yurda geldiğini, yurtta barikatların kurulmuş olduğunu, odasına çıktığını, ertesi günü imtihanı olduğu için ders çalışıp saat 24.00 sularında yattığını, sabaha karşı gürültü ile uyanıp camdan dışarı baktığını, gelen kuvvetlerin başındaki albayın yurtların aranacağını, teslim olmalarını söylediğini, Erhan ERDOĞMUŞ'un da aramayı sadece jandarmanın yapmasını istediklerini söylediğini, albayın mahkeme kararı ile arama yapılacağını söylediğini, birçok ihtar yapıldığını, konuşmalar sırasında birliklerin yurtlara yaklaştığını, bu sırada yurttan yüksek sesli patlamalar geldiğini, albayın erlere silahlı saldırı olursa kendilerinin de ateş edebileceklerini bildirdiğini, bu emir üzerine karyola altlarına saklandıklarını, bir ara ateşin kesildiğini, yaralananlar olduğunu, Tayfun Mater'in albayla konuşmaya gittiğini, anlaşma olmadığından öğleden sonra yeniden karşılıklı ateşin başladığını, odada yattıklarını, bir süre sonra ateşin kesilip yurtların boşaltıldığını, kendisinin ateşe iştirak etmediğini, DEV-GENÇ üyesi olma-

dığını, fikir kulübünde aza olmadığını, barikat kurulmasına ve direniş kararı alınmasına iştirak etmediğini, bu hareketleri tertipleyenlerin Erhan ERDOĞMUŞ ve Akın DİRİK olduğunu, odadan ayrılmadığı için çarşaflı kimse görmediğini, ölen talebe ve er hakkında bir görgüsünün bulunmadığını beyan etmiştir.

Sanık 7.8.1971 tarihinde yine Askerî Savcıya verdiği ifadesinde:

Olay gecesi uyandığını, ateş sesleri duyulduğunu, hoparlörle karşılıklı konuşmalar yapıldığını bir ara ateşin kesildiğini, diğer yurtların boşaldığını, kendisinin de kaldığı yurttaki talebelerin yurdu boşaltmak için barikatların yanına geldiklerini, ancak Ercan Çınar ÖZTÜRK ve Recep SAKIN'ın talebeleri dışarı bırakmadıklarını, direneceklerini söylediklerini, barikatların altında bulunan öğretim görevlisi Sedat ÖZKOL'un Ercan Çınar'a ben garanti aldım, polis gelmeyecek direnişi durdurun dediğini, fakat Ercan'ın bu teklifi kabul etmediğini, Ercan'ın yanında ağzı sarılı 8-10 kişinin daha bulunduğunu, bunları şahsen tanıyabileceğini bunlardan çoğunun dışarıdan gelmiş ve başka yurtlara mensup talebeler olduklarını beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

ODTÜ. Hazırlık Okulunda öğrenci olduğunu. S. F. K.'ya aday üye yazıldığını, ancak asil üyeliğe geçip geçmediği hakkında malûmatının bulunmadığını, birinci yurt öğrenci komitesi üyesi olduğunu, bu komitenin öğrencilerin istek ve dileklerini yurt idaresine iletmeye çalıştığını, 4 Mart akşamı yemekten sonra yurda geldiğini, birinci yurt 303 numaralı odasına çıkarak İngilizce çalıştığını, saat 24.00 sıralarında uyuduğunu, sabaha karşı gürültülerle uyandığını, pencereden baktığında spor salonu yanında arabalar gördüğünü, gelen seslerden yurtların aranacağını anladığını, ateş başlayınca ranzanın altına saklandığını, öğleden sonra merak ederek odadan çıktığında 3 ncü kat başında öğrenci kalabalığı gördüğünü, oraya gittiğini, aşağı kata gelen hocalarla bazı öğrencilerin konuştuklarını, bir müddet orada oyalandıktan sonra odasına döndüğünü, bu kere ikinci ateşin başladığını, odada yine emin bir yere saklandığını, ateş kesilince spor sahasına gittiklerini, orada polislerin önünden geçirildiklerini, arandığını öğrenince Askerî Savcılığa teslim olduğunu, Askerî Savcıya verdiği bilgileri gazetelerden öğrendiğini, bu sebeple Askerî Savcılık ifadesine itibar edilmemesini, ancak 7.8.1971 tarihinde yine Askerî Savcı tarafından alınan ifadesinin doğru olduğunu, Akın DİRİK'i hapishanede tanıdığını, kendisinin 5 Mart olaylarının hazırlanmasında bir çalışmasına şahit olmadığını beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Herhangi bir savunma yapmayacağını sadece mahkemeden hakkında beraat kararı verilmesini talep etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Askerî Savcı sanık Süleyman GÜNEY'in sosyalist fikir kulübü üyesi bulunduğunu, kulübün fiillerine iştirak ettiğini, 1 nci yurtta olayı tertip ve idare edenler arasında bulunduğunu öne sürerek T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi uyarınca tecziyesini talep etmiş, esas hakkındaki mütalâada ise beraat ettirilmesi gerektiğini ileri sürmüştür. Sanık sorgusunda 4 Mart akşamı geç saatlere kadar ders çalıştığını, sabaha karşı gürültülerle uyandığını, ateş başlayınca ranzanın altına saklandığını, ikinci ateşten sonra spor sahasına gittiğini beyan etmiştir. Dinlenen tanıklardan hiç biri bu sanığın 5 Mart olaylarında çatışmaya karıştığını veya olayları tertip ve idare ettiğini söylememiştir. Şahit Cafer FINDIKOĞLU ise sanığın yurt komitesi üyesi olduğunu belirtmekle iktifa etmiştir. Keza emniyet kuvvetleri ileri gelenleri ile talebe temsilcileri arasında yapılan görüşmelere sanığın da iştiraki tespit edilememiştir. Yurtta kaldığı anlaşılan sanığın o gecede yurtta bulunması normaldir. Yurt komitesi üyesi bulunması ve sıfatı, olayları tertipve idare ettiğinin delili sayılamaz. İdareci olarak rol oynadığı hususu tespit edilememiştir. Sanığın iddiaları çürütülemediği gibi müsnet suçu işlediği hususunda da vicdanî kanaat hasıl olmadığından beraat ettirilmesi uygun görülmüştür.

84. ALİ ARTUN:

Sanık hakkında Askeri Savcı iddianamesinde:

Sanığın 1970-1971 Sosyalist Fikir Kulübü başkanı olduğunu, üniversitede vuku bulan fikir kulübünün tertiplediği olay ve çalışmalardan sorumlu bulunduğunu, zamanında eğitim graplarının teşekkül ettiğini, seminer çalışmaları yapıldığını, çalışmaların Marksist-Leninist eğitim olduğunu, evi dışarda olmasına rağmen 5 Mart 1971 tarihinde üniversite yurtlarında bulunmasının olaylara kasıtlı olarak katıldığını gösterildiğini, bu kasıtla ODTÜ.'ne geldiğini, T. C. K.'nun 146 ncı maddesine giren bir suçun işlenmesine iştirak sabit olduğundan eylemine uyan T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askeri Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/5-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık Askeri Savcıya 26.7.1971 tarihinde verdiği ifadesinde:

1967-1968 ders yılında ODTÜ.'ne girdiğini, üçüncü sınıfta iken sosyalist fikir kulübüne üye olduğunu, kulüpte faal bir rolünün olmadığını, fakültede tertip edilen forum ve konferanslara gittiğini, 28 Ekim 1970 tarihinde genel kurulda fikir kulübü yönetim kuruluna seçildiğini, bir buçuk ay kadar çalışıp istifa ettiğini, bir proje çalışması yaptığını, 5 Mart 1971 günü son imtihanının bulunduğunu, arkadaşları ile birlikte geç saatlere kadar çalıştıklarını, 6 ncı yurt zemin kat üstündeki bir odaya gittiğini, yattıktan 1 saat kadar sonra silah sesleri ile uyandığını, odada gizlendiğini, mendiven altına saklandığını, ateş kesilince yurdun arandığını, dışarı çıkmadığını, silahlı çatışmaya iştirak etmediğini, bu işlerle kimlerin meşgul olduğunu bilmediğini, barikatları kimlerin yaptığını bilmediğini hoparlörle yapılan konuşmaları duymadığını, albayın konuşmasını, Erhan ERDOĞMUŞ'un yaralananlar var şeklindeki konuşması ile polisin aramaya iştirak ettirilmemesi hususundaki talebini duyduğunu beyan etmiştir.

Sanık Askeri Savcıya 17.8.1971 tarihinde verdiği ifadesinde:

1969-1970 ders döneminde SFK.'ne üye olduğunu, o zaman Atilla KESKİN'in başkan olduğunu, onbire yakın eğitim gruplarının teşekkül ettiğini, kulübe üye olan herkese bir grupta görev verildiğini, 1970 yılında yapılan genel kurul toplantısı sonunda yapılan seçim sonunda Selami ŞAKİROĞLU, Tayfun MATER, Birol GERÇEL, Salim DİKMAN, İrfan CÜRE, Aşkın KOCAÇİMEN'le birlikte yönetim kuruluna seçildiğini, bu toplantıda bulunmadığını, daha sonra yönetim kurulunun yaptığı toplantı sonunda kendisini başkanlığa getirdiğini, bu toplantıda da bulunmadığını, başkan seçilmesine itiraz ettiğini, kendisine itirazı ancak genel kurulun kabul edebileceğinin bildirildiğini, bunun üzerine 15 Ocak 1971 tarihinde yapılan genel kurul toplantısında istifasını verdiğini ve bu istifanın kabul edildiğini, başkanlığı kabul etmediği için hiç bir bildiriyi imza etmediğin, SFK. adına faaliyette bulunmadığını, başkan olarak kimseye inceleme mevzuu ve görev vermediğini, eğitim grupları çalışmalarının daha ziyade Atilla KESKİN zamanında yapıldığını beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

ODTÜ. S. F. K.'nin 1970 yılı içindeki genel kurul toplantısının 20 Ekim tarihinde yapıldığını bu genel kurulda bulunmadığını, buna rağmen kendinin de isminin bulunduğu listenin seçimi kazandığını, diğer yönetim kurulunda görevli arkadaşlarının kendisini başkan olarak düşündüklerini, arkadaşlarına başvurarak son sınıf öğrencisi olduğundan mezuniyetinin yaklaşması sebebiyle görev alamayacağını bildirdiğini, neticede yönetim kurulundaki diğer arkadaşlarıyla en kısa zamanda yeniden bir genel kurul toplantısı yapılarak yapılacak bu toplantıda istifa etmeye karar verdiklerini, genel kurulun 1971 yılı Ocak ayının ortasında toplandığını, istifalarını dernek genel kuruluna bildirdiklerini, toplantıda T. D. G. F. Merkez Yürütme Kurulu üyelerinden Şaban İBA'nında hazır bulunduğunu, T. D. G. F. tüzüğünün verdiği yetkiye dayanarak M. Y. K. olarak yeni bir geçici heyet atayacaklarını belirttiğini,

bu suretle istifalarının genel kurulca onaylanmış olduğunu, ayrıca istifa ettiklerine dair yazılı ve resmi bir belge tanzim edilmesine gerek görmediklerini, dolayısiyle görevde kaldıkları 2,5 aylık süre içerisinde herhangi bir faaliyette bulunmadıklarını, eğitim grupları ve seminer çalışmalarının S. F. K.'nın kurulduğu tarihten beri tüzük uyarınca yapıldığını, bu çalışmaların 1970 Ekim ayında toplanan genel kuruldan önce tespit edilmiş bulunduğunu, 5 Mart 1971 günü proje dersinden mezuniyet imtihanının bulunduğunu, 5 Mart'dan 2 gün önce evden çalışması için gerekli olan malzemeyi alarak Mimarlık Fakültesindeki stüdyoya gittiğini, 2 gün hemen hemen aralıksız olarak geceli gündüzlü arkadaşlariyle proje üzerinde meşgul olduklarını, gece geç saatlere kadar çalıştıktan sonra yanında 2 kız arkadaşı olduğu halde fakülteden ayrılıp yurtlara gittiğini, arkadaşlarını kızlar yurduna bıraktıktan sonra bu yurdun arkasındaki 6 ncı yurda gidip zemin kat üzerindeki katta bulunan boş bir odaya girip yattığını, sabaha karşı patlamalarla uyandığını, yurtların güvenlik kuvvetlerince sarılmış olduğunu, ateş başlayınca emin yerlere sığındığını, sabahleyin 6 ncı yurdun arandığını, öğleden sonra 2 nci ateşin başladığını, daha sonra polisler tarafından nezarete alındıklarını, o gece üniversiteye hadiselere karışmak maksadiyle gelmediğini, geç saatlerde şehire giden vasıta bulmak mümkün olmadığından şehirden çalışmaya gelenlerin yurtlarda yattıklarını, 5 Mart günü güvenlik kuvvetlerinin üniversiteye geleceği hususunda önceden bir haberinin olmadığını, 5 Mart olayları ile bir ilişkisinin olmadığını, T.C.K.'nun 146/3 ncü maddesini ihlâl etmediğini, Askerî Savcı tarafından alınan ifadesinin doğru olduğunu, Askerî Savcılık ifadesinde Aşkın KOCAÇİMEN'in ismini söylemiş olmasına rağmen aslında Aşkın'ın o listeye dahil olmadığını beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

1970 yılı Ekim ayında toplanan ve kendisinin bulunmadığı ODTÜ. Sosyalist Fikir Kulübünün genel kurulunda isminin de dahil bulunduğu bir listenin yönetim kurulu olarak belirlendiğini, kurul üyelerinin kendisini başkan olarak düşündüklerini, son sınıf öğrencisi olduğundan görev almasının olanaksız olduğunu yönetim kuruluna bildirdiğini, 1971 Ocak ayında tekrarlanan genel kurulda da istifa ettiğini, bu iddiasının tanık beyanları ile de doğrulandığını, dahil bulunduğu yönetim kurulunun iş başında kaldığı iki buçuk aylık sürede hiç bir görev yapmadığını, eğitim çalışmalarının fikir kulübünün kurulduğu tarihden beri yapılageldiğini, bu hususu da şahit ifadelerinin teyid ettiğini, Mükremin NEŞELİ'nin özel dosyasındaki notlardan hiç bir zaman haberdar olmadığını, bunların kendisini ilzam edemeyeceğini yasalara aykırı herhangi bir davranışı olmadığından beraatine karar verilmesini talep etmiştir.

Sanık Vekili Av. İ. Hakkı ALPAY yazılı olarak sunduğu savunmada:

Müvekkilinin 1969-1970 döneminde fikir kulübüne üye olduğunu, bu kulübün legal bir kuruluş olduğunu, bu derneğe üye olmanın suç teşkil edemeyeceğini, gizli bir cemiyete girme kastının bulunmadığını, müvekkilinin tartışma gruplarının fikir tartışmalarından birisinde hazır bulunduğunu, bu tartışmaların Marksist-Leninist düzende olmadığını, müvekkilinin fikin kulübü yönetim kuruluna ve bu kurulun başkanlığına gıyaben seçildiğini, tanık beyanlarından müvekkilinin başkanlıktan istifa ettiğinin açıklıkla anlaşıldığını, yönetim kurulu başkanlığını fiilen ifa etmediğini, onun başkanlığı süresinde herhangi bir eğitim çalışması yapılmadığını, suç unsurları teşekkül etmediğinden müvekkili hakkında beraat kararı verilmesini talep etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Askerî Savcı ALİ ARTUN'un ODTÜ. Sosyalist Fikin Kulübü başkanı olduğunu, zamanında eğitim gruplarının teşekkül edilerek marksıst çalışmalar yapıldığını, evi şehirde olmasına rağmen 5.3.1971 tarihinde olaylara katılmak gayesiyle yurtta bulunduğundan bahisle T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi uyarınca tecziyesini istemiş, esas hakkındaki mütalâada da ise vasıf değişikliği yapılarak T. C. K.'nun 141/5-6. maddesinin tatbiki istenilmiştir. Sanık sorgu ve savunmasında hazır bulunmadığı bir genel kurulda isminin dahil olduğu bir gru-

bun fikir kulübü yönetim kuruluna seçilmiş olduğunu, iş başında kaldığı iki buçuk aylık müddet zarfında herhangi bir faaliyette bulunmadıklarını, eğitim çalışmalarının klübün kuruluşundan beri tüzük uyarınca yapıldığını, bu tartışmaların marksist düzende olmadığını, 3 Mart 1971 tarihinden beri proje dersi imtihanı sebebiyle üniversite yurtlarında yatıp kalktığını, hadiselere karışmak maksadıyla gelmedığını, ateş başlayınca emin yerlerde saklandığini, olaylara karışmadığını beyan etmiştir. Bu sanıkla ilgili olarak ifade veren şahitlerden KAYA YAZGAN, NEFİSE BOZOĞLU, SELÂMİ ŞAKİROĞLU, FARUK MALHAN ve NİLGÜN KARAGÖZOĞLU sanığın fikir kulübü başkanlığı yaptığını, kısa bir süre sonra istifa ettiğini duyduklarını beyan etmişlerdir. Sanığın 5 Mart olaylarına iştirak ettiği hususunda hiç bir şahit beyanı bulunmamaktadır. Emniyet görevlileri ile yurtların aranması konusunu görüşen talebe temsilcileri arasında sanığın ismi geçmemektedir. Herhangi bir eyleme katıldığı tespit edilemeyen sanığın iddialarının aksini gösterir, suçun sübutuna ışık tutan ve cezalandırılmasını haklı kılacak yeterli deliller mevcut olmadığından sanığın beraat ettirilmesi uygun görülmüştür.

85. BORA IŞIK:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın fikir kulübü mensubu olduğunu, Marksist-Leninist yolda düzenlenen seminerleri idare ettiğini, ideolojik maksatlarla görevli odasını basmak ve tehdit etmek fiilini işlediğinden bahisle hareketine uyan T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi mucibince tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/5-6 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık Askerî Savcıya 16.6.1971 tarihindeverdiği ifadesinde:

Olay gecesi saat 24.00 sıralarında yurda geldiğini, şebeke kontrolü yaptırarak yurda girip odasında yattığını, sabaha karşı silah sesleri ile uyandığını, 5 nci kata çıktığını, koridorlarda koşuşmalar olduğunu, yüzü, sarılı şahısların dolaştığını, bunları tanımadığını, orada arkadaşları ile otururken silah seslerinin gelmeye başladığını, bir müddet devam edip kesildiğini dışarı çıkmak istediğini, tanımadığı bir kişinin yurdun direniş kararı alması sebebiyle dışarı çıkamayacağını söylediğini, bu sırada yurdun önüne Ertan ACAROĞLU ve diğer öğretim görevlilerinin geldiğini, jandarmaların yurda yaklaşmaya başladıklarını, yurdun üst katlarından yere dinamit atıldığını, bu patlamalar sırasında koridorda bulunduğunu, kısa süren karşılıklı ateş vukıu bulduğunu, sonunda yurtların teslim olduğunu, talebe temsilcisi olmadığını, DEV-GENÇ üyesi bulunmadığını, fikir kulübüne üye olmadığını, olayı kimlerin tertip ettiğini bilemeyeceğini beyan etmiştir.

Sanık Askerî Savcıya 19.7.1971 tarihinde verdiği ifadesinde:

Dolabında bulunan 16 kalem eşyadan sorumlu olmadığını, bu eşyaların kendi eşyaları arasına muhtemelen konulmuş olabileceğini, zaten tutulan zabıtta da bu eşyaların kendisine ait olduğunun kesinlikle yazılı bulunmadığını, Mükremin NEŞELİ'yi yurttan tanıdığını, sosyalist gazetede çalıştığını duyduğunu beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

S. F. K.'ne 1969 yılı sonlarında üye olduğunu, kanunî kuruluş olduğundan buna üye olmanın bir suç teşkil etmeyeceğini, kulübün Marksist-Leninist seminerler tertip ettiğini ve çalışmalarda bulunduğunu, duymadığını, böyle bir çalışma ve semineri idare etmediğini, O. D. T.'de hiç bir görevlinin odasını basarak onu tehdit etmediğini, esasen sağlık durumunun kulübün çalışmalarına elverişli olmadığını, aleyhinde tanıklık yapan kişinin polisle müşterek çalıştığını, isnat edilen suçu işlemediğini, Askerî Savcıya verdiği ifadesinin doğru olduğunu, bu ifadesinde her ne kadar dinamit atıldığı yolunda bir ibare varsada şahsen dinamitin

atılışını görmediğini, bunu duyduğu patlamadan iştihraç eylediğini, Nuri CEBECİ'yi tanımadığını, şahit Tacettin ATAMAN'ın sadece Bora isminden bahsettiğini, soyadı belirtmediğini, 7 bin kişilik mevcudu bulunan bir üniversitede sadece Bora isimli talebe olarak kendisinin bulunmadığını, şahısları tehdit gibi faaliyetlerde yapmadığını beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Eğitim semineri yöneticisi olmadığını, seminerlere katılanların isimlerini muhtevi listeyi dava dosyasında gördüğünü, listede isimleri geçen kişilerle bir arada bulunmadığını, herhangi bir çalışma yapmadığını, listenin hangi amaçla ve kim tarafından tanzim edildiğini bilmediğini, aleyhinde şahadette bulunan Mahmut ERDOĞAN'ın ifadesinin kasıtlı ve hayal mahsülü olduğunu, 1969 yılı sonunda, ODTÜ. Sosyalist Fikir Kulübüne üye olmak için müracaatta bulunduğunu, ancak hiç bir faaliyetine katılmadığını, iştirak ettiği iddia olunan eğitim çalışmalarının komünist bir düzen getirmeye matuf seminerler olduğunun öne sürülemeyeceğini, okunduğu ileri sürülen kitabın suç teşkil edecek bir kitap olmadığını, DEV-GENÇ Merkez Yürütme Kurulu ile hiç bir ilişkisinin olmadığını, gizli bir cemiyete üye bulunmadığını, bu nedenlerle beraatine karar vermesini istemiştir.

Sanık Vekili Av. Süreyya UYSAL yazılı olarak sunduğu savunmasında:

Yasal olan ODTÜ. Fikir Kulübüne üye olmanın bir suç teşkil edemeyeceğini, müvekkilinin bu kulübün eğitim çalışmalarına katılmadığını, çalışmaların bir bölümüne başkanlık etmediğini, çalışmada okunduğu iddia olunan kitabın o tarihte serbestçe alınıp satılan bir kitap olduğunu, bunu incelemenin yasaya aykırı bir yönünün olamayacağını, müvekkilinin dolabında bulunduğu iddia olunan belgenin ona ait olmadığını, bu durumun tespit edilmediğini, hiç bir eyleme katılmadığını, bu nedenlerle kendisine yüklenen suç oluşmadığından hakkında beraat kararı verilmesini istemiştir.

Delillerin tartışılması:

Askerî Savcı iddianamede sanık BORA IŞIK'in fikir kulübü mensubu olduğunu, marksist seminerleri idare ettiğini, görevli memurun odasını basarak tehdit ettiğinden bahisle fiiline uyan T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi uyarınca tecziye edilmesini, esas hakkındaki mütalâada ise 141/5-6 ncı maddenin uygulanmasını istemiştir. Sanık sorgu ve savunmasında 1969 yılı sonlarında fikir kulübüne üye olduğunu, marksist çalışma ve seminerleri idare etmediğini, hiç bir görevlinin odasını basarak kendisini tehdit etmediğini, gizli bir cemiyete üye olmadığını, ileri sürmüştür. Sanığın kanunsuz bir eyleme iştirak hali tespit edilemediği gibi, bu konuda şahadette yoktur. Sanığın müsnet suçu işlediğini gösterir ve cezalandırılmasını haklı kılar yeterli delil dosyada bulunmadığından beraat ettirilmesini uygun görülmüştür.

86. HASAN BARUTÇU:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın SFK. üyesi olduğunu, kulübün fikirlerini benimsediğini, evli ve dışarda evi bulunmasına rağmen olay gecesi idarecilerin bulunduğu 2 nci yurt binasında bulunduğunu, kimlerle beraber olduğunu ispat edemediğini, olaylar sırasında yaralanmış olmasının olaylara iştirak ettiğini gösterdiğinden bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Sanığın T. C. K.'nun 146/3. maddesi uyarınca, bu vasıf kabul edilmezse aynı kanunun 141/5-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 11.5.1971 tarihinde Sorgu Hâkimine verdiği ifadesinde:

Olaylara karışmadığını, yurtta yatmamasına rağmen, o gece orada geç saatlere kadar ders çalıştığından, boş bulduğu bir odada yattığını, DEV-GENÇ üyesi olduğunu, hadiseye karışmadığını, olay sırasında sağ bacağından kurşunla yaralandığını, beyaz çarşafa sarılmış

15-20 kişi gördüğünü, ancak bunların talebe mi, yoksa dışarıdan gelmiş kimseler mi olduklarını bilmediğini, bulunduğu odanın tabanında yatarken gelen kurşunla yaralandığını, direnme kararından haberinin bulunmadığını, barikatların kurulmasına karışmadığını, beyan etmiştir.

Sanık 14.7.1971 tarihinde Askerî Savcıya verdiği ifadesinde:

On ay kadar önce fikir kulübüne üye olduğunu, gayesinin onların çalışmalarını ve sosyalizmi öğrenmek olduğunu, evli olduğu için çalışmalara katılamadığını, 4 Mart 1971 günü sabahtan fakülteye gittiğini, çalışmaya başladığını, geç saatte ikinci yurda gittiğini, 5 nci katta bir odada yattığını, olay gecesi siren sesi ve gürültüler üzerine uyandığını, ateşin başlamadığını, pencereden baktığını, güvenlik kuvvetlerinin spor salonu önünde toplandığını, kuvvet komutanının megafonla öğrencilere, hitap ettiğini, bir ara ateşin başladığını, karyola altlarına ve kenarlara saklandıklarını, seken bir kurşunla yaralandığını, sürünerek dışarı çıktığını, ilk müdahaleyi müteakip hastaneye sevk edildiğini, ateş etmediğini, ateş edenleri görmediğini, bu işleri kimlerin organize ettiğini bilmediğini beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

ODTÜ. Mimarlık Fakültesi son sınıf öğrencisi olduğunu, proje üzerinde müşterek çalışma usulünü uyguladıklarını, kendisinin de dahil bulunduğu bir gruba müşterek bir mezuniyet projesi verildiğini, müşterek çalışmalarının sömestri boyunca bir grup çalışması olarak yürütüldüğünü, müşterek projelerinin 5 Mart 1971 sabahı jüri'iye çıkarılıp münakaşasının yapılacağını, grup çalışmalarının birlikte yapılması gerektiğini, tek tek evlerde çalışmanın sonuç vermeyeceğini, müşterek çalışma için fakültelerin talebelere çalışma yerleri göstererek gereken kolaylığı sağladığını, 4 Mart günü ve gecesi çalışmalarının hızlandırıldığını, son rötuşların yapılmakta olduğunu, 4 Mart sabahından itibaren kendilerine tahsis edilen 27 No.'lu stüdyo'da gece geç saatlere kadar aralıksız çalıştığını, geç saatlerde vasıta bulunmadığından, biraz dinlenmek üzere 2 nci yurda girip 505 numaralı odada yatıp uyuduğunu, sabahleyin gürültülerle uyandığını, bilâhare silah seslerinin geldiğini, odadakiler gibi saklanmaya çalıştığını, bir aralık bacağında sızı hissettiğini, akan kandan yaralandığını anladığını, başka bir odaya götürülüp bacağını bezle bağladıklarını, uzanarak orada kaldığını, saat 07.00'ye doğru silah sesleri kesilince arkadaşlarının yardımiyle dışarıya çıkıp hastaneye sevk edildiğini, Mimarlık Fakültesi Öğrenci Derneğinde 9 ay kadar başkanlık yaptığını, derneğin gayesinin öğrencilerin ders, geçim ve fakülte ilişkileriyle alâkadar olmaktan ibaret bulunduğunu, isnat edilen suçu işlemediğini, Askerî Savcı tarafından alınan ifadesinin doğru olduğunu beyan etmiştir.

Sanık Vekili Av. Süleyman Reşat KÖYMEN yazılı olarak sunduğu savunmada:

Sosyalist fikir kulübüne üye olmanın hiç bir özelliğinin bulunmadığını, üyelik sıfatı dolayısiyle kendisine herhangi bir eylem izafe edilemediğini, DEV-GENÇ üyeliği diye bir şeyin mevcut olmadığını, müvekkilinin 5 Mart olayları esnasında 2 nci yurdun 505 numaralı odasında yaralandığının doğru olduğunu, yaralanmanın başka bir yerde vuku bulduğunu gösterir hiç bir delilin mevcut olmadığını, müvekkilinin odada saklanmak istediği bir sırada seken bir kurşunla yaralandığını, müvekkilinin bulunduğu odadan dışarıya ateş edilmediğini, müvekkilinin 5 arkadaşı ile birlikte 5 Mart günü sabahı müşterek hazırladıkları bir tezi mimarlık bölümünde jüri önünde saat 09.30'da savunmasını yapmalarının gerektiğini, öğrencilere bu çalışmalarını sürdürmeleri için 27 numaralı odanın tahsis edildiğini, müvekkilinin 4-5 Mart gecesini bu stüdyoda çalışmakla geçirdiğini, mecbur kaldığı için o geceyi üniversitede geçirdiğini, geç vakte kadar çalışan müvekkilinin şehre dönme imkânı kalmadığından yatacak bir yer bulmak üzere yurtlar kısmına gittiğini ve bulduğu boş bir yatakta yattığını, çatışma sırasında müvekkilinin bu odada seken bir mermi ile yaralandığını, arz ve izah edilen nedenlerle müvekkilinin suçsuz olduğu anlaşıldığından hakkında beraat kararı verilmesini talep etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Askerî Savcı iddianamede sanık HASAN BARUTÇU'nun fikir kulübü üyesi olduğunu, evli ve şehirde evi olmasına rağmen olay gecesi 2 nci yurt binasında bulunduğunu, kimlerle beraber olduğunu ispat edemediğini, olaylar sırasında yaralanmış olmasının olaylara iştirak ettiğini gösterdiğinden bahisle T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi uyarınca, esas hakkındaki mütalâada ise bu vasıf kabul edilmediğini takdirde aynı kanunun 141/5-6 ncı maddesi uyarınca tecziyesini talep etmiştir. Sanık sorgusunda son sınıf öğrencisi olduğundan kendisinin de dahil bulunduğu bir gruba müşterek bir mezuniyet projesi verildiğini, 5 Mart 1971 sabahı projenin jüri önünde münakaşasının yapılmasının icap ettiğini, tek tek evlerde çalışma sonuç vermiyeceğinden fakültenin gösterdiği 27 nolu stüdyoda geç saatlere kadar çalıştığını, dinlenmek üzere 2 nolu yurda grip 505 numaralı oda'da yatıp uyuduğunu, sabahleyin gürültülerle uyandığını, atış başlayınca saklanmaya çalıştığını, birara yaralandığını hissettiğini ileri sürmüştür. Dinlenen olay tanıklarından hiç biri sanığın silahlı çatışmaya iştirak ettiğini söylememiştir. Yurtların teslimi ve aranması konusunu emniyet mensupları ile münakaşa eden talebe mümessilleri arasında sanığın bulunmadığı anlaşılmıştır. Tanık Kâmuran TOKMAKOĞLU üst kattaki bir odada yaralanan Hasan isimli bir öğrenciye kolonya götürdüğünü söylemekle beraber, bu şahısta silah bulunduğu veya çarpışmaya katıldığı hususunda herhangi bir şey söylememektedir. Diğer tanık Leylâ BARUTÇU ise eşi olan sanığın 4 Mart 1971 gecesini proje çalışması nedeniyle fakültede geçirdiğini söylemek suretiyle onun ifadesini doğrulamaktadır. 5 Mart olayları sırasında sanığın yaralanmış olması sâbitleşmiş maddî bir vakıa ise de, olayda yaralanmanın mutlaka hadiseye iştirak etme anlamına gelmemesi, olaya silahla iştirak edenlerin teras katta yer ve mevzi almaları, sanığın oda'da yaralanmış olmasının tam manasıyla saklanamama sonucu da meydana gelebilmesinin mümkün bulunması karşısında sanığın silahlı çatışmaya katıldığı hususunda heyetimizde tam bir vicdanî kanaat hasıl olamamıştır. Sanığı silahla ateş ederken gören hiç bir şahidin veya bu hususu tevsik eden bir zabıt veya belgenin dosyada bulunmaması, sanığın savunmalarının aksini gösterir ve cezalandırılmasını haklı kılan yeterli delillerin mevcut bulunmaması nedeniyle şüphe sanığın lehine yorumlanarak heyetçe beraat ettirilmesi cihetine gidilmiştir.

87. İLKER YILDIRIM:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın fikir kulübü üyesi olduğunu, kulübün eylemlerine katıldığını, olay gecesi 4 ncü yurtta silahlı müsademeye katılanlar arasında bulunduğundan bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 146/3. maddesi uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Sanığın T. C. K.'nun 146/3., 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 9.7.1971 tarihinde Askerî Savcıya verdiği ifadesinde:

Diğer arkadaşları gibi fikir kulübüne üye olduğunu, program çalışmalarında görev almadığını, normal yürüyüşler dışında eyleme de katılmadığını, olay gecesi 2 nci yurtta arkadaşları ile birlikte ders çalıştığını, gürültü üzerine uyandığını, dışarıdan üst katlara çıkılacak diye bağırıldığını, üçüncü kata çıktığını, ateş başlayınca bir karyolanın altına saklandığını, ateş kesilince ikinci yurdun boşaltıldığını, aşağıya indiğini, görüşme yapıldığını, yaralananlar olduğunu, öğretim üyelerinin geldiğini, ikinci yurt kantini civarında bulunurken ateşin tekrar başladığını, kısa bir süre sonra yurtların teslim olduğunu, bizzat silah kullanmadığını, barikat yapanları bilmediğini, Erhan ERDOĞMUŞ'un hoparlörle konuşma yaptığını duyduğunu, mahiyetini tam olarak anlayamadığını beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorguda:

1970 yılında hazırlık sınıfındayken yasal bir kuruluş olan S. F. K.'ya üye olduğunu, üyeliği müddetince suç olan hiç bir eyleme tanık olmadığı gibi bizzat da katılmadığını, 5 Mart 1971 günü 2. yurtta bulunduğunu bu sebeple 4 ncü yuttaki olaylara karıştığına dair iddianın mesnetsiz olduğunu, aleyhinde hiç bir tanık ifadesi olmadığını, savcılığa verdiği ifadeyi tamamen kabul ettiğini, 5 Mart olaylarından 15-20 gün kadar önce yurt müdürlüğüne müracaat ederek 4 ncü yurttan 2 nci yurda taşınmış olduğunu, oda arkadaşının isminin Selahattin ŞENER olduğunu beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Sanık savunma yapmayacağını beyan etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Askerî Savcı iddianamede sanık İLKER YILDIRIM'ın fikir kulübü üyesi olduğunu, kulübün eylemlerine katıldığını, 5 Mart olaylarının vuku bulduğu gece 4 ncü yurtta silahlı müsademeye katılanlar arasında bulunduğundan bahisle T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi ile, tecziyesini istemiş, esas hakkındaki mütalâada da aynı talebini tekrarlamıştır. Sanık fikir kulübü üyesi olduğunu, 5 Mart olaylarına karışmadığını, o gece 2 numaralı yurtta bulunduğunu ileri sürmüştür. Tanık olarak dinlenen MAHMUT ERDOĞAN, bu sanıkla ilgili olarak yurtlarda vuku bulan bütün olayların içinde bulunduğunu söylemekte ancak umumi bir hava taşıyan bu ifadesinde sanığın 5 Mart olaylarında nerede, nasıl faaliyette bulunduğunu, silah kullanıp kullanmadığını belirtmemektedir. Sanığın sorgusunda öne attığı savunmaları çürütecek herhangi bir delil dosyada yer almamaktadır. Sanığa müsnet suçun sübuta ulaştığını gösterir ve cezalandırılmasını gerektirir yeterli delil bulunmadığından beraat ettirilmesi uygun görülmüştür.

88. SAİT KOZACIOĞLU:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

DEV-GENÇ'in Türkiye çapındaki eylemlerinde görev aldığını, Taylan ÖZGÜR'ün ölümü anında yanında bulunduğunu, tabanca bulundurmaktan mahkum olduğunu, ODTÜ.'de 1968-1969 dönemi sosyalist fikir kulübünde, yönetim kurulunda görev aldığını, tertiplenen toplantılarda konuştuğunu, 5 Mart 1971 gecesi 2 nci yurtta olayı idare edenler arasında bulunduğunu, T. C. K.'nun 146 ncı maddesine giren bir eyleme yardım ve muavenette bulunduğundan bahisle T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi gereğince tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Sanığın T. C. K.'nun 146/3, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri uyarınca tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 6.3.1971 tarihinde polise verdiği ifadesinde:

4 Mart 1971 günü üniversitede bulunduğunu, akşam 1 nci yurtta televizyon seyrettiğini, hasta olması sebebiyle, ertesi günü doktora muayene olmak istediğinden o geceyi revirde yatarak geçirdiğini, uyurken silah sesleri ve patlamalarla uyandığını, giyinip 1 nci yurdun önüne çıktığını, o anda henüz jandarmanın ateşe başlamadığını, merak saikiyle 2 nci yurda doğru gittiğini, orada rektörle güvenlik kuvvetleri komutanının arama konusunu görüşmek üzere geldiklerini öğrendiğini, 2 nci Yurt Müdürü Yılmaz ATİLLA ile karşılaştığını, onun evine giderek elini yüzünü yıkadığını, bu arada jandarma araçlarının konvoyunu gördüğünü, yurtların içine akşamdan barikat kurulduğundan üst katlara çıkamadığını, Atilla beyin lojmanına gidip oturduğunu, bu sırada çatışmanın başladığını, yere yatarak kendilerini koruduklarını, bir ara çatışma kesildiğinde camdan baktığını, Tayfun MATER'i kafeteryaya doğru giderken gördüğünü, nereye gidiyorsun diye sorduğunda Tayfun'un yukarda çok yaralı var, bu iş bitsin artık dediğini, yurtlar Amiri Mehmet YILMAZ'ın telefonla rek-

törlüğü aradığını, Ertan ACAROĞLU ile görüştüklerini. kendisinin de konuştuğunu, ACAROĞLU'na albaya malbaya söyleyin bu çatışma bitsin dediğini, müteakiben 2 nci yurdun arkasına albayla Tayfun MATER'in geldiklerini, kendisinin de lojmandan çıkarak revire geldiğini, revir sağlık memuru Nurettin'le birlikte araca binip yaralı arkadaşlarını Mevki Hastanesine getirdiklerini, üst katlara çıkamadığı için kimlerin silah attığını göremediğini beyan etmiştir.

Sanık 8.3.1971 tarihinde C. Savcısına verdiği ifadesinde:

Olay gecesi hasta olması nedeniyle 1 nci bloktaki revirde yattığını, sabaha karşı yurt binasının üst kısmından talebelerin attığı silah sesleri ile uyandığını, giyinip ikinci yurda doğru gittiğini, orada 2 nci yurt müdürü Atilla Beyden durumu sorduğunu, Atilla Beyin lojmanında iken çatışmanın başladığını, kendisinin lojmanda kaldığını, 2. yurttan yaralımız var diye bağırıldığını, albayın oraya geldiğini, kendisinin de revire gittiğini, revirin aracı ile yaralıları hastaneye getirdiğini, silahlı çatışmaya karışmadığını, sosyalist fikir kulübüne üye olduğunu, olayların çıkmasında ve direnme kararı alınmasında bulunmadığını, o gece erkenden yattığını beyan etmiştir.

Sanık 11.5.1971 tarihinde Sorgu Hâkimine verdiği ifadesinde:

Olaylara karışmadığını, DEV-GENÇ üyesi olmadığını, fikir kulübünde üye bulunduğunu, arkadaşı Hasan BARUTÇU yaralanınca onu ambülansla hastaneye götürdüğünü, bu sırada saatin 7 - 7,5 olduğunu, bu sebeple o saatten sonra vuku bulan hadiseleri görmediğini, hadiseleri kimlerin yarattığını bilmediğini beyan etmiştir.

Sanık 9.7.1971 tarihinde Askeri Savcıya verdiği ifadesinde:

1966 - 1967 senesinde ODTÜ.'ne girdiğini, 1.5 sene sonra fikir kulübüne üye olduğunu, afiş ve sergi işlerinde görevlendirildiğini, o zaman başkanın Sinan CEMGİL olduğunu, kulübün sadece konferanslar tertip edip, yürüyüş ve mitinglere katıldığını, İstanbul'daki öğrenci birliği seçimlerinde devrimci adayları desteklemek üzere, İstanbul'a gittiklerini, üniversitede Mehmet CANTEKİN'in ölümü dolayısıyla yapılan anma töreni sırasında olaylar çıktığını, polisin kendisi ile Taylan ÖZGÜR'ün üzerini aramak istediğini, mücadele sırasında Taylan'ın öldürüldüğünü, Deniz GEZMİŞ'le tutuklanıp cezaevine kapatıldıklarını, orada tanıştığını, Deniz GEZMİŞ ve arkadaşlarının ODTÜ.'de 201-202 nolu odalarda kaldıklarını, fikir kulübü mensuplarının fikirlerinin muvaffakiyeti hususunda ve ne yolda çalıştıkları hakkında malumat sahibi olmadığını, 4 Mart 1971 günü saat 15.00 sıralarında ODTÜ.'ne geldiğini, saat 17.00'de jüriye çıktığını, gece kantinde televizyon seyrettiğini, program bitince rahatsız olması sebebiyle 1 nci yurdu terk edip yanındaki revire gittiğini, usulsüz olmasına rağmen oradaki memura ısrarı üzerine orada yattığını, revirde başka kimse olmadığını, gece gürültü ile uyandığını, pencereden baktığında patlamaların geldiğini, tek başına olduğundan giyinip dışarı çıktığını, 1 nci yurtta barikatlar olduğunu, kendi yurdu olan üçüncü yurda doğru giderken ikinci yurdun önünde emniyet kuvvetleri ile rektörün aracını gördüğünü, bunun üzerine ikinci yurdun önüne gittiğini, oraya vardığında görüşmelerin bitmiş olduğunu, orada yurt müdürü Mehmet YILMAZ'la karşılaştığını, mecburen onun ikinci yurt yanındaki lojmanına gittiğini, ateşin başladığını, bir ara ateş kesilince Alb. Mehmet ÖZTOPRAK ile Tayfun MATER'in ikinci yurdun arkasına geldiklerini, onların hareketlerini evin camından takip ettiğini, konuşmalarını işitmediğini, sonra onların yanına gittiğini, yaralananlar olduğunu, yaralılarla birlikte kendisinin de hastaneye gittiğini, Hasan BARUTÇU yakın arkadaşı olduğu için onunla gittiğini, Erhan'ın ikinci yurtta yaralandığını, duyduğunu, 2 nci yurtta olduğunu yurt müdüründen işittiğini, bu olayın bir tertip olduğunu tahmin etmediğini, o gece yurtların üzerinde yüzü çarşaflı kimseler gördüğünü, barikatları kimlerin kurduğunu görmediğini, konuşmaları duymadığını, Ertuğrul KÜRKÇÜ'nün teşkilâtında denetim kurulu üyesi olarak görev yapmadığını, gece dışardan okula gelen olup olmadığını bilmediğini beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

1968-1969 yılında 3 ncü sınıftayken S. F. K.'ya üye olduğunu, aynı ders yılı içinde fikir kulübü yönetim kurulunda 5 ay üyelikte bulunduğunu, DEV-GENÇ'in Ankara'da tertiplediği birkaç kanunî toplantıdan başka bir eyleme katılmadığını, 15-16 Haziran işçi olayları üzerine spor salonunda yapılan toplantıda konuşma yapmadığını, 5 Mart 1971 gecesi 2 nci yurttaki olaylara karışmadığını, olayı idare edenler arasında bulunmadığını, zira uyandıktan sonra öğrencilerin bulunduğu üst katlara çıkmadığını, zaten kurulan barikat sebebiyle yukarıya çıkmanın imkânsız hale geldiğini, 8 saat süren olayların sadece 30 dakikasında O. D. T. Ü.'de bulunduğunu, saat 07.00 sıralarında yaralı öğrencilerle birlikte Alb. Mehmet ÖZTOPRAK'ın tasvibi ile ambulansla Mevki Hastanesine gittiğini, 4-5 Mart 1971 günlerinde Erhan ERDOĞMUŞ'u hiç görmediğini ve yanında da bulunmadığını, Anayasa ve Millet Meclisine karşı bir harekete katılmadığını böyle bir harekete yardım etmediğini, Askerî Savcı tarafından alınan ifadesinin doğru olduğunu beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

15-16 Haziran tarihlerinde İstanbul'da vuku bulan olaylarla ilgili olarak ODTÜ. Spor Salonunda yaptığı bir konuşmada "Orada akan işçilerimizin kanları kızıl bayrağımızın rengi olacaktır" şeklinde beyanda bulunduğunun ileri sürüldüğünü, ancak, son tahkikat sırasında böyle bir konuşma yapmadığının açıklığa kavuştuğunu, 1968-1969 ders yılında ODTÜ. Sosyalist Fikir Kulübü Yönetim Kurulunda 5 ay kadar üye olarak bulunduğunu, bu üyeliği sebebiyle hakkında bir soruşturma açılmadığını, toplumcu grup denetleme kurulunda görev almadığını, zira toplumcu grubun öğrenci birliği seçimini kazanamadığını, 1969 Ekim ayında tahliye edildikten sonra DEV-GENÇ'in herhangi bir eyleminde görev almadığını, 5 Mart 1971 olaylarına iştirak ettiğini kanıtlayan herhangi bir delilin mevcut olmadığını, 5 Mart olayının önceden hazırlanmış ve silahlı bir direniş olduğu yolundaki iddiaların delillerle desteklenemediğini, olay gecesi 2 nci yurtta olayı idare edenler arasında olduğunu iddia eden tek şahit Namık ÇETİN'in bilâhare yeminli olarak verdiği son soruşturma ifadesinde bu ifadesinden rucu ettiğini böyle bu iddianın da dayanağını yitirdiğini, Özcan TOPYÜREK tarafından vaki davet üzerine Ertan ACAROĞLU ile görüşmek üzere lojmana gittiğini, yanında Erhan ERDOĞMUŞ'un bulunmadığını, lojmanda bir dakika kadar kalıp ayrıldığını, olaylar sırasında hadiselerin içinde olduğunu, belirten tanık beyanlarının görgüye müstenit olmadığını, bu nedenle delil niteliğinde sayılamayacaklarını, olaylara katılmadığını, sevk ve idare etmediğini, bu sebeplerle beraatine karar verilmesini talep etmiştir.

Sanık vekillerinden Av. Ayhan TUNÇER yazılı olarak sunduğu savunmada:

DEV-GENÇ'in Türkiye çapında bazı eylemlerinin olduğunu, müvekkilinin sorgusunda bu eylemlerden bazılarına katıldığını ikrar ettiğini, mühasıran eylem ve toplantılara katılmanın bir mana ifade edemeyeceğini, müvekkilinin eylemlerde asla görev almadığını, hadiselerin tertipçisi veya idarecisi olmadığını, Taylan ÖZGÜR'ün öldürüldüğü anda müvekkilinin onun yanında bulunmasının suç teşkil edemeyeceğini, Taylan ÖZGÜR'ün vurulduğu tarihde henüz DEV-GENÇ'in kurulmamış olduğunu, Sait KOZACIOĞLU'nun Sosyalist Fikir Kulübü yönetim kurulunda 1968 Sonbaharından 1969 Şubatına kadar görev aldığını, bu devrenin en silik bir devre olduğunu, görev yaptığı devrede kanunsuz hiç bir eyleminin bulunmadığını, müvekkilinin 5 Mart 1971 tarihinde hatta hadise gününe kadar hasta olduğunu, olaylara karışacak güç ve kudretten yoksun bulunduğunu, Erhan ERDOĞMUŞ ile işbirliğinin olmadığını, tamamen bir tesadüf eseri müvekkilinin Erhan ERDOĞMUŞ ile telefonla görüştüğünü, dosyadaki delillerden müvekkilinin o geceyi revirde geçirdiğinin anlaşıldığını, olayın tertipçici olmadığını, elinde silah gördüğünü beyan eden hiç bir tanık ifadesinin bulunmadığını, 5 Mart hadiselerinin tertipli bir olay olmayıp oldu bitti karşısında zuhur eden ani bir hadise olduğunu, şayet müvekkili olayın tertipçisi olsa idi yaralanan arkadaşlarını hastaneye götürmeyip hadise bölgesinde kalmasının daha mantıki olacağını, silahlı çatışmaya iştirak ettiği sübut bulmayan ve fiilleri ile T. C. K.'nun 146 ncı maddesini ihlâl ettiği hususu sabit olmadığından müvekkili hakkında beraat kararı verilmesini talep etmiştir.

Sanık vekillerinden Av. Süreyya UYSAL yazılı olarak sunduğu savunmada:

Müvekkilinin DEV-GENÇ'in eylemlerinden hangisine nerede ve ne şekilde katıldığının açıklıkla ileri sürülmediğini, herhangi bir toplantıya katılmanın suç teşkil edemeyeceğini, Taylan ÖZGÜR'ün öldürüldüğü sırada yanında bulunması olayının adalete intikal ettiğini ve müvekkilinin olayla bir ilişkisinin bulunmadığının tespit edildiğini, 1968-1969 döneminde fikir kulübü yönetim kurulunda 5 ay süre ile görev yaptığını, bu zaman zarfında kanun dışı bir faaliyetinin olmadığını, toplumcu grup denetleme kurulunda görev almadığını, isminin bulunduğu oy pusulalarının kazanamayan adayların isimlerini kapsadığını, 5 Mart olayları sırasında Erhan ERDOĞMUŞ'un yanında bulunduğunu hiç bir tanığın söylemediğini, Ertan ACAROĞLU'nun isteği üzerine ve Özcan TOPYÜREK'in çağırması ile rektör vekili ile telefonla konuştuğunu, hadise gecesini müvekkilinin revirde yataran geçirdiğini, müvekkilinin isminden bahseden birçok tanığın sanık sıfatı ile verdikleri ifadeleri sırasında somut örnekler vermeyerek tahmin ve kanaata dayanan indi beyanlarda bulunduklarını, 5 Mart olayının anayasayı ihlâle teşebbüs niteliği taşıdığı kanaatinde olmadıklarını, gayenin üniversiteye güvenlik kuvvetlerinin girişini engellemek olduğunu, suçluluğu hakkında delil bulunmayan müvekkilinin beraatine karar verilmesini istemiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık Sait KOZACIOĞLU'nun 1968-1969 ders yılında Sosyalist Fikir Kulübüne üye olduğu; kısa bir süre sonra kulübün yönetim kuruluna seçildiği; 5 ay kadar bir süre ile yönetim kurulu üyeliği yaptığı; FKF.'nin Ankara'da düzenlediği ve gerekçenin teorik inceleme bölümünde yazılı bütün eylemlerine katıldığı; 1969 yılında İstanbul'da yapılacak öğrenci birliği seçimleri için devrimci adayları desteklemek üzere gittikleri; üniversitede Mehmet CANTEKİN'in ölümü dolayısiyle bir anma toplantısı yapılırken polisin gelip etrafı çevirdiği, aranmakta bulunan Deniz GEZMİŞ'in teslim olmasını istediği, Deniz GEZMİŞ'in teslim olduğu; salondan çıkarken polislerin Sait KOZACIOĞLU'nun ve Taylan ÖZGÜR'ün üzerlerini aramak istediği ve bu ikisini yakaladıkları; Sait'in polisin emirlerine uymasına rağmen, Taylan ÖZGÜR'ün polise mukavemet ettiği, yapılan silahlı mücadele sonunda öldüğü; Sait KOZACIOĞLU'nun üzerinde yapılan aramada tabanca çıktığı; tutuklandığı; Deniz GEZMİŞ'le birlikte 20 gün kadar cezaevinde kaldığı; bilâhare Deniz GEZMİŞ'in Ankara'ya gelip ODTÜ. öğrenci yurtlarında 201-202 numaralı odalara yerleştiği; sanık KOZACIOĞLU'nun 5 Mart 1971 günü vuku bulan çatışmada olayı düzenleyenlerden ve idare edenlerden olduğu; sanığın ODTÜ. 1K. 2D. 166 sıradaki polis, aynı dosya 167 sıradaki C. Savcılığı ifadeleri; ODTÜ. 6K. 616-618 sıradaki Askeri Savcılık ifadesi; D. T. 2K. 170 nci sayfadaki huzurda vermiş olduğu ifadeleri; şahitlerden Hasan GENÇAĞ'ın ODTÜ. 1K. 2D. 136 sıradaki hazırlık, D. T. 4K. 594 sayfadaki son soruşturma ifadeleri; şahit Nihat YÜZÜĞÜLLÜ'nün ODTÜ. 5K. 444 sıradaki hazırlık ve D. T. 4K. 477 sayfadaki son soruşturma ifadeleri; şahit Namık ÇETİN'in ODTÜ. 5K. 457 sıradaki hazırlık ve Tal. 1K. 431-436 sıradaki yeminli son soruşturma ifadeleri; şahit Mahmut ERDOĞAN'ın ODTÜ. 5K. 460 sıradaki hazırlık ve Tal. 1K. 437-446 sıradaki yeminli son soruşturma ifadeleri; şahit Özcan TOKYÜREK'in ODTÜ. 6K. 698 sıradaki hazırlık ve D. T. 4K. 504 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadeleri; şahit Nurettin AKSOY'un ODTÜ. 6K. 701 sıradaki hazırlık ve D. T. 4K. 501 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadeleri ve ODTÜ. sanıklarından Tayfun MATER'in ODTÜ. 7K. 645 sıradaki Askeri Savcıya vermiş olduğu ifadesi ile kuşkudan uzak bir şekilde sübuta ermiş bulunmaktadır.

Sanık özellikle son soruşturmada 5 Mart 1971 günü vuku bulan hadiseler sırasında hasta olduğunu, erkenden gidip yattığını ve revirde görevli Nurettin AKSOY'un kendisini usulsüz olmasına rağmen yatırdığını, bu sebeple olaylara karışmadığını ifade eylemiş ise de şahit Nurettin AKSOY, Sait KOZACOĞLU'nun bu beyanını yalanlamış ve hiç bir zaman hiç bir kimsenin o gün revirde yatmadığını, özellikle Sait KOZACIOĞLU'nun revirde bulunmadığını ifade eylediğinden sanığın bu beyanının da gerçekle ilgili bir beyan olmadığı anlaşılmıştır.

Yukarıda sübuta eriş ve vuku buluş şekilleri delillerle izah olunan sanığın bu fiilleri aynı olayda sanık Tayfun MATER'in hanesinde etraflı şekilde izah edildiği üzere T. C. K.'nun 146 ncı maddesinin 3 ncü fıkrasında yazılı suça mümas olduğu ve söz konusu suçun kanunî unsurlarının tekevvün eylediği, bu nedenle de sanığın cezalandırılması gerektiği yolunda tam bir vicdani kanaat hasıl olmuştur.

89. SALİH DEVECİ:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın sosyalist fikir kulübü üyesi bulunduğunu, 5 Mart 1971 gecesi 4 ncü yurtta silahlı çatışmaya katılanlar ve bu çatışmaya yardım ve muavenette bulunanlar arasında olduğundan bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 146/3. maddesi mucibince tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Sanığın T. C. K.'nun 146/3., 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 30.6.1971 tarihinde Askerî Savcıya verdiği ifadesinde:

Fakir bir ailenin çocuğu olduğunu, hemen yurda giremediğini, kantinde ücretli olarak çalışmak üzere öğrenci birliğine müracaat ettiğini, Erhan'ın bulunduğu bir heyetin sosyalist fikir kulübüne üye olduğu takdirde çalışabileceğini söylemeleri üzerine kulübe üye yazıldığını, 1970 senesi eylül ayında olay tarihine kadar kantinde çalıştığını, olay gecesi geç yattığını, olaylar başladıktan sonra uyandığını, odaya mermi isabet ettiğinden ranzanın altına saklandığını, ateş kesilince aşağıya inmek istediğini ancak uzun boylu son sınıflardan birisinin kendisini bırakmadığını, yukarı çıktığını, tekrar ateşin başladığını, kısa bir müddet sonra yurdun teslim olduğunu, barikatları kimin kurduğunu, bu işleri kimlerin organize ettiğini bilmediğini, hoparlörden gelen ses boğuk olduğu için anlayamadığını, diğer yurtların üzerinde çarşaflı kimselerin bulunduğunu, kendi yurtlarında böyle kimseler olup olmadığını göremediğini beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

1970 yılı Eylül ayında S. F. K.'ya üye olduğunu, maddî durumu kötü olduğundan 1 nci sömestir izin alıp yurt kantinlerinde çalıştığını, bir ara memleketine gittiğini, olaydan 2-3 gün önce okula geldiğini, olay gecesi oldukça geç yattığını, olaylar başladıktan sonra uyandığını, kaldığı odaya mermi geldiğinden ranzaların altına saklandıklarını, 4 ncü yurt 403 numaralı odada kaldığını, öğleye doğru ateşin tamamen kesildiğini, aşağıya barikat kurulduğundan inemediğini 2 nci ateşten sonra yurtların boşaltıldığını, kendisinin de dışarı çıktığını, Haziran ayı sonlarında arandığını öğrenince kendiliğinden Askerî Savcıya müracaat ederek ifade verdiğini, Askerî Savcılık ifadesinin genellikle doğru olduğunu beyan etmiştir.

Sanık savunmada:

Aleyhinde ifade veren şahidin bu ifadesini duruşmada değiştirdiğini, dolayısiyle lehinde beyanda bulunduğunu, bu durumu mahkemenin takdirine sığınarak müsnet suçtan beraatini talep etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Askerî Savcı sanık SALİH DEVECİ'nin fikir kulübü üyesi olduğunu, 5 Mart olaylarına 4 ncü yurttan katıldığını, çatışmaya yardımda bulunduğundan bahisle T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi gereğince tecziyesini istemiş, esas hakkındaki mütalâada da sevki iddiaya uygun tarzda talepte bulunmuştur. Sanık sorgu ve savunmasında 4 Mart gecesini 4 ncü yurtta geçirdiğini, ateş başlayınca gizlendiğini, silahlı müsademeye karışmadığını ileri sürmüştür. Tanıklardan Nihat YÜZÜGÜLLÜ Askerî Savcılık ifadesinde sanık SALİH DEVECİ'yi yurttan çıkmak isteyenlere kızarken gördüğünü beyan ettiği halde, duruşmada bu sanıkla ilgili

olarak hiç bir şey söylememiştir. Yurdu boşaltmak isteyenlere kızıp bağırdığı anlaşılan sanığın sırf bu hareketi ile olaylara katıldığı kabul edilemez. Sanığın iddialarını çürüten yazılı veya sözlü deliller dosyada yoktur. Dinlenen tanıklar sanık SALİH DEVECİ'yi ateş ederken gördüklerini söylemedikleri gibi, talebeleri temsilen arama konusunu görevlilerle görüşen kişiler arasında bulunduğu da tespit edilememiştir. Sanığa müsnet suçun sübuta erdiğini gösteren ve cezalandırılmasını haklı kılan yeterli deliller elde edilemediğinden şüphe sanığın lehine yorumlanarak beraat ettirilmesi görüşüne varılmıştır.

90. MEHMET YÜCEL:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın sosyalist fikir kulübü üyesi olduğunu, 1969-1970 döneminde genel kurul toplantısında fikir kulübüne yedek üye seçildiğini, fikir kulübünün fikriyatını kabul ettiğini, şehir gerillacılığı fiilini memleketinde iken ika ederek karşı devrimci olarak tanınan bir öğretmenin evine dinamit koyduğunu, DEV-GENÇ militanı olarak faaliyet gösterdiğinden bahisle fiiline uyan T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/5-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık Askerî Savcıya 28.6.1971 tarihinde verdiği ifadesinde:

Sosyalist fikir kulübü üyesi olduğunu, herhangi bir görev almadığını, eylemde bulunmadığını, hadise gecesi ders çalışıp geç saatlerde yattığını, gürültü ile uyandığını, patlamalar olduğunu, koridora çıktığını, koridorda koşuşmalar olduğunu, 9.30'da ateşin kesildiğini, karşılıklı konuşmalar olduğunu gördüğünü, bir ara Cemal Salman PAKOĞLU'nun teslim olma kararı aldık teslim olun diye bağırdığını, kendi yurtlarının direnişe son verdiğini, yurdu boşaltırlarken 1 ve 4 ncü yurtlar direniş kararı aldıklarından tekrar ateşin başladığını, bir müddet sonra yurtların teslim olduğunu, kalktığı zaman barikatların mevcut olduğunu, bunları kimin kurduğunu bilmediğini, kendi yurtlarından kimlerin ateş ettiğini ve Erhan'ın neler konuştuğunu bilmediğini, keza direnişi kimin tertip ettiğini ve bilmediğini beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

ODTÜ. Sosyalist Fikir Kulübü üyesi ve 1970-1971 maden mühendisliği bölümü öğrenci derneği başkanı olduğunu, S. F. K.'ya 1969 yılında üye olduğunu, öğrenci derneğinin vazifesinin bölüm içi öğrenci sorunlarıyla ilgilenmek ve öğrencilerle bölüm yönetimi arasındaki ilişkileri düzenlemek olduğunu, yasal olan her iki kuruluş da üye ve yönetici olarak bulunmasının suç sayılamayacağını, Sivas'da karşı devrimci sayılan bir öğretmenin evine patlayıcı madde konulması olayı ile bir ilişkisinin olmadığını, arandığını öğrenir öğrenmez kendiliğinden teslim olduğunu, Askerî Savcılık ifadesinin doğru olduğunu, S. F. K. Yönetim Kurulunda herhangi bir görev almadığını beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

ODTÜ. Fikir Kulübü üyesi olduğunu, bu kulüp DEV-GENÇ Federasyonuna bağlı olduğundan dolayısiyle federasyonunda üyesi bulunduğunu, ancak yöneticilik yapmadığını, kanunî bir kuruluş olan bu örgüte üye olmanın suç sayılamayacağını, örgüt içinde yasaya aykırı davranışta bulunmadığını, 1970-1971 ders yılında maden mühendisliği öğrenci derneği başkanlığı yapmasının da suç olmadığını, Hayri TANINMIŞ'ın evine dinamit koyma suçundan sanıklar Mahmut ÖZEN ve Sait Karahalil'i suça teşvik ettiği iddiasının bir isnatdan ibaret olduğunu, nitekim aynı suçtan suçlanan Gazi AYDIN hakkında Sivas 1 nci Ağır Ceza Mahkemesince beraat kararı verildiğini, isnat edilen suçu maddi ve manevî unsurlarının hiç bir şekilde teşekkül etmediğinden bahisle beraatine karar verilmesini talep etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık MEHMET YÜCEL'in 1969 yılında ODTÜ. Sosyalist Fikir Kulübüne üye olduğu ve sanığın bu üyeliğinin FKF.'nin TDGF. haline gelmesinden sonra da devam ettiği; 1970-1971 yılında da ODTÜ. Maden Mühendisliği bölümü öğrenci derneği başkanlığına seçildiği; Türkiye'de sosyalist devrimin, giderek komünist devlet düzeninin gerçekleştirebilmesi ana gayesinde birinci basamak olan millî demokratik devrim stratejisini benimsediği; diğer bütün okullarda görüldüğü gibi üniversiteye sosyalistlerin hâkim olabilmeleri maksadıyla sosyalist fikir kulübü veya devrimci gençlik derneği üyelerinin öğrenci derneklerinin de yönetim kurullarına seçildiği, bu meyanda sanığın da maden mühendisliği bölümü öğrenci derneği başkanlığına seçilerek öğrencilerin öğrenciliklerinden doğan hak ve menfaatlerinin fakülte yönetimine karşı korunması ve öğrenci isteklerinin fakülte yöneticilerine duyurulması gibi bir gaye ile kurulmuş olan öğrenci derneğinin sosyalist fikir kulübünün millî demokratik devrimi gerçekleştirme yolunda giriştği mücadelelerine paralel bir kuruluş haline getirmeye çalıştığı, Mart 1971'de ODTÜ.'nün kapatılması üzerine sanığın Sivas'ın Divriği ilçesine geldiği burada İzmir Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi 5 nci sınıf öğrencisi bulunan Gazi AYDIN ile birlikte Mahmut ÖZEN ve Sait KARAHALİL isimli iki gence DEV-GENÇ ve amaçları ile eylemleri hakkında telkinlerde bulundukları, bir gün gözlerini bağlayıp Sait ile Halil'i ıssız kırlara götürdükleri, orada dinamit vesair patlayıcı madde atmak hususunda nazarî ve amelî bilgiler verdikleri ve bir kiloluk tariş marka zeytinyağı kutusunun içine muhtelif büyüklükte maden parçaları ve taşlar ile aralarına iki adet dinamit lokumu konulmuş ve 60 cm.'lik fitil sokulmuş fünyesi takılmış yani patlamaya hazır durumda bulunan özel yapılmış patlayıcı ayğıtı Mahmut ÖZEN ile Sait KARAHALİL'e verdikleri ve bunu Cüre Maden İşletmesi yakınlarında teslim edip (biz saat 16.30 treniyle gidiyoruz. Bu dinamiti Ülkü Ocakları Başkanı Mümtaz TANIMIŞ'ın evine koyacaksınız) şeklinde talimat vererek ayrıldıkları Mahmut ÖZEN ve Sait KARAHALİL'in bu dinamiti Mümtaz TANIMIŞ'ın evinin duvarının boşluğuna koydukları, ateşlemek istedikleri fakat yapamadıkları bir kadın ile bir erkeğin gelmesi üzerine kaçtıkları; kısa bir süre sonra patlayıcı maddenin Mümtaz TANIMIŞ'ın evinin duvarında yakalandığı; bu iki şahsın Mümtaz TANIMIŞ'la herhangi bir alışverişinin olmadığı; Mehmet YÜCEL ve Gazi AYDIN'ın (bu işi yapacaksınız eğer yapmazsanız veya ispiyonculuk ederseniz, sizi öldürürüz, bizim burada çok ajanlarımız var). Şeklindeki tehditleri üzerine bu işi yaptıkları; sanığın Askerî Savcıya verdiği ODTÜ. 6K. 593 sırada mevcut hazırlık ve huzurda verdiği DT. 2K. 171 nci sayfada mevcut sorgusu ile DT. 2K. 223 sayfada mevcut yazılı sorgusu; şahitlerden Mahmut ÖZEN'in ODTÜ. 6K. 5D. 295 sırada mevcut Cumhuriyet Savcısına verdiği ifadesi; şahit Sait KARAHALİLİ'in ODTÜ. 6K. 5D. 294 sırada mevcut C. Savcısına verdiği ifadesi; ve yazılı delillerden ODTÜ. 6K. 5D.'da mevcut Divriği C. Savcılığınca yapılan hazırlık soruşturması evrakı bu meyanda Mahmut ÖZEN ve Sait KARAHALİL'in Mümtaz TANIMIŞ'ın babası Hayri TANIMIŞ'a ait evin duvarına konulan bir kiloluk Tariş zeytinyağı kutusunun içinde dinamit fitil ve fünyesinin yakalandığına dair aynı dosya 298 sırada mevcut C. Savcılığı tarafından tutulmuş tutanak vesair delillerle kuşkudan uzak bir şekilde sübuta ermiş bulunmaktadır.

Sanık huzurda, ODTÜ. Sosyalist Fikir Kulübü üyesi ve Maden Fakültesi öğrenci birliği üyesi olduğunu kabul ve itiraf eylemiş, Devriği ilçesinde Hayri TANIMIŞ'a ait eve dinamit koyduğu hususundaki eylemini reddetmiştir. Keza şahitlerden Sait KARAHALİL'de istinabe suretiyle alınan yeminli son soruşturma ifadesinde evvelce C. Savcılığına verdiği ifadesini (ben böyle ifade vermedim, Bana zorla imzalattılar) şeklindeki beyanlarla reddetmiştir. Divriği ilçesi Hacı Osman Mescidi Mahallesindeki Ülkü Ocakları başkanı Mümtaz TANIMIŞ'ın babası Hayri TANIMIŞ'a ait evin duvarında Tariş Marka bir kiloluk zeytinyağı kutusu içinde patlamaya hazır bir vaziyette tahribatı fazlalaştırmak için içerisine taş, maden parçaları konulmuş özel tertipli dinamit lokumunun bulunduğu; Divriği C. Savcısının tespiti ve bu konudaki tutanağı ile sabittir. Diğer taraftan Sait KARAHALİL ve Mahmut ÖZEN'in olayın ertesi günü ifadelerini alan merci Divriği C. Savcılığıdır. Bu gerçekler karşısında Sait KARAHALİL'in son soruşturmada (ben öğle ifade vermedim. Bana hazırlık ifadesini zorla imzalattılar) şeklindeki beyanları mantıksız, gerçeği aksettirmeyen ve daha ziyade

son soruşturma safhasına kadar geçen süre içinde kendisine yapılan tehdit veya telkinlerin tesiri altında kalmış bir beyan olduğu neticesine varılmaktadır. Gerek Mahmut ve gerekse Sait ile sanık Mehmet YÜCEL arasında birbirlerine atfı cürümde bulunmayı mümkün kılacak herhangi bir ilişki de mevcut değildir. Öte yandan Mahmut ÖZEN ve Sait KARAHALİL'in Ülkü Ocağı Başkanı olan Mümtaz TANIMIŞ'ın evine dinamit koyması ve bu iş için özel tertipli dinamit hazırlaması için yeterli bir sebep de tespit edilememiştir. Mahmut ve Sait KARAHALİL bir FKF.'li yahut TDGF.'li olan Mehmet YÜCEL'ın kendilerine DEV-GENÇ'in propagandasını yaptıkları hususundaki beyanları ve TDGF.'nin Ülkü Ocaklarına ve onun mensuplarına her yerde bu şekilde davranışlarda bulundukları hususu bir arada mütalâa edilince Mahmut ÖZEN ve Sait KARAHALİL'in C. Savcılığına verdikleri beyanlarının ve sonuç olarak bu eylemin doğru olduğunun kabulü gerekir.

Sanığın, yukarda sübuta delilleriyle ve gerekçeleriyle izah olunan bu fiili gerekçenin teorik inceleme bölümünde ayrıntılı olarak açıklanan ve kısaca Türkiye'de komünist bir devlet rejiminin ve komünist bir toplum düzeninin yaratılması ana gayesinde birinci basamak olan Milli Demokratik Devrim savaşını başlatmış ve gittikçe bu savaşı silahlı eylemler, kır gerillası, şehir gerillası şekillerine dönüştürmüş olan FKF.'nin veya TDGF'nin mensubu bulunan Mehmet YÜCEL'in bu amaç istikametinde yapması beklenen eylemler olarak ve tek fiil şeklinde kabul edilmiş ve T. C. K.'nun 141 nci maddesinin birinci fıkrasında öngörülen bir cemiyet mensubu olduğu sonucuna varılarak anılan maddenin 5 nci fıkrası uyarınca cezalandırılmasının gerektiği kanaatına ulaşılmıştır.

91. TAYFUR CİNEMRE:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın fikir kulübü üyesi bulunduğunu, Ankara dahilinde evi olmasına rağmen 5 Mart 1971 günü çatışma olacağını bildiğinden ODTÜ.'ye geldiğini, o gece yattığı yeri isbat edemediğinden hadiseye karıştığının sabit olduğunu. TCK.'nun 146 ncı maddesine giren bir eyleme iştirak ettiğinden, TCK.'nun 146/3 ncü maddesi uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Sanığa müsnet suçun sübuta ermediğinden bahisle hakkında beraat kararı verilmesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 26.6.1971 tarihinde Askerî Savcıya verdiği ifadesinde:

ODTÜ. talebesi olduğundan ister istemez sosyalist düşünceye sahip olduğunu, ancak eylem taraftarı olmadığını, DEV-GENÇ üyesi bulunmadığını, THKO. hakkında bilgisinin bulunmadığını, 5 Mart olayları vuku bulduğu gün 6 ncı yurtta bulunduğunu, ders çalışmak için gittiğini, saat 01.00'de yatıp sabaha karşı silah sesleri ile uyandığını, ikaz üzerine yere yattıklarını, saat 06.00'da ilk teslim olanlara katılıp teslim olduğunu, olayda silah kullanmadığını, kimlerin kullandığını bilmediğini, bu şahısların çatıda bulunduklarını, bir kısmının yüzlerine çarşaf geçirdiklerini, 6 ncı yurdun çatı katından ateş edildiğini, 201 ve 202 numaralı odalarda SFK. liderlerinin kaldığını, kendilerinin bu odalara giremediklerini, Deniz GEZMİŞ ve arkadaşlarının çatışma sırasında ODTÜ.'de olup olmadıklarını, öğretim üyelerinden hareketi kimlerin idare ettiğini bilmediğini, bu olaydan sonra Atilla Keskin'in bir arkadaşlarını Anadolu'ya geçireceklerini söylediğini, bir motosiklet çaldıklarını, İstanbul'a geldiklerini, floryada kaldıkları eve gittiklerini, orada Cihan Alptekin'le tanıştığını, Cihan'ı Çanakkale, Tekirdağ, Balıkesir, Konya, Kayseri istikametine götüreceklerini, ancak yolda yakalandıklarını, 5 Mart olaylarında fikir kulübü üyelerinin hemen hemen hepsinin hadiseye girdiklerini, ODTÜ. kantin gelirlerinin DEV-GENÇ'e çalıştığını, öğrenci birliğinden de yardım aldıklarını, ara sıra bağış toplandığını, silahları nereden temin ettiklerini bilmediğini, uyandığı zaman iki tarafında karşılıklı olarak ateş ettiklerini, önce hangi tarafın ateşe başladığını bilmediğini beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

İddianamede kendisine isnat edilen eylemin, 5 Mart 1971 günü ODTÜ.'de meydana gelen olaylara iştirak olduğunu, iddia makamınca hiç bir delil ve tanık beyanı ibraz edilmemesine rağmen o gece yurtlarda kaldığı yeri tespit ettiremediğinden suçlu görüldüğünü, kaldı ki, 6 Mart 1971 günü okula giderek öğrencilerin ifadesini alan C. Savcısına o gece hangi yurtta hangi odada kimin yanında kaldığını açıkça anlattığını, esasında olay sırasında okulda bulunduğu için suçlandığını, Ankara içinde oturmasına rağmen o gün çatışma olduğunu bildiği ve bu sebeple okula geldiğinin iddia edildiğini, gerçekten Ankara içinde oturduğunu, fakat fakültede ve yurtlarda daha iyi çalışma olanağını bulduğunu, dersler ağır olduğundan öğrencilere idare tarafından çeşitli imkanlar sağlanmış bulunduğunu, kütüphane ve laboratuvarların talebelerin istifadesine açık bulundurulduğunu, yurtta yatan veya yatmayan bütün talebelerin her zaman ders çalışmak veya araştırma yapmak için elde mevcut olan haklardan her gün ve saatte yararlanabildiklerini, 5 Mart 1971 gününde bitirme sınavının bulunduğunu ve bu sınava girmek zorunda olduğunu, polisin o gece ODTÜ.'de arama yapacağını evvelden haber almasının imkânsız bulunduğunu, 1968 yılı sonlarına doğru SFK.'ya üye olduğunu, daha sonraki senelerde kulüp kaydını tazelemediği gibi ilişkisini de kestiğini, hiç bir faal ilişkisinin olmadığını, 4 Mart 1971 günü saat 15.00 - 15.30 sularında şehirden ders çalışmak maksadıyle 6 ncı Blok 328 numaralı odada kalan arkadaşı Ruhi ÖDEV'in yanına geldiğini, birlikte aynı yurttaki çalışma salonuna inerek gece geç saatlere kadar çalıştıklarını, o gece Ruhi ÖDEV'in yatağında yattığını, sabah erken saatte gürültülerle uyandığını, pencereden baktığında bütün yurtların askerler tarafından sarıldığını ve sürekli olarak ateş edildiğini gördüğünü, isabet almamak için koridor penceresinin altına uzandığını, ateş kesildiğinde aynı yurdun çatı katındaki Erdal Şener adlı öğrencinin ağır yaralandığını duyduklarını, herkes gibi dışarıya çıktığını, bir kısım öğrencilerin jandarma albayı ile konuştuklarını, kendileri yurt önünde beklerken birkaç subayın 6 ncı yurda girerek arama yaptıklarını, öğle üzeri yurdun önünde bekledikleri sırada aniden ateş açıldığını, yaralanmamak için tekrar yurda gelip yere yattığını, ateş kesilince dışarıya çıktıklarını, futbol sahasında toplandıklarını, polislerin önünden geçirilerek spor salonuna sokulduklarını, ertesi günü C. Savcısına ifade verip serbest bırakıldığını, 31 Mayıs 1971 günü İstanbul'da polis tarafından göz altına alındığı günden itibaren işkenceye maruz bırakıldığını, Askerî Savcılıkça alınmış olan ifadesini şuurunun muhtel hale geldiği 1 nci Şubede düzenlenmiş polisin verdiği bilgiler ve aktarmalarla doldurulmuş bulunduğunu, gerek polis ve gerekse Askerî Savcılık ifadelerini kabul etmediğini, her ne kadar ifadesinde Erhan ERDOĞMUŞ, Ertuğrul KÜRKÇÜ'nün 5 Mart olayları sırasında fakülte de bulunabileceklerini bir kanaat olarak belirtmiş ise de zapta gerek bu şahısların, gerekse SFK. üyelerinin orada kesin şekilde bulundukları manası çıkarılabilecek bir tarzda geçirilmiş olduğunu beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Sorguları esnasında söylediklerine ilâve edecek başka bir husus bulunmadığını, beraatine karar verilmesini talep etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Askerî Savcı iddianamede sanık TAYFUR CİNEMRE'nin evi Ankara'da olmasına rağmen 5.3.1971 günü çatışma olacağını bildiğinden ODTÜ.'ne geldiğini, o gece yattığı yeri ispat edemediğinden olaylara karıştığının sabit olduğundan bahisle T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi uyarınca tecziyesini istemiş, esas hakkındaki mütalâada ise beraat kararı verilmesini talep etmiştir. Sanık sorgu ve savunmasında evinin Ankara'da olduğunu, daha iyi çalışma imkânı olduğundan 4 Mart 1971 günü üniversiteye geldiğini, o geceyi 6 ncı yurtta arkadaşı Ruhi ÖDEV'in yatağında geçirdiğini, olaylara karışmadığını beyan etmiştir. Dosyada sanığın silahlı çatışmaya karıştığını gösteren ve iddialarını çürüten hiç bir delil bulunamadığı gibi, müsnet suçun sübuta erdiği hususunda da kanaat hasıl olmadığından beraatine karar verilmiştir.

92. MÜKREMİN NEŞELİ:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın fikir kulübüne üye olduğunu, kulübün fiili ve fikrî eylemlerine iştirak ettiğini, eğitim çalışmalarında marksist-leninist çalışmalar yaptırdığını, 5 Mart 1971 gecesi yurtta bulunan öğrenciler arasında olduğunu, T. C. K.'nun 146 ncı maddesine giren eylemin ikama iştirak ettiğinden bahisle T. C. K.'nun 146/3. maddesi gereğince tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/5-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 23 Ekim 1971 tarihinde Askerî Savcıya verdiği ifadesinde:

1966 senesinde ODTÜ.'ye girdiğini, üniversitedeki normal yürüyüşlere katıldığını, 1970 yılında fikir kulübüne üye olduğunu, kulüp tarafından eğitim çalışmalarını gösteren listelerin asıldığını, listelerden birinde yönetici olarak gözüktüğünü, ancak listede isimleri yazılı bulunanların gelmemesi ve hazırlık yapamaması nedeniyle çalışma yapamadıklarını, dolabında ele geçen yazılı belgelerin ODTÜ.'de yaptığı çalışmalarla ilgili olduğunu, 5 Mart olayları esnasında yurtta olduğunu, olaylara karışmadığını, odasından dışarı çıkmadığını, olayların kimler tarafından tertip edildiğini bilmediğini beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorguda:

S. F. K. üyesi olduğunu, bazı yürüyüş ve mitinglere katıldığını, yine bazı konferans, açık oturum ve forumları izlediğini, bunların hangileri olduğunu hatırlayamadığını, 1970 sonlarına doğru yapılacak eğitim çalışmaları için teşkil edilmiş gruplardan birinde yönetici olarak gözüktüğünü, şayet toplanabilirlerse grupdaki arkadaşlarına teklif taslağı olarak sunulmak üzere bazı notlar aldığını, eğitim yaptırdığına delil olarak gösterilen belgelerin işte bu notlardan ibaret bulunduğunu, listede isimleri yazılı bulunan talebelerin birçoğunu tanımadığını, hepsini bir araya getirmek mümkün olmadığından herhangi bir çalışma yapılamadığını, eğitim çalışmalarının ODTÜ.'de düzenlice olmasa bile tahminince S. F. K.'nin kuruluşundan beri her yıl yapılmakta olduğunu, 5 Mart 1971 gecesi 4 ncü blok 512 nolu odada bulunduğunu, T. C. K.'nun 146/3. maddesini ihlâl etmediğini, Askerî Savcılık ifadesinin doğru olduğunu beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Sanık savunma yapmayacağını beyan etti.

Delillerin tartışılması:

Sanık MÜKREMİN NEŞELİ'nin 1970 ders yılında ODTÜ. Sosyalist Fikir Kulübü üyesi olduğu; fakülte içinde sosyalist fikir kulübü tarafından düzenlenen eylemlere katılmakla beraber genellikle sanığın FKF.'nin tüzüğüne uygun şekilde ve muntazam olarak tertiplenen eğitim çalışmalarına katıldığı ve bu maksatla yapılan gruplarda grup yöneticisi olarak Marksist-Leninist öğretiyi grup çalışmalarına katılan arkadaşlarına anlattığı ve muhtelif konularda açıklamalarda bulunduğu; ayrıca toplumcu grubun listesinde onur kurulu üyeliği yaptığı; sanığın gerek Askerî Savcıya verdiği ve ODTÜ. 8K. 582 sıradaki hazırlık ifadesi, gerek huzurda verdiği D. T. 2K. 172 sayfadaki sorgusu ve D. T. 2K. 225-226 sıralardaki yazılı sorgusu ve şahitlerden Yılmaz CESUR'un ODTÜ. 7K. 691 sırada mevcut Askerî Savcıya verdiği hazırlık ve DT. 4K. 629 sırada mevcut huzurdaki yeminli son soruşturma ifadesi ve yazılı delillerden sanığın ODTÜ. Sosyalist Fikir Kulübü Marksist-Leninist eğitim çalışmaları konusunda takip edilecek kitaplardan seçilen konular ve bu konuların gruptaki arkadaşlarına nasıl anlatılıp açıklanacağına dair ODTÜ. 2/2K. 10-168-218 sıralardaki sanığın el yazısı ile yazılmış olan notlar; 217 sıradaki keza sanığın dolabında bulunmuş olan 1/15.000 ölçekli ve üzerinde gece-

kondu muhitlerinin vesair yerlerin özel olarak işaretlendiğini gösterir Ankara şehir planı; ODTÜ. 2K. 61 sırada mevcut ve sanığın mensubu bulunduğu FKF.'nin Milli Demokratik Devrim anlayışını açıklayan ve Milli Demokratik Devrimin kısaca mahiyetini ifade eyleyen ve sanığın Sinan CEMGİL başkanlığındaki toplumcu grup içinde onur kurulu üyesi olduğunu gösterir broşür ve dosyada mevcut sanığın dolabında bulunmuş sair yazılı delillerle kuşkusuz bir şekilde sübuta ermiş buulunmaktadır.

Sanığın bu fiili sosyalist fikir kulübünün tüzüğüne uygun şekilde bir çalışma mahiyetinde olduğu açıkça görülmektedir. Böylece sanığın T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 1 nci fıkrasında öngörülen bir cemiyet olduğu teorik inceleme bölümünde ayrıntılı şekilde anlatılan FKF.'nin bir üyesi olarak anılan maddenin 5 nci fıkrasında yazılı suçun unsurlarını tekevvün ettirdiğinden, bu madde uyarınca cezalandırılması uygun görülmüştür.

93. TANER AKDOĞAN:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın fikir kulübü üyesi olduğunu, 25 Haziran 1970 tarihinde yapılan toplantıda Mimarlık Fakültesi yönetim kuruluna seçildiğini, kulüp ve dernek üyesi olarak fikir kulbünün çalışmalarına katıldığını, Ankara'da yatıp kalkmasına rağmen 5 Mart gecesi yurtlara gelerek silahlı çatışmalara karıştığından bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Sanığın T. C. K.'nun 146/3, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 11.5.1971 tarihinde Sorgu Hâkimine verdiği ifadesinde:

4 Mart 1971 günü ders çalışmak üzere ODTÜ.'ye geldiğini, o gece yurtta yattığını, bu yatışından idarenin haberdar olmadığını, DEV-GENÇ üyesi bulunduğunu, sabahleyin patlama sesi ile uyandığını, ateşe iştirak etmediğini, kimlerin ateş açtığını bilmediğini, karşı blokun terasında yüzleri çarşafla sarılı 40-50 kişiyi gördüğünü, ancak bunları tanımadığını, direnme kararı alındığını bilmediğini, barikat kurulmasına iştirak etmediğini, önce 3 ncü yurtta iken sonradan 6 ncı yurda geçtiğini beyan etmiştir.

Sanık Askerî Savcıya 4.6.1971 tarihinde verdiği ifadesinde:

Ders çalışmak üzere ODTÜ.'ye gittiğini, 3 ncü yurdun çalışma odasında çalıştıktan sonra saat 24.00 sıralarında aynı yurdun bir odasına girip yattığını, sabaha karşı patlama ile uyandığını, bunun dinamit patlamasını andırdığını, hemen kalktığını, koridora çıkıp ne olduğunu sorduğunda jandarmaların arama yapacaklarını öğrendiğini, hoparlördeki konuşmaları boğuk olduğu için anlayamadığını, bulunduğu, yurtta yüzü sarılı ve yabancı kimse olmadığını, karşı yurtlarda yüzü sarılı kimseler bulunduğunu, ateş kesilince aşağıya indiğini, görüşmelerin, devam ettiğini, bir ara 6 ncı yurt kantinine alış verişe gittiğinde tekrar ateşin başladığını, o yurtta kaldığını, ateş kesilince yurtların teslim olduğunu, fikir kulübü üyesi bulunduğunu, eylemlere katılmadığını, DEV-GENÇ'in iki yürüyüşüne iştirak ettiğini, DEV-GENÇ'e kendiliğinden üye olduğunu, onların fikirlerini benimsediğini, bu olayları kimlerin tertiplediği hususunda malumatının bulunmadığını, yurtta kalmadığı için dışardan gelip gelmeyenler hususunda fikir beyan edemeyeceğini söylemiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

1970-1971 ders yılında Ekim veya Kasım aylarında ODTÜ. Fikir Kulübüne üye olduğunu, ayrıca Mimarlık Fakültesi öğrenci derneği yönetim kuruluna seçildiğini, fikir kulübünün çalışmalarına katılmadığını, 5 mart 1971 günü istatistik imtihanının olduğunu, kitabı olmadığından arkadaşlarıyle müşterek çalışma yapmak zorunda olduğunu bu sebeple 3 Mart 1971 günü okula gidip arkadaşı Numan'la çalıştığını, 4 Mart günü tekrar gidip arkadaşı Numan'dan

kitabı alarak akşam üzeri Sinan UÇAL ile çalıştığını, gece de tek başına çalıştığını, 3 ncü yurt çalışma odalarında bulunduğunu, geç saatlerde 3 ncü yurdun 3 ncü katında boş bulduğu bir yatağa girip yattığını, sabaha karşı uyandığını, çatışma başlayınca koridora çıktığını, yurtların aranacağını öğrenince yurdu terk edip dışarı çıktığını, o esnada 6 ncı yurdun aranmakta olduğunu, 6 ncı yurdun kantinine giderek yiyecek aldığını, bu esnada yeniden ateş başlayınca kantinin bulunduğu zemin kattaki koridora sığındığını, silahlı çatışmaya katılmadığını, As. Savcılık ifadesinin doğru olduğunu beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Eski ifadelerini savunma olarak aynen tekrarladığını, hiç bir suç işlemediğini, hiç bir eyleme katılmadığını, DEV-GENÇ ve Sosyalist Fikir Kulübü üyesi olmasının suç olarak ileri sürülemiyeceğini, bunların kanuni kuruluşlar olduğunu, eğitim çalışmalarına katılmadığını, toplanan deliller savunmasını doğruladığından hakkında beraat kararı verilmesini istemiştir.

Delillerin tartışılması:

Askerî Savcı iddianame ve esas hakkındaki mütalâada sanık TANER AKDOĞAN'ın fikir kulübü üyesi olduğunu, Ankara'da yatıp kalkmasına rağmen 5 mart gecesi yurtlara gelerek silahlı çatışmaya karıştığından bahisle T.C.K. nun 146/3 ncü maddesi uyarınca tecziyesini istemiştir. Sanık fikir klübüne 1970-1971 ders döneminde üye olduğunu, 5 mart 1971 tarihinde istatistik imtihanının olduğunu, kitabı olmadığından arkadaşlarıyla müşterek çalışma yapmak zorunda kaldığını, 3 ve 4 mart günleri ODTÜ'de çalıştığını, 4 mart gecesi 3 ncü yurtta boş bir yatakta yattığını, sabah çarpışmalar başlayınca zemin kat koridoruna sığındığını, silahlı çatışmaya katılmadığını beyan etmiştir. Tanık SİNAN UÇAL 4 mart günü sanıkla beraber ertesi günü imtihanı olan istatistik dersine çalıştıklarını, saat 19.00'da çalışmaları bitince onun yanından ayrılıp yurda gittiğini beyan ederek sanığın sözlerini doğrulamıştır. Sanık TANER AKDOĞAN sırf ders çalışmak için fakülteye geldiğini iddia etmiş, bu iddia olay tanığı tarafından tekrar edilmiştir. Sanığın iddialarını çürüten, suçun subata erdiğini gösteren ve cezalandırılmasını haklı kılan yeterli delil bulunamadığından, şüphe sanığın lehine yorumlanarak beraatı cihetine gidilmiştir.

94. MUSTAFA KAVRUK:

Sanık Hakkında Askerî Savcı İddianamesinde:

Sanığın sosyalist fikir kulübü üyesi olduğunu, kulübün tertiplediği miting ve yürüyüşlere iştirak ettiğini, 5 mart 1971 gecesi vuku bulan olaylara katıldığını, hareketleri teşvik ettiğinden bahisle eylemine uyan T.C.K.nun 146/3. maddesi uyarınca tecziyesini talep ve mütalâa etmiştir.

Askerî Savcı Esas Hakkındaki Mütalâasında:

Sanığın T.C.K. nun 146/3., 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 12.6.1971 tarihinde Askerî Savcıya verdiği ifadesinde:

Hadise gecesi 611 nolu odada bulunduğunu, sabaha karşı gürültü olduğunu, koridorda koşuşmalar işittiğini, kalkıp camdan baktığında güvenlik kuvvetlerinin yaklaşmakta olduklarını gördüğünü, aşağıya indiğini, bu arada kurulmuş barikatları gördüğünü, kimlerin kurduğunu bilmediğini, dışarda birden atışın başladığını, o esnada koridorda bulunduğunu, ateş kesilince yaralananları götürdüklerini gördüğünü, konuşmaların devam ettiğini, yukarıda forum yapılacağının söylendiğini, orada 3 ncü yurt olarak çatışma başlarsa katılmama kararının alındığını, yurda yeni geldiğinden pek kimseyi tanımadığını, bu sebeple foruma katılanları bilemiyeceğini, fakülteye girdikten bir müddet sonra fikir kulübüne üye olduğunu, onların bulunduğu miting ve yürüyüşlere katıldığını, polise ateş etmediğini, ateş edenlere yardımda bulunmadığını beyan etmiştir.

Sanık Huzurda Verdiği Sorguda:

1970 yılı başlarında Fikir kulübüne üye olduğunu, kulübün yasal bir kuruluş olduğunu, kulüp içinde hiç bir görev ve sorumluluk yüklenmediğini, kulübün kanunsuz hiç bir hareketini görmediğini, yasal olan Mustafa Kemal Yürüyüşü ve Anayasaya saygı yürüyüşü gibi yürüyüşlere katıldığını, 3 ncü yurt 611 numaralı odada bulunduğunu, o günkü hareketleri teşvik etmediğini, hadiselerle bir ilgisinin bulunmadığını, Askerî Savcıya verdiği ifadenin doğru olduğunu beyan etmiştir.

Sanık Savunmasında:

Sosyalist Fikir Kulübü üyesi olmasının bir suç teşkil etmiyeceğini, 5 mart 1971 tarihinde vuku bulan çatışma olayına katılmadığını, olaylara karışmadığını tanık Recai ULUDAĞLI'nın da beyan ettiğini, aleyhinde şahadette bulunan ve polis olduğu anlaşılan Mahmut ERDOĞAN'ın ifadesini kabul etmediğini, kendisini tanımadığını, T.C.K. nun 146 veya 141 nci maddelerini ihlal eder hiç bir fiili bulunmadığından beraatine karar verilmesini istemiştir.

Delillerin tartışılması:

Askerî savcı iddianamede sanık MUSTAFA KAVRUK'un Fikir Kulübü üyesi olduğunu, 5 mart olaylarına katıldığını, hareketleri teşvik ettiğinden bahisle T.C.K. nun 146/3 ncü maddesi uyarınca tecziyesini istemiş, esas hakkındaki mütalâada da aynı talebi tekrarlamıştır. Sanık sorgu ve savunmasında 1970 yılı başlarında Fikir Kulübüne üye olduğunu, 5 mart olaylarına karışmadığını, hareketleri teşvik etmediğini beyan etmiştir. Tanıklardan MAHMUT ERDOĞAN sanığı yurtlarda cereyan eden olaylar içinde gördüğü şahıslar arasında saymakla beraber, 5 mart olaylarının vuku bulduğu gün bu sanığın nerede, kime karşı ne yaptığı konusunda ve silahlı olarak çarpışmaya katıldığı hususunda hiç bir beyanda bulunmamıştır. Sanığın sair zamanlarda vuku bulan olaylara karıştığı da kesin olarak tespit edilememiş olmakla beraber bir an için katıldığı kabul edilse dahi bu durumu itibariyle sanığın 5 mart olaylarına da iştirak ettiğini peşinen varsaymak olanağı yoktur. Yurtlarda yapılacak aramalarla ilgili olarak emniyet görevlileri ile yurt binaları önünde ve içinde görüşen talebe temsilcileri arasında sanığın bulunmadığı kesinlikle anlaşılmıştır. Sanığın iddialarını çürüten, müsnet suçu işlediğini gösteren yeterli deliller bulunamadığından beraat ettirilmesi uygun görülmüştür.

95. MUHAMMET AŞIK:

Sanık Hakkında Askerî Savcı İddianamesinde:

Sanığın Fikir Kulübü üyesi olduğunu, üniversite ve yurtlardaki olayların içinde olduğunu, 5 mart olaylarına iştirak ettiğinden bahisle eylemine uyan T.C.K. nun 146/3 ncü maddesi uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı Esas Hakkındaki Mütalâasında:

Sanığın T.C.K. nun 146/3, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık Askerî Savcıya 16.6.1971 tarihinde verdiği ifadesinde:

Olay gecesi 110 nolu odada yattığını, sabah saat 4 sıralarında kendisini barikat kurmaya gelenlerin uyandırdığını, onların uyarmaları üzerine 4 ncü kata çıkıp başka bir odada yattığını, rahatsız olduğundan olayları takip edemediğini, Fikir Kulübüne üye olduğunu, öğrenci hareketine katıldığını, öğrenci birliği başkanının 2 nci yurttan ara sıra mikrofonda konuşup hareketin öğrenci birliği tarafından tertip edildiğini ve direnileceğini söylediğini, bu itibarla hareketin öğrenci birliği tarafından tertip edildiğini tahmin ettiğini beyan etmiştir.

Sanık Huzurda Verdiği Sorgusunda:

1970 yılı içinde Fikir Kulübüne üye olduğunu, üniversite içinde yapılan forumlara katıldığını, forumlarda öğrencilerin akademik sorunlarının tartışıldığını, forumların kanuna aykırı

olmadığını, talebe yurtlarına kayıt olduğundan beri vuku bulmuş herhangi bir olaydan haberinin bulunmadığını. 3 mart 1971 günü hastalandığı. 4 mart 1971 günü okul içindeki sağlık merkezine gittiğini, kendisine istirahat tavsiye edildiğini, bunun üzerine 2 nci yurt 110 numaralı odasına gelip istirahate çekildiğini, gece saat 11.00'e doğru uyuduğunu, koridordan gelen seslerle uyandığını. talebelerin telaşla yukarı kata çıkarlarken polisin arama yapacağını söylediklerini alt katta yalnız kalmamak için mecburen yukarı çıkıp 4 ncü kattaki bir odaya girdiğini, hasta olduğundan bir yatağa uzandığını, bir müddet sonra silah seslerinin duyulmaya başlandığını, isabet almamak için yattığı yerden kalkmadığını, bir ara öğrenci birliği başkanının megofonla yaptığı konuşmayı duyduğunu, uzun bir süre silah seslerinin kesildiğini, herkesin aşağı ineceği ve yurdun aranacağının söylendiğini, odadan çıkıp aşağıya indiğini, üzerleri arandıktan sonra ve yurdun aranması bittikten sonra içeriye girmelerine müsaade edildiğini, zemin kattaki kendi odasına girip yattığını, bir müddet sonra daha şiddetli bir ateşin başladığını, başını kaldıramadığını, sesler kesildikten sonra talebelerin spor sahasına toplanılması istendiğinden arkadaşlarıyle birlikte oraya gittiğini, C. Savcısına ifade verdikten sonra serbest bırakıldığını, hakkında tevkif kararı olduğunu bilmediğini, İzmir'de 2 haziran 1971 günü yakalandığını, askeri savcılık ifadesinin genellikle doğru bulunduğunu beyan etmiştir.

Sanık Savunmasında:

İsnat edilen suçu işlemediğini, hakkında gösterilen şahitlerin beyanlarının doğru olmadığını, şahitlerle aynı yurtta kalmadığını, zaten şahitlerden birisinin polis olduğunu, Sosyalist Fikir Kulübü üyesi olduğunu kabul ettiğini, kanuni olduğu için üye olmakta mahzur görmediğini, kulüp üyesi olarak yıkıcı faaliyette veya eylemde bulunmadığını, T.C.K. nun 141/5,6 ncı maddesinin unsurlarının fiilde bulunmadığını, subuta ermeyen suçlarından dolayı hakkında beraetine karar verilmesini talep etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Askerî Savcı iddianamede ve esas hakkındaki mütalâasında sanık MUHAMMET AŞIK'ın Fikir Kulübü üyesi olduğunu, üniversite olaylarının içinde bulunduğunu, 5 mart olaylarına iştirak ettiğini, öne sürerek T.C.K. nun 146/3 ncü maddesi uyarınca tecziyesini istemiştir. Sanık sorgu ve savunmasında 1970 yılı içinde yasal bir kuruluş olan fikir kulübüne üye olduğunu 4 mart günü hasta olarak yattığını, atışların başlaması üzerine daha emin olan üst kattaki bir odaya çıkıp saklandığını, atışların bitişini müteakip arkadaşlarıyla birlikte spor sahasına gittiğini, olaylara karışmadığını ileri sürmüştür. Tanık olarak dinlenen CAFER FINDIKOĞLU sanık MUHAMMET AŞIK ile ilgili olarak "ben ve 200 küsür kişi 19 Mayıs Stadyomunun yanındaki asayiş karakoluna gittiğimizde orada ..... MUHAMMET AŞIK vardı" şeklinde beyanda bulunmuştur. MAHMUT ERDOĞAN ise sanıkla ilgili olarak "yurttaki olayların içinde olan şahıslardandır" demekle iktifa etmiştir. Sanığın olayları müteakip diğer bir çok öğrenci gibi asayiş karakoluna götürülmesi normaldir. Yapılan tahkikat sırasında gerek kılık kıyafeti gerekse hüviyetini ibraz edememesi nedeniyle büyük bir topluluğun karakola götürülmüş olduğu anlaşılmıştır. Gerekli hüviyet tesbiti ve ifadelerin alınmasından sonra olayla ilişkileri tespit edilemiyenler serbest bırakılmıştır. Karakola götürülenlerin büyük bir kısmı hakkında dava dahi açılmamıştır. Bu sebeple karakola götürülme veya karakolda görülme keyfiyeti sanık aleyhinde bir delil mahiyetinde telâkki edilmemiştir. Sanığın, yurtlarda vuku bulan olaylar içinde bulunduğunu belirten MAHMUT ERDOĞAN'ın soyut mahiyetteki bu ifadesinden sanığın silahlı çatışma olayına katılıp katılmadığı, nerede ve ne derecede rol aldığı anlaşılmamaktadır. Şüphenin sanığın lehine yorumlanması asıldır. Sanığın iddialarının aksini gösteren ve cezalandırılmasını haklı kılan sebeplerin yokluğu ve delil yetersizliği nedeniyle sanığın beraatine hükmedilmesi uygun görülmüştür.

96. MEHMET TOKUL:

Sanık Hakkında Askerî Savcı İddianamesinde:

Sanığın fikir kulübü üyesi bulunduğunu, 5 Mart olayları ve üniversitedeki diğer olaylara katıldığını, T. C. K. nun 146 ncı maddesi kapsamına giren bir olaya iştirak ettiğinden bahisle eylemine uyan T. C. K. nun 146/3. maddesi mucibince tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı Esas Hakkındaki Mütalâasında:

Sanığın T. C. K. nun 146/3, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 19.6.1971 tarihinde Askerî Savcıya verdiği ifadesinde:

Fakültenin hazırlık sınıfında iken kurulan fikir kulübüne yedek üye olduğunu, kanunsuz yürüyüşlerin hiç birine katılmadığını, 4 Mart gecesi ders çalışıp geç saatlerde yattığını, siren sesi ile uyandığını, sesin 6 ncı yurttan geldiğini, odadaki diğer arkadaşları ile birlikte üçüncü kata çıktıklarını, güvenlik kuvvetleri ile talebe arasında karşılıklı konuşmalar olduğunu, talebelerden konuşan Aşkın KOCAÇİMEN'in teslim olmıyacağız, polis çıksın ondan sonra teslim oluruz şeklinde konuştuğunu, jandarma komutanı bu teklifi kabul etmediğinden üst katta direnme kararı alındığını, jandarmanın yurt etrafında tertibat aldığını, üst katlarda patlamalar vuku bulduğunu, yine bu arada jandarmanın ateş açtığını, hoparlörle konuşma sırasında şiirler, marşlar ve sloganlar söylendiğini, ateş kesilince aşağıya inenler olduğunu, bulundukları yurtta yaralananlar olduğunu, bu arada Tayfun MATER ve Erhan ERDOĞMUŞ'u ilgililer ile konuşurken gördüğünü, ikinci çatışma başlamadan 6 ncı yurda gittiğini, ilk kattaki bir odada kaldığını, ateş kesilince teslim olduğunu, bu olayın bir tertib olduğunu, bu tertibi talebe birliği başkanı Erhan ERDOĞMUŞ, yakınları, fikir kulübü ile yakınları olan DEV-GENÇ'e mensup kişiler tarafından yapıldığını tahmin ettiğini, bu şahısların olayların içinde göründüklerini, her yurtta bu teşkilâtın bir komitesinin mevcut olduğunu, bu komite ile yurt komitesini bir birine karıştırmamak gerektiğini, 2. yurttaki direniş komitesinden Erhan ERDOĞMUŞ, Aşkın KOCAÇİMEN'i tanıdığını, beyan etmiştir.

Sanık Huzurda Verdiği Sorguda:

Ailesinin kendisini büyük zorluklarla okuttuğunu, İzmir'de oturduklarını, 1970 yılı sonlarında Fikir kulübüne aday üye olduğunu, 5 Mart olaylarından sonra ailesiyle oturduğu, evde yakalanarak Ankara'ya getirildiğini, evlatlıktan red edileceği korkusuyle Savcılıkta yanlış bilgi verdiğini, olayı idare edenlerin isimlerini söylediği takdirde serbest bırakılacağı söylendiğinden gazetede röportajını okuduğu ve resmini gördüğü Erhan ERDOĞMUŞ ile Tayfun MATER'in isimlerini verdiğini, ayrıca Aşkın KOCAÇİMEN'i de 2 nci yurt aranırken öğretim üyeleriyle beraber gördüğünden onunda adını verdiğini, bu şahıslarla arkadaşlığının olmadığını, direniş komitesi diye bir kurulun mevcut olmadığını, aslında isimlerini saydığı kimseleri olay sırasında yurt içinde görmediğini, ifadesinde siren ve patlamalarla ilgili sözlerin olaydan sonra okuduğu gazetelerden edindiği bilgilere dayandığını bu sebeble savcılık ifadesini kabul etmediğini, 5 Mart sabahı gürültülerle uyandığını, birlikte 3 ncü kata çıktıklarını, yurtlara ateş başlayınca koridorda yere uzandığını, ateş bitince arkadaşlarıyle beraber dışarı çıktığını, yurdun güvenlik kuvvetleri tarafından aranmaya başlandığını, 6 ncı yurt kantinine gittiği sırada ikinci ateşin başladığını, bu sırada 1 nci kat koridorunda bulunduğunu, ateş kesilince spor sahasına gittiğini, C. Savcısına ifade verdikten sonra serbest bırakıldığını, tutuklandığından haberi olmadığından teslim olmadığını, Askerî Savcılık ifadesini red ettiğini, sırf tutuklanmamak için gerçek dışı beyanlarda bulunduğunu beyan etmiştir.

Sanık Savunmasında:

1969'dan 5 Mart 1971 tarihine kadar Fikir Kulübü üyesi olduğunu, aktif bir eylem durumunun olmadığını, eski savunmalarını aynen tekrarladığını, ek savunma olarak da ilâve edecek başka bir husus bulunmadığını beyan etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Askerî Savcı sanık MEHMET TOKUL'un fikir kulübü üyesi olduğunu, 5 Mart ve Üniversite olaylarına katıldığından bahisle TCK. nun 146/3 ncü maddesi uyarınca tecziyesini istemiş, esas hakkındaki mütalâada da aynı talep tekrarlanmıştır. Sanık sorgu ve savunmasında fikir kulübü üyesi bulunduğunu, 5 Mart olaylarına katılmadığını, o sabah gürültülerle uyandığını, ateş başlayınca koridorda yere uzandığını, ateş kesilince spor sahasına gittiğini, aktif bir durumunun olmadığını ileri sürmüştür. Tanık olarak dinlenen Mahmut ERDOĞAN fakültede pek çok olay olduğunu, bunları DEV-GENÇ mensuplarının yaptıklarını, yurttaki olayların içinde Sanık Mehmet TOKUL'un da bulunduğunu beyan etmiştir. Umumi mahiyetteki bu ifade de sanığın 5 Mart olaylarına ne şekilde, ne sıfatla katıldığı, silah kullanıp kullanmadığı hususları açıklıkla ortaya konulmamıştır. Bir an için sanığın fakültedeki bazı olaylara katıldığı sabit olsa bile, buradan hareketle sanığın 5 Mart olaylarına katıldığı kabul edilemez. Bu yönüyle şahit beyanı sanığın aleyhine değerlendirilememiştir. Sanığın iddialarını çürüten, suçun sübuta vardığı hususunda mahkemeyi vicdani kanaate ulaştıran, sanığın cezalandırılmasını haklı kılan yeterli delil elde bulunmadığından, şüphe sanığın lehine yorumlanarak sanığın beraatinde ittifak edilmiştir.

97. BÜLENT VARGEL:

Sanık Hakkında Askerî Savcı İddianamesinde:

Sanığın fikir kulübü üyesi olduğunu, Üniversitedeki tehdit olaylarına karıştığını, Erdem SEVİLİR'in odasını basanlar arasında olduğunu, aşırı sol fikirlerin yerleşmesine çaba sarf ettiğinden bahisle eylemine uyan T.C.K.'nun 146/3. maddesi mucibince tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı Esas Hakkındaki Mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K. nun 141/5 - 6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 19.6.1971 tarihinde Askerî Savcıya verdiği ifadesinde:

Hadise gecesi saat 24.00 sıralarında yattığını, gece siren sesi ile uyandığını, karşı taraftan jandarma kamyonlarının gelmekte olduklarını bir hadise çıkacağını sezerek yattığını, silah sesleri ile uyandığını, dışarı çıkıp orada beklediğini, ateş kesildiğinde yukarıda form var dendiğini, yukarı çıktığında bir sandalyeye çıkmış bulunan Şemsi SUNGUR'un yaralanan ve ölen bir arkadaşımız var, direnmekte fayda yok, teslim olalım şeklinde konuştuğunu, bu teklifin kabul edildiğini, temsilci seçilen Şemsi SUNGUR'un görüşmek üzere aşağıya gönderildiğini, geri geldiğinde görüştüğünü ve birazdan yurdun aranacağını söylediğini, ancak kısa bir süre sonra ateşin başladığını, daha sonra yurtların teslim olduğunu, kendi yurtlarından da ateş edildiğini ancak bunların kim olduklarını bilmediğini, bu işleri yurtta kimlerin organize ettiğini bilmediğini, anonsta neler konuşulduğunu duymadığını, kanaatınca bu olayların DEV-GENÇ'in bir tertibi olduğunu beyan etmiştir.

Sanık 20.10.1971 tarihinde Askerî Savcıya Verdiği İfadesinde:

Erdem SEVİLİR'in hocası olduğunu, az not verdiğini, bu sebeble takınaklı epey talebe bulunduğunu, talebelerin muvaffak olamaması sebebiyle forum yapıldığını, bu forumu İrfan UÇAR'ın idare ettiğini, forum sonunda muvaffakiyetsizliğin nedenleri araştırmak üzere bir komisyon kurulmasına karar alındığını, sonra ne olduğunu bilmediğini, bir gün Yaşar HONDUR'la görüşürken, koridorda Erden SEVİLİR isimli hocanın odasının kapısında tartışma olduğunu, neler konuşulduğunu tam olarak hatırlayamadığını, tartışmalar sertleşince Erden SEVİLİR'in öğrencileri defol diyerek kovaladığını duyduğunu, 40 - 50 kişi kadar olan bu kalabalık arasında kimlerin bulunduğunu hatırlıyamadığını, herhangi bir talebe teşekkülünde görev almadığını beyan etmiştir.

Sanık Huzurda Verdiği Sorguda:

Yasal bir kuruluş olan ODTÜ Fikir kulübüne 1970 yılında üye olduğunu Erden SEVİLİR'in devrimcilere not verip vermediğini bilmediğini, olay günü dersi olduğu için makine mühendisliği bölümüne gittiğini, içeriye girer girmez üst kattan bazı gürültüler geldiğini işittiğini, merak ederek merdivenlerden çıktığını, merdivenin sonunda öğretim görevlisi Yaşar HONDUR ile karşılaştığını, bu şahsın kendisini yanına çağırdığını, kalabalığı göstererek meydana gelen olaylar konusunda konuşmaya başladıklarını, bu sırada Melih ALTINOKLAR'ın merdivenlerden görünerek yanlarına geldiğini, birlikte konuşmaya devam ettiklerini, biraz sonra ilerideki kalabalığın dağılarak Erden SEVİLİR'in koşarak yanlarına geldiğini, öğrencilerin kendisine hakaret ettiklerini ve kapısına satılmış köpek diye yazdıklarını söylediğini, hep beraber gidip baktıklarını, daha sonra Melih ALTINOKLAR ile birlikte aşağıya inip dersine girdiğini, fikirlerini hiç bir yayın organında, toplantıda belirtmediğini, fikirlerinin gayesinin komünist bir idareyi işbaşına getirmek, zorla bir düzen değişikliği yapmak olduğuna, dayanan iddiayı gayri ciddi gördüğünü, Askerî Savcılık ifadesinin doğru olduğunu, Askerî Savcıya ifade verirken yorgun olduğunu, bu sebeble 5 Mart olaylarını kimlerin tertiplediğine dair sorulan soruya Askerî Savcının saymış olduğu muhtelif kuruluşları kastederek bunlardan herhangi birisi olabilir dediği halde zapta olayları DEV-GENÇ tarafından tertiplenmiş olduğunun yazılı bulunduğunu, bu hususun bu şekilde düzeltilmesi gerektiğini beyan etmiştir.

Sanık Savunmasında:

İddianamede yükletilmeyen eylemden dolayı kimsenin yargılanamayacağını, DEV-GENÇ üyesi olmadığını, bu hususta bir delilde bulunmadığını, sadece fikir kulübü üyesi olduğunu, Erden SEVİLİR'in odasını basanlar arasında olduğunun kabul edilmesi halinde dahi bu fiilin T. C. K.'nun 141/5 nci maddesini değil 191 nci maddeyi ihlal olarak kabul edilebileceğini, Erden SEVİLİR'in tehdit olayına iştirak etmediğini, dersi olduğu için o gün o binada bulunduğunu, Erden SEVİLİR'in bu konuda ifadesinin dahi alınmadığını, İsminin yazılı bulunduğu bildirinin teksirden ibaret olduğunu, imzasının bulunmadığını, muhteviyatının suç teşkil etmediğini, bildiri ile ilgisinin olmadığını, bu nedenlerle beraetine karar verilmesini istemiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık BÜLENT VARGEL'in 1970 yılında ODTÜ. Sosyalist Fikir Kulübüne üye olduğu ve bu üyeliğinin kulüp kapatılıncaya kadar sürdüğü; üniversite içerisinde kulübe mensup arkadaşlarıyla birlikte (burada devrimci bir potansiyel vardır. Biz onu temsil ediyoruz. Kendimizi ezdirmeyeceğiz. Bizim gibi düşünmeyen bizden değildir ve bize karşıdır) şeklindeki bir fikirden hareketle gerek diğer öğrenciler ve gerekse öğretim üyeleri ve idareciler üzerinde bir takım gövde gösterileri, tehdit ve hakaret ile baskı yarattıkları; bu cümleden olmak üzere bir gün derste Prof. Erden SEVİLİR'in (forum yapıyorsunuz dersleriniz aksıyor. Yapmayın) demesi üzerine ve not vermemesine kızarak İrfan UÇAR, Çetin ERİNÇ, Hasan ÇOLAK gibi arkadaşlarıyla birlikte Erden SEVİLİR'in odasının önüne gittikleri, kapısını tekmeledikleri (köpek herif istenmiyorsun, niye istifa etmiyorsun) şeklinde hakarette bulundukları; kapısına kırmızı boya ile (satılmış köpek) yazdıkları; aynı koridor üzerinde çalışma odası olan Yaşar HONDUR'un koridora çıkıp Bülent VARGEL ile konuştuğu ve kendisine (hani Erden SEVİLİR ile uğraşmıyacaktınız. Evvelce bana söz vermiştiniz) diye sorduğu Bülent VARGEL'in (bugünkü şartlar değişti) cevabını verdiği; sanığın hazırlık soruşturmasında Askerî Savcıya verdiği ODTÜ. 5K. 4D. 168 nci sıradaki ve gene ODTÜ. 8K. 579 ncu sıradaki ve huzurda verdiği DT. 2K. 176 ncı sayfa 237 nci sıradaki ifadeleriyle aynı olayda sanık Melih ALTINOKLAR'ın DT. 2K. 178 nci sayfadaki sorgusu ve şahit Yaşar HONDUR'un Askerî Savcıya verdiği ve ODTÜ. 8K. 627 nci sıradaki ifadesi ve huzurda verdiği DT. 4K. 340 ncı sayfadaki yeminli son soruşturma ifadesi ile sübuta ermiş bulunmaktadır.

Sanığın bu fiili T. C. K. nun 141 nci maddesinin 1 nci fıkrasında öngörülen bir cemiyet niteliğinde olduğu gerekçenin özel bölümünde ayrıntılı şekilde anlatılan FKF üyesi bir kişinin eylemi olarak mütalâa edilmiş, anılan maddenin 5 nci fıkrası uyarınca cezalandırılması gerektiği inancına varılmıştır.

98. AŞKIN KOCAÇİMEN:

Sanık Hakkında Askeri Savcı İddianamesinde:

Sanığın fikir klübü üyesi bulunduğunu, 11.11.1970 tarihli seçim sonunda İnşaat Mühendisliği öğrenci derneği yönetim kuruluna seçildiğini, klübün fikirlerini benimsediğini, 5 Mart tarihli çatışmada yöneticiler ve güvenlik kuvvetleri ile idareci olarak konuşmalarda bulunduğunu, 2 nci yurtta olayları tertip ve teşvik ettiğini, yurtta kalmadığı halde çatışmaya katılmak üzere o gece yurda geldiğinden bahisle eylemine uyan T. C. K. nun 146/3 ncü maddesi uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askeri Savcı Esas Hakkındaki Mütalâasında:

Sanığın T. C. K. nun 146/3, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık Askeri Savcıya 23.6.1971 tarihinde verdiği ifadesinde:

Fikir klübü üyesi bulunduğunu, evi Ankara'da olduğu halde ertesi günü imtihanı olduğundan çalışmak üzere yurda gittiğini, gece saat 01.00 sıralarında 2 nci yurt 306 nolu odaya girip yattığını, sabaha karşı siren sesleri ile uyandığını, pencereden baktığında Erdal İNÖNÜ, Ertan ACAROĞLU ve Alb. Mehmet ÖZTOPRAK'ın 2 nci yurda geldiklerini gördüğünü, Ertan ACAROĞLU hocası olduğu için aşağıya inip kendisiyle konuşmaya başladığını, bu sırada Atilla SÖNMEZ, Akın DİRİK ve Erhan ERDOĞMUŞ'un da geldiklerini, hep birlikte odaya girip durumu görüştüklerini, Erhan'ın aramaya polisin karışmamasını istediğini, karşı tarafın ise bunu kabul etmediğini, rektörün bu durumu ilgililerle görüşmek üzere odadan ayrıldığını, bu konuşmalardan sonra üst kata çıkıp durumu merdiven başından takip etmeye başladığını, ateşin başladığını, yere yattığını, 9.30 da ateşin kesildiğini, dışarı çıktığını, yurdun önünde öğretim görevlileri ile güvenlik kuvvetleri arasında görüşmeler olduğunu, yurdun aranacağını yurdun boşaltıldığını, öğleden sonra kız yurdunda haberleri dinlerken tekrar ateşin başladığını, ikinci yurdun üzerinden mikrofonla konuşmadığını, bu yurtta bu işleri kimin idare ettiğini bilmediğini, Dev-Genç teşkilatından Cemal Salman PAKOĞLU'nu gördüğünü, yurttan talebeler boşaltıldıktan sonra teras kata çıktığını, orada taşlar, molotof kokteyli ve 1 hoparlör gördüğünü, Üniversitede bir ara kitap satışlarıyla ilgilendiğini, kitap parasını Tayfun MATER'e verdiğini, Fahri DOĞU veya başka bir şahsa vermediğini, beyan etmiştir.

Sanık Huzurda verdiği Sorgusunda:

S. F. K ne üye olduğunu, bu klüpde yöneticilik görevi almadığını, Mühendislik Fakültesi İnşaat Mühendisliği bölümü öğrenci derneği yönetim kuruluna seçildiğini, bu kurulun bölüm öğrencilerinin genel ihtiyaçlarını idareye iletmek, ders araçlarının temininde öğrencilere yardımcı olmak ve mesleki sergiler açmakla görevli bulunduğunu, 4 Mart 1971 Sabahı ders çalışmak üzere fakülteye gittiğini, o gece fakültede kalacağını eve haber verdiğini, 6 Mart günü karayolu mühendisliği imtihanına girmesi gerektiğinden çalışmak için sadece 4 Mart gecesiyle 5 Mart gününü olduğunu, bu imtihan final sınavı olduğundan ve bütün bir sömestreyi kapsadığından aralıksız çalışmak zorunda olduğunu, İnşat Mühendisliği bölümünde ödev olarak öğrencilere proje hazırlatıldığını, bunların ise ancak ortak bir çalışma ile yapılabildiğini, bu tip çalışmalar için ideal çalışma yerinin yurtlar olduğunu, bu durumu nazara alan idarenin bazı derslıaneleri geceleri de açık tuttuğunu, bir çok öğrencinin evi Ankara'da olmasına rağmen yurtta çalışarak şehre dönecek vasıta bulamamak nedeniyle yurtlarda yattığını, yurda çatışmaya katılmak için değil ders çalışmak için gittiğini, 4 Mart öğleden sonra başlamak üzere akşama kadar Mehmet EROĞLU ve Ahmet ÖZKÖK ile 3 ncü yurt 403 nolu odada ders çalıştığını, saat 20.00 sıralarında yemek için kantine gittiklerini, saat 21.00 de tekrar ders çalışmaya başladıklarını, saat 00.30 sıralarında çalıştıkları odadan ayrılarak 2 nci yurt 306 numaralı odaya gittiğini, ve önceden izin aldığı Mahmut GİRİTLİ'ye ait yatakda yattığını, sabaha karşı gürültülerle uyandığını, camdan baktığında bazı subaylarla rektör, rektör vekili ve hocası Ertan ACAROĞLU'nun geldiğini, gördüğünü, bu şahısların 2 nci yurda girdiklerini, durumu merak ederek alt kata indiğini, bir kenarda hocası Acaroğlu ile konuşmaya başladığını, yurtların

aranacağını orada öğrendiğini, Alb. Mehmet ÖZTOPRAK, Erhan ERDOĞMUŞ ile israrla görüşmek istediğinden Rektör vekili Atilla SÖNMEZ'in yanında Erhan ERDOĞMUŞ ve Akın DİRİK olduğu halde geldiklerini, hep birlikte bir odaya girdiklerini, odaya Ertan ACAROĞLU çağırdığı için girdiğini, konuşmalara katılmadığını, Alb.'ın kaçırılan 4 Amerika'lıyı bulmak maksadiyle yurtlarda arama yapılacağını söylediğini, Erhan ERDOĞMUŞ'un aramayı Askerî Birliklerin yapmasını istediğini, Alb.'ın bu isteği reddettiğini, Rektör Erdal İNÖNÜ'nün polisin Üniversite dışına çıkartılmasını temin için İçişleri Bakanı ve Vali ile görüşmek üzere odadan ayrıldığını, kendisinin de 3 ncü kata çıkarak 306 nolu odaya gittiğini, merdiven boşluğundaki pencere de dışarıyı seyrederken Askeri birliklerce ateş açıldığını, yaralanmamak için yere yattığını, ateş kesilince üzerleri aranarak dışarı çıktıklarını, bu arada hocası Erhan KARAESMEN ile konuşurken yanlarına gelen bir Subayın 2 nci yurdun aranacağını içeride kalacak bir kimsenin suçlu sayılacağını, onların uyarılması için yardım istediğini, Erhan KARAESMEN'in kendisinden içeriye girip kimse olup olmadığını bakmasını istediğini, içeri girerek mevcut bulunanlara dışarı çıkmalarını söylediğini, yurt aranmaya başladıktan sonda Kız Yurdu kantinine gittiğini, kantinde öğle ajansını dinlerken yeniden yurtlara yaylım ateşi açıldığını, hemen alt kata indiklerini ateş kesilince dışarı çıkıp öğrencilerin toplu olarak bulundukları futbol sahasına gittiğini, Güvenlik Kuvvetleri Komutanı ile yönetici olarak temasta bulunmadığını, 2 nci yurtta tesadüfen bulunduğunu, olayları idare ettiğine dair iddianın yersiz olduğunu, çatışmayı organize, tertip ve teşvik etmediğini, aleyhinde şahadette bulunan şahsı tanımadığını onun da kendisini tanımadığını bu sebeple hoparlörden gelen mekanik ve pürüzlü sesin kendisine ait olduğunu belirten bu şahsın ifadesine itibar edilmemesi gerektiğini, 2 nci yurtta direniş komitesi kurduğu iddiasının asılsız olduğunu, hakkında gıyabi tutuklama kararı olduğunu öğrenince Askeri Savcılığa kendiliğinden baş vurduğunu, As. Savcılık ifadesinin doğru olduğunu, Cemal Salman PAKOĞLU'nun yurtlar boşaltıldıktan sonra öğrenciler toplu iken ve yurtların arasında bulunurken gördüğünü beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Duruşmada verdiği sorgusunun savunmasının bir parçası olarak mütalâa edilmesini, 11 Kasım 1970 tarihinde inşaat mühendisliği öğrenci derneği yönetim kuruluna seçildiğini, bu kuruluşun siyasî amaç taşımadığını, bu derneğin DEV-GENÇ'le herhangi bir ilişkisinin olmadığını, 5 Mart 1971 günü olaylardan önce öğrenci temsilcileri, idareciler ve güvenlik kuvvetleri yetkilileri ile 2 nci yurtta herhangi bir toplantı yapılmadığını, tamamen bir tesadüf neticesi Albay Mehmet ÖZTOPRAK'la yapılan konuşmada hazır bulunduğunu, resmen öğrencileri temsil yetkisi bulunmadığını, aleyhindeki iddiaların şahitlerce yalanlandığını, iddia makamının bütün iddialarının mesnetsiz bulunduğunu, suç teşkil eden bir harekette bulunduğunu hiç bir tanığın beyan etmediğini, güvenlik kuvvetlerinden kimseyle karşılıklı konuşmadığını, 2 nci yurtta o sabah Mahmut GİRİTLİ ile konuşması sebebiyle bulunduğunu, olaylar sırasında kendi hocaları ile konuştuğunu, görüşmede dinleyici olarak bulunduğunu, hiç bir konuşmaya iştirak etmediğini, suç sübuta ermediğinden beraatini istemiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık AŞKIN KOCAÇİMEN'in ODTÜ. Sosyalist Fikir Kulübü üyesi ve 10.10.1969'da FKF.'nin bir tüzük değişikliği ile TDGF haline gelmesinden sonra da DEV-GENÇ üyesi olduğu ve bu üyeliğinin söz konusu kuruluş kapatılıncaya kadar devam ettiği; 5 Mart 1971 günü öğrencilerle güvenlik kuvvetleri arasında vukubulan silahlı çatışmada güvenlik kuvvetleri komutanı Alb. ÖZTOPRAK'ın "öğrencilerin direnmemesi, ellerinde arama konusunda mahkeme kararının bulunduğu yolundaki" hoparlörlerle yaptığı anonslara Aşkın KOCAÇİMEN'in (polis çıksın ondan sonra teslim oluruz, yoksa teslim olmayacağız) şeklinde mukabelede bulunduğu ve 2 nci yurt binasında müdüriyet odasında Alb. ÖZTOPRAK, Rektör Erdal İNÖNÜ, Prof. Ertan ACAROĞLU ve Prof. Atilla SÖNMEZ ile birlikte diğer öğrenci temsilcilerinden Erhan ERDOĞMUŞ, Akın DİRİK, Tayfun MATER'in yanında Aşkın KOCAÇİMEN'in konuşma yaptığı, bu konuşmada Aşkın'ın da (Orduya saygımız vardır. Ancak polisin bu göreve iştirak etmemesini, polisin uzaklaştırılmasını ondan sonra jandarmanın arama

yapmasını istiyoruz. Polis işe karışırsa direniriz) şeklinde itirazda bulunduğu ve gerek öğretim üyesi profesörlerin gerekse Alb. ÖZTOPRAK'ın "polisin de devletin güvenlik kuvveti olduğuna, onun da bu işte görevli bulunduğuna" dair, ikna edici sözlerini kabul etmediği, diğer taraftan 2 nci yurtta teşkil edilen direniş komitesine dahil olduğu, böylece 5 Mart 1971 günü olaylar sırasında öğrencileri sevk ve idare etmek suretiyle bu olayların tertipleyicisi ve yöneticisi olduğu; sanığın Askerî Savcıya verdiği ve ODTÜ. 5K. 4D. 472 nci sıradaki hazırlık ifadesi; huzurda verdiği ve DT. 2K. 177 nci sayfadaki sorgusu ve 245 nci sıradaki yazılı sorgusu ile şahitlerden Ertan ACAROĞLU'nun ODTÜ. 4K. 325 (120) sıradaki hazırlık; DT. 4K. 488 sıradaki yeminli son soruşturma ifadeleri; şahit Erdal İNÖNÜ'nün ODTÜ. 4K. 323 (118) sıradaki hazırlık ifadesi ve DT. 4K. 701 nci sıradaki yeminli son soruşturma ifadesi; şahit Atilla SÖNMEZ'in ODTÜ. 4K. 332 (6K. 671) sıradaki Askerî Savcılık ve DT. 4K. 473 sıradaki yeminli son soruşturma ifadesi; şahit Mehmet ÖZTOPRAK'ın ODTÜ. 4K. 340 (135) sıradaki hazırlık ifadesi; DT. 4K. 565 nci sayfadaki yeminli son soruşturma ifadesi ve aynı olayda sanıklar Mehmet TOKUL'un ODTÜ. 5K. 467 nci sıradaki Askerî Savcılık ve huzurdaki DT. 2K. 173 sırada mevcut ifadesi; sanık Tayfun MATER'in ODTÜ. 7K. 645 nci sıradaki Askerî Savcılık ve DT. 2K. 150 nci sayfadaki huzurdaki ifadesi; sanık Akın DİRİK'in ODTÜ. 5K. 431 nci sıradaki Askerî Savcılık ve DT. 2K. 161 nci sayfadaki huzurda verdiği ifadeler ile kuşkudan uzak bir şekilde sabit olmuş bulunmaktadır.

Sanıklardan Mehmet TOKUL Askerî Savcıya hazırlıkta verdiği ifadesini (ifadeyi kabul etmiyorum. Reddediyorum. İlk defa savcı huzuruna çıkıyordum. Kendi tutuklanmamı önlemek için bu şekilde gerçek dışı beyanlarda bulundum), diyerek huzurda reddetmiş ise de şahit Ertan ACAROĞLU, Atilla SÖNMEZ, Erdal İNÖNÜ ve Mehmet ÖZTOPRAK'ın beyanları karşısında ve bu beyanların kendi aralarında tam bir uygunluk göstermesi ve olayın gerçeğini yansıtması karşısında Mehmet TOKUL'un eski ifadesinden dönmüş olmasının bir takım tehdit, acıma veya arkadaşlarını sorumluluktan kurtarma gibi hislerin tesirine dayandığı sonucuna varılarak olaylara ve ifadelere uygun düşen Askerî Savcılıkta verdiği beyanlarına itibar edilmiştir.

Sanık Aşkın KOCAÇİMEN'in bu fiili aynı olayda sanık Tayfun MATER'in bölümünde ayrıntılı biçimde anlatılmış bulunan gerekçelerle T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesinde yazılı suçun unsurlarını teşkil eylediği bu itibarla bu sanığın da anılan madde uyarınca cezalandırılmasının gerektiği inancına ulaşılmıştır.

99. MELİH ALTINOKLAR:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın fikir kulübü üyesi olduğunu, yurtlarda kalmadığı halde olaylara katılmak için 5 Mart günü yurda geldiğini, Erden SEVİLİR'in odasını basıp kendisini tehdit edenler arasında bulunduğunu, Yaşar HONDUR'u tehdit edip dersini zorla kesen öğrenciler arasında bulunduğunu, aşırı sol fikriyatın yerleşmesinde çalıştığından bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/5-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık Askerî Savcıya 24.6.1971 tarihinde verdiği ifadesinde:

Sosyalist fikir kulübü üyesi olduğunu, faal bir görev almadığını, DEV-GENÇ'le bir irtibatının bulunmadığını, olay gecesi arkadaşı Bülent VARGEL'i ziyaret için ODTÜ.'ne gittiğini, 3 ncü yurt 606 nolu odada yattığını, uyandığında silahların atılmakta olduğunu, yere yattığını, ateş kesilince talebelerle güvenlik kuvvetleri arasında görüşme yapıldığını, anlaşma olmadığından öğleden sonra ateşin yeniden başladığını, bu sefer yurtların teslim olduğu-

nu, silah kullanmadığını, mukavemette bulunmadığını, barikatları kimlerin yaptığını bilmediğini, direnişin kimler tarafından tanzim edildiğini bilmediğini, mikrofondan yapılan konuşmaları duymadığını beyan etmiştir.

Sanık Askerî Savcıya yine 21.10.1971 tarihinde verdiği ifadesinde:

Makine mühendisliği talebe derneğinde görevli olmadığını, Erden SEVİLİR'le talebeler arasında vukubulan münakaşadan sonra olay yerine gittiğini, olaylara karışmadığını, Çetin ERİNÇ'le birlikte Yaşar HONDUR'un dersini forum var diyerek kesmediğini, hiç bir öğretim üyesi ile arasında bu tip bir olay zuhur etmediğini beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

Haziran-Temmuz 1970 tarihinde fikir kulübüne müracaat ettiğini, aday üyelikte kaldığını, asli üyeliğe kabul edilip edilmediğini bilmediğini, kısa bir süre sonra izin alarak okuldan ayrıldığında kulüple ilişiğinin kesilmiş olduğunu, yasa dışı hiç bir eyleme katılmadığını, Bülent VARGEL ile müşterek test hazırladıklarını, bunun çalışmasını yapmak üzere üniversiteye geldiğini, vakit geç olduğu için şehre dönme imkânı kalmadığından Bülent'in kaldığı 3 ncü yurt 606 numaralı odada yattığını, 5 Mart sabahı silah sesleriyle uyandığını, hiç bir olaya karışmadığını, mermilerden korunmak için yere yattığını, bilâhare dışarıya çıkarıldıklarını Erden SEVİLİR'in tehdidi olayının Mart 1970'de vuku bulduğu kanaatinde olduğunu, olaydan sonra oraya gittiğini, o gün makine mühendisliği bölümünde dersi olduğunu, birinci, kattaki dershanede gürültüler duyarak merak saiki ile 2 nci kata çıktığını, merdiven başında Yaşar HONDUR'u birkaç öğrenci ile konuşurken gördüğünü, bunların içinde Bülent VARGEL'de olduğundan yanlarına yaklaştığını, grubun Erden SEVİLİR'in başından geçen bu hadisenin yatıştırılması konusunu görüşmekte olduğunu, bir iki dakika sonra grubun dağılmaya başladığını, kendisinin hiç bir konuşmaya katılmadığını, arkadaşlarından yapılan tahkikat sebebiyle ifadesine başvurulacağını öğrendiğinden tek başına Yaşar HONDUR'un odasına gittiğini, Yaşar Beyden Erden SEVİLİR'in hadisesi hakkında bilgi almak istediğini söylediğini, Yaşar HONDUR'un Erden SEVİLİR'in hadisesinde seni de gördüğümü zannediyorum. Bu yolda ifade verdim dediğini, Yaşar HONDUR ve Erden SEVİLİR'i tehdit etmediğini, Nisan veya Mayıs 1970 aylarında 4 ncü sınıfların öğrenci sorunları ile ilgili bir forum düzenlediklerini, kendisiyle ilgili olmamasına rağmen dinleyici olarak bu foruma katıldığını, o sırada yanına gelen Çetin ERİNÇ'in Yaşar HONDUR ders yapıyor bunu öğrenciler öğrenmiş bir hadise çıkabilir dediğini, bu sırada bir grup öğrencinin forumdan çıktığını, beraberce ders yapılan Yaşar HONDUR'un sınıfına gittiklerini, Çetin'le beraber dershaneye gittiklerini, Çetin'in Yaşar HONDUR'a durumu anlatmaya başladığını, o sırada kapıda birikenlerinde içeriye girdiklerini, aslında oraya hadiseyi yatıştırmak amacıyla gittiklerini, fakat bu hareketlerinin yanlış manaya çekildiğini, nitekim tehdit olayından ötürü disiplin kurulunda beraat ettiğini, Askerî Savcılık ifadelerinin doğru olduğunu beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Hakkında isnat edilen suçun her türlü hukuki kıymetten mahrum olduğunu, sosyal bir sınıfın diğer bir sosyal sınıf üzerinde tahakkümünü tesis, veya sosyal temel nizamlardan herhangi birini devirmeye matuf cemiyet kurmadığını, sevk ve idaresinde görev almadığını, hadiselerle hiç bir ilgi ve irtibatının bulunmadığını, Erden SEVİLİR'in tehdit olayına katılmadığını, Yaşar HONDUR'un sınıfına gidip onunla yaptığı konuşma ile ilgili olarak ifade veren Yaşar HONDUR'un dahi hiç bir eylem sayılacak hareketinden bahsetmediğini, sosyalist fikir kulübüne üye olmadığını suçsuz olduğundan beraatine karar verilmesini istemiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık MELİH ALTINOKLAR'ın Haziran Temmuz 1970 tarihinde ODTÜ. Sosyalist Fikir Kulübüne üye olduğu; aynı kulüp üyesi arkadaşlarıyla birlikte kendi fikirlerini kabul etmemiş olan diğer öğrenciler, öğretim üyeleri ile idareciler üzerinde tehdit, hakaret gibi davranışlarla baskı ve korku yaratmak istedikleri; bu cümleden olmak üzere BÜLENT VARGEL, ÇETİN ERİNÇ ve İRFAN UÇAR gibi arkadaşlarıyla birlikte bir gün Prof. ERDEN SEVİ-

LİR'in odasının önüne gelerek (satılmış köpek) gibi sözlerle hakaret edip, kapısını tekmeledikleri ve kapının üzerindeki isim levhasını söküp yerine kırmızı boya ile "satılmış köpek" kelimelerini yazdıkları; Prof. YAŞAR HONDUR'un müdahalesi üzerine "sen karışma şeklinde" karşı koydukları; bu olaydan sonra ve olay sebebiyle şahit olarak YAŞAR HONDUR'un ifade verdiği ve ifadesinde "İRFAN UÇAR'ı teşhis ettiğini bildirdiği; bunun öğrenciler arasında duyulmasıyla sanık MELİH ALTINOKLAR ve ÇETİN ERİNÇ'in YAŞAR HONDUR'un odasına gidip (o gün İRFAN UÇAR'ın olay yerinde olmadığını yanlış beyanda bulunduğunu) YAŞAR HONDUR'a söyledikleri ve MELİH ALTINOKLAR'ın YAŞAR HONDUR'a ifadesinden vazgeçmesi hususunu imalı bir şekilde ifade eylediği, YAŞAR HONDUR'un ise (madem ki bir şey yaptınız tükürdüğünüzü şimdi yalamayın) şeklinde cevap vermesi üzerine MELİH ALTINOKLAR'ın (biz tükürdüğümüzü yalamıyoruz daha çok tüküreceğiz) şeklinde mukabelede bulunduğu; başka bir gün de MELİH ALTINOKLAR'ın ÇETİN ERİNÇ ile birlikte YAŞAR HONDUR'un dersini forum var diyerek kesmek istedikleri, Prof. Yaşar HONDUR'un (dersime devam edeceğim ısrar ederseniz sizleri disiplin kuruluna vereceğim) dediği, Melih ALTINOKLAR ve Çetin ERİNÇ'in oradan ayrılıp biraz sonra kalabalık bir grupla dershaneye geldikleri, forum yapılacağı hususunda ısrar ettikleri ve zorla dersi kestirdikleri; sanığın Askerî Savcıya verdiği ODTÜ. 5K. 4D. 473 ve ODTÜ. 8K. 556 sıradaki hazırlık; DT. 2K. 178 nci sayfadaki huzurda verdiği son soruşturma ifadeleri; diğer sanık Çetin ERİNÇ'in Askerî Savcıya verdiği ODTÜ. 7K. 697 nci sıradaki hazırlık ve huzurda verdiği DT. 2K. 182 nci sayfa ve 257 nci sıradaki yazılı sorgusu ve şahit YAŞAR HONDUR'un Askerî Savcıya verdiği ODTÜ. 8K. 627 nci sıradaki hazırlık ve huzurda verdiği DT. 4K. 340 ncı sayfadaki yeminli son soruşturma ifadeleriyle kuşkusuz bir şekilde sübuta ermiş bulunmaktadır.

Sanık evvelki ifadelerini olayların oluş biçimlerine uygun düşecek şekilde dolaylı olarak huzurda kabul ve itiraf eylemiştir. Ancak olaylara bitiminde geldiğini, sonradan muttali olduğunu öne sürmüştür. Şahit beyanları ve aynı olayda sanık Çetin ERİNÇ'in şahit beyanını doğrular mahiyetteki ifadesi karşısında sanığın bu savunmalarına itibar edilmemiştir.

Sanığın bu fiilleri diğer bütün fakülte ve yüksek okullarda tatbik edilen taktik meyanından olmak üzere FKF. veya TDGF. üyesi devrimcilerin fakülteleri birer devrimci kale haline getirmek, bu maksatla fakülte içinde öğrenciler, idareciler ve öğretim üyeleri üzerinde tehditle, hakaretle, korkuyla hâkimiyet sağlamak gayesine matuf eylemler olduğu her türlü izahtan varestedir. Bu suretle sanığın fiilleri T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 1 nci fıkrasında yazılı nitelikte bir cemiyet olduğu gerekçenin teorik inceleme bölümünde ayrıntılı şekilde açıklanan sosyalist fikir kulübünün üyesi olan bir kişinin yapabileceği fiiller olarak değerlendirilmiş ve T. C. K.'nun 141/5 nci maddesi uyarınca cezalandırılması gerektiği kanaatına ulaşılmıştır.

100. AHMET DİRİSU:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın fikir kulübü üyesi olduğunu, aşırı sol fikriyatın yerleşmesi için faaliyet gösterenler arasında bulunduğunu, rektörlük binası içinde dinamit patlattığını, silahlı müsademeye iştirak ettiğinden bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi gereğince tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/5-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık Askerî Savcıya 16.8.1971 tarihinde verdiği ifadesinde:

Olay gecesi saat 23.00 sıralarında yurda gelip yattığını, yurda geldiğinde barikatların kurulmuş olduğunu, bunları kimlerin yaptığını çok kalabalık olduğu için teşhis edemediğini, saat 02.00'de ders çalışmak için uyandığını, 04.00'de dışarda bombaların patlamaya başladığı-

nı, camdan baktığında polis ve jandarmanın gelmekte olduğunu gördüğünü, konuşmaları anlamadığını, sabaha karşı ateşin başladığını, saklandığını, bir müddet sonra ateşin kesildiğini, yaralanan olduğunu öğrendiklerini ve yurdun terkedilmiş olduğunu, fikir kulübü üyesi olmadığını, olaylara karışmadığını, olayın DEV-GENÇ,SFK. ve öğrenci birliği tarafından yapıldığını beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

Fikir kulübüne hiç bir zaman üye olmadığını, üniversite içinde veya dışında hiç bir zaman propaganda mahiyetinde hiç bir konuşma yapmadığını, faaliyetde bulunmadığını, rektörlük binası önünde dinamit atmadığını, böyle bir olayı görmediğini, 5 Mart olaylarında silahlı müsademeye katılmadığını, dinamit denilen şeyi hiç bir zaman görmediğini, eline dahi almadığını, Askerî Savcılık ifadesinin umumiyetle doğru olduğunu, ancak bu olayların DEV-GENÇ, fikir kulüpleri ve öğrenci derneği tarafından düzenlendiği yolundaki beyanının tahmine dayandığını beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Sosyalist fikir kulübüne veya DEV-GENÇ'e üye olmadığını, ne üniversite dahilinde ne de haricinde dinamit atıp patlatmadığını, bu davaya isminin katılmasının esas sebebinin 5 Mart olayı ile ilgili hakkındaki iddia olduğunu, aleyhinde ifade veren şahsın bu iddiası doğru ise ve 5 Marttan evveline dayanıyorsa bu şahsın zaten polisle yakın ilişkisi bulunduğuna göre kendisi hakkında daha önceden bir soruşturmanın açılmasının gerektiğini, üniversite içinde aşırı sol fikriyatın yayılmasında rol almadığını veya olaylara iştirak etmediğini, T. C. K.'nun 141/5-6 ncı maddesini ihlâl etmediğinden hakkında beraat kararı verilmesini istemiştir.

Delillerin tartışılması:

Askerî Savcı sanık AHMET DİRİSU'nun Fikir Kulübü üyesi bulunduğunu, rektörlük binası içinde dinamit patlattığını, silahlı müsademeye iştirak ettiğinden bahisle T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi uyarınca, esas hakkındaki mütalâada ise vasıf değişikliği yaparak T. C. K.'nun 141/5-6 ncı maddesi uyarınca tecziyesini istemiştir.

Sanık sorgu ve savunmasında fikir kulübüne veya DEV-GENÇ'e üye olmadığını, rektörlük binası önünde dinamit atmadığını, 5 Mart olaylarında silahlı müsademeye katılmadığını beyan etmiştir. Tanık Mahmut ERDOĞAN fakültede pek çok olayın vuku bulduğunu, bunlara DEV-GENÇ mensuplarının sebebiyet verdiğini, yurttaki olayların içinde olanlar arasında sanık Ahmet DİRİSU'yu da sayabileceğini, bu şahsı daha önce rektörlük önündeki bir olayda dinamit patlatırken gördüğünü beyan etmiştir. Dikkat edilecek, olursa bu tanığın ifadesinde umumiyetle vuku bulan hadiselere katılanların isimleri sayılmakta ve bu meyanda sanık Ahmet DİRİSU'nun da ismi geçmektedir. Daha önceki bir iki olaya katılma, 5 Mart olaylarına da katılmanın bir delili olamaz. Bu sanığı, 5 Mart olayları içinde herhangi bir eylem sırasında gören yoktur. Emniyet mensuplarıyla toplantı yapıp görüşen talebe temsilcileri arasında da bulunmadığı anlaşılmıştır. Yine bizzat Mahmut ERDOĞAN'ın ifadesinden dinamit atılma hadisesinin 5 Mart olayları ile bir ilgisinin bulunmadığı ve başka bir zamana ait olduğu anlaşılmaktadır. Zaten dosyaya göre 5 Mart olayları rektörlük binasında değil, yurtlarda cereyan etmiş bulunmaktadır. Sanığın savunmalarının aksini ortaya çıkaran suçun sübuta ulaştığını gösteren ve cezalandırmayı haklı kılan yeterli deliller elde edilemediğinden müsnet suçtan ötürü sanık hakkında beraat kararı verilmiştir.

101. AHMET KARAGÖCÜK:

Sanık hakkında Askerî Savcılık iddianamesinde:

Sanığın sosyalist fikir kulübü üyesi olduğunu, 5 Mart 1971 günü ODTÜ. yurtlarında vuku bulan silahlı çatışma olayında 1 nci yurtta yurt komitesi olarak gerekli yardımı ve hazırlıkları yaptırıp, müsademeye iştirak ettiğinden bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi gereğince tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askeri Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Sanığın T. C. K.'nun 146/3, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık Askerî Savcıya 17.8.1971 tarihinde verdiği ifadesinde:

Olay günü 1 nci yurt 507 nolu odada arkadaşları ile birlikte olduğunu, gece saat 01.00 sıralarında yattığını, gürültü üzerine uyandığını, çatışma başlayınca ranzanın altına saklandığını, olaylara karışmadığını, ateş esnasında oda isabet aldığından koridora çıkarak sonuna kadar orada durduğunu, 1 nci ateş esnasında 2 nci ateş esnasında konidorda bulunduğunu, 1 nci yurt komite başkanı bulunduğunu, fikir kulübü üyesi olduğunu, çalışmalarına iştirak etmediğini, barikatları kimin kurduğunu neden direniş kararı aldıklarını bilmediğini, 1 nci yurtta yabancı kimse görmediğini, ateş edenleri tanımadığını, hoparlörden yapılan konuşmaları anlamadığını beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

1969-70 ders yılı ortalarında fikir kulübüne aday üye olduğunu, sonradan son sınıfdayken mezun olabilmek için sürekli ders çalıştığından fikir kulübü ile bir ilgisinin olmadığını, 1970 yılı son aylarında 1 nci yurt öğrenci komitesi başkanlığına seçildiğini, bu komitenin öğrencilerin yurtlarla ilgili sorunlarında onlara yardımcı olan ve öğrencilerin dileklerini yurt idaresine götüren bir kuruluş olduğunu, zaten son sınıf talebesi olduğundan komitede fazla çalışamadığını, 4 Mart 1971 günü öğleden sonra atom ve çekirdek fiziği final imtihanına girdiğini, geceleyin odasında mantık imtihanının dersine çalıştığını, sabahleyin gürültülerle uyandığını, pencereden baktığında sıra halinde araba gördüğünü, gün ağırdıktan sonra ateş başladığını, ranzanın altına saklandığını, arama yapılacağı söylenmesine rağmen ikinci ateşin başladığını, daha emin bulduğu koridora çıktığını, bu ateş de kesilince spor sahasına gittiklerini, oradan 19 Mayıs Asayiş Karakoluna götürüldüğünü, C. Savcısına ifade verdikten sonra serbest bırakıldığını, hiç kimseye hiç bir yardım veya hazırlık yaptırmadığını olaylarla alâkasının olmadığını, Askeri Savcılığa davet üzerine kendiliğinden gittiğini, Askerî Savcılık ifadesinin doğru olduğunu beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Ceza Kanununun maddelerine ters düşen hiç bir davranışının olmadığını, fikir kulübüne üyeliğinin teşebbüs safhasında kaldığını, bu nedenle DEV-GENÇ üyesi de sayılamayacağını, zaten legal bir örgüte üye olmanın, suç sayılamayacağını, birinci yurt öğrenci komitesi başkanı olduğunu inkar etmediğini, başkanın görevinin yönetmelikte yazılı bulunduğunu, bu başkanlığı yapmanın da suç olmayacağını, 5 Mart olaylarında direniş hususunda gerekli bilgiyi önceden 1 nci yurt öğrencilerine iletmesinin söz konusu olamayacağını, hakkındaki bütün isnatları red ederek beraatine karar verilmesini istemiştir.

Delillerin tartışılması:

Askerî Savcı sanık AHMET KARAGÖÇÜK'ün fikir kulübü üyesi bulunduğunu, 5 Mart olaylarında 1 nci yurtta yurt komitesi olarak gerekli yardımı ve hazırlıkları yaptırıp, müsademeye iştirak ettiğinden bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi uyarınca tecziyesini, istemiş, esas hakkındaki mütalâada da aynı talebi tekrarlamıştır. Sanık sorgu ve savunmasında fikir kulübüne üye olmak üzere müracaat ettiğini, 1 nci yurt öğrenci komitesi başkanlığına seçildiğini, son sınıf talebesi olduğundan fazla ilgilenemediğini, 5 Mart sabahı gürültü ile uyandığını, atışlar başlayınca daha emin bulduğu koridora çıktığını, ateş kesilince spor sahasına gittiklerini, oradan karakola götürüldüğünü fakat serbest bırakıldığını, direniş hususunda gerekli bilgiyi önceden 1 nci yurt öğrencilerine iletmesinin söz konusu olamayacağını ileri sürmüştür. Tanıklardan Cafer FINDIKOĞLU "bu olayların 201 ve 202 numaralı odada kalanlar tarafından tertip edildiğini tahmin ediyorum. Bizim komite başkanı Ahmet KARAGÖÇÜK daha iyi bilir. Çünkü kendisinin oda başkanlarını çağırarak talebe birliği arama yapacak olan polise karşı direnme kararı aldı. Ona göre hazırlık yapacağız

diye söylemiş" şeklinde beyanda bulunmuştur. Bu ifadeden tanık Cafer'in görgüye müstenit değil, tahmine dayanan ve başkasından intikal etmiş bilgileri verdiği anlaşılmaktadır. Alınan direnme kararını sanığın oda başkanlarına ilettiğini tanık Cafer FINDIKOĞLU kimden duyduğunu söylemediği gibi gerek bu hususu Cafer'e ileten şahsın gerekse oda başkanlarının bu konuda aleyhte beyanları yoktur. Diğer tanık Süleyman GÜNEY ise sanıkla ilgili olarak sadece "bizim yurt komite başkanı Ahmet KARAGÖÇÜK'tür" demektedir. Her iki tanığın ifadesinde de sanığın direnişle ilgili fiillere katıldığı veya silahlı müsadereye iştirak ettiği hususları yer almamaktadır. Sırf yurt öğrenci komitesi başkanı olmak sanık yönünden suçlamaya mesnet teşkil edemez. Sanığın aktif bir eylemi tespit edilememiştir. Arama konusunu görevlilerle konuşan talebe temsilcileri arasında da bulunmamaktadır. Sanığın iddialarının aksi ispat edilemediği gibi, suçun tekevvün ettiğini gösteren yeterli delillerde bulunmadığından sanığın müsnet suçtan beraatine karar verilmesi uygun görülmüştür.

102. AYDINEL ALTINTAŞ:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın sosyalist fikir kulübü üyesi bulunduğunu, yönetim kurulunda görev alanlardan olduğunu, olay gecesi DEV-GENÇ yürütme kurulu üyesi Tuncay ÇELEN'le beraber olduğunu, anarşik olaylara katıldığını, disiplin komitesine verildiğini, Prof. Cahit ÇIRAY'ı tehdit edenler arasında bulunduğunu, gayelerinin Anayasayı tebdil ve ilga olduğunu, sanığında fiilleri ile bu fiile iştirak ettiğinden bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalaâsında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/5-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri uyarınca tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık Askerî Savcıya 17.8.1971 tarihinde verdiği ifadesinde:

1964 senesinde ODTÜ.'ne girdiğini, fikir kulübüne üye olduğunu, yönetim kurulunda görev aldığını, 1968-1969 döneminden sonra bir görev almadığını, fikir kulübünün çalışmalarına iştirak etmediğini, 508 nolu odada kaldığını, 5 Mart olayının vuku bulduğu gün izinli olması hasebiyle üniversitede bulunmadığını, olay hakkında bir bilgisinin bulunmadığını, aşırı solla fikri yönden bir irtibatının olmadığını, sosyal adalet ilkelerinin tatbiki ihtiyacında olduğunu, memleketin sanayileşmesini, herkesin eğitim ve öğretimde eşit şansa sahip olmasını istediğini beyan etmiştir.

Sanık Askerî Savcıya yine 22 Ekim 1971 tarihinde verdiği ifadesinde:

Öğrenci birliğinde vazife almadığını, Prof. Cahit ÇIRAY'la talebelerin münakaşa ettiklerini sonradan duyduğunu, kendisini tehdit etmediğini, odasına gitmediğini, tehdit edenleri bilmediğini, hocası bulunan Korkut ÖZKAL ile sadece ders mevzuunda münakaşa etmiş olabileceğini, bunun dışında ona hakarette bulunduğunu hatırlamadığını, 5 Mart gecesi okuldan saat 23.00 sıralarında son araba ile ayrıldığını, olaylarda bulunmadığını beyan etmiştir.

Sanık sorgusunda:

1968 yılından önce fikir kulübüne üye olduğunu 1968 yılının başından yaz aylarına kadar yönetim kurulunda görev aldığını, 4 Mart'ı 5 Mart'a bağlayan gece 3 ncü yurt kantininde Tuncay ÇELEN'le televizyon seyrettiğini, saat 22.00-23.00 sıralarında son otobüslerden biriyle şehre döndüğünü, sonra da İstanbul'a gittiğini, bu bakımdan 5 Mart hadiselerine katılmadığını, üniversitede hiç bir olaya katılmadığını, Prof. Cahit ÇIRA'yı tehdit etmediğini, böyle bir olayı duymadığını, 1961 Anayasasına saygılı bulunduğunu, Anayasayı değiştirmek veya ortadan kaldırmak gayesiyle herhangi bir eyleminin vuku bulmadığını, Askerî Savcılık ifadesinin doğru olduğunu, kesinlikle o gece üniversiteden hangi saat'de ayrıldığını hatırlayamadığını, ancak son otobüslerden biriyle şehre geldiğini, kendisi dışarı çıkarken güvenlik kuvvetlerinin kimlik yoklaması yaptıklarını beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Cahit ÇIRA'yı veya başka bir öğretim üyesini hiç bir zaman tehdit etmediğini, hakarette bulunmadığını, üniversitedeki olaylara karışmadığını, hiç bir gizli cemiyete girmediğini, üye olmadığını, isnat edilen fiillerin hiç birini işlemediğinden beraatini talep etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık AYDINEL ALTINTAŞ hakkında Askerî Savcının iddianamesinde T. C. K.'nun 146/3 ve esas hakkındaki mütalâasında 141/5-6 ncı madde uyarınca ceza tertip edilmesi istenmiş ise de; sanığın sosyalist fikir kulübü üyesi olduğu konusunda kendi ifadesinden başka bir delil bulunamadığından ve bu kulübün herhangi bir eylemine iştirak ettiğine dair bir delil elde edilememiş olduğundan, Prof. Cahit ÇIRAY'ın hakaret ve tehdidi olayında da sanık AYDINEL'in hakaret veya tehdit ifade eder mahiyette herhangi bir beyan veya hareketinin sepkettiği yolunda Cahit ÇIRAY tarafından aydınlatıcı bir bilgi verilememiş olması nedeniyle sanık AYDINEL'in sadece Prof. Cahit ÇIRAY'ın odasına arkadaşlarıyla birlikte gitmiş olmasının sanığı cezalandırmıya yetecek şekilde bir fiil olarak kabul olunmayıp şüphe sanığın lehine yorumlanarak delil yetersizliğinden çoğunluğun oylarıyla sanığın beraatine karar verilmesi uygun görülmüştür.

103. HÜSEYİN SÜNGER:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın fikir kulübü üyesi olduğunu, aynı zamanda Erhan ERDOĞMUŞ idaresindeki öğrenci birliği yönetim kurulunda başkan yardımcısı olarak görev yaptığını, olay gecesi 6 ncı yurt teras katından ateş ettiğinden bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 146/3. maddesi uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Sanığın T. C. K.'nun 146/3, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri uyarınca tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 11.5.1971 tarihinde sorgu hâkimine verdiği ifadesinde:

Olay sabahı gürültü ile uyandığını, kendini korumak üzere yere attığını, koridora çıktığını, silah seslerinin kesilmesini orada beklediğini, silah sesleri kesilince arkadaşları ile birlikte gidip teslim olduğunu, kimlerin barikat kurduğunu bilmediğini, DEV-GENÇ üyesi olmadığını, çarşaflı şahıslar görmediğini, direnme kararı alınıp alınmadığını bilmediğini beyan etmiştir.

Sanık 31.8.1971 tarihinde Askerî Savcıya verdiği ifadesinde:

Hadise tarihinde Erhan ERDOĞMUŞ'la aynı odada kaldığını, 1970 talebe birliği seçimlerinde Erhan'ın listesinden kazandığını, 1970-71 döneminde sosyal demokrasi derneklerinden kazandığını, fakat fikir kulübü ile güç birliği ilân ettiklerinden sosyal demokrasi derneğinden ihraç edildiğini, dernekte sosyal işlerle meşgul olduğunu, derneğin senelik kanunî gelirlerinin 180.000 lira civârında olduğunu, kitap satışlarını sosyalist fikir kulübünün yaptığını, kârın kulübe ait olduğunu, üniversite öğretim görevlilerinin dövülmelerine şahit olmadığını, fikir kulübünü eğitim çalışmalarına iştirak etmediğini, öğrenci birliği olarak boykotlara taraftar gözükmediklerini, Deniz GEZMİŞ ve arkadaşları ile aynı düşüncede olmalarına imkân olmadığını, 5 Mart olaylarının kendiliğinden olduğunu, bir teşkilâtla ilgisinin bulunmadığını, Erhan ERDOĞMUŞ'un yaptığı konuşmaları duymadığını, o gece akşam yemeğinden sonra odasında bulunduğunu, saat 24.00-01.00 sıralarında Erhan ERDOĞMUŞ'un odaya geldiğini, sabaha karşı siren sesleri ile uyandığını, sirenin kendi yurtlarının üzerinden geldiğini, Erhan'la kalkıp koridora çıktıklarını, yurdun önüne gelen Atillâ SÖNMEZ'in Erhan'la Akin DİRİK'i istediğini, onların da beraberce gittiklerini, ateş başlayınca koridorda kaldığını, teras kata çıkmadığını, 1 nci ateşten sonra yurda gelen Erhan KARAESMEN'in arama yapılacağını, tes-

lim olmalarını söylediğini, öğleden sonraki olaylara karışmadıklarını, 1 ve 4 ncü yurtlar direniş kararı aldıklarından ateşin tekrar başladığını, sonunda yurtların teslim olduğunu, yurttaki olaylara karışmadığını, ateş edilmesi ve direnilmesi hususunda kimseyle münakaşa etmediğini, ateş kes sırasında arkadaşlarının kantinleri kırıp yiyecek aldıklarını, Deniz GEZMİŞ ve arkadaşlarının yurtta olduklarını zannetmediğini beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorguda:

ODTÜ.'de 26 Mayıs 1970-5 Mart 1971 tarihleri arasında faaliyet göstermiş olan öğrenci birliği yönetim kurulu üyesi olduğunu, SDD. üyesi olduğunu, öğrenci birliği yönetim kurulunun sosyal demokrat ve sosyalist düşüncedeki öğrencilerden meydana geldiğini, yapılan görev taksiminde kendisine sosyal faaliyetlerle ilgilenme işinin verildiğini, fikir kulübü üyesi olmadığını, 4 Mart 1971 gecesi akşam yemeğinden sonra ders çalışmak için odasına çıktığını, saat 24.00 sıralarında Erhan ERDOĞMUŞ'un da odaya geldiğini, sabaha karşı gürültülerle uyandığını, yurdun önüne gelen Atilla SÖNMEZ'in Erhan ERDOĞMUŞ veya Akın DİRİK'i istediğini, bunun üzerine Erhan ERDOĞMUŞ'un gittiğini, bir müddet sonra yurtların ateşe tutulduğunu, koridora çıktığını, diğer öğrencilerin de duvar diplerine sindiklerini, ateş kesildiğinde Şenel ERDAL isimli bir öğrencinin ağır yaralandığını, duyduğunu, tekrar odasına döndüğünü, bu olaylar sırasında teras katına hiç çıkmadığını, bir ara Erhan KARAESMEN'in yurda gelip arama yapılacağını söylediğini, bunun üzerine yurdun dışına çıktıklarını, 5-6 subayın yurt içinde arama yaptıklarını, öğleden sonra ateşin yine başladığını, ateş kesilince hep birlikte stadyuma gittiklerini, oradan Asayiş Karakoluna götürüldüğünü, bir müddet sivil ceza evinde tutuklu kaldığını, bir kişinin asılsız ve tahmine dayanan beyanı yüzünden tutuklu bulunduğunu, bu şahsın da polis ajanı olduğunu açıkladığını, polis ajanlarının rapor ve şahadetlerinin tek başına delil olamayacağını başka delillerle teyit ve itmam edilmedikçe nazarı itibare alınamayacağını, Askerî Savcılık ifadesinin genel olarak doğru olduğunu, Akın DİRİK'in Atilla SÖNMEZ'in yanına gittiğini görmediğini, işittiği anons üzerine Akın'ın da Atilla SÖNMEZ'in yanına gitmiş olması gerektiğinden eski ifadesinde o şekilde beyanda bulunduğunu beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

İddianamedeki isnatlara sorgusunda cevap verdiğini, DEV-GENÇ üyesi olmadığını, O. D. T. Ü. Öğrenci Birliği yönetim kurulu üyesi olduğunu, keza ODTÜ. Maden Bölümü öğrenci derneği üyesi olmakla da suçlandığını, bu derneğe üye olmanın suç sayılmaması gerektiğini, şahit Mahmut ERDOĞAN'ın ifadesine dayanılarak yapılan isnadın da hiç bir hukukî ve mantıkî dayanağının bulunmadığını, tahmine dayanan bir ifadeye istinat edilerek bir kimsenin cezalandırılamayacağını, çünkü Mahmut ERDOĞAN'ın ifadesinde "Hüseyin SÜNGER'in silah kullandığını tahmin etmekteyim" şeklinde beyanda bulunduğunu, T. C. K.'nun 146 ncı maddesini ihlâl eder herhangi bir fiili bulunmadığından beraatine karar verilmesini istemiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık HÜSEYİN SÜNGER'in önce ODTÜ. Sosyal Demokrasi Derneği üyesi olduğu halde sonradan bu derneğin başkanı olan ERHAN ERDOĞMUŞ'un sosyalist fikir kulübü ile güçbirliği yapıp birleşmesi üzerine onun başkanlığındaki yönetim kuruluna dahil HÜSEYİN SÜNGER'in de sosyal demokrasi derneğinden ihraç edildiği; böylece sanığın sosyalist fikir kulübüne geçmiş bulunduğu, hem sosyalist fikir kulübüne üye hem de öğrenci birliği yöneticisi olarak çalıştığı; 5 Mart 1971 günü sanık HÜSEYİN'in 6 ncı yurt terasında güvenlik kuvvetlerine karşı ateş ettiği; yüzleri çarşafla örtülü bir arkadaşının (neden karşı koymuyoruz. Bu ne biçim ateş) Diye sorması üzerine HÜSEYİN SÜNGER'in (çok iyi biliyorsan git kendin karşı koy. Biz karşı koyduk da ne oldu) diye cevap verdiği sanığın ODTÜ. 7K. 627 (717) sıradaki Askerî Savcılık ve DT. 2K. 181 sayfadaki huzurdaki sorgusu ve 253 ncü sıradaki yazılı sorgusu ile yaptığı dolaylı ikrarları ve bu ikrarları doğrulayıp soyutluktan kurtaran şahit MAHMUT ERDOĞAN'ın ODTÜ. 5K. 459 sırada mevcut Askerî Savcılık ve Tal. 1K. 437-446 sıralardaki yeminli son soruşturma ifadeleri ile sabit olmuş bulunmaktadır.

Sanığın bu fiilleri aynı olayda sanık TAYFUN MATER'in hanesinde ayrıntılı şekilde gösterilen gerekçelerle T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesinde yazılı suçu teşkil eylediği bu sebeple anılan madde uyarınca cezalandırılmasının gerektiği kanaatına ulaşılmıştır.

104. ÇETİN ERİNÇ:

Sanık hakkında Askeri Savcı iddianamesinde:

Sanığın fikir kulübü üyesi olduğunu, 1969-1970 senesinde makine mühendisliği bölümü öğrenci derneği başkanlığını yaptığını, Erden SEVİLİR'i tehdit ve hakaret edenler arasında bulunduğunu, Prof. Yaşar HONDUR'un forum var diyerek dersini kestiğini ve öğrencileri alıp götürdüğünü, Mehmet AKYURT isimli öğretim görevlisini tehdit ettiğini bu şahsı dövmek için odasına yabancı talebeler gönderdiğini, 3 ncü yurt komite başkanı olduğunu, 5 Mart tarihindeki çatışmayı tertipleyenlerden olduğundan eylemine uyan T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askeri Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/5-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık Askeri Savcıya 29.9.1971 tarihinde verdiği ifadesinde:

1969-1970 senesinde makine mühendisliği bölümünün öğrenci derneği başkanlığını yaptığını, herhangi bir olaya katılmadığını, Erden SEVİLİR'in odasının kapısında toplanan kalabalık bir öğrenci grubunun bu şahsın kapıdaki isim levhasını kırmak istediklerini, kendisinin buna mani olmak istediğini, oraya gelen Yaşar HONDUR'dan sökmek üzere çakı istediğini, çakı bulamadığından talebelerin kırdığını, kapısını tekmelediklerini, bu olayı yapanları teşhis edemediğini, bir gün forum yapılacağı için Yaşar HONDUR'a giderek dersi kesmesini istediğini, ancak derse devam edildiğinden Melih ALTINOKLAR'la tekrar gidip aynı isteği tekrarladıklarını, bunun üzerine hocanın dersi kestiğini ve forumun yapıldığını, Mehmet AKKURT'un odasına kendisini dövmeleri için kimseyi göndermediğini, pano konusunda kendisi ile bir konuşma yaptığını, bu konuşmada panoların seloteyple yapıştırıldığını, zararlı olmadığını söylediğini, bu arada devrimcilerin panosu yırtılmaz şeklinde bir söz sarf etmiş olabileceğini, geçen sene yaz aylarında fikir kulübüne girdiğini, çalışmalarına katılmadığını, 4 Mart gecesi saat 02.00'de yattığını, sabahleyin gürültü ile uyandığını, ateş açılınca saklandığını, ateş kesilince aşağıya indiğini, görüşme yapıldığını, ikinci yurdun boşalmaya başladığını, odasına çıkıp yattığını, ikinci ateş esnasında uyandığını, odada yalnız olduğunu, saklandığını, ateşten sonra teslim olduğunu, bu olayların kimler tarafından yapıldığını bilmediğini, hoparlörden yapılan konuşmaları duymadığını beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

Bir gün makine öğrenci derneğine gelirken üst kattan gürültüler işittiğini, derneğe girip yukarıda ne olduğunu sorduğunu, dernektekilerin anlayamadıklarını söylediklerini, yukarı çıktığında kalabalık bir öğrenci grubu gördüğünü, talebelerin odada kalan öğretim görevlilerinin isimleri yazılı olan levhayı kırmaya çalıştıklarını gördüğünü, olayı önlemek için 5-6 talebe ile konuşan Yaşar HONDUR'un yanına gelerek bir çakıları olup olmadığını sorduğunu, geriye döndüğünde levhanın kırıldığını, ve kalabalığın dağılmış olduğunu gördüğünü keza kapının kırmızı boya ile de boyanmış olduğunu, çakı istemekten maksadının vidalı olan levhayı vidalarından sökerek zarar vermeden çıkarmak olduğunu, Yaşar HONDUR'un odasına gitmediğini, İrfan UÇAR'ın olayda olmadığını, ilgili mercilere söyletmek istediğine dair iddianın yersiz olduğunu, hiç bir kimseyle böyle bir konuşma yapmadığını, bölümde 4-5 gündür üst üste belli saatlerde forumlar yapılmakta olduğunu, dersler tatil edildiğinden öğretim görevlilerinin dahi forumun yapılacağı anfide toplandıklarını, hocaları foruma davet için dolaşırken Yaşar HONDUR'un ders yapmak üzere sınıfa girdiğini gördüğünü, hemen sınıfa girerek forum olduğunu ve diğer hocalarında foruma katıldıklarını söylediğini, dersinde 4 ncü sınıftan talebelerde bulunduğundan forumda olan 4 ncü sınıf öğrencilerinin zor durumda kalacağını anlatarak

sınıfı terk ettiğini, Yaşar HONDUR ile arasında münakaşa olmadığını, forumda iken bir kısım öğrencinin Yaşar HONDUR'un dersini kesmek için sınıfa gideceklerini öğrendiğini, Melih ALTINOKLAR'a durumu anlatarak olay çıkmasını önlemek üzere sınıfa gitmelerinin gerektiğini anlattığını, yanlarına bir kişi daha alarak sınıfa gittiklerini, Melih'le birlikte içeri girdiklerini durumu anlatırken büyük bir öğrenci grubunun içeriye girdiklerini, Yaşar HONDUR'un Melih'e ve kendisine kızarak sınıfı terk ettiklerini, verildikleri disiplin kurulunda beraat ettiklerini, Mehmet AKYURT'u tehdit etmediğini, bölüm başkanının uygun gördüğü yerlere asılan afişler Mehmet AKYURT'un müstahdem'e yırttırdığını öğrendiğinden bu durumu konuşmak için idarî kısımda kendisini aradığını, derste olduğunu söylediklerini, koridorda kendisiyle karşılaşıp durumu izah ettiğini fakat tehdit etmediğini, keza 4 öğrenciyi kendisini tehdit etmeleri için Mehmet AKYURT'un odasına göndermediğini, 3 ncü yurt komite başkanı olduğundan 5 mart olayını tertipleyenlerden zannedildiğini, 4 Mart gecesi geç saatlere kadar çalıştığını, sabahleyin gürültülerle uyandığını, kurşun seslerini duyunca odanın bir köşesine sığındığını daha sonra 2 nci yurdun jandarma tarafından arandığını öğrenip yurtlar arasındaki açıklığa indiğini, sıra ile bütün yurtların aranılacağını öğrendiğinden yorgun ve uykusuz olması sebebiyle dinlenmek üzere odasına çıktığını, 2 nci ateş başladığında odada bulunduğunu, odadan ayrılmadığını, atış sonrası spor salonuna gittiğini, 1970 yazında fikir kulübüne üye olduğunu, makine mühendisliği öğrenci derneği başkanı olmasının suç teşkil edemeyeceğini, yurt komitesinin vazifesinin talebelerin dertleriyle ilgilenmek, temizlik ve kantindeki yiyecek kalitesinin durumunu gözetmek gibi sosyal sorunlarla ilgili olduğunu, isnat edilen suçlarla ilgisinin bulunmadığını, Askerî Savcılık ifadesinin doğru olduğunu beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

1970 Martının ilk günlerinde 3 ncü sınıf öğrencilerinin Erden SEVİLİR'in dersine girmeme kararı aldıklarını, dernek olarak durumu bölüm başkanına ilettiklerini, talebelerin isteklerini bölüm başkanına söylediklerini, toplantılar devam ederken öğrencilerin Erden SEVİLİR'in odasının önünde toplanarak kendisini istifaya davet ettiklerini, bu olayın sonlarına doğru oraya gittiğini, Erden SEVİLİR'e hakaret etmediğini, tehditte bulunmadığını, zaten şahidin de bunları söylemediğini, Yaşar HONDUR'un dersinin kesilmesi olayında bulunmadığını, olayda hakaret ve tehdidin söz konusu olmadığını, Erdal İNÖNÜ foruma katılacağından öğretim üyelerini teker teker dolaşarak foruma davet etmekte olduğunu, Yaşar HONDUR'un dersine girerek forum olduğunu söylediğini, sınıfta bulunan talebeler derse devam edeceklerini söylediklerinden sınıftan ayrıldığını, forum sırasında bir grup öğrencinin Yaşar HONDUR'un dersine mani olacaklarını öğrendiğini, bir olaya meydan verilmemesi için Melih ALTINOKLAR ile birlikte dersin yapıldığı yere gittiğini, iddia gibi hakaret vuku bulmadığını, Mehmet AKYURT'a hakaret etmediğini, Mehmet AKYURT'un panolardaki afişlerin yırtılması için emir verdiğini, kantinden çıkarken rastladığı Mehmet AKYURT'a derneği devir aldıktan beri böyle bir şeyin olmadığını söylediğini, sonradan odasına talebeler göndermediğini, dernek başkanlığında Aralık 1969'dan Ekim 1970'e kadar bulunduğunu, fikir kulübüne Temmuz 1970'de üye olmak için müracaat ettiğini, hiç bir öğretim üyesine tehdit veya hakarette bulunmadığından hakkında beraat kararı verilmesini istemiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık ÇETİN ERİNÇ'in 1970 yılı yaz aylarında ODTÜ. Sosyalist Fikir Kulübüne üye olduğu; 1969-1970 ders yılında öğrenci derneği başkanlığını yaptığı; böylece Türkiye'de komünizmin gerçekleşmesi ana amacının stratejik alandaki ilk basamağı olan millî demokratik devrim savaşını vermekte bulunan sosyalist fikir kulübüyle, öğrencilerin öğrencilik sıfatlarından doğan haklarını sağlamak, istediklerini idareye ulaştırmak gibi amaçlarla kurulmuş öğrenci derneğini sosyalist fikir paraleli içinde yürüttüğü; arkadaşlarıyla birlikte üniversite içinde devrimcilerin hâkimiyetini sağlamak amacıyla devrimci terörü uyguladığı bu cümleden olmak üzere; Mart 1970 ayında bir gün ders sırasında (forum yapıyorsunuz, dersleriniz aksıyor. Yapmayın) diye öğüt veren Prof. Erden SEVİLİR'e gerek bu öğütten kızmaları gerekse Commer olayı sebebiyle tutuklanan ve tutuklu kaldığı süre içinde derslere devam

edememesinden başarısız kalan İrfan UÇAR'ı sınıfta bırakmasına kızmaları sebebiyle öğrencilerin kalabalık bir grupla Prof. Erden SEVİLİR'in odasına gittikleri, Erden SEVİLİR'in kapıyı içerden kilitlediği, öğrencilerin koridorda devrimci marşlar söyleyerek "Kahrolsun gericiler" diye bağırıp gösteri yaptıkları; dışardan kapıyı tekmeleyerek (köpek herif, satılmış köpek istenmiyorsun, niçin istifa etmiyorsun) gibi sözler söyleyip hakaret ettikleri; bu sırada Çetin ERİNÇ'in Erden SEVİLİR'in kapısındaki isim levhasını sökmeye çalıştığı; gerçekten bu isim levhası kırılarak yerine kırmızı boya ile (satılmış köpek) kelimelerini yazdıkları; odasından bağırışmaları ve gürültüleri duyarak çıkan Yaşar HONDUR'un mani olmak istemesine karşı da sen karışma diyerek dinlemedikleri; Yaşar HONDUR tarafından İrfan UÇAR, Çetin ERİNÇ, Bülent VARGEL ve Melih ALTINOKLAR'ın bu olayda açık şekilde teşhis edildikleri; olayın ertesi günlerinde Yaşar HONDUR'un olay sebebiyle ifade verdiği ve ifadesinde İrfan UÇAR'ın olayda mevcut olduğunu beyan eylediği; bu ifadesinin talebeler arasında duyulması üzerine sanık Çetin ERİNÇ'in Melih ALTINOKLAR ve Rüknettin ile Yaşar HONDUR'un odasına gittikleri; Yaşar HONDUR'a o gün İrfan UÇAR'ın orada olmadığını, ifade verirken yanlış beyanda bulunduğunu; ifadesinden vazgeçmesini söyledikleri; Yaşar HONDUR'un (madem bir şey yaptınız, tükürdüğünüzü yalamayın) dediği; Melih ALTINOKLAR'ın (Biz tükürdüğümüzü yalamıyoruz, daha çok tüküreceğiz) diyerek ayrıldıkları; bir süre sanık Çetin ERİNÇ ve Melih ALTINOKLAR'ın Yaşar HONDUR'un dersine gelerek forum var diye dersi kestirmek istedikleri; Prof. HONDUR'un ders yapmak durumunda olduğunu, dersini kesemeyeceğini, ders vermeye devam edeceğini, dersi kesmekte ısrar ederlerse kendilerini disiplin kuruluna sevkedeceğini beyan eylediği; Çetin ERİNÇ ve Melih ALTINOKLAR'ın ayrılıp giderek kısa bir süre sonra kalabalık bir öğrenci grubuyla geldikleri, Çetin ERİNÇ'in dershaneye girerek forum yapılacağını dersi kesmesini söyleyerek tehdit ettikleri; ders yapma imkânının kalmadığını goren Prof. HONDUR'un da dershaneyi terkettiği; Prof. Mehmet AKYURT'un bölüm başkanlığı yaptığı bir sırada duvarları kirleten, sıva ve badanalarını bozan afişleri ve pankartları müstahdemlere indirtip temizlettirdiği; bu olaya kızan makine mühendisliği bölümü öğrenci birliği başkanı olan Çetin ERİNÇ'in derse giderken Prof. AKYURT'un önünü keserek (devrimcilerin panosu yırtılamaz) şeklindeki sözlerle tehdit ettiği; Prof. AKYURT'un (tahtalara asın, duvarlara asmayın) cevabını verdiği; Çetin ERİNÇ'in (biz yine asacağız, sen indirmeyeceksin) şeklinde tehditkâr sözlerine devam ettiği; olaydan bir iki gün sonra Prof. AKYURT odasında çalışırken 4 öğrencinin içeriye girip kapıyı kapattıkları ve (siz devrimcilerin panolarını indiriyormuşsunuz, bu panolar indirilmez) gibi tehditkâr sözler söyleyerek profesörün masasına yumrukla vurmaya başladıkları; Prof. AKYURT'un (sizi kim gönderdi) diye sorması üzerine öğrencilerin (Çetin ERİNÇ gönderdi) cevabını verdikleri; Prof. AKYURT'un (ben Çetin'e panoları nereye asacağını söyledim) demesi üzerine odadaki dört öğrencinin (panoları yırtamazsınız, istediğimiz yere asarız, senin kapına da asacağız, indiremeyeceksin) şeklinde sözler söyleyip tehdit ettikleri sanığın Askerî Savcıya verdiği ODTÜ. 7K. 697 nci sıradaki ve bu ifadenin doğruluğunu kabul eder niteliktoki huzurda verdiği ve DT. 2K. 182 nci sayfadaki sorgusu ve keza DT. 2K. 257 nci sıradaki yazılı sorgusu ile yaptığı açık ikrarları ve bu ikrarları doğrulayıp tamamlayan, soyutluktan kurtaran şahit Mehmet AKYURT'un ODTÜ. 8K. 629 sıradaki Askerî Savcıya verdiği hazırlık ifadesi; bu ifadenin doğruluğunu onaylayan ve Tal. 1K. 28-33 sırada mevcut istinabe suretiyle alınan yeminli son soruşturma ifadesi; şahit Yaşar HONDUR'un Askerî Savcıya verdiği ODTÜ. 8K. 627 nci sıradaki hazırlık ifadesi ve huzurda verdiği DT. 4K. 340 ncı sayfadaki yeminli son soruşturma ifadesiyle kuşkudan uzak bir şekilde sübuta ermiş bulunmaktadır.

Sanık huzurda Askeri Savcıya vermiş olduğu ifadesini (ifadem doğrudur kabul ediyorum) diyerek onayladığı gibi yazılı olarak hazırladığı sorgusunda da kendisine müsnet fiilleri dolaylı olarak gerçeğe uygun bir şekilde ifade etmiş öte yandan her iki şahidin beyanlarıyla da durum aydınlığa kavuşmuş ve maddî olayların yukarıda yazılı olduğu şekilde cereyan ettiği açıklıkla saptanmıştır.

Sanığın bu fiilleri kendi kişisel durum ile ilgili, özel çıkarlarına ait bir sebep ve saik altında yapmadığı açıktır. Erden SEVİLİR'in kapısı önünde "Kahrolsun gericiler" diye bağırışmaları, Erden SEVİLİR'in kapısına "Satılmış köpek" yazısını yazmaları, Prof. Mehmet AKYURT ile panolar konusunda konuşurken bu panoların devrimcilere ait olduğunu ifade eylemeleri sanık Çetin ERİNÇ'in arkadaşlarıyla birlikte devrimci dayanışma ile devrimci terör ve kendi fikirlerini kabul etmeyen yahut da tamamen zıddı fikirde olan öğrenciler, öğretim üyeleri ve idareciler üzerinde baskı ve korku yaratarak devrimcilerin üniversite de hâkimiyetini sağlayıp, teorik inceleme bölümünde üniversiteye yönelik faaliyetler anlatılırken açıklandığı üzere, TDGF.'nin üniversiteleri devrimcilerin kalesi haline getirmek şeklindeki çabalarının bir devamı mahiyetinde olmak üzere ODTÜ.'ni devrimcilerin hâkimiyeti altına sokmak olduğu her türlü izahtan varestedir.

Bu itibarla sanığın bu fiilleri gerekçenin teorik inceleme bölümünde T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 1 nci fıkrasında yazılı bir cemiyet niteliğinde olduğu açıklanan FKF. ve T. D. G. F.'nin üyesi olan bir kişinin millî demokratik devrim savaşı meyanında yapmış olduğu olaylar ve hukukî anlamda da T. C. K.'nun 141/5 nci maddesine mümas bir fiil olarak değerlendirilmiş ve sanığın anılan madde uyarınca cezalandırılması gerektiğine inanılmıştır.

105. TEOMAN GÖRAL:

a. Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde; 5 Mart 1971 günü ODTÜ.'de vuku bulan olaylara iştirak ettiğini, yabancı uyruklu bir kızın filesine tabanca koyduğunu iddia etmiş; esas hakkındaki mütalâasında; sanığın 5 Mart 1971 günü ODTÜ.'de vuku bulan olaylara iştirakine dair katî delil bulunamadığından bu suçtan ötürü hakkında beraat kararı verilmesini, yabancı uyruklu kızın torbasına tabanca koymak suçundan dolayı dava dosyasının tefrik edilerek görevsizlik kararı ile İstanbul Umumî Adliye Mahkemesine gönderilmesini talep ve mütalâa eylemiştir; sanık savunmasında; 1971 yılı Mart başında Ankara'ya geldiğini, 3 Mart günü eski arkadaşlarından İsmet GÜRER'i ziyaret maksadiyle ODTÜ.'ye gittiğini, 3 ve 4 Mart günleri 1 nci yurt 303 nolu odada geçirdiğini 5 Mart olayları sırasında 3 ncü kat koridorunda bulunduğunu, okuldan çıkmak istemesine rağmen o şartlar altında buna imkân bulamadığını, daha sonra 2 nci yurda geçtiğini, 2 nci ateşten sonra diğer talebelerle birlikte futbol sahasında toplandıklarını, oradan emniyet müdürlüğüne götürüldüklerini, savcılığa ifade verip serbest bırakıldıktan sonra İstanbul'a döndüğünü, 1971 yazında İsviçre Talebe Turizm Teşkilâtının Türk rehberi olarak çalıştığını, Eylül ayında pasaport ile yurt dışına çıkmak isterken hava alanında alıkonulduğunu, yolcular arasında bulunan katerina, Strehler'in eşyaları arasında çıkan tabancanın kendisine ait olmadığını, silah üzerindeki parmak izleriyle kendi parmak izlerinin emniyet müdürlüğünde karşılaştırıldığı ve tabancada izlerin kendi parmak izlerine uymadığının anlaşıldığını beyan etmiştir.

Sanığın savunmasında belirttiği gibi; 5 Mart 1971 tarihinde ODTÜ.'de vuku bulan öğrenci-güvenlik kuvvetleri arasındaki çatışmaya iştirak ettiğine dair yeterli delil elde edilemediğinden beraat kararı verilmesi uygun görülmüştür.

b. Sanık hakkındaki ikinci iddia olan tabanca bulundurma ve yabancı uyruklu bir bayanın torbasına tabanca koyma fiilinin ideolojik bir yönünün bulunduğuna ve bu itibarla DEV-GENÇ davası ile irtibatının mevcut olduğuna dair herhangi bir delilin dahi bulunamadığı; bununla beraber tabanca bulundurma ve yabancı uyruklu bir kadının torbasına koyup saklamak fiilinin temas ettiği suçun Sıkıyönetimin ilânı tarihi olan 26.4.1971 tarihinden sonra ve 17.9.1971 tarihinde Sıkıyönetimin ilân edilmiş olduğu yerde işlenmiş bulunması sebebiyle 1402 sayılı Kanunun 15 nci maddesinin açık ifadesi karşısında davayı görmeye bir Sıkıyönetim Askerî Mahkemesinin görevli bulunduğu ancak, C. M. U. K.'nun 8 nci maddesi vesair usule dair umumî hükümler göz önüne alındığından, fiilin Yeşilköy Hava Alanında işlenmiş olması nedeni ile davayı görmeye yetkili adlî mercinin mahkememiz olmadığı gerekçeleri ile MAHKEMEMİZİN YETKİSİZLİĞİNE; suçun işlendiği yer itibarı ile davayı görmeye İstanbul Sıkıyönetim Askerî Mahkemesinin GÖREVLİ VE YETKİLİ BULUNDUĞUNA, bu itibar-

la, sanık Teoman GÖRAL hakkındaki dava dosyasının zaptedilen eşyaları ile birlikte görevli ve yetkili İstanbul 1 nci Ordu K.'lığı nezdinde kurulu sıkıyönetim askerî mahkemesine tevdi edilmek üzere Askerî Savcılığına gönderilmesine karar alınması uygun görülmüştür.

106. HÜSEYİN GÜRCAN:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın sosyalist fikir kulübü üyesi bulunduğunu, son öğrenci birliği yönetim kurulunda görev aldığını, silahlı çatışmayı tertipleyenler arasında bulunduğunu, Mustafa PARLAR, Tacettin ATAMAN, Nuri CEBECİ'yi tehdit edenler arasında olduğunu, DEV-GENÇ paralelindeki olaylara iştirak ettiğinden bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 146/3. maddesi uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/5-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 11.5.1971 tarihinde Sorgu Hâkimine verdiği ifadesinde:

Olay sırasında yurtta olduğunu, olaylara karışmadığını, yaralanmadığını, DEV-GENÇ üyesi bulunduğunu, yurtta barikatların kurulmuş olduğunu, ancak kimlerin kurduğunu bilmediğini, direnme kararı alındığından haberinin bulunmadığını, karşıdaki yurt binasının çatı katında başlarına beyaz çarşaf örtmüş 10-12 kişiyi gördüğünü, ancak tanıyamadığını, ellerinde bir şey görmediğini, bunların talebe veya yabancı kişiler olup olmadıklarını bilemeyeceğini, olay sırasında dışardan gelmiş bir kimseyi bilemeyeceğini beyan etmiştir.

Sanık 21.10.1971 tarihinde Askerî Savcı tarafından alınan ifadesinde:

1969 yılında fikir kulübüne girdiğini, çalışmalarına iştirak etmediğini, 1970-1971 döneminde Erhan ERDOĞMUŞ'un listesi ile talebe birliği seçimlerini kazandıklarını, kendisine saymanlık görevinin verildiğini, talebe birliğinin herhangi bir bildirisine imza atmadığını, umumiyetle Erhan ERDOĞMUŞ veya sekreter Enver ÜNAL'ın kaleme aldıklarını, 5 Mart olaylarının önceden yapılması hususunda talebe birliğince bir karar alınmadığını, Erhan'ın almış olduğu kararların öğrenci birliğinin diğer mensuplarını bağlamaması gerektiğini, Mustafa PARLAR'a hücum etmediğini, Tacettin ATAMAN'ın kendilerine hakaret ettiği bir kısım öğrenciyi yanına alarak Tacettin ATAMAN'ın odasına gittiğini, hocanın kendisine bir hakaret yapacaklarını tahmin ederek durumu sert karşıladığını, arkadaşlarından da sert çıkmak isteyenler olduğunu, onlara da müdahale ettiğini, durum gerginleşince odayı terk ettiklerini, koridorda bir arkadaşının bağırdığını duyduğunu ancak ne dediğini duymadığını ve bunun kim olduğunu bilmediğini, Nuri CEBECİ'nin odasının basıldığını duyduğunu, tabanca ve aletlerinin alındığı hususunda bir bilgisinin olmadığını beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorguda:

1969 yılı Kasım ayında ODTÜ. Fikir Kulübüne üye olduğunu, bunun bir suç teşkil etmeyeceğini, 26 Mayıs 1970 tarihinde yapılan O. D.T. Ü. Öğrenci Birliği seçimleri sonunda yönetim kurulu üyeliğine seçildiğini, yönetim kurulunun S. F. K. üyesi ve sosyal demokrat görüşteki kişilerden meydana geldiğini, üniversitenin kapatıldığı, 5 Mart 1971 tarihine kadar bu görevde kaldığını, 5 Mart olaylarını tertiplediğine dayanan iddianın gerçek dışı olduğunu, somut hiç bir delile dayanmadığını, 1970 Şubat ayı içinde Prof. Tacettin ATAMAN ile öğrenciler arasında geçen bir meseleyi konuşmak üzere Tacettin ATAMAN'ın odasına gittiğini fakat Tacettin ATAMAN'ı tehdit etmediğini ona hakarette bulunmadığını keza Mustafa PARLAR ve Nuri CEBECİ'yi tehdit edenler arasında bulunmadığını, bu iddialarında gerçek dışı olduğunu, Askerî Savcılık ifadesinin doğru olduğunu beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

1969 Kasım ayında Yasal bir kuruluş olan sosyalist fikir kulübüne üye olduğunu, bu kulübe girerken siyasi bir amacının bulunmadığını, 1969-1970 öğrenci birliği seçimlerine toplumcu gruptan yedek üye olarak katıldığını, tüzüğe göre yedek üyelerin toplantılara katıl-

ma ve oy verme haklarının bulunmadığını, ele geçen broşürle alâkasının bulunmadığını, zaten seçimleri kaybettiklerinden toplumcu grubun dağıldığını, bu listede adının bulunmasının suç teşkil edemeyeceğini, keza 1970-1971 seçimlerini kazanarak öğrenci birliği yönetim kurulunda görev almasının da suç olamayacağını, sayman olarak görev yaparken hiç bir olayla ilişkisinin olmadığını, 5 Mart olaylarını tertiplemediğini, eğitim çalışmalarıyla ilgisinin bulunmadığını, Prof. Mustafa PARLAR'ı tehdit veya hakaret etmediğini, keza Tacettin ATAMAN ve Nuri CEBECİ'yi de tehdit etmediğini, Nuri CEBECİ'nin silahının alınması olayı ile ilişkisinin olmadığını, isnatlarla hiç bir ilişkisi olmadığından bahisle hakkında beraat kararı verilmesini talep etmiştir.

Sanık vekili Av. M. Emin DEĞER yazılı olarak sunduğu savunmada:

Müvekkilinin yasal bir kuruluş olan sosyalist fikir kulübüne üye olması ile isnat edilen suçlar arasında doğrudan doğruya bir ilginin kurulamayacağını; bu derneğe girişinin herhangi bir ideolojik yönünün olmadığını, arkadaşlarının sempatisini kazandığından dernek seçimlerine katılarak öğrenci birliğine seçildiğini, saymanlık görevini ifa ettiğinden aktif faaliyetlere katılmasının söz konusu edilemeyeceğini, bu nedenle silahlı çatışmayı tertipleyenler arasında sayılmasına imkân bulunmadığını, olaylar esnasında müvekkilinin odasından hiç çıkmadığını, toplumcu gruba dahil olmasının suç sayılamayacağını, tehdit olayları ile de bir ilgisinin bulunmadığını, mağdurun beyan ettiği "Sen karışma hoca" sözünün müvekkili tarafından söylendiği kabul edilse bile bu sözde hakaret veya tehdit anlamının bulunmadığını, Nuri CEBECİ'nin tehdit edilmesi olayına da katılmadığını, Nuri CEBECİ'nin tabancasını Yusuf ARSLAN'ın almış olduğunu, müvekkilinin eğitim çalışması yapanlar arasında bulunduğuna ilişkin iddianın da hiç bir delile dayanmadığını, müvekkilinin müsnet suçu işlediğine dair herhangi bir delil mevcut olmadığından beraatine karar verilmesini talep etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık HÜSEYİN GÜRCAN'ın Kasım 1969 ayında ODTÜ. Sosyalist Fikir Kulübüne üye olduğu; aynı zamanda 26 Mayıs 1970 tarihinde öğrenci birliği seçimlerinde de ERHAN ERDOĞMUŞ başkanlığındaki ekip de yönetim kuruluna seçildiği; fikir kulübünün tüzüğünün amaç maddesine uygun şekilde her fakülte ve yüksek okulda olduğu gibi ODTÜ.'de de yapılan eğitim çalışmalarına katıldığı; arkadaşlarıyla devrimci dayanışma içinde üniversitenin devrimci üniversite ve devrimcilerin kalesi haline gelmesi amacıyla öğrencileri, öğretim üyelerini ve idarecileri tehdit ve müessir fiil ile baskı altına almak bu maksatla da terör havası yaratmak faaliyetlerinde bulunduğu; bu cümleden olmak üzere Prof. MUSTAFA PARLAR'ın rektör adayı gösterilmesi ile Maden Mühendisliği Metalürji Anfisinde yapılan toplantıyı basan, salonun kapısı önünde (alçak PARLAR, Köpek PARLAR, Amerikan uşağı PARLAR) diye bağıran ve salona girip Profesör PARLAR'ın üzerine yumurta atan, hakaret eden öğrenciler arasında olduğu; salona bu öğrencilerin girmelerine mani olmak isteyen Prof. Tacettin ATAMAN'ın odasına bu olayın ertesi günü yani 3 Şubat 1970 günü 15 kadar öğrenci ile birlikte geldiği; ZEKİ DOĞAN ve TEOMAN NORMAN gibi öğretim üyesi arkadaşlarıyla birlikte oturmakta bulunan TACETTİN ATAMAN'ın etrafını çevirdikleri, TACETTİN ATAMAN'a (sen devrimci değilsin, sen PARLAR'ın fedaisisin, dün neden bize karşı çıktın, bizi katil yapacaktın) gibi sözler sarfedip tehdit ettikleri; Prof. ATAMAN'ın (ben ATATÜRK yolunda devrimciyim, her şey kanunla idare edilir). Şeklinde cevap verdiği; bunun üzerine öğrencilerin (kanun da biziz, nizamda biziz) diye tehditkâr sözler söyledikleri; Prof. ATAMAN'ın odayı terketmelerini istemesi üzerine (biz istediğimiz zaman çıkarız) şeklinde konuşup çıktıkları ve koridorda (köpekler) gibi sözler ile ve s. k. lı küfürlerle hakaret ettikleri; ODTÜ. Maden Mühendisliği bölümünde tekniker olan NURİ CEBECİ'nin kendi fikirlerini kabul etmemesi sebebiyle sanık HÜSEYİN GÜRCAN'ın Prof. TACETTİN ATAMAN'ın odasından ayrıldıktan sonra arkadaşlarıyla birlikte NURİ CEBECİ'nin odasına gidip tehdit ettikleri; dolaplarını açarak birkaç tane pusula aldıkları; sonradan bu pusulaların Nurhak dağlarında yakalanan gerillalar üzerinde bir tanesinin de yurtlarda yapılan aramada

ele geçirildiği; bir başka gün de HÜSEYİN GÜRCAN'ın gene arkadaşlarıyla birlikte NURİ CEBECİ'nin odasına giderek kendisini tehdit edip, çekmecelerini açarak tabancasını alıp gittikleri; sanığın askeri savcıya verdiği ve ODTÜ. 8K. 5D. 553 sırada mevcut hazırlık ifadesi ve huzurda verdiği DT. 2K. 183 ncü sayfadaki sorgusu ile DT. 2K. 266 ncı sıradaki yazılı sorgusunda yaptığı yer yer açık yer yer dolaylı ikrarları ve şahitlerden NURİ GÜLTEKİN CEBECİ'nin ODTÜ. 8K. 550 sıradaki Askeri Savcılık ve DT. 4K. 536 sayfadaki huzurda verdiği yeminli son soruşturma ifadesi ve gene şahit Prof. TACETTİN ATAMAN'ın Askeri Savcıya verdiği ODTÜ. 8K. 555 sıradaki hazırlık ve DT. 4K. 603 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadeleriyle yazılı delillerden sanığın SİNAN CEMGİL başkanlığındaki ekiple toplumcu grup adı altında yayınladıkları ve millî demokratik devrim görüşlerini ayrıntılı olarak ortaya koyan ODTÜ. 2/2K. 61 sıradaki broşür ve sanığın resmi ve sair dosyada mevcut delillerle kuşkusuz bir şekilde sübuta ermiş bulunmaktadır.

Sanık sorgusunda kendisine yüklenen fiilleri kısmen dolaylı olarak kabul etmiş ve gerek kendisi yönünden gerek bütün DEV-GENÇ davası sanıkları yönünden ilgi çekici bir davranışla sorgu ve savunmaların bütün sanıklar arasında nasıl bir kollektif çalışma içinde hazırlandığı ve bazı sanıkların suçları üzerine alma gibi davranışlara girdikleri ve sorguların hazırlanmasında HÜSEYİN GÜRCAN'ın müdafiinin görüşlerini alma çabasında bulunduğu; kendi el yazısı ile yazılmış DT. 2K. 267 sıradaki belge ile ortaya çıkmış bulunmaktadır. Sanık HÜSEYİN GÜRCAN'ın müdafii Avukat TURGUT KAZAN'a yazdığı mektubunda aynen (Turgut Bey; 1. Bu yazdığım ifadem "kabataslaktır". Gerekli düzeltme ve kısaltmaları yapıp bana gönderin. 2. İRFAN UÇAR, MUSTAFA PARLAR olayını "hocalarla konuşmağa gittiği" şeklinde kabul etmiş, sorgum sırasında ona da söz verilmesini, olayın sorulmasını siz isteyin. 3. NURİ CEBECİ'den ilk baskında alınan, silah "Barabellum" sonradan YUSUF ARSLAN'ın üzerinde yakalandı, Yenimahalle adliyesinde onun hakkında dava açılıp ceza verilmiş, bu durumun Yenimahalle adliyesinden dava dosyası, karar v.s. öğrenilip sorgum sırasında getirtilmesi önemli. YUSUF ARSLAN'la son günlerde görüşemedim. Fakat daha önce bana bu tehdit olayını üzerine alabileceğini söylemişti. Kendisine olayın sorulmasını siz mahkemeden talep edin. 4. Sorgumda sonradan iptal ettiğim kısımları gerekli görürseniz siz söyleyin). demektedir.

Yazının ve mektubun kendisine ait olduğunu huzurda kabul eyleyen sanığın mektup muhtevasına göre MUSTAFA PARLAR olayında Prof. PARLAR'a yumurta atan, hakaret eden öğrenci grubu arasında İRFAN UÇAR'la birlikte mevcut olduğu; keza Prof. TACETTİN ATAMAN'ın salona giren öğrencileri önlemek için müdahale ettiği sırada HÜSEYİN GÜRCAN'ı tanıyıp teşhis ettiği yolundaki beyanlarının gerçek olduğu ve bu olayın ertesi günü de Prof. TACETTİN ATAMAN'ın odasına HÜSEYİN GÜRCAN'ın gelerek ona hakaret ettiği olayının gerçek olduğu; keza NURİ CEBECİ'nin odasına bir baskının yapıldığı ve bu şahsa ait Barabellum tabancanın alındığı, hakaret ve tehdit olayının doğru olduğu hususları herhangi bir şüpheye düşülmeyecek şekilde ortaya çıkmış bulunmakta, sanığın olayları red ve inkârı ise dayanaksız ve gerçek dışı bir nitelik arzetmektedir.

Sanık HÜSEYİN GÜRCAN'ın DT. 2K. 266 sırada mevcut imzasını taşıyan kendisi tarafından hazırlanmış yazılı sorgusunda aynen (26 Mayıs 1970 tarihinde yapılan ODTÜ. Öğrenci Birliği seçimleri sonucunda öğrencilerin oylarının büyük çoğunluğu ile yönetim kurulu üyeliğine seçildim. Öğrenci birliği yönetim kurulu, sosyalist fikir kulübü üyesiyle sosyal demokrat görüşteki arkadaşlardan oluşmuştu)... denilmektedir. Diğer bazı sanıklar tarafından öğrenci birliğinin yasal ve öğrencilerin dileklerinin ve menfaatlerinin yerine getirilmesi için kurulmuş dernekler olduğu hususunun ifade edildiği hatırlanmalıdır. Gerçekten öğrenci derneklerinin asıl amacı budur. Fakat her fakülte veya yüksek okulda olduğu gibi ODTÜ.'nde de sosyalist fikir kulübü üyelerinin veya devrimci gençlik derneği üyelerinin üniversiteyi ele geçirmek ve üniversiteyi devrimcilerin kalesi haline getirmek gayretiyle talebe menfaatları için kurulmuş olan bu dernekleri de, öncelikle, nüfuzları altına almağa, bu amaç-

la da seçimlere girip derneğin yönetim kurulunu Marksist-Leninistlerden başka deyimle sosyalist fikir kulübü üyelerinden oluşmasını sağlamağa çalıştıkları da bir gerçektir. İşte sanığın ifadesi bunu doğrulamaktadır.

Sonuç olarak sanığın yukarıda oluş biçimi ayrıntılı olarak anlatılan bu fiilleri T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 1 nci fıkrasında yazılı bir cemiyet niteliğinde olduğu gerekçenin teorik inceleme bölümünde anlatılan F. K. F.'nin ve TDGF.'nin üyesi olarak yapmış olduğu fiiller şeklinde değerlendirilmiş, anılan maddenin 5 nci fıkrası uyarınca cezalandırılmasının gerekli olduğu kanısına ulaşılmıştır.

107. HASAN ÇOLAK:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın sosyalist fikir kulübü üyesi bulunduğunu, ODTÜ.'de öğretim görevlilerini tehdit edenler arasında olduğunu, Erden SEVİLİR'e karşı yapılan hakaret ve tehditte keza odasının basılmasında öncülük ettiğinden bahisle fiiline uyan T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi gereğince tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/5-6, 173 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık Askerî Savcıya 21.10.1971 tarihinde verdiği ifadesinde:

Bir dönem makine bölümü derneğinde üyelik yaptığını, üyeliği sırasında öğrenci ile öğretim görevlileri arasında çözümlenmesi gereken hususlarda 3 kişilik bir komite kurulduğunu, komitede kendisi ile birlikte Bülent VARGEL, Çetin ERİNÇ veya Melih ALTINOKLAR'ın bulunduğunu, bir gün bir not baremini konuşmak kastıyla Erden SEVİLİR'e giderek görüşmek istediklerini, biraz beklemelerini söylediğini, kapıda beklediklerini, tekliflerini yeniden ilettiklerinde kendilerini kabul etmeyip kapıyı kapattığını, hocam görüşmemizi kabul et şeklinde konuştuğunu, kendisine hakaret etmediğini, oradan ayrıldıktan sonra hocanın aşağıya geldiğini, kendisi ile konuştuklarını, aralarında bir kırgınlık vuku bulmadığını, alıngan tabiatlı ve asabi bir hoca olduğunu, idare ile daima iyi temasta bulunduklarını, anarşik hiç bir olaya karışmadıklarını beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

Fikir kulübüne 1968 senesinde üye olduğunu ancak bundan sonra kaydını yenilemediğini, bazı öğretim görevlilerini ve bu arada Erden SEVİLİR'i tehdit etmediğini, bu olayla ilgili olarak kendisi hakkında hiç bir adlî veya idarî soruşturma yapılmadığını, Askerî Savcılık ifadesinin doğru olduğunu beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Gerek sosyalist fikir kulübüne ve gerekse DEV-GENÇ'e hiç bir zaman üye olmadığını, hocası olan Erden SEVİLİR'i tehdit etmediği gibi bilâkis kendisine karşı saygı ve sevgisinin bulunduğunu, Yaşar HONDUR'un iddia ettiği gibi kalabalığın içinde olmadığını, sesinden kendisini tanıyıp teşhis etmesine imkân bulunmadığını, iddianamede yer alan fiilleri işlemediğinden bahisle hakkında beraat kararı verilmesini istemiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık HASAN ÇOLAK'ın 1968 yılında sosyalist fikir kulübüne üye olduğu; bu kulüp ileri gelenlerinden olan arkadaşlarıyla birlikte Prof. ERDEN SEVİLİR'in kapısı önünde ona hakaret edip kapısını tekmeleyen ve kapısına (satılmış köpek) kelimelerini kırmızı yağlı boya ile yazan öğrenciler arasında bulunduğu; ve gene Temmuz 1970 tarihinde Prof. YAŞAR HONDUR'un ders vermekte olduğu sınıfa gelip kendisinden boykot yapılmakta olması sebebiyle ders yapmamasını isteyen Prof. HONDUR'un ders yapmakta ısrar etmesi üzerine

ikinci defa daha kalabalık bir öğrenci grubuyla dershaneye gelerek hocalarını tehdit edip dersi bırakmasına zorlayan öğrencilerden bulunduğu sanığın Askerî Savcıya verdiği ODTÜ. 8K. 562 sırada mevcut hazırlık ifadesi; huzurda verdiği DT. 2K. 183 ncü sayfada mevcut sorgusunda yaptığı dolaylı ikrar ve bu ikrarı soyutluktan kurtaran şahit YAŞAR HONDUR'un ODTÜ. 8K. 627 sırada mevcut Askerî Savcılık ifadesi ve huzurda verdiği DT. 4K. 340 sayfada mevcut yeminli son soruşturma ifadesiyle kuşkudan uzak bir şekilde sübuta ermiş bulunmaktadır.

Sanığın bu fiilleri, aynı olaya karışan ÇETİN ERİNÇ, BÜLENT VARGEL ve MELİH ALTINOKLAR ile İRFAN UÇAR'ın hanelerinde ayrıntılı şekilde izah edildiği üzere, millî demokratik devrim mücadelesini veren ve bu sebeple de T. C. K.'nun 141/1 nci maddesinde öngörülen cemiyet niteliğinde olduğu gerekçenin teorik inceleme bölümünde geniş şekilde izah olunan sosyalist fikir kulübü üyesi bir kişinin yapmış olduğu fiil olarak değerlendirilmiş ve sanığın T. C. K.'nun 141/5 nci maddesi uyarınca cezalandırılmasının gerektiği vicdanî kanaatına ulaşılmıştır.

108. ÖNDER TUNÇALP:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Fikir kulübü üyesi olduğunu, inşaat mühendisliği öğrenci derneği üyesi bulunduğunu, fikirlerinin DEV-GENÇ paralelinde olduğunu, Cahit ÇIRAY'ın tehdit olayında bulunduğunu, bu hareketi ile devrimci hareketi önleyici tedbirlere mani olmak istediğinden bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi gereğince tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/5-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık Askerî Savcıya 20.10.1971 tarihinde verdiği ifadesinde:

1970 seçimlerinde inşaat mühendisliği bölümü öğrenci derneğine seçildiğini, talebelerin talebi üzerine adaylığının konulduğunu, hiç bir öğretim görevlisine karşı hakaret ve tehditte bulunmadığını, 5 Mart olaylarından tahminen 1 veya bir buçuk ay önce üniversite içinde karakol kurulmasının bahis mevzuu olduğunu, buna karşı olanların olaylar çıkardığını, Mehmet EROĞLU ile birlikte öğrenci temsilcisi olarak Cahit ÇIRAY'ın odasının önüne gittiklerini, gayelerinin oradaki topluluğu dağıtmak olduğunu, odasına girmediklerini, etraftan silah seslerinin geldiğini, talebeleri geri ittirdiklerini, talebelerin dağıldıklarını, dernekte toplantıya çekildiklerini, hareketlerinin yanlış değerlendirilmesini önlemek için durumu Cahit ÇIRAY'ın asistanı Aydın TOZÖREN vasıtasıyla hocalarına duyurmaya karar verdiklerini, bu olaydan sonra Cahit Beyin odasına gitmediğini, ilk gittiklerinde Cahit ÇIRAY'a karşı hiç kimsenin tehditvari tarzda konuşmadığını, bundan sonra biz konuşacağız şeklinde bir konuşmanın yapılmadığını beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

ODTÜ. Sosyalist Fikir Kulübüne bu kulüp DEV-GENÇ şekline dönüşmeden önce üye olduğunu, yönetim kuruluna seçilmediğini, herhangi bir görev almadığını, DEV-GENÇ haline geldikten sonra üyeliğini yenilemediğinden otomatik olarak fikir kulübünden ayrılmış olduğunu, aynı zamanda inşaat mühendisliği öğrenci derneğinin de üyeliğini yaptığını, Prof. Cahit ÇIRA'yın tehdidi diye bir olayın vuku bulmadığını, o gün hatırladığı kadariyle bir forum düzenlenmiş bulunduğunu, forumun konusunun üniversiteye jandarma karakolunun kurulup kurulmamasının tartışılması olduğunu, kendisinin bu foruma katılmadığını yurtta bulunduğunu, kalabalığı görünce inşaat mühendisliği bölümüne gittiğini, tehdit veya döğülme hadisesine katılmadığını, hazırlık ifadesinin doğru olduğunu beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

DEV-GENÇ üyesi olmadığını, sosyalist fikir kulübünden 1968 yılında ayrıldığını, Prof. Cahit ÇIRAY'ı tehdit için odasına giren öğrenciler arasında bulunmadığını, hakkındaki iddiaların soyut olduğunu, saptanamadığını, bu nedenlerle beraatine karar verilmesini istemiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık ÖNDER TUNÇALP'ın sosyalist fikir kulübü üyesi olduğu; aynı zamanda sanıklardan Hüseyin GÜRCAN'ın hanesinde ayrıntılı şekilde açıklandığı gibi üniversite içindeki bütün öğrenci kuruluşlarının yönetimini ele geçirmek ve sosyalistleri üniversitede hâkim kılmak amacına matuf olmak üzere bu sanığın da İnşaat Mühendisliği Fakültesi öğrenci derneği yönetim kurulu seçimlerini kazanıp bu görevi yaptığı; üniversite içinde devrimcilerin hâkimiyetini sağlamak ve istedikleri şekilde hareket etmelerine, neticeten üniversiteyi devrimcilerin kalesi haline getirmelerine engel olabilecek her şeyi ortadan kaldırma çabası içinde bulundukları, o sırada kantinlerinin soyulması, hocaların dövülüp tehdit edilmesi, idarecilerin tehdit edilip istifaya zorlanması, dinamit vesair patlayıcı maddelerin atılması gibi olayların sıklaşması sebebiyle üniversite içinde bir jandarma karakolunun tesisi hususunun düşünülmeye ve konuşulmaya başlandığı; devrimcilerin böyle bir teşebbüse daha başlangıçtan mani olmak üzere faaliyete geçtikleri, bu amaçla da sanık Önder TUNÇALP ve Mehmet EROĞLU'nun Aydınel ALTINTAŞ, Üstün TEZÖREN, Ülgen GÜLÇAT, Ercan ÖZTÜRK gibi birçok arkadaşlarıyla birlikte Prof. Cahit ÇIRAY'ı koridorda görüp (hoca gel seninle görüşeceğiz) dedikleri, Prof. ÇIRAY'ın kabul edip öğrencileri odasına götürdüğü; kapıyı kapatmak istememesine rağmen öğrencilerin kapıyı kapattıkları, bir öğrencinin (siz üniversiteye jandarma sokulması hakkında imza topluyormuşsunuz) dediği; Prof. ÇIRAY'ın böyle bir şey olmadığını izah etmek istediği sırada sanık Önder TUNÇALP'in (Susun sizin konuşmaya hakkınız yok, bundan sonra üniversitede biz konuşacağız, biz sizi gericilerin başı olarak ilân ediyoruz, diğerlerinin başına gelenleri biliyorsun, bu sana ilk ihtarımızdır. Ayağını denk al) şeklinde konuştuğu; bu öğrenciler arasındaki kısa boylu, esmer, kıvırcık saçlı olduğu bilinen fakat ismen kim olduğu tespit edilemeyen birinin de (ben tarlada doğdum. Adamın gözünün yaşına bakmam' gibi sözlerle tehdit ettiği ve öğrencilerin odayı terk ettikleri, çıkarken oda kapısını şiddetle çarpacaklarını sezdiği için Prof. ÇIRAY'ın kapıyı tutmak üzere gittiğinde öğrencilerden birinin (şuna bak yahu, hâlâ kapıyı tutmaya çalışıyor, Şunu alıp götürelim) şeklinde sözler sarfettiği ve öğrencilerin aşağıya inerken silah patlattıkları, kısa bir süre sonra Prof. ÇIRAY'ın aşağıya indiği pingpong oynamaya başladığı ve orada sanık Önder TUNCALP ve Mehmet EROĞLU'nu gördüğü kendilerine (ne istiyorsunuz gelin konuşalım) diye odasına davet ettiği; Mehmet EROĞLU'nun (sıkıysa talebe birliğine gel. Orada konuşuruz) şeklinde cevap verdiği; Prof. ÇIRAY'ın öğrencilerinden Enis USER adındaki genci durumu izah etmek için yanına alıp odasına götürdüğü; kendisine üniversiteye jandarma sokmak istediği yolundaki şayiaların yanlış olduğunu anlatmaya çalıştığı; Enis USER'in demokratik üniversiteden, kendi fikirlerini benimseyen devrimci üniversiteden söz ettiği; Prof. ÇIRAY ile Enis arasında bu şekilde konuşma ve tartışma yapılırken sanık Önder TUNÇALP ve Mehmet EROĞLU'nun odaya girmeden Enis'i dışarı çağırıp alıp götürdükleri; o gün üniversitede tabancaların atıldığı; dinamit ve molotof kokteyleri gibi patlayıcı maddelerin patlatıldığı; sanığın Askerî Savcıya verdiği ve ODTÜ. 8K. 575 sıradaki hazırlık; huzurda verdiği DT. 2K. 184. sayfadaki son soruşturma ifadesi ve bu ifadeyi doğrulayıp tamamlayan ve soyutluktan kurtaran diğer sanık Mehmet EROĞLU'nun ODTÜ. 8K. 576. sıradaki Askerî Savcılık ve DT. 2K. 184. sayfadaki huzurda verdiği son soruşturma ifadeleri ve şahit Prof. Cahit ÇIRAY'ın ODTÜ. 8K. 630-631. sıralardaki hazırlık ve huzurda verdiği DT. 4K. 511. sayfadaki yeminli son soruşturma ifadeleriyle sübuta ermiş bulunmaktadır.

Sanık Önder huzurdaki ifadesinde (zannediyorum o gün bir forum düzenlenmişti. Konusu üniversiteye jandarma karakolunun kurulması veya kurulmaması idi. Ben katılmadım. Kalabalığı görünce İnşaat Mühendisliği bölümüne gittim. Fakat tehdit veya dövülme olayına katılmadım. Bilmiyorum) diyerek bir taraftan olayın başlangıcını diğer sanık Mehmet EROĞ-

LU'nun ve Cahit ÇIRAY'ın izahlarına uygun şekilde anlatıp dolaylı itirafta bulunmakta; diğer taraftan Prof. ÇIRAY'ın tehdidi konusunu reddetmektedir. Sanığın redleri, gerek bu dolaylı ikrarı ve gerekse Mehmet EROĞLU'nun, hanesinde gösterilen beyanları ve Prof. ÇIRAY'ın ifadeleri karşısında kabule değer görülmemiştir.

Sanığın fiilinin, üniversitedeki Marksist-Leninistlerin devrimci adı altında yarattıkları dayanışma ile üniversiteyi yalnız kendi sözlerinin geçtiği, yalnız kendi hükümlerinin sürdüğü bir devrimci üniversite haline getirmek için ve böylece millî demokratik devrim mücadelesinde öncü kadroları teşkil edecek olan öğrencileri gerek teorik ve gerekse pratik alanda olgun anlamıyla yetiştirebilme zeminini hazırlamak amacıyla girişilen millî demokratik devrim savaşının bir parçasını teşkil eden fiil olarak nitelendirilmesinde tam bir isabet vardır.

Bütün bu gerekçelerle sanığın fiili gerekçenin teorik inceleme bölümünde ayrıntılı şekilde izah edildiği üzere Türkiye'de komünist devlet rejimi ve komünist toplum düzeni kurma yolundaki ana gayenin ilk aşamasını teşkil eyleyen millî demokratik devrim savaşını vermekte bulunan ve böylece de T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 1 nci fıkrasında öngörülen cemiyet niteliğinde olduğu kuşkusuz şekilde ortaya çıkan sosyalist fikir kulübünün üyesi sıfatıyla yapmış olduğu fiil olarak değerlendirilmiş ve sanığın T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 5 nci fıkrası uyarınca cezalandırılması uygun görülmüştür.

109. MEHMET EROĞLU:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın fikir kulübü üyesi ve inşaat mühendislik bölümü dernek başkanı olduğunu, Prof. Cahit ÇIRA'yı ideolojik nedenlerle dövenler arasında bulunduğunu, fiilleri DEV-GENÇ paralelinde görüldüğünden eylemine uyan T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/5-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık Askerî Savcıya 20 Ekim 1971 tarihinde verdiği ifadesinde:

Ocak veya Şubat 1971 tarihinde yurtlardan çıktığını, bölümüne gelirken öğrencilerin toplandıklarını, dinamit ve silah attıklarını gördüğünü, bölüme geldiğinde üniversitenin tatil edildiğini öğrendiğini, bölüm başkanına çıktığını, başkanın bölümünde böyle olay istemediğini belirttiğini, kendisininde olayları tasvip etmediğini, belirttiğini, oradan ayrılıp giderken talebe birliğinde görevli bazı arkadaşlarına rastladığını, onların ileride olaylar olduğunu söylediklerini, onlarla gelirken ikinci bir grubun kendi bölümlerine doğru yaklaştığını, bunlar arasında silah atanlarda bulunduğunu, onlara karışmadıklarını, kendi bölümlerine gittiklerini, arkadaşı Önder'le birlikte Cahit ÇIRAY'ın odasına girip kendisini tehdit etmediklerini, bu konuda hiç bir münakaşalarının bulunmadığını beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

Sosyalist fikir kulübü ve DEV-GENÇ üyesi olmadığını sadece inşaat mühendisliği bölümü öğrenci derneği başkanlığını yaptığını, Prof. Cahit ÇIRAY'ın dövülmesi veya tehdit edilmesi olayı ile bir ilgisinin bulunmadığını, o gün inşaat mühendisliği bölümü başkanının bulunduğu binaya giderken Önder TUNÇALP'i gördüğünü, bölüm başkanının kendisini görmek istediğini öğrenince bölüm başkanının yanına gittiğini, başkana okulun kapatılma sebebini sorduğunu, buna sebebini bilmediği şeklinde cevap verdiğini, bunun dışında herhangi bir yere gitmediğini, bir hadiseye karışmadığını, Önder TUNÇALP'le Cahit ÇIRAY'ın odasına gitmediklerini, T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesini ihlâl etmediğini, Askerî Savcılık ifadesinin doğru olduğunu beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Fikir kulübü üyesi olduğu iddia edildiği halde bu konunun mahkemece incelemeye tabi tutulmadığını, ODTÜ. İnşaat Mühendisliği Bölümü Öğrenci Derneği Başkanı olduğunu, ancak bunun bir suç olarak kabul edilemeyeceğini, bu derneğin DEV-GENÇ örgütü ile bir ilişkisinin bulunmadığını, şahit Cahit ÇIRAY'ın ilk ifadesinde odasına giren altı kişi arasında kendi isminden bahsetmediğini, Cahit ÇIRAY'ı tehdit etmediğini, bir an için Prof.'e "Sıkı ise talebe birliğine gel orada görüşürüz" dediği kabul edilse bile bu sözün sarfedilmesi ile T. C. K. 141 nci maddesinin ihlâl edilemeyeceğini, iddianamede birçok eylem ileri sürüldüğünü, bu eylemlerden herhangi birisine katıldığı ileri sürülerek s uçlanmadığını, son tahkikat sırasında olaylara karıştığına dair hiç bir belgeye rastlanılmadığını, iddia makamının dahi DEV-GENÇ üyesi olmadığını kabul ettiğini, T. C. K.'nun 141 nci maddesi uyarınca cezalandırılmasını gerektirecek hiç bir eylemi bulunmadığından beraatine karar verilmesini talep etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık MEHMET EROĞLU'nun fikir kulübü üyesi ve ODTÜ. İnşaat Mühendisliği Bölümü Öğrenci Derneği Başkanı olduğu; üniversitede jandarma karakolunun kurulmasını istediği, teşvik ettiği ve bu hususta imza topladığı gerekçesiyle Prof. Cahit ÇIRAY'a diğer sanık Önder TUNÇALP ve birçok arkadaşlarıyla birlikte odasında hakaret ettikleri; sanığın Askerî Savcıya verdiği ve ODTÜ. 8K. 5D. 576 ncı sırada mevcut hazırlık ifadesi ve huzurda verdiği DT. 2K. 84 ncü sayfada mevcut sorgusu ile sorgusunda yaptığı dolaylı ikrarları doğrulayıp tamamlayan ve soyutluktan kurtaran aynı olayda sanık Önder TUNÇALP'ın ODTÜ. 8K. 575 ve DT. 2K. 184 ncü sayfalarda mevcut ifadeleri ve şahit Prof. Cahit ÇIRAY'ın ODTÜ. 8K. 630 ncu sırada mevcut Askerî Savcılık ve DT. 4K. 511 nci sayfada mevcut yeminli son soruşturma ifadeleriyle kuşkusuz şekilde sübuta ermiş bulunmaktadır.

Sanık her nekadar hazırlık ve son soruşturma ifadelerinde önce isnatları reddetmiş ise de Önder TUNÇALP'le birlikte Prof. Cahit ÇIRAY'ın odasına gittiğini kabul ederek ve ayrıca Prof. Cahit ÇIRAY'ın son soruşturma ifadesinin teemmülü sırasında (Beni bahçede gördü. Yanımda Önder TUNÇALP vardı. Bizimle konuşma istediğini söyledi. Ben de kendisine o anda öğrenci derneğinin yanında bulunduğumuzdan buyurun öğrenci derneğine orada konuşalım dedim). Şeklindeki beyanıyla dolaylı olarak şahit ÇIRAY'ın ifadesinin doğruluğunu kabul eylemiş bulunmaktadır.

Sanığın bu fiilinin, aynı olayda sanık Önder TUNÇALP'in hanesinde ve daha birçok sanıkların hanelerinde izah edildiği üzere, millî demokratik devrim stratejisini benimsemiş ve bu mücadeleyi vermekte olan sosyalist fikir kulübünün gayesi istikametinde bu kulübün üyelerinin ortaya koyduğu olaylara ve eylemlere iştirak ve birlikte işlediği fiiller olarak değerlendirilmesinin gerektiği her türlü izahın dışındadır. Hal böyle olunca sanığın sorgusunda "ben sosyalist fikir kulübüne ve DEV-GENÇ'e üye değilim" şeklindeki savunmasının dayanaksız kalacağı aşikârdır. Zira, bilirkişi heyetinin düzenlediği ve Tev. Tah. 1K. 199/4 sırada mevcut raporun 25 nci sayfasında ifade edildiği gibi bu kabil derneklerin üyesi olmak için normal ve yasal derneklere üye olma sırasında gereken biçimsel koşullara gereksinme olmadığı; FKF. gibi, TDGF. gibi yasa dışı derneklerin düzenlediği ve amaçlarına yönelik faaliyetlere iştirak etmiş olmanın o derneğin üyesi sayılmak için yeterli bulunduğu yasanın ruhuna ve derneğin niteliğine uygun düştüğü aşikârdır.

Bu itibarla sanığın fiili sosyalist fikir kulübü üyesi niteliğini haiz bir kişinin işlemiş olduğu fiil olarak değerlendirilmiş sanığın da T. C. K.'nun 141/5 nci maddesi uyarınca cezalandırılması uygun görülmüştür.

110. ŞEFİK ŞENEL:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın devrimci grup üyesi ve militanlarından olduğunu, olaylarda ön planda rol oynadığının tanıklarca beyan edildiğini, Ahmet ÇAKIR, Selahattin MAZMAN ve Hasan GÜRÜL'ün hürriyetlerini tahdit ettiğini, müessir fiilde bulunduğunu, 6 Ekim 1971 tarihinde

GEE. bahçesinde okulun basılması olayına karıştığını, Türkiye'de Marksist-Leninist bir düzenin yerleştirilmesi gayesiyle olaylara katıldığını, Dursun ÖNKUZU'nun öldürülmesi olayının faillerinden bulunduğundan bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 146/3 ve 448 nci maddeleri uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/1-6, 173, 64 delâletiyle 179/2, 179/2, 179/2, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 8.4.1970 tarihinde C. Savcısına verdiği ifadesinde:

ETYÖO Öğrenci Derneği yönetim kurulu üyesi bulunduğunu, bildirinin yönetim kurulunun malûmatı tahtında Adnan ALTIPARMAK tarafından hazırlandığını, ve bu suretle yayınlandığını, bildiride halkı tahrik ve teşvik niteliğinin bulunmadığını, seçim öncesi devrimci grubun görüşlerini açıklamak bakımından yayınlandığını beyan etmiştir.

Sanık 10.4.1970 tarihinde yine C. Savcısına verdiği ifadesinde:

Bildirinin seçimler sırasında hazırlanıp dağıtıldığını, çeşitli ülke ve yurt sorunlarını kapsadığını ve görüşlerini belirttiğini, hükümet ve askerî kuvvetlere hakaret, komünizm propagandası kastının bulunmadığını, bildiriyi Adnan'ın hazırladığını, belediye otobüslerini seferden alakoymadığını, müdür ve öğretmenlere hakaret etmediğini beyan etmiştir.

Sanık Askerî Savcıya 6.7.1971 tarihinde verdiği ifadesinde:

Dursun ÖNKUZU'nun öldürülmesi olayına karışmadığını, koluna girip yukarıya çıkarmadığını, olay sırasında başka yerde bulunduğunu, dağıtılan bildiri ile bir ilgisinin bulunmadığını, devrimci gruba mensup olduğunu, bildiriyi Adnan ALTIPARMAK'ın yazdığını, alt tarafına kendi isimlerini koyduğunu, Selahattin ve Hasan'ı sorguya çekenler arasında bulunmadığını beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

Devrimci grup isminin öğrenci derneğinin seçimler sırasında kullandığı isim olduğunu, 29 Aralık 1969 tarihinde yapılacak öğrenci derneği seçimlerine devrimcilerin listesinden iştirak ederek kazandığını, dernekte iken öğrencilerin burs, yatılılık, yemekhane ve ders sorunlarıyla ilgilendiğini, derneğin tüzük sınırları içinde faaliyette bulunduğunu, bu dernek dışında başka bir örgütün üyesi olmadığından militanlık durumunun da söz konusu olamayacağını, okulda meydana gelen hiç bir olayda ön planda rol oynamadığını, dernekte görev yaptıkları süre içinde tek bir boykot hareketinin vuku bulduğunu, bu boykotun da müdürün istifasını sağlamak gayesini güttüğünü, Ahmet ÇAKIR, Selahattin MAZMAN ve Hasan GÜRÜL'ün hürriyetlerini tahdit etmediğini, müessir fiilde bulunmadığını, 6 Ekim 1970 tarihinde GEE. bahçesinde okulun basılması olayına karışmadığını, okul içinde yapılan hiç bir toplantıda konuşma yapmadığını, okul dışı yürüyüş, miting gibi eylemlere iştirak etmediğini, T. C. K.'nun 146/3 ncü maddeyi ihlâl etmediğini, Dursun ÖNKUZU'yu tanımadığını, gazetelerden olaya isminin karıştırıldığını öğrenince Yenimahalle Sorgu Hâkimliğine giderek ifade verdiğini, tutuklanmayarak serbest bırakıldığını, olay günü okulda olmayıp bahçeli evlerde Cengiz Elbasan isimli bir arkadaşının evinde ders çalıştığını, aleyhindeki suçlamaların Ülkü Ocakların ifadelerine dayandığını, gerçekle ilgisi bulunmadığını, devrimci grup başlıklı bildirinin Adnan ALTIPARMAK tarafından hazırlandığı yolundaki C. Savcılığı ifadesinin bir tahminden ibaret bulunduğunu, As. Savcılık ifadesinin doğru olduğunu beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Sanık verdiği dilekçesinde, zaman bakımından savunmaların kısıtlandığını ileri sürerek savunma yapmayacağını beyan etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık ŞEFİK ŞENEL'in Erkek Teknik Yüksek Öğretmen Okulunda sosyalist fikir kulübü veya devrimci gençlik derneği adı altında dernekler hukuken kurulamadığı için oluşturulan devrimci gruba mensup olduğu; 27.12.1969 tarihinde 39 ncu dönem öğrenci derneği seçimlerine bu grupla girdiği, seçimlerden önce Adnan ALTIPARMAK tarafından hazırlanıp Savaş GÜVEZNE tarafından bastırılan "ETYÖO. Devrimci Grubu" isimli broşürün üzerinde isminin bulunduğu, bu broşürü okul içinde dağıttığı, seçimleri kazanıp öğrenci derneğinin yönetim kurulunda yazmanlık görevi yaptığı; sanığın Marksist-Leninist düşünceyi benimsemiş millî demokratik devrim stratejisini eylem kılavuzu olarak kabul etmiş bulunan devrimci grup tarafından ETYÖO. Öğrenci Derneğini böylece eline geçirilmesinden sonra, okul içinde boykot, işgal şeklinde veya öğrencilere, idarecilere, öğretim üyelerine karşı tehdit, müessir fiil ve hakaret gibi olaylarla tedhiş ve terör havasının yaratılmasında ileri gelenlerden bulunduğu, bu meyanda Ahmet ÇAKIR isimli öğrenciyi pansiyon binasının alt katına götürüp arkadaşları ile beraber inşaat demiri ile ayaklarına vurarak dövdükleri, sorguya çektikleri, keza Selahattin MAZMAN ve Hasan GÜRÜL'ün 23 Kasım 1970 günü yatakhanenin ikinci katında çalışma odasında sorguya çekilmesinde hazır bulunduğu; Hasan GÜRÜL sorguya çekilirken odada bulunanlardan birinin aşağıdan Dursun ÖNKUZU'nun geçmekte olduğunu söylemesi üzerine Cem UYAR ile birlikte aşağıya inerek Dursun ÖNKUZU'yu kapıda karşılayıp tehdit ile yatakhanenin üçüncü katındaki köycülük odasına çıkardıkları; burada Dursun ÖNKUZU'yu feci şekilde döverek sorguya çektikleri ve Dursun'un pencereden atılarak öldürülmesinde hem fiil bulunduğu; 1 Mart 1971 günü okulun yeniden açılması üzerine konferans salonunda Müdür Abdullah NİŞANCI'nın yaptığı konuşmadan sonra sanık Şefik ŞENEL'in Feridun TAMİRER ile müdürün odasına gidip "taraf tuttuğunu, kendilerini karşısına aldığını" sert ve tehditkâr ifadeyle söyledikleri; sanığın ETYÖO, 2K. 4D. 13 ve 19 ve gene 1K. 9D. 22 ve 30 sıralarda mevcut C. Savcısına ve Askeri Savcıya verdiği hazırlık ifadelerinde ve DT. 4K. 215 nci sayfada mevcut huzurda verdiği son soruşturma ifadesinde yaptığı yer yer açık, yer yer dolaylı ikrarları ile, bu ikrarları doğrulayan, tamamlayan ve soyutluktan kurtaran aynı olaylarda sanıklar Adnan ALTIPARMAK, Mehmet Ali KABAKOĞLU, Akif ATASAYAN'ın kendi hanelerinde gösterilen ifadeleri; şahitlerden Hasan GÜRÜL'ün ETYÖO, 1K. 6D. 11. sıradaki hazırlık DT. 4K. 545 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadesi, Özalp AYBEK'in ETYÖO. 1K. 9D. 12 ve ETYÖO. 2K. 8D. 32, 33 sıralardaki hazırlık, DT. 4K. 696 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadesi, Ahmet ÇAKIR'ın ETYÖO. 2K. 8D. 6 sıradaki hazırlık, DT. 5K. 922 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadesi, Yahya ŞAHLIMAN'ın ETYÖO. 2K. 8D. 7 sıradaki hazırlık, DT. 4K. 558 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadesi; şahit Abdülkadir GÜRSES'in ETYÖO. 2K. 8D. 13 sıradaki hazırlık, DT. 4K. 526 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadesi, Necmettin TİRBEN'in ETYÖO. 2K. 8D. 15 sıradaki hazırlık, DT. 4K. 524 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadesi; şahit Cevat ALKAN'ın ETYÖO. 2K. 8D. 19 sıradaki hazırlık, DT. 4K. 622 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadesi, Abdullah NİŞANCI'nın ETYÖO. 2K. 8D. 21 sıradaki hazırlık, DT. 4K. 519 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadesi; şahit Ali ERKAN'ın ETYÖO. 2K. 8D. 26 sıradaki hazırlık, DT. 4K. 661 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadesi ve nihayet DEV-GENÇ mensubu şahit Erdinç GÜNDÜZ'ün 1K. 9D. 7 sıradaki hazırlık ve DT. 4K. 543 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadeleri ile kuşkudan uzak bir şekilde sübuta ermiş bulunmaktadır.

Sanık Şefik ŞENEL sorgusunda sadece devrimci gruba mensup olduğunu, kabul etmiş diğer isnatları reddeylemiş ise de diğer sanıkların ve şahitlerin ifadelerinin göstermiş olduğu ittifak karşısında olayların yukarıda saptandığı şekilde cereyan etmiş olduğu, bu nedenle sanığın savunmalarına itibar edilmemesi gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

Sanık savunmasında ETYOÖ.'da devrimci grup diye anılan bir kuruluşun mevcut olmadığını, bunun seçime iştirak eden bir gruba verilen ad olduğunu, bu grubun öğrenci derneği seçimlerini kazandıktan sonra hiç bir yasa dışı hareketinin bulunmadığını beyan eylemiş ise de; ETYÖO. sanıklarından şimdiye kadar durumları incelenenlerin ve özellikle Adnan ALTIPARMAK'ın hanesinde ayrıntılı olarak açıklandığı üzere ETYÖO.'nun hukukî statü yönün-

den bakanlığa bağlı bulunması ve okul içinde öğrenci derneğinden başka bir kuruluşun kurulmasına imkân bulunmaması nedenleriyle bütün yüksek okullarda birer alt kuruluşa sahip FKF.'nin ve onun devamı TDGF.'nin bu okul içinde de öğrenci derneğinin yönetimini ele geçirmek suretiyle böyle bir alt kuruluşa sahip olabileceği yolundaki çalışmasından olmak üzere devrimci grubun oluşturulduğu ve bu grubun seçimlere iştirak ettiği aşikârdır. Devrimci grubun ve bu grubun yönetimi ele geçirmesinden sonra öğrenci derneğinin milli demokratik devrim savaşı veren ve bu niteliği itibariyle de T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 1 nci fıkrasında yazılı cemiyet durumunu gösteren bir kuruluş olduğu; hiç bir zaman öğrenci derneğinin ETYÖO. 4K. 4D. 5 sırada mevcut tüzüğünün gösterdiği istikamette bir çalışma yapmadığı buna mukabil FKF.'nin veya TDGF.'nin amaçlarına uygun eylemlerde bulunduğu itiraz kabul etmez bir gerçektir.

Bütün bu ve Adnan ALTIPARMAK'ın bölümünde gösterilen gerekçelerle T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 1 nci fıkrasında yazılı cemiyet niteliğinde olan devrimci grubun yazmanlığını böylece sevk ve idaresini yapmış bulunan sanık Şefik ŞENEL'in fiillerinin T. C. K.'nun 141/1 maddesinde yazılı suçun unsurlarını teşkil eylediği bu itibarla da sanığın adı geçen madde uyarınca cezalandırılmasının gerektiği vicdanî kanaatına ulaşılmıştır.

111. MEHMET ÖZDEMİR:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın devrimci grup militanlarından olduğunu, devrimci grup başlıklı bildiriyi okulda dağıttığını, Halim ÇELİK, Ahmet ÇAKIR, Selahattin MAZMAN, Hasan GÜRÜL ve Erol KAYA'nın hürriyetlerini, tahdit ve kendilerine müessir fiilde bulunduğu, Ali KARADAĞ'a tabanca çektiğini, 6 Ekim 1970 tarihinde okula baskın yaban gruba dahil bulunduğunu, Dursun ÖNKÜZÜ'yu öldürenler arasında bulunduğunu, Alaattin BAKAL ve Fikri SOĞAN'ın silahla yaralanması olayına iştirak ettiğinin bazı tanıklarca beyan edildiğini, Mart 1971 tarihinden itibaren okula gelmiyerek olaylara GEE'den katıldığını Türkiye'de Marksist-Leninist bir sistemin yerleşmesi olayında faaliyetlerde bulunduğundan bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 146/3 ve 448 nci maddeleri mucibince tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T.C.K.'nun 141/1-6, 173, 64 delâletiyle 179/2, 179/2, 179/2, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 23.3.1971 tarihinde polise verdiği ifadesinde:

22.3.1971 günü Emniyet Sarayı yakınındaki köprünün altında Yenimahalleye gitmek üzere yanında Mehmet İNCEL olduğu halde vasıta beklerken sağcı gruba mensup Ali KARADAĞ'ın sonradan isminin Ünsal DEMİRCİ olduğunu tespit ettiği şahısla kendilerine doğru gelmekte olduğunu görünce ruhsatsız tabancasını çekerek kaçmaya başladığını, köprünün üstüne çıkarak vasıtaya binmek istediğini, ancak binemediğini, bu sırada gelen polislerin kendisini yakaladığını, kendisi kaçınca Mehmet İNCEL'in de kaçtığını, Mehmet'in tabanca çektiğini görmediğini, Ali KARADAĞ'ın bir şey yapmasından korkarak tabancasını çektiğini, tabancanın kendisine ait olduğunu, okuldan dışarı çıkınca tabancayı yanına aldığını beyan etmiştir.

Sanık 23.3.1971 tarihinde polise verdiği ifadesinde:

14.2.1971 tarihinde Hacettepe hastanesinde apandist ameliyatı olduğunu, 19 Şubat 1971 günü taburcu edildiğini, bir hafta kadar sonra tekrar hastaneye giderek dikişleri aldırdığını, daha sonra GEE. yurdunda yatmaya başladığını, beş altı gün önce ancak yürümeye başladığını, 5 Mart günü Alâattin BAKAL ve Fikri SOĞAN'ın yaralanması olaylarını hasta yatağında işittiğini, olaylara karışmadığını, devrimci gruba mensup olduğu için mağdurların kendi ismini de verdiklerini beyan etmiştir.

Sanık 3.5.1971 tarihinde Ağır Ceza Hâkimine verdiği ifadesinde:

Olay günü okulda ve derste bulunduğunu, eyleme katılmadığını, hiç kimsenin hürriyetini tahdit etmediğini, Dursun ÖNKUZU'yu tanımadığını, ölümüne sebep olmadığını, bazı kitaplarını almak için yatakhaneye girdiğini, oradan çıkıp okul binasına geldiğini, Selâhattin MAZMAN'ın götürüldüğünü ve sorguya çekildiğini görmediğini, hazırlıktaki ifadeyi komiserin hazırlayıp işkence ile kendisine imzalattığını bu sebeple kabul etmediğini beyan etmiştir.

Sanık Askerî Savcıya 9.6.1971 tarihinde verdiği ifadesinde:

Olay tarihinde okulda derslere girdiğini, ikinci derste kitap almak üzere yurt binasına çıktığını, dönüşte çalışma odasına kapıdan baktığını, Selâhattin MAZMAN'la Akif ATASAYAN'ın içerde olduklarını, bir sorgu durumunun mevcut olmadığını, oradan tekrar derse gittiğini, Hasan GÜRÜL'ü yukarda odaya götürmediğini, Hasan'ı tanımadığını, kendilerini sorguya çekmediğini, Dursun ÖNKUZU'yu pencereden atmadığını, hazırlık ifadesinin işkence altında alındığını, bu yüzden kabul etmediğini beyan etmiştir.

Sanık Askerî Savcıya 16.9.1971 tarihinde verdiği ifadesinde:

Alaattin BAKAL ve Fikri SOĞAN'ın yaralanmaları olaylarına karışmadığını, o sıralarda ameliyat olduğunu GEE.'de yattığını, tabanca bulundurmaktan 1 yıl ceza alıp işbu cezanın tecil edildiğini, duyduğuna göre bu olayınpolislerle sağcılar arasında cereyan ettiğini ve öğrencileri polislerin yaraladığını beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

Hakkındaki iddiaların okul idaresinin düzmece raporu ile Ülkü Ocaklarının yalan beyanlarına dayandığını, ETYÖO.'da devrimci grup adında başlı başına bir grubun bulunmadığını, sadece 1969-1970 ders dönemi talebe cemiyeti seçimlerine bir kısım öğrencilerin devrimci grup ismi altında girdiklerini, bu grubun seçimi kazandığını, o tarihte okula yeni geldiğinden seçme hakkına sahip bulunmaması nedeniyle oy dahi kullanamadığını, öğrenci derneğinin militanı olmasının imkânsız olduğunu, devrimci grup başlıklı bildiriyi dağıtmadığını, bildiriyi hiç görmediğini, Halit ÇELİK'in hürriyetini tahdit etmediğini, kaçırmaya teşebbüs etmediğini, müessir fiilde bulunmadığını, o saatte ve o tarihte derste bulunduğunu, Ahmet ÇAKIR'ın da hürriyetini tahdit etmediğini, müessir fiilde bulunmadığını, 23 Kasım 1970 tarihinde Selahattin MAZMAN ve Hasan GÜRÜL'ün hürriyetlerini tahdit edip müessir fiilde bulunmadığını, keza aynı şeyleri Erol KAYA'ya da yapmadığını, 6 Ekim 1970 tarihinde okula baskın yapma gibi bir olayın vuku bulmadığını, baskın yapan gruba dahil olmadığını, olayın iddianamede tahrif edildiğini, esasında o gün Hüseyin TÜYSÜZ adlı öğrencinin Ülkü Ocaklılar tarafından vurulduğunu, Dursun ÖNKUZU'yu tanımadığını onu öldürmediğini, önceden olayı gördüklerini belirtmeyen bazı kişilerin sıkıyönetim ilân edildikten sonra ifade vermeye başladıklarını, Fikri SOĞAN ve Alaattin BAKAL'ın yaralanmaları olayına silahla katılmadığını, o tarihte ameliyatlı bulunduğundan yürüyecek durumda dahi olmadığını, aslında bu iki şahsı polislerin vurmuş olduğunu, Mart 1971 tarihinde başka bir suçtan tutuklanarak ceza evine kapatıldığından olaylara GEE.'den katılmasının imkânsız olduğunu, Türkiye'de Marksist-Leninist bir sistemin yerleşmesi olayında faaliyette bulunduğuna dair iddianın maddî hiç bir dayanağı bulunmadığını, hakkındaki iddiaların bir kısmının hayal mahsülü olduğunu, emniyet ifadesinin umumiyetle doğru olduğunu yalnız Mehmet İNCEL'in o gün tabanca taşıdığını görmediğini, başka zamanlarda tabanca taşıdığını görmediğini, aslında gündüzcü öğrenci olduğunu ancak okul idaresinin müsaadesi ile yatakhanede kaldığını ve yemekhanede yemek yediğini, bunlar için bir ücret ödemediğini, gündüzcüler için hazırlanmış bir bölümdeki masada yemek yediklerini, ameliyatlı olduğu sıralarda ETYÖO. yatakhanesinin kapatıldığını, bu sebeple GEE.'de bir arkadaşının boş olan yatağında 3 gün yattığını, o tarihte emniyetçe aranmadığını, devrimci olduğunu, okulun büyük çoğunluğunun da devrimci olduğunu, ezilen ve haklı olan bir çoğunluğun haklarının temini babındaki her çeşit mücadeleyi desteklediğini, Altındağ Ağır Ceza Mahkemesine verdiği ifadenin doğru olduğunu, Askerî Savcılık ifadesinin umumiyetle doğru olduğunu, Akif ATASAYAN'ı Dursun ÖNKUZU olayın-

dan bir gün evvel çalışma salonunda çalışırken gördüğünü halbuki zapta olay günü görmüşçesine geçirildiğini, Selahattin MAZMAN'ı çalışma odasında veya ertesi günü herhangi bir yerde görmediğini, kendisinin birinci kattaki yatakhanede yattığını, dolabının da aynı yerde bulunduğunu, üçüncü katla bir ilişkisinin bulunmadığını, olay günü üçüncü kata hiç çıkmadığını, hadise günü bir ve ikinci derslere girdiğini, 10 dakikalık teneffüsten bil istifade 1 nci kattaki dolabına gidip kitaplarını aldığını, daha sonra 3 ncü ve 4 ncü derslere de girdiğini, Önkuzu olayı vuku bulduğu zaman 2 nci sınıfta olduğunu, M. Ali KABAKOĞLU'nu gerek öğrenci derneği başkanlığı gerekse kendisi SBF. yurdunda kalırken Kabakoğlu da kantinde çalıştığından tanıdığını, Sabri UYAR ve Adnan ALTIPARMAK'ı tanıdığını, olay günü bunların hiç birisini okulda görmediğini, Hasan GÜRÜL'ü tanımadığını, Selahattin MAZMAN'ı olay günü görmediğini beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Sanık verdiği dilekçesinde, zaman bakımından savunmaların kısıtlandığını ileri sürerek savunma yapmayacağını beyan etmiştir

Delillerin tartışılması:

Sanık MEHMET ÖZDEMİR'in Erkek Teknik Yüksek Öğretmen Okulunda milli demokratik devrim savaşının verilmesi ve bu maksatla öncü kadroların hazırlanması ve öğrencilerin bilimsel sosyalizm ile bilinçlendirilmesi için diğer yüksek okul ve fakültelerin sosyalist fikir kulüplerine mütenazır biçimde oluşan devrimci grubun ileri gelenlerinden ve yöneticilerinden olduğu; bu grubun okul öğrenci derneğini ele geçirmek için girmiş bulunduğu seçimlerden önce yayınladığı (ETYÖO Devrimci Grubu) başlıklı bildiriyi okul içinde dağıttığı; devrimci gruba mensup arkadaşlarıyla birlikte Ahmet ÇAKIR'ı pansiyon binasının altına kaçırıp sorguya çekerek dövdüğü; Ali KARADAĞ isimli sağcı öğrenciyi Ankara Emniyet Sarayının yakınındaki Konya asfaltıyla Yenimahalle asfaltının kesişmiş olduğu köprünün altından tabanca ile kovaladığı ve Ali KARADAĞ'ın beraberinde bulunan emniyet müdürlüğünde görevli Halil DEMİRCİ ve polis memuru Tuncay CİHAN tarafından yakalandığı; 6 Ekim 1970 günü Gazi Eğitim Enstitüsü bahçesinden ETYÖO. Elektronik binasına ateş eden ve o gün Erol KAYA'yı kaçırmak isteyipte muvaffak olamayan böylece sağcı öğrencilerle silahlı çatışmaya girişen grup arasında bulunduğu; 23 Kasım 1970 tarihinde Selahattin MAZMAN, Hasan GÜRÜL ve Dursun ÖNKUZU'nun sorguya çekilmesi, dövülmesi olaylarına katıldığı; o gün önce Hasan GÜRÜL'ü yatakhane binasının giriş kapısında karşılayarak arkadaşları Sabri UYAR ve Feridun TAMİRER ile birlikte yatakhanenin 2 nci katındaki çalışma odasına çıkardıkları, burada Hasan GÜRÜL'ü sorguya çektikleri ve Mehmet ÖZDEMİR'in Hasan GÜRÜL'e birkaç gün önceki Cumartesi günü okulda atılan bombanın kimin tarafından patlatıldığı hususunu sorduğu ve bu konularda bir defter üzerinde tartıştığı; Hasan'ın sorgusu devam ederken Selahattin MAZMAN'ın odaya getirildiği böylece her iki mağdurun sorguları yapılırken pencereden Dursun ÖNKUZU'nun okula gelmekte olduğu görülüp Cem UYAR ve Şefik ŞENEL tarafından yatakhane binasının kapısında karşılanarak tehditle yatakhanenin üçüncü katında bulunan Köycülük odasına çıkarıldığı, bu odada Sabri UYAR, Akif ATASAYAN, Feridun TAMİRER, Şefik ŞENEL, Adnan ALTIPARMAK ve Mehmet Ali KABAKOĞLU gibi devrimci gruba mensup arkadaşları ile sanık Mehmet ÖZDEMİR'in Dursun ÖNKUZU'yu feci şekilde döverek sorguya çektikleri, polisin okula geldiğinin görülmesi üzerine baygın durumda olan Dursun ÖNKUZU'nun intihar ettiği süsünü vermek üzere pencereden atılması ve ölümüne sebep olunması olayında hem fiil bulunduğu sanığın ETYÖO. 1K. 2D. 43, 1K. 4D. 12 sıralardaki polis; 1K. 8D. 12 sıradaki Asliye Ceza Mahkemesi 1K. 9D. 9, 2K. 7D. 18 sıralardaki Askeri Savcılık ve DT. 2K. 218 sayfadaki ve 348 sıradaki huzurda verdiği ve yazılı olarak hazırladığı sorgularında yapmış olduğu yer yer dolaylı ifade ve ikrarları ile bu ifadelerini doğrulayan, tamamlayan ve ifadelerinin kabul etmediği kısımlarını ve reddettiği olayları doğru bir şekilde ortaya koyan aynı olayda sanıklar Adnan ALTIPARMAK, Mehmet Ali KABAKOĞLU, Akif ATASAYAN'ın kendi bölümlerinde gösterilen ifadeleri ve şahitlerden Hasan GÜRÜL, Selahattin MAZMAN, Abdulkadir GÜRSES, Necmettin TİR-

BEN, Cevat ALKAN, Abdullah NİŞANCI'nın diğer sanıklardan Adnan ALTIPARMAK, M. Ali KABAKOĞLU'nun bölümlerinde gösterilen hazırlık ve yeminli son soruşturma ifadeleri; şahit Tuncay CİHAN'ın ETYÖO. 1K. 2D. 44 sıradaki hazırlık DT. 4K. 616 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadesi; şahit Halil DEMİRCİ'nin ETYÖO. 1K. 2D. 45 sıradaki hazırlık, DT. 4K. 610 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadesi; şahit Hasan ÇELTİKÇİ'nin ETYÖO. 1K. 2D. 44 sayfadaki hazırlık ve DT. 4K. 614 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadesi, şahit Ünsal DEMİRCİ'nin ETYÖO. 1K. 2D. 46 sıradaki hazırlık ve DT. 4K. 611 sıradaki yeminli son soruşturma ifadesi mağdur şahit Ali KARADAĞ'ın ETYÖO. 1K. 2D. 47 ve 2K. 8D. 24 sıralardaki hazırlık ve DT. 4K.584 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadesi; şahit Ali ARICAN'ın ETYÖO. 1K. 4D. 38 sıradaki hazırlık ve DT. 4K. 575 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadesi; mağdur şahit Ahmet ÇAKIR'ın ETYÖO. 2K. 8D. 6 sıradaki hazırlık ifadesi; şahit Özalp AYBEK'in ETYÖO. 1K. 4D. 40, 1K. 9D. 12 ve 2K. 8D. 32 sıralardaki hazırlık DT. 4K. 696 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadesi, mağdur şahit Erol KAYA'nın ETYÖO. 2K. 8D. 16 sıradaki hazırlık ve DT. 4K. 709 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadeleri vesair dosyalarda mevcut delillerle kuşkudan uzak bir şekilde sübuta ermiş bulunmaktadır.

Sanık Mehmet ÖZDEMİR olayların oluş ve sübuta erişi konularında genellikle sorgusunda red ve inkârlarda bulunmuş olmasına rağmen yukarıda sayılan şahitlerin beyanlarının birlikte mütalâası sonucunda olayların yukarıda saptandığı şekilde cereyan ettiği sonucuna varılmıştır. Sanık bu inkârlarında tevil yoluna da kaçmış örneğin ETYÖO.'da devrimci grup diye bir kuruluşun mevcut olmadığını, bunun seçime katılan bir kısım öğrenciye verilen Çağdaş Grup, Kemalist Grup, Ülkü Grubu gibi bir isimden ibaret bulunduğunu ifade eylemiştir. Halbuki ETYÖO. sanıklarından buraya kadar durumları incelenenlerin ve özellikle Adnan ALTIPARMAK'ın hanesinde ayrıntılı şekilde açıklandığı gibi ETYÖO'da diğer fakülte ve yüksek okullardaki sosyalist fikir kulüplerinin görevini yapmak üzere, bilimsel sosyalizmi benimsemiş bunu gerçekleştirmek için ilk aşama olan milli demokratik devrim stratejisini eylem kılavuzu kabul etmiş ETYÖO. öğrencisi sosyalistler tarafından oluşturulan bir devrimci grup mevcuttur. Bu kuruluş daha başlangıçta FKF. tarafından yayınlanan (Dünyada ve Türkiye'de devrimci hareket ve gençliğin yeri) adındaki broşürü isim değiştirip (ETYÖO. Devrimci Grubu) adı altında yayınlayarak FKF.'nin bir alt kuruluşu, bir federe derneği niteliğinde olduğunu, milli demokratik devrim savaşını vermek üzere ortaya çıktığını kamuya ilân etmiştir. Bu bildiri okulda yatakhanede dağıtılmıştır, dağıtanlar arasında sanıkta mevcuttur. Bütün bu hususlar diğer sanıkların açık ikrarları ile ve şahitlerin beyanları ile ortada iken sanığın böyle bir kuruluşu gizlemek ve önemsiz olduğunu telkin etmek gayesi ile yaptığı inkârlarına samimiyet atfedilememiştir.

Sanık aynı şekilde Dursun ÖNKUZU olayında da bulunmadığını ileri sürmüş ve inkâr etmiştir. Halbuki olayın vuku bulduğu gün veya ertesi günü polisce ve C. Savcısı tarafından alınan ifadelerini huzurda da tekrarlayan mağdur Selahattin MAZMAN ve Hasan GÜRÜL'ün ve aynı olayda sanık Akif ATASAYAN'ın bu ifadelerini doğrular mahiyetteki ve olayın gerçek yüzünü ortaya çıkaran Adnan ALTIPARMAK ile M. Ali KABAKOĞLU'nun savunmalar safhasında vermiş olduğu dilekçeleri karşısında sanığın olaylarda hazır bulunduğu, Hasan GÜRÜL'ü tehditle yukarıya çıkaranlardan olduğu, onu ve Dursun ÖNKUZU'yu dövüp sorguya çeken faillerden bulunduğu hiç bir tereddüde mahal kalmayacak şekilde aşikâre çıkmıştır. Savunmalar sırasında vicdanlarının kendilerini zorlaması sonunda Mehmet Ali KABAKOĞLU ve Adnan ALTIPARMAK'ın yapmış olduğu itiraflarına karşı duruşmada sanık Mehmet ÖZDEMİR'in de içinde bulunduğu bir grubun gösterdiği infial bir nevi itiraf mahiyetindedir. Aslında sanık Mehmet ÖZDEMİR'in ETYÖO. 1K. 9D. 9 sırada mevcut Askeri Savcı tarafından 9.6.1971 tarihinde - yani olayın üzerinden aşağı yukarı 6,5 ay sonra - alınmış ifadesindeki (ikinci derste kitap almak için yurt binasına gittim. Dönüşte aynı katta olan çalışma odasına kapıdan baktım, Selahattin MAZMAN ve Akif ATASAYAN içerde idiler...) şeklindeki sözleri sanığın bu olayda hazır bulunduğunu kabul ettiğini ifade eylemektedir.

Sanık Mehmet ÖZDEMİR bilimsel sosyalizmi benimsediğini, Türkiye'de komünizmi ger-

çekleştirmek, komünist bir devlet düzeni ve komünist bir toplum yaratabilmek için geçilmesi lâzım gelen aşamalardan ilkini oluşturan millî demokratik devrim mücadelesini veren bir devrimci olduğunu duruşma sırasında sorgusunda her türlü tereddütü ortadan kaldıracak şekilde ifade eylemiştir. Bu zihniyet içinde devrimci grup tarafından ETYÖO'da ortaya konulan yukarıda yazılı olayları birinci derecede yönetenler arasında bulunmaktadır.

Bütün bu ve sanık Adnan ALTIPARMAK'ın bölümünde gösterilen gerekçelerle sanık Mehmet ÖZDEMİR'in, fiilleriyle T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 1 nci fıkrasında yazılı suçun unsurlarını oluşturduğu bu nedenlerle anılan madde uyarınca cezalandırılmasının gerektiği vicdanî kanaatına ulaşılmıştır.

112. CEMİL KAYA:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın devrimci grup militanlarından olduğunu, 1970 yılından itibaren olaylara karışmaya başladığını, 6 Ekim 1970 tarihinde okulu basan silahlı gruba dahil bulunduğunu, 22.6.1970 tarihinde ETYÖO. öğrenci derneğinin bakanlıkça kapatılan odasının mühürlerini sökerek zorla içeriye girdiğini, Mehmet Ziya GÖKÇE'nin hürriyetini tahdit edenler arasında bulunduğunu, Mart 1971 tarihinden itibaren faaliyetlerine GEE.'den devam ettiğini, Meral NACAR'ın hürriyetini tahdit edenler arasında olduğunu, Türkiye'de Marksist-Leninist bir düzen kurulmasını sağlamak amacıyla olaylara katıldığından bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/5-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 30.12.1970 tarihinde Sorgu Hâkimine verdiği ifadesinde:

Olay günü okulun 2 nci tesfiye atelyesinde çalıştığını, saat 12.05 sıralarında yoklama yapıldıktan sonra yemek yemek üzere kantine gittiğini, orada arkadaşlarından hiç tanımadığı Dursun ÖNKUZU'nun pencereden düştüğünü duyduğunu, hadiseye karışmadığını, kimsenin şahsi hürriyetini tahdit etmediğini; 1 nci sınıf talebesi olduğundan kimseyi tanımadığını, böyle işlere karışmadığını, olay sırasında atelyede olduğunu, öğretim üyeleri, işçi ve ustalar vasıtasıyla isbat edebileceğini beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

ETYÖO. Okuluna 1969 - 1970 öğrenim yılında girdiğini, 1 nci sınıf talebesi olarak Talebe Cemiyeti seçimlerine katılma hakkının olmadığını, bu sebeple devrimci grubun militanı olmasına imkân bulunmadığını, 6 Ekim 1970 tarihinde Zonguldak'ta bulunduğundan okulu basan silahlı gruba dahil olmasının mümkün olmadığını, zaten o olayın arkadaşı olan Hüseyin TÜYSÜZ'ün vurulması hadisesi olduğunu, hastanede ziyaret ettiğinde kendisini Erol KAYA'nın vurduğunu söylediğini, Hüseyin TÜYSÜZ'ün babasını tanımadığını, okula getirmediğini, Hüseyin için yardım kampanyası açmadığını, 22 Haziran 1970 tarihinde talebe cemiyetinin kapısındaki mührü söküp içeriye girmediğini, zaten derneğin o tarihte açık olduğunu, Mehmet Ziya GÖKÇE'yi tanımadığını, bu şahsın hürriyetini tahdit etmediğini, Mart 1971 den itibaren GEE.'de faaliyetlerine devam ettiğine dair iddianın doğru olmadığını, bu okulda kalmadığını, Meral NACAR isimli kız öğrenciyi tanımadığını, hürriyetini tahdit etmediğini, fikren Marksist ve Leninist olmadığını, böyle bir düzenin, Türkiye'de kurulmasını sağlamak amacıyla herhangi bir olaya katılmadığını, sorgu hâkimliği ifadesinin doğru olduğunu, Selahattin MAZMAN'ın ifadesinde kendisinden bahsederek ensesine tabanca dayadığını, belirtmesine mukabil, Altındağ Ağır Ceza Mahkemesindeki duruşma sırasında kılık ve kıyafetinde herhangi bir değişiklik olmadığı halde kendisini teşhis edemediğini, bunun Selahattin'in ifadesinin yalan olduğunu gösterdiğini beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Mahkemede ifade verdiğini, o ifadesini tekrar ettiğini, başka bir diyeceğinin olmadığını beyan etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Askerî Savcı iddianamede sanık Cemil KAYA'nın devrimci grup militanlarından olduğunu, 1970 yılından itibaren olaylara karışmaya başladığını, 6 Ekim 1970 tarihinde okulu basan silahlı gruba dahil bulunduğunu, öğrenci derneğinin bakanlıkça kapatılan odasının mühürlerini sökerek zorla içeriye girdiğini, M. Ziya GÖKÇE ve Meral NACAR'ın hürriyetini tahdit edenler arasında bulunduğundan bahisle T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi uyarınca, esas hakkındaki mütalâada ise T. C. K.'nun 141/5-6 ncı maddesi uyarınca tecziyesini istemiştir. Sanık sorgu ve savunmasında 1 nci sınıf talebelerinin cemiyet seçimlerine katılma hakları olmadığından devrimci grubun militanı olmasına imkân bulunmadığını, okulu basan silahlı grup arasında olmadığını, o tarihte Zonguldak'ta bulunduğunu, talebe cemiyetinin kapısındaki mühürü söküp içeriye girmediğini, Meral NACAR ve M. Ziya GÖKÇE'nin hürriyetlerini tahdit etmediğini, ensesine tabanca dayadığını iddia eden Selâhattin MAZMAN'ın ifadesinin yalan olduğunu beyan etmiştir. Tanık olarak dinlenen Hasan GÜRÜL ve Selâhattin MAZMAN sanık Cemil KAYA'nın kendilerini sorguya çeken ve dövenler arasında bulunmadığını, Meral NACAR Askerî Savcıya verdiği ifadede sanığın kendisini danışma odasına zorla almaları için arkadaşlarına emir verir şekilde konuştuğunu, 39. Tümen K.'lığı Askerî Mahkemesinde yeminli olarak alınan ifadesinde "odada bulunan Cemil KAYA, Mehmet İNCE isimli şahısların kendisini zorla masa vari tahtadan yapılmış yere oturttuklarını" tanık Mehmet Ziya GÖKÇE askerî savcıya verdiği ifadede Hüseyin AVKAN, Cemil KAYA ve Faruk DÖNGÖR'ün zorla ve tehditle kendisini yatağından kaldırıp önce G. E. E. ve oradan da S. B. F.'ne götürüp getirdiklerini, yolda küfür edip, silah tehdidinde bulunduklarını, duruşmadaki sorgusunda da aynı hususları, tanık Abdülkadir GÜRSES Askerî Savcılık ifadesinde sanık Cemil KAYA'nın devrimci gruptan olaylara katıldığını ve militanlardan olduğunu, her olaya karışıp olayların önünde yer aldığını, tanık Necmettin TİRBEN askerî savcıya verdiği ifadede sanığın okulda devrimci grubun militanı olarak görüldüğünü, tanık Mehmet SAĞ askerî savcılık ifadesinde Cemil KAYA'nın olaylara karıştığını, bir defasında kendisine "ben Komünist değilim, Marksist Leninistim Türkiye'de bir düzenin savunmasını yapıyorum" dediğini, beyan etmişlerdir. Elde mevcut ifadelerin değerlendirilmesinden sanığın devrimci gruptan ve onun militanlarından olduğu, Meral NACAR ve Mehmet Ziya GÖKÇE isimli öğrencilerin hürriyetlerinin tahdidi ve dövülmeleri olaylarına iştirak ettiği, kezâ okulda cereyan eden olaylarında umumiyetle içinde bulunan bir şahıs olduğu anlaşılmıştır. Sanık her ne kadar birinci sınıf öğrencilerinin cemiyet seçimlerine katılma hakları olmadığından devrimci grubun militanı olmasına imkân bulunmadığını iddia etmişse de, bir grubun görüşünü benimseyerek istenen ve umulan gayeye vasıl olabilmek yahut bunun gerçekleşmesini sağlamak veya kolaylaştırmak için tertiplenen fiil ve eylemlere katılabilmek başka bir deyimle militan olabilmek için cemiyet seçimlerine girebilmek hakkına sahip olabilme şartının aranmasına lüzum yoktur. Bu durumda olsa olsa sanık öğrenci derneğinde vazife alamaz. Yönetim kurulunda görev alamayan bir şahıs için üyelik durumu her zaman için söz konusudur. Zaten sanık hakkında 141 nci maddenin 1 nci fıkrası değil 5 nci fıkrası uygulanmıştır. Bu nedenlerle sanık Cemil KAYA'nın sübuta eren fiilleri ve bu fiillerin ifade eylediği manası itibariyle gerekçeli hükmün baş kısmında teşekkül tarzı ve faaliyetleri anlatılıp T. C. K.'nun 141 nci maddesinde öngörülen bir cemiyet niteliğinde olduğu izah ve kabul olunan TDGF.'nin bir üyesi olarak kabul edilmiş ve fiilleri ile de T. C. K.'nun 141/5-6 ncı maddesini ihlâl ettiği kanısına varılmakla çoğunluğun oylarıyla mezkûr madde uyarınca ve esas hakkındaki mütalâadaki istem yönünde tecziyesi cihetine gidilmiştir.

113. FİKRİ AYTAN:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın devrimci grubun militanlarından olduğunu, okuldaki bütün olaylara katıldığını, 13.6.1969 ve Aralık 1969 tarihli boykotların tertipleyicileri arasında bulunduğunu, Erol KAYA'ya müessir fiilde bulunduğunu, belediye otobüslerinin seferden men edilmesi olayına katıldığını, okul bahçesinde Adnan ALTIPARMAK ve Mehmet ALİ KABAKOĞLU ile birlikte ölüm orucuna başladığını, 6 Ekim 1970 tarihinde E. T. Y. Ö. Okuluna saldıran silahlı gruba dahil bulunduğunu, tabanca ile ateş ettiğini, öğretmenlere küfür ettiğini, Hasan GÜRÜL ve Selâhattin MAZMAN'ın hürriyetlerini tahdit ettiğini, Dursun ÖNKUZU olayında fail olarak tespit edildiğini, devrimci grubun görüşlerini benimsediğini, Türkiye'de Marksist-Leninist bir düzenin tesisi gayesi ile olaylara katıldığından bahisle eylemine uyan T. C. K.'nunun 146/3 ve 448 nci maddeleri uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/5-6, 173, 64 delâletiyle 179/2, 179/2, 179/2, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 10.2.1971 tarihinde polise verdiği ifadesinde:

1969 yılı Eylül döneminde iki dersten beklemeye kaldığını, okulda yatacak yer verilmediğinden iş aradığını, Temmuz ayına kadar Tarım Bakanlığı Merkez Tamirhane ve Yedek Parça Depo Müdürlüğünde işçi olarak çalıştığını, daha sonra oradan çıkarıldığını, boykotlara katıldığı iddiası ile okul idaresi tarafından kendisine bir yıl (1970-1971 Şubatına kadar) tart cezası verildiğini, yedek parça deposundan çıktıktan sonra bir ay kadar Maden İş Sendikasında çalıştığını, aralarında ücret meselesinden ihtilaf çıktığından oradan da ayrıldığını, Eylül ayına doğru kardeşi İbrahim AYTAN'ın Sivas'tan, Ankara'ya geldiğini bilâhare 7 Aralık 1970 tarihinde kardeşi ile birlikte memleketine hareket ettiğini, verilen tart cezası sebebiyle imtihanlara giremediğini, Dursun ÖNKUZU'yu tanımadığını, kendisini kimlerin öldürdüğünü bilmediğini, olayı radyodan işittiğini, hadiseye tekaddüm eden günlerde Ankara'da bulunmasına rağmen okula gitmediğini, Hasan GÜRÜL'ü tanımadığını, kendisini tehdit etmediğini, hürriyetini tahdit etmediğini, devrimci gruba mensup olduğundan hadiseye isminin karıştırıldığını, olaya isimleri karışan Cemil KAYA, Adnan ALTIPARMAK, M. Ali KABAKOĞLU ve Hüseyin AVKAN'ı tanıdığını, bu şahısları en son ceza almalarına sebep olan boykot sırasında gördüğünü beyan etmiştir.

Sanık 6 Ocak 1971 tarihinde Sorgu Hâkimliğine verdiği ifadesinde:

İki dersten ikmali olduğundan okula devamlı uğramadığını, ancak imtihan zamanları uğradığını, 23.11.1970 tarihinde okula hiç uğramadığını, kimsenin hürriyetini tahdit etmediğini, Dursun ÖNKUZU'nun öldürülmesi olayına karışmadığını, devrimci gruba mensup olduğundan isminin karıştırıldığını beyan etmiştir.

Sanık 3.6.1971 tarihinde Askerî Savcı tarafından tespit edilen ifadesinde:

Dursun ÖNKUZU'nun öldürülmesi ile bir ilgisinin bulunmadığını, bir boykota karıştığı için okuldan uzaklaştırıldığını, bir süre Tarım Bakanlığında çalıştığını, bir ara Ankara'ya gelen kardeşi ile birlikte memleketine gittiğini, olayları orada duyduğunu, hemen Ankara'ya dönerek ifade verdiğini, Selahattin MAZMAN, Hasan GÜRÜL ve Dursun ÖNKUZU'yu tanımadığını, herhangi bir siyasi derneğe üye olmadığını, devrimin devamlı bir oluş ve değişim olduğuna inandığını, bu sebeple vaktiyle bir takım reformların yapılmasını istediğini, ve arkadaşları ile bu konularda konuştuğunu, beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorguda:

1969 Eylülünde yatılılık haklarının sona erdiğini, ailesine yük olmamak için çalışmak zorunda kaldığını, Tarım Bakanlığına ait yedek parça depo müdürlüğünde 8 Kasım 1968'de işe başladığını, 1 Ağustos 1970 tarihinde bu işten ayrıldığını, 1969 Eylülünden itibaren okula

sınav tarihleri dışında uğramadığını, hiç bir derneğe üye olmadığını, devrimci grup diye bir grubun varlığından haberdar olmadığını, bu grubun militanı olmadığını, 16-19 Aralık 1969 boykotlarını tertiplemediğini, Erol KAYA'ya müessir fiilde bulunmadığını, belediye otobüslerini seferden men etmediğini, 13 Haziran 1969 tarihli okul sorunlarıyla ilgili boykota katıldığını, ölüm orucu tutanlar arasında olmadığını, 6 Ekim 1970 tarihinde G. E. E.'ne kardeşinin imtihan durumunu öğrenmeye gelirken Hüseyin TÜYSÜZ'ün vurulması hadisesine tanık olduğuna, buna rağmen zavcılıkça sanık olarak gösterildiğini, öğretmenlere küfür etmediğini, ateş etmediğini, Hasan GÜRÜL ve Selâhattin MAZMAN'ın hürriyetlerini kısıtlamadığını, Dursun ÖNKUZU olayı ile ilişiğinin bulunmadığını, fikir ve görüşlerini yansıtan herhangi bir yazı yazmadığı gibi konuşmada yapmadığını, Türkiye'de Marksist-Leninist bir düzenin tesisi gayesiyle olaylara katıldığına ilişkin iddianın gerçek dışı olduğunu, polis ifadesinin işkence altında alındığını, Yenimahalle Sorgu Hâkimine verdiği ifadenin doğru olduğunu, ifadesinde geçen devrimci grup lafından kastının bütün ileri fikirleri kapsayan kişilerin oluşturduğu bir kümenin içine dahil olduğunu belirtmek olduğunu, 23 Kasım 1970 tarihinde Gazi Mahallesindeki evinde ders çalıştığını hatırladığını, Askerî Savcılık ifadesinin doğru olduğunu beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Sanık zaman bakımından savunmaların kısıtlandığını ileri sürerek savunma yapmayacağını beyan etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık FİKRİ AYTAN'ın ETYÖO.'da kurulan devrimci grubun mensubu ve bu grubun militanlarından olduğu; okulda gerek idareye karşı yapılan boykot hareketlerine ve gerekse öğretim üyeleri, idareciler ve öğrenciler üzerinde devrimcilerin hâkimiyetini sağlamak ve onları korku ve terör ile sindirmek konusunda yapılan müessir fiil eylemlerine, Ankara Belediyesinin öğrenci pasoları hakkındaki kararı üzerine okulda düzenlenen boykot ve otobüslerin çevrilip okul önüne getirilmesi olayına katıldığı, bu olaydan sonra Adnan ALTIPARMAK ve Mehmet Ali KABAKOĞLU ile birlikte ölüm orucuna giriştiği; 6 Ekim 1970 tarihinde Gazi Eğitim Enstitüsü spor alanı içinde 40-50 kadar devrimci öğrenci ile ETYÖO. Elektronik bölümü binasında bulunan bir kısım sağcılarla silahlı çatışmaya iştirak eylediği; olay günü müdür muavini Zeki HATİPOĞLU'na telefonla olayın bildirilmesi üzerine müdür vekili Nejat TONÇOK ve Abdullah NİŞANCI ile birlikte olay yerine gittikleri; Zeki HATİPOĞLU'nun ve diğer öğretmenlerin (çocuklar ne oldu, ne yapıyorsunuz). diyerek müdahale edip olayı önlemeye çalışmak istemelerine karşı, Gazi Eğitim Enstütüsündeki devrimciler tarafından (Dünkü olayları önlediniz, bir arkadaşımız vuruldu, bunun sorumlusu sizsiniz). şeklinde sözlerle ve küfürlerle karşılık verilip, tabanca ile ateş edildiği; bu üç müdür muavini ve müdür vekilleri tarafından Fikri AYTAN'ın elinde tabanca olduğu halde teşhis edildiği; olay günü elektronik bölümde bulunan karşı grup ve sağcı öğrencilerle GEE. bahçesindeki devrimci öğrenciler arasında gerçekten bir ateş teatisinin vuku bulduğu ve Hüseyin TÜYSÜZ'ün yaralandığı; başka bir gün müdür yardımcısı Abdülkadir GÜRSES'i Feridun TAMİRER ve Mehmet ÖZDEMİR ile gelip odasında hakaret ve tehdit ettikleri; Selâhattin MAZMAN, Hasan GÜRÜL ve Dursun ÖNKUZU'nun dövülmesi sorguya çekilmesi olaylarında hazır bulunduğu sanığın polise verdiği ETYÖO. 1K. 6D. 21, Asliye Ceza Mahkemesinde verdiği ETYÖO. 1K. 7D. 7. ve Askerî Savcıya verdiği ETYÖO. 1K. 9D. 6 ve 2K. 7D. 18. sıralarda mevcut hazırlık ifadeleri; huzurda verdiği DT. 2K. 206 ncı sayfadaki sorgusunun bir arada mütalâası sonucunda çıkarılan yer yer açık ve yer yer dolaylı ikrarları ve bu ikrarları doğrulayıp tamamlayan, aynı olayda sanıklar Adnan ALTIPARMAK'ın hanesinde gösterilen şahitlerin ifadeleri; ayrıca şahit Zeki HATİPOĞLU'nun ETYÖO. 2K. 8D. 5. sıradaki hazırlık, DT. 4K. 531. sayfadaki yeminli son soruşturma ifadeleri; şahit Yahya ŞAHLIMAN'ın ETYÖO. 2K. 8D. 7. sıradaki hazırlık ve DT. 4K. 558. sayfadaki yeminli son soruşturma ifadeleri; şahit Abdülkadir GÜRSES'in ETYÖO. 2K. 8D. 13. sıradaki hazırlık, DT. 4K. 526. sayfadaki yeminli son soruşturma ifade-

leri; şahit Necmettin TİRBEN'in ETYÖO. 2K. 8D. 15. sıradaki hazırlık, DT. 4K. 524. sayfadaki yeminli son soruşturma ifadeleri; şahit Abdullah NİŞANCI'nın ETYÖO. 2K. 8D. 21. sıradaki hazırlık, DT. 4K. 519. sayfadaki yeminli son soruşturma ifadesi; şahit Ali ERKAN'ın, ETYÖO. 2K. 8D. 26. sıradaki hazırlık, DT. 4K. 661. sayfadaki yeminli son soruşturma ifadesi ve sair delillerle kuşkudan uzak bir şekilde sübuta ermiş bulunmaktadır.

Sanığın savunmasında ileri sürdüğü üzere, devrimci grupla birlikte seçime girdiği ve "ETYÖO. Devrimci Grubu" başlığını taşıyan bildirinin üzerindeki isimler arasında da sanığın adı tespit edilememiştir. Ancak bu, evvelce Akif ATASAYAN'ın bölümünde ve kişisel sorumluluklar bölümünün başlangıcında Tuslog olayları sanıklarından Fikret BABUŞ, Erkan BEZMEZ ve Mustafa ÜNSAL'ın hanelerinde ayrıntılı şekilde anlatıldığı üzere sanığın E. T. Y. Ö. O. içinde oluşan devrimci grubun üyesi olmadığı sonucunu doğurmaz. Zira bilirkişi raporunda da beyan edildiği gibi mühim olan böyle bir cemiyete formel şartlarla üye olmak değil, o cemiyetin eylemlerine katılmaktır. Sanık ETYÖO. içinde bütün olaylara yukarıda izah edildiği üzere katılmış ve devrimci grubun bu eylemlerinde faal rol oynamak suretiyle bu grubun bir üyesinin yapacağı işleri yapmıştır.

ETYÖO.'daki devrimci grup, okulun hukukî statüsü itibariyle fikir kulübü veya devrimci gençlik derneğinin kurulamaması yüzünden bu okul içinde aynı faaliyetleri yürütecek olan sosyalistlerin öğrenci derneğini ele geçirmek suretiyle oluşturdukları ve FKF.'nin E.T. Y.Ö.O.'daki bir federe derneği durumunda bulunan bir kuruluştur. Bu husus, hem devrimci grubun ETYÖO. içindeki ortaya koyduğu eylemler ile hem de daha başlangıçta Mehmet Ali KABAKOĞLU başkanlığında oluşan bu grubun FKF.'nin yayınladığı bir broşürü sadece isim değişikliği ile ve "ETYÖO. Devrimci Grubu" adı altında ETYÖO. içinde yayınlamış olmaları ve broşürün muhtevası ile hiç bir tereddüde meydan kalmayacak şekilde ortaya konulmuştur.

Söz konusu broşürde, bilimsel sosyalizminTürkiye'de gerçekleştirilip komünist bir devlet rejimi ve komünist bir toplum düzeni kurulması ana gayesine giden yolda birinci basamağı ve ilk safhayı teşkil eden ve kendinden sonraki sosyalist ihtilâlinin zeminini hazırlayacak olan millî demokratik devrim stratejisi izah edilmekte ve devrimci grubun öğrenci derneğine seçilmesi halinde, derneğin bu şekilde ve bu stratejiye uygun olarak yönetileceği açıkça ifade edilmektedir ki, sonuç olarak Mehmet Ali KABAKOĞLU başkanlığındaki bu grup T. C. K.'nun 141/1 maddesinde yazılı nitelikte bir cemiyet oluşturduğu ve öğrenci derneğinin yönetimini ele geçirmekle de bu derneği aynı nitelikte illegal bir cemiyet şekline soktuğu her türlü izahtan varestedir.

Bütün bu ve ayrıca Adnan ALTIPARMAK'ın hanesinde ayrıntılı olarak yazılı gerekçelerle sanığın fiillerinin T. C. K.'nun 141/5 nci maddesinde yazılı suçun unsurlarının oluşturduğu ve sanığın anılan madde uyarınca cezalandırılması gerektiği kanaatına ulaşılmıştır.

114. FARUK DÖNGÖR:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın DEV-GENÇ genel yönetim kurulu üyesi olduğunu, devrimci grubun militanlarından olduğunu, 1970 yılında Millî Eğitim Bakanlığı binasına girerek kan dökeceğiz sözlerini sarf ettiğini, bu suretle asayişi ihlâl ettiğini, okulda dinamit ve molotof kokteyli patlattığını, yatakhane ve yemekhane binalarına afiş, pankart, döviz astığını, M. Ziya GÖKÇE ve Ahmet ÇAKIR'ın hürriyetlerini tahdit ettiğini, Erol KAYA'ya müessir fiilde bulunduğunu, belediye otobüslerinin seferden men edilmesi olayının faillerinden bulunduğunu, 6 Ekim 1970 tarihinde okula saldıran gruba mensup olduğunu, devrimci grup isimli bildiriyi dağıtanlardan olduğunu, Alaattin BAKAL'ı tabanca ile yaraladığını, Türkiye'de Marksist-Leninist bir düzen kurulması için olaylara katıldığından bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 146/3, 448 ve 62 nci maddeleri uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askeri Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/1-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 14.9.1971 tarihinde polise verdiği ifadesinde:

Alâattin BAKAL ve Fikri SOĞAN'ı tanımadığını, hangi gruba mensup olduklarını bilmediğini, Hüseyin AVKAN, Sedat KESİM, Mehmet İNCEL ve Feridun TAMİRER'in arkadaşları olup sol gruba mensup olduklarını, 5 Mart 1971 tarihinde Alâattin BAKAL ve Fikri SOĞAN'ın tabanca ile yaralanmaları olayı hakkında herhangi bir bilgisinin bulunmadığını, hadiseye iştirak etmediğini, okul ve yatakhane kapatıldığından Şeker Bayramından 3 veya 5 gün kadar önce İstanbul'daki ailesinin yanına gittiğini, 7-8 Aralık 1970 tarihinden beri İstanbul'da Halil ERTURHAN isimli tornacının yanında çalışmakta olduğunu, ancak 15 Nisanda devamsızlık yüzünden sınıfta kalmamak için rapor almak üzere Ankara'ya geldiğini, 4-5 gün kadar sonra tekrar İstanbul'a döndüğünü, eski işinde çalışmaya devam ettiğini, ancak 28 Ağustos tarihinde patronu ortağından ayrıldığından kendisini de işten çıkardıklarını, olay tarihinde İstanbul'da olduğunu beyan etmiştir.

Sanık Askerî Savcıya 15.9.1971 tarihinde verdiği ifadesinde:

Okulda yatılı olduğunu, devrimci gruba dahil bulunduğunu, gayenin Türkiye'nin daha iyi bir düzene kavuşması olduğunu, bunun içinde emperyalizmin ve ortaklarının Türkiye'den atılması gerektiğini, boykotlara katıldığını, Fikri SOĞAN ve Alaattin BAKAL'ı yaralamadığını, o tarihlerde İstanbul'da çalıştığını, Dursun ÖNKUZU olayı ile bir ilgisinin bulunmadığını, okulda öğrenci kuruluşuna dahil olmadığını, devrimci grup başlıklı bildirinin derneğin propagandasını yapmak için yayınlandığını, üzerinde dernek yöneticilerinin isimlerinin var olduğunu, kim tarafından yazıldığını bilmediğini beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

ETYÖ. Okulunda Devrimci Gençlik Derneği bulunmadığını, öğrenci derneğinin tabii üyesi olduğunu, DEV-GENÇ'in üyesi olmadığını, yönetim kurulunda görev almadığını, öğrenci derneği seçimlerine katılan bazı talebelerin seçim esnasında devrimci grup adını kullandıklarını, onların bu grubuna da dahil olmadığını, 1970 Mart ayında akademik isteklerini Millî Eğitim Bakanına iletebilmek amacıyla bir grup halinde bakanlığa gittiklerini, bakanın başka bir toplantıda bulunması sebebiyle konuşamayarak geri döndüklerini, bakanlıkta asayişi ihlâl etmediğini, kan dökeceğiz şeklinde bir söz sarfetmediğini, böyle bir söz işitmediğini, bugüne kadar dinamit veya molotof kokteyli patlatmadığını, hiç bir yere pankart, döviz ve afiş yapıştırmadığını, sınıf arkadaşı olan Mehmet Ziya GÖKÇE ile aralarında geçmiş bir münakaşa olmadığını, 16 Haziran 1970 günü tek başına yemekhaneden çıkıp yatakhaneye giderken 17-18 kişinin saldırısına uğradığını, kendisine ateş edildiğini, bir ağacın arkasına saklandığını, Ali KARADAĞ, Şükrü SERİNER, Semih DEMİRBAŞ, Abdurrahman Ahmet ÇAKIR ve Erol KAYA'nın kendisine bir süre ateş ettiklerini, olayı Müdür Muavini Abdülkadir GÜRSES'inde gördüğünü, mütecavizlerin olay yerinden kaçtıklarını, karakolda mağdur olmasına rağmen sanık durumuna getirildiğini, Ahmet ÇAKIR'ın hürriyetini tahdit etmediğini, Erol KAYA'ya müessir fiilde bulunmadığını, kendisine ateş edenlerin 4-5 kişi kadar olup, 50-60 metreden ateş ettiklerini, Belediye otobüslerini seferden men etmediğini, zaten o gün kitap almak üzere erken saatlerde okuldan ayrıldığını, hadiseyi okula döndükten sonra öğrendiğini, 6 Ekim 1970 günü saat 13.30 sıralarında yatakhaneden çıkmak üzereyken elektrik atölyesi tarafından gelen bir takım silah sesleri işittiğini, oraya varmadan spor sahasında bir arkadaşını yaralı olarak kucakta taksiye bindirirlerken gördüğünü, bilâhare bu yaralananın Hüseyin TÜYSÜZ olduğunu, öğrendiğini, devrimci grup isimli bildiriyi dağıtmadığını, 7 Aralık 1970 ile 28 Ağustos 1971 tarihleri arasında İstanbul'da Beta Kollektif Şirketinde iş bulduğunu, bu müddet zarfında orada çalıştığını, Mart 1971 başlarında okul açılmasına rağmen komandolar tarafından okula sokulmayacağını öğrendiğinden gelmediğini, 1971 Nisan

ayında Ankara'ya gelip rapor aldığını, o sene sınıfta kaldığını, Alâattin BAKAL ve Fikri SOĞAN'ı tanımadığını, hadiseyi gazetelerden öğrendiğini, hakkındaki suçlamaların muğlak ve yalan beyanlara dayandığını, polis ifadesinin ve keza Askerî Savcıya verdiği ifadenin doğru olduğunu beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Sanık sözlü olarak; zaman bakımından savunmaların kısıtlandığını ileri sürerek savunma yapmayacağını beyan etmiştir.

Delillerin tartışılması.

Sanık Faruk DÖNGÖR'ün ETYÖO.'da diğer fakülte ve yüksek okullarda kurulan sosyalist fikir kulüplerinin bir benzeri olmak üzere oluşan devrimci gruba mensup olduğu; öğrenci derneğinin yönetimini ele alarak, kuruluşunda legal olan bu derneği bu isim altında illegal hale çevirmeyi amaç edilen devrimci grubun seçimlerden önce yayınladığı "ETYÖO. Devrimci Grubu" isimli ve aslında FKF.'nin yayınladığı "Dünyada ve Türkiye'de devrimci mücadele ve gençliğin yeri" isimli broşürün tıpkısı olan ve millî demokratik devrim savaşının niteliğini anlatan broşürü okul içinde dağıtanlar arasında bulunduğu; kalabalık bir grup halinde Mart 1970 ayı içinde, Millî Eğitim Bakanlığı merkez binasına giderek gösteri yapan öğrenciler arasında olduğu; okul içinde yatakhane ve yemekhane gibi yerlerde bildiriler ve afişler astığı; Ocak 1970 başında Ankara Belediyesinin pasolar hakkındaki kararı üzerine bütün okullarda girişilen boykot hareketinin ETYÖO'de de başlatılmasıyla sanık Faruk'un da bu boykota seferden alıkonularak okula getirilen otobüslere el koyma ve bu otobüsleri geri almak üzere gelen polislerle çatışma olaylarına katıldığı; devrimci gruba dahil arkadaşları ile birlikte okul içinde Marksist-Leninist düşünceyi benimsemeyen veya tamamen aksi düşüncelere inanan öğrenciler üzerinde, okul idaresi üzerinde ve öğretim görevlileri üzerinde tehdit, hakaret, adam kaçırıp dövme gibi fiillerle korku, baskı, yılgınlık ve terör havası yaratanlar arasında olduğu; bu cümleden olmak üzere 8 Ekim 1970 tarihinde bir gece sanık Faruk DÖNGÖR'ün arkadaşları ile birlikte Mehmet Ziya GÖKÇE isimli öğrenciyi yatağından uyandırıp önce Gazi Eğitim Enstitüsüne oradan da S. B. F.'ne götürdükleri, amaçlarının sağcılar tarafından kaçırılan bir solcu arkadaşları ile takas yapmak olduğu, aynı gece Nihat ÇELİK isimli öğrencinin de kaçırıldığı; durumun Altındağ 3 ncü Ağır Ceza Mahkemesine intikal ettirilip bilâhare dosyanın Sıkıyönetim ilânı ile mahkememize gönderilmiş bulunduğu; keza aynı şekilde Ahmet ÇAKIR isimli sağcı bilinen ve Ülkü Ocağına dahil bulunan bir öğrencinin de Faruk DÖNGÖR ve diğer arkadaşları tarafından yatakhane binasının alt katına götürülerek dövüldüğü, Erol KAYA isimli milliyetçi, sağcı bilinen öğrencinin gene Faruk DÖNGÖR ve arkadaşları tarafından dövüldüğü; devrimci gruba mensup ve bu grubun yöneticisi olarak ileri gelenlerinden bulunan Sabri UYAR, Mehmet ÖZDEMİR, Mehmet KORKUSUZ vesaire gibi arkadaşları ile birlikte okulda merdiven sahanlıklarında nöbet tutanlar arasında Faruk DÖNGÖR'ün de bulunduğu, böylece okul içinde sürekli şekilde hüviyet kontrolü yaptıkları; 5.3.1971 günü saat 10.30 sıralarında atelye binaları önündeki bahçede teneffüs sırasında arkadaşları ile birlikte dolaşırken Alâattin BAKAL ve Fikri SOĞAN üzerine yan taraftaki kavak ağaçlarının arkasına siper alarak sanık Faruk DÖNGÖR'ün de Sedat KESİM, Muzaffer YAZKURT ve diğer arkadaşları ile birlikte ateş ettiği; olay sonucunda Alâattin BAKAL'ın Faruk DÖNGÖR tarafından yapılan ateşle bir hayatî nahiye olan göğsünün üst tarafından ve sol kola 4 cm. mesafeden mermi giriş deliği ve arkada çıkış deliği bulunmak üzere yaralandığı; sanığın ETYÖO. 2K. 7D. 14 sırada mevcut polise verdiği, aynı dosya 15 sırada mevcut Askerî Savcılığa verdiği hazırlık ifadeleri ve huzurde verdiği DT. 2K. 221 sayfada sorgusu ile yaptığı yer yer açık ve yer yer dolaylı ikrarları, aynı olaylara katılan sanıkların ve özellikle Adnan ALTIPARMAK'ın, Mehmet Ali KABAKOĞLU'nun hanelerinde gösterilen ifadeleri, şahitlerden Mehmet LAÇİNBALA'nın ETYÖO. 1K. 4D. 35, 2K. 7D. 16 sıradaki hazırlık, DT. 4K. 550 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadeleri, şahit Cemal GENÇER'in 1K. 4D. 37, 2K. 7D. 19 sıradaki hazırlık, DT. 4K. 541 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadeleri, şahit Ali ARICA'nın 1K. 4D. 38, 2K. 7D. 20 sıradaki hazırlık, DT. 4K. 575 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadeleri, şahit Nedim GERÇEK'in 1K. 4D. 39, 2K. 7D. 19, 18 sıra-

daki hazırlık, DT. 4K. 555 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadeleri; şahit Özalp AYBEK'in 1K. 4D. 40, 2K. 8D. 32-33 sıradaki hazırlık ve DT. 4K. 696 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadeleri; şahit ve mağdur Alaattin BAKAL'ın 1K. 4D. 41. 47. 2K. 7D. 24 sıradaki hazırlık, DT. 4K. 578 sayfadaki son soruşturma ifadesi, mağdur şahit Fikri SOĞAN'ın 2K. 7D. 23 sıradaki hazırlık, DT. 4K. 608 sayfadaki son soruşturma ifadesi, mağdur şahit ÇAKIR'ın 2K. 8D. 6. sıradaki ifadesi, mağdur şahit Mehmet Ziya GÖKÇE'nin 2K. 8D. 12 sıradaki hazırlık, DT. 4K. 547 sayfadaki son soruşturma ifadesi; şahit Abdülkadir GÜRSES'in Necmettin TİRBEN'in şahit Cevat ALKAN, Abdullah NİŞANCI ve Ali ERKAN'ın sanıklardan Adnan ALTIPARMAK ve Mehmet Ali KABAKOĞLU'nun hanelerinde yerleri gösterilen hazırlık ve yeminli son soruşturma ifadeleri, mağdur şahit Erol KAYA'nın 2K. 8D. 16 sıradaki hazırlık ve DT. 4K. 709 sayfadaki son soruşturma ifadesi, şahit Fuat TATAR'ın 2K. 8D. 18 sıradaki hazırlık, DT. 4K. 718 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadesi; şahit Mehmet SAĞ'ın 2K. 8D. 23 sıradaki hazırlık, DT. 4K. 571 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadeleri, yazılı delillerden olmak üzere ETYÖO. 4K. 7D. 2, 3 ve 4 sıralarda mevcut sanıklardan Feridun TAMİRER, Hüseyin TÜYSÜZ, Sabri UYAR, Muzaffer YAZKURT, Sedat KESİM ve Faruk DÖNGÖR'ün Millî Eğitim Bakanlığı merkez binasında gösteri yaparlarken çekilmiş ve adı geçenleri gösterir fotoğrafın gazetede negredilmiş olarak gazete küpürü ve sanıkların bakanlığı işgal ve yaptıkları gösteriler konusunda yazışma evrakı gibi delillerle kuşkudan uzak bir şekilde sabit olmuş bulunmaktadır.

Keza bu sanık da sorgusunda olaylara katılmadığını veya iddia edilen olayların mahiyetinin değişik olduğunu ileri sürerek isnatları çürütmeye çalışmıştır. Bununla birlikte yukarıda gösterilen şahit ifadeleri, diğer sanıkların beyanları ve yazılı deliller birlikte mütalâa edildiğinde olayların saptandığı şekilde cereyan etmiş olduğu neticesine varılmıştır.

Sanık ETYÖO'da devrimci grup diye bir kuruluşun mevcut olmadığını, bunun seçime giren öğrencilere verilen isimden ibaret bulunduğunu, kendisinin ise amacı ne olursa olsun hiç bir kuruluşa üye bulunmadığını ifade eylemiştir. Önceki sanıkların hanelerinde belirtildiği üzere ETYÖO'da bir devrimci grup mevcuttur. Sanığın bu gruba üye olmadığını ileri sürmesi de hukukî bir değer ve anlam ifade etmez. Zira bu kuruluş ETYÖO. içinde ve öğrenciler arasında bilimsel sosyalizmin bilincini uyandırma ve ilk aşama olan millî demokratik devrim mücadelesini verme amacıyla kurulmuş diğer yüksek okullardaki sosyalist fikir kulübünün benzeri bir kuruluş olarak T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 1 nci fıkrasında yazılı nitelikte ortaya çıkmış ve faaliyet göstermiştir. Mütaaddit kereler bahsedildiği üzere bu ve buna benzer yasa dışı amaçlı ve çalışmalar gösteren cemiyetlere üye olmak için şeklî formalitelerin yapılmasına lüzum yoktur. O cemiyetin ortaya koyduğu eylemlere ve gayesi istikametindeki faaliyetlere iştirak etmek cemiyetin üyesi sayılmak için yeterlidir. Bu görüş 141 nci maddenin 1 nci ve 8 nci fıkralarının lâfzına ve ruhuna uygun olduğu gibi davanın görülmesi sırasında bilirkişiler tarafından hazırlanan raporun 25 nci sayfasındaki kanaatla'da desteklenmektedir. Bu itibarla sanığın "Devrimci Grubun üyesi değilim". Şeklindeki beyanına itibar edilmemiştir. Kaldıki sanık Askerî Savcıya verdiği ve ETYÖO. 2K. 7D. 15 sırada mevcut aynı zamanda huzurdaki sorgusunda da doğru olduğunu ifade eylediği beyanında (Ben bu sebeple devrimci gruba katıldım). Şeklinde açık olarak bu gruba mensup ve üyesi olduğunu ortaya koymuştur.

Diğer bir örnekte sanığın (ve bu sanık gibi Feridun TAMİRER, Sabri UYAR'ın) Millî Eğitim Bakanlığı merkez binasında yarattıkları olaylar sebebiyle mahkeme huzurunda (sessiz sessiz gittik, sessiz sessiz döndük) mealindeki savunmalarının da gerçek olmadığı E. T. Y. Ö. O. 4K. 7D. 2 ve 3 sıradaki sanıkları da gösteren fotoğrafı ve olay hakkında bilgileri havi gazete küpürleri ile açık şekilde âşikâre çıkmış bulunmaktadır. Fotoğraf da sanıkların bir ağızdan bağırmakta oldukları müşahade edilmekte ve gazete haberinin doğruluğu, bu iki belge ile olayın cereyan şeklinin Askerî Savcının iddianamesinde ileri sürdüğü gibi olduğu kuşkudan uzak olarak ortaya konulmaktadır. Kaldıki dosya içinde bulunan idarî tahkikat evrakı da bu durumu doğrulamaktadır.

Böylece sanığa müsnet fiillerin kısa örneklerle sübuta erdiği ortaya konulduktan sonra bu fiillerinin amacının ne olduğu, hukukî niteliğinin ne olduğu ve hangi kanun maddesi ile ilişkili bulunduğu hususunu tespit etmek gerekir. Sanığa Yaşar KILIÇ isimli diğer bir sanık arkadaşı tarafından yazılan ve asıl ETYÖO. 2K. 7D. 12 sırada mevcut mektup muhteva itibariyle her iki sanığın bilimsel sosyalizmi benimsemiş, millî demokratik devrim savaşını eylem kılâvuzu olarak kabul etmiş proleter devrimci olduklarını göstermektedir. Nitekim mektupta (Bir devrimci bütün olayları bir materyalist kafasıyla değerlendirmelidir... Bütün Türkiye'de devrimci kavga devam ederken bir şeyler yapamamanın üzüntüsü içinde kendini mahvetmeni istemiyorum, ...mektubunda belirttiğin gibi biz kavganın kana kan, dişe diş olduğunu bildiğimiz halde seve seve katıldık ve kavgayı aynı tempo ile hatta daha hızlı yürütmek için and içtik. Bunu senin de, benim de, bütün proleter devrimcilerin de unutmaması gerekir.... Ben olaylara bütün Türkiye açısından bakıyorum....) denilmekte ve Nazım HİKMET'in şiirinden bir kısım yazılmaktadır.

Bu mektup gerek Faruk DÖNGÖR ve gerekse diğer ETYÖO. mensubu olsun veya olmasın bütün sanıklar için önemlidir. Genellikle, ETYÖO. sanıkları okulda vuku bulan boykot, işgal vesair olayları akademik nedenlerle, öğrenci ve okul idaresi arasındaki sürtüşmelerden meydana gelmiş olaylar şeklinde nitelemekte, bu olayların ideolojik yönünün bulunmadığını ileri sürmektedirler. Gerekçenin teorik inceleme bölümünde uzun uzun izah edildiği gibi bu mektupta göstermektedir ki ETYÖO içinde vuku bulan bütün olaylar Türkiye'de komünist bir devlet rejiminin ve komünist bir toplum düzeninin kurulması için yapılan çalışmaların birinci aşamasını teşkil eden millî demokratik devrim savaşının birer parçasını teşkil eylemektedirler. Okulda vukubulan olayların en önemsizinden Dursun ÖNKUZU'nun pencereden atılarak ölümüne sebep olunması gibi vehamet itibariyle en yükseğine kadar olan, sanıkların bu beyanda Faruk DÖNGÖR'ün iştirak etmiş oldukları, hem fiil niteliğinde birlikte işlemiş oldukları bütün fiiller milli demokratik devrim savaşının yüksek okullar ve fakültelerde verilen birer parçası olduğunda artık hiç bir kuşku yoktur.

Bütün bu ve genellikle Adnan ALTIPARMAK'ın bölümünde açıklanan gerekçelerle sanığın yukarıda delilleriyle gösterilen fiilleri, T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 5 nci fıkrasında öngörülen suçun maddî ve manevî unsurlarını teşkil eylediği ve bu itibarla sanığın adı geçen madde uyarınca cezalandırılmasının gerektiği vicdanî kanaatına ulaşılmıştır.

115. MUZAFFER YAZKURT:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın devrimci grup militanlarından olduğunu, 1970 yılında bakanlığa girerek kan dökeceğiz sözlerini sarf ederek asayişi ihlâl ettiğini, izinsiz olarak okulun yatakhane ve yemekhanesine afiş, pankart, döviz astığını, Mart 1970'de Fikri SOĞAN'ı tabanca ile yaraladığından bahisle fiiline uyan T. C. K.'nun 146/3., 448 ve 62 nci maddeleri mucibince tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/5-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık polise verdiği ifadesinde:

1968-69 ders döneminde ETYÖO., Okuluna yatılı olarak girdiğini, okuldaki hiç bir kulüp veya derneğe kayıtlı olmadığını, okulda girişilen eylemlerin hiç birinde bulunmadığını, müdüre, öğretmenlere, diğer idarecilere karşı hakaret veya tehditte bulunmadığını, Sabri UYAR'ın daveti üzerine 15 kişilik grup halinde Millî Eğitim Bakanlığına gittiklerini, yanlarında 5-6 kadar pankart olduğunu, bunları bakanlığın önüne bıraktıklarını, orada toplu olarak okumak istiyoruz diye bağırdıklarını ve teknik marşını söylediklerini, bilâhare okula döndüklerini beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorguda:

ETYÖO. Okuluna 1969-1970 ders yılında girdiğini, ancak 2 ay kadar devam edebildiğini, hastalandığı için devam edemediğini, 1970-71 yılında da yine hastalığı sebebiyle sene başında ancak 2 ay okula gidebildiğini, okulda mevcut devrimci gruba dahil olmadığını, fikren devrimci olduğunu, Milli Eğitim Bakanlığına bir grup halinde gittiklerinde kan dökeceğiz şeklinde bir söz sarfetmediklerini, okulun yatakhane, yemekhane veya başka bir yerine afiş, pankart, döviz asmadığını, Fikri SOĞAN'ı tanıdığını, Alattin BAKAL'ı tanımadığını, Fikri ile aralarında bir kavga veya husumet vuku bulmadığını, onu yaralamasına ortada bir sebep bulunmadığını, iddianın gayri ciddî olduğunu beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Sanık zaman bakımından savunmaların kısıtlandığını ileri sürerek savunma yapmayacağını beyan etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık Muzaffer YAZKURT'un ETYÖO.'da bilimsel sosyalizmi benimsemiş, millî demokratik devrim savaşını eylem kılâvuzu olarak kabul etmiş, sosyalist öğrencilerden oluşan devrimci gruba mensup bulunduğu; bu grubun 39 ncu dönem seçimlerinde öğrenci derneğini ele geçirmesi üzerine okul içinde devrimcilerin hâkimiyetlerinin başlaması ile ortaya koymuş bulundukları bütün eylemlerine katıldığı; okul içinde devrimci gruba ait bildiri dağıttığı, pankart ve afişleri yatakhane ve yemekhanelere yapıştırdığı; 8 Ekim 1970 tarihinde Feridun TAMİRER, Faruk DÖNGÖR, Sabri UYAR, Hüseyin TÜYSÜZ gibi devrimci gruba mensup ve bu grubun yöneticileri, ileri gelenleri olan arkadaşları ile birlikte Milli Eğitim Bakanlığı merkez binasına giderek binayı işgal ettikleri ve gösteriler yaptıkları; 5 Mart 1971 tarihinde ETYÖO.'nun atelyeler önündeki bahçesinde saat 10.30 sıralarında teneffüs sebebiyle gezinmekte olan Alaattin BAKAL ve Fikri SOĞAN üzerine kavakların arkasına siper almış olarak Sedat KESİM, Faruk DÖNGÖR gibi arkadaşları ile birlikte ateş edenler arasında olduğu; Sıkıyönetim ilânından sonra saklanmaya başladığı ve Emek Mahallesi 35 nci Sokak No. 59'da bulunan Sedat KESİM ile Mehmet KORKUSUZ'un kiraladıkları eve geldiği, bir süre burada saklandığı, buraya Ali BAŞPINAR'ın ve Salih ÇAMKIRAN'ın gelmesi üzerine bir gece Ali BAŞPINAR, Sedat KESİM ve Salih ÇAMKIRAN'ın düzenlemiş bulundukları ETYÖO. yapı bölümü atelyesinden 2 teodolit ve 3 takeometrenin çalınması olayına katıldığı; bilâhare bu evden ayrıldığı; İzmir'de Sıkıyönetim yetkililerince 15 Ekim 1971 tarihinde yakalandığı; sanığın ETYÖO. 1K. 4D. 78 sırada mevcut polise verdiği; DT. 1K. 56 sayfada mevcut huzurda verdiği ifadeleri, aynı olayda sanıklar Ali BAŞPINAR ve Sedat KESİM'in kendi bölümlerinde gösterilen ifadeleri; ve şahitlerden Mehmet LAÇİNBALA, Cemal GENÇER, Ali ARIKAN, Nedim GERÇEK, Özalp AYBEK, Alaattin BAKAL ve Fikri SOĞAN'ın, Faruk DÖNGÖR'ün hanelerinde nerede bulundukları yazılı hazırlık ve yeminli son soruşturma ifadeleri; diğer şahit Abdullah NİŞANCI ve Ali ERKAN'ın sanık Adnan ALTIPARMAK'ın hanesinde yazılmış olan hazırlık ve yeminli son soruşturma ifadeleri, Millî Eğitim Bakanlığı merkez binasında yaptıkları gösterilerle ilgili olmak üzere Günaydın Gazetesinde neşredilen ve sanıkların fotoğrafları ile olay hakkında bilgileri ihtiva eden gazete küpürleri ve idarî tahkikat evrakı vesair delillerle kuşkudan uzak bir şekilde sübuta ermiş bulunmaktadır.

Bu sanık da olaylara katılmadığını, vuku bulduğu sırada başka yerde bulunduğunu, zaten hasta olması sebebiyle ETYÖO.'na çok az bir süre devam edebildiğini beyan eyleyerek müsnet fiilleri inkâr cihetine gitmiştir. Ne varki aynı olaylara katılan diğer sanıkların beyanlarının, şahit ifadelerinin ve yazılı delillerin birlikte, mütalâası neticesinde sanığa müsnet eylemlerin yukarıda saptandığı, şekilde cereyan ettiği anlaşılmıştır. Bu sanıktan önceki sanıkların özellikle Adnan ALTIPARMAK'ın ve Faruk DÖNGÖR'ün bölümlerinde ayrıntılı şekilde açıklandığı üzere şeklî formaliteler ile üye olduğu tespit edilmiş olmamakla beraber sanık Muzaffer'in Devrimci Grubun eylemlerine iştirak etmiş bulunması nedeniyle bu grubun üyesi addedilmek lâzım geldiği her türlü açıklamanın dışındadır.

Bütün bu ve Adnan ALTIPARMAK ile Faruk DÖNGÖR'ün bölümlerinde yazılı gerekçelerle sanığın fiilleri, ETYÖO.'da millî demokratik devrim mücadelesini veren bu itibarla F. K. F. veya TDGF.'nin bir alt kuruluşu olarak faaliyet gösteren ve gerekçenin teorik inceleme bölümünde uzun şekilde ortaya konulduğu üzere T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 1 nci fıkrasında öngörülen bir cemiyet niteliğinde olan devrimci grubun üyesi sıfatıyla işlemiş olduğu ve işlemesi kendisinden beklenen fiiller şeklinde değerlendirilmiş; bu fiilleri T. C. K.'nun 141/5 nci maddesinde yazılı suçun unsurlarını oluşturduğu, bu nedenle de sanığın anılan madde uyarınca cezalandırılması gerektiği vicdanî kanaatına ulaşılmıştır.

116. MEHMET İNCEL:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanık Mehmet İNCEL'in devrimci grubun militanlarından olduğunu, Ekim 1970 tarihinde okula saldıran gruba dahil olduğunu, Ahmet ÇAKIR ve Fuat TATAR'ı döverek hürriyetlerini tahdit eylediğini, Halim ÇELİK adındaki öğrenciyi Mehmet ÖZDEMİR, Sabri UYAR, Feridun TAMİRER ve Hüseyin AVKAN ile birlikte kaçırmak istediklerini, muhasebeci İhsan ULUSOY'u tehdit ederek zorla nakil dilekçesini yazdırdığını, Mart 1971 ayında Alaattin BAKAL ve Fikri SOĞAN'ın yaralanması olayına tabanca ile katıldığını, bu eylemleriyle Türkiye'de Marksist-Leninist düzeni yerleştirmek gayesiyle olaylara iştirak ettiklerini, eyleminin T. C. K.'nun 146/3. maddesini ihlâl mahiyetinde bulunduğunu ve bu madde uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkında mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/5-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanığın 29.9.1971 tarihinde polise verdiği ifadesinde:

Herhangi bir derneğe kayıtlı olmadığını, Alaaddin BAKAL ve Fikri SOĞAN adındaki öğrencileri tanımadığını ve onları tabanca ile yaralamadığını, keza Hüseyin AVKAN, Faruk DÖNGÖR, Mehmet ÖZDEMİR ve Sedat KESİM'i de tanımadığını, Feridun TAMİRER'i tanıdığını, bu şahısların Alaaddin ve Fikri'yi tabanca ile yaralayıp yaralamadığını, bilmediğini, kendisinin tabanca taşımadığını, Alaaddin ve Fikri'nin yaralandıkları, 5.3.1971 günü Ankara'da Yıldırım Beyazıt Yurdunda bulunduğunu, E. T. Y. Ö. Okulunda olmadığını, keza 30.9.1971 tarihinde polise verdiği ikinci ifadesinde 22.3.1971 tarihinde Ankara'da olmadığını, 5 Mart günü almış olduğu 10 günlük rapor sebebiyle Siverek'te bulunduğunu, müşteki Ali KARADAĞ ve Ünsal DEMİRCİ'yi tanımadığını keza bunlara tabanca çektiğini itiraf eden Mehmet ÖZDEMİR'i de tanımadığını, bu bakımdan Ali KARADAĞ ve Ünsal DEMİRCİ'ye tabanca çekipte polisler gelince Emniyet Sarayı arkasındaki kömür deposu yanına kaçmadığını, gerek müştekiler ve gerekse Mehmet ÖZDEMİR'in yalan söylediğini ifade eylemiştir.

Sanık 1.10.1971 tarihinde Askerî Savcıya verdiği ifadesinde:

1968 tarihinde rahatsızlığı sebebiyle okula devam edemediğini, 1971 senesinde 1 Martta okula geldiğini, Martta Ankara'da 5 gün kaldığını, bu müddet içinde Yıldırım Beyazıt Yurdunda yatıp kalktığını, hiç bir olaya karışmadığını, Fikri SOĞAN ve Alaaddin BAKKAL'ı tanımadığını, esasen okuldan tanıdığı kişilerin sayısının 10'u geçmediğini, hiç bir kuruluşa kayıtlı bulunmadığını beyan eylemiştir.

Sanık huzurda verdiği sorguda:

1968-1969 ders yılında ETYÖO. Okuluna girdiğini, 1969-70 yılında 2 nci sınıfta iken tüberküloza yakalandığından okula devam etmediğini, 1970-1971 ders yılında, 1,5 ay kadar devam ettiğini, okulun kapanması sonunda Siverek'e giderek 1 Mart 1971 tarihine kadar orada kaldığını, bir marangoz atelyesinde çalıştığını, okulun açılacağını haber almasına rağmen ailevî nedenlerle okuldan ayrılmayı düşündüğünden tastiknamesini almak üzere Anka-

ra'ya geldiğini, birkaç gün Ankara içinde kalıp 5 Mart 1971 günü saat 20.00'de Siverek'e döndüğünü, böylece 2 yıl içinde sadece 1,5 ay okula devam ettiğini, bu yüzden devrimci grubun militanı olacağının düşünülemeyeceğini, seçim yapıldığında hastanede olduğunu, 6 Ekim 1970 tarihinde vuku bulan saldırıya katılmadığını o gün atelyede çalışma yaptığını, olayı sonradan işittiğini, Ahmet ÇAKIR, Fuat TATAR, Halim ÇELİK'i tanımadığını, bu şahısları dövmediğini, hürriyetlerini tahdit etmediğini, Halim ÇELİK'i kaçırmaya teşebbüs etmediğini, olayın geçtiği belirtilen o gün saat 10.00 da derste olduğunu, diğer sanıkları da görmediğini, muhasebeci İhsan ULUSOY'u tehdit ederek zorla nakil dilekçesi yazdırmadığını, 5 Mart 1971 günü Ankara'da olmasına rağmen okulu gelmediğini, Marksist-Leninist bir düzeni Türkiye'de yerleştirmek gayesiyle olaylara katılmadığını, polis ve Askerî Savcılık ifadelerinin doğru olduğunu beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

ETYÖ. Okulunda Öğrenci Derneğinin 1969-1970 döneminde kurulup ve aynı dönem içinde kapandığını, siyasî bir amaçla kurulmadığını, derneğin bir görevlisi gibi hareket etmediğini, haber taşımadığını, aidat ödemediğini, hastalığı sebebiyle toplantılarına katılmadığını, bu derneğin bir militanı sayılamayacağını, 1970 Ekim ayında ETYÖ. Okuluna herhangi bir saldırı olmadığı gibi saldıranlar arasında bulunmasına da imkân olmadığını, Hüseyin TÜYSÜZ'ün yaralandığı gün atelyede çalıştığını, Ahmet ÇAKIR ve Fuat TATAR'ı dövmediğini, Halim ÇELİK'i kaçırmaya teşebbüs etmediğini, İhsan ULUSOY'u tanımadığı gibi kendisine zorla nakil dilekçesi de yazdırtmadığını, Alaattin BAKAL ve Fikri SOĞAN'ın yaralanmaları olayına karışmadığını, T. C. K.'nun 141 nci maddesi kapsamına girecek nitelikte bir cemiyetin üyeliğini kabul etmediğini, isnat edilen iddiaların hepsini reddederek hakkında beraat kararı verilmesini istemiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık MEHMET İNCEL'in ETYÖO.'lu Devrimci Grubu adındaki Marksist-Leninist ideolojiyi kabul etmiş ve milli demokratik devrim savaşını, stratejisini benimsemiş öğrencilerden oluşan fiilî kuruluşa mensup bulunduğu; bu grubun, özellikle ETYÖO. Öğrenci Derneğini ele geçirmesinden sonra, okulda meydana getirdiği eylemlere katıldığı; bilimsel sosyalizmi yani komünizmi benimsememiş, olan veya tamamen milliyetçi ve sağcı bir inanç içinde bulunan öğrenciler üzerinde, okul idarecileri ve öğretmenleri üzerinde tehdit, hakaret ve müessir fiil gibi olaylarla korku ve terör havası estirip onları sindirmek, devrimcileri okul içinde hâkim kılmak için eylemlerde bulunduğu; bu cümleden olmak üzere öğrenci Ahmet ÇAKIR'ı, diğer sanık Şefik ŞENEL, Mehmet ÖZDEMİR, Ali EAŞPINAR, Faruk DÖNGÖR ve Sabri UYAR gibi devrimci gruba mensup arkadaşları ile birlikte pansiyon binasının alt katına götürerek dövdükleri, hakaret ettikleri; Mart 1971 ayında Fuat TATAR'ı Sedat KESİM ve Erol AYDIN gibi arkadaşları ile birlikte sanık Mehmet İNCEL'i okul önünde dövdükleri; okulun muhasebecisi olan İhsan ULUSOY'u 1970 yılı Aralık ayının ortalarında bir gün saymanlık odasında Ahmet YAZAN, Veli GÖKÇE ve Arif ÖZBEK ile birlikte oturdukları sırada sanık Mehmet İNCEL'in bir arkadaşı ile birlikte gelip İhsan ULUSOY'a hakaret ettiği ve (istifa et veya başka yere naklini yaptır, sana haber göndermedik mi? Neden okula geliyorsun? Şimdi öleceksin) şeklindeki sözlerle tehdit ettiği; İhsan ULUSOY'un (52 yaşındayım 27 senelik devlet memuruyum, benden ne istiyorsunuz, gençliği kızdıracak ne gibi bir hakeret yaptım) şeklindeki sorusuna karşılık Mehmet İNCEL'in (Bu gençlik hareketi değil halk hareketidir) cevabını verdiği; gerçekten muhasebeci İhsan ULUSOY'un bu tehditlere dayanamayıp bakanlığa müracaatı üzerine ETYÖO.'den Ankara 4 ncü Akşam Sanat Okulu ve Meslekî Eğitim Merkez Muhasebeciliğine naklinin yapıldığı; 6 Ekim 1970 günü Gazi Eğitim Enstitüsü bahçesinde ETYÖO. elektronik atelyesine ateş eden ve sağcı öğrencilerle silahlı çatışma yapan 40-50 kişilik solcu öğrenciler arasında bulunduğu; sanığın E. T. Y. Ö. O. 1K. 2D. 51 2K. 7D. 25 sıralarda polise verdiği; 2K. 7D. 26 sırada Askerî Savcıya verdiği hazırlık ifadeleri; DT. 2K. 224 sayfadaki huzurda verdiği sorgusunda olayları ve müsnet suçu red ve inkâr eylemiş olmasına rağmen, şahitlerden İhsan ULUSOY'un ETYÖO. 1K. 2D. 2 sıradaki hazırlık, DT. 2K. 631 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadesi; şahit

Ahmet YAZAN'ın ETYÖO 1K. 2D. 5 sıradaki hazırlık; şahit Veli GÖKÇE'nin ETYÖO, 1K 2D. 5 sıradaki hazırlık; şahit Arif ÖZBEK'in 1K. 2D. 5 sıradaki hazırlık ve DT. 4K. 692 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadesi; mağdur şahit Ahmet ÇAKIR'ın ETYÖO. 2K. 8D. 6 sıradaki hazırlık ifadesi; şahit M. Ziya GÖKÇE'nin ETYÖO. 2K. 8D. 12 sıradaki hazırlık. DT. 4K. 541 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadeleri; şahit Neçmettin TİRBEN'in E. T. Y. Ö. O. 2K. 8D. 15 sıradaki hazırlık, DT. 4K. 524 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadesi; mağdur şahit Halim ÇELİK'in ETYÖO. 2K. 8D. 17 sıradaki hazırlık, DT. 4K. 538 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadesi; şahit Fuat TATAR'ın ETYÖO. 2K. 8D. 18 sıradaki hazırlık, DT. 4K. 718 sayfadaki son soruşturma ifadesi, şahit Abdullah NİŞANCI'nın E. T. Y. Ö. O. 2K. 8D. 15 sıradaki hazırlık, DT. 4K. 519 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadesi, şahit Abdülkadir GÜRSES'in ETYÖO. 2K. 8D. 13 sıradaki hazırlık ve DT. 4K. 526 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadelerinin birlikte mütalâası sonucunda kuşkudan uzak bir şekilde sübuta ermiş bulunmaktadır.

Sanığın kabul etmemesine rağmen ETYÖO.'de devrimci bir grubun mevcut olduğu, okul içinde birçok eylemler ortaya koyduğu, bir kişinin böyle bir derneğe üye olmuş sayılabilmesi için şekli şartların yerine getirilmesinin şart olmadığı gibi konulardaki daha önceki sanıkların bölümlerinde ayrıntılı şekilde belirtilen gerekçelerle sanığın bu fiilleri Türkiye'de komünizmin gerçekleşmesi için birinci aşama olan ve sosyalist ihtilâlin objektif ve subjektif koşullarını, en geniş anlamda zeminini hazırlayacak olan milli demokratik devrim savaşını, ETYÖO. içinde vermekte bulunan bir dernek biçiminde ortaya çıkması ile T. C. K.'nun 141/1 nci maddesinde yazılı nitelikte görünen devrimci grubun üyesi olarak işlemiş olduğu yolunda mütalâa edilerek T. C. K.'nun 141/5 nci maddesinde yazılı suçun unsurlarını oluşturduğu, bu itibarla sanığın anılan madde uyarınca cezalandırılmasının gerektiği kanısına ulaşılmıştır.

117. MEHMET KORKUSUZ:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın devrimci grup yönetim kurulu üyesi olduğunu, öğretim üyelerine fiilen tecavüzde bulunarak görevlerini yapmalarına engel olduğunu, okul idaresinden izin almadan yemekhane ve yatakhaneye pankart, döviz ve afiş astığını, belediye otobüslerinin seferden men edilmesi olayına katıldığını, devrimci grup başlıklı bildiride isminin bulunduğunu, Alaattin BAKAL'ı tabanca ile Site yurdu önünde yaralayan Cem UYAR'ın olay yerinden kaçmasını sağladığını, öğretmen Abdülkadir GÜRSES'e hakaret ettiğini, dolabında yasak sol yayınlar bulunduğunu, Türkiye'de Marksist-Leninist bir düzenin yerleştirilmesi gayesi ile olaylara katıldığından bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi mucibince tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askeri Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/1-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 11.4.1970 tarihinde Cumhuriyet Savcısına verdiği ifadesinde:

ETYÖO. yönetim kurulunda üye olduğunu, bildirinin Adnan ALTIPARMAK tarafından hazırlandığını, kendilerinin sonradan gördüklerini, bu sebeple bildirinin yayınlanmasına iştirak etmediğini, muhtevasını bilmediğini beyan etmiştir.

Sanık Askeri Savcıya 8.10.1971 tarihinde verdiği ifadesinde:

25 Marta kadar Ankara'da olduğunu, okul sağcı öğrenciler tarafından işgal edildiğinden derslere giremediklerini, bu sebeple Denizli'ye gittiğini, Alaattin BAKAL'ın yaralanması olayına karışmadığını, karşı gruptan olması hasebiyle isminin verilmiş olabileceğini beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

Hakkındaki iddiaların yalan beyanlara dayandığını, okulda devrimci grup diye bir örgüt bulunmadığından bu grubun yönetim kurulu üyesi olmasının da söz konusu olamayacağını, ancak öğrenci derneğinin sağlık ve sosyal düzen kolu üyesi bulunduğunu, kimseye tecavüz etmediğini, kimsenin görev yapmasına engel olmadığını, yemekhane veya yatakhaneye döviz afiş ve pankart asmadığını, Belediye otobüslerinin seferden men edilmesi olayına katılmadığını, devrimci grup başlıklı bildiriyle bir ilgisinin bulunmadığını, 8 Nisan 1971 tarihinde Denizli'de Ağabeyi Mustafa KORKUSUZ'un yanında bulunduğundan Alaattin BAKAL'ı yaralayan Cem UYAR'ın olay yerinden kaçmasını sağlamasına imkân olmadığını, öğretmen Abdülkadir GÜRSES'e hakaret etmediğini, şimdiye kadar hiç bir yerde görüşlerini açıklar mahiyette konuşma yapmadığı gibi yazıda yazmadığını, Anayasa ve Kanunlara aykırı bir davranışının olmadığını, C. Savcılığı ve As. Savcılık ifadelerinin doğru olduğunu, sadece bildiriyi Adnan ALTIPARMAK'ın hazırladığına dair olan ifadesini okulda yayılan bir söylentiye dayandığını beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

1969 yılı Aralık ayında yapılan öğrenci derneği seçimlerine kazanma şansı en fazla olan Devrimci Grup listesinden katıldığını, seçimleri kazandıktan sonraki icraatının tüzük ve kanun sınıfları içersinde olduğunu, okulda hiç bir zaman öğretim üyelerine fiilen tecavüz ederek görev yapmalarına engel olmadığını, izinsiz olarak okulun yurt ve yemekhanesine afiş ve pankart asmadığını, belediye otobüslerinin seferden men edilmesi olayına katılmadığını, devrimci grup başlıklı bildiri ile uzak yakın hiç bir ilgisinin bulunmadığını, bildiri üzerinde imzası bulunmadığından sorumluluğunu kabul etmediğini, öğretmenlerden Abdülkadir GÜRSES'e hakaret etmediğini, dolabından alınan kitapların, piyasada serbestçe satılan kitaplardan olduğunu, Alaattin BAKAL isimli öğrencinin vurulması olayı ile hiç bir ilgisinin bulunmadığını, Türkiye'de Marksist-Leninist düzenin yerleştirilmesi gayesi ile olaylara katıldığı iddiasının doğru olmadığını, ETYÖ. Okulunda fikir kulübü bulunmadığını, bunu ilk defa savcılığın esas hakkındaki mütalâasından duyduğunu, bu nedenle bu kulübün sevk ve idaresinde rol oynadığının iddia edilemeyeceğini, okul öğrenci derneği, Türkiye Millî Talebe Federasyonuna bağlı bir kuruluş olduğundan DEV-GENÇ'in amaç ve gayelerine uygun olarak çalışamayacağını, DEV-GENÇ'le bu derneğin hiç bir bağlantısının bulunmadığını, gizli bir cemiyetin faaliyetlerini sevk ve idare etmediğini, ileri sürülen iddialarla ilgisi bulunmadığından bahisle beraatine karar verilmesini istemiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık Mehmet KORKUSUZ'un ETYÖO.'da diğer fakülte ve yüksek okullardaki sosyalist fikir kulüplerinin çalışmalarını yapmak, öğrencilere bilimsel sosyalizm şuurunu vermek, millî demokratik devrim savaşını yapmak üzere oluşturulan devrimci grubun mensuplarından bulunduğu ve 39 ncu dönem öğrenci derneği seçimine bu grupla girdiği; Adnan ALTIPARMAK tarafından hazırlanan "ETYÖO. Devrimci Grubu" başlıklı broşürün üzerinde asil üyeler arasında isminin bulunduğu; seçimi kazanıp öğrenci derneğinin sağlık sosyal yardım kolu başkanlığını deruhte ettiği; aslında yasal bir kuruluş olan öğrenci derneğinin yönetiminin devrimci grup tarafından ele geçirilmesi üzerine, T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 1 nci fıkrasında öngörülen yasa dışı bir cemiyet haline geldiği; sanığın da böylece bu cemiyetin belli faaliyetlerini yönetmesi sebebiyle yöneticilerinden olduğu; okul içinde devrimci grup tarafından gerek Marksist-Leninist düşünceyi benimsemeyen öğrenciler, gerek tamamen buna karşı ve milliyetçi düşünceye sahip öğrenciler ve gerekse okul idarecileri ile öğretim görevlileri üzerinde baskı ve sindirme faaliyetlerine iştirak ettiği; okulda yapılan bütün eylemlerde 1 nci derecede rol oynadığı; okulun çeşitli yerlerinde özellikle yatakhanelerin merdiven sahanlıklarında ihdas edilen nöbetleri tuttuğu; yemekhanede kimlik kontrolü yaparak kendi paralelinde olmayan öğrencilere yemek verilmesinde güçlük çıkardığı; kayısı kompostusunun içinde bir kurt görülmesi sebebiyle müdür yardımcısı Abdülkadir GÜRSES'e Sabri UYAR tarafından (görev böyle yapılmaz, görevin nasıl yapılacağını yeni bir sistemle size gösterece-

ğiz, inat ettiğiniz, sürece temeline dinamit koyup uçuracağız, başınıza kırbaçlı şahıslar getireceğiz, bu görevi yapamıyorsanız def olur gidersiniz, Amerikan uşakları) şeklinde yapılan hakarete iştirak ettiği; bu olaydan sonra telefonla Abdülkadir GÜRSES'e hakaret ettiği; sanığın ETYÖO. 2K. 4D. 17 sıradaki C. Savcısına, ETYÖO. 2K. 7D. 27 sıradaki Askerî Savcılıkta verdiği hazırlık, DT. 4K. 225 sayfada huzurda verdiği son soruşturma ifadelerinde yaptığı yer yer dolaylı ikrarları ve şahitlerden M. Ziya GÖKÇE, Abdülkadir GÜRSES, Neçmettin TİRBEN, Cevat ALKAN, Abdullah NİŞANCI ve Ali ERKAN'ın diğer sanıkların ve özellikle Mehmet ÖZDEMİR'in bölümünde gösterilen hazırlık ve yeminli son soruşturma ifadeleri; yazılı delillerden sanığın devrimci grup yönetim kurulu asil üyesi olduğuna dair ETYÖO. 2K. 4D. 32 nci sayfadaki devrimci grup başlıklı bildiri; aynı dosyada 6 sıradaki seçimler sonunda sanığın sağlık sosyal yardım kolu başkanlığına getirildiğine dair belge; devrimci grup başlıklı bildirinin aslı olan "Dünya'da ve Türkiye'de devrimci hareket ve gençliğin yeri" isimli FKF. tarafından yayınlanmış broşür ve dosyada bulunan bilcümle delillerle kesin şekilde anlaşılmış bulunmaktadır.

Sanık sorgusunda ve savunmasında kendisine yüklenen suçu ve eylemleri inkâr etmiş bulunmasına rağmen ETYÖO. sanıklarından daha önce durumları incelenenlerin ve özellikle Adnan ALTIPARMAK, Mehmet Ali KABAKOĞLU ve Faruk DÖNGÖR'ün hanelerinde ayrıntılı şekilde açıklandığı üzere ETYÖO'de bir devrimci grubun mevcut bulunduğu FKF. veya TDGF.'nin bir alt kuruluşu haline ve fakat ETYÖO. Öğrenci Derneği adı altında millî demokratik devrim savaşı veren bir kuruluş olduğu her türlü izahtan varestedir.

Bütün bu ve Adnan ALTIPARMAK ile Mehmet Ali KABAKOĞLU ve Faruk DÖNGÖR'ün hanelerinde yazılı gerekçelerle sanığın fiillerinin T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 1 nci fıkrasında öngörülen suça ilişkin bulunduğu ve bu suçun unsurlarını oluşturduğu, bu nedenle anılan madde uyarınca cezalandırılmasının gerektiği yolunda tam bir vicdanî kanaata ulaşılmıştır.

Sanık hakkındaki 8.4.1971 günü Cem UYAR ile birlikte Site Öğrenci Yurdu önünde Alaattin BAKAL'ı tabanca ile yaralama iddiası bu olayda şahit olan Cemal GENÇER, Nuri GÜVEN ve Serkiz CEYLAN'ın ve mağdur Alaattin BAKAL'ın açık beyanlarının sepketmemesi sebebiyle sübuta ermemiş ve delil yetersizliğinden beraatına karar verilmesi adalete uygun görülmüştür.

118. SAVAŞ GÜVEZNE:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın okuldan atılıncaya kadar devrimci grubun önde gelen militanlarından olduğunu, ETYÖ. Okulu başlıklı bildiri de isminin bulunduğunu, 1969 Aralık ayında yapılan boykota katıldığını, bu boykotlarda görevli memurları görevlerinden men etmiş olduğunu ve onlara hakarette bulunduğunu, belediye otobüslerinin seferden men edilmesi olayına katıldığını, derslerde ve arkadaşlarıyla yaptığı konuşmalarda Marksist - Leninist düzenin propagandasını yaptığını, bu sebeplerle eyleminin T. C. K.'nun 146/3. maddesine muhalefet mahiyetinde olduğundan anılan madde uyarınca cezalandırılmasını talep ve iddia etmiştir.

Askerı Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/1-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 17.4.1970 tarihinde C. Savcısına verdiği ifadesinde:

Devrimci Grubu başlıklı bildiri ile ilgisinin bulunmadığını, her ne kadar kendisinin yönetim kurulu üyesi olmasına rağmen bu bildiriyi kimin hazırladığını bilmediğini, bildiriyi sonradan okuduğunu, gerek bu bildirideki suçlarla ve gerekse polise mukavemet ve otobüs işgali suçlarıyla herhangi bir ilgisinin bulunmadığını beyan eylemiştir.

Sanık 3.11.1971 tarihinde Askeri Savcıya verdiği ifadesinde:

Kemalist fikirleri benimsediğini, bu çizgiden ayrılmadığını, okuldaki bir kısım hareketlere ve boykotlara katıldığını, 13.6.1969 tarihindeki boykotta yatıştırmak ve boykotu kaldırmak için görev aldığını, Aralık 1969 ayında yapılan boykota katılmadığını, Ocak 1970'de otobüslerin seferden men edilmesi olayına da katılmadığını, devrimci grup başlıklı bildiriyi hazırlamadığını, bu bildirinin dağıtıldığı tarihte Adnan ALTIPARMAK ve Mehmet Ali KABAKOĞLU ile birlikte emniyet sarayında bulunduğunu, devrimci grup bildirisindeki bir kısım fikirleri kabul ettiğini, suç teşkil edenleri kabul etmediğini, Marksist-Leninist sistemi yerleştirmek için çalışmadığını ifade etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorguda:

Anayasayı değiştirmek gibi bir düşünce ve eyleminin olmadığını, 1969 yılı Aralık ayında yapılan öğrenci derneği seçimlerine 4 grubun katıldığını, bu gruplardan birinin de devrimci grup olduğunu, kendisinin de devrimci grup üyesi bulunduğunu, devrimci grup başlıklı bildirinin hazırlanış, bastırılış ve dağıtılışı ile hiç bir ilgisinin olmadığını, bildiride isminin bulunmasının kendisini bağlayamayacağını, bildirinin dağıtıldığı 27 Aralık 1969 tarihinde Emniyet Sarayında nezaret altında bulunduğunu, öğrenci derneğinde 2 dönem görev aldığını, fakat bir militan olarak değil faal bir öğrenci derneği yönetim kurulu üyesi olarak vazife yaptığını, 1969 yılı Aralık ayında yapılan öğretmen boykotu ve 6 ncı filo boykotuna katıldığını, bu boykotlarda görevlileri görevlerinden men ve kendilerine hakaret etmediğini, Belediye otobüslerini seferden men olayına karışmadığını, o gün işi olduğundan Hacettepe Üniversitesine gittiğini, olayı gazetelerden ve arkadaşlarından öğrendiğini, derslerde ve arkadaşları arasında Marksist ve Leninist düzeni savunmadığını, propagandasını yapmadığını, şahsen Marksist Leninist olmadığını, C. Savcılığı ve Askeri Savcılık ifadelerinin doğru olduğunu beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

1969 yılının son aylarında okulla olan ilişkisini kestiğini, işçi sınıfı iktidarına yöneldiği iddia edilen faaliyetlerin bu tarihten sonra başladığını, bu sebeplerle bu olaylarda yer almadığını, fikir kulübünde yöneticilik yapmadığı gibi üyesi dahi olmadığını, bir ara ETYÖ. Okulu Öğrenci Derneğinde yönetim kurulu üyeliği yaptığını, öğrenci derneği üyeleri olarak öğrenci sorunları ile ilgili sorunlarda sık sık okul idaresine muhatap olduklarını, öğrenci derneğinin fikir kulübü ile organik bir bağının bulunmadığını, öğrenci derneği seçimlerine devrimci gruptan katıldığını, öğrenci derneğinde görev yaptığı için suçlanmaması gerektiğini, iddia makamının varlığını iddia ettiği gizli bir cemiyeti devrimci grup adı altında ortaya koymaya çalışırken devrimci grup tarafından bastırılan bir bildiriyi de bu cemiyetin tüzüğü saydığını, bu bildiriyi inceleyen bilirkişinin bildiride işçi sınıfının iktidarına yönelik bir ifade görmediklerini, T. C. K.'nun 142 nci maddesinin unsurlarını taşımadığını belirttiklerini, bu bildiriyi kendisinin bastırdığı iddia edilecek olursa bunun aksini isbat edecek durumda olduğunu, bildirinin basılıp dağıtıldığı 27 Aralık 1969 gününü emniyette gözetim altında geçirdiğini, bildirinin ücretini her ne kadar faturada kendi ismi geçmekte isede matbaaya ödemediğini, basın kanununa göre bildiriyi bastıranın mesuliyetinin hazırlayandan sonra geldiğini, 1969 yılı Aralık ayında yapılan boykotlara katıldığı ve görevlileri vazifelerinden men ettiği iddiası ile açılan davadan beraat ettiğini, belediye otobüslerinin seferden men edilmesi olayına da katılmadığını, derslerde ve arkadaşları ile yaptığı konuşmalarda Marksist-Leninist propaganda yapmadığını, iddia olunan olaylarla hiç bir ilgisinin olmadığından bahisle hakkında beraat kararı verilmesini talep etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık SAVAŞ GÜVEZNE'nin ETYÖO.'da öğrenciler arasında faaliyet gösterip, Marksist-Leninist düşünceyi yaymak, öncü kadrolar yetiştirmek ve milli demokratik devrim savaşı vermek amacıyla kurulmuş ve diğer yüksek okul ve fakültelerdeki sosyalist fikir kulüplerinin isim değişikliği ile aynı olan devrimci grup mensubu olduğu; ETYÖO.'nun hukukî sta-

tü itibariyle bakanlığa bağlı bir yüksek okul olması sebebiyle sosyalist fikir kulübünün bu okulda meri cemiyetler kanununa göre kurulamaması sebebiyle bu grubun FKF. tarafından Devrimci Grup adıyla oluşturulduğu; böylece öğrenci derneği seçimlerine girip devrimcilerin okul içinde, hâkimiyetlerini sağlamak amacı güdüldüğü; bu grubun seçimlere girmeden önce hazırlayıp yayınlamış olduğu broşürün üzerinde başkan ve üyelerin isimlerinin mevcut olduğu, Savaş GÜVEZNE'nin de asil üyeler arasında isminin bulunduğu; esasen Adnan ALTIPARMAK tarafından hazırlanan ve FKF.'nin yayınladığı "Dünya'da ve Türkiye'de devrimci mücadele ve gençliğin yeri" başlıklı bildirinin tıpkısı olan bu bildirinin TÖYKO Matbaasında Savaş GÜVEZNE tarafından bastırıldığı ve bedelinin Savaş GÜVEZNE'den tahsil edildiği; sanık Savaş'ın devrimci Grup ile girdiği öğrenci derneği seçimlerini kazanarak Basın Yayın Kolu Başkanlığını deruhte ettiği; bu grup tarafından Aralık 1969 ayında okul içinde yapılan öğretmenler boykotuna, 6 ncı Filoyu protesto boykotuna ve keza Haziran 1969 tarihinde ellerindeki sopalarla öğrencileri imtihana sokmamak suretiyle yapılan boykota iştirak etmiş; Ocak 1970 ayı başında öğrenci pasoları sebebiyle diğer bütün okullarda yapıldığı gibi ETYÖO.'da da yapılan otobüslerin seferden alıkonulması ve okul önüne getirilmesi, bu otobüsleri almak üzere gelen toplum polisi ile öğrencilerin çatışması olaylarına katıldığı; öğrenci grubu tarafından yatakhanelerde düzenlenen nöbetleri tuttuğu; derslerde ve özellikle sosyoloji ve psikoloji öğretmeni Tomris CERİT'in dersinde sık sık söz alıp (toplumdaki örf, âdet, din, ahlâk gibi değer hükümlerinin ve aile gibi müesseselerin ön yargıdan ibaret olduğunu, bir anlam taşımadığını) söyleyerek, bu mealde konuşmalar yaparak Marksist-Leninist düşünceyi öğrencilere anlattığı; böylece öğrencilere komünizmin propagandasını yaptığı; sanığın ETYÖO. 2K. 4D. 20 sırada mevcut C. Savcısına verdiği ifadesindeki inkârına rağmen ETYÖO. 2K. 8D. 22 sırada mevcut Askeri Savcıya verdiği ve DT. 4K. 225 sayfada mevcut huzurda verdiği ifadelerindeki dolaylı ikrarları ve bu ikrarları doğrulayan, tamamlayan ve soyutluktan kurtaran şahit Ahmet YÜREK'in ETYÖO. 2K. 1D. 29 sıradaki hazırlık; şahit Zeki HATİPOĞLU, Ahmet ÇAKIR, Yahya ŞAHLIMAN, Nadir CÖMERT, Necmettin TİRBEN, Abdullah NİŞANCI ve Ali ERKAN'ın Faruk DÖNGÖR'ün hanesinde yerleri gösterilen hazırlık ve yeminli son soruşturma ifadeleri; şahit Ali KARADAĞ'ın 2K. 8D. 24 sırada mevcut hazırlık, DT. 4K. 584 sayfada mevcut yeminli son soruşturma ifadeleri ve gene şahit Tomris CERİT'in ETYÖO. 2K. 8D. 26 sırada mevcut hazırlık, DT. 4K. 643 sayfada mevcut yeminli son soruşturma ifadeleri ile ayrıca ETYÖO. 2K. 4D. 4 sırada mevcut FKF. tarafından yayınlanan dünyada ve Türkiye'de devrimci hareket ve gençliğin yeri isimli broşür; aynı dosya 6 sırada sanık Savaş'ın 39 ncu dönem öğrenci derneğine basın yayın kolu başkanı olarak seçildiğine dair belge; aynı dosya 10 sırada TÖYKO Matbaa Müdürlüğünün Devrimci Grup isimli broşürün Savaş GÜVEZNE tarafından bastırıldığına ve parasının tahsil edildiğine dair yazı; aynı dosya 32 sırada "ETYÖO. Devrimci Grubu" isimli broşür gibi yazılı deliller ile kuşkudan uzak bir şekilde sübuta ermiş bulunmaktadır.

Sanığın sorgusunda "Devrimci grup seçimlere giren öğrencilerden bir gruba verilen isimdir. Ben böyle bir broşür bastırmadım. Olaylara katılmadım" şeklindeki savunmalarına yukarıda gösterilen ve Adnan ALTIPARMAK ile Faruk DÖNGÖR'ün hanelerinde ayrıntılı bir şekilde belirtilen şahit ifadeleri ve gerekçeler karşısında samimi ve doğru bir savunma nazarı ile bakılamamış ve itibar edilememiştir.

Sonuç olarak sanığın niteliği yukarıda belirtilen ETYÖO. Devrimci Grubu yöneticilerinden olduğu, olaylara katıldığı ve bu fiillerinin daha önceki sanıkların hanelerinde belirtildiği üzere, millî demokratik devrim savaşının birer parçası olduğu bu itibarla gerek yukarıda yazılı, gerekse Adnan ALTIPARMAK'ın hanesinde gösterilen gerekçelerle T. C. K.'nun 141/1 nci maddesini ihlâl eylediği ve adı geçen madde uyarınca cezalandırılması gerektiği kanaatına ulaşılmıştır.

119. HABİP DAĞAŞAN:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanık Habip DAĞAŞAN'ın devrimci grup üyesi olduğunu, okuldaki boykot olaylarına katıldığını, öğretmenlere hakaret ettiğini, eski öğrenci derneği başkanı olduğunu, Türkiye'de Marksist-Leninist bir düzen kurulması gayesiyle olaylara katıldığını, eylemleriyle T. C. K.'nun 146/3. maddesini ihlâl ettiğini, anılan madde uyarınca cezalandırılmasını talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/1-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 6.4.1970 tarihinde Cumhuriyet Savcısına verdiği ifadesinde:

ETYÖO. Öğrenci Derneği yönetim kurulunda üye olduğunu, devrimci grubun seçimler esnasında dernek bünyesinde belli bir görüşü temsil etmek üzere teşekkül eden gayri resmi mahiyette bir grup olduğunu, bu grubun görüşünü belirtmek üzere de ETYÖO. Fikir Kulübü üyelerinden Adnan ALTIPARMAK ismindeki şahsın dosyada mevcut devrimci grubu başlıklı bildiriyi hazırlayıp yayınladığını, sanığın kendisinin bu bildirinin yayınlanmasıyla ilgisinin bulunmadığını, yönetim kurulunca da böyle bir bildirinin yayınlanması hususunda bir karar alınmadığını, aslında Adnan ALTIPARMAK'ın öğrenci derneğinde sanık Habip'in üye bulunduğu sırada üye olmadığını, buna rağmen devrimci grubu adıyla ve derneğin yönetim kurulunun isimlerini yazarak bu bildiriyi yayınladığını beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

Okulda devrimci grup diye bir grubun mevcut olmadığını, bu ismin talebe cemiyeti seçimlerine katılan bir kısım talebenin kendilerine taktıkları isimden ibaret bulunduğunu, kendisinin de bu grupla seçime katıldığını, boykotların forumda alınan karar üzerine uygulandığını, tahsil hayatı boyunca sadece Ocak 1970 yılında yapılan bir foruma katıldığını, bu forumda boykot kararı alındığını, şahsen bu karara karşı bulunduğunu, okulun kapatılması üzerine Sarıkamış'a gittiğini, böylece başka hiç bir boykota katılmadığını, hiç bir öğretmene hakaret etmediğini, öğrenci derneği başkanı olmadığını, 2. başkanlığa getirildiğini, gayri kanunî hiç bir olaya katılmadığını, arka planda idare etmediğini, Marksist-Leninist olmadığını, C. Savcısına vermiş olduğu ifadenin doğru olduğunu beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Fikir kulübü ve DEV-GENÇ'in üyesi olmadığını, bilimsel sosyalizmi eylem kılavuzu edinmediğini, öğrencilik hayatının son sömestrine kadar öğrenci derneği dahil hiç bir örgüte katılmadığını, arkadaşlarının ısrarı ile Devrimci Grup Listesinden öğrenci derneği seçimlerine girdiğini, gizli cemiyet kurmak amacının bulunmadığını, seçimlerden önce yayınlanan bildirinin kendi görüşlerini belirtmediği gibi görüşü alınarak dahi yayınlanmadığını, bildirinin üzerinde isminin bulunmasının kendisini suçlamak bakımından bir karine olamayacağını, bugüne kadar bir tek bildiri dahi kaleme almadığını, yayınlamadığını, dağıtmadığını, belediye otobüslerinin seferden men'i olayına katılmadığını, öğrenci derneğindeki görevine 2 Ocak 1970 tarihinde başladığından 1969 yılında yapılan boykot hareketlerinden sorumlu olmaması gerektiğini, nitekim okul disiplin kurulunca da hakkında işlem yapılmadığını, öğrenci derneğinin soyulması olayı ile en küçük bir ilgisinin bulunmadığını, 25 Ağustos 1970 tarihinden itibaren Tunceli'de öğretmenlik yapmağa başladığından bu tarihten sonraki olaylardan ötürü suçlanamayacağını, iddia edilen suçlarla bir ilgisinin bulunmadığından bahisle hakkında beraat kararı verilmesini istemiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık Habip DAĞAŞAN'ın ETYÖO.'da niteliği evvelce belirtilen devrimci grup adıyla oluşan Marksist-Leninist cemiyetin yönetim kurulu üyesi olduğu; Mehmet Ali KABAKOĞLU başkanlığında öğrenci derneği seçimlerine girip, öğrenci derneğinin yönetimini ele geçirdikleri; sanık Habip'in ikinci başkanlık görevini deruhte ettiği; bu grubun en bilgililerinden olup

öğrencileri bilinçlendirmek faaliyetlerini yönettiği; devrimci grup tarafından okulda yapılan boykotlara iştirak ettiği; bu boykotlar sebebiyle okulun kapatılmasına sebep olduğu; sanığın ETYÖO. 2K. 4D. 11 sıradaki hazırlık DT. 4K. 226 sıradaki huzurda verdiği sorgusu, bu ifadelerinde yaptığı ikrarları doğrulayan, tamamlayan ve soyutluktan kurtaran şahit Abdülkadir GÜRSES'in ETYÖO. 2K. 8D. 13 sıradaki hazırlık ve DT. 4K. 526 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadesi; şahit Abdüllah NİŞANCI'nın ETYÖO. 2K. 8D. 22 sıradaki hazırlık ve DT. 4K. 519 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadesi; şahit Tomris CERİT'in ETYÖO. 2K. 8D. 26 sıradaki hazırlık ve DT. 4K. 643 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadesi; şahit Ali ERKAN'ın ETYÖO. 2K. 8D. 26 sıradaki hazırlık ve DT. 4K. 661 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadesi ile yazılı delillerden ETYÖO. 2K. 4D. 6 sıradaki sanığın devrimci grup ikinci başkanı olduğuna dair belge; aynı dosya 9 ve 32 sıralardaki ETYÖO. devrimci grubu isimli broşür ile kesin şekilde sübuta ermiş bulunmaktadır.

Bu sanık da diğerleri gibi devrimci grubun seçimlere giren bir kısım öğrenciye verilen isim olduğunu, ideolojik bir yönü bulunmadığını beyan eylemiş ise de Adnan ALTIPARMAK, Mehmet Ali KABAKOĞLU ve Savaş GÜVEZNE gibi sanıkların hanelerinde açıklanan gerekçelerle bu savunmalarına itibar edilememiş ve sanığın T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 1 nci fıkrasında yazılı cemiyet niteliğinde olduğu yukarıda açıklanan devrimci grubun ve bu grubun yönetimini ele geçirdiği andan itibaren de aynı niteliği iktisap eden öğrenci derneğinin sevk ve idarecisi olduğu, bu itibarla 141 nci maddenin 1 nci fıkrasında yazılı suçu oluşturduğu ve anılan madde uyarınca cezalandırılmasının gerektiği vicdanî kanaatına ulaşılmıştır.

120. YAŞAR KILIÇ:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanık Yaşar KILIÇ'ın Eylül 1971 ayında ETYÖO. devrimci grubu üyesi Faruk DÖNGÖR'e yazdığı mektupta Türkiye'de Marksist-Leninist düzenin kurulması konusunda fikir taşıdığını beyan etmek suretiyle sanık Faruk DÖNGÖR ile aynı gayede birleştiğini, bu sebeple eylemine uyan T. C. K.'nun 141/1 nci maddesi uyarınca cezalandırılmasını talep ve iddia eylemiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/5-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık Askerî Savcıya 25.9.1971 tarihinde verdiği ifadesinde:

Devrimci grubu öğrenci derneğine mensup olmadığını, Faruk DÖNGÖR'ü okuldan tanıdığını, dosyada mevcut ve kendisine gösterilen mektubun kendisine ait olduğunu, bir art niyet gütmeden bu mektubu yazdığını, devrimden bir sistemin yıkılıp yerine bir sistemin getirilmesini anladığını, nitekim birinci Kurtuluş Savaşının da bu şekilde olduğunu, kavgadan kastının ise hayat mücadelesi olduğunu, silahlı bir mücadeleyi kastedmediğini, diyalektiğin kıyaslama yoluyla gerçeğe gitmek olduğunu sandığını, emperyalizmin kapitalizmin bir aşaması olduğunu, kapitalist ülkelerin geri kalmış ülkeleri sömürdüğünü, bu sömürüden kurtulmanın iyi bir şey olduğunu, bu kurtuluşun ise Şili'deki gibi demokratik yollarla olmasını dilediğini, ETYÖO.'da vuku bulan hiç bir olaya katılmadığını, 10 Kasım 1970'de millî bağımsızlık andını Anıtkabir'de okuyarak and içtiğini, bu gösteriye bütün okulun katıldığını, fakat gösteriyi kimin düzenlediğini bilmediğini beyan ettiği anlaşılmıştır.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

Devrimci olduğunu, 1971 Eylül ayında dava konusu mektubu yazdığını, Faruk DÖNGÖR'ün okuldan arkadaşı olduğunu, 1971 senesinin Haziran veya Temmuz ayında iş aramak üzere İstanbul'a gittiğini, orada Faruk DÖNGÖR'ü gördüğünü, Faruğun çalıştığı yere beraber gittiklerini, fakat iş sahibinin kendisine iş vermemesi üzerine bir müddet sonra Turgutlu'ya döndüğünü, Askerî Savcıya verdiği ifadenin doğru olduğunu beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Devrimci olduğunu, ancak bu sözün komünist anlamında anlaşılmaması gerektiğini, komünist değil bilakis Kemalist olduğunu, evinde yapılan aramada suç teşkil eden hiç bir madde bulunmadığını, Atatürk'e saygı yürüyüşünden başka hiç bir eyleme katılmadığını, T. C. K.'nun 141 nci maddesini ihlâl etmek amacıyla örgüt kurmadığını, böyle bir örgüte üye olmadığını, Faruk DÖNGÖR'e yazdığı ve ele geçirilen bir mektupla suçlandığını, bu mektupla da komünizim propagandası yapmadığını, mektubu Faruk DÖNGÖR'den başkasının okumadığından bahisle hakkında beraat kararı verilmesini istemiştir.

Delillerin Tartışılması:

Askerî Savcı sanık YAŞAR KILIÇ'ın Faruk DÖNGÖR'e yazdığı mektupta Türkiye'de Marksist-Leninist bir düzenin kurulması konusunda fikir taşıdığını beyan etmek suretiyle sanık Faruk DÖNGÖR'le aynı gayede birleştiğinden bahisle T. C. K.'nun 141/1 nci maddesi uyarınca, esas hakkındaki mütalâada ise T. C. K.'nun 141/5-6 ncı maddeleri mucibince tecziyesini istemiştir. Sanık sorgu ve savunmasında devrimci olduğunu, okuldan arkadaşı olan Faruk DÖNGÖR'e mezkûr mektubu gönderdiğini, Atatürk'e saygı yürüyüşünden başka hiç bir eyleme katılmadığını, gizli örgüt kurmadığını, böyle bir örgüte üye olmadığını ileri sürmüştür. Sanık gerçekten arkadaşı olan Faruk DÖNGÖR'e yazdığı ve ele geçen bir mektubu nedeniyle suçlanmaktadır. Bu mektupta sanık arkadaşına sabır tavsiye etmekte ve er geç devrimcilerin emperyalizme karşı galip geleceklerini beyan etmektedir. Yakalanan bu mektup dışında sanığın hangi gizli örgütü kurduğu veya üye olduğu hususu ile ne gibi eylemlere katıldığı hususunda herhangi bir iddiada bulunulmamıştır. Devrimci olduğunu saklamayan sanığın yazdığı bir mektup nedeniyle gizli bir örgüt kurduğu veya 141 nci madde kapsamındaki bir teşekküle üye olduğu iddia ve kabul edilemez. Sanığın hiç bir eyleme iştiraki tespit edilememiştir. Sanığın iddialarının aksi isbat edilemediği gibi unsurları yönünden müsnet suçta sübuta ermediğinden sanığın beraati cihetine gidilmiştir.

121. ADNAN ALTIPARMAK:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın 1968 yılında ETYÖ. Okulu fikir kulübü yönetim kurulu üyeliği yaptığını, aynı yıl okul binasının işgali sırasında faal rol oynadığını, 13.6.1969 tarihinde imtihanlara girmeme boykotunu hazırladığını, öğrencilerin polisle ve imtihana girmek isteyen diğer öğrencilerle çatışmasında rol oynadığını, 1969 yılında sağ sol çatışması nedeniyle, EROL KAYA'yı dövenler arasında bulunduğunu, 1970 yılı Ocak ayında okulun bahçesinde çadır kurarak ölüm orucu tutmaya başladığını, silahlı olarak çadırda yakalandığını, yaptığı hareketler sebebiyle okuldan atılmasına rağmen pansiyonu terk etmediğini, GEE.'de de kalarak okuldaki hareketleri tertiplediğini, 1969 yılında devrimci grubu adıyla yayınlanan bildiriyi hazırladığını, bastırtarak dağıtılmasını sağladığını, 1970 yılı Ekim ayında silahlı olarak saldıran gruba dahil bulunduğunu, 23 Kasım 1970 tarihinde HASAN GÜRÜR, SELAHATTİN MAZMAN ve DURSUN ÖNKUZU'nun hürriyetlerini tahdit edenler arasında bulunduğunu, DURSUN ÖNKUZU'nun kasden ölümüne sebebiyet verdiğini, 9.3.1970 tarihinde okulun açılmasını protesto etmek maksadıyla tabanca ile ateş ettiğini, DEV-GENÇ merkez yürütme kurulu üyesi olduğunu, Marksist-Leninist bir düzen kurulması yolunda DEV-GENÇ'e paralel olarak çalışmalar yaptığını, forum ve toplantılara katıldığını, bir konuşmasında "ben bu okulda devlet çarkını durdurmak, emniyet kuvvetlerini işlemez hale getirmek için görevlendirildim" sözlerini sarfettiğinden bahisle T. C. K.'nun 146/1 nci maddesi uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek, sanığın T. C. K.'nun 141/1-6, 173, 64 delâletiyle 179/2, 179/2, 179/2, 31, 33 ncü maddeleri uyarınca tecziyesini talep ve mütalâa etmiştir.

Sanık 14.1.1971 tarihinde sorgu hâkimliğine verdiği ifadede

İsnat edilen suçla bir ilgisinin bulunmadığını, 1970 yılı Ekim ayında okuldan uzaklaştırıldığını, Danıştay da dava açtığını, bu sebeple okula her zaman gidip gelmediğini, olay günü Danıştaydaki davasının durumunu öğrenmek üzere bir kız arkadaşı ile birlikte Avukat Turan TAMER'in yanına gittiğini, saat 09.30 - 11.00 arasında avukatın yazıhanesinde bulunduklarını, oradan kız arkadaşını bırakmak üzere S. B. F.'ne gittiklerini, olayı orada duyduğunu, kendisinin bir ilgisinin bulunmadığını, DURSUN ÇNKUZU'yu tanımadığını, okulla bir ilişkisi olmadığından ertesi günü memleketi olan Akşehir'e gittiğini, hakkında gıyabî tutuklama kararı verildiğini bilmediğini, Ankara'ya döndüğünde arkadaşlarından duyup hemen gelip teslim olduğunu, kız arkadaşı olan MUALLA CENGİZ'in şahit olarak dinlenmesini talep ve beyan etmiştir.

Sanık 29.7.1971 tarihinde Askerî Savcıya verdiği ifadesinde:

Olay tarihinde okuldan atılmış durumda olduğunu, iş aradığını, ara sıra okula gelip gittiğini, olay günü o zamanki nişanlısı MUALLA CENGİZ'le Danıştaydaki bir davasının durumunu öğrenmek üzere avukat TURAN TAMAR'ın yazıhanesine gittiklerini, AKİF'in ağabeyisini tanımadığını, AKİF ifadesini değiştirsin ondan sonra teslim olacağız şeklinde bir beyanda bulunmadığını, 1968 yılında fikir kulüplerine üye olduğundan olaylara ismini karıştırdıklarını, radyoda ismi okunduktan sonra gidip teslim olduğunu beyan etmiştir.

Sanık sorgusunda: 1968 ders yılı başlarında fikir kulübüne üye olduğunu, Mart ayında bu derneğin başkanlığına seçildiğini, okulun bugüne kadar kadro kanunu çıkarılmadığından zaman zaman sürtüşmelerin vuku bulduğunu ve öğrencilerin haklarını alabilmek için boykotlara gittiklerini, bu nedenlerle okulda iddianamede yazılı olduğu gibi okul binasının işgali olayının vuku bulduğunu, bu olayla kendisinin ilgisinin bulunmadığını, fikir kulübü başkanı olduğu devrede aynı zamanda okul öğrenci derneği denetleme kurulu başkanlığını da yaptığını, fikir kulübünün yönetmelik müsaade etmediği için okul dışında kurulduğunu, kulübün federasyona bağlı olduğunu, kulübe sadece E. T. Y. Ö. O. öğrencilerinin kayıt olabildiklerini, 1968-1969 yılında disiplin kurulu kararıyla okuldan bir sene uzaklaştırıldığından fikir kulübü üyeliği ve başkanlığının ortadan kalktığını, fikir kulübünün DEV-GENÇ haline dönüşmeden münfesih duruma girdiğini, bu sebeple okulda fikir kulübü ve DEV-GENÇ derneğinin mevcut olmadığını, F. K. F. Başkanı olduğundan öğrenci derneğinin kendisini aralarına almadıklarını, toplantılarına sokmadıklarını, bu durumu bir bildiri ile öğrencilere açıkladığını ve genel kurulun toplanmasını, istediğini, bunun üzerine kendisini çağıran Okul Müdürü ALİ ERKAN'ın "senin kim olduğunu biliyoruz, maksadın öğrenci derneğini mali yönden desteklemek değil anarşi çıkarmaktır, bu hareketinde ısrar edersen seni okuldan atarım" dediğini ve olayın böylece kapandığını, bir sene okuldan uzaklaştırılması sebebiyle Manisa'da bulunduğunu bu sebeple 13.6.1969 tarihinde ETYÖO.'da imtihanlara girmeme boykotunun hazırlanmasını ve imtihana giren öğrencilerle çatışmaya gitmesinin söz konusu olamayacağını, 1969 yılında EROL KAYA isimli öğrenciyi dövenler arasında bulunmadığını, böyle bir olayın vuku bulmadığını, okul içinde fikir kulübünün kurulmasına müsaade etmeyen okul idaresinin S. D. D. ve Ülkü Ocaklarının kurulmasına müsaade ettiğini, EROL KAYA'nın Ülkü Ocaklı bir öğrenci olduğunu, zaten o tarihte okulda bulunmadığını, 1970 ders yılı Ocak ayında Belediye otobüslerinin seferden alıkonulması sebebiyle okulda polis ve öğrenciler arasında bu çatışmanın vuku bulduğunu, bu olayı müdürün tahrik ve teşvik ettiği inancında bulunan öğrencilerin müdür ALİ ERKAN istifa edene kadar boykot yapma kararı aldıklarını, şahsen boykotu desteklediğini ve derslere girmeyerek boykota devam edeceklerini bildirir mahiyette bir dilekçe vererek bunu M. E. B.'lığına gönderilmesini istediğini, iki gün sonra okulun kapatılarak öğrencilerin memleketlerine gittiklerini, okulun açılmasını sağlamak maksadı ile okul bahçesinde beş arkadaşı ile birlikte bir çadır kurup ölüm orucuna başladıklarını, okul idaresinin polise haber verip kendilerini toplattığını, kendilerini yakalayan polislerin bir silah bulduklarını, söylediklerini, fakat silahın ilk defa Emniyet Sarayında ortaya çıktığını, bu silah yüzünden de tevkif edildiğini, aslında silahının bulunmadığını, tahliye edildiğinde okul açılmış bulunmasına rağmen okul müdürünün ken-

disi hakkında her şeyi yapabileceğine inandığından okula devam etmemeyi uygun bulduğunu, Gazi Eğitim Enstitüsüne gitmediğini, zira evinin Ankara'da bulunduğunu, GEE. ile bir ilişkisinin olmadığını, bu sebeple bu okuldaki hareketleri tertiplediğinin düşünülemeyeceğini, zaten 22 Mart 1970 ile 11 Mayıs 1970 tarihleri arasında GEE.'nin kapalı bulunduğunu, 1969 yılında devrimci grubu adı ile yayınlanan bildirinin hazırlanması, yayınlanması ve dağıtılması ile hiç bir ilgisinin bulunmadığını, aslında bu bildirinin daha önceden FKF. tarafından bastırıldığını, öğrenci derneği seçimlerine giren bir grubun bu bildirinin kapağına kendi isimlerini yazarak dağıttıklarını, bunu tahminen söylediğini, Mart 1970'den itibaren okula uğramadığından GEE. bahçesine silahlı saldırıda bulunanlar arasında olmadığını, o gün 3-4 öğrencinin HÜSEYİN TÜYSÜZ isimli bir devrimci öğrenciyi yaraladıklarını, kendisi de devrimci olduğundan HÜSEYİN TÜYSÜZ'e silah çekmesinin mantıkı bir tarafının bulunmadığını, HASAN GÜRÜL, SELAHATTİN MAZMAN ve DURSUN ÖZKUYU'yu tanımadığını, 23 Kasım 1970 tarihinde bu şahısların hürriyetlerini tahdit etmediğini, DURSUN ÖNKUZU'nun camdan atılarak ölümüne sebebiyet vermediğini, 1970 yılı başında bir dilekçe vererek okuldaki durumunu sorduğunu, kendisine okuldan temelli uzaklaştırıldığı bildirildiğinden okula hiç gitmediğini, DURSUN ÖNKUZU'nun öldürüldüğü gün bu uzaklaştırma kararını iptal için Danıştay'da dava açma konusunu görüşmek üzere avukat TURAN TAMAR'ın Kızılay'daki yazıhanesine eşi ile birlikte gittiğini, ÖNKUZU hadisesini ilk defa radyodan işittiğini, bir hafta sonra kendiliğinden gidip Cumhuriyet Savcısına ifade verdiğini, teslim olduğunu, aynı gün tutuklandığını, 9 Mart 1970 tarihinde okula gitmediğinden okulun açılmasını protesto etmek için tabanca ile ateş etmesinin söz konusu olmadığını, DEV-GENÇ üyesi olmadığını, M. Y. K. da görev almadığını, devrimci gruba dahil olmadığını, aslında devrimci olduğunu, özel okulların devletleştirilmesi ve Anayasa mitingi gibi bazı toplantılara katıldığını, bunun dışındaki forumlara katılmadığını, ETYÖO.'da "ben bu okulda devlet çarkını durdurmak, emniyet kuvvetlerini, işlemez hale getirmek için görevlendirildim" şeklinde bir söz sarfetmediğini, DEV-GENÇ'in eylemlerinden sorumlu olamayacağını, Yenimahalle Sorgu Hâkimine verdiği ifadenin doğru olduğunu keza Askeri Savcılık ifadesinin de doğru olduğunu beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Başkanlığını yaptığı ETYÖ. Okulu Fikir Kulübünün F. K. F.'ye bağlı bir dernek olduğunu, yönetmelik izin vermediği için okul dışında kurulduğunu, fikir kulübüne üye oldukları dönemde federasyon başkanlığını, Zülküf ŞAHİN'in ifa ettiğini, ve bu dönemin DEV-GENÇ davasında dava konusu yapılmadığını, Selahattin MAZMAN ve Hasan GÜRÜL'ün hürriyetlerinin tahdit edilmesi olaylarını mahkemeye gönderdiği dilekçede açıkça anlattığını, Dursun ÖNKUZU'nun dinamit atılması gibi bir olaydan sorguya çekilmesi sebebiyle şaşkınlığa uğrayıp korktuğunu, polisin gelmesi ile paniğe kapılmalarını Dursun ÖNKUZU'nun kendisine yapılacak bir tecavüzün belirtileri sanarak kendisi de paniğe kapıldığından yanından ayrılır ayrılmaz kaçıp kurtulmak maksadıyla pençereden atladığını, Dursun'un böyle bir harekete kalkışabileceğini düşünemediklerini, Dursun'un atladığı pençerenin genişliği 40 cm. olduğundan en ufak bir direnme sebebiyle bir insanın buradan dışarı atılmasına imkân olmadığına, olayın cereyan ettiği, köycülük odası ve civarının ıssız bir yer olmadığını hatta toplum polislerinin gözü önünde böyle bir fiili işlemeye imkân bulunmadığını, Dursun'un pençereden kasten atıldığına veya atılırken görüldüğüne dair herhangi bir tanık beyanı veya delil mevcut bulunmadığını, pencereden atmaları için hiç sebep olmadığını, devrimci grup isimli bildiriyi bizzat hazırladığını, diğer münferit suçlarla ilgisinin olmadığını, beraatini istemediğini ancak uygun görülürse tahliyesine karar verilmesini istemiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık ADNAN ALTIPARMAK Erkek Teknik Yüksek Öğretmen Okulu (ETYÖO.) sosyalistlerinin ve bunların yarattığı olayların ileri gelenlerindendir. Bu itibarla ETYÖO.'da vukubulan bütün olayları etraflı şekilde ve mahkemenizce kabul edilen oluş biçimleriyle, kronolojik bir sıra takip edilerek ALTIPARMAK'ın hanesinde açıklamakta diğer sanıkların hanelerinde ise sadece bu bölüme atıfta bulunmakta tekrarlardan kaçınmak ve gerekçenin teferruata boğulmasını önlemek gibi yararlar vardır.

1968-1969 ders yılından başlayarak 26 Nisan 1971 tarihinde Sıkıyönetimin ilânına ve soruşturmaların başlamasına kadar ETYÖO.'da vukubulan olayları şu şekilde sıralamak mümkündür:

1. ETYÖO.'da Sosyalist Fikir Kulübü ilk olarak 1968 ders yılı başında Ahmet DENİZ, Tahir PEKMEZCİ ve Ahmet KOTAN tarafından kurulmuştur. Kurucular ETYÖO. 2K. 3D. 38 sırada mevcut bir bildiri yayınlayarak kulübün kuruluşunu öğrencilere ve kamuoyuna bildirmişlerdir. İlk yönetim kuruluna davamız sanıklarından Adnan ALTIPARMAK seçilmiştir.

2. ETYÖO.'da ilk öğrenci hareketi 13.6.1969 tarihinde öğrencilerin yıl sonu imtihanlarına girmemek suretiyle yaptıkları boykot hareketidir. 10.6.1969 tarihinde İstanbul'da üniversite sorunlarıyla ilgili olaylar sırasında polisle öğrenciler arasında vukubulan çatışmada polisin üniversiteye girmesi ve öğrencilerden ölen ve yaralananın bulunması sebebiyle 11.6.1969 tarihinde FKF. tarafından yayınlanan bir bildiri ile Ankara'daki bütün öğrenciler çağırılarak Dil Tarih Coğrafya Fakültesi bahçesinde forum düzenlenmiş, arkasından Tusloğ olayları vukubulmuş ve olaylar kısa zamanda bütün okullara FKF. tarafından sirayet ettirilmiş, bu meyanda Erkek Teknik Yüksek Öğretmen Okulunda 150 kadar eli sopalı ve demir çubuklu öğrenci zor kullanarak diğer öğrencilerin imtihanlara girmesine engel olmuş, boykotu yürütmüş, okul binasında ve araçlarda tahribat yapmıştır.

3. 1969-1970 ders yılı başında öğrenci derneği seçimleri yapılmıştır. Bu seçimlere sosyalistler, devrimci grup adı altında katılmışlar ve bu öğrenci kuruluşunu ele geçirmişlerdir. E. T. Y. Ö. O. Millî Eğitim Bakanlığına mensup bir yüksek okul olması sebebiyle muhtariyeti haiz değildir. Bu itibarla okul içinde sosyalist fikir kulübü yahut devrimci gençlik derneği gibi okul ve öğrenci ihtiyaçlarını hedef almayan derneklerin kurulması yasa dışıdır. 1968 tarihinde kurulan ETYÖO. Sosyalist Fikir Kulübü de ETYÖO. öğrencilerine açık olmakla birlikte organizasyon olarak okul dışında kurulmuştur. Halbuki genel stratejiye göre bütün yüksek okul ve fakültelerin devrimcilerin kontrolüne ve hâkimiyetine geçmesi ve birer devrimci kale haline getirilmesi gereklidir. İşte bu fikirden hareketle ETYÖO.'da yapılacak iş, okul içinde kurulması mümkün ve o anda mevcut olan öğrenci derneğini ele geçirmektir. Bu amaçla 1969-1970 ders yılında yapılan öğrenci derneği seçimlerine Mehmet Ali KABAKOĞLU başkanlığında Savaş GÜVEZNE, Habip DAĞAŞAN, Mehmet KORKUSUZ, Sabri UYAR, Şefik ŞENEL ve DEV-GENÇ davası sanığı olmayan Adnan ERYÜKSEL, İshak ŞENOL, Necdet YILMAZ, Ömer HASBORA, Namık KARAMAN ile Erdoğan TEKÖZEN yönetim kurulu asil üyeliklerine aday olarak; Ertan ŞİMŞEK, Hüseyin TÜYSÜZ ve DEV-GENÇ davası sanığı olmayan diğer 10 öğrenci de yedek üye adayı olarak katılmışlar, seçim bildirgesi olarak da evvelce DEV-GENÇ davasının fikir kulüpleri federasyonu bölümünde incelenen ve FKF. 1K. 5D. 11 sırada mevcut olan (dünyada ve Türkiye'de devrimci hareket ve gençliğin yeri) isimli FKF. tarafından yayınlanmış broşürü (ETYÖO. Devrimci Grubu) adı altında bastırıp, yayınlamışlardır. Evvelce de FKF. bölümünde işaret edildiği üzere ETYÖO. 2K. 3D. 48 dizide mevcut bu broşürde Marksist-Leninist görüş açısından dünya halklarının durumu incelenmekte, 20 nci yüzyılın bir millî kurtuluş savaşları çağı olduğu ileri sürülmekte kapitalizmin en son aşamasına yani emperyalizm aşamasına ulaştığı ve emperyalizmin bütün dünya halklarını sömürdüğü, ilerlemelerine engel olduğu; geri bırakılmış ülkelerin işte bu sebeple emperyalizme karşı millî kurtuluş savaşlarına kalkıştıkları, Türkiye'nin durumunun da bundan farklı olmadığı, Türkiye'nin de geri bırakılmış bir ülke olduğu; Türkiye'de emperyalizme, onun işbirlikçilerine ve feodal kalıntılara karşı savaş verilmekte olduğu; Türkiye'deki millî demokratik devrim mücadelesinin boy hedefini Amerikan emperyalizmi, işbirlikçi burjuvazi ve feodal kalıntıların teşkil eylediği; bu savaşın millî demokratik devrim savaşı olduğu; fiilen savaşı verenlerin ise sosyalist gençliğin teşkil eylediği; bilimsel sosyalizmi eylem klavuzu kabul etmiş sosyalist gençlerin işçi ve köylülerin öncü kadrolarını teşkil eylediği; aslında savaşın işçi-köylü ittifakıyla ve işçi sınıfının önderliğinde yapılması gerektiği; fakat şu anda işçi sınıfının kendi ideolojisi olan Marksist-Leninist teoriyi bilmediği; gerek işçi sınıfının gerek köylünün Marksist-Leninist düşünce ile bilinçlendirilmesi ve politik iktidarın işçi sınıfına ait olduğu hususunun kendisine öğretilmesi gerektiği; bu bilinçlendirme işini yapacak olanların da bilimsel sosyalizmi eylem klavuzu kabul etmiş ilerici ve devrimci gençlik olduğu; işte Tür-

kiye'de gençlik hareketlerinin sebep ve gayelerini bu millî demokratik devrim savaşının teşkil eylediği; bu amaçla işçi ve köylü kitleleri arasında devrimci gençliğin yaptığı çalışmalar sonunda işçi sınıfının harekete geçirildiği, bu cümleden olmak üzere Derby Lâstik Fabrikasının işgali, Magirus grevi, Keban, Çamaltı, Amerikan işyerleri grevi, Emaye Taş ve Demir Döküm Fabrikalarının işgali, Yarımca Seramik, Rabak, Ereğli Demir Çelik grevleriyle Atalan, Gölüce, Elmalı, Yozgat, Maraş toprak işgalleri, Söke, Ödemiş, Malatya köylü mitinglerinin işçi ve köylü kesimindeki en önemli hareketler olduğu gençlik kesiminde ise Amerikan Elçisi Commer'in arabasının yakılması, 6 ncı Filonun protestocu mitingleri gibi birçok olayların düzenlendiği, bütün bunların gayesinin ve hedefinin millî demokratik devrim olduğu ayrıntılı şekilde belirtildikten sonra "işçi sınıfının devrimci ideolojisi ile yani bilimsel sosyalizm ile silahlanmış sosyalist gençler halkımızın bağımsızlık ve demokrasi kavgasının en ön safında yer almaktadır. Yaşasın halkımızın bağımsızlık ve demokrasi mücadelesi, yaşasın işçi, köylü, gençlik ittifakı" denilerek başlatılan savaşın niteliği, kime karşı verildiği, gayesinin ne olduğu açıklandıktan sonra Yüksek Teknik Öğretmen Okulu öğrencilerine hitap edilerek (Tüm yurtseverler, Amerikan emperyalizmini ve yerli ortaklarını kovmak için savaşalım. Halkımızın millî demokratik devrimini muzaffer kılalım. Ya İstiklâl, ya ölüm) sözleriyle millî demokratik devrim savaşına çağırılmaktadır. Bu bildiri Adnan ALTIPARMAK tarafından hazırlanmış ve Savaş GÜVEZNE tarafından TÖYKO. matbaasında bastırılmıştır.

4. 27.12.1969 günü yapılan ETYÖO. 39 ncu dönem öğrenci derneği seçimlerinde Mehmet Ali KABAKOĞLU birinci başkan, Habip DAĞAŞAN ikinci başkan, Hüseyin AVKAN Sayman, Şefik ŞENEL Yazman, Sabri UYAR Gazino Kolu Başkanı, Mehmet KORKUSUZ Sağlık Sosyal Yardım Kolu Başkanı, Savaş GÜVEZNE Basın Kolu Başkanı olarak DEV-GENÇ davası sanığı olmayan diğer toplumcu grup mensubu öğrencilerle derneğin yönetimini ele geçirmişlerdir. Devrimci grup 16.12.1969 tarihinde TÖS. tarafından düzenlenen öğretmen boykotunu desteklemek amacıyla ETYÖO. içinde 3 günlük bir boykot başlatmış, bitiminde, 19.12.1969 tarihinde de İzmir'e Amerikan 6 ncı Filosunun gelmesi sebebiyle yeniden boykot hareketine girişilmesini sağlamıştır.

5. Belediye otobüslerinde öğrenci indiriminden yararlanmayı mümkün kılan öğrenci pasolarının Ankara Belediyesince, öğrenci olmayan kişilere de verilerek kötüye kullanıldığı gerekçesiyle öğrenci derneklerince değil, belediyece verilmesi konusunda karar alınması üzerine Ankara'daki bütün fakülte ve yüksek okul öğrenci dernekleri temsilcilerinin iştirakiyle 1.1.1970 günü Erkek Teknik Yüksek Öğretmen Okulu öğrenci derneğinde bir toplantı yapılmış, alınan kararla "Kardeşler" başlıklı ve (Belediyenin aldığı kararın en geç 3.1.1970 Cumartesi günü saat 12.00'ye kadar durdurulması hususunda bir muhtıra verilmesini, 2.1.1970 tarihinde uyarı niteliğinde olmak üzere EGO. otobüslerinin geçici olarak seferden alıkonulmasını, muhtıraya olumsuz cevap verildiğinde 5.1.1970 gününe kadar otobüslerde 25 kuruştan fazla ücret ödenmemesini ve 5.1.1970 Pazartesi günü de Cuma günü uyarı niteliğinde başlatılan hareketin daha güçlü ve örgütlü olarak istekler sonuçlanıncaya kadar sürdürülmesini) karar altına aldıklarını bildiren ve öneren bir bildiri yayınlanmıştır. Nitekim 5.1.1970 tarihinde devrimci grubun önderliğinde otobüslerden bazıları seferden alıkonulmuş ve okul bahçesine getirilmiştir. Olay nedeniyle okul müdürü polis çağırmış; bunun üzerine de okul müdürü aleyhine gösteriler yapılarak boykota gidilmiş ve okul 8 Ocak 1970 gününden 9 Mart 1970 gününe kadar kapatılmıştır. 9.3.1970 tarihinde okul açıldığında devrimci grup boykotu sürdürmek istemiş, öğrenime devam etmek isteyen birçok öğrenci ve bu meyanda okul müdür yardımcısı Nadir CÖMERT'de İktisadî Ticarî İlimler Akademisi önünde dövülmüştür.

6. 19.5.1970 tarihinde öğrenci derneği kapatılmış, gece dernek odasından yazı makinası, teksir makinası ve anplifikatör çalınmıştır. Okul böylece 1970 ders yılı sonunda yeniden boykota girmiştir.

7. 5.10.1970 tarihinde okulun açılmasından sonra 6.10.1970 günü 40-50 kişilik silahlı bir grup tarafından Gazieğitim Enstitüsü bahçesi tarafından sağcı öğrenciler üzerine ateş açılmış; olaya müdahale etmek için gelen öğretmenlere de ateş edilmiş; bu arada Hüseyin

TÜYSÜZ devrimci gruba mensup arkadaşları tarafından yaralanmış ve ayrıca Körler Okulundan bir öğrenci yara almıştır. Bu dönemde devrimci gruba mensup öğrenciler okul yemekhanesi ve civarında nöbet tutmuşlar, kimlik kontrolü yapmışlar ve okula giriş ve çıkışı kontrolleri altında bulundurmuşlardır.

8. 1970 yılı Ekim ayında Ahmet SÜZME, Halim ÇELİK, Ahmet ÇAKIR gibi öğrenciler devrimci grup mensupları tarafından kaçırılmış, kendilerine işkence edilmiş, böylece okul içinde tam bir devrimci terör yaratılmıştır.

9. Bu terör hareketlerinin en şiddetlisi 23 Kasım 1970 tarihinde vukubulmuştur. O gün saat 08.45 sıralarında Hasan GÜRÜL isimli öğrenci okul kapısından girerken sanıklardan Feridun TAMİRER, Sabri UYAR ve Mehmet ÖZDEMİR tarafından kapıda karşılanarak "Hasan gel seninle biraz konuşacağız" denilip yatakhane binasının 2 nci katındaki kütüphanenin sağında bulunan odaya götürülmüştür. Burada devrimci gruptan oldukça kalabalık, aşağı yukarı onbeşe yakın kişi bulunduğu halde, Hasan GÜRÜL'e seninle konuşacak olan biraz sonra gelecek denilerek beklenilmeye başlanılmıştır. O sırada odadakilerden birinin pencereden Selahattin MAZMAN'ı görmesi üzerine Hüseyin AVKAN, Şefik ŞENEL ve Ali BAŞPINAR hemen aşağıya inip Selahattin MAZMAN'ı da "seninle konuşacak arkadaşlar var yukarıda bekliyorlar" diyerek ve Selahattin'in çekingen davranması üzerine "korkuyormusun" şeklinde tehdit edilerek yukarıya çıkarıp Hasan GÜRÜL'ün bulunduğu kütüphanenin yanındaki odaya getirmişlerdir. Odadakilerden biri tabanca çekip Selahattin MAZMAN'ın üzerini aramış "bu adamdan şüpheleniyorum" demiştir. Aynı zamanda bir devrimci grup mensubu da üst kata çıkıp Adnan ALTIPARMAK ile Mehmet Ali KABAKOĞLU'na haber vermiş; "Sınıfa dinamit atanlar aşağıda bekliyor" demiş, Adnan pijamalı, KABAKOĞLU ise külotuyla aşağıya inmişlerdir. Böylece devrimci grup mensuplarından Adnan ALTIPARMAK, Mehmet Ali KABAKOĞLU, Sabri UYAR, Akif ATASAYAN, Şefik ŞENEL, Cem UYAR, Ali BAŞPINAR, Fikri AYTAN ile Hüseyin AVKAN odada hazır bulunmuşlardır. Sanık Mehmet ÖZDEMİR önce Hasan GÜRÜL'e iki üç gün evvel okulda patlatılan bombayı kimin attığı hususunu sorup bir defterdeki yazılar, resimler üzerinde tartışırlarken Adnan ALTIPARMAK ve Mehmet Ali KABAKOĞLU giyinip gelmişlerdir. Diğer taraftan Selahattin MAZMAN'ın Hüseyin AVKAN, Şefik ŞENEL ve Ali BAŞPINAR tarafından yukarıya çıkarıldığını gören Orhan TUSKAN ismindeki öğrenci derse girip DEV - GENÇ'e kayıtlı ve devrimci grup mensubu olan, aynı zamanda Selahattin MAZMAN'ın arkadaşı bulunan Erdinç GÜNDÜZ'e söylemiş Erdinç'de hocadan izin alıp yatakhanenin 2 nci katına çıkarak Selahattin MAZMAN'ın ve Hasan GÜRÜL'ün sorguya çekilmekte olduğu odaya gitmiş ve arkadaşlarına Selahattin'in olayla ilgisi olmadığını söyleyerek odadan dışarı çıkartmış olay yerinden uzaklaştırmıştır. Selahattin'in dışarı çıkarılmasından sonra Hasan GÜRÜL'ün sorguya çekilmesi sopayla, tekme ve yumrukla dövülmesi olayı başlamış ve "Yeşilçam Kıraathanesinde Yakup ile neden buluştuğu vs". gibi sorular sorularak saat 10.30'a kadar devam etmiştir. O sırada odadakilerden birinin aşağıdan Dursun ÖNKUZU'nun geçtiğini söylemesi üzerine Cem UYAR ile Şefik ŞENEL aşağıya inmişler odada bulunanlar ise 3 ncü kattaki Köycülük odasına çıkmışlar ve Dursun ÖNKUZU'nun Cem UYAR, Şefik ŞENEL tarafından köycülük odasına getirilip, sandalye üzerine oturtulmuş olduğunu görmüşlerdir. Aynı zamanda Hasan GÜRÜL'ü 3 ncü katta köycülük odasına yakın başka bir odaya nakletmişler, başına nöbetçi dikmişler, evvelâ 5 dakika kadar bir süre ile Mehmet Ali KABAKOĞLU nöbetçi olarak beklemiş sonra Ali BAŞPINAR ile Sabri UYAR ve değişik şahıslar nöbet tutmuş ve bu arada Akif ATASAYAN'da nöbetçi olarak kalmıştır. Diğer taraftan köycülük odasına getirilen Dursun ÖNKUZU'ya önce birçok sorular sorulmuş, bir nevi yargılanmış ve dövülmeye başlanmış, bir ara Dursun'un ayakkabıları çıkartılarak feci şekilde dövülmüş, nitekim Dursun'un kendisine yapılan işkenceler ve vurmalar sebebiyle feryatları ve inlemeleri Hasan GÜRÜL tarafından başında nöbetçi bulunduğu halde bekletildiği odadan işitilmiştir. Dursun ÖNKUZU kendisine yapılan işkence ve darbelerin neticesinde bayılmış ve hareketsiz kalmıştır. O sırada İlâhiyat Fakültesi önünden toplum polisi otobüsünün ETYÖO. önüne geldiğini gören bir devrimci koşarak köycülük oda-

sına gidip polisin okula geldiğini haber vermiş, bu haber üzerine odada bulunan sanıklar paniğe kapılmışlar baygın ve hareketsiz duran Dursun ÖNKUZU'yu pencereden aşağıya atmışlar ve odayı terk edip kaçmışlardır. Bu arada pencereden bir kişinin atıldığını ve Dursun'u havada iken ve yere düştüğünde gören polis süratle binaya girmiş ve koridorda, başındaki nöbetçinin ayrılması nedeniyle mahpus tutulduğu odadan çıkan Hasan GÜRÜL ile karşılaşmış, onun kısaca olanları anlatması ve öteki dik koridordar gelen Akif ATASAYAN'ı göstermesiyle de Akif ATASAYAN yakalanmış, diğer sanıklar ise olaydan uzun süre sonra teslim olmuşlar veya yakalanmışlardır. Pencereden atılan Dursun ÖNKUZU derhal Devlet Demiryolları Hastanesine kaldırılmış, saat 11.20'de derin koma içerisinde getirilen ÖNKUZU saat 12.40'da vefat etmiştir.

10. Dursun ÖNKUZU'nun ölümü olayından sonra ETYÖO. 5.3.1971 tarihine kadar kapatılmış, devrimci gruba mensup kişiler Gazieğitim Enstitüsünde saklanıp barınmışlar ve ODTÜ.'de vukubulan olayları protesto etmek için Gazieğitim Enstitüsü öğrencileriyle birlikte Konya yolunu bir süre için trafiğe kapatmışlar ve okulun ön tarafında dinamit patlatmışlar, tabanca ile ateş etmişler, ve aynı gün okulun atelye binalarının çevirdiği iç bahçesinde bir grup devrimci tarafından sağcı olarak bilinen Alaattin BAKAL ve Fikri SOĞAN'ın üzerine ateş açmışlar; gerek Alaattin gerek Fikri ağır şekildeyaralanmışlardır.

11. Okulun içinde vukubulmamakla beraber ETYÖO. öğrencilerinin işlemiş olması sebebiyle bu arada sayılması lâzım gelen iki olay vardır ki, bunlardan birisi 22.3.1971 günü Konya Samsun yolu ile Yenimahalle yolunun keşişmiş olduğu yerde Ali KARADAĞ isimli ETYÖO. öğrencisini yanında Ünsal DEMİRCİ adındaki arkadaşı ve Ünsal'ın babası Ankara Emniyet Müdürlüğü 2 nci Şube 5 nci Kısım Amirliğinde Muamelât Amiri olan Halil DEMİRCİ olduğu halde Mehmet ÖZDEMİR ve Mehmet İNCEL'in tabancalarını çekerek Ali KARADAĞ'ı kovalamaları ve Ali KARADAĞ'ın geçmekte olan bir takside binip otogar istikametinde uzaklaşması olayıdır. Diğer olay da Site Öğrenci Yurdunun önünde 8.4.1971 tarihinde Alaattin BAKAL'ın yurt giriş kapısına yanaşan bir taksinin içinden yapılan tabanca atışı ile yaralanıp hastaneye kaldırılması olayıdır.

12. ETYÖO. bölümü olayları arasında öğretmenlerden Abdülkadir GÜRSES ve okul Müdürü Abdullah NİŞANCI'nın telefonla tehdit edilmeleri ve keza ETYÖO. Saymanı İhsan ULUSOY'un Aralık 1970 ayında kitaplık memuru Ahmet YASAN, Satım memuru Veli GÖKÇEN ve Ambar Memuru Arif ile oturduğu bir sırada sanık Mehmet İNCEL ve teşhis edilemeyen 5-6 kişi tarafından tehdit edilip istifaya zorlanması olaylarını da saymak gerekmektedir.

ETYÖO.'daki olayları bu şekilde topluca sıraladıktan sonra sanık Adnan ALTIPARMAK'ın kişisel sorumluluk durumuna gelince:

Sanık Adnan ALTIPARMAK'ın 1968 ders yılında fikir kulübünün kurulması üzerine bu kulübe üye olduğu ve yapılan seçimde ilk yönetim kuruluna üye olarak seçildiği ve Mart 1969 ayında fikir kulübü başkanlığına seçildiği; bundan önce Ağustos 1968 ayında bir gece süresince öğrencilerin okulu işgal ettikleri ve işgali sabah 06.00'da bıraktıkları, Adnan ALTIPARMAK'ın da işgalciler arasında olduğu, bu sebeple okul disiplin kurulunca kendisine bir yıl okuldan uzaklaştırılma cezası verildiği, iş bu cezanın bakanlık üst disiplin kurulu tarafından da onaylandığı; İstanbul'da üniversiteye polisin girmiş olduğu bahane edilerek FKF. tarafından D. T. C. F.'de düzenlenen ve bütün fakülte ve yüksek okul öğrencilerine açık olan forumdan sonra yapılan yürüyüş ve Tusloğ olayları ile başlayan öğrenci hareketlerinin bütün fakülte ve yüksek okullara sirayet ettirildiği; bu meyanda 13.6.1969 tarihinde ETYÖO.'da Yapı Bölümünden bir kısım öğrencilerin sınıfta kalmaları bahane edilerek imtihana girmeme şeklinde boykotun başlatıldığı, bir kısım öğrencilerin imtihana girmek istemesine de 150 kadar eli sopalı ve demir çubuklu kişilerin öğrencileri döverek buna mani oldukları, polisin gelmesi ile çatışmanın çıktığı, boykotçu öğrenciler arasında Adnan ALTIPARMAK'ın da bulunduğu bu çatışmadan sonra okulun süresiz olarak kapatıldığı, hakkında bir yıl okuldan uzaklaştırılma cezası olduğu için sanık ALTIPARMAK'ın öğrenci derneği seçimlerine katılamadığı, ancak arkadaşlarının Mehmet Ali KABAKOĞLU başkanlığında DEVRİMCİ GRUP'u teşkil ettikleri

ve seçime katıldıkları, sanığın bu gruba hukuken dahil olamamasına rağmen fiilen dahil bulunduğu ve seçimi mutlaka kazanıp öğrenci derneğini ele geçirmek azminde oldukları için geniş bir propaganda faaliyeti gerektiğinden sanığın DEVRİMCİ GRUP adıyla broşür hazırlayıp Savaş GÜVEZNE vasıtasıyla bastırdığı ve dağıttırdığı; Ocak 1970 başlangıcında pasoların Belediye tarafından verilmesi kararı üzerine Ankara içinde bütün okullarda olduğu gibi E. T. Y. Ö. O.'da da otobüslerin seferden alıkonulup okul önüne getirildiği, duruma müdahale eden polisle öğrenciler arasında çatışma çıkması üzerine öğrencilerin polisi okula müdür Ali ERKAN'ın çağırdığı gerekçesi ile Ali ERKAN istifa edinceye kadar boykot yapma kararı alması üzerine bakanlıkça okulun kapatılmasından sonra sanık Adnan ALTIPARMAK'ın okul bahçesinde beş arkadaşı ile birlikte bir çadır kurup ölüm orucuna başladığı polisin müdahalesi ile yakalanıp götürüldüğü ve üzerinde bir adet tabanca çıktığından mahkumiyet cezası aldığı; 23 Kasım 1970 tarihinde Dursun ÖNKUZU'ya köycülük odasında sorguya çekip döven ve pencereden atarak ölümüne sebep olan kişilerden bulunduğu sanığın hazırlıkta Askerî Savcıya verdiği ve ETYÖO.: 1K. 9D. 25 sırada, Asliye Ceza Mahkemesine verdiği 1K. 7D. 9 sırada mevcut ifadelerindeki inkârlara rağmen huzurda verdiği ve DT. 2K. 187 sayfada bulunan sorgusundaki yer yer açık yer yer dolaylı ikrarları ve özellikle savunmaların tespiti sırasında Dursun ÖNKUZU olayı konusunda verdiği kendi el yazısıyla yazılmış ve Sav. 1K. 387-390 sıralar arasındaki dilekçesinde mevcut açık itiraf ve ikrarları ile ve bu ikrarları doğrulayan, tamamlayan ve soyutluktan kurtaran şahit Selahattin MAZMAN'ın, ETYÖO. 1K. 6D. 1, 1K. 8D. 1-7, 1K. 9D. 4-14 sayfalardaki hazırlık ve DT. 4K. 562 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadesi; şahit Murat KODAL'ın ETYÖO. 1K. 6D. 2, 1K. 7D. 3. 1K. 8D. 8, sıralardaki hazırlık ve DT. 4K. 506 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadesi; şahit Nejat ÇELİK'in ETYÖO. 1K. 6D. 2, 1K. 8D. 8. sıralardaki hazırlık ve DT. 4K. 506. sayfadaki yeminli son soruşturma ifadesi; şahit Turgut EKİZ'in ETYÖO. 1K. 6D. 3, 1K. 7D. 4, 1K. 8D. 5. sıralardaki hazırlık ifadeleri ve DT. 4K. 535. sayfadaki yeminli son soruşturma ifadeleri; şahit Erdinç GÜNDÜZ'ün ETYÖO. 1K. 6D. 8, sıralardaki hazırlık ve DT. 4K. 543. sıralardaki yeminli son soruşturma ifadesi şahit Hasan GÜRÜL'ün ETYÖO. 1K. 6D. 10, 1K. 8D. 6, 1K. 9D. 5. sıralardaki hazırlık ve DT. 545 nci sayfadaki yeminli son soruşturma ifadeleri; şahit Adnan ERYÜKSEL'in ETYÖO.: 2K. 4D. 15. sıradaki hazırlık, DT. 4K. 730. sayfadaki yeminli son soruşturma ifadesi; şahit İshak ŞENOL'un ETYÖO. 2K. 4D. 20. sıradaki hazırlık ve DT. 4K. 729. sayfadaki yeminli son soruşturma ifadesi; şahit Necati MERİÇ'in ETYÖO. 2K. 4D. 21. sıradaki hazırlık ve DT. 4K. 556. sayfadaki yeminli son soruşturma ifadesi; şahit Erdoğan TEKÖZEN'in E. T. Y. Ö. O. 2K. 8D. 1, şahit Ahmet ÇAKIR'ın aynı dosya 6, şahit Adil ÖZERDAL'ın aynı dosya 7, şahit Yahya ŞAHLİMAN'ın aynı dosya 8, şahit Nadir CÖMERT'in aynı dosya 10, şahit Ziya GÖKÇE'in aynı dosya 12, şahit Abdülkadir GÜRSES'in aynı dosya 13, şahit Necmettin TİRBEN'in aynı dosya 15, şahit Erol KAYA'nın aynı dosya 16, şahit Abdullah NİŞANCI'nın aynı dosya 21, şahit Mehmet SAĞ'ın aynı dosya 23, şahit Ali KARADAĞ'ın aynı dosya 26, şahit Tomris CERİT'in aynı dosya 26, şahit Ali ERKAN'ın aynı dosya 26 nci sıralardaki Askerî Savcıya vermiş oldukları hazırlık ifadeleri ve bu şahitlerden Erdoğan TEKÖZEN'in DT. 4K. 553, Adil ÖZERDAL'ın aynı klasör 509, şahit Yahya ŞAHLİMAN'ın aynı klasör 558, şahit Nadir CÖMERT'in aynı klasör 515, şahit Ziya GÖKÇE'nin aynı klasör 547, şahit Abdülkadir GÜRSES'in aynı klasör 526, şahit Necmettin TİRBEN'in aynı klasör 524, şahit Erol KAYA'nın aynı klasör 709, şahit Abdullah NİŞANCI'nın aynı klasör 519, şahit Mehmet SAĞ'ın aynı klasör 571, şahit Ali KARADAĞ'ın 584, şahit Tomris CERİT'in 643, şahit Ali ERKAN'ın 661 nci sayfadaki yeminli son soruşturma ifadeleri ile ve ayrıca yazılı delillerden E. T. Y. Ö. O. 1K. 1D. 67. sırada sanığın ETYÖO. Öğrenci Derneği yönetim kurulunda görevli olduğuna dair okul müdürlüğünün yazısı; ETYÖO. 1K. 5D. 5-6. sayfalarda Dursun ÖNKUZU'nun Hükümet Tabibi tarafından C. Savcısının emri üzerine yapılan haricî muayenesine ve (alında, sağda 25 kuruş cesametinde sathi sıyrık, kafada parantol nahiyede solda bir lira büyüklüğünde karantol kemikte çökme şeklinde kırık ve kırık üzerinde 5 santim tulde kemiğe nafiz kanayan yara, sol göz ileri doğru büyümüş vaziyette, ağız ve burundan köpüklü kan gelmekte, sağ göz dış kenarında ve alt kenarında ekimoz, boyun omurgalarında kırık mevcut,

sol omuz başında 3 × 5 tulde ekimoz, sol hemitraks'da önden 1, 2 kot kırığı yine önden 4, 5, 6 kot kırığı ve kırık zeminde adale altında yaygın hematom ve cilt altında yer yer ekimotik lekeler, sol hemitraks'ta sol meme altından itibaren sırta doğru paralel vaziyette 15 × 30 santim tulünde sathi ekimotik sıyrık ve deri altında hematom ve anfizem, sol bilekte şişlik, hematom, bilek kemiğinde kırık, sol dördüncü ve ikinci parmak aralıkta sathi küçük yara, sağ el üzerinde sathi sıyrık ve ekimoz, sağ bacak ayak bileğinin dış maluol taze sathi sıyrık ve sağ bilek üzerinde sağ bacak ön yüzünde iki adet 2-3 gün evveline ait olması muhtemel sathi sıyrık tespit edildiğine ve neticeten ölüm sebebinin genel beden ve kafa travması sonucunda kafasındaki sol hemitras'taki kırık sebebiyle beyin kanaması ve Akciğer yırtılması sebebiyle iç kanama olduğuna) dair C. Savcılığınca tutulmuş tabip raporu ve zabıt; ETYÖO. 1K.5D. 7-9 sıralar arasında C. Savcısı tarafından Dursun ÖNKUZU'nun pencereden atılması olayı ile ilgili olarak köycülük odasında yapılan keşfe ait zabıt varakası, aynı klasör 11, 12, 13 ve 14 sıralarda köycülük odasının genel durumunu ve Dursun'un atıldığı pencerenin boyutlarını gösterir kroki ile Dursun ÖNKUZU'nun 3. kattan atılıp yerde düştüğü yeri gösterir kroki; olaydan hemen sonra köycülük odasında yapılan keşfe, odada bulunan eşyaya ve odanın durumuna dair tutulmuş zabıt varakası; aynı dosya 22-30 diziler arasında Adli Tıp Müessesesi Reisliğinin ve Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp ve Sosyal Tıp Enstitüsü Başkanlığının Dursunun otopsisine dair raporları: keza 31 40 ncı sayfalar arasında Devlet Demiryolları Hastahanesinin tıbbî müşahede ve muayene kâğıtları; aynı dosya 41. sırada Dursun ÖNKUZU'nun 23.11.1970 günü saat 12.40'da vefat ettiğine dair rapor; 42. sırada Dursun'un başında, sol göğsünde her iki el ve ayaklarında mevcut olan sıyrık, ekimoz ve hematomların boğuşma esnasında vukubulabileceğine veya düşme sırasında hasıl olabileceğine dair ek tabip raporu; ETYÖO. 2K. 3D. 48. sırada devrimci grup başlıklı ve mahiyeti yukarıda anlatılan broşür, aynı dosya 56 sırada sanığın ilk Fikir Kulübü yönetim kurulu üyesi olduğuna dair belge; ETYÖO 2K. 4. sırada devrimci grup başlıklı bildirinin aynı olan Dünya'da ve Türkiye'de devrimci hareket ve gençliğin yeri başlıklı broşür; ve dosyada mevcut olup da sözü uzatmamak üzere zikrine lüzum görülmeyen sair yazılı delillerle kuşkusuz bir şekilde sübuta ermiş bulunmaktadır.

Sanık Adnan ALTIPARMAK Askeri Savcıya verdiği ifadesinde hemen hemen kendisine yüklenen bütün eylemleri ve suçları inkâr etmiş, yapmadığını, iştirak etmediğini beyan eylemiş olmasına rağmen huzurda vermiş olduğu sorgusunda iddianamenin kişisel sorumluluklar bölümündeki iddiaları teker teker cevaplandırmış, bunlarında bir kısmını açıkca itiraf ve ikrar eylemiş özellikle Dursun ÖNKUZU, devrimci grup broşürünü yayınlama, imtihanlara girmeme hususunda 13.6.1969 tarihinde yapılan boykot olaylarını kabul etmemiştir. Halbuki devrimci grup broşürü konusunda yapılan soruşturmada bu broşürün üzerinde ismi yazılanların hemen hepsi broşürün Adnan ALTIPARMAK tarafından hazırlandığını ittifakla beyan eylemişlerdir. Dursun ÖNKUZU olayı ise, önce olay günü başlayan soruşturma sırasında polisçe alınan ifadelerle, bu ifadeleri aydınlığa çıkaran ve doğrulayan şahit Sadi ATASAYAN'ın şahadeti ile açıklık kazanmaya başlamış sonra huzurda tespit edilen ifadelerle ve nihayet savunma sırasında gerek Mehmet Ali KABAKOĞLU ve gerekse Adnan ALTIPARMAK tarafından mahkemeye verilen itirafnameler ile daha çok berraklaşmış ve mahkememizce olayın yukarıda izah edildiği şekilde cereyan ettiğine dair tam bir kanaat hasıl olmuştur. Bütün bu sebeplerle ve hazırlıkta polis, C. Savcısı veya Askerî Savcı tarafından alınan ifadelere neden itibar edildiği hususunda bölüm başında bütün sanıklar için "ortak gerekçe" kesiminde gösterilen nedenlerle sanığın evvelki inkârlarına ve bu amaçla ileri sürdüğü beyanlarına rağbet gösterilmemiş bütün hazırlık safhasında ve huzurda tekmil sanıklar ve şahitler tarafından beyan olunan hususlar bir arada mütalâa olunarak olayların gerçek yönünün saptanması cihetine gidilmiştir.

Devrimci grup isimli bildirinin genel niteliği, içerisindeki fikir ve düşünce, millî demokratik devrim stratejisinin ne olduğu konularında yukarıda geniş ve ayrıntılı açıklamada bulunulmuştur. Burada üzerinde durulması ve önemle tartışılması gereken husus Dursun ÖNKUZU olayıdır. Bu olayda Selahattin MAZMAN, Hasan GÜRÜL ve Dursun ÖNKUZU dövülerek sorguya çekilmiş, Selahattin MAZMAN gene bir devrimci olan arkadaşı Erdinç GÜN-

DÜZ tarafından kurtarılmış. Hasan GÜRÜL feci şekilde dövülüp bir odada başına nöbetçi dikilerek hürriyeti tahdit edilmiş ve nihayet Dursun ÖNKUZU Köycülük odasında tespit edilebilenleri Adnan ALTIPARMAK, Mehmet Ali KABAKOĞLU, Sabri UYAR, Cem UYAR, Akif ATASAYAN, Şefik ŞENEL, Ali BAŞPINAR, Fikri AYTAN, Mehmet ÖZDEMİR ve Hüseyin AVKAN olan aşağı yukarı 15'şe yakın devrimci ve sosyalist öğrenci tarafından sorguya çekilmiş, tokat, yumruk ile vurulmuş, ceketi çıkartılıp, ayakkabıları ve çorapları çıkartılıp feci şekilde dövülmüş, işkence edilmiş ve nihayet Köycülük odasının penceresinden 10 metre kadar derinlikteki zemine atılmıştır. Bütün bunlar sanık Adnan ALTIPARMAK'ın Mehmet Ali KABAKOĞLU'nun Akif ATASAYAN'ın ve olayda hazır bulunan diğer sanıkların, mağdur Selahattin MAZMAN ile Hasan GÜRÜL'ün, şahit Sadi ATASAYAN'ın beyanları, otopsi raporları, tabip raporları, olay yerinde olaydan hemen sonra yapılmış keşif tutanakları, krokiler vesair delillerle kesin olarak saptanmıştır. Basit bir ifade ile olayın "püf" noktası Dursun ÖNKUZU'nun binanın 3 ncü katında bulunan Köycülük odasından, 10 metre kadar yükseklikten zemine yer değiştirmiş olmasıdır. Heyetimizce bu olayda en önemli nokta Dursun ÖNKUZU'nun bu yer değişikliğinin nasıl yapılmış olduğu noktası olarak görülmüştür. Ortada iki olasılık vardır. Birincisi: Dursun ÖNKUZU kendi iradesiyle pencereyi açıp kendisini aşağıya atmıştır. İkinci olasılık: Dursun ÖNKUZU kendi iradesiyle değil orada bulunanların yani sanıkların iradesi ve onların müşterek hareketiyle pencereden aşağıya atılmıştır. Bunun dışında başka bir şık, başka bir olasılık düşünülemez. O halde bu iki olasılığı incelemek gerekir.

Dursun ÖNKUZU köycülük odasının penceresinden yere kendi iradesiylemi atlamış veya düşmüştür? Heyetimiz bu olasılığa asla değer verememiştir. Çünkü:

Her şeyden önce belirtmek gerekir ki Dursun ÖNKUZU sanıklar tarafından oldukça uzun bir süredir feci şekilde dövülmekte, feryatları ayyuka çıkmakta olan mağdur bir kişidir. Bu durumda olan bir kişinin polisin geldiğini duyupta kaçışan sanıkların elinden ve onların dayaklarından kurtulunca normal bir mantıkla yapması lâzım gelen şey pencereyi açıp kendisini atarak intihar etmesi değil, kapıdan kaçışan sanıkların arkasından çıkıp gelen polislere veya öğretmenlere kendisine işkence yapanları yakalamaları için göstererek, isimlerini söyleyerek yardım etmek, böylece beşeri bir his olan intikamını almaya kalkışması veya hiç olmazsa, işkencenin tesiriyle yerinden kalkamıyacak durumdaysa, olduğu yerde polisi beklemesidir. Oldukça uzun bir süredir devam eden dayak ve işkencenin durduğu, sanıkların kaçışmaya başladığı ve Dursun için artık kurtuluşun gerçekleştiği bir anda pencereden kendini atmanın hiç bir izah tarzı olamaz. Zira maktul Dursun'un gelen polis veya öğretmenlerden korkmasını, bu sebeple kaçmasını ve en nihayet kendini pencereden atmasını gerektiren herhangi bir heyecan veya korku duymasını icap ettirecek bir durumu yoktur. O anda kurtarılmaya muhtaç bir mağdurdur.

Heyetimizce ikinci olasılık yani Dursun'un sanıklar tarafından pencereden aşağıya atılma olasılığı kabul edilmiştir. Burada da iki şık gözönüne alınmıştır. Birincisi ya Dursun ÖNKUZU oda da bulunan sanıkların elbirliği ile aşağıya atılırken şuuru açık, iradesi berrak, hareketli bir durumdadır. Veyahut da işkencenin, yediği darbelerin etkisiyle hareketsiz, baygın bir durumdadır. Heyetimiz bu iki şıktan da birincisini kabul edememiştir. Zira hareketli, şuuru berrak bir kimsenin 8-10 kişi tarafından dahi olsa pencereden atılması çok kısa bir süre içinde mümkün olamaz. Şahsın hayatı söz konusu olduğu için bütün gücünü toplayıp direnmesi, çırpınması tabiidir. Bu da sanıklar tarafından Dursun ÖNKUZU'nun atılması hususunu geciktirir. Halbuki sanıklar polisin geldiğini öğrenmişler, paniğe kapılmışlar ve nitekim polis'de okula geldiğinden çok kısa bir süre sonra derhal köycülük odasına çıkmıştır. Diğer taraftan şahit Murat KODAL, Nejat ÇELİK, Turgut EKİZ ve Necmettin TİRBEN Dursun ÖNKUZU'nun pencereden atılışını havada bulunduğu anı ve yere düştüğü anı görüp ittifakla şahadette bulunmuşlardır. Şahitlerden Nejat ÇELİK, gerek hazırlıkta verdiği ve gerekse huzurda verdiği yeminli son soruşturma ifadesinde (ben polis arabasının şöför mahallinde idim, arabamız yatakhanenin önünden dönmek üzereydi, o anda yatakhanenin 3 ncü katından bir şahsın düştüğünü gördüm... sonradan öğrendiğime göre adı Dursun ÖNKUZU olan kişinin pencereden dışarı çıkışını gördüm. Bir cam kırılması vukubulmadı. Dursun ÖNKUZU başını ve ayaklarını karnına

çekmiş bir vaziyette bir top gibi yere düştü. Düşüş başının üzerine oldu. Sonra ters dönerek ağzı yukarı yani sırt üstü olmak üzere kaldı. Benim Dursun ÖNKUZU'nun bu düşüşünü gördüğüm yer ile içinde bulunduğum araba arasında tahminen 50 metre kadar bir mesafe vardı. Bu mesafe Dursun ÖNKUZU'nun yerde yatmakta olduğu yer ile benim araba da bulunduğum yer arasındaki mesafedir. Dursun ÖNKUZU'nun çıkmış olduğu pencereden benim bulunduğum şöför mahalline kadar olan mesafe ise 60 metre kadar idi). (DT. 4K. 507) demektedir. Şahit Necmettin TİRBEN DT. 4K. 525 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadesinde (yüzüm pansiyon binasına dönüktü, pansiyon binasının üst katındaki sondan bir evvelki pencereden bir vücudun atıldığını gördüm. Bu vücudun şekli baş ön tarafta, sırt aşağıya doğru, ayaklar çıplak, üzerindeki mintan beyaz, pantolon açık kahverengi renkli bir pantolonu vardı. Bu vücut polislerin takriben 10 metre kadar önüne düştü. Polisler hemen düşeni aldılar, siyah bir arabaya koydular... Vücudun pencereden çıktığı andan itibaren çabalanma veya insiyaki olarak bir yere tutunma gibi bir hareketi yoktu. Yere düştüğü anda yere isabet eden yeri ense köküdür. Sol omuz üzerine de belki olabilir) demektedir. Diğer şahitler Turgut EKİZ ve Murat KODAL'da ifadelerinde Dursun ÖNKUZU'nun yere düşmesinden bir iki metre yükseklikteki durumunu veya yere düştüğü anı ve Dursun'un yerdeki durumunu ifade etmektedirler. Şu beyanlardan çıkarılan sonuç Dursun ÖNKUZU'nun pencereden atıldığı anda hiç bir hareket yapmadan bir top gibi dizlerini karnına çekmiş olarak yere düşmüş olduğu hususudur. Bu da heyetimizi sanığın kendinden geçmiş, dayak ve işkencenin tesiriyle baygın bir durumdayken sanıklar tarafından pencereden atılmış olduğunu kabule götürmüştür. Öte yandan ETYÖO. 1K. 5D. 23. sıradaki Dursun'un yere düştüğü yer ile atıldığı pencerenin durumunu gösteren kroki ve Dursun'un yatmakta olduğu yerle binanın duvarı arasındaki mesafenin 180 santim kadar olması da Dursun'un herhangi bir çırpınmada bulunmadan cansız bir cisim gibi yere düştüğünü ifade eylemektedir. Diğer önemli bir delil de ETYÖO. 1K. 5D. 9 sırada mevcut olay günü ve olaydan 1,5 - 2 saat kadar sonra Yenimahalle C. Savcılığınca Köycülük odasında yapılan keşif zaptıdırki, zabıt da açık şekilde (odada boğuşmaya delâlet edecek, dağınık kâğıtlar hariç, bir iz ve emareye rastlanmadı). denilmektedir. Bu da bize Dursun'un pencereden atılması sırasında bir boğuşmanın veya Dursun'un çırpınıp atılmamak için eliyle, ayağıyla herhangi bir hareket yapmadığını göstermektedir.

Bütün bu tartışmadan sonra heyetimizce varılan kanaat; Dursun ÖNKUZU'nun sanıklar tarafından feci şekilde dövüldüğü; hayatî nahiyelerine vurularak bayıldığı; o baygınlık anında polisin gelmesi üzerine paniğe kapılan sanıklar tarafından baygın bir şekilde aşağıya atıldığı; başının üstüne düşerek baş ve ense kemiğinin kırılıp ağır bir komaya girdiği ve kaldırılmış olduğu hastanede bir saat kadar sonra vefat ettiği şeklinde berraklaşmış ve kesinleşmiştir. Odada dövüldüğü sırada Dursun'un inhibisyon ile öldüğü üzerinde durulmamış zira yere düştüğünde ölü olmadığı ve hastanede ölmüş bulunduğu tabip raporuyla ortaya çıkmıştır.

Sanık Adnan ALTIPARMAK'a müsnet olaylar bu şekilde delilleriyle saptandıktan sonra bu olayların hukukî niteliği üzerinde de durmak gerekir. Gerekçenin kişisel sorumluluklar bölümünde oldukça ayrıntılı olarak izah edilmesine rağmen belirtmek gerekir ki, heyetimizce Dursun ÖNKUZU olayı için de, diğer olaylar gibi, aynı kasıt altında işlenmiş, bir suçu oluşturan olaylar zincirinin halkalarından biri şeklinde mütalâa edilmekten başka bir değerlendirme tarzı bulunamamıştır. Başka bir deyimle bir insanın öldürülmesi şeklinde de olsa bu olay ideolojik bir sebeple işlenmiş bir olaydır ve Türkiye'de verilmekte olan millî demokratik Devrim savaşının bir parçasıdır. Diğer bir deyimle evvelce de ifade edildiği gibi Dursun ÖNKUZU bir alacağın tahsili, bir arazi ihtilâfı, bir kan davası gibi her zaman müşahade edilen sebepler yüzünden öldürülmemiştir. Olayın oluş biçimi anlatılırken ayrıntılı olarak ortaya konulduğu üzere Dursun ÖNKUZU ETYÖO. devrimcileri tarafından belli konularda sorguya çekilmek için odaya getirilmiştir. Bütün bu gerekçelerle bu olaya T. C. K.'nun 463 ncü maddesinde yazılı faili belli olmayan bir adam öldürme fiili niteliğini vermek ve o şekilde bir değerlendirme yapmak yoluna gidilememiş ancak doğurduğu sonuç ve kamu vicdanında meydana getirdiği yıkıntı gözönüne alınarak ceza uygulaması yapılırken asgarî hadden uzaklaşma için yeterli gerekçe olarak kabul edilmiştir.

Sanık Adnan ALTIPARMAK'ın FKF. yöneticisi ve başkanı olması, Devrimci Grup broşürünü yayınlaması, boykotlara işgallere katılması, arkadaşlarıyla okul içinde öğretmenler ve idareciler üzerinde terör havası yaratması gibi yukarıda sübut ve oluş şekilleri delilleriyle gösterilen bütün bu eylemleri, DEV-GENÇ davasının genel espirisi içinde, aynı kasıt altında işlenen tek suçun birer parçaları olarak değerlendirilmiştir. Sanığın bu eylemleri sahip olduğu bilimsel sosyalizm yani komünizm ideolojisini gerçekleştirmek, Türkiye'de komünist bir devlet rejimi ve komünist bir toplum düzeni yaratabilmek için kalkışılan hareket meyanında olmak üzere amaca giden yolda birinci basamağı, ilk aşamayı teşkil eyleyen millî demokratik devrim savaşını vermek için kurulmuş bulunan FKF. ve TDGF.'nin fiilen ve hukuken mensubu olan bir kişinin işlemiş olduğu ve işlemesi beklenilen fiiller şeklinde kabul ve mütalâa edilmiştir. Gerekçenin özel bölümünde ayrıntılı biçimde açıklandığı üzere FKF. ve TDGF. T. C. K.'nun 141 nci maddesinin öngördüğü nitelikte bir cemiyettir. Sanık Adnan ALTIPARMAK önce 1968 tarihinde ETYÖO. Sosyalist Fikir Kulübü yönetim kurulu üyesi olmuş, sonra bu kulübün başkanlığını yapmış bir kişidir. Her ne kadar sosyalist fikir kulübü hukukî niteliği itibariyle ETYÖO. içinde kurulamamış ve dışarıda vücut bulmuş bu itibarla da büyük bir hayatiyet gösteremeyip münfesih olmuş ise de Devrimci Grup Sosyalist Fikir Kulübünün E. T. Y. Ö. O. içindeki maskelenmiş bir şeklidir. Yukarıda da belirtildiği üzere ETYÖO. ve Gazi Eğitim Enstitüsü Bakanlığa bağlı okullar olduğundan, muhtariyetleri bulunmadığından buralarda ancak öğrenci derneği kurulabilir. Halbuki bu okullar millî demokratik devrim savaşının öncü kadrolarını yetiştiren ve her sınıf halkla en çok teması olacak ilerinin öğretmen ve sanatkârlarının yetiştiği okullardır. Stratejinin gereği olarak mutlaka bu okulların devrimcilerin hâkimiyetine geçmesi devrimcilerin kalesi haline gelmesi gereklidir. Bunun için yapılabilecek iş adı öğrenci derneği olmakla beraber okulun içinde faaliyet gösteren bu derneği ele geçirmektir. Bu amaçla ETYÖO.'da Devrimci Grup adı altında okulun ileri gelen sosyalist öğrencileri seçime girmişler ve nitekim amaçlarına ulaşıp öğrenci derneğini FKF.'nin TDGF.'nin bir alt kuruluşu halinde yönetmeye başlamışlardır. Devrimci Grubun amaçlarının millî demokratik devrim savaşı olduğu yukarıda söze konu edilen broşürün niteliği anlatılırken ortaya konulmuştu. Aslında bu broşür FKF. tarafından yayınlanmış bir broşürün kapaktaki adının "E. T. Y. Ö. O. Devrimci Grup" şekline dönüştürülmesinden başka bir şey değildir. Belediye otobüslerinin seferden alıkonulması konusuyla ilgili TDGF.'nin bütün fakülte ve yüksek okul temsilcileriyle yaptığı toplantı ETYÖO. Öğrenci Derneği odasında yapılmıştır. Bu ve buna benzer bütün veriler devrimci grubun millî demokratik devrim savaşı veren bir cemiyet ve FKF, veya TDGF.'nin bir alt kuruluşu niteliğinde olduğunu ortaya koymaktadır. Bu yönü ile de T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 1 nci fıkrasında öngörülen cemiyet niteliğindedir.

Sanık Adnan ALTIPARMAK'ın adı, okuldan uzaklaştırma cezası olduğu için, hukuken öğrenci derneğini ele geçiren, bu maksatla seçimlere giren devrimci grubu oluşturan listenin içinde görülmemektedir. Ama Devrimci Grup isimli broşürü hazırlayan sanık ALTIPARMAK'ın olduğu da kuşkudan uzak bir şekilde sübuta ermiştir. Şu duruma göre varılan sonuç sanık ALTIPARMAK'ın Devrimci Grubun kurucusu ve gölgedeki lideri olduğudur.

Bütün bu gerekçeler ve değerlendirmelerden sonra sanık ALTIPARMAK'ın T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 1 nci fıkrasında öngörülen suçu işlediği ve bu suçun bütün unsurlarını oluşturduğu bu sebeple de anılan madde uyarınca cezalandırılmasının gerektiği kanaatına varılmıştır.

122. MEHMET ALİ KABAKOĞLU:

Sanık hakkında Askerî Savcılık iddianamesinde:

Sanığın 19.1.1968 tarihinde fikir kulübü yönetim kurulu üyeliğine seçildiğini, ETYÖO devrimci grubu başkanı olduğunu, 1969 yılı Aralık ayında öğretmenleri destekleme ve 6 ncı filoyu protesto boykotlarını devrimci grup mensupları ile birlikte başlattığını, idarece izin verilmediği halde zorla okulun konferans salonunu açtırdığını, 1970 yılı Ocak ayında Belediye otobüslerini arkadaşları ile birlikte seferden men ederek okulun önüne getirdiğini, okula gelen polisle öğrenciler arasında çatışma çıktığını, polisi müdürün çağırdığı gerekçesi ile yeniden bir boykot hare-

keti başlattığını, öğretim üyelerine karşı hakaret ve tehdit suçlarını işlediğini, bu suçlardan aranırken 17.5.1970 tarihinde SBF'de kendi imal ettiği telsiz alıcı ve vericisi ile yakalandığını, 1.6.1970 tarihinde okuldaki işgal hareketlerini yönettiğini 23.11.1970 tarihinde HASAN GÜRÜL, SELAHATTİN MAZMAN ve DURSUN ÖNKUZU'nun hürriyetlerini tahdit edenler ve DURSUN ÖNKUZU'yu öldürenler arasında bulunduğunu, devrimci grubu başlıklı bildiride devrimci grup başkanı olarak Marksist-Leninist bir düzen kurulması yolundaki fikirlerini açıkladığını, okulda dağıtılan çeşitli bildirilerle bu fikirleri öğrenciler arasında yaymaya ve taraftar kazanmaya çalıştığını, faaliyetlerinin DEV-GENÇ paralelinde olduğundan bahisle fiiline uyan T. C. K.'nun 146/3 ve 448 nci maddeleri mucibince tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/1-6, 173, 64 delâletiyle 179/2, 179/2, 179/2, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 20.5.1970 tarihinde Cumhuriyet Savcısına verdiği ifadesinde:

Tahkik konusu bildiriyi Adnan ALTIPARMAK'ın hazırlayıp yayınladığını, yayınladıktan sonra kendilerine haber verdiğini, bu sebeple bildirinin yayınlanmasından haberinin bulunmadığını, Adnan'ın fikir kulübü üyesi olduğunu beyan etmiştir.

Sanık 13.1.1971 tarihinde Sorgu Hâkiminin aldığı ifadesinde:

Evvelce öğrenci derneği başkanı olduğunu Eylül ayında okuldan temelli uzaklaştırıldığını, bunun üzerine Danıştayda dava açtığını, okulla bu sebepten ilgisini kestiğini, bir yandan da SBF. kantininde kasiyer olarak çalıştığını, devrimci gruba mensup olduğundan, talebe derneği başkanı ve öğrenci lideri her olaya ismi geçtiğinden kendisini çekemiyenlerin ve diğer gruba mensup olanların atfı cürmisine uğradığını, olayın vuku bulduğu saatte okulda olmadığını, kantindeki görevinin başında bulunduğunu, saat 12.00 sıralarında kantine gelen bazı talebelerden olayı duyduğunu, okula hiç gitmediğini, DURSUN ÖNKUZU'yu öldürmediğini, diğer mağdurları hapsetmediğini, hakkında gıyabi tutuklama kararı verildiğini, işitmediğini, memleketinde olduğunu, duyunca gelip teslim olduğunu beyan etmiştir.

Sanık 29.7.1971 tarihinde As. Savcı tarafından alınan ifadesinde:

Olay tarihinde okuldan uzaklaştırılmış bulunduğunu, SBF. kantininde çalışmakta olduğunu, olayla ilgisinin bulunmadığını, kendisine iftira edildiğini, okuldaki daha önceki boykot ve öğrenci hareketlerine katıldığından bu olaya da ismini karıştırmış olabileceklerini, devrimci gençlik başlıklı bildiriyi kendisinin yazmadığını, dağıtmadığını, o tarihlerde tutuklu bulunduğunu, daha doğrusu poliste göz altında bulunduğunu, Adnan ALTIPARMAK'ın dağıttığını sandığını, bu hususta kesin bilgisinin bulunmadığını beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorguda:

19 Ocak 1968 tarihinde fikir kulübüne üye olduğunu ve aynı gün yönetim kurulu üyeliğine seçildiğini, daha doğrusu o tarihte yönetim kurulu üyeliğine seçildiğini, kulübün federasyona dahil bulunduğunu, kulübün okul dışında kurulduğunu, maddî imkânsızlık sebebiyle çalışamaz hale geldiğini, yönetim kuruluna seçildikten sonra toplantılara katılmadığını, toplantılar federasyon binasında olduğundan oralara gidemediğini, bu zorlukların devamı sebebiyle fikir kulübünün münfesih olduğunu, fikir kulübü ile ETYÖO. Devrimci Grubunun herhangi bir ilişkisinin olmadığını, zaten devrimci grubun öğrencinin kendilerine aldıkları isimden ibaret bulunduğunu, seçimlere devrimci grup içerisinde kendisinin de başkan adayı olarak katıldığını ve seçimleri kazanarak öğrenci derneği başkanı olduğunu, başkanlığının 1969 yılı Aralık ayının sonlarında başladığını, öğretmenleri destekleme ve 6 ncı filoyu protesto boykotları kendisi öğrenci derneği başkanı seçilmeden yapıldığından bu boykotları kışkırtmak, teşvik etmek veya başlatıp yönetmesinin söz konusu olamayacağını, iddianamede belirtilen boykotlardan önce genel kurulun başkanlığında öğrencilerin katılmış olduğu toplantıların yapılarak boykot kararları alındığını, bu toplantıların yapıldığı salonun kapısını zorla açtırdığına dair

olan iddianın yersiz olduğunu, bu toplantılar 18 Aralık 1969 tarihinde yapıldığından ve kendisi de henüz dernek başkanı bulunmadığından kapının açtırılması veya izinsiz toplantı yaptırılması mevcut ise bunun sorumlusunun genel kurul yöneticileri olması gerektiğini, Ankara Belediye Meclisinin pasolarla ilgili olarak aldığı kararın öğrenciler arasında infial yarattığını, bir boykot yapılması fikrinin yaygınlaştığını, bu konuyu okul müdürü ile görüştüğünü, toplantı yapılması hakkındaki talebini müdürün reddettiğini, durumu yönetim kuruluna getirdiğini, toplantı halindelerken okula polislerin gelmeye başladığını, aynı zamanda bir kısım öğrenci ile polisin çatışmaya başladığını, polisi okula müdür Ali ERKAN'ın davet ettiğini, yatakhane kapılarını kırarak içeriye giren polisin bu hareketine karşı müdürün seyirci kaldığını, bu olayda Belediye otobüslerini seferden menetmesi veya devirmesi gibi bir hadisenin vukuna ne kendisinin ve ne de arkadaşlarının sebebiyet vermediklerini, okulun kurulduğu 1937 yılından bu yana kadro kanunu çıkarılmadığından bu konuda birçok boykotların yapıldığını, öğrenci derneği başkanı bulunduğu sırada bir tek boykot yapıldığını, seçimlere girerken kadro kanununun çıkarılması yolunda çalışmalarda bulunacaklarını vaat ettiklerini, ancak o zamanki okul idaresinin bu işi yapacağına inanmadıklarından idarenin değiştirilmesi babında boykota geçtiklerini, ETYÖO.'da Belediye otobüslerinin devrilmesi diye bir hadisenin vuku bulmadığını, buna rağmen bir hadise çıkabilir korkusuyla müdürün okula polis çağırdığını, bu sebeple bir boykota gidilmesinin yan sebep olduğunu, asıl sebebin kadro kanununun çıkarılması olduğunu, bu boykotun 6 Ocak 1970'de başladığını, ertesi günü okulun kapatıldığını, kapatma kararına karşı olduklarından öğrenci derneği yönetim kurulu olarak Danıştay da dava açtıklarını, ADNAN ALTIPARMAK ve arkadaşlarının tuttukları ölüm orucuna katılmadığını, 13.6.1969 tarihindeki boykot sebebiyle okuldan bir yıl uzaklaştırma cezası aldığını, 6 Ocak 1970 tarihinde yapılan boykot sebebiyle de okuldan temelli uzaklaştırıldığını, öğretim üyelerine hakaret ve tehdit ettiği hususlarının doğru olmadığını, hiç kimsenin kendisinden şikâyetçi olmadığını, okuldan uzaklaştırıldıktan sonra Şubat 1970 tarihinden itibaren SBF. kantininde çalışmaya başladığını, o sırada nüfus cüzdanını Mehmet ÖZDEMİR isimli arkadaşına verdiğini, yurda yapılan baskında MEHMET ÖZDEMİR'in bavulunda bu cüzdanla birlikte bir osilatör aleti bulunduğundan bu aletin kendisine ait olduğu kanaatına varıldığını, aslında osilatörün kendisinin olmadığını, Nisan 1970 tarihinde okulun normal öğretime başladığını, fakat 1 Haziran 1970 tarihinde herhangi bir işgal olayının vuku bulmadığını, dolayısiyle işgali yönettiğinin gerçek dışı olduğunu, HASAN GÜRÜL, SELAHATTİN MAZMAN ve DURSUN ÖNKUZU'nun tehdidi ve DURSUN'un öldürülmesi olayı ile ilgili olarak evvelce verdiği ifadelerinin doğru olduğunu, DURSUN'un öldürülmesi ile ilgisinin bulunmadığını, devrimci grup başlıklı bildirinin dağıtılması ve hazırlanması ile bir ilişkisinin olmadığını, kimin yayınladığını bilmediğini, Yenimahalle Cumhuriyet Savcısı tarafından alınan keza aynı yer sorgu hâkimliğince alınan ifadelerinin doğru olduğunu, Askeri Savcılık ifadesinin genellikle doğru olduğunu, sadece devrimci grup bildirisinin ADNAN ALTIPARMAK tarafından dağıtıldığı hususunun yanlış zapta geçtiğini esasında onun yazdığını duydum şeklinde beyanda bulunduğunu beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Dursun ÖNKUZU olayını gerçek olduğu şeklinde anlatacağını, Dursun'un pencereden düştüğü veya atladığı sırada odada bulunmadığını, odada kimlerin bulunduğunu Adnan ALTIPARMAK'ın açıkladığını, bu nedenle T. C. K.'nun 448 nci maddesini ihlâl ettiğinin ileri sürülemeyeceğini, olaydan bir gece evvel Adnan ALTIPARMAK'la yatmak için okula gittiklerini, yatakhanede yattıklarını, ertesi sabah sınıfa dinamit atanların çalışma odasında olduklarının söylenmesi üzerine giyinmeden oraya gittiklerini, odada Mehmet ÖZDEMİR, Akif ATASAYAN, Feridun TAMİRER, Ali BAŞPINAR ve Sabri UYAR'ın bulunduğunu, Selahattin MAZMAN ile Hasan GÜRÜL'ün de odaya getirilmiş olduklarını, dinamiti kimin attığının bu iki öğrenciden sorulduğunu, daha sonra Adnan ALTIPARMAK'la giyinmek üzere odadan ayrıldıklarını, tekrar odaya geldiklerinde Selahattin MAZMAN'ın gitmiş olduğunu, Mehmet ÖZDEMİR'in Hasan GÜRÜL'e sorular sorduğunu, bir iki sualde kendisinin sorduğunu, bu arada

odaya gelen birisinin Dursun ÖNKUZU'nun ikinci kattaki köycülük kolu odasına çıkarıldığını, söylediğini, bunun üzerine birlikte odadakilerin yukarıya çıktıklarını, kendisinin gitmediğini, daha sonra Hasan GÜRÜL'le yukarıya çıkıp köycülük kolu odasına yakın küçük bir odaya girdiklerini, odaya gelen Ali BAŞPINAR'a Hasan GÜRÜL'ü beklemesini söyleyip köycülük odasına gittiğini, Mehmet ÖZDEMİR, Şefik ŞENEL, Adnan ALTIPARMAK, Sabri UYAR ve Akif ATASAYAN'ın, Dursun ÖNKUZU'dan dinamiti kimin attığını sorduklarını, tartışmaya kendisinin de katıldığını bu arada itme, kakma ve sarsma şeklinde davranışlarının olduğunu, bir ara polis kamyonlarının sesine benzer ses işitince odadan dışarıya çıktığını, başka bir odanın camından polisin geldiğini görünce ikinci kata koştuğunu, merdiven sahanlığında Adnan'la karşılaştığını, ne olduğunu sorgusunda Adnan'ın bilmiyorum dediğini, zemin kata inip bir camı kırarak arka taraftan Adnan'la birlikte kaçtıklarını, yolda Dursun'un polis çağırabileceğini, yandaki yemekhanenin damına atlayabileceğini konuştuklarını, olayın gerçekten bu şekilde cereyan ettiğini, Haziran 1969, öğretmenler boykotunu desteklemek, 6 ncı filonun İzmir'e gelişini protesto boykotlarından E. G. O. olaylarından, okul müdürünün istifası için yapılan boykottan 1 nci derecede sorumlu olduğunu, bu boykotlarda ilk kararın kendisinden çıktığını, öğrencileri bizzat teşvik ettiklerini, yönettiğini, bugün geçmişte savunabileceği bir tek olayın bulunmadığını, geçmişteki olumsuzluklarının bedelini hapiste yatarak da ödeyebileceğini, durumunu mahkemenin takdirine bıraktığını beyan etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık MEHMET ALİ KABAKOĞLU'nun ETYÖO. Fikir Kulübüne Ocak 1968 tarihinde üye olduğu; 19.1.1969 tarihinde de fikir kulübünün yönetim kuruluna seçildiği; ETYÖO'nun bakanlığa bağlı bir yüksek okul olması sebebiyle okul binası içinde fikir kulübünün kurulmasına imkân bulunmadığından okul dışında oluşturulan bu kulübün genellikle S. B. F.'de F. K. F.'nin odalarında çalıştığı, bu özelliği nedeni ile büyük bir canlılık gösteremeyip kısa bir sürede ortadan yok olduğu; okul içinde öğrencilerin arasında sürekli olarak faaliyette bulunabilmek üzere sosyalist bir kuruluşun oluşturulması amacıyla, Adnan ALTIPARMAK'ın hanesinde izah edildiği üzere, devrimci grup adı altında sosyalistlerin ETYÖO. Öğrenci Derneğini ele geçirmek amacıyla seçimlere Devrimci Grup adını taşıyan bir bildiri yayınlayarak girdikleri, seçimleri kazanıp öğrenci derneğini ellerine geçirdikleri; sanık Mehmet Ali KABAKOĞLU'nun devrimci grupun adayı olarak girdiği seçimden sonra gerçekten öğrenci derneği başkanı olduğu, okulda 6 ncı Filonun İzmir Limanına gelmesi sebebiyle düzenlenen boykota iştirak ettiği; keza TÖS. tarafından düzenlenen öğretmen boykotunu desteklemek amacıyla ETYÖO.'da düzenlenen boykota katıldığı ve bu boykotlarda öğrencileri kışkırttığı; Ocak 1970 yılı başlangıcında öğrenci pasolarının Belediyece verilmesi konusundaki Belediye Meclis kararını protesto ve önlemek amacıyla Adnan ALTIPARMAK'ın hanesinde teferruatı yazılı okula otobüsleri çevirip okul bahçesine getirme ve bu sebeple polisle çatışma olayına katıldığı; okula polisi müdür Ali ERKAN'ın çağırmış olduğu gerekçesiyle öğrencilerin yeniden boykot yapmasını sağladığı; okulda öğrenciler, idareciler ve öğretmenler üzerinde hakaret, tehdit ve müessir fiil olaylarında bir terör havası yaratmak eylemlerine katıldığı; bu meyanda 23.11. 1970 tarihinde Selahattin MAZMAN ve Hasan GÜRÜL'ün dövülerek sorguya çekilmeleri ve keza Dursun ÖNKUZU'nun yatakhanenin köycülük odası penceresinden atılarak öldürülmesi olayına katıldığı sanığın Askerî Savcıya verdiği ETYÖO. 1K. 9D. 25. sırada, Asliye Ceza Mahkemesine verdiği ETYÖO. 1K. 7D. 7 sırada, C. Savcısına verdiği ETYÖO. 2K. 4D. 18. sırada mevcut hazırlık ifadeleri; huzurda verdiği ve DT. 2K. 192. sayfada mevcut sorgusu ve ayrıca savunmalar sırasında Adnan ALTIPARMAK ile birlikte hazırlayıp verdiği ve Sav. 1K. 375-385 diziler arasındaki beyanları ve bu beyanlarındaki kısmen açık kısmen dolaylı itiraf ve ikrarları bu ikrarlarını doğrulayan, tamamlayan ve soyutluktan kurtaran şahit Özalp AYBEK'in ETYÖO. 1K. 9D. 12; 2K. 7D. 8. 2K. 8D. 32-33. sıralardaki hazırlık; DT. 4K. 696. sıradaki yeminli son soruşturma ifadeleri; şahit Mehmet OKTAY'ın ETYÖO. 2K. 4D. 22 sıradaki hazırlık, DT. 4K. 599 sıradaki yeminli son soruşturma ifadeleri; şahit Abdülkadir GÜRSES'in ETYÖO. 2K. 4D. 23 sıradaki, 2K. 8D. 13 sıradaki ve DT. 4K. 526 sıradaki yeminli son soruşturma ifadeleri; şahit Yahya ŞAHLİMAN'ın ETYÖO. 2K. 8D. 7 sıradaki hazırlık, DT. 4K. 558 sı-

radaki yeminli son soruşturma ifadeleri; şahit Nadir CÖMERT'in ETYÖO. 2K. 8D. 10 sıradaki hazırlık, DT. 4K. 515 sıradaki yeminli son soruşturma ifadeleri; şahit Ziya GÖKÇE'nin ETYÖO. 2K. 8D. 12 sıradaki hazırlık, DT. 4K. 547 sıradaki yeminli son soruşturma ifadeleri; şahit Necmettin TİRBEN'in ETYÖO. 2K. 8D. 15 sıradaki hazırlık, DT. 4K. 524 sıradaki yeminli son soruşturma ifadeleri; şahit Halim ÇELİK'in ETYÖO. 2K. 8D. 17 sıradaki hazırlık, DT. 4K. 538 sıradaki yeminli son soruşturma ifadeleri; şahit Abdullah NİŞANCI'nın ETYÖO. 2K. 8D. 19 sıradaki hazırlık, DT. 4K. 519 sıradaki yeminli son soruşturma ifadeleri; şahit Tomris ÇERİT'in ETYÖO. 2K. 8D. 26 sıradaki hazırlık ve DT. 4K. 643 sıradaki yeminli son soruşturma ifadeleri; şahit Ali ERKAN'ın ETYÖO. 2K. 8D. 26 sıradaki hazırlık ve DT. 4K. 661 sıradaki yeminli son soruşturma ifadeleri ve sanık Adnan ALTIPARMAK'ın hanesinde yazılı aynı olaylarla ilgili diğer şahitlerin ifadeleri ile ve yazılı delil olarak da ETYÖO. dosyalarında mevcut Adnan ALTIPARMAK'ın hanesinde yazılı belgelerle kuşkudan uzak bir şekilde sübuta ermiş bulunmaktadır.

Sanık ilk ifadelerinde ve huzurdaki sorgusunda hakkındaki isnatları red ve inkâr etmiş ise de karar safhasına kadar dinlenilen şahit beyanlarının, sanıkların beyanlarının ve diğer delillerin bir arada mütalâa edilmesi sonucu ve nihayet Mehmet Ali KABAKOĞLU'nun savunma safhasında el yazısı ile yazıp mahkemeye tevdi etmiş olduğu dilekçesinde (okulda meydana gelen, a) Haziran 1969 boykotundan, b) 16 Aralık 1969 öğretmenler boykotunu desteklemeboykotundan, c) 19 Aralık 1969'da 6 ncı Filonun İzmir'e gelişini protesto boykotundan, ç) 5 Ocak 1970'teki EGO, olaylarından, d) bunun akabinde okul müdürünün istifası için yapılan boykotdan, bütün bunlardan herkestençok ve birinci derecede ben sorumluyum. Bütün bu boykotlarda "ilk karar" benden çıkmıştır. Forum ve toplantılarda yaptığım konuşmalarla öğrencileri ben teşvik ettim. Yönettim. Ben olmasam olaylar belki bu ölçüde gelişmezdi.) şeklindeki açık ikrarları sonucunda olayların yukarı da yazılı olduğu şekilde cereyan etmiş bulunduğu sonucuna varılmıştır.

Sanığa müsnet bu fiillerin ve hukukî mahiyetlerinin Adnan ALTIPARMAK'ın hanesinde yazılı gerekçelerle T. C. K.'nun 141/1 nci maddesinde öngörülen suçun unsurlarını oluşturduğu bu nedenle sanığın anılan madde uyarınca cezalandırılmasının gerektiği vicdanî kanaatine ulaşılmıştır.

123. SABRİ UYAR:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın 1970 yılında Milli Eğitim Bakanlığı merkez binasında kan dökeceğiz sözlerini sarf ederek asayişi ihlâl ettiğini, okuldaki görevlilere müdahale ederek hizmet yapmalarına engel olduğunu, yatakhanede dinamit ve molotof kokteyli patlattığını, yemekhane ve yatakhaneye afiş, pankart ve döviz asan öğrenciler arasında bulunduğunu, devrimci grup yönetim kurulu üyesi bulunduğunu, devrimci grubu başlıklı bildiriyi dağıttığını, Belediye otobüslerinin seferden men olayına karıştığını, AHMET ÇAKIR'a işkence ettiğini, HALİT ÇELİK'i tehdit etmek istediğini, öğretmen ABDÜLKADİR GÜRSES'e hakaret ettiğini, HASAN GÜRÜL ve Selahattin MAZMAN'ın hürriyetlerini tahdit ettiğini, bunlara karşı müessir fiilde bulunduğunu, DURSUN ÖNKUZU'nun öldürülmesi olayının faili bulunduğunu, tanık ifadelerinden ve dağıtılan bildirilen Türkiye'de Marksist-Leninist bir düzen yerleştirilmesi gayesi ile sanığın olaylara karıştığının anlaşıldığından bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 146/3 ve 448 nci maddeleri uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/1-6, 173, 64, delâletiyle 179/2, 179/2, 179/2, 31 ve 33 ncü maddeleri uyarınca tecziyesini talep ve mütalâa etmiştir.

Sanık 7.4.1970 tarihinde C. Savcısına verdiği ifadesinde:

ETYÖO. Öğrenci Derneği yönetim kurulu üyesi olduğunu, tahkik konusu bildirinin yayınlanmasından haberinin bulunmadığını, bu bildirinin yönetim kurulunca yayınlanmadığını, o tarihlerde dernek seçimleri olduğundan Adnan ALTIPARMAK adındaki öğrenci tarafından hazırlandığını, kendilerinin de bunu bastırdıklarını, bu şekilde yayınlandığını, daha doğrusu sonradan bastırıldığını gördüklerini, ondan sonra dağıtıldığını, muhtevasını bilmediğini, beyan etmiştir.

Sanık 13.1.1971 tarihinde Sorgu Hâkimine verdiği ifadesinde:

Dursun ÖNKUZU'nun ölümüne sebebiyet vermediğini, Hasan ve Selahattin'in hürriyetlerini tahdit etmediğini, bu şahısları tanımadığını, bazı hadiselerden dolayı geçen seneden beri okula devamlı uğrayamadığını, okuldan ayrılmak zorunda kaldığını, olay günü kız arkadaşları ile gezmeye çıktığını, saat 11.00'den sonra okula avdet ettiğini, döndükten sonra olayı duyduğunu, üzüldüğünü, okulda doğru dürüst ders olmadığından, talebeler arasında bazı gerginlik olduğundan ve bu olayı da duyduktan sonra bu şekilde okunmaz diyerek aynı gün memleketine gittiğini, bir müddet Konya ve Sarayönünde kaldıktan sonra Ankara'ya geldiğini, hakkında gıyabî tevkif müzekkeresi kesildiğini öğrenince derhal geldiğini, suçla bir alâkasının bulunmadığını beyan etmiştir.

Sanık 29.7.1971 tarihinde Askerî Savcıya verdiği ifadesinde:

Olay tarihinde okulda olmadığını, kız arkadaşları ile birlikte kantinde oturup sonra onları K. T. Y. Ö. Okuluna götürdüğünü, sonra okula döndüğünü, nişanlısına telefon etmek üzere GEE.'ne gittiğini, Devrimci Grup başlıklı broşürün hazırlanmasından bilgisinin bulunmadığını, kimin hazırladığını bilmediğini, arkadaşlarının ısrarı üzerine devrimci gruba dahil olduğunu, yabancı emperyalizme karşı olduğunu, bu mücadelenin fikir yolu ile ve demokratik yollarla olacağına inandığını, millî demokratik devrimin ne olduğunu bilmediğini, olaylardan sonra bir süre okulda kaldığını, sonra GEE.'ne gittiğini, Akif'in babasını bir kere GEE.'de gördüğünü, ağabeyisini de bir kere SBF.'de gördüğünü, bu şahsın Akif'in ağabeyi olduğunu, sonradan öğrendiğini, kendisine Akif ifadesini değiştirmin ondan sonra teslim olacağız şeklinde bir söz sarfetmediğini, Akif'e kimin avukat tuttuğunu bilmediğini, bir defa işçi Köylü Gazetesi satarken yakalandığını, bir kere de bakanlık önünde düzenlenen gösteriye katıldığını, bunları arkadaşlarının tesiri ile yaptığını beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorguda:

1969 - 1970 ders yılında öğrenci derneği seçimlerini kendisinin de dahil bulunduğu, devrimci grubun kazandığını, ETYÖO.'da Fikir Kulübü veya devrimci gençlik derneğinin bulunmadığını, sadece Ülkü Ocakları ve SDD.'nin mevcut olduğunu, 1969 yılında okula girdiğinden daha önce kurulmasına teşebbüs edilen fikir kulübü ile hiç bir ilişkisinin bulunmadığını, mensubu olduğu öğrenci derneğinin amacının öğrenci sorunlarını çözümlemek ve öğrencilerle idare arasındaki ilişkileri düzenlemekten ibaret olduğunu, dernek seçimlerini devrimci grubun 27 Aralık 1969'da kazandığını, iş başına geçtikten sonra okul yönetmeliğinin değiştirilmesi için çalışmalarda bulunduklarını, zira yönetmeliğin eski olduğunu, okulun kadro kanununun çıkarılması için hazırlanan muhtırayı öğrenci derneği olarak okul idaresine ve Millî Eğitim Bakanlığına sunduklarını, fakat müdürün bu kanunun çıkmaması için elinden geleni yaptığını, kanunun çıkmamasında menfaatleri bulunan öğretim görevlilerinin öğrencileri bölmek için Ülkü Ocaklı öğrencileri kendi etraflarında örgütleyip kışkırtmalara giriştiklerini, idarenin bazı tutumu karşısında geniş öğrenci kitlesinin okul idaresine karşı hoşnutsuzluğunun arttığını, boykot hareketlerine başlanıldığını, 5 Ocak 1970 tarihindeki Belediye otobüsleri olayından sonra müdürün okula polis çağırdığını, bu davranış üzerine 834 öğrencinin müdürün istifasını isteyen bir dilekçeyi hazırlayarak Bakanlığa verdiklerini, dilekçe üzerine bir işlem yapılmadığından bütün öğrencilerin müdür istifa edinceye kadar süresiz boykota başladıklarını, bu defa 8 Ocak 1970 tarihinde Bakanlığın okulu kapattığını, 9 Mart 1970 tarihinde okul açıldığında, faşistlerin harekete geçirilip olaylar çıkartıldığını, okulu yeniden kapattırmak mak-

sadiyle tekrar polis çağırıldığını, polisin talebeye işkence yaptığını, baskının arttığını, öğrenci derneğinin kapatıldığını, 19 Mayıs 1970 tarihinde derneğin soyulduğunu, bu olayın devrimcilerin üzerine yıkılmaya çalışıldığını, 1970 yılında, Millî Eğitim Bakanlığına okul öğrenci sorunlarını bakanla görüşmek üzere bir grup halinde gittiklerini, orada asayişi ihlâl edecek bir olay çıkmadığını, kan dökeceğiz diye bir söz sarfetmediğini, talebelerin hadise çıkarmadan oradan ayrıldıklarını, okuldaki görevlilere müdahale ederek hizmet yapmalarına engel olmadığını, okulun yemekhane ve yatakhanesine molotof kokteyli veya dinamit atmadığını, aslında bunları atanların Ülkü Ocaklılar olduklarını, bu şahıslar 6 Ekim 1970 tarihinde Hüseyin TÜYSÜZ'ü vurduklarından okula gelmekten çekindiklerini, bunun için de muhtelif tarihlerde patlayıcı madde kullandıklarını, okulun yemekhane ve yatakhanesine afiş yapıştırmadığını, devrimci grup yönetim kurulu üyesi olmadığını, çünkü öğrenci derneği seçimleri bittikten sonra devrimci grup adı altında bir grubun kalmadığını, devrimci grup adlı bildiriyi dağıtmadığını, Belediye otobüslerinin seferden men edilmesi olayına katılmadığını, o tarihte Zonguldak'ta bulunduğunu, Ahmet Çakır'a veya bir başkasına işkence etmediğini, Abdülkadir Gürses'e hakaret etmediğini, Halit Çelik adlı şahsı tanımadığını, aralarında bir olay geçmediğini, Hasan Gürül ve Selahattin Mazman'ın hürriyetlerini tehdit etmediğini, bu şahısları tanımadığını, bu konuda evvelce ifade vermiş olduğunu, olayın cereyan ettiği zamanda okulda olmadığını, Dursun Önkuzu'nun öldürülmesi olayı ile alâkasının bulunmadığını, olay günü kendisini ziyarete gelen Kız Teknik Yüksek Öğretmen Okulundan birkaç kız arkadaşını okullarına götürdüğünü, saat 11.00 - 11.30 sıralarında bunları okullarına bırakıp GEE.'ne geldiğini, orada Gönül adlı kız arkadaşının öğrenci derneğinin yayın odasında bulunduğunu, hadiseyi Gönül'den öğrendiğini, bu hadise üzerine okul kapatıldığından, tekrar Zonguldak'a gittiğini, kendisini arayan soran olmadığını, radyodan İçişleri Bakanının beyanatından arandığını öğrenince 13 Ocak 1971 günü kendiliğinden Yenimahalle Sorgu Hâkimliğine baş vurduğunu, tutuklandığını, esasında olayla ilgisinin bulunmadığını, hiç bir olayda elebaşılık yapmadığını, Anayasanın verdiği hakları kullanarak yapılan boykota katılmak, döviz ve pankart asmak gibi fiilleri Anayasayı ortadan kaldırmakla hiç bir ilgisinin olmadığını, aleyhinde delil olarak gösterilen Sadi Atasayan tarafından yazılan mektubun saçma ve hiç bir özellik taşımadığını, C. Savcılığı ifadesinin genellikle doğru olduğunu, sadece devrimci grup başlığını taşıyan broşürü sonradan gördüğünü, bu broşürü Adnan ALTIPARMAK'ın hazırladığını, kesin olarak bilmediğini, Yenimahalle Sorgu Hâkimine verdiği ifadenin doğru olduğunu, As. Savcılık ifadesinin de umumiyetle doğru olduğunu, broşürü Adnan ALTIPARMAK'ın hazırladığına dair yaygın bir söylentinin bulunduğunu, 23 Kasım 1970 günü GEE.'ne telefon etmek için gittiğinin doğru olduğunu, okul kapatılınca Zonguldak'a gittiğini, adını Bakanın beyanatından işitince Ankara'ya gelip Avukat Niyazi Ağırnaslı ile görüştüğünü, onun tavsiyesi üzerine C. Savcılığına gidip teslim olduğunu, tutuklandıktan sonra avukat tutulması meselesi ile ağabeyi Mustafa Uyar'ın uğraşmaya başladığını, Niyazi Ağırnaslı'ya vekâlet vererek müdafi tayin ettiğini, cezaevine gelmeden ve geldikten sonra Akif ATASAYAN ile görüşmediğini, Akif'in ağabeyi Sadi ATASAYAN'ı bir kere SBF. kantininde gördüğünü, bu gördüğü tarihin Dursun Önkuzu olayından sonraki bir tarih olduğunu, SBF.'de tamamen bir tesadüf eseri karşılaştıklarını, bu şahsın Sadi ATASAYAN olduğunu, Altındağ Ağır Ceza Mahkemesindeki duruşma sırasında öğrendiğini, bu duruşmadan sonra da Sadi ATASAYAN'la hiç bir temasının olmadığını, Sadi ATASAYAN'ın mahkeme başkanına yazdığı mektuptaki açıklamaların gerçek dışı olduğunu, olay günü Akif ATASAYAN ve Erdinç GÜNDÜZ'ün polis tarafından götürüldüklerini işittiğini, 23.11.1970 günü Hasan Gürül ve Selahattin Mazman'ı hiç bir yerde görmediğini, o gün atelyede çalışması mevcut olmasına rağmen gitmediğini, öğrenci derneğinde nöbetçi kaldığını, bu nöbetin saat 08.00'den 17.00'ye kadar devam ettiğini, nöbet yerini terketmenin bir cezası mevcut olmadığını, dernek odasına o gün kendisinin açtığını hatırladığını, Kız Teknik Öğretmen Okulundan arkadaşları gelince onlarla dışarıya çıktığını, misafirlerinin saat 09.00 - 10.00 arasında geldiklerini, dernekte bir müddet Kız Teknikteki boykot hadisesini konuştuktan sonra onları okullarına götürdüğünü, bu okulun E. T. Y. Ö. O.'na 300 - 400 metre kadar bir mesafede bu-

lunduğunu, onları okula bıraktıktan sonra GEE. Yayın Odasına geldiğini, DEV-GENÇ üyesi olmadığını, SBF.'de veya GEE.'de DEV-GENÇ'in bir Hukuk Bürosunun mevcut olmadığını, bilmediğini, danışmak üzere gittiği Avukat Niyazi Ağırnaslı'nın kendisine Akif ATASAYAN'ın ifadesini değiştirdiğinden bahsetmediğini, beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Tanınan süre zarfında ileri sürülen iddialara cevap verebilmesi imkânsız olduğundan savunma yapmayacağını beyan etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık SABRİ UYAR'ın 27 Aralık 1969 tarihinde yapılan 39 ncu dönem öğrenci derneği seçimlerine Mehmet Ali KABAKOĞLU başkanlığında oluşan Devrimci Grup içinde girdiği ve seçimi kazanarak yönetim kurulu üyeliğini yaptığı; bu seçime girerken Adnan ALTIPARMAK tarafından hazırlanan, mahiyeti ve FKF.'nin yayınladığı (Dünya'da ve Türkiye'de devrimci hareket ve gençliğin yeri) isimli broşürün tıpkısı olduğu izah edilen "ETYÖO. Devrimci Grubu" başlıklı bildiriyi okul içinde yatakhane ve yemekhanede dağıttığı; Ocak 1970 başında otobüslerin seferden men edilip ETYÖO. bahçesine getirilmesi ve polisle çatışma olayına karıştığı; arkadaşlarıyla birlikte okul içinde sosyalist fikirleri benimsemeyen veya karşı fikirlerde olan öğrenciler, okul idarecileri ve öğretmenler üzerinde hakaret, tehdit ve müessir fiil ile baskı yaratıp korku ve terör havası estirdiği; Haziran 1969 tarihinde yapı bölümüne mensup bazı öğrencilerin sınıfta kalmalarını bahane ederek, o sırada Ankara ve İstanbul Yüksek Okullarında başlatılan boykotun ETYÖO.'da da yapılmasına sebep olduğu, imtihana girmek isteyen öğrencilere ellerindeki sopalarla mani olma yoluna gidenler arasında bulunduğu; okul müdürü Ali ERKAN'ın istifası için öğrencileri boykota sevk ettiği ve müdür Ali ERKAN'a Amerikan Uşağı, Faşist Köpek, diye bağırışarak hakaret edenler arasında bulunduğu; Ahmet ÇAKIR, Halim ÇELİK adındaki öğrencileri pansiyon binasının alt katına götürerek arkadaşları ile birlikte dövenler, hürriyetini tahdit edenler arasında olduğu; öğretmen Abdülkadir GÜRSES'e yemekhanede kompostonun içinde kurt çıkması sebebiyle hakaret ettiği; Selahattin MAZMAN, Hasan GÜRÜL ve Dursun ÖNKUZU'yu 23 Kasım 1971 tarihinde dövüp, hürriyetini tahdit ederek sorguya çekenler ve Dursun ÖNKUZU'yu feci şekilde döverek pencereden atıp ölümüne sebep olanlar arasında bulunduğu sanığın C. Savcısına verdiği ETYÖO. 2K. 4D. 12, Asliye Ceza Mahkemesine verdiği 1K. 7D. 8, Askerî Savcıya verdiği 1K. 9D. 24 sırada mevcut hazırlık ifadeleri, huzurda verdiği DT. 2K. 201. sıradaki sorgusu; aynı olayda sanıklar Adnan ALTIPARMAK, Mehmet Ali KABAKOĞLU, Akif ATASAYAN'ın ve diğerlerinin bölümlerinde gösterilen ifadeleri; şahitlerden Ahmet ÇAKIR'ın ETYÖO. 2K. 8D. 6. sıradaki hazırlık; şahit Nadir CÖMERT'in ETYÖO. 2K. 8D. 10. sıradaki hazırlık ve DT. 4K. 515. sıradaki yeminli son soruşturma ifadeleri; şahit Abdülkadir GÜRSES'in ETYÖO. 2K. 8D. 13. sıradaki hazırlık ve DT. 4K. 526 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadesi; şahit Necmettin TİRBEN'in ETYÖO. 2K. 8D. 15. sıradaki hazırlık ve DT. 4K. 524 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadesi; şahit Halim ÇELİK'in ETYÖO. 2K. 8D. 17. sıradaki hazırlık ve DT. 4K. 538. sayfadaki yeminli son soruşturma ifadesi; şahit Abdullah NİŞANCI'nın ETYÖO. 2K. 8D. 21. sıradaki hazırlık ve DT. 4K. 519. sayfadaki yeminli son soruşturma ifadesi; şahit Ali ERKAN'ın ETYÖO. 2K. 8D. 26. sıradadaki hazırlık ve DT. 4K. 661. sayfadaki yeminli son soruşturma ifadesi ve ayrıca Adnan ALTIPARMAK'ın hanesinde gösterilen şahit ifadeleri ile devrimci grup broşürü, devrimci grubun öğrenci derneğinde yönetim kurulu üyeliğine seçildiğine dair belgeler, vesair yazılı delillerle kuşkudan uzak bir şekilde sübuta ermiş bulunmaktadır.

Sanık huzurdaki sorgusunda, kendinden önceki sanıkların davranışı içinde müsnet suçu işlemediğini, ileri sürülen eylemlere katılmadığını ve eylemlerin içinde bulunmadığını beyanla inkâr cihetine gitmiş ise de; gerek sanıkların ve gerekse okul öğretim görevlisi veya okulda idareci olan şahitlerin veya devrimci gruba mensup sanıklar tarafından dövülen, sorguya çekilen mağdur kişilerin beyanlarının bir arada mütalâası sonucunda ve keza Mehmet Ali KABAKOĞLU ile Adnan ALTIPARMAK'ın davanın son safhalarında yapmış oldukları

itirafları ve buna ek olarak Dursun ÖNKUZU olayında sanık Akif ATASAYAN'ın beyanları ve gene aynı olay sebebiyle kollektif bir çalışma ve Avukat AĞIRNASLI'nın yol göstermesi sonucu gerçeği ifade eyleyen beyanların değiştirilerek adaletin nasıl çıkmaza sokulması yoluna gidildiğini gösterir şahit Sadi ATASAYAN'ın hazırlık ve yeminli son soruşturma ifadeleri ile olayların yukarıda saptanan biçimde olduğu kuşkudan uzak bir şekilde anlaşılmış bulunduğundan, sanığın bu inkârlarına değer verilmemiştir. Örneğin: 23 Kasım 1970 günü Dursun ÖNKUZU'nun sorguya çekilmesi hadisesinde bulunmadığını ve bir takım beyanlarla ve şahitler göstererek başka yerde olduğunu is-pata çalışan ifadeler ile ileri sürmüş ise de, sanığın gerek Hasan GÜRÜL'ün gerekse Selahattin MAZMAN'ın sorguya çekilmelerinde hazır bulunduğu, Hasan GÜRÜL'ün başında bir süre nöbet tuttuğu, sonra köycülük odasında Dursun ÖNKUZU'nun sorguya çekilmesi ve dövülmesi olayına katıldığı yalnız mağdur Hasan GÜRÜL ve Selahattin MAZMAN tarafından değil, aynı olayda sanıklar Akif ATASAYAN, Adnan ALTIPARMAK ve Mehmet Ali KABAKOĞLU tarafından da tam bir ittifak içinde ifade edilmiş olmakla sanığın bu savunmalarının gerçekle ilgili bulunmadığı neticesine varılmıştır.

Sanığın, oluş biçimleri delilleriyle ortaya konulan, bu fiilleri Adnan ALTIPARMAK'ın hanesinde uzun uzun izah edilen gerekçelerle, T. C. K.'nun 141 nci maddesinin birinci fıkrasında öngörülen suçun unsurlarını oluşturduğu,bu itibarla da sanığın anılan madde uyarınca cezalandırılması gerektiği vicdanî kanaatına ulaşılmıştır.

124. AKİF ATASAYAN:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın SELAHATTİN MAZMAN ve HASAN GÜRÜL'ün hürriyetlerini tahdit eden ve kendilerine müessir fiilde bulunanlar arasında olduğunu, DURSUN ÖNKUZU'nun öldürülmesi olayına fiilen karıştığına dair kuvvetli belirtiler bulunduğunu, tanık beyanlarına nazaran devrimci gruba mensup olduğundan bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 146/3 ve 448 nci maddeleri uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik ön görerek sanığın T. C. K.'nun 141/5-6, 173, 64 delâletiyle 179/2, 179/2, 179/2, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 23.11.1970 tarihinde polise verdiği ifadesinde:

Devrimci sosyalist olmakla beraber herhangi bir kuruluşa üye bulunmadığını, tek dersten takıntılı olduğu için derslere girmediğini, olay günü saat 09.30'da lokalden çıkıp yatakhaneye gittiğini, yatakhanenin ikinci katındaki nöbet odasına ne var ne yok diyerek uğradığını, odada ADNAN ALTIPARMAK, M. ALİ KABAKOĞLU ve SABRİ UYAR'ın HASAN GÜRÜL ve SELAHATTİN MAZMAN isimli öğrencileri sorguya çekmekte olduklarını gördüğünü, sorguya kendisinin de katıldığını, öğrencilerden okulda Cumartesi günü patlatılan bombanın kim tarafından atıldığının sorulduğunu, bu arada SELAHATTİN MAZMAN'ın olayla ilgisinin olmadığı kanaatine varıldığından onu serbest bıraktıklarını, HASAN GÜRÜL'ün yakasından tuttuğunu ancak vurmadığını, diğer arkadaşlarının ise bir hayli dövdüklerini, bu sırada iki kişinin DURSUN ÖNKUZU'yu kollarından tutarak odaya getirdiklerini, DURSUN'u köycülük odasına çıkarmalarını söylediklerini, daha sonra HASAN'ı da alarak üçüncü kata çıktıklarını, HASAN'ı başka bir odaya kapatıp başına SABRİ'yi nöbetçi olarak bıraktıklarını, DURSUN'un kapatıldığı köycülük odasına gittiklerini, DURSUN'u getiren tanımadığı iki devrimci öğrencinin odadan çıktıklarını, DURSUN'dan dinamiti kimin attığını sorduklarını, bilmediğini beyan edince ADNAN ALTIPARMAK ve M. ALİ KABAKOĞLU ile birlikte dövmeye başladıklarını, bu esnada odanın penceresinin kapalı olduğunu yarım saat kadar dövme faslının devam ettiğini, bu arada kendisinin odadan çıktığını, HASAN GÜRÜL'ün bulunduğu odaya gittiğini, SABRİ UYAR'dan HASAN'ı teslim aldığını, SABRİ'nin de DURSUN'un bulunduğu köycülük odasına gittiğini, 15 dakika kadar sonra kapıyı aralayıp baktığında okulun

içine polislerin gelmiş olduklarını gördüğünü, kapıdan çıkıp polislerin arasına karıştığını, bu esnada yakalandığını, bu sırada DURSUN'un pencereden atılmış veya düşmüş olduğunu öğrendiğini, DURSUN'un pencereden atılma olayına karışmadığını beyan etmiştir.

Sanık 25.11.1970 tarihinde Sulh Ceza Hakimliğine verdiği ifadesinde:

Polise verdiği ifadenin bir iki yeri hariç doğru olduğunu, olay günü mağduru dövmediğini, sadece konuş seni zorlamasınlar diyerek sağ eliyle göğsüne yavaşça vurduğunu, bunun daha ziyade itekleme mahiyetinde olduğunu, mağduru sağ eli ile itekledikten sonra kendisine sen çekil HASAN'ın yanına nöbete git dediklerini, bunun üzerine o odadan çıkıp nöbete gittiğini, hadise günü saat 09.30 sıralarında lokalden çıktığını, yatakhanenin olduğu binanın ikinci katındaki komando baskınına karşı nöbet tuttukları odaya geçerken uğradığını, içeride ADNAN ALTIPARMAK, MEHMET ALİ KABAKOĞLU ve SABRİ UYAR'ın, HASAN ile SELAHATTİN'i sorguya çekmekte olduklarını gördüğünü, sorguya kendisinin de katıldığını, bu iki öğrenciden dinamiti kimin attığını, öğrenmek istediklerini, bu konuda SELAHATTİN'in bilgisi bulunmadığına kanaat getirdiklerinden onu serbest bıraktıklarını, HASAN'ın sorgusuna devam ettiklerini, bir ara sinirlenerek HASAN'ın yakasına yapıştığını, ancak dövmediğini, diğer arkadaşlarının sopa ile HASAN'ı dövdüklerini, tanımadığı iki devrimci arkadaşın DURSUN'u aralarında muhafazaya alarak en üst kattaki köycülük odasına götürdüklerini, arkadaşlarından HASAN'ı da yanlarına alarak kendilerinin de yukarıya çıktıklarını, ancak SABRİ ile HASAN'ın köycülük odasına girmediğini, bu ikisinin başka bir odaya girdiklerini, içeride ADNAN ile, MEHMET ALİ'nin DURSUN'u dövmeye başladıklarını, kendisinin dövme olayına karışmadığını, DURSUN'un saatini çıkardıklarını, üzerinde bozkurt resmini gördüklerini, saati inceledikten sonra masanın üzerine koyduğunu, dövme hızlanınca DURSUN'u eliyle hafif itekliğini, maksadının dövülmekten kurtulması olduğunu, durumunu beğenmeyen diğer arkadaşlarının kendisine sen öbür odaya git dediklerini, HASAN'ın bulunduğu odaya gittiğini, nöbeti SABRİ'den devir aldığını, odadaki yatağa uzandığını, bir müddet sonra dışarı bakınca polislerin geldiğini gördüğünü, polislerin arasına doğru yürüdüğünü, kendisini yakaladıklarını, daha doğrusu HASAN'ın göstermesi üzerine kendisini yakaladıklarını, maktülün ne şekilde ve kim tarafından atıldığını veya düştüğünü bilmediğini beyan etmiştir.

Sanık 25.12.1970 tarihinde sorgu hâkimine verdiği ifadesinde:

DURSUN ÖNKUZU'yu öldürmediğini, pencereden atmadığını, HASAN GÜRÜL ve SELAHATTİN MAZMAN'ın hürriyetlerini tahdit etmediğini, diğer okullarda olduğu gibi ETÖO'da da devrimci ve sağcı gibi gruplaşmaların meydana geldiğini, olay günü öğle üzeri yatakhanenin kapısı önünde bulunduğunu, 100 kişi kadar yemek saatini beklediklerini, o anda polis arabalarının geldiğini, kapıya doğru saldırdıklarını, korkarak bazı arkadaşları ile birlikte yatakhaneye doğru kaçtıklarını, yatakhanede yakalandığını, karakola götürüldüğünü, dövüldüğünü, yazılı bir kâğıdı önüne koyarak imzalamasını istediklerini imzalamak mecburiyetinde kaldığını, DURSUN'un atıldığını veya atladığını görmediğini, hazırlık ifadesini tazyik altında verdiğini, Sulh Hâkimine ifade verirken yanında polisleri olduğunu, içeri girmeden kendisine göz dağı verildiğini, eski ifadeni değiştirme, seni tekrar karakola götürürüz dediklerini, bu sebeple o şekilde ifade verdiğini, zaten ifadelerinde DURSUN'un atılışını gördüğüne dair bir hususun mevcut olmadığını beyan etmiştir.

Sanık 29.7.1971 tarihinde Askeri Savcı tarafından alınan ifadesinde:

Kasden adam öldürme ve hürriyeti tahdit suçlarını işlemediğini, bunun bir tertip olduğunu, olaydan hemen sonra tesadüfen 3 ncü katta bulunması sebebiyle polislerin kendisini alarak götürdüklerini, önce mağdurların ifadelerinin alındığını, kendisine işkence edilerek o ifadelere uygun şekilde ifade vermeye zorlandığını, hâkim önüne polis tazyik ve tehdidi altında çıktığını, bu sebeple eski ifadesine uygun ifade verdiğini, DURSUN ÖNKUZU'yu öldürmediğini, SELAHATTİN ve HASAN'ı sorguya çekmediğini, bu olayları görmediğini, Avukat NİYAZİ AĞIRNASLI'yı arkadaşlarının tuttuğunu, olaydan bir iki ay sonra kendisini görmeye

geldiğini, konuşmaları özel olduğundan mahiyetini açıklayamayacağını, hiç bir gruptan olmadığını, okul sorunları ile ilgili konularda bazen konuşma yaptığının olduğunu beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorguda:

SELAHATTİN MAZMAN ve HASAN GÜRÜL'ün hürriyetlerini tahdit etmediğini, kendilerini okuldan şahsen tanıdığını, burslu öğrenci olduğundan okulda yatılı olarak kalmadığını, Site Öğrenci Yurdunda kaldığını, olaydan 3 gün önce Bursa'dan, Ankara'ya geldiğini, Şubat 1971'de girecegi malzeme dersi imtihanına lüzumlu broşürü almak maksadıyla keza imtihan tarihini de öğrenmek maksadıyla okula geldiğini, 20 Kasım 1970'den 23 Kasım 1970'e kadar geceleri okulun misafir odası denilen yerinde kaldığını, 23 Kasım 1970 günü okul çevresinde, dershanesinde, kafeteryasında sabahtan öğleye kadar vakit geçirdiğini, saat 00.11 - 11.30 sıralarında pansiyon binası önünde bulunduğu sırada polis arabalarının okula doğru geldiklerini gördüğünü, futbol sahasında duran arabadan inen polislerin okula saldırdıklarını, arkadaşlarıyla birlikte okulun içine kaçtığını, pansiyon binasının içinde bilmediği bir nedenle polisler tarafından yakalandığını, emniyet sarayına götürüldüğünü, o ana kadar okulun önünden içinde veya pansiyon binası dahilinde SELAHATTİN MAZMAN ve HASAN GÜRÜL'ü görmediğini, bu sebeple bunların hürriyetlerini tahdit ve kendilerine karşı müessir fiilde bulunmadığını, DURSUN ÖNKUZU olayı hakkında bir bilgisinin olmadığını, gazetelerden öğrendiğini, devrimci grup başlıklı broşürü kimin hazırladığını, yayınladığını bilmediğini, seçimlerde devrimci grup lehine oy kullandığını, polis ve Yenimahalle Sulh Ceza Hâkimi tarafından alınan ifadelerinin gerçekle ilgisinin bulunmadığını, poliste işkence sebebiyle hazırlanan ifadeyi imzalamak zorunda kaldığını, savcılıkta da aynı şekilde ifade vermediği halde yeniden işkenceye tabi tutulacağının söylenmesi üzerine Yenimahalle mahkemesine de aynı şekilde ifade verdiğini, her iki ifadeyi de kabul etmediğini, Yenimahalle Sorgu Hâkimine verdiği ifadenin genel olarak doğru olduğunu keza askerî savcılık ifadesinin de doğru olduğunu, olay günü SABRİ UYAR'ı hiç görmediğini, ağabeyi SADİ ATASAYAN'ın Altındağ Ağır Ceza Mahkemesine yazdığı mektubun büyük bir tertipten ibaret bulunduğunu, ağabeyisiyle SABRİ UYAR'ın herhangi bir yerde tanışmış olduklarına şahit olmadığını, Avukat NİYAZİ AĞIRNASLI'nın kendisinin vekili bulunduğunu, bu avukatı bu hadiseden önce tanımadığını, ağabeyisinin avukatla tanışıp tanışmadığını bilmediğini beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Sanık verdiği dilekçesinde, zaman bakımından savunmaların kısıtlandığını ileri sürerek savunma yapmayacağını beyan etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık AKİF ATASAYAN'ın bilimsel sosyalizm ideolojisini benimsemiş millî demokratik devrim stratejisini eylem kılavuzu olarak kabul etmiş bir devrimci olduğu; her ne kadar E T. Y. Ö. O. Devrimci Grubunun okul öğrenci derneğindeki yönetim kadrosunda ve "ETYÖO. Devrimci Grubu" adı altında yayınlanan broşürde adı geçmiyorsa da; öğrenci derneğinin devrimci grup adı altında FKF.'nin bir alt kuruluşu haline gelmesine ve sosyalistlerin okuldaki öğrenci kuruluşunu FKF.'nin bir alt kuruluşu haline getirmeleri demek olan 27 Aralık 1969 seçimlerinde bu grubun kazanmasına yardım ettiği; okul içindeki devrimci grup tarafından düzenlenen bütün olaylara katıldığı; arkadaşları ile birlikte bilimsel sosyalizmi benimsemeyen veya tamamen karşıt fikirde olan öğrenciler, idareciler ve öğretim üyeleri üzerinde tehdit, hakaret ve müessir fiil gibi eylemlerle terör havası estirip devrimcilerin okulda diledikleri gibi hareket etmelerine çalıştığı; terör hareketlerinin en önemlisini, 23 Kasım 1970 tarihindeki Selahattin MAZMAN, Hasan GÜRÜL ve Dursun ÖNKUZU'nun dövülerek sorguya çekilmeleri ve Dursun ÖNKUZU'nun önce ağır şekilde dövülüp sonrada köycülük odasının penceresinden aşağıya atılarak ölümüne sebep olma olayında bulunduğu; bu olayın sonunda Hasan GÜRÜL'ün hürriyetinin tahdit edildiği odada ve onun başında nöbetçi olarak kaldığı, polislerin köycülük odasının bulunduğu koridora ulaştıklarında sanık Akif'in bu koridora dik karşı koridorda gelirken yakalandığı, sanığın ETYÖO. 1K. 6D. 4. sırada mevcut polis,

ETYÖO. 1K. 6D. 17 sırada mevcut Sulh Ceza Mahkemesine verdiği ifadesi; ETYÖO. 1K. 9D. 23 sırada mevcut Askerî Savcıya verdiği ifadesi ve keza DT. 2K. 204 sayfada mevcut huzurda verdiği sorgusu ile bu ifadelerinde yaptığı yer yer açık yer yer dolaylı ikrarlarını doğrulayıp tamamlayan ve soyutluktan kurtaran aynı olayda sanıklar Adnan ALTIPARMAK ve Mehmet Ali KABAKOĞLU'nun hanelerinde gösterilen sorgu ve savunmaları ve ayrıca şahitlerden mağdur Selahattin MAZMAN, Hasan GÜRÜL'ün sanık Adnan ALTIPARMAK'ın hanesinde gösterilen hazırlık ve son soruşturma ifadeleri; şahit Sadi ATASAYAN'ın ETYÖO. 1K. 8D. 14 ve gene ETYÖO. 1K. 9D. 20 ile ETYÖO. 3K. 2D. 13 sıralardaki hazırlık ve DT. 4K. 549. sayfadaki yeminli son soruşturma ifadesi; şahit Muammer ÖNER'in ETYÖO. 1K. 9D. 26. sıradaki hazırlık ve DT. 4K. 722 sayfadaki son soruşturma ifadeleri ile kuşkudan uzak bir şekilde sübuta ermiştir.

Sanık diğer sanıkların davranışı içinde olaydan hemen sonra polise vermiş olduğu ifadesini tahkikatın diğer safhalarında ve özellikle huzurda baskı altında alınmış ifade olarak niteleyip reddetmiş ise de; aynı ifadeyi iki gün sonra tutuklama talebi ile Yenimahalle Sulh Ceza Mahkemesinde tekrarlamış olması, Adnan ALTIPARMAK ve Mehmet Ali KABAKOĞLU'nun savunmalar sırasında yapmış olduğu itiraflarında sanık Akif'in reddettiği bu ilk ifadesinin muhtevasını aynen tekrar etmiş bulunmaları, aynı olayda sanıklar, Akif, Adnan ve Mehmet Ali'nin ifadelerindeki bu birliği mağdur şahitler Hasan GÜRÜL ve Selahattin MAZMAN'ın her safhada vermiş oldukları şahadetlerinin doğrulayıp tamamlamış olması ve nihayet sanık Akif'in ağabeysi Sadi ATASAYAN'ın olay sonrası Ankara'ya gelip Gazieğitim Enstitüsünde, Siyasal Bilgiler Fakültesinde temasa geçtiği DEV-GENÇ'lilerin kendisine yaptıkları telkinler ve söyledikleri sözler ve Sadi'nin Avukat Niyazi AĞIRNASLI ile temasa geçip adı geçen avukatın "Akif'in ilk ifadesinin kötü olduğunu, ifadesini değiştirmesi gerektiğini, yeni bir ifade ile Akif'i kurtarabileceğini" ileri sürdüğü ve bütün bu karışık kombinezonlardan sonra kardeşinin feda edileceklerden biri olduğu sonucuna ulaşarak davayı görmekte olan Altındağ Ağır Ceza Mahkemesi Reisine mektup yazdığı konusundaki beyanları ve söz konusu mektup, keza aynı mahiyette olmak üzere şahit Muammer ÖNER'in ifadesi ve bütün bu ifadelerin göstermiş olduğu bütünlük karşısında sanığın olayları reddetmesine gerçek payı atfedilememiş savunmasına hukukî bir değer verilememiştir.

Sanık savunmasında aynen "Devrimciyim, benim devrimci olmam demek okul sorunları ile ilgilenmem demektir". şekilnde beyanda bulunarak ETYÖO. Devrimci Grubunun bir mensubu olduğunu ortaya koymuştur. Gerçekten devrimci grup adı altında seçime giren öğrenciler arasında ve bu grubun yayınlamış olduğu E. T. Y. Ö. O. Devrimci Grubu isimli broşürün üzerinde sanığın adına rastlanmamaktadır. Fakat bu durum sanığın devrimci grup mensubu olduğu yolundaki değerlendirmeyi mesnetsiz bırakmamaktadır. Zira Tuslog olayları sanıklarından Fikret BABUŞ ve Erkan BEZMEZ'in ve diğerlerinin hanelerinde ayrıntılı şekilde açıklandığı, aynı zamanda heyetimizce dinlenilen beş bilirkişinin düzenlemiş olduğu ve Tev. Tahk. 1K. 199/4 sırada mevcut bilirkişi raporunun 25 nci sayfasında açık şekilde ifade edildiği üzere bu kabil, kanunun suç kabul ettiği ve reddettiği cemiyetlerin üyesi olmak için meri hukuk düzenindeki ve bu düzene uygun olarak kurulmuş bir cemiyete üyesi olunması için gerekli şekil şartlarını yerine getirilmesine gerek olmadığı ve yasa dışı faaliyetler göstermesi sebebiyle kapatılan bu kabil cemiyetlerin üyelerinin sorumluluğu söz konusu olduğunda bu üyelerin cemiyete şekil şartları ile dahil olup olmadığı hususunun değil o cemiyetin gayesi istikametinde faaliyet göstermiş olup olmadığı hususunun önem arz ettiği bir gerçektir. Bilirkişi raporunda denildiği gibi cemiyete normal şekilde üye olmuş bulunan bir kişinin her zaman sorumlu olamayacağı gibi cemiyete normal şekilde üye olmamakla beraber gayesi istikametindeki eylemlere katılan, o fiilleri işleyen bir kişinin de bu cemiyetin üyesi sayılıp sorumlu tutulabileceği hukukî bir veridir. Durum Akif ATASAYAN'ın durumuna tam anlamı ile uymaktadır. Akif ATASAYAN'ın üye olduğu hususu tespit edilememiştir. Fakat Devrimci Grubun eylemlerine katıldığı, delilleriyle yukarıda gösterilmiştir.

Adnan ALTIPARMAK'ın bölümünde de ayrıntılı biçimde yazıldığı üzere ETYÖO. içinde sosyalist fikir kulübü kurulması mümkün olmadığından FKF. bu yüksek okulda bilimsel sosyalizmi yayabilmek ve benimsemiş olduğu millî demokratik devrim stratejisini uygulayabilmek için okul içinde öğrenciler arasında faaliyet gösterecek bir kuruluş yaratmanın yolunu bu okulun öğrenci derneğini ele geçirmekte bulmuştur. Bu amaçla Adnan ALTIPARMAK, Mehmet Ali KABAKOĞLU ve yukarıda sayılan arkadaşları öğrenci derneği seçimlerine Devrimci Grup adı altında girmişler ve öğrenci derneğini ele geçirmişlerdir. Bu grup, seçimlere girerken yayınlamış olduğu "ETYÖO. Devrimci Grubu" başlıklı bildiride Türkiye'de komünizmin gerçekleştirilmesi ana gayesinde verilen millî demokratik devrim stratejisini eylem klavuzu kabul ettiklerini açık şekilde ifade ve ilân eylemişlerdir. Esasen bu broşür FKF.'nin (Dünyada ve Türkiye'de devrimci hareket ve gençliğin yeri) başlıklı broşürünün isim değişikliği ile ETYÖO.'da yayınlanmasından başka bir şey değildir.

Şu veriler göstermektedir ki devrimci grup tarafından ETYÖO. Öğrenci Derneğinin yönetiminin ele geçirilmesi ile, öğrencilerin okul idaresine karşı isteklerini sağlamak aradaki bağlantıyı kurmak için oluşmuş bu öğrenci derneği millî demokratik devrim savası veren sosyalist bir kuruluş haline gelmiştir. 27.12.1969 tarihindeki bu seçimden sonra okul içindeki devrimci grubun öğrenci derneği adı altındaki bütün faaliyetleri millî demokratik devrim stratejisinin uygulamasından başka bir şey değildir. 23 Kasım 1970 tarihinde Selahattin MAZMAN, Hasan GÜRÜL ve Dursun ÖNKUZU'nun dövülmeleri, sorguya çekilmeleri ve nihayet Dursun ÖNKUZU'nun pencereden atılarak ölümüne sebep olunması olayları da aynı devrimci grubun, millî demokratik devrim savaşının bir parçasını teşkil eyleyen eylemlerindendir. Bütün bu gerekçelerle kâğıt üzerinde yani üye defterinde üye olarak isminin yazılı olup olmadığı hususunun saptanamamasına rağmen sanığın yasa dışı bir dernek durumuna giren öğrenci derneğinin ve onu yöneten devrimci grubun oluşturduğu cemiyetin eylemlerine katılmasıyla bu cemiyetin üyesi kabul edilmesi gerektiği kanunun ruhuna, doktrine ve içtihatlara uygun düşen bir gerçektir.

Sübutu, yukarıda saptanan şekilde olduğu delilleriyle gösterilen sanığın bu fiilleri Adnan ALTIPARMAK'ın hanesinde ayrıntılı olarak yazılan gerekçelerle T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 1 nci fıkrasında öngörülen cemiyete mensup bir kişinin üye sıfatıyla işlediği fiiller olarak kabul edilmiş, T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 5 nci fıkrasında öngörülen suçun bütün kanunî unsurlarını oluşturduğu, bu itibarla sanığın anılan madde uyarınca cezalandırılmasının gerektiği yolunda tam bir vicdanî kanaat hasıl olmuştur.

125. HÜSEYİN AVKAN:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın DEV-GENÇ yönetim kurulu üyesi bulunduğunu, Devrimci Grup başlıklı bildiriyi okulda dağıttığını, bildiride isminin olduğunu, Mehmet Ziya GÖKÇE, Selahattin MAZMAN, Hasan GÜRÜL'ün hürriyetlerini tahdit ettiğini, Halit ÖZÇELİK'i kaçırmak istediğini, okulda nöbet tutan öğrenciler arasında bulunduğunu, Dursun ÖNKUZU'nun öldürülmesi olayına karıştığını, 5 Mart 1971 tarihinde okul binası önünde patlayıcı madde patlattığını, bazı tanıklarca Alaattin BAKAL ve Fikri SOĞAN'ın yaralanması olaylarına karıştığının ifade edildiğini, Marksist-Leninist bir düzenin yerleştirilmesi için olaylara katıldığından bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 146/3 ve 448 nci maddeleri uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek, sanığın T. C. K.'nun 141/1-6, 173, 64 delâletiyle 179/2, 179/2, 179/2, 31 ve 33 ncü maddeleri uyarınca tecziyesini talep ve mütalâa etmiştir.

Sanık 28.6.1971 tarihinde polise verdiği ifadesinde:

Dursun ÖNKUZU olayına adının karıştığını gazetelerden okuyarak gidip Yenimahalle C. Savcılığına ifade verdiğini, bu olay nedeniyle okul kapatıldığından memleketine gittiğini, kendisini tanıyan ve ismini gazetelerde okuyan polislerin kendisini yakalayarak Ankara'ya

getirdiklerini ancak serbest bırakıldığını, okulda sağ sol çekişmesi olduğu ve bu durum kendisini rahatsız ettiğinden İstanbul'daki ağabeyisi Müslüm'ün yanına gidip 2-3 ay kadar orada kaldığını, iş aramasına rağmen bulamadığını, Alaattin BAKAL ve Fikri SOĞAN'ı tanımadığını, olay tarihinde İstanbul'da olduğunu, hadiseyi gazetelerden okuduğunu, sol gruba mensup olduğundan sağcı olan yaralananların ismini verdiklerini, olayda bulunmadığını, kimlerin yaraladığını bilmediğini beyan etmiştir.

Sanık 13.1.1971 tarihinde polise verdiği ifadesinde:

Hadise günü saat 9.00 sıralarında okula gittiğini, bir evvelki Cumartesi günü sınıfta dinamit patlatıldığından moralinin bozuk olduğunu, derse girmek canı istemediğinden kantine inip kahvaltı yaptığını, lokalde otururken yanına gelen bir arkadaşının bir talebenin pencereden atılarak öldürüldüğünü beyan ettiğini, hemen dışarı çıktığını, etrafın polisler tarafından çevrildiğini gördüğünü, olayla bir ilgisinin bulunmadığını, Hasan GÜRÜL'ü sorguya çekmediğini, o gün Sabri UYAR'ı bir ara kantinde gördüğünü, sonra Sabri'nin çıkıp gittiğini karşı gruptan olduğundan kendisine iftira edildiğini beyan etmiştir.

Sanık 8.4.1970 tarihinde C. Savcısına verdiği ifade de:

ETYÖO. Öğrenci Derneği yönetim kurulu üyesi olduğunu, bildirinin yayınlanmasından haberinin bulunmadığını, Adnan ALTIPARMAK'ın hazırladığını, yönetim kurulu olarak bu bildirinin benimsenerek yayınlanıp yayınlanmadığını bilmediğini, muhtevasını da bilmediğini beyan etmiştir.

Sanık 10.4.1970 tarihinde C. Savcısına verdiği ifade de:

Bildiriyi şahsen yazmadığını, yazılmasına iştirak etmediğini, imzasının bulunmadığını, seçimden önce talebe görüşlerini bildirmek için yazılmış bir bildiri olduğunu, bildiri ile hükümete hakaret edildiği, komünizm propagandası yapıldığı hususunda bilgisinin bulunmadığını, bildiriyi seçimden sonra okuduğunu, otobüslerin işgaline iştirak etmediğini, polise mukavemette bulunmadığını, müdür ve öğretmenlere hakaret etmediğini beyan etmiştir.

Sanık 30.12.1970 tarihinde Sorgu Hâkimine verdiği ifade de:

Dursun ÖNKUZU'nun ölümüne sebebiyet vermediğini, diğer mağdurların hürriyetlerini tahdit etmediğini, kendisine iftira edildiğini, o gün yatakhaneden kantine indiğini, dışarıda kalabalık olduğunu, sesler olduğunu, polislerin geldiğini, ne olduğunu sorgusunda Dursun ÖNKUZU'nun pencereden düştüğünü söylediklerini, hasta olduğundan yatakhaneden öğleye doğru indiğini, suçla bir ilgisinin bulunmadığını beyan etmiştir.

Sanık 16.9.1971 tarihinde Askerî Savcıya verdiği ifadesinde:

Daha önce verdiği ifadesini tekrar ve kabul ettiğini, Alaattin BAKAL ve Fikri SOĞAN'ın yaralanması olayları ile herhangi bir ilgisinin bulunmadığını, olay tarihinde İstanbul'da olduğunu, tabancasının olmadığını, ismi kolay geldiği için bütün olaylara kendisini karıştırdıklarını beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorguda:

DEV-GENÇ genel yönetim kurulu üyesi olmadığını, DEV-GENÇ'in üyesi dahi bulunmadığını, okul öğrenci derneği seçimlerine kazanma şansı çok olan devrimci grupla iştirak ettiğini, devrimci grup başlıklı bildiriyi dağıtmadığını, bu bildiriyi kimin yazdığını bilmediğini, bildiriyi seçimlerden iki üç gün sonra gördüğünü, Mehmet Ziya GÖKÇE'nin hürriyetini tahdit etmediğini, keza Selahattin MAZMAN ve Hasan GÜRÜL'ün hürriyetlerini de kısıtlamadığını, tanıkların bu konuda yalan beyanda bulunduklarını, Halit ÖZÇELİK'i kaçırmak istediğine mütedair iddianın doğru olmadığını, bu isimde bir şahsı tanımadığını, okulda nöbet tutmadığını, Dursun ÖNKUZU olayı ile bir ilgisinin bulunmadığını, olay günü gece geç saatlere kadar proje çizdiğinden evden okula saat 9.30 - 10 civarında geldiğini, kantinde kahvaltı yaptıktan sonra lokale gittiğini, gürültü üzerine dışarı çıktığında polislerin pansiyon binasına doğru koştuklarını gördüğünü, olayın ne olduğunu bir polisten öğrendiğini, gaze-

telerde çıkan listede kendi ismini gördüğünden Yenimahalle Sorgu Hâkimliğine gidip ifade verdiğini, serbest bırakıldığını, okul kapatıldığından memleketine gittiğini, 5 Mart 1971 tarihinde okul binası önünde patlayıcı bir madde patlatmadığını, Alaâttin BAKAL ve Fikri SOĞAN'ın yaralanması olaylarına katılmadığını, o tarihte okulu bıraktığından İstanbul'da iş aramakta olduğunu, Madksist-Leninist bir düzen amaçlayan herhangi bir harekete katılmadığını, polis ifadesinin ve C. Savcısına verdiği ifadenin doğru olduğunu, yalnız bildiriyi Adnan ALTIPARMAK'ın hazırladığını kesin olarak bilmediğini, Dursun ÖNKUZU'nun ölümü tarihinde Bahçelievlerde Mehmet YURTSEVER ve Kerim DOĞRU ile birlikte kiraladıkları evde kaldığını, başlangıçta ETYÖO.'da yatılı öğrenci olmasına rağmen sene kaybettiğinden gündüzlü öğrenci durumuna geçtiğini, fakat henüz okuldaki ikinci kat yatakhanesindeki dolabını boşaltmadığını, 23 Kasım 1970 günü okula geldiğinde yatakhanedeki dolabına gittiğini, proje takımlarını alıp ders çalışmak istediğini, önce kantine [illegible]nda lokale gittiğini, lokalin yanındaki dernekte Sabri UYAR'ı birkaç kız arkadaşıyl[illegible]ğünü, Sabri'nin kendisine ben birazdan geleceğim dernekle ilgilenirsin dediğini, lokale geçip oturduğunu, dışardan gürültüler geldiğini, hatırlayamadığı birisinin dışarda bir şeyler olduğunu, polisin geldiğini söylediğini, bunun üzerine dışarıya çıktığını, ne olduğunu bir polisten sorduğunu, bilâhare hastaneye kaldırılan Dursun'un ölüm haberinin yayıldığını, derneğe gittiğini, Sabri UYAR'ın dernekten ayrıldığını, derneğin boş olduğunu, ders yapılamayacağından doğruca evine gittiğini, ertesi günü okula geldiğini, okulun kapatılmasının istendiğini öğrendiğini, evde kalmaya devam ettiğini, gazetelerde ismini görünce Yenimahalle C. Savcılığına müracaat ettiğini, sorgu hâkimine ifade verdikten 3-4 gün sonra Nizip'e gittiğini, Mazman ve Gürül'ü sima olarak tanımakla beraber kendileriyle fikir münakaşası yapmadığını, bu iki şahsı olay günü görmediğini, olayın geçtiği iddia edilen köycülük odasının 3. katta bulunduğunu, talebe derneğinin saymanlığını yaptığını, başka bir kolda görevli olmadığını, olay günü köycülük odasına çıkmadığını, askeri savcılık ifadesinin doğru olduğunu beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Her ne kadar öğrenci derneği üyesi seçilmiş ise de kanunsuz hiç bir eyleme katılmadığını, DEV-GENÇ genel yönetim kurulu üyesi olmadığını, Selahattin MAZMAN'ı Şefik ŞENEL ve Ali BAŞPINAR ile birlikte pansiyon binasına götürmediğini, o gün okula geldiğinde Dursun ÖNKUZU'nun öldüğünü işitince okulu terk ederek kaldığı eve gittiğini, öğrencilerden Mehmet Ziya GÖKÇE'yi silahla tehdit etmediğini, evde kaldığından pansiyona gitmediğini, 5 Mart 1971 tarihinde İstanbul'da bulunduğundan okul önünde dinamit patlatmasının imkânsız olduğunu, izah ettiği nedenlerle suçsuz olduğundan bahisle beraatine karar verilmesini talep etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık HÜSEYİN AVKAN'ın 39 ncu dönem öğrenci derneği seçimlerine Mehmet Ali KABAKOĞLU başkanlığındaki ekiple girdiği, seçimi kazanıp derneğin saymanlığını yaptığı; seçimden önce Adnan ALTIPARMAK tarafından hazırlanan Savaş GÜVEZNE tarafından bastırılan ve kapağında devrimci grubun başkan, asil üyeleri ve yedek üyelerinin isim listesi mevcut olan ETYÖO. Devrimci Grubu adındaki bildiriyi dağıttığı; bu bildirinin savunmuş olduğu fikirleri yani bilimsel sosyalizmin ilk aşaması olan milli demokratik devrim stratejisini eylem klavuzu olarak kabul eylediği; okul içinde devrimci grup adıyla öğrenci derneğini bu şekilde ele geçirdikten ve öğrenci derneğini yasal amacında değilde, yasa dışı ve FKF.'nin bir alt kuruluşu haline getirdikten sonra bu öğrenci derneğinin yönetiminde sayman olarak görev yaptığı ve bu öğrenci derneğine mensup devrimci grup arkadaşları ile birlikte olup içinde idareye karşı, öğretmenlere karşı ve bilimsel sosyalizmi benimsemeyen veya tamamen karşıt bir fikri benimseyen öğrencilere karşı girişilen eylemlere katıldığı; bu meyanda bir gece arkadaşı Cemil KAYA ve Faruk DÖNGÖR ile birlikte Mehmet Ziya GÖKÇE'yi yatağından kaldırarak S. B. F.'ne götürdükleri, amaçlarının sağcılar tarafından kaçırılmış bulunan bir solcu ile Mehmet ZİYA'yı takas yapmak olduğu; keza Dursun ÖNKUZU, Hasan GÜRÜL ve Selahattin MAZMAN'ın yatakhanede sorguya çekilme olaylarında bulunduğu sabahleyin oku-

la gelen Selahattin MAZMAN'ı kapıda Şefik ŞENEL ve Ali BAŞPINAR ile karşılayıp ikinci kattaki bir odaya çıkardığı ve Selahattin MAZMAN, Hasan GÜRÜL ve Dursun ÖNKUZU'nun dövülerek sorguya çekilmesi olaylarında hazır bulunduğu; keza devrimcilerin E. T. Y. Ö. O.'de hâkimiyetini sağlamak üzere girişilen baskı ve estirilmek istenen terör havası olaylarından olmak üzere Halim ÇELİK isimli öğrenciye yemekhaneden çıkarken "Bir daha okula gelme" diye tehdit eylediği sanığın hazırlıkta polise verdiği; ETYÖO. 1K. 4D. 24 ve 1K. 6D. 20 sıralarda mevcut; C. Savcısına verdiği ETYÖO. 2K. 4D. 13 ve 19 sıralarda mevcut; Asliye Ceza Mahkemesine verdiği ETYÖO. 1K. 7D. 6 sırada mevcut; Askerî Savcıya verdiği ETYÖO. 2K. 7D. 19. sırada mevcut ifadeleri ve keza huzurda verdiği DT. 2K. 309. sayfada mevcut sorgusu ile yaptığı kısmen açık kısmen dolaylı ikrarları ve bu ikrarları doğrulayan, tamamlayan ve soyutluktan kurtaran aynı olayda sanıklar Mehmet Ali KABAKOĞLU, Adnan ALTIPARMAK, Akif ATASAYAN ile mağdur şahit Selahattin MAZMAN, Hasan GÜRÜL'ün, Adnan ALTIPARMAK'ın hanesinde gösterilen hazırlık ve son soruşturma ifadeleri ve gene şahit Halim ÇELİK'in ETYÖO. 2K. 8D. 17 sıradaki hazırlık; DT. 4K. 538 sayfadaki son soruşturma ifadesi; şahit Mehmet Ziya GÖKÇE'nin ETYÖO. 2K. 8D. 12 sıradaki hazırlık ve DT. 4K. 547 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadeleri; yazılı delillerden sanığın devrimci gruba dahil olduğuna ve öğrenci derneği seçimlerini kazanarak bu grup ile öğrenci derneğinin saymanlığını yaptığına dair ETYÖO. 2K. 4D. 6 sıradaki belge; aynı dosya 9 sıradaki devrimci grup başlıklı broşür ve bu broşürün içeriği yönünden aynı olan FKF. tarafından yayınlanmış bulunan (Dünya'da ve Türkiye'de devrimci hareket ve gençliğin yeri) başlıklı broşür vesair delillerle kuşkudan uzak bir şekilde sübuta ermiş bulunmaktadır.

Sanık sorgusunda kendisine yüklenen eylemleri aynı kollektif davranış içinde reddetmiş ise de olayların yukarıda saptandığı şekilde oluştuğu belirtilen sözlü ve yazılı delillerle ve diğer sanıkların beyanları ile herhangi bir tereddüte meydan vermeyecek şekilde anlaşıldığından, sanığın bu savunmalarına itibar edilmemiştir.

Sanık savunmasında devrimci grubun içinde öğrenci derneği seçimine girdiğini, kazandığını ve bu derneğin saymanlığını yaptığını açık şekilde kabul eylemiş, ancak ETYÖO. Devrimci Grubu başlıklı broşürün üzerine isminin yazıldığını, o güne kadar bilmediğini, kimin tarafından yazıldığını bilmediğini ifade eylemiştir. Ayrıca öğrenci derneğinin yasal bir kuruluş olduğunu tüzüğünde yazıların dışında hiç bir yasa dışı eyleminin bulunmadığını ileri sürmüştür. Söz konusu broşür gibi bir broşürün üzerine hiç kimsenin rızası alınmadan isminin yazılmasına imkân görülemez. Sanık zaten savunmasında "seçimleri kazanacağına inandığım ve kazanma şansı çok olarak gördüğüm devrimci gruba dahil oldum ve devrimci grupla seçimlere girdim", şeklindeki beyanları ile bu broşürün hazırlanmasından önce devrimci grubu teşkil eyleyen arkadaşları ile bir araya gelip fikir birliğine vardıklarını, aynı fikirde olan devrimci kişilerin bir arada öğrenci derneği seçimlerine girip kazanmak istediklerini ortaya koymuş bulunmaktadır. Bu itibarla bu bildiriyi kimin hazırladığını, ismini kimin yazdığını bilmediğini beyan eylemesi samimi bir savunma olarak görülemez.

Adnan ALTIPARMAK'ın bölümünde de ayrıntılı olarak açıklandığı üzere bildiri devrimci grubun, millî demokratik devrim savaşını veren ve bu savaşa katılan kişilerden oluştuğunu ortaya koymaktadır. ETYÖO. 2K. 4D. 5 sırada mevcut öğrenci derneğinin iç ve ana tüzüğünün 2 nci maddesinde yazılı öğrenci derneğinin amaçları ile millî demokratik stratejisi ve bu stratejinin amaçlar ve bu stratejiyi benimseyen ve savaşını veren FKF.'nin amaçları birbiriyle tamamen zıt durumdadır. Bu itibarla sanığın öğrenci derneğinin devrimci grubun yönetimine geçmesinden sonra kendi iç ve ana tüzüğünün çerçevesinde faaliyette bulunduğunu ileri sürmesi mantık dışı bir savunmadır, kabulü mümkün değildir. Adnan ALTIPARMAK'ın bölümünde ayrıntılı şekilde açıklandığı üzere Marksist-Leninist ideolojiye sahip ve bu ideolojinin gerçekleşmesi için birinci aşamayı teşkil eden millî demokratik devrim stratejisini benimsemiş olan üniversite yüksek okul öğrencilerinin her okulda kurmuş oldukları sosyalist fikir kulübü veya Devrimci Gençlik Derneği gibi dernekleri muhtariyeti olmayan, Millî Eğitim Bakanlığına bağlı bulunan ETYÖO. ve Gazieğitim Enstitüsü gibi okullarda oluşturmak

mümkün olmadığından sosyalist öğrencilerin ETYÖO.'da Öğrenci Derneğini devrimci grup adı altında ele geçirmeleri ile bu derneğin FKF.'nin veya TDGF.'nin bir alt kuruluşu haline geldiği ve illegal bir nitelik kazandığı her türlü izahın dışındadır.

Gerek bu ve gerekse Adnan ALTIPARMAK'ın bölümünde ayrıntılı şekilde gösterilen gerekçelerle sanık Hüseyin AVKAN'ın T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 1 nci fıkrasında yazılı suçu oluşturduğu ve anılan madde uyarınca cezalandırılması gerektiği yolunda tam bir vicdanî kanaat hasıl olmuş bulunmaktadır.

126. CEM UYAR:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın devrimci grubun militanlarından olduğunu, devrimci grup başlıklı bildiriyi dağıttığını, belediye otobüslerinin seferden menedilmesi olayına katıldığını, Dursun ÖNKUZU'yu penceresinden atılarak öldürüldüğü odaya götürdüğünü, 1971 yılı Nisan ayında Site Yurdu önünde Alaattin BAKAL'ı tabanca ile yaraladığını, eylemleri ile T. C. K.'nun 146/3, 448 ve 62 nci maddelerini ihlâl ettiğinden bahisle anılan maddeler uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askeri Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/5-6, 173, 64 delâletiyle 179/2, 179/2, 179/2, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık Askerî Savcıya 9.7.1971 tarihinde verdiği ifadesinde:

Dursun ÖNKUZU'nun öldürüldüğü gün okulda olmadığını, öğleden sonra okula geldiğini, hiç bir olaya karışmadığını, hiç bir örgüte üye olmadığını, üzerinde bulunan yazıları kız arkadaşı Hanife BULUT'a göstermek için aldığını beyan etmiştir.

Sanık 16.9.1971 tarihinde yine As. Savcı tarafından alınan ifadesinde:

Mart ayında Alaattin BAKAL ve Fikri SOĞAN'ın yaralanmaları olayına katılmadığını, Nisan 1971 tarihinde Alaattin BAKAL'ın ikinci defa vurulması olayına katılmadığını, o tarihlerde okula alınmadığını, bu sebeple rapor alıp ağabeysinin yanına gittiğini, Alaattini yaralayıp taksi ile kaçmadığını, GEE.'de kalmadığını, ara sıra gündüzleri gittiğini, olaylar hakkında bir bilgisinin bulunmadığını beyan etmiştir.

Sanık 8.10.1971 tarihinde As. Savcı tarafından tespit edilen ifadesinde:

Nisan 1971 tarihinde Site Öğrenci Yurdu önünde Alaattin BAKAL'ı yaralamadığını, o tarihte Konya'da ağabeyinin yanında bulunduğunu, Alaattin'i Mart ayında yaralandıktan sonra tanıdığını, aralarında bir geçimsizlik olmadığını, kendilerini okuldan uzaklaştırmak için böyle tertiplere baş vurulduğunu tahmin ettiğini beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

Hakkındaki isnatların maddî delillerden yoksun olup, Ülkü Ocakları mensuplarının yalan beyan ve iftiralarına dayandığını, ETYÖO.'da devrimci grup diye bir örgüt olmadığından, bu grubun militanı olmasının söz konusu olamayacağını, hiç bir federasyon veya teşkilâta üye bulunmadığını, okulda devrimci grup başlıklı bildiriyi dağıtmadığını, belediye otobüslerinin seferden men edilmesi olayına katılmadığını, bu olaydan haberinin dahi bulunmadığını, Dursun ÖNKUZU'nun öldürülmesi olayı ile bir ilgisinin bulunmadığını, okulda yatılı öğrenci olduğunu, yatakhanenin tasfiye edileceği ve yatılı talebelerin burslu olacakları söylendiğinden ağabeyisi Sabri UYAR ile birlikte okul civarında bir ev kiralamaya karar verdiklerini, 23 Kasım 1970 günü kiralanacak evi görmek üzere saat 08.00 - 08.30 arasında a ğabeyi Mustafa UYAR'ın çalıştığı büroya gitmek üzere okuldan ayrıldığını, ancak ev sahibi İstanbul'da bulunduğundan evi göremediğini, saat 13.00 - 13.30 sıralarında okula geldikten sonra hadiseyi işittiğini, olaydan 7-8 ay geçtikten sonra isminin hadiseye karıştırıldığını, 1971 yılı Nisan

ayında Site Öğrenci Yurdu önünde Alaattin BAKAL'ı tabanca ile yaralamadığını, olay tarihi olan 8 Nisan 1971 tarihinde Saray Önü ilçesindeki Konuklar Devlet Üretme Çiftliğinde çalışan ağabeyi Aytuğ UYAR'ın yanında kalmakta olduğunu, 1 Mart 1971 tarihinde okulun açılmasını müteakip Ülkü Ocaklılar tarafından okulun işgal edilerek devrimci öğrencilerin okula sokulmadıklarını, bu arada kendisinin de tehdide maruz kaldığını, 5 Nisan 1971 tarihinde Nisan ayı bursunu almak için okula gittiğini, okul müdürü Abdullah NİŞANCI'nın yanında işgalcilerin saldırısına uğrayarak tehdit edildiğini, bu olayın ertesi günü yani 6 Nisan 1971 tarihinde babası ile birlikte ağabeyi Aytuğ UYAR'ın yanına gittiklerini, 8 Temmuz 1971 tarihine kadar orada kaldığını, olayla en küçük bir ilgisinin bulunmadığını, Askeri Savcılık ifadesinin doğru olduğunu, Selahattin MAZMAN'ı aynı okul öğrencisi olduğundan tanıdığını, bir yakınlık ve arkadaşlığının mevcut olmadığını, ancak aralarında kendisini dövdüğü için bir husumet bulunduğunu, 23.11.1970 tarihinden önce kendisini tanıdığını fakat o tarihte bir husumet mevcut olmadığını, Hasan GÜRÜL'ü şahsen tanıdığını, bir arkadaşlığı veya husumetin bulunmadığını, Dursun ÖNKUZU olayından sonra yatılı öğrenci durumundan ayrılarak burslu ve gündüzlü öğrenci durumuna geçtiğini, kaldığı yatakhanenin üçüncü katta sondan 3. yatakhane olduğunu, köycülük odasının neresi olduğunu bilmediğini, yatakhanesinin esasında L blokta en sondan solda 2. yatakhane olduğunu, köycülük odası denilen yerle kendi yatakhanesi arasında 30 metre kadar bir mesafe bulunduğunu, olay tarihinde meslek dersi hocalarının boykot olduğu için hemen hemen bütün derslerin boş geçtiğini, bu sebeple o gün derse girmediğini, kahvaltıdan sonra ağabeyinin yanına gittiğini, okuldan ayrılmadan evvel Adnan ALTIPARMAK ve Mehmet Ali KABAKOĞLU'nu görmediğini, Adnan'ı tanımadığını, ilk defa ceza evinde gördüğünü, okuldan ayrılmadan ağabeyisi Sabri UYAR'ı okulun önünde veya lokalde görmüş olabileceğini, kendisinin okulda kalacağını söylediğini, fakat neden kalacağını bildirmediğini, okuldan ayrılıp gidinceye kadar S. MAZMAN ve H. GÜRÜL'ü görmediğini beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Sanık verdiği dilekçesinde, zaman bakımından savunmaların kısıtlandığını ileri sürerek savunma yapmayacağını beyan etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık CEM UYAR'ın ETYÖO.'da Devrimci Grup diye anılan bilimsel sosyalizmi benimsemiş milli demokratik devrim stratejisini eylem kılavuzu olarak kabul eylemiş grubun mensuplarından olduğu; 27.12.1969 tarihinde Devrimci Grup adıyla sosyalistlerin öğrenci derneği seçimlerine katılmaları sırasında Adnan ALTIPARMAK tarafından hazırlanan "ETYÖO. Devrimci Grubu" adını taşıyan broşürü okul içinde dağıttığı; devrimci grubun öğrenci derneğinin yönetimini ele geçirmesinden sonra okul içinde ortaya koyduğu öğrenci hareketlerinden boykot, karşı fikri benimseyen öğrencileri okula veya imtihana sokmamak eylemlerine, bilimsel sosyalizmi benimsemeyen veya tamamen karşı fikri kabul etmiş olan öğrenciler, okul idarecileri ve öğretim üyeleri üzerinde tehdit, hakaret ve müessir fiil ile baskı, korku ve terör havası yaratma olaylarına katıldığı; bu cümleden olmak üzere Ocak 1970 başlangıcında Ankara Belediyesinin öğrenci pasoları hakkında almış olduğu karar üzerine diğer bütün okullarda yapılan boykot ve otobüsleri seferden men etme olaylarına mütenazır olmak üzere E. T. Y. Ö. O.'da da boykot hareketine ve otobüslerin yoldan çevrilip seferden alıkonularak okul bahçesine getirilmesi ve bunun üzerine okula gelen polislerle çatışma ve polislere taş atma olayına katıldığı; 6.10.1970 günü okulun açılmasını müteakip Gazi Eğitim Enstitüsünün bahçesinden ETYÖO. elektronik atelyesine ateş edilmesi olayı sırasında önce elektronik atelyesinde çalışmakta iken atelye çalışmalarından ayrılıp (bir arkadaşımızı vurdular) diyerek süratle gittiği; 23 Kasım 1970 günü Selahattin MAZMAN, Hasan GÜRÜL'ün dövülmesi ve sorguya çekilmesi olaylarında hazır bulunduğu; Hasan GÜRÜL'ün dövülüp sorguya çekilmesi sırasında pencereden Dursun ÖNKUZU'nun geçmekte olduğunun odada bulunanlardan biri tarafından görülüp haber verilmesi üzerine Şefik ŞENEL ile birlikte hemen aşağıya inip Dursun ÖNKUZU'yu kapıda karşılayarak yatakhanenin üçüncü katındaki köycülük odasına çıkardıkları, ve Cem UYAR'ın Dursun ÖNKUZU'nun dövülüp sorguya çekilmesi sırasında

hazır bulunduğu sanığın ETYÖO. 1K. 9D. 18, 2K. 7D. 18 ve 27 sıralarda mevcut Askerı Savcıya verdiği, DT. 2K. 211. sayfada mevcut huzurda verdiği ifadelerindeki inkârlarına rağmen şahit Abdülkadir GÜRSES'in ETYÖO. 2K. 8D. 13 sıradaki hazırlık, DT. 2K. 526. sayfadaki yeminli son soruşturma ifadesi: şahit Necmettin TİRBEN'in ETYÖO. 2K. 8D. 15. sıradaki hazırlık, DT. 4K. 524 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadesi, şahit Abdullah NİŞANCI'nın ETYÖO. 2K. 8D. 21. sıradaki hazırlık; DT. 4K. 519 ncu sayfadaki yeminli son soruşturma ifadeleri; şahit Ali ERKAN'ın ETYÖO. 2K. 8D. 26. sıradaki hazırlık, DT. 4K. 661. nci sayfadaki yeminli son soruşturma ifadesi; şahit Özalp AYBEK'in ETYÖO. 1K. 9D. 12. ETYÖO. 2K. 8D. 32-33 sıradaki hazırlık ve DT. 4K. 696 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadeleri ve ayrıca Dursun ÖNKUZU olayı hakkında Adnan ALTIPARMAK'ın bölümünde yazılı sanık ve şahitlerin ifadeleri ve yazılı deliller ile kuşkusuz bir şekilde sübuta ermiş bulunmaktadır.

Sanık bütün ifadelerinde ve yazılı sorgusunda kendisine yüklenen eylemleri ve suçları inkâr etmiş ise de yukarıda belirtilen şahit ifadeleri ve aynı olayda bulunan diğer sanıkların beyanlarının müştereken mütalâası sonunda sanığın işlediği ileri sürülen olayların yukarıda saptandığı biçimde oluştuğu ve sanığın bu olayların faili olduğu anlaşılmıştır. Bu nedenle sanığın savunmalarına samimi beyanlar olarak bakılamamıştır.

Sanığın yazılı sorgusunda kabul etmemesine rağmen ETYÖO.'da bir devrimci grup vardır. Bu grup Adnan ALTIPARMAK'ın ve diğer daha önceki sanıkların hanelerinde ayrıntılı olarak izah edildiği üzere, bilimsel sosalizmi benimsemiş millî demokratik devrim stratejisini eylem kılavuzu olarak kabul etmiş ETYÖO. öğrencilerinin oluşturduğu bir gruptur. Okul içinde öğrenciler arasında faaliyette bulunabilmek, öğrencileri bilimsel sosyalizm ile bilinçlendirebilmek ve bu okulu da devrimcilerin hâkimiyeti altına sokmak amacıyla öğrenci derneğinin yönetimini ele geçirmek için oluşmuş bir gruptur. Nitekim 39 ncu dönem öğrenci derneği seçimlerini, bu grup amaçlarına uygun şekilde kazanmıştır. Evvelce de açıklandığı üzere ETYÖO. Öğrenci Derneği devrimci grubun yönetiminde millî demokratik devrim savaşı veren FKF.'nin bir alt kuruluşu, bir federe derneği haline gelmiştir.

Sanık bu derneğe veya devrimci gruba veya herhangi bir federasyon veya teşkilâta üye olmadığını yazılı savunmasında ileri sürmüştür. Ancak evvelce de belirtildiği gibi sanığın biçimsel bir şekilde üye olmasına lüzum yoktur. Bilirkişi raporunda da belirtildiği üzere önemli olan böyle kanun dışı bir cemiyete biçimsel koşulları yerine getirip üye olmak değil, böyle bir cemiyetin amacı yönündeki eylemlerine katılmaktır. Böyle bir cemiyetin eylemlerine katılmış olan kimsenin bu cemiyetin üyesi sayılması lâzım geldiği hususu her türlü izahın dışındadır. İşte sanık Cem UYAR'da T. C. K.'nun 141/1 maddesinde yazılı bir cemiyet niteliğinde olan devrimci grubun ETYÖO. içinde ortaya koyduğu eylemlerine katılmıştır.

Bütün bu ve Adnan ALTIPARMAK'ın hanesinde yazılı gerekçelerle sanığın bu fiilleri T. C. K.'nun 141/5 nci maddesinde öngörülen bir cemiyetin üyesi olarak işlediği fiiller şeklinde değerlendirilmiş ve sanığın anılan madde uyarınca cezalandırılması gerektiği inancına ulaşılmıştır.

127. FERİDUN TAMİRER:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın devrimci grubun militanlarından olduğunu, devrimci grup başlıklı bildiriyi okulda dağıttığını, M. E. Bakanlığı merkez binasına girerek kan dökeceğiz sözlerini sarf ederek tehditte bulunduğunu, okulda dinamit ve molotof kokteyli patlattığını, belediye otobüslerinin seferden men edilerek okula getirilmesi olayında elebaşılık yaptığını, 6 Ekim 1970 tarihinde GEE. bahçesinde okula saldıran grup arasında bulunduğunu, Halim ÇELİK'i kaçırmak istediğini, Hasan GÜRÜL ve Selahattin MAZMAN'ın hürriyetlerini tahdit eden grup arasında bulunduğunu, Dursun ÖNKUZU'nun öldürülmesi olayına katıldığını, 5.3.1971 tarihinde Konya yolunun trafiğe kapatılması olayına katıldığını, bu olay esnasında tabanca attığını, Alaattin

BAKAL ve Fikri SOĞAN'ın tabanca ile yaralanmaları olaylarına katıldığının bazı tanıklarca beyan edildiğini, fikirlerinin Türkiye'de Marksist ve Leninist bir düzeni yerleştirmeye yöneldiğinin tanıklar tarafından beyan edildiğinden bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 146/3 ve 448 nci maddeleri uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K. 141/5-6, 173, 64 delâletiyle 179/2, 179/2, 179/2, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık Askerî Savcıya 21.6.1971 tarihinde verdiği ifadesinde:

Dursun ÖNKUZU'nun öldürülmesi olayına katılmadığını, tabanca gösterip soru sormadığını, sorguya çekmediğini, Hasan ve Selahattin'i köycülük odasına götürmediğini, olay günü kantinde bulunduğunu lokale inerken bahçede grup halinde M. Ali KABAKOĞLU, Adnan ALTIPARMAK ve Mehmet ÖZDEMİR'i gördüğünü, yanlarında Hasan'ı gördüğünü, Dursun'u görmediğini beyan etmiştir.

Sanık 16.9.1971 tarihinde As. Savcıya verdiği ifadesinde:

Alaattin BAKAL ve Fikri SOĞAN'ın yaralanmaları olayları ile ilgili bir ilgisinin bulunmadığını, olaylara karışmadığını, o tarihte Gebzede olduğunu, haberi gazetelerden okuduğunu, tabanca kullanmadığını, tabancasının bulunmadığını, kendisine iftira edildiğini beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

ETYÖO.'da devrimci grup diye bir derneğin mevcut olmadığını, sadece talebe cemiyeti seçimlerine bir grup öğrencinin devrimci grup ismi altında iştirak ettiğini, kendisinin bu grupla bir ilgisinin bulunmadığını, devrimci grup başlıklı bildiriyi dağıtmadığını, broşürün üstünde isminin bulunmadığını, Millî Eğitim Bakanlığına gidip kan dökeceğiz diye bir söz sarfetmediğini, tehditte bulunmadığını, öğrencilerin okul müdürü Ali ERKAN'ın istifasını temin için yapmış oldukları boykota karşı okul idaresinin aldığı bir takım tedbirler sebebiyle durumu Bakanlığa aksettirmek üzere bir grup halinde bakanlığa gittiklerini, o tarihte okulun kapalı bulunduğunu, ancak bakanla görüşmek üzere randevu alamadıklarını, sessizce oradan ayrılıp okula döndüklerini, asayişi ihlâl eden hiç bir davranışlarının olmadığını, hiç bir zaman hiç bir yerde dinamit patlatmadığını, molotof kokteyli atmadığını, belediye otobüslerinin seferden men edilmesi olayına karışmadığını, 6 Ekim 1970 tarihinde henüz Gebzede ailesinin yanında kalıp Eti elektirik atelyesinde çalıştığından GEE. bahçesinde okula saldıran gruba dahil olmasına maddeten imkân olmadığını, hadiseyi gazetelerden öğrendiğini, Halim ÇELİK isimli şahsın kim olduğunu bilmediğini, kaçırmaya teşebbüs etmediğini, Hasan GÜRÜL ve Selahattin MAZMAN'ı şahsen tanıdığını, bu ikisinin hürriyetini tahdit etmediğini, yatakhanesinin Cem UYAR'la aynı olduğunu, üçüncü kat L blok sondan sol tarafta 3. yatakhane olduğunu, o gün sabahleyin saat 8 sıralarında kalktığını, derslere giren olmadığından derse girmeyerek kantine indiğini, kantine bakan Hayrettin isimli arkadaşı memleketine gittiğinden yardımda bulunduğunu, bir takım gürültülerin gelmesi üzerine kantindeki öğrencilerle birlikte dışarıya çıktığını, polislerin yatakhanenin etrafını çevirdiklerini gördüğünü, bir öğrenciden bir talebenin yatakhanenin 3. kat penceresinden düşerek hastaneye kaldırıldığını ve öldüğünü öğrendiğini, yatakhaneye giriş, çıkış kontrol altına alındığından lokale döndüğünü, o geceyi yatakhanede geçirdiğini, ertesi günü Gebze'ye ailesinin yanına gittiğini, 16-17 Haziran 1971 tarihine kadar Gebzede kaldığını, okula dönmediğini, bu tarihtei davet üzerine Gebze polisine müracaat ettiğini, önce İstanbul'a daha sonrada Ankara'ya sevkedildiğini, Dursun ÖNKUZU hadisesine kasıtlı olarak karıştırıldığını, 5 Mart 1971 tarihinde Gebze'de Eti elektirik atelyesinde çalıştığından aynı gün vuku bulan Konya yolunun trafiğe kapatılması, Fikri SOĞAN ve Alaattin BAKAL isimli talebelerin yaralanmaları olayına katılmasının mümkün olmadığını, şahsen Alaattin BAKAL ve Fikri SOĞAN'ı tanımadığını, hiç bir yerde hiç bir kimseye siyasi fikirlerini belirtmediğini, talebeliği esnasında hiç bir derneğe üye olmadığını, Askerî Savcılık ifadesinin bir kısmının doğru olmadığını nitekim As. Savcı-

ya olay günü M. Ali KABAKOĞLU, Adnan ALTIPARMAK ve Mehmet ÖZDEMİR'i yanlarında Hasan GÜRÜL olduğu halde görüp görmediğini hatırlamadığını, belirtmesine rağmen zapta sanki şahsen görmüş gibi kesin bir ifade şeklinde geçtiğini, bunun bu şekilde düzeltilmesi gerektiğini, 16 Eylül 1971 tarihli Askerî Savcılık ifadesinin doğru olduğunu beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Sanık verdiği dilekçesinde, zaman bakımından savunmaların kısıtlandığını ileri sürerek savunma yapmayacağını beyan etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık FERİDUN TAMİRER'in Erkek Teknik Yüksek Öğretmen Okulunda oluşan ve diğer muhtariyeti haiz yüksek okul ve fakültelerdeki sosyalist fikir kulüplerine mütenazır olan devrimci grubun mensubu olduğu; bu grubun 39 ncu dönem öğrenci derneği seçimlerine katılması sırasında yayımlamış olduğu "ETYÖO Devrimci Grubu" başlıklı bildiriyi dağıttığı; arkadaşlarıyla birlikte devrimci grubun okul içinde ortaya koyduğu bütün eylemlere katıldığı; bu cümleden olmak üzere boykotlarda, okul işgallerinde öğrencileri tahrik ve teşvik ettiği; Marksist-Leninist düşünceyi benimsemeyen öğrenciler veya tamamen karşıt bir düşünceyi benimseyen sağcı öğrenciler üzerinde, okul idaresi ve okul öğretim görevlileri üzerinde tehdit; hakaret ve müessir fiille baskı, korku ve terör havası yaratanlardan olduğu; bu cümleden olmak üzere, 23 Kasım 1970 günü Selahattin MAZMAN, Hasan GÜRÜL ve Dursun ÖNKUZU'nun dövülmesi ve sorguya çekilmesi olaylarında hazır bulunduğu; Hasan GÜRÜL'ü olay günü kapıda karşılayarak Sabri UYAR ve Özdemir ile birlikte yatakhanenin 2 nci katına çıkardığı, orada döverek sorguya çektikleri, o arada Selahattin MAZMAN'ın Hüseyin AVKAN, Şefik ŞENEL ve Ali BAŞPINAR tarafından aynı odaya getirilmesi üzerine Selahattin MAZMAN'a tabanca çekerek (bundan şüpheleniyorum) deyip tehdit ettiği ve nihayet Dursun ÖNKUZU'nun gelmekte olduğu pencereden görülüp de Cem UYAR ve Şefik ŞENEL tarafından yatakhanenin 3 ncü katındaki köycülük odasına çıkarılması üzerine orada Dursun ÖNKUZU'nun sorguya çekilmesine, feci şekilde dövülmesine ve polisin gelmesiyle pencereden atılmasına katıldığı bu olaylarda hem fiil olduğu; bu olay sebebiyle 5.3.1971 gününe kadar kapatılan okulun açılması sırasında devrimci grubun bitişikteki Gazi Eğitim Enstitüsüne yerleşmiş olduğu ve okulun açıldığı gün Orta Doğu Teknik Üniversitesinde öğrencilerle güvenlik kuvvetleri arasında vukubulan silahlı çatışmada toplum polisinin yardıma gitmesini önlemek amacıyla Gazi Eğitim Enstitüsü öğrencileriyle Konya asfaltını kapatmaya ve öğrencileri elindeki tabanca ile havaya ateş ederek tahrik ve teşvik eylediği ve topluluk atmosferini gergin tutmaya çalıştığı; aynı gün Faruk DÖNGÖR, Sedat KESİM, Muzaffer YAZKURT ile birlikte okulun atelye binaları arasındaki bahçede gezinmekte olan sağcı öğrencilerden Alaattin BAKAL ve Fikri SOĞAN üzerine ateş ettiği; 1 Mart 1971 tarihinde okulun açılması üzerine müdür Abdullah NİŞANCI'nın konferans salonunda öğrencilere yaptığı konuşmadan sonra odasına geldiğinde Feridun TAMİRER'in Şefik ŞENEL ile birlikte müdürün odasına gidip sert ve tehditkâr bir ifadeyle (taraf tuttuğunu ve kendilerini karşısına aldığını) söyleyip çıkıp gittikleri; sanığın Fikri AYTAN ve Mehmet ÖZDEMİR ile birlikte müdür yardımcısı Abdülkadir GÜRSES'e odasında hakaret ettikleri; devrimci gruba mensup arkadaşlarıyla birlikte Millî Eğitim Bakanlığı merkez binasına giderek gösteri yaptıkları sanığın E. T. Y. Ö. O. 1K. 9D. 13, 2K. 7D. 19 sıralardaki Askerî Savcılık, DT. 2K. 212, sayfadaki son soruşturma ifadeleri; aynı olayda sanıklar Adnan ALTIPARMAK, Mehmet Ali KABAKOĞLU'nun hanelerinde gösterilen ifadeleri ve keza bu sanıkların bölümlerinde yazılı şahitlerin ifadeleri; ayrıca şahit Ali ARICAN'ın ETYÖO. 1K. 4D. 38 sıradaki hazırlık, DT. 4K. 575 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadesi; şahit Özalp AYBEK'in ETYÖO. 1K. 4D. 40 ve 2K. 8D. 32 sıradaki hazırlık DT. 4K. 696 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadeleri; mağdur şahit Alaattin BAKAL'ın ETYÖO. 1K. 4D. 41 sıradaki hazırlık, DT. 4K. 578 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadeleri; şahit Ahmet SÖNMEZ'in ETYÖO. 1K. 9D. 15 sıradaki hazırlık ve Tal. 2K. 158-171 sıradaki istinabe ile alınmış yeminli son soruşturma ifadeleri; mağ-

dur şahit Fikri SOĞAN'ın ETYÖO. 2K. 7D. 23 sıradaki hazırlık ve DT. 4K. 608 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadeleri; okul öğretim üyelerinden şahit Yahya ŞAHLİMAN, Nadir CÖMERT, Abdülkadir CÜRSES, Necmettin TİRBEN, Cevat ALKAN, Abdullah NİŞANCI ve Ali ERKAN'ın sanık Mehmet Ali KABAKOĞLU'nun hanesinde gösterilen hazırlık ve yeminli son soruşturma ifadeleri ile kuşkudan uzak bir şekilde sabit olmuş bulunmaktadır.

Sanık sorgusunda kendisine yüklenen eylemleri kısmen kabul etmiş, dolaylı ikrarlarda bulunmuş ve kısmen de red cihetine gitmiştir. Örneğin Milli Eğitim Bakanlığı merkez binasına gidip bakanla görüşmelerinin mümkün olmaması üzerine gösteri yaptıkları hakkındaki iddiayı sorgusunda dolaylı olarak ve (Millî Eğitim Bakanlığına gittik o sırada okulda yapılmakta olan boykotun gerçek yönünü anlatmak istemiştik. Bakanın odasının önünde bekledik, görüşemeyeceğimiz anlaşılınca geldiğimiz gibi sessizce gittik), diyerek tevil etmiş fakat gösteri yapıldığı şahit beyanlarıyla saptanmıştır. Keza sanık Hasan GÜRÜL, Selahattin MAZMAN ve Dursun ÖNKUZU'nun dövülmesi, tehdit edilmesi ve sorguya çekilmesi olaylarında hazır bulunmadığını, ilgisi olmadığını bütün ifadelerinde ileri sürmüşse de aynı olayda sanık Adnan ALTIPARMAK ve Mehmet Ali KABAKOĞLU'nun samimi itirafları ve bu itiraflarla uygunluk gösteren mağdur şahit Hasan GÜRÜL ve Selahattin MAZMAN'ın beyanları karşısında sanık Feridun'un Hasan'ı yukarı çıkaran üç kişiden biri olduğu Hasan'ın, Selahattin'in ve Dursun'un sorguya çekilmelerinde hem fiil bulunduğu tereddüte yer kalmayacak şekilde ortaya çıkmıştır. Bütün bu somut gerçekler karşısında sanığın red ve inkârlarına itibar edilmemiş olayların yukarıda yazılı olduğu şekilde cereyan ettiği sanıkların, şahitlerin ifadelerinin birlikte mütalâası sonucunda saptanmıştır.

Sanık "Devrimci Grup" deyiminin öğrenci derneği seçimlerine katılan bir kısım öğrenciye verilen isimden ibaret olduğunu, böyle bir kuruluşun mevcut olmadığını, ileri sürmüştür. Halbuki Mehmet Ali KABAKOĞLU'nun, Adnan ALTIPARMAK'ın ve onlardan sonraki sanıkların hanelerinde ayrıntılı şekilde tekraren açıklandığı üzere böyle bir grup vardır. Devrimci Grup adı altındaki bu kuruluş T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 1 nci fıkrasında öngörülen bir cemiyet niteliğindedir. Fiili bir kuruluş halinde oluşan Devrimci Grubun öğrenci derneğinin yönetimini ele geçirmesinden sonra da bu derneği yasa dışı bir dernek durumuna sokmuştur.

Keza sanık Devrimci Grup ile veya herhangi bir kuruluşla hiç bir ilişkisinin bulunmadığını sorgusunda ifade eylemiştir. Daha önceki sanıkların hanelerinde ve özellikle Adnan ALTIPARMAK'ın hanesinde ifade edildiği gibi kanun dışı eylemlerde bulunan böyle bir cemiyete üye olmuş sayılmak için üyelik defterine kaydolmak, üyelik kartı vesaire gibi biçimsel koşulların yerine getirilmesine gerek bulunmamaktadır. Önemli olan, sanığın söz konusu derneğin eylemlerine iştirak etmesidir. Nitekim bilirkişi raporu da bu görüşü doğrulamaktadır.

Bütün bu ve aynı olayda sanık Adnan ALTIPARMAK'ın bölümünde gösterilen gerekçelerle sanığın fiillerinin, Türkiye'de komünizmin gerçekleşmesi ve yerleşmesi ana gayesinin ilk aşamasını teşkil eyleyen, millî demokratik devrim savaşını verdiği artık herkesçe tereddütsüz bir şekilde bilinen FKF. veya TDGF'nin bir alt kuruluşu niteliğinde olup T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 1 nci fıkrasında öngörülen bir cemiyet olarak faaliyet göstermiş olan devrimci grubun üyesi sıfatıyla işlemiş olduğu fiiller şeklinde değerlendirilmiş ve sanık Feridun'un bu fiilleriyle T. C. K.'nun 141/5 nci maddesinde yazılı suçun unsurlarını oluşturduğu bu itibarla anılan madde uyarınca cezalandırılmasının gerektiği vicdani kanaatına ulaşılmıştır.

128. MUSTAFA USLU:

Sanık hakkında Askeri Savcı iddianamesinde:

Sanığın Erbaa'nın Çavuşözü mevkiinde T. C. K.'nun 146/1 nci maddesini ihlâl maksadiyle silahlı çete teşkil ettiğinden T. C. K.'nun 168/1. maddesi gereğince tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askeri Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Sanığın T. C. K.'nun 168/1, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 28.5.1971 tarihinde polise verdiği ifadesinde:

1969-1970 döneminde GEE.'ne kaydolduğunu, SBF.'de yapılan DEV-GENÇ kurultayına iştirak ettiğini, ilköğretmen okulunda iken solcu tanınan yazarların kitaplarını okuduğunu, bu sebeple, devrimci fikirlere aşina bulunduğunu, GEE.'ne yazıldıktan sonra eğitim çalışmalarına devamlı katılmaya başladığını, felsefenin başlangıç ilkeleri, sosyalizm alfabesi, 1960-1965-1970 arası Türkiye'de devrimci mücadele ve DEV-GENÇ adlı Mahir ÇAYAN'ın kitapları üzerindeki çalışmalara katıldığını, tertip edilen forumlara katıldığını, GEE.'de öğrenci birliği ile DEV-GENÇ'in iç içe bir kuruluş gibi olduğunu, yöneticilerin her iki derneğinde başında bulunduklarını, yöneticilerin aldığı karar uyarınca okulda kapıda, balkonda ve kubbede nöbet tutulduğunu, bunun silahlı olduğunu, yetkili kimselerin öğrenci derneği başkanı İbrahim SEVİMLİ, DEV-GENÇ derneği başkanı Ali KAPLAN, yönetim kurulu üyesi Ahmet NERGİZ ve Ahmet ORHAN olduklarını, nöbetten gayenin polisin okula girişini önlemek ile sağcıların baskınını önceden haber almak olduğunu, 6 Mayıs 1971 günü Şeref GÜRLE'nin kendisine bir tabanca verdiğini, bunu Ankara'dan ayrılıncaya kadar kubbede sakladığını, ODTÜ. Yurdu kapandıktan sonra SBF.'ye geçen Ömer BALKÖSE ve Fahri DOĞU'nun bir ara G. E. E.'de kaldıklarını, bu arada bu şahıslarla samimiyetini ilerlettiğini, Sıkıyönetimin ilânından sonra daha rahat çalışabilmek, eğitimlerini tamamlamak ve köy çalışmalarında bulunabilmek için Ankara dışına gitmeye karar verdiklerini, eğitimden kastının silah ve Marksist-Leninist bilincin geliştirilmesi olduğunu, köy çalışması olarak da köylüye bu düzenin değişmesi gerektiğini izah etmek olduğunu, hareketlerinden önce planlarından DEV-GENÇ'e haber vermek istediklerini, ilişki kurmak istediklerini, GEE. öğrenci derneğinden 100 lira aldığını, götürülecek malzemenin kimler tarafından temin edileceğini planladıklarını, Şeref GÜRLE ile birlikte yatakhaneden çarşaf alıp trenle Turhala sevk ettiklerini, onları orada öğretmen İhsan DAĞ'a teslim ettikten sonra kamyonla Ankara'ya avdet ettiklerini, diğer hazırlıkların ikmalini müteakip 20 Mayıs 1971 günü Ertan ŞİMŞEK'le Sivas'a hareket ettiklerini, o gece Sivas'ta kalıp ertesi günü Turhala geçtiklerini, bir jeep kiralayarak eşyaları Bayat köyüne götürüp Topal Bektaş ismindeki şahsa teslim edip Turhala geri döndüğünü, 22 Mayıs 1971 günü Ömer BALKÖSE, Şeref GÜRLE ve Fahri DOĞU'nun trenle geldiklerini, birlikte Bayat köyüne geldiklerini, oradan eşyaları alıp Fındıcak köyü istikametinde hareket ettiklerini, Çavuşözü mevkiinde ormanlık mıntıkada çadırlarını kurduklarını, o geceyi çadırda geçirdiklerini, ertesi sabah Ertan ŞİMŞEK'in köye gittiğini, Ertan'ı köylülerin yakaladıklarını, sonra ellerini bağlayıp jandarmaya teslim ettiklerini, üzerinde yakalanan haritanın Mehmet KORKUSUZ tarafından kendisine saklamak üzere verildiğini, Türkiye'de bilimsel sosyalizmi esas alan bir rejim kurmak istediklerini, bilimsel sosyalizmin bir ilim olduğunu, bunun işçi ve köylünün başa geçmesini ve iktidar mücadelesini öğrettiğini, temel kurallarını Marks ve Engelsin koyduğunu, siyasi tatbikatını Lenin'in yaptığını, bilimsel sosyalizmin uygulama alanını tayin edenin MDD. stratejisi olduğunu, bu stratejinin silahlı mücadeleyi de ihtiva ettiğini, kendi görüşüne göre teori ile pratiğin bir arada yürütülmesi gerektiğini, mücadelelerinin Amerikan emperyalizmi, toprak ağaları, aracı ve tefecilere karşı olduğunu, cephelerinin Türkiye'de Marksist-Leninist bir sistemin ikamesi için çalışmakta olduğunu ve Türkiye'yi bağımsız hale getireceklerini, halkın bilinçlenmesi için ona sınıfının bilincini getireceklerini, işçi sınıfının ideolojisinin sosyalizm olduğunu, böylece bilinçlenmiş olan halkın bir ihtilâl yaparak iktidara geçeceğini, Ankara dışına çıkıp silah ve kitap eğitimi yapmalarının genel amaçlarının bir parçası olduğunu beyan etmiştir.

Sanık 30.5.1971 tarihinde Ankara 2 No.'lu Sıkıyönetim As. Mahkemesinde tutuklanması sırasında yapılan sorgusunda:

Herhangi bir örgütle ilişkisi bulunmadığını, DEV-GENÇ'in yedek üyesi olduğunu, Örfi İdarenin ilânından sonra yakalanmamak için arkadaşları ile konuşarak Ankara dışına çıkmaya karar verdiklerini, Şeref GÜRLE, Ömer BALKÖSE, Fahri DOĞU ile birlikte kendi köylerinde saklanmaya karar aldıklarını, Sivas'ta Ertan ŞİMŞEK'e rastladığını, bir gece onlarda kaldığını, ertesi günü onunla birlikte Turhal'a gittiklerini, Turhal'da diğer arkadaşlarını gördüğünü, hep beraber köyün yanındaki ağaçlık mıntıkada kamp kurduklarını, ertesi sabah

köylülerin kendilerini yakaladıklarını, jandarmaya haber verdiklerini, üzerinde tabanca, mermi ve harita çıktığını, bu haritayı Mehmet KORKUSUZ kiremitlerin altına koyarken gördüğünü belki lâzım olur diye yanına aldığını, eşyalarının arasına yerleştirdiğini, battaniyeleri de okulun yurdundan aldıklarını beyan etmiştir.

Sanık 9.6.1971 tarihinde Askerî Savcıya verdiği ifadesinde:

1970 senesi Ekim ayında GEE.'ye kayıt olduğunu, fikir kulübünün yedek üyesi bulunduğunu, sol yayınları yeni yeni okumaya başladığını, okulda zaman zaman fikir kulübünün tertiplediği toplantılar yapıldığını, konuşmalar sırasında memleketin MDD. yoluyla kurtulacağı ve ikinci aşama olarak da sosyalist devrim yapılacağının söylendiğini ancak kendisinin bu konuşmalardan bir şey anlamadığını, anladığı kadarı ile işçi ve köylülerin bilinçlendirileceğini, Amerikan emperyalizminin kovulacağını, bazı müesseselerin millileştirileceğini, meclis işçi ve köylü sınıfının seçtiği parlamenterlerden oluşacak, bu suretle devrimin tamamlanmış olacağını, ancak ileri düşünenlere nazaran ikinci bir aşama ile proleter devrim yapılacağını ve işçi sınıfına dayalı bir düzen olacağını, GEE.'de son öğrenci seçimlerini devrimci gençlik teşkilâtının kazandığını, bu teşkilâtın DEV-GENÇ'e bağlı olduğunu, okulda boykot veya yürüyüş yapılacaksa genel bir forum düzenlendiğini, bir karar alındığını, bu kararın DEV-GENÇ'e bildirildiğini, veya foruma DEV-GENÇ'ten bazı delegelerin katıldığını, üzerinde bulunan tabanca ve Fındıcak köyünde yakalanışı ile ilgili evvelki ifadelerinin doğru olduğunu, sadece TURHAL'a Örfi İdareden kaçmak maksadiyle gittiklerini, köy çalışması yapmak niyetinde olmadıklarını, haritanın nöbet tuttuğu kubbeden aldığı naylon torbanın içinden çıktığını, haritayı oraya kimin koyduğunu bilmediğini, Erbaaya giderken öğrenci derneğinden 100 lira borç aldığını, Fahri DOĞU ile Ömer BALKÖSE bir gün okula geldiklerinde Ankara dışına gitmekten bahsedince kendi köylerine gitmeyi teklif ettiğini ve gittiklerini, talebe hareketlerine DEV-GENÇ teşkilâtının yön verdiğini, kanaatine göre bu teşekkülün Yusuf KÜPELİ ve Mahir ÇAYAN'ın sözlerinden dışarı çıkamadığını beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

Ankara'dan ayrılmaya karar verdiğinde ders yılının sonuna yaklaştığını, Haziran ayının sonunda imtihanlarının bulunduğunu, okullara baskınların başladığını, gerek imtihanlara hazırlanmak gerekse Ankara'nın sinir bozucu havasından kurtulmak için kendi köyüne gitmeyi, orada bir müddet kalmayı düşündüğünü, Mayıs ayı ortalarında bir gün grup olarak arkadaşları ile konuşurken Fahri DOĞU'nun hakkında giyabi tutuklama kararı olduğunu öğrendiğini, mahkeme gününe kadar kalacak yeri olmadığından köyde birlikte kalabileceklerini söylediğini, birkaç gün sonra kantinde Şeref GÜRLE ile birlikte otururken Fahri'nin yanında bir arkadaşı olduğu halde yanlarına geldiğini, konuşurken Fahri'ye birkaç gün kadar köye gideceğini, gelip gelmeyeceğini sorduğunu, arzu ederlerse diğer arkadaşlarında gelebileceklerini söylediğini, Elrom'un öldürülmesinden sonra bazı ilerici talebeler göz altına alındıklarından kendisinin de gözünün korktuğunu, ayın 19'un da Şeref'le beraberken yanına gelen Ömer ile Fahri'nin köye geleceklerini belirttiklerini, eşyalarını topladığını, ertesi gün okuldan belge alarak memleketi olan Sivas'a gidecek olan Ertan ŞİMŞEK ile Ankara'dan hareket ettiklerini, aktarma tren bulamadığından, o geceyi Sivas'ta Ertanların evinde geçirdiğini, ertesi günü kendisi Turhala Ertan'da Samsun'a gitmek için trene bindiklerini, trende Ertan'a birkaç gün köyde misafir edebileceğini, söylediğini, Ertan'ın kabul etmesi üzerine diğer arkadaşlarını da Turhal'da karşılayıp köye doğru yola çıktıklarını, havanın yağışlı ve yolun uzak olması sebebiyle köye varamadan kendilerine ait bir arazide gecelemek zorunda kaldıklarını, ertesi sabah yanlarına içlerinde amcasının da bulunduğu üç köylünün geldiğini, onlarla konuşurken bir yandan da eşyalarını topladıklarını, üç yüz metre kadar ilerledikten sonra arkalarından 10-15 kadar köylünün ateş ederek ve bağırarak geldiklerini gördüklerini, yanlarına gelen köylülerin üzerlerini arayıp ellerini bağladıklarını, nahiyeden gelen jandarmaya teslim edildiklerini, daha sonra Ankara'ya getirilip MİT'te işkence altında ifadesinin alındığını, gerek MİT'te ve gerekse yeniden işkenceye tabi tutulma korkusu altında verdiği Askerî Savcılık ifadelerini kabul etmediğini, GEE.'ye ilk geldiği gün Ülkücülerin okula baskın yaparak, 4 öğrenciyi yaraladıklarını, bu hadise sebebiyle devrimcilere sempati duymaya

başladığını. 10 Kasım yürüyüşüne, özel okullar mitingine, şayet köye geçici olarak kalmak için değil sıkı ilişkiler kurmak için gitmiş olsaydı, yarısı akrabası yarısı da kan davası sebebiyle düşmanı bulunan kendi köyünü seçmesinin söz konusu olamayacağını, yakalanan silahı ise can güvenliği bakımından temin ettiğini, yakalandıkları Çavuşözü mevkiinin ailesine ait özel mülkiyet sahası olduğunu beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Erbaa'ya gidişinin tamamen Sıkıyönetimden kaçmaya matuf bir durum olduğunu, birçok defalar belirttiğini, hiç bir zaman bir araya gelip ideolojik ve politik konularda fikirlerini biribirlerine açıklayıp beraberlik sağlamadıklarını, Anayasayı zor yoluyla ortadan kaldırmak gayesine matuf silahlı çete ve cemiyet teşkil ettiğine dair iddianın isbatı sadedinde bugüne kadar mahkemeye bir tek delilin ibraz edilemediğini, sadece MİT ifadeleri ile iktifa edildiğini, DEV-GENÇ'in yapmış olduğu 10 Kasım yürüyüşü ve özel okulların devletleştirilmesi için yapılan mitinge katıldığını, bunların dışında kalan öğrenci hareketlerine iştirak etmediğini, işgal hareketlerine katılmadığını, zaten G. E. E.'de boykot ve işgalin vuku bulmadığını, Ankara dahilinde yapılan bilcümle devrimci mücadele içinde bulunduğuna ilişkin soyut bir iddiayı da reddettiğini, DEV-GENÇ'e üye olmak üzere müracaat ettiğini, kabul edilip edilmediğini bilmediğini, kanunen kurulmuş bir örgüte üye olmanın suç teşkil etmeyeceğini, Marksist ve Leninist teoriyi eylem kılavuzu edindiğine dair hiç bir beyanının bulunmadığını, millî demokratik devrimin kırsal alanlardan başlatılarak şehirlerin zaptı prensibine inandıklarına ilişkin iddia ile ilgili ifadeler tetkik edilecek olursa bunlar karmakarışık ve çetrefilli olduğundan kimin neye inandığının neyi savunduğunun anlaşılmasının imkânsız olduğunu, yakalandıkları Fındıcak köyünün kendi köyleri olduğunu, kan davası olduğundan silah taşıdığını, köydeki arazilerinin gelirini almak için yaz tatillerinde köye gittiğini, 23 Mayıs 1971 tarihinde de hem ailevî işlerini halletmek hem de Sıkıyönetimden kaçmak için köye gittiğini, müsait yer olduğundan arkadaşlarına da gelebileceklerini söylediğini, arkadaşları da Sıkıyönetim dışına çıkmak istediklerinden teklifini kabul ettiklerini, köyde yeteri kadar yatak bulunmadığından okuldan 5-6 battaniye aldığını, geçiktikleri için köye 2 saat uzaklıktaki Çavuşözü mevkiinde konakladıklarını, sabahleyin gelen köylülerin kendilerini yakaladıklarını, bu köyde köy çalışması veya silah eğitimi yapmalarının mümkün bulunmadığını, aralarında örgütsel bir bağ bulunmadığını, tamamen tesadüfler sonucu bir araya gelmiş kişiler olduğunu, çete teşkili suçunun unsurlarının olayda bulunmadığını, aralarında taarruz ve mukavemete hazır hale gelmiş bir teşkilât olsa idi bunun gereği olarak köylülere karşı koyup mukavemet etmelerinin lâzım geldiğini, oysa ki böyle bir harekette bulunmadıklarını, kaldı ki hükümet tarafından yapılmış bir ihtardan önce köylülerin uyarısı ile teslim olduklarından T. C. K.'nun 170 nci maddesinin evveliyetle tatbik edilmesi gerektiğini, üzerinde çıkan tabanca şarjör ve merminin kendisine ait olduğunu, valizindeki bıçakları hediye olarak götürdüğünü, bilirkişi raporu ile bu bıçakların 6136 sayılı Kanun kapsamına girmediğinin saptandığını, yakalanan haritaların gizlilik derecesi bulunmadığını, müsnet suçun isbatı yapılmadığından beraatine karar verilmesini talep etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık Mustafa USLU'nun 1969-1970 ders yılında GEE.'ne kaydolduğu, o yıl SBF.'de yapılan DEV-GENÇ kurultayına katıldığı, GEE.'ne gelmeden önce ilköğretmen okulunda iken sol fikri yayan kitapları okuduğu ve devrimci fikirlere aşina olduğu; GEE.'ne geldikten sonra okulda öğrenci derneği tarafından düzenlenen eğitim çalışmalarına devamlı şekilde katıldığı, bu meyanda Felsefenin Başlangıç İlkeleri, Sosyalizm Alfabesi gibi kitapları okuduğu ve keza okulda, SBF.'de ve Hacettepe Üniversitesinde düzenlenen forumlara katıldığı, 10 Kasım 1970 tarihinde yapılan yürüyüşe iştirak ettiği. GEE.'de çeşitli yerlerde tutulan nöbetlerden Mart ayı içerisinde kubbe nöbeti tuttuğu; 6 Mayıs 1971 günü Şeref GÜRLE vasıtasıyla bir adet 9 mm. çapında star marka tabanca ve 8 mermi alan iki ayrı yedek şarjör ile üç kutu mermi temin ettiği, bunları Ankara'dan ayrılıncaya kadar GEE.'nün kubbesinde özel bir yerde muhafaza ettiği; Sıkıyönetimin ilânından sonra GEE.'de yatıp kalkmakta olan Ömer BALKÖSE, Fahri DOĞU ve zaten GEE. öğrencisi olarak arkadaşı bulunan, ŞEREF GÜR-

LE ile Ankara dışına çıkmayı ve memleketi olan Turhal ilçesinin Fındıcak köyüne gidip kamp kurarak çalışmalarına devam etmeyi kararlaştırdıkları; bu amaçla silah, cephane, çadır, battaniye, parkalar, gocuklar gibi eşya teminine çalıştıkları, bu konudan olmak üzere Şeref GÜRLE ile birlikte GEE. yatakhanesinden 17 adet battaniye çalarak balya yapıp sair bir kısım eşya ile birlikte Ankara'dan tren yolu ile Şeref GÜRLE ile ikisi götürüp Turhal'da öğretmen İhsan DAĞ'a teslim ederek ertesi günkamyonla Ankara'ya döndükleri; dürbün, pusula gibi, sair eşyayı da temin edip Mustafa USLU'nun Turhal'a götürmesi, ertesi gün de Ömer BALKÖSE, Şeref GÜRLE ve Fahri DOĞU'nun diğer silah, cephane ve dinamit lokumları ile birlikte trenle Turhal'a intikallerinin kararlaştırıldığı; Mustafa USLU'nun bu maksatla Ankara'dan hareketinden bir gün önce GEE.'de Ertan ŞİMŞEK'le karşılaştığı, ona aldıkları kararı anlatıp kendilerine katılmasını teklif eylediği, Ertan'ın da kabul edip katıldığı; böylece 20 Mayıs 1971 günü trenle Ertan ŞİMŞEK'le beraber Sivas'a hareket ettikleri, 21 Mayıs 1971 günü de Turhal'a gittikleri, Mustafa'nın Ertan'ı öğretmen İhsan DAĞ ile tanıştırıp onun yanında bıraktığı; Mustafa'nın bir jeep kiralayarak 3 günlük yiyecek alıp valizler, balyalar ile birlikte Bayat köyüne kadar gittiği, eşyaları bu köyde Topal Bektaş isminde bir şahsa teslim ettiği ve kendisinin Turhal'a döndüğü; 22 Mayıs 1971 günü de Şeref GÜRLE, Ömer BALKÖSE ve Fahri DOĞU'yu Turhal istasyonunda karşıladıkları, böylece beşi birleşip Bayat köyüne gittikleri; buradan 3 merkep kiralayarak eşyaları alıp Fındıcak köyüne doğru yola çıktıkları; ancak Çavuşözü mevkiinde geceyi geçirmek üzere kamp kurdukları; ertesi sabah Ertan ŞİMŞEK'in sağlık durumunu bahane ederek erken saatte arkadaşlarından ayrıldığı; kısa bir süre sonra da köylülerin ateş ederek sanıkların yanına gelip kendilerini yakaladıkları ve arkadan jandarmanın geldiği; sanıkları teslim aldığı; yapılan aramada sanığın üzerinde Star marka 9 mm. çapında 1108645 numaralı tabanca ile içinde şarjöre bağlı 9 adet mermisi ve ayrıca içinde 9 adet mermi bulunan iki tane yedek şarjör çıktığı; sanığın yer yer açık yer yer dolaylı ikrarlarını havi Münf. 9K. 5 sırada mevcut polis ifadesi; aynı klâsör 15/2 sırada mevcut ve tutuklanırken askerî mahkemeye verdiği ifade; aynı klâsör 36/1 sırada mevcut askerî savcıya verdiği ifade; DT. 1K. 102 sırada mevcut sorgusu ve huzurdaki savunması ile ve ayrıca aynı olayda sanık Ömer BALKÖSE'nin Münf. 9K. 1/1, 15/2, 37/1 sıralarda mevcut; Fahri DOĞU'nun aynıklâsör 3, 15/2, ve 33/1 sıralarda mevcut; Şeref GÜRLE'nin aynı klâsör 6, 15/4 ve 34/1 sıralarda mevcut ifadeleri ve aynı klâsör 7/1, 7/2, 7/3 dizilerde mevcut sanıkların 23.5.1971 günü Fındıcak köyünün Çavuşözü mevkiinde yakalanmaları ve üzerlerinde çıkan silah, cephane, silah bakımı için gerekli araç ve gereçler ile giyecek eşya, haritalar, marksist yayınlardan birçok kitap, dergi ve bildiri bulunup zaptedildiğine dair sanıkların da imzalarını havi tutanaklar ve dosyada bulunan sair delillerle sübuta ermiştir.

Sanık MUSTAFA USLU, hazırlıkta verdiği 3 ifade birbirini doğrular ve tamamlar mahiyette iken huzurda verdiği sorgusunda ve savunmasında bu ifadelerini işkence altında veya tekraren işkence yapılır korkusuyla manevi baskı altında verdiğinden bahisle reddetmiş ise de gerek bu bölümün başlangıcındaki genelaçıklamada ve gerekse Şeref GÜRLE'nin hanesinde yazılan açıklamalardaki gerekçelerle sanığın sorgu ve savunmasına samimiyet atfedilmemiş, hazırlık ifadelerinin gerçeği yansıttığına inanılmış ve Şeref GÜRLE'nin hanesinde yazılan gerekçelerle sanığın T. C. K.'nun 146 ncı maddesinde yazılı cürmü işlemek üzere silahlı çete ve cemiyet kurmak fiilini irtikap eylediği 170 nci maddede yazılı cezasızlıktan faydalanmasına imkân olmadığı ve T. C. K.'nun 168/1. maddesi uyarınca cezalandırılmasının gerektiği yolunda vicdanî kanaat hasıl olmuştur.

129. ALİ KAPLAN:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

10 Kasım 1970 tarihinde GEE. Devrimci Gençlik Derneği başkanlığına seçildiğini, dernek olarak dosyada mevcut bildirileri, çıkardığını, bildirilerin fikir ve muhteviyatı bakımından sorumlusu bulunduğunu, okulda vuku bulan adam dövme, sorguya çekme olaylarının çoğuna iştirak ettiğini, bunlardan Cemali KOLAY'ı, Lami ORUÇ'u, Ali ÇAVDAR'ı, Nail KOCA-

BAY'ı, Kamil ŞAHİNOĞLU'nu, Lütfü KÜPÇÜOĞLU'nu, Burhan AYTAÇ'ı, İbrahim LEK'i, Tolgay YILMAZ'ı, Ahmet SÖYLEMEZ'i sorguya çekerek dövdüğünü, 5 Mart 1971 tarihinde ODTÜ.de vuku bulan olaylar üzerine enstitü öğrencilerini konferans salonunda toplayarak kendilerini tahrik ve teşvik ederek hadiseye birinci derecede âmil olduğundan bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/1-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 2.8.1971 tarihinde Askerî Savcıya verdiği ifadesinde:

10.11.1970 günü GEE. Devrimci Gençlik Derneği genel kurul toplantısında dernek başkanlığına seçildiğini, evvelce bu derneğin isminin fikir kulübü olarak gözüktüğünü, diğer fakülte ve yüksek okullardaki fikir kulübü gibi bunun da DEV-GENÇ merkezine bağlı bulunduğunu, müstakil bir çalışma yeri ve odalarının bulunmadığını, DEV-GENÇ ile yazışmalarının okul öğrenci derneği vasıtası ile yapıldığını ve bu derneğin odasından faydalandıklarını, zaten öğrenci derneği seçimlerinde devrimci gençlik derneğine bağlı olan öğrenciler kazandığından iki derneğin iç içe olduklarını, DEV-GENÇ tarafından gönderilen bildiri, afiş ve diğer matbuatın öğrenci derneğine geldiğini, DEV-GENÇ için 5 liralık basılı makbuzlarla okulda bağış toplandığını, okulda muhtelif yerlerde nöbet tutulduğunu, bunun idarenin bilgisi tahtında ve silahsız tutulduğunu, ana binanın giriş kapısında, yayın odası kapısında ve öğrenci birliğinde nöbet tutulduğunu, nöbetlerin tanzimi işinin esas itibariyle öğrenci derneğine ait bir keyfiyet olduğunu, gelen şahıslardan hüviyet ve nereye gideceklerinin sorulduğunu, bu suretle okul idaresine kolaylık sağlandığını, kubbe kısmında nöbet tutulduğunu görmediğini, kapıda nöbet tutulmasına 23.9.1970 tarihinde Ülkü Ocaklarından 5 kişinin hadise çıkararak tabanca kullanmaları üzerine yapılan forumda bunların okula alınmaması hususunda karar alınması üzerine başlandığını, hadise çıkaranlar dışında kalan Ülkü Ocaklıların girmelerine mani olunmadığını, nöbeti Devrimci Gençlik Derneği üyeleri ile S. D. D. üyelerinin de tutmakta olduklarını, sene başında basın bültenleri ile bir kısım öğrenci bildirisi ile DEV-GENÇ Derneği bildirisini okul derneğine ait teksir makinesinde yaptıklarını, sonradan makine bozulunca okulda bildiri yayınlanmadığını, bildirilerin ekseriya DEV-GENÇ merkezinden geldiğini, okulun teksir makinesi ve matbaasından istifade etmediklerini, anons cihazından bildiri okunmadığını, okulda masa üstleri ve duvarlara Marksist-Leninist teori hakkında yazı yazılmış olabileceğini, bunların mahiyetleri hakkında bir bilgisinin olmadığını, aynı konuda evvelki seneler kitap satışlarının olduğunu, öğrenci kantinine CHE.'nin ve ölen devrimci gençlerin resimlerinin yapıldığını, bunların Sıkıyönetim ilânından sonra sildirildiğini, kantinin yönetiminin öğrenci derneğinde bulunduğunu, devrimci gençlik olarak kendilerine verilen pano üzerine bildiri ve yazılarını astıklarını, buradaki resimleri sömestr tatilinde öğrencilerin yapmış olduğunu kapının girişte tam karşıdaki duvarı göze batan bir renk olması hasebiyle kırmızıya boyadıklarını, Ülkücülerin öğrenci derneğine giremeyeceklerine dair bir yazının yazılmış olabileceğini ancak bunu kimin yazdığını bilmediğini, okulda yapılan boykotlarla ilgili dövizlerin resim bölümünde ve o bölümün öğrencileri tarafından yapıldığını okul dışı yürüyüşler için yapılmadığını, Örfî İdarenin ilânından önce ve sonra okulda yabancı öğrencilerin kaldıklarını, bunları arkadaşlarının getirdiğini ve bir şey söyleyemediklerini, Ülkü Ocaklı hiç bir talebenin dövülmesinde rol oynamadığını, böyle bir olay görmediğini, DEVRİMCİ YURTSEVER KARDEŞLER başlıklı ve Kemalist Devrimciler imzalı bildirinin zannınca S. D. D.'ye ait olduğunu, Kemalist devrimciler tabirini onların kullanmakta olduklarını, Devrimci Doğu Kültür Ocağı ile bir ilişkilerinin bulunmadığını, ARKADAŞLAR başlıklı, işçi köylü çalışma komiteleri yazılı bildiriyi sonradan kendilerinden kopan grubun yayınlamasının muhtemel olduğunu, okuldaki devrimci gençlik derneğinin işçi köylü ve devrimci grup diye ikiye ayrıldığını bu şekildeki görüş ayrılığının federasyonda da mevcut olduğunu, YA İSTİKLÂL YA ÖLÜM yazılı resimli küçük bildirinin DEV-GENÇ Federasyonuna ait olduğunu, HALKIMIZA başlıklı bildiriminde federasyondan gelmiş olabileceğini, bildirilerin bir kısmının kendisinden önceki devreye ait olduğunu, öğrenci derneği ve diğer arkadaşlarının hazırladıkları

bazı bildirilere kendi ismini de yazdıklarını, o günkü şartlar karşısında tekzip etme imkânını bulamadığını, şahsi görüşünce işçi köylü ve fakir halkın dertlerinin dile getirilmesi gerektiğini, öğrenci, memur, öğretmen ve diğer aydın tabakanın işçi, köylü ve fakiri bilinçlendirmesi gerektiğini, memleket meselelerinin parlamento tarafından halledileceğine inandığını, federasyonun görüşlerine iştirak etmemekle beraber bildirileri onların kullandıkları deyimle yazdıklarını beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

Aleyhindeki isnatları kabul etmediğini, bu davanın şahsi çıkar peşinde koşan muhbirlerin uydurma ihbar ve iftiraları sonucu açılmış olduğunu, GEE.'ye 1968-1969 ders yılında girdiğini, son sınıfta iken devrimci gençlik derneğine önce üye sonrada başkan olduğunu, ancak Ocak ayında özel nedenlerle yönetim kurulu olarak genel kurula istifa ettiklerini bildirdiklerini, bu derneğin kanuni bir kuruluş olduğunu, dosyada mevcut bildirilerle bir ilgisinin bulunmadığını, dernek olarak yayınladıkları bildirilerin altını mühürleyip imzaladıklarını, altında mühür ve imza bulunmayan bildirileri kabul etmediğini, 5 Mart 1971 ve 10 Nisan 1971 tarihli bildirilerle ilgisinin olmasına imkân olmadığını, zira o tarihlerde fiilen dernek yönetiminden ayrılmış bulunduğunu, diğer taraftan bu bildirilerin okulda dağıtıldığına dair herhangi bir delilinde mevcut olmadığını, dövüldüklerini iddia eden talebelerden bir kısmını tanımadığını, bazılarını ise sınıf arkadaşı veya hemşehrisi olması sebebiyle tanıdığını, bu şahıslarla tartışma ve konuşmadan öte bir ilişkisinin olmadığını, dövüldüklerini iddia edenlerin hepsinin Ülkü Ocaklılar olduklarını; iddialarının hayali ve uydurma olduğunu, bunların hiç birisini dövmediğini, 5 Mart 1971 tarihinde öğrencileri, Konya yolunu kesmek için tahrik ve teşvik etmediğini, belirtilen tarihte okulda olmadığını, olayı evde ajans haberlerinden işittiğini, saat 15.00'e doğru okula geldiğini, okulda bir fevkalâdelik görmediğini, Askerî Savcılık ifadesinin genellikle doğru olduğunu, ifadesinde geçen GEE.'deki DEV-GENÇ Derneği ile öğrenci derneğinin iç içe olduğu hususunun doğru olmadığını, gerçekte her iki derneğin tüzel kişiliğe sahip olduklarını, okulda mevcut her derneğe ayrı ayrı oda tahsis edilmediğini, hepsinin öğrenci derneği odasında faaliyet gösterdiklerini, iki derneğin iç içe bulunduklarını söylemekle bunu kasdetmiş olduğunu, okulun DEV-GENÇ Derneğinin TDGF.'ye bağlı federe bir dernek olduğunu, tüzüğü mevcut bulunduğunu bildiri yayınlamanın dernek başkanının selâhiyeti dahilinde bulunduğunu, okulda yatakhanelerde gece nöbeti tutulmadığını, dernek odası ve ana binaya giriş kapısında nöbet tutulduğunu, dernekteki nöbetin talebelere gelen mektupların, havalelerin yerlerine ulaştırılması, bazı duyuruların anons edilmesi gayesiyle, kapıdaki nöbetin ise 23.9.1970 tarihindeki hadise sebebiyle okul idaresinin izni ile tutulan bir nöbet olduğunu, bundan da gayenin dışardan gelen yabancılara yardım etmek ve hadise çıkarmak üzere okula gelenleri okul idaresine bildirmek olduğunu, okulun kulesinde nöbet tutulmadığını, federasyondan gelen yardım makbuzlarını sonradan gördüğünü, birkaç tanesinin satılmış olduğunu, makbuz bedellerinin DEV-GENÇ'e gönderilmesinin tabii bulunduğunu beyan etmiştir.

Sanık vekili Av. Emin DEĞER yazılı olarak sunduğu savunmada:

Müvekkilinin DEV-GENÇ Merkez Yürütme Kurulu ile nerede, nasıl, kimlerle anlaşma yaptığı ispat edilmeden DEV-GENÇ stratejisini benimsemiştir, diye suçlamanın mümkün bulunmadığını, müvekkilinin devrimci gençlik derneği başkanlığına seçildiğini, bu derneğin yasal bir kuruluş olduğunu, müvekkilinin sorumlu olduğu iddia edilen bildirilerden ötürü hakkında soruşturma yapılıp neticede beraat ettiğini, bazı bildirilerin Ülkü Ocaklılar tarafından DEV-GENÇ adına ve aşırı görüşlerle yayınlandığının da belli olduğunu, bazı bildirilerle müvekkilinin ilgisi bulunduğunun ispat edilemediğini, imzası bulunmadığından müvekkilinin sorumlu tutulamayacağını, müvekkilinin hiç bir öğrenciyi dövmediğini, mağdur olduklarını ileri sürenlerin ifadeleri ile suçlama yapıldığını, Ülkü Ocağı mensubu tanıkların ifadelerinin aleyhte delil sayılamayacağını, aslında dövülme olaylarının mevcut olmadığını, bir an için dövme olaylarının sübutu kabul edilse bile suç vasfı olarak T. C. K.'nun 141 nci maddesinin kabul edilemeyeceğini, bu olaylara müessir fiil maddesinin tatbik olanağının ancak bulunduğunu, müvekkilinin 5 Mart 1971 günü Konya yolunun kapatılması için tertip edilen forumda öğrenci-

lerin müvekkili tarafından kışkırtılmadığını, bu konuda ifade veren Yusuf AKBULUT'un müvekkilinin cezalandırılması için kasıtlı olarak yalan söylediğini, aslında olay günü müvekkilinin okulda bulunmadığını, bu nedenle forumda konuşma yapmasının imkânsız olduğunu, müvekkili Ali KAPLAN'ın müsnet suçu işlediğine dair elde delil mevcut olmadığından hakkında beraat kararı verilmesini istemiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık ALİ KAPLAN hakkındaki delillerin tetkikine ve sanığın hukukî durumunun tetkikine geçilmeden, önce, bu bölüm sanıklarının ilki olması ve bundan sonraki sanıkların hanelerinde tekrarlardan kaçınılması, gerekçenin mümkün olduğu kadar kısa tutulabilmesi amacıyla Gazi Eğitim Enstitüsü içinde 1968 yılı sonları ve 1969 yılı başından itibaren soruşturmaların açıldığı günlere kadar bu okulda vuku bulan olayların genel ve panoramik görünümünü çizmekte yarar umulmaktadır.

Gazi Eğitim Enstitüsü hukukî statü itibariyle, Millî Eğitim Bakanlığına bağlı, ortaokul ve liselere öğretmen yetiştiren bir yüksek okuldur. Yatılı ve gündüzlü olmak üzere çok sayıda öğrenciyi bir arada bulundurmaktadır. Her yüksek okulda olduğu gibi, bu okulun bütün öğrencilerini kapsayan ve kurulması için yasal olanaklar bulunan ÖĞRENCİ DERNEĞİ vardır. Bu dernek dışında herhangi bir derneğin veya kulübün okul içinde kurulup öğrenciler arasında ve okul içinde faaliyet göstermesine yasa yönünden olanak yoktur. Ne varki G. E. E.'nün yarının büyüklerini oluşturacak bugünkü gençliği küçük yaşlardan ele alıp yetiştirme gibi önemli bir amaç ve faaliyetinin bulunması bu okulu Marksist-Leninist düşünce ve devrimci görüş açısından diğer yüksek okul ve fakültelerden daha önemli bir kuruluş durumuna getirmektedir. Türkiye'nin en küçük eğitim birimlerine kadar yayılacak olan öğretmenler, milli demokratik devrim savaşında, her türlü fikir ve şekil verilmesi mümkün ortaokul ve lise öğrencilerine devrimci fikirler aşılaması ve onları devrimci fikirlerle yetiştirmesi bakımından en önemli unsurdur. Bu nedenle GEE.'nün, yarının öğretmenlerini oluşturacak olan öğrencileri arasında sosyalist bir kuruluşun mutlaka var olması ve bu okulun, giderek Türkiye'deki devrimci potansiyelin ve devrimci mücadelenin bir kalesi haline gelmesi birinci planda tutulmuştur. Bu amaçla, yasal olarak okul içinde okul idaresince desteklenen ve onaylanan bu kabil derneklerin kurulmasına imkân bulunmamasına rağmen, önce 1969 yılı başlarında GEE. öğrencileri fikir kulübü kurulmuş, bu kulübün bağlı olduğu FKF.'nin 10.10.1969 tarihinde bir tüzük değişikliği ile TDGF. haline gelmesinden sonra da GEE. Devrimci Gençlik Derneği oluşturulmuştur. Aynı zamanda buna paralel olarak Sosyal Demokrasi Derneği, Doğu Kültür Ocakları, Kıbrıslı devrimciler ve ayrıca Ülkü Ocakları gibi derneklerde kurulmuştur. Bu dernekler Cemiyetler Kanunu formalitelerine göre organizasyon itibariyle okul dışında, fakat faaliyet itibariyle okul içinde bulunan, ancak okul içinde kendilerine ait odaları bulunmayan kuruluşlardır. Bu derneklerden Devrimci Gençlik Derneği öğrenciler arasındaki faaliyetleri ile, fikir ve gayelerinde ve bu gayelere giden yollarında az çok farklılık bulunmasına rağmen aynı paralelde olan Sosyal Demokrasi Derneği, Kıbrıs Devrimciler Derneği gibi dernekleri kendi saflarına çekmek suretiyle veya okul dışından militanlar getirmek suretiyle öğrenci derneği seçimlerini kazanmak ve bütün okul öğrencilerini kapsamında bulunduran bu derneğin yönetimini elde edip onu görünüşte yasal gayeli öğrenci derneği halinde fakat aslında Marksist-Leninist bir dernek olarak yönetmek çabasına ve taktiğine girişmiştir. Esefle kabul etmek gerekir ki, okul idaresinin de tutum ve davranışları sonucunda okul öğrenci derneği yönetimi 1969'dan itibaren, daima illegal bir kuruluş olan devrimci gençlik derneğinin hâkimiyeti ve yönetimi altında bulunmuştur. Gerçekten 28.3.1969 tarihinde sanık Zeki SARIHAN "TOPLUMCULAR GRUBU"nı 23.1.1970 tarihinde sanık Rıfat ÖZTÜRK "DEVRİMCİLER GRUBU" ve 28.12.1970 tarihinde de sanık İbrahim SEVİMLİ "DEV-GENÇ PROLETER DEVRİMCİLER GRUBU" adı altında öğrenci derneğini yönetmiş ve biri legal diğeri illegal olan Öğrenci Derneği ile Devrimci Gençlik Derneği devrimciler elinde Marksist-Leninist gayeye hizmet eder şekilde bir arada, iç içe dernekler halinde faaliyet göstermişlerdir.

Diğer taraftan 10.11.1970 tarihinde yapılan genel kurul toplantısında da Devrimci Gençlik Derneği başkanlığına Ali KAPLAN ve yönetim kuruluna İbrahim SEVİMLİ, Rıfat ÖZTÜRK, İbrahim HIZLIER ve Ahmet NERGİZ seçilmişlerdir. Böylece öğrenci derneğinin başkan ve üyeleri aynı zamanda Devrimci Gençlik Derneğinin başkan veya üyeleri olarak yönetiminde birlik ve şüphesiz devrimci gençlik derneğinin amacına yönelik bir durum ortaya çıkmıştır. Devrimci Gençlik Derneği yöneticileri ve militanları milli demokratik devrim ve sosyalist devrim mücadelesi yolunda faaliyet göstermişler ve bu maksatla başlangıçta mensuplarının teorik bilgilerini artırmak maksadıyla okul içinde eğitim çalışmalarında bulunmuşlar, boykotlara girmişler, 1970-1971 ders döneminde de kendi ideolojilerinde olmayan öğrencilere karşı şiddet hareketlerine girişmişlerdir, milliyetçi bilinen öğrencileri gece yataklarından alarak öğrenci derneğine, yayın odasına getirip sorguya çekmişler, dövmüşler ve işkence etmişlerdir. Okulda baskı ve kuvvetlerini gösterebilmek ve okulu tamamen hâkimiyetleri altına alabilmek maksadıyla da okul ana giriş kapısında, balkonlarda yabancı diller binasında, kubbe kısmında, dernek odasında silahlı ve devriye usulü ile nöbetler tutmuşlar, kendi ideolojilerinde olan diğer fakülte ve yüksek okul öğrencisi militanları okullarında barındırmışlar, yedirip içirmişler, yatıp kalkmalarını sağlamışlar, emniyetçe aranan sanıkları barındırmışlar, diğer taraftan kendi ideolojilerinde olmayan kişilerin okula girmesine karşı koymuşlar, bunlardan bazılarını dernek odasına indirerek sorguya çekmişler, dövmüşler ve işkence etmişlerdir. Silahlı olarak tuttukları nöbetlerin maksadı polise karşı olup, polisin herhangi bir zamanda okula gelerek arama yapmasını zamanında duyurabilmek için kulede nöbet tutan şahsa talimat verilerek gözcülük görevi yaptırılmıştır. Güdülen amaç okul içinde bulunan patlayıcı maddelerin ve silahların ve yasak yayınların güvenlik kuvvetlerinin eline geçmesini önlemek, okul içinde cereyan eden hadiselerin duyulmasına mani olmaktır.

Devrimci Gençlik Derneği üyeleri, öğrenci derneğinin organizasyon özelliklerinden, anons cihazı, öğrenci derneği odası, teksir makinesi, öğrenci lokali, kantin ve berberlerin gelirleri gibi her türlü olanaklarına sahip çıkıp, devrimci gençlik derneğininmiş gibi devrimci gayelerde kullanmışlardır. Bu cümleden olmak üzere öğrenci derneğinin sinema kolu 1969-1970 ders döneminde toplumsal eleştiriye yönelen filimler getirmiş, köycülük kolu 1969-1970 döneminde Ankara köylerine elemanlar göndererek köy çalışmalarında bulunmuşlar, Gülşehir üzüm mitinginde çalışılmış, TÖS tarafından tertip edilen öğretmen boykotu Yozgat'ta desteklenmiş, Basın Yayın Kolu 1970 yılı içinde devrimci mücadeleyi daha ileriye götürebilmek maksadiyle bildiriler ve bültenler çıkartmış, dernek kitaplığından öğrencilere % 20 indirimli sol eserler satılmış, TÖS şubelerine ve okuldan mezun olan kişilere ödemeli olarak devrimci kitaplar gönderilmiş, dernek odasında ve okulun muhtelif yerlerinde indirimli kitap satışları yapılmıştır. Tiyatro kolu 1969 - 1970 döneminde Ankara'da devrimci tiyatrolarla temas kurmuştur.

Okulun yayın odasında bulunan anons cihazı öğrenci derneğinin elinde bulunduğundan, DEV-GENÇ tarafından bastırılıp gönderilen ve ayrıca okul içinde öğrenci derneği ve devrimci gençlik derneği tarafından basılan bildiriler, bültenler devamlı surette anons edilmiş, Ankara ve diğer illerdeki devrimci hareketler duyurulmuş, bu hareketlerin eleştirisi yapılmış, Ankara içindeki öğrenci olaylarına, boykot, işgal ve yürüyüşlere çağrı da bulunulmuş, Marksist-Leninist ideolojiyi yansıtan bildiriler okunmuş, bu yöndeki yani Marksist-Leninist fikirler övülmüş ve işlenmiştir.

Okulun öğrenci lokali, öğrenci derneğinin sorumluluğu altında bulunduğundan bu mahal Marksist-Leninist fikirlerin devamlı surette övüldüğü, tartışıldığı, propagandasının yapıldığı bir mahal haline getirilmiş, ölen devrimci öğrencilerin, Che Guavera'nın ve Atatürk'ün kalpaklı bir fotoğrafı yağlı boya ile duvarlara yapılmış, devrimci sloğanlar yazılmış, karşı gruba mensup kendi ideolojilerinde bulunmayan öğrenciler bu mahallere sokulmamıştır.

Okulun kantin, berber vesair yerlerinin gelirleri öğrenci derneği tarafından alınmış ve bu alınan paralar yayınlanan bildirilerin teksir kâğıtlarına, sol yayınlara ve devrimci eylemlere kullanılmış, kayıtların tetkikinde sebep gösterilmeksizin işçi-köylü giderleri olarak gider defterine kayıt düşülmüş, komite harcamaları adı altında muhtelif şahıslara bu arada sanıklar-

dan Ali KAPLAN, Zeki SARIHAN ve İsmet TOPUZ'a ödemelerde bulunulmuş, DEV-GENÇ'e yardım olarak 150.- lira ve DEV-GENÇ eylemlerine yardım olarak da 2.500.- liralık ödemeler yapılmış, miting harcamaları adı altında ödemelerde bulunulmuş, yol parası ve masraf şeklinde ödemelerde bulunulmuş ve bu suretle öğrenci derneğinin geliri kendi maksat ve ideolojileri yönünde kullanılmıştır.

Okul öğrenci derneği kapısına ve lokalin giriş kısmına FAŞİSTLER VE KÖPEKLER GİREMEZ, yazısını yazarak bütün öğrencilere açık olması icap eden ve bütün öğrencilerin girebilecekleri öğrenci derneği odasına ve lokale kendi görüşlerinde bulunmayan şahısları faşistlik ve köpeklikle itham ederek sokmamışlardır.

Öğrenci derneğinin seçimlerinden bir hafta kadar evvel okulda şayet seçimi DEV-GENÇ kazanmazsa okulda kan gövdeyi götürecektir. şeklinde propagandaya girişmişler, seçim günü de diğer okullardan militanlar getirilmiştir. Eli silahlı bu militanlar bir kısım milliyetçi öğrenciye oy kullandırmamış ve bu suretle de baskı ve terör havası içinde seçimi kazanmışlardır. Okulda cereyan eden olaylar sanık Müdüre Naciye ÖNCÜL'e ve baş muavin Hilmi AKPINAR'a söylendiği zaman can emniyeti mülâhazası ile nöbet tutuyorlar, bizim de can emniyetimiz yok, bunlar gençlik hareketleridir, bunlar fikir hareketidir, yeni fikirlerdir şeklinde cevaplar verilmiştir. Devrimci gençlik derneği üyeleri okulda yapılan geleneksel toplantıların sonunda, DEV-GENÇ marşını söylemeyi adet haline getirmişler ve bir keresinde de bu şekilde hareket olunmasını müteakip öğretmenlerden birisi tarafından müdire Naciye ÖNCÜL'e beğendinizmi bu hareketi şeklinde sorulduğunda, müdire Naciye ÖNCÜL ne var bunda, bunlar hür fikirler diye cevap vermiştir. Okul idaresinin bu kadar müsamahasını gören devrimci gençlik derneği yöneticileri ve militanları okulda istedikleri gibi hareket etmiştir.

Öğrenci derneği ve devrimci gençlik derneği tarafından gerek ayrı ayrı ve gerekse müştereken yayınlanan bildiriler dosyada mevcuttur. Bu bildirilerde kullanılan beyan ve sloğanlar, DEV-GENÇ federasyonu tarafından çıkarılan bildirilerdeki fikir ve sloğanların mahiyetinde olup verilmekte olan milli demokratik devrim gerçekleştirilmesi amacına matuf bulunmaktadır. Sloğanlar aynıdır; Kahrolsun Emperyalizm, kahrolsun faşizm, kahrolsun düzenbazlar, işbirlikçiler, yaşasın tam bağımsız ve gerçekten demokratik Türkiye-Yaşasın tüm devrimcilerin güçbirliği, kahrolsun ulusal cephe bozguncusu parlamento gericileri-yaşasın halkımızın bağımsızlığı ve demokrasi mücadelesi-YAŞASIN HALK SAVAŞININ ZAFERİ-YAŞASIN İKİNCİ ULUSAL BAĞIMSIZ-BÜTÜN YURT SEVERLERİN AKTİF EYLEM BİRLİĞİNİ SAĞLAMAK İÇİN İLERİ - YAŞASIN DÜNYA HALKLARININ BAĞIMSIZLIK MÜCADELESİ - YAŞASIN İŞÇİLERİN KÖYLÜLERİN DEVRİMCİ İKTİDARI İÇİN MÜCADELEMİZ - YAŞASIN HALKIMIZIN İŞÇİ SINIFININ ÖNCÜLÜĞÜNDE MİLLİ DEMOKRATİK DEVRİM MÜCADELESİ:

Bu bildirilerden birkaçı üzerinde durmakta, sanıkların fikri yapılarının ve ideolojilerinin aydınlığa kavuşması bakımından fayda mülâhafaza etmekteyiz. Bunlardan dosyanın 276 dizisinde mevcut KARDEŞLER, 10.4.1971 günlü ve enstitü öğrenci derneği ile enstitü devrimci gençlik derneğinin müştereken yayınladıkları bildiride (şurası kesinlikle bilinmelidir ki, bundan böyle okul bahçesine giren polis en şiddetli bir şekilde karşılık görerek, okula yaklaşan her faşist devrimci şiddetin ne olduğunu öğrenecektir. Bu son ihtar ola. Yaşasın halkımızın kurtuluş savaşı, YAŞASIN DÜNYA HALKLARININ BAĞIMSIZLIK MÜCADELESİ) denilmekte ve ayrıca bildirinin başında yeni kurulan Erim Hükümeti kastedilerek hükümetin Amerikan'cı bir hükümet olduğu belirtilmektedir.

Dosyanın 280/2 dizisinde mevcut kardeşler başlıklı ve 5.3.1971 tarihli öğrenci derneği ile devrimci gençlik derneği tarafından müştereken yazılan bildiride ODTÜ.'deki hareketler ele alınarak polisin katil polis olduğu ODTÜ.'de saatlerden beri kan dökülmekte olduğu, katliamın devam etmekte olduğu belirtilerek (bu böyle gidecekmidir? Dün S. B. F.'ye, Hacettepeye bugün Orta Doğu Teknik Üniversitesine saldıran ve kan döken polis yarın G. E. E.'ne

de hunharca saldıracaktır. O zaman susacakmıyız? Hayır nasıl ki, bugün tüm öğrenciler olarak başarılı bir eylem koymuşsak, her an okulumuza da saldırıya çalışan polise karşı yılmadan mücadele edeceğiz. Korkaklar binkere ölür, cesur olan bir kere... And içtik emperyalizmi yıkmaya HALKIN DEMOKRATİK İKTİDARINI KURMAYA...) denilmekte ve emperyalizme ve onun uşaklarına karşı savaşanlar övülmektedir.

Sanıklardan Rıfat ÖZTÜRK Gazi Eğitim Enstitüsü öğrencileri adına öğrenci birliği başkanı sıfatı ile yazdığı 17.4.1970 günlü ve GAZİ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ ÖĞRENCİLERİNİN MESAJI başlıklı yazıda (...Kurulmakta olan devrimci güçbirliği içinde halk savaşına hazırlanıyoruz. Millî demokratik halk iktidarı altında köy enstitülerini halkımızla birlikte yeniden kuracağız. Bozkır'da halay çekeceğimiz günleri geciktirmemek için devrimci sloğanlarımızı kitlelere ulaştıralım. Millî cephede saflarımızı tutalım. Emperyalizme ve işbirlikçilerine karşı kavgamızı hızlandıralım... Yaşasın halkımızın işçi sınıfının öncülüğünde millî demokratik devrim mücadelesi) sözleriyle millî demokratik devrim mücadelesinden yana olduğunu, bu mücadelenin işçi sınıfının öncülüğünde yapılacağını ve halk iktidarı kurulacağını açık bir dille beyan etmektedir. (Dosya 280/21 dizisinde).

Dosyanın 280/9 dizisinde mevcut KARDEŞLER başlıklı; 23.12.1970 günlü G. E. E. Devrimci Gençlik Derneği imzalı bildiride sosyal demokratların ve oportünistlerin yanında olan ve meseleleri yeterince kavrayamayan arkadaşların devrimci teoriyi öğrenmeye ve devrimci saflara, devrimci gençliğin tek örgütü olan DEV-GENÇ saflarına katılmaya çağırdıkları ve DEV-GENÇ'den başka devrimci gençlik örgütünün olmadığı belirtilerek emperyalizmin uşaklarını ve düşmanları Amerikan emperyalizminin mutlaka yeneceklerini belirterek zaferin Türkiye ve dünya halklarının olduğunu belirtmektedirler.

Dosyanın 280/18 dizisinde mevcut 28.12.1970 günlü ve altında, DEV-GENÇ proleter devrimciler yazılı ve aynı grubun seçim bildirgesi olduğu belirtilen bildiri ve Türkiye'nin emperyalist dünya sistemi içinde sömürüldüğü, yarı bağımlı ve yarı feodal bir ülke olduğu dünya halklarının ve Türkiye halklarının baş düşmanının Amerikan emperyalizmi olduğu sömürüsünü işbirlikçi sermaye ve feodal mütegallibe ile devam ettirdiğini, emperyalizmin, işbirlikçi sermayenin ve feodal mütegallibenin üçlü ittifak kurduklarını bu ittifakın hainler ittifakı olduğu belirtilerek devamla (Türkiye halklarının ve Türkiye devrimcilerinin görevi: Bu üçlü ittifakı yıkmaktır. Bu üçlü ittifak ancak tüm halkımızın katıldığı HALK SAVAŞI yolu ile yıkılacaktır. Görevimizin ülkemizde HALK SAVAŞI YOLU İLE MİLLÎ DEMOKRATİK DEVRİM YAPMAK VE TAM BAĞIMSIZ VE GERÇEKTEN DEMOKRATİK TÜRKİYE'Yİ KURMAKTIR. YAŞASIN HALKIMIZIN BAĞIMSIZLIK VE DEMOKRASİ MÜCADELESİ) denilerek verilen millî demokratik devrim mücadelesinin bir halk savaşı şekli ile gerçekleşeceği ve Türkiye'de halkların mevcut olduğu belirtilmektedir.

Dosyanın 269/7 dizisinde mevcut GENÇLİK DEVRİMCİLER başlıklı G. E. E. Öğrenci Derneği yayın kolu bülteninin 12 Mart muhtırası eleştirilerek değişen hiç bir şeyin olmadığı, 12 Mart Muhtırasından sonra kurulan yeni iktidarın da eski iktidar gibi emperyalizme, işbirlikçiye ve feodal mütegallibeye hizmet ettiği iktidarın bağlı oldukları sınıfların çıkarlarını savunduklarını, onların varlıklarını baskı araçları ile koruyan üst yapı kurumları olduğu belirtilerek HEDEFİMİZ NEDİR başlıklı paragrafta (artık iyice biliyoruz ki Türkiye ve Dünya Halklarının kurtuluşu HALK SAVAŞI ile mümkündür. Kesinlikle söylüyoruz ki işçilerin, köylülerin gençliğin ve tüm halkımızın geniş özlemleri, uzun ve zor mücadele sonunda Amerikan emperyalizminin kovulduğu, Amerikancı şiş göbekli patronların ve sömürücülerin egemenliği yıkılıp HALKIN DEMOKRATİK İKTİDARI kurulduğu zaman gerçekleşecektir) denilerek mücadelelerinin halk savaşı yolu ile gerçekleşeceğini açıkça belirtmektedirler.

Dosyanın 265/3 dizisinde mevcut KARDEŞLER başlıklı ve öğrenci derneği ile devrimci gençlik derneğinin müştereken yayınladığı bildiride (halkımızın kurtuluşu, cici demokrasiden değil, işçi sınıfının önderliğinde tüm halkın emperyalizme karşı silahlı mücadelesinden geçer). denilerek kurtuluşun silahlı mücadele ile elde edileceğini belirtmektedir.

Dosyanın 265/2 dizisinde mevcut KARDEŞLER başlıklı 24.9.1970 günlü ve öğrenci derneği ile devrimci gençlik derneğinin müştereken yayınladıkları bildiride (nerede olursak olalım gerçek mücadelemizin emperyalizme ve yerli işbirlikçilerine karşı MİLLÎ DEMOKRATİK DEVRİM MÜCADELESİ OLDUĞUNU BİLELİM. Yurtsever, devrimci öğrenciler olarak İŞÇİLERİN VE KÖYLÜLERİN DAVASINA, TÜRKİYE'NİN BAĞIMSIZLIK VE DEMOKRASİ DAVASINA SARILALIM) denilmektedir.

Dosyanın 280/6 dizisinde mevcut Gazi Eğitim Enstitüsü Öğrenci Derneği basın yayın kolu tarafından çıkarılan bültende MAO Zedung'un DÜNYA HALKLARI BİRLEŞİN, AMERİKAN SALDIRICILARINI VE TÜM UŞAKLARINI ALT EDİN sözü başlık olarak alınmış bulunmakla Mao'nun emirlerine göre hareket ettikleri ve onun fikirlerini benimsedikleri açıkça görülmektedir.

Dosyanın 231/7 dizisinde mevcut öğrenci derneğinin sayılmayız parmak ile tükenmeyiz sürmek ile başlıklı bildirisinde devrimcilerin düşüncelerini açıklamaktan asla korkmadıkları, emperyalizmle omuz omuza devrimci kavgayı sürdürecekleri, gelecek günlerin mutlaka aydınlık günleri olacağı belirtilerek safların çelikleştirilmesi gerektiği halkın devrimci mücadelesinin övüldüğü görülmektedir.

Dosyanın 231/8 dizisinde mevcut ATALANLI KARDEŞLER başlıklı öğrenci derneği bildirisinde (Gazetelerde okuduk. Ağalık düzenine kafa tutuşunuz onların tapusuz topraklarını işgal etmiş ve sürmüşsünüz çok sevindik) sözleri ile Atalan'daki köylülerin toprak işgalleri övülmektedir.

Rifat ÖZTÜRK'ün Öğrenci Derneği seçimlerine girdiği sırada DEVRİMCİLER listesi olarak gösterilen kendi listesinde ekli 12 sayfalık seçim broşüründe geri bırakılmış, ülkeler-emperyalizm, sömürü, millî kurtuluş savaşları, kapitalizm, emperyalizm, Türkiye'de devrimci mücadele, millî demokratik devrim mücadelesi, gençlik hareketleri-1968 Haziran boykot ve işgalleri - 6 ncı Filonun son gelişi ve kanlı pazar-işbirlikçi iktidarın tutumu-gençliğin işçi ve köylüler ile ittifakı gençliğin öğretmenlerle ittifakı konuları uzun uzun anlatıldıktan sonra YURTSEVER GENÇLİĞİN ÖNCÜSÜ - SOSYALİST GENÇLİK başlıklı parağrafta (Bugün devrimci mücadele içindeki gençliğin en yiğit, en kahraman kesimini sosyalist gençlik oluşturmaktadır. İşçi sınıfının devrimci ideolojisi ile yani bilimsel sosyalizmle silahlanmış sosyalist gençler, halkımızın bağımsızlık ve demokrasi kavgasının her ön safhasında yer almaktadır. Onların yiğitliği, güçlülüğü, etkinliği çağımızın en devrimci sınıfı olan işçi sınıfının ideolojisini benimsemelerindendir. Bugüne dek yapılan her devrimci gençlik hareketinde hareketin öncüsü, sosyalist gençliğin örgütü, Türkiye Devrimci Gençlik Federasyonu olmuştur. Türkiye Devrimci Gençlik Federasyonu çevresinde kenetlenen sosyalist gençler işçi ve köylü yığınları ile ilişkilerini daha da artıracaklar, bağımsızlık ve demokrasiden yana gençlerle ittifaklarını güçlendirerek devrimci mücadelelerini sürdüreceklerdir. YAŞASIN HALKIMIZIN BAĞIMSIZLIK VE DEMOKRASİ MÜCADELESİ - YAŞASIN İŞÇİ KÖYLÜ GENÇLİK İTTİFAKI... GAZİLİ ARKADAŞ AYDIN GENÇ OLARAK SANA BÜYÜK GÖREVLER DÜŞMEKTEDİR. SENİN GÖREVİN SADECE DERS ÇALIŞMAK SINIF GEÇMEK, böylece Amerikan emperyalizminin hizmetinde kişiliksiz, düşünme yeteneğini yitirmiş, mücadele gücünden yoksun eleman olmak değildir. Bütün güçünle halkının devrimci mücadelesinin yanında yer almalısın, Türkiye'nin dört bir yanında yılmadan, usanmadan, yorulmadan, bıkmadan sürdürülen devrimci mücadele, Amerikan emperyalizmini ve işbirlikçi hainlere karşı bağımsızlık ve demokrasi mücadelesidir. Sende üniversite öğrencisi ve yüksek öğrenim gençliği olarak bu mücadelenin en önünde yer alan devrimci Türkiye gençliğinin saflarına katılmalısın.

Tüm yurtseverler, Amerikan emperyalizmi ve yerli ortaklarını kovmak için savaşalım, halkımızın MİLLÎ DEMOKRATİK DEVRİMİNİ MUZAFFER KILALIM. YA İSTİKLÂL YA ÖLÜM) denilmektedir.

Diğer bildirilerinde de verilen milli demokratik devrim mücadelesi övülmekte, ezilen dünya halklarının mutlaka zafere erişecekleri, mücadelenin işçi sınıfının öncülüğünde zafere ulaşacağı, emperyalizme, işbirlikçilerine ve feodal mütegallibeye karşı halkımızın verdiği ve bu savaşın zafere ulaşacağı belirtilmekte devrim mücadelesi yolunda güçlenilmesi zikredilmektedir.

Okulda Askeri Savcılıkça 27.7.1971 tarihinde yapılan ve dosyanın 648/3 dizisinde mevcut zaptı geçen keşifte okulun matematik bölümü 113 No.'lu dershanesinde sıraların üzerine aynen şu yazıların yazıldığı görülmüştür: DEVRİMCİ GENÇLİK BİRLEŞELİM - HALKIN GÜCÜ ZÜLMÜN TOPUNU TÜFEĞİNİ YERLE BİR EDER - KAHROLSUN FAŞİZM KAHROLSUN AMERİKANCI FAŞİST GENERALLER ÇETESİ - HEDEF İŞÇİ KÖYLÜ İKTİDARI - FAŞİST SIKIYÖNETİM VE İŞBİRLİKÇİLERİ - SATILMIŞ İT UŞAKLARI VE YÖNETİMİ - SIKIYÖNETİM EMPERYALİZMİN BASKI VE ZÜLÜM MAKİNASIDIR - DEV-GENÇ - YAŞASIN DEMOKRATİK BAĞIMSIZ TÜRKİYE - MAO ZEDUNG, ayrıca aynı odadaki bir sıranın üzerine sol elini kaldırmış bir genç resminin yapıldığı ve aynı sınıfın duvarlarına renkli olarak HEDEF İŞÇİLERİN KÖYLÜLERİN (HALKIN) - DEVRİMCİ İKTİDARIDIR yazısının yazıldığı, aynı sınıfın diğer bir duvarlarında KAHROLSUN FAŞİSTLER-YAŞASIN DEVRİMCİLER, yazısının yazıldığı, okulun müracaat kütüphanesinde bulunan bir sıranın üzerine de T. H. K. O. rumuzunun yazıldığı; mürekkeple ve kırmızı olarak orak, çekiç ve tüfek resminin yapılmış olduğu dünya halklarının kardeşliği için yapılan mücadele yazısının ve yaşasın, HALK SAVAŞI yazısının yazılı olduğu, öğrenci derneği lokalinin duvarlarının yer yer beyaz badana ile sıvanmış olduğu ancak bu sıvalı yerlere evvelce Che Guavera'nın ve ölen devrimci öğrencilerin resimlerinin yağlıboya ile yapıldığı duvarlara yer yer Mao ve Lenin'in sözlerinin yazıldığı Atatürk'ün kalpaklı bir portresinin yapıldığı lokalin bir duvarının tamamen kırmızıya boyandığı, okulun kule kısmında ise hâlâ kiremit ve tuğla parçalarının ve küçük boyda sopaların bulunduğu, kulenin hemen altında bol miktarda ve yığılı vaziyette kiremit bulunduğu görülmüştür. Şahit ifadelerinde bahsedildiği üzere kulenin bir gözetleme yeri olduğu, yüksekliği itibariyle o semtte bulunan yolları ve alanı tarassut altına alındığı anlaşıldığı ilgililerden ve şahitlerden sorulduğunda, okulda yukarıda bahsi geçen dershanenin sıralarında yazılı bulunan sözlere benzer yazıların okulun her tarafında yazılı bulunduğu, ancak Sıkıyönetim ilânından sonra sildirildiği veya kazındığı anlaşılmaktadır. Genç nesilleri yetiştirecek ve eğitecek, öğretmen yetiştiren bir ilim yuvası, Marksist-Leninist fikirlerin işlendiği, devrimci teorinin yapıldığı, devrimci pratiğin icra edildiği bir karargâh haline getirilmiştir. Bütün bu faaliyetleri yapanlar devrimci gençlik derneği yöneticileri ve okul öğrenci derneği yöneticileri ve DEV-GENÇ militanları olup sorumlu okul idaresi'de bunlara müzaharet ve muavanette bulunmuşlardır.

Bütün bu açıklamalardan sonra okulda cereyan eden olayları şöylece sıralayabiliriz.

1. Başlarında sanıklardan Zeki SARIHAN, Ayhan SARIHAN, Rıfat ÖZTÜRK ve Latif GÜVERCİN'in bulunduğu ekibin 1969-1970 ders döneminde kitap tanıtılması semineri adı altında sınıflarda öğrencilere Marksist-Leninist teoriyi işleyen kitapların tanıtılması, hangi kitapların okunacağının söylenmesi, kitapların eleştirilerinin yapılması ve bu suretle öğrencilerin Marksist-Leninist teorik bilgilerinin geliştirilmesine çalışılması (şahit beyanları).

2. Devamlı surette okulun anons cihazında Marksist-Leninist fikirlerin yayınlanması gerek DEV-GENÇ merkezinden gönderilen bildirilerin ve gerekse okul devrimci gençlik derneği ve öğrenci derneği tarafından çıkarılan bildirilerin okunması, gerek Ankara'da ve gerek başka şehirlerde meydana gelen devrimci hareketlerin, yürüyüş ve boykotların anons edilmesi, eleştirilerinin yapılması (şahit beyanları).

3. Devrimci kişiler olarak bilinen şahıslar tutuklandığından sonra onlara yardım etmek maksadıyla öğrenciler arasında para toplanması, (şahit N. KARABULUT'un beyanı).

4. Ege'nin Ataian ve Göllüce köylerindeki toprak işgallerinin ve emniyet kuvvetlerine karşı direnişinin devrimci bir hareket olarak gösterilerek bu mahallere yardım için para toplanması ve ayrıca gruplar halinde başlarında sanıklardan AYHAN SARIHAN olduğu, halde bu köylere gidilmesi. (şahit beyanı).

5. Zaman zaman herhangi bir hareket bahane edilerek lokalde veya konferans salonunda forumlar tertip edilerek iktidara, emperyalizme karşı çıkılması yolunda konuşmalar yapılması bu forumlarda Marksist-Leninist fikirlerinin işlenmesi, belirli devrimci sloğanlarının söylenilmesi. (Şahit beyanları).

6. Okulda işçi-köylü çalışma komiteleri kurularak işçi köylü gazetelerinin satılması ve işçi-köylü iktidarının gerçekleştirilmesi yolunda çalışmalarda bulunulması (şahit ifadeleri ve bildiriler).

7. Okula yeni gelen öğrencilerin devrimci gençlik derneği mensuplarınca ve başlangıçta sanıklardan Zeki SARIHAN tarafından S. B. F.'si anfisinde yapılan forumlara götürülmeleri, onlara devrimci kitaplar verilmesi, milliyetçi çevrelerle temas etmemeleri, aksi halde kendileri için iyi olamayacağının söylenerek bu öğrencileri baskı altında tutmaları, (şahit beyanları).

8. Okulun muhtelif yerlerinde silahlı nöbet tutulması.

9. Öğrencilerin Marksist-Leninist fikirleri öğrenebilmeleri bakımından tenzilâtlı olarak sol yayınlarının öğrenci derneği odasında ve yayın odasında satılması,

10. 4.11.1968 tarihinde sanıklardan Zeki SARIHAN, Ayhan SARIHAN ve İsmet TOPUZ'un tertip ve teşvik ettikleri boykot olayı (Dosya 72/86 dizisi).

11. 8.3.1969 tarihinde sanıklardan Ayhan SARIHAN, Latif GÜVERCİN, Ali MERCAN ve Ramazan AKKUŞ'un tertip ve düzenledikleri ve öğretmenleri Muzaffer GÜRSES ile Doğan ERGUN'un başka yere atanmalarını protesto maksadı ile yapılan Tandoğan Meydanından hareketle, Cemal GÜRSEL meydanına kadar yürüyüş ve mezkûr meydanda miting düzenlenmesi, bu mitingde Ayhan SARIHAN iktidarı ve tutumunu kötülüyerek emekçilerin işbaşına geleceklerini ve sanıklardan Zeki SARIHAN'da konuşmasında toprak çalışanın, fabrika işçinin olsaydı. Bugünler de geçecek, başa toplumcular gelecek biz bu yürüyüşle sömürgen güçlerin karşısında yerimizi alıyoruz. Bu kavga emeğin sermayeye karşı kavgasıdır. Şeklinde konuşmuşlardır. (Dosya 144/163 dizide).

12. Başlarında sanıklardan Ayhan SARIHAN ve Zeki SARIHAN'ın bulunduğu öğrenciler 13.3.1969 günü Haydar DİRİÖZ'ün dersine girmeyerek okuldan Kurtuluş Lisesine tayin edilen Muzaffer GÜRSES'i adı geçen liseden alıp enstitüye getirmeleri ve kendisine tezahürat yapılarak bağımsız Türkiye şeklinde bağırmaları (dosya 45/50).

13. Sanıklardan Sami ÜNVER ve İsmet TOPUZ'un tahrik ve teşviki ile 15.12.1969 tarihinden 18.12.1969 tarihine kadar derslerin boykot edilmesi ve derslere girilmemesi (dosya 11-19 dizi).

14. 2.11.1969 günü yerli malı haftası düzenlenerek yollara yabancı şirketler aleyhinde yazılar yazılması.

15. 6.1.1971 günü Hikmet DİZDAROĞLU'nun dersine girilmemesi ve direniş yapılması (dosya 11-19).

16. 22.6.1970 tarihinde sanıklardan Rıfat ÖZTÜRK'ün sebebiyet verdiği bir olay sebebiyle muavinler odasına sığınan Mehmet GÜNDÜZ, Ahmet CEBECİ, Çoşkun KARAKAYA, Mehmet KILIÇ ve Adnan ADIVAR ÜNAL'ın dövülmeleri, bu olay sırasında yatakhane kapılarının tutularak diğer öğrencilerin yatakhanelerde tehdit edilmeleri (dosya 1-10 dizi ve şahit beyanları).

17. 23.9.1970 günü öğrenci lokalinde meydana gelen bir silahlı çatışma neticesi okul idaresi ile öğrenci derneği devrimci gençliğin işbirliği neticesinde Ülkü Ocağına bağlı 5 öğrencinin temelli okuldan uzaklaştırılması ve milliyetçi öğrencilerin okula alınmayacakları yolunda karar alınması (şahit beyanları).

18. 28.9.1970 tarihinde okul memurlarından Necati ERDOĞAN'ın milliyetçi olduğundan ve ülkücülerle işbirliği yaptığından bahisle sanıklardan Halil YAPAĞILI, Ahmet NERGİS ve Sami ÜNVER'in de dahil bulunduğu bir grup tarafından öğrenci derneğinde sorguya çekilmesi ve dövülmesi ve bilâhare bu şahsın maaşını almak üzere muhasebe bürosuna geldiğinde başlarında sanıklardan Ahmet NERGİS'in bulunduğu büyük bir kalabalığın Necati ERDOĞAN'ın üzerine yürüyerek dövmek istemeleri olayı, (şahit beyanları).

19. 23.10.1970 günü Ülkü Ocağı mensuplarından Efrahim AYTAÇ'ın sanıklardan Ahmet NERGİS, Halil YAPAĞLI ve arkadaşları tarafından dernek odasına indirilerek dövülmesi olayı (dilekçe ve şahadet).

20. 6.10.1970 tarihinde Ülkü Ocağı mensuplarından Cumali KOLAY'ın sanıklardan Rıfat ÖZTÜRK, Ali KAPLAN, Halil YAPAĞLI, Ahmet NERGİS, Celâl POLAT, Vahdet KADIOĞLU ve Sami ÜNVER'in de bulunduğu grup tarafından sorguya çekilmesi, eşyalarının aranması ve dernek odasında dövülmesi olayı (şahadet).

21. 6.10.1970 tarihinde Ülkü Ocağı mensuplarından Lâmi ORUÇ'un içlerinde Halil YAPAĞLI, Ali KAPLAN, Ahmet NERGİS'in de bulunduğu bir grup öğrenci tarafından dernek odasına indirilerek sorguya çekilerek dövülmesi olayı,

22. 5.10.1970 tarihinde Yusuf AKBULUT'un dernek odasına indirilerek sorguya çekilmesi ve dövülmesi olayı,

23. 4.10.1970 tarihinde Ülkü Ocağı başkanı Necati KARABULUT'un içlerinde sanıklardan, Rıfat ÖZTÜRK, İbrahim SEVİMLİ, Celâl POLAT, Sami ÜNVER'in de bulunduğu bir grup öğrenci tarafından dernek odasına götürülmek istenmesi, adı geçen şahsın gitmemekte direnmesi üzerine yatakhanede adı geçen sanıklar tarafından dövülmesı olayı (şahadet ve dilekçe).

24. 24.1.1971 günü gecesi başlarında sanıklardan İbrahım SEVİMLİ ve Ahmet NERGİS'in bulunduğu bir grup DEV-GENÇ'li tarafından, Hasan Hüseyin YOLLU, Mustafa ARI adındaki öğrencilerin dernek odasına indirilerek dövülmeleri, sorguya çekilmeleri ve tehdit edilmeleri olayı (dilekçe ve şahadet).

25. 1970 yılı Ekim ayı başlarında Ali ÇAVDAR'ın okula girdiği sırada başlarında sanıklardan Celâl POLAT ve Sami ÜNVER'in bulunduğu bir grup militan tarafından kendisinin sağcı ve milliyetçi gruplarla temas etmemesi, konuşmaması şayet ihtarlarına riayet etmeyecek olursa sonunda iyi olmayacağı yolunda tehdit edilmesi, yine aynı şahsın yani Ali ÇAVDAR'ın 8.3.1971 günü İbrahim SEVİMLİ, Ali KAPLAN, Ahmet NERGİS ve Hikmet ÖZDEMİR tarafından yatağından kaldırılarak dernek odasına götürülmesi, sorguya çekilmesi ve dövülmesi olayı (şahadet).

26. 28.3.1971 gecesi başlarında sanıklardan, Ahmet NERGİS'in olduğu bir grup tarafından, Ülkü Ocağı mensuplarından Nail KOCABAY'ın yatağından kaldırılarak dernek odasına götürülmesi ve orada Ali KAPLAN, Celâl POLAT'ın da dahil olduğu bir grup tarafından sorguya çekilerek dövülmesi olayı (şahadet ve dilekçe).

27. 29.9.1970 günü Nail KOCABAY'ın sanıklardan Ahmet NERGİZ, İsmet TOPUZ ve Sami ÜNVER tarafından dernek odasının bulunduğu mahalle götürülerek dövülmesi ve sorguya çekilmesi olayı, (şahadet ve dilekçe).

28. 24.9.1970 tarihinde Ülkü Ocağı mensuplarından Kâmil ŞAHİNOĞLU'nun Celâl POLAT, Sami ÜNVER tarafından dernek odasına götürülerek üzerinin aranması ve dövülmesi olayı (dilekçe ve şahadet).

29. 28.3.1971 günü gecesi Kâmil ŞAHİNOĞLU'nun yatağından kaldırılarak eğitim bölümü zemin katına indirilerek İbrahim SEVİMLİ, Ali KAPLAN, Ahmet NERGİZ, Öner YAĞCI tarafından sorguya çekilmesi ve dövülmesi olayı (dilekçe ve şahadet),

30. 28.3.1971 günü gecesi Lütfi KÜPCÜOĞLU'nun yatağından kaldırılarak yatakhanenin bodrum katına götürülerek İbrahim SEVİMLİ, Ahmet NERGİZ, Ali KAPLAN ve Öner YAĞCI tarafından dövülmesi olayı (şahadet ve dilekçe),

31. 30.9.1970 tarihinde Ülkü Ocağı öğrencilerinden Burhan AYTAÇ'ın sanıklardan Celâl POLAT, Ali KAPLAN tarafından dernek odasına götürülmesi, burada başlarında Ali KAPLAN ve Celâl POLAT'ın bulunduğu militanlar tarafından sorguya çekileren dövülmesi olayı (şahadet ve dilekçe),

32. 4.10.1970 tarihinde Ülkü Ocağı mensuplarından İbrahim LEK'in başlarında sanıklardan Rıfat ÖZTÜRK, Celâl POLAT, Sami ÜNVER, Halil YAPAĞLI ve Ali KAPLAN'ın bulundiğu bir grup öğrenci tarafından dernek odasına götürülmesi, sorguya çekilip dövülmesi olayı,

33. 27-28 Aralık 1970 gecesi Ülkü Ocağı mensuplarından Tolgay YILMAZ'ın Ahmet NERGİZ tarafından yatağından kaldırılarak yayın odasında diğer arkadaşları, Lami ORUÇ, Zeki AYTAÇ ve Ramazan YILMAZ ile birlikte Ali KAPLAN ve Ahmet NERGİZ başkanlığındaki bir grup DEV-GENÇ militanı tarafından sorguya çekilmeleri ve dövülmeleri olayı (şahadet ve dilekçe),

34. 3.10.1970 tarihinde Ülkü Ocağı mensuplarından Ahmet SÖYLEMEZ'in sanıklardan Ahmet NERGİZ, Ali KAPLAN, Celâl POLAT tarafından zorla dernek odasına indirilip sorguya çekilmesi ve dövülmesi olayı (dilekçe ve ifadesi),

35. 5.3.1971 tarihinde ODTÜ.'sinde vukubulan olaylar üzerine bir kısım emniyet kuvvetlerini çekebilmek maksadiyle sanıklardan Ali KAPLAN ve İbrahim SEVİMLİ'nin tahrik ve teşvikleriyle öğrencilerin topluca Konya yoluna inerek yolu bir müddet trafiğe kapatmaları ve emniyet kuvvetleriyle çatışmaları olayı (şahadet).

36. Okuldaki işçi müsdahdemlerin bilinçlendirilmesi maksadıyla bunlar arasında faaliyet gösterilmesi ve işçi adına öğrenci derneği tarafından bildiriler çıkarılması.

37. 5.3.1971 günü Ülkü Ocağı mensuplarından olup evvelce DEV-GENÇ'lilerin baskı ve tehditlerine dayanamayarak, Diyarbakır Eğitim Enstitüsüne naklini isteyen ve nakledilen Halim POLAT'ın öğrenci derneğine indirilerek 22 saat müddetle hürriyetinden yoksun kılınması ve İbrahim SEVİMLİ, Kâzım BUDAK, Ahmet NERGİZ, Kurbani YILDIRIM tarafından dövülmesi olayı.

38. Sıkıyönetim ilânını müteakip emniyet makamlarınca aranan sanıkların Gazi Eğitim Enstitüsünde barınmaları ve öğrenci derneği tarafından kendilerine sahte kimlik kartları tanzim edilmesi), olayları belli başlılarıdır.

Sanık Ali KAPLAN'ın eylemlerine ve kişisel sorumluluğuna gelince:

Sanık Ali KAPLAN'ın GEE. Devrimci Gençlik Derneği üyesi olduğu; 10.11.1970 tarihinde yapılan genel kurul toplantısında GEE. Devrimci Gençlik Derneği Başkanlığına seçildiği; bu derneğin yönetimini elinde bulundurduğu süre içinde gerek devrimci gençlik derneği olarak ve gerekse öğrenci derneği adıyla veyahutta her iki derneğin müşterek adlarıyla bildiriler yayınladığı; okul içinde Marksist-Leninist düşünceyi kabul etmeyen veya milliyetçi düşünceyi kabul eden öğrenciler, idareciler ve öğretim üyeleri üzerinde, korku bıkkınlık, yılgınlık yaratıp onları sindirmek ve okulda devrimcilerin mutlak hâkimiyetini sağlamak amacıyla çeşitli müessir fiil, hakaret, tehdit ve hürriyeti tahdit olaylarına katıldığı; bu cümleden olmak üzere 6.10.1970 tarihinde Cemali KOLAY'ın ve Lâmi ORUÇ'un, Ekim 1970 ayı başında ve 8.3.1971 günü Ali ÇAVDAR'ın 28.3.1971 günü Nail KOCABAY'ın, Kâmil ŞAHİNOĞLU ve Lütfü KÜPÇÜOĞLU'nun, 30.9.1970 günü Burhan AYTAÇ'ın, 4.10.1970 günü İbrahim

LEK'in, 27.12.1970 gecesi Tolgay YILMAZ'ın, 3.10.1970 günü Ahmet SÖYLEMEZ'in dövülmeleri, sorguya çekilmeleri sırasında hazır bulunmuş ve adı geçenleri sorguya çekip dövmüş olduğu; 5 Mart 1971 günü ODTÜ.'de öğrencilerle güvenlik kuvvetleri arasında silahlı çatışmanın vuku bulması ve çok sayıda öğrencilerin ölmüş ve yaralanmış olduğu yolunda söylentilerin GEE.'de yayılması üzerine sanık Ali KAPLAN'ın bir forum düzenlediği ve konferans salonunda öğrencilere (ODTÜ.'de birçok devrimci arkadaşımız öldürüldü, bizde Konya asfaltını kapayalım, onlara yardım edelim) dediği ve öğrencileri tahrik ile okul dışına çıkardığı, bu öğrencilerin ancak öğretmenlerin gayretleriyle ve toplum polisinin müdahale etmesi üzerine bir süre sonra Konya yolundan okul bahçesine sokulmuş, olduğu; sanığın Askerî Savcıya verdiği; GEE. 5K. 656 sırada mevcut hazırlık ifadesi ve huzurda verdiği; DT. 2K. 228 sayfada mevcut sorgusu ile bu ifadelerinde yapmış olduğu dolaylı ikrarları doğrulayıp tamamlayan ve soyutluktan kurtaran şahit Ahmet KALMUKOĞLU'nun GEE. 5K. 636-638 sıradaki hazırlık, DT. 4K. 738 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadesi; şahit Yusuf AKBULUT'un GEE. 5K. 641 sıradaki hazırlık, DT. 4K. 736 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadesi; şahit Mehmet KIZILKAYA'nın GEE. 5K. 644 sıradaki hazırlık, DT. 4K. 753 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadesi; şahit Vahdettin ÖZTECİR'in GEE. 5K. 647 sıradaki hazırlık, DT. 4K. 775 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadesi; şahit Haydar DİRİÖZ'ün GEE. 5K. 653 sıradaki hazırlık, DT. 4K. 789 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadesi; şahit Cumhur SALTIKLAR'ın GEE. 5K. 658 sıradaki hazırlık, şahit Tolgay YILMAZ'ın GEE. 5K. 670 sıradaki hazırlık, Tal. 3K. 343 sıradaki yeminli son soruşturma ifadesi; şahit Burhan AYTAÇ, GEE. 5K. 683 sıradaki hazırlık, Tal. 2K. 405 sıradaki yeminli son soruşturma ifadesi; şahit Zeki AYTAÇ'ın 5K. 648'deki hazırlık, Tal. 3K. 207 sıradaki yeminli son soruşturma ifadesi; şahit Kamil ŞAHİNOĞLU'nun 5K. 685 sıradaki hazırlık, Tal. 3K. 233'deki yeminli son soruşturma ifadesi; şahit Nail KOCABAY'ın 5K. 686'daki hazırlık, Tal. 3K. 666'daki yeminli son soruşturma ifadesi; şahit Ali ÇAVDAR'ın 5K. 687'deki hazırlık; Tal. 3K. 152'deki yeminli son soruşturma ifadesi; şahit Efrahim AYTAÇ'ın 5K. 690'daki hazırlık, Tal. 3K. 187'deki yeminli son soruşturma ifadesi; şahit Latfü KÜPÇÜOĞLU'nun 5K. 691'deki hazırlık, şahit Adnan ADIVARÜNAL'ın 5K. 692'deki hazırlık, Tal. 3K. 25'deki yeminli son soruşturma ifadesi, şahit İbrahim LEK'in 5K. 693'deki hazırlık, Tal. 2K. 147'deki yeminli son soruşturma ifadesi; şahit Mehmet GÜNDÜZ 5K. 694'deki hazırlık; Tal. 2K. 463'deki yeminli son soruşturma ifadesi; şahit Cemali KOLAY'ın 5K. 697'deki hazırlık, Tal. 2K. 178'deki yeminli son soruşturma ifadesi; şahit Cumali KİBAR'ın 5K. 695'deki hazırlık, Tal. 3K. 280'deki yeminli son soruşturma ifadesi; şahit Lâmi ORUÇ'un 5K. 698'deki hazırlık, şahit Mustafa UZUNBAŞ'ın 5K. 713'deki hazırlık, Tal. 3K. 79'daki yeminli son soruşturma ifadesi; şahit Mehmet AKÇAN'ın 5K. 659'daki hazırlık, DT. 4K. 870'deki yeminli son soruşturma ifadesi, şahit Mustafa KISAOĞLU'nun 5K. 657 sıradaki hazırlık, Tal. 2K. 589'daki yeminli son soruşturma ifadesi; şahit Kâmil ÇİMEN'in 5K. 676'daki hazırlık, Tal. 3K. 215'deki yeminli son soruşturma ifadesi; şahit Ahmet ÇINAR'ın 5K. 677'deki hazırlık, Tal. 3K. 39'daki yeminli son soruşturma ifadesi; şahit Süleyman TOPUZ'un 5K. 677'deki hazırlık ve şahit Hüseyin ÖZKAN'ın 5K. 677'deki hazırlık, Tal. 2K. 479'daki yeminli son soruşturma ifadeleri ile sanığın zamanı idaresinde yayınlanmış, dosyada mevcut bildiriler, ayrıca GEE. 2K. 8D. 288 sıradaki Devrimci Gençlik Derneği mensuplarının öğrenci derneği seçimleri sırasında bu seçimleri kazanmak amacıyla yapmış olduğu harcamalara dair Ali KAPLAN'ın imzasını taşıyan belge; aynı dosya 294 sırada Ali KAPLAN'ın 10.11.1970 günü Devrimci Gençlik Derneği genel kurul toplantısında yönetim kurulu başkanlığına seçildiğine dair belge ve dosyada bulunan sair delillerle ve ayrıca aynı olayda sanıklar Şeref GÜRLE, Mustafa USLU, İbrahim HIZLIER, İbrahim SEVİMLİ, Rıfat ÖZTÜRK, Ahmet NERGİZ ve diğerlerinin kendi bölümlerinde gösterilen ifadelerinin birlikte değerlendirilmesi sonucunda kuşkudan uzak bir şekilde sabit olmuş bulunmaktadır.

Sanık Ali KAPLAN huzurda verdiği ifadesinde özellikle karşı gruptan olan milliyetçi öğrencilerin sorguya çekilmesi ve dövülmesi olayları ile, 5 Mart 1971 tarihinde GEE.'sü öğrencilerinin Konya asfaltını trafiğe kapamak üzere yola çıkmaları olayında oynadığı rolü in-

kâr etmiş, bu fiillere katılmadığını beyan eylemiş ise de yukarıda isimleri yazılı diğer sanıkların ve öğrencilerden, öğretmenlerden şahitlerin ifadelerinin müştereken mütalâası sonucunda olayın yukarıda saptandığı şekilde cereyan ettiği sonucuna varılmış, sanığın beyanlarına samimi bir savunma nazarıyla bakılamamıştır.

Bu bölümün sanıkları ve bu meyanda Ali KAPLAN, olayların şahitlerine ya karşı gruptan oldukları veya tertip neticesi o şekilde ifade verdikleri ve kendilerinin de Askeri Savcı tarafından ifadeleri alınırken çeşitli psikolojik etkiler altında kaldıklarından gerçeği yansıtmaz biçimde beyanlarda bulunduklarını ileri sürerek itiraz etmişlerdir. Kişisel sorumluluklar bölümünün başlangıcında bütün sanıklar için genel açıklama konusunda Askeri Savcılık ve polis ifadelerine neden ve nasıl itibar edildiği konusunda ayrıntılı şekilde belirtilen gerekçeler bu bölümde de zikredilmek gerekir. Özellikle bu bölüm şahitlerinden Cumhur SALTIKLAR son soruşturma ifadesi alınırken 47 yaşını aşmış, uzun seneler öğretmenlik yapmış, belli bir kültür ve sosyal seviyeye yükselmiş bir kişi olarak kendisinden beklenmeyen davranışlar içine girmiş ve askerî savcılık ifadesini yer yer ve şüphesiz sanıkların lehine olarak inkâr ve değiştirme cihetine gitmiştir. Huzurda kendisine askerî savcılık tarafından ifadesi alınırken herhangi bir baskı, maddî olsun manevî olsun herhangi bir etki yapılıp yapılmadığı hususu sorulduğunda, hiç bir baskı ve etkiye maruz kalmadığını, ancak mahkeme huzurundaki ifadesinin kabul edilmesini, çünkü mahkeme huzurunda ifade verirken daha objektif düşündüğünü ileri sürmüştür. Bununla birlikte olaylar konusunda kendisine tevcih edilen sorulara verdiği cevapların askerî savcılık ifadesini açıkça veya dolaylı olarak doğrulamakta olduğu da dikkatten kaçmamıştır. O yaş, o rütbe, o kültür seviyesindeki bir kimsenin askerî savcıya ifade vermesinden sonra geçen bir yıl dört ay on sekiz gün sonra kâmilleşip, objektif bir şuur ve vicdana sahip olabilmesi normal mantık ölçülerine sığmadığından sanığın son soruşturma sırasında evvelki ifadesinden kısmen caymış olmasını geçen süre içinde kendisine çeşitli maksatlarla yapılan telkinler, tehditler, ricalar ve bunların sonunda hasıl olan korku yahut acıma gibi hislere bağlamaktan başka bir sonuca varmak mümkün olmamış ve askerî savcının duruşmada söylediği gibi, asıl huzurdaki ifadesinin etki altında bir ifade olduğu bu sebeple askerî savcılık ifadesine itibar edilmesi lâzım geldiği inancına ulaşılmıştır.

Devrimci gençlik derneğinin amacının ne olduğu, nasıl bir çalışma içinde bulunduğu, millî demokratik devrim kavramının ve stratejisinin ana amaç olan Türkiye'de komünizmi gerçekleştirme ve yerleştirme, Türkiye'de komünist bir devlet düzeni, komünist bir toplum düzeni yaratma yolunda nasıl ve nerede bir merhale teşkil eylediği, millî demokratik devrim mücadelesinin aldatıcı kavramlarla toplum içinde ne şekilde yaygınlaştırılmaya çalışıldığı konularında gerekçenin teorik inceleme bölümünde ayrıntılı ve geniş şekilde yapılan ve keza bu sanıklara kadar olan sanıkların bölümlerinde zaman zaman temas edilerek ortaya konan izah ve gerekçeleri bu sanığın bölümünde de aynen tekrarlamak gerekir.

Keza bölüm başında bütün sanıklar için yapılan genel açıklama ve ortak gerekçe de belirtildiği gibi sanık Ali KAPLAN'ın çeşitli yer ve zamanlarda sepkeden eylemleri, aynı gaye ve kasıt altında işlenmiş bir mütemadi suçun eylem halkaları olarak mütalâa edilmiş ve fakat sanık için tek fiilin varlığı birinci planda tutulmuştur.

bütün bu ve gerekçenin yukarılarında açıklanan nedenlerle sanığın fiilinin T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 1 nci fıkrasında yazılı suçun maddî ve manevî unsurlarını oluşturduğu ve anılan madde uyarınca cezalandırılmasının gerektiği inancına varılmıştır.

130. AHMET NERGİZ:

Sanık hakkında Askerî Savcı İddianamesinde:

Sanığın 10.11.1970 günü yapılan genel kurul toplantısı sonunda GEE. devrimci gençlik derneği yönetim kurulu üyeliğine seçildiğini, dernekçe çıkarılan bildirilerden bu sıfatından ötürü sorumlu bulunduğunu, okulda cereyan eden olayların büyük bir kısmına katıldığını, Necati ERDOĞAN, Efrahim AYTAÇ, Cemali KOLAY, Lami ORUÇ, Mustafa ARI, Hasan Hüseyin

YOLLU, Ali ÇAVDAR, Meral NACAR, Nail KOCABAY, Kâmil ŞAHİNOĞLU, Lütfü KÜPÇÜOĞLU, Tolgay YILMAZ, Ahmet SÖYLEMEZ ve Halim POLAT isimli öğrencilerin sorguya çekilme ve dövülme olaylarına bizzat katıldığını, derneğin, militanı olarak bilinen ve MDD.'yi savunan sanığın T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/1-6. 173, 31, 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa etmiştir.

Sanık 9.8.1971 tarihinde Askerî Savcıya verdiği ifadesinde:

10 Kasım 1970 günü yapılan genel kurul toplantısı sonunda devrimci gençlik derneği yönetim kuruluna üye olarak seçildiğini, okul öğrenci derneğine de devrimci talebeler hâkim olduğundan iki derneğin iç içe faaliyet gösterdiklerini, okulda kapıda, yemekhanede, yayın odasında nöbet tutulduğunu, balkon ve kubbede nöbet tutulmadığını, nöbetçilerde silah olmadığını, öğrenci derneğinin elinde ve yayın odasında bulunan anons cihazından bildirilerin okunmadığını, hiç bir talebeyi yatağından kaldırıp dernek odasına götürmediğini ve orada dövmediğini, bunların iftira olduğunu sadece 22.2.1971 tarihinde Yusuf ABULUT'la münakaşa yaptıklarını, ikinci dönem kapı ve yayın odası nöbetlerini şahsen tanzim ettiğini, nöbetlerin idarenin izni ile tutulduğunu, Halim POLAT isimli öğrencinin dövülerek işkenceye tabi tutulması olayında olmadığını ve haberinin bulunmadığını, dosyada mevcut bildirilerden malumatının olmadığını, okul derneği tarafından okul müstahdemleri ile ilgilenecek şahıslar listesine kendisinin de yazıldığını, bu işlerle ilgilendiğini, işçiyi idareye karşı kışkırtmadıklarını, onların sorunlarını idareye bildirdiklerini, devrimci faaliyetleri olmadığını ve bu hususta da bilgisinin bulunmadığını beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorguda:

T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesini ihlâl etmediğini, bilâkis 1961 Anayasasını uygulamayıp rafa kaldıranlara karşı savunduğunu, 1970 yılında yapılan Anayasa yürüyüşüne katıldığını, 10 Kasım 1970 tarihinde DEV-GENÇ Derneği yönetim kuruluna seçildiğini, bunun bir suç teşkil etmeyeceğini, yönetim kurulu olarak 28 Aralık 1970 tarihinde İbrahim SEVİMLİ ile İbrahim HIZLIER'in öğrenci derneğine seçilmeleri, Rifat ÖZTÜRK ile Ali KAPLAN'ında ailevî sebepleri ve son sınıfta olmaları nedeniyle çalışamaz duruma geldiklerinden genel kurula karşı istifa ettiklerini, yönetimde bulundukları sırada bildiri yayınlamadıklarını, 1970-1971 ders yılında okulda hiç bir hadise cereyan etmediğinden hadiselere karışmasının da söz konusu olamayacağını, 23 Eylül 1970 tarihinde vuku bulan olayı ise Ülkü Ocağı mensuplarının yarattıklarını, kimseyi dövmediğini, dövüldüğünü ileri süren şahısların birçoğunu tanımadığını, bunlarda Ramazan YILMAZ'ın sınıf arkadaşı olup iyi geçindiklerini, psikolojik yönden dengesiz bir kişi olduğunu, Meral NACAR'ı dövmediği gibi o saatte derste olduğuna dair belge ve tanıklarının bulunduğunu, hiç kimseyi tehdit etmediğini, dövme olaylarının T. C. K.'nun 146/3. maddesini ihlâl sayılamayacağını, Askerî Savcılık ifadesinin genellikle doğru olduğunu, sadece ifadenin bir yerinde geçen "Nöbet işlerini ben tanzim ederdim" şeklindeki cümlenin "Onun tanzim ışlerine yardım ederdim" tarzında düzeltilmesi gerektiğini, nöbet işlerini öğrenci derneğinden Mustafa TURAN'ın tanzim ettiğini beyan etmiştir.

Sanık vekili Av. Nevzat HELVACI yazılı olarak sunduğu savunmada:

İddia makamınca yapılan değerlendirmeye göre G. E. E. Öğrenci Derneği ve devrimci gençlik derneğinin 141 nci maddeyi ihlâl eden teşkilâtlanma olarak kabul edildiğini, esas hakkındaki mütalâada da müvekkilinin de dahil bulunduğu, G. E. E. sanıklarının kurduğu cemiyetin gizli bir cemiyet olduğunun ileri sürüldüğünü, G. E. E.'de kurulan her iki derneğin de kanun çerçevesinde ve legal olarak kurulduklarını, bu nedenle gizli olarak nitelenemeyeceğini, her iki derneğinde amaçlarının tüzüklerinde gösterildiğini, esas hakkındaki mütalâada bu derneklerin amaçlarında ne gibi bir değişiklik yaparak T. C. K.'nun 141 nci maddesini ihlâl eder nitelik kazandıklarının açıklanmadığını, derneğin amacını genel kurulun tespit ettiğini, başlangıçta bu dernekler hakkında bir dava açılmadığına göre bu kuruluşların kanuna aykırı bir

amaç taşıyarak kurulmadıklarını, yönetim kurulu üyelerinden birinin kusurlu davranışının dernek genel kurulunu bağlayamayacağını, bu durumda derneğin amacından saptığının ileri sürülemeyeceğini, kanuna uygun bu kuruluşların 141 nci maddeyi ihlâl ettiklerinin kabul edilemeyeceğini, G. E. E.'de legal bu iki kuruluş dışında illegal başka bir kuruluşun bulunduğunun ileri sürülmediğini, şayet öğrenci derneği legal kabul edilmiş olsa idi, Ülkü Ocaklılarda dahil olmak üzere bütün okul öğrencileri hakkında dava açılmış bulunmasının gerektiğini, diğer taraftan basit de olsa bir teşkilât mevcut olmadığından 141 nci maddenin bu cihetten de tatbik edilemeyeceğini, müvekkili ile diğer sanıklar arasında birbirine uygun iradenin mevcut olduğunu gösterir hiç bir delilin dosya içersinde bulunmadığını, illegal olan ve amaçları 141 nci maddede gösterilen bir dernek için irade mutabakatının legal bir kuruluşun üyeliği ile saptanamayacağını, hangi açıdan bakılırsa bakılsın sanıklar arasında 141 nci maddede yazılı amaçlarla bir cemiyet kurma konusunda irade birliğinin mevcudiyetinin görülemediğini, sanıkların aynı görüşü paylaşıp paylaşmadıklarının da tespit edilemediğini, askeri yargıtayında kabul ettiği gibi bir cemiyetin varlığından bahsedilebilmesi için cemiyet adına organize edilmiş disiplinli ve müşterek faaliyetlerin bulunmasının şart olduğunu, fiillerin bir örgüt faaliyeti olarak telakki edilebilmesi için ya karar oryanınca alınmış bir kararın uygulanması veya önceden hazırlanmış bir programın gerçekleştirilmesi sonucu işlendiklerinin tespit edilmesi gerektiğini, müvekkilinin eylemlerinin bu şekilde kabul edilemeyeceğini, kişilerin düşünce veya işledikleri fiillerin bir örgüt faaliyeti sayılamayacağını, öğrenci dövme olaylarının hürriyeti tahdit ve müessir fiil ikaından ibaret bulunduğunu, bildiri yayınlamak suretiyle ceza kanununun bazı maddelerinin ihlâl edilmesinin mümkün olduğunu, ancak, bu fiille 141 nci maddenin ihlâl edilemeyeceğini, kaldı ki, yayınlamanın aleniyetin bir delili olduğunu, ele geçen bildirilerin büyük bir kısmında dernek mühürü ile yetkili kişilerin imzalarının bulunmadığını, müvekkilinin bu tip bildirileri yayınladıklarını kabul etmediğini, altında ismi veya imzası bulunmayan müvekkili tarafından yazılıp dağıtıldığı tespit edilmeyen bildirilerden dolayı sorumluluk yüklenemeyeceğini, boykot yapma ve gösteri yürüyüşü ile de ceza kanununun 141 nci maddesi ile irtibatlandırmanın mümkün bulunmadığını, emniyet görevlilerine mukavemet ve aranan sanıkları saklama fiilleri sübut bulsa bile bu durumda 141 nci maddenin tatbik edilemeyeceğini, G. E. E.'de gizli cemiyet kurdukları iddia edilen sanıkların sayısının 10-15 civarında bulunduğunu, muhtelif tarihlerde yapılan aramalarda bir silah deposu bulunamadığını, silah olmadığına göre suçun bu bakımdan da teşekkül etmediğini, okulda kurulmuş bulunan öğrenci derneklerinin 141 nci madde şümulünde düşünülemeyeceğini, derneğin yönetim kadrosuna bakılarak sevk ve idare, faaliyetleri tanzim veya yol gösterme fiillerinin buna göre tayin edilemeyeceğini, kanunen kurulmuş derneklerde yönetim görevi almanın gizli bir örgütü sevk ve idare sayılamayacağını, müvekkili DEV-GENÇ'in görüşlerini benimsemiş olsa bile bu görüşleri gerçekleştirmek için bir örgütlenme yoksa 141 nci maddenin ihlâl edilmiş sayılamayacağını, millî demokratik devrim stratejisinin sadece komünist partilere has bir strateji olmadığını, 141 nci maddenin belirli sloğanları cezalandıran bir madde olmadığını, müvekkilinin bir sınıf diktası özlemi içinde olduğunu göstermeye yarar bir delilin bulunmadığını, dinlenen tanıklar içinde aldatılmış veya aldanmış olanların da bulunduğunu, mahkemeyi yanıltmaya yönelen şahitlerin de bulunduğunu, bilhassa Ülkü Ocağı mensuplarının ifadelerinin objektif olamayacağını, esas hakkındaki mütalâada müvekkili aleyhinde ileri sürülen iddialardan büyük bir kısmının kanun karşısında suç sayılamayacağını, okuldaki nöbetlerin silahlı tutulmadığının, anlaşıldığını, nöbet tutma işinden okul idaresinin de haberinin bulunduğunu, dinlenen tanıklardan hiç birinin silahlı olarak nöbet tutan sanık ismi vermediklerini, silahlı nöbet tutulmuş olsa dahi tatbik edilecek maddenin 141 nci madde olmayıp, 6136 sayılı Kanunun ilgili maddelerinin olacağını, Sıkıyönetimin ilânından sonra iki defa yapılan aramada okulda aranan kimselerden hiç bir sanığın ele geçmediğini, misafir olarak kalanların ise yabancı olmaları nedeniyle aranılan kişilerden zannedilmelerinin mümkün olduğunu, sanıkları saklama ve barındırmanın cezasının 296 ncı maddede gösterildiğini, bu nedenlerle maddî ve manevî unsurları gerçekleşmediğinden müvekkili hakkında T. C. K.'nun 141 nci maddesinin tatbik edilemeyeceğini, suç sübuta ermediğinden hakkında beraat kararı verilmesini talep etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık Ahmet NERGİZ'in GEE. Devrimci Gençlik üye olduğu ve bu derneğin 10.11.1970 tarihinde yapılan genel kurulunda da Ali KAPLAN başkanlığındaki ekipte yönetim kurulu üyeliğine seçildiği; okul içinde öğrenciler, okul idarecileri ve öğretmenler üzerinde tehdit, hareket, kaçırma, dövme suretiyle baskı ve korku yaratıp, sindirilmesi ve okulda devrimcilerin faaliyetlerini istedikleri gibi yürütebilmeleri amacıyla giriştikleri hareketlere katıldığı; bu cümleden olmak üzere 28.9.1970 günü GEE.'de memur olan Necati ERDOĞAN'ı, 23.10.1970 günü öğrenci Efrahim AYTAÇ'ı, 6.10.1970 günü Cemali KOLAY'ı, ve Lami ORUÇ'u, 24.1.1971 günü Mustafa ARLI ve Hasan Hüseyin YOLLU'yu, 8.3.1971 günü Ali ÇAVDAR'ı, 19.4.1971 günü Meral NACAR'ı, 28.3.1971 günü Nail KOCABAY, Kamil, ŞAHİNOĞLU, Lütfü KÜPÇÜOĞLU ve Halim POLAT'ı döven, sorguya çeken öğrenciler arasında bulunduğu; okulda kapıda ve yayın odasında kulede vesair yerlerde tutulan nöbetlerin listesini düzenlediği; kendisinin nöbet tuttuğu; ayrıca okul içindeki işçi ve müstahdemler arasında onları bilinçlendirmek, Marksist-Leninist düşünceyi anlatmak ve aralarında millî demokratik devrim çalışmaları yapmak amacıyla işçi ve müstahdemlerin işleri ile meşgul olma görevini deruhte ettiği; sanığın Askerî Savcıya verdiği; GEE. 5K. 665 sırada mevcut hazırlık ifadesi ve huzurda verdiği D. T. 2K. 230 sayfada mevcut yazılı sorgusu ve bu sorgularında yaptığı kısmen açık, kısmen dolaylı ikrarlarını doğrulayan, tamamlayan ve soyutluktan kurtaran aynı olayda sanıklar İbrahim HIZLIER, Rıfat ÖZTÜRK, İbrahim SEVİMLİ ve Ali KAPLAN'ın hazırlık ve son soruşturma ifadeleri; şahitlerden Necati ERDOĞAN'ın GEE. 5K. 671 sıradaki, Ali KARAGÖL'ün 5K. 675 sıradaki hazırlık, Tal. 3K. 93 sıradaki yeminli son soruşturma ifadesi; şahit Mustafa ARLI'nın 5K. 688 sıradaki hazırlık, Tal. 3K. 194 sıradaki yeminli son soruşturma ifadesi; şahit Hasan Hüseyin YOLLU'nun 5K. 689 sıradaki hazırlık, Tal. 3K. 453 sıradaki yeminli son soruşturma ifadesi; şahit Ahmet SÖYLEMEZ'in 5K. 722 sıradaki ifadesi; şahit Meral NACAR'ın 5K. 730 sıradaki hazırlık ve D. T. 5K. 919 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadesi; şahit Mustafa GENÇOĞLU'nun 5K. 715 sıradaki hazırlık, Tal. 3K. 31 sıradaki yeminli son soruşturma ifadesi; şahit Necati KARABULUT'un 5K. 718 sıradaki hazırlık ve Tal. 3K. 79 sıradaki yeminli son soruşturma ifadesi; şahit Raziye KANDEĞER'in 5K. 677 sıradaki hazırlık ve Tal. 2K. 471 sıradaki yeminli son soruşturma ifadesi ayrıca sanık Ali KAPLAN'ın bölümünde gösterilen şahit ifadeleri ve yazılı delillerle kuşkudan uzak bir şekilde sübuta ermiş bulunmaktadır.

Yukarıda yazılı delillerin birlikte mütalâası sonucunda, sanığın sorgusunda kendisine isnat olunan fiillerin bir kısmını reddetmiş bulunması samimi bir ifade olarak görülememiş, bu delillerin gösterdiği birlik ve esasen sanığın askerî savcıya verdiği ifadesinde (Yusuf AKBULUT ile 22.2.1971 tarihinde aramızda bir münakaşa yapmıştık) şeklindeki dolaylı ikrarda bulunmuş olması karşısında olayların yukarıda yazılı olduğu şekilde cereyan etmiş olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Sanık müdafiinin yapmış olduğu savunmada, öğrenci derneğinin ve devrimci gençlik derneğinin ayrı ayrı legal iki kuruluş olduğunu, bunların illegal faaliyetlerinin bulunmadığını, sanık için 141 nci maddesinin tatbik edilebilmesinde anılan maddenin 8 nci fıkrasında öngörülen kurucular arasındaki irade mutabakatının da tespit edilemediğini, bu sebeple müvekkilinin gizli bir cemiyeti kurmak veya öyle bir cemiyetin üyesi olma gibi bir fiil ile suçlanamayacağını ileri sürmüş olması karşısında gerekçenin teorik inceleme bölümünde ve ayrıca Ali KAPLAN'ın bölümünde uzun ve ayrıntılı şekilde yazılmış olan nedenleri burada tekrarlamak gerektiği belirtilmelidir.

Bütün bu ve Ali KAPLAN'ın hanesinde de gösterilen gerekçelerle sanığın sübuta eren fiilleriyle T. C. K.'nun 141/1. maddesinde yazılı suçun unsurlarını oluşturduğu ve bu nedenle de anılan madde uyarınca cezalandırılmasının gerektiği yolunda tam bir kanaat hasıl olmuş bulunmaktadır.

131. RİFAT ÖZTÜRK:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

23 Ocak 1970 tarihinde yapılan seçimi kazanarak 1 sene müddetle GEE. Öğrenci Derneği başkanlığı yaptığını, gerek bu sıfatla gerekse devrimci gençlik derneği ile müştereken dağıttıkları bildirilerden sorumlu bulunduğunu, okulda MDD. mücadelesi yapan önderlerden biri olduğunu, Mehmet GÜNDÜZ, Ahmet CEBECİ, Çoşkun KARAKAYA, Mehmet KILIÇ, Adnan ÜNAL, Cemali KOLAY, Necati KARABULUT, İbrahim LEK'in dövülme ve sorguya çekilme olaylarında hazır bulunduğunu, 1969-70 ders döneminde kitap tanıtılması adı altında yapılan eğitim çalışmalarında bulunduğunu, köy çalışmalarında bulunduğunu, yapılacak üzüm mitingleri ile ilgili olarak Gülşehir ve Yeniyaylacık köylerine giderek köylülerle temaslarda bulunduğunu, bütün hadiselere sebebiyet veren ve DEV-GENÇ'in faaliyetlerini yürütün bir militan olduğunu, silahlı nöbet işlerini düzenlediğinden bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkında mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/1-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık Askerî Savcı 3.8.1971 tarihinde verdiği ifadesinde:

7 Ocak 1970 tarihinde öğrenci derneği seçimlerini kazanarak öğrenci derneği başkanı seçildiğini, bu görevi hukuken 23.12.1970, fiilen ise Eylül 1970 tarihine kadar yürüttüğünü, ayrıca devrimci gençlik derneği seçimlerine girerek Ali KAPLAN'ın listesinden üyeliğe seçildiğini, bu derneğin okul idaresi ile hiç bir bağlantısının olmadığını, bu dernek içinde işçi köylü ve devrimci gençlik isminde 2 grubun mevcut olduğunu, 23 Eylül 1970 tarihinde okulda ilk tabanca patlama olayının vukuu bulduğunu, hadiseyi ülkü ocaklıların çıkardığını, 4-5 talebenin yaralandığını, olay anında okulda olmadığını, durumu Yenimahalle C. Savcılığına ihbar ettiğini, olaya el konduğunu, bir forum yapılarak olay çıkartanların okula alınmamasına karar alındığını, idarenin malumatı dahilinde yemekhanede, yatakhanede ve ana giriş kapısında nöbet tutulduğunu, nöbetleri okul öğrenci derneğinin tanzim ettiğini, listelerinin müdüriyete tastik için gönderildiğini, nöbetçilerde silah bulunmadığını, kubbe ve balkonda nöbet tutulduğunu bilmediğini, okulda iki anons cihazı bulunduğunu, birinin idarede, diğerinin de öğrenci derneğinde durduğunu, bu cihazla Marksist-Leninist teorinin işlendiği bildirilerin okunmadığını, okul kantininde çeşitli görüşleri yansıtan kitapların satıldığını, masa üstlerinde yazı yazıldığından haberi olmadığını, 1971 yılı Şubat tatilinde kantine CHE ile ölen devrimci gençlerin resimlerinin yapıldığını ve bazı yazıların yazıldığını, kantin ve berber gelirlerinin DEV-GENÇ federasyonuna gönderilmediğini, devrimci gençlik derneğinin bağış topladığından bilgisinin bulunmadığını, yabancı kişilerin geceleri okulda yatırıldıklarını bilmediğini, zira geceleri okulda yatmadığını, adam dövme olaylarında bulunmadığını, GEE. öğrencilerinin mesajı başlıklı bildiriyi öğrenci derneği başkanı sıfatıyla ve basına verilmek üzere yazdığını ancak basına vermekten vazgeçtiğini, devrimci gençlik derneği mensupları ile aynı görüşte olmadığını, fiiliyatta bu dernekte bir görev yapmadığını, bu sebeple derneğin dağıttığını bildirilerden haberinin bulunmadığını beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda.

23 Ocak 1970 tarihinde seçimi kazanarak öğrenci derneği başkanı seçildiğini, yasal bir kuruluş olan bu derneğin başkanlığını yapmakla bir suç işlemediğini, başkanlığının 10 ay sürerek Aralık 1970'de ayrıldığını, GEE.'ne 1967 yılında girdiğini, maddî durumunun bozukluğu sebebiyle bir yandan da çalışmak zorunda kaldığını, 1970 Haziranından sonra dernek işleriyle uğraşamaz olduğunu, dosyada mevcut haber bülteni başlıklı bildiriyi Haşim YÜKSEL'in yayınladığını, kendisinin bu bültenden sorumlu tutulamayacağını, kitaplarının arasında kalan 17 Nisan 1970 tarihli yazıyı ismini hatırlayamadığı bir öğrencinin basın bülteni olarak hazırlayıp kendisine getirdiğini, normal bir bülten zannederek okumadan imzaladığını, okuyunca basına verilmesinde sakınca mülahaza edip bir kenara ayırdığını, yazıyı yazan öğ-

renciye'de "üzerinde biraz düşüneceğim dediğini" Askerî Savcılıkta bu konu ile ilgili ifadesinin bu espiri içinde değerlendirilmesini dilediğini, okulda M. D. D. mücadelesi yapmadığını, mesleğinin kendisine verdiği hakla eğitim meselelerinin millî ve bağımsız bir görüş içinde ele alınıp uygulanmasını istemenin yasal hakkı hatta mesleki bir görevi olduğunu, mücadelesinin bu uğurda olduğunu, devlet yüksek öğretim kurumları, kanun tasarısının kendi yönetimi sırasında çıktığını ve eleştirildiğini, bu tasarıyı okula bakanlığın gönderdiğini, tasarının öğretmenler kurulu toplantısında görüşüldüğünü, öğretmenler kuruluna 11 öğrenci temsilcisinin katıldığını, kendisinin katılma hakkı olmadığından toplantıya başlangıçta katılmadığını, ancak toplantının yarısında divan başkanlığının çağrısı ile ve bilgisine başvurulmak gerekçesiyle davet edildiğini, toplantıda öğrenci derneği başkanı sıfatiyle tasarıya ilişkin tekliflerini söylediğini, kurulun tasarıda bazı eksiklikler olduğunu kabul ettiğini, yeni teklif hazırlanması için bir komisyon kurulduğunu, bu komisyona katılmasını kurulun kararlaştırdığını, tasarının komisyonda incelendikten sonra hazırlanan tekliflerin bir broşürde toplanarak yayınlandığını, bakanlığa TBMM. Millî Eğitim Komisyonu üyelerine ve kardeş okul yöneticilerine gönderildiğini, eleştirdiklerinin bir kanun olmayıp tasarı olduğunu, komisyona katılmış olmasının suç olamayacağını, DEV-GENÇ'le bir ilgisinin bulunmadığını, toplantılara katılmakla suç işlemeyip bilâkis verilen görevi ifa ettiğini, toplantıda yaptığı konuşmada ve teklifleri havi broşürde suç teşkil eden bir cihetin bulunmadığını, sorguya çekme ve dövme olayı ile ilgili olarak 5 olaya adının karıştırıldığını, muhbirlerin hepsinin de Ülkü Ocağı üyesi bulunduklarını, 22.6.1970 tarihinde dövüldüklerini iddia eden Adnan ADIVAR ÜNAL, Ahmet CEBECİ, Mehmet GÜNDÜZ, Çoşkun KARAKAYA ve Mehmet KILIÇ'ın kendisini öldürmek kastıyla kaçırdıklarını, bu şahısların elinden kaçtıktan sonra muavinlik odası penceresinin camını kırıp içeri girdiğini, kendisini kaçırmaya teşebbüs edenlerin bağırmasına uyanan öğrenciler tarafından biraz hırpalandıklarını, olayın bundan ibaret bulunduğunu, olayı mahkemeye aksettirmemesi için devamlı tehdit edildiğini, bütün bunlara rağmen mahkemeye başvurmadığını, Necati KARABULUT isimli sınıf arkadaşını dövmediğini, 23 Eylül 1970 günü vuku bulan hadiselerle ilgili olarak kendisiyle bir görüşme yapmak istediğini, dernek odasında bu konuyu konuştuklarını, asla bir dövme olayının cereyan etmediğini, İbrahim LEK ve Cumali KOLAY isimli öğrencileri dövmediği gibi bu iki şahsı tanımadığını, Yusuf AKBULUT'u iyi tanıdığını, Ülkü Ocağı üyesi olduğunu, silahlı öğrenciliğe özenti duyması sebebiyle bir ağabey olarak kendisini birkaç kere ikaz ettiğini, ancak Yusuf AKBULUT'a "bu okulda bizim dediklerimizi yapmazsan alnının ortasına kurşunu yersin" tarzında bir söz söylemediğini, 1969 -1970 ders döneminde Marksist-Leninist fikirlerin işlendiği, eğitim çalışmalarında bulunmadığını, zira ders dışında başka bir yerde çalışmak zorunda olduğundan bu işe ayıracak zamanının bulunmadığını, 29.8.1970 tarihinde Gülşehir'in Yeniyaylacık köyüne gittiğini ancak miting için gitmediğini, öğretmen arkadaşlarını ziyarete gittiğini, yapılan mitinge katılmadığını, bu mitinge dernek olarak da kimseyi göndermediklerini, Ovacık köyüne bir gezi tertip ederek bir talebe kafilesiyle gittiklerinin, doğru olduğunu, ancak bunun köy çalışmasiyle bir ilgisinin bulunmadığını, DEV-GENÇ'in faaliyetlerini okul içinde yürüten bir militan olmadığını, öğrenci derneği dışında hiç bir derneğe üye olmadığını, TDGF.'ye sempatisinin bulunduğunu, 1970 Eylülün de okulun DEV-GENÇ derneğine üye olduğunu, bu dernekte bir görev kabul etmediğini, okulda nöbet tutulduğu hususunun doğru, silahlı tutulduğunun yanlış olduğunu, 23 Eylül 1970 tarihinde Ülkü Ocağı mensuplarının 6 kişiyi yaralamaları ile ilgili olarak herhangi bir tahkikat yapılmadığından bu müsamaha sonucu aynı çevrelerce tehditlerin yeniden başlatıldığını, okulda huzurun kalmadığını, durumu konuşmak üzere enstitü kurulunun toplandığını, okul müdürü; idareciler ve 3 öğrenci temsilcisinin yeni bir saldırı karşısında ne yapılacağı konusunu görüştüklerini, bu toplantı sonunda nöbet tutulmasına karar verildiğini, böylece her gün 5 öğrencinin nöbet tutması ve bu öğrencilerin öğrenci derneğince görevlendirilmelerinin sağlandığını, başkanlığı sırasında nöbet listelerini devamlı olarak idareye verdiklerini, bir nüshasını öğrenci derneği duyuru levhasına diğerini de lokaldeki öğrenci derneği panosuna astıklarını, bu nöbetlerin asla silahlı tutulmadığını, silahlı nöbetleri kendisinin düzenlediğine dair olan iddianın tamamen yersiz olduğunu, dosyada listesi bulunan kitapların

kendisine ait olduğunu, bunların kitap merakısı her küçük aydının evinde bulunan kitaplardan olduğunu, bugüne kadar hiç bir soruşturmadan kaçmadığını, iddianamenin aksine yakalanmadığını, okul idaresine bizzat verdiği ev adresine gelen polisler tarafından evinden alındığını, GEE. Öğrenci Derneği hesap defterinin dikkat çekici bulunan harcamalarının usulsüz olmadığını, Askerî Savcılık ifadesinin doğru olduğunu, nezaketen bazı ifade bozukluklarına itiraz etmediğini beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

G. E. E. Öğrenci Derneği başkanlığı yaptığını, bunun kanuni bir görev olduğunu, bu görevinden ötürü suçlanamayacağını, köy çalışmaları yapmadıkları, Gülşehir üzüm mitingine gitmediğini, okula filim getirtip talebelere oynatmanın suç teşkil edemeyeceğini, Ankara'daki Devrimci Tiyatrolarla temas kurma iddiasının yersiz olduğunu, dernekte herkese indirimli kitap satıldığını, ancak, satılan kitapların yasaklanmış kitaplardan olmadığını, sadece sol kitapların da satışa arz edilmediğini, bildirilerle ilgili olarak basın kanunu hükümlerince kovuşturma yapılmasının gerektiğini, öğrenci derneği yayın odasındaki anons cihazından Marksist-Leninist fikirleri yansıtan yayın yapılmadığını, bildiri okunmadığını, dernek gelirlerini DEV-GENÇ amaçları istikametinde harcamadıklarını, yönetimi zamanında okulda kitap tanıtılması olmadığını, okulda hiç bir eğitim çalışmalarına katılmadığını, yapıldığını da görmediğini, okulda nöbetlerin silahsız tutulduğunu, nöbet listelerinin dernekçe tanzim edilip idareye verildiğini, bu konudaki tanık beyanlarının tutarlı olmadığını, 22 Haziran 1970 günü Adnan Adıvar ÜNAL, Ahmet CEBECİ, Mehmet GÜNDÜZ, Mehmet KILIÇ ve Çoşkun KARAKAYA'nın dövülmesi olayında sanık durumunda olmayıp, bilâkis olayın mağduru olduğunu, Cemali KOLAY ve İbrahim LEK'i şahsen tanımadığını, kendilerini dövmediğini, Necati KARABULUT'u sadece konuşmak için dernek odasına çağırttığını, Necati'ye eziyet veya işkence yapılmadığını, yasaklanmış dahi olsa bir kitabın evde bulundurulmasının kanun nazarında suç teşkil etmediğini, şahsına yöneltilen isnatlar sübuta ermediğinden beraatine karar verilmesini talep etmiştir.

Sanık vekili Av. Nevzat HELVACI yazılı olarak sunduğu savunmada:

Müvekkili hakkında T. C. K.'nun 141 nci maddesi uyarınca tecziye talep edildiğini, tecziye için iki veya daha ziyade kimsenin bir araya geldiğini tespit etmenin yeterli olmadığını, bunların aynı amaç etrafında ve T. C. K.'nun 141/1 nci fıkradaki amaçda toplanmalarının gerektiğini, nitekim Askerî Yargıtayın da asgarî bir teşkilâtlanma aradığını, iddiadan G. E. E. Öğrenci Derneği ve Devrimci Gençlik Derneğinin 141 nci madde kapsamında birer teşkilâtlanma olarak kabul edildiğinin anlaşıldığını, müvekkilinin de dahil bulunduğu sanıkların kurduğu cemiyetin gizli olduğunun ileri sürüldüğünü, öğrenci derneği ve devrimci gençlik derneğinin kanun çerçevesinde kurulduklarını, gizli bir cemiyetin beyanname verilerek kurulamayacağını, derneğin tüzüğünde amacın gösterildiğini, dernekler kurulurken amaçları kanuna aykırı olsa idi, bunlar için fesih davasının açılması gerektiğini, böyle bir dava açılmadığına nazaran bu kuruluşların kanuna aykırı bir amaç taşıyarak kurulmuş sayılamayacaklarını, yönetici durumundaki kişilerin kusurlu davranışlarının derneğin amacını değiştirdiğine karine teşkil etmeyeceğini, dosyada bu iki legal dernek dışında illegal başka bir kuruluşun mevcudiyetinden bahseden beyan bulunmadığını, dernek üyesi bulunan bütün öğrenciler hakkında dava açılmamış olmasının bu derneğin 141 nci maddenin yasakladığı bir kuruluş olmadığını gösterdiğini, 141 nci madde ile legal kuruluşların cezalandırılamayacağını, müvekkili ve arkadaşlarının 141 nci maddede açıklanan bir cemiyet kurma konusunda karşılıklı açıklanmış ve birbirine uygun iradelerinin bulunduğunu gösterir hiç bir delilin dosya içinde mevcut olmadığını, bir cemiyetin varlığından bahsedilebilmesi için cemiyet adına organize edilmiş disiplinli ve müşterek faaliyetlerin bulunması gerektiğini, isnat edilen fiillerin bir örgüt faaliyeti olarak telakki edilebilmesi için ya karar organınca alınmış bir kararın uygulanması veya önceden hazırlanmış bir programın gerçekleştirilmesi sonucu işlendiklerinin tespit edilmesi gerektiğini, Ülkü Ocağına mensup bazı öğrencilerin dövülmelerinin 141 nci maddenin ihlâli olarak sayılamayacağını, bildiri yayınlamak suretiyle ceza kanununun bazı maddelerinin ihlâl

edilebileceğini, ancak, 141 nci maddenin tatbik olanağının bulunmadığını, diğer taraftan bildiri yayınlamanın aleniyetin bir delili olduğunu, ele geçen bildirilerin birçoğunda dernek mühürü ve yetkili kişilerin imzasının bulunmadığını, böyle bildirileri müvekkilinin kabul etmediğini, karşı tarafında bu tip bir bildiri yayınlamasının her zaman için mümkün bulunduğunu, boykot fiilini ceza kanununun 141 nci maddesi ile irtibatlandırmanın mümkün bulunmadığını, gösteri yürüyüşünün kanunsuz sayılması halinde de 141 nci maddenin değil 171 sayılı Kanunun tatbikinin mümkün olduğunu, emniyet görevlilerine mukavemet gösterme ve aranan sanıkları saklama fiilleri sübuta erdiğinde bunların 141 nci maddeyi ilgilendirmeyeceğini, bu tür birleşme veya müşterek faaliyetin ittifak edilen gayeye ulaşabilecek ciddiyet ve yetenekte olması gerektiğini, G. E. E.'de gizli cemiyet kurdukları iddia edilen sanık adedinin 15 civarında olduğunu, muhtelif zamanlarda yapılan aramalara rağmen okulda bir silah deposu bulunamadığını, bu ahvalde işlenmez suçun akla gelebileceğini, müvekkilinin öğrenci derneği başkanlığı yapmış olduğunu, başkan olarak görev ve yetkilerinin tüzükte gösterilmiş bulunduğunu, iddianamede yer alan gizli cemiyetin öğrenci derneği olmaması gerektiğini, bu nedenle derneğin yönetim kadrosuna bakılarak sevk ve idare, faaliyetleri tanzim veya yol gösterme fiillerinin buna göre tayin edilemeyeceğini, müvekkilinin örgüt içinde ne gibi bir otorite kurduğu, faaliyetleri ne şekilde düzenlediğinin açıklığa kavuşturulmadığını, kanuna uygun olarak kurulmuş bir dernekte yönetim görevi almış müvekkilinin böyle bir pozisyonu sebebiyle gizli bir örgütü sevk ve idare etmiş olarak kabul edilip mahkum edilemeyeceğini, müvekkili DEVGENÇ'in görüş ve stratejisini benimsese dahi 141 nci madde ile bir görüşü benimseme fiili değil belli amaçlarla cemiyet kurma fiili tecziye edildiğinden böyle bir görüşü gerçekleştirmek için bir örgütlenme yoksa 141 nci maddeyi ihlâl etmiş sayılamayacağını, millî demokratik devrim stratejisinin komünist ve burjuva partilerine özgü bir strateji olmadığını, 141 nci maddenin belirli sloğanları cezalandıran bir madde olmadığını, yargıtayın millî demokratik devrimi savunmanın suç teşkil etmeyeceğine dair kararı bulunduğunu, müvekkilinin bir sınıf diktası özlemi içinde olduğunu göstermeye yarar bir delilin bulunmadığını, gizli bir cemiyetin bulunmadığı yerde şüphesiz cebire dayanan bir amaçdan da bahsedilemeyeceğini, dinlenen tanıklardan bir kısmının aldatılmış tanık, bir kısmının aldanmış tanık olmalarının mümkün bulunduğunu, hatta kötü niyetle mahkemeyi yanıltmak isteyenlerin da bulunabileceğini, Ülkü Ocağına mensup tanıkların ifadelerinin objektif sayılamayacağını, mütalâada ve iddianamede yer alan fiillerden bir kısmının okul içi disiplin suçunu teşkil edebileceğini, fiillerden bazılarının ise genel ve yuvarlak ifadelerle anlatıldığını, nitelik ve mahiyetleri açıklanmamış olaylara ilişkin bulunduğunu, okulda öğrenciler tarafından kurul kararına uygun olarak nöbet tutulduğunu, ancak bunun silahsız tutulduğunun tanık beyanlarından anlaşıldığını, silahlı tutulduğunu belirten birkaç tanık beyanı arasında aşırı mübayenet olduğunu, müvekkilinin adını vererek silahlı nöbet tuttuğunu söyleyen bir beyana rastlanılmadığını, bir an için silahlı nöbet tutulduğu sübuta ermiş olsa bile tatbik edilecek kanunun 6136 sayılı yasa olduğunu, okulda aranan kişileri saklama iddialarının resmî tespitlerle yalanlanmış bulunduğunu, yapılan iki aramada aranan kişilerden hiç bir sanığın ele geçirilemediğini, okulda bulunan misafirler yabancı olduklarından bunların aranan kişiler sanıldıklarını, bu fiilinde gerçekleşmesi halinde ancak, 296 ncı maddenin tatbik edilebileceğini, izah ettiği sebepler tahtında müvekkilinin gizli bir cemiyet kurma amacıyla örgütlendiği irade birliği sağladığı sübuta ermediğinden hakkında beraat kararı verilmesini istemiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık Rıfat ÖZTÜRK'ün GEE. Devrimci Gençlik Derneği üyesi olduğu; 10.11.1970 tarihinde yapılan kongre toplantısında Ali KAPLAN başkanlığındaki yönetim kuruluna aslî üye seçildiği; 23.1.1970 tarihinde yapılan öğrenci derneği seçimine Devrimciler Grubu adı altında bir grupla ve kendisi başkan olarak iştirak ettiği; bu seçimlerden önce aslı FKF. tarafından yayınlanan "Dünya'da ve Türkiye'de Devrimci Mücadele ve Gençliğin yeri" isimli broşürü tıpkı ETYÖO.'da olduğu gibi kapak ve isim değişikliği ile DEVRİMCİLER adı altında yayınladığı ve broşürün GEE. içinde dağıtıldığı; seçimi kazanarak bir yıla yakın bir sürede GEE. Öğrenci Derneği Başkanlığı yaptığı; aynı zamanda Devrimci Gençlik Derneği üyeliğinin de-

vam eylediği; öğrenci derneği başkanlığı sırasında birçok bildiriler yayınladığı ve bu bildirilerde proleter sosyalist olarak millî demokratik devrim mücadelesini yaptıklarını ortaya koyduğu; bu cümleden olmak üzere kitap tanıtılması adı altında eğitim çalışmalarında bulunduğu; aynı zamanda 29.8.1970 tarihinde Gülşehir üzüm mitingine katıldığı; okuldaki devrimciler tarafından yaratılan hareketlerde sevk ve idareci olarak görüldüğü; GEE.'nün Devrimci Mücadelenin sağlam bir kalesi haline gelmesi için okul içinde bilimsel sosyalizmi benimsememiş veya tamamen zıddı, milliyetçi düşünceleri benimsemiş, öğrenciler, idareciler ve öğretmenler üzerinde dövmek, hakaret etmek, tehdit etmek suretiyle yaratılan baskı ve korku, bunun neticesi olarak sindirme olaylarına karıştığı; bu cümleden olmak üzere 22.6.1970 tarihinde muavinler odasında Mehmet GÜNDÜZ, Ahmet CEBECİ, Çoşkun KARAKAYA, Mehmet KILIÇ ve Adnan Adıvar ÜNAL'ın, 6.10.1970 tarihinde Cemali KOLAY'ın, 4.10.1970 tarihinde Necati KARABULUT'un ve aynı gün İbrahim LEK'in dövülmesi ve sorguya çekilmesi olaylarında bulunduğu sanığın Askeri Savcıya verdiği ve GEE. 5K. 657 sırada mevcut hazırlık soruşturması, DT. 2K. 231 sayfadaki mevcut sorgusu ve DT. 2K. 472 sırada mevcut yazılı sorgusunda büyük ölçüdeki inkârlarına rağmen, yer yer dolaylı itiraf ve ikrarları, bu itiraf ve ikrarları doğrulayan, tamamlayan ve soyutluktan kurtaran şahit Şahir TÜRKMEN'in GEE. 5K. 682 sıradaki hazırlık, DT. 4K. 816 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadesi; şahit Rahmi İDER'in 5K. 699'daki hazırlık, DT. 4K. 828 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadesi; şahit Necati KARABULUT'un 5K. 718 sıradaki hazırlık, Tal, 3K. 79 sıradaki yeminli son soruşturma ifadesi; şahit İbrahim AYDOĞDU'nun 5K. 707 sıradaki hazırlık, DT. 4K. 820 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadesi; şahit Mustafa GENÇOĞLU'nun 5K. 715 sıradaki hazırlık, Tal. 3K. 31 sıradaki yeminli son soruşturma ifadesi; şahit Zühtü ÖZEN'in 5K. 712 sıradaki hazırlık, DT. 4K. 863 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadesi; şahit Suphi TÜRKMEN'in 5K. 677 sıradaki hazırlık, DT. 4K. 866 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadesi; şahit Feriha ERPOLAT'ın 5K. 677 sıradaki hazırlık, Tal. 2K. 412 sıradaki yeminli son soruşturma ifadesi; şahit Raziye KANDEĞER'in 5K. 677 sıradaki hazırlık, Tal. 2K. 471 sıradaki yeminli son soruşturma ifadesi; Ali KAPLAN'ın hanesinde gösterilen Ahmet KALMUKOĞLU, Şeref GÜRLE, İbrahim LEK ve Lami ORUÇ dışında şahitlerin hazırlık ve yeminli son soruşturma ifadeleri ve aynı olayda bulunan diğer sanıkların ifadeleri ve yazılı delillerden sanığın seçime girerken hazırlayıp yayınladığı DEVRİMCİLER adındaki GEE. 2K. 176 sırada mevcut broşür; (Tam Bağımsız ve Gerçekten Demokratik Türkiye için Savaşımız) başlıklı ve GEE. 2K. 174 sırada mevcut GEE. Devrimci Gençlik Derneğinin de imza bloku bulunan 6 yüksek okul veya fakültenin devrimci gençlik dernekleri tarafından çıkarılmış iki yapraktan ibaret dergi; GEE. 2K. 208/1 sırada 21 Ocak 1970 tarihinde devrimciler grubu tarafından yayınlanmış (Dikkat karşı devrimcilerin birkaç silahına bilimsel cevaptır) başlıklı bilimsel sosyalizm anlayışlarını ortaya koyan bildiri; GEE. 2K. 265/3 sırada sanığın dernek başkanlığı sırasında yayınlanmış 6.11.1970 tarihli KARDEŞLER başlıklı ve GEE. Devrimci Gençlik Derneği, GEE. Öğrenci Derneği imza bloklarını havi (Biz Proleter Devrimciler, Sosyalizme varmak için önümüzdeki mücadeleyi bağımsızlık ve demokrasi mücadelesi olarak belirlediğimiz günden beri, bazen sosyal demokrat, bazen devrimci kılığında karşımıza çıkanlar olmuştur..... biz hiç bir düşünceden korkmayız, çünkü bizim düşüncemiz işçi sınıfının düşüncesidir. Emperyalizme karşı dövüşen halkların düşüncesidir,..... Türkiye'nin tek kurtuluş yolu sosyal demokrasidir. diyerek halkımıza parlamenterizmi kurtuluş yolu olarak öneren bir düşünceyi elbette mahkûm ederiz. Çünkü halkımızın kurtuluşu cici demokrasiden değil, işçi sınıfının önderliğinde tüm halkın emperyalizme karşı silahlı mücadelesinden geçer. Yaşasın halkımızın bağımsızlık ve demokrasi mücadelesi, kahrolsun ulusal cephe bozguncusu parlamento gericileri, yaşasın tüm devrimcilerin güç birliği, yaşasın bağımsız gerçekten demokratik Türkiye) şeklindeki, öğrenci derneğinin yönetimini eline geçirmiş bulunan devrimcilerin düşünce ve amaçlarını kuşkudan uzak bir şekilde ortaya koyan bildiri; GEE. 2K. 280/21 sırada öğrenci derneği başkanı Rıfat ÖZTÜRK tarafından GEE. öğrencileri adına, 17.4.1970 tarihinde yayınlanmış (GEE. öğrencilerinin mesajı) başlıklı (YAŞASIN HALKIMIZIN İŞÇİ SINIFININ ÖNCÜLÜĞÜNDE MİLLÎ DEMOKRATİK DEVRİM MÜCADELESİ) sözleriyle biten yazı; GEE. 2K. 280/34 sırada (GEE. Haber Bülteni) başlıklı ve Mao Che Tung'un 20 Mayıs 1970 tarihli bildirisini ve pek çok seçme sözlerini kapsayan ve GEE. Öğrenci Derneği Basın

Yayın Kolu tarafından 15 gün de bir yayınlanan bülten; GEE. 2K. 295/1 sırada sanık Rıfat ÖZTÜRK başkanlığında 23.1.1970 günü seçimi kazanan devrimciler grubunun 7.1.1970 günü yaptıkları öğrenci derneği genel kurul toplantısında yönetim kuruluna seçilenlerin isimlerini ve görevlerini bildirir belge; GEE. 2K. 303 sırada (23 Ocak Cuma günü yapılan öğrenci derneği seçimlerini DEVRİMCİLER Grubu adıyla seçime giren proleter sosyalistleri büyük bir fark yaparak aldılar,... sosyalizmin bilimini kendilerine eylem klavuzu edinen proleter sosyalistleri görüşlerini bilimsel olarak açıklarken, karşı devrimciler iftira ve demegojiden öte gidemiyorlardı, devrimcilerin yönetim kurulu, seçimlerin ertesi günü hemen toplanarak aşağıdaki görev bölümünü yaptılar; Başkan Rıfat ÖZTÜRK, ikinci başkan İsmet TOPUZ, Tiyatro Kolu Sami ÜNVER, Köycülük Kolu Kazım BUDAK.....) şeklindeki sözleri havi GEE. Öğrenci Derneği Basın Yayın Kolu tarafından 15 günde bir yayınlanan DEVRİMCİ BÜLTEN isimli bülten; GEE. 305/1 sırada mevcut ve sanık Rıfat ÖZTÜRK'ün hem GEE. Öğrenci Derneği ve hem de DEV-GENÇ müteşebbis heyet üyesi, olduğunu gösterir bu sıfatlarla imzasını taşıyan ve GEE. Devrimci Gençlik Derneği olağanüstü toplantısının okul konferans salonunda 10.11.1970 günü yapılacağına dair okul müdürlüğüne yazmış olduğu ve Müdire Naciye ÖNCÜL'ün üzerinde onayının bulunduğu yazı; GEE. 4K. 535/1 sıradaki ve (GEE. Devrimci Gençlik Derneğinin kongre toplantısının önce DEV-GENÇ sanıklarından Oral ÇALIŞLAR başkanlığında toplandığına, Rıfat ÖZTÜRK'ün faaliyet raporunu okumasından ve aklanmasından sonra Atilla SARP başkanlığında devam ettiğine, Ali KAPLAN, Rıfat ÖZTÜRK, İbrahim SEVİMLİ ve Ahmet NERGİZ ile İbrahim HIZLIER'in yönetim kuruluna seçildiğine) dair ve GEE. Devrimci Gençlik Derneği ile mensuplarının TDGF.'nin denetiminde bir dernek olduğunu gösterir tutanak; ve sözü uzatmamak üzere sayılmasına lüzum görülmeyen dosyada mevcut sair yazılı delillerle kuşkudan uzak bir şekilde sübuta ermiş bulunmaktadır.

Sanık Rıfat huzurdaki sorgusunda olsun, savunmasında olsun isnat edilen olaylara karışmadığını, öğrenci derneği başkanlığının kanunî bir görev olduğunu, Gülşehir mitingine gitmediğini, Marksist-Leninist düşünceyi işleyen bildiriler dağıtmadığını ileri sürerek maddî olayların sübuta ermediğini ortaya koymaya çalışmışsa da yukarıda yerleri bildirilen gerek sözlü ve gerek yazılı deliller muvacehesinde sanığın bu savunmalarına bir samimiyet atfedilememiş ve maddî vakıanın yukarıda saptandığı şekilde cereyan etmiş olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

GEE. Öğrenci Derneğini, sanığın ve müdafiinin belirttikleri biçimde esasta legal bir dernek kabul etmeye imkân yoktur. Bu dernek 28.3.1969 tarihinde Zeki SARIHAN tarafından toplumcular grubu olarak ele geçirilmesinden sonra ismen ve şeklen öğrenci derneği kalmış, fakat gerek Zeki SARIHAN, gerek Rıfat ÖZTÜRK ve gerekse ondan sonraki seçime DEV-GENÇ proleter devrimciler grubu adıyla giren İbrahim SEVİMLİ zamanında TDGF.'nin bir alt kuruluşu, öğrenciler arasında bilimsel sosyalizmi yayan millî demokratik devrim mücadelesini veren, tipik anlamda T. C. K.'nun 141/1. maddesinde tarifini bulan bir cemiyet durumuna girmiştir. Nitekim bunun en güzel kanıtı, yukarıda yerleri yazılı bildirilerdir. Örneğin; sanık Rıfat ÖZTÜRK'ün seçime girmeden önce yayınlamış olduğu ve GEE. 2K. 176 sırada bulunan DEVRİMCİLER başlıklı broşür FKF. tarafından yayınlanan broşürün isim değiştirilmesi ile enstitü içinde yayınlanmış broşürden başka bir şey reğildir. Söz konusu broşürün ETYÖO.'da da aynı şekilde (ETYÖO. Devrimci Grubu) adı altında yayınlanmış olması dikkati çekicidir. Bu broşür Türkiye'de komünist bir devlet rejiminin ve komünist bir toplum düzeninin kurulmasını amaç edinmiş ve bu ana gayenin ilk aşaması olan millî demokratik devrim mücadelesini başlatmış Fikir Kulüpleri Federasyonunun, bakanlığa bağlı ve muhtariyeti olmayan okullara ne şekiller, ne isimler altında el atmakta olduğunu gösterdiği gibi, muhtevası itibariyle de özlü bir biçimde dünyadaki ve Türkiye'deki devrimci mücadele ve Türkiye'deki Millî Demokratik Devrim Mücadelesi, gençlik hareketleri, işçi hareketleri konusunda oldukça ayrıntılı bilgi vermekte, gençliğin öncüsünün sosyalist gençlik olduğunu belirterek (bugün devrimci mücadele içindeki gençliğin en iyi, en kahraman kesimini sosyalist gençlik oluşturmaktadır. İşçi sınıfının devrimci ideolojisi ile yani bilimsel sosyalizm ile silahlanmış sosyalist gençler halkımızın bağımsızlık ve demokrasi kavgasının ön safında yer almaktadır. Onların yiğitliği, güçlüğü, etkinliği çağımızın en devrimci sınıfı olan işçi sınıfı-

nun ideolojisini benimsemelerindendir. Bugüne dek yapılan her devrimci gençlik hareketinde hareketin öncüsü sosyalist gençliğin örgütü Türkiye Devrimci Gençlik Federasyonu olmuştur. Türkiye Devrimci Gençlik Federasyonu çevresinde kenetlenen, sosyalist gençler işçi ve köylü yığınları ile ilişkilerini daha da arttıracaklar, bağımsızlık ve demokrasiden yana gençlerle ittifaklarını güçlendirerek devrimci mücadelelerini sürdüreceklerdir) demektedir. Ve gene söz konusu seçimden sonra yayınlanan ve GEE. 2K. 303 sırada bulunan bültende öğrenci derneği seçimlerini (proleter sosyalistlerin) kazandığı ve bu grubun başkanının da Rıfat ÖZTÜRK olduğu ilân edilmektedir. Bütün bunlar gerek sanığın ve gerekse müdafiinin savunmalarında ileri sürdüklerinin aksine sadece öğrenci ihtiyaçları ile, öğrenci dilekçeleriyle meşgul olması gereken ve hatta tüzüğüne göre öğrencinin milliyetçi bir zihniyet içinde yetiştirilmesi gayesinde olan öğrenci derneğinin bilimsel sosyalizmi eylem klavuzu kabul etmiş proleter sosyalistler tarafından ele geçirilerek gayesinin tamamen zıddı bir yöne, TDGL.'nin yönüne yani Türkiye'de komünizmin gerçekleştirilmesi ve yerleştirilmesi ana gayesinin ilk basamağı ve ilk safhası olan millî demokratik devrim mücadelesi yönüne çevrilmiş olduğunu, böylece, şüphesizki illegal bir nitelik kazandığını kuşkudan, tereddüdden uzak bir şekilde ortaya çıkarmış bulunmaktadır.

Bu itibarla sanığın ve özellikle müdafiin savunmalarında ileri sürdükleri 141 nci maddenin 1 nci fıkrasında yazılı cemiyetin oluşmadığı yolundaki beyanları kabule şayan görülememiştir.

Bütün bu ve ayrıca gerekçenin teorik inceleme bölümünde ayrıntılı şekilde açıklanan nedenlerle sanığa müsnet suçun sübuta erdiği bu suçun niteliğinin T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 1 nci fıkrasına uygun düştüğü ve sanık Rıfat'ın da bu madde uyarınca cezalandırılmasının gerektiği kanaatına ulaşılmıştır.

132. İBRAHİM SEVİMLİ:

Sanık hakkında Askeri Savcı iddianamesinde:

28.12.1970 tarihinde yapılan seçimi kazanan sanığın Sıkıyönetimden sonra talebe dernekleri kapatılana kadar GEE. Öğrenci Derneği Başkanlığını ifa ettiğini, ayrıca 10.11.1970 tarihinde yapılan genel kurul toplantısı sonunda devrimci gençlik derneği yönetim kuruluna da seçildiğini, her iki derneğin yayınladıkları bildirilerden sorumlu olduğunu, okuldaki bütün hadiselerin tertipçisi ve müşevviki olduğunu, sol yayın satımı, bildirilerin anonsu ve nöbet tutulması eylemlerinden sorumlu olduğunu, Mehmet GÜNDÜZ, Ahmet CEBECİ, Çoşkun KARAKAYA, Mehmet KILIÇ, Adnan ADIVAR ÜNAL, Necati KARABULUT, Hasan Hüseyin YOLLU, Mustafa ARI, Ali ÇAVDAR, Meral NACAR, Kamil ŞAHİNOĞLU ve Lütfü KÜPÇÜOĞLU'nun dövülme ve sorguya çekilme olaylarına katıldığını, 5.3.1971 tarihinde ODTÜ.'de vuku bulan hadiseler üzerine konferans salonunda yaptığı konuşma ile öğrencileri tahrik ve teşvik ederek Konya yoluna sevk ettiğini, 5.4.1971 günü Devlet Lisan Okulu müdürünü tehdit ve hakarette bulunduğunu, öğrenci derneği gelirlerini DEV-GENÇ'in eylemlerinde kullandığından bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi gereğince tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nunun 141/1-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık Askeri Savcıya 11.8.1971 tarihinde verdiği ifadesinde:

1969-1970 ders döneminde GEE.'ye kaydolduğunu, 23.12.1971 tarihinde öğrenci derneği seçimlerine proleter devrimciler grubu ile iştirak ederek kazandığını ve dernek başkanlığına getirildiğini, bundan öncede 10.11.1970 tarihinde devrimci gençlik derneğinin genel kurul toplantısında genel yönetim kuruluna seçildiğini, okul ve eğitim sorunları ile meşgul olduklarını, siyasî ve ideolojik çalışmalar yapmadıklarını, talebeleri dövmediğini, Lisan Okulu Müdürünü tehdit edip hakarette bulunmadığını, okulda, yemekhane, yayın odası ve dernek oda-

sında nöbet tutulduğunu, kapıda, kubbede ve balkonlarda nöbet tutulmadığını, Necati ERDOĞAN adındaki memuru muhasebede veya başka bir yerde dövmediğini, devrimci gençlik derneğinin bildiri dağıtıp dağıtmadığını bilmediğini, öğrenci derneği olarak iki kere bildiri dağıttıklarını, bunu derneğin teksir makinesinde bastıklarını, bu bildirilerde Marksist-Leninist fikirlerin işlenmediğini, kantinin derneğe bağlı olduğunu, bazı talebelerin kendisine gelerek kantin duvarlarına ölen bazı devrimci gençlerin resimlerinin yapılmasını talep ettiklerini, kendisinin de bunu olumlu karşıladığını, tatilden döndükten sonra bu resimlere ilâveten CHE.'nin ve Atatürk'ün kalpaklı bir resminin yapılıp, devrim üzerine bazı sözlerin yazılmış olduğunu gördüğünü, kantin yeni badana olduğundan ve tekrar badana yaptırılması halinde üç dört gün kapalı kalacağından sildirilmesi yönüne gitmediklerini, öğrenci derneği parasından devrimci gençlik derneğine vermediklerini, ODTÜ.'de olayların vuku bulduğu gün derste olduğunu, hadisenin vuku bulduğunun öğrenilmesi üzerine talebelerin konferans salonunda toplandıklarını haber aldığını, kendisinin de oraya gittiğini, bazı konuşmalar yapıldığını, durumu tam öğrenmek üzere okul müdürünün yanına gittiğini, netice tam alınamadığı için salona döndüğünü, talebelere hadisenin ne olduğunun iyice anlaşılmadan hareket edilmesinin doğru olmadığını söylediğini, buna rağmen bir kısım talebenin yola, yola diye bağırarak çıktıklarını, bir kısmının ise salonda kaldıklarını, Örfi İdare ilân edilmeden önce ve sonra yatakhanede yabancı kimselerin yatmadığını, tatil günleri ve mesai dışında da çalıştırılan müstahdemlerin talebi üzerine onların durumları ile ilgilenmek üzere bir komite kurduklarını, Erbaaya giden Şeref GÜRLE ile Mustafa USLU'ya para vermediğini, Şafak bildirisinin nerede ve kimler tarafından bastırıldığını bilmediğini, kendisine gösterilen diğer bildirilerden haberinin olmadığını, DEV-GENÇ Federasyonu tarafından çıkarılan bildiri ve afişlerin talebeler tarafından derneğe getirildiğini, bunlarda aşırı bir fikir yoksa dağıtılmasına muvafakat ettiklerini, görüşlerine uymayanları ya getiren şahısla iade ettiklerini, veya dernekte alıkoyup bilâhare imha ettiklerini beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorguda:

1961 Anayasasına saygılı olduğunu, onu değiştirmek gibi bir düşünce beslemediğini, GEE.'de işgal, boykot, silahlı çatışma ve buna benzer olayların cereyan etmediğini, Ülkü Ocakları mensuplarının bütün tahrik ve saldırılarına rağmen öğrenime ara vermeden devam eden yüksek okullardan GEE.'nin tek olduğunu, bu davanın herhangi bir olay üzerine değil ustaca hazırlanmış bir komplo ve ihbar sonucunda açıldığını, aleyhlerinde şahadette bulunan tanıklardan sivil savunma uzmanı Ahmet KALMUKOĞLU'nun maksadının Anayasaya vâki olduğu söylenen bir tecavüzü önlemek olmayıp okul kantinini ele geçirmekten ibaret bulunduğunu, 1970 yılı Ekim ayında GEE. Devrimci Gençlik Derneğine üye olduğunu, 10 Kasım 1970 tarihinde yönetim kuruluna seçildiğini, Ocak ayında genel kurula karşı istifalarını bildirerek görevlerinin sona erdiğini, aynı zamanda öğrenci derneği üyesi olduğunu, 28 Aralık 1970 tarihinde dernek seçimlerine girip kazandığını, öğrenci derneğine seçilebilmesi için DEV-GENÇ derneği üyesi olmanın gerekmediğini, seçimleri baskı yaparak kazanmadıklarını, öğrenci derneğine seçildikten sonra talebe sorunları ile ilgili iki tane bildiri yayınladıklarını, bu bildirilerin altında derneğin mühürü ile kendi imzasının bulunduğunu, altında imzası ve mühür bulunmayan bildirilerden mesuliyet kabul etmediğini, DEV-GENÇ Derneği ile ortaklaşa bildiri yayınlamadıklarını, 5 Mart 1971 tarihli bildiriyi yayınlamadıklarını o gün sadece Reisicumhur ile Genelkurmay Başkanına bir telgraf çektiklerini, okulda kanunsuz ve suç sayılabilecek herhangi bir olayı tertiplemediğini, tertip etmediğini, talebe cemiyetinden yapılan anonslarla hiç bir zaman bildiri okunmadığını, dernek kitaplık kolunun her türlü kitabı öğrencilerin yararına olarak tenzilâtlı olarak sattığını, okul yatılı olduğundan çeşitli yerlerde ötedenberi nöbet tutulduğunu, bu nöbetlerin silahlı olmadığını, hiç bir öğrenciyi dövmediğini, 24 Ocak 1971 tarihinde Hasan Hüseyin YOLLU ve Mustafa ARI ile aralarında ideolojik maksadı olmayan bir tartışmanın vuku bulduğunu, bu iki şahsı dövmediğini, keza Ülkü Ocakları Başkanı Necati KARABULUT'unda dövülmediğini, dövüldüklerini iddia eden Ali ÇAVDAR dışında kalanları tanımadığını, 5 Mart 1971 günü derste iken okul konferans salonunda yabancı öğrencilerin toplandığını duyduğunu, salona geldiğinde tanımadığı kişilerin ODTÜ. olayları üzerine konuştuklarını, yabancıların okulu terk etmelerini söyledikten sonra

müdürün yanına gittiğini, geri döndüğünde Konya yoluna çıkılacağını öğrendiğini, bunun üzerine bir konuşma yaparak yabancıların okulu terk etmelerini, okul öğrencilerinin herhangi bir olaya katılmamalarını, derslere girmelerini, idare ve öğrenci derneği mensuplarının söylediklerinin dışına çıkmamalarını söylediğini, buna rağmen bazı öğrencilerin yabancıların öncülüğünde yola çıktıklarını, polis gelince de herhangi bir olay olmadan geri döndüklerini o gün kimseyi tahrik ve teşvik etmediğini, ODTÜ. olaylarına ilişkin tek bir faaliyetinin olmadığını, 5 Nisan 1971 tarihinde Devlet Lisan Okulu Müdürünü tehdit etmediğini, dernek gelirlerini, DEV-GENÇ eylemlerinde kullanmadıklarını, bu gelirlerin okul ve öğrenci işlerine, kol faaliyetlerine harcandığını, ideolojik maksatlı hiç bir harcama yapılmadığını, Askerî Savcılık ifadesinin doğru olduğunu, beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Gizli amaçlı bir örgütü sevk ve idare etmediğini, böyle bir örgüte üye olmadığını, ana yasayı ihlâl etmediğini, hakkındaki iddiaları doğrulayacak belgeleri iddia makamının sunamadığını, GEE.'de gerçekten bazı olayların olduğunu, bunları yaratanların halen yargılananlar olmayıp bunları ihbar eden Ülkü Ocaklı öğrenciler olduklarını, öğrenci derneği başkanlığını yaptığı günlerde GEE.'nin 1970-1971 öğretim yılında olaysız bir yıl geçirdiğini, okula girdikten sonra öğrenci derneğine üye olduğunu, derneğin tüzük icabı okul ve öğrenci sorunları ile ilgilendiğini, dernek başkanlığına seçimle geldiğini, başkanlığı sırasında kanun ve tüzük dışına çıkmadığını, talebeliği esnasında okulda kurulmuş bulunan kuruluşlardan düşüncelerine en uygun olan Devrimci Gençlik Derneğine üye olduğunu, buradaki maksadının gizli bir örgüt kurmak veya bir sınıf tahakkümü yaratmak olmadığını, derneğin kanunsuz ve gizli faaliyetine rastlamadığını, kurulmasına yetkili organlarca izin verilen DEV-GENÇ Derneğinin gizli amaçlı bir örgüt sayılamayacağını, devrimci gençlik derneği üyeleri arasında irade, düşünce ve eylem birliğinin bulunmadığını, öğrenci kuruluşu olmaktan öteye bir niteliği olmayan böyle bir derneğe üye olmanın ceza kanunun 141/1 nci maddesinin tatbiki için delil teşkil edemeyeceğini, dosyada bulunan kimin yazıp kimin dağıttığı belli olmayan bildirilerin sorumluluğunun kendisine yüklenemeyeceğini, başkanlığı zamanında yayınladığı 2 bildirinin de altında mühür ve imza bulunduğunu, imzasız ve mühürsüz bildirileri Ülkü Ocaklıların dağıtarak kendisini suçlu duruma düşürmeye çalıştıklarını, olayların tertip ve teşvikçisi olduğuna dair iddianın dayanağı olmayan gelişi güzel bir iddiadan ibaret bulunduğunu, okulda polisçe aranan öğrencilerin yatırılmadığını, ancak, diğer yurtlarda olduğu gibi öğrencilerin bazı hemşehri ve arkadaşlarının misafir edildiklerinin doğru olduğunu, nitekim yapılan iki aramada da aranılan öğrenciye tesadüf edilmediğini, GEE.'de işçi adına faaliyet gösterildiğini iddia eden Ahmet KALMUKOĞLU ve Mehmet KIZILKAYA'nın bu isnatlarının kanaate dayandığını, tanık işçilerden öğrencilerin kendilerini kışkırttığı yolunda beyanda bulunanın çıkmadığını, okul hademe ve işçilerinin dertleri ile ilgilenmenin suç olduğunu sanmadığını, öğrenci derneğinin yasak olmayan her türlü kitabı sattığını, bu satışın derneğin kuruluşundan beri yapıldığını, bu durumu kendisinin icat etmediğini, kitap satışının Türkiye'de yasak olmadığını, okul anons cihazının yayın odasında bulunduğunu, bu cihazı izinli bir öğrencinin idare ettiğini, bu cihazdan bildiri okunmadığını, Marksist-Leninist propaganda yapılmadığını, okulda gazete satışı yapıldığından makalelerin anonstan okunmasının gereksiz bir davranış olacağını, okulda yayın odasında, yemekhanede, ana bina kapısında öteden beri nöbet tutulduğunu, bu nöbetlerin silahlı ve ideolojik maksatla tutulmadığını, hiç bir tanık ifadesinde kendisinin silahlı nöbet tuttuğu veya tutturduğu hususunun geçmediğini, 5 Mart 1971 günü nöbetçi talebelerden birinin yanına gelerek okulda yabancı öğrenciler bulunduğunu, ODTÜ.'de, olaylar olduğundan söz edildiğini, ana binada bir olay çıkabileceğini, duruma müdahale etmesini söylediğini, hemen ana binaya gittiğini, yabancı öğrencilere okulu terketmelerini söyleyerek durumu anlatmak üzere okul müdürünün odasına çıktığını, odada hazır bulunan öğretmen ve müdürle konuyu görüştüklerini, odaya gelen bir kişinin olay çıkabileceğini söylemesi üzerine öğrencilerin toplandığı konferans salonuna gittiğini, bazılarının "Konya yoluna Konya yoluna diye" bağırdıklarını, yatıştırıcı mahiyette bir konuşma yaptığını, fakat sözlerine aldırış edilmediğini, topluluğun Konya yoluna doğru gittiğini, polisin gelmesi üzerine talebelerin okul bahçesine çekildiklerini, herhangi bir olay olmadığını, 5

Mart olaylarını tahrik ve teşvik etmediğini, bilâkis önlemeye çalıştığını, Devlet Lisan Okulu Müdürü Numan DİRLİK'in odasına gidip tehdit etmediğini, Mehmet KIZILKAYA'nın odasını işgal ederek kendisini tehdit etmediğini, böyle bir olayda duymadığını, dernek gelirlerinin hangi ideolojik olayda ne maksatla, ne miktarda ve kimler tarafından harcandığının aydınlığa kavuşturulmadığını, bu haliyle de isnadın dayanaksız kaldığını, dernek gelirlerinin münhasıran okul ve öğrenci işlerine harcandığını, harcamalardan başkanın değil bütün yönetim kurulunun sorumlu olduğunu, Ülkü Ocaklı öğrencilerin amaçlarına ulaşmak için birçok yalan şikâyette bulunduklarını, bunlardan birisinin de dövülme iddiaları olduğunu, bu kişilerin ifadelerinin tarafsız sayılamayacağını, olayda mağdur olduklarından ifadelerinin hukukî nitelikten yoksun bulunduğunu, Ülkü Ocağı mensubu öğrencilerin dövülüp sorguya çekilmelerine iştirak etmediğini, böyle olaya tanık olmadığını, bunların tamamen uydurma ve iftiralardan ibaret olduğunu, müsnet suçun maddî ve manevî unsurları teşekkül etmediğinden hakkında beraat kararı verilmesini istemiştir.

Sanık vekili Av. Nevzat HELVACI yazılı olarak yaptığı savunmada:

Müvekkili ve arkadaşları tarafından kurulmuş 141 nci maddeyi ihlâl eden bir cemiyetin bulunup bulunmadığının üzerinde durulması gereken bir konu olduğunu, kanuna göre cemiyetin iki veya daha ziyade kimselerin aynı amaç etrafında birleşmesiyle vücut bulacağını, taraflarda aynı gayeye müteveccih olan irade birliğinin mevcut olması gerektiğini, bu hükümler karşısında iki veya daha ziyade kimsenin bir araya geldiğini tespit etmenin yeterli olmadığını, bunların aynı amaç etrafında toplandıklarının ve bu amacında 141 nci maddenin 1 nci fıkrasında gösterilen amaca uygun olduğunun da tespitine ihtiyaç bulunduğunu, maddenin tatbik edilebilmesi için asgarî bir teşkilâtlanmanın bulunması gerektiğini, esas hakkındaki mütalâadan G. E. E. Öğrenci Derneği ve Devrimci Gençlik Derneğinin 141 nci maddeyi ihlâl eden teşkilâtlanma olarak kabul edildiğinin anlaşıldığını, keza bu cemiyetlerin gizli cemiyetler olduğunun ileri sürüldüğünü, oysaki her iki derneğin de kanunlar çerçevesinde ve legal olarak kurulduğunu, bilhassa öğrenci derneğinin okulun kuruluşundan beri mevcut olduğunu, bu derneklerin gizli olarak kabul edilemeyeceğini, bu derneklerin beyanname verilmek suretiyle kurulduklarını, gizli bir cemiyetin bu şekilde kurulmasının söz konusu edilemeyeceğini, dernek tüzüğünde derneğin gerçekleştirmek istediği amacın gösterilmesi gerektiğini, bu iki derneğin de amaçlarının tüzüklerinde gösterildiğini, tüzükleri kabul edildiğine nazaran kuruldukları sırada 141 nci maddeyi ihlâl eder nitelikte görülmediklerini, tüzüğün genel kurulca hazırlandığını, amacı kanuna aykırı olan kuruluşların feshi için dava açılma imkânının bulunduğunu, bu derneklerin kurulmaları sırasında böyle bir davanın açılmadığını, şu halde bu kuruluşların kanuna aykırı bir amaç taşıyarak kuruldukların kabul edilemeyeceğini, yönetimde bulunan kişilerin kusurlu davranışlarının hiç bir zaman genel kurul iradesi sayılamayacağını, derneğin amacını değiştirdiklerinin kabul edilemeyeceğini, bu fiillerden ötürü sadece kişilerin sorumlu tutulabileceğini, dosyadaki delillerden müvekkilinin bu iki dernek dışında illegal başka bir kuruluşun üyesi olmadıklarının ve böyle bir kuruluşun bulunmadığının anlaşıldığını, okulda öğrenci örgütleri dışında illegal bir kuruluşa rastlanmadığını, bütün öğrenciler derneğin üyesi olmak zorunda olduklarından tamamı hakkında dava açılmamasının bu derneğin 141 nci maddenin yasakladığı bir kuruluş olmadığını gösterdiğini, asgarî bir teşkilâtlanma olmaksızın 141 nci maddenin uygulanamayacağını, 141 nci maddenin illegal kuruluşları cezalandırma amacıyla konulduğunu, 141 nci maddede açıklanan bir cemiyet kurma konusunda karşılıklı olarak açıklanmış birbirine uygun iradelerin bulunup bulunmadığının araştırılması gerektiğini, müvekkilinin bu konuda açıklanmış iradesini gösteren hiç bir delilin dosyada bulunmadığını, aynı örgütün kurucuları ve üyeleri olarak hiç değilse sanıkların belirli bir dönem içinde bir araya gelmiş olmalarının gerektiğini, illegal olan ve amaçları 141 nci maddede gösterilen bir dernek için irade birleşmesinin legal bir kuruluşun üyeliği ile saptanamayacağını, birden fazla sanığı bulunan suçlarda iştirak halinin tespiti için fiilin işlenmesinden önce sanıklar arasında aynı fiilin ikaı için anlaşmış olmanın şart olduğunu, ileri sürülen iddiaların bazısında müvekkili ile diğer sanıklar arasında önceden bir anlaşmanın yapıldığının kabul edilemeyeceğini, okulu bitiren bir öğrencinin üyelik sıfatının sona erdiğini, halbuki 141 nci maddeye giren bir cemiyet kuranların üyelik sürelerinin öğre-

nim süresi ile sınırlanamayacağını, bir cemiyetin varlığından bahsedilebilmesi için cemiyet adına organize edilmiş disiplinli ve müşterek faaliyetlerin bulunmasının şart olduğunu, vuku bulan fiillerin bir örgüt faaliyeti olarak telâkki edilebilmesi için ya karar organınca alınmış bir kararın uygulanması veya önceden hazırlanmış bir programın gerçekleştirilmesi sonucu işlendiklerinin tespit edilmesi gerektiğini, illegal bir örgütün programı elde edilmediğine ve bu yönde bir kabul mevcut olmadığına göre ileri sürülen fiillerin önceden hazırlanmış bir programın gereklerinin yerine getirilmesinden ibaret olduğunun kabul ve iddia edilemeyeceğini, kişilerin kendi iradelerinin tezahürü olarak açıkladıkları düşünce veya işledikleri fiillerin bir örgüt faaliyeti sayılamayacağını, iddialardan büyük bir kısmının Ülkü Ocağı mensubu talebelerin dövülmesi olaylarından ibaret bulunduğunu, dövme olaylarına ise 141 nci maddenin değil, 456 ncı maddenin uygulanabileceğini, bildiri yayınlamak suretiyle ceza kanununun bazı maddelerinin ihlâl edilmesinin mümkün olduğunu, ancak 141 nci maddenin bu yolla ihlâl edilemeyeceğini, üstelik bildiri yayınlamanın gizliliğin değil aleniyetin bir delili olduğunu, yayın faaliyetleri nedeniyle bir suç isnadı varsa bunun takibinin basın kanunu hükümlerine göre yapılması gerektiğini, bildirilerin büyük bir kısmında dernek mührü ve yetkili kişilerin imzalarının bulunmadığını, müvekkili ve arkadaşlarının bu bildirileri yayınladıklarını kabul etmediklerini, aksine bir delilin de bulunmadığını, müvekkilinin 10.4.1971 tarihinde mühürlü ve imzalı bir bildiri yayınladığını, bu bildirinin T. R. T. haber bülteninde ve ertesi günkü gazetelerde yayınlandığını, aynı olayı konu alan ve aynı tarihi taşıyan ikinci bir bildirinin daha mevcut olduğunu, bu bildirinin altına da öğrenci derneği tarafından yayınlanmış gibi isim konulduğunu, fakat dernek mührü ve imzanın bulunmadığını, bundan da ortada bir tertibin mevcut olduğunun anlaşıldığını, boykot fiillerini, 141 nci madde ile irtibatlandırmanın mümkün bulunmadığını, şayet yapılan bir gösteri yürüyüşü, kanunsuz ise 141 nci maddenin değil 171 sayılı Yasanın ihlâlinin söz konusu olabileceğini, emniyet görevlilerine mukavemet gösterme ve aranan kişileri saklama fiillerinin 141 nci maddeyle ilgisinin bulunamayacağını, cemiyet kurma alanındaki birleşmelerin veya müşterek faaliyetlerin ittifak edilen gayeye ulaşabilecek ciddiyet ve yetenekte olmasının gerektiğini, G. E. E.'de gizli cemiyet kurdukları iddia edilen sanık sayısının 10-15 civarında bulunduğunu, değişik zamanlarda yapılan aramalara rağmen bir silah deposu tespit edilemediğini, müsnet suç silah yerine kitap, gazete gibi araçlarla gerçekleştirilemeyeceğinden bu yönden de suçun teşekkülüne imkân bulunmadığını, olayda ceza kanununun 141 nci maddesinde yazılı cemiyetin varlığını tespit edebilmek için Askerî Yargıtayca gerekli görülen unsurlardan hiç birisinin mevcut olmadığını, müvekkilinin okul öğrenci derneği başkanlığını yapmış bir kişi olduğunu, dernek başkanı olarak görev, yetki ve sorumluluklarının tüzükte gösterildiğini, derneğin yönetim kadrosuna bakılarak sevk ve idare, faaliyetleri tanzim veya yol gösterme fiillerinin buna göre tayin edilemeyeceğini, müvekkilinin örgüt içinde ne gibi bir otorite kurduğu, faaliyetleri ne şekilde düzenlediği konularının açıklanmadığını, kanuna uygun olarak kurulmuş dernekte yönetici olmanın gizli bir örgütü sevk ve idare etme anlamına gelemeyeceğini, 141 nci maddenin belli bir görüşü benimseme fiiline değil, belli amaçlarla cemiyet kurma fiiline ceza tayin ettiğini, eğer bu görüşleri gerçekleştirmek için bir örgütlenme yoksa 141 nci maddenin ihlâl edilmiş sayılamayacağını, müvekkilinin DEV-GENÇ'in görüş ve stratejisini benimsediği hakkında bir bilgisinin bulunmadığını, benimsemiş de olabileceğini, millî demokratik devrim stratejisinin sadece komünist partilere has bir strateji olmadığını, 141 nci maddenin belirli sloğanları cezalandıran bir madde olmadığını, millî demokratik devrimi savunmanın suç teşkil etmediğine dair yargıtay 1 nci ceza dairesinin hükmü bulunduğunu, müvekkilinin bir sınıf diktası özlemi içinde olduğunu göstermeye yarar bir delilin mevcut olmadığını, kanun dışı bir örgütün bulunmadığını kabul ettiklerinden böyle bir cemiyetin bulunmadığı yerde cebire dayanan bir amaçtan da bahsedilemeyeceğini, dinlenen tanıklardan bir kısmının aldatılmış, bir kısmının aldanmış olabileceği gibi kötü niyetle mahkemeyi yanıltmak isteyen tanıkların da bulunabileceğini, Ülkü Ocağı mensubu şahitlerin ifadelerinin objektif sayılamayacağını, esas hakkındaki mütalâada ileri sürülen olaylardan bazılarının hiç bir kanuna göre suç teşkil etmeyen fiillerden ibaret bulunduğunu, bir kısım fiillerinde okul içi disiplin konusunu ilgilendiren meselelerden ibaret bulunduğunu, isnat edilen fiillerden bazılarının da genel ve yuvarlak ifadelerle anlatılıp nitelik ve mahiyetlerinin açıklanmadığını, okulda öğrenciler tarafından

enstitü kurulunun kararına uygun olarak nöbet tutulduğunu, ancak bu nöbetlerin silahlı olarak tutulmadığını, müvekkilinin adını vererek silahlı nöbet tuttuğunu söyleyen hiç bir tanık beyanına rastlanılamadığını, suç işlendiğini iddia edenlerin failin kimliğini de belirtmeleri gerektiğini, bir an için nöbetlerin silahlı tutulduğu kabul edilse bile bu durumda uygulanacak kanunun 6136 sayılı Yasa olduğunu, dosyada aranan kişilerin saklandığı iddiası ile ilgili görgüye ve teşhise dayanan somut bir beyanın yer almadığını, hatta bu iddianın resmi tespitlerle, yalanlandığını, sıkıyönetimin ilânından sonra ayrı ayrı tarihlerde yapılan iki aramada aranılan ve saklanan hiç kimsenin ele geçirilemediğini, okulda misafir bulunan kişilerin ise arananlar olmayıp bazı öğrencilerin yakınları veya okulun mezun olmuş tabeleri olduğunu, ceza kanununun aranan kişilerin saklanması fiilini ayrı bir suç saydığını, bu suçun teşekkülü halinde 141 nci maddenin değil 296 ncı maddenin söz konusu edilebileceğini, iddia edildiği gibi 5 Mart 1971 tarihinde Konya yolu üzerinde polislerle öğrenciler arasında silahlı bir çatışmanın meydana gelmediğini, tanık ifadelerinin gerçeği yansıtmadığını, şayet müvekkili talebeleri suç işlemeye tahrik ve teşvik etmiş ise tatbik edilecek maddenin ceza kanununun 311 nci maddesi olabileceğini, odasında tehdit edildiği ileri sürülen Devlet Lisan Okulu Müdürünün müvekkili İbrahim SEVİMLİ'nin odasına gelenler arasında bulunmadığını kesinlikle beyan eylediğini, zaten Naciye ÖNCÜL'ün ifadesinden o anda müvekkilinin okul müdiresinin odasında bulunduğunun anlaşıldığını, isnat edilen suçun maddî ve manevî unsurları teşekkül etmediğinden müvekkili hakkında beraat kararı verilmesini istemiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık İbrahim SEVİMLİ'nin Ekim 1970 ayı içinde GEE. Devrimci Gençlik Derneğine üye olduğu; 10.11.1970 tarihinde ise enstitü konferans salonunda DEV-GENÇ Merkez Yürütme Kurulundan Atilla SARP'ın ve Oral ÇALIŞLAR'ın Divan Başkanlığında yapılan kongrede Ali KAPLAN, İbrahim HIZLIER, Rıfat ÖZTÜRK ve Ahmet NERGİZ ile birlikte GEE. Devrimci Gençlik Derneği Yönetim Kuruluna seçildiği; sanık İbrahim'in proleter devrimciler adında bir grup oluşturduğu ve bu grubun başkanı olarak 28.12.1970 tarihinde öğrenci derneği seçimlerine girdiği; seçimlerden önce okul içinde (eğer öğrenci derneği seçimlerini proleter devrimci grup kazanmazsa okul içinde çok büyük hadiseler çıkabileceği, kan dökülebileceği ve seçimin yenilenebileceği) yolunda söylentiler çıkarılarak öğrenciler üzerinde bir korku ve manevî baskının yaratıldığı ve neticede 28.12.1970 tarihinde yapılan öğrenci derneği seçimlerini, başkanlığını, İbrahim SEVİMLİ'nin yaptığı Vahdet KADIOĞLU, Cevat KARA, Mustafa TURAN, İbrahim HIZLIER ve arkadaşlarının oluşturduğu DEV-GENÇ Proleter Devrimciler Grubunun kazandığı; bu seçimden önce 28.12.1970 tarihinde (GEE. proleter devrimciler grubu - DEV-GENÇ seçim bildirisidir) başlıklı "Amerikan Emperyalizmi, işbirlikçi sermaye ve feodal mütagallibe, üçlü hain ittifakıdır. Yani Türkiye halklarının düşmanı bu üçlü hainler ittifakıdır. Türkiye halklarının ve Türkiye Devrimcilerinin görevi bu üçlü ittifakı yıkmaktır. Bu üçlü ittifak ancak tüm halkımızın katıldığı Halk Savaşı yoluyla yıkılacaktır. Görevimiz ülkemizde halk savaşı yoluyla millî demokratik devrim yapmak ve tam bağımsız ve gerçekten demokratik Türkiye'yi kurmaktır. Yaşasın halklarımızın bağımsızlık ve demokrasi mücadelesi" şeklinde biten ve GEE. 2K. 7D. 280/18 sırada bulunan bildiri yayınladıkları; böylece proleter devrimci olan İbrahim SEVİMLİ ve arkadaşlarının Zeki SARIHAN zamanından beri devam eden öğrenci derneği ile Devrimci Gençlik Derneğinin bir elden idaresi ve öğrenci derneğini de Marksist-Leninist düşünceyi ve bu düşüncenin tatbikâtından olan Millî Demokratik Devrim savaşını veren bir cemiyet haline getirme politikasına devam edildiği ve bu durumun Sıkıyönetimin İlânından sonra okuldaki derneklerin kapatılmasına kadar devam ettiği; sanık İbrahim'in bir kavga ve arbede ile okuldaki diğer devrimcilerden ayrılıp, proleter devrimci grubu oluşturan bir kişi sıfatı ile bu grubun lideri olarak okuldaki bütün eylemlerde en ön safta görüldüğü; sanığın liderliği zamanında okulda dernek odasında bütün sol yayınları indirimli şekilde satıldığı; öğrenci derneğindeki anons cihazından Ankara'daki ve hatta Türkiye'deki bütün yürüyüş, miting, işgal eylemlerinin haberlerinin anons edildiği, Marksist-Leninist şairlerin ve yazarların şiir ve yazılarının okunduğu; okulun çeşitli yerlerinde nöbetlerin tutulduğu; bu nöbetlerden bir kısmının silahlı, parkalı, postallı devrimci-

ler tarafından tutulduğu; okulda yabancı kişilerin yatırıldığı; karşı grupta olan yani milliyetçi fikirleri benimsemiş öğrencilerin, zaman zaman dövülmesi, sorguya çekilmesi, işkenceye tabi tutulması suretiyle, okul idarecilerine ve öğretim görevlilerini tehdit ve hakaret edilmek suretiyle okul içinde proleter devrimcilerin mutlak bir hakimiyetinin sağlanması için terör ve baskı havasının estirildiği; bu cümleden olmak üzere 22.6.1970 tarihinde muavinler odasında Mehmet GÜNDÜZ, Ahmet CEBECİ, Coşkun KARAKAYA, Mehmet KILIÇ ve Adnan ADIVAR ÜNAL'ın 4.10.1970 tarihinde Necati KARABULUT'un, 24.1.1971 tarihinde Hasan Hüseyin YOLLU ve Mustafa ARI'nın, 8.3.1971 tarihinde Ali ÇAVDAR'ın, 19.4.1971 tarihinde Meral NACAR'ın, 28.3.1971 tarihinde Kâmil ŞAHİNOĞLU ve Lütfü KÜPÇÜOĞLU'nun dövülerek sorguya çekildikleri; bütün bu dövme ve sorguya çekme olaylarında sanık İbrahim SEVİMLİ'nin de bulunduğu; öğrenci derneği başkanı olduğu sırada derneğin gelirlerinden DEV-GENÇ'e ve DEV-GENÇ'in eylemlerine para yardımında bulunulduğu; 5.3.1971 günü O. D. T. Ü.'de vuku bulan öğrencilerle güvenlik kuvvetleri arasındaki çatışmaların öğrenilmesi üzerine, okul konferans salonunda toplanan öğrencilere yaptığı konuşmada onları tahrik ve teşvik eylediği ve ODTÜ.'ye toplum polisinin, yardım ekiplerinin gitmesine mani olmak için öğrencilerin Konya asfaltı üzerine çıkıp yolu bir süre trafiğe kapatmalarını sağladığı ve öğrencilerin büyük bir gürültü içinde koşarak konferans salonundan çıkıp Konya yoluna gittikleri; bu sırada İbrahim SEVİMLİ'nin ve ETYÖO. sanıklarından Feridun TAMİRER'in ellerinde tabancalar olduğu halde havaya ateş ederek öğrencileri daha fazla galeyana getirmeye çalıştığı; sanığın Askeri Savcıya verdiği GEE. 5K. 668 sırada mevcut hazırlık ifadesinde, huzurda verdiği DT. 2K. 231 sayfa ve 483 sıradaki yazılı sorgusunda ve ayrıca savunmasında yaptığı yer yer açık, yer yer dolaylı ikrarları ve bu ikrarları doğrulayıp, tamamlayan şahit Ali KARAGÖL'ün GEE. 5K. 675 sıradaki hazırlık, Tal. 3K. 93 sıradaki yeminli son soruşturma ifadesi; şahit Hasan Hüseyin YOLLU'nun 5K. 689 sıradaki hazırlık ve Tal. 3K. 453 sıradaki yeminli son soruşturma ifadesi; şahit Ahmet SÖYLEMEZ'in 5K. 722 sıradaki hazırlık; şahit Mehmet AKÇAM'ın 5K. 659 sıradaki hazırlık, DT. 4K. 870 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadesi; şahit Mustafa KISAOĞLU'nun 5K. 677 sıradaki hazırlık, Tal. 2K. 589 sıradaki yeminli son soruşturma ifadesi ve ETYÖO. öğretmenlerinden şahit Yahya ŞAHLIMAN'ın ETYÖO. 2K. SD. 7 sıradaki Askeri Savcılık ve DT. 4K. 561 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadesi; Gazi Eğitim Enstitüsü elektrikçisi şahit Halil ŞAHANLAR'ın DT. 4K. 647 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadesi ile, bu sanıktan evvel durumları incelenen Ali KAPLAN, Ahmet NERGİZ ve Rıfat ÖZTÜRK'ün hanelerinde gösterilen şahitlerin hazırlık ve yeminli son soruşturma ifadeleri ile sübuta ermiş olduğu gibi yazılı delillerden GEE. 2K. 3D. 184 sırada okul Müdiresi Naciye ÖNCÜL tarafından öğrenci derneği başkanı olan İbrahim SEVİMLİ'ye 18.2.1971 tarihli (ÇOK GİZLİ VE ACELEDİR) işaretli ve "1. Öğrenci kantinine Atatürk ve öğrenci arkadaşlarınızın resimleri dışında bazı kişilerin de resimlerinin yapılmakta olduğu tespit edilmiş bulunmaktadır. Enstitünün bir parçası olan ve sorumluluğu okul yönetimine ait bulunan kantinin duvarlarına bu resimleri kimlerin yaptığı, yapılması için okul yönetiminden izin alınıp alınmadığının bildirilmesini, 2. Enstitüye bazı yabancı kişilerin geldiği ve bunlardan bir kısmının yemek yedikleri, yattıkları öğrenilmiş bulunmaktadır. Bu konular hakkında bildiklerinizi en geç bir gün içinde yazılı olarak cevaplandırmanızı önemle rica ederim" mahiyetindeki yazısı; aynı dosya 183/1-2 sıralarda okul öğrenci derneği başkanı İbrahim SEVİMLİ imzalı 18.2.1971 tarihli Müdür Naciye ÖNCÜL'e hitaben yazılmış ve (1. Kantin duvarlarına resimlerini yapılması tarafımdan kararlaştırılmıştır. Bu resimler için önceden okul yönetiminden izin alınması gerekirdi, fakat okul yönetimimizin olaylara bakarken gerçekçi ve yurtsever açıdan bakması, öğrencilere karşı pek az okulda olduğu gibi anlayışla davranması, bize izin alma ihtiyacını duyurmadı. Kastedilen resim Lâtin Amerika halklarının, Amerikan emperyalizminin sömürüsünden kurtulması ve insanca yaşaması için savaşırken hunharca öldürülen Ernesto Che Guevera'nındır. 2. Enstitüde kalan yabancı öğrenciler için önceden sözlü olarak izin alınmıştı. 17.2.1971 tarihinde yine sözlü olarak belirttiğim gibi halen okulumuzda 3 yabancı öğrenci kalmaktadır. Şimdiye kadar olduğu gibi bundan böyle de öğrenci derneğinin okul içi ve okul dışındaki devrimci çalışmalarını yurtsever bir açıdan

değerlendirmenizi bekliyoruz). şeklindeki gerçekleri taşıyan, sanığın ve aynı grup sanıklarından Ali KAPLAN, Ahmet NERGİZ ve Rıfat ÖZTÜRK'ün ve bunların müdafilerinin savunmalarının aksine öğrenci derneğinin devrimcilerin yönetiminde gayesinden ayrılarak devrimci çalışmalar yaptığını ve ayrıca gene bu sanıkların sorgu ve savunmalarındaki red ve inkârlarına rağmen, öğrenci kantinlerinin duvarlarına Che Guevera gibi yerli ve yabancı kişilerin devrimci niteliği ile yağlı boya ile resimlerinin yapıldığını, okulda çeşitli anarşik olaylara katılmış ve okulda hiç bir ilgisi olmayan yabancı kişilerin yatırılarak yedirilip, içirilip saklandığını açıkça ve GEE. proleter devrimcilerinin en yetkilisinin imzasıyla gösteren belge; GEE. 2K. 187 ve 186/1-5 sıralarda okul öğrenci derneği başkanı İbrahim SEVİMLİ imzasıyla 5.1.1971 tarihinde enstitü müdürlüğüne yazılmış ve ekinde nöbet yerleri ile listelerini gösterir yazı ve enstitü Müdürü Naciye ÖNCÜL tarafından onay işareti; aynı dosya 188 sırada okul öğrenci derneği başkanı İbrahim SEVİMLİ imzasıyla 4.1.1971 tarihinde enstitü müdürlüğüne yazılmış ve okuldaki işçi sorunları ile bundan sonra yeni bir komitenin ilgileneceği ve bu komitede Ahmet NERGİZ ile Öner YAĞCI'nın bulunduğuna dair yazı; GEE. 2K. 4D. 213/1-4 sıralar arasında öğrenci derneği başkanı İbrahim SEVİMLİ imzasıyla GEE. Müdürlüğüne, 4.1.1971 tarihinde yazılmış (okulumuz öğrenci derneği yeni yönetim kurulu görev listesi ilişiktir. Yeni yönetim kurulu adına halklarımızın gerçek eğitimi için savaşacağımızı bildirir, yurtsever devrimci öğretmenlerimize saygılarımızın iletilmesine aracılığınızı dilerim). şeklindeki sözleri ihtiva eden ve İbrahim SEVİMLİ'nin başkanlığa, Vahdet KADIOĞLU'nun ikinci başkanlığa, Mustafa TURAN'ın yazmanlığa, Cevat KARA'nın saymanlığa, İbrahim HIZLIER'in basın yayın koluna seçildiğini bildiren ve gene bir önceki yazılı delil gibi İbrahim SEVİMLİ ve diğer sanıkların ve bunların müdafiilerinin ileri sürdüklerinin aksine devrimcilerin hâkimiyetine geçen öğrenci derneğinin artık tüzüğünde yazılı amacının bir kenara bırakıldığı ve devrimci mücadeleye hizmet eden "halklarımızın gerçek eğitimi için savaşan" böylelikle bir öğrenci derneği olarak GEE. sınırının dışına çıkıp Türkiye'deki bütün etnik gruplara şümulü bulunan bir dernek haline geldiğini gösterir belge; GEE. 2K. 7D. 269 /6 sırada 5 Mart 1971 günü öğrenci derneği tarafından saat 09.30'da yayınlanmış (....Dün S. B. F.'ye, Hacettepeye, bugün ODTÜ.'ye saldıran ve kan döken polis yarın GEE.'ye hunharca saldıracaktır. O zaman susacakmıyız? Hayır. Nasılki, bugün tüm öğrenciler olarak başarılı bir eylem koymuşsak her an okulumuza da saldırmaya çalışan polise karşı yılmadan mücadele edeceğiz.... yaşasın halkımızın demokratik iktidarı için emperyalizmi ve onun uşaklarına karşı savaşanlar, kahrolsun tüm satılmışlar) şeklindeki sözlerle 5 Mart 1971 günü G. E. E. öğrencilerinin Konya yolunu kapadığına dair olan iddianın doğruluğunu ve gerçekliğini ittifakla ifade eyleyen şahit ETYÖO. öğretmenlerinden Yahya ŞAHLIMAN ile GEE. Elektrikçisi Halil ŞAHANLAR'ın beyanlarını doğrulayan ve tamamlayan belge; aynı dosya 269/7 sırada sanığın başkanlığındaki öğrenci derneği yayın kolu tarafından yayınlanan (gerçek devrimcidir) başlıklı ve (hedefimiz nedir? Artık iyice biliyoruzki, Türkiye ve Dünya Halklarının kurtuluşu halk savaşı ile mümkündür. Kesinlikle söylüyoruzki işçilerin, köylülerin, gençliğin ve tüm halkımın geniş özlemleri, uzun ve zor bir mücadele sonunda Amerikan emperyalizminin kovulduğu, Amerikancı şiş göbekli patronları ve sömürücülerin eğemenliği yıkılıp, halkın demokratik iktidarı kurulduğu zaman gerçekleşecektir). şeklindeki sözlerle biten ve 12 Mart Muhtırası ile yeni kurulan iktidarı devrimci açıdan eleştiren ve arka sayfasında Mao Zhe Tung'un seçme sözlerini, Georgi Dimitrof'un "Kadroların yetişmesi" başlıklı yazısından bir bölüm ihtiva eden bülten; GEE. 2K. 7D. 280/19-20 sıralarda sanık İbrahim SEVİMLİ başkanlığında öğrenci derneği seçimlerine giren ekibe ait ve (DEV-GENÇ proleter devrimciler yönetim kurulu) başlığını taşıyan afişler; aynı klasör 8 nci dosya 290/1-4 sıralarda mevcut sanık başkanlığındaki proleter devrimcilerin öğrenci derneği seçimlerini kazandıkları yolunda genel kurul toplantılarına dair tutanak; aynı dosya 295/2 sırada İbrahim SEVİMLİ başkanlığındaki proleter devrimcilerin yönetim kurulu listesinin cemiyetler masası müdürlüğünce çıkarılmış benzeri ve dosyada mevcut olup da burada sözü daha fazla uzatmamak üzere zikredilmeyen sair yazılı delillerle en ufak bir şüpheye ve tereddüde yer kalmayacak şekilde ortaya çıkmış bulunmaktadır.

Bu yazılı ve sözlü deliller muvacehesinde sanığın sorgu ve savunmasında yapmış olduğu red ve inkârları ifade eden beyanlarına itibar edilmeye imkân görülmemiştir.

Keza yukarıda ayrıntılı şekilde ve delillerin, özellikle yazılı belgelerin gösterilmesi sırasında açıklanan gerekçelerle ve ayrıca sanık İbrahim'den evvelki GEE. öğrencisi sanıkların bölümlerinde yazılı gerekçelerle ve gene teorik inceleme bölümünde uzun ve ayrıntılı şekilde ortaya konan gerekçelerle gerek sanığın ve gerekse müdafiinin okul öğrenci derneğinin ve devrimci gençlik derneğinin ayrı ayrı iki kuruluş olduğuna; irtibatlarının bulunmadığına, öğrenci derneğinin öğrenci ihtiyaçları, istekleri ve öğrencilerle öğretmenler, idareciler arasındaki irtibatı sağlamak, öğrencilerin yetişmesine yardımcı olmak amacını güden bir dernek olduğundan müsnet 141 nci maddenin 1 nci fıkrasında yazılı unsurların bu derneğin koşullarına uymadığı, bu itibarla müsnet 141 nci maddenin unsurlarının teşekkül etmediği yolundaki savunmalarına ciddiyet ve samimiyet atfedilememiş, müdafiin savunmaları da kabule şayan görülememiştir.

Yukarıdaki gerekçelerle kuşkusuz bir şekilde ortaya çıkmıştır ki, GEE.'de millî demokratik devrim savaşı veren FKF.'nin Enstitüdeki ilk kuruluşu olan fikir kulübünün 2.4.1969 tarihinde kurulmasından, kısa bir süre geçince bunun Devrimci Gençlik Derneği haline gelmesinden sonra bu derneğin okul içinde bilimsel sosyalizmi öğrencilere belletmesi ve onlara bilinç vermesi, bir takım eylemlerle millî demokratik devrim savaşının bir parçasını yapması yolundaki çalışmaları yetişmiyormuş gibi bu derneğin mensupları aynı zamanda bütün okul öğrencilerini sinesinde toplayan GEE. Öğrenci Derneğine de el atmışlar ve 28.3.1969 tarihinde Toplumcular Grubu adıyla Zeki SARIHAN ekibinin, 23.1.1970 tarihinde Devrimciler Grubu adıyla Rıfat ÖZTÜRK ekibinin, 28.12.1970 tarihinde de DEV-GENÇ Proleter Devrimciler Grubu adıyla, İbrahim SEVİMLİ ekibinin derneğin yönetimini ele geçirmesiyle öğrenci derneği masum gayesinden uzaklaşmış ve Devrimci Gençlik Derneğinin çizgisinde, TDGF.'nin bir alt kuruluşu halinde devrimci mücadeleye ve millî demokratik devrim savaşına ön safhada katılmış bir dernek haline gelmiştir.

Bütün bu nedenlerden sonra gerek GEE. Devrimci Gençlik Derneğinin ve gerekse Öğrenci Derneğinin T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 1 nci fıkrasında öngörülen cemiyet mahiyetinde olduklarını kabul etmemeğe ve inkâra veya aksini iddiaya imkân görülememektedir. Sanık İbrahim SEVİMLİ önce Ali KAPLAN başkanlığında Devrimci Gençlik Derneğinin yönetim kurulunda olarak bu derneğin sevk ve idareciliğini sonrada öğrenci derneğinin başkanı olarak bu derneğin sevk ve idareciliğini yapmıştır.

Sanığın ve daha önceki sanıkların, bölümlerinde, müteaddit olaylara katıldığı kesin delillerle ortaya konulmuştur. Evvelce genel açıklama ve sanıklar için ortak gerekçe bölümünde ve ayrıca bazı sanıkların bölümünde izah edildiği üzere GEE. grubu sanıklarının, bu, çeşitli yer ve zamanlarda vuku bulan eylemlerine aynı gaye ve aynı kasıt altında işlenmiş tek fiil olarak hukukî değer verilmiştir.

Bütün bu ve buraya kadar olan bölümlerde yazılı gerekçelerle sanığın T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 1 nci fıkrasında yazılı suçun maddî ve manevî unsurlarını oluşturduğu, anılan madde uyarınca cezalandırılmasının gerektiği kanaatına ulaşılmıştır.

133. İBRAHİM HIZLIER:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın GEE. Devrimci Gençlik Derneği ve talebe cemiyetinde üye olarak görev aldığını, her iki dernek tarafından çıkarılmış bulunan bilcümle bildiri münderecatından sorumlu bulunduğunu, Nail KOCABAY, Kâmil ŞAHİNOĞLU, Lütfi KÜPÇÜOĞLU, ve Efrahim AYTAÇ'ın dövülme ve sorguya çekilme olaylarına katıldığını ve bu sebeple T. C. K.'nun 146/3. maddesini ihlâl ettiğinden bahisle anılan madde uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek T. C. K.'nun 141/1-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık Askerî Savcıya 9.8.1971 tarihinde verdiği ifadesinde:

1969-1970 ders yılında GEE.'ye kaydolduğunu, 23.12.1970 tarihinde yapılan seçimleri kazanarak öğrenci derneği yönetim kuruluna girdiğini, önce basın yayın kolunda daha sonrada kantin kolunda görev aldığını, ayrıca 10.11.1970 tarihinde yapılan devrimci gençlik derneği genel kurul toplantısında yönetim kuruluna üye seçildiğini, seçimlerden önce devrimci gençlik mensupları arasında fikir ayrılığı sebebiyle iki grubun doğduğunu, bunlardan birinin işçi köylü, diğerinin ise proleter devrimciler olduğunu, işçi köylü grubunun millî demokratik devrimde işçiyi öncü güç, köylüyü de temel güç kabul ettiğini, proleter devrimcilerin ise öncü kadro olarak sivil aydın zümreyi benimsediğini, okulda öğrenci derneği ile devrimci gençlik derneğinin iç içe bir kuruluş gibi olduğunu, okulda kapıda, yayın odasında ve dernek odasında nöbet tutulduğunu, bu nöbetlerden idarenin haberinin bulunduğunu, kapıdaki nöbetlerin silahlı olmadığını, kapı nöbetinden maksadın yabancı kişilerin okula girmesine mani olmak olduğunu, dernek odası nöbetçisinin derneğe gelen gidene göz kulak olduğunu, yayın odası nöbetçisinin anons, telgraf, mektup ve telefonlara baktığını, balkon ve kubbe kısmında nöbet tutulduğundan haberinin olmadığını, 23.9.1970 tarihinde sağcı öğrencilerin kantinde hadise çıkartarak 5 kişiyi yaraladıklarını, bu olaydan sonra okulda forum yapılarak hadise çıkaranların okula alınmaması hususunda bir karar alındığını, okula sadece hadise çıkartanların alınmadığını, Şubat tatilinden döndüğünde öğrenci kantininin duvarlarına CHE'nin ve ölen devrimci gençlerin resimlerinin çizildiğini, yine CHE'nin bir sözünün yazıldığını ayrıca Atatürk'ün kalpaklı bir resminin yapılmış olduğunu, girişin tam karşısındaki duvarın kırmızıya boyanarak üzerine kâğıt yapıştırıldığını, bu kâğıdın üzerine de öğrenci bildirileri, ilân ve gazete küpürlerinin yapıştırıldığını gördüğünü, resimleri kimlerin yaptığını bilmediğini, merkez yönetim kurulu bildirilerinin buraya asılmıyarak, okulda dağıtıldığını, okulda çeşitli kitapların satıldığını, okulda yabancı kimselerin yatıp yatmadığı hususunda bilgisinin bulunmadığını, sağcı öğrencilerin dernek odasında dövüldüklerinden haberinin bulunmadığını, ŞAFAK bildirisinden haberinin olmadığını, görmediğini, ve okumadığını, dosyada mevcut bildirilerin hiç birinden haberinin olmadığını, bunların DEV-GENÇ tarafından gönderilmiş olabileceğini, talebelere dağıtılmış bulunduğundan tekzip lüzumunu duymadıklarını, zaten bir kısmının kendi görüşlerine de uygun bulunduğunu beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

1969-1970 ders döneminde GEE.'ye girdiğini, 10 Kasım 1970 tarihinde yapılan seçimlerde aday gösterilerek DEV-GENÇ Derneğinin yönetim kuruluna seçildiğini, görev aldığı süre zarfında dosyada mevcut bildirilerin yayınlanmadığını, bir ay sonra talebe cemiyeti yönetim kuruluna seçildiğini, bu arada DEV-GENÇ Derneği yönetim kurulu olarak istifalarını bildirdiklerini, öğrenci derneğinin mühürlü ve başkanın imzasını havi bildirileri dağıttığını, imza ve mühürü bulunmayan bildirilerin okulda dağıtılmadığını, 28.3.1971 tarihinde Nail KOCABAY, Efrahim AYTAÇ, Kamil ŞAHİNOĞLU, Lütfi KÜPÇÜOĞLU'nun dövülmeleri hadisesine karışmadığını, bu şahısları sorguya çekmediğini, Askerî Savcılık ifadesinin doğru olduğunu, beyan etmiştir.

Sanık vekili Av. Nevzat HELVACI yazılı olarak sunduğu savunmada:

Esas hakkındaki mütalâada müvekkili hakkında T. C. K.'nun 141/1-6 ncı maddesinin tatbikinin istendiğini, bu arada üzerinde durulması gereken konunun müvekkili ve arkadaşları tarafından kurulmuş 141 nci maddeyi ihlâl eden bir cemiyetin bulunup bulunmadığının tespiti hususu olduğunu, maddede yazılı olan cemiyetin iki veya daha ziyade kimselerin aynı amaç etrafında birleşmesiyle vücut bulduğunu, amacın 1 nci fıkrada gösterildiğini, taraflarda aynı gayeye müteveccih olan irade birliğinin mevcut olması gerektiğini, kanunun ilgili hükümleri karşısında iki veya daha ziyade kimsenin bir araya geldiğini tespitin yeterli olmadığını, bun-

ların aynı amaç etrafında toplandıklarını ve amaçlarının 141 nci maddenin 1 nci fıkrasında gösterilen amaca uygun olduğunun tespitine ihtiyaç bulunduğunu, bu maddenin belli bir amacın gerçekleştirilmesi için asgarî bir teşkilâtlanmayı cezalandırdığını, esas hakkındaki mütalâadaki değerlendirmeye nazaran G. E. E. öğrenci derneği ve devrimci gençlik derneğinin 141 nci maddeyi ihlâl eden teşkilâtlanma olarak kabul edildiğini, müvekkili ve arkadaşlarının kurduğu cemiyetin gizli vasıflı olduğunun ileri sürüldüğünü, her iki derneğin legal olarak kurulduklarını, bilhassa öğrenci derneğinin okulun kurulduğu tarihten beri mevcut olduğunu, beyanname verilerek kurulduklarından bu derneklerin gizli birer cemiyet olarak telâkki edilemiyeceklerini, dernek tüzüğünde güdülen amacın gösterilmesi zorunluğunun mevcut olduğunu, amaçları kanunlara aykırı olan derneklerin feshi için görevli mahkemeler önünde dava açılmasının mümkün bulunduğunu, bu iki dernek hakkında bu yönde bir dava açılmadığına göre bu kuruluşların kanuna aykırı bir amaç taşıyarak kurulmamış olduklarının anlaşıldığını, yönetimde bulunan kişilerin kusurlu davranışlarının hiç bir zaman genel kurul iradesi sayılamıyacağını, derneğin amacını değiştirdiklerinin kabul edilemiyeceğini, dosyadaki delillerin müvekkilinin legal dernekler dışında başka bir illegal kuruluşun üyesi olmadığını ve zaten okulda böyle bir kuruluşun bulunmadığını gösterdiğini, okulun bütün öğrencilerinin talebe derneğine üye bulunduğunu, dernek üyesi bulunan öğrencilerin tamamı hakkında dava açılmamış olmasının bu derneğin 141 nci maddenin yasakladığı bir kuruluş olmadığını gösterdiğini, bir teşkilâtlanma olmaksızın 141 nci maddenin uygulanmasının söz konusu edilemiyeceğini, 141 nci maddede açıklanan bir cemiyet kurma konusunda karşılıklı olarak açıklanmış birbirine uygun iradelerin bulunup bulunmadığının araştırılması icap ettiğini, müvekkilinin bu konuda açıklanmış iradesini gösterir hiç bir delilin dosya içinde mevcut bulunmadığını, müvekkilî ve arkadaşlarının örgüt kurucu ve üyeleri olarak hiç değilse belirli bir dönem içinde bir araya gelmiş olmalarının gerektiğini, illegal olan ve amacı 141 nci maddede gösterilen bir dernek için irade mutabakatının, legal bir kuruluşun üyeliği ile saptanamıyacağını, sanığın birden fazla olan suçlarda iştirak halinin tespiti için fiilin işlenmesinden önce sanıklar arasında aynı fiilin ikaı için anlaşmış olmanın ön şart bulunduğunu, okulda vuku bulan boykot olaylarından önce müvekkilî ile arkadaşlarının tamamının bu fiili işlemek üzere önceden anlaştıklarının iddia edilemiyeceğini, okuldan herhangi bir sebeple ilişiğini kesen öğrencinin üyeliğinin sona erdiğini, halbuki 141 nci maddede yazılı amaçları gerçekleştirmek üzere cemiyet kuranların üyelik sürelerinin öğrenim süreleri ile sınırlanamayacağını, bir cemiyetin varlığından bahsedilebilmesi için cemiyet adına organize edilmiş disiplinli ve müşterek faaliyetlerin bulunması gerektiğini, isnat edilen fiillerin bir örgüt faaliyeti olarak telâkki edilebilmesi için ya karar organınca alınmış bir kararın uygulanması veya önceden hazırlanmış bir programın gerçekleştirilmesi sonucu işlendiklerinin tespit edilmesi gerektiğini, sanıklarca kurulmuş bir illegal örgütün programı ele geçirilemediğinden ve bu konuda bir kabul mevcut olmadığına göre bu fiillerin evvelden hazırlanmış bir programın gereklerinin yerine getirilmesinden ibaret olduğunun kabul ve iddia edilemeyeceğini, dosyada bu savunmanın aksini gösterecek hiç bir delilin olmadığını, kişilerin kendi iradelerinin tezahürü olarak açıkladığı düşünce veya işlediği fiillerin bir örgüt faaliyeti sayılamayacağını, iddiaların büyük bir bölümünü teşkil eden Ülkü Ocağı mensubu öğrencilerin dövülmeleri hadisesinin 141 nci maddenin tatbiki için bir sebep teşkil edemeyeceğini, bu durumda 456 ncı maddenin tatbikinin gerektiğini, bildiri yayınlamak suretiyle ceza kanunun bazı maddelerinin ihlâl edilebileceğini, ancak, böyle bir fiille 141 nci maddenin ihlâl edilme olanağının bulunmadığını, üstelik bildiri yayınlamanın gizliliğin değil, aleniyetin bir delili olduğunu, yayın yoluyla bir suç isnadı varsa bunun takibinin basın kanunu hükümlerine göre yapılması gerektiğini, dosyadaki bildirilerden büyük bir kısmında dernek mühürü ve yetkili şahsın imzasının bulunmadığını, sanıkların bu bildirileri yayınlandıklarını kabul etmediklerini, başkaları tarafından yayınlanabilecek bildirilerin altına öğrenci derneği ibaresinin her an yazılabileceğini, boykot fiilleri ile 141 nci maddenin irtibatlandırılamayacağını, düzenlenen bir gösteri yürüyüşü kanunsuz ise bu durumda 171 sayılı Kanunun ihlâlinden söz edilebileceğini, emniyet görevlilerine mukavemet ve aranan kişileri saklama fiilleri sübuta erse bile 141 nci maddenin değil ceza kanununun özel hükümlerinin uygulanabileceğini, kanunun cezalandırdığı cemiyet kurmalarda bu tür birleşmelerin veya müşterek faaliyetin ittifak edilen gayeye ulaşabilecek ciddiyet ve yetenekte olması gerektiğini, G. E.

E.'de gizli cemiyet kurdukları iddia edilen sanıkların sayısının 10-15 civarında bulunduğunu, değişik zamanlarda yapılan aramalara rağmen bir silah deposu bulunamadığını, isnat edilen suç silah yerine kitap veya gazete gibi araçlarla gerçekleştirilemeyeceğinden suçun bu yönden de teşekkül edemeyeceğini kabul zorunluluğunun bulunduğunu, olayda 141 nci maddede yazılı cemiyetin varlığını tespit edebilmek için askerî yargıtayca aranan unsurlardan hiç birisinin bulunmadığını, müvekkilinin örgüt içinde ne gibi bir otorite kurduğu, faaliyetleri ne şekilde düzenlediği hususlarının iyice açıklanmadığını, derneğin yönetim kadrosuna bakılarak sevk ve idare, faaliyetleri tanzim veya yol gösterme fiillerinin buna göre tayin edilemeyeceğini, kanunî kuruluşlarda yönetim görevi alanların gizli bir örgütü sevk ve idare etmiş sayılamayacaklarını, müvekkilinin DEV-GENÇ'in görüş ve stratejisini benimsediği hakkında bir bilgilerinin bulunmadığını, benimsemiş de olabileceğini, ancak 141 nci maddenin görüşü benimseme fiiline değil belli amaçlarla cemiyet kurma fiiline ceza verdiğini, şayet bu görüşleri gerçekleştirmek için bir örgütlenme yoksa 141 nci maddenin ihlâl edilmiş sayılamayacağını, millî demokratik devrim stratejisinin sadece komünist partilere has olmadığını, 141 nci maddenin belirli sloganları cezalandıran bir madde olmadığını, yargıtay 1 nci ceza dairesinin millî demokratik devrimi savunmanın suç teşkil etmediğine karar verdiğini, müvekkilinin bir sınıf diktası özlemi içinde olduğunu göstermeye yarar bir delilin bulunmadığını, kanun dışı bir örgütün bulunmadığını ileri sürdüklerinden cebire dayanan bir amaçdan da bahsedilemeyeceğini, dinlenen şahitlerden bir kısmının aldatılmış, bir kısmının aldanmış olduklarını, hatta kötü niyetle mahkemeyi yanıltmak isteyen tanıkların da bulunduğunu, Ülkü Ocağı mensubu şahitlerin ifadelerinin objektif olarak kabul edilemeyeceğini, mütalâada isnat edilen olaylardan bazılarının suç teşkil etmeyen fiiller, bazılarının ise sadece okul içi disiplini ilgilendiren meselelerle ilgili bulunduğunu, bazı fiillerin genel ve yuvarlak ifadelerle anlatıldığını, mahiyetlerinin açıklanmadığını, okulda idarenin haberi tahtında nöbet tutulduğunu, fakat nöbetçi öğrencilerde silah bulunmadığını, silahlı nöbet tutulduğunu iddia eden tanık beyanlarının mübayenet arzettiğini, müvekkilinin ismini vererek silahlı nöbet tuttuğunu söyleyen hiç bir şahit beyanına rastlanılamadığını, silahlı, nöbet tutulduğu sabit olsa bile bu durumda 6136 sayılı Yasanın tatbik edilebileceğini, okulda aranan kişilerin saklandığı iddiası ile ilgili görgü ve teşhise dayanan somut bir beyan bulunmadığını, resmi tespitlerle bu iddianın çürütülmüş olduğunu, değişik tarihlerde yapılan aramalarda saklanan suçlu kimseye tesadüf edilemediğini, okulda misafir bulunanların ise ya öğrencilerin yakınları veya eski mezunlar olduğunun anlaşıldığını, saklama suçu sabit olsa dahi ancak 296 ncı maddenin düşünülebileceğini, isnat edilen suçun maddî ve manevî unsurları teşekkül ve tekevvün etmediğinden müvekkili hakkında beraat kararı verilmesini talep etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Askerî Savcı sanık İBRAHİM HIZLIER'in GEE. Devrimci Gençlik Derneği ve Talebe Cemiyetinde üye olarak görev aldığını, bu dernekler tarafından çıkarılan bütün bildirilerden sorumlu bulunduğunu, Nail KOCABAY, Kâmil ŞAHİNOĞLU, Lütfü KÜPÇÜOĞLU ve Efrahim AYTAÇ'ın dövülme ve sorguya çekilme olaylarına katıldığından bahisle T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi uyarınca, esas hakkındaki mütalâada ise T. C. K.'nun 141/1-6 ncı maddesi mucibince tecziyesini istemiştir. Sanık sorgusunda görev aldığı süre zarfında dosyada mevcut bildirilerin yayınlanmadığını, sadece öğrenci derneğinin mühürü ve başkanın imzasını havi bildirilerin dağıtıldığını, Nail KOCABAY, Efrahim AYTAÇ, Kâmil ŞAHİNOĞLU, Lütfü KÜPÇÜOĞLU'nun dövülme ve sorguya çekilme hadiselerine iştirak etmediğini ileri sürmüştür. Sanığın bu iddialarını çürüten ve suçun sübuta ulaştığını gösteren yeterli deliller elde olunamadığından, şüphe sanığın lehine yorumlanarak çoğunluk oyu ile sanığın beraat ettirilmesi uygun görülmüştür.

134. ZEKİ SARIHAN:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

28.3.1969 tarihinde seçimi kazanarak girdiği öğrenci derneğinde bir sene başkanlık yaptığını, bu sanığın başkanlığa gelişinden itibaren okulda Marksist-Leninist fikirlerin geliştiğini, devrim mücadelesine daha aktif bir şekilde çalışıldığını, sol fikirleri işleyen bildiri ve sloğan-

ları anons ettiğini, çıkartılan bildirileri bizzat kaleme aldığını, okula yeni gelen öğrencilerin teorik bilgilerinin arttırılmasına çalıştığını, Marksist-Leninist kitapların tanıtılmasına çalıştığını, muhteva itibariyle millî demokratik devrim tezini işleyen bildirilerden sanığın sorumlu bulunduğunu, okuldan mezun olduktan sonra da ilişiğini kesmeyerek temaslarını devam ettirdiğini, fikirleri yanında eylemlere de girdiğini, 4.11.1968 tarihinde yapılan boykot olayına, 13.3.1969 tarihinde Haydar DİRİÖZ'ün dersine girilmeyerek Muzaffer GÜRSES'in Kurtuluş Lisesinden enstitüye getirilip gösteri yapılması olayına, 16.12.1969 tarihinde bulgur çuvallarının parçalanması olayına, 22.6.1970 tarihinde muavinler odasında Ülkü Ocağına mensup öğrencilerin dövülmesi olayına katıldığından bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi mucibince tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/1-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık Askerî Savcıya 2.10.1971 tarihinde verdiği ifadesinde:

1967-1968 ders döneminde ilk okul öğretmenliğinden gelerek GEE.'ye kaydolduğunu, 1969 yılında yapılan öğrenci derneği seçimlerini kazanarak dernek başkanı seçildiğini, daha evvelki heyet zamanında da derneğin köycülük kolu başkanı olarak görev aldığını, çıkardığı bildiri ve yazılarında daima öğrencilerin öğretime katılmalarını, batılı öğretim sistemlerinin ikame edilmesini istediğini, millî demokratik devrim bildirisini benimseyen bir kişi olduğunu, yurtta mevcut emperyalizm, işbirlikçiler ve feodal mütegalliibeye karşı mücadele edilmesi gerektiğini, ancak bu üç unsurun yok edilmesi halinde memleketin gelişebileceğine inandığını, bunun içinde bunların dışında kalan bütün halkın bunlara karşı birleşmesi, mücadele vermesi gerektiğini, milli demokratik devrim mücadelesinden sonra tarihi süreç içerisinde ne gibi bir durum doğabileceğinin şimdiden bilinemeyeceğini, yani sosyalist devrim mi yapılır, yoksa MDD. tamamlanır öyle mi kalınır neticesinin şimdiden kestirilemeyeceğini, emperyalizmin kovulması, toprak reformunun yapılmasını istemenin Marksist-Leninist olmayı icabettirmediğini, Marksizm-Leninizm'in bir dünya görüşü olduğunu, kendisinin de bu görüşe inanmış bir kişi olduğunu, bu görüşe inanan her kişiye devrimci gözü ile bakılmasının lâzım gelmediğini, GEE.'de bulunduğu süre içinde devrimci mücadeleyi fikir yönünden söz ve yazıları ile yaptığını, zora dayanan bir harekette bulunmadığını, sağcı bilinen 5 öğrencinin muavinler odasında dövülmeleri sırasında odadan ayrılmış bulunduğunu, görmediğini, teşvikçi durumunda da olmadığını, Amerika'dan gelen bulgurların yere saçılması olayına karışmadığını, 13.3.1969 tarihinde okulun eski Türkçe Öğretmeni Muzaffer GÜRSES'in Kurtuluş Lisesinden enstitüye getirilmesi olayını Türkçe bölümü öğrencilerinin kendiliklerinden yaptıklarını, bu olayı öğrenci derneğinin tertip etmediğini, şahsen katılmadığını, Haydar DİRİÖZ'ün dersine alınan karar uyarınca topluca girmediklerini, öğrenci derneği başkanlığı esnasında bazı bildiriler neşrettiklerini, okuldan alınan öğretmen Muzaffer GÜRSES ve Doğan ERGÜN ile ilgili olarak Kurtuluş Alanında bir miting ve yürüyüş tertip edildiğini, mitingte kendisinin de bir konuşma yaptığını, köycülük faaliyetleri zımnında köylere yardım ve Anayasa maddelerini izah eden yazılar gönderildiğini, 5.11.1970 tarihinde Selimiye'den yazılan GAZİ EĞİTİMDE YENİ OPORTÜNİZMİN ELEŞTİRİSİ başlıklı yazının kendisine ait olduğunu, bu yazıda yeni oportünizmi eleştirdiğini, ve devrimci mücadelelerinde görüşlerini izah ettiğini, 5.5.1970 tarihli raporun kendisine ait olduğunu, MDD. görüşünü öğrencilere aktarmak maksadıyla bazı eğitim enstitülerini dolaştığını, gezisi sonunda müşahede ve görüşlerini yansıtan bir rapor tanzim ederek Eğitim Enstitüleri daimi sekreterliğine verdiğini, bu geziye giderken öğrenci birliğinden para almadığını, dosyada mevcut bildirilerin büyük bir kısmının kendi başkanlığı zamanında çıkardığını, bir kısmından da çıkartıldıktan sonra haberdar olduğunu, yeni gelen öğrencilere devrimci mücadelenin anlatılması hususunda seminer çalışmaları yapılmadığını, bildirilerin anonsla duyurulmadığını, Adnan ADIVAR, Mehmet GÜNDÜZ ve Cemali KOLAY adındaki talebeleri SBF.'ye götürmediğini beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorguda:

Bir sosyalist genç olduğunu, ülkede gelecekte bir sosyalist düzenin kurulması özleminin gönüllerinden silinmeyeceğini, çabalarının Marksist-Leninist bir düzen kurma çabası veya Anayasayı bozma eylemi olmadığını, 1967-1968 öğretim yılında GEE.'ye kayıt olduğunu, 1968 yılında öğrenciler arasında okul idaresine ve bakanlığa karşı demokratik taleplerin yaygınlaşmaya başladığını, aynı sene dernek seçimlerine Anadolu grubundan girerek yönetim kurulu üyesi olduğunu, 1968 Haziranında Gazi Eğitimde Enstitünün akademi olmasını gerçekleştirmek maksadıyla 2 gün süren bir boykot yapıldığını, idarecilerinde bu boykotu desteklediklerini, 4 Kasım 1968 günü başlayan boykota büyük bir öğrenci kitlesinin katıldığını, öğrencilerin istediklerine karşı okul idarecileri ve Bakanlığın anlayış göstermiyerek okulu süresiz olarak kapattıklarını, öğretmenler kurulunun toplanarak boykot isteklerini haklı bulduğunu, 5 öğretmenle 5 öğrenci temsilcisinin isteklerin savunucusu olarak bakanlığa gittiklerini, bakanlık yetkililerinin isteklerin kabul edildiğini bildirdiklerini, enstitüler için yeni bir yönetmelik yapılmasının kararlaştırıldığını, bu boykotta yönetici veya sözcü olmadığını, 35 kişilik boykot komitesi üyesi olarak bulunduğunu, bir de öğrenci temsilcisi olarak bakanlığa görüşmeye gittiğini, 1968 Aralık sonlarında dernek kongresinin yapıldığını, 5 Ocak 1969 günü toplumcular grubu olarak seçimi kazandıklarını, 1969 Şubat tatilinden dönen öğrencilerin, sevdikleri iki öğretmen olan Muzaffer GÜRSES ile Doğan ERGÜN'ün okuldan alındıklarını, duyunca infiale kapıldıklarını, öğrenci derneği olarak iki bildiri yayınladıklarını, bu tayini protesto için talebelerin bir miting ve yürüyüş düzenlediklerini, mitingde kendisinin de bir konuşma yaptığını, düşünce özgürlüğü isteyerek Amerika'ya ve AP. iktidarına çattığını, Türkçe bölümü öğrencilerinin Muzaffer GÜRSES'in yerine verilecek olan öğretmenin derslerine girmeme yolunda bir karar aldıklarını, bu karara kendisininde uyduğunu, derslerin boş olduğu bir saatte bu bölüm öğrencilerinin Muzaffer GÜRSES'i Kurtuluş Lisesinden alarak bölüme getirdiklerini, bu olaya katılmadığını, okul müdürlüğüne vekâleten Mehmet DOĞANAY bakarken idare ile öğrenci derneği arasındaki münasebetlerin koptuğunu, hatta müdürün öğrenci derneğini tanımadığını bile bildirdiğini, bu devrede müdürün Türkçe bölümü öğretmenler genel kuruluna bir yazı göndererek kardeşi Ayhan SARIHAN ve kendisi hakkında öğretmenlik yapamayacakları konusunda bir karar alınmasını istediğini, öğretmenlerin bu kararı almaya yanaşmadıklarını, müdürün kendilerini disiplin kuruluna sevkettiğini, verilen ihtar cezasından tatmin olmayan müdürün bu cezayı bakanlığa göndererek kendilerini okuldan temelli attırdığını, 28 Nisan 1969 tarihinde okuldan ayrıldıklarını, dosyada mevcut parlamenterlere açık mektubu yayınladıklarını, yine bu arada Ayhan'la beraber GEE.'den niçin koğulduk başlıklı metni gazetelere vermek için hazırladıklarını, söz özgürlüğü isteyerek okuldaki yolsuzlukları anlattıklarını, Danıştayın tehiri icra kararı ile 35-40 gün sonra Haziran başında okula döndüklerini, okul tatile girdiği gün dernek adına teksir ettiği raporu bakanlığa gönderdiğini, 1969-1970 ders yılında GEE.'de kısa süreli öğretmen boykotunu destekleme, 6 ncı Filoyu protesto gibi bir iki boykot yapıldığını, boykot kararlarının forumlarda alındığını, idareye müracaat ederek yemeklerde kullanılan Amerikan yağlarının imha edilmesini talep ettiklerini, talebin kabul edilerek yağların kaldırıldığını, o günlerde Başmuavin Fehmi ÖZCAN ile birlikte öğle yemeği için yemekhaneye gittiklerinde bir yığın öğrencinin Amerikan yardımı olarak okula gelen bir kamyon bulgurdan birkaç çuvalı yere döktüklerini gördüklerini, bu olaya asla karışmadığını, 7 Ocak 1970 tarihinde dernekteki görevinin sona erdiğini, yayınladıkları bildirilerde Marksist-Leninist bir muhteva olmadığı gibi MDD.'yi açıklamak amacıyla da yazılmadığını, yönetimi ele aldıktan 3 ay sonra okulda fikir kulübü SDD. ve Ülkü Ocağı kurulduğundan bir büyük panoyu 3 eşit parçaya bölerek bunlara tahsis ettiklerini, yönetim kurulu toplantılarını herkese açık tuttuklarını, okulda hiç bir kavgaya meydan vermediklerini, okulda Marksist-Leninist seminer çalışmaları yapılmadığını, birkaç sefer dernekte her eğilimden öğrencinin katıldığı kitaplar üzerinde sohbet toplantısı yapıldığını, öğrenci derneğinin yayın aracından bu tip bildiri ve sloganları anons etmediğini, Rifat ÖZTÜRK'ü kaçırmak isteyen 5 Ülkü Ocaklı talebeyi muavinlik odasında dövdüğüne dair olan iddianın yersiz olduğunu, FKF. ve DEV-GENÇ'e üye olmadığını, ancak bunların kurucu ve yöneticilerinin arkadaşları sayıldığını, okuldaki öğrenci çalışmaları konusunda zaman zaman aralarında görüş ayrılıkları ve tar-

tışmalar olduğunu, onlara karşı yönelttiği eleştirileri ülkenin sorunları ile de birleştirerek yazılı hale getirdiğini, mezun olmadan biraz önce hazırladığı bu eleştiri yazısını öğretmenlik yaptığı yerden bir mektup şeklinde arkadaşlarından birine gönderdiğini, işçi sınıfının öz örgütü için çalışması olmadığını, o yazıda böyle bir ifadenin de bulunmadığını, Askerî Savcılık ifadesinin kendisine ait olduğunu, ancak fikirler kısmındaki pasajın Askerî Savcı tarafından geliştirilerek yazıldığını, eski ifadesinde Marksist-Leninist bir kişi olarak görülmekte isede böyle olmadığını, beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Sanık verdiği dilekçesinde, zaman bakımından savunmaların kısıtlandığını ileri sürerek savunma yapmayacağını beyan etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık Zeki SARIHAN'ın:

a. GEE. Öğrenci Derneğinin yönetimini ilk defa Toplumcular Grubu adı altında oluşan bir grubun başkanı olarak seçime girip kazanarak ele aldığı; bir sene süre ile öğrenci derneği başkanlığı yaptığı; bu okuldaki Marksist-Leninist faaliyetlerin öğrenciler arasında gerek teorik gerek pratik yönden başlamasının ve artmasının sanığın öğrenci derneği yönetimini ele geçirdikten sonra başladığı; okul içinde sanığın öğrenci derneği başkanlığı sırasında 4.11.1968 tarihinde önce tamamen akademik ve okul statüsü ile, öğrencilerin tümünü ilgilendiren konulara ilişkin olmak üzere yapılan boykotun 35 kişilik komite üyesi olduğu; bunu ve öğrenci derneği başkanlığına seçilmesini takiben öğretmen Muzaffer GÜRSES ile Doğan ERGÜN'ün Ankara içinde orta dereceli okullara nakledildikleri için bu tayinleri protesto maksadıyla 8.3.1969 tarihinde Kurtuluş Meydanında düzenlenen mitingde hazır bulunduğu ve (Ne güzel olurdu eğitimde bozukluklar çözümlense, Amerika atılsa, toprak çalışanın, fabrika işçinin olsaydı, bugünlerde geçecek, başa toplumcular gelecek, ilerisi aydınlanacak ve suçlular cezalarını göreceklerdir. Biz bu yürüyüşle sömürgen güçlerin karşısında yerimizi alıyoruz. Bu kavga emeğin sermayeye karşı kavgasıdır) şeklinde konuşma yaptığı; 13.3.1969 günü de Muzaffer GÜRSES'i Kurtuluş Lisesinden alıp okula getiren öğrenciler arasında olduğu; keza aynı olayın devamı mahiyetinde olmak üzere; 13.3.1969 günü Muzaffer GÜRSES'in yerine enstitüye Türkçe öğretmenliğine atanan Haydar DİRİÖZ'ün dersine girmeme boykotunda bulunduğu; öğrenci derneği başkanlığı sırasında bu derneğin TDGF.'nin bir alt kuruluşu haline gelmesi ve millî demokratik devrim savaşına katılması için geniş çapta çalışmalarda bulunmuş, bu derneğin her türlü araç ve gereçlerinden yararlanmış, anons cihazından Marksist-Leninist fikirleri işleyen bildiriler, sloganlar yayınlatmış, bildiriler neşretmiş, Balıkesir, İzmir, Bursa, İstanbul, Edirne, Trabzon ve Samsun Eğitim Enstitülerini dolaşarak, bu enstitülerin öğrenci derneklerinin devrimci faaliyetlerinin ne olduğu ve devrimci öğrenci dernekleri arasında işbirliğinin sağlanması için ne yapılması gerektiği hususlarını inceleyip raporlar hazırlamış olduğu; Ankara'daki fakülte ve yüksek okul öğrenci dernekleri başkanları ile FKF. genel başkanı ve Türkiye'deki bütün üniversite fakülteleri ve yüksek okulları öğrenci dernekleri ile müştereken bildiriler yayınladığı; okul içinde de öğrenci derneği başkanlığı sırasında da bildiriler yayınladığı; keza okuldan mezun olduktan sonra da görev yaptığı Selimiye'den Gazi Eğitimde yeni oportünizmin eleştirisi başlıklı 21 daktilo sayfalı yazı gönderdiği; bütün bu bildirilerde ve yazılarında sanığın Marksist-Leninist düşünceyi benimsemiş millî demokratik devrim savaşını eylem klavuzu kabul etmiş olduğunun açıkça ve hiç bir itiraza yer kalmayacak biçimde göründüğü; Askerî Savcıya verdiği GEE. 5K. 711 sıradaki hazırlık ifadesi; huzurda verdiği DT. 2K. 230 sayfadaki ve 392 sıradaki yazılı sorgusu; bu beyanlarında yapmış olduğu açık itiraf ve ikrarlarını doğrulayan, tamamlayan ve soyutluktan kurtaran şahit Mehmet KIZILKAYA'nın GEE. 5K. 644 sıradaki hazırlık; DT. 4K. 753 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadesi; şahit Vahdettin ÖZTECİR'in GEE. 5K. 647 sıradaki hazırlık, DT. 4K. 775 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadesi; şahit Cumhur SALTIKLAR'ın 5K. 658 sıradaki hazırlık; DT. 4K. 801 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadesi; şahit Şükran ÇETİN'in 5K. 704 sıradaki hazırlık, DT. 4K. 835 sayfadaki yeminli son

soruşturma ifadesi; şahit Necati KARABULUT'un 5K. 718 sıradaki hazırlık, Tal. 3K. 79 sıradaki yeminli son soruşturma ifadesi; şahit İbrahim AYDOĞDU'nun 5K. 707 sıradaki hazırlık, DT. 4K. 820 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadesi; şahit Mustafa UZUNBAŞ'ın GEE. 5K. 713 sıradaki hazırlık ve Tal. 3K. 79 sıradaki yeminli son soruşturma ifadesi ile; yazılı delillerden FKF. 5K. 3D. 23 sıradaki Bay Kemal KURDAŞ başlıklı (Kahrolsun Amerika ve onun işbirlikçileri, yaşasın emperyalizme karşı dövüşen dünya halkları) sloğanları ile biten FKF. Merkez Yürütme Kurulundan Süleyman ÇOŞKUN, Ziraat Fakültesi Talebe Cemiyeti Başkanı Timur ERKMAN, Ankara İktisadî Ticarî İlimler Akademisi Talebe Cemiyeti Başkanı Mehmet DEMİR ve S. B. F. Öğrenci Derneği Başkanı ile birlikte yayınladıkları ve devrimci dayanışma içinde bulunduklarını gösterir bildiri; keza FKF. 4K. 4D. 13 sırada sanık Zeki SARIHAN'ın İstanbul, Ankara ve Karadeniz üniversitelerinin fakülte ve yüksek okulları öğrenci dernekleri başkanları ile birlikte yayınladıkları Basın Bülteni başlıklı bildiri; GEE. 2K. 4D. 210 sırada sanığın öğrenci derneği başkanlığındaki yönetim kurulunun listesi; GEE. 2K. 5D. 226/2'de Atalan'lı köylü kardeşler başlıklı ve (milyonların ayak sesleri işitilmeye başlamıştır.) sloganı ile biten bildiri, GEE. 2K. 5D. 224/1 sırada (öğretmenler üzerinde faşist terör devam ediyor) başlıklı bildiri ve aynı dosya 236 sırada müdür Mehmet DOĞANAY tarafından bu bildirinin 4 Mart 1969 günü GEE. içinde dağıtıldığına dair ihbar yazısı, aynı dosya 231/19 sırada bütün Türkiye öğretmenlerine başlıklı) gücümüzü Türkiye ve Dünya Halklarının bize bıraktığı devrimci miraştan almaktayız. Yaşasın Türkiye öğretmenlerinin devrimci kavgası, yaşasın gerçek millî eğitim, yaşasın tam bağımsız ve gerçekten Türkiye) sloğanlarını taşıyan bildiri, 231/15 sırada gene sanığın başkanlığı zamanında yayınlanmış Gazi Eğitim Enstitüsü mensuplarına başlıklı (Yaşasın emperyalizme karşı dövüşen dünya halkları) sloğanı ile biten bildiri, GEE. 2K. 6D. 240 sırada 3 Ocak 1968 tarihinde yapılan öğrenci derneği seçimlerinde toplumcular adına Zeki SARIHAN'ın yaptığı seçim konuşması, 240/1 sırada aynı konuşmanın müsvettesi, aynı dosya 244/1-18 diziler arasında (eğitim enstitülerinden rapordur) başlıklı ve sanık Zeki'nin Balıkesir, İzmir, Bursa, İstanbul, Edirne, Trabzon, Samsun eğitim enstitülerine 29 Mart ilâ 14 Nisan 1970 günleri arasında yaptığı geziden sonra hazırladığı ve bir nüshasını GEE. Öğrenci Derneğine bir nüshasını da eğitim enstitüleri daimi sekreterliğine sunduğu ve gezinin amaçları hanesinde 3 ncü madde olarak (millî demokratik devrim görüşünü öğrencilere aktarmak) olduğu açıkça belirtilen ve keza Balıkesir Necatibey eğitim enstitüsü için (sosyalist öğrenciler devrimci gençlik derneği adı altında sıkıca örgütlenerek derhal eğitim çalışmalarına başlamalı, millî demokratik devrim stratejisini kesinleştirmelidirler. Sosyal demokratlar anti-emperyalist devrimci bir çizgiye getirilerek gericilerden tecrit edilmeli, onlarla ittifakları bozulmalıdır. iyi çalışılırsa enstitü anti emperyalist bir kale olabilir). önerisini, İzmir, Buca Eğitim Enstitüsü için (henüz proleter bilinci ve bu yönde bir öğrenci gücünün bulunmadığı, Buca eğitim enstitüsünde birçok yönlerden uzun sürecek çalışmalar yapılması gerekli görülmektedir.. Gazi Eğitim Enstitüsü öğrencileri dernek olarak bütün broşürleri ve bildirileri göndermek, alınacak adresler yolu ile bunları genel kurul içine yaygınlaştırmak şahsen mektuplar yazıp devrimci eğitimde bulunmak) önerisini, İstanbul Eğitim Enstitüsü için (...millî demokratik devrim görüşünü benimseyen arkadaşlar da desteklenerek ideolojik çalışmalarda bulunmak genel kurullarına bol bol bildiri, broşür göndermek gerekiyor) ve bunun gibi Bursa Eğitim Enstitüsü, Edirne Eğitim Enstitüsü, Trabzon Fatih Eğitim Enstitüsü, Samsun Eğitim Enstitüsü gibi enstitüler için çeşitli öneriler ihtiva eden ve bu enstitülerdeki devrimci öğrencilerin isim ve adreslerini bir liste halinde ekinde veren rapor; GEE. 2K. 6D. 245/1-21 sıralar arasında G. E. E.'de yeni oportünizmin eleştirisi başlıklı sanık Zeki'nin 5 Kasım 1970 tarihinde görevli bulunduğu Selimiye'den yazıp gönderdiği ve (işçi sınıfının düşüncesine kendini adamış militan ve çalışmaları izleyen sempatizanlarca günün sorunu şudur: İşçi sınıfı devrimcisi olduklarını söyleyen aydınlık sosyalist derginin çevresinde toplananlar mı bu sıfatı taşımaya lâyıkdırlar, Proleter Devrimci Aydınlık Dergisi çevresinde toplananlar mı? GEE. öğrencileri kadar bu konuda kolay karar verebilecek başka bir grup bulunamaz zira GEE. öğrencileri bir yıl boyunca tartışma konularının pratiğini yaşadılar, işçi sınıfı ideolojisinin nasıl küçük burjuvazinin kuyruğuna takılmak istendiğini en açık bir biçimde gördüler... Boykot olayına Marksist

bir çözümleme getiren bizlere demediklerini bırakmıyorlardı.... ısrarla verilen ideolojik mücadele sonunda aktif unsurların hemen tamamı doğru devrimci düşünceye, Marksizme-Leninizme kazanılmıştır... biz işçi sınıfının öz örgütünü kurmaya çalışacağımızı, özel olarak TİP'in olanaklarını bu yönde kullanacağımızı söylüyoruz, Marksist-Leninistler her şeyden önce nihaî çıkarları için dövüştükleri, işçi sınıfının kendi gücüne güvenirler, ondan başka kimseden medet ummazlar, proleter devrimcileri her şeyden evvel ve her durumda işçi sınıfının ekonomik mücadelesini siyasî mücadeleye dönüştürmeye çalışırlar... Biz onlara göre, önümüzdeki devrimci adımın millî demokratik devrim olduğunu işçi sınıfının objektif şartlarının yeterli olduğunu söylediğimiz, proleter devrimci siyasî örgütümüzü kurmak kavgası verdiğimiz için çok hızlı gidiyoruz... Gazi Eğitimde en çok öz eleştiri yapanlardan biri sayılmamız gerekmez mi? Geçen yıl okul öğretime açılırken öğrenci derneği adına yapılan konuşma, 10 KASIM konuşması, öğretmen boykotu ve 6 ncı Filo için yapılan direnişlerdeki forumlarda yaptığımız konuşmada, derneğin yıllık kongresindeki yazılı raporumuz, seçimlerden önce ve sonra çıkardığımız bültenler, barış gönüllüleri olayındaki davranışlarımız ve konuşmalarımız, Mustafa NECATİ'yi anma töreninde ve 16 MART'taki yazılı metinlerimiz, son olarak öğretmenlere gönderdiğimiz muhtıra, şehirde dağıttımız bildiriler, gazetelere ve radyoya çeşitli vesilelerle ulaştırdığımız görüşler. Bu kadar çok yazılı ve sözlü metin acaba bizim neyi, niçin savunduğumuzu ortaya koymuyormu... Dilekçe bile verdiğimiz halde bizler ve pek çok arkadaşımız devrimci gençlik derneğine alınmıyorduk. Amerikan yağlarını imha etme planımıza Lâtif GÜVERCİN aynı dilekçe ile karşı koymadı mı? Bulgurların imhasına gelince saçma falan demedi bastı çuvallara bıçağı... proleter devrimcileri işçi sınıfı öncülüğünde millî cephe için ileri, onların kimisi sosyalist devrim peşinde, kimisi millî demokratik hareket peşinde koşa dursun, proleter devrimcileri, millî demokratik devrim için ileri... Proleter devrimcileri işçi sınıfının öz örgütü için ileri, yaşasın işçi sınıfı ideolojisi.....) şeklindeki sanığın sorgusunda ileri sürdüğü (Ben Marksist-Leninist değilim sosyalistim, bizler sosyalistiz, Marksist-Leninist değiliz) şeklindeki beyanlarının tamamen aksini gösteren ve sanığın bilinçli, aktivitesi yüksek bir Marksist-Leninist olduğunu kuşkudan uzak şekilde ortaya koyan eleştiri yazısı, aynı dosya 246/1-6 sıralar arasında Gazi Eğitim Enstütüsünün 44 ncü Öğretmen Okullarının 122 nci kuruluş yıl dönümünde Gazi Eğitim Enstitüsünde yapılan Anma töreninde öğrenci derneği adına sanık Zeki SARIHAN'ın 16 Mart 1970 tarihinde yaptığı ve tamamen Millî Demokratik Devrim Stratejisini anlatan, bu stratejinin sloganları ile biten konuşma örneği ve dosya da bulunup ta sözü uzatmamak üzere zikrine lüzum görülmeyen diğer yazılı delillerle kuşkudan uzak bir şekilde sübuta ermiş bulunmaktadır.

Sanık Askeri Savcıya vermiş olduğu ifadesinde genellikle olayları açık veya dolaylı bir şekilde kabul ve ikrar etmiş olmasına rağmen sorgusunda bir çoklarını red veya tevil cihetine gitmiş ancak hey'etimizce yazılı ve sözlü deliller muvacehesinde sanığın bu şekildeki sorgu ve savunmalarına değer atfedilememiştir.

Yukarıya özet halinde bölümler nakledilen yazılı deliller ve muhtevaları ve şahit beyanları karşısında sanığın Marksist-Leninist düşünceyi diğer bir deyimle bilimsel sosyalizmi eylem kılavuzu kabul eylemiş Türkiye'de komünist bir devlet rejimi ve komünist bir toplum düzeni yaratma ana gayesinde ilk basamak olarak ve sosyalist ihtilâlin zeminini hazırlayacak olan millî demokratik devrim stratejisini kabul eylemiş bir kişi olduğu hiç bir tereddüde yer kalmayacak şekilde âşikardır. Sanığın gerek bu fikrî yapısı itibariyle ve gerekse yukarıdaki faaliyetleri itibariyle GEE, Öğrenci Derneğinin yönetimini ve başkanlığını ele geçirerek aslında öğrencilerin isteklerini, daha iyi yetişmeleri için gerekli araç ve gereçleri ve zemini temin etmek, okul idaresi ile öğrenciler arasındaki dayanışmayı sağlamak amaçları ile kurulmuş bulunan ve bu yönü ile tamamen yararlı ve legal bir kuruluş olan öğrenci derneğini Marksist-Leninist gayeli ve millî demokratik devrim mücadelesi veren bu yönü ile de T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 1 nci fıkrasında öngörülen bir cemiyet haline getirmiştir.

Bütün bu ve GEE. bölümü sanıklarından buraya kadar durumları incelenenlerin bölümlerinde gösterilen ve keza gerekçenin teorik inceleme bölümünde ayrıntılı şekilde açıklanan gerekçelerle sanığın T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 1 nci fıkrasında öngörülen suçun maddî ve manevî unsurlarını oluşturduğu bu nedenle anılan madde uyarınca cezalandırılmasının gerektiği yolunda tam bir kanaata ulaşılmıştır.

b. Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı nezdinde kurulu 3 numaralı Askerî Mahkemede esas 1972/14 sayısı ile görülüp diğer sanıklar için nihaî hüküm verilerek işbu hüküm Askerî Yargıtay 1 nci Dairesinin 2.4.1973 gün ve E. 1973/61, K. 1973/66 sayılı kararı ile onaylanan davadan tefrik edilip mahkememize gönderilen sanık Zeki SARIHAN hakkındaki Askerî Savcılığın 7.7.1971 gün ve E. 971/90 sayılı iddianamesine bağlı davanın görülmesi sonunda:

Ankara Belediyesi yetkili organlarının üniversite öğrencilerinin kimlik kartlarının belli bir ücret karşılığında belediyece onaylanması halinde otobüslerde geçerli sayılacağına ilişkin karar alması üzerine, ayrıntıları aynı olayda sanık Özgün NAS'ın hanesinde anlatıldığı şekilde, öğrenci örgütlerinin 1.1.1970 tarihinde yaptıkları toplantıdan sonra sanık Zeki SARIHAN'ın da Ankara Gazi Eğitim Enstitüsü öğrenci derneği başkanı olarak (Kardeşler) başlıklı bildiriyi yayınlayanlar arasında olduğu sanık Zeki SARIHAN'ın huzurdaki tevilli beyanına rağmen Askerî Savcıya verdiği ve Ek İddianame ile gelenler 4K. 7D. 9 sırada mevcut hazırlık ifadesi, aynı olayda sanıklar Uçman SUNGUR'un aynı dosya 11, 37, 74; Abdullah KUTLAR'ın aynı dosya 7, 49, 68; Timur ERKMAN'ın 14, 50, 68 ve Özgün NAS'ın 57, 68, 80 sıralarda mevcut C. Savcısına, Toplu Basın Asliye Ceza Mahkemesine, Askerî Savcıya verdikleri hazırlık ifadeleri ve huzurdaki sorgu ve savunmaları ve aynı dosya 1 sırada mevcut Kardeşler başlıklı bildiri ile sübuta erdiğinden mahkememizde sanığın T. C. K.'nun 311 nci maddesi gereğince cezalandırılması gerektiği inancı hasıl olmuştur.

135. CEVAT KARA:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın öğrenci derneği yönetim kurulunda sayman olarak görev aldığını, öğrenci derneği tarafından çıkarılan bildirilerden, sayman sıfatından ötürü usulsüz harcamalardan, devgence yapılan yardımlardan sorumlu bulunduğunu, okuldaki silahlı nöbet tutulma işini organize edenlerden ve devamlı nöbet tutanlardan olduğunu, öğrenci derneğinin okuldaki bütün faaliyetlerinden mesul olduğundan bahisle fiiline uyan T. C. K.'nun 146/3. maddesi gereğince tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K. 141/5-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık Askerî Savcıya 10.8.1971 tarihinde verdiği ifade de:

Muhtelif yerlerde öğretmenlik yaptıktan sonra 1969-70 ders döneminde GEE.'ne kaydolduğunu, ikinci sene öğrenci derneği seçimlerine İbrahim SEVİMLİ'nin dahil bulunduğu DEVGENÇ proleter devrimciler listesi ile girerek kazandıklarını, seçimler sırasında okula dışardan öğrenci gelip gelmediğini, katiyetle bilmediğini, ancak bir ara okul idaresince yabancı öğrencilerin okula alınmamaları hususunda anons yapıldığını, okulda ana giriş kapısında, yemekhanede, yayın odasında ve dernek odasında nöbet tutulduğunu, nöbetlerin silahsız olarak tutulduğunu, bunlardan maksadın gelen yabancıların ziyaretçilerine durumdan haber vermek olduğunu, buralarda kendisinin de nöbet tuttuğunu, kubbe ve balkonda nöbet tutulmadığını, nöbetlerden idarenin haberdar olduğunu, karşı gruptan olanların dernek odasına götürülüp dövülmeleri diye bir şeyin mevzuubahis olmadığını, derneğin sadece talebe-idare ilişkisi ile meşgul olduğunu, Marksist-Leninist teorinin işlenmesi veya pratiğinin yapılması hususlarına ön ayak olmadığını, Şubat tatilinde iken kantinin duvarlarına CHE ile ölen devrimcilerin resimlerinin ve bazı sözlerin yazıldığını, bunlardan haberlerinin olmadığını, kantin ile ilgisi olmadığından buna müdahale etmediğini, ŞAFAK adlı bildirinin dağıtılmasından haberinin

bulunmadığını, proleter devrimci grubu, seçim bildirisinden, Amerikan Gavuruna ve kardeşleş başlıklı bildirilerden haberinin bulunmadığını, bunların okulda veya dışarda basıldıklarını bilmediğini, bu hususları yayın kolunun bilmesi gerektiğini, kendisinin sayman olarak görev yaptığını, kantin gelirlerinin öğrenci kolu çalışmalarında harcandığını, seçimi kazanacak grubun masraflarının öğrenci derneğinden ödeneceğine dair bir karar alındığını, buna istinaden İbrahim SEVİMLİ'nin seçim sırasında yaptığı masrafın kendisine ödendiğini, okuldaki devrimci gençlik çalışmaları ile ilgili herhangi bir bilgisinin bulunmadığını beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

Yayınlanan bildirilerin hiç birisiyle en ufak bir ilgisinin bulunmadığını, bunları kimin ve ne zaman yayınladığını, bilmediğini, tüzüğe göre saymanın 150 lira başkanın 250 liraya kadar harcama yetkisi bulunduğunu, bunların sonradan yönetim kuruluna bilgi vermek zorunda olduklarını, bu miktarı aşan harcamalar için yönetim kurulunun karar alması, gerektiğini, saymanın görevinin yönetim kurulunca alınan kararları uygulamaktan ibaret bulunduğunu, karar ve hesap defteri incelenecek olursa bütün harcamaların tüzüğe uygun olarak yapıldığının görüleceğini, sayman olarak usulsüz hiç bir ödeme de bulunmadığını, usulsüz olarak iddianamede zikredilen harcamaların büyük bir kısmının kendisinin de görev aldığı yönetim kurulunun işe başladığı tarihten önceki devreye ait olup kendileriyle bir ilgisinin bulunmadığını, yönetim kurulu olarak 1971 Ocak ayı başlarında göreve başladıklarını, 27 Ocak 1971 tarihinde fakir öğrencilere yardım adı altında yapılan 1250 liralık ödemenin yönetim kurulunun kararına dayanılarak sömstir tatilinde ailelerinin yanına gidecek parası bulunmayan fakir öğrencilere yapıldığını keza İnegöl örgütüne yapılan 363 liralık harcamada da hiç bir ideolojik maksadın bulunmadığını, okulda nöbet tutulduğunu, kendisinin de tuttuğunu, fakat bu nöbetlerin silahlı olmadığını, nöbet işlerini tanzim etmediğini, nöbet işlerini dernek sekreteri, erkek ve kız öğrenci işleri başkanlarının müştereken tanzim ettiklerini, derneğin yasalara uymayan hiç bir faaliyetinin olmadığını, Askerî Savcılık ifadesinin doğru olduğunu, 28 Aralık 1970 tarihinde seçime girdiklerini 1971 yılı Ocak ayının 3 veya 4 ncü günü göreve başladıklarını, 1 Mayıs 1971 tarihinde öğrenci derneğinin kapatılmasıyla görevlerinin sona erdiğini beyan etmiştir.

Sanık vekili Av. Nevzat HELVACI yazılı olarak yaptığı savunmada:

Müvekkili hakkında esas hakkındaki mütalâada T. C. K.'nun 141/5-6 ncı maddenin tatbikinin istendiğini, burada üzerinde durulması gereken kanunun müvekkilinin üye olduğu iddia edilen 141 nci maddeyi ihlâl eden bir cemiyetin bulunup bulunmadığı hususunun olduğunu, 141 nci maddede yazılı cemiyetin 2 veya daha ziyade kimsenin aynı amaç etrafında birleşmesiyle vücut bulduğunu, önemli olan bir noktanın da taraflarda aynı gayeye müteveccih olan irade birliğinin mevcut olması keyfiyeti olduğunu, şahısların bir araya gelmelerinin tespit edilmesinin yeterli bulunmadığını, bunların aynı amaç etrafında toplandıklarının ve bu amacında maddenin 1 nci fıkrasında gösterilen amaca uygun olduğunun tespiti gerektiğini, aynı maddenin belli bir amacın gerçekleştirilmesi için asgarî bir teşkilâtlanmayı cezalandırdığını, esas hakkındaki mütalâadan G. E. E. Öğrenci Derneği ve devrimci gençlik derneğinin 141 nci maddeyi ihlâl eden teşkilâtlanma olarak kabul edildiğinin anlaşıldığını, sanıkların kurdukları cemiyetin gizli bir cemiyet olarak ileri sürüldüğünü, öğrenci derneği ile devrimci gençlik derneğinin kanun çerçevesinde kurulmuş olduğunu, bilhassa öğrenci derneğinin okulun kuruluşundan beri çalıştığını, her iki derneğin gerekli beyannameler verilerek kurulduğunu, gizli cemiyetlerin bu yolla kurulmalarının söz konusu olamayacağını, dernek tüzüğünde amacın gösterilmesi gerektiğini, bu derneklerin kuruldukları sırada 141 nci maddeyi ihlâl eder nitelikte görülmediklerini, amacı kanuna aykırı olan kuruluşların feshi için görevli mahkemeler önünde dava açılabildiğini, bu iki dernek hakkında kuruluşları sırasında böyle bir davanın açılmadığını, bundan bu kuruluşların kanuna aykırı bir amaç taşıyarak kurulmadıklarının anlaşıldığını, yönetici durumunda bulunan kişilerin kusurlu davranışlarının hiç bir zaman genel kurul iradesi sayılamayacağını, derneğin amacını değiştirdiklerinin kabul edilemeyeceğini, dosyada mevcut delillerin müvekkilinin illegal bir kuruluş üyesi olmadığını, hatta okulda böyle

bir kuruluşun bulunmadığını gösterdiğini, öğrenci derneğine okul talebelerinden üye olmayanın bulunmadığını, dernek üyesi bulunan bütün öğrenciler hakkında dava açılmamış olmasının bu derneğin 141 nci maddenin yasakladığı bir kuruluş olmadığını gösterdiğini, zaten bir teşkilâtlanma olmaksızın 141 nci maddenin uygulanmasının söz konusu olamayacağını, 141 nci maddede açıklanan bir cemiyet kurma konusunda karşılıklı olarak açıklanmış birbirine uygun iradelerinin bulunup bulunmadığının dosyadaki delillere göre araştırılması gerektiğini, müvekkilinin bu konuda açıklanmış iradesini gösterir bir delilin dosyada mevcut olmadığını, aynı örgütün kurucuları ve üyeleri olarak sanıkların belirli bir dönem içinde bir araya gelmiş olmalarının gerektiğini, illegal olan ve amaçları 141 nci maddede gösterilen bir dernek için irade mutabakatının legal bir kuruluşun üyeliği ile saptanamayacağını, birden fazla sanıklı suçlarda iştirak halinin tespiti için, fiilin işlenmesinden önce sanıklar arasında aynı fiilin ikai için anlaşmanın şart olduğunu, vuku bulan olaylardan bir kısmının cereyanından önce sanıkların tümünün bu fiili işlemek üzere anlaştıklarının iddia edilemeyeceğini, okulla ilişiği kesilen bir öğrencinin üyeliğinin de sona erdiğini, halbuki, 141 nci maddede yazılı amaçları gerçekleştirmek üzere cemiyet kuranların üyelik sürelerinin öğrenim süreleri ile sınırlanamayacağını, bir cemiyetin varlığından bahsedilebilmesi için cemiyet adına organize edilmiş disiplinli ve müşterek faaliyetlerin bulunması icap ettiğini, isnat edilen fiillerin bir örgüt faaliyeti olarak telakki edilebilmesi için ya karar organınca alınmış bir kararın uygulanması veya önceden hazırlanmış bir programın gerçekleştirilmesi sonucu işlendiklerinin tespit edilmesi gerektiğini, sanıklar tarafından kurulmuş bir illegal örgütün programı elde edilmediğine veya bu alanda bir kabul de mevcut olmadığına göre, bu fiillerin önceden hazırlanmış bir programın gereklerinin yerine getirilmesinden ibaret olduğunun kabul ve iddia edilemeyeceğini, bu savunmanın aksine bir delilin bulunmadığını, kişilerin kendi iradelerinin tezahürü olarak açıkladığı düşünce veya işlediği fiillerin bir örgüt faaliyeti sayılamayacağını, iddiaların büyük bir bölümünü sağcı öğrencilerin dövülme olaylarının teşkil ettiğini, bu fiiller sübut bulsa dahi ancak ceza kanununun 456 ncı maddesinin tatbik edilebileceğini, bildiri yayınlamak suretiyle ceza kanununun bazı maddelerinin ihlâl edilebileceğini, ancak bu fiilin 141 nci madde kapsamına girmeyeceğini, zira cemiyete üye olma fiilinin yayın faaliyetlerinden ayrı bir fiil olduğunu, üstelik bildiri yayınlamanın gizliliğin değil aleniyetin bir delili olduğunu, yayın yoluyla bir suç işlenmişse burada basın kanunu hükümlerinin tatbik edilebileceğini, bildirilerin büyük bir kısmının altında mühür ve imza bulunmadığını, sanıkların bu bildirileri yayınladıklarını kabul etmediklerini, boykot ve gösteri yürüyüşlerini 141 nci madde ile irtibatlandırmanın mümkün bulunmadığını, kanunsuz yürüyüş halinde 171 sayılı Kanunun tatbik edilebileceğini, diğer taraftan emniyet görevlilerine mukavemet ve aranan kişileri saklama fiillerinin 141 nci madde ile ilgisinin bulunmadığını, askerî yargıtay kararlarında gizli cemiyet kurma şeklindeki birleşme veya müşterek faaliyetin ittifak edilen gayeye ulaşabilecek ciddiyet ve yetenekte olması gerektiğine işaret edildiğini, okulda gizli cemiyet kurdukları iddia edilen sanık sayısının 15 civarında bulunduğunu, yapılan aramalarda bir silah deposu tespit edilmediğini, sanıkların müsnet suçu kitap gazete gibi araçlarla gerçekleştirmeleri mümkün olmadığından suçun bu bakımdan da teşekkül etmediğini, olayda 141 nci maddede yazılı cemiyetin varlığını tespit edebilmek için askerî yargıtayca gerekli görülen unsurlardan hiç birisinin mevcut olmadığını, müvekkilinin DEV-GENÇ'in görüşünü benimsediği hakkında bir bilgisinin bulunmadığını, benimsemiş de olabileceğini, 141 nci maddenin belli bir görüşü benimseme fiiline değil belli amaçlarla cemiyet kurma fiiline ceza tayin ettiğini, bu görüşleri gerçekleştirmek için bir örgütlenme yoksa 141 nci maddenin ihlâl edilmiş olmayacağını, millî demokratik devrim stratejisinin sadece komünist partilere has bir strateji olmadığını, 141 nci maddenin sloğanları cezalandıran bir madde olmadığını, yargıtay 1 nci ceza dairesinin millî demokratik devrimi savunmanın suç teşkil eylemediğini gösteren kararı bulunduğunu, müvekkilinin bir sınıf diktası özlemi içinde olduğunu göstermeye yarar bir delilin bulunmadığını, dinlenen tanıklardan bir kısmının aldatılmış, bir kısmının aldanmış bulunabileceğini, keza kötü niyetle mahkemeyi yanıltmak isteyen tanıkların da bulunduğunu, aleyhte beyanda bulunan Ülkü Ocağı mensubu şahitlerin ifadelerinin objektif sayılamayacağını, mütalâada belirtilen 39

olaydan bir kısmının suç teşkil etmeyen fiiller olduğunu, bir kısmının ise okul disiplinini ilgilendiren meselelerle alâkalı olduğunu, bazı fiillerin genel ve yuvarlak ifadelerle anlatıldığını, okul da idarenin bilgisi tahtında nöbet tutulduğunu, fakat son tahkikat sırasında bu nöbetlerin silahsız tutulduğunun sabit olduğunu, müvekkilinin ismini vererek silahlı nöbet tuttuğunu belirten hiç bir şahit beyanı bulunmadığını, bu olay sabit olsa bile ancak 6136 sayılı Kanunun tatbik edilebileceğini, okulda aranan kişilerin saklandığına ilişkin iddia ile ilgili görgüye ve teşhise dayanan somut bir beyanın bulunmadığını, bu iddianın yapılan tespitlerle çürütüldüğünü, sıkıyönetim zamanında yapılan iki aramada da aranan hiç bir sanığın ele geçmediğini, saklama fiilini kanunun 296 ncı madde ile müstakilen cezalandırdığını, müvekkili Cevat KARA'nın Devrimci Gençlik Derneğinin üyesi olmadığını, öğrenci derneği üyesi olduğunu, derneğin yönetim kurulunda dört ay saymanlık yaptığını derneğin müvekkilinin dönemine ait usulsüz bir harcamasının olmadığını, kendisinden önceki dönemlerde yapılan harcamalardan müvekkilinin sorumlu tutulamayacağını, müvekkilinin Mehmet KIZILKAYA'nın odasının işgali olayında bulunmadığını, suç teşkil eden bir fiilinin tespit edilemediğini, müsnet suçun maddî ve manevî unsurları gerçekleşmediğinden müvekkili hakkında beraat kararı verilmesini talep etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Askerî Savcı iddianamede sanık CEVAT KARA'nın öğrenci derneği yönetim kurulunda sayman olarak görev aldığını, çıkarılan bildirilerden, usulsüz harcamalardan, DEV-GENÇ'e yapılan yardımlardan sorumlu bulunduğunu, okuldaki silahlı nöbet tutma işlerini organize edenlerden ve nöbet tutanlardan olduğundan bahisle T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi uyarınca, esas hakkındaki mütalâada ise 141/5-6 ncı maddeler uyarınca tecziyesini istemiştir. Sanık sorgusunda yayınlanan bildirilerle en ufak bir ilgisinin bulunmadığını, saymanın görevinin yönetim kurulunca alınan kararları uygulamaktan ibaret bulunduğunu, bütün harcamaların tüzüğe uygun olarak yapıldığını, usulsüz hiç bir ödemede bulunmadığını, nöbet işlerini tanzim etmediğini ileri sürmüştür. Sanığın iddialarını çürüten, müsnet suçun sübuta erdiğini gösteren ve cezalandırılmasını haklı kılan yeterli deliller elde edilemediğinden şüphe sanığın lehine yorumlanarak çoğunluğun oylarıyla sanığın beraatine karar verilmiştir.

136. MUSTAFA TURAN:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın 28.12.1970 tarihinde yapılan seçimi kazanarak öğrenci derneğinde sayman olarak bulunduğunu, öğrenci derneğinin yayınladığı bütün bildiri ve faaliyetlerden sorumlu bulunduğunu, mensup bulunduğu proleter devrimciler grubu seçim bildirgesinde MDD. tezi savunulduğundan sanığın da aynı görüşte olduğunu, okulda silahlı nöbet tutan silahlı DEV-GENÇ militanlarından olduğunu, karşı gruba mensup kişilerin dövülme ve sorguya çekilmelerinde hazır bulunduğunu, Efrahim AYTAÇ'ın dövülmesi olayında kendisinin de bulunduğundan bahisle T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/5-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık Askerî Savcıya 10.8.1971 tarihinde verdiği ifadesinde:

1969-70 ders döneminde GEE.'ne kaydolduğunu, 23.12.1970 tarihinde yapılan seçimlere DEV-GENÇ'in proleter devrimciler listesi ile iştirak ederek kazandığını, kendisine saymanlık vazifesinin verildiğini, okulda kapıda, yayın odasında ve öğrenci derneğinde nöbet tutulduğunu, bunların şüpheli şahısların okula girmesini önlemek için tutulduğunu, ideolojik bir maksadı bulunmadığını, anons odasından para, tel veya mektubu gelenlere anons yapıldığını, bildiri okunmadığını, kubbe ve balkonda nöbet tutulduğundan malumatı bulunmadığını, yayın odası ve dernekte nöbet tutacaklara ait listeyi kendisinin hazırladığını, kendisinin de nöbet tuttuğunu, okul yeni açıldığında sağcı grubun 5 kişiyi yaraladığını, bunun üzerine bir

forum yapılarak bu şahısların okula alınmamasına karar alındığını, bu forumda kendisinin bulunmadığını, kapıdaki nöbetin bir sebebinin bu şahısların içeriye girmelerini önlemek ve sağcıların yapacağı söylenen baskını bertaraf etmek olduğunu, nöbetlerin silahlı tutulduğundan ve balkona taş yığıldığından haberinin bulunmadığını, kantinin öğrenci derneğine ait olduğunu, buraya devrimci gençlerin resim yapıştırmış olduklarını, başlangıçta sağcıların orada bir pano sahibi olduklarını, ancak silahlı tecavüzden sonra onların panolarının indirildiğini, DEV-GENÇ Federasyonunca gönderilen bildirilerin dernek odasına geldiğinden haberinin bulunmadığını, Şafak bildirisinin nerede basıldığını ve nerede dağıtıldığını bilmediğini, proleter devrimciler grubunun seçim bildirgesinden haberinin bulunmadığını, Amerikan Gavuruna başlıklı bildiriyi kendilerinin yazmadığını, kardeşler başlıklı bildiriden de haberinin olmadığını beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

27 Mayıs harekâtının ürünü olan Anayasaya içtenlikle bağlı bulunduğunu, bugüne kadar Anayasadan şikâyet ettiğinin görülmediğini, şikâyet ve uğraşının Anayasayı uygulayamayanlara yönelik olduğunu, Anayasayı tağyir ve ilga amacını güden bir harekete iştirak etmediğini, bu davanın çıkarıcı bazı muhbirlerin uydurma ihbarları sonunda açıldığını, öğrenci derneği yönetim kuruluna girdiğinin doğru olduğunu, bu derneğin yasal bir kuruluş olduğunu, öğrenci olması dolayısiyle derneğin tabii üyesi bulunduğunu, 2 nci sene öğrencilerin oylarıyla yönetim kuruluna seçildiğini, dosyada mevcut seçim bildirgesiyle hiç bir ilgisinin bulunmadığını, yönetim kurulunca yayınlandığı iddia edilen 3 adet bildiriyle de bir ilgisinin bulunmadığını, yönetim kurulunun tasvibi ile 2 adet basın bülteni yayınlandığını, bunlarında mühürlü ve imzalı olduğunu, bunların dışında dernek başkanı İbrahim SEVİMLİ'nin başbakan ve cumhurbaşkanına çektiği telgrafların bulunduğunu, Efrahim AYTAÇ'ı tanımadığı gibi dövmesinin de söz konusu olmadığını, okulda yemekhanede, danışmada, yayın ve dernek odasında öğrenciler tarafından nöbet tutulduğunu, bunların silahlı olarak ve ideolojik maksatla tutulmadığını, kendisinin de belirttiği yerlerde nöbet tuttuğunu, nöbet sırasında ve sair zamanlarda hiç silah taşımadığını, Askeri Savcılık ifadesinin doğru olduğunu beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Ceza kanununun 146/3 maddesinin tatbiki ile ilgili olarak evvelce savunma yapmış olduğunu, aynı kanunun 141/5-6 maddelerini ihlâl ettiğine ilişkin iddia ile ilgili müdafasının avukatının yapacağını, eski savunmasını aynen tekrar ettiğini, suçu olmadığını, mahkemenin ve kanunların adaletine iltica ettiğini beyan etmiştir.

Sanık vekili Av. Nevzat HELVACI yazılı olarak yaptığı savunmada:

Esas hakkındaki mütalâa ile müvekkilinin ceza kanununun 141/5-6 maddesi uyarınca tecziyesinin istendiğini, incelenmesi gereken konunun müvekkilinin üye bulunduğu iddia edilen 141 nci maddeyi ihlâl eden bir cemiyetin bulunup bulunmadığı konusu olduğunu, 141 nci maddeye göre cemiyetin iki veya daha ziyade kimselerin aynı amaç etrafında birleşmeleriyle vücut bulduğunu, taraflarda aynı gayeye müteveccih olan irade birliğinin mevcut olması gerektiğini, kurucuların aynı amaç etrafında toplandıklarının ve amaçlarının maddenin 1 nci fıkrasında gösterilen amaca uygun olduğunun da tespitine ihtiyaç bulunduğunu, maddenin belli bir amacın gerçekleştirilmesi için asgarî bir teşkilâtlanmayı cezalandırdığını, mütalâadan G. E. E. Öğrenci Derneği ve devrimci gençlik derneğinin 141 nci maddeyi ihlâl eden teşkilâtlanma olarak kabul edildiklerinin anlaşıldığını, her iki derneğin gizli bir cemiyet olduğunun ileri sürüldüğünü, oysaki iki derneğin de legal olarak kurulduğunu, bilhassa öğrenci derneğinin okulun kuruluşundan beri çalıştığını, gizli bir cemiyetin beyanname verilerek kurulamayacağını, dernek tüzüğünde güdülen amacın belirtilmesinin zorunlu olduğunu, amacı kanuna aykırı olan kuruluşların feshi için görevli mahkemeler önünde dava açılabildiğini, bu iki dernek hakkında bu tip dava açılmadığına göre bunların kanuna aykırı bir amaçla kurulmadıklarının aşikâr olduğunu, yönetici durumundaki kişilerin kusurlu davranışlarının hiç bir za-

man genel kurul iradesi sayılamayacağını, derneğin amacını değiştirdiklerinin kabul edilemeyeceğini, elde mevcut delillerin müvekkilinin illegal bir kuruluşun üyesi olmadığını gösterdiğini, zaten okulda illegal bir kuruluşunda bulunmadığını, okulun bütün öğrencilerinin öğrenci derneği üyesi olduğunu, dernek üyesi öğrencilerin tamamı hakkında dava açılmamasının bu derneğin 141 nci maddenin yasakladığı bir kuruluş olmadığını gösterdiğini, bir teşkilâtlanma olmaksızın 141 nci maddenin uygulanamayacağını, 141 nci maddede açıklanan bir cemiyeti kurma konusunda müvekkili ile diğer sanıkların birbirine uygun açıklanmış iradelerinin bulunduğunu gösteren hiç bir delile dosyada rastlanılmadığını, aynı örgütün kurucuları ve üyeleri olarak sanıkların belirli bir dönem içinde bir araya gelmiş olmalarının gerektiğini, kaldı ki, sanıkların faaliyet dönemlerinin ayrı tarihlere rastladığını, illegal olan bir dernek için irade mutabakatının legal bir kuruluşun üyeliği ile saptanamayacağını, birden fazla sanıklı suçlarda iştirak halinin tespiti için fiil işlenmeden önce sanıklar arasında aynı fiilin ikai için anlaşmış olmanın şart olduğunu, vuku bulan bazı olaylarda bu şartın mevcut olmadığını, meselâ; bazı boykot olaylarından önce bütün sanıkların bu konuda anlaştıklarının iddia edilemeyeceğini, okulla ilgisi kalmayan öğrencinin üyeliğinin de sona erdiğini, 141 nci maddeye giren bir cemiyeti kuranların üyelik sürelerini öğrenim süreleri ile sınırlanamıyacağını, bir cemiyetin varlığından bahsedilebilmesi için cemiyet adına organize edilmiş disiplinli ve müşterek faaliyetlerin bulunması gerektiğini, isnat edilen fiillerin bir örgüt faaliyeti olarak telâkki edilebilmesi için ya karar organınca alınmış bir kararın uygulanması veya önceden hazırlanmış bir programın gerçekleştirilmesi sonucu işlendiklerinin tespit edilmesi gerektiğini, sanıklarca kurulmuş bir illegâl örgütün programı elde edilmediğine göre bu fiillerin önceden hazırlanmış bir programın gereklerini yerine getirilmesinden ibaret olduğunu kabul ve iddia edilemiyeceğini, kişilerin kendi iradelerinin tezahürü olarak açıkladığı düşünce veya işlediği fiillerin bir örgüt faaliyeti sayılamıyacağını, iddiaların büyük bir bölümünü sağa mensup öğrencilerin dövülme olaylarının teşkil ettiğini, subutu halinde bu eylemlere ancak 456 ncı maddenin uygulanabileceğini, bildiri yayınlamak suretiyle ceza kanununun bazı maddelerinin ihlâl edilebileceğini, fakat 141 nci maddenin ihlâl imkânının bulunmadığını, zaten bildiri yayınlamanın aleniyetin bir delili olduğunu, yayın yoluyla bir suç isnadı varsa bunun takibinin basın kanunu hükümlerine göre yapılmasının gerektiğini, elde edilen bildirilerden birçoğunun altında mühür ve imza bulunmadığını, sanıkların bu bildirileri yayınladıklarını kabul etmediklerini, boykot ve gösteri yürüyüşü düzenleme ile 141 nci maddenin irtibatlandırılamıyacağını, ancak yürüyüş sebebiyle 171 sayılı kanunun ihlâl edilebileceğini, emniyet görevlilerine mukavemet etme ve aranan kişileri saklama fiillerinin 141 nci maddeyi ilgilendirmiyeceğini, okulda gizli cemiyet kurdukları iddia edilen sanık adedinin 15 civarında olduğunu, yapılan aramalarda silah bulunmadığını, müsnet suçun kitap, gazete gibi araçlarla işlenmesi mümkün olmadığından suçun bu yönden de teşekkül etmediğinin kabul edilmesi gerektiğini, olayda 141 nci madde de yazılı cemiyetin varlığını tespit edebilmek için askeri yargıtayca gerekli görülen unsurlardan hiç birisinin mevcut olmadığını, müvekkilinin DEV-GENÇ'in görüşünü benimsediği hususunda bir bilgiye sahip olmadığını, benimsemiş de olabileceğini, 141 nci maddenin görüşü benimsemeyi değil belli amaçlarla cemiyet kurmayı tecziye ettiğini, millî demokratik devrim stratejisinin sadece komünist partilere has bir strateji olmadığını, 141 nci maddenin belirli sloganları cezalandıran bir madde sayılamıyacağını, yargıtay 1 nci ceza dairesinin millî demokratik devrimi savunmayı suç saymadığını, müvekkilinin bir sınıf diktası özlemi içinde olduğunu göstermeye yarar bir delilin bulunmadığını, dinlenen tanıklardan bir kısmının da aldanmış olabileceklerini, hatta kötü niyetle mahkemeyi yanıltmak isteyen tanıkların da bulunduğunu, aleyhte beyanda bulunan ülkü Ocağı mensubu tanık beyanlarının objektif olamıyacağını, mütalâada ileri sürülen 39 olaydan bir kısmının kanun nazarında suç teşkil etmediğini, bazı fiillerin ise okul disiplinini ilgilendirdiğini, bir kısım fiillerin de genel ve yuvarlak ifadelerle anlatılıp mahiyetlerinin açıklanmadığını, okulda tutulan nöbetlerin silahsız olarak ve enstitü kurulunun kararına uygun olarak tutulduğunun duruşmalarda anlaşıldığını, müvekkilinin adını vererek silahlı nöbet tuttuğunu ileri süren hiç bir tanık beyanının mevcut olmadığını, bu iddia sabit olsa bile 6136 sayılı kanunun tatbikinin düşünülebileceğini, okulda aranan kişilerin saklandığına dayanan iddianın görgüye dayanan somut bir beyan olmadığını, bu iddianın aksinin resmi tespitlerle tespit edildiğini, Sıkıyönetimden sonra iki kere ya-

pılan aramada hiç bir aranan sanığın ele geçmediğini, okulda bulunan yabancıların öğrencilerin tanıdıkları veya evvelki yıl mezunları olduklarını, zaten aranan kişileri saklama fiillerini kanunun 296 ncı madde ile ayrıca cezalandırdığını, müvekkilinin devrimci gençlik derneği üyesi olmadığını, sadece öğrenci derneğine mensup olduğunu, bu derneğin yönetim kurulunda sadece iki ay çalıştığını, müvekkilinin Efrahim AYTAÇ'ın dövülmesi olayı ile bir ilgisinin bulunmadığını, sırf iki aylık yöneticilikten ötürü hiç bir eylemi bulunmayan müvekkilinin cezalandırılamayacağını, hakkında dava açılmayan diğer yöneticilerle bu sanık arasında hiç bir fark bulunmadığını, isnat edilen suçun maddî ve manevî unsurları tekevvün etmediğinden hakkında beraat kararı verilmesini istemiştir.

Delillerin tartışılması:

Askerî Savcı iddianamesinde sanık MUSTAFA TURAN'ın öğrenci derneğinde sayman olarak bulunduğunu, derneğin yayınladığı bütün bildiri ve faaliyetlerden sorumlu bulunduğunu, okulda silahlı nöbet tutan DEV-GENÇ militanlarından olduğunu, karşı gruptan kişilerin dövülme ve sorguya çekilmelerinde hazır bulunduğunu, Efrahim AYTAÇ'ın dövülmesine iştirak ettiğinden bahisle T. C. K.'nun 146/3 maddesi uyarınca, esas hakkındaki mütalâada ise 141/5-6 ncı madde gereğince tecziyesini talep etmiştir. Sanık sorgu ve savunmasında dosyada mevcut seçim bildirgesiyle, yönetim kurulunca yayınlandığı iddia edilen üç adet bildiriyle bir ilgisinin bulunmadığını, Efrahim AYTAÇ'ı dövmediğini, silahlı nöbet tutmadığını beyan etmiştir. Sanığın iddialarının aksini ve suçun sübuta ulaştığını, gösteren, cezalandırılmasını haklı kılan yeterli deliller elde edilemediğinden çoğunluk oylarıyla beraatine karar verilmiştir.

137. HALİL YAPAĞLI:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın GEE.'de 2.4.1969 tarihinden itibaren kurulmuş bulunan fikir kulübünün kurucu üyelerinden olduğunu, Rifat ÖZTÜRK'ün başkanlığındaki öğrenci derneğinde denetleme kurulu başkanı olarak görev yaptığını, okulda silahlı nöbet tutanlardan olduğunu, bulgur çuvallarının parçalanması olayına, muavinler odasına sığınan 5 talebenin, memur Necati ERDOĞAN'ın, Efrahim AYTAÇ'ın Cemali KOLAY'ın, Lami ORUÇ'un, İbrahim LEK'in dövülme olaylarına katıldığını, öğrencileri sorguya çektiğini, okuldaki bütün anarşik olaylara katıldığını, DEV-GENÇ militanı olduğundan bahisle T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi mucibince tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/5-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa etmiştir.

Sanık Askerî Savcıya 9.8.1971 tarihinde verdiği ifadesinde:

1968-1969 ders yılında GEE.'ne kaydolduğunu, 1971 yılında mezun olduğunu, talebe iken öğrenci derneği ve devrimci gençlik derneğinde yürütme kurullarında görev yapmadığını, sadece Rifat ÖZTÜRK'ün başkanlık ettiği öğrenci derneğinde denetleme kurulu başkanı bulunduğunu, vazifesinin ara sıra hesapları inceleyip tanzim ettiği raporları dernek başkanlığına vermek olduğunu, dernekte talebe dövmediğini, nöbet tutmadığını, bu durumu dahi bilmediğini, okuldaki bütün öğretmenlerle sık sık görüşüp olayların eleştirisini yaptığından dolayı kendisini militan olarak göstermiş bulunabileceklerini, bu eleştirilerin okul içi faaliyetler, kavgalar ve nöbet tutmalar üzerine olduğunu, görüşlerini izah ettiğini beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorguda:

T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesini ihlâl etmediğini, GEE.'de 2 Nisan 1969 tarihinde kurulan fikir kulübünün kurucu üyelerinden olduğunu, bunun yasal bir kuruluş olduğunu, Rifat ÖZTÜRK başkanlığındaki öğrenci derneği yönetim kurulunda görev almadığını, o dönemin denetleme kurulu başkanı olduğunu, Rifat ÖZTÜRK'ün dahil bulunduğu devrimciler grubu

seçimi kazanmadan daha 15 gün önce denetleme kurulu başkanı olarak görevde bulunduğunu, okulda silah görmediği gibi olduğunu da duymadığını, bu sebeple silahlı nöbet tutulduğunun söz konusu olamayacağını, silahsız tutulan nöbetlere iştirak ettiğini, bu meyanda yayın odasında, yemekhanede, ana binaya giriş kapısında nöbet tutulduğunu, bulgur çuvallarının parçalanması ve yere dökülmesi olayı ile ilgisinin bulunmadığını, Necati ERDOĞAN, Efrahim AYTAÇ, Cemali KOLAY, Lami ORUÇ, İbrahim LEK gibi şahısların dövülmesi olayına karışmadığını, Rifat ÖZTÜRK'ü kaçıran 5 kişinin dövülmesi olayına katılmadığını, zaten bu hadiseyi ertesi günü duyduğunu, dövüldüklerini iddia ederek disiplin kuruluna baş vuranların kendi isminden bahsetmediklerini, bu kişilerin ancak Sıkıyönetim ilân edildikten sonra bu olayları ileri sürdüklerini, dövüldüklerini ileri sürenleri tanımadığını, okulda Ülkücülerin yaptığı baskın dışında hiç bir olay vuku bulmadığından bütün anarşik olaylara katıldığına dair iddianında geçersiz olduğunu, DEV-GENÇ üyesi olmadığı gibi militanı da bulunmadığını, Askerî Savcılık ifadesinin doğru olduğunu, Rifat ÖZTÜRK'ün başkanlık yaptığı sırada denetlemeleri neticesinde bir usulsüzlük tespit etmediği için rapor tanzim edip Rifat ÖZTÜRK'e vermediğini beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Sorgusu esnasında söylediklerini aynen tekrarladığını, avukatının da savunma yapacağını, kimseyi dövmediğini, G. E. E.'de kurulduğu iddia edilen örgütün üyesi olmadığını, DEV-GENÇ'e kayıtlı bulunmadığını, 1969-1970 döneminde okulun öğrenci derneği denetleme kurulunda başkan olarak çalıştığını, 1957 yılından beri faaliyette bulunan bu derneğin yasal olarak kurulduğunu, denetleme kurulu başkanlığına seçimle geldiğini, müsnet suçlarla ilgisi bulunmadığından hakkında beraat kararı verilmesini istemiştir.

Sanık vekili Av. Aytaç MALKOÇ yazılı olarak sunduğu savunmada:

Müvekkili hakkında kesin ve açık ithamların bulunmadığını, yer ve zaman belirtilerek somut olaylar gösterilmeden bütün olayları yapanlar şeklinde bir ibare ile bir grup şahıs isminin sayıldığını, bu grup isimlerin bir kısmının arasında müvekkilinin de isminin bulunduğunu, bir kimsenin suçlanabilmesi için hangi olayda bulunduğunun yer ve zaman gösterilerek açıkça belirtilmesi gerektiğini, müvekkilinin dernekte denetçi olarak görev yaptığını, görev konusunun derneğin gelir ve giderlerini kontrol etmek olduğunu, propaganda ve diğer organizasyonların görevi dışında kaldığını, nerede konuşma yaptığının açıklanmadığını, okul müstahdemleri ile sadece bir sendika kurabilmeleri konusunda konuşma yaptığını, okulda vuku bulan olaylarla müvekkili arasında yer, zaman ve şahıs bakımından kesin bir ilişki kurabilecek şahadet ve delilin dosyada mevcut olmadığını, tanıkların bir kısmının müvekkili ile karşı dünya görüşlerine sahip kişiler olduklarından bunların beyanlarının gerçekle ilgi derecesinin mahiyetinin kolayca anlaşılacağını, silahlı nöbet tutulduğu konusunda da herhangi bir şahadetin bulunmadığını, bulgur çuvallarının parçalanması olayı ile ilgili evrak arasında da müvekkilinin isminin bulunmadığını, derneğin hesaplarını denetleyen bir kimsenin cemiyetin diğer bütün faaliyetleriyle de meşgul olduğunun kabul edilemeyeceğini, cemiyetin üyeleri arasında çeşitli işler konusunda görev bölümü yapıldığını, yapılacak işler için müvekkilinin de iştirakiyle karar alındığına dair delil bulunmadığını, müvekkilinin cemiyetin üyesi olduğundan bahisle bütün fiillerden sorumlu tutulması için yeterli ve kesin delillerin bulunmadığını, bu nedenlerle müvekkili hakkında beraat kararı verilmesini talep etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık HALİL YAPAĞLI'nın GEE.'de 2.4.1969 tarihinde Fikir Kulübünün kurulması sırasında kurucu heyeti meydana getiren kişiler arasında olduğu, ayrıca Rıfat ÖZTÜRK'ün başkanlığındaki devrimciler grubuna mensup bulunduğu ve 23.1.1970 tarihinde bu grupla öğrenci derneği seçimine girip seçimleri kazandığı, denetleme kurulu başkanlığına seçildiği: devrimciler grubu olarak GEE. içinde hâkimiyeti sağlamak amacı ile karşı fikirdeki yani milliyetçi fikri benimsemiş olan öğrenciler ve idareciler üzerinde tehdit, hakaret ve dövme gibi olaylarla korku ve sindirme havası yarattıkları, bu cümleden olmak üzere 22.6.1970 tarihinde beş öğrencinin dövülmesi, 28.9.1970 tarihinde okul memurlarından Necati ERDO-

ĞAN'ın dövülmesi, 23.10.1970 tarihinde Efrahim AYTAÇ'ın dövülmesi, 6.10.1970 tarihinde Cemali KOLAY'ın ve Lami ORUÇ'un dövülmesi, 4.10.1970 tarihinde de İbrahim LEK'in dövülmesi ve sorguya çekilmesi olaylarına katıldığı; okulda mevcut müstahdem ve işçilerin bilinçlendirilmelerini ve örgütlenmelerini sağlamak amacı ile bunlar arasında faaliyette bulunduğu ve onların bir sendika kurabilmeleri için konuşmalar yaptığı; öğrenci derneğinde, yayın odasında ve kapıda nöbetler tuttuğu; Bekir YALÇINTAŞ'ın köycülük kolu başkanlığı sırasında köycülük kurulu komisyonuna üye olarak dahil bulunduğu sanığın Askerî Savcıya verdiği GEE. 662 sıradaki hazırlık ve huzurda verdiği DT. 3K. 235. sayfadaki ve aynı klasör 12 sıradaki yazılı sorgusu ve bu ifadelerinde mevcut yer yer açık ikrarlarını doğrulayan, tamamlayan ve sanık hakkındaki isnatları âşikare çıkaran şahit Hasan TORKUL'un GEE. 7K. 2D. 922/8 sıradaki hazırlık ve DT. 5K. 926 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadesi; şahit Şükran ÇETİN'in GEE. 5K. 704 sıradaki hazırlık ve DT. 4K. 835 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadesi; şahit Süleyman TOKGÖZ'ün GEE. 5K. 677/12 sıradaki hazırlık ve DT 5K. 1125 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadeleri ile Ali KAPLAN'ın hanesinde yazılı şahitlerin hazırlık ve yeminli son soruşturma ifadeleri ve yazılı delillerden sanığın Bekir YALÇINTAŞ başkanlığındaki köycülük kolunda komisyon üyesi olduğuna dair DT. 2K. 190/1-2 sıralardaki el yazısı ile yazılmış belgeler; aynı dosya 191 sırada köycülük kolu çalışmalarının köylülere ve işçilere tek deyimle emekçilere sınıf bilinci verme yolunda bir çalışma olduğunu gösterir GEE. köycülük kolu başkanı Bekir YALÇINTAŞ tarafından yazılmış 21.4.1969 tarihli ve Erzurum Eğitim Enstitüsü Öğrenci Derneğine başlıklı (GEE. Öğrenci Derneği iki yıldan bu yana bildiğiniz gibi toplumcu grubun elindedir. İki yıldır toplumcu çalışmalar yapılmaktadır... Bu nedenlerle köye en kısa ve direkt yardımın emekçilere sınıf bilincini verme işi olacağına inandık. Çalışmalarımızı bu temel üzerine kurduk.....) şeklinde ifade taşıyan belge; GEE. 7K. 2D. 935 sırada mevcut arkadaşlar başlıklı (...bizlerin, köylülerin ve bütün halkımızın kurtuluşu ancak sınıf düşmanlarımızın ve onların iktidarının yok edilmesi ile ve işçilerin köylülerin iktidarının kurulması ile mümkündür. Okuldaki bu mücadelemiz halkımızın devrimci mücadelesinin bir parçasıdır. Öğrenci arkadaşlarımızın bu mücadeleye omuz vermelerini istiyoruz..... Yaşasın işçilerin, köylülerin, devrimci iktidarı için mücadelemiz) sözleri ile biten ve "GEE. işçileri", "GEE. işçi-köylü çalışma komiteleri birliği" imza blokunu havi sanık Halil tarafından hazırlanmış bildiri, GEE. 2K. 8D. 289/3 sırada sanık Halil YAPAĞLI'nın 23 Aralık 1970 Çarşamba günü yapılan toplantıda denetim kurulu başkanlığına seçildiğine dair belge vesair delillerle kuşkudan uzak bir şekilde sübuta ermiş bulunmaktadır.

Sanık sorgu ve savunmasında; GEE.'de kurulduğu iddia olunan hiç bir örgüte üye olmadığını, 1957 yılından beri faaliyette bulunan öğrenci derneği denetleme kuruluna başkan seçildiğini, bunun yasal bir kuruluş olduğunu ifade eylemiş diğer olayları kabul etmemiş ise de yukarda gösterilen yazılı ve sözlü deliller muvacehesinde bu savunmalarına itibar edilememiştir.

Gerekçenin teorik inceleme bölümünde T. C. K.'nun 141/1 nci maddesinde yazılı bir cemiyet niteliğinde olduğu ayrıntılı şekilde açıklanan FKF.'nin GEE.'deki alt kuruluşunu teşekkül ettiren 50 kurucu arasında sanığın da mevcut olduğu aşikâr olmakla birlikte bu kulüp içinde başkaca hiç bir yerde adına rastlanmadığından ve herhangi bir faaliyeti saptanmamış olduğundan sanık hakkında 141 nci maddenin 1 nci fıkrasının uygulanması düşünülememiştir. Aynı şekilde öğrenci derneğinin gelir gider hesaplarını denetlemekten ibaret olan denetleme kurulu başkanlığı görevi de daha önceki sanıkların bölümlerinde amaç ve niteliği toplumcu grubun eline geçmesinden sonra T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 1 nci fıkrasında öngörülen niteliğe dönüştüğü izah edilen GEE. Öğrenci Derneğinin sevk ve idarecisi sıfatı sanığa verilememiş ve denetim kurulu başkanı olarak bu derneği yönettiği sonucuna varılamamıştır.

Buna mukabil sanığın kulüp veya öğrenci derneği denetim kurulu başkanlığı ve üyeliği ve fikrî formasyonu itibariyle okul içinde bu üyeliklerin vermiş olduğu zihniyet ve aktivite ile yukarıda yazılı nöbet tutma, bazı şahısların sorguya çekilmesi ve GEE. işçileri arasında millî demokratik devrim çalışmalarını yapması gibi çeşitli yer ve zamanlarda işlemiş olduğu eylemleri aynı kasıt altında işlenmiş tek fiil olarak kabul edilmiştir.

Bütün bu ve Ali KAPLAN, İbrahim SEVİMLİ ile Zeki SARIHAN'ın hanelerinde gösterilen ve ayrıca gerekçenin teorik inceleme bölümünde ayrıntılı şekilde yazılan gerekçelerle sanığın fiillerinin T. C. K.'nun 141/5 nci maddesinde yazılı suçu oluşturduğu, bu itibarla anılan madde uyarınca cezalandırılmasının gerektiği inancına ulaşılmıştır.

138. VAHDET KADIOĞLU:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın fikir kulübü üyesi, İbrahim SEVİMLİ'nin başkanlığındaki öğrenci derneğinde ikinci başkan, köycülük kolu başkanı olarak bulunduğunu, Gülşehir üzüm mitinginde aktif örgütlenme, hareketin yürütülmesinde çalışmalar yaptığını, Yozgat TÖS. olayında Yozgat'a gittiğini, köycülük kolu olarak 16 Haziran işçi olaylarına iştirak edildiğini, Polat'lı köylerine gidilerek köy çalışmalarında bulunulduğunu, derneğin çıkardığı bildirilerden ve derneğin gelirinin usulsüz harcamalardan sorumlu bulunduğunu, okulda silahlı nöbet tuttuğunu, Ülkü Ocaklı Tolgay YILMAZ'ı tehdit ettiğini, Cemali KOLAY'ın dövülmesine iştirak ettiğini, DEV-GENÇ militanlarından bulunduğundan bahisle T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi gereğince tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/5-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık Askerî Savcıya 9.8.1971 tarihinde verdiği ifadesinde:

1969-70 ders döneminde GEE.'ne kaydolduğunu, 7.1.1970 tarihinde yapılan seçimlere giren Rifat ÖZTÜRK'ün listesinde yedek bulunduğunu, aynı sene köycülük kolu başkanı Kazım BUDAK'ın ayrılması üzerine mezkûr görevin kendisine verildiğini, 23.12.1970 tarihinde yapılan seçimi ise proleter devrimciler listesinden kazandığını, İbrahim SEVİMLİ'nin başkan kendisinin ise 2 nci başkan olduğunu, kubbe ve balkon kısımlarında nöbet tutulduğundan haberinin bulunmadığını, kapı nöbetinin silahsız ve yabancıların girmesini önlemek için tutulduğunu, idarenin nöbetten haberinin bulunduğunu, dernek ve yayın odasında da nöbet tutulduğunu, okulda bildiri basıldığından haberinin bulunmadığını, Şubat tatili esnasında kantin duvarına resimler yapıldığını, yazılar yazıldığını, bunları kimin yaptığını bilmediğini, dernek odasında talebelerin dövüldüğünden haberinin bulunmadığını, öğrenci derneğinin kapısına faşistler ve köpekler giremez şeklinde yazı yazıldığını hatırlamadığını, balkonda taş yığınlarının olduğunu bilmediğini, Sıkıyönetimden sonra aranan şahısların okulda kaldıklarını zannetmediğini, kendi zamanında köycülük çalışmaları yapılmadığını, öğrenci bildirilerinden malumatı bulunmadığını, beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

Rifat ÖZTÜRK başkanlığındaki öğrenci derneğinde yedek üye olduğunu, dernek faaliyetlerinde bir fonksiyonunun bulunmadığını, ancak o yönetim kurulunun son bir buçuk ayında köycülük kolu görevlisinin istifa etmesi üzerine bu kol görevini aldığını, görevli olduğu zaman içinde sadece Ovacık köyüne bir gezi tertip edildiğini, öğrenci derneği görev süresinin sonunda çalışmalarını genel kurula sunduğu zaman köycülük kolu faaliyetlerini belirten bir rapor yazmak zorunda kaldığını, evvelki kol başkanının faaliyetleri hakkında bilgi alamadığından dosyadaki gerçek olup olmadığını araştıramadığı şeyleri köycülük kolu faaliyetleri gibi yazdığını, genel kurulun toplantı günü bu yazdıklarını önceki arkadaşa gösterdiğini, bu şahsın bu gibi faaliyetlerde bulunmadıklarını, sorumluluğunu kabul edemeyeceğini beyanı üzerine bir buçuk aylık kendi görev süresi ile ilgili olarak yeni bir rapor hazırladığını, bu raporu genel kurula sunduğunu, dosyadaki köycülük kolu raporunun bu sebeple genel kurulda okunmadığını, dernekteki diğer evrakla birlikte dosyaya karıştığını, Ovacık köyüne yapılan gezinin mahiyetini Rıfat ÖZTÜRK'ün açıklamış bulunduğunu, 28 Aralık 1970'de yapılan öğrenci derneği seçimlerinde yönetim kuruluna seçildiğini, iki bildiri yayınladıklarını, dosya-

daki diğer bildirilerin öğrenci derneği tarafından yayınlanmadığını, dağıtıldıklarını da görmediğini, okulda silahlı nöbet tutulmadığını, derneğin düzenlediği nöbetlerin silahsız olduğunu, nöbetlere bütün öğrencilerin katıldığını, Tolgay YILMAZ'ı baş muavinlik odasında tehdit etmediğini, Cemali KOLAY'ı dövmediğini, Gülşehir üzüm mitinginin aktif örgütlenme ve hareketinin yürütülmesinde bir çalışmasının vaki olmadığını, bu mitinge gitmediğini, 16 Haziran işçi olaylarına iştirak etmediğini, Askerî Savcılık ifadesinin doğru olduğunu, ancak köycülük kolu çalışmaları raporu konusunda hazırda verdiği ifadenin doğru olduğunu, heyecanlı olduğu için As. Savcılıkta yanlış ifade etmiş olabileceğini beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Sırf öğrenci derneği yönetim kurulunda bulunması nedeniyle sanık durumuna düştüğünü, Rıfat ÖZTÜRK'ün başkanlığındaki öğrenci derneğinde yedek üye olduğunu, Kazım BUDAK'ın istifası üzerine derneğin görev süresinin bitmesine bir buçuk ay kala köycülük kolu görevini aldığını, Ovacık köyüne gezi amacıyla ve köy okuluna ders araç ve gereci yönünden yardım için gidildiğini, köycülük kolu çalışmaları ile ilgili yazıda belirtilen diğer hususların asılsız olduğunu, bu olayların tarih itibariyle görev yaptığı sürenin içine girmediğini, dövüldüklerini iddia eden kişilerin beyanları dışında bu suçlarla ilgili hiç bir delil bulunmadığını, keza okulda silahlı nöbet tutulduğuna dair de bir delilin mevcut olmadığını, öğrenci derneğince yayınlandığı iddia edilen bildirilerin kendileri tarafından yayınlandığını kanıtlar hiç bir delil olmadığından bu bildirilerin sorumluluğunu kabul etmediğini, ileri sürülen olaylar asılsız olduğundan hakkında beraat kararı verilmesini istemiştir.

Sanık vekili Av. Nevzat HELVACI yazılı olarak sunduğu savunmada:

Esas hakkındaki mütalâa ile müvekkilinin ceza kanununun 141/5 nci maddesi uyarınca tecziyesinin istenildiğini, üzerinde durulması gereken konunun müvekkilinin üye olduğu ileri sürülen ve 141 nci maddeyi ihlâl eden bir cemiyetin bulunup bulunmadığı meselesi olduğunu, bu maddede yazılı olan cemiyetin iki veya daha ziyade kimsenin aynı amaç etrafında birleşmesi ile vücut bulduğunu, taraflarda aynı gayeye müteveccih olan irade birliğinin mevcut olması gerektiğini, iki veya daha ziyade kimsenin bir araya gelmesinin kifayet etmediğini, bunların aynı amaç etrafında toplandıklarının ve bu amacın maddenin 1 nci fıkrasında gösterilen amaca uygun olduğunun da tespitine ihtiyaç olduğunu, maddenin belli bir amacın gerçekleştirilmesi için asgarî bir teşkilâtlanmayı cezalandırdığını, mütalâadan G. E. E. Öğrenci Derneği ve devrimci gençlik derneğinin 141 nci madde kapsamında birer kuruluş olarak kabul edildiklerinin anlaşıldığını, yani bu iki cemiyetin gizli bir cemiyet olduklarının ileri sürüldüğünü, her iki derneğin legal olarak kurulduklarını, özellikle öğrenci derneğinin okulun kuruluşundan beri çalıştığını, beyanname verilerek kurulan bu iki derneğin gizli kabul edilemeyeceğini, derneklerin tüzüğünde gerçekleştirilmesi istenilen amacın gösterilmesinin zorunlu olduğunu, amaçları kanunlara aykırı olan kuruluşların feshi için görevli mahkemeler önünde dava açılma imkânının bulunduğunu, kuruluşları sırasında bu iki dernek hakkında bu yönde bir dava açılmadığına nazaran bunların kanuna aykırı bir amaç taşıyarak kurulmamış olduklarının anlaşıldığını, yönetimde bulunan kişilerin kusurlu davranışlarının hiç bir zaman genel kurul iradesi sayılamayacağını, ve derneğin amacını değiştirdiğinin kabul edilemeyeceğini, dosyadaki delillerin müvekkilinin illegal herhangi bir kuruluşun üyesi olmadığını, zaten böyle bir kuruluşun G. E. E.'de mevcut olmadığını gösterdiğini, okulun bütün talebelerinin öğrenci derneğine üye bulunduklarını, dernek üyesi bulunan öğrencilerin tamamı hakkında dava açılmamış olmasının bu derneğin 141 nci maddenin yasakladığı bir kuruluş olmadığını gösterdiğini, suçun teşekkülü için disiplinli ve organize bir teşkilât arandığından 141 nci maddede açıklanan bir cemiyet kurma konusunda karşılıklı olarak açıklanmış birbirine uygun iradelerin bulunup bulunmadığının araştırılması gerektiğini, müvekkilinin bu konudaki iradesini gösterir hiç bir delilin dosyada bulunmadığını, aynı örgütün kurucu ve üyeleri olarak sanıkların belirli bir dönem içinde bir araya gelmiş olmalarının gerektiğini, illegal olan ve amacı 141 nci maddede gösterilen bir dernek için irade mutabakatının legal bir kuruluşun üyeliği ile saptanamayacağını, birden çok sanıklı suçlarda iştirak halinin tespiti için fiilin işlenme-

sinden önce sanıklar arasında aynı fiilin ikaı için anlaşmış olmanın gerektiğini, ileri sürülen olayların bazısında bu önceden anlaşma şartının mevcut olmadığını, okuldan ilişiği kesilen bir öğrencinin üyeliğinin de sona erdiğini, halbuki 141 nci maddede yazılı amaçları gerçekleştirmek üzere cemiyet kuranların üyelik sürelerinin öğrenim süreleri ile sınırlanamayacağını, bir cemiyetin varlığından bahsedilebilmesi için, cemiyet adına organize edilmiş disiplinli ve müşterek faaliyetlerin bulunmasının şart olduğunu, isnat edilen fiillerin bir örgüt faaliyeti olarak telakki edilebilmesi için ya karar organınca alınmış bir kararın uygulanması veya önceden hazırlanmış bir programın gerçekleştirilmesi sonucu işlendiklerinin tespit edilmesi gerektiğini, müvekkili veya diğer sanıklarca kurulmuş bir illegal örgütün programı elde edilmediğine nazaran bu fiillerin önceden hazırlanmış bir programın icaplarının yerine getirilmesinden ibaret olduğunun kabul ve iddia edilemeyeceğini, kişilerin kendi iradelerinin tezahürü olarak açıkladığı düşünceler veya işlediği fiillerin bir örgüt faaliyeti sayılamayacağını, iddianamede yer alan fiillerin büyük bir bölümünün Ülkü Ocağı mensubu öğrencilerin dövülme olaylarının teşkil ettiğini, bu fiiller sabit olduğunda 141 nci maddenin değil ancak 456 ncı maddenin tatbik edilebileceğini, bildiri yayınlama yoluyla ceza kanununun bazı maddelerinin ihlâl edilebileceğini, ancak 141 nci maddenin ihlâl edilmesinin olanak dışı bulunduğunu, kaldıki bildiri yayınlamanın gizliliğin değil aleniyetin bir delili olduğunu, yayın yoluyla bir suç isnadı varsa bunun takibinin basın kanunu hükümlerine göre yapılabileceğini, bildirilerin büyük bir kısmının altında dernek mühürü ve yetkili kişinin imzasının bulunmadığını, görevli kişilerin bu tip bildirileri yayınladıklarını kabul etmediklerini, boykot fiili ile gösteri yürüyüşü düzenlemenin 141 nci maddeyle irtibatlandırılamayacağını, gösteri yürüyüşü kanunsuz ise 171 sayılı Kanunun ihlâlinden bahsedilebileceğini, emniyet görevlilerine mukavemet gösterme ve aranan kişileri saklama fiillerinin 141 nci madde ile hiç bir ilgisinin bulunmadığını, G. E. E.'de gizli cemiyet kurdukları iddia edilen sanık adedinin 10-15 civarında olduğunu, yapılan aramalarda bir silah deposu bulunamadığını, kitap, gazete gibi araçlarla müsnet suçun gerçekleştirilmesi mümkün olmadığına göre suçun bu yönden de teşekkül edemeyeceğinin düşünülmesi gerektiğini, 141 nci maddede yazılı cemiyetin varlığını tespit edebilmek için Askerî Yargıtayca gerekli görülen unsurlardan hiç birisinin olayda mevcut olmadığını, müvekkilinin DEV-GENÇ'in görüşlerini benimsediği hakkında bilgisinin bulunmadığını, benimsemiş de olabileceğini, 141 nci maddeyle bir görüşü benimsemenin değil belli amaçlarla cemiyet kurmanın cezalandırıldığını, milli demokratik devrim stratejisinin sadece komünist partilere has bir strateji olmadığını, 141 nci maddenin sloğanları cezalandıran bir madde olmadığını, Yargıtay 1 nci Ceza Dairesinin millî demokratik devrimi savunmanın suç teşkil etmediğine dair kararının bulunduğunu, müvekkilinin bir sınıf diktası özlemi içinde olduğunu gösteren bir delilin dosyada bulunmadığını, dinlenen tanıklardan bir kısmının aldatılmış, bir kısmının da aldanmış tanık olmasının mümkün bulunduğunu, hatta kötü niyetle mahkemeyi yanıltmak isteyen tanıklardan da bahsedilebileceğini, Ülkü Ocağı mensubu şahitlerin beyanlarının objektif olamayacağını, mütalâada belirtilen 39 değişik olaydan bazılarının suç teşkil etmeyen fiil, bazılarının ise okul disiplinini ilgilendiren meselelerle ilgili bulunduğunu, okulda öğrenciler tarafından idarenin aldığı karara uygun olarak nöbet tutulduğunu, fakat nöbetçilerde silah bulunmadığını müvekkilinin ismini vererek silahlı nöbet tuttuğunu beyan eden hiç bir şahit ifadesine tesadüf edilmediğini, silahlı nöbet tutmanın subutu halinde ancak, 6136 sayılı yasanın tatbik edilebileceğini, okulda aranan kişilerin saklandığına dayanan iddia ile ilgili görgüye müstenit bir beyanın yer almadığını, bu alandaki iddiaların resmî tespitlerle yalanlandığını, sıkıyönetim zamanında yapılan iki aramada saklanan hiç kimsenin ele geçirilemediğini, okulda bulunan yabancıların ya talebelerin yakınları veya okulun mezun olmuş eski talebeleri olduğunu, aranan kişileri saklamanın ceza kanununun 296 ncı maddesiyle müstakilen tecziye edildiğini, savcılığın mütalâasına sübut yönünden dosyaya uygun bulmadıklarından maddî ve manevî unsurların gerçekleşmemesi sebebiyle müvekkili hakkında beraat kararı verilmesini istemiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık Vahdet KADIOĞLU'nun önce toplumcular grubuna dahil olarak Rıfat ÖZTÜRK başkanlığındaki heyetle yedek üye niteliği ile öğrenci derneği seçimlerine katıldığı seçimi kazandığı; Kâzım EUDAK'ın köycülük yolu başkanlığından ayrılması üzerine bir süre sonra sanığın köycülük yolu başkanlığına getirildiği; devrimciler grubunun seçime girmeden önce yayınlamış bulundukları ve FKF. tarafından (Dünya'da ve Türkiye'de devrimci hareket ve gençliğin yeri) başlıklı bildirinin isim değiştirilmiş şekli olan GEE. 2K. 4D. 212 sırada mevcut broşürün üzerinde yedek üyeler listesinde isminin bulunduğu bu itibarla bu broşürün ifade eylediği fikirlerin sahibi olduğu; bilâhare enstitüde devrimciler arasında meydana gelen kavgalı döğüşlü ayrılmadan sonra İbrahim SEVİMLİ başkanlığında (DEV-GENÇ Proleter Devrimciler grubu) adı ile anılan topluluğu oluşturdukları ve İbrahim SEVİMLİ birinci başkan Vahdet KADIOĞLU'da ikinci başkan adayı olmak üzere 28.12.1970 tarihinde öğrenci derneği seçimlerine katıldıkları, seçimi kazanıp Sıkıyönetim sonrasına kadar bu görevlerinin devam ettiği; 17.10.1970 tarihinde yapılan TDGF. kurultayına Öner YAĞCI ile birlikte GEE. Devrimci Gençlik Derneği delegesi olarak katıldığı ve TDGF. genel yönetim kuruluna seçildiği, (Mrk. Yrt. Krl. 2K. 5D. 42/1-2 sıradaki belge) Rıfat ÖZTÜRK'ün başkanlığındaki devrimciler grubunun yönetime hâkim olduğu sırada öğrenci derneğinin köycülük kolu başkanı iken o devrede yapılan köy çalışmalarını bir rapor halinde hazırladığı ve rapora göre Gülşehir üzüm mitinginde aktif örgütlenme ve hareketin yürütülmesinde çalışmalar yapılmış, Yozgat'ta vukubulan TÖS olayları sebebiyle Yozgat'a gidilmiş, 16 Haziran 1970'deki Üsküdar işçi olaylarına iştirak edilmiş, Polatlı köylerine gidilip köy çalışmasında bulunulmuş olduğu; bizzat sanığın Ovacık köyüne köy çalışmaları yapmak üzere gittiği; gerek Rıfat ÖZTÜRK'ün başkanlığındaki devrimciler grubunun yönetiminde öğrenci derneği tarafından çıkarılan ve gerekse İbrahim SEVİMLİ'nin başkanlığındaki DEV-GENÇ proleter devrimciler grubu yönetimindeki öğrenci derneği tarafından çıkarılan bildirilerinin muhtevalarından sorumlu olduğu; okulda dernek odasında, giriş kapısında ve yayın cihazı odasında nöbetler tuttuğu; devrimci fikirleri benimsemeyen öğrenciler, okul idarecileri ve öğretmenler üzerinde korku, yılgınlık ve baskı yaratmak maksadı ile tehdit, hakaret, sorguya çekme ve dövme olaylarına katıldığı, bu cümleden olmak üzere Tolgay YILMAZ'ın Başmuavin Hilmi AKPINAR huzurunda (arkadaş bazı yerlere gidiyor, bazı temasları var, gerici yayınlar okuyor, bu okulda sadece devrimcilerin sözü geçer, şayet arkadaş bu tutumunda devam ederse kendisi için hiçte iyi olmaz) şeklinde sözler söyleyerek tehdit ettiği sanığın askeri savcıya verdiği GEE. 5K. 664 sıradaki hazırlık, DT. 3K. 236 sayfadaki ve gene DT. 3K. 14 sıradaki yazılı sorguları ve savunmaları ile gerek Rıfat ÖZTÜRK'ün ve gerekse İbrahim SEVİMLİ'nin hanelerinde gösterilen bütün şahitlerin yazılı ve sözlü ifadeleri ve yazılı delillerden niteliği ve muhtevası Rıfat ÖZTÜRK'ün hanesinde tartışılan GEE. 2K. 4D. 212 sıradaki devrimciler başlıklı broşür, aynı dosya 213/1 sıradaki İbrahim SEVİMLİ imzası ile yayınlanan ve (okulumuz öğrenci derneği yeni yönetim kurulu görev listesi ilişiktedir. Yeni yönetim kurulu adına halklarımızın gerçek eğitimi için savaşacağımızı bildirir, yurtsever devrimci öğretmenlerimize saygılarımızın iletilmesine aracılığınızı dilerim). şeklinde GEE. müdürlüğüne hitap eden ve Vahdet KADIOĞLU'nun öğrenci derneği ikinci başkanı olduğunu gösteren belge; GEE. 2K. 7D. 280/19 ve 20 sıralarda İbrahim SEVİMLİ başkanlığında ve Vahdet KADIOĞLU'nun ikinci başkan adayı olarak DEV-GENÇ proleter devrimciler grubu adıyla iştirak edilen öğrenci derneği seçimleri için hazırlanmış afişler; aynı dosya 280/18 sırada proleter devrimciler grubunun (..... Türkiye Halklarının ve Türkiye devrimcilerin görevi bu üçlü ittifakı yıkmaktır. Bu üçlü ittifak ancak tüm halkımızın katıldığı halk savaşı yolu ile yıkılacaktır. Görevimiz ülkemizde halk savaşı yolu ile millî demokratik devrim yapmak ve tam bağımsız ve gerçekten demokratik Türkiye'yi kurmaktır. Yaşasın halklarımın bağımsızlık ve demokrasi mücadelesi) şeklinde biten bildiri; GEE. 2K. 8D. 282 sırada Vahdet KADIOĞLU'nun el yazısı ile yazılmış (GEE. Öğrenci Derneği köycülük kolu çalışma raporu) başlıklı 1969-1970 dönemi çalışmalarını gösterir rapor; aynı dosya 290/1 sırada Vahdet KADIOĞLU'nun köycülük kolu başkanı olarak, köy gezileri düzenlendiğini ve köy çalışmaları yapıldığını anlattığına ve proleter devrimciler grubu adıy-

la öğrenci derneği ikinci başkanlığına seçildiğine dair tutanak; aynı dosya 303 sırada (sosyalizmin bilimini kendilerine eylem klavuzu edinen proleter sosyalistlerinin) seçimi kazandığını ve seçim listesini ilân eden "Devrimci Bülten" başlıklı bildiri vesair delillerle kuşkudan uzak bir şekilde sabit olmuş bulunmaktadır.

Sanık Vahdet KADIOĞLU gerek Rıfat ÖZTÜRK ve gerekse İbrahim SEVİMLİ ile müşterek çalışma yaptıklarından deliller ve delillerin nitelikleri bu sanıkların hanelerinde etrafılı şekilde anlatılmıştır. Bu itibarla gerek gerekçenin teorik inceleme bölümündeki ayrıntılı izahat ve gerekse İbrahim SEVİMLİ, Rıfat ÖZTÜRK ve GEE. sanıklarından buraya kadar durumları incelenen sanıkların bölümündeki gerekçelerle sanığın T. C. K.'nun 141/5 nci maddesinde yazılı suçun unsurlarını oluşturduğu, bu itibarla anılan madde uyarınca cezalandırılması gerektiği inancına ulaşılmıştır.

139. ÖNER YAĞCI:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Devrimci Gençlik Derneği üyesi olan sanığın 17.10.1970 tarihinde yapılan DEV-GENÇ kurultayına GEE.'den Vahdet KADIOĞLU ile birlikte delege olarak katıldığını ve genel yönetim kuruluna üye seçildiğini, İbrahim SEVİMLİ başkanlığındaki öğrenci derneğinde sinema kolunu yürüttüğünü, MDD.'yi benimsediğini ve verilecek mücadelenin halk savaşı ile yapılacağı tezini savunanlardan olduğunu, okuldaki bütün hadiselere katıldığını, silahlı nöbet tuttuğunu, Kamil ŞAHİNOĞLU ve Lütfü KÜPÇÜOĞLU'nun dövülmeleri olayına katıldığını, İbrahim LEK'i seçimler sırasında okula girmemesi yolunda tehdit ettiğini, arkadaşları Celâl POLAT ve Hikmet ÖZDEMİR'le birlikte El-Fetih'e giderken Reyhanlı'da yakalanıp tutuklandıklarını, DEV-GENÇ'in faal elemanlarından ve militanlarından olduğundan bahisle fiiline uyan T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi mucibince tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/5-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa etmiştir.

Sanık Askeri Savcıya 27.9.1971 tarihinde verdiği ifadesinde:

1969-1970 ders döneminde GEE.'ne kaydolduğunu, devrimci gençlik derneğine girdiğini, 17.10.1970 tarihinde yapılan DEV-GENÇ olağanüstü kongresine okuldan delege olarak katıldığını, Vahdet KADIOĞLU ile birlikte genel yönetim kuruluna üye seçildiğini, 7 Ocak 1970 tarihinde Rıfat ÖZTÜRK'ün listesi ile yedek üye olarak öğrenci derneği seçimlerine katıldığını, asil üyelerden çekilen olmadığından asil üyeliğe geçemediğini, İbrahim SEVİMLİ zamanında seçimlere katılmadığını, ancak bazı asil üyeler vazifelerini yapmadıklarından sinema kolunun işlerini tedvirle görevlendirildiğini, 1970 yılı Aralık ayı sonunda yapılan seçimlerden evvel okuldaki devrimcilerin proleter devrimci ve işçi köylü grubu diye ikiye ayrıldığını, kendisinin bunlardan proleter devrimciler grubundan bulunduğunu, DEV-GENÇ'in tüzüğünü okumadığını, proleter devrimcilerin verilecek olan MDD. mücadelesinde bidayette işçi-köylü ayırımı yapmaksızın mücadeleye inanan bütün millici güçlerin bir güçlüğü etrafında toplanması, yapılacak halk savaşı sonunda birleşen millici güçlerin teşkil ettiği bir güç veya topluluğun iktidarı ele alacağını, bu mücadelede hangi sınıf daha aktif bir rol almışsa öncülüğün onda olacağını, Türkiye'de Türk halkları değil Türk halkı sorunu olduğu görüşünde bulunduğunu, 28.3.1971 günü Nail KOCABAY, Kamil, ŞAHİNOĞLU, Lütfü KÜPÇÜOĞLU, Efrahim AYTAÇ'ın dövülmediğini, o günlerde bu şahıslarda silah bulunduğu söylendiğinden İbrahim SEVİMLİ, Ahmet NERGİS, Battal ASLAN, Ali KAPLAN'la birlikte onların yattığı yatakhaneye giderek dolaplarını, yataklarının altını ve üzerlerini aradıklarını, silah bulundurmamaları hususunda kendilerine ihtarda bulunduklarını, onları öğrenci derneğine indirmediklerini, Kamil ŞAHİNOĞLU'nun 1970 yılı Ekim ayında okula geldiğinde Celâl POLAT tarafından dernek odasına indirildiğini görmediğini, okuldaki sağ sol çatışmaları nedeniyle hayatının tehlikede olduğunu, bu sebeple Hikmet ÖZDEMİR'in teklifi üzerine Celâl POLAT ve Hik-

met ÖZDEMİR'le birlikte El-Fetih'e gidip mücadeleye orada devam etmeye karar verdiklerini, Türkiye'ye dönmemek niyetinde olduklarını, ancak sınırda bir çiftlikte yakalandıklarını, İbrahim SEVİMLİ'ye El-Fetih'e gideceklerini söylemediğini, sadece Urfa taraflarına köy çalışmasına gideceklerini söylediklerini, cemiyetten bir miktar para aldıklarını, diğer masraflar için de devrimci arkadaşlarının para topladıklarını, okulda kapıda, dernek ve yayın odasında zaman zaman kubbe ve balkonda silahsız nöbet tutulduğunu, nöbetlerden idarenin haberinin olduğunu, nöbetten maksadın yabancı ve sağcıların okula baskın yapmalarını önlemek olduğunu, bildirilerin başlangıçta öğrenci derneğinin teksir makinesi ile basıldığını, o makine bozulunca dışardan gönderilmeye başlandığını, DEV-GENÇ'in gönderdiği bildirilerinde dağıtıldığını, anons cihazının derneğin emrinde olduğunu, esas olarak para, mektubu ve ziyaretçisi gelenlerin bunlardan haberdar edildiğini, sonraları vuku bulan büyük hadiselerin buradan talebelere duyurulduğunu, DEV-GENÇ bildirilerinin okunduğunu, eleştirisinin yapıldığını, olayın kınandığını ve mücadelenin sloğanlarının söylendiğini, yapılacak forum, miting ve yürüyüşlerin duyurulduğunu, Nazım HİKMET'in şiirlerinin okunmasını ve devrimci plakların çalınmasını duymadığını, okuldaki forum ve toplantıların sonunda öğrenciler tarafından toplu-ca DEV-GENÇ marşının söylendiğini, bu toplantılara okul müdürü, baş muavini, muavin ve öğretmenlerinde katıldıklarını beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

GEE. DEV-GENÇ Derneği üyesi olduğunu, TDGF.'nin 17 Ekim 1970 tarihinde yapılan kuruitayında delege olarak katılıp genel yönetim kuruluna seçildiğini, Rifat ÖZTÜRK'ün başkan seçildiği öğrenci derneği seçim listesinde yedek üye olduğundan yönetim kurulunda görev almadığını, keza İbrahim SEVİMLİ başkanlığında da öğrenci derneğinde görev almadığını, MDD. ve halk savaşı konularında düşüncelerini yazılı veya sözlü olarak hiç bir yerde belirtmediğini, okulda silahlı nöbet tutulmadığını, yayın odasında, yemekhanede giriş kapısında silahsız olarak nöbet tuttuğunu, Kamil ŞAHİNOĞLU ve Lütfü KÜPÇÜOĞLU'nu dövmediğini, İbrahim LEK'i tehdit etmediğini, Celâl FOLAT ve Hikmet ÖZDEMİR ile Reyhanlı'da yakalanışının El-Fetih teşkilâtına gitmekle hiç bir ilgisinin bulunmadığını, 23 Nisan tatilini geçirmek için oraya gittiklerini, işkence sonunda "El-Fetih'e gitmek için çâreler arıyoruz" şeklinde tanzim edilen bir ifadeyi imzalamak zorunda kaldığını, bu ifadenin doğru olmadığını, MİT.'e gönderilme korkusuyla Askerî Savcılıkta söyleyemediğini, DEV-GENÇ Derneği üyesi olmasının suç teşkil etmeyeceğini, Askerî Savcılık ifadesinin bir kısmının doğru bir kısmının yanlış olduğunu, huzurdaki sorgusuna itibar edilmesi gerektiğini, okulda 2 tip toplantı yapıldığını, bunlardan forumlara okul idarecilerinin katılmadıklarını, okulun açılış günü ve 10 Kasım'da yapılan anma törenlerine idarecilerinde katıldıklarını beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Hakkındaki isnatlara sorgusu sırasında cevap verdiğini, savunma olarak onları aynen kabul ettiğini, devrimci gençlik derneğine üye olduğunu, sırf üyeliğinden ötürü suçlanmasını haksızlık olarak kabul ettiğini, okul öğrenci derneğinde yönetim kurulu üyeliği yapmadığını, sadece Rıfat ÖZTÜRK'ün başkanlığındaki öğrenci derneğinde yedek üye olarak bulunduğunu, hiç bir kolun başkanlığını yapmadığını, Askerî Savcılıkta alınan ifadesinden başka hiç bir yerde yazılmış, basılmış veya söylenmiş beyanının olmadığını, okuldaki bütün olaylara katıldığı iddiasını kabul etmediğini, Lütfü KÜPÇÜOĞLU ve Kamil ŞAHİNOĞLU'nun dövülmeleri olaylarının vuku bulmadığını, bu olayların Ülkü Ocaklıların iftira ve tertibinden ibaret bulunduğunu, Reyhanlı'da yakalandıkları sırada El-Fetih teşkilâtına gitmek gibi bir niyetinin bulunmadığını, anayasanın verdiği hakları kullandığını, düşüncelerinin ve yaptıklarının anayasayı tebdil veya ilga ile hiç bir ilgisiin bulunmadığını, bu nedenlerle mahkemece beraatine karar verilmesini istemiştir.

Sanık vekili Av. Nevzat HELVACI yazılı olarak sunduğu savunmada:

Esas hakkındaki mütalâada müvekkilinin T. C. K.'nun 141/5 nci maddesi uyarınca tecziyesini istendiğini, incelenmesi gereken konunun müvekkilinin üye olduğu iddia edilen ve 141 nci maddeyi ihlâl eden bir cemiyetin bulunup bulunmadığı olduğunu, bu maddede yazılı olan

cemiyetin iki veya daha ziyade kimselerin aynı amaç etrafında birleşmesiyle vücut bulduğunu, ayrıca taraflarda ayni gayeye müteveccih irade birliğinin de mevcut olması gerektiğini, kanunun hükümleri karşısında iki veya daha ziyade kimsenin bir araya geldiğini tespit etmenin kafi olmadığını, bunların aynı amaç etrafında toplandıklarının ve bu amacın maddenin 1 nci fıkrasında gösterilen amaca uygun olduğunun da tespitine ihtiyaç bulunduğunu, maddenin belli bir amacın gerçekleştirilmesi için asgarî bir teşkilâtlanmayı cezalandırdığını, mütalâadan G. E. E. Öğrenci Derneği ve devrimci gençlik derneğinin 141 nci madde kapsamında birer teşkilât olarak kabul edildiklerinin anlaşıldığını, yine mütalâada bu derneklerin gizli birer cemiyet olduklarının ileri sürüldüğünü, her iki derneğin legal olarak kurulduklarını, bilhassa öğrenci derneğinin okulun kuruluşundan bu yana mevcut olduğunu, gizli cemiyetlerin beyanname verilerek kurulamayacağını, dernek tüzüğünde gerçekleştirilmek istenen amacın gösterilmesinin kanuni bir zorunluluk olduğunu, amacı kanunlara aykırı olan kuruluşların feshi için görevli mahkemeler önünde dava açılabildiğini, bu iki dernek hakkında böyle bir dava açılmadığına nazaran bundan bu kuruluşların kanuna aykırı bir amaç taşıyarak kurulmamış olduklarının anlaşılması gerektiğini, yönetimde bulunan kişilerin kusurlu davranışlarının hiç bir zaman genel kurul iradesi sayılamayacağını, derneğin amacını değiştirdiklerinin kabul edilemeyeceğini, dosyadaki delillerin müvekkilinin illegal bir kuruluşun üyesi olmadığını ve gerçekten G. E. E.'de böyle bir kuruluşun bulunmadığını gösterdiğini, bütün talebelerin öğrenci derneği üyesi olduğunu, dernek üyesi bulunan öğrencilerin tamamı hakkında dava açılmamasının bu derneğin 141 nci maddenin yasakladığı bir kuruluş olmadığını gösterdiğini, 141 nci maddede açıklanan bir cemiyet kurma konusunda karşılıklı olarak açıklanmış birbirine uygun iradelerin bulunup bulunmadığının araştırılması gerektiğini, müvekkilinin bu konuda açıklanmış iradesini gösterir bir delilin dosyada mevcut olmadığını, aynı örgüt kurucu ve üyeleri olarak sanıkların belli bir dönem içinde bir araya gelmiş olmalarının gerektiğini, halbuki dosyada sanıkların dernekte çalışma dönemlerinin ayrı ayrı devrelere tesadüf ettiğinin açıkça görüldüğünü, illegal olan bir dernek için irade mutabakatının legal bir kuruluşun üyeliği ile belirlenemeyeceğini, birden çok sanıklı suçlarda iştirak halinin tespiti için fiilin işlenmesinden önce sanıklar arasında bu fiili ikaı için bir anlaşmanın mevcut olması gerektiğini, iddianamede yer alan bazı olaylarda böyle bir anlaşmanın tespitine imkân bulunmadığını, okuldan ilişiğini kesen bir öğrencinin üyeliğinin sona erdiğini, halbuki 141 nci maddeye giren bir cemiyet kuranların üyelik sürelerinin öğrenim süreleri ile sınırlanamayacağını, bir cemiyetin varlığından bahsedilebilmesi için cemiyet adına organize edilmiş disiplinli ve müşterek faaliyetleri bulunmasının gerektiğini, isnat edilen fiillerin bir örgüt faaliyeti olarak telakki edilebilmesi için, ya karar organınca alınmış br kararın uygulanması veya önceden hazırlanmış bir programın gerçekleştirilmesi sonucu işlendiklerinin tespit edilmesi gerektiğini, sanıklarca kurulmuş bir illegal örgütün programı elde edilmediğine göre bu fiillerin önceden hazırlanmış bir programın gereklerinin yerine getirilmesinden ibaret olduğunu kabul ve iddia edilemeyeceğini, kişilerin kendi iradelerinin tezahürü olarak açıkladığı düşünce veya işlediği fiillerin bir örgüt faaliyeti sayılamayacağını, iddianamede yer alan fiillerin büyük bir bölümünün Ülkü Ocağına mensup talebelerin dövülmesi olaylarının teşkil ettiğini, bu gibi eylemleri ancak 456 ncı maddenin tatbik edilebileceğini, bildiri yayınlayarak ceza kanununun bazı maddelerinin ihlâl edilebileceğini, ancak 141 nci maddenin söz konusu olamayacağını, kaldıki, bildiri yayınlamanın gizliliğin değil aleniyetin bir delili olduğunu, yayın yoluyla suç işlendiğinde takibatı ancak basın kanunu hükümlerine göre yapılabileceğini, mevcut bildirilerden büyük bir kısmının altında dernek mühürü ve yetkili kişinin imzasının bulunmadığını, sanıkların bu bildirileri yayınladıklarını kabul etmediklerini, boykot fiili ile gösteri yürüyüşü düzenlemelerinin 141 nci madde ile irtibatlandırmanın imkânsız olduğunu, gösteri yürüyüşü kanunsuz ise ancak 171 sayılı Kanunun ihlâlinden söz edilebileceğini, emniyet görevlilerine mukavemet ve aranan kişileri saklama fiillerinin 141 nci madde ile ilgisinin bulunmadığını, cemiyet kurmaya yönelen bu tür birleşmelerin veya müşterek faaliyetin ittifak edilen gayeye ulaşabilecek ciddiyet ve yetenekli olması gerektiğini, G. E. E.'de gizli cemiyet kurdukları iddia edilen sanıkların sayısının 10-15 civarında olduğunu, değişik tarihlerde yapılan aramalara rağmen bir silah deposunun bulunamadığını, müsnet suç kitap veya gazete

gibi araçlarla işlenemeyeceğinden bu yönden de suçun teşekkül etmediğinin kabul edilmesi gerektiğini, olayda 141 nci maddede yazılı cemiyetin varlığını tespit edebilmek için askerî yargıtayca gerekli görülen unsurlardan hiç birisinin mevcut olmadığını, müvekkilinin DEV-GENÇ'in görüşünü benimsediği hakkında bir bilgisinin olmadığını, benimsemiş de olabileceğini, 141 nci maddenin belli bir görüşü benimseme fiiline değil belli amaçlarla cemiyet kurma fiiline ceza tayin ettiğini, millî demokratik devrim stratejisini münhasıran komünist partilere has bir strateji olmadığını, 141 nci maddenin belli sloğanları cezalandırmadığını, yargıtay 1 nci ceza dairesinin millî demokratik devrimi savunmanın suç teşkil etmediğine ilişkin bir kararının bulunduğunu, müvekkilinin bir sınıf diktası özlemi içinde olduğunu göstermeye yarar bir delilin olmadığını, dinlenen tanıklardan bir kısmının aldatılmış bir kısmının da aldanmış tanık olmasının mümkün bulunduğunu, hatta kötü niyetle mahkemeyi yanıltmak isteyen tanıkların da bulunabileceğini, aleyhte beyanda bulunan Ülkü Ocağı mensubu şahitlerin beyanlarının objektif sayılamayacağını, mütalâada ileri sürülen olaylardan bir kısmının kanuna göre suç teşkil etmediğini, bazılarının ise okul disiplinini ilgilendirdiğini, okulda öğrenciler tarafından enstitü kurulunun kararına uygun olarak nöbet tutulduğunu, ancak nöbetlerin silahlı olarak tutulmadığını, müvekkilinin ismini vererek silahlı nöbet tuttuğunu söyleyen hiç bir tanık beyanına rastlanmadığını, bu suç sübuta erse bile ancak 6136 sayılı Kanunun tatbik edilebileceğini, okulda aranan kişilerin saklandığına ilişkin iddianın görgüye dayanan tanık beyanları ile bir ilgisinin kurulamadığını, zaten bu iddianın resmen yapılan tespitlerle, çürütüldüğünü, yapılan iki aramada aranan hiç bir sanığın bulunamadığını, okulda görülen yabancıların ise ya talebelerin yakınları veya okuldan önceden mezun olmuş kişiler olduklarının tespit edildiğini, bu suçun teşekkülü halinde de özel madde olan 296 ncı maddenin tatbik edilebileceğini, askerî savcılığın mütalâasını sübut ve vasıf yönünden dosyaya uygun bulmadıklarını, tatbiki istenen maddenin maddî ve manevî unsurları gerçekleşmediğinden müvekkili hakkında beraat kararı verilmesini talep etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık Öner YAĞCI'nın GEE. Devrimci Gençlik Derneği üyesi olduğu, önce okulda oluşturulan Rıfat ÖZTÜRK başkanlığındaki devrimciler grubuna dahil olarak 23.1.1970 günü yapılan öğrenci derneği seçimlerini kazandığı, fakat asil üyelerden çekilen olmadığı için yönetim kurulunda herhangi bir görev yapmadan devre boyunca yedek üye olarak kaldığı; Rıfat ÖZTÜRK başkanlığındaki devrimciler grubunun seçimlerden önce FKF.'nin (Dünyada ve Türkiye'de devrimci hareket ve gençliğin yeri) başlıklı broşürünü isim değişikliği ile yayınladıkları ve bu broşürün üzerinde yedek üyeler listesi içinde Öner YAĞCI'nın isminin bulunduğu, böylece broşür muhteviyatında yazılı olduğu üzere Marksist-Leninist düşünceyi benimseyip millî demokratik devrim mücadelesini eylem klâvuzu kabul eylediğinin anlaşıldığı; nitekim 17.10.1970 tarihinde yapılan TDGF. kurultayına GEE. Devrimci Gençlik Derneği delegesi olarak Vahdet KADIOĞLU ile birlikte katıldıkları ve seçimler neticesinde gerek Vahdet'in gerek Öner'in genel yönetim kurulu üyeliğine seçildikleri, okul içinde Millî Demokratik Devrim Savaşının parçası demek olan mücadeleleri verdiği ve 28.1.1970 günü Kemal ŞAHİNOĞLU'nun ve Lütfü KÜPÇÜOĞLU'nun dövülmesi ve sorguya çekilmesi olaylarında bulunduğu; seçimler sırasında okula gelmemesi için İbrahim LEK'i tehdit eylediği, Celal POLAT ve Hikmet ÖZDEMİR ile birlikte bir kısmını öğrenci derneğinden, bir kısmını da okuldaki devrimci arkadaşlardan toplamak üzere tahminen 2500 lira kadar para edinip EL-FETİH'e gitmek için yola çıktıkları fakat 24.4.1971 tarihinde Reyhanlı'da yakalandıkları sanığın askerî savcıya verdiği GEE. 5K. 703 sırada mevcut hazırlık DT. 3K. 237 sayfada mevcut sorgusu ve DT. 3K. 17 sırada mevcut yazılı sorgusu ve savunmasında yaptığı yer yer açık yer yer dolaylı itiraf ve ikrarları; bu ikrarları doğrulayan ve tamamlayan aynı olayda sanıklar Şeref GÜRLE ve Mustafa USLU'nun kendi hanelerinde gösterilen hazırlık ve son soruşturma ifadeleri ve keza Rıfat ÖZTÜRK ve İbrahim SEVİMLİ'nin hanelerinde gösterilen şahitlerin hazırlık ve yeminli son soruşturma ifadeleri, yazılı delil olarak da Rıfat ÖZTÜRK'ün, İbrahim SEVİMLİ'nin

ve Vahdet KADIOGLU'nun hanesinde gösterilen yazılı deliller ve ayrıca TDGF. 6 ncı olağan kurultayında Öner YAĞCI ve Vahdet KADIOĞLU'nun görevli olarak bulunduklarına ve TDGF. genel yönetim kurulu üyeliğine seçildiklerine dair kurultay raporu gibi delillerle kuşkudan uzak bir şekilde sübuta ermiş bulunmaktadır.

Sanık sorgusunda; Askerî Savcıya verdiği ifadenin de bir kısmını reddeylemiş ve heyecanlı olduğu için o şekilde ifade verdiğini ileri sürmüştür. Gerek yukarıda yazılı delillerin müşterek mütalâası sonunda ve gerekse kişisel sorumluluklar bölümünün başlangıcında polis ifadelerine ve savcılık ifadelerine neden itibar edildiği konusunda bütün sanıklar için ortaklaşa yapılan açıklamalar karşısında sanığın bu savunmalarına itibar edilememiş maddî vakıanın yukarıda saptandığı şekilde cereyan ettiği sonucuna varılmıştır.

Böylece sübuta ortaya konan sanığın bu eylemleri bir yandan gerekçenin teorik inceleme bölümünde ayrıntılı olarak yapılan açıklamalar, öte yandan Gazi Eğitim bölümü sanıklarından buraya kadar olan sanıkların durumlarının incelenmesi sırasında yapılan açıklamalar ile sanığın bu fiilleri aynı kasıt altında işlenmiş tek fiil olarak kabul olunmuş ve nitelik itibariyle de T.C.K.'nun 141/5 maddesinde yazılı suça mümas bulunduğu bu itibarla maddî ve manevî unsurları oluşan bu suç için anılan madde uyarınca cezalandırılmasının gerektiği kanaatına varılmıştır.

140. AKAY AKTAŞ:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın fiil ve davranışları ile DEV-GENÇ'in gençlik mensupları ile bulunduğunu, silahlı nöbetlere katıldığını, Ali ÇAVDAR, Nail KOCABAY, Kamil ŞAHİNOĞLU, Lütfi KÜPÇÜOĞLU isimli talebelerin dövülme olaylarına katıldığını, DEV-GENÇ'in militanlarından olduğundan bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 146/3 maddesi gereğince tecziyesini talep etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Sanığa müsnet suç sübuta ermediğinden hakkında beraat kararı verilmesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık Askerî Savcıya 15.10.1971 tarihinde verdiği ifadesinde:

GEE.'ne 1970 yılı Mart ayında geldiğini, boykot olaylarına katılmadığını, adam dövme olaylarına katılmadığını Hikmet, Celâl ve Öner'in El-Fetih'e gitmek istemelerinden haberinin bulunmadığını, 1971 Nisan ayında öğrencilerden DEV-GENÇ'e yardım için para toplandığını, bu paraların Hikmet, Celâl ve Öner'e verildiğini tahmin ettiğini, Adnan ADIVAR'la pastahanede konuşurken bir tahmin olarak bu üç şahsı El-Fetih'e Ali KAPLAN ile Kazım BUDAK'ın gönderdiklerini söylediğini, okulda tutulan nöbetlerle ilgili bir görgüsünün bulunmadığını, 1971 yılı Mart veya Nisan ayında bir arkadaşının okul idaresinden de geçmiş bir listeyi getirerek isimleri yazılı şahısların nöbetçi olmaları hasebiyle izinli sayıldıklarını ve ana giriş kapısı müracaat kısmında oturarak gelenlerden hüviyet soracağını söylediğini, bir müddet müracaat kısmında oturduğunu, okulda cereyan eden hadiselere karışmadığını, Amerika'ya karşı olduklarını, müşterek mülkiyeti getireceklerini söyleyen arkadaşlarını devamlı olarak ikaz ettiğini beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

GEE.'nin Türkçe bölümünü bitirdiğini, birlikte bulunduğu söylenen DEV-GENÇ mensuplarının çoğunun da Türkçe bölümü talebeleri olduğunu okulun uygar öğrencileri olarak aralarında normal ve insanî ilişkiler kurulduğunu, okul idaresinin bilgi ve izni tahtında tutulan öğrenci derneğinin düzenlediği danışma ve yemekhane nöbetlerinde sırası geldiğinde nöbet tuttuğunu, ancak silahlı nöbet tutmadığını, tutulduğunu da görmediğini, Ali ÇAVDAR'ı tanımadığı gibi dövmediğini de keza Nail KOCABAY, Lütfi KÜPÇÜOĞLU, Kamil ŞAHİNOĞLUNU'da dövmediğini, devrimci gençlik derneğinin üyesi ve militanı olmadığını, talebeliği

esnasında sağ sol veya dernek işleriyle meşgul olmadığını, T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesini ihlâl etmediğini, Askerî Savcılık ifadesinin kendisiyle ilgili kısımlarının doğru olduğunu, diğer şahıslarla ilgili kısımlarının tahminlere dayandığını, beyan etmiştir.

Sanık vekili Av. Nevzat HELVACI yazılı olarak yaptığı savunmada:

Askerî Savcının da müvekkili hakkında esas hakkındaki mütalâada beraat talep ettiğini, bu nedenle isnat edilen fiilleri tartışmak ihtiyacını duymadığını, müvekkili hakkında talebe uygun olarak beraat kararı verilmesini istemiştir.

Delillerin tartışılması:

Askerî Savcı iddianamede sanık AKAY AKTAŞ'ın silahlı nöbetlere katıldığı, Ali ÇAVDAR, Nail KOCABAY, Kâmil ŞAHİNOĞLU, Lütfi KÜPÇÜOĞLU isimli talebelerin dövülmeleri olaylarına iştirak ettiğini, DEV-GENÇ'in militanlarından olduğundan bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 146/3. maddesi uyarınca tecziyesini, istemiş, esas hakkındaki mütalâada ise hakkında beraat talebinde bulunmuştur. Sanık sorgusunda okulda silahlı nöbet tutmadığını, Ali ÇAVDAR, Nail KOCABAY, Lütfi KÜPÇÜOĞLU ve Kâmil ŞAHİNOĞLU'nu dövmediğini, DEV-GENÇ'in üyesi ve militanı olmadığını ileri sürmüştür. Sanığın iddialarını çürüten herhangi bir delil dosyada bulunmadığı gibi, müsnet suçun sübuta erdiğine dair heyette vicdanî kanaatte hasıl olmadığından beraatine karar verilmesi uygun görülmüştür.

141. CELÂL POLAT:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın devrimci gençlik derneği üyesi bulunduğunu, öğrenci derneğinde yayın komisyonu üyesi olarak görev aldığını, devrimci eylemlerde bulunduğunu, silahlı nöbetlere girdiğini, Cemali KOLAY, Necati KARABULUT, Ali ÇAVDAR, Nail KOCABAY, Kamil ŞAHİNOĞLU, Burhan AYTAÇ, İbrahim LEK, Ahmet SÖYLEMEZ isimli öğrencilerin sorguya çekilme ve dövülme olaylarında bulunduğunu, Öner YAĞCI ve Hikmet ÖZDEMİR'le El-Fetih'e silahlı eğitim görmek üzere giderken Reyhanlı'la yakalandığını, DEV-GENÇ'in faal elemanı ve militanı olduğundan bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/5-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık Askerî Savcıya 15.10.1971 tarihinde verdiği ifadesinde:

GEE.'ne 1968-1969 döneminde kaydolduğunu, bir merak saikiyle devrimci kişilerle arkadaşlık etmeye başladığını, cemiyete veya DEV-GENÇ'e girmediğini, gösteri yürüyüşleri ve okuldaki olaylara katılmadığını, MDD. hususunda bir bilgiye sahip olmadığını, 5 milliyetçi öğrencinin muavinler odasında dövülmesi sırasında yatakhanede bulunduğunu, Necati KARABULUT, Burhan AYTAÇ, İbrahim LEK isimli öğrencilerin dövülmeleri olaylarına katılmadığını, İbrahim LEK'i sorguya çekmediğini, tehdit etmediğini, keza Kamil ŞAHİNOĞLU ve Ahmet SÖYLEMEZ'i dövmediğini, Zeki AYTAÇ, Nail KOCABAY, Kamil ŞAHİNOĞLU, Lütfü KÜPÇÜOĞLU, Efrahim AYTAÇ'ın dövülmeleri olaylarına katılmadığını, 22.4.1971 tarihinde Öner YAĞCI ve Hikmet ÖZDEMİR'le Reyhanlı'da yakalandıklarını, ancak gayelerinin El Fetih'e gitmek olmayıp bir arkadaşlarını ziyaret edip dönmek olduğunu, kendileri için okulda para toplanmadığını, okulda, kapıda, yayın ve dernek odası ile senede bir kere yemekhanede nöbet tutulduğunu, postallı, parkalı ve silahlı olarak nöbet tutulmadığını, dağıtılan bildirilerin nereden geldiğini bilmediğini, 5 Mart 1971 günü Konya yolunun trafiğe kapatıldığını radyodan duyduğunu, 23 Aralık 1970 tarihinde okulun konferans salonunda yapılan enstitünün yıllık genel kurul toplantısına başkanlık ettiğini beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorguda:

GEE. Devrimci Gençlik Derneği üyesi olduğunu, bu derneğin yasal bir kuruluş olup, faaliyetlerinin, cemiyetler masası tarafından denetlendiğini, okulda yayın komisyonu adlı bir komisyondan haberdar olmadığını, böyle bir komisyonun üyesi olmadığını, 23 Aralık 1970 tarihinde yapılan öğrenci derneği genel kurul toplantısında kongre başkanlığına seçildiğini, kendisini aday olarak seçime devrimciler grubu adıyla katılan bir grubun gösterdiğini, iddianın aksine DEV-GENÇ tarafından aday gösterilmediğini, okulda silahlı nöbet tutulmadığını, idarenin bilgisi altında öğrenci derneğinde, yayın odasında, giriş kapısında ve yemekhanede nöbet tutulduğunu, silahsız olarak tutulan bu nöbete kendisininde girdiğini, Sıkıyönetimden önce dövüldüğünü iddia etmeyen birçok şahsın bir ihbar kampanyası açarak Sıkıyönetimden sonra dövüldüklerini iddia etmeye başladıklarını, hiç bir öğrencinin dövülmesi olayına katılmadığını, İbrahim LEK'i sınıf arkadaşı olduğundan, Nail KOCABAY ve Necati KARABULUT'u da Ülkü Ocağı yöneticilerinden oldukları için tanıdığını, Reyhanlı'da Hikmet ÖZDEMİR ve Öner YAĞCI ile yakalanmaları üzerine haklarında umumi adliyede dava açıldığını, bu sebeple burada ikinci bir defa aynı konunun ele alınamayacağını, Reyhanlı'da yakalanmalarının El-Fetih teşkilâtına gitmekle hiç bir ilgisinin bulunmadığını, T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesini ihlâl etmediğini, bu davanın bir olay üzerine değil ihbar üzerine açıldığını, aleyhte şahadet de bulunanların hemen hemen hepsinin Ülkü Ocağı mensubu olmaları sebebiyle dürüst ifade veremeyeceklerini, Askerî Savcılık ifadesinin doğru olduğunu, GEE.'de bütün öğrencilerin öğrenci derneğinin tabii üyesi olduğunu, diğer taraftan ayrıca DEV-GENÇ'inde üyesi olduğunu, aynı zamanda GEE. Devrimci Gençlik Derneği üyesi olduğunu, TDGF. organlarında görev almadığını, okulun devrimci gençlik derneğinde de görev almadığını, Reyhanlı'da arkadaşı Hikmet ÖZDEMİR'in tanıdığı bir çiftlikte kaldıklarını beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

T. C. K.'nun 146/3. maddesindeki suçu işlemediğini daha önceki ifadelerinde belirttiğini, askerî savcının esas hakkındaki mütalâasında bu maddeden bahsetmemesinden bu suçu işlemediğinin anlaşıldığını, sadece GEE. öğrenci derneği ve devrimci gençlik derneğine üye olduğunu, bu iki derneğin de kanuna göre kurulmuş kanunî faaliyet göstermiş, amaçları tüzüklerinde saptanmış legal birer kuruluş olduğunu, bunları 141 nci maddenin kapsamında mütalâa etmenin olanaksız olduğunu, ortada gizli bir cemiyet bulunmadığından böyle bir cemiyete üye olmasının söz konusu edilemiyeceğini, 141/5-6. maddeyi ihlâl etmediğini, Siyasal Bilgiler Fakültesi Yurdunda vuku bulan olaylarla ilgili olarak 1 numaralı askerî mahkemede görülen dava sonunda 25 sanığın beraat ettiğini, kendi durumunun da bunlardan farklı olmadığını, mahkemeye evvelce verdiği dilekçeyle bu iddiayı da cevaplandırdığını, önceki sorgusu, verdiği dilekçeler esas alınarak hakkında beraat kararı verilmesini talep etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık CELÂL POLAT'ın;

a. GEE. Devrimci Gençlik Derneği üyesi olduğunu; okul öğrenci derneğinin 23.12.1970 tarihinde yapılan genel kurul toplantısında divanbaşkanlığına toplumcular grubu tarafından DEV-GENÇ adayı olarak gösterildiği ve 23.12.1970 tarihinde yapılan bu yıllık olagan genel kurul toplantısını idare ettiği; devrimci gençlik derneği üyesi olarak okul içinde sözü geçen dernek tarafından gösterilen bütün faaliyetlere katıldığı, giriş kapısında, dernek odasında ve yayın odasında nöbetler tuttuğu, bilimsel sosyalizmi benimsemeyen veya tamamen zıddı, milliyetçi düşünceyi kabul etmiş bulunan öğrenciler üzerinde hatta idareciler üzerinde korku, baskı bir terör havası yaratmak amacı ile kişilere karşı tehdit, hareket, sorguya çekme ve müessir fiil gibi olaylara karıştığı, bu cümleden olmak üzere 6.10.1970 tarihinde Cemali KOLAY'ın, 4.10.1970 tarihinde Necati KARABULUT'un, Ekim 1970 ayı başında Ali ÇAVDAR'ın, 28.3.1971 tarihinde Nail KOCABAY'ın, Kâmil ŞAHİNOĞLU'nun, 24.9.1970 tarihinde gene Kâmil ŞAHİNOĞLU'nun, 30.9.1970 tarihinde Burhan AYTAÇ'ın, 4.10.1970 tarihinde İbrahim LEK'in ve 3.10.1970 tarihinde Ahmet SÖYLEMEZ'in sorguya çekilmeleri ve dövülmeleri olayında bulunduğu; 12 Mart muhtırasından sonra Öner YAĞCI ve Hikmet ÖZ-

DEMİR ile birlikte bir kısmı İbrahim SEVİMLİ tarafından öğrenci derneği gelirlerinden verilmek suretiyle bir kısmı da devrimci arkadaşlarından toplanmak suretiyle temin edilen 2500 lira kadar para ile EL-FETİH'e gitmek üzere yola çıkmışlarsa da, 24.4.1971 günü Reyhanlı'da yakalandıkları sanığın askerî savcıya verdiği GEE. 5K. 728 sıradaki hazırlık, huzurda verdiği DT. 3K. 238. sayfada ve DT. 3K. 22. sıradaki sorgusu ve savunmalarında inkârına rağmen aynı olayda sanıklar Öner YAĞCI, Hikmet ÖZDEMİR, İbrahim SEVİMLİ ve diğerlerinin hanelerinde gösterilen hazırlık ve son soruşturma ifadeleri ve keza Ali KAPLAN, İbrahim SEVİMLİ ve Rıfat ÖZTÜRK'ün hanelerinde gösterilen yazılı ve sözlü deliller karşısında sübuta erdiği ve adli vakıanın yukarıda yazılı olduğu şekilde cereyan ettiği kanaatı hasıl olmuştur.

Gazi Eğitim bölümü sanıklarından Ali KAPLAN, Rıfat ÖZTÜRK, İbrahim SEVİMLİ, Vahdet KADIOĞLU, Öner YAĞCI ve diğerlerinin hanelerinde gösterilen ve gerekçenin teorik inceleme bölümünde ayrıntılı şekilde açıklanan nedenlerle sanığın fiili T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 5 nci fıkrasında yazılı suçun unsurlarını oluşturduğu bu itibarla anılan madde uyarınca cezalandırılmasının gerektiği inancına varılmıştır.

b. Sanık Celâl POLAT'ın 24 Ocak 1971 günü S. B. F. Öğrenci Yurdunda öğrencilerle toplum polisi arasında vuku bulan çatışmada polislerin üzerine teras kattan cam, şişe ve demir boru atarak mukavemette bulunduğu ve polis memuru İbrahim SARIKÖSE tarafından yakalandığı; olay günü olay yerinde filhal işlenmekte olan bir suçun mevcudiyeti sebebiyle polisin henüz elinde bir arama kararı mevcut olmasa dahi görevli sayılmasının tabii bulunduğu, kaldıki, Niğde Öğrenci Yurdundan S. B. F. Öğrenci Yurduna silah atarak kaçan şahısları teslim etmeyeceklerini anlaması üzerine toplum polisi müdürünün C. Savcısına müracaatta bulunup 10 ncu Asliye Ceza Mahkemesinden S. B. F. Öğrenci Yurdunun aranması kararını istihsal eylediği, böylece polisin olay sırasında görevli olduğu bir kere daha kesinleşmiş bulunduğu; ancak olay sırasında sanık Celâl POLAT'ın kendisini tevkiften kurtarmak için böyle bir mukavemet fiilini işlemiş bulunduğu, bu itibarla T. C. K.'nun 258 nci maddesinin 1 ve 3 ncü fıkralarında yazılı suçun maddî ve manevî unsurlarının oluştuğu inancına varılmakla sanığın anılan madde uyarınca cezalandırılmasının gerektiği kanaatı hasıl olmuştur.

142. AYHAN SARIHAN:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın okulun fikir kulübü kurucu üyelerinden bulunduğunu, MDD.'yi savunduğunu, Marksist-Leninist teoriyi işleyen kitapların tanıtılmasında eleştirilerinin yapılmasında, seminer çalışmalarında hazır bulunduğunu, Atalan ve Göllüce köylerindeki toprak işgallerine bazı öğrencilerle katıldığını, 4.11.1968 tarihinde okuldaki derslerin boykot edilmesi olayını tertip ve teşvik ettiğini, Muzaffer GÜRSES ve Doğan ERGUN isimli öğretmenlerin başka bir okula nakilleri ile ilgili olarak tertip edilen yürüyüş ve mitingi düzenlediğini ve bir konuşma yaparak emekçilerin iş başına geleceklerini beyan ettiğini, Haydar DİRİÖZ'ün dersine girilmemesi için talebeleri tahrik ve teşvikte bulunduğunu, Amerikan bulgurlarının dökülmesi olayında öğrencileri teşvik ettiğini, muavinler odasına sığınan 5 öğrencinin dövülmesi olayına katıldığını, işçi köylü iktidarının bir halk savaşı ile kurulacağını benimsediğini, işçi sınıfının iktidarı için çalıştığını, köylü sınıfı için mücadele ettiğini ve kavgasını sürdüreceğini GEE. den NİÇİN KOVULDUK başlıklı bildiri ile açıkladığını beyan ile T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi gereğince tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/5-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık Askerî Savcıya 7.10.1971 tarihinde verdiği ifadesinde:

GEE.'ne 1967-1968 ders yılında kaydolduğunu, fikir kulübüne kurucu heyet üyesi olarak katıldığını daha sonra ihraç edildiğini, okulda kurulan devrimci gençlik derneğine girmediğini, öğrenci derneğinde vazife almadığını, bozuk eğitim düzenine karşı 1968 yılı Kasım ayında bütün eğitim enstitülerinde genel bir boykota gidildiğini, 13.3.1969 tarihinde Muzaffer GÜRSES'i Kurtuluş Lisesinden alıp getiren öğrenciler arasında olmadığını, o gün onun yerine derse giren Haydar DİRİÖZ'ün dersine talebelerin girmediklerini, kendisininde girmediğini, Amerikan bulgurlarının çuvallarının yırtılması olayına karışmadığını, olaydan sonra hadise yerine geldiğini, 8.3.1969 tarihinde iki öğretmenin başka okullara tayini ile ilgili olarak bir yürüyüş düzenlediklerini, bu protesto yürüyüşü için bir düzenleme kurulu teşkil edildiğini, bu kurulda Ali MERCAN, Latif GÜVERCİN, Özer YAVUZ ve Ramazan AKKUŞ'la birlikte bulunduklarını, yürüyüş için vilâyetten müsaade aldıklarını, mitingde bozuk eğitim düzenini yeren, sürülen öğretmenlerin neden sürüldüklerini yansıtan bir konuşma yaptığını, 1969 yılı Şubat ayında Akhisar tütün mitingine okuldan 5 kişi olarak katıldıklarını, Atalan ve Göllüce köylerine gittiklerinde işgal olaylarının vuku bulmuş olduklarını, bu köylerdeki durumu yerinde incelemek, olayları değerlendirerek arkadaşlarına anlatmak maksadıyla gittiklerini, bakanlık disiplin kurulunca okuldan çıkarılması üzerine GEE.'den niçin kovulduk başlıklı bildiriyi neşrettiklerini, okula girdiği ilk senelerde pek kitap okuyamadığını, bu sebeple MDD., sosyalist devrim gibi hususlarda herhangi bir fikrinin bulunmadığını, görüşüne nazaran memlekette feodal mütegallibe hâkimiyeti ve Amerikan emperyalizmi mevcut olduğunu, her şeyden evvel topraksız köylüye toprak verilmesi, işsize iş temin edilmesi, sosyal adaletin sağlanması hususlarını söylediğini, bu sebeplerle okulda devrimci ve sosyalist bilindiğini, yeni gelen öğrencileri bilinçlendirme yönünde ve onlara devrimin teorik eğitimini yaptırma hususunda bir gayretinin bulunmadığını, beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorguda:

GEE. Fikir Kulübünü kuran 52 kişiden birisi olduğunu, bilâhare okuldan ihraç edildiğinden kulüpten de ayrılmış olduğunu, kulüpteki üyeliğinin 20 gün kadar sürdüğünü, okulda Marksist-Leninist teoriyi işleyen seminer çalışmaları yapılmadığını, bu tip çalışmalara katılmadığını, Şubat 1969'da Atalan ve Göllüce köylerine gitmek ve oradaki toprak işgalleri hakkında bilgi edinmek maksadiyle Ankara'dan ayrıldığını, İzmir'e geldiğinde Akhisar tütün mitingine giden arkadaşlarından köylere gitmelerinin uygun olmadığını, köylülerin talebeleri köye almamaya karar verdiklerini öğrendiğini, bunun üzerine köylere gitmekten vaz geçtiklerini, ancak Akhisar ve Ödemiş tütün mitinglerine katıldığını, Kasım 1968'de boykota katıldığını, ancak boykot tertip heyetinde bulunmadığını, boykot sırasında Türkçe bölümünün görüşlerini aksettirmek üzere seçilen 5 kişilik temsilci grubuna dahil olduğunu, öğretmenler Muzaffer GÜRSES ve Doğan ERGUN'un okuldan alınmaları üzerine bir yürüyüş ve miting düzenlenmesini kararlaştıran 5 öğrenciden birisi olduğunu, mitingde bir konuşma yaptığını, Haydar DİRİÖZ'ün dersine diğer arkadaşları gibi kendisinin de girmediğini, Muzaffer GÜRSES'in Kurtuluş Lisesinden GEE.'ne getirilmesinde rol oynamadığını, 16 Aralık 1968 günü öğle yemeğine giderken öğrencilerin bir kamyonun etrafını sardıklarını ve bulgurların yere saçıldığını gördüğünü, bu hadiseye iştirak etmediğini, 22.6.1970 tarihinde muavinler odasında 5 öğrencinin dövülmesi olayına karışmadığını, 1970 yılında okuldan mezun olduğundan meydana gelen olaylardan sorumlu tutulamıyacağını, ağabeysi ile birlikte niçin okuldan atıldıklarını kamuoyuna duyurabilmek için müşterek bir bildiri yayınladıklarını, işçi ve köylü iktidarının bir halk savaşı ile kurulacağı konusunda bir beyanı olduğunu hatırlamadığını, hazırlık ifadesinin doğru olduğunu beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Savunmasını mahallinde avukatının yapacağını, ek savunmaya dair yazılı savunmasını da avukatlarının mahkemeye ibraz edeceklerini beyan etmiştir.

Sanık vekili Av. Nevzat HELVACI yazılı sunduğu savunmasında:

Esas hakkındaki mütalâa ile müvekkilinin T. C. K.'nun 141/5-6 ncı maddesi uyarınca tecziyesinin talep edildiğini, üzerinde durulması gereken konunun müvekkilinin üye olduğu iddia edilen 141 nci maddeyi ihlâl eden bir cemiyetin bulunup bulunmadığı olduğunu, maddede yazılı olan cemiyetin iki veya daha ziyade kimselerin aynı amaç etrafında birleşmesiyle vücut bulduğunu, kanunun ilgili hükümleri karşısında iki veya daha ziyade kimsenin bir araya geldiğinin tespit edilmesinin yeterli bulunmadığını, bunların aynı amaç etrafında toplandıklarının ve bu amacın 1 nci fıkrada gösterilen amaca uygun olduğunun da tespitine lüzum bulunduğunu, tatbiki istenen maddenin belli bir amacın gerçekleştirilmesi için asgari bir teşkilâtlanmayı cezalandırdığını, esas hakkındaki mütalâadaki değerlendirmeye göre G. E. E. Öğrenci Derneği ve devrimci gençlik derneğinin 141 nci maddeyi ihlâl eden teşkilâtlanma olarak kabul edildiğini, yani sanıkların kurdukları cemiyetin gizli vasıflı olduğunun ileri sürüldüğünü, öğrenci derneği ile devrimci gençlik derneğinin kanun çerçevesinde kuruldukların, özellikle öğrenci derneğinin okulun kuruluşundan bu yana çalışan bir kuruluş olduğunu, beyanname verilmek suretiyle kurulan bu iki derneğin gizli birer cemiyet sayılamayacaklarını, dernek tüzüğünde derneğin amacının gösterilmesinin zorunlu bulunduğunu, amacı kanuna aykırı olan kuruluşun feshi için görevli mahkemeler önünde dava açılabildiğini, bu iki dernek hakkında kuruluşları sırasında böyle bir dava açılmadığını, yönetici durumunda bulunan kişilerin kusurlu davranışlarının hiç bir zaman genel kurul iradesi sayılamayacağını, derneğin amacını değiştirdiğinin kabul olunamayacağını, dosyadaki delillerin müvekkilinin herhangi bir illegal kuruluşun üyesi olmadığını ve böyle bir kuruluşun okulda bulunmadığını gösterdiğini, okulun bütün öğrencilerinin öğrenci derneğine üye bulunduklarını, bütün öğrenciler hakkında dava açılmamış olmasının bu derneğin 141 nci maddenin yasakladığı bir kuruluş olmadığını gösterdiğini, 141 nci maddede açıklanan bir cemiyet kurma konusunda karşılıklı olarak açıklanmış birbirine uygun iradelerin bulunup bulunmadığının araştırılması gerektiğini, müvekkilinin bu konuda açıklanmış iradesini gösterir hiç bir delilin bulunmadığını, aynı örgütün kurucuları ve üyeleri olarak sanıkların belirli bir dönem içinde bir araya gelmiş olmalarının gerektiğini, halbuki sanıkların çalışma dönemleri tetkik edildiğinde ayrı ayrı zamanlara tesadüf ettiğinin anlaşıldığını, illegal bir dernek için irade mutabakatının legal bir kuruluşun üyeliği ile saptanamayacağını, birden fazla sanıklı suçlarda iştirak halinin tespiti için fiil işlenmeden önce sanıklar arasında bu fiilin ikaı için anlaşmış olma şartının bulunmasının gerektiğini iddianamede yer alan olaylardan bazılarında bu şartın gerçekleşmediğini, okuldan ilişiği kesilen bir öğrencinin dernekle üyeliğinin de sona erdiğini, halbuki 141 nci maddede yazılı amaçları gerçekleştirmek üzere cemiyet kuranların üyelik sürelerinin öğrenim süreleri ile sınırlanamayacağını, bir cemiyetin varlığından bahsedilebilmesi için cemiyet adına organize edilmiş disiplinli ve müşterek faaliyetin bulunmasının gerektiğini, isnat edilen fiillerin bir örgüt faaliyeti olarak telakki edilebilmesi için ya karar organınca alınmış bir kararın uygulanması veya önceden hazırlanmış bir programın gerçekleştirilmesi sonucu işlendiklerinin tespit edilmesi gerektiğini, sanıklarca kurulmuş bir illegal örgütün programı elde mevcut olmadığına göre bu fiillerin önceden hazırlanmış bir programın gereklerinin yerine getirilmesinden ibaret olduğunun kabul ve iddia edilemeyeceğini, kişilerin kendi iradelerinin tezahürü olarak açıkladığı düşünceler veya işlediği fiillerin bir örgüt faaliyeti sayılamayacağını, iddianamede yer alan fiillerin büyük bir bölümünü Ülkü Ocağı mensubu öğrencilerin dövülmesi olaylarının teşkil ettiğini, dövme olaylarına T. C. K.'nun 456 ncı maddesinin tatbik edilebileceğini, bildiri yayınlamak suretiyle ceza kanununun bazı maddelerinin ihlâl edilebileceğini, ancak bu fiille 141 nci maddenin ihlâl olanağının bulunmadığını, kaldıki bildiri yayınlamanın gizliliğin değil aleniyetin bir delili olduğunu, yayın yoluyla bir suç isnadı varsa bunun takibinin basın kanunu hükümlerine göre yapılabileceğini, ele geçen bildirilerin büyük bir kısmında dernek mühürü ve yetkili kişilerinin imzalarının bulunmadığını, sanıkların bu bildirileri yayınladıklarını kabul etmediklerini, boykot ve gösteri yürüyüşü fiillerini 141 nci madde ile irtibatlandırmanın mümkün olmadığını, gösteri yürüyüşü kanunsuz ise 171 sayılı yasanın ihlâlinin söz konusu

olabileceğini, cemiyet görevlilerine mukavemet etme ve aranan sanıkları saklama fiillerinin 141 nci madde ile ilgisinin bulunmadığını, cemiyet kurmaya yönelen birleşmelerin veya müşterek faaliyetlerin ittifak edilen gayeye ulaşabilecek ciddiyet ve yetenekte olması gerektiğini, G. E. E.'de gizli cemiyet kurdukları iddia edilen sanıkların sayısının 10-15 civarında bulunduğunu, ihbar üzerine yapılan aramalarda bir silah deposu bulunamadığını, müsnet suçun silah yerine kitap veya gazete gibi araçlarla işlenmesi mümkün olmadığına nazaran suçun bu bakımdan da teşekkül etmediğinin kabul edilmesi gerektiğini, olayda 141 nci maddede yazılı cemiyetin varlığını tespit edebilmek için askerî yargıtayca gerekli görülen unsurlardan hiç birisinin mevcut olmadığını müvekkilinin DEV-GENÇ'in görüş ve stratejisini benimsediği hakkında bir bilgilerinin bulunmadığını, benimsemiş de olabileceğini, 141 nci maddeyle bir görüşü benimsemenin değil, belli amaçlarla cemiyet kurma fiilinin cezalandırıldığını, millî demokratik devrim stratejisinin sadece komünist partilere has bir strateji olmadığını, 141 nci maddenin belirli sloğanları cezalandıran bir madde olmadığını, yargıtay 1 nci ceza dairesinin millî demokratik devrimi savunmanın suç teşkil etmeyeceğine dair kararının bulunduğunu, müvekkilinin bir sınıf diktası özlemi içinde olduğunu gösteren bir delilin bulunmadığını, mahkemede dinlenen tanıklardan bir kısmının aldatılmış tanık olmasının mümkün olduğunu, tanıklar arasında aldanmış tanıkların da bulunabileceğini, bir başka tip olarak kötü niyetle mahkemeyi yanıltmak isteyen tanıklardan da bahsedilebileceğini, Ülkü Ocağına mensup şahitlerin ifadelerinin objektif sayılamayacağını, mütalâada bahsedilen olaylardan bir kısmının kanun nazarında suç teşkil etmeyen fiiller bir kısmının da adlî kovuşturmayı gerektirmeyen okul disiplini ile alâkalı fiiller olduğunu, okulda öğrenciler tarafından gerçekten nöbet tutulduğunu, nöbetlerin silahsız tutulup okul idaresinin de haberinin bulunduğunu, müvekkilinin adını vererek silahlı nöbet tuttuğunu ileri süren hiç bir şahit ifadesinin bulunmadığını, silahlı nöbet tutulması sübuta erse bile ancak 6136 sayılı Kanunun tabik edilebileceğini, okulda aranan kişilerin saklandığına ilişkin iddianın resmî tespitlerle yalanlanmış bulunduğunu, sıkıyönetim zamanında yapılan aramalarda hiç bir aranan kişinin okulda ele geçirilemediğini, görülen yabancı kişilerin ise talebelerin yakınları veya okulun eski mezunları olduklarını, suçluyu saklama fiilinin ayrı bir suç sayılarak 296 ncı madde ile cezalandırıldığını, müvekkilinin okuldaki devrimci gençlik derneğine üye olmadığını, yöneticiliğine seçilmediğini, 1969 yılında kurulan G. E. E. Fikir Kulübünün kurucu üyeleri arasında yer aldığını, üyeliğinin 20 gün kadar sürdüğünü, müvekkilinin diğer talebeler gibi öğrenci derneğinin üyesi bulunduğunu, bu derneğin yönetiminde yer almadığını, okuldan başka bir yere atanan iki öğretmen için düzenlenen gösteri yürüyüşü, kanuna uygun şekilde yapılmış bir toplantıdan ibaret olduğundan hiç kimsenin böyle bir fiilden ötürü suçlanamayacağını, müvekkilinin bu toplantıda yaptığı bir konuşmadan dolayı umumî adliyede hakkında dava açılmış bulunduğundan aynı fiilden iki kere yargılanamayacağını, öğretmen Muzaffer GÜRSES'i Kurtuluş Lisesinden alıp enstitüye getirenler arasında bulunmadığının okul disiplin kurulunca yapılan tahkikat sırasında anlaşıldığını, iddia edilen suça ilişkin istem maddesinin maddî ve manevî unsurları gerçekleşmediğinden müvekkili hakkında beraat kararı verilmesini talep etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık AYHAN SARIHAN'ın 1968-1969 ders yılında GEE. Türkçe bölümüne girip 2.4.1969 tarihinde GEE. Fikir Kulübünü kuran 50 kişilik öğrenci heyetine dahil bulunduğu; Marksist-Leninist düşünceyi eylem klavuzu kabul etmiş bir kişi olarak okul içinde ve okul dışında millî demokratik devrim stratejisi ile ilgili bütün çalışmalara katıldığı; bu meyanda Marksist-Leninist teoriyi işleyen kitapların tanıtılması, eleştirilmesi ve okula yeni gelen öğrencilere Marksist-Leninist öğreti konusunda bilgi verilmesi, bilimsel sosyalizmin bilincinin aşılanması amacı ile çalışmalarda bulunduğu; Ege'de Atalan ve Göllüce köylerinde vuku bulan toprak işgallerine bir kısım GEE. öğrencileri ile birlikte otobüs tutarak gittikleri, olay yerinde köylüler arasında köylüleri bilinçlendirme faaliyetlerinde bulundukları; 4.11.1968 tarihinde önce akademik konularla başlayan boykota ideolojik bir yön verip ana gayesinden saptırmaya çalıştığı ve öğrencileri teşvik ettiği; 8.3.1969 tarihinde enstitüden orta dereceli

okullara nakledilen Muzaffer GÜRSES ile Doğan ERGUN'un bu atanmalarını protesto etmek maksadı ile bir miting ve yürüyüş tertip edenler arasında olduğu ve mitingde konuşma yaparak marksist-leninist görüşlerle bu iki öğretmenin atanmasını eleştirdiği, devlet rejimini ve hükümeti sınıf açısından ele alarak kötüleyip işçi sınıfının ve genellikle bütün emekçilerin işbaşına geleceklerini, bugünlerin yakın olduğunu beyan eylediği; 13.3.1969 tarihinde GEE. içinde Muzaffer GÜRSES'in yerine tayin edilmiş bulunan Türkçe öğretmeni Haydar DİRİÖZ'ün dersine girmeme hususunda öğrencileri tahrik ve teşvik ederek boykota sevk eylediği; 16.12.1969 tarihinde okula getirilen bulgur kamyonunun etrafını devrimci arkadaşları ile birlikte çevirip topluluğa hitaben "arkadaşlar ne duruyorsunuz bulgur çuvallarını parçalayalım" deyip Ali MERCAN ve Latif GÜVERCİN ile kamyon üzerinden bulgur çuvallarını patlatarak yerlere saçtıkları; okul içinde bilimsel sosyalizmi benimsememiş bulunan öğrencileri zaman zaman dövüp sorguya çekme olaylarına katıldığı; bu cümleden olmak üzere 22.6.1970 tarihinde beş öğrencinin muavinler odasında dövülmesi sırasında hazır bulunduğu sanığın askerî savcıya verdiği GEE. 5K. 717 sıradaki hazırlık ve huzurda verdiği; DT. 3K. 239 sıradaki son soruşturma ifadesinde kendisine yüklenen bazı olayları açık olarak kabul etmek, bazılarını dolaylı şekilde beyan eylemek suretiyle yaptığı ikrarları ve bu ikrarları doğrulayıp tamamlayan soyutluktan kurtaran Ali KAPLAN, İbrahim SEVİMLİ, Rıfat ÖZTÜRK ve özellikle sanığın ağabeyi bulunan Zeki SARIHAN'ın hanelerinde gösterilen şahitlerin ifadeleri ile ve keza yazılı delillerden aynı sanıkların hanelerinde gösterilen belgeler ve GEE. 1K. 4 numaralı Haydar DİRİÖZ'ün dersine girmeme ve Muzaffer GÜRSES'in Kurtuluş Lisesinden getirilmesi olayı ile ilgili tahkikat dosyasındaki; aynı klasör 5 numaralı bulgur çuvallarının patlatılıp bulgurların yere saçılması konusundaki tahkikat dosyasındaki; aynı klasör 7 numaralı 4 Kasım 1968 boykotu ile ilgili tahkikat dosyasındaki ve aynı klasör 13 numaralı Muzaffer GÜRSES'in Kurtuluş Lisesine tayinini protesto ve bu öğretmenin tekrar GEE.'ne iadesini temin için yapılan yürüyüş ve miting hakkındaki tahkikat dosyasındaki belgelerle kuşkudan uzak bir şekilde sübuta ermiş bulunmaktadır.

Sanığın yukarıdaki delillerle sübuta erdiği saptanan bu fiillerinin aynı kasıt altında işlenmiş tek fiil olarak kabul edilmesi ve bu nitelikte bir fiilin neden milli demokratik devrim savaşının bir parçası olduğu ve millî demokratik devrimin anlam ve kapsamının ne olduğu, sanığın çok kısa süren GEE. Fikir Kulübü üyeliğinden başka devrimci gençlik derneğine yahut yasal gayesinden ayrılmış olması sebebiyle T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 1 nci fıkrasında öngörülen bir cemiyet haline gelmiş olan öğrenci derneğine üye olduğu tespit edilmiş bulunmasa dahi bu kabil derneklerin eylemlerine iştirak etmiş olmakla o derneklerin üyesi sayılması lâzım geldiği konusundaki gerek daha önceki sanıkların hanelerinde ve gerekse gerekçenin teorik inceleme bölümünde ayrıntılı şekilde açıklanan nedenlerle sanığın fiilinin T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 5 nci fıkrasında yazılı suça mümas bulunduğu ve bu suçun maddî manevî bütün unsurlarını oluşturduğu bu nedenle anılan madde uyarınca cezalandırılmasının gerektiği vicdanî kanaatına varılmıştır.

143. NACİYE ÖNCÜL:

Sanık hakkında 25.12.1973 tarih ve 1973/4 esas, 1973/60 karar sayılı kararı ile GÖREVSİZLİK KARARI verilmiştir. Gerekçesi sanığın kendi dosyasındadır.

144. HİLMİ AKPINAR:

Sanık hakkında 25.12.1973 tarih ve 1973/4esas, 1973/60 karar sayılı kararı ile GÖREVSİZLİK KARARI verilmiştir. Gerekçesi sanığın kendi dosyasındadır.

145. İSMET TOPUZ:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın GEE. Devrimci Gençlik Derneği üyesi olduğunu, Rifat ÖZTÜRK başkanlığındaki öğrenci derneğinde ikinci başkan olarak görev yaptığını, dağıtılan bildirilerden sorumlu bulunduğunu okuldaki olaylarda aktif rol oynadığını, silahlı nöbet işlerini tanzim ve sevk

ettiğini hatta bizzat tuttuğunu, Nail KOCABAY ve Meral NACAR'ın sorguya çekilme ve dövülme olaylarına karıştığını, 15.12.1969 ile 18.12.1969 tarihleri arasında boykot olayında bulunduğunu, bu boykotu tertip ettiğini, öğrencileri boykota tahrik ve teşvik ettiğini, zuhur eden olaylardan birinci derecede sorumlu olduğunu belirterek T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi gereğince tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/5-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık Askerî Savcıya 23.8.1971 tarihinde verdiği ifadesinde:

1968-1969 ders döneminde GEE.'ye kaydolduğunu, okula ilk kayıt olduğu sene okulun fikir kulübüne üye yazıldığını, 1970 yılı Ocak ayında yapılan öğrenci derneği seçimlerine Rifat ÖZTÜRK'ün listesinden girdiğini, seçimi kazandıklarını, öğrenci derneğinde ikinci başkan olarak görev aldığını, 23.12.1970 tarihine kadar bu görevde kaldığını, DEV-GENÇ'in çıkardığı bildirileri, yayınları ve sol eserleri okumadığından devrim ve devrimin nasıl yapılacağı hususunda bir fikre sahip olmadığını, okulda kapıda nöbet tutulduğunu, bundan maksadın okula gelenlere yol göstermek olduğunu, nöbetlerin silahsız tutulduğunu, balkon ve kubbede nöbet tutulduğundan haberinin bulunmadığını, bizzat nöbet tutmadığını, okul öğrenci birliğinin çıkardığı bildirilerden haberinin olmadığını, demeç verme ve bildiri neşretme yetkisinin dernek başkanına ait olduğunu evvelce öğretmenlik yapan tecrübeli bir kişi olduğundan anarşik hiç bir olaya katılmadığını beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

1968 yılında devletin açtığı, parasız yatılı sınavları kazanarak GEE. pedegoji bölümüne girdiğini, 23 Ocak - 28 Aralık 1970 tarihleri arasında öğrenci derneğinde çalıştığını, görev yaptığı süre içinde kanunların, Atatürk ilkelerinin doğrultusunda çalışmaktan başka bir şey yapmadığını, 23 Eylül 1970 günü dernekte otururken içeri giren Yavuz KAPANOĞLU'nun elinde bulunan öğrenci derneğine ait çeşitli duyuruları masanın üzerine fırlattığını, bu hareketinin nedenini sorduğumda lokale gelde konuşalım dediğini, ne olduğunu merak ederek lokale çıktığını, lokalde ertesi günü giriş sınavları olduğundan büyük bir kalabalığın bulunduğunu, tartışarak içeri girdiklerinde Yavuz'un kendisine bir tokat attığını, arkasından başına vurulan sert bir cisim neticesi yere düştüğünü, bu arada tabancaların patlatıldığını, bir müddet sonra ayıldığında kendisinden başka 5 kişinin daha tabanca kurşunlarıyla yaralandıklarını duyduğunu, tedavisinin Gülhane Askerî Hastanesinde yapıldığını, fazla kan kaybı sebebiyle başı döndüğünden ayağa kalkıp gezemediğini, istirahat etmesi gerektiğinden derslere de girmediğini, bu sebeple bu olaydan 6 gün sonra vuku bulduğu iddia edilen Nail KOCABAY'ın dövülmesi olayına katılmasının imkânsız olduğunu, bu şahsı tanımadığını, 21 Nisan 1971 tarihinde Meral NACAR'ı dövmediğini, bu durumu ifade vermek üzere okul müdüriyetine çağırıldığında öğrendiğini, olay günü okulda olmadığını, mağdurenin kendisini dövenler arasında İsmet adında birisinin de var olduğunu, belirtmesine rağmen soyadı zikretmediğini, okulda en az 30 - 40 tane İsmet isminde talebenin bulunduğunu, Meral NACAR'ı tanımadığını, o gün öğleden sonra Rifat ÖZTÜRK'ün evine giderek birlikte ödev hazırladıklarını, 15-18 Aralık 1969 tarihleri arasında yapılan öğretmen boykotunu tertip ve teşvik etmesinin o tarihlerde talebe olması hasebiyle mümkün olmadığını, boykotun yapıldığı tarihlerde öğrenci derneğinde görevli olmadığını, GEE.'ne ilk defa Ekim 1968'de geldiğini, gelişinden bir ay sonra vuku bulan 4 Kasım 1968 tarihli boykotu tertiplemesinin imkânsız bulunduğunu, okulda yemekhane, müracaat kısmı, yayın odası ve dernekte öğrenciler tarafından sırasiyle nöbet tutulduğunu, nöbet tutanların idarece izinli sayıldıklarını, kendisinin de ara sıra nöbet tuttuğunu, hiç bir zaman silahlı nöbet tutulmadığını, şayet silah taşımış olsaydı muhtelif tarihlerde yapılan baskın ve aramalarda yakalanması gerektiğini, nöbetleri kendisinin tanzim etmediğini, Eğitim Enstitülerindeki olayları yürütebilmek bakımından kurulda iddia edilen enstitüler arası ilişkiler komisyonu başkanı olduğu hususunun tamamen hayal mahsülü olduğunu, böyle bir kuruluştan haberinin bulunmadığını, öğrenci derneğinde görevli ol-

duğu süre içinde herhangi bir bildiri yazıp yayınlamadığını, Dernek Başkanı Rifat ÖZTÜRK'ün kendi imzasıyla yayınladığı bildirilerden de sorumlu tutulamayacağını, GEE.'de 2.4.1969 tarihinde kurulan Fikir Kulübünün kurucu üyelerinden olduğunu, bu kulübün 1970 yılında kendisini fesh ederek öğrencilerin devrimci gençlik derneğini kurduklarını, bu kuruluşa kendisinin katılmadığını, hiç bir organında görev almadığını, faaliyetlerine katılmadığını, DEV-GENÇ üyesi olarak bu güne kadar hiç bir eylemde bulunduğunun görülmediğini, biraz önce de belirttiği gibi Eğitim Enstitüleri arası ilişkiler komisyonu diye bir komisyonun mevcut olmadığını, bunun T. M. T. F.'ye bağlı bir eğitim enstitüleri sekreterliğinden ibaret kuruluş olabileceğini, gerçekten bu sekreterlikte bir süre çalıştığını, yapılacak bir toplantı mahallî sebebiyle sekreterlikle T. M. T. F. arasında görüş ayrılığı hasıl olduğundan, sekreterlikle olan ilişkisini kestiğini, Askerî Savcılık ifadesinin doğru olduğunu beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

G. E. E.'ye 1968 yılı Ekim ayında girdiğini, bundan bir ay sonra 4 Kasım 1968 tarihinde vuku bulan boykot olayında tertip ve teşvikçi olarak rol oynamasının mümkün bulunmadığını, bu boykota bütün talebelerin katıldığını, bu boykottan sorumlu olduğunu gösterir hiç bir delilin iddianamede veya esas hakkındaki mütalâada belirtilmediğini, bu boykotun herhangi bir ideolojik amacının bulunmadığını, diğer taraftan 15 Aralık 1969 ile 18 Aralık 1969 tarihleri arasında yapılan öğretmenler boykotunu destekleme boykotunu da Sami ÜNVER ile birlikte tertip ve teşvik etmediğini, boykot kararlarının öğrenci genel kurullarında alındığını, boykot yapılması hususunda genel kurula verilmiş bir önerisinin bulunmadığını, öğrenci derneğinde görevli olduğu için bu boykotlardan sorumlu tutulamayacağını, zira boykotların vukuundan sonra öğrenci derneğinde vazife aldığını, Nail KOCABAY'ı arkadaşları ile birlikte dövmediğini, dernekte görevli bulunduğu sırada yayınlanmış ve altında kendi imzası bulunan bildiriler varsa bunların sorumluluğunu kabul ettiğini derneğin kolları bağımsız çalıştığı için kol faaliyetlerinden doğan sorumluluğun şahsını bağlamayacağını, kendisine isnat edilen bütün suçların gerçek olmadığından bahisle hakkında beraat kararı verilmesini talep etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık İsmet TOPUZ'un 1968-1969 ders yılında geldiği GEE.'de 2 Nisan 1969 günü Fikir Kulübünü kuran 50 kurucu üye arasında bulunduğu, bilâhare Rıfat ÖZTÜRK başkanlığındaki devrimciler grubuna dahil olduğu ve bu grupta Rıfat ÖZTÜRK'den sonra ikinci başkan adayı olarak 23.1.1970 tarihinde yapılan öğrenci derneği seçimlerine katıldığı; liste halinde kazanmaları üzerine seçimler neticesinde devrimciler grubunun öğrenci derneği ikinci başkanı olduğu; seçime girmezden evvel millî demokratik devrim stratejisini benimsediklerini, Türkiye'de Marksist-Leninist bir toplum düzeninin kurulabilmesi için evvelâ birinci basamağı teşkil eyleyen millî demokratik devrimin yapılması lâzım geldiğini, işçi sınıfının iktidarının kurulmasından sonra sosyalist ihtilâlin yapılabileceğini, ondan sonra da sınıfsız bir komünist toplum düzeni yaratılabileceğini, ilân eden ve aslı F. K. F. tarafından (dünyada ve Türkiye'de devrimci mücadele ve gençliğin yeri) başlıklı olarak yayınlanan bildiriyi "Devrimciler Grubu" adı altında yayınladıkları ve bu broşürün üzerinde sanık İsmet TOPUZ'un yönetim kurulu asil üyesi olarak isminin yazılı bulunduğu; devrimciler grubu arasında proleter sosyalistleri olarak öğrenci derneğinin yönetimini ellerine geçirdikten sonra bu deneğin bütün kollarını, organizasyonunu, araç ve gereçlerini millî demokratik devrim savaşı yönüne çevirdikleri, bu cümleden olmak üzere okul içinde, dışardan gelecek polis ve sağcıların baskınlarına karşı okulu hazırlıklı tutmak ve karşı konulmasını temin etmek için kapıda, dernek odasında, yayın odasında ve çeşitli yerlerde tarassut ve emniyet amacı ile nöbet ihdas edildiği, bizzat sanığın da dosyada bulunan listelerde görüldüğü üzere nöbet tuttuğu; sağcı öğrenciler üzerinde ve genellikle okul içinde devrimci terörün uygulanması devrimcilerin serbestçe hareketlerinin sağlanması amacı ile birçok öğrencilerin dövülmesi, hareket edilmesi, sorguya çekilmesi olaylarına karıştığı, bu cümleden olarak 29.9.1970 günü Nail KOCABAY'ın, 21.4.1971 günü Meral NACAR'ın sorguya çekilmesi ve dövülmesi olayında bulun-

duğu, 15.12.1969 ile 19.12.1969 tarihleri arasında bütün Türkiye'de yapılan öğretmenler boykotu ile 6 ncı filonun İzmir'e gelmesini protesto amacı ile GEE.'de öğrenciler arasında yapılan boykota katıldığı sanığın Askerî Savcıya verdiği GEE. 5K. 674 sırada mevcut hazırlık, D. T. 3K. 245 sayfada mevcut son soruşturma ifadesinde ve savunmasında yapmış olduğu inkârlarına rağmen şahit Vahdettin ÖZTECİR, Nail KOCABAY, Mustafa GENÇOĞLU, Şükrü AYÇETİN'in ve aynı olaylara katılmış olan diğer sanıklardan Rıfat ÖZTÜRK, İbrahim SEVİMLİ, Ali KAPLAN, Ahmet NERGİZ ve Vahdet KADIOĞLU'nun hanelerinde yazılı diğer şahitlerle, şahit Ali ERKİNER'in GEE. 5K. 708 sırada mevcut hazırlık ve DT. 4K. 862 sırada mevcut yeminli son soruşturma ifadeleri ve yazılı delillerden de bütün eylemlerini birlikte yapmış olduğu diğer sanık Rıfat ÖZTÜRK'ün hanesinde gösterilen bütün yazılı deliller ile kuşkudan uzak bir şekilde sübuta ermiş bulunmaktadır.

Sanığın çeşitli tarihlerde ve yerlerde vuku bulan çeşitli eylemlerinin aynı kasıt altında işlenmiş tek fiil kabul edilmesi, bu fiilinin nitelik itibariyle T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 1 nci fıkrasında yazılı bir cemiyete mensup kişinin işliyebileceği fiil olarak kabul edilmesi ve bu fiilinin anılan maddenin maddî ve manevî unsurlarını oluşturması konularında daha önceki sanıkların hanelerinde yapılan açıklamalar ve gerekçenin teorik inceleme bölümü'nde gösterilen nedenlerle sanığın T. C. K.'nun 141/1 nci maddenin yazılı suçu işlediği ve anılan madde uyarınca cezalandırılmasının gerektiği kanaatına ulaşılmıştır.

146. SAMİ ÜNVER:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın okul devrimci gençlik derneği üyesi ve Rıfat ÖZTÜRK başkanlığındaki öğrenci derneği yönetim kurulu üyesi bulunduğunu, bu dernekte tiyatro kolu başkanı olarak görev yaptığını, yayınlanan bildirilerden sorumlu bulunduğunu, enstitü içinde diğer arkadaşları ile işçi köylü çalışma komitelerini kurduğunu, silahlı nöbet tutmaya katıldığını, 15.12.1969 tarihinde başlayan boykot olayını tahrik ve teşvik ettiğini, 16.12.1969 tarihinde Amerikan bulgurlarının çuvallarının parçalanması olayında bulunduğunu, memur NECATİ ERDOĞAN, talebe CEMALİ KOLAY, NECATİ KARABULUT, Nail KOCABAY, KAMİL ŞAHİNOĞLU, İBRAHİM LEK'in dövülmeleri ve sorguya çekilmeleri olaylarına karıştığını, ALİ ÇAVDAR'ı okula geldiğinde milliyetçi grupla temas etmemesi, onlarla konuşmaması, buniara riayet etmemesi halinde sonunun iyi olmayacağını söyleyerek tehditte bulunduğunu, DEV-GENÇ'in okul içindeki militanlarından olduğunu, bir sene devre kaybetmesine rağmen okulda kalarak cereyan eden hemen bütün hadiselere iştirak ettiğinden bahisle fiiline uyan T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik görerek sanığın T. C. K.'nun 141/5-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 27 Eylül 1971 tarihinde Askerî Savcıya verdiği ifadesinde:

1969-70 ders döneminde GEE.'nin İngilizce bölümüne kaydolduğunu, 1970 yılında sınıfta kaldığından bir sene dışarda kaldığını, fikir kulübü ve devrimci gençlik derneği üyesi olmadığını, 7.1.1971 tarihinde yapılan öğrenci derneği seçimlerinde RIFAT ÖZTÜRK başkanlığındaki liste ile iştirak ederek kazandıklarını, öğrenci derneğine bu suretle üye olduğunu, tiyatro kolu başkanlığının kendisine verildiğini, çıkarılan bildirilerden haberdar olmadığını, demeç vermek ve bildiri neşretmenin başkanın yetkisi dahilinde bulunduğunu, devrim konularını işleyen fazlaca kitap okumadığını, teorik bilgi edinemediğini hiç bir talebe ve memurun dövülmesi olayına katılmadığını, sırf talebe derneğinde üye bulunduğundan isminin zikredildiğini, o şahısları tanımadığını, 16.12.1969 tarihinde Amerikan bulgur çuvallarının parçalanması ve bulgurların yere saçılması olayına karışmadığını, olay vuku bulduktan sonra hadise mahalline gitmiş olduğunu, baş muavinin dağılmaları hususundaki ikazı üzerine dağıldıklarını, 1969 yılı Aralık ayında bütün Türkiye çapında öğretmenlerin boykota gittiklerini,

öğrencilerin bir forum yaparak boykota iştirak etmeye karar aldıklarını, talebelerin derslere girmediklerini, bu arada ŞÜKRAN ÇETİN'in İngilizce dersini yaptığını haber aldıklarını, dershaneye gittiklerini, bir arkadaşının müsaade alarak derse giren 5-6 talebe ile konuşma yaptığını, neticede bu öğrencilerinde dersi terk ederek boykota katıldıklarını, okulda nöbet tutmadığını, ancak önceden sorduklarında tutabileceğini, söylemiş olduğunu, daha doğrusu tutamayacağını söylediğini buna rağmen listeye ismini yazdıklarını, yayın odasında birkaç defa nöbet tuttuğunu, diğer yerlerde tutmadığını, 1970-71 döneminde okulda olmadığından cereyan eden hadiseleri bilmediğini beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorguda:

28 Eylül 1970 tarihinde NECATİ ERDOĞAN'ı bir grup arkadaşı ile dövmediğini, sorguya çekmediğini, hatta kendisini tanımadığını keza CUMALİ KOLAY, NECATİ KARABULUT, ALİ ÇAVDAR, NAİL KOCABAY, KAMİL ŞAHİNOĞLU, İBRAHİM LEK isimli şahısların hemen hemen hiç birini tanımadığını, bunları da dövmediğini, sorguya çekmediğini, tehdit etmediğini, arama yapmadığını, bütün bu iddiaların yalan ve iftira olduğunu, 15 Aralık 1969 ile 18 Aralık 1969 tarihleri arasında yapılan boykota diğer öğrencileri tahrik ve teşvik etmediğini, öğretmen ŞÜKRAN ÇETİN'i dersten çıkarmadığını, olay yerinde tesadüfen bulunduğunu, sınıftaki talebelere dersten çıkın demediğini, o tarihte öğrenci derneğinde olmadığını, çünkü kendisinin de dahil bulunduğu öğrenci derneğinin 23 Ocak 1970 tarihinde işbaşına gelmiş bulunduğunu, 16 Aralık 1969 tarihinde yemek yemek üzere yemekhaneye giderken kalabalık bir grup gördüğünü, yaklaştığında birkaç bulgur çuvalının yırtılmış olduğunu gördüğünü, bir müddet sonra hadise mahalline baş muavin geldikten sonra olay yerini terk ettiğini, olayla ilgisinin bulunmadığını, okul tiyatro kolunun barış gönüllülerini hicveden bir oyunu oynamasının suç teşkil etmeyeceğini, tiyatro kolu başkanı olarak devrimci tiyatrolarla ilişkisinin bu tiyatrolardan bilet alıp onları okulda satmaktan ibaret bulunduğunu, DEV-GENÇ üyesi olmadığını, öğrenci derneğinin yayınladığı bildirilerin hiç birinden haberdar olmadığını, okul içinde işçi köylü komitelerinin varlığından haberdar olmadığını, bu komitenin kurulduğunu bildiren bildiriden de haberinin bulunmadığını, devre kaybetmesine rağmen okuldan ayrılıp hemen memleketine dönmemesinin sebebinin danıştaya dava açmak olduğunu, nitekim danıştayda kaldığı okuma dersinden ötürü dava açtığını, daha sonra Aralık ayında ailesinin isteği üzerine memleketi olan Balıkesir'e gittiğini, hiç bir zaman Anayasa ve kanunlara karşı bir eyleme katılmadığını, bu tip eylemleri tasvip etmediğini, Askerî Savcılık ifadesinin doğru olduğunu, öğretmenler boykotu sırasında öğrenci derneğinde görevli bulunmadığını, beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

F. K. F.'nin çeşitli fikir kulüplerinin bileşiminden doğduğunu, fikir kulüplerinin tüzüklerinin var olduğunu, çalışmalarının halka açık bulunduğunu, bu durumda federasyonu kendisini oluşturan fikir kulüplerinden ayrı düşünmenin mümkün olmadığını, bu açıdan da iddia makamının federasyon hakkındaki mütalâasına iştirak etmediğini, federasyonun amacının tüzüğünde açıkça gösterildiğini, iddia makamına göre tüzük maddelerinin birer maske olduğunu, federasyonun asıl bir gizli amacının bulunduğunu, bu amacın da komünist bir rejimi yerleştirmekten ibaret olduğunu, üyeleri ancak derneğin tüzüğünün bağlayabileceğini, üyenin federasyonun komünizmi yerleştirme gayesini bildiği saptanırsa ancak o zaman suçlanabileceğini, gizli amacı bilmeyen öğrencilerin suçlanmasının hukuk açısından imkânsız olduğunu, sübutu şüpheli bazı eylemlere dayanılarak aşırı sol ideolojiye hizmet ettiğinin iddia edilemeyeceğini, 1969 yılı Ekim ayında G. E. E.'ye girdiğini, okulda mevcut derneklerden sadece öğrenci derneğinin üyesi olduğunu, okula girişinden üç ay sonra yapılan seçimlerde dernek çalışmalarına katıldığını, tiyatro kolunu yönetmek üzere yönetim kuruluna girdiğini, 23 Ocak 1970 ile 28 Aralık 1970 tarihleri arasında görev aldığını, okuldaki devrimci gençlik derneğine üye olmadığını, onunla ilgili hiç bir çalışmasının mevcut olmadığını, yönetim kurulunda bulunduğu süre zarfında yayınlanan bildirilerle ilgili olarak kendisinin de katıldığı hiç bir kararın mevcut olmadığını, hiç bir bildirinin altında imzasının bulunmadığını, bildirileri münhasıran Rıfat ÖZTÜRK'ün yayınladığını, Aralık 1970'den itibaren Balıkesir'e kaldığından bu

tarihten sonraki bildirilerle de hiç bir alâkasının bulunmadığını, öğretmenler boykotu sırasında hiç kimseyi tahrik ve teşvik etmediğini, tanık Şükran ÇETİN'in de belirttiği üzere oraya gidişinin tamamen merak saiki ile olduğunu, sınıftan çıkması için kimseyi tahrik ve teşvik etmediğini, hiç bir zorlamada bulunmadığını, Necati ERDOĞAN, Cumali KOLAM, Necati KARABULUT, Ali ÇAVDAR, Nail KOCABAY, Kamil ŞAHİNOĞLU ve İbrahim LEK'in dövülmeleri olayları ile ilgisinin bulunmadığını, Necati hariç diğerlerini tanımadığını, bunları sorguya çekip tehdit etmediğini, bunların iddialarının dışında başka hiç bir delilin veya raporun bulunmadığını, Ülkü Ocaklı militanların tek taraflı beyanlarının kasıtlı olduğunun muhakkak olduğunu, deliller ve suç sübuta ermediğinden hakkında beraat kararı verilmesini talep etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık SAMİ ÜNVER'in 1969-1970 ders yılında geldiği GEE.'de Rıfat ÖZTÜRK başkanlığındaki devrimciler grubuna dahil olduğu ve bu grupla 23.1.1970 tarihinde yapılan öğrenci derneği seçimlerine katıldığı; liste halinde kazanılması üzerine sanık Sami ÜNVER'in de seçimleri kazandığı, yapılan iş bölümü sonunda tiyatro kolu başkanlığına getirildiği; seçimlerden evvel devrimci grup tarafından niteliği Rıfat ÖZTÜRK ve [illegible]ez TOPUZ'un hanelerinde anlatılan FKF.'nin (Dünya'da ve Türkiye de devrimci mücadele [illegible] gençliğin yeri) isimli bildirisinin adını değiştirerek "Devrimciler" adı altında yayınladıkları, böylece sanığın da millî demokratik devrim stratejisini kabul edenlerden olduğunu ilân eylemiş bulunduğu zira bu broşürün üzerinde sanığın da isminin mevcut olduğu; seçim sebebiyle çıkarılan ve seçimden sonra yönetimleri sırasında yayınlanan bildirilerin kapsamlarını benimsemiş ve sorumluluklarını yüklenmiş bulunduğu; GEE. içinde oluşturulan işçi-köylü çalışma komitelerine dahil bulunduğu ve bu komitelerin çalışmalarına katıldığı; okulda devrimcilerin herhangi bir sağcı veya polis [illegible]una karşı hazırlıklı bulunabilmesi için tarassut ve emniyet amacıyla ihdas edilen nöbetleri tuttuğu; ayrıca sağcı öğrenciler üzerinde okul idarecileri üzerinde hakaret, tehdit ve müessir fiil gibi olaylarla bir terör havası estirip onları yıldırma, sindirme gayretlerinde bulunduğu, bu suretle devrimcilerin okulda diledikleri gibi hareket etmelerini sağladıkları, bu cümleden olmak üzere 28.9.1970 tarihinde okulda memur Necati ERDOĞAN'ı; 6.10.1970 tarihinde Cemali KOLAY'ı; 4.10.1971 tarihinde Necati KARABULUT'u; 29.9.1970 tarihinde Nail KOCABAY'ı; 24.9.1970 tarihinde Kamil ŞAHİNOĞLU'nu; 4.10.1970 tarihinde İbrahim LEK'i dövenler ve sorguya çekenler arasında bulunduğu; okula gelen bulgurları Amerikan menşeli oldukları gerekçesi ile 16.12.1969 günü çuvallarını yırtarak yerlere saçan öğrenciler arasında bulunduğu 15.12.1969 tarihinde başlayan öğretmenler boykotuna katıldığı ve bu boykotun yürütücülerinden olduğu; öğretmen Şükran ÇETİN'in dershanesine gidip okulda boykot olduğunu ders yapmamasını söyleyerek tehdit eylediği ve dersin tatiline sebep olduğu sanığın GEE. 5K. 705 sırada mevcut Askerî Savcıya verdiği DT. 3K. 246 sırada mevcut huzurda verdiği ifadelerindeki red ve inkârlarına rağmen şahit Necati ERDOĞAN, Nail KOCABAY, Kamil ŞAHİNOĞLU, İbrahim LEK, Cemali KOLAY, Şükran ÇETİN, M. Ali ERKİNER, Ali ÇAVDAR, Necati KARABULUT ve Rıfat ÖZTÜRK ile diğer GEE. sanıklarının hanelerinde gösterilen şahitlerin hazırlık ve yeminli son soruşturma ifadeleri ve aynı sanıkların hanelerinde gösterilen yazılı deliller ve ayrıca GEE. 1K. 2D. 16 sıradaki öğretmen Şükran ÇETİN'in dilekçesi, GEE. 2K. 8D. 284 sıradaki tiyatro kolunun 1969-1970 yılı çalışma raporu başlığını taşıyan sanığın el yazısı ile yazılmış rapor, sanığın işçi-köylü komitelerini oluşturduğuna dair Proleter Devrimci Aydınlık Dergisi Aralık 1970 sayısı ve dosyada bulunan sair bildiriler, broşürler ve belgelerle kuşkudanuzak bir şekilde sabit olmuş bulunmaktadır.

Sanığın bilimsel sosyalizmi eylem klavuzu kabul etmiş bir kişi olduğunu gösterir GEE. 2K. 13D. 303 sıradaki bülten ile aynı klasör 2D. 176 sıradaki devrimciler isimli broşür karşısında, millî demokratik devrim anlayışı, faaliyetleri ve gayeleri; sanığın çeşitli yer ve zamanlarda vuku bulan eylemlerinin neden aynı kasıt altında işlenmiş tek fiil olarak kabul edildiği, bu eylemlerinin hukukî nitelik itibariyle T. C. K.'nun 141/1 nci maddesinde yazılı suçun unsurlarını nasıl oluşturduğu konularında buraya kadar durumları incelenen sanıkların bö-

lümlerinde yazılı ve ayrıca gerekçenin teorik inceleme bölümünde ayrıntılı şekilde anlatılan nedenlerle sanığın T. C. K.'nun 141/5. maddesinde yazılı suçun unsurlarını oluşturduğu bu itibarla anılan madde madde uyarınca cezalandırılmasının gerektiği inancına varılmıştır.

147. HAKAN TAŞKIRAN:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın GEE. Devrimci Gençlik Derneği üyesi bulunduğunu, derneğin yönetici ve militanları ile birlikte çalıştığını, çeşitli eylemlere katıldığını, silahlı nöbet tuttuğunu, Tolyay YILMAZ'ı Hilmi AKPINAR'ın odasında Vahdet KADIOĞLU ile birlikte tehditte bulunduğunu belirterek T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi gereğince tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askeri savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Sanığa müsnet suç sübut bulmadığından hakkında beraat kararı verilmesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık Askerî Savcıya 1.10.1971 tarihinde As. Savcıya verdiği ifadesinde:

1968-69 ders döneminde GEE.'nin resim bölümüne kaydolduğunu, okul içi ve dışındaki sağ sol çatışmalarına hiç karışmadığını, işgal, boykot ve yürüyüşlere katılmadığını, devrimci gençlerin kendisini devrimci gençlik derneğine üye yazdıklarını, toplantılara katılmadığı gibi üyelik aidatlarını da vermediğinden üyeliğinin düşeceğini tahmin ederek dilekçe vermediğini, öğrenci derneği yönetim kurulu asil üyeliğine hiç geçmediğini, hiç bir öğrencinin dövülme olayına karışmadığını, aksine, ayırdığını, her nasılsa bulgur çuvallarının yere saçılması olayına isminin karıştırıldığını, bu olayla da bir ilgisinin bulunmadığını, bir gün bölüm temsilcisi olması sebebiyle Hilmi AKPINAR'ın kendisini çağırdığını, odasına gittiğinde orada Tolgay YILMAZ ve Vahdet KADIOĞLUNUN'da hazır bulunduklarını, gördüğünü, Hilmi Beyin bu öğrenci dövülmüş dediğini, ilâveten kendilerine bölüm şefi olarak kendilerine emanet ettiğini, Vahdet KADIOĞLUNUN'da bunun arkadaşları 6 kişiyi kurşunladılar, bu da onlarla gericilerle temas ediyor, uslu durmasını istiyoruz dediğini, kendisinin de okula devam etmesini hadise çıkarmamasını istediğini, kendisini bizzat koruyacağını vaad ettiğini, oraya kendiliğinden değil Hilmi AKPINAR'ın çağırması üzerine gittiğini beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

1968-1969 ders yılında GEE.'ye girdiğini, 1969-1970 yılında da okulun devrimci gençlik derneğine üye olduğunu, bu derneğin kurucu üyelerinden olmadığını, dernekte yöneticilik yapmadığını, üyeliğin gerektirdiği şartları yerine getirmediğinden dernekle olan ilişkisinin kesilmiş olmasının icap ettiğini, DEV-GENÇ Derneği militanları ile birlikte çalışıp çeşitli eylemlere katıldığı iddialarının asılsız olduğunu, Başmuavin Hilmi AKPINAR'ın odasında Tolgay YILMAZ'ı tehdit etmediğini, Tolgay YILMAZ'ın dövüldüğünü, iddia ederek Başmuavine müracaat ettiğini, başmuavinin de birinci, ikinci, ve üçüncü sınıf temsilcilerini çağırarak Tolgay YILMAZ'ı kendilerine teslim ettiğini, Tolgay'ı dövmediklerini, Tolgay YILMAZ'ın dövülmüş bir halinin bulunmadığını, Tolgay YILMAZ'ın başka bir enstitüye nakil arzusu taşıyıp taşımadığını, bilmediğini, fakat Hilmi AKPINAR'a bu arzusunu izhar edince başmuavinin GEE.'de kalmasının daha iyi olacağını izah ettiğini, talebe temsilcileri olarak da kendisine yardımcı olacaklarını vaad ettiklerini, odada Tolgay YILMAZ'ın tehdit edilmediğini, okulda iki defa yemekhane nöbeti tuttuğunu, başka bir nöbet tutmadığını, bu nöbetin de silahsız tutulduğunu, okulda silahlı nöbet tutulduğunu görmediğini, Müdür Naciye ÖNCÜL'ün Çankaya Köşkünde Cumhurbaşkanının nezdinde yapılan toplantıda yapmış olduğu konuşmadan sonra yapılan toplantıda resim bölümü temsilcisi olarak hazır bulunduğunu, Amerikan bulgurlarının yere saçılması olayına katılmadığını, o gün olayın yemek yeyip yemekhaneden çıktığı sırada vuku bulduğunu, yemekhaneden çıkan herkesin olay yerine gittiklerini, hadise mahallinde büyük bir kalabalığın mevcut olduğunu, Askeri Savcılık ifadesinin

doğru olduğunu, Tolgay YILMAZ'ın dövüldüğünü, 23 Eylül 1970 tarihinde Ülkü Ocaklılarını lokalde 5 kişiyi yaralamalarından sonraki bir tarihe ibabet ettiğini, Tolgay YILMAZ'ın bu olaydan sonra Site Yurduna gidip geldiğini veÜlkü Ocaklılarla temasta bulunduğunu duyduğunu beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

C. E. E. Devrimci Gençlik Derneğinin üyesi olmadığını, bu derneğin yöneticileri ve militanları ile işbirliği yapmadığını, hiç bir eyleme katılmadığını, silah taşımadığını, silahlı nöbet tutmadığını, düşüncesinden dolayı kimseyi tehdit etmediğini, baskı yapmadığını, hakkındaki şahit beyanlarının yalandan ibaret bulunduğunu, savcının mütalâasına iştirakle beraatini istediğini beyan etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Askerî Savcı iddianamesinde sanık HAKAN TAŞKIRAN'ın, DEV-GENÇ üyesi olduğunu, bu derneğin yönetici ve militanları ile birlikte çalıştığını, çeşitli eylemlere katıldığını, silahlı nöbet tuttuğunu, Tolgay YILMAZ'ı Vahdet KADIOĞLU ile birlikte tehdit ettiğinden bahisle fiiline uyan T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi uyarınca tecziyesini talep etmiş, esas hakkındaki mütalâada ise hakkında beraat kararı verilmesini istemiştir. Sanık sorgu ve savunmasında, DEV-GENÇ militanları ile birlikte eylemlere natılmadığını, Tolgay YILMAZ'ı tehdit etmediğini, silahlı nöbet tutmadığını ileri sürmüştür. Sanığın iddialarının aksini gösteren herhangi bir delile rastlanmadığı gibi, müsnet suçun sübuta erdiği hususunda da heyette vicdanî kanaat hasıl olmadığından sanık hakkında istem gibi beraat kararı verilmiştir.

148. TURAN KÜLAHOĞLU:

Sanık hakkındaki Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın 10 Haziran 1969 ile 19 Haziran 1969 tarihleri arasında fikir kulüpleri ve öğrenci cemiyetlerinin müşterek kararı ile yürütülen boykot sırasında Ziraat Fakültesi kürsülerinin işgal edilerek öğrenim yapılmasına engel olanlar arasında olduğunu, 11.12.1969 tarihinde Ülkü Ocaklarına mensup öğrenci derneğini basarak tahrip ettiğini, Atatürk'ün portresinin kırıldığını, Mehmetçik hitabeli bir yazının yırtıldığını, 6 Ocak 1970 tarihinde sekreter koltuğunu aşağıya atan ve daha sonra 2 koltuktan birisini yakan şahıslar arasında bulunduğunu, 18 Mart 1970 tarihinde ORHAN KAVUNCU ve ALİ KIRAL isimli öğrencileri dövdüğünü ve tehdit ettiğini, 1970 ve 1971 yıllarında 5 No.'lu büyük makine dershanesinde Cumartesi günleri yapılan seminer çalışmalarına katıldığını, kapıda nöbet tutarak ilgililerden gayrisinin girmesine mani olduğunu, 10 Kasım 1970 tarihinde Atatürk'ün ölümü yıldönümü sebebiyle yapılan bir forumda mülk eşitliği ve halk savaşından bahsettiğini, 26 Kasım 1970 tarihinde asistan MEHMET AKTAŞ'ın odasına girerek tahribat yapan ve çalışma masasının çekmecelerine gübre dolduranlardan olduğunu, derslere devam edemeyen 57 öğrenciyi temsil eden 5 kişi ve talebe cemiyeti temsilcileri arasında dekan odasında yapılan görüşme sırasında devrimci olduğunu beyanla hesap vermeyeceklerini, ancak hesap soracaklarını, kontrol edilmeyip kontrol edeceklerini söyleyenler arasında olduğunu, bir imtihan kâğıdında yoksul köylüler topraklarımıza sahip çıkın tarzında ifade de bulunduğunu, imtihan kâğıdının en altına YAŞASIN TAM BAĞIMSIZ TÜRKİYE deyimi ile biten bir yazıyı kaleme aldığını, 22 Şubat 1971 tarihinde kültür teknik binası önünde vuku bulan silahlı çatışmaya katıldığından bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/1-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri uyarınca tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 22.2.1971 tarihinde polise verdiği ifadesinde:

Ziraat Fakültesi öğrenci derneği başkanı bulunduğunu, tabanca ile ateş etme olayına karışmadığını, kimlerin ateş ettiğini görmediğini, teşhiste bulunanlar karşı gruptan oldukları için bu suçu kendilerine isnat ettiklerini beyan etmiştir.

Sanık 1.2.1971 tarihinde C. Savcısına verdiği ifadesinde:

Öğrenci derneği başkanı olduğunu, olaydan haberinin bulunmadığını, hoca ve asistanlarla bazı ilişkilerinin bulunduğunu, öğrencilerin Akademik işlerini halletmek için uğraştığını, böyle işlerle uğraşmadığını, Ulus Gazetesinde çıkan beyanatı kendisinin vermediğini, kendisinin haberi olmadan başkalarının da veremeyeceğini beyan etmiştir.

Sanık 23.2.1971 tarihinde Cumhuriyet Savcısına verdiği ifadesinde:

Hadise anında kültür teknik binasının dış kısmında dolaştığını, bu kürsüden dışarı çıkan kalabalığın binaya doğru tabanca ile ateş ettiğini, o anda binanın önünde dolaştığını, onlar binayı boşalttıktan sonra içeriye girdiğini, bu yüzden polis tarafından içeride yakalandığını, ruhsatsız tabanca taşımadığını, kimseye ateş etmediğini beyan etmiştir.

Sanık 23.2.1971 tarihinde Asliye Ceza Hâkimliğine verdiği ifadesinde:

Ruhsatsız silahla ateş etmediğini, devrimci gruptan öğrenci derneği başkanı olduğunu, olay sırasında kültür teknik kürsüsünün bulunduğu binanın dış tarafında dolaştığını, bu sırada sağcı gruptan bir kısım öğrencinin ateş ederek binadan dışarıya çıktıklarını gördüğünü, onlar uzaklaşınca binaya girdiğini, bir kız arkadaşı ile otururken ateş eden sağcı gruptan bazı öğrencilerin kendisini göstererek yakalattıklarını, iftiraya uğradığını beyan etmiştir.

Sanık 22.9.1971 tarihinde Askeri Savcıya verdiği ifadesinde:

Haziran 1969 olayları sırasında öğrenci derneği yönetim kurulu üyesi bulunduğunu işgal sırasında okulda bulunmadığını, okula hiç uğramadığını, işgal olayını duyunca İskenderun'a gezmeye gittiğini, işgalin mahiyetini, şümul derecesini görmediğini ve tahrik etmediğini, 1970 yılı Ocak ayında öğrenci derneğinin işgal edildiğini, olayın vuku bulduğunu ertesi günü işittiğini, bizzat olaya iştirak etmediğini, sekreter koltuğunun yakıldığını, gördüğünü, yakanları ve niçin yaktıklarını bilmediğini, 18.3.1970 tarihinde ORHAN KAVUNCU ve ALİ SAFİ KIRAL isimli iki öğrencinin dövüldüklerini duyduğunu, hadise anında olay yerinde bulunmadığını, Cumartesi günleri derneğin yaptığı toplantılara iştirak ettiğini bu seminerlerin leninist yönden olmadığını, kapı önünde nöbet tutulmadığını, isteyen herkesin içeri girebildiğini, görüşmelerin okul içi akademik konular olduğunu, 10 Kasım 1970 tarihinde cemiyet başkanı olarak Atatürk'ün ölümü yıldönümü münasebetiyle forumda bir konuşma yaptığını, işçi köylü münasebetiyle halk savaşı yapılması icap ettiğine dair konuşma yapmadığını, mülk eşitliği konusunda bir eleştirme yapmadığını, asistan MEHMET AKTAŞ'ın odasını tahrip etmediğini, okula giremediklerini iddia eden öğrenci temsilcileri ile dekanlık odasında bir görüşme yaptıklarını, hesap vermeyiz fakat hesap sorarız tarzında bir söz sarf etmediğini, o esnada sinirli olduğunu, karşı gruba mensup talebelerden birisine bacağından tutarak aşağıya atacağım şeklinde bir söz söylemiş olabileceğini, imtihan kâğıtlarına yaşasın tam bağımsız Türkiye gibi cümleler yazdığını hatırlamadığını, 22.2.1971 tarihindeki silahlı çatışmaya karışmadığını, o anda üst katta iken yakalandıklarını, elinde tabanca bulunmadığını, Yaşasın Tam Bağımsız Türkiye cümlesi ile nihayetlenen ve öğrenci derneği tarafından başarılar dileğiyle tanzim olunan yazıyı kendisinin yazdığını, yaşasın dünya halklarının Amerikan emperyalizmine karşı silahlı mücadelesi tarzındaki cümle ile biten bildirinin kendisine kardeşi tarafından farkına varılmadan ve mahiyeti bilinmeden getirildiğini beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

1969 yılı Haziran ayında meydana gelen ve Ziraat Fakültesi kürsü işgaline katılmadığını, o zaman fakülte ikinci sınıfında öğrenci olduğunu, olayların başlamasından sonra okula hiç uğramadığını, birkaç gün sonra da Ankara'dan ayrıldığını, M. T. T. B.'ne ait Talebe Derneğinin basıldığını, ertesi gün okula geldiğinde duyduğunu, bahsedilen odanın yurtta olduğunu, kendisinin ise evde kaldığını, iddianamede odadaki Atatürk'ün portresinin kırılması olayını kabul etmediğini, bu iddianın aleyhlerinde tanıklık yapan gerici öğrenciler ve onların yalan beyanlarına itibar edilerek iddia makamının kişisel görüşünden başka bir şey olmadığını, devrimcilerin dünyada emperyalizme karşı ilk millî kurtuluş savaşını veren Mustafa Kemal'e

saygıları olduğunu, onun resimlerini yırtmazlar dediğini, Atatürk'ün resmini, panolarında 31 Mart gerici ayaklandırmasını bastıran hareket ordusundan "ÇAPULCU ORDUSU" diye bahseden Ülkü Ocağı ve hür düşünce kulübüne mensup komando bozuntuları ve gerici zibidiler yırtar, böyle bir hareket onlara yakışır böyle bir suçlamayı kabul etmediğini, olay yerine Altındağ Cumhuriyet Savcılığınca hazırlanan keşif raporunda Atatürk'ün resmini veya büstünü, Türk Bayrağını ve Mehmetçik panosunun parçalanmadığının belirtildiğini,

6 Ocak 1970 günü dekan sekreterinin koltuğunun yakıldığını, olaydan sonra duyduğunu, olay yerine geldiğinde kalabalığın dağılmakta olduğunu, olay esnasında okulda olmadığını, olayla ilgili olarak hakkında herhangi bir soruşturma açılmadığını,

10 Mart 1970 günü okulda kavga olduğunu, olayı ertesi günü duyduğunu, bu kavgaya ORHAN KAVUNCU ve ALİ SAFİ KIRAL isimindeki öğrencilerin karıştığını, kendisinin bu olaya katılmadığını, yukarda da belirttiği gibi olayı ertesi gün okula geldiğinde öğrendiğini, olayla ilgili olarak sivil adliyece soruşturma açıldığını fakat kendisi hakkında herhangi bir takibat yapılmadığını, dosyanın Sıkıyönetim Komutanlığına intikalinden 1,5 sene sonra kendisinin de olaya karıştırıldığını, fakülteye 1967 yılında, girdiğini, Ekim 1970'de öğrenci derneği başkanı seçildiğini, öğrenci derneği başkanı oluncaya kadar herhangi bir olay nedeniyle mahkeme huzuruna çıkmadığını, bütün suçlamaların öğrenci derneği başkanı olması ile başladığını, ORHAN KAVUNCU ve ALİ SAFİ KIRAL'ın dövülmesi olayı ile hiç bir ilgisinin olmadığını, tanıkların ifadelerini kabul etmediğini,

Ziraat Fakültesi makine dershanesinde devrimci gençlik derneğinin düzenlediği toplantıların bazılarına katıldığını, fakat bunların Marksist seminer çalışmaları niteliğinde olmadığını, meslekî ve akademik ve yurt sorunlarının görüşüldüğünü, toplantıların herkese açık olduğunu, toplantıların her zaman aynı yerde yani 5 numaralı makine dershanesinde yapılmadığını, müsait olan her dershanede (toprak, makine, zootekni v.s' yapıldığını, bu toplantılara liseli öğrencilerin katılmadığını, toplantı konularının liseli öğrenciler için son derece yabancı bir konu olduğunu, marksist seminer iddiasının yalancı tanıklar örgütü tarafından uydurulmuş bir düzmeceden ibaret bulunduğunu, böyle bir suçlamayı kabul etmediğini, iddia edildiği gibi marksist seminer çalışmaları yapılmadığını,

10 Kasım 1970 Atatürk'ü anma öğrenci derneği olarak tertiplediklerini, törende öğrencileri temsilen kendisinin konuştuğunu, bu konuşmada ne halk savaşından ve ne de mutlak mülkiyet eşitliğinden bahsetmediğini,

MEHMET AKTAŞ'ın odasının tahrip edilmesi olayını olayın ertesi günü okula geldiğinde kendisini arayan asistan temsilciliğinden öğrendiğini, bu konuda bir bilgisinin olmadığını, olayı yeni duyduklarını temsilcilere bildirdiklerini, konuşmaları sırasında odaya gelen MEHMET AKTAŞ ile CELALER isimindeki asistanların konuştuğu odaya geldiklerini, bizzat kendilerine de bu konuda gerekli açıklamayı yaptıklarını, meseleye burada muttali olduklarını belirttiklerinin bu tip bir olayın öğrenciler tarafından da yapılabileceğine ihtimal vermediklerini, MEHBET AKTAŞ; Cumhuriyet Savcılığına 28.11.1970 yani olayın oluşunu müteakip verdiği ifade de odasında 20.000.-lira maddî zarar meydana geldiğini belirttiğini, gece bekçisi ABDULLAH ERÖZ ve NAZİF YILMAZ'ın odayı tahrip edenleri gördüğünü bildirdiklerini, faillerin isimlerini söyliyebileceklerini belirttiklerini, müstahdem NAZİF YILMAZ ve gece bekçisi ABDULLAH ERÖZ Cumhuriyet Savcılığına verdikleri ifade de odayı tahrip edenlerin 8 kişi olduklarını belirttiklerini, fakat bunları tanımadıklarını belirttiklerini dediğini, bunun üzerine MEHMET AKTAŞ yeni girişimlerde bulunarak 8.12.1970 tarihli bir dilekçe ile Cumhuriyet Savcılığına müracaat ettiğini, müracaatında "her ne kadar odasını tahrip edenleri gören olmamış ise de; odanın tahribini bil fiil katılmak veya baskının tertibinde rol almak veyahutta haberdar olmak suretiyle bu öğrenciler de sorumlu olabilirler: ÇETİN ÖZKARAR, GÜNDÜZ YURTMAN, OKAN ALPAR, A. RIZA İLLEEZ, TİMUR ERKMAN ve TURAN KÜLAHOĞLU'nun bu fiili ika eylediklerinden eminim" dediğini;

MEHMET AKTAŞ'la aynı fikir de ve yalancı tanıklık örgütüne mensup olan CELÂL ER 6.8.1971 tarihinde Askerî Savcılığa verdiği ifade de:

"...İfadesi alınan NAZİF isimindeki müstahdem mahkemede doğru söylemediğini, diğer müstahdem HAYDAR BİNGÖL'e benimde bulunduğum bir sırada söylemiştir. Ben bu vakanın naklini bizzat duydum ve bu olayda Nazif, odayı tahrip edenlerin içerisinde TURAN KÜLAHCIOĞLU'nu görerek tanıdığını ifade etmiştir" dediğini, bundan sonraki tarihlerde CELÂL ER'in ifadesinde ismi geçen müstahdemler Askeri Savcılıkta verdikleri ifadelerinde böyle bir şeyin olmadığını, söylediklerini, yalancı şahitlerin yalancılıklarını ve iftiralarını dolaylı olarak ortaya çıkarmışlardır dediğini,

Bu anlattıklarından çok önemli iki sonuç çıktığını, birincisi savcının usul kanununun 127/4. maddesini açıkça ihlâl ettiğini, ikincisi ise tanıkların yalancılıkları ve art niyetlerini bir kez daha tescil edildiğini; dediğini,

Okula alınmadıkları, iddia edilen 57 öğrenci ile ilgili olarak dekanın yanında her bir grupla 57 öğrencinin okula alınıp alınmama meselesi ile ilgili bir konuşma yapmadıklarını, çeşitli zamanlarda yaptıkları basın toplantılarıyla fakültede böyle bir durumun olmadığını kamuoyuna duyurmaya çalıştıklarını, fakat okula alınmadıklarını iddia eden gerici zibidiler ve militarist serserilerin kasıtlı inatcılıkları yüzünden tutarlı sonuç elde edemediklerini, okula alınmayan aynı şahısların şehrin kalabalık yerlerinde gruplar halinde dolaştıklarını ve devrimci öğrencilere saldırdıklarını, TANJU İPEK, ŞEMSETTİN EVRENSEL, ZEKAİ BAKAR ve SELÇUK ARIN'ı dövdüklerini, OSMAN KILIÇ'ı tabanca ile tehdit ettiklerini söylediğini,

14 Ocak 1971'de dekan ARİF AKMAN'ın dernek odasına telefon ettiğini, kendisini odasına çağırdığını, dekanın yanına FEVZİ BAL ile beraber gittiğini, dekan odasında derse alınmadıklarını iddia edenlerden beş kişinin bulunduğunu, dekan bu derse alınmayan öğrencilerin derse alınıp alınmama meselesini oturup konuşarak halletmelerini söylediğini, böyle bir şey varit olmamakla beraber fakat yine de konuşabileceklerini, söylediğini, sayılarına eşitliği sağlamak için dışarıya çıkıp HÜSEYİN GÜRKAN, TİMUR ERKMAN ve OKAN ALPAR'ı çağırdığını, bunlardan HÜSEYİN ve TİMUR'un geldiğini, daha sonra da OKAN'ın geldiğini, konuşmaların kendisinin ve FEVZİ'nin tarafından yapıldığını, görüşmelerde iki tane de basın mensubu bulunduğunu, sağcıların okula alınmadığının yanlış ve kasıtlı olduğunu okulun bütün öğrencilere açık olduğunu, herhangi bir engelleme yapmadıklarını, ve yapamayacaklarını, toplantıya katılan karşı grup öğrencilerinin devamlı kendilerini tahrik ve tahkir ettiklerini, konuşmalar sırasında ORHAN KAVUNCU: 1970 yılının ilkbaharında imtihan salonuna Site Öğrenci Yurdundan gelen komando bozuntuları tarafından yapılan silahlı baskın ve müstahdemi yaralama olayını (ki, yaralanan müstahdem, İsmail ve olayın tanıkları ateş edenlerin kim olduklarını hangi gruba dahil olduklarını söyleyebileceklerini) dediğini, ayrıca okula gelmek isteyenlerin üzerlerini arayabileceğimiz ve hesap vermeyeceğimiz diye bir söz söylemediğini, böyle bir aramanın yapılmasına da imkân olmadığını, gericilerin okula gelmeleri ve okulun herkese açık olduğunun 26 Ocak 1971 Salı günü TRT.'nin 22,45 haber bülteninde bildirildiğini ve bu adamlara her türlü çağrıyı yaptıklarını ve çağrılara uymadıklarını dediğini,

Sınav kâğıdına yazılan sloganları kendisinin yazdığını, yazının propaganda niteliğinde olmadığını, sadece dersin hocası ile kendisi arasında bir olay olduğunu, kültür teknik kürsüsü önündeki silahlı çatışma olayının gericilerin politik çalışmalarının bir sonucu olduğunu, kendisinin, bu olaya katılmadığını ve silah kullanmadığını, 22 Şubat günü sabah 08,30 - 10,30 arasındaki derste, yönetmelik tarafından mecbur kılındığı, halde, asistan MEHMET AKTAŞ'ın yoklama yapmayarak saldırganların dershanede ve dışarıda mevzilenmesine yardımcı olmuştur. Dediğini, olayı hazırlayanlar, olayda silah kullananlar, arkadaşlarının üzerini arayanların ve tehdit edenlerin kamu tanığı olarak dinlenenlerdir, dediğini,

Sanık savunmasında:

Sanık verdiği dilekçesinde, zaman bakımından savunmaların kısıtlandığını, ileri sürerek savunma yapmayacağını beyan etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık Turan KÜLAHOĞLU'nun kişisel sorumlulukları ve hukuki durumunun incelemesine başlamadan önce Ziraat Fakültesinde 1968 yılından soruşturmaların başladığı günlere kadar geçen süre içinde vuku bulan olayları özet olarak sıralayıp incelemekte gerekçeyi tekrarlardan ve teferruattan kurtarma yönünden yararlar görülmektedir.

DEV-GENÇ davasının Ziraat Fakültesi bölümünde yargılamaya esas alınan olayları şu şekilde sıralamak mümkündür.

1. 7.6.1968 tarihinde Türkiye'deki Ziraatmühendislerinin yevmiyelerindeki eşitsizlikle ilgili olarak yapılan bir boykot sırasında öğrencilerin Tarım Bakanlığı önünde çadır kurdukları, bir süre sonra bu hareketin maksadını değiştirmesi ve fikir kulüplerinin boykota devam etmesi üzerine, boykotu başlatan boykot komitesi içerisinde ihtilaf doğduğundan ayrılmalar vaki olduğu ve daha sonra da boykota son verildiği anlaşılmaktadır.

2. 10 Haziran 1969 tarihinde başlıyarak 19 Haziran 1969 tarihine kadar devam eden ve Ziraat Fakültesindeki kürsü işgali olayının Ziraat Fakültesi Talebe Cemiyetine mensup bir grup şahıs tarafından başlatıldığı, bu vesile ile kapıların arkalarına ranza ve karyola gibi eşyaların yığıldığı, içeriye öğrenci ve öğretim görevlilerinin sokulmadığı ve bu arada bir odaya yerleştirilen hoparlör teşkilâtı ile gayelerini açıkça izhar ettikleri ve bu sırada mikrofondan konuşan bir şahsın "hareketlerinin üniversite meseleleri ile ilgili olmadığını, Türkiye'de Amerikan Emperyalizmi sona erinceye kadar bu hareketin devam edeceğini, bu işgal hareketinin bağımsızlık savaşının bir başlangıcı olduğunu ve Türkiye'deki işçi ve köylü durumunda bulunanlar sınıf bilincine varıncaya kadar hareketin devam edeceğini" ifade ettiği anlaşılmaktadır.

3. 18 Ekim 1969 tarihinde DEV-GENÇ tarafından tertip olunan ve talebe cemiyeti tarafından başlatılan boykot hareketi oldukça uzun bir süre devam etmiştir. Bu dönemde talebe cemiyetinin birinci başkanı TİMUR ERKMAN, ikinci başkanı ise AHMET AKGÜN'dür, boykotun sona erdirilmesi hususundaki taleplere olumlu bir cevap verilmemiş ve bu hususta kendisine başvurulan ve boykotu idare eden öğrencilerden ÇETİN ÖZKARAR "bu konuda ancak devrimcilerin sözü olur, başka talepleri kabul edemeyiz, gerekirse devrimci terörü uygularız" tarzında cevap vermiştir.

4. 11 Aralık 1969 tarihinde talebe cemiyetine mensup bir grup öğrencinin keza fakülte devrimci gençlik derneğine bağlı öğrencilerin müşterek hareketleri ile Yıldırım Beyazıt Öğrenci Derneğinin geceleyin basıldığı, bu arada Mehmetçik hitabeli bir yazının yırtıldığı, Atatürk resminin çerçevesinde hasar hasıl olduğu, bu olaydan 3 gün sonra 14 Aralık 1969 tarihinde aynı derneğin ikinci defa işgal ve tahrip edildiği, AKIN ÖZDEMİR'in bu olayda da görüldüğü tanık Rıza RENÇBEROĞLU'nun Askerî Savcılıktaki şahadeti ile teyid edilmiştir. Olay sebebiyle Altındağ C. Savcılığınca soruşturma açıldığı ve 19.3.1970 tarih Hz. 1969/7199 sayılı kararı ile 11.12.1969 tarihinde vaki olay nedeniyle delili elde edilemediği ve usulünce verilen şikâyet dilekçesi olmadığından bahisle olay hakkında kovuşturmaya yer olmadığına dair karar verildiği görülmüştür.

5. 6 Ocak 1970 tarihinde Ankara Belediye otobüs idaresi ile öğrenciler arasında olan paso ihtilâfı üzerine, öğrencilerin otobüslere el koyması sebebiyle polisin fakülteye girmesi neticesinde, polis memurlarının zamanın Dekanı Orhan DÜZGÜNEŞ tarafından fakülteye sokulmuş olduğuna kanaat getiren bir grup öğrencinin dekanı bulmak üzere, dekanın makam odasına doğru gittikleri, bu esnada başka bir odada bulunan fakülte dekanının bir arkadaşı tarafından uzaklaştırılarak vukuu muhtemel daha kötü neticelerden kurtarılmış olduğu, aynı öğrencilerin dekan odasına girerek koltuğunu, yakmak niyetinde olduklarını, içeride tahribat yapacaklarını ifade etmeleri üzerine, öğrenci işleri şefi Erdoğan YILDIZ'ın içeride bütün personelle ilgili olarak şahsi ve gizli belgelerin bulunduğunu, ve bunların tahrip edilmesi halinde kendileri aleyhine netice tevlit edeceğini ifade etmesi üzerine, bu öğrencilerin bu

defa dekanı temsilen sekreter koltuklarından birisini yakmak maksadıyla iple bağlayarak aşağıya sarkıttıkları, bir diğerini ise aşağıya attıkları ve müteakiben bunlardan birisinin üzerine yanıcı madde döktükten sonra ateş yaktıkları tespit edilmiştir.

6. 18 Mart 1970 tarihinde Ali Safi KIRAL ve Orhan KAVUNCU isimlerindeki Ülkü Ocakları Derneğine mensup iki öğrencinin teneffüs için dışarıya çıkacağı bir sırada kalabalık DEV-GENÇ'li bir grubun bu şahısları zamanın dekanı Şahabettin ELÇİ ile asistan Mehmet AKTAŞ'ın yanında dövdükleri, bu şahıslara karşı tabanca tevcih ederek tehdit ettikleri, ancak görevlilerin araya girmesi üzerine vakıanın önlenebildiği, dosya sebebiyle Altındağ C. Savcılığı tarafından tahkikat yapıldığı, mahkemede dava açıldığı ve bu hususiaki davanın ise, Sıkıyönetim Komutanlığınca bilâhare Adliye mahkemesinden celp edilerek savcılığımız kanaliyle mahkememize gönderildiği tespit edilmiştir.

7. 19 Mart 1970 tarihinde Fazıl TANIKER isimlerindeki bir öğrenci kendi görüşlerinde olmaması ve sağcı olarak tanınması nedeniyle dövülmüştür.

8. Nisan 1970 tarihinde Kazım KARA isimlerindeki bir öğrencinin kendi görüş ve istikametlerinde olmaması nedeniyle dövülmüştür.

9. 1970 yılının Haziran ayında Cemil SARIFAKIOĞLU isimlerindeki bir öğrencinin kaçırılarak talebe cemiyeti odasına zorla götürüldüğü ve bu suretle dövüldüğü tanık Mehmet TATLIELMA'nın beyanından anlaşılmıştır.

10. 1970 yılının Eylül ayında bir grup öğrencinin üzerinde "Yaşasın Türkiye Halkları" yazısı bulunan bir afişi binanın ön cephesini kaplayacak tarzda astıkları, ayrıca emperyalizme karşı "SİLAHLI MÜCADELE" şeklinde yazılı diğer bir afişi de asmış oldukları tespit edilmiş bulunmaktadır.

11. Ziraat Fakültesi asistanları tarafından asistan temsilciliğine seçilen Selami SÖZER ve Mustafa ARLI'nın 6 Kasım 1970 tarihinde müştereken tanzim ederek, teksirle çoğalttıkları 13 madde altında açıklanan bir bildirinin son kısmında "TÜM İSTEKLERİMİZ HALKLARIMIZ İÇİNDİR" tarzında bir yazının yazılmış olduğu tespit edilmiştir.

12. 26 Kasım 1970 tarihinde Ziraat Fakültesi Talebe Cemiyeti ile DEV-GENÇ'e mensup bir grup öğrencinin geceleyin geç vakitler fakültede görevli asistanlardan Mehmet AKTAŞ'ın odasına girerek geniş çapta tahribat yaptıkları ve ayrıca bu asistanın çalışma odasındaki çekmecesinin gözüne gübre doldurdukları, ertesi günü Altındağ C. Savcılığınca olay failleri hakkında soruşturma açıldığı ve Sıkıyönetimin ilânını müteakip komutanlığın talebine istinaden haklarında dava açılan sanıklarla ilgili dava dosyasının savcılığımız kanaliyle mahkememize gönderildiği ve bu olayın vukuundan birkaç gün sonra, Ziraat Fakültesi profesörlerinden Fethi AÇIL ile Doçent Turan GÜNEŞ'in odalarının da tahrip edildikleri, ancak bu son olayın faillerinin tespit edilememesi nedeniyle keyfiyetin C. Savcılığına bildirilmemiş olduğu anlaşılmıştır.

13. 1970 yılının Aralık ayında yapılan bir imtihan sırasında bazı öğrencilerin konuyu istismar ederek, imtihan kâğıtları üzerine bölücülük niteliğini taşıyacak şekilde devrimci bazı ibareleri yazmış oldukları tespit edilmiştir.

14. Haftanın bilhassa Cumartesi günlerinde ekseri ahvalde mesai saatleri haricinde Ziraat Fakültesi 5 numaralı büyük makine anfisinde marksist seminer çalışmaları yapıldığı, içeriye kendi görüşlerinden olmayan şahısları almadıkları, kapıda askeri parkalı ve postallı şahısların nöbet beklemekte oldukları tespit edilmiştir.

15. 1971 yılında faaliyetleri daha şiddetli olarak devam eden ve kendilerine devrimci grup sıfatını takan şahısların Ülkü Ocaklarına bağlı 57 kişiyi derslere ve imtihanlara sokmaması üzerine imtihana giremeyen bir grup öğrencinin evvelâ Dekan Arif AKMAN'ın evine giderek kendisini, ziyaretle, derslere alınmalarının ve imtihanlara girebilmelerinin sağlanmasını istedikleri, ancak dekanın evde bir konuşma yapılamayacağını, ertesi günü fakülteye geldikleri takdirde kendileri ile görüşme yapılabileceğini bildirmesi üzerine, 14 Ocak 1971 tarihin-

de derslere giremeyen 57 kişiyi temsilen 5 kişilik bir öğrenci grubunun fakülte dekanını ziyaret etmek üzere bekledikleri, bu şahısların bazı öğretim üyeleri tarafından fakülteye kendi arabaları ile getirildiği, içerde bulundukları sırada talebe cemiyetinden Fevzi BAL, Turan KÜLAHOĞLU, Okan ALPAR, Hüseyin GÜRKAN ve Timur ERKMAN isimlerindeki şahısların da çağırı üzerine odaya alındıkları, dekan tarafından, anlaşma için bir zemin araştırıldığı ve bu sırada derslere giremeyen öğrenciler adına garanti istendiği ve tecavüzden masun kalmaları için tedbir alınması talep edildiği, devrimci grubun, tek taraflı olarak karşı taraf üzerinde kendilerince arama yapılabileceğini, buna mukabil kendilerinin hiç bir suretle aranamayacağını, hesap vermeyeceklerini, ancak hesap soracaklarını ve devrimcilerden başkasının fakültelerde sözü ve yeri olmayacağını ifade ettikleri ve bu suretle bir anlaşma olamadan toplantının dağıldığı ve dekan tarafından anlaşma vaki olmuş anlamına gelecek şekilde radyodan kısa bir konuşmanın yapıldığı anlaşılmıştır.

16. 22 Şubat 1971 tarihinde okula girerek dersleri takip etmek isteyen Ülkü Ocaklarına mensup bir grup öğrencinin geldiğini gören devrimci gençlik derneğine mensup öğrencilerle, talebe cemiyetine mensup kişilerin uzaktan bu şahısların üzerlerine tabanca tevcih ederek, önceden planlandığı şekilde ateş açtıkları, bir pikap aracından inerek etrafa dağılan bu şahısların ellerindeki müteaddit tabancalarla ateşe devam ettikleri, olay sırasında keyfiyetin Ankara emniyet makamlarına duyurulduğu, polisin fakülteye baskın yaptığı ve baskın neticesinde kültür teknik binasının önünde meydana gelen bu olay sebebiyle 8 adet tabanca, 1 çakı bıçağı ve mermi ele geçirildiği, bu arada olay mahallinde birçok boş mermilerin görülmüş olduğu, bu tabancalardan 3 adedinin Bilge TUNALI (EKŞİ) isimindeki bir kızın çantasından çıktığı, müteakiben olay mahallinde görülen sanıkların yakalanarak emniyete götürüldüğü ve suç failleri hakkında Altındağ C. Savcılığınca soruşturmaya başlanarak neticede 6136 sayılı Kanuna muhalefet suçundan dolayı haklarında kamu davası açıldığı ve bu hususdaki dava dosyasının Sıkıyönetimin ilânını müteakip sonradan savcılığımız kanaliyle mahkememize gönderilmiş olduğu anlaşılmış bulunmaktadır.

Sanık Turan KÜLAHOĞLU'nun kişisel sorumluluklarına gelince:

Sanığın 1967 yılında Ziraat Fakültesine geldiği; 1969 yılında 24 ncü dönem Ziraat Fakültesi Talebe Cemiyetine yönetim kurulu üyesi seçildiği; 6.10.1970 tarihinde ise 25 nci dönem talebe cemiyeti başkanlığına seçildiği; Marksist-Leninist düşünceyi benimsemiş milli demokratik devrim stratejisini eylem kılavuzu kabul etmiş bir kişi olarak fakülte içinde milli demokratik devrim savaşının yürütülmesi için okul içi ve okul dışı her türlü vesileden yararlandığı; önceleri tamamen masum ve haklı isteklerle başlayan boykot hareketlerini talebe cemiyeti başkanı olarak başlatıp sevk ve idare ederek bu hareketlerin gayelerini saptırıp milli demokratik Devrim Savaşı yönüne çevirdiği; bu cümleden olmak üzere 10 Haziran 1969 tarihinde başlayan ve 19 Haziran 1969 tarihine kadar devam eden fakülte kürsülerinin işgali, bu sırada kapıların arkasına masa, karyola gibi eşyanın konulması ve içeriye kimsenin hatta öğretim görevlilerinin dahi alınması ve bir hoparlörle "hareketlerinin bir üniversite meselesi değil Türkiye'de Amerika emperyalizminin sona ermesine kadar devam edecek bir bağımsızlık savaşının başlangıcı olduğunu ve Türkiye'de işçi ve köylü durumunda bulunanların sınıf bilincine ulaşıncaya kadar devam edeceğini" ilân ederek boykotu yönetenler arasında bulunduğu, bu boykotun fikir kulübü ile öğrenci cemiyetinin müşterek çalışması ile ortaya konulduğu; 18 Ekim 1969 tarihinde T. D. G. F. tarafından düzenlenen ve talebe cemiyeti tarafından başlatılan boykot hareketine katıldığı; 11 Aralık 1969 tarihinde talebe cemiyetine mensup bir grup öğrenci ile devrimci gençlik derneğine bağlı öğrencilerin müştereken Yıldırım Beyazıt Öğrenci Yurdunda bulunan Ülkü Ocaklarının dernek odasını geceleyin, basıp, tahrip edenler ve Mehmetçik hitabeli bir yazıyı yırtıp Atatürk resminin çerçevesini hasara uğratanlar arasında olduğu; Ankara Belediyesinin öğrenci pasolarının kötüye kullanmasını tespit etmesi üzerine pasoların belli bir ücret karşılığında belediyenin yetkili organlarınca verileceği ve talebe kuruluşlarından bu yetkilerin alındığı yolundaki kararından sonra öğrencilerin otobüslere el koymasıyla polisin fakülteye gelmesinin o zamanki Dekan Prof. Dr. Orhan DÜZGÜNEŞ'in

çağrısına uyarak olduğu zehabına kapılıp dekan odasına girmeye teşebbüs eden fakat olay sırasında dekanın odasında bulunmaması sebebiyle bu kere sekreterinin odasına giderek sekreter koltuğunu aşağıya atan, birini iple bağlayarak pencereden aşağıya sarkıtan ve aşağıya atılan koltuğu yakan öğrenciler arasında bulunduğu; 18 Mart 1970 tarihinde Ali Safi KIRAL ile Orhan KAVUNCU isimli Ülkü Ocağına mensup iki öğrenciyi teneffüs sırasında kalabalık bir DEV-GENÇ'li grubu ile Dekan Prof. Dr. Şahabettin ELÇİ ile Asistanı Mehmet AKTAŞ'ın yanında feci şekilde dövüp hakaret edenler arasında bulunduğu; 1970-1971 yıl'arı arasında Ziraat Fakültesinde 5 numaralı büyük makine dershanesinde genellikle haftanın Cumartesi günleri mesai saatleri dışında devrimci gençlik derneğinin tüzüğünde öngörülen bilimsel sosyalizmin teorisinin öğrenilmesi, iyi bellenilmesi ve öğrencilerin bu konudaki bilinçlerinin kuvvetlenmesi amacı ile yapılan seminer çalışmalarına katılıp bu çalışmaları tertip eden ve dershane kapısında nöbet bekleyerek içeriye kendilerince girmesi gerekli olmayan kişileri sokmayan kişilerden olduğu; 10 Kasım 1970 tarihinde Atatürk'ün ölüm yıldönümü töreninde bir konuşma yaparak günün anlam ve önemine uygun düşmeyecek bir biçimde ve devrimci fikirleri, devrimci eylemleri ortaya koymak için her türlü fırsattan istifade ettiklerini açıkça gösterir tarzda Türkiye'deki Amerikan emperyalizminden, işbirlikçilerden, feodal kalıntılardan bahsedip bunlara karşı millî demokratik devrim savaşının verilmesi lâzım geldiğini, bu savaşın bir halk savaşı olduğunu, işçinin önderliğinde işçi-köylü ittifakı ile bu savaşın verilebileceğini, ondan sonra eşitliğin sağlanacağını, mülkiyetin kaldırılacağını ifade eylediği; Aralık 1970 ayında bir yazılı imtihan sırasında imtihan kâğıdının altına (yoksul köylüler topraklarınıza sahip çıkın.... yoksul köylü arkadaş mahkemelerde hak arıyamazsın, çünkü onlar zenginleri Amerikan Gavurlarını temsil ederler, fakat artık köylüler uyanmaktadırlar. Gaspedilen topraklarınael koymaktadırlar...) şeklinde yazılar yazdığı; diğer bütün fakülte ve yüksek okullarda olduğu gibi marksist-leninist düşüncenin tamamen karşıtı olan milliyetçi, toplumcu görüşleri benimseyen ve Ülkü Ocağına mensup olan öğrenciler üzerinde her türlü tehdit, hakaret, dövme, sorguya çekme gibi olaylar yaratılarak gerek bu öğrenciler, gerek okul idarecileri ve gerekse öğretim görevlileri üzerinde bir baskı yaratıp terör havası estirerek devrimcilerin okula tam anlamı ile hâkim olmaya ve devrimci mücadeleyi istedikleri şekilde, bir engelle karşılaşmaksızın yürütmeye çalışma olaylarının ve gayretinin Ziraat Fakültesinde de mevcut olduğu, bu cümleden olmak üzere Ülkü Ocağına mensup 57 öğrencinin Ziraat Fakültesi devrimci gençlik derneğine ve onun bir paralel kuruluşu haline gelip, daha geniş öğrenci kitlesini sinesinde toplayan talebe cemiyetine mensup öğrenciler tarafından okula ve imtihanlara sokulmadıkları; bu öğrencilerin bildiri yayınlayıp, noter kanalı ile çeşitli yerlere mektuplar yazmasından sonra, önce Dekan Arif AKMAN'ın evine gidip konuşmak istedikleri bilâhare 14 Ocak 1971 tarihinde bu 57 öğrenciyi temsilen 5 kişilik bir grubun, hocaların özel arabaları ile dışarıdan okula getirdikleri, dekan tarafından devrimci gruptan da Turan KÜLAHOĞLU, Fevzi BAL, Okan ALPAR, Hüseyin GÜRKAN ve Timur ERKMAN'ın çağrıldığı, bir masa etrafında iki grubun anlaştırılmaya ve uzlaştırılmaya çalışıldığı, fakat Turan KÜLAHOĞLU ve arkadaşlarının (Biz tek taraflı olarak ülkücülerin üstünü ararız, kendi üstümüzü hiç bir zaman aratmayız, hesap vermeyiz, ancak hesap sorarız, devrimcilerden başkasının fakültede sözü yoktur) şeklinde konuşarak uzlaşmayı kabul etmeyenlerden bulunduğu; 22 şubat 1971 tarihinde Ziraat Fakültesi Kültür Teknik Binası, yeni anfi binası ve endüstri bitkileri binası ile çevrelenen yeşil sahada meydana gelen ve teferruatı aynı olaya katılan sanık Ahmet BOZKURT ile Ruhi KOÇ'un hanelerinde yazılı silahlı çatışma olayına katıldığı, olay üzerine fakülteye gelen polis tarafından KültürTeknik binasının içinde yakalandığı ve bu bina da yapılan aramada sekiz adet tabanca ile bol miktarda mermi ve boş kovan ve bir adet bıçak ele geçirildiği; 13.5.1971 tarihinde öğrenci derneği başkanı olarak kendisine teksir edilip öğrencilere dağıtılması için verilen fizik dersi notlarının 93 ncü sayfasına (Devrimin kanunları bütün kanunları ezer ve amacına ulaşır) tarzında yazı yazdığı sanığın polise verdiği Z. F. 1K. 11 sıradaki, C. Savcısına verdiği 1K. 20 ve 2K. 20 sıradaki, asliye ceza mahkemesine verdiği 1K. 156 sıradaki, Askerî Savcıya verdiği 3K. 233 sıradaki ve DEV-GENÇ davası ile birleştirilen suçla ilgili olmak üzere 3K. 360 sıradaki hazırlık ifadeleri ve huzurda vermiş olduğu

D. T. 3K. 255 sayfadaki sorgusunda ve gene D. T. 3K. 166 sıradaki yazılı sorgusunda yaptığı yer yer açık, yer yer dolaylı ikrarları ve bu ikrarları doğrulayan, tamamlayan, aynı olaylara katılmış Ziraat Fakültesi bölümünün diğer sanıklarının kendi hanelerinde gösterilen hazırlık ve son soruşturma ifadeleri ve şahitlerden Fahri COŞKUN'un Z. F. 1K. 22, Hüseyin AKKUŞ'un Z. F. 1K. 23 sıradaki hazırlık, DT. 4K. 398 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadesi; Taner ÇİFTÇİ'nin Z. T. 1K. 24 sıradaki hazırlık ve D. T. 4K. 399 sıradaki yeminli son soruşturma ifadesi; Münir DOKUMAZ'ın Z T. 1K. 25 sıradaki hazırlık, D. T. 4K. 392 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadesi; Zeki KARA'nın Z. F. 1K. 26 sıradaki hazırlık D. T. 4K. 401 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadesi; Hakkı DURAN'ın Z. F. 1K. 27 sıradaki hazırlık D. T. 4K. 402 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadesi; Özdemir ALAOĞLU'nun Z. F. 1K. 31 sıradaki hazırlık; Mehmet AKTAŞ'ın Z. F. 3K. 78/4 sıradaki hazırlık, D. T. 4K. 421 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadesi; Celâl ER'in Z. F. 3K. 103 sıradaki hazırlık; D. T. 4K. 413 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadesi; Orhan KAVUNCU'nun Z. F. 3K. 108 sıradaki hazırlık, D. T. 4K. 367 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadesi; Rıza RENÇBEROĞLU'nun Z. F. 3K. 112 sıradaki hazırlık; D. T. 4K. 440 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadesi; Neşet DESTAN'ın Z. F. 3K. 114 sıradaki; Ekin ŞAHİN'in Z. F. 3K. 115 sıradaki; Hasan TANRISEVER'in 3K. 158 sıradaki; Ahmet Remzi TETİK'in 3K. 354 sıradaki; Serihan ERBAYIN'ın 3K. 355 sıradaki ve Sabri TANGÖREN'in 3K. 359 sıradaki hazırlık ifadeleri; Celâl TARMAN'ın 3K. 117 sıradaki hazırlık; D. T. 4K. 410 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadesi; Mehmet TATLIELMA'nın Z. F. 3K. 164-353 sıradaki hazırlık, Tal. 2K. 207-239 sıradaki yeminli son soruşturma ifadesi; Ertuğrul ARDIÇ'ın Z. F. 3K. 356 sıradaki hazırlık, Tal. 2K. 207-239 sıradaki yeminli son soruşturma ifadesi; Sabri ERENSOY'un Z. F. 3K. 357 sıradaki hazırlık, Tal. 3K. 44-79 sıradaki yeminli son soruşturma ifadeleri ile sübuta ermekle beraber ayrıca yazılı delillerden Z. F. 7K. 541 sıradaki sarı zarf içinde mevcut sanığın 6.10.1970 tarihinde talebe cemiyeti başkanlığına seçildiğini ve bu görevi yaptığı sırada yönetim kurulunda alınan çeşitli devrimci faaliyetleri gösterir dernek karar defteri; Z. F. 7K. 299 sırada sanığın Ekim 1969 tarihinde Timur ERKMAN başkanlığında oluşturulan 24 ncü dönem talebe cemiyetindeki yönetim kurulunda üye olduğuna dair belge; Z. F. 3K. 80 sırada fotokopisi ve 87 sırada aslı bulunan Turan KÜLAHOĞLU tarafından yazılmış ve (Yoksul köylüler topraklarınıza sahip çıkın) başlıklı (...mahkemelerde hak arayamazsın.... yoksul köylü arkadaş mecliste bulunan mebuslar senin hakkını aramamaktadır. Çünkü onlar zenginleri, Amerikan gavurlarını temsil ederler... Yaşasın Tam Bağımsız Türkiye şeklinde sözleri ihtiva eden ders ödev kâğıdı; Z. F. 3K. 102 sırada 5 numaralı büyük makine dershanesinde Ziraat Fakültesi Devrimci Gençlik Derneği tarafından düzenlenen ve sanığın iştirak ettiği Marksist-Leninist düşüncenin öğrencilere iyice belletilebilmesi amacı ile yapılan haftalık seminer çalışmalarını gösterir ve (diyalektik ve tarihi materyalizm, felsefî materyalizmin temel nitelikleri, üretimin özellikleri) gibi konuları kapsayan teksir edilmiş belge; Z. F. 3K. 140-143 sıralar arasında 1968 ile 1971 tarihleri arasında Ziraat Fakültesinde vuku bulan öğrenci olayları ile ilgili fakülte dekanlığının yazıları; Z. F. 3K. 351 sıradaki fizik ders notlarının 93 ncü sayfadaki devrimci yazılar; Z. F. 1K. 1 sırada 22.2. 1971 tarihinde kültür teknik binasının önünde vuku bulan silahlı çatışmadan sonra ele geçirilen tabanca ve mermilerle, bıçaklara ait ekspertiz raporları; Z. F. 1K. 26, 27, 31, 32 sıralarda sanığın bu çatışmaya katıldığına dair teşhis tutanakları; 28 sırada olay yerinde yapılan arama ve bulunan tabancalara ait tutanaklar; Z. F. 4K. 16 ve 17 sıralarda mevcut Orhan KAVUNCU ve Ali SAFİ KIRAL'ın dövülmelerinden sonra Ankara Nümune Hastanesi Baştabipliğince verilen ilk raporlar, aynı dosya 41 sırada Orhan KAVUNCU'nun beş gün işine mani olacağına dair; 42 sırada Ali Safi KIRAL'ın 15 gün işine mani olacağına dair adlî tabip raporları ve dosyada bulunan diğer delillerle kuşkudan uzak bir şekilde ortaya çıkmış bulunmaktadır.

Sanık DEV-GENÇ davasının buraya kadar incelenen diğer sanıklarında görüldüğü gibi sorgusu sırasında evvelce polise, Cumhuriyet Savcısına, Sulh Ceza ve Asliye Ceza Mahkemelerine yahut askeri savcıya vermiş olduğu ifadelerinin kendisini veya sanık arkadaşlarından bazılarını sorumluluk altına sokacağını umduğu kısımlarını reddetmiş ve tam bir kollektif çalışma ile hazırlanan huzurda verdiği ifadenin geçerli sayılmasını ileri sürmüştür. Buna

mukabil kendisine sorgusu sırasında örneğin Askerî Savcıya ifade verirken Cumartesi günleri 5 numaralı büyük makine dershanesinde seminer çalışması yapıldığını kabul eder ve doğrular mahiyetteki sözlerini neden söylemiş olduğu hususu sorulduğunda cevaben (neden o şekilde söylediğimi bilmiyorum) tarzında konuşmuştur. Şüphesizdir ki, ifadenin diğer kısımlarını kabul etmekte iken sadece bu kısmını reddedip neden o şekilde söylediğimi bilmiyorum demesi kabule şayan, mantıkî bir cevap olarak görülememiştir. Kaldıki, örnek olarak verilen bu olayın yani okulda Marksist-Leninist seminer çalışması yapıldığı hususunun diğer bütün fakülte ve yüksek okullarda yapılan incelemelerde ortaya konulan delillerle sabit olduğu anlaşıldığı gibi Ziraat Fakültesinde de 5 numaralı makine dershanesinde böyle bir teorik çalışma yapıldığı hususu yukarıya hangi dosyada bulunduğu yazılmış olan bildiri ile de inkârına imkân kalmayacak şekilde ortaya çıkmış bulunmaktadır. Buna rağmen sanığın bu olayı reddetmesi ve bunun içinde neden öyle söylediğimi bilmiyorum diye cevap vermesi ciddî bir savunma olarak görülememiştir. Sonuç olarak sanığın inkârına rağmen maddî vakıaların yukarıda yazılı olduğu şekilde cereyan ettiği, aynı olaylara katılan sanıkların hazırlık ve son soruşturma ifadelerinin ve şahitlerin, şahitlerle mağdurların hazırlık ve son soruşturma ifadelerinin bir arada mütalâası neticesinde saptanmış bulunmaktadır. Sanıkların ve şahitlerin hazırlıkta polise, C. Savcısına ve askerî savcıya vermiş oldukları ifadelere neden itibar edildiği hususunda gerekçenin kişisel sorumluluklar bölümünün baş kısmında bütün sanıklar için ortak olan konularda yazılan gerekçeleri bu rada da tekrar etmek lâzımdır.

Gerek sanık Turan KÜLAHOĞLU ve gerekse davanın diğer bölümlerinde olduğu gibi Ziraat Fakültesi sanıklarının hepsi davada dinlenilen şahitlerin Ülkü Ocaklı olmaları sebebiyle şahadetlerine itibar edilemeyeceğini ileri sürmüşlerse de mahkememizce; olay yerinde yapılan keşif, arama ve zabıt tutanakları, aramalar neticesinde elde edilen silah vesair eşya, yaralanma halinde kesin tabip raporları, ifadelerin başka ve öğrenci olmayan öğretim görevlisi, idareci, müstahdem gibi kişilerin şahadetleri ile desteklenmesi, şahadetin sanık veya sanıkların beyanları ile uygunluk göstermesi gibi verilerle doğrulanıp, tamamlanıp, desteklenmesi halinde Ülkü Ocaklı da olsa mahkememizce şahadete itibar edilmiştir.

Diğer sanıkların hanelerinde de ayrıntılı şekilde belirtildiği gibi Ziraat Fakültesi bölümü sanıklarının ilki olarak Turan KÜLAHOĞLU'nun hanesinde belirtmekte fayda görülerek; sanığın çeşitli zaman ve yerlerde işlemiş olduğu eylemleri veya vuku bulan olaylara katılması aynı amaca yönelik, aynı kasıt altında işlenmiş bir mütemadi suçun olaylar zincirini teşkil eyleyen eylem halkaları halinde mütalâa edilerek heyetimizce sanığın bu, çeşitli zaman ve yerlerde işlemiş olduğu fiilleri tek fiil olarak kabul edilmiştir.

Sanığın çeşitli zaman ve yerlerde işlediği olaylardan oluşan bu tek fiilinin yönelmiş bulunduğu amaca gelince: Sanığın bilimsel sosyalizmi eylem klavuzu kabul edip Türkiye'de komünizmin gerçekleştirilmesi, komünist devlet rejiminin ve komünist bir toplum düzeninin kurulması yolunda bu ana gayeye ulaşmak için ilk aşamayı, birinci safhayı teşkil eyleyen millî demokratik devrim savaşına katılmış ve bu savaşı vermekte olan bir kişi olduğu yukarıda bir nebze açıklanmıştır. İşte sanığın bütün eylemleri bu nedenle, millî demokratik devrim savaşının bir parçasını teşkil eylemektedir. Nitekim bu görüşün doğruluğunu sanığın yukarıda yazılı imtihan kâğıdının altına yazmış olduğu, keza fizik ders notlarının 93 ncü sayfasına sıkıştırmış olduğu yazıların mahiyeti açıkça göstermekte olduğu gibi, sanık zamanın da talebe cemiyeti olarak yayınlanan bütün bildirilerin muhtevaları da kuşkudan uzak bir şekilde ortaya koymaktadır. Bu bildirilerin kapsadıkları sözlerden örnekler vermeye geçmeden önce talebe cemiyetinin gerçek ve görünüşdeki durumlarına temas etmek gerekir:

Ziraat Fakültesi Talebe Cemiyeti aslında öğrencilere ders konusunda yardımda bulunmak kitap ve teksir halinde ders notları hazırlamak öğrencinin okul içinde karşılaştığı idarî zorlukları ortadan kaldırmak ve daha iyi yetişmesine zemin hazırlayacak olanakları sağlamak, öğrenciler arasında dayanışmayı gerçekleştirmek gibi gayelerle kurulmuş ve bütün öğrencileri sinesinde toplayan bir kuruluştur. Devrimci Gençlik Derneği ve üniversite içinde gençlerin bilimsel sosyalizmi benimsemelerini, Marksist-Leninist bilinç ile yetişmelerini sağlamak ve millî demokratik devrim savaşında proleterya ihtilâlinde işçi ve köylü kitlelerine öncü

kadrolar yetiştirmek amacını güden bir dernektir. Devrimci gençlik derneği (veya bundan önce fikir kulübü) her okulda olduğu gibi Ziraat Fakültesinde de bütün öğrencilerin kayıtlı olduğu ve tabiî üyesi bulunduğu talebe cemiyetini eline geçirmek, onu gençlik derneği gibi yönetmek çabasına düşmüş ve bunda başarılı olmuştur. Genellikle devrimci gençlik derneğine mensup veya biçimsel yönden üyesi olmasa bile devrimci fikirlerle yetişmiş bilimsel sosyalizmi kabul etmiş öğrencilerin talebe cemiyetinin başkanlığını ve yönetim kurulunu ele geçirmelerini sağlamak suretiyle bu cemiyeti bilimsel sosyalist bir cemiyet, millî demokratik devrim savaşı veren bir kuruluş haline sokmuştur. Ziraat Fakültesinde durum bundan farklı değildir. Nitekim 1967 yılından itibaren her dönemde talebe cemiyeti içinde devrimci gençlik derneği üyeleri başkan veya üye olarak bulunmuşlardır. Örneğin 1967 yılındaki 21 nci dönem talebe cemiyeti yönetim kurulunda DEV-GENÇ sanıklarından Aziz EKŞİ, Uğur ERGEN ve Timur ERKMAN üye veya çeşitli kol başkanlıkları yapmıştır. 22 nci dönem talebe cemiyetinde Timur ERKMAN, Uğur ERGEN ve Aziz EKŞİ gene mevcuttur. 24 ncü dönemde Timur ERKMAN birinci başkan, Ahmet AKGÜN ikinci başkan, Turan KÜLAHOĞLU üye olarak görülmektedir. 25 nci dönemde ise Turan KÜLAHOĞLU birinci başkan Hüseyin GÜRKAN ikinci başkan ve diğer DEV-GENÇ sanıklarından birçokları üye ve kol başkanlarıdır. Dikkat edildiğinde bu şahıslar aynı zamanda Ziraat Fakültesinde 4.1.1966'da kurulmuş bulunan fikir kulübünün başkanlık ve yönetim kurullarında ve 10.11.1969 tarihinde F. K. F.'nin T. D. G. F. haline gelmesinden sonra da Ziraat Fakültesi devrimci gençliğinin başkanlık, yazmanlık, saymanlık veya üyelik gibi yönetim kurulunda görevlidirler.

Dikkati çeken bir diğer nokta da, Ziraat Fakültesinde yayınlanan hemen hemen istisnasız bütün bildirilerin altında, Ziraat Fakültesi devrimci gençlik derneğinin ve Ziraat Fakültesi öğrenci derneğinin isimlerinin mevcut olmasıdır. Bu tabiî bir sonuçtur. Zira öğrenci derneğinin yöneticileri de devrimcidir veya devrimci gençlik derneğine aynı zamanda üyedirler. Varılan sonuç şudur ki; Devrimci Gençlik Derneği faaliyetini genişletebilmek, bütün öğrencilere hitap edip onları bünyesine alabilmek, fakülte idaresini ve öğretim görevlilerini nüfuzu altına alarak fakülteyi bir devrimci kuruluş ve devrimcilerin kalesi haline getirilebilmek için talebe cemiyetinin sevk ve idaresini türlü yollara başvurarak görünüşte seçimle ve meşru bir şekilde eline geçirmiştir. Şüphesizdir ki talebe cemiyetinin DEV-GENÇ tarafından yönetilmeye, sevk ve idare edilmeye başlamasından itibaren talebe cemiyeti de aynı gayeye yönelik ve T. C. K.'nun 141/1 nci maddesinde tarifini bulan bir cemiyet haline gelmiş olmaktadır.

Millî demokratik devrimin gerçek tarifinin, gerçek anlamının, gerçek gayesinin ne olduğu, bu savaşın kimler tarafından nasıl verileceği, hangi yollara baş vurulacağı gibi çeşitli konularda gerekçenin teorik inceleme bölümünde ayrıntılı bilgi verilmişti. Bu bölümde şunu belirtmek gerekir ki; millî demokratik devrim savaşı komünizme giden yolda ilk aşamadır. Kendisinden sonraki aşama olan sosyalist ihtilâlin zeminini hazırlamak üzere işçi sınıfının diktatoryasının kurulmasını hedef alan ve her çeşit yöntem ile mücadeleyi içeren bir stratejidir. Tek cümle ile komünizmin gerçekleşmesi için ilk adımdır. Gerçek olan diğer bir hususta Ziraat Fakültesindeki bütün bu eylemler diğer fakülte ve yüksek okullarda olduğu gibi, millî demokratik devrimin bir parçasıdır. Bu neticeyi ve bu teşhisi Ziraat Fakültesi Devrimci Gençlik Derneği (DEV-GENÇ) ve talebe cemiyeti tarafından yayınlanan bildirilerden alınan pasajlar kuşkudan uzak bir şekilde doğrulamaktadır. Örneğin:

Fakülte içi sorunu bahane ederek 18.11.1969 tarihinde DEV-GENÇ tarafından başlatılan boykot sırasında yayınlanan ve Z. F. 7K. 103 sırada mevcut bildiride (dekan, devrimci-milliçi güçlere ve çalışmalarına karşı çıkmaktadır. Amerikan emperyalizmi - işbirlikçi burjuvazi-feodal kalıntılar üçlüsüne karşı gün geçtikçe güçlenen millî demokratik devrim mücadelemiz (ikinci millî kurtuluş savaşımız) kendisine karşı çıkan her türlü şaşkın ve gayri millî gücü ezmeye yok etmeye muktedirdir. Şaşkınlara, işbirlikçi Kurdaş'ın ve Commer'in akibetlerini hatırlatırız.... Tüm demokratik güçleri anti-demokratik dekana karşı mücadeleye çağırıyoruz. Mücadele her alanda ve her biçimde sürdürülecektir) demektedir.

Dekan Prof. Dr. Arif AKMAN'ın istifasından sonra yeni dekanın seçiminden evvel DEV-GENÇ ve öğrenci derneği tarafından yayınlanan Z. F. 7K. 100 sırada mevcut bildiride (Türkiye halkının bağımsızlık ve demokrasi mücadelesi vardır. Devrimcilerin hâkim olduğu üniversiteler Türkiye halkının bu mücadelesinde onun yanında yer almak zorundadırlar... Türkiye halkının bağımsızlık ve demokrasi mücadelesine ters düşmemek.... Devrimci mücadelelerinden dolayı asistan ve doçentlere baskı yapmamak.... Özelliklerini taşıyan öğretim üyelerinin yönetici olmalarına karşı değiliz... Halkımızın devrimci mücadelesinin bir parçası olan devrimci gençliğin mücadelesini engellemeye çalışacak olanlara fakültemizde hiç bir zaman bu fırsat verilmeyecektir) denilmektedir.

Z. F. 7K. 90 sırada mevcut (Ziraat Fakültesi öğretim üyesi ve öğrencilerine duyuru) başlıklı ve DEV-GENÇ ile öğrenci derneği tarafından yayınlanmış bildiri (....işçi ve köylü yığınlarına devrimci fikirleri ulaştırmayı kendilerine görev sayan devrimci gençliği faşist baskı kanunları ile sindirmek, üniversite özerkliğini hiçe saymak amacı ile çıkartılacak olan faşist baskı kanunlarına karşı direnelim) şeklinde bitmektedir.

Z. F. 7K. 89 sırada mevcut, Ziraat Fakültesi öğrenci derneği ve DEV-GENÇ tarafından yayınlanmış bildiri (fakültemiz öğretim üyesi ve öğrencilerine!.... Biz Ziraat Fakültesi devrimcileri olarak) diye başlamakta (Amerikan Emperyalizmi yerli işbirlikçilerine ve toprak ağalarına karşı savaşan yurtsever gençler olarak diyoruz ki, gerici AP iktidarından medet uman onun gösterdiği yoldan gidenler sermayedar sınıflara satılmış köpeklerdir ve fakültemizde barınamazlar, bunun aksi düşünülemez ve düşünülmemelidir. Aksi takdirde uzun süredir sakin ve başarılı olan fakültemiz istenmeyen olaylara sahne olacaktır. O zaman bize gerekeni yapmak düşecektir) şeklinde bitmektedir.

Z. F. 7K. 88 sırada savaşımız başlıklı bildirinin baş kısmında "AÜ. Ziraat Fakültesi DEV-GENÇ" anteti bulunmakta, bildirinin alt kısmındaki imza bloku ise "AÜ. Ziraat Fakültesi öğrenci derneği" olarak görülmektedirki bu, Ziraat Fakültesi Devrimci Gençlik Derneği ile Ziraat Fakültesi öğrenci derneğinin ne kadar içiçe girdiğini adeta ayniyet kazandığını göstermektedir.

Z. F. 7K. 87 sıradaki talebe cemiyeti tarafından 25.6.1969 tarihinde yayınlanmış ve (Ziraat Fakültesi Dekanlığına Ankara) başlığını taşıyan yazının son paragrafında (Üniversite gençliğinin üniversite reformu istekleri halkımızın millî demokratik devrim mücadelesinin ayrılmaz bir parçasıdır, ve aynı zamanda Türkiye'deki kaçınılmaz değişmelerin ayrılmaz bir parçasıdır) denilmektedir.

Z. F. 7K. 83 sırada mevcut öğrenci derneği tarafından yayınlanmış (Kardeşler) başlıklı bildiride (Proleter devrimci bilinci bugün devrimci gençlik, artık yer yer bütün engellere rağmen halkımıza mal etmek üzeredir... Proleter devrimci bilinci dışarıdan yani üniversite gençliğinden verildiğini bilen yabancı finans-kapitalin yerli uşakları üstümüze derinliğine yaptığı hesaplardan sonra milis kuvvetlerini saldırtmaktadırlar...) denilmekte ve (....Sosyalist Türkiye'yi kurana dek devrimciler kan ve can vermeye hazırdırlar) sözleri ile bitmektedir.

Çoğaltılması mümkün olan şu örneklerden anlaşılmaktadır ki, yukarıda da ifade edildiği üzere, Z. F. Öğrenci Derneği ile devrimci gençlik derneği yöneticilerinin devrimci olması sebebiyle gerek şahıs yönünden gerek amaç yönünden birbirine paralel iki dernek haline gelmiş olup, millî demokratik devrim mücadelesi vermekte, bu mücadele için her türlü fırsattan istifade ederek her türlü yola baş vurmakta ve bu mücadeleyi Türkiye çapındaki mücadelenin bir parçası olarak kabul eylemektedir.

Lenin'in ve Mao'nun kitaplarından ve uygulamalarından örnek alınarak girişilen milli demokratik devrim mücadelesinin Türkiye'de komünizmi gerçekleştirmek için ilk aşama olduğu müteaddit defalar zikredilmiştir. T. D. G. F.'nin ve onun alt kuruluşları olan her fakülte veya yüksek okulun devrimci gençlik derneklerinin millî demokratik devrim savaşı veren birer dernek oldukları ve bu amaçlarının tüzüklerinde yazılı bulunduğu bu itibarla da

T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 1 nci maddesinde öngörülen cemiyet niteliğinde oldukları gerekçenin teorik inceleme bölümünde ayrıntılı şekilde ortaya konulmuştu. Bu nitelikteki devrimci gençlik derneklerinin okullarda fakültelerde ve bu meyanda Ziraat Fakültesinde bütün öğrencilerin tabii üyesi olduğu talebe cemiyetlerinin yönetimlerini elde etmeleri ve o cemiyetleri de devrimci gençlik derneğinin amacı istikametinde yönetmeleri ile talebe cemiyetleri de aynı niteliğe yani T. C. K.'nun 141/1 nci maddesinde tarifini bulan bir cemiyet niteliğine dönüşmüş olduğu söz götürmez bir gerçektir.

Sanık Turan KÜLAHOĞLU Ziraat Fakültesi talebe cemiyetinin gaye ve çalışma tarzı itibariyle, başkanlığına seçilmiş olduğu 6.10.1970 tarihinden itibaren, devrimci gençlik derneğiymiş gibi sevk ve idare etmiştir. Bu itibarla heyetimizde sanık Turan KÜLAHOĞLU'nun çeşitli zaman ve yerlerde işlemiş olduğu ve fakat bir bütün kabul edilen fiili T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 1 nci fıkrasında yazılı suçun unsurlarını oluşturduğu ve anılan madde uyarınca cezalandırılmasının gerektiği yolunda tam ve sâlim bir kanaat hasıl olmuştur.

149. ÇETİN ÖZKARAR:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın devamlı solcu bir ortamda olduğunu, Marksist ve Leninist görüşe sahip bulunduğunu beyan ettiğini, Nazım Hikmete olan hayranlığını beyanla arkadaşları arasında "Nazımın Atılar, Atılar Kızıl Atılar" cümleli şiirini okuduğunu, 1968 yılında Tarım Bakanlığı önünde çadır kuran talebeler arasında bulunduğunu, 1969 yılında F. K. F. Merkez Yürütme Kurulu üyesi olduğunu, F. K. F.'nin eylemlerinden sorumlu bulunduğunu, 10 Haziran 1969 ve 18.6.1969 tarihleri arasında vuku bulan kürsü işgali ve öğrenim yaptırılmaması şeklindeki anarşik eylemlere iştirak ettiğini, 11.12.1969 tarihinde Yıldırım Beyazıt Derneğini işgal ve tahrik edenler arasında bulunduğunu, 6 Ocak 1970 tarihinde Dekan Orhan DÜZGÜNEŞ'in odasına girenler arasında olduğunu, sekreter koltuğunun yakılması olayına iştirak ettiğini, Nisan 1970 ayında eski BMM. binasında yapılan toplantıya katıldığını, 2 nci Türkiye Millî Kurtuluşçuları isimli bildiriyi yayınladığını, Nisan 1970 tarihinde Kazım KARAYI hürriyetinden 4 saat mahrum bıraktıktan sonra soruşuya çeken ve dövenler arasında bulunduğunu, 1970 ve 1971 yıllarında seminer çalışmalarına katıldığını, 26 Nisan 1970 tarihinde asistan Mehmet AKTAŞ'ın odasına girip eşyaları tahrip eden ve masasının gözlerine gübre koyanlar arasında bulunduğunu, Ziraat Fakültesinde personel kanunu ile ilgili bir toplantı sırasında kendisine konuşma izni vermeyen sendika başkanı Turan SÖKMENSÜER'e seni döver ve bir daha buraya sokmayız dediğini, müteakiben Prof. Nurettin KAŞKA'nın odasında niyetlerinin ne olduğu sorusuna cevaben bizler Maoistiz şeklinde cevap verdiğini, 20 Şubat 1971 tarihinde Kazım KARAYA tabanca atanlar arasında olduğunu, 31.3.1971 tarihinde Okan ALPAR ve Kemal ÇETİNKAYA ile birlikte Osman CEYLAN ve Nedim YILDIZ'a ateş ettiğini, 2 Nisan 1971 tarihinde Veteriner Fakültesinde ideolojik sebepten karşı grup üzerinde tabanca tevcih ederek ateş açanlar arasında bulunduğundan bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T.C.K.'nun 141/1-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 20.7.1971 tarihinde polise verdiği ifadesinde:

1967 yılında Fakülteye girdiğini, 2 nci sınıfta iken fikir kulübüne üye olduğunu, son olaylar hariç DEV-GENÇ'in evvelce düzenlemiş olduğu miting, yürüyüş, beyanname dağıtma, afiş yapıştırma gibi eylemlerine karıştığını. Fikir Kulübünde yönetim kurulu üyeliği yaptığını, 1968 yılında Fikir Kulübü Başkanlığı yaptığını, 1969 yılında F. K. F. saymanlığını, Türkiye İşçi Partisi Çankaya İlçe Merkezine üye olduğunu ancak daha sonra partiden atıldığını beyan etmiştir.

Sanık 13.2.1971 tarihinde C. Savcısına verdiği ifadesinde:

Öğrenci işleri ile ilgilendiğini, Mehmet AKTAŞ'la fikirlerinin ayrı olduğunu, kendisinin devrimci olduğunu, öğrenci derneğinde olmadığını, olayla bir ilgisinin bulunmadığını, Ulus gazetesinde çıkan beyanatın kendisine ait olmadığını beyan etmiştir.

Sanık Askerî Savcıya 11.9.1971 tarihinde verdiği ifadesinde:

1969 yılında F. K. F. Merkez yönetim kuruluna seçildiğini, Başkanlığa Yusuf KÜPELİ sekreterliğe de Mehmet DEMİR'in getirildiğini, bildiri dağıtılırken yönetim kurulunun çoğunluğunun karar vermesi gerektiğini, bu konuda bir karar defterinin bulunduğunu tahmin ettiğini, aradan zaman geçtiği için hangi bildirilerde muvafakatının bulunduğunu hatırlıyamadığını, F. K. F. başlıklı ve Dünyada ve Türkiye'de Devrimci hareket ve gençliğin yeri isimli bildiriden haberinin bulunmadığını, kimin tarafından yayınlandığını bilmediğini, F. K. F. üyesi olarak Türkiye'nin tam bağımsız ve demokratik bir ülke haline gelmesini, bunun için millî demokratik devrimin yapılmasını, yani Amerikan Emperyalizmi, feodal kalıntılar ve iş birlikçilerin Türkiye'den temizlenmesi kanaatında olduğunu, bunun içinde gençliğin örgütlendirilmesi ve sosyalizm biliminin gençliğe öğretilmesi gerektiğini, Tuslog olaylarında bilgisinin bulunmadığını, öğrenci derneği başkanlığı yapmadığını bilâhare DEV - GENÇ üyesi olduğunu, FKF.'de bazen yönetim kurulunun bir kısmının toplanarak karar aldığını, bilâhare diğer üyelere bilgi verildiğini, bazende başkan veya genel yazmanın kendilerinin bildiri yayınlayıp üyelerin onlardan bilgi istediklerini, aksi ispat edilinceye kadar kararların bütün yönetim kurulu üyelerini bağlaması gerektiğini, toprak işgalleri konusunda FKF.'nin bir faaliyetinin bulunmadığını, grevlerin desteklenmesi konusunda da bir karar alınmadığını. Akhisar'daki tütün mitingine katıldığını, diğer olaylara katılmadığını beyan etmiştir.

Sanık Askerî Savcıya 23.9.1971 tarihinde verdiği ifadesinde:

1968 yılında yapılan boykota, Tarım Bakanlığı önüne kadar yapılan yürüyüş ve başbakanlığın önünde yapılan oturma hareketlerine katıldığını, Tarım Bakanlığı önüne çadır kurulması olayına katılmadığını, bunun talebe cemiyeti tarafından düzenlendiğini ve profesörün muvafakatının bulunduğunu tahmin ettiğini, bu konuda bir forum düzenlendiğini, 1969 yılındaki Z. Fakültesi işgali olayında iştirakinin bulunmadığını, Ocak 1970 ayında öğrenci derneğinin basılması ve tahribi olayı ile bir ilgisinin bulunmadığını, dekan odasına girilerek sekreter koltuğunun yakılması olayına katılmadığını, Kazım KARA'nın hürriyetini tahdit edip kendisini dövmediğini, 1970 yılında DEV - GENÇ'e üye olduğunu, öğrenci derneği başkanı bulunmadığını, 5 numaralı dershanede seminer çalışmaları yapılmadığını, 10 Kasım 1970 tarihli yürüyüşe katıldığını, yapılan konuşmalardan sonra evine döndüğünü, bilâhare topluluğun bazı yerleri tahrip ettiğini gazetelerden öğrendiğini, asistan odasının tahribi olayı ile bir ilgisinin bulunmadığını, Prof. Nurettin KAÇKA'nın odasında biz Maoistiz, Marksistiz, Leninistiz şeklinde sözler sarf etmediğini, Kazım KARA'ya ateş açmadığını, sosyalist olduğunu, söylediğini, Nazım Hikmet'in Atılar Atılar Kızıl Atılar isimli şiirini söylemediğini, bilmediğini, Nazım Hikmet'i methetmediğini beyan etmiştir.

Sanık Askerî Savcıya 23.9.1971 tarihinde verdiği ifadesinde:

2 Nisan 1971 günü saat 11.30 - 12.00 sıralarında Ülkü Ocaklı ve devrimci öğrenciler arasında vuku bulan silahlı çatışma ile bir ilgisinin bulunmadığını, o saatlerde evinde bulunduğunu, bilâhare okula geldiğinde olayı arkadaşlarından duyduğunu, kendisine polisin bahçede iki silah bulduğunun söylendiğini, bunu söyliyeni hatırlayamadığını beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

Atılar, Atılar isimli şiiri Burhan CAHİT'e okumadığını, Ziraat Bakanlığına çadır kurulması olayı ile ilgili boykot hareketine katıldığını, boykotu o günkü talebe cemiyeti denetimindeki bir komitenin yönettiğini, boykota bine yakın öğrencinin katıldığını, yürüyüşte bulunduğunu, Tarım Bakanlığının önüne çadır kurulması olayı hakkında bilgisinin olmadığını,

FKF. içinde yurtsever, devrimci gençliği barındıran, tartışmayı götürmez, yasal, bir kitle örgütü olduğunu, FKF. üniversitelerdeki asıl çalışması sonucu (devrin iktidarınca beslenen nikgi, faşist, şeriatçı, ümmetçi bir azınlık dışında) tüm öğrenci kitlesinin demokratik desteğini kazandığını, FKF.'nin bir komünist partisi olmadığını,

1969 Ocak ayında üçüncü kurultayda Ziraat Fakültesi Fikir Kulübünü temsilen FKF. Merkez Yürütme Kuruluna seçildiğini, kesintili görev yaptığını, (10 Ekim 1969'da yapılan 4 ncü kurultaya kadar) grevler, Tuslog, fabrika ve toprak işgalleri konusunda merkez yürütme kurulunun başlatma, katılma kararının olmadığını, 1 numaralı Basın Bülteninin Yusuf KÜPELİ tarafından yazıldığını, onun sorumluluğunda olduğunu, bunun gibi genel başkanın imzasını taşıyan ve halen sivil adliyede yargılanan başkanın sorumlu olduğu bildirilerin bulunduğunu, Ankara Toplu Basın Mahkemesince sorumluluğu kendine ait FKF. bildirilerinden birinden beraat ettiğini,

1969 Haziran ayı Ziraat Fakültesi işgali diye nitelendirilen olay hakkında bilgisinin olmadığını, olaya katıldığı iddiası ile Altındağ 2 nci Asliye Ceza Mahkemesince 1970 yılında yargılandığını ve beraat ettiğini,

Ziraat Fakültesi Talebe Derneğinin basılması, Atatürk resminin ve bayrağın tahrip edilmesi diye bir şeyin olmadığını, esasen bu olay hakkında Altındağ C. Savcılığının kovuşturmaya yer olmadığı kararı verdiğini, odanın basılıp tahrip edilmesi ile ilgisinin bulunmadığını,

Dekan sekreterinin koltuğunu yakmadığını, olayla ilgisinin bulunmadığını,

1970 Nisanın'da eski T. B. M. M.'de yapılan toplantı hakkında bilgisinin bulunmadığını ve toplantıya katılmadığını,

Nisan 1970 tarihinde Kâzım KARA'nın kaçırılması olayının olmadığını, özgürlüğünü dört saat, kısıtlayıp, dövmediğini, Kâzım KARA'nın yalan söylediğini,

FKF. üyeliğinin DEV-GENÇ'e devrolduğunu, Ziraat Fakültesi Devrimci Gençlik Derneği üyesi olduğunu, dernek toplantılarının yapıldığını, fakat Marksist-Leninist seminer niteliğinde çalışmaların yapıldığının doğru olmadığını, adı geçen toplantıların konusunun akademik ve mesleki yurt sorunları olduğunu, toplantıların mesai saatleri dışında değil içinde yapıldığını, toplantıların bir tek derslıanede değil çeşitli yerlerde yapıldığını, toplantıların her Cumartesi değil, herhangi bir zamanda yapıldığını, toplantılara liseli öğrencilerin alınmadığını, bu iddiayı reddettiğini, toplantıların güvenliğinin silahlı koruyucularla sağlanmadığını, böyle bir şeye de gerek olmadığını,

Asistan odasının tahrip edilmesi olayı hakkında bilgisi olmadığını ve iddiayı reddettiğini,

Turan SÖKMENSÜER'in dövülmesi ve tehdit olayı ile ilgili:

Adı geçen toplantıya herhangi bir örgüt adına değil birkaç işçi arkadaşının isteği üzerine katıldığını, toplantıda personel kanununun nasıl uygulanacağının tartışıldığını, Sökmensüer'den izin isteyip bir konuşma yaptığını, toplantıda Turan SÖKMENSÜER'e seni döverim demediğini, sadece söz vermek istemediği için tartıştıklarını, toplantı bitince Turan SÖKMENSÜER'le birlikte ayrıldıklarını, görüşmelerinin gayet dostane geçtiğini ve başarılar dileyerek birbirinden ayrıldıklarını, tehdit iddiasının doğru olmadığını,

Doçent Nurettin KAÇKA'nın kendisini görüşmek üzere çağırdığını, gittiğini, odada Doçent Muhsin YILMAZ'ın da bulunduğunu, herhangi bir hareketi veya örgütü temsil etmediğini, doçentlerin; öğrencilerin kendileri ile sık sık görüşmediklerini, görüşlerini almadıklarını söyleyerek sitem ettiklerini, akademik sorunları tartıştıklarını, tartışmaların genişlediğini, bir ara kendilerine "siz devrimciler, Çin'den, Rusya'dan para ve emir alıyorsunuz, uşaklık ediyorsunuz. Mao'nun uşaklığını etmektesiniz". dediklerini, tartışmanın sertleştiğini, bu nedenle lafı uzatmadıklarını, doçentlerin odalarına Okan ALPAR'la birlikte gittiklerini, sonradan Timur ERKMAN'ın da geldiğini,

20 Şubat 1971 tarihinde öğleden sonra Kâzım KARA'ya ateş edilmesi diye bir olayın olmadığını, olmayan bir şey hakkında da bilgisinin olamayacağını,

31 Mart 1971'de adam öldürmeye teşebbüs ile ilgili şikâyetçileri ve tanıkları tanımadığını, böyle bir olayın olduğunu da daha önceden duymadığını, 31 Mart günü soğuk algınlığı nedeniyle, rahatsız olup evde yattığını, bu yüzden evden ayrılmadığını,

2 Nisan 1971 tarihinde Veteriner Fakültesine yapılan silahlı saldırıya karşı koyma:

Ülkü Ocaklıların Veteriner Fakültesine silahlı saldırısı şikâyet dilekçesi ve Veteriner Fakültesi dekanlık yazısı ile savcılığa duyurulmuş olduğunu, olayın önemi saldırı sonunda polisçe yapılan aramada bulunan gericilerin terketmek zorunda kalarak sakladıkları iki tabancadan geldiğini, hazırlık sorgusu sırasında Askeri Savcının bu tabancalardan birinin devrimci olarak tanınan İlker MANSUROĞLU'nun öldürülmesinde kullanılan silah olduğunu söylediğini, bu silaha ait ekspertiz raporlarının gösterildiğini, ortada işlenmiş bir cinayetin bulunduğunu, güdülen taktiğin açık olduğunu, adlarının olaya karıştırılması ile yaratılacak isim kalabalığı içinde gerçek gizlenecek ve böylece cinayet bazı çevrelerde örtülmek istenecektir dediğini, olay taraf oluşları nedeniyle gericilerce düzenlenen şikâyet dilekçeleri nedeniyle olduğunu,

Sanık olarak (bu olayla ilgili) sorgusu alınanlardan Ramiz ONGUN 1970 - 1971 yıllarında Ülkü Ocakları, genel başkanı olduğunu, adı geçenin 1970 Nisan ayında Veteriner ve Ziraat Fakültelerinde gericilerin silah çekme olayına önderlik ettiğini ve bu yüzden Altındağ 3 ncü Asliye Ceza Mahkemesince 6136 sayılı Kanuna muhalefetten cezaya çarptırıldığını, dediğini, silahın saldırıyı düzenleyen ve kaçmak zorunda kalınca kendisini saklayan Ülkü Ocağı üyelerine ait olduğunu, dediğini, olay tarihinde tamamen geçmemiş olan hastalığı sebebiyle evde olduğunu, saat 13.00'e doğru sınav günlerini öğrenmek için fakülteye geldiğini, fakülteye geldiğinde silahları saklayanların adlarının ağızlarda dolaştığını, olayı yaratanların Ramiz ONGUN ve İsmail GÜRBÜZ'ün olduğunu, olayın DEV-GENÇ davasından ayrılıp, ayrı bir dava olarak görülmesini istediğini beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

1969 Ocak ayında Ziraat Fakültesi Fikir Kulübünün temsilen F. K. F. Merkez Yönetim Kuruluna seçildiğini, 4 ncü kurultaya kadar bu kurulda görev yaptığını, görevinin genel saymanlık olduğunu, kişisel sorumluluğunun sınırlı bulunduğunu, Tarım Bakanlığı önünde çadır kurulması olayı ile ilgili olarak Ankara C. Savcılığınca kovuşturmaya yer olmadığına karar verildiğini, kararda adının geçmediğini, bu iddia ile hiç bir ilgisinin bulunmadığını, Ziraat Fakültesindeki kürsü işgali olayı ile ilgili olarak Asliye Ceza Mahkemesinin beraat kararı verdiğini, okuldaki üç ay kadar süren boykot hareketi ile bir ilgisinin bulunmadığını, Yıldırım Beyazıt öğrenci derneğinin tahrip edilmesi olayı ile ilgili olarak Altındağ C. Savcılığınca kovuşturmaya yer olmadığı kararı verildiğini bu kararda hiç bir şekilde isminin geçmediğini, iddia ve olayla bir ilgisinin bulunmadığını, dekanlık sekreterinin koltuğunun yıkılması olayı ile ilgili olarak yine Altındağ C. Savcılığınca kovuşturmaya yer olmadığı kararı verildiğini, karar da adının geçmediğini, bu olayla da bir ilişkisinin bulunmadığını, ideolojik nedenlerle müessir fiil ve tehdit olayı ile ilgili olarak Cumhuriyet Savcılığınca alınan hazırlık ifadelerinde, Asliye Ceza Mahkemesi duruşma tutanaklarında adından bahsedilmediğini, DEV-GENÇ iddianamesinde de hakkında böyle bir iddianın bulunmadığını, Fazıl TANIKER'in ideolojik sebeplerle dövüldüğüne ilişkin olayla ilgili olarak bizzat mağdurun verdiği şikâyet dilekçesinde isminin bulunmadığını, olay tanıklarının da isminden bahsetmediklerini, Kazım KARA isimli öğrencinin dövülmesi olayı ile de ilgisinin bulunmadığını, makine dershanesinde marksist seminerler yapıldığına dair iddianın gerçek olmadığını, 20 Şubat 1971 günü Hakkı DURAN ve arkadaşlarına ideolojik sebeplerle ateş açılması olayı ile ilgili tahkikat sırasında savcılığa ifade verenlerin hiç bir şekilde adından söz etmediklerini, DEV-GENÇ iddianamesinde de olayla ilgili olarak isminin geçmediğini, bu olayla da ilgisinin bulunmadığını, 31 Mart 1971 günü ideolojik sebeplerle adam öldürmeye nakıs teşebbüs suçunu işlemediğini, o tarihde olay ye-

rinde olmadığını belgeleyen mekan şahitlerinin bulunduğunu, esas hakkındaki müdafaada marksist-leninist bir örgütün kurucusu olduğundan bahisle ceza kanununun 141/1-6 maddesi uyarınca tecziyesinin istendiğini, F. K. F.'nin yasal bir örgüt olduğunu, nitekim federasyonun siyasî konularla iştigâl ettiği için kapatıldığını, örgütün bildiri yayınlama, boykot, gösteri yürüyüşü gibi bütün fiillerinin aleniyete intikal etmiş olaylar olduğunu, izin alınarak yapılmış eylemler olduğunu, gizlilik unsurunu havi olmadığını, kendisine yöneltilen iddialarla ilgisinin bulunmadığını, tanık ifadelerinin çelişkilerle dolu olup taraf olmasının verdiği husumet hırsı ile verildiklerini, savunmalarını dinlettiği tanıklar doğruladığından beraatine karar verilmesini talep etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık Tunç ÇETİN ÖZKARAR'ın Ziraat Fakültesi Devrimci Gençlik Derneğine üye olduğu, 23.11.1968 tarihinde yapılan seçimde bu derneğin başkanlığına getirildiği; 10 ay 4 gün Z. F. Fikir Kulübü Başkanlığı yaptıktan sonra 1.12.1969 tarihinde yapılan seçimde, bu kerre Yusuf UZUN başkanlığındaki yönetim kurulunda yazman olarak görev yaptığı, F. K. F.'nin 12 Ocak 1969 tarihinde toplanan üçüncü kurultayında Ziraat Fakültesinin Fikir Kulübünü temsilen merkez yürütme kurulluna seçildiği; 10.10.1969 tarihinde yapılan 4 ncü kurultaya kadar merkez yürütme kurulu üyeliğinin devam ettiği; 7.6.1968 tarihinde Tarım Bakanlığı önünde çadır kurulması olayına katıldığı; 10.6.1969 ile 18.6.1969 tarihleri arasında Ziraat Fakültesi kürsülerinin işgali olayına katıldığı; 11.12.1969 tarihinde Yıldırım Beyazıt Öğrenci Yurdunda bulunan derneği işgal edip tahrip eden ve Atatürk'ün potresini hasara uğratan grup arasında bulunduğu; 6 Ocak 1970 tarihinde fakülte dekanının koltuğu yerine sekreterinin koltuklarından birini iple sarkıtan, birini yere atıp yakan öğrencilerden olduğu; 18.3.1970 tarihinde Ali Safi KIRAL ve Orhan KAVUNCU'yu dekan Şahabettin ELÇİ ile asistanı Mehmet AKTAŞ'ın önünde döven öğrencilerden olduğu; 23 Nisan 1970 tarihinde ilk Türkiye Büyük Millet Meclisi binasını işgal edip, toplantı yaparak balkonunda gösteri yapan öğrenciler arasında olduğu; Nisan 1970 tarihinde marksist-leninist düşünceyi benimsememiş olan Kâzım KARA isimli öğrenciyi diğer devrimci arkadaşları ile beraber dövdüğü; haftanın Cumartesi günleri mesai saati dışında 5 numaralı büyük makine dershanesinde yapılan ve Marksist-Leninist konuları işleyen seminer çalışmasına katıldığı; 31 Mart 1971 tarihinde Okan ALPAR ve Kemal ÇETİNKAYA ile birlikte milliyetçi ideolojiye sahip oldukları için Osman CEYLAN ve Nedim YILDIZ üzerine tabanca ile ateş açtığı; Ziraat Fakültesinde memurlar arasında yapılan personel kanunu ile ilgili bir toplantıda, sendika başkanı ve toplantıyı yürüten Turan SÖKMENSÜER'den konuşmak için söz istediği, Turan SÖKMENSÜER'in sanığın fakülte memurlarından olmadığı ve bu toplantı ile ilişkisinin bulunmadığı gerekçesi ile söz vermek istememesi üzerine toplantı başkanı Turan SÖKMENSÜER'i tehdit ederek zorla konuştuğu ve bu konuşmalarında, orada bulunanlara hitap ederek (bunlar sizleri uyutuyor bize iltihak edin) dediği; Doçent Nurettin KAÇKA'ya odasında (biz Marksist-Leninistiz, büyük düşünür Mao'nun sözlerine göre hareket ederiz, bizler bizim düşmanımızsınız) şeklinde sözler söylediği sanığın Z. F. 6K. 80 sıradaki polis, Z. F. 2K. 22 sıradaki C. Savcılığı, Z. F. 3K. 237, 6K. 177 ve F. K. F. 1K. 5D. 53 sıradaki Askeri Savcılık ve D. T. 3K. 255 nci sayfadaki huzurda vermiş olduğu ifadeleri ile bu ifadelerinde yaptığı yer yer açık, yer yer dolaylı ikrârlarını doğrulayan, tamamlayan aynı olaya katılmış sanıkların kendi bölümlerinde yazılı ifadeleri, ayrıca şahitlerden Prof. Dr. Orhan DÜZGÜNEŞ'in Z. F. 3K. 100/10'da hazırlık, D. T. 4K. 354 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadesi; Doçent Mübin YILMAZ'ın Z. F. 3K. 100/7 sıradaki ifadesi, Erdoğan YILMAZ'ın Z. F. 3K. 100/4 sıraki hazırlık, D. T. 4K. 364 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadesi; Celâl ER'in Z. T. 3K. 103 sıradaki hazırlık, D. T. 4K. 413 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadesi; Orhan KAVUNCU'nun Z. F. 3K. 108 sıradaki hazırlık, D. T. 4K. 367 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadesi; Rıza RENÇBEROĞLU'nun 3K. 112 sıradaki hazırlık, D. T. 4K. 440 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadesi; Adem ELGÜN'ün 3K. 113 sıradaki hazırlık, D. T. 4K. 393 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadesi; Ekin ŞAHİN'in 3K. 113 sıradaki hazırlık ifadesi; Ömer BA-

KIN'in Z. F. 3K. 118 sıradaki ifadesi, D. T. 4K. 287 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadesi; Abdullah MOLLAOĞLU'nun Z. F. 3K. 122 sıradaki hazırlık, D. T. 4K. 391 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadesi; Nurettin KAÇKA'nın Z. F. 3K. 136 sıradaki hazırlık, D. T. 4K. 452 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadesi; Kâzım KARA'nın Z. F. 3K. 139 ve Z. F. 3K. 4 sıradaki ifadesi; Osman CEYLAN'ın Z. F. 6K. 3, 23, 145 ve Müf. 3K. 1D. 4 sıralardaki ifadeleri; Nedim YILDIZ'ın Z. F. 6K. 3, 22, 161 sıralardaki ifadeleri; Süleyman KOÇER'in Z. F. 6K. 4 sıradaki ifadesi; Yavuz SEZEN'in Z. F. 6K. 175 sıradaki hazırlık, D. T. 4K. 446 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadesi; Özcan AYDİN'ın Z. F. 6K. 176 sıradaki hazırlık, D. T. 4K. 446 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadesi; İsmail GÜRBÜZ'ün Z. F. 6K. 178 sıradaki hazırlık, D. T. 4K. 446 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadesi; Adil BOYACI'nın Z. F. 6K. 179 sıradaki, Nazmi ONGUN'un aynı sayfadaki Zeki GÖNCÜ'nün Z. F. 6K. 180'deki, İzzet ÖZTAŞKIRAN'ın Z. F. 6K. 181'deki ifadeleri ile ve ayrıca yazılı delillerden Z. F. 3K. 207 sıradaki sarı zarf içinde mevcut ve sanığın Ziraat Fakültesi Devrimci Gençlik Derneğinin 23.11.1968 tarihinde başkanı, 1.12.1969 tarihindeki seçimde de yazmanı olarak seçildiğine dair cemiyetler müdürlüğünün yazısı; 23 Nisan 1970 tarihinde İlk Türkiye Büyük Millet Meclisi binasında yapılan toplantıya katıldığına ve gösteride bulunanlar arasında olduğuna dair ileri dergisinde yayınlanan ve Z. F. 3K. 69 sırada mevcut resim; sanığın yönetiminde bulunduğu sırada devrimci gençlik derneği tarafından yayınlanan ve nitelikleri Turan KÜLAHOĞLU'nun bölümünde ayrıntılı şekilde açıklanan bildiriler ve ayrıca devrimci gençlik derneği tarafından müştakilen yayınlanan ve Z. F. 7K. 79 sırada bulunan kardeşler başlıklı (proleter devrimci hareketimiz gün geçtikçe gelişmekte ve güçlenmektedir... Proleter devrimcilerin egemen oldukları üniversitelerde faşistlerin ideolojik, politik, eğitsel çalışma olanakları yoktur ve olmayacaktır. Yani emperyalizmin fedailiğini yapan faşistlerin bildiri dağıtma, pano kırkartma, fakülte içi öğrenci sorunlarında söz sahibi olma, yurda ve kantine girme hakları yoktur.... Yaşasın proleter devrimciler) şeklinde sözleri havi bildiri; Z. F. 3K. 71 sırada, Ziraat Fakültesi Devrimci Gençlik Derneğinin milli demokratik devrim anlayışını ortaya koyan, milli demokratik devrim isimli broşür; F. K. F. 4K. 4D. 10 ve 11 sıralarda sanık Tunç Çetin ÖZKARAR'ın 12 Ocak 1969 tarihinde fikir kulüpleri federasyonu genel saymanlığa seçildiğine dair 20 Ocak 1969 tarihli ve merkez yürütme kurulunun görüşlerini açıklayan bildiri ve dosyada mevcut diğer sanıkların bölümlerinde zikredilen yazılı delillerle kuşkudan uzak bir şekilde sübuta ermiş bulunmaktadır.

Sanığın bazı olayları ve özellikle fakülte içinde milliyetçi gruptan olan öğrencileri dövme veya tehdit olaylarını red ve inkâr eylemesine karşılık yukarda yerleri bildirilen yazılı ve sözlü delillerle maddî vakıanın cereyan tarzının yukarda belirtilen şekilde olduğu saptanmıştır. Bu itibarla sanığın beyanlarına itibar olunamamıştır.

Sanığın çeşitli tarih ve yerlerde işlemiş olduğu fiillerinin neden tek fiil sayılacağı, bu fiillerinin milli demokratik devrimin parçasını teşkil etmesinin sebepleri ve milli demokratik devrimin amacı, anlamı, nasıl verildiği, nasıl savaşıldığı, milli demokratik devrim savaşı veren bir kuruluşun neden T. C. K.'nun 141/1 nci maddesinde yazılı cemiyet olduğu gibi konularda gerek bir önceki sanık Turan KÜLAHOĞLU'nun hanesinde ve gerekse gerekçenin teorik inceleme bölümünde ayrıntılı biçimde açıklanan gerekçelerle sanık Tunç ÇETİN ÖZKARAR'ın fiilinin T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 1 nci fıkrasında yazılı suçun unsurlarını oluşturduğu, bu itibarla sanığın anılan madde uyarınca cezalandırılmasının gerektiği inancına ulaşılmıştır.

150. AKIN ÖZDEMİR:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın 1968 yılının muhtelif zamanlarında Marksist ve Leninist rejimin bu memlekete gelmesinde fayda olduğunu söyleyerek bu konuda münakaşalar yaptığını, bilimsel sosyalizmi savunduğunu, fırsat buldukça pano ve bildiri dağıttığını, 10.6.1969 ile 19.6.1969 tarihleri arasında sürdürülen eylemlerde elebaşılık ettiğini, 11 Aralık 1969 tarihinde Yıldırım Beyazıt Öğrenci Derneğinin basılması olayına iştirak ettiğini, 14 Aralık 1969 tarihinde aynı der-

neğin ikinci defa basılıp tahrip edilişi olayına da karıştığını, 6 Ocak 1970 tarihinde dekanın odasına girerek sekreterin koltuğunu yakmaları arasında bulunduğunu, yazdığı bir mektupta İzmir'li DEV-GENÇ üyeleri ile buluştuğunun, az çok Marksizm'in temel kültürünü almış dostlarının henüz bulunmadığının devrimci hareketlerinin her gün dev adımlarla geliştiğinin, en önemli meselenin örgüt meselesi olduğunun, fakülte duvarları arasında sosyalizm savaşı verildiğinin, gerilla liderlerinin yetiştiğinin anlaşıldığından bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi mucibince tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askeri Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/1-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık Askeri Savcıya 30 Eylül 1971 tarihinde verdiği ifadesinde:

Marksist ve Leninist felsefeyle irtibatlı olmadığını, bu felsefenin Türkiye için yararlı olduğu hususunda kimseye bir şey demediğini, Atatürk devrimcisi olduğunu, 1967 senesinde Ziraat Fakültesi Talebe Cemiyeti başkanı bulunduğunu, fikir kulübünün görüşlerini tasvip etmediğini, kimseye komünizm propagandası yapmadığını, 1968 yılında Ziraî öğrenim yıldönümü münasebetiyle yaptığı konuşmada toprak reformu vesilesiyle "toprağı aç, birkisi aç, insanı aç ülkenin gençleri" tarzında bir cümle sarf ettiğini hatırlamadığını, aynı toplantıda Türkiye'nin Kurtuluş yolunun devrim olduğunu, devrimin sürekli olduğunu söylemediğini, 1969 yılı Haziran ayı işgallerinde bir rolünün olmadığını, işgali idare etmediğini, Ocak 1970 ayında öğrenci derneğinin basılarak eşyaların tahrip edildiğini, gazetelerden okuduğunu, ikinci baskından haberinin bulunmadığını, sekreter koltuğunun yakılması olayını da gazeteden okuduğunu, kendisinin bir irtibatının olmadığını, beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorguda:

1969 yılı Haziran döneminde Ziraat Fakültesinden mezun olduğunu, bilâhare Ankara Bölge Zirai Mücadele Araştırma Enstitüsüne tayin olduğunu, 25 Nisan 1970'de İzmir Ulaştırma Okuluna yedek subay öğrenci olarak katıldığını, astegmen olarak mezun olduktan sonra 39 ncu Tümen Hafif Ulaştırma Oto Bölüğünde vatani görevini ifa ettiğini, 15 Eylül 1971'de terhis olduğunu, askerlik görevinden sonra tayin olduğu Zonguldak Ziraî Mücadele ve Karantina Müdürlüğündeki görevine katılmak üzere hazırlandığı bir sırada 24 Eylül 1971 de göz altına alındığını, 15 Ekim 1971'de yapılan ilk sorgusunda tutuklama talebinin reddedildiğini ve bilâhare Suat ATAÖZDEN'e yazdığı mektup nedeniyle tutuklandığını, hakkındaki iddiaların kendisinin fakülteden mezun olduktan aylarca sonra vuku bulmuş, vuku bulduğu zaman adli mercilere intikal ettirilmiş olaylar olduğunu, olaylarla ilgili ilk soruşturmalarda ismi söz konusu değil iken, olayların üzerinden 2-3 sene geçtikten sonra isminin de olaylara karıştırıldığını, 1968 yılının birçok aylarında zaman zaman Marksist-Leninist rejimin bu memlekete gelmesinde fayda olduğunu söyleyerek münakaşa yaptığını, bilimsel sosyalizm mevzuunu savunduğu, fırsat buldukça, pano, bildiri dağıttığı iddiasının tamamen gerçek dışı olduğunu, dağıttığı bildiri ve panoların mevcut olmadığını, suçun işlendiği iddia edilen 1968 yılında Ziraat Fakültesi Talebe Cemiyeti Başkanlığını yaptığını, bu göreve hiç bir kulübün üyesi ve adayı olmadan seçildiğini, tabii üyesi olduğu talebe cemiyetinin ideolojik bir örgüt olmadığını,

1969 Haziran ayında yapılan fakülte kürsülerinin işgaline katılma ve elebaşılık yaptığı iddia edilen ayda tahkikatlı olduğunu, verince mezun olacağı Entomoloji dersinin imtihanına hazırlandığını, işgal olarak nitelendirilen olayla hiç bir alâkası yokken isminin karıştırıldığını ve Altındağ 2 nci Asliye Ceza Mahkemesince tutuksuz olarak yargılandığını, neticede beraatle neticelendiğini ve hükmün yargıtayca onaylanarak kesinleştiğini, 11 Aralık 1969 tarihinde Yıldırım Beyazıt Öğrenci Yurdundaki derneğin tahrip olayının vuku bulduğu tarih, kendisinin okuldan mezun olduktan dört ay sonra olduğunu, o tarihte öğrenci olmadığını, yurtta ikamet etmediğini, memur olan bir şahsın gece yarısı öğrenci yurdunda oda tahrip edenler arasında bulunduğu iddiasının ciddi olmadığını, konu ile ilgili kişiler hakkında Altın-

dağ C. Savcılığınca kovuşturmaya yer olmadığı kararı verildiğini, bu ilk tahkikatta isminin söz konusu olmadığı halde iki sene sonra bu olaya karıştırıldığını, Atatürk'ün resmini yırtma iddiasını reddettiğini, 6 Ocak 1970'de dekan sekreterinin koltuğunun yakılması olayının vuku bulduğu iddia edilen tarihte Bölge Zirai Mücadele Araştırma Enstitüsünde ziraat mühendisi olarak çalışmakta olduğunu, olay günü belli saatlerde dairesinde olduğunu, iddia edilen olayla uzaktan yakından alâkasının olmadığını, olaydan 2,5 sene sonra olaya adının karıştırıldığını, bu iddia ile ilgili olarak Altındağ C. Savcılığınca kovuşturmaya yer olmadığı kararı verildiğini, 14 Nisan 1970 tarihinde arkadaşı Suat ATAÖZDEN'e söz konusu mektubu yazdığını, bu mektupla ilgili olarak askerlik görevini yaptığı Dörtyol'dan celbedilerek Hâkim Yarbay İlhan ŞENEL'e ifade verdiğini, mektupta suç unsuru bulunmadığından hakkında kovuşturma yapılmadığını, vuku bulan olayların adli mercilere intikal ettiğini, beraat ve kovuşturmaya yer olmadığı kararları verildiğini, isminin bu olaylara karıştırılmasının nedeninin 1968 yılında Ziraat Fakültesi Talebe Cemiyeti başkanlığı yapmış olmasından olduğunu, 12 Marttan sonraki ortamdan yararlanarak fırsatçılar tarafından olaylara karıştırıldığını ve tutuklanmasının sağlandığını beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

1969 Haziran ayında fakülteden mezun olduğunu, isnat edilen fiillerin bu tarihten sonra vuku bulduğunu, üstelik fiillerin hiç birisinin cübuta ermediğini, marksist kadronun Türkiye için gerekli olduğuna dair konuşma yaptığını iddia edenlerden İrfan TUNÇ'la aralarında husumet bulunduğunu, talebe cemiyeti seçimleri nedeniyle yarıştıklarını, seçimleri daimi kendisi kazandığından İrfan'ın husumet beslediğini, hakkında bu iddianın tamamen uydurma ve gerçek dışı olduğunu, Tarım Bakanlığının önünde çadır kurulması olayı ile bir ilgisinin bulunmadığını, zaten bu olay hakkında C. Savcılığınca kovuşturmaya yer olmadığı kararının verildiğini, fakülte kürsülerinin işgali olayına isminin şayialar sonucu karıştırıldığını, nitekim umumu adliyedeki dava sonunda beraat ettiğini, üç ay süreli boykot olayının yapıldığı tarihten çok önce fakülteden mezun olduğundan olayla herhangi bir ilgisinin bulunmadığını, dernek odasının tahribi iddiasının da gerçek dışı olduğunu, olayla ilgili olarak Altındağ C. Savcılığınca kovuşturmaya yer olmadığı kararı verildiğini, dekan sekreterinin koltuğunun yakılması olayının vuku bulduğu saatlerde çalışmakta olduğu, Ankara Bölge Zirai Mücadele Enstitüsünde mesaisinin başında bulunduğunu, olaya karışmadığını, olayların tetkiki ve huzurda dinlenen tanık ifadelerinden fiillerle ilgisinin olmadığının meydana çıktığını, kendisine husumet duyan Ülkü Ocağı mensuplarının hadiselere adını karıştırdıklarını, aleyhinde beyanda bulunan tanıkların kendisini tanımadıklarının anlaşıldığını, 1967 yılında Ziraat Fakültesi Talebe Cemiyeti Başkanlığına seçimle seçildiğini, bunun dışında açık veya gizli hiç bir teşkilâtın yöneticiliğini yapmadığını belirterek hakkında beraat kararı verilmesini istemiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık AKIN ÖZDEMİR'in 28.4.1967 tarihinde Ziraat Fakültesi Talebe Cemiyeti Başkanlığına seçildiği; ekibinde sosyalist düşünceli devrimci arkadaşlarından eğitim ve bilim kolu başkanlığına, Aziz EKŞİ'nin, üyeliklere de Uğur ERGEN ve Timur ERKMAN'ın getirildikleri; 21.4.1968 tarihinde yapılan seçime kadar bir yıl süre ile talebe cemiyetindeki başkanlık görevini ifa eylediği; bu süre içinde, Ziraat Fakültesinde öğrenciler arasında devrimci fikirlerin gelişip yayılmasına çalıştığı ve talebe cemiyetini o zamanki adı ile fikir kulübü olan kuruluşun paralelinde bir cemiyet halinde yönettiği; aynı zamanda okul içinde birçok eylemler ortaya koydukları ve bu eylemlere iştirak ettiği; her fırsattan yararlanarak, Türkiye'de Marksist-Leninist bir rejimin kurulmasının gerektiğini savunduğu ve bunun münakaşasını yaptığı; 7.6.1968 tarihinde Ziraat mühendislerinin yevmiyelerindeki eşitsizlik ile ilgili olarak yapılan yürüyüşe ve sonra fakültede icra olunan boykota katıldığı; bilâhare de Tarım Bakanlığı önünde çadır kuranlardan olduğu; 18 Ekim 1969 tarihinde Ziraat Fakültesi Devrimci Gençlik Derneği tarafından tertip olunan ve fakat talebe cemiyeti tarafından başlatılan boykot hareketine katıldığı; mezun olmuş bulunmasına rağmen okulda bulunduğu;

keza 6 Ocak 1970 tarihinde Belediye otobüslerine el koyma olayından sonra fakülteye toplum polisinin gelmesini Dekan Prof. Dr. Orhan DÜZGÜNEŞ'den bilen ve bu sebeple dekanın makam odasına girip tahrip etmek isteyen ancak gizli evrakın bulunduğunu ve dekanın odada mevcut olmadığını anlamaları üzerine dekan sekreterinin koltuğunu yakan öğrenciler arasında bulunduğu; 11 Aralık 1969 tarihinde Yıldırım Beyazıt Öğrenci Derneğinde bulunan Ülkücülere mahsus dernek odasını basıp tahrip eden ve ATATÜRK'ün resmini hasara uğratanlar arasında bulunduğu; keza, 14 Aralık 1969 tarihinde gene aynı derneği üç gün ara ile ikinci defa işgal ve tahrip eden kişiler arasında bulunduğu; sanığın Askerî Savcıya verdiği ZF. 3K. 259 sıradaki hazırlık, DT. 3K. 256 sayfadaki sorgusu ve DT. 3K. 181 sıradaki yazılı sorgusunda yaptığı inkârlarına rağmen şahitlerden Mehmet AKTAŞ'ın ZF. 3K. 78/4'deki hazırlık, DT. 4K. 421 sıradaki yeminli son soruşturma ifadesi; İrfan TUNÇ'un ZF. 3K. 100/14 sıradaki hazırlık, DT. 4K. 347 sıradaki yeminli son soruşturma ifadesi, Orhan DÜZGÜNEŞ'in ZF. 3K. 100/10 sıradaki hazırlık, DT. 4K. 354 sıradaki yeminli son soruşturma ifadesi, Celâl ER'in ZF. 3K. 103 sıradaki hazırlık, DT. 4K. 413 sıradaki yeminli son soruşturma ifadesi; Orhan KAVUNCU'nun ZF. 3K. 108 sıradaki hazırlık, DT. 4K. 367 sıradaki yeminli son soruşturma ifadesi; Rıza RENÇBEROĞLU'nun ZF. 3K. 112 sıradaki hazırlık, DT. 4K. 440 sıradaki yeminli son soruşturma ifadesi; Adem ELGÜN'ün ZF. 3K. 113 sıradaki hazırlık, DT. 4K. 393 sıradaki yeminli son soruşturma ifadesi; Mustafa IŞIKHAN'ın ZF. 3K. 161 sıradaki hazırlık, DT. 4K. 411 nci sayfadaki yeminli son soruşturma ifadesi ve şahit Seyit Mehmet ŞEN'in ZF. 3K. 223 sıradaki hazırlık, DT. 4K. 395 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadeleri ile şahitlerin bu ifadelerini doğrulayıp tamamlayan ve maddî vakıanın sübuta erip yukarda yazılı olduğu şekilde cereyan ettiğini gösteren yazılı delillerden ZF. 7K. 541 sıradaki sarı zarf içinde mevcut Ziraat Fakültesi Talebe Cemiyetinin karar defteri ve bu defterin (Akın ÖZDEMİR'in cemiyet başkanlığına seçildiğini gösterir 1 nci toplantıda alınan karar keza 7.11.1967 tarihinde özel okullara karşı açılmış bulunan ortaklaşa kampanyaya Ziraat Fakültesi Talebe Cemiyetinin katılmasına dair 7 nci toplantıda alınan karar aynı konuda İstanbul'dan, Ankara'ya yapılan yürüyüşe katılmak için 8 nci toplantıda alınan karar, NATO ile ilgili mitinge iştirak ve masraflarının kabulü ile üst komiteye bu konuda 250 lira verilmesine dair 11.12.1968 tarihinde yapılan 13 ncü toplantıda alınan karar) bulunan 85-131 nci sayfalar; Turan KÜLAHOĞLU'nun hanesinde gösterilen ve mahiyetleri anlatılan sanığın devresine ait bildiriler; ZF. 3K. 260 sıradaki sanık tarafından Suat ATAÖZDEN isimli arkadaşına yazılmış mektup ve diğer delillerle kuşkudan uzak bir şekilde sübuta ermiştir.

Sanığa müsnet eylemlerin tek fiil kabul edilmesi ve bu fiilin ideolojik durumunun millî demokratik devrim savaşının bir parçası olarak mütalâa edilmesi; millî demokratik devrim savaşının anlamı, niteliği ve gayesi; böyle bir savaşı veren derneğin hukukî niteliği ve nihayet Ziraat Fakültesi Talebe Cemiyetinin millî demokratik devrim savaşı veren bir cemiyet haline gelmesi ve o andan itibaren de T. C. K.'nun 141/1 nci maddesinde yazılı cemiyet durumuna girmiş olduğu konularında evvelce gerekçenin teorik inceleme bölümünde ve ayrıca Ziraat Fakültesi sanıklarından Turan KÜLAHOĞLU'nun hanesinde ayrıntılı şekilde bilgi verilmiştir. Bu gerekçeleri tekrarlamakla birlikte sanığın yazılı sorgusunda ileri sürmüş olduğu "kendisinin hiç bir kuruluşa üye olmadığı, sadece talebe cemiyetinin başkanlığını yaptığı bu cemiyetin ise bütün Ziraat Fakültesi öğrencilerinin tabii üyesi olduğu yasal bir kuruluş niteliğinde bulunup ideolojik bir amaca sahip olmadığı" yolundaki savunması hatırlatılarak sanığın Suat ATAÖZDEN isimli arkadaşına yazdığı mektup üzerinde durmak gerekir:

14.4.1970 tarihinde yazılmış olan bu mektup sanık Akın ÖZDEMİR'in bilimsel sosyalizmi eylem klavuzu olarak kabul etmiş ve fakültedeki bütün faaliyetlerini bu istikâmette ve millî demokratik devrim savaşı şeklinde düzenlenmiş olduğunu açık şekilde göstermektedir. 1960 yılından itibaren fakültedeki devrimci çalışmaları anlatan sanığın fikir kulübü üyeliği tespit edilememiş olmasına rağmen bu cemiyetin üyeliğini benimsediği ve kulübünün öngörmüş olduğu millî demokratik savaşını birinci planda tuttuğu görülmektedir. Mektubun 7 nci sayfasında sanık kendi talebe cemiyeti başkanlığı ve talebe cemiyetinin o dönemdeki durumu hak-

kında (1966-1967 talebe cemiyeti seçimlerini bilirsin, benim başkan olduğum seçimler. Bu dönemde en büyük gelişme Atillâ SARP'la tanışmamız ve onun fakültedeki devrimci hareketin liderliğini alması oldu. Yazdığım gibi fikir kulübünün üyesi 3-5 kişi ve teorik bilgileri çok azdı. Atillâ gibi TİP gençlik kolları başkanlığı yapmış kişi hemen saygı topladı. Kulübü ele aldı, ... oportünizmin fakülteye girememesinin nedenlerini özetlersek . . . . . 3. Cemiyet başkanlığını kazanan ben, küçük burjuva devrimcisi olmaya meylettiğimden sekter F. K. F. yöneticileri ile uzlaşamazdım. Bu faktörler sonucu fakültenin devrimci çizgisi-bilinçsiz olarak doğru tayin edildi. Fakülte doğru çizgide diğer devrimci örgütlerle ortak eylemlere girdi . . . . . inandığımız arkadaşların gösterdiği yolda ilerliyor kafamızı devrimci hareketin meselesine gerektiği gibi vermiyor okumuyorduk, tüm eylemlere katılıyor, deli bir cesaretle en militan kulüp üyelerini barındıran fakülte ünvanını taşıyorduk. Bu dönemlerde gerçekten çok önemli mücadeleler verildi İnandığımız arkadaşların teorik bilgileri, devrimci meselelerin çözümünde yeterli idi. . . . .) denmekte ve mektup bu minval üzere devam etmektedir. Görülmektedirki sanık Akın ÖZDEMİR bu mektubu ile talebe cemiyetinin F. K. F.'nin paralelinde ve hatta ondan daha ileri bir devrimci eylem içersinde yönetmiş olduğunu ortaya koymaktadır.

Bütün bu, ve Turan KÜLAHOĞLU'nun hanesinde, ayrıca gerekçenin teorik inceleme bölümünde ayrıntılı şekilde yazılan nedenlerle sanığın sübuta erdiği delilleriyle gösterilen fiilinin T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 1 nci fıkrasında öngörülen suçun maddî ve manevî unsurlarını oluşturduğu bu itibarla sanığın anılan madde uyarınca cezalandırılmasının gerektiği inancına varılmıştır.

151. TİMUR ERKMAN

Sanık hakkında, Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın 1968 yılında bazı konuşmalar sırasında Marksist-Leninist bir düzenin memlekete gelmesinde fayda olduğunu söylediğini, bilimsel sosyalizmi savunduğunu, 1968 Haziran ayında başlayan boykota iştirak ettiğini, Tarım Bakanlığı önünde çadır kuranlar arasında bulunduğunu, 10-19 Haziran 1969 tarihleri arasında vuku bulan kürsü işgali ve öğrenim yaptırılmaması ile ilgili anarşik eylemlere iştirak ettiğini, 1969 Ekim ayında yönetmelik sebebiyle başlatılan ve üç ay kadar süren boykot hareketinin tertipleyicileri arasında olduğunu, 11. 12.1969 tarihinde Yıldırım Beyazıt Öğrenci Derneğini basarak tahrip eden taleberler arasında olduğunu, sekreter koltuğunu yakanlar arasında bulunduğunu, talebe cemiyeti başkanı olduğu sırada odada bulunan İsmet İNÖNÜ'nünresmini indirerek yerine CHE GUEVERA'nın resmini astığını, Marksist-Leninist seminer çalışmalarına iştirak ettiğini, Asistan Mehmet AKTAŞ'ın odasına girip tahribat yapan ve masasının çekmecesine gübre koyanlardan olduğunu, dekan odasında yapılan görüşmeler sırasında karşı grubu tehdit eden sanıklar arasında bulunduğunu, 22.2.1971 tarihinde Kültür Teknik binası önünde vuku bulan silahlı müsademe olayına iştirak ettiğinden bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/1-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa etmiştir.

Sanık 13.2.1971 tarihinde Cumhuriyet Savcısına verdiği ifadesinde:

Olayla bir ilgisinin bulunmadığını, olaydan sonra okula geldiğini, cemiyet başkanı Turan KÜLAHOĞLU ile asistan temsilciliğine gittiklerini, oraya gelen asistan Celâl ER ve Mehmet AKTAŞ'tan olayı öğrendiğini, devrimci bir kişi olduğunu, aynı zamanda, DEV-GENÇ başkanı olduğunu, bu işi solcuların değil başkalarının yapıp solcular için hazırlamış olabileceklerini beyan etmiştir.

Sanık Askeri Savcıya 30.9.1971 tarihinde verdiği ifadesinde:

1968 yılında ikinci sınıfta olup cemiyette görevli olmadığını, o dönemde marksizm hakkında konuşarak propaganda yapmadığını, Kızılayda yapılan yürüyüşe katıldığını, 1969 yılında cemiyet başkanlığını ifa ettiğini, dernek basma olaylarına katılmadığını, 1969 Ekim ayında başlayan boykotu hatırladığını, boykotun forumda alınan bir karara istinaden cemiyet vasıtasıyla ve dekanlığında malumatı tahtında cereyan etmiş olabileceğini, dekanlığın muvafakatının bulunmadığını, koltuk yakılması sırasında orada olmadığını, olayın vukuunu müteakip vaka yerine gittiğini, sadece cereyan eden olayı gördüğünü, İnönü'nün resmini indirip yerine GUEVERA'nın resmini asmadığını ancak arkadaşlarına yaşayan bir liderin resminin olmamasının daha uygun olacağını söylediğini, anfide yapılan toplantılara iştirak etmediğini, asistan Mehmet AKTAŞ'ın odasının tahribi olayına karışmadığını, 10 Kasım 1970 tarihinde yapılan forumu müteakip Anıtkabire yapılan yürüyüşe katılmadığını, dekanın odasında karşı grup ile yapılan görüşme sırasında devrimci olduklarını söylemiş olabileceğini, biz hesap vermeyiz, Hesap sorarız tarzında bir söz sarf ettiğini hatırlamadığını, Nurettin KAÇKA'nın odasında "ben maoistim" demediğini, 22 Şubat 1971 tarihinde vuku bulan silahlı çatışmaya iştirak etmediğini, sosyalist olduğu için bu isnatların kendisine yapıldığını, TİP ortamında sosyalist görüşlerinin bulunduğunu, Anayasa dışına çıkmak istemediğini beyan etmiştir.

Sanık Askeri Savcıya 29.6.1970 tarihinde verdiği ifadesinde:

Afişlerin nereden alındığını, afişleri kimin yaptığını, fakültedeki arkadaşlarına kimlerin verdiğini bilmediğini, olay günü sinemaya gideceğinden Kızılayda bulunduğu sırada bir grup öğrencinin ellerinde sarılı paketler olduğu halde yukarıya doğru yürüdüklerini, merak saikiyle arkalarından gittiğini, Amerikan Haberler Merkezine afişleri asmak istediklerini ancak vakit bulamadan polisin geldiğini, gerek o talebeleri ve gerekse kendisini yakaladıklarını, afişleri emniyet sarayında gördüğünü, Tarım Bakanlığının köşesinde vuku bulan hadise hakkında bir bilgisinin olmadığını, 1969 yılı Kasım ayında Samsun'dan başlayan bir yürüyüş tertip ettiklerini, bunu Atilla ile Deniz GEZMİŞ'in tertip ettiklerini, yürüyüşün Ankara dışında dağıldığını, aile, milliyet, mülkiyet, din mefhumlarına hürmetinin bulunduğunu, Türkü Türkten başka hiç kimsenin idare etmesini istemediğini, bu teşkilâta mensup arkadaşlarının dolaplarında Mao'nun Lenin'in fotoğraflarını astıklarını bildiğini, gençler arasında çok çeşitli fikirler bulunduğunu, bir kısmının Marksist-Leninist görüşü benimsediğini bir kısmının ise Mao'nun sistemini kabul ettiğini, bu fikirlere karşı olduğunu beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

15 Nisan 1968 tarihine kadar Akın ÖZDEMİR'in başkanı olduğu Ziraat Fakültesi Talebe Cemiyetine FKF. adayı olarak çalıştığını, bu tarihte yapılan genel kurulla bu görevi Cemal TALU yönetimine devrettiklerini, bu süreye kadar, Ziraat Fakültesi ile ilgisinin gidip gelme şeklinde olduğunu, Marksist-Leninist rejimin bu memlekete gelmesinde yarar olduğuna dair hiç bir yerde konuşma yapmadığını, ayrıca bildiri, pano ve afiş gibi konularda fikrini belirtmediğini, propaganda yaptığı iddia edilen dönemde okumakta olduğu Fen Fakültesi ile Ziraat Fakültesinin arasının uzaklığının 5 km. kadar olduğunu, bu konuda tanıklık yapan İrfan TUNÇ ile Mehmet AKTAŞ ile karşılıklı konuşmaları dahi olmadığını, 1969 Ocak sonlarında talebe cemiyeti başkanı olana kadar bu tanıkları ismen ve şahsen tanımadığını, sosyalist olmasına gelince; bunu hiç bir zaman saklamadığını, bu anayasanın himaye ve teminatı altında olan kanaat ve düşüncesi olduğunu,

1968 yılının Haziran ayında Türkiye'deki bütün Ziraat Fakültelerinin bütün öğrencilerinin büyük çoğunluğunun forumlarda aldığı kararlarla boykot yapıldığını, bu harekete ilk olarak Erzurum Ziraat Fakültesi Öğrenci Derneği ve taraflarının kararlarıyle başlanıldığını, daha sonra Erzurum Ziraat Fakültesi Öğrenci Derneğinin 2 nci başkanı boykot teklifini Ankara Ziraat Fakültesi Talebe Cemiyetine ilettiğini, cemiyet başkanının Cemal TALU olduğunu, alınan kararla boykota başlandığını, boykot'un ziraat mühendisleri arasındaki farklılığın giderilmesi amacını taşıdığını, bu boykotu zamanın dekan vekili Prof. Orhan DÜZGÜNEŞ'in öğ-

rencilere hitaben yaptığı konuşmada öğrencilerin bu hareketini tasvip ettiğini söylediğini, bu boykotu amacına ulaştırmak için yürüyüşe katıldığını, bu yürüyüşe 1000 kadar Ziraat Fakültesi öğrencisi, traktör, pulluk ve üzerinde "450 lira bana bile yetmez" yazısı bulunan ineklerle katıldıklarını,

Tarım Bakanlığına çadır kurma eylemine katılmadığını, bu boykotun yapıldığı sırada herhangi bir kuruluşun yöneticisi durumunda da olmadığını,

Fakülte kürsülerinin işgali olayı ile ilgili iki ay tutuklu kaldığını, Altındağ 2 nci Asliye Ceza Mahkemesince sanıkların bu suçu işlediklerine dair kesin delil elde edilemediğinden beraatine karar verildiğini, işgal denilen bu olayla ilgisinin olmadığını,

Ekim 1969 yönetmelik boykotunun yapıldığı sırada talebe cemiyeti başkanı olduğunu, cemiyet başkanı olması nedeniyle boykotla ilgilenmek mecburiyetinde olduğunu, boykot devamınca fiili bir durum olmadığını,

Ankara'da evde kaldığı için geceleri öğrenci yurdu ile hiç bir ilgisinin olmadığını, nitekim talebe derneğinin tahribi gibi bir olaya da katılmadığını, daha önce bu iddia ile bazı arkadaşları hakkında soruşturma açıldığını, fakat C. Savcılığınca yapılan sorgu sonucunda kovuşturmaya yer olmadığı kararı verildiğini, kendisinin böyle bir olayda bulunmadığını ve herhangi bir soruşturma için C. Savcılığına çağırılmadığını, Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesinde 1933'de kurulmuş olup da görev yapan bir tek talebe cemiyetinin olduğunu, iddianamede adı geçen derneğin 1965'de Celâl ER tarafından kurulmuş fakat okul idaresince kabul edilmemiş bir dernek olduğunu, ve doğrudan doğruya Ülkü Ocaklı üyeleri kapsadığını, yöneticilerinin kimler olduğu bilinmeyen, okul idaresince tanınmayan, panolarda "Gökgözlü Selanik dönmesi" diyerek Atatürk'e küfreden, "Abdulhamit'i Yüce Hakan" sayan bir grubun içki ve alem odası olarak kullandıkları bu odada Atatürk'ün resminin olacağına da inanmadığını, Mustafa KEMAL'e saygı duyduklarını, bu iftirayı reddettiklerini,

6 Ocak 1970 tarihinde otobüs pasoları ile ilgili olarak gelişen olaylar sonucunda Dekan Orhan DÜZGÜNEŞ'in sekreterinin koltuğunun yakıldığını, bu olayla ilgisinin olmadığını, olay yerine gittiği zaman koltuğun yandığını gördüğünü, olay yerinde Ziraat Fakültesi dekanlığında öğrenci işleri şefi Erdoğan YILDIZ ile ismen tanımadığı ve fakat tanıyabileceği bir yığın öğrencinin bulunduğunu, bu öğrencilerin Yıldırım Beyazıt Öğrenci Yurdunda kalan öğrencilerden meydana gelen bir grup öğrenci olduğunu, olay yerine geldiğinde, oradaki kitleye mani olmaya çalıştığını, bu olaydan sonra iki asistan temsilcisi ile konuşma yaptığını hatırladığını, bu iki asistanın olayı yakından bildiğini, yine bu olaydan sonra o günkü şartlar içinde polisin fakülteye ve öğrenci yurduna silah atarak girmesini kabul edemeyen öğrenciler tarafından böyle bir olayın yaratıldığını, Altındağ C. Savcılığının bu olayla ilgili olarak kovuşturmaya yer olmadığı kararının iddianamede belirtildiğini, olaya iştirak ettiği iddiasını kabul etmediğini,

İsmet İNÖNÜ'nün resminin indirilmesinin doğru olduğunu, bu işi kendisinin yapmadığını, kendisinin başkan olduğu talebe cemiyeti yönetim kurulundan herhangi bir arkadaşın yaptığını, kendisi de resmin indirilmesini uygun gördüğünü, bunu fırsat bilen Ülkü Ocaklılarca kışkırtılan bazı sosyal demokrat öğrenciler, durumu öğrenmeye cemiyete geldiklerinde, kendilerine burası CHP. merkez veya gençlik teşkilâtı değil, parti teşkilâtında bunu yapabilirsiniz dediğini, gelenlerin duvarda Mao ve Che Guevera'nın resimlerini aradıklarını ve kendilerine böyle bir haberin verildiğini söylediklerini, yani İNÖNÜ'nün resminin indirildiğini, yerine komünist liderlerin resimlerinin asıldığını söylediklerini bildirdiklerini, ancak duvarda, Atatürk, Cemal GÜRSEL ve vefat etmiş, Ziraat Fakülteli bir profesörden başka kimsenin resmini görmediklerini, gerçekten böyle bir durumun olmadığını, sadece devrimci grupların arasını açmak için gericiler tarafından böyle bir provokasyon tertip edildiğini, meselenin bundan ibaret olduğunu,

Ziraat Fakültesinde toplantı değil toplantılar yapıldığını, toplantıların Zootekni, Tarla, Bahçe, Toprak, Makine, Ev Ekonomisi, Teknoloji, Genel Bölüm Dernekleri; Talebe Cemiyeti DEV-GENÇ, Sosyal Demokrasi, Hür Düşünce Dernekleri ve Ülkü Ocakları: Folklar, Tiyatro, Köycülük Klasik Türk Müziği Derneklerinin yaptığını, yapıldığı iddia edilen toplantı Marksist-Leninist toplantı değil, yurt, tarım, meslek ve akademik sorunların tartışıldığı ve ayrıca mesai saatleri dışında değil, mesai saatleri dahilinde yapıldığını, toplantının yapıldığı yer sadece 5 numaralı makine anfisi değil, toplantının yapılacağı gün boş olan herhangi bir dersanenin olduğunu, bu toplantıların her hafta sonu değil, ihtiyaç duyulduğu zaman yapıldığını, tahminen ayda bir veya daha aralıkla yapıldığını, toplantıların herkese açık olduğunu, toplantıların açık olduğu kişilerin fakültenin öğrencileri olduğunu, liseli öğrencilerin toplantıya gelmediklerini, toplantıların gizli olmadığını,

Asistan odasının tahribi ile kesinlikle ilgisinin olmadığını, asistan Selami SÖZER'den durumu öğrendikten sonra cemiyet başkanı Turan KÜLAHOĞLU ile birlikte diğer asistan temsilcisi Mustafa ARLI'nın odasına gittiklerini, meseleyi burada daha teferruatlı olarak öğrendiklerini, odası tahrip edilen Mehmet AKTAŞ ve arkadaşı asistan Celâl ER'de olduğu halde durumu konuştuklarını, keza onlarada meseleyi burada öğrendiklerini bildirdiklerini, Turan'ın meseleyi inceleyeceğini belirttiğini ve kendisinin de bunun gericilerin bir oyunu, dersinden geçemeyen bir öğrencinin eylemi olabileceğini belirttiğini, kendisinin bu olayın bir tertip olduğuna inandığını, Mehmet AKTAŞ'ın sivil mahkemede verdiği ifadesinde, olayın sanıklarını bilmediğini beyan ettiğini, tahmini birliste verdiğini, söylemektedir, dediğini, iddianamede ileri sürülen bu olayla hiç bir ilgisinin bulunmadığını, Mehmet AKTAŞ'ın odasında tahribat yapmadığını,

Sabah evinden okula geldiğinde dekanlıkta bir toplantı olduğunu öğrendiğini, önceden haberi olmadığını, bu toplantıya dekan tarafından çağırıldığı için katıldığını, konuşmalar sırasında Ülkü Ocaklı öğrencilerin yeni makine kürsüsüne yaptıkları ve adam yaralamayla sonuçlanan saldırılarını devrimcilere mal etmek isteyen Orhan KAVUNCU'nun sözleri üzerine toplantıda sinirli bir havanın doğduğunu ve karşılıklı konuşmalar yapıldığını, herhangi bir olay olmadığını, fakat derse girmediklerinin yalan olduğunu söylediklerini, 57 öğrencinin büyük çoğunluğunun o dönemin imtihanlarına girdiklerini,

Kültür teknik kürsüsündeki çatışmaya katılmadığını, hiç bir ilgisinin bulunmadığını, bu olayla ilgili bir takım arkadaşlarının gözaltına alındıktan sonra öğrendiğini, mahkeme sırasında ifade veren tanıkların çoğu kendisini gördükleri halde hiç birisinin isminden bahsetmediğini, fakat olaydan 6-7 ay sonra Celâl ER ismindeki bir tanık Askerî Savcılığa ifade verirken "bu olaya iştirak edenleri penceremden izledim, daha sonra aşağıya indim ve tutulup götürülürken şahit oldum, şu anda isimlerini saydığım şahısların hepsi tabanca kullanmışlardır, Timur ERKMAN, Turan KÜLAHOĞLU..... vs." dediğini, kendisinin o gün okulda olmadığını, emniyet kuvvetlerince olay yerinden alınmadığını, olay hakkında şimdiye kadar hakkında soruşturma yapılmadığını, kasten bu tanıklık eden kişinin yalan söylediğini, kendisinin sadece bir kişinin yalan ifadesine dayanılarak isnat edilmek istenilen iddiayı reddettiğini, olayla ilgisinin olmadığını,

18 Mayıs 1971'de İsrail Elçisinin kaçırılışından sonra gözaltına alındığını, TÖS davasına dahil edilmek üzere As. Savcı tarafından uzun uzun alınan ifadesinden sonra hakkında kovuşturmaya yer olmadığı kararı verildiğini beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Sanık verdiği dilekçesinde, zaman bakımından savunmaların kısıtlandığını ileri sürerek savunma yapmayacağını beyan etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık Timur ERKMAN'ın:

a. Bir taraftan 28 Nisan 1967 tarihinde yapılan seçimler Ziraat Fakültesi talebe cemiyetinin yönetim kurulu üyeliğine, 10.11.1967 tarihinde talebe cemiyeti genel yazmanlığına, 17.1.1969 tarihinde yapılan seçimle de talebe cemiyeti birinci başkanlığına seçildiği; diğer

taraftan 29.1.1968 tarihinde yapılan seçimde Z. F. Devrimci Gençlik Derneği saymanlığına, 1.12.1969 tarihinde yapılan seçimde, bu derneğin yönetim kurulu üyeliğine ve nihayet 7.11.1970 tarihinde yapılan seçimde de devrimci gençlik derneği başkanlığına seçildiği; böylece bilimsel sosyalizmi eylem klavuzu olarak kabul etmiş, Milli Demokratik Devrim Savaşına her alanla iştirak etmiş bulunan Timur ERKMAN'ın Ziraat Fakültesindeki her iki kuruluşu aynı gaye istikâmetinde çalışan iki dernek haline getirme çabalarında bulunmuş olduğu; bu suretle Turan KÜLAHOĞLU'nun hanesinde ayrıntılı şekilde açıklandığı üzere bütün öğrencilerin tabii üyesi bulunduğu talebe cemiyetini Türkiye'de marksizmi gerçekleştirmek ve yerleştirmek için millî demokratik devrim savaşı veren devrimci gençlik derneğinin hâkimiyeti altına almak ve devrimcilerin Ziraat Fakültesinde mutlak bir egemenlik sağlayıp faaliyetlerini hiç bir engel ile karşılaşmadan sürdürme yoluna girdikleri; sanığın 7.6.1968 tarihinde Ziraat Mühendislerinin yövmiyelerindeki dengesizlik ve eşitsizlik ile ilgili olarak başlatılan ve fakat gayesinden saptırılarak devrimci bir istikâmet verilen boykota, yürüyüşe ve sonra da Tarım Bakanlığının önünde çadır kurma olayına katıldığını; Ekim 1969 tarihinde imtihan ve sınıf geçme yönetmeliği konusunda değişiklik yapılması için başlatılan ve üç ay kadar süren boykotu talebe cemiyeti başkanı olarak yönettiği ve boykota devrimci bir eylem görünüşü verdiği; 11 Aralık 1969 tarihinde Yıldırım Beyazıt Öğrenci Derneğini basarak tahrip eden öğrenciler arasında bulunduğu; 6.10.1970 tarihinde pasolar sebebiyle otobüslere el konulması üzerine fakülteye toplum polisinin gelmesini bahane ederek dekan Prof Dr. Orhan DÜZGÜNEŞ'in odasını tahrip etmek isteyen fakat sekreterine ait koltuklardan birinin iple sarkıtıp, diğerini yere atıp yakan öğrencilerden olduğu; Ziraat Fakültesindeki Talebe Cemiyetinde bulunan İsmet İNÖNÜ'nün resmini indirerek yerine Che Guevera'nın resmini astığı; her hafta cumartesi günleri mesai saatleri haricinde 5 numaralı büyük makine anfisinde marksist-leninist düşünceyi çeşitli yönleri ile inceleyen seminer çalışmalarına katıldığı; 14 Ocak 1970 tarihinde okula alınmayan 57 ülke ocakhyı temsilen dekan Arif AKMAN tarafından devrimcilerle bir konuşma yapıp uzlaşma sağlamak üzere çağrılan, daha doğrusu öğretim görevlilerinin özel arabaları ile fakülteye getirdikleri beş öğrenci ile yönetim kurulu odasında yapılan konuşmaya devrimciler adına Fevzi BAL, Turan KÜLAHOĞLU, Okan ALPAR, Hüseyin GÜRKAN, ve Timur ERKMAN'ın katıldığı, bu toplantıda dekan ve diğer profesörlerin önünde devrimci olduğunu, devrimcilerin hesap vermeyeceğini, buna mukabil karşı devrimcilerden hesap soracağını ve onları kontrol edeceğini söyleyerek tehdit ettiği, uzlaşmaya imkân bırakmadığı; 22 Şubat 1971 tarihinde kültür teknik binası önündeki çayırlıkta sağcı öğrencilerle yapılan silahlı çatışmaya katıldığı sanığın C. Savcısına verdiği Z. F. 2K. 23 sıradaki, Askerî Savcıya verdiği 3K. 262 sıradaki hazırlık ifadelerinde ve keza huzurda verdiği ve D. T. 3K. 225 sayfadaki sorgusu ve D. T. 3K. 161 sıradaki yazılı sorgusunda yaptığı yer yer açık, yer yer dolaylı ikrarı ile bu ikrarları doğrulayan, tamamlayan ve soyutluktan kurtaran aynı olaylarda sanıklar Abdullah BurhanGÜRCAN'ın Z. F. 5K. 553 sıradaki ifadesi; Turan KÜLAHOĞLU, Çetin ÖZKARAR ve Akın ÖZDEMİR ile diğer sanıkların kendi bölümlerinde gösterilen ifadeleri ve şahitlerden Mehmet AKTAŞ, İrfan TUNÇ, Muhsin YILMAZ, Erdoğan YILDIZ, Celâl ER, Orhan KAVUNCU, Rıza RENÇBEROĞLU, Adem ERGÜN, Ekin ŞAHİN, Nurettin KAÇKA ve Mehmet TATLIELMA'nın sanık Turan KÜLAHOĞLU ve Çetin ÖZKARAR ile Akın ÖZDEMİR'in hanelerinde yerleri gösterilen hazırlık ve yeminli son soruşturma ifadeleri ve ayrıca şahit Neşet ASLAN'ın Z. F. 3K. 115; şahit Hasan TANRISEVER'in Z. F. 3K. 158 sıradaki ifadeleri; şahit Seyit MEHMET ŞEN'in Z. F. 3K. 223 sıradaki hazırlık ve D. T. 4K. 395 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadesi; Bekir ÇELİK'in Münf. 5K. 3, 89'daki hazırlık, D. T. 4K. 451 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadesi; Sait ÇAKIR'ın Münf. 5K. 4, 89 sıradaki hazırlık, D. T. 4K. 449 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadesi; Ümit TAŞKIN'ın Münf. 5K. 4, 91 sıralardaki hazırlık ve D. T. 4K. 450 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadeleri ile ve ayrıca yazılı delillerden isimleri, nitelikleri ve muhtevaları Turan KÜLAHOĞLU'nun hanesinde ayrıntılı şekilde anlatılan bildiriler; Z. F. 7K. 541 sıradaki sarı zarf içinde talebe cemiyetine ait karar defteri; Z. F. 3K. 207 sıradaki sarı zarfta mevcut Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi fikir kulübünün başlangıçtan itibaren devrimci gençlik derneği adı ile kapanıncaya kadar her devre yönetim kurulu üyelerini ve baş-

kanlarını gösterir listeler, F. K. F. 5K. 3D. 23 sırada mevcut Timur ERKMAN'ın Ziraat Fakültesi Talebe Cemiyeti Başkanı olarak Zeki SARIHAN, Mehmet DEMİR ve Süleyman ÇOŞKUN ile birlikte yayınladıkları (Bay Kemal KURDAŞ) diye başlayan (yaşasın emperyalizma karşı dövüşen dünya halkları) sloğanı ile biten bildiri (aynı bildiriden Z. F. 7K. 525 sırada da mevcuttur) ve sair burada anılması sözü uzatacak olan yazılı delillerle kuşkudan uzak bir şekilde sübuta ermiş bulunmaktadır.

Sanığın bu eylemlerinin aynı kasıt altında işlenmiş birçok olaylardan oluşan tek fiil kabul edilmesi, fiilinin Türkiye'de marksizmi yerleştirmek, komünist bir devlet düzeni kurmak ana gayesinde ilk basamağı teşkil eden millî demokratik devrim savaşının bir parçasını teşkil eylemesi; millî demokratik devrim savaşının niteliği, amacı, nasıl verilmekte olduğu; millî demokratik devrim savaşı veren F. K. F. ve T. D. G.'nin ve bunların alt kuruluşu olan fikir kulübü ve devrimci gençlik derneğinin T. C. K.'nun 141/1 nci maddesinde yazılı cemiyet niteliğinde olduğu konularında gerek Turan KÜLAHOĞLU, Çetin ÖZKARAR ve diğer sanıkların bölümünde gerekse teorik inceleme bölümünde gösterilen gerekçelerle sanığın fiilinin T. C. K.'nun 141/1 nci maddesinde yazılı suçu maddî ve manevî unsurları itibariyle oluşturduğu, bu nedenlerle adı geçen madde uyarınca cezalandırılmasının gerektiği kanaatına ulaşılmıştır.

b. Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı nezdinde kurulu 3 numaralı askerî mahkemede esas 1972/14 sayısı ile görülüp, diğer sanıklar için nihaî hüküm verilerek işbu hüküm askerî yargıtay 1 nci dairesinin 2.4.1973 gün ve E. 1973/61, K. 1973/66 sayılı kararı ile onaylanan davadan tefrik edilip mahkememize gönderilen sanık Timur ERKMAN hakkındaki askerî savcılığın 7.7.1971 gün ve esas 971/80 sayılı iddianamesine bağlı davanın görülmesi sonunda;

Ankara Belediyesi yetkili organlarının üniversite öğrencilerinin kimlik kartlarının belli bir ücret karşılığında belediyece onaylanması halinde otobüslerde geçerli sayılacağına ilişkin karar alması üzerine, Ankara'da mevcut fakülte ve yüksek okulların talebe cemiyetleri başkanlarının ETYÖO. Talebe Cemiyetinde yapmış oldukları toplantıdan sonra Ek. İd. G. 4K. 7D. 1 sırada mevcut kardeşler başlıklı bildiriyi yayınladıkları sanık Timur ERKMAN'ın da bu bildiriyi yayınlayanlar arasında bulunduğu, sanığın aynı dosya 14, 50, 68 ve 91 sıralarda mevcut hazırlık ve son soruşturma ifadelerindeki açık ikrarı ve diğer sanıkların bu ikrarı doğrulayıp, tamamlayan beyanları ile sübuta erdiğinden mahkememizde ÖZGÜN NAS'ın hanesinde gösterilen gerekçelerle sanığın T. C. K.'nun 311 nci maddesinde yazılı suçun unsurlarını oluşturduğu, anılan madde uyarınca cezalandırılmasının gerektiği yolunda kanaat hasıl olmuştur.

152. ŞEMSETTİN EVRENSEL:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın 1968 yılı Haziran ayında Tarım Bakanlığı önünde çadır kuranlar arasında bulunduğunu, 10 Haziran 1969 tarihinde kürsülerin işgali ile başlayan ve 19 Haziran da sona eren eylemlere katıldığını, elebaşılık ettiğini, bu süre zarfında öğrenim yapılırmadığını, 11 Aralık 1969 tarihinde öğrenci derneğini basıp tahrip edenler arasında bulunduğunu, sekreter koltuğunu yakanlar arasında bulunduğunu, 18 Mart 1970 tarihinde ORHAN KAVUNCU ve ALİ SAFİ KIRAL isimli iki öğrenciyi dersten çıkartıp koridorda silahla tehdit eden ve bilâhare dövenler arasında bulunduğunu, makine dershanesinde yapılan seminer çalışmalarına katıldığını, KAZIM KARA'yı kaçırıp hürriyetinden yoksun bırakan, işkence eden ve üzerini arayanlardan olduğunu, asistan MEHMET AKTAŞ'ın odasını tahrip eden ve masasının gözüne gübre koyan öğrencilerden olduğunu, kültür teknik binası önünde vuku bulan silahlı çatışmaya katıldığından bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

As. Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/1-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 22.2.1971 tarihinde polise verdiği ifadesinde:

Tabanca atanları görmediğini, yani atanları tanıyamadığını, isnat edilen suçun kabul etmediğini, devrimci gruptan olduğu için kendisine isnatta bulunulduğunu beyan etmiştir.

Sanık 23.2.1971 tarihinde C. Savcısına verdiği ifadesinde:

Olay günü MACİT İNEGÖL ile aynı 26'sında gireceği imtihan için hoca ile görüşmek üzere kültür teknik binasına gittiğini, binanın içinde iken silahların patladığını, hadiseye karışmadığını, silah kullanmadığını, karşı gruptan olanların silah attıklarını, bu şahısların aynı zamanda kendilerini teşhis ettiklerini, suçla bir ilgisinin bulunmadığını beyan etmiştir.

Sanık 23.2.'971 tarihinde Asliye Ceza Hâkimliğine verdiği ifadesinde:

Olayla ilgisinin bulunmadığını. MACİT İNEGÖL'le imtihan için kültür teknik binasına gittiğini, hoca ile görüşeceğini, silah sesleri duyulunca pencereden baktığını, karşı binadan kültür teknik binasına ateş edildiğini gördüğünü, bilâhare olay yerine polislerin geldiğini, kendisini kimin gösterdiğini bilmediğini beyan etmiştir.

Sanık 22.9.1971 tarihinde Askerî Savcıya verdiği ifadesinde:

1969 yılında FKF. lağvedildikten sonra fakültenin fikir kulübünde bir miktar üye olarak çalıştığını; 1968 yılındaki, Tarım Bakanlığının işgali olayına katılmadığını, Haziran 1969'daki fakülte işgali olaylarına karışmadığını, öğrenci derneğinin basılması olayını bilmediğini, bizzat karışmadığını, koltuk yakılması olayına karışmadığını, kimin yaktığını görmediğini, olayı başkalarından duyduğunu, ORHAN KAVUNCU isimli öğrenciyi tehdit edip dövmediğini, seminer çalışmalarından haberinin olmadığını, çalışmalara katılmadığını, KAZIM KARA'yı tanımadığını, kendisine işkence yapılmadığını, üstünü aramadığını, asistan MEHMET AKTAŞ'ın odasını tahrip etmediğini, bu olayı da radyo ve gazetelerden işittiğini, kültür teknik binasındaki çatışmaya karışmadığını, hocasını görmek üzere o binaya gittiğini, ateş açıldığı ve tehlikeli olduğu için dışarıya çıkmadığını beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

1966 yılında Ziraat Fakültesine girdiğini, üçüncü sınıfta iken, Ziraat Fakültesi Devrimci Derneğine üye olduğunu, ailevî sorunları ve mezuniyeti sebebiyle dersleri ile meşgul olması nedenleri ile devrimci gençlik derneğindeki bu üyeliğinin son zamanlarda ortadan kalktığını, 1968 yılında, ziraat mühendislerinin yevmiyeleri sebebiyle yapılan boykota katıldığını, bu boykota bütün fakülte öğrencilerinin katıldığını, Tarım Bakanlığı önüne giderek bakanlık önünde çadır kurma hadisesinde bulunmadığını, fakülte kürsülerinin işgali sırasında okula uğramadığını, Ankara'daki evinde bulunduğunu, fakat okula gitmediğini, işgal bittikten sonra nerede staj yapacağını öğrenmek için okula gittiğini, bu işgal hareketi ile yakından uzaktan hiç ilgisinin bulunmadığını, 11 Aralık 1969 tarihinde Yıldırım Beyazıt öğrenci derneği odasının tahribi ve işgali ve Atatürk'ün protresinin kırılıp Mehmetçik isimli yazının yırtılması olayında olmadığını, nerede olduğunu da şu anda hatırlamadığını, 6 Ocak 1970 tarihinde Ziraat Fakültesi dekanının koltuğunun yakılması olayına iştirak etmediğini, olay sırasında Zooktekniik kürsüsü binasında bulunmakta olduğunu, 18 Mart 1970 tarihinde ORHAN KAVUNCU ve ALİ SAFİ KIRAL'ın dövülmesi olayına katılmadığını, o tarihte mensubu bulunduğu Zootekni bölümünde geleneksel süt günü yapılmakta olduğunu, bu konuda Altındağ Asliye Ceza Mahkemesinde ifade verdiğini, adı geçen mahkemece hakkında BİR AY tecilli hapis cezası verildiğini,

1970-1971 yıllarından Sıkıyönetim ilânına kadar süren 5 numaralı makine dershanesinde yapılan marksist ve leninist seminer çalışmalarına katılmadığını, ayrıca bu dershanede veya herhangi bir yerde bu yerde bu gibi bir çalışmanın yapıldığını duymadığını, Nisan 1970 de KÂZIM KARA isminde bir öğrenciyi dövmediğini, aslında böyle bir şahsı da tanımadığını, 26 Kasım 1970 tarihinde asistan MEHMET AKTAŞ'ın odasının tahribi olayında bulunmadığını, sonradan duyduğunu, 22 şubat 1971 tarihinde Ziraat Fakültesi Kültür Teknik Bölümü önünde vuku bulan iki tarafın silahlı çatışmasına katılmadığını, olay yerinde tesadüf eseri bulun-

düğunu, mezuniyet dersi olan sulama dersini görüşmek üzere kültür teknik binasında Prof. ALİ BALABAN ile konuşmak için geldiğini, o münasebetle olay yerinde bulunduğunu, kendisinin devrimci düşüncede olduğunu, herhangi bir taraftan olmadığını, her iki taraftan da kastının aşırı sağcılar ve DEV-GENÇ üyeleri olduğunu, beyan etmektedir.

Sanık savunmasında:

Sanık verdiği dilekçesinde, zaman bakımından savunmaların kısıtlandığını ileri sürerek savunma yapmıyacağını beyan etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık Şemsettin EVRENSEL'in 1966 yılında Ziraat Fakültesine girdiği, önce fikir kulübüne üye olduğu, sonra da 29.1.1968 tarihinde yapılan seçimde fikir kulübünün yönetim kurulunun üyeliğine, 23.11.1968 tarihinde yapılan seçimde fikir kulübünün yönetim kurulunun genel yazmanlığına ve nihayet 1.12.1969 tarihinde yapılan seçimde de fikir kulübünün yönetim kurulunun üyeliğine seçildiğini; bilimsel sosyalizmi eylem klavuzu kabul etmiş, gayeye ulaşmak için milli demokratik devrim savaşının ilk aşama olarak verilmesi lâzım geldiğine inanmış bulunduğu; Haziran 1968 ayında ziraat mühendislerinin yevmiyelerindeki dengesizlik ve eşitsizlikle ilgili olarak başlatılan bilâhare sanık ve arkadaşları tarafından devrimci bir eylem durumuna getirilen boykota ve yürüyüşe katıldığı, Tarım Bakanlığı önünde çadır kuranlar arasında bulunduğu; 11 Aralık 1969 tarihinde, Yıldırım Beyazıt Öğrenci Yurdundaki talebe cemiyetini basarak tahrip eden ve Atatürk'ün resmini hasara uğratan öğrencilerden olduğu; 6 Ocak 1970 tarihinde Belediye Otobüslerine öğrenciler tarafından el konulması üzerine polisin fakülteye girmesini dekan Orhan DÜZGÜNEŞ'in çağrısına bağlayan devrimcilerin bunu fırsat bilerek dekanın odasını tahrip etmek ve makam koltuğunu yakmak üzere dekanlık binasına gittikleri, fakat öğrenci işleri şefi Erdoğan YILDIZ'ın dekanlık odasındaki kişiye özel ve gizli belgelerin hasara uğraması halinde memurlar ve öğrenciler aleyhine durumların doğacağını bildirmesi ve dekanın da odasında bulunmaması üzerine devrimcilerin bu kere dekan sekreterinin koltuklarından birini pençereden aşağıya iple sarkıttığı, diğerini yere atıp yaktığı; sanık Şemsettin'in de failler arasında bulunduğu; fakülte içinde bilimsel sosyalizmi benimsemeyen öğrenciler üzerinde müessir fiil, hakaret ve tehdit gibi olaylarla korku, yılgınlık ve genel bir baskı yaratıp fakülteyi devrimcilerin mutlak eğemenliği altına alan öğrencilerden olduğu; bu meyanda 19 Mart 1970 tarihinde Fazıl TANIKER'i, Nisan 1970 tarihinde de Kâzım KARA isimli öğrencileri dövdüğü; haftanın Cumartesi günleri 5 numaralı büyük makine dershanesinde yapılan Marksist-Leninist öğretinin çeşitli yönlerini işleyip öğrencilere bilimsel sosyalizmin şuurunu veren seminer çalışmalarına katıldığı; 22 Şubat 1971 günü, ayrıntıları aynı olayda sanık Turan KÜLAHOĞLU'nun hanesinde anlatılan kültür teknik binası önündeki yeşil sahada Ülkü Ocaklı öğrenciler üzerine ateş açan devrimcilerden olduğu; sanığın polise verdiği Z. F. 1K. 10, C. Savcısına verdiği Z. F. 1K. 30, asliye ceza mahkemesine verdiği Z. F. 1K. 158, Askeri Savcıya verdiği Z. F. 3K. 235 sıralarda mevcut hazırlık ve huzurda verdiği D. T. 3K. 266 sayfada mevcut ifadelerinde yaptığı büyük mikyastaki inkârlarına rağmen yer yer dolaylı ikrarlarını doğrulayan aynı olayda sanıklar Turan KÜLAHOĞLU, Çetin ÖZKARAR, Ruhi KOÇ, Ahmet BOZKURT, Timur ERKMAN ve diğerlerinin kendi bölümlerinde gösterilen hazırlık ve son soruşturma ifadeleri ile şahitlerden Hüseyin AKKUŞ, Tamer ÇİFTÇİ, Münir DOKUNMAZ, Özdemir ALAOĞLU, Mehmet AKTAŞ, İrfan TUNÇ, Celâl ER, Orhan KAVUNCU, Rıza RENÇBEROĞLU, Adem ELGÜN, Celâl TARMAN, Mustafa IŞIKHAN, Fazıl TANIKER, Kâzım KARA, Atilla SAĞLAM ve Ali Safi KIRAL'ın, Turan KÜLAHOĞLU ve Çetin ÖZKARAR'ın hanelerinde gösterilen hazırlık ve yeminli son soruşturma ifadelerinin birlikte mütalâa edilmesi sonunda sübuta ermiş ve maddî vakıanın yukarıda yazılı olduğu şekilde cereyan ettiği anlaşılmış bulunmaktadır.

Aynı bölüm sanıklarından Turan KÜLAHOĞLU'nun, Çetin ÖZKARAR'ın ve diğerlerinin bölümlerinde ve gerekçenin kişisel sorumluluklar bölümünün bütün sanıklar için ortak açıklama başlıklı kısmında yazılan gerekçelerde ifade edildiği üzere sanığın bu fiilleri tek ve aynı kasıt teşkil eyleyen milli demokratik devrim savaşı cümlesinden olmak üzere işlen-

miş birçok olaylardan meydana gelen tek fiil halinde kabul edilmiş ve yönetim kurulu üyesi, yazmanı ve tekrar yönetim kurulu üyesi sıfatıyla Ziraat Fakültesi Devrimci Gençlik Derneğinin sevk ve idaresini yapmış bir şahıs olarak sanığın bu fiilleri T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 1 nci fıkrasında yazılı suçu oluşturduğu, bu nedenle anılan madde uyarınca cezalandırılmasının gerektiği inancına varılmıştır.

153. HÜSEYİN GÜRKAN:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın Dekan Arif AKMAN'ın odasında yapılan toplantıya devrimci gruba temsilen katılanlar arasında bulunduğu, 1970-1971 yıllarında makine dershanesinde yapılan seminer çalışmalarına iştirak ettiğini, Nisan 1970 tarihinde kürsüye çıkarak açıkça proleter ve devrimci olduğunu ifade ettiğini, işçi ve köylü haklarını alacaklarını, karşı grubun kara listeye alındığını söylediğini, Haziran 1970 tarihinde Cemil SARIFAKIOĞLU'nü dövdüğünü, 1970 Eylül ayında Yaşasın Türkiye Halkları başlıklı afişi asanlardan ve DEV-GENÇ bildirilerini dağıtanlar arasında bulunduğunu, 22.2.1971 tarihinde kültür teknik binası önünde vuku bulan silahlı çatışmaya iştirak ettiğinden bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi mucibince tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/1-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 22.2.1971 tarihinde polise verdiği ifadesinde:

Bugün Zootekni dersine girdikten 5-10 dakika sonra dışardan silah seslerinin geldiğini, silahı kimin attığını görmediğini, kendisini teşhis edenlerin karşı gruptan olduklarını, silah atmadığını, kimsenin üzerini aramadığını beyan etmiştir.

Sanık 23.2.1971 tarihinde C. Savcısına verdiği ifadesinde:

Bir gün önce saat 11.00 sıralarında Zootekni dersinde bulunduğunu, aniden dışarıdan silah seslerinin gelmeye başladığını, sınıfların dağılır bir durum aldığını, karşıdan silah atanları gördüğünü, fakat tanıyamadığını, korktuğu için dışarı çıkmadığını, silah atmadığını, silah taşımadığını beyan etmiştir.

Sanık 23.2.1971 tarihinde Asliye Ceza Hâkimine verdiği ifadesinde:

Zootekni dersinde bulunduğu sırada silah seslerini işittiğini, sağcı olarak tanınan bir kısım öğrencilerin derse girmemiş bulunduklarını, karşılıklı atıştan sonra seslerin kesildiğini, sağcı gruba mensup Zeki KARA ve Özdemir ALAOĞLU'nun kendisini polise gösterdiklerini, devrimci gruba mensup olduğundan iftiraya uğradığını beyan etmiştir.

Sanık Askerî Savcıya 22.9.1971 tarihinde verdiği ifadesinde:

Ocak 1970 tarihinde Dekan Arif AKMAN'ın makam odasında karşı grup ile bir araya geldiklerini, sağcıların okula gelemediklerini ifade ettiklerini, kendilerinin ise okulun herkese açık olduğunu, derse girememe diye bir konunun mevzubahis olamıyacağını beyan ettiklerini, bu arada bazı münakaşaların çıktığını, Fevzi BAL'ın karşı gruptan bir şahsın yakasındaki bozkurt rozetini göstererek bu rozeti takamazsın tarzında konuştuğunu, tartışma çıktığını hatırladığını, devrimci olduklarını orada açıkladıklarını, ancak bununla Atatürk Devrimciliğini kastettiklerini, arkadaşlarının marksist olduklarına dair beyanda bulunduklarını zannetmediğini, marksist seminer yapıldığını bilmediğini ve katılmadığını, kürsüye çıkarak proleter devrimci olduğunu katiyen söylemediğini, Türkiye Halklarından bahseden afişi gördüğünü, ancak kendisinin asmadığını, DEV-GENÇ'in üyesi olmadığını, onun bildirilerini dağıtmadığını, Cemil SARIFAKIOĞLU'nu dövmediğini, Hürriyetini tahdit etmediğini, Kültür Teknik Binası önünde vuku bulan müsademeye iştirak etmediğini, o saatte derste bulunduğunu, Veteriner Fakültesinde Zootekni Kürsüsünde bomba bulundurma olayı ile bir ilgisinin bulunmadığını, 1970-1971 yılı öğrenci derneği ikinci başkanı olduğunu beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorguda:

14 Ocak 1971 tarihinde dekanlık odasında yapılan toplantının mahiyetini, dekanın bizi çağırıp Ülkü Ocaklıların karşısına oturtunca haberlerinin olduğunu, toplantıya Turan KÜLAHOĞLU, Timur ERKMAN, Fevzi BAL ve kendisinin, sonradan gelen Okan ALPAR'ın katıldıklarını, öğrencilerin görüşlerini orada Turan KÜLAHOĞLU'nun aktardığını, iddia üzerine okula alınmama diye bir şeyin varit olmadığını anlattıklarını, bu hususu defalarca basına duyurduklarını, Ülkü Ocaklı kişilerin aynı iddiayı diğer fakültelerde de yaptıklarını bildirdiğini, toplantı başlamadan evvel Fevzi BAL ile Hasan TANRISEVER arasında Bozkurt rozeti yüzünden tartışma çıktığını ve hemen önlediklerini, toplantıda kendilerini temsilen başka kimsenin konuşmadığını, tek taraflı arama yapacağımız ve hesap soracağımız hususlarının doğru olmadığını, 5 numaralı makine dersanesinde yapıldığı ileri sürülen marksist seminer çalışmalarına katılmadığını, her derneğin öğrenci meselelerinin söz konusu olduğu zamanlarda toplantılar yaptıklarını ilânlarından bildiğini, kendisinin iddia edildiği gibi hiç bir zaman ve hiç bir yerde Marksist-Leninist seminer çalışmaları yapmadığını, Nisan 1970 tarihinde, hiç bir zaman ve hiç bir yerde konuşma yapmadığını, o zamanlarda okulda forum da yapılmadığını, uydurulmuş bir beyan olduğunu, Cemil SARIFAKIOĞLU'nun dövülmesi iddiası: Kendisi bu olayı Askerî Savcılıkta değiştirilmiş olarak ve tafsilâtsız olarak anlatıldığı için hatırlayamadığını, ayrıca olayın kendisi ile ilgisinin olmadığını, olaya kendisinin ancak tanık olabileceğini, olayın Nazım ARSLAN ile Cemil SARIFAKIOĞLU arasında çıkan bir münakaşa olduğunu, Nazım ARSLAN ile Cemil SARIFAKIOĞLU'nun münakaşa tarzında birbirlerine bir şeyler söylediklerini, kendisinin yanlarına gelmeden münakaşanın önlendiğini, olayın kendisi ile yakından uzaktan bir alâkasının bulunmadığını, okula çeşitli afişlerin asıldığını, fakat bunları kimin astığını bilmediğini, kendisinin hiç bir afiş asmadığını, bildiri dağıtmadığını, iddia yalan beyana dayanmaktadır dediğini, 22 Şubat 1971 tarihinde vuku bulan silahlı çatışma olayı günü saat 10.30'da biten kültür teknik tatbikatından çıkıp tavukçuluk konulu Zootekni dersine girdiğini, saat 11.00'i geçe dışarıdan silah sesleri geldiğini, bunun üzerine sınıfta korkup paniğe kapılarak köşelere kaçtıklarını, silah sesleri kesilip polisler gelince Özdemir ALAOĞLU sınıf penceresinden, Zeki KARA ise kapıdan gülerek dışarı çıktıklarını, sağcı olarak tanıdığı bu kişilerin biraz sonra yanlarında polisler ile geldiklerini ve Özdemir ALAOĞLU'nun polislere kendisini göstererek yakalattığını, aslında kendisinin bu olaya hiç karışmadığını, kimlerin karıştığını da görmediğini, olayı sağcı öğrencilerin çıkarttığını tahmin ettiğini, bu olayla ilgili olarak ertesi gün Altındağ 4 ncü Asliye Ceza Mahkemesine çıktığını, ilk duruşmada serbest bırakıldığını, silahlı çatışmaya katıldığı iddiasının doğru olmadığını, reddettiğini beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

1969 yılında üç ay kadar süren boykot olayını başlatma veya idare etme ile alâkasının olmadığını, Cemil SARIFAKIOĞLU isimli öğrenciyi dövmediğini, Cemil'le Nazım ARSLAN arasında bir münakaşa çıktığını, bu münakaşaya uzaktan tanık olduğunu, kavga ve silah çekme olmadığını, aleyhinde beyanda bulunan Mehmet TATLIELMA'nın hisse kapılarak doğruları tahrif ettiğini, yine Cemil SARIFAKIOĞLU'nun cemiyet odasına götürülüp dövüldüğü iddiasının da doğru olmadığını, bütün bunları reddettiğini, okulda duvarların üzerine hiç bir zaman afiş asmadığını, Yaşasın Türkiye Halkları isimli afişi de asmadığını, kimin astığını bilmediğini, 5 numaralı dershaneye diyalektik çalışmalar için girmediğini, sadece derslerle ilgili olarak girip çıktığını, fakültede bu mahiyette toplantı yapıldığını bilmediğini, okula giremediklerini iddia eden öğrencilerle DEV-GENÇ'li öğrencilerin barıştırılması için dekanlıkta yapılan toplantıyı anlatan tanıkların ya olayı görmediklerinden veya kasten doğru şekilde anlatmadıklarını, toplantıya katılmamış yalan söyleyebilecek durumdaki iki talebenin sözlerine dekan, yönetim kurulu üyeleri ve bakanlık yapmış bir kişinin beyanlarına rağmen iddia makamının tercih hakkı tanıdığını, profesörlerin ve kendilerinin ifadelerinin nazara alınmadığını, bu toplantıya dekanın çağırması üzerine bir emri vaki ile katıldığını, toplantıda suç olan bir şey yapmadığını, atış olayına katıldığını söyleyen tanık ifadeleri arasında mübayenet bulunduğunu, gerçek olan hususun olay sırasında sınıfta bulunduğu olduğunu, silah

sesleri geldiğinde sınıfta bulunduğunu, Zeki KARA ve Özdemir ALAOĞLU'nun hayal mahsülü iddiada bulunduklarını, ateş etmediğini, kimsenin üzerini aramadığını, üzerinin arandığını söyleyen kimsenin de bulunmadığını, asistan Mehmet AKTAŞ'ı tehdit etmediğini, iddianın aksine okulda 1970 Nisan veya Mayıs ayında bir forum yapılmadığını, hiç bir forumda "kendi görüşümüzde olmayanları toplantıya katmayacağız, onları yaşatmayacağız, kara listeye aldık" tarzında konuşma yapmadığını, açık veya gizli örgütsel faaliyetlerde bulunmadığını, hareketlerinin hiç birinde 141 nci madde de öngörülen gayelerin bulunmadığını, bu maddedeki suçu işlemediğinden beraatine karar verilmesini istemiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık HÜSEYİN GÜRKAN'ın 6.10.1970 tarihinde yapılan seçimde Turan KÜLAHOĞLU başkanlığındaki 25 nci dönem Ziraat Fakültesi Talebe Cemiyetinin ikinci başkanlığına getirildiği; bilimsel sosyalizmi eylem klavuzu kabul etmiş ve millî demokratik devrim savaşına katılmış bulunan sanık Hüseyin GÜRKAN'ın, evvelce Turan KÜLAHOĞLU'nun bölümünde ayrıntılı şekilde açıklandığı üzere, talebe cemiyetini devrimci gençlik derneği paralelinde ve millî demokratik devrim savaşı veren, bu nedenle tarifini, T. C. K.'nun 141/1 nci maddesinde bulan bir cemiyet niteliğine dönüştüren ekip içinle olduğu ve talebe cemiyetini bu şekilde sevk ve idare ettiği; 18 Ekim 1969 tarihinde öğrenci imtihan ve sınıf geçme yönetmeliği konusunda başlatılan ve kısa bir süre içinde devrimci bir hareket niteliği kazandırılan boykota katıldığı, fakülte içinde bilimsel sosyalizmi benimsememiş olan veya tamamen zıddı ülküyü kabul etmiş bulunan öğrenciler üzerinde devrimci terör ile baskı ve yılgınlık yaratma olaylarına katıldığı, bu meyanda Haziran 1970 yılında Nazım ARSLAN ve Tanju İPEK ile birlikte Cemil SARIFAKIOĞLU'nu kaçırarak cemiyet odasında dövdükleri; fakültenin duvarlarına ve özellikle ön cephesine her zaman Marksist-Leninist sloganları havi afişlerin ve pankartların yapıştırıldığı, asıldığı bilinen bir gerçek olmakla Eylül 1970 ayında Hüseyin GÜRKAN'ın Tanju İPEK ve Nazım ARSLAN ile birlikte (Yaşasın Türkiye Halkları) cümlesi bulunan bir afişi fakültenin ön cephesine, ayrıca (emperyalizme karşı silahlı mücadele) cümlesi yazılı bir afişi de gene fakülte binasının ön cephesine asmış olduğu; haftanın özellikle cumartesi günleri 5 numaralı büyük makine dershanesinde yapılan marksist-leninist seminer çalışmalarına katıldığı; 14 Ocak 1971 tarihinde uzun zamandır derslere ve fakülteye sokulmayan ülkü ocaklılarına mensup 57 öğrenciyi temsilen, öğretim üyelerinin özel arabaları ile okula getirilen beş öğrenci ile dekan Arif AKMAN'ın başkanlığında profesörler kurulu salonunda yapılan toplantıya Fevzi BAL, Turan KÜLAHOĞLU, Okan ALPAR ve Timur ERKMAN ile birlikte katılan devrimci öğrencilerden olduğu ve bu toplantıda kendilerinin kimseye hesap vermeyeceklerini, buna mukabil devrimcilerden gayrısından hesap soracaklarını, onların üzerlerini aradıktan sonra fakülteye alacaklarını ifade eyleyenlerden olduğu; 22 Şubat 1971 tarihinde Ziraat Fakültesi Kültür Teknik binası önündeki yeşil sahada ideolojik maksatlarla yapılan silahlı çatışmaya katıldığı; sanığın polise verdiği Z. F. 1K. 15, C. Savcısına verdiği Z. F. 1K. 20, asliye ceza mahkemesine verdiği Z. F. 1K. 157, Askeri Savcıya verdiği Z. F. 3K. 234 sıradaki hazırlık ifadeleri ve huzurda verdiği D. T. 3K. 256 sayfadaki sorgusu ve savunmalar klasöründeki savunmaları ile aynı olaya katılmış diğer sanıkların kendi bölümlerinde gösterilen ifadeleri ve şahit Hüseyin AKKUŞ, Zeki KARA, Hakkı DURAN, Özdemir ALAOĞLU, Celâl ER, Hasan TANRISEVEN ve Mehmet TATLIELMA'nın sanık Turan KÜLAHOĞLU ve Çetin ÖZKARAR'ın hanelerinde gösterilen hazırlık ve yeminli son soruşturma ifadeleri ve şahit Mustafa DOYUK'un D. T. 3K. 162 sayfada mevcut hazırlık ve yeminli son soruşturma ifadelerinin bir arada mütalâası sonucunda cübuta erdiği ve maddî vakıanın yukarıda yazılı olduğu şekilde cereyan ettiği anlaşılmış bulunmaktadır.

Bu bölüm sanıklarından Turan KÜLAHOĞLU'nun ve diğerlerinin hanelerinde ve kişisel sorumluluklar bölümünün bütün sanıklar hakkında ortak gerekçe başlıklı kesiminde ve teorik inceleme bölümünde ayrıntılı şekilde yazılı gerekçelerle talebe cemiyeti ikinci başkanı

olarak sanığın bu fiillerinin T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 1 nci fıkrasında yazılı suçun maddî ve manevî unsurlarını oluşturduğu bu nedenle anılan madde uyarınca cezalandırılmasının gerektiği yolunda tam bir vicdanî kanaata ulaşılmış bulunmaktadır.

154. YUSUF UZUN:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın 5 nolu makine dershanesinde yayılan seminerlere katıldığını, 11.12.1969 tarihinde öğrenci derneği odasının basılarak eşyaların tahribi olayına katıldığını, bu olaydan birkaç gün sonra yağlı boya ile bir yere MAO yazdığını, bu suretle ideolojik görüşünü ortaya döktüğünü, Veteriner Fakültesi Devrimci Gençlik Derneğinin başkanlığını yaptığından bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

As. Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/1-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 2.10.1971 tarihinde Askerî Savcıya verdiği ifadesinde:

1967 yılında fakülteye girdiğini, 1969 yılında fikir kulübüne üye olduğunu, daha sonra bu kulübün isim değiştirerek devrimci gençlik derneği adını aldığını, kendisinin de bu derneğin başkanı olduğunu, Mayıs 1970'de bu görevi TİMUR ERKMAN'a devrettiğini, zamanında yapılan Anayasaya saygı mitingine katıldığını, başkanlıktan ayrıldıktan sonra üyelik sıfatının devam ettiğini, makine dershanesinde seminer çalışmaları yapıldığını, bilmediğini, dialektik tarihi materyalizm isimli teorik çalışmaların teksir edilerek talebelere dağıtıldığını, hatırladığını, ancak bunun TİMUR ERKMAN veya kendisi zamanında mı yapıldığını, kesinlikle hatırlayamadığını, öğrenci yurdunun basıldığı gün fakülte içinde bulunmadığını, olayı başkalarından işittiğini, olaydan sonra dernek odasında kahrolsun emperyalizm ibaresinden sonra bir şahsın kahrolsun emperyalizm ve Rusyaşeklinde söz sarf ettiğini, duymadığı gibi bu şahsa meselenin yozlaştırıldığına dair bir beyanda da bulunmadığını, bir fıçı üzerine yağlı boya ile MAO ismini yazmadığını, başkanlığı ve DEV-GENÇ üyeliği sırasında üyelerden aylık 2,5 lira aidat toplandığını, derneğin gayesinin öğrenci işleri ile uğraşmak olduğunu, talebe cemiyeti ile devrimci gençlik derneği arasında bazı sürtüşmeler olduğunu, fakat genellikle derin anlaşmazlık olmadığını beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

Okullarında Marksist-Leninist nitelikte bir seminer çalışması yapılmadığını, böyle bir seminer çalışması yapıldığını ilk defa Askerî Savcılıkta olduğunu, iddiayı reddettiğini,

11 Aralık 1969 tarihinde Yıldırım Beyazıt Yurdundaki derneğin basılması olayı ile hiç bir ilgisinin bulunmadığını, hakkında ifade veren tek kişi Ülkü Ocaklı RIZA RENÇBEROĞLU olduğunu, ifadesinin kasıtlı olduğunu,

ATATÜRK'ün resminin yırtılması olayına iştirak edenler arasında olmasını şiddet ve nefretle reddettiğini, böyle bir olayda olmadığını, herhangi bir yere MAO'nun ismini yazmadığını, hakkında tanıklık yapan tek şahıs dahi böyle bir fiilde bulunduğunu söylemediğini, Veteriner Fakültesi DEV-GENÇ başkanlığı yapmadığını, 1969 Kasım ayı içinde Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Devrimci Gençlik Derneği Başkanı olduğunu, 1970 Mayıs ayının ilk haftasında da bu görevden ayrıldığını, beyan etmektedir.

Sanık savunmasında:

Fakültedeki kürsü işgali olayına Altındağ C. Savcılığınca el konulduğunu, tanzim edilen iddianamede isminin bulunmadığını, mahkemeye verilen 15 öğrencinin beraat ettiklerini, 4 sene geçtikten sonra bu olaya kendisinin de karıştığının iddia edildiğini, öğrenci derneğinin tahribi ile ilgili olarak Altındağ C. Savcılığının takipsizlik kararı verdiğini, bu olaya karıştığını sadece Rıza RENÇBEROĞLU'nun ileri sürdüğünü, bu şahsında ifadelerinde çelişkiye düş-

tüğünü, aynı durumda bulunan Zekai BAKAR hakkında Askeri Savcının dahi beraat istediğini, fakültede marksist seminer çalışmaları, yapıldığını iddia edildiği zaman öğrendiğini, bu olayın da tamamen uydurma olduğunu, hukuk dışı, hayalî ve uydurma bir olaydan sorumlu tutulamayacağını, aleyhlerinde şahitlik yapan kimselerin öğrenci derneği seçimlerinde daima kaybeden gruba mensup olmalarının dikkati çektiğini, hiç bir zaman anarşinin tasvipçisi olmadığını, bu açıklamalar karşısında sübut bulmayan iddialara itibar olunmayarak hakkında beraat kararı verilmesini talep etmiştir.

Sanık vekili Av. Ahmet KERSE yazılı olarak yaptığı savunmada:

Müvekkilinin 5 numaralı anfide yapıldığı iddia edilen seminer çalışmalarına katılmadığını, dinlenen olay tanıklarından sadece Orhan KAVUNCU'nun bu hususta şahitlik yaptığını, bu şahidin bu beyanının başka bir delille tespit edilmediğini, Orhan KAVUNCU ile müvekkili arasında cemiyet seçimlerinden dolayı rekabet olduğunu, seçimleri daima Yusuf UZUN kazandığından Orhan KAVUNCU'nun bu sebeple aleyhte şahadet ettiğini, bu şahitliği kabul etmenin mümkün olmadığını, Yıldırım Beyazıt Öğrenci Derneğinin tahribi konusunda da iddia makamının tek bir şahidin beyanına dayanarak müvekkili hakkında dava açtığını, ancak bu dava sanıklarından Zekai BAKAR hakkında beraat talep edildiğini, aynı olaya katıldığı iddia olunan ve katıldıkları muayyen bir kimsenin şahadeti ile sabit sayılan sanıklardan birinin mahkumiyetini, diğerinin beraatinin istenmesinin hukuka uygun olmadığını, kürsü işgali olayına el koyan cumhuriyet savcılığının asliye ceza mahkemesinde dava açtığını, mahkemece 15 sanık hakkında beraat kararı verildiğini, gerek sanıklar gerekse tanıklar müvekkilinin adını zikretmedikleri için onun hakkında takibat dahi yapılmadığını, fakat kimliği daha önce açıklanan Orhan KAVUNCU'nun bu konuda da mücerret ve müteredditbeyanlarda bulunduğunu, böyle bir beyanı eylemin sübutu için yeter görülemeyeceğini, duruşma esnasında müvekkilinin yağlı boya ile bir mahalle Mao kelimesini yazdığı hususunda duruşma sırasında hiç bir şahidin beyanda bulunmadığını, belirtilen olaylar nazara alınacak olursa müvekkilinin 141/1. maddeye giren bir örgütün kurucularından olamayacağını, bütün bu eylemlerde 146 ncı ve 141 nci maddenin unsurlarının bulunmadığını, müvekkilinin 1968 ve 1969 yıllarında Ziraat Fakültesi Fikir Kulübü yönetim kurulunda üye olarak bulunduğunu, ancak o tarihlerde fikir kulüplerinin henüz devrimci gençlik teşkilâtına dönüşmediklerini ve fikir kulüplerinin hukuka aykırı davranışının olmadığını müvekkilinin devrimci gençlik teşkilâtında görev almadığını, izah edilen sebeplerden ötürü müvekkili hakkında beraat kararı verilmesini talep etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık YUSUF UZUN'un 23.11.1968 tarihinde, Ziraat Fakültesi Devrimci Gençlik Derneği saymanlığına, 1.12.1969 tarihinde devrimci gençlik derneği başkanlığına ve 27.9.1969 tarihinde de devrimci gençlik derneği yazmanlığına seçildiği; bilimsel sosyalizmi eylem klavuzu kabul etmiş, millî demokratik devrim savaşını vermekte olan bir kişi sıfatiyle devrimci gençlik derneğinin gerekçenin teorik inceleme bölümünde ayrıntılı şekilde açıklandığı üzere gayesine uygun olarak yönettiği; fakültede dernek tarafından konulan veya devrimciler tarafından oluşturulan bazı olaylara katıldığı bu meyanda 1970-1971 yıllarında ve Sıkıyönetimin ilânına kadar Ziraat Fakültesinin 5 numaralı büyük makine dershanesinde yapılan marksist-leninist seminer çalışmalarına katıldığı; 11 Aralık 1969 tarihinde Yıldırım Beyazıt Öğrenci Yurdunda bulunan öğrenci derneğine geceleyin baskın yapan, derneği tahrip eden ve Atatürk resminin çerçevesini hasara uğratan öğrencilerden olduğu sanığın Askerî Savcıya verdiği Z. F. 3K. 282 sıradaki hazırlık ifadesinde ve huzurda verdiği D. T. 3K. 257 sayfadaki sorgusu ile aynı klasör 85 sıradaki yazılı sorgusunda yapmış olduğu yer yer açık yer yer dolaylı ikrarları ve bu ikrarları doğrulayıp, tamamlayanı soyutluktan kurtaran şahit Rıza RENÇBEROĞLU'nun Z. F. 3K. 112 sıradaki hazırlık ve D. T. 4K. 444 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadesi; aynı olaya katılan diğer sanıkların kendi bölümlerinde gösterilen ifadeleri ve keza yazılı delillerden sanığın devrimci gençlik derneği başkan ve yönetim kurulu üyeliği yaptığına dair Z. F. 3K. 207 sıradaki sarı zarf içinde mevcut emniyet müdürlüğü ce-

miyetler masasının yazıları; sanığın yönetimi sırasında gerek, Ziraat Fakültesi Devrimci Gençlik Derneğince müstakilen ve gerekse Z. F. Talebe Cemiyeti ile beraber çıkardıkları ve Turan KÜLAHOĞLU'nun hanesinde muhtevaları ayrıntılı şekilde yazılan bildiriler ve ayrıca Z. F. 7K. 524 sırada mevcut ve sanığın millî demokratik devrim savaşı veren Türkiye'de komünist bir devlet rejiminin, komünist bir toplum düzeninin kurulabilmesi için geçilmesi lâzım gelen aşamaların ilkinin millî demokratik devrim olduğuna inandığını gösteren (halkımıza) başlıklı (Yaşasın tam bağımsız ve gerçekten demokratik Türkiye) şeklindeki millî demokratik devrimin sloganı ile biten bildiri ve dosyada mevcut sair delillerle açık bir şekilde sübuta ermiş bulunmaktadır.

Huzurda sanığın Askerî Savcılık ifadesi okunduğunda özellikle seminer çalışmaları konusunda yöneltilen soruya karşı vermiş olduğu (Askerî Savcılıkta ifademi okumadan imzaladım) şeklindeki beyanına samimi ve inandırıcı bir savunma nazarı ile bakılamadığından askerî savcılık ifadesinin olayı gerçek şekilde anlatan bir ifade olarak kabulü zarurî görülmüştür.

T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 1 nci fıkrasında öngörülen cemiyet niteliğinde olduğu, gerek teorik inceleme bölümünde F. K. F. ve T. D. G. F. hanesinde anlatılan gerekçelerle, gerekse Turan KÜLAHOĞLU'nun ve diğer sanıkların hanelerinde açıklanan nedenlerle, Ziraat Fakültesi Devrimci Gençlik Derneğinin de aynı nitelikte bir dernek olduğu ve onu başkan, yazman veya sayman olarak yöneten Yusuf UZUN'un yukarıda yazılı fiilleri ile T. C. K.'nun 141/1 nci maddesinde öngörülen suçun maddî ve manevî unsurlarını oluşturduğu, bu nedenlerle sanığın anılan madde uyarınca cezalandırılmasının gerektiği yolunda tam bir vicdanî kanaat hasıl olmuştur.

155. OKAN ALPAR:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın Ekim 1969 yılında başlatılan ve üç ay kadar süren boykot olayına katıldığını, bu boykotu tertipleyenler arasında olduğunu, 6 Ocak 1970 tarihinde sekreter koltuğunu yakanlar arasında bulunduğunu, 18 Mart 1970 tarihinde ALİ SAFİ KIRAL ve ORHAN KAVUNCU isimli iki öğrenciyi silahla tehdit edip bilâhare dövenler arasında bulunduğunu, Nisan 1970 tarihinde KAZIM KARA'yı kaçırarak hürriyetinden yoksun bırakan ve müessir fiilde bulunanlardan olduğunu, makine dershanesinde yapılan seminerlere katıldığını, asistan MEHMET AKTAŞ'ın odasına girip tahrip eden ve masasının çekmecesine gübre koyanlar arasında olduğunu, 14 Ocak 1971 tarihinde dekanlık odasında karşı iki grup arasında yapılan görüşmelere devrimci grubu temsilen katıldığını, 20 Şubat 1971 tarihinde KAZIM KARA ismindeki öğrenciye tabanca ile ateş edenler arasında bulunduğunu, 31 Mart 1971 tarihinde yanında KEMAL ÇETİNKAYA ve ÇETİN ÖZKARAR olduğu halde, OSMAN CEYLÂN ve NEDİM YILDIZ isimli öğrencileri tabanca ile ateş edip kovalayanlar arasında bulunduğunu, 2 Nisan 1971 tarihinde karşı gruptan öğrenciler üzerine yapılan silahlı saldırıda ateş edenler arasında bulunduğundan bahisle fiiline uyan T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi mucibince tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

As. Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/1-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 13.2.1971 tarihinde C. Savcısına verdiği ifadesinde:

Talebe cemiyeti üyesi olduğunu, Ulus Gazetesine beyanatı kendisinin vermediğini, olayla bir ilişiğinin bulunmadığını beyan etmiştir.

Sanık 29.9.1971 tarihinde Askerî Savcıya verdiği ifadesinde:

1967 yılında fakülteye yazıldığını, 1968 yılında fikir kulübü derneğine yönetici olarak katıldığını, aidat ödemediği ve toplantılara muntazam gitmediği için kulüpten çıkarıldığını, 1969 yılındaki uzunca süren boykot olayını hatırladığını, sekreter koltuğunun yakıldığı ta-

rihte Sinop'ta bulunduğunu, ALİ SAFİ KIRAL ve ORHAN KAVUNCU'nun dövüldüklerini duyduğunu, bu olaya iştirak etmediğini, olay anında fakültede olup olmadığını kesinlikle bilmediğini, makine dershanesinde talebe cemiyeti mensuplarının bazı toplantılar yapmış olduklarını işittiğini, toplantıların mahiyetini bilmediğini, KAZIM KARA'yı dövmediğini, MEHMET AKTAŞ'ın odasının tahribi olayı ile ilgisinin bulunmadığını, iki karşı grup arasında dekan odasında yapılan toplantıya geç katıldığını, toplantıda devrimcilik mevzuunda bir konuşma yapılmadığını, KAZIM KARA'ya tabanca ile ateş etmediğini beyan etmiştir.

Sanık 4.6.1971 tarihinde Askerî Savcıya verdiği ifadesinde:

31 Mart 1971 günü nerede olduğunu hatırlayamadığını, tatil günü değil ise okulda bulunmasının mümkün olması gerektiğini, OSMAN CEYLÂN ve NEDİM YILDIZ'a silah atmadığını, bu şahısları tanımadığını, silahının olmadığını, hiç bir silahlı eyleme katılmadığını, daha öncede kültür teknik anfisi dışında silah patladığını, o sırada kendisinin anfinin içinde bulunduğunu, HAKKI DURAN, TANER ÇİFTÇİ, ZİYA BOZAL adındaki öğrencilerin kendisini yakaladıklarını, polis gelince bu solcudurdiyerek teslim ettiklerini, karakola götürüldüğünü, bilâhare serbest bırakıldığını, iftiraya uğradığını, sol fikirli olduğunu, bağımsız Türkiye taraftarı olduğunu beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesinin yeni yönetmeliğini ilgilendiren 1, 2 ve 3 ncü sınıf öğrencilerini kapsayan, üç ay kadar süren bir boykot olduğunu, bu boykotu kendisinin de desteklediğini, boykotu tertipleyenler arasında olmadığını, makine dershanesinde yapılan yönetmelik öğrencisinin katıldığı forumda oybirliği ile yönetmelikte değişiklik yapılması kararı alındığını, bu foruma katıldığını, boykot için yapılan oylamada kendisinin de "evet" dediğini, boykotun uzaması üzerine Sinop'a ailesinin yanına gittiğini, kendisinin TİMUR ERKMAN'ın başkanlığındaki talebe cemiyetinde görev almadığını, yönetim kurulunda da bulunmadığını, şimdiye kadar adliye makamlarında hakkında herhangi bir kovuşturma açılmadığını,

6 Ocak 1970 tarihinde dekan sekreteri koltuğunun yakılması olayı ile hiç bir ilgisinin olmadığını, bu olay sırasında Sinop'ta bulunduğunu, dekan koltuğunun yakılması olayında fakültede olmadığını, 18 Mart 1970 tarihinde ORHAN KAVUNCU ve ALİ SAFİ KIRAL'ı ideolojik maksatlarla dövenler arasında bulunduğunun gerçek dışı olduğunu, kendisinin kimseyi dövmediğini, ORHAN KAVUNCU'yu şahsen tanıdığını, ALİ SAFİ KIRAL'ı ise tanımadığını ve görmediğini, olaydan bir yıl sonra haberinin olduğunu, olay anında nerede olduğunu hatırlamasına imkân olmadığını, bu olaydan dolayı sanık durumunda olduğunu olaydan on üç ay sonra öğrendiğini, isminin kasıtlı olarak karıştırıldığını.

Nisan 1970 tarihinde kaçırılarak dört saat özgürlüğünün kısıtlandığı ve dövüldüğü iddia edilen KAZIM KARA'yı tanımadığını, bu kimseyi kaçırıp dövmediğini, hayal mahsulu olan bu olayı reddediyorum dediğini.

Kendisinin marksist ve leninist nitelikte seminer çalışmalarının yapıldığını askerî savcılıkta duyduğunu, böyle bir çalışmadan haberi olmadığını, fakültede çeşitli derneklerin toplantıları konferansları olduğunu, bunların kantin ve kürsülerde ilân edildiğini, böylece daha fazla kimsenin gelmesi istendiğini, ayrıca forumlar, genel kurullar, anma toplantıları yapıldığını, bunlardan bazısına kendisinde katıldığını, fakat marksist-leninist çalışmalardan haberinin olmadığını.

26 Kasım 1970 tarihinde Ziraat Fakültesi asistanlarından Mehmet AKTAŞ'ın odasının tahrip olayı ile ilgili olarak Altındağ Cumhuriyet Savcılığına 8.12.1970 tarihinde yazdığı dilekçede verdiği üç isme ek olarak verdiği isimler arasında kendisinin isminde bulunduğunu, bunun üzerine Altındağ Cumhuriyet Savcılığından sorgusunun yapılması için çağrıldığını, bazı arkadaşları ile birlikte gittiğini, sorgusunun yapıldığını, bu olayın kapsamını ve olayı burada öğrendiğini, aslında böyle bir olaya katılmadığını ve hiç bir ilişkisinin bulunmadığını.

14 Ocak 1971 tarihinde sabah okula gittiğinde bazı arkadaşları kendisini fakülteye alınmadıkları iddia edenlerden 5 kişinin geldiğini, Dekanın TURAN KÜLAHOĞLU'nu çağırdığını ve dört kişinin dışarda toplandığını, dernekten eşitliği sağlamaları bakımından kendisinin de oraya gitmesini söylediklerini, dekanlığa çıktığını, A. Ü. Senatosu salonunda toplanıldığını, toplantıya dekan, yönetim kurulundan bazı hocalar ve okula alınmadıklarını iddia edenlerden 5 kişilik grup bulunduğunu, TURAN KÜLAHOĞLU, TİMUR ERKMAN, HÜSEYİN GÜRKAN, MEVZİ BAL ve TRT.'nin bir muhabirinin orada bulunduğunu, kendisinin toplantının sonunda katıldığını, herhangi bir konuşma yapmadığını, orada bulunduğu müddet içinde herhangi bir münakaşaya şahit olmadığını, okula kimsenin alınmaması diye bir şeyin söz konusu olmadığını, kim olursa olsun eğitim özgürlüğünün kısıtlanamayacağını, oyunu bırakın okula gelin TURAN KÜLAHOĞLU'nun toplantıda dediğini, YAHYA LUM'a gibi derslere devam edenlerin varlığı okula sokulmadıklarını iddia edenleri yalanlayan en somut delil olduğunu,

Doç. Dr. NURETTİN KAÇKA'nın öğrencilerle görüşmek üzere, talebe cemiyetine odacı ile haber gönderdiğini, o sırada cemiyet odasında bulundukları için ÇETİN ÖZKARAR ile kendisinin gittiğini, TİMUR ERKMAN'da sonradan haber alınca oraya geldiğini, odada Doç. Dr. MUHSİN YILMAZ ve iki kız öğrenci olduğunu, görüşlerimizi öğrenmek istediklerini kendileriyle görüşüp forumlara çağırmadıkları için şikâyet ettiklerini, kendileri de forumlar herkese açıktır, İsteyen gelir ve dinleyebilir, Hocalarımızın gelmesinden bilhassa memnun oluruz dediğini, akademik meseleler görüşüldüğünü, ÇETİN ÖZKARAR'ı kendisi için söylediği iddia edilen (OKANı bir grev konusu tanzim etmekle görevlidir) sözünün geçtiğini hatırlamadığını, NURETTİN KAÇKA'nın bu sözü nereden çıkardığını da bilmediğini, son olarak kendisinin şimdiye kadar ne bir grev ile ne de bir grev tanzim etmekle bir ilişkisinin olmadığını,

20 Şubat 1971 tarihinde KAZIM KARA ismindeki bir öğrenciye tabanca ile ateş edenler arasında olduğu iddiasına gelince, bu soru kendisine yöneltilinceye kadar böyle bir olaydan suçlandığını ve ne de böyle bir olayın varlığından haberinin olmadığını, çünkü bu hayali olayın KAZIM KARA'nın uydurmasından ibaret bulunduğunu,

31 Mart 1971 tarihinde yanında KEMAL ÇETİNKAYA ve ÇETİN ÖZKARAR olduğu halde ideolojik maksatlarla OSMAN CEYLÂN ile NEDİM YILDIZ isimli iki öğrenciyi tabanca ile ateş açarak bu öğrencileri kovalayanlar arasında bulunduğunun da gerçek dışı olduğunu, kendisinin OSMAN CEYLÂN ve NEDİM YILDIZ ismindeki kişileri tanımadığını, olayı ilk defa Askerî Savcılıkta duyduğunu, bu kişilere ateş etmiş değilim dediğini, bu olaydan dolayı 4 Haziran 1971 tarihinde okuldan alınarak Askerî Savcılıkta sorgusunun yapıldığını ve aynı gün 2 nolu Askerî Mahkemesince tutuklandığını ve ceza evine kapatıldığını, ve 14 gün sonra serbest bırakıldığını, .

2 Nisan 1971 tarihinde ideolojik maksatlarla karşı gruptan öğrenciler üzerine yapılan silahlı saldırı da bulunmadığını, (ateş edenler arasında) olaya sonradan kasten karıştırıldığını, böyle bir olaydan haberinin olmadığını, Altındağ Cumhuriyet Savcılığınca hazırlanan iddianamede kendisinin isminin olmadığını, 6 ay sonra bazı sanıklar tarafından Askerî Savcılıkta isminin verilmesiyle olaya karıştırıldığını, bunların birisinin RAMİZ ONGUN ve diğerinin de ZEKİ GÖNCÜ olduğunu, beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Ziraat Fakültesindeki kürsü işgaline katıldığına dair hazırlık soruşturması sırasında ifade vermiş hiç bir tanığa rastlanmadığını, duruşma sırasında ismini veren tek şahit olan Orhan KAVUNCU'nun bu ifadesinin gerçek dışı olduğunu, bu olayla ilgili olarak Asliye Ceza Mahkemesinde dava açıldığını, beraat eden sanıklar arasında isminin bulunmadığını, işgal olayı sırasında ders yapılmadığı için Ankara'dan ayrılarak ailesinin yanına gittiğini, dekan sekreteri koltuğunun yakıldığı tarihde de Sinop'da bulunduğunu, olayı radyodan öğrenip Ankara'ya döndüğünü, aleyhinde tek şahit olan Orhan KAVUNCU'nun görgüye müstenit bilgisi bulunmadığını, dinlenen tanıkların tarafsız olmadıklarını Ülkü Ocağına mensup bulunduklarını, zaten bu olay hakkında Altındağ C. Savcılığınca kovuşturmaya yer olmadığı kararı ve-

rildiğini, Orhan KAVUNCU ve Ali Safi KIRAL'ın dövülmesi olayına katılmadığını, keza Kâzım KARA'nın dövülmesiyle de bir ilgisinin bulunmadığını, bu öğrencinin dövüldüğüne dair hiç bir görgü tanığı ve doktor raporu bulunmadığını, mağdurun soyut beyanına dayanan bu iddianın hayal ürünü olduğunu, imtihan kâğıdı ile bölücülük faaliyetinde bulunduğu iddiasının esas hakkındaki mütalâa ile ilk defa ileri sürüldüğünü, köylü kardeşler başlıklı sirküler mektubun kendisine ait olduğunu, bu mektubu daha doğrusu sınav kâğıdını Ülkü Ocaklıların örgütleyicisi Mehmet AKTAŞ'ın getirip savcıya verdiğini, bu yazının öğretmen-öğrenci ilişkileri içinde yazılmış bir ödev kâğıdı olduğunu, aleniyet unsuru ve propaganda amacı taşımadığını, 5 numaralı dershanede yapıldığı iddia edilen seminer çalışmalarından haberinin olmadığını, okula alınmadıklarını iddia eden talebelerle dekan huzurunda yapılan toplantıya katıldığını, toplantıda hiç bir konuşma yapmadığını, münakaşaya şahit olmadığını, bu toplantıya dekanın çağrısı üzerine gittiklerini, öğrenci derneğinin üyesi bulunması ve karşılıklı grup eşitliğinin sağlanması için katıldığını, bu toplantının önceden planlı veya kasıtlı olmadığını, 20 Şubat 1971 tarihinde Kâzım KARA isimli öğrenciye tabanca ile ateş edilmesi diye bir olayın vuku bulmadığını, böyle bir olaya karışmadığını, 31 Mart 1971 tarihinde Çetin ÖZKARAR ve Kemal ÇETİNKAYA ile birlikte Osman CEYLÂN ve Nedim YILDIZ'ın üzerine ateş ettiklerine dair iddianın bir tertipten ibaret olduğunu, tertipçileri tanımadığını, bunların beyanları arasında birlik olmadığını, deliller değerlendirilirken tanıkların Ülkü Ocağı mensubu olduklarının gözden kaçırılmaması gerektiğini, Ziraat Fakültesi Devrimci Gençlik Derneği üyesi olduğunu, bu dernek fikir kulübü iken 1969 yılı Eylül ayında yönetim kuruluna seçildiğini, iki ay sonra bu görevden ayrıldığını, 7.11.1970 tarihinde fakültenin devrimci gençlik derneği yönetim kuruluna seçildiğini, bu görevde de bir ay çalıştığını, dosyada mevcut imzalı veya imzasız hiç bir bildiri de sorumluluğunun bulunmadığını, isnat edilen fiillerin sübuta ermediğini, sübuta erse bile T. C. K.'nun 141 veya 146 ncı maddesini ihlâl edildiğinin ileri sürülemeyeceğini, bu nedenlerle beraatine karar verilmesini istemiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık Okan ALPAR'ın Ziraat Fakültesi Devrimci Gençlik Derneği üyesi olduğu; bilimsel sosyalizmi eylem klavuzu kabul etmiş, millî demokratik devrim savaşının ana gaye olan Türkiye'de komünizmin gerçekleştirilmesi yolunda aşılması gerekli ilk basamak olduğuna inanmış ve bu nedenle fakülte içinde birçok olaylara iştirak etmiş bulunduğu; Ekim 1969 tarihinde Ziraat Fakültesinde yönetmelik değişikliği bahanesi ile girişilen ve üç ay kadar öğrenimi aksatan boykota katıldığı; 6 Ocak 1970 tarihinde belediye otobüslerine el konulması üzerine okula toplum polisinin dekan Orhan DÜZGÜNEŞ'in çağrısı ile geldiğini inanıp makâm odasını tahrip etmek maksadıyla giden ve fakat Erdoğan YILMAZ'ın müdahalesi ile dekan sekreterinin koltuğunu aşağıya atarak yakan öğrenciler arasında bulunduğu; 18 Mart 1970 tarihinde Ali Safi KIRAL ile Orhan KAVUNCU ismindeki öğrencileri Ülkü Ocağına mensup bulunmaları sebebiyle döven devrimci öğrencilerden bulunduğu; aynı şekilde Nisan 1970 tarihinde Kazım KARA isimli bir öğrenciyi de cemiyet odasına götürüp hürriyetini tahdit ederek döven öğrencilerden olduğu; bu suretle bilimsel sosyalizmi benimsememiş yahut tamamen karşıtı inanışların sahibi olan öğrenciler, idareciler ve öğretim görevlileri üzerinde devrimci terörü uygulayarak korku, yılgınlık yaratıp fakültede devrimcilerin dilediği gibi hareket etmelerini sağlamak ve fakülteyi devrimcilerin kalesi haline getirmek için çalıştığı; her vesileden yararlanarak millî demokratik devrim savaşını yürüttüğü, bu meyanda Z. F. 3K. 94 sırada mevcut imtihan kâğıdına (Köylü kardeşler... bağımsızlık ve demokrasi için üniversitelerde gençlerin, fabrikalarda işçilerin, kırlarda köylülerin mücadele ettiği bir dönemde siz haşhaş ekicilerinin dertleri, bu mücadeleden ayrı düşünülemez....) şeklinde yazılar yazdığı; 1970-1971 yıllarında ve Sıkıyönetiminin ilânına kadar Ziraat Fakültesinin 5 numaralı büyük makine dershanesinde yapılan Marksist ve Leninist seminer çalışmalarına katıldığı; 14 Ocak 1971 tarihinde derslere ve imtihanlara alınmayan Ülkü Ocaklarına mensup 57 kişiyi temsilen beş kişilik bir grup ile dekan Arif AKMAN'ın başkanlığında, profesörler kurulu odasında, diğer profesörlerin huzurunda görüşen, tartışan ve kendilerinin devrimci olduğunu, kimseye hesap

vermek mevkiinde bulunmadıklarını, herkesten hesap soracaklarına, karşı gruba mensup olanların üzerlerini arıyacaklarını ifade eden devrimci gruba mensup ve Fevzi BAL, Turan KÜLAHOĞLU, Hüseyin GÜRKAN ile Timur ERKMAN'dan oluşan heyete dahil bulunduğu; profesör Nurettın KAÇKA'nın odasında Çetin ÖZKARAR ile birlikte ve sonradan Timur ERKMAN'ın da gelmesi suretiyle görüştükleri sırada kendilerinin Mao'ist olduklarını söyledikleri ve Çetin'in (meselâ Okan bir grev hazırlığını yapmaktadır). şeklinde beyanda bulunduğu; 31 Mart 1971 tarihinde Kemal ÇETİNKAYA ve Çetin ÖZKARAR ile birlikte Ülkü Ocağına mensup ve Veteriner Fakültesinden olan Osman CEYLAN ve Nedim YILMAZ adındaki öğrenciler üzerine tabanca ile ateş edenler arasında bulunduğu sanığın Z. F. 2K. 24 sırada mevcut C. Savcılığına, 2K. 82 sırada mevcut asliye ceza mahkemesine, Z. F. 3K. 257, 6K. 27 sıralarda mevcut askeri savcıya verdiği ifadeler, D. T. 3K. 257 sırada mevcut huzurdaki sorgusu ve D. T. 3K. 190 sırada mevcut yazılı sorgusu ile şahitlerden Orhan DÜZGÜNEŞ, Muhsin YILMAZ, Celâl ER, Orhan KAVUNCU, Nurettin KAÇKA, Hasan TANRISEVER, Kazım KARA, Mehmet AKTAŞ, Süleyman KOÇER, Osman CEYLAN, Nedim YILDIZ, Nazmi ONGUN, Zeki GÖNCÜ ve Atillâ SAĞLAM'ın sanık Turan KÜLAHOĞLU ve Çetin ÖZKARAR'ın hanelerinde gösterilen hazırlık ve yeminli son soruşturma ifadeleri ve aynı olaya katılmış sanıkların kendi bölümlerinde gösterilen hazırlık ve son soruşturma ifadelerinin birlikte mütalâası neticesinde sübuta erdiği ve maddî vakıanın yukarıda saptandığı şekilde cereyan ettiği anlaşılmış bulunmaktadır.

Gerekçenin teorik inceleme bölümünde, kişisel sorumluluklar bölümünün bütün sanıklar için ortak açıklama başlıklı kısmında ve Ziraat Fakültesi bölümü sanıklarından Turan KÜLAHOĞLU, Çetin ÖZKARAR, Akın ÖZDEMİR ve diğerlerinin hanelerinde ayrıntılı şekilde gösterilen nedenler ve gerekçelerle sanığın bu fiillerinin T. C. K.'nun 141/5 nci maddesinde yazılı suçun maddî ve manevî unsurlarını teşkil eylediği, bu itibarla T. C. K.'nun 141/5 nci maddesi uyarınca cezalandırılmasının gerektiği inancına ulaşılmıştır.

156. NAZIM ARSLAN:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın 18 Mart 1970 tarihinde Ali Safi KRAL ve Orhan KAVUNCU isimli öğrencileri tabanca ile tehdit eden ve müessir fiilde bulunanlar arasında olduğunu, 1970 ve 1971 yıllarında 5 nolu makine dershanesinde yapılan seminer çalışmalarına katıldığını, Haziran 1970 tarihinde Cemil SARIFAKIOĞLU ismindeki öğrenciyi döve döve götürenler arasında bulunduğunu, kurtarmak isteyenlere tabanca çekerek sizi vururum dediğini, Yaşasın Türkiye halkları mealindeki bir afişi asanlardan olduğunu, zaman zaman bildiri dağıttığını, 28 Haziran 1970 tarihinde Rıza RENÇBEROĞLU, Gürbüz ve Ertan isimli öğrencilere tabanca ile ateş ettiğini, 20 Şubat 1971 tarihinde fakültenin giriş kapısı yakınında karşı grupta olan öğrencilere tabanca ile ateş açanlar arasında olduğunu, 22.2.1971 tarihinde kültür teknik binası önünde vukubulan silahlı çatışmaya katıldığını, 5.3.1971 tarihinde Dışkapıdaki polis noktasını dinamitle havaya uçuranlar arasında bulunduğunu, Ziraat Fakültesi Devrimci Gençlik Derneği Başkanı olduğundan bahisle eylemine uyan T.C.K.'nun 146/3 ncü maddesi uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/1-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık Askerî Savcıya 9.10.1971 tarihinde verdiği ifadesinde:

1968 yılında fakülteye, 1970 yılında da fikir kulübüne kaydolduğunu, 1969 yılında isminin devrimci gençlik derneği olarak değiştirildiğini, bu dernekte 6 ay kadar başkanlık yaptığını, 18 Mart 1970 tarihinde Orhan KAVUNCU'yu tabanca ile tehdit etmediğini, böyle bir olayı hatırlamadığını, makine dershanesinde okul toplantısı için ve talebelik hakları ile ilgili olarak bazı toplantılar yaptıklarını hatırladığını, ancak Marksist-Leninist çalışmalar

yapılmadığını, kapıların tutulmadığını, Cemil SARIFAKIOĞLU'nu dövmediğini, kurtarmaya gelenlere tabanca çekerek yaklaşmayın tarzında ihtarda bulunmadığını, YAŞASIN TÜRKİYE HALKLARI cümlesini havi afişi yazmadığını, duvara asmadığını, Rıza RENÇBEROĞLU'na tabanca ile ateş ettiği iddiasiyle hakkında Ankara Altındağ Adliyesinde dava açıldığını, 20 Şubat 1971 tarihinde karşı gruptan olan kimselere tabanca ile ateş açmadığını, 22 Şubat 1971 günü kültür teknikteki silahlı çatışmaya katılmadığını, o gün okulda bulunmadığını, Dışkapı polis noktasını dinamitle havaya uçurmadığını beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorguda:

Kendisinin 1968 - 1969 döneminde Ziraat Fakültesine girdiğini, 1970 yılında devrimci gençlik derneğine üye olduğunu, aynı yıl içinde yapılan kongrede başkanlığa getirildiğini, 1970 yılının Mayıs ayından Ekim ayı sonuna kadar 6 aylık bir süre Ziraat Fakültesi Devrimci Gençlik Derneği başkanlığı yaptığını, görev süresinin yarıya yakın bir zamanında fakültenin yaz tatilinde bulunması nedeniyle memleketi olan Diyarbakır'da olduğunu, Ekim ayı sonunda şahsi nedenleri ve diğer yönetim kurulu üyelerinin ayrılmalarından sonra kendisinin de başkanlıktan ayrıldığını, daha sonra dernekle bir ilişkisinin kalmadığını, 18 Mart 1970 tarihinde dövüldüğünü iddia eden Orhan KAVUNCU ve Ali Safi KIRAL'ın C. Savcılığına yaptıkları müracaatta olayla ilgili kendisinden bahsetmediklerini, keza Ali Rıza PAKÖZ ve Atilla SAĞLAM C. Savcılığında tanık olarak dinlendiklerinde ve keza Mehmet AKTAŞ'ın ifadesinde de adının geçmediğini, son olarak Sıkıyönetimin ilânından sonra Ali Safi KIRAL Askerî Savcılıkta olayla ilgili tekrar ifade verrulu üyelerinin ayrılmalarından sonra kendisinin de kasıtlı olarak ilâve edildiğini, fakültede 5 nolu makine dershanesinde Marksist-Leninist seminer çalışmaları yapılmadığını, iddianın duydum işittim şeklindeki ifadelere dayanmakta olduğunu, kendisinin Cemil SARIFAKIOĞLU ile arasında geçen münakaşaya hem ideolojik bir kılıf geçirtilmesi ve hem de silahlı büyük bir olaymış gibi göstermesi nedeniyle olayı Askerî Savcılıkta hatırlayamadığını ve Cemil'in soyadını bilmediği için, olayında tahrif edilerek anlatılmış olduğundan Cemil'i tanımadığını söylediğini, Cemil SARIFAKIOĞLU ile aralarında geçen münakaşanın mahkemeye intikâl edecek mahiyette olmadığını, olay günü bir kız arkadaşının kendisini ağaçlandırmak tatbikatı sırasında Cemil'in rahatsız ettiğini söylediğini, kimya tatbikat salonunun yanında Cemil'i gördüğünü, kendisini çağırarak bir daha böyle ahlâksızca kimseye sataşmamasını söylediğini, münakaşa çıkınca derse girmek üzere kapının önünde bulunan arkadaşlarından birkaç kişinin yanlarına geldiğini ve aralarında kendilerini Ülkü Ocaklı diye tanıdığı Mehmet TATLIELMA, Hasan KARAKOÇ, Zeki KARA ve Özdemir ALAOĞLU'nunda olduğunu, daha sonra aralarına giren arkadaşla;rının kendisini ve Cemil'i uzaklaştırıp münakaşaya son verdiklerini, olayın bundan ibaret olduğunu, kendisinin kimseye silah çekmediğini ve olay sırasında yalnız bulunduğunu, olayın yukarıda izah ettiği şekilde cereyan ettiğini, silah çekme diye bir şey mevzubahis olmadığını, afiş asmış olduğu ve bildiri dağıtmış olduğu yabancı tanıklar örgütünün başka bir iftirası olduğunu, kendisinin hiç bir afişi asmadığını, ve bildiriyi dağıtmadığını, 28 Aralık 1970 tarihindeki olay hakkında Altındağ Ağır Ceza Mahkemesince tutuksuz olarak yargılandığını, kendisinin dekanlığından ve hocasından getirmiş olduğu belge ve dinlettiği şahitleri ile olay sırasında derste olduğunu ispatlamış bulunduğunu, Ülkü Ocaklılarının yalan beyanlarını cürütüp ilk celsede tahliye olduğunu, mahkemenin aldığı bir kararla bu olayın dosyadan tefrik edildiğini, 20 Şubat 1971 günü bir grup öğrenciye ateş açanlar arasında olduğunu, 8 ay sonra Askerî Savcılıkta, 10 ay sonra da Altındağ C. Savcılığında kendisine duyurulduğunu ve ifadesinin alındığını, olayın karşı tarafın kasıtlı ve hayali yarattığı bir şey olduğunu, kendilerine iftira ettiklerini, bu olayın olup olmadığı hususunda malumatının olmadığını, 22 Şubat 1971 tarihinde okula uğramadığını, çünkü bir gün evvel İstanbul'dan gelen dayısının kendisine gece telefon edip ertesi günü yani 22 Şubat günü görüşmek istemesi üzerine 22 Şubat günü sabahtan Cebeciye teyzesine gittiğini, orada dayısı ile buluştuğunu ve saat 12 sıralarında beraberce Keçiören'deki evine dolmuşla dönerken kültür teknik binası önündeki yolda polis arabalarını görüp merak ettiğini, Keçiören'de Ali isimli bir arkadaşından okulda silahlı çatışma çıktığını öğrendiğini, o gün kendisinin olay yerinde olmadığını, mantıken bir ilişkisinin

de olamayacağını, Dışkapı polis noktasının kurşunlanması olayını sinema dönüşü öğrendiğini, olayla uzak yakın hiç bir ilişkisinin olmadığını, daha evvel olayla ilgili polisçe hazırlanan ve mahkemeye intikâl eden dosyada hiç bir şekilde isminin geçmediğini, olay hakkındaki iddiaları red ettiğini beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

7 Kasım 1970 tarihinde Ziraat Fakültesi DEV-GENÇ yönetim kuruluna seçildiğini, ailevi nedenlerden sürekli olarak Diyarbakır'da bulunduğundan dernekte hiç bir faaliyetinin olmadığını, bundan dolayı yönetim kurulundan ayrıldığını, Orhan KAVUNCU ve Ali Safi KIRAL'ın dövülmeleri ile ilgili olarak olayın akabinde umumî adliyede açılan davalarda isminin geçmediğini, Ülkü Ocaklı Ali Safi KIRAL tarafından sıkıyönetimin ilânından sonra adının kasıtlı olarak ilâve edildiğini, fakültede Marksist seminer çalışmaları yapılmadığını, kendisinin de katılmadığını, Cemil SARIFAKIOĞLU'nu arkadaşları ile dövmediğini, silah çekmediğini, sadece kız arkadaşını rahatsız ettiği için münakaşa ettiklerini, bizzat mağdurun bu yönden bir şikâyetinin de bulunmadığını, afiş asma iddialarıyla bir ilgisinin bulunmadığını, 20 Şubat tarihinde bir olay vuku bulmadığını, getirtilen resmî kayıtlardan anlaşılmış olmakla, Ülkü Ocaklıların doğru söylemediklerinin ortaya çıktığını, kültür teknik binası önünde vuku bulan silahlı çatışma sırasında olay yerinde bulunmadığını, bu olaya sonradan ilâve edildiğini, Dışkapı'daki polis noktasının tahribi olayı ile ilgisinin bulunmadığını, olay sırasında arkadaşlariyle sinemada olduğunu, dosyada mevcut hiç bir bildiri veya broşürde sorumluluğunun olmadığını, tarafından yayınlanıp dağıtılmadığını, bu hususta maddî bir delilin mevcut olmadığını, aleyhindeki iddialar ispatlanmış olsa dahi bunların 141 nci madde içersinde mütalâa edilemeyeceğini, durumunun 141/5. maddeden cezalandırılması istenilen sanıkların durumu ile aynı olduğunu, buna rağmen hakkında 141/1. maddenin tatbikinin istendiğini, umumî adliyede sanık değilken Ülkü Ocaklı şahitlerin yalan beyanları ile sıkıyönetimden sonra suçlu durumuna sokulduğunu, bu sebepten beraatine karar verilmesini istemiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık Nazım ARSLAN'ın 1968-1969 öğrenim yılında, Ziraat Fakültesine geldiği, devrimci gençlik derneğine kayıt olduğu, bu derneğin üyesi olarak Mayıs 1970 tarihinde yapılan seçimlere iştirak ettiği ve devrimci gençlik derneği başkanlığına seçildiği; 7 Kasım 1970 tarihinde yapılan seçimlerde ise Ziraat Fakültesi Devrimci Gençlik Derneğinin Timur ERKMAN başkanlığındaki yönetim kuruluna bu kere sayman olarak seçildiği; böylece sanık Nazım ARSLAN'ın Mayıs 1970 ayından Sıkıyönetimin ilânından sonra yani Mayıs 1971'e kadar bir yıl süre ile başkanlık veya yürütme kurulunda saymanlık yapmak suretiyle Ziraat Fakültesi Devrimci Gençlik Derneğini yönettiği; sanığın bilimsel sosyalizmi eylem klavuzu kabul etmiş, Türkiye'de komünist bir devlet rejimi, komünist bir toplum düzeninin yaratılabilmesi ana gayesini tahakkuk ettirmek için atılması gerekli ilk adımın millî demokratik devrim savaşı olduğuna inanıp, bu stratejiyi her an ve şart içinde tatbik edilmesi yoluna gitmiş ve mücadeleye iştirak etmiş olduğu; okul içinde devrimci gençlik derneğinin ve marksist-leninistlerin mutlak hâkimiyetini kurmak fakülteyi bir devrimci kale haline getirip dilediklerı gibi hareket ederek millî demokratik devrim için en iyi öncü kadroları hazırlamak amacı ile bilimsel sosyalizmi benimsememiş, aksine milliyetçi görüşlere inanmış öğrencilerden özellikle Ülkü Ocaklılar üzerinde devrimci terörü uygulayarak onları sindirmek ve kendileri ile mücadele etmek imkânını ortadan kaldırmak gayesini taşıyan olaylara katılmış; bu meyanda Haziran 1970 ayında Cemil SARIFAKIOĞLU isimli öğrenciyi Hüseyin GÜRKAN ve Tanju İPEK adındaki arkadaşları ile cemiyet odasına götürerek feci şekilde dövdüğü; 22 Şubat 1971 tarihinde Ziraat Fakültesinin Kültür Teknik binası önündeki yeşil sahada sağcılarla yapılan silahlı çatışmaya katılmış olduğu; 5 Mart 1971 tarihinde Dışkapı'daki polis noktasına dinamit atarak havaya uçuran faillerden olduğu; okul içinde 5 numaralı büyük makine dershanesinde, 1970-1971 yılları arasında ve devrimci gençlik derneği kapatılıncaya kadar marksist-leninist eğitim çalışmaları yaptırdığı ve bu çalışmalara iştirak ettiği; Eylül 1970 ayında Tanju İPEK ve Hüseyin GÜRKAN ile birlikte üzerinle "Yaşasın Türkiye Halkları" yazılı bir afiş ile üzerinde "Emperyalizme karşı silahlı mücadele" ibaresi yazılı diğer bir

afişi fakülte binasının ön cephesine astığı, gerek başkanlık yaptığı sırada ve gerekse devrimci gençlik derneğinin saymanlığını ifa ettiği sırada yayımlanan bildirilerin sorumluluğunu taşıdığı; sanığın Cumhuriyet Savcısına verdiği Z. F. 3K. 343 sıradaki hazırlık, huzurda verdiği, D. T. 3K. 260 sayfadaki ve keza D. T. 3K. 198 sıradaki yazılı son soruşturma ifadeleri ile şahit Mehmet AKTAŞ, Celâl ER, Rıza RENÇBEROĞLU, Hasan TANRISEVER, Mustafa DOYUK, Mehmet TATLIELMA, Hakkı Duran, Hasan KARAKOÇ ve Ali Safi KIRAL'ın ziraat bölümü sanıklarından Turan KÜLAHOĞLU, Akın ÖZDEMİR, Tunç Çetin ÖZKARAR ve Timur ERKMAN'ın hanelerinde gösterilen hazırlık ve yeminli son soruşturma ifadeleri ve aynı olaylara iştirak etmiş bulunan sanıklardan Tanju İPEK Hüseyin GÜRKAN ve diğerlerinin ifadeleri, Turan KÜLAHOĞLU'nun hanesinde isimleri ve nitelikleri zikredilen bildiriler, sanığın Mayıs 1970'de devrimci gençlik derneği başkanlığına ve Ekim 1970 tarihinde de devrimci gençlik derneğinin saymanlığına seçildiğini gösterir Z. F. 3K. 220'deki sarı zarf içinde mevcut emniyet müdürlüğü cemiyetler masasının yazıları, seminer çalışmalarının yapıldığını gösterir Z. F. 3K. 102/1 sırada mevcut "AÜ. Z. F. DEV-GENÇ teorik çalışmaları DİYALEKTİK VE TARİHİ MATERYALİZM" başlıklı teksir edilmiş belge ve sair delillerle kuşkudan uzak bir şekide sübuta ermiş bulunmaktadır.

Sanık sorgusunda kendisine yüklenen bütün iddiaları reddetmiş olmasına rağmen şahitlerin ve yazılı delillerin birlikte mütalâaları neticesinde maddî vakıanın yukarıda yazılı olduğu şekilde cereyan ettiği sonucuna varılmıştır.

Çeşitli yer ve zamanlarda sanık tarafından yapılan veya iştirak edilen bu eylemlerin aynı kasıt altında işlenen adeta bir mütemadi suçu oluşturan olaylar ve eylemler olarak kabul edildiğine ve neticeten hukukî yönden sanığa tek fiil atfedilmesi lâzım geldiğine ve gene bu fiilinin devrimci gençlik derneğine mensup, bilimsel sosyalizmi eylem klavuzu olarak kabul etmiş, olayları, millî demokratik devrim stratejisi çerçevesinde bir perspektife oturtmuş giderek devrimci gençlik derneğinin saymanlığı ve başkanlığı gibi bu derneği bizzat sevk ve idare etme durumuna yükselmiş bir kişinin yapabileceği ve yapması beklenilen faaliyetler ve eylemler olarak kabul edildiğine ve bu eylemlerinin mahiyetlerinin millî demokratik devrim mücadelesi olduğuna, bu mücadelenin nasıl ne gaye ile hangi vasıtalarla yapıldığına, millî demokratik devrim mücadelesi veren devrimci gençlik derneğinin neden T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 1 nci fıkrasında tarifini bulan bir cemiyet niteliğinde olduğuna dair teorik inceleme bölümünde, kişisel sorumluluklar bölümünün bütün sanıklar için müşterek konularda açıklama bölümünde de Turan KÜLAHOĞLU, Çetin ÖZKARAR gibi sanıkların bölümlerinde izah edilen gerekçeleri burada da tekrarlamak gerekir.

Bütün bu gerekçelerle devrimci gençlik derneğinin sevk ve idaresini yapmış bulunan sanık Nazım ARSLAN'ın fiillerinin T. C. K.nun 141 nci maddesinin 1 nci fıkrasında öngörülen suçun maddî ve manevî unsurlarını oluşturduğu, bu itibarla sözü geçen madde uyarınca cezalandırılmasının gerektiği yolunda tam bir vicdanî kanaata ulaşılmıştır.

157. HASAN KÜÇÜKDEDE:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Ziraat Fakültesi Devrimci Gençlik Derneği üyesi bulunan sanığın 22 Şubat 1971 tarihinde Kültür Teknik binası önünde vuku bulan silahlı çatışma olayına iştirak ettiğinden bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

As. Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/5-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 22.2.1971 tarihinde polise verdiği ifadesinde:

Olay anında derste bulunduğunu, bu arada silah seslerinin gelmeye başladığını, buna rağmen derse devam ettiklerini polislerin geldiklerini, şebekesini ibraz edemediği için kendisini beklettiklerini, biraz sonra serbest bırakıldığını, giderken polis tarafından tekrar yakalandığını, tabanca ile ateş etmediğini, hiç bir gruba mensup olmadığını beyan etmiştir.

Sanık 23.2.1971 tarihinde C. Savcısına verdiği ifadesinde:

Olay günü derste bulunduğunu, dışarıda silahlı çatışmanın başladığını, kimin kime ateş ettiğini bilmediğini, daha sonra derse giren polisin arama yaptığını, üzerinde hüviyeti çıkmadığından kendisini yakaladıklarını, tabanca taşımadığını, kimseye ateş etmediğini beyan etmiştir.

Sanık 23.9.1971 tarihinde As, Savcıya verdiği ifadesinde:

Hiç bir derneğe kayıtlı olmadığını, fakat devrimci olduğunu, devrimcilikten ATATÜRK ilkelerine bağlılığı, tam bağımsızlığı, laikliği, toprak reformunu anladığını, 1970 yılı Şubat ayında derse girip forum yapılacağını söylediğini hatırlamadığını, 22 Şubat 1971 tarihinde silahlı çatışmaya karışmadığını, kimlik kartı olmadığı için emniyete götürüldüğünü, olayla ilgisinin bulunmadığını beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

22 Şubat 1971 tarihinde, Ziraat Fakültesi kültür teknik binası önünde ideolojik maksatlarla yapılan silahlı çatışmaya katılmadığını, olayla hiç bir ilgisinin bulunmadığını, olaylardan sonra fakülteye gelen polislerin kimlik kartı yoklaması yaptıklarını, o anda üzerinde tesadüfen kimlik kartının bulunmaması nedeniyle kendisini de bir müddet orada beklettiklerini daha sonra bıraktıklarını, kapıdan çıkarken başka emniyet görevlileri tarafından yeniden hüviyet kontrolü yapıldığını, hüviyetini gösteremediği için de emniyete götürdüklerini, ertesi gün Altındağ Asliye Ceza Mahkemesi tarafından serbest bırakıldığını, tutuksuz olarak yargılanmasının devam ettiğini, yasalara göre kurulmuş olan Ziraat Fakültesi Devrimci Gençlik Derneği üyesi bulunduğunu, olayla hiç bir ilgisinin bulunmadığını beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

22 Şubat 1971 tarihindeki silahlı çatışma olayına katıldığı iddiasiyle 141/5-6 ncı maddeden tecziyesinin istendiğini, olayla hiç bir şekilde ilişkisinin bulunmadığını, kendisini olayda ateş ederken gördüğünü söyleyen Hüseyin AKKUŞ'un bu ifadesinden huzurda döndüğünü, 141/5 nci maddeyi ihlâl eden hiç bir hareketinin bulunmadığını, gizli veya açık hiç bir örgütte faaliyette bulunmadığını, isnat edilen olayla ilgisi bulunmadığından beraatine karar verilmesini istemiştir.

Delillerin tartışılması:

Askeri Savcı iddianamede sanık Hasan KÜÇÜKDEDE'nin DEV-GENÇ üyesi olduğunu, Kültür Teknik binası önündeki silahlı çatışmaya iştirak ettiğinden bahisle T. C. K.'nun 146/3, esas hakkındaki mütalâada ise 141/5-6 ncı madde uyarınca tecziyesini istemiştir. Sanık sorgu ve savunmasında Kültür Teknik binası önünde yapılan silahlı çatışmaya katılmadığını, yasal bir kuruluş olan DEV-GENÇ'in üyesi olmakla beraber gizli bir örgütte faaliyette bulunmadığını ileri sürmüştür. Sanığın iddialarının aksi ispat edilemediği gibi, hiç bir eyleme iştiraki tespit edilemeyen sanığın sırf DEV-GENÇ üyeliği sıfatından ötürü tecziyesi de mümkün görülmemiştir. Sanığa müsnet suçun sübuta erdiğini gösteren ve cezalandırılmasını haklı kılan yeterli deliller mevcut olmadığından hakkında beraat kararı verilmesi uygun görülmüştür.

158. UĞUR ERGEN:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

10.6.1969 ile 19.6.1969 tarihleri arasında kürsülerin işgali ve öğrenim yaptırılmaması şeklinde tezahür eden olaylara karıştığını, 11.12.1969 tarihinde öğrenci derneğini basanlar arasında bulunduğunu, 5 nolu makine dershanesinde yapılan seminer çalışmalarına katıldığını,

Şubat 1970 tarihinde verilen bir görev sebebiyle kürsüde iken toprak reformunun Türkiye'deki partiler tarafından gerçekleştirilemiyeceğini, ancak proleter bir devrimci hareketle toprakların işgali suretiyle gerçekleştirilmesinin mümkün bulunduğunu ifade ettiğini, öğretim görevlisi tarafından konuşmasının durdurulduğunu, 18 Mart 1970 tarihinde ALİ SAFİ KRAL ve ORHAN KAVUNCU isimli öğrencilere tabanca çeken ve dövenler arasında bulunduğundan bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

As. Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/5-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesi talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 6.10.1971 tarihinde Askerî Savcıya verdiği ifadesinde:

1966 yılında fakülteye girdiğini, 1969 yılı Haziran ayındaki kürsü işgali olaylarına karışmadığını, Ocak 1970'de öğrenci derneğinin basılması ve tahribi olayına katılmadığını, marksist seminer çalışmalarından haberinin bulunmadığını, çalışmalara iştirak etmediğini, 1970 yılında kürsü Doçenti DİDAR ESER'in bir arkadaşı ile birlikte kendisine toprak reformu konulu bir hazırlık çalışması, yapmasını bildirdiğini, bu görev üzerine dünyada ve Türkiye'de toprak reformunun gelişme şeklini yazdığını, bu arada derste hazırladığı bildiriyi okuduğunu, toprak reformunun başarılabilmesi için bir potansiyelin olmasının lüzumlu olduğunu, ATALAN, GÖLLÜCE ve ELMALI olaylarının bu potansiyelin bir tezahürü olduğunu belirttiğini, Türkiye'de er geç bu tarz bir potansiyelle toprak reformunun meydana geleceğini hatırlattığını, bu konuşmasında proleter bir devrimci hareketten bahsetmediğini, konuşmasının sonunda münakaşa çıktığından DİDAR hanımın sözünü kestiğini ancak seminer sebebiyle de kendisini tebrik etmiş olduğunu beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

10 Haziran 1969 tarihinde, Ziraat Fakültesi ve kürsülerinin işgali olayına katılmadığını, kimlerin de katıldığını bilmediğini, 1968 senesinden itibaren göz altına alınıncaya kadar Baraj Caddesi No. 26/5'deki eczacı ERSİN BAYSAL'a ait Ziraat Eczanesinde kalfa olarak çalışmakta olduğunu bu nedenle olaya karışmasının söz konusu olamayacağını,

11 Aralık 1969 tarihinde Yıldırım Beyazıt Öğrenci Derneğinin tahribi ve ATATÜRK'ün resminin yırtılması olayına katılmadığını, bu iddia ile ilgili olarak Altındağ Cumhuriyet Savcılığınca kovuşturmaya yer olmadığına karar verildiğini,

5 numaralı makine anfisinde marksist-leninist seminerler yapıldığını, duymadığını, ziraat alet ve makineleri ve bitki besleme dersleri dışında bu anfiye gitmediğini,

Toprak reformu semineri hazırlamasının Doçent Dr. DİDAR ESER tarafından kendisine verilen ve bir ders çalışması mahiyetinde olan bilimsel araştırmadan ibaret olduğunu,

ORHAN KAVUNCU ve ALİ SAFİ KIRAL'ı dövüp tehdit etmediğini, olay hakkında bilgisinin de bulunmadığını, hakkındaki şahitlerin gerçek dışı beyanlarda bulunduğunu, iddiaların mesnetsiz olduğunu tertipleyiciler tarafından adının olaya karıştırıldığını olayın bilgisi dışında olduğunu beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Olaylara karıştığını söyleyen delillerin iki tanık ifadesinden ibaret olduğunu, bu ifadelerin de askerî savcılıkta alındığını, aynı tanıkların bu defa huzurda olaylarla dolaylı bir biçimde de olsa ilgisinin bulunmadığını, söylediklerini, Ziraat Fakültesindeki olayların bir veya birkaçına katılmanın T. C. K.'nun 141 nci maddesinin ihlâli sayılamayacağını, olayların hiç birine katılmadığını, 10 Haziran 1969 tarihinde fakülte kürsülerinin işgali diye nitelendirilen olaya katılmadığını, o tarihlerde bir eczahane de kalfa olarak çalıştığını, zaten olaya katıldıkları iddiasıyla haklarında dava açılanların beraat ettiğini, talebe yurdunda yatıp kalkmadığından öğrenci derneği tahribi ve Atatürk'ün resminin yırtılması ile bir ilgisinin bulunmadı-

ğını, bu olay hakkında da Cumhuriyet Savcılığınca kovuşturmaya yer olmadığı kararı verilmiş olup kararda adının geçmediğini, fakültede, seminer çalışmaları yapıldığından haberinin olmadığını bu tip çalışmalara gitmediğini, toprak reformu ile ilgili bir semineri dersle ilgili olarak verilen bir ödev nedeniyle hazırladığını, seminerin sözlü izahı sırasında sözünün öğretmeni tarafından kesilmediğini, bilâkis en yüksek notu aldığını, Türkiye'de toprak reformunun proleter bir devrimci hareketle toprakların işgal edilmesi suretiyle gerçekleştirilmesinin mümkün olduğunu söylemediğini, Orhan KAVUNCU ve Ali Safi KIRAL'ın dövülmeleri olayı ile bir ilgisinin bulunmadığını, bu iki şahıs sınıf arkadaşı olduğundan şayet olaya katılmış olsa idi şikâyet dilekçelerinde isminin bulunmasının gerektiğini, ileri sürülen iddiaların objektif olarak varit olmadığından bahisle beraatine karar verilmesini istemiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık Uğur ERGEN'in 1966 yılında Ziraat Fakültesine girdiği; 1967 yılında Aziz EKŞİ ve Timur ERKMAN başkanlığındaki talebe cemiyetlerinde üye olarak bulunduğu; Marksist-Leninist ideolojiyi kabul eylediği, millî demokratik devrim stratejisini benimsediği ve kendi çapında millî demokratik devrim mücadelesine katıldığı, bu meyanda 11 Aralık 1969 tarihinde Yıldırım Beyazıt Öğrenci Yurdunda bulunan, Milli Türk Talebe Birliğine bağlı öğrenci derneğini geceleyin basıp işgal eden, tahribata uğratan ve Atatürk'ün resminin çerçevesinin kırılmasına sebep olan devrimci öğrenciler arasında bulunduğu; 18 Mart 1970 tarihinde Ali Safi KIRAL ile Orhan KAVUNCU'yu döven öğrenciler arasında bulunduğu; 1970 yılında başlayıp, sıkıyönetimin ilânından sonra 1971 Mayısında devrimci gençlik derneğinin kapatılmasına kadar devam eden ve haftanın genellikle Cumartesi günleri mesai saatinin dışında 5 numaralı büyük makine dershanesinde yapılan marksist-leninist seminer çalışmalarına katıldığı; Şubat 1970 tarihinde hocası Doçent Dr. Didar ESER tarafından kendisine verilen ve "Osmanlı tarihi dahil olmak üzere zamanımıza kadar ki, toprak reformu" konusundaki seminer çalışması ödevi sebebiyle, sanık Uğur ERGEN'in derste kürsüye çıkarak bu konudaki izahlarını tamamen devrimci açıdan yapıp "Türkiye'de TİP'de dahil olmak üzere hiç bir partinin toprak reformunu gerçekleştiremeyeceğini, bunu ancak proleterya ihtilâli ile işçi sınıfının gerçekleştirebileceğini ifade eylediği, bunun üzerine Doçent Dr. Didar ESER tarafından sözlerinin kesildiği ve çalışmaya son verdirildiği sanığın Askerî Savcıya verdiği Z. F. 3K. 295 sıradaki hazırlık, huzurda verdiği D. T. 3K. 261 sayfadaki sorgusu ve D. T. 3K. 205 sıradaki yazılı sorgusu ile şahitlerden Celâl ER, Orhan KAVUNCU, Neşet ARSLAN, Hasan TANRISEVER, Mehmet AKTAŞ'ın sanık Turan KÜLAHOĞLU, Akın ÖZDEMİR, Çetin ÖZKARAR'ın hanelerinde gösterilen hazırlık ve yeminli son soruşturma ifadeleri ve ayrıca şahit Didar ESER'in Z. F. 3K. 134 sıradaki hazırlık ve D. T. 6K. 1371 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadeleri ve diğer sanıkların hanelerinde gösterilen yazılı deliller ile Orhan KAVUNCU'ya ait Z. F. 4K. 41 sıradaki, Ali Safi KIRAL'a ait aynı dosya 42 sıradaki tabip raporları vesair delillerle kesin şekilde anlaşılmış bulunmaktadır.

Sanığın bu fiilleri, teorik inceleme bölümündeki ayrıntılı açıklamalar ve sanıklardan Turan KÜLAHOĞLU, Akın ÖZDEMİR ve Çetin ÖZKARAR'ın hanelerinde yazılı nedenler ve kişisel sorumluluklar bölümünün bütün sanıklar için ortak olan konulardaki açıklamalar kısmındaki gerekçeleri ile T. C. K.'nun 141/5 nci maddesinde yazılı suçun unsurlarını teşekkül ettirdiğinden sanığın anılan madde uyarınca cezalandırılmasının gerektiği kanaatına ulaşılmıştır.

159. TANJU İPEK:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın Nisan 1970 tarihinde KAZIM KARA'yı kaçırarak 4 saat hürriyetinden mahrum eden ve bilahare dövenler arasında bulunduğunu, marksist seminer çalışmalarına iştirak ettiğini, Eylül 1970 tarihinde YAŞASIN TÜRKİYE HALKLARI VE EMPERYALİZME KARŞI SİLAHLI MÜCADELE başlıklı afişleri duvarlara asanlardan olduğunu, 22.2.1971 tarihinde kültür teknik binasında vuku bulan silahlı çatışmaya katıldığından bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi gereğince tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

As. Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/5-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 4.10.1971 tarihinde Askerî Savcıya verdiği ifadesinde:

22 Şubat tarihinde silahlı çatışmaya katılmadığını, o saatte derste bulunduğunu, ancak çatışmayı duyduğunu, heyecanlandığını, dersi terk etmek istediğini, fakat dersi bırakmadığını, bu sebeple olaya kimlerin karıştığını görmediğini, kimlerin iştirak ettiğine dair de başkalarından fikir elde edemediğini beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

1970 Nisan ayında KAZIM KARA'nın dövülmesi olayını duymadığını, KAZIM KARA'yı da tanımadığını olayın gerçek dışı olduğunu,

5 numaralı büyük makine dershanesinde marksist, leninist seminer çalışması yapıldığını duymadığını, kendisinin de böyle bir seminere katılmadığını,

Eylül 1970 yılında herhangi bir yere herhangi bir afiş asmadığını, iddianın gerçek dışı olduğunu, kabul etmediğini olayı ilk defa iddianame eline geçtiği zaman öğrendiğini,

22.2.1971 günü kültür teknik kürsüsü binası önünde olan çatışmaya katılmadığını, hakkındaki isnatların gerçek dışı bulunduğunu, olay günü kültür teknik kürsüsü üst dershanesinde saat 10,30'a kadar devam eden "kültür teknik tatbikatı" dersinde olduğunu, Anayasayı ihlâl etmediğini ve diğer yasalara saygısının bulunduğunu beyan etmiştir.

Sanık vekili Av. Ayhan TUNÇER yazılı olarak sunduğu savunmasında:

Müvekkilinin ideolojik nedenlerle Kazım KARA'nın dövülmesi, Cemil SARIFAKIOĞLU'nun kaçırılması ve dövülmesi olaylarına karıştığı hususunun kesinlikle saptanmadığını, bu fiillerin mağdurlarının dahi müvekkilinin isminden bahsetmediklerini, bu olayları takiben C. Savcılığınca hadiseye el konulduğunu, fakat tahkikat dosyalarında müvekkilinin isminin geçmediğini, Askerî Savcıya başkasından duyarak bilgi arz eden bazı tanıkların duruşmada bu ifadelerini değiştirdiklerini, müvekkilinin afiş asma olayına asla karışmadığını, fakültedeki marksist seminer çalışmalarına katılmadığını, münhasıran seminere katılmanın suç teşkil etmeyeceğini, müvekkilinin komünist bir örgütün üyesi gibi gösterilmek istendiğini, bunun da gerçek dışı olduğunu, ideolojik sebeplerle toplu bir gruba ateş açılması olayına müvekkilinin iştirak etmediğini, yine müvekkilinin Ziraat Fakültesi tiyatro kulübü adına aynı kurul başkanlığına sözü edilen yazıyı yazmadığını, müvekkilinin el yazısiyle mevcut yazı karşılaştırılacak olursa bunun müvekkiline ait olmadığının anlaşılacağını, isnat olunan suçların hiç birisi sübut bulmadığından hakkında beraat kararı verilmesini istemiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık Tanju İPEK'in 1967 yılında Ziraat Fakültesine geldiği; 1968 yılından itibaren devrimci fikirleri benimseyip, devrimcilerin koyduğu eylemlere katılmaya başladığı; bu meyanda fakülte içinde devrimcilerin serbestçe hareketini ve faaliyet göstermesini sağlamak maksadı ile bilimsel sosyalizmi kabul etmemiş bulunan veya milliyetçi görüşü benimseyip Ülkü Ocaklarına intisap etmiş olan öğrenciler üzerinde devrimci terör uygulayarak onları sindirmek ve yıldırmak için yapılan olaylara katıldığı; bu cümleden olmak üzere Nisan 1970 tarihinde Kazım KARA, Haziran 1970 tarihinde de Cemil SARIFAKIOĞLU isimli öğrencileri diğer devrimci arkadaşları ile birlikte dövdüğü; Hüseyin GÜRKAN ve Nazım ARSLAN ile birlikte Eylül 1970 ayında, üzerinde (yaşasın Türkiye halkları) yazısı bulunan bir afişi ve gene üzerinde (emperyalizme karşı silahlı mücadele) yazılı bir afişi fakülte binasının ön cephesine astığı; 1970 yılında başlayıp Mayıs 1971'de Sıkıyönetim tarafından devrimci gençlik derneğinin kapatılmasına kadar haftanın genellikle cumartesi günleri mesai saatinden sonra 5 numaralı büyük makine dershanesinde yapılan seminer çalışmalarına katıldığı, 22 Şu-

bat 1971 tarihinde, Ziraat Fakültesi Kültür Teknik binasının önündeki yeşil sahada sağcılarla yapılan silahlı çatışmaya katıldığı sanığın askeri savcıya verdiği Z. F. 3K. 285 sıradaki hazırlık ifadesi; D. T. 3K. 262 sayfadaki sorgusu; D. T. 3K. 208 sıradaki yazılı sorgusu ile aynı olaya katılmış Nazım ARSLAN, Uğur ERGEN, Hüseyin GÜRKAN ve diğerlerinin kendi bölümlerinde gösterilen ifadeleri ve şahitlerden Mehmet AKTAŞ, Celâl ER, Rıza RENÇBEROĞLU, Mehmet TATLIELMA ve Kazım KARA'nın sanık Turan KÜLAHOĞLU, Çetin ÖZKARAR, Akın ÖZDEMİR'in hanelerinde gösterilen hazırlık ve yeminli son soruşturma ifadeleri ve aynı sanıkların hanelerinde gösterilen yazılı delillerle bunların birlikte mütalâası sonucunda kuşkudan uzak bir şekilde sübuta ermiş bulunmaktadır.

Sanık Tanju İPEK'in bu fiilleri, gerekçeli hükmün teorik inceleme bölümünde ve kişisel sorumluluklar bölümünde, diğer sanıkların hanelerinde gösterilen gerekçelerle T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 1 nci fıkrasında tarifini bulan cemiyetin üyesi olan bir şahsın işleyebileceği fiiller olarak kabul edilmiş ve bu fiillerin T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 5 nci fıkrasında yazılı suçun unsurlarını oluşturduğu, bu nedenlerle sanığın anılan madde uyarınca cezalandırılmasının gerektiği inancına varılmıştır.

160. YAŞAR İLLEEZ:

Sanık hakkında Askeri Savcı iddianamesinde:

Sanığın 1968 yılında marksist ve leninist rejimin bu memlekete gelmesinde fayda olduğunu söylediğini, bilimsel sosyalizmin propagandasını yaptığını, komünist olduğunu ifade ettiğini, işçi ve proleterya hâkimiyetini istediğini, başa geçtikleri takdirde Konya ovasında karşı görüşlü 15,000 kadar şahsın öldürüleceğini ifade ettiğini, 1968 yılı Haziran ayındaki boykot ve daha sonra, Tarım Bakanlığı önünde çadır kurulması olaylarına karıştığını, 10 Haziran 1969 tarihinde başlayıp 19 Haziran 1969 tarihinde sona eren kürsü işgali ve öğrenim yaptırmama hareketlerine iştirak ettiğini, marksist ve leninist seminer çalışmalarına katıldığını, Kazım KARA'yı kaçırarak 4 saat hürriyetinden yoksun bırakan ve işkence edenlerden olduğundan bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi gereğince tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

As. Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/5-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri uyarınca tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 2 Ekim 1971 tarihinde As. Savcıya verdiği ifadesinde:

1967-1968 yılında, Ziraat Fakültesine girdiğini, komünizm propagandası yapmadığını, Karl-Marks ve Lenin hakkında bunların rejiminin memleketimiz için faydalı olduğuna dair bir konuşma yapmadığını, işçi proleterya hâkimiyeti konusunda bir söz söylemediğini, 15,000 kişinin öldürüleceği hususunda bir şey demediğini, 1968 boykot olayına katılmadığını, o tarihte Avanos'ta bulunduğunu, 1969 yılındaki kürsü işgali olayı sebebiyle açılan davadan beraat ettiğini işittiğini, marksist seminer çalışmaları yapıldığını duymadığını, bu seminerlere katılmadığını, hiç bir öğrencinin kaçırılması ve dövülmesi olayına karışmadığını beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

1971 yılı Şubat ayında A. Ü. Ziraat Fakültesinden mezun olduğunu, 27 Şubat 1971 tarihinde Nevşehir Teknik Ziraat Müdürlüğünde vazifeye başladığını,

28 Eylül 1971 günü çalıştığı daireden emniyet yetkilileri tarafından alınarak getirildiğini, gözaltına alındığını ve 15 Ekim 1971 tarihinden tutuklandığını,

T. C. K.'nun 146 ncı maddesinde belirtildiği üzere T. C. Anayasasını tağyir, tebdil ve ilgaya cebren teşebbüs etmek, veya bu fiile fer'an iştirak etmeyi hiç bir zaman düşünmediğini ve böyle bir işe teşebbüs etmediğini,

1968 yılında veya herhangi bir tarihte marksist ve leninist propagandasını yapmadığını, komünist olduğunu söylemediğini, esasen bilimsel sosyalizmin mahiyetini de bilmediğini kendisinin öğrenciliği sırasında ve sonraları herhangi bir topluluğa siyasî ve gayri siyasî bir konuda hiç bir konuşmanın olmadığını, bu iddianın NEŞET ASLAN isimli şahidin asılsız beyanına dayandığını.

1968 Haziran ayındaki boykot hareketine bütün öğrencilerin katıldığını, bunun sadece ziraat mühendislerinin yevmiyesi ile ilgili ve kendilerinin de ileride ziraat mühendisi olacağı için öğrencilerle de ilgili bulunduğunu, boykot hareketinin başlamasından birkaç gün sonra memleketine gittiğini bu bakımdan boykot da yönetici olarak herhangi bir görev almasına imkân olmadığını, ayrıca Tarım Bakanlığı önüne çadır kurulması olayını da sonradan öğrendiğini, kendisinin katılmadığını,

Haziran 1969 yılında, Ziraat Fakültesi kürsülerinin işgali olaylarına katılmadığını, bu hususta Altındağ 2 nci Asliye Ceza Mahkemesi tarafından açılan davada beraat ettiğini,

Ziraat Fakültesi 5 numaralı makine dershanesinde marksist ve leninist seminer çalışmaları yapıldığından, haberdar olmadığını, o tarihlerde son sınıf öğrencisi olarak ve eski yönetmeliğe tabi bir öğrenci sıfatiyle sadece dersleriyle meşgul olduğunu bunun dışında vakit bulamadığını, böyle bir seminerin yapıldığını ilk defa askerî savcılıkta öğrendiğini,

KAZIM KARA ismindeki öğrenciyi tanımadığını, iddia edildiği gibi adı geçen öğrenciyi kaçırarak 4 saat hürriyetinden mahrum bırakıp işkence etmediğini, kendisi hakkında bu şekilde ithamda bulunulduğunu anlayamadığını iddiayı red ettiğini beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Siyasî hiç bir işle alâkasının bulunmadığını, ceza kanununun 146/3 veya 141/5 nci maddelerine aykırı hareket ettiğine inanmadığını, Haziran 1968 boykot ve Tarım Bakanlığı önünde çadır kurulması olaylarına iştirak etmediğini, boykot olayı başladıktan sonra memleketine gittiğini, olaya el koyan C. Savcılığınca hadise hakkında takipsizlik kararı verildiğini, 1969 yılındaki kürsü işgali olaylarına katılmadığını, bu davada umumî mahkemede beraat kararı aldığını, Fazıl TANIKER'in dövülmesi olayı ile bir ilgisinin bulunmadığını, Kazım KARA'yı dövenler arasında olmadığını, fakültede marksist seminer çalışmaları yapıldığını bilmediğini, devrimci mücadele için savaş yapılacağına dair 1967 veya 1968 yılında dershanede bir konuşmasının olmadığını, komünizm propagandası yapmadığını, müsnet suçu işlemediğinden beraatine karar verilmesini talep etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Askerî Savcı iddianamede sanık YAŞAR İLLEEZ'in 1968 yılında bilimsel sosyalizmin propagandasını yaptığını, 1968 yılı Haziran ayı boykotu ve Tarım Bakanlığı önündeki çadır kurma hadiselerine karıştığını, Haziran 1969'daki kürsü işgali ve marksist seminer çalışmalarına iştirak ettiğini, Kazım KARA'yı kaçırıp işkence edenler arasında bulunduğundan bahisle T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi mucibince tecziyesini istemiş, esas hakkında mütalâada ise aynı kanunun 141/5-6 ncı maddesinin tatbiki talebinde bulunmuştur. Sanık sorgu ve savunmasında Marksist propaganda yapmadığını, bakanlığın önüne çadır kurulması olayına iştirak etmediğini, Haziran boykotu başlayınca memleketine gittiğini, kürsü işgali hadiselerine katılmadığını, Marksist seminerlerden haberdar olmadığını, Kâzım KARA'yı kaçırıp işkence etmediğini ileri sürmüştür. Sanığın iddialarını çürüten, suçun tekevvün ettiğini gösteren, tecziyeyi haklı kılan yeterli delil mevcut olmadığından beraat kararı verilmesi uygun görülmüştür.

161. SEDAT DOĞAN:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın Marksist seminer çalışmalarına iştirak ettiğini, 22 Şubat 1971 günü Kültür Teknik binası önünde vuku bulan silahlı çatışmaya katıldığını, 5 Mart 1971 tarihinde Dışkapı polis noktasını dinamitle havaya uçuranlardan olduğundan bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/5-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 22.2.1971 tarihinde polise verdiği ifadesinde:

Saat 11.00 sıralarında Zootekni dersinde iken dışardan tabanca seslerinin gelmeye başladığını, bunları atanları göremediğini, olayla bir ilgisinin olmadığını, karşı gruptan olanların kendisini göstererek isnatta bulunduklarını, tabanca atmadığını, kimsenin üzerini aramadığını beyan etmiştir.

Sanık 23.2.1971 tarihinde Cumhuriyet Savcısına verdiği ifadesinde:

Zootekni kürsüsünde dersinin bulunduğunu, bu yüzden kültür teknik binasında bulunduğunu, silah atmadığını, isnat edilen suçları kabul etmediğini beyan etmiştir.

Sanık 17.6.1971 tarihinde polise verdiği ifadesinde:

5 Mart 1971 günü polis noktasını tahrip etmediğini, o gün saat 15.00'de otobüsle Ereğli'ye gittiğini, üç gün kaldıktan sonra Ankara'ya döndüğünü, Ereğli'ye gittiğini, Hüseyin ŞERİAT, Muammer İMREK SUÇU, Mustafa GÜVEN ve Yaşar TOK'un bildiklerini beyan etmiştir.

Sanık 23.2.1971 tarihinde asliye ceza hâkimliğince alınan ifadesinde:

Olay sırasında derste bulunduğunu, sağcı bir grubun gelerek ateş etmeye başladığını, bunlardan Konyalı Süleyman, Salih REİS ve Mehmet TATLIELMA'yı tanıdığını, devrimci gruptan olduğu için kendisine iftira ettiklerini, beyan etmiştir.

Sanık Askerî Savcıya 22.9.1971 tarihinde Askerî Savcıya verdiği ifadesinde:

Marksist seminer çalışmalarından haberinin olmadığını ve katılmadığını, 22 Şubat 1971 günü Zootekni dersinde bulunduğunu, o günkü silahlı çatışmaya karışmadığını, kendisini dersten çıkararak alıp götürdüklerini, 5 Mart 1971 tarihinde polis noktasının uçurulması olayı hakkında bir bilgisinin bulunmadığını, komünist düşüncelere taraftar olmadığını, eylemli hareketlerin kendisi tarafından ika edilmediğini beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

Kendisi iddia edildiği gibi 1970 - 1971 yıllarında yapıldığı belirtilen Z. F.'si 5 numaralı büyük dershanedeki seminer çalışmalarına katılmadığını, bu tip çalışmaların yapıldığını da As. Savcılıkta duyduğunu,

22 Şubat 1971 tarihinde fakültenin kültür teknik kürsüsü önünde meydana gelen silahlı çatışma olayına katılmadığını, olay sırasında derste bulunduğunu, dersin saat 10.30'da sona erdiğini, sonradan aynı yerde büyük dershanede Zootekni dersine girdiğini, ders başladıktan 10-15 dakika sonra dışarıdan silah sesleri geldiğini,

5 Mart 1971 günü Dışkapı polis noktasının uçurulması ile neticelenen olaya katılmadığını, hakkındaki bütün iddiaların şahitlerin gerçek dışı beyanlarına dayandığını ve asılsız olduğunu beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Hiç bir zaman Anayasayı tebdil ve ilgaya teşebbüs etmediğini, gizli amaçlı bir örgüte üye olmadığını, fakültenin devrimci gençlik teşkilâtında yönetici olarak faaliyette bulunmadığını, fakültede yapıldığı iddia edilen seminer çalışmalarına katılmadığını, 22 Şubat 1971 günü kültür teknik binası önünde vuku bulan silahlı çatışma olayına da katılmadığını, ateş eden şahıslara yardım etmediğini, Dışkapı polis noktasının bombalanması olayına katılmadığını, nitekim görgü tanıklarının da olay faili olarak kendisini göstermediklerini, hakkındaki iddialar yalan beyana dayandığından hakkında beraat kararı verilmesini talep etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Askerî Savcı iddianamede sanık Sedat DOĞAN'ın Marksist seminer çalışmalarına, 22.2. 1971 tarihinde (Kültür Teknik binası önünde) vuku bulan silahlı çatışmaya katıldığını, Dışkapı polis noktasını havaya uçuranlardan olduğundan bahisle T. C. K.'nun 146/3, esas hakkındaki mütalâada ise 141/5-6 ncı madde uyarınca tecziyesini istemiştir. Sanık sorgu ve savunmasında Marksist seminer çalışmalarına katılmadığını, kültür teknik binası önünde silahlı çatışma olduğu anda derste bulunduğunu, polis noktasının uçurulması hadisesi ile ilgisinin olmadığını ileri sürmüştür. Sanığın iddialarını çürüten, suçun sübuta erdiğini gösteren, tecziyeyi haklı kılan yeterli deliller bulunmadığından sanık hakkında beraat kararı verilmesi uygun görülmüştür

162. KADİR ÇETİNKOL:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın 1968 yılında marksist rejimin memlekete faydaları hakkında konuşma yaptığını, fırsat düştükçe bilimsel sosyalizmi savunduğunu, 10 Haziran - 19 Haziran 1969 tarihleri arasında kürsülerin işgali olayına katıldığını, 3 Ekim 1971 tarihinde evinde yapılan aramada bol miktarda sol yayın ele geçirildiğini, sanığın DEV-GENÇ üyesi olduğunu, sol kolu yukarıda bir şahıs resmi yaparak bunu odasına astığını, bu resmin altında devrimciler ölür devrimler sürer yazısının bulunduğunu, ideolojik maksatlarla tutuklu bulunan sanıklara yardım babında TİMUR ERKMAN'a 100 lira verdiğini, Ziraat Fakültesi devrimci gençlik derneğine kayıtlı bulunduğundan bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

As. Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/5-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 3 Ekim 1971 tarihinde polise verdiği ifadesinde:

Devrimci gençliğin içinden geldiğini, ATİLLA SARP arkadaşı olduğu için onun sanık sandalyesinde otururken çekilmiş bir resmini gazeteden keserek evinin duvarına astığını, TİMUR ERKMAN'a isteği üzerine 100 lira gönderdiğini, halen DEV-GENÇ üyeliğinin devam ettiğini, DEV-GENÇ'in görüşlerini tüzük çerçevesinde genel olarak kabul ettiğini, devrimci savaşa ve devrimci kişilere saygı duyduğunu, Sıkıyönetimce tutuklanmış bulunanlarla omuz omuza mücadele ettiklerini, çeşitli kavgalara katıldıklarını bu sebeple bu arkadaşlarından kopmasının mümkün bulunmadığını beyan etmiştir.

Sanık 4 Ekim 1971 tarihinde C. Savcısına verdiği ifadesinde:

1969 yılında Ankara'da ODTÜ. Talebe Birliğinin seçimlerinde seçmen kartı olarak kullanılan ve içinde SİNAN CEMGİL, İRFAN UÇAR, MUSTAFA AKGÜL, YUSUF ASLAN ve ATİLLA KESKİN'in isimleri bulunan listenin, Ziraat Fakültesi Talebe Cemiyetine de geldiğini, o zaman aldığı bu listenin kitaplarının arasında kaldığını, bunun farkında bile bulunmadığını, 30 Kasım 1969 tarihinde Ankara Halkevi Başkanlığı görevini yüklendiğini, bu ta-

rihten sonra DEV-GENÇ'in çalışmalarına katılmadığını, 3 Ekim tarihinde emniyet komiserliğinde verdiği ifalesinde tasvip ettiğini beyan ettiği hareketlerin adam öldürme, adam kaçırma, soygun gibi hareketler olmadığını, bu hareketleri hiç bir zaman tasvip etmediğini beyan etmiştir.

Sanık 8 Ekim 1971 tarihinde As. Savcıya verdiği ifadesinde:

1966 yılında fakülteye girdiğini, 1968 yılında fikir kulübüne üye olduğunu, 1969 Eylül ayında başkan seçildiğini, bu görevden ayrıldıktan sonra Halkevi başkanlığına getirildiğini, DEV-GENÇ'in köy çalışmaları ve mitinglerine katılmadığını, devrimci gençliğin sembolü olan sol kol olduğu için ve resme de meraklı olduğundan sol kol havadaki resmi kendisinin çizdiğini, altına da devrimciler ölür, devrimler sürer cümlesini kaydettiğini, devrim anlayışının kooperatifleşme ve toprak reformunun yapılması olduğunu, Anayasadaki reformları yapmayan 12 Mart öncesindeki siyasi iktidarı asıl suçlu kabul ettiğini, bu bakımdan devrimcileri suçsuz gördüğünü, TİMUR ERKMAN'ın hapis olan arkadaşları için bir miktar para istediğini, bunun üzerine kendisine 100 lira gönderdiğini, 1968 yılında bilimsel sosyalizm ve Karl-Marks rejiminin faydaları hakkında kimse ile bir konuşma yapmadığını, Tarım Bakanlığının işgali olayını duyduğunu, ancak iştirak etmediğini, 1969 yılı Haziran ayında kürsülerin işgal edilmesi olayına katılmadığını beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorguda:

1966 Ekiminde A. Ü. Ziraat Fakültesine girdiğini, 1971 Şubat döneminde mezun olduğunu, mezuniyetten sonra Malatya Arapkir ilçesi Ziraat Teknisyenliğine ziraat mühendisi olarak atandığını, 3 Ekim 1971 tarihine kadar görev yaptığını, 3 Ekim 1971 günü evinin polisce arandığını ve birçok şahsi eşyasına el konulduğunu, göz altına alındığını, sonra serbest bırakıldığını, 5 Ekim 1971 günü akşamına kadar görevine devam ettiğini, tekrar göz altına alınarak Malatya'ya sevk edildiğini, sonra Ankaraya getirildiğini, 7 Ekim 1971 günü gözaltına alındığını, 16 Ekim 1971 günü tutuklandığını,

İddianamede kendisine isnat edilen suçları kabul etmediğini, 1968 yılında marksist rejimin memlekete faydalı olacağı yolunda bir konuşma yapmadığını, bilimsel sosyalizmi savunmadığını bilimsel sosyalizmi savunmadığını, hiç konuşmadığını ve şahsen tanıdığı birisinin yalan beyanı ile bu şekilde suçlandığını, iddianın uydurma beyanlara dayandığını, kabul etmediğini, Haziran 1969 tarihinde Ziraat Fakültesi kürsülerinin işgali olayına katılmadığını, esasen bu konuda Altındağ 2 nci Asliye Ceza Mahkemesinde açılan davada kendisinin isminin geçmediğini, diğerlerinin ise beraat ettiğini, Arapkir de evinde yapılan aramada sadece 8 adet haklarında mahkeme kararı bulunmayan "toplattırılmasına" piyasada serbestçe satılan alınıp okunabilen kitaplardan sekiz adedinin bulunduğunu bunun dışında herhangi bir yasak kitabın ve sol neşriyatın ele geçirilemediğini, sol yayın bulundurmanın dahi mahkeme kararı olmadıkça suç teşkil eylemiyeceğini, Ziraat Fakültesi fikir kulübüne 1968 yılında üye olduğunu, uzun müddet halkevinde görevli bulunduğunu, gerek dersleri ve gerekse Ankara Halkevindeki görevleri sebebiyle meşguliyetinin fazla olduğunu, evindeki arama sırasında bulunan ve ODTÜ. Öğrenci Birliği seçimleri sırasında kullanılan oy pusulasını 3-4 yıl önce Ziraat Fakültesi talebe cemiyetinden veya bir arkadaşından eline geçmiş olabileceğini, bu şahısları aslında yani ATİLLA KESKİN, SİNAN CEMGİL, SAİT KOZACIOĞLU, TAYLAN ÖZGÜR ve YUSUF ASLAN gibi şahısları tanımadığını, belli bir şahsın olmayan sol kolu havada bir kişinin tablosunu teşkil eden ve altında bir şiir yazılı bulunan tablonun kendisi tarafından yapılmış ve çizilmiş olduğunu, amatörce bir sanatla uğraşma gösterisi olduğunu, Timur ERKMAN'a 70 lira borcu olduğu için ona para gönderdiğini, hakkındaki bütün isnatların yersiz, mesnetsiz ve yakıştırma olduğunu beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Esas hakkındaki mütalâada belirtilen olaylara katılmadığını, Tarım Bakanlığı önündeki çadır kurulması olayına katıldığını gösteren hiç bir delilin mevcut olmadığını, bu alanda tanıklık yapan Orhan KAVUNCU'nun görgüye müstenit beyanda bulunmadığını, diğer şahit-

lerin ise kendisinden bahsetmediklerini, 1969 Haziran ayındaki kürsü işgali olaylarına katılmadığını, zira Ankara Halkevinde genel sekreter olarak görev yaptığını, evinde bulunan yayınların yasak ve toplatılmış yayınlardan olmadığını, piyasada serbestçe satılan bu kitapların elde bulundurulmasının suç olmadığının yargı organları kararları ile ve bilirkişi raporları ile sabit olduğunu, afiş denen resim ve yazıların ise tarafından amatör maksatlarla yapılmış ve yazılmış olduğunu, aleniyet unsuru olmadığından bunların suç teşkil edemeyeceğini, yasal bir kuruluş olan Ziraat Fakültesi Fikir Kulübüne 1968 yılında üye olduğunu, yasa dışı hiç bir eylem ve olaya katılmadığını, 30.11.1969 tarihinde halkevi başkanı seçildikten sonra kulüp ve dernekle fiili bir ilişkisinin olmadığını, müsnet suçu işlemediğinden hakkında beraat kararı verilmesini talep etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık Kadir ÇETİNKOL'un 1966 yılında Ziraat Fakültesine geldiği; Marksist-Leninist düşünceyi benimseyen bir kişi olarak 1968 yılında Ziraat Fakültesi Fikir Kulübüne üye olduğu; çeşitli yerlerde ve fırsat düştükçe Türkiye'de Marksist-Leninist bir rejimin uygulanmasının ve gerçekleştirilmesinin gerektiği yolunda konuşmalar yaptığı; 7.6.1968 tarihinde ziraat mühendislerinin yevmiyelerindeki dengesizlik sebebiyle önce bu masum amaç için başlatılıp, bilâhare devrimci bir hüviyet verilen boykota, yürüyüşe ve Tarım Bakanlığı önündeki çadır kurma olayına katıldığı; ETYÖO. sanıklarından M. Ali KABAKOĞLU ve diğer devrimci arkadaşları ile birlikte sanık Kadir'in Ağustos 1970 tarihinde Çivril ilçesinde Afyon ekimi konusunda yapılan bir açık hava toplantısına katıldıkları ve bu toplantıda DEV-GENÇ beyannameleri dağıttıkları; yakalandığında üzerinde ve ikametgâhında yapılan aramada ele geçirilen kitap, broşür, afiş vesair yayınların tamamen devrimci konularda olduğu ve özellikle mektuplarının arasındaki Timur ERKMAN'ın 21.7.1971 tarihinde yazdığı mektuptan Sıkıyönetimin ilânına ve soruşturmaların başlamasına rağmen devrimci hareketlere devam ettiği ve bu hareketleri desteklediği, maddî yardımda bulunduğu sanığın Z. F. 3K. 321 sıradaki polise verdiği, Z. F. 3K. 327 sıradaki C. Savcısına verdiği ve Z. F. 3K. 339 sıradaki Askerî Savcıya verdiği hazırlık ifadeleri ve D. T. 3K. 264 sayfadaki huzurda verdiği sorgusu ve keza D. T. 3K. 222 sıradaki yazılı sorgusu ile yaptığı dolaylı ikrarları ve bu ikrarları doğrulayıp, tamamlayan ve soyutluktan kurtaran yukarda zikredilen olaylara katılmış diğer sanıkların ifadeleri ve şahitlerden İrfan TUNÇ'un Z. F. 3K. 100/13 sıradaki hazırlık, D. T. 4K. 347 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadeleri, Orhan KAVUNCU'nun Z. F. 3K. 108 sıradaki hazırlık ve Z. F. 4K. 367 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadeleri ve yazılı delillerden Mrk. Yrt. Krl. 7K. 24/27 sırada mevcut Denizli Emniyet Müdürlüğünün yazısı; 3K. 313 ve 318 sıralarda mevcut sanığın üzerinde ve ikametgâhında yapılan aramada bulunan belgeler, yayınlar, Z. F. 3K. 338 sırada mevcut sanığa çeşitli yerlerden gelen ve devrimci konuları, örgüt meselelerini işleyen mektuplar vesair delillere kesin şekilde anlaşılmış bulunmaktadır.

Bu fiiller fikir kulübü üyesi, başka deyimle devrimci gençlik derneği mensubu bulunan sanık Kadir ÇETİNKOL'un devrimci ve DEV-GENÇ'in mensubu olması sebebiyle, kendisinden yapması beklenilen olaylar olarak ve fakat tek fiil halinde kabul edilmiş ve hukuki nitelik itibariyle teorik inceleme bölümünde kişisel sorumlulukların başlangıcında ve diğer sanıkların bölümlerinde gösterilen gerekçelerle T. C. K.'nun 141/5 nci maddesinde yazılı suçun maddî ve manevî unsurlarını oluşturduğu ve sanığın anılan madde uyarınca cezalandırılmasının gerektiği kanaatına ulaşılmıştır.

163. UĞUR GÜLER:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın Nisan 1971 tarihinde talebe cemiyetinin büyük makine dershanesinde tertiplediği forumda kürsüye çıkarak okulda kendi görüşlerinde olmayanların yaşatılmayacağını, bunların kara listeye alındığını, kendilerinin proleter devrimci olduklarını, işçi ve köylü haklarını savunacaklarını söylediğinden bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 142/4 ncü maddesi uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askeri Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 142/4-5, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 6 Ekim 1971 tarihinde Askerî Savcıya verdiği ifadesinde:

1968 yılında, Ziraat Fakültesine girdiğini, öğrenci olaylarına katılmadığını, herhangi bir örgüt ve kuruluşta kaydının bulunmadığını, forum sırasında konuşma yapmadığını, proleter devrimci olduğunu beyanla karşı gruptan olanlara imkân tanımayacaklarına dair herhngi bir söz sarf etmediğini beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

İddianamede iddia edilen Nisan 1971 tarihinde talebe cemiyetinin büyük makine dershanesinde düzenlenen forumda kürsüye çıkıp kendi görüşünde olmayanların yaşatılmayacağını, bunların kara listeye alındığını söylemediğini, iddianın asılsız olduğunu, savcının hangi delillerle iddia ettiğini bilmediğini, 3 numaralı Sıkıyönetim mahkemesinde sorgusu sırasında sorulan 1971 Nisan ayında ve şahsı hakkında ifade veren kişinin dediği gibi Nisan veya Mayıs 1971 aylarında ve ne de diğer zamanlarda kürsüye çıkarak konuşmadığını beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

1970 yılının Nisan veya Mayıs ayında talebe cemiyetinin düzenlediği bir forumda konuşma yaparak ceza kanununun 142/4-5 nci maddelerini ihlâl ettiğinden bahisle bu maddeler uyarınca tecziyesinin istendiğini, askeri savcının bu iddiasını tek bir şahit olan Mustafa DOYUK'un ifadesine dayandırdığını, böyle bir forumun gerçekten yapılıp yapılmadığı, yapılmış ise kendisinin konuşup konuşmadığı, konuşmuşsa yaptığı konuşmanın ne mealde olduğunun kesinlikle tespit edilmediğini, hayatında hiç bir zaman bir topluluk önünde konuşma yapmadığını, aleyhinde şahadette bulunan kimsenin forumun yapıldığı tarih ve saati kesinlikle belirtmediğini, tek bir şahidin kesin olmayan bir beyanı ile cezalandırma cihetine gidilemeyeceğinden bahisle hakkında beraat kararı verilmesini talep etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Askerî Savcı iddianamede sanık UĞUR GÜLER'in Nisan 1971 tarihinde tertiplenen bir forumda karşı görüşte olanların yaşatılmayacağını, kara listeye alındıklarını, işçi ve köylü haklarını savunacaklarını söylediğinden bahisle T. C. K.'nun 142/4 ncü, esas hakkındaki mütalâada ise T. C. K.'nun 142/4-5 nci maddesi uyarınca tecziyesini istemiştir. Sanık sorgu ve savunmasında iddia edildiği gibi tertiplenen forum konuşma yapmadığını, zikredilen sözleri sarf etmediğini, hayatında topluluk önünde konuşma yapmadığını beyan etmiştir. Sanığın iddiaları çürütülemediği gibi, mezkûr konuşma yapılmış olsa dahi bu haliyle sevk maddesinin unsurlarını taşımamaktadır. Müsnet suçun sübuta erdiğini gösteren ve sanığın tecziye edilmesini haklı kılan yeterli deliller mevcut olmadığından hakkında beraat kararı verilmesi uygun görülmüştür.

164. MEVLÜT DOĞAN:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın 18 Mart 1970 tarihinde Ali Safi KIRAL ve Orhan KAVUNCU isimli öğrencileri tabanca ile tehdit ve müessir fiilde bulunanlardan olduğunu, 5 nolu makine dershanesinde Cumartesi günleri öğleden sonra yapılan marksist seminer çalışmalarına katıldığından bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Sanığa müsnet suçlar sübut bulmadığından hakkında beraat kararı verilmesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

İddianamede kendisine yüklenilen ideolojik maksatlarla kendi görüşünde olmayan Orhan KAVUNCU ve A. Safi KIRAL isimindeki 2 öğrenciyi tabanca ile tehdit etmediğini, hakkında bu iddianamenin düzenlenmesine kadar umumî adliye mahkemelerinde herhangi bir soruşturma açılmadığını, iddianın bahsedilen oluş tarihinde hemen hemen bir buçuk yıl sonra Sıkıyönetim savcısına ifade veren asistan Celâl ER'in beyanına dayandığını, bunun ise gerçek dışı olduğunu, adı geçen şahıslarla hiç bir ilişkisinin bulunmadığını,

A. Ü. Ziraat Fakültesi 5 numaralı büyük makine dershanesinde yapıldığı iddia olunan Marksist-Leninist seminer çalışmalarını ilk defa Askerî Savcılıkta ifadesi alınırken öğrendiğini, böyle bir toplantı ve toplantıları duymadığını, kendisinin de iştirak etmediğini, yalnız besin maddeleri, İngilizce dersi, hayvan besleme tatbikatlarının bahsedilen dershanede yapıldığını, dersleri ve imtihan notlarını öğrenmek için, derslerle ilgili bir takım soruları sormak ve öğrenmek için o kürsüye gitmiş olabileceğini, başka bir nedenle kürsüye gitmediğini hukukî mesnetten yoksun bu iddiayı red ettiğini beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Hakkındaki iddiaların hiç birisinin gerçek olmadığını, ideolojik sebeplerle Orhan KAVUNCU ve Ali Safi KIRAL'ı dövmediğini, döviildüklerini iddia eden bu iki şahsın savcılığa verdikleri şikâyet dilekçesinde isminin geçmediğini, açılan dava umumî adliyede görülürken isminden bahsedilmediğini, dosya askerî makamlara intikal ettikten sonra ve olayın vukuundan bir buçuk sene geçtikten sonra asistan Celâl ER'in beyanı ile sanık haline getirildiğini, makine dershanesinde yapıldığı iddia edilen seminer çalışmalarına katılmadığını, böyle toplantının yapıldığından haberinin olmadığını, söz konusu dershaneye sadece dersleri dolayısiyle girdiğini, herhangi bir olayla veya gizli bir örgütle uzaktan yakından alâkasının bulunmadığını, savcının mütalâasına uygun olarak hakkında beraat kararı verilmesini talep etmiştir.

Sanık vekili Av. Hüseyin DUMAN yazılı olarak yaptığı savunmada:

İddianame ile müvekkilinin ceza kanununun 146/3. maddesi uyarınca tecziyesinin istendiğini, ancak esas hakkındaki mütalâada askerî savcının da beraat talebinde bulunduğunu, müvekkili Mevlüt DOĞAN'ın isnat edilen suçu işlediğini isbata yarar delil bulunmadığından hakkında beraat kararı verilmesini istemiştir.

Delillerin tartışılması:

Askerî Savcı iddianamede sanık MEVLÜT DOĞAN'ın Ali Safi KIRAL ve Orhan KAVUNCU isimli öğrencileri dövenler arasında bulunduğunu, marksist seminer çalışmalarına katıldığından bahisle T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi uyarınca tecziyesini, esas hakkındaki mütalâada ise hakkında beraat kararı verilmesini istemiştir. Sanık sorgu ve savunmasında Ali Safi KIRAL ve Orhan KAVUNCU'yu tehdit etmediğini, marksist seminer çalışmalarını ilk defa duyduğunu, iştirak etmediğini ileri sürmüştür. Sanığın iddialarının aksi ispat edilemediği gibi, müsnet suçun sübuta erdiği hususunda kanaatta hasıl olmadığından hakkında beraat kararı verilmiştir.

165. ZEKAİ BAKAR:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın 10 Haziran 1969 ile 19 Haziran 1969 tarihleri arasında devam eden kürsülerin işgali ve öğrenim yaptırılmaması şeklindeki olaylara katıldığını, Ekim 1969'da üç ay kadar devam eden boykota iştirak edenlerden bulunduğunu, 11 Aralık 1969 tarihinde öğrenci derneğini basarak Atatürk'ün portresini yırtanlar arasında bulunduğunu, Marksist ve Leninist seminer çalışmalarına katıldığından bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Sanığa müsnet suç sübut bulmadığından hakkında beraat kararı verilmesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık Askerî Savcıya verdiği 19.10.1971 tarihli ifadesinde:

1968 yılında Ziraat Fakültesine girdiğini, 1969 yılında vuku bulan kürsü işgali olayı ile ilgili olarak bir müddet tutuklu kaldığını ancak bu davadan beraat ettiğini, Ekim 1969'daki üç aylık boykota katılmadığını, öğrenci derneğinin basılması olayı ile ilgili olarak hakkında C. Savcılığınca takipsizlik kararı verildiğini, marksist seminer çalışmalarına katılmadığını beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

10 Haziran 1969 tarihinde başlayarak 19 Haziran 1969 tarihine kadar devam eden, Ziraat Fakültesi kürsülerinin işgali diye adlandırılan olayla bir ilgisinin bulunmadığını, esasen olay bir yıla yakın süre ilgili mahkemece incelenmiş ve neticede Altındağ 2. Asliye Ceza Mahkemesince beraat kararı verildiğini, yeniden delil olarak ileri sürülen tanık ifadelerini red ettiğini,

1969 yılı Ekim ayında başlayan yönetmelikle ilgili boykotun olduğunu hatırlamadığını, bu boykota fakültede yeni yönetmeliğe dahil 1, 2 ve 3 ncü sınıfların katıldığını, kendisinin Ziraat Fakültesine 1965-1966 yılında girdiğini, eski yönetmelik öğrencisi olduğunu, bu nedenle kendisinin durumunu hiç ilgilendirmeyen bu boykota katılmasının akıl dışı olduğunu, tanık ifadelerinde bu olaydan dolayı isminden bahsedene rastlamadığını, boykotlarla hiç bir ilgisinin bulunmadığını,

11 Aralık 1969 tarihinde Yıldırım Beyazıt Öğrenci Derneğini tahrip ederek içerdeki Atatürk'ün portresini yırtanlar arasında olduğu iddiasına gelince; Bu olaya daha evvelce adının karıştırıldığını, olay hakkında ifade verdiğini, Altındağ C. Savcılığınca koğuşturmaya yer olmadığına karar verildiğini, esasen ailesinin Ankara'da bulunması ve yurdda kalmaması nedeniyle olaya karışmasının söz konusu olmadığını, hakkında ileri sürülen iddiayı red ettiğini,

1970 yılında başlayıp, Sıkıyönetim ilânına kadar devam ettiği iddia edilen Marksist-Leninist seminer çalışmalariyle hiç bir ilgisinin ve bilgisinin olmadığını, seminer çalışmalarının yapıldığı 5 nolu makine anfisine gördüğü dersler dışında gitmediğini, bu konuda ifade veren tanıkların görgüye dayanmayan şahadetlerine itibar edildiğini, fakülteye seyrek olarak uğradığını, suçlamanın asılsız olduğunu beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Haziran 1969 ayında, Ziraat Fakültesi kürsülerinin işgali diye nitelendirilen bir olayla hiç bir ilgisinin bulunmadığını, 1969 yılı Ekim ayında başlayan boykota katılmasının düşünülemeyeceğini, fakülteye 1965 yılında girdiğini, eski yönetmelik öğrencisi olduğunu, bu boykotun nedeni kendisini ilgilendirmediğinden boykota katılmasına akıl dışı olacağını, Aralık 1969 tarihinde Yıldırım Beyazit Öğrenci Derneğinin tahrip edilerek içerideki Atatürk portresinin yırtılması olayı ile bir ilgisinin bulunmadığını, 5 numaralı makine dershanesinde yapıldığı söylenen seminer çalışmaları hakkında bilgisinin bulunmadığını, bu dershaneye dersleri dışında gitmediğini, bu olayların anayasayı ilga gibi bir amaca yönelik olmadığının anlaşıldığını, olaylarla ilgisinin bulunmadığının savcılıkça da anlaşılarak esas hakkındaki mütalâada beraatinin istendiğini, bu talebe uygun olarak hakkında beraat kararı verilmesini talep etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Askerî Savcı iddianamesinde sanık ZEKÂİ BAKAR'ın 10.6.1969 ile 19.6.1969 tarihleri arasındaki kürsü işgali olayına katıldığını, Ekim 1969 boykotuna iştirak ettiğini, 11.12.1969 tarihinde öğrenci derneğini basanlar arasında bulunduğunu, marksist seminer çalışmalarına

katıldığından bahisle T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi uyarınca tecziyesini istemiş, esas hakkındaki mütalâada ise beraat kararı verilmesini talep etmiştir. Sanık sorgu ve savunmasında kürsü işgali olaylarına ve üç aylık boykota katılmadığını, öğrenci derneği odasının basılması ile bir ilgisinin bulunmadığını, marksist seminer çalışmaları ile ilgili olarak bir bilgisinin bulunmadığını ileri sürmüştür. Sanığın iddialarının aksini gösteren, suçun sübuta ulaştığı hususunda kanaat bahşeden yeterli deliller mevcut olmadığından uygun görülen talep gibi sanığın beraatine hükmolunmuştur.

166. ERDAL EROĞLU:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın 10 Haziran 1969 tarihinde başlayarak 19 Haziran 1969 tarihine kadar devam eden ve kürsülerin işgali ile neticelenen olaylara katıldığını, 18 Mart 1970 tarihinde Ali Safi KIRAL ve Orhan KAVUNCU isimli talebeleri tabanca ile tehdit edip müessir fiilde bulunanlardan olduğundan bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/5-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa etmiştir.

Sanık Askerî Savcıya 20 Ekim 1971 tarihinde verdiği ifadesinde:

1965 yılında Ziraat Fakültesine girdiğini, 1969 Haziran ayındaki kürsülerin işgali ile neticelenen olayı hatırladığını, ancak bizzat iştirak etmediğini, 18 Mart 1970 tarihinde Orhan KAVUNCU'nun dövüldüğü mahalde bulunmadığını, ancak olay mahallinin yanında bulunan Kültür Teknik dershanesinde o gün kız kardeşinin bulunduğunu, ne olduğunu merak ederek onun yanına gitmiş olduğunu, kendisini orada gördükleri için yanlışlıkla başka birisinin yerine karıştırmış olabileceklerini, Orhan KAVUNCU'ya vurmadığını, olay yerine gittiğinde kalabalık bir öğrenci kitlesinin orada bulunduğunu, kavganın bitmiş olduğunu, Orhan KAVUNCU'yu tanımadığını, aynı gün akşam İskenderun'a hareket ettiği için vakaya iştirak edenleri tahkik ve tetkik imkânının kalmadığını, ideolojik yönlerden meydana gelen bir durumun mevcut olmadığını, bir küfür olayından meydana geldiğinin anlaşıldığını, 5 numaralı dershanede marksist seminer çalışmaları yapıldığına dair bir bilgisinin bulunmadığını, Şubat 1970 tarihinden itibaren İskenderun'da bulunduğunu, böyle bir olayı işitmediğini beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

A. Ü. Ziraat Fakültesine 1965-1966 ders yılında başladığını, 1970-1971 yılı ilk sömestirisinde mezun olduğunu, mezun olduğu tarihten beri İskenderun Ziraat Teknisyenliğinde Ziraat Yük. Müh. olarak mecburî hizmetini yapmakta olduğunu, öğrenci olduğu seneler içinde herhangi bir dernek, cemiyet ve gençlik örgütü ile ilgisinin olmadığını, herhangi bir ideolojiye de ilgi duymadığını ve benimsemediğini,

1969 yılı Haziran ayında meydana gelen ve Ziraat Fakültesi kürsülerinin işgali olayına iştirak etmesinin söz konusu olamayacağını, kendisinin 1969 yılı Haziran ayında Ankara'da olmadığını, Milas Cumhuriyet Savcısı olan eniştesinin yanında bulunduğunu, olay hakkında Altındağ 2 nci Asliye Ceza Mahkemesince açılan dava beraat kararına bağlanmış ve kesinleşmiş olup bu davada adından bahsedilmediğini, hakkında şikâyette bulunulmadığını, haksız iddia olunan suçlamayı yalan beyandan dolayı reddettiğini, 3 yıl sonra bu olayın yeniden DEV-GENÇ davası iddianamesinde yazılmış olmasının hukuka aykırı olduğunu,

18 Mart 1970 tarihinde ideolojik sebeplerle, Orhan KAVUNCU ve Ali Safi KIRAL isimli iki öğrenciyi dövmediğini, olayla hiç bir ilgisinin bulunmadığını, iddia olunan bu olayın meydana geldiği zaman olay yerinde olmadığını, öğrenci olan kız kardeşinin Ankara'ya gelmesi

nedeniyle onun yanına gittiğini, isnadın iftiradan ibaret bulunduğunu, bu konudaki şahitlerin ifadelerinin duymuştum, görmüştüm şeklindeki müphem beyanlara dayandığını, iddiaları red ettiğini, doğru olmadığını beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Bugüne kadar hiç bir dernek, cemiyet ve gençlik örgütü ile hiç bir ilişkisinin olmadığını, 10 Haziran 1969 tarihinde meydana gelen kürsü işgali olaylarına iştirak etmediğini, zira o tarihte Ankara'da bulunmadığını, böyle bir olayın ne amaçla nasıl yapıldığını nasıl meydana geldiğini bilmediğini, ismini sadece Orhan KAVUNCU'nun ileri sürdüğünü, 18 Mart 1970 tarihinde ideolojik sebeplerle Orhan KAVUNCU ve Ali Safi KIRAL'ın dövülmeleri olayı ile bir ilişkisinin bulunmadığını, müştekilerin C. Savcılığına verdikleri dilekçelerde isminin geçmediğini, sınıf tahakkümünü hiç bir zaman düşünmediğini, gizli amaçlı bir örgüt bilmediğini, böyle bir örgüte üye olmadığını, iştirakinin bulunmadığı mücerret suçlamalardan dolayı hakkında beraat kararı verilmesini talep etmiştir.

Sanık vekili Av. Hüseyin DUMAN yazılı olarak yaptığı savunmada:

Müvekkili hakkında esas hakkındaki mütalâada T. C. K.'nun 141/5-6 ncı maddelerinin tatbikinin istendiğini, sanıklar için tespit ve tasrih edilen fiillerin eylem mahiyetinde bulunduklarını, bilhassa işgal, boykot, koltuk yakılması ve karşılıklı müessir fiil hadiselerinin ileri sürüldüğünü, müvekkilinin bu gibi eylemlere iştirak ettiğine dair dava dosyasında sarih bir beyanın mevcut olmadığını, boykot ve işgallerin o tarihlerde kanun nazarında suç olmadığını, ancak 1490 sayılı Kanunla yapılan değişiklikten itibaren işgalin suç sayıldığını, bütün öğrencilerin katıldığı işgal ve boykot hareketlerinin mesuliyetini birkaç öğrencinin sırtına yüklemenin cezaların şahsiliği prensibi ile bağdaştırılamayacağını, boykot, işgal ve ideolojik sebeplerle müessir fiil hadiselerinin ceza kanunun 141 nci maddesi ile münasebetini bulmaya imkân olmadığını, fiilleri boykot, işgal ve müessir fiilden ibaret olan sanıkların 141 nci maddede mevcut bir cemiyet meydana getirdikleri veya böyle bir cemiyete girdikleri hususunda delil mevcut olmadığını, bu hareketlerin herkesin gözü önünde cereyan ettiğini, müvekkilinin DEV-GENÇ'le herhangi bir irtibatının bahis konusu olmadığını, boykot ve işgale iştirak etmenin gizli bir cemiyete dahil olmanın delili olarak kabul edildiğini, böyle bir kabulle mahkumiyet cihetine gidilemeyeceğinden müvekkili hakkında beraat kararı verilmesini talep etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Askerî Savcı iddianamede sanık ERDAL EROĞLU'nun Haziran 1969 kürsü işgallerine iştirak ettiğini, Ali Safi KIRAL ve Orhan KAVUNCU isimli talebeleri tabanca ile tehdit edip müessir fiilde bulunanlardan olduğundan bahisle T. C. K.'nun 146/3 ncü, esas hakkındaki mütalâada ise T. C. K.'nun 141/5-6 ncı maddeleri uyarınca tecziyesini istemiştir. Sanık sorgu ve savunmasında 1969 Haziran ayında meydana gelen kürsü işgali olaylarına iştirak etmediğini, o tarihlerde Milâsta bulunduğunu, Orhan KAVUNCU ve Ali Safi KIRAL isimli öğrencileri dövmediğini ileri sürmüştür. Sanığın iddialarını çürüten, suçun sübuta erdiğini gösteren yeterli delil elde edilemediğinden şüphe sanığın lehine yorumlanarak hakkında beraat kararı verilmesi uygun görülmüştür.

167. MACİT İNEGÖL:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın 10 Haziran ve 19 Haziran 1969 tarihleri arasında vuku bulan ve kürsülerin işgali ile neticelenen olaylara iştirak ettiğini, 5 numaralı makine dershanesinde yapılan seminer çalışmalarına iştirak ettiğini, 22 Şubat 1971 tarihinde Kültür Teknik binası önünde vuku bulan silahlı çatışmaya katıldığından bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/5-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 22.2.1971 tarihinde polise verdiği ifadesinde:

Hadise olan binanın üst katında bulunduğunu, hadiseye karışmadığını, karşı gruptan olduğu için kendisini teşhis ettiklerini beyan etmiştir.

Sanık 23.2.1971 tarihinde C. Savcısına verdiği ifadesinde:

Karakolda verdiği ifadesinin doğru olduğunu, olay sırasında binanın üst katında bulunduğunu, bu sebeple kimlerin atış ettiğini, kimlerin silah bulundurduğu, mukavemet ettiğini görmediğini, hadise ile bir ilişiğinin bulunmadığını beyan etmiştir.

Sanık 23.2.1971 tarihinde Asliye Ceza Hâkimine verdiği ifadesinde:

Şemsettin EVRENSEL'le birlikte öğretim üyesi Ali BALABAN'la görüşmek üzere Kültür Teknik kürsüsüne gittiklerini, orada bulundukları sırada silah seslerinin geldiğini, daha sonra silah seslerinin kesildiğini, polisin geldiğini sağcı gruba mensup bir talebenin kendisini göstererek yakalattığını, DEV-GENÇ'e mensup olduğu için kendisine iftira edildiğini beyan etmiştir.

Sanık Askerî Savcıya 23.9.1971 tarihinde verdiği ifadesinde:

1969 Haziran ayındaki kürsü işgali olaylarına katılmadığını, marksist seminer çalışmalarından haberinin bulunmadığını, katılmadığını, Kültür Teknik binası önündeki silahlı çatışmaya katılmadığını, Şemsettin EVRENSEL'le Prof. Ali BALABAN'ı görmeye gittiklerini, toplantıda olduğu için göremediklerini, devrimci öğrenci grubuna mensup olduğunu, gayelerinin Atatürk ilkelerini yurtta yenileştirmek, yurtta sulhu sağlamak olduğunu, iktidar ve komandoların öğrenim yerlerine saldırarak anarşik bir hava yarattıklarını, diğer olaylar hakkında bir bilgisinin bulunmadığını beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

10 Haziran 1969 tarihinden 19 Haziran 1969 tarihine kadar devam eden Ziraat Fakültesi kürsülerinin işgali olayına katılmadığını, uzaktan yakından hiç bir ilgisinin bulunmadığını, bu konuda açılan Altındağ Adliyesindeki davada hiç bir şahidin kendisinden bahsetmediğini, bunun da beraatle neticelendiğini, kendisinin üç sene sonra aşırı sağcı olan şahısların yalan beyanları ile Sıkıyönetimin ilânından sonra bu hadiseye karıştırıldığını,

Ziraat Fakültesi 5 numaralı makine dersanesinde yapıldığı iddia edilen Marksist-Leninist seminer çalışmalarına katılmadığını, böyle bir çalışmanında olduğunu ilk defa Askerî Savcılıkta ifadesi alınarak öğrendiğini, iddianın hayal mahsülü olduğunu,

22 Şubat 1971 tarihinde Kültür Teknik binası önünde vuku bulan silahlı çatışma olayına katılmadığını, olay günü sulama imtihanı için Şemsettin EVRENSEL ile birlikte Prof. Ali BALABAN'ı görmeye kültür teknik kürsüsüne gittiklerini, hocaların toplantı halinde bulunduğunu, kendilerinin üst katta toplantının bitmesini beklediklerini, bu sırada silah seslerinin geldiğini, bir süre sonra silah seslerinin kesildiğini, polislerin geldiğini, aşırı sağcı olan Hakkı DURAN isimli bir öğrencinin sivil polis ile üst kata çıkıp gelerek Şemsettin ile kendisini yakalattığını, aslında olayla yakından ve uzaktan bir ilgisinin bulunmadığını, olayın nasıl meydana geldiğini dahi görmediğini, halen olayla ilgisi olarak Aldındağ 4 ncü Asliye Ceza Mahkemesinde tutuksuz olarak yargılanmakta olduğunu, iddiayı red ettiğini beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Daha önce yaptığı savunmalarına ilâve edecek bir sözü olmadığını, eski savunmalarını aynen tekrarladığını, suçsuz olduğundan beraatine karar verilmesini istemiştir.

Delillerin Tartışılması:

Sanık Macit İNEGÖL'ün Ziraat FakültesiDevrimci Gençlik Derneğine üye olduğu, bilimsel sosyalizmi eylem klavuzu kabul edip Milli Demokratik Devrim Savaşının verilmesine inandığı ve fakülte içinde bu savaşın verilmesi cümlesinden olmak üzere olaylara katıldığı, Ziraat Fakültesinin devrimci eylem için uygun bir ortam haline gelmesi ve devrimcilerin mutlak egemenliğinin altına girmesi amacı ile özellikle karşıt fikirde olanların üzerinde devrimci terör yaratmak suretiyle onları sindirmek yoluna gittikleri, bunun için 18 Mart 1970 günü Ali Safi KRAL ve Orhan KAVUNCU'nun, 19 Mart 1970 günü de Fazıl TANIKER isimli öğrencinin dövülmesi olaylarında bulunduğu, 1970 yılında Sıkıyönetim ilân edilip Mayıs 1971 tarihinde devrimci gençlik derneğinin kapatılmasına kadar süren Ziraat Fakültesi 5 numaralı büyük makine dershanesinde haftanın Cumartesi günleri mesai saati dışında yapılan Marksist-Leninist seminer çalışmalarına katıldığını; 22 Şubat 1971 tarihinde Kültür Teknik binası önündeki yeşil sahada sağcılarla vukubulan silahlı çatışma olayına katıldığı sanığın polise verdiği Z. F. 1K. 17, Asliye Ceza Mahkemesine verdiği Z. F. 1K. 158 ve Askerî Savcıya verdiği Z. F. 3K. 238 sıralardaki hazırlık ifadeleri, DT. 3K. 269 ncu sayfadaki sorgusu ve DT. 3K. 233 sıradaki yazılı sorgusu ile şahitlerden Hüseyin AKKUŞ, Hakkı DURAN, Celâl ER, Rıza RENÇBEROĞLU ve Fazıl TANIKER'in daha önceki sanıkların hanelerinde gösterilen hazırlık ve yeminli son soruşturma ifadesi ve yazılı delillerin birlikte mütalâası sonucunda kesin şekilde sübuta ermiş bulunmaktadır.

Hükmün teorik inceleme bölümünde, kişisel sorumluluklar bölümünün bütün sanıklar için ortak olan konularda yapılan açıklama bölümünde ve daha önceki sanıkların hanelerinde ayrıntılı şekilde gösterilen gerekçelerle sanığın bu eylemleri tek fiil olarak ve devrimci gençlik derneği mensubu bir şahsın yapması mümkün görülen fiil şeklinde mütalâa edilmiş ve sanığın bu fiil ile T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 5 nci fıkrasında yazılı suçu oluşturduğu bu nedenle adı geçen madde uyarınca cezalandırılmasının gerektiği inancına ulaşılmıştır.

168. OSMAN KILIÇ:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın 1970 ve 1971 yıllarında yapılan Marksist ve Leninist diyalektik çalışmalarına iştirak ettiğini, 22 Şubat 1971 günü Kültür Teknik binası önünde vuku bulan silahlı çatışmaya katıldığından bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi gereğince tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/5-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 22.2.1971 tarisinde polise verdiği ifadesinde:

Kültür Teknik Kütüphanesinde oturmakta iken saat 11.00 sıralarında aşağıdan silah seslerinin geldiğini, bunu kimin attığını görmediğini, silah kullanmadığını, kimsenin üzerini aramadığını, kendisini teşhis edenler karşı gruptan olduklarından bu suçu kendisine isnat ettiklerini beyan etmiştir.

Sanık 23.2.1971 tarihinde polise verdiği ifadesinde:

Polisler geldiği sırada kibrit kutusu içinde bulunan iki adet dolu mermiyi yangın dolabı içine koymadığını, kimin koyduğunu bilmediğini beyan etmiştir.

Sanık 23.2.1971 tarihinde Cumhuriyet Savcısına verdiği ifadesinde:

İki adet mermiyi saklarken yakalandığını, kimseye ateş etmediğini, kütüphane de otururken saat 11.00 sıralarında silah seslerinin gelmeye başladığını, ateş edenler arasında bulunmadığını, olaydan sonra Tnran KÜLAHOĞLU ve kız arkadaşı Fecir ile salonda dolaşırken polis tarafından yakalandığını beyan etmiştir.

Sanık 23.2.1971 tarihinde Asliye Ceza Mahkemesinde verdiği ifadesinde:

Bir gün saat 11.00 sıralarında Kültür Teknik imtihanına hazırlanırken önce alt salonda daha sonrada dışarıdan silah seslerinin duyulduğunu, silah atan bir grubun endüstri bitkileri kürsüsü binasında gizlendiğini gördüğünü, öğrenciler arasında karşılıklı atış teati edildiğini, bilâhare polislerin gelerek kendisini yakaladığını, kavgaya karışmadığını, ateş etmediğini beyan etmiştir.

Sanık Askerî Savcıya 22.9.1971 tarihinde verdiği ifadesinde:

Makine dershanesinde Marksist seminer çalışmaları yapıldığından haberinin olmadığını, önce Site daha sonra Koç Yurdunda kalmaya başladığını, bu sebeple ders sonu doğruca yurda gittiğini, bu seminerlere katılmadığını, Kültür Teknik binasındaki silahlı çatışmaya iştirak etmediğini, olay sırasında üst kattaki çalışma salonunda bulunduğunu beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

Ziraat Fakültesi 5 numaralı makine dershanesinde Marksist ve Leninist seminer çalışmaları yapıldığını, diğer arkadaşları gibi kendisinin de Askerî Savcılıkta ifadesi alınırken öğrendiğini, hiç bir bilgisinin bulunmadığını, bilgisi bulunmayan bu konuda çalışmalara katılmasının da söz konusu olamıyacağını hiç bir soruşturmaya uğramadığını, hakkındaki tek tanığında kendisini tanıdığını sanmadığını, tanıklık yapmasının kasıtlı olduğunu, hiç bir maddî delile dayanmadığını,

22 Şubat 1971 günü kültür teknik binası önünde vuku bulan olaydan haberdar olmadığını Hakkı DURAN isimli bir tanığın yalan beyanı ile polis tarafından yakalanıp götürüldüğünü, beyan etmiştir.

Sanık vekili Av. Orhan İzzet KÖK yaptığı savunmada:

Müvekkilinin 5 numaralı makine dershanesinde yapıldığı ileri sürülen seminer çalışmalarına katılmadığını, bu seminer çalışmalarından bahseden iki tanığın ifadelerinin son derece zayıf ve muğlak olduğunu, görgüye müstenit beyanda bulunmadıklarını, bu iddianın başka bir delille desteklenemediği, Kültür Teknik binası önündeki silahlı çatışma olayına müvekkilinin katılmadığını, olayın geçtiği saatlerde derste bulunduğunu, tanık ifadelerinden müvekkilinin isminin geçmediğini, Ülkü Ocaklı bir militanın haksız ihbarı üzerine müvekkilinin yakalanıp emniyete götürüldüğünü, mevcut delillerle müvekkilinin mahküm edilemiyeceğini, müvekkiline isnat edilen bu olaylar esas alınarak müvekkilinin 141 nci madde anlamında kurulu bir örgüt üyesi kabul edilebilmesi için bu eylemlerin böyle bir örgütün plan, ve uygulamaları dahilinde yapıldığının, başka bir deyişle eylemlerin örgüt adına yapıldığının sabit olması gerektiğini, müvekkilinin DEV-GENÇ'in üyesi bulunduğuna dair bir delilin mevcut olmadığını, kanunen kurulmuş bu cemiyetin bir üyesi olmanın suç teşkil etmiyeceğini, ayrıca bu maddenin uygulanabilmesi için cebir ve şiddet unsurunun da mutlaka bulunması gerekeceğini, yani cemiyetin şiddet esasına dayanması icap ettiğini, müvekkiline isnat edilen suç unsur yönünden teşekkül etmediğinden hakkında beraat kararı verilmesini talep etmiştir.

Delillerin Tartışılması:

Sanık OSMAN KILIÇ'ın 1970 yılından Devrimci Gençlik Derneğinin Sıkıyönetim idaresince kapatıldığı Mayıs 1971 tarihine kadar Ziraat Fakültesi 5 numaralı büyük makine dershanesinde haftanın genellikle Cumartesi günleri yapılan, kapısında parkalı, postallı nöbetçi devrimcilerin beklediği, içeriye devrimci olmayanların alınmadığını seminer çalışmalarına iştirak ettiği; 22 Şubat 1971 tarihinde Kültür Teknik binası önündeki yeşil saha bölgesinde sağcılarla vuku bulan silahlı çatmaya katıldığı, polisin okula gelip kültür teknik binasını araması sırasında sanık Osman'ın 7,65 mm. çapında iki adet mermiyi yangın hortumu dolabına koyarken polis tarafından yakalandığı, sanığın ZF. 1K. 11, 14 sıradaki polis, ZF. 1K. 20 sıradaki C. Savcılığı, ZF. 1K. 157 sıradaki Asliye Ceza Mahkemesi, ZF. 3K. 237 sıradaki Askerî Savcılık ifadeleri ve DT. 3K. 269 sayfadaki sorgusu ve DT. 3K. 235 sıradaki yazılı sorgusu ile yaptığı

inkârlarına rağmen şahitlerden Hüseyin AKKUŞ'un ZF. 1K. 23 sıradaki hazırlık ve DT. 4K. 515 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadesi; şahit Celâl ER'in ZF. 3K. 103 sayfadaki hazırlık ve DT. 4K. 413 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadesi; şahit Nihat SEZER'in ZF. 1K. 30 sıradaki hazırlık ve DT. 4K. 469 sıradaki yeminli son soruşturma ifadesi ile ve ayrıca yazılı delillerden ZF. 1K. 7 sıradaki Osman KILIÇ'ta yakalanan iki adet 7,65 mm. çapındaki Alman menşeli Gece marka fişeğin sağlam ve kullanılmaya hazır, bu itibarla 6136 sayılı kanunun kapsamında bir fişek olduğuna dair ekspertiz raporu; ZF. 1K. 23 sırada sanığın olaya karıştığına dair teşhis zabıt varakası; ZF. 1K. 28 sırada Kültür Teknik binası içerisinde yapılan aramaya dair tutanak ve diğer sanıkların hanelerinde gösterilen şahitlerin hazırlık ve son soruşturma ifadeleri ve seminer çalışması yapıldığı konusundaki dosyada mevcut diyalektik materyalizm başlıklı seminer çalışması ile ilgili teksir edilmiş belgelerin birlikte mütalâası sonunda kuşkudan uzak bir şekilde sübuta ermiş bulunmaktadır.

Sanığın Ziraat Fakültesi Devrimci Gençlik Derneğine veyahutta bu derneğin ve daha geniş bir anlamla devrimcilerin yönetimi altında bulunan herhangi bir derneğe üye olduğuna dair kesin bir delil elde edilememiş olmakla beraber daha önceki sanıkların ve özellikle Tuslog olayları sanıklarından Mustafa ÜNSAL, Erkan BEZMEZ ve Fikret BABUŞ'un hanelerinde zikredildiği üzere bu kabil illegal cemiyetlerin üyesi sayılabilmek için şekli şartların aranmasına lüzum bulunmadığını, o cemiyetin gayesi istikametindeki faaliyetlere katılmış olmanın bir kimsenin cemiyet üyesi sayılması için yeterli olacağı yolundaki doktrine ve Tev. Tah. 1K. 199 sırada mevcut bilirkişi raporunun 25 nci sayfasındaki görüşüne dayanan gerekçelerle sanık Osman KILIÇ'ın da devrimci gençlik derneği üyesi olduğu kendiliğinden ortaya çıkmaktadır.

Bu itibarla sanığın fiili ile T. C. K.'nun 141/5 nci maddesinde yazılı suçun maddi ve manevî unsurlarını oluşturduğu ve anılan madde uyarınca cezalandırılmasının gerektiği yolunda tam bir vicdanî kanaat hasıl olmuş bulunmakadır.

169. NUH NACİ KAPTAN:

Sanık hakkındaki Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın 22 Şubat 1971 tarihinde kültür teknik binası önünde vuku bulan silahlı çatışma olayına katılmak suretiyle T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesini ihlâl ettiğinden bahisle anılan madde uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/5-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 22.2.1971 tarihinde polise verdiği ifaifadesinde:

Olay anında derste bulunduğunu, tabanca ile ateş etmediğini, karşı gruptan olduğu için kendisini teşhis ettiklerini, yakalanan tabancaların kime ait olduklarını bilmediğini beyan etmiştir.

Sanık 23.2.1971 tarihinde Cumhuriyet Savcısına verdiği ifadesinde:

Hadise günü derste olduğunu, dışardan silah seslerinin gelmeye başladığını, bazı öğrencilerin dersi terk edip dışarı çıktıklarını, olayı pencereden seyrettiklerini, kendisinin sınıftan çıkmadığını, pencereden seyrettiğini, silah atmadığını, ruhsatsız tabanca taşımadığını beyan etmiştir.

Sanık 23.2.1971 tarihinde Asliye Ceza Hâkimine verdiği ifadesinde:

Olay sırasında derste bulunduğunu, dışardan silah seslerinin gelmeye başladığını, sağ[illegible] bir grup öğrencinin derse girmemiş ve binaların etrafını kontrol etmiş olduklarını, Salim ELİŞ ve Mehmet TATLIELMA isimli ve tanımadığı diğer bazı kimselerin bulundukları [illegible]

ru ateş ettiklerini, silah atanlardan birisinin kendisini polise göstererek yakalattığını, Okan ALPAR ve Özer AYTAÇ isimli arkadaşlarına karşı gruptan bir öğrencinin silah çekerek üzerlerini aradığını, bu husus söylendiği halde emniyette nazara alınmadığını beyan etmiştir.

Sanık Askerî Savcıya 23.9.1971 tarihinde verdiği ifadesinde:

Kültür Teknikteki çatışmaya katılmadığını, derste bulunduğunu, derse girmeden önce komando denilen öğrencilerin fakülte civarında dolaştıklarını, derse girmediklerini, kendilerinin ise derse girdiğini bir müddet sonra patlama seslerinin duyulduğunu, sınıfta telâş çıktığını, sınıftan dışarı çıkmadığını, devrimci gruba mensup olduğunu, gayesinin Türkiye'nin bağımsız olması olduğunu, Atatürk ilkelerine bağlı olduğunu, devrimciliği bu ilkelere bağlılık olarak telâkki ettiğini, diğer öğrenci olayları hakkında bilgisinin bulunmadığını beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

22 Şubat 1971 tarihinde, Ziraat Fakültesi, Kültür Teknik kürsüsünde meydana gelen olayla hiç bir ilgisinin bulunmadığını, olay günü saat 8.30 - 10.30 arasında Kültür Teknik tatbikatı dersinde olduğunu, bunun yoklama ile öğrenilebileceğini, ders başladıktan bir süre sonra dışardan bir takım patlamalar duyduğunu, sınıfta panik çıktığını, olay sırasında sınıftan çıkmayarak ders hocasının uyarısı üzerine pencerelerden uzaklaşarak duvarların kenarlarına sığındıklarını, buna rağmen emniyete götürüldüğünü, 4 ncü Asliye Ceza Mahkemesince ilk duruşmada serbest bırakıldığını fakat 30.6.1971'de Sıkıyönetimce arandığını öğrenince Askerî Savcılığa gelip teslim olduğunu ve tutuklandığını, iddiayı reddettiğini, olayla hiç bir ilgisinin bulunmadığını beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Hiç bir şekilde açık veya gizli örgütsel faaliyette bulunmadığını, böyle bir örgüte üye olmadığını, savunmasına sorgusu sırasında söylediklerine ilâve edecek başka bir husus olmadığını, suçsuz olduğundan beraatine karar verilmesini istemiştir.

Delillerin tartışılması:

Askerî Savcı iddianamede sanık NUH NACİ KAPTAN'ın 22.2.1971 tarihinde Kültür Teknik binası önündeki silahlı çatışmaya iştirak ettiğinden bahisle T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi, esas hakkındaki mütalâada ise 141/5-6 ncı madde uyarınca tecziyesini istemiştir. Sanık sorgu ve savunmasında silahlı çatışma olayı ile ilgisinin bulunmadığını, o saatlerde Kültür Teknik tatbikatı dersinde olduğunu, açık veya gizli örgütsel faaliyette bulunmadığını, böyle bir örgüte üye olmadığını ileri sürmüştür. Tanık olarak dinlenen Hüseyin AKKUŞ ve Özdemir ALAOĞLU polise verdikleri ifadede sanık Nuh Naci KAPTAN'ın o günkü olaylara katıldığını beyan etmelerine karşılık, Hüseyin AKKUŞ mahkememize verdiği yeminli ifadesinde bu sanıktan bahsetmemiş, Yalova Asliye Ceza Mahkemesince ifadesi alınan Özdemir ALAOĞLU ise mesafenin uzaklığı nedeniyle kimlerin ateş ettiğini tespit edemediğini beyan etmişlerdir. Bu durumda yeminli alınan her iki ifade de sanığın ismi geçmemektedir. Sanığın iddialarını çürüten, suçun sübuta erdiğini gösteren, sanığın cezalandırılmasını haklı kılan yeterli delil mevcut olmadığından şüphe sanığın lehine yorumlanarak hakkında beraat kararı verilmesi uygun görülmüştür.

170. KENAN ÖNEN:

Sanık hakkında Askeri Savcı iddianamesinde:

Sanığın 22 Şubat 1971 tarihinde Kültür Teknik binasında vuku bulan silahlı çatışma olayına bizzat katıldığından bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi gereğince tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askeri Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/5-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 22.2.1971 tarihinde polise verdiği ifadesinde:

Olay günü Yıldırım Beyazıt yurdunda bulunduğunu, yurttan çıkıp derse gitmekte iken polislerin kendisini yakaladıklarını, tabanca ile ateş etmediğini, kimin ateş ettiğini bilmediğini, karşı gruptan olduğu için kendisini teşhis ettiklerini beyan etmiştir.

Sanık 23.2.1971 tarihinde C. Savcısına verdiği ifadesinde:

Ders sebebiyle Kültür Teknik binasında bulunduğunu, derslıanede iken kendisini yakaladıklarını, hadise olduğu sırada yurtta bulunduğunu, silah atmadığını, emniyet ifadesinin doğru olduğunu beyan etmiştir.

Sanık 23.2.1971 tarihinde asliye ceza hâkimine verdiği ifadesinde:

Olay sırasında yurtta bulunduğunu, fakültede silah atıldığını, bilâhare öğrendiğini, fakülteye geldiğini, Ali Rıza İLLEEZ ile birlikte olaydan sonra dershaneye gittiğini beyan etmiştir.

Sanık 23.9.1971 tarihinde Askerî Savcıya verdiği ifadesinde:

Olaylara katılmadığını, sabahleyin ilk iki derse girdiğini, daha sonra pasosunu almak üzere yurda gittiğini, saat 11.00 sıralarında tekrar fakülteye geldiğini, anormal bir durumun olmadığını, daha sonra çatışma olduğunu işittiğini, herhangi bir derneğe kayıtlı olmadığını, herhangi bir fikre bağlı olmadığını beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

22 Şubat 1971 tarihinde, Ziraat Fakültesi Kültür Teknik binası önünde vuku bulan silahlı çatışmaya katılmadığını, iddianın kasıtlı ve gerçek dışı beyana dayandığını, o anda başka yerde bulunduğunu, ispat edeceği şahitlerinin olduğunu, olay günü Yıldırım Beyazıt Öğrenci Yurdunda olduğunu, daha sonra Kültür Teknik binasına Zoo Teknik dersine gitmek üzere ayrıldığını, yolda Ali Rıza İLLEEZ isimli bir arkadaşı ile beraber olduklarını, çatışma olduğunu okula gelmeden evvel kavşakta öğrendiklerini, ancak binaların önüne geldiklerinde anormal bir durumun olmadığını, derse girdikten sonra polislerin geldiğini, olayla ilgisinin bulunmadığını, iddiayı red ettiğini beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Şahsına isnat edilen suçla hiç bir ilgisinin bulunmadığını, Kültür Teknik binası önünde vuku bulan çatışmaya katılmadığını, olay sırasında orada olmadığını, 14 olay tanığından sadece birisinin o da emniyet ifadesinde olmak üzere kendisinden bahsettiğini, aynı şahsın duruşmada bu ifadesini de değiştirdiğini, DEV-GENÇ'e kayıtlı olmadığını, hiç bir eylemine katılmadığını, şimdiye kadar hiç bir akıma kapılmadığını, bu nedenlerle suçsuz olduğundan hakkında beraat kararı verilmesini talep etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Askeri Savcı iddianamede sanık KENAN ÖNEN'in 22.2.1971 tarihinde Kültür Teknik binasında vukubulan silahlı çatışma olayına bizzat katıldığından bahisle fiiline uyan T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi, esas hakkındaki mütalâada ise 141/5-6 ncı madde mucibince tecziyesini istemiştir. Sanık sorgu ve savunmasında silahlı çatışma olayı ile bir ilgisinin bulunmadığını, olay sırasında Yıldırım Beyazıt Öğrenci Yurdunda olduğunu, DEV-GENÇ'e kayıtlı olmadığını, hiç bir eylemine katılmadığını öne sürmüştür. Tanıklardan Hüseyin AK-

KUŞ bu sanığın olaya iştirak ettiğini polisçe alınan ifadesinde beyan etmişse de yemini tahtında huzurda tespit edilen ifadesinde bu sanığın isminden bahsetmemiştir. Sanığın iddialarını çürüten, suçun sübuta erdiğini gösteren, cezalandırılmasını haklı kılan yeterli delil bulunmadığından şüphe sanığın lehine yorumlanarak beraati cihetine gidilmiştir.

171. SERPİL KURTGÖZÜ:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın Aralık 1970 tarihinde imtihan kâğıdına "yoksul köylü gardaş... Şimdiye kadar hep mutlu bir azınlık için çalıştın, çabaladın, bütün bu çabana rağmen hiç bir zaman emeğinin karşılığını alamadın, bunların altında yatan nedeni beraber görüşmek üzere 1 Mayısta köy kahvesinde yapılacak toplantıya katıl YAŞASIN EZİLEN HALKLARIN BERABERLİĞİ" mahiyetinde yazı yazarak öğretim görevlisine verdiğini, DEV-GENÇ militanları ile işbirliği halinde bulunduğunu, uzaktan ve yakından hareketlerini desteklediğinin tespit edilmiş bulunduğundan bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 142/4 ncü maddesi gereğince tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 142/4-5, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık Askerî Savcıya 30.9.1971 tarihinde verdiği ifadesinde:

1970 Aralık ayında yayın haberleşme dersinde köylüye nitap eden Sirküler bir mektup yazın dendiğini, bunun üzerine "yoksul köylü gardaş" cümlesiyle başlayan ve "yaşasın ezilen halkların beraberliği, kahrolsun toprak ağaları" cümlesiyle biten ve en alt kısmında köylü birliği kaydı olan yazıyı yazdığını, aynı kâğıtta yazılı bulunan CHE GUEVERA'YA TAPAR kaydının kendisi tarafından yazılmadığını, sonradan üstüne başkası tarafından kanaat olarak ilâve edildiğini zannettiğini, kimin yazdığını bilmediğini, o cümleleri o esnada aklına geldiği için yazmış olduğunu, DEV-GENÇ militanları ile işbirliği yapmadığını beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

İddianamede kendisine yüklenilen isnadı red ettiğini, hakkındaki Sirküler mektubun bir ders ödevi olarak kendisi tarafından yazıldığını, üzerindeki notun kendisine ait olmadığını, mektubun muhteviyatının suç teşkil eylemediğini, DEV-GENÇ militanlarıyla işbirliği halinde bulunmadığını, iddialarla uzaktan yakından hiç bir ilgisinin bulunmadığını beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Talebe iken 1970 öğrenim yılında, yayın ve haberleşme dersinde "Sirküler mektup" denilen bir haberleşme aracının hoca tarafından anlatılıp dersin sonuna doğru köylüye hitaben bir sirküler mektup yazmalarının öğretmen tarafından istenildiğini, 5 satırdan ibaret kısa bir mektup yazdığını, işte bu mektup nedeniyle 142/4-5 maddesiyle cezalandırılmasının istendiğini, yazdığı sirküler mektupla komünizim propagandası yaptığının düşünülemeyeceğini, suç işleme kastının bulunmadığını, müsnet suçu işlemediğinden hakkında beraat kararı verilmesini talep etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Askerî Savcı iddianamede sanık SERPİL KURTGÖZÜ'nün Aralık 1970 tarihinde imtihan kâğıdına komünizmi över mahiyette yazı yazarak öğretim görevlisine verdiğini, DEV-GENÇ militanlarıyla işbirliği halinde bulunduğunu, onların hareketlerini desteklediğinden bahisle T. C. K.'nun 142/4 ncü, esas hakkındaki mütalâada ise T. C. K.'nun 142/4-5 nci maddesi uyarınca tecziyesini istemiştir. Sanık sorgu ve savunmasında sirküler mektubun bir ders ödevi olarak kendisi tarafından yazıldığını, mektup muhteviyatının suç teşkil eyleme-

diğini, DEV-GENÇ militanlarıyla işbirliği halinde bulunmadığını, bu mektupla komünizm propagandası yaptığının düşünülemeyeceğini ileri sürmüştür. Sanığın iddialarının aksi çürütülemediği gibi, imtihan kâğıdına yazdığı yazıda da komünizmi öven bir mahiyet görülememiştir. Sanığa müsnet suçun sübuta erdiğini gösteren ve cezalandırılmasını haklı kılan yeterli deliller mevcut olmadığından hakkında beraat kararı verilmesi uygun görülmüştür.

172. SELAMİ SÖZER:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın 1968 yılında Amerikan büyük elçisinin hava alanına sokulmadığını öğrenince yanında bulunanlara "Aferim Çocuklar, emperyalizmle mücadele işte böyle olur" dediğini, zaman zaman kürtçülük ve bölücülük faaliyetleri yaptığını, 6 Ocak 1970 tarihinde sekreter koltuğunun yakılması olayını tasvip ettiğini ifade eylediğini, Ekim 1970 tarihinde bir grup şahsa "bu fakültede yalnız bir grup vardır. O da proleter devrimci gruptur" tarzında beyanatta bulunduğunu, 6 Kasım 1970 tarihinde Mustafa ARLI ile birlikte asistanlar temsilcisi olarak bir bildiri yayınladığını, bildiri de Türkiye halklarından bahsettiklerini, ikaz edilmelerine rağmen bildirinin tavzihi hususuna tevessül etmediklerini, 24 Şubat 1971 tarihinde yapılan bir forumda "Halklarımızın kurtuluşu için icap ederse silahlarımızla beraber devrimcilerin yanında çarpışacağız" tarzında hitap ettiğinin tespit edildiğinden bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 142/4, 80 nci maddeleri uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 142/1-5, 142/3-5, 173, 31, 33 ve 71 nci maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık Askerî Savcıya 30.9.1971 tarihinde verdiği ifadesinde:

Amerikan Büyükelçisinin hava alanına indirilmemesi sebebiyle yanındakilere "aferim çocuklar, emperyalizmle mücadele böyle olur" mealinde bir söz söylemediğini, sekreter koltuğunun yakılması olayını tasvip etmediğini, fakültede bir grup topluluk arasında devrimci olduğunu söylemediğini, fakültede sadece devrimci grup vardır diye bir söz kullanmadığını, 1970 yılı Kasım ayında Mustafa ARLI ile birlikte bir bildiri hazırladıklarını, ancak teksirde bir hata yaparak cümleyi yanlış yazdıklarını, bir arkadaşının kendisini ikaz ettiğini, elde kalan bildiri nüshalarını tashih ettiğini, ikinci bir bildiri ile tavzih edilmesi için Mustafa'ya teklifte bulunduğunu, Mustafa'nın ise nasıl olsa bir kısmı tashih edildi konuyu tekrar ortaya atmakta anlam yok diyerek yanaşmadığını, bunun üzerine ikinci bir bildiri yayınlamadıklarını, asistan Mehmet AKTAŞ'ın odasının tahrip edildiğini ertesi günü öğrendiğini, bu olayı kimlerin tahrik ettiğini, o zamanki cemiyet başkanı Turan KÜLAHOĞLU'ndan sorduğunu, onunda bilmediğini, tespit etmeye çalışacağını söylediğini, daha sonra bir bildiri hazırlanarak olayın takbih edildiğini, 5 nolu makine dershanesinde marksist seminer çalışmaları yapıldığını, bilmediğini, 24 Şubat 1971 tarihinde Amerikancı iktidarın faşistlerle işbirliği halinde olduğunu, devrimci asistanlar olarak devrimci arkadaşlarla halk savaşı vermemiz gerektiği şeklinde bir konuşma yapmadığını, keza kız arkadaşlara bir faşistle arkadaş olacağınıza bir devrimcinin dul eşi olun şeklinde söz sarf etmediğini beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

İddianamede kendisine yüklenen suçları red ettiğini, isnatlarla bir ilişkisinin bulunmadığını, 1968 yılı kış ayında Amerikan Büyükelçisinin hava alanına sokulmaması ve bunu bir öğrencinin derste söylemesi üzerine konuşma yaptığını beyan eden tanığın belirtilen tarihte kendisinin öğrencisi olmadığını, bir üst sınıfta olduğunu yani bahse konu tarihte kendinin tatbikatında bulunmasının imkânsız olduğunu, tanık 1968 yılı Mayıs sonuna kadar kendisinin derslerine devam ettiğini bu konunun Ziraat Fakültesi dekanlığından öğrenebileceğini dolayısiyle böyle bir konuşma yapmasının söz konusu olmadığını, tanığın açıkça yalan beyanda bulunduğunu, ayrıca kürtçülük bölücülük iddiasını şiddetle red ettiğini, böyle bir iddianın hiç bir belgeye dayanmadığını, yine bu tanığın "bu şahsın kürtçü ve bölücü olduğunu işittim" gibi hukukî olmayan beyanına istinaden iddianameye alındığını,

6 Ocak 1970 tarihinde dekanı temsilen sekreterinin koltuğunun yakılması olayında çok kesif doktora çalışmasının olduğunu, bu bakımdan son bir ay gün de 16-18 saati bulan çalışmalarını evde yürüttüğünü, olayın vuku bulduğu gün evde çalıştığını ve hadiseyi gazeteden öğrendiğini, bir tanığın, kendisinin bu hareketi tasvip ettiğini, söylediği şekildeki beyanının tamamen gerçek dışı olduğunu, böyle bir hareketi tasvip etmediklerini Mustafa ARLI ile birlikleri yayınladıkları duyuru ile ortaya koyduklarını, Ekim 1970 tarihinde bir grup şahsa hitaben "bu fakültede yalnız bir grup vardır. O da proleter devrimci gruptur" şeklinde konuştuğunun gerçek dışı olduğunu bunlar hakkında bir bilgisinin bulunmadığını,

6 Kasım 1970 tarihinde yayınlanan duyurunun, Ziraat Fakültesi asistanlarının her sene olduğu gibi 6 Kasım 1970 tarihinde bir toplantı yaptıklarını, toplantıda kendi sorunları ile ilgilenmek üzere iki temsilci, öğrenci sorunları ile ilgilenmek üzere de 3 karma kurul üyesi seçildiğini, bu toplantıda alınan kararlar, dilek ve temennilerin 9 Kasım 1970 tarihinde 3 sayfalık bir duyuru ile sadece hocalarına iletildiğini, muhteva olarak öğrenci hareketlerinin fakültelerine sıçramaması için çalışmalar yapılmasını, fakültedeki kliklesmeye son verilerek hocalarının el ele çalışmaları v.s. fakülte içi sorunlarını kapsayan bu duyurunun altındaki halkımız kelimesi daktilo tarafından (Halklarımız) olarak yazıldığını, bunun asistan Koray HAKTANIR ile Yücel AŞKIN tarafından farkına varıldığını ve hemen dağıtımının durdurulduğunu, kelimenin tashih edilip dağıtıldığını, kendisini uyaran iki asistan arkadaşına teşekkür ettiğini, kendilerine bu konuda soru soran olursa lütfen bunun yanlış yazıldığını ve üzüntülerini bildirmelerini diğer asistan arkadaşlarına ve kurul üyelerine durumu bildireceğini söylediğini, bu kelimeyi tahrif ederek çeşitli anlamlar çıkarttıklarını, duyurunun hiç bir siyasî amaç ve anlam taşımadığını,

24 Şubat 1971 tarihinde fakültede toplantı yapıldığını, ilk defa Askerî Savcılıkta öğrendiğini, kendisinin bu toplantıya katılmasının maddeten imkânsız olduğunu zira 22-23-24 Şubat 1971 tarihlerinde kendisi 7 çocuklu bir annenin ızdırabını dindirebilmek için Tıp Fakültesi kliniklerinde tedaviye yardımcı olmak için çaba sarfettiğini, bugüne kadar hiç bir talebe forum ve toplantısına katılmadığını, böyle bir konuşmayı tasvip etmediğini, bir bilim adamı olarak yasal fikir ve düşüncelerin zorla değil demokratik yollarla benimsenmesi gereğine inandığını ve tüm iddiayı reddettiğini beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Marksist felsefenin propagandasını yaptığını ileri süren bir tek tanığın mevcut olduğunu, bu tanığın da hazırlık ifadesinde böyle bir beyanda bulunduğunu, mahkemedeki ifadesinde bu hususta bahsetmediğini, asistan duyurusunun altındaki halklar kelimesinin bir daktilo hatası olarak bu şekilde yazıldığını, durum kendisine iletildiğinde derhal bunu tashih ettiklerini, bu yanlışlıktan duyduğu üzüntüyü arkadaşlarına açıkladığını, hiç bir zaman Kürtçülük ve bölücülük yapmadığını, fakültede yapılan marksist seminerlere katıldığına dair hiç bir tanık beyanının bulunmadığını, 24 Şubat 1971 tarihinde öğrenci forumunda konuşma yaptığını ileri süren tanıkların ifadelerinin çelişkilerle dolu olduğunu, büyük bir kısmının ifadelerinin görgüye ve duyguya müstenit olmadığını, başkalarından duyduklarını açıkça söyleyen bu tanıkların ifadelerine itibar edilmemesi gerektiğini, Amerikan büyükelçisinin Türkiye'ye gelişi ile ilgili olarak Yaşar İLLEEZ'le herhangi bir konuşma yapmadığını, 1970 yılı Ekim ayında Bahçe Mimarisi dersinde kürsüye çıkarak bir konuşma yapmadığını, zaten o sene Bahçe Mimarisi dersinin tarafından okutulmadığını, haksız ve asılsız ithamlarla karşı karşıya bulunduğundan mahkemece beraatine karar verilmesini istemiştir.

Sanık vekili Av. Haydar DEMİRASLAN yazılı olarak sunduğu savunmada:

Asistanlar bildirisinde Türkiye halklarından bahsedilmediğini, "Tüm İsteklerimiz Halkımız içindir" denilmek istenirken daktilo hatası olarak "Tüm İsteklerimiz Halklarımız içindir" ibaresinin yer aldığını, bildirilerin bir kısmı dağıtıldıktan sonra bu hatadan haberdar olduğunu, henüz dağıtılmamış olanlar üzerinde derhal gerekli tashihin yapıldığını, bildiride bazı gerçeklerin duyurulması üzerine çıkarları hâleldar olanların tedirgin olduklarını, bunun üzerine infial gösterdiklerini, bu sebeple müvekkilinin suçlandığını, o ana kadar temiz

bir geçmişi olan müvekkilinin bu bildiri ile birlikte bölücü ve kürtçü ilân edilivердiğini, müvekkilinin millî misak sınırları içinde Türk Ulusunun yaşamakta olduğuna inanmış Atatürkçü bir aydın olduğunu, müvekkilinin Yaşar İLLEEZ'le konuşmasını duyduğunu söyleyen Orhan KAVUNCU'nun o tarihde tatbiki derslerini bitirdiğini, devam cetvellerinden Selami SÖZER'in derslerine girmediğinin açıkça anlaşıldığını, derste bulunmayan bir kimsenin müvekkilinin siyasî mahiyette beyanlarda bulunduğunu söylemesinin maddeten imkânsız olduğunu, bu iddianın başka bir delille de teyit edilmediğini, 1970 yılında Bahçe Mimarisi dersine girmeyen müvekkilinin kürsüye çıkarak konuşma yapmasının mümkün bulunmayacağını sanık müvekkilinin 24 Şubat 1971 tarihli forumda konuşma yapmasına imkân olmadığını, zira o tarihte annesinin hastalığı sebebiyle Tıp Fakültesine muayeneye götürdüğünü, müvekkilinin "Biz de silahlanıp devrimci arkadaşlara yardım edelim" şeklinde konuştuğunu ileri süren Mehmet ŞEN'in bu ifadesinin görgüye dayanmadığını, nakle istinaden söylendiğini, bu sözlerin nerede ve ne zaman söylendiğinin vuzuha kavuşturulmadığını, müvekkilinin seminer çalışmalarına katılmadığını, kanunsuz hiç bir beyanda bulunmadığını, hiç bir cemiyete dahil olmadığını, tanıkların hemen hemen hepsinin gerçek olmayan hazırlık ifadelerinden huzurdaki şahitlikleri sırasında rucu ettiklerini, ithamlarına geri aldıklarını, müvekkilinin sekreter koltuğunun yakılması olayını tasvip etmediğini, aksine kaba hareketlerden kaçınılması hususunda beyanlarının bulunduğunu, koltuğun yakılması sırasında müvekkilinin fakültede bulunmadığını, bu iddianın da bir iftiradan ibaret bulunduğunu, tarafsız olmadıkları anlaşılan tanık beyanlarına itibar edilmemesi gerektiğini, müsnet suçun müstenidatı olarak gösterilen vakıalar sabit ve varit olmadığı gibi suçun maddî unsurları ile kasıt tekevvün etmediğinden müvekkilinin beraatine karar verilmesini talep etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık Selami SÖZER'in:

a. 1968 yılında Amerikan Büyükelçisi Commer'in hava alanına inmesine engel olacak şekilde gösteri yapılmasından sonra Yaşar İLLEEZ'e (Aferin çocuklar emperyalizmle mücadele böyle olur) tarzında söz söylediği; 57 öğrencinin fakülteye alınmadığı günlerde yapılan bir forum sırasında (gerektiğinde bunlara karşı silah dahi kullanmalıyız) tarzında konuşma yaptığı; 6 Ocak 1970 tarihinde dekan koltuğunun yakılması olayını tasvip ettiği; Ekim 1970 tarihinde bir grup öğrenciye hitaben (bu fakültede yalnız bir grup vardır oda proleter devrimci gruptur) tarzında söz söylediği yolunda yeterli delil elde edilememiş olmakla birlikte bir an bu beyanları yapmış olduğu sübuta erse dahi sözlerin komünizm propagandası mahiyetindeki sözler olarak kabul edilmesine imkân bulunmadığından sanığın müsnet T. C. K.'nun 142/5 nci maddesinde yazılı suçtan beraatına karar verilmesi uygun görülmüştür.

b. 6 Kasım 1970 tarihinde yapılan asistanlar toplantısında oylama sonucunda Ziraat Fakültesi asistanları temsilciliğine Selami SÖZER ile Mustafa ARLI'nın ve karma kurulu üyeliklerine de İbrahim GENÇ, Salih ÇELİKKALE ve Muammer ERDEM'in seçildiğini bildirmek ve eğitim, öğretimle ilgili fakülte içi konularda görüş ve isteklerini öğretim üyelerine ilân etmek üzere sanık tarafından yazılmış olan bir bildirinin altına bazı sloganlar yazıldığı ve en son sloganın tüm isteklerimiz halklarımız içindir), şeklinde olduğu sanığın hazırlık ifadesi ve huzurda verdiği DT. 3K. 281 sayfadaki sorgusu ile DT. 3K. 286 sıradaki yazılı sorgusu ve keza DT. 3K. 280 sıradaki sözü geçen bildiri karşısında sabit olmuş bulunmaktadır.

Sanık bildirinin altındaki "halklarımız" deyiminin yanlışlıkla yazıldığını, bunun "haklarımız" olacağını veya "halkımız" olacağını, meselenin bir daktilo hatasından ileri geldiğini ileri sürmüşse de konu üzerinde hassasiyetle duran bazı profesörlerin ve asistanların bildirinin yayımlanmasından hemen sonra ısrarla kendisine bu tabiri beğenmediklerini tekzip eder mahiyette düzeltmesini telefonla veya yüz yüze konuşma sırasında söylemiş olmalarına rağmen Selami SÖZER'in bu tabiri düzeltmediği veya bir yanlışlık eseri olduğu yolunda herhangi bir bildiri yayımlamadığı, hatta kendisine telefonla müracaat eden diğer Asistan Celal ER'e "sen çok cahil kalmışsın Türkiye'de etnik gruplar vardır, bunların hepsi ayrı ayrı halktır,

Bunların bağımsızlığı için mücadele etmek gerekir devrimci mücadelenin nedeni budur) şeklinde cevap verdiği Profesör Dr. Orhan DÜZGÜNEŞ, Profesör Dr. Ömer BAKIR, Doçent Dr. Muhsin YILMAZ, Celâl ER, Orhan KAVUNCU, Ali Safi KIRAL, Naci ASLAN, İlhan ÇATAL, İbrahim GENÇ, Asistan Muammer ERDEM ve Asistan Salih ÇELİKKALE'nin ittifak halindeki ve yerleri ötesi sanıklarda gösterilmiş olan beyanları ile anlaşılmış bulunmaktadır.

Bizzat hazırladığı bu bildiri ile kalabalık bir öğrenci, asistan, öğretim görevlisi ve idareci topluluğun bulunduğu Ziraat Fakültesi içinde sanığın milli sınırlarının içerisinde Türk Ulusunun bulunduğunu kabul etmeyip bir birinden çeşitli özellikleri ile ayrılan Türk ve başka etnik grupların mevcut olduğunu bunların her birine muhtariyet verilmesi lâzım geldiğini ifade ve ilân etmek suretiyle milli bütünlüğü ve milli duyguları yok edici ve zayıflatıcı ve bu itibarla yıkıcı propaganda yaptığı kesinlikle sabit olmuştur.

Yukarda yazılı gerekçelerle sübuta gösterilen bu fiil ile sanığın T. C. K.'nun 142 nci maddesinin 3 ncü fıkrasında yazılı suçun maddî ve manevî unsurlarını oluşturduğu ve bu nedenle sözü geçen madde uyarınca cezalandırılmasının gerektiği inancına varılmıştır.

173. METİN YELDAN:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın DEV-GENÇ'li militanlara muhtelif tarihlerde gerektikçe yol gösterdiğini, onlarla devamlı temas halinde bulunduğunu, toplantılarına girdiğini, üniversite anarşik hareketlerin sona erdirilmesi maksadıyla hazırlanan üniversiteler hakkındaki kanun taslağının öğretim görevlileri arasındaki görüşmesi sırasında FAŞİZM GELİYOR FAŞİZM GELİYOR tarzında konuştuğunu, Mart 1970 tarihinde kendilerine devrimci sıfatını takan şahıslara dönerek ÇOCUKLAR BENDE SİZİN GİBİ DEVRİMCİYİM-SİZLERİN GÖRÜŞÜNDE BULUNUYORUM şeklinde konuştuğundan bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 142/4 ncü maddesi uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 142/4-5, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık Askerî Savcıya 29.9.1971 tarihinde verdiği ifadesinde:

DEV-GENÇ'li personelle ilgi ve irtibatının olmadığını, bunların faaliyetleri hakkında malumatının bulunmadığını, Mart 1970 yılında devrimci olduğunu iddia eden bir grup öğrenciye karşı derste kendisinde devrimci olduğuna dair bir beyanda bulunmadığını, ders harici konuşma yapmadığını, üniversiteler hakkındaki tedbirler kanununun taslağı sırasında görüşler alınırken şahsi fikirlerini belirttiğini, faşizm geliyor diye bir söz sarf etmediğini, tedbirler kanunu taslağının görüşülüp görüşülmemesi hususunda bir fikir ileri sürdüğünü hatırlamadığını, anarşist öğrencilerin hareketlerinden dolayı tedbir almayan hükümet ve hükümet hakkında neden dolayı tedbir alınmamış olduğuna dair birkaç söz söylemiş bulunduğunu beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

İddianamede kendisine yüklenen eylemlerin suç teşkil eylemiyeceğini, iddianamede ileri sürülen DEV-GENÇ'li militanlara gerektikçe yol gösterdiği, onlarla irtibatlı olduğu, toplantılarına girdiği iddiasının tamamıyla gerçek dışı olduğunu, fakülte öğrencileri içinde DEV-GENÇ militanı ve mensubu olarak ilişki kurduğu hiç kimsenin bulunmadığını,

Üniversiteler hakkında kanun taslağının bir kurulda görüşülmesi sırasında kendisinin de görevli olarak konuşma yaptığını, bu konuşmasında "FAŞİZM GELİYOR" sözünü sarfetse de bunun mücerret mütalâa edilmemesi gerektiğini, bu bakımdan iddianın yersiz olduğunu, devrimci deyimine vermiş olduğu anlamın Atatürk ilkelerinde olan inkılâpçılığın eş anlamı olarak kullandığını, bununda bir suç teşkil eylemeyeceğini beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Savunmasını Avukatı Uğur ALACAKAPTAN'ın yapacağını beyan etmiştir:

Sanık vekili Av. Uğur ALACAKAPTAN yazılı olarak sunduğu savunmada:

Müvekkilinin DEV-GENÇ'li militanlara yol gösterdiği, onlarla irtibat halinde olduğu, beraber toplantı yaptığı yolundaki iddianın gerçek dışı ve delilsiz olduğunu, tanıkların bu konuda sağlam bilgi veremediklerini, hepsinin başkalarından duyduklarını beyan ettiklerini, müvekkili bir öğretim üyesi bulunduğuna göre öğrencileri ile temas halinde bulunmasının tabiî olduğunu, öğrencilerinin ideolojik eğilimlerine göre bir ayırıma tabi tutup bunlardan yalnız bir bölümü ile ilişki kurmasının beklenmemesi gerektiğini, staj komisyonu, seminer çalışmalarını yürüten kurul ve üniversite giriş sınavı işlerinde resmen görevlendirilen müvekkilinin öğrencilerle bu yüzden de temas zorunda bulunduğunu, müvekkilinin odasına girip çıkan talebeleri rahatlıkla gördüğünü söyleyen Profesör Orhan DÜZGÜNEŞ'in bu beyanının samimi olmadığını, bu tanığın odasından müvekkilinin bulunduğu kata giren kişileri değil binaya girenleri bile görmenin ihtimal dahilinde olmadığını, kaldıki Timur ERKMAN ve Ahmet AKGÜN ile müvekkilinin odada neler konuştuklarının da belli olmadığını, profesörler kurulunda bir taslağın görülmesi sırasında müvekkilinin ideolojik nitelikte bir konuşma yapmadığını, faşizm geliyor diye yüksek sesle söylemenin suç sayılamıyacağını, müvekkilinin "Ben de sizin gibi devrimciyim" sözünü nerede ve ne zaman söylediğini açıkça belirtilmediğini, müvekkilinin böyle bir cümle kullanmadığını, sadece devrimcilik sözünden söz etmenin suç teşkil etmemesi gerektiğini, naklen anlatılan bir takım hususlara dayanarak suçlamalara gitmenin hukuka aykırı olduğunu, bütün suçlamaların yersiz, isabetsiz ve delilsiz olduğunu, tatbiki istenilen 142 nci maddenin bir doktrin ya da siyasal rejimin, mevcut rejimi yıkmağa matuf propaganda ve övmesini yasakladığını, övmeden maksadın bilir kişi raporuna göre bir fiilin müdafaa ve övülmesi olduğunu, sarfedildiği ileri sürülen sözlerde bu unsurların bulunmadığını, izah edilen sebepler tahtında müvekkilinin suçsuzluğu anlaşıldığından hakkında beraat kararı verilmesini istemiştir.

Delillerin tartışılması:

Askerî Savcı iddianamede sanık METİN YELDAN'ın DEV-GENÇ'li militanlara yol gösterdiğini, onlarla temas halinde bulunduğunu, üniversiteler kanun taslağının görüşülmesi sırasında "Faşizm geliyor" tarzında konuştuğunu, Mart 1970 ayında devrimci talebelere hitaben "Çocuklar bende sizin gibi devrimciyim, sizlerin görüşünde bulunuyorum" şeklinde konuştuğundan bahisle T. C. K'nun 142/4 ncü, esas hakkındaki mütalâada ise T. C. K.'nun 142/4-5 nci maddesi uyarınca tecziyesini talep etmiştir. Sanık sorgusunda DEV-GENÇ'li militanlara yol göstermediğini, toplantılarına girmediğini, devrimci deyimini Atatürk ilkelerinden olan inkilâpçılık anlamında kullandığını ileri sürmüştür. Sanığın iddialarının aksi ispat edilemediği gibi, unsurları yönünden de müsnet suç tekevvün etmediğinden, hakkında beraat kararı verilmesi uygun görülmüştür.

174. ALİ RIZA İLLEEZ:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın 18 Mart 1970 tarihinde Orhan KAVUNCU ve Ali Safi KRAL isimli iki öğrenciyi tabanca ile tehdit eden ve müessir fiilde bulunanlardan olduğunu, 5 nolu makine dershanesinde yapılan marksist seminer çalışmalarına katıldığını, 22 Şubat 1971 günü Kültür Teknik binası önünde vuku bulan silahlı müsademeye katıldığını, 26 Kasım 1970 tarihinde asistan Mehmet AKTAŞ'ın odasına girerek tahribat yapan ve çekmecesine gübre doldurarak hakarette bulunduğundan bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi gereğince tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/5-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 1.2.1971 tarihinde C. Savcısına verdiği ifadesinde:

Mehmet AKTAŞ'ı tanımadığını, odasında tahribat yapıldığını gazetede okuduğunu, odasına girenler arasında bulunmadığını, kendisini niçin sanık olarak gösterdiğini bilmediğini, birbirine zıt iki kanattan hiç bir tarafı tutmadığını, beyan etmiştir.

Sanık 23.2.1971 tarihinde asliye ceza hâkimine şahit olarak verdiği ifade de:

Olay günü yurdun kantininde olduğunu, oradan çıkıp derse girmek üzere fakülteye doğru giderken arkasından Kenan ÖNEN'in seslenerek nereye gittiğini sorduğunu, derse gittiğini, söylediğini, bu sırada kültür teknik binasının olduğu yerde bir kalabalık gördüklerini, sorduklarında karşılıklı çatışma olduğunu söylendiğini, Kenan'la beraber derse girdiklerini, biraz sonra polisin geldiği söylenince Zeki KARA ve Özdemir ALAOĞLU isimli ve sağcı gruba mensup öğrencilerin dersten çıkıp polisin yanına gittiklerini, onlarla konuştuktan sonra silah attıkları iddiasıyla sanıkları gösterdiklerini, kimin silah attığını görmediğini beyan etmiştir.

Sanık Askerî Savcıya 2 Ekim 1971 tarihinde verdiği ifadesinde:

Orhan KAVUNCU'yu tanımadığını, bu şahsın dövülmesi olayına iştirak etmediğini, Marksist seminer çalışmalarına katılmadığını, kültür teknik silahlı çatışma olayına iştirak etmediğini, vaka yerine sonradan gittiğini, kimlerin silah attığını bilmediğini, olay yerinde bir kalabalığın bulunduğunu, bilâhare polisin geldiğini, asistan Mehmet AKTAŞ'ın odasını tahrip edenlerden olmadığını, kimin yaptığını bilmediğini, olayı gazetelerden okuduğunu beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

İddianamede kendisine yöneltilen suçları kabul etmediğini, 18 Mart 1970'de Orhan KAVUNCU ve Ali Safi KIRAL ile olan kavgaya iştirak etmediğini, olayı sonradan duyduğunu, bu olay hakkında Altındağ 2 nci Ceza Mehkemesinde ifade verdiğini, kendisinin bulunduğu celselerde o şahıslar mahkemeye gelmediklerinden kendilerini de şahsen tanımadığını, fizikî yapısı itibariyle bu şekil hareketlere girişmesine de imkân bulunmadığını,

1970 - 1971 yıllarında Ziraat Fakültesi büyük makina dershanesinde yapıldığı iddia edilen Marksist-Leninist seminer çalışmaları yapıldığını duymadığını böyle bir çalışmaya da katılmadığını, iddiayı red ettiğini,

22 Şubat 1971 tarihinde Kültür Teknik Kürsüsü önündeki silahlı çatışmaya katılmadığını, bu konuda sivil adliyede açılan davada şahit sıfatiyle dinlendiğini, o davada sanık olmadığını, şahadetine gölge düşürebilmek için bu davaya sanık sıfatiyle karıştırıldığını sandığını,

26 Mart 1970 tarihinde geceleyin asistan Mehmet AKTAŞ'ın odasının tahrip edildiğini sonradan duyduğunu, Mehmet AKTAŞ'ı tanımadığını, kendisini yani Mehmet AKTAŞ'ı ancak mahkemede görüp tanıdığını, Mehmet AKTAŞ'ın orada adı geçen fiili kendilerinin yaptığına dair hiç bir delili olmadığını, yalnız kendilerinden şüphelendiğini, söylediğini, iddiayı reddettiğini, neticeden bir kanunsuz hareketinin bulunmadığını beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Hiç bir zaman anayasayı tebdil ve ilgaya, T. B. M. M.'ni vazifesini yapmaktan men'e teşebbüs etmediğini, teşebbüs edenlere fer'i şerik olarak katılmadığını, gizli gayeli hiç bir örgüte üye olmayı düşünmediğini, Orhan KAVUNCU ve Ali Safi KRAL'la olduğu iddia edilen kavga hadisesine iştirak etmediğini, sağ kolu en küçük ters bir harekette çıktığından kavga edecek fizyonomiye sahip olmadığını, hazırlık ifadesinde ismini veren tanıkların bilgileri görgüye dayanmadığından duruşmada kendisini ithamdan vazgeçtiklerini, makine dershanesinde yapıldığı ileri sürülen seminer çalışmalarına katılmadığını, bu tip çalışmalardan haberinin bulunmadığını, Kültür Teknik binası önündeki silahlı çatışmaya katılmadığını, olaydan sonra ders için mezkür binaya gittiğini, orada toplanmış bulunan talebelerden hadiseyi öğ-

rendiğini, asistan Mehmet AKTAŞ'ın odasının tahribi ile ilgili olarak sorgusunda söylediklerini aynen tekrarladığını, iddiaların maddî destekten yoksun bulunduğunu, suçsuz olduğundan beraatine karar verilmesini istemiştir.

Delillerin tartışılması:

Askerî Savcı iddianamede sanık Ali Rıza İLLEEZ'in, Orhan KAVUNCU ve Ali Safi KRAL isimli öğrencileri tabanca ile tehdit edip, müessir fiilde bulunduğunu, marksist seminer çalışmalarına katıldığını, Kültür Teknik müsademesine iştirak ettiğini, asistan Mehmet AKTAŞ'ın odasında tahribat yaptığından bahisle T. C. K.'nun 146/3, esas hakkındaki mütalâada ise T. C. K.'nun 141/5-6 ncı maddesi uyarınca tecziyesi talebinde bulunmuştur. Sanık sorgu ve savunmasında Orhan KAVUNCU ve Ali Safi KRAL'ı dövmediğini, marksist seminer çalışmalarına katılmadığını, Kültür Teknik hadisesine iştirak etmediğini, Asistan Mehmet AKTAŞ'ın odasını tahrip etmediğini, gizli gayeli bir örgüte üye olmayı düşünmediğini ileri sürmüştür. Tanık Celâl ER'in mahkemede alınan ifadesinde Orhan KAVUNCU ve Ali Safi KRAL'ı dövdükleri ileri sürülen kişiler arasında sanığın ismi yer almamaktadır. Rıza RENÇBEROĞLU bu sanığın katıldığı hiç bir olaydan bahsetmemektedir. Mehmet AKTAŞ'ın iki öğrenciyi dövenler olarak saydığı isimler arasında sanık bulunmamaktadır. Sanığın iddialarını çürüten, suçun sübuta erdiğini gösteren ve cezalandırılmasına hakh kılan yeterli deliller mevcut olmadığından şüphe sanığın lehine yorumlanarak hakkında beraat kararı verilmesi uygun görülmüştür.

175. AHMET AKGÜN:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın Haziran 1968 boykotlarını müteakip, Tarım Bakanlığı önünde çadır kuranlardan olduğunu, 10 Haziran 1969 ile 19 Haziran 1969 tarihleri arasında kürsülerin işgali ve öğrenim yaptırılmaması şeklindeki olaylara iştirak ettiğinin tespit edildiğini, 1969 Ekim ayında başlayan ve üç ay süren boykota katıldığını, 6 Ocak 1970 tarihinde sekreter koltuğunu yakan şahıslar arasında bulunduğunu, makine dershanesinde yapılan marksist seminer çalışmalarına katıldığını, 22 Şubat 1971 tarihinde Kültür Teknik binası önünde vuku bulan silahlı çatışmaya iştirak edenler arasında bulunduğundan bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/5-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık Askeri Savcıya 2.10.1971 tarihinde verdiği ifadesinde:

1968 Haziran boykotu sonunda, Tarım Bakanlığının işgali olaylarına katılmadığını, o tarihlerde hasta olarak yattığını, 1969 yılı Haziran ayında kürsülerin işgali olayına da katılmadığını, 1969 yılı Ekim ayındaki boykotun yeni yönetmelikle ilgili olduğunu, kendisinin ise eski yönetmeliğe tabi bulunduğunu, bu sebeple bir ilişkisinin olmadığını, sekreter koltuğu yakılması olayını işittiğini, vaka yerinde bulunmadığını, DEV-GENÇ üyesi olmadığını, marksist çalışmalarla bir ilgi ve irtibatının bulunmadığını, Kültür Teknik olaylarına katılmadığını, bu olayı da gazeteden okuduğunu, esasen şiddet hareketlerini tasvip etmediğini beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

1966 yılında fakülteye kayıt olduğunu, Orhan KAVUNCU ile Ali Safi KRAL'ın hemşehrisi olduğunu, onlarında kendisi gibi aynı tarihte fakülteye girdiklerini, 1966-1967 yıllarında aralarında hiç bir anlaşmazlık olmadığını, sonradan Ali Safi ile Orhan KAVUNCU'nun sağcı gruba dahil olduklarını, kendisinin de bu gruba dahil olmasını teklif ettiklerini, reddettiğini, kendisinin solcu gruba dahil olduğunu, 1970 yılında fakülteyi bitirdiğini, bu tarihe kadar herhangi bir hadiseye katılmadığını, kendisinin T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesini ihlâl etmediğini, böyle bir şeyi de düşünmediğini,

Haziran 1968 ayında Tarım Bakanlığı önüne çadır kurma olayı ile bir ilgisinin bulunmadığını, o sırada Yüksek Öğretmen Okulunun revirinde yattığını, bu hususu revir kayıtlarından öğrenilebileceğini, hastalığı sebebiyle fakülteye uğrayamadığını, bu sebeple de boykota katılmadığını,

10 ve 19 Haziran 1969 tarihleri arasında fakültenin işgali ve öğretim yaptırılmaması olayına katılmadığını, bu konuda hakkında dava açıldığını, sonradan öğrendiğini, Altındağ Adliyesinde sanık sıfatiyle bir kere ifade verdiğini ve bir daha aranmadığını, neticede olayla ilgili haklarında beraat kararı verildiğini, olayla ilgisinin bulunmadığını,

1968-1969 yılında başlayan ve üç ay kadar devam eden boykot olayına da katılmadığını, bu olaya katılan öğrencilerin belgelik duruma düşmüş, yeni yönetmeliğe tabi öğrenciler olduğunu, halbuki kendisinin eski yönetmeliğe tabi olduğunu bu boykotun gayesi ile bir alâkasının bulunmadığını, bu bakımdan katılmasının da söz konusu olamayacağını,

6 Ocak 1970 tarihinde Dekan Orhan DÜZGÜNEŞ'in koltuğunu temsilen sekreter koltuklarından birinin yakılması olayı ile de ilişkisinin bulunmadığını, o sırada İdare Amiri İbrahim YILMAZ ile birlikte Yıldırım Beyazıt Yurdu lokantasında yemek yediğini, hadisenin vuku bulduğunu İbrahim beyle orada öğrendiklerini, bilâhare İdare Amiri İbrahim beyle olay yerine geldiklerini orada Erdoğan YILDIZ adında öğrenci işleri şefinin de bulunduğunu, birlikte dekan odasına giderek öğrencilerin odayı tahrip etmelerine mani olduklarını, esasen "şahitlerin olayı kendisinin yaptığını değil, yatıştırıcı rol oynadığını ifade etmektedirler" dediğini, kendisinin Yüksek Öğretmen Okulunda yatıp kalktığı için günün büyük kısmını orada geçirdiğini,

1970 - 1971 yıllarında Ziraat Fakültesi 5 numaralı makine dershanesinde Marksist-Leninist seminer çalışmaları yapıldığını, duymadığını, ilk defa bunu Askerî Savcılıkta ifade verirken öğrendiğini, böyle bir çalışmaya da katılmadığını, 22 Şubat 1971 tarihinde mezun olduğunu, fakülte ile hiç bir ilişkisinin kalmadığını, o sırada memleketi olan Elbistan'da olduğunu, bu bakımdan Ziraat Fakültesi Kültür Teknik binası önündeki silahlı müsademe olayına iştirak etmesinin de mümkün olmadığını, bu konuda Altındağ Adliyesinde açılan davada kendisinin isminin bulunmadığını, bilâhare Sıkıyönetim Askerî Savcılığında bir şahidin yalan beyanı üzerine olaya karıştırıldığını ve bunun üzerine iddianamede hakkında böyle bir iddianın yer aldığını, bu olayla uzaktan ve yakından hiç bir ilgisinin bulunmadığını beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Tarım Bakanlığı önündeki çadır kurulması olayına iştirak etmediğini, tek görgü tanığı Orhan DÜZGÜNEŞ'in de isminden bahsetmediğini, fakültedeki kürsü işgali olaylarına katılmadığını, 1969 boykotları ile ilgili ifade veren Orhan DÜZGÜNEŞ'in kendisini çağırıp konuştuğunu beyan ettiğini, halbuki diğer tanıkların bu hadise ile ilgili ifadelerinde isminin geçmediğini, Orhan DÜZGÜNEŞ'in mücerret beyanının aleyhinde yorumlanamayacağını, dekan sekreteri koltuğunun yakılması olayına karışmadığını, bilâkis yakmaya gelenlere engel olmaya çalıştığını, bu hususu şahit Erdoğan YILDIZ'ın da ifade ettiğini, makine dershanesinde yapıldığı söylenen seminer çalışmalarından haberinin bulunmadığını, çalışmalara katılmadığını, Kültür Teknik binası önündeki çatışmaya katılmadığını, zaten o tarihde fakülteden mezun olup memleketinde bulunduğunu, zikrettiği bu fiillerle anayasayı ortadan kaldırmaya çaba sarfettiğinin ileri sürülemeyeceğini, anayasal düzene saygılı bulunduğunu, gizli gayeli bir örgüte üye olmadığını, böyle bir örgütten haberdar bulunmadığını, DEV - GENÇ'e üye olmadığını, kendisine yöneltilen olay ve suçlarla hiç bir ilişkisi bulunmadığından hakkında beraat kararı verilmesini istemiştir.

Sanık Vekili Av. Hüseyin DUMAN yazılı olarak yaptığı savunmada:

Esas hakkındaki mütalâa ile müvekkili hakkında 141/5-6 ncı maddenin tatbikinin istendiğini, sanıklar için tasrih edilen fiillerin eylem mahiyetinde bulunduğunu, müvekkilinin boykot, işgal ve ideolojik gayelerle müessir fiilde bulunduğunun ileri sürüldüğünü, müvekkili-

nin bu suçların işlenmesine iştirak ettiğine dair dava dosyasında sarih bir beyanın mevcut bulunmadığını, kürsü işgali, boykot ve bakanlık önünde çadır kurma iddiaları ile ilgili olarak müvekkilinin umumî adliyeden beraat kararı aldığını, diğer taraftan müvekkilinin koltuk yakma olayına iştirak etmediği gibi bilâkis engellemeye çalıştığının öğrenci işleri şefi Erdoğan YILDIZ'ın şahadetinden anlaşıldığını, bütün fakültelerde öğrenciler arasında çatışmaların vuku bulduğunu, bunların ideolojik sebeplere dayandığının iddia edilemeyeceğini, boykot ve işgal hadiselerinin o tarihlerde kanunen suç sayılmadığını, ancak 1490 sayılı Kanunla yapılan değişiklikle işgalin suç sayıldığını, işgal ve boykotun bütün öğrencilerin iştirakiyle gerçekleştirilen fiilî bir durum olduğunu, bu hareketlerin mesuliyetini birkaç öğrenciye yüklemenin ve bunun gizli bir cemiyet tarafından yapıldığını, ifade etmenin cezaların şahsiliği prensibi ile bağdaştırılamayacağını, toplulukla işlenen suçlarda topluluk psikolojisinin varlığını ve etkisini kabul etmek gerektiğini, bu halde ferdin irade ve hareketlerinin topluluğun hareketlerine ister istemez tabi olacağını, bu durumda bir şahsın mesuliyetinin varlığından bahsetmenin son derece güç olduğunu, boykot, işgal ve müessir fiil olaylarının 141 nci maddeyle münasebetini bulmaya imkân olmadığını, müvekkilinin 141 nci madde kapsamındaki bir cemiyete girdiği hususunda hiç bir delilin bulunmadığını, işlendiği iddia olunan fiillerin herkesin gözü önünde işlendiğini, müvekkilinin DEV-GENÇ'le yakından ve uzaktan bir irtibatının olmadığını, boykot ve işgal olayına iştirakin gizli bir cemiyet üyesi olarak kabul edilmeye sebep teşkil edemeyeceğini, isnat edilen suçun unsurları teşekkül etmediğinden hakkında beraat kararı verilmesini talep etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Askerî Savcı iddianamede sanık AHMET AKGÜN'ün Tarım Bakanlığı önünde çadır kuranlardan olduğunu, Haziran 1969 kürsü işgallerine iştirak ettiğini, üç ay süren boykota katıldığını, sekreter koltuğunu yakanlar arasında bulunduğunu, marksist seminer çalışmalarına katıldığını, kültür teknik silahlı çatışmasına iştirak ettiğinden bahisle T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi, esas hakkındaki mütalâaada ise 141/5-6 ncı madde uyarınca tecziyesini istemiştir. Sanık sorgu ve savunmasında çadır kurma olayı ile ilgisinin bulunmadığını 1969 yılındaki kürsü işgali ve boykot hadiselerine karışmadığını, sekreter koltuğunun yakıldığı mahalle olayın vukuundan sonra geldiğini, marksist seminer çalışması yapıldığını duymadığını, kültür teknik çarpışması sırasında mezun olduğundan memleketi olan Elbistan'da bulunduğunu, gizli gayeli bir örgüte üye olmadığını, DEV-GENÇ'in üyesi olmadığını ileri sürmüştür. Sanığın iddialarını çürüten, suçun tekevvün ettiğini gösteren, tecziyesini haklı kılan yeterli deliller mevcut olmadığından beraatine karar verilmesi uygun görülmüştür.

176. ALÂATTİN SABANCI:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın 1970 ve 1971 yıllarında Cumartesi günleri öğleden sonra 5 nolu makine dershanesinde yapılan marksist seminer çalışmalarına katıldığından bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 141/5 nci maddesi gereğince tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Sanığa müsnet suç sübuta ermediğinden hakkında beraat kararı verilmesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 2 Ekim 1971 tarihinde Askerî Savcıya verdiği ifadesinde:

Marksist diyalektik seminer çalışmaları hakkında hiç bir malumatının olmadığını, kimlerin iştirak ettiğini bilmediğini, ikinci sınıfta iken fikir kulüplerine üye olduğunu, bu üyeliğinin 1,5 ay kadar sürdüğünü, toplantılara katılmadığından aramızda yerin yoktur diyerek kendisini uzaklaştırdıklarını, sonrada kaydını sildirdiğini, bundan başka bir teşkilâtta kaydının bulunmadığını, DEV-GENÇ'le irtibatının bulunmadığını beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

Kendisine iddianamede yüklenilen tek isnadı reddettiğini, Ziraat Fakültesi büyük makine dershanesinde Marksist-Leninist seminer çalışmalarına katılmadığını, böyle bir toplantının yapıldığından da haberinin olmadığını, fakültesinde ve sınıfta başarılı bir öğrenci olduğunu, dersleri ile meşgul bulunduğunu, iddiayı reddettiğini beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Ziraat Fakültesinde yapıldığı iddia edilen Marksist-Leninist seminer çalışmaları ile bir ilgisinin bulunmadığını, bu çalışmalardan haberinin olmadığını, T. C. K.'nun 141/5 nci maddesini ihlâl eden hiç bir davranış içinde bulunmadığını, Savcının esas hakkındaki mütalâasına uygun olarak hakkında beraat kararı verilmesini istemiştir,

Delillerin tartışılması:

Askerî Savcı iddianamede sanık Alâattin SABANCI'nın marksist seminer çalışmalarına katıldığından bahisle T. C. K.'nun 141/5 nci maddesi uyarınca tecziyesini istemiş, esas hakkındaki mütalâada ise beraat kararı verilmesini talep etmiştir. Sanık sorgu ve savunmasında Marksist seminer çalışmaları yapıldığını, duymadığını, çalışmalara katılmadığını ileri sürmüştür. Fakültenin 5 nolu makine dershanesinde yapılan çalışmalara sanığın da iştirak ettiği hususunda herhangi bir delil elde edilemediği gibi, suçun sübut bulduğu hususunda vicdanî kanaatte hasıl olmadığından hakkında beraat kararı verilmiştir.

177. M. SABRİ ÜLGE:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın 5 nolu makine dershanesinde yapılan seminerlere katıldığından bahisle fiiline uyan T. C. K.'nun 141/5 nci maddesi uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Sanığa isnat edilen suçlar sübut bulmadığından hakkında beraat kararı verilmesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 4 Ekim 1971 tarihinde As. Savcıya verdiği ifadesinde:

DEV-GENÇ olaylarının hiç birisine katılmadığını, olaylarla uzaktan yakından bir irtibatının bulunmadığını, 1968 yılında Ziraat Fakültesine kaydolduğunu, 1969 yılında talebe cemiyeti denetim kuruluna seçildiğini, umumiyetle ders çalışmakla vakit geçirdiğini, ameliyatlı olduğu için bedenen eylemli hareketlere iştirak etmesinin maddeten imkânsız olduğunu, marksist seminer çalışmalarına katılmadığını, devrimci olmadığını, kimlerin iştirak ettiğini bilmediğini beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

1970 - 1971 yıllarında ve Sıkıyönetim ilânına kadar Ziraat Fakültesi 5 numaralı makine dershanesinde marksist-leninist seminer çalışmalarına katılmadığını, hakkındaki şahit CELÂL ER'in beyanının gerçek dışı olduğunu, fakültesinde başarılı bir öğrenci olduğunu beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Sorgusunda söylediklerine ilâve edecek başka bir savunmasının olmadığını, savcının istemiş olduğu beraat talebinin benimsenmesini ve hakkında beraat kararı verilmesini talep etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Askerî Savcı sanık M. SABRİ ÜLGE hakkında iddianamede T. C. K.'nun 141/5 nci maddesi uyarınca tecziye, esas hakkındaki mütalâada ise beraat talebinde bulunmuştur. Sanık M. Sabri ÜLGE ile ilgili olarak sanıklardan Alâaddin SABANCI'nın hanesinde zikredilen gerekçelerle beraat kararı verilmesi uygun görülmüştür.

178. MUZAFFER TEZEL:

Sanık hakkında Askeri Savcı iddianamesinde:

Sanığın 11 Aralık 1969 tarihinde öğrenci derneğini gece leyin işgal ederek bulunan eşyaları tahrip eden grup arasında olduğunu, 5 nolu makine dershanesinde marksist seminer çalışmalarına katıldığını, Aralık 1970 tarihinde yapılan bir imtihan kâğıdına "Köylü Kardeşler, çağımız emperyalizme karşı kurtuluş savaşlarının verildiği bir devirdir. İşçi ve köylüler işbirlikçiler tarafından gaddarca öldürülmektedir. Genç öğrencilerin insafsızca kurşunlandığı çağda emperyalizm, girdiği her ülkeden işçi sınıfının önderliğinde başlayan halk savaşlarıyla kapı dışarı edilmiştir. Emperyalizm silahlı mücadele ile kovulacaktır. Yaşasın halkların bağımsızlık savaşı. Yaşasın tam bağımsız ve gerçekten demokratik Türkiye" mealinde bir yazı yazdığından bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askeri Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 142/4-5, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık Askeri Savcıya 6 Ekim 1971 tarihinde verdiği ifadesinde:

1967 yılında fakülteye girdiğini, fakir bir ailenin çocuğu olduğunu, talebe cemiyeti odasını süpürdüğünü, bunun karşılığında 50 lira aldığını, öğrenci derneğinin işgali olayına katılmadığını, olay esnasında odayı süpürmekle meşgul olduğunu, yurttan her gün gürültü geldiği için bununda o mahiyette bir gürültü olduğunu zannederek vaka yerine gitmediğini, temizlik işi bittikten sonra gidip baktığında odanın gerçekten tahrip edilmiş olduğunu gördüğünü, 5 nolu makine dershanesine sadece İngilizce dersi çalışmaları için gittiğini hatırladığını, bu tip çalışma yapıldığını bilmediğini, imtihan kâğıdına o yazıyı hangi tarihte yazdığını hatırlamadığını, derse çalışmadığı için imtihan kâğıdına bir şey yazamadığını, boş kâğıt vermemek için yanında oturan talebenin kâğıdına bakarak onun yazdıklarını aynen kendi kâğıdına yazdığını, bunu yaparken farkına varmadığını, o anda aklına başka bir şey gelmediğini beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

11 Aralık 1969 tarihinde Yıldırım Beyazıt Öğrenci Derneğine ait odanın gece tahrip edilip Atatürk portresinin yırtılması, kırılması olayı ile hiç bir ilişiğinin bulunmadığını, nitekim bu konuda Altındağ C. Savcılığı tarafından açılan tahkikat neticesinde bilirkişi incelemesine dayanan ve olay yeri keşfine istinaden bir koğuşturmaya yer olmadığı kararının mevcut olduğunu, bu kararda bayrağın yırtılmasının, yere atılmasının ve Atatürk'ün gençliğe hitabesinin alt kısmının yırtılmasına rağmen büstün parçalanmasının söz konusu bulunmadığını, Atatürk'ün resmine bir yurt sever olarak kimsenin el uzatamayacağını, kendisinin de uzatmadığını, iddiayı şiddetle reddettiğini,

Ziraat Fakültesi 5 numaralı makine dersanesinde Marksist-Leninist bir seminer çalışması yapıldığı hususunda bilgisinin bulunmadığını ve böyle bir çalışmaya katılmadığını,

Hatırında kaldığına göre Aralık 1970 tarihinde yayın ve haberleşme dersi asistanlarından Mehmet AKTAŞ'ın dersinde imtihan kâğıdına yazmış olduğu yazının Ülkü Ocaklılarla ilişkisi bulunan bu asistanı kızdırmak kastına matuf bulunduğunu, öğrencilik psikolojisi içinde yapılmış bir eylem olduğunu, T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesinde yazılı suç kastı ile mutabakat arzetmediğini, bu sınav kâğıdı dolayısiyle fakülte idaresi tarafından herhangi bir disiplin koğuşturması yapılmadığını beyan ve ifade etmiştir.

Sanık savunmasında:

Hakkında ileri sürülen 1 nci suçla ilgili olarak Altındağ Adliyesince takipsizlik kararı verilmiş olduğunu, bu olayla hiç bir ilgisinin bulunmadığını, 2 nci suçla da ilgisinin olmadığını, 3 ncü suçun delili olarak gösterilen ödev kâğıdının öğretim üyesi ile öğrenci arasında teati

edilen bir müessese olması dolayısiyle propaganda mahiyetini taşımadığını, bu ödev kâğıdı ile propaganda yapmadığını, kastının propaganda olmayıp öğretim üyesini kızdırmak olduğunu, bu nedenle 142/4-5 nci maddenin tatbikine imkân bulunmadığından hakkında beraat kararı verilmesini istemiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık MUZAFFER TEZEL'in Ziraat Fakültesi 5 numaralı büyük makine dershanesinde yapılan Marksist-Leninist seminer çalışmalarına katıldığı, bilincini artırdığı; Aralık 1970 tarihinde Asistan Mehmet AKTAŞ'ın yayın ve haberleşme dersinde köylülere hitaben bir sirküler-mektup yazılması konusunda verilen görev üzerine sanığın (köylü kardeşler)... çağımız emperyalizme karşı kurtuluş savaşlarının verildiği, işçilerin köylülerin işbirlikçiler tarafından gaddarca öldürüldüğü işçi sınıfından yana çıkan genç öğrenci arkadaşların insafsızca kurşunlandığı bir çağdır. Emperyalizm girdiği her ülkede aynı planı uygulayıp bu ülkenin en gerici ve tutucu sınıf ve tabakaları ile işbirliği yapmıştır. Amma girdiği her ülkeden silahla, işçi sınıfının önderliğinde başlayan halk savaşları ile kapı dışarı edilmiştir. Bu, er veya geç Türkiye'de de böyle olacak ve emperyalizm silahlı mücadele ile kovulacaktır. Yaşasın halkların bağımsızlık savaşı ... kahrolsun faşizm ... yaşasın tam bağımsız ve gerçekten demokratik Türkiye ... kahrolsun Amerikan emperyalizmi ve onun yerli işbirlikçileri) şeklinde yazılar yazdığı sanığın Askerî Savcıya verdiği ZF. 3K. 307 sıradaki hazırlık ifadesi, huzurda verdiği DT. 3K. 272 sayfadaki sorgusu ve DT. 3K. 243 sıradaki yazılı sorgusu ile bu beyanları doğrulayıp tamamlayan şahit Mehmet AKTAŞ'ın ZF. 3K. 78/4 sıradaki hazırlık ve DT. 4K. 421 sıradaki yeminli son soruşturma ifadesi ve keza ZF. 3K. 85 sırada mevcut sanığın el yazısı ile yazılmış söz konusu sirküler mektup ile sübuta ermiş bulunmaktadır.

Sanık bu mektubu komünizm propagandası yapmak için değil Ülkü Ocaklı öğrencilerle ilişkisi bulunan Mehmet AKTAŞ'ı kızdırmak kastı ile yazdığını, bu sebeple suçun manevî unsuru olan kastının mevcut olmaması yönünden sübuta ermediğini ileri sürmüşse de; sanığın bu savunması; o gün aynı derste bulunan diğer bütün devrimcilerin aynı mahiyette ve millî demokratik devrim savaşının sloganlarını ihtiva eder tarzda yazılar yazmış olmaları karşısında hareketin diğer devrimci arkadaşlarla birlikte daha önceden düşünülmüş fikir birliğine varılmış bir hareket olduğu anlaşılmaktadır ki sanığın kasıt yönünden olan savunmalarına itibar etmeye imkân görülememiştir.

Sirküler mektubun muhtevasına dikkat edildiğinde, Marksist-Leninist düşüncenin öngördüğü şekilde ifadelerin ve bu düşüncenin teorisinde ve pratiğinde kullanılan tabirlerin bulunduğu ve işçi sınıfının toplumun asıl sınıfı olduğu, değerin işçi sınıfının emeği ile yaratılmış olması sebebiyle her şeyin işçi sınıfının malı olması lâzım geldiği, böylece Türkiye'de emperyalizm, emperyalizmin işbirlikçileri ve feodal kalıntılara karşı millî demokratik devrim vermek suretiyle komünist devlet düzeninin yaratılması için işçi sınıfı iktidarının kurulması ve proleterya ihtilâlinin yapılması işçi sınıfının politik iktidarı proleterya ihtilâli ile ele geçirmesinden sonra toplumdaki bütün sınıfların ortadan kaldırılması ve proleteryanın mutlak hâkimiyetinin sağlanması ondan sonra da sınıfsız bir komünist toplumun yaratılması gerektiği şeklinde fikirlere sahip olduğu, açıkça müşahade edilir.

Sanığın sirküler mektuptaki bu sözleri ile, Türkiye'nin kalkınması için en iyi rejimin işçi sınıfı iktidarı olduğunu, emperyalizmin yerli işbirlikçilerinin ve feodal kalıntıların ancak işçi sınıfının öncülüğündeki silahlı bir halk savaşı ile yok edilebileceğini, böylece politik iktidarın işçi sınıfının eline geçmesi ve sonrada sınıfsız bir komünist toplum düzeninin kurulmasının Türkiye'nin kurtuluşu için en iyi yol olduğunu ve bunun er geç vuku bulacağını söyleyerek işçi sınıfı hâkimiyetinin ve komünizmin iyi taraflarını gösterip bu rejimi övmüş olduğu, bu itibarla da T. C. K.'nun 142/4 ncü maddesinde yazılı suçun unsurlarını oluşturduğu, anılan madde uyarınca cezalandırılmasının gerektiği yolunda tam bir kanaat hasıl olmuş bulunmaktadır.

179. GÜNDÜZ YURTMAN:

Sanık hakkında askerî savcı iddianamesinde:

Sanığın 1970-1971 yıllarında 5 numaralı makine dershanesinde yapılan marksist-leninist seminer çalışmalarına katıldığını, 23 Kasım 1970 tarihinde Asistan MEHMET AKTAŞ'ın odasına girerek tahribat yapan ve masasının gözüne gübre koyarak hakarette bulunanlardan olduğundan bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Sanığa müsnet suç sübut bulmadığından hakkında beraat kararı verilmesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 3.2.1971 tarihinde C. Savcısına verdiği ifadesinde:

DEV-GENÇ'in mensubu olmadığını, talebe derneğinde görev almadığını, olayla bir ilgisinin bulunmadığını, başka bir davada MEHMET AKTAŞ'ın şahit olduğunu kendisinin de karşı tarafın şahidi bulunduğunu, bu sebeple MEHMET AKTAŞ'ın kendisini sanık olarak gösterdiğini beyan etmiştir.

Sanık 6 Ekim 1971 tarihinde As. Savcıya verdiği ifadesinde:

1966 yılında fakülteye girdiğini, makine dershanesindeki seminer çalışmalarına iştirak etmediğini, 1969 yılında nişanlandığı için kimse ile görüşmediğini, öğrenci hareketlerine katılmadığını, daha öncede katılmamış bulunduğunu, herhangi bir örgütle irtibatının bulunmadığını, asistan MEHMET AKTAŞ'ın odasının tahribi olayına katılmadığını, o gün kayınpederinin ev naklettiğini kendilerine eşya taşımada yardım ettiğini hatta o gece onlarda yattığını beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

Kendisine isnat edilen suçları red ettiğini, 1970-1971 yıllarında Sıkıyönetim ilânına kadar Ziraat Fakültesi 5 numaralı makine dershanesinde haftanın cumartesi günleri mesai saatleri haricinde marksist seminer çalışmaları yapanlar arasında olmadığını, bu iddianın tamamen hayal mahsülü ve gerçek dışı olduğunu, böyle bir toplantının yapıldığını askerî savcılıkta duyduğunu, 1970 yılı sonunda mezun olduğunu, ve fakülteden ayrıldığını, bu münasebetle bahse konu toplantılara katılmasının imkânsız olduğunu, fakültedeki öğrenciliği sırasında kendi evinde kaldığını, dolayısiyle ders saatleri dışında fakültede bulunamayacağını, olayla ilgili hakkında tek bir görgü şahidinin de mevcut bulunmadığını,

26 Kasım 1970 tarihinde, Ziraat Fakültesi asistanlarından MEHMET AKTAŞ'ın geceleyin odasına pencereden girilerek tahribat yapan ve çalışma masasının çekmecelerine hakaret kasdı ile gübre dolduranlar arasında da bulunmadığını, bunun da gerçek dışı bir iddia olduğunu, konu ile ilgili hakkında tek bir tanık ifadesinin de mevcut olmadığını, MEHMET AKTAŞ'ın 28 Kasım 1970 tarihinde Altındağ Cumhuriyet Savcılığına verdiği ifadesinde "odasının tahrip edildiğini ve kimin yaptığını bilmediğini" beyan ettiği halde 8 Aralık 1970 tarihinde yine Altındağ Cumhuriyet Savcılığına verdığı şikâyet dilekçesinde ".....aşağıda isimlerini yazdığım şahıslarda odamın tahribinden sorumlu olabilirler veya haberleri vardır". şeklinde bir ifade ile kendisinin de adını verdiğini, daha önceki ifadelerinde de belirttiği gibi olay gecesi kayınpederinin evinde olduğunu ve gece orada yattığını, bütün ifadelerden anlaşılacağı gibi konu ile ilgili olarak suçlanmasının tamamen "ZAN"a dayandığını böyle bir zan'nın ise hukukî bir geçerliliğinin olmadığını, bütün bu nedenlerle hakkındaki isnatların hukukî mesnetden yoksun bulunduğunu beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Bu dava sebebiyle daha önce müdafaasını yapmış olduğunu, önceki sorgu ve müdafaalarını aynen tekrarladığını, ek savunmasını avukatının yapacağını, müsnet suçla ilgili bir delil olmadığından hakkında beraat kararı verilmesini istemiştir.

Sanık vekili Av. Süleyman Reşat KÖYMEN yaptığı savunmada;

Müvekkili hakkında esas hakkındaki mütalâada beraat istendiğini, bu talebe aynen iştirak ederek beraat ettirilmesini talep etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Askerî Savcı iddianamede sanık GÜNDÜZ YURTMAN'ın marksist seminer çalışmalarına katıldığını, asistan Mehmet AKTAŞ'ın odasını tahrip edenler arasında bulunduğundan bahisle T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi gereğince tecziyesini istemiş, esas hakkındaki mütalâada ise beraat talebinde bulunmuştur. Sanık sorgu ve savunmasında marksist seminer çalışması yapıldığını ilk defa Askerî Savcılıkta duyduğunu, çalışmalara katılmadığını, asistan Mehmet AKTAŞ'ın odasına girip tahribat yapmadığını, o geceyi kayın pederinin evinde geçirdiğini ileri sürmüştür. Sanığın iddialarını çürüten herhangi bir delil elde edilememiştir. Müsnet suçun sübuta erdiği hususunda kanaat hasıl olmadığı gibi, unsurları itibariyle de suç tekevvün etmediğinden, isteğe uygun olarak sanık hakkında beraat kararı verilmiştir.

180. ABDÜLMECİT ÖZTÜRK:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın cumartesi günleri öğleden sonra yapılan marksist seminer çalışmalarına iştirak ettiğini, 22 Şubat 1971 tarihinde Kültür Teknik binası önünde vuku bulan silahlı çatışmaya katıldığından bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/5-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 22.2.1971 tarihinde polise verdiği ifadesinde:

Saat 11.00 sıralarında Zoo Tekni dersinde bulunduğu esnada dışarıdan silah seslerinin gelmeye başladığını, bunu kimlerin attığını göremediğini, kendisini teşhis edenler karşı gruptan olduklarından bu suçu kendisine yüklediklerini, silahla ateş etmediğini, kimsenin üzerini aramadığını beyan etmiştir.

Sanık 23.2.1971 tarihinde Cumhuriyet Savcısına verdiği ifadesinde;

Olay vuku bulduğu esnada Zoo Tekni dersinde bulunduğunu, silah seslerinin dışardan geldiğini, bizzat silah atmadığını, silah bulundurmadığını beyan etmiştir.

Sanık 23.2.1971 tarihinde Asliye Ceza Hâkimine verdiği ifadesinde:

Kavgada korkutmak maksadıyla tabanca ile ateş etmediğini, derste bulunduğu sırada dışardan silah seslerinin geldiğini, bu sesler üzerine sandalyelerin arkasına gizlendiklerini beyan etmiştir.

Sanık Askerî Savcıya 6 Ekim 1971 tarihinde verdiği ifadesinde:

1968 yılında Ziraat Fakültesine kayıt olduğunu, 1968-69 döneminde öğrenci derneğine seçildiğini, spor kolunda görev yaptığını, marksist seminer çalışmalarına iştirak etmediğini, öğrenci meseleleri ile ilgili olarak yapılan toplantılara katıldığını, Kültür Teknik çarpışması esnasında derste bulunduğunu, sınıftan dışarıya çıkmadığını, daha sonra polisin geldiğini, soruşturma yaptığını, vakayı müteakip dışarı gidecek olduğunu, dışarı çıkarken arabanın yanında bulunduğu sırada gelerek kendisini alıp götürdüklerini beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

Ziraat Fakültesi 5 numaralı makine dershanesinde Marksist-Leninist seminer çalışmaları yapıldığını, ilk defa Askerî Savcılıkta ifade verirken duyduğunu, böyle bir çalışma yapıldığını, bilmediğini, bilmediği içinde böyle bir toplantıya katılmasının söz konusu olamayacağını, iddiayı red ettiğini,

22 Şubat 1971 tarihinde, Ziraat Fakültesi Kültür Teknik binası önünde vuku bulan silahlı çatışma sırasında kendisinin Zoo Tekni dersinde bulunduğunu, olaya katılmadığını, bu olayla hiç bir ilgisinin bulunmadığını, iddiaları red ettiğini beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Aslında DEV-GENÇ'in kayıtlı üyesi olmadığını, herhangi bir şekilde eylemlerine katılmadığını, kendisine yöneltilen suçlamaların hayal mahsülü olduğunu, 1969 yılında yapılan ve üç ay sürdüğü ileri sürülen yönetmelik boykotuna iştirak etmediğini, bu boykotun başlatılması için yapılan forumda da bulunmadığını, o gün okulda olmadığını, boykot kararını gazetelerden öğrendiğini, boykot süresince İstanbul'da bulunduğunu, 5 numaralı anfide yapıldığı öne sürülen seminer çalışmalarına katılmadığını, 22 Şubat 1971 tarihinde Kültür Teknik binası önünde vuku bulan silahlı çatışma olayına kesinlikle katılmadığını, silah seslerinin işitildiği anda derste bulunduğunu, bütün talebeler gibi sandalyelerin arkasına sinerek beklediklerini, olaydan sonra polislerin yakaladıkları talebeleri teşhis babında olay şahitlerine gösterdiklerini, hiç bir şahidin kendisini teşhis etmediğini, tanık Celâl ER ve Orhan KAVUNCU'nun gazetede çıkan isimleri esas alarak bu şahısların ve bu meyanda kendisinin olaya katıldığını, gerçeğe aykırı bir şekilde iddia ettiklerini, olaylara karışmadığından hakkında beraat kararı verilmesini talep etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Askerî Savcı iddianamede sanık ABDÜLMECİT ÖZTÜRK'ün marksist seminer çalışmalarına iştirak ettiğini, kültür teknik silahlı çatışmasına katıldığını öne sürerek T. C. K.'nun 146/3 ncü esas hakkındaki mütalâada ise T. C. K.'nun 141/5-6 ncı maddesi uyarınca tecziyesini istemiştir. Sanık sorgu ve savunmasında marksist seminer çalışması yapıldığını, bilmediğinden toplantılara katılmasının söz konusu olamayacağını, kültür teknik müsademesine iştirak etmediğini, o saatte Zoo Teknik dersinde bulunduğunu, DEV-GENÇ'in kayıtlı üyesi olmadığını, eylemlerine katılmadığını ileri sürmüştür. Sanığın iddialarının aksini gösteren, suçu sübuta ulaştıran, tecziye edilmesini haklı kılan yeterli deliller mevcut olmadığından şüphe sanığın lehine yorumlanarak beraat ettirilmesi uygun görülmüştür.

181. MUSTAFA KILIÇ:

Sanık hakkında askerî savcı iddianamesinde:

Sanığın 15.9.1971 tarihinde tutuklu bulunan ağabeyisi OSMAN KILIÇ'a yazdığı bir mektupta "üzüntüm normaldir. Ama bana şeref payı veren devrimci bir ağabeyimin olmasıdır. Çevrem ne derse desin seninle övünüyorum ve şeref duyuyorum. Sizin gibi beyinleri oraya tıkmaları normaldir. O ileri beyinlerin görüş ve düşünceleri Anayasaya uygun değildir. Namık Kemal'de vatan haini idi. Vatan şairi oldu. Şimdi siz iki çıkarcı için hainsiniz. Gelecek senin ve senin gibilerindir. Bizimde bozuk düzen içinde yabancı eğitim sistemleri ile savaşımız başlıyor. Arapkir Ziraat Teknisyenliğinde mühendis olan KADİR ÇETİNKOL ile devamlı temas halindeyiz" mealinde yazı yazdığının tespit edildiğinden bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 142/4 ncü maddesi uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 142/4-5, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 2 Ekim 1971 tarihinde polise verdiği ifadesinde:

Tutuklu bulunan ağabeyisi OSMAN KILIÇ'a her zaman mektup gönderdiğini, kendisinden yaşta küçük olmasına rağmen çoğu zaman nasihat ettiğini, fakat tesir edemediğini, nitekim bir hadise sebebiyle tutuklandığını, üzüntü ve kederinin artmaması ve teselli olması için kendisine moral takviyesi bakımından yazdığı mektuplarda tavsiyelerde bulunduğunu, bozuk düzen içerisindeki yabancı eğitim sistemi ile savaştan kastının sırf ağabeyisini desteklemek olduğunu, DEV-GENÇ eski genel sekreteri KADİR ÇETİNKOL'la ağabeyisinin okul arkadaşı olduğu için temas kurduğunu, eski genel sekreter olduğunu, bilmediğini, devrimci bir ağabeyimin olmasından övünüyorum sözünü sırf onu moralman takviye etmek için kullandığını beyan etmiştir.

Sanık 4 Ekim 1971 tarihinde C. Savcısına verdiği ifadesinde:

Arapkir emniyet komiserliğine verdiği ifadesinin doğru olduğunu, o ifadeyi aynen tekrar ettiğini beyan etmiştir.

Sanık 8 Ekim 1971 tarihinde Askerî Savcıya verdiği ifadesinde:

Tutuklu bulunan Osman KILIÇ'ın küçük kardeşi olduğunu, tutuklandıktan sonra kendisine mektup yazarak moralinin bozuk olduğunu bildirdiğini, kendisine yapmış olduğu hareketlerin doğru olmadığını bildirince bu defa üzüldüğünü, bu sefer beni sevmiyorsunuz diyerek yazdığını, moralini düzeltmek için o mektubu yazdığını, bu mektubu kardeşinin üzülmemesi ve cezaevinde moral çöküntüsüne maruz kalmaması maksadı ile kaleme aldığını, gerçekte devrimci olmadığını, kanunlara karşı gelmediğini, KADİR ÇETİNKOL'la Arapkir'e geldikten sonra tanıştığını, tavla oynamaktan öte bir arkadaşlığının bulunmadığını, kitaplarının pek çeşitli olduğunu, içlerinde çeşitli ideolojiler mevcut olduğunu, bunları bilgi yönünden muhafaza ettiğini beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorguda:

Anayasa ve yasalarla suç sayılan fikirlerin propagandasını yapmadığını, bu fiilleri övmediğini, yalnız tutuklu bulunan ağabeyi OSMAN KILIÇ'a hapishanede moralini yüksek tutmak için yazdığını, başka bir maksat ve kasıtla yazmadığını, esasen suç sayılan fiilleri övmeye yetkili bir kişi olmadığını, çünkü bu konularda bilgisinin bulunmadığını, ATATÜRK ilkelerine bağlı bir ilkokul öğretmeni olduğunu beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Davada söz konusu olan mektubunun suç sayılabilmesi için gönderdiği şahsa varmasının gerektiğini, halbuki mektubun muhatabına ulaşmadığını, bilirkişi raporları ve yüksek merci organlarının mektupla suç işlenemeyeceğini belirttiğini, tek bir şahsa yazılmış mektubun propaganda veya övme unsuru olamayacağını, mektubun ceza kanununun 142/5 maddesini ihlâl edici ortam içinde yazılmadığını, basit bir aile mektubu olduğunu, evinde sol kitap bulunmadığını, bu gerekçelerle suçsuz olduğuna inandığından takdiri yüksek mahkemeye bıraktığını beyan etmiştir.

Sanık vekili Av. Orhan İzzet KÖK yazılı olarak yaptığı savunmada:

Müvekkilinin ağabeyisi Osman KILIÇ'a yazdığı bir mektup sebebiyle T. C. K. 142/4. maddesi uyarınca tecziyesinin istendiğini, mektubun o tarihte cezaevinde tutuklu bulunan Osman KILIÇ'a yazıldığını, cezaevinde yapılan kontrol sırasında bu mektubun ele geçtiğini, mektubun tümü ile özel bir mektup olduğunu, bu özelliği nedeniyle de övme suçunun unsurlarını taşımayacağını, suç teşkil ettiği iddia edilen cümlelerin tutuk evinde bulunan bir yakının teselli edilmesi babında yazıldığını, yazdıklarında müvekkili samimi olsa dahi bu cümlelerin suç teşkil ettiğinin iddia edilemeyeceğini, ortada övülen bir suçun bulunmadığını, bir davranışa, eyleme, kişiye, ya da tutuma sempati ya da antipati duyulması ve bunun özel olarak ifade edilmesinin 142 nci maddedeki suçun oluşması için yeterli olmayacağını, maddenin tat-

biki için komünizmin ilkeleri ve nitelikleri ile açık şekilde övülmesinin gerektiğini, mektupdaki cümlelerin komünizmle bir ilişkisini bulabilmenin imkânsız olduğunu, 142/4 ncü maddenin tatbik edildiğini bir an için kabul edilse bile 5 nci fıkranın uygulanmasına imkân bulunmadığını, bu nedenlerle müvekkili hakkında beraat kararı verilmesini talep etmiştir.

Delil'erin tartışılması:

Askerî Savcı iddianamede sanık MUSTAFA KILIÇ'ın tutuklu bulunan ağabeyisi Osman KILIÇ'a yazdığı bir mektupla komünizmi övdüğünden bahisle T. C. K.'nun 142/4, esas hakkındaki mütalâada ise 142/4-5 nci madde uyarınca tecziyesini istemiştir. Sanık sorgu ve savunmasında kanunen suç sayılan fikirlerin propgandasını yapmadığını, tutuklu bulunan ağabeyisinin moralini yüksek tutmak için mezkur mektubu yazdığını, müsnet suçun tekevvün edebilmesi için mektubun muhatabına ulaşmasının şart olduğunu, mektubun ağabeyisinin eline geçmediğini, tek kişiye yazılmış mektupla propaganda veya övme yapılamayacağını, olayda 142/5 nci fıkranın uygulama olanağının bulunmadığını ileri sürmüştür. Sanığın iddialarını çürüten herhangi bir delile dosyada rastlanılamamıştır. Dava konusu mektup incelendiğinde bunun iki kardeş arasında yazıldığı, ağabeyisinin tutuklanması sebebiyle üzülen küçük kardeşin bu üzüntülerini dile getirerek, kendisiyle övünüp şeref duyduğunu beyan ettiği, bunun dışında mektupta sosyal bir sınıfın diğer sosyal sınıflar üzerinde tahakkümünü tesis etmek veya sosyal bir sınıfı ortadan kaldırmak yahutmemleket içinde müesses iktisadi ve sosyal temel nizamlardan herhangi birini devirmek veya devlet siyasî ve hukukî nizamlarını topyekûn yoketmek için propaganda yapıldığı veya bu tip bir fiilin övülmesi şeklinde bir muhtevaya sahip olmadığı anlaşılmaktadır. Sanığın bu yöne çevrilmiş kastıda tespit edilememiştir. Müsnet suçun sübuta erdiğini gösteren ve sanığın tecziye edilmesini haklı kılan yeterli deliller elde edilemediğinden beraat ettirilmesi uygun görülmüştür.

182. ERDAL ÖZTÜRK:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın 10 Haziran 1969 tarihinde başlayıp 19 Haziran 1969 tarihine kadar devam eden ve kürsülerin işgali ve öğrenim yaptırılmaması şeklinde tezahür eden olaylara fiilen katıldığını, 18 Mart 1970 tarihinde Orhan KAVUNCU ve Ali Safi KRAL isimli iki öğrenciye tabanca ile tehdit ve müessir fiil ika, olaylarına katıldığını, 5 nolu makine dershanesinde Cumartesi günleri yapılan marksist seminer çalışmalarına katıldığından bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi gereğince tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalaâsında:

Sanığa müsnet suç tekevvün etmediğinden hakkında beraat kararı verilmesini talep etmiştir.

Sanık Askeri Savcıya 2.10.1971 tarihinde verdiği ifadesinde:

1969 yılı Haziran ayında vuku bulan kürsü işgali olaylarına katılmadığını, vaka yerinde bulunmadığını, Orhan KAVUNCU ve Ali Safi KRAL'ın dövülmeleri ve tabanca ile tehdit edilmeleri, olayına katılmadığını, yapılan marksist çalışmaları hakkında bir bilgisinin bulunmadığını, 1970 yılında yurttan çıkarak Keçiören'deki tuttuğu eve taşındığından akşamları eve erken saatte gittiğinden vasıta durumu da nazara alındığında bu çalışmalara fiilen katılmasının mümkün bulunmadığının açık olduğunu beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

Fakültenin 10-19 Haziran 1969 tarihleri arasındaki işgal olayına katılmadığını, o tarihte okulda ders yapılmadığı için memleketinde olduğunu,

18 Mart 1971 tarihinde Orhan KAVUNCU ile Ali Safi KRAL'ın tehdidi ve dövülmesi olaylarına da katılmadığını, olayla ilgili Altındağ 2 nii Asliye Ceza Mahkemesinde bir kere ifade verdiğini, olayın şahitlerinden asistan Mehmet AKTAŞı Prof. Dr. Şahabettin ELÇİ ve öğrenci Atilla SAĞLAM'ın kendisini okuldan tanıdıklarını ve olayla ilgisinin olmadığını ve olayda görmediklerini söylediklerini,

Ziraat Fakültesi 5 numaralı makine dershanesinde yapıldığı öne sürülen Marksist-Leninist seminer çalışmalarını duymadığını ve böyle bir toplantıya da katılmadığını ancak 5 numaralı makine dershanesinde 3 sene İngilizce dersi, ayrıca hayvan besleme tatbikatı gördüğünü, başka bir zaman bu dershaneye gitmediğini, hakkındaki tek şahidin Orhan KAVUNCU olduğunu, bunun beyanlarının ise gerçekle ilgisinin bulunmadığını, kendisine karşı duyduğu husumetin kaynağını da bilmediğini iddiayı red ettiğini beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Mahkemede huzurda verdiği yazılı sorgusuna ekleyecek başka bir husus olmadığından yazılı sorgusunun aynı zamanda savunma olarak da kabulünü, savcının esas hakkındaki mütalâada istediği beraat kararına mahkemece uyulmasını talep etmiştir.

Sanık vekili Av. Hüseyin DUMAN yazılı olarak yaptığı savunmada:

Müvekkili hakkında askerî savcı tarafından esas hakkındaki mütalâada beraat talep edilmiş bulunduğundan, mütalâaya uygun şekilde karar verilmesini istemiştir.

Delillerin tartışılması:

Askerî Savcı iddianamede sanık ERDAL ÖZTÜRK'ün 1969 Haziran ayı kürsü işgallerine katıldığını, Orhan KAVUNCU ve Ali Safi KRAL isimli öğrencileri dövenler arasında olduğunu, marksist seminer çalışmalarına katıldığından bahisle T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi uyarınca tecziyesini istemiş, esas hakkındaki mütalâada ise beraat talebinde bulunmuştur. Sanık sorgu ve savunmasında Haziran 1969 işgallerine katılmadığını, okulda ders yapılmadığından memleketinde olduğunu, Orhan KAVUNCU ve Ali Safi KRAL'ı dövmediğini, marksist seminer çalışmalarına katılmadığını beyan etmiştir. Sanığın bu beyanlarının aksi ispat edilemediği gibi suçun tekevvün ettiği hususunda da kanaat hasıl olmadığından uygun görülen talep gibi hakkında beraat kararı verilmiştir.

183. BİLGE TUNALI (EKŞİ):

Sanık hakkında askerî savcı iddianamesinde:

Sanık BİLGE'nin 1969 yılında arkadaşlarından birinin kendisine BİLGE faşist olmuş demesi üzerine ona cevaben komünist olmuş desen daha iyi olur tarzında cevap verdiğini ve DEV-GENÇ militanlarıyla sürekli şekilde işbirliği halinde olduğunu, 1970-1971 yıllarında ve Sıkıyönetimin ilânına kadar Ziraat Fakültesi 5 numaralı büyük makine dershanesinde haftanın Cumartesi günleri mesai saatleri haricinde yapılan Marksist-Leninist seminer çalışmalarına iştirak ettiğini, 22 Şubat 1971 tarihinde ideolojik sebeplerle meydana getirilen kültür teknik binasının önündeki tabancalı müsademe olayından sonra polisin geleceğini tahmin ettiğinden bu olaya katılan kişiler üzerindeki tabancalardan üç adedini alarak heybe şeklindeki torbasına koyduğunu, ve bu torbayı ilk bakışta görülemeyecek şekilde binanın arka tarafına ipinden sarkıttığı, 24.2.1971 tarihinde adliyeden dönünce yaptığı bir konuşma da faşistler adliyede neşeliydiler tarzında beyanda bulunduğunu, eylemleriyle T. C. K.'nun 146/3. maddesini ihlâl ettiğini anılan madde uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek T. C. K.'nun 141/5-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep mütalâa eylemiştir.

Sanık 22.2.1971 tarihinde polise verdiği ifadesinde:

22 Şubat 1971 günü arkadaşı Kamuran ÇELİK ile birlikte kültür teknik binasına gelirlerken öğrencilerden bir kısmının tabancalarla ateş ettiklerini duyduğunu, tabanca sesi işitmediğini, Kamuran'la binanın çay ocağında çay içerken polislerin geldiğinin söylenmesi üzerine merakla dışarı çıktığını, mantosunu ve heybesini böylece çay ocağındaki bankonun üzerinde bıraktığını, dışarıda bir müddet oyalandıktan sonra çay ocağına döndüğünde polisle-

rin arama yaptıklarını, az sonra da içerdeki başka bir odada, kendisinin heybesinin içinde tabanca, mermi ve sustalı bıçağı polislerin bulduğunu, aslında bu tabanca, mermi ve bıçakların kendisine ait olmadığını, kimler tarafından heybesine konulduğunu da bilmediğini, ifade eylemiştir.

Sanık 23.2.1971 tarihinde Cumhuriyet Savcısına verdiği ifadesinde:

Bir gün önce polise vermiş olduğu ifadesini tekrar ettiğini, ve heybesinden çıkan 3 tabancanın kendisine ait olmadığını, bunların heybeye kimler tarafından konulduğunu da bilmediğini ifade eylemiştir.

Sanık 23.2.1971 tarihinde Altındağ 4. Asliye Ceza Mahkemesine vermiş olduğu ifadesinde:

Sanık Bilge eski ifadelerini tekrar eylemiş, heybesinde bulunan üç tabanca, 70 tane fişek, bir tane sustalı çakı ve bir de zincirin kendisine ait olmadığını, başka öğrenciler tarafından polisten kaçırmak maksadıyla heybesine konulabileceğini, kimlerin koyduğunu bilmediğini ifade etmiştir.

Sanık Askerî Savcıya 30.9.1971 tarihinde verdiği ifadesinde:

Muharrem KAPTAN'ı tanıdığını, bu şahsa Bilge faşist olmuş tarzındaki cümlesine karşılık olarak komünist olmuş desen daha iyi olur tarzında bir cevap verip vermediğini hatırlamadığını, 5 numaralı büyük makine dershanesinde marksist çalışmalar yapıldığını, bilmediğini ve bu çalışmalara katılmadığını, 22 Şubat 1971 günü kız arkadaşı Kamuran ile birlikte kültür teknik kürsüsüne gittiklerini, çay yapılan yerde mantolarını, çıkarıp çantalarıyla ve heybesiyle birlikte Bar Amerikan'ın iç gözüne koyduklarını, polislerin koşuşmalarını farkedince merakla dışarıya çıktıklarını, polislerin çayhaneye girip arama yapmaları sırasında buz dolabının altından kendi heybesini çıkardığını, heybesinin içinden tabancaların çıktığını, bu tabancaların kimler tarafından heybesine konulduğunu bilmediğini beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

1969 yılında, hiç bir arkadaşının kendisine "sen faşist olmuşsun" demediğini, kendisinin de iddianamede yazılı olan karşılığı vermediğini, iddianın Neşet ARSLAN adlı tanığın beyanına dayandığını, bu konuşmanın Muharrem KAPTAN ile arasında geçtiğini, Neşet ARSLAN'ın şahadetinin gerçek dışı olduğunu, ayrıca kendisinin çeşitli görüşleri savunan arkadaşlarının olduğunu bu yüzden "DEV-GENÇ militanlariyle devamlı işbirliği halinde olduğu" iddiasının da gerçek dışı bulunduğunu,

Ziraat Fakültesinde Marksist-Leninist seminer çalışmaları yapıldığını, duymadığını, bu münasebetle katılmasının da söz konusu olamayacağını,

22 Şubat 1971 tarihinde kültür teknik kürsüsüne üstelik "oraya polisin geleceğini tahmin ederek gittiği" iddiasının yakıştırma olduğunu, çantasında bulunan tabancaların kendisi tarafından konulmadığını, çantasının bıraktığı yerden alınarak içine bilmediği kişiler tarafından tabancaların konulduğunu ve polisin bulduğu yere saklandığını, kimin tarafından konulduğunu bilmediğini beyan etmiştir.

Sanık vekili Av. Orhan İzzet KÖK yazılı olarak sunduğu savunmada:

Müvekkilesinin 5 nolu makine anfisinde Cumartesi günleri öğleden sonra yapıldığı ileri sürülen seminer çalışmalarına katılmadığını, bu hususta beyanda bulunan tanık Celâl ER'in müvekkilesi ile düşünce bakımından ters bulunduğunu, bu nedenle iftira ettiğini, bu iddianın başka hiç bir delille takviye edilmediğini, yine müvekkilesinin bir arkadaşına hitaben "komünist olmuş desen daha doğru olur" şeklinde hitapta bulunmadığını, böyle bir konuşmanın geçmediğini, bizzat konuşmanın muhatabı olan Muharrem KAPTAN'ın açıkça noterde beyan eylediğini, müvekkilesinin kültür teknik binası önünde vuku bulan çatışmayı takiben çantasında ele geçen silah ve mermileri bizzat sakladığı hususunda güven verici bir delilin bulunmadığını, bu silahları çantaya müvekkilesinin haberi olmadan başka bir şahsın koymasının

akla daha yatkın olduğunu, müvekkilesi hakkında 141 nci maddenin tatbik edilebilmesi için bu eylemlerin 141 nci madde anlamında kurulu bir örgütün plan ve uygulamaları için de yani örgüt adına yapıldığının sabit bulunması gerektiğini, böyle bir örgütün önce varlığının sübuta ereceğini, daha sonra da müvekkilesinin bu örgüte üye olduğunun kanıtlanması gerektiğini, müvekkilesinin DEV-GENÇ'e üye olmadığını, olsa bile bu suçun oluşamayacağını, legal olarak kurulmuş bu örgütün 141 nci madde kapsamına sokulamayacağını, müvekkilesine isnat edilen bu fiiller esasında mevcut olmamakla beraber bu eylemlerin madde kapsamı içine sokulması halinde dahi cebir ve şiddet unsurunun varlığından bahsedilemeyeceğinden tekevvün etmeyen müsnet suçtan ötürü müvekkilesi hakkında beraat kararı verilmesini talep etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık Bilge (TUNALI) EKŞİ'nin Ziraat Fakültesi 5 numaralı büyük makine dershanesinde haftanın genellikle Cumartesi günleri yapılan Marksist-Leninist seminer çalışmalarına katıldığı, 22.2.1971 tarihinde kültür teknik binasının önünde vuku bulan silahlı çatışma sırasında fakülteye polisin geldiği öğrenilir öğrenilmez kültür teknik binasının alt katındaki kantinde bulunduğu, sırada çatışmaya katılmış olan devrimci arkadaşlarının bu çatışmada kullandıkları üç adet tabancayı torbasına koyduğu ve kantinin aranması halinde bulunmaması için torbayı buz dolabının üst kısmında bulunan pencerenin içine sarkıttığı ve kendisinin kantin dışına çıktığı; polisin kantine gelerek arama yapması ile buz dolabının üzerindeki pencerenin içinden ipine asılıp torbayı ortaya çıkardığı, torbanın içinde sanığın kimliği ile birlikte bir adet sustalı, çakı, mermiler ve üç adet tabancanın zuhur ettiği, kimliğinin ortaya çıkması sebebiyle torbanın kendisine ait olduğunu inkâr edemediği, bu tabancaların biraz önceki çatışmada kullanılmış tabancalar olduğunun tespit edildiği sanığın ZF. 1K. 13 sırada polise verdiği, ZF. 1K. 158 sırada Asliye Ceza Mahkemesine verdiği, ZF. 1K. 21 sırada C. Savcısına verdiği ve ZF. 3K. 272 sırada Askerî Savcıya verdiği hazırlık ifadeleri DT. 3K. 273 sayfada sorgusu ve DT. 3K. 249 sıradaki yazılı sorgusu ile yaptığı inkârlarına rağmen şahit Ali BAŞKARA'nın ZF. 1K. 30, 159 sıradaki hazırlık, DT. 4K. 505 sıradaki yeminli son soruşturma ifadeleri, şahit Cevdet KORKUTAN'ın ZF. 1K. 30, 160 sıradaki hazırlık, DT. 4K. 460 sıradaki yeminli son soruşturma ifadeleri, şahit Mehmet AKTAŞ'ın ZF. 3K. 78/4 sıradaki hazırlık, DT. 4K. 421 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadeleri, şahit Neşet ASLAN'ın ZF. 3K. 114 sıradaki hazırlık ve şahit İlhan ÇATAL'ın ZF. 3K. 164 sıradaki hazırlık ve DT. 4K. 469 sıradaki yeminli son soruşturma ifadeleri ile ZF. 1K. 1 sıradaki sanığın torbasında bulunan tabancaların, sustalı çakının ve mermilerin evsafı ve 6136 sayılı Kanun kapsamında olduğu yolundaki ekspertiz raporu, aynı klasör 28 sıradaki arama tutanağı ve dosyada bulunan sair delillerle kuşkudan uzak bir şekilde sübuta ermiş bulunmaktadır.

Hükmün teorik inceleme bölümünde ve ayrıca kişisel sorumluluklar bölümünün bütün sanıklar için müşterek konulardaki açıklama kısmında ve gene daha önceki sanıklar, Turan KÜLAHOĞLU, Akın ÖZDEMİR ve Çetin ÖZKARAR ile diğerlerinin hanelerinde yazılan gerekçeler tekrarlanarak sanığın bu fiilinin T. C. K.'nun 141/5 nci maddesinde yazılı suçun unsurlarını oluşturduğu bu nedenlerle de adı geçen madde uyarınca cezalandırılmasının gerektiği kanaatine ulaşılmıştır.

184. SELÇUK ARIN:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde;

Sanığın 1970 yılında DEV-GENÇ'e makbuz karşılığı para topladığını, 18 Mart 1970 tarihinde Ali Safi KRAL ve Orhan KAVUNCU ismindeki öğrencilerin tabanca ile tehdit ve müessir fiile maruz bırakılmaları olaylarına katıldığını, makine dershanesinde yapılan marksist seminer çalışmalarına katıldığından bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askeri Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/5-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık Askeri Savcıya 2.10.1971 tarihinde verdiği ifadesinde:

DEV-GENÇ faaliyetleri ile irtibatının bulunmadığını, onlara makbuz karşılığı para toplamadığını, ancak asistan Mustafa ARLI, Rengin GÜNEŞ ve Tanju İPEK ile açtıkları tiyatro kulübü için para toplamış olabileceklerini, tiyatro kulübünün diğer teşkilâtlarla irtibatının bulunmadığını, Orhan KAVUNCU'yu tanımadığı gibi tabanca ile tehditte etmediğini, 5 nolu dershanede marksist seminer çalışmaları yapıldığını bilmediğini, böyle bir şey duymadığını, bu tip seminerlerde Marksist metodlarla yıkanacak beyninin olmadığını beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

Kendisinin hiç bir zaman herhangi bir tarihte DEV-GENÇ kuruluşu adına para toplamadığını, bu iddianın gerçek dışı olduğunu.

Orhan KAVUNCU ve Ali Safi KRAL'ı tanımadığını, bunların ideolojilerinin ne olduğunu bilmediğini, fikirleri ne olursa olsun hürmet duyar. Bunun içinde böyle bir kavgaya girmezdim. Dediğini, sadece Ali Safi KRAL'ın beyanı ile bu iddianın üzerine atıldığını, iddiayı kabul etmediğini,

Ziraat Fakültesinin 5 numaralı makine dershanesinde Marksist ve Leninist seminer çalışmalarının yapıldığını duymadığını, böyle çalışmalara katılmasının da söz konusu olamayacağını, iddiayı red ettiğini beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Kanun dışı hiç bir gizli örgütün üyesi olmadığını, bütün suçlamaların Ülkü Ocaklıların yalan beyanlarına dayandığını, kendisi tarafından dövüldüğü iddia edilen Orhan KAVUNCU ve Ali Safi KRAL'ı tanımadığını, mizaç ve fizikî yapı itibariyle de dövüşcrek tipte olmadığını, umumî adliyeye verilen şikâyet dilekçesinde mağdurların dahi kendi isminden bahsetmediklerini, davacı olan bu iki şahsın olayın tanığı olamayacaklarını, okulda marksist seminerler yapıldığını, duymadığını, gitmediğini, 1969 Ekim ayında yapılan boykotta rolünün evet şeklinde oy kullanmaktan ibaret olduğunu, bunun dışında boykotla hiç bir ilgisinin olmadığını, boykot başlar başlamaz, İsparta'ya ailesinin yanına gittiğini tiyatroya olan merakı sebebiyle fakültenin tiyatro kolunda görev aldığını, isnat edilen fiillerin hiç birisini işlemediğinden beraatini talep etmiştir.

Sanık vekili Av. Ayhan TUNÇER yazılı olarak sunduğu savunmada:

Müvekkilinin 1969 Ekim boykotuna iştirak edip etmediği hususunun şüpheli bulunduğunu, tanık olarak dinlenenlerin karşı gruba mensup olduklarını, münhasıran boykota katılmanın suç teşkil etmeyeceğini, zaten boykota iştirak edip etmemenin öğrencilerin elinde olmadığını, müvekkili müessir fiil suçunu işleyecek fizikî yapıya sahip olmadığından kimseyle kavga etmediğini, buna rağmen bazı kimseler tarafından itham edildiğini, umumî adliyedeki takibat sırasında müvekkilinin isminin geçmediğini, fakültenin tiyatro bölümü başkanı olan müvekkilinin tiyatro kulübü adına para topladığını, karşılarındaki şahısları lekelemekten çekinmeyen tanıkların bu para toplama olayını örgüte para toplama gibi anlatmaya çalıştıklarını, DEV-GENÇ için para toplanmadığını, alınan paraya karşılık verilmesi icap eden makbuzun ibraz edilemediğini, suçları sabit olmayan müvekkili hakkında beraat kararı verilmesini talep etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Askerî Savcı iddianamesinde sanık SELÇUK ARIN'ın DEV-GENÇ'e makbuz karşılığı para topladığını, Orhan KAVUNCU ve Ali Safi KIRAL'ın dövülmeleri olayına katıldığını marksist seminer çalışmalarına iştirak ettiğinden bahisle T. C. K.'nun 146/3 ncü, esas hakkındaki mütalâada ise 141/5-6 ncı madde uyarınca tecziyesini istemiştir. Sanık sorgu ve savun-

masında DEV-GENÇ'e para toplamadığını, Orhan KAVUNCU ve Ali Safi KIRAL'ı dövmediğini, marksist seminer çalışmalarına katılmadığını, gizli hiç bir örgütün üyesi olmadığını ileri sürmüştür. Sanığın bu iddialarını çürüten, suçun sübuta erdiğini gösteren, cezalandırılmasını haklı kılan yeterli delil bulunamadığından heyetçe beraatine karar verilmiştir.

185. MUSTAFA ARLI:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın 1970 yılında muhtelif vesilelerle yapılan DEV-GENÇ toplantılarına katıldığını, konuşma yaptığını, marksist rejimin propagandasını yapanlar arasında bulunduğunu, 6 Kasım 1970 tarihinde asistanlar temsilcisi olarak arkadaşı SELAMİ SÖZER ile birlikte bir bildiri yayınladıklarını, bu bildiride Türkiye halklarından bahsettiklerini, arkadaşlarınca tavzih etmesi hususunda ikaz edilmesine rağmen bu hususta bir faaliyet göstermediğinden bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 142/1-3 ncü maddeleri uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

, Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Sanığın suç vasfında değişiklik öngörerek T. C. K.'nun 142/4-5, 142/3-5, 173, 31, 33 ve 71 nci maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 30.9.1971 tarihinde As. Savcıya verdiği ifadesinde;

DEV-GENÇ faaliyetleri ile uzaktan, yakından bir irtibatının bulunmadığını, kimlerin devrimci gençlik derneğine kayıtlı olduklarını bilmediğini, 1970 Kasım ayında yayınlanan bildirinin asistanların arzularını dile getiren ve muhtevası yönünden de fakülte dahilî konularla ilgili bulunduğunu, bildirinin son cümlesinde yer alan tüm isteklerimiz haklarımız içindir kaydını SELAMİ SÖZER'le yazmadıklarını, teksir eden şahsın daktilo hatasından meydana geldiğini, bir arkadaşlarının kendisini ikaz ettiğini, ellerinde kalan nüshalarda tashihat yaptıklarını, yeni bir bildiri ile hatayı tavzih etmeyi düşündüklerini, ancak yeniden hatırlanarak reaksiyonel yönden büyük bir potansiyelle karşı davranışla baş başa kalacakları düşüncesinin kendilerini tekzip etmekten alıkoyduğunu beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

İddianamede yapılan iddiaları red ettiğini, nitekim bu iddialardan birincisinin zaman, yer ve propaganda yapılan şahsın belirtilmemesi ve ne şekilde yapıldığı hususunun gösterilmesi sebebiyle iddianın hukukî mesnetten yoksun olduğunu, DEV-GENÇ üyesi bulunmadığını, toplantılarına katılmadığını, herhangi bir zamanda ve yerde konuşma yapmadığını, marksist rejimin propagandasını yapanlar arasında bulunmasına imkân olmadığını, bu iddianın da hukukî mesnetten yoksun olduğunu

6 Kasım 1970 tarihinde Asistan SELAMİ SÖZER ile birlikte Ziraat Fakültesi asistanlar temsilciliğine seçildiklerini, temsilciliğin hiç bir hukukî yönü ve sorumluluğunun olmadığını, iddia edilen "Türkiye halklarına" başlıklı bildirinin kaleme alınmasından, basılmasından veya dağıtılmasından haberinin olmadığını, ancak temsilci seçildikten sonra kendisini telefonla SELAMİ SÖZER'in çağırdığını, odasına gittiğini, orada karma kurul üyeleri olan İBRAHİM GENÇ, M. SALİH ÇELİKKALE, MUAMMER ERDEM, SELAMİ SÖZER ve kendisinin bir toplantı yaptıklarını, duyurunun sonundaki "halklarımız" kelimesini nasıl düzeltip açıklığa kavuşturacaklarını, tartıştıklarını, "halklarımız" kelimesini karalayarak, "halkımız" yazıldıktan sonra dağıtılmasını, dağıtılmış olanlarında kürsü mensuplarına sözlü olarak bir yanlışlık olduğunu kendilerinin bölücülük fikri taşımadıklarını belirterek düzeltmeyi kararlaştırdıklarını, nitekim sonunda da böyle olduğunu, geriye kalan duyuruları da düzeltmek suretiyle alınan kararın uygulandığını, Türkiye Cumhuriyetine yurttaşlık bağlarıyla bağlanmış herkesin Türk olduğuna inandığını, bu yanlışlığın düzeltilmesi için bildiri dağıtılmadan düzeltme yoluna gittiğini, olayı red ettiğini beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Savunma olarak söyleyeceği şeyleri sorgusunda söylediklerinden pek farklı olmayacağını, Selami SÖZER ile birikte Ziraat Fakütesi asistanları temsilciliğine seçildiklerini, temsilcilerin hiç bir hukukî yönü ve sorumluluğunun bulunmadığını, iddianamede yer alan bildirinin asistanlar toplantısında bütün asistanlarca oy birliği ile kabul edilmesi üzerine yayınlandığını, bu duyurunun kaleme alınmasından, çoğaltılıp dağıtılmasından haberinin olmadığını, bildiride halklarımız kelimesinin geçtiğinden Selami SÖZER'in telefonla kendisini çağırması üzerine haberdar olduğunu, bu konuyu görüştüklerini, Selami SÖZER'in özür dileyerek bunun bir daktilo hatasından ibaret olduğunu beyan ile dağıtılmamış olan bildiriler üzerinde gerekli düzeltmenin yapılmasına karar aldıklarını, bölücülük fikri taşıdığını hiç bir tanığın beyan etmediğini, bildirinin tekzip edilmesinin yazılı olarak yapılmasının tek çıkar yol olmadığını, en pratik usulü seçtiklerini, ikinci bir bildirinin yayınlanmasının hoş karşılanmayacağı ve basma işinin uzayabileceği göz önünde tutularak yayınlanmasından vaz geçildiğini, bu karara karma kurul üyelerinin de iştirak ettiğini, bildirinin sadece fakültenin öğretim üyelerine hitap ettiğini ve fakültenin sorunlarını kapsadığını, ideolojik muhtevası olmayan bu bildirinin altına ideolijik bir kelimenin yazılmasının mantığa da aykırı olduğunu, anayasanın tanıdığı kamu haklarını ırk mülâhazasiyle ortadan kaldırmayı hedef tutan veya millî duyguları zayıflatmak için propaganda mahiyetinde hiç bir eyleminin bulunmadığını, 142 nci maddeyi ihlâl etmediğini, DEV-GENÇ'in üyesi olmadığını, toplantılarına katılıp konuşma yapmadığını, DEV-GENÇ'le irtibatlı bulunmadığını, bütün bu iddiaların maddî delillerden yoksun olduğunu, bir asistan olarak kanun çerçevesinde asistan haklarını savunduğunu, bu faaliyetlerinden çıkarları zedelenen bazı öğretim üyesi ve yardımcılarının hoşnut kalmayarak sıkıyönetimi fırsat bilip gerçeğe aykırı beyanda bulunduklarını, komünizmi övme yolunda hiç bir fikir ve fiilinin olmadığını, savcının esas hakkındaki mütalâasına uyulmayarak hakkında beraat kararı verilmesini talep etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Askerî Savcı iddianamesinde sanık Mustafa ARLI'nın 1970 yılında DEV-GENÇ toplantılarına katıldığını, konuşma yaptığını, marksist rejimin propagandasını yapanlar arasında bulunduğunu, asistanlar temsilcisi olarak Selâmi SÖZER'le bir bildiri yayınladıklarını, bildiride, Türkiye halklarından bahsettiklerini, ikaza rağmen, tavzih hususunda bir faaliyet göstermediğinden bahisle T. C. K.'nun 142/1-3 ncü, esas hakkındaki mütalâada ise 142/4-5, 142/3-5 nci maddeler uyarınca tecziyesini istemiştir. Sanık sorgu ve savunmasında DEV-GENÇ'in üyesi bulunmadığını, toplantılarına katılmadığını, herhangi bir yerde konuşma ve marksist rejimin propagandasını yapmadığını, Türkiye halklarına başlıklı bildirinin kaleme alınmasından basılmasından veya dağıtılmasından haberinin olmadığını, Selâmi SÖZER'in odasında bunu öğrendiğini, henüz dağıtılmamış olanlarda gereken düzeltmenin yapılması için karar aldıklarını, bu kararı uyguladıklarını ileri sürmüştür. Sanığın iddialarının aksi sabit olmadığı gibi, bildiri olayı ile ilgili olarak ismi geçen sanık Selâmi SÖZER bu bildiriyi bizzat kaleme alıp yayınladığını ifade ve ikrar eylemiştir. Sanığa isnat edilen suçun sübuta erdiğini gösterir ve kendisinin cezalandırılmasını gerektirir yeterli delil bulunmadığından şüphe sanığın lehine yorumlanarak beraat ettirilmesi cihetine gidilmiştir.

186. BEHZAT USTA:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın 6 Ocak 1970 tarihinde sekreter koltuğunun pencereden atılarak yakılması olayını tertipleyenler arasında bulunduğunu, bu maksatla bir nutuk irad ettiğini, 1971 yılında Develi ilçesinde Sıkıyönetim ilânından sonra DEV-GENÇ örgütü bakımından teşvik ve teşkilâtlanma faaliyetleri gösterdiğinden bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi gereğince tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/5-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 2.10.1971 tarihinde Askerî Savcıya verdiği ifadesinde:

1966 yılında Veteriner Fakültesine yazıldığını, üçüncü sınıfta iken fikir kulübüne üye olduğunu, 1969 yılında kulübün isminin devrimci gençlik federasyonu olarak değiştiğini, 1969 yılında devrimci gençlik derneği yönetim kurulunda bulunduğunu, derneğin gayesinin sosyal yönden halka kanunî haklarını tanıtmak ve bu haklarını hangi yollarla alabileceğini öğretmek olduğunu, anayasal yolların dışına çıkılmadığını, 1970 yılı Kasım ayında devrimci gençlik derneğinden tamamen ayrıldığını, düşünce yönünden devrimci olduğunu, taktik yönünden zamansız yapılan faaliyetleri tasvip etmediğini, her şeyin zamanında ve yerinde olması lâzım geldiğini, Ziraat Fakültesi dekan sekreterinin koltuğunun yakılması olayına karışmadığını, kimseyi teşvik etmediğini, bu konu ile ilgili olarak nutuk söylemediğini beyan etmiştir.

Sanık 8.12.1971 tarihinde As. Savcıya verdiği ifadesinde:

1970 yılı Mart ayında Kızılay'da üzerinde işçi, öğrenci köylü fotografları bulunan afiş asma ile bir ilgisinin bulunmadığını, afiş asan grup içinde de bulunmadığını, o gün tesadüfen Meşrutiyet Caddesindeki bir pastahaneden çıkarken polis tarafından yakalandığını, afişlerin kimlerin bastırdığını, öğrencilere kimlerin verdiğini bilmediğini, afişler daha sonra S.B.F.'de bir arkadaşı ziyaret için gittiğinde orada gördüğünü, Türkiye halkları mevzuunda bir yorum yapmaya kendisini yetkili görmediğini, bu hususta bir bilgisinin bulunmadığını, Türk'ten başka bir şey düşünmediğini, kürt, laz, çerkez, rum, ermeni, yahudî, arap ayırımı yapmadığını beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

İddianamede kendisine isnat edilen 6 Ocak 1971 tarihinde Dekan ORHAN DÜZGÜNEŞ'in istifa etmesini davet ve sekreter koltuğunun yıkılması olayına katılmadığını, orada herhangi bir konuşma yapmadığını, iddiayı red ettiğini, evvelce bu olayla ilgili Altındağ Cumhuriyet Savcılığınca tahkikat açıldığını, bu tahkikatta kendisinin sanık olmadığını, bu olay sebebiyle haklarında tanık sıfatiyle soruşturma yapılanlar hakkında da kovuşturmaya yer olmadığı kararı verildiğini,

1971 yılında sıkıyönetim ilânından sonra Develi ilçesinde DEV-GENÇ örgütünün teşkilâtlanmasını ve faaliyetlerini teşvik ettiği iddiasının da gerçek dışı olduğunu, söz konusu tarihte DEV-GENÇ'in bir mahkeme kararı ile kapatıldığını, kapatılmış olan bir kurumun herhangi bir yerde teşkilatlanması ve kendisinin de bu yolda gayret sarfetmesinin mümkün olmadığını beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Askerî Savcılığın iddialarının maddî vakıalara dayanmadığını, sekreter koltuğunu yaktırmaya talebeleri teşvik etmediğini, olaydan sonra C. Savcılığınca yapılan tahkikat sonunda takipsizlik kararı verildiğini, kararda isminin bile bulunmadığını, sonraları askerî savcıya ifade veren Mehmet ŞEN'in olay yerinde nutuk attığını beyan ettiğini, bu tanığın şahadetinin doğru olmadığını, Kayseri'de gizli DEV-GENÇ faaliyetinde bulunmadığını, onlara yardımcı olmadığını, bu suçun işlendiğini gösterir esaslı delil bulunmadığını, şiddet eylemlerine taraftar olmadığını, gizli bir örgütten haberinin bulunmadığını, üyesi olmadığını, DEV-GENÇ gizli bir örgüt olmadığı gibi kendisinin de bu örgüte dahil bulunmadığını, isnat edilen suçla hiç bir ilgisi bulunmadığından beraat kararı verilmesini istemiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık Behzat USTA'nın 6 Ocak 1970 günü otobüslere el konulması üzerine fakülteye polisin gelmesinin dekan Orhan DÜZGÜNEŞ'in daveti üzerine olduğunu sanan devrimci öğrencilerin dekanın odasına giderek tahrip etmek isteyen ancak sekreterinin koltuğunu aşağıya atıp yakan devrimci arkadaşlarının arasında faillerden olduğu, koltuğun yakılması sırasında tahrik ve teşvik edici sözler söylediği; 13.3.1970 günü Kızılay'da Meşrutiyet Caddesinde Amerikan Haberler Merkezine tecavüz eden ve "soyguncu iktidara karşı mücadele" soyguncu iktidara karşı omuz omuza" başlıklı afişleri dağıtan öğreniler arasında olduğu sanığın askerî savcıya verdiği ZF. 3K. 285 ve Münf. 5K. 232 sıradaki hazırlık ve DT. 3K. 279 sayfadaki huzurda verdiği son soruşturma ifadelerinde yapmış olduğu inkârlarına rağmen şahit İrfan TUNÇ, Celâl ER, Mehmet AKTAŞ, Seyit Mehmet ŞEN, Rıza RENÇBEROĞLU, Ali Safi KIRAL ve Erdoğan YILDIZ'ın diğer sanıkların hanelerinde gösterilen hazırlık ve yeminli son soruşturma ifadeleri ile ve keza Fethi UYANIK'ın Münf. 5K. 4, 136 sıradaki hazırlık DT. 4K. 461 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadesi şahit Teoman GÜRSOYTRAK'ın Münf. 5K. 3 sıradaki hazırlık, DT. 4K. 461 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadesi, şahit Sait ÇAKAR'ın Münf. 5K. 4, 89 sıradaki hazırlık DT. 4K. 449 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadesi, şahit Bekir ÇELİK'in Münf. 5K. 3, 89 sıralardaki hazırlık DT. 4K. 451 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadesi ve şahit Ümit TAŞKIN'ın Münf. 5K. 4, 91 sıralardaki hazırlık ve DT. 4K. 450 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadeleri ile ve ayrıca Münf. 1K. 1 sıradaki sarı zarf içinde mevcut sözü geçen bildiriler ve keza 1971 yılı içinde ve sıkıyönetimin ilânından sonrada DEV-GENÇ'in illegal faaliyetlerine devam etmek üzere Develi ilçesinde bir gençlik örgütü kurmayı teşvik ettiğini ifade eden Develi İlçe Jandarma Komutanlığının yazısı vesair delillerle kuşkudan uzak bir şekilde sübuta ermiş bulunmaktadır.

Sanığın sübutu yukarıda gösterilen bu fiillerinin suç vasfı itibariyle neden tek fiil kabul edildiğine, millî demokratik devrimin mahiyeti ve gayesinin ne olduğuna dair hükmün teorik inceleme bölümünde, kişisel sorumluluklar bölümünün bütün sanıklar için müşterek olan konularda genel açıklama kesiminde ve gene önceki sanıkların bölümlerinde yazılan gerekçelerle, T. C. K.'nun 141/5 nci maddesinde yazılı suçun maddî ve manevî unsurlarını oluşturduğu bu nedenle anılan madde uyarınca cezalandırılmasının gerektiği yolunda tam bir vicdanî kanaata ulaşılmıştır.

187. SÜLEYMAN KIZILCABÖLÜK:

Sanık hakkında askerî savcı iddianamesinde:

Sanığın 11 Aralık 1969 tarihinde ideolojik maksatlarla Yıldırım Beyazıt Öğrenci Derneğini basarak tahrip edenler arasında bulunduğunu, 10 Mayıs 1971 tarihinde Veteriner Fakültesinde bir merdiven üzerinde bomba bulundurulması ile ilgili olarak hakkında 1 nolu Askerî Mahkemede dava ikame edildiğinden bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi gereğince tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/5-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 30.9.1971 tarihinde askerî savcıya verdiği ifadesinde;

Ocak 1970 tarihinde öğrenci derneğinin basılması olayında bulunmadığını, kendisinin yanlışlıkla teşhis edildiğini, sadece olayı gazeteden okuduğunu, merak edip arkadaşlarından sormadığını, Veteriner Fakültesindeki bomba olayı ile bir ilgisinin bulunmadığını, hakkında askerî savcılıkça dava açılmışsa da neticesinin ne olduğunu bilmediğini beyan etmiştir.

Sanık hakkındaki As. Savcının 26.6.1972 tarih ve 972/393 esas 1972/303 karar sayılı ikinci iddianamesinde:

Kendisinin 9.5.1972 tarihinde DEV-GENÇ davasından tahliye edildiğini, Altındağ 3 ncü Asliye Ceza Mahkemesince verilen ve kesinleşen bir aylık hapis cezasının infazı için merkez cezaevine götürüldüğünde yapılan aramada valizinin gizli bir bölmesi içinde "Türkiye Devriminin Yolu" başlıklı olup, T. H. K. O. isimli bir örgütün Türkiye dahilinde hatalı hareketlerini tahlilden sonra bunların daha rasyonel bir şekilde çalışma ve bundan böyle hareketlerine esas olacak taktiklerini gösterir 29 sayfa kopyalı daktilo yazısından ibaret bir belgenin ele geçirildiğini belgenin marksist slogan ve esaslarla ilgili olması nedeniyle, sanığın eylemine uyan T. C. K.'nun 142/1, 173 maddeleri uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Sanık 17.6.1972 tarihinde As. Savcıya verdiği ifadesinde:

"Türkiye devriminin yolu" isimli 29 sayfalık daktilo ile yazılmış yazıdan dolayı Ankara Cumhuriyet Savcılığına ve 4 ncü Sulh Ceza Mahkemesinde verdiği ifadeleri aynen tekrar ettiğini, doğru olduğunu, 9.5.1972'de DEV-GENÇ davasından tahliye edildiğini, daha önceden hakkında verilen bir aylık cezanın infazı için sivil cezaevine gönderildiğini, sivil cezaevine gittiğini, kendisine ait olmayıpta askeri cezaevinden kendisinden evvel tahliye olan arkadaşlarından birinin bıraktığı valizi de eşyalarını koymak üzere aldığını, valizin kime ait olduğunu bilmediğini, sivil cezaevine girerken gardiyanlar tarafından valizinin arandığını, valizinden 29 sayfadan ibaret daktilo ile yazılmış bir yazının çıktığını, mahiyetini onlarla birlikte cezaevi müdürlüğünde öğrendiğini, yazının üzerine yazılmış olan kendi isminin gardiyanlar tarafından yazılmış olabileceğini beyan etmiştir.

Sanık 11.5.1972 tarihinde C. Savcısına verdiği ifadesinde:

DEV-GENÇ davası içinde hakkında dava açıldığını, 7 ay kadar tutuklu kaldıktan sonra 9.5.1972 tarihinde tahliye edildiğini, ancak başka suçtan hükümlü bulunması nedeniyle sivil cezaevine nakledildiğini, cezaevine tek valizle geldiğini, cezaevinde gardiyanların bavulunu aradıklarını, kendisini bilâhare çağırdıklarını, valizinden bir belge çıktı diye bir zabit imzalattıklarını, daktilo ile yazılmış yazıları kendisine gösterdiklerini ancak bunun ne olduğunu bilmediğini, esasen bahis konusu valizinde, kendisinin olmadığını, daha evvel askeri cezaevinden tahliye olan arkadaşlarından birine ait olduğunu, kime ait olduğunu bilmediğini, bu bakımdan valizin içinden çıkan 29 sayfalık "Türkiye devriminin yolu" 29 sayfalık yazı muhtevası hakkında bilgisinin bulunmadığını, kendisinin T. H. K. O. mensubu bulunmadığını beyan etmiştir.

Sanık 11.5.1972 tarihinde 4 ncü Sulh Ceza Mahkemesine verdiği ifadesinde:

Kendisinin T. H. K. O. mensubu olmadığını, böyle bir halk kurtuluş ordusu bulunduğunun da farkında olmadığını, DEV-GENÇ davası sanığı olduğunu, 7 ay tutuklu kaldıktan sonra 9.5.1972'de tahliye edildiğini, başka bir suçtan dolayı kesinleşmiş bir aylık hapis cezasının infazı için sivil cezaevine nakledildiğini, gardiyanların valizini aradıklarını, "Türkiye devriminin yolu" başlıklı bildiriyi bulduklarını, bu konuda hakkında zabıt tanzim ettiklerini, kendisinin orada olduğunu fakat valizin içinden böyle bir şeyin çıktığını görmediğini, arama sırasında herhangi bir suçtan bahsedilmediğinden kendisine gösterilen zabtı imzaladığını suçu kabul etmediğini beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

11 Aralık 1969 tarihinde Yıldırım Beyazıt Öğrenci Derneğini basmadığını, tahrip etmediğini, odada bulunan Atatürk portresinin kırılması olayına katılmadığını, bu hususta hakkında herhangi bir delil olmadığını isnadın mesnetsiz olduğunu,

10 Mayıs 1971 tarihinde Veteriner Fakültesi Zoo teknik kürsüsü binası merdivenine bomba koyma olayından da Ankara 1 nolu Sıkıyönetim mahkemesinde görülen davasında beraat ettiğini, bu konu ile ilgili burada tekrar ifade vermesinin gereksiz olduğunu beyan etmiştir.

Sanık ikinci defa huzurda verdiği sorgusunda:

Kendisinin Sıkıyönetim 1 numaralı askerî mahkemesinde görülmekte olan DEV-GENÇ davası sanıklarından olduğunu, 9.5.1972'de tahliye edildiğini, sivil mahkemelerden kesinleşmiş bir ay hapis cezasının infazı için sivil cezaevine gönderildiğini, daha evvel Askerî Cezaevinde tahliye edilen arkadaşları tarafından bırakılan bir valizi yanına alarak eşyalarını koyduğunu, askerî cezaevinde ayrılırken arandığını fakat bir şey bulamadıklarını, sivil cezaevine girerken tekrar arandığını, bu aramada yanında götürdüğü valizinin alt kısmında mahiyetini sonradan öğrendiği yazıların çıktığını, bu yazıların kendisine ait olmadığını, kendisinin yazmadığını, çanta ile birlikte gelmiş olduğunu, kabul etmediğini beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Evvelce sorgusu esnasında söylediklerine ilâve edecek başka bir şey bulunmadığını beyan etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık SÜLEYMAN KIZILCABÖLÜK'ün 18 Ekim 1969 tarihinde Ziraat Fakültesi Devrimci Gençlik Derneği tarafından tertip olunan ve talebe cemiyeti tarafından başlatılan, üç ay kadar fakültenin çalışmasını, derslerin yapılmasını aksatan boykot olayına katılmış olduğu, 11 Aralık 1969 tarihinde Yıldırım Beyazıt Öğrenci Yurdunda bulunan ve Ülkü Ocaklarına mensup öğrencilere ait bulunan öğrenci derneğini, gece baskın yapıp, hasara uğratan ve buradaki Mehmetçik hitabeli bir yazıyı yırtıp ATATÜRK'ün resminin çerçevesini hasara uğratan öğrenciler arasında bulunduğu; 19 Mart 1970 tarihinde Fazıl TANIKER isimli öğrenciyi kendi görüşlerinde olmaması ve bilimsel sosyalizmi benimsemiş bulunmaması nedeniyle döven öğrenciler arasında bulunduğu; Sıkıyönetim Askerî Savcılığınca yapılan soruşturma sırasında Askerî Mahkemece tutuklanan sanık Süleyman'ın bilimsel sosyalizmi eylem klavuzu kabul etmiş bir kişi olarak cezaevi içinde de faaliyetlerini sürdürdüğü, bu cümleden olmak üzere DEV-GENÇ davasında sorgusunun tespitinden sonra tahliye edilmesi üzerine Askerî Cezaevinden çıkarılıp umumî adliyece verilmiş bir aylık hapis cezasının infazı için sivil cezaevine nakledildiği sırada valizinin tabanında yaptığı özel bir bölmeye Devrimin Yolu başlıklı 29 daktilo sayfasından oluşan ve T. H. K. O.'nun şimdiye kadar yapmış olduğu hataları eleştiren ve bundan sonra hasıl bir yol takip etmesi lâzım geldiğini inceleyen bir yazıyı, özel olarak söz konusu bölmeye yerleştirdiği ve bu yazının sanığın sivil cezaevine teslimi sırasında yapılan aramada ele geçirildiği; böylece sanığın Türkiye'de komünist bir devlet rejimi ve komünist bir toplum düzeni kurmak için birinci aşama olan millî demokratik devrim stratejisini silahlı mücadele halinde uygulayan THKO. gibi gizli ve illegal örgütlerle ilişkisinin bulunduğu sanığın Askerî Savcıya verdiği ZF. 3K. 264 sırada mevcut hazırlık ve DT. 3K. 267 sırada mevcut son soruşturma ifadelerinde yaptığı red ve inkârlarına rağmen şahit Orhan KAVUNCU, Seyit Mehmet ŞEN, Fazıl TANIKER, Adem ERGÜL, Rıza RENÇBEROĞLU, Ali Safi KIRAL, Neşet ARSLAN'ın daha önceki sanıkların bölümlerinde yerleri gösterilen hazırlık ve yeminli son soruşturma ifadeleri ile şahit Emin DOLMABİBER'in DT. 5K. 927; Selahattin EREN'in DT. 5K. 927; Nafiz KUTLUTAŞ'ın DT. 5K. 928 ve Niyettin ÇETİN'in DT. 5K. 928 sıradaki yeminli son soruşturma ifadeleri ile ve ayrıca sanığın işlediği tespit olunan olaylara katılmış bulunan diğer sanıkların kendi hanelerinde gösterilen hazırlık ve yeminli son soruşturma ifadelerinin birlikte mütalâası ile kuşkuya yer kalmayacak bir biçimde saptanmış bulunmaktadır.

Sanığın sivil cezaevine girerken valizinde yakalanan THKO. gizli örgütüne ait 29 sayfalık Devrimin Yolu başlıklı yazı hakkında Askerî Savcılıkça ek bir iddianame düzenlenmiş ve dava açılmış ise de; bu yazının herhangi bir şahsa sanık tarafından verilmiş veya ulaştırılmış olduğunun tespit edilememesi, buna mukabil cezaevine girerken cezaevinde görevli personel tarafından yapılan arama sırasında valizinin dibindeki özel bir bölmede bulunup ele ge-

çirilmiş olması nedeniyle komünizmi övme veya komünizm propagandası yapma veyahutta T. C. K.'nun 311 ve 312 nci maddelerinde yazılı herhangi bir suçun unsurunun oluşmadığı âşikar bulunmakla heyetimizce bu suçtan sanığın beraatine karar verilmesi uygun görülmüştür.

Sanığın çeşitli zamanlarda işlediği yukarıda sübut delilleri ile gösterilen boykdot, öğrenci derneğinin tahribi ve fakültede devrimcilerin hâkimiyetini sağlamak için uygulanan devrimci terörün bir parçasını teşkil eyleyen karşı fikirdeki öğrencilerden Fazıl TANIKER'in dövülmesi olayları ise aynı kasıt altında yani milli demokratik devrim savaşının bir parçası olarak işlenmiş eylemler niteliğinde ve fakat tek fiil olarak mütalâa edilmiştir.

Hükmün teorik inceleme bölümünde milli demokratik devrimin mahiyeti ve böyle bir devrimi veren TDGF. veya FKF.'nin veya bunların fakültelerdeki alt kuruluşlarının T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 1 nci fıkrasında öngörülen cemiyetlerden olduğu, esasen bir kişinin bu cemiyetlerin amaçlarına uygun olarak fiiller işlemesi halinde cemiyetin üyesi sayılacağı yolundaki ayrıntılı açıklamalar; kişisel sorumluluklar bölümünün bütün sanıklar için ortak olan konulardaki açıklamalar kesiminde belirtilen gerekçeler ve Süleyman'dan önceki Ziraat Fakültesi bölümü sanıklarının hanelerinde gösterilen nedenlerle sanığın bu fiilleri T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 5 nci fıkrasında öngörülen suçun maddî veya manevî unsurlarını oluşturduğu ve sanığın anılan madde uyarınca cezalandırılmasının gerektiği yolunda tam bir vicdanî kanaata ulaşılmış bulunmaktadır.

188. KEMAL ÇETİNKAYA:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın 20 Şubat 1971 tarihinde fakülte giriş nizamiyesi yakınlarında karşı gruptan bir öğrenci topluluğuna tabanca ile ateş açanlar arasında bulunduğunu; 31 Mart 1971 tarihinde Okan ALPAR ve Çetin ÖZKARAR'la beraber Osman CEYLAN ve Nedim YILDIZ'a silahla tecavüzde bulunduğunu, 2 Nisan 1971 tarihinde Veteriner Fakültesinde ideolojik sebeplerle karşı grup üzerine tabanca ile ateş açanlar arasında olduğunu, hadise sırasında bomba dahi kullandığından bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K'nun 141/5-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık Askerî Savcıya 20 Ekim 1971 tarihinde verdiği ifadesinde:

1967 yılında Veteriner Fakültesine girdiğini, kanunsuz olaylara iştirak etmediğini, Atatürk devrimlerine saygılı olduğunu, marksist düşüncelerinin bulunmadığını, 20 Şubat 1971 tarihindeki tabanca ile ateş etme olayının gerçek dışı olduğunu, tabanca atmasını bilmediğini, böyle bir olaya katılmadığını, Şubat ayı imtihan zamanı olduğundan devamlı ders çalıştığını, kendisinin yanlışlıkla teşhis edildiğini veya iftira ettiklerini beyan etmiştir.

Sanık Askerî Savcıya 9.6.1971 tarihinde verdiği ifadesinde:

Sol düşünceli olmakla beraber anarşist olmadığını, 31 Mart 1971 günü fakültede olmadığını, son sınıf talebesi olması hasebiyle türlü yerlerde staj yaptığını, o gün Ankara mezbahasında bulunduğunu, Osman CEYLÂN, Nedim YILDIZ'ı tanımadığını, Çetin ÖZKARAR ve Okan ALPAR'la arkadaşlığının bulunmadığını, tabancasının olmadığını, tabanca kullanmasını bilmediğini beyan etmiştir.

Sanık Askerî Savcıya 6.11.1971 tarihinde verdiği ifadesinde:

2 Nisan 1971 günü Veteriner Fakültesinde 2 öğrenci grubu arasında meydana gelen silahlı çatışma olayını bitirdikten sonra haber aldığını, o sırada mezbahada stajda bulunduğunu, olayın ne şekilde vuku bulduğunu, kimlerin iştirak ettiğini bilmediğini; Atatürk devrimcisi olduğunu, bu sebeple sağcı ve gerici öğrencilerin devamlı olarak iftirasına maruz kaldığını beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

20 Şubat 1971 tarihinde bir grup öğrenciye ateş ettiğinin gerçek dışı olduğunu, hakkındaki iddiayı 22 Şubat 1971 tarihinde götürüldüğü Altındağ karakolunda öğrendiğini, olay günü imtihanlara girdiğini, bu bakımdan böyle bir olaya karışmasının mümkün olmadığını, şikâyet eden kişileri de tanımadığını, yalan olduğunu, kabul etmediğini,

31 Mart 1971 tarihinde bir gruba ateş etmediğini, bu tarihte böyle bir olayın olduğunu ne gazetelerden, ne radyodan ve ne de arkadaşlarından duymadığını, ancak iki ay sonra Askerî Savcılığa müracaat ettiğinde olayı ve iddiayı öğrendiğini, olay günü bölümü ile ilgili inceleme yapmak üzere Ankara mezbahasında olduğunu, hakkındaki iddia ile ilgisinin bulunmadığını, iftira olduğunu, kabul etmediğini,

2 Nisan 1971 tarihinde fakülteye açık bir saldırının olduğunu, bunun böyle olduğunu, gazetelerden ve olayın tanıklarından öğrendiğini, olay sırasında okulda olmadığını, Ankara mezbahasında çalışma yaptığını, olayın iftiradan ibaret olduğunu, hakkında tanıklık yapanların bu olayla ilgili olarak Altındağ Asliye Ceza Mahkemesinde sanık durumunda olduklarını beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

20 Şubat 1971 tarihinde bir kısım öğrenciye ateş edenler arasında bulunmadığını, olayın geçtiği saatlerde sınavda bulunduğunu, hakkında şikâyetçi olan kişileri görmediğini, tanımadığını, bu olayın hayalî olarak yaratıldığını, 31 Mart 1971 tarihinde Osman CEYLÂN ve Nedim YILDIZ'a ateş etmediğini, bu olayı .iki ay sonra sıkıyönetime gittiğinde öğrendiğini, olay tarihinde Ankara mezbahasında stajda bulunduğunu, olay tanıklarının ifadelerinin çelişik olduğunu, 2 Nisan 1971 tarihindeki iki grup arasındaki çatışmaya da katılmadığını, yine mezbahada stajda bulunduğunu, tabancasının olmadığını bugüne kadar hiç kullanmadığını, taşımadığını, bombanın nasıl bir alet olduğunu dahi bilmediğini, olaya katıldığını ileri süren şahitlerin yalan beyanda bulunduklarını, Fazıl TANIKER'i dövmediğini, umumî adliyedeki duruşma sırasında bizzat mağdurun kendisinin olayda bulunmadığını söyleyerek zapta yazdırdığını, marksist seminer çalışmalarından bahseden tanık ifadelerinde kendi isminin geçmediğini, bu iddianın yanlışlıkla kendisine yüklendiğini, hiç bir olaya karışmadığını, hakkında ifade verenlerin hepsinin Ülkü Ocaklı olduğunu, taraf olduklarından ifadelerinin doğru kabul edilemeyeceğini, hiç bir gizli örgüte üye olmadığını, faaliyetlerine katılmadığını, suçsuz olduğundan bahisle beraatine karar verilmesini talep etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık KEMAL ÇETİNKAYA'nın, bir önceki sanık Süleyman KIZILCABÖLÜK gibi Veteriner Fakültesine mensup bulunmasına rağmen iki fakültenin birbirine çok yakın olması sebebiyle, Ziraat Fakültesinde vukubulan olaylarda da hep iki sanığın görüldüğü; Ziraat Fakültesinde Marksist-Leninist düşünceyi benimsememiş olan veya tamamen zıddı sağcı veya milliyetçi düşüncelere inanmış bulunan öğrenciler üzerinde devrimci terörün tatbik edilmesi suretiyle fakültede devrimcilerin hâkimiyetinin sağlanması için yapılan müessir fiil hadiselerine karıştığı, bu cümleden olmak üzere Fazıl TANIKER isimli öğrenciyi 19.3.1970 tarihinde diğer arkadaşları ile birlikte dövdüğü; Ziraat Fakültesinin 5 numaralı büyük makine dershanesinde 1970 yılından 10.5.1971 tarihinde sıkıyönetimce devrimci gençlik derneğinin kapatılmasına kadar haftanın genellikle Cumartesi günleri yapılan Marksist-Leninist seminer

çalışmalarına katıldığı 31.3.1971 tarihinde Okan ALPAR, Çetin ÖZKARAR gibi devrimci arkadaşları ile birlikte tamamen ideolojik amaçlarla ve karşı fikirde, ülkücü olarak tanınan Osman CEYLÂN ve Nedim YILDIZ adındaki öğrenciler üzerine ateş açanlar arasında bulunduğu, sanığın Veteriner Fakültesi Devrimci Gençlik Derneğine üye olduğu Askerî Savcıya verdiği ZF. 5K. 148, 6K. 43, 174 sırada mevcut hazırlık ifadeleri, huzurda verdiği DT. 3K. 279 sayfada mevcut sorgusu ve DT. 3K. 266 sırada mevcut yazılı sorgusu ile yaptığı red ve inkârlarına rağmen şahitlerden Fazıl TANIKER, Hakkı DURAN, Özdemir ALAOĞLU, Hasan KARAKOÇ, Osman CEYLÂN, Nedim YILDIZ, Kâzım KARA, Süleyman KOÇER, Ahmet ÖZSEVER, Yavuz SEZEN, Adil BOYACI, Nazmi ONGUN, Zeki GÖNGÜ, İzzet ÖZTAŞIRAN ve Yaşar BAŞYİĞİT'in daha önceki sanıkların hanelerinde gösterilen hazırlık ve yeminli son soruşturma ifadeleri ile ve aynı olaylara katılmış bulunan sanıkların hazırlık ve son soruşturma ifadelerinin birlikte mütalâaları sonucunda kesin olarak saptanmış ve maddî vakıanın yukarıda yazılı olduğu şekilde cereyan ettiği anlaşılmış bulunmaktadır.

İdeolojik ve teorik konularda hükmün teorik inceleme bölümünde gösterilen gerekçelerle, şahit ifadeleri ve suçun niteliği konusunda ve olayların tek fiil kabul edilmesinde kişisel sorumluluklar bölümünün başlangıcında gösterilen nedenlerle sanığın bu fiilinin T. C. K.'nun 141/5 nci maddesinde yazılı suçun unsurlarını oluşturduğu ve anılan madde uyarınca cezalandırılmasının gerektiği yolunda tam bir vicdanî kanaat hasıl olmuş bulunmaktadır.

189. NURETTİN YILDIRAK:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın 1966 yılında muhtelif tarihlerde Nazım HİKMET'e olan hayranlığını izhar ettiğini, bu şahsın gadre uğradığını, ve faşist idarenin baskısına dayanamayarak Rusya'ya kaçtığını, söylediğini, marksist kadronun Türkiye için faydalı olduğunu, Türkiye'nin bu suretle kurtulabileceğini belirttiğini, Karl Marx ve Lenin'in eserlerinden okuyarak pasajlar naklettiğinden bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 142/1 nci maddesi uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 142/1-5, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalaâ eylemiştir.

Sanık Askerî Savcıya 8.11.1971 tarihinde verdiği ifadesinde:

Ziraat politikası kürsüsünde asistan olduğunu, kürsünün özelliği sebebiyle mevcut bütün sistemler hakkında bilgi sahibi olması gerektiğini, okuduğu ders kitapları çerçevesi içinde marksizm hakkında bilgisinin bulunduğunu, ancak bu sistemin iyi olduğunu, Türkiye'de yerleşmesi gerektiğini kimseye söylemediğini, kapital ve Lenin isimli kitaplardan parçalar naklettiğini, Nazım HİKMET hakkında da hayranlık izhar etmediğini, bu şahsın faşist idarenin kadrine uğradığını söylemediğini, demokratik sistemin fayda ve faziletlerine inandığını, kişi hürriyetlerine saygı göstermeyen ve bir baskı rejimi olan komünizmin karşısında bulunduğunu beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

Kendisine yüklenilen iddiaların varit olmadığını, 1965 yılında fakülteden mezun olduğunu, o yıl asistan olarak kariyere intisap ettiğini, Celâl ER'in kendisine karşı husumet beslemesinin veya böyle aleyhinde şahadette bulunmasının sebebi 1964-1965 ders yılı öğrenci seçimlerinde onun fikirlerini temsil eden gruba karşı, karşı gruptan olması ve onun fikirlerini desteklememesinden olduğunu, o tarihlerde fakültelerde sağcı ve solcu fikir ayrılıkları ve öğrenci muhalefetlerinin mevcut olmadığını, öğrenci derneklerinin seçimlerinde adaylığını koyanların seçimi kazanabilmek için kendi görüşlerini belirttiklerini ve bu yolda seçim çekişmesi yapıldığını, Celâl ER'in de bu tür davranışı yalnız kendisi için değil kendisi gibi onun grubunun karşısında bulunan arkadaşlarının hepsi için aynı davranışlar olduğunu ispatlaya-

bileceğini, neticeden kendisinin 1966 yılında muhtelif tarihlerde Nazım HİKMET hayranlığını izhar edecek tarzda herhangi bir konuşma yapmadığını, keza marksist kadronun Türkiye için faydalı olduğu ve Türkiye'nin bu şekilde kurtulabileceği yolunda herhangi bir söz sarfetmediğini, Marks ve Lenin'in eserlerinden pasajlar okuyup nakletmediğini, iddiayı red ettiğini beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

1964-1965 yılı öğrenci cemiyeti seçimlerinde tanık Celâl ER ve taraftarlarına oy vermediğinden bu muhbirin kendisini müşkül mevkie sürüklemek ve yenilgisini tatmin etmek üzere iftiradan kaçınmadığını, Celâl ER'in ifadesine göre müsnet suçu 1966 yılında Aytekin BERKMAN ve Necdet Şükrü ÖZSABUNCU ile birlikte işlediklerini, ancak gerçekte o tarihlerde Aytekin BERKMAN'ın Amerika'da, Şükrü ÖZSABUNCU'nun ise İzmir'de bulunduğu, bu nedenle iddianın zaman ve yer bakımından tutarsız olduğunu, ülke sınırları içinde basılıp serbestçe satılan kitapların okunmasının suç olduğunu düşünemediğini, Yön mecmuası alıp bunu ve diğer sol eğilimli kitapları gruplar içinde etüd ve münakaşa etmediğini, aleyhinde beyanda bulunduğu zikredilen Mehmet AKTAŞ, İrfan TUNÇ, Adem ERGÜN ve Orhan KAVUNCU'nun ifadelerinde isminin geçmediğini, Celâl ER'in kendi mantık silsilesine göre Nazım HİKMET'in şiirlerini okumayı komünizm propagandası olarak nitelediğini, halbuki Nazım HİKMET'in ilgili kitaplarının bugün dahi serbest olarak satılıp, şiirlerinin okunduğunu, T. C. K.'nun 142/5 nci maddesini çiğneyecek herhangi bir fiilinin şimdiye kadar olmadığını, DEV-GENÇ veya fikir kulüplerine üye olmadığını, bunlarla bir ilgisinin bulunmadığını, bütün iddiaların muhbir Celâl ER'in mesnetsiz isnatlarından ibaret bulunduğundan bahisle hakkındaki tahkikatın derinleştirilmesini talep etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Askerî Savcı iddianamesinde sanık NURETTİN YILDIRAK'ın 1966 yılında Nazım HİKMET'te olan hayranlığını izhar ettiğini, marksist kadronun Türkiye için faydalı olduğunu belirttiğini, Karl Marks ve Lenin'in eserlerinden okuyarak pasajlar naklettiğinden bahisle T. C. K.'nun 142/1 nci, esas hakkındaki mütalâada ise T. C. K.'nun 142/1-5 nci maddesi uyarınca tecziyesini talep etmiştir. Sanık sorgu ve savunmasında iddiaların vârit olmadığını, 1965 yılında fakülteden mezun olduğunu, 1966 yılında muhtelif tarihlerde Nazım HİKMET hayranlığını izhar edecek tarzda konuşma yapmadığını, marksist kadronun Türkiye için faydalı olduğunu söylemediğini, Marks ve Lenin'in eserlerinden pasajlar nakletmediğini, tanık Celâl ER'in talebe cemiyeti seçimlerinde uğradığı yenilgi sebebiyle kendisine iftira ettiğini ileri sürmüştür. Tanık Celâl ER'in isnatları soyut ve oldukça eski tarihlere uzanan olaylarla ilgilidir. İnsan hafızasının unutma ve yanılmaya müsait olması karşısında bu tanığın beyanına dayanılarak kanaate varılamamıştır. Sanığın iddialarını çürüten, suçun sübuta ulaştığını gösteren ve sanığın cezalandırılmasını haklı kılan yeterli delil bulunmadığından beraatine karar verilmiştir.

190. FERİT UZUN:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın 1969 yılının Ekim ayında başlayıp üç ay kadar süren boykot hareketlerine iştirak edenlerden olduğunu, 1970-1971 yıllarında makine dershanesinde gizli olarak yapılan marksist seminer çalışmalarına katıldığından bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Sanığa müsnet suç sübut bulmadığından beraatini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık Askerî Savcıya 9.11.1971 tarihinde verdiği ifadesinde:

Ekim 1969 ayında başlatılan boykota katılmadığını, boykot başladıktan bir müddet sonra memleketine geldiğini, daha sonra da Çorum'daki ağabeysinin yanına gittiğini, boykotla bir ilişiğinin bulunmadığını, DEV-GENÇ'le hiç bir şekilde ilgilenmediğini, Ziraat Fakül-

tesinde gerek DEV-GENÇ ve gerekse sosyal demokratların muayyen zamanlarda seminerler düzenlediklerini, kendisinin sosyal demokratlara kayıtlı olduğunu, sosyal demokratlar Marksist ve Leninist olmadıklarından böyle bir seminer düzenlemediklerini, ancak DEV-GENÇ'in düzenlemiş olabileceğini, bu seminerlerin ne şekilde yapıldığı, hangi konuların işlendiği, kimlerin iştirak ettiği hususunda bir bilgisinin bulunmadığını beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

Ekim 1969 yılında yönetmelik meselesinden bir boykot yapıldığını, bu boykota bir yönetici ve sevk ve idareci olarak katılmadığını, ama bütün öğrencilerin bir forum yaptıktan sonra karar aldıklarını, böyle bir boykota katılmaklığının herhangi bir suç teşkil etmeyeceğini,

Ziraat Fakültesinin büyük makine dershanesinde haftanın Cumartesi günleri Marksist-Leninist seminer çalışmaları yapıldığına dair en ufak bir bilgisinin bulunmadığını, bilgisinin olmadığına göre böyle bir toplantıya katılmasının da mümkün olmadığını, müsnet suçu reddettiğini, ayrıca Diyarbakır Askerî Savcılığınca alınan ifadesinde geçen "söz konusu seminerı ancak Marksist-Leninist olan DEV-GENÇ düzenlemiş olabilir" şeklinde yazılmış cümleyi kendisinin söylemediğini beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Diyarbakır Sıkıyönetim Komutanlığı 1 nolu askerî mahkemesinde görülen D. D. K. O. davası sonunda T. C. K.'nun 141/1-5 maddesi uyarınca mahkum edildiğini, DEV-GENÇ iddianamesindeki eylemlerin de aynı olduğunu, bu eylemlerden ötürü bir mahkumiyet aldığına nazaran ikinci bir kere yargılanamayacağını, aynı mahkemece hakkında T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesinden ötürü beraat kararı verildiğini, bu karar taraflarca temyiz edilmediğinden kesinleştiğini, Ankara Sıkıyönetim Askerî Savcısının da eylemlerinin sübuta ermemesi sebebiyle hakkında beraat kararı verilmesini talep ettiğini, bu talebe aynen katıldığını, ek savunma olarak başka bir diyeceğinin olmadığını beyan etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Askerî Savcı iddianamede sanık FERİT UZUN'un Ekim 1969 boykot hareketlerine ve marksist seminer çalışmalarına katıldığından bahisle T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi uyarınca tecziyesini istemiş, esas hakkındaki mütalâada ise beraat talebinde bulunmuştur. Sanık sorgu ve savunmasında Ekim 1969 ayında yönetmelik meselesinden ötürü bir boykot yapıldığını, tertiplenen forumu müteakip boykot kararı alındığını, boykota katılmanın suç teşkil etmeyeceğini, marksist seminer çalışmalarından haberinin bulunmadığını, böyle bir çalışmaya katılmadığını beyan etmiştir. Sanığa müsnet suçun, unsurları itibariyle teşekkül ve tekevvün ettiğini gösteren deliller mevcut olmadığı gibi, tecziyesinin gerektiği hususunda vicdanî kanaatte hasıl olmadığından hakkında beraat kararı verilmiştir.

191. ALİ TENK:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın bir grup arkadaşı ile eğitim görmek üzere EL-FETİH'e gittiğini, dönüşte Diyarbakır'da yakalandığını, gayelerinin anayasal düzeni değiştirmek, bu maksatla Amerikan üslerini bombalamak, işyerlerini tahrip etmek olduğundan bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

As. Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K. 141/1-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve iddia eylemiştir.

Sanık 5.2.1970 tarihinde polise verdiği ifadesinde :

1967 yılının Haziran ayının ortalarına, doğru İstanbul'a geldiğini, halasının yanına yerleştiğini, evde halasının oğlu HÜSEYİN ELMACI ile üvey kardeşi BAHTİYAR EMANET'inde kalmakta olduklarını, BAHTİYAR'ın TİP Zeytinburnu ilçe başkanı olduğunu, BAHTİYAR'ın annesinin odasında toplandıklarını, bu odaya BAHTİYAR ve HÜSEYİN'in arkadaşlarının gece gündüz gelip oturduklarını, toplantılarda ne konuştuklarını bilmediğini, 10 Aralık'tan sonra eve HALİS ÖZKAN'ın geldiğini, HÜSEYİN ELMACI'ya Adana'ya gideceklerini söylemiş olduğunu, HÜSEYİN'in bu durumu kendisine söylediğini, ÜRDÜN'de EL-FETİH diye bir cephenin bulunduğunu, o cepheye gidip eğitim görüldüğünü beyanla eğitim görmeyi teklif ettiğini, BAHTİYAR'ın ben bu davaya inanıyorum gidelim dediğini, 20-23 Aralık günlerinden birinde İstanbul'dan HÜSEYİN ELMACI, HALİS ÖZKAN, BAHTİYAR EMANET ve YAVUZ'la birlikte Adana'ya hareket ettiklerini, Adana'dan, Antep'e geçtiklerini, Adana'da kendilerini BAHTİYAR'ın evvelden tanıdığı Antep'li ERCAN isminde birisinin karşıladığını, BAHTİYAR'la ERCAN'ın konuştuklarını, ancak ne konuştuklarını bilmediğini, Antep'te kendilerini ERCAN'ın arkadaşı BEKTAŞ'ın karşıladığını, Antep'ten tekrar Adana'ya döndüklerini, ERCAN ve BEKTAŞ'la buluştuklarını, Nusaybine tren bileti aldıklarını, EL-FETİH'e gidecek 14-16 kişi olduklarını, EL-FETİH'in Amman'daki okuluna vardıklarını, buradan Salt'taki EL-FETİH binasına gittiklerini, oradan Şune isimdeki kasabaya gönderildiklerini, 20-25 gün eğitim gördüklerini, kampta talebe arkadaşlarının Türkiye'ye döndükten sonra örgütlenerek Amerikan emperyalizmine karşı mücadele edeceklerini, bu mücadelenin silahlı propaganda ile beraber olacağını toplanıp konuştuklarını, zamanın geçtiğini, HÜSEYİN İNAN'ın bir toplantıda Türkiye'ye silah götürelim dediğini, bu fikri bir kısmının kabul bir kısmının ise red ettiğini, Türkiye'ye döndükten sonra evvelâ kendi aralarında örgüt kurmayı sonra halkı örgütlemeyi kararlaştırdıklarını, kamptan Salt'a döndüklerini, dönüş için kendilerine tahsis edilen otoya HÜSEYİN İNAN TUNCER SÜMER ve MUSTAFA YALÇINER'in çanta ve torba koyduklarını gördüğünü, yolda gelirken MUSTAFA'ya çantalarda ne olduğunu sorduğunda onun silah var şeklinde cevap verdiğini, hududa gelince sekizer kişilik iki gruba ayrıldıklarını, silahlarında paylaşıldığını, bu şekilde Diyarbakır'a geldiklerini, üzerlerinde silah olanların bunları memleketlerine götürüp saklayacaklarını kararlaştırdıklarını, örgüt kurulduğu zaman bunların kullanılacağını, bu hususları kimseye söylememeleri hususunda kendisine ikazda bulunduklarını beyan etmiştir.

Sanık 7.2.1970 tarihinde C. Savcısına verdiği ifadesinde:

5.2.1970 tarihinde emniyette alınan üç sayfadan ibaret ifadesinin doğru olduğunu beyan etmiştir.

Sanık 27.2.1970 tarihinde sorgu hâkimine verdiği ifadesinde:

Gizli cemiyete girmediğini, patlayıcı madde ve silah bulundurmadığını, BAHTİYAR EMANET'in akrabası olduğunu, HÜSEYİN ELMACI ile birlikte gitmeye karar verdiklerini, hududu geçtikten 3 gün sonra EL-FETİH'e ulaştıklarını, orada eğitim gördüklerini, daha sonra 16 kişi Türkiye'ye döndüklerini, silahlı olarak dönmediklerini, 5.2.1970 tarihli ifadesini kabul etmediğini, Amerikan emperyalizmi ile çarpışılacağı hususunda bir karar alınmadığını, BAHTİYAR EMANET'in toplantılarda gizli bir şey konuşmadıklarını beyan etmiştir.

Sanık 11.9.1970 tarihinde Ağır Ceza Mahkemesine verdiği ifadesinde:

Sorgu hâkimine verdiği ifadenin doğru olduğunu, EL-FETİH gerillalarının çalışmalarını merak ettiğini, BAHTİYAR EMANET, HÜSEYİN ELMACI ve tanımadığı iki kişi daha olduğu halde gittiklerini, bir ay kadar kaldıklarını, URFA'nın bir hudut noktasından Türkiye'ye geçtiklerini, kendisinin taşıdığı ağzı bağlı bir torbanın olduğunu, içinde ne olduğunu bilmediğini, Diyarbakır Tıp Fakültesine oturmaya gittiğinde orada polisler tarafından yakalandığını, 22.2.1970 tarihli tutanağın doğru olduğunu, torbaların yerini kendisinin gösterdiğini, torbaları da kendisinin gizlediğini, beyan etmiştir.

Sanık 2.10.1971 tarihinde tutuklanması sırasında verdiği ifadesinde:

1969 senesi aralık ayında ÜRDÜN EL-FETİH teşkilâtına gittiğini, HÜSEYİN ELMACI ile sınırı geçtiğini, BAHTİYAR'ın da yanlarında olduğunu, orada bir ay kadar kaldıklarını, dönüşte 16 kişi yola çıktıklarını, sekizer kişilik iki grup halinde Suruç civarından Türkiye'ye girdiklerini, dönüşte bazı silah ve patlayıcı madde getirdiklerini, Urfa'dan, Diyarbakır'a geldiklerini ERCAN ENÇ ve HAMİT YAKUP'la Tıp Fakültesine gittiklerini, ihbar üzerine polisçe yakalandıklarını, silahları, HÜSEYİN İNAN, MUSTAFA YALÇINAR, KADİR MANGA ve TUNCER SÜMER'in alıp götürdüklerini, müsnet suçları işlemediğini beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

Gerçekten Suriye'ye gittiğini, fakat bunda EL-FETİH teşkilâtına eğitim görmek için gitmediğini, merakını tatmin maksadıyla gittiğini, dönüşte 10-15 kişilik grup halinde bulunduklarını, 8 kişi olarak Ürdün'den, Suriye'ye bir kaçakcının marifetiyle Türkiye'ye geçtiklerini, beraber oldukları arkadaşlarının bir torba vererek kendisine şunları da sen taşı dediklerini, bazı torbalar verdiklerini, torbalarda neler olduğunu bilmediğini, Diyarbakır'a geldikten sonra bu torbaların ağırlık yaptığını, atacağını arkadaşlarına söylediğini, onlarında at dediğini, kendisinin de torbaları attığını, bilâhare HAMİT YAKUP ve ERCAN ENÇ ile birlikte Diyarbakır Tıp Fakültesine gittiklerini, gece orada kalmak istediklerini fakat polislerin gelip kendilerini yakaladıklarını, işkence altında ifade verdiklerini, o ifadeleri kabul etmediğini, huzurda ve Diyarbakır Ağır Ceza Mahkemesinde verdiği ifadesinin doğru olduğunu, onlara itibar edilmesini, DEV-GENÇ'in ne olduğunu ve nasıl çalıştığını bilmediğini, siyasî bir fikrinin olmadığını,

Suriye'ye Nusaybin'in, Karkamış istasyonu yakınlarındaki bir rampada trenin yavaşlamasından istifade ederek geçmiş olduğunu sandığını, bilâhare Diyarbakır da polisler tarafından yakalanınca torbaların nerede olduğunu söylediğini ve birlikte gidip bulduklarını, torbaların içinden TNT. adlı madde ile dinamit fitili çıktığını, başka bir şey bulunmadığını, yani görmediğini, Türkiye'de geçerken iki gruba ayrıldıklarını, kendisinin grubunda ERCAN ENÇ, HAMİT YAKUP, HÜSEYİN İNAN, KADIR MANGA, TUNCER SÜMER ve ALPASLAN ÖZDOĞAN'ın bulunduğunu, sekizincisinin ismini hatırlayamadığını, öteki gruba dahil olanların isimlerini hatırlayamadığını, fakat içlerinden BAHTİYAR EMANET ile HÜSEYİN ELMACI'yı hatırladığını, diğerlerini zaten tanımadığını, Türkiye'ye geldikten sonra isimlerini duyduğunu, Ürdün'de Gor Çukuru diye bir yerde kaldıklarını, oraya giden Türklerin hepsinin bir arada olmadıklarını, üçer dörer kişilik gruplar halinde ayrı ayrı yerlerde bulunduklarını, kendisinin HÜSEYİN ELMACI ve BAHTİYAR EMANET ile kaldığını,

EL-FETİH'e gitmeden evvel İstanbul'da 20 lira haftalıkla bir marangozun yanında çalıştığını, marangozun adının AHMET CAN olduğunu, parasının yetmediğini, fazla para kazanabilirim ümidiyle Suriye'ye gittiğini, kendisine para vesair surette büyük menfaatler temin edileceği yolunda herhangi bir vaadde bulunulmadığını beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Daha evvelce T. C. K.'nun 141 nci maddesiyle ilgili olarak ifade verdiğini, bu maddenin tatbikine itiraz ettiğini, bu maddenin gizli bir cemiyet kuranlardan bahsettiğini, böyle bir şeyle ilgisinin bulunmadığını, aynı kanunun 146/3. maddesiyle ilgili olarak askerî cezaevinden askerî mahkemeye gönderdiği dilekçesindeki savunmalarını aynen tekrarladığını, söyleyecek başka bir husus bulunmadığını beyan etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık ALİ TENK'in Bahtiyar EMANET, Yavuz KAÇAR ve Hüseyin ELMACI ile birlikte Ocak 1970 yılı başlarında İstanbul'dan Gaziantep'e gelip bazı kişilerin aracılığı ile Suriye'ye geçtiği ve Filistin H. K. O.'da eğitim gördükten sonra 16 kişilik bir grup halinde önemli miktarda silah, cephane ve gereçlerle, Suriye, Türkiye sınırına geldikleri buradan sekizer kişilik gruplar halinde Türkiye'ye geçtikleri ve 2.2.1970 tarihinde Diyarbakır'da önce

sanık Ali TENK'in yakalandığı ve durumu olduğu gibi itiraf eylediği, bu itiratları üzerine Tıp Fakültesinin yakınındaki ve tek kapı tabir edilen semtteki surların dibinde taşların arasında silah, mermi, dinamit, dumansız barut, fünyeler, bombalar vesair mühimmatın yakalandığı sanığın polise verdiği EL-FETİH 1K. 6D. 9 sıradaki, Cumhuriyet Savcısına verdiği 1K. 6D. 23 sıradaki, sorgu hâkimine, asliye ceza mahkemesine ve ağır ceza mahkemesine verdiği 1K. 6D. 35, 57 ve 92 sıralardaki hazırlık ifadeleri ve huzurda verdiği DT. 3K. 295 sayfadaki sorgusunda ve savunmasında yaptığı açık ikrarları ve bu ikrarları doğrulayan tamamlayan ve soyutluktan kurtaran aynı olayda sanık Bahtiyar EMANET'in hanesinde gösterilen yazılı ve sözlü delillerle ve keza aynı olaydaki sanıkların hazırlık ve son soruşturma ifadelerinin birlikte mütalâası ile kuşkudan uzak bir şekilde anlaşılmış bulunmaktadır.

Sanık ilk ifadelerini polisde dayak yediği, Cumhuriyet Savcılığında tekrar polise gönderilip dayak yiyeceği korkusu ile verilmiş ifadeler olduğu şeklindeki sözlerle reddetmiş ise de; duruşmanın her safhasında vermiş olduğu ifadelerinin ve özellikle sorguda kendisine yöneltilen soruları reddettiği bu ifadeleri doğrular mahiyette olması ve onun ifadeleri üzerine sakladıkları yerden silah ve mühimmatın bulunması ve aynı poliste aynı C. Savcılığında ifade veren Yavuz KAÇAR ve Bahtiyar EMANET'in herhangi bir işkenceden söz etmeyip ifadelerinin doğruluğunu kabul eylemesi gibi gerekçelerle ve keza kişisel sorumluluklar bölümünün bütün sanıklar için ortak olan konularda açıklama kısmında hazırlıktaki polis ve Askerî Savcılık ifadelerine ve Cumhuriyet Savcılığı ifadelerine neden itibar edildiği yolundaki gerekçelerle sanığın red ve inkâr babında yaptığı savunmalarına samimiyet atfedilmemiş ve evvelki ifadelerinin gerçeği aydınlatan doğru ifadeler olduğu inancına varılmıştır.

Sanığın sübuta erdiği yukarıda açıklanan bu fiili ile Bahtiyar EMANET'in hanesinde gösterilen gerekçelerle T. C. K.'nun 141/1 nci maddesinde yazılı suçu işlediği ve anılan madde uyarınca cezalandırılmasının gerektiği yolunda tam bir vicdanî kanaat hasıl olmuş bulunmaktadır.

192. BAHTİYAR EMANET:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın bir grup arkadaşı ile birlikte eğitim görmek üzere EL-FETİH'e gittiğini, dönüşte Diyarbakır'da yakalandığını, gayesinin Anayasal düzeni değiştirmek, bu maksatla, Amerikan üslerini bombalamak, işyerlerini tahrip etmek olduğundan bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/1-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 5.2.1970 tarihinde polise verdiği ifadesinde:

Köy ilkokulu mezunu olduğunu, 1948 yılında İstanbul'a gelip yerleştiğini, muhtelif yerlerde ve işlerde çalıştığını, 1966 yılına kadar hiç bir siyasî parti, cemiyet ve sendikaya girmediğini, 1965 seçimlerinde TİP'in 15 milletvekili çıkarması üzerine, Zeytinburnu İlçe Başkanlığına üye olduğunu, 1968 senesi sonu veya 1969 yılı başlarında ilçe başkanı olarak atandığını, üç veya 4 ay bu vazifeyi ifa ettiğini, bir buçuk ay kadar önce HALİS ismindeki arkadaşı ile evde otururlarken ERCAN diye birisinin geldiğini, evin adresini HALİS'in verdiğini, EL-FETİH'ten geldiğini söylediğini, EL-FETİH hakkında hiç bir bilgisinin bulunmadığını, EL-FETİH'in Ürdün'de siyonizme karşı savaş halinde bir örgüt olduğunu, hiç bir ayırım yapmadan kendisini, yetiştirmek isteyen, kendisini anlamak isteyen herkese fırsat tanıdığını, orada Türklerin de bulunduklarını, bağımsız olduklarını, istemedikçe savaşa girmediklerini, emperyalizm ve siyonizmin bugün Türkiye'de de mevcut olduğunu, onların taktiklerini görmekte fayda bulunduğunu, gitmek isterseniz Antep'e gelin ben sizi bulurum diyerek gittiğini, bir iki gün sonra kendi aralarında mademki boşuz bir iş yapmıyoruz bunları yapmakta fayda vardır diyerek HÜSEYİN ELMACI, HALİS, ALİ TENK, YAVUZ KAÇAR ile birlikte

gitmeye karar vererek otobüsle Antep'e geldiklerini, Ercan'ı bulamadıklarını, o gece orada kaldıktan sonra ertesi günü ERCAN'ı bulmak üzere Adana'ya geldiklerini, ERCAN'la buluştuklarını, niçin gideceklerini sorduğunu, orada gerilla eğitimi yapıldığını, bunlardan yararlanmak için gittiklerini beyan ettiklerini ve gitmeye karar verdiklerini, EL-FETİH teşkilâtınca dönüşte Türkiye'ye silah götürmenin gerekip gerekmediği hususunda tartışıldığını, Müfit ÖZDEŞ'in küçük bir silah istememiz lâzım dediğini, Ebu AVAT'tan silah talep edildiğini, ayrılırlarken kendilerine bomba, dinamit, fitil ve makineli tüfek verildiğini bu silahları niçin aldıklarını, sorduğunu, HÜSEYİN İNAN'ın bu silahların lüzumlu olduğunu beyan ettiğini, silahlardan doğacak mesuliyeti kabul ettiğini, (HÜSEYİN'in) hududu geçinceye kadar 16 kişiyi HÜSEYİN İNAN'ın idare ettiğini, sekizer kişilik iki grup halinde sınırı geçtiklerini, kendisinin dahi bulunduğu kafiledeki şahısların hiç birinde silah bulunmadığını, silahları ilk geçen kafiledekilerin alıp götürmüş olduklarını, daha sonra da kendilerinin hududu geçtiklerini, Urfa'dan, Diyarbakır'a geçtiğini, ötekilerin de Diyarbakır'a geldiklerinden haberinin bulunmadığını beyan etmiştir.

Sanık 7.2.1970 tarihinde C. Savcısına verdiği ifadesinde:

Emniyette vermiş olduğu ifadenin doğru olduğunu beyan etmiştir.

Sanık 27.2.1970 tarihinde sorgu hâkimliğine verdiği ifadesinde:

Arapların davalarında haklı olduklarını anladığından üç arkadaşı ile birlikte oraya gittiklerini, ufak tefek talimlerde bulunduktan sonra yine arkadaşları ile birlikte Türkiye'ye döndüklerini, silah ve patlayıcı madde almadığını, emperyalizme karşı silahlı olarak çarpışmak niyetinin bulunmadığını, EL-FETİH'ten dönerken kendilerine silah verilmediğini, gizli bir cemiyet kurmadığını, kendisini gitmeye ikna edenlerin YAVUZ KAÇAR ve HALİS olduklarını, hangi sebeple gittiklerini bilmediğini, 1967 harbinin ne şekilde sonuçlandığını mahallinde görüp incelemek istediğini, bu merak saikiyle gittiğini, polis ifadesini kabul etmediğini beyan etmiştir.

Sanık 11.9.1970 tarihinde Ağır Ceza Mahkemesine verdiği ifadesinde:

Merak saikiyle, EL-FETİH'e ALİ TENK ile birlikte gittiğini, bir müddet sonra döndüklerini, Diyarbakır'da yakalandığını, silah getirmediğini, bugünkü anayasa nizamına ve kanunlarla kurulu statüye bağlı bir insan olduğunu, bunun yıkılması hususunda fikir taşımadığını, safahattaki ifadelerinin de doğru olduğunu, beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

Gerek emniyette gerekse, Diyarbakır Sulh Hukuk Hâkimliğinde ve gerekse, Diyarbakır 1 nci Ağır Ceza Mahkemesinde verdiği ifadelerde EL-FETİH'e gidiş geliş olayını yeterli açıklığa kavuşturduğunu sandığını, EL-FETİH'e eğitim görmek için gitmediğini, Amerikan iş yerlerini bombalamak ve tahrip etmek gibi bir amacının olmadığını, kendisinin DEV-GENÇ örgütü ile uzaktan yakından bir ilişkisinin bulunmadığını, EL-FETİH'e gitmiş olmaktan başka bir suç işlemediğini, bu bakımdan hakkındaki iddiaları red ettiğini beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Herhangi bir suç işlemediğini ve hakkındaki isnatlara gerekli cevabı evvelki sorgularında beyan ettiğini, neticeyi heyetin takdirine bıraktığını, beraatine karar verilmesini istemiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık Bahtiyar EMANET'in 1965 yılında TİP'e üye olduğu, 1970 yılı Ocak ayı başlarında İstanbul'da birlikte kalmakta olduğu akrabası Ali TENK ve üvey kardeşi, Hüseyin ELMACI ile birlikte, EL-FETİH'e gittiği, bu grupta bulunan sanıkların tümüne şamil olmak üzere EL-FETİH'e gidip eğitim görmüş Türkiye'ye dönme olayının cereyan tarzının şu şekilde vukubulduğu:

1969 yılı sonlarında ODTÜ.'den çıkartılan Hüseyin İNAN ile aynı üniversite öğrencilerinden Ercan ENÇ, Atilla KESKİN ve ATATÜRK Üniversitesi öğrencilerinden, Kadir MANGA'nın kaçak olarak Filistin Halk Kurtuluş örgütüne gidip milliyet farkı gözetilmeksizin bütün devrimcilere gerilla eğitimi gösteren ve uluslararası komünizmin eğitim merkezlerinden biri olan bu örgütte eğitim gördükleri; bir süre sonra, Hüseyin İNAN'ın yurda dönerken Yusuf ASLAN, Alpaslan ÖZDOĞAN, Mustafa YALÇINER, Halil ÇELİMLİ ve İbrahim SEVEN'i EL-FETİH'e götürdüğü; bir süre sonra da İstanbul'dan Halis ÖZKAN, Hüseyin ELMACI, Ali TENK, Bahtiyar EMANET ve Yavuz KAÇAR ile Teoman ERMETE, Müfit ÖZDEŞ ve Hamit YAKUP adındaki devrimcilerin Antep'e gelip burada bazı kişilerin yardımı ile Filistin'e gittikleri ve EL-FETİH örgütüne katıldıkları; bir süre eğitim gördükten sonra 16 kişilik bir grup halinde, Türkiye'ye dönmeye karar verdikleri ancak görmüş oldukları gerilla eğitimini tatbik edip Türkiye'de şehir veya kır gerillası savaşlarını yapabilmek amacı ile silaha ihtiyaçlarının olduğunu bildiklerinden EL-FETİH teşkilâtının yetkili kişilerine müracaat edip bol miktarda uzun namlulu otomatik silahlar, el bombaları, dumansız barut (TNT) vesair patlayıcı maddeler istedikleri nitekim EL-FETİH yetkililerinin bu istekleri uygun görüp Türkiye'deki devrimci mücadeleyi silahlı olarak başlatmak üzere Hüseyin İNAN ve arkadaşlarına istedikleri silahları verdikleri; bu silahların ve 16 kişilik grubun taşınması için ayrıca bir de otomobil tahsis ederek Türkiye, Suriye sınırına kadar gönderdikleri; burada sanıkların sekizer kişilik iki gruba ayrılarak sınırı geçip Türkiye'ye dahil oldukları, DEVGENÇ davası sanıklarından Bahtiyar EMANET, Yavuz KAÇAR, Teoman ERMETE ve Ali TENK'in Hüseyin İNAN, Hamit YAKUP, Alpaslan ÖZDOĞAN, Ercan ENÇ, Tuncer SÜMER, Kadir MANGA, Atilla KESKİN ve Müfit ÖZDEŞ grubuna dahil bulundukları; Diyarbakır'a gelen bu gruptan önce Ali TENK'in 2.2.1970 tarihinde yakalandığı, onu takiben de diğerlerinin ele geçirildiği; yapılan sorgulamalar neticesinde Ali TENK'in bütün olayları açık şekilde anlattığı ve Türkiye'ye getirdikleri silahları, patlayıcı maddelerin bir kısmını Tıp Fakültesi etrafındaki surlar kenarında bulunan taşların arasına saklamış oldukları anlaşılarak oradan bulunduğu, bir kısmının da Tek Kapı semtindeki surun dibinde ele geçirildiği, ele geçirilen silahların dört adet 9 mm. çapında sterling marka otomatik tabanca ve 13 adet şarjörü, 15 kilo toz halinde TNT, 3,5 metre saniyeli fitil, 20 metre infilaklı fitil, bir adet dinamit lokumu, dört adet elektrik fünyesi, beş adet tahrip kapsülü, 5 adet parça tesirli savunma el bombası, bir adet parça tesirli el bombası, iki adet parça tesirli değişik tipte el bombası, iki adet tahta saplı el bombası ve 9 mm.'lik 443 adet tabanca mermisi ele geçirildiği, sanık Bahtiyar EMANET'in EL-FETİH 1K. 6D. 6 sırada mevcut polise verdiği ifadesi aynı dosya 22 sırada mevcut Cumhuriyet Savcısına verdiği ifadesi, aynı dosya 35 ve 62 nci sıralarda mevcut asliye ceza mahkemesine verdiği ifadesi ve DT. 3K. 296 sırada mevcut huzurda verdiği ifadesi ile yaptığı kısmen açık kısmen dolaylı ikrarları bu ikrarları doğrulayan ve tamamlayan aynı olayda sanıklar Ali TENK, Yavuz KAÇAR ve Teoman ERMETE'nin kendi hanelerinde gösterilen hazırlık ve son soruşturma ifadeleri ve ayrıca şahitlerden Hüseyin AVCI'nın EL-FETİH 1K. 6D. 40, 64, 66 sıralardaki hazırlık ve DT. 5K. 892 sıradaki son soruşturma ifadeleri; şahit Şükrü ÖZSAVCI'nın aynı dosya 43, 64, şahit Selahattin ERKAL'ın aynı dosya 43, 64 şahit Ercan GÜNER'in aynı dosya 45, 65, 66 şahit Abdullah SUAKAR'ın aynı dosya 46, 65 şahit Şaban KAVAK'ın aynı dosya 46, 65, 66 şahit Cafer UĞURLU'nun aynı dosya 72 sıralarda mevcut hazırlık ifadeleri ve bu şahitlerin DT. 5K. 892 ve 893 sıralardaki son soruşturma ifadeleri ile ve keza olayı doğrulayan yazılı delillerden EL-FETİH 1K. 5D. 4 ve 7 sırada mevcut müsadere zabıt varakaları aynı dosya 8 sırada mevcut olay tespit zabıt varakası ve aynı dosya 71, 77 sırada mevcut bilirkişi beyanları ve dosyada bulunan bilcümle yazılı delillerle kuşkudan uzak bir şekilde sübuta ermiş bulunmaktadır.

Sanıklardan Ali TENK'in aksine Bahtiyar EMANET evvelce vermiş olduğu ifadeleri kabul etmiş ve olayın oluş tarzını huzurda, diğer sanıkların da durumunu aydınlatır mahiyette anlatmıştır. Bu itibarla örneğin Ali TENK'in yakalanmasını müteakip polise verdiği, ondan sonra C. Savcısına verdiği, arkasından Diyarbakır Sorgu Hâkimliğine ve Diyarbakır 1 nci Ağır Ceza Mahkemesine vermiş olduğu ifadelerini poliste yediği dayağın tesiri altında kala-

rak verdiği veya poliste okumadan zorla imzalatılmış ifadeler olduğu yolunda veya adlî mercilerde verdiği ifadelerini de gene dövüleceği korkusu ile vermiş olduğu yolunda yaptığı ve hemen hemen bütün sanıklar için ortaklaşa kullanılan red usulleri ile inkâr eylemesinin samimi olmadığı anlaşılmıştır. Buraya gerekçeli hükmün kişisel sorumluluklar bölümünde polis ifadelerine Cumhuriyet Savcılığı ve Askerî Savcılık ifadelerine neden itibar edildiği konusunda açıklanan gerekçeleri de katmak icap eder. Bütün bu nedenlerle gerek Ali TENK'in gerekse diğer sanıkların olayı veya maksatlarını şu veya bu şekilde inkâr eder mahiyetteki hazırlık ifadelerinde yaptıkları savunmalara samimiyet atfedilmemiştir. Sonuç olarak olayın yukarda saptandığı şekilde cereyan etmiş olduğuna inanılmıştır.

Sübut delilleri ile gösterilen yukarı ki, maddî fiilin hukukî niteliğine gelince:

Bir bakıma başlangıçta, bu sanıkların Türkiye'den gidişlerinde çeşitli zamanlarda sınırı geçtikleri, birlikte gitmedikleri ve aralarında belli bir organizasyon veya cemiyet için gerekli bir ittifak yahut irade birliğinin bulunmadığı, ancak bir ay kadar eğitim gördükten sonra, Türkiye'ye dönüşlerinde bir araya geldikleri ve bir organizasyon, bir cemiyet kurdukları anlaşılmaktadır. Kültür bilimsel sosyalizm bilinci ve aktivite yönünden birbirlerinden ileri veya geri olan bu sanıkların ortak olan yanları Türkiye'de marksist-leninist, diğer bir deyimle komünist bir devlet rejimi ve komünist bir toplum düzeni kurmak ve bu amaca ulaşabilmek için ilk aşama olan millî demokratik devrim savaşını vermek ve bunun içinde artık gösteri yürüyüşleri, bildiri dağıtma, afiş asma veya slogan atma gibi hareketleri bir kenara bırakarak şehir ve kır gerillası halinde meri devlet düzenini yıkmak için silahlı mücadeleye ve savaşa başlamak lâzım geldiği yolundaki inançları ve fikirlerindeki birliktir.

Gerçekten 1966 yıllarından itibaren Türkiye'de çeşitli namlar altında kurulan ve büyük bir aktivitesi, cemiyet nizamını tedirgin edecek herhangi bir faaliyeti görülmeyen birçok solcu faaliyetin, solcu cemiyetin ve solcu kuruluşların gittikçe çalışmalarını su yüzüne çıkarmaya başladıkları, Türkiye'de komünizmi gerçekleştirmek ve yerleştirmek için başvurulması lâzımgelen yol ve yöntemleri açık ve seçik tespit etmeye başladıkları ve nihayet üniversite gençliğini bu mücadelede öncü kadro olarak kullanmak gerektiğine inanıp yılın 9 ayında toplu bir halde bulunan bu kitleyi harekete geçirdikleri ve 1971 başlarından itibaren de artık devlet kuvvetlerine karşı tek tük ve yer yer de olsa silahla mukabele etmeye başladıkları ve giderek Nurhak dağlarında kır gerillasını, Ankara, İstanbul bu büyük şehirlerde de banka soyma, adam kaçırma, fidye alma gibi şehir gerillasını icra etmeye böylece gittikçe artan bir hız ve şiddetle millî demokratik devrim savaşını silahlı bir halk savaşı haline getirmeye çalıştıkları kesinleşmiş adlî kararlarda anlaşılmış ve toplumumuzda herkesçe bilinen bir gerçek haline gelmiştir.

Şehir veya kır gerilla savaşı silah, mühimmat, araç ve gereç ile birlikte sıkı bir eğitim ihtiyacını da gösteren bir savaş tipidir. Sanıklar Orta Doğuda bu savaşı milliyet farkı gözetmeksizin komünistim, devrimciyim diyen herkese gerilla eğitimi gösteren ve aslında uluslararası komünizmin açık ve gizli savaş eğitim merkezlerinden biri olan Filistin kurtuluş örgütüne bu maksatla gitmişlerdir. Dönüşlerinde bu örgütün liderlerinden bol miktarda otomatik tabanca, el bombası vesair patlayıcı maddeleri alıp (Türkiye'deki Amerikan üslerini, benzin istasyonlarını ve İsrail Konsolosluklarını havaya uçurmak, bu şekilde silahlı propaganda da bulunmak) yolunda talimat telâkki etmeleri bunun açık delilidir.

Sanıklar Türkiye'ye dönerken aralarında Türkiye'deki Amerikan emperyalizmine onun yerli işbirlikçilerine ve feodal kalıntılara karşı başlatılmış ve verilmekte olan millî demokratik devrim savaşını silahlı bir halk savaşı haline getirmek böylece proleterya ihtilâlini yapmak ve işçi sınıfının bu ihtilâlinde öncü olarak rol oynamak, ihtilâlin başarılmasından sonra da işçi sınıfını diğer bütün sınıflar üzerinde hâkim bir sınıf durumuna getirip politik ihtilâli işçi sınıfının eline vermek böylece sosyalist ihtilâli gerçekleştirmek için anlaşmışlar, iradelerini bir araya getirip T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 1 nci fıkrasında öngörülen bir cemiyet teşkil eylemişlerdir.

Nitekim DEV-GENÇ davasının İzmir bölümünün 6K. 3D. 28 sırasında mevcut (Türkiye halkları) başlığını taşıyan ve Teoman ERMETE, Ercan ENÇ, Ali TENK, Bahtiyar EMANET ve diğerlerinin isimleri ile biten bildiri (incelemede kolaylık olsun diye sözü geçen bildiri EL-FETİH 1K. 7D. 124 sıraya alınmış, İzmir 6K. 3D. 28 diziyede şerh yazısı konulmuştur) muhteviyatı sanıkların bu irade birliğini açıkça ortaya koymaktadır. Bildirinin 4 ncü paragrafında aynen (biz dünya halklarının baş belâsı emperyalizme karşı savaşan Orta Doğu halklarının haklı mücadelesini desteklemek için Filistin'e gittik. Amacımız bir taraftan Arap halklarının kurtuluşunu desteklemek diğer taraftan Türkiyeli devrimciler olarak bize düşen görevin bir kısmını yerine getirmekti.) denilmekte ve gene devam edilerek (biz devrimciyiz, Türkiye'nin devrim mücadelesinin neresinde olduğunu biliyoruz... isnat edilen suç ne kadar ağır olursa olsun zulüm ne kadar artarsa artsın devrimci kavgamızdan asla dönmeyeceğiz. Kavgamız dünya halklarının devrimci mücadelesinin bir parçasıdır. Emperyalizmin ve işbirlikçilerinin bu planı da suya düşecektir. Biz devrimci yolumuzda azimle inançla inatla yürüyeceğiz, zafer mutlaka devrimci dünya halklarınındır..... Yaşasın halkımızın ve tüm dünya halklarının zafere yönelmiş devrimci mücadelesi) şeklinde bitmektedir. Filistin'den dönüşlerinde yakalanıp cezaevinde iken yayınladıkları bu bildiri sanıkların iradelerindeki ittifakı ve bu ittifakın Türkiye'de sosyal bir sınıfın diğer sosyal sınıflar üzerinde tahakkümünü öngörülen bir cemiyet kurma noktasında olduğunu açık şekilde ortaya koymaktadır.

Bütün bu nedenlerle mahkememizce bu grup sanıklarının Filistin'den dönüşlerinde T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 1 nci fıkrasında öngörülen cemiyeti kurmuş oldukları ve T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 1 nci fıkrası uyarınca cezalandırılmalarının gerektiği yolunda bir kanaata varılmıştır.

193. YAVUZ KAÇAR:

Bu sanık hakkında MUVAKKAT TATİL kararı verilmiştir.

194. TEOMAN ERMETE:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın bir grup arkadaşı ile birlikte eğitim görmek üzere El-Fetih'e gittiğini, dönüşte Diyarbakır'da yakalandığını, gayesinin Anayasal düzeni değiştirmek, bu maksatla, Amerikan üslerini bombalamak, işyerlerini tahrip etmek olduğundan bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/1-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 5.2.1970 tarihinde polise verdiği ifadesinde:

1967 yılında ODTÜ.'ne girdiğini, hiç bir parti, dernek veya cemiyete üye olmadığını, ancak bir buçuk ay kadar önce ODTÜ Fikir Kulübüne üyelik için müracaat ettiğini, henüz bir belge verilmediğini, El-Fetih'e gitmezden üç dört gün evvel Hüseyin İNAN'ın evine geldiğini, El-Fetih'in siyonizme ve Amerikan emperyalizmine karşı savaşan, içinde müslümanların çok olduğu bir halk örgütü olduğunu, bütün Arap ülkelerinde yaygın bulunduğunu, belli bir süre eğitim yapıldıktan sonra cepheye gidilip savaşıldığını, anlattığını, gelir misin diye sorduğunu, kabul ettiğini, Amerikan emperyalizmine ve siyonizme karşı olduğundan bunlara karşı direkt olarak çarpışmak keza yaşadığı hayattan bunaldığından bundan kurtulmak için gitmeyi kabul ettiğini, kanaatince, Türkiye'de Amerikan emperyalizmi mevcut olduğundan Türkiye'nin bağımlı bir devlet olduğunu, bu hususun okulda miting ve konferanslarda tartışıldığını, bunların çoğuna katıldığını, Hüseyin'le konuştuktan sonra eve Atilla, Müfit ve İranlı Hamit çağırdığını, Hüseyin'in onlara da teklifte bulunduğunu, gelenlerin kabul ettiklerini, arkadaşları ile Türkiye'nin bağımsız olması, toprak reformunun yapılması, petrol ve millî kaynakların millileştirilmesi, banka ve fabrikaların millileştirilmesi, millî bir sanayiinin kurulma-

sı hususunda fikir birliğine vardıklarını, buna milli demokratik devrim dediklerini, Türkiye'deki idarenin tam bağımsız ve gerçekten demokratik olmadığını, MDD.'in yapılması süresinde evvelâ köylere okul, elektrik, su, hastane gibi vasıtalar getirilerek halkın bilinçlendirileceğini, MDD. tamamlandıktan sonra halkın kendi temsilcilerini kendi içlerinden seçerek parlamentoya sokmalarının sağlanacağını, bu şekilde devrimin yine devam edeceğini, proleterya ile burjuvazi arasındaki sınıf mücadelesinin başlayacağını, bu defa sosyalist devrimin yapılarak proleteryanın başa geçeceğini yani işçi ve köylü idaresinin kurulacağını, sınıfların kalkmış olacağını, Anayasanın MDD.'e müsait olduğunu, Aralık ayının sonlarında El-Fetih'e gitmek üzere Türkiye'den ayrıldıklarını, Salttaki El-Fetih binasına gittiklerini, oradan Şule denilen cepheye gönderildiklerini, eğitim görmediklerini, Türkiye'ye dönmeye karar verdiklerini, kampta iki gruba ayrıldıklarını, kendisinin bulunduğu grubun 16 kişi olduğunu, diğer grubun Türkiye'de silahlı propaganda yapmak için örgüt kurulmasını istediklerini, bunu uygun görmediklerini, bir araba ile Salt'a geldiklerini, El-Fetih binasında Ebu Halit'in silahları verdiğini, silahların ne yapılacağını, nereye konulacağını, katı olarak bilmediğini, bir grubun silahları gönüllü olarak almayı kabul ettiğini, sekizer kişilik iki gruba bölündüklerini, silahları alan grubun önce sınırı geçtiğini, yakalanmamak için dağılmayı kararlaştırdıklarını, URFA'da ikiye ayrıldıklarını, sonra DİYARBAKIR'a geldiklerini, önceki grubun DİYARBAKIR'a geldiğinden haberinin olmadığını, emniyet bakımından kimsenin kimseye nereye gideceğini söylemediğini, daha sonra yakalandıklarını beyan etmiştir.

Sanık 7.2.1970 tarihinde C. Savcısına verdiği ifadede:

El-Fetih'te bir kamp kurulduğunu, bunun siyonizme ve emperyalizme karşı olduğunu öğrendiğini, oraya tek başına gittiğini, gayesinin antiemperyalist fikirlere sahip olduğundan orada eğitilmek ve Türkiye'ye geldiğinde fakültedeki normal hayatına dönmek olduğunu, El-Fetih'e bir ideal uğruna gittiğini, silahlarla bir ilgisinin bulunmadığını, Urfa'dan DİYARBAKIR'a geldiğini, oradan Malatya'ya gittiğini, burada yakalandığını, kaçmadığını, gizlenmediğini, sabotajla bir ilgisinin bulunmadığını beyan etmiştir.

Sanık 27.2.1970 tarihinde sorgu hâkimine verdiği ifadesinde:

Gizli cemiyet kurmadığını, silah ve patlayıcı madde bulundurmadığını, El-Fetih'e yalnız gittiğini, Şubat 1'de avdet ettiğini ve Malatya'da polis tarafından yakalandığını, El-Fetih'te emperyalizme karşı eğitimli olarak savaş yapıldığını, gazetelerden okuyup arkadaşlarından duyduğunu, emperyalizme karşı olduğundan oraya gittiğini, orada hiç silahlı eğitim yapmadığını, Türkiye'ye arkadaşlarıyla birlikte döndüğünü, emniyette verdiği ifadenin doğru olmadığını, El-Fetih'e gitmesinin sebebinin bir takım düşüncelerinin var olduğunu, bu düşünceleri orada uygulamak arzusuna kapıldığını, bunun orada mümkün olmadığını anlayınca geri döndüğünü beyan etmiştir.

Sanık 11.9.1970 tarihinde Ağır Ceza Mahkemesinde verdiği ifadesinde:

Bugünkü anayasa nizamına ve kanunlara karşı harekete geçme hususunda aykırı bir fikrinin olmadığını, merak saikiyle El-Fetihçilere Filistin'den siyonizmi uzaklaştırma hareketlerine karşı gittiğini, arkadaşlarıyla geri döndüğünü, Malatya'da yakalandığını, doğru olan ifadesinin bu mahkemede alınan olduğunu beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

DEV-GENÇ üyesi olmadığını, kendisine DEV-GENÇ üyelerinden hiç birisi tarafından Filistin'e gitmesi hususunda telkin ve tavsiyede bulunulmadığını, Diyarbakır Cezaevinde tutuklu bulunduğu sırada DEV-GENÇ Genel Başkanı Atilla SARP'ın Diyarbakır'a gelip kendilerini ziyaret ettiğini, kendilerinin nasıl gidip geldiklerini ve nasıl yakalandıklarını sorarak sohbet ettiklerini, iddia edildiği gibi Amerikan üslerini bombalayacak ve işyerlerini tahrip edecek şekilde bir gayesinin bulunduğunu, gösterir yazılı ve sözlü herhangi bir delilin mevcut bulunmadığını, 2.2.1970 tarihinde yakalandıklarını, 7.2.1970 tarihinde tutuklandıklarını, 8.10.1970 tarihinde Diyarbakır 1 nci Ağır Ceza Mahkemesince tahliye edildiklerini,

Kendisinin 1969 Aralık ayı sonlarında tek başına Reyhanlı'dan sınırı geçerek Suriye'ye gittiğini, Suriye'den de Halep'teki El-Fetih binasına gittiğini, El-Fetih teşkilâtına katılmak istediğini söylediğini, kendisine Şeria Irmağının yakınlarında terk edilmiş bir köydeki binalarda kalan Arap fedailerinin yanında bir yer gösterdiklerini, orada 15-20 kadar Türk'ün bulunduğunu duyduğunu, fakat onlarla hiç bir irtibat kuramadığını, kimler olduğunu da bilmediğini, silaha karşı aşinalığının olmadığını, topraklarını geri almak için ve halkının kurtuluşu için yaptıkları mücadeleye inanmasına ragmen onların mücadelesine hiç bir katkıda bulunamaması üstelik onlara yük olduğu inancı ile Filistin halkının mücadelesini yakından görüp tatmin olması nedeniyle Türkiye'ye dönmeye karar verdiğini, bu maksatla El-Fetih'e gittiğini, birlikte kaldıkları Araplara ve onların başındaki yetkililere dönmeye karar verdiğini söylediğini, ve bir iki gün önce yurda dönmek isteyen Türkleri bir araya getirdiklerini, Hüseyin İNAN, Alpaslan ÖZDOĞAN-Tuncer SÜMER, Hamit YAKUP, Ercan ENÇ, Ali TENK ve Mustafa YALÇINER ismindeki arkadaşlarının bir grup halinde kendilerinden önce silahlarını alarak Türkiye'ye geldiklerini duyduğunu, kendilerinin grubunda hiç kimsede silah bulunmadığını, patlayıcı madde veya herhangi bir savunmaya yarıyacak alet olmadığını, kendilerinden önce giden grubun ne maksatla silah götürdüklerini bilmediğini, kendilerinin gayelerinin Ankara'ya gelip O. D. T. Ü.'deki derslerine devam etmek olduğunu, fakat Malatya'da yakalandıklarını, oradan Diyarbakır'a götürüldüklerini, emniyette alınan ifadesini kabul etmediğini, Diyarbakır Cumhuriyet Savcılığı, Sorgu Hâkimliği ve Ağır Ceza Mahkemesi huzurunda verdiği ifadenin doğru olduğunu, isnatları kabul etmediğini, fiilinin Türk Ceza Kanununun 146/3 maddesi içinde mütalâa edileceğine inanmadığını, bu maddeyi ihlâl eder mahiyette hiç bir fiilinin bulunmadığını beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

EL-FETİH teşkilâtında eğitim görüp anarşist maksatlarla yurda döndüğüne ilişkin iddiaları reddettiğini, dosya münderecatına göre yurt dışında 19 gün kaldığı ileri sürüldüğüne nazaran bunun 4 günü yolda geçecek olursa geri kalan 15 günde gerilla eğitimi görmenin imkânsız olduğunu, yurt dışına çıktığının mevcut birkaç ifadeden ve bir bunalım esnasında kendisinden sadır olan beyandan müteveellit olduğunu, başkaca bir delilin bulunmadığını, işkence altında verdiği ifadesine itibar olunmaması gerektiğini, EL-FETİH'den dönerken yakalanmadığını, Malatya'dan iki arkadaşı ile birlikte Ankara'ya dönerken trende şüphe üzerine yakalandığını, götürüldükleri emniyette üzerlerinin aranması sırasında silah bile bulunmadığını, polislerin zorla kendilerine istedikleri şekilde ifade verdirdiklerini, kendilerinden önce silahlı bir grubun yakalanmış olmasının kendisinin de silahlı bir anarşist olduğunu göstermeyeceğini, DEV-GENÇ teşkilâtı ile hiç bir bağlantısının bulunmadığını, bu durumda hangi sosyal sınıfı ortadan kaldırmak istediğinin ve bunu hangi örgütle yaptığının kesin şekilde belirtilmesi gerektiğini, gerçekte bu durumun ispat edilemediğini, maddî ve manevî unsurları bakımından tekevvün etmeyen müsnet suçtan ötürü hakkında beraat kararı verilmesini talep etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık TEOMAN ERMETE'nin Aralık 1969 ayında Filistin HKO.'na katılmak üzere Suriye'ye gittiği, bir süre eğitim gördükten ve Türkiye de millî demokratik devrim savaşına silahlı olarak katkıda bulunup bu savaşı silahlı bir halk savaşı şekline dönüştürebileceğine ve kendisinin de bu yolda çalışabileceğine inandıktan sonra Bahtiyar EMANET, Ali TENK, Yavuz KAÇAR, Ercan ENÇ ve diğer arkadaşları ile birlikte 16 kişilik bir grup halinde Suriye-Türkiye sınırına geldikleri, burada iki gruba ayrılıp Bahtiyar EMANET, Yavuz KAÇAR, Ali TENK ile aynı grupta olmak üzere Türkiye'ye geçip Diyarbakır'a ulaşıp yakalandıkları, Bahtiyar EMANET'in hanesinde teferruatı anlatıldığı üzere silah ve mühimmatın ele geçirildiği sanığın polise verdiği EL-FETİH 1K. 6D. 1 sırada mevcut, C. Savcısına verdiği aynı dosya 21 sırada mevcut, Sulh Ceza Mahkemesine verdiği aynı dosya 33 sırada mevcut, 1 nci Ağır Ceza Mahkemesine verdiği aynı dosya 62 sırada mevcut hazırlık ifadeleri ve huzurda verdiği DT. 3K. 344 sırada mevcut sorgusu ve savunmalar dosyasındaki savunmasında

yapmış olduğu yer yer açık, yer yer dolaylı ikrarları ile bu ikrarlarını doğrulayıp tamamlayan ve soyutluktan kurtaran aynı olayda sanıklar Bahtiyar EMANET, Ali TENK, Yavuz KAÇAR'ın ve diğerlerinin hazırlık ve son soruşturma ifadelerinin ve Bahtiyar EMANET'in hanesinde gösterilen şahit ifadelerinin ve yazılı delillerin bir arada mütalâası neticesinde kuşkudan uzak bir şekilde anlaşılmış bulunmaktadır.

Sanığın sübuta erdiği yukarda açıklanan bu fiil ile diğer sanık Bahtiyar EMANET'in hanesinde gösterilen gerekçelerle T. C. K.'nun 141/1 nci maddesinde yazılı suçu işlediği ve anılan madde uyarınca cezalandırılmasının gerektiği yolunda tam bir vicdanî kanaat hasıl olmuş bulunmaktadır.

195. ALÂADDİN ESENYEL:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın Veteriner Fakültesinde DEV-GENÇ militanı olarak tanındığını, kayıtlı olduğunu, DEV-GENÇ'in faaliyetlerine iştirak ettiğini, ideolojik maksatlarla Yıldırım Beyazıt Öğrenci Yurduna patlayıcı madde koyduğunu, fiili T. C. K.'nun 146 ncı maddesine feri iştirak mahiyetinde görüldüğünden eylemine uyan T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi gereğince tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Sanığın T. C. K.'nun 146/3, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 8.5.1971 tarihinde polise verdiği ifadesinde:

Aralık 1970 tarihinden beri Yıldırım Beyazıt Yurdu üçüncü kat 53 numaralı odada yatıp kalktığını, 7.5.1971 günü saat 16.30 sıralarında S. S. K. hastanesi yanındaki kahveye gittiğini, yanında arkadaşlarının da bulunduğunu, bu arada havanın soğuduğunu, kazağını giymek üzere yanında Bülent ERTUĞRUL olduğu halde yurda geldiğini, kazağını alıp tekrar kahveye döndüğünü, patlama olduğu anda kahvede bulunduğunu, olayla ilgisinin bulunmadığını, yurda girdiği zaman elinde paket veya eşya olmadığını, yurda beraber geldiği Bülent ERTUĞRUL'un ikinci katta kaldığını, üçüncü kata Nusret ÇIRAK'la çıktığını, ayrılırken Nusret'le beraber ayrıldığını, Konya Sosyal Demokrasi Derneğine kayıtlı olduğunu, DEV-GENÇ'le bir ilgisinin bulunmadığını, halen hiç bir grupla ilgisinin bulunmadığı beyan etmiştir.

Sanık Askerî Savcıya 9.5.1971 tarihinde verdiği ifadesinde:

Ziraat Fakültesi birinci sınıf öğrencisi olup patlama olan yurdun 3 ncü katında kalmakta olduğunu, 7.5.1971 günü arkadaşları ile birlikte kahveye gittiğini, iskanbil oynadıklarını, saat 18.00 sıralarında Bülent'le kahveden çıktığını, hava soğuk olduğundan yurda gidip kazağını almak istediğini, aynı bölmede kalan Nusret'e rastladığını, birlikte yukarı çıktıklarını, elinde paket olmadığını, koğuşa girip kazağını aldığını, yine Nusret'le aşağıya indiklerini, birlikte kahveye döndüklerini, saat 18.30 sıralarında itfaiye arabalarının yurt binaları tarafına gittiklerini, milletin paniğe kapıldığını, kahveye gelen ekiplerin kendisini yakaladıklarını, Konya'da Sosyal Demokrasi ekolüne dahil olduğunu, Ankara'ya gelince DEV-GENÇ'lilerle görüldüğünü, ancak onların teşkilâtına dahil bulunmadığını, patlama olayı ile bir ilgisinin bulunmadığını, patlama vuku bulduğu esnada kahvede bulunduğunu beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

Liseden mezun olduktan sonra, A. Ü. Ziraat Fakültesi imtihanlarına girdiğini ve imtihanı kazandığını, Ocak 1971 ayında da fakülteye başladığını, Martın ortalarına doğru da Yıldırım Beyazıt Öğrenci Yurdunda kalmaya başladığını, olay gününe kadar olan bir buçuk aylık süre içinde yatakhanesinde bulunan birkaç arkadaştan başka kimseyi tanımadığını, tanımasına da zamanının olmadığını, derslerinin A.Ü. Fen Fakültesinde yapıldığını, Ziraat Fakül-

tesinde dersinin olmadığını, olay günü fakültedeki dersinin bitiminden sonra birkaç arkadaşı ile birlikte Fen Fakültesinden yurda döndüklerini, buradan da yatakhanelerinden bazılarını ismen ve bazılarını da şahsen tanıdığı 10-12 kişilik grupla yurda 200-300 metre kadar mesafede bulunan bir kıraathaneye gittiklerini, bu grubun içinde Bülent ERTUĞRUL, Şahin ÖZDEMİR, Uğur KANDEMİR, Feyyaz UYSAL, Osman AVCI, Avni GÖKTEPE, Ali DENİZ ve soyadını bilmediği özel okullarda okuyan Mehmet ve Ali'nin olduklarını ve başka kimselerin de bulunduklarını, oyun oynamaya başladıklarını, havanın yağışlı olduğunu, oyun bittikten sonra kendisi ve Bülent'in bir şeyler yemek için kantine gittiklerini, saatin takriben 18.00'i geçtiğini, kantinin kapalı olduğunu, üzerine bir şey giymek için yukarıya dolabının bulunduğu yere çıkacağı sırada arkadaşı Nusret ÇIRAK ile karşılaştığını, beraberce yukarıya çıktıklarını, müstahdemlerin içeri girip çıkanların paketlerini, valizlerini vs. aradıklarını, diğer arkadaşları kahvede kaldıkları için Nusret'i de kahveye davet ettiğini, üzerini giydikten sonra aşağıya indiklerini, Bülent'in kendilerine ben kahveye dönmeyeceğim dediğini ve Nusret ile birlikte tekrar kahveye gittiklerini, oyun oynamaya başladıklarını, kahvede 18.00 haberlerini radyodan dinlediklerini, haberler bittikten bir müddet sonra dışarıdan siren seslerinin geldiğini, arkadaşlarının kapıya yığılmaları üzerine kendisinin de merak saiki ile kapıya çıktığını, Veteriner Fakültesi önünde sivil ve askerlerin sağa sola koşuştuklarını gördüğünü, bu sırada iki askerin gelip kendisinin de koluna girdiğini ve emniyete götürdüklerini, aleyhinde Özcan isimli ve hiç görmediği bir kişinin ifade verdiğini, kendisinin Veteriner Fakültesi öğrencisi olmadığını, Veteriner Fakültesinde olduğunun ve DEV-GENÇ militanı olduğunu ileri sürüldüğünü, halbuki kendisinin rejim hakkında kesin bir görüşünün ve görüşe dayandırılacak hiç bir fiilinin bulunmadığını, suçsuz olduğunu, iddiayı reddettiğini, kabul etmediğini beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Yıldırım Beyazıt Öğrenci Yurdu olaylarının meydana geldiği tarihte henüz üç aylık talebe olduğundan gerek DEV-GENÇ gerekse Ülkü Ocağına bağlı talebelerden kimseyi tanımadığını, şahsen şiddet olaylarına kesinlikle karşı bulunduğunu, DEV-GENÇ'in militanı olmadığını, öğrenci yurduna patlayıcı madde koymadığını, bu konuda görgü tanığı ifadesine dosyada rastlanmadığını, olayın vuku bulduğu anda Sosyal Sigortalar hastanesinin önündeki kahvehanede oturmakta bulunduğunu, B. M. M. ıskata cebren teşebbüs edenlere yardımda bulunmadığını, bu amaca yönelik hiç bir eyleme karışmadığını, isnat edilen suçların hiç birini kabul etmediğini, suçsuz olduğundan bahisle hakkında beraat kararı verilmesini istemiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık Alâattin ESENYEL'in Ziraat Fakültesi Devrimci Gençlik Derneği üyesi olduğu, Yıldırım Beyazıt Öğrenci Yurdunun üçüncü katında girişte sağdan 4 ncü bölümde kalmakta bulunduğu; Cebeci'deki Site Öğrenci Yurdunun kapatılması üzerine milliyetçi tanınan bir grup öğrencinin, Yıldırım Beyazıt Öğrenci Yurduna nakledildiği, devrimci gençlik derneğine mensup öğrenciler tarafından milliyetçi öğrencilerin Yıldırım Beyazıt Öğrenci Yurduna naklonulmasının iyi karşılanmadığı ve o yurdu da kapatmak amacı ile olaylar yaratılmaya başlanıldığı, bu cümleden olmak üzere 7.5.1971 günü saat 18.30 sıralarında Fahri AKDAĞ ile Habip GÜLERİK isimli öğrencilerin yurdun üçüncü katında bir bölmede oturmakta olduğu, Özcan AYDIN isimli Veteriner Fakültesinden bir öğrencinin de gene yurdun üçüncü katında birinci bölmede oturmakta olduğu, bölmelerin kapıların bulunmadığı için koridorlardan geçen kişilerin serbestçe ve açıkça görülebildiği; o sırada uzun boylu, bıyıklı, sarışın, kıvırcık saçlı, çeketsiz bir kişinin elinde şeker kutusuna benzeyen ve o büyüklükte sarılı bir paketle geçtiği, Habip GÜLERİK'le Fahri AKDAĞ'ın oturdukları bölmenin yan tarafındaki bölmeye girdiği, bu şahsın aynı şekilde Özcan AYDIN tarafından da görüldüğü ve Alâattin ESENYEL olduğunun tanınıp teşhis edildiği; Alâattin ESENYEL'in girmiş olduğu bölmede çok kısa bir an sonra hızlı adımlarla telaşlı bir vaziyette çıkıp gittiği; gidişinin de gene Fahri AKDAĞ ve Habip GÜLERİK tarafından görüldüğü; Özcan AYDIN ile koridorda Alâattin'in karşılaştığı ve yurt binasından çıkarken de Recep BIYIK ile Alpaslan BAHÇELİ tara-

fından görüldüğü, Alâattin'in telaşla koşarak yurdu terkettiği ve yakında bulunan dört beş kişinin yanına gelip onlara (her şey tamam gidelim) diye söylediği ve arkadaşları ile birlikte yakındaki kahveye gitmeye kararlaştırmaları üzerine orayı terkettikleri; ayrılmalarından bir iki dakika sonra birbiri peşinden iki büyük patlamanın vuku bulduğu; Habip GÜLERİK ile Fahri AKDAĞ'ın oturduğu bölümün Alâattin ESENYEL'in girip çıktığı bölümle olan duvarındaki ranzalar ve dolaplar arasından vuku bulan patlama sebebiyle duvar delinerek ranzaların parçalanıp dolapların devrildiği ve bir yangın başlangıcının vuku bulduğu, böylece Alâattin ESENYEL'in ideolojik maksatlarla yurt binasına patlayıcı madde koyup hasara uğrattığı sanığın polise verdiği ve Münf. 3K. 2D. 25 sıradaki ve gene Askerî Savcıya verdiği 3K. 2D. 39 sıradaki hazırlık ifadeleri, huzurda verdiği, DT. 3K. 314 sayfadaki sorgusu ve DT. 3K. 497 sıradaki yazılı sorgusu ile yaptığı yer yer açık, yer yer dolaylı ikrarları ve bu ikrarları doğrulayıp tamamlayan soyutluktan kurtaran şahit Habip GÜLERİK'in Münf. 3K. 2D. 14, 30 sıradaki hazırlık ve DT. 5K. 922 sıradaki son soruşturma, şahit Fahri AKDAĞ'ın Münf, 3K. 2D. 15, 33 sıradaki hazırlık ve DT. 6K. 1328 sıradaki yeminli son soruşturma ifadesi; şahit Mevlüt TUNCAY'ın Münf. 3K. 2D. 16, 29 sıradaki hazırlık ve DT. 5K. 911 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadesi, şahit Alpaslan BAHÇECİ'nin Münf. 3K. 2D. 18, 31 sıralardaki hazırlık ifadesi, şahit Recep BIYIK'ın Münf. 3K. 2D. 19 sıradaki hazırlık ve DT. 5K. 910 sıradaki yeminli son soruşturma ifadesi ile ve ayrıca Münf. 3K. 2D. 40 sırada mevcut yüzleştirme zabıt varakası, Münf. 3K. 2D. 11 sıradaki kroki, 12 sıradaki hasar tespit raporu ve bu dosyada mevcut sanık Alâattin'e ait ve onun zihniyetini, bilimsel sosyalizmini kabul etmiş millî demokratik devrim savaşına katılmış bir kişi olduğunu gösterir belgeler ile kuşkudan uzak bir şekilde sübuta ermiş bulunmaktadır.

Veteriner Fakültesi, DEV-GENÇ militanlarından olan sanık Alâattin'in ideolojik maksatlarla, Yıldırım Beyazıt Öğrenci Yurduna dinamit koyarak meydana getirdiği bu patlama olayının 1971 yılı başlarından itibaren Türkiye'de başlatılan silahlı, dinamitli şehir içi gerillasının ve millî demokratik devrim savaşının şehir içi eylemlerinin bir parçasını teşkil etmekte olduğu her türlü izahtan varestedir. Bu suretle toplumda devamlı bir huzursuzluk, bıkkınlık ve devlet otoritesine, kanun nizamına karşı güvensizlik hasıl ederek "ne olacaksa olsun" şeklinde teslimiyet havası yaratıp bundan yararlanarak, Türkiye'de proleterya ihtilâlini yapmak ve Türkiye Cumhuriyeti Anayasasını ortadan kaldırmak amacına yönelik fiillerden birini teşkil eylemesi sebebiyle hukukî nitelik itibariyle sanığın bu fiilinin T. C. K.'nun 146 ncı maddesinin 1 nci fıkrasında yazılı suçun asli faillerinin fiillerine yardım ve iştirak mahiyetindeki ikinci derecede fiiller olduğu gerekçesi ile T. C. K.'nun 146 ncı maddesinin 3 ncü fıkrasında yazılı suçu oluşturduğu bu itibarla anılan madde uyarınca cezalandırılmasının gerektiği yolunda tam bir vicdanî kanaat hasıl olmuş bulunmaktadır.

196. MUSTAFA İŞLER:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın Veteriner Fakültesi Dernek Başkanı olduğunu, dernek DEV-GENÇ örgütüne bağlı olduğundan bunun paralelinde ve fikriyatında çalıştığını, ideolojik maksatlarla karşı gruba mensup öğrencileri yurtlardan çıkartmak, bir terör havası yaratmak ve yurdun kapanmasını temin gayesi ile Yıldırım Beyazıt Öğrenci Yurduna patlayıcı madde koyduğunu, bu fiili ile DEV-GENÇ'in gayesine uygun T. C. K.'nun 146 ncı maddesine feran iştirak ettiğinden bahisle T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi gereğince tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Sanığın hareketine uyan T. C. K.'nun 146/3, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık Askerî Savcıya 10 Mayıs 1971 tarihinde verdiği ifadesinde:

8 Mayıs 1971 günü saat 12.20'de dersten çıktığını, yanında Şafak ÇELTEK, Sabri CİVCİK, Mustafa ÖZDEMİR olduğu halde yemekhaneye gittiklerini, yemek yerken bir patlama sesi duyduklarını, yemek bittikten sonra dışarı çıkarlarken ikinci bir patlamanın vuku bulduğunu, yemekhane çukurda olduğu ve dehlizden dışarı çıkıldığı için üzerlerine cam ve toprak parçalarının dökülmeye başladığını, hemen içeri kaçtığını, iddia edildiği gibi patlama olduğu esnada kaçmadığını, üzerinde lacivert pantalon ve kırmızı gömlek bulunduğunu, yangın olunca kitaplarını kurtarmak için dolabına gittiğini, bir kısım eşyalarını bavula yerleştirdiğini, sonra yurdun boşaltıldığını, bu eşyalarını dahi almadığını, ertesi sabah radyodan arananlar arasında ismini işittiğini, durumunu dekana anlattığını, dekanın teslim olmasını söylediğini, şahitlerini toplayıp Sıkıyönetime gittiğini, bu suçtan dolayı tutuklandığını, isimlerini belirttiği şahitleri dinlendiği takdirde suçsuz olduğunun anlaşılacağını beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

8 Mayıs 1971 Cumartesi sabahı her zaman olduğu gibi okula geldiğini, saat 09.00'dan son ders sonuna kadar okulda olduğunu, sonra dersten sonra derste beraber oldukları Şafak ÇELTEK, Mustafa ÖZDEMİR ve Sabri ÇİVCİK ile birlikte yurt lokantasına gittiklerini, yurt müdürlüğü altında bodrum kattaki yurt lokantasına girdiklerini, yemeklerini alıp lokanta kalabalık olduğu için bol buldukları yerlere dağıldıklarını, kendisinin Nevzat CANBAK isimli Veteriner Fakültesi 1 nci sınıf öğrencisinin bulunduğu masaya oturduğunu, Sabri ÇİVCİK, Şafak ÇELTEK ve Mustafa ÖZDEMİR'in ise yanlarındaki başka masaya oturduklarını, yemeğe başladıktan sonra bir patlama sesi duyulduğunu, büyük çoğunluğun içeride kaldığını, bir kaç kişinin dışarı çıktığını, yemeklerini bitirip, dışarıya çıkmak için hazırlandıkları bir sırada şiddetli bir patlama daha olduğunu derhal içeriye girdiklerini, bir müddet kapalı kaldıklarını, daha sonra lokantada bulunan bütün şahıslarla birlikte dışarı çıktıklarını, yurt'tan dumanlar çıktığını, herkesin gidip eşyalarını kurtardığını, kendisininde kitap dolabından kitaplarını kurtararak karşı binadaki dolabına götürdüğünü, valizine yerleştirdiğini, valizini müstahdem'e teslim ederek dışarıya çıktığını, Güvenlik Kuvvetlerinin geldiğini, olay yerindeki kalabalığı dağıttıklarını, bir müddetsonra Erdoğan AKBULUT isimli bir öğrenci ile olay yerinden ayrıldığını, bir gün sonra radyoda Sıkıyönetim Komutanlığınca arandığını duyduğunu, gelip teslim olduğunu, hakkında ifade veren ve patlamayı müteakip kaçtığını söyleyen tanıkların yalan söylediklerini bu olaya adının kasıtlı olarak karıştırıldığını, bu sebeble bu kişilerin ifadelerine itibar edilmemesi gerektiğini suçsuz olduğunu beyan etmiştir.

Sanık savunmasında :

Öğrenci yurdunda meyana gelen patlama olayları ile ilgili olarak daha evvelce vermiş olduğu ifadelerini aynen tekrarladığını, patlamadan önce arkadaşları ile dershanede olduğunu, dersten çıktıktan sonra yemekhaneye gittiklerini, arkadaşlarından ayrılmadığını, bu husu su tanık olarak dınlenen arkadaşlarının da aynen doğruladıklarını, patlamadan sonra eşyalarını kurtarmak üzere yurda girdiğini, patlamadan sonra yurttan kaçtığı hususunun doğu olmadığını, olaylarla hiç bir ilişkisinin bulunmadığını, dernek başkanlığından dolayı kendisine muğber olanların ismini bu olaya karıştırdıklarını, nitekim başka hiç bir olayda adının geçmediğini, nüsnet suçlu hiç bir ilgisi olmadığından bahisle hakkında beraat kararı verilmesini talep etmiştir.

Delillerin tartışılması :

Sanık mustafa İŞLER'in 8.5.1971 günü Behram YILDIZ ile birlikte Yıldırım Beyazıt öğrenci yurduna saat 12.30 sıralarında ideolojik maksatlarla patlayıcı madde koyup hasarın meydana gelmesine sebep olduğu askerî savcıya verdiği Münf. 3K. 1D. 44 ve huzurda verdiği DT. 3K. 314 sırada mevcut ifadelerindeki dolaylı ikrarları ve bu ikrarları doğrulayıp tamamlayan şahit Abdülkadir AKÇAM, Osman CEYHAN, Metin ŞADIR, Ali Can COŞKUNSU'nun Behram

YILDIZ'ın hanesinde gösterilen hâzırlık ve yeminli son soruşturma ifadeleri ve Sabri CİVCİK'in Münf. 3K 1D. 49 sıradaki hazırlık Tal. 3K. 153-157 sıradaki yeminli son soruşturma ifadesi ve şahit Yaşar BAŞYİĞİT'in ZF. 6K. 182 sıradaki hazırlık ifadesi ve Münf. 3K. 1D. 80 sıradaki hasar tespit raporu vesair delillerle kesin şekilde anlaşılmış bulunmaktadır.

Sanığın bu fiili de Behran YILDIZ'ın hanesindeki gerekçelerle T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesinde yazılı suçun unsurlarını teşkil eylediği inancına varıldığından sanığın anılan madde uyarınca cezalandırılmasının gerektiği yolunda kanaat hasıl olmuştur.

197. BEHRAM YILDIZ:

Sanık hakkında askerî savcı iddianamesinde:

Sanığın DEV-GENÇ üyesi olduğunu, bu federasyonun şehir gerillacılığı eylemlerini yürütmesi fiillerine paralel olarak ideolojik gayelerle, Yıldırım Beyazıt Öğrenci Yurduna patlayıcı madde koyduğunu, hareketi T. C. K.'nun 146 ncı maddesine feri iştirak mahiyetinde görüldüğünden T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

As. Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Sanığın T. C. K.'nun 146/3, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini iddia ve talep eylemiştir.

Sanık 9.5.1971 tarihinde disiplin subayına verdiği ifadesinde:

7 Mayıs 1971 gecesini bir tanıdığının evinde geçirdiğini, zira köyünden gelen dedesinin kendisini görmek istediğini, 8 Mayıs 1971 sabahı saat 11.00'e doğru elbiselerini almak üzere yurda gittiğini, arkadaşlarına elbiselerini alıp memlekete gideceğini söylediğini, ancak anahtarı bulamadığını, bu arada arkadaşlarının havale kâğıdının geldiğini söylediklerini, müracaat kısmından havale kâğıdını, aldığını, durağa gittiğini, o anda yurdun Keçiören tarafından bir patlama sesi geldiğini, bir dolmuşa binerek Kızılay'a gittiğini, akşam radyoda ismini duyunca kendiliğinden gelerek teslim olduğunu, patlamadan önce yurtta bulunduğunu, üzerinde beyaz gömleği olmadığını, yurt binasına girmediğini, veteriner DEV-GENÇ üyesi iken Mart ayında istifa ettiğini, bugüne kadar herhangi bir olaya iştirak etmediğini, DEV-GENÇ'in yapacağı işlerin yanlarında konuşulmadığını, DEV-GENÇ'lilerle Ülkü Ocaklılar arasında ideolojik ayırım mevcut olduğunu, patlama olayının kimler tarafından meydana getirildiğini bilmediğini beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

Kendisinin 1966 yılında Veteriner Fakültesine kayıt olduğunu, 8.5.1971 tarihine kadar da Yıldırım Beyazıt Yurdunda kaldığını, 7 Mayıs akşamı, Ziraat Mahallesindeki akrabalarında akşam yemeğinde olduğunu, yemekten sonra Küçükesatta oturan köylüleri ile beraber dedesinin geldiğini, bir müddet sonra hep beraber Küçükesat'a gittiklerini, o gecede orada yattığını, dedesinin kendisine fakültede olayların olduğunu, mezuniyet için ders çalışmasının gerektiğini, burada çalışamadığını, kendisi ile köye gelmesini ve orada iyi çalışacağını söylediğini, kendisinin de bu teklifi kabul ettiğini, ertesi gün saat 11.00'e doğru kitap ve çamaşırlarını almak için yurda gitmek üzere evden çıktığını, saat 12.00 sıralarında yurda geldiğini, yurdun önünde aynı yatakhanede kaldığı SEDAT AMAÇ ve RAMİZ isimli arkadaşları ile karşılaştığını, bir süre konuştuklarını, arkadaşlarına köye gideceğini söylediğini, havalesinin geldiğini, müracaata giderek havale kâğıdını aldığını, ondan sonra dolabının anahtarının yanında olmadığını, öğrenince eşyalarını almadan tekrar eve dönmek üzere yurttan ayrıldığını, durağa indiğini, durakta beklerken bir patlama sesi duyduğunu, kendisinin bu patlama sesi ile ilgilenmediğini, ve gelen bir dolmuşa atlayarak Kızılay'a gitmek üzere oradan ayrıldığını, olayla uzaktan yakından hiç bir ilgisinin bulunmadığını isminin olaylara kasıtlı olarak

karıştırıldığını, olayı akşam evde radyodan teferruatlı şekilde öğrendiğini, adının karıştırıldığını anlar anlamaz da derhal Ankara Merkez Komutanlığına kendiliğinden gelip teslim olduğunu, bir iftira olduğunu, böyle bir suçu işlemediğini, 1961 anayasasına saygılı olduğunu, kesinlikle suçu red ettiğini beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Öğrenci yurdunda vuku bulan patlama olayları ile ilgili görülerek hakkında dava açıldığını, hazırlık tahkikatının iyi yapılmadığını, yalancı tanıkların ifadelerine istinat edildiğini, tanıkların gerçeklere aykırı ifadelerinin taraf olmaları hasabiyle karara mesnet ittihaz edilmemesi gerektiğini, iftiraya uğradığını, kendisini yurttan çıkıp giderken gördüklerini beyan eden tanıkların o gün için üzerinde beyaz gömlek bulunduğunu ileri sürdüklerini, gerçekte beyaz gömlek giymediğini, o gün de üzerinde siyah gömlek ve koyu renk takım elbise olduğunu, gizli bir maksatla patlayıcı madde koyan bir şahsın olay yerinden kaçmasının mantığa aykırı olacağını, zira böylece ele geçmesinin kolaylaşacağını, hiç bir tanığın elinde patlayıcı madde gördüklerini söylemediklerini, asla yurda patlayıcı madde koymadığını, yurttan kaçmadığını, ismi anons edilir edilmez merkez komutanlığına gidip teslim olduğunu, tanıkların tarafsız olması gerektiğini, bu olayla dinlenilenlerin Ülkü Ocağı üyesi olduklarını, anayasayı ortadan kaldırma gibi bir düşünceye sahip olmadığını, aksine 1961 anayasasına saygılı bulunduğunu, bu nedenlerle suçsuz olduğuna inandığından hakkında beraat kararı verilmesini istemiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık Behram YILDIZ'ın devrimci gençlik derneği üyesi olduğu, 8 Mayıs 1971 günü saat 12.00 sıralarında arkadaşı Mustafa İŞLER ile birlikte Yıldırım Beyazıt Öğrenci Yurduna geldikleri, yurda girmelerinden kısa bir süre sonra Behram YILDIZ'ın telaşla ve süratle üzerinde beyaz bir gömlek olduğu halde çıkıp kaçtığı ve akabinde de bir patlamanın meydana geldiği; okuma salonunun bulunduğu binadan da lacivert pantolonlu kırmızı kazaklı Mustafa İŞLER'in telaşla ve süratle çıkıp kaçtığı ve onun arkasından da ikinci bir patlamanın vuku bulduğu; birinci patlamadan sonra yurda girildiğinde Veteriner Fakültesi Devrimci Gençlik Derneği Başkanı olan Mustafa İŞLER'in koridorda kendisine ait dolabın önünde acele ile eşyalarını karıştırdığı valizine eşyalar doldurduğu ve fakat patlama üzerine yurda polisin girdiğini görünce valizi de dolabın önünde bırakıp Ziraat Fakültesi istikametine doğru kaçmaya başladığı ancak polisler tarafından yakalandığı; sonuç olarak gerek Mustafa İŞLER ve gerekse Behram YILDIZ'ın birkaç dakika ara ile Yıldırım Beyazıt Öğrenci Yurdunda vuku bulan patlamaların faili oldukları sanık Behram YILDIZ'ın Münf. 3K. 1D. 16 sırada mevcut askerî savcılık ve DT. 3K. 315 sırada mevcut son soruşturma ifadesi ve savunmasında yapmış olduğu inkârlarına rağmen şahit Abdülkadir AKÇAM'ın Münf. 3K. 1D. 3 sıradaki hazırlık DT. 5K. 907 sayfadaki yeminli son soruşturma ifadesi, şahit Osman CEYHAN'ın Münf. 3K. 1D. 4 ve ZF. 6K. 3, 23, 145 sıralardaki hazırlık ifadeleri şahit Metin ŞADIR'ın Münf. 3K. 1D. 5 sıradaki şahit Ali CANÇOŞKUNSU'nun 3K. 1D. 5 sıradaki ifadeleri ile ve ayrıca Münf. 3K. 1D. içinde mevcut bilirkişi raporları, hasar tespit raporları vesair delillerle kesin şekilde anlaşılmış bulunmaktadır.

Esasen sanık Behram YILDIZ ve Mustafa İŞLER hazırlık ifadelerinde patlamalardan çok kısa bir süre önce veya Mustafa İŞLER ikinci patlamadan önce ve birinci patlamadan sonra yurtta bulunduklarını kabul etmek suretiyle dolaylı bir itiraf yapmışlardır.

Hükmün teorik inceleme bölümünde ayrıntılı şekilde anlatıldığı üzere gerek Behram YILDIZ'ın gerekse Mustafa İŞLER'in tamamen ideolojik maksatlarla öğrenci yurdunda meydana getirdikleri bu patlama ve tahrip olayları Türkiye'de nihaî gaye olarak komünist bir devlet rejiminin ve komünist bir toplum düzeninin kurulup gerçekleştirilmesi amacı için geçilmesi lâzım gelen birinci aşamayı teşkil eden millî demokratik devrim stratejisinin 1971 yılı başlarından itibaren başlatılan silahlı mücadelelerinden biri olduğu artık itiraz kabul etmez şekilde herkesçe bilinmektedir. Sosyalist ihtilâl'in zeminin hazırlanması amacı ile mev-

cut düzenin işçi sınıfının öncülüğünde ve işçi-köylü ittifakı ile bir halk savaşı sonucunda yıkılması lâzım geldiğine inananların başlattıkları şehir gerillası ve kır gerillası savaşları T. C. Anayasası ve bu Anayasa ile kurulmuş bulunan Devlet düzeninin ve Devlet yapısının temeline dinamit koyup onu yıkmaya çalışmaktan başka bir şey değildir. Böylece T. C. K.'nun 146 ncı maddesinin 1 nci fıkrasında yazılı T. C. Anayasasını ortadan kaldırıp T. B. M. Meclisini yok etmek ve yerine komünizmi getiren bir düzen kurmak için çalışan ve bu sebeple adı geçen maddedeki suçun aslî faillerini teşkil edenlerin fiillerine çeşitli yollarla yardım veya iştirak etmek mümkündür ve yakın geçmişte görülmüştür. Sanık Behran YILDIZ ile Mustafa İŞLER'in fiilleri de T. C. K.'nun 146/1 nci maddesinde yazılı suçun aslî faillerine yardım ve iştirak mahiyetindeki ikinci derecedeki fiiller olarak değerlendirilmesi gereken. Bütün bu ve gerekçenin teorik inceleme bölümünde yazılı nedenlerle her iki sanığın fiillerinin T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesinde yazılı suçu oluşturduğu, bu nedenle anılan madde uyarınca cezalandırılmalarının gerektiği inancına varılmıştır.

198. ALİ DEMİR:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın D. T. C. F.'de cereyan eden olaylara fiilen katıldığını, bu olayları yaratmış olması sebebiyle, DEV-GENÇ Merkez Yürütme Kurulu üyelerinin suçlarına feri şerik sıfatıyla iştirak ettiğinden bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/1-6, 173, 463 delâletiyle 456/2, 457/1 ve 6136 sayılı Kanunun 13 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 26.4.1971 tarihinde polise verdiği ifadesinde:

Hadise olduğu zaman kantinde bulunduğunu, dışardan silah seslerinin geldiğini, kendisinin silah atmadığını, silahının bulunmadığını, kimlerin attığını ve kimlerin yaralandığını görmediğini, tanınan bir talebe olduğu için kendisini teşhis etmiş olabileceklerini zira silahlar patladıktan biraz sonra dışarı çıktığını, o arada kendisini görmüş olabileceklerini beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

26 Nisan 1971 tarihinde D. T. C. F.'si önündeki silahlı çatışmanın Ülkü Ocaklarına mensup öğrenciler tarafından yaratıldığını, kendisinin bu hadiseye katılmadığını, uzaktan yakından bir ilişkisinin bulunmadığını, DEV-GENÇ üyesi olduğu için Ülkü Ocakları tarafından sanık olarak gösterilmesini tabii karşıladığını, o gün fakültede olmasa bile Ülkü Ocaklıları tarafından yine sanık olarak gösterileceğini, nitekim olaya karıştıkları iddia edilen devrimcilerden Mahmut ÜNAL'ın memleketinde olmasına rağmen sanık olarak gösterildiği ve bu durumu Mahmut'un Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 3 numaralı mahkemede ispat ettiğini, kendisinin durumunun da bundan ibaret olduğunu, karşı gruba mensup şahitlerin gerçek dışı beyanlarına dayandığını, suçla hiç bir ilgisinin bulunmadığını, olay günü kendisinin 07.30-08.00 arası fakülteye gittiğini, kantinde arkadaşları ile otururken silah sesleri geldiğini, kendisinin arkadaşlarının yanından ayrılmadığını, silah sesleri kesilince ana binaya doğru gittiğini, fakülte bahçesinde, cadde tarafında bazı kişilerin ellerinde silah olduğunu, gördüğünü, sağa, sola doğru koşuştuklarını, bunların bir kısmının fakültedeki Ülkü Ocağı üyeleri olduğunu, o sırada polis arabalarının geldiğini, dışarıda kendilerine teşhis eden şahıslarla birlikte polisin okula girdiğini, polislerin kendilerini alıp götürdüklerini iddiayı red ettiklerini beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Askerî Savcının hakkında iddialarda bulunurken genelden hareket ettiğini, somut herhangi bir olaydan bahsedemediğini, D. T. C. F. Sosyalist Fikir Kulübü Başkanlığına Ocak 1971 yılı sonlarına doğru başkan seçildiğini, tutuklandığı tarihe kadar üç aylık bir başkanlığının bulunduğunu, bu zaman zarfında herhangi bir faaliyette bulunmadığını, bildiri, broşür, afiş yazıp yayınlamadığını, zaten silahlı çatışma olayı dışında hiç bir olaydan ötürü kendisinden açıklama yapmasının istenmediğini, kanunî bir mitinge katıldığını, söyleyen tek bir şahidin dahi bulunmadığını, T. C. K.'nun 141/1-6 maddesine aykırı hiç bir davranışı, bu amaca yönelik hiç bir eyleminin olmadığını, 26 Nisan 1971 tarihinde vuku bulan çatışma olayı anında arkadaşları ile beraber kantinde bulunduğunu, silah sesleri kesilince arkadaşları ile birlikte kantinden dışarıya çıktığını, bu sırada elleri silahlı Ülkü Ocağı mensubu şahısların koşarak okul bahçesini terk ettiklerini gördüğünü, iddia edildiği gibi çatışmaya karışmadığını, sebebiyet vermediğini, bu olaydan 3 numaralı mahkemede yargılanan Ülkü Ocaklıların davalarında tanık sıfatı ile beyanda bulunduğunu, polise ve C. Savcısına kendisini ateş ederken gördüklerini ifade eden tanıkların askerî mahkemede bu ifadelerini değiştirdiklerini, şahit ifadelerinde yer alan kendisinin filolojiler katına giden merdivenler üzerinde görüldüğü hususunun doğru olduğunu, aleyhine şahitlik yapanlardan bir kısmının 3 numaralı mahkemede sanık olarak yargılandıkları davada o gün okula gelmediklerini ispat ederek beraat ettiklerini, dinlenen şahitlerden hiç birisinin kendilerini okula almadığı, kendilerine müdahale ettiği konusunda bir beyanda bulunmadığını, bilirkişi tarafından yapılan tespitte dışarıdan içeriye ateş edilmiş olduğunun saptandığını, kendisinin ateş ederken görüldüğünün iddia edildiği yerde herhangi bir mermi kovanı veya patlayıcı maddenin bulunmadığını, şahit ifadelerinin doğru olmadığını, hepsinin Ülkü Ocağına bağlı bulunduklarını, bunlardan üç tanesinin diğer askerî mahkemede bu olaydan yargılanıp ceza aldıklarını, suçsuz olduğundan beraatini istediğini beyan etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık Ali DEMİR'in DTCF.'si DEV-GENÇ Başkanı bulunması nedeniyle bu fakültede cereyan eden DEV-GENÇ paralelindeki olaylar dan ve bu fakültenin devrimci gençlik derneğinin yayınladığı bildirilerden sorumlu olduğu; gerekçenin teorik inceleme bölümünde FKF. ve TDGF. konusunda ayrıntılı şekilde anlatılan amaca ulaşabilmek için sanığın başkanı bulunduğu DTCF. Devrimci Gençlik Derneğinde millî demokratik devrimin gerçekleştirilmesi çalışmalarında bulunulmuş, incelenen bildiri ve broşürlerinde, TDGF.'nin görüş ve stratejisinin tümü ile benimsenmiş, bu gaye yolunda faaliyetlerde bulunulmuş olduğu; 12.4.1971 tarihinde sağ ve sol gruplara mensup öğrenciler arasında herhangi bir çatışmanın meydana gelmesini önlemek için fakülte yönetim kurulu tarafından DTCF.'nin kapatılmasına karar verildiği ancak sonradan sağ ve sol gruba mensup öğrencilerin temsilcileri ile yapılan konuşma ile bu temsilcilerin bir olay çıkarmayacaklarına dair söz vermeleri üzerine 26.4.1971 tarihinde fakültenin öğrenime açılmasına karar verildiği, gerekli ilânın yapılıp belli günde derslere başlanacağının bildirildiği, 26.4.1971 günü sabahın erken saatlerinde DEV-GENÇ'e mensup öğrencilerin fakülteye gelerek binanın çeşitli yerlerinde sağcı ve milliyetçi öğrencileri fakülteye sokmamak üzere tertibat aldıkları, Ülkü Ocaklarına mensup İsmet TUNCER, Yalçın GÜLCAN, Cahit YALÇIN, Ayhan ALKAN, Yılmaz GÜLTEKİN, Raşit SARIKAYA, Mustafa BAKMAZ ve Sadettin KAFADENK'in fakülteye girmek için toplu halde geldikleri, giriş kapısına doğru ilerlerken bu kapıyı tutan sanık Ali DEMİR ile DEV-GENÇ üyesi Sinan EREN ve talebe cemiyeti başkanı Ömer ÖZDAL'ın karşıdan gelen milliyetçi öğrencilere ellerindeki tabancaları tevcih edip gelmemelerini söyleyerek tehdit ettikleri ve binadaki devrimci öğrencilerden birinin ıslıkla işaret vermesi üzerine sanık Ali DEMİR ve Sinan EREN'in ellerindeki tabancalarla havaya ateş etmeye başladıkları, hemen arkasından fakültenin cephesindeki pencerelerden ve özellikle tarih bölümü katı, dekan odasının yanındaki ve diğer odalardan ve konferans salonunun pencerelerinden sağcıların üzerine ateş edilmeye başlandığı, İsmet TUNCER ve arkadaşlarının bu ateşler karşısında hemen bahçede bulunan özel otomobillerin arkasına veya duvarların diplerine kaçmaya ve saklanmaya, ça-

lıştıkları, ateşler neticesinde İsmail ELKIRAN, Yalçın GÜLCAN, Yüksek IŞILDAR, Abdülrezzat AYRANCI ve Hasan ORAL isimli kişilerin çeşitli yerlerinden yaralandıkları, sanık Ali DEMİR'in tabanca ile ateş ederek yukarıda izah edildiği şekilde olaya karışmış bulunduğu sanığın polise verdiği ve Münf. 4K. 14 sırada mevcut hazırlık ifadesinde ve mahkemeye verdiği DT. 3K. 315 sıradaki kısmen açık ikrarlarıyla birlikte yaptığı red ve inkârlarına rağmen şahitlerden Ayhan ALKAN'ın Münf. 4K. 2 sıradaki hazırlık Tal. 3K. 173 sıradaki yeminli son soruşturma ifadesi, İsmail ELKIRAN'ın Münf. 4K. 4 sıradaki ifadesi, şahit Yalçın GÜLCAN'ın Münf. 4K. 8, 19 sıradaki hazırlık DT. 5K. 915 sıradaki yeminli son soruşturma ifadesi, şahit İsmet TUNCER'in Münf. 4K. 10, 17 sıradaki hazırlık DT. 5K. 920 sıradaki yeminli son soruşturma ifadesi; şahit Raşit SARIKAYA'nın Münf. 4K. 11, 21 sıradaki hazırlık Tal. 3K. 363 sıradaki yeminli son soruşturma ifadesi, şahit Veyis ŞENTÜRK'ün Münf. 4K. 12, 20 sıradaki hazırlık Tal. 3K. 269 sıradaki yeminli son soruşturma ifadesi, şahit Fahri AKDAĞ'ın Münf. 4K. 12, 18 sıradaki ve keza Münf. 3K. 2D. 15, 133 sıradaki hazırlık ve DT. 6K. 1328 sıradaki yeminli son soruşturma ifadesi ve Prof. Dr. Şerafettin TURAN'ın Münf. 4K. 31 sıradaki hazırlık DT. 5K. 912 sıradaki yeminli son soruşturma ifadeleri, Münf. 4K. 5 sıradaki ekspertiz raporu; 6 sıradaki arama tutanağı; 15 sıradaki bilirkişi raporu, 26 ve 30 sıradaki tabip raporları; 32/1 sıradaki 24.1.1971'de sanığın DTCF. Devrimci Gençlik Derneği başkanlığına seçildiğine dair belgeler ve sair deliller, karşısında maddi vakıaların yukarıda yazılı olduğu şekilde cereyan ettiği kuşkudan uzak olarak kesin bir şekilde anlaşılmış bulunmaktadır.

Önce DTCF. Sosyalist Fikir Kulübüne üye olan ve Ocak 1971 tarihinde bu kulübün başkanlığına seçilen sanığın fakültede meydana gelen ve millî demokratik devrim savaşının bu fakülte içindeki olaylardan oluşan bir parçasını teşkil eyleyen bütün devrimci eylemlerden sorumlu bulunması, DTCF. Devrimci Gençlik Derneğinin TDGF.'nin bir alt kuruluşu olması ve Ali DEMİR'in de bu kuruluşun sevk ve idaresini yapmış bulunması nedeniyle T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 1 nci fıkrasında yazılı olan sosyal bir sınıfın yani işçi sınıfının diğer sosyal sınıflar üzerinde tahakkümünü veya sosyal bir sınıfı ortadan kaldırmaya veya memleket içinde müesses iktisadî ve sosyal temel nizamlardan birini devirmeye matuf cemiyeti sevk ve idare eylediğinden T. C. K.'nunn 141/1 nci maddesinde yazılı suçun unsurlarını oluşturduğu ve anılan madde uyarınca cezalandırılmasının gerektiği inancına ulaşılmıştır.

Sanık hakkında 26.4.1971 günü vuku bulan olayda tabanca kullandığı ve çeşitli kişileri yaraladığı iddiasıyla 6136/13 ncü maddesi ve T. C. K.'nun 463. maddesi delâletiyle 456/2 457/7 maddelerinin uygulanması istenmiş ise de gerekçenin kişisel sorumluluklar bölümünde ayrıntılı olarak açıklanan nedenlerle sanığın çeşitli yer ve zamanlarda işlediği eylemleri aynı kasıt altında işlenmiş tek fiil sayıldığından bu talepler hakkında bir karar alınmamıştır.

199. CELÂL SARMAN:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın devrimci gençlik örgütünde çalışabilmek için El-Fetih teşkilâtına militan göndermek üzere gizli bir cemiyet kurduğunu, bu cemiyeti idare ettiğini cemiyet mensuplarının El-Fetih'e gitmek üzere hareket ettikten sonra Karkamış istasyonunda yakalandıklarından bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 141/1 nci maddesi uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/1-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 11.5.1971 tarihinde disiplin subayına verdiği ifadede:

Hasan ŞANAL'a çalışmak için niçin Almanya'ya gitmek istediğini, Suriye'de daha çok iş olduğunu, El-Fetih komandosu olarak çalıştığında ayda 25000 lira alacağını, oraya gidip Arap Kadir'i göreceği hususunu söylemediğini, Hasan ŞANAL'a bin lira para vermediğini, fakültede karma kurul son sınıf öğrenci temsilcisi bulunduğunu, kantin hesapları ile bir

ilişiğinin bulunmadığını, Doç. Ali GÜRGÜÇ ve Asistan Abidin KUMBASAR ile birlikte kantin ve yemekhanenin işleyişini denetledikierini, Hasan ŞANAL'ın kendisine çok dayak atıldığı için bundan kurtulmak için kendisiyle işbirliği yaptığını söylemek mecburiyetinde kaldığını kendisine beyan ettiğini, bu işlerle bir ilgisinin bulunmadığını, görevi icabı vaktinin çoğunun kantinde geçtiğini, DEV-GENÇ'le bir ilgisinin bulunmadığını beyan etmiştir.

Sanık 14.5.1971 tarihinde tutuklanması sırasında alınan sorgusunda:

T. C. K.'nun 141 nci maddesindeki suçları işlemek için fiili de olsa herhangi bir cemiyet kurmadığını, böyle bir cemiyete iştirak etmediğini, hadise ile bir ilişkisinin bulunmadığını, cemiyet kurmadığını, cemiyet üyesi olmadığını, sivil sanıklarla bir irtibatının bulunmadığını beyan etmiştir.

Sanık Askerî Savcıya 14.7.1971 tarihinde verdiği ifadesinde:

Mehmet CANTOSUN'u tanımadığını, ilk defa Merkez Komutanının odasında gördüğünü, kendisiyle hiç bir münasebetinin bulunmadığını, Şemsettin BAŞEL'i okulun kütüphanesine gidip gelmesi sırasında tanıdığını, Hasan ŞANAL'ı ise alkollü olarak getirildiği hastanede tedavi etmiş bulunması sebebiyle tanıdığını, kendilerine El-Fetih'e gidip eğitim görmeleri, Türkiye'ye geldikten sonra da DEV-GENÇ adına çalışmaları için hiç bir telkin ve tavsiyede bulunmadığını, bin lira para vermediğini, Askerî Tıbbiyede hiç bir olaya karışmadığını, sosyalist veya devrimci bir propaganda yapmadığını, hiç bir komünist faaliyeti desteklemediğini, gizli bir cemiyetin üyesi olmadığını beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

Kendisine yapılan isnadın iftiradan ibaret olduğunu, Şemsettin BAŞEL, Hasan ŞANAL ve Mehmet CANTOSUN adlı kişilerle ilişkisinin bulunmadığını, Seçim YILDIRIM'ın ise kendisi gibi bir askerî öğrenci ve 3 ncü sınıfta bulunduğunu, bu bakımdan şahsen tanıyıp, herhangi bir aşırı samimiyet kuracak kadar bir yakınlığının bulunmadığını, hal böyle olunca da bu kişilerle aralarında gizli veya açık bir örgüt ilişkisinin kurulamayacağını, askerî kişi sıfatiyle herhangi bir derneğin veya devrimci gençlik derneğine üye olmasına kanunen imkân olmadığını, iddiaların hiç bir gerçek yönünün bulunmadığını, bu nedenle,

DEV-GENÇ hücresi olan bir gizli örgütü Seçim YILDIRIM'la kurarak sevk ve idare ettiklerinin Hasan ŞANAL, Mehmet CANTOSUN, Şemsettin BAŞEL'i 3 Mayıs 1971 tarihinde yaptıkları gizli toplantı ile El-Fetih'e gönderdikleri iddiasının tamamen gerçek dışı olduğunu, adı geçenleri ilk defa 11 Mayıs 1971 tarihinde Tümgeneral Tevfik TÜRÜN'ün odasında yüzleştirme sırasında gördüğünü, 2 Mayıs 1971 günü Güdül'e gittiğini bu münasebetle Hasan ŞANAL ve arkadaşlarını, 3 Mayıs 1971 tarihinde yapılan bir toplantıda Suriye'ye gönderdiğinin de bahis konusu olamayacağını, çünkü Ankara'da olmadığını, iddiaların hiç birinin gerçek yönü bulunmadığını beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Duruşma sanığın gıyabında devam ettiği gibi savunma yapmak üzere duruşmaya da gelmediğinden dosyada mevcut sorgu ve ifadeleri savunma yerine kaim olmak üzere okunmuştur.

Delillerin tartışılması:

Askerî Savcı iddianamede sanık Celâl SARMAN'ın EL-FETİH teşkilâtına militan göndermek üzere gizli bir cemiyet kurduğunu, bu cemiyeti idare ettiğinden bahisle T. C. K.'nun 141/1 nci, esas hakkındaki mütalâada ise 141/1-6 ncı madde uyarınca tecziyesini istemiştir. Sanık sorgusunda isnadın tamamen iftira olduğunu, Şemsettin BAŞEL, Hasan ŞANAL ve Mehmet CANTOSUN ile ilişkisinin bulunmadığını, askerî şahıs olması itibariyle herhangi bir derneye üye olmasına kanunen imkân bulunmadığını, Seçim YILDIRIM'la gizli bir örgüt kurup sevk ve idare etmediğini, üç kişiyi EL-FETİH'e göndermediğini ileri sürmüştür. Sanıklardan Şemsettin BAŞEL, Hasan ŞANAL ve Mehmet CANTOSUN sorgularında hazırlık ifa-

delerinin gerçek olmadığını, baskı altında alındığını, EL-FETİH'e gitmediklerini, gezmek maksadıyla İskenderun'a ve hediyelik eşya almak üzere Nusaybin'e gittiklerini, yolda trenle seyahat ederlerken yakalandıklarını beyan etmişlerdir. Sanık dosyada mevcut bütün ifadelerinde suçu inkâr etmiştir. Mehmet CANTOSUN, Hasan ŞANAL ve Şemsettin BAŞEL'in hazırlık ifadeleri dışında sanığı suçlayan tek bir şahit beyanı veya yazılı delil yoktur. İsimleri sayılan üç kişi ise huzurdaki ifadelerinde eski beyanlarının doğru olmadığını ileri sürmüşlerdir. Sanığın iddialarını çürüten, suçun sübuta erdiğini gösteren ve tecziyeyi haklı kılan yeterli deliller mevcut olmadığından, şüphe sanığın lehine yorumlanarak hakkında beraat kararı verilmiştir.

200. SEÇİM YILDIRIM:

Sanık hakkında As. Savcı iddianamesinde:

Sanığın devrimci gençlik örgütünde çalışabilmek için EL-FETİH teşkilâtına militan göndermek üzere gizli bir cemiyet kurduğunu, bu cemiyeti idare ettiğini, cemiyet mensuplarının EL-FETİH'e gitmek üzere hareketlerinden sonra Karkamış istasyonunda yakalandıklarını, sanığın eylemine uyan T. C. K.'nun 141/1 nci maddesi uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

As. Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/1-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini iddia talep etmiştir.

Sanık 11.5.1971 tarihinde disiplin subayına verdiği ifadesinde:

MEHMET CANTOSUN, ŞEMSETTİN BAŞEL ve HASAN ŞANAL'ı pek tanımadığını, bunlardan ŞEMSETTİN BAŞEL'i kantinde bir kıza sarkıntılık yaptığı için kovduğunu, Tıp Fakültesi kantininde CELÂL SARMAN'la birlikte otururken MEHMET CANTOSUN, ŞEMSETTİN BAŞEL ve HASAN ŞANAL'ın gelerek EL-FETİH komandolarına katılmaları konusunda yanında bir konuşmanın vuku bulmadığını, CELÂL SARMAN'ın onlara 1000 lira para vermediğini, Suriye'ye geçip Arap Kadir'i görmeleri hususunda bir şey söylemediğini, isminin bu hadiselere karıştırılmasının sebebinin Dr. NECDET GÜÇLÜ'nün vurulması olayı ile ilgili bulunduğunu, zira o olayı en yakından kendisinin gördüğünü, doktoru öldüren sağcıların olaya tanıklık yapanları ortadan kaldırmak çabası içinde bulunduklarını, askerî talebe olduğu için şimdilik kendisine dokunamadıklarını, bu tip iftiralarla askerlikle ilişkisini kestirmek cihetine gittiklerini, DEV-GENÇ'le bir ilişkisinin bulunmadığını, olaylara ve yürüyüşlere katılmadığını, fakültedeki öğrencilerin CELÂL SARMAN'dan çekindiklerini ve onun sözünü dinlediklerini bilmediğini, bu tip bir insan olmadığını beyan etmiştir.

Sanık As. Mahkemede tutuklanması sırasında verdiği ifadesinde:

Devletin siyasî ve hukukî nizamlarını topyekün yıkmak için bir cemiyet kurmadığını, böyle bir cemiyete girmediğini, ŞEMSETTİN BAŞEL, HASAN ŞANAL ve MEHMET CANTOSUN'u EL-FETİH'e göndermediğini, diğer sivil sanıkların tesiriyle ve zorla haklarında yalan isnatta bulunduklarını tahmin ettiğini, o şahıslarla bir irtibatının bulunmadığını beyan etmiştir.

Sanık 14.7.1971 tarihinde As. Savcıya verdiği ifadesinde:

MEHMET CANTOSUN'u tanımadığını, Yıldırım inzibat bölgede nezaret altına alındığında yüzleştirildiğini, orada tanıdığını, ŞEMSETTİN BAŞEL'i SEÇKİN adıyla Tıp Fakültesi kütüphanesinden tanıdığını, bir kız arkadaşlarına takıldığı için bir gün fakülteden kovduğunu, HASAN ŞANAL'ın evine gitmediğini, evlerinin nerede olduğunu bilmediğini, DEV - GENÇ'le bir irtibatının bulunmadığını, T. H. K. Ordusu hakkında bilgisinin bulunmadığını, komünizm propagandası yapmadığını, gizli bir örgüte üye olmadığını, ŞEMSETTİN BA-

ŞEL, MEHMET CANTOSUN ve Hasan ŞANAL'a 1000 lira verip EL-FETİH'e gitmeleri hususunda bir faaliyetinin olmadığını, dövüldükleri için böyle ifade de bulunduklarını söylediklerini, iftira etmeleri için bir sebebin mevcut olmadığını, Arap KADİR diye bir kimseyi tanımadığını beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

Gerek isnat edilen suçla ve gerekse vuku bulduğu söylenen hadiselerle en ufak ilişkisinin ve bilgisinin olmadığını, ithamları kesinlikle red ettiğini, HASAN ŞANAL ile aynı fakültenin 3 ncü sınıfında olan bir şahıstan daha fazla arkadaşlığının olmadığını, kendisinin fakülte 6 ncı sınıfında bir öğrenci olduğunu, kendisinin Tıp Fakültesi merkez binasında derslerine devam etmekte olduğunu, CELÂL SARMAN'ın ise A. Ü. Tıp Fakültesi hastanesinde klinik stajlarına devam etmekte olduğunu, bu durumda gündüzleri beraber bulunmalarının imkânsız olduğunu, ŞEMSETTİN BAŞEL'i ise şahsen tanıdığını, hiç bir münasebetinin olmadığını, tutuklanmadan evvel tesadüfen kantine uğradığında bir kız arkadaşını rahatsız ettiğini öğrenince ŞEMSETTİN BAŞEL'i kovduğunu, ondan sonra bu şahsı 11 Mayıs 1971 tarihinde Yıldırım Bölge Askerî İnzibat Komutanlığında yapılan yüzleştirmeye kadar görmediğini, HASAN ŞANAL'ı bir yerde gördüğünü hatırladığını, ismini ve soyadını ve kimin nesi olduğunu bilmediğini, MEHMET CANTOSUN'u ilk defa Yıldırım bölgede yüzleştirme sırasında gördüğünü, birisinin tesadüfen ismini dahi yanlış bildiği, diğerini tanımadığı üçüncüsünü ise hiç görmediği, bu şahıslarla arkadaşlık etmesinin gerçek dışı olduğunu, bu nedenle iddiaları reddettiğini, isnatların yalan olduğunu, kabul etmediğini beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Avukatının hazırladığı savunmaya ekleyecek herhangi bir sözünün bulunmadığını beyan etmiştir.

Sanık vekili Av. Tevfik ARASLI yazılı olarak sunduğu savunmada:

Müvekkili hakkında 141 nci maddenin tatbikinin istendiğini, askerî savcılıkça hazırlanan esas hakkındaki mütalâanın birçok yerlerinde, DEV-GENÇ'in fiil ve hareketini vasıflandıran isnatların bulunduğunu, mütalâanın müvekkili ile ilgili bölümünde bile iddianamenin diğer yerlerindeki açıklamaların müvekkili ile alâka irtibat derecesi ve mahiyetine asla temas edilmediğini, birbirini tutmayan dayak ve işkence altında alınan ifadelere dayanılarak mütalâa yürütüldüğünü, hâkim huzurunda alınmayan ifadelerin hukukî değeri olmadığını, delil diye okunamayacağını, tatbiki istenilen maddeye müvekkiline isnat edilen ve hatta ciddî ve sabit olsa bile yapılan atıf ve iftiraların hangisinin bunlara uyduğunun açıklanmadığı gibi iddianamenin muhtelif yerlerinde ve başka sanıklar için yürütülen nazarı mütalâanın müvekkilini ilzam etmeyeceğini, müvekkilini suçlayan Mehmet CANTOSUN, Şemsettin BAŞEL ve Hasan ŞANAL'ın ifadelerinin birbirini tutmadığını, müvekkilinin 2 günlük bir tanışma ile ve bir selâmla müsnet gizli işi başarmaya çalışmasının aklın alamayacağı bir hal olduğunu, dayanaksız ve ciddî delillerden mahrum müsnet suçtan ötürü müvekkili hakkında beraat kararı verilmesini talep etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Askerî Savcı iddianamesinde sanık Seçim YILDIRIM'ın EL-FETİH teşkilâtına militan göndermek üzere gizli bir cemiyet kurduğunu, bu cemiyeti idare ettiğinden bahisle T. C. K.'nun 141/1, esas hakkındaki mütalâada ise 141/1-6 ncı madde uyarınca tecziyesini istemiştir. Sanık sorgusunda isnat edilen suçla ve gerekse vukuu öne sürülen hadiselerle bir ilişkisinin bulunmadığını, ithamları reddettiğini beyan etmiştir. Bu sanıkla ilgili suçlamalarda sanıklardan Hasan ŞANAL, Şemsettin BAŞEL ve Mehmet CANTOSUN'un hazırlık ifadelerine dayanmaktadır. Sanık Seçim YILDIRIM hakkında da Celâl SARMAN'ın hanesinde izah edilen gerekçelerle beraat kararı verilmesi uygun görülmüştür.

201. HASAN ŞANAL:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

SEÇİM YILDIRIM ve CELÂL SARMAN tarafından kurulan gizli cemiyete giren sanığın eğitim görmek üzere EL-FETİH'e giderken hudut bölgesinde arkadaşları ile birlikte yakalandığından bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 141/5 nci maddesi uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

As. Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/5-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini iddia ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 8.5.1971 tarihinde polise verdiği ifadesinde:

Ankara'da taksi şoförlüğü yaptığını, babasının evinin Tıp Fakültesinin karşısında bulunduğunu, 10 ay kadar önce Tıp Fakültesi öğrencilerinden CELÂL ve SEÇİM ile tanıştığını, bunların kendisini okul kantini ve talebe yurduna götürmeye başladıklarını, iki ay önce çalıştığı taksi ile keza yaptığı ve arabayı tamirden çıkaramadığı için mal sahibinin arabayı geri aldığını, bu sebeple boşta gezmeye başladığını, 10 gün kadar önce CELÂL'le SEÇİM'i görüp işsizlikten dert yandığını, onlarında kendisini EL-FETİH'e göndereceklerini, orada ayda 25,000 lira kazanacağını, EL-FETİH'den verilecek dinamit lokumlarını alıp kendilerine getirme görevini verdiklerini, dinamit dışında bomba da verileceğini, silah veya mermiden bahsetmediklerini ŞEMSETTİN BAŞEL ve MEHMET CANTOSUN isimli arkadaşları ile birlikte gitmesini tavsiye ettiklerini, arkadaşları ile bu durumu görüştüklerini, gitmeyi kabullendiklerini, bu durumu gidip CELÂL'le SEÇİM'e söylediklerini, Suriye'de bir müşküle karşılaşmamak için Filistin Halk Kurtuluş Cephesinde arap Kadir isimli kumandanı görmelerini kendilerine tenbih ettiklerini, yol harçlığı olarak bin lira aldıklarını, 4.5.1971 tarihinde Ankara'dan hareket edip Kayseri'ye geldiklerini, bir gece ŞEMSETTİN'in İhsanlı köyündeki eniştesinin evinde kaldıklarını, ertesi günü Adana'ya oradan da otobüsle Gaziantep'e geldiklerini, 7.5.1971 gecesi Toros ekspresine bindiklerini, trenin yavaşlayacağı bir rampada trenden atlayacaklarını, fakat polisler tarafından Karkamış'ta yakalandıklarını, Karkamış'tan hududu geçmeyeceklerini, verilen 1000 liranın üçü için olduğunu parayı bizzat CELÂL'dan teslim aldığını, beyan etmiştir.

Sanık 11.5.1971 tarihinde disiplin subayına verdiği ifadesinde:

Askerden geldikten sonra evlerini satıp bir araba satın aldıklarını, arabayı taksi olarak çalıştırdığını, Bala'da bir kaza yaptığını, tamir masrafını ödeyemediklerini, boş gezmeye başladığını, giriş serbest olduğu için ara sıra Tıp Fakültesinin kantinine gidip oturduğunu, askerden geldiği sıralarda zehirlendiğini, arkadaşı ŞEMSETTİN BAŞEL'in tavassutu ve talebe CELÂL SARMAN'ın aracılığı ile parasız tedavi edildiğini bu olayın ertesi günü ŞEMSETTİN'le kantine gidip CELÂL'le birlikte oturduklarını, ŞEMSETTİN'in kendisini CELÂL'le tanıştırdığını, daha sonra CELÂL SARMAN'ın yanına gidiş gelişi esnasında SEÇİM YILDIRIM'ı tanıdığını, 15 gün kadar önce ŞEMSETTİN'le beraber fakülteye gittiklerini, CELÂL SARMAN'ın ne iş yaptığını, sorduğunu, kendisine arabayı sattığını, şu anda boş olduğunu söylediğini, iş aramasına rağmen bulamadığını beyan eylediğini, CELÂL SARMAN'ın niye Suriye'ye gitmiyorsun diye sorduğunda, Suriye'de ne yapacağını sorduğunu orada ayda 25 bin lira kazanacaklarını, EL-FETİH komandosu olarak çalışacaklarını, bir harp çıkarsa İsrail'e karşı savaşacaklarını beyan eylediğini, bu konuşma yapılırken yanında CELÂL'le birlikte ŞEMSETTİN'in bulunduğunu, CELÂL'in bu teklifi üzerine biraz düşünelim dediklerini, CELÂL'in ise kimseye bir şey demeyin aramızda kalsın diye tehbihte bulunduğunu, bu konuyu arkadaşları olan MEHMET CANTOSUN'a açtıklarını, onun da kabul ettiğini, yanlarında MEHMET'te olduğu halde fakülteye gittiklerini, CELÂL SARMAN'ı gördüklerini, gitmeyi kabul ettiklerini açıkladıklarını, CELÂL'in bir harita üzerinde nasıl gideceklerini izah ettiğini, Kamışlı'ya gidip Arap KADİR'i görmelerini ve CELÂL'le SEÇİM'in selamlarını

getirdiğini söyleyeceklerini bildirdiğini, CELÂL SARMAN'ın fakültede sözü geçen bir kişi olduğunu, 3 veya 4 Mayıs tarihinde tekrar giderek Celâl'den 1000 lira aldıklarını, otobüsle Kayseri'ye gittiklerini, bir gece ŞEMSETTİN'in eniştesinin köydeki evinde kaldıklarını, ertesi günü önce Adana'ya oradan Gaziantep'e geldiklerini, burada trene bindiklerini, trenin gece saat 03.00 sıralarında Karkamış'ta durduğunu, polislerin hüviyet kontrolü yaptıklarını, kendilerini karakola götürdüklerini, orada döverek nereye gittiklerini sorduklarını, olayı izah ettiğini, daha sonra Ankara'ya getirildiklerini, Suriye'de, Arap KADİR isminde birisinin gerçekten olup olmadığını bilmediğini, CELÂL SARMAN ile tanıştıktan sonra yanlarına gittiğinde CELÂL'le SEÇİM'in eski yemekhanede silah talimleri yaptıklarını, kendisini içeri almadıklarını, ancak bunu çıkan seslerden anladığını, MEHMET CANTOSUN ve ŞEMSETTİN BAŞEL'in nereye ve ne maksatla gittiklerinden haberinin bulunduğunu, patlama olayları ile ilgili olarak CELÂL SARMAN ve SEÇİM YILDIRIM'ın bir rolleri olup olmadığını bilmediğini beyan etmiştir.

Sanık 2.7.1971 tarihinde As. Savcıya verdiği ifadesinde:

CELÂL SARMAN'ı sekiz ay önce tanıdığını, askerden geldikten sonra zehirlendiğini, kendisini Tıp Fakültesine kaldırdıklarını, hastaneye götüren arkadaşı ŞEMSETTİN BAŞEL'in CELÂL'i tanıdığını, hastaneden çıkışının ertesi günü birlikte hastaneye gittiklerini, orada ŞEMSETTİN'in CELÂL SARMAN'ı kendisine tanıştırdığını, birkaç gün sonra babasını muayene etmesi için evlerine getirdiğini, bu tanışmadan sonra kantinde CELÂL SARMAN'la 3-4 defa karşılaştıklarını, hastaneden taburcu edildikten sonra tekrar hastaneye gittiğinde CELÂL SARMAN ile tanıştırıldığı zaman yanında bulunan SEÇİM YILDIRIM ile tanıştığını, bu tanışmadan sonra CELÂL SARMAN ve SEÇİM YILDIRIM ile sıkı münasebetinin olmadığını, Ankara'da canının sıkıldığını, bir gün MEHMET CANTOSUN ve ŞEMSETTİN BAŞEL'in kendisine geldiklerini, birlikte dertleştiklerini, Ankara'nın kuru olduğundan bahisle İskenderun'a gideceğini söylediğini, iki arkadaşının bizi de götür dediklerini, 500 lirası olduğu için onları götüremeyeceğini söylediğini, bunlardan ŞEMSETTİN'in Kayseri'de bir ablasının olduğundan bahisle ondan 500 lira alabileceğini, söylediğini, 4 Mayıs günü Ankara'dan ayrıldıklarını, bir gece Kayseri'de kaldıklarını, ŞEMSETTİN'e eniştesinin 500 lira verdiğini, Kayseri'den Adana'ya geçtiklerini, Adana'dan, İskenderun'a hareket ettiklerini, geceyi İskenderun'da geçirdiklerini, sabahleyin MEHMET CANTOSUN'un ayağında yara çıktığından belediye hastanesinde pansuman ettirdiklerini, bu arada çarşıda ablası NURTEN KALAYCI'nın kızı NESRİN'e tesadüf ettiğini, Et Balık lojmanlarına uğrayıp ablası ile görüştüğünü, daha sonra arkadaşları ile beraber Antep'e hareket ettiklerini, ağabeyisine hediye almak üzere Nusaybine gitmeye karar verdiğini, teklifini arkadaşlarının da kabul ettiğini, trene binerek hareket ettiklerini, gece Karkamış istasyonuna vardıklarında polislerin hüviyet kontrolü yaptıklarını, hüviyetlerinin sahte olduğundan şüphe ederek kendilerini karakola götürdüklerini, dövüldüklerini, Suriye'ye geçmek niyetinde olduklarını iddia ettiklerini, Nusaybine eşya almaya gittiklerini beyan ettiklerini, bavulundan iki tane harita çıktığı için casus olduğundan şüphelendiklerini, kendilerini Gaziantep'e getirdiklerini, orada emniyet sarayına alınarak sorgularının yapıldığını, çok sıkıştırıldığını, sonunda tıp talebesi CELÂL SARMAN ile SEÇİM YILDIRIM'ın kendilerini, EL-FETİH'e gönderdiğini, 1000 lira para verdiğini, dönüşte dinamit ve silah getireceklerini, orada ayda 25,000 lira kazanacaklarını ve Suriye'de Arap KADİR'i göreceklerini beyan ettiğini, Antep'ten Ankara'ya Yıldırım İnzibat Bölge Komutanlığına getirildiklerini, ifadesini, hâkim binbaşının aldığını, ancak merkez komutanı doğruyu söyleyin yoksa sizi döverim dediği için korkusundan Antep'te verdiği ifadeyi tekrar ettiğini, esasında bu ifadelerinin doğru olmadığını, ŞEMSETTİN'i aynı mahalleden olduğu için, MEHMET CANTOSUN'u da ŞEMSETTİN vasıtasiyle tanıdığını beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

İleri sürülen iddiaların hiç birisini kabul etmediğini, diğer 4 sanıkla gizli örgüt teşkil ettikleri ve bu örgütün DEV-GENÇ'in bir hücresi olarak çalıştığına ilişkin iddialarında tamamen asılsız olduğunu, ancak polisin dayağı sonucu kendisinin söylemediği halde söylemiş gibi gösterilip ve tutulan ifadelerin altının da bu şartlar altında zorla imzalattırıldığını,

4 Mayıs 1971 günü MEHMET CANTOSUN ve ŞEMSETTİN BAŞEL adlı mahalle arkadaşları ile her zamanki gibi buluştuklarını, İskenderun'da bulunan ablasının yanına gideceğini söylediğini, arkadaşlarının kendilerini de götürmesini söylediğini, babasının kendisine 500 lira vereceğini, üçüne yetmiyeceğini bildirdiğini, kendileri de para bulabilirlerse gelebileceklerini söylediğini, ŞEMSETTİN'in lâzım olan parayı Kayseri'de bulunan eniştesinden alabileceğini, MEHMET CANTOSUN'un ise para bulamıyacağını söylediğini, İskenderun'a kadar idare edip götürebilirsek gelebileceğini söylediğini, 15 Mayıs'ta nişanım var bu tarihten önce Ankara'ya dönebilirsek gidelim dediğini, kendileri gelmesini kabul ettiklerini, Kayseri'ye gittiklerini, Kayseri'de ŞEMSETTİN'in ablasından 500 lira aldığını, oradan ayrıldıklarını, İskenderun'a gittiklerini, o gece otelde kaldıklarını, buraya kadar gelmişken Nizip'de bulunan ağabeyinin yanına gidelim onunla da görüşeyim dediğini, ve gittiklerini, ağabeyinin daha evvelden Şenyurt ilçesinde vazife yaptığını, yanına gittiğinde Nusaybin diye bir kasabaya da uğradığını, burada ucuz eşya ve hediyeliklerin olduğunu, kendisine bir elbiselik ağabeyisine de ufak bir hediyelik almak için oraya gidip tekrar döneriz dediklerini, fakat bu teklife MEHMET CANTOSUN'un 13 Mayısta muhakkak Ankara'da olmam lâzım dediğini, bu durumda kendisinin gitmesi gerektiğini söylediğini, karar verip bilet aldıklarını, hareket ettiklerini, o arada Karkamış istasyonunda bulunduklarını, öğrendiğini, uykuda iken uyandırıldıklarını, 5 sivil şahsın arama yaptıklarını, kimliklerine baktıklarını, kendilerini karakola götürdüklerini, durumu anlattıklarını, kendilerine işkence yaptıklarını ve oradan Ankara'ya getirildiklerini, Yıldırım bölgede ifade aldıklarını, alınan bu ifadenin doğru olmadığını, iddia edildiği gibi, EL-FETİH'e gitmeyeceklerini, sadece gezmek için gittiklerini, olayı reddettiklerini kabul etmediğini beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Bugüne kadar ne DEV-GENÇ'le ne de başka bir cemiyetle gizli veya açık suretle hiç bir ilişkisinin olmadığını, mahkemenin huzurunda verdiği ifadelerinin doğru olduğunu, aynen kabul ettiğini, mahkemenin adaletine sığınarak beraatine karar verilmesini talep etmiştir.

Sanık vekili Av. Erdal MERDOL yazılı olarak sunduğu savunmada:

Öncelikle varlığı iddia olunan bir örgütün yol gösterici, sevk ve idarecisi olarak vasıflandırılan sanık Celâl SARMAN ve Seçim YILDIRIM'ın ifadelerinden müvekkilinin bu sanıklarla tamamen tesadüfe dayanan bir tanışma neticesi tanıştığını, bunun dışında hiç bir ilişkileri bulunmadığının anlaşıldığını, bu sanıkların örgütten, müvekkili ile örgütsel ilişkilerinden tek cümle dahi söz etmediklerini, müvekkilinin Gaziantep emniyetinde ve Ankara Merkez Komutanlığında alınan ifadelerinin iddialara mesnet olamayacağını, bu ifadelerin hür irade mahsülü olmadığını, müvekkilinin sıkıyönetimin ilânından sonra hiç bir zaman aranan ve hakkında yakalama müzekkeresi çıkarılan bir kişi durumuna düşmediğini, iddia makamının savcılık ve mahkeme huzurundaki ifadelere itibar etmemesinin nedenini anlayamadıklarını, müvekkilinin hiç bir örgüt üyesi olmadığını, iddia edildiği gibi bir maksatla olmayıp tamamen masum bir amaçla seyahat ettiğini, iddiaların hukukî kıymet taşımayan ve red edilen ifadelere dayandığını, hiç kimse ile örgütsel ilişkisi bulunmayan ve müsnet suçu işlemeyen müvekkili hakkında beraat kararı verilmesini talep etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Askerî Savcı iddianamede sanık HASAN ŞANAL'ın Seçim YILDIRIM ve Celâl SARMAN tarafından kurulan gizli cemiyete girdiği, eğitim görmek üzere El-Fetih'e giderken hudut bölgesinde yakalandığından bahisle T. C. K.'nun 141/5, esas hakkındaki mütalâada ise 141/

5-6 ncı madde uyarınca tecziyesini talep etmiştir. Sanık sorgu ve savunmasında iddiaları kabul etmediğini, gezmek için İSKENDERUN'a, hediyelik eşya almak üzere de NUSAYBİN'e gittiklerini, yolda KARKAMIŞ istasyonunda yakalandıklarını, DEV-GENÇ veya başka bir cemiyetle gizli veya açık bir ilişkisinin olmadığını ileri sürmüştür. Sanık hakkındaki suçlamalar kendisinin hazırlık tahkikatı sırasında alınan ifadelerine dayanmaktadır. Sanık bu ifadelerin baskı altında alındığını, doğru olmadığını huzurdaki sorgusunda açıklamış, sanığın hazırlıktaki bu ikrarı hiç bir yan delille takviye edilmemiştir. Diğer taraftan Şemsettin BAŞEL ve Mehmet CANTOSUN'un huzurdaki ifadeleri de bu sanığın söylediklerini doğrular mahiyettedir. Sanığın iddialarını çürüten, suçun tekevvün ettiğini gösteren ve cezalandırılmasını haklı kılan yeterli deliller bulunamadığından beraat ettirilmesi uygun görülmüştür.

202. ŞEMSETTİN BAŞEL:

Sanık hakkında askerî savcı iddianamesinde:

Sanığın SEÇİM YILDIRIM ve CELÂL SARMAN başkanlığında kurulmuş bulunan gizli cemiyete girdiğini, EL-FETİH'e giderken hudut bölgesinde yanında bulunan arkadaşlarıyla birlikte yakalandığından bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 141/5 nci maddesi uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

As. Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/5-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 10.5.1971 tarihinde polise verdiği ifadesinde:

4 Mayıs 1971 tarihinde devamsızlıktan okulunu terk ettiğini, ara sıra Ankara DEV-GENÇ Teşkilâtı ile temas ettiğini, beraber yakalandığı MEHMET CANTOSUN ve HASAN ŞANAL'ı çoktan beri tanıdığını, 2-3 Mayıs 1971 tarihlerinde Tıp Fakültesine gittiklerini, orada SEÇİM YILDIRIM ve CELÂL SARMAN isimli DEV-GENÇ üyelerinden askerî talebelerle ARAP EL-FETİH komandoları hususunda konuştuklarını, onlardan aldıkları görevle 4 Mayıs günü Ankara'dan ayrıldıklarını, Kayseri, Adana ve İskenderun'u gezdikten sonra 6 Mayıs tarihinde Antep'e vardıklarını, trenle Nusaybine doğru giderken bir fırsatını bulup Suriye tarafına atlayacaklarını, Kamışlı'da EL-FETİH temsilcisi ARAP KADİR'i bulacaklarını, onun kendilerini EL-FETİH komandosuna gönderip kaydettireceğini, ancak Karkamış'ta yakalandıklarını, CELÂL ve SEÇİM'in EL-FETİH komandosunda kaldıkları müddet zarfında her birine ayda 25 bin lira ücret ödeyeceğini söylediklerini, oradaki eğitim bittikten sonra Türkiye'ye dönerken dinamit ve verirlerse silah getireceklerini, bunlarla Türkiye'deki eylemlere katılacaklarını veya olduğu gibi CELÂL ve SEÇİM'e teslim edecek olduklarını, DEV-GENÇ fikirli olduğunu, DEV-GENÇ'in hiç bir eyleminde yakalanmadığını, zira eylemlere katılmadığını, Tıp Fakültesi cemiyet odasındaki sol fikir derslerine tahminen 9 aydan beri katıldığını, hatta EL-FETİH'e gitmeden bir gün önce CELÂL ve SEÇİM'le yaptıkları temas sırasında kendilerini, sorguya çektiklerini, bazı sorular sorduklarını, aldıkları cevap karşısında itimat hasıl olduğundan bu mühim görevi kendilerine verdiklerini beyan etmiştir.

Sanık 11.5.1971 tarihinde disiplin subayına verdiği ifadesinde:

4 Mayıs 1971 tarihinde okulla ilişiğini kestiğini, mahalle de eskiden beri tanıdığı HASAN ŞANAL ve MEHMET CANTOSUN'la karşılaştığını, konuşurlarken ne kadar paraları olduğunu, HASAN ŞANAL'ın sorduğunu, kendisine icap eden parayı buluruz şeklinde cevap verdiklerini, 4 Mayıs akşamı para bulmak üzere Kayseri'ye hareket ettiklerini, bir gece köyde kalıp ablasından 500 lira aldığını, ertesi günü otobüsle İskenderun'a geldiklerini, bir gecede orada yatıp Gaziantep'e geldiklerini, HASAN ŞANAL'ın Nusaybin'i meth etmesi üzerine oraya gitmeye karar verdiklerini, trene bilet aldıklarını, Karkamış'ta trende polislerin hüviyet kontrolü yaptıklarını, kendilerini trenden indirip karakola getirdiklerini, oradan Nizip ve Gaziantep'e getirildiklerini, emniyette sorguları yapıldıktan sonra Ankara'ya getirildiklerini,

konuşmaları sırasında HASAN ŞANAL'ın gezmeyi ve bu arada iş aramayı söylediğini, CELÂL SARMAN ve SEÇİM YILDIRIM'ı tanımadığını, evi yakın olduğundan Tıp Fakültesi kütüphanesinde ara sıra gidip ders çalıştığını, Tıp Fakültesine giderek CELÂL ve SEÇİM'le herhangi bir konuşma yapmadığını, hiç biri ile Suriye'ye ve EL-FETİH'e gitme konusunda bir konuşma yapmadığını, HASAN ŞANAL'ın zor kullandığı için ve kendisini kurtarmak maksadıyla bu şekilde ifade vermiş olduğunu, Tıp Fakültesine esasen giremediğini, zira kendisinden gıcık kapmış olacaklar ki bir iki kere dövüldüğünü beyan etmiştir.

Sanık 1.5.1971 tarihinde tutuklanması sırasında askeri mahkemeye verdiği ifadesinde:

İsnat edilen suçu işlemediğini, gizli cemiyet kurmadığını, diğer iki arkadaşı ile birlikte İskenderun'a gezmek maksadıyla gittiklerini, sırf görmek için Nusaybine gitmek istediklerini, Karkamış'ta polisin yaptığı kontrol sonunda hüviyetlerinin sahte olduğunun iddia edildiğini, bunu kabul etmediklerini, hüviyetlerinin doğru olduğunun anlaşılması üzerine bu defa Suriye'ye geçeceklerini ileri sürdüklerini ve kendilerini Gaziantep'e getirdiklerini, emniyet sarayında uzun müddet tutulup işkenceye maruz bırakıldıklarını, orada baskı altında ifade verdiklerini, disiplin subayına vermiş olduğu ifadenin doğru olduğunu beyan etmiştir.

Sanık 2.7.1971 tarihinde As. Savcıya verdiği ifadesinde:

HASAN ŞANAL'ı komşusu olduğundan tanıdığını, MEHMET CANTOSUN'un ise orta okuldan arkadaşı olduğunu, evleri yakın olduğundan, Tıp Fakültesi kütüphanesine gidip ders çalıştığını, bir gün arkadaşı HASAN ŞANAL'ın zehirlendiğini, onu fakülte hastanesine getirip midesini yıkattırdığını, CELÂL SARMAN'ında orada olduğunu, başka bir gün HASAN ŞANAL'ın CELÂL SARMAN'ı hasta olan babasını muayene ettirmek üzere evlerine götürdüğünü, kapıdan çıkarken CELÂL'ı gördüğünü, ancak konuşamadıklarını, başka bir tarihte kantinde bir kız meselesinden CELÂL'in kendisine tokat atarak kantinden kovaladığını, SEÇİM YILDIRIM'ı münhasıran kütüphaneden tanıdığını, arkadaşlığının bulunmadığını, HASAN ŞANAL'ı CELÂL SARMAN'la tanıştırmadığını, 4 Mayısta okulu terk ettiğini, HASAN ŞANAL'ın İskenderun'a gideceğini söylediğini, kendisinin de gitmek istediğini, bu arada yanlarına gelen MEHMET CANTOSUN'unda kendilerine katıldığını, HASAN'ın 500 lirası olduğunu, kendisinin de memleketinden para bulabileceğini, belirtmesi üzerine otobüsle Kayseri'ye gittiklerini, bir gece köyde ablasının evinde kaldıklarını, eniştesinden 500 lira alarak Adana'ya hareket ettiklerini, oradan İskenderun'a geçtiklerini, HASAN ŞANAL'ın burada ablasını ziyaret ettiğini, İskenderun'dan Antep'e geldiklerini, HASAN'ın, Nusaybine gitmeyi teklif ettiğini, bu teklifi kabul ettiklerini, trenle Karkamış'a kadar geldiklerini, orada sivil polislerin hüviyet kontrolü yaptıklarını, kendilerini trenden indirerek jandarma karakoluna getirdiklerini, hüviyetlerinin sahte olduğunu aranan kişilerden olduklarını, Suriye'ye geçmek niyetinde olduklarını, iddia ederek kendilerine eziyet ettiklerini, oradan Nizib'e getirildiklerini, oradan tekrar Antep'e geldiklerini, orada ifadelerinin alındığını, orada ne söylediğini bayıldığı için hatırlayamadığını, Ankara'ya getirildikten sonra Yıldırım İnzibat Bölge Komutanlığında verdiği ifadenin doğru olduğunu, SEÇİM YILDIRIM ve CELÂL SARMAN'ın kendisine 1000 lira para vererek EL-FETİH'e göndermediklerini, ARAP KADİR isminde bir şahısı da tanımadığını, DEV-GENÇ'le bir ilişkisinin bulunmadığını, Türk Halk Kurtuluş Ordusu hakkında bir bilgiye sahip bulunmadığını beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

Kendisine yöneltilen iddianın hiç bir mesnede dayanmayan bir suçlamadan ibaret olduğunu, hiç bir açık veya gizli örgütün üyesi olmadığını, bir gizli örgütün mevcudiyetinden malumatının olmadığını, Gaziantep emniyet müdürlüğünde kendisine işkence yapıldığını, hazırlanan ifadeyi zorla imzalamak mecburiyetinde kaldığını, ifadeyi kabul etmediğini, EL-FETİH kelimesini ilk defa emniyette duyduğunu, bunun ne anlam taşıdığını, bilmediğini, sonradan tutuk evinde öğrendiğini, EL-FETİH teşkilâtının bir komünist teşkilât olduğunu öğrendiğini, bütün komünist faaliyetlerin karşısında olduğunu, bunları şiddetle kınadığını, hal böyle olunca da Filistin'e gitmesinin söz konusu olamayacağını, kendisinin lise birden ayrıldığını, 4 Mayıs 1971 günü arkadaşı olan HASAN ŞANAL ve MEHMET CANTOSUN ile bir

pastahanede buluştuklarını, HASAN ŞANAL'a babasının kendisini İskenderun'daki ablasının yanına göndereceğini, söylediğini, HASAN ŞANAL'ında bende geleyim dediğini, MEHMET CANTOSUN'unda 15 Mayıstan evvel dönerseniz bende geleyim dediğini, çünkü nişanının olduğunu söylediğini, HASAN ŞANAL'a babasının 500 lira vereceğini söylediğini, bu paranın 3'ne yetmeyeceğini anladığı için kendisinin Kayseri'de bulunan eniştesinin yanına uğrayıp bir miktar para alabileceğini söylediğini, böylece 4 Mayıs 1971 günü hareket ettiklerini, 5 Mayıs sabahı eniştesinin yanına gittiklerini, oradan Adana'ya gittiklerini, sonra İskenderun'a geçtiklerini, HASAN ŞANAL'ın buraya kadar gelmişken Nizip'de bulunan ağabeyine gitmelerini teklif ettiğini ve gittiklerini, giderken Nusaybin'e uğrayıp hediyelik eşya almak istediklerini, sonra Karkamış istasyonunda trende uyurlarken trende bazı kişilerin gelip arama yaptıklarını, kendilerini alıp götürdüklerini, hüviyetlerinin, sahte olduğunu, ileri sürerek götürdüklerini, falakaya yatırıp işkence ettiklerini, oradan sonra Ankara'ya getirildiklerini, Yıldırım Bölgeye teslim ettiklerini, Yıldırım Bölgede generalin odasında Celâl SARMAN ve SEÇİM YILDIRIM ile yüzleştirildiklerini, Diyarbakır'da verdikleri ifadelerin doğru olmadığını, işkence altında aldıklarını, kabul etmediklerini, Merkez Komutanlığı Disiplin Subaylığında verilen ifadelerin de dilinin döndüğü kadar doğru söylediğini, bütün isnatları reddettiğini beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Bu olay hakkında sorgusu sırasında savunmasını da yaptığını bunları aynen tekrarladığını beyan etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Askerî Savcı iddianamede sanık ŞEMSETTİN BAŞEL'in gizli cemiyete girdiğini ve El-Fetih'e giderken hudut bölgesinde arkadaşlarıyla birlikte yakalandığından bahisle T. C. K.'nun 141/5 nci, esas hakkındaki mütalâada ise T. C. K.'nun 141/5-6 ncı maddesi uyarınca tecziyesini istemiştir. Sanık sorgu ve savunmasında açık veya gizli hiç bir örgütün üyesi olmadığını, gizli bir örgütten malumatının bulunmadığını, hazırlık ifadesinin cebir altında alındığını, gezmek üzere İSKENDERUN'a gittiklerini, hediyelik eşya almak için NUSAYBİN'e giderlerken KARKAMIŞ istasyonunda trende yakalandıklarını ileri sürmüştür. Sanık HASAN ŞANAL'ın özel hanesinde zikredilen gerekçelerle sanık ŞEMSETTİN BAŞEL hakkında da beraat kararı verilmiştir.

203. MEHMET CANTOSUN:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın Seçim YILDIRIM ve Celâl SARMAN başkanlığında kurulmuş bulunan gizli cemiyete girdiğini, El-Fetih'e giderken hudut bölgesinde arkadaşlarıyla birlikte yakalandığından eylemine uyan T. C. K.'nun 141/5 nci maddesi gereğince tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/5-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 10.5.1971 tarihinde polise verdiği ifadesinde:

Şemsettin BAŞEL ve Hasan ŞANAL ile birlikte mahalle arkadaşı olduklarını, Şemsettin BAŞEL'in DEV-GENÇ'li olduğunu bildiğini, üç ay kadar önce bu arkadaşlarıyla birlikte, Tıp Fakültesine gittiklerini, orada bazı talebelerle oturup sohbet ettiklerini, iki ay önce okuldan atıldığının söylenmesi üzerine boş gezmeye başladığını, 4.5.1971 tarihinde diğer iki arkadaşı ile birlikte El-Fetih'e gitmek üzere Ankara'dan ayrıldıklarını, Kayseri, Adana, İskenderun'a uğradıktan sonra 6.5.1971 tarihinde Antep'e geldiklerini, buradan trene binip Nusaybine giderlerken Karkamış bucağında polislerin kendilerini trenden indirip Antep'e geri getirdiklerini, El-Fetih'e gitmekte ki, gayenin ne olduğunu, bilmediğini, sadece kendisine

orada askerlik yaptıkları müddet zarfında her ay 25.000 lira verileceğinin söylendiğini, dönüşte silah ve patlayıcı madde getireceklerinden bahsetmediklerini, sadece kaçak ve son model bir araba getireceklerini, Celâl isimli askeri tıp talebesini tanımakla beraber konuşmuşluğunun olmadığını, okulun liderlerinden olduğunu, duyduğunu, Seçim'i ise tanımadığını, Hasan ŞANAL'ın Celâl ve Seçim'den para aldığını, bilmediğini, kendisinin yol masrafını ve harçlıklarını diğerlerinin verdiklerini, sol fikirli olmadığını, kandırıldığını beyan etmiştir.

Sanık 11.5.1971 tarihinde disiplin subayına verdiği ifadesinde:

Hasan ŞANAL ve Şemsettin BAŞEL mahalle arkadaşı olduklarından samimi konuştuklarını, devamsızlıktan sınıfta kaldığını, Şemsettin BAŞEL'in 4 Mayısta okuldan ayrıldığını, Hasan ŞANAL'ın babasının verdiği 500 lira ile 4 Mayıs 1971 akşamı Ankara'dan ayrılıp Kayseri'ye gittiklerini, Şemsettin'in ablasını ziyaret ettiğini, o geceyi İhsanlı köyünde geçirdiklerini, Şemsettin'in eniştesinden 500 lira aldığını, Kayseri'den otobüsle önce İskenderun'a oradan da Antep'e geçtiklerini, Nusaybin'e gitmek üzere trene bindiklerini, Karkamış istasyonun da hüviyet kontrolü yapıldığını, kendilerini jandarma karakoluna getirdiklerini, buradan önce Nizib'e sonra da Antep'e getirildiklerini, ifadeleri alındıktan sonra polis refakatinde Ankara'ya getirildiklerini, ismini söylediği vilâyetlere gezmek maksadıyla gittiklerini, bir gün Hasan ŞANAL ve Şemsettin BAŞEL ile birlikte, Tıp Fakültesi kantinine gittiklerini, orada Celâl SARMAN'ın Şemsettin'e iki tokat attığını, Celâl ile Seçim'i tanımadığını sadece Celâl'ı kantinde görmüş olduğunu, Suriye'ye geçilmesi konusunda kendisiyle bir konuşma yapılmadığını, arkadaşlarına bu hususta para verilip verilmediğini, bilmediğini, masrafını Şemsettin ile Hasan'ın karşıladığını, hiç bir derneğe kayıtlı olmadığını, patlama olayları hakkında malumatının bulunmadığını, İskenderun'da kimse ile temasa geçmediklerini yolda Hasan ŞANAL'ın yeğenini gördüğünü ve gidip ablasını ziyaret ettiğini beyan etmiştir.

Sanık 14.5.1971 tarihinde tutuklanması sırasında alınan sorgusunda:

İsnat edilen suçu kabul etmediğini, cemiyet kurmadığını, 4 Mayıs tarihinde Nusaybine gitmek üzere Hasan ve Şemsettin'le Ankara'dan hareket ettiklerini, Karkamış'da hüviyetlerinin sahte olduğundan bahisle karakola götürüldüklerini, Antep Emniyet Sarayına getirildiklerini, dövülerek ifadelerinin tespit edildiğini, bunu kabul etmediğini, Antep'ten Ankara Yıldırım İnzibat Bölge Komutanlığına getirildiklerini, burada verdiği ifadenin doğru olduğunu, iki askerî talebeyi fakültenin kantinin de gördüğünü, bunlardan Celâl SARMAN'ın Şemsettin'i dövdüğünü, kendileri ile bir irtibatının bulunmadığını, El-Fetih'e gitme konusunda konuşma yapmadığını, beyan etmiştir.

Sanık Askerî Savcıya 2.7.1971 tarihinde verdiği ifadesinde:

Seçim YILDIRIM ve Celâl SARMAN'ı tanımadığını, İskenderun'a gidişlerinin bunlarla ilgili olmadığını, Şemsettin BAŞEL sınıf arkadaşı olduğundan Hasan'ı da Şemsettin'in tanıştırması sebebiyle tanıdığını, 4 Mayıs 1971 tarihinde pastahanede buluştuklarını, sıkıldıklarından bahisle, Ankara dışına çıkmayı kararlaştırdıklarını, İskenderun'da Hasan'ın ablasının bulunduğunu, keza Hasan'ın 500 lira kadar parası olduğunu, kendisinin parası olmamakla beraber Şemsettin'in de ablasından 500 lira alabileceğini beyanı üzerine aynı gün hareket ederek Kayseri'ye geldiklerini, o geceyi Şemsettin'in ablasının köydeki evinde geçirdiklerini, ertesi günü Adana üzerinden İskenderun'a gittiklerini, orada Hasan ŞANAL'ın ablasını gördüğünü, İskenderun'dan Antep'e geçtiklerini, Antep'ten trene binerek Nusaybine hareket ettiklerini, Karkamış istasyonunda kendilerini trenden indirdiklerini, sorgularının yapılarak Antep'e gönderildiklerini, burada işkenceye tabi tutularak zorla konuşturulduklarını, Antep'ten Ankara Yıldırım İnz. Bl. Komutanlığına getirildiklerini, hâkim binbaşı tarafından ifadelerinin tespit edildiğini, Arap KADİR diye birisini tanımadığını, 1000 lira verilmesi hususunda bir şey bilmediğini, DEV- GENÇ'le bir ilgisinin bulunmadığını keza T. H. K. Ordusu hakkında da bir şey bilmediğini beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

İddianamede kendisine yüklenilen iddianın insanlık dışı işkenceler altında Gaziantep polisine verdiği ifadeye dayandığını, bu ifadenin aslının olmadığını, yapılan işkencelerden kurtulmak maksadiyle polis tarafından hazırlanan böyle ifadeyi imzalamak zorunda kaldığını, ifadesinin kendisine ait olmadığını, bu hususu gerek, Ankara Merkez Komutanlığı ve gerekse Askerî Savcılıktaki ifadelerinde belirttiğini, İskenderun bölgesine gitmesinin tek sebebinin arkadaşları Hasan ŞANAL ile birlikte o bölgeyi gezmek maksadında olduğunu, iddiayı reddettiğini, amaçlarının Mayıs ayı başlarında İskenderun'a gidip deniz banyosu yapmak olduğunu, seyahat masraflarının bir kısmını temin etmek için Kayseri'ye gittiklerini, Şemsettin BAŞEL'in orada eniştesinden 500 lira aldığını, oradan İskenderun'a gittiklerini, Hasan ŞANAL'ın ağabeyisini ziyaret etmek için Nizip'e gitmek istediklerini, Gaziantep'e gittiklerini, Gaziantep'ten Nizip'e otobüs olmadığından tren ile gitmeyi kararlaştırdıklarını, trene bilet aldıklarını, trenle giderken bir sivil emniyet görevlisi ile bir inzibat erinin kimlik kontrolü yaptığını, kimliklerinin sahte olduğu iddiası ile kendilerini karakola götürdüklerini, falakaya yatırdıklarını, kendilerinde DEV- GENÇ'li tip bulunduğu, Suriye'ye geçmeleri şüphesiyle Gaziantep Emniyet Müdürlüğüne sevk edildiklerini, burada insanlık dışı işkence yaptıklarını, kendisine Tıp Fakültesinden Celâl ve Seçim'i tanıyıp tanımadığını sorduklarını, tanımadığını, söylediğini, bunun üzerine tanımadığını, söylediği kişileri de tanıyormuş gibi gösterilerek yazmış oldukları ifadeyi imzalattıklarını, sonra, Ankara'ya sevk edildiklerini, Yıldırım Bölgeye getirildiklerini, burada yüzleştirildiklerini, disiplin subaylığınca ifadelerinin alındığını, ne DEV-GENÇ'le ne de başka bir cemiyetle hiç bir ilişkisinin olmadığını, iddiaları red ettiğini, hiç bir ilişkisinin bulunmadığını, kabul etmediğini beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Gerek DEV-GENÇ gerekse başka bir cemiyetle bugüne kadar gizli veya açık hiç bir ilişkisinin olmadığını, evvelce mahkeme huzurunda vermiş olduğu ifadelerinin doğru olduğunu, aynen kabul ettiğini, aleyhinde şahadette bulunan kişilerin beyanlarını kabul etmediğini, mahkemenin adaletine sığınarak beraatine karar verilmesini talep etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Askerî Savcı iddianamede sanık MEHMET CANTOSUN'un gizli bir cemiyete girdiğini, El-Fetih'e giderken hudut bölgesinde arkadaşlarıyla birlikte yakalandığından bahisle T. C. K.'nun 141/5, esas hakkındaki mütalâada ise 141/5-6 ncı madde mucibince tecziyesini istemiştir. Sanık sorgu ve savunmasında iddianın baskıyla alınan hazırlık ifadesine dayandığını, ifadenin kendisine ait olmadığını, gezmek maksadiyle arkadaşlarıyla İSKENDERUN'a gittiğini, NİZİP'e trenle giderlerken yakalandıklarını, DEV-GENÇ veya başka bir cemiyetle ilişkisinin olmadığını ileri sürmüştür. Sanıklardan HASAN ŞANAL'ın özel hanesinde zikredilen gerekçelerle bu sanık hakkında da beraate hükmedilmiştir.

204. SEMAY TANERÎ :

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde :

Sanığın odadaki çalışmalarıyla birlikte DEV-GENÇ'in faaliyetlerini görev mahallinde desteklediğini, bu yönde faaliyette bulunduğunu, evinde 6136 sayılı kanuna aykırı olarak taşınması ve bulundurulması yasak olan kesici aletleri sakladığından bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 141/5 ve 6136 sayılı kanunun 16 ncı maddesi uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında :

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/1-6, 173, 31 ve 33 ncü 6136 sayılı kanunun 15 nci maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık Askerî Savcıya 27.7.1971 tarihinde verdiği ifadesinde :

İnşaat mühendisleri odası yönetim kurulu üyesi bulunduğunu, odanın mesleki faaliyetlerle ilgili işleri yürütmekte olduğunu, gayri kanunî bir faaliyetinin bulunmadığını, DEV-GENÇ'le bir münasebetinin bulunmadığını, maddî veya manevî bir desteğin söz konusu olamayacağını, son genel kurul kongresinin DEV-GENÇ'in baskısı altında yapılmadığını, salona üye olmayanların sokulmadıklarını, seçimin açık olarak yapıldığını, odanın çıkardığı bir derginin bulunduğunu, belli ve resmi bir yazı kurulunun olmadığını, üyelerin fırsat buldukça yazı gönderdiklerini, gelir kaynağının üyelerin aidatları olduğunu, 7000'e yakın üye bulunduğunu, bütün inşaat mühendislerinin odaya kaydolmak zorunda bulunduklarını, dağıtılan bir bildiri yönetim kurulu kararı tahtında çıkarılmışsa sorumluluğun yönetim kuruluna, oda başkanı yönetim kurulu adına bildiri neşretmişse başkanın sorumlu olduğunu, yönetim kurulunun bildiri neşrettiğini, zannetmediğini, malî yönden yönetimin denetleme kuruluna ait olduğunu, denetleme kurulununda genel kongreye karşı sorumlu olduğunu, evinde yapılan aramada birkaç tane kıtap bulunduğunu, eski bir meç ile kasaturanında alındığını, bunların eşinin dedesinden kalma hatıra eşyalar olduğunu, yönetim kurulu üyelerinin ideolojik faaliyetlerle ilgilendiklerini zannetmediğini, komünizm propagandası yapmadığını, bu yönde kurulmuş gizli bir örgüte üye olmadığını, 12 Mart muhtırasından sonra TÖS, odaları, DEV-GENÇ, Persen ve diğer meslekî kuruluşların bir araya gelerek iyi niyetli kararlar aldığını, bu toplantının başkanlar seviyesinde yapıldığını, alınan kararın basına duyurulduğunu, T. H. K. O. hakkında malumata sahip olmadığını, hareketlerini tasvip etmediğini beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

T. C. K.'nun 141/5 maddesi ile isnat edilen suçu reddettiğini, hiç bir gizli örgüte üye olmadığını, inşaat mühendisleri odası yönetim kurulu üyesi bulunduğunu, meslekî faaliyetlerle ilgili işleri yürütmekte olduğunu, kanunsuz faaliyetinin olmadığını, 17 nci genel kurul, başka bir salon temin edilemediği için 21 Şubat 1971 günü S. B. F. büyük anfisinde 1200 üyenin katılmasiyle bu toplantının yapıldığını, bunun DEV-GENÇ veya herhangi bir örgütle ilişkisinin bulunmadığını, inşaat mühendisleri odasının ise gizli bir örgüt olmadığını, olmasının da söz konusu olamayacağını, kendisinin ise gizli bir örgüt üyesi olarak yargılandığını, bahse konu kongreye oda üyelerinden başka bir kimsenin alınmadığını, genç inşaat mühendislerinin kongrede bulunmasının onları DEV-GENÇ militanı yapamayacağını, bunun mesnetsiz bir iftira olduğunu, genel kurul toplantısı ile ilgili olarak iddianamede geçen iddiaların, tamamen karşı grubun iftiralarını dile getirdiğini, gerçek dışı olduğunu,

DEV-GENÇ ile "sloğan birliği" diğer iddianameye alınan yazı yönetim kurulu başkanı Sedat ÖZKOL tarafından yazılmış ve "sorunlara genel bakış" başlığını taşıyan yazının başlangıç bölümü olduğunu, yazının Türk mühendisleri ve ülkenin temel sorunları ile ilgili konuları dile getirmekte olduğunu, "DEV-GENÇ'le hiç bir ilgisinin bulunmadığını, kendisinin 12 yıllık bir Y. İnş. Mühendisi ve Zemin Mekaniği Uzmanı olduğunu, Kara Yolları Genel Müdürlüğünde 9 yıldır çalıştığını, ülkenin pek çok yolundaki teknik problemleri çözümlemek için yoğun ve başarılı olduğu üst kademeler yöneticileri tarafından da belirtilen çalışmalar yaptığını, hakkında tanıklık yapanların ifadelerinin gerçek dışı olduğunu, bütün tanıkların hakkında birleştikleri tek noktanın "sol eğilimli, sol fikirli" olmasından, ileri geldiğini, bunu da inkar etmediğini, insanların 20 nci yüzyılda özgür olduğunu, demokratik bir ülkede her türlü fikrin tartışılabileceğini,

Evinde yapılan aramada ele geçen kasatura ve meç'in, eşinin dedesinden kalma antika eşyalar olduğunu ve hatıra olarak eşinin babası tarafından kendilerine verildiğini, ruhsatı olup olmadığını, bilmediğini, ruhsat gerektireceğini de hiç düşünmediğini, evinde ve iş yerinde bulunan kitapların ise kendisine ait olduğunu, okumanın suç olduğunu bilmediğini, ayrıca dünya ülkelerinin haricî gelişimleri ile ilgili bir kısım notunda arama sırasında alındığını, bunların üniversite sıralarından beri merak ettiği konularda okumak, öğrenmek ve inceleme çabası içinde olan bir kişi olarak arkadaşından aldığı notlar olduğunu, gizli örgüt ile hiç bir ilgisinin bulunmadığını, iddiaları red ettiğini beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Savunmasının avukatı tarafından yapılacağını beyan etmiştir.

Sanık vekili Av. Uğur ALACAKAPTAN yazılı olarak sunduğu savunmada:

Müvekkilesi hakkındaki iddiaların soyut, gerçek dışı ve dayanaktan yoksun olduğunu, inşaat mühendisleri odasının, mensuplarının meslekî görüş ve bilgilerini arttırmak, dünyadaki ilmî çalışmaları takip etmek, yeni buluşlar konusundaki görüşleri derleyip, toparlamak, üyelere bu yenilikleri, sunmak, üyelerinin meslekî menfaatlerini korumak, üyelerinin sorunları ile ilgilenmek gayesiyle kurulduğunu, odanın bir kamu kuruluşu olduğunu, bütün inşaat mühendislerinin bu kuruluşa kaydolmak zorunda olduklarını, odaya kaydolmayanların meslekî faaliyette bulunamayacaklarını, gayesini gerçekleştirme babında odanın üyeleri ile yaptığı genel kurul toplantılarının yanında, komisyon çalışmaları, bilimsel konferanslar, teknik kongreler, teknik ve bilimsel yayınlarla bu görevini yerine getirmeye, ülkeye ve halka yararlı olmaya çalıştığını, inşaat mühendisleri odasının gayelerinin askerî savcının ileri sürdüğü gaye ve amaçlara kıyasla çok daha kapsamlı ve geniş olduğunu, gayelerinden ve yönetmeliğinden de açıkça anlaşılacağı gibi İMO (inşaat mühendisleri odası) nın ülke çıkarları için, bilim ve tekniğin ışığı altında faaliyette bulunmasının öngörüldüğü bir kamu kuruluşu olduğunu ve savcının yapmış olduğu gaye ve amaç tarifinin gerçeği yansıtmaktan çok uzak bulunduğunu, gayeye uygun olarak İMO tarafından muhtelif tarihlerde konferanslar tertip edildiğini, kurslar açıldığını, senpozyum ve teknik kongreler toplandığını, tertiplenen sempozyumda sunulan tebliğlerin İMO tarafından bir kitap halinde yayınlandığını, muhtelif tarihlerde kurslar düzenlendiğini, İMO tarihinde ilk kez bir mühendislik dalındaki en son teorik ve pratik gelişmeleri ortaya koyan bir teknik bültenin müvekkilesinin de iş başında bulunduğu idare zamanın da yayınlanmaya başladığını, diğer taraftan inşaat teknolojisinin ve inşaat malzemelerinin kalite bakımından gelişmesini sağlayabilmek amacıyla İMO dahilinde ilk defa kalite belgesi tatbikatına başlandığını, bu yönetim kurulu zamanın da bilimsel ve teknik gerçekleri, kapsayan değerli raporların hazırlanmasının sağlandığını, halen yürürlükte bulunan yönetmeliklerin bir bölümün de bu dönem de hazırlandığını, askerî savcının iddiasının aksine yönetim kurulunun bu dönemlerde adeta insan üstü bir gayretle çalıştıklarını, iddia makamının hiç bir çalışma yapılmadığı şeklindeki iddiasının dayanaksız ve gerçek dışı olduğunu, İMO'nun resmî yayınlarının, faaliyet çerçevesi içinde yapılan konuşma veya beyanların hiç birinde bilimsel sosyalizmle ilgili hiç bir unsurun bulunmadığını, iddia makamınca hangi marksist leninist konuların nerede, ne zaman ve kimler tarafından işlendiğinin açıkça öne sürülmediğini, böylesine soyut bir iddiayı hukukî bir çerçeve içine yerleştirebilmekte ciddî güçlüklerin bulunduğunu, 17 nci genel kurul toplantısının S. B. F. salonun da yapılmasının genel kurulla DEV-GENÇ'in ilişkili olduğunun bir delili olarak öne sürüldüğünü, müracaat edilen salonların tahsisinin sağlanamadığını, neticede en ucuz ve şehir merkezine en yakın olduğundan S. B. F. salonun da karar kılındığını, bu salonda yapılan genel kurul ile DEV-GENÇ arasında hiç bir ilişkinin mevcut olmadığını, salona girişin sıkı bir kontrolla yapıldığını, gerek giriş işlemleri sırasında gerekse salon dahilinde herhangi bir üyeye baskı yapılmadığını, kongre salonu içersinde afiş, resim mevcut olmadığını, sadece Atatürk'ün resmi ile Türk Bayrağının bulunduğunu, odaya üye olmayan bir kimsenin toplantıya alınmadığını, oda yönetim kurulu çalışmaların da usulsüzlük ve kanunsuzluk yapılmadığını, divan başkanlığına Ünal KARACA'nın seçilmesi üzerine bazı üyelerin kendi arzuları ile salonu terk ettiklerini, bu şahıslara da baskı yapılmadığını, divan başkanlığı seçiminin usule uygun biçimde yapıldığını, müvekkilesi Semay TANERİ hakkında şahit olarak dinlenilen Hikmet ÇAVUŞOĞLU'nun görgüye dayanan bir ilgisi olmadığını, başkalarından şayian duyduklarını aktardığını, bu sebeple muteber bir delil sayılamayacağını, Semay TANERİ'nin amiri durumundaki bu kişinin memuru hakkında görgüye dayanan bir bilgi verememesinin Semay TANERİ'nin çalıştığı dairede yasa dışı bir faaliyette bulunmadığını kanıtladığını, yine aleyhte beyanda bulunan bir kısım şahitlerin de müvekkilesine hasım olduklarını, odanın hesaplarını inceleyen bilirkişi heyetinin gayri kanunî bir harcama yapılmadığı, DEV-GENÇ'e yardım edilmediği so-

nucuna vardığını, çalışma raporu, genel kurul tutanakları, oda bildirilerinin bilimsel sosyalizmi esas almadığını, 16 ncı dönem çalışma raporunun hiç bir bölümünde bilimsel sosyalizim ve proleterya diktatörlüğünün savunmasının yapılmadığını, genel kurul toplantılarında yapılan konuşmalardan ancak konuşmayı yapanın sorumlu tutulabileceğini, kongre divan başkanlığı seçimleri tamamlandıktan ve divan huzurdaki yerini aldıktan sonra kongre yönetimi ile yönetim kurulu arasında hiç bir ilişkinin kalmayacağını, genel kurul tutanaklarının incelenmesinden, oda başkanının açış konuşması ve çalışma raporu ile ilgili teknik açıklamaları dışında yönetim kurulu üyelerinden hiç birinin söz almadığını, konuşma yapmadığını, dolayısiyle bilimsel sosyalizmi savunmadığını, dosyada yer alan bildirilerden sadece bir tanesine İMO'nun katıldığını, bu bildirinin zamanın Genelkurmay Başkanı ve kuvvet komutanlarına gönderildiğini, bir bildiri nedeniyle kuvvet komutanları tarafından oda başkanına teşekkür edildiğini, bildiride suç unsuru bulunmadığını, başkanlığa sunulan muhtıraya ise DEV - GENÇ'in katılmadığını, bu muhturanın da suç unsuru taşımadığını, diğer bildirilerle İMO'nun ilgisi bulunmadığı gibi altında resmî mühür ve imzaya da tesadüf edilmediğini, çalışma raporu ve bildirilerle suç işlenmiş olsa bile basın kanunun da öngörülen süreler içinde kamu davası açılması gerektiğini, askerî savcının işçi sınıfının iktidarı için bilimsel sosyalizmin eylem klavuzu kabul edildiğine ilişkin iddiasının soyut ve gerçek dışı olduğunu, oda yönetim kurulunun işçi sınıfı iktidarı için toplandığı iddiasının da aynı şekilde dayanaksız olduğunu, yönetim kurulu üyelerinin teker teker ve seçim yoluyla seçildiklerini, 16 ve 17 nci genel kurullarda en fazla oy alanların yönetim kuruluna seçildiklerini, seçimlerden önce irade birliği amaç ve kasıt birliğinden söz edilemiyeceğini, askerî savcının sanıkların kişisel söz ve yazılarını da İMO yönetim kurulunu meydana getiren üyelerin tamamını gizli örgüt kurma suçundan cezalandırılma istemi temeli yaparken ceza sorumluluğunun kişiselliği ilkesine aykırı talepte de bulunduğunu, savcının kimin hangi yazılarını kastettiğini açıklığa kavuşturmadığını, odanın yayın organın da bir üyenin imzasıyla çıkan bir yazıdan dolayı geri kalan yönetim kurulu üyelerinin sorumlu tutulamıyacağını, basın kanunu uyarınca süresinde dava açılmadığını, odanın hiç bir yayının da DEV-GENÇ'e ait sloganların yer almadığını, çünkü İMO'nun bir gençlik örgütü olmadığını, Türkiye halkları sloganının bir dizgi hatası olarak bir kez kullanıldığını, hemen bir sonraki sayıda bu hatanın derhal düzeltildiğini, oda yönetim kurulunun çalışma raporunda yer alan sorunlara genel bakış başlığı altında yer alan bazı paragraflarında suç unsuru mevcutsa altı ay içinde kamu davası açılması gerektiğini, bu yapılmadığına göre suçlayıcı iddiaların hukuki bir sonuç doğurmasına imkân bulunmadığını, her dönemin çalışma raporlarında sorunlara genel bakış başlığı altında bir bölüme yer verildiğini, sorunlara genel bakış bölümünün hiç bir yerinin Marksist-Leninist düzen özlemi ile hiç bir ilgisinin bulunmadığını, Türkiye'nin içinde bulunduğu ortamın genel bir tanımını yapmanın suç teşkil etmeyeceğini, aynı yazıda geçen devrimci gençlik deyiminden iddia makamının yalnız DEV-GENÇ'i anlamasının sebebini anlayamadıklarını, eylem için birlik deyiminin yer aldığı fotoğrafta 12 Marttan sonra bakanlık yapan bir zatın da bulunduğunu, buradaki eylem kelimesini savcının yasa dışı bir davranış olarak tanımlamak çabası içinde bulunduğunu, "mücadele potansiyelinden mücadele araçlarına" ve "eylem içinde bilinçlenme -kesintisiz mücadele" deyimlerinin muhtevalarından koparılarak subjektif bir değerlendirmeye tabi tutulduklarını, odanın Mao'ist bir düzenin hazırlığı ve faaliyeti içinde bulunduğunun ileri sürülmesine karşılık bu faaliyetlerin neler olduğu sorusunun cevabına rastlanamadığını, Sedat ÖZKOL'un yazdığı yazılardan müvekkilesinin sorumlu tutulamayacağını, müvekkilesi Semay TANERİ'nin İMO'nun yasalara uygun olarak yapılan bütün yönetim kurulu faaliyetlerine kurul üyesi sıfatiyle katıldığını, Sedat ÖZKOL'un bütün çalışmalarında yer aldığı iddiasından bir şey anlaşılmadığını, sanığın karayollarında çalıştığı dönemde hiç bir yasa dışı faaliyet göstermediği, propaganda yapmadığı hususunun genel müdürlüğün resmi yazısından ve tanık ifadelerinden anlaşılıp ispatlandığını, askerî savcının gerçek dışı, dayanaksız, delilden yoksun bir sistemi kafasında oluşturduğunu, bu sistem içinde de suçlu olduklarına inandığı yönetim kuruluna yer verdiğini, üyelerin demokratik yollardan seçildiklerini, odanın gayri meşru hiç bir faaliyeti olmadığını, kişisel eylem ve davranışlardan kuruluşu suçlamanın hukukan mümkün bulunmadığını, zaman aşımı sebebiyle sanıkların yayınladıkları bildiriler-

den sorumlu tutulamayacaklarını, gerek odanın gerekse üyelerin davranışlarında suç unsuru bulunmadığını, müvekkilesinin evindeki arama sırasında ele geçen meç ve kasatura yüzünden suçlanmasının mümkün olmadığını, bu silahların sahibi veya zilyedi bulunmadığını, her ikisinin de kayınpederi Aydın TOKGÖZ'e ait olduğunu, bu durumun Aydın TOKGÖZ'ün noterde alınmış ifadesinden de açıkça anlaşıldığını, bu nedenlerle müvekkilesi hakkında beraat kararı verilmesini talep etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık SEMAY TANERİ'nin:

a. İnşaat mühendisleri odası yönetim kurulu üyesi bulunduğu devrede oda başkanı Sedat ÖZKOL ve diğer yürütme kurulu üyeleri ile birlikte inşaat mühendisleri odasını TDGF. paralelinde ve millî demokratik devrim savaşı veren bu itibarla T. C. K.'nun 141/1 nci maddesinde tarifini bulan bir cemiyet halinde yönettikleri ve özellikle sanığın odanın yönetimini amacından saptırmak ve illegal bir kuruluş haline getirmek yolunda herhangi bir fiiline, soruşturmalar boyunca rastlanmadığı ve sanığın cezalandırılmasını haklı kılacak yeterli delil bulunamadığı gerekçeleri ile müsnet T. C. K.'nun 141/1 nci maddesinde yazılı suçtan beraatına karar verilmesi uygun görülmüştür.

b. Ancak yapılan soruşturmalar sırasında sanığın evinde icra kılınan aramada bir adet siyah kemik saplı, sapı hariç 42,5 santim namlu uzunluğunda meç ile bir adet ağaç saplı sapı hariç 19 santim namlu uzunluğundaki kasatura ele geçirildiği, bunların 6136 sayılı Kanunun şümulünde olduğu, bulundurulması veyahutta hatıra eşyadan sayılabilmesi için 6136 sayılı Kanun ve bu kanuna dayanılarak çıkarılan tüzük uyarınca herhangi bir ruhsat veya belgenin verilmemiş bulunduğu; Tev. Tah. 1K. 209 sırada mevcut ekspertiz raporu 212 sırada mevcut "herhangi bir ruhsat veya belge verilmediğine" dair Ankara Emniyet Müdürlüğünün yazıları ile anlaşılmış bulunduğundan ve suçun nitelik itibariyle şeklî bir suç olduğu noktasından hareketle sübuta eren suç için sanık hakkında 6136 sayılı Kanunun 15 nci maddesi uyarınca ceza tatbikatının yapılması uygun görülmüştür.

205. UĞUR KÖKDEN:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın DEV-GENÇ'in kanunsuz eylemlerine katıldığını, müşterek toplantılarına iştirak ettiğini, oda seçimlerinde DEV-GENÇ'le beraber çalıştığı, forumlarda odanın devrimci mücadelede ne şekilde çalışması gerektiğini açıkladığı, ayrıca taşrayla münasebetini devam ettirdiğinden bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 141/1 nci maddesi uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/1-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık Askerî Savcıya 27.7.1971 tarihinde verdiği ifadesinde:

İnşaat mühendisleri odası yönetim kurulunda üye bulunduğunu, DEV-GENÇ'le hiç bir ilgi ve irtibatlarının olmadığını, bu kuruluşu desteklemediklerini, oda olarak neşredilen bildirilerden yönetim kurulu kararı uyarınca neşredilenlerin yönetim kurulu sorumluluğu, yürütme kurulunun kararına istinaden yayınlananların yürütme kurulunun sorumluluğu altında neşredilenler bulunduğunu, ayrıca başkanın kendi yetkisi içersinde neşrettiği bildirilerin bulunduğunu, böylece sorumluluğun üçe ayrıldığını, bildiriyi kim neşretmiş ise sorumluluğun ona ait olduğunu, personel kanunu münasebetiyle odanın TÖS ve diğer kuruluşlarla iş birliği yaptığını, bu çalışmaların personel kanununun teknik yönüne münhasır olduğunu, odanın çıkardığı bir derginin bulunduğunu, yazı işlerinde görevli personelin yönetim kuruluna karşı sorumlu bulunduklarını, dergide çıkan yazılar içerisinde bölücü mahiyette bir yazının

nazarı dikkatini çekmediğini, bir ara halklar tabirinin yer aldığını, bunun baskı hatası olarak yer aldığının bilâhare anlaşıldığını, yönetim kurulunca düzeltildiğini, halklar tabirini takip eden yazı münderecatının yazıyı yazanın kişisel görüşü olabileceğini, halklar tabirine karşı olduğunu, her bölücü faaliyete karşı olduğunu, 12 Mart muhtırasından sonra TÖS'ün, DEV-GENÇ'in, inşaat mühendisleri odasının, elektirik mühendisleri odasının ve diğer odaların müşterek bir toplantı yaptıklarını bildiğini, bu toplantıya dinleyici olarak gittiğini, bu toplantının başkanlar toplantısı olduğunu, bu toplantıda muhtırayı destekleyen ve geçmiş iktidarın hareketlerini kınayan bir bildirinin kaleme alındığını, bildirinin basına intikal ettirildiğini, 4 kuvvet komutanına da iletildiğini, kendilerinden teşekkür telgrafı geldiğini, bu telgrafın dergide yayınlandığını, gizli hiç bir örgütle şahsı irtibatının olmadığını, komünizm propagandası yapmadığını, Türkiye'nin siyasal ve ekonomik bakımdan tam anlamıyla bağımsız olmasını istediğini, yönetim kurulundaki arkadaşlarının ideolojik yönden herhangi bir faaliyetlerine şahıt olmadığını, bu hususta bilgi ve malûmatının bulunmadığını, arama sırasında evinde birkaç kitap bulunduğunu, odada yapılan aramada gençlik hareketleriyle ilgili bir çalışma yazısının, "Pekin Tanınmalıdır" isimli ve yayınlanmış yazısının bulunduğunu, TİP basın bülteni, Amerikan Emperyalizmi ve İktidarın Zulmü Yıkılacaktır adlı bildirilerin odadan alındığını, ancak bunların kendisine ait olmadıklarını, odada yedi arkadaş beraber bulunduklarını, kimin getirdiğini bilemediğini, odanın malî kaynaklarının üyelerin vermiş olduğu aidatlar, olduğunu, 7000'e yakın üyenin her birinden senede 260 lira alındığını, her inşaat mühendisinin odaya kaydolmak zorunda bulunduğunu, odanın malî işlerin denetiminin denetim kuruluna ait olduğunu, denetim kurulununda kongreye karşı sorumlu bulunduğunu, kongrede ibranın bahis mevzuu olduğunu, S. B. F. salonlarında yapılan son kongrenin DEV-GENÇ'in baskısı altında olmadığını, salona hüviyet ibraz eden inşaat mühendislerinin girdiklerini, seçimin normal yapıldığını, normal seçimle iş başına geldiklerini beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

İddianamenin genel bölümünde inşaat mühendisleri odasıyla ilgili hususlarda, 25 Nisan 1972 tarihinde sorgusu yapılan Semay TANERİ'nin inşaat mühendisleri odasının genel durumu ile ilgili açıklamalarına katıldığını, kişisel sorumluluklar bölümünde kendisine yüklenilen hususlarda ilgili inşaat mühendisleri odası üniversiteden, özel sektörden ve yabancı firmalar yanında çalışan mühendislerden oluşan ve mütecanis bir durum arzetmeyen teşekkül olduğunu, bu yapısı itibariyle, muhtelif görüşleri bir araya getirdiğini, bu bakımdan DEV-GENÇ'le veya herhangi bir gizli örgütle işbirliği yapabilmesinin düşünülemeyeceğini ve bunun da mümkün olmayacağını, DEV-GENÇ'in kanunsuz eylemlerine katılmadığını, DEV - GENÇ'in kanunsuz eylemlerine katıldığı, müşterek toplantılarına iştirak ettiği ve inşaat mühendisleri odası seçimlerinde DEV-GENÇ'le beraber çalıştığı yolundaki iddiaların muhal ve muhayyel kavli mücerret de kalan iddialardan ibaret olduğunu, DEV-GENÇ'le hiç bir ilişkisinin olmadığını, böyle bir örgütün varlığını gazetelerden öğrendiğini, DEV-GENÇ davası sanıklarının hiç birisini tanımadığını, kendilerini dava sebebiyle duruşmada gördüğünü, taslak halinde bulunan personel kanununa inşaat mühendislerinin menfaatleri bakımından bazı katkılarda bulunabilmek ve inşaat mühendislerinin aleyhine çıkabilecek kanunu önleyebilmek maksadiyle geniş çapta bir forum düzenlendiğini, bu foruma diğer teknik eleman örgütleri, maden mühendisleri odası, makine mühendisleri odası, mimarlar odası, orman mühendisleri odası ve buna benzer teşekküllerin katıldığını, teşekküllerin temsilcilerinden bir forum komitesi tayin edildiğini, bu komitenin başkanlığını, İhsan TOPALOĞLU'nun yaptığını, kendisinin bu komiteye dahil olmadığını, foruma inşaat mühendisleri adına konuşma yaptığını bu konuşmasında eski statü ile taslak halindeki yeni personel kanununun getirdiği statü arasındaki farkları belirtmek ve ayrıca 2 nci beş yıllık kalkınma planından alınan rakamlarla teknik eleman arz ve talebi arasındaki farkın gittikçe artmakta olduğunu, buna benzer bazı aksaklıkları ifade ettiğini, bu konuşmanın bilimsel ve bir araştırma niteliğinde olduğunu, konuşmasının bir kısmının Ankara ve İstanbul gazetelerinde, T. R. T.'de yayınlandığını,

Mehmet ÖZPINAR tarafından kendisine yazılan mektubun içinde politik bir konunun olmadığını, mektubun yazıldığı 1969 tarihinde kendisinin inşaat mühendisleri odası yönetim kurulunda görevli olmadığını, Mehmet ÖZPINAR ile kendisinin Keban Barajını yapmakta

olan bir Amerikan şirketinde çalışmakta iken (Ankara'da) bilâhare ÖZPINAR'ın Keban şantiyesine tayin edildiğini, yazılan mektubunda şantiye problemleriyle ilgili konuları ihtiva ettiğini, suç unsuru bulunmadığını beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Savunmasını avukatının yapacağını beyan etmiştir.

Sanık vekili Av. Uğur ALACAKAPTAN yazılı olarak sunduğu savunmada:

Müvekkili hakkındaki iddiaların soyut, gerçek dışı ve dayanaktan yoksun bulunduğunu, İMO (İnşaat Mühendisler Odası)'nın görevleri cümlesinden olan bütün faaliyetleri ifa ettiğini, bu gayelerin askerî savcının ileri sürdüğü gaye ve amaçlara kıyasla çok daha kapsamlı ve geniş olduğunu, çalışma raporları ve diğer belgelerden iddiaların aksine müvekkilinin de dahil bulunduğu yönetim kurulunun insan üstü bir gayretle çalıştığını, resmi yayınlarda, İMO faaliyetleri çerçevesi içinde yapılan konuşma ve vaki beyanların hiç birinde bilimsel sosyalizimle ilgili unsur bulunmadığını, 17 nci genel kurulun S. B. F. salonunda yapılmasının DEV-GENÇ'le bir ilgisi bulunmadığını, müracaat edilen salonlardan en ucuz ve şehir merkezine en yakın olduğundan bu salonun tercih edildiğini, kongreye girişin sıkı bir kontrolda olduğunu, üye olmayanların salona alınmadıklarını, hiç bir üyeye baskı yapılmadığını, salon içinde Atatürk'ün resmi ve Türk Bayrağı dışında hiç bir afiş ve resimin mevcut olmadığını, kongre divan başkanlığını, Ünal KARACA'nın kazanması üzerine bazı üyelerin kendi arzuları ile salonu terk ettiklerini, seçimlerin usule uygun olarak yapıldığını, bilirkişi marifeti ile İMO hesaplarında yaptırılan tetkikat sonunda usulsüz bir harcama veya DEV-GENÇ'e yardım yapılmadığının tespit edildiğini, 16 ncı dönem çalışma raporunun hiç bir bölümünde proleterya diktatörlüğünün savunmasının yapılmadığını, genel kurul toplantılarında yapılan konuşmalardan ancak bu konuşmaları yapanların sorumlu tutulabileceklerini, divan başkanlığı seçimleri tamamlandıktan sonra kongre yönetimi ile yönetim kurulu arasında hiç bir ilişkinin kalmayacağını, genel kurulda oda başkanı dışında yönetim kurulundan hiç bir üyenin konuşma yapmadığını, dolayısiyle bilimsel sosyalizmin savunulmadığını, dosyada yer alan bildirilerden sadece bir tanesine İMO'nun katıldığını bunun da zamanın, Genelkurmay Başkanı ve Kuvvet Komutanlarına gönderildiğini, bu bildiride suç unsuru bulunmadığını, başbakanlığa sunulan muhtıraya DEV-GENÇ'in katılmadığını, diğer bildirilerle İMO'nun bir ilgisi olmadığı gibi altında resmî mühür ve imzanın da bulunmadığını, bildirilerle suç işlenmişse basın kanununda öngörülen süre içinde dava açılmasının gerektiğini, yönetim kurulu üyelerinin ayrı ayrı seçim yolu ile ve en fazla oy alan kişilerden seçildiğini, seçimlerden önce irade, amaç ve kasıt birliği bulunduğunun iddia edilemeyeceğini, ceza sorumluluğu kişisel olduğundan yönetim kurulu üyelerinin söz ve yazılarının bütün yönetim kurulunu bağlayamayacağını, odanın yayın organında bir üyenin yazdığı yazıdan geri kalan yöneticilerin sorumlu tutulamayacağını, odanın hiç bir yayının da DEV-GENÇ'e ait sloganların, yer almadığını, Türkiye Halkları deyiminin bir dizgi hatası olarak bir kez basıldığını, hemen bir sonraki sayıda bu hatanın düzeltildiğini, her dönemin çalışma raporlarında, "Sorunlara Genel Bakış" başlıklı bir bölümün bulunduğunu, bu bölümde suç varsa altı ay içinde dava açılmak gerektiğini, bu bölümün hiç bir yerinin marksist leninist düzen özlemi ile ilgisinin bulunmadığını, devrimci gençlik deyiminden mutlaka DEV-GENÇ'in anlaşılamayacağını, "Eylem için birlik" deyiminde yer alan eylem kelimesinin yasa dışı bir davranış olarak nitelendirmemek gerektirdiğini, odanın Mao'ist bir düzenin hazırlık ve faaliyeti içinde bulunduğu ileri sürülmesine rağmen bu faaliyetlerin neler olduğunun belirtilmediğini, müvekkilinin Sedat ÖZKOL'un bütün eylem ve konuşmalarına iştirak etmediğini, hatta hayatında bir kere bile ODTÜ.'ye gitmediğini, İMO yönetim kurulunca düzenlenmiş bir tek forumun dahi bulunmadığını, 29.5.1970 tarihinde yapılan teknik eleman forumunda müvekkilinin tamamen teknik mahiyette bir konuşma yaptığını, bu konuşmada "devrimci mücadele, taktik ve stratejisi"nin verilmediğini, Uğur KÖKTEN'in taşra ile irtibat kurduğu iddiasının yakıştırmadan başka bir şey olmadığını, tek bir mektupla irtibat kurulamayacağını, kaldı ki, müvekkilinin yazdığı mektubun yönetim kurulu üyeliğine seçilmeden sekiz buçuk ay önce yazıldığını, müvekkili ile Mehmet

ÖZPINAR arasındaki ilişkinin tamamen meslekî olduğunu, mektupta suç unsuru da bulunmadığını, mektuptaki zehirleme deyiminin sembolik anlamda kullanıldığını, İMO'nun gayri meşru hiç bir faaliyetinin olmadığını, müsnet suçun unsurları teşekkül etmediğinden müvekkili hakkında beraat kararı verilmesini talep etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık Uğur KÖKTEN sorgu ve savunmalarında hakkındaki bütün isnatları reddetmiştir. İnşaat mühendisleri odası ile ilgili olarak dinlenen tanık A. Rıza ÇATIK'da sanığın DEV-GENÇ'le temasları, katıldığı eylem veya faaliyetler konusunda herhangi bir beyanda bulunmamıştır. Odanın 17 nci genel kurul toplantısının SBF. konferans salonunda yapılmış olması gerçeği karşısında, sırf bu olayı ele alarak DEV-GENÇ ile inşaat mühendisleri odası arasında bir bağlantı kurmaya ve seçimler sırasında DEV-GENÇ'le beraber çalıştığını kabule imkân görülememiştir. Sanığın DEV-GENÇ'in kanunsuz eylemlerine katıldığını, toplantılarına iştirak ettiğini belirleyen hiç bir tanık beyanı veya yazılı delile dosyada rastlanamamıştır. Sanığın savunma babında ileri sürdüğü iddiaları çürüten, müsnet suçun sübuta ulaştığını gösteren ve sanığın cezalandırılmasını haklı kılan yeterli deliller mevcut olmadığından hakkında beraat kararı verilmesi uygun bulunmuştur.

206. İLKAY İZER:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın Uğur KÖKTEN'le aynı çalışmalara katıldığını, kuruluş adına devrimci güçlerin bilhassa ODTÜ. öğrencilerinin eyleme katılmaları için gerekli çağrıda bulunduğundan bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 141/5 nci maddesi gereğince tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında :

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K'nun 141/1-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık Askerî Savcıya 26.7.1971 tarihinde verdiği ifadesinde :

İnşaat mühendisleri odası yönetim kurulu üyesi olduğunu, DEV-GENÇ'le bir irtibat ve ilgisinin bulunmadığını, maddî ve manevî yönden desteklemediğini, yönetim kurulunun da desteklediğini zannetmediğini, gizli bir örgüt üyesi olmadığını, komünizm propagandası yapmadığını, odanın diğer kuruluşlarla hiç bir ilgi ve irtibatının olmadığını, odalarla müşterek bildirilerinin olduğunu, personel kanunu dolayısıyla TÖS'le müşterek bir bildiri yayınladıklarını, odanın bildirilerinin mühürlü olduğunu, bildiri yayınlanmasının yönetim kurulunun kararı ile olduğunu, bu hususta bir arkadaşında görevli kılınabileceğini, ancak sorumluluğunun bazen yetki verilen kişiye bazende yönetim kuruluna ait olduğunu, evinde yapılan aramada bir şey bulunmadığını, Türkiye'nin düzeni yönünden nevi şahsına münhasır bir bilgiye sahip olmadığını beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

17 nci genel kurul toplantısında seçimlerin DEV-GENÇ'in baskısı altında yapıldığı iddiasının gerçek dışı olduğunu, toplantıda, başkanlık divanı seçiminde sayımın yanlış yapıldığı gerekçesi ile bir grubun salonu terk ettiğinin doğru olduğunu, fakat salonu terk etmeleri için bir baskının yapıldığının tamamen yanlış bulunduğunu, seçimlerin baskı altında yapıldığının da doğru olmadığını, tanıklar dinlenince gerçeğin ortaya çıkacağını, iddiayı red ettiğini, ODTÜ. öğrencileriyle hiç bir ilgisinin bulunmadığını hatta ODTÜ.'ne gitmediğini, bu bakımdan müsnet 141/5 nci maddede yazılı suç ile uzaktan yakından bir ilgisinin bulunmadığını, kendisinin oda adına hiç bir forum tertip etmediğini, sözü edilen forumların tamamen meslekî mahiyette olduğunu müsnet suçile hiç bir ilgisinin olmadığını herhangi bir ciddî delilinde mevcut bulunmadığını beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Savunmasının avukatı tarafından yapılacağını beyan etmiştir.

Sanık vekili Av. Uğur ALACAKAPTAN yazılı olarak sunduğu savunmada:

Müvekkili hakkındaki iddiaların gerçek dışı ve dayanaktan yoksun bulunduğunu, müvekkilinin görev aldığı İMO (İnşaat Mühendisleri Odası)'nın bir kamu kuruluşu olduğunu, temel görevlerini yerine getirme bakımında gerekli faaliyetleri ifa ettiğini, savcının iddialarının aksine o dönem yönetim kurulunun insan üstü bir gayretle sahiştiğini, İMO'nun resmi yayınlarının veya faaliyet çerçevesi içinde yapılan konuşma ve beyanların hiç birinde bilimsel sosyalizim ile ilgili unsur bulunmadığını, 17 nci genel kurul toplantısının S. B. F. salonunda yapılmasının DEV-GENÇ'le bir ilgisi bulunmadığını, müracaat edilen salonlar arasında en ucuz ve şehir merkezine en yakın olduğundan bu salonun kabul edildiğini, kongreye üye olmayanların alınmadığını, hiç bir üyeye baskı yapılmadığını, salon içinde Türk Bayrağı ve Atatürk'ün resmi dışında herhangi bir afiş veya resmin bulunmadığını, divan başkanlığını adaylardan Ünal KARACA'nın kazanması üzerine bir kısım üyenin kendi istekleri ile salonu terk ettiklerini, oda yönetim kurulu çalışmalarında usulsüzlük olmadığını, seçimlerin normal geçtiğini, İMO hesaplarında gayri kanunî bir harcama ve DEV-GENÇ'e yardım olmadığını, 3 kişilik bilirkişi tetkikatı ile tespit edildiğini, 16 ncı dönem çalışma raporunun hiç bir bölümünde bilimsel sosyalizmin savunmasının yapılmadığını, genel kurul toplantılarında yapılan konuşmalardan ancak konuşmacının sorumlu olacağını, divan başkanlığı seçimleri bittikten sonra kongre yönetimi ile yönetim kurulu arasında hiç bir ilişkinin kalmayacağını, kongrede oda başkanı dışında hiç bir yönetim kurulu üyesinin konuşma yapmadığını, dosyada mevcut bildirilerden sadece bir tanesine İMO'nun katıldığını, bu bildirinin de zamanın Genelkurmay Başkanı ile Kuvvet Komutanlarına gönderildiğini, suç unsuru taşımadığını, başbakanlığa sunulan muhtıraya DEV-GENÇ örgütünün katılmadığını, diğer bildirilerle İMO'nun ilişkisinin bulunmadığını, bildirilerin altında resmî mühür ve imzaya rastlanmadığını, bildirilerde suç unsuru varsa basın kanununa göre zamanında dava açılması gerektiğini, yönetim kurulu üyelerinin seçimlerde en fazla oy alan üyeler arasından teker teker seçildiklerini, bu sebeple seçimlerden önce aralarında irade, amaç ve kasıt birliği bulunduğunun iddia edilemeyeceğini, ceza sorumluluğu kişisel olduğundan yönetim kurulu üyelerinden herhangi birisinin söz ve yazılarının diğer üyeleri sorumlu kılamayacağını, yayın organında bir üyenin yazdığı yazıdan bütün yönetim kurulunun sorumlu tutulamayacağını, odanın hiç bir yayınında da DEV-GENÇ'e ait sloğanların yer almadığını, Türkiye Halkları deyiminin bir dizgi hatası olarak basıldığını, sonraki ilk yazıda bu hatanın düzeltildiğini, bütün çalışma raporlarında "Sorunlara Genel Bakış" başlıklı bir bölümün bulunduğunu, bu bölümde yer alan yazıda suç unsuru varsa altı ay içinde kamu davası açılmasının gerekli bulunduğunu, bu bölümün hiç bir yerinde marksist düzen özlemi ile ilgili kısmın bulunmadığını, devrimci gençlik deyiminden mutlaka DEV-GENÇ'in anlaşılamayacağını, "Eylem için birlik" cümlesindeki eylem kelimesinin mutlaka yasa dışı bir davranış olarak tanımlanamayacağını, odanın Mao'ist bir düzenin hazırlığı ve faaliyeti içinde bulunduğu ileri sürülürken bu faaliyetlerin nelerden ibaret olduğunun belirtilmediğini, müvekkilinin Sedat ÖZKOL'un faaliyetlerine katılmadığını, kuruluş adına devrimci güçlerin, bilhassa ODTÜ. öğrencilerinin eyleme girmesini, boykot yapmasını, yürüyüş yapmalarını, bu olaylarla ilgili bildirilerin yerlerine iletilmesini sağlamadığını, hatta hayatında ODTÜ.'ye bile gitmemiş olduğunu, dosyada mevcut müvekkili ile ilgili belgenin çeşitli meslek odası ve sendikası adına teknik elemanların menfaatlerini korumak için düzenlenen bir mitingin tertip komitesi üyesi sıfatıyla, öğrenci derneğine gönderilmiş bir çağrıdan ibaret bulunduğunu, bu belge ile öğrencileri veya kuruluşun suç işlemeye tahrik edilmediğini, müvekkilinin imzaladığı ve dağıtılmış hiç bir bildirinin bulunmadığını, odanın gayri meşru hiç bir faaliyetinin olmadığını, müsnet suçun unsurları tekevvün etmediğinden müvekkili hakkında beraat kararı verilmesini talep etmiştir.

Deliller tartışılması:

Sanık İlkay İZER sorgu ve savunmasında hakkında askerî savcılıkça yapılan bütün isnatları reddetmiştir. Savcılıkça sanığın suçluluğunu gösteren deliller ibraz edilememiştir. Bilhassa öğrencilere eyleme katılma hususunda çağrıda bulunduğuna dair hiç bir tanık beyanı veya bildiri yoktur. Sanığın savunma ve iddialarını cürüten, müsnet suçun sübuta erdiğini gösteren, sanığın tecziye edilmesini gerektiren yeterli deliller elde mevcut olmadığından beraat ettirilmesi cihetine gidilmiştir.

207. GÜNEY ÖZCEBE:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın oda ile DEV-GENÇ arasındaki faaliyetleri desteklediğini, oda seçimlerinde faal rol oynadığından bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 141/5 nci maddesi gereğince tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/1-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık Askerî Savcıya 26.7.1971 tarihinde verdiği ifadesinde:

DEV-GENÇ'le hiç bir ilgi ve irtibatının bulunmadığını, müşterek bir çalışmasının olmadığını, DEV-GENÇ'ten kimseyi tanımadığını, eylemlerine katılmadığını, eylemlerini benimsemediğini, oda yönetim kurulu üyesi olduğunu, bu kurulun seçimle iş başına geldiğini, son kongrenin S. B. F. salonunda yapıldığını, genel kurulda yönetim kuruluna seçildiklerini, oda adına bildiri neşretmenin başkana ve vekiline ait olduğunu, yönetim kurulunun da bir karar almak suretiyle bildiri neşredebileceğini, diğer kuruluşlarla müştereken çıkarılan bildirilerde de aynı prosedürün takip edildiğini, bildiri yönetim kurulunun tasvibi ile çıkarılmışsa bu kurulun, başkan tarafından çıkarılıp kurula haber verilmemişse mesuliyetin başkana ait olduğunu, dergiyi yazı kurulunun çıkardığını, dergide Sedat ÖZKOL'un Türkiye Halkları cümlesinin yer aldığını, tenkit mevzuu edilince rapora alınıp Türkiye Halkı olarak düzeltildiğini, arama sırasında evinden 5-6 kitap alındığını, bunların sol yayınlar olduğunu, yönetim kurulu mensuplarını ideolojik yönden ilerici olarak bildiğini, odanın mücadelesinin ilericilik istikametinde olduğunu, diğer kuruluşlarla ideolojik bir faaliyetlerinin olmadığını, odanın malî kaynağının üye aidatları olduğunu, 6000'den fazla üye bulunduğunu, odanın maddî veya manevî yönden DEV-GENÇ'i desteklemediğini, en son yapılan kongreye DEV-GENÇ'lilerin katılmadığını, odanın malî portresinin denetiminin denetim kuruluna, genel kurula ait olduğunu beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

17 yıldan beri inşaat mühendisleri odası üyesi olduğunu, 26 Şubat - 1 Mart 1970 tarihinde yapılan 16 ncı genel kurul toplantısında yönetim kurulu üyeliğine seçildiğini, dava dosyasında kendisini suçlayacak hiç bir delilin bulunmadığını, inşaat mühendisleri odası ile DEV-GENÇ arasında hiç bir irtibatın bulunmadığını, ilişkide kurulmadığını, bu konuda hakkındaki tanık beyanlarının çelişkili ve hukukî durumları göz önünde tutulursa iddianın yersiz olacağının görüleceğini, inşaat mühendisleri odasının 17 nci genel kurul toplantısının, DEV-GENÇ'in baskısı altında yapılmadığını, bu kongrenin S. B. F. Konferans salonunda ve müştemilatında yapıldığını, oda üyesi ve meslektaşlarından başka bir kimsenin toplantıya alınmadığını, kongre salonuna 1200 civarında delegenin katıldığını, kongre başkanı seçiminin DEV-GENÇ Genel Başkanı Ertuğrul KÜRKÇÜ'nün baskısı altında yapılmadığını, iddianın mesnetsiz olduğunu, çalışma raporu tümüyle incelenirse, yönetim kurulunun Türk İnşaat Mühendisliğini yurdun yararına gelişmesi lüzumlu ve yeterli seviyeye ulaşması için millî çıkarlarımız yönünden mesleği ile ilgili konularda alınması gerekli tedbirleri saptanması ve önerilmesi bakımından odanın kuruluş kanununa uygun, yoğun çalışmalarla olduğunun

dolu olacağının görüleceğini, bu sebeplerle oda DEV-GENÇ arasında kanun dışı ilişkiler kurulduğu ve kendisinin bu ilişkileri desteklediği iddiasını red ettiğini, netice itibariyle T. C. K.'nun 141 ve ne de herhangi bir maddesine aykırı eyleminin bulunmadığını beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Savunmasının avukatı tarafından yapılacağını beyan etmiştir.

Sanık vekili Av. Uğur ALACAKAPTAN yazılı olarak yaptığı savunmada:

Müvekkili hakkındaki suçlamaların gerçek dışı ve dayanaktan yoksun bulunduğunu, müvekkilinin dahil bulunduğu İMO (İnşaat Mühendisleri Odası)'nın bir kamu kuruluşu olduğunu, bütün inşaat mühendislerinin bu kuruluşa kayıtlı olmakla yükümlü bulunduklarını, odanın temel görevlerini yerine getirmede gerekli çalışmaları yaptığını, askerî savcının iddialarının aksine müvekkilinin de dahil bulunduğu yönetim kurulu mensuplarının o dönemlerde insan üstü bir gayretle çalıştıklarını, İMO'nun resmî yayınlarında veya faaliyetleri çerçevesi içinde yapılan konuşma ve beyanlarda bilimsel sosyalizim ile ilgili hiç bir unsurun bulunmadığını, 17 genel kurul toplantısının S. B. F. salonunda yapılmasının genel kurulla DEV-GENÇ arasında bir ilişki bulunduğunun delili sayılamayacağını, bu salon müracaat edilenlerin içinde en ucuz ve şehir merkezine en yakını olduğundan tercih edildiğini, genel kurula oda üyelerinden başka hiç kimsenin alınmadığını, üyelere herhangi bir baskının yapılmadığını, salonda Atatürk'ün resmi ve Türk Bayrağından başka afiş veya resim bulunmadığını, divan başkanlığı seçimini adaylardan Ünal KARACAN'ın kazanması üzerine bir kısım üyelerin kendi ihtiyarlariyle salonu terkettiklerini, divan başkanlığı adaylarının usulüne göre saptandığını ve seçimin de usule uygun olarak yapıldığını, İMO hesaplarının üç kişilik bilirkişi kuruluna incelettirildiğini, verilen rapordan gayri kanunî bir harcama yapılmadığının ve DEV-GENÇ'e yardım edilmediğinin anlaşıldığını, 16 ncı dönem çalışma raporunun hiç bir bölümünde bilimsel sosyalizmin savunmasının yapılmadığını, genel kurul toplantılarında yapılan konuşmalardan sadece konuşmayı yapanın sorumlu tutulabileceğini, kongre divan başkanlığı seçimleri tamamlandıktan sonra kongre yönetimi ile yönetim kurulu arasında hiç bir ilişkinin kalmayacağını, genel kurulda oda başkanının konuşması dışında hiç bir yönetim kurulu üyesinin söz almadığını, dosyada bulunan bildirilerden yalnız bir tanesine İMO'nun katıldığını, bu bildirin de o zamanki, Genelkurmay Başkanı ile birlik komutanlarına gönderildiğini, bildiride suç unsuru bulunmadığını, başbakanlığa sunulan muhtıraya ise DEV-GENÇ örgütünün katılmadığını, diğer bildirilerle İMO'nun ilgisinin bulunmadığını, bildirilerin altında resmi mühür ve imzaya rastlanmadığını, bildiri yoluyla suç işlenmişse basın kanunun da öngörülen zaman zarfında dava açılması gerektiğini, yönetim kurulu üyelerinin seçim yoluyla en fazla oy alan üyeler arasından teker teker seçildiklerini, bu sebeple seçimlerden önce bu gahısların arasında irade, amaç ve kasıt birliğinin bulunduğundan söz edilemeyeceğini, ceza sorumluluğu kişisel olduğundan yönetim kurulu üyelerinden herhangi birisinin söz ve yazılarının diğer üyeleri ilzam etmeyeceğini, odanın yayın organında bir üyenin imzasiyle çıkan bir yazıdan dolayı diğer üyelerin sorumlu tutulamayacaklarını, odanın hiç bir yayınında DEV-GENÇ'e ait sloğanlara yer verilmediğini, Türkiye Halkları sloğanının bir dizgi hatası olarak bir defa basıldığını ve hemen bir sonraki sayıda derhal düzeltildiğini, çalışma raporlarında genellikle "Sorunlara Genel Bakış" başlığı altında bir bölümün bulunduğunu, bu bölümün hiç bir yerinin marksist leninist düzen özlemi ile ilgisinin bulunmadığını, devrimci gençlik deyiminden askerî savcının sadece DEV-GENÇ'i anladığını, "Eylem için birlik" cümlesindeki eylem kelimesinin yasa dışı bir davranış olarak tanımlanamayacağını, odanın Mao'ist bir düzenin hazırlık ve faaliyeti içinde bulunduğunun ileri sürülebilmesine karşılık bu faaliyetlerin neler olduğunun belirtilmediğini, müvekkilinin Mehmet ORMANCI ile birlikte Sedat ÖZKOL'un oda adına yürüttüğü gayri meşru faaliyetler içinde yer almadığını, kaldı ki Mehmet ORMANCI'nın 17 nci genel kuruldan önceki dönemde yönetim kurulu üyesi olmadığı gibi bu kuruldaki seçimden iki ay kadar sonra bu görevinden istifa ettiğini, dosya içinde müvek-

kilini suçlayıcı hiç bir delilin olmadığını, yönetim kurulu üyelerinin demokratik yollardan seçilerek iş başına geldiklerini, odanın gayri meşru hiç bir faaliyetinin bulunmadığını, müvekkiline isnat edilen suç unsurları teşekkül etmediğinden hakkında beraat kararı verilmesini talep etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık GÜNEY ÖZCEBE Askerî Savcılıkça ileri sürülen bütün isnatları sorgu ve savunmasında reddetmiştir. Son tahkikat sırasında inşaat mühendisleri odası ile DEV-GENÇ arasında müşterek bir faaliyet bulunduğu tespit edilememiştir. Tespit edilemeyen böyle bir faaliyetin desteklenmesi de söz konusu edilemez. Odanın resmî üyesi bulunan sanık normal seçimlere katılarak yönetim kurulunda görev alma hakkına sahiptir. Bunu sağlayabilme içinde seçimler sırasında faaliyette bulunacaktır. İster şahsının isterse arkadaşlarının veya tuttuğu bir grubun seçimleri kazanması için faal derecede de olsa rol oynayan bir kimseyi bu çalışmaları nedeniyle suçlamak mümkün değildir. Sanığın savunmasını çürüten, müsnet suçun sübuta erdiğini gösteren ve kendisinin tecziye edilmesini haklı kılan yeterli delil mevcut olmadığından hakkında beraat kararı verilmesi uygun görülmüştür.

208. ERMAN TAMUR:

Sanık hakkında Askeri Savcı iddianamesinde:

Sanığın oda tertip komitesi adına yürüyüş ve eylemleri sevk ve idareden sorumlu olduğunu, oda ile DEV-GENÇ arasındaki faaliyetlere katıldığından bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 141/5 nci maddesi uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/1-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık Askerî Savcıya 26.7.1971 tarihinde verdiği ifadesinde:

DEV-GENÇ'le bir ilgi ve irtibatının bulunmadığını, hiç bir eylemine katılmadığını, kendilerini desteklemediğini, gizli bir örgütün üyesi olmadığını, komünizm propagandası yapmadığını, oda yönetim kurulu üyesi bulunduğunu, kurul üyelerinin ideolojik yönden faaliyetleri hakkında bir bilgisinin bulunmadığını aralarındaki konuşmaların teknik konulara münhasır olduğunu, Oda dergisini Bilgin Beyin sorumlu müdür olarak çıkardığını, yazı ailesinin yazı yazan üyeler olduğunu, yönetim kurulu bildirilerinin mensuplarının imzasıyla çıkardığını, Sedat ÖZKOL'un ideolojik yönünü bilmediğini, dergide Türkiye Halklarından bahisle yazı yazdığını bilmediğini, böyle bir yazı okumadığını, oda bildirilerinin yönetim kurulu kararı ile çıktığını, zaman kaybı gerektirmeyen hallerde başkanında bildiri neşretme yetkisinin bulunduğunu, bunun tüzüğe dayanmayıp teamül icabı olduğunu, personel kanununun uygulanması sırasında diğer devrimci kuruluşlarla odanın müşterek toplantılarının olduğunu, bildiriler neşredildiğini, DEV-GENÇ'le odanın kuruluş olarak bir ilgi ve irtibatının olmadığını, maddî, manevî bir desteğin söz konusu olmadığını, odayı malî yönden denetleme kurulunun denetlediğini, odanın Türkiye Mühendis ve Mimarlar Odası birliğine bağlı bir kuruluş olduğunu, odanın malî kaynağının üyelerinden alınan aidatlar ve proje vize ücretleri olduğunu, senede aidat olarak 160 lira alındığını, 6000 küsür üye bulunduğunu, son seçimin S. B. F. salonunda yapıldığını, bütün mühendislerin bu seçime katılma imkânını bulamadıklarını, seçimde ideolojik çekişme olmadığını, seçime iki grup halinde gidildiğini, seçimin bu salonda yapılmasının bir kasta dayanmadığını, boş salon olarak orası temin edildiğinden ve yer olarak uygun görüldüğünden oranın tercih edildiğini, kongreye DEV-GENÇ üyelerinin katıldıklarını zannetmediğini, zira salona hüviyet kontrolü yapılarak girildiğini, arama sırasında bulunan kitap ve plakların kendisine ait olduğunu, Hasan YALÇIN'ı isim olarak bildiğini, kendisi ile bir münasebet ve dostluğunun olmadığını beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

Kendisinin 1970 - 1971 yıllarında inşaat mühendisleri odası yönetim kuruluna seçildiğini, sanık olarak yargılanan diğer yönetim kurulu üyesi arkadaşları ile birlikte, meslektaşlarını güçlü bir şekilde temsile onların çıkarlarını savunmaya ve meslekî yönden gelişmelerine yardımcı olmaya çalıştıklarını, inşaat mühendisleri odası ile DEV-GENÇ arasında herhangi bir faaliyetin vuku bulmadığını, böyle bir faaliyetten de haberdar olmadığını, inşaat mühendisleri odasında tertip komitesi adında herhangi bir komitenin bulunmadığını, iddianamedeki isnatın, soyut bir isnattan ibaret olduğunu, bu isnadın delili bulunmadığını, Türk Teknik Elemanı başlıklı bildirinin altında imzasının bulunması sebebiyle bir itham altında bulunuyorsa bu bildirinin 20.6.1970 tarihinde Ankara'da Selim Sırrı Tercan Spor Salonunda yapılan personel kanunu ile ilgili bir teknik eleman formuna meslekî kuruluşları çağırma bildirisinden ibaret olduğunu, bu foruma meslek odaları ile teknik eleman sendikası ve iki teknik eleman derneğinin katıldığını, toplantının yasalara uygun şekilde yapıldığını, bu forumun yasa dışı herhangi bir tarafının olmadığını, iddiayı red ettiğini, beyan etmiştir.

Sanık vekili Av. Uğur ALACAKAPTAN yazılı olarak sunduğu savunmada:

Müvekkili hakkındaki suçlamaların gerçek dışı ve dayanaktan yoksun olduğu bir kamu kuruluşu olan İMO (İnşaat Mühendisleri Odası)'nun temel görevlerini yerine getirmeye çalıştığını, çalışma raporları ve sunulan diğer belgelerden müvekkilinin de dahil bulunduğu o dönemin yönetim kurulu üyelerinin insan üstü bir gayretle çalıştıklarını, iddia makamının hiç bir çalışma yapılmadığına ilişkin iddiasının tek kelime ile aczmasız olduğunu, İMO'nun resmî yayınlarının, faaliyet çerçevesi içinde yapılan konuşma ve vaki beyanların hiç birinde bilimsel sosyalizmle ilgili hiç bir unsurun bulunmadığını, 17 nci genel kurul toplantısının S. B. F. salonunda yapılması ile genel kurulun DEV-GENÇ ile ilişkisi bulunduğunun ileri sürülemeyeceğini, bu salon en ucuz ve şehir merkezine en yakın olduğundan seçildiğini, genel kurul salonuna bütün üyelerin hüviyet kontrolundan sonra alındıklarını, üye olmayanların giremediklerini, gerek kayıt işlemleri sırasında gerekse kongre salonunda hiç bir üyeye baskı yapılmadığını, Atatürk'ün resmi ve Türk Bayrağı dışında kongre salonunda herhangi bir afiş veya resmin bulunmadığını, kongre divan başkanlığı seçimini adaylardan Ünal KARACAN'ın kazanması üzerine bazı üyelerin kendi arzuları ile salonu terk ettiklerini kongre divan başkanlığı adaylarının usulüne göre saptandığını ve seçimlerin de usule uygun olarak yapıldığını, 16 ncı dönem çalışma raporunun hiç bir bölümünde bilimsel sosyalizmin savunmasının yapılmadığını, genel kurul toplantılarında yapılan konuşmalardan ancak konuşmayı yapanın sorumlu tutulabileceğini, kongre divan başkanlığı seçimleri tamamlandıktan sonra kongre yönetimi ile yönetim kurulu arasında hiç bir ilişkinin kalmayacağını, dosyada mevcut bildirilerden yalnız bir tanesine İMO'nun katıldığını, bu bildirinin de o zamanki Genelkurmay Başkanı ile Kuvvet Komutanlarına gönderildiğini, gerek bu bildiri de gerekse başbakanlığa sunulan muhtırada suç unsuru bulunmadığını, diğer taraftan başbakanlığa sunulan muhtıraya DEV-GENÇ örgütünün katılmadığını, diğer bildirilerle İMO'nun hiç bir ilgisinin bulunmadığını, bu bildirilerin altında İMO'nun resmî mühür ve yetkili imzanın yer almadığını, yönetim kurulu üyelerinin seçim yoluyla ve en fazla oy alan üyelerden teşekkül ettiğini, bu durumda seçimlerden önce yönetim kurulu üyeleri arasında irade, amaç ve kasıt birliğinin bulunduğunun ileri sürülemeyeceğini, ceza sorumluluğu kişisel olduğundan sanıklardan herhangi birisinin söz ve yazılarının bütün yönetim kurulu üyelerini sorumlu kılamayacağını, odanın yayın organında çıkan bir yazı sebebiyle bir suç işlendiği iddiası varsa 5680 sayılı Kanunda öngörülen süre zarfında gerekli davanın açılmasının icap ettiğini, odanın hiç bir yayınında DEV-GENÇ'e ait sloganların yer almadığını, "Türkiye Halkları" sloğanının bir dizgi hatası olarak bir defa basıldığını, ve hemen bir sonraki sayıda bu hatanın derhal düzeltildiğini, bütün dönemlerin çalışma raporlarında "Sorunlara Genel Bakış" başlığı altında bir bölümün bulunduğunu, bu bölümde bir suç varsa altı ay içinde kamu davası açmanın gerektiğini, devrimci gençlik deyiminden Askerî Savcının sadece DEV-GENÇ'i anladığını, diğer taraftan "Eylem için birlik" deyiminde yer alan eylem kelimesini yasa dışı bir davranış olarak tanımlama çabası içinde bulunduğunu, İMO'nun Mao'ist bir düzenin hazırlığı ve faaliyetleri içinde

bulunmadığını, müvekkilinin hiç bir yürüyüş ve eylemi sevk ve idare etmediğini, devrimci gençliğin marksist düzeni çin eyleme katılması yolunda bir faaliyette bulunmadığını, müvekkilinin İMO yönetim kurulu üyeliğine demokratik yoldan seçilerek geldiğini, odanın gayri meşru hiç bir faaliyetinin olmadığını, müvekkilinin davranışlarında müsnet suçun unsurları bulunmadığından hakkında beraat kararı verilmesini talep etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık ERMAN TAMUR; hakkındaki bütün isnatları sorgu ve savunmasında reddetmiştir. İddia makamınca sanığın oda ile DEV-GENÇ arasındaki faaliyetlere katıldığına dair herhangi bir delil sunulmamıştır. Sanığın iddia ve savunmalarını çürüten, müsnet suçun sübuta ulaştığını gösteren ve cezalandırılmasını haklı kılan yeterli delil bulunamadığından beraat ettirilmesi uygun görülmüştür.

209. MEHMET ORMANCI:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın diğer inşaat mühendisleri odası sanıklarının kendi kısımlarında izah edilen faaliyetleri desteklediğini, daha sonra oda yönetim kurulundan ayrıldığını, ancak bu ayrılmanın mesuliyetine bir tesiri olamayacağından bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 141/5 nci maddesi uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/1-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık Askerî Savcıya 6.8.1971 tarihinde verdiği ifadesinde:

Oda yönetim kurulu üyelerinin DEV-GENÇ'le müşterek olarak çalıştıklarını, bilmediğini, kendisinin de yönetim kurulu üyesi bulunduğunu, DEV-GENÇ'le hiç bir ilgi ve irtibatının olmadığını, hiç bir faaliyetine katılmadığını, maddî veya manevî bir yardımın söz konusu olmadığını, gizli örgüt üyesi olmadığını, komünizm propagandası yapmadığını, bildirilerin yönetim kurulunun yetkisiyle çıkarıldığını, başkanın da yönetim kurulu adına bildiri neşredebileceğini, son genel kurul toplantısının DEV-GENÇ'in himayesinde yapılmadığını, odanın gelir kaynaklarının üye aidatları ve proje vizelerinden alınan paralar olduğunu, ayda her üyeden 160 lira alındığını, oda dergisinin yazı işleri müdürünün sorumluluğu altında çıkarıldığını, dergiyi takip ettiğini, dergide Türkiye Halklarının bağımsızlığı cümlesini görmediğini, görseydi böyle bir şeyin olamayacağını söyleyeceğini, Sedat ÖZKOL'un kitabını okumadığını, odanın meslekî bir kuruluş olduğunu, siyasetle iştigal etmediğini, devrimci kuruluşlarla bir toplantı yapıldığını, hatırlamadığını, THKO. hakkında bir bilgisinin bulunmadığını, proleterya diktatoryası özlemi içerisinde olan bir devrimciliğe karşı olduğunu, fakat ülke ve milletin kalkınması için yapılacak her ileri hareketi tasvip ettiğini, DEV-GENÇ'in hareketlerini tasvip etmediğini beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

İnşaat mühendisleri odası yönetim kurulu üyeliğine 26 Şubat 1971 tarihinde seçildiğini, rahatsızlığı nedeniyle 11 Nisan 1971 tarihinde yönetim kurulu üyeliğinden ayrıldığını, ancak iki ve üç yönetim kurulu toplantısına katıldığını, 17 nci genel kurula ilgili olarak ileri sürülen iddiaların gerçek dışı olduğunu, kongreye inşaat mühendisleri odası üyelerinden başka hiç kimsenin katılmasının imkânsız olduğunu, kongre salonuna girişte, giriş kartı ve kimlik kontrolü yapıldığını, kongrenin ise tamamen tüzük hükümlerine uygun cereyan ettiğini, yönetim kurulu üyelerine isnat edilen faaliyetler konusuna şahit olmadığını ve başkalarından da duymadığını, DEV-GENÇ'le oda arasında hiç bir ilişkisinin bulunmadığını, ilişkinin bulunduğuna şahit olmadığını, hakkındaki iddiaların tamamen hayalî olduğunu, gerçek olmasına da imkân bulunmadığını, kanunî bir kuruluş olan inşaat mühendisleri odası yönetim kurulu üyesi ol-

makla, gizli örgüt üyesi olmanın hiç bir ilgisi olmayacağının da açık olduğunu, kendisinin DEV-GENÇ'le hiç bir ilişkisinin olmadığını, T. C. K.'nun 141 nci maddesinin herhangi bir fıkrasını ihlâl etmediğini ve iddiaları red ettiğini beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Yönetim kurulu üyeliğine 28.2.1971 tarihinde seçilip 10 Nisan 1971 tarihinde istifa yoluyla bu görevden ayrıldığını, kısa süren yönetim kurulu üyeliği sırasında iki veya üç yönetim kurulu toplantısına katıldığını, Sedat ÖZKOL'un kitap, verdiği seminerler ve forumlarda yaptığı konuşmalarda suç teşkil eden kısımlar varsa bu tasarruflardan ancak onun sorumlu tutulabileceğini, görev aldığı kısa müddet içersinde Sedat ÖZKOL'un oda adına yürüttüğü iddia olunan faaliyetlerin hepsini desteklemesi ve içinde yer almasının maddeten imkânsız bulunduğu, herhangi bir konuda Sedat ÖZKOL'a yardımcı olmadığını, yönetim kurulu üyesi olarak bulunmadığı bir döneme ait çalışma raporunun Sorunlara Genel Bakış bölümündeki pasajlardan kendisine sorumluluk yüklenemeyeceğini, yönetim kurulunun diğer üyeleri ile arasında bir irade birliğinin mevcut olmadığını, hakkında tatbiki istenen T. C. K.'nun 141/1-6 maddeleri kapsamına giren herhangi bir fiili olmadığından hakkında beraat kararı verilmesini istemiştir.

Sanık vekili Av. Uğur ALACAKAPTAN yazılı olarak sunduğu savunmada:

Müvekkili hakkındaki iddiaların gerçek dışı ve dayanaktan yoksun bulunduğunu, bir kamu kuruluşu olan İMO (İnşaat Mühendisleri Odası)'ya bütün inşaat mühendislerinin kaydolmak zorunda olduklarını, kaydını yaptırmayan kimsenin meslekî faaliyette bulunamayacağını, odanın genel kurul toplantıları yanında komisyon çalışmaları, bilimsel konferansları teknik kongreler ve bilimsel yayınlarla temel görevlerini yerine getirmeye çalıştığını, askerî savcının iddialarının aksine müvekkili ve arkadaşlarının yönetimde bulundukları, dönemlerde âdeta insan üstü bir gayretle çalışmış olduklarını, İMO'nun resmî yayınları, faaliyet çerçevesi içinde yapılan konuşma ve vaki beyanların hiç birinde bilimsel sosyalizimle ilgili hiç bir unsurun bulunmadığını, 17 nci genel kurul toplantısının gerek en ucuz salon ve gerekse şehir merkezine en yakın olması sebebiyle S. B. F. salonunda yapıldığını, toplantının bu salonda yapılması ile DEV-GENÇ arasında bir irtibat bulunduğunun ileri sürülemeyeceğini, yapılan bu genel kurul ile DEV-GENÇ arasında hiç bir ilişkinin mevcut olmadığını, genel kurula sadece üyelerin ve gerekli kontrol yapılarak içeri alındıklarını, hiç bir üyeye baskı yapılmadığını, kongre salonu içinde Atatürk'ün resmi ve Türk Bayrağı dışında herhangi bir afiş ve resmin bulunmadığını kongre divan başkanlığı seçimini Ünal KARACAN'ın kazanması üzerine diğer adayı tutan bir kısım üyelerin kendi arzuları ile salonu terk ettiklerini, adayların usulüne göre tespit edilip seçimlerin de uygun tarzda yapıldığını, 16 nci dönem çalışma raporunun hiç bir bölümünde proleterya diktatörlüğünün savunmasının yapılmadığını, genel kurul toplantılarında yapılan konuşmalardan sadece konuşmayı yapanın mesul tutulabileceğini, kongre divan başkanlığı seçimleri ikmal edilip divan üyeleri huzurdaki yerlerini aldıktan sonra kongre yönetimi ile yönetim kurulu arasında hiç bir ilişkinin kalmayacağını, oda bildirisi olarak dosyada mevcut bildirilerden sadece bir tanesine İMO'nun katıldığını, bu bildirinin de o zamanki Genelkurmay Başkanı ve Kuvvet Komutanlarına gönderildiğini, gerek bu bildiri de gerekse başbakanlığa sunulan ve DEV-GENÇ örgütünün katılmadığı muhtırada suç unsuru bulunmadığını, diğer bildirilerin altında İMO'nun resmî mühür ve imzasının bulunmadığını, bildirilerle odanın herhangi bir ilgisinin bulunmadığını, bu bildirilerle bir suç işlendiği iddia ediliyorsa basın kanununun öngördüğü süre zarfında gerekli davanın açılmasının icap ettiğini, yönetim kurulu üyelerinin seçim yoluyla ve en fazla oy alan üyeler arasında teker teker seçildiklerini, bu durumda yönetim kurulu üyeleri arasında önceden bir irade, amaç ve kasıt birliğinin mevcut olduğunun iddia edilemeyeceğini, ceza sorumluluğu kişisel olduğundan yönetim kurulu üyelerinden birinin söz ve yazılarının diğer üyeleri ilgilendirmeyeceğini, odanın yayın organında bir üyenin imzası ile çıkan bir yazıda suç unsuru varsa, bu suç hakkında 5680 sayılı Kanunun tespit ettiği süre içinde dava açılmak icap ettiğini, odanın hiç bir yayının da DEV-GENÇ'e ait sloğanlara yer verilmediğini, "Türkiye Halkları" sloğanının sadece bir defa ve dizgi hatası olarak basıldığını ve bu hatanın bir son-

raki sayıda derhal düzeltildiğini, her dönemin çalışma raporlarında "Sorunlara Genel Bakış" başlığı altında bir bölümün yer aldığını, bu bölümdeki mevcut pasajlarda suç unsuru varsa altı aylık süre içinde kamu davası açılmasının gerektiğini, Askerî Savcının devrimci gençlik deyiminden sadece DEV-GENÇ'i anladığını, keza "eylem için birlik" deyiminde yer alan eylem kelimesini de münhasıran yasa dışı bir davranış olarak tanımlamak çabası içinde bulunduğunu, İMO'nun, Mao'ist bir düzenin hazırlığı ve faaliyeti içinde bulunmadığını, oda başkanı Sedat ÖZKOL'un yazdığı "Geri Bırakılmış Türkiye" adlı kitabın hazırlandığından müvekkilinin yönetim kuruluna seçildiği sırada haberinin dahi bulunmadığını, bu kitap dolayısiyle müvekkilinin komünistlikle suçlanamayacağını, müvekkili Mehmet ORMANCI'nın 17 nci genel kurul'dan önceki dönemde yönetim kurulu üyesi olmadığını, yönetim üyeliğine seçildikten iki ay kadar sonra bu görevden istifa ettiğini, dosyada müvekkilini suçlayıcı hiç bir delilin bulunmadığını, müvekkilinin yönetim kurulu üyeliğine demokratik yoldan seçilerek geldiğini, odanın gayri meşru hiç bir faaliyetinin bulunmadığını, müvekkilinin kişisel davranışlarında müsnet suçun unsurları bulunmadığından hakkında beraat kararı verilmesini istemiştir.

Delil'erin tartışılması:

Sanık MEHMET ORMANCI hakkındaki isnatları sorgu ve savunmasında reddetmiştir. İddia makamınca sanığın müsnet suçu işlediğini ve suçun tekevvün ettiğini gösteren herhangi bir delil ibraz edilememiştir. Diğer sanıkların özel hanelerinde izah edildiği gibi inşaat mühendisleri odası ile DEV-GENÇ Federasyonu arasında müşterek bir faaliyet ve ortak çalışma tespit edilemediğinden, sanığın bu neviden faaliyetleri desteklemesinden de bahsedilemez. Sanığın savunmalarını çürüten, müsnet suçun sübuta erdiğini gösteren ve tecziyeyi haklı kılan yeterli delil mevcut olmadığından sanığın beraat ettirilmesi uygun görülmüştür.

210. MEHMET ÖZPINAR:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın Uğur KÖKDEN'e bağlı olarak çalıştığını, Muzaffer ERDOST'un sol yayınlarını taşrada dağıttığını, bu yönde faaliyette bulunduğundan bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 141/5 nci maddesi uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/1-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık Askerî Savcıya 16.8.1971 tarihinde verdiği ifadesinde:

1968 yılında fakülteyi bitirdiğini, Ebesko Şirketinde Ankara'da çalışmaya başladığını, aynı yerde çalışan Uğur KÖKTEN'le tanıştıklarını, 1969 Ekiminde askere gittiğini, askerden döndükten sonra Seydişehir aliminyum fabrikasında iki ay kadar çalıştığını, ondan sonra Ankara'ya gelip serbest çalışmaya başladığını, Uğur KÖKTEN'le ideolojik yönden bir ilgi ve irtibatının bulunmadığını, dergide çıkan yazılarından sosyalist olduğunun anlaşıldığını, DEV-GENÇ'le bir irtibatının olduğunu bilmediğini, son genel kurul toplantısında bulunmadığından nasıl ve nerede yapıldığını bilmediğini, DEV-GENÇ'le bir irtibatının bulunmadığını, Uğur KÖKTEN'le mektuplaştıklarını, mektupta bahsi geçen zehirlemeden kastının Atatürkçülük olduğunu, Muzaffer ERDOST'u kendi basımevinden tanıdığını, aldığı kitapların sol yayınlar olduğunu, Muzaffer'in ideolojisini bilmediğini, evinde yapılan aramada bir şey bulunamadığını, yedeksubay hüviyetini unuttuğu için iade edemediğini beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

İddia edilen gizli örgüt üyesi olduğu ve Muzaffer ERDOST'a ait kitapları Taşrada sattığı iddialarının gerçeklere uymadığını, delil olarak gösterilen 11 Temmuz 1969 tarihli mektubun politik bir anlam ve muhtevasının olmadığını, sol yayınevinden kitap alışının sebebinin

dışardan daha ucuz olduğunu, dağıtmak düşünce ve maksadıyla almadığını, kendisinin okumak için aldığını, T. C. K. 141/5 nci maddesinde yazılı suçu işlemediğini, kendisinin inşaat mühendisleri odası ve ticaret odasından başka hiç bir örgüt, dernek ve siyasi parti üyeliğinin olmadığını, Uğur KÖKTEN'e yazmış olduğu mektupta geçen zehirleme deyiminden siyasi bir yönü olmayan bir olayı kastettiğini, iddiayı red ettiğini, suçsuz olduğunu beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

İnşaat mühendisleri odası yönetim kurulunun hiç bir üyesini daha önceden tanımadığını, sadece Uğur KÖKTEN ile mesai arkadaşlığının bulunduğunu, Uğur KÖKTEN'e yazdığı mektubun yönetim kurulu seçimlerinden 8 ay önce yazılmış olduğunu, yönetim kurulu üyeleri ile arasında fikir ve irade birliğinin bulunmadığını, hatta seçimlere dahi iştirak etmediğini, Muzaffer ERDOST'a ait yayın evinden şahsın okumak maksadiyle kitap satın aldığını, kontrolu altında çalıştırdığı kimselere birlik, beraberlik, çalışma şuuru konusunda telkinde bulunduğunu, iki dost arasında mizahi tarzda kullanılan bir kelimenin yer aldığı mektupla suçlama yapılamayacağını, eğer bir örgüt veya cemiyet varsa bunun açık olarak delilleriyle saptanması gerektiğini, suçsuz olduğundan beraatine karar verilmesini istemiştir.

Sanık vekili Av. Erşen SANSAL yazılı olarak sunduğu savunmada:

Müvekkiline sanık sıfatının izafe edilmesinin yegâne sebebinin 11 Temmuz 1969 tarihli bir mektup olduğunu, bütün eylem isnatlarının kaynağının ve delilinin bu mektup olduğunu, Uğur KÖKTEN ile rabıtalı olduğu ileri sürülen müvekkilinin yazdığı mektubun ilk cümlesinden uzun süreden beri haberleşemediklerinin anlaşıldığını, mektupta Keban'daki hayattan monoton olarak bahsedildiğine göre örgütsel ilişki içersinde olan bir kimsenin hayatının monoton olabileceğinin akla pek uygun gelmediğini, mektupta yer alan "yaptığım en faydalı işin sosyal konularda, etrafta yapmış olduğum zehirleme hareketi olduğuna inanıyorum" cümlesinin örgüt çalışmasının itirafı tarzında yorumlandığını, ancak bu faaliyetin ne olduğu, faaliyet olarak ne yapıldığı ve nasıl çalışıldığının dahi belirtilmediğini, bilirkişi Nevzat TOROSLU'nun bir mektup muhatabına ulaşsın veya ulaşmasın suç unsuru olarak kabul edilemeyeceğini beyan ettiğini, imza dahi bulunmayan bumektubun müvekkiline ait olup olmadığının tahkik edilmediğini, inşaat mühendisleri odası sanıkları hakkında ileri sürülen delillerden hiç birisi ile müvekkili arasında ilinti kurulamayacağını, bir izafiyet iddia edilemeyeceğini, mektubun Sedat ÖZKOL başkanlığındaki yönetim kurulunun seçiminden ve gizli örgüt sayılan bu grubun teşekkülünden 8 ay önce yazılmış olduğunu, bu sebeple örgütsel bir irtibatın düşünelemeyeceğini, müvekkilinin genel kurula bile katılmadığını, oy kullanmadığını, kanuni zorunluluk olarak odaya üye olduğunu, yönetim kurulu üyesi olmadığı gibi adaylığının dahi söz konusu olmadığını, yönetim kurulu üyeleri ile şahsî ve fiili bir irtibat içersinde olmadığını, müvekkilinin 141 nci maddede zikredilen bir cemiyeti kurmadığını, sevk ve idare etmediğini, ona yol göstermediğini, İMO'nun sadece meslek mensuplarını bir araya getiren ve asla sınıfsal niteliği bulunmayan bir kuruluş olduğunu, kendi mensuplarının ötesinde bir kitleye hitap etmediğini, müvekkili ile Muzaffer ERDOST arasında da bir alâka bulunmadığını, sadece ondan aldığı kitaplar bedelinden ödeyemediği 50.- lira borcunun bulunduğunu, mektuptan da anlaşılacağı üzere bu borcun ödenmesinden sonra Muzaffer ERDOST ile aralarında bir irtibatın düşünülemeyeceğini, müsnet suç subûta ermediğinden hakkında beraat kararı verilmesini istemiştir.

Delil'erin tartışılması:

Sanık MEHMET ÖZPINAR aleyhindeki bütün isnatları sorgu ve savunmalarında reddetmiştir. Sanık Uğur KÖKDEN ile evvelden tanıştığını, arkadaşlık ilişkilerini devam ettirerek kendisiyle mektuplaştığını, ona yazdığı bir mektupta yer alan zehirlemeden kastının ATATÜRK'çülük olduğunu, fiat bakımından daha ucuz olduğu için sol yayınevinden kitap satın aldığını ileri sürmüştür. Sanığın arkadaşına yazdığı mektuptan zehirleme faaliyetlerinde bulunduğu ve bundan da sosyalist veya komünist felsefenin propagandasının yapıldığı anlaşılmakta ise de, bu propagandanın nerede, kimlere, hangi konularda yapıldığı ve övme babın-

da neler söylendiği hususunda dosyada hiç bir delil bulunmamaktadır. Bu durumda sanığın ikrarı diğer yan delillerle takviye edilmediğinden tecziye için kâfi görülmemiştir. Diğer taraftan normal bir şekilde kitap satan bir yayınevinden indirimli veya piyasadan daha ucuz kitap satınalma hususu da suçluluğu tevsik eden bir durum olarak mütalâa edilmemiş, sanığın taşrada kitap dağıttığı kesinlikle saptanamamıştır. Sanığın savunmasında ileri sürdüğü hususların doğru olmadığını belirleyen, suçun tekevvün ettiğini gösteren ve tecziye edilmesini haklı kılan yeterli deliller mevcut olmadığından, şüphe sanığın lehine yorumlanarak beraati cihetine gidilmiştir.

211. MEVLÜT BAYRAKTAR:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın diğer sanık Suat Şükrü KUNDAKÇI'nın faaliyetlerine aynen katıldığından bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 141/5 nci maddesi uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/1-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 28.5.1971 tarihinde C. Savcısına verdiği ifadesinde:

27 Temmuz 1970 tarihine kadar Yapı İş Sendikasında başkan vekili olduğunu, bu tarihten sonra başkanlık ve yönetim kurulu üyeliklerinin ihtilâflı hale geldiğini, karşılıklı davalar açıldığını, bu arada genel başkan Süreyya DENİZLİ ve bazı arkadaşlarını tüzüğe aykırı hareketlerinden ötürü ihraç ettiklerini, usulsüz para çekmesini önlemek için Şükrü KUNDAKÇI'nın arkadaşı Münir Ramazan AKTOLGA ve Yusuf KÜPELİ adına biri 165 diğer 175 bin lira tutarında iki tane bono tanzim ettiklerini, bu bonoları Avni TOK ve Şükrü KUNDAKÇI ile birlikte imzaladıklarını, bono muhataplarını iyi tanımadıklarından ellerinden birer tane ibraname aldıklarını, gerçekte bonoların hatır bonosu olup paraların ödenmediğini, yetkisiz taraf sırf para çekmesin diye bu yola gittiklerini, DEV-GENÇ'e para yardımının söz konusu olmadığını beyan etmiştir.

Sanık 13.11.1971 tarihinde C. Savcısına verdiği ifadesinde:

DEV-GENÇ'e mensup Yusuf KÜPELİ ve Münir Ramazan AKTOLGA'yı genel başkan Suat Şükrü KUNDAKÇI'nın sendikaya getirdiğini, sendikayı borçlandıran bonoyu imzalayarak verdiğini, aslında sendikanın böyle bir borcunun olmadığını, bono verilirken her iki şahıstan ibra alındığını, yetkisiz bazı kişilerin sendikanın parasını iş yerlerinden çekmemesi için bu hatır bonosunun verildiğini, bononun adı geçen şahıslar tarafından icraya konulduğunu, para ödenmeden Ticaret Mahkemesinde senet muhtevası parayı almaktan vaz geçtiklerinden bononun ortadan kalkmış olduğunu, ortada bir dolandırıcılığın mevcut olmadığını beyan etmiştir.

Sanık 22.6.1971 tarihinde 3 nolu mahkemece tutuklanması sırasında alınan sorgusunda:

Genel Sekreter Suat Şükrü KUNDAKÇI'nın sendikaya iki şahıs getirdiğini kendilerinden ayrılmış bir gruptan müteşekkil bulunan sendikanın parasını yetkisiz olarak çektiklerini, beyan ettiğini, bunu önlemek maksadıyla Münir Ramazan AKTOLGA ve Yusuf KÜPELİ adına biri 165 diğeri 175 bin lira tutarında iki ayrı bono tanzim edildiğini, yürütme kurulu üyesi olduğundan kendisinin de imzaladığını, bu şahısların DEV-GENÇ üyesi olduklarını bilmediğini, bonolarda bahsi geçen paraların bu şahıslara verilmediğini, bono verildiği anda bu şahıslardan ibra aldıklarını, dava mevzuu olan bu konunun Ticaret Mahkemesinde duruşmasının devam ettiğini beyan etmiştir.

Sanık Askerî Savcıya 21.6.1971 tarihinde verdiği ifadesinde:

Münir Ramazan ile Yusuf KÜPELİ'yi tanımadığını, DEV-GENÇ üyesi olduklarını bilmediğini, sendikaya bunları Suat Şükrü KUNDAKÇI'nın getirdiğini, itimat edilir kimseler olduklarını söylediğini, 165 ve 170 bin liralık iki bono tanzim ederek imzaladıklarını, bu suretle bu şahısların paraya el koyup karşı ki sendika tarafından çekilmesine engel olacaklarını, sadece sendikaya gelip gittiklerini beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

İddianamede Suat Şükrü KUNDAKÇI ile kendisine yüklenilen eylemlerle bir ilgisinin bulunmadığını, Münir Ramazan AKTOLGA'ya 6 adet Yapı İş Sendikasına ait arabaların verilmesi ile bir ilgisinin bulunmadığını, bu arabaların muhalifleri bulunan ve sendikadan ihraç edilen, Süreyya DENİZLİ'nin elinde bulunduğunu, bu bakımdan adı geçen arabaların DEV-GENÇ'lilere terk edilmesinin de imkân dahilinde olmadığını, bu bakımdan sözü edilen yetki belgesiyle hiç bir ilgisinin olamayacağını, böyle bir belgenin verilip verilmesinden de habernin olamayacağını, sendikaya ait Volvo arabanın Münir Ramazan AKTOLGA'ya verilmesi sırasında kendisinin Amerika'da bulunduğunu, ODTÜ.'deki işçileri teşkilâtlandıran sendikanın kendi sendikaları olmadığını, bunların Yapı İş Sendikasına kayıtlı işçiler olduğunu, mensubu bulunduğu sendikanın ise Türkiye Yapıcılık Genel Hizmetleri Sanayi İşçileri Sendikası olduğunu ve kısaca Yapı İş denildiğini, YİŞ.'in yöneticilerinin ise İrfan UÇAR ve Bingöl ERDUMLU olduğunu bu konu ile kendisinin hiç bir ilgisinin olmadığını,

Yusuf KÜPELİ ve Münir Ramazan AKTOLGA'ya bono verilmesi olayının sendika Genel Başkanı Suat Şükrü KUNDAKÇI tarafından etraflı şekilde anlatıldığını, bu meselenin bir muvazaadan ibaret bulunduğunu, sendika içinde karşı grubun (Süreyya DENİZLİ Grubunun) işverenlerden para çekmeye başlamaları üzerine bu paraların bloke edilmesi, Süreyya DENİZLİ Grubunun eline geçmemesi maksadıyla evvelâ büyük iş adamlarına teklifler yapıldığını, fakat kabul etmediklerini, bunun üzerine Suat Şükrü tarafından evvelden beri tanınan Münir Ramazan AKTOLGA'nın dürüst kişi olarak kendilerine tanıtıldığını, Münir Ramazan AKTOLGA'nında güvenilir bir kişi olarak tanıttığı Yusuf KÜPELİ'ye birer hatır bonosu verdiklerini, adı geçenlerin bu parayı hemen tahsil cihetine gidememesi içinde ellerinden bono ile birlikte ibraname aldıklarını, AKTOLGA ile KÜPELİ'nin sağcımı, solcumu olduklarını bilmediğini bu konularla da hiç bir ilgisinin olmadığını, Sıkıyönetim ilânından sonra da bu şahısların DEV-GENÇ'li olduklarını öğrendiklerini, iddiayı red ettiğini beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Şimdiye kadar hiç bir gizli örgüt veya cemiyete üye olmadığını, Türkiş'e bağlı Yapı İş Sendikasında uzun müddet yöneticilik yaptığını, 1970 yılında yöneticilerden Suat Şükrü KUNDAKÇI ile Süreyya DENİZLİ arasında ihtilâf çıktığını, hukukî durum bakımından Suat ŞÜKRÜ haklı olduğundan onun yanında vazife görmeye başladığını, sendika paralarını, Süreyya DENİZLİ'nin yetkisiz olarak çekmesi üzerine Suat ŞÜKRÜ KUNDAKÇI'nın muvazaalı bono anlaşması yapmak gerektiğini söylediğini, bunun üzerine güvenilir bazı esnaf ve iş adamları ile görüşüp onların muvafakatlarını a'dığını, bu şahısları, Suat ŞÜKRÜ ve Avni TOK ile tanıştırdığını, bir müddet sonra Suat ŞÜKRÜ KUNDAKÇI'nın bu şahısların komprador ve faşist insanlar olduklarını bu nedenle onlara güvenilemeyeceğini söyleyerek bunlar adına bono tanziminden vaz geçtiğini, başka bir gün Suat ŞÜKRÜ KUNDAKÇI'nın kendisini Münir RAMAZAN AKTOLGA ile tanıştırdığını, daha sonra, Yusuf KÜPELİ ile ailece tanıştıklarından bahsederek tanıştırdığını, bu şahıslara itimat etmediğinden hazırlanacak bonoyu imzalamayacağını söylediğinde sendikadan ihraç edilmekle tehdit edildiğini, ayrıca Suat ŞÜKRÜ'nün doğacak her türlü sorumluluğu kabullendiğini, bu şahısların DEV-GENÇ mensubu olduklarını ancak 12 Mart muhtırasından sonra öğrendiğini, sendika arabalarının kullanılması ve işçilerin ODTÜ.'de teşkilâtlanmaları için Münir RAMAZAN AKTOLGA'ya verilen yetki ve görev belgelerinde imzasının bulunmadığını, ideolojik bir eylemle ilişkisinin bulunmadığını, diğer taraftan bonoları vermeden önce sendikanın kendilerine borcu olma-

dığına dair imzalı ibranameler alarak ileride doğabilecek haksız talepleri önlemiş oldukları-nı, kendisine isnat edilen suçun sübuta ermediğini, bu bono vermenin bir muvazaadan ibaret olduğunu, art bir niyetle verilmediğini, Suat ŞÜKRÜ ve Avni TOK'un diğer eylemlerine katılmayışının bunun bir delili olduğunu, sabit olmayan müsnet suçun ötürü hakkında beraat kararı verilmesini talep etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık Mevlüt BAYRAKTAR'ın 22 Ağustos 1969 tarihinde İzmir'de yapılan genel kurul toplantısında, Yapı İş Sendikası başkan vekilliğine seçildiği; aynı genel kurulda, Süreyya DENİZLİ'nin Genel Başkanlığa, Suat ŞÜKRÜ KUNDAKÇI'nın genel sekreterliğe ve Avni TOK'un da malî sekreterliğe seçildikleri; kısa bir süre sonra Suat ŞÜKRÜ KUNDAKÇI ile Süreyya DENİZLİ arasında meydana gelen ideoloji ve buna dayalı olmak üzere sendika yönetiminde tutum ayrılıkları ve görüş farklılıkları sebebiyle ortaya çıkan ihtilâfta Suat ŞÜKRÜ KUNDAKÇI yanında yer aldığı, Suat ŞÜKRÜ ve Avni TOK ile birlikte bir grup teşkil ederek, Süreyya DENİZLİ grubuna karşı mücadeleye giriştiği ve Yapı İş Sendikasının yönetimini ellerine geçirmek için çalıştığı; 4-5 Ağustos 1970 tarihinde Gerze gibi sendikanın şubesi dahi bulunmayan küçük bir yerde bir kongre yaparak seçime gittikleri, bu seçimde de Suat ŞÜKRÜ KUNDAKÇI'nın Genel Başkanlığa, Mevlüt BAYRAKTAR'ın 2 nci başkanlığa ve Avni TOK'un da genel sekreterliğe seçildiği; fakat Süreyya DENİZLİ grubunun bu kongreyi meşru addetmeyip, gerek kongrenin gerekse seçimlerin iptali için dava açtığı ve 21 Eylül 1970 günü Türkiş salonlarında ayrı bir kongre düzenlediği, böylece Yapı İş'de birbirini tanımayan ve meşruluğunu kabul etmeyen bir sağ, diğeri de sosyalist eğilimde olan iki başlı bir idarenin meydana geldiği; Suat ŞÜKRÜ KUNDAKÇI başkanlığındaki yönetim kurulunun bütün faaliyetlerine sanık Mevlüt BAYRAKTAR'ın da katıldığı; Yapı - İş Klasörü 68 dizideki As. Savcılık ifadesi, aynı klasör 111 dizideki C. Savcılığı ifadesi; huzurda verdiği D. T. 3K. 302 sıradaki sorgusu ve keza davanın sonuna doğru yeniden verdiği D. T. 6K. 1348 sıradaki itirafları ve Suat ŞÜKRÜ'nün hanesinde yazılı sair delillerle müsnet suçları sübuta erdiği ve sanığın, T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 1 nci fıkrası uyarınca cezalandırılması gerektiği yolunda Suat ŞÜKRÜ KUNDAKÇI'nın hanesinde detaylı şekilde yazılan gerekçelerle salim bir kanaat hasıl olmuş bulunmaktadır

212. AVNİ TOK:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın Suat Şükrü KUNDAKÇI'nın faaliyetlerine aynen katıldığından bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 141/5 nci maddesi uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/1-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 28.5.1971 tarihinde Cumhuriyet Savcısına verdiği ifadesinde:

Yapı İş Sendikasının 5.8.1970 tarihine kadar malî saymanı olduğunu, eski genel başkan Süreyya DENİZLİ'nin tüzüğe aykırı eylemlerinden dolayı sendikadan ihraç edildiğini, ancak usulsüz tasarruflarına devamla sendikayı bir grupla idare edip malî bakımdan zarara sokacak davranışlarda bulunmaya başlayınca ve para çekince bunu önlemek için iki bono tanzim ettiklerini, bonoları Suat Şükrü KUNDAKÇI ve Mevlüt BAYRAKTAR'la birlikte imzaladıklarını, boncları verdikleri iki şahıstan ibraname aldıklarını, bu bonoların hatır bonosu mahiyetinde olduğunu, esasında para alınıp verilmediğini, DEV-GENÇ'e bir yardımın söz konusu olmadığını beyan etmiştir.

Sanık 28.7.1971 tarihinde tutuklanması sırasında As. Mahkemede alınan sorgusunda:

Aynı konuda Askerî Savcıya ifade verdiğini, bunun doğru olduğunu, bono meselesinin muhalifleri tarafından istismar edildiğini, sendikanın bir ara ikiye bölündüğünü, iki kongrenin meydana çıktığını, kendilerinin yaptıkları kongrenin mahkemece tastik edilerek meşrui-

yetinin tescil edildiğini, Süreyya DENİZLİ'nin kongresinin tedbir konularak yaptırılmadığını, bu arada, Süreyya DENİZLİ'nin bazı iş verenlerle anlaşarak bankadan para çektiğini, bu durumda üyelere ait teraküm etmiş aidatın elden çıktığını, buna engel olmak için bono formülünün bulunduğunu, Münir Ramazan ile Yusuf KÜPELİ'den ibra aldıklarını, bonoların birer hatır bonosu olduklarını beyan etmiştir.

Sanık Askeri Savcıya 28.7.1971 tarihinde verdiği ifadesinde:

Yapı İş Sendikasının genel sekreteri olduğunu, Münir Ramazan ile Yusuf KÜPELİ'yi tanımadığını, bunları Suat Şükrü KUNDAKÇI'nın tanıdığını, Münir Ramazan, Suat Kundakçı'nın arkadaşı olduğu için sendikaya gelip gittiğini, sendikada hiç bir görevinin bulunmadığını, bu iki şahsın DEV-GENÇ üyesi olduklarını bilmediğini, sendikanın bir ara iki gruba ayrıldığını, diğer grubu teşkil eden Süreyya DENİZLİ'nin sendikaya ait paraları çektiğini, buna bir çâre aradıklarını, Şükrü KUNDAKÇI'nın bir tedbir düşündüğünü, sendikayı borçlu göstermeye karar verdiklerini, Şükrü KUNDAKÇI'nın kendisine güvendiği arkadaşı Münir RAMAZAN'a 365 bin liralık bono tanzim etme kararına vardıklarını, ancak Ramazan AKTOLGA'nın iki ayrı bono olmasını istemesi üzerine bir diğerini de Yusuf KÜPELİ'nin üzerine yaptıklarını, ancak her ikisinden de ibra aldıklarını, bu suretle bu şahısların parayı çekmelerinin önlenmiş olduğunu, halen paranın icrada ve iş yerlerinde bulunduğunu, çekilmediğini, bonoların takipten kaldırıldığını, durumun ticaret mahkemesine bildirildiğini, bonoyu Suat ŞÜKRÜ ve Mevlüt BAYRAKTAR'la birlikte tanzim ettiklerini 06 DS 766 plaka nolu Volvo arabayı DEV-GENÇ'in emrine vermediklerini, DEV-GENÇ'le bir irtibatının bulunmadığını, onu desteklemediğini, mali yardım yapmadığını beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

Kendisine iddianamede Suat Şükrü KUNDAKÇI ile birlikte yüklenilen suçların doğru olmadığını, 12 yıldan beri bilfiil işçi olarak çalıştığını, Yapı İş Sendikasının 1969 yılında yapılan kongresinde yürütme kuruluna üye seçildiğini, iddialarla bir ilişkisinin bulunmadığını, sendikalarının ve kendisinin T. D. G. F.'ye maddî ve manevî hiç bir yardımının olmadığını, kendisinin hür ve demokratik sistemi savunduğunu, sendikanın eski başkanı Süreyya DENİZLİ'nin tamamen kanunsuz bir şekilde sendika aidatlarına el koymaya başladığını, bunu önlemek için sendika genel başkanı Suat Şükrü KUNDAKÇI'nın sorgusunda ayrıntılı şekilde belirttiği gibi hatır bonosu verilmesi yoluna gidildiğini, bu bonoların verilebileceği uygun kişilerin tespiti için genel başkan Suat Şükrü KUNDAKÇI ile mali sekreter Mevlüt BAYRAKTAR'ın tanıdıkları ile temasa geçtiklerini, kendisinin bu gibi temasları sağlama çalışmalarında yer almadığını, Suat Şükrü KUNDAKÇI'nın tanıdığı ve ara sıra sendikaya büro işlerinde yardım maksadiyle gelen Münir Ramazan AKTOLGA isimindeki şahsa bu bononun verilmesinin düşünüldüğünü, dolayısiyle hatır bonosunun bu şekilde tanzim edildiğini, bu bonoların tanziminde, T. D. G. F.'na ve ne de herhangi bir kişiye yardımın söz konusu olmadığını, böyle bir yardımı yapmaya da, yürütme kurulunun yetkisinin bulunmadığını, gerek kendisinin ve gerekse sendikanın DEV- GENÇ yönetici veya üyeleriyle hiç bir ilgisinin bulunmadığını,

Sendika ile ilgili arabaların kaçırılması üzerine genel başkan Suat Şükrü KUNDAKÇI'nın C. Savcılıklariyle temasa geçtiğini, tahkikatın çabuklaştırılmasını istediğini, arabaların sendikaya teslimi konusunu görüştüğünü, arabanın, Süreyya DENİZLİ'den alınarak sendikaya geri verileceğine inandıklarını, sendika eski genel başkanının arabaların ikisini satışa çıkarttığının ve hatta sattığının duyulması üzerine işlerine yardım eden M. Ramazan AKTOLGA'ya trafik bürosuna gidip bu durumu trafik kayıtlarından öğrenmesinin istendiğini, gönderilen bu şahsa arabaları teslim alabilmesi, kullanmasını bilmediği içinde şöför tutma ve trafik muamelesini yapmaya dairede bir belge tanzim edildiğini, bu belgenin verilmesiyle, DEV-GENÇ'e herhangi bir şekilde yardım edildiği iddiasının mesnetsiz ve gerçek dışı olduğunu, Volvo marka arabanın ise çalışmaz ve arızalı halde olduğunu, onun tamir işi ile de Suat Şükrü KUNDAKÇI'nın meşgul olduğunu, bu nedenlerle sendikanın ve kişi olarak da kendisinin T. D. G. F.'nu veya yöneticileri ile hiç bir ilişki ve irtibatının olmadığını, iddiayı reddettiğini beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Eski ifadesini aynen tekrarladığını, ortada gizli bir örgütün bulunmadığını, kanunen kurulmuş bir sendikanın yönetiminde bulunduğunu, bahse konu boncların hatır bonosu olduklarını, adı geçen kişilere tamamen tesadüfen verildiklerini, defterlerin incelenmesinden hiç bir teşekküle yardım yapıldığının tespit edilemediğini, haklarında yapılan ihbarın bir tertipten ibaret bulunduğunu, bir gizli örgüt kurduğunu veya üyesi olduğunu kabul etmediğini, bu nedenle beraatine karar verilmesini istemiştir.

Sanık vekili Av. Süreyya UYSAL yazılı olarak sunduğu savunmada:

Müvekkilinin Yusuf KÜPELİ, Ertuğrul KÜRKÇÜ ve Münir RAMAZAN AKTOLGA adına düzenlenen bonoları arkadaşları ile birlikte imzaladığının, bir gerçek olduğunu, müvekkilinin bu üç şahıstan hiç birini tanımadığını, Suat ŞÜKRÜ KUNDAKÇI'nın Münir RAMAZAN AKTOLGA lehinde görüş ve kanaat beyanı üzerine bonoları itimaden imzaladığını, bonoların imzalanmasından maksadın DEV-GENÇ'e maddi olanak sağlamak olmayıp, sendikanın eski başkanı Süreyya DENİZLİ ve arkadaşlarının sömürülerini engellemek olduğunu, iş veren nezdindeki sendika alacaklarının bloke edilmesi için bu hatır bonolarının tanzim edildiğini, bonoların tam bir muvazaa niteliğini taşıdıklarını, ekonomik değeri haiz olmadıklarını, bonoların düzenlendiği şahıslardan karşı bono alındığını, ibranamelerin evvelden düzenlendiğini, şayet DEV-GENÇ'e yardım gayesi güdülmüş olsa idi bu gibi engelleyici tedbirlerin alınmaması gerekeceğini, müvekkilinin eyleminde suçun manevî unsuru olan kastın bulunmadığını, bir cemiyetin varlığından haberdar olmadığından böyle bir cemiyete girişinin söz konusu olamayacağını, bu sebeplerle müsnet suçtan beraatine karar verilmesini talep etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık AVNİ TOK'un Süreyya DENİZLİ başkanlığındaki yürütme kurulunda genel sayman olarak vazife gördüğü; Suat ŞÜKRÜ KUNDAKÇI ve Mevlüt BAYRAKTAR ile aynı sosyalist düşünce ve gayelere sahip bulunduğu; bu itibarla üçünün bir grup teşkil eyleyerek Suat ŞÜKRÜ KUNDAKÇI başkanlığında Yapı İş Sendikası Başkanlığını tamamen ele geçirmek ve sosyalist bir sendika haline getirmek amacıyla, Süreyya DENİZLİ ile mücadeleye giriştikleri; sağcı ve milliyetçi görüşü benimseyen, Süreyya DENİZLİ ve arkadaşlarıyla aralarında uzun bir süre çekişmenin vuku bulduğu ve nihayet 15-16 Haziran 1970 Üsküdar işçi ayaklanması sebebiyle yayınlanacak bir bildiri konusunda bu mücadelenin tamamen açığa çıktığı ve bundan sonra 4-5 Ağustos 1970 tarihinde Suat ŞÜKRÜ ve Avni TOK ile birlikte Gerze'de yaptıkları olağanüstü bir kongre ile kendilerini yürütme kurulu olarak seçtirdikleri; Suat ŞÜKRÜ'nün genel başkan, Mevlüt BAYRAKTAR'ın ikinci başkan ve Avni TOK'un da genel sekreter olarak bu yürütme kurulunu oluşturdukları ve nihayet Süreyya DENİZLİ grubunun da ayrı bir kongre aktedip ayrı bir yürütme kurulu seçmiş olmalarıyla Suat ŞÜKRÜ KUNDAKÇI, Avni TOK ve Mevlüt BAYRAKTAR grubunun 15 Eylül 1970 tarihinde Bayındır Sokakta yeni bir bina kiralıyarak Yapı İş Sendikasının merkezinin odası olduğunu ilân ettikleri, böylece Suat ŞÜKRÜ KUNDAKÇI, Mevlüt BAYRAKTAR ve Avni TOK'un Türkiye'de komünizmi gerçekleştirmek ve yerleştirmek ana gayesinde işçilere bilimsel sosyalizmin şuurunu vermek ve millî demokratik devrim savaşına bu şekilde katılmak maksadıyla bir Yapı İş Sendikası meydana getirmek istedikleri ve sendikayı bu zihniyet altında sevk ve idare ettikleri; bu meyanda Münir RAMAZAN AKTOLGA ile temasa geçip kendisine ODTÜ.'de çalışan işçileri Yapı İş Sendikasına üye kaydetmek üzere yetki verdikleri; ardından Münir RAMAZAN AKTOLGA, Yusuf KÜPELİ ve Ertuğrul KÜRKÇÜ'ye toplam olarak yarım milyon lira değerinde bono tanzim ettikleri; T. D. G. F. ile işbirliği ve güçbirliği içinde aynı komünist gayeye yönelik olarak çalışmaya giriştikleri, müşterek bildiriler yayınladıkları ve Yapı İş Sendikası merkez binasının DEV-GENÇ'in silahlı militanlarıyla korunduğu; sonuç olarak Avni TOK'un, Mevlüt BAYRAKTAR ile birlikte aynı olayda sanık Suat ŞÜKRÜ KUNDAKÇI'nın hanesinde yazılı fiillere iştirak ettiği; sanığın Yapı İş klasörü 204,

208 sıralarda mevcut hazırlıkta verdiği ifadeler; D. T. 3K. 303 dizideki sorgusu ve Suat ŞÜKRÜ KUNDAKÇI'nın hanesinde yazılı bilcümle deliller ile sübuta erdiği, keza Suat ŞÜKRÜ KUNDAKÇI'nın hanesinde yazılı gerekçelerle T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 1 nci fıkrası gereğince cezalandırılmasının gerektiği yolunda kanaat hasıl olmuştur.

213. MUAMMER AKSOY:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın DEV-GENÇ militanlarından Atilla SARP, Hüseyin CEVAHİR ve Ertuğrul KÜRKÇÜ ile münasebet halinde bulunduğunu, bu şahısların faaliyetlerini desteklediğini, şehir şakilerinden Hüseyin İNAN'ın kendisine olan vaki müracaatını ilgili makamlara bildirmediğini, S. B. F.'de vuku bulan her kanuna aykırı olayı desteklediğini, güvenlik kuvvetlerinin bu fakültede yaptığı arama neticesinde bu kuvvetleri tezyif edici mahiyette radyo ve televizyonda beyanatlar verdiğinden bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 141/1 nci maddesi uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 146/3, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık Askerî Savcıya 26.7.1971 tarihinde verdiği ifadesinde:

Hiç bir gizli örgütün üyesi olmadığını, hiç bir gizli toplantıda bulunmadığını, bu yönde bir faaliyetinin bulunmadığını, DEV-GENÇ mensuplarıyla bir yakınlık ve alâkasının bulunmadığını, DEV-GENÇ'ten sadece Atilla SARP'ı toplantılardan tanıdığını, bazı teşekküller tarafından yapılan davetlere uyarak giderek konferans verdiğini, bu konferansları her çeşit öğrenci gruplarına verdiği gibi ayrıca petrol, Atatürk ve tam bağımsızlık mevzuunda da herkese açık konferanslar verdiğini, Hüseyin İNAN'la münasebetinin şöyle vuku bulduğunu, hazırladığı bir kitabın kapak kompozisyonunu yaptırmak üzere İstanbul'a gittiğini, orada bu iş için İlhan SELÇUK ve Turhan SELÇUK'la görüştüğünü, bu arada kendisinden Amerikalıları kaçıran çocuklar hakkındaki görüşünü sorduklarını, kendisinin de çocukların vatansever olduklarını, devrimci olduklarını, kaçırdıkları, Amerikalıları öldürürlerse yanlış bir iş yapmış olacaklarını, şiddete baş vurulmasını doğru görmediğini, yukarıda söylenilen işleri şayet devrimci gençler yapıyorlarsa yollarının yanlış olduğunu, davalarına zarar vereceğini, devrimci gençlerin böyle şeyler yapmayacaklarını, yapmamaları gerektiğini ve bu şekilde görüşünü açıkladığını, bu konuşmayı kendisi ile yaptığı arkadaşı Noter Fuat BİLGİN'in kendisinden bu konuda makale rica ettiğini, yazmayı kabul ettiğini, ancak yazıyı yazmaya vakit bulamadan vapurda gazete manşetlerinde Amerikalıların öldürülecekleri haberini baş manşet olarak gördüğünü, üzüldüğünü, hemen bunlara bir çağrıda bulunmasının faydalı olacağı kanısına vardığını, vapurda küçük bir yazı hazırladığını, bu yazıyı ağabeyisi Prof. Muzaffer AKSOY'a telefonla yazdırdığını, ağabeyisinin bu yazıyı gazetelere ve TRT.'ye ulaştırdığını, yazıda özet olarak kim olduklarını ve bu işi niçin yaptıklarını bilmediğini, devrimci ve toplumcu iseler aynı zaman insancıl olmak zorunda bulunduklarını, devrimcilerin hiç bir zaman masum insanları hiç bir amaçla öldürmediklerini, amaçları ne kadar iyi olsa bile bu yanlış adımlarıyla o amaçları lekeleyeceklerini ve zedeleyeceklerini, bu gibi hareketlerin devrimcilik, toplumculuk ve Türklükle bağdaşmadığını, bu davranışlarından vaz geçmelerini rica ettiğini belirttiğini, böylece korkak durumuna düşmeyip bilâkis cesurca hareket etmiş olacaklarını bildirdiğini, beyanatının radyo ve televizyonda yayınlandığını, ertesi günde gazetelerde yayınlandığını, 7 Mart günü motorlu ile Ankara'ya döndüğünü, trende bulunan Prof. Ruşen KELEŞ'inde kendisini bu yazı nedeniyle tebrik ettiğini, ertesi gün derse girdiğini ve bu arada tertip edilen bir açık oturuma katıldığını, açık oturumda Feyyaz isminde bir talebeninde konuştuğunu, akşam evde iken telefondan arandığını, Feyyaz ismindeki talebenin kendisi ile hemen görüşmek istediğini, bu şahsın ısrarı üzerine hemen fakülteye gittiğini, odasına çıktıktan 10 dakika sonra içeriye birisinin girdiğini, bu giren şahsın Feyyaz olmadığını, ismini söylediğini, normal bir ziyaretçi sanarak oturttuğunu, kimsiniz diye sorduğun-

da bu şahsın 4 Amerikalıyı kaçıran talebeden biri olduğunu söylediğini çağırımı okudunuzmu diye sorduğunu, o şahsın okuduklarını ancak istedikleri yapılmazsa öldüreceklerini beyan ettiğini, Amerikan sefirinin istekleri niçin yerine getirmediğini, sorduğunu, kendisine bugün Wietnam, Kamboçya'da her gün yüzlerce Amerikalının öldürüldüğünü, burada öldürülecek 4 Amerikalıya önem vermeyeceklerini, ama siz böyle bir şey yaparsanız bunu fırsat bilip faşizmi getireceklerini, birçok sert tedbir alacaklarını, çok kötü ve zararlı bir şey yapmış olacaklarını belirttiğini, o şahsın ise onlarda bizim taleplerimizi yerine getirselerdi diye cevap verdiğini, hiç olmazsa imkân verin. Mehili uzatın. Diye teklifte bulunduğunu, şahsında biz mehili uzatırız ama sizde bizim taleplerimizi Amerikan sefirine duyurun dediğini, ummadığı bu teklife hemen bir cevap vermediğini, teklifi kabul etmesinin 4 Amerikalının hayatını kurtaracağı inancına vardığından kabul ettiğini, ancak ertesi günü saat 12.30'dan sonra gidebileceğini, şahsında ertesi günden itibaren 36 saat mehil vereceklerini belirttiğini, bu şekilde anlaştıktan sonra çocuğun ayrıldığını, bir müddet sonra da kendisinin okulu terk ettiğini, ertesi sabah okula gelirken şöförden Amerikalıların serbest bırakıldıklarını öğrendiğini, buna çok sevindiğini, Amerikalıları kaçıranlardan birisinin gelerek kendisi ile görüştüğünü etrafa söylediğini, birkaç gün sonra Milliyet Gazetesi muhabirinin bu hususun doğru olup olmadığını kendisinden sorduğunu, bu suale karşı mesele bitmiştir. Amerikalılar serbest bırakılmıştır. Şeklinde cevap verdiğini, muhabirin Hürriyet Gazetesinde yarın bu konuda yazı çıkacağını belirtince yalan yanlış bilgi çıkacağına gelinde size gerçeği anlatayım dediğini, Milliyet muhabiri ile birlikte Türk Haberler Ajansı muhabirini de çağırdığını, TRT.'nin bu ajanstan bilgiyi aldığını, bir basın toplantısı yapmadığını, muhabirin ısrarı üzerine durumu açıkladığını, Hüseyin İNAN'la S. B. F.'de yaptığı kısa görüşmeden sonra bir daha görüşmediğini, adının Hüseyin İNAN olduğunu sonradan öğrendiğini, yakalandıktan sonra televizyonda gösterildiğinde tanıdığını, S. B. F. Yurdu ve Basın Yayın Yüksek Okulundaki odasının arandığı gün İstanbul'da bulunduğunu, bir imtihan jürisinde bulunduğunu, imtihandan sonra odasının arandığını kendisine söylediklerini, hemen sekreteri ile telefonla görüştüğünü, sekreterin olayı doğruladığını, eşyaların yerlerde durduğunu söylediğini, bunun üzerine hiç bir şeye dokunmayın hemen geliyorum dediğini, o gün Ankara'ya hareket ettiğini, ertesi günü bir basın toplantısı yaptığını, odasının ve kitaplarının halini basın mensuplarına gösterdiğini, durumu protesto ettiğini, bunun siyasal iktidarın bir eseri olduğunu, düşünce özgürlüğünü sindirme hareketi olduğunu belirttiğini ve Ankara C. Savcısından tahkikat açmasını rica ettiğini, bu basın toplantısının birkaç gün sonra bir program içinde televizyonda gösterildiğini, o tarihteki Ankara Valisi Bozkurt'un TV.'da bir tekzip konuşması yaptığını, odasında arama yapılmadığını iddia ettiğini, bunun üzerine TRT.'ye kendisinin bir tekzip yolladığını fakat bu tekzibin yayına sokulmadığını, basın toplantısı yapmaktaki kastının devletin emniyet güçlerini, hükümetin manevî şahsiyetini tahkir ve tezyif olmadığını, Atilla SARP ve Ertuğrul KÜRKÇÜ tarafından Türk Hukuk Kurumunun devrimci kuruluşların toplantılarına davet edildiğini, bu davetleri bir fikir kuruluşu olmaları ve eylemle hiç bir alâkalarının olmaması nedeniyle reddettiklerini, kendileriyle hiç bir toplantılarının olmadığını, müşterek bir şey yapmadıklarını, DEV-GENÇ ve diğer kuruluşlarla 12 Mart muhtırasından sonra, Türk Hukuk Kurumunun ve diğer 15 kuruluşun katılmasıyla 12 Mart muhtırasını destekler mahiyette bir muhtıranın çıkarıldığını, bu muhtıraya imzayı genel sekreterin kendiliğinden attığını, bildiriyi basına verildikten sonra duyduğunu, hemen yönetim kurulunu topladığını, meseleyi görüştüklerini, bildiri basına verildiğinden bir tekzip gönderilmesi halinde genel sekreterin haysiyetinin zedeleneceği görüşüne varıldığından tekzip cihetine gitmediklerini, Müntaz SOSYAL ve Uğur ALACAKAPLAN'la DEV-GENÇ'le ilgili hiç bir toplantı yapmadıklarını, 5 Mart olaylarından kaçan Erhan ERDOĞMUŞ'un Türk Hukuk Kurumu salonlarında basın toplantısı yaptığını, dünya gazetesinden öğrendiğini, bu durumu memurlardan sorduğunda onların haberlerinin olmadığını söylediklerini, toplantının yapıldığı gün kendisinin İstanbul'da bulunduğunu, olaydan haberinin olmadığını, hiç bir gizli örgüt üyesi olmadığını, gizli toplantılarda bulunmadığını, komünizm propagandası yapmadığını beyan etmiştir.

Sanık 26.7.1971 tarihinde 3 nolu Askerî Mahkemece tutuklanması sırasında alınan sorgusunda:

Komünizm propagandası yapmak veya bu hususta cemiyet kurmak ithamı ile ilk defa karşılaştığını, bunu katî surette reddettiğini, hiç bir gizli örgüte girmediğini, hiç bir üyeye yol göstermediğini, fikir vermediğini, kaçırılan 4 Amerikalı ile ilgili olarak bir bildiri yayınladığını, kaçıran şahıslardan birisinin gelerek kendisi ile görüştüğünü, kaçırdıkları şahısları öldürmemeleri gerektiğini kendisine söylediğini, öldürme yoluna gittikleri takdirde hükümetin sert tedbirler ve faşistçe tedbirler almasına sebebiyet verebileceklerini belirttiğini, yeni bir mühlet vermelerini, Amerikan elçisi ile görüşeceğini söylediğini, DEV-GENÇ ile bir münasebetinin bulunmadığını, DEV-GENÇ başkanı tarafından müteaddit defalar konferans veya açık oturum için çağırıldığını, kendisi ile mehil sonunda nasıl temas kurabileceklerini soran Hüseyin İNAN'a Türk Hukuk Kurumunun telefon numarasını vermiş olabileceğini, 12 Mart muhtırası hakkında, Türk Hukuk Kurumu Yönetim Kurulu üyelerinin malumatı dışında bildiriyi imzalayan genel sekreterin As. Dr. Yıldırım ULER olduğunu, meslek hayatında daima komünizm aleyhinde bulunduğunu, bu hususta yazılar yazdığını, beyanlarda bulunduğunu, fikir olarak demokratik sosyalizmi benimsediğini ve komünizm karşısında demokratik sosyalizmin pan zehir olacağını savunduğunu, isnat edilen suçu kabul etmediğini, beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

Özet olarak: DEV-GENÇ'in Marksist ve Leninist bir toplum düzenini gerçekleştirmek için kurulduğu hakkında hiç bir bilgisinin bulunmadığını, DEV-GENÇ'in yöneticilerinden bazılarının veya militanlarının, Marksist - Leninist bir düzen getirme peşinde bulunduklarına delil olarak iddianamede ileri sürülen bro şürler, yazılar, bildiriler ve fiiller hakkında iddianameden ve DEV-GENÇ'in kapatılmasından önce kendisinin malumatı olmadığını, DEV-GENÇ'e veya ondan sonra fikir kulüpleri ve federasyonuna ne açık ve ne de gizli üye olmadığını, DEV-GENÇ organlarının hiç bir alenî veya gizli toplantılarında bulunmadığını, Marksist-Leninist bir düzenin getirilmesi için bir konuşma yapmadığını, DEV-GENÇ militanları ve DEV-GENÇ militanı olmadıkları halde şiddet hareketlerine katılmış ve iddianamede adı zikredilmiş olan herhangi bir şahısla, mektup veya başka bir vasıta ile Anayasal düzeni değiştirme, ya da komünist bir düzen getirme amacına uzaktan yakından hizmet edecek bir konuda konuşma yapmadığını, DEV-GENÇ Genel Başkanı Ertuğrul KÜRKÇÜ ile bir kere kendisine gelmesi üzerine konuştuğunu, bunun da T. C. K.'nun 141 nci maddesi ile hiç bir ilgisinin bulunmadığını, ayrıca DEV-GENÇ eski genel başkanı Atilla SARP'ın Türk Hukuk Kurumuna gönderdiği mektup ve kendisiyle vuku bulan konuşmasının da 141 nci maddedeki vakıa ile ilgisinin olmadığını ve esasen Atilla SARP'ın vaki talebinin başka sebeplerden dolayı kendisi tarafından reddedildiğini, DEV-GENÇ militanı veya yöneticisi olan, veya son şiddet hareketlerine katılmış herhangi bir kimse ile hiç bir surette temasının olmadığını, kendilerini tanımadığını, yalnız Hüseyin İNAN'ın bir oldu bitti (emri vaki) ile odasına geldiğini ve kendisinden 4 Amerikalının derhal öldürülmesini istemiyorsa, Amerikan sefirine talebini söylemesini istemiş olduğunu, bu konu üzerinde ileride mufassalan duracağını,

Marksist-Leninist (hatta sadece marksist) olduğu yolundaki iddianın gerçeklere aykırı olduğunu, bu iddia ve onun dayandığı raporlar ve raporlarda söz konusu edilen vakıaların gerçeklere aykırı olduğunu, proleterya diktatörlüğünün veya herhangi bir tip komünist düzenin Türkiye'ye gelmesini istemek şöyle dursun, bu rejime ve bu dünya görüşüne karşı olduğunu, onu önleyecek ciddî ve gerçekten etkili tedbirlerin alınması gerektiğini, bugüne kadar defalarca yeri geldikçe söylemiş ve yazmış bulunduğunu,

Marksist-Leninist bir dünya görüşüne sahip olduğu, Marksist-Leninist bir toplum düzeninin, Türkiye'de zorla kurulması için genç kişileri tahrik ve teşvik ettiği, bu amaçla şiddet hareketlerine baş vurmuş olan Hüseyin CEVAHİR, Hüseyin İNAN, Ertuğrul KÜRKÇÜ ve daha bazılarına bu şiddet hareketlerinde yardımcı olduğu yolundaki iddiaların gerçekle hiç bir ilgisinin bulunmadığını,

İddianamenin dayandığı, düzenleyenleri meçhul gizli raporların, o derece ciddilikten uzak ve baştan sona uydurmalarla dolu olduğunu, bunların bir hukuk devletinde asgarî ağırlıkta bir delil teşkil edebilmesine imkân bulunmadığını, iddiaların MİT'in veya gizli polisin ulu orta hazırlanmış raporlarına dayandığını, tümünün yanlış ve gerçeklere aykırı olduğunu,

1937 yılında İstanbul Hukuk Fakültesini bitirdiğini, 1943 ile 1950 arasında, İsviçre'nin Zürih Hukuk Fakültesinden mezun olduğunu, hukuk doktorası yaptığını, hal böyle iken 2.8. 1971 günlü raporun başında, "Muammer AKSOY Siyasal Bilgiler Fakültesinden mezun olduktan sonra Ankara Hukuk Fakültesi fark imtihanlarını vermiş ve Ankara Barosuna kaydolarak avukatlık yapmağa başlamıştır", denildiğini, S. B. F.'den mezun olup hiç bir zaman ilişkisinin bulunmadığı, Ankara Hukuk Fakültesinde de fark imtihanı verdiren bir raporun, ne derece sıhhatli yani sıhhatsiz olabileceğini mahkemenin takdirine bıraktığını, İstanbul Hukuk Fakültesinde de Zürih Hukuk Fakültesinden nasıl bir derece ile doktora ünvanı aldığını gösterir vesikanın fotokopisini mahkemeye takdim ettiğini,

27 Ocak günü D. T. C. Fakültesinde tertiplenen toplantıya gitmediğini, sözü geçen günde fakültede vazifesi başında bulunduğunu,

İstanbul Beyazıt Rüya Düğün salonunda tertiplenen toplantıda bulunmadığını,

18 Mart 1971 günü, 12 Mart Muhtırası ile ilgili olarak S. B. F.'si 1 nci sınıf Anayasa dersinde "ilk taksit böyledir, ikinci taksit de tankıyla, topuyla ve tüfeği ile sağ cunta gelecektir". Dediği iddiasının gerçek dışı olduğunu, çünkü 18 Mart 1971 günü, Perşembe olduğunu, Perşembe günleri ise ne 1 nci sınıfta ve ne de başka bir sınıfta hatta Basın Yayın Yüksek Okulunda dahi hiç bir dersinin bulunmadığını,

1967 yılında Berlin'e gitmediğini, 1968 yılında gittiğini, Berlin'de misafir profesör olmadığını, oraya üniversiteler kanununun 62 nci maddesine göre tetkikat için gittiğini, kütüphanelerde çalıştığını, milliyetçiliğe hiç bir zaman karşı çıkmadığını, aksine onu daima savunduğunu, Siyasal Bilgiler Fakültesi Fikir Kulübünün faaliyetine müsaade etmesinin söz konusu olamayacağını, Sosyalist Kültür Derneğinde konferanslar tertip ettiği iddiasının hayal mahsülü olduğunu, konferans tertip ettiği konusunun asla varit olmadığını, Yön Dergisinde veya başka yerde aşırı sola hizmet eden Tel. yazısının yayınlanmadığını, Adalet Bakanının talebi üzerine bakanlığa verdiği raporda T. C. K.'nun 141-142 maddelerindeki formüllerin anayasa ve Ceza Hukukunun en önemli prensiplerinden biri olan suç unsurlarının elâstiki olmaması ve esasına aykırı düştüğünü belirttiğini, bu maddelerin kaldırılması ve böylece komünizme meydanın serbest bırakılmasını değil, bu maddelerin Anayasaya ve Ceza Hukukunun ilkelerine uygun hale getirilmesini önerdiğini, Erzurum'da öğretmenleri kışkırtmadığını, 5.4.1967 günlü Akşam Gazetesinde komünistler lehine hareket serbestliği önermediğini, 3 Nisan 1968 tarihinde Berlin'de toplumcular ocağında konferans vermediğini, Almanya'da konferanslar, forumlar tertip etmediğini, (Duçke) Rudi Dutschke ile ne Berlin'de ne de Almanya'nın herhangi bir şehrinde bir araya gelmediğini sadece yürüyüşün sonunda 10-15 dakika kadar 100 metre mesafeden Rudi'nin konuşmasını dinlediğini, yürüyüşün ise asla bir komünist yürüyüşü olmadığını, 29 Nisan 1970 tarihinde yapılan mitinge gençlerin silahlanması lehinde konuşma yapmadığını, TÖS VE İLK-SEN'in boykotunu destekleyici mahiyette bir bildiri yayınlamadığını, "Ho Şi Minh'in Millî Kurtuluş Savaşı" adlı eserinin tercüme ve yayını sebebiyle mahkûm olan Remzi İNANÇ'ın isteği üzerine kanaatini yansıtan bir mütalâa altına imzasını koymakta bir sakınca görmediğini, 24 Ocak 1971 tarihinde S. B. F.de polisçe yapılan arama olayına karşı çıkmadığını, fakültenin cephanelik, atış poligonu veya Marksist-Leninist eğitimlerinin yapıldığı bir yer olmadığını, iddianın baştan sona gerçek dışı olduğunu, 17.11.1970 tarihli Devrim Gazetesindeki "Atatürk dönemindeki ve şimdiki gençlik" başlıklı yazısının nakil sebebiyle tamamen değiştiğini, bununla asla Marksist-Leninist mücadelelerin ifade edilmediğini, Marksist-Leninist düzenin asla söz konusu olmadığını, 29 Nisan 1970 tarihli Devrim Gazetesinin bu nüshasında, ne başka nüshasında veya herhangi bir yazısında, konuşmasında, Aydınlık Dergisinden ve işçi köylü gazetesinden bir tek defa dahi söz etmiş olmadığını, iddianamede söz alan yazıların kendisi ile hiç bir ilgisinin

bulunmadığını, bunun sadece Devrim Gazetesi Yazı İşleri Kuruluna ait bir yazı olduğunu, 15.6.1970 tarihinde DEV-GENÇ Genel Başkanı Atilla SARP'ın bahsedilen mektubu kendisine yani şahsına değil kurum başkanı olduğu için gönderildiğini, bu mektubu cevapsız bıraktığını, sonra Atilla SARP'ın geldiğini ve aralarında bir konuşma geçtiğini, fakat Atilla SARP'ın teklifine olumsuz cevap verdiğini hatırladığını, 4 Amerikalının kaçırılması olayı ile ilgili Hüseyin İNAN'ın kendisine gelişinin bir emri vaki olduğunu, kendisi ile herhangi bir anlaşma olmadığını, Hüseyin İNAN'ın kendisine "herhangi bir kalleşliğini affetmeyiz" dediğini, kapalı tehdit karşısında kaldığını, esasen kanunen ihbarda bulunmasını, gerektiren bir durumun mevcut olmadığını, Hüseyin İNAN'ın kendisi ile yaptığı konuşmadan memnun olmadığını, kendisinin ısrarla Amerikalıları serbest bırakın dediğini, Hüseyin İNAN olayında herhangi bir suçunun olmadığını, 5 Mart 1971 tarihinde ODTÜ.'de vuku bulan olaylarda yaralanan Erhan ERDOĞMUŞ'un olay mahallinden kaçarak Türk Hukuk Kurumuna gelip basın toplantısı yaptığının gerçek dışı olduğunu, buolayın kendisi ve Türk Hukuk Kurumu ile hiç bir ilişkisinin olmadığını, 4 Mart 1971 günü İstanbul'a gittiğini, 7 Mart 1971 günü döndüğünü, Hüseyin CEVAHİR ve Ertuğrul KÜRKÇÜ'nün Barolar Birliğine çektiği telgrafın suretinin kendi evinde çıkmadığını, böyle bir telgraf suretini hiç bir zaman ve hiç bir yerde görmediğini, bu telgraf aleyhine bazı sonuçlar elde etmek isteyen bir gizli görevli tarafından yaratılmış bir sorun niteliğini taşıdığını, "El-Fetih'in komünist bir teşekkül mü, yoksa bu nitelikte olmayan bir teşekkül mü" olduğu yolundaki soruya cevap teşkil etmek üzere ve kendisinin de imzasını taşıyan mütalâayı vermekle ne belli kişileri, ne de kendisince meçhul kişileri, Türk hâkiminin elinden kurtarma amacı gütmesinin asla söz konusu olmadığını ve olamayacağını, Avukat Niyazi AĞIRNASLI'nın kendisine sadece "El-Fetih komünist bir teşekkül müdür" diye sorduğunu, kendisine hayır dediğini, "hayır, "El-Fetih'in bir ideolojisi, bir doktrini yoktur. İdeolojiler dışında kalmaktadır. Komünist veya Marksist-Leninist nitelikte olan Filistin Kurtuluş örgütleri başkalarıdır" dediğini, AĞIRNASLI'nın kendisine hiç bir sanıktan söz etmeksizin, bir davada bunu ispat etmesinin lâzım geldiğini söylediğini, kendisine bir mütalâa verirmisiniz dediğini, "kendisinin "bugünlerde son derece meşgülüm, bir kitap hazırlıyorum" dediğini, "ancak vakit bulduğumda hazırlarım" dediğini, bir süre sonra başka öğretim üyelerinin hazırladığı bir mütalâayı "aynı kanaatta iseniz imzalarmısınız" diyen Niyazi AĞIRNASLI'nın kendisine mütalâayı ibraz ettiğini, mütalâa doğru olduğundan, kendisini de yazma zahmetinden kurtarmış olduklarından imzaladığını,

S. B. Fakültesinde ve başka yerde kanuna aykırı hiç bir hareketi desteklemediğini, aksine hukuka aykırı pek çok olaya karşı çıktığını, 9 Ocak 1969 günü Komando Lideri Yılmaz YALÇINER'in sol tandanslı bazı öğrenciler tarafından dövülmek istendiğini, buna mani olarak komando şefini dekan odasına kadar koruyarak götürdüğünü, Basın Yayın Yüksek Okulunda 23.5.1970 gecesi Mustafa KUSEYRİ'nin öldürülmesi olayının gece saat 21.00'de kendisine bildirildiğini, bunun üzerine derhal okula gittiğini, o zaman okul müdürü olduğunu, okulun içerisinde ve dışarısında kalabalık bir öğrenci grubunun toplandığını, polis görevlilerinin içeriye girmesini sağladığını, biraz sonra gelen savcı İbrahim'e karşı, öğrencilerin yersiz bir allerji gösterdiklerini, savcının içeriye girmesini istemediklerini, hem yumuşak hem sert konuşmalar yaparak öğrencileri ikna ettiğini ve savcının okula rahatlıkla girip vazife yapmasını sağladığını, şiddet hareketleri kendisini gösterdiği zaman göstermeden de ısrarla şiddete baş vurmanın, kanuna ve hukuka aykırı davranışların asla caiz olmadığını her fırsatta dile getirdiğini, 11.3.1971 tarihinde yapmış olduğu basın toplantısında da şiddete karşı olduğunu belirttiğini, Türk polisine karşı husumet duymadığını, bir müessese olarak zabıtaya karşı itimat ve saygısını daima muhafaza ettiğini, ve gençlerin de öyle düşünmesi gerektiğini, hem Kuseyri'nin öldürülmesinde ve hem de Kuseyri'nin katledilmesi dolayısiyle yapılan Hukuk Fakültesindeki toplantıda belirttiğini, iddiaların tamamen gerçek dışı olduğunu, kabul etmediğini beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Milliyetçilik ilkesine ne kurucu mecliste ve ne de başka bir zaman ve yerde asla karşı çıkmadığını, aksine komünizme karşı kesin cephe aldığını, S. B. F. Fikir Kulübünün faaliyet göstermesini kolaylaştırmadığını, sosyalist kültür derneğinde konferanslar tertip ettiği ve

böylece aşırı solun gelişmesini sağladığı, yolundaki iddianın tamamen hayal mahsülü olduğunu, Yön Dergisinde aşırı sorun gelişmesini sağlayan yazılar yazmadığını, bu iddianın asla vaki olmadığını, hatta bu yazılarında suç unsuru bulunsa dahi dava mürurû zamanının yıllarca önce geçmiş olduğunu, bir tek yazısında dahi marksizimle ilgili tek satırın dahi bulunmadığını, Akşam Gazetesinde çıkan bir yazısında komünistler için fikir ve hareket hürriyeti istediğine dair iddianın gerçeğe aykırı olduğunu, bilâkis bunun aksi görüşü savunan seri halinde yazılarının bulunduğunu, yazılarında "bu sosyalistler, Türkiye'deki komünistlerdir" şeklinde bir ifade veya bu anlama gelebilecek herhangi bir cümlenin mevcut bulunmadığını, Almanya'da aşırı solcu görüşleri savunan konferanslar vermediğini, Almanya'daki konuşmalarını ve yazılarının tamamen hukuk ve anayasa düzeni içinde olduğunu, münasebet kurduğu kuruluşların hukuka uygun yani meşru kuruluşlar olduğunu, Almanya'da Kızıl Rudi ile yürümediğini, onunla beraber mitingde bulunmadığını, katıldığı mitingin komünistlerin mitingi olmayıp sadece savaşın bir an önce durması amacını güden bir miting olduğunu, bu mitinge aktif bir şekilde katılmadığını, mesleğini ilgilendirmesi bakımından izleme görevini yerine getirdiğini, Ho Şi Minh'in "Millî Kurtuluş Savaşı" adlı eserini tercüme edip yayınlaması sebebiyle mahkum olan Remzi İNANÇ'a isteği üzerine cevabı bir yazı ile yargıtaya sunulmak üzere verdiği bilimsel mütalâanın hukukî bir değer taşımadığını, bu mütalâanın kendisinin marksist bir zihniyet taşıdığını asla ortaya koyacak nitelikte olmadığını, 29 Nisan 1970 tarihinde Devrim Gazetesinde çıkan "Türkiye'de Düşünce Özgürlüğü Var mı?" konulu konferansın sonuç yazısında yer aldığı iddia edilen "bütün iddialara rağmen Türkiye'de düşünce özgürlüğünün kemalî ile mevcut olduğunu savunmak güçtür..... içinde bulunduğumuz ay içinde iki toplantı kararından başka, işçi köylü gazetesinin iki sayısı ve iki aydınlık dergisi de toplattırılmıştır" şeklindeki cümle'erin kendisine ait olmadığını, bu yazısında marksist-leninist zihniyeti yansıtan bir tek cümlenin dahi bulunmadığını, Erhan ERDOĞMUŞ'un 5 Mart 1971 tarihinde ODTÜ. olaylarından sonra Türk Hukuk Kurumunda yapmış olduğu basın toplantısından haberinin bile olmadığını, o tarihte İstanbul'da bulunduğunu, El-Fetih teşkilâtının komünist bir teşkilât olmadığına dair Avukat Nivazi AĞIRNASLI'ya verdiği mütalâanın da hukukî değerden yoksun bulunduğunu, bu mütalâayı objektif ve gerçeklere uygun olarak iki anayasa profesörü ile birlikte imzaladığını, bu mütalâa ile herhangi bir kimsenin adaletin elinden kurtarılmasının söz konusu edilemeyeceğini, üstelik bu mütalâanın Dışişleri Bakanlığından gelen resmî rapora ve yerli ve yabancı yayınlara da tamamen uygun bulunduğunu, 1966 yılında Erzurum'da öğretmenleri anarşi çıkarmaya tahrik etmediğini, bilâkis orada verdiği konferanstan sonra saldırıya uğradığını, TÖS'ün boykotunu destekleyici mahiyetteki bildiriyi kendisinin değil, Türk Hukuk Kurulu Yönetim Kurulunun yayınladığını, bildiride boykotun desteklenmeyip ihtilâfın demokratik zihniyete uygun olarak bir çözüme ulaştırılması temennisinde bulunulduğunu, bildiride suç mevcut olmadığının mahkeme kararı ile tespit edildiğini, bildiride marksist bir düzenin getirilmesini destekler anlamda en küçük bir imanın hatta tek bir marksist deyimin dahi bulunmadığını, 1965 yılında S. B. F. konferans salonunda düzenlenen bir açık oturumda T. C. K.'nun 141 ve 142 nci maddelerinin anayasaya aykırı olduğu iddiasını ortaya atmadığını, böyle bir açık oturumun vuku bulmadığını, ancak başka oturumlarda 141 ve 142 nci maddelerin ilgasını değil demokratik sosyalizme müsaade etmediği zehabını uyandıran, elâstiki suç unsurlarına sahip olma gibi modern ceza hukukunun ilkeleri ile bağdaşmayan durumdan kurtarılmasını temenni ettiğini, hiç bir zaman 141 ve 142 nci maddelerin tamamen kaldırılmasını istemediğini, 3 Nisan 1968 günü Berlin toplumcular ocağında Türkiye İşçi Partisinin kuruluş hedefleri ve amaçları konusunda bir konuşmasının olmadığını, başka bir lokalde yapılan alenî bir toplantıda kendisine yöneltilen bir soruya karşı Türkiye'deki anayasal durumu Almanca olarak on dakikalık bir süre zarfında izah ettiğini, bu konuşmasının hukuka ve memleket yararlarına uygun olduğunu, marksist nitelikte olmadığını, Berlin Toplumcular Derneği ile irtibat kurmadığını, bu dernek gizli bir dernek olmadığından onunla temas etmenin suç sayılamayacağını, dosyada iddianın aksine Berlin Toplumcular Derneği ile irtibatını gösteren fotoğrafların bulunmadığını, mevcut fotoğrafların Vietnam yürüyüşü ile ilgili olduğunu, fotoğrafta yanında gözüken şahısların Berlin Toplumcular Ocağı mensubu olmadıklarının bizzat resimlerin arkasındaki açıklamalardan anlaşıldığını, Atatürk Gençliği konusundaki 17.11.1970 tarihli yazısı ile Marksist-Leninist genç-

leri övmediğini, eyleme tahrik etmediğini, bu yazısında kaba kuvvete baş vurulmasını öneren veya bu yolda gençlere yol gösteren en küçük bir kelimenin dahi mevcut olmadığını, 29 Nisan 1970 tarihinde yapılan mitingde gençliğin silahlanmasının tabii olduğunu değil bilâkis bunun tam aksini savunduğunu, savcılıkça seçilen bilirkişinin bu konuşmanın hukukî olduğunu bildiren raporunun mevcut olduğunu, bu toplantıda 27 Mayıs Millî Devrim Derneğinin dâveti üzerine konuştuğunu, DEV-GENÇ'in dâvetinin söz konusu olamayacağını, Atilla SARP'ın teklifini olumlu karşılamayarak red ettiğini, bu durumu Atilla SARP'ın da açıkça beyan ettiğini, Atilla SARP'ın gönderdiği yazıda yaptığı tekliflerden hiç birisine uygun hareket etmediklerini, DEV-GENÇ'le müşterek bildiri yayımlamadıklarını, Ertuğrul KÜRKÇÜ ve Hüseyin CEVAHİR ile rabıtasının bulunduğuna delil olarak gösterilen bir telgraf suretinin evrakı arasında bulunmasına imkân olmadığını, bizzat Ertuğrul KÜRKÇÜ'nün ifadesinde bu telgrafın Osman KİPER tarafından hazırlandığını, kendisi ile bir ilgisi olmadığını, bir suretini kendisine vermediğini açıkça belirttiğini, Hüseyin CEVAHİR'i okul hayatından da tanımadığını, Hüseyin İNAN'la arasında herhangi bir anlaşmanın söz konusu olamayacağını, Hüseyin İNAN'ın kendisini tehdit etmesi nedeni ile doğrudan doğruya polise bildirmesinin kendisinden beklenmemesi gerektiğini, Hüseyin İNAN'la arasında herhangi bir irtibatın bulunmadığını, 4 Amerikalıyı kaçıranlara karşı yaptığı çağrıyı Hüseyin İNAN'ın kendisine gelişinden iki gün önce yaptığını, şiddet hareketlerine baş vuran gençlerle hiç bir ilişkisinin bulunmadığını, ancak ortanın solu derneği, sosyal demokrasi dernekleri federasyonu ile ve bunların temsilcileri, yöneticileri ile ilişkilerinin olduğunu, Siyasal Bilgiler Fakültesi yurdunun aranmasında arama olayına karşı çıktığı ve polise tahkir ve tezyifte bulunduğu iddiasının gerçeklere ters düştüğünü, arama işlemi sırasında yurdun yakınlarında dahi bulunmadığını, bu arama ile ilgili olarak radyoda konuşma yapmadığını, ertesi günü talebelerle yaptığı konuşmada ise bilâkis onlara sabırlı olmalarını tavsiye ederek hukukun dışına çıkmamalarını gerektiğini söylediğini, zabıta kuvvetlerine karşı da tahkir niteliğinde konuşma yapmadığını, zabıtayı düşman ilân etmediğini, savcının iddialarının aksine bütün yazı ve konuşmalarında anarşik tutum ve şiddet olaylarının karşısında olduğunu açıkladığını, adam kaçıran, sabotaj yapan, adam öldüren veya banka soyan kişilerin hareketlerini hiç bir zaman desteklemediğini, Türk Hukuk Kurulu Başkanı olarak veya herhangi bir sıfatla gençlik adına bir defa olsun beyanda bulunmadığını, herhangi bir fakültede, DEV - GENÇ'in tertip ettiği ve münhasıran DEV - GENÇ'e has hiç bir toplantıda hazır bulunmadığını, hiç bir forum ve konferansa katılmadığını, onlar adına hiç bir zaman konuşmadığını, DEV-GENÇ'in bilinçlenmesine ve S. B. F.'de hâkim duruma gelmesinde yardımcı olmadığını, Türk Hukuk Kurumunu P. D. A. grubuna teslim etmediğini, Türk Hukuk Kurumunun kiracısı durumunda olan Doğu PERİNÇEK ve arkadaşlarının Türk Hukuk Kurumu konferans salonundan bazı geceler istifade etmelerine müsaade etmelerinin sebebinin bu şahısların kiraladıkları dairede çok gürültü yapmaları sonucu öteki kat malikleri ile aralarındaki ihtilâfı çözebilmek amacını güttüğünü, diğer kat maliklerinin şikâyeti üzerine Doğu PERİNÇEK'e ihtarname göndererek tahliye talebinde bulunduğunu, tahliye davasının uzayacağının anlaşılması üzerine diğer kiracıların gürültüden daha az müteessir olmaları için aşağı katta boş duran konferans salonundan istifade etmelerini uygun buldukları, Doğu PERİNÇEK'in hukuk fakültesindeki odasına bir defa dahi gitmediğini, onun da fakültedeki odasına gelmediğini, dolayısiyle Doğu PERİNÇEK ve arkadaşları ile işbirliği yapmadığını, onların hareketlerinin düzenleyicisi rolünde ve mevkiinde bulunmadığını, Marksist Leninist teoriyi bilmeyenleri sınıfta bırakacağına dair bir söz sarfetmediğini, dava dosyasında kendisine isnat edinen 141 veya 146 ncı maddelerdeki suçlara ilişkin maddî unsurların gerçekleştiğini gösterir en küçük bir delilin dahi bulunmadığını, diğer taraftan maddî unsur bulunmadığı gibi manevî unsur olan kastında mevcut olmadığını, ömrünü Türk Ulusunun maddî ve manevî alanda yükselmesinin insan haysiyetine yaraşır tek rejim olan demokrasi çerçevesi içinde gerçekleşmesi davasına hasrettiğini, Marksist ve Leninist olmadığını, şiddete baş vurulmasından nefret duyduğunu, mahkemenin vereceği hükmün hukuk prensiplerine, kanunlara, adalete, vicdana ve dosya münderecatına uygun olacağından asla şüphe etmediğini, bu nedenle kararı kalp huzuru içinde beklediğini beyan etmiştir.

Sanık vekili Av. A. Cemâlettin PEHLİVANLI yazılı olarak sunduğu savunmada:

Müvekkilinin 1961 Anayasasının hürriyetler kısmını kaleme alan bir şahıs olduğunu, hukuk devleti ilkesinin zedelendiği devirlerde en cesur mücadeleleri verdiğini, müvekkili hakkındaki davanın yetersiz kimseler tarafından düzenlenen jurnal mahiyetindeki raporlara istinat ettiğini, bu raporların doğru olup olmadığının tahkik edilmediğini, bu raporlara hukukî kıymet tanımayacağını, müvekkili aleyhinde beyanda bulunan öğrencilerden iki tanesinin zor altında alındığı anlaşılan emniyet ifadelerine itibar edildiğini, dosyada mevcut bazı resmî belgelerin tanık ifadeleri ile çeliştiğini, bundan bir kısım beyanların gerçek dışı olduğunun açıkça anlaşıldığını, 1967-1968 öğrenim yılında Almanya'da bulunan müvekkilinin Türkiye'de ders ve konferans vermediğini, Türk Hukuk Kurumuna ait bir dairenin Doğu PERİNÇEK'e kiralandığını, apartman sakinlerinin huzurunun korunması için gürültülü toplantıların konferans salonunda yapılmasına müsaade edildiğini, ortada müvekkili tarafından işlenmiş bir suç olmadığından bu suçun vasıf, maddî ve manevî unsurlar yönünden tekevvün edip etmediği hususları üzerinde durmayacağını, müvekkilinin bütün yazılarında hukuk devleti, hürriyetler düzeni ve batılı demokrasinin müdafaasını yaptığını, deliller üzerinde hassasiyetle duracak olan mahkemenin dosya münderecatına uygun bir beraat kararı vererek adaleti tecelli ettireceğine inandığını beyan etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık Muammer AKSOY hakkında Askerî Savcılıkça ileri sürülen bütün isnatları reddetmiş, gayet uzun, teferruatlı ekleri de ihtiva eden sorgu ve savunması ile iddiaları cevaplandırmıştır. Sanığın DEV-GENÇ ileri gelenleri ile münasebet halinde bulunduğu, onların faaliyetlerini desteklediğini, kanunsuz hareketleri tasvip ettiğini gösteren hiç bir delil elde olunamamıştır.

T. C. K.'nun 141 nci maddesinin birinci fıkrasında yazılı cemiyeti sanığın tek başına kurması 8 nci fıkra karşısında mümkün olmadığına göre iddianamede yazılı suçun tekevvünü için ikinci bir kişiyle oluşan irade birliğinin varlığını tespit etmek gerekir. Böyle bir kişi ve irade birliği ve sanığın cemiyeti kurduğu yolunda soruşturmanın hiç bir safhasında en ufak bir delil elde edilememiştir.

T. C. K.'nun 146 ncı maddesinin 3 ncü fıkrasında yazılı suçun oluşması için gerekli olan aslî faillerle ikinci derecedeki yardım fiilleri sayılabilecek ve her halde bu anlamda bir fiil (eylem) kabul edilecek hareketin mevcudiyeti şarttır ki, sanığın bu anlamda herhangi bir fiili soruşturmanın hiç bir safhasında tespit edilememiştir.

THKO. militanlarından Hüseyin İNAN'ın sanık ile fakültedeki odasında bir görüşme yaptığı sabittir. Hüseyin İNAN'ın yanında sanığın durumu emniyet kuvvetlerine bildirmesi düşünülemez. Ancak Hüseyin İNAN'ın yanından ayrılması müteakip sanığın ihbarı düşünülebilir ki, Ankara gibi büyük bir şehirde sanık - şayet önceden bilmiyorsa - yanından ayrılan şahsın nereye gittiğini, kaçırılan 4 Amerikalıyı nerede sakladıklarını ve sair hususları bilmesine ve güvenlik makamlarına bildirmesine imkân görülememektedir. Hüseyin İNAN'ın bu konuda sanığa bilgi verdiğine dair herhangi bir delilde dosyada mevcut değildir. Şüpheli olan bu konuda şüphenin sanığın lehine yorumlanarak malûmatının bulunmadığını kabul gerekir. Böylece T. C. K.'nun 151 nci maddesinin de sanık hakkında uygulanması düşünülememiştir.

Sonuç olarak, sanığın savunmalarını çürüten ve suçun sübuta erdiğini gösteren delil mevcut olmadığı gibi, müsnet suç maddî ve manevî unsurları yönünden de tekevvün etmediğinden sanık hakkında beraat kararı verilmiştir.

214. MUZAFFER ERDOST:

Sanık hakkında 25.12.1973 gün ve E. 1973/4, K. 1973/60 sayı ile YETKİSİZLİK KARARI verilmiş olup, yeniden yapılan duruşmalar sonunda alınan karar ve gerekçesi sanığın özel dosyasındadır.

215. HÜSEYİN TÜYSÜZ:

Bu sanık hakkında MUVAKKAT TATİL kararı verilmiştir.

216. FAHRİ DOĞU:

Sanık hakkında Askeri Savcı iddianamesinde:

Sanığın ODTÜ. Sosyalist Fikir Kulübü üyesi bulunduğunu, MDD. stratejisini benimsediğini, bu mücadele yolunda faaliyetlerde bulunduğunu, Erbâa'nın Fındıcak Köyü Çavuşözü mevkiinde arkadaşları ile birlikte silahlı çete teşkil ettiğinden TCK.'nun 168/1. maddesini, Boğazlıyan köylerinde köy çalışmalarında bulunduğundan, 5.3.1971 tarihinde ODTÜ. yurtlarında meydana gelen talebe emniyet kuvvetleri arasındaki silahlı çatışmada 4. yurttan öğrencileri bilfiil sevk ve idare ederek bizzat kendisinin de ateş etmek suretiyle TCK.'nun 146/3. maddesini ihlâl ettiğinden bahisle anılan maddeler mucibince tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askeri Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Sanığın T.C.K.'nun 168/1, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 1.7.1970 tarihinde jandarmaya verdiği ifadesinde:

ODTÜ. 1 nci sınıfında talebe olduğunu, 28.6.1970 günü köyleri dolaşmak, köylülerin dertlerini dinlemek, üniversitelerde yapılan boykot ve işgallerin nedenlerini köylülere anlatmak üzere yanlarında afişler olduğu halde Yozgat'ın Yenikışla köyüne geldiklerini, Avukat Şakir KEÇELİ'ye haber gönderdiklerini, avukatın gelerek kendilerini bulduğunu, öğrencileri üç gruba ayırarak hangi köyleri gezecekleri hususunda vazife taksimi yaptığını, sonunda Boğazlıyan'da buluşacaklarını, afişleri dağıttıklarını, köylülerin dertlerini dinlediklerini herhangi bir derneğe kayıtlı olmadıklarını, zararlı faaliyetlerde bulunmadıklarını beyan etmiştir.

Sanık polise verdiği tarihsiz ifadesinde:

1964-1965 yıllarında Kara Harp Okuluna kayıt olduğunu, Akşam ve Cumhuriyet Gazetelerini okuduğundan sınıfta bırakıldığını, subay çıkarılmayacağını anlayınca Süleyman KOÇ adında ve kendisi ile aynı eğilimde bulunan arkadaşı ile okuldan kaçıp yurt dışına gitmeye karar verdiklerini, karar uyarınca Aralık 1966 ayında Yunanistan'a geçtiklerini, fakat orada yakalandıklarını, bilâhare Türkiye'ye iade edildiklerini, askeri mahkemece mahkûm edildiklerini, 1968-1969 döneminde ODTÜ.'ne girdiğini, talebe bulunduğu sırada yapılan bütün boykot, miting ve yürüyüşlere katıldığını, TÖS boykotu sırasında Atilla KESKİN tarafından verilen bildirileri Bahçelievlerde dağıtırken yakalandığını, 1969 yılı Haziran ayında Derince limanında puantör olarak görev aldığını, bu arada işçilerle, temas kurduğunu, sol fikirler üzerinde tartışmalar yaptığını, karşı çıkanlara gerekli propaganda da bulunduğunu, limana gelen Rus gemilerindeki tayfalarla konuştuğunu, onlardan Lenin'in iki rozetini temin ettiğini, kendisini devrimci olarak yetiştirebilmek için sol eserler okuduğunu, ODTÜ.'de talebeye Marksist-Leninist teoriler öğretilmesi bakımından konferans tertip edilip, filim gösterildiğini, eğitim seminerleri düzenlenerek sol eserlerin okunup izah edildiğini, 1970 yılı sonlarına doğru ODTÜ. Fikir Kulübüne üye olduğunu, Alaçam tütün mitingine katıldığını, köylülerin sendika kurmalarını temin için Yozgat köylerine gittiğini, ancak yakalandığını, Polatlı yolunun talebelerce kapatılması olayına sonlarında katıldığını, Hüseyin ASLANTAŞ'ın öldürülmesi üzerine Zafer Meydanında yapılan yürüyüşe iştirak ettiğini, 5 Mart 1971 günü O. D. T. Ü, yurtlarında polis ve jandarma ile talebe arasında zuhur eden silahlı çatışmaya katıldığını, o gece yurda gelip yattığını, siren sesi ile uyandığını, dışarı çıktığında merdiven başlarının barikatla kapatıldığını ve patlayıcı maddelerin hazırlandığını gördüğünü, çarpışma başlamadan bir dinamiti arka tarafa attığını, esas ateşi üst kattakilerin yaptığını, yurt kapatılınca SBF.'de yatıp kalkmaya başladığını, kendisine teslim edilen sol neşriyatı SBF.

yurdunda muhafaza ettiğini, bu yurtta kapatılınca GEE.'de kaldığını, Şahin ŞAHİNKAYA isimli şahsın nüfus cüzdanını burada temin ederek üzerine kendi resmini yapıştırarak kullanmaya başladığını, ayrıca aynı isme bir de talebepasosu hazırladığını, ayrıca SBF.'de bulduğu iki nüfus cüzdanını sakladığını, ODTÜ.'deki olaylar sebebi ile hakkında gıyabî tevkif müzekkeresi kesildiğini, Örfi İdare'de ilân edilince yakalanmamak ve köylülerle ilişkilerini devam ettirebilmek için Ankara'dan ayrılmayı düşündüğünü, Şeref GÜRLE, Ömer BALKÖSE, Mustafa USLU ile birlikte Turhal ilçesi Fındıcak köyüne gitmeye karar verdiklerini, götürülecek malzemenin teminini aralarında bölüştüklerini, 9-10 Mayıs 1971 günleri arası Ömer BALKÖSE ile birlikte GEE.'ye giderken önlerini kesen M. H. P.'si komandoları tarafından dövüldüklerini, bunun üzerine silah bulundurmaya karar verdiklerini, SBF. kantininde her zaman bulunan ve öğrenciye silah temin eden şahıstan iki tane tabanca satın aldıklarını, Mustafa ile Şeref'in nereden temin ettiklerini bilmediğini, malzemeyi temin ettikten sonra Mustafa USLU'nun 20 Mayıs 1971 günü Sivas'a hareket ettiğini, başlangıçta ismi geçmeyen Ertan ŞİMŞEK'in de bilâhare kafileye dahil edildiğini önden Mustafa USLU ile hareket ettiğini, ertesi günü de kendilerinin hareket ettiğini, Sivas'tan aktarma yaparak Turhal'a geçtiklerini, orada Mustafa USLU ve Ertan ŞİMŞEK'le buluştuklarını, daha sonra eşek kiralayarak Fındıcakköyü yakınındaki ormanlık bölgeye gelerek kamp kurduklarını, köyün yanından geçerlerken Mustafa'nın selamlaştığı şahsın köylülere haber vermesi üzerine etraflarının sarıldığını, eşyalarının bir kısmını bırakarak gitmek istemelerine rağmen köylülerin kendilerini yakaladığını ve daha sonra jandarmaya teslim ettiklerini, üzerinde yakalanan dinamit lokumlarını, O. D. T. Ü.'den temin ettiğini, haritaların bir kısmını, Mustafa USLU'nun temin ettiğini, diğerlerinin ise sol yayınlarının içinden çıktığını, (Fehmi tarafından kendisine saklanmak üzere teslim edilen) dahil bulunduğu Ertuğrul KÜRKÇÜ, Mahir ÇAYAN, Yusuf KÜPELİ ve İrfan UÇAR grubunun amacının köylüyü temel güç olarak kabul etmek, bunlara bilinç götürmek, bunları, Marksist-Leninist bir eğitime tabi tutmak dolayısiyle bu gücü harekete geçirmek ve bu güçün önüne işçi öncülüğünü koymak suretiyle MDD. stratejisini uygulamak suretiyle iktidara gelmek olduğunu, iki aşamalı olan MDD. stratejisinin uygulanması sırasında köylerden başlamak suretiyle şehirlerin ablukaya alınmasının ve silahlı bir hareketle iktidarın indirilmesinin zorunlu bulunduğunu, eğer demokratik düzen içinde kanunların verdiği serbestiden istifade edebilirlerse legal bir çalışmayla iktidara gelmeyi düşündüklerini, ancak bu arada sabotaj, banka soygunu ve adam kaçırma olaylarına da rastladıklarını, Marksist-Leninist anlamın diğer bir deyimle bilimsel sosyalizm olduğunu, bu bilincin işçi ve köylüye taşınmasının iki muhteva taşıdığını, dar manada yaratılmış potansiyelin patlama noktasına getirilmesi, geniş manada eylemin sağlanması olduğunu, yani dar manada ani işçi olayları, köylü yürüyüşleri, arazi işgalleri, geniş anlamda olanın ise ihtilâlle iktidarın ele geçirilmesi anlamını taşıdığını, Şeref GÜRLE'nin tabancasını kendi köylerinden tanıdığı bir kaçakçıdan satın aldığını bizzat söylediğini beyan etmiştir.

Sanık 1.7.1970 tarihinde Sulh Ceza Hâkimine verdiği ifadesinde:

Üniversite olaylarının gerçek mahiyetini köylü vatandaşlara anlatmak ve köyleri yakından tanımak için bir seneden beri köyleri dolaşmakta olduklarını, bu arada Yozgat köylerine geldiklerini, köylerde konuşup afiş dağıttıklarını, gayelerinin son üniversite boykotlarının halk arasında yanlış anlaşılmaması için köylü arasına girip izahat vermekten ibaret olduğunu beyan etmiştir. . .

Sanık 30.5.1971 tarihinde 2 nolu Sıkıyönetim As. Mahkemesine verdiği ifadesinde:

Hakkında gıyabî tutuklama kararı verildiğinden Sıkıyönetim ilân edilince Ömer BALKÖSE ve Şeref GÜRLE ile birlikte kaçmaya karar verdiklerini, Erbaâ ilçesinin Fındıcak köyüne gittiklerini, başka bir gayelerinin bulunmadığını, gittikleri bölge ormanlık olduğu ve daha evvelce orada bir eşkiya vurulduğu için yanına silah aldığını beyan etmiştir.

Sanık Askerî Savcıya 30.5.1971 tarihinde verdiği ifadesinde:

1965 yılında Harp Okuluna girdiğini, Çetin ALTAN, İlhami SOYSAL'ın makalelerini okuyup kestiğini, arkadaşları ile fikir münakaşaları yaptığını, tatilde, İzmit'te TİP'in kapalı salon toplantısını, izlediğini, yapılan konuşmaların tesiri altında kaldığını, fikirleri sebebiyle piyadecilik dersinden sınıfta bırakıldığını, subay çıkarılmayacağını haber aldığından kendisi gibi işleme tabi tutulan Süleyman KOÇ'la Fransa'ya kaçmaya karar verdiklerini, 1967 yılında Yunanistan'a kaçtıklarını, fakat Türkiye'ye iade edildiklerini, 1968 yılında O. D. T. Ü.'ne girdiğini, TÖS boykotunda bildiri dağıttığını, iki defa köy çalışmasında bulunduğunu, bir keresinde Samsun'a diğerinde Yozgat'a gittiğini, köylülere kendi sınıflarının partisine oy vermeleri gerektiğini izah ettiklerini, sendika kurmalarını tavsiye ettiklerini, masraflarının fikir kulübünden alınan para ile karşılandığını, 1 nci sınıf sonunda fikir kulübüne üye olduğunu, bundan sonra bütün yürüyüşlere katıldığını, afiş dağıttığını, ODTÜ.'deki olayların olduğu gece saat 24 sıralarında yattığı yurda geldiğini, merdivenlere barikatlar kurulduğundan, zorlukla çıktığını, sabaha karşı siren sesi ve gürültü ile uyandığını, jandarma albayının, elimizde arama kararı var, yurtları boşaltın diye ikazda bulunduğunu işittiğini, 2 nci yurdun terasında bulunan Erhan ERDOĞMUŞ'un polis gitsin jandarma aramayı yapsın diye karşılık verdiğini, albayın fikrinde ısrar etmesi üzerine yurttan bombalar atıldığını, güvenlik kuvvetlerinin karşılık vermediğini, yurt üstündeki hoparlörden talimat verildiğini, önce komutanla karşılıklı konuşma mahiyetinde iken bilâhare askerlere silahlarınızı bize değil, sizlere emir verenlere çevirin dendiğini, bunları Erhan ERDOĞMUŞ'un söylediğini, ara sıra ateş edildiğini, talebe temsilcisi ile güvenlik kuvvetleri arasında görüşmeler olduğunu, anlaşmaya varılamadığını, 1 nci yurttan bomba atıldığını, albayın yaralananlar bulunduğunu, yanlış hareket edildiğini, talebeye bildirdiğini, talebenin ateşi kesmemesi üzerine askerlerinde ateşe başladıklarını, bunun iki üç saat sürdüğünü, bir ara kesildiğini, Erhan'ın ateş kesilsin diye seslendiğini, daha sonra yaralı olarak götürüldüğünü, Cemal Salman PAKOĞLU'nun 1 nci yurda direnişi kaldırın diye seslendiğini ancak Salman'a da taş ve bomba atıldığını, duyduğunu, talebelerin tekrar atışı üzerine Güvenlik Kuvvetlerinin kesif bir ateş açtıklarını, 20 dakika kadar sonra talebelerin teslim olduğunu, müsademeler olduğu esnada 418 numaralı odada bulunduğunu, askerlere karşı bomba atmadığını, okulda bu gibi hareketlerin talebe birliğince tertip edildiğini, bu işi Erhan ERDOĞMUŞ'un tertip ettiğini zannettiğini, faaliyetlerinden de bunun anlaşıldığını, barikatların ne zaman ve kimler tarafından kurulduğunu görmediğini, Deniz GEZMİŞ'i orada görmediğini, ateş edenlerin 15-20 kişi kadar olduğunu, terastakilerin yüzleri örtülü olduğundan tanınamadıklarını, Ertuğrul KÜRKÇÜYÜ'de görmediğini, arkadaşlarının bahçede atış talimi yaptıklarından malûmat sahibi bulunduğunu, mühimmatı nereden bulduklarını bilmediğini, Mevlüt MERİÇ ve Erdal ŞENER'i kimlerin öldürdüğü hususunda görgüye müstenit bilgisi bulunmadığını, ODTÜ.'nin 1 ve 2 nci sınıflarında ekonomi dersleri okuduklarını, bu derslerde sosyalist akımların nazarî ve dünya tatbikatında geçirmiş olduğu safhalarla izah edilmekte olduğunu, bu dersi veren hocalarında aynı fikirleri benimsediklerini tahmin ettiğini, bu hocaların Ahmet KARDAM, Seyhan ERDOĞDU, Gülüs Salman, Yetkin İREM ACAROĞLU, ve Ertan ACAROĞLU olduğunu, köy çalışmalarının bir parti kuruluşuna esas olmak üzere yapıldığını, ilk çalışmalarda bu partinin kurucuları olarak Hikmet KIVILCIMLI ile Mihri BELLİ'nin bilindiklerini, daha sonra yapılan tetkiklerde bu iki şahıs arasında bir görüş ayrılığı bulunduğunun anlaşıldığını, hazırlıkta iken devrimci gençlik teşkilâtının görüşlerine uygun olarak çalışmış olduğunu, bu çalışmalarından ötürü üye olarak müracaat ettiğinde kabul edildiğini, başkaları için 2 DEV-GENÇ üyesinin tezkiye vermesi gerektiğini beyan etmiştir.

Sanık Askerî Savcıya 15.6.1971 tarihinde Askerî Savcıya verdiği ifadesinde:

1970 senesi Haziran ayının sonlarında aynı fakülteden Hasan Nebil ERGUN'un gelerek boşsa Boğazlıyan köylerine gidilip köylülerle temas edileceğinden bahisle kendisinin de gelip gelemeyeceğini sorduğunu, teklifi kabul ederek birlikte hareket ettiklerini, Hasan NEBİL'in yanına bir hayli afiş aldığını, bu afişleri üyesi bulunduğu fikir kulübünden aldığını, ileride yapılacak pancar mitingine köylüleri hazırlamak üzere Yozgat'ın Boğazlıyan ilçesi Ye-

nikışla köyüne gittiklerini, önce gençler ve öğrencilerle temas kurduklarını, civar köyleri bilen iki gencin kendilerine iltihak ettiğini, bu suretle köyleri gezmeye başladıklarını, sonunda Fakılı nahiyesinde yakalandıklarını, Yenikışla köyünde iken avukat Şakir KEÇELİ'nin de yanlarına gelerek dolaşılacak köylerin listesini kendilerine verdiğini, köylülere miting ve boykotları derslerden kaçmak maksadıyla yapmadıklarını, esasında köylünün dertlerini halletmek için bunları yaptıklarını anlattıklarını, onlara sendika kurmalarını tavsiye ettiklerini, ağaya ve aracılara karşı birleşmelerini salik verdiklerini, köyün müsait yerlerine yapıştırılmak üzere getirdikleri afişleri dağıttıklarını, kaide olarak toplumda görülen aksaklıklara göre mücadele verildiğini, kendisinin de mensup olduğu görüşe göre mücadelenin toprak ağalarına, tefeciye, aracıya ve Amerikan emperyalizmine karşı olduğunu, bunlar ortadan kalktığında yeni bir düzen yeni bir toplumun meydana geleceğini, kendisinin de bağlı bulunduğu sosyalist fikir kulübünün temel görüşünün demokratik sosyalizm olduğunu beyan etmiştir.

Sanık Askerî Savcıya 9.6.1971 tarihinde verdiği ifadesinde:

1968-69 döneminde ODTÜ.'ne girdiğini, o sene hiç bir harekete katılmadığını, 1969-70 yılında fikir kulübüne üye olduğunu, bundan sonra yapılan miting ve boykotlara iştirak ettiğini, boykot kararını forum sonunda talebe cemiyeti aldığından buna uymak zorunda kaldığını, forumda alınan kararların bir bildiri halinde yayınlandığını, TÖS boykotu ile ilgili bildiriyi Bahçelievlerde İbrahim KONUK, Cengiz YESUGEY ve Ömer BALKÖSE ile birlikte dağıtırken yakalandığını, ODTÜ.'de tertiplenen konferansları zannınca sosyalist fikir kulübünün tertiplediğini, okula ilk girdiğinde emperyalizm ve toprak ağalarının ortadan yok edilmesi düşüncesine sosyalist düşünce dendiğini, daha sonra bu düşüncenin devrimci nitelik almaya başladığını, TİP kurulduğunda bu partinin işçi ve köylünün haklarını savunacağını umduklarını ancak zaman geçince bu partininde diğerleri gibi olduğunu gördüklerini, Türkiye'de proleter devrimin günün şartlarına ve içinde bulunulan duruma tamamen aykırı olduğunu, şahsen demokratik sosyalizm taraftarı bulunduğunu, başlangıçta DEV-GENÇ'in legal bir örgüt olduğunu, son zamanlarda illegal çalıştığını ve bu faaliyetlerini tasvip etmediğini, fikirlerine uyan tütün mitingi, ile köylü hareketlerine katıldığını, Yozgat köylerine köylüleri aydınlatmak için ve sosyalist fikir kulübünün isteği ile gittiğini, ancak hasat zamanı, olduğundan miting yapılamadığını, sendika kurulamadığını, DEV-GENÇ ile aralarındaki rabıtayı fikir kulübü yöneticilerinin sağladığını, Ertuğrul KÜRKÇÜ'nün önce fikir kulübü başkanı olduğunu ve bu arada 1970 yılında DEV-GENÇ genel başkanlığına seçildiğini, önce demokratik sosyalizm taraftarı iken bilâhare proleter devrimci düşünceye saptığını, buna da Mahir ÇAYAN'ın tesiri altında kalmasının sebep olduğunu, Örfi İdare ilân edildikten sonra arandığını öğrenince Ankara dışına gitmeye karar verdiğini, Omer BALKÖSE ile birlikte Mustafa USLU'nun köyüne gitmeye karar verdiklerini, sahte nüfus cüzdanını kendisine Ömer BALKÖSE'nin getirdiğini, öğrenci pasosunu kendisinin hazırladığını, ODTÜ. kapatıldığında fikir kulübünün kitaplarını Fehmi ULUÇ'un kendisine verdiğini, bunları SBF.'ye getirdiğini, bilâhare Tokat'a giderken kontrol etmeden yanına aldığını, bunların içinden çıkan haritaların fikir kulübüne ait olduğunu, Tokat'a Örfi İdareden kaçmak için gittiklerini, köy çalışması gayesinde bulunmadıklarını, demokratik sosyalizm taraftarı olduğunu, ilerde kurulacak bir parti gelişme imkânı bulduğunda ve iktidara geldiğinde tefeci aracı gibi unsurları ortadan kaldıracağını, toprak ve köy ağalarını kaldıracağını, bundan sonraki aşamayı ise o günün şartlarının belli edeceğini, kurulacak partinin tek bir sınıfa dayanmasının düşünülemeyeceğini, proleter devrimci anlayışa göre ise iktidarı silahlı bir ihtilâlle gelineceğini, bu görüşün Marksist-Leninist teoriden geldiğini, bunun Rusya'da Lenin tarafından denendiğini, zorla iş başına gelindikten sonra bir dikta rejiminin kurulmuş olduğunu beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

1968 senesinde ODTÜ. hazırlık sınıfına girdiğini, 1970 yılı Ekim ayı başlarında fikir kulübüne üye olmak için müracaat ettiğini, Boğazlıyan'a gitmeden iki gün önce Nebil ERGUN'un gelerek Boğazlıyan'a gidip köyleri gezmek istediğini, kendisine arkadaşlık edip edemeyeceğini sorduğunu, teklifi olumlu karşıladığını, daha sonra otobüsle Ankara'dan hare-

ket ettiklerini, otobüste bir adamla tanıştıklarını, bu adama Boğazlıyan köylerini gezmeye gittiklerini söylediklerini, adamında Yenikışla köyünden olduğunu belirterek Boğazlıyan'a gitmelerine gerek olmadığını, ilk defa kendi köylerine gelmelerini teklif ettiğini, bunun üzerine yol üzerindeki Yenikışla köyünde indiklerini, bir eve misafir edildiklerini, evdeki sohbet sırasında içeriye 4 kişinin girdiklerini, kendilerinin de öğrenci olduklarını, köyleri gezdiklerini söylediklerini, S. D. D. F. üyesi olduklarını belirttiklerini, bir müddet sonra da Avukat Şakir KEÇELİ'nin birkaç kişi ile geldiğini, avukata geliş sebeplerini izah ederek kolaylıkta bulunup bulunamayacağını sorduklarını, avukattan çevre köyler hakkında bilgi aldıklarını, tanıdığı bazı köylülerin isimlerini yazdığını, diğer 4 öğrenci ile avukat gittikten sonra Nebil ERGUN ile birlikte yanlarında köylülerden Murat ÖZDEMİR ve Selahattin DEMİRCİ olduklarını halde Tekkeli, Eğlence, Çöplü çiftliği, Kumkuyu ve Başpınar köylerini gezdiklerini, köylülerin ekonomik sorunlarıyla ilgili karşılıklı konuşmalar yaptıklarını, Boğazlıyan'a gidecek vasıta bulamadıklarını, jandarma karakol komutanından yardım istediklerini, kendilerinin o gece orada alıkonulduklarını, ertesi günü mahkemeye çıkartıldıklarını ve serbest bırakıldıklarını, Boğazlıyan'a altı kişilik kafile halinde gitmediklerini, Boğazlıyan'a DEV-GENÇ veya ODTÜ. Sosyalist Fikir Kulübünün talimatı ile gitmediklerini, orada DEV-GENÇ'e ait bildiri dağıtmadıklarını, sadece 4 cins afiş dağıttıklarını, 4 Mart 1971 günü geç saatlere kadar proje çalışması yaptığını, saat 24.00 sıralarında 4. yurt 418 nolu odasına gelip yattığını, sabaha karşı gürültülerle uyandığını, dışarı baktığında askerî konvoyun gelmekte olduğunu, gördüğünü, ikinci yurttan aramayı sadece jandarmanın yapmasının istendiğini, bir müddet sonra ateşin başladığını, koridora çıktığını, bir müddet sonra ateşin kesildiğini, yaralıların dışarı çıkarıldığını gördüğünü, kesif barikat yüzünden dışarı çıkamadığını, saat 13.00'e doğru ikinci ateşin başladığını, bu ateş bittikten sonra talebelerin dışarı çıktıklarını, spor alanına götürüldüklerini, polisin teşhisinden geçerek bir kısmının kapalı salona bir kısmının da emniyete götürüldüğünü, kendisinin de asayiş karakoluna götürüldüğünü, olaylara 4 ncü yurttan karıştığı, ateş eden öğrencileri sevk ve idare ettiği ve bizzat ateş ettiği hususlarının doğru olmadığını, olaydan sonra İzmit'e gittiğini, bir müddet sonra Ankara'ya döndüğünde hakkındaki tutuklama kararını öğrendiğini, emniyet kuvvetlerine karşı duyduğu güvensizlikten mahkeme gününe kadar beklemeye karar verdiğini, bu arada GEE.'ye gidip gelmeye başladığını, bir gün Beşevler semtinde komandolar tarafından tehdit edilip tartaklanınca silah almaya karar verdiğini, Ankara'da kontrol sıklaştırılınca Ankara dışında bir yerde kalmayı düşündüğünü, bir gün GEE. kantininde, Mustafa USLU'ya niyetini açıkladığını, Mustafa'nın bir müddet için kendisini köylerinde misafir edebileceğini söylediğini, bu hadisenin bir iki gün sonra Ömer BALKÖSE, Şeref GÜRLE, Mustafa USLU ile birlikte aynı masaya oturup konuştuklarını, Mustafa USLU'nun köye gitmeye niyet ettiğini, kendisinin de gelmek isteyip istemediğini sorduğunu, bu arada Ömer ve Şerefe'de teklifte bulunduğunu, bilâhare konuşmanın başka konulara kaydığını, 17 Mayıs tarihinde İsrail Başkonsolosunun kaçırılması sebebiyle başbakan yardımcısının radyoda yaptığı konuşmadan sonra kaçıp saklanmanın gerekliliğine kesin olarak inandığını, bu meseleyi 19 Mayıs 1971 günü Mustafa USLU, Ömer BALKÖSE ve Şeref GÜRLE ile konuştuğunu, bir müddet Mustafa'nın köyünde durum normale dönünceye kadar beklemeye karar verdiklerini, önce Mustafa USLU'nun hareket ettiğini, daha sonra kendilerinin trenle yola çıktıklarını, Turhal'da Mustafa'nın kendilerini Ertan ŞİMŞEK'le karşıladığını, köye varmadan konakladıkları yerde Ertan ŞİMŞEK in kendilerinden ayrıldığını, eşyalarını toplarlarken Mustafa USLU'nun amcasının da aralarında bulunduğu üç köylünün yanlarına geldiğini, yola çıktıktan daha doğrusu 300-400 m. kadar yol aldıktan sonra arkalarından 15 kadar köylünün ateş ederek üzerlerine geldiklerini, kötü bir niyetleri olmadığından onları beklediklerini, yanlarına gelen köylülerin üzerlerine çullanarak el ve ayaklarını bağladıklarını, çantasında bulunan tabancalarını aldıklarını, 5-6 saat sonra gelen jandarmanın kendilerini oradan alıp köye götürdüğünü, köyde Ertan'ı da yakalanmış olarak gördüklerini, daha sonra gelen jandarma birliğinin kendilerini Tokat'a getirdiğini, buradan da Ankara'ya getirildiklerini, MİT'te sorguya çekildikten sonra mahkemeye sevk edilip tevkif edildiklerini, askerî savcıya yapılan işkencelerin psikolojik tesir ve baskısı altında ifade verdiğinden kabul etmediğini, üzerlerinde yakalanan

ve çadır olduğu iddia edilen malzemenin ise araba kılıfı olduğunu, polis ifadesini kabul etmediğini, Yenikışla köylüleri üniversite olaylarını sordukları için onlara bilgi verdiklerini, köye gidişlerinin asıl sebebinin meslekleri ile ilgili incelemelerde bulunmak olduğunu, manevî baskı altında verdiği Askerî Savcılık ifadesini kabul etmediğini, şahsına ait çantada ele geçen tabancaların kendisine ait olduğunu, Ömer BALKÖSE'ye ait olmadığını, birinin şahsına ait diğerinin ise kendisine emaneten verilmiş tabancalar olduğunu beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Savunmaların süre bakımından kısıtlanması nedeni ile geniş savunma yapmıyacağını, sadece Erbâa'da yakalanan tabanca ve mermileri beraberinde götürdüğünü kabul ettiği halde, dinamitleri sorgusunda kabul etmemiş bulunduğunu, ancak paket içinde verilen mermilerin yanında dinamitlerin de bulunabilmesi ihtimali karşısında dinamitlerden de şahsının sorumlu olduğunu beyan etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık FAHRİ DOĞU'nun:

a. Harp Okulu öğrencisi iken yurt dışına firar suçundan almış olduğu hüküm infaz edildikten sonra okuldan atılıp 1968 yılında O. D. T. Ü. hazırlık sınıfına kaydolduğu; zaten Harp Okulunda bulunduğu zamandan beri sosyalist fikirleri benimsemiş olması itibariyle O. D. T. Ü. Sosyalist Fikir Kulübünün düzenlediği boykot, bildiri dağıtma gibi eylemlere katıldığı ve sonunda 1970 yılında sosyalist fikir kulübüne üye olduğu; bu kulübün ODTÜ.'de düzenlediği Mihri BELLİ, İlhan SELÇUK, Çetin ÖZEK gibi kişilerin konferanslarına, ayrıca Seyhan ERDOĞDU, Ahmet KARDAM, Ali ARTUN, Cemal Salman PAKOĞLU gibi sanıkların yönettikleri, eğitim çalışmalarına katıldığı; strateji itibariyle millî demokratik devrimi benimsediği, bu stratejinin gereği olarak işçiye ve köylü kitlesine bilimsel sosyalizmin şuurunu götürmek ve onları yetiştirmek, kazançlarının ve emeklerinin büyük bir kısmının sömürüldüğü, bu sömürüye son verip kazançlarına ve emeklerinin karşılığına tam olarak kavuşabilmeleri için düzenin değiştirilmesi gerektiğini bu maksatla devlet düzenine karşı konulmasını anlatmak gayesiyle Haziran 1970 sonlarında Hasan Nebil ERGUN ile birlikte Boğazlıyan ilçesi köylerine gittikleri; yanlarında (çalışanlar, yurtseverler, Amerikancı katillere karşı birleşin, direnin (kahrolsun toprak ağaları) (işçi köylü elele, millî cephede (pancar ekicisi haksızlığa karşı savaş) şeklinde sloganları havi bildirilerden bol miktarda götürdükleri; her ikisinin doğruca Boğazlıyan'ın Yenikışla köyüne gittikleri, burada köylülerle temasa geçip civar köyleri dolaşacaklarını bildirdikleri ve bunun planlaması olan hangi köye gidilip kimlerle konuşulması gerektiği, hangi köylerde devrimcilerin bulunduğu ve onlarla temasa geçilmesinin iyi olacağı konularını tespit etmek üzere öğretmen Kemal ÇINAR'ın evine gittikleri; burada Boğazlıyan'da avukat diğer sanık Şakir KEÇELİ'ye haber gönderildiği; haber üzerine Şakir KEÇELİ'nin Yenikışla köyüne geldiği; Kemal ÇINAR'ın evinde Fahri DOĞU, Hasan Nebil ERGUN ve bu köyden kendilerine katılan Selahattin DEMİR, Murat ÖZDEMİR ve gelen Şakir KEÇELİ ile bir toplantı yapıldığı; Şakir KEÇELİ'nin hangi köylere gidilmesi lâzım geldiği, hangi köylerin devrimci ve solcu bilinen kişiler bakımından zengin olduğu ve kimlerle temasa geçilmesi gerektiği ve köylü ile ilişki kurulduğunda nasıl davranılması icap ettiği, önce köylülerin konuşmalarına müsaade edilmesini ve sonra Fahri ve Hasan NEBİL'in konuşmasının iyi olacağı konularının müzakere edilip saptandığı ve Şakir KEÇELİ'nin gerekli talimatı verdiği, bunun üzerine Hasan Nebil ve Fahri DOĞU ile Selahattin DEMİR, Murat ÖZDEMİR birlikte tespit edilen köylere gidildiği, bu köylerin Sırçalı, Tekke, Eğlence, Yiğitler ve daha birçok köyler olduğu ve Yiğitler'den Fakılı'ya geldikleri; buralarda köylülere üniversite öğrencisinin yapmakta olduğu miting, boykot ve yürüyüşlerin dersten kaçmak maksadıyla değil, işçi ve köylü davalarıyla ilgilendiklerinden yaptıkları ve millî demokratik devrim konusunda izahat da bulundukları, beraberinde getirdikleri, bildirileri dağıttıkları; dolaştıkları köylerde bir kısım köylüler tarafından hoşgörü ile karşılandıkları halde büyük bir kısmı tarafından da ne dediklerinin dinlenmediği; nihayet 1.7.1970 tarihinde Fakılı bucağı jandarması tarafından yakalandıkları; esasen 17 Haziran 1970 günü Ankara'da yapı-

lan sosyal demokrasi dernekleri genel kurul toplantısında köy çalışmaları için öncelikle Hakkari, Yozgat ve Manisa illeri bölgesine ekipler gönderilmesi kararının açıklanması üzerine, İçişleri Bakanlığınca bütün illere bu meyanda adı geçen valiliklere telsiz mesajları çekildiği ve gönderilecek öğrenci ekiplerinin zararlı faaliyetlerinin vuku bulması halinde derhal duruma el konulup süratle adalete intikal ettirilmesinin emredildiği; sanık Fahri DOĞU'nun aynı şekilde millî demokratik devrim stratejisine uygun bir başka köy çalışmasının da Samsun köylerinde olduğu; bu köy çalışmaları malî finansmanının ODTÜ. Sosyalist Fikir Kulübü tarafından yapıldığı; ODTÜ. Sosyalist Fikir Kulübüne üye olduktan sonra bu kulübün ve genel olarak F. K. F. ve T. D. G. F.'nin düzenlediği bütün yürüyüşlere iştirak ettiği, Bahçelievlerde bildiri dağıttığı; fikri yapısı bu olan sanığın 5 Mart 1971 günü ODTÜ.'de teferruatı sanık Tayfun MATER'in hanesinde etraflı şekilde anlatılan öğrencilerle güvenlik kuvvetleri arasındaki çatışmaya iştirak ettiği; (Üst katlara çıkın) diye bağırarak koridorlarda öğrencilerin yukarı katlara intikallerini sağladığı; birinci ateş kesiminden sonra vuku bulan nisbî sükûnet içinde yurdun yukarı katında bir forum düzenlendiği, bu forumda öğrencilerin direnmeye devam etme veya teslim olma hususunda oylarının toplandığı; oylamayı ve oyların sayımını Fahri DOĞU'nun yaptığı; öğrencilerin çoğunluğunun direnişten vazgeçip teslim olma görüşünde bulunmalarına rağmen oylamada direnişe devam edilme tezinin kabul edildiğinin çıktığı ve direnişin devam ettiği; ikinci ateş açılması üzerine dördüncü yurttan öğrencilere hoparlörlerle direneceğiz diye bağırarak Fahri DOĞU'nun da talimat verdiği; öğrencileri yurt katları arasında aşağıdan yukarılara sevk etmek, forumda direnişe devam etmek üzere oy kullanmalarını temin etmek, diğer öğrencilere direnişe devam edileceği yolunda bağırarak talimatlar vermek suretiyle adam kaçırma, banka soyma suçlarından sanık Deniz GEZMİŞ ve arkadaşlarını aramaya ve yakalamaya gelen devlet kuvvetlerine karşı öğrencilerin direnmelerini sağlayarak, Türkiye Cumhuriyeti Anayasasını tebdil, tağyir ve ilgaya ve bu kanun ile kurulmuş olan Türkiye Büyük Millet Meclisini iskata ve vazifesini yapmaktan men'e cebren teşebbüs suçunu işlemiş olan ve bu suçun asli faili niteliğinde bulunan Deniz GEZMİŞ ve arkadaşlarının bu fiillerine tali derecedeki bu direniş hareketiyle iştirak edip, T. C. K.'nun 146 ncı maddesinin üçüncü fıkrasında yazılı olduğu üzere fer'an iştirak ettiği;

b. 5 Mart 1971 günü vuku bulan ODTÜ. olayları sebebiyle hakkında tutuklama kararı çıkarılan sanık Fahri DOĞU'nun önce S. B. F. Öğrenci Yurdunda saklandığı; bilâhare bu yurdun kapanması üzerine, Gazi Eğitim Enstitüsü yatakhanelerinde saklanmaya başladığı; Gazi Eğitim Enstitüsünde kaldığı süre içinde Ömer BALKÖSE, Şeref GÜRLE ve Mustafa USLU ile Ankara dışına çıkıp faaliyetlerine devam etmeye ve o sırada bütün yurtta başlamış bulunan şehir ve kır gerillası mücadelelerine Tokat bölgesinden katılmak üzere anlaşıp fikir birliğine vararak teferruatı aynı olayda sanık Şeref GÜRLE'nin hanesinde yazılı olduğu üzere T. C. K.'nun 168/1 maddesinde öngörülen silahlı cemiyet ve çete teşkil eylediği; Mustafa USLU'ya Turhal'a battaniyeleri vesair eşyayı naklederken jeep tutması ve yiyecek, içecek alması için 400.- lira para vermiş olması gözönüne alınınca bu silahlı cemiyet ve çetenin yönetimini elinde bulundurduğu; yakalandığında üzerinde Barabellüm tipi 14'lük 160282 numaralı tabanca, yedek şarjörleri, mermiler, sahte nüfus kâğıtları çıktığı, dinamit lokumlarını sanığın temin ettiği;

Yolunda sanığın yer yer açık yer yer dolaylı itiraf ve ikrarını havi Münf. 9K. 3 sırada aynı klasör 9K. 15/2 sırada, aynı klasör 33/1-6 sırada mevcut ve keza Münf. 8K. 60/1 dizide ve ayrıca aynı klasör 1 ve 12/1 dizilerde bulunan ve keza ODTÜ. 4K. 480 sırada bulunan polise, Askerî Savcıya ve tutuklama sırasında sivil ve askerî mahkemelere verdiği hazırlık ifadeleriyle huzurda verdiği ve D. T. 1K. 99 dizide mevcut sorgusu ile sanığın bu beyanlarını tamamlayan ve doğrulayan şahit Şerafettin GÜZEL'in ODTÜ. 1K. 2D. 70 sıradaki C. Savcılığı, D. T. 4K. 493 sıradaki huzur ifadeleri, şahit Nihat YÜZÜGÜLLÜ'nün ODTÜ. 5K. 444 sıradaki Askerî Savcılık, D. T. 4K. 477 sıradaki huzur ifadeleri, şahit CAN ERYÜMLÜ'nün ODTÜ. 6K. 622 sıradaki Askerî Savcılık ve D. T. 4K. 493 sıradaki huzur ifadeleri, şahitler Ahmet TUNÇBİLEK, Hamdi AKTAŞ, Selami BASAT ve Nuri KÖKSAL'ın Münf. 8K. 16 ve 53/2 sıralarda bulunan hazırlık ifadeleriyle diğer şahit Mehmet KARAHAN'ın Münf. 8K.

164/1 ve D. T. 4K. 474 ve keza Mrk. Yrt. Krl. 11K. 452/1 sırada mevcut ifadeleri ve bütün bu delilleri doğrulayan Münf. 8K. 1 sırada mevcut sarı zarf içinde yukarıda mahiyetleri yazılı bildiriler. 8K. 153/1 sırada mevcut Mehmet KARAHAN tarafından yazılmış DEV-GENÇ köy çalışmaları raporu ve dosyada bulunan bilcümle delillerle kuşkudan uzak bir şekilde sübuta ermiş bulunmaktadır.

Sanık Fahri DOĞU diğer sanıklar gibi hazırlıkta jandarmaya, polise, asliye ceza, sulh ceza mahkemelerine, sorgu hâkimine ve askerî mahkemeye vermiş olduğu ifadeleri aynı gerekçelerle reddetmiş ise de gerek bu bölüm başında bu konuda yapılan geniş açıklamadaki gerekçelerle ve gerekse sanığın çeşitli adlî makamlar önünde vermiş olduğu ifarelerinin birbirini doğrulaması ve hatta muayyen konularda tam bir ayniyetin bulunması ve esasen sanık tarafından bazı ifadelerinin ve örneğin Fakılı jandarması tarafından alınan ifadesinin duruşmada huzurda kabul edilmesi gibi gerekçelerle sanığın bu red davranışının diğer sanıklarla müşterek olan bir tutumun gereği olduğu ve sonuç olarak sanığın hazırlıkta vermiş olduğu ifadelerinin gerçeği yansıttığı inancına varılmıştır. Aynı şekilde şahit ifadelerinde de huzurdaki ifadelerle hazırlıktaki ifadeler arasında az veya çok tutarsızlıklar görülmüşse de suç tarihine göre ilerleyen zaman içinde yapılan ve korku veya merhamet duygularını uyandıracak baskıların ve etkilerin altında huzurdaki ifadelerinde genellikle sanık lehine bir cayma görüldüğünden olaya daha yakın olması ve askerî savcı gibi bir adlî makamda serdedilmiş beyanlar teşkil eylemeleri sebebiyle o şahitlerin de hazırlıkdaki askerî savcılık ifadelerine itibar edilmiştir.

Bütün bu gerekçelerle ve ayrıca Şeref GÜRLE'nin hanesinde yazılan sebeplerle sanığa müsnet 146/3 ve keza 168/1 maddelerinde yazılı suçların maddî ve manevî bütün unsurlarının oluştuğu ve sanığın anılan maddeler uyarınca cezalandırılması gerektiği inancına varılmıştır.

217. ÖMER BALKÖSE:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın ODTÜ. Fikir Kulübü üyesi olup MDD. mücadelesinde bulunduğunu, Erbâa ilçesinin Çavuşözü mevkiinde arkadaşları ile birlikte silahlı çete teşkil ederek T. C. K.'nun 168/1, keza 5.3.1971 tarihinde ODTÜ. yurtlarında emniyet kuvvetleri ile talebeler arasındaki silahlı çatışmada 4 ncü yurt öğrencilerini bilfiil sevk ve idare ederek keza bizzat ateş ederek T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesini ihlâl ettiğinden bahisle mezkür maddeler mucibince tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

As. Savcı esas hakkındaki mütalâasında :

Sanığın T. C. K.'nun 168/1, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 28.5.1971 tarihinde polise verdiği ifadesinde:

1968 yılında ODTÜ.'ne kayıt olduğunu, 1970 yılı Ekim-Kasım aylarında fikir kulübüne üye yazıldığını, TÖS bildirisi dağıtırken polisce yakalandığını, eğitim çalışmalarına 2 defa katıldığını, kendisinin dahil bulunduğu grubu ALİ ARTUN'un eğitime tabi tuttuğunu, 5 Mart 1971 tarihinde ODTÜ.'de vuku bulan asker - talebe çarpışmasında okulda olduğunu, ancak katılmadığını, yurtlar kapatılınca SBF.'de yatıp kalkmaya başladığını, bir gün FAHRİ DOĞU ile giderken yolda sağcılar tarafından önlerinin kesilip dövüldüklerini bunun üzerine silahı bulundurmaya karar verdiklerini, bir kaçakçıdan silah temin ettiğini, fikir kulübüne ait bazı eşya ve kitapların FEHMİ ve HAKKI adındaki şahıslar tarafından FAHRİ DOĞU'ya teslim edildiğini, GEE.'ne gidiş gelişleri esnasında ŞEREF GÜRLE ve MUSTAFA USLU ile tanıştığını, örfi idare ilân edilip, hakkında gıyabî tutuklama kararı verildiğini, öğrenince hem örfi idareden kaçmak hemde köy çalışmalarında bulunmak üzere Ankara dışına gitmeye karar verdiğini, MUSTAFA USLU'nun kendi vilâyeti olan Tokat köylerine gitmek teklifinde bulunduğunu, 4 arkadaş görüşme yaparak sonunda Sıkıyönetimden kaçmak, silah

eğitimi yapmak ve köylülerle ilişki kurarak köy çalışmalarında bulunma kararı aldıklarını, malzeme temin işini aralarında bölüştüklerini, 20 Mayıs 1971 günü MUSTAFA USLU'nun Sivas'a hareket ettiğini, 21 Mayıs 1971 günü de kendilerinin hareket ettiklerini, 22 Mayıs 1971 günü Turhal'a geldiklerini, orada ERTAN ŞİMŞEK ve MUSTAFA USLU ile buluştuklarını, daha sonra birlikte Fındıcak köyüne giderek Çavuşözü mevkiinde kamplarını kurduklarını, ertesi günü oraya gelen köylüler tarafından yakalanıp jandarmaya teslim edildiklerini, haritaların bir tanesini Mustafa USLU'nun temin ettiğini, diğerlerinin ise fikir kulübüne ait kitapların arasında çıktığını, dinamitleri Fahri DOĞU ile yurdun terasından aldıklarını, yurt komitesi odasında 2 tane nüfus cüzdanı bulduğunu, bunun birisini FAHRİ DOĞU'ya verip diğerine kendi resmini yapıştırarak kullanmaya başladığını, ayrıca iki adet sahte kimlik kartı tanzim ettiğini, üyesi bulunduğu DEV-GENÇ'le arasında amaca ulaşmada takip edilecek yolda görüş ayrılığı bulunduğunu, kendisine göre işçi ve köylünün % 50'si bilinçlenerek yanlarına alınmalı, DEV-GENÇ'e göre ise hemen silahlı mücadelenin başlaması icap ettiğini, uzun süre, sosyalist bilincin işçi ve köylüye taşınması icap ettiği görüşünde olduğunu, beyan etmiştir.

Sanık 30 Mayıs 1971 tarihinde tutuklanması sırasında 2 nolu Askerî Mahkemeye verdiği ifadesinde:

Örfi idare ilân edilip aranmaya başlanınca Ankara dışına çıkmaya karar verdiklerini, silahları daha evvelden temin ettiklerini, MUSTAFA USLU, FAHRİ DOĞU, ŞEREF GÜRLE ile Turhal'a gittiklerini, orada ERTAN ŞİMŞEK'le buluştuklarını, Fındıcak köyü yakınındaki ormanlık bölgede kamp kurduklarını, o geceyi orada geçirdiklerini, ancak ertesi günü köylüler tarafından yakalandıklarını, herhangi bir örgüt kurmadıklarını, haritalardan haberi olmadığını, O. D. T. Ü.'ne ait kitapların arasından çıktığını, sahte olarak bir adet nüfus cüzdanı ile kimlik kartı tanzim ettiğini beyan etmiştir.

Sanık 30 Mayıs 1971 tarihinde As. Savcıya verdiği ifadesinde:

5 Mart 1971 günü imtihana gireceğini, 4 Mart gecesi ders çalıştığını, saat 24,00'de yurda gelip yattığını, gece saat 2,30 - 03,00 sıralarında gürültü ve siren sesi ile uyandığını, yurdun aranacağının söylendiğini, karşı odanın camından baktığında jandarmaların gelmekte olduğunu gördüğünü, jandarma komutanının yurt önünde talebelere yurdu gerekli aramanın yapılabilmesi için boşaltmaları gerektiğini, ikaz ettiğini, talebenin ise polisin girmesini istemediklerini, bu talebin kabul edilmediğini, önce talebelerin ateş ettiklerini, albayın yaralananlar olduğunu belirterek ateşi kesmelerini ikaz ettiğini, fakat dinlenilmeyip karşılıklı çarpışmanın başladığını, bu anda kendisinin koridorda bulunduğunu, olaylara karışmadığını, FAHRİ DOĞU'nun dinamit attığını bilmediğini, bir ara ateşin kesildiğini, yaralanan talebelerin alındığını, bu arada terastan yüzlerini çarşafla örtmüş kimselerin indiklerini, bunları tanıyamadıklarını, bu harekette görev almadığını, DEV-GENÇ üyesi olduğunu, ancak fikir ayrılığı mevcut olduğunu, şahsen demokratik devrim taraftarı olduğunu, devrimin savaş yolu ile kazanılması görüşünde olmadığını, yürüyüş cenaze merasimi ve boykotlara katıldığını, bu olayların öğrenci birliği tarafından organize edildiğini, söz sahiplerinin ERHAN ERDOĞMUŞ ile AKIN DİRİK olduklarını, olaylar sırasında hocalardan kimseyi görmediğini, uzlaştırma için gelenler olduğunu, işittiğini, kimlerin ateş ettiklerini görmediğini, silah ve mermilerin nereden alındığını bilmediğini beyan etmiştir.

Sanık 9.6.1971 tarihinde As. Savcıya verdiği ifadesinde:

1968 yılında ODTÜ.'ne girdiğini, 1970 yılı sonlarında fikir kulübüne üye olduğunu, TÖS boykotu sırasında bildiri dağıtırken yakalandığını, özel okullar yürüyüşü ile cenaze merasimlerine katıldığını, eğitim çalışmalarına 2 defa iştirak ettiğini, bulunduğu grubu ALİ ARTUN'un eğittiğini, kendilerine verilen bazı kitapları okuduklarını, anlamadıkları yerleri bilenlerin izah ettiğini, boykot ve işgal için ya forum tertip edildiğini veya fikir kulübü yönetim kurulunun karar aldığını, her iki halde de kararın DEV-GENÇ Merkez Yürütme Kuruluna bildirildiğini, hatta önceden merkez yönetim kurulunun görüşünün alındığını, bu görüşe uygun hareket edildiğini, fikir kulübü ve DEV-GENÇ Federasyonunun görüşünün başlangıç-

ta MDD. stratejisini gerçekleştirmek bilâhare de sosyalist devrim olduğunu, MDD.'nin işçi ve köylü sınıfının bilinçlendirilmesi, eğitilmesi olduğunu, bilinçlenen bu sınıfların seçecekleri parlamenterlerden oluşacak meclis ile MDD.'nin tamamlamış olacağını, ikinci safhada ise meclis ile işçi sınıfı dışındaki bütün sınıfların kaldırılacağını, sadece işçi sınıfına dayanan bir düzen kurulmuş olacağını, kendi görüşünün ise MDD. olduğunu, başlangıçta federasyonunda bu görüşte olduğunu, ancak zamanla bu görüşten sapıldığını, hatta MDD. stratejisinin de bile görüşlerin ayrıldığını, MDD.'yi silahlı mücadele ile elde edilmesini savunanların ortaya çıktığını, DEV-GENÇ'in son tutum ve davranışları ile silahlı bir ihtilâl taraflısı olduğunu gösterdiğini, öğrencilerle federasyon arasındaki münasebetleri fikir kulübünün sağladığını, DEV-GENÇ'in aldığı kararları kulübün üyelere duyurduğunu, DEV-GENÇ'in faaliyetlerini ERTUĞRUL KÜRKÇÜ başkanlığındaki merkez yürütme kurulunun yaptığını, bu şahısları da idare eden bir grubun bulunduğu kanaatinde olduğunu, Tokat'a gidiş ve silah temini hususundaki eski ifadelerinin doğru olduğunu ancak Tokat'a örfi idareden kaçmak için gittiklerini, haritaların bir kısmının FAHRİ DOĞU'nun bir kısmının ise MUSTAFA USLU'nun eşyalarının arasından çıktığını, dinamitleri ODTÜ'den FAHRİ DOĞU ile birlikte aldıklarını, yurt kapatıldıktan sonra eşyalarını almak üzere fakülteye gittiğinde yurt komitesi odasında iki adet nüfus cüzdanı bulup aldığını, üstündeki resmi çıkartıp kendi resmini yapıştırdığını, diğer taraftan GEE. Talebe Cemiyetinden temin ettiği talebe pasosuna da kendi resmini yapıştırarak kullanmaya başladığını beyan etmiştir.

Sanık huzurdaki sorgusunda:

4 Mart 1971 günü geç vakitlere kadar ders çalışarak saat 24.00 sıralarında yattığını, saat 4.00 sıralarında gürültü ile uyandığını, koridora fırladığını, yurtların aranacağının söylediğini, karşı odalardan birine girerek dışarı baktığında bir askerî konvoyun gelmekte olduğunu gördüğünü, ikinci yurttan jandarmanın her zaman arama yapabileceğinin bildirildiğini işittiğini, aniden ateş başlayınca sürünerek odadan koridora çıktığını, saat 7.00 sıralarında ateş kesilince yeniden camdan baktığını, birçok yaralının dışarı çıkarıldığını, gördüğünü, kendisinin de çıkmak istediğini, ancak yapılan barikatlar sebebiyle çıkamadığını, saat 13.00 - 13.30 sıralarında ikinci keşif bir ateşin başladığını, bu ateş kesilince herkesin dışarı çıktığını, spor sahasına götürüldüklerini, teşhisi müteakip asayiş karakoluna götürüldüğünü, olay esnasında bulunduğu, 4 ncü yurdun dördüncü katından hiç ayrılmadığını, olayı idare etmediği gibi ateşte etmediğini, 13 veya 14 Mayıs günü GEE. kantininde FAHRİ DOĞU ile karşılaştığını, eşyalarını almaya gittiğinde kime ait olduğunu bilmediği iki nüfus cüzdanı bulduğunu sohbet esnasında beyan ettiğini, FAHRİ'nin isteği üzerine bunları ona verdiğini, ertesi günü yine kantinde ŞEREF GÜRLE ve MUSTAFA USLU ile aynı masada oturduklarını, tanıştıklarını, ders ve okuldan konuştuklarını, birçok DEV-GENÇ üyesinin tutuklanarak işkenceye tabi tutulduğundan bahsedildiğini, MUSTAFA USLU'nun imtihanlara hazırlanmak üzere köye gidip bir müddet orada kalacağını, isterlerse kendilerinin de gelebileceklerini, söylediğini gidip gitmeme hususunda o gün bir karar almadıklarını, ELROM'un öldürülmesi üzerine başbakan yardımcısının radyodan yaptığı konuşma üzerine köye giderek orada kalmanın ve olayların neticesini beklemenin uygun olacağını düşündüğünü, 19 Mayıs günü FAHRİ, ŞEREF ve MUSTAFA ile konuşarak köye gitmeye karar verdiklerini, 20 Mayıs günü MUSTAFA USLU'nun eşyalarla önden hareket ettiğini, ertesi günü ŞEREF GÜRLE ve FAHRİ DOĞU ile birlikte trenle, Ankara'dan hareket ettiklerini, Turhal'da MUSTAFA'nın kendilerini karşıladığını, yanında ERTAN ŞİMŞEK'inde bulunduğunu, Turhal'dan, Mustafaların köyüne doğru hareket ettiklerini, ancak havanın kararması ve yağmurun başlaması üzerine köye varmadan konaklamak zorunda kaldıklarını, ertesi sabah ERTAN ŞİMŞEK'in kalp hastası olduğundan bahisle yanlarından ayrıldığını, biraz sonra yanlarına üç köylünün geldiğini, bunlardan birinin MUSTAFA'nın amcası olduğunu, eşyalarını topladıktan sonra beraberce yola indiklerini, 300 metre kadar gittikten sonra arkalarından silah sesleri duyarak durduklarını, kendilerine doğru gelen bir grup köylünün durmaları için bağırdıklarını, art niyetleri olmadığı için durarak köylüleri beklediklerini, köylülerin üzerlerini arayıp ellerini bağladıklarını, diğer arkadaşlarında 4 adet tabanca bulduklarını, 5-6 saat sonra gelen jandarmaya tes-

lim edildiklerini, köyden Tokat'a ve oradan da Ankara'ya getirildiklerini, burada işkenceye tabi tutularak tanzim edilen ifadenin altını imzalattıklarını, bu sebeple mahkeme huzurunda verdiği ifadenin dışında kalanları kabul etmediğini, yakalanan tabancalardan hiç birinin kendisine ait olmadığını, hazırlık tahkikatı sırasında alınan bütün ifadelerini kabul etmediğini beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

5 Mart 1971 tarihinde ODTÜ'de vuku bulan olaylar sırasında ateş etmediğini, keza 4 ncü yurtta ateş kesten sonra direniş kararı alanlar arasında olmadığını, bunun aksine bir delilinde mevcut olmadığını, olay günü çatışmayı idare edenler arasında bulunmadığını, mevcut tanık ifadelerinden 5 Mart 1971 olaylarında fiili bir rolünün olmadığının açıkça görüldüğünü, Erbaa olayının siyasî ve politik bir yanı olmadığını, sıkıyönetimin ilânı üzerine bir müddet Ankara'dan uzaklaşmak amacıyla Mustafa USLU'nun daveti üzerine Fındıcak köyüne gitmeye karar verdiğini, 23 Mayıs 1973 günü daha köye varmadan köylüler tarafından yakalandıklarını, TÖS boykotu sırasında bildiri dağıttığını, özel okullar yürüyüşüne katıldığını, ancak kanuna aykırı bir hareketinin olmadığını, öğrencilerin akademik taleplerini kapsayan boykotlara bütün talebelerin iştirak ettiğini, bunun dışında bütün olaylara katıldığının ileri sürülemeyeceğini, Ankara dahilinde yapılan bir cümle devrimci mücadeleler içinde bulunduğuna dair iddianın çok genel olduğunu, katıldığı olayları açıkça belirttiğini, hakkında tatbiki istenen 168 nci maddenin unsurunun oluşmadığını, bir an için Erbaa'da çete teşkil ettikleri kabul edilse bile ihtar vukuundan önce kendiliklerinden teslim olduklarından 170 nci madde uyarınca ceza verilmemesi gerektiğini, yaptığı bu açıklamalar sonucu hakkında beraat kararı verilmesini talep etmiştir.

Sanık vekillerinden Av. M. Emin DEĞER yazılı olarak yaptığı savunmada:

Müvekkilinin yasal bir kuruluşa üye olarak girmesinin bir suçlama nedeni olarak kabul edilemeyeceğini, sosyalist fikir kulübüne üye olmak için müracaatta bulunduğunu, ancak bu müracaatın kabul edilip edilmediği hakkında kendisine bilgi ulaşmadığını, müvekkilinin millî demokratik devrim mücadelesinde bulunduğu hususunun ispat edilemediğini, baskı altında alınan emniyet ifadesinde ikrarın başka delillerle belgelenmedikçe ikrar sayılamayacağını, bu ifadelere itibar edilemeyeceğini, millî demokratik devrim konusunun suç olmadığının mahkeme kararı ile saptandığını, 5 Mart olayları ile ilgili olarak müvekkili hakkında iki tanığın beyanda bulunduğunu, bunlardan Nihat YÜZÜGÜLLÜ'nün sanık sıfatı ile verdiği hazırlık ifadesine itibar edilip mahkeme huzurundaki yeminli ifadesine askerî savcılıkça önem verilmediğini, müvekkilinin o günkü olaylar sırasında ateş ettiğine dair hiç bir delilin getirilemediğini, keza Şerafettin GÜZEL'in ifadesinden de müvekkilinin direniş toplantısında bulunmadığının açıkça anlaşıldığını, müvekkilinin çatışmayı idare edenler arasında bulunduğunu ileri süren tanıkların bu beyanlarının zanna dayandığını, müvekkilinin 5 Mart olaylarına katıldığına dair hiç bir delilin bulunmadığını, dosyada müvekkilinin marksist olduğunu saptayacak hiç bir delilin bulunmadığını, müvekkilinin iki yürüyüşe katıldığını kabul ettiğini, izin alınarak yapılan bu yürüyüşlere katılmanın suç sayılamayacağını, babası öğretmen olduğundan TÖS boykotunda bildiri dağıttığını, bunu da inkar etmediğini, öğrenci olduğu sırada ODTÜ.'de sadece rektörlük binasının işgalinin meydana geldiğini, bu dava dosyasında sanıklar arasında müvekkilinin adının bulunmadığını, müvekkili ve arkadaşlarının sıkıyönetimin ilânı nedeniyle Ankara'dan uzaklaşmayı düşündüklerini ve bunun üzerine Mustafa USLU'nun davetiyle bir süre dinlenmek ve ders çalışmak için Fındıcak köyüne gittiklerini, müvekkilinin yanında silah olmadığını, olayda 168 nci maddenin tatbik edilebilmesi için bulunması gereken unsur ve şartların mevcut olmadığını, kaldı ki, 170 nci maddeye göre hükümetin çağrısı olmadan teslim olduklarından bu kişilere ceza verilemeyeceğini, bütün bu nedenlerle müvekkili hakkında beraat kararı verilmesini istemiştir.

Sanık vekillerinden Av. Haydar DEMİRARSLAN yazılı olarak sunduğu savunmada;

Müvekkilinin direniş kararı alanlar arasında bulunmadığını, bunun Şerafettin GÜZEL'in beyanından açıkça anlaşıldığını, bu konudaki ithamın ciddî bir inceleme ve araştırmaya dayanmadığını, zamanında yasal olarak kurulan DEV-GENÇ'e üye olan müvekkilinin üyelik dışında başka bir sıfat, yetki ve faaliyetinin bulunmadığını, müvekkilinin 5 Mart olaylarından sonra bütün DEV-GENÇ mensuplarının tevkif edilecekleri şaiasının çıkarılması üzerine kendisini emniyette hissetmeyerek arkadaşları ile birlikte Fındıcak köyüne gittiğini, sırf yakalanmayı önlemek gayesi ile Fındıcak köyüne gidişin müstakil bir suç vasıf ve mahiyetinde olmadığını, henüz köylülerle hiç bir temas kurmadan yakalanan müvekkili ve arkadaşları ile ilgili olarak şunu yapacaklardı bunu yapacaklardı şeklinde yorumda bulunulamayacağını, ihtimal hesaplarının ceza hukukunda geçerli olmadığını, müvekkili ve arkadaşlarının köylülere karşı koymadıklarını şayet aralarında bir düşünce ve irade birliği mevcut olsa idi gerekli emniyet tedbirlerini almalarının normal bir hareket tarzı olacağını, hatta vuruşmadan teslim olmayacaklarını, T. C. K.'nun 146 ncı maddesinde yazılı gaye suçu işleme hususunda aralarında düşünce ve irade birliği bulunsa idi, elverişli silahlara malik, disiplinli ve hiyerarşik bir organizasyon hüviyetinde görüneceklerini, olayda bu unsurlardan hiç birinin mevcut olmadığını, ele geçen silahlarla gaye suçun işlenemeyeceğini, dinamitlerin balık avlamak için alındığının aşikâr olduğunu, sayılarının çete kurabilme bakımından kifayetsiz olduğunu, anayasayı ve düzeni zorla değiştirme işinin Fındıcak köyünde başlamayacağını, bu suçun ancak Ankara'da işlenebileceğini, müvekkilinin 5 Mart 1971 tarihli olaylarda ateş kesten sonra direniş kararı alanlar ve çatışmayı idare edenler arasında bulunduğu hususunun da sabit olmadığını, tanıkların müvekkilini ateş ederken görmediklerini beyan ettiklerini, müvekkiline atfedilen çete kurma fiili gerek kasıt unsuru gerekse maddî unsurlar yönünden teşekkül ve tekevvün etmediğinden hakkında beraat kararı verilmesini talep etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık ÖMER BALKÖSE'nin:

a. 1968 ders yılında girdiği ODTÜ. Sosyalist Fikir Kulübüne üye olduğu, bu kulübün okulda düzenlediği ve Ali ARTUN tarafından yönetilen eğitim çalışmalarına katıldığı, bu meyanda ilkel toplum, köleci toplum ve feodal toplum görüşlerini açıklayan kitap ile diğer bazı Marksist-Leninist kitaplar konusunda eğitime tabi tutulduğu; TÖS. boykotu sırasında bildiri dağıtıp yakalandığı; özel okullar ve cenazelerle ilgili yürüyüşlere katıldığı; fikren milli demokratik devrim stratejisini benimseyenlerden olduğu; bu stratejinin icabından olmak üzere yukarıda sayılan eğitim çalışmaları boykot ve yürüyüşlere iştirak gibi eylemlerden başka, 5 Mart 1971 tarihinde ODTÜ.'de meydana gelen ve teferruatı sanık Tayfun MATER'in hanesinde anlatılan devletin güvenlik kuvvetlerine karşı ateşli silahlarla direnip karşı gelmek şeklinde cereyan eden olaylara katıldığı; bu olaylar sırasında Fahri DOĞU ile birlikte bulundukları ve ikisinin koridorlarda (üst katlara çıkın) şeklinde bağırarak öğrencilerin yukarı katlara çıkmasını, katlar arasında intikallerini sağladığı ve en üst katta yapılan "direnişe devam edilmeli veya edilmemeli" konusundaki forumda hazır bulunduğu; bu forum sonucunda, ekseriyetin direnmeye son verilmesi görüşünde olmasına rağmen, direnmeye devam edilmesi yolunda oyların çoğunluğu kazandığı ileri sürülerek direnişe devam edildiği, sanık Ömer'in Fahri DOĞU ve diğer sanıklarla beraber yurdun en üst katından aşağıda jandarma erleriyle konuşan öğrencilere kızarak küfür ettiği ve böylece öğrencilerin yurtlardan dışarıya çıkmalarına ve güvenlik kuvvetlerine teslim olmalarına engel olmaya çalıştığı; sanığın DT. 4K. 477 sırada mevcut Askerî Savcıya verdiği ifadesi; DT. 1K. 100 sırada mevcut huzurdaki sorgusu ve sanığın bu beyanlarını tamamlayan ve doğrulayan şahit Şerafettin GÜZEL'in ODTÜ. 1K. 2D. 70 sırada mevcut hazırlıkta, Askerî Savcıya verdiği, DT. 4K. 493 sırada mevcut huzurda verdiği ifadeleri ve diğer şahit Nihat YÜZÜGÜLLÜ'nün ODTÜ. 5K. 444 sırada mevcut Askerî Savcılık ifadesi ve DT. 4K. 477 sırada mevcut huzurdaki yeminli ifadeleriyle sabit olmuş bulunmaktadır.

Fikrî yapısı ve fikrî formasyonu ile buna uygun davranışları yukarıda belirtilen sanığın, 5 Mart 1971 gecesi, ODTÜ.'de güvenlik kuvvetlerine karşı ika eylemiş olduğu eylem; banka soymak; fidye almak üzere adam kaçırmak, polis noktasını kurşunlamak gibi çeşitli eylemlerle şehir gerillası harekâtına kalkışan ve bu suretle, Türkiye Cumhuriyeti Anayasasını tebdil, tağyir ve ilgaya ve bu kanun ile kurulmuş olan, Türkiye Büyük Millet Meclisini iskata veya vazifesini yapmaktan men'e cebren teşebbüs etmek cürmünü işlemiş olan Deniz GEZMİŞ ve arkadaşlarının devlet kuvvetlerinden kurtulmasına ve saklanmasına yardım etmek ve devletin güvenlik kuvvetlerine karşı silahla direnerek mevcut hürriyetler düzeninin yıkılması yolunda tali derecedeki bir fiil olarak ortaya çıkmakta ve sanığın bu fiili ile T. C. K.'nun 146/1 maddesinde yazılı suçun aslî faillerine fer'an iştirak etmiş olduğu ve anılan maddede yazılı suçun maddî, manevî bütün unsurlarının tekevvün eylediği, bu sebeplerle sanığın T. C. K.'nun 146/3. maddesi gereğince cezalandırılmasının gerektiği inancına ulaşılmış bulunulmaktadır.

b. Sanık Ömer BALKÖSE'nin 5 Mart 1971 tarihinde ODTÜ.'de vuku bulan olaylar sebebiyle güvenlik kuvvetlerince aranması ve hakkında çıkarılan tutuklama müzekkeresinin bulunması sebebiyle, SBF. Öğrenci Yurdunda kaldığı, bilâhare burasını da kapatılması üzerine, Gazi Eğitim Enstitüsüne Fahri DOĞU ile intikal ettiği; burada Fahri DOĞU, Şeref GÜRLE ve Mustafa USLU ile birlikte Ankara dışına çıkıp çalışmalarına devam etmek, o sırada yurdun muhtelif yerlerinde başlatılmış bulunan şehir ve kır gerilla savaşlarına Tokat havalisinden katılmak üzere silahlı bir cemiyet ve çete kurmak konusunda irade birliğine vardıkları ve cemiyeti kurup silah, cephane, pusulalar vesair gerekli yatacak, giyecek ve yiyecek eşyası temin edip bunları, teferruatı Şeref GÜRLE'nin hanesinde yazılı olduğu üzere Erbâa'nın Çavuşözü mevkiine götürdükleri, yakalandığında sanığın üzerinde bir adet Belçika yapısı, T. 319946 numaralı Berabellum tipi tabanca ile iki şarjör ve mermilerinin ve ayrıca sahte nüfus kâğıdı, D. T. C. Fakültesine ait sahte kimlik kartları çıktığı, sanığın Münf. 9K. 1 sırada mevcut polis, aynı klasör 15 sırada mevcut tutuklanma sırasında Askerî Mahkemeye verdiği, aynı klâsör 37 sırada Askerî Savcıya verdiği ifadeleri ile ve bu ifadelerini doğrulayıp tamamlayan aynı olayda sanıklar Fahri DOĞU, Şeref GÜRLE, Mustafa USLU ve Ertan ŞİMŞEK'in ifadeleri, aynı dosya 7/, 7/2, 7/3 sıralarda mevcut sanıkların yakalanışına ve yakalandıklarında üzerlerinde çıkan eşyaya dair tutanaklar ile dosyada mevcut diğer delillerin bir arada mütalâa edilmesinden müsnet fiilin sübuta erdiği kanaatına ulaşılmıştır.

Sanığın hazırlıkta verdiği ifadeleri reddetmiş olması gerek genel açıklamadaki gerekçelerle ve gerekse reddettiği ifadelerin lehine olan kısımlarını kabul edip, aleyhine olan kısımlarını reddetmiş bulunması ve gerekse o ifadelerin birçok kısımlarının aynen tutuklama sırasında Askerî Mahkeme huzurunda kabul etmesi sebepleriyle red hususunun diğer sanıklarla olan kollektif çabaya dahil bir keyfiyet olduğu olayı hazırlıktaki ifadelerinin gerçek olarak aksettirmiş bulunduğu kanaatı uyanmıştır.

Sanığın bu fiilinin Şeref GÜRLE'nin hanesinde etraflı şekilde açıklandığı üzere T. C. K.'nun 168/1. maddesinde yazılı suçun unsurlarına intibak eylediği, bu itibarla maddî, manevî bütün unsurları oluşmuş bulunan suç için anılan madde uyarınca cezalandırılmasının gerektiği kanaatına ulaşılmış bulunulmaktadır.

218. LOKMAN ŞAHİN:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın 13.3.1970 tarihinde arkadaşları ile birlikte üzerinde işçi, köylü, öğrenci ve asker resmî bulunan soyguncu iktidara karşı mücadele, soyguncu iktidara karşı omuz omuza başlıklı afişleri, yapıştırırken yakalandığı, bu afişlerin münderecatı ile askerleri kanunlara karşı tahrik ve teşvikte bulunmasından ötürü sanığın eylemine uyan T. C. K.'nun 153/1 rci maddesi uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/5-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep mütalâa eylemiştir.

Sanık 14.3.1970 tarihinde C. Savcısına verdiği ifadesinde;

Bazı arkadaşlarıyla Devrimci Gençlik Federasyonunun afişlerini yapıştırmak üzere araba ile dolaşırken Tarım Bakanlığının önünde polisler tarafından araba içinde hep birlikte yakalandıklarını beyan etmiştir.

Sanık Askerî Savcıya 23.11.1971 tarihinde verdiği ifadesinde:

1969 yılında S. B. F.'ne kaydolduğunu ve aynı sene okulun fikir kulübüne üye yazıldığını, bu sebeple fikir kulübünün tertip ettiği yürüyüş ve mitinglerden bazılarına katıldığını, 13.3. 1970 günü öğrenci lokalinde otururken dosyada mevcut afişleri arkadaşlarının DEV-GENÇ merkezinden getirmiş olduklarını, grup grup alıp gidenler olduğunu, kendisininde Çelik CESUR, Merih CESSAN, Sabahattin KURT, Cüneyt OĞUZTÜZÜN ve Serdar MUN ile birlikte bu bildirilerden alarak taksiye binmek suretiyle Tarım Bakanlığı civarına gittiklerini, henüz taksinin içinde iken yakalandıklarını, 1969 yılı Aralık ayında İzmir'de ağabeyinin düğününün olduğunu, bu sebeple, İzmir'e gittiğini, o tarihlerde 6 ncı Filo İzmir'e geldiğinden federasyonun bir miting düzenlemiş olduğunu, bundan haberinin bulunmadığını, sokakta Ankara'dan gelen arkadaşlarına rastladığını, arkadaşları ile birlikte bir pastahanede otururken polis tarafından yakalandığını, polislere mitinge katılacağını beyan etmiş bulunduğunu, miting gününü poliste nezarette geçirdiğini, 6 Mart 1970 tarihinde Amerikan Haberler Merkezine baskında bulunanlar arasında ismi geçmekte ise de o gün Tıp Fakültesinde mide filmi çektirdiğini, rahatsız olduğunu, hadiseyi akşam duyduğunu, katılmadığını beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

Olay günü kendisinin Çelik, CESUR, Merih CESSAN, Cüneyt OĞUZTÜZÜN ve Sabahattin KURT olmak üzere birlikte SBF.'den ve salondaki radyatörün üzerinde yığın halinde bulunan yazılı afişleri aldıklarını, birlikte bir taksiye bindiklerini, taksiide bu afişleri yapıştırmak üzere yapıştırıcı madde gördüğünü, gerek afişleri ve gerekse yapıştırıcı maddeyi Sabahattin KURT'un aldığını sandığını, Akay'a geldiklerinde henüz yağmurun dinmemiş olduğunu, havanın yağışlı oluşu nedeniyle afişleri yapıştırmaktan sarfınazar etmek üzere münakaşa yaparlarken ve arabanın içinde bulundukları bir sırada polislerin gelip kendilerini yakaladığını, afişlerin yapıştırılmasının söz konusu olmadığını beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Evvelce sorgusunda söylediklerini tekrarladığını, T. C. K.'nun 153/1 veya 141/5-6 ncı maddesini ihlâl etmediğini, suçsuz olduğunu bu nedenle beraatine karar verilmesini talep etmiştir.

Delillerin tartışması:

Sanık LOKMAN ŞAHİN'in 1969 yılında kayıt olduğu Siyasal Bilgiler Fakültesi Sosyalist Fikir Kulübüne de üye olarak girdiği; üyeliğinin TDGF.'nin kapatılmasına kadar devam ettiği; TDGF.'nin düzenlemiş olduğu, Ankara içindeki miting ve yürüyüşlere ve keza okul içindeki boykot ve işgallere, bu meyanda anayasaya saygı mitingine, Per-Sen yürüyüş ve mitingine ve İzmir'e gelen 6 ncı Filoyu protesto etmek için düzenlenen mitinge iştirak ettiği; 7 Mart 1970 tarihinde yapılması TDGF. tarafından kararlaştırılan "soyguncu iktidara ve pahalılığa karşı savaş" adı altındaki miting için genel başkan Atilla SARP'ın emriyle hazırlanan (soyguncu iktidara karşı omuz omuza-TDGF.), (soyguncu iktidara karşı mücadele-TDGF.) sloganlarını taşıyan ve üzerinde asker, işçi, köylü, memur ve gençliği temsil eyleyen resimler bulunan afişlerin bu mitingin yapılmaması sebebiyle kullanılamaması üzerine 14.3. 1970 tarihinde Dil Tarih Coğrafya Fakültesinde, genel bir boykota gidilip gidilmemesi konusunda karar alınması için, düzenlenen foruma mümkün olduğu kadar çok kişinin iştirakini

sağlamak ve böyle bir forumu kamuoyuna geniş şekilde reklame etmek amacıyla 13.3.1970 günü söz konusu afişlerin Kızılay'da dağıtılması ve keza halkın kalabalık olduğu yerlerde duvarlara, direklere yapıştırılması konusunda TDGF. Merkez Yürütme Kurulu ve Genel Başkan Atilla SARP tarafından karar verildiği; bir gün önce bu afişlerden asmak isteyenlerin müracaat etmesi konusunda ilânatta bulunulduğu; 13.3.1970 olay günü de sanık Lokman ŞAHİN, Çelik CESUR, Merih CESSAN, Cüneyt OĞUZTÜZÜN, Serdar MUN ve Sabahattin KURT'un kantinde oturdukları sırada bir arkadaşlarının gelip söz konusu afişlerden yapıştırmak isteyenlerin gelmesini söylediği; Lokman ŞAHİN ve yukarıda isimleri yazılı beş arkadaşlarından meydana gelen altı kişilik bir ekibin bu afişlerden bol miktarda ve ayrıca yapıştırmak üzere zamk da alarak bir taksiye binip Ahmetler Caddesinden Tarım Bakanlığı civarındaki Akay yol kavşağına geldikleri; fakat hafif bir yağmurun yağması sebebiyle henüz afişleri duvarlara, direklere yapıştırmaya imkân bulamadan orada, kendilerine evvelce verilen talimat sebebiyle beklemekte olan polis ekibini oluşturan Beyazıt ÇIPLAKLI, Bekir ÇELİK, Sair ÇAKAR ve Ümit TAŞKAN tarafından yakalandıkları ve haklarında gerek Umumî Adliyece gerekse Kara Kuvvetleri Askerî Mahkemesince kovuşturmaya geçildiği; sanık Lokman ŞAHİN'in olayın ertesi günü Ankara C. Savcısına verdiği ve Münf. 5K. 5 sırada mevcut ifadesindeki, aynı klasör 307 sırada mevcut Sıkıyönetim Askerî Savcısına verdiği ve keza DT. 3K. 313 sırada mevcut huzurda verdiği ifadelerindeki birbirine tam bir uygunluk gösteren açık ve kesin ikrar ve itiraflarıyla sanığın bu itiraf ve ikrarlarını doğrulayıp tamamlayan ve soyutluktan kurtaran aynı olayda sanıklar, Çelik CESUR'un, Cüneyt OĞUZTÜZÜN'ün Serdar MUN'un hanelerinde hangi klasörde bulundukları yazılı ifadeleri ve Sabahattin KURT'un Münf. 5K. 199 sırada mevcut hazırlık ifadesi ile ayrıca Atilla SARP'ın Tef. Ed. G. 1K. 1D. 14 dizide mevcut ifadesi; şahitler Beyazıt ÇIPLAKLI'nın Münf. 5K. 3 ve 86 ve DT. 4K. 471 sıradaki hazırlık ve huzurda verdiği; Bekir ÇELİK'in Münf. 5K. 3 ve 89 ve DT. 4K. 451 sırada hazırlık ve huzurda verdiği: Sait ÇAKAR'ın Münf. 5K. 4 ve 89 ve DT. 4K. 449 sıradaki hazırlık ve huzurda verdiği; Ümit TAŞKIN'ın Münf. 5K. 4 ve 91 ve DT. 4K. 450 sıradaki hazırlık ve huzurda verdiği ifadeleri ile Münf. 5K. 1 dizideki zarf içinde mevcut afişler ve sözü uzatmamak üzere burada sayılmayan dosyada mevcut sair delillerle kuşkudan uzak bir şekilde sübuta ermiş bulunmaktadır.

Yukarıda oluşları yazılı sanık Lokman ŞAHİN'in bu fiilleri mahkememizce T. C. K.'nun 141 nci maddesinde öngörülen komünist gayeli cemiyetler olduğu gerekçenin özel bölümlerinde uzun uzun izah olunan TDGF. ve FKF.'nin bir üyesi olarak yapması beklenen eylemler şeklinde ve tek fiil halinde mütalâa edilmiş, sanığın T. C. K.'nun 141/5 nci maddesinde yazılı suçun maddî ve manevî bütün unsurlarını oluşturduğu, bu itibarla anılan madde gereğince cezalandırılmasının gerektiği yolunda kanaat hasıl olmuştur.

219. CÜNEYT OĞUZTÜZÜN:

Sanık hakkında Askeri Savcı iddianamesinde:

Sanığın 13.3.1970 günü diğer arkadaşları ile birlikte, DEV-GENÇ tarafından hazırlanan ve üzerinde işçi, köylü, öğrenci ve asker resmi bulunan afişleri yapıştırırken yakalandığını, bu afişlerin münderecatı itibariyle askerlerin kanunlara karşı tahrik ve teşvik olunduğundan bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 153 ncü maddesi uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K. 141/5-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 14.3.1970 tarihinde C. Savcısına verdiği ifadesinde:

Diğer Siyasal Bilgiler Fakültesinden arkadaşları ile birlikte devrimci fikir kulübünün afişlerini yapıştırmak için otomobille dolaşırken Tarım Bakanlığı önünde polis tarafından yakalandıklarını, mukavemette bulunmadığını, müsnet suçu kabul etmediğini beyan etmiştir.

Sanık Askeri Savcıya 10.7.1970 tarihinde verdiği ifadesinde:

Afişlerin nerede basıldığını bilmediğini, bunları basılı olarak SBF. Öğrenci Cemiyeti odasından aldıklarını, Lokman ŞAHİN, Merih CESSAN, Sabahattin KURT, Çelik CESUROĞLU, Serdar MUN ile birlikte bunları yapıştırmak üzere, Tarım Bakanlığı önüne geldiklerinde daha yapıştırmaya mahal kalmadan polisçe yakalandıklarını, afişlerin münasip yerlere yapıştırılması talebinin DEV-GENÇ federasyonundan geldiğini, ertesi günü yapılacak foruma bir hazırlık mahiyetinde olduğunu, Atilla SARP'ı DEV-GENÇ genel başkanı olması sıfatıyla tanıdığını, Mihri BELLİ'yi bir yazar olarak tanıdığını, cemiyetin üst yapısını teşkil eden aile, milliyet, din gibi mefhumlara inandığını, bunu kabul ettiğini, sosyal görüş olarak tek arzusunun sosyal adalet ve gerçek adaletin memlekette yerleşmesi olduğunu, hakkında tevkif müzekkeresi çıktıktan sonra bir müddet SBF. Yurdunda bir müddette İzmir'deki evlerinde kaldığını, teslim olmamasının sebebinin korkmak ve ne olacağını anlayamaması olduğunu, afişteki askerle neyin kastedildiğini bilmediğini beyan etmiştir.

Sanık yine Askeri Savcıya 25.11.1971 tarihinde verdiği ifadesinde:

SBF. Sosyalist Fikir Kulübüne üye olmamakla beraber bazı yürüyüş ve mitinglere katıldığını, bu arada DEV-GENÇ tarafından verilen bazı görevleri de ifa etmeye çalıştığını, 13.3.1970 tarihinde de arkadaşları ile birlikte afiş asmak üzere gittikleri, Tarım Bakanlığı civarında yakalandıklarını, arandığını, bilmediğini, radyoda ismini duyunca 20.11.1971 tarihinde kendiliğinden gidip İzmir Sıkıyönetim Komutanlığına teslim olduğunu, DEV-GENÇ'in başkaca eylemlerine katılmadığını beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

Olay günü SBF.'de bir kalabalığın olduğunu, arkadaşlarının afiş yapıştırmaya gittiklerini öğrendiğini, kendisinin de aralarına katıldığını, arkadaşlarının Merih CESSAN, Lokman ŞAHİN, Çelik CESUR, Sabahattin KURT, Serdar MUN ve kendisinin olduğunu, afişleri öğrenci derneğinden aldığını, afişleri kendisinin almadığını, kendisinin sadece afiş yapıştıracak olan arkadaşlarına yardım etmek durumunda olduğunu, tutulan taksiye bindiklerini ve birlikte Tarım Bakanlığının arka tarafına Akay yokuşuna kadar geldiklerini, trafiğin sıkışık ve yağmur şiddetini artırdığı için afiş yapıştırmaktan vaz geçtiklerini, araba da dururken polisler tarafından yakalandıklarını beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

DEV-GENÇ örgütüne üye olmadığını, DEV-GENÇ'in bastırdığı bir afişi yapıştırmaya teşebbüs hadisesine karışmasından ötürü bağlantı kurularak DEV-GENÇ'in üyesi olduğu sonucunun çıkarıldığını, bir tek bu hadise nedeni ile tecziyesinin istenildiğini, bu olaya ne gibi şartlar altında karıştığını önceki ifadelerinde izah ettiğini, hiç bir gerçek delile dayanmayan bu suçlamanın yersizliği karşısında beraatini talep etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık CÜNEYT OĞUZTÜZÜN'ün F. K. F. ve T. D. G. F. tarafından Ankara'da düzenlenen miting ve yürüyüşlere katıldığı; keza bu örgüt tarafından kendisine verilen görevleri arkadaşlarıyla birlikte yerine getirdiği; bu konudan olmak üzere; 7 Mart 1970 tarihinde yapılması, T. D. G. F. tarafından kararlaştırılan "Soyguncu İktidara ve Pahalılığa Karşı Savaş" adı altındaki miting için genel başkan Atilla SARP'ın emriyle hazırlanan (soyguncu iktidara karşı omuz omuza - T. D. G. F.), (Soyguncu iktidara karşı mücadele - T. D. G. F.) sloganlarını taşıyan ve üzerinde asker, işçi, köylü, memur ve gençliği temsil eyleyen resimler bulunan afişlerin bu mitingin yapılmaması sebebiyle kullanılamaması üzerine 14.3.1970 tarihinde Dil Tarih Coğrafya Fakültesinde, genel bir boykota gidilip gidilmemesi konusunda karar alınması için düzenlenen, foruma mümkün olduğu kadar çok kişinin iştirakini sağlamak ve böyle bir forumu kamuoyuna geniş şekilde reklame etmek amacıyla 13.3.1970 günü söz konusu afişlerin Kızılay'da dağıtılması ve keza halkın kalabalık olduğu yerlerde duvarlara, direklere yapıştırılması konusunda T. D. G. F. Merkez Yürütme Kurulu ve Genel Başkan Atilla

SARP tarafından karar verildiği; bir gün önce bu afişlerden asmak isteyenlerin müracaat etmesi konusunda ilânat da bulunulduğu; 13.3.1970 olay günü de sanık Cüneyt OĞUZTÜZÜN, Lokman ŞAHİN, Çelik CESUR, Merih CESSAN, Serdar MUN ve Sabahattin KURT'un kantinde oturdukları sırada bir arkadaşlarının gelip söz konusu afişlerden yapıştırmak isteyenlerin gelmesini söylediği, Cüneyt OĞUZTÜZÜN ve yukarıda isimleri yazılı beş arkadaşından meydana gelen altı kişilik bir ekibin bu afişlerden bol miktarda ve ayrıca yapıştırmak üzere zamk da alarak bir taksiye binip Ahmetler Caddesinden Tarım Bakanlığı civarındaki Akay yol kavşağına geldikleri, fakat hafif bir yağmurun yağması sebebiyle henüz afişleri duvarlara, direklere yapıştırmaya imkân bulamadan orada, kendilerine evvelce verilen talimat sebebiyle beklemekte olan polis ekibini oluşturan Beyazıt ÇIPLAKLI, Bekir ÇELİK, Sait ÇAKAR ve Ümit TAŞKIN tarafından yakalandıkları ve haklarında gerek umumî adliyece gerekse, Kara Kuvvetleri Askerî Mahkemesince kovuşturmaya geçildiği; sanık Cüneyt OĞUZTÜZÜN'ün olayın ertesi günü Ankara C. Savcısına verdiği Münf. 5K. 8 sırada mevcut ifadesindeki, gene aynı klasör 214 sırada mevcut ve Kara Kuvvetleri Askerî Savcısına verdiği, ayrıca aynı klasör 315 sıradaki Sıkıyönetim Askerî Savcısına verdiği hazırlık ifadelerindeki ve keza DT. 3K. 313 sırada mevcut huzurda verdiği sorgusundaki birbirine tam bir uygunluk gösteren açık ve kesin ikrar ve itiraflarıyla sanığın bu itiraf ve ikrarlarını doğrulayıp tamamlayan ve soyutluktan kurtaran aynı olayda sanıklar Çelik CESUR, Lokman ŞAHİN, Serdar MUN'un hanelerinde hangi klasörde bulundukları yazılı ifadeleri ve Sabahattin KURT'un Münf. 5K. 199 sırada mevcut Askerî Savcılık ifadesiyle, Atilla SARP'ın Tef. Ed. G. 1K. 1D. 14 dizide mevcut ifadesi ve şahitler Beyazıt ÇIPLAKLI, Bekir ÇELİK, Sait ÇAKAR ve Ümit TAŞKIN'ın hangi klasörde bulundukları, Çelik CESUR'un hanesinde yazılı hazırlık ve mahkeme huzurundaki yeminli ifadeleri ve ayrıca Münf. 5K. 1. dizideki zarf içinde mevcut afişler ve sözü uzatmamak üzere burada sayılmayan dosyada mevcut sair delillerle kuşkudan uzak bir şekilde sübuta ermiş bulunmaktadır.

Sanık gerek hazırlıktaki ve gerekse huzurda vermiş olduğu ifadelerinde S. E. F. Sosyalist Fikir Kulübüne veya F. K. F.'ye veyahutta T. D. G. F.'ye üye olmadığını beyan eylemiş ise de;

Evvelce Tusloğ olayları sanıklarından Fikret BABUŞ ve arkadaşlarının hanelerinde etraflı şekilde izah edildiği gibi, mevcut Anayasanın koyduğu temellere dayanan demokratik hukuk düzenine ve bu düzenin merî kanunlarına muhalif olarak, Türkiye'de işçi sınıfının tahakkümünü hedef alan ve giderek komünist bir toplum düzeninin kurulması için çalışan kanun dışı bir cemiyetin üyesi olmak ve böylece T. C. K.'nun 141/5 nci maddesi uyarınca sanığı cezalandırabilmek için normal şartlarda bir cemiyete üye olmak üzere yapılması lâzım gelen şeklî işlemlerin ve şartların aranmasına lüzum ve imkân bulunmaması; nitekim T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 8 nci fıkrasında böyle bir cemiyetin kurulabilmesi için gayeleri aynı olan iki kişinin iradelerinin birleşmesinin yeterli sayılması ve birinci fıkrada da cemiyeti kurmaya tevessül ile kurmak arasında bir ayırım yapmayacak kadar kanun vazının konuya önem ve tehlike atfetmiş olması; diğer taraftan doktrinde ve tevsii tahkikat 1K. 199/4 sırada mevcut bilirkişi raporunun 25 nci sayfasında belirtildiği gibi (...üyelerinin cezaî sorumluluğu söz konusu olduğunda önemli bulunan husus bunların üyelik sıfatları değilde, işledikleri fiillerdir. Bu itibarla her üye mesul tutulamayacağı gibi üye olmayan bir kimsenin de üyelerle birlikte suçu işlemiş olması mümkündür). şeklindeki kanunun lafzına ve ruhuna uygun ilmî verilerin bulunması karşısında sanığın "ben üye değildim" şeklindeki savunmasına hukukî bir değer atfedilememiştir.

Bu itibarla yukarıda oluşları yazılı sanık Cüneyt OĞUZTÜZÜN'ün bu fiilleri mahkememizce, T. C. K.'nun 141 nci maddesinde öngörülen komünist gayeli cemiyetler olduğu gerekçenin özel bölümlerinde uzun uzun izah olunan F. K. F. ve T. D. G. F.'nin bir üyesi olarak yaptığı ve yapması beklenen eylemler şeklinde ve tek fiil halinde mütalâa edilmiş ve sanığın T. C. K.'nun 141/5. maddesinde yazılı suçun maddî ve manevî bütün unsurlarını oluşturduğu bu itibarla anılan madde gereğince cezalandırılmasının gerektiği yolunda tam bir kanaat hasıl olmuş bulunmaktadır.

220. NECDET ŞÜKRÜ ÖZSABUNCU:

Sanık hakkında MUVAKKAT TATİL kararı verilmiştir.

221. ABDULLAH BURHAN GÜRCAN:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın 1968 yılında muhtelif vesilelerle sol faaliyetleri hakkında görüşlerini izhar ettiğini, Marksist ve Leninist rejimin bu memlekete gelmesinde fayda olduğunu söylediğini, pano, bildiri, afiş asma fiillerine iştirak ettiğini, bilimsel sosyalizm konusunda münakaşa yaptığını, 10 Haziran 1969 tarihinde başlayan ve kürsülerin işgal edilerek öğrenim yaptırılmaması tarzında gelişen olaylara iştirak ettiğini, 11.12.1969 tarihinde Ülkü Ocaklarına mensup derneğin üst üste iki defa işgal ve içerisindeki eşyaların tahrip edilmesi olaylarına katıldığını, 1970 ve 1971 yıllarında makine dershanesinde yapılan Marksist seminer çalışmalarına iştirak ettiğini, 20 Şubat 1971 tarihinde ideolojik sebeplerle bir grup öğrenci üzerine tabanca ile ateş ettiğinden bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/5-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 3.1.1972 tarihinde polise verdiği ifadesinde:

22 Şubat 1971 tarihinde mezuniyet imtihanına hazırlandığını, bu sebeple, 20.2.1971 tarihinde vuku bulduğu iddia edilen olaya katılmasına imkân olmadığını, davacılara ateş etmediğini, o tarihte yurtta kalmayıp Bestekâr Sokaktaki bir evde ikâmet ettiğini, olaya karışmadığına dair Prof. Orhan DÜZGÜNEŞ ile öğrenci işleri şefi Erdoğan Beyin şahit olarak dinlenilmelerini istediğini beyan etmiştir.

Sanık Askerî Savcıya 17.12.1971 tarihinde verdiği ifadesinde:

1964 yılında Ziraat Fakültesine girerek 1971 yılında mezun olduğunu, 1968 yılında komünizm propagandası yapmadığını, solcu ve sosyalist olduğunu, komünizm metodlarını beğenmediğini, sosyalizm kelimesinden Toprak Reformu, bankacılığın millileştirilmesi, tam bağımsız bir Türkiye anladığını, 10 Haziran 1969 tarihinde başlayan ve kürsülerin işgali ile neticelenen olaylara katılmadığını, 11.12.1969 tarihinde, Yıldırım Beyazıt Öğrenci Derneğinin basılması olayını duyduğunu, ancak bu olaya iştirak etmediğini, 5 nolu makine dershanesinde DEV-GENÇ'in bazı toplantılar yaptığını, umumiyetle talebe cemiyeti ile müşterek hareket ettiklerini, toplantılarda memleket ve dünya sorunlarının söz edilerek tartışmasının yapıldığını, genellikle, Amerikan emperyalizmi konularına temas edildiğini hatırladığını, 20 Şubat 1971 tarihinde tabanca ile ateş etme olayına iştirak etmediğini, esasen 22 Şubat tarihinde mezuniyet imtihanlarının bulunduğunu, bu sebeple ders çalışmak zorunda olduğunu, etrafla uğraşacak zamanının bulunmadığını, bu olayı gazeteden okuyan amcasının babasına yazdığını, babasının da kendisinden sorduğunu, babasına böyle bir olaya katılmadığını bildirdiğini, kaldı ki 20 Şubat 1971 tarihinde imtihanı verdikten sonra mezun olduğunu beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

Kendisine ek iddianamede yapılan bütün iddiaları red ettiğini, iddia ve isnatların inandırıcı olmaktan uzak bulunduğunu, esasen bu isnatların bir kısmının beraat ve bir kısmının da koğuşturmaya yer olmadığı kararı verilerek sivil adliyece neticelendirildiğini, 10 Haziran 1969 tarihinde fakülte kürsülerinin işgali diye nitelendirilen olayla hiç bir ilgisinin bulunmadığını, esasen bu olaya o tarihlerde kendisinin adının karıştırılmış olduğunu, Altındağ Asliye Ceza Mahkemesindeki dava safahatında dinlenen tanıkların hiç birisinin aleyhinde şahadette bulunmadığını,

11.12.1969 tarihinde Yıldırım Beyazıt Yurdunda Ülkü Ocaklarına ait bir derneğin basılması olayı ile hiç bir ilgisinin bulunmadığını, o tarihlerde yurtta kalmadığını, Keçiören'de evde kaldığını, 1969 yılından sonra okulla ilişkisinin çok az olduğunu, ticaretle uğraştığını, bu yüzden gecenin geç saatlerinde olduğu söylenen olayla bir ilişkisinin olmasının imkânsız olduğunu,

Aynı dernek odasının ikinci defa basıldığını, ilk defa Askerî Savcılıkta öğrendiğini, böyle bir olaydan haberinin olmadığını,

5 numaralı makine dershanesinde yapıldığı iddia edilen Marksist-Leninist seminer çalışmalarından haberinin olmadığını, sadece 5 numaralı dershanede fikir kulübünün iki toplantısına katıldığını, bu toplantıların ise 1968-1969 yıllarında olağan genel kurul toplantıları olduğunu tahmin ettiğini, bu toplantılara hükümet komiserinin katıldığını, böyle seminer çalışmaları yapıldığına dair iddiayı ilk defa Askerî Savcılıktan öğrendiğini, iddiayı red ettiğini,

20 Şubat 1971 tarihinde bir grup öğrenciye silahla ateş edilmesi olayının vuku bulduğu zaman mezuniyet sınavını vermek üzere çalıştığını ve 22 Şubat 1971 tarihinde fakülteyi bitirmiş bulunduğunu, aradan çok uzun bir süre geçtikten sonra olay hakkında koğuşturma yapıldığını, esasen böyle bir olayın da meydana gelmediğini, olayla hiç bir ilgisinin olmadığını iddiayı kabul etmediğini beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Evvelce verdiği sorgusunu aynen tekrar ettiğini, bunun dışında söyleyecek başka bir sözünün bulunmadığını, beraatine karar verilmesini talep etmiştir.

Delil'erin tartışılması:

Sanık ABDULLAH BURHAN GÜRCAN'ın Marksist-Leninist düşünceyi ve millî demokratik devrim stratejisini benimseyip eylem klavuzu olarak kabul eylediği; 3.1.1967 tarihinde yapılan fikir kulübünün seçiminde Ziraat Fakültesi Fikir Kulübünün genel yazmanlığına getirildiği, bir yıl 26 gün süre ile bu görevi yaptığı; her fırsattan istifade ile Türkiye'de Marksizmin-Leninizmin kurulabilmesi için ilk basamak olan, millî demokratik devrim savaşının verilmesi lâzım geldiğini, bunun için de örgütlenmek gerektiğini ifade ve propaganda eylediği; okul içinde ve okul dışında millî demokratik devrim savaşının birer parçası olan ve FKF. veya Ziraat Fakültesi Fikir Kulübünün yahut devrimci gençlik derneğinin okul içinde veya okul dışında ortaya koymuş bulunduğu eylemlere iştirak ettiği; bu konudan olmak üzere 7.6.1968 tarihinde önce Yüksek Ziraat mühendislerinin yevmiyelerindeki dengesizlik ve eşitsizlik konusunda başlatılan ve fakat kısa bir süre sonra millî demokratik devrim savaşının bir parçası haline getirilerek asıl gayesinden saptırılan boykota, yürüyüşe ve Tarım Bakanlığı önünde çadır kurma olayına katıldığı; 18 Ekim 1969 tarihinde gene öğrenci, imtihan ve sınıf geçme yönetmeliği konusunda tamamen okul içi sorunları ile ilgili masum gayeli olarak talebe cemiyeti tarafından başlatılan ve fakat hemen Ziraat Fakültesi Devrimci Gençlik Derneği tarafından istismar edilerek amacından saptırılıp gene fakülte içinde millî demokratik devrim savaşının bir parçası haline sokulan boykota katıldığı; belediye meclisinde öğrenci şebekelerinin belediyenin yetkili organları tarafından tastik edilip verilmesi konusunda alınan karar üzerine öğrenciler tarafından otobüslerin seferden men edilmesinden sonra fakülteye polisin girmesinin dekan Orhan DÜZGÜNEŞ'in daveti üzerine olduğunu zannedip dekanlık koltuğunu yakmak isteyen ve öğrenci işleri şefi Erdoğan YILDIZ'ın müdahalesi ile dekan sekreterinin iki koltuğundan birini pencereden iple sarkıtıp diğerini aşağıya atarak yakan öğrenciler arasında bulunduğu; 1970 yılından başlayarak 5 Mayıs 1971 tarihinde, Sıkıyönetim tarafından kapatılıncaya kadar devrimci gençlik derneğinin düzenlediği ve haftanın genellikle cumartesi günleri mesai saati dışında 5 numaralı büyük makine dershanesinde yapılan marksist-leninist seminer çalışmalarına katıldığı; sanığın polise verdiği ve ZF. 5K. 610 sırada mevcut, askerî savcıya verdiği ZF. 5K. 553 sırada mevcut hazırlık ifadeleri ve huzurda verdiği DT. 3K. 283 sayfadaki sorgusu ile yaptığı dolaylı ikrarları ve bu ik-

rarları doğrulayıp tamamlayan ve soyutluktan kurtaran şahit Özdemir ALAOĞLU, Hasan KARAKOÇ, Seyit Mehmet ŞEN, ve sanık Turan KÜLAHOĞLU ile Çetin ÖZKARAR'ın hanelerinde gösterilen şahitlerin hazırlık ve yeminli son soruşturma ifadeleri ve yazılı delillerle kuşkudan uzak bir şekilde sübuta ermiş bulunmaktadır.

Çeşitli yer ve zamanlarda işlenen bu eylemlerin neden tek fiil kabul edildiği, bu fiilin ana gaye ve kastını teşkil eden millî demokratik devrim savaşının anlam, kapsam, yapılış biçimi ve yöntemleri, bir kuruluşun millî demokratik devrim savaşı verme amacını gütmesi halinde neden T. C. K.'nun 141/1 nci maddesinde yazılı cemiyet niteliğini alacağı gibi konular'da gerekçenin teorik inceleme bölümünde ayrıntılı şekilde yapılan açıklamalar ve ayrıca bu bölüm sanıklarından Turan KÜLAHOĞLU'nun hanesinde yazılan gerekçelerle sanık Abdullah Burhan GÜRCAN'ın yukarda sübutu gösterilen fiil ile T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 5 nci fıkrasında yazılı suçu oluşturduğu ve bu madde uyarınca cezalandırılmasının gerektiği yolunda tam bir vicdanî kanaat hasıl olmuş bulunmaktadır.

222. MUZAFFER DOYUM:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın Fen Fakültesi, DEV-GENÇ Derneği kurucularından olduğunu, ALİ KARŞILAYAN ve MEHMET ÇAVUŞ'un bölge yürütme kurulu başkanlıkları zamanında kurul üyesi olarak çalıştığını, bu sıfatından ötürü ortaya konan bütün eylem ve yayınlanan bildirilerden mesul tutulması gerektiğini, tertiplenen eylemlerde organizatör ve militan olarak rol aldığını, eğitim çalışmalarına öğretici olarak iştirak ettiğini, sanığın marksist-leninist olduğunu, eylemlerin tek hedefinin mevcut düzenin yıkılıp önce işçi köylü demokratik devriminin gerçekleştirilmesi bilâhare de işçi köylü sınıfı iktidara hâkim olduktan sonra sosyalist devrimin yapılacağını, sosyalizm biliminin eylem klavuzu olarak kabul edildiğini, sanığın, ikrar ettiğini, bu sebeple hareketine uyan T. C. K.'nun 146/3, 173, 31, 33 ve 40 ve 36 ncı maddeleri uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

As. Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/1-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 6.11.1970 tarihinde İzmir 2 nci Sorgu Hâkimliğine verdiği ifadesinde:

DEV-GENÇ üyesi bulunduğunu, bu örgütü kapattırmak için son günlerde bir takım komplolar hazırlandığını, TDGF. üyelerine başlıklı bildiriyi basmadıklarını, bu bildirinin üniversitede bazı talebelerle dağıtıldığını sonradan gördüğünü, bunu ya polisin veya karşı örgütün kendilerini yıldırmak için hazırlamış olabileceğini, suçsuz olduğunu beyan etmiştir.

Sanık 17.11.1971 tarihinde As. Savcıya verdiği ifadesinde:

İzmir Bölge Yürütme Kurulu üyesi olduğunu, 1971 yılı Ocak ayında üyelikten kendiliğinden ayrıldığını, İzmir dahilinde B. Y. kurulu olarak bazı mitingler tertip ettiklerini, ancak fakülte boykotları ile bir ilgilerinin bulunmadığını, kurulun bildiri de neşrettiğini, bildiriler teksir edildikten sonra üyeler vasıtasiyle dağıtılmasının sağlandığını, bizzat hiç bir bildiriyi kaleme almadığını, 6 ncı filoyu telin ve Akhisar'da tütün mitingi yapıldığını, ilçe ve köylerde yapılan miting'erin daha ziyade mahallî olarak hazırlandığını, yapılan forum, miting ve eylemlerin tek hedefinin Türkiye'de ilk önce işçi köylü demokratik devrimini gerçekleştirmek, işçi köylü iktidara hâkim ve söz sahibi olduktan sonra doğrudan doğruya sosyalist devrime geçebilmek olduğunu, şahsen marksist-leninist ve sosyalist olduğunu, bu uğurda çalıştığını, üniversitede eğitim çalışmaları yapıldığını, ekonomik politik konusunda özel bir inceleme yapıp arkadaşlarına aydınlatıcı bir konuşmada bulunduğunu, birçok bildiri dağıttığını, 13 Nisan 1970 tarihli bildiriyi bizzat kaleme almadığını, kimin teksir ettiğini bilmediğini, bu bildiriyi üniversitede kantinde gördüğünü, dünyada, Türkiye'de devrimci mücadele ve gençlik başlıklı broşürü kimin kaleme aldığını bilmediğini, bizzat dağıtmadığını, fen fakültesi DEV-

GENÇ Derneği kurucularından olduğunu, 22 Nisan 1970 tarihinde RECEP EGEMEN anfisinde yapılan lenini anma gününde Lenin'in hayatı ve mücadeleleri adlı kitabı özetleyerek anlattığını, 27 Nisan 1970 tarihinde Amerikan bayrağını yakmadığını, disk lokalinde işçilerle yapılan sohbet toplantılarında Karl Marks'in felsefesinden bahsettiğini, Söke mitinginde bulunduğunu, işçi köylü gazetesini dağıtmadığını, çeşitli konuşmalar yaptığını, kantine Gueveranın resminin yapıldığını görmediğini sosyalizmin bilimini eylem kılavuzu kabul ettiğini, tüzükteki milli demokratik devrim tabirinin kendisince demokratik devrim şeklinde olması gerektiğini, bunun anlamının da işçilerin önderliğinde işçi köylü temel ittifakı olmak üzere zorla ve ihtilâlle devrimin yapılması olduğunu, hapishaneden çıktıktan sonra demokratik devrimin gerçekleşmesi için, çalışacağını, bu yoldan dönmeyeceğini, İzmir halkına başlıklı bildirinin altında kendi imzasının da bulunduğunu, 4 milyonluk soygun olayı ile bir ilgisinin bulunmadığını, Sıkıyönetim ilân edilmeden evvel Ankara'ya gittiğini, AKTAN İNCE'nin kendisini küçük eve götürdüğünü, burada 1,5 ay saklandıktan sonra Ayrancı'da REFİK BELİNDİR sokaktaki eve taşındığını, bu eve kendisini AYDIN ÇUBUKCU'nun götürdüğünü, evde GÜLFEM YOLDAŞCAN ile kaldığını, ara sıra AYDIN ÇUBUKCU'nun da kaldığını, soygunu gazete ve radyodan öğrendiğini, AYDIN ÇUBUKCU'nun kendisine soygundan bahsetmediğini, GÜLFEM yakalandıktan sonra Yenimahalle 1 nci durakta NADİR ÖZTAN'ın evinde saklanmaya devam ettiğini, bir gün sonra KENAN GÖNGÖR'ünde aynı eve geldiğini, daha sonra KENAN'la beraber FEVZİ BÜYÜKVURAL'ın evine geçtiklerini, KENAN GÖNGÖR'ün soyguna katıldığını gazetelerden okumasına rağmen bu hususla ilgili bir şey sormadığını, bu evden TUĞRUL TUNÇ'ların evine, oradan da Erkinlerin evine gittiğini ve bu evde 5 Kasımda yakalandığını, üzerinde iki adet tabanca yakalandığını,İBRAHİM ÖZTAŞ'ın bulunduğu eve gitmediğini beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

Bir örgüt olarak DEV-GENÇ'in ve mensupları olarak kendilerinin 1961 Anayasasını tebdil, tağyir ve ilgaya cebren teşebbüs ettiklerine dair iddianın gerçek dışı olduğunu, bu Anayasanın demokratik ve ilerici olduğunu, A. P. iktidarının Anayasanın öngördüğü reformları gerçekleştirmeyerek Anayasayı ihlâl ettiğini, A. P. iktidarının gerici saldırılarına karşı devrimci genç'ler olarak anayasayı koruduklarını savunduklarını, fen fakültesi devrimci gençlik derneği kurucularından olduğunu, bu derneğin yasal bir gençlik örgütü olduğunu, bu derneği kurmanın suç olamayacağını, B. Y. K. üyeliği yapmış olmasının bir suç teşkil edemeyeceğini, İzmir içindeki bir iki mitingin dışında İzmir çevresindeki miting ve yürüyüşleri B. Y. K.'nin düzenlemediğini, bu eylemlerin çoğunun diğer kuruluşlar veya bağımsız kişilerce düzenlendiğini, sorumluluğun düzenleyenlere ait olduğunu, düzenlenen eylemlerde militan ve organizatör olarak rol almadığını, miting ve yürüyüşlere sıradan bir kişi olarak katıldığını, mitingleri organize edenlerin kimliklerinin emniyete verilen bildirimlerde açıkça yazılı bulunduğunu, hiç bir dilekçede isminin olmadığını, kaldı ki olsa bile miting ve yürüyüş organize etmenin suç teşkil etmeyeceğini, iddianamede yazıldığı şekilde eğitim çalışmaları yapılmadığını, bu tip çalışmalara katılmadığı gibi öğretici olarak vazifede almadığını, polis ifadesi işkence altında alındığından iddianamede bu ifadelerinden aktarılan bölümlere cevap vermek gereğini duymadığını, anayasal hakları kullanmanın suç teşkil etmeyeceğini, iddiaların hukuki mesnetten yoksun bulunduğunu, Askeri Savcılık ifadesini, işkencelerin etkisi üzerindeyken alındığından kabul etmediğini, yakalandığında üzerinde bulunan iki adet tabanca ve mermileri kendisini korumak maksadiyle yanında bulundurduğunu beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Sanık verdiği dilekçesinde, zaman bakımından savunmaların kısıtlandığını ileri sürerek savunma yapmayacağını beyan etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık MUZAFFER DOYUM'un 14 Aralık 1968 tarihinde mensubu bulunduğu, E. Ü. Fen Fakültesi Sosyalist Fikir Kulübüne üye olduğu; aynı zamanda demokratik devrim derneği İzmir şubesine üye kaydolunup şube sekreterliğine seçildiği; bir ilâ iki ay kadar D. D. D. Şu-

be sekreterliği yaptıktan sonra tüzüğündeki eksiklik sebebiyle bu derneğin kapatıldığı; fakülteden Mehmet ÇAVUŞ, Nedim ÖZTAŞ, Ali KARŞILAYAN, Reha PEKERTEN ve Ramazan KARAKALE gibi arkadaşlarıyla birlikte fikir kulübü içinde faaliyet gösterdikleri sırada 13.1.1969 tarihinde bu arkadaşlarıyla birlikte iki otobüs halinde Ata'lan köyüne gittikleri, yanlarında yiyecek maddesi götürüp köylülere dağıttıkları ve toprak işgalinde bulunan köylüleri tahrik ve teşvik eyledikleri, komünizm propagandası yaptıkları; 9 Mart 1969 günü İzmir'de Proleter Devrimci Sinema Derneği yönetim kuruluna seçildiği; 11 Temmuz 1969 günü üniversite giriş imtihanından çıkan öğrencilere arkadaşı Reha PEKERTEN ile birlikte "üniversite kapısındaki kardeşlerimize sözümüz var" ve "üniversite ve yüksek okul giriş sınavları Anayasaya aykırıdır. Özel Yüksek Okullar kapatılmalıdır" isimli bildiri ve broşürleri dağıtırken yakalandığı ve broşürlerin toplatılmasına dair Ankara 3 ncü Sulh Ceza Mahkemesinin toplatma kararı mevcut olduğu; Aralık 1969 tarihinde Amerikan 6 ncı Filosunun İzmir Limanına gelmesi sebebiyle düzenlenen protesto miting'nin tertip komitesine dahil olarak ve bu maksatla Mülkî Âmirliğe dilekçe vermiş kimse sıfatıyla söz konusu mitingin organizatörlerinden olduğu; bu mitinge Ankara ve İzmir'den 700-1000 sayıları arasında öğrencilerin gelip iştirak ettikleri; 10 Ocak 1970 günü E. Ü. Fen Fakültesi Devrimci Gençlik Derneği ve DEV-GENÇ'e mensup birçok öğrencinin katıldığı Yeni Anfide Ekonomi Politik konusunda bir konferans verdiği; 15 Ocak 1970 günü E. Ü. Fen Fakültesi Sosyalist Fikir Kulübünün devamı mahiyetinde olmak üzere E. Ü. Fen Fakültesi Devrimci Gençlik Derneğini kurduğu; zira 10.10.1969 tarihinde FKF.'nin Ankara'da yapılan kurultayında tüzük değişikliği ile TDGF. haline geldiği; sanığın, Mehmet ÇAVUŞ, Reha PEKERTEN gibi arkadaşlarıyla birlikte 28.1.1970 tarihinde Akhisar'da, 2.2.1970 tarihinde Ödemiş'te yapılan tütün mitinglerine iştirak ettiği; 13 Şubat 1970 tarihinde 6 ncı Filonun gelişini protesto amacıyla Atilla SARP ile birlikte Konak Meydanında açlık grevi yaptığı; 18.3.1970 tarihinde Polis Okulu arkasındaki gecekonduların yıkımını protesto maksadıyla o bölge halkını kanunsuz yürüyüş ve mitinge sevkettiği, Mehmet ÇAVUŞ, Ramazan KARAKALE gibi arkadaşlarıyla birlikte yakalandıkları; 28.3.1970 tarihinde T. D. G. F.'nin İzmir teşkilâtınca yapılan seçim sonucunda Mehmet ÇAVUŞ başkanlığında Reha PEKERTEN, Nedim ÖZTAŞ ve Tuncay SEZER'le birlikte sanık Muzaffer DOYUM'un da İzmir Bölge Yürütme Kuruluna seçildiği ve yapılan görev taksiminde İBYK.'nin sekreterliğini deruhte ettiği; 22 Nisan 1970 günü Recep EĞEMEN Anfisinde İBYK. tarafından düzenlenen Lenin'i anma gününde sanık Muzaffer DOYUM'un Lenin'in hayatı ve mücadeleleri adlı kitabı özetleyerek anlattığı; sanığın T. D. G. F.'nin eğitim çalışmalarına iştirak ettiği, daha 1968 senesinde fikir kulübü üyesi iken demokratik devrim derneği binasında genellikle her salı akşamı yapılan eğitim çalışmalarına katıldığı, bundan sonra da her perşembe akşamları, Konak Pastahanesinin alt tarafındaki TİP İl Merkezinde yapılan toplantılara ve eğitim çalışmalarına katıldığı ve burada Muzaffer DOYUM'un Diyalektik Materyalizm konusunda konferans verdiği, bilâhare TİP Karşıyaka İlçe Merkezinde her hafta salı akşamları yapılan eğitim çalışmalarına katılmaya başladığı ve 28 Mart 1970 tarihinde Mehmet ÇAVUŞ başkanlığında İBYK üyeliğine seçildikten sonra da İBYK. tarafından düzenlenen eğitim çalışmalarına katıldığı; ekonomi politik konusunda seminer düzenlediği ve bu konuda ekonomi politik adı altında İBYK.'nun 2 numaralı yayını olan bir broşür hazırladığı; İzmir civarında örneğin Salihli'de yapılan mitinglere katıldığı; bu arada Söke ve köylerini bir grup öğrenci ile birlikte ve onlara başkanlık ederek gezdiği, beraberinde götürdükleri Kurtuluş ve İşçi-Köylü Gazetelerini sattıkları; keza aynı gazeteleri İzmir'de de sattığı; İBYK. üyeliğinin son günlere kadar devam ettiği; Sıkıyönetim ilânından sonra saklanmaya başladığı; 5 Kasım 1971 tarihinde Ankara'da Bahçelievler 9 ncu Sokak Seher Apartmanı numara 11/12'de yakalandığı; üzerinde yapılan aramada biri 831181 diğeri MB-12918 numaralı olmak üzere iki adet tabanca ile 32 adet mermisinin çıktığı; sanığın hazırlıkta Askerî Savcıya verdiği ve İBYK. 5K.2D. 154 sırada mevcut ifadesi; huzurda verdiği ve DT. 2K. 156 sayfada mevcut sorgusu ile 153-155 sıralardaki yazılı savunması ve ayrıca DT. 5K. 1077-1082 sayfalar arasındaki yazılı delillere karşı yapmış olduğu açıklamalar ve neticeten hazırlıkta Askerî Savcıya, huzurda mahkemeye vermiş olduğu ifadelerindeki açık ve yer yer dolaylı ikrarları ve bu ikrarları doğrulayan, tamamlayan ve soyutluktan kurta-

ran aynı olayda sanıklar Mehmet ÇAVUŞ, Reha PEKERTEN, Nedim ÖZTAŞ ve Tuncay SEZER'in kendi bölümlerinde nerede oldukları yazılı ifadeleri ve ayrıca, gerek demokratik derneğinin İzmir Birinci Beyler Sokağında Doktor Alparslan BERKTAY'ın muayenehanesinde yapılan gerek Konak'taki TİP İl Merkezinde yapılan ve gerekse Karşıyaka'daki TİP İlçe Merkezinde yapılan vesair eğitim çalışmalarına dair olmak üzere şahit Ali Nazmi ERDEM'in İBYK. 5K. 2D. 138; şahit Sadık GÜNAYDIN'ın aynı dosya 141; şahit Cemal EZEL'in aynı dosya 144; şahit Mahir KEPTİ'nin aynı dosya 149 sıralarda mevcut hazırlık; ve bu şahitlerin Tal. 1K. 455-202-318 ve 116 sıralarda mevcut yeminli son soruşturma ifadeleri ile yazılı delillerden İBYK. 5K. 2D. 1 numaralı sarı zarfta mevcut (üniversite ve yüksek okul giriş sınavları anayasaya aykırıdır), (Marksizm, Sosyalist Dünya görüşü), (Dünyada, Türkiye'de Devrimci Mücadele ve Gençlik), (SBF. Öğrenci Derneği Yayın No: 2 Gençlik hareketleri), (Genç Sinema Proleter Devrimci Sinema Derneği) isimlerindeki broşürler, dergiler; aynı dosya 2 sıradaki sarı zarfta sanığı 6 ncı Filoyu protesto mitinginde gösterir fotoğraflar; 19 sırada "Balyoz" isimli dergi; 21-31 sıralar arasında sanığın elyazısı ile yazılmış Lenin'in Teori ve Pratik kitabından çıkarılmış özetleri ihtiva eden yazılar; 35 sırada (Filistin Demokratik Halk Kurtuluş Cephesinin siyasî bürosu üyesi Nayif HAVETMEN'in açıklaması) başlıklı teksirle basılmış yazı; 37 sırada FKF. Merkez Yürütme Kurulu imza blokunu havi 13 Temmuz 1969 tarihli Türkiye Halkına diye başlayan basın bildirisi; 99-101 sıralarda "üniversite kapısındaki kardeşlerimize sözümüz var" isimli bildiri; 102 sırada "İzmir Halkına" başlıklı ve (6 ncı Filoya karşı direniş komitesi adına Muzaffer DOYUM) imza blokunu ve Muzaffer'in imzasını taşıyan bildiri; 116 ncı sırada (Ekonomi Politik) isimli broşür; İBYK. 7K. 78 sırada Yabancı Diller Okulu Müdürlüğüne Fransızca okutmanı Nihat ACAR tarafından yazılmış ve sanık Muzaffer DOYUM'un Reha PEKERTEN ile birlikte 16.12. 1969 günü ders yapılmasına mani olduklarına dair yazısı; TDGF. Mrk. Yrt. Krl. 6K. 48/1'de sanık Muzaffer DOYUM'un Ercan ENÇ ve Doğu PERİNÇEK gibi arkadaşlarıyla birlikte Turanlar köyünde halkı toprak işgaline teşvik etmeleri üzerine yakalandıklarına dair Germencik İlçe Jandarma Birlik Komutanlığının ve kaymakamlığının yazıları; Mrk. Yrt. Krl. 6K. 53/4 sırada 5.8.1970 tarihinde Salihli'de yapılan pamuk ve üzüm üreticilerinin mitinginde Muzaffer DOYUM'un arkadaşları Gün ZİLELİ, Ali KARŞILAYAN ve Ahmet OFLU ile birlikte yakalanıp adliyeye sevkedildiklerine dair Salihli Kaymakamlığının 22.10.1971 tarihli yazısı; Mrk. Yrt. Krl. 8K. 6D. 112 sırada sanık Muzafer DOYUM tarafından ve İzmir Bölge Yürütme Kurulu adına Ankara'da TDGF. Genel Başkanı Atilâ SARP'a yazmış olduğu 8.11.1969 tarihli mektup ve dosyada bulunan burada zikredilmesi sözü uzatacak olan sair delillerle maddî vakıanın yukarıda izah edildiği şekilde cereyan ettiği kuşkudan uzak olarak sübuta ermiş bulunmaktadır.

Sanık huzurda vermiş olduğu ve kendisi tarafından hazırlanıp mahkemeye tevdi edilen sorgusunda evvelki sanıkların sarfettikleri sözlerin benzeri sözlerle Askerî Savcıya verdiği ifadesini reddetmiş, o ifadenin işkence altında alındığını bu bakımdan kabul etmediğini, huzurdaki ve özellikle kendi hazırladığı sorgusunun doğru olduğunu buna itibar edilmesini ileri sürmüştür. Mahkememizce sanığın bu şekildeki savunması; evvelâ, bu bölümün başında bütün sanıklar için ortak olan bu neden hazırlıktaki, Askerî Savcılık ve polis ifadelerine itibar edilmiş olduğu yolundaki gerekçelerle; ikinci olarak, sanığın kabul etmemiş olduğu ve işkence altında alındığını beyan eylediği Askerî Savcılık ifadesinde geçen birçok hususları kendisinin hazırlamış olduğu yazılı sorgusunda da tekrar etmiş olması; üçüncü olarak, sanığın Askerî Savcılıkta vermiş olduğu ve fakat huzurda reddettiği ifade de geçen bütün olayların diğer sanıklar Mehmet ÇAVUŞ, Reha PEKERTEN, Tuncay SEZER ve Nedim ÖZTAŞ gibi sanıkların ifadelerinde tam bir uygunluk içinde anlatılmış olması; dördüncü olarak, sanığın sorgusunda reddetmiş olduğu, Askerî Savcılık ifadesinde geçen hususları yazılı delillerin tetkiki sırasında kendi dosyasındaki veya başka klasörlerde olupta kendisiyle ilgili bulunan belgelerin sırasında yöneltilen sorulara karşı verdiği ve duruşma tutanakları 5K. 1077 ile 1082 sayfalar arasında bulunan beyanlarıyla kabul edip doğrulamış olması gerekçeleriyle hukukî değer atfedilebilecek bir savunma olarak görülememiştir. Özellikle sanığın Mrk. Yrt. Krl. 8K. 112 sırada mevcut Atilla'ya yazmış olduğu mektubu eski ifadelerini inkâr yolun-

daki beyanlarını çürütmekte ve üniversite içinde olsun, İzmir içinde olsun eylemlerinin hangi gayeye yönelik olduğunu, hatta müessir fiil, tehdit ve hakaret gibi basit ve münferit hadiseler mahiyetinde görülen eylemlerinin dahi gayesinin ideolojik olduğu yolunda fikir vermektedir. Nitekim mektupta: (Atilâ arkadaş, sana bu mektubu İzmir'deki üniversite içinde gelişen son durumları bildirmek için yazıyorum. Olaylar son günlerde çok hızlı bir gelişme takibetti. Gazeteler haberleri eksik veya yanlış yazıyorlar, onun için gerçekleri bütün devrimci arkadaşların bilmesinde fayda vardır..., kantindeki bütün sağ panolar indi. Kantin bizden adamlarla doluydu. Orada hep bir ağızdan sloğanlarımızı bağırdık. Birçok arkadaş bize katıldı..... işçi-köylü satışlarına katılan arkadaşların sayısı yükseldi. Meydanlarda, işçi trenlerinde ve gecekondularda satıyoruz. Gültepe'de iki günde 7 nci sayıdan birinci gün 400, ikinci gün 500 sattık. Çamdibi gecekondu semtinde 400 sattık. Buralarda işçilerin yoğun olduğu zamanları tespit ettik. Ve böylece çok fazla satabileceğiz.....) denilmekte amaç ve eylemlerin niteliği açıklıkla ortaya konulmaktadır Bu itibarla sanığa müsnet eylemlerin yukarıdaki oluş tarzları gerek sanığın, gerek diğer sanıkların ve gerekse dosyada mevcut şahitlerin ifadeleri ve yazılı delillerin birlikte mütalâası sonucunda saptanmıştır.

Sanık Askerî Savcıya vermiş olduğu ifadesinde gayet açık bir şekilde (ben kendim Marksist-Leninistim) demek suretiyle zihniyetini ortaya koymuş ve bilimsel sosyalizmi hayat düsturu, eylem klavuzu kabul ettiğini belirtmiştir. Sanığın faaliyetleri ve yakalandığında ele geçen evrakı mahiyet itibariyle sanığın bu ideolojisini göstermektedir.

Sanık yukarıda sübuta erdiği kuşkusuz bir şekilde delillerle aşikâra çıkan bu eylemleriyle gerek kendi ideolojisine ve gerekse netice olarak bu ideolojiyi gerçekleştirmek için çalışan TDGF.'nin amacına katkıda bulunmuştur. Türkiye'de komünizmin gerçekleştirilmesi ve yerleştirilmesi ana gayesine ulaşabilmek için yürünen yolda birinci basamağı, millî demokratik devrim stratejisinin teşkil eylediği, bunun ise; henüz sosyalist devrimin yapılabilmesi için gerekli olan zeminin Türkiye'de bulunmadığı, bu maksatla her şeyden önce bilimsel sosyalizmin işçi sınıfına öğretilmesi lâzım geldiği ve ona politik iktidarın kendisine ait olması gerektiği hususunun, başka bir deyimle proleterya diktatoryası kurulması konusunun anlatılması ve tek deyimle bilimsel sosyalizmin bilinçinin işçi sınıfına verilmesi gerektiği, bu işte üniversite öğrencisinin öncülük rolü oynayacağı, bu amaçla bilimsel sosyalizmi eylem klavuzu kabul etmiş bulunan üniversite öğrencilerinin gerek kendi üniversite muhitinde öncü kadro yetiştirmek üzere ve gerekse işçiler, köylüler arasında bilimsel sosyalizmin benimsetilmesi yolunda çalışmalarda bulunması ve bu iş içinde her türlü kitle hareketinden faydalanması demek olduğu yukarıda ve özellikle gerekçenin teorik inceleme bölümünde uzun uzadıya anlatılmıştı. Sanığın yukarıda yazılı bütün faaliyetleri bu çerçevede yani millî demokratik devrim çerçevesinde ve TDGF. tüzüğünün ikinci maddesinin öngördüğü biçim ve kalıplar içinde yapılmış, millî demokratik devrim savaşının birer parçalarıdır. Nitekim sanık Askerî Savcıya vermiş olduğu ifadesinde (...bu şekilde yapılan forumlar, mitingler, boykotlar ve eylemlerin tek hedefi Türkiye'de ilk önce işçi-köylü demokratik devrimini gerçekleştirmektir. İşçi-köylü iktidara hâkim ve söz sahibi olduktan sonra doğrudan doğruya sosyalist devrime geçebilmektir. Tükiye'de 1968 yılından bu yana yapılan rahatsızlıkların, uğraşmaların, didinmelerin hedefi ve gayesi budur..... TDGF. tüzüğünde üyelerin alınabilmesi için sosyalizmin bilimini eylem klavuzu kabul etmeleri gerekir. Tüzükte böyle yazılıdır. Fakat bu hemen hemen gerçekleşememiştir. Birçok arkadaşlar kendilerini yetiştirmişlerse de bir kısmı da hiç bir kitap okumamıştır. Bu bakımdan DEV-GENÇ üyelerinin yüzde yüz sosyalizmin bilimini eylem klavuzu kabul etmek şartıyla alınmaları mümkün olamamıştır. Bunun da açık manası şudur, sosyalizmin tahakkuku için bilimsel sosyalizmi girişeceği eylemlerde ve hareketlerde kendisine klavuz edinecektir. Bu yönde çalışacaktır. Ben kendim de sosyalizmin bilimini eylem klavuzu kabul etmişimdir. Tüzükteki millî demokratik devrimin anlamı işçilerin önderliğinde, işçi-köylü temel ittifakı olmak üzere zorla ve ihtilâlle devrimin yapılmasıdır. Ancak bu şekilde işçi-köylü birleşerek ittifak etmek suretiyle iktidara hâkim olduktan sonra burjuvaların elindeki sosyal hakları ve üretim araçlarını alarak işçi ve köylüye vermek bütün ülkede üretim araçlarının kollektif mülkiyetini temin etmek suretiyle sosyalist devrime varmaktır.....) diyerek durumu açıklıkla ortaya koymuştur.

Bütün verilerle sanığın fikir kulübü mensubu, Fen Fakültesi Devrimci Gençlik Derneğinin kurucusu ve nihayet İBYK. sekreteri olarak TDGF.'nin İzmir ve bölgesi teşkilâtının yöneticisi sıfatıyla Türkiye'de komünist düzenin kurulması ana gayesinde birinci aşamayı teşkil eden millî demokratik devrim savaşını vermekte olan, bu itibarla, Türkiye'de işçi sınıfının tahakkümünü, diğer sınıfların ortadan kaldırılmasını ve komünist bir devlet rejiminin kurulmasını gaye edinen bir cemiyet olduğu bölümünde açıklanan TDGF.'yi sevk ve idare ettiği, bu nedenle T. C. K.'nun 141/1 maddesi uyarınca cezalandırılması gerektiği kanaatına ulaşılmıştır.

223. HİKMET ÖZDEMİR:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın GEE.'deki bütün devrimci çalışmalara iştirak ettiğini, ideolojisi olan MDD. mücadelesinde amaca varabilmek maksadıyla DEV-GENÇ'in paralelinde faaliyette bulunduğunu, okuldaki milliyetçi öğrencilerin bilhassa Ali ÇAVDAR'ın dövülmesi olayına katıldığını, silahlı nöbet tuttuğunu, arkadaşları Celâl POLAT ve Öner YAĞCI ile birlikte El-Fetih'e giderken 24.4.1971 tarihinde Reyhanlı'da yakalandığını, DEV-GENÇ'in faal elemanı ve militanı olduğundan bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi mucibince tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/5-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanığın 13.1.1972 tarihinde polise verdiği ifadesinde:

Erzurum Eğitim Enstitüsünden naklen GEE. Türkçe bölümü son sınıfına geldiğini, okul devrimci gençlik derneği üyesi olduğunu, yönetim kurulunda görev almadığını, aynı zamanda DEV-GENÇ üyesi olduğunu, faal bir görevinin bulunmadığını, Ali KAPLAN, İbrahim SEVİMLİ, Rifat ÖZTÜRK, Celâl POLAT, Öner YAĞCI, Lâtif GÜVERCİN, Ali MERCAN ve Cevat KARA'yı tanıdığını, onlarla fikir yönünden anlaştığını, okul dışından Ertuğrul KÜRKÇÜ ve Sinan Kazım ÖZÜDOĞRU'yu tanıdığını, Nail KARAÇAM'ın cenaze törenine katıldığını, okulda tutulan nöbetlere iştirak ettiğini, gayelerinin gelecek yabancıları kontrol etmek olduğunu, iki arkadaşı ile birlikte 24.4.1971 tarihinde Reyhanlı'nın bir köyünde yakalandıklarını, Ankara'ya geldikten sonra imtihanlara girdiğini, 6 dersten ikmale kaldığını, bu arada Örfi İdarece arandığını ve T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi uyarınca yargılanacağını öğrendiğini, ancak psikolojik nedenlerle mahkeme gününe kadar herhangi bir yere müracaat etmeyi uygun bulmadığını, daha sonra değişik nüfus cüzdanı ile gezmenin daha doğru olacağı düşüncesi ile nüfus cüzdanını hemşerisi Hasan Basri'ye verdiğini, 12.1.1972 günü nüfus cüzdanını almak üzere gittiğinde yakalandığını beyan etmiştir.

Sanık Askerî Savcıya 21.1.1972 tarihinde verdiği ifadesinde:

1970 yılı öğretim dönemi başında GEE.'ne naklen geldiğini, devrimci gençlik derneğine üye olduğunu, yönetim kurulunda görev almadığını, Ocak ayına kadar okula devam etmediğini, Ocak 1971 tarihinden itibaren yatılı öğrenci olduğunu, okulun ana giriş kapısında, yemekhanede, yayın ve dernek odasında nöbet tutulduğunu, birkaç kerede kendisinin nöbet tuttuğunu, nöbet işlerini öğrenci derneğinin tanzim ettiğini, Ali ÇAVDAR'ın dövülmesi olayında bulunmadığını, 1971 yılı Nisan ayı ortalarında Celâl POLAT ve Öner YAĞCI ile birlikte eğitimlerini arttırmak, emperyalizme karşı savaşmak maksadıyla Filistin'e gitmeyi kararlaştırdıklarını, ancak 24.4.1971 tarihinde Reyhanlı'da yakalandıklarını, devrimci olduğunu, Türkiye'nin ekonomik, siyasal, kültürel ve askerî bakımlardan bağımsız olmadığına inandığını, Türkiye'yi emperyalizm, yerli işbirlikçi ve feodal mütegallibenin sömürdüğünü, her şeyden önce bunların tasfiyesi gerektiğini, bu sınıfların halkı sömürdüğünü, halkın soyulduğunu, sömürüldüğünü kitlelere gidip izah etmek ve onları bilinçlendirmek gerektiğini, bilinçlenen halkın üçlü ittifaka karşı mücadele edeceğini, sonunda ezilen halkın kendisini ezenleri

yeneceğini, devrimcilerinde gerektiğinde zor kullandığını, devrimin zor kullanılmadan gerçekleştirilemeyeceğini, ezilen sınıfların hâkim çevrelere karşı yaptıkları ve alt yapı ile üst yapının değiştirilmesi olayına, millî demokratik devrim dediklerini, MDD. gerçekleştirildikten sonraki safhayı o zamanki şartlar ve ekonomik durumun tayin edeceğini, şimdiden bir beyanda bulunmanın doğru olmadığını, yakalanmasından 8-9 gün evveline kadar arandığını bilmediğini, bu durumu bir tanıdığından duyduğunu mahkemelerin başlamasını beklediğini, bu sebeple nüfus cüzdanında tahrifat yapmak istediğini, muvaffak olamadığını, bu arada iki nüfus cüzdanı bulduğunu bunları bir paket yaparak akrabası Hasan Basri'nin evlerine bıraktığını, bu durumu Hasan Basri'nin bilmediğini, tahrifat yapması için nüfus kâğıdını Hasan Basriye vermediğini, arandığını, Hasan Basri'nin bilmediğini, keza evlerinde kaldığı diğer şahıslarında kendisinin arandığını bilmediklerini beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorguda:

27 Mayıs İhtilâlini ve onun ürünü olan 1961 Anayasasını ihlâl ettiği iddiasını şiddetle reddettiğini, Gazi Eğitim Enstitüsünde 2 ay okuduğu için bu okuldaki bütün olaylara katıldığına dair iddianın soyut ve asılsız oiduğunu, Ali ÇAVDAR'ı tanımadığı gibi kendisini dövmediğini, okulda silahlı nöbet tutulduğunu görmediğini, kendisininde tutmadığını, 24.4.1971 tarihinde Reyhanlı'da yakalanışı ile ilgili olan davanın Reyhanlı Sulh Mahkemesinde görülüp karara bağlandığını, Askerî Savcılık ifadesinin doğru olduğunu beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Sanık verdiği dilekçesinde, zaman bakımından savunmaların kısıtlandığını ileri sürerek savunma yapmayacağını beyan etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık Hikmet ÖZDEMİR'in 1970 öğrenim yılında GEE.'ne Erzurum Eğitim Enstitüsünden naklen geldiği; GEE. Devrimci Gençlik Derneğine üye olduğu; bu derneğin okul içindeki bütün devrimci çalışmalarına katıldığı; bucümleden olmak üzere okulun sağcı öğrenciler ve polisler tarafından bir baskına uğraması halinde hazırlıklı bulunmasını temin amacıyla ihdas edilen nöbetlerden sanığında giriş kapısında, yayın odasında, dernek odasında nöbet tuttuğu; bilimsel sosyalizmi eylem klavuzu kabul etmiş, millî demokratik devrim savaşını vermekte olan bir kişi bulunduğu; okul içinde bilimsel sosyalizmi kabul etmemiş bulunan öğrenciler üzerinde korku ve yılgınlık yaratmak üzere bu öğrencilerin dövülmesi ve sorguya çekilmesi olaylarından 8.3.1971 tarihinde Ali ÇAVDAR'ın sorguya çekilip dövülmesi olayına katıldığı; arkadaşı Celâl POLAT ve Öner YAĞCI ile birlikte El-Fetih teşkilâtına gidip eğitim görmek üzere anlaştıkları, bir kısmını İbrahim SEVİMLİ tarafından öğrenci derneği gelirlerinden, bir kısmını da GEE. öğrencilerinin bağışlarından temin ettikleri 2500 lira para ile güneyden sınırı geçmek üzere Reyhanlı'ya geldikleri, burada 24.4.1971 günü yakalandıkları; yakalandığında kendisine ait olan fakat tahrif edilmiş bulunan bir nüfus kâğıdının zuhur ettiği sanığın Ek. İd. G. 3K. 5D. 9 sırada mevcut polise verdiği ve aynı dosya 12 sırada mevcut Askerî Savcıya verdiği hazırlık ifadeleri ve askerî savcıya verdiği ifadesinin doğru olduğunu kabul eden huzurda vermiş olduğu DT. 3K. 243 sayfada mevcut sorgusu ve bu ifadelerinde yaptığı açık ikrar ve itirafları doğrulayan, tamamlayan ve soyutluktan kurtaran aynı olayda sanıklar Öner YAĞCI, Celâl POLAT, Sami ÜNVER, Halil YAPAĞLI ve diğer GEE. sanıklarının hazırlık ve son soruşturma ifadeleri; bunları destekleyen şahitlerden Yusuf AKBULUT, Ali ÇAVDAR, Cemali KOLAY ve diğer sanıkların hanelerinde yazılı şahitlerin hazırlık ve yeminli son soruşturma ifadeleri ile Ek. İd. G. 3K. 5D. içindeki bilcümle yazılı delillerin muvacehesinde kuşkudan uzak bir şekilde sübuta erdiği anlaşılmış bulunmaktadır.

Sanığın eylemlerinin neden tek kasıt altında işlenmiş ve fakat tek fiil olarak kabul edildiği, bu fiilinin hukukî niteliğinin niçin millî demokratik devrim savaşının bir parçası olduğu, millî demokratik devrimin anlam ve kapsamının ne olduğu, neden Türkiye'de komünizmi gerçekleştirme ve yerleştirme ana gayesinin birinci basamağını teşkil eylediği; GEE. Devrim-

ci Gençlik Derneğinin ve bütün devrimci gençlik derneklerinin neden T. C. K.'nun 141/1. maddesinde yazılı cemiyet niteliğinde olduğu gibi konularda önceki sanıkların hanelerinde yazılan ve keza gerekçenin teorik inceleme bölümünde anlatılan gerekçelerle sanığın T. C. K.'nun 141/5. maddesinde yazılı suçu işlediği ve anılan madde uyarınca cezalandırılmasının gerektiği yolunda tam bir kanaat hasıl olmuş bulunmaktadır.

224. SEDAT ÖZKOL:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın oda başkanı olarak yapmış olduğu faaliyetlerin, DEV-GENÇ ile ilgili olarak tanzim edilen iddianamede tafsilâtlı olarak izah edildiğini, sanığın ODTÜ. üniversitesinde Marksist-Leninist fikirlerin gelişmesi için gerekli zemin ve zamanı hazırladığını, seminerler tertip ettiğini, seminerlerinde dialektik materyalizmle ilgili konuları işlediğini, öğrencilerini bu konuda fikri yönden geliştirdiğini, kısaca komünizm propagandası yaptığını, DEV-GENÇ'in militan elemanları ile irtibat kurduğunu, bu elemanları maddî ve manevî yönden desteklediğini, oda seçimlerini S. B. F. salonlarında DEV-GENÇ Genel Başkanı Ertuğrul KÜRKÇÜ'nün baskısı altında yaptırdığını, yönetim kurulu üyelerinin sevk ve idaresinde hâkimiyet tesis ettiğini, üyeleri Marksist-Leninist yönde çalıştırdığını, bu yönde her üyeye ayrı ayrı görevler verdiğini, odanın dergisinde DEV-GENÇ'in sloğanlarının işlendiğini, bu arada Türkiye Halklarının bağımsızlığı sloğanına da yer verildiğini, çalışma ve faaliyet raporlarında yine malum ve muayyen olan sloğanların ele alındığını, TİP bilim kurulunda üye olarak bulunduğunu, TÖS ve diğer kuruluşların müşterek olarak hazırladıkları bildirileri imza ettiğini, bu kuruluşların toplantılarına katıldığını, 5 Mart 1971 günü ODTÜ.'de vuku bulan öğrenci ve güvenlik kuvvetleri arasındaki çatışmada görev aldığını, sözde aracılık rolü oynadığını, Marksist-Leninist fikirlerin propagandasını yaptığını, Marksist-Leninist bir düzeni savunduğunu, bu düzenin tahakkuku için kır ve şehir gerillası eylemlerine girişen silahlı gruplarla kasıt, maksat, vasıta, hedef ve netice birliği yönünden mutabakat halinde olduğunu, sanık ve ekibinin düzen değişikl'ği için gizli örgüt şeklinde çalıştığından bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 141/1, 142/1-5 nci maddeleri uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/1-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık Askerî Savcıya 1 Şubat 1972 tarihinde verdiği ifadesinde:

DEV-GENÇ teşkilâtı ile bir ilgi ve irtibatının bulunmadığını, hiç bir eylemine katılmadığını, kendilerine yardımcı olmadığını, odanın başkanlık seçimini, DEV-GENÇ'in baskısı altında yaptırmadığını, DEV-GENÇ mensuplarıyla ODTÜ.'de seminer yapmadığını, ODTÜ.'de öğrencileri ile bazı konuşmalarının olduğunu, ancak bunların ideolojik olmayıp öğrencilik meseleleri ile ilgili bulunduğunu, TİP'le bir ilgi ve irtibatının olmadığını, sadece bir bilim çalışmalarına davet edildiğini, gözlemci olarak bu çalışmada bulunduğunu, herhangi bir konuşma yapmadığını, 12 Mart Muhtırasından sonra bu muhtıranın desteklenmesi yönünde bir görüş birliğine varan bazı teşekküllerin toplanarak bir bildiri neşrettiklerini, daha doğrusu hazırlayıp komutanlara gönderdiklerini, basına da verdiklerini, DİSK'le hiç bir irtibatının bulunmadığını, Oda dergisinde Türkiye Halkları kelimesinin bir baskı hatası olarak konulduğunu, DEV-GENÇ'e kendisinin ne de odanın hiç bir maddî yardımda bulunmadığını, bildirilerin umumiyetle oda yönetim kurulunun tasvibi alınmak suretiyle neşredildiğini, seçim günü Ertuğrul KÜRKÇÜ'nün orada bulunduğunu zannetmediğini, oda seçimlerinin bu şahsın baskısı altında yapılmadığını, neşriyat olarak geri bırakılmış Türkiye ve emperyalizm Türkiye isimli iki kitabı ile Dialektik Materyalizm isimli bir konferans notunun bulunduğunu, yönetim kurulu üyelerinin DEV-GENÇ'in eylemlerine katıldığını veya desteklediğini zannetmediğini, böyle bir hususun varit olmadığını, gizli bir örgüt üyesi bulunmadığını, ODTÜ.'de do-

çentlik tezini hazırlama imkânını bulamadığından Haziran ayı sonunda İstanbul'a gittiğini, gittiği yerin adresini eşine dahi bildirmediğini, bu arada oda başkanlığından da ayrıldığını, arandığını, işitmediğini, saklanmadığını, evinde yapılan aramada herhangi bir kitap veya evrakın alınmadığını beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

25 daktilo sayfasından ibaret yazılı sorgusundaki hususların hepsini kabul ettiğini, iddiaların mesnetsiz olduğunu belirtmek için o şekilde tedbir kullandığını, yazılı sorgusunun 9 ncu sahifesine kadar olan kısmın da, inşaat mühendisleri odasının nasıl çalıştığını ve personel kanununun kabul edilişi sırasında teknik eleman olan inşaat mühendislerinin haklarının teminin zımnında nasıl çalıştığına dair geniş bilgilerin bulunduğunu, bu hususlarda kendisinden önce sorguları yapılan arkadaşlarının izahlarda bulunduğunu, iddianamede kendisine yapılan isnatların tümünü red ettiğini, inşaat mühendisleri odasının ve kendisinin DEV-GENÇ örgütüyle hiç bir ilgisinin bulunmadığını, odanın DEV-GENÇ örgütüne veya başka isim altındaki herhangi bir örgüte maddî yardım yapılmadığı hususunun Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı, Askerî Savcılığının hazırlık soruşturması sırasında Maliye Bakanlığı Hesap Uzmanlarından teşekkül ettirdiği bir bilirkişi kurulu raporu ile sabit olduğunu, inşaat mühendisleri odasının hiç bir zaman gizli örgüt gibi yöneltilmediğini ve yasa dışı hiç bir faaliyete yöneltilmediğini ve o yönde çalışmada bulunulmadığını, 12 Mart'ı müteakip yayınlamış oldukları bildiri sebebiyle Sayın Kuvvet Komutanları tarafından telgrafla tebrik edildiğini, inşaat mühendisleri odasının 17 nci genel kurul toplantısında DEV-GENÇ örgütünün açık veya gizli bir baskısının olmadığını, oda üyelerinin kimlik tespitinden ve imza karşılığında aldıkları belgelerin kontrolundan sonra kongre salonuna alındıklarını, şahsen DEV-GENÇ'e maddî ve manevî herhangi bir yardımda bulunmadığını, hiç bir yerde Marksist ve Leninist düzenin gerçekleştirilmesi konusunda seminer çalışması yapmadığını,

ODTÜ.'deki öğrencileri ile ideolojik meseleleri değil sadece meslekî konuları ve sorunları görüştüğünü, 5 Mart 1971 tarihinde üniversitede olmadığını, hasta olduğunu ancak olayların bitiminden, öğleden sonra okula geldiğini, okula girişinde birçok kontrollardan geçtiğini, okulda dekan yardımcısı olduğu için okula girebildiğini, yazmış olduğu yazılar hakkında şimdiye kadar herhangi bir takibat açılmadığını, herhangi bir sabıkasının da mevcut olmadığını, gizli bir örgütünde üyesi bulunmadığını, komünizm propagandası yapmadığını, bütün bu hiç bir delile dayanmayan gerçek dışı ve mesnetsiz iddiaları red ettiğini beyan etmiştir.

Sanık vekili Av. Uğur ALACAKAPTAN yazılı olarak sunduğu savunmada:

Müvekkili hakkındaki suçlamaların soyut, gerçek dışı ve dayanaktan yoksun bulunduğunu, bir kamu kuruluşu olan İMO (inşaat mühendisleri odası) ya bütün inşaat mühendislerinin kaydolmak zorunda olduklarını, kaydolmayanların meslekî faaliyette bulunmalarının kesinlikle yasak olduğunu, genel kurul toplantılarının yanında komisyon çalışmaları, bilimsel konferanslar, teknik kongreler ve bilimsel yayınlarla odanın temel görevlerini yerine getirmeye çalıştığını, İMO'nun gayelerinin askerî savcının ileri sürdüğü gaye ve amaçlara kıyasla çok daha kapsamlı ve geniş olduğunu, askerî savcının iddialarının aksine müvekkili ve arkadaşlarının yönetimde bulundukları dönemlerde âdeta insan üstü bir gayretle çalıştıklarını, İMO'nun resmi yayınları, faaliyetler çerçevesi içinde yapılan konuşma ve beyanların hiç birinde bilimsel sosyalizmle ilgili hiç bir unsurun bulunmadığını, 17 nci genel kurul toplantısının şehire en yakın ve en ucuz olması sebebiyle, S. B. F. salonunda yapıldığını, S. B. F. salonunda yapılan genel kurul ile DEV-GENÇ arasında hiç bir ilişkinin mevcut olmadığını, genel kurul toplantısına sadece üyelerin sıkı bir kontrola tabi tutularak alındıklarını, kayıt işlemleri veya kongre salonunda hiç bir üyeye baskı yapılmadığını, salonda Atatürk'ün resmi ve Türk Bayrağı dışında herhangi bir afiş veya resmin bulunmadığını, divan başkanlığı seçimini Ünal KARACAN'ın kazanması üzerine diğer aday taraftarlarının kendi arzuları ile salonu terkettiklerini, kongre divan başkanlığı adaylarının usulüne göre saptandığını ve seçimlerin de usule uygun biçimde yapıldığını, İMO hesaplarını tetkik eden üç kişilik bilirkişi kurulunun tanzim ettiği rapordan oda hesaplarında gayri kanunî bir harcama yapılmadığı ve

DEV-GENÇ'e yardım edilmediğinin anlaşıldığını, 16 ncı dönem çalışma raporunun hiç bir bölümünde bilimsel sosyalizmin savunmasının yapılmadığını, genel kurul toplantılarında yapılacak konuşmalardan ancak konuşmayı yapanın sorumlu tutulabileceğini, kongre divan başkanlığı seçimleri tamamlandıktan sonra kongre yönetimi ile yönetim kurulu arasında hiç bir ilişkinin kalmayacağını, açış konuşmasını ve çalışma raporu ile ilgili teknik açıklamalar yapan müvekkilinin proleterya diktatörlüğünü savunmadığını, dosyada mevcut bildirilerden sadece bir tanesine İMO'nun katıldığını, bu bildirinin de o zamanki Genelkurmay Başkanı ile Kuvvet Komutanlarına gönderildiğini, gerek bu bildiride gerekse başbakanlığa sunulan muhtırada suç unsuru bulunmadığını, muhtıraya DEV-GENÇ örgütünün katılmadığını, diğer bildirilerle odanın hiç bir ilgisinin olmadığını, şayet bu bildiri ile bir suç işlenmişse basın kanununun öngördüğü müddet zarfında kamu davası açılması gerektiğini, oda yönetim kurulu üyelerinin seçim yoluyla ve en fazla oy alan üyeler arasından teker teker seçildiklerini, bu durumda yapılan seçimlerden önce seçilen şahıslar arasında irade, amaç ve kasıt birliğinin mevcut olduğunun ileri sürülemeyeceğini, odanın yayın organında bir üyenin imzası ile çıkan bir yazıdan dolayı diğer yönetim kurulu üyelerinin sorumlu tutulamayacaklarını, odanın hiç bir yayının da DEV-GENÇ'e ait sloğanların yer almadığını, "Türkiye Halkları" sloğanının bir defa dizgi hatası olarak basıldığını ve hemen bir sonraki sayıda bu hatanın derhal düzeltildiğini, her dönemle ilgili olarak yayınlanan çalışma raporlarında "Sorunlara Genel Bakış" başlığı altında bir bölümün bulunduğunu, şayet bu bölümde suç teşkil eden bir konu varsa bununla ilgili olarak raporun yayınlanmasından itibaren altı ay içinde kamu davasının açılması gerektiğini, askerî savcının devrimci gençlik deyiminden sadece DEV-GENÇ'i anladığını, "Eylem için birlik" cümlesinde yer alan eylem kelimesini de yasa dışı bir davranış olarak tanımlamak çabası içinde bulunduğunu, müvekkilinin yayınlanmış makale ve kitaplarının bilimsel verilere ve sayısal gerçeklere dayanan çalışmalarının sonuçları olduğunu, geri bırakılmış, Türkiye adlı kitabının Amerika'da yüksek ihtisas çalışmaları yaparken hazırladığı bir bilimsel tezdeki bulguların Türkiye'ye uygulanmasından ibaret olduğunu, bu kitabın 1969 yılında yayınlandığını, müvekkilinin ise 1970 yılı Şubat ayı sonunda İMO yönetim kuruluna seçildiğini, bu kitapta bütün iktidarların yobaz olduğu şeklindeki bir görüşe yer verilmediğini, müvekkiline göre ilerici olmak için Marksist-Leninist olmanın şart olduğu yolundaki iddianın gerçeklerle çeliştiğini, müvekkilinin ODTÜ.'de öğretim üyesi ve yönetici olarak görev yaptığı dönemde tek bir forum ve öğrenci toplantısına katılmadığını, buralarda konuşma yapmadığını, Sedat ÖZKOL'un ODTÜ.'de "Diyalektik ve Mühendislik" konulu bir konferans verdiğini, bunun gizli bir seminer ve bir bilinçlendirme toplantısı olmadığını, bütün öğrenci ve öğretim üyelerine açık, izinli ve bilimsel bir konferans olduğunu, bu konferans ile İMO arasında hiç bir ilişki bulunmadığını, konferans sırasında ve konferanstan sonra yazılı bir metin veya teksirin dağıtılmadığını, ekonomi, sosyal ve politik konular üzerinde durulmadığını, bu konulardan örnekler verilmediğini, şahit ifadelerinin de bunu ispatladığını, dosyada bulunan teksir metni ile konferansın farklı muhtevalara sahip olduklarını, konferansta söylenenlerin takip edenlerce genişletildiği ve sonra da çoğaltıldığının anlaşıldığını, bu metinle müvekkilinin ilgisi bulunmadığını, müvekkilinin her olayın içersinde bulunduğunu ileri süren askerî savcının bu olayların hangileri olduğunu açıklamadığını, bilimde ideolojinin olmadığını, ideolojinin değerlendirmenin konusu olduğunu, tezi olan bir eser, tezin ispatı için diyalektik metodu uygulayarak bazı bilimsel sonuçlara varırsa, bu eylemin, siyasî ideolojik propaganda olarak nitelemenin mümkün olmadığını, her bilimsel eserin bir yönünün olması gerektiğini, totaliter rejimler hariç, demokratik hukuk devleti rejimlerinde bilim adamının belli bir teze sahip olmaya zorlanamayacağını, dolayısiyle, T. C. K.'nun 142/1 nci maddesinin bilimsel eserlere uygulanamayacağını, bilim eseri düzeyinde propaganda olmayacağını, müvekkilinin ODTÜ.'deki olaylara karışmadığı gibi olayların meydana gelmesini önleyebilmek için çaba gösteren bir kişi olduğunu, mevzuata aykırı hiç bir faaliyetinin bulunmadığını, ODT. yurtlarının aranması sırasında bir olay çıkmaması ve öğrencilerin ateşi kesmesi için yurtlar civarında gayret gösterdiğini, tutum ve davranışları ile sorumlu ve dikkatli bir öğretim üyesi ve yönetici olduğunu ortaya koyduğunu, müvekkilinin İMO yönetim kurulu başkanlığına

bir tertip ve darbe sonucu değil üye mühendislerin serbest oyları ile geldiğini, müvekkilinin yönetim kurulu üyeliğine demokratik yoldan seçilerek geldiğini, odanın gayri meşru hiç bir faaliyetinin olmadığını, isnat edilen suçun unsurları bulunmadığından hakkında beraat kararı verilmesini talep etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık SEDAT ÖZKOL'un Marksist-Leninist düşünceyi benimsemiş bir kimse olduğu; bu düşüncenin Türkiye'de yaygınlaşması, taraftarlarının çoğalması ve neticeden Türkiye'de komünizmin gerçekleşmesi ve komünist bir devlet rejimi ile komünist bir toplum düzeninin kurulması yolundaki fikirlerini yayınlamış bulunduğu (geri bırakılmış Türkiye) ile (emperyalizm tekelci kapital ve Türkiye) isimli kitaplarında etraflı şekilde açıkladığı; amaca ulaşmak üzere, Türkiye'deki devrimci mücadelenin kimler arasında ve hangi boyutlar içinde verilmesi lâzım geldiği hususlarını belirttiği; nitekim ANT yayınları arasında çıkan "Emperyalizm, Tekelci Kapital ve Türkiye" isimli kitabının 1 nci sayfasında (ülkemizdeki devrimci mücadele, kaçınılmaz evrimi içerisinde kesin bir dönüm noktasına gelmiş bulunuyor. Emperyalizmle işbirlikçilerine karşı günden güne gelişen ve güçlenen savaş sahte devrimcilerin maskelerini teker teker indirerek modern revizyonizmin sadık bendelerini tüm kaypaklıkları, tüm korkaklıkları, tüm iktidarsızlıkları ile kitleler önünde teşhir etmiş, kimlerin Türkiye halklarının kurtuluşu için hayatlarını vermeye hazır proleter devrimciler, kimlerin fetişizm ve kendi kendini tatmin bataklığında debelenen laf ebeleri ve kimlerin emperyalizmle uzlaşmayı kabullenen teslimiyetçiler olduğunu açıkça ortaya koymuştur. Türkiye'nin ancak halk savaşı yolu ile Amerika ve Dünya emperyalizminin boyunduruğundan kurtarabileceğine Türkiye ve Orta Doğu halklarının devrimci mücadelesinin bir bütün oluşturduğuna inanmış proleter devrimciler temel sınıfsal ittifakları reddederek parlamenter mücadele dışındaki tüm mücadele biçimlerini anarşizm diye niteleyen sahte devrimciler, düzmece sosyalistler arasındaki uzlaşmaz çelişki bütün ayrıntıları ile su yüzüne çıkmış bulunuyor.....) diyerek iktidarın proleterya eline geçmesi için proleter devrimcilerin Hürriyetçi Demokratik düzen içinde parlamenter yolda mücadele ile bir neticeye ulaşılamayacağını proleter devrimcilerin mücadelesinin parlamento dışında her türlü usul ve yollara başvurularak yapılabileceği, bütün hedefin kısa zamanda Türkiye'deki emperyalizmin feodal kalıntıların ve emperyalizmin işbirlikçilerin temizlenmesi ile işçi sınıfı iktidarının kurulması olduğunu, bu amaçla da savaşı tüm sahte devrimcilere, teslimiyetçilere ve revizyonistlere karşı da verilmesi gerektiğini ve verilmekte olduğunu ifade eylemektedir. Sanık sözü geçen kitabında verilen savaşın ikinci bir Millî Kurtuluş Savaşı olduğunu, bu savaşta hedefin işçi sınıfı partisinin önderliğindeki devrimci işçi-köylü iktidarını gerçekleştirmek olduğunu belirtmektedir. Sanık Anayasa Mahkemesi tarafından kapatılmış olan ve yöneticileri T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 1 nci fıkrasında öngörülen cemiyet niteliğindeki TİP'i sevk ve idare ettikleri için mahkûm olan işbu partinin sosyalist çizgisini beğenmemekte ve Türkiye'de proleteryanın öz örgütünün bulunmadığını ifade eylemektedir. Bu konudan olmak üzere 111 nci sayfada (TİP.'in gerek devrimci mücadeleden kopması ile gençler bütün enerjilerini parti dışı mücadelelerde kullanmaya başlamışlardır. Fakat şimdi bu gençlere, militanlara düşen görev parti dışı eylemlerin kendilerine verdiği devrimci bilinç ve disiplinli partiye dönmek ve küçük burjuva sosyalizmine karşı ağırlıklarını koymaktır. Küçük burjuva sosyalizmine son verme mücadelesi en az sokaktaki mücadeleler kadar önemlidir) demektedir. Sanık bilimsel sosyalizmin ilkelerine uygun olarak Türkiye'de bir ulusun mevcudiyetini değil halkların mevcudiyetini kabul etmekte ve anılan kitabın 112 nci sayfasında (halklar sorununa bilimsel sosyalist açıdan yaklaşarak Türkiye halkları arasındaki bağları güçlendirmek) demekte ve gene (Türkiye halklarının, Türkiye devrimcilerinin daha fazla beklemeye zerre kadar tahammülleri yoktur. Kaybedilecek tek bir an kalmamıştır. Bugün Türkiye'de işçi sınıfı partisi bulunmadığına göre temel görevimiz bu partiyi oluşturmaktır. İşçi sınıf partinin önderliği gerçekleştirilmeden devrimci güçlerin bir cephe halinde sürekli ve başarılı mücadele edebilmeleri olanağı yoktur. Bu görevde başarılı olabilmenin tek yolu ise devrimci şiddeti bir kollektif taktik unsuru şeklinde kullanmak değil revizyonistler ve hurufiler dışındaki tüm proleter sosyalistleri Türkiye'nin ancak halk

savaşı yolu ile emperyalizmin ve işbirlikçi burjuvazinin boyunduruğundan kurtarılabileceğine inanmış bütün devrimcileri bilimsel sosyalizmin temel ilkeleri ve önümüzdeki somut hedefler etrafında toplayabilmek, birleştirebilmektir. Bu temel görev şimdiye kadar ki dalgalanmalarına ve belirli tutarsızlıklarına rağmen Türkiye halklarının kurtuluşu için hayatlarını vermeye hazır olduklarını belgelemiş gerçek proleter sosyalistlere düşüyor. Laf ebeliğini, bilgiçlik taslamayı, kelime ve sloğan fetişizmini bir kenara itip eskisinden çok daha güçlü çok daha bilinçli çok daha etkin bir mücadele vermenin zamanı kesinlikle gelmiştir. Çünkü Türkiye'de emperyalizme ve işbirlikçi burjuvaziye karşı devrimci mücadele vermenin objektif bütün koşulları mevcuttur. Kısır tartışmalar ve küçük burjuva inatçılıkları yüzünden bu koşulları değerlendirmeyip Türkiye ve Dünya halklarına karşı devrimci görevlerini yerine getirmeyenler devrimci işçi-köylü iktidarını da objektif olarak geçiktiriyorlar. Tarihin ve gelecek kuşakların, devrimi objektif olarak geçiktirmekle devrime ihanet arasındaki farkı bir kelime farkı olarak niteleyeceklerini de görmezlikten gelemeyiz) demektedir. Sanık, kitabından alınan şu pasajda, gerekçenin teorik inceleme bölümünde ayrıntılı şekilde açıklandığı üzere Marksist-Leninist düşüncenin öngördüğü kesintisiz devrim anlayışı içinde Türkiye'de proleterya ihtilâlinin yapılabilmesi ve işçi sınıfı iktidarının kurulabilmesi için gerekli olan objektif ve subjektif ihtilâl şartlarının mevcut olduğunu ancak sonuçsuz sürtüşmeler ve çekişmeler yapıldığını, bunların bir kenara bırakılarak disiplinli bir parti örgütünün kurulması lâzım geldiğini, bu suretle merkeziyetçi bir zihniyet ve yönetim içinde biran önce devrimci işçi-köylü ittifakı ile iktidarın ele geçirilmesini önermekte ve ileri sürmektedir.

Sanık Sedat ÖZKOL geri bırakılmış Türkiye adlı kitabında da hemen aynı temaları işlemekte ve bilimsel sosyalizmi eylem klavuzu ve kendisine hayat düsturu kabul ettiğini, bu amaçla ilk hedef olarak proleterya diktatoryasının kurulması lâzım geldiğine inandığını ifade eylemektedir.

Savunmalarının hilâfına salt bilimsel araştırma niteliğinde olmadığı anlaşılan bu kitapları ile sanığın bilimsel sosyalizmin yani komünizmin, Türkiye'de gerçekleştirilmesi için halen sürdürülmekte olan millî demokratik devrim savaşının bir an önce amacına ulaştırılması, proleterya diktatoryasının kurulması ve sosyalist toplum düzenine geçilmesi yolunda sadece inançlarını ve düşüncelerini yaymak ve telkin etmekle kalmamış öğretim üyesi bulunduğu ODTÜ.'de devrimci öncü kadroları teşkil edecek üniversite gençliğini yetiştirme gayretlerine ve çalışmalarına da girişmiştir. Bu cümleden olmak üzere sosyalist fikir kulübünün sevk ve idaresi konusunda yöneticilere, her zaman onlarla beraber olarak, telkinlerde bulunarak yol göstermiş istikamet vermiştir. İnşaat mühendisliği bölümünde konferanslar düzenlemiş, gençliğe bilimsel sosyalizmin metodu olan diyalektik metodu öğretmek amacı ile verdiği konferansını broşür halinde bastırıp öğrencilerin ellerinde her an başvurabilecekleri bir kaynak haline gelmesine çalışılmıştır. Üniversite dışında olmakla beraber sanık aynı zamanda inşaat mühendisleri odası başkanlığını eline geçirerek mesleki gelişimi ve meslektaşlarının ihtiyaçlarını karşılamak üzere kurulmuş olan bu kuruluşu da bilimsel sosyalizmin gerçekleşmesi yolunda çalışan bir kuruluş haline getirmek istemiş bu amaçla oda seçimlerini SBF. konferans salonunda ve TDGF.'nin militanlarının tehditleri, kontrolleri ve gösterileri arasında yapmıştır.

Sanığın bütün bu fiilleri askeri savcıya verdiği ve İnş. Müh. 1K. 156 sırada mevcut hazırlık ifadesi, huzurda verdiği ve DT. 3K. 309. sayfa ve 394-418 sıralar arasındaki yazılı son soruşturma ifadesi, şahitlerden Arif ONAT'ın İnş. Müh. 1K. 359 sıradaki hazırlık, Tal. 3K. 216-223 sıradaki son soruşturma ifadeleri, şahit Gani TÜRKBERK'in İnş. Müh. 1K. 361. sıradaki hazırlık ve DT. 5K. 902 sıradaki yeminli son soruşturma ifadeleri, şahit İrfan KARAOĞLU'nun İnş. Müh. 1K. 364 sıradaki hazırlık ve DT. 5K. 896 sıradaki yeminli son soruşturma ifadeleri, şahit Faruk ÇETİZ'in İnş. Müh. 1K. 412 sıradaki hazırlık ve Tal. 2K. 590-592 sıradaki yeminli son soruşturma ifadeleri, şahit Erdal ÜNLÜ'nün İnş. Müh. 1K. 145 sıradaki hazırlık ve DT. 4K. 701 sıradaki yeminli son soruşturma ifadeleri, şahit Tacettin ATAMAN'ın İnş. Müh. 1K. 150 sıradaki hazırlıktaki ifadesi, şahit Mehmet KICIMAN'ın O. D. T. Ü. 8K. 5D. 584 sıradaki hazırlık ve DT. 4K. 343 sıradaki yeminli son soruşturma ifadeleri,

şahit Ertan ACAROĞLU'nun ODTÜ. 4K. 4D. 119 sıradaki hazırlık ve DT. 4K. 488 sıradaki yeminli son soruşturma ifadeleri, şahit Sadık KAKAÇ'ın ODTÜ. 8K. 5D. 586 sıradaki hazırlık ve DT. 4K. 3389 sıradaki yeminli son soruşturma ifadesi, şahit İskender ODABAŞIOĞLU'nun ODTÜ. 7K. 3D. 351 sıradaki hazırlık ve DT. 4K. 329 sıradaki yeminli son soruşturma ifadesi, şahit İsmet SEVİNÇ'in As. Savcılık Tev. Tah. klasörü 323 sıradaki hazırlık ve DT. 6K. 1376 sıradaki yeminli son soruşturma ifadeleri ve yazılı delillerden İnş. Müh. 1K. 445 sıradaki sanık Sedat ÖZKOL'a ait özel dosyada mevcut sanığın el yazısı ile yazılmış devrimci mücadelenin temel hedefleri başlıklı yazı "emperyalizm, tekelci kapital ve Türkiye" isimli kitabın müsvetteleri, "basit örnekleri ile diyalektik materyalizm" isimli broşür ve O. D. T. Ü. 2/1K. 1 sırada mevcut sarı zarf içinde anılan kitapları ile kuşkudan uzak bir şekilde sübuta ermiş bulunmaktadır.

Türkiye'de komünist devlet rejiminin ve komünist toplum düzeninin kurulup gerçekleştirilip yerleştirilmesi ana gayesine giden yolda ilk aşamayı teşkil eden ve sosyalist devrim aşamasının zeminini, objektif ve subjektif şartlarını hazırlayacak olan milli demokratik devrim stratejisi ve mücadelesini benimsemiş olan sanığın bu düşüncelerinin uygulamasını yapmak ve milli demokratik devrim mücadelesini vermek için kurulmuş bulunan ODTÜ. Sosyalist Fikir Kulübünün çalışmalarına yol göstermek ve bizzat eğitim çalışmalarına iştirak etmek şeklinde değerlendirilmiş bu nedenle de sanığın T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 1 nci fıkrası uyarınca cezalandırılmasının gerektiği inancına varılmıştır.

225. KÂZIM BUDAK:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın GEE.'de talebe iken devrimci çalışmalara iştirak ettiğini, Rifat ÖZTÜRK'ün başkanlığındaki dernekte köycülük kolu başkanlığı görevini ifa ettiğini, bu sebeple Rifat ÖZTÜRK zamanında çıkarılmış bulunan bildirilerden sorumlu bulunduğunu, okuldaki silahlı nöbet tutma olaylarına katıldığını, Burhan AYTAÇ, Nail KOCABAY, Hasan Hüseyin YOLLU, Mustafa ARI, muavinler odasına sığınan Adnan Adıvar ÜNAL ve 4 arkadaşının, Cemali KOLAY'ın ve Lami ORUÇ'un dövülme ve sorguya çekilme hadiselerine bilfiil karıştığını, faaliyetlerini DEV-GENÇ'in faaliyetleri paralelinde yürüttüğünü, GEE.'de DEV-GENÇ'in faal eleman ve militanlarından olup fiilleri ile DEV-GENÇ Merkez Yürütme Kurulu üyelerinin suçlarına feri şerik sıfatıyla katıldığından bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 146/3, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/5-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık Askeri Savcıya verdiği 1.3.1972 tarihinde ifadesinde:

1968-1969 ders döneminde GEE. Türkçe bölümüne kaydolduğunu, 1970-1971 döneminde mezun olduğunu, köy öğretmenliğinden gelmesi ve yaşının ilerlemiş olması sebebiyle okula ısınamadığını, bu sebeple öğrenci hareketleri ve öğrenci birliği işlerine katılmadığını, okulda nöbet tutulduğunu görmediğini, bizzat tutmadığını, sadece öğrenci lokalinde 23.9.1970 tarihinde vuku bulan silahlı çatışma olayından sonra talebelerin bir forum yaparak okulda silah kullanan öğrencilerin okula alınmaması hususunda bir karar aldıklarını, öğrenci derneğinin elinde bulunan anons cihazından tüm öğrencilerin sorunları ile ilgili anonsların yapıldığını, devrimci sloğan ve bildirilerin okunduğunu bilmediğini, devrimci grubun karşısındaki talebelerin okulda dövüldüklerini duymadığını, görmediğini, DEV-GENÇ'in ve devrimci gençlik derneğinin görüşlerinin ne yolda olduğunu bilmediğini, okulda nöbete girmediğini, tutmadığını, Rifat ÖZTÜRK'ün listesi ile öğrenci derneği seçimlerine katıldığını, kendisininde bulunduğu listenin seçimi kazandığını, kendisini köycülük kolu başkanlığına getirdiklerini, ancak cemiyet işleri ile uğraşmak istemediğinden müteakip günlerde istifa ederek öğrenci derneğinden ayrıldığını, GAZİLİ ARKADAŞ isimli bildiriden haberinin bulunmadığını,

bildiri neşretme yetkisinin mevcut olmadığını, 23.12.1970 tarihinde yapılan seçimlerde bütün öğrencileri temsilen seçim kurulu başkanlığını, yaptığını sandığını, DEV-GENÇ adayı olarak gösterildiğinden haberinin bulunmadığını, tanık Haydar Ali DİRİÖZ'e Kürdüm kürt haklarını savunurum şeklinde bir beyanda bulunmadığını, hiç bir dövme olayına iştirak etmediğini beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesini ihlâl eden hiç bir eylem ve davranışının olmadığını, bilâkis Anayasaya her zaman saygılı olduğunu, GEE.'ne 1968-1969 yılında girdiğini, ilk yıl hiç bir öğrenci çalışmasında bulunmadığını, okulda ideolojik çalışmalar yapılmadığını, kendisininde bu tip çalışmalara katılmadığını, 1969-1970 yılında Rifat ÖZTÜRK'ün başkanlığındaki öğrenci derneğinde köycülük kolu başkanlığına seçildiğini, bir müddet çalıştıktan sonra derslerine sekte vereceği endişesi ile kol başkanlığından ayrıldığını, başkanlığı esnasında hiç bir ideolojik faaliyet gösterilmediğini, sadece Ovacık köyüne gidişin kendisi zamanında vuku bulduğunu, bu gezininde ideolojik bir maksat taşımadığını, gezinin bir piknik mahiyeti taşıdığını, derneğin aklanmasına yakın bir günde kendisinden sonra kol başkanlığına getirilen Vahdet KADIOĞLU'nun elinde bir raporla yanına geldiğini, gözle görülür bir çalışma yapamayan köycülük kolunun faaliyetleri ile ilgili olarak zevahiri kurtarmak bakımından hayalî bir rapor hazırladığını, söylediğini, raporda yurt dahilinde yapılmış miting ve yürüyüşlerin yer aldığını, sorumluluğu üzerine alamayacağını belirterek raporu okumaması için Vahdet'i ikna ettiğini, nitekim Vahdet KADIOĞLU'nun mezkur raporu öğrenciler huzurunda okumadığını, kendi ismini taşımayan bir bildirinin şahsını bağlamayacağını, yayınlanması için yönetim kurulunca karar alınıp yayınlanmış bildirilerin sorumluluğunu paylaşacağını, dosyadaki bildirilerin ne zaman ve kim tarafından yayınlandığının bilinemediğini, okulda karşı grup öğrencilerin okula alınmaması gerekçesiyle nöbet tutulmadığını, 23 Eylül ve Rifat ÖZTÜRK'ün kaçırılma olaylarına iştirak eden 4 öğrencinin okula alınmaması için öğrenci forumunda karar alındığını, duymuş olduğunu, zaten olaya karışan Yavuz KAPANOĞLU, Adnan Adıvar ÜNAL, Mehmet GÜNDÜZ ve Cumali KOLAY'ın polis yakalar korkusuyla okula gelmediklerini, okulda silahlı nöbet tutulmadığını, idarenin izni ile ve geleneksel olarak yayın odası, yemekhane, öğrenci derneği ve ana kapı girişinde silahsız nöbet tutulduğunu, hiç bir öğrencinin dövülmesi olayına karışmadığını, bunların iftira olduğunu, içlerinden çoğunu tanımadığını, DEV-GENÇ'in üyesi bulunmadığını, DEV-GENÇ paralelinde eylem göstermediğini, Askerî Savcılık ifadesinin doğru olduğunu, Halim POLAT isimli öğrenciyi derneğe indirerek 22 saat müddetle hürriyetinden mahrum bırakmadığını, Rifat ÖZTÜRK'ün kaçırıldığı gün yatakhanede yattıklarını, gecenin geç saatinde gürültü üzerine bütün yatakhanenin uyandığını, aşağıya indiklerini, müdür yardımcısı odasında Adnan Adıvar ÜNAL, Mehmet GÜNDÜZ, Ahmet CEBECİ, Çoşkun KARAKAYA ve Mehmet KILIÇ'ın bulunduklarını, odada ayrıca müdür yardımcısı Mehmet ÖZTECİR'inde bulunduğunu, kendisi olay yerine geldikten birkaç dakika sonra okul müdürü Rahmi İDER'inde oraya geldiğini, müdürün yanında bu şahısların dövülmesinin söz konusu olamayacağını, odada bulunan 5 kişinin hastahaneye gidip gitmediklerini bilmediğini, belki aralarında bir kavga dövüş vuku bulmuş olabileceğini, muhtemelen kendilerini haklı göstermek maksadiyle hastaneye gitmiş olabileceklerini, bu hadise sebebiyle okul disiplin kuruluna verilen öğrenciler arasında olmadığını, isminin sonradan Haydar DİRİÖZ tarafından Askerî Savcılığa bildirildiğini, Haydar DİRİÖZ'le aralarında önceden geçmiş bir hadisenin mevcut olmadığını, Muzaffer GÜRSES'in yerine gelen Haydar DİRİÖZ'ün dersine arkadaşları gibi girmediğini, belki bu yüzden ismini aklına takmış olabileceğini beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

G.E.E.'de öğrenciliği süresince hiç bir ideolojik çalışma ve eyleminin olmadığını, hiç bir derneğin üyesi bulunmadığını, DEV-GENÇ'in üyesi olmakla suçlandığını, yasal bir örgüt olan bu derneğe üye olmanın suç sayılamayacağını, kaldı ki, DEV-GENÇ'in üyesi bile olmadığını, sadece öğrenci derneğinin üyesi olduğunu, bu derneğin öğrencilerin ihtiyaç ve sorunları ile ilgilendiğini, 1969-1970 öğretim yılında öğrenci derneği yönetim kuruluna seçildiğini, Rifat

ÖZTÜRK'ün başkanlığındaki yönetim kurulunda köycülük kolu başkanlığını yaptığını, çalışmaları esnasında Ovacık köyü ilkokuluna gidildiğini, bunun ideolojik bir amaç taşımayıp piknik mahiyetinde bir gezi olduğunu, bunun dışında başka bir çalışma yapmadıklarını, zaten kısa bir süre sonra bu görevden ayrıldığını, altında isminin bulunmadığı bildirilerin kendisine ait olmadığını, bunlardan mesuliyet kabul etmediğini, ancak yayınlanması için yönetim kurulunca karar alınarak yayınlanmış bildiriler varsa bunların sorumluluğunu paylaşacağını, bu şekilde yayınlanmış bildirinin de bulunmadığını, seçim öncesi bir bildiri hazırlandığından haberinin olmadığını, karşı grup öğrencilerinin okula alınmaları, dövülmeleri iddialarının gerçek olmadığını, okulda idarenin haberi olmak şartıyla silahsız nöbet tutulduğunu, karşı gruptan öğrencileri sorguya çekmediğini, bunların Ülkü Ocağına kayıtlı olduklarını, şahitliklerinin geçerli sayılamayacağını, Hasan HÜSEYİN YOLLU ve Mustafa ARI'nın dövülmesi olaylarına karışmadığını, bu hadiselerle ilgili olarak ifade veren tanıkların beyanları arasında tenakuzlar bulunduğunu, 5 Mart 1971 günü Ülkü Ocağı mensubu Halim POLAT'ı da dövmediğini, öğretmen Haydar DİRİÖZ'ün kendisi ile ilgili iddialarını reddettiğini, hakkettiği halde geçerli not vermediğinden evvelce aralarında bir münakaşa geçmiş bulunduğunu, isnat edilen bütün iddiaları reddederek beraatine karar verilmesini istemiştir.

Sanık vekili Av. Nevzat HELVACI yazılı olarak yaptığı savunmada:

Esas hakkındaki mütalâa ile müvekkilinin T. C. K.'nun 141/5-6 maddeleri uyarınca cezalandırılmasının istendiğini, burada üzerinde durulması gereken konunun müvekkili ve arkadaşları tarafından kurulmuş veya bunların üye olduğu 141 nci madde kapsamında bir cemiyetin bulunup bulunmadığı olduğunu, bu maddede yazılı cemiyetin iki veya daha ziyade kimselerin aynı amaç etrafında birleşmeleriyle vücut bulduğunu, bu maddedeki cemiyet kurma fiilinde önemli noktalardan birinin taraflarda aynı gayeye müteveccih olan irade birliğinin mevcut olması keyfiyeti olduğunu, iki veya daha ziyade kimsenin bir araya geldiğinin, tespitinin yeterli sayılamayacağını, bunların aynı amaç etrafında toplandıklarının ve amaçlarının da 1 nci fıkrada gösterilen amaca uygun olduğunun tespiti gerektiğini, 141 nci maddenin belli bir amacın gerçekleştirilmesi için asgarî bir teşkilâtlanmayı cezalandırdığını, esas hakkındaki mütalâada yapılan değerlendirmeye nazaran G. E. E. Öğrenci Derneği ve devrimci gençlik derneğinin 141 nci maddeyi ihlâl eden birer teşkilâtlanma olarak kabul edildiğini, hatta sanıkların kurdukları cemiyetin gizli bir cemiyet olarak ileri sürüldüğünü, öğrenci derneği ve devrimci gençlik derneğinin legal olarak kurulduklarını, hatta öğrenci derneğinin okulun kuruluşundan beri faaliyet gösterdiğini, gizli bir cemiyetin beyanname verilerek kurulmasının söz konusu olamayacağını, dernek tüzüğünde derneğin amacının kanunen gösterilmesi mecburiyetinin bulunduğunu, amaçları kanunlara aykırı olan kuruluşların feshi için görevli mahkemeler önünde dava açma imkânının mevcut olduğunu, halbuki bu iki dernek hakkında bu neviden bir davanın açılmadığını, yönetimde bulunan kişilerin kusurlu davranışlarının genel kurul iradesi sayılamayacağını ve derneğin amacını değiştirdiklerinin kabul edilemeyeceğini, yöneticilerin işledikleri ileri sürülen fiiller derneğin amacı içinde değilse veya genel kurul kararlarını uygulama suretiyle işlenmemişse derneğin suçlanmasının mümkün bulunmadığını, her iki derneğe de gizlilik atfedilemeyeceğini, dosyadaki delillerin müvekkilinin öğrenci derneği dışında illegal başka bir kuruluşun üyesi olmadığını ve zaten böyle bir kuruluşun bulunmadığını görterdiğini, bütün talebelerin öğrenci derneğine üye olmak zorunda olduklarını, dernek üyesi bulunan bütün öğrenciler hakkında dava açılmamasının bu derneğin 141 nci maddenin yasakladığı bir kuruluş olmadığını gösterdiğini, 141 nci maddede açıklanan bir cemiyet kurma konusunda karşılıklı olarak açıklanmış birbirine uygun iradelerin bulunup bulunmadığının araştırılması icap ettiğini, müvekkilinin bu konuda açıklanmış iradesini gösterir hiç bir delilin dosyada mevcut olmadığını, illegal olan bir dernek için irade mutabakatının legal bir kuruluşun üyeliği ile saptanamayacağını, birden fazla sanıklı suçlarda iştirak halinin tespiti için, fiilin işlenmesinden önce sanıklar arasında aynı fiilin ikaı için anlaşmış olma şartının bulunması gerektiğini, okulda vuku bulan bazı olaylardan önce sanıkların tamamının bu suçu işlemek üzere anlaştıklarının iddia edilemeyeceğini, okuldan ilişiğini kesen bir öğrencinin üyeliğinin de sona erdiğini, halbuki 141 nci madde kapsamındaki bir cemiyeti kuranların üyelik sürelerinin öğrenim süreleri ile sınırlanamayacağını, vuku

bulduğu ileri sürülen fiillerin bir örgüt faaliyeti olarak telâkki edilebilmek için, ya karar organınca alınmış bir kararın uygulanması veya önceden hazırlanmış bir programın gerçekleştirilmesi sonucu işlendiklerinin tespit edilmesi gerektiğini, sanıklarca kurulmuş illegal bir örgütün programı elde edilmediğine göre bu fiillerin önceden hazırlanmış bir programın gereğinin yerine getirilmesinden ibaret olduğunun kabul edilemeyeceğini, kişilerin kendi iradelerinin tezahürü olarak açıkladığı düşünceler veya işlediği fiillerin bir örgüt faaliyeti sayılamayacağını, fiillerin büyük bir bölümünü sağcı öğrencilerin dövülme olaylarının teşkil ettiğini, adam dövme olaylarına ancak T. C. K.'nun 456 ncı maddesinin tatbik edilebileceğini, bildiri yayınlamak suretiyle 141 nci maddenin ihlâl edilemeyeceğini, üstelik bildiri yayınlamanın gizliliğin değil aleniyetin bir delili olduğunu, yayın yoluyla bir suç isnadı varsa bunun hakkındaki takibin basın kanunu hükümlerine göre yapılmasının zorunlu olduğunu, dosyada mevcut bildirilerden büyük bir çoğunluğunun altında dernek mühürü ve yetkili şahsın imzasının bulunmadığını, sanıkların bu tip bildirileri yayınladıklarını kabul etmediklerini, boykot ve gösteri yürüyüşü fiillerini 141 nci madde ile irtibatlandırmanın mümkün olmadığını, yürüyüş kanuna aykırı ise bu takdirde 141 nci maddenin değil 171 sayılı Kanunun ihlâlinden bahsedilebileceğini, emniyet görevlilerine mukavemet etme ve aranan kişileri saklama fiillerinin 141 nci maddeyi ilgilendirmeyeceğini, okulda gizli cemiyet kurdukları iddia edilen sanık sayısının 10-15 civarında olduğunu, değişik zamanlarda yapılan aramalara rağmen okulda bir silah deposu bulunamadığını, müsnet suç kitap, gazete gibi araçlarla gerçekleştirilemeyeceğine nazaran bu yönden de suçun teşekkül edemeyeceğinin kabul edilmesi gerektiğini, 141 nci maddede yazılı cemiyetin varlığını tespit edebilmek için askerî yargıtayca gerekli görülen ve aranılan unsurlardan hiç birisinin olayda mevcut olmadığını, legal olarak kurulmuş bir dernekte yöneticilik yapmanın müvekkilinin bir gizli örgütü sevk ve idare etmiş sayılarak mahkum edilmesine yeterli ve elverişli bir sebep teşkil edemeyeceğini, müvekkilinin DEV-GENÇ'in görüş ve stratejisini benimsediği hakkında bir bilgisinin bulunmadığını, benimsemiş de olabileceğini, ancak 141 nci maddenin belli bir görüşü benimseme fiiline değil belli amaçlarla cemiyet kurma fiiline ceza tayin ettiğini, millî demokratik devrim stratejisinin sadece komünist partilere has bir strateji olmadığını, 141 nci maddenin belirli sloganları cezalandıran bir madde sayılamayacağını, yargıtay 1 nci ceza dairesinin millî demokratik devrimi savunmayı suç saymadığını, müvekkilinin bir sınıf diktası özlemi içinde olduğunu gösteren bir delile dosyada rastlanmadığını, dinlenen tanıklardan bir kısmının aldatılmış tanık, bir kısmının da aldanmış tanık olabileceği gibi kötü niyetle mahkemeyi yanıltmak isteyenlerden de bahsedilebileceğini, Ülkü Ocağı mensubu şahitlerin ifadelerinin objektif sayılmaması gerektiğini, esas hakkındaki mütalâada zikredilen olaylardan bazılarının hiç bir kanuna göre suç teşkil etmeyen fiiller olduklarını, bir kısmının da okul içi disiplin konuları ile ilgili olduğunu, okulda talebeler tarafından idarenin bilgisi altında nöbet tutulduğunu, ancak nöbetçilerde silah bulunmadığını, tanıklardan hiç birinin müvekkilinin adını vererek silahlı nöbet tuttuğunu beyan etmediğini, zaten silahlı nöbet tutulmuş olsa bile bu durumda 6136 sayılı Kanunun ihlâlinden söz edilebileceğini, okulda aranan kişilerin saklandığına değinen iddianın resmi tespitlerle yalanlandığını, okuyönetimin ilânından sonra yapılan iki arama sırasında da okulda aranan kişilerden saklanan hiç kimsenin ele geçmediğini, tesadüf edilen yabancıların ise ya misafir veya okulun eski mezunları olduklarını, saklama suçunun 296 ncı madde ile özel olarak tecziye edildiğini, müvekkili hakkında ileri sürülen mütalâayı sübut ve vasıf bakımından dosyaya uygun bulmadıklarından müvekkili hakkında tatbiki istenilen maddelerin öngördüğü şart ve unsurlar tekevvün etmediğinden müvekkili hakkında beraat kararı verilmesini istemiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık KAZIM BUDAK'ın GEE.'ne 1968-1969 ders yılında geldiği; Rifat ÖZTÜRK'ün başkanlığında oluşturulan devrimciler grubuna katıldığı; bu grupla birlikte Rifat ÖZTÜRK başkanlığında 23.1.1970 tarihinde proleter sosyalistler olarak öğrenci derneği seçimlerine katıldığı; liste halinde kazanıp sanık Kazım'ın Köycülük Kolu Başkanlığına getirildiği; 28.12.1970 tarihinde öğrenci derneğinin İbrahim SEVİMLİ başkanlığındaki, DEV-GENÇ proleter

devrimciler grubunun eline geçmesine kadar bu görevi yaptığı; yönetim süreleri içinde yayınlanan ve Rifat ÖZTÜRK'ün hanesinde gösterilen bildirilerin sorumluluğunu taşıdığı; okulda dışardan gelecek sağcı öğrencilere ve toplum polisinin baskınına karşı boş bulunmamak, hazırlıklı olmak amacıyla çeşitli yerlerde ihdas edilen nöbetlere katıldığı ve sanık Kazım'ın da nöbet tuttuğu; bilimsel sosyalizmi benimsememiş öğrenciler üzerinde baskı ve terör havası estirmek maksadıyla devrimcilerin müştereken yaptıkları tehdit, tahkir ve müessir fiil eylemlerine katıldığı; bu cümleden olmak üzere 30.9.1970 tarihinde Burhan AYTAÇ'ın 28.3.1971 tarihinde Nail KOCABAY'ın, 24.1.1971 tarihinde Hasan Hüseyin YOLLU ve Mustafa ARI'nın, 22.6.1970 tarihinde muavinler odasında Adnan Adıvar ve arkadaşlarının, 6.10.1970 tarihinde Cemali KOLAY'in ve Lami ORUÇ'un dövülüp sorguya çekilme olaylarında bulunduğu; sanığın Askerî Savcıya verdiği Ek. İd. G. 3K. 6D. 3 dizide mevcut hazırlık ifadesinde ve genellikle bu ifadeyi doğrulayan, tamamlayan ve DT. 3K. 248 sayfada mevcut ve gene DT. 3K. 129 sırada mevcut yazılı sorgusunda ve savunmasında yapmış olduğu yer yer açık yer yer dolaylı ikrarları ve bu itiraf ve ikrarlarını doğrulayıp tamamlayan ve soyutluktan kurtaran aynı olayda sanıklar Rifat ÖZTÜRK, İsmet TOPUZ, Sami ÜNVER ve diğerlerinin hazırlık ve son soruşturma ifadeleri; şahitlerden Vahdettin ÖZTECİR, Haydar Ali DİRİÖZ, Burhan AYTAÇ, Osman AKSU, Cumali KİBAR, Mustafa ARI, Hasan Hüseyin YOLLU, Nail KOCABAY, Mustafa GENÇOĞLU, Lami ORUÇ ve Ahmet SÖYLEMEZ'in, Ali KAPLAN, Rifat ÖZTÜRK ve İbrahim SEVİMLİ'nin hanesinde gösterilen hazırlık ve yeminli son soruşturma ifadeleri ile ve ayrıca Rifat ÖZTÜRK'ün hanesinde gösterilen yazılı deliller karşısında kuşkudan uzak bir şekilde sübuta ermiş bulunmaktadır.

Sanığın çeşitli yer ve zamanlarda işlemiş olduğu eylemlerinin tek fiil kabul edilmesi, bu fiilin hukukî niteliğinin T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 5 nci fıkrasında yazılı suçun unsurlarını teşkil eylemesi gibi konularda önceki sanıkların hanelerinde ve gerekçenin teorik inceleme bölümünde ayrıntılı şekilde gösterilen nedenlerle sanığın işbu fiilinin T. C. K.'nun 141/5. maddesinde yazılı suçun unsurlarını oluşturduğu; bu itibarla anılan madde uyarınca cezalandırılmasının gerektiği yolunda tam bir kanaat hasıl olmuş bulunmaktadır.

226. ABDURRAHİM KORUKÇU:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın Ziraat Fakültesinde asistan olarak görev yaptığı sırada ve 1967-1968 senelerinde bir gün derste "Amerikan emperyalizminin Türkiye'de hüküm sürdüğünü, bu sebeple NATO'dan çıkmamız icap ettiğini, işçi diktatoryasının lüzumlu olduğunu, işçi ihtilâli sonunda Türkiye'nin kurtulacağını toplum içerisinde biralt yapı birde üst yapı mevcut olduğunu, alt yapının zamanla işçilerden ibaret olarak üst yapıya galebe çalacağını, ve alt yapının hâkim olacağını" ifade ettiğini, yine bir gün derste iken gürültü yapan bir grup öğrenciye hitaben "biz devrimciler gürültü ederek çalışmalarımızı savsatmamalıyız dinlemeliyiz ve öğrenmeliyiz" şeklinde ve tarzında konuşmalarda bulunduğundan bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 142/1-5 nci maddeleri uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Sanığın hareketine uyan T. C. K.'nun 142/1-5, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık Askerî Savcıya 15.4.1972 tarihinde verdiği ifadesinde:

1961 yılında Ziraat Fakültesine girdiğini, 1964 yılında mezun olduğunu, Kültür Teknik kürsüsüne asistan olarak girdiğini, 1967 ve 1968 senelerinde ve asistanlık yaptığı sırada Türkiye'de işçi diktatoryasının lüzumlu olduğunu ve işçi ihtilâli sonunda Türkiye'nin kurtulacağını söylemediğini, toplumda alt yapı ve üst yapı şeklinde iki farklılık olduğunu ve zamanla işçilerden oluşan alt yapının üst yapıya galebe çalacağına dair ve dolayısıyla sınıf hâkimiyeti tarzına müncer olarak herhangi bir konuşma yapmadığını beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

Kendisine isnat edilen suçun şahitlerin ifadelerine dayandığını, bunun ise esastan yoksun, tamamen hayali olduğunu, dosyasının DEV-GENÇ dosyasından ayrılmasını istediğini, zira 31 Aralık 1969'dan beri Türkiye'den ayrılarak iki buçuk yıla yakın bir zamandır. İsrail'de "sulama ve su kaynakları mühendisliği (yeraltı ve yüzey suları) ile ilgili üniversite sonrası bilimsel araştırma ve bilgi ve görgüsünü arttırma çalışmaları" ile meşgul bulunduğunu, DEV-GENÇ isminde bir teşkilâtın varlığını tesadüfen mahallî gazete ve Türkiye radyolarından öğrendiğini, uzaktan yakından bir ilgisinin bulunmadığını,

Kendisinin katiyen işçi diktatoryasından ve işçi ihtilâlinden hiç bir zaman ne derste ve ne de ders dışında bahsetmediğini, hakkında uydurulmuş iftira olduğunu kendisi ile en ufak bir ilgisinin bulunmadığını,

Derste öğrencilere biz devrimciler "gürültü ederek çalışmalarımızı savsatmamalıyız, dinlemeliyiz, öğrenmeliyiz" şeklinde bir söz söylediğini hatırlamadığını ve bütün isnatları reddettiğini, beyan etmiştir.

Sanık savunmasında :

Hiç bir zaman ne derste ne de ders dışında işçi diktatoryasından, ihtilâlinden ve bunun memleket için gerekli olduğundan söz etmediğini, hiç bir siyasî parti, dernek veya grupla ilgi kurmadığını, yanlarında bulunmadığını, 1967-1968 yılında ise gece gündüz doktora çalışmaları ile meşgul olduğunu, isnat edilen suçun tamamen bir tertipden ibaret olduğunu, böyle bir suçu katiyen işlemediğinden bahisle hakkında beraat kararı verilmesini istemiştir.

Sanık vekili Av. Atilla ELMAS ve Av. İsmail İNAN müştereken hazırlıkları yazılı savunmada:

Müvekkillerinin T. C. K.'nun 142 nci maddesi uyarınca tecziyesinin istenildiğini, 1967 ve 1968 yıllarında komünizm propagandası yaptığını bir kısım tanıkların ileri sürdüklerini, ancak ifadelerde birbirini tutmayan ve aralarında tam bir bağlantı kurulamayan mefhumlara yer verilmiş olması nedeni ile bu ifadelerin delil mahiyetinde mütalâa edilemeyeceğini, bugün için Türkiye'de işçi ihtilâlini ve diktatoryasını tahakkuk ettirecek bir işçi sınıfının bulunmadığını, anayasaya göre esasen birbirinden farklı ve yekdiğerine tahakküm edecek herhangi sosyal bir sınıfında bulunmaması gerektiğini, dolayısiyle ortada işlenmez bir suçun bulunduğunu ve bunun da propagandasının yapılamayacağını, yapılsa dahi suç teşkil etmeyeceğini, aleyhte bulunan tanık ifadelerinin mahkumiyete kadar götürecek güçte olmadıklarını, şahit olarak dinlenen kimselerin fakültenin ayrı ayrı bölümlerinde okuduklarını, dolayısiyle bu şahitlerin müvekkilleri tarafından yürütülen tatbikatlarda bir araya gelmelerine imkân bulunmadığını, tanık Orhan KAVUNCU'nun ifadesinde birçok çelişkinin bulunduğunu, bu, tanığın duyduğunu söylediği sözleri ikinci bir şahsın duymamasının calibi dikkat olduğunu, ders ve tatbikatlar bütün bir bölüme ve büyük bir gruba verildiği halde söylendiği ileri sürülen sözleri sadece bu tanıkların duymasının hayli ilginç olduğunu, ifadeler arasında zaman ve zemin bakımından bir birlik sağlanamadığının göze çarptığını, şayet bu tanıklar samimi olsalardı, 1967-1968 senelerinde işlenen bu suçları hemen emniyete veya en azından fakülte idaresine bildirmelerinin gerektiğini, bu da bütün bunların bir tertip olduğunu gösterdiğini, radyodan arandığını, duyar duymaz hemen İsrail'deki çalışmalarını kesip yurda gelen müvekkillerinin bu tip mücerret beyanlarla mahkûm edileceğine ihtimal vermediklerini, müsnet suçun unsurları teşekkül etmediğinden müvekkilleri hakkında beraat kararı verilmesini talep etmişlerdir.

Sanık ABDURRAHİM KORUKÇU, hakkındaki isnatları sorgu ve savunmasında reddetmiş, hiç bir zaman hiç bir yerde komünizm propagandası yapmadığını ileri sürmüştür. İddianamede sanığın bu suçu 1967-1968 senelerinde derste işlediği zikredilmektedir. Dersler büyük bir kitleye verildiğine nazaran o tarihte öğrenci sıfatını taşıyanlardan sadece birkaç kişinin mezkûr sözlerin sarf edildiğini beyan etmeleri ve insan hafızasının zaman içinde yanılabileceği, yanlış hatırlamada bulunabileceği, hatta konuşma esnasında söylenilen sözleri

unutabileceği gerçeği karşısında sanığın işçi diktatoryasının lüzumlu olduğuna dair konuşma yaptığı hususunda vicdanı kanaate ulaşılamamıştır. Sanığın savunmalarını çürüten deliller ibraz edilememiştir. Maddî ve manevî unsurları yönünden müsnet suç teşekkül etmediğinden sanık hakkında beraat kararı verilmiştir.

227. Ö. FİKRET FETTULLAHOĞLU:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın 1966 ve 1967 senelerinde Ziraat Fakültesinde bulunduğu sırada talebe lokalinde ve fakülte içerisinde yapmış olduğu bazı konuşmalarda, Marksist felsefe ve kadronun Türkiye için lüzumlu olduğunu, Nazım HİKMET'in vatan haini olmadığını, faşist idarenin baskısına dayanamayarak Rusya'ya kaçmak mecburiyetinde kaldığını ifade ettiğini, Lenin ve Karl Marx adlı eserlerden okumak suretiyle pasajlar naklettiğinden bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 142/1-5, 173 ncü maddeleri uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Sanığın eylemine uyan T. C. K.'nun 142/1-5, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve iddia eylemiştir.

Sanık Askerî Savcıya 25.3.1972 tarihinde verdiği ifadesinde:

1966 yılında Ankara Ziraat Fakültesinden mezun olduğunu, talebe lokalinde ve fakülte içinde Marksist felsefe ve kadronun Türkiye için lüzumlu olduğunu, Nazım Hikmet'in vatan haini olmayıp faşist idarenin baskısı ile Rusya'ya kaçtığını söylemediğini, inanç yönünden kemalizmin savunucusu olduğunu, Karl Mark'sin kapital ve Lenin isimli kitaplarından pasajlar okuyarak Türkiye'nin ancak bu tarzda kurtulacağına dair beyanda bulunmadığını, talebeliği sırasında ister istemez bazı münakaşalara, bazı ideolojik münazaralara, konferanslara veya seminerlere girip çıkmış olduğunu, bu arada sosyalistim şeklinde bir söz sarf etmiş olabileceğini, sağda ve solda anarşiyi her zaman reddettiğini, hiç bir zaman Atatürk ilkelerinden ayrılmadığını beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

1966 yılı Haziran ayında Ziraat Fakültesini bitirdiğini, 1971 yılına kadar Erzurum Üniversitesi Ziraat Fakültesinde asistan olarak çalıştığını, bu bakımdan 1966 Haziranından 1971 Nisanına kadar Ankara'da bulunmadığını bu bakımdan Ankara Ziraat Fakültesi talebe lokalinde ve fakülte içerisinde bir takım konuşmalar yaparak Marksist felsefe ve kadronun, Türkiye için lüzumlu olduğu konusunda komünizm propagandası yapmadığını, Nazım HİKMET hakkında konuşmadığını, Lenin ve Karl Marks'in eserlerinden kimselere pasajlar nakletmediğini, iddiaların varit olmadığını, doktora çalışmalarını, Erzurum'da yaptığını fakat doktora seminerlerini ve tezlerini almış olduğu hocasının Ankara'da olduğu için zaman zaman Ankara'ya geldiğini, bu gelişlerinin 1968 ve 1969 yıllarında olduğunu, kendisinin sosyal demokrat olduğunu bu gelişlerinin en çok bir hafta sürdüğünü, arkadaşları ile görüşmek üzere lokale uğradığını ama bahsedildiği şekilde konuşma yapmadığını, DEV-GENÇ ve Fikir Kulüpleri Federasyonu veya TİP, ile hiç bir ilgisinin bulunmadığını, 1965 yılında A. Ü. Ziraat Fakültesinde sosyal demokrasi derneklerinin kurulduğunu, kendisinin gerek liderliğe ve gerekse bir partinin bu konudaki derneklerine üye olmadığını, Erzurum Ziraat Fakültesi sosyal demokrasi derneğinin kurulduğunu, bunun fahri üyesi olduğunu, öğretim üyesi kadrosunda bulunduğundan, öğrenciler tarafından kurulan herhangi bir dernekte özellikle sosyal demokrasi derneğinde faaliyet göstermesine veüye olarak bulunmasına imkân olmadığını bu bakımdan iddiaları red ettiğini beyan etmiştir.

Sanık vekilleri Av. Atilla ELMAS ile Av. İsmail İNAN müştereken hazırladıkları yazılı savunmada:

Müvekkillerinin T. C. K.'nun 142/1 maddesi uyarınca tecziyesinin istendiğini, müvekkillerine isnat edilen fiilen müstenidatı olarak gösterilen Marksist, Leninist propaganda yapıyor du şeklindeki ifadenin hiç bir hukukî değer taşımadığını, bu şekildeki mücerret bir beyanın

suç unsuru olarak kabulüne imkân göremediklerini, beyanın başka delillerle desteklenmediğini, propaganda olarak nelerin söylendiğinin mütalâada açıklanmadığını, tanıklardan Celâl ER'in 1965 yılında cereyan ettiğini söylediği olayı iddia makamının 1966-1967 tarihinde geçmiş gibi gösterdiğini, halbuki müvekkillerinin o tarihlerde, Erzurum Atatürk Üniversitesinde asistan olarak bulunduğunu, müvekkillerinin DEV-GENÇ isimli örgütle hiç bir ilişkisinin bulunmadığını, müsnet suçun unsurları hadisede bulunmadığından ve delillerin de yetersizliği nazara alınarak müvekkilleri hakkında beraat kararı verilmesini talep etmişlerdir.

Delillerin tartışılması:

Sanık Ö. Fikret FETTULLAHOĞLU askerî savcılıkça aleyhinde ileri sürülen bütün isnatları sorgu ve savunmasında reddetmiştir. Sanığın savunmalarını çürüten ve suçu işlediği hususunda heyeti vicdanî kanaate ulaştıran deliller dosyada bulunmamaktadır. Maddî ve manevî unsurlar yönünden müsnet suç teşekkül ve tekevvün etmediğinden sanık hakkında beraate hükmedilmesi uygun görülmüştür.

228. ESİN AKDENİZ:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın 1970 ve 1971 yıllarında 5 nolu büyük makine dershanesinde Cumartesi günleri öğleden sonraları yapılan Marksist seminer çalışmalarına katıldığını, DEV-GENÇ militanları ile yakın ilişki kurduğunu, bunlarla devamlı surette irtibat ve iştirak halinde bulunduğunu, nitekim 1970 ve 1971 yıllarında birçok defa DEV-GENÇ bildirilerini dağıttığından bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 312 nci maddesi uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Sanığın eylemine uyan T. C. K.'nun 312 nci maddesi mucibince tecziyesini talep etmiştir.

Sanık Askerî Savcıya 28.3.1972 tarihinde verdiği ifadesinde:

1968-1969 ders yılında Ziraat Fakültesine girdiğini, radyolardan arandığını öğrenince kendiliğinden gelerek savcılığa müracaat ettiğini, asabî tansiyon geçirdiği ve daha evvelde sürmenaj hastalığına tutulduğundan 1971 yılının Eylül ayında fakülteden ayrıldığını, 3 nolu makine dershanesinde Marksist seminer çalışmaları yapıldığından haberinin olmadığını, böyle toplantılara katılmadığını, DEV-GENÇ militanları ile birlikte fiiliyatının olmadığını, DEV-GENÇ bildirilerini dağıtmadığını, Ziraat Fakültesinde devrimci gençlik derneği olduğunu bilmediğini, babasının işçi olduğunu, bu sebeple babasıyla ilgili olarak babasının sıfatını belirtirken proleter olduğunu söylemiş bulunabileceğini, bu kelimeyi işçi kelimesi anlamında kullanmış olduğunu ve böyle hatırladığını beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

Ziraat Fakültesinin 5 numaralı büyük makine dershanesinde Marksist ve Leninist seminer çalışmaları yapıldığını, ilk defa As. Savcılıkta ifadesi alınırken duyduğunu, böyle bir çalışmaya katılmadığını, bu mahiyette bir çalışma yapıldığını da duymadığını,

DEV-GENÇ militanlarıyla yakın ilişki kurmadığını, DEV-GENÇ Derneğine de kayıtlı olmadığını, bu bakımdan iştirak ve irtibat halinde olmasının, 1970-1971 yıllarında DEV-GENÇ bildirilerini dağıtmasının da söz konusu olamayacağını, bu iddiayı da red ettiğini, Eylül 1971 ayına kadar Ankara'da olduğunu, ondan sonrada memleketi olan Trabzon'a gittiğini, 25 Mart 1972 tarihinde radyodan arandığını duyduğunu bunun üzerine gelip, As. Savcılığa teslim olduğunu, olaylarla bir ilişkisinin bulunmadığını beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Makine dershanesinde yapıldığı iddia edilen seminer çalışmalarını duymadığını, böyle bir toplantıya katılmadığını, Orhan KAVUNCU'nun 3 ncü Asliye Ceza Mahkemesindeki bir davada aleyhinde şahitlikte bulunduğundan Orhan KAVUNCU'nun bundan duyduğu husumet sonunda kendisine iftira ettiğini, makine dershanesinde ders ve uygulamalar yapıldığını, 1970 yılında bu dershanede öğleden sonraları bitki besleme dersi uygulamalarına devam ettiğini, mahkemeye girebilmesi için kendisine verilmiş bulunan sanık kartına "Kahrolsun Faşizm ve Emperyalizm, DEV-GENÇ yazmasının, DEV-GENÇ adına hareket ettiğini göstermeyeceğini, bunun kasıtlı bir hareket olmadığını, oğünkü duruşmada sık sık tekrarlanan bu sözleri bir giriş kartı üzerine yazması sebebiyle aleniyetin bulunmadığının da aşikar olduğunu, ders durumu iyi olan öğrencilerden bulunduğundan, öğrenci ve öğretim üyeleri tarafından kitabı bulunmayan bazı derslerin teksirlerinin basılması ile görevlendirildiğini, ancak öğrencilerle olan bu ilişkisinin tanık Ekin ŞAHİN'e bildiri dağıtma şeklinde benimsetildiğini, tahliye olduktan sonra karşılaştığı Ekin ŞAHİN'in kendisini tanımadığını, bir yanlışlık yaptığını bunu düzelteceğini söyleyerek özür dilediğini, DEV-GENÇ üyesi olduğuna dair dosyada hiç bir belge ve raporun bulunmadığını, bu kuruluşun üyesi olmadığından bildirilerini dağıtmasının da söz konusu olamayacağını, asılsız olan bütün iddiaları red ederek hakkında beraat kararı verilmesini istemiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık Esin AKDENİZ iddianamede yer alan 5 nolu makine dershanesindeki seminer çalışmalarına katıldığına, DEV-GENÇ militanları ile yakın ilişki kurduğuna, DEV-GENÇ'in bildirilerini dağıttığına değinen iddiaları sorgu ve savunmasında reddetmiştir. Sanığın hangi bildiriyi, nerede, kimlere, ne suretle, ne maksatla dağıttığını gösteren hiç bir delil dosyada mevcut olmadığı gibi, sanıkta bildiride ele geçirilememiştir. Sanığın savunmalarını çürüten, müsnet suçun sübuta erdiğini gösteren ve cezalandırılmasını haklı kılan yeterli deliller mevcut olmadığından beraat ettirilmesi cihetine gidilmiştir.

229. MEHMET ALİ CANBAZ:

Sanık hakkında Askeri Savcı iddianamesinde:

Sanığın 1968 ve 1969 senelerine tesadüf eden muhtelif tarihlerde öğrenci olarak bulunduğu Ziraat Fakültesi dahilinde Marksist ve Leninist bir rejimin memleketimiz yönünden geçerli olduğunu söylediğini, bu hususta konuşmalar yaptığını, maksadını tahakkuk kastıyla da fakülte dahilinde afiş, pano ve bildiri dağıttığını, bilimsel sosyalizm konusuna temasla komünizm propagandası yapmış bulunduğundan bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 142/1-5 nci maddeleri uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askeri Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Sanığın eylemine uyan T. C. K.'nun 142/1-5, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep etmiştir.

Sanık Askeri Savcıya 24.4.1972 tarihinde verdiği ifadesinde:

1964 senesinde Ziraat Fakültesine girdiğini, 1971 yılı Mart ayını müteakip fakülteye uğramadığını, 1966 yılında evlendiğini, iki çocuğunun dünyaya geldiğini, aldığı burs ile geçinemediğinden muhtelif işlerde çalıştığını, bu sebeple okula pek gidemediğini, bu itibarla fakülte dahilinde komünizm propagandası yaptığına dair iddiaların doğru olmadığını, pano ve afiş asmadığını, kantinde çalıştığı sırada kantine de asmadığını, bilimsel sosyalizm konusunda da bir beyanat ve propagandasının olmadığını, ancak bilimsel sosyalizmi Marksizmin karşılığı olarak bir rejim şekli zannettiğini beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

Kendisinin 1964 yılında Ziraat Fakültesine girdiğini, 1966 yılında evlendiğini, 1968 ve 1969 yıllarında iki çocuğunun olduğunu, eşinin çalışmaması ve 250 lira bursundan başka gelirinin olmadığını, evinin ve çocuklarının iaşesini temin etmek maksadiyle 1968 ve 1969 yıllarında fakülte dışında muhtelif yerlerde çalıştığını, bu bakımdan bahse konu tarihlerde fakülteye gidip gelmesinin mümkün olamayacağını, aynı sebeplerle herhangi bir ideolojiye ilgi duymak ve derslerine devam etmek olanağını dahi bulamadığını, bu nedenlerle sözü geçen ideolojinin tahakkuku amacı ile pano, bildiri ve afiş dağıtmasının da söz konusu olamayacağını, hakkında şahitlik eden tanıklar ile bu konuların dışında dahi görüşmediğini, iddiaları red ettiğini, suçsuz bulunduğunu beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Gerek sorgusu sırasında gerekse duruşmalar esnasında söylediklerine ilâve edecek bir sözü bulunmadığını, beraatine karar verilmesini talep etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık Mehmet Ali CANBAZ Askerî Savcılık tarafından aleyhinde ileri sürülen bütün isnatları sorgu ve savunmasında reddetmiştir. Sanığın 1968-1969 senelerinde komünizm propagandası olarak nerede, kime, ne söylediği hususunda elde mevcut hiç bir delil bulunmamaktadır. Sanığın savunmalarını çürüten, suçun sübuta ulaştığını, gösteren ve cezalandırılmasını haklı kılan yeterli deliller mevcut olmadığından şüphe sanığın lehine yorumlanarak hakkında beraat kararı verilmesi uygun görülmüştür.

230. İRFAN CÜRE:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın fikir kulübü üyesi olduğunu, aynı zamanda yönetim kurulunda görev aldığını, kurulun tertip ettiği Marksist - Leninist çalışmalara iştirak ettiğini, emniyet sarayından atlayarak vefat eden Hıdır ALTINAY'ın bu olayını protesto için 4 ncü yurt önünde tabanca ile ateş ettiğini, ODTÜ.'de vuku bulan olaylar içersinde bulunduğunu, 5 Mart 1971 tarihindeki silahlı çatışmaya iştirak ederek 2 nci yurttaki çatışmayı Erhan ERDOĞMUŞ'la birlikte idare ettiğini, bu olayın normal talebe, görevliler çatışması olmayıp sosyalist bir düzen getirmeye matuf DEV-GENÇ tarafından yürütülen eylemlerin bir devamı olduğunu, sanığında bu olaylara bilerek iştirak ettiğinden bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 146/3, 31, 33 ve 173 ncü maddeleri uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Sanığın eylemine uyan T. C. K.'nun 146/3, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep etmiştir.

Sanık 25.5.1972 tarihinde polise verdiği ifadesinde:

1969 ders yılında Sinop lisesini bitirerek ODTÜ. hazırlık sınıfına girdiğini, okuduğu Çetin ALTAN ve İlhan SELÇUK gibi yazarların etkisi ile sol düşünce ile ilk temasının başladığını, 1970 yılı sonlarına doğru DEV-GENÇ'e üye olduğunu, Ertuğrul KÜRKÇÜ ve Ali ARTUN ile münasebetlerinin arttığını, okul içinde ve dışında DEV-GENÇ'in bastırdığı bildiri ve afişleri dağıttığını, Ankara'da TÖS'le bir münasebetinin bulunmadığını, ancak TÖS'le DEV-GENÇ'in müştereken faaliyet gösterdiklerini, bir takım forumlar düzenlediklerini bildiğini, birkaçına iştirak ettiğini, ODTÜ. Talebe Cemiyetine ait paranın DEV-GENÇ'e verildiğini, bildiğini, bunu Erhan ERDOĞMUŞ'tan duyduğunu, Ankara'da TÖS'le DEV-GENÇ'in münasebetlerini Ertuğrul KÜRKÇÜ'nün sağladığını, Alaçam mitingi yapıldığı sıralarda Samsun'da olduğunu, mitingin mahiyetinin tütün fiatlarına zam yapılması olduğunu, Dursun AKÇAM'ın Ankara'dan miting için geldiğini, bildiğini, ancak miting sırasında görmediğini, TÖS'ün DEV-GENÇ'e maddî yardım yapıp yapmadığını bilmediğini, 5 Mart 1971 günü gü-

venlik kuvvetlerinin ODTÜ. de arama yapacaklarının 4 Mart 1971 akşamı kendilerine haber verildiğini, bunu Erhan ERDOĞMUŞ'un haber verdiğini, onun talimatı üzerine 4 Mart 1971 akşamı yukarıya birlikte taş yığınağı yaptıklarını, sabahleyin siren sesleri ile uyandıklarını, Erhan'ın hoparlörle üst katlara çıkmalarını istediğini, daha sonra çatışmanın başladığını, Erhan'ın elinde tabanca gördüğünü, kimlerin ateş ettiğini görmediğini, öğrencilerin hareketlerini Erhan ERDOĞMUŞ'un idare ettiğini, talimat verdiğini, marşlar söylettiğini, bir ara arkadaşlarından teslim ol çağrısı yapıldığını duyduğunu, hadiselerden sonra Samsun'a giderek babasının yanında kalmaya başladığını, 1972 yılı Nisan ayı başında arandığını, işittiğini, Hacılı köyünden Samsun'a geldiğinde yakalandığını, okulda iken fikir kulübü başkanı Ali ARTUN'un kendisinden halkın arasında devrim hakkında ne düşündükleri hususunda bir anket yapmasını istediğini, Nalıhan'a giderek bir anket yaptığını, neticelerini Ali ARTUN'a verdiğini, Erhan ERDOĞMUŞ'un her emrinin bütün talebeler tarafından yerine getirildiğini, rektör Erdal İNÖNÜ ile sık sık görüştüğünü, talebe hareketleri hakkında rektörden talimat alıp almadığını, bilmediğini, Marksist-Leninist felsefeyi okumadığını, incelemediğini, Türkiye'nin 19 ncu yüzyılın başından beri Fransız ve İngiliz emperyalizminin tesiri altında kaldığını, daha sonra Amerikan emperyalizminin görüldüğünü, buna tepki olarak 27 Mayıs ihtilâlinin gerçekleştiğini, 1961 Anayasasının getirdiği reformların uygulanmasını istediğini, silahlı bir ihtilâle taraftar olmadığını, 5 Mart hadiselerini tamamen Erhan ERDOĞMUŞ'un idare ettiğini, onun emri ile üst katlara taş taşındığını, molotof kokteyli ve silahta bulunduğunu, bildiğini, fakat binaya kimler tarafından sokulduğunu bilmediğini, hareketlerin Erhan'ın üstünde birisi tarafından idare edilip edilmediğini bilmediğini, ancak Erhan'ın okul içindeki faaliyetleri DEV-GENÇ paralelinde idare ettiğini, bu hususta Ertuğrul KÜRKÇÜ ile görüşmelerde bulunduğunu tahmin ettiğini beyan etmiştir.

Sanık Askerî Savcıya 26.5.1972 tarihinde verdiği ifadesinde:

1969-70 ders yılında ODTÜ. hazırlık sınıfına girdiğini, bir kısım kitaplar okuduğunu, okul içindeki bazı forumlara iştirak ettiğini, 1970 yılında fikir kulübüne üye olduğunu, o sene fikir kulübü seçimlerini, Ali ARTUN başkanlığındaki heyetin kazandığını, sadece Ali ARTUN'u tanıdığını, Ali ARTUN'a müracaat ederek istifa ettiğini söylediğini, talebeliği zamanında Anayasayı saygı yürüyüşüne, 28 Nisan olaylarını anma törenleri ile ilgili olarak 29 Nisanda yapılan Kızılay'daki yürüyüş ve mitinge katıldığını, kanunsuz bir eyleme iştimek etmediğini, 1970 senesi Şubat ayında hazırlanmak üzere Samsun'a gittiğini, 4 Mart 1971 günü Ankara'ya geldiğini, yurtlarda kalmadığını, hemşerisi olan Sinan UZUN'un yanına gittiğini, gece onun odasında kaldığını, sabaha karşı siren sesleri ile uyandığını, yerlere yatmalarının söylendiğini, odada ve salonda kaldığını, ateş kesilince teslim olduğunu, direniş kararı alındığından haberinin bulunmadığını, güvenlik kuvvetleri ile konuşmadığını, araba kullanmasını bilmediğini, pikap kullanmadığını, ateş etmediğini, kimseyi ateş etmesi için teşvik etmediğini, birinci ateşten sonra Tayfun MATER'le gidip güvenlik kuvvetleriyle konuşmadığını, megafonla da konuşma yapmadığını, 6 ncı yurda sıhhî malzeme götürmediğini, bu çarpışmanın Erhan ERDOĞMUŞ tarafından idare edildiğini, hoparlörle onun konuştuğunu, bu olaylardan sonra Samsun'a gittiğini, arandığını duyduğunu, ancak polisten korktuğu için bir yere çıkmadığını, en son babasının evinde yakalandığını, Marksist-Leninist olmadığını ve bu fikirleri benimsemediğini, beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

S. F. K.'ne üye olduğunu, yönetim kurulunda görev almadığını, Marksist-Leninist çalışmalara iştirak etmediğini, Hıdır ALTINAY isimli öğrencinin vefatı olayı dolayısiyle ve protesto maksadıyla öğrencileri tahrik ve teşvik etmediğini, yurt önünde tabanca ile ateş etmediğini, o tarihte Samsun'da bulunduğunu, 1971 Şubat ayında okuldaki başarısızlığı sebebiyle memleketi olan Samsun'a gittiğini, okuldan ilişiğinin kesileceğini haber alınca yeniden imtihana girme hakkı verilmesi halinde bu imtihana girebilmek maksadı ile 1971 yılı Mart ayı başında Ankara'ya döndüğünü, 4 Mart günü yurtla ilişiği kesilmiş olmasına rağmen o geceyi arkadaşı Sinan UZUN'un kalmakta olduğu 4 ncü yurdun 2 nci veya 3 ncü katındaki odalardan birinde geçirdiğini, sabaha karşı gürültülerle uyandığını, tabanca sesleri gelmeye baş-

layınca telaşa kapıldıklarını, korunmak üzere yere yattıklarını, bir müddet sonra ateş kesilince dışarı çıktıklarını, orada askerlerin mevcut olduğunu, gördüklerini, spor sahasına getirildiklerini, ODTÜ. Talebe Birliği Başkanı Erhan ERDOĞMUŞ'u olay günü görmediğini, olayı Erhan ERDOĞMUŞ'un yönettiğini gazetede okuduğunu, As. Savcılık ifadesinin doğru olduğunu, yalnız Erhan ERDOĞMUŞ'u hadiseye iştirakı hususuna dair gazetede okuduğu haberin her nasılsa zapta geçmemiş olduğunu, zapta yanlışlıkla Erhan ERDOĞMUŞ'un megafonla konuştuğunu bizzat duyduğunun yazılmış olduğunu, hoparlördeki sesin kime ait olduğunu tefrik edemediğini, emniyet ifadesini kabul etmediğini, onlar tarafından yazılan ifadenin zorla kendisine imzalatıldığını beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Sanık verdiği dilekçesinde, zaman bakımından savunmaların kısıtlandığını ileri sürerek savunma yapmayacağını beyan etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık İRFAN CÜRE'nin 1970 yılı sonlarına doğru ODTÜ. Sosyalist Fikir Kulübüne üye olduğu; bir ara yapılan seçimlerde Ali ARTUN başkanlığındaki ODTÜ. Sosyalist Fikir Kulübü yönetim kurulunda görev aldığı; TDGF.'nin Ankara içinde düzenlediği Anayasaya saygı yürüyüşü diye anılan yürüyüşe, 28 Nisan olaylarını anma adı altındaki 29 Nisanda Kızılay'da yapılan yürüyüşe ve mitinge, Alaçam tütün mitingine katıldığı; üniversite içinde sosyalist fikir kulübünün düzenlediği Marksist-Leninist eğitim çalışmalarına ve bildiri dağıtma gibi eylemlere katıldığı; Hıdır ALTINAY'ın öldürülmesi olayını protesto etmek maksadıyla 4 ncü yurt önünde tabanca ile üç el ateş ettiği; Prof. PARLAR'ın fotoğrafını Sami ATEŞ'e gösterip "bu faşistin resmini senin kapına asacağım" dediği; 5 Mart 1971 günü O. D. T. Ü. öğrenci yurtları önünde güvenlik kuvvetleriyle öğrenciler arasında vuku bulan ve ayrıntıları Tayfun MATER'in hanesinde anlatılan olayda etkin rol oynadığı; 4 Mart 1971 günü Erhan ERDOĞMUŞ'un emri üzerine yukarı katlara taş taşıyıp yığın yaptıkları; olaylar sırasında 2 nci yurdun tepesinde Erhan ERDOĞMUŞ ile birlikte hoparlörle konuşarak öğrencileri tahrik eylediği; üzerinde önceleri beyaz çarşaf mevcutken bilâhare çıkardığı; 5 Mart sabahı bir pikap içinde 6 ncı yurda sağlık malzemesi getirdiği; 6 ncı yurdun önünde jandarma ile konuşan öğrencilere kızarak küfürler ettiği; birinci ateş kesilmesinden sonra jandarma Yzb. Mustafa BALCI'nın megafonla yetkili kimdir diye görüşme teklif etmesi üzerine İrfan CÜRE'nin Tayfun MATER ile birlikte yanlarında 3 kişi daha olmak üzere güvenlik kuvvetleri komutanları ve üniversite hocalarının bir arada bulunduğu sırada konuşmaya katıldığı ve polisin yurtları aramasına karşı çıktığı; bu suretle 5 Mart 1971 günü vuku bulan çatışmada öğrencileri sevk ve idare edenler arasında olduğu; sanığın Ek. İd. G. 3K. 2D. 34 sırada mevcut Askerî Savcıya verdiği; aynı dosya 49 sırada mevcut polise verdiği ifadeleri; aynı dosya 84 sırada mevcut huzurdaki sorgusu; şahit Mahmut ERDOĞAN'ın Ek. İd. G. 3K. 27. sıradaki Askerî Savcılık ve Tal. 1K. 437-446 sıradaki yeminli son soruşturma ifadesi; şahit Cafer FINDIKOĞLU'nun Ek.İd. G. 3K. 2D. 30 sıradaki Askerî Savcılık ve DT. 4K. 431. sıradaki yeminli son soruşturma ifadeleri; şahit Burhan AÇIKALIN'ın Ek. İd. G. 3K. 2D. 51 ve 76 ncı sıralardaki hazırlık ve DT. 4K. 634 sıradaki yeminli son soruşturma ifadeleri; şahit Nihat YÜZÜGÜLLÜ'nün Ek. İd. G. 3K. 2D. 52 sıradaki hazırlık ve DT. 4K. 477. sayfadaki son soruşturma ifadeleri; şahit Namık ÇETİN'in Ek. İd. G. 2D. 55. sıradaki hazırlık ve Tal. 1K. 431-436 ncı sıradaki yeminli son soruşturma ifadesi; şahit Sami ATEŞ'in Ek. İd. G. 3K. 2D. 59 ncu sıradaki hazırlık ve DT. 4K. 719 ncu sıradaki yeminli son soruşturma ifadeleri ile sabit olmuş bulunmaktadır.

Sanığın bütün bu fiilleri, Tayfun MATER'in aynı olayda sanık bulunması sebebiyle hanesinde ayrıntılı şekilde anlatılan nedenler ve gerekçelerle T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesinde yazılı suçun maddî ve manevî unsurlarını tekevvün ettiren fiil olarak değerlendirilmiş ve anılan madde uyarınca cezalandırılmasının gerektiği sonucuna varılmıştır.

231. M. RAMAZAN AKTOLGA:

Sanık hakkında 25.12.1973 tarih ve esas: 1973/4, karar 1973/60 sayılı karar, ile YETKİSİZLİK KARARI verilmiştir.

İşbu karardan sonra sanığa ait dava dosyalarının İstanbul Sıkıyönetim 3 numaralı Askerî Mahkemesine gönderilmesi üzerine, adı geçen mahkemece kararımız benimsenmeyerek olumsuz yetki uyuşmazlığının çözülmesi için Askerî Yargıtaya sunulmuş, Askerî Yargıtay 2 nci Dairesinin 21.3.1974 gün ve E. 1974/46, K. 1974/40 sayılı ilâmı ile davaya mahkememizde bakılması uygun görülmekle, yeniden yapılan duruşmalar sonunda aşağıdaki gerekçeli hüküm tesis edilmiştir:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın 1969 yılı Ocak ayında yapılan seçimde F. K. F. Merkez Yürütme Kuruluna seçildiğini, gizli gayeli bir dernek halinde çalışan F. K. F. Merkez Yürütme Kurulu üyesi olması ve Aydın KARAGÖZOĞLU'nun evindeki gizli örgüt toplantısını sevk ve idare etmek suretiyle T. C. K.'nun 141 nci maddesini iki defa ihlâl ettiğinden fiil ve hareketine uyan T. C. K.'nun 141/1 nci maddesinin 2 nci bendi uyarınca, keza aynı sanığın tutuklu bulunduğu Ankara Sıkıyönetim K.'lığı 3 nolu As. Cezaevinden firar etmesi sebebiyle fiil ve hareketine uyan T. C. K.'nun 298/1 nci maddesi uyarınca tecziyesini, sanık hakkında T. C. K.'nun 173, 31, 33 ve 40/1 maddeleri uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığa T. C. K.'nun 141/1-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 6.4.1972 tarihinde polise verdiği ifadesinde:

Derneğinin 29 ncu sayısından sonra görüş ayrılığı sebebiyle aralarında bölünme olduğunu, Mihri BELLİ ile aralarında görüş ayrılığı sebebiyle derneğinin sahipliğini bıraktığını, bu işi Vahap ERDOĞDU'nun yürüttüğünü, Mihri BELLİ grubunu küçük burjuvaziye taviz vermekle suçladıklarını, bu olaydan bir süre sonra Ertuğrul KÜRKÇÜ, Yusuf KUPELİ, Mahir ÇAYAN ve kendisinin imzası ile AYDIN SOSYALİST DERGİYE AÇIK MEKTUP ismiyle bir broşür neşrettiklerini, bunu Mahir ÇAYAN'ın kaleme aldığını, bu sırada Kurtuluş Gazetesine girdiğini, bu dönemde görüşünün millî demokratik devrim için işçi sınıfının ve emekçi kitlelerinin bilinçlenerek devrime varılması şeklinde olduğunu, yani devrimin küçük burjuvazi ile değil bilinçlendirilmiş işçi ve köylü kitleleri ile yapılabileceğini savunduklarını, bu dönemde bütün grupların örgütlenme meselelesini hareketin birinci meselesi olarak kabul ettiklerini, somut ve pratik bir çizginin henüz o dönemde belirli olmadığını, bu örgütlenmenin nasıl olacağı hususunun tartışma halinde olduğunu, şahsen işçi sınıfı ve emekçi kitlelerinin mücadelesini yönetebilecek onlarla içiçe olan bir parti kurulması görüşünde bulunduğunu, böyle bir parti olmadan mücadelenin sürdürülemeyeceğine inandığını, öncülüğün işçi sınıfında bulunmasını kabul ettiğini, 12 Mart muhtırasından sonra İstanbul'da Devlet Güzel Sanatlar Akademisinde (kantininde) Mahir ÇAYAN ile diğer devrimci arkadaşlarını gördüğünü, Mahir'in artık bir parti kurmanın zamanı geldiğini söylediğini, bu teklife olumlu cevap verdiğini, ODTÜ.'ye girdikten 1 yıl sonra F. K. F.'ye üye yazıldığını, bir defasında yönetim kuruluna seçildiğini, ODTÜ.'de düzenlenen forumlarda başkanlık gibi görevlerde bulunduğunu, 1969 yılı ekim ayında F. K. F. Merkez Yürütme Kuruluna girdiğini, o sırada başkanın Yusuf KÜPELİ olduğunu, DEV-GENÇ'in iki kurultayında da delege olarak bulunduğunu, dünya görüşü olarak Marksist felsefeyi benimsediğini, bilimsel sosyalizmi kendisine eylem klavuzu kabul ettiğini, ancak anarşist olmadığını, İstanbul Devlet Güzel Sanatlar Akademisi kantininde Mahir ÇAYAN ile görüştükten sonra Ankara'ya döndüğünü, 12 Mart muhtırası verildiği tarihte Ankara'da olduğunu, o sırada bir ev basılması olayında evde yakalananların ismini verdiklerinden güvenlik kuvvetlerince arandığını anladığını, bu sebeple dışarıya seyrek olarak çıkmaya başladığını, sıkıyönetim ilân edildikten sonra arananlar arasında kendi isminin de bulunduğunu, ne olup biteceği açıklığa kavuşmadığından saklanma

ya devam ettiğini, Ankara'da bulunduğu sırada genellikle S. B. F. kantinin de veya yurt kantinin de oturup konuştuklarını, o sırada Aydınlık Sosyalist Dergisinin sahibi olduğunu, bu arada YİS.'de ve Aliağa rafinerisinde vuku bulan grevlerde bilfiil çalıştığını, Kurtuluş Dergisine banka soygunundan ele geçirilen 48.000 liradan resmen toplu bir para verilmemekle beraber DEV-GENÇ'ten alınıp verildiği şekilde indirekt yoldan para verilmiş olabileceğini, Ankara Sıkıyönetim Komutanlığınca arandığını öğrenince ablasının evini terk ederek S. B. F.'ye geldiğini, oradan da Serdar MUN'la birlikte Ahmet OFLU'nun Seyranbağlarındaki manav dükkanına geldiğini, 1971 yılı haziran ayı başlarında bu dükkanda yakalandığını, tutuklu iken 3 numaralı askerî cezaevinden kaçtığını, Kıbrıslı Ülkü Ahmet'in Bahçelievlerde tuttuğu evde bir buçuk ay kadar kaldığını, Ankara'da tanındığından daha sonra İstanbul'a gittiğini, örgütsel çalışmaları sırasında İzmir'de YİS.'in düzenlediği ve Necmettin GİRİT-LİOĞLU'nun öldürülmesi üzerine tertiplenen greve katıldığını, İzmir'de Bingöl ERDUMLU ve Ahmet OFLU ile irtibat sağlayıp konuştuğunu, bir defasında da Naili KARAÇAM'la çay mitingi için Rize'ye gittiğini, bildiri dağıtıp Ankara'ya döndüklerini, İstanbul'da muhtelif yerlerde saklandıktan sonra en sonunda 23 Mart 1972 tarihinde dişçi Cemal'in evinde yakalandığını, faaliyetlerinin bundan ibaret olduğunu beyan etmiştir.

Sanık 7.4.1972 tarihinde polise verdiği ifadesinde:

Yarbay Veli ERCAN'ı tanımadığını, bu şahsın Ankara 3 nolu hapishanenin müdürü olduğunu, kendisi ile herhangi bir konu için enufak bir şekilde görüşmediği gibi konuşma dahi yapmadığını, bu şahsın hapishaneden firar işinde bir rolünün bulunmadığını beyan etmiştir.

Sanık 16.6.1971 tarihinde Askerî Savcıya verdiği ifadede:

1969 yılı Nisan ayında ODTÜ.'de yapılan foruma başkanlık ettiğini, daha evvelce sosyalist fikir kulübüne üye bulunduğundan tanınan bir kişi olduğunu, rektörlük binasının işgali için Sinan CEMGİL'in önerge verdiğini, lehte ve aleyhte konuşmalardan sonra işgal kararının alındığını, talebelerin rektörlüğü işgal ettiklerini, evi Ankara'da olduğu için işgalden sonra üniversiteden ayrılıp gittiğini, Aydınlık Dergisini çıkarttığını, 1970 Ekim ayında dergiyi Vahap ERDOĞDU'ya devrettiğini, Ekim 1969 tarihinde yapılan F. K. F. seçimlerine üye olarak iştirak ettiğini, Atillâ SARP'ın ittifakla başkan seçildiğini, komisyonda Aydınlık'ın F. K. F. organı olup olmadığı konusunda Doğu PERİNÇEK'le aralarında bir fikir çatışması olduğunu hatırlamadığını, o sıralarda Mihri BELLİ'nin Doğu PERİNÇEK grubuna daha yakın olduğunu, fakat bir lider durumunda olmadığını, ancak gazetelerde en çok onun ismi geçtiği için ve en yaşlı o olduğundan dışardan lider olarak empoze edilebildiğini, 1969 yılı yazında Ahmet SİNA, Mustafa KEMAL, Oğuzhan MÜFTÜOĞLU ve birkaç arkadaşı ile birlikte Anamur'a gittiklerini, bu sebeple kendilerine Torosçular dendiğini, o sırada bazı arkadaşlarının Filistine gitmekte olduklarını, kendilerinin de şayet böyle niyetleri olsa idi Filistin'e gitmelerinin gerekeceğini, millî demokratik devrimden, Türkiye halkının emperyalizm, feodal kalıntıları, emperyalizmden istifade eden büyük burjuvaya, işbirlikçi burjuvaya karşı yapılacak devrimi anladığını, devrimin esas olarak işçiler tarafından yapılması gerektiğini, işçi sınıfının önderliğinde emperyalizme karşı olan bütün güçlerin toplanarak MDD.'yi yapacaklarını, sosyalizmi işçi sınıfının ikinci safhada kuracağını, devrimin silahlı bir mücadele şeklinde olabileceği gibi, barışçı yollardan da olabileceğini, bilimsel sosyalizmde karşı devrimciler silaha sarılmadan devrimcilerin silaha sarılmadıklarını, devrimcinin görevinin işçiyi bilinçlendirmek ve onu devrime hazırlamak olduğunu, kendisinin gayesinin de o olduğunu, 1969 yılında fikir kulübü üyesi bulunan Aydın Karagözoğlu'nun evine gittiğini, devrim konusunda konuştuklarını, orada Yusuf KÜPELİ, Mustafa KEMAL ÇAMKIRAN, Şirin CEMGİL ve Sema KARAGÖZOĞLU'nun da bulunduğunu, toplantı yapmak maksadıyla bir araya gelmediklerini, dinlemeye ait bantlarda ekleme ve çıkarmalar olduğunu sandığını, bu sebeple bantların gerçeği aksettirmediğini, 1969 F. K. F. kongresinde Doğu PERİNÇEK'in halklar meselesini gündeme almak isteyip istemediğini hatırlamadığını beyan etmiştir.

Sanık 16.6.1971 tarihinde 2 nolu Askeri Mahkeme tarafından tutuklanması sırasında verdiği sorguda:

İsnat edilen suçları kabul etmediğini, delil olarak öne sürülen bantlardaki konuşmaların kendilerine ait olmadığını, böyle konuşmalar yapmadıklarını, umumî adliyede dava görülürken bantların bilirkişilere tetkik ettirildiğini ve bilirkişi kurulunun bantlardaki seslerin kime ait olduğunun tespitine imkân olmadığını belirttiğini, kaçmasının söz konusu olmadığını beyan etmiştir.

Sanık 26.6.1971 tarihinde yine Askeri Savcıya verdiği ifadede:

Üzerinde yakalanan Browning tabancayı S. B. F.'de bir kaçakçıdan satın aldığını, devrimin yapılabilmesi için objektif ve sübjektif bütün şartların gerçekleşmesi gerektiğini, Türkiye'de objektif şartların mevcut olduğunu, sübjektif şartın ise devrimi yapacak olan işçi sınıfının bilinçlenmesi olduğunu, bunun henüz gerçekleşmediğini, ajitasyonun mevcut düzen içindeki yolsuzlukların somut bir şekilde göz önüne koyulması olduğunu, ordunun mevcut düzene göre ilerici bir lider olarak ortaya çıkmadığını, devrimci hareketin zayıflığının da bundan ileri geldiğini beyan etmiştir.

Sanık sorgusunda:

Yusuf KÜPELİ'nin fikirlerine aynen iştirak ettiğini, aslında F. K. F.'nin Marksist Leninist bir örgüt olmadığını, bunun merkez yürütme kurulu üyeliğine seçildiğini ancak toplantılarına muntazaman katılamadığını, Aydın KARAGÖZOĞLU'nun evindeki gizli toplantıları kabul etmediğini, böyle bir şey olmadığını, sadece Yusuf KÜPELİ'nin Filistin dönüşü onların evinde gizlendiğini, cezaevinden kaçma olayının doğru olduğunu, aniden getirildiğini, mehil verilirse yazılı sorgu hazırlayabileceğini beyan etmiştir.

Sanık yazılı verdiği sorgusunda:

İddianamede gerek merkez yürütme kurulu üyesi gerekse Aydın KARAGÖZOĞLU'nun evinde yapılan toplantılara katılmak suretiyle T. C. K.'nun 141/1 nci maddesini ihlâl ettiğinden bahisle iki defa tatbiki suretiyle cezalandırılmasının istendiğini, iddianamede çelişik bir durumun mevcut olduğunu, F. K. F.'den bazı yerlerde bir gençlik örgütü bazı yerlerde ise parti olarak bahsedildiğini, 1970'lerde Türkiye'nin proleterya diktasının eşiğinde olmadığını, ortalığı azılı komünistlerin sarmadığını, baş gösteren esas tehlikenin anarşizm olduğunu, bunun ise küçük burjuvazinin ideolojisi olduğunu, onun bir isyanı olduğunu, kendilerini Marksist, Leninist sandıklarını, halbuki hiç bir şey olamadığını anladığını, bunu ifade ederken korku veya mesuliyetten kaçma hissi altında bulunmadığını, Türkiye'de anarşizmin resmen kışkırtıldığını, beslendiğini, gençlerin de bu oyunda piyon olarak kullanıldıklarını, halka hizmet edelim derken ona zarar verdiklerini, proleterya derken onun davasına zarar verdiklerini, 1969 yılında F. K. F. Merkez Yürütme Kuruluna seçildiğini, ancak o dönemde hemen hiç çalışmadığını, toplantı olup olmadığını dahi doğru dürüst bilmediğini, F. K. F.'nin eylemlerine de katılmadığını, sadece bazı mitinglere katıldığını, Yusuf KÜPELİ Filistin'den döndükten sonra kaçak durumda olduğunu, kalacak ev olup olmadığını kendisinden sorduğunu, ODTÜ.'de asistan olan Aydın KARAGÖZOĞLU'nu tanıdığı için kendisine bu durumu söylediğini ve Yusuf'un da bu suretle Aydın'ın evine gittiğini, kendisinin de birkaç kere eve uğradığını, o tarihlerde F. K. F. kurultayı toplanacağından bununla ilgili konuları konuştuklarını, evde gizli örgüt toplantısı yapılmadığını, sohbet havası içinde konuştuklarını, cezaevinden nasıl firar ettiğini emniyette olduğu gibi anlatmış bulunduğunu, dışarı çıkarsa rezalete engel olabileceğini düşündüğünü ancak buna muvaffak olamadığını, F. K. F.'nin gizli bir komünist partisi olmadığını beyan etmiştir.

Sanık huzurda sorgusunda:

Yusuf KÜPELİ'nin zaman süresi içinde gençlik hareketlerinin dışarıdan nasıl provake edildiği hususundaki görüşlerine katıldığını, DEV-GENÇ'in proleterya diktası kurma görevi ve vüsatinde olmadığını, F. K. F.'nun komünist bir parti olmadığını, onun yüklenebileceği

vazifeleri yapabilecek kapasiteye sahip olmadığını, ODTÜ. Sosyalist Fikir Kulübüne üye olduğunu, kulüp F. K. F.'ye bağlandıktan sonra Yusuf KÜPELİ'nin başkanlığı sırasında merkez yürütme kuruluna seçildiğini, fakat aktif bir görev yapamadığını, bazı miting ve hareketlere katıldığını, bütün yurtseverlere çağrı başlıklı ve Yusuf KÜPELİ imzalı bildiriden haberinin olmadığını, Dövüşen Gençliğin Hedefleri başlıklı bildiriden de haberinin olmadığını, bildirileri umumiyetle Yusuf'un kendiliğinden hazırladığını, Yusuf KÜPELİ Filistinden döndüğünde haber aldığını, kendisi ile görüştüğünü, saklanmak istediğini söylediğini, o sıralarda Aydın ve Sema KARAGÖZOĞLU'nun yeni evlendiklerinden evleri olduğunu bildiğini, kurultayda durumu Aydın'a anlattığını, onun da kabulü üzerine Yusuf'un onların evinde bir müddet saklandığını, birkaç defa giderek Yusuf ile görüştüğünü, Yusuf'un Filistin'de olup bitenleri anlattığını, ona da kurultay hakkında malûmat verdiklerini, bu konuşmaların bir örgüt mahiyeti taşıdığını söylemenin mümkün bulunmadığını, Yusuf KÜPELİ ile birlikte Yapı İş Sendikasından para almadıklarını, İzmit'te Yapı İş Sendikasında çalışırken Suat Şükrü KUNDAKÇI ile tanıştığını, Ankara'da Yapı İş Sendikasında sağ sol ayırımının vücut bulduğunu, bu iki grubun idareyi ele geçirmek için mücadele ettiklerini, zaman zaman Ülkü Ocaklıların sendikayı bastıklarını, Suat ŞÜKRÜ'den duyduğunu, karşı grubu teşkil eden Süreyya DENİZLİ ve arkadaşlarının sendikanın parasını almak ve Ülkü Ocaklılarına vermek gayreti içinde bulunduklarını, bu durumu önlemek için bono tanzimi formülünü bulduklarını, kendisine şahıs olarak itimat ettiklerini, Yusuf'u sendika mensuplarının tanımadığını, konuyu onunla görüşüp birlikte sendikaya gittiklerini, bononun düzenlendiğini, sendikaya para alacaklarının bulunmadığına dair bir senet verdiklerini, nitekim bonoları icraya vermediklerini, sendikadan araba almadığını, sadece arabalarında karşı tarafın eline geçmesini önlemek için kullanma hakkını ve tamir ettirebilme yetkisini veren bir belge düzenlendiğini, belgede vekâleten arabaları temlik ve devir yetkisinin bulunmadığını, Ahmet OFLU'nun manav dükkanında Şaban İBA ile beraber üç beş gün saklandıklarını ve bu dükkanda yakalandıklarını, çanta ve içindeki silahlarla Şaban'ın bir ilgisinin bulunmadığını, çantayı kendisinin oraya getirdiğini, çanta adedinin bir olduğunu, içinde ne olduğunu Şaban İBA'nın bilemeyeceğini, sendikanın iki grup arasındaki mücadele sebebiyle ikiye ayrıldığını, yani bölündüğünü, ayrı ayrı binalara taşındıklarını, baskın ihtimaline karşı birkaç arkadaşı ile birlikte Suat ŞÜKRÜ'nün dahil bulunduğu kısma gittiklerini, silahlı olmadıklarını, orayı muhafazaya görevli olarak bulunmadıklarını, bu gidişlerinde Ertuğrul KÜRKÇÜ'nün bulunmadığını, O. D. T. Ü. inşaatlarında çalışan işçiler arasında sendikal faaliyette bulunması konusunu Suat ŞÜKRÜ ile konuşmuş olabileceğini, Suat ŞÜKRÜ'nün bu görevi kendisine vermiş olabileceğini fakat bu hususu hatırlayamadığını, üye kaydı konusunda bir görev almadığını, sendikaya ait arabalardan sadece bir Volvo ile ilgili olarak belge düzenlendiğini, diğer arabalara karşı grubun el koymuş durumda bulunduğunu, Ahmet OFLU'nun kendisinin kaçak olduğunu bildiğini, KARAGÖZOĞLU'nun evinde Mustafa Kemal ÇAMKIRAN'ı görmediğini, tanzim edilen bonoların KUNDAKÇI'da kaldığını, kendilerine verilmediğini beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Savunma yapmayacağını, sadece bazı izahlarda bulunacağını ve bu izahlarını yazılı olarak hazırlayıp sunacağını belirtmiş ve isnat edilen aleyhindeki fiillerle ilgili olmayan konulara değinen sekiz sayfadan ibaret el yazısı ile yazılmış, dilekçe mahiyetindeki bir belgeyi mahkemeye takdim etmiştir.

Sanık vekili Av. Arif TOKMAKÇI huzurda yaptığı savunmada:

Diğer müdafii arkadaşları Av. Nevzat HELVACI ve Çetin GÜNER'in T. C. K.'nun 141 ve 146 ncı maddeleri arasındaki çelişkiler ve müvekkili Münir RAMAZAN AKTOLGA'ya 141 nci maddenin 6 ncı fıkrasının tatbik edilemeyeceği hususundaki görüşlerine aynen katıldığını, müvekkilinin beraat edeceğine inandığını, bir ceza tayin edilmiş olsa bile mahkemenin ceza tayininde öngöreceği gayelerinin belirli olacağı inancı içinde bulunduğunu beyan etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık Münir Ramazan AKTOLGA'nın 1965-1966 öğrenim yılında ODTÜ.'ne girdiği; 1967 yılında ODTÜ. Sosyalist Fikir Kulübüne üye olduğu, bir ara ODTÜ. Sosyalist Fikir Kulübü Yönetim Kuruluna seçildiği; gerek O. D. T. Ü. içinde gerekse Ankara'da vuku bulan yürüyüş, miting, boykot, işgal gibi kitlevî öğrenci hareketlerine katıldığı; 8.4.1969 tarihinde O. D. T. Ü. rektörlük binasının işgali olayından önce düzenlenen öğrenci forumuna başkanlık yaptığı; 28.8.1969 tarihinde ODTÜ. öğrenci birliği genel kurul başkanlığına seçildiği ve o tarihlerde Tunceli ilinde sol fikirleri işleyen bir piyesi oynamak isteyen tiyatrocuların dövülmesi olayı üzerine bunu protesto amacı ile düzenlenen (Türkiye halkına) başlıklı bir bildiriyi yayınlayanlardan olduğu; ODTÜ. Sosyalist Fikir Kulübünü temsilen F. K. F.'nin 4 Ocak 1969 tarihinde yapılan üçüncü kurultayında yönetim kuruluna seçildiği ve 12 Ocak 1969 tarihinde yapılan yönetim kurul toplantısında da Yusuf KÜPELİ başkanlığındaki F. K. F. Merkez Yönetim Kurulunun üyeliğine seçildiği, böylece F. K. F.'nin sevk ve idareciliği görevinin tüzük değişikliği ile TDGF. halinde gelmiş olduğu 10.10.1969 tarihindeki kurultaya kadar devam ettiği; 10.10.1969 tarihinden sonra TDGF.'nin üyesi olarak kaldığı; Ankara'da düzenlenen gösteri yürüyüşü ve mitinglerden İmren ÖKTEM'in cenazesi, Necdet GÜÇLÜ'nün cenazesi için yapılan yürüyüşlere, Anayasaya saygı mitingi adı ile anılan mitinge, Ankara'da TÖS. tarafından düzenlenen eğitim mitingine katıldığı; 16.6.1970 tarihinde İstanbul'da Üsküdar'da işçi hareketlerinin simetrisi olmak üzere Ankara'da büyük sanayi çarşısında DİSK tarafından son çıkan sendikalar kanununu protesto etmek amacı ile düzenlenen bilâhare bir gösteri halini alan toplantıya katıldığı, yakalanıp tutuklandığı nezaret altında kaldığı; Yapı İş Sendikası genel başkanı ve diğer yöneticileri ile temas kurup onlara devrimci yardımlarda bulunduğu, bu sendika tarafından emrine 165.000 liralık bir bononun düzenlendiği, sendikaya ODTÜ.'deki inşaatlarda çalışan işçiler arasından üye kaydetmek üzere faaliyette bulunduğu, bu maksatla Yapı-İş Sendikası tarafından kendisine yetki verildiği; Marksist-Leninist ideolojiyi benimseyen, bilimsel sosyalizmi eylem klavuzu kabul eden sanığın millî demokratik devrim stratejisinin uygulanması taraftarı olan çevreden bulunduğu; Aydınlık Sosyalist Dergiyi Vahap ERDOĞDU ile birlikte çıkardıkları, sanığın bu derginin sahibi olduğu, bu dergi etrafında Marksist-Leninist düşünce franksiyonlarından bir çevre oluşturdukları, bu çevre ile Türkiye'de bir komünist parti kurulması çalışmalarında bulundukları; bilâhare sanığın Aydınlık Sosyalist Dergiyi Vahap ERDOĞDU'ya terk edip bu kere Kurtuluş Gazetesi çevresini oluşturduğu, Kurtuluş yayınlarından olmak üzere Ertuğrul KÜRKÇÜ, Yusuf KÜPELİ, Mahir ÇAYAN ile birlikte Aydınlık Sosyalist Dergiden ayrılmaları üzerine fikir ayrılıklarını ortaya koyan, teorik ve pratik fikirlerini, anlayışlarını izah eden (Aydınlık Sosyalist Dergiye açık mektup) isimli broşürü yayınladıkları, keza gene kurtuluş yayınlarından olmak üzere (1965-1971 Türkiye'de devrimci mücadele ve DEV-GENÇ) isimli broşürü yayınladıkları; Yusuf KÜPELİ'nin 11.6.1969 tarihinde D. T. C. F. önünde yapılan öğrenci forumundan ve bunu müteakip Tusloğ olayları ile neticelenen kanunsuz yürüyüşten sonra hakkında çıkarılan gıyabî tutuklama müzekkeresi üzerine saklanmaya başlaması ve bilâhare Filistin Halk Kurtuluş Ordusuna gidip eğitim görüp Türkiye'ye dönmesi sıralarında Münir Ramazan AKTOLGA ile sürekli temas halinde bulunduğu ve Yusuf'un Türkiye'ye gelmesinden sonra Münir Ramazan AKTOLGA'nın Aydın KARAGÖZOĞLU'nu FKF. kurultayında görüp Yusuf KÜPELİ'nin saklanması için Aydın'ın evine gelmesinin mümkün olup olmadığını sorduğu; Aydın KARAGÖZOĞLU'nun teklifi kabul ederek Yusuf'un bir süre Aydın KARAGÖZOĞLU'nun evinde kaldığı, bu süre içinde Münir Ramazan AKTOLGA'nın da zaten daha önceleri ODTÜ.'de birlikte öğrenci olmaları sebebiyle tanıştıkları Aydın ve Şema KARAGÖZOĞLU'nun evine gidip geldiği, bilâhare Yusuf'un başka yerlerde saklanmasına yardımcı olduğu; merkez yürütme kurulunda görev olduğu sıralarda FKF. tarafından yayınlanan ve nitelikleri teorik inceleme bölümünde etraflı şekilde yazılan bildirilerden ve yayınlardan sorumlu bulunduğu; Sıkıyönetimin ilânından ve soruşturmaların başlamasından sonra aranmaya başladığı; sanık Serdar MUN'un tavassutu ile Ahmet OFLU'nun Seyranbağları Ballıbaba Sokak 82/B.'deki manav dükkanının bodrumunda Şaban İBA ile birlikte saklandığı sırada 14.6.1971 tarihinde güvenlik kuvvetlerinin yaptığı baskında yakalandığı, üzerinde Aydoğan

DEMİRTAŞ adına düzenlenmiş sahte bir kimlik kartı ile kaldıkları yerde yapılan aramada teferruatı Münf. 7K. 3 sırada mevcut tutanakta yazılı olduğu üzere çeşitli çap ve modelde beş adet tabanca ve 411 adet mermi yakalandığı, Sıkıyönetim Yıldırım Beyazıt nezarethanesine kapatıldığı, bir süre sonra ordan kaçıp tekrar yakalandığı sanığın askerî savcıya verdiği Ek. İd. Ge. 1/3K. 2D. 9 sıradaki ifadesi; polise verdiği aynı dosya 1 sıradaki ifadesi; huzurda verdiği ve Ek. İd. Ge. 1/3K. 3D. 137 sırada mevcut yazılı sorgusu; keza mahkememiz huzurunda verdiği; DT, 5K. 1162-1166 sıralar arasındaki sorgusu ve savunmalarıyla yapmış olduğu açık ikrar ve itirafları ve bu itirafları doğrulayıp tamamlayan soyutluktan kurtaran birlikte işledikleri eylemlerin sanıklarından Ertuğrul KÜRKÇÜ, Yusuf KÜPELİ, Zafer KUTLU, Şaban İBA, Ahmet OFLU ve Serdar MUN, Suat Şükrü KUNDAKÇI, Avni TOK, Mevlüt BAYRAKTAR ile diğerlerinin kendi hanelerinde gösterilen hazırlık ve son soruşturma ifadeleri; yazılı delillerden sanığın FKF. yöneticiliği sırasında yayınlanmış bulunan FKF. klasörlerinde mevcut ve nitelikleri teorik inceleme bölümünde açıklanan bildiriler; sanığın F. K. F.'ye merkez yürütme kurulu üyesi olarak seçildiğine dair FKF. 5K. 3D. 29 sırada mevcut belge; Yapı-İş Sendikası klasörlerinde bulunan bonolar ve sanığın Yapı-İş Sendikasına üye kaydetmesi konusunda, ayrıca Yapı-İş'in arabalarını mal sahibi imiş gibi kullanıp başkasına devir ve teslim etmesi konusunda yetki veren belgeler; sanığın Türkiye'deki işçi köylü hareketleri ile yakından ilgilendiğini gösterir mahiyetteki Kadri ÇOBAN tarafından Trabzon'dan 2.6.1970 tarihinde yazılmış ekinde (Maçka şöförleri fındık üreticileri ile beraberdir). başlıklı ve gene yapılacak yürüyüş için çağrı mahiyetindeki bildiri bulunan ve Ek. İd. Ge. 1/1K. 2D. 5 sıradaki mektup; aynı dosya 6 sıradaki Kurtuluş Gazetesinin sadece bir yayın organı değil aynı zamanda Türkiye'deki işçi-köylü hareketlerinin idare edildiği ve en azından manalandırılıp, değerlendirildiği bir merkez halinde çalıştığını, gösterir Münir Ramazan AKTOLGA tarafından Erzincan TİP İl Merkezindeki Kazım PINAR isimli şahsa yazılmış ve (böyle bir gazete siyasî propaganda aracı olması yanısıra aynı zamanda güçlü bir dağıtım ağı sayesinde örgütlenme görevini de yerine getirebilir onun için düzenli ve disiplinli bir çalışma örneği vermek lâzımdır. Türkiye'yi belirli bölgelere ayırıp her bölge için orayı iyi tanıyıp bilen arkadaşlardan birer bölge görevlileri seçtik. Bunlar gazete ile birlikte kendi bölgelerine gittiler dönüşte getirecekleri raporlara göre işçi ve köylü hareketleri ile ilgili çeşitli bilgilerin değerlendirildiği bir merkez haline getirmeyi düşünüyoruz. Gazeteyi kendi bölgenizde kitlenin önündeki somut meseleler nelerdir. Hangi sloganlar kullanılırsa ve mahallî meseleler nasıl ele alınırsa orada hareket ortaya konabilir, gazetenin çeşitli meseleleri nasıl ele alması gerekir. Bunları bize en kısa zamanda ulaştırabilirseniz memnun oluruz) şeklindeki mektup; Münf. 7K. 2 sıradaki sarı zarfta yakalandığında sanığın üzerinden çıkan sahte kimlik kartı; aynı dosya 20 sırada sanıkla birlikte yakalanan tabanca ve mermilere ait tutanaklar ve dosyada mevcut diğer yazılı delillerle kuşkudan uzak bir şekilde sabit olmuş bulunmaktadır.

Sanığın çeşitli yer ve zamanlarda işlediği bu eylemlerin neden tek fiil kabul edildiği ve neden bu fiilin T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 1 nci fıkrasında yazılı olan suç niteliğinde olduğu FKF. ve TDGF.'nin kuruluşları, çalışmaları, millî demokratik devrim stratejisinin kapsamı, anlamı ve Türkiye'deki tarih süreci içinde uygulaması gibi konularda hükmün teorik inceleme bölümünde ayrıntılı şekilde yazılan gerekçenin burada da tekrarlanması zorunludur.

Gerek teorik inceleme bölümündeki ve gerekse DEV-GENÇ sanıklarından buraya kadar durumları incelenenlerin hanelerinde gösterilen nedenlerle sanığın bu fiili ile T. C. K.'nun 141/1 nci maddesinde yazılı suçun maddî ve manevî unsurlarını oluşturduğu ve anılan madde uyarınca cezalandırılmasının gerektiği yolunda tam ve kesin bir vicdanî kanaata ulaşılmıştır.

232. YUSUF KÜPELİ:

Sanık hakkında, 25.12.1973 tarih ve esas: 1973/4, karar 1973/60 sayılı karar ile YETKİSİZLİK KARARI verilmiştir.

İşbu karardan sonra sanığa ait dava dosyalarının İstanbul Sıkıyönetim 3 numaralı Askerî Mahkemesine gönderilmesi üzerine adı geçen mahkemece kararımız benimsenmeyerek olumsuz yetki uyuşmazlığının çözülmesi için Askerî Yargıtaya sunulmuş, Askerî Yargıtay 2 nci Dairesinin 21.3.1974 gün ve E. 1974/46, K. 1974/40 sayılı ilâmı ile davaya mahkememizde bakılması uygun görülmekle; yeniden yapılan duruşmalar sonunda aşağıdaki gerekçeli hüküm tesis edilmiştir:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın Marksist, Leninist bir düzenin kurulması gayesi ile F. K. F.'deki olayları düzenlediğini, Aydın KARAGÖZOĞLU'nun evindeki toplantılara katıldığını, bu evde saklandığını, bu evde yapılan konuşmaların bir kısmının doğruluğunu kabul ettiğini, bu suretle gizli gayeli iki cemiyetin yöneticisi olarak T. C. K.'nun 141 nci maddesini iki defa ihlâl ettiğinden bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 141/1 nci maddesinin ikinci bendi uyarınca, keza yine sanığın Tusloğ binasının yakılması ve dağıttığı bildirilerle bölücülük faaliyetlerinde bulunduğundan bahisle fiiline uyan T. C. K.'nun 128/2, 142/3-6 ve 71 nci maddeleri uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/1-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 13.2.1970 tarihinde Ankara Sorgu Hâkimliğine verdiği ifadede:

Döğüşen Gençliğin Hedefleri ve Bütün Yurtseverlere Çağrı başlıklı bildirileri kendisinin hazırladığını, fakat dağıtımını yapmadığını, bildirilerde T. C. K.'nunun maddelerini ihlâl eder bir durumun olmadığını, bu bildirilerin suç teşkil etmediğini, gayelerinin Türkiye'de kalan ve emperyalizmi gaye güden Amerikalıları kovmak, memleketten atmak olduğunu, tam bağımsız Türkiye'nin yaşamasını temin etmek, gerçekleşmesini istemek olduğunu beyan etmiştir.

Sanık 8 Mayıs 1972 tarihinde Askerî Savcıya verdiği ifadede:

1967 yılında Fransa'ya, Küba'da tahsil yapmak amacı ile gittiğini, Bettelhaym ile görüşmediğini, Küba'ya gitme işini tahakkuk ettiremediği için Türkiye'ye geri döndüğünü, Küba'ya Marksizm-Leninizmi oradaki bir üniversitede öğrenmek amacıyla gitmeyi düşündüğünü, 1968 yılı yaz aylarında Amerikalılara ait bir iş yerini sabote etmeyi düşündüklerini, bu iş için gerekli tespitte bulunduğunu, Hüseyin İNAN'la beraber yaptıklarını, sonra bunun yanlış olacağını düşündüğü için sabotaj hareketine girişmediklerini, aynı tarihlerde Amerikan Haberler Merkezine Sinan CEMGİL, Hüseyin İNAN'la birlikte içi boya dolu şişeler attıklarını, 1968 yılında S. B. F.'de Üniversiteye giremeyen öğrencileri örgütlemediklerini, bu öğrencilerin bakanlıklarda tertip ettikleri gösteriye Mustafa Kemal ÇAMKIRAN'la gidip gitmemek hususunda müteredditt olduklarını, yolda gösteriyi tertip edenlere oldukça uzak bir yerde emniyet kuvvetleri tarafından yakalandıklarını, 28 Nisan 1968 günü yapılan mitingi organize etmediğini ancak mitinge katıldığını, daha sonra mitinge müdahale olduğundan mitingçilerle aralarında itişip kakışma çıktığını, polisin mitingi dağıttığını, 20 Ocak 1969 tarihinde F. K. F. bülteni ve basın bülteni olarak yayınlanan ve keza daha sonra imzasını taşıyan bildirilerin tarafından yayınlandığını, bunları yayınlarken merkez yürütme kurulu üyelerini ve genel yönetim kurulu üyelerini haberdar etmediğini, onların onaylarını almadığını, istediği gibi kaleme aldığını, merkez yürütme kurulu üyeleri ile birlikte oturup hiç bir ciddî toplantı yapmadıklarını, işleri genellikle kendisinin yürüttüğünü, 1969 yılında Foster Wheeler Firmasının işyerindeki, Nato İş Sendikasının Amerikan iş yerlerindeki, Sümerbank iş yerlerindeki, Basın İş Sendikasının grevlerini F. K. F. olarak kendisince yayınlanmış bir bildiri ile desteklediklerini, Akhisar ve Ödemiş'teki tütün mitinglerine katıldığını, bu mitingleri

F. K. F.'nin düzenlemediğini, işgal olaylarının hiç birine katılmadığını, bilimsel sosyalizmin öğrenilmesi için F. K. F.'de bir seri konferans tertiplediklerini, bunlardan ilkini Doğu PERİNÇEK'in Dialektik ve Tarihi Materyalizm konusunda verdiğini, daha sonra eleman bulamadıklarından konferanslara devam edilemediğini, herkesin kendi çabası ile ne bulabilmişse onu okuyup bir şeyler öğrendiğini, 1969 yılı Haziran ayında D. T. C. Fakültesi bahçesindeki forumda kısa bir konuşma yaparak topluluğa bağımsızlık andını içirdiğini, bu andı Kızılay'da da tekrarlayacağız diyerek topluluğu Kızılay istikametinde harekete geçirdiğini, Kızılay'da toplum polisi bulunduğundan Cebeci istikametine saptıklarını, bu arada tesadüfen topluluğun içine giren bir Amerikan arabasının taşlandığını, bir iki molotof kokteyli atıldığını, kitleye hâkim olmak imkânsız hale geldiğinden ayrılan bir grubun Tusloğ binasına giderek orayı taşladıklarını, birkaç tane molotof kokteyli atılmış bulunduğunu, kullanılan molotof kokteylerinden 5-10 tanesini arkadaşlarına kendisinin verdiğini, gayesinin saldıracak olan karşı grup talebe veya sivillere karşı kullanmak olduğunu, 1969 Temmuz ayında Döğüşen Gençliğin Hedefleri ismi altında ve kendi imzası ile yayınlanan bildiriden yönetim kurulunun haberinin olmadığını, bildiride etnik meseleden kastının Kürtler olduğunu, açıkça yazamadığı için bu ibareyi kullandığını, 1969 Temmuz ayı sonlarında Filistin'e gittiğini, üç ay kadar kaldığını, er eğitimi gördüğünü, gitmekteki maksadının gerilla eğitimini öğrenmek, daha sonra da Türkiye'de gerilla hareketi olursa buna katılabilmek olduğunu, ciddî bir şey öğrenemediğini, dönüşte silah getirmediğini, kimseye talimat vermediğini, döndükten sonra Sema ve Aydın KARAGÖZOĞLU'nun evlerinde bir müddet saklandığını, eve gelenlerle devrimin ne şekilde tahakkuk ettirileceği hususunda ciddî bir konuşmalarının olmadığını, belki silahlı mücadele, bunun için silahın gerekli olduğu hususunda aralarında konuşmalar cereyan etmiş olabileceğini, komünizmin Türkiye'de nasıl yerleştirileceği konusunda o zaman hiç birinde belirli bir görüşün mevcut olmadığını, kararsızlık içinde bulunduklarını, ODTÜ. kasasını veya Keban barajına giden parayı soymayı düşünmüş, sağda solda bu hususlarda konuşmuş olabileceğini, ancak ciddî bir girişiminin olmadığını, 1970-1971 yıllarındaki banka soygunlarının keza İzmir yolundaki soygunun planlanmasıyla hiç bir ilgisinin bulunmadığını, sadece Mahir ÇAYAN'ın Ankara'da organize ettiği Küçükesat Ziraat Bankası Şubesi soygunundan önceden haberinin bulunduğunu, F. K. F. ve DEV-GENÇ başkanlarının Mihri BELLİ'den direktif alıp almadıklarını bilmediğini, kendisinin direktif almadığını, 1970 yılı Ekim ayında Ankara Birlik Sahnesi salonunda yapılan toplantıda konuşma yaptığını hatırlamadığını, artık TİP'ten fayda gelmeyeceğini, yeni bir örgüt kurulması gerektiğini, fakat bu örgütü şu anda kuracak güçte olmadıklarını, bunun için çaba sarf etmelerinin gerektiğini söylediğini, bu konuşmada kurulacak örgütün savaş partisi örgütü olacağından bahsetmiş olabileceğini, Aydınlık Sosyalist Dergiye açık mektup yayınlandıktan sonra halk savaşını örgütleme niyetiyle adına Halk Kurtuluş Partisi dedikleri örgütlenmeyi düşündüklerini, bu çabanın ufak bir grubun ciddiye alınamayacak örgütlenmesinden öteye geçemediğini, bu hareketin anarşist bir hareketten öteye geçemediğini, o zaman yollarının doğru olduğunu, kendilerinin Marksist, Leninist olduklarını zannettiklerini, şimdi ise bir anarşist, bir macerapeverest gibi hareket etmiş olduklarını anladıklarını, T. H. K. P. kurulması hususundaki düşüncenin Ertuğrul KÜRKÇÜ, Mahir ÇAYAN ve Münir AKTOLGA ile birlikte doğduğunu, birlikte kararlaştırdıklarını, daha sonra aralarında görüş ayrılığı doğduğunu, Mahir ÇAYAN ve grubunun silahlı eylemlere devam edilmesi gerektiği fikrini savunduklarını, bu sebeple Münir AKTOLGA ile kendisini partiden ihraç ettiklerini, maddî imkânların yapılan soygunlar, asker arkadaşlardan alınan aidatlar, DEV-GENÇ'ten farkettirilmeden Ertuğrul KÜRKÇÜ vasıtasıyla alınan paralar ve esas mahiyeti bildirilmeden çeşitli şekillerde isimlerini bilmediği bazı sivil şahıslardan zaman zaman alınan paralar vasıtasıyla sağlanıldığını beyan etmiştir.

Sanık 9 Mayıs 1972 tarihinde hakkındaki gıyabî tutuklama kararı vicahiye çevrilirken verdiği ifadesinde:

8 Mayıs 1972 tarihinde askerî savcılığa 4 sahifelik ifade verdiğini, münderecatının doğru olduğunu, silahlı gasp suçunu işlemediğini, arkadaşlarının silahlı banka soygunu yapacaklarından haberinin bulunduğunu, ancak bizzat soygunlara katılmadığını, Mahir ÇAYAN ve

arkadaşlarının ilk yaptıkları, Ziraat Bankası soygununun gününden haberinin olduğunu, diğer banka soygunlarından kesin olarak tarih bakımından haberinin olmadığını, gazetelerden okuduğunu ve arkadaşlarından duyduğunu, öğrendiğini beyan etmiştir.

Sanık sorgusunda:

İddianamenin kendisini Marksist, Leninist bir düzenin kurucusu olarak vasıflandırdığını, olayların başında Marksist Leninist bir kimse olduğu kanısına vardığını fakat sonraki olayların böyle bir kişi olmadığını ortaya çıkardığını, böyle bir şahıs olabilseydi bununla iftihar edeceğini, olayların kendilerinin birer anarşist olduklarını ortaya çıkardığını, atak ve kavgalı yaradılışta bir kimse olduğundan anarşik olaylara katılmış bulunduğunu, Aydın KARAGÖZOĞLU'nun evinde toplantı yapılmadığını, Filistin'den döndükten sonra yalnız onun evinde saklandığını, F. K. F. ile ilgili birçok bildiri dağıttığını, Tusloğ binası betonarme olduğundan yakılmasının mümkün olmadığını sadece taşlanma hadisesinin bahis konusu olabileceğini, gizli örgütlenmeye katılmamış bulunduğunu, fiillerinin anarşik mahiyet taşıdığını, sorguya hemen getirildiği için layıkı veçhile hazırlanamadığını, mehil verilirse yazılı sorgu hazırlayabileceğini, onunda nazara alınmasını talep ve beyan etmiştir. (Sanık yazılı sorgu vermekten imtina etmiştir).

Sanık huzurdaki sorgusunda:

Şu anda kendisini Marksist, Leninist olarak görmediğini, gerçek manada komünist olsaydı bunu asla gizlemeyeceğini, birçok bildiri yayınlayıp yazı yazmış olmasına rağmen marksist, leninist olamadığını, adeta işçi sınıfının davasına ihanet eden bir ajan provakatör durumuna düştüğünü, anarşizmin küçük burjuvazinin iflâs etmiş bir ütopyasından ibaret bulunduğunu, F. K. F. ve T. D. G. F.'nin sadece bir gençlik örgütü olduğunu, bir komünist partisi olmadığını, genel başkan olduğu zaman zarfında yayınlanan bütün bildirilerin tamamen kendi insiyatifiyle yazılıp yayınlandığını, diğer üyelerin hiç bir rollerinin bulunmadığını, belki bildiriler yayınlandıktan sonra haberlerinin olmuş olabileceğini, gençlik olarak işçi sınıfının ekonomik mücadelesine destek olmaya çalıştıklarını, işçi veya köylü sınıfını yayınlanan birkaç bildiri ile bilinçlendirmenin mümkün bulunmadığını, Türk devletini bölme diye bir gayesinin bulunmadığını, Doğüşen Gençliğin Hedefleri başlıklı bildiriye etnik mesele tabirini, kürt halkının memlekette mevcut olduğunu belirtmek için koyduklarını, Kürt halkını Türk Devletinden ayırmak gayelerinin bulunmadığını, bu bildiriyi 12 madde halinde yazıp basına verdiğini, mumlu kâğıda ve oradan da teksire basılmış bir halinin mevcut olmaması gerektiğini, 61 madde halindeki bu bildirinin bölge yürütme kuruluna nasıl gönderildiğini bilmediğini, göndermediklerini, hiç bir yerde yayınlamadıklarını, bu bildiriyi kendisinin hazırlamış olabileceğini, 5 Kasım 1969 tarihinde Hukuk Fakültesinde dağıtılan bildiri ile bir ilgisinin bulunmadığını zira o tarihte kaçak olduğunu, 9 Ekim 1969 tarihli olağanüstü kurultaya sunulan çalışma raporunu kendisinin hazırlamadığını, o tarihte Filistin'de bulunduğunu, raporda ifade tarzında olayları ve yapılan işleri abartmanın olduğunu, yönetimde bulundukları sırada Türkiye'de kendiliğinden oluşan bir köylü hareketinin, bir işçi hareketinin bulunduğunun farkında bile olmadıklarını, gençlik hareketinin de kendiliğinden geliştiğini, işçi ve köylüleri kışkırtmalarının söz konusu olamayacağını, işçi ve köylü kitlelerine bilinç verme ve onları bilinçlendirip marksizmin leninizmin hedefinde kışkırtmak imkânına sahip bulunmadıklarını, Bağımsız Türkiye ismi ile anılanın gazete olmayıp matbaada bastırılmış bülten olduğunu, tarafından hazırlandığını, Amerikan emperyalizmi ve 6 ncı filoyu hedef aldığını, İşçi Köylü Gazetesi ile F. K. F.'nin bir ilgisinin bulunmadığını, İstanbul sekreterliğinin istifa gerekçesinde yazılı olan hususların gerçek dışı olduklarını, evvelce TİP üyesi iken bilâhare ayrıldığını, Kırıkkale'deki Maden İş Sendikasının mensupları hakkında oraya giderek bir rapor düzenlemiş olabileceğini fakat şu anda hatırlayamadığını, F. K. F.'yi Mihri BELLİ'nin yönetmesinin söz konusu olmadığını, köylü ve işçi hareketleri ile grevleri tertip ve düzenlemelerinin söz konusu olmadığını, sadece onları desteklediklerini, 6 ncı filoyu protesto hareketlerine katıldığını, 11.6.1969 tarihinde D. T. C. F.'de yapılan toplantıdan önce dağıtılan bildiriyi kendisinin yayınladığını, o gün bahçede büyük bir kalabalığın toplanmış bulunduğunu, Atilla SARP'tan sonra kendisinin konuştuğunu, gençleri yürüyüşe geçirmek istediğini, bu-

nun içinde önce bağımsızlık andını içirdiğini, yürüyüş işi için kimseye danışmadığını, Atilla SARP'ın dahil olmadığını, önce Zafer Meydanına gelindiğini, burada andı tekrarladıklarını, Kızılay'da polis kordonu olduğundan Cebeci istikametine saptıklarını, bu arada malum sloganların söylendiğini, yürüyüşün belli gaye ve hedefinin olmadığını, kafileyi S. B. F. önüne kadar götürüp orada dağıtmayı düşündüğünü, yolda bir Amerikalıya ait bir arabaya rastlayan kitlenin disiplininin bozulduğunu, arabaya taş atıldığını, kopan bir grubun Tusloğa gittiğini, kendisinin de gidip seyrettiğini, sadece taş atıldığını, büyük bir tahribin vuku bulmadığını, polis geliyor denilince grubun dağıldığını, tabanca atılmadığını, Filistin'e iyi niyetlerle gittiğini, bu gidişin küçük bir burjuva maceracılığı saikine dayandığını, orada tam bir gerilla eğitimi de görmediğini, orada üç ay kadar kalıp tek başına yurda döndüğünü, saklanmak ihtiyacını duyduğundan Münir RAMAZAN AKTOLGA'yı bulduğunu, kendisini Aydın KARAGÖZOĞLU'nun evine götürdüğünü, burada 10 gün kadar kaldığını, evde bazı konuşmalar yaptığını, bunların banda alınıp alınmadığını, bilmediğini, bunların ciddiye alınacak şeyler olduğunu tahmin etmediğini, Mustafa Kemal ÇAMKIRAN'ın bu eve bir kere geldiğini, zaten o günde yakalandığını, Şirin CEMGİL'in bir kere geldiğini, Engöl ERDUMLU'nun hiç gelmediğini, Filistin'den geldiği için elbette silahtan ve gerilladan bahsedildiğini, bunun mümkün olabileceğini, 1967 yılında canı sıkıldığı için Fransa'ya gittiğini, oradan yazdığı mektupların ciddî bir yönünün bulunmadığını, kulaktan dolma bilgilerle kaleme alınmış olduğunu, Suat Şükrü KUNDAKÇI'yı önceden tanımadığını, kendisini onun evine Münir RAMAZAN AKTOLGA'nın götürdüğünü, böylece tanıştıklarını, başka bir gün Şükrü KUNDAKÇI'nın sendikada müşkül durumda bulunduğunu, bir grubun işçi haklarını gasbetmekte olduğunu, paranın bir kısmını kurtarmak için kendilerine yardım edip edemeyeceklerini sorduğunu, bono formülünde hukuka aykırı bir cihet görmediklerinden kabullendiklerini, iki ayrı bononun tanzim edildiğini, bonoların hiç bir zaman ellerine geçmediğini, zaten bu senetleri tahsil etmeye sendikanın avukatlarını yetkili kılan vekâletname tanzim edildiğini, ODTÜ. inşaatlarında çalışan işçiler arasında sendikal faaliyette bulunmaları konusunda Suat ŞÜKRÜ tarafından kendilerine bir görev verilmediğini beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Fikir Kulüpleri Federasyonu ve DEV-GENÇ'in birer komünist örgüt veya komünist partisi olmadığını, bunların üyelerinin de komünist olmadıklarını, Türkiye'de 1960 sonrası komünist bir hareket olmadığını, ancak gerek kendisi, gerekse birçok iyi niyetli arkadaşının kendilerinin sosyalist hatta komünist olduğuna inandıklarını, yaptıkları, işleri, işçi sınıfına, yoksul emekçi halka hizmet amacıyla yaptıklarını, Amerikan emperyalizmine karşı mücadele ettiklerini, fakat sonunda halkın davasına zarar verecek nitelikte işler yaptıklarının farkına vardıklarını, F. K. F. ve DEV-GENÇ'in T. C. K.'nun 141/1 nci maddesinden yargılanmasının komik olduğunu, işçi sınıfı için bir şeyler yapmak için mücadele ettiğini, komünist bir çevrede olmadığı ve sınıfsal zaaflarından dolayı sonunda bir sürü ahmakça iş yaptığını beyan etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık Hasan Yusuf KÜPELİ'nin Marksist-Leninist ideolojiyi benimsediği, bilimsel sosyalizmi eylem klavuzu kabul ettiği ve Türkiye'de komünist bir devlet rejimi, komünist bir toplum düzeni kurulması ana amacına ulaşmak için millî demokratik devrim stratejisinin takip edilmesi gerektiğine inandığı; 1967 yılında Küba'da bir üniversitede öğrenim yapmak için Fransa'ya gittiği, Küba'ya gitmesi gerçekleşemeyince, Türkiye'ye döndüğü, Fransa'dan arkadaşına yazmış olduğu mektuplarında Türkiye'deki demokratik parlamenter sistemin yıkılması için duyduğu isteği ve bu konudaki fikirlerini belirttiği; 1968 yaz aylarında altıncı filonun protestosu için yapılan gösterilere katıldığı, Sinan CEMGİL ve Hüseyin İNAN ile birlikte Amerikan Haberler Merkezine içi boya dolu şişeler attıkları; 29 Nisan 1968 tarihinde yapılan mitinge iştirak ettiği; 4 Ocak 1969 tarihindeki FKF. 4 ncü kurultayında yönetim kuruluna ve 12 Ocak 1969 tarihinde de FKF. genel başkanlığına seçildiği, genel başkan olarak FKF.'yi 10.10.1969 tarihinde yapılan beşinci kurultaya kadar yönettiği, genel başkanlığa

seçilmesinden kısa bir süre sonra 20.1.1969 tarihinde merkez yürütme kurulu olarak bilimsel sosyalizmi benimsediklerine, Türkiye'de komünizmin gerçekleştirilebilmesi için takip edilecek çalışma usul ve yollarına dair genel merkez yürütme kurulunun görüşlerini kapsayan ve mahiyeti evvelce sanık Mehmet DEMİR'in hanesinde ayrıntılı şekilde açıklanan FKF. bir numaralı basın bültenini yayınladığı; Akhisar ve Ödemiş'te yapılan tütün mitinglerine katıldığı, konuşmalar yaptığı; Atalan, Göllüce, Kayadibi ve Değirmenözü köylülerinin toprak işgallerini, Malatya'daki haşhaş mitingini bildiriler yayınlayarak desteklediği; aynı şekilde Foster Wheeler Firmasının iş yerindeki; NATO İş Sendikasının, Amerikan işyerlerindeki, Sümerbank işyerlerindeki, Basın-İş Sendikasının işyerindeki grevlerini gerek FKF. olarak yayınladıkları, bildirilerle ve gerekse bizzat işçilerin yanına gidip onlarla görüşüp onları bilinçlendirme yolunda telkinlerde bulunarak destekledikleri; üniversite gençliğinin bilimsel sosyalizmi öğrenebilmesi ve bilincine kavuşabilmesi amacı ile FKF.'nin tüzüğüne uygun şekilde konferanslar düzenlendiği, sanık KÜPELİ'nin başkanlığında FKF. merkezinde düzenlenen bu konferanslardan ilkinin (diyalektik ve tarihi materyalizm) konusunda Doğu PERİNÇEK tarafından verildiği; İstanbul'da üniversiteye polisin girmesini bahane ederek genel başkan Yusuf KÜPELİ tarafından 11.6.1969 tarihinde DTCF. bahçesinde bir forum düzenlenmesi için önceden FKF. olarak hazırlıklar yapıldığı ve bildiri yayınlanarak üniversite öğrencisinin çağrıldığı, gerçekten 11.6.1969 tarihinde DTCF. bahçesinde iki bini aşkın öğrencinin toplandığı, Yusuf KÜPELİ'nin burada bir konuşma yaptığı, öğrenci topluluğuna FKF.'nin bağımsızlık andını içirdiği ve (arkadaşlar bu andı Kızılay'da tekrarlayacağız) diyerek öğrenci topluluğunu, Kızılay istikametine sevk ettiği ve teferruatı Tusloğ olayları sanıklarının hanelerinde anlatılan Tusloğ binasının tahrip edilmesi olayının vuku bulduğu olaylar sırasında atılan molotof kokteylerini temin edip öğrencilere verdiği, Temmuz 1969 içinde (dövüşen gençliğin hedefleri) başlıklı bildiriyi yayınladığı bu bildiride özellikle Türkiye'deki etnik gruplar konusunda bölücü propaganda da bulunduğu; Tusloğ olaylarından sonra hakkında çıkarılan gıyabî tutuklama müzekkeresi sebebiyle saklanmaya başladığı ve Temmuz 1969 ayı içerisinde gerilla eğitimi görmek üzere Deniz GEZMİŞ, Cihan ALPTEKİN ve Erim SÜERKAN ile birlikte Filistin Demokratik Halk Kurtuluş Cephesine gittikleri; sanık YUSUF'un üç ay süre ile çeşitli eğitimler gördüğü, bu sırada Mustafa Kemal ÇAMKIRAN ile mektuplaştığı ve Ekim 1969 ayı içerisinde Türkiye'ye döndüğü; sanık Aydın KARAGÖZOĞLU'nun hanesinde ayrıntılı olarak anlatıldığı üzere Aydın'ın evinde saklandığı, nihayet Teoman ÖZBAĞ'ın evinde yakalandığı; 29 Ekim 1970'de proleter devrimci TİP kurultayı diye adlandırılan toplantıda konuştuğu; Ertuğrul KÜRKÇÜ, Mahir ÇAYAN ve Münir Ramazan AKTOLGA ile birlikte Aydınlık Sosyalist Dergi çevresinde hasıl olan fikir ihtilâfı üzerine ayrılınca (Aydınlık Sosyalist Dergiye açık mektup) isimli broşürü yayınladıkları; sanığın genel başkanlığı sırasındaki; FKF.'nin çalışmalarına ait raporun Ruhi KOÇ tarafından hazırlanıp 9 Ekim 1969 tarihli kurultayda okunduğu; sanığın F. K. F. genel başkanlığı sırasında gerek (F. K. F.) gerek (FKF. Merkez Yürütme Kurulu) ve gerekse (Yusuf KÜPELİ) imza blokları ile yayınlanan ve FKF. klasörlerinin içinde bulunan bildirilerin muhtevalarından sorumlu olduğu sanığın istinabe suretiyle İstanbul Sıkıyönetim Askerî Savcılığınca tespit ettirilen ve Ek. İd. Ge. 1/3K. 2D. 11 sırada mevcut hazırlık ifadesinde ve son soruşturmada önce İstanbul 2 numaralı Askerî Mahkemesi marifetiyle istinabe suretiyle aldırılan ve Ek. İd. Ge. 1/3K. 3D. 142-143 sıralar arasındaki ve gene aynı dosya 136 sıradaki yazılı ve sözlü sorguları ve sonrada sanığın Ankara'ya getirtilmesi üzerine mahkememiz huzurunda tespit olunan ve DT. 5K. 1150 ile 1161 sıralar arasında bulunan sorgularında yaptığı açık ikrarları; bu ikrarları doğrulayıp tamamlayan ve soyutluktan kurtaran diğer sanıklar Ertuğrul KÜRKÇÜ, Münir Ramazan AKTOLGA, Mehmet DEMİR, Tunç Çetin ÖZKARAR, Ruhi KOÇ, Mustafa Kemal ÇAMKIRAN, Aydın KARAGÖZOĞLU ve diğerlerinin kendi bölümlerinde gösterilen hazırlık ve son soruşturma ifadeleri; FKF. bölümü dosyalarında mevcut ve yerleri, muhtevaları, ayrıntılı şekilde hükmün teorik inceleme bölümünde izah edilen bildiriler; Ek. İd. Ge. 1/3K. 1 sıradaki sarı zarf içinde mevcut sanığın çeşitli zamanlarda çeşitli kişilere yazdığı ve fikri yapısını gösteren mektuplar ve dosyada bulunan sair delillerle hiç bir kuşkuya yer kalmayacak şekilde anlaşılmış bulunmaktadır.

Sanık mahkeme huzurunda sorgusunda evvelki ifadelerinin doğruluğunu kabul etmiş ancak gerek FKF. başkanlığı sırasında kendisinin yönetiminde ve gerekse diğer ekiplerin yönetiminde FKF. ve TDGF. tarafından yapılan çalışmaların ve genellikle Türkiye'deki millî demokratik devrim mücadelesinin 1971 yılı ilkbaharına kadar elde etmiş olduğu neticelerin gerçek anlamda işçi sınıfının menfaatlarına hizmet şeklinde bir yarar hasıl etmediği ve yapmış olduğu olayların muhasebesi neticesinde pişmanlık duyduğunu ifade eylemiş ise de bu şekildeki sözleri ve savunmaları tahfif sebebi olarak kabulden başka suçun tekevvünü konusunda bir etki yapamamıştır.

Hükmün teorik inceleme bölümünde ayrıntılı bir şekilde Türkiye'deki Marksist-Leninist faaliyetler, 1965'lerden itibaren ortaya çıkan örgütler, strateji üzerindeki ayrılıklar ve millî demokratik devrim stratejisinin ne olduğu, FKF.'nin millî demokratik devrim stratejisini benimseyen bir örgüt olarak faaliyetleri, bu faaliyetleri itibariyle ve amacı yönünden T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 1 nci fıkrasında yazılı cemiyet niteliğinde olduğu, böyle bir cemiyeti sevk ve idare etme fiilinin T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 1 nci fıkrasında yazılı suçu oluşturduğu konularında gayet ayrıntılı olarak yapılan açıklamaları ve keza kişisel sorumluluklar bölümünde bütün sanıklar için ortak açıklama kesiminde yazılan nedenleri sanık Yusuf KÜPELİ'nin hanesinde de tekrarlamak zorunludur.

Bütün bu gerekçelerle sanık Yusuf KÜPELİ'nin sübutu yukarıda gösterilen fiili ile T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 1 nci fıkrasında öngörülen suçun unsurlarını oluşturduğu, anılan madde uyarınca cezalandırılmasının gerektiği yolunda tam bir vicdanî kanaata ulaşılmış bulunmaktadır.

233. ÇAĞATAY ANADOL:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın 1969 yılı Ocak ayında yapılan seçimde F. K. F. Merkez Yürütme Kuruluna seçildiğini, gizli gayeli bir dernek halinde çalışan F. K. F. Merkez Yürütme Kurulu üyesi olarak bu derneğin sevk ve idaresinden sorumlu olduğundan hareketine uyan T. C. K.'nun 141/1 nci maddesi uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/1-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık Askerî Savcıya 17.5.1972 tarihinde verdiği ifadesinde:

F. K. F.'nin 1968 yılı sonunda İstanbul'da toplanan kongresine O. D. T. Ü.'den delege olarak katıldığını, kongre tamamlanmadan Ankara'ya döndüğünü, daha sonra F. K. F. Merkez Yürütme Kuruluna seçildiğini öğrendiğini, 15 gün sonra dilekçe ile istifa ettiğini kurula bildirdiğini, istifasının karar defterine de geçtiğini, başka bir işte çalışması nedeniyle toplantılara katılamayacağı için F. K. F.'den istifa ettiğini, F. K. F. tarafından yayınlanan 8 sahifelik dünyada ve Türkiye'de devrimci hareket ve gençliğin yeri başlıklı bildiriyi kimin bastırdığını bilmediğini, daha sonra sosyalist parti için teorik ve pratik bilgi isimli bir dergi çıkardığını, bunun 4-5 sayı çıkabildiğini, Sıkıyönetim ilân edildikten sonra dergiyi kapattığını, evinde bulunan kitapların kendisine ait olduklarını, İngilizce yazıların haber bülteni olduğunu, arandığını bildiği ve sorgusunun çok geç yapılacağını düşündüğü için yakalanmamak amacı ile evden dışarı çıkmadığını, demokratik sosyalizmi benimsediğini, fikirlerinin aşırı bir devletçilik şeklinde belirdiğini, millî demokratik devrimin çeşitli anlamları ve açıklamaları olduğunu, Marksist-Leninist olmadığını, bir düzen değişikliği yapılacaksa bunun demokratik yolla, kanunlar çerçevesinde ve halkın ikna edilerek yapılması gerektiği kanısında bulunduğunu beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

ODTÜ. Fikir Kulübü üyesi bulunduğunu, Ocak 1969 ortalarında İstanbul'da yapılan F. K. F. kongresine ODTÜ.'den üye olarak seçildiğini, ancak imtihanları olduğu için İstanbul'a gittiği günün akşamı Ankara'ya avdet ettiğini, yokluğunda, FKF. üyeliğine seçilmiş olduğunu, ancak hem çalışıp hem okuduğundan ikisini bir arada yürütemeyeceğinden, Şubat sonu veya Mart başlarında FKF.'nin ilk toplantısında istifa ettiğini ve bunun kabul edildiğini, istifadan sonra federasyonun hiç bir faaliyetine katılmadığını, isnatları reddettiğini, savcı kendisinden Marksist-Leninist olup olmadığını sorduğunda bu suali cevapsız bıraktığını, yoksa Marksist-Leninist diye bir ifade kullanmadığını beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

T. C. K.'nun 141/1-6 maddeleri uyarınca savunma yapmasının istendiğini, hakkında dava açılmasını gerektirir hiç bir delil bulunmadığını, aleyhindeki iddiaların ispat edilmediğini, F. K. F. Merkez Yürütme Kuruluna seçildiği için bu kurulun bütün tasarruflarından sorumlu tutulduğunu, bunun geçersizliğini savcılık ifadesinde ve mahkemedeki sorgusunda açıkladığını, diğer taraftan F. K. F. tarafından yayınlanan bildirileri tekzip etmediği için de sorumlu sayıldığını, istifa ederek ayrıldığı bir kurulun tasarruflarını izleme mecburiyetinde olmadığını, suçsuzluğunu ispat etme yükümlülüğü ile karşı karşıya bırakılmış olduğundan savunma yapmanın anlamı kalmadığını, bu nedenlerle beraatine karar verilmesini istemiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık Çağatay ANADOL 1968 yılı sonlarında veya 1969 Ocak ayında İstanbul'da toplanan FKF. kongresine ODTÜ. üyesi sıfatıyla katıldığını, kongre tamamlanmadan Ankara'ya döndüğünü, bilâhare merkez yürütme kuruluna seçilmiş olduğunu öğrendiğini, hem okuyup hem de çalıştığından kısa bir müddet sonra kuruldan istifa ettiğini ve müracaatının kabul edildiğini beyan etmektedir. FKF.'nin T. C. K.'nun 141 nci maddesi kapsamına giren gizli gayeli bir cemiyet olduğu gerekçenin baş kısmında uzun uzun izah edilmiştir. Sanığın bu cemiyetin yönetim kurulunda görev aldığı bir gerçek ise de, merkez yürütme kurulu üyeliği sıfatının çok kısa bir zaman sürmesi, sanığın bir tek toplantıya katılması ve aynı gün istifa etmesi karşısında alınan hiç bir kararda, dağıtılan bildirilerde imzası bulunmayan, ortaya konulan eylemlere iştiraki tespit edilemeyen sanığın sırf MYK. üyeliğine seçilmiş olması mesnet alınarak tecziyesi mümkün görülmemiştir. T. C. K.'nun 141/1 nci fıkrasının tatbiki için şart olan cemiyeti sevk ve idare unsuru hadisemizde sanık yönünden teşekkül etmemiştir. Sanığın savunmalarını çürüten, suçun sübuta ulaştığını gösteren ve cezalandırılmasını haklı kılan yeterli deliller elde edilemediğinden hakkında beraat kararı verilmesi uygun görülmüştür.

234. MUSTAFA ULUSOY:

Sanık hakkında 25.12.1973 tarih ve esas: 1973/4, karar: 1973/60 sayılı kararı ile YETKİSİZLİK KARARI verilmiştir.

235. ERCAN ENÇ:

Sanık hakkında 25.12.1973 tarih ve esas: 1973/4, karar: 1973/60 sayılı kararı ile YETKİSİZLİK KARARI verilmiştir.

236. HALİS ÖZKAN:

Sanık hakkında 25.12.1973 tarih ve esas: 1973/4, karar: 1973/60 sayılı karar ile YETKİSİZLİK KARARI verilmiştir.

237. OĞUZHAN MÜFTÜOĞLU:

Sanık hakkında 25.12.1973 tarih ve esas: 1973/4, karar: 1973/60 sayılı karar ile YETKİSİZLİK KARARI verilmiştir:

İşbu karardan sonra sanığa ait dava dosyalarının İstanbul Sıkıyönetim 3 numaralı Askerî Mahkemesine gönderilmesi üzerine, adı geçen mahkemece kararımız benimsenmeyerek olumsuz yetki uyuşmazlığının çözülmesi için Askerî Yargıtaya sunulmuş, Askerî Yargıtay 2 nci dairesinin 21.3.1974 gün ve E. 1974/46, K. 1974/40 sayılı ilâmı ile davaya mahkememizde bakılması uygun görülmekle; yeniden yapılan duruşmalar sonunda aşağıdaki gerekçeli hüküm tesis edilmiştir:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

17-18 Ekim 1970 tarihinde yapılan 6 ncı DEV-GENÇ kurultayında genel başkanlığa Ertuğrul KÜRKÇÜ'nün, Merkez Yürütme Kurulu üyeliklerine de Oğuzhan MÜFTÜOĞLU, Zafer KUTLU, Sinan Kâzım ÖZÜDOĞRU ve Sabahattin KURT'un seçildikleri, 26.11.1971 gün ve 1971/211 esas sayılı DEV-GENÇ iddianamesinin her yönü ile bu sanık hakkında da geçerli bulunduğunu, iddianamede belirtilen bütün DEV-GENÇ faaliyetlerinden sorumlu bulunduğunu, sanığın kaldığı anlaşılan evde kurulan geçici karakol vasıtası ile 10.3.1972 tarihinde üzerinde bir tabanca, 48 adet mermi ve sahte olarak kullandığı Oğuzhan DİNÇER adına düzenlenmiş nüfus hüviyet cüzdanı ile birlikte yakalandığını, böylece yakalandığı sırada gösterdiği tutum, davranış, fiilleri ve üzerinde bulundurduğu silah itibariyle silahlı bir harekete hazır ve her an emniyet kuvvetlerine karşı koyma durumunda bulunduğunu, ideoloji ve hareketinin silahlı bir hareket olduğunu gösterdiğini, diğer merkez yürütme kurulu üyeleri ile birlikte kendilerine bilimsel sosyalizmi eylem klâvuzu edinerek bilimsel sosyalizmle silahlanmak gereğini duyduklarını, Marksizm Leninizm ve Mao Zetung düşüncesi ile silahlanmayı esas aldıklarını, Marksizm ve Leninizm düşüncesinin büyük ustalarını kendilerine rehber ittihaz ettiklerini, M. D. D.'yi ve bunun neticesinde sosyalist devrimi ve nihayet proleterya diktatörlüğünü tahakkuk ettirmek istediklerini, bu maksatla çalıştıklarını, gayesine ulaşabilmek içinde emperyalizm, işbirlikçi burjuva ve feodal mütegallibeye karşı halkı bilinçlendirerek yurt çapında bir halk savaşı vermeye çağırdıklarını, mücadelelerinin silahlı olarak halk savaşı yoluyla olacağını, işçi sınıfının öncülüğünde ve köylünün temel güç olarak alınacağı bir halk savaşına yönelik hareket ve eylemlerde bulunduklarını, amaçlarına varabilmek için militan kadro ve profesyonel devrimci yetiştirerek silahlandırdıklarını, militan kadrolarını eğiterek eylemlerini silahlı olarak yürüttüklerini, nihaî hedeflerinin işçi sınıfının iktidarı olduğunu, mevcut anayasa nizamını yıkıp yerine komünist bir düzen kurmaya çalıştıklarını, böylece anayasanın tamamını veya bir kısmını tağyir, tebdil ve ilgaya ve bu kanun ile müesses T. B. M. M.'sini iskata ve vazifesini yapmaktan cebren men'e teşebbüs fiiline asli fail sıfatı ile katıldığından bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 146/1, 31 33 ve 173 ncü maddeleri uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/1-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 27 Mart 1972 tarihinde polise verdiği ifadesinde:

1962-1963 yılından beri Ankara Hukuk Fakültesinde okumakta olduğunu, İmar İskân Bakanlığında çalıştığı sırada Bursa'ya gecekondu araştırmasına gönderildiğini, araştırmaları sırasında büyük sefaletlerle karşılaştığını, yoksul ve zengin iki cephe arasında görülmez bir kavganın sürdüğünü, anladığını, zengin bir aileye mensup olmasına rağmen vicdanının kendisini sol sempatizanı yaptığını, tek arzusunun yurdunun daha özgür, halkının daha mutlu olması olduğunu, önceleri M. D. D. safında yer aldığını, bu saf mensupları arasında bölünme vuku bulunca Aydınlık Sosyalist Dergi taraftarı olduğunu, 1969 yılından sonraki fikir kulübü toplantılarına katıldığını, zaten resmen üyesi bulunduğunu, daha sonra İşçi Köylü Gazetesi satımı ve abone temini ile uğraştığını, daha ziyade Mihri BELLİ taraftarlarının görüşlerini

paylaştığını, 1970 kurultayına kadar mitinglere katılmak, cemiyet seçimlerinde çalışmak, bildiri dağıtmak şeklinde faaliyetlerde bulunduğunu, Anamur'da Kültür Kulübü, Halk Odası, Köylü Üretici Birliği, Üretici Kooperatifi kurmak için çabalar sarf ettiğini, 12 Eylül 1970'de bir üretici mitinginin yapılmasını sağladığını, daha sonra da köylülerin köy birliği kurduklarını, kurultayda merkez yürütme kurulunu seçildiğini, 10 Kasım 1970'de Mustafa Kemal yürüyüşü ve forumunun tertiplenmesinde görev aldığını, devrimci bir sempatizan olarak girdiği ve geçen zaman içerisinde okuyarak öğrendiği Marksizmi benimsediğini, rahatça Marksist-Leninist olduğunu söyleyebileceğini, 12 Mart muhtırasından sonra yapılan özel okullar miting ve yürüyüşünün düzenlenmesinde çalıştığını, 12 Mart öncesi olaylarında ciğerlerinden rahatsız olarak hasta yattığından fiilen yer alamadığını, yorucu olmayan bildiri dağıtmak, gazete dağıtmak gibi vazifeleri yerine getirdiğini, S. B. F. Yurdundaki Hacettepe ve O. D. T. Ü.'de meydana gelen çatışmalara katılmadığını, Sıkıyönetimin ilânından sonra bir müddet aranmadığını, ismi radyo ve gazetelerde yayınlandıktan sonra muhtelif yerlerde gizlendiğini, sonunda Selçuk İNAÇ'ların evinde yakalandığını, Mrk. Yrt. Kurulu üyesi olarak kendisine verilen görevleri yerine getirdiğini, hiç bir silahlı eyleme katılmadığını, emperyalizme karşı barışçı yollardan mücadele verilemeyeceğini, emperyalizmin ancak silah zoru ile yıkılabileceğini, sosyalist olduğunu, bu düzenin nasıl gerçekleşeceği konusunda şu anda bir şey söyleyemeyeceğini, bir Marksist-Leninist olarak, Türkiye'de bir düzen değişikliğini arzu ettiğini, T. H. K. P. ve Cephesi üyelerine saklanacak ve kalacak yer temin ettiğini, ayrıca maddî yardımda bulunduğunu, İzmir Ziraat Bankası soygununda ele geçirilen paralardan DEV-GENÇ için Aydın ÇUBUKÇU'dan istemesine rağmen Aydın'ın para vermediğini beyan etmiştir.

Sanık 4.4.1972 tarihinde Askerî Savcıya verdiği ifadesinde:

Daha evvelce emniyette verdiği ifadenin umumiyetle doğru olduğunu, yanlış yazılan bazı kısımlarını düzeltmek istediğini, nitekim Keçiören'de Selahattin GÜLEÇ'in götürdüğü bir evde saklandığını fakat bu evin Abdullah YURTSEVER'e ait olduğunu kesinlikle bilmediğini, şahsı da ismen tanımadığını, 17-18 Ekim 1970 tarihinde toplanan kurultayda DEV-GENÇ Merkez Yürütme Kurulu üyeliğine seçildiğini, Ankara Hukuk Fakültesi Fikir Kulübünün üyesi olarak katıldığını, sıkıyönetime kadar heyetten ayrılan olup olmadığını bilmediğini, bir ara Cemal Salman PAKOĞLU'nun istifa edeceği yolunda bir konuşmanın olduğunu, 1970 yılı sonları ile 1971 Ocak ayında hasta olarak evde yattığından merkez yürütme kurulunun toplantılarına katılamadığını bu sebeple ne gibi kararlar alındığını bilmediğini, bildiri yayınlamanın genel başkana ait olduğunu, tatbikatta genel sekreter Sinan Kâzım ÖZÜDOĞRU'nun meşgul olduğunu, Türkiye Halkına başlıklı bildiriden haberinin olduğunu, DEV-GENÇ olarak kendilerinin yazdıklarını, Ertuğrul'la Sinan'ın yazdıklarını sandığını, ancak bildirinin dağıtılmadığını, itiraz vuku bulduğundan dağıtılmasından vaz geçildiğini, bütün DEV-GENÇ üyeleri, Devrimci Gençler, Bütün Yurtseverler başlıklı ve DEV-GENÇ Merkez Yürütme Kurulu imzalı bildiriden haberinin olmadığını, Sıkıyönetim ilânından sonra bildiri yayınlamadıklarını, Şafak bildirileri ile bir ilgilerinin bulunmadığını, DEV-GENÇ'in amacının halkın verilmekte olan M. D. D. mücadelesinde emperyalizme ve feodal kalıntılara karşı olan bu mücadelede sosyalist gençliğin düşünce ve eyleminin geliştirilmesi olduğunu, M. D. D.'den sonra sosyalist devrime ve neticede proleterya diktatörlüğüne geçilip geçilmiyeceğini tarihi sürecin göstereceğini, bu işi de önder güç olan işçilerin yapacağını, köylülerinde müttefik olabileceği, M. D. D. görüşünün kesintisiz devrim isimli broşürde açıklandığını, DEV-GENÇ Merkez Yürütme Kurulunun tarihini kesin olarak hatırlıyamadığı bir toplantısında okulların bulundukları bölgelere göre taksimata tabi tutulduklarını ve o bölgeden olan arkadaşların görevlendirilmesi yolunda karar alınmış olduğunu, kendisinin de görev aldığı merkez yürütme kurulunun iş başına gelmesinden sonra fazla bir miting yapılmadığını, sadece Akhisar'da bir miting yapıldığını, buna da Hüseyin YAVUZ'un iştirak ettiğini, Hukuk Fakültesinde hiç bir öğrenciye eziyet etmediğini, üzerinde yakalanan sahte Oğuzhan DİNÇER adına tanzim edilmiş nüfus kâğıdı-

nın kendisine ait olduğunu, bunun tahminince KÜRKÇÜ'den aldığını, gizlenmek maksadıyla kullandığını, Ankara dışına hiç çıkmadığından resmi mercilere karşı hiç kullanmadığını, yakalandığında üzerinde tabanca, mermi ve para çıktığını, paraların şahsına ait olduğunu beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorguda :

DEV-GENÇ Merkez Yürütme Kurulu üyesi bulunması sebebiyle suçlandırıldığını, devrimci bir üniversite öğrencisi olduğunu, 4 ncü kurultayda merkez yürütme kuruluna seçildiğini, polis ve ajan provakatörler tarafından kışkırtılan besleme milislerin saldırılarıyla ortaya çıkan olayların kamuoyuna öğrenci çatışmaları olarak yansıtıldığını, daha sonra silahlar kullanılarak birçok öğrencinin faili meçhul cinayetlere kurban gittiklerini, bu zorbalıklar neticesi üniversiteye silah girdiğini, kendini koruma sevki tabiisi ile birçok öğrencinin beline tabanca taktığını, merkez yürütme kuruluna seçildikten sonra DEV-GENÇ kapatılıncaya kadar resmen üye olarak kaldığını, kurultaydan bir süre sonra sarılık hastalığına yakalanarak uzun müddet evde yatakta yattığından fiilen görev yapamadığını, tüzüğü çerçevesinde, DEV-GENÇ'in miting ve yürüyüşler tertip ettiğini, emniyette işkence altında alınan ifadesini reddettiğini, askeri savcılık ifadesinin ise birkaç noktası hariç doğru bulunduğunu, 1962-1963 yılında Hukuk Fakültesine, 1968 yılında da fikir kulübüne üye olduğunu, F. K. F.'nin isim değiştirip DEV-GENÇ adını aldığı kurultayda bulunmadığını, Ertuğrul KÜRKÇÜ'nün başkanlığa seçildiği kurultayda ise dinleyici olarak bulunduğunu, buna rağmen arkadaşlarının aday göstermeleri üzerine önce genel yönetim kuruluna daha sonrada merkez yürütme kuruluna seçildiğini, 10 Kasım Mustafa KEMAL yürüyüşünü tertipleyenler arasında bulunduğunu, bilfiil iştirak ettiğini, hastalığı sebebiyle de toplantılara da katılamadığını, Anamur'da spekülasyonlara karşı köylü birliği yürüyüşü yapılması için çalışmalarda bulunduğunu fakat o tarihte özel bir meseleden dolayı bıçaklandığından yürüyüşe katılamadığını, Keçiören'deki Selçuk İNANÇ'a ait evde yakalandığını, bu evin adresini Selahattin GÜLEÇ'ten aldığını, Sedat KESİMİ tanımadığını, Ali BAŞPINAR'ı 12 Mart öncesinden tanıdığını, adresini verdiği dükkanına bir iki sefer gittiğini, ilk gidişinde kendisine prenses olarak tanıtılan birisini götürdüğünü, ikinci gidişinde bodrumda yarım saat kadar kaldığını, bodrumda Zafer KUTLU, Hüdai Arıkan, Sinan Kazım ÖZÜDOĞRU ve İlyas AYDIN'ın bulunduğunu, bodrumdan KAZIM ve Zafer KUTLU ile birlikte ayrıldıklarını, şehirde de kendisinin onlardan ayrıldığını, Abdullah UYANIKER'in evine hiç gitmediğini, Şems Sungurun Kızılırmak sokaktaki evinde bir hafta kadar kaldığını, bu eve Ertuğrul KÜRKÇÜ ve Mahir ÇAYAN'ın gelmediklerini, Can ÖZBAY'ı derslere sokmadığı gibi kaçırıp işkencede yapmadığını, nüfus cüzdanını Ertuğrul KÜRKÇÜ veya Selahattin GÜLEÇ'ten almış olabileceğini, zülmün arttığı her yerde ceza adaletinin ortadan kalktığına inandığı için teslim olmadığını beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Savunma yapmayacağını, bu sözünün avukatını da bağlayacağını, bu bakımdan avukatının yaptığı hukuki savunmaya iştirak ve kabul etmediğini beyan etmiştir.

Sanık vekili Av. Çetin GÜNER yazılı olarak sunduğu savunmada:

DEV-GENÇ'in Anayasayı tebdil ve ilgaya çalışan bir kuruluş olmadığı gibi, sosyal bir sınıfın diğer sosyal sınıflar üzerinde tahakkümünü tesis etmeye matuf bir örgütte olmadığını, T. C. K.'nun 146 ncı maddesinde yer alan bu suçun bir öğrenci teşekkülü tarafından işlenebileceğinin düşünülemeyeceğini, legal olarak kurulmuş amacı tüzüğünde açıkça belirtilmiş bir örgütün T. C. K.'nun 141 nci maddesinde gösterilen suçu da işleyemeyeceğinin bir gerçek olduğunu, DEV-GENÇ T. C. K.'nun 141 nci maddesinde derpiş edilen bir örgüt mahiyetinde olmadığından, müvekkili Oğuzhan MÜFTÜOĞLU'nun bu örgütün M. Y. K. üyesi olmasının onun tecziyesini gerektirmeyeceğini, tüzel kişiliği haiz bir örgütün tecziyesi nasıl düşünülemezse, tüzel kişiliğe üye olan kimselerin de cezalandırılmasının yasal olarak mümkün bulunmadığını, böyle bir üyenin ancak, kendi fiil ve hareketlerinden sorumlu tutulabileceğini, hastalığı ve başka bir şahıs tarafından bıçakla yaralanması sebebiyle, müvekkilinin merkez yürütme kurulunda çok kısa bir süre görev yapabildiğini, bir an için müvekkilinin

T. C. K.'nun 141/1 nci maddesini ihlâl ettiği düşünülse bile, aynı maddenin 6 ncı fıkrasının tatbik edilemeyeceğini, DEV-GENÇ'in Marksist-Leninist bir örgüt olmadığını, bu örgüt üyelerinin 141 nci maddeyi ihlâl edemeyecekleri nedeniyle müvekkili hakkında beraat kararı verilmesini, tecziyeye gidilecekse asgarî hadden uzaklaşılmamasını ve T. C. K.'nun 59 ncu maddesinin tatbikini talep etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık Oğuzhan MÜFTÜOĞLU'nun 1962-1963 ders yılında Ankara Hukuk Fakültesine geldiği, aralıklı bir öğrenim hayatından sonra 1968 yılında Hukuk Fakültesinin Sosyalist Fikir Kulübüne üye olduğu, nihayet Hukuk Fakültesi Sosyalist Fikir Kulübünün temsilcisi olarak katıldığı; 17 Ekim 1970 tarihindeki T. D. G. F. altıncı kurultayında Ertuğrul KÜRKÇÜ başkanlığındaki ekiple birlikte T. D. G. F. Merkez Yürütme Kuruluna seçildiği, yapılan görev taksiminde KÜRKÇÜ'nün başkanlığındaki merkez yürütme kurulunda üye olarak görev yaptığı ve TDGF.'yi üye olarak yönetmiş bulunduğu; kurultaydan kısa bir süre sonra 10 Kasım 1970 tarihinde Mustafa KEMAL'i anma yürüyüşünün ve ondan kısa bir süre sonra da bağımsızlık haftasının düzenlenmesinde bilfiil rol oynadığı ve gerek Mustafa KEMAL yürüyüşüne ve gerekse bağımsızlık haftasına iştirak ettiği; ancak Aralık ayı ortalarından Şubat 1971 ayı sonlarına kadar hastalığı sebebiyle faaliyetlerine ara verdiği; 17 Ekim 1970 tarihinde merkez yürütme kuruluna seçilmeden önce Ankara Hukuk Fakültesi Fikir Kulübünün ve sonra isim değişikliği ile devrimci gençlik derneğinin üyesi olarak Ankara'da TDGF. tarafından ortaya konulan yürüyüş, miting ve gösterilere iştirak ettiği, bu arada afişler, bildiriler dağıttığı; Anamur'da 1970 yazında bir miting düzenlenmesi için çalışmalar yaptığı ve 12 Eylül 1970 tarihinde bu mitingin yapılmasını, bundan sonra da köy birliğinin kurulmasını sağladığı; Marksist-Leninist düşünceyi benimsemiş bilimsel sosyalizmi eylem klavuzu kabul etmiş olduğu ve ana gaye olan Türkiye'de komünizmi gerçekleştirmek, komünist bir devlet rejimi, komünist bir toplum düzeni kurmak için uygulanması gereken strateji olarak millî demokratik devrim stratejisine inanmış ve bu yoldaki inanç ve görüşlerinin kesinleşmesi, berraklaşması için Ankara'da çeşitli Marksist-Leninist çevrelerle temasta bulunmuş, 29-30 Ekim 1970 tarihinde TİP'ten ayrılan millî demokratik devrim stratejisini benimseyenlerin teşkil ettikleri, proleter devrimciler kongresine kişi olarak iştirak etmiş ve esasen Ertuğrul KÜRKÇÜ ekibinin içinde yer alarak sol fraksiyonlardaki mevkiini tayin etmiş ve yakalanıncaya kadar da aynı doğrultudaki çalışmalarına devam eylemiş olduğu; 12 Mart muhtırasından sonra Sıkıyönetim ilân edilip soruşturmalar başlayınca arkadaşlarının birçoğunun kaçıp saklanması ve kendisinin dahil bulunduğu fikir ve strateji grubunun THKP ve THKC gibi kanun dışı örgütler teşkil eyleyerek faaliyetlerini sürdürmesi karşısında sanık Oğuzhan'ın da bu kanun dışı örgütlere dahil olmamakla beraber onlara, ekonomik durumunun iyi olması sebebiyle, para yönünden yardımlarda bulunduğu, bu cümleden olmak üzere Ağustos 1971 ayı içerisinde Ertuğrul KÜRKÇÜ'ye 10.000 lira para yardımında bulunduğu, ayrıca bu gizli örgütlere dahil bulunan Ertuğrul KÜRKÇÜ, Mahir ÇAYAN, Hüdai ARIKAN, Nasuh MİTAP gibi arkadaşlarını ve prenses lâkabı ile tanınan İlyas AYDIN'ı Ankara içerisinde Keçiören'de Ali BAŞPINAR ve Sedat KESİM tarafından Erol AYDIN adına açılan sıhhî tesisat dükkânının altındaki bodrumda dahil olmak üzere çeşitli evler ve yerler değiştirmek suretiyle saklanmalarına yardım ettiği; kendisinin de Eylül 1971 tarihinden itibaren aranmağa başladığı; Ertuğrul KÜRKÇÜ'nün kendisine bir adet Oğuzhan DİNÇER adına düzenlenmiş sahte kimlik cüzdanı temin edip verdiği ayrıca sanığın bu aranması sırasında Zafer KUTLU'dan Map marka otomatik tabanca temin edip taşımaya başladığı; son olarak 10.3.1972 günü Keçiören Ahmet Çavuş Durağı Erdoğan Sokak 87/5 numaralı evde güvenlik kuvvetlerince yakalandığı, üzerinde yapılan aramada bir adet Map marka PA. 15 M-1/557041 numaralı 9 mm. çapında Fransız yapısı otomatik tabanca bir adet yedek şarjör her iki şarjörde toplam olarak 9 mm. çapında 48 adet fişek üç adet anahtar ve sahte nüfus cüzdanının ele geçirildiği sanığın polise verdiği Ek. İd. Ge. 1/1K. 5D. 68 sırada mevcut 21 sayfadan oluşan ifadesi, bu ifadeyi doğrulayıp tamamlayan eksik veya zapta yanlış geçmiş taraflarını düzelten askerî savcıya verdiği aynı dosya 77 sırada mevcut 4 sayfadan oluşan ifadesi ve her iki ifadenin doğruluğunu kabul ey-

leyen huzurda verdiği ve Ek. İd. Ge. 1/1K. 10D. 105 ile 209 diziler arasında mevcut yazılı ve sözlü sorguları ile yapmış olduğu itiraf ve ikrarları ve bu itiraflarını doğrulayan tamamlayan olaylarda birlikte bulundukları sanıklardan Ertuğrul KÜRKÇÜ, Yusuf KÜPELİ, Münir Ramazan AKTOLGA, Zafer KUTLU, ETYÖO sanıklarından Ali BAŞPINAR ve Sedat KESİM ile diğerlerinin kendi hanelerinde gösterilen hazırlık ve son soruşturma ifadeleri ve ayrıca yazılı delil mahiyetinde olmak üzere sanığın dahil bulunduğu merkez yürütme kurulunun icraatı cümlesinden olmak üzere yayınlanmış bulunan ve hükmün teorik inceleme bölümünde kapsamları, nitelikleri ayrıntılı şekilde açıklanan bildiriler, sanığın merkez yürütme kuruluna seçildiğine dair Mrk. Yrt. Krl. 2K. 2D. 20/9 ve 9K. 130 sıralarda mevcut belgeler, Ek. İd. Ge. 1/1K. 67 sırada mevcut sahte kimlik cüzdanı aynı dosya 70 sıradaki yakalandığı sırada üzerinde yapılan arama ve sanığın yakalanması konusunda düzenlenen tutanak, 71 sırada üzerinde zuhur eden tabanca ve mermilerin çalışır vaziyette ve 6136 sayılı Kanunun kapsamında olduğunu bildirir ekspertiz raporu ve dosyada mevcut sair delillerle kuşkudan uzak bir şekilde kesin olarak sübuta ermiş bulunmaktadır.

Gerek polise verdiği ifadesinin çeşitli yerlerinde ve gerekse askerî savcıya verdiği ifadesinde açıkladığı üzere; işçi sınıfının iktidarının sağlanmasından ve proleterya diktatörlüğünün kurulmasından sonra sosyalist devrime geçilmesi ve bundan sonra da sınıfsız bir komünist toplumun yaratılması amaçlarına kademe kademe ulaşmak için ilk aşama olarak Türkiye'de tam bağımsız ve parlamenter demokrasi değilde başta işçi sınıfının olmak üzere halk sınıflarının katıldığı demokratik bir Türkiye yaratmak amacıyla emperyalizme, onun yerli işbirlikçilerine, feodal kalıntılarına karşı millî demokratik devrim savaşının verilmesi ve bu savaşın silahlı bir halk savaşı mahiyetinde olabileceği konularındaki ideolojik ve bu ideolojinin stratejisi hakkında sahip olduğu inançlarının teşkil eylediği saik ile ve bu amaca ulaşmak için T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 1 nci fıkrasında öngörülen nitelikte bir gizli cemiyetin kurulmasi, sevk ve idaresi kastı ile sanığın çeşitli yer ve zamanlarda işlemiş olduğu eylemleri gerekçenin kişisel sorumluluklar bölümünün bütün sanıklar için ortak olan açıklama kesiminde gösterilen nedenlere de dayanılarak hukukî nitelik itibariyle tek fiil olarak kabul edilmiştir.

Sübutu yukarıda delilleri ile gösterilen sanığın bu fiili hükmün teorik inceleme bölümünde uzun ayrıntılı şekilde yazılı bulunan gerekçelerle ve ayrıca fiili ve hukukî durum itibariyle kendisi ile benzerlik gösteren diğer sanıkların hanelerinde yazılan gerekçelerle sanığın T. C. K.'nun 141/1 nci maddesinde tarifini bulan nitelikteki TDGF.'nin Merkez Yürütme Kurulu üyesi olarak bu cemiyeti sevk ve idare edip anılan maddede yazılı suçun unsurlarını oluşturduğu bu itibarla T. C. K.'nun 141/1 nci maddesi uyarınca cezalandırılmasının gerektiği yolunda tam bir vicdanî kanaat hasıl olmuş bulunmaktadır.

238. ERTUĞRUL KÜRKÇÜ:

Sanık hakkında 25.12.1973 tarih ve esas: 1973/4, karar: 1973/60 sayılı karar ile YETKİSİZLİK KARARI verilmiştir.

İşbu karardan sonra sanığa ait dava dosyalarının İstanbul Sıkıyönetim 3 numaralı askerî mahkemesine gönderilmesi üzerine, adı geçen mahkemece kararımız benimsenmiyerek olumsuz yetki uyuşmazlığının çözülmesi için Askerî Yargıtaya sunulmuş, Askeri Yargıtay 2 nci Dairesinin 21.3.1974 gün ve E. 1974/46, K. 1974/40 sayılı ilâmı ile davaya mahkememizde bakılması uygun görülmekle; yeniden yapılan duruşmalar sonunda aşağıdaki gerekçeli hüküm tesis edilmiştir:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın 17-18 Ekim 1970 tarihinde yapılan 6. DEV-GENÇ kurultayında genel başkanlığına seçildiğini, 26.11.1971 gün ve 1971/211 esas sayılı, DEV-GENÇ iddianamesinin her yönü ile bu sanık hakkında da geçerli bulunduğunu, iddianamede belirtilen bütün DEV-GENÇ faaliyetlerinden sorumlu bulunduğunu, diğer merkez yürütme kurulu üyeleri ile birlikte kendilerine bilimsel sosyalizmi eylem klavuzu edinerek bilimsel sosyalizmle silahlanmak gereği-

ni duyduklarını, Marksizm-Leninizm ve Mao Zetung düşüncesi ile silahlanmayı esas aldıklarını, Marksizm ve Leninizm düşüncesinin büyük ustalarını kendilerine rehber ittihaz ettiklerini, M. D. D.'yi ve bunun neticesinde sosyalist devrimi ve nihayet proleterya diktatörlüğünü tahakkuk ettirmek istediklerini, bu maksatla çalıştıklarını, gayesine ulaşabilmek içinde emperyalizm, işbirlikçi, burjuva ve feodal mütegallibeye karşı halkı bilinçlendirerek yurt çapında bir halk savaşı vermeye çağırdıklarını, mücadelelerinin silahlı olarak halk savaşı yoluyla olacağını, işçi sınıfının öncülüğünde ve köylünün temel güç olarak alınacağı bir halk savaşına yönelik hareket ve eylemlerde bulunduklarını, amaçlarına varabilmek için militan kadro ve profesyonel devrimci yetiştirerek silahlandırdıklarını, militan kadrolarını eğiterek eylemlerini silahlı olarak yürüttüklerini, nihaî hedeflerinin işçi sınıfının iktidarı olduğunu, mevcut anayasa nizamını yıkıp yerine komünist bir düzen kurmaya çalıştıklarını, böylece anayasanın tamamını veya bir kısmını tağyir, tebdil ve ilgaya ve bu kanun ile müesses T. B. M. M.'sini iskata ve vazifesini yapmaktan cebren men'e teşebbüs fiiline aslî fail sıfatı ile katıldığından bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 146/1, 31, 33 ve 173 ncü maddeleri uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/1-3, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 7 Nisan 1972 tarihinde polise verdiği ifadede:

1966-1967 ders yılında liseyi bitirerek O. D. T. Ü.'ye yazıldığını, 2 nci sınıfta kaldığını, diğer sınıflarda kalmadığını, dördüncü sınıftan devamsızlığı nedeniyle ilişiğinin kesildiğini zannettiğini, lise son sınıfta iken hümanist fikirlere sahip olduğunu, zamanla Çetin ALTAN, İlhan SELÇUK gibi yazarların makalelerini okuyarak etkilendiğini, bu sırada yapılacak seçimle ilgili propaganda konuşmalarını dinledikten sonra hümanist düşüncelerinin yerini, Marksist felsefeye bıraktığını, 1968 yılında İstanbul'a gelen 6 ncı filoya karşı devrimci öğrenci birliğinin yönettiği ve devrimci gençliğinde katıldığı olaylar sonunda ilk defa düşünce ve davranış birliğinin somut bir örneğini gördüğünü, gençliğin bu heyecanı karşısında meselelere objektif ve daha devrimci perspektif açısından bakmak zorunluluğunu, duyduğunu, o tarihlerde henüz ODTÜ. Fikir Kulübüne üye olmamakla beraber bazı toplantılarına katılmakta olduğunu, 1968 senesi kış aylarında kulübe üye olduğunu, bu arada ODTÜ.'deki bazı boykot ve işgal olaylarına da katıldığını, ikinci sınıfta iken staj yapmak üzere Azdavay ilçesinin Pınarbaşı köyüne gittiklerini, orada bir köy konağı inşa ettiklerini, bu çalışma sırasında bol bol Marksist, Leninist eserler okuduğunu, stajda bulunan Koray DOĞAN ve Sait KOZACIOĞLU ile eleştiri ve özeleştiri yaptıklarını, inşaat bittikten sonra okulun açılmasına daha bir buçuk ay olduğundan oto stop yaparak Karabük - İstanbul - İzmir - Kuşadası - Afyon - Uşak yoluyla Ankara'ya avdet ettiklerini, fakülteler açıldıktan sonra fikir kulüplerinin federasyon hal'ni aldığını, toplantılarına katıldığını, bu arada komandoların sistemli bir şekilde solcu ve devrimci tanınan fakülteleri basarak silah kullanmakta olduklarını, F. K. F. toplantılarında görüşlerin iki merkezde toplandığını, birincisinin, F. K. F.'nin TİP'e yan örgüt olarak katkıda bulunması, ikincisinin ise F. K. F.'nin TİP'ten ayrı olarak bağımsız şekilde sosyalist mücadelesine devam etmesi yönünde olduğunu, keza TİP içinde de iki ayrı kutbun mevcut olduğunu, bir kısmının millî demokratik devrimi şart görenler diğerinin ise doğrudan doğruya sosyalist devrimi isteyenler olduğunu, neticede F. K. F.'yi Yusuf KÜPELİ'nin başkanlığı döneminde TİP'ten koparıp bağımsız bir gençlik örgütü şekline soktuklarını, bu örgütün bilimsel sosyalizmi eylem klavuzu kabul etmiş olan bir gençlik örgütü olduğunu, 1969 yılının ilk ayında Commer'in Büyükelçisi olarak Ankara'ya tayin edildiğini öğrendiklerinde bazı bildirileri basıp Ankara'da yaymaladıklarını, Ankara'ya gelen Commer'in ODTÜ. rektörü Kemal KURDAŞ'ı ziyareti esnasında devrimci öğrenci kitlesinin rektörlük önünde toplanarak aleyhte protesto gösterileri yaptıklarını, bu arada arabanın ters çevrilerek yakıldığını, üniversite reformları ile ilgili olarak İstanbul öğrencilerinin 1969 yılı sınavlarına girmeyi reddettiklerini, polis kuvvetleri ile aralarında çürtüşme olduğunu, ertesi günü Ankara'da da

bu durumları protesto maksadıyla bir yürüyüş düzenlediklerini, Tuslog binasının bu arada tahrip edildiğini, bu tarihten sonra herhangi bir eylem uygulanmadığını, 1969 Kasım ayında Ankara'da F. K. F.'nin yıllık genel kurul toplantısının yapıldığını, daha sonra federasyonun isminin Devrimci Gençlik olarak değiştirildiğini, genel başkanlığa Atilla SARP'ın getirildiğini, o sene içerisinde işçi ve köylü hareketlerinin oldukça hızlandığını, bu hareketler içerisinde yer aldıklarını, köylere ve fabrikalara gittiklerini, Ankara'da Üstün Çelik Fabrikasına, Atalan köyüne gittiğini, aynı sene içinde ODTÜ. sosyalist fikir kulübü başkanı olduğunu, daha ziyade fikir kulübü üyelerinin teorik yönden geliştirilmeleri, kitle hareketlerine katılma, öğrencilerin anti emperyalist doğrultu da bilinçlendirilmesi için propaganda faaliyetleri ve işçi köylü hareketlerine katılma yolunda faaliyet gösterdiklerini, 15-16 Haziran 1970 işçi olaylarından sonra Mihri BELLİ ile aralarındaki görüş ayrılığının iyice şekillenmeye başladığını, Mihri BELLİ'nin Türkiye'nin şartlarını nazara almıyarak işçi sınıfını temel güç olarak kabul ettiğini, kendilerine göre ise temel güçün köylülük olduğunu, işçi sınıfının ise ideolojik önder güç olduğunu, bu görüşlerini AYDINLIK SOSYALİST DERGİYE AÇIK MEKTUP başlıklı broşürle Çayan, Küpeli ve Aktolga ile birlikte açıkladıklarını. 29-30 Ekim 1970 tarihinde TİP kurultayına paralel olarak proleter devrimcilerinin sohbet toplantısı adı altında bir toplantı yaptıklarını, bu toplantıdan sonra Mihri BELLİ ile ayrılığın kaçınılmaz olduğunu, Türkiye Halk Kurtuluş Partisini oluşturmaya karar verdiklerini, henüz partinin ismine karar vermemiş olduklarını, F. K. F. ve DEV-GENÇ'in cemiyetler kanununa göre teşekkül etmiş birer öğrenci teşekkülleri olduğunu, bunların geniş halk yığınlarını örgütleyici niteliklerinin olamayacağını, ancak gençliğe sosyalist ve anti emperyalist bilinç verme görevini yerine getirebileceklerini, Deniz GEZMİŞ ve arkadaşlarının Emek İş Bankasını soymaları üzerine Mahir ÇAYAN, Ulaş BARDAKÇI, Ziya Yılmaz, Ramazan AKTOLGA ve Hüseyin CEVAHİR ile birlikte bir banka soymaya karar verdiklerini, ancak tanındığı için planlama ve eylem safhasına iştirak etmediğini, o dönemde S. B. F. Yurdunda kaldığını, bu yerden başında bulunduğu DEV-GENÇ'in parti yönünden politik çalışmasını sürdürdüğünü, İstanbul'a giden arkadaşlarının 15 Mart 1971 tarihinde Türk Ticaret Bankasını soymalarından sonra Zafer KUTLU ile birlikte İzmir'e gittiğini, bölge yürütme kurul başkanı Mehmet ÇAVUŞ ve diğer arkadaşları ile buluştuğunu, o bölgedeki çalışmaları denetlediğini, Ege Üniversitesi, Ticarî Bilimler Fakültesi ve Yakın Doğu Özel Yüksek Okulunda birer konuşma yaptığını, İzmir'de 2-3 gün kaldıktan sonra tek başına İstanbul'a gittiğini, Mahir ÇAYAN'la buluştuğunu, yine İstanbul'a gelen Münir Ramazan AKTOLGA ile oturup T. H. K. P.'nin tüzüğünü hazırlamaya başladıklarını, aralarında iş bölümü yaptıklarını, parti ve cephenin bildirilerini hazırladıklarını, kendisinin Ramazan AKTOLGA ile Ankara'ya avdet ettiğini, 26 Nisan 1971 gecesi Sıkıyönetimin ilânı üzerine Yusuf KÜPELİ ve Münir RAMAZAN AKTOLGA ile bir araya gelip ne şekilde hareket edeceklerini kararlaştırdıklarını, buna göre az kişiyle temas etmeye, dış çevre ile irtibatı mümkün mertebe azaltmaya karar verdiklerini, Ahmet OFLU'nun Dikmen'deki evinde saklanırken DEV-GENÇ Merkez Yürütme Kurulu imzasıyla kaleme aldığı bildiriyi Sinan KAZIM'a vererek teksir edilmesini sağladığını, bu bildiri ile 1. Erim hükümetinin gerçek politik yüzünün ne olduğunu, hangi sınıf temele dayandığını, DEV-GENÇ hakkındaki işlemin yanlışlığını belirttiğini, Ahmet OFLU'nun yakalanması üzerine onun evini terk ederek Ülkü CAFER'in evinde gizlenmeye devam ettiğini, DEV-LİS adlı örgütle direkt bir ilgisinin bulunmadığını, zaten bu örgütün legal bir şekilde tezahür edemediğini, daha sonra Ankara dışına çıktıklarını, Kızıldere olayları esnasında diğer arkadaşları öldüğü için teslim olduğunu, yapmış olduğu eylemlerden pişmanlık duymadığını beyan etmiştir.

Sanık 19.4.1972 tarihinde polise verdiği ifadede:

Bölge yürütme kurullarının yazılı olmamakla beraber eylem yönünden belli bir hareket serbestisine sahip olduklarını, Erzurum Bölge Yürütme Kurulunun kendi dönemlerinde etkin bir faaliyetinin olmadığını, bölge yürütme kurulunun tertiplediği miting veya eylemlere bir veya iki konuşmacı, müşahit gönderdiklerini, BYK.'nin eylemlerinin küçük eylemler olduğunu, büyük miting ve eylemlerin bizzat merkez yürütme kurulunca tertip edildiğini, yaptıkları eylem sonunda bölge yürütme kurulunun merkeze bilgi verdiğini, merkez tarafın-

dan hareketin eleştirisinin yapılarak gerekirse nasıl hareket edileceği yolunda direktif verilebileceğini, bu direktiflere B. Y. Kurullarının uymak zorunda olduklarını, merkez yürütme kurulu olarak Türkiye'de emperyalizmle mücadelenin halk savaşıyla, gerilla savaşıyla yürütülmesi gerektiği stratejisini benimsediklerini, temel gücün köylülük olduğunu, bu sınıfı devrimci harekete hazır bir duruma getirebilmek maksadıyla bu çalışmaları yaptıklarını, bugünkü düzenden değişik yeni bir marksist düzen kurmak amacıyla hareket ettiklerini, haklarını demokratik yoldan elde edeceklerine inanmadıkları için silahlı mücadele yolunu seçtiklerini, Ankara'daki boykot ve işgalleri genel ve mevzii boykot ve işgaller olarak iki şekilde mütalâa etmenin mümkün bulunduğunu, DEV - GENÇ'e silah temini görevinin Hüdai ARIKAN'a verilmiş bulunduğunu, DEV - GENÇ olarak El - Fetih ve diğer Arap gerilla örgütleriyle bir ilişkilerinin olmadığını, merkez yürütme kurulu olarak kimseyi El-Fetih'e göndermediklerini, S. B. F. olayları sırasında -Sinan Kazım ÖZÜDOĞRU, Hüdai ARIKAN, Şaban İBA gibi DEV-GENÇ'lilerin yurtta bulunduklarını, talebelerin yurt içindeki durumlarını bunların hazırladıklarını, çatışma sırasında kendisinin dekanın yanında olduğunu, Hacettepe olayları ile bir ilgilerinin bulunmadığını, ODTÜ.'de polisin bir arama yapacağı haberini daha önceden almış olduklarını, buna karşı direnme kararı alınmış olduğunu, 4 Mart 1971 gecesi S. B. F.'ye gelen Erhan ERDOĞMUŞ'un kendisine söylediğini, jandarmanın yapacağı aramaya direnmemelerini söylediklerini, olay sırasında S. B. F.'de bulunduğunu, merkez yürütmeden Cemal SALMAN'ın ODTÜ.'de bulunduğunu, hiç bir siyasî parti ile ilişkilerinin olmadığını, Ahmet YILDIZ ve Suphi KARAMAN gibi bazı millî birlikçileri mitinglerinde konuşturmuş olduklarını, DEV-GENÇ'in malî kaynaklarının bağışlar, üye aidatları, öğrenci derneklerinden alınan yardımlardan ve indirimli kitap satışlarından meydana geldiğini, TÖS ile ilişkilerinin örgütsel olduğunu, bazı konularda müşterek bildiri neşrettiklerini, bu ilişkileri Sinan KAZIM ile birlikte sağladıklarını, 13-14 Mart 1971 tarihlerinde Mülkiyede yapılan TÖS danışma kurulu toplantısında DEV-GENÇ'lilerin makbuzla öğretmenlerden bağış topladıklarını, DEV-GENÇ adına kendisinin bir konuşma yaptığını, eylem için taşraya giden arkadaşlarının gittikleri yerdeki devrimci kuruluş ve şahıslarla irtibat kurduklarını, 12 Marttan sonra İnşaat Mühendisleri Odasıyla müşterek bir bildiri yayınladıklarını, ancak maddî bir yardım görmediklerini, mimarlar odası ile daha samimi münasebette bulunduklarını, odanın genel sekreteri Yavuz ÖNEN'in zaman zaman para yardımında bulunduğunu, DEV-GENÇ'in tertiplediği bazı miting, yürüyüş ve kampanyalara TÖS-Mimarlar Odası, İnşaat Müh. Odasının katıldıklarını, Münir Ramazan AKTOLGA'nın tavassutu ile Yapı-İş Sendikası Başkanı Suat Şükrü KUNDAKÇI ile görüştüğünü, onun talebi üzerine sendikayı karşı devrimcilerin işgal etmemesi için bina içinde DEV-GENÇ militanlarının da nöbet tutmalarını, kabul ettiğini, DEV-GENÇ yöneticisi olarak kendisinin ve diğer yönetici arkadaşlarının organize ettiği eylemlerin 1-Mustafa Kemal yürüyüşü, 2-Özel Okulların devletleştirilmesini talep amacıyla düzenlenen yürüyüş, 3-Faşizme karşı genel boykot, 4-D. T. C. F. önünde Hüseyin ASLANTAŞ'ın öldürülmesini protesto amacıyla alınan genel boykot kararı, 5-Bağımsızlık haftasında düzenlenen forumlar, 6-İlker MANSUROĞLU'nun öldürülmesini protesto amacıyla yapılan törenler, 7-Nail KARAÇAM'ın öldürülmesini protesto amacıyla yapılan törenler, 8-Kırılan Atatürk panosunun yerine yenisinin asılması amacıyla düzenlenen gösteri, 9-Bunun dışında mevzii boykotlar, düzenlenen forumlardan meydana geldiğini, bu eylemlerde, M. Y. K. üyelerinin çoğunun hazır bulunduğunu, fakültelerin fikir kulüpleri, DEV-GENÇ'e bağlı olduğundan bu kulüplere yapılan eylemlerin sorumluluğunun da DEV-GENÇ'e ait olduğunu, taşrada Ege ve Alaçam tütün mitinglerini, düzenlediklerini, bunların yönlendirilmesini, Hüseyin YAVUZ'un yaptığını, Adana'daki işçi direnişinin ardından Oğuzhan MÜFTÜOĞLU ve bir grup öğrencinin oraya giderek bildiri dağıttıklarını, Cemal SALMAN PAKOĞLU'nu sendikalarla ilişki kurması için görevlendirdiklerini, daha çok Maden İş Sendikasına gidip geldiğini, buradaki çalışmalarının çok önemli sonuçlar getirmediğini, yabancı iş yerlerine zaman zaman molotof kokteyli atıldığını, bunların organizasyonuyla Hüdai ARIKAN ile Şaban İBA'nın uğraştığını, diğer merkez yürütme kurulu üyelerinin de bu çatışmalar içinde bulunduklarını, aranmaya başladıktan sonra muhtelif adreslerde gizlendiğini, kendi dönemi içinde örgüte 170-180 bin lira civarında maddî yardım toplandığını, bunun tamamının muhtelif yerlere harcandığını, silah ve cephane almak için para harcanmadığını, kişilerden bizzat yardım almadığını,

evlerinde barındığı, kişilerin zaman zaman kendilerine maddi ve manevi destek olduklarını, işçi kesiminde DEV-GENÇ yönetimi olarak son dönemde genel politik bildirilerin işçilere ulaştırılması dışında önemli bir faaliyet yürütmediklerini, DEV-GENÇ'e para yardımında bulunan pek çok devrimci kişinin bulunduğunu, bunlardan Halit ÇELENK, Niyazi AĞIRNASLI, Orhan İZZET KÖK, Zeki ORUÇ, Arif TOKMAKÇI, Cemil ÇAKIR gibi şahısların isimlerini hatırladığını, kimlerin ne miktar para yardımında bulunduğunu sayman olan arkadaşının daha iyi bilebileceğini, İzmir bölgesinde çalışmaların öğrenci kesiminde daha çok bölge yürütme kurulu denetiminde sürdürüldüğünü, uzun boylu bir merkezi denetimin kurulamadığını, öğrenci kitlesine düşüncelerini aktarmak ve B. Y. Kurulunun çalışmalarını denetlemek amacıyla Zafer KUTLU ile birlikte İzmir'e geçtiklerini, çeşitli fakültelerde konferanslar verdiğini, Söke devrimci gençlik derneğinde bir konuşma yaptığını, daha sonra İstanbul üzerinden Ankara'ya döndüğünü, işçiler arasında YİS aracılığıyla sürdürülen çalışmaların Bingöl ERDUMLU ve Ahmet OFLU tarafından yürütüldüğünü, köylük bölgelerde mahallî sendikaların düzenlediği köylü üretim mitinglerine daha çok İzmir B. Y. Kurulu denetiminde gruplarla katılındığını, Hüseyin YAVUZ ve bazı devrimci arkadaşlarının bu mitinglere katıldığını ve kitleye sözcülük yaptıklarını, düşündükçe her şeyin kendisine intikal ettirilmediğini, kendisinin dışında bir takım ilişkilerin kurulmuş olduğunu, esas faaliyetin Mahir ÇAYAN, Orhan SAVAŞÇI, Yusuf KÜPELİ, Münir Ramazan AKTOLGA ile Ziya YILMAZ tarafından yürütüldüğünü, tabiri caizse gerek kendisinin gerekse kendi şahsında DEV-GENÇ'in bu kişiler tarafından amaçlarına alet edildiklerini, bu şekilde hareketle daha doğru dürüst Marksist, Leninist bilgiye sahip olmayan genç arkadaşlarının heyecanını gerçek illegal amaç ve hareketlerini gizleyerek istismar ettiklerini, kandırdıklarını, bu bakımdan kendilerini suçlu saydığını beyan etmiştir.

Sanık 23.6.1972 tarihinde Askerî Savcı tarafından alınan ifadesinde:

Daha evvelce emniyette ve İstanbul Askerî Savcılığında ifade verdiğini, İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı askerî savcılığına verdiği ifadeyi kabul ettiğini, emniyet ifadesinde T. H. K. P. ile DEV-GENÇ'i aynı paralelde gösteren kısımları kabul etmediğini, bunun dışında kalan hususların doğru olduğunu, Ankara dahilinde büyük eylem ve mitinglerin DEV-GENÇ Merkez Yürütme Kurulu tarafından organize edildiğini, haşhaş mitingleri, Karadeniz fındık mitingleri, Gülnar nohut mitingi gibi mitinglerin kendilerinden evvelki devreye rastladığını, kendi zamanlarında mahallî devrimciler gerekli olgunluğa eriştiklerinden mahallî mitingleri o kişilerin sevk ve idare ettiklerini, sadece konuşmacı gönderdiklerini, Turanlar köyündeki toprak işgalinden önce bu köyde örgüt olarak bir çalışmalarının olmadığını, işgalden sonra meseleyi görüşmek üzere merkezden arkadaşlarının gittiğini, kimlerin gittiğini hatırlayamadığını, DEV-GENÇ tüzüğünün ikinci maddesinde amaç olarak millî demokratik devrimin gösterildiğini, Türkiye'de M. D. D.'yi benimseyen üç fraksiyonun mevcut olduğunu, bunların P. D. A. grubu, Mihri BELLİ grubu ve kendisinin dahil bulunduğu grup olduğunu, P. D. A.'da temel gücün köylülük olduğunu, Mihri BELLİ'cilerin sivil-asker aydın zümreye dayandıklarını, kendilerinin ise Mihri BELLİ grubundan tamamen ayrıldıklarını, devrimde önce şehirleri ele almak ve bilâhare kırlara yönelmek gerektiğini kabul ettiklerini, bu mücadelenin içsel ve sınıfsal olduğunu, M. D. D. mücadelesinin her şeyden evvel bir proleterya partisinin önderliğinde verilmesi gerektiğini, ikinci olarak karşı taraf yasal yöntemleri kaldırmadığı müddetçe yasa dışı davranışlara başvurulamayacağını, şayet karşı taraf yasa dışı davranıyorsa bu takdirde silah kullanılabileceğini, 18 Ekim 1970 tarihinde kurultay sona erdikten sonra yapılan ilk merkez yürütme kurulu toplantısında kurulu nicelik ve nitelik olmak üzere iki gruba ayırdıklarını, Oğuzhan MÜFTÜOĞLU, Sinan Kazım ÖZÜDOĞRU ile birlikte merkez yürütme kurulunun asli görevlerini yani B. Y. K. ile olan ilişkileri, diğer kitle örgütleriyle ilişkileri, genel kampanyaların açılmasını, İleri Dergisini yaymak ve propaganda faaliyetlerini yürütmekle kendilerini görevlendirdiklerini, Cemal SALMAN'ı ODTÜ. bölgesine, Hüdai ARIKAN'ı beşevler bölgesine, Zafer KUTLU'yu Siyasal ve Hukuk bölgesine, Levent EREN'i Hacettepe bölgesine, Fevzi BAL'ı Ziraat Fakültesi bölgesine ve ayrıca Şaban İBA'yı da Hüdai ARIKAN ile Zafer KUTLU'ya yardımcı olarak görevlendirdiklerini, bunların gö-

revlerinin bölgelerindeki fikir kulüpleri üyelerini fikir yönünden kendilerine bağlı tutmak, eylemlerde disiplini sağlamak, olağanüstü hallerde merkez yürütme kurulu adına müdahale etmek ve gerekirse sevk ve idareyi ellerine almak olduğunu, bu şahıslara M. Y. Kurulu olarak fikir kulüplerine veya öğrenci derneklerine silah alınması yolunda bir direktif vermediklerini, BAL ile EREN'in görüş ayrılığından merkez yürütmeden ayrıldıklarını, buna rağmen Levent EREN'in genel kurul toplantılarına katıldığını, Cemal SALMAN'ın fiilen kendilerinden ayrılmadığını, ancak pasif ve kalp hastası olduğunu, S. B. F. olaylarının vuku bulduğu gün orada olduğunu, polisin arama yapması isteğine karşılık hâkim kararı istediklerini, durumu dekan ile telefonla görüşürken polisin yurda girerek çatışmaya sebebiyet verdiğini, Hacettepe olaylarında, DEV-GENÇ olarak bir müessiriyetlerinin olmadığını, 4 Mart 1971 gecesi Erhan ERDOĞMUŞ'un S. B. F.'ye gelerek ertesi günü ODTÜ.'nün aranacağını, talebenin bu aramaya karşı olduğunu söylediğini; kendisinin de Erhan'a Deniz GEZMİŞ'ler O. D. T. Ü.'de işler çıkıp gitmelerini, basit işler için ileride yılgınlık getirecek tipteki olaylara öğrencilerin karıştırılmamasını istediğini, buna rağmen Erhan'ın talebeler istiyor mani olamam diyerek ayrıldığını, Cemal Salman PAKOĞLU'nu ODTÜ.'ne göndererek olayların gelişmesi halinde talebenin geri çekilmesini ve fazla zayiatı önlemesi için oraya gönderdiğini, fakat bilinen olayların vuku bulduğunu, DEV-GENÇ'in mali kaynaklarını evvelki ifadelerin de açıkça belirttiğini, kendisinin sadece ellerinde ne kadar para olduğu ve nerelere sarf edilmesi gerektiği meseleleri ile ilgilendiğini, paraların gelmesi ile sayman Zafer KUTLU'nun ilgilendiğini, idare zamanları kış aylarına rast geldiğinden fazla bir köylü çalışması ortaya koyamadıklarını, bir defasında arkadaşlarının Hüseyin YAVUZ'u Ege tütün piyasasının açılışında bulunmak ve konuşma yapmak üzere gönderdiklerini, faaliyetlerinin daha ziyade pazarlama ve satış sırasında olduğunu, sendika ve kooperatiflerde birleşmelerinin telkin edildiğini, onlara bu bilincin aşılandığını, işçi arasında fazla bir faaliyet olmadığını, sadece fabrika önlerinde bildiri dağıttıklarını, 29-30 Ekim 1970 tarihinde Ankara Birlik Sahnesinde devrimci TİP kurultayı diye anılan bir toplantı yapıldığını, bu toplantının TİP'in halkın örgütlenmesine ve devrimci mücadeleyi yürütemediği gerekçesi ile yine legal olarak devrimcilerin bir parti etrafında toplanmaları lüzumu ile yapıldığını, toplantıda bölünmeler vuku bulduğunu, Mihri BELLİ'nin legal olarak çalışmayı önerdiğini, kendisinin bulunduğu grubun ise esnek bir çalışma düzeni içine girilmesini istediklerini, partinin legal olduğu gibi illegal çalışmalarının da olacağını, bu iki görüşten hiç birisinin hâkim olamadığını, toplantı sonunda bir bildirinin kaleme alındığını, 17 Haziran 1970 tarihinde ODTÜ.'de 16 Haziran olayları ile ilgili bir forum yapıldığını, forumda kendisinin de konuştuğunu, kemalizmin işçi sınıfının hareketinin gerisinde kaldığını ve benimsenmesi gereken düşüncenin işçi sınıfının ideolojisi olan bilimsel sosyalizm düşüncesi olduğunu anlattığını, işçilerle devrimci gençliğin birlikte hareket etmelerinin birleşmeleri gerektiğini, söylediğini, Devrim Gazetesinin 27.10.1970 tarihinde 54 ncü sayısında yayınlanan Uluç GÜRKAN'la yapılan röportajın kendisine ait olduğunu, fikirlerini orada söylediğini, Kurtuluş meydanında kırılan Atatürk panosunun yerine yenisini asmak istediklerinde polisin asma müsaadesi vermediğini, bu sebeple kavga çıktığını, 29 Ocak 1971 tarihinde Hukuk Fakültesinde yapılan DEV-GENÇ toplantısında konuşma yapmış olabileceğini, Ocak 1971'de S. B. F.'de yapılan DEV-GENÇ toplantısında konuşma yaptığını katî olarak hatırlayamadığını, 17.3.1971 tarihinde S. B. F.'de bir konuşma yaparak Deniz GEZMİŞ'in bıraktığı yerden devrim hareketini devam ettireceğiz şeklinde bir beyanda bulunduğunu zannetmediğini, zira ideolojilerinin ayrı olduğunu, İleri Dergisinin 5 ve 6 ncı sayılarının DEV-GENÇ genel başkanı sıfatıyla sahibinin kendisi olduğunu, Kurtuluş Gazetesi ve İleri Dergilerinde yer alan tek savaşçı örgütün DEV-GENÇ olduğu hususundaki yazıları kendisinin yazmadığını, ancak muhteviyatlarına aynen iştirak ettiğini beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorguda:

1967 yılında ODTÜ.'ye girdiğini, 1969 yılında da fikir kulübüne üye olduğunu, bilimsel sosyalizmi öncelikle bir bilim olarak incelediğini, fikir kulübüne üye olduğundan bilimsel sosyalizm konusunda acemi olmadığını, İrfan UÇAR'ın T. D. G. F. genel sekreterliğine getirilmesinden sonra fikir kulübü başkanlığına kendisinin getirildiğini, Mart 1969 ile Ekim 1970

tarihi arasında O. D. T. Ü. Fikir Kulübü Başkanlığını, 17-18 Ekim 1970 kurultayında da T. D. G. F. genel başkanlığına seçildiğini, merkez yürütme kuruluna ise Sinan Kazım ÖZÜDOĞRU, Zafer KUTLU, Oğuzhan MÜFTÜOĞLU, Cemal SALMAN PAKOĞLU, Şaban İBA, Fevzi BAL, Levent EREN ve Hüseyin YAVUZ'un seçildiklerini, daha sonra Levent EREN ile aralarında fikir ihtilâfı doğduğunu, H. Ü. Fikir Kulübünün Merkez Yürütme Kurulunu istifaya davet ettiğini, Levent EREN'in buna uyarak ayrıldığını, daha sonra Fevzi BAL'ın da ayrıldığını, Cemal SALMAN PAKOĞLU'da kalp hastası bulunduğundan layıkı veçhile çalışamadığını, genel başkan olarak politik fikirlerin açıklanmasında veya eylem ve davranışa karar alırken merkez yürütme kurulu üyelerinin fikirlerini, almadığını, sadece genel sekreter Sinan Kazım ÖZÜDOĞRU ile birlikte karar alarak icraatta bulunduğunu, kendilerinin Ankara bölgesindeki icraattan mesul olduklarını, bölge yürütme kurullarının da kendi bölgelerinde vuku bulan faaliyetlerden mesul bulunduklarını, tütün mitinglerini mahallî üretici sendikaların tertip ettiklerini, Ege ve Alaçam tütün mitinglerine hapiste bulunduğu için katılmadığını, genel başkan seçildikten sonra mutad üzere 10 Kasımda Atatürk yürüyüşü yapmaya karar aldıklarını, diğer teşkilâtları da davet ettiklerini, yürüyüşü kendilerinin düzenlediğini, bağımsızlık haftasını sürdürmelerinin maksadının anarşik bir ortam yaratmak olmadığını, marksist, leninist olduğunu, bağımsızlık haftasının amacının Türkiye'deki finans kapital hegemonyasının mevcudiyetini belgeler yayınlayarak halk kitlelerine duyurmak olduğunu, bağımsızlık haftası dolayısıyla yayınlanan bildirilerin tanzim ve dağıtılmasında diğer merkez yürütme kurulu üyelerinin de yardımlarının olduğunu, anayasa mahkemesince özel yüksek okulların devletleştirilmesi konusunda karar alınınca özel yüksek okullar federasyonunun yürüyüş ve miting düzenlediğini, T. D. G. F. olarak buna katıldıklarını, Aydınlık sosyalist dergiye açık mektup isimli broşürü Mahir ÇAYAN, Yusuf KÜPELİ ve Ramazan AKTOLGA ile birlikte hazırladıklarını, bu broşürle devrim anlayışlarını ortaya attıklarını, esasında broşürü Mahir ÇAYAN'la Ramazan AKTOLGA'nın hazırladığını, Yusuf'la kendisinin sonradan bunu imzaladıklarını, hapiste iken yaptığı muhakeme sonunda bu fikirlerinin hayali ve marksizme aykırı olduğunun farkına vardığını, bugün bu fikirlerin Troçkist fikirler olduğunu bildiğini, broşürün altını DEV-GENÇ başkanı olarak değil Ertuğrul KÜRKÇÜ olarak imzaladığını, Kurtuluş Gazetesinin DEV-GENÇ'in yayın organı olmadığını, bu gazetenin birinci sayısında yayınlanan ve içinde "devrim için savaşmayana sosyalist denmez" cümlesi bulunan yazı ile aynı gazetenin Ocak 1971 özel sayısında çıkan ve içinde "devrim savaşı uzun ve çetin mücadele gerektirir, devrimin yolu bütün halkın savaşından geçer" şeklinde cümleler ihtiva eden yazıları kendisinin yazmadığını, kimin yazdığını da bilmediğini, DEV-GENÇ genel başkanı olarak İleri Dergisinin sahibi bulunduğunu, bu derginin 6 ncı sayısında çıkan yazıyı o tarihte hapiste bulunduğundan kendisinin yazmasına imkân bulunmadığını, 29 Ekim 1970 tarihinde Ankara Birlik Sahnesinde devrimci TİP kurultayı namı ile düzenlenen toplantıya katıldığını, müşahit olarak katıldığını, bir konuşma yaparak DEV-GENÇ'in bir gençlik örgütü olduğunu, sosyalist bir partinin takip etmesi gereken stratejiyi takip edemeyeceğini belirttiğini, toplantı sonunda kendisinin de imzasının bulunduğu bir bildirinin yayınlandığını, daha sonra Aydınlık Sosyalist Dergisi grubu ile fikir ihtilâfı doğduğundan onlardan ayrıldığını, Kurtuluş Gazetesi ekibinin saflarına geçtiğini, ancak bu gazetede hiç yazı yazmadığını, gazetenin basılması, yayın ve dağıtılması ile hiç bir zaman meşgul olmadığını, DEV-GENÇ'in tüzüğünün kendilerinden evvelki heyet tarafından kaleme alındığını, kendi icraatlarının tüzüğe rağmen düşünce ve davranış yönünden farklılaşma gösterdiğini, üniversite gençliğine sosyalizm ilkelerini benimsetmeye çalıştıklarını, gençliğin istek ve umutlarını gençliğe sunduklarını, fikirlerini gençliğe baskı ile değil ikna yolu ile aşıladıklarını, buna mukabil gerici kitlenin kendilerine karşı hasmane tavır takındığını, malî oligarşik kitlenin gericileri tuttuğunu, üzerlerine saldırttığını, dört arkadaşlarının öldürüldüğünü, bunun üzerine merkez yürütme kurulu üyelerine silah temin etmeleri hususunda emir verdiğini, ancak meşru müdafaa dışında asla silah kullanmadıklarını, silah kullananların kendi ideolojilerinden ayrılanlar olduğunu, onların bu fiillerinin sorumluluğunun kendilerine ait olamayacağını, Hüseyin ASLANTAŞ'ın öldürülmesinden sonra Bayram Gazetesinin muhabirlerinden birinin S. D. D. Ülkü Ocakları ile T. D. G. F. başkanlarını bir araya getirerek görüşlerini

aldığını, daha sonra aynı toplantının televizyonda da tekrarlandığını, S. D. D.'nin silahları bırakma teklifine samimi bulmadıkları için yanaşmadıklarını, polise güvenleri bulunmadığından kanun yollarına başvurmadıklarını, amaçlarının hiç bir zaman silahlı militan yetiştirmek ve bu yolla iktidara geçmek olmadığını, gençliğin iktidar olacak şartları haiz bulunmadığını, Aydınlık Sosyalist Dergiye açık mektup adlı broşürde DEV-GENÇ'in Türkiye'deki işçi köylü hareketlerini yönlendirme gayreti için bir örgüt olarak gösterilmek istenmediğini, DEV-GENÇ'in Türkiye'deki anti emperyalist gençlik hareketlerinin başını çektiği ve kendilerinin de anti emperyalist görüşe sahip oldukları hususunun bir gerçek olduğunu, kendilerinin zamanı idaresinden evvel yapılmış işçi köylü ve yoksul halk kitlelerinin menfaatlerine uygun eylemlerin kendilerini ilzam etmemekle beraber bunları tasvip ettiğini, Aydınlık Sosyalist Dergide hiç yazı yazmadığını, kendi zamanında T. D. G. F. adına bütün bildirileri kendisinin hazırlayıp yayınladığını, gazetelerde çıkan bütün beyanatların da kendisine ait olduğunu, İzmir B. Y. Kuruluna eylemler konusunda direktif verilmediğini, 12 Mart muhtırasından sonra onların daveti üzerine İzmir'e giderek görüştüğünü, siyasî durum karşısında takınacakları tavırlar konusunda fikir teatisinde bulunduklarını, bazı okullarda talebelere konuşmalar yaptığını, gerek İzmir'deki konuşmasına gerekse S. B. F.'de yapılan bir toplantıda 12 Mart muhtırası ile ilgili olarak bu muhtırayı verenlerin kuvvet komutanları olduklarını, şayet komutanlar bütün reformların yapılması görüşünde iseler kendilerinin desteklenmesi, reformları sağlayamayacaklar ise muhtıraya karşı çıkılması gerektiği tezini ileri sürdüğünü, S. B. F.'de yapılan toplantıdan sonra bir bildiri kaleme alıp yayınladığını, bildiride bütün bankaların, dış ticaretin millileştirilmesini, toprak sahipleri ve ağaların ellerinde bulunan gasbedilmiş toprakların yoksul köylülere dağıtılmasını, işçi sınıfının iktisadî ve siyasî mücadelesini kısıtlayan bütün tedbirlerin kaldırılmasını, ikili anlaşmaların iptalini önerdiklerini, bu dönemin kritik bir dönem olduğunu arkadaşlarına belirterek silahlı saldırılara asla karşılık vermemelerini tenbih ettiğini, İstanbul B. Y. K. ile tam bir fikir ihtilâfı içinde bulunduklarından onlarla haberleşme imkânını bulamadıklarını, onların kendi insiyatifleri ile hareket ettiklerini, Erzurum B. Y. Kurulunun çalışamadığını, Trabzon'un natamam olduğunu, kendi idaresi sırasında İzmir'de hiç bir eylemin vuku bulmadığını, İzmir B. Y. K.'nun yapacakları eylem için kendilerinden müsaade veya fikir almadığını, federasyonun mali işlerini Zafer KUTLU'nun yürüttüğünü, DEV-GENÇ olarak banka soygunu yoluyla para temini cihetine gitmediklerini, Ankara'da yapılan soygunlardan asla para almadıklarını, başkanlığı sırasında, bütün ilerici kuruluşlarla irtibat ve ilişkilerinin vuku bulduğunu, yapacakları yasal toplantı ve yürüyüşlere bunları davet ettiklerini, illegal bir faaliyet içine girmediklerini, anlaştıkları konularda bildiri yayınladıklarını, bunları kendisinin hazırladığını, zaman zaman onlara haber vermeksizin ve onların ismini de yazarak bildiri yayınladığını, bunun mesuliyetinin kendisine ait olduğunu, inşaat mühendisleri odası başkanı Sedat ÖZKOL üniversitede öğretim görevlisi bulunması sebebiyle tanıdığından oraya sık sık gittiğini, ancak odanın genel kurul toplantısını yönetmediğini, Sedat ÖZKOL'un seçilmesi için çaba sarf etmediğini, Sedat ÖZKOL'un muarızlarını zorla S. B. F.'den uzaklaştırmadıklarını, S. B. F.'de yapılan bu toplantıya kapıdan iki üç dakika kadar bakıp ayrıldığını, konuşma yapmadığını, Yapı İş Sendikası tarafından Yusuf KÜPELİ ve Münir Ramazan AKTOLGA'ya 350.000 lira civarında bono verildiğinden haberinin bulunmadığını, Sıkıyönetimin ilânından sonra Yusuf'la saklanırken Yusuf'un bu işten bahsettiğini fakat bonoları kimin verdiğini, söylemediğini, ancak paraları alamadıklarını belirttiğini, paranın tahsili için icraya baş vurduklarından söz etmediğini, Yapı İş Sendikası başkanı Suat Şükrü KUNDAKÇI'nın kendisini bir gün çağırdığını, birkaç arkadaşı ile sendikaya gittiklerini, sağcılar tarafından saldırıya maruz kalacaklarından bahisle bu konuda yardım yapıp yapamayacaklarını sorduğunu, o ana kadar bir saldırı yapılıp yapılmadığını, sorduğunu, yapılmadığını öğrenince saldırı olursa o zaman yardımda bulunuruz dediğini, ondan sonra da bir daha yardım talebinde bulunmadıklarını, S. B. F. Yurdunun polis tarafından basılması üzerine S. B. F. Talebe Cemiyeti Başkanı Hüseyin CEVAHİR ile birlikte Anayasa Mahkemesi Başkanlığına, Danıştay ve Yargıtay Başkanlıklarına, Barolar Birliği Başkanlığı ile Türk Hukuk Kurumu Başkanlığına telgraf çektiklerini, telgrafın Muammer AKSOY'un şahsına çekilmediğini, bunun DEV-GENÇ'in Muammer AK-

SOY ile bir illegal irtibat veya mesai birliği içinde olduklarını ifade etmeyeceğini, T. D. G. F. olarak T. H. K. O.'nun savunmuş olduğu çizgiyi savunmadıklarını, bu nedenle Deniz GEZMİŞ'in mücadelesini sürdürmelerinin söz konusu olamayacağını, S. B. F.'nin basılmasından sonra Hukuk Fakültesinde T. D. G. F. üyeleri arasında bir danışma toplantısı yaptıklarını, bu toplantıda bir konuşma yapmış olduğunu ancak iddianamede yer alan kızlarımız ve erkeklerimiz aslanlar gibi savaştılar sözünün saçma yapan sözler olduğunu, böyle bir şey demediğini, dışarıdan yöneltilen saldırıların şiddeti karşısında iç ayrılıkları ortadan kaldırmalarının gerektiği hususunda bir konuşma yapmış olabileceğini, T. D. G. F.'nin bir gençlik örgütü olup asla bir proleterya partisi şeklinde kabul edilemeyeceğini, DEV-GENÇ'in illegal faaliyette bulunmaktan değil, politik faaliyette bulunduğundan ötürü kapatıldığını, Nisan 1971 tarihinde T. H. K. Partisine üye olduğunu, DEV-GENÇ genel başkanı olarak DEV-GENÇ'i asla T. H. K. P. kararlarına ve onun öngördüğü eylemlere sevk etmediğini, merkez yürütme kurulu olarak aralarında vazife taksimi yaptıklarını, merkez yürütmenin bütün vazifelerini Sinan KAZIM'la üzerlerine aldıklarını, Hacettepe Üniversitesinden Levent EREN'in, S. B. F. ve Cebecideki hareketlerden kendisi ile Sinan KAZIM'ın, Şaban İBA'nın da zaman zaman yardımda bulunduğunu, Beşevler bölgesinden Hüdai ARIKAN'ın, Dışkapı bölgesinden Fevzi BAL'ın, O. D. T. Ü.'den Cemal SALMAN'ın sorumlu olduklarını, T. D. G. F. genel başkanlığının S. B. F. Fikir Kulübünün ayırmış olduğu bir odada icraî faaliyette bulunduğunu, Levent EREN ve Fevzi BAL'ın görüş ayrılıkları nedeniyle ayrılmaları sebebiyle Hacettepe ve ziraat bölgeleri üzerinde kontrolü geniş ölçüde kaybettiklerini, tüzükte böyle bir görev taksiminin bulunmadığını, merkez yürütme kurulu olarak böyle bir karar aldıklarını, merkez yürütme kurulunun icraatından mutlak şekilde kendisi ile Sinan KAZIM'ın sorumlu bulunduğunu, diğerlerinin kendiliklerinden eyleme girişme teşebbüslerinin söz konusu olamayacağını, Emek İş Bankası soygunundan sonra Deniz GEZMİŞ ve arkadaşlarını arayan polisin S. B. F. Yurdunu arayacağından emin bulunduklarını, bu sebeple müteyakkız bulunduklarını, Niğde Öğrenci Yurdunda yapılan cemiyet seçimlerini S. B. F.'den izlediklerini, devrimcilerin açık farkla seçimi kazandıkları haberinin geldiğini, bir müddet sonra bir bomba patlama sesini duyduklarını, sonradan öğrendiklerine göre seçimi kaybeden sağcıların solcuları önlerine katarak kovaladıklarını, kaçanların önce hukuk yurduna sığındıklarını, arkasından toplum polisinin yurtların etrafını sardığını, S. B. F. Yurdunu arayacaklarından emin olduklarından Hüseyin CEVAHİR, İlhami ARAS, Zafer KUTLU ile birlikte dekan Cahit TALAS'ı çağırdıklarını, fakültenin önünde polis müdürleri, dekan ve arkadaşları ile görüştüklerini, polis şefinin ben istediğim zaman ararım diyerek dekanı dövmeye başladığını, biraz sonra da yurt tarafından cam kırılma seslerinin geldiğini, olay çıkacağını anladığından yurda girmediğini, bazı M. Y. K. üyesi arkadaşlarının orada polisle çarpışmış olmalarının mümkün bulunduğunu, o gün yurda girmemekle beraber yurdun dışından yurttakilere polise karşı konulması hususunda talimat verdiğini, talebelerin asla silah kullanmadıklarını, dekanı polisin yurdun içinde dövdüğünü, Hacettepe Üniversitesi devrimci derneği ile aralarında fikir ayrılığı bulunduğunu, kendisi hariç olmak üzere diğer M. Y. K. üyelerinin o üniversiteye gidemediklerini, bu sebeple orada vuku bulan olaylardan onların mesul olmalarının gerektiğini, bu üniversitede polisle vuku bulan çatışmada herhangi bir talimat vermediğini, olayı S. B. F.'nin damından seyrettiğini, 5 Mart 1971 tarihinde O. D. T. Ü.'de vuku bulan hadiselerde gerek kendisinin gerekse diğer M. Y. K. üyelerinin olumsuz yönde telkin veya direktiflerinin bulunmadığını, bu olayı O. D. T. Ü. Devrimci Gençlik Derneği üye ve başkanının kendi insiyatifleriyle yönettiklerini, 4 Amerikalının kaçırılması ve Mete ERTEKİN'in yakalanması üzerine kaçıranların O. D. T. Ü.'de saklandıkları haberinin yaygınlaştığını, polisin yurtlarda arama yapacağını kestirdiklerini, 4 Mart 1971 günü Erhan ERDOĞMUŞ'un S. B. F.'de kendisini bulduğunu, arama yapılacağını kendilerinin de beklediğini, arkadaşlarının direnme kararında bulunduklarını, o halde bizim yapacak bir şeyimiz yok dediğini, sadece jandarmanın arama yapmasına engel olmayın şeklinde telkinde bulunduğunu, bütün bunlara karşı vahim hadiselerin önlenmesi bakımından M. Y. K. üyesi Cemal SALMAN PAKOĞLU'nu o akşam çarpışmayı önlemek için vazifelendirip gönderdiğini, sevk ve idare için göndermediğini, çarpışmalar sırasında O. D. T. Ü.'ne gitmediğini, bu fakülteye 1967 yılında girdiğini, 1969 yılında fikir kulü-

bü üyesi olduğunu, öğrenci derneği başkanlığını marksist olmayan Erhan ERDOĞMUŞ'un ifa ettiğini, kendisinin sosyalist fikir kulübü başkanlığı sırasında ciddî bir girişimin vuku bulmadığını, teknik personelin bazı haklarının savunulması yönünde bir iki günlük bir boykot yapıldığını, O. D. T. Ü.'de kitle halinde yapılan boykot, işgal gibi eylemlere katıldığını, bireysel eylemlere karışmadığını, Hikmet BÜYÜKLİMANLI'yı tehdit etmediğini, 17 Haziran 1970 tarihinde O. D. T. Ü.'si spor salonunda işçi hareketleri konusunda bir toplantı yapıldığını, bu toplantıda konuşma yaptığını, ancak "orada akan işçilerimizin kanı, kızıl bayrağımızın rengi olacaktır" demediğini, 7 Aralık 1970 tarihinde bağımsızlık haftası ilân ederek bildiri yayınladıkları, afiş astıkları, forum, açık oturum, konferans düzenledikleri hususlarının doğru olduğunu, yabancı sermaye kuruluşlarına karşı yapılan eylemlerin anarşik ortam yaratmak gayesi taşımadığını, yönetimi kendilerinden devraldıkları ekibin hiç bir kuyudatı kendilerine teslim etmediğini, zamanı idarelerinde köy çalışmaları yapılmadığını, Dursun ÖNKUZU olayını duyunca bu olaya isimleri karışanlarla görüşmek istediğini, ancak her biri bir tarafa kaçtığından görüşme imkânını bulamadığını, hadiseden iki ay kadar sonra Sadi ATASAYAN isimli bir şahsın kendisini aramadığını, Mehmet YÜKSEL'in evinde yakalanan teksir makinesini Ulaş BARDAKÇI'nın bir mağazadan çalmış bulunduğunu, Kızıldere olaylarına kadar Ankara'da Koray DOĞAN'la birlikte çalıştıklarını, bu makineyi Koray'ın getirdiğini fakat nereden getirdiğini bilmediğini, bunun dışında teksir makinesi temini konusunda bir talep ve teşebbüslerinin sepketmediğini, Ankara'da bulunduğu zaman zarfında her ay Selahattin GÜLEÇ'ten 1000-1500 lira kadar para aldığını, 20-30 bin lira para almadığını, Selahattin'in bu paraları nereden temin ettiğini sormadığını, Uluç GÜRKAN ile yaptığı ve Devrim Gazetesinde çıkan röportajda yer alan sözlerin kendisine ait bulunduğunu, Can ÖZBAY'ın S. B. F.'ye getirilip işkenceye tabi tutması olayı ile bir ilgisinin bulunmadığını, bu konuyu ilk defa duyduğunu, bazı kitap evlerinden indirimli fiatla kitap alıp normal fiatla satarak DEV-GENÇ'e maddî yardım temin edildiği hususlarının doğru olmadığını, Askerî Savcılık ifadesinde her ne kadar Oğuzhan MÜFTÜOĞLU'nun da merkez yürütme kurulunun görevlerini üzerine aldığını, söylemiş isede bunun gerçek olmadığını, TİP kurultayında yaptığı konuşmada silahlı bir hareketi savunmadığını, T. D. G. F.'nin amacının M. D. D.'yi gerçekleştirmek olmadığını, bu durumda DEV-GENÇ'in nihaî amacının bilimsel sosyalizmi öğretmek ve benimsetmek olduğunu, kendisini devrimci kabul eden bütün gençlerin sosyalist fikir kulüplerine üye olarak kabul edilebilmeleri maksadıyla Ekim 1969 tarihinde S. F. K.'lerinin devrimci gençlik federasyonu haline getirildiğini, bütün fikir kulüplerinin isimlerini bu şekilde değiştirdiklerini, bu derneklere devrimci olan fakat bilimsel sosyalizmi kabul etmemiş kişilerin dahi girdiklerini, hangi talebe cemiyetinden para istemişlerse o derneğin vermemezlik etmediğini, bağışları topladıkları makbuzların üzerlerine kimlerden aldıklarını yazmadıklarını, Cemal GÜRSEL meydanındaki olayda tecavüze uğrayanın Atatürk'ün panosu olmayıp onun altındaki söz olduğunu, DEV-GENÇ genel başkanı olarak ve merkez yürütme kurulu üyelerinin kemalist olmadıklarını, Kemalizmin arkasına sığınmadıklarını, her yerde proleter sosyalistler olduklarını söylediklerini, Çankaya'daki Amerikan Subay Kulübünün basılması ve Amerikan Elçiliğine bomba atılması olaylarını kimin yaptıklarını, bilmediğini, İlhami ARAS, Mahir SAYIN ve Mustafa KAÇAROĞLU'nu yakından tanıdığını, bu şahısların Anadol marka araba çalıp patlayıcı madde atmak suretiyle eylem hareketine teşebbüs ettikleri tarihte DEV-GENÇ genel başkanı bulunduğunu, kendisine böyle bir eylemde bulunacaklarından bahsetmediklerini, şayet bahsetmiş olsalardı engel olabileceğini, İlhami ARAS'ları böyle bir eyleme iten sebebin S. B. F. yurdunun basılmasından dolayı duydukları öfke olması gerektiğini, bu üç kişinin DEV-GENÇ içinde organik bir görevlerinin bulunmadığını, Mayıs 1971'den Haziran 1971'e kadar Dikmen'de Ahmet OFLU'ya ait bir gecekondu da saklandıklarını, alış verişlerini Serdar isimli birinin yaptığını, Serdar'ın eve gelmemesi üzerine yakalandığını, anlayarak bu evi terk ettiklerini, DEV-GENÇ'in içinde devrimcilerle mücadele için beşer kişilik timler teşkil edildiğini ve bunlara muhtelif görevler verilerek çalışmaya sevk edildiklerini bilmediğini, M. Y. K. üyelerinden Hüdai ARIKAN'a M. Y. K. üyeleri olarak her birinin silah taşımasını uygun görüp para vererek şahısları için silah temin ettirdiğini, tabancaları Hüdai ARIKAN'ın temin ettiğini, tabanca bedellerini herkesin nereden temin ettiğini bilmediğini, yalnız kendisi-

ne getirilenin parasını şahsî parasından ödediğini, T. D. G. F.'nin S.B. F. içindeki çalışma yerinde veya başka bir bölümünde tabancaların muhafaza edildiği bir yerden haberinin bulunmadığını, İlhami ARAS'ın üzerinde yakalanan tabancayı kimden aldığını söylememek için böyle bir iddiada bulunduğunu tahmin ettiğini, zira herkesin tabancasını üzerinde taşıdığını, T. D. G. F. olarak bir basın büroları veya satış yerlerinin mevcut olmadığını, sadece S. B. F. Fikir Kulübünün bir basın bürosu olduğunu, bu büroda kitap satışı yapılarak gelir temin edildiğini, idareleri sırasında okulların devrimci gençlik derneklerini mali yardımda bulunmayı zorlamamak yolunda kararlı bulunduklarını, sadece ODTÜ.'den bir kişi olarak ve arkadaşları üzerindeki hâkimiyetine binaen 20.000 lira kadar bir para aldığını, S. B. F. Fikir Kulübünden de miktarını bilmediği bir paranın alındığını, malî hususları Zafer KUTLU'nun daha iyi bildiğini, 20 000 lirayı genel başkan seçildiği gün Erhan ERDOĞMUŞ'tan aldığını, zira yönetimi ele aldıklarında, ellerinde hiç para bulunmadığını, Yavuz ÖNEN'den de para aldığını, ancak Yavuz'un bu parayı Mimarlar Odasının parasından değil şahsî parasından verdiğini, DEV-GENÇ'in yayın organının İleri Dergisi olduğunu, Aydınlık Sosyalist Dergi, Proleter Aydınlık Sosyalist Aydınlık Dergi, Türk Solu ve İşçi Köylü Gazetelerinin doğrudan doğruya veya yardımcı ve yan yayın organları olarak kabul edilmelerine imkân bulunmadığını, Aydınlık Sosyalist Dergiye açık mektup adlı mektupta T. D. G. F.'nin silahlı bir savaşının değil proleteryanın bir örgütü olarak T. H. K. P.'nin siyasî iktidara yönelik bir savaşının ifade edilmek istendiğini, Mihri BELLİ'nin Türkiye'de cazibesine kapılmamış sosyalist kimsenin bulunamayacağını, Mahir ÇAYAN içinde durumun aynı olduğunu, DEV-GENÇ genel başkanlığı sırasında G. E. E.'ye giderek iki defa konuşma yaptığını, Hacettepe Üniversitesinde vuku bulan olaylar sırasında etrafta sıkı tedbirler alınmış bulunduğundan dışardan içeriye talimat vermenin imkânsız bulunduğunu, televizyon alıcılarının frekans ayarlarının yapılması halinde polis telsizlerinin dinlenmesinin mümkün bulunduğunu, patlamaların arttığı sırada gazetelere beyanat vererek bu olaylarla DEV-GENÇ'in bir ilgisinin bulunmadığını, belirttiğini, bu olayların ardından camilere bomba konarak sağcıların ayaklanacaklarını belirttiğini, bu beyanlarının küçük haberler şeklinde gazetelerde yer aldığını, nitekim birkaç gün sonra Kırıkhan olaylarının vuku bulduğunu, bu olayları takbih ettiklerini, Ankara radyosunda beyanat şeklinde açıkladığını, Erhan ERDOĞMUŞ'un Milliyet Gazetesinde yayınlanan ve DEV-GENÇ'i sosyalist gençliğin örgütü olarak bundan sonra otomatik silahlarla donatacağı ve jandarmaya karşı da savaşacaklarını beyan eden röportajının mantık dışı bulunduğunu, onun bu sözlerine sert bir şekilde ve tekzip eder mahiyette cevap vermek istediğini, fakat devrimci güçler ve DEV-GENÇ içindeki fikir ayrılıklarını dışarıya aksettirmemek için bu hususu meskut geçtiğini, DEV-GENÇ üyelerinin T. H. K. P. eylemlerine katılmaları yolunda Ramazan AKTOLGA ve Yusuf KÜPELİ tarafından bir telkin veya tavsiyede bulunulmadığını, 5 Mart O. D. T. Ü. olaylarından önce Erhan ERDOĞMUŞ'un kendisine gelip öğrenci derneği başkanı sıfatıyla konuştuğunu, bu sebeple o çatışmaların sorumluluğunu O. D. T. Ü. Fikir Kulübü başkanı ile üyelerine yüklemenin doğru olmayacağını, zaten o tarihte fikir kulübü başkanı Ali ARTUN istifa etmiş olduğundan kulübün başsız kaldığını, silahlı sataşmaların artması üzerine merkez yürütme kurulu üyelerine silah temin etmeleri hususunda verdiği talimatın bütün DEV-GENÇ üyelerinin silahlanacakları manasına alınmaması gerektiğini beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Savunma yapmayacağını, sadece savunma yapmamasının gerekçelerini açıklayacağını beyan eylemiş ve bu konuda hazırladığı 2 sayfadan ibaret el yazısı ile yazılmış bir dilekçeyi mahkemeye takdim etmiştir.

Sanık vekili Av. Nevzat HELVACI yazılı olarak sunduğu savunmada:

T. C. K.'nun 141 ve 142 nci maddelerinin toplumda zor kullanarak düzen değişikliğini amaçlayan cemiyet kurmayı ve zor kullanarak düzen değişikliğini amaç edinen, propagandaları cezalandırdığını, yani bu maddelerde cezalandırılan hususun, sosyal bir sınıfın hukukun kabul etmediği usul ve metotlara dayanarak iktidara gelmesini sağlamak amacıyla cemiyet

kurulması ve propaganda yapılması, olduğunu, kişiden belirli bir şekilde düşünmesinin istenemeyeceğini, aksine bir davranışın totaliter düzene kayıldığını göstereceğini, bu nedenle kişilerin tek başlarına veya birleşerek her türlü düşüncelerini, açıklamak olanaklarına sahip bulunduklarını, gerçek demokrasinin değişmez kurallarından birinin de kişinin düşüncelerini kuşkusuz ve sınırsız bir şekilde açıklayabilmesi olduğunu, kişinin mevcut düzene ve kurallara uygun düşünmek zorunda olan bir makine olmadığını, ceza kanunlarının, ancak, düşüncenin gerçekleşmesi için hukuk dışı yolların kullanılması, anayasanın kabul etmediği usullerin denenmesi halinde özgürlükleri sınırlayabileceğini, bu durumda da cezalandırılanın düşüncenin kendisi olmayıp uygulanması istenilen araç, metod ve eylem olduğunu, devletin düşünceye karşı korunmasının söz konusu olamayacağını, ancak eyleme karşı korunabileceğini, 141 ve 142 nci maddelerin kapitalizmin uygulandığı toplumlarda, kapitalist düzeni ve burjuva egemenliğini sürdürmeye, bu düzeni korumaya yarayan maddeler olduğunu, müvekkili hakkında İstanbul Sıkıyönetim mahkemesinde T. C. K.'nun 146 ncı maddesini ihlâl iddiası ile başka bir davanın daha açılmış bulunduğunu, eğer icra hareketleri başlamış ise artık 146 ncı maddenin söz konusu edilebileceğini, icra hareketlerine başlanmamış ise 146 ncı maddeden bahsedilemeyeceğini, aksi halde aynı fiillerin birkaç kanun maddesini ihlâl ettiği kabul edilerek ayrı ayrı ceza tayin edilme gibi bir sonuca ulaşılabileceğini, bu hususun gözönüne alınarak bu davada ayrı bir mahkumiyet kararı verilmemesini talep etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık Ertuğrul KÜRKÇÜ'nün 1967 tarihinde ODTÜ.'ne geldiği, Marksist-Leninist düşünceyi incelemeye başlayıp bilimsel sosyalizmi eylem kılavuzu kabul eylediği, ve 1969 yılında da ODTÜ. Fikir Kulübüne üye olduğu, o sırada ODTÜ. içinde yapılan boykot, işgal gibi kitle hareketlerine katıldığı; İrfan UÇAR'ın TDGF. genel sekreterliğine getirilmesinden sonra sanık KÜRKÇÜ'nün ODTÜ. Sosyalist Fikir Kulübü başkanlığına seçildiği ve Mart 1969 ayından TDGF. genel başkanlığına seçildiği tarihe kadar ODTÜ. Sosyalist Fikir Kulübü Başkanlığı yaptığı, 17-18 Ekim 1970 tarihlerinde yapılan TDGF. kurultayına ODTÜ. Sosyalist Fikir Kulübünün temsilcisi olarak katıldığı ve TDGF. genel başkanlığına seçildiği; bu seçimde merkez yürütme kurulu üyeliklerine de Sinan Kazım ÖZÜDOĞRU, Zafer KUTLU, Oğuzhan MÜFTÜOĞLU, Cemal Salman PAKOĞLU, Şaban İBA, Fevzi BAL, Levent ERELV ve Hüseyin YAVUZ'un seçildikleri; sanığın Yusuf KÜPELİ'nin FKF. genel başkanlığını yaptığı dönemden itibaren Ankara'daki yürüyüş miting gibi hareketlere katıldığı; 10 Kasım 1970 tarihinde Ankara'daki devrimci kuruluşları da davet ederek Mustafa Kemal'i anma yürüyüşü, adı altında bir yürüyüş düzenlediği; Anıtkabirde bir konuşma yaptığı, bu konuşmasında "Proleter sosyalist olduklarını ve Mustafa KEMAL'i proleter sosyalistler adına andıklarını" belirttiği keza çok kısa bir süre sonra 7.12.1970 tarihinde bağımsızlık haftası düzenlediği, bu hafta içinde ortak pazar ve NATO'nun protestosu için eylemlere girişildiği, çeşitli konferanslar verildiği, bazı yabancı şirketler önünde gösteriler yapıldığı, molotof kokteyli gibi patlayıcı maddeler atıldığı; Anayasa Mahkemesince özel yüksek okulların devletleştirilmesi kararı alındıktan sonra hükümet tarafından bu karara uyulup bir an önce girişimlerde bulunulmasını temin için bir kampanya açıldığı, bu kampanyada yürüyüş ve mitinglerin düzenlendiği, sanığın da TDGF. genel başkanı olarak teşkilâtı ile birlikte katıldığı; T. D. G. F.'nin yayın organı olan ileri gazetesinin sahibi olduğu; TİP içinde meydana gelen "sosyalist devrim" - "Millî Demokratik Devrim" anlaşmazlığından sonra millî demokratik devrim taraftarlarının 29 Ekim 1970 tarihinde Ankara birlik sahnesinde düzenledikleri devrimci TİP kurultayına katıldığı, burada bir konuşma yaptığı ve bu konuşmasında Türkiyede sosyalistlerin DEV-GENÇ'in düzeyinden daha yüksekte bir örgütü kurmaları lâzım geldiği hususunu açıkladığı ve kurultay sonunda bir bildiri yayınlanmasına karar verilip bu bildirinin altına sanık Ertuğrul'un da imzasını koyduğu; kurultayda önerilen yüksek seviyedeki bir sosyalist örgütün başka deyimle bir komünist partinin Aydınlık Sosyalist Dergi etrafında oluşan grubun hazırlayacağı bir taslağa göre kurulması hususunun kararlaştırıldığı ancak kısa bir süre sonra fikir ihtilâfı yüzünden Mahir ÇAYAN, Yusuf KÜPELİ, M. Ramazan AKTOLGA ile birlikte Ertuğrul'un Aydınlık Sosyalist grubundan ayrılıp Kurtuluş Gazetesi grubu-

nu oluşturdukları, bu ayrılıktan sonra aradaki fikir ihtilâfını ve bu ihtilâf karşısında kendi görüşlerini (Aydınlık Sosyalist Dergiye açık mektup) isimli bir broşür yayınlayarak ortaya koydukları; Aralık 1970 yılında Bayram Gazetesinde ve sonra da televizyonda yapılan bir açık oturumda Ülkü Ocakları başkanı, sosyal demokrasi dernekleri başkanı ile yapılan karşılıklı konuşmada silahsızlanmaya gidemeyeceklerini, silahlarını bırakamayacaklarını beyan eylediği, bu beyanat ve açık oturumdan önce TDGF. genel başkanı olarak merkez yürütme kurulu üyesi arkadaşlarına herkesin birer silah tedarik etmesi gerektiği hususunu telkin eylediği ve gerçekten Hüdai ARIKAN aracılığı ile bütün merkez yürütme kurulu üyelerinin silahlandığı; sanığın genel başkanlığı sırasında yayınlanan ve merkez yürütme kurulu klasörünün içinde bulunan bildirilerden sorumlu olduğu; nitekim sanığın gerek gazeteye verdiği beyanatı ve gerekse bildirileri sebebiyle zaman zaman umumî adliyece hakkında soruşturmalar açıldığı; bu cümleden olmak üzere Aydınlık Sosyalist Dergiye açık mektup isimli broşürün muhtevası nedeniyle Ankara 3 ncü Ağır Ceza Mahkemesinde T. C. K.'nun 142/1 ve 311 nci maddelerine muhalefet suçundan Ertuğrul KÜRKÇÜ, Münir Ramazan AKTOLGA ve Yusuf KÜPELİ hakkında dava açıldığı; Sıkıyönetimin ilânından sonra işbu davanın güvensizlik kararı ile mahkememize intikal ettiği; Hacettepe olaylarından sonra sanık Ertuğrul KÜRKÇÜ'nün 21.2.1971 tarihli Cumhuriyet Gazetesinde yayınlanan (faşizme karşı mücadele kan ve ateş içerisinde yürütülecek) başlıklı (faşizmin bundan böyle saldırısını beklemeyeceğiz güçlerimizi toplayarak en zayıf yerinden vuracağız..... "halk savaşı vereceğiz emperyalizme karşı" sloğanımız "halk savaşı veriyoruz emperyalizme karşı" şeklinde değiştirilmesi gerekir, mücadele kan ve ateş içinde yürütülecektir). şeklindeki beyanları konusunda Ankara 3 ncü Ağır Ceza Mahkemesinde açılan davanın da görevsizlik kararı ile mahkememize intikal eylediği ve gene 22.3.1971 tarihli Milliyet Gazetesinin 1 nci sayfasında yayınlanan DEV-GENÇ GEZMİŞ'in bütün eylemlerini destekledik başlıklı ve (Deniz GEZMİŞ ile aramızda genel olarak bir görüş ayrılığı yoktur. Deniz devrimci mücadeleyi en üst seviyede yürüten bir arkadaşımızdır. Bizde emperyalizme karşı mücadelenin fikren yapılamayacağına kaniyiz onun için Deniz GEZMİŞ'in bütün eylemleri tarafımızdan desteklenmiştir). şeklindeki beyanatı sebebiyle Ankara 2 nci Asliye Ceza Mahkemesinde dava açılmış bu davanın da mahkememize görevsizlikle intikal etmiş olduğu; TDGF. genel başkanlığına seçilmesinden çok kısa bir süre sonra 21 Kasım 1970 tarihinde Vatan Gazetesinde yayınlanan (devrimci gençler yardım çağrısı yayınladı). başlıklı haberde geçen bildiri sebebiyle Ankara 3 ncü Sulh Ceza Mahkemesinde kovuşturma açıldığı ve görevsizlikle mahkememize intikal ettiği; 12 Mart muhtırasının yayınlanmasından sonra İzmir Bölge Yürütme Kuruluna giderek bölge yürütme kurulu üyelerinin 12 Mart muhtırası karşısında takınacakları tavır konusunda aydınlatıcı bilgi ve talimat verdiği; aynı şekilde SBF.'de de bir toplantı yaptığı ve bu toplantıda 12 Mart muhtırası konusundaki fikirlerini belirten konuşma yaptığı; toplantıdan sonra alınan karar üzerine bizzat sanığın bir bildiri kaleme alıp yayınladığı; bu bildiride halen (malî sermaye oligarşisine karşı bütün bankaların, dış ticaretin millileştirilmesi, büyük toprak sahiplerinin ve ağaların halen ellerinde bulunan gasp edilmiş toprakların yoksul köylülere dağıtılması; işçi sınıfını iktisadî ve siyasî mücadelesindeki bütün kısıtlayıcı tedbirlerin kaldırılması, Türkiye'nin ulusal eğemenliğini kısıtlayan bütün ikili anlaşmaların kaldırılması gibi hususları önerip şayet muhtıra ve bu muhtırayı verenler bildiride yazılı hususları gerçekleştirirlerse TDGF. tarafından destekleneceklerini aksi takdirde ilerici bir hareket olmayacağını ve desteklenmeyeceğini) ifade ve ilân eylediği: keza 12 Mart muhtırasına karşı takınılacak tavır konusunda İstanbul Bölge Yürütme Kuruluna da gidip federasyon genel merkezinin görüşlerini ve kendi görüşlerini izah eylediği: Yapı-İş Sendikası yöneticileri Suat Şükrü KUNDAKÇI, Avni TOK ve Mevlüt BAYRAKTAR tarafından Münir Ramazan AKTOLGA ile Yusuf KÜPELİ'ye verildiği gibi sanık Ertuğrul KÜRKÇÜ adına da 165.000 liralık bir bononun düzenlendiği ve Ertuğrul'un TDGF.'ye yapılan bu yardımı kabul ile tahsil için icraya koyduğu; aynı zamanda Yapı-İş Sendikasını silahlı DEV-GENÇ militanları ile korumayı kabul ettiği ve gerçekten DEV-GENÇ militanlarının Yapı-İş Sendikasını bir süre korudukları, 17.3.1971 tarihinde SBF.'de yapılan bir toplantıda sanık KÜRKÇÜ'nün (devrimci teori devrimci eylemden sonra gelmesi gerekir. Hareketimizin Leninizme aykırı olduğu söyleniyor.

Castrist ve Guaverist hareketler Leninizme ne kadar aykırı ise bizim hareketimizde o kadar aykırıdır. DEV-GENÇ Deniz GEZMİŞ'in bıraktığı yerden devrimci hareketi devam ettirecektir. Dediği; sorgusunda aynı konuda (SBF.'de böyle bir toplantı yapılmışta olabilir yapılmamışta olabilir hatırlamıyorum. Ancak bu konuşma yanlış tespit edilmiş olsa gerekir..... fikrim soruluyor ise yasalar karşısında idam edilmiş bulunmasına rağmen Deniz GEZMİŞ'i saygı ile anıyorum'. dediği; 29.1.1971 tarihinde SBF. Öğrenci Yurdunun polisçe aranması ve öğrencilerin mukabele etmesi sebebiyle çıkan silahlı çatışmadan sonra bu konuda yapılan toplantıda (emperyalizme ve faşizme karşı uyanık bulunmak lâzımdır. Biz aramızdaki bütün ayrılıklara rağmen son SBF. Yurdunun basılması olayında hep beraber bulunarak sosyalist mücadelenin bir örneğini verdik. Kızlarımız ve erkeklerimiz aslanlar gibi savaştılar. Bugün Türkiye'de gerçek Marksist-Leninist bir örgüt yoktur. Fakat DEV-GENÇ bir parti varmış gibi vurucu gücü meydana getirmektedir. Mücadelemiz aslında şehirlerden başlayacak kırlara yayılacak, kırlarda bir devrim konaklaması geçirdikten sonra ikinci etapta kırlardan şehirler zaptedilecektir). şeklinde konuştuğu; Ankara'da ayrıca bir bölge yürütme kurulu mevcut olmadığı için hem merkez yürütme kurulu olarak bütün Türkiye'ye şamil TDGF. örgütünü idare etmek ve denetlemek hemde Ankara bölgesindeki faaliyetleri yürütmek zorluk arzettiğinden Ankara'yı fakülte ve yüksek okulların konuşları itibariyle beş bölgeye ayırdıkları bu bölgelerden her birinin başına merkez yürütme kurulundan bir üyenin getirildiği, sanık Ertuğrul KÜRKÇÜ ile Sinan Kazım ÖZÜDOĞRU'nun ise merkez yürütme kurulunun işlerini yürütme görevini üzerine aldıkları; Hacettepe Üniversitesine Levent EREN'in; S. B. F. ve Cebeci'deki öğrenci hareketlerine Ertuğrul KÜRKÇÜ ve Sinan Kazım'ın; Beşevler bölgesine Hüdai ARIKAN'ın; Dışkapı bölgesine Fevzi BAL'ın, ODTÜ. bölgesine de Cemal Salman PAKOĞLU'nun başkanlık etmesinin uygun görüldüğü; SBF. Öğrenci Yurdundaki polisle çatışma olayını sanık Ertuğrul KÜRKÇÜ'nün dışardan idare ettiği ve yurttaki arkadaşlarına polise karşı konulması hususunda emir ve talimat verdiği; TDGF. genel başkanlığına seçildikten sonra buraya ODTÜ. Sosyalist Fikir Kulübü başkanlığından gelmiş olması ve O. D. T. Ü. öğrencileri üzerinde nüfuzunun bulunması sebebiyle ilk partide TDGF. için 20.000 lira para yardımı aldığı; aynı şekilde SBF. Sosyalist Fikir Kulübünden de bir miktar para aldığı ve genellikle bu ve diğer çeşitli fakültelerden para yardımı alınmasına devam ettiği; Mahir ÇAYAN, Yusuf KÜPELİ ve Münir Ramazan AKTOLGA ile birlikte yayınlamış oldukları (Aydınlık Sosyalist Dergiye açık mektup) adındaki broşürde proleter devrimci olarak ideolojik yapılarının ve genel amaca ulaşmak için takip edilecek yol ve yöntemlerinin izah edilmekte olduğu; ve (...Leninizmin dünyanın yarı-sömürge ve sömürge ülkeler için öngördüğü devrim teorisi; işçi sınıfının önderliğinde köylü ordusunun halk savaşıyla kırlardan şehirleri kuşatması teorisidir.

Biz, hiç bir sömürge ve yarı-sömürge ülkenin, kıtanın veya bölgenin Leninizmin bu evrensel ilkesini geçersiz kılabilecek kendine özgü şartlar taşıdığını kabul etmiyoruz.... Biz devrimin, işçi-köylü ittifakı temeli üzerinde emperyalist boyunduruğun en zayıf olduğu kırlardan şehirlerin fethi rotasını izleyen bir halk savaşı ile zafere erişeceğini söylüyoruz. Bu devrim anlayışında köylülük temel güçtür. Proletarya önder güçtür. (3) Proleteryanın önderliği ideolojik öncülüktür.... Emperyalizmin işgali altındaki bir ülkede devrimin, köylü ordusunun uzun ve dolambaçlı bir savaşı olmadan olacağını düşünmek boş bir hayaldir. Bilimsel sosyalizm ve dünya devrimci pratiği, bu düşüncenin bir hayal olduğunu söylemektedir. Emperyalist boyunduruk, bu şekilde kırılamaz. Emperyalist zinciri en zayıf halkasından parçalamak gerekir... İlk etapta, işçi veya aydın kesiminden gelmek önemli değildir; önemli olan işçi sınıfı ile kendisini özdeşleştirmiş, "yanlız boş gecelerini değil, bütün ömrünü devrime adamış" asgarî bir Marksist formasyondan geçmiş ve belli alanda uzmanlaşma yolunda olan profesyonel devrimcilerin örgütün temelini oluşturmamasıdır. Önemli olan, profesyonel devrimcilerin yönetimde olup olmamasıdır. Ve ilk dönemde dar tutulmuş, sayıca az, ama demir gibi bir disipline sahip çelik çekirdek önemlidir. Ve bu çekirdek içinde sınıfsal kökenin şöyle veya böyle olması ilk dönemde önemli değildir.

Ancak, bu çelik çekirdek çeşitli aşamalardan geçerek, ikinci etaba geçer. Emekçi kitlelerin mücadelelerini yönlendirmeye, onu kucaklamaya başladığı bu ikinci etapta emekçi kökenden gelenlerin ağır basmasına dikkat edilir. İlk dönemde, aydın işçi ayırımını yapmanın oportünizm olduğunu söyleyen Lenin, ikinci dönemde, parti yönetim kademelerinde işçilerin mutlak bir çoğunluğa sahip olmaları gerektiğini söylemektedir... Biz, her çeşit anti-leninist örgütlenmeye karşıyız. Biz düzen örgütünden değil, savaş örgütünden yanayız. Savaş örgütü olabilecek bir parti Leninizmin ilkelerinin temeli üzerinde, Leninist örgütlenmeye uygun bir şekilde kurulur... Mihri BELLİ, sosyalistlerin milliyetçi değil, yurtsever olduklarını, nasyonalizm ile enternasyonalizmin birbirine tamamen zıt iki kavram olduğunu bilmiyor mu? Biliyor elbette... Bilindiği gibi, devrimci proleterya millî meseleyi ulusların kendi kaderini tayin hakkının ışığı altında ele alır. Biz, ulusların kendi kaderini tayin hakkının ışığı altında diyoruz ki: "Her şart altında, her zaman meseleyi misak-ı millî sınırları içinde ele almak gerekir veya kürt emekçi halkının çıkarlarıyla bağdaşan tek çözüm yolu ayrılma hakkının kullanılmasıdır" diyen görüşler yanlıştır. Bu görüşlerin sahipleri, her iki tarafın burjuva ve küçük burjuva milliyetçi unsurlarıdır. Oysa, devrimci proleterya, meseleyi diyalektik bir tarzda ele alır. Yani, ulusların kendi kaderini tayin etme hakkının öngördüğü ayrılma, özerklik federasyon vs. çözüm yollarının hangi şartlar altında ve ne zaman geçerli olabileceğini açıkça ortaya koyar...) denilmektedir. 26 Nisan 1971 tarihinde Sıkıyönetimin ilânından ve soruşturmaların başlamasından sonra sanığın saklanmaya başladığı, önceleri Ankara'da Münir Ramazan AKTOLGA ile birlikte Haziran 1971 ayı sonuna kadar Dikmen'de Ahmet OFLU tarafından tutulan bir evde gizlendikleri; buraya zaman zaman Ahmet OFLU'nun da gelip kaldığı, ihtiyaçlarını Semih ismi ile Serdar MÜN'un karşıladığı ve Oğuzhan MÜFTÜOĞLU'nun zaman zaman 300 - 500 liralık meblağlar halinde kendilerine para getirdiği, bilâhare buradan ayrılıp Kırkkonaklar adı ile anılan semtteki gecekondu da kalmaya başladıkları, çeşitli yerlerde saklandıktan sonra İstanbul'da askerî cezaevinden kaçan Mahir ÇAYAN, Cihan ALPTEKİN gibi devrimcilerle birleşip 1.4.1972 günü Tokat ilinin Niksar ilçesi Kızıldere köyünde güvenlik kuvvetleri tarafından silahlı müsademe sonunda yakalandığı sanığın 11 Nisan 1972 tarihinde polise verdiği 43 sayfalık ve gene 19 Nisan 1972 tarihinde polise verdiği 46 sayfalık hazırlık ifadeleri, ayrıca İstanbul Askerî Savcılığında beş askerî savcıdan oluşan kurul önünde verdiği 65 sayfalık ve gene Mahkememiz Askerî Savcısına verdiği 23 Haziran 1972 tarihli hazırlık ifadeleri ve huzurda verdiği Ek. İd. Ge. 1K. 10D. 155 - 185 sıralar arasındaki teferruatlı ve birbirini tümüyle doğrulayan ve tamamlayan ifadeleri; bu ifadeleri keza doğrulayıp tamamlayan ve soyutluktan kurtaran aynı olayda sanıklar Zafer KUTLU, Münir Ramazan AKTOLGA, Oğuzhan MÜFTÜOĞLU, Hüseyin YAVUZ, Yusuf KÜPELİ, Oktay ETİMAN ve diğer sanıkların kendi hanelerinde gösterilen hazırlık ve son soruşturma ifadeleri ve gerekçeli hükmün teorik inceleme bölümünde TDGF.'nin amacı; işçiye, köylüye ve üniversiteye yönelik faaliyetleri açıklanırken kaydedilen bildiriler; Ek. İd. Ge. 1/1K. 6D.'da mevcut 2 Aralık 1970 ve 3 Aralık 1970 tarihli Bayram Gazeteleri ve bu gazetelerdeki sanığın beyanları; Ek. İd. Ge. 1/1K. 7D. 88 sıradaki Aydınlık Sosyalist Dergiye açık mektup isimli broşür; aynı dosya 89 sırada 3 sayfa halinde Devrim Gazetesinin 27 Ekim 1970 tarihinde çıkan 54 ncü sayısındaki Uluç GÜRKAN ile Ertuğrul KÜRKÇÜ'nün yapmış olduğu mülâkat metni; Ek. İd. Ge. 1/2K. 1D. 1 sırada mevcut Cumhuriyet Gazetesinin 21.2.1971 tarihli nüshası ve bu gazetedeki (DEV-GENÇ genel başkanı faşizme karşı mücadele kan ve ateş içinde yürütülecektir.) başlığını taşıyan beyanatı, bu beyanat sebebiyle Ankara C. Savcılığınca yapılan soruşturmaya ait evrak; Ek. İd. Ge. 1/2K. 2D.'da (Aydınlık Sosyalist Dergiye açık mektup) isimli broşür hakkında C. Savcılığınca yapılan hazırlık tahkikatı evrakına ait dosya; Ek. İd. Ge. 1/2K. 3D.'da Tercüman Gazetesinin 22.3.1971 tarihli nüshasındaki (Deniz GEZMİŞ'in bütün eylemlerini destekledik). başlıklı beyanatı ve bu beyanatı sebebiyle C. Savcılığınca yapılan soruşturma ve bu evrakın 40 ncı ve 84 ncü sayfasındaki sanığın ifadeleri; Ek. İd. Ge 1/2K. 4D.'da sanık Ertuğrul KÜRKÇÜ'nün 21 Kasım 1970 tarihli Vatan Gazetesinde çıkan (Devrimci Gençler yardım çağrısı yayınladı). başlıklı beyanat ve bu beyanat sebebiyle C. Savcılığınca

yapılan soruşturma ile ilgili belgeler bu meyanda sekiz sırada sanığın sorgusu vesair dosyada mevcut olupta burada zikredilmesi sözü uzatacak olan yazılar, belgeler ve yazılı delillerden kuşkudan uzak bir şekilde sübuta ermiş bulunmaktadır.

Sanık huzurda gerek polise vermiş olduğu ve gerekse İstanbul Askerî Savcılarından oluşan kurula ve Ankara Sıkıyönetim Askerî Savcısına vermiş olduğu hazırlık ifadelerini kabul etmiş, herhangi bir baskı veya etki altında kalmadan bu ifadelerini vermiş olduğunu beyan eylemiştir. Bununla birlikte huzurda 40 sayfa halinde teferruatlı şekilde ifadesi alınırken evvelki hazırlık ifadelerini yer zaman ve oluş tarzı itibariyle doğrulayarak, tamamlayarak ifade vermiş olmasına rağmen bazı konuları titizlikle saklamış ve birçok konularda da diğer arkadaşlarını kurtarmak çabası içinde olarak sorumluluğu üzerine alma yoluna gitmiştir. Huzurda polise ve Askerî Savcılara vermiş olduğu ifadelerinde yapmış olduğu bazı değişiklikler hatırlatılıp sorulduğunda (savcılıkta da polisteki ifademi tekrar etmekte bir mahzur görmedim, ancak savcılıkta bana herhangi bir baskı yapılmadı, ben nasıl olsa herkesin mahkeme huzuruna çıkacağını ve orada her şeyin bütün açıklığı ile ortaya konulacağını ve gerçeğin aydınlanacağını hesaplamıştım) şeklinde beyanda bulunmuş ancak bu beyanı olaylara daha yakın bir zaman içinde, cezaevi havasına girmeden, beş askerî savcıdan oluşan bir kurul önünde verilen ayrıntılı ifadesinden huzurda yer yer sapmalar ve değiştirmeler yapması için kabul edilebilir bir neden bir dayanak olarak görülmemiştir. Bu itibarla yukarıya 17.10.1971 tarihinden 1.4.1972 tarihine kadar geçen süre içinde işlemiş olduğu eylemlerin bir kısmı ve özellikle TDGF.'nin genel başkanı olarak sevk ve idarecisi sıfatiyle yapmış olduğu eylemlerin bazıları yazılmış ve maddî vakıanın bu şekilde cereyan ettiği sonucuna ulaşılmıştır.

Sanık Ertuğrul KÜRKÇÜ'nün genel başkan seçilmesinden itibaren Türkiye'deki millî demokratik devrim mücadelesi nicelik ve nitelik yönünden en yüksek düzeye ulaşmış, bu mücadelenin silahlı bir halk savaşı haline dönüştürülmesi için şehirden kırsal yoksa kırdan şehirsel rotaları tartışılmış ve bizzat öğrenci kitlelerinin devlet kuvvetlerine karşı silahlı, mücadele içine itilmesi olayları sıklaşmış ve şiddetlenmiştir. Bütün bu mücadelelerin amacı ve niteliği millî demokratik devrim savaşıdır. Gerekçenin teorik inceleme bölümünde Türkiye'de komünist bir devlet düzeni kurulması yolunda yapılan ve uzun seneler boyunca yürütülen gizli ve açık çalışmaların 1965-1966 yıllarından itibaren daha berraklaşmış bulunduğu, FKF. ve TDGF.'nin ana gayeye giden yolda millî demokratik devrim stratejisini benimsemiş olduğu, millî demokratik devrimin kapsamı, taktik amacı, sonraki devrimin sosyalist devrim olacağı, daha sonrada komünist toplum düzenine geçileceği, millî demokratik devrimin üniversite gençliği, işçi sınıfı, köylü sınıfı arasındaki uygulanışı konularında geniş bilgi verilmiştir. Bütün bu gerekçelerin Ertuğrul KÜRKÇÜ içinde tekrarlanması zorunludur.

Merkez Yrt. Krl. 2K. 2D. 20/9 ve 9K. 130 sıralarda mevcut belgelerden anlaşıldığı üzere sanık Ertuğrul KÜRKÇÜ, Sinan Kazım ÖZÜDOĞRU, Zafer KUTLU, Cemal Salman PAKOĞLU, Şaban İBA, Oğuzhan MÜFTÜOĞLU, Hüseyin YAVUZ ve Selahattin KURT ile birlikte 17.10.1970 tarihinde yapılan kurultayda TDGF. genel başkanlığına seçilmiş ve 10.5.1971 tarihinde kapatılan TDGF.'yi sevk ve idare etmiştir. Sanığın bu fiili gerek hükmün gerekçesinin teorik inceleme bölümünde ayrıntılı şekilde açıklanan ve gerekse Atilla SARP gibi, TDGF.'nin olsun TDGF.'ye bağlı bölge yürütme kurulları veya federe devrimci gençlik derneklerinin kadrolarında olsun yöneticilik yapmış bulunan sanıkların hanelerinde gösterilen gerekçelerle T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 1 nci fıkrasında tarifini bulan "sosyal bir sınıfın" yani işçi sınıfının diğer sosyal sınıflar üzerinde tahakkümünü tesis etmeye ve diğer sosyal sınıfları ortadan kaldırmaya ve memleket içinde müesses iktisadî ve sosyal temel nizamları devirip yerine önce proleterya diktatoryası sonrada komünist devlet rejimi ve bu rejimin gerektirdiği şekilde iktisadî ve sosyal nizam kurmaya matuf bir cemiyet niteliğinde olan TDGF.'yi sevk ve idare etmek olarak değerlendirilmiş ve T. C. K.'nun 141/1 nci maddesinde yazılı suçun unsurlarını oluşturduğu yolunda tam bir vicdanî kanaata varılarak adı geçen madde uyarınca cezalandırılması uygun görülmüştür.

239. ZAFER KUTLU:

Sanık hakkında 25.12.1973 tarih ve esas: 1973/4, karar: 1973/60 sayılı karar ile YETKİSİZLİK KARARI verilmiştir.

İşbu karardan sonra sanığa ait dava dosyalarının İstanbul Sıkıyönetim 3 numaralı Askerî Mahkemesine gönderilmesi üzerine, adı geçen mahkemece kararımız benimsenmeyerek olumsuz yetki uyuşmazlığının çözülmesi için Askerî Yargıtaya sunulmuş, Askerî Yargıtay 2 nci Dairesinin 21.3.1974 gün ve E. 1974/46 K. 1974/40 sayılı ilâmı ile davaya mahkememizde bakılması uygun görülmekle; yeniden yapılan duruşmalar sonunda aşağıdaki gerekçeli hüküm tesis edilmiştir:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın 14.3.1972 tarihinde yakalanması sırasında bulunduğu evde güvenlik kuvvetleri ile silahlı müsademeye giriştiğini, pencereden iki bomba attığını, üzerindeki tabanca ile ateş açtığını, neticede sağ olarak elde edildiğini, böylece yakalandığı sırada gösterdiği tutum ve davranışları, fiilleri ve üzerlerinde bulundurduğu silahları itibariyle silahlı bir harekete hazır ve her an emniyet kuvvetlerine karşı koyma durumunda bulunduğunu, ideoloji ve hareketlerinin silahlı bir hareket olduğunun anlaşıldığını, kendisine bilimsel sosyalizmi eylem klavuzu edindiğini, bilimsel sosyalizmle silahlanmak gereğini duyduğunu, Marksizm-Leninizm ve Mao Zetung düşüncesi ile silahlanmayı esas aldığını, Marksizm ve Leninizm ve Mao Zetung düşüncesinin büyük ustalarını kendisine rehber ittihaz ettiğini, federasyon tüzüğünde belirtilen MDD.'yi ve bunun neticesinde sosyalist devrimi ve nihayet proleterya diktatörlüğünü tahakkuk ettirmek istediğini, bu maksatla çalıştığını, gayesine ulaşabilmek için de emperyalizm, işbirlikçi burjuva ve feodal mütegallibeye karşı halkı bilinçlendirerek yurt çapında bir halk savaşı vermeye çağırdığını, mücadelelerinin silahlı olarak halk savaşı yoluyla olacağını, işçi sınıfının öncülüğünde ve köylünün temel güç olarak alınacağı bir halk savaşına yönelik hareket ve eylemlerde bulunduklarını, amaçlarına varabilmek için militan kadro ve profesyonel devrimci yetiştirerek silahlandırdıklarını, militan kadrolarını eğiterek eylemlerini silahlı olarak yürüttüklerini, nihaî hedeflerinin işçi sınıfının iktidarı olduğunu, mevcut anayasa düzenini yıkıp yerine komünist bir düzen kurmaya çalıştıklarını, böylece anayasanın tamamını veya bir kısmını tağyir, tebdil ve ilgaya ve bu kanun ile müesses T.B.M.M.'sini iskata ve vazifesini yapmaktan cebren men'e teşebbüs fiiline aslî fail sıfatı ile katıldığından bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 146/1, 31, 33, 173 ncü maddeleri uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek, sanığın T. C. K.'nun 141/1-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 23.3.1972 tarihinde polise verdiği ifadede:

İskender'un Devrimci Yüksek Öğrenim Yardımlaşma Derneği başkanı ve DEV - GENÇ Merkez Yürütme Kurulu saymanı olduğunu, 1966 yılında S. B. F.'ne kaydolduğunu, üniversiteye geçtikten sonra önce sosyal demokrasi derneğine üye olduğunu, öğrenci derneği ve fikir kulübü kulübü tarafından tertiplenen toplantı ve konferanslara katıldığını, zamanla S. D. D. ile fikir kulübü arasında görüş ayrılığı zuhur ettiğini, birbirleri ile mücadele etmektense birleşmenin daha doğru olacağı kanaâtine vardıklarından bazı arkadaşları ile birlikte fikir kulübüne geçtiklerini, bu arada bazı sol eserleri okuduğunu, 1969 yılında SBF. Fikir Kulübü üyeliklerinin kabul edildiğini ve daha sonra da yönetimi ele aldıklarını, aynı yıl Eylül ayında yapılan fikir kulüpleri federasyonu kurultayı sonunda federasyonun isminin devrimci gençlik federasyonu olarak değiştirildiğini ve başkanlığa Atillâ SARP'ın getirildiğini, DEV-GENÇ içinde de görüş ayrılıklarının bulunduğunu, bu arada 1970 Mart ayında SBF. Sosyalist Fikir Kulübü başkanı olduğunu, aynı yıl yapılan kurultayda Merkez Yürütme Kuruluna üye seçilerek saymanlık görevini aldığını, her yıl dekanlıkça öğrenci derneğine 50 - 60 bin lira verildiğini, dernek fikir kulübünün elinde bulundu-

ğundan bu paranın dolayısıyla DEV-GENÇ'e intikâl ettiğini, sayman olarak verdiği direktiflerle diğer okullardaki kulüpler tarafından bağışlar toplandığını, yöneticiliği sırasında Merkez Yürütme Kuruluna intikâl eden paralar toplamının 130 bin lirayı bulduğunu, bu paraların köy eylemlerine gidenlere, bildiri ve afişlere, tutuklananlara, fakir militanlara yardım olarak kullanıldığını, görüşüne nazaran şu anda Türkiye'nin, Amerika'nın ekonomik ve askerî bakımlardan gizli işgali altında bulunduğunu, büyük toprak sahipleri, para babaları, soyguncu tüccâr ve tefecilerin halkı insafsızca ezmekte ve sömürmekte olduklarını, yarı bağımlı bir ülkenin devrimcileri olarak üzerlerine düşen görevin halkın kurtuluşu, ülkenin bağımsızlığı uğruna bütün varlığı ile mücadele etmek olduğunu, bu mücadelenin sonunda ikili anlaşmalardan ve emperyalizmin her türlü baskısından uzak bir sosyalist toplum düzeni kuracak olduklarını, Türkiye'de devrimin kırlardan, şehirlere doğru yönelecek olduğunu, devrimci militanların çoğunun köylülerden olacağını, Merkez Yürütme Kurulunda görev aldıktan sonra DEV-GENÇ'in koyduğu eylemlerden, 10 Kasım 1970'de Mustafa Kemal'in ölüm yıldönümünde bir yürüyüş düzenlendiğini, çok miktarda bildiri bastırdıklarını, bugün CENTO karargâhı olan ilk TBMM. binası önüne gittiklerini, aynı gün DTCF.'de bir bağımsızlık forumu düzenlediklerini, 1970 Aralık ayında Ortak Pazar'a Hayır ve Bağımsızlık Haftası düzenlediklerini, geniş çapta afiş ve bildiri dağıtıldığını, fakültelerde forum düzenlenmesine, anti-emperyalist doğrultuda bazı saldırı eylemleri konulmasına karar verildiğini, aynı hafta içinde SBF.'de genel bir forum düzenlendiğini, alınan karar uyarınca PHİLİPS T. A. Ş. ile Wagon LİST'e patlayıcı maddeler atıldığını, 11 Mart 1971'de DTCF. önünde yapılan formdan sonra Tuslog, Amerikan Subay Kulübü ve Amerikan Pazarına saldırılar düzenlendiğini, bu eylemlere kendisi hasta olduğu için katılamadığını, Nail KARAÇAM'ın cenaze töreninden dönüşte Kurtuluş Meydanındaki komünizm her görüldüğü yerde ezilmelidir. İbareli levhayı taşlayarak bazı kişilerin kırdıklarını, bu arada Atatürk'ün resminin'de kırıldığını, o gece toplanan merkez yürütme kurulunun yeni bir pano yaptırılmasına karar aldığını, ve ertesi günü bu panonun yerine takıldığını, İstanbul'da ölen Hüseyin ASLANTAŞ'ın cenazesi Sivas'a götürülmek üzere Ankara'dan geçirilirken bir gösteri yapma kararı alındığını, Zafer Alanına gelip Devrim andı içerlerken polisin müdahalesi ile olaylar çıktığını, bu arada meydana gelen polisin kurşunlanması, banka soyulması, patlama olayları ile DEV-GENÇ'in bir ilgisinin bulunmadığını, taşradaki TÖS binalarının devrimciler için zaman zaman toplanma ve konuşma yerleri olduğunu, bazı devrimcilerin sendikalarda görev almasını, Ertuğrul KÜRKÇÜ ve Sinan Kazım ÖZÜDOĞRU'nun organize ettiklerini, faşistlerin liselerde Genç Ülkücüler Teşkilâtları aracılığı ile lisellileri karşı devrim saflarına kaydırmaya çalıştıklarını, bu çabaları önlemek ve genç lisellileri devrimci amaçlarla örgütlemek üzere DEV-LİS'in kurulduğunu, aslında legal olarak böyle bir kuruluşun bulunmadığını, DEV-LİS'lerin gayelerinin faşistlere karşı devrimci liselileri korumak ve fakültelere girmeden önce devrimci konularda gençlerin bilinçlenmelerini sağlamak olduğunu, bunların yönetim yeri olarak DEV-GENÇ'in istifade ettiği yerlerden faydalandıklarını, merkez yürütme kuruluna girdikten sonra Ege bölgesinde tütün mitingi yapıldığını, Turanlar köyünde toprak işgaline iştirak edildiğini, Güney Anadolu bölgesinde pamuk üreticileri arasında da çalışmalarda bulunulduğunu, eylemlere gidenlerin masraflarını sayman olarak karşıladığını, Türkiye'de sosyalist bir düzenin demokratik yollarla getirilemeyeceğine inandığını, bunun ancak silah zoruyla ve bir halk savaşı vererek olabileceğine kani bulunduğunu, DEV-GENÇ'e göre devrimin temel gücünün köylüler, öncü gücün ise proleterya sınıfı olduğunu, arandığını öğrendikten sonra saklanacak yerler aramaya başdığını, muhtelif yerlerde saklandığını, en son saklandığı öğretmen Gülşen ATİLLA'nın evinin sarılması üzerine güvenlik kuvvetlerine ateşle mukabele ettiğini fakat sonunda yakalandığını, görüşlerinde bir değişiklik olmadığını, beyan etmiştir.

Sanık 31.3.1972 tarihinde Askerî Savcı tarafından alınan ifadesinde:

Emniyette verdiği ifadenin bazı kısımlarının doğru olmadığını, 1966 yılında S. B. F.'ye kaydolduğunu, öğrenci teşekküllerinden sosyal demokrasi derneğine üye yazıldığını, iki sene üyelikte bulunduğunu, fikir kulübü ile sosyal demokrasi derneği arasında bir fikir mücadelesinin sürüp gitmekte olduğunu, fikir kulübüne, geçmesi için teklifte bulunulduğunu, üyelikle-

rinin bir müddet askıya alındığını, sonunda 1969 yılı içerisinde SBF. Fikir Kulübüne üyeliğinin kabul edildiğini, 10 Ekim 1969 F. K. F. olağan kurultayında federasyonun isminin devrimci gençlik federasyonu olarak değiştirildiğini, bu kurultaya delege olarak katılmadığını, 1970 yılı Mart ayında S. B. F. Fikir Kulübü başkanlığına seçildiğini, Ekim 1970 DEV-GENÇ kurultayına üye olarak katıldığını, seçimlerde merkez yürütme kurulu üyeliğine, kurul içinde de saymanlığa getirildiğini, genel başkanlığa Ertuğrul KÜRKÇÜ'nün getirildiğini, merkez yürütme kurulunda bulunan Levent EREN ile Cemal Salman PAKOĞLU'nun bir müddet sonra da kuruldan ayrıldıklarını, DEV-GENÇ'in emperyalizme ve feodal kalıntılara karşı verilen halkın MDD. mücadelesinde sosyalist gençliğin düşünce ve eyleminin geliştirilmesi amacıyla kurulduğunu, bu maksatla federasyonun gerekli eğitim ve propaganda çalışmalarında bulunduğunu, toplantı, gösteri düzenlediğini, yayın yapıp sergiler açtığını, Türkiye'nin bugün Amerika'nın kültürel, ekonomik, siyasî, malî hususlarda yarı bağımlı bir ülkesi durumunda olduğunu, yerli işbirlikçiler ile feodal kalıntılarında emperyalizme hizmet etmekte olduklarını, gerçek yurtseverlerin işçi, köylü, küçük burjuvazinin bir kısmı, sivil, asker aydın zümresi, olduğunu, millî demokratik devrimde temel gücün işçi ve köylü olduğunu, diğerlerinin müttefik olarak alınabileceklerini, devrimin silahla veya zorla nı neticeye vardırılacağı hususunda şimdiden bir şey söylenemeyeceğini, bunun hangi yolla yapılacağına işçi, köylü ve gerçek vatanseverlerin karar verebileceklerini. MDD. gerçekleştiğinde sosyalist devrime ve neticede proleterya diktatörlüğüne geçilip geçilmeyeceğine ancak millî demokratik devrimi yapmış olan halkın karar verebileceğini ve bunu da tarihi sürecin göstereceğini, kendi zamanlarında DEV-GENÇ'in görüşünün bu merkezde olduğunu, karşılarındaki Mihri BELLİ grubunun ise MDD.'nin yapılmasında temel güç olarak küçük burjuvazinin kabul edildiğini, bunun ise devrimci pratik ve teoriye karşı olduğunu, hiç bir zaman devrimin işçi ve köylü temel güç olmadan zafere ulaşamadığını, DEV-GENÇ'in yayınladığı bir bildiri de Türkiye Halkları tabiri kullanıldığından karşı grubun bunu istismar ettiğini, bunun üzerine bir daha o tabiri kullanmadıklarını, bu tabiri bildiriyi kaleme alan genel başkanın kullanmış olduğunu, sosyalist dergiye açık mektup adlı broşürdeki görüşlerini yazan şahısların şahsi görüşleri olduğunu, görüşleri tekzip etmeye fırsat bulamadıklarını zira Sıkıyönetim ilân edildiğinden örgütün dağıldığını, DEV-GENÇ olarak büyük şehirlerde faaliyetlerini, daha ziyade fakülte ve yüksek okullarda icra ettiklerini, aktüel meseleleri ilgilendiren konularda ne gibi hareket edileceğine merkez yürütme kurulu olarak bir karar verip bunu bağlı bulunan dernek ve üyelere duyurduklarını veya bir forum tertip ederek orada bir karara gittiklerini, federasyonun tüzüğünün ikinci maddesi uyarınca üyelerin kendi bölgelerinde devrimci gençlik derneği kurduklarını, devrimci çalışmalarda bulunduklarını, şayet o bölgede yapılacak bir miting veya yürüyüş için bildiri, afiş veya konuşmacı istenecek olursa istenen malzemeyi gönderdiklerini, gidenlerin masraflarını kendi güçleri yetmiyorsa federasyonun karşıladığını, her şeyden önce devrimci bir ortamın hazırlanmasının gerekli olan bir husus olduğunu, diğer devrimci kuruluş ve teşekküllerle müştereken zaman zaman bildiriler neşrettiklerini, DEV-GENÇ'in malî kaynaklarının üye aidatları, bağışlar, yayın gelirleri, rozet, kimlik kartı gelirleri olduğunu, bunun dışında bazı kantin gelirleri ile dekanlığın talebe cemiyetlerine yaptığı yardımların bir kısmının da bazı okullarda öğrenci cemiyetleri kanalı ile DEV-GENÇ'e verildiğini, saymanlık yaptığı zaman zarfında bu paranın 130.000 lirayı bulduğunu, eski yönetimden nakit devir almadıklarını, 1970 yılı sonları ile 1971 yılı başlarında polis ve komandoların baskınlarına karşı silahlanmanın zaruret halini aldığını, üyelerin silah temin etmeye başladıklarını, okuldan ayrılanların bu silahları okulda bıraktıklarını, belirli yere bırakılan bu silahları bir saldırı halinde diğer üyelerin alarak kullandıklarını, merkez yürütme kuruluna seçildikten sonra yaptıkları toplantı da Ankara'yı beş bölgeye ayırdıklarını, merkez yürütme kurulu üyelerini okudukları okulun bulunduğu bölgenin liderliğine getirdiklerini, yine bu arada silahların tek elden toplanmasını düşündüklerini ancak tatbikat safhasına koyamadıklarını, tüzüğe göre bildiri neşretmek, afiş basmak ve demeç vermenin genel başkanın görevi dahilinde bulunduğunu, mühim konularda başkanın merkez yürütme kurulu üyelerinin görüşlerini aldığını, görüş almadan bildiri neşretmesi halinde bilâhare kendilerine

bilgi verdiğini, bildiriler yayınlandıktan sonra mutlaka münderecatına vakıf olduklarını, bildirilerin S. B. F.'deki öğrenci derneği teksir makinesinde basıldığını, Sıkıyönetimin ilânından sonra merkez yürütme kurulu üyeleri dağıldıklarından bir araya gelip toplantı yapamadıklarını, bildiri neşri hususunda bir karar alınmadığını, yayınlanan bildiri varsa muhteviyatından haberinin bulunmadığını, DEV-GENÇ'in gelirlerinin arttırılması için devrimci gençlik dernekleri saymanlarına direktifler verdiğini, Ankara'da yapılan bütün yürüyüş ve gösterilere katıldığını, Mustafa Kemal'i anma yürüyüşüne, ortak pazara hayır haftasına katıldığını, bu arada bazı eylem ve saldırı yapma planlarının yapıldığını, saldırıya kimlerin iştirak edeceği ve hedeflerin nereleri olacağını tespit etme hususunun merkez yürütme kurulu üyelerinden birine genel başkan Ertuğrul KÜRKÇÜ tarafından verildiğini, bu görev gizli olarak verildiğinden bu şahsın kimliğini bilmediğini, alınan karar uyarınca bazı yabancı şirketlere patlayıcı madde atılarak tahribat yapıldığını, hasta olduğundan bu saldırılara bizzat katılmadığını, köy çalışmalarına gideceklerle Hüseyin YAVUZ ve Oğuzhan MÜFTÜOĞLU'nun ilgilendiğini, 1969 yılında Yenimahalle Kaymakamlığında maiyet memurluğu yapan bir arkadaşını ziyarete İlhami ARAS'la birlikte gittiklerini, o gün yıkılan gecekondular sebebiyle gençlerin kaymakamlığa geldiklerini, itişip kakışmalar olduğunu, tesadüfen olaylara karışmış bulunduğunu, Sıkıyönetim ilânından sonra yakalanacağını anladığından saklanmaya çalıştığını, Eylül 1971'de arandığının radyoda ilân edildiğini, bazı tanıdıklarının evlerinde saklandığını, nişanlısının kendisine ev tutmadığını, en son olarak yakalandığı öğretmen Gülgen ATİLLA'nın evine kendisini Selahattin GÜLEÇ'in götürdüğünü, o evde çarpışarak sonunda yakalandığını, Nazan ALP'in silah kullanmadığını, üzerinde yakalanan iki tabancanın kendisine ait olup bir kaçakçıdan satın aldığını, THKO. mensubu olmadığını, parti veya cepheye girmesi hususunda herhangi bir teklif alınmadığını, devrim mücadelesinin Amerikan emperyalizmi ile yerli işbirlikçilerine karşı olacağını, bu başarıldıktan sonra sosyalist bir topluma geçilmesinin dileği olduğunu, bu mücadeleyi vermek için mutlaka sosyalist olmanın gerekmediğini, bunun her yurtseverin görevi olduğunu, İlyas AYDIN'ı ilk defa Ali BUTTO'nun dükkanının altındaki bodrumda gördüğünü, orada tanıştıklarını beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

17-18 Ekim 1970 tarihinde yapılan 6 ncı DEV-GENÇ kurultayında merkez yürütme kuruluna seçildiğini, daha sonra yapılan görev taksiminde genel saymanlığa getirildiğini, DEV - GENÇ kapatılıncaya kadar görevlerine devam ettiklerine, DEV - GENÇ'in eylemlerinin tüzükte yazılı amacı doğrultusunda yani halkın M. D. D. mücadelesinde sosyalist gençliğin düşünce ve eylemlerinin geliştirilmesi doğrultusunda olduğunu, DEV-GENÇ'in Marksist - Leninist bir parti ya da böyle bir partinin gençlik örgütü olmadığını, Anayasal hak ve özgürlükleri halkın faşizme karşı mücadelesinde ne kadar gerekli olduğunu bilen devrimci gençliğin 1971 Anayasasını halkımız için lüks olduğu zihniyetiyle daima mücadele ettiğini, DEV-GENÇ'in 27 Mayıs Anayasa'sını ihlâl veya ortadan kaldırmak diye bir probleminin olmadığını, bilâkis Anayasal kurumların işleyisinden rahatsız olanların işlemlerine karşı çıktığını, ülkenin başına çöreklenen oligarşinin faşizmine karşı bir halkın tek kurtuluş yolunun bütün varlığı ile devrimci mücadeleye katılmak olduğunu, MDD.'nin emperyalistlerin ve yerli ortaklarının baskı ve zülumlerine karşı halkın, işçilerin, köylülerin ve bütün yurtseverlerin kurtuluş mücadelesi olduğunu, çelik disiplinli bir proleterya partisi ve onun doğru devrimci sloğanlar etrafında bir araya getirdiği işçiler, köylüler ve yurtseverlerin millî cephesini emperyalizme ve faşizme karşı halkı zafere ulaştırabileceklerini ve halkın devrimci demokratik iktidarına öncülük edebileceklerini devrimci gençliğin devrimci mücadele de azımsanmayacak bir güç olduğunu, devrimci mücadeleyi yöneten ve halkın kurtuluşunu sağlayanların devrimci gençlik dernekleri olmayıp, Halk Kurtuluş Partileri olduklarını, devrimi devrimci bir partinin öncülüğünde halkın yapıp tamamlayacağını, DEV-GENÇ'in gelirlerinin üye aidatları, bağışlar, federasyon malları, yayınlar, rozet ve kimlik kartları satışlarından elde edilen gelirlerden ibaret bulunduğunu, bağışların fakültelerden ve dışardan toplandığını, bağışlar için makbuz kullanıldığını, hiç bir kimseden zorla bağış alınmadığını, bazı öğrenci kantinleri gelirlerinin bir kısmının bağış olarak alındığını, S. B. F. Öğrenci Derneğinin sosyal yardım fonunun bir kısmının dernek başkanı Hüseyin CEVAHİR tarafından

DEV-GENÇ'e verildiğini, İleri Dergisinin satışından gelir elde edildiği gibi ODTÜ. öğrenci birliği başkanı Erhan ERDOĞMUŞ'tan da 20.000 lira alındığını, tenzilâtlı kitap satışından gelir elde edilmediğini, bölge yürütme kurullarının gelirlerini kendilerinin temin ettiğini, M. Y. K.'nin Bölge Yürütme Kurullarına mali yardım yapmadığını, DEV-GENÇ'in hiç bir bankayı soymadığını, genel saymanlığa getirildiğinden Sıkıyönetimin ilânına kadar ellerine 130.000 lira kadar para geçtiğini, Kurtuluş, İşçi-Köylü, Aydınlık Sosyalist Dergi, proleter Devrimci Aydınlık ve Türk solu gazete ve dergilerinin DEV-GENÇ'in yayın organları olmadığını, DEV-GENÇ'in yayın organının İleri Dergisi olduğunu, Ertuğrul KÜRKÇÜ'nün yaptığı her açıklama ve yazılarının, DEV-GENÇ'i bağlamayacağını, merkez yürütme kurulunun aldığı karar dışında yapılan eylemlerden DEV-GENÇ'in sorumlu olmayacağını, DEV-GENÇ'in devrimcilere silah temin etmediğini, onların silah eğitimiyle uğraşmadığını, silah temin etmek üzere Şaban İBA ve Hüdai ARIKAN'a merkez yürütme kurulu tarafından görev verilmediğini, yakalandığı zaman üzerinde bulunan silahları Sıkıyönetimden önce kendisini korumak maksadıyla şahsi parasıyla satın aldığını, köylü hareketlerinin olduğu bölgelerden vaki çağrılara üretici sorunları ile ilgili bildiri ve afişler hazırlanarak yardım edildiğini, fakat DEV-GENÇ'in köylü hareketlerini örgütleyip yönetmediğini, merkez yürütme kurulunda işçi ve köylü sorunlarıyla ilgilenmekle görevli kimse bulunmadığını, DEV-GENÇ namına yayınlanan bildirileri genellikle, Ertuğrul KÜRKÇÜ'nün yazdığını, bildirilerin basma paralarını kendisinin verdiğini, Sıkıyönetimin ilânından sonra DEV-GENÇ, adına yayınlandığı ileri sürülen bildirileri görmediği gibi kimin yazdığını, da bilmediğini, bir merkez yürütme kurulu toplantısında bağımsızlık haftası düzenlenmesi konusunun konuşulduğunu, bazı fakültelerde konferanslar verildiğini, her fakültede forum ve bir fakültede de genel bağımsızlık forumu yapıldığını, Nail KARAÇAM'ın cenaze töreninden dönüşte Atatürk'e ait olmayan "Komünizm her görüldüğü yerde ezilmelidir" levhasının indirilmesi sırasında atılan taşlarla Atatürk'ün panosu kırıldığından olayın istismar edilmesini önlemek üzere hemen o akşam aynı yerde asılmak üzere Atatürk'ün resmi ve altında "Ya bağımsızlık ya ölüm"sloganı yazılı bir pano hazırlattıklarını, panoyu yerine asarlarken polisin üzerlerine saldırdığını, bazı arkadaşlarının tartaklanıp yakalandıklarını, 9.4.1969 tarihinde İlhami ARAS'la beraber Yenimahalle Kaymakamlığında çalışan bir arkadaşlarını görmeye gittiğini, arkadaşlarının gelmesini beklerken binaya önce kalabalık bir halk topluluğunun arkasından da polislerin geldiğini, polislerin memur olmayanları dışarı çıkartırken kendileri de dahil olmak üzere birkaç gecekondu sahibini de gözaltına aldığını, ertesi günü mahkemeye çıkartılıp serbest bırakıldıklarını, 29.11.1970 tarihinde S. B. F.'de bir toplantıda konuşma yaptığını hatırlamadığını, Eylül 1971 de aranmaya başlayınca kaçmaya başladığını, 14 Mart 1972 gecesi öğretmen Gülten ATİLLÂ'nın evinde saklandığı sırada karşılıklı çatışma sonunda yakalandığını, sosyalist olduğunu" sosyalizme ulaşmak içinde M. D. D. aşamasından geçmek gerektiğine inandığını, DEV-GENÇ'te görev almış olmakla şeref duyduğunu, Alaçamlılar tarafından yapılacak miting için bir gençlik temsilcisinin gönderilmesi konusunda bir müracaatın vuku bulup bulmadığını bilmediğini, sosyalist fikir kulübünün ilk defa 1965 senesinde S. B. F.'de kurulduğunu, bu fakülteye 1966-1967 ders yılında girdiğini, 1969 yılı başlarında fikir kulübüne üye olduğunu, 1970 yılı Mart ayında S. B. F. Fikir Kulübü Başkanlığına seçildiğini, otomatikman delege sıfatıyla kurultaya katılıp Merkez Yürütme Kuruluna seçildiğini, kulübün defterlerine polisce el konulduğundan kesinlikle hangi fakülte ve yüksek okulların aidat yardımında bulunduklarını hatırlıyamadığını, 10 Kasım 1970 Mustafa Kemal yürüyüşünün DEV-GENÇ Merkez Yürütme Kurulu tarafından düzenlendiğini ve kendisininde katıldığını, Aralık 1970'de Ortak Pazara hayır ve bağımsızlık haftası sırasında yapılan bütün konferanslara katıldığını, 11 Haziran 1969 tarihinde DTCF.'deki foruma katıldığını, forumdan sonraki yürüyüşün önceden düzenlenmiş olduğunu sanmadığını, Tuslog binasına, Amerikan Subay Kulübüne ve Maltepe'deki Amerikan Pazarına düzenlenen saldırılarla ilgisinin olmadığını, 1967-1968 döneminde yapılan DEV-GÜÇ toplantılarına katılmadığını, DEV-GÜÇ'ün gizli bir örgüt olduğunu sanmadığını, bunu bir konfederasyon mahiyetinde bir çok devrimci dernek ve federasyonları içeri alır mahiyette bir kuruluş olmadığını, sekreteryasının olmadığını, F. K. F.'nin DEV-GÜÇ toplantılarına katıldığını bilmediğini, lise öğrencileri arasında iktidar tarafından desteklenen Ülke Ocaklarına karşı devrimci gençlerin derlenip toparlanmaları maksadıyla DEV-LİS denilen bir örgütlenmeden ziyade bir toparlanma

mahiyetinde çalışmanın vuku bulduğunu, DEV-GENÇ'in alt örgütü olarak çalışmadığını, Dilaver SÜMBÜLLER'e Dev-Lis'i kurması ve yönetmesi konusunda herhangi bir görev verildiğini bilmediğini, her ne kadar Askerî Savcıya verdiği ifadesinde tabancaları, S. B. F. Tiyatrosunun arkasında kalcrifer borularının bulunduğu yerlerde ve kantinin arkasında sakladıklarını beyan etmiş ise de bunun doğru olmadığını, yakalananlar bu şekilde ifade verdiğinden onları yalancı çıkarmamak için kendisinin de durumu bu şekilde izah ettiğini nitekim yapılan aramalarda belirtilen yerlerde silah bulunmadığını, daha ucuza malolması bakımından silahların tek elden temin ve toplanması yolunda konuşma yapıldığını, ancak tatbikat safhasına geçilemediğini, polis ifadesinde tabancayı ODTÜ.'den Ömer vasıtasıyla aldığı yazılı ise de bunun doğru olmadığını, S. B. F. kantininde işçi olarak çalışan Ahmet KINACILAR'ın Güneydoğu bölgesinden tabanca getirdiği hususunda bilgisinin bulunmadığını, bildirileri umumiyetle Ertuğrul KÜRKÇÜ'nün kaleme aldığını, bazı bildirilerin merkez yürütme kurulunda konuşulduktan sonra kaleme alınmış olabileceklerini, kanaatince sorumluluk yönünden bu iki şık arasında bir fark olmadığını, bağımsızlık haftası sırasında yabancı sermaye temsilcilerinin mağazalarına yapılan saldırıları DEV-GENÇ olarak düzenlemediklerini, kimin düzenlediğini de bilmediğini, bomba patlatmalarla DEV-GENÇ'in bir ilgisi bulunmadığını, TRT kanalıyla açıkladıklarını beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Savunma yapmayacağını, hakkında tatbiki istenen 146/1 nci maddenin 141/1'e çevrilmesinin düşünce ve söylediklerinde herhangi bir değişiklik yapmayı gerektirmediğini, daha önce söylediklerini ve yaptığı savunmaları şimdide aynen tekrar ettiğini beyan etmiştir.

Sanık vekili Av. Nevzat HELVACI yazılı olarak sunduğu savunmada:

Sanık vekili Av. Nevzat HELVACI sanıklardan Ertuğrul KÜRKÇÜ'nün hanesinde özetlendiği şekilde yazılan savunmayı bu sanık hakkında da serdetmiş ve aynı talepte bulunmuştur.

Delillerin tartışılması:

Sanık Zafer KUTLU'nun 1966 yılında SBF.'ne kayıt olduğu, önce sosyal demokrasi derneğine girdiği, iki yıl kadar burada üyelik yaptıktan sonra sosyalist fikir kulübüne geçtiği; 1969 yılı içinde SBF. Sosyalist Fikir Kulübü üyesi olduğu, Mart 1970 yılı içinde yapılan SBF. Sosyalist Fikir Kulübünün genel kurul toplantısından sonra kulüp başkanlığına seçildiği; TDGF.'nin 17-18 Ekim 1970 tarihinde yapılan altıncı olağan kurultayına kadar SBF. Sosyalist Fikir Kulübü başkanlığını yaptığı ve bu kulübü sevk ve idare ettiği; TDGF.'nin altıncı olağan kurultayına SBF. Fikir Kulübü temsilcisi sıfatiyle üye olarak katıldığı, yapılan seçimler neticesinde merkez yürütme kuruluna seçildiği ve görev taksiminde de Ertuğrul KÜRKÇÜ başkanlığındaki ekiple sanık Zafer'in TDGF. genel saymanlığına getirildiği; Marksist-Leninist düşünceyi benimsediği; bilimsel sosyalizmi eylem klavuzu kabul ettiği ve amaca ulaşmak için millî demokratik devrim stratejisinin uygulanması gerektiğine, millî demokratik devrim savaşının mutlaka verilmesine inandığı ve mücadelelerini bu açıdan, bu rota üzerinde yaptığı; FKF. ve TDGF. tarafından Ankara içinde düzenlenen yürüyüş ve mitinglere ve kitle hareketlerine katıldığı; bu cümleden -olmak üzere 10 Kasım 1970 tarihinde Mustafa KEMAL yürüyüşü diye adlandırılan yürüyüşe, Aralık 1970 tarihinde ortak pazara hayır ve bağımsızlık haftası kampanyasına katıldığı; daha önce İstanbul'da üniversiteye polisin girmesini protesto amacı ile FKF. tarafından D. T. C. F.'si bahçesinde düzenlenen protesto forumuna ve forumdan sonra da Kızılay'a doğru yapılan yürüyüşe katıldığı; Nail KARAÇAM'ın cenaze yürüyüşünden dönüşte Cemal GÜRSEL Meydanındaki Atatürk'ün resmi ve altında (komünizm her görüldüğü yerde ezilmelidir) yazısı bulunan panonun kırılıp parçalanması üzerine ertesi gün Atatürk'ün resmini ve altında bu kere (ya bağımsızlık ya ölüm) sloğanı bulunan panoyu asmak istedikleri sırada polisle vuku bulan çatışmaya katıldığı; 9.4.1969 tarihinde gecekondu yıkımını bahane ederek Yenimahalle Kaymakamlığının işgali olayına iştirak ettiği; Ertuğrul KÜRKÇÜ başkanlığındaki TDGF. Merkez Yürütme Kurulu heyetinde TDGF.'nin gelir ve gider hesaplarını tuttuğu, TDGF.'ye ait olmak üzere özel olarak bastırılmış 5, 10, 20 liralık makbuzlarla bağış toplattırdığı; üye aidatları ve bağışları nihaî merci

olarak bir araya topladığı, keza bazı yüksek okul ve fakülteler kantinlerinden öğrenci dernekleri marifetiyle TDGF.'ye sağlanan belirleri topladığı, İleri Dergisinin yarattığı gelirleri aldığı, Ekim 1970'den TDGF.'nin ve bağlı derneklerinin Sıkıyönetimce kapatıldığı tarih olan 10.5.1971 tarihine kadar bu gelirlerin toplam olarak 130.000 lira civarında bir meblağa ulaştığı; toplanan bu paralarla TDGF. tarafından yapılan miting ve yürüyüşlerde afiş, bildiri, molotof kokteyli gibi araç ve gereçler için gerekli parayı sağlamakta, olaylarda yakalanıp tutuklananlara cezaevlerinde yardım veya mahkemeye düşenlere avukat tutulması gibi yerlere harcadığı; 1971 başlarından itibaren bütün merkez yürütme kurulu üyelerinin ve DEV-GENÇ ileri gelenlerinin silahlanmaya başladığı ve Hüdai ARIKAN'ın memleketinin coğrafî yeri itibariyle ve aile durumu yönünden temasta bulunduğu kaçakçılar marifetiyle bir elden silahlandıkları, bu arada sanık Zafer KUTLU'nun da tabanca temin ettiği, silahlı olarak gezmeye başladığı ve Sıkıyönetimin ilânından sonra ve kesin olarak Eylül 1971 ayından itibaren saklanmaya ve kaçmaya başladığı Ankara'da çeşitli yerlerde gizlendiği bu meyanda Keçiören'de ETYÖO sanıklarından Ali BAŞPINAR ile Sedat KESİM'in Erol AYDIN üzerine açmış oldukları sıhhî tesisat dükkanının altındaki bodrumda Hüdai ARIKAN, Sinan Kazım ÖZÜDOĞRU ve İlyas AYDIN ile birlikte saklandığı, buradan ayrılırken İlyas AYDIN ve Sinan Kazım'dan birer adet el bombası aldığı, Oğuzhan MÜFTÜOĞLU tarafından Mehmet YÜKSEL'in evine götürüldüğü; buradan da bir süre sonra Gülşen ATİLA'nın evine götürüldüğü; bu evde Nazan ALP ile birlikte polis tarafından sarıldıkları; 14.3.1972 günü saat 02.00'dan saat 05.30'a kadar yapılan kuşatma ve zaman zaman silahlı müsademe sırasında sanığın polislere ateş ettiği; üzerindeki bombaları güvenlik kuvvetlerine attığı, nihayet polisin apartmana girmesi ile 8 numaralı dairenin kapısının önünde yakalandığı; üzerinde birisi barebellum tipi İspanyol yapısı Lama marka 507310 numaralı 9 mm. çapında otomatik tabanca, diğeri İspanyol yapısı Lama marka 7,65 mm. çapında 465009 numaralı otomatik tabanca, 10 adet 9 mm.'lik tabanca için fişek, 12 adette 7,65 mm.'lik tabanca için fişek, tabancaların şarjörleri, evin içinde 9 adet 9 mm.'lik tabancaya ait boş kovan, 8 adet 7.65 mm.'lik tabancaya ait boş kovan, 9 adet el bombası parçası, iki adet MKE. yapısı kullanılmış el bombası maşa ve başlığı ele geçirilmiş olduğu sanığın polise verdiği Ek. İd. Ge. 1/1K. 4D. 45 sırada mevcut ifadesi bu ifadesini doğrular, eksik taraflarını tamamlar mahiyetteki askerî savcıya verdiği aynı dosya 54/11 sıradaki ifadesi ve keza huzurda verdiği Ek. İd. Ge. 1/1K. 10D. 196-202 sıralar arasındaki yazılı ve sözlü sorgusu ile yaptığı çok zaman açık, yer yer dolaylı ifade ve ikrarları ve bu ikrarları doğrulayıp tamamlayan aynı olaylara katılmış bulunan sanıklardan Ertuğrul KÜRKÇÜ, Münir Ramazan AKTOLGA, Oğuzhan MÜFTÜOĞLU, Oktay ETİMAN, Ali BAŞPINAR, Sedat KESİM ve diğerlerinin kendi hanelerinde yazılı hazırlık ve son soruşturma ifadeleri, yakalanma olayı ile ilgili olarak Gülşen ATİLLA, Cemil ÇAKIR, Abdullah UYANIKER, Sabri KESKİN'in sorguları; yazılı delillerden sanığın TDGF. genel saymanı olarak yöneticilikte bulunduğu devreye ait ve gerekçenin teorik inceleme bölümünde ayrıntılı şekilde mahiyetleri anlatılan bildiriler, davanın merkez yürütme kurulu dosyalarındaki gelir makbuzları, yakalanmasına ait Ek. İd. Ge. 1/1K. 4D. 46 sıradaki tutanak, ele geçirilen tabanca, el bombası ve mermilerin ekspertiz raporları vesair yazılı ve sözlü delillerin birlikte mütalâası neticesinde kuşkusuz bir şekilde anlaşılmış ve maddî vakıanın yukarıda yazılı olduğu biçimde cereyan ettiği neticesine varılmıştır.

Sanık Zafer KUTLU her ne kadar polise vermiş olduğu ifadenin bazı yerlerini kabul etmemek cihetine gitmiş ise de; askerî savcılıkta ifadesi alınırken emniyette güç şartlar altında ifadesinin alındığını, beyan etmesi üzerine kendisine (mademki öyle ifadeni bugün almayalım başka bir gün alalım) diye mümkün olan suhuletin gösterilmiş bulunduğunun anlaşılması, sanığın askerî savcılıkta ifade verirken polis ifadesinin birçok yerlerini olduğu gibi tekrarlamış bulunması ve keza huzurda da eski ifadelerini tekrarlar mahiyette beyanda bulunması karşısında sanığın evvelki ifadelerini red yolunda ileri sürdüğü savunmalarına itibar edilmemiş ve olayın yukarıda yazılı olduğu üzere cereyan ettiği yolunda salim bir kanaata ulaşılmıştır.

Yazılı sorgusunun son paragrafında (ben sosyalistim, sosyalizme ulaşmak için millî demokratik devrim aşamasından geçilmesi gerektiğine inanırım) diyen ve askerî savcılık ifadesinde millî demokratik devrim anlayışını oldukça etraflı bir şekilde anlatan sanığın çeşitli ta-

rih ve zamanlarda TDGF. üyesi olarak veya SBF. Sosyalist Fikir Kulübü üyesi veya başkanı olarak işlemiş olduğu eylemleri hükmün kişisel sorumluluklar bölümünün başlangıcında bütün sanıklar için yapılan ortak açıklamada izah edildiği üzere aynı kasıt altında işlenmiş tek fiil olarak görülmüş ve bütün bu eylemleri TDGF.'nin genel saymanı olarak bu derneğin sevk ve idaresi eyleminin içinde mütalâa edilmiştir. Zira bütün eylemleri neticeten komünizme ve ondan önceki devrede sosyalizme ulaşmakiçin başlatılan millî demokratik devrim amacı ile ve bu kasıt altında işlenmiş fiillerdir; ve en son fiili yani TDGF.'nin yöneticisi olması T. C. K.'nundaki cezaî karşılığı yönünden en ağır bir fiil olarak görülmektedir.

FKF.'nin ve onun devamı olan TDGF.'nin kuruluşu, amaçları, neden T. C. K.'nun 141/1 nci maddesinde yazılı cemiyet niteliğinde olduğu, millî demokratik devrimin kapsamı, amacı, bu stratejinin uygulanmasında başvurulan veya vurulacak olan yollar gibi çeşitli konularda gerekçenin teorik inceleme bölümünde yapılan ayrıntılı açıklamaların sanık Zafer KUTLU'nun hanesinde de tekrarlanması zorunludur.

Bütün bu ve teorik inceleme bölümünde veya buraya kadar olan sanıkların birçoklarının özel hanelerinde yapılan açıklamalarla sanığın T. C. K.'nun 141/1 nci maddesinde yazılı suçun unsurlarını oluşturduğu bu nedenle anılan madde uyarınca cezalandırılmasının gerektiği yolunda tam bir vicdani kanaata ulaşılmış bulunmaktadır.

240. OKTAY ETİMAN

Sanık hakkında 25.12.1973 tarih ve esas: 1973/4, karar 1973/60 sayılı karar ile YETKİSİZLİK KARARI verilmiştir.

İşbu karardan sonra sanığa ait dava dosyalarının İstanbul Sıkıyönetim 3 numaralı Askerî Mahkemesine gönderilmesi üzerine, adı geçen mahkemece kararımız benimsenmiyerek olumsuz yetki uyuşmazlığının çözülmesi için Askerî Yargıtay'a sunulmuş, Askerî Yargıtay 2 nci Dairesinin 21.3.1974 gün ve E. 1974/46, K. 1974/40 sayılı ilâmı ile davaya mahkememizde bakılması uygun görülmekle; yeniden yapılan duruşmalar sonunda aşağıdaki gerekçeli hüküm tesis edilmiştir.

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

17-18 Ekim 1970 tarihinde yapılan 6. DEV-GENÇ Kurultayında genel başkanlığa Ertuğrul KÜRKÇÜ'nün, Merkez Yürütme Kurulu üyeliklerine de Oğuzhan MÜFTÜOĞLU, Zafer KUTLU, Sinan Kâzım ÖZÜDOĞRU ve Sabahattin KURT'un seçildikleri, sanık Oktay ETİMAN'ın 10 Ekim 1969 tarihinde yapılan 5. Kurultayda yedek üyeliğe ve bilâhare 18.1.1970 tarihinde yapılan toplantıda da Merkez Yürütme Kurulu üyeliğine seçildiğini, 26.11.1971 gün ve 1971/211 esas sayılı DEV-GENÇ iddianamesinin her yönü ile bu sanık hakkında da geçerli bulunduğunu, iddianamade belirtilen bütün DEV-GENÇ faaliyetlerinden sorumlu bulunduğunu, diğer merkez yürütme kurulu üyeleri ile birlikte kendilerine bilimsel sosyalizmi eylem klavuzu edinerek bilimsel sosyalizmle silahlanmak gereğini duyduklarını, Marksizm, Leninizm ve Mao Zetung düşüncesi ile silahlanmayı esas aldıklarını, Marksizm ve Leninizm düşüncesinin büyük ustalarını kendilerine rehber ittihaz ettiklerini, M. D. D.'yi ve bunun neticesinde sosyalist devrimi ve nihayet proleterya diktatörlüğünü tahakkuk ettirmek istediklerini, bu maksatla çalıştıklarını, gayesine ulaşabilmek için de emperyalizm, işbirlikçi burjuva ve feodal mütegallibeye karşı halkı bilinçlendirerek yurt çapında bir hak savaşı vermeye çağırdıklarını, mücadelelerinin silahlı olarak halk savaşı yoluyla olacağını, işçi sınıfının öncülüğünde ve köylünün temel güç olarak alınacağı bir hak savaşına yönelik hareket ve eylemlerde bulunduklarını, amaçlarına varabilmek için militan kadro ve profesyonel devrimci yetiştirerek silahlandırdıklarını, militan kadrolarını eğiterek eylemlerini silahlı olarak yürüttüklerini, nihaî hedeflerinin işçi sınıfının iktidarı olduğunu, mevcut anayasal nizamını yıkıp yerine komünist bir düzen kurmaya çalıştıklarını, böylece Anayasanın tamamını veya bir kısmını tağyir, tebdil ve ilgaya ve bu kanun ile müesses T. B. M. M.'sini iskata ve vazifesini yapmaktan cebren men'e teşebbüs fiiline aslî fail sıfatı ile katıldığından bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 146/1, 31, 33 ve 173 ncü maddeleri uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askeri Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığınT. C. K.'nun 141/1-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 9 Mayıs 1972 tarihinde Askerî Savcıya verdiği ifadesinde:

1966-1967 ders yılında S. B. F.'ne kaydolduğunu, 1967 veya 1968 yılında işçi partisine girdiğini, işçi partisine girdikten sonra fakültenin fikir kulübüne de kaydolduğunu, İstanbul'da 1969 Ocak ayında yapılan F. K. F. kurultayına sadece dinleyici sıfatı ile katıldığını, genel başkanlığa, Yusuf KÜPELİ'nin seçildiğini, 9-10 Ekim 1969 tarihinde yapılan F. K. F. kurultayına S. B. F. Fikir Kulübünün delegesi olarak katıldığını, kurultayda F. K. F.'nin DEV-GENÇ ismini aldığını, genel yönetim kurulu üyeliğine seçildiğini, genel başkanlığa Atilla SARP'ın getirildiğini, 1970 yılı başlarında olağanüstü kurultay toplandığını, burada da yönetim kurulu üyeliğine bilâharede merkez yürütme kurulu üyeliğine seçildiğini, Ekim 1970 kurultayına merkez yürütme kurulu üyesi olarak otomatikman katıldığını, bu kurultayda merkez yürütme kuruluna seçilmediğini, bu kurultayda genel başkanlığa, Ertuğrul KÜRKÇÜ'nün getirildiğini, Marksist ve Leninist olduğunu, bilimsel sosyalizmi kendine eylem klavuzu kabul ettiğini, bir zamanlar, Türkiye'nin iki aşamalı olarak sosyalist devrime ulaşacağına ve bunun da silahlı mücadele ile olacağına inanmış bulunduğunu, bu sebeple bir takım silahlı eylemlere iştirak ettiğini, daha sonra bu fikirden döndüğünden Mahir ÇAYAN ve arkadaşlarından ayrıldığını, lise çağında da sol görüşü yansıtan kitap ve mecmualar okuduğunu, sola karşı sempati duymaya başladığını, TİP'e girdikten sonra Mihri BELLİ'nin ortaya koyduğu M. D. D. stratejisini daha tutarlı görmeğe başladığını, Aydınlık Sosyalist Dergi ile ilişiğinin ve orada çalışmasının olmadığını, Mihri BELLİ'nin legal çalışma yapacak bir partinin kurulmasını savunduğu; Mahir ÇAYAN, Ertuğrul KÜRKÇÜ, Yusuf KÜPELİ ve Münir Ramazan AKTOLGA'nın ise kurulacak partinin sadece legal değil illegal olarak da çalışmasını, partide yukarıdan aşağıya doğru bir oluşmanın vuku bulmasını savunduklarını, bu şahısların parti ve devrim mevzuundaki fikirlerini Aydınlık Sosyalist Dergiye açık mektup başlıkla yayınladıkları broşürle açıkladıklarını, broşürü okuduğunu, broşürdeki ana fikir ve esasları benimsediğini, TİP'te üye olarak bulunduğu süre içerisinde afiş asma, bildiri dağıtma ve mitinglere katılma gibi faaliyetlerinin olduğunu, S. B. F.'de yapılan muhtelif forumlara katıldığını, A. İ. D.'nin taşlanması olayına da katıldığını, Ankara'da DEV-GENÇ tarafından koordine edilen miting, yürüyüş, forum ve eylemlere katılmış bulunduğunu, Akhisar ve Ödemiş tütün mitinglerine de katıldığını, İzmir'deki 6 ncı filoyu protesto mitingine iştirak ettiğini, Atilla SARP zamanında kaleme alınan bildirilere iştirakinin olduğunu, 12 Şubat 1971 günü Ankara Küçükesat Ziraat Bankası şubesinin soyulması olayına katılmadığını, o sırada S. B. F. Yurdunda gizlenmekte olduğunu, şimdiye kadar yapmış oldukları şehir gerilla eylemlerini hatalı bulduğunu, devrimin, Leninist felsefeye göre kesintisiz olması gerektiği inancında bulunduğunu, şehirlerdeki gerilla faaliyetlerinden sonra kırsal bölgede silahlı halk savaşı verilerek düzenli orduya geçilip kırlardan şehirlere doğru bir rota izlenecek olduğunu beyan etmiştir.

Sanık 23.6.1972 tarihinde Askerî Savcıya verdiği ifadesinde:

S. B. F.'de öğrenci olduğundan fikir kulübü üyesi bulunduğunu, 9 Ekim 1969 tarihli kurultaya S. B. F. üyesi olarak katıldığını, merkez yürütme kuruluna yedek üye olarak seçildiğini, 18 Ocak 1970 tarihinde de aslî üyeliğe getirildiğini, Ekim 1970 tarihli kurultaya kadar görevinin devam ettiğini, DEV-GENÇ'in emperyalizme ve feodal kalıntılara karşı olduğunu, bunlara karşı verilecek mücadelenin ise M. D. D. olduğunu, devrimin kimlere karşı, kimlerle yapılacağı neticede ne elde edileceği hususunda kesinlikle bir şey diyemeyeceğini, amacın yoksulluk, sefalet ve işsizliğin giderilmesi olduğunu, Ankara'da yapılan bütün forum, miting, yürüyüş ve toplantılara katıldığını, Akhisar ve Ödemiş tütün mitinglerine katıldığını, tüzüğe göre bildiri yayınlamak ve demeç vermenin genel başkanın selahiyeti dahilinde bulunduğunu, DEV-GENÇ'in çıkardığı, afiş, bildiri ve broşürlerden haberinin bulunmadığını, bunları çıktıktan sonra gördüğünü, kimlerin hazırladığını, bilmediğini, diğer devrimci kuruluşlarla irtibat durumunu bilmediğini, bölge yürütme kurullarının genel tavrının bağımsız hare-

ket etme yönünde olduğunu, Marksist, Leninist bir kimse olduğunu, bilimsel sosyalizmi eylem klavuzu kabul ettiğini, evvelce Türkiye'nin M. D. D. ve sosyalist devrim yoluyla bağımsızlığına, hürriyetine kavuşacağına ve neticede proleteryanın hâkimiyetine inandığını, bu inanç neticesi bazı eylemlere katıldığını, T. H. K. Cephesi üyesi olduğunu, kendisine verilen görevleri yerine getirdiğini, emir ve komuta durumunda olmadığını, kaçak bulunduğu bir sırada 23.3. 1972 tarihinde İstanbul'da ele geçtiğini beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorguda:

1961 Anayasasının devrimci düşüncelere de hayat hakkı tanıdığını, devrimcilere de varolma hakkı verdiğini, sosyalizme açık olan ilerici hedefler gösteren bir Anayasayı değiştirme şöyle dursun onu devrimcilerin savunacaklarının açık olduğunu bu sebeple anayasayı değiştirmek veya buna benzer niyetler taşıdıklarının iddia edilemeyeceğini, DEV-GENÇ'in yarım asır önce emperyalist saldırılarına kahramanca göğüs gererek topraklarından söküp atan millî bağımsızlığına sahip çıkmış haysiyetli bir halkın yurtsever ve sosyalist gençlerini bir araya getiren kitlesel bir örgüt olduğunu, bunun bir gençlik teşkilâtı olduğunu, DEV-GENÇ'in belirli bir sınıfın mücadelesini örgütleyip, bu mücadeleyi sürdürüp götürecek sınıfsal bir organizasyona sahip bulunmadığını, DEV-GENÇ'in kitle teşkilâtı olma özelliğinden proleter devrimci hareketin bütün eylemlerinden DEV-GENÇ'in sorumlu tutulmasının hatalı olacağını, DEV-GENÇ'in örgüt olarak ve tek başına M. D. D.'yi gerçekleştirmek yolunda olduğunu iddia etmenin yanlış olduğunu, devrimci gençlerin daima sağcı ve gerici çevreler tarafından yöneltilen baskı ve şiddete maruz bırakıldıklarını, F. K. F. ve DEV-GENÇ'in yasa dahilî bütün eylemlerine karşı grupların önce taşlı sopalı daha sonra da bombalı silahlı müdahalede bulunduklarını, bu şiddet hareketlerinin karşı şiddet hareketlerini yavaş yavaş yarattığını, bu olayların DEV-GENÇ'in anarşik ortam yaratmak amacıyla planlayıp yönettiği hareketler olmadığını, banka soygunları ve adam kaçırma olaylarının bağımsız örgütler tarafından yapılan eylemler olduğunu, DEV-GENÇ'in işçi ve köylülerin en doğal hakları olan ekonomik ve demokratik hareketleri ile ilişki kurduğunu ve bu hareketleri desteklediğini, ancak bu hareketlerin yöneticisi durumunda olmadığını, DEV-GENÇ'in anayasayı değiştirmek amacında olmadığı gibi objektif olarak bunun vasıtalarına da sahip bulunmadığını, Atilla SARP ekibinde M. Y. K.'de üye bulunduğunu, belirli bir görevinin bulunmadığını, bildiri ve afişlerin Atilla tarafından hazırlandığını zannettiğini, bu konularda kendisine fiilen yardımlarda bulunduğunu, yapılan forum ve mitinglere katıldığını, 11.6.1969 tarihinde D. T. C. F. önünde yapılan foruma katıldığını, fakat konuşma yapmadığını, Yusuf KÜPELİ'nin konuştuğunu hatırladığını, Tusloğ'a kadar yürüyen topluluk içinde bulunduğunu, ayrı bir görevinin bulunmadığını, kaçak olması sebebiyle 10 Kasım Mustafa Kemal yürüyüşü, bağımsızlık haftası gibi yürüyüşlere katılmadığını, Amerikan Haberler Merkezinin taşlanması olayında bulunmadığını, Akhisar ve Ödemiş tütün mitinglerine katıldığını, bir konuşma yapmadığını, Balgat A. İ. D. depolarının sabotajı ile bir ilgisinin bulunmadığını, askerî savcılık ifadesine yanlışlıkla A. İ. D. depolarına saldırı olayına katıldığının yazılmış olabileceğini beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Savunma yapmayacağını, kendisini yargılamak durumunda olan mahkeme heyetinin devlet cihazının belli bir parçası olduğunu, belirli sınıf ilişkilerinin sonucunda ortaya çıkmış bir müessese olduğunu, bu bakımdan mahkemenin vereceği kararın kendisi için bir anlam ifade etmeyeceğini, gerçek yargıcın zaman olduğunu, DEV-GENÇ'in bir mensubu olmakla şeref duyduğunu, bugün de işçi sınıfının çıkarları doğrultusunda hareket etmeyi ve marksist-leninist olarak kalkınma ve işçi sınıfına karşı olan görevlerini yerine getirmeyi amaç bildiğini beyan etmiştir.

Sanık vekili Av. Nevzat HELVACI yazılı olarak sunduğu savunmada:

Sanık vekili Av. Nevzat HELVACI sanıklardan Ertuğrul KÜRKÇÜ'nün hanesinde özetlendiği şekilde yazılan savunmayı bu sanık hakkında da serdetmiş ve aynı talepte bulunmuştur.

Delillerin tartışılması:

Sanık Oktay ETİMAN'ın 1966-1967 ders yılında SBF.'ne geldiği, o sırada Türkiye İşçi Partisi Çankaya ilçesi üyeliğine kayıt olduğu, Ocak 1969 ayında SBF. Fikir Kulübüne üye olduğu, 10.10.1969 tarihinde yapılan FKF. kurultayında Atilla SARP başkanlığında merkez yürütme kuruluna yedek üye olarak seçildiği, bilâhare 18.1.1970 tarihinde merkez yürütme kurulundan Oral ÇALIŞLAR, Aktan İNCE veGün ZİLELİ'nin ayrılmaları üzerine Nurettin ÖZTÜRK, Ruhi KOÇ ile birlikte sanık Oktay ETİMAN'ın merkez yürütme kurulu asil üyeliklerine seçildiği, 17-18 Ekim 1970 tarihine kadar merkez yürütme kurulu üyeliğinin devam ettiği ve TDGF.'nin yöneticiliğini yaptığı; Yusuf KÜPELİ başkanlığındaki FKF. idaresince 11 Haziran 1969 tarihinde DTCF. önünde tertiplenen foruma ve bu forumdan sonraki yürüyüşe katıldığı; Ankara içinde düzenlenen mitingler, yürüyüşler ve toplantılara katıldığı; bildiriler dağıtıp afişler astığı bu meyanda 29 Nisan 1960 talebe hareketlerinin yıldönümünde yapılan mitinglere, Anayasaya saygı yürüyüşü diye anılan yürüyüşe katıldığı; Ankara dışında Akhisar ve Ödemiş'te yapılan tütün mitinglerine, İzmir'de altıncı filonun gelişi sebebiyle DEV-GENÇ tarafından düzenlenen mitinge katıldığı; Marksist-Leninist olan bilimsel sosyalizmi eylem klavuzu kabul eden ve Türkiye'de komünist bir devlet rejimi, komünist bir toplum düzeni yaratılması için her şeyden evvel millî demokratik devrimin yapılmasına ve sonra sosyalist devrim safhasına geçilmesine inanan sanığın bu devrimin silahlı mücadele ile gerçekleştirilebileceğine kanaat getirerek silahlandığı; arkadaşları ile beraber silahlı eylemlere giriştiği, bu cümleden olmak üzere 15 Mart 1972 günü İstanbul'da Erenköy Türk Ticaret Bankasını soydukları, önceleri Carlos Marikella'nın önerdiği şekilde şehir gerillası yöntemleri ile amaca ulaşabileceğine inandığı bu nedenle T. H. K. C. üyesi olduğu; 23.3.1972 tarihinde İstanbul'da güvenlik kuvvetlerince yakalandığı sanığın İstanbul Sıkıyönetim askerî savcılarından dört kişilik bir kurul önünde verdiği Ek. İd. Ge. 1/1K. 3D. 41 sırada mevcut ve gene mahkememiz askerî savcısınca tespit edilen aynı dosya 41/16 sırada mevcut hazırlık ifadeleri ve huzurda verdiği Ek. İd. Ge. 1/1K. 10D. 202-204 sıralar arasında mevcut sözlü ve yazılı sorguları ile yapmış olduğu açık itirafları, bu ikrar ve itirafları doğrulayan tamamlayan ve soyutluktan kurtaran aynı olaylara katılmış Atilla SARP, Yusuf KÜPELİ ve diğer sanıkların kendi hanelerinde gösterilen hazırlık ve son soruşturma ifadeleri, Atilla SARP'ın hanesinde gösterilen ve gene teorik inceleme bölümünde mahiyetleri ayrıntılı şekilde anlatılan yönetim zamanlarına ait bildiriler, sanığın merkez yürütme kuruluna seçildiğine dair Mrk. Yrt. Krl. 11K. 387 sıradaki belge vesair yazılı delillerle kuşkudan uzak bir şekilde sabit olmuş bulunmaktadır.

Teorik inceleme bölümünde ve buraya kadar incelenen sanıkların bölümlerinde ve gene kişisel sorumluluklar bölümünde bütün sanıklar için ortak olan açıklama kesiminde ayrıntılı biçimde gösterilen gerekçelerle sanığın T. C. K.'nun 141/1 nci maddesinde yazılı suçu oluşturduğu, bu nedenle anılan madde uyarınca cezalandırılmasının gerektiği yolunda tam bir vicdanî kanaat hasıl olmuş bulunmaktadır.

241. AYTEKİN BERKMAN:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın Ziraat Fakültesinden mezun olduktan sonra 1966 yılında talebe lokaline gelerek yaptığı bazı konuşmalarda "Nazım HİKMET'in vatan haini olmayıp kadre uğradığını, faşist idarenin baskısına dayanamayarak Rusya'ya kaçmak mecburiyetinde kaldığını, Marksist felsefe ve kadronun Türkiye için faydalı olduğunu" beyan ettiğini, bu vesile ile Lenin ve Karl Marks adlı eserlerden pasajlar naklettiğinden bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 142/1-5 nci maddeleri uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Sanığın eylemine uyan T. C. K.'nun 142/1-5, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık Şikago Başkonsolosluğu marifetiyle aldırılan ifadesinde:

1965 yılında Ziraat Fakültesinden mezun olduğunu, bir müddet Ankara Toprak ve Gübre Araştırma Merkezinde çalıştığını, bu arada Millî Eğitim Bakanlığının açtığı sınavı kazanarak toprak ilmî konusunda doktora öğrenimi yapmak için Amerika'ya gönderilme durumunun ortaya çıktığını, bu imtihana Ziraat Fakültesi konferans salonunda girdiğini, imtihan için gerekli evrakı tamamlamak için de ara sıra fakülteye gitmek zorunda kaldığını, mezuniyetten sonra fakülte ile olan ilişkisinin bundan ibaret bulunduğunu, bu gidişleri esnasında boş vakit oldukça talebe lokaline girip oturduğunu, arkadaşları ve nişanlısı ile konuştuğunu, 1966 yılı Nisan ayının 6 veya 7 nci günü Amerika'ya hareket ettiğinden bu tarihten sonra Türkiye'de bulunmadığını, artık değer teorisi isimli bir eserinin bulunmadığını, fikir propagandası diye bir şeyi kabul edemeyeceğini, aksi halde ilim adamlığı formasyonunu boşa harcamış olacağını beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

Kendisine iddianamede yükletilen suçu reddettiğini, Ziraat Fakültesi talebe lokalinde herhangi bir propaganda yapmadığını, Lenin, Karl Marx adlı eserlerin bulunduğunu bilmediğini, "Nazım HİKMET'in vatan haini olmayıp kadre uğradığını, faşist idarenin baskısına dayanamayarak Rusya'ya kaçmak mecburiyetinde kaldığını, marksist felsefe ve kadronun Türkiye için faydalı olduğunu, Türkiye'nin bu tarzda kurtulabileceğini, komünist idarenin faydalı olduğunu" söylediği şeklindeki iddialar ile hiç bir ilişkisinin bulunmadığını ve bu konuları hiç bir kimseye ifade etmediğini, bu nedenle Lenin ve Karl Marks adlı eserden pasajlar nakletme keyfiyetinin bulunmadığını, anılan eserin varlığından haberinin de olmadığını, 1966 Nisan ayı başında Amerika Birleşik Devletlerine gittiğini, 1967 yılında Türkiye'de bulunmasına imkân olmadığını,

1961 yılında A. Ü. Ziraat Fakültesine girdiğini, 1965 yılı Haziran ayında mezun olduğunu fakülteyi Tarım Bakanlığı hesabına okuduğunu, yukarıda bahsedilen isnatları kabul etmediğini ve reddettiğini beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

1966 yılında işlendiği iddia edilen ve kendisine isnat edilen fiillerin DEV-GENÇ örgütü ve sıkıyönetim ilânı ile ilişkisi bulunmadığından bu davaya umumî mahkemede bakılması gerektiğini, 1965 yılı Haziran ayında fakülteden mezun olduğunu, o tarihten sonra fakülte ile temaslarının azaldığını, bir defa müsabaka imtihanına girdiğini, bir kerresinde Amerika'ya gönderilmesi kesinleşince resmi evrakı temin için dekanlığa gittiğini, bu işlerin görülmesi sırasında boş vakti oldukça da halen evli bulunduğu o zamanki sözlüsü ile lokalde oturup konuştuklarını, bu davada hakkındaki delillerin sadece tanık beyanları olduğunu, halbuki delil sistemleri içinde en az itibara şayan sistemin bu olduğunu, tanıkların savcılık ve mahkeme safhasındaki ifadelerinde farklılık bulunduğunu, tanıkların belli bir olayı tarih, yer ve zaman zikrederek ortaya koyamadıklarını, 142 nci maddeyi ihlâl edecek nitelikte hangi söz veya eylemde bulunduğunun somut olarak ortaya konulmadığını, 1966-1967 yıllarında, Amerika'da bulunduğundan Türkiye'de propaganda yapmasının maddeten imkânsız olduğunu, bundan da şahitlerin yalan söylediklerinin anlaşıldığını, tanıkların üçü de kendisinden küçük sınıflarda bulunduklarından aynı derslere girip çıkmalarının imkânsız olduğunu, İrfan TUNÇ'u hiç tanımadığını, Celâl ER'i talebe cemiyetinde karşı grupta olduğu için ve Mehmet AKTAŞ'ı da cemiyet seçimleri nedeni ile tanıdığını, bu şahıslarla fikir alış verişinde olmadığını, hayatında hiç bir partiye girmediğini, fakültedeki talebe cemiyeti, ziraat mühendisleri odası, Türkiye Toprak İlmî Derneği ve Amerika'daki Toprak İlmî Derneği dışında hiç bir derneğe katılmadığını, tanıkların büyük bir bölümünün olayların 1968-1969 yıllarından itibaren başladığını belirttiklerini, Nazım HİKMET'in şiirlerinin ve şairliğinin beğenilmesinin hiç bir zaman komünizm propagandası sayılamayacağını, propagandanın yapıldığının iddia edildiği tarihlerde Türkiye'de ve dolayısiyle Ziraat Fakültesinde bulunmadığını, hiç bir zaman Nazım HİK-

MET'in şiirlerini okuyup, şairliğini övmediğini, Marksizmin ve Marksist kadroların Türkiye için yararlı olacağı şeklinde söz sarfetmediğini, TİP'le hiç bir zaman ilişkisinin bulunmadığını, cezalandırılmasını gerektiren bir durum mevcut olmadığından hakkında beraat kararı verilmesini talep etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık Aytekin BERKMAN Askerî Savcılıkça hakkında öne sürülen isnatları sorgu ve savunmasında reddederek 1965 yılında fakülteden mezun olduğunu, ondan sonra gayet seyrek olarak fakülteye uğradığını, bu gidişlerinde sözlüsü ile lokalde oturup konuştuğunu, 1966 yılı Nisan ayında tahsil için Amerika'ya gittiğini öne sürmüştür. Sanığın savunmalarını çürüten herhangi bir delile dosyada rastlanılmamaktadır. Müsnet suçun maddî ve manevî unsur yönünden teşekkül ettiği hususunda heyette vicdanî kanaat hasıl olmadığından beraatine karar verilmiştir.

242. SELİM GÜLTEKİN:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın 22 Şubat 1971 tarihinde Ziraat Fakültesinde sağ sol çekişmesi nedeniyle iki grup öğrenci arasında vuku bulan silahlı çatışmaya iştirak ettiğini, o tarihlerde fakülte kantininde garson olarak çalıştığını, çatışma sırasında tabanca ile ateş ettiğini, bu hadise sebebiyle aranması yüzünden çeşitli yerlerde saklandığını, bu arada THKO isimli gizli örgüte girdiğini, üzerinde Hüseyin ANLI adına düzenlenmiş sahte hüviyet bulunduğu halde Öztuğ apartmanında yakalandığını, bu fiilleri ile T. C. Teşkilâtı Esasiye Kanununun tamamını veya bir kısmını tağyir ve tebdil veya ilgâya ve bu kanun ile teşekkül etmiş olan T. B. M. M.'sini iskata veya vazifesini yapmaktan men'e cebren teşebbüs etmek fiiline fer'an iştirak ettiğinden bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/5-6, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri uyarınca tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 18.2.1972 tarihinde polise verdiği ifadesinde:

1971 yılında Erzurum Atatürk Yapı Sanat Enstitüsünden mezun olduğunu, iş aramak üzere Ankara'ya geldiğini, Eskişehir İller Bankasına teknisyen olarak tayininin çıktığını, askerlik tecili yapılmadığı için işe başlayamadığını, bu defa Ziraat Fakültesi Kültür Teknik kantininde çalışmaya başladığını, çalıştığı süre zarfında Yıldırım Beyazıt Öğrenci Yurdunda yatıp kalktığını, öğrenci olayları sebebiyle yurtlar kapatılınca otellerde kalmaya başladığını, Aşağı Ayrancı'da pidecide iş bulduğunu, ancak arandığının ilân edilip televizyonda resminin yayınlanması üzerine tanınacağından çekinerek bu işten de ayrıldığını, ancak pidecide iş bulmadan önce muhtelif yerlerde saklandığını, bu arada Öztuğ apartmanında da kaldığını, burada Mustafa DEMİREL ve Seyfi ALKAN ile birlikte yakalandığını, Nurhak Dağlarına gitmediğini, eğitim görmediğini, kantinde çalıştığı sırada talebe grupları arasında silahlı çatışma vuku bulduğunu, kendisini de yakaladıklarını, bu olaya karışmadığını, adliyeye verildiğini ancak serbest bırakıldığını, devrimci olduğunu, fakat şimdiye kadar herhangi bir eylemde bulunmadığını, Sıkıyönetim Komutanlığınca arandığı için ve korkusundan gizlendiğini, üzerinde yakalanan sahte nüfus cüzdanını Zeki GÜMÜŞEL'den temin ettiğini beyan etmiştir.

Sanık Askerî Savcıya 23.2.1972 tarihinde verdiği ifadesinde:

Poliste alınan ifadesinin doğru olmadığını, bir sene evvel iş bulmak için Ankara'ya geldiğini, tanıdıklarının aracılığı ile kültür teknik kantininde garsonluğa girdiğini, Sıkıyönetimden sonra kantin kapatılınca yine işsiz kaldığını, pidecilerde ve Eskişehir'de bir inşaatta çalıştığını, Aşağı Ayrancı'da pidecide çalışırken radyodan arandığını duyduğunu, bir gün Yenişehir'de gezerken Hüseyin CERAN'a rastladığını, Hüseyin'in kendisini evlerine götürdüğü-

nü, yakalandığından iki gün önce Seyfi ALKAN ile Mustafa DEMİREL'inde aynı eve geldiklerini, bunlarla beraber yakalandığını, evde yakalanan mermi ve silahlardan haberinin bulunmadığını, DEV-GENÇ veya başka bir örgüte üye olmadığını, üzerinde çıkan Hüseyin ANLI adına tanzim edilmiş sahte hüviyet cüzdanını Hüseyin CERAN'dan aldığını, fakat hiç kullanmadığını, niçin arandığını bilmediği için teslim olmadığını, Ziraat Fakültesinde hiç bir olaya karışmadığını, kantinde çalışırken bir gün birden bire silah sesi işittiğini, dışarıya çıktığını, birçok silah sesleri duymaya başladığını, iki grup talebenin birbirlerine ateş ettiklerini gördüğünü, hemen kantine girdiğini, fakültenin etrafını saran emniyet kuvvetlerinin bıyıklı olduğu için kendisini de yakalayarak götürdüklerini beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

22.2.1971 tarihinde Ziraat Fakültesinde meydana gelen olaylarda silahlı çatışmaya katılmadığını, kendisinin kantinde çaycı olarak çalıştığını, aniden silah sesleri duyduğunu, kantinde bulunan öğrencilerle birlikte kendisinin de dışarıya kaçtığını, dışardan içeriye ateş edilmekte olduğundan tekrar içeriye kaçtığını, bir müddet sonra güvenlik kuvvetlerince yakalanarak mahkemeye çıkarıldığını, sorgusundan sonra serbest bırakıldığını, DEV-GENÇ davasında bu olayla ilgili tutuklu sanık kalmadığını, bu olaydan sonra Sıkıyönetim ilân edildiğini, kantinin kapandığını, bu münasebetle de işsiz kaldığını, İller Bankası kanaliyle Eskişehir'e inşaat teknisyeni olarak tayin yaptırdığını, müdürün işe alınması için bazı belgeler istediğini, (askerlik tecili, sabıka kâğıdı ve diploma sureti gibi) bunların yanında olmadığını, söylediğini, ilgili yerlere baş vurduğunu, Eskişehir'de boş gezmemek için inşaatlarda çalıştığını, üniversite imtihanlarına girmek için Ankara'ya döndüğünü, imtihandan sonra tekrar Eskişehir'e gittiğini, Eskişehir'de tekrar imtihana girdiğini, müdürün kendisine evrakları gelmezse işe almayacağını söylediğini, tekrar Ankara'ya geldiğini, Yıldırım Beyazıt Yurdundan tanıdığı, Beşir AKGÜN'le Türközünde bir ev tuttuklarını, askere gitmeden önce ailesiyle görüşmek üzere memleketine gittiğini, Ulus'da bir lokantada yemek yerken televizyonda kendisinin arandığını, ve resmini gördüğünü, bunun üzerine 10 gün kadar gündüzleri dolaşıp geceleri otobüs terminalinde kaldığını ve 16.2.1972 tarihinde yakalandığını, Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu ile hiç bir ilgisinin olmadığını, sadece işkencelerden korktuğu için saklandığını, iddianamede yer alan Fevzi BAL'ın Ankara'ya gelip Sadık SOYSETENCİ, Adem TOPAL, Seyfi ALKAN ve kendisi ile buluştuğunun doğru olmadığını, Sadık ve Adem'i tanımadığını, Fevzi BAL'ıda 12 Marttan sonra hiç görmediğini, iddiaların doğru olmadığını beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Evvelce yapmış olduğu savunmasına ilâve edecek bir hususun olmadığını, suçsuz olduğunun yaptığı savunmalarla sübuta erdiğini, bu nedenlerle beraatine karar verilmesini istemiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık SELİM GÜLTEKİN'in Ziraat Fakültesi Kültür Teknik binası kantininde çalışmakta iken 22 Şubat 1971 tarihinde Kültür Teknik binası önündeki çimenlik sahada, olay yerine bir Land-Rower kamyonet ile gelen devrimcilerle orada bulunan Ülkü Ocaklarına mensup diğer bir grup öğrenci arasında vuku bulan ve teferruatı Turan KÜLAHOĞLU, Ruhi KOÇ ile Ahmet BOZKURT'un hanelerinde anlatılan silahlı çatışma hadisesine karıştığı, bizzat ateş edenlere mermi götürmek suretiyle yardım ettiği; okula gelen ve hadiseye el koyan polisler tarafından yakalandığı; Selim'in çalışmış olduğu kantinde yapılan arama neticesinde buzdolabının altında MAP marka çift şarjörlü, namluya mermi sürülmüş vaziyette bir tabancanın ve ayrıca pencere boşluğuna sarkıtılmış Bilge EKŞİ'ye ait bir heybe içerisinde üç adet tabanca, mermiler ve sustalı çakının bulunduğu, bu olaydan sonra teşhis edilip ifadesi alınan sanık Selim GÜLTEKİN'in kaçmaya başladığı, THKO mensupları ile işbirliği yapıp Mete GÖNÜLTAŞ, Seyfi ALKAN, Hüseyin CERAN ve Fatih ULUDERE ile birlikte çeşitli yerlerde kaldıkları, bu kaçması sırasında kendisini Hüseyin ANLI adına düzenlenmiş ve fakat kendi resmi bulunan

bir kimlik cüzdanı ile tanıttığı; 16.2.1972 tarihinde güvenlik kuvvetlerince yapılan bir operasyon neticesinde Seyranbağları Umut Sokak Öztuğ Apartmanının 19 numaralı dairesinde yakalandığı sanığın polise verdiği ve Ek. İd. Gel. 4K. 8D. 3, 4, 5 sıralardaki, Askerî Savcıya verdiği aynı dosya 9 sıradaki ve huzurda verdiği aynı dosya 20 sıradaki ifadeleri ile yaptığı dolaylı ikrarı ve bu ikrarı doğrulayıp tamamlayan şahit Hüseyin AKKUŞ'un, şahit Zeki KARA'nın, şahit Hakkı Duran'ın, sanık Turan KÜLAOĞLU'nun hanesinde gösterilen hazırlık ve yeminli son soruşturma ifadeleri; şahit Şefik DOĞANOĞLU'nun Ek. İd. Ge. 4K. 8D. 30 sırada mevcut yeminli son soruşturma ifadesi ve ayrıca ZF. 1K. 23 sıradaki, 27 sıradaki teşhis zabıt varakaları, 28 sıradaki arama zabtı ve Turan KÜLAHOĞLU'nun hanesinde gösterilen diğer yazılı delillerle kesin şekilde anlaşılmış bulunmaktadır.

Olaydan sonra sanığın THKO. mensubu Mete GÖNÜLTAŞ, Seyfi ALKAN, Hüseyin CERAN ve Fatih ULUDERE ile çeşitli evlerde saklandığı konusu da adı geçen kişilerin Ek. İd. Ge. 4K. 8D. 6, 7, 8, 14, 15, 17 sıradaki ifadeleri ve aynı dosyanın 1 sırasında mevcut sarı zarf içerisindeki sahte cüzdanı ile saptanmıştır.

Sanık savunmalarında hiç bir gizli örgüte veya DEV-GENÇ gibi bir örgüte üye olmadığını ileri sürmüşsede, THKO. mensubu Mete GÖNÜLTAŞ, Seyfi ALKAN, Hüseyin CERAN ve Fatih ULUDERE'nin yukarıda yerleri yazılı ifadelerinde açıkça Selim GÜLTEKİN'in devrimci olduğu ve bunun için gizli örgüt mensupları olan bu şahıslarla birlikte kaldığı ve saklandığı beyan edilmekte; esasen kaçıp saklanması da bir yandan 22 Şubat 1971 tarihinde vukubulan bu silahlı çatışma olayına katıldığını bir yandan da sanığın devrimci eylemlere iştirak eden millî demokratik devrim stratejisini benimsemiş ve devrimci bir kişi olduğunu ifade eylemektedir.

Hükmün teorik inceleme bölümünde gösterilen açıklamalar, Turan KÜLAHOĞLU'nun bölümünde yazılan gerekçelerle sanığın bu fiilinin T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 5 nci fıkrasında yazılı suçun unsurlarını oluşturduğu, bu nedenle anılan madde uyarınca cezalandırılmasının gerektiği inancına ulaşılmıştır.

243. ALİ BAŞPINAR:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın ETYÖO. öğrencilerinden Dursun ÖNKUZU'yu diğer bir kısım arkadaşları ile birlikte dövüp öldürerek pencereden aşağıya attıklarını, olaydan sonra SBF.'ye kaçan sanığın orada Şaban İBA, Hüdai ARIKAN ve Sinan Kazım ÖZÜDOĞRU ile tanıştırıldığını, bunların sanığa yatacak yer ve yiyecek temin ettiklerini, Şaban İBA'nın sanığa daha sonra 500 lira vererek saklanması için bir ev tutmasını sağladığını, sanığın devrim ve devrimcilere gerekli olan parayı temin için bir gece Salih ÇAMKIRAN ve Sedat KESİM ile hazırladıkları plana uygun olarak GEE. teksir odasından bir teksir makinesi çalarak bunu Öztaş kırtasiye mağazasına Ali ÇİFTETEPE vasıtasıyla 2500 liraya sattırdıklarını, çalınmış diğer bir kısım malzemenin satış bedeli olan 1500 liranın sanığa verildiğini, sanığın yine bir gece Sedat KESİM, Salih ÇAMKIRAN-Muzaffer YAZKURT ve Hüseyin KUTLUTÜRK ile ETYÖ. Okulu atelyesinin kapısına anahtar uydurarak girdiklerini, içeriden 5 adet takeometre ve sehpasını çalarak kaldıkları Olgunlar Sokak 35/1 nolu eve getirildiklerini, bunlardan birinin Abdullah BAŞARIR tarafından 7000 liraya satılarak parasının sanığa verildiğini, geri kalan takeometreleri sanığın Hüsnü KUNTER takma adı ile 32500 liraya sattığını, satış bedelinin çek olarak alınıp çek bedelinin bankadan Ali BAŞPINAR tarafından çekildiğini, bu paralarla sanıkların Erol AYDIN adına Keçiören'de bir sıhhî tesisat ve elektrik dükkanı açarak dükkanın altını mahzen haline getirdiklerini, ve burada Selahattin GÜLEÇ, İlyas AYDIN, S. Kazım ÖZÜDOĞRU ve Hüdai ARIKAN gibi aranan şahısları sakladıklarını, sanığın Sedat KESİM, Erol AYDIN, Salih ÇAMKIRAN ile GEE.'den 1 halı ve 6 adet sandalye çaldıklarını, Sedat KESİM, İbrahim ABLAN, Erol AYDIN ve İsmet DAL ile sahte hüviyet kullanmak suretiyle 19 Mayıs ve Yeni Karamürsel mağazalarından devrimciler için giyecek eşyasını dolandırıcılık yoluyla aldıklarını, Sedat KESİM'in yatağının altında elde edilen tabancanın Ali BAŞPINAR'a

ait olduğunu, sanık Ali BAŞPINAR'ın ideolojik sebeplerle adam öldürme ve adam öldürmeye teşebbüs ettiklerini, yine aynı sebeplerle yukarı da belirtilen fiilleri ika ettiğinden bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 146/1, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 7.4.1972 tarihinde polise verdiği ifadesinde:

DEV-GENÇ'in faaliyetlerine ve eylemlerine 1970 yılı Ekim ayından itibaren katıldığını, M. Kemal yürüyüşü ve özel okulların devletleştirilmesi için tertip edilen yürüyüşlere katıldığını, M. Ali KABAKOĞLU ve Adnan ALTIPARMAK ile temaslarını sıklaştırarak devrimci açıdan bilgisini inkişaf ettirmeye çalıştığını, tarihini hatırlayamadığı bir gün Ülkü Ocağına mensup talebelerden Selahattin MAZMAN ve Hasan GÜRÜL'ün okulun devrimci öğrencilerinden Mehmet ÖZDEMİR, Cem UYAR ve Sabri UYAR tarafından yatakhaneye getirildiklerini gördüğünü, o saatlerde dersi olmadığından yukarıya çıktığını, koridorda yanına gelen Akif ATASAYAN'ın şu odada bir faşist var, git yanında dur ve biraz bekle dediğini, Hasan GÜRÜL'ün yanında 15-20 dakika kadar beklediğini, daha sonra Akif'in gelmesi üzerine odadan ayrıldığını, başka bir odanın kapısının önünde beklemekte olan Şefik ŞENEL'in yanına geldiğini, onun işareti ile birlikte Dursun ÖNKUZU'nun bulunduğu odaya girdiklerini, Dursun'un odaya nasıl getirildiğini görmediğini, odaya girdiğinde Dursun ÖNKUZU'nun halinden daha önce epeyce dayak yediğini, anladığını, kendilerinden bir müddet sonra odaya M. Ali KABAKOĞLU ile Adnan ALTIPARMAK'ın da girdiklerini, okula bombayı kimin attığını sorarak önce elle Dursun'u dövdüklerini, sonra ağzından ponpa ile hava vererek şişirdiklerini, çakı ile Dursun'un sağ vesol ellerinin bilek üzerlerini kestiğini, yine hava vermeye devam ettiklerini, bu işi teker teker hepsinin yaptıklarını, bu sırada Dursun'un fenalık geçirerek bayıldığını, M. Ali KABAKOĞLU'nun tahta ile rastgele vücudunun muhtelif yerlerine vurmaya başladığını, Dursun'un hareketsiz kaldığını görünce Kabakoğlu'nun, Dursun öldü dediğini, Altıparmak ile Kabakoğlu'nun cesedi pencereden aşağıya atalım dediklerini, cesedi Adnan, M. Ali, ŞEFİK ile birlikte birer ucundan tutarak üçüncü kat penceresinden aşağıya attıklarını, daha sonra birbirlerinden ayrılarak muhtelif istikametlere kaçtıklarını, hadiseyi takiben SBF.'ye gittiğini, orada bulunan Adnan ALTIPARMAK ile Mehmet Ali KABAKOĞLU'nun kendisini Şaban İBA, Sinan Kazım ÖZÜDOĞRU ve Hüdai ARIKAN ile tanıştırdıklarını, yatacak yeri olmadığından kendisini orada yatırdıklarını, yiyecek ihtiyaçlarını kafeteryadan ücret vermeden karşıladığını, Mart 1971'e kadar burada kaldığını, Şaban İBA'nın bir ev tutmasını söylediğini, Topraklık'ta bir gecekondu tuttuğunu, bir buçuk ay kadar burada kaldığını, kendisine verilen para azaldığından evi boşaltarak Emek Mahallesinde oturan Sedat KESİM ile Mehmet KORKUSUZ'un yanına geçtiğini, yine paraları kalmadığından bir gece Sedat KESİM ve Salih ÇAMKIRAN ile birlikte GEE. teksir odasından bir teksir makinesi çalarak kaldıkları, eve getirdiklerini, bu makineyi Ali ÇİFTETEPE vasıtasıyla 2500 liraya sattıklarını, birkaç gün sonra Salih ÇAMKIRAN'ın yine aynı yerden bir facit ve daktilo çaldığını, daktiloyu kendisi alıp Facit'i yine Ali ÇİFTETEPE kanalıyla sattırdıklarını, bilâhare Sedat KESİM, Muzaffer YAZKURT ve Salih ÇAMKIRAN ile birlikte Olgunlar Sokak 35/1 numaralı eve taşındıklarını, bu eve taşındıktan bir müddet sonra Sedat KESİM, Salih ÇAMKIRAN, Muzaffer YAZKURT, Hüseyin KUTLUTÜRK ile birlikte ETYÖO, atelye kapısına anahtar uydurarak girdiklerini, buradan 2 adet teodolit, üç adet takeometre çaldıklarını, bunlardan birini, Abdullah BAŞARIR'ın 7000 liraya sattığını, bu para ile geçimlerini sağladıklarını, bu arada Oğuzhan MÜFTÜOĞLU'nun da kendilerine bir miktar para getirdiğini, bu evden Nene Hatun Cad. 35/6'daki eve taşındıklarını ve çalıntı malları da buraya getirdiklerini, bu evde iken Bayram ÇAM'a 1 teodolit ve iki takeometreyi vererek saklamasını istediklerini, kendisine iş aramaya başladığını, arkadaşı Erol AYDIN'ın Mimarlar Odasının sinema salonu ve lokalinin marangozluk işlerini alması üzerine kendisine yardımcı olduğunu, bu iş sebebiyle 4000 lira kazandıklarını, bu paranın bir kısmı ile Mimarlar Odası çay ocağını işletmeye

AYDIN vasıtasıyla ve harita mühendisleri odası başkanının aracılığı ile Ulus'ta bir büroya sattıklarını, parasını, Hüsnü KURTER adıyla Altındağ Şekerbank şubesinden aldığını, bu paranın bir kısmını, Selahattin GÜLEÇ'e vermediğini, bu parayla Keçiören de bir tamirhane dükkanı açtıklarını, Oğuzhan MÜFTÜOĞLU'nun bazı arkadaşlarının saklanmak için yer aradıklarını söylediğini, bunun üzerine alt kısma iki kişinin saklanabileceği büyüklükte yer hazırladıklarını, burada bazı devrimcilerin saklandıklarını, Star marka tabancanın kendisine, diğerlerinin Sedat'a ait olduğunu, Sedat, İbrahim ve kendisine sahte kimlik kartlarını Ertuğrul USLU'nun temin ettiğini, İbrahim ABLAN'ın getirdiği malların bir kısmını Oğuzhan'a verdiklerini, emniyette verdiği ifadesinin bu ifadesi çerçevesinde doğruluğunu kabul ettiğini beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

1970 ve daha öncesi öğrenci yürüyüş ve mitinglerine katıldığını, Dursun ÖNKUZU olayı ile hiç bir ilgisinin olmadığını 3 Nisan 1972 günü saat 18.30'da İbrahim ABLAN'ın iş yerinde polisler tarafından yakalandığını, emniyette işkenceye tabi tutularak zorla bir ifade imzalattıklarını, 12 Nisan 1972 günü Askerî Savcıya ifade verdiğini, savcının söylediklerinin bir kısmını tahrif ederek ve emniyetten gelen zorla imzalattırılmış ifadeden aktarma yaparak zapta geçirdiğini, savcılık ifadesini de tehdit altında imzaladığını, Askerî Cezaevinde işkenceye devam edildiğini, bu sebeple emniyet ifadesini kabul ettiğini, belirten bir dilekçe vermek zorunda kaldığını, dilekçe üzerine tekrar Askerî Savcılığa getirilerek 2. defa bir ifade verdiğini, işkence altında alınmış ilk ifadesini kabul zorunda bırakıldığını, Dursun ÖNKUZU olayı vuku bulduğu zaman okulda olmadığını, burslu olduğu için evde kaldığını, olaydan sonra S. B. F.'ye kaçmadığını, buna sebep bulunmadığını, öğleden sonra saat 13.00'de okula geldiğini, 13.30'da atelye dersine girdiğini, polisin okulu kordon altına aldığını, suçlu olsaydı okula gelmemesinin normal olacağını, okul kapatıldıktan sonra devamlı olarak okula gidip burslarını aldığını, bu arada Şubat ayında bir imtihana da girdiğini, okul açıldıktan sonra yine bursunu almaya devam ettiğini, aleyhine şimdi şahadette bulunanların o zaman polise ihbarda bulunmadıklarını, Ülkü Ocaklılar tarafından bir liste çıkarılarak listede ismi yazılı olanların okula geldikleri an vurulacaklarını öğrendiğini, listede kendi isminin de bulunduğunu, okula devam edemeyenlerle beraber müdür Abdullah NİŞANCI ve öğretmenlerden Süha OKAN ve Tomris CERİTLE bir toplantı yaptıklarını, bu toplantıya Şefik ŞENEL ile Cem UYAR'ında katıldığını, müdürün garanti veremeyeceğini, belirttiğini, ertesi günü Cem UYAR, Emin GÖZEN, Erol ARABACI ile birlikte okula gidip burslarını almak istediklerini, müdürün odasında iken Ülkü Ocaklılar tarafından tartaklandıklarını Şaban İBA'nın kendisine yer, yiyecek, para yardımı yapmadığını, Sinan Kazım ÖZÜDOĞRU, Hüdai ARIKAN ve Şaban İBA'yı mitinglerden devrimci olarak tanıdığını, GEE.'den, teksir, facit, daktilo makinesi almadığını, Ali ÇİFTETEPE vasıtasiyle, sattırmadığını, Ali ÇİFTETEPE'yi Edip KANER vasıtasiyle Aralık 1971'de tanıdığını, Hüseyin KUTLUTÜRK'ü daha önce Yüksek Öğretmen Okulundan tanıdığını, iddianamenin ikinci paragrafında belirtilen olayın ideolojik eylem mahiyetinde olmadığını, bu olayı, Sedat KESİM ve Erol AYDIN ile birlikte yaptıklarını, olay günü Yüksek Öğretmen Okuluna giderlerken Hüseyin KUTLUTÜRK'e rastladıklarını, Hüseyinin'de aynı yere gideceğini, belirtmesi üzerine onu da tuttukları taksiye aldıklarını, Hüseyin'i okulun yurduna bırakıp hadise yerine gittiklerini, olayla Hüseyin'in bir ilgisinin bulunmadığını, Bayram ÇAM'ı 1970 Aralığında SBF.'de tanıdığını, Ağustos ayı ortalarında kendisine yolda rastladığını, okuldan mezun olduğunu, serbest çalışacağını, evini taşıyacağını, evindeki hassas aletlerin zarar görmemesi için bir müddet evinde muhafaza etmesini rica ettiğini, Bayram ÇAM'ın bu teklifi kabul ettiğini, Bayram'ın Kurtuluştaki evine götürüp bıraktığını, bir müddet sonra aletleri geri aldığını, daha evvelden tanıdığı Abdullah BAŞARIR'a bir gün halk evinde rastladığını, konuşma arasında onun topoğraf olduğunu öğrendiğinden çaldıkları, aletin bir adedini komisyon mukabilinde, Abdullah'a sattırıp komisyon verdiğini, bonoları Erol AYDIN'ın tahsil ettiğini, diğer aletlerin Erol AYDIN vasıtasiyle, Sabri TÜZEMEN'e bizzat sattığını, çeki Hüsnü KURTER adına aldığını, parayı bankadan bu isimle çektiğini, bu parayla Keçiören'de Erol AYDIN ve Sedat KESİM'le birlikte bir tamirci dükkanı açtıklarını, yine bir gün Küçükesat'ta Oğuzhan MÜFTÜOĞLU ile

karşılaştığını, Müftüoğlu'nun bazı kaçak devrimcilerin dükkanda saklanmasını teklif ettiğini, teklifi kabul ederek dükkanın adresini verdiğini, ertesi günü dükkana Müftüoğlu'nun İlyas AYDIN'ı getirdiğini, 2 veya 3 gün sonra da Hüdai ARIKAN, Zafer KUTLU ve Sinan Kâzım ÖZÜDOĞRU'nun geldiklerini, bir hafta kaldıklarını, daha sonra ayrılıp gittiklerini, saklananlardan birisinin yakalandığını öğrenince dükkanı terk ettiklerini, İbrahim ABLAN ve Faruk YÜKSEL'in kendisini saklamadıklarını, Edip KANER'in bir arkadaşının yanında saklandığını, iddianamenin 3. paragrafındaki iddiaların uydurma olduğunu, silahının olmadığını, Sedat KESİM'in yatağının altında silah bulunup bulunmadığını, bilmediğini, İbrahim ABLAN'ın kendisine hüviyet temin etmediğini, hüviyeti Edip KANER'in temin ettiğini, İsmet DAL'ın kendisini evinde saklamasının söz konusu olamayacağını, Ertuğrul USLU'nun kendisinin kaçak olduğunu bilmediğini, ETYÖO.'na 1967-1968 ders yılında girdiğini, seçimlere katılmadığını, öğrenci derneği üyesi olmadığını, seçimlerde aday gösterilmediğini, kadro kanunu ve öğretmen boykotu sebebiyle yapılan boykotlara katıldığını, sevk ve idarecilik yapmadığını, boykot öncesi forumlarında konuşmadığını, devrimci grup başlıklı bildiriyi kimin hazırladığını bilmediğini, belediye otobüslerinin seferden men olayına katılmadığını, olay sırasında derste olduğunu, hadise sebebiyle okul kapatılınca okuldan ayrıldığını, 23 Kasım 1970 günü sabahleyin iki dersinin olduğunu, diğer iki dersin boş olduğunu, daha doğrusu ilk iki dersin boş olduğunu, üçüncü ve dördüncü saatteki statik mukavemet derslerine gelmediğini, Altındağ'daki ağabeysinin evinde bulunduğunu, öğleden sonra okula gelip 13.30'da derse girdiğini, Dursun ÖNKUZU hadisesini okula geldiğinde işittiğini, ders hocası Mustafa ÇAVUŞOĞLU'nun Dursun ÖNKUZU'nun öldüğünü ve okulun kapatıldığını, bildirmesi üzerine evine gittiğini, Akif ATASAYAN'ı tanımadığını, Akif tutuklanıp cezaevine kapatıldıktan sonra tahminen 1970 Aralık veya 1971 Ocak aylarında bursunu alıp, okuldan çıktığında Akif'in ağabeyinin yanına gelerek, okulu sorduğunu, Akif'in ağabeyisi olarak kendisini tanıttığını, kardeşinin tavsiye ettiği avukat Niyazi AĞIRNASLI'ya gidip gitmemesi gerektiğini veya başka bir avukat tavsiye edip edemeyeceğini sorduğunu, bu işle bir ilgisi olmadığından Niyazi AĞIRNASLI ile konuşmasını söylediğini, bu karşılaşmalarından bir hafta kadar sonra SBF.'de Sadi ATASAYAN'ı tekrar gördüğünü, fakat konuşmadıklarını, Selahattin MAZMAN ve Hasan GÜRÜL'ü tanıdığını, 23 Kasım 1970 günü öğleden sonra Selahattin'le Hasan'ı görmediğini, bunların sorguya çekildiklerini gazetelerden okuduğunu, Şefik ŞENEL'i öğrenci derneğinden tanıyıp bir arkadaşlıklarının olmadığını, olay günü Şefik ŞENEL, M. Ali KABAKOĞLU ve Adnan ALTIPARMAK'ı görmediğini, olay günü yatakhaneye hiç gitmediğini, burslu öğrenci olduğundan yatakhane ile bir ilgisinin olmadığını, SBF. Yurdunda kalmadığını, Topraklık'ta ev tutmadığını, 1971 Ocak ayı içinde Mehmet KORKUSUZ ve Sedat KESİM'e ait Bahçelievler'deki evde 3 ay kadar kaldığını, okul kapatılınca Mehmet KORKUSUZ'un memleketine gittiğini, Sedat'la aynı evde kalmaya devam ettiklerini, aynı eve Muzaffer YAZKURT'un da gelip kaldığını, bu kalışın 10 gün kadar sürdüğünü, Salih ÇAMKIRAN'ın bu eve hiç gelmediğini, GEE.'den teksir makinesi çalınması ile bir ilgisinin olmadığını, Ali ÇİFTETEPE'yi 1971 Aralık ayında Edip KANER vasıtasiyle tanıdığını, GEE.'den bir daktilo faciti çalınma olayını bilmediğini, Haziran veya Temmuz 1971'de Sedat KESİM, Salih ÇAMKIRAN ve Muzaffer YAZKURT'la Olgunlar Sokakta bir ev tuttuklarını, iki ay kadar bu evde kaldıklarını, halk evinde karşılaşıp tanıştığı, Abdullah BAŞARIR'ın bu eve hiç gelmediğini, Hüseyin KUTLUTÜRK'ü 1968 yılından beri tanıdığını, ETYÖO., yapı atelyesinde 2 teodolit ve 3 takeometre ile bunlara ait sehbaların çalınması olayını Sedat KESİM ve Erol AYDIN'la birlikte yaptıklarını, birlikte bir dükkan açmayı kararlaştırdıklarını, bunun içinde bu aletleri çalmayı düşündüklerini, okulun talebesi olduğundan aletlerin bulunduğu yeri bildiğini, Sedat'la birlikte içeri girdiklerini, odanın kapısını zorlayarak açtıklarını, Erol AYDIN'ın binanın dışında bulunduğunu, dışarı çıkardıkları aletleri bir taksi ile Olgunlar Sokaktaki evlerine getirdiklerini, bu olaydan 20 gün sonra Abdullah BAŞARIR'ı halk evinde gördüğünü, Almanya'dan gelmiş bir teodolit aletini parasızlık sebebiyle satmak istediğini, bu işte kendisine yardım edip edemeyeceğini sorduğunu, Abdullah'ın teklifini kabul ettiğini, 2 ay kadar sonra Abdullah'ın talebi üzerine alcti randevüleştikleri Karanfil Sokakta Abdullah'a teslim ettiğini, kaça satacağı hususunda bir şey söylemediğini, tesliminden 2 gün son-

ra Kızılay'daki Yaprak pastahanesinde buluştuklarını, Abdullah'ın 4.000 lira nakit 3.000 liralıkta bono verdiğini, Abdullah'a yardımından dolayı 400 lira komisyon ücreti ödediğini, bonoları, Erol AYDIN'ın tahsil ettiğini, Abdullah'ın aleti kime sattığını, bilmediğini, diğer aletleri, Sabri TÜZEMEN'e kendisinin sattığını, bu satış karşılığı, 32.500 liralık çek aldığını, çekin karşılığını Pamukbank Altındağ Şubesinden çektiğini, bu para ile Keçiören'de dükkan açtığını, dükkanı Erol AYDIN ve Sedat KESİM'le birlikte çalıştırmaya başladıklarını, 1971 Kasım ayından itibaren Sedat KESİM'le beraber arandığını, dükkanı açtıktan sonra rastladığı Müftüoğlu'nun teklifi üzerine aranan bazı kişileri saklamayı kabul ettiklerini, Müftüoğlu'nun dükkana İlyas AYDIN'ı getirdiğini, dükkanın bodrum kısmında İlyas AYDIN'ın bir süre saklandığını, Sedat ve Erol'la dükkanın hemen karşısında tuttukları bir evde kaldıklarını, İlyas AYDIN'dan 3 gün sonra da Sinan Kazım, Hüdai ARIKAN ve Zafer KUTLU'nun dükkana geldiklerini, bunların da bodrumda kaldığını, bilâhare 4'nün de dükkandan ayrıldıklarını, onların gidişinden 15 gün kadar sonra dükkana gelen bir şahsın saklananlardan birinin yakalandığını, bu sebeple dükkanı terk etmeleri gerektiğini bildirdiğini, Oğuzhan MÜFTÜOĞLU'nun yolladığı bu haber üzerine dükkanı terk ettiklerini, gidip Edip KANER'i bulduğunu, Edip'in kendisini bir arkadaşının evine götürüp bıraktığını, 3 Nisan 1972 günü mimarlar odasının çay ocağında çalışan İbrahim ABLAN'ın yanına gittiğinde polisler tarafından yakalandığını, Eylül 1971 tarihinde Sedat KESİM'in Nene Hatun Caddesinde 35/6 numaralı evi kiraladığını, Keçiören'deki dükkan tutulana kadar orada kaldığını, bu evde Sedat KESİM ve Salih ÇAMKIRAN'la beraber kaldıklarını, bilâhare bu eve gelen İsmet DAL ile tanıştığını, Abdullah BAŞARIR'a satmak üzere verdiği teodolit'in dışında kalanları Bayram ÇAM'a verdiğini, Bayram ÇAM'ın bu aletleri Kıbrıs Caddesindeki evinde bir müddet muhafaza ettiğini, Bayram ÇAM'ın bu aletleri nereden alındığını ve kime ait olduğunu bilmediğini, Bayram ÇAM'a aletlerin kendisine ait olduğunu ve serbest çalışacağını söylediğini, Nenehatun'daki evde otururlarken bilâhare gidip aletleri geri aldığını, bu defa Erol AYDIN'ın evine götürdüğünü, Selahattin GÜLEÇ'le 1970 yılında tanıştığını, Faruk YÜKSEL'i S. B. F.'de tanıdığını, daha sonra kendisini İbrahim ABLAN'ın yanında çalışırken gördüğünü, İbrahim ABLAN'ın Topraklık veya Gülveren'deki evinde saklanmadığını, Gülveren'deki evine bir kere gittiğini, Ertuğrul USLU'yu İbrahim ABLAN'ın evinde tanıdığını, halı ve 6 koltuğu bir şahıstan aldığını, bunların çalıntı mal olduğunun sonradan ortaya çıktığını, bunları doğruca Nenehatun'daki eve getirdiklerini, halıyı dükkanın karşısındaki eve kendisinin götürdüğünü, sandalyeleri götürmeyip Halil ABLAN'a verdiğini, 19 Mayıs mağazası, Yenikaramürsel mağazası ve Gül Ticaret ile bir şarküteri dükkanının dolandırılması olayı ile ilgisinin bulunmadığını, teodolitleri çalmada ideolojik bir gaye gütmediklerini, DEV-GENÇ üyesi olmadığını, Mustafa KEMAL yürüyüşü, özel okulların devletleştirilmesi yürüyüşü, bunun gibi bazı okul dışı yürüyüşlere katıldığını, ETYÖ. Okulunda Devrimci Gençlik Derneği isminde bir kuruluş olup olmadığını bilmediğini, Sedat KESİM'in Yukarı Ayrancı'da kaldığı evde yakalanan tabancalardan haberinin olmadığını, hiç birisinin kendisine ait olmadığını, bunların Edip KANER'e ait olduğunu, Sedat KESİM'den öğrendiğini, poliste verdiği ifadeyi okumadan imzaladığını, bu ifadeyi polisin düzenleyip kendisine zorla imzalattıklarını, Hüsnü KURTER adına tanzim edilmiş sahte kimliği İbrahim ABLAN'dan aldığını, İbrahim'e bu kimliği Edip KANER'in vermiş olduğunu, Serap PEHLİVAN'ı tanımadığını, Seyyar ŞAR, İbrahim SEVİMLİ'nin nişanlısı olduğundan tanıdığını, bu şahısların, DEV-GENÇ hukuk bürosu ile temas edip etmediklerini bilmediğini, GEE.'de kalmadığını, teksir makinesini kimin temin edip sattığını, bilmediğini, As. Savcılık ifadesinin genellikle doğru olduğunu, cezaevinden gönderdiği dilekçe üzerine As. Savcılıkça alınan ifadesini kabul etmediğini, takeometreyi Sadık AYHAN'ın bürosuna kendisinin götürdüğünü, Karanfil Sokakta Abdullah BAŞARIR'a verdiğini, yanlışlıkla söylediğini, Bayram ÇAM'la Tarım Bakanlığının önünde tesadüfen karşılaştıklarını, Bayram ÇAM'a okuldan mezun olduğunu söylediğini, Ali ÇİFTETEPE'nin çalıştığı Basın İş Sendikasına gitmediğini beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Sanık verdiği dilekçesinde, zaman bakımından savunmaların kısıtlandığını ileri sürerek savunma yapmayacağını beyan etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık ALİ BAŞPINAR'ın ETYÖO.'da herhangi bir gruba dahil olmamakla beraber, okuduğu kitaplarla bilimsel sosyalizmi benimseyip, millî demokratik devrim stratejisini eylem kılavuzu kabul ederek, okul içindeki bütün boykot olaylarına iştirak eylediği, 23.11.1970 günü, Dursun ÖNKUZU'nun dövülmesi, sorguya çekilmesi olayında bulunduğu ve Dursun'dan önce Selahattin MAZMAN'ı kapıda Hüseyin AVKAN ve Şefik ŞENEL ile birlikte karşılayıp yatakhaneye çıkardığı; Selahattin MAZMAN ile Hasan GÜRÜL'ün sorguya çekilmelerinde ve dövülmelerinde bulunduğu, Hasan GÜRÜL'ün başında nöbet beklediği, bu olaydan sonra sanık Akif ATASAYAN'ın ağabeyi Sadi ATASAYAN'ın kardeşi hakkında bilgi toplamak ve olayın gerçek sanıklarını tespit edip olaya iştirak etmediğine inandığı kardeşini kurtarmak amacı ile Ankara'ya gelip GEE.'ne gittiği; burada Ali BAŞPINAR ile görüştüğü, olayın gerçek yönleri hakkında az da olsa bilgi edindiği; ertesi günlerde tekrar Ali BAŞPINAR'la görüşmek üzere GEE.'ne gittiğinde onu S. B. F.'ne gönderdikleri, Ali BAŞPINAR'a yapılan çağrı üzerine gelip Sadi ile konuştukları ve Sadi'ye avukat Niyazi AĞIRNASLI'nın adresini vererek sanık Akif ATASAYAN için bu avukatın tutulmasını ve onunla konuşmasını sağladığı; Dursun ÖNKUZU olayından sonra bir süre S. B. F.'ne sığınan ve orada Mart 1971'e kadar barınan sanık Ali BAŞPINAR'ın Şaban İBA, Hüdai ARIKAN ve Sinan Kâzım ÖZÜDOĞRU ile tanıştığı, böylece T. H. K. O. ve T. H. K. P., T. H K. C. mensupları ile temasa geçtiği, kısa bir süre sonra S. B. F.'den ayrılarak önce Toprak'lığa sonra da Bahçelievler'de Mehmet KORKUSUZ ve Sedat KESİM'in birlikte tutmuş oldukları eve gittiği, burada okulun kapanması üzerine memleketine dönen Mehmet KORKUSUZ'un yerine Sedat KESİM'le birlikte kalmaya başladıkları, bir ara Muzaffer YAZKURT'un da bu eve gelip 10 gün kadar kaldığı, bilâhare Sıkıyönetimin ilânından sonra Haziran veya Temmuz 1971 ayında Sedat KESİM, Salih ÇAMKIRAN, Muzaffer YAZKURT ve Ali BAŞPINAR'ın Olgunlar Sokak 35/1 numaralı evi kiraladıkları, bu evde iken Sedat KESİM ve Erol AYDIN'la birlikte ETYÖO. Yapı Atelyesindeki iki adet teodolit ve üç adet takeometre ile ve bunlara ait beş adet sehpayı çalma işini planladıkları ve gerçekten üçünün ETYÖO.'na gidip Erol AYDIN binanın dışında gözcülük yaparken, Sedat'la Ali'nin Yapı Atelyesine girdikleri, uzun bir demiri levye olarak kullanıp kilidi kırarak kapıyı açtıkları ve aletleri çaldıkları, doğruca Olgunlar Sokaktaki eve getirdikleri, aletlerin bir aya yakın bir süre bu evde kaldığı, bir gün Abdullah BAŞARIR ile karşılaşmaları üzerine bu aletlerden bahsettiği, satmak istediklerini, kendilerine yardım edip etmeyeceğini sorduğunu, Abdullah'ın yardımı kabul eylediği, bir ay kadar sonra da Karanfil Sokakta teodolitin birini Abdullah'a verdiği, iki gün sonra Abdullah'ın Kızılay'da Yaprak Pastahanesinde Ali'ye teodoliti yedibin liraya sattığını, dörtbin lira nakit ve üçbin lira da bono aldığını söyleyip parayı ve Erol AYDIN adına düzenlenen bonoları Ali'ye verdiği, Erol AYDIN'ın da bonoları tahsil ettiği, diğer aletlerin yani ikinci teodolit ile üç adet takeometrenin satışı işini Erol AYDIN vasıtasiyle yaptığı, Erol'un tanıdığı Sabri TÜZEMEN ile Ali'nin Hüsnü KURTER takma adıyla temasa geçtiği ve 32.500- liraya bu aletleri Sabri TÜZEMEN'e sattığı, parayı çek olarak alıp Altındağ Pamukbank Şubesinden çektiği, aletlerin satılmasından on gün kadar sonra eve gelen Oğuzhan MÜFTÜOĞLU'nun talimatı üzerine ellerine geçen paralarla Erol AYDIN adına Keçiören Tepebaşı Dalgıç Sokak No. 1'de bir sıhhî tesisat dükkanı açtığı, bu dükkanı Ali BAŞPINAR, Erol AYDIN ve Sedat KESİM'in çalıştırmaya başladıkları; aslında dükkanın T. H. K. P. teşkilâtı tarafından açtırıldığı, nitekim söz konusu dükkanın altında bir bodrumun bulunduğu, burada Oğuzhan MÜFTÜOĞLU'nun aracılığı ve getirilmesi ile İlyas AYDIN, Sinan Kâzım ÖZÜDOĞRU, Hüdai ARIKAN, Zafer KUTLU ve Selahattin GÜLEÇ gibi güvenlik kuvvetlerince aranan T. H. K. P. ileri gelenlerinin bir süre saklandığı, on gün kadar bu dükkanın altındaki bodrumda saklanmasından sonra önce İlyas AYDIN'ın kendi başına çıkıp gittiği, bir hafta kadar sonra da diğerlerinin Oğuzhan MÜFTÜOĞLU tarafından alınıp götürüldüğü ve onların gitmesinden on-onbeş gün sonra da Oğuzhan MÜFTÜOĞLU'nun gönderdiği bir şahsın dükkanı terk etmelerini söylediği, bunun üzerine Ali, Erol ve Sedat'ın derhal bu su tesisatçısı dükkanını terk ettikleri ve Ali BAŞPINAR'ın Nenehatun Sokağındaki İsmet DAL'ın yanına gittiği, sonra Ali BAŞ-

PINAR'ın Basın İş Sendikasına gidip Edip KANER isimli arkadaşını bulduğu, Edip'in Sedat'ı kendi evine, Ali BAŞPINAR'ı da bir arkadaşının evine götürdüğü, Ali'nin Şubat 1972 ortalarında yakalandığı gün olan 3 Nisan 1972'ye kadar o evde kaldığı, 3 Nisan 1972 günü İbrahim ABLAN'ın çalışmakta olduğu Mimarlar Odasına gittiğinde orada yakalandığı, üzerinde bir adet tabanca ele geçirildiği, Ali BAŞPINAR'ın bu aletlerin satışı sırasında Turizm ve Tanıtma Bakanlığından temin edilmiş Hüsnü KURTER adına düzenlenmiş ve Ali BAŞPINAR'ın resmi bulunan bu kimlik kartını kullandığı, sanığın Hüsnü KURTER adıyla 19 Mayıs ve Yeni Karamürsel mağazalarını da bu sahte hüviyet kartının yardımıyla kazak, pantolon gibi yiyecek eşyası alarak dolandırdığı; Salih ÇAMKIRAN ve Sedat KESİM tarafından GEE. teksir odasından çalınan bir adet teksir makinesinin Ali ÇİFTETEPE aracılığı İzmir Caddesindeki ÖZTAÇ Kırtasiye mağazasına ikibinbeşyüz liraya satılmasından ve keza GEE.'den çaldıkları daktilo makinesi ile facit hesap makinesinden elde edilen paranın da Ali BAŞPINAR'a verildiği; sanık Ali BAŞPINAR'ın bütün bu paraları giyecek eşyalarını, T. H. K. P.'ne mensup kişilere aktardığı sanığın hazırlıkta polise verdiği ve Ek. İd. G. 6K. 1D. 5 sırada mevcut polis, aynı klâsör 18 sırada mevcut Askerî Savcılık ve huzurda verdiği aynı klâsör 324 sayfada mevcut ifadeleri, bu ifadelerinde yaptığı, yer yer açık, yer yer dolaylı ikrarlarını doğrulayan ve tamamlayan ve soyutluktan kurtaran aynı olayda sanıklar ve ifadeleri aynı klâsörde bulunan Sedat KESİM, Abdullah, BAŞARIR, Halil İbrahim ABLAN, İsmet DAL, Faruk YÜKSEL, Ertuğrul USLU, Ali ÇİFTETEPE, Hüseyin KUTLUTÜRK ile Bayram ÇAM'ın hazırlık ve son soruşturma ifadeleri; şahitlerden Sırrı ERKAN'ın aynı klâsör 411, Mehmet YAZICI'nın 412, Zühtü ÖNDER'in 412, Yaşmut SÖNMEZ'in 413, Şükrü GİDER'in 427, Sabri TÜZEMEN'in 438, Arif DELİKANLI'nın 439, Adil KAPLAN'ın 440, Zeki DEMİRKAYA'nın 440, İsmail TELEK'in 441, Sadık AYHAN'ın 448, Hüseyin BODUR'un 449, Halil AKKUZU'nun 460, sıralarda mevcut yeminli son soruşturma ifadeleri ve aynı şahitlerin aynı klâsörde mevcut hazırlık ifadeleri ile bu olaylarda sanıklar Zafer KUTLU; Oğuzhan MÜFTÜOĞLU'nun 415, 416, Muzaffer YAZKURT'un 418 sıradaki ifadeleri, Dursun ÖNKUZU olayı hakkında Adnan Altıparmak, Mehmet Ali KABAKOĞLU ve Akif ATASAYAN'ın, Adnan'ın bölümünde yerleri gösterilen ifadeleri ve dosyada bulunan bilcümle yazılı delillerle kuşkudan uzak bir şekilde sübuta ermiş bulunmaktadır.

Sanık genellikle Dursun ÖNKUZU olayı konusunda inkârlarda bulunmuş, diğer olayları maddî fiil olarak kabul etmiş, ancak teknik aletleri çalma fiilini geçimini sağlamak ve para kazanmak için dükkan açmak gayesiyle işlediğini ileri sürmüştür. Sanığın Dursun ÖNKUZU olayı hakkındaki inkârların Adnan ALTIPARMAK'ın bölümünde ayrıntılı şekilde açıklandığı üzere ve özellikle Adnan'ın ve Mehmet Ali KABAKOĞLU'nun savunmalar sırasında mahkemeye teydi etmiş oldukları bu olayın gerçek yönlerini anlatan dilekçeleri karşısında gerçeğe dayanmadığı ve sanığın Selahattin MAZMAN, Hasan GÜRÜL ve Dursun ÖNKUZU'nun dövülmesi, sorguya çekilmesi sırasında odada bulunduğu sonucuna varılmıştır.

Sanık bütün bu eylemleri ve özellikle teodolit ve takeometre gibi teknik aletleri ETYÖO. dan çalma eylemlerini kendi özel menfaatleri için, geçimini sağlamak amacıyla, yaptığını, ileri sürmüş ise de sanığın bu savunmasına gerçek nazarı ile bakılıp itibar edilememiştir. Zira sanığın asıl mesleği yapı ve dekarasyon olmasına rağmen onun sıhhî tesisat malzemesi dükkânı açmış olması, üstelik bu dükkânı kendi üzerine değil Erol AYDIN'ın üzerine açmış bulunması; aranan ve her an yakalanma tehlikesi karşısında olan sanık BAŞPINAR'ın böyle bir dükkân açmasının mantıkî olmaması ve tahsili, kültür durumu itibariyle böyle bir hırsızlığı mübah görmesine imkân bulunmaması, aynı zamanda hırsızlık malları ile bir dükkân açılamayacağının bilincine sahip olması ve nihayet Keçiören'de açılan bu dükkânın bodrumunun özel şekilde barınılacak hale getirilip T. H. K. O. ve T. H. K. P.'nin ileri gelenlerinin günlerce güvenlik kuvvetlerinden saklanması; Gül Ticaret, 19 Mayıs ve Yeni Karamürsel mağazalarından dolandırılan giyim eşyalarının herhangi bir şekilde satışa çıkarılmaması ve esasen dükkânın ne amaçla açıldığının sanıkların beyanlarında ifade edilmiş olması gibi gerekçeler sanık Ali BAŞPINAR ve arkadaşlarının bütün bu faaliyetlerinin gizli örgüte malî ve aynî yardım sağlamak sebebine dayandığını göstermektedir.

Hukukî nitelik itibariyle sanık Ali BAŞPINAR'ın yukarıda gösterilen delilleriyle sübuta erdiğinde kuşku bulunmayan bu fiilleri, Türkiye Cumhuriyeti Anayasasını tebdil, tağyir ve ilgaya ve bu kanun ile kurulmuş bulunan Türkiye Büyük Millet Meclisini iskata veya vazifesini yapmaktan men'e cebren kalkışma olduğu mahkeme kararlarıyla sabit bulunan Türk Halk Kurtuluş Partisi adındaki gizli örgüte ve onun mensuplarına parasal yardım veya mensuplarını güvenlik kuvvetlerinin takibinden saklamak, kaçırmak veya gizlendikleri yerlerde onların yiyecek ve giyecek ihtiyaçlarını karşılamak gibi talî derecedeki yardım fiilleri şeklinde değerlendirilmiştir.

Bütün bu gerekçelerle sanık Ali BAŞPINAR'ın bu fiillerinin T. C. K.'nun 146 ncı maddesinin 3 ncü fıkrasında yazılı suçun unsurlarını oluşturduğu; bu nedenle de sanığın anılan madde uyarınca cezalandırılmasının gerektiği yolunda tam bir vicdanî kanaata ulaşılmıştır.

244. SEDAT KESİM:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın DEV-GENÇ iddianamesinin 183 ncü sahifesinde teferruatı anlatılan Fikri SOĞAN ve Alâattin BAKAL isimli öğrencilerin tabanca ile yaralanması olayına katıldığını, Salih ÇAMKIRAN ve Ali BAŞPINAR ile GEE.'den bir teksir makinesi keza Ali BAŞPINAR, Hüseyin KUTLUTÜRK, Muzaffer YAZKURT ve Salih ÇAMKIRAN ile ETYÖO.'dan 5 adet takeometre ve sehbalarını çalarak sattığını, bu para ile Keçiören'de dükkan açarak burada aranan şahısları sakladığını, bunların giyecek ve yiyecek ihtiyaçlarını sağladığını, 19 Mayıs, Karamürsel ve Gül Ticaret mağazalarını sahte hüviyet ile dolandırdığını, üzerinde Sedat KIRGUŞ adına tanzim edilmiş sahte hüviyet kartı ile üç adet tabanca yakalandığını, sanığın ideolojik sebeplerle adam öldürmeye teşebbüs ettiği ve aynı sebeplerle belirtilen fiilleri ika ettiğinden bahisle hareketine uyan T. C. K.'nun 146/1, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 10 Nisan 1972 tarihinde polise verdiği ifadesinde:

1968-1969 yılında ETYÖO.'da girdiğini, halen üçüncü sınıfta olduğunu, ancak Sıkıyönetim Komutanlığınca arandığından okula devam etmediğini, 2 nci sınıfta ilkin sola sempati duymaya başladığını, okulda tertip edilen forum ve toplantılara devam ettiğini, okul dışı miting ve toplantılara da katıldığını, SBF.'deki DEV-GENÇ toplantılarına da iştirak ettiğini, bu arada bazı sol eserleri okuduğunu, Türkiye'nin yarı feodal, yarı sömürü bir ülke olduğunu, Amerika ve onun işbirlikçi burjuva sınıfı tarafından sömürüldüğünü, Türkiye'de işbirlikçi burjuvazi, küçük burjuvazi, işçi ve köylüler olmak üzere üç sınıfın mevcut olduğunu, işbirlikçi burjuvazinin diğer sınıfları sömürmekte bulunduğunu, bunun önlenmesi için antiemperyalist bir mücadelenin gerekli olduğunu, bugün için Türkiye'de bu mücadelenin demokratik yolla yapılmasına imkân bulunmadığını, bunun için önce şehirlerde gerilla hareketlerinin başlatılacağını, tecrübeli savaşçıların yetiştirileceğini, daha sonra şehirlerde barınamayanların kırlara çekilerek gerilla savaşına buralarda devam edeceklerini, kırdaki mücadelenin şehire doğru gelişerek ikisinin birleşeceğini, böylece emperyalist güçlerin ortadan kaldırılacağını, emperyalist ve feodal güçlerin ortadan kaldırılması ile millî demokratik devrimin yapılmış olacağını, bunun yapılabilmesi için işçi sınıfının ideolojik önderliği altında ve köylü sınıfının temel güç olarak mücadelede rol alacağını, aslında bütün yurtseverlerin rol alacaklarını, Fikri SOĞAN ve Alâattin BAKAL'ı tanımadığını, 5 Mart 1971 günü okulun arka tarafından silah sesleri duyunca, o tarafa gittiklerini, GEE. sahasından geçerken ETYÖ. Okulu bahçesinden ateş edildiğini, ateş sahasından çıkmak için motor atelyesine sığındıklarını, yanında Muzaffer YAZKURT ile Faruk DÖNGÖR'ün bulunduğunu, ellerinde bulunan ve fikir kulübüne ait tabancalarla ateş ettiklerini, daha sonraki günlerde Fikri SOĞAN ile Alâattin BAKAL'ın

vurulduklarını işittiğini, o tarihte Bahçelievlerde 35. Sok. 59 no.'da Mehmet KORKUSUZ'la kalmakta olduğunu, Sıkıyönetim ilân edilince Mehmet'in memleketine gittiğini, bu defa Ali BAŞPINAR ve Muzaffer YAZKURT ile kalmaya başladığını, Haziran 1970 sonlarında Ali'nin bir teksir makinesine ihtiyacı olduğunu ve bunu GEE.'den temin edebileceklerini söylediğini, birlikte gittiklerini, içeri giren Ali'nin makineyi aldığını ve eve getirdiklerini daha sonraki bir tarihte Ali BAŞPINAR, Salih ÇAMKIRAN ve Muzaffer YAZKURT ile birlikte ETYÖ.'den 2 adet teodolit ve üç adet takeometre çaldıklarını, eve getirilen bu makinelerin bilâhare Ali tarafından dışarı çıkartıldıklarını, kime satıldığını, bilmediğini, Star marka tabancanın Ali'ye ait olduğunu, Oğuzhan MÜFTÜOĞLU'nun tavsiyesi üzerine Keçiören'de bir dükkan kiraladıklarını, Ulus'tan malzeme temin ettiklerini, kalan 20.000 lirayı Selahattin GÜLEÇ'e verdiklerini, dükkanın altına saklanmak için mahzen kazdıklarını, burada İlyas AYDIN, Zafer KUTLU, Sinan Kazım ve Hüdai ARIKAN'ın kaldıklarını, üzerinde yakalanan Sedat KIRGUŞ ismine tanzim edilmiş sahte hüviyeti İbrahim ABLAN'dan aldığını, bunu Ertuğrul USLU'nun hazırladığını, söylediğini, Oğuzhan MÜFTÜOĞLU'nun ihtiyacı olan malzemeleri sahte bono tanzimi yoluyla Ali ve İbrahim ABLAN'la beraber 19 Mayıs mağazalarından temin ettiklerini, aynı şeyleri Karamürsel ve Gül Ticarette de yaptıklarını, İlyas AYDIN'ın dükkana dönmemesi üzerine hepsinin dükkanı terk ettiklerini, çeşitli yerlerde ikame ettiğini, bu arada Yukarı Ayrancı'da kalan Ali ÇİFTETEPE ile Edip'in yanına geçtiğini, silahlarını da ev değiştirdikçe yanında götürdüğünü, sonunda 3-4/4/1972 gecesi saat 22.30 sıralarında polisçe yakalandığını beyan etmiştir.

Sanık Askerî Savcıya 12.4.1972 tarihinde verdiği ifadesinde:

Polise verdiği ifadenin zorla alındığını, Marksist - Leninist ilkeleri tam olarak bilmediğini, bulunan kitapların kendisine ait olmadığını, arandığı için saklandığını, o evde tesadüfen silahların çıktığını, Alâattin BAKAL ve Fikri SOĞAN'ın yaralanmaları olayı ile bir ilgisinin bulunmadığını, ETYÖ.'den takeometre ve teodolitleri Ali BAŞPINAR, Muzaffer YAZKURT ve Salih ÇAMKIRAN ile birlikte çaldıklarını, dükkanın tutulması için, OĞUZHAN'ın talimat vermediğini, Selâhattin GÜLEÇ, Zafer KUTLU İlyas AYDIN, Sinan Kazım ÖZÜDOĞRU ve Hüdai ARIKAN'ın dükkanda kalmadıklarını, Sedat KIRGUŞ ismine tanzim edilen hüviyeti İbrahim ABLAN'ın temin ettiğini, 19 Mayıs mağazasından dolandırdıkları malzemeleri OĞUZHAN'ın gelip evden almadığını, aranan kişilere yataklık yapmadığını beyan etmiştir.

Sanık Askerî Savcıya 19.4.1972 tarihinde ek olarak verdiği ifadesinde:

Poliste alınan ifadesini kabul ettiğini, ETYÖ. Okulunun Dursun ÖNKUZU'nun öldürülmesinden sonra öğrenime açıldığını, ancak Ülkücüler duruma hâkim olduklarından devam edemediğini, 5 Mart 1971 tarihinde GEE.'ye gittiğini, yanında Muzaffer YAZKURT ve Faruk DÖNGÖR olduğu halde arka taraftan okula girmek niyetinde bulunduklarını, elektronik atelyesi civarında kendilerine ateş edildiğini, atış menzilinden çıkarak hedef gözetmeksizin kendilerininde atışa başladıklarını, sonradan iki kişinin yaralandığını, öğrendiğini, Fikri ile Alâattin'i tanımadığını, teksir makinesinin çalınmasını beraber planlamadıklarını, Edip KANER'in çalarak getirdiğini, takeometreleri Salih ÇAMKIRAN, Muzaffer YAZKURT ile birlikte çaldıklarını, Halil İBRAHİM ABLAN'a Sedat KIRGUŞ ismiyle kefil olduğunu, Gül Ticarete bu suretle memur olarak soktuklarını, Selâhattin GÜLEÇ'e para verildiğini, bilmediğini, açtıkları dükkanda aranan şahısların gelip kaldıklarını, bunların kimler olduklarını, görmediğini, silahları nereden temin ettiğini, hatırlamadığını beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

ETYÖO.'na 1968 - 1969 ders yılında girdiğini, devrimci grup ismi altında seçimlere iştirak eden gruba katılmadığını, fakat boykotlara iştirak ettiğini, ancak aktif rol almadığını, kadro ve kuruluş kanununun çıkarılması maksadıyla yapılan boykota katıldığını, kesinlikle hatırladığını, devrimci grup başlıklı bir bildirinin yayınlandığı hususunda malûmatı olmadığını, Hüseyin TÜYSÜZ'ün ne şekilde vurulduğunu, görmediğini, ancak Hüseyin TÜYSÜZ'den kendisini Erol KAYA, Ali KARADAĞ ve Mehmet SAĞ'ın vurduğunu, işittiğini, Hüseyin TÜYSÜZ'ün vurulduğu sırada yatakhaneden çıktığını, Hüseyin TÜYSÜZ'ü bir taksiye bin-

dirip hastaneye götürdüklerini, Hüseyin TÜYSÜZ'ü hastanede ziyaret edip etmediğini hatırlamadığını, o gün Fikri AYTAN'ı hiç görmediğini, yine aynı gün silah sesi işitmediğini, hadise üzerine öğrenci lokaline gittiğini, elektronik atelyesi önünden geçerken üzerine ateş edilerek Hüseyin TÜYSÜZ'ün vurulduğunu işittiğini, daha sonra olay yerine ve okula polisin geldiğini, okulda arama yapılmadığını, bir müddet kantinde kaldıktan sonra ayrıldığını, okuldan dışarı çıkmadığını, lokalden yatakhaneye gitmiş olabileceğini, okulun futbol sahasında uzun süre bekleyen polisin bilâhare ayrılıp gittiğini, saat 18-18.30 sıralarında polisin tekrar geldiğini, elektronik atelyesi bölgesine doğru gittiklerini, o sırada yemekhaneden çıktığını, merak ederek mezkûr atelyeye doğru gittiğini, Erol KAYA, Mehmet SAĞ, Mustafa BOZ, Ali KARADAĞ, Nuri GÜVEN, Ahmet ÇAKIR ve Ali ARICAN'ın polis tarafından götürüldüklerini gördüğünü, 23 Kasım 1973 günü derste olduğunu, üç ders yaptıklarını, dördüncü derse hocanın geldiğini, yoklama yapıp gittiğini, okula polislerin geldiğini, dersten çıkıp bir müddet okulun önünde beklediğini, yemek saati gelince yemekhaneye gittiğini, öğrencilerden bir talebenin yatakhanenin penceresinden düştüğünü duyduğunu, o gün M. Ali KABAKOĞLU, Adnan ALTIPARMAK, Cem UYAR, Sabri UYAR, Şefik ŞENEL ve Akif ATASAYAN'ı görüp görmediğini hatırlamadığını, Şubat 1971başında Ülkü Ocaklılar tarafından dövülüp tehdit edildikten sonra Mart başına kadar okula hiç gitmediğini, Mart başında okul açıldığı gün okula gittiğini, okul çevresi ve içinde polisin bulunduğunu, buna rağmen aynı kişiler tarafından yine tehdit edildiğini, bursunu alıp okuldan ayrıldığını, bir daha da gitmediğini, Bilâl BULUT, Cumali HANBAY, Fikri SOĞAN ve Alâattin BAKAL'ı tanımadığını, Mart başında bursunu almak üzere okula gittiği gün Mehmet İNCEL, Mehmet ÖZDEMİR, Feridun TAMİRER ve Muzaffer YAZKURT'u görmediğini, bunlardan Muzaffer, Feridun ve Mehmet ÖZDEMİR'i tanıdığını, DEV-GENÇ'in üyesi olmadığını, ancak DEV-GENÇ'in düzenlediği toplantılara katıldığını, ETYÖO.'da SFK. bulunup bulunmadığını, bilmediğini, üye olmadığını, Bahçelievler 35. Sokak 59 numarada kaldıkları eve Muzaffer YAZKURT'un Mehmet KORKUSUZ ayrıldıktan sonra geldiğini, Muzaffer'in bu evde 3 ay kadar kaldığını, Haziran 1970'de GEE.'den teksir makinesi çalmadığını, bu ev rutubetli olduğundan buradan ayrılıp Olgunlar Sokaktaki başka bir eve taşındıklarını, bu evde iken Ali BAŞPINAR ve Erol AYDIN'la okuldan teodolit ve takeometre çalma işini planladıklarını, Muzaffer YAZKURT'un Olgunlardaki evde 10 gün kadar kalıp, memleketine gittiğini, ondan sonra bu eve Salih ÇAMKIRAN'ın geldiğini, aletlerin çalınması sırasında Muzaffer YAZKURT'un bulunmadığını, Hüseyin KUTLUTÜRK'ün Olgunlardaki eve gelmediğini, bu şahsı ilk defa mahkemede gördüğünü, çaldıkları aletlerden birini Ali BAŞPINAR'ın bir arkadaşı vasıtası ile sattırdığını, bu aletleri Ali BAŞPINAR ile müşterek bir dükkan açmak maksadiyle çaldıklarını, Ali'nin aletin 7000 liraya satıldığını, söylediğini, 2 veya 4 ay sonrada geri kalan aletleri sattıklarını, Eylül - Ekim 1970 ayında Nenehatun Caddesi 35/6'daki eve taşındıklarını, bu evde Ali BAŞPINAR, Salih ÇAMKIRAN'la birlikte kaldıklarını, daha sonra İsmet DAL'ın da geldiğini, bu eve Seyyare ŞAR'ın gelmediğini, çaldıkları aletlerin bu eve getirildiğini hatırlamadığını, aletlerin satışında herhangi bir fonksiyonunun olmadığını, kime satıldığını, bilmediğini, Ali BAŞPINAR'dan 32500 liraya satıldığını, öğrendiğini, satış karşılığı çek aldığını, BAŞPINAR'ın söylemediğini, Sedat KIRGUŞ adına düzenlenmiş kimlik kartının keza Ali BAŞPINAR için tanzim edilmiş Hüsnü KURTER namına tanzimli kimlik kartlarının bu evde iken mevcut olduğunu, H. İbrahim ABLAN'ın Nenehatun'daki eve gelmediğini, sadece taşınırken gelip 3 sandalye alıp gittiğini, Erol AYDIN'ın bu evde kalmadığını, Oğuzhan MÜFTÜOĞLU'nun bu eve hiç gelmediğini, Keçiören'deki dükkanı Erol AYDIN'ın arayıp bulduğunu, dükkana lüzumlu araç ve gereçleri Ulus'taki mağazalardan Erol AYDIN'la beraber temin ettiklerini, bu dükkanda aranan şahıslardan kalanların olduğunu, fakat kendisinin bunları görmediğini, Selahattin GÜLEÇ'i tanımadığını, Ali BAŞPINAR'ın bir gün dükkanda saklananlardan birinin yakalandığını, bu sebeple dükkanı terk etmelerinin gerektiğini söylediğini, dükkandan sonra gittiği yeri açıklamayacağını, Yeni Karamürsel mağazasının dolandırılması olayını bilmediğini, 19 Mayıs mağazalarının Ulus'taki şubesinden Edip KANER, İbrahim ABLAN'la birlikte ve sahte hüviyetle muhtelif giyecek eşyaları aldıklarını, Mart 1972 ayı içerisinde İbrahim ABLAN'la Gül Ticaret mağazasına gittiklerini, Sedat KIRGUŞ ismiyle İbrahim ABLAN'a kefil ol-

duğunu, böylece İbrahim ABLAN'ın mağazaya girip çalışmaya başladığını, İbrahim ABLAN'ın mağazadan aldığı malları Edip KANER'e verdiğini, yakalanmadan 5-6 gün önce Edip KANER ve Ali ÇİFTETEPE'nin kalmakta oldukları eve yerleştiğini, Keçiören'deki dükkanı tamamen terkettikten sonra bir gün İbrahim ABLAN'la beraber Gülveren'deki evine gittiğini, fakat bu evde kalmadığını, Ali ÇİFTETEPE ve Edip KANER'in kaldıkları, evde yakalandığını, Yenikaramürsel mağazasını dolandırmadığını, emniyet ifadesini, işkence altında verdiğini, As. Savcıya Keçiören'deki dükkanda kalanların isimlerini söylemediğini, çünkü kendisininde bilmediğini, keza okuldan takeometre çalınması olayına Salih ÇAMKIRAN ve Muzaffer YAZKURT'un iştirak etmediğini, belirtmediği halde savcının yanlışlıkla bunların isimlerini de zapta geçirdiğini, 19 Nisan 1972 tarihinde As. Savcıya verdiği ifadeyi tüm olarak kabul etmediğini, Alâattin BAKAL ve Fikri SOĞAN'ı tanımadığını, bu şahısları öldürmeye teşebbüs etmediğini, bunun için bir sebebinde mevcut olmadığını, iddianamede belirtilen silahların kendisine ait olmadığını, bu silahların kendi yatağının altında değil Edip KANER'in yatağının altında bulunduğunu, Nenehatun'daki evi İsmet DAL'ın değil kendisinin kiraladığını, bu sebeple İsmet'in kendisini saklamış olmasının mümkün bulunmadığını, Bayram ÇAM'ı yakalandıktan sonra tanıdığını, Bayram ÇAM'ın kendisini hiç bir yerde saklamadığını beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Sanık verdiği dilekçesinde, zaman bakımından savunmaların kısıtlandığını ileri sürerek savunma yapmayacağını beyan etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık SEDAT KESİM'in 1968-1969 ders yılında girmiş olduğu Erkek Teknik Yüksek Öğretmen Okulunda Mehmet Ali KABAKOĞLU, Adnan ALTIPARMAK, Faruk DÖNGÖR, Mehmet KORKUSUZ, Ferudun TAMİRER, Cem UYAR, Sabri UYAR gibi devrimci gruba mensup arkadaşları ile temasa geçip ve Marksist-Leninist düşünceyi kabul ederek devrimci grubun mensubu olduğu, okuldaki forumlara ve boykotlara katıldığı; 5 Mart 1971 günü saat 10.30 sıralarında teneffüste atelyeler önündeki bahçede gezinmekte olan Alâattin BAKAL ile Fikri SOĞAN'a kavakları siper alarak ateş edenler arasında bulunduğu ve bu ateş neticesinde Fikri SOĞAN'ın yaralandığı, olaydan sonra okulun da kapatılması, üzerine sanık Sedat'ın, Mehmet KORKUSUZ ile birlikte tuttukları Bahçelievler 35 nci Sokak No. 59'daki evinde kaldığı, bir ara Mehmet KORKUSUZ'un memleketine gitmesi üzerine, Ali BAŞPINAR ve Muzaffer YAZKURT'un da bu eve gelip kalmaya başladıkları; 1 Haziran 1970 tarihinde bu evde Ali BAŞPINAR ve Salih ÇAMKIRAN ile birlikte planlayarak Gazi Eğitim Enstitüsünden bir adet teksir makinesini çalıp eve getirdikleri, bilâhare bu makineyi Ali BAŞPINAR, Ali ÇİFTETEPE aracılığıyla İzmir Caddesindeki Öztaç Kırtasiye mağazasına 2500.- lira bedelle sattırdığı, Ali BAŞPINAR'ın vermiş olduğu 700.- lira ile Sedat KESİM'in Bakanlıklar Olgunlar Sokak 43/1 numaralı evi kiraladığı, burada Sedat'ın Ali BAŞPINAR, Salih ÇAMKIRAN ve Muzaffer YAZKURT ile birlikte kalmaya başladıkları, bu evde bulundukları sırada Ali BAŞPINAR, Sedat KESİM, Salih ÇAMKIRAN ve Muzaffer YAZKURT ile birlikte Erkek Teknik Yüksek Öğretmen Okulu Yapı atelyesine girerek iki adet teodolit ve üç adet takeometre ve bunların beş adet sehpa takımlarını çalıp eve getirdikleri, aletlerin bir süre bu evde kaldığı, bu arada Ali BAŞPINAR'ın Abdullah BAŞARIR ile temasa geçerek JENA marka teodolitlerden birini satıvermesi için yardım etmesini istediği, Abdullah BAŞARIR'ın kabul edip teodoliti Sadık AYHAN isimli bir şahsa 7000.- lira bedel ile sattığı, paranın 4.000.- lirasını nakit olarak, kalan 3.000.- lirasının da Erol AYDIN üzerine düzenlenmiş bonolar halinde aldığı ve bu bonoların da Erol AYDIN tarafından tahsil edilip Ali BAŞPINAR'a verildiği; ev değiştirme ihtiyacı duyulup bu kere Eylül 1970 ortalarında Nenehatun 35/6 numaradaki evi tutup taşındıkları, bu evde de Sedat KESİM'in Ali BAŞPINAR, İsmet DAL, Salih ÇAMKIRAN, ile birlikte kaldıkları, o sırada Turizm ve Tanıtma Bakanlığı personel kısmında çalışmakta bulunan Ertuğrul USLU'nun, Ali BAŞPINAR için Hüsnü KURTER adına ve Sedat KESİM için de Sedat KIRGUŞ adına iki adet sahte kimlik kartı düzenleyip temin eylediği, kimlik kartlarının sanık İbrahim ABLAN vasıtasiyle Sedat veya Ali'ye ulaştırıl-

dığı, bu kimlik kartları ile bir gün İbrahim ABLAN ve Edip KANER ile birlikte Ulus'taki 19 Mayıs mağazasına gidip birbirlerine kefil olarak pantolon, gömlek, ayakkabı vs. gibi giyecek eşyası aldıkları; keza aynı şekilde Yeni Karamürsel mağazasını da dolandırdıkları; arkadaşlarından diğer sanık İbrahim ABLAN'ın Kızılay'da Gökdelen içindeki Gül Ticaret mağazasına plasiyer olarak çalıştırtmaya başladıkları, bu iş için Sedat KIRGUŞ'un Halil İbrahim ABLAN için kefil olduğu; sanık Sedat'ın Bahçelievlerdeki evde oturduğu sırada Siyasal Bilgiler Fakültesinde Hüdai ARIKAN'dan almış olduğu bir adet star marka tabanca ile Mehmet ÖZDEMİR'in verdiği bir adet MAB marka tabancayı Nenehatun'daki evde bulundurmaya devam eylediği; bu eve Oğuzhan MÜFTÜOĞLU ile Erol AYDIN ve İbrahim ABLAN'ın gelip gittiği, Oğuzhan MÜFTÜOĞLU'nun bu sırada Sıkıyönetimin aramasından kaçan bazı arkadaşlarının saklanması için bir dükkan tutulması lâzım geldiğini söylediği; gerçekten de Ali BAŞPINAR'ın Erol AYDIN aracılığı ile Sabri TÜZEMEN'e üç adet takeometre ve bir adet teodoliti 32.500.- lira karşılığında sattığı; temin edilen bu para ile Keçiören Tepebaşı Durağı Dalgıç Sokak No. 3'de bir yer kiralayarak o sırada aranmayan Erol AYDIN üzerine sıhhî tesisat tamir ve malzeme satış dükkanı açtıkları; bu dükkan için 10.000.- liralık malzeme aldıkları, kalan paradan 20.000.- lirayı da devrimcilerin kullanması için Selahattin GÜLEÇ'e verdikleri; geceleri bu dükkanın altını kazıp aranmakta olan devrimcilerin saklanması amacıyla yer hazırladıkları, nitekim bu dükkanın bodrumunda İlyas AYDIN, Zafer KUTLU, Sinan Kazım ÖZÜDOĞRU ve Hüdai ARIKAN'ın bir süre kalıp saklandıkları; bir hafta kadar kaldıktan sonra İlyas AYDIN'ın oradan ayrıldığı, kısa bir süre sonra da Oğuzhan MÜFTÜOĞLU'nun diğerlerini alıp götürdüğü ve bundan birkaç gün sonra da dükkanın tehlike arzettiği terkedilmesi lâzım geldiği hususunda talimat geldiğinden sanık Sedat'ın ve Ali BAŞPINAR'ın dükkanı terkettikleri, Erol AYDIN'ın güvenlik kuvvetlerince henüz aranmadığı için dükkanda kaldığı; Sedat KESİM ve Ali BAŞPINARın Nenehatun'daki eve gittikleri, orada bir süre Sedat KESİM'in kaldığı, sonra burayı terkedip Ocak 1971 içinde Topraklık'ta Faruk YÜKSEL ve Halil İbrahim ABLAN'ın kiraladıkları eve gittikleri, bir süre sonra ev sahibinin şüphelenmesi üzerine bu kere, Halil, İbrahim ABLAN ve Faruk YÜKSEL'in Gülveren'de tuttukları eve gittikleri, buradan da ayrılıp Mart 1972 ortalarında Ali ÇİFTETEPE'nin Yukarı Ayrancı Şair Baki Sokak No. 158/A'daki evine gittikleri; burada 15 gün kadar kaldıktan sonra 3.4.1972 günü güvenlik kuvvetlerince bu eve yapılan baskın neticesinde sanık Sedat KESİM'in ve Ali ÇİFTETEPE'nin yakalandıkları; evde yapılan aramada Sedat KESİM'e ait yatağın altında bir adet 9 mm. çapında 1108635 numaralı star marka tabanca, bir adet 7,65 mm. çapında 0544209 numaralı MAB marka tabanca, bir adet 9 mm. çapında numarasız star marka SA rümuzlu tabanca ile bu tabancalara ait olmak üzere 9 ve 7,65 mm. çapında 74 adet mermi ve yedek iki adet şarjör ele geçirildiği; sanık Sedat'ın üzerinde Sedat KIRGUŞ adına düzenlenmiş sahte kimlik kartı ile seçme eserler, diyalektik ve tarihi materyalizm, kapital vs. gibi dosya 1 sırada mevcut arama zaptında teferruatı yazılı kitap ve eşyanın bulunduğu sanığın Ek. İd. G. 6K. 1D. 6 sırada mevcut polis ifadesi, aynı klâsör 2D. 18/3 ve 18/6 sıradaki Askerî Savcılık ve Ek. İd. G. 6K. 350-362 sıralar arasındaki huzurda verdiği ifadeleri ve bu ifadelerde yaptığı yer yer açık yer yer dolaylı ikrarlarını doğrulayıp tamamlayan ve soyutluktan kurtaran, 5 Mart 1971 tarihindeki Alâaddin BAKAL ve Fikri SOĞAN'ın vurulması olayında sanık Faruk DÖNGÖR, Muzaffer YAZKURT, Mehmet ÖZDEMİR'in hanelerinde gösterilen şahit ifadeleri; bu olaydan sonra THKP.'nin paralelinde ve ona yardım şeklinde tezahür eyleyen fiiller için de diğer sanıklar Ali BAŞPINAR, Abdullah BAŞARIR, Halil İbrahim ABLAN, Faruk YÜKSEL, İsmet DAL, Ali ÇİFTETEPE, Ertuğrul USLU, Bayram ÇAM ve Hüseyin KUTLUTÜRK'ün kendi bölümlerinde gösterilen hazırlık ve son soruşturma ifadeleri; Zafer KUTLU'nun Ek. İd. G. 6K. 2D. 24/1'de mevcut Askerî Savcılık, aynı klâsör 415-416 sırada mevcut son soruşturma ifadesi; Oğuzhan MÜFTÜOĞLU'nun aynı klâsör 2D. 20/1'de hazırlık ve 416-418 sırada mevcut son soruşturma ifadeleri; Muzaffer YAZKURT'un aynı klâsör 2D. 30, 4D. 226 sıralardaki hazırlık, 418 sıradaki son soruşturma ifadeleri, Selahattin GÜLEÇ'in aynı klâsör 2D. 32 sıradaki hazırlık, 418 sıradaki son soruşturma ifadesi; Nasuh MİTAP'ın aynı klâsör 2D. 29 sıradaki hazırlık ve aynı klâsör 436 sıradaki istinabe suretiyle alınmış ifadesi ve şahitlerden Zühtü ÖNDER'in aynı klâsör 2D. 27 sıradaki

hazırlık, 412 sıradaki yeminli son soruşturma ifadesi; şahit Mahmut YAZICI'nın aynı klâsör 3D. 108-109 ve 2D. 34 sıradaki hazırlık, 412 sıradaki yeminli son soruşturma ifadeleri; şahit Sırrı ERKAN'ın 35 sıradaki hazırlık, 411 sıradaki yeminli son soruşturma ifadesi, şahit Sadık AYHAN'ın 104 sıradaki hazırlık, 448 sıradaki yeminli son soruşturma ifadesi; şahit Sabri TÜZEMEN'in 105 sıradaki hazırlık, 438 sıradaki yeminli son soruşturma ifadesi; şahit Arif DELİKANLI'nın 103 sıradaki hazırlık, 439 sıradaki yeminli son soruşturma ifadesi; şahit Yaşmut SÖNMEZ'in 413 sıradaki, şahit Şükrü GİDER'in 437 sıradaki, şahit Adil KAPLAN'ın 440 sıradaki, şahit Zeki DEMİRKAYNAK'ın 440 sıradaki, şahit İsmail TELEK'in 441 sıradaki, şahit Hüseyin BODUR'un 449 sıradaki, şahit Zekai VAROL'un 448-460 sıralardaki, şahit Halil AKKUZU'nun 460-461 sıradaki, şahit Turan ÖZTÜRK'ün 461 sıradaki, şahit Ragıp UZUNOĞLU'nun 471 sıradaki, şahit İhsan İNCESULU'nun 472 sıradaki, şahit Davut ALBAYRAK'ın 473 sıradaki, şahit Mehmet CEYİZ'in 473 sıradaki; şahit Hamdi AKYELİ'nin 474 sıradaki, şahit Ali KÖROĞLU'nun 474 sıradaki yeminli son soruşturma ifadeleri ve bu olaylarda müşterek 11 sanığa ait söz konusu Ek. İd. G. 6 numaralı klâsörün 1 nci sırasında Sedat KESİM ve Ali ÇİFTETEPE'nin yakalanmasına dair zabıt ve Sedat'ın sahte kimlik cüzdanı ile başlayan yazılı delillerden 4 sırada tabancaların atışa salih olduğuna dair ekspertiz raporu, 44-47 sıralar arasında takeometre ve teodolitlerin çalınması konusunda E.T.Y. Ö. O. müdürlüğünce yapılan soruşturmaya ait evrak, 51-55 diziler arasında Sedat KIRGUŞ adıyla sanık Sedat KESİM'in kefaletini ve Temel CANPOLAT adı ile Halil İbrahim ABLAN'ın borçlu olduğunu gösterir Gül Ticaret mağazasına ait faturalar, 67-69 diziler arasında teksir makinesinin Öztaç Kırtasiyeye satıldığına dair belgeler, 78-79 diziler arasında Sedat KIRGUŞ, Hüseyin KURTER'in 19 Mayıs mağazalarından alış veriş ettiklerine dair senetler ve dosyada bulunan bilcümle yazılı deliller ile kuşkudan uzak bir şekilde sübuta ermiş bulunmaktadır.

Sanık Sedat KESİM son soruşturmadaki sorgusunda polise verdiği ifadesini ve keza Askerî Savcıya verdiği ve 2D. 18/3 sırada mevcut 12.4.1972 tarihli ifadelerini kabul etmiş ve bu ifadelerinde geçen beyanlar diğer sanıklar tarafından da doğrulanmış olmakla, aynı zamanda şahit ifadeleri ile bir araya getirildiğinde bu ifadelerin dahi sanığın beyanlarını doğrulamış olması karşısında maddî vakıanın yukarıda yazılı olduğu şekilde cereyan ettiği neticesine varılmıştır. Sanığın kendisine baskı yapılarak tespit edildiğini bu sebeple kabul etmediğini ileri sürdüğü ifadesi ise aynı olayda sanıklar Faruk DÖNGÖR, Muzaffer YAZKURT ve bu olayın şahitlerinin beyanları ile aydınlanmış bulunduğundan, sanığın red sadedindeki bu beyanlarına önem atfedilmemiştir.

Sanık Sedat KESİM, özellikle 5 Mart 1971 tarihinde vuku bulan hadiselerden sonra, Siyasal Bilgiler Fakültesinde THKP. mensupları ile temasa geçmiş, kendisinin bu gizli örgüte dahil olup olmadığı kesinlikle tespit edilememiş olmasına rağmen, örgütün mensupları ve ileri gelenleri olduğu anlaşılan Oğuzhan MÜFTÜOĞLU, Selahattin GÜLEÇ, Nasuh MİTAP, Hüdai ARIKAN gibi devrimcilerin vermiş oldukları emir ve talimatlara uygun hareket edip gereklerini yerine getirmiştir. Bu konudaki sadakati ETYÖO. ve Gazi Eğitim Enstitüsü gibi eğitim müesseselerinden teodolit, takeometre, teksir makinesi gibi aletleri çalmak, 19 Mayıs mağazası, Gül Ticaret mağazası gibi mağazaları dolandırarak buralardan temin ettikleri giyecek eşyasını saklanmak ihtiyacında bulunan ve faaliyetlerini o şekilde yürüten THKP. mensuplarına göndermek durumu ve kertesine yükselmiş görünmektedir.

Yukarıda da ifade olunduğu gibi Keçiören'deki sıhhî tesisat dükkanını sanıkların ileri sürdükleri şekilde ticaret yapmak ve geçimlerini sağlamak amacıyla, değil, Oğuzhan MÜFTÜOĞLU'nun getirdiği THKP.'nin emri üzerine açmışlardır. Zira sıhhî tesisatçılık ne Sedat KESİM'in ne Ali BASPINAR'ın çalıştıkları branş değildir. Diğer taraftan bu dükkan Erkek Teknik Yüksek Öğretmen Okulundan çalınan teodolit ve takeometrelerin satışından elde edilen paranın bir kısmı ile açılmıştır ki, her iki sanığın sosyal seviyeleri ve kültür durumları itibariyle böyle bir hırsızlığı yapıp elde ettikleri para ile dükkan açma ve geçimlerini sağlama yoluna gidebileceklerini kabul etmek mümkün görülmemektedir. Bir diğer sebep de bu aletlerin satışından elde edilen paranın 20.000.- lira gibi mühim miktarının THKP. gizli örgü-

tüne gönderilmiş bulunmasıdır. Buradan varılan sonuç, Keçiören'de açtırılan bu dükkanın uzun müddet çalışmayacağının ve belli kişileri belli süre içinde gizleme görevini yerine getirdikten sonra terkedileceğinin daha önceden bilindiği ve planlandığı hususudur. O halde şu değerlendirmeden anlaşılmaktadır ki bu dükkan THKP. gizli örgütünün ihtiyacı için onun emriyle sanıklara açtırılmış bir dükkandır.

Türkiye'de yarım yüzyıla yakın bir süredir zaman zaman yüzeye çıkıp ve her zaman da yer altında yapılan gizli komünist faaliyetlerinin 1961 Anayasasının getirdiği geniş hürriyet havası içinde hızını artırdığı, politika alanında siyasî parti örgütü olarak, politika dışında da özellikle okullarda sosyalist fikir kulübü, FKF. ve TDGF. olarak görünüşte açık ve aslında Türkiye'de komünizmin gerçekleştirilmesi ve yerleştirilmesi gayesiyle örgütlerin kurulduğu; teorik alanda sosyalist devrim, millî demokratik devrim ayrılmaları vuku bulup millî demokratik devrim stratejisini benimseyenlerin kuvvetlenmesi ile bu stratejinin uygulanmasından olmak üzere toplumun her bölümünde ve özellikle işçi ve köylü kitlesinde bilimsel sosyalizmin şuurunu aşılayacak ve devrimde öncülük edecek kadroların yetiştirileceği üniversite gençliği arasında geniş çapta çalışmaların ve örgütlenmelerin vuku bulduğu; yılın büyük bir kısmını toplu halde geçiren bu gençliğin güvenlik kuvvetlerine karşı zaman zaman silahlı mücadele ile pratik yönünde de eğitildiği ve nihayet 1971 yılı başlarından itibaren millî demokratik devrim mücadelesinin iyice su yüzüne çıkıp açık ve kesin bir durum almaya başladığı; bu şekildeki sistemli ve disiplinli mücadelenin dahi yeterli olmadığı yolunda inanca sahip kişilerin artık mücadelenin silahla, şehirlerde ve kırlarda gerilla savaşları ile yapılması lâzım geldiği yolundaki görüşleri ile THKO. THKP. ve cephesi gibi bir takım gizli kuruluşların doğduğu; bunların doğrudan doğruya Türkiye Cumhuriyeti Anayasasını tebdil, tağyir ve ilga ve bu kanunla kurulmuş bulunan Türkiye Büyük Millet Meclisini ortadan kaldırma hedefini güttükleri ve neticeten sosyalist devrimin objektif ve sübjektif koşullarını hazırlayacak olan, millî demokratik devrim savaşını şiddetlendirerek ilk fırsatta sosyalist devrimi, ve bu sosyalist devrim safhasının geçirilmesinden sonra da Türkiye'de komünist bir devlet rejimi ve komünist bir toplum düzeni yaratmak gayesinde oldukları, gerek bu hükmün gerekçesinde teorik inceleme bölümünde ayrıntılı olarak yapılan izahlarla ve gerekse bu sanıklara kadar durumları incelenen öteki sanıkların bölümlerinde gösterilen fiili olaylar ve hukukî gerekçelerle hiç bir itiraza, tereddüde veya şüpheye yer kalmayacak şekilde aydınlığa çıkmıştır.

Bu gizli örgütlerin ilk amaçları silahlı bir mücadele ile devlet mekanizmasını ve iktidarı ellerine geçirmektir. Bu amacın tahakkuku için örgütlerin elinde silah tutan ve doğrudan doğruya devlet kuvvetleri ile çarpışan elemanları olduğu gibi onlara silah, cephane, araç, gereç, yiyecek, içecek sağlamak yahut barındırıp güvenlik kuvvetlerinin takibinden saklamak şeklinde oldukça çeşitli ikinci derecedeki fiillerle yardım eden çok geniş bir sanık kitlesi de mevcuttur. İşte sanık Sedat KESİM, Ali BAŞPINAR, Abdullah BAŞARIR ve 7 arkadaşının fiilleri bu mahiyetteki yardım fiilleridir. Diğer bir ifade ile sanık Sedat KESİM ve arkadaşları Türkiye Cumhuriyeti Anayasasını tebdil, tağyir ve ilga etmek ve bu kanun ile kurulmuş bulunan, Türkiye Büyük Millet Meclisini ortadan kaldırmak amacıyla savaşan ve bu nitelikleri itibariyle, T. C. K.'nun 146 ncı maddesinin birinci fıkrasında yazılı suçun aslî faili olan ve bu nitelikleri kazaî kararlar ile kesinleşen sanıklara yukarıda yazılı ve sübuta erdikleri delilleri ile gösterilen fiilleri ile yardımcı olmuş, amacın tahakkuku için bu aslî faillerin fiillerine ikinci derecedeki eylemleri ile iştirak etmiş ve T. C. K.'nun 146 ncı maddesinin 3 ncü fıkrasında yazılı ferî fail durumunda olduklarını göstermişlerdir.

Bütün bu ve aynı zamanda Ali BAŞPINAR'ın hanesinde yazılı gerekçelerle sanık Sedat KESİM'in fiilleri ile T. C. K.'nun 146 ncı maddesinin 3 ncü fıkrasında yazılı suçun maddî ve manevî unsurlarını oluşturduğu ve anılan madde uyarınca cezalandırılması gerektiği yolunda tam bir vicdanî kanaata ulaşılmıştır.

245. ABDULLAH BAŞARIR:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın 1968 yılında Mersin'de Devrimci Gençlik Derneğini kurduğunu, Münir Ramazan AKTOLGA'nın kefaleti ile getirdiği soltandanslı kitapları satmak için kitapçı dükkanı açtığını, daha sonra Ankara'ya gelerek Ramazan AKTOLGA'nın gönderdiği para ile ve onun direktiflerine uygun olarak Maltepe'de bir ev ve Kızılay'da bir büro kiraladığını, buraların Selahattin GÜLEÇ, Bingöl ERDUMLU ve diğerleri tarafından bir karargâh olarak kullanıldığını, daha sonra tanıştığı Ali BAŞPINAR'ın kendisine verdiği çalınmış olduğunu bildiği takeometreyi satarak parasını Ali BAŞPINAR'a verdiğinden bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 146/3, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Sanığın T. C. K.'nunun 146/3 ncü maddesi mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 8.4.1972 tarihinde polise verdiği ifadesinde:

Asıl mesleğinin topoğraflık olduğunu, halen serbest olarak grafik ressamlığı ve seri grafikçilik yapmakta olduğunu, 1964 yılında askerden terhis olmasını müteakip Tarsus'ta Vakıf Çarşısının bodrum katında atelye açtığını, bir sene çalıştırdığını, zarar ettiği için bilâhare kapattığını, malzemelerini eve getirerek evde çalıştığını, 1967 tarihinde Mersin YSE. Müdürlüğünde önce ressam olarak işe başladığını, topoğrafya kursuna katılıp mezun olduktan sonrada topoğraf olarak görevine devam ettiğini, çevresi, okuduğu okullar ve hocalarının tesiri ile sosyal demokrat bir bünyeye sahip olduğunu, 1965 yılında Tarsus'ta Ali ve Muhammed isimli iki arkadaşı ile sosyal demokrasi derneğini kurduklarını, emniyet, belediye ve Turancılar tarafından baltalandıklarından derneği fazla yaşatamadıklarını, bu defa Tarsus'ta Yüksek Tahsil Talebe Cemiyetinin kurulduğunu, cemiyetin sonradan sosyalist bir yapıya doğru yöneldiğini, Muzaffer ERDOST'un sol yayınları ve Bilim ve Sosyalizm yayınları adı altında çıkan yayınları okuyarak fikirlerini daha geliştirdiğini, bu arada bir kısım sol ve sağ yayınları da okuyarak ikisini mukayese etmek fırsatını bulduğunu, Tarsus'ta fikir kulübünün kurulmuş olduğunu, aslında bunun sosyalist fikir kulübü olduğunu, iş icabı Mersin'e gittiğinde Veysel DOĞRUYUSEVER'i aradığını ancak El-Fetih'e gittiği için göremediğini, bu sebeple diğer fikir kulübü mensupları ile birlikte ona karşı cephe aldıklarını, Mersin'de DEV-GENÇ'i 1968 yılında Erdal ve Sedat isimli iki arkadaşı ile beraber kurduklarını, 1,5 ay kadar başkanlık yaptığını, başkanlıktan istifa edince üyelikten de çekildiğini, bir gün İrfan UÇAR'la Ertuğrul KÜRKÇÜ'nün Mersin'e gelerek kendisi ile görüştüklerini, DEV-GENÇ kurucu üyeliği ve kısa süre sonra ayrılışının onların dikkatini çekmiş bulunduğunu, o tarihte Ertuğrul'un genel başkan olmadığını, gayelerinin taşrada bulunan DEV-GENÇ kuruluşlarını, tanımak olduğunu, görevi icabı Mersin'in Ayva Gediği köyünün elektrifikasyon etüdü için oraya gitmesinin icap ettiğini, hem yaylada kalmak ve hemde etüdü tamamlamak üzere ailece Ayva Gediğine gittiklerini, bu sırada Pınar ERDEMİL'le tanıştığını, karısıyla arkadaşlık yapsın diye onu da köye götürdüğünü, köyden işine döndüğünde maaşların ödenmemesi sebebiyle YSE.'de grevin başlamış bulunduğunu, greve kendisininde katıldığını, eski, DEV-GENÇ kurucu üyelerinden olduğu için grev tahrikçisi olarak empoze edildiğini, daire müdürü tarafından söylenerek tazminatını verip işten çıkartıldığını, o tarihte Pınar'ın babası Murat ERDEMİL'in evinde kiracı olarak oturduğunu; işten ayrılmadan 1 gün evvel HATKO'yu kurduklarını, evin altındaki dükkanlardan birini bu işte kullanacaklarını, dükkanlardan bir tanesini de atelye olarak açtığını, burada serigraf-tabelâ işleri ile uğraştığını, henüz işten ayrılmadan Sedat ismindeki arkadaşına ait kitapçı dükkanını devren aldığını, işte çalışırken bir yandan da devraldığı bu dükkana Ekim ve sol yayınlarından borçla kitap getirterek sattığını, bu işe Münir Ramazan AKTOLGA'nın kefalet ettiğini, dükkana bakan Erdal vaz geçince dükkanı kapattığını, Münir Ramazan'ın arkadaşları, Mersin'e geldiklerinde kendisine uğradıklarını, bunlardan Mustafa ULUSOY'un bir teksir makinesi getirdiğini, makinenin DEV-GENÇ'te kaldığını, daha sonra kendi atelyesine getirdiğini, kazandığı para ailesini geçindirmeye yetmediği için Ankara'ya

gelip durumunu Ramazan AKTOLGA'ya anlattığını, onunla sadece bir daktilo, ile objektif verebileceklerini beyan ettiğini, bu iki malzemeyi alarak Mersin'e döndüğünü, o tarihte okulu terk ederek steno daktilo kurslarına devam eden Pınar ERDEMİL'in kendisine daktilo işlerinde yardımcı olmayı kabul ettiğini, 1971 yılı Nisan ayında malzeme almak için Ankara'ya geleceği sırada evinin basıldığını, işittiğini, yolda Avukat Önder AKTAŞ'a, uğradığını, aramaya nezaret etmesini isteyerek onun yazıhanesinde beklediğini, geri gelen avukatın bazı sol kitaplar ile 22 kalibrelik tabanca çıktığını beyan ettiğini, tabancayı bölgenin adetlerine dayanarak çocukluk çağında almış olduğunu, oyuncak tabancaya namlu takılmış olduğunu, suçluluk kompleksi ile önce Tarsus'a oradan da Ankara'ya geldiğini, değişik yerlerde bir müddet kaldıktan sonra, Münir'le temas sağladığını, durumunu anlattığını, Münir'in ev ve atelyesini Ankara'ya nakletmesini tavsiye ederek bir ev tutmasını tenbih ettiğini, eşine telefon ederek Pınar'la beraber Ankara'ya gelmelerini istediğini, kendisi Ankara'da iken Sıkıyönetimin ilân edildiğini radyodan duyduğunu, Pınar ERDEMİL'in yalnız olarak Ankara'ya geldiğini, karısının iki çocukla, Ankara'ya gelmek istemediğini söylediğini, yine bu arada Münir'den para yardımı gördüğünü, Maltepe Onur Sokakta bir ev kiraladığını, Pınar'a 1000 lira vererek Mersin'e gönderdiğini, Pınar gitmeden önce Kızılay'da da bir büro kiraladığını, bu büroya Selahattin GÜLEÇ ile Bingöl ERDUMLU'nun gelip gitmeye başladıklarını, Cengiz'inde büronun mutfak kısmına istanpa ve mühür kilitleyip anahtarını aldığını, büronun anahtarlarından birini de aldığını, bu arada karısının Ankara'ya geldiğini, emniyetçe izlendiğini, emniyet sarayına götürüldüğünü, kendisinin yerini gerçekten bilmediğinin anlaşılması üzerine serbest bırakıldığını, bu defa karısının tekrar Tarsus'a döndüğünü Pınar'dan işittiğini, Selahattin'in isteği üzerine büroyu terk ettiklerini, müşkül durumda kaldığını, Cengiz'den hüviyet istediğini, kendisine Savaş Şirik adına düzenlenmiş bir hüviyet getirip verdiğini, bu hüviyetle Aşağı Öveçlerde bir ev kiraladığını, ancak Pınar'ı ailesi çağırdığı için onun Ankara'dan ayrıldığını, eve yerleştiklerinin akşamı Dikmen karakolundan evi aramaya geldiklerini, sahte hüviyetini ibraz ettiğini, normal hüviyet zannedip gittiklerini, para sıkıntısı çekmeye devam ettiğini, para aramaya devam ettiğini, bu arada Özkan, Enis Sakızlı ve Aydın isimli kişilerle tanıştığını, Enis'e para sıkıntısından bahsedince kendisine iş ortaklığı teklif ettiğini, varayı Enis'in vereceğini, işi kendisinin yapacağını, Enis'ten 1000 lira aldığını, bu parayı günlük ihtiyaçları ile borçları için kullandığını, tarihini hatırlayamadığı bir gün Cengiz'le karşılaştığını, ertesi günü Halk Evinin bahçesinde buluşmak üzere sözleşip ayrıldıklarını, belirli günde buluştuklarını, Cengiz'in kendisini Ali isimli bir şahısla tanıştıracağını söylediğini, sen bekle ben onu gönderirim diyerek ayrıldığını, biraz sonra Ali BAŞPINAR'ın gelerek kendisini tanıttığını, kendisine lüzumlu bulunan malzemelerin listesini yazarak Ali'ye verdiğini, ertesi günü buluşmak üzere ayrıldıklarını, randevu yerine geldiğinde Ali'nin bulunmayıp Cengiz'in orada olduğunu, kendisine devrimcilerle olan tüm bağlarını atmasını söylediğini, durumu Ali'ninde bildiğini, onu da aramamasını söylediğini, o günlerde tesadüfen Ali ile karşılaştığını, parası olup olmadığını, sorduğunu, Ali'nin elinde takeometre bulunduğunu bunu satmak istediğini söylediğini, evvelden iş münasebeti sebebiyle tanıdığı Hüseyin BODUR'un bir takeometreye ihtiyacı olduğunu hatırladığını, bürosuna gittiğini, Hüseyin BODUR'un almadığını fakat ihtiyacı olan başka bir şahsın adresini verdiğini, bu şahsın görevli olduğu büroya Ali ile birlikte gittiklerini, 7000 liraya sattıklarını, bunun 5000 liralık kısmına ait bonoyu Savaş ŞİRİK adı ile bankada kırdırdığını, 400 lira hissesini alarak kalanını Ali'ye verdiğini, bu olaydan sonra onlarla olan bütün ilişkilerini kestiğini, bu sırada Pınar'ın İller Bankasına bağlı bir iş yerinde kendisininde Yedier Reklâm bürosunda grafik ressamı olarak iş bulduklarını, Savaş ŞİRİK ismini kullanmaya devam ettiğini, bir iş yeri açmayı düşündüğünü, bu konuyu Aydın'la konuştuğunu, eşyaların taşınması için Aktan YEDİER'den borç istediğini, 500 lira alarak Aydın'a verdiğini, Aydın'ın Tarsus'tan eşyaları getirerek Ankara Birliği Sahnesi Tiyatrosunun deposuna indirdiğini, eşyalar geldiği için Aktan'dan 1000 lira daha aldığını, bunun karşılığı olarak ona bono verdiğini, eşyaları önce Aktan'ın Emek'teki adresine taşıdıklarını, daha sonra kendisinin bir ev tuttuğunu, muhtara verdiği beyannamede Pınar'la Aydın'ı misafir olarak gösterdiğini, Aydın'ın geliş gidişlerinde Aktan'dan ayrılmasını istediğini, kendisini Hasan Hüseyin isimli bir gençle tanıştırdığını, onların karanlık işler

çevirdiklerini tahmin ettiğini, bu arada Deniz GEZMİŞ'in savunmasını getirerek daktilo ile stensile yazılmasını istediğini, bu isteği red edince Aydın'ın sinirlenip evi terk ettiğini, başka bir gün karısını mutfağa çağırarak kendisini bazı adamların aradığını polisten önce bularak öldüreceklerini, söylediğini, Aydın'ı görerek kendisini kimlerin vuracağını sorduğunu, onunda benim eve gel seni kimin vuracağını göstereyim dediğini, eve gittiğinde orada bulunan Cengiz ÖZATEŞ'in bütün malzemelerin geri alınacağını söylediğini, nitekim malzemeleri geri aldıklarını, 4-5 Nisan 1972 gecesi sivil polislerin evde arama yaptıklarını, hasta olduğu için karakola gidemediğini, ertesi günü karakola gidip hüviyetinin sahte olduğunu, kendiliğinden beyan ettiğini söylemiştir.

Sanık Askerî Savcıya 15.4.1972 tarihinde verdiği ifadesinde:

Emniyet ifadesinin genellikle doğru olduğunu, Ankara'ya ilk geldiğinde 1971 Mayıs ayında Münir Ramazan'ın yardımı ile tuttuğu ve malzemelerini aldığı büroyu Cengiz'in kullanmak istediğini, kendisine bürodan ayrılmasını söylediğini, ancak mukavele fesh edildikten sonra ayrılması kabil olduğundan büro sahibi ile görüşüp mukaveleyi fesh ettiklerini, büroya gelenleri kesinlikle bilmediğini, büronun akşamları kapandığını, gece kimsenin kalmadığını, Ali ile kendisinin Cengiz ÖZATEŞ'in tanıştırdığını, sonra tesadüfen karşılaştıklarını, para istediğini, Ali'nin ise takeometreyi satarsa komisyon verebileceğini belirttiğini, aracı olup malzemenin satılmasını sağladığını, Ali BAŞPINAR'ı inşaatçı olarak tanıdığından bu malın kendisinde bulunmasını normal karşıladığını, hırsızlık malı olabileceğini düşünmediğini, TK. 146 teybin Mustafa ULUSOY'un olmayıp Almanya'dan gelen Mustafa ismindeki bir arkadaşına ait olduğunu, Sema KARAGÖZOĞLU'nu Kurtuluş Gazetesi idarehanesinden tanıdığını, onun vasıtasıyla Aydın'ı tanıdığını, sadece 1 gece evlerine gittiğini, Pınar ERDEMİL'in Ankara'da bulundukları sırada devamlı olarak kendi evinde kaldığını, aynı evde ailesinin de bulunduğunu, bir ara kendisini Cengiz'le Aydın'ın devrimcilerin parasını yemekle itham edip hırpaladıklarını, sen devrimci falan değilsin ayak altında fazla dolaşıyorsun dediklerini, Aydın'ın soyadını bilmediğini beyan etmiştir.

Sanık huzurdaki sorgusunda:

Mersin Devrimci Gençlik Derneğinin kuruluşuna katıldığını, ancak bir ay sonra üyelikten ayrıldığını, Ertuğrul KÜRKÇÜ, İrfan UÇAR, M. Ramazan AKTOLGA ile hiç bir ilişkisinin bulunmadığını, Mersin'deki kırtasiye dükkanını emekli bir teğmenden devraldığını, geçimini sağlamak üzere bu dükkanı işlettiğini, münhasıran sol yayınları satmadığını, ailevî sebeplerle ve daha geniş çalışma imkânı sebebiyle Ankara'ya geldiğini, Sertifikalı bir topoğraf olduğunu, diğer taraftan grafik ressamlığı da yaptığını, İçel Yol Su Elektrik Müdürlüğünde çalıştığı sırada resmi devlet işinde sıkıldığını, buradan daha ayrılmadan kırtasiye dükkanını devraldığını, asıl amacının bir grafik atelyesi açmak olduğunu, kırtasiye dükkanı ile pek ilgilenmediğini, satış da tatminkâr olmadığından dükkanı kapattığını, elinde bulunan aletlerle bir grafik atelyesi açtığını, grafik atelyesini açmadan Y. S. E.'den çıkarıldığını, istirahati bittiğinde daireye geldiğini, ancak birkaç aydır maaş ve ücretlerini alamayan işçilerin o gün grev yapma kararı aldıklarını, işçileri bu davalarında haklı gördüğünden başlatılan greve katıldığını, grevi tertipleyen ve işçileri teşvik eden kişi olarak kabul edilip işten çıkarıldığını, Y. S. E.'den ayrıldıktan sonra 2-3 ay kadar açtığı atelyede çalıştığını, Pınar ERDEMİL'i evlerine kiracı olarak taşındıktan sonra tanıdığını, Pınar'ın atelyesine çalışmak ve yardım etmek amacıyla gelmediğini, yoldan geçerken kendisine uğramış olabileceğini, bir gün atelyeye malzeme almak için Ankara'ya gitmek üzere garajdan otobüs bileti aldıktan sonra evinin basıldığını öğrendiğini, bunun sebebini o anda bilmediğini, emniyette işkenceye maruz kalabileceği korkusuyla aramada hazır bulunmadığını, aramaya avukatı Önder AKTAŞ'ı gönderdiğini, arama sonunda evinde bir adet oyuncak tabanca bulunduğunu, oyuncak tabancayı gerçek bir tabanca haline getirmediğini, getirilmiş halde satın aldığını, yine evinden bazı kitapların alındığını, bunları avukatından öğrendiğini, bunun üzerine otobüse binip Ankara'ya geldiğini, Ankara'da, Mersin'den arkadaşı Aydın'ın Necatibey Caddesindeki evinde kaldığını, Ankara'da iken bu durumda artık Ankara'ya yerleşmenin lüzumlu olduğu yargısına ulaştığını, eşine telefon ederek Ankara'ya gelmelerini, istediğini, o sırada babasının emek-

lilik işlerini halletmek için Ankara'ya gelen Pınar'ın kendisini bularak şayet temelli olarak Ankara'ya yerleşeceklerse karısının da gelmek niyetinde olduğunu, kendisine bildirdiğini, kararının kesin olduğunu, eşine iletmesi için Pınar ERDEMİL'e tenbihde bulunduğunu, ateliye olarak Kızılay'da bir büro ve gelecek olan aile efradı içinde Maltepe'de bir ev tuttuğunu, ancak belirli bir süre içinde eşinin Ankara'ya gelmediğini, evi nakletmek üzere eşyaları kamyona yüklemelerini müteakip polisçe durdurulduklarını, eşinin emniyete götürüldüğünü, Ankara'ya gitmelerine müsade edilmediğini, bu durumda karısının eşyaları alıp babasının Tarsus'taki evine götürdüğünü, bunları eşinin bir akrabasından öğrendiğini, yapılan bu muameleler sebebiyle, Ankara'da tasarlamış olduğu işi yapamayacağını düşünerek kiraladığı büro ve eve ait akitleri feshettiğini, bir müddet özel tiyatrolara afiş yaptıktan sonra, daha sonra yedier reklama geçtiğini, bu sıralarda Savaş ŞİRİK takma adıyla dolaştığını, buna da Mersin emniyetinin garip davranışlarının sebep olduğunu, bu kimliği, Ankara'ya geldiğinde garajlarda bulduğunu, Yedier Reklama girmeden önce Halk Evlerine gidip geldiğini, orada bir gün Ali BAŞPINAR'la tanıştığını, Ali BAŞPINAR'a Topoğraf olduğunu söylediğini, Ali'nin de inşaatçı olduğunu öğrendiğini, bir seferinde Ali BAŞPINAR'ın paraya olan ihtiyacı sebebiyle Almanya'dan gelme bir takeometre aletini satmak istediğini, böyle bir aleti alacak tanıdığının olup olmadığını, sorduğunu, Ali BAŞPINAR'a bir araştırayım dediğini, Mersin'den tanıdığı Müteahhit Hüseyin BODUR'un bürosuna giderek aletin niteliklerini anlattığını, aleti, Hüseyin BODUR'un alamadığını, Sadık AYHAN'ın alabileceğini söylediğini, bunun üzerine Ali BAŞPINAR'a Sadık AYHAN'ın adresini vererek aleti götürmesini söylediğini, ertesi günü Sadık AYHAN'ın bürosuna gittiğini, Ali BAŞPINAR'ında takeometreyi getirmiş olduğunu, pazarlık sonunda 7 bin lira üzerinden anlaşma yapıldığını, Ali BAŞPINAR'ın büroda bulunduğunu, katî olarak hatırlayamadığını, teknik kontrolu yapılmak üzere aletin o gün büroda kaldığını, ertesi günü gidip Sadık AYHAN'dan 5 bin liralık çek ve 2 bin liralık bono aldığını, çekin Savaş ŞİRİK adına tanzim edildiğini, Sadık AYHAN'ın bürosuna gittiğinde kendisini Savaş ŞİRİK olarak tanıtmadığını, ancak çek yazılırken Savaş ŞİRİK adına tanzim edilmesini söylediğini, çeki Sadık AYHAN'ın patronunun tanzim ettiğini, çeki Öğretmenler Bankası İmrahor Şubesinden tahsil ettiğini, 400 liralık komisyonunu aldıktan sonra paranın geri kalan kısmını Ali BAŞPINAR'a verdiğini, 4-5 Nisan 1972 gecesi Emek Mahallesi 75 nci Sokak 54/8'de evlerinde yapılan arama sonunda Pınar'la birlikte emniyete götürülmediklerini, ertesi günü birlikte emniyet müdürlüğüne gittiklerini, orada gerçek hüviyetini açıkladığını, işkence altında bir ifade verdiğini, Muzaffer ERDOST'u tanımadığını, 1965 yılında Ali ve Muhammet isimli iki arkadaşı ile Tarsus'da S. D. D.'yi kurduklarını, fakat bir faaliyet gösteremeden kapandığını, Tarsus S. F. K. hakkında hiç bir bilgisinin olmadığını, Tarsus DEV-GENÇ Derneğinin kurucu üyesi olmasının bir rastlantıdan ibaret olduğunu, Mustafa ULUSOY'u tanımadığını, kendisine bir teksir makinesinin gelmediğini, Pınar ERDEMİL'le Özel Yükseliş Kollejinin önünde buluşmadıklarını, halk evinde buluşup konuştuklarını, Cengiz ÖZATEŞ'i tanımadığını, Mersin'den gelen ev eşyası ve iş malzemelerinin Emek Mahallesindeki eve geldiğini, atelye malzemesinin bir kısmını Yedier Reklâm Firmasının sahibi Aktan'a götürdüğünü, bu firmada Savaş ŞİRİK adını kullandığını, Aktan'dan 1500 lira borç aldığını, 15 bin liradan haberinin olmadığını, Bingöl ERDUMLU'yu tanımadığını, Münir Ramazan AKTOLGA'dan para ve direktif almadığını, Kızılay'da tuttuğu büronun bazı şahıslar tarafından karargâh gibi kullanılmadığını, satışına tavassut ettiği takeometrenin çalınmış mal olduğunu ancak emniyet müdürlüğünde öğrendiğini, T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesini ihlâl eden hiç bir fiil ve davranışda bulunmadığını, emniyet ifadesini baskı altında verdiğini, Askerî Savcılık ifadesini kabul etmediğini beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Kendisini isnat edilen fiillerin T. C. K.'nun 146/3. maddesini ihlâl kapsamında mütalâa edilemeyeceğini, Mersin Devrimci Gençlik Derneği kurucu üyelerinden olduğunun hakikat olduğunu, bir ay sonra üyeliğinden istifa ettiğini, bu derneğin T. D. G. F.'ye bağlı olmadığını, açtığı kitapçı dükkanının da sıradan bir ticaret kurumu olduğunu, esasında kurucusu olmadığını, bir başkasından satın aldığını, Maltepe ve Kızılay'da ev ve büro kiraladığının doğru olduğunu, ancak her iki yere de taşınıp kullanmadığını, Emek 75 nci Sokaktaki tuttuğu evde

de eşi, çocukları ve Pınar ERDEMİL'den başka bir kişinin kalmadığını, büro ve ev tutmanın suç sayılamayacağını, bu yerlerde bir takım kişileri barındırsa dahi ancak 296 ncı maddenin tatbik edilebileceğini, çalıntı olduğunu ancak emniyette öğrendiği takeometrenin satılışını olağan bularak aracılık yapmasında anormal bir durum olmadığını, bu aletin satışına aracılık etmesinin tamamen bir rastlantı sonucu olduğunu, bu aletin nereden ve nasıl temin edildiği, satışından elde edilen bedelin nasıl ve nerede kullanıldığı hususunda bilgisi bulunmadığını, Ali BAŞPINAR'ın bu eylemine bilerek iştirak ettiğinden bahsedilemeyeceğini, bu olayla 146 ncı madde arasında bir ilişki kurulamayacağını, tatbiki istenen maddenin unsurları teşekkül etmediğinden hakkında beraat kararı verilmesini talep etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık ABDULLAH BAŞARIR'ın 1968 senesinde Mersin'de Erdal ve Sedat isimli arkadaşları ile birlikte devrimci gençlik derneğini kurduğu ve bu derneğin başkanlığını yaptığı; bir buçuk ay kadar bir süre kaldıktan sonra dernekten de başkanlığından da ayrıldığı; o sırada, İrfan UÇAR ve Ertuğrul KÜRKÇÜ'nün Mersin'e geldikleri ve Abdullah BAŞARIR ile temasa geçtikleri; bir süre sonra sanık Abdullah'ın Münir Ramazan AKTOLGA'nın aracılığı ve kefaleti ile Ekim yayınları ve sol yayınları kitabevlerinden kitap getirtip dükkân açtığı; bir ara gene Münir Ramazan AKTOLGA'nın yardımıyla Mersin'de bir klişe atelyesi kurduğu; burada kendisine Pınar ERDEMİL'in yardım etmeye başladığı; Nisan 1971'de Ankara'ya geleceği sırada evinin basıldığı ve 32 kalibrelik bir tabancanın elde edildiği; sanığın doğruca Ankara'ya gelip Münir Ramazan AKTOLGA ve Cengiz ÖZATEŞ'i aradığı; kendilerine durumunu anlatması üzerine Mersin'deki evinin ve atelyesinin Ankara'ya taşınmasına karar verildiği; Münir Ramazan AKTOLGA tarafından Abdullah BAŞARIR'a beş bin lira verilerek, Nisan 1971 ayında Kızılay'da Ayberk Apartmanı 10 numarada bir büro açtıkları, aynı zamanda Maltepe Onur Sokakdaki bir sigortacının evinin arka dairesini kiraladıkları; Kızılay'daki bu büroya Cengiz ÖZATEŞ ve Selahattin GÜLEÇ'in gelip gitmeye başladığı; bir süre sonra Cengiz ÖZATEŞ'in isteğiyle Abdullah'ın bu büroyu terk ettiği ve Cengiz ÖZATEŞ tarafından kendisine Savaş ŞİRİK adına düzenlenmiş bir kimlik cüzdanı temin edildiği; Abdullah'ın Aşağı Öveçler 1151 numaralı evi kiraladığı; bu arada Cengiz ÖZATEŞ'in tavassutu ile Halkevinin bahçesinde Ali BAŞPINAR ile tanıştığı; bir süre sonra Ali ile karşılaştıklarında Ali BAŞPINAR'ın kendisine bir takeometrenin satılması hususunda yardım edip etmeyeceğini sorduğu; Abdullah BAŞARIR'ın kabul ettiği ve Mersin'den tanıdığı proje müteahhidi, Hüseyin BODUR'a takeometreden bahsettiği, Hüseyin BODUR'un Abdullah BAŞARIR'ı Sadık AYHAN isimli serbest çalışan bir kişi ile tanıştırdığı ve takeometrenin bu şahsa yedi bin liraya satıldığı; paranın dört bin lirası nakten alınıp kalan üç bin lirasının da üç aylık bonolar halinde verildiği, bilâhare bu bonolarında tahsil edildiği; sanığın Ek. İd. Ğ. 6K. 1D. 7/1 sırada mevcut polise verdiği; aynı klâsör 2D. 25/2'de mevcut Askeri Savcıya verdiği hazırlık ifadeleri ve aynı klâsör 367-374 sıralarda mevcut huzurdaki sorgu ve savunması ile bu ifadelerinde yaptığı itiraf ve ikrarları doğrulayan, tamamlayan ve soyutluktan kurtaran aynı olayda sanıklar, Ali BAŞPINAR, Pınar ERDEMİL ve Sedat KESİM'in ifadeleri ve Sedat KESİM'in hanesinde isimleri ve yerleri gösterilen şahit ifadeleri ile kuşkudan uzak bir şekilde sübuta ermiş bulunmaktadır,.

Sanık Kızılay'da devrimcilerin karargâhı halinde kullanılmak üzere büro açmak, Maltepe'de ev tutmak, takeometrenin satışını sağlamak şeklindeki ikinci derece eylemleri ile Türkiye'de devlet mekanizmasını ve iktidarı ele geçirip işçi sınıfının diktatörlüğünü kurmak, neticeten sosyalist ihtilâl yapmak ve komünist toplum ile komünist devlet rejimi yaratmak gayesiyle, çalışan ve bu sebeple, de T. C. K.'nun 146 ncı maddesinin 1 nci fıkrasında yazılı suçu işledikleri bugün artık kazaî kararlarla kesin şekilde anlaşılmış bulunan aslî faillere fer'an yardım etmiş ve onların fiillerine fer'an iştirak etmiştir.

Bütün bu ve Abdullah BAŞARIR ile Sedat KESİM'in hanelerinde gösterilen gerekçelerle sanığın T. C. K.'nun 146 ncı maddesinin 3 ncü fıkrasında yazılı suçu işlediği bu nedenle anılan madde uyarınca cezalandırılmasının gerektiği vicdanî kanatına ulaşılmıştır.

246. PINAR ERDEMİL:

Sanık hakkında Askeri Savcı iddianamesinde:

Sanığın köylere kitaplık açmak için Gülay ÖZDEŞ, Türkân SABUNCU, Gülay BÜYÜKÖZDEN ile Mersin'in köylerinde para topladığını, bu paranın bir kısmını TÖS ve bir kısmını da Mersin Devrimci Gençlik Derneğine verdiğini, TÖS adına Abdullah BAŞARIR tarafından basılan bildirilerde Abdullah'a yardım ettiğini, yine Abdullah BAŞARIR'la Ankara'ya gelerek Münir Ramazan'ın verdiği para ile tutulan ve karargâh olarak kullanılan büronun kontratını kendi üzerine yaptığını, bu fiilleri ideolojik sebeplerle ika ettiğinden bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 146/3, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri gereğince tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askeri Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Sanığa müsnet suç sübut bulmadığından hakkında beraat kararı verilmesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 8.4.1972 tarihinde polise verdiği ifadesinde:

1967 - 1968 ders yılında liseyi bitirerek ODTÜ. Kimya Fakültesine girdiğini, fakültenin hazırlık kısmına başladığını, 1 nci sınıfta kredisi düşük olduğundan ve okuldan atılmamak için kaydını sildirdiğini, okul yurdunda kalıp masraflarını babasının karşıladığını, ailesine durumunu sınıfta kaldım şeklinde bildirdiğini, yeniden girdiği imtihanda muvaffak olamadığını, 1970 yazında daktilo steno okuluna gittiğini, on bir aydır babasını görmediğini, bu müddet zarfında Abdullah ile beraber çeşitli yerlerde kaldığını, en son olarak Alan Nazım Plan Bürosunda Anketör olarak ve geçici olarak çalışmaya başladığını, okula başladığında sosyalist fikir kulübüne üye olduğunu, kulübün tertiplediği toplantı ve forumlara katıldığını, hazırlık sınıfında iken eylemlere katılmadığını, görev almadığını, 1 nci sınıfta iken tertip edilen boykota iştirak ettiğini, Türkiye'de fakir ve zengin diye iki zümrenin bulunduğunu, bu sınıfların eşit seviyede yaşantılarını devam ettirmelerini, istediğini, fakir zümrenin daima sömürüldüğünü, Marks, Lenin ve Mao'nun sol eserlerini okuduğunu, bunlardan fikir alarak memleketin şartlarına uygulayarak bu durumun düzeleceğini düşündüğünü, fakat şimdi bu düşüncelerin yanlış olduğunu anladığını, 1970 yılında TÖS. başkanının kendisi ile Türkan SABUNCU, Gülay ÖZDEŞ, Gülay BÜYÜKÖZDEN'i köylerde kitaplık açmak için lâzım olan parayı toplamak üzere Mersin'in köylerine gönderdiğini, daha doğrusu Ankara'dan, Mersin'e gittiklerini, Abdullah BAŞARIR'ın kendilerini karşıladığını, ilk tanışmalarının böyle olduğunu, bu sırada henüz Mersin'de Devrimci Gençlik Derneğinin kurulmamış olduğunu, Tarsus Fikir Kulübünde bir iki toplantıya katıldıklarını, bu arada para toplama görevlerini yerine getirdiklerini, El-Fetih'den dönen 11 kişinin yakalanması üzerine Gülay ÖZDEŞ'in aynı gün akşam Ankara'ya gitmek üzere ayrıldığını, Gülay ve Türkan'ında birer gün ara ile Mersin'den ayrıldıklarını, kendisinin Mersin'de kaldığını, böylece para toplama işinin yarım kalmış olduğunu, toplanan paraların bir kısmını TÖS'ün aldığını, bir kısımını da Mersin'deki Eylem Kitabevi için sarf ettiklerini, Abdullah'ın açtığı dükkanın düzenlenmesi ve kasiyerlik işlerinde yardımda bulunduğunu, sömestr tatilinin bu şekilde geçtiğini, ailesi kendisini okuyor bildiğinden tatilden sonra Ankara'ya döndüğünü, Temmuz ayında Mersin'e geri döndüğünü, 1971 Nisan ayına kadar babasının yanında kaldığını, Mersin'de, Abdullah, Sedat ve Erdal tarafından kurulmuş bulunan devrimci gençlik derneğinin toplantılarına gelip gittiğini, fakat Abdullah'ın gelip gitmediğini, Abdullah'ın Ankara'ya giderek Aydınlık Dergisi ile diğer sol yayınlardan aldığını, Abdullah'ın kendi evlerinin karşısındaki dairede kiracı olarak oturduğunu, bundan sonra toplantıların burada yapıldığını, konuşulan mevzuların Mersin Devrimci Gençlik Derneğinin meseleleri olduğunu, bazı eylem kararları alındığını, iki mitinge kendisinin de katıldığını, o tarihlerde Abdullah'ın HATKO'yu kurduğunu, babasını razı ederek dükkanlardan birini buna tahsis ettiklerini, yine Abdullah'ın bir de Serigraf talebe ve afiş işleri yapan atelye kurduğunu, bir defasında Ankara'dan teksir makinesi getirdiğini, atelyede TÖS, Devrimci Gençlik Derneği, Adana Fikir Kulübünün ve Mustafa ULUSOY'un bildirilerinin basıldığını, kendisininde yardım ettiğini, Şubat 1971 de Abdullah'ın YSE.'den ayrıldığı-

nı, kiraları ödeyemediği için babasının evi ve dükkanı boşaltmasını istediğini, 21 Nisan 1971 de bir ihbar üzerine Abdullah'ın ev ve dükkanının arandığını, bazı sol eserler, kendisinin daktilo ile yazdığı bir piyesin on sahifesi, afiş, bildiri ve oyuncak olarak bildiği bir tabancanın ele geçtiğini, aramaya nezaret edecek bir avukat bulmak için dışarı çıktığında eve gelen Abdullah'a rastladığını, durumu izah ettiğini, birlikte Avukat Önder AKTAŞ'a gittiklerini, avukatla beraber nezaret için eve döndüğünü, aramadan sonra bir müddet Abdullah'ın gözükmediğini, sonra bir gün Ankara'dan telefon ederek ev ve atelye eşyaları ile eşini ve çocuklarını alıp Ankara'ya getirmesini söylediğini, telefonların dinlendiği kanısında bulunduğundan bu konuyu görüşmek üzere tek başına Nisan ayının sonunda Ankara'ya geldiğini, durumu görüştüklerini, Kızılay'da bir apartmanın en üst katını büro olarak kiraladıklarını, kontratın kendi ismine yapıldığını, bazı eşyaları büroya koyduklarını, ilişkilerinin bulunduğu Cengiz ÖZATEŞ, Işık ALAMUR gibi şahısların büroya gelip gittiklerini, eşyaların bir an evvel gelmesini istediklerini, 13 Mayısta Mersin'e döndüğünü, Abdullah'ın karısı, kayınbiraderine eşyaları hemen toplayıp Pazar günü Remzi ile Ankara'ya göndermelerini söylediğini, Abdullah'ın eşinin çocuklarını doktora muayene ettirmek istemesi üzerine birlikte Ankara'ya geldiklerini, dayısının evine indiklerini, biraz sonra polislerin gelerek evi aradıklarını, bunun üzerine dayısının misafirleri istemediğini, Abdullah'ın eşinin de o gün Mersin'e döndüğünü, Mersin'de eşyalar toplanırken polislerce arandığını ve Abdullah'ın karısının bunları alarak evine döndüğünü, Abdullah'a ilettiğini, sonra Tefenniye döndüğünü, 7 Haziranda Abdullah'tan gelen tel üzerine valizini alıp evden kaçtığını, büroda Abdullah'ı bulduğunu, sonra büro ile ilişkilerinin kesildiğini, Abdullah'ın Savaş ŞİRİK ismini kullanarak bir ev tuttuğunu, bu eve karı koca gibi yerleştiklerini, Abdullah'a ihtiyaçları kalmadıklarını söylediklerinden dışarıya afiş pankart yaparak geçimlerini sağladıklarını, Abdullah'ın Yedier Reklamda kendisininde Alan Nazım Plan bürosunda iş bulduklarını, Abdullah'ın Mersin'li Aydın'la ilişki kurduğunu, Aydın'ın para bulunursa eşyaları getirebileceğini söylediğini, Abdullah'ın bu parayı Aktan Yedierden temin ettiğini, Ekim sonunda Aydın'ın Abdullah'ın eşi ve eşyalarını Ankara'ya getirdiğini, bu defa Emek'te Savaş adıyla yeni bir ev tutulduğunu, atelye eşyalarının önce Ankara Birlik Sahnesi önüne, sonrada Yedier Reklam Bürosuna taşındığını, Kasım veya Aralıkta Abdullah'ın Aktan YEDİERDEN ayrıldığını, evde çalışmaya başladıklarını, kartvizit, davetiye, afiş bastıklarını, bir gün Aydın'ın Deniz GEZMİŞ'in savunmasını getirerek daktilo edilmesini istediğini, Abdullah bu teklifi red edince huzursuzluk yaratacak olaylar çıkardığını, kendisini kimin öldüreceğini sorduğunda, Cengiz'in adını vererek isterse evinde görüştürebileceğini söylediğini, belirli günde yarım saat ara ile eve gittiklerini, Cengiz'in evde olduğunu, Abdullah'a hakaret ettiklerini, devrimci hareketin parasını yemekle suçladıklarını, kendisi oradan ayrıldıktan sonra Abdullah'a bıçak çekerek dövdüklerini, bir gün Aydın ile Cengiz'in gelerek bütün eşyaları alıp gittiklerini, 4-5/Nisan 1972 gecesi gürültü ile uyandıklarını, evde arama yapıldığını, bir şey bulamadıklarını, ertesi günü 1 nci şubeye gelmelerinin tenbih edildiğini, ertesi günü kendiliklerinden şubeye gittiklerini beyan etmiştir.

Sanık Askerî Savcıya 15.4.1972 tarihinde verdiği ifadesinde:

Daha önce polise ifade verdiğini, ancak uykusuz olduğu için neler söylediğini hatırlayamadığını, kendisine okunan ifadesinin genellikle doğru bulunduğunu, yalnız Marks, Lenin ve Mao'yu teferruatlı olarak okumadığını, teorik bilgisinin fazla olmadığını, olaylara bütün öğrenciler katıldığı için kendisininde iştirak ettiğini, Abdullah'ın yaptığı teksir işlerine karşılık para aldığını, teksir makinesinin nasıl geldiğini bilmediğini, Abdullah'ın aranıp aranmadığını, bilmediğini, Tefenni'den Ankara'ya geldiğinde kalacak yeri olmadığı için mecburen Abdullah'ın tuttuğu evde onunla beraber kaldığını, Savaş adını niçin kullandığını, kendisine izah etmemiş olduğunu, Aydın ve Cengiz'in soyadlarını bilmediğini, Deniz GEZMİŞ'in savunmasını yazdırmak istediklerini, Abdullah'tan duyduğunu, münakaşalarını duymadıklarını, sadece Aydın'ın evinde vuku bulanların bir kısmını duyduğunu, büronun Abdullah'ın ismi ile kiralandığını, Abdullah'ın bütün gününü dışarda geçirdiğini, ne yaptığını karısının dahi bilmediğini, takeometrenin ne olduğunu bilmediğini, bunun satılması ile ilgili olarak Abdullah'ın kendisine bir şey söylemediğini beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

İddianamede belirtildiği şekilde para toplama işine girişmediğini, Gülay ÖZDEŞ, Türkan SABUNCU, Gülay BÜYÜKÖZDEN'i O. D. T. Ü.'de öğrenci iken ismen tanıdığını, bu şahısların Mersin'e gelmediklerini, Mersin TÖS, veya DEV-GENÇ Derneğine para vermediğini, Abdullah BAŞARIR'a bildiri basılması hususunda bir yardımda bulunmadığını, sadece bir avukat arkadaşının bazı davalarla ilgili yazılarını daktilo ettiğini, o sıralarda daktilo ve steno kursuna gittiğinden bu işi pratiğini geliştirmek için yaptığını, büro tutmadığını, kiracı olarak kontrat imza etmediğini, Abdullah'ı Mersin'deki evlerinde kiracı olduğu için tanıdığını, Abdullah'ın evinde pansiyoner olarak kaldığını, onun sahte hüviyetle dolaştığı hakkında bilgisinin bulunmadığını, evde arama yapıldığı sırada sahte hüviyet kullandığını anladığını, emniyette kendisinden zorla bir ifade alındığını, emniyet ve Askerî Savcılık ifadelerini kabul etmediğini, O.D.T.Ü.'ye 1967-1968 ders yılında girdiğini, S. F. K.'ya üye olmadığını, 1970 Haziranında okuldan tamamen ayrıldığını, Mersin'e dönerek sekreterlik kurslarına devam ettiğini, Abdullah BAŞARIR ve ailesiyle birlikte Ayvagediği yaylasına gittiklerini, tahminen Mayıs 1971 tarihinde Abdullah'ın eşiyle birlikte Ankara'ya geldiklerini, Ankara'daki dayısına indiklerini, kendisi uyurken polisin evde arama yaptığını, bunun üzerine dayısının Abdullah'ın karısının evlerinde kalmasına rıza göstermediğini, Abdullah'ın bir kırtasiye dükkanını devraldığını karısından duyduğunu, Abdullah'ın, Mersin'deki evinin aranması sırasında karısının yanında bulunduğunu, dükkanın aranması sırasında bulunmadığını beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Hakkında gıyap kararı bulunan sanık duruşmalara gelmediğinden dosyada mevcut hazırlık ve son tahkikat ifadeleri savunması yerine kaim olmak üzere okunup bunlarla iktifa edilmiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık PINAR ERDEMİL hakkındaki isnatları sorgu ve savunmasında reddederek para toplamadığını, Abdullah BAŞARIR'ın bir avukat arkadaşının davalarla ilgili yazılarını sırf daktilo pratiğini ilerletmek için yazdığını, Abdullah'ın Kızılay'da tuttuğu büronun kontratosunu imzalamadığını, öne sürmüştür. Şahit olarak dinlenen ve mezkûr büroyu vekâleten kiraya veren Kaya BERKEL'de tanzim edilen kira mukavelesini imzalayan şahsın sanık Pınar ERDEMİL olmadığını kesinlikle beyan etmiştir. Sanığın savunmalarını çürüten, suçun sübuta erdiğini gösteren ve tecziyesini haklı kılan yeterli deliller mevcut olmadığından başkanın muhalefeti nedeniyle oy çokluğuyla hakkında beraat kararı verilmesi uygun görülmüştür.

247. İSMET DAL:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın Nenehatun'da tuttuğu evde aranan sanıklardan Ali BAŞPINAR ve Sedat KESİMİ bilerek sakladığını, sahte hüviyet ile 19 Mayıs ve Karamürsel mağazasını sahte senet tanzim ederek dolandırdığını, bu fiilleri ideolojik sebeplerle ika ettiğinden bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 146/3, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Sanığın T. C. K.'nun 146/3 maddesi mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 9.4.1972 tarihinde polise verdiği ifadesinde:

1968-1969 döneminde liseyi bitirdikten sonra Adana İktisadî ve Ticarî İlimler Akademisine kaydolduğunu, bir sene burada okuduktan sonra kaydını, Ankara'ya aldırdığını, Ceyhan Yüksek Tahsil Yardımlaşma Cemiyetinin balo ve yardım faaliyetlerine gönüllü olarak katıldığını, bu arada devrimci kişilerden Zihni AYHAN ile tanıştırıldığını, 1970 yılı içerisinde

TİP'te emperyalizm nedir konusunda sürekli seminerler tertip edildiğini, Zihni AYHAN'ın teklif ve daveti ile gittiğini, bu seminerden sonra kendisindeki sempatinin daha çok artmaya başladığını, bir şeyler öğrenmek istediğini, emperyalizm nedir isimli kitabı alarak okuduğunu, Ankara'ya gelmeden Ceyhan'da Devrimci Gençlik Derneğini bazı arkadaşları ile kurduklarını, yönetici kadroda görev almayıp üye olarak kaldığını, Ankara'ya geldiğinde solun sempatizanı durumunda olduğunu, hukuk ve SBF.'ye gidip gelmeye başladığını, bu arada Ali BAŞPINAR Sedat KESİM, İbrahim ABLAN, Edip KANER ve Ali ÇİFTETEPE ile tanıştığını, bunlarla SBF.'de buluşup konuştuklarını, düzenlenen forumlara katıldığını, SBF. Fakültesinde DEV-GENÇ tarafından hazırlanan bildirileri dağıtma eyleminde bulunduğunu, bazı mitinglere iştirak ettiğini, Türkiye'nin şu anda yarı sömürge ve yarı feodal bir ülke olduğunu, Amerikan emperyalizmi ve yerli ortakları tarafından sömürüldüğünü, Türkiye'nin bu durumdan kurtulabilmesi için sosyalizmin şart olduğunu, sosyalist devrimin olabilmesi için de MDD.'nin yapılmasının şart olduğunu, halk savaşına kırlardan başlanmasının gerektiğini, işçi sınıfının ideolojik öncülüğünün şart olduğunu, halk savaşında önce şehir gerillasının uygulandığını, şehir gerillasının amacının proleter devrimcilere pratik kazandırmak olduğunu, daha sonra kır gerillasının başlayarak kır gerillası ile birlikte yürüyeceğini, kurulacak bir parti bugünkü rejim içinde idareyi ele alamayacağından silahlanmanın şart olduğunu, bu fikirlerin Türkiye Halk Kurtuluş Partisi ve Cephesinin stratejisini teşkil ettiğini, 16 Eylül 1971 tarihinde şimdiki evini Sedat KESİM ile beraber tuttuklarını, ertesi günü Şafak bildirisinden ötürü göz altına alındığını, tahliyeden sonra Ceyhan'a gidip Kasımda döndüğünü, bu arada Sedat KESİM, Ali BAŞPINAR, Savaş KIRGUŞ ile yeni bir ev tuttuklarını, üzerinde çıkan sahte hüviyeti Sedat KESİM'den aldığını, Ali ile Sedat'ın arananlardan olduğunu, ara sıra, İbrahim ABLAN ile Oğuzhan MÜFTÜOĞLU'nun da eve gelip gittiklerini, Aralık ayında, Millî Eğitim Bakanlığına ait hüviyeti Ali'nin verdiğini, Karamürsel mağazasına giderek taksitle eşya alacaklarını söylediğini, borç senedini Erol AYDIN'ın hazırladığını, eşyaları mağazadan alarak eve getirdiklerini, Oğuzhan MÜFTÜOĞLU'nun eve gelip eşyaları alıp götürdüğünü, Ali BAŞPINAR'ın GEE.'den çaldığı eşyaları satması zorunda aldığı çeki bir bankada kırdırdığını, Ceyhan'dan döndüğünde evde üç tabanca gördüğünü, Sedat'la Ali'nin bunların kendilerine ait olduğunu söylediklerini, silahları daha sonra yanlarına alıp götürdüklerini, 3-4 Nisan 1972 gecesi eve gelen polislerin bazı sol yayın ile sahte hüviyeti bulup kendisi ile Ahmet ARSLAN'ı emniyete götürmüş olduklarını beyan etmiştir.

Sanık Askerî Savcıya 15.4.1972 tarihinde verdiği ifadesinde:

Cebir altında verdiği polis ifadesinin doğru olmadığını, Oğuzhan'ın Nenehatun'daki eve gelmediğini, Ali BAŞPINAR para çekerken yanında olmadığını, bir şey çaldığı hususunda malumatının olmadığını, evde tabanca görmediğini, Yeni Karamürsel mağazasından borç eşya almadığını, kendisinde bulunan sahte kimlikte isim yazılı olmadığını, İbrahim ABLAN'ın ara sıra eve gelip gittiğini, Sedat KESİM ve Ali BAŞPINAR'la 1972 Ocak ayına kadar birlikte oturduğunu, sonra onların taşınarak başka yere gittiklerini, kaldığı evde 1 masa ve 4 sandalyenin bulunduğunu, GEE.'den halı ve koltuk çalındığına dair bilgisinin bulunmadığını, bu eşyaların kaldığı evde bulunmadığını, beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

Ali BAŞPINAR ve Sedat KESİM'i bilerek evinde saklamadığını, bunların asıl isimlerini dahi bilmediğini, bu iki şahsı takma isimleriyle tanıdığını, 19 Mayıs ve Karamürsel mağazalarını dolandırmadığını, Ali BAŞPINAR'ı Hüsnü KURTER ismiyle Nenehatun'daki eve taşındığında tanıdığını, Sedat'ı 1971 yılı Ocak veya Şubat ayında, S. B. F.'ye yemek yemek üzere gidip gelişlerinde tanıdığını, Nenehatun'daki evde Sedat'ı Sedat KIRKUŞ olarak tanıdığını, Sedat ve Ali ile birlikte Kasım 1971 ortalarından Ocak 1972 ortalarına kadar birlikte kaldığını, evde Sedat KESİM, Sedat'ın amcaoğlu olarak tanıştırılan Savaş KIRKUŞ, (Salih ÇAMKIRAN), Erol AYDIN ve Hüsnü KURTER (Ali BAŞPINAR) ile birlikte kaldıklarını, bunlardan, Erol AYDIN'ın evde kalmayıp eve gelip gittiğini, Seyyare ŞAR'ı tanımadığını, Bayram ÇAM'ı da tanımadığını, bu eve Ali BAŞPINAR'ın alet getirmediğini, bir halı ile birkaç sandalyenin mevcut olduğunu, DEV-GENÇ'e üye olmadığını, hiç bir miting veya yürüyüşe katılma-

dığını, 12 Mart muhtırasından sonra yapılacak reformlar konusunda hükümetin destekleneceğine dair bildiri dağıtmadığını, evde yapılan arama sırasında kitaplar içinde çıkan ve üzerinde sadece kendisinin resmi yapışık bulunan hüviyetten haberinin olmadığını, birlikte kaldıkları, Sedat veya Ali'nin resmi yapıştırmış olabileceğini, Mimarlar Odası Çay Ocağında çalışmadığını, Ali BAŞPINAR'la çek tahsil için bankaya gitmediğini, dolandırıcılıkla bir ilgisinin olmadığını, Ali BAŞPINAR ve Sedat KESİM'in arandıklarına dair radyodan bildiri yayınlandığını, hatırlamadığını, zaten bunları gerçek kimlikleriyle tanımadığını, emniyet ifadesini baskı altında verdiğini, Askerî Savcılık ifadesinin ise iki noktasını kabul etmediğini, ideolojik amaçlı hiç bir eyleminin bulunmadığını, birlikte kaldığı arkadaşlarının şüpheye meydan verecek bir tavırlarının bulunmadığını, bir an için isnat edilen fiillerin sübutu kabul edilse bile bunun T. C. K.'nun 146/3'ü ihlâli ile bir ilgisinin olamayacağını beyan etmiştir.

Sanık vekili Av. M. EMİN DEĞER yazılı olarak sunduğu savunmada:

Nenehatun'daki evi müvekkilinin tutmayıp, Sedat KESİM tarafından kiralandığını, bu şahsın açık beyanından anlaşıldığını, 19 Mayıs mağazası ve Yeni Karamürsel mağazasından yapıldığı ileri sürülen alış verişte sahte hüviyet gösterildiği ve sahte senet tanzim edildiği yolundaki iddialarda faillerden birinin müvekkili İsmet DAL olduğuna dair bir delilin mevcut olmadığını, iddia makamının müvekkilinin ideolojik yapısı hakkında delilsiz ve indi bir görüş belirttiğini, hangi asîl failin fiilini kolaylaştırmak için irade birliği içine girdiğinin iddianameden anlaşılamadığını, müvekkilinin hiç kimseyi arandığını bilerek evinde saklamadığını, Sedat KESİM'i Sedat KIRGUŞ, Ali BAŞPINAR'ı ise Hüsnü KURTER olarak tanıdığını, Nenehatun'daki evi Sedat'ın tuttuğunu, müvekkili göz altından çıktıktan sonra ev bulma güçlüğü nedeni ile bir müddet bu evde kaldığını, daha sonra Sedat ve Ali'nin Keçiören'e taşınmaları üzerine ev sahibinin de rızası ile evin kendisine devir edildiğini, Sedat'la Ali'nin ara sıra eve ziyaret için geldiklerini, göz altına alınıncaya kadar onların aranan kişilerden olduklarını bilmediğini, müvekkilinin Sedat KESİM'i saklamadığı gibi bilâkis onun yanında misafireten kaldığını, mağaza dolandırma olayları ile müvekkilinin bir ilgisinin bulunmadığını, bu konudaki emniyet ifadelerine istinat edilemeyeceğini, Sedat KESİM'in dolandırma işlerinin Edip KANER ve İbrahim ABLAN'la yaptıklarını, açıkça belirttiğini, müvekkili ile aynı evde kalan olayın gerçek tanığı Ahmet ARSLAN'ın da Sedat ve Ali'nin aranan kişilerden olduğunu bilmediğini, müvekkili ile bu iki şahıs arasında ideolojik konular konuşulduğunu işitmediğini söylediğini, müvekkili aleyhindeki bütün isnatların delilden yoksun olduğunu, bir an için bunlar varit olsa bile müvekkilinin kimlerle, nerede, nasıl bir organize sonucu T. C. K.'nun 146/1 maddesine giren suçu işleyeceklere yardım etmek amacıyla irade birliği ile anlaşmaya vardığı hususunun iddia edilip ispat edilmediğini, bu sebeplerle 146/3. madde ile cezalandırma isteminin suçun sübutu ve eylemin vasfı nedeni ile soyut bir iddiadan öteye gidemeyeceğini, bu nedenlerle sübut bulmayan müsnet suçtan ötürü müvekkili hakkında beraat kararı verilmesini talep etmiştir.

Deliller in tartışılması:

Sanık İSMET DAL'ın Ceyhan'da Devrimci Gençlik Derneğini kuranlardan olduğu; Ankara'ya geldikten sonra S. B. F.'ne gitmeye başladığı ve burada Ali BAŞPINAR, Sedat KESİM, Oğuzhan MÜLTÜOĞLU gibi devrimcilerin ileri gelenlerini tanıdığı; Ankara'da düzenlenen Nail KARAÇAM, İlker MANSUROĞLU'nun ölümü ile ilgili ve özel okulların devletleştirilmesi konusunda yapılan mitinglere katıldığı; millî demokratik devrim stratejisini benimsediği; 16 Eylül 1971'de Sedat KESİM ile birlikte Küçükesat Nenehatun Caddesi 35/6 numaradaki evi kiraladığı; bu eve Ali BAŞPINAR, Sedat KESİM ve Salih ÇAMKIRAN'ın geldikleri; ETYÖO.'dan çalınan teodolit ve takeometrelerin getirildiği; aynı zamanda Oğuzhan MÜFTÜOĞLU'nun da bu eve sık sık gelip gittiği ve irtibatı sağladığı; Sedat KESİM tarafından kendisine sahte kimlik cüzdanı verildiği; 3 Nisan 1972 gecesi Küçükesat Nenehatun 35/6 numaralı evde yapılan baskın üzerine sanığın yakalandığı; üzerinde söz konusu kimlik cüzdanının çıktığı; sanığın gerek Ek. İd. G. 6K. 1D. 11/1 sırada ve aynı klâsör 2D. 25/4 sırada bulunan hazırlık ifadelerinde yaptığı; gerekse aynı klâsör 384-388 nci sayfalarda mevcut sor-

gu ve savunmasında yaptığı açık itirafları ve bu itirafları doğrulayıp tamamlayan ve soyutluktan kurtaran aynı olayda sanıklar Ali BAŞPINAR, Sedat KESİM, Halil İbrahim ABLAN'ın ifadeleri ve Sedat KESİM'in hanesinde gösterilen şahitlerin beyanları ile kesin şekilde sabit olmuş bulunmaktadır.

Sanık böylece, Türkiye Cumhuriyeti Anayasasını tebdil, tağyir ve ilga etmek ve bu kanun ile kurulmuş olan Türkiye Büyük Millet Meclisini ortadan kaldırmak amacıyla çalışan gizli örgüt mensuplarına çalışma yeri ve zemini hazırlamıştır.

Bu itibarla sanığın bu fiilleri, Ali BAŞPINAR ve Sedat KESİM'in bölümlerinde ayrıntılı şekilde açıklanan gerekçelerle T. C. K.'nun 146 ncı maddesinin 1 nci fıkrasında öngörülen suçu işlemiş olan asli faillere yardım ve onların fiillerine iştirak mahiyetinde ikinci derecede fiiller olarak değerlendirilmiş ve T. C. K.'nun 146 ncı maddesinin 3 ncü fıkrasında yazılı suçu oluşturduğu bu nedenle anılan madde uyarınca cezalandırılmasının gerektiği inancına varılmıştır.

248. BAYRAM ÇAM:

Sanık hakkında Askeri Savcı iddianamesinde:

Sanığın ETYÖ.'den çalınan takeometrelerin çalıntı olduklarını, bildiği halde evinde bir buçuk ay kadar sakladığını, keza Sedat KESİM ve Ali BAŞPINAR'ın arananlardan olduğunu bildiği halde evinde sakladığını, sayılan fiilleri ideolojik sebeplerle ika ettiğinden, bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 146/3, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Sanığın T. C. K.'nunun 146/3 ncü maddesi mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 8.4.1972 tarihinde polise verdiği ifadesinde:

1968 yılında Ankara'ya gelerek Sosyal Hizmet Akademisine kaydını yaptırdığını, ikinci sınıfta iken okulun devrimci gençlik derneğine üye yazıldığını, fiili bir görev almamakla beraber bazı yürüyüş ve merasimlere katıldığını, okul içi boykotlara iştirak ettiğini, sosyalist ideolojiyi benimsediğini, bunun yurdumuzda demokratik yollarla kurulacağına inandığını, silahla muvaffak olunacağına inanmadığını, başarı sağlanabilmesi için işçi ve köylü tabakalarına inerek bu ideolojinin onlara anlatılıp benimsetmek suretiyle ve demokratik seçim yoluyla iktidara gelinebileceğine inandığını, Ali BAŞPINAR'la SBF.'ne gidişlerinde tanıştığını, önce DEV-GENÇ'li olduğunu söylemediğini, ancak kendisinin bunu anladığını, Sıkıyönetim ilân edildikten sonra bir süre kendisi ile karşılaşmadığını, 1971 yılı Ağustos ayında Tarım Bakanlığı önünde tesadüfen rastladığını, okuldan mezun olduğunu, serbest çalışmak niyetinde bulunduğunu, evini taşıyacağını, bunun için eşyalarının bir süre evinde kalıp kalamayacağını sorduğunu, temiz bir görünüşü olduğundan teklifini kabul ettiğini, birlikte Olgunlar Sokaktaki adresine gittiklerini, aletleri buradan alarak kendi evine getirdiklerini, gazete kâğıdına sarılı ve iplerle bağlanmış bulunan aletlerin bir buçuk ay kadar evinde kaldığını, bir akşam Ali BAŞPINAR'ın yalnız başına gelerek aletleri alıp götürdüğünü, yeni bir ev tuttuğunu söylemekle beraber adresini vermediğini, okulları Keçiören'e taşındığından kendi evini de değiştirdiğini, bir gün okuldan eve gelirken Ali ile Sedat'ı bir dükkanı temizlerken gördüğünü, elektrikçi dükkanı açacaklarını söylediklerini, üç dört gün sonra tekrar dükkana gittiğinde bazı malzemeyi getirmiş olduklarını gördüğünü, bir akşam Ali'nin evine gelerek dükkanın basıldığını, dükkana uğramamasını ve kendilerini aramamasını söylediklerini, Ali ile Sedat'ın gerçekte ne iş yaptıklarını bilmemekle beraber ikisinin arandıklarını 1971 yılı Aralık ayında radyodan dinlediğini, 1972 yılı Nisan ayında İsmet DAL'ın kendisine gelerek Ali BAŞPINAR'ın kendisini görmek istediğini söylediğini, verilen adrese gittiğini, orada bulunan Ali'nin kendisine bir şey yapıp yapamayacağını sorduğunu, kendisininde okumak istediğini, böyle işlere karışmak niyetinde olmadığını söylediğini, aralarında bu sebeple münakaşa çıktığını, evi

terk edip gittiğini, bir daha da kendileri ile görüşmediğini, Sedat KESİM'le de SBF.'de tanıştığını, dükkan basılmadan evvelki bir tarihte dükkanda Selahattin GÜLEÇ'i gördüğünü, kendisine Kemal diye tanıtıldığını, Kemal, Ali ve Sedat'ın arandıklarını bir tek kendisi bildiğinden korktuğu için ihbarda bulunamadığını, hiç bir eyleme katılmadığını, istemeyerek bu işlere karıştığını, evine bırakılan aletlerin çalıntı olduklarını bilmediğini beyan etmiştir.

Sanık Askerî Savcıya 15.4.1972 tarihinde verdiği ifadesinde:

Polis ifadesinin bir kısmının cebir, şiddet altında alındığını, bu ifadenin Eylül ayında aletleri Ali BAŞPINAR'a iade ettiğinden sonraki kısmının doğru olmadığını, bu tarihe kadar Ali'nin aranmadığını, tutulan dükkana gitmediğini, dükkanda Kemal'i görmediğini, Ali'nin İsmet DAL'la evine gelmediğini, kendisinden dükkanın ne olduğunu sormadığını, bu şahısların arandıklarını bilmediğini, Ali'nin soyadını kendisine Butto olarak söylediklerini beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

1971 Temmuzunda Nazım Plan Bürosuna anketör olarak girdiğini, tahminen 21 Ağustos günü evine giderken Tarım Bakanlığı önünde Ali BAŞPINAR'la karşılaştığını, Ali ile Aralık 1970 veya Ocak 1971 de S. B. F.'de tesadüfen tanıştığını, Tarım Bakanlığı önünde karşılaştıklarında Ali'nin ETYÖO.'dan mezun olduğunu, serbest olarak çalışacağını, söylediğini, Ali'ye iş yeri ve oturduğu ev adresini verdiğini, Ali BAŞPINAR'ın kiralık ev aradığını, hassas aletleri bulunduğunu, taşınma esnasında harap olmamaları için bir müddet kendi evinde kalıp kalamayacağını sorduğunu, evi müsait olduğundan kabul ettiğini, birlikte Olgunlar Sokağa gidip bir taksi ile aletleri Kıbrıs Caddesindeki kendi evine getirdiklerini, aletlerin 1,5 ay kadar evde kaldığını, daha sonra bir akşam gelen Ali BAŞPINAR'ın alıp götürdüğünü, Sedat KESİM'i ancak emniyet müdürlüğünde görüp tanıdığını, Sedat KESİM ve Ali BAŞPINAR'ı saklamadığını, Ali'yi soyadı BAŞPINAR olarak tanımadığını, aranan kişilerden olduğunu, bilmediğini, İsmet DAL'ı daha önceden tanımadığını, emniyet ve Askerî Savcılık ifadelerinin bazı yerlerinin yanlış zapta geçirildiğini beyan etmiştir.

Sanık vekili Av. Hüseyin DUMAN yazılı olarak yaptığı savunmada:

Müvekkili hakkında 146/3. maddenin tatbik edilebilmesi için evvel emirde bu maddenin 1 nci fıkrasında tasrih edilen suçlu veya suçluların tespitinde zaruret bulunduğunu, hırsızlık malı olduğunu bildiği takeometreleri evinde muhafaza eden Bayram ÇAM'ın kimin, nasıl ve ne suretle fiiline iştirak ederek anayasayı fer'i olarak ihlâl ettiğine dair en ufak bir belirtinin mevcut olmadığını, müvekkilinin anayasayı ilgaya teşebbüs eden aslî faillerle ne suçun işlenmesinden evvel ne de suçun işlenmesinden sonra suç işleme konusunda herhangi bir irtibatlarının bahis konusu olmadığını, 146 ncı maddenin bir tehlike suçu olduğunu, takeometrelerin saklanmasına yardımcı olma şeklinde tezahür eden fiillerin devlet kuvvetleri aleyhine işlendiğinin kabul edilmesinin mümkün bulunmadığını, bu fiilin ayrı bir madde ile cezalandırıldığını, bu haliyle müvekkiline isnat edilen suçun kanunî unsurları itibariyle teşekkül etmediğini, çalınıp satılan takeometrelerden elde edilen paraların ne suretle sarfedildiği ve bu paralardan kimlerin istifade ettiklerinin sanık ve şahit beyanlarından açığa kavuştuğunu, bu beyanlardan muvekkilinin satış ve elde olunan paraların sarfından hiç bir şekilde malumatı bulunmadığının anlaşıldığını, şayet müvekkili işin aslını bilse idi, mesuliyetinin nispetinde menfaat elde etmesinin gerekeceğini, hırsızlık malı bilerek saklamak suçu sübuta ermediğinden müvekkili hakkında beraat kararı verilmesini talep etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık BAYRAM ÇAM'ın Sosyal Hizmet Akademisi ikinci sınıfta iken okulun devrimci gençlik derneğine üye olduğu; Ankara'da TDGF. tarafından düzenlenen 10 Kasım yürüyüşüne, Anayasaya saygı yürüyüşü diye adlandırılan yürüyüşe, Nail KARAÇAM'ın cenazesi için yapılan yürüyüşe katıldığı; okuldaki boykotlara iştirak ettiği; S. B. F.'de birçok devrimciler meyanında Ocak 1971 aylarında Ali BAŞPINAR ile tanıştığı; Sıkıyönetim ilânından sonra ve

Ağustos 1971 tarihinde Tarım Bakanlığı önünde Ali BAŞPINAR ile konuşup onların E. T. Y. Ö. O.'dan çaldıkları takeometre ve teodolitleri bir süre evinde saklamayı kabul ettiği; kendisi ile Olgunlar Sokaktaki eve gidip Salih ÇAMKIRAN'ın da katılmasıyla üçünün aletleri alarak Kıbrıs Caddesi 40/2'deki Bayram ÇAM'ın evine birlikte götürdükleri; Ali BAŞPINAR ile Salih ÇAMKIRAN'ın aletleri bıraktıktan sonra döndükleri; bu aletlerin bir buçuk ay kadar sanık Bayram ÇAM'ın evinde saklı kaldığı; bilâhare bir akşam saat 20.00 sıralarında Ali BAŞPINAR'ın aletleri alıp gittiği; sanık Bayram ÇAM'ın bu evden ayrılarak Keçiören Tepebaşı Mahallesi Çaldağ Sokak 30/B numaralı eve taşındığı; evine gidip gelirken Ali BAŞPINAR ve Sedat KESİM'in Tepebaşı durağında tutmuş oldukları dükkana uğradığı; üç dört gün sonra da Ali BAŞPINAR'ın yanında İsmet DAL olduğu halde sanık Bayram'ın evine gelerek dükkanı terk ettiklerini, dükkanın basıldığını, bir daha dükkana gitmemesini tenbih ettiği; kendilerinin de Küçükesat Nenehatun Caddesi 35/6 numarada oturduklarını. Bayram ÇAM'a, oraya gelmesini söylediği; ancak Keçiören'deki bu dükkanın basılmasından birkaç gün önce Sedat KESİM'in sanık Bayram'a THKP.'nin bir bildirisini vererek okuttuğu; bundan birkaç gün sonra da aynı dükkanda Kemal takma adıyla Selahattin GÜLEÇ'le tanıştırıldığı; 4.4.1972 gecesi saat 03.30 sıralarında güvenlik kuvvetlerinin yaptığı baskın ile Keçiören'deki evinde yakalandığı; yapılan aramada bir adet faşizm ve devrimci halk cephesi, bir adet sağ ve sol sapma, bir adet kapitalizm nereye gidiyor, bir adet emek gibi Marksist-Leninist ideolojiyi işleyen kitaplar ele geçirildiği; sanığın Ek. İd. G. 6K. 1D. 14/1 sırada mevcut polis ifadesi; aynı klâsör 395, 396 sıralarda mevcut huzurdaki sorgu ve savunması ile yaptığı açık ikrarları ve bu ikrarları doğrulayıp tamamlayan soyutluktan kurtaran aynı olayda sanıklar Sedat KESİM, Ali BAŞPINAR ve İsmet DAL'ın kendi bölümlerinde yazılı beyanları; keza Sedat KESİM'in bölümünde yazılı şahitlerin ifadeleri ile kesin şekilde anlaşılmış bulunmaktadır.

Sanık, olayların cereyan tarzının izahına itirazda bulunmamış, sadece suçun teşekkülü yönünden kastının bulunmadığını, Ali BAŞPINAR ve Sedat KESİM'in aranan şahıslardan ve gizli örgütün elemanlarından olduğunu bilmediğini; keza takeometre ve teodolitlerin çalıntı mal olduğunu öğrenemediğini ileri sürmüştür. Oysa gerek Ali BAŞPINAR ve gerekse sanık Bayram ÇAM bu aletlerin hassas aletler olduğunu, ev nakli sırasında harap olabileceklerini, bu itibarla Bayram ÇAM'ın evinde nakil yapılıncaya kadar durmasını konuştuklarını ifade eylemiştir. Gene aynı sanıklar aletlerin özel kutularının olduğunu, nakil sırasında kolaylıkla taşındığını ve herhangi bir ihtimam göstermeden, harabiyete uğramadan taşınabileceğini beyan eyleyerek çelişkiye düşmüşlerdir. Diğer taraftan sadece ev nakli sırasında birkaç günlüğüne Bayram ÇAM'ın evinde kalması için bu aletlerin verildiği kabul edilirse Bayram ÇAM'ın evinde bir buçuk ay kadar uzun bir süre kalmış olmasının makul bir sebebini bulmak mümkün olamaz, o halde bu durum aletlerin mahiyetini ve bu mahiyetleri itibariyle belli bir gaye için saklanması gerektiğini sanık Bayram'ın bildiğini ve bu bilinç içinde saklanıp muhafaza edildiğini ortaya koymaktadır.

Diğer taraftan Ali BAŞPINAR ve Sedat KESİM'in sık sık ev değiştiren, kendi işleri ve branşları olmadığı halde elektrik ve sıhhî tesisat dükkanı açmış olan kişiler olduğunu bilmesine ve bu dükkanda bir takım devrimci kişileri görüp, faaliyetleri müşahade etmiş bulunmasına bakılırsa, sanığın "ben Ali BAŞPINAR ve Sedat KESİM'in gizlendiklerini bilmiyordum" şeklinde bir savunma yapabilmesine imkân görülememektedir.

Bütün bu ve Sedat KESİM'in hanesinde gösterilen gerekçelerle sanık Bayram ÇAM'ın fiilleri, Türkiye'de devlet mekanizmasını ve politik iktidarı ele geçirmek amacıyla çalışan, bu itibarla da T. C. K.'nun 146/1 nci maddesinde yazılı sanık niteliğinde olan aslî faillere yardım etmek ve aslî faillerin bu fiillerine ikinci derecedeki fiilleriyle iştirak etmek olarak değerlendirilmiş ve sanığın T. C. K.'nun 146/3. maddesi uyarınca cezalandırılmasının gerektiğine inanılmıştır.

249. FARUK YÜKSEL:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın aranan kişilerden olan Ali BAŞPINAR ile Sedat KESİM'i, Halil İbrahim ABLAN ile birlikte Topraklık ve Gülveren'de tuttukları evde bilerek sakladığını, Halil İbrahim ABLAN'ın temin ettiği ödenmiştir. damgasını kullanarak Köroğlu Bakkaliyesini ve sahte hüviyet ile Gül Ticareti dolandırdığını, bu fiilleri ideolojik sebeplerle ika ettiğinden bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 146/3, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri gereğince tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Sanığın T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 10.4.1972 tarihinde polise verdiği ifadesinde:

1968 yılında SBF.'ne girdiğini, masraflarını önceleri babasının yolladığı harçlık ve Kredi ve Yurtlar Genel Müdürlüğünden aldığı bursla sağladığını, babasının maddî durumunun iyi olmaması ve kredinin kesilmesi neticesi Mimarlar Odasında garsonluk yaparak para kazandığını, okula ilk geldiğinde Ülkü Ocaklarına kaydolduğunu, bu arada bazı sol eserleri okuduğunu, DEV-GENÇ'in forum, toplantılarını izlediğini, bazı miting ve yürüyüşlere katıldığını, bu ortam içinde kendisinde sol fikirlerin uyandığını, Ülkü Ocaklarından ayrılarak Sosyalist Fikir Kulübüne geçtiğini, okuduğu eserler sonunda Türkiye'nin yarı feodal bir ülke olduğunu ve Amerikan emperyalizmi tarafından sömürüldüğünü, anladığını, ağa ve patronların köylüleri işçileri sömürdüğünü öğrendiğini, bu sömürü nedeniyle, Türkiye'nin geri kaldığını anladığını, Türkiye'nin bağımsız olabilmesi için bir MDD.'nin yapılmasının şart olduğunu, Sıkıyönetimin ilânından sonra yurdun kapatıldığını, Cebecide Serdar MUN'la bir gecekondu tuttuklarını, Haziran ayı başlarında Serdar MUN'un eve gelmediğini, Şaban İBA ve Münir Ramazan'a kalacak yer teminine çalıştığından polis tarafından yakalandığını, bunun üzerine evlerinin basıldığını, bir müddet nezarette tutulup serbest bırakıldığını, SBF. karşısı Çiftlik Lokantasının üstündeki apartmanın çatı katında kalmaya başladığını, buradan ayrıldıktan sonra Güvenlik Caddesinde kaldığını, Gerçek Yayın Enstitüsünde çalıştığını, daha sonrada Yavuz Önen'in tavassutu ile Sinematek Derneğinin büfesini işletmeye başladığını, eline az para geçtiğinden çay ocağınında işletmesini aldığını, 1972 Ocak ayında burada çalışmaya başladığını, aynı yerde Halil İbrahim ABLAN'ında çalıştığını, daha sonra İbrahim ABLAN'la Topraklık'tâ bir ev tuttuklarını, Şubat ayı sonlarına doğru. Ali BAŞPINAR ile Sedat KESİM'in bu evde kalmak istediklerini, Martın 10'na kadar onları sakladıklarını, ikisininde silahlı olduklarını, Ali ile Sedat'ın Mimarlar Odası çay ocağına gelip gitmeye başladıklarını, Topraklık'taki evden Gülveren'e taşındıklarını, Ali BAŞPINAR'la Sedat KESİM'in bu eve de gelip gittiklerini, 3 Nisan 1972 günü saat 08.00 sıralarında çay ocağına gittiğini, orada polisler tarafından yakalandığını, Ali ve Sedat GÜLVEREN'deki evde kalırlarken ev sahibi ziyarete geldiğinde her ikisini misafirleri olarak tanıttığını, Ali ve Sedat'ın üzerinde üç tane tabanca olduğunu, çay ocağının gelirinin Nasuh MİTAP kanalı ile THKP.'ne aktarıldığını, çay ocağının malzemelerinin bir kısmını İbrahim ABLAN'ın hazırladığı sahte damga ve mühürlerle aldıklarını, ayrıca Gül Ticaret evinden Sedat'ın kefaleti altında, İbrahim ABLAN'ın hazırladığı sahte hüviyet ve borç senetleri ile giyecek malzemesi alındığını, bildiğini, Ali ile Sedat'ın S. B. F. Yurduna geldikleri zaman Dursun ÖNKUZU olaymdan ötürü aranmakta olduklarını bildiğini, sahte kimliklerin Ertuğrul USLU tarafından çalıştığı bakanlıktan boş olarak temin edildiğini, bildiğini, kendi gruplarında en yetkili kişinin Ali BAŞPINAR olduğunu beyan etmiştir:

Sanık Askerî Savcıya 15.4.1972 tarihinde verdiği ifadesinde:

Emniyette zor altında alınan ifadesinin doğru olmadığını, kabul etmediğini, Halk Kurtuluş Partisi üyesi olmadığını, çay ocağının bu partiye gelir sağlaması için tutulduğunu bilmediğini, buraya Ali BAŞPINAR'ın tavsiyesi ile girdiğini, burada Halil İbrahim ABLAN ile bir-

likte çalıştıklarını, İbrahim'in Köroğlu Mağazasını dolandırdığını, bilmediğini, kendisinin garsonluk yaptığını, alış veriş işlerine İbrahim'in baktığını, Sedat KESİM'le Ali BAŞPINAR'ın arandıklarını, bilmediğini, polisin baskın yaptığından haberinin olmadığını, Mart ayında ikisinin bir süre, İbrahim ABLAN'la kaldıkları evde kaldıklarını, Gül Ticaret ve 19 Mayıs Mağazalarının dolandırıldığından haberinin olmadığını beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

Ali BAŞPINAR ve Sedat KESİM'i tanıdığını, Sedat'ı Ali vasıtasiyle tanıdığını, soyadlarını ve aranıp aranmadıklarını bilmediğini, bu iki şahsın Köroğlu Bakkaliyesiyle Gül Ticaret Mağazasını dolandırıp dolandırmadığını bilmediğini, Nasup MİTAP'ı okuldan tanımakla beraber hiç bir ilişkisinin bulunmadığını, Yavuz ÖNEN'le bir müşteri olması sebebiyle ilişkisinin bulunduğunu, müsnet suçu işlemediğini, Topraklık'daki evi Halil İbrahim ABLAN'la beraber tuttuklarını, muhtemelen Ocak 1972'de bu eve taşınıp bir ay kadar oturduklarını, bu eve iddianamede ismi geçenlerden hiç kimsenin gelmediğini, ev elverişsiz olduğundan İbrahim ABLAN'ın Gülveren'de tuttuğu eve taşındıklarını, bu eve Ali BAŞPINAR'ın ziyaret maksadiyle bir iki kere gelip gittiğini, Sedat KESİM'inde bir kere geldiğini, fakat kalmadığını, 4 Nisan 1972 tarihinde bu evde yakalandıklarını, Mimarlar Derneği Lokalini işleten İbrahim ABLAN'ın yanında garson olarak çalıştığını, sahte kimlik kartı kullanmadığını, Serdar MUN'un sınıf arkadaşı olduğunu, Ramazan AKTOLGA'yı tanımadığını, Halil İbrahim ABLAN'ın eve bavul içinde giyim eşyası getirdiğini hatırlamadığını, DEV-GENÇ'in üyesi olmadığını, M. D. D. konusunda herhangi bir fikrinin olmadığını, emniyet ve Askerî Savcılık ifadelerini reddettiğini beyan etmiştir.

Sanık vekili Av. Erşen SANSAL yazılı olarak sunduğu savunmada:

Müvekkilinin diğer sanıklarla Gül Ticaret ve Köroğlu Bakkaliyesini dolandırdığı, tuttuğu evlerde aranan örgüt elemanlarını sakladığından bahisle T. C. K.'nun 146/3. maddesi uyarınca tecziyesinin istendiğini, müvekkiline isnat edilen adam saklamak, sahte hüviyet kullanmak ve dolandırmak fiillerinin hiç birisinde devletin anayasal nizamı ile bir ilginin bulunmadığını, bu eylemlerin hiç birisinin anayasayı, tağyir, tebdil ve ilga fiili ile bir uygunluk taşımadığını, 146 ncı maddenin 3 ncü fıkrasının bir olaya uygulanabilmesi için iki türlü ittifakın mevcudiyetine ihtiyaç bulunduğunu, maddenin 1 nci fıkrasında yazılı fiilleri işleyenler ile 3 ncü fıkrada yazılı fiilleri işleyenler arasında bir ittifak ile fer'i faillerin kendileri arasında bir ittifakın bulunması gerektiğini, 1 nci ve 3 ncü fıkrada yazılı fiilleri işleyen failler arasındaki fikri ittifaktan daha öte şahsî ve fiili bir irtibatında gerektiğini, esas hakkındaki mütalâadan 1 nci fıkrada yazılı suçu işleyen bir kimsenin bulunmadığının ortaya çıktığını, diğer taraftan fer'i faillerin kendileri arasında kasıt ve eylem birliğine ilişkin bir ittifakın da mevcut olmadığını, müvekkiline isnat edilen eylemlerin hiç birisinin sübut bulmadığını, bu konuda bir belgenin dosyaya girmediğini, bütün iddiaların delilden yoksun bulunduğunu, sübuta ermeyen iddia ve fiil nedeni ile müvekkili hakkında beraat kararı verilmesini talep etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık FARUK YÜKSEL'in diğer sanık Halil İbrahim ABLAN ile birlikte Topraklık'ta bir ev tuttukları ve mimarlar odasının büfesini ve çay ocağını işlettikleri; Topraklık'daki eve Ali BAŞPINAR ve Sedat KESİM'i alıp birlikte kaldıkları; mimarlar odasının büfesi ve çay ocağının gelirini de Nasuh MİTHAT vasıtasıyla THKP.'ne verdikleri; burada sarf olunan çay, kahve vesair yiyecek ve içecek maddelerinin Halil İbrahim ABLAN tarafından Kızılay'daki Köroğlu mağazasından sahte "ödenmiştir" damgası basılarak dolandırmak suretiyle temin edildiği; Mart 1971 ortalarında Gülveren Mahallesi Köşe Sokak 318 numaralı eve taşındıkları; keza bu evde de Sedat KESİM ve Ali BAŞPINAR'ın barındığı; Nasuh MİTHAT'ın da gelip gittiği; Ali BAŞPINAR ve Sedat KESİM'in üzerinde üç adet tabancanın bulunduğunu sanık Faruk YÜKSEL'in bildiği; 3 Nisan 1974 tarihinde mimarlar odası çay ocağında yakalan-

dığı sanığın Ek. İd. G, 6K. 1D. 10/1 sıradaki polis aynı klâsör 2D. 25/6 sıradaki Askerî Savcılık ve aynı klâsör 380-384 sıralardaki sorgu ve savunması, aynı olayda sanıklar Halil İbrahim ABLAN, Sedat KESİM, Ali BAŞPINAR'ın kendi bölümlerinde gösterilen ifadeleri ve keza Sedat KESİM'in bölümünde gösterilen şahit ifadeleri ile sabit olmuş bulunmaktadır.

Sanığın bu fiillerinin Ali BAŞPINAR ve Sedat KESİM'in hanelerinde gösterilen gerekçelerle ve ayrıca Türkiye'de komünizmi gerçekleştirme ana gayesinde ilk aşama olan millî demokratik devrim savaşını veren bu cümleden olarak Türkiye Cumhuriyeti Anayasasını tebdil, tağyir ve ilga ve bu yasa ile kurulmuş Türkiye Büyük Millet Meclisini yok etmek için savaşan gizli örgütün aslî faillerine yardım ve fiillerine iştirak mahiyetindeki ikinci derecede eylemler olduğu gerekçesiyle T. C. K. nun 146 ncı maddesinin 3 ncü fıkrasında yazılı suçu teşkil eylediği, bu itibarla anılan madde uyarınca cezalandırılmasının gerektiği inancına varılmıştır.

250. HALİL İBRAHİM ABLAN:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın devrimin yapılması için lüzumlu olan parayi temin için Ertuğrul USLU'nun temin ettiği hüviyetlerle ve sahte isim ve senetlerle 19 Mayıs, Yeni Karamürsel mağazalarını, Sedat KESİM'in kefaleti ile girdiğini, Gül Ticaretten giyecek eşyalarını, Köroğlu Bakkaliyesinden sahte ÖDENMİŞTİR damgası kullanarak bu dükkandan yiyecek malzemesi dolandırdığını, Sedat KESİM ve Ali BAŞPINAR'ın aranan kişilerden olduklarını bilmesine rağmen her ikisini Topraklık semtinde Faruk YÜKSEL'le müştereken tuttukları evde sakladığını, Ali BAŞPINAR'a sahte olarak Hüsnü KURTER adına hüviyet temin ettiğini, bu fiilleri ideolojik sebeplerle ika ettiğinden bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 146/3, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Sanığın T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 10.4.1972 tarihinde polise verdiği ifadesinde:

1969-70 ders yılında Ankara Ticarî İlimler Akademisine girdiğini, faaliyette bulunan bir takım örgütlere girmek lüzumunu hissettiğini, sosyal demokrasi dernekleri federasyonuna üye kaydını yaptırdığını, DEV-GENÇ üyesi bazı kişilerle tanıştığını, bunlarla Türkiye'nin düzeni ve nasıl değiştirilmesi mevzuunda konuşmalar yaptığını, devrimcilerin katıldıkları yürüyüş ve forumlara iştirak ettiğini, o sıralarda devrimcileri okula almadıklarını, kendisi de sık sık onlarla görüldüğünden okula devam edemediğini, bidayette ailesinin yanında kalmakta iken iki ay kadar önce Faruk YÜKSEL'le Topraklık'ta bir gecekondu kiraladıklarını, buradan Gülveren'e taşındıklarını, mimarlar derneğinin çay ocağını işleten Erol AYDIN ile anlaşarak çay ocağını ondan devraldığını, bu işte kimsenin tavassutunun olmadığını, hayatını kazanmak maksadiyle işletmeye başladığını, kendisini okuldan tanıdığı Ertuğrul USLU'nun temin ettiği memur kartı ile 19 Mayıs mağazasından giyecek eşyası aldıklarını, Ali BAŞPINARLA'da sahte hüviyetle 19 Mayıs mağazasından eşya aldığını, Erol AYDIN ve Ali BAŞPINAR'ın tanzim ettikleri sahte hüviyetlerle Karamürsel mağazasından mal satın aldığını, Ali BAŞPINAR ve Sedat KESİM'in, Faruk YÜKSEL'le müşterek tuttukları Topraklık ve Gülveren'deki evlerde misafireten kaldıklarını, bu ikisinin arandıklarını bilmediğini, bu hususu kendilerinden de sormadığını, yakalanmadan 15 gün evvel Gül Ticarete sahte isimle seyyar satıcı olarak girdiğini, iki üç gün çalıştıktan sonra bavulu eşya ile doldurarak oradan ayrıldığını, eşyaları Edip KANER'e verdiğini, Edibin'de eşyaları Ali ÇİFTETEPE'ye vermiş olduğunu, ikisini de tanıdığını, bu malları Edib'in veya Ali'nin satıp satmadıklarını, bilmediğine, kendisine ücret olarakta bir para vermediklerini, yine bu arada Köroğlu bakkaliyesinin kullandığı ödenmiştir, damgasından bir tane temin ederek hesap pusulalarına vurmak suretiyle yiyecek maddelerini daha ucuza temin ettiğini, böylece çay ocağına lüzumlu çay, şeker,

kahve gibi malların maliyetini düşürmüş olduğunu, beraber ev tuttuğu Faruk'u, Ali BAŞPINAR'ın tavsiyesi ile yanına aldığını, DEV-GENÇ mensuplarına eylem olarak herhangi bir yardımda bulunmadığını beyan etmiştir.

Sanık Askerî Savcıya 15.4.1972 tarihinde Askerî Savcıya verdiği ifadesinde:

Emniyet ifadesi umumiyetle doğru olmakla beraber bazı hususları açıklamak istediğini, Sedat ile Ali'nin soyadlarını bilmediğini, arandıklarından haberdar olmadığını, mağazalardan mal alabilmek için Edip KANER vasıtasiyle Ertuğrul USLU'dan üç tane boş memur kimliği temin ettiklerini, esas itibariyle mimarlar odası lokalini çalıştırdığını, malzemeyi ucuza getirebilmek için Köroğlu mağazasını anlattığı şekilde dolandırdığını, Karamürsel'de bir alış verişinin olmadığını, 19 Mayıs mağazasını nasıl dolandırdıklarını evvelce anlatmış bulunduğunu, Gül Ticarete Temel CANPOLAT ismiyle girdiğini, kendisine Sedat KIRGUŞ ismiyle Sedat KESİM'in kefil olduğunu, üç bin liralık mal aldıktan sonra oradan ayrıldığını, malları nasıl temin ettiğini, belirterek Edip KANER'e verdiğini, Edibinde eşyaları Ali ÇİFTETEPE'ye vermiş olduğunu, bir süre bekâr yaşamak maksadiyle ailesinden ayrılarak müstakil ev tuttuğunu, ev tutması için Ali ile Sadat'ın tavsiye ve ısrarlarının olmadığını, tuttukları eve Mart ayı başında gelen ikisinin bir hafta kadar kaldıklarını beyan etmiştir.

Sanık Askerî Savcıya 5.5.1972 tarihinde verdiği ifadesinde:

Karamürsel mağazasından alış veriş yapmadığını, Gül Ticaretten çeşitli mallar aldığını, bunlar arasında pikap olmadığını, bunları saklaması için Edip KANER'e verdiğini, hiç bir örgütle ilgisinin bulunmadığını, Halil BAĞLI, Rahmi AYAR, M. Ali KORKMAZ, Ayşe TÜLÜNAY ismine tanzim edilmiş senetleri kendisinin hazırladığını, Faruk YÜKSEL'le oturduğu evde bulunan üç sandalyeyi Ali BAŞPINAR'dan aldığını, GEE.'den çalındığını, bilmediğini, Nasuh MİTHAT'ın eve geldiğini hatırlamadığını, özel konuşmaları, Ali, Sedat ve Faruk'un kendi aralarında yaptıklarını, Faruk'un konuşmalara pek katılmadığını beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

İddianamede kendisine yüklenen suçlardan hiç birini kabul etmediğini, sadece Gül Ticaret ve 19 Mayıs mağazalarının dolandırılması olaylarını kabul ettiğini, bu hadiseleri Edip KANER ve Sedat KESİM'le birlikte yaptıklarını, bu olayların devrimle bir ilgisinin olmayıp adî birer vaka bulunduklarını, T. C. K.'nun 146/3. maddesini ihlâl etmediğini, Topraklık'ta kiraladığı evde Faruk YÜKSEL ile birlikte kaldığını, evin adresini bilmediğini, o tarihte mimarlar odası lokalini işletmekte bulunduğunu, Ali BAŞPINAR'ı kendisine Edip KANER'in tanıştırdığını, keza Sedat KESİM'i de Edip'in tanıştırdığını, Edip KANER'den Sedat KESİM ile birlikte Turizm ve Tanıtma Bakanlığına ait kimlik kartlarını, aldıklarını, bu kartları Edip'in nereden temin ettiğini, bilmediğini, kartları aldığında üzerlerine, isim yazılmış resim yapıştırılmış ve soğuk damga ile damgalanmış olduğunu, Gül Ticarete gittiklerinde, Sedat KESİM'in kendisine kefil olduğunu, böylece senet imzaladığını, Gül Ticarete plasiyer olarak girdiğini, Gül Ticaretle senet yapılırken İbrahim ABLAN ismini vermediğini, başka bir isim verdiğini, bu mağazadan 3-4 bin liralık mal aldığını, malları Edip KANER'e götürdüğünü, Edibin bu malları Ali ÇİFTETEPE'ye verip vermediğini bilmediğini, Topraklık ve Gülveren'deki evleri kendisinin tuttuğunu, bekâr hayatı yaşayabilmek için ailesinden ayrı ev tuttuğunu, Ali BAŞPINAR'ın teklifi üzerine Nenehatun'daki evden gidip 3 sandalye aldığını, Ali BAŞPINAR ve Sedat KESİM'in soyadlarını, o tarihlerde bilmediğini, Şarküterinin dolandırılmasiyle bir ilgisinin olmadığını, mağazaları dolandırdığı sırada mimarlar odasının çay ocağını işletmekte bulunduğunu, emniyet ifadesini baskı altında verdiğini, sahte kimliklerin temininde Ertuğrul USLU'nun bir rolünün bulunmadığını, Köroğlu bakkaliyesinden iş yerinin günlük bakkaliye ihtiyaçlarını peşin para ile aldığını, Karamürsel mağazasiyle bir ilişkisinin olmadığını, Ali BAŞPINAR ve Sedat KESİM'i saklamadığını, tuttuğu evlerde Faruk YÜKSEL'le birlikte kaldıklarını, beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

19 Mayıs mağazalarının dolandırılması olayının gerçek olduğunu, bunu Sedat KESİM ve Edip KANER ile birlikte yaptıklarını, Gül Ticaret mağazasından malları da Sedat KESİM'le aldıklarını, o sıralarda işleri bozulduğu için kendisine 2 nci bir gelir kaynağı temin etmek amacıyla komisyon karşılığı plasiyer satıcı olarak mağazaya girdiğini, Yeni Karamürsel mağazasının dolandırılması ile bir ilgisinin bulunmadığını, aynı şekilde Köroğlu Şarküterinin de dolandırılması olayı ile bir alâkasının bulunmadığını, bu mağazanın veresiye alış veriş yapmadığını, bizzat mağaza sahibinin huzurdaki ifadesinden anlaşıldığını, delil diye gösterilen ödenmiştir damgasının nereden geldiğinin de meçhul olduğunu, bedeli ödenmiştir yazan bu damganın nerede bulunduğuna dair bir zaptın olmadığını, bu iddiayı reddettiğini, kiraladığı evlerde Faruk YÜKSEL'den başka hiç kimsenin kalmadığını, Sedat KESİM ve Ali BAŞPINAR'ı saklamadığını, bizzat bu şahısların kendi ifadeleri ile de sabit olduğunu, bu şahısların soyadlarını, bile bilmediğinden arandıklarını bildiğinin kabul edilemeyeceğini, özel maddesi dururken fiillerinin T. C. K.'nun 146 ncı maddesine muhalefet olarak sayılmaması gerektiğinden bahisle hakkında beraat kararı verilmesini istemiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık Halil İbrahim ABLAN'ın ailesi Ankara'da Yenimahalle'de oturmasına rağmen Ocak 1971 tarihinde Faruk YÜKSEL ile birlikte Topraklık'ta gecekondu muhitinde bir ev tuttukları, buraya Ali BAŞPINAR ve Sedat KESİM'in gelip saklandıkları; aynı zamanda, Halil İbrahim ABLAN'ın mimarlar odasının çay ocağını Faruk YÜKSEL ile birlikte çalıştırdıkları; diğer sanık Ertuğrul USLU'nun temin ettiği Turizm ve Tanıtma Bakanlığına ait sahte kimlik kartı ile Ulus'taki 19 Mayıs mağazasından Ali BAŞPINAR ve Erol AYDIN ile birlikte birbirlerine kefil olarak pantolon, gömlek pardüsü gibi giyecek eşyası alıp sözü geçen mağazayı dolandırdıkları; aynı şekilde Sakarya Caddesindeki Köroğlu Bakkaliyesinden kasaya verilen fişler üzerine basılan ödenmiştir damgasından temin edip reyondan aldığı yiyecek malzemelerinin fişine bu damgayı basarak para ödemeden veya bir kısmının parasını ödeyerek büyük bir kısmını bedelsiz olarak ve dolandırmak suretiyle; aldığı; gene Kızılay'da gökdelenin yukarı katlarında bulunan Gül Ticaret mağazasına seyyar satıcı olarak girdiği; bunun için Sedat KESİM'in aynı şekilde sahte hüviyetle kendisine kefil olduğu; sanık Halil İbrahim ABLAN'ın bu mağazadan aldığı malları bir bavula doldurarak dışarıda satıp paralarını her gün akşam mağazaya getirmesi ve üzerinden emeğine karşılık bir ücret alması lâzım gelirken, iki üç gün böyle, müessesenin gayesine uygun şekilde çalıştığı, halde sonra bir bavul içine pantolon, gömlek, kazak, kravat, parça halinde kumaş doldurup bir daha mağazaya dönmediği; bu suretle Gül Ticaret mağazasını da dolandırdığı; sanık Halil İbrahim ABLAN'ın Topraklık'daki evde bir ay kadar kaldıktan sonra alınan karar üzerine Faruk YÜKSEL ile birlikte bu kere Gülveren Mahallesi Köşe Sokak 318 numaralı evi tutup oraya taşındıkları, aynı şekilde, Ali BAŞPINAR ve Sedat KESİM'in bu evde gizlendiği, keza Nasuh MİTHAT'ın da bu eve gelip gittiği; nihayet bir ay kadar sonra 3 Nisan 1972 sabahı mimarlar odasındaki çay ocağında yakalandığı sanığın Ek. İd. G. 6K. 1D. 9/1'deki polis, aynı klâsör 2D 25/6,8 deki Askerî Savcılık ve aynı dosya 375 sıradaki huzurda verdiği son soruşturma ifadesi ve savunması ile ve aynı olayda sanıklar Faruk YÜKSEL, Ali BAŞPINAR, Sedat KESİM'in kendi bölümlerinde gösterilen hazırlık ve son soruşturma ifadeleri ve Sedat KESİM'in bölümünde yazılı şahit ifadeleri ve yazılı delillerle kesin şekilde sübuta ermiş bulunmaktadır.

Sanık sorgusunda önce polise ve Askerî Savcıya vermiş olduğu ifadeyi işkence altında alınan, askerî savcılıkta da eğer polisteki ifadesini tekrarlamazsa tekrar polise gönderileceği şekilde yapılan manevî baskı altında verilmiş ifadeler olarak nitelenmiş ve bunları reddetmiş ise de huzurda olaylar üzerinde sanığa tevcih edilen sorulara verdiği cevaplarla polis ifadesini ve askerî savcılık ifadesini tekrarlamış olduğundan sanığın red konusunda ileri sürdüğü işkence ve irade dışı ifade verdiği yolundaki iddialarına değer ve samimiyet atfedilememiş, olayların yukarıda yazılı olduğu şekilde cereyan etmiş bulunduğu saptanmıştır.

Emniyet 1 nci şubede görevli iken emekli olan bir babanın terbiyesi ile yetişmiş ve iktisadî ve Ticarî İlimler Akademisi son sınıfına kadar gelmiş oldukça yüksek bir kültüre sahip sanığın muhtelif mağazaları çeşitli usullerle dolandırarak yiyecek ve giyecek eşyası alması eylemleri sanığın bu kişisel durumu gözönüne alınarak basit, ideolojik yönü ve gayesi olmayan dolandırıcılık olayları şeklinde değerlendirmeye mahkememizce imkân görülememiştir.

Sanığa ailece Yenimahalle'de oturmakta olduğu hususu hatırlatılarak, neden Ankara içinde başka semtlerde ev tuttuğu ve bu evleri sık sık değiştirmek ihtiyacını duyduğu yolunda sorulan soruya (bekâr hayatı yaşamak istemiştim) şeklinde vermiş olduğu cevapta heyetimizi tatmin eylememiştir.

Bütün bu verilerden sonra heyetimizde sanığın gizli örgüt THKP.'nin emri ve isteğiyle ailesinden ayrıldığı; bu örgütün elemanlarını saklamak ve arada irtibatı temin etmek ve örgüte eşya olarak, para olarak yardımda bulunmak maksadıyla Topraklık da ve Gülveren'de ev tuttuğu, mağazaları dolandırmak suretiyle elde ettiği giyecek eşyasını örgüt personeline gönderdiği sonucuna varılmıştır.

Sanık Halil İbrahim ABLAN'ın bu fiilleri daha önceki aynı gruba mensup sanıkların bölümlerinde izah edildiği üzere THKP.'nin Türkiye Cumhuriyeti Anayasasını tebdil, tağyir ve ilga ve bu kanun ile müesses T. B. M. M.'ni yok etmek gayesindeki her çeşit mücadelesi ile işlediği fiillerine yardım ve iştirak mahiyetindek ikinci derecede fiiller olduğu, bu itibarla T. C. K.'nun 146/3. maddesinde yazılı suçun unsurlarını oluşturduğu ve sanığın anılan madde uyarınca cezalandırılmasının gerektiği inancına varılmıştır.

251. ALİ ÇİFTETEPE:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın GEE.'den çalınan teksir makinesinin durumunu bildiği halde Öztaş Kırtasiye mağazasına 2500 liraya sattığını, yine aynı yerden çalınan facit marka hesap makinesini Şükrü GİDER isimli şahsa 1500 liraya sattığını, Sedat KESİM'i arandığını bildiği halde sakladığını, bu fiilleri ideolojik sebeplerle ika ettiğinden bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 146/3, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Sanığın T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi uyarınca tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 11.4.1972 tarihinde polise verdiği ifadesinde:

1967-1968 ders yılında akademiye girdiğini, Basın İş Sendikası Genel Merkezinde memur olup, geçimini buradan aldığı maaşla sağladığını, Türkiye'nin geri kalmış devletler arasında bulunup Amerika tarafından sömürüldüğünü, toprak ağaları ve kapitalistlerinde sömürüye katıldıklarını, üretici sınıf, köylü ve işçilerin ise sömürüldüklerini, herhangi bir fikir kulübüne veya örgüte mensup olmadığını, bazı sol eserleri okuduğunu, pek az yürüyüşe katıldığını, toplantı ve forumlara iştirak etmediğini, SBF. Yurdunda kaldığı sırada Ali BAŞPINAR, Sedat KESİM, İsmet DAL, İbrahim ABLAN'ı tanıdığını, 12 Marttan sonra yurdun kapandığını, bunun üzerine ev tuttuğunu, daha sonra yanına Edip KANER'inde geldiğini, Sedat KESİM'inde yakalanmasından 5 gün önceden beri aynı yerde kalmakta olduğunu, Edip'le Ali BAŞPINAR'ın çalıştığı yere de ara sıra geldiklerini, Mart ayında bazı giyim eşyası getirerek bunları satmasını istediklerini, sendika üyelerine satarak bedeli olan 500 lirayı Edip'e verdiğini, bir gün Ali BAŞPINAR'ın teksir makinesi getirdiğini, kendisinin olduğunu beyan ettiğini, sendikanın alış veriş yaptığı Öztaş Kırtasiyeye götürdüğünü, 2500 liraya sattığını, parasını Ali'ye verdiğini, Sedat KESİM ile Ali BAŞPINAR'ın arananlardan olduğunu bilmediğini, fikir münakaşası yapmadığı için durumlarını bilmediğini, 3-4 Nisan 1972 gecesi eve gelenlerin arama yaptıklarını, Sedat'ın yatağının altında üç tabanca bulduklarını, bazı sol yayınları ele geçirdiklerini, tabancaların kime ait olduğunu bilmediğini, arama anında evde kendisi ile Sedat'ın olduğunu beyan etmiştir.

Sanık Askerî Savcıya 15.4.1972 tarihinde verdiği ifadesinde:

Sedat ve Edip'le aynı yerde kaldığını, Sedat'ın arandığını, bilmediğini, Edip'in satılmak üzere bazı eşyalar getirdiğini, bunları sattığını, parasını Edip'e verdiğini, bu malların çalıntı mal olduklarını bilmediğini, polise verdiği ifadenin doğru olduğunu, orada dövülmüş olmasına rağmen ifadesinin gerçeği aksettirdiğini beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

Müsnet suçları işlemediğini, Sedat KESİM'i arandığını bilerek saklamadığını, Edip KANER'le kaldıkları eve Sedat KESİM'in gelip 3-4 gün kaldığını, Edip arkadaşı olması sebebiyle Sedat'tan şüphelenmediğini, teksir ve hesap makinelerinin çalıntı mal olduğunu bilmediğini, T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesini ihlâl etmediğini, fasit hesap makinesini Edip KANER'den teslim aldığını, Edip hemşerisi olduğu ve ona inandığı için bu makinenin satışına yardımcı olduğunu, makineyi Basın İş Sendikasının muhasebesinde çalışan Şükrü GÜDER'e sattığını, satışta senet veya fatura tanzim edilmediğini, 1500 lira satış bedelini Edip KANER'e verdiğini, komisyon ücreti almadığını, teksir makinesinde Edip'in getirdiğini teksir makinesini devamlı alış veriş ettiği Öztaş mağazasına 2500 liraya sattığını, Edip'ten bu makinelerin kime ait olduğunu sormadığını, daha doğrusu Edip'in makinelerin tanıdıklarına ait olduğunu söylediğini, teksir makinesi için bir fatura düzenlendiğini, bunu Edip KANER'in düzenlediğini, şayet faturada Ali DURMUŞ ismi yazılı ise de bu ismin kendisinde bir şüphe uyandırmadığını, Öztaş Ticarete teksir makinesinin bir başkasına ait olduğunu söylediğini, faturalardaki imzalar arasındaki farkın daha önce dikkatini çekmediğini, fasitin satışını angarya olarak kabul edip bu işin bir an evvel olmasını istediğinden Şükrü GÜDER'e bu makinenin Anafartalar Caddesindeki bürosunu tasfiye eden bir arkadaşına ait olduğunu söylemiş olabileceğini, Edip KANER'in kendisine paket halinde 2-3 gömlek, kravat ve kazak getirdiğini, ancak bunları kimseye satmadığını, tutuklanma korkusu duyduğundan ve emniyetteki haleti ruhiye içinde olduğundan Askerî Savcının yazdırdıklarına bir şey demediğini, yakalandıkları sırada evde bulunan silahların Edip KANER'in yatağının altından çıktığını, yakalanan sol kitaplarında Edip'e ait olduğunu, eve baskın sırasında Edip KANER'in evde bulunmadığını, beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Anayasayı devirmeye, değiştirmeye, Türkiye Büyük Millet Meclisini iskata yönelik gayelerle işlenmiş fiil ve teşebbüslerinin olmadığını, iddianamedeki suçlamalara karşılık mahkemedeki sorgusunda gerekli karşılığı verdiğini, arandığını, bilmeden, kim olduğunu bilmeden, aranan bir kişiyi görmüş olması veya görmüş kabul edilerek bir kişinin yataklık yaptığının kabul edilemeyeceğini, karıştığı olayların hiç bir zaman 146/3. maddenin anlamı ile bağdaştırılamayacağını, dinlenen şahit ifadeleri dosyada mevcut yazılı deliller muvacehesinde mağduriyetine son verilmesi bakımından hakkında beraat kararı verilmesini istemiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık Ali ÇİFTETEPE'nin S. B. F. Yurdu kapatıldıktan sonra Nisan 1971 başlarında Edip KANER ile birlikte Yukarı Ayrancı Şair Baki Sokak No. 128/A'da oturmaya başladığı; aynı zamanda Basın İş Sendikası Genel Merkezinde çalıştığı; sanık Sedat KESİM, Ali BAŞPINAR, İbrahim ABLAN ve İsmet DAL'ı eskiden beri tanıdığı; Sedat KESİM ile Ali BAŞPINAR'ın zaman zaman Basın İş Sendikasına Ali ÇİFTETEPE'nin yanına gelip gittikleri; Ali BAŞPINAR'ın kendisine bir gün bir teksir makinesi getirerek, tanıdık birine satıvermesini istediği; gerçekten Ali ÇİFTETEPE'nin bu makineyi çok zaman alış veriş yaptığı ve Basın İş'in ihtiyaçlarını sağladığı Öztaş Kırtasiye mağazasına üç bin beş yüz lira bedel mukabilinde sattığı, bin beş yüz lirasını hemen, kalanını bir ay sonra aldığı; bundan sonra da gene G. E. E.'den diğer sanıklar tarafından çalınmış bir adet facit marka hesap makinesini da Basın İş Sendikasının muhasebecisi olan Şükrü GÜDER isimli şahsa iki bin üç yüz lira bedel karşılığında sattığı; gerek Öztaş Kırtasiye mağazasına teksir makinesi için ve gerekse Şükrü GÜDER'e facit hesap makinesi için Ali DURMUŞ takma ismiyle faturalar verdiği ve her iki fa-

turanın pullarının üzerine de değişik imzalar attığı; bu makinelerin bedellerinden tahsil ettiklerini, Ali BAŞPINAR'a ulaştırdığı; 3 Nisan 1972 tarihinde Yukarı Ayrancı'daki evine yapılan baskından bir hafta on gün kadar önce Sedat KESİM ve Ali BAŞPINAR'ın eve gelip kaldıkları ve baskın günü evde sadece Sedat KESİM ile Ali ÇİFTETEPE'nin yakalandığı; evde yapılan arama sırasında Sedat KESİM'in yatağının altında üç adet tabanca ile 74 adet mermi ve iki adet şarjörünün çıktığı; Ali ÇİFTETEPE'nin Sedat KESİM'in bu eve geldiği sırada bu tabancaları gördüğü, Ali BAŞPINAR'la Sedat KESİM'in aranan şahıslardan olduğunu ve Ayrancı'daki eve gizlenmek maksadıyla geldiklerini bildiği sanığın polise verdiği Ek. İd. G. 6K. 1D. 12/1, Askerî Savcıya verdiği aynı klâsör 2D. 25/7 ve huzurda verdiği aynı klâsör 388 sıralarda mevcut hazırlık ve son soruşturma ifadeleri ve savunmaları ile yapmış olduğu itiraf ve ikrarları, bu itiraf ve ikrarları doğrulayan, tamamlayan ve soyutluktan kurtaran aynı olayda sanıklar Ali BAŞPINAR, Sedat KESİM'in ifadeleri; şahit Şükrü GÜDER'in Ek. İd. G. 6K. 437 sıradaki yeminli son soruşturma ifadesi; şahit Halil AKKUZU'nun Ek. İd. G. 6K. 460 sıradaki yeminli son soruşturma ifadesi; şahit Kemal ÖZTÜRK'ün aynı dosya 461 sıradaki yeminli son soruşturma ifadesi; dosya 67-77 diziler arasındaki Öztaş Kırtasiye ve Şükrü GÜDER'e yapılan satışlarla ilgili fatura vesair belgeler ve öteki yazılı delillerle kuşkudan uzak bir şekilde sabit olmuş bulunmaktadır.

Sanık Ali ÇİFTETEPE kendisinden önceki sanıklar gibi hazırlıkta polise veya Askerî Savcıya verdiği ifadeleri, baskı yapıldığı yolundaki belli gerekçelerle reddetmiş ise de huzurda kendisine olaylar üzerinde tevcih edilen sorulara eski ifadelerinde geçen beyanlarına uygun şekilde cevap vermesi ile sanığın gerek polise, gerek Askerî Savcıya evvelce verdiği ifadelerinin doğru olduğu ve olayın cereyan tarzının yukarıdaki gibi saptanması gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

Sanığın savunmasında Sedat KESİM'in ve Ali BAŞPINAR'ın arandığını, bilmediğine, aletlerin çalıntı mal olduğu hususunda bilinçinin ve bilgisinin bulunmadığına dair beyanlarına da itibar edilememiştir. Zira sanık ifadesinde Sedat KESİM'i ve Ali BAŞPINAR'ı daha önceden S. B. F.'den tanıdığını ve Yukarı Ayrancı'daki evine geldiklerinde tabancaları gördüğünü ifade eylemiştir. Zaten Sedat ve Ali'nin Yukarı Ayrancı'daki bu eve gelişi yakalanmalarından bir hafta on gün kadar evveline ait bir zamana tesadüf ederki o sırada Sıkıyönetim ve sanıkların şiddetle arandıklarını bilmemesine imkân ve ihtimal görülememiştir. Ayrıca Ali BAŞPINAR'ın ETYÖO.'da öğrenci olduğunu, bu kabil makinelerle gerek ekonomik durumu yönünden ve gerekse mesleğî itibariyle bir ilişkisinin bulunmaması lâzım geldiğini bilmesi gerekirken iki makinenin getirilip satılması hususu sanık Ali ÇİFTETEPE'nin bu makinelerin gerçek mahiyeti hakkında bilgi sahibi olduğunu ortaya koymaktadır.

Bütün bu ve daha önceki sanıkların, özellikle, Sedat KESİM'le Ali BAŞPINAR'ın hanelerinde gösterilen gerekçelerle sanığın fiili, T. C. K.'nun 146/1 maddesinde yazılı aslî faillerin fiillerine yardım ve iştirak niteliğindeki ikinci derecede fiiller olarak değerlendirilmiş, bu nedenle sanığın T. C. K.'nun 146/3. maddesi uyarınca cezalandırılmasının gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

252. ERTUĞRUL USLU:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın Halil İbrahim ABLAN'ın teklifi üzerine çalıştığı, yerden beş adet boş kimlik kartı temin ederek bunları İbrahim'e verdiğini, bu kartlara Ali BAŞPINAR, Sedat KESİM, İbrahim ABLAN, Salih ÇAMKIRAN ve Faruk YÜKSEL'in resimlerini yapıştırıp çalıştığı dairede resmi damga ile damgalayarak tekrar İbrahim ABLAN'a iade ettiğini, Sedat KESİM ve Ali BAŞPINAR'ın aranan şahıslardan olduklarını bildiği halde resmi mercilere haber vermediğini, sanığın bu fiilleri ideolojik sebeplerle ika ettiğinden bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 146/3, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri gereğince tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Sanığın T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 7 Nisan 1972 tarihinde polisçe alınan ifadesinde:

1969-1970 yılında Ankara İktisadî ve Ticarî İlimler Akademisine kaydolduğunu, siyasî örgütlerle ilişkisinin bulunmadığını, yürüyüş ve boykotlara katılmadığını, sol fikirli ve DEVGENÇ sempatizanı olduğunu, bilinçlenen işçi ve köylülerin silahlı bir ayaklanma yaparak baştaki hükümeti devirip yerine proleterya diktatörlüğünü, kuracaklarını, kendisininde bu görüşte olduğunu, İbrahim ABLAN'ı okuldan tanıdığını, SBF. Yurdunda da kaldığından Ali BAŞPINAR'ı şahsen tanıdığını, bir ay kadar evvel Halil İbrahim ABLAN'ın kaldığı evin yanında bir ev tuttuğunu, eve yerleştikten bir müddet sonra Ali BAŞPINAR ile Faruk YÜKSEL'inde geldiklerini, bu evde İbrahim'in kendisini Ali BAŞPINAR'la tanıştırdığını, tahminen 1971 yılı Ekim ayında İbrahim'e Kızılay'da rastladığını, kendisinden sahte hüviyet tanzim edip edemeyeceğini sorduğunu, hiç bir karşılık beklemeden hüviyet temin edebileceğini söylediğini, 3-4 tane boş hüviyet kartı istediğini, Halil İbrahim ABLAN'a 5 adet boş kart verdiğini, İbrahim'in bunları resimli olarak kendisine iade ettiğini, resim yapıştırılmış bulunan kartları iki ay zarfında ve değişik tarihlerde mühürleyerek yine İbrahim'e verdiğini, yine İbrahim'in tutmuş olduğu evde Faruk YÜKSEL ve Sedat KESİM ile tanıştığını, İbrahim ABLAN'ın kendisine Ali BAŞPINAR'ın Sıkıyönetimce arandığını, söylediğini, Sedat'ın arandığını, radyodan bizzat duyduğunu, onlarla aynı devrimci görüşe sahip olduğundan kendilerine boş hüviyet vererek yardımda bulunduğunu, diğer taraftan maddî durumunun bozuk olması nedeniyle kendisine yardımda bulunabileceklerini düşünmesininde buna sebep teşkil ettiğini, onların işleri hakkında kendilerine hiç bir soru sormadığını, fakat Ali ile Sedat'ın arandığını bildiğini beyan etmiştir.

Sanık Askerî Savcıya 15.4.1972 tarihinde verdiği ifadesinde:

Daha önce poliste ifade verdiğini, onu okumadan imzaladığını, o ifadenin doğru olmadığını, İbrahim ABLAN'ı tanıdığını, Sedat ile Ali'yi bu isimlerle tanıdığını, soyadlarını bilmediğini, Faruk ve İbrahim'in evinde kaldıklarını bildiğini, Mart ayında da kaldıklarını, arandıklarını bilmediğini, İbrahim, Ali ve Sedat için sahte kimlik kartı düzenlediğini, Ali'yi daha önce SBF.'de gördüğünü şahsen tanıdığını beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

Müsnet suçları işlemediğini, Turizm ve Tanıtma Bakanlığında çalıştığından kimlik kartı temin etme işinin kendisine yüklendiğini, kimseye kimlik kartı vermediğini, Sedat KESİM, Ali BAŞPINAR'ı saklamadığını, bunların aranan kişi olduklarını bilmediğini, 27 Eylül 1971 tarihinde Turizm ve Tanıtma Bakanlığı personel Müdürlüğü Tahakkuk Şubesine daktilo olarak girdiğini, boş kimlik kartlarının nerede bulunduğunu bilmediğini, soğuk damganın ne olduğunu bilmediğini, Halil İbrahim ABLAN'ın Gülveren'de kendi oturduğu evin yakınında bir ev tuttuğunu, okul arkadaşı olduğundan onun evine gidip geldiğini, bir akşam gittiğinde Ali'yi orada gördüğünü, bundan bir hafta kadar sonrada evde Sedat'ı gördüğünü, bu şahısların soyadlarını emniyette polislerden öğrendiğini, Edip KANER'i tanımadığını, radyosu olmadığından Sedat ve Ali'nin arandıklarını duymadığını, zaten duymuş olsa dahi soyadlarını bilmediğinden İbrahim ABLAN'ın evinde gördüğü kişilerin aranan kişiler olduğunu bilmesine imkân olmadığını, Faruk YÜKSEL'i İbrahim ABLAN'ın evinde tanıdığını, İbrahim ABLAN'ın kendisine bir şey vermediğini, Salih ÇAMKIRAN'ı tanımadığını, emniyette işkence altında bir ifade verdiğini, Askerî Savcılık huzuruna da aynı haleti ruhiye içinde çıkarıldığını, hazırlık ifadelerini kabul etmediğini beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

Aranan kişilere sahte kimlik kartı temin ettiği iddiası ile ilgili olarak Turizm ve Tanıtma Bakanlığı personelinden 4 şahidin dinlendiğini, bunların hiç birisinin de kesin bir ifadede bulunmadıklarını, kendilerini sorumluluktan kurtarmak için kendisini suçlama yoluna git-

tiklerini, Sedat KESİM'in kullandığı iddia edilen ve Sedat KIRGUŞ takma adına düzenlenen sahte kimlik kartının arkasındaki tarih 21 Temmuz 1971 olduğuna göre o tarihte bakanlıkta memur olmadığının göz önünde tutulması gerektiğini, Ali BAŞPINAR ve Sedat KESİM'in arandıklarını bilmesine rağmen saklamalarına yardımcı olduğuna dair iddianın yerinde olmadığını, bu iddianın emniyet ve savcılıkta tehdit veişkence altında alınan ifadelere dayandığını, mahkeme huzurunda dinlenen hiç bir şahidin bu hususa değinen beyanının bulunmadığını, müsnet suçu işlemediğinden beraatine karar verilmesini talep etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık ERTUĞRUL USLU'nun olaylardan bir süre önce Turizm ve Tanıtma Bakanlığı personel şubesine memur olarak girdiği ve sicil muhafızının odasında çalıştığı; personele ait boş kimlik kartlarının Ertuğrul USLU'nun masasının çekmecesinde; bulunduğu; esasen sicil muhafızlığı odasına mesai saatleri içinde her zaman girip çıkmasının mümkün olduğu, keza soğuk damganın da bu odada meydanda bulunduğu; sanığın Gülveren'de oturduğu; Halil İbrahim ABLAN'ın Ali BAŞPINAR, Sedat KESİM ve Faruk YÜKSEL'i olaylardan daha önce S. B. F.'den tanıdığı; Halil İbrahim ABLAN'ın, Faruk YÜKSEL ile birlikte Gülveren'de tuttuğu evin Ertuğrul USLU'nun evinin yakınında olduğu; böylece akşamları bir arada toplandıkları; bir gün Halil İbrahim ABLAN'ın Ertuğrul'dan beş adet boş kimlik kartı istediği; Ertuğrul'un ertesi gün getirip verdiği; bunların üzerine, Halil İbrahim ABLAN tarafından veya diğerleri tarafından fotoğraflar yapıştırıldıktan sonra Ali BAŞPINAR, Sedat KESİM, Halil İbrahim ABLAN, Salih ÇAMKIRAN ve Faruk YÜKSEL'e ait bu fotoğraflı fakat haneleri boş kimlik kartlarını, Ertuğrul USLU'ya verdiği, Ertuğrul USLU'nun bu kartlar üzerine dairesinde elverişli bir zamanda gizlice soğuk damga bastığı ve kartları Halil İbrahim ABLAN'a teslim ettiği; o şahısların ise kartın üzerindeki adı soyadı, sicil numarası vesair gibi ön ve arka yüzünde bulunan boş haneleri doldurdukları, ve kartın arka yüzündeki personel müdürünün imza hanesine de sahte birer imza attıkları böylece sahte kimlik kartlarının tekemmül etmiş olduğu; Sedat KESİM'in Ali BAŞPINAR'ın, Halil İbrahim ABLAN'ın ve diğerlerinin bu kartları bazı özel ve resmi mercilerde kullandıkları; sanığın Ek. İd. G. 6K. 1D. 13/1 sırada mevcut polis, aynı dosya 25/7 sıradaki askerî savcılık ve 392-395 sıradaki huzurda verdiği sorgu ve savunmaları; aynı olayda sanıklar Halil İbrahim ABLAN, Ali BAŞPINAR, Sedat KESİM'in hazırlık ve son soruşturma ifadeleri; şahit Ragıp UZUNOĞLU'nun Ek. İd. G. 6K. 471 sıradaki; şahit Ali İhsan İNCESU'nun aynı dosya 472 sıradaki; şahit Davut ALBAYRAK'ın aynı dosya 473 sıradaki birbirini doğrulayan ve tamamlayan ifadeleri; dosya 1 sıradaki Sedat KESİM'e ait ve Sedat KIRGUŞ ismiyle düzenlenmiş sahte kimlik kartı ve dosyadaki diğer yazılı delillerle kesin şekilde anlaşılmış bulunmaktadır.

Daha önceki sanıkların ve özellikle Ali BAŞPINAR ve Sedat KESİM'in hanelerinde gösterilen gerekçelerle sanığın bu fiilinin T. C. K.'nun 146/1. maddesinde yazılı suçu işleyen aslî faillere yardım ve iştirak şeklinde beliren ikinci derecedeki fiiller olarak değerlendirilmiş, bu itibarla sanığın T. C. K.'nun 146/3. maddesinde yazılı suçun unsurlarını oluşturduğu ve adı geçen madde uyarınca cezalandırılmasının gerektiği inancına ulaşılmıştır.

253. HÜSEYİN KUTLUTÜRK:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın ETYÖ. Okulundan diğer sanıklarla beraber beş adet takeometre ve sehbasını çaldığını, 12 Marttan sonra yakalanmamak için pasosunu tahrif ettiğini, bu fiilleri ideolojik sebeplerle ika ettiğinden bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 146/3, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri gereğince tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Sanığın T. C. K.'nun 146/3, 173, 31 ve 33 ncü maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 2.6.1972 tarihinde polise verdiği ifadesinde:

1966 yılında Ankara Yüksek Öğretmen Okuluna girdiğini, 1972 Şubat ayında mezun olduğunu, 1969 yılında Y. Ö. O. Fikir Kulübüne üye olduğunu, yönetim kurulunda bir görev almadığını, devrimci olduğunu, sol fikre sahip bulunduğunu, maksatlarının iktidarı düşürüp TİP'in iktidarı ele alması olduğunu, Kamer DÜNYA'yı okuldan tanıdığını, bazı hadiselere beraber girdiklerini, Sıkıyönetim Komutanlığınca arandığını bilmediğini, 1 Haziran 1972 günü okula sivil polislerin geldiğini, Ankara'da arandığını söylediklerini, aynı gün polislerle yola çıkarak Ankara'ya geldiğini beyan etmiştir.

Sanık Askerî Savcıya 27.6.1972 tarihinde verdiği ifadesinde:

Ankara Y. Ö. O. son sınıfında talebe olduğu günlerde tahminen Ağustos 1971 tarihinde Halk Evleri Genel Merkezi bahçesinde otururken Ali BAŞPINAR'ın yanına gelerek bu akşam seninle bir yere gideceğiz dediğini, kendisinin de bunu kabul ettiğini, akşam üzeri Olgunlar Sokakta buluştuklarını, Ali'nin yanında Sedat KESİM, Salih ÇAMKIRAN ve Muzaffer YAZKURT'un da bulunduğunu, önce Gençlik Parkına, oradan da E. T. Y. Ö. Okuluna gittiklerini, kendisinin dışarda beklediğini, diğerlerinin içeri girip bir müddet sonra bazı malzemelerle dışarı çıktıklarını, malzemeleri taksi ile Olgunlar Sokağa getirdiklerini, orada gruptan ayrıldığını, malzemelerin akibetini bilmediğini, Kamer DÜNYA'yı okuldan tanıdığını, 1971 yılı Ocak ayı başlarında, DEV-GENÇ Yönetim Kurulu Başkanlığına Kamer DÜNYA'nın, ikinci başkanlığa da kendisinin seçildiğini, Sıkıyönetime kadar ikinci başkan olarak kaldığını, Sıkıyönetimin ilânından sonra aranacaklarını tahmin ettiklerinden Kamer DÜNYA ile saklandıklarını, Kamer'in teklifi ile hüviyetlerini tahrif ettiklerini, Kamer bir müddet sonra bu paso ile yakalanıp mahkum edilince kendi pasosunu yırtıp attığını, Sıkıyönetimin ilânından sonra ODTÜ. asistanlarından Ali UZUN'un Küçükesat'taki evinde Kamer'le birlikte yakalandığını, bilâhare okula döndüğünü, evvelce emniyette verdiği ifadenin doğru olduğunu, Cevriye TUNA'yı okuldan tanıdığını, kendisi ile hiç bir surette temasının olmadığını beyan etmiştir.

Sanık huzurda verdiği sorgusunda:

Aleyhindeki iki iddiayı da reddettiğini, ETYÖO.'dan bazı aletlerin çalınması olayı ile bir ilgisinin bulunmadığını, Askerî Savcılıkta bu iddiayı onun söylediği gibi kabul ettiğini, bir tehdit ve baskı olmamasına rağmen, o andaki genel psikolojik durum altında kabul zorunda kaldığını, gözetim evinden bazı kişilerin MİT'e götürülüp işkenceye tabi tutulduklarını, bizzat gördüğünden bu şekilde ifade verdiğini, tahrif edildiği iddia edilen pasosunu Askerî Savcılıkta ibraz etmediğini, mahkemeye ibraz edeceği pasosu incelenecek olursa herhangi bir tahrifin bulunmadığının kolayca görülebileceğini, Ankara emniyetince alınmış ifadeye genellikle bir diyeceğinin olmadığını, okuldaki hadiseleri anlatması istenildiğinde istek üzerine anlattığını, ancak zapta kasıtlı olarak olaylara kendisinin de iştirak ettiği şekilde geçirildiğini, aslında okuldaki olaylarla hiç bir ilgisinin bulunmadığını, Muzaffer YAZKURT ve Salih ÇAMKIRAN'ı tanımadığını, Sedat KESİM'i mahkemeden tanıdığını, Ali BAŞPINAR'ı ETYÖO.'dan tanıdığını, halen birlikte yargılanmakta olduğu kişiler kendisine iftira ederek kötü duruma düşürdüklerinden onları da kötü düşürmek maksadiyle Askerî Savcılıkta kabul ettiği hususları 3 nolu As. Mahkeme huzurunda da tekrarladığını, Ali UZUN'un evinde yakalanmasının söz konusu olmadığını beyan etmiştir.

Sanık vekili Av. Hüseyin DUMAN yazılı olarak sunduğu savunmasında:

Müvekkilinin E. T. Y. Ö. O.'dan çalınmış olan takeometre hadisesine iştirak suretiyle anayasa nizamını değiştirmeye teşebbüs eden sanıklara yardım ettiği gerekçesi ile T. C. K.'nun 146/3 maddesine göre mahkumiyetinin talep edildiğini, bir sanık hakkında 146/3 madde ile tecziye talebinde bulunabilmek için evvel emirde bu maddenin 1 nci fıkrasında tasrih edilen suçluların tespit ve tasrih edilmesinde zaruret bulunduğunu, hırsızlık suçuna iştirak ettiği iddia edilen müvekkilinin kimin, nasıl ve ne suretle fiiline iştirak ederek anayasayı fer'i olarak ihlâl etmiş olduğuna dair en ufak bir belirtinin mevcut olmadığını, 146/3. fıkra-

nın tatbikinin ancak bu maddenin 1 nci fıkrasındaki suçu işleyen aslî failin fiiline iştirak etmekle mümkün bulunduğunu, iştirak halinin bahis konusu olabilmesi için de aslî failde bir irade uygunluğu ve bu yönde suç işleme kastının mevcudiyetinin şart olduğunu, müvekkilinin anayasayı ilgaya teşebbüs eden aslî faillerle ne suçun işlenmesinden evvel ne de suçun işlenilmesinden sonra suç işleme konusunda herhangi bir irtibatının bahis konusu olmadığını, 146 ncı maddenin tipik bir tehlike suçu olduğunu, takeometre çalınması hadisesine iştirak şeklinde tezahür eden fiilin devlet kuvvetleri aleyhine işlendiğinin kabul edilemeyeceğini, hırsızlık fiilinin ceza kanunun da özel maddesinin bulunduğunu, bu haliyle müvekkiline isnat edilen suçun kanunî unsurlar yönünden teşekkül etmediğini, müvekkilinin hırsızlık fiiline iştirak ettiğine dair polisçe alınan ifadesinin dışında başka bir delilin bulunmadığını, bu ifadenin de cebir altında alındığını, bu sebeple ikrar mahiyetinde kabul edilemeyeceğini, ikrar şeklinde kabul edilse bile mahkumiyete esas teşkil edebilmesi için mutlaka yan delille takviye edilmesinin icap ettiğini, hırsızlık suçunu işleyen sanıkların müvekkilini tanımadıklarını ve onun bu suça iştirak etmediğini sarahaten beyan ettiklerini, dosya muhteviyatından müvekkilinin satışlardan ve elde edilen paraların sarfından hiç bir şekilde malumatının bulunmadığının anlaşıldığını, şayet iddia edildiği gibi hırsızlık suçuna iştirak bahis konusu olsa idi, müvekkilinin mesuliyeti nispetinde menfaat elde etmesinin gerekeceğini, izah edilen sebepler altında hırsızlık suçu sübuta ermediğinden müvekkili hakkında beraat kararı verilmesini talep etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık Hüseyin KUTLUTÜRK'ün Yüksek Öğretmen Okulunda ve Fen Fakültesinde bulunduğu sırada Fen Fakültesinin Devrimci Gençlik Derneğinin ikinci başkanı olarak okulda ve yüksek okulların toplu bir halde bulunduğu Beşevler bölgesinde vukubulan ve keza Ankara'da FKF. ve TDGF. tarafından ortaya konulan bütün eylemlere katıldığı, fikri yapısı ve aktivitesi böylece ortaya konulan sanığın Ağustos 1971 tarihinde Ali BAŞPINAR ile temasa geçip, Sedat KESİM, Muzaffer YAZKURT, Ali BAŞPINAR ve Salih ÇAMKIRAN'ın oturduğu Olgunlar Sokakdaki evde ETYÖO. Yapı Atlyesinden 3 adet takeometre ve iki adet teodolit ile bunlara ait beş adet sehbanın çalınmasını planladıkları ve gerçekten bir gece gidip soygun işini yaptıkları; Hüseyin KUTLUTÜRK'ün bu soygun sırasında dışarıda beklediği ve sonunda hep birlikte çalıntı aletleri Olgunlar Sokak'daki eve getirdikleri; sanığın huzurda yaptığı ve Ek. İd. G. 6K. 400-403 sıralarda mevcut sorgusunda olaya iştirakini reddetmiş bulunmasına rağmen, aynı klâsör 202 sıradaki Askerî Savcıya verdiği ifadesinde açık şekilde beyan etmiş olması; bu beyanını aynı klâsör 207 sırada mevcut ve tutuklanması için çıkarıldığı 3 numaralı mahkeme huzurunda vermiş olduğu sorgusunda kabul ve aynen tekrar eylemiş bulunması ve sanığın bu ikrar ve ifadelerinin sanık Ali BAŞPINAR'ın polise verdiği ve Askerî Savcıya verdiği ifadelerinde aynen doğrulamış ve sorgusunda da bu ifadelerdeki olayların cereyanı hakkında mahkemece kendisine tevcih edilen sorulara eski ifadelerini doğrular mahiyette cevap vermiş olması karşısında, sanık Hüseyin KUTLUTÜRK'ün red ve inkârlarına değer verilememiş, olayın cereyan tarzı yukarıda olduğu şekilde saptanmıştır.

Nitekim sanık huzurda evvelce yaptığı ve diğer sanıkların hazırlık ifadeleri ile tam bir uygunluk arz eden itirazları konusunda mahkemece yöneltilen sorulara Ali BAŞPINAR, Sedat KESİM gibi arkadaşlarının kendisini suçlayacak biçimde ifade vermiş olmaları sebebiyle kızdığından onları da suçlu duruma düşürmek için o şekilde ifade verdiğini beyan eylemiş ve keza diğer sanıklar gibi Askerî Savcı huzurunda bazı manevi baskıların tesiri altında kalarak ifade verdiğini ileri sürmüştür. Bu bölümün başlangıcında polis ve Askerî Savcılık ifadelerine mahkememizce itibar edilmesi konusunda ayrıntılı şekilde gösterilen gerekçelerle sanığın bu beyanlarına samimiyet atfedilememiştir. Kaldıki sanık tutuklanmak üzere çıkarılmış bulunduğu Askerî Mahkeme huzurunda da Askerî Savcıya vermiş olduğu ifadesini kabul ve tekrar eylemiştir. Böylece sanığın gerçeği yansıttığı inancına varılan ve diğer sanıkların ifadeleri ile de doğrulanıp tamamlanmış ve soyutluktan kurtarılmış olan, Askerî Savcılık ifadesine itibar edilmiştir.

Hukukî nitelik itibariyle bu sanığın fiili de daha önceki sanıkların özellikle Ali BAŞPINAR ve Sedat KESİM'in hanelerinde gösterilen gerekçelerle T. C. K.'nun 146 ncı maddesinin 1 nci fıkrasında yazılı suçu işleyen asli faillerin fiillerine yardım ve iştirak niteliğindeki ikinci derecede fiiller olarak değerlendirilmiş ve sanığın T. C. K.'nun 146/3. maddesinde yazılı suçun unsurlarını oluşturduğu, bu nedenle de anılan madde uyarınca cezalandırılmasının gerektiği inancına varılmıştır.

254. IŞIK ALAMUR:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

Sanığın 1971 yılı başlarında Karadeniz Ereğlisi'ne Ahmet isminde açık hüviyeti tespit edilemeyen bir şahısla geldiğini, sanıklardan Sina ÇILADIR, İlhami AKMAN ve Salih VURAL ile tanışarak münasebet kurup, bunların vasıtasiyle bir ev kiraladığını, etrafa iş aramak üzere geldikleri süsünü verdiklerini, esasında bunların Ereğliye DEV-GENÇ şubesini kurmak üzere geldikleri, sanığın eski sahil palas otelinin 4 numaralı dairesini kiraladıktan sonra İlhami AKMAN, Salih VURAL ve Sina ÇILADIR ile sendika başkanlığında ve muhtelif yerlerde buluştuğunu, bu yerde 27 Şubat 1971 günü yapılan aramada yasak neşriyat ve DEV-GENÇ'in bildirileri bulunduğunu, bu bildirilerin Ankara'dan getirilerek Karadeniz Ereğlisi'nde dağıtıldığını, işçiler, köylüler, öğretmenler, yurtsever askerler, tüm devrimciler halkımız başlıklı, DEV-GENÇ imzalı bildiri muhteviyatının bilirkişi mütalâasına nazaran T. C. K.'nun 159/1 ve 311 nci maddelerini ihlâl eder nitelikte bulunduğundan bahisle sanık Işık ALAMUR'un T. C. K.'nun 159/1 maddesi uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/5, 173/3. maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 27 Şubat 1971 tarihinde polise verdiği ifadesinde:

Karadeniz Ereğlisi'ne 21 Ocak tarihinde gelip 27 Ocak tarihinde ayrıldığını, teyzesinin oğlu olan Ahmet SENİH DOĞAN'ın kendisine Karadeniz Ereğlisi'nde belediye reisinin oğlu CEM vasıtasıyla ev tuttuğunu, nişanlısı Oktay ETİMAN'la Nisan ayında evlenip Ereğliye yerleşmek niyetinde olduklarını, nişanlısının devam mecburiyeti olmadığından fakülteye hariçten devam edeceğini, Demir Çelik Fabrikasına işe girmek için müracaat edeceğini, kendisi girdikten sonra nişanlısının da müracaat edecek olduğunu, Ereğli'den, Ankara'ya gittikten sonra Ereğli ile hiç bir şekilde irtibatının olmadığını, Ankara'ya giderken evin anahtarlarından bir tanesini yanına aldığını, diğerini de teyzesinin oğlu Ahmet'e verdiğini, Ankara'ya Ahmet'in arkadaşı olan Sina ÇILADIR ile gittiğini, ev için ev sahibi Ayfer hanımla bir senelik kontrat yaptığını, kendisi ayrıldıktan sonra Ahmet'in Sina ve İlhami adındaki arkadaşları ile birlikte bu dairede kalacaklarından eve eşya koymuş olduklarını, evden arama sonunda ele geçirilen eşyaların kendisine ait olmadığını, kime ait olduğunu bilmediğini, bütün ihtiyaçlarını annesinin karşıladığını, Sina ÇILADIR'ı Ereğli'ye ilk gelişinde tanıdığını, bu şahsı teyzesinin oğlu Ahmet vasıtasiyle tanıdığını, yine teyzesinin oğlu vasıtasiyle tanıdığı İlhami ile arkadaşlığının ileri gitmediğini, diğer bir kısım arkadaşları ile birlikte sinemaya gitmiş olduklarını, haritaları polisler eve geldikten sonra ilk defa gördüğünü, kimin bıraktığını, bilmediğini, Ahmet veya arkadaşları tarafından bırakılmış olabileceğini, evde bulunan fermuarlı çantanın kendisine ait olmadığını, kitapların kime ait olduğunu bilmediğini, DEV-GENÇ'e ait bildirilerin çantanın üzerinde bulunduğunu, Salih adındaki şahsın bu bildirileri sorması üzerine al dediğini, Salih'in ne kadar aldığını bilmediğini, Salih'i evvelden tanıdığını, evi tuttuğu zaman temizlik işlerinde yardım etmiş olduğunu, eve gaz sobası getirebilmek için kendisinin evde olup olmadığını öğrenmek maksadıyla gelmiş olduğunu, Salih'i Sina ÇILADIR'ın göndermiş olduğunu, sendika ana tüzüğünü bilmediğini, eve ancak Nisan ayında eşya getirebilecek olduğunu, Ereğli'de ev az olduğundan erkenden ev tuttuğunu, diğer taraftan teyzesinin oğlu Ahmet'de sömestri tatilinden istifade edip burada vakit geçirmek iste-

diğinden evin kiralanmış olduğunu, ev tutulurken kendisinin evli, kocasının askerde bulunduğu ve Nisanda terhis olacağından bahsedilerek kiralamanın yapıldığını, evi önce Ahmet'in tuttuğunu, kendisini de gelip Ankara'dan aldığını, kontratı bizzat yaptığını ve bir aylık kira verdiğini beyan etmiştir.

Sanık 28.2.1971 tarihinde Sulh Ceza Mahkemesinde tutuklama sırasında verdiği sorgusunda:

İsnat edilen suçu kabul etmediğini, Ereğli'ye özel bir maksatla geldiğini, Ereğli Demir Çelik Fabrikasına girmek istediğinden fabrikadaki iş durumunu ayarlamak için Ereğli'ye geldiğini, evi Ocak sonu veya Şubat başında kontratla bir sene süre ile tutmuş olduğunu, Ereğli'de hiç bir faaliyette bulunmadığını, evi Ahmet Senih DOĞAN'ın bulduğunu, bir sömestir Ahmet'de Ereğli'de kalacağından anahtarlardan birinin onda, birinin de kendisinde bulunduğunu, kendisi Ankara'ya döndükten sonra Ahmet'in bu evde kalacağını bildirdiğini, Ahmet'ten başkasının evde kalıp kalmadığını bilmediğini, evde hiç yatmadığını, kitapların eve ne şekilde girdiğini bilmediğini beyan etmiştir.

Sanık 11.3.1971 tarihinde sorgu hâkimliğine verdiği ifadesinde:

İddia edildiği gibi, bir cemiyet kurmaya ve memleketin temel, sosyal ve iktisadî nizamlarını ve müesseselerini devirmeye tevessül etmediğini, hususî dostlukların bu şekilde yorumlanmaması gerektiğini, ortada bir tertibin bulunduğunu, suçsuz olduğunu beyan etmiştir.

Sanık 30.11.1971 tarihinde Askerî Savcıya verdiği ifadesinde:

1971 yılı Ocak ayı sonlarında Ahmet ismindeki arkadaşı ile Ereğli'ye gittiğini, nişanlısı Oktay ETİMAN'la evlendikten sonra Demir Çelik Fabrikasında iş bulup Ereğli'ye yerleşmek niyetinde olduklarını, Ahmet'le bir süre otelde kaldıklarını, Ahmet'in kendisini daha önceden tanıdığı Sina ÇILADIR, İlhami AKMAN ve Salih VURAL'la tanıştırdığını, İlhami AKMAN ve Sina ÇILADIR'ın ev tutup birlikte kalmak istediklerini, fakat Ereğli'de bekara ev verilmediğinden, Ahmet'in bulduğu bu evi kendisinin kiraladığını, yakında evleneceğini söyleyerek evi tuttuktan sonra hemen Ankara'ya döndüğünü, evde hiç kalmadığını, evde yapılan aramada bir gece önce Ereğli'ye geldiğini, Nuri YILDIRIM ismindeki kahvecinin evinde kaldığını, ikinci gelişinin sebebinin hem kirayı ödemek, hem de iş bulmak için fabrikaya müracaat etmek olduğunu, kendisi ayrıldıktan sonra Sina ÇILADIR'la İlhami AKMAN'ın bu evde kalmaya başladıklarını, arama yapıldığı günde esasında onların ikâmet ettiklerini, arama sırasında evde yalnız olduğunu, oturmak için gittiğini, evde bulunan bildirilerden haberinin olmadığını, dağıtıldıklarını bilmediğini, kendisi evlendikten sonra ÇILADIR ve AKMAN'ın evi terk edecek olduklarını, evdeki soba ve iki yatağın onların olduğunu, sendika başkanlığında bu şahıslarla toplantı yapmadığını, sendikaya bir defa Sina ÇILADIR'ı aramak üzere gitmiş olduğunu beyan etmiştir.

Sanık 25.11.1971 tarihinde hakkındaki gıyabî tutuklama kararının vicahiye çevrilmesi sırasında Askerî Mahkemeye verdiği sorgusunda:

İsnat edilen suçları kabul etmediğini, bildirilerin kendisi Ereğli'ye gitmeden dağıtılmış olduğunu, bu bildirileri başkasının Ereğli'ye götürmüş olduğunu, bildirileri eline dahi almadığını, Ereğli'ye nişanlısı Oktay ETİMAN'ın ağabeysini ziyaret için gitmiş olduğunu beyan etmiştir.

Sanık 14.12.1971 tarihinde Askerî Mahkemede verdiği sorgusunda:

Ereğli'ye yerleşmek maksadıyla 1971 yılı Ocak ayı sonunda geldiğini, bir ev tuttuğunu, tekrar Ankara'ya döndüğünü, dönmeden orada tanıştığı Sina ÇILADIR'a evin anahtarını bırakmış olduğunu, Sina ÇILADIR otelde kaldığından kendisi dönünceye kadar evde kalması için anahtarı verdiğini, Şubat ayı sonunda tekrar Ereğli'ye gelerek anahtarı Sina'dan

geri aldığını, eve gittiğinde evde bazı kitaplar, eşyalar, gördüğünü, bunları kimin getirdiğini bilmediğini, geldiğinin ilk akşamı evde arama yapılıp yakalandığını, ele geçen DEV-GENÇ bildirilerini Ankara'dan getirmediğini, kimin getirdiğini bilmediğini, isnat edilen suçları kabul etmediğini beyan etmiştir.

Sanık vekili Av. Erşen SANSAL yazılı olarak sunduğu savunmada:

Davanın başından beri müvekkili hakkında T. C. K.'nun 159 ncu maddesinin tatbiki talep edilirken, esas hakkındaki mütalâa bu maddeden sapılarak T. C. K.'nun 141/5 nci maddesinin tatbikinin istendiğini, 159 ncu maddeye göre yapılan isnadın ve hatta bu maddeden tesis edilen hükmün dayanağını teşkil eden ya da böyle kanaata vardıran delillerin hiç bir değişiklik görmeden suç vasfı değiştirildiğinde 141 nci madde içinde geçerli sayılabileceğinin tartışma götürür olduğunu, zira 141 nci maddedeki suçun 159 ncu maddede yazılı olandan tamamen farklı unsurları bulunduğundan bu maddeye göre bir hüküm tesis edilebilmesi için bu unsurların mevcudiyeti ve varit görüldüğü hakkındaki delillerinin dahi toplanmış olmasının icap edeceğini, askerî yargıtay 2 nci dairesinin bozma ilâmının sadece davanın birleştirilmesine ilişkin olup bunun dışında yargılamaya yetkili olup başka bir şıkkı ortaya koymadığını, diğer bir deyişle suç vasfında bir değişikliğe mahal tanımadığını, suçun vasfında bir değişiklik askerî yargıtayca öngörülecek olsa idi, bunun bozma ilâmında belirtileceğini, yargıtay kararında bu yönde bir açıklama olmadığından eski itham ve hükmün sanığın usulü müktesep hakları cümlesinden kalacağını, DEV-GENÇ bildirisi, dağıttığı iddia edilen müvekkilesinin millî demokratik devrimin gerçekleştirilmesi hareketine katılmak fiili ile itham edildiğini, öncelikle sanıkta katılma iradesinin yani suç kastının bulunmasının şart olduğunu, sadece bir bildiri dağıtmak suretiyle bu cemiyete katılmanın mümkün olamayacağını, diğer taraftan 141 nci maddenin 5 nci fıkrasının cemiyete girmekten bahsettiğini, bu fıkranın tatbik edilebilmesi için sanığın nasıl ve kim vasıtasiyle cemiyete girdiği ve fiili işlediğinin delillendirilmesinin gerektiğini, müvekkilesine isnat edilen suçun bir basın suçu olduğunu, evvelki savunmalarını aynen tekrarladıklarını millî demokratik devrim hareketinde bir sınıfa karşı başka bir sınıf söz konusu edilmediğinden bir sınıf hareketinden bahsetmeye imkân bulunmadığını, keza bu devrimin demokratik niteliği itibariyle de müesses nizama karşı bir yönünün bulunmadığını, İstanbul 2 numaralı sıkıyönetim mahkemesince tesis edilmiş bulunan kararın kesinleşmiş sayılması gerektiğini, aksi görüşe itibar edilecek olursa 141 nci madde yönünden suçun unsurları teşekkül etmediğinden müvekkilesi hakkında beraat kararı verilmesini talep etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık IŞIK ALAMUR'un DEV-GENÇ mensubu olduğu, Türkiye Halk Kurtuluş Cephesi yöneticisi, Oktay ETİMAN'ın nişanlısı ve onunla aynı fikri yapıya sahip bulunduğu, diğer bir deyimle bilimsel sosyalizmi eylem klavuzu olarak kabul eylediği ve amaca ulaşmak için millî demokratik devrim savaşının verilmesi lâzım geldiğine inandığı; 1971 yılı başında DEV-GENÇ genel merkezince Karadeniz Ereğli'si gibi keşif işçi kitlesinin mevcut olduğu bir muhitte DEV-GENÇ Şubesini kurmak ve bu örgütün bilinçlendirme, eğitim vesair faaliyetlerini bölgede sürdürmek amacıyla görevlendirildiği; Işık ALAMUR'un yanında (işçiler-köylüler-öğretmenler-yurtseverler - askerler-tüm devrimciler, halkımız) diye başlayan (DEV-GENÇ) imza bloku ile biten bildirilen külliyetli miktarda alıp Ahmet isimli bir arkadaşı ile birlikte Karadeniz Ereğli'sine geldiği, derhal Ereğli'de oturan ve Maden-İş Sendikası DEV-GENÇ grubuna dahil bulunan Sina ÇILADIR, İlhami AKMAN ve Salih VURAL ile tanıştıkları, Ereğli'ye geliş sebeplerinin TDGF.'nin Ereğli'de bir şubesini açmak ve işçi kitlesi arasında bilinçlendirme, eğitim ve anarşik faaliyetler sürdürmek olduğunu anlattıkları, fikir birliğine vararak Sina ÇILADIR, İlhami AKMAN ve Salih VURAL ile her şeyden evvel örgütün çeşitli faaliyetlerinde faydalanmak üzere birlikte bir ev tutmanın gerektiğine karar verdikleri; Ereğli'nin bazı tanınmış kişilerinin de aracılığı ile eski Sahil Palas Otelinin 4 numaralı dairesini kiraladıklarını; Işık ALAMUR ile Ahmet'in çevreye iş aramak maksadı ile geldikleri intibamı vererek asıl maksatlarını gizledikleri; evin kiralanmasını müteakip Işık ALAMUR'un

Ankara'dan genel merkezden getirmiş olduğu bildirileri buraya koyup genel merkezle görüşmek ve yapılacak işler hakkında talimat almak üzere Ankara'ya döndüğü; soyadı ve açık kimliği tespit edilemeyen Ahmet'in ise bir müddet daha Ereğli'de kaldığı bu arada İlhami AKMAN, Salih VURAL ve Sina ÇILADIR ile birlikte kiraladıkları, eve bazı eşyalar aldıkları ve daha sonra Ahmet'in de Ereğli'den ayrıldığı, Salih VURAL, Sina ÇILADIR ve İlhami AKMAN'ın kiralanan bu eve yerleştikleri; bu arada Işık'ın getirdiği bildirileri Salih VURAL ile Nazmi TAVGAÇ'ın işçi muhitinde vardiya halinde çalışan işçilere elden vererek dağıttıkları ve işçilerin girip çıktıkları yerlere bu bildirilerden bol miktarda koydukları; Şubat 1971 ayı sonlarında Işık ALAMUR'un tekrar Ereğli'ye döndüğü bu kere de bildiriler ve birçok marksist-leninist konuları işleyen yayınlardan bol miktarda getirdiği; çevrede kuşkuları çeken bu evde vaki ihbar üzerine 27.2.1971 günü yapılan aramada bir kısım sol neşriyat ile DEV-GENÇ bildirilerinin ele geçtiği ve Işık ALAMUR'un yakalandığı, 28.2.1971 tarihinde de tutuklandığı, sanık IŞIK'ın Ek, İd. G. IŞIK ALAMURLAR dosyası 6, 7, 8 (118-123) sıralardaki polise verdiği, 24, 36, 147 sıralardaki sorgu hâkimliğine verdiği; 97 sıradaki Askerî Savcıya verdiği ve 412 sıradaki huzurda verdiği ifadeleri ile aynı suçta sanıklar Sina ÇILADIR'ın, İlhami AKMAN'ın, Salih VURAL'ın ve Nazmi TAVGAÇ'ın kendi bölümlerinde gösterilen hazırlık ve son soruşturma ifadeleri ve savunmalarının birlikte mütalâası neticesinde ve şahitlerden Vecdet Vural ETİMAN'ın aynı dosya 17, 136 sıradaki polis, 212 sıradaki sorgu hâkimliği, 300 sıradaki askerî savcılık ifadeleri ve 415 sıradaki yeminli son soruşturma ifadesi, şahit Adil GÜVEN'in 213 sıradaki hazırlık ve 413 sıradaki yeminli son soruşturma ifadesi, Turan DENİZ'in, 245 ve 305 sıradaki hazırlık ve 430 sıradaki yeminli son soruşturma ifadesi, şahit Nezih KULEY'in 320 sıradaki hazırlık, 458 sıradaki yeminli son soruşturma ifadesi, şahit Fikret ÖZCAN'ın 433 sıradaki yeminli son soruşturma ifadesi, şahit Kamil AKIN'ın 244 ve 282 sıralardaki hazırlık ve 459 sıradaki yeminli son soruşturma ifadelerinin birlikte mütalâası ile dosya 108 sırada mevcut sarı zarf içinde bulunan (işçiler - köylüler, öğretmenler, yurtsever askerler, tüm devrimciler halkımız başlıklı, DEV-GENÇ imza blokunu taşıyan bildiri' 110 sırada ihbar mektubu, 129 sırada Sahil Palas Otelinin 4 numaralı dairesinde yapılan aramada ele geçirilen marksist-leninist neşriyatın listesi, 130 sırada Salih VURAL'ın üzerinde yapılan arama ele geçirilen söz konusu bildiri ve diğer eşyayı gösterir zabıt, 139 sırada Sina ÇILADIR'ın odasında yapılan aramada bulunan kitapların listesi, 143 sırada İlhami AKMAN'ın evinde yapılan aramaya dair zabıt ve dosyada bulunan sair delillerle kuşkudan uzak bir şekilde sübuta ermiş bulunmaktadır.

Sanık Işık ALAMUR DEV-GENÇ mensubu ve merkez yürütme kurulu üyesi Oktay ETİMAN'ın nişanlısı olan marksist-leninist düşünceli bir militandır. Gerekçeli hükmün teorik inceleme bölümünde etraflı şekilde açıklandığı üzere, Türkiye'de komünizmin gerçekleştirilmesi ve komünist bir toplum düzeni ile komünist bir devlet rejiminin kurulabilmesi için önce millî demokratik devrim savaşını vermek, bu savaşın sonunda "tam bağımsız ve gerçekten demokratik" deyimleri ile ifade olunan bir ortam yaratıldıktan sonra sosyalist ihtilâl safhasına geçmek, işçi sınıfının politik iktidarındaki bu safhadan sonra da asıl gaye olan komünist toplumu yaratmak düşünülmektedir. Yerli marksist-leninist liderlerin çeşitli kitap broşür ve dergilerde çıkan yazılarına göre henüz Türkiye'de devrimin objektif ve subjektif koşulları mevcut değildir. Her şeyden önce işçi sınıfı kendi ideolojisini bilmemekte ve iktidarın kendisine ait olduğu bilincine sahip bulunmamaktadır. İşçi ve köylü kitlelerine bilimsel sosyalizmin bilincini götürmek ve onlara millî demokratik devrim savaşında öncülük etmek gençlik ve özellikle üniversite gençliği kitlesine düşmektedir. Üniversitelerde bilimsel sosyalizmi iyice öğrenmiş, çeşitli eylemlerle devrimci davranışı kavramış bulunan gençliğin işçilerin kesif olarak bulunduğu fabrikalarda veya köylülerin bulunduğu kırsal bölgelerde işçi ve köylü arasına karışıp onlara bilimsel sosyalizmin yani komünizmin nazariyatını öğretmek, komünizmin şuurunu ve politik iktidarın kendilerine ait olduğunu göstermek gibi öncülük vazifelerini yapmaları gerekmektedir. FKF. ve T. D. G. F.'nin görevi ve en yakın hedefi budur. Bu amaçla hükmün bu safhasına kadar FKF. ve TDGF.'nin bütün yüksek okul ve fakültelerde ne şekilde teşkilâtlandığı, talebe cemiyetlerini nasıl ele geçirdikleri ve gençleri bilimsel sosyalizmin nazariyatı ve tatbikatı ile nasıl eğittikleri hususu ayrıntılı şekilde anlatılmıştır.

Sanık Işık ALAMUR'un Karadeniz Ereğli'sine gitmesi de sadece bu sebebe dayanmaktadır. Dosya münderecatına göre, Işık ALAMUR'un Karadeniz Ereğlisi ile ailevî veya meslekî yönden herhangi bir ilişkisi yoktur. Üstelik Karadeniz Ereğli'sine gider gitmez temasa geçtiği Sina CILADIR, İlhami AKMAN ve Salih VURAL'da TDGF. paralelinde devrimci olarak tanınmış yazar veya sair meslek erbabı kişilerdir. Bir kızın Karadeniz Ereğlisi gibi daha önceden hiç bir âşinalığı olmayan bir yere gidip ilk defa tanıştığı kişilerle ev tutması, bu eve yanında getirdiği söz konusu bildirileri ve sol neşriyata ait kitapları broşürleri bırakması ikinci defa gidişinde gene bol miktarda marksist-leninist ideolojiyi işleyen yayınlar götürmesi sadece ve sadece bir işçi muhiti olan Ereğli'de geniş çapta faaliyette bulunabilmesi için, TDGF (DEV-GENÇ)'nin bir kolunun, bir şubesinin açılması sebebine dayanmaktadır.

Sanık Işık ALAMUR'un yukarıda sübutu delillerle gösterilen bu fiili teorik inceleme bölümündeki ve buraya kadar yapılan sanıkların bölümlerindeki gerekçelerle, DEV - GENÇ'e mensup ve TCK.'nun 141/1 nci maddesinde yazılı nitelikte bir cemiyet olduğu teorik inceleme bölümünde ayrıntılı şekilde açıklanan DEV-GENÇ'in üyesi bir kişi olarak yapmış olduğu faaliyet şeklinde kabul edilmek gerekir. Böylece sanığın T. C. K.'nun 141/5 nci maddesinde yazılı suçu oluşturduğu ve anılan madde uyarınca cezalandırılmasının gerektiği yolunda mahkememizde tam bir vicdanî kanaat hasıl olmuş bulunmaktadır.

255. SİNA ÇILADIR:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

DEV-GENÇ mensubu Işık ALAMUR'un 1971 yılı başlarında Karadeniz Ereğlisi'ne Ahmet isimli bir şahısla geldiğini, sanıklardan Sina ÇILADIR, İlhami AKMAN ve Salih VURAL ile tanışarak münasebet kurup bunlar vasıtasiyle bir ev kiraladığını, çevreye iş aramak üzere geldikleri süsünü veren Işık ALAMUR ve Ahmet'in gerçekte, DEV-GENÇ şubesini kurmak üzere geldiklerini, Işık ALAMUR'un eski sahil Palas Otelinin 4 numaralı dairesini kiraladıktan sonra İlhami AKMAN, Salih VURAL ve Sina ÇILADIR ile sendika başkanlığında ve muhtelif yerlerde buluştuğunu, ÇILADIR, AKMAN ve VURAL'ın evin döşenmesinde yardımcı olduklarını, kiralanan bu eve yerleşme hazırlığı içinde bulunduklarını, evde yapılan aramada yasak neşriyat ile DEV-GENÇ bildirileri bulunduğunu, Ankara'dan getirilen bildirilerin Ereğli'de dağıtıldığını, sanıkların bunu temin ettiklerini, bilirkişiye tetkik ettirilen DEV-GENÇ imzalı bildiri muhteviyatının T. C. K.'nun 159/1 ve 311 nci maddelerini ihlâl eder nitelikte bulunduğundan bahisle sanığın eylemine uyan T. C. K.'nun 159/1 maddesi uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askeri Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanığın T. C. K.'nun 141/5, 173/3. maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 27 Şubat 1971 tarihinde polise verdiği ifadesinde:

Karakolda kendisine gösterilen kitaplardan bir kısmının şahsına ait olduğunu, o tarihten bir ay kadar evvel Ankara'dan Ahmet ve Sadık adında iki şahsın geldiklerini, Ahmet'i kendisine Sadık'ın tanıştırdığını, Işık adındaki kızı Ahmet'in getirdiğini, fakat evin tutulmasında hiç alâkadar olmadığını, Işık'ın evi tuttuktan sonra burada çalışacağını söylediğini, ancak, Ankara'da da görevi olduğundan Ereğli'ye gelemediğini, bu suretle evi İlhami AKMAN'a devrettiğini, halen evde İlhami AKMAN'ın kaldığını, evdeki eşyaların İlhami'ye veya Ahmet'e ait olduğu hususunda kesin bir şey söyleyemeyeceğini, plan ve gazetelerin kendisine ait olmadığını, zira eve hiç gitmediğini, Salih vasıtasiyle eve hiç bir şey göndermediğini, içinde kitap çıkan çantanın kendisine ait olmadığını, İlhami AKMAN'ın kullandığı dairede bulunan kitapları Sadık'a kendisinin verdiğini, ileri de bu eve geçeceği için önceden göndermiş olduğunu beyan etmiştir.

Sanık 28.2.1971 tarihinde Sulh Ceza Hâkimliğinde tutuklanması sırasında verdiği sorgusunda:

Işık ve Ahmet ismindeki arkadaşlarının Ereğli'de bir ev tuttuklarını, Işık giderken anahtarı Ahmet'e bırakmış olduğunu, Ahmet'in de giderken anahtarı İlhami'ye vermiş olduğunu, bu suretle İlhami'nin devamlı olarak evde yatmaya başladığını, kendisinin evle direkt bir ilişiğinin olmadığını, otelde kaldığını, otelin odası dar olduğundan 20 kadar kitabını İlhami'den izin alarak otelin odasına göndermiş olduğunu, bir gün evvel Işık'ın göz altına alındığını öğrendiğini, kendiliğinden gelerek ifade verdiğini, emniyete getirilen kitaplardan şahsına ait olanları ayırdığını, otelde odasında arama yapıldığını, kitapların serbestçe satılan kitaplardan olduğunu, bir yazar olması sebebiyle bütün kitapları okumak zorunda bulunduğunu, bildirilerle ve Kurtuluş Gazetesiyle ilgisi olmadığını, Işık ALAMUR'un Ahmet isimli öğrenciyle Ereğli'ye geldiklerinde kendisiyle tanıştığını beyan etmiştir.

Sanık 11.3.1971 tarihinde sorgu hâkimliğine verdiği ifadesinde:

İsnadı red ettiğini, yazar ve aydın bir kişi olarak okumak ve öğrenmek mecburiyetinde bulunduğunu, otelde kaldığını, hazırlamakta olduğu bir kitap sebebiyle bazı eserleri faydalanmak mülâhazasıyla Işık ALAMUR'un tutmuş olduğu eve tetkik ve okumak için bizzat götürdüğünü, polisin bu evde arama yaptığını, kendisine ait bazı kitapların zapt edildiğini, karakola geldiğinde kitaplarını sorduğunu, bir kısmının yasak kitaplardan olduğunun söylendiğini, bunları bedeli karşılığı piyasadan satın almış olduğunu, bulunan bildirilerle bir ilgisinin olmadığını, bir tertibin mevcut olduğunu, şahsî dostlukların yanlış yorumlandığını beyan etmiştir.

Sanık 12.6.1971 tarihinde Askerî Savcıya verdiği ifadesinde:

Bir müddet önce ODTÜ, talebelerinden Ahmet ismindeki bir çocukla Şirin Ereğli Gazetesinde tanıştıklarını, Ahmet'in iş bulmak için Ereğli'ye geldiğini söylediğini, kendisine bekâra ev vermediklerini, belirttiğini, Ahmet'in arkadaşı Cem YÜÇERİ'nin babasının Ereğli Belediye Reisi olduğundan bahisle onların vasıtasiyle ev tutabileceğini ileri sürdüğünü, bu konuşma sırasında İlhami AKMAN'ın da yanlarında bulunduğunu, İlhami ile birlikte ev tutulduğu takdirde beraber oturabileceklerini, söylediklerini, evi tutabilmek için Ahmet'in Ankara'dan Işık ALAMUR'u getirdiğini, evi Işık'ın tuttuğunu, Ahmet iş bulamadığından geri döndüğünü, Işık'ın Ereğli'ye evi tahliye etmek veya İlhami AKMAN'a devretmek üzere Ankara'dan geldiğini, bu eve hiç girmediğini, duyduğuna göre bu evde DEV-GENÇ bildirilerinin ele geçmiş olduğunu, bu bildiriyi sendikada bir işçinin elinde gördüğünü, işittiğine nazaran Salih VURAL'ın evden alarak sendikaya bu bildirilerden getirmiş olduğunu, İlhami AKMAN'da bu bildirilerden görmediğini, İlhami AKMAN'ın eve iki üç defa gittiğini kendisinden duyduğunu, yakalanan kitaplardan hangilerinin kendisine ait olduğunu emniyette belirttiğini, oteldeki odası sıkışık ve evi Işık ALAMUR'un kendilerine devretme ihtimali olduğundan kiralanan eve gönderdiğini, Kurtuluş Gazetesinin tevzii için kendisine bir liste gönderildiğini, vakit olmadığından makbuz ve yazıyı Salih VURAL'a verdiğini, evde bulunan bildirileri kimin getirdiğini, bilmediğini, Salih'ten bu bildirileri Işık'ın evinden aldığını, işittiğini, bu şahıslarla örgüt kurmak veya bildiri dağıtmak için çalışma yapmadığını beyan etmiştir.

Sanık 20.9.1971 tarihinde Askerî Mahkemede verdiği sorgusunda:

Ereğli'de DEV-GENÇ beyannamesi dağıtmadığını, dağıtılmak üzere bu bildirileri kimseye vermediğini, Ahmet isimli şahsı Ereğli'den tanıdığını, DEV-GENÇ üyesi olduğundan haberi bulunmadığını, ev tutulması işinde yardım etmediğini, suçsuz olduğunu beyan etmiştir

Sanık savunmasında:

Eski sorgu ve savunmalarına ilâve edecek başka bir sözünün bulunmadığını beyan etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık SİNA ÇILADIR'ın Marksist-Leninist düşünceyi benimsemiş, DEV-GENÇ paralelinde bir devrimci olduğu, nitekim ikâmetgahında yapılan aramada ele geçirilen sol neşriyat ve Işık ALAMUR'la ilişki kurup DEV-GENÇ'in Ereğli kolunun kurulmasını kabul ve yardım etmesinin bunu gösterdiği; her nekadar Işık ALAMUR'un getirdiği bildirileri, işçiler arasında dağıttığı hususunda delil elde edilememiş ise de sanığın teferruatı Işık ALAMUR'un hanesinde açıklandığı üzere Ankara'dan vazifelendirilerek gönderilen Işık ALAMUR'a DEV-GENÇ'in Karadeniz Ereğli'sindeki faaliyetlerinin merkezi olacak ev tutulmasında ve içinin tefrişinde yardım etmek, İlhami AKMAN ve Salih VURAL ile birlikte bu eve yerleşmek gibi faaliyetleri bu sanığın devrimci gençlik derneğinin üyesi olarak kabul edilmesi sonucunu doğurmaktadır. Daha önceki sanıkların ve özellikle Tusloğ olayı sanıklarından Fikret BABUŞ, Ertan BEZMEZ ve Mustafa ÜNSAL'ın hanelerinde anlatıldığı üzere illegal cemiyetlerin üyesi sayılabilmek için o cemiyetlerin üyeliğine girişte yapılması lâzım gelen merasime ihtiyaç bulunmamakta, illegal cemiyetin gayesine uygun ve o cemiyetin faaliyetlerinden birini işlemiş olmak yeterli görülmektedir. Nitekim bunu DEV-GENÇ davasında dinlenilen bilirkişilerin Tev. Tah. 1K. 199 sıradaki raporlarının 25 nci sayfasındaki kanaatları da doğrulamaktadır.

Bütün bu ve gerekçenin buraya kadar olan kısımlarında gösterilen nedenlerle sanık Sina ÇILADIR mahkememizce, DEV-GENÇ'in Ereğli'de bir hücresinin kurulmasına yardım etmek, DEV-GENÇ'in işçiler arasındaki faaliyetlerinin Ereğli merkezini tesis etmek suretiyle bu illegal cemiyetin bir üyesi olarak kabul edilmiş ve fiili ile T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 5 nci fıkrasında yazılı suçu işlediği, bu madde uyarınca cezalandırılmasının gerektiği inancına ulaşılmıştır.

256. SALİH VURAL:

Bu sanık hakkındaki kamu davasının MUVAKKATEN TATİLİNE karar verilmiştir.

257. İLHAMİ AKMAN:

Sanık hakkında Askerî Savcı iddianamesinde:

DEV-GENÇ mensubu Işık ALAMUR'un 1971 yılı başlarında Karadeniz Ereğli'sine Ahmet isimli bir şahısla geldiğini, sanıklardan Sina ÇILADIR, İlhami AKMAN ve Salih VURAL ile tanışarak münasebet kurup bunlar vasıtasiyle bir ev kiraladığını, çevreye iş aramak üzere geldikleri, süsünü veren Işık ALAMUR ve Ahmet'in gerçekte DEV-GENÇ şubesini kurmak üzere geldiklerini, Işık ALAMUR'un eski Sahil Palas Otelinin 4 numaralı dairesini kiraladıktan sonra İlhami AKMAN, Salih VURAL ve Sina ÇILADIR ile sendika başkanlığında ve muhtelif yerlerde buluştuğunu, ÇILADIR, AKMAN ve VURAL'ın evin döşenmesinde yardımcı olduklarını, kiralanan bu eve yerleşme hazırlığı içinde bulunduklarını, evde yapılan aramada yasak neşriyat ile DEV-GENÇ bildirileri bulunduğunu, Ankara'dan getirilen bildirilerin Ereğli'de dağıtıldığını, sanıkların bunu temin ettiklerini, bilirkişiye tetkik ettirilen DEV-GENÇ imzalı bildiri muhteviyatının T. C. K.'nun 159/1, ve 311 nci maddelerini ihlâl eder nitelikte bulunduğundan bahisle sanığın eylemine uyan T. C. K.'nun 159/1 maddesi uyarınca tecziyesini talep ve iddia etmiştir.

Askerî Savcı esas hakkındaki mütalâasında:

Suç vasfında değişiklik öngörerek sanık hakkında T. C. K.'nun 141/5, 173/3. maddeleri mucibince tecziyesini talep ve mütalâa eylemiştir.

Sanık 28.2.1971 tarihinde polise verdiği ifadesinde:

Eski Sahil Palas Oteli olup halen ikâmetgâh olarak kullanılan 4 numaralı dairenin Sina ÇILADIR'a ait olduğunu bildiğini, bundan on gün kadar önce Ereğli'ye geldiğinde doğruca Sina ÇILADIR'ın evine inip ayağındaki çizmeleri çıkardığını, bu arada iki adet yatak getirdiği-

ni, bir müddet evvelde yine bu daireye bir adet gaz sobası getirdiğini, yakalanan kitaplardan bir tanesinin kendisine ait olduğunu, ele geçen bildiriyi bugün iş yerinde bükülü vaziyette gördüğünü, kimin getirdiğini bilmediğini, sendikalar ana tüzüğü örneği, kroki ve gazeteler hakkında hiç bir bilgisinin bulunmadığını, bu evde ikamet etmediğinden kim tarafından kiralandığını, bilmediğini, ancak, Sina ÇILADIR kendisine beraber kalalım dediğine, göre, Sina'nın olması gerektiğini, Işık ALAMUR'la sendikada tanıştığını, Işık'ın Ereğli'ye bir akrabasını ziyaret ve ileri de buraya taşınmak istemesi nedeniyle geldiğini beyan ettiğini, tanıştıkları akşam Işık ALAMUR ve Sina ÇILADIR'la birlikte yemeğe gittiklerini, bu sabah saat 11.00 sıralarında Işık ALAMUR'u gördüğünü, ne zaman geldiğini bilmediğini, beraber yemeğe gidip orada Sina'nın çıkaracağı kitaptan bahsettiklerini, yemekten sonra Işık ALAMUR'un eve gideceğini söylediğini, ancak, evinin nerede olduğunu bilmediğini, evin anahtarını altı yedi gün evvel Sina'dan aldığını, aygazı getirdikten sonra anahtarı Sina'ya iade ettiğini, Salih VURAL'a anahtar vermediğini, DEV-GENÇ bildirilerinin kimler tarafından dağıtıldığını, dairede ele geçen tüzük taslağı, gazete, kitap ve bildirilerin kim tarafından getirildiğini bilmediğini beyan etmiştir.

Sanık 28.2.1971 tarihinde Sulh Ceza Mahkemesinde tutuklanması sırasında verdiği sorgusunda:

Suçla ilgisinin bulunmadığını, işten çıktıktan sonra karakola davet edildiğini, Işık isimli kızı tanıyıp tanımadığının sorulduğunu, Işık'la sendikada tanışıp Sina ÇILADIR'da dahil olmak üzere yemeğe gittiklerini söylediğini, evin kendisi tarafından tutulduğunu Sina'dan duyduğunu, bir defasında kendisine ait iki yatağı Sina'nın mezkûr eve götürmesini istediğini, Sina ÇILADIR fakir olduğundan aygaz sobası alınmasında kendisine kefil olduğunu, sendikaya gelen Abdullah isimli şahsın Işık ALAMUR'u tanıdığını, tanıştıklarının ertesi günü bu Abdullah'ı devlet hastanesine muayeneye getirdiğini, dönüşte onu eve bırakıp ayrıldığını, evde bulunan kitaplardan bir tanesinin kendisine ait olduğunu, dağıtılan bildiri ve elde edilen gazetelerle ilgisinin bulunmadığını, evde kalmadığını beyan etmiştir.

Sanık 11.3.1971 tarihinde Sorgu Hâkimi tarafından yapılan sorgusunda:

İddiayı kabul etmediğini, Demir Çelik Fabrikasında işe girmek niyetiyle Ereğli'ye gelen Işık ALAMUR'la tanıştığını, arkadaş olduklarını, bu arkadaşlığın bazı çevrelere yanlış yorumlandığını, Sapık hiç bir fikrinin mevcut olmadığını, olayın bir tertipten ibaret olduğunu, ele geçen, Ve Çeliğe Su Verildi adlı kitabın kendisinin olduğunu, 4 numaralı dairede oturmadığını, komünizmi şiddetle red ettiğini, bildiri dağıtmadığını, Kurtuluş Gazetesinin ve bildirilerin evde bulunduğu dahi bilmediğini beyan etmiştir.

Sanık 12.6.1971 tarihinde Askerî Savcıya verdiği ifadesinde:

ODTÜ. talebesi olan Ahmet SEYHAN ile Şirin Ereğli Gazetesinde tanıştığını, Ahmet'in kendisini, Abdullah diye takdim ettiğini, Işık ALAMUR'la Maden İş Sendikasında tanıştığını, gerek Ahmet ve gerekse Işık'ın Ereğli'ye iş bulmak için geldiklerini söylediklerini, bunlarla bir münasebetinin bulunmadığını, bunların tuttuğu eve bir defa ayakkabı değiştirmek için gittiğini, evin Sina tarafından tutulduğunu zannettiğini, zira bunu Sina'nın söylediğini, birlikte oturmayı kararlaştırmış olduklarını, bir keresinde Sina'nın yatak takımlarını götürdüğünü, bilâhare anahtarı Sina'ya geri verdiğini, bu eve gitmesi için Salih VURAL'a anahtarı verdiğini, bu evde DEV-GENÇ bildirilerinden görmediğini, Salih VURAL'ın dağıtıp dağıtmadığını bilmediğini, Nazmi TAVGAÇ ve Sina ÇILADIR'ın bildiri dağıttığını görmediğini, Ve Çeliğe Su Verildi isimli kitabın kendisine ait olduğunu beyan etmiştir.

Sanık 20.9.1971 tarihinde Askerî Mahkemedeki sorgusunda:

DEV-GENÇ beyannamelerini dağıtmadığını, dağıtılması için kimseye vermediğini, hiç kimse ile müşterek bir toplantı yapmadığını, Işık ve Ahmet'i Ereğli'de tanıdığını, önceden bunları tanımadığını, bu şahıslara ev kiralamadığını, hatta yardımcı dahi olmadığını, suçla ilgisinin bulunmadığını beyan etmiştir.

Sanık savunmasında:

İstanbul Sıkıyönetim Mahkemesinde beraat ettiğini, eski müdafaalarını aynen tekrarladığını, suçun şahsiliği prensibinin ana kaidelerden olduğunu, Oktay ETİMAN suçlu olsa bile onun nişanlısı olan Işık ALAMUR kendisinin arkadaşı olarak ileri sürülerek bu sebeple kendisinin suçlanamayacağını, eski taleplerini aynen tekrarladığını beyan etmiştir.

Delillerin tartışılması:

Sanık İlhami AKMAN'ın bilimsel sosyalizmi eylem klavuzu kabul eylediği, milli demokratik devrim savaşının verilmesine inandığı, 1971 yılı başlangıcında Işık ALAMUR'un Ahmet isimli bir arkadaşı ile beraber TDGF.'nin Merkez Yürütme Kurulu tarafından verilen talimatı üzerine Ereğli'de bir şube açmak amacıyla gelmesi olayında, teferruatı Işık ALAMUR'un hanesinde anlatıldığı şekilde, Sina ÇILADIR, Salih VURAL ve Nazmi TAVGAÇ ile birlikte ev kiralama ve bu evin içine eşyalar alma suretiyle yardım ettiği ve söz konusu eve diğer devrimci arkadaşları ile birlikte yerleştiği sanığın dosya 13, 127, 24, 37, 65 sıralarda mevcut hazırlık ifadeleri ve 374 ncü sırada mevcut son soruşturma ifadesi ve aynı olayda sanıklar Işık ALAMUR, Sina ÇILADIR, Salih VURAL ve Nazmi TAVGAÇ'ın kendi bölümlerinde gösterilen ifadelerinin birlikte mütalâası ile sabit olmuş bulunmaktadır.

Işık ALAMUR'un bölümünde gösterilen gerekçelerle ve hükmün teorik inceleme bölümünde ayrıntılı şekilde yapılan açıklamalarla sanığın bu fiili T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 1 nci fıkrasında tarifini bulan DEV-GENÇ'in üyesi bir kişi sıfatiyle işlenmiş fiil olarak mütalâa edilmiş bu nedenle sanığın T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 5 nci fıkrası gereğince cezalandırılması yoluna gidilmiştir.

IV NCÜ KISIM

HÜKÜM FIKRASI

HÜKÜM FIKRASI:

GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

1. Sanık TUNCER EŞSİZHAN müsnet suç sübuta erdiğinden, eylemine uyan T. C. K.'nun 141 nci maddesinin birinci fıkrası gereğince; SEKİZ YIL AĞIR HAPİS cezası ile CEZALANDIRILMASINA; fiili; okullarda veya yüksek tahsil müesseselerde, işlemiş olması nedeni ile altıncı fıkra uyarınca cezası 1/3 oranında arttırılıp on yıl sekiz ay ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; yargılamalar sırasında mahkemenin yüceliğine gösterdiği iyi hal saygılı ve uysal davranışları lehine takdiri tahfif sebebi kabul olunup T. C. K. 59 ncu maddesi gereğince cezası 1/6 oranında indirilerek; TAKDİREN TEŞDİDEN TAHFİFEN VE NETİCETEN SEKİZ YIL ON AY YİRMİ GÜN AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi gereğince İKİ YIL ONBİR AY ONYEDİ GÜN DADAY'da EMNİYETİ UMUMİYE NEZARETİ ALTINDA BULUNDURULMASINA; T. C. K.'nun 31 nci maddesi gereğince müebbeden amme hizmetlerinden memnuiyetine; T. C. K.'nun 33 ncü maddesi gereğince ceza müddeti içinde kanunî mahcuriyet halinde bulundurulmasına; nezarette ve tutuklulukta geçen günlerinin mahkumiyetinden MAHSUBUNA; 353 sayılı Kanunun 71 nci maddesinin A ve D bentlerinde yazılı tutuklama sebepleri mevcut olduğundan, anılan kanunun 132 nci maddesi gereğince TUTUKLANMASINA, bu amaçla yeteri kadar tutuklama müzekkeresi çıkarılmasına; oy birliği ve sırası ile;

2. Sanık ERDOĞAN GÜÇBİLMEZ'e müsnet suç sübuta erdiğinden, eylemine uyan T. C. K.'nun 141 nci maddesinin beşinci fıkrası gereğince beş yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; fiili okullarda veya yüksek tahsil müesseselerinde işlemiş olması nedeni ile altıncı fıkra gereğince cezası 1/3 oranında arttırılıp altı yıl sekiz ay ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; yargılamalar sırasında mahkemenin yüceliğine gösterdiği saygılı ve uysal tutumu, lehine takdiri tahfif sebebi kabul olunup T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince cezası 1/6 oranında indirilerek TAKDİREN TEŞDİDEN TAHFİFEN VE NETİCETEN BEŞ YIL ALTI AY YİRMİ GÜN AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi gereğince BİR YIL ON AY YEDİ GÜN OF'da EMNİYETİ UMUMİYE NEZARETİ ALTINDA BULUNDURULMASINA; T. C. K.'nun 31 nci maddesi gereğince müebbeden amme hizmetlerinden memnuiyetine; T. C. K.'nun 33 ncü maddesi gereğince mahkumiyet süresi içinde kanunî mahcuriyet halinde bulundurulmasına; sanığın 28.6.1971 tarihinden 6.3.1972 tarihine kadar geçen tutukluluk süresinin mahkumiyetinden mahsubuna oy birliği ve sırası ile:

3. Sanık MUSTAFA KEMAL ÇAMKIRAN'a müsnet suçlar sübuta erdiğinden:

a. Eylemine uyan T. C. K.'nun 141 nci maddesinin beşinci fıkrası uyarınca takdiren beş sene ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; fiili okullarda ve yüksek tahsil müesseselerinde işlemiş olması nedeni ile aynı maddenin altıncı fıkrası uyarınca cezası 1/3 oranında arttırılarak TAKDİREN TEŞDİDEN ve NETİCETEN ALTI YIL SEKİZ AY AĞIR HAPİS CEZASI İLE cezalandırılmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi uyarınca İKİ YIL İKİ AY YİRMİ GÜN İNEBOLU'da EMNİYETİ UMUMİYE NEZARETİ ALTINDA BULUNDURULMASINA; T. C. K.'nun 31 nci maddesi gereğince müebbeden amme hizmetlerinden memnuiyetine; T. C. K.'nun 33 ncü maddesi gereğince ceza süresi içinde kanunî mahcuriyet halinde bulundurulmasına;

b. Eylemine uyan T. C. K.'nun 296 ncı maddesi uyarınca ve YUSUF KÜPELİ gibi fiili ile kamu düzenini son derece vahim bir şekilde bozan bir kişiyi gizlemesi şiddet sebebi kabul olunarak TAKDİREN VE NETİCETEN OTUZ GÜN HAPİS CEZASI İLE CEZALANDIRILMASINA:

Her iki suç için tahfife mahal olmadığına;

Dava dosyasının FKF. bölümünün 2 nci klâsör 6 ncı dosya 58 sırada mevcut ve Kayseri Ağır Ceza Mahkemesi tarafından görevsizlik kararı ile gönderilen dosyadaki emanet eşyaların aynı grup sanıklar hakkındaki müşterek tutanağında yazılı ve haklarında yasaklama ve

toplatma kararı bulunan Mao Tse Tung isimli İngilizce kitap, Bütün Ülkelerin İşçileri Birleşiniz isimli kitap Nazım Hikmet'in Şiirleri isimli kitap, Ekim dersleri isimli kitap, Devrim Stratejisi isimli kitap, Türk Solu cildi ile muhtelif gazete ve dergiler haklarında evvelce çeşitli mahkemelerden toplatma ve yasaklama kararları verilmiş bulunduğundan, T. C. K.'nun 36 ncı maddesi gereğince MÜSADERESİNE; ve keza aynı tutanakta mevcut Aydınlık Sosyalist Dergi 1 nci Cilt, Cuba An American Tragaedy isimli kitap, altı adet Aydınlık Sosyalist Dergisinin muhtelif yazıları, The Man From The Batlands isimli İngilizce kitap, The Cultural Revolütion in Chine isimli İngilizce kitap, Saat 21-22 şiirleri, isimli kitap, Onlar Uyanırken isimli kitap, Yavru Vatan Kıbrıs'ı Tanıyalım isimli kitap, Seniors 66 başlıklı albüm, Gractice And Progress isimli kitap, içinde üç adet resim bulunan fotoğraf albümü, 90 adet kartpostal ve bir zarf içinde Yusuf Küpeli'ye ait vesikalık fotoğraflar ve Mustafa Kemal Çamkıran'ın üzerinde bulunan sair yazıların C. M. U. K.'nun 392 nci maddesinin öngördüğü talep hakkı mahfuz kalmak şartı ile sanıklardan ilgili olanlarına İADESİNE,

Nezaret ve tutuklulukta geçen sürelerinin mahkumiyetinden mahsubuna oy birliği ve sırası ile;

4. Sanık MEHMET DEMİR'e müsnet suçlar sübuta erdiğinden:

a. FKF. yöneticisi olması sebebiyle eylemine uyan T. C. K.'nun 141 nci maddesinin birinci fıkrası gereğince sekiz yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; fiili okullarda ve yüksek tahsil müesseselerinde işlemiş olması nedeni ile altıncı fıkra uyarınca cezası 1/3 oranında arttırılıp on yıl sekiz ay ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; yargılama sırasında mahkemenin yüceliğine karşı gösterdiği saygılı ve uysal davranışları lehine takdiri tahfif sebebi kabul olunup, T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince cezası 1/6 oranında indirilerek TAKDİREN TEŞDİDEN TAHFİFEN ve NETİCETEN SEKİZ YIL ON AY YİRMİ GÜN AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi uyarınca İKİ YIL ONBİR AY ONYEDİ GÜN KASTAMONU'da EMNİYETİ UMUMİYE NEZARETİ ALTINDA BULUNDURULMASINA, T. C. K.'nun 31 nci maddesi gereğince müebbeden amme hizmetlerinden memnuiyetine, T. C. K.'nun 33 ncü maddesi uyarınca ceza süresi içinde kanunî mahcuriyet halinde bulundurulmasına;

b. Kardeşler başlıklı bildiri sebebiyle eylemine uyan T. C. K.'nun 311 nci maddesinin birinci fıkrada gereğince ve fiil ile memleketin sosyal ve ekonomik yapısında meydana gelen sarsıntı ve yaranın büyüklüğü göz önüne alınarak asgarî hadden uzaklaşılıp takdiren üç ay hapis cezası ile cezalandırılmasına; fiili Basın yolu ile işlediğinden; ikinci fıkra gereğince cezası bir misli arttırılarak altı ay hapis cezası ile cezalandırılmasına; birinci suçtaki gerekçe ile T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince cezası 1/6 oranında indirilip, TAKDİREN TEŞDİDEN TAHFİFEN VE NETİCETEN BEŞ AY HAPİS CEZASI ile cezalandırılmasına;

c. Kavgada silah boşaltmak fiili sebebiyle eylemine uyan T. C. K.'nun 466 ncı maddesi gereğince ve suçun işleniş yeri, zamanı ve tarzı itibarı ile arzettiği vehamet göz önüne alınarak asgari hadden uzaklaşılıp takdiren altı ay hapis cezası ile cezalandırılmasına; aynı gerekçe ile T. C. K.'nun 59 ncu maddesi uyarınca cezası 1/6 oranında indirilerek TAKDİREN TEŞDİDEN TAHFİFEN VE NETİCETEN BEŞ AY HAPİS CEZASI İLE cezalandırılmasına;

ç. Ruhsatsız silah taşımak fiili nedeni ile eylemine uyan 6136 sayılı Kanunun 1308 sayılı Kanunla değişik 13 ncü maddesi gereğince bir yıl hapis ve beşyüz lira ağır para cezası ile cezalandırılmasına; aynı gerekçe ile T. C. K.'nun 59 ncu maddesi uyarınca cezası 1/6 oranında indirilip, TAKDİREN TAHFİFEN VE NETİCETEN ON AY HAPİS ve DÖRTYÜZONALTI LİRA ALTMIŞ KURUŞ AĞIR PARA CEZASI İLE cezalandırılmasına;

d. DDKO. kurucusu olması nedeni ile müsnet suçtan sanığın cezalandırılmasına mümkün kılacak yeterli delil elde edilemediğinden, BERAATİNE;

İkinci, üçüncü ve dördüncü suçlar için sanığa tertip olunan cezalar aynı neviden hürriyeti bağlayıcı cezalar olduğundan, bunların TOPLANMASINA; birinci suç sebebiyle tertip olunan ceza ile para cezasının ayrı ayrı çektirilmesine ve böylece NETİCETEN SEKİZ YIL ON AY YİRMİ GÜN AĞIR HAPİS YİRMİ AY HAPİS ve DÖRTYÜZONALTI LİRA ALTMIŞ KURUŞ AĞIR PARA CEZASI İLE CEZALANDIRILMASINA; birinci suç sebebi ile yukarıda da yazılı olduğu üzere İKİ YIL ONBİR AY ONYEDİ GÜN KASTAMONU'da EMNİYETİ UMUMİYE NEZARETİ altında bulundurulmasına;

Sanığın nezarette ve tutuklukta geçen sürelerinin mahkumiyetinden MAHSUBUNA; 353 sayılı Kanunun 71 nci maddesinin A ve D bentlerinde yazılı tutuklama sebepleri mevcut olduğundan, anılan kanunun 132 nci maddesi gereğince TUTUKLANMASINA; bu amaçla yeteri kadar tutuklama müzekkeresi, çıkarılmasına oy birliği ve sırası ile;

5. Sanık HAKKI TUĞRUL ÇAKIN'a müsnet suçun sübuta erdiğini gösterir ve sanığın cezalandırılmasını gerektirir yeterli delil bulunmadığından BERAATİNE oy birliği ve sırası ile;

6. Sanık SÜLEYMAN ÇOŞKUN'a müsnet suç sübuta erdiğinden eylemine uyan T. C. K.'nun 141 nci maddesinin birinci fıkrası uyarınca sekiz yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; fiili okullarda ve yüksek tahsil müesseselerinde işlemiş olması nedeni ile altıncı fıkra gereğince cezası 1/3 oranında arttırılıp on yıl sekiz ay ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; yargılamalar sırasında mahkemenin yüceliğine karşı gösterdiği iyi hal ve saygılı davranışları lehine takdiri tahfif sebebi kabul olunup, T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince cezası 1/6 oranında indirilerek, TAKDİREN TEŞDİDEN TAHFİFEN VE NETİCETEN SEKİZ YIL ON AY YİRMİ GÜN AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K. 173 ncü maddesi uyarınca İKİ YIL ONBİR AY ONYEDİ GÜN İPSALA'da EMNİYETİ UMUMİYE nezareti altında bulundurulmasına; T. C. K.'nun 31 nci maddesi gereğince müebbeden amme hizmetlerinden memnuiyetine; T. C. K. 33 ncü maddesi gereğince ceza süresi içinde kanuni mahcuriyet halinde bulundurulmasına; sanığın nezarette ve tutuklulukta geçen günlerinin mahkumiyetinden mahsubuna; 353 sayılı Kanunun 61 nci maddesinin A ve D bentlerinde yazılı tutuklama sebepleri mevcut olduğundan anılan kanunun 132 nci maddesi gereğince TUTUKLANMASINA; bu amaçla yeteri kadar tutuklama müzekkeresi çıkarılmasına oy birliği ve sırası ile;

7. Sanık AYDIN KARAGÖZOĞLU'na müsnet suç sübuta erdiğinden, eylemine uyan T. C. K.'nun 296 ncı maddesi gereğince ve Gençlik kitlesini harekete geçirerek sosyal düzenin son derece vahim neticeler doğuracak şekilde sarsılmasına sebep olan YUSUF KÜPELİ gibi bir şahsın gizlemiş olması nedeni ile asgarî hadden uzaklaşılıp; takdiren bir yıl hapis cezası ile cezalandırılmasına; yargılamalar sırasında mahkemenin yüceliğine gösterdiği saygılı davranışı lehine takdiri tahfif sebebi kabul olunarak; T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince cezası 1/6 oranında indirilip TAKDİREN TAHFİFEN VE NETİCETEN ON AY HAPİS CEZASI İLE CEZALANDIRILMASINA; sanığın 9.11.1969 ile 11.5.1970 tarihleri arasında ve gene 2.7.1971 ile 6.3.1972 tarihleri arasında tutuklulukta geçen günlerinin mahkumiyetinden mahsubuna; dava dosyasının FKF. bölümü 2 nci klâsör 6 ncı dosya 58 dizide mevcut tutanakta ismi geçen ve 27 dizide Askerî Savcılık emanet makbuzu bulunan 31 adet 33 devirli yabancı plâklar ile iki adet plâk muhafazası, bir adet plâk broşürü ve bir adet plâk kutusunun sanığa iadesine; 58 dizide geçen müşterek tutanakta yazılı diğer kitap, broşür vesair eşya hakkında sanık M. Kemal Çamkıran'ın hanesinde yazılan müsadere hükümlerinin uygulanmasına; oy birliği ve sırası ile;

8. Sanık SEMA KARAGÖZOĞLU'na müsnet suç sübuta ermediğinden, BERAATİNE, oy birliği ve sırası ile;

9. Sanık ŞİRİN CEMGİL'e müsnet suç sübuta ermediğinden BERAATİNE oy birliği ve sırası ile;

10. Sanık MUSTAFA ÜNSAL'a müsnet suç sübuta erdiğinden eylemine uyan T. C. K.'nun 141 nci maddesinin beşinci fıkrası gereğince beş yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; fiili yüksek tahsil müesseseleri mensupları arasında işlemiş olması nedeni ile altıncı fıkra gereğince cezası 1/3 oranında arttırılıp altı yıl sekiz ay ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; yargılamalar sırasında mahkemenin yüceliğine karşı gösterdiği; saygılı, uysal tutum ve davranışları lehine takdiri tahfif sebebi kabul olunup T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince cezası 1/6 oranında indirilerek, TAKDİREN TEŞDİDEN TAHFİFEN VE NETİCETEN BEŞ YIL ALTI AY YİRMİ GÜN AĞIR HAPİS CEZASI İLE cezalandırılmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi uyarınca BİR YIL ON AY YEDİ GÜN HINIS'ta EMNİYETİ UMUMİYE NEZARETİ ALTINDA BULUNDURULMASINA; T. C. K.'nun 31 nci maddesi gereğince müebbeden amme hizmetlerinden memnuiyetine; T. C. K.'nun 33 ncü maddesi gereğince mahkumiyet süresi içinde kanunî mahcuriyet halinde bulundurulmasına; sanığın 3.8.1971 tarihinden 11.10.1971 tarihine kadar tutuklulukta geçen günlerinin mahkumiyetinden mahsubuna oy birliği ve sırası ile;

11. Sanık FİKRET BABUŞ'a müsnet suç sübuta erdiğinden eylemine uyan T. C. K.'nun 141 nci maddesinin beşinci fıkrası gereğince beş yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına, fiili yüksek tahsil müesseseleri mensupları arasında işlemiş olması nedeni ile altıncı fıkra gereğince cezası 1/3 oranında arttırılıp altı yıl sekiz ay ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; yargılamalar sırasında mahkemenin yüceliğine karşı gösterdiği saygılı tutum ve davranışları lehine takdiri tahfif sebebi kabul olunup, T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince cezası 1/6 oranında indirilip, TAKDİREN TEŞDİDEN TAHFİFEN VE NETİCETEN BEŞ YIL ALTI AY YİRMİ GÜN AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi uyarınca BİR YIL ON AY YEDİ GÜN VARTO'da EMNİYETİ UMUMİYE NEZARETİ ALTINDA BULUNDURULMASINA; T. C. K.'nun 31 nci maddesi gereğince müebbeden amme hizmetlerinden memnuiyetine; T. C. K.'nun 33 ncü maddesi gereğince mahkumiyet süresi içinde kanunî mahcuriyet halinde bulundurulmasına; sanığın 6.8.1971 ile 19.11.1971 tarihleri arasında tutuklulukta geçen günlerinin mahkumiyetinden mahsubuna; oy birliği ve sırası ile;

12. Sanık ERKAN BEZMEZ'e müsnet suç sübuta erdiğinden eylemine uyan T. C. K.'nun 141 nci maddesinin beşinci fıkrası gereğince beş yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; fiili yüksek tahsil müesseseleri mensupları arasında işlemiş olması nedeni ile altıncı fıkra gereğince cezası 1/3 oranında arttırılıp altı yıl sekiz ay ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; yargılamalar sırasında mahkemenin yüceliğine karşı gösterdiği saygılı ve uysal tutum ve davranışları lehine takdiri tahfif sebebi kabul olunup, T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince cezası 1/6 oranında indirilerek TAKDİREN TEŞDİDEN TAHFİFEN VE NETİCETEN BEŞ YIL ALTI AY YİRMİ GÜN AĞIR HAPİS CEZASI İLE CEZALANDIRILMASINA; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi uyarınca BİR YIL ONAY YEDİ GÜN ERCİŞ'de emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; T. C. K.'nun31 nci maddesi gereğince müebbeden amme hizmetlerinden memnuiyetine; T. C. K.'nun 33 ncü maddesi gereğince mahkumiyet süresi içinde kanunî mahcuriyet halinde bulundurulmasına; samığın 1.5.1971 ile 10.5.1971 tarihleri arasında ve gene 3.8.1971 ile 11.10.1971 tarihleri arasında tutuklulukta geçen günlerinin mahkumiyetinden mahsubuna; oy birliği ve sırası ile;

13. Sanık KAMUS ÖZTÜRK'e müsnet suç sübuta erdiğinden, eylemine uyan T. C. K.'nun 141 nci maddesinin beşinci fıkrası gereğince beş yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; fiili yüksek tahsil müesseseleri mensupları arasında işlemiş olması nedeni ile altıncı fıkra gereğince cezası 1/3 oranında arttırılıp, altı yıl sekiz ay ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; yargılamalar sırasında mahkemenin yüceliğine karşı gösterdiği saygılı, uysal tutum ve davranışları lehine takdiri tahfif sebebi kabul olunup; T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince cezası 1/6 oranında indirilerek, TAKDİREN TEŞDİDEN TAHFİFEN VE NETİCETEN BEŞ YIL ALTI AY YİRMİ GÜN AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi uyarınca BİR YIL ON AY YEDİ GÜN HENDEK'de emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; T. C. K.'nun 31 nci maddesi uyarınca müebbeden amme

hizmetlerinden memnuiyetine; T. C. K.'nun 33 ncü maddesi uyarınca mahkumiyet süresi içinde kanunî mahcuriyet halinde bulundurulmasına; sanığın 12.6.1969 ile 18.8.1969 tarihleri arasında ve gene 2.8.1971 ile 5.10.1971 tarihleri arasında tutuklulukta geçen günlerinin mahkumiyetinden MAHSUBUNA, oy birliği ve sırası ile;

14. Sanık FEHMİ BUMİN GÜNERİ'ye müsnet suç sübuta erdiğinden, eylemine uyan T. C. K.'nun 141 nci maddesinin beşinci fıkrası gereğince beş yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; fiili yüksek tahsil müesseseleri mensupları arasında işlemiş olması nedeni ile altıncı fıkra gereğince cezası 1/3 oranında arttırılıp, altı yıl sekiz ay ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; yargılamalar sırasında mahkemenin yüceliğine karşı gösterdiği saygılı, uysal tutum ve davranışları lehine takdiri tahfif sebebi kabul olunup, T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince cezası 1/6 oranında indirilerek TAKDİREN TEŞDİDEN TAHFİFEN VE NETİCETEN BEŞ YIL ALTI AY YİRMİ GÜN AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi uyarınca BİR YIL ON AY YEDİ GÜN YEŞİLOVA'da emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; T. C. K.'nun 31 nci maddesi uyarınca müebbeden amme hizmetlerinden memnuiyetine; T. C. K.'nun 33 ncü maddesi uyarınca mahkumiyet süresi içinde kanunî mahcuriyet halinde bulundurulmasına; sanığın 12.6.1969 ile 16.8.1969 tarihleri arasında tutuklulukta geçen günlerinin mahkumiyetinden mahsubuna; oy birliği ve sırası ile;

15. Sanık YÜCE NEBİ BAYRAK'a müsnet suç sübuta erdiğinden, eylemine uyan T. C. K.'nun 141 nci maddesinin beşinci fıkrası uyarınca beş yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; fiili yüksek tahsil müesseseleri mensupları arasında işlemiş olması nedeni ile altıncı fıkra gereğince cezası, 1/3 oranında arttırılıp, altı yıl sekiz ay ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; yargılamalar sırasında mahkemenin yüceliğine karşı gösterdiği saygılı, uysal tutum ve davranışları lehine takdiri tahfif sebebi kabul olunup, T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince cezası 1/6 oranında indirilerek TAKDİREN TEŞDİDEN TAHFİFEN VE NETİCETEN BEŞ YIL ALTI AY YİRMİ GÜN AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi uyarınca BİR YIL ON AY YEDİ GÜN SARIOĞLAN ilçesinde emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; T. C. K.'nun 31 nci maddesi uyarınca müebbeden amme hizmetlerinden memnuiyetine; T. C. K.'nun 33 ncü maddesi gereğince mahkumiyet süresi içersinde kanunî mahcuriyet halinde bulundurulmasına; oy birliği ve sırası ile;

16. Sanık MEHMET MUAMMER MENDERES'e müsnet suç sübuta erdiğinden, eylemine uyan T. C. K.'nun 141 nci maddesinin beşinci fıkrası gereğince beş yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; fiili yüksek tahsil müesseseleri mensupları arasında işlemiş olması nedeni ile altıncı fıkra gereğince cezası 1/3 oranında arttırılıp, altı yıl sekiz ay ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; yargılamalar sırasında mahkemenin yüceliğine karşı gösterdiği saygılı, uysal tutum ve davranışları lehine takdiri tahfif sebebi kabul olunup, T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince cezası 1/6 oranında indirilerek, TAKDİREN TEŞDİDEN TAHFİFEN VE NETİCETEN BEŞ YIL ALTI AY YİRMİ GÜN AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi uyarınca BİR YIL ON AY YEDİ GÜN MESUDİYE ilçesinde emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; T. C. K.'nun 31 nci maddesi gereğince müebbeden amme hizmetlerinden memnuiyetine; T. C. K.'nun 33 ncü maddesi gereğince mahkumiyet süresi içersinde kanuni mahcuriyet halinde bulundurulmasına; sanığın 12.6.1969 ile 13.8.1969 ve gene 16.11.1971 ile 9.3.1972 tarihleri arasında tutuklulukta geçen günlerinin mahkumiyetinden mahsubuna; oy birliği ve sırası ile;

17. Sanık ATİLLA SARP'a müsnet suçlar sübuta erdiğinden:

A. Eylemine uyan T. C. K.'nun 141 nci maddesinin birinci fıkrası uyarınca ve fiillerinin çokluğu ile bu fiillerinin devlet düzeninde ve toplumda açtığı iktisadî ve sosyal yaraların vehameti göz önüne alınarak asgarî hadden uzaklaşılıp, takdiren oniki sene ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; iş bu fiili okullarda ve yüksek tahsil müesseselerinde işlemiş olması nedeni ile altıncı fıkra uyarınca cezası 1/3 oranında arttırılarak TAKDİREN TEŞDİDEN ve

NETİCETEN ONALTI SENE AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi uyarınca BEŞ YIL DÖRT AY MÜDDETLE MİLAS ilçesinde emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; T. C. K. 31 nci maddesi gereğince müebbeden amme hiz metlerinden memnuiyetine; T. C. K. 33 ncü maddesi gereğince ceza müddeti içinde kanunî hacir altında bulundurulmasına;

B. 23.9.1970 tarihinde yayınlanan "Amerikan Emperyalizmi ve İktidarın Zulmü yıkılacaktır" başlıklı bildiri sebebiyle müsnet suçlar sübuta erdiğinden;

a. Eylemine uyan T. C. K.'nun 159 ncu maddesinin birinci fıkrası gereğince TAKDİREN VE NETİCETEN BİR YIL AĞIR HAPİS CEZASI ile cezalandırılmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi gereğince; DÖRT AY MİLAS ilçesinde emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına;

b. Eylemine uyan T. C. K.'nun 312 nci maddesi gereğince üç ay hapis ve elli lira ağır para cezası ile cezalandırılmasına; fiili neşir yolu ile işlemiş olması nedeni ile ikinci fıkra uyarınca cezası bir misli arttırılıp, TAKDİREN TEŞDİDEN VE NETİCETEN ALTI AY HAPİS ve YÜZ LIRA AĞIR PARA CEZASI ile cezalandırılmasına;

Sanık Atilla Sarp'a birinci suç ile ikinci suç için tertip edilen hürriyeti bağlayıcı cezalar aynı neviden olduğundan; T. C. K. 71 nci maddesi gereğince TOPLANMASINA ve NETİCETEN ONYEDİ YIL AĞIR HAPİS OLARAK ÇEKTİRİLMESİNE; üçüncü suç için verilen hürriyeti bağlayıcı ceza hapis cezası olup, aynı neviden olmadığından toplanmasına imkân bulunmamakla ayrıca çektirilmesine;

Tahfife mahal olmadığına;

Sanık Atilla Sarp'ın evinde yapılan aramada elde olunan ve dava dosyasının merkez yürütme kurulu bölümü 5 nci klasöründe mevcut tutanakta isimleri yazılı neşriyattan bir adet Devrim gazetesi, üç adet Kurtuluş gazetesi, yedi adet İşçi Köylü gazetesi, onbir adet sosyalist dergisi, bir adet Mao Çe Tung isimli kitap, bir adet Çin Devrimi ve sonrası isimli kitap, bir adet Marx ve Bilim isimli kitap, bir adet Karl Marx Hayatı ve eserleri isimli kitap, iki adet Felsefenin Sefaleti isimli kitap, bir adet, Sovyetler Birliğinde Sosyalizmin kuruluşu isimli kitap, bir adet Lenin 1924 isimli kitap, iki adet Anti Dühring isimli kitap, bir adet İlkel Toplum, Köleci Toplum, Feodal Toplum isimli kitap, bir adet Ya Vatan Ya Ölüm isimli kitap, bir adet Yeni Çin Dün Bugün Sosyalizm ve Siyasî Mücadele isimli kitaplar, bir adet Yahudi Meselesi, bir adet Savcı konuştu söz sanığındır isimli kitap, bir adet Yazılar 1965-1970 Mihri Belli isimli kitap, iki adet Aydınlık Dergisi, beş adet Kapital, bir adet Komünist Manifesto, bir adet Karl Marx Hayatı ve eserleri isimli kitap, bir adet Proleterya İhtilâli ve D önek Kautsky isimli kitap, bir adet Gerilla Günlüğü, bir adet Çin Kurtuluş Savaşı, bir adet Sağ ve Sol sapmalar üzerine, bir adet Diyelaktik ve tarihi materyalizm, bir adet Marksist eylemin çocukluk hastalığı ve devrim stratejisi, bir adet, Seçme eserler, Mao Çe Tung isimli kitap, bir adet Anarşizm nedir isimli kitap, bir adet Mao Çe Tung isimli kitap, bir adet ücretli Emek ve Sermaye isimli kitap, iki adet Türkiye Sosyalizmi ve Sosyalizm isimli kitap, bir adet Marksist düşüncenin temel meseleleri isimli kitap, bir adet Sosyalizm ve Siyasî Mücadele, bir adet İlkel Toplum, Köleci Toplum ve Feodal Toplum isimli kitap, bir adet Halk Demokrasileri, bir adet Küba'dan sosyalizm ve insan isimli kitap, bir adet Sovyetler Birliğinde sosyalizmin kuruluşu isimli kitap, bir adet İhtilâlin Özü simli kitap, bir adet Savcı konuştu söz sanığındır isimli kitap, bir adet Karl Marx'ın özel dünyası isimli kitap, bir adet Bolşevizmin tarihi isimli kitap, bir adet Asya'da Markszm ve Milliyetçilik isimli kitap, bir adet Sovyetler Birliği Komünist Partisi tarihi isimli kitap, bir adet Türkiye'de Sosyalizm isimli kitap, iki adet Çin'de Halk Komünleri isimli kitap, bir adet İlkem Sosyalizm'den Kapitalizme geçiş isimli kitap, bir adet Seçme Yazılar isimli kitap, bır adet İşçi ve Köylü İttifakı isimli kitap, bir adet Lenin Marksismin kaynağı isimli kitap, bir adet Sosyalizm ve Savaş isimli kitap, İleri Dergisinin 3, 4, 5, 6, 1,2 nci sayıları, altı adet Proleter Devrimci Aydınlık Dergisi hakkında çeşitli mahkemelerden verilmiş yasaklama ve toplatma kararı bulunduğundan; T. C.

K.'nun 36 ncı maddesi uyarınca MÜSADERESİNE aynı tutanakta yazılı fakat haklarında herhangi bir mahkemeden yasaklama veya toplatma kararı verilmemiş bulunan diğer neşriyatın C. M. U. K.'nun 392/2. maddesi uyarınca MÜSADERESİNİ talep etmek hakkının mahfuz tutulması kaydı ile sanığa iadesine;

Sanığın 20.8.1969 ile 26.8.1969 ve gene 13.3.1970 ile 27.3.1970 tarihleri ve keza 27.3.1970 ile 24.4.1970 tarihleri ve gene 16.10.1970 ile 28.10.1970 tarihleri arasında tutuklulukta geçen günlerinin ve ayrıca nezaret altına alındığı 8.6.1971 gününden kesin hüküm tarihine kadar geçen tutukluluk günlerinin mahkumiyetinden MAHSUBUNA; sebepleri kalkmamış olduğundan tutukluluk halinin devamına, oy birliği ve sırası ile;

18. Sanık İRFAN UÇAR'a müsnet suçlar sübuta erdiğinden:

a. Eylemine uyan T. C. K.'nun 141 nci maddesinin birinci fıkrası uyarınca ve sanığın fiili ile memleketin iktisadî ve sosyal düzeninde meydana gelen sarsıntı ve yaranın ağırlığı göz önüne alınarak, asgarî hadden uzaklaşılıp takdiren dokuz sene ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; iş bu suçu okullarda ve yüksek tahsil müesseselerinde veya mensupları arasında işlemiş olması, nedeni ile anılan maddenin altıncı fıkrası uyarınca cezası 1/3 oranında arttırılıp, oniki sene ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; nedameti ve mahkemedeki olumlu hal ve tavırları lehine takdiri tahfif sebebi kabul olunup, T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince cezası 1/6 nispetinde indirilerek TAKDİREN TEŞDİNE TAHFİFEN VE NETİCETEN ON SENE AĞIR HAPİS CEZASI İLE CEZALANDIRILMASINA; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi gereğince ÜÇ YIL DÖRT AY AKHİSAR ilçesinde emniyeti umumiye nezareti altında tutulmasına; T. C. K.'nun 31 nci maddesi uyarınca amme hizmetlerinden müebbeden memnuiyetine; T. C. K.'nun 33 ncü maddesi gereğince ceza müddeti içinde kanunî hacir altında bulundurulmasına;

b. Eylemine uyan T. C. K.'nun 146 ncı maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca beş yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; aynı madde uyarınca amme hizmetlerinden müebbeden yasaklanmasına; mahkemedeki olumlu hal ve tavırları, ve duyduğu nedametin lehine takdir tahfif sebebi kabul olunup, T. C. K.'nun 59ncu maddesi gereğince cezası 1/6 oranında indirilerek TAKDİREN TAHFİFEN VE NETİCETEN DÖRT YIL İKİ AY AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi gereğince BİR YIL DÖRT AY YİRMİ GÜN AKHİSAR ilçesinde emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına;

c. T. H. K. P. - Cephesi isimli gizli örgüte katılmış olduğu sübuta ermekle eylemine uyan T. C. K.'nun 141 nci maddesinin beşinci fıkrası uyarınca beş sene ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; nedametini ifade eden sözleri ve mahkemedeki olumlu hal ve tavırları lehine takdiri tahfif sebebi kabul olunup, T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince cezası 1/6 oranında indirilerek TAKDİREN TAHFİFEN VE NETİCETEN DÖRT YIL İKİ AY AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K. 173 ncü maddesi gereğince BİR YIL DÖRT AY YİRMİ GÜN AKHİSAR ilçesinde emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; T. C. K. 31 nci maddesi gereğince ceza süresine eşit süre ile amme hizmetlerinden yasaklanmasına;

ç. ODTÜ.'nün işgali sebebiyle işlediği iddia olunan T. C. K.'nun 254/2. T. C. K.'nun 264/2 ve T. C. K.'nun 517/2 maddelerinde yazılı suçlar sübuta ermediğinden bu suçlardan BERAATİNE;

Sanık İrfan Uçar'a birinci, ikinci ve üçüncü maddelerde yazılı suçlar için tertip olunan cezalar aynı neviden hürriyeti, bağlayıcı cezalar olduğundan T. C. K.'nun 71 nci maddesi gereğince TOPLANARAK, NETİCETEN ONSEKİZ YIL DÖRT AY AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; sanığın bir gizli örgüt olan T. H. K. P. - Cephesinin muhasibi Ziya Yılmaz'dan temin eylediği 1000. Tl. paradan üzerinde çıkan altıyüz Tl.'nın T. C. K.'nun 36 ncı maddesi gereğince MÜSADERESİNE;

Sanığın 30.5.1969 ile 6.8.1969 ve 19.10.1970 ile 28.10.1970 ve 9.8.1971 ile 6.9.1971 tarihleri arasında ve gene 7.9.1971 tarihinden hüküm tarihine kadar geçen tutukluluk ve nezaret sürelerinin T. C. K.'nun 240 ve 353 sayılı Kanunun 251 nci maddesi gereğince mahkumiyetinden mahsubuna; sebepleri kalkmamış olduğundan tutukluluk halinin DEVAMINA; oy birliği ve sırası ile;

19. Sanık AHMET BOZKURT'a müsnet suç sübuta erdiğinden, eylemine uyan T. C. K.'nun 141 nci maddesinin birinci fıkrası gereğince sekiz yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; fiilinin okullarda ve yüksek tahsil müesseselerinde ve bunların mensupları arasında işlemiş olması sebebiyle altıncı fıkra uyarınca cezası 1/3 oranında artırılıp, on yıl sekiz ay ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; yargılamalar sırasında mahkemeye karşı gösterdiği saygılı ve uysal davranışları lehine takdiri tahfif sebebi kabul olunup, T. C. K. 59 ncu maddesi gereğince cezası 1/6 oranında indirilerek, TAKDİREN TEŞDİDEN - TAHFİFEN VE NETİCETEN SEKİZ YIL ON AY YİRMİ GÜN AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K. 173 ncü maddesi uyarınca İKİ YIL ONBİR AY ONYEDİ GÜN ŞUHUT ilçesinde emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; T. C. K.'nun 31 nci maddesi gereğince müebbeden amme hizmetlerinden yasaklanmasına; T. C. K.'nun 33 ncü maddesi gereğince mahkumiyet süresi içinde kanunî hacir altında bulundurulmasına; sanığın 17.10.1970 ile 28.10.1970 ve 23.2.1971 ile 1.4.1971 tarihleri arasında tutuklulukta; 8.6.1971 ile 24.6.1971 tarihleri arasında nezarette ve gene 24.6.1971 ile 11.12.1972 tarihleri arasında tutuklulukta geçen günlerinin mahkumiyetinden mahsubuna; 353 sayılı Kanunun 71 nci maddesinin A ve D bentlerinde yazılı tutuklama sebepleri mevcut olduğundan anılan kanunun 132 nci maddesi gereğince TUTUKLANMASINA; bu amaçla yeteri kadar tutuklama müzekkeresi çıkarılmasına oy birliği ve sırası ile;

20. Sanık RUHİ KOÇ'e müsnet suç sübuta erdiğinden, eylemine uyan T. C. K.'nun 141 nci maddesinin birinci fıkrası uyarınca ve sanığın işlemiş olduğu bu fiil ile memleketin iktisadî ve sosyal düzeninde meydana gelen sarsıntı ve açılan yaranın ağırlığı ve derinliği göz önüne alınarak asgarî hadden uzaklaşılıp, takdiren dokuz sene ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; iş bu fiili okullarda ve yüksek tahsil müesseselerinde ve bunların mensupları arasında işlemiş olması sebebiyle; T. C. K.'nun 141 nci maddesinin altıncı fıkrası uyarınca cezası 1/3 oranında artırılarak, TAKDİREN TEŞDİDEN VE NETİCETEN ONİKİ SENE AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K, 173 ncü maddesi gereğince DÖRT SENE ERZURUM'da emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; T. C. K. 31 nci maddesi gereğince amme hizmetlerinden müebbeden yasaklanmasına; T. C. K.'nun 33 ncü maddesi uyarınca cezası süresi içinde kanunî hacir altında bulundurulmasına; tahfife mahal olmadığına;

Dava dosyasının merkez yürütme kurulu bölümünün 8 nci klasör 4. D. 11 dizisinde mevcut ve sanığın evinde yapılan aramada ele geçen eşyalara ait tutanakta yazılı bir adet İleri Dergisinin 3 ncü sayısı, bir adet Türkiye Devrimci Gençlik Federasyonuna ait makbuz koçanı, bir adet Devrimci Grup başlıklı yönetim kurulu aday listesi, bir adet Ön Keşifler diye başlayan ve üzerinde Radarlar için yazılı belge ve iki adet bildirinin T. C. K.'nun 36 ncı maddes gereğince MÜSADERESİNE;

Sanığın çeşitli tutuklama müzekkereleri ile 23.2.1971 ve 18.3.1971 tarihleri arasında ve keza 23.9.1971 tarihinden hüküm tarihine kadar geçen nezaret ve tutukluluk günlerinin mahkumiyetinden mahsubuna; sebepleri kalkmamış olduğundan tutukluluk halinin devamına, oy birliği ve sırası ile;

21. Sanık TUNCAY ÇELEN'e müsnet suç sübuta erdiğinden, eylemine uyan T. C. K.'nun 141 nci maddesinin birinci fıkrası uyarınca sekiz sene ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; fiili okullarda ve yüksek tahsil müesseselerinde ve bunların mensupları arasında işlemiş olması sebebiyle anılan maddenin altıncı fıkrası gereğince cezası 1/3 oranında arttırılıp, ON SENE SEKİZ AY AĞIR HAPİS CEZASI ile cezalandırılmasına; mahkemedeki uysal hal ve tavırları lehine takdiri tahfif sebebi kabul olunarak, T. C. K.'nun 59 ncu maddesi uyarınca cezasının takdiren 1/6'sının indirilmesi ile TAKDİREN TEŞDİDEN TAHFİFEN VE NE-

TİCETEN SEKİZ SENE ON AY YİRMİ GÜN AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi gereğince İKİ SENE ONBİR AY ONYEDİ GÜN BURDUR'a emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; T. C. K. 31 nci maddesi gereğince, amme hizmetlerinden müebbeden yasaklanmasına; T. C. K.'nun 33 ncü maddesi gereğince ceza süresi içinde kanuni hacir altında bulundurulmasına; sanığın evinde yapılan aramada ele geçirilen ve hakkında yasaklanmasına dair karar bulunan bir adet Halk Savaşında Temel Taktikler isimli kitabın T. C. K. 36 ncı maddesi gereğince MÜSADERESİNE; aynı arama tutanağında yazılı bir adet Sosyalist Aydınlık Dergi, bir adet Yunan Dosyası, isimli kitap ile yedi sayfalık bildiri hakkında herhangi bir mahkemeden verilmiş bir toplatma veya yasaklama kararı mevcut olmadığından, ilgililerin C. M. U. K.'nun 392/2. maddesi uyarınca MÜSADERE istemek hakları mahfuz tutulmak şartiyle sanığa iadesine;

Sanığın 17.10.1970 ile 28.10.1970 tarihleri arasında ve keza 5.3.1971 tarihinden hüküm tarihine kadar tutuklulukta geçen günlerinin mahkumiyetinden MAHSUBUNA; sebepleri kalkmamış olduğundan, tutukluluk halinin devamına; oy birliği ve sırası ile;

22. Sanık ŞABAN İBA'ya müsnet suçlar sübuta erdiğinden;

a. T. C. K.'nun 141 nci maddesinin birinci fıkrası gereğince, sekiz sene ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; fiili okullarda, yüksek tahsil müesseselerinde ve bunların mensupları arasında işlemiş olduğundan, altıncı fıkra gereğince cezası 1/3 oranında arttırılıp TAKDİREN TEŞDİDEN VE NETİCETEN ON SENE SEKİZ AY AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K. 173 ncü maddesi gereğince ÜÇ SENE ALTI AY YİRMİ GÜN VAN"DA emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; T. C. K. 31 nci maddesi gereğince müebbeden amme hizmetlerinden yasaklanmasına; T. C. K. 33 ncü maddesi gereğince ceza süresi içinde kanuni hacir altında bulundurulmasına;

b. S. B. F. Öğrenci Yurdunda vuku bulan olaylar sebebiyle sanığa müsnet suç, sübuta erdiğinden, eylemine uyan T. C. K.'nun 258 nci maddesinin birinci ve üçüncü fıkraları gereğince TAKDİREN VE NETİCETEN İKİ AY HAPİS cezası ile cezalandırılmasına;

Tahfife mahal olmadığına;

Dava dosyasının Mün, olaylar bölümünün 7 nci klasör 22 dizisinde mevcut tutanakta yazılı bir adet 1486296 numaralı tabanca. 21 adet 42 calibrelik tabanca mermisi, bir adet boş jarjör, bir adet 258766 numaralı tabanca, 87 adet mermisi, bir adet jarjörü, bir adet 153290 numaralı tabanca, 4 adet mermisi, bir adet jarjörü bir adet 631943 numaralı tabanca, dört adet mermisi, bir adet jarjörü; bir adet 30211 numaralı tabanca, dört adet mermisi, bir adet jarjörü, bir adet kılıfı; 246 adet 7,65 mm.'lik mermi, 23 adet 7,65 mm.'lik mermi yirmialtı adet 7,65 mm.'lik merminin T. C. K.'nun 36 ncı maddesinin şümulünde bulunması sebebiyle MÜSADERESİNE; üç adet kitap ve bir adet siyah çanta ile iki teliz dolusu kitap ve broşürün C. M. U. K.'nun 392/2. fıkrası uyarınca müsadere talebinde bulunma hakkı mahfuz tutulmak şartiyle iş bu müşterek tutanaktaki ismi yazılı Şaban İba, Ahmet Oflu ve Münir Ramazan Aktolga'dan ilgili olanına İADESİNE; sanığın 14.6.1971 ile 25.6.1971 tarihleri arasındaki nezarette ve 25.6.1971 tarihinde hüküm tarihine kadar tutuklulukta geçen günlerinin mahkumiyetinden mahsubuna, sebepleri kalkmamış olduğundan, tutukluluk halinin devamına, oy birliği ve sırası ile;

23. Sanık CEMAL SALMAN PAKOĞLU'na müsnet suç sübuta erdiğinden, eylemine uyan T. C. K.'nun 141 nci maddesinin birinci fıkrası gereğince sekiz yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; fiili okullarda veya yüksek tahsil müesseselerinde veya bunların mensupları arasında işlemiş olması nedeni ile altıncı fıkra uyarınca cezası 1/3 oranında arttırılıp, on yıl sekiz ay ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; yargılamalar sırasında mahkemede gösterdiği saygılı ve uysal davranışları lehine takdiri tahfif sebebi kabul olunup, T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince cezası 1/6 oranında indirilerek, TAKDİREN TEŞDİDEN TAHFİFEN VE NETİCETEN SEKİZ YIL ON AY YİRMİ GÜN AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi uyarınca İKİ YIL ONBİR AY ONYEDİ GÜN

ÇAYELİ ilçesinde emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; T. C. K.'nun 31 nci maddesi uyarınca müebbeden amme hizmetlerinden yasaklanmasına; T. C. K.'nun 33 ncü maddesi uyarınca mahkumiyet süresi içinde kanunî hacir altında bulundurulmasına; sanığın 15.6.1971 ile 19.6.1971 tarihleri arasında nezarette ve 19.6.1971'den 29.11.1972 tarihine kadar tutuklulukta geçen günlerinin mahkumiyetinden mahsubuna; 353 sayılı Kanunun 71 nci maddesinin A ve D bentlerinde yazılı tutuklama sebepleri mevcut olduğundan, anılan kanunun 132 nci maddesi gereğince TUTUKLANMASINA; bu amaçla yeteri kadar tutuklama müzekkeresi çıkarılmasına; oy birliği ve sırası ile;

24. Sanık LEVENT EREN'e müsnet suçlardan:

a. DEV-GENÇ davasının TDGF. Merkez Yürütme Kurulu üyesi olması sebebiyle müsnet suç sübuta erdiğinden; eylemine uyan T. C. K.'nun 141 nci maddesinin birinci fıkrası gereğince sekiz yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; fiili okullarda ve yüksek tahsil müesseselerinde ve bunların mensupları arasında işlemiş olması nedeni ile altıncı fıkra gereğince cezası 1/3 oranında arttırılıp on yıl sekiz ay ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; yargılamalar sırasında gösterdiği uysal ve saygılı davranışları lehine takdiri tahfif sebebi kabul olunup, T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince cezası 1/6 oranında indirilerek TAKDİREN TEŞDİDEN TAHFİFEN VE NETİCETEN SEKİZ YIL ON AY YİRMİ GÜN AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi uyarınca, İKİ YIL ONBİR AY ONYEDİ GÜN SİNOP'DA emniyeti umumide nezareti altında bulundurulmasına; T. C. K. 31 nci maddesi gereğince müebbeden amme hizmetlerinden yasaklanmasına; T. C. K.'nun 33 ncü maddesi gereğince mahkumiyet süresi içersinde kanunî hacir altında bulundurulmasına;

b. Hacettepe olayları ile ilgili suç sübuta erdiğinden, eylemine uyan T. C. K.'nun 258 nci maddesinin birinci ve ikinci fıkralarına tebean üçüncü fıkrası gereğince dört ay hapis cezası ile cezalandırılmasına; birinci suçtaki gerekçe ile T. C. K. 59 ncu maddesi uyarınca cezası 1/6 oranında indirilip, TAKDİREN TAHFİFEN VE NETİCETEN ÜÇ AY ON GÜN HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; sanığın 10.6.1971 ile 2.7.1971 tarihleri arasında nezarette ve 2. 7.1971 ile 14.12.1972 tarihleri arasında tutuklulukta geçen sürelerinin mahkumiyetinden mahsubuna; 353 sayılı Kanunun 71 nci maddesinin A ve D bentlerinde yazılı tutuklama sebepleri mevcut olduğundan, anılan kanunun 132 nci maddesi gereğince TUTUKLANMASINA; bu amaçla yeteri kadar tutuklama müzekkeresi çıkarılmasına; oy birliği ve sırası ile;

25. Sanık AKTAN İNCE'ye müsnet suçlar sübuta erdiğinden;

a. Eylemine uyan T. C. K.'nun 141 nci maddesinin birinci fıkrası uyarınca SEKİZ SENE ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; fiili okullarda ve yüksek tahsil müesseselerinde ve bunların mensupları arasında işlemiş olması sebebiyle altıncı fıkra gereğince cezası 1/3 oranında arttırılıp on sene sekiz ay ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına;, mahkemedeki hal ve tavırları iyi uysal ve saygılı görüldüğünden, T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince, TAKDİRİ TAHFİF sebebi kabul olunup cezası takdiren 1/6 oranında indirilerek TAKDİREN TEŞDİDEN TAHFİFEN VE NETİCETEN SEKİZ YIL ON AY YİRMİ GÜN AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K. 173 ncü maddesi gereğince İKİ YIL ONBİR AY ONYEDİ GÜN OF ilçesinde emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; T. C. K.'nun 31 nci maddesi gereğince müebbeden amme hizmetlerinden yasaklanmasına; T. C. K. 33 ncü maddesi gereğince ceza süresi içersinde kanunî hacir altında bulundurulmasına;

b. Siyasal Bilgiler Fakültesi Öğrenci Yurdunda meydana gelen silahlı mukavemet olayı sebebiyle sanığa müsnet T. C. K.'nun 258/1-3 ve 6136 sayılı Kanunun 13 ncü maddesinde yazılı suçları sübuta erdiğine ve sanığın cezalandırılmasının gerektiğine dair yeterli delil elde edilemediğinden anılan suçlardan BERAATİNE;

Sanığın 9.11.1971 ile 17.11.1971 tarihleri arasında nezarette ve 17.11.1971 tarihinden hüküm tarihine kadar tutuklulukta geçen günlerinin mahkumiyetinden mahsubuna; sebepleri kalkmamış olduğundan tutukluluk halinin devamına; oy birliği ve sırası ile;

26. Sanık FAHRİ DOĞU'ya müsnet suçlardan:

a. ODTÜ. olayları sebebiyle müsnet suç sübuta erdiğinden, eylemine uyan T. C. K.'nun 146 ncı maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca beş sene ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; mahkemedeki hal ve tavırları uysal ve saygılı görüldüğünden, bu durum takdiri tahfif sebebi kabul olunup, T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince cezasının takdiren 1/6'sının indirilmesi ile TAKDİREN TAHFİFEN VE NETİCETEN DÖRT SENE İKİ AY AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; aynı madde uyarınca amme hizmetlerinden müebbeden memnuiyetine; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi uyarınca BİR YIL DÖRT AY YİRMİ GÜN BOR ilçesinde emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; oy birliği ve sırası ile;

b. Silahlı Cemiyet ve Çete kurmak suçu sübuta erdiğinden eylemine uyan T. C. K.'nun 168 nci maddesinin birinci fıkrası gereğince, on yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; mahkemedeki uysal ve saygılı davranışları lehine takdiri tahfif sebebi kabul olunup, T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince, cezasının 1/6'sı indirilerek TAKTİREN TAHFİFEN VE NETİCETEN SEKİZ YIL DÖRT AY AĞIR cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi gereğince İKİ YIL DOKUZ AY ON GÜN BOR ilçesinde emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; T. C. K.'nun 31 nci maddesi gereğince müebbeden amme hizmetlerinden yasaklanmasına; T. C. K.'nun 33 ncü maddesi gereğince ceza süresi içinde kanunî hacir altında bulundurulmasına;

Sanığa her iki suç için tertip olunan cezalar aynı neviden hürriyeti bağlayıcı muvakkat cezalar olduğundan, T. C. K.'nun 71 nci maddesi gereğince İçtimana ve neticeten ONİKİ YIL ALTI AY AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; sanığın üzerinde yapılan aramada çıkan bir adet Barabellüm tipi 14'lü siyah kabzeli T 160282 numaralı tabanca ile 9 mm. çapında 13 adet mermisinin ve keza Fındıcak köyü Çavuşözü mevkiinde diğer arkadaşları ile birlikte yakalandığı sırada beraberlerinde bulunan 14 kutu menşei belirsiz ve beherinde yirmibeşerden olmak üzere üçyüzelli adet 9 mm. çapında mermi, üç adet dinamit lokumu, üç adet ağız uzunluğu 16,5 cm. olan Sivas menşeli bıçak, 89 cm. uzunluğunda Valtavuz marka dinamit fitili, bir adet Tenor marka 4 × 40 ebadında el dürbünü, dört adet etrafı lastik muhafaza içersinde el pusulası, iki adet tabanca silmek için tel harbi, üç kutu tabanca temizlik yağı, bir adet 323D Bulgarya Türkey isimli ve üzerinde özellikle Büyükçekmece ve Terkoz Gölü civarında bir takım işaretler bulunan pafta, bir adet İznik Sapanca gölünü ve İzmit Gemlik körfezini içine alan pafta, bir adet 1/200000 ölçekli Ulukışla paftası, bir adet siyah kabzeli tornavidanın T. C. K.'nun 36 ncı maddesi gereğince MÜSADERESİNE; dava dosyasının Erbaa Grubu sanıkları bölümüne ait münferit 9K. 7/1 dizide mevcut tutanakta yazılı savcılık depolarında mevcut ve fakat emanet defterine kaydedilmemiş bulunan ve Gazi Eğitim Enstitüsüne ait olduğu anlaşılan 17 adet muhtelif renkte battaniye, bir adet çadır ve ipleri ve anılan tutanakta geçen eşyaların ait olduğu merci ve kişilere İADESİNE;

Sanığın 23.5.1971 ile 30.5.1971 tarihleri arasında nezarette ve 30.5.1971 tarihinden hüküm tarihine kadar tutukluiukta geçen günlerinin mahkumiyetinden MAHSUBUNA, sebepleri kalkmamış olduğundan tutukluluk halinin devamına, oy çokluğu ve sırası ile. (Üye Hak. Kd. Yzb. Selçuk Erim sanık Fahri Doğu'ya müsnet silahlı cemiyet ve çete kurmak suçu sabit olmakla beraber sanığın hükümet tarafından ihtar vukuundan evvel teslim olması sebebiyle T. C. K. 170 nci maddesinde faydalanacağı ve bu madde uyarınca sanığa ceza verilemeyeceği görüş ve kanaatı ile hükmün bu noktasına muhaliftir).

27. Sanık ÖMER BALKÖSE'ye müsnet suçlardan:

a. ODTÜ. olayları sebebiyle isnat olunan suç sübuta erdiğinden, eylemine uyan T. C. K.'nun 146 ncı maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca beş yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına, mahkemedeki hal ve tavırları saygılı ve uysal görüldüğünden; bu durum lehine takdiri tahfif sebebi kabul olunup, T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince, cezasının takdiren 1/6'sı indirilerek TAKDİREN TAHFİFEN VE NETİCETEN DÖRT SENE İKİ AY AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; aynı madde uyarınca amme hizmetlerinden müebbeden yasaklanmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi gereğince BİR YIL DÖRT AY YİRMİ GÜN SİNOP'da emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; oy birliği ve sırası ile;

b. Silahlı Cemiyet ve Çete kurmak suçu sübuta erdiğinden, eylemine uyan T. C. K.'nun 168 nci maddesinin birinci fıkrası gereğince on yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; mahkemedeki uysal ve saygılı davranışları lehine takdiri tahfif sebebi kabul olunup, T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince, cezasının 1/6'sının indirilmesi ile TAKDİREN TAHFİFEN VE NETİCETEN SEKİZ SENE DÖRT AY AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi gereğince İKİ SENE DOKUZ AY ON GÜN SİNOP'da emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; T. C. K.'nun 31 nci maddesi gereğince amme hizmetlerinden müebbeden yasaklanmasına; T. C. K.'nun 3 ncü maddesi gereğince ceza süresi içinde kanunî hacir altında bulundurulmasına;

Sanığa her iki suç için tertip olunan cezalar aynı neviden hürriyeti bağlayıcı muvakkat cezalar olduğundan, T. C. K.'nun 71 nci maddesi gereğince İÇTİMAINA ve NETİCETEN ONİKİ SENE ALTI AY AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına;

Çavuşözü mevkiinde yakalandığı anda üzerinde yapılan aramada çıkan bir adet Belçika yapısı 4'lü Barabellüm tipi T. 319946 numaralı tabanca ile buna ait iki adet jarjör ve her bir jarjörde 13'er adetten yirmialtı adet 9 mm. çapında mermiminin; T. C. K.'nun 36 ncı maddesi gereğince MÜSADERESİNE; sanık ve arkadaşları, Mustafa Uslu, Fahri Doğu, Şeref Gürle ve Ertan Şimşek'in birlikte yakalanmaları sırasında ele geçen diğer eşyalar hakkında sanık Fahri Doğu'nun hanesinde hüküm yazılmıştır). Sanığın 23.5.1971 ile 30.5.1971 tarihleri arasında nezarette ve 30.5.1971 tarihinden 15.10.1973 tarihine kadar tutuklulukta geçen günlerinin mahkumiyetinden MAHSUBUNA; oy çokluğu ve sırası ile. (Fahri Doğu'nun hanesinde yazılan sebeplerle üye Hak. Kd. Yzb. Selçuk Erim hükmün bu noktasına muhaliftir).

28. Sanık MUSTAFA USLU'ya müsnet Silahlı Cemiyet ve Çete teşkil etmek suçu sübuta erdiğinden, eylemine uyan T. C. 168 nci maddesinin birinci fıkrası uyarınca on sene ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; mahkemedeki davranışları, saygılı, uysal ve olumlu göründüğünden, lehine takdiri tahfif sebebi kabul olunup, T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince cezası 1/6 oranında indirilerek TAKDİREN TAHFİFEN VE NETİCETEN SEKİZ YIL DÖRT AY AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi gereğince İKİ YIL DOKUZ AY ON GÜN TURGUTLU'da emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; T. C. K.'nun 31 nci maddesi gereğince müebbeden amme hizmetlerinden yasaklanmasına; T. C. K.'nun 33 ncü maddesi gereğince ceza süresi içinde kanunî hacir altında bulundurulmasına; sanığın Çavuşözü mevkiinde yakalandığında üzerinde yapılan aramada çıkan bir adet Star marka Barabellüm tipi kahverengi kabzeli 1108645 numaralı 9 mm. çapında tabanca ile bu tabancaya ait 9 adet mermisi ile birlikte bir adet jarjör ve gene aynı tabancaya ait iki adet yedek jarjör ve bu yedek jarjörlerde zuhur eden dokuz adet 9 mm. çapında mermilerin T. C. K. 36 ncı maddesi uyarınca MÜSADERESİNE; (Sanık ve arkadaşları Fahri Doğu, Şeref Gürle, Ertan Şimşek ve Ömer Balköse'nin birlikte yakalanmaları sırasında ele geçen diğer eşyalar hakkında sanık Fahri Doğu'nun hanesinde hüküm yazılmıştır).

Sanığın 23.5.1971 ile 30.5.1971 tarihleri arasında nezarette ve 30.5.1971 tarihinden 15.10.1973 tarihine kadar tutuklulukta geçen günlerinin mahkumiyetinden MAHSUBUNA; oy çokluğu ve sırası ile; (Fahri Doğu'nun hanesinde yazılan sebeplerden üye Hak. Kd. Yzb. Selçuk Erim hükmün bu noktasına muhaliftir).

29. Sanık ŞEREF GÜRLE'ye müsnet Silahlı Cemiyet ve Çete kurmak suçu sübuta erdiğinden, eylemine uyan T. C. K.'nun 168 nci maddesinin birinci fıkrası uyarınca on sene ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; mahkemedeki saygılı ve uysal davranışları; lehine takdiri tahfif sebebi kabul olunup; T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince cezasının 1/6'sı indirilerek TAKDİREN TAHFİFEN VE NETİCETEN SEKİZ SENE DÖRT AY AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K. 173 ncü maddesi gereğince; İKİ SENE DOKUZ AY ON GÜN HAKKÂRİ'de emniyeti umumiye nezareti altında tutulmasına; T. C. K. 31 nci maddesi gereğince müebbeden amme hizmetlerinden yasaklanmasına; T. C. K.'nun 33 ncü maddesi gereğince ceza süresi içinde kanunî hacir altında bulundurulmasına; sanığın Çavuşözü mevkiinde yakalandığı sırada üzerinde yapılan aramada çıkan 9 mm. çapında Star marka

1108644 numaralı tabanca ile şarjörü ve üç adet mermisinin T. C. K.'nun 36 ncı maddesi gereğince MÜSADERESİNE; sanık ve arkadaşları, Mustafa Uslu, Fahri Doğu ve Ertan Şimşek'in yakalanmaları sırasında ele geçen diğer eşyalar hakkında sanık Fahri Doğu'nun hanesinde hüküm yazılmıştır.

Sanığın 23.5.1971 ile 30.5.1971 tarihleri arasında nezarette ve 30.5.1971 tarihi ile 15.10. 1973 tarihleri arasında tutuklulukta geçen günlerinin mahkumiyetinden MAHSUBUNA; oy çokluğu ve sırası ile. (Fahri Doğu'nun hanesinde yazılan sebeplerle üye Hak. Kd. Yzb. Selçuk Erim hükmün bu noktasına muhaliftir).

30. Sanık ERTAN ŞİMŞEK'e müsnet suç sübuta erdiğinden, eylemine uyan T. C. K.'nun 168 nci maddesinin ikinci fıkrası gereğince beş yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; yargılamalar sırasında gösterdiği saygılı ve uysal davranışları lehine takdiri tahfif sebebi kabul olunarak; T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince cezasının 1/6'sı indirilip; TAKDİREN TAHFİFEN VE NETİCETEN DÖRT YIL İKİ AY AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi gereğince BİR YIL DÖRT AY YİRMİ GÜN İSPARTA'da emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; T. C. K.'nun 31 nci maddesi gereğince, ceza süresine eşit bir süre ile amme hizmetlerinden yasaklanmasına; sanığın yakalandığı sırada valizinde yapılan aramada elde olunan bir adet Che Guevera'nın Şiar Yalçın tarafından Türkçeye çevrilmiş Siyasal yazılar, bir adet 1969 basımlı Asya Tipi Üretim Tarzı, bir adet Komünist Manifesto, bir adet Kapitalist Toplum, bir adet Sol Yayınlar isimli kitaplar, bir Leninizmin ilkesi isimli kitap, bir adet Felsefenin başlangıç ilkeleri isimli kitap, bir adet Faşizm ve Devrimci Halk Cephesi isimli kitap, iki adet Diyelaktik Tarihi Materyalizm isimli kitap, bir adet İlkel Sosyalizmden Kapitalizme isimli kitap, bir adet Marx Engels isimli kitap, bir adet Sosyalizm ve Savaş, bir adet Komünist Manifesto, bir adet Frederik Engels, bir adet Konuk sorunu, bir adet Grev, bir adet Kadınla Sosyalizm, bir adet Faşizme karşı Birleşik Cephe, bir adet Devlet ve İhtilâl, bir adet Sovyetler Birliği Komünist Partisi isimli kitaplar hakkında çeşitli mahkemelerden verilmiş, toplattırma ve yasaklama kararları mevcut olduğundan, bu kitapların T. C. K. 36 ncı maddesi gereğince MÜSADERELERİNE; münferit 9 ncu klâsör 7/5 sırada mevcut zabıtta yazılı diğer kitap, broşür şeklindeki neşriyat konusunda ilgililerin C. M. U. K.'nun 392/2. maddesinde yazılı müsadere isteme hakları saklı tutulmak şartı ile sanığa iadesine; sanığın 23.5.1971 ile 30.5.1971 tarihleri arasındaki nezaret ve 30.5.1971 tarihinden 24.3.1972 tarihine kadar tutuklulukta geçen günlerinin mahkumiyetinden MAHSUBUNA; oy çokluğu ve sırası ile (sanık ve arkadaşları, Mustafa Uslu, Fahri Doğu, Şeref Gürle ve Ömer Balköse'nin yakalanmaları sırasında ele geçen diğer eşyalar hakkında sanık (Fahri Doğu'nun hanesinde hüküm verilmiştir'. Fahri Doğu'nun hanesinde yazılan sebeplerle üye hâkim Kd. Yzb. Selçuk Arim hükmün bu noktasına muhaliftir).

31. Sanık Metin AYÇİÇEK'e müsnet suçun sübuta erdiği ve sanığın cezalandırılmasının gerektiğini, kesinlikle ortaya koyabilecek yeterli deliller elde edilemediğinden, duruşma Hâkimi Albay Mehmet Turan ve üye hâkim kıdemli Yüzbaşı Selçuk Erim'in oylarının çokluğu ile BERAATİNE; (Başkan Tuğgeneral Ali Elverdi sanığa müsnet suçun kemaliyle sübuta erdiği ve sanığın cezalandırılması gerektiği inancı ile hükmün bu noktasına muhaliftir).

32. Sanık HASAN NEBİL ERGUN'a müsnet suç sübuta erdiğinden, eylemine uyan T. C. K.'nun 141 nci maddesinin beşinci fıkrası gereğince beş yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; fiili okullarda ve yüksek tahsil müesseselerinde ve bunların mensupları arasında işlemiş olması nedeni ile altıncı fıkra gereğince cezası 1/3 oranında arttırılıp, altı yıl sekiz ay ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; yargılamalar sırasında gösterdiği uysal ve saygılı davranışı lehine takdiri tahfif sebebi kabul olunup; T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince cezasının 1/6'sı indirilerek TAKDİREN TEŞDİDEN TAHFİFEN VE NETİCETEN BEŞ YIL ALTI AY YİRMİ GÜN AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi gereğince BİR YIL ON AY YEDİ GÜN SOLHAN ilçesinde emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; T. C. K.'nun 31 nci maddesi gereğince, müebbeden amme hizmetlerinden yasaklanmasına; T. C. K.'nun 33 ncü maddesi gereğince mahkumiyet süresi

içinde kanunî hacir altında tutulmasına; sanığın 18.5.1971 ile 5.6.1971 tarihleri arasında nezarette; 17.6.1971 ile 18.6.1971 tarihleri arasında nezarette ve 18.6.1971 ile 23.3.1972 tarihleri arasında tutuklulukta geçen günlerinin mahkumiyetinden mahsubuna; oy birliği ve sırası ile;

33. Sanık ŞAKİR KEÇELİ'ye müsnet suç sübuta erdiğinden; eylemine uyan T. C. K.'nun 141 nci maddesinin beşinci fıkrası gereğince beş yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; mahkemeye karşı gösterdiği uysal ve saygılı tutumu lehine takdiri tahfif sebebi kabul olunarak; T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince, cezasının 1/6'sının indirilmesi suretiyle TAKDİREN TAHFİFEN VE NETİCETEN DÖRT YIL İKİ AY AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi gereğince BİR YIL DÖRT AY YİRMİ GÜN YUSUFELİ ilçesinde emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; T. C. K.'nun 31 nci maddesi gereğince ceza süresine eşit bir süre ile amme hizmetlerinden yasaklanmasına; sanığın 12.7.1971 ile 10.8.1971 tarihleri arasında nezarette, 10.8.1971 ile 23.3.1972 tarihleri arasında tutuklulukta geçen günlerinin mahkumiyetinden MAHSUBUNA; oy birliği ve sırası ile;

34. Sanık AZİZ EKŞİ'ye müsnet suçlar sübuta erdiğinden;

A. Eylemine uyan T. C. K.'nun 142 nci maddesinin birinci fıkrası gereğince beş yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; fiili okullarda ve yüksek tahsil müesseselerinde ve bunların mensupları arasında işlemiş olması nedeni ile altıncı fıkra gereğince cezası 1/3 oranında arttırılıp, altı yıl sekiz ay ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; yargılamalar sırasında mahkemeye gösterdiği saygılı ve uysal davranışları; lehine takdiri tahfif sebebi kabul olunup, cezasının T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince 1/6'sının indirilmesi suretiyle TAKDİREN TEŞDİDEN TAHFİFEN VE NETİCETEN BEŞ YIL ALTI AY YİRMİ GÜN AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi gereğince BİR YIL ON AY YEDİ GÜN MARDİN'de emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; T. C. K.'nun 31 nci maddesi gereğince müebbeden amme hizmetlerinden memnuiyetine; T. C. K.'nun 33 ncü maddesi gereğince mahkumiyet süresi içersinde kanunî mahcuriyet halinde bulundurulmasına;

B. 23.9.1970 tarihinden yayınlanan "Amerikan Emperyalizmi ve İktidarın Zulmü Yıkılacaktır" başlıklı bildiri sebebiyle sanığa müsnet suçlar sübuta erdiğinden:

a. Eylemine uyan T. C. K.'nun 159 ncu maddesinin birinci fıkrası gereğince bir yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; ilk suçtaki gerekçe ile T. C. K.'nun 59 ncu maddesi uyarınca cezasının 1/6'sı indirilerek TAKDİREN TAHFİFEN VE NETİCETEN ON AY AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi gereğince ÜÇ AY ON GÜN MARDİN'DE emniyeti umumiye nezareti altında tutulmasına;

b. Eylemine uyan T. C. K.'nun 312 nci maddesi gereğince üç ay hapis ve elli lira ağır para cezası ile cezalandırılmasına; fiili neşir yolu ile işlenmiş olması nedeni ile ikinci fıkra uyarınca cezası bir misli arttırılıp altı ay hapis ve yüz lira ağır para cezası ile cezalandırılmasına; ilk suçtaki gerekçe ile T. C. K.'nun 59 ncu maddesi uyarınca cezasının 1/6'sının indirilmesi suretiyle TAKDİREN TEŞDİDEN TAHFİFEN VE NETİCETEN BEŞ AY HAPİS VE SEKSENÜÇ LİRA OTUZ KURUŞ AĞIR para cezası ile cezalandırılmasına;

Sanık Aziz Ekşi'ye birinci ve ikinci suçlar için tertip olunan cezalar aynı neviden hürriyeti bağlayıcı cezalar olduğundan; T. C. K.'nun 71 nci maddesi gereğince TOPLANMASINA ve NETİCETEN ALTI YIL DÖRT AY YİRMİ GÜN AĞIR HAPİS cezası olarak çektirilmesine; sanığa üçüncü suç için tertip olunan ceza ayrı neviden hürriyeti bağlayıcı ve para cezası olduğundan toplanmasına kanunî imkân bulunmamakla ayrı ayrı çektirilmesine; sanığın 1.7.1971 ile 24.3.1972 tarihleri arasında tutuklulukta geçen günlerinin mahkumiyetinden MAHSUBUNA; oy birliği ve sırası ile;

35. Sanık LATİF KARADAĞ 23.9.1970 tarihinde yayınlanan "Amerikan Emperyalizmi ve İktidarın Zulmü Yıkılacaktır" başlıklı bildiri sebebiyle müsnet suçlardan;

a. T. C. K.'nun 159 ncu maddede yazılı suç için, bu bildiri sebebiyle Ankara Basın Savcılığınca düzenlenen 16.3.1971 tarihli talepnamede dava açılmadığından ve anılan madde konusunda ilk defa Askerî Savcılıkça 26.11.1971 gün ve 1971/211 esas sayılı İddianame ile ve Basın Kanununun değişik 35 nci maddesinin ön gördüğü altı aylık zaman aşımı süresinin dışında bir dava açıldığı gerekçesi ile bu suç konusundaki kamu davasının ORTADAN KALDIRILMASINA;

b. T. C. K.'nun 312 nci maddesinde yazılı suç sübuta erdiğinden eylemine uyan T. C. K. 312 nci maddesinin birinci fıkrası gereğince üç ay hapis ve elli lira ağır para cezası ile cezalandırılmasına; fiili neşir yolu ile işlenmiş olması nedeni ile ikinci fıkra uyarınca cezası bir misli arttırılıp; altı ay hapis ve yüzlira ağır para cezası ile cezalandırılmasına, mahkemedeki saygılı ve uysal davranışları lehine takdiri tahfif sebebi kabul olunup, T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince cezasının 1/6'sı indirilerek TAKDİREN, TEŞDİDEN, TAHFİFEN VE NETİCETEN BEŞ AY HAPİS ve SEKSENÜÇ LİRA OTUZ KURUŞ ağır para cezası ile cezalandırılmasına;

Sanık Lâtif Karadağ'ın geçmişte bir sabıkasının bulunmaması ve ahlâkî temayülleri göz önüne alınıp cezasının tecili halinde bir daha suç işlemesine engel olacağı yolunda mahkeme heyetine kanaat geldiğinden 647 sayılı Kanunun 1712 sayılı Kanunla değişik altıncı maddesi gereğince cezasının TECİLİNE; oy birliği ve sırası ile;

36. Sanık NİHAT ÖZOKTAY'a 23.9.1970 tarihinde yayınlanan "Amerikan Emperyalizmi ve İktidarın Zulmü Yıkılacaktır" başlıklı bildiri sebebiyle müsnet, suçlardan:

a. T. C. K.'nun 159 ncu maddede yazılı suç için, bu bildiri sebebiyle Ankara Basın Savcılığınca düzenlenen 16.3.1971 tarihli talepnamede dava açılmadığından ve anılan madde konusunda ilk defa Askerî Savcılıkça 26.11.1971 gün ve 1971/211 esas sayılı İddianame ile ve Basın Kanununun değişik 35 nci maddesinin ön gördüğü altı aylık zaman aşımı süresinin dışında bir dava açıldığı gerekçesi ile bu suç konusundaki kamu davasının ORTADAN KALDIRILMASINA;

b. T. C. K.'nun 312 nci maddesinde yazılı suç sübuta erdiğinden, anılan maddenin birinci fıkrası gereğince üç ay hapis ve elli lira ağır para cezası ile cezalandırılmasına; fiili neşir yolu ile işlemiş olması nedeni ile ikinci fıkra uyarınca cezası bir misli arttırılıp, altı ay hapis ve yüz lira ağır para cezası ile cezalandırılmasına; mahkemedeki saygılı ve uysal davranışları, lehine takdiri tahfif sebebi kabul olunup; T. C. K.'nun 59 ncu maddesi uyarınca cezasının 1/6'sı indirilerek TAKDİREN TEŞDİDEN TAHFİFEN VE NETİCETEN BEŞ AY HAPİS VE SEKSENÜÇ LİRA OTUZ kuruş ağır para cezası ile cezalandırılmasına;

Sanık Nihat Özoktay'ın geçmişte bir sabıkasının bulunmaması, ve ahlâkî temayüllerinin göz önüne alınıp cezasının tecili halinde bir daha suç işlemesine engel olacağı yolunda mahkeme heyetine kanaat geldiğinden 647 sayılı Kanunun 1712 sayılı Kanunla değişik 6 ncı maddesi gereğince cezasının TECİLİNE; oy birliği ve sırası ile;

37. Sanık SUAT ŞÜKRÜ KUNDAKÇI'ya müsnet suçlardan:

A. T. C. K.'nun 141 nci maddesinde yazılı suç sübuta erdiğinden; anılan maddenin birinci fıkrası gereğince sanığın sekiz yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; fiili sendika içinde ve sendika mensupları arasında işlemiş olması nedeni ile 6 ncı fıkra gereğince cezası 1/3 oranında arttırılıp, on yıl sekiz ay ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; yargılamalar sırasında mahkemenin yüceliğine karşı gösterdiği saygılı ve uysal davranışları; lehine takdiri tahfif sebebi kabul olunup; T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince cezasının 1/6'sının indirilerek TAKDİREN TEŞDİDEN TAHFİFEN VE NETİCETEN SEKİZ YIL ON AY YİRMİ GÜN AĞIR HAPİS CEZASI ile cezalandırılmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi gereğince İKİ YIL ONBİR AY ONYEDİ GÜN ÇORLU ilçesinde emniyeti umumiye nezareti altında tutulmasına; T. C. K.'nun 31 nci maddesi gereğince müebbeden amme hizmetlerinden yasaklanmasına; T. C. K.'nun 33 ncü maddesi gereğince ceza süresi içinde kanunî hacir altında bulundurulmasına;

B. TÖS. binasında yapılan toplantılar sonunda, 23.9.1970 tarihinde yayınlanan "Amerikan Emperyalizmi ve İktidarın Zulmü Yıkılacaktır" başlıklı bildiri sebebiyle sanık Suat Şükrü Kundakçı'ya müsnet suçlardan;

a. T. C. K.'nun 159 ncu maddesinde yazılı suç için, bu bildiri sebebiyle Ankara Basın Savcılığınca düzenlenen 16.3.1971 tarihli talepnamede kamu davası açılmadığından ve anılan madde konusunda ilk defa Askerî Savcılıkça 26.11.1971 gün ve 1971/211 esas sayılı İddianame ile ve Basın Kanununun değişik 35 nci maddesinin ön gördüğü altı aylık dava zaman aşımı süresinin dışında bir dava açılmış olduğu gerekçesi, bu suç konusundaki kamu DAVASININ ORTADAN KALDIRILMASINA;

b. T. C. K.'nun 312 nci maddesinde yazılı suç sübuta erdiğinden, anılan maddenin 1 nci fıkrası gereğince üç ay hapis ve elli lira ağır para cezası ile cezalandırılmasına fiili neşir yolu ile işlemiş olması nedeni ile 2 nci fıkra gereğince cezası bir misli arttırılıp, altı ay hapis ve yüz lira ağır para cezası ile cezalandırılmasına; mahkemedeki saygılı ve uysal davranışları lehine takdiri tahfif sebebi kabul olunup; T. C. K.'nun 59 ncu maddesi uyarınca cezasının 1/6'sı indirilerek, TAKDİREN TEŞDİDEN TAHFİFEN VE NETİCETEN BEŞ AY HAPİS VE SEKSENÜÇ LİRA OTUZ KURUŞağır para cezası ile cezalandırılmasına;

Sanığın iş yerinde yapılan arama neticesinde muvakkaten zaptedilen üç adet Pall Mall Amerikan sigarası, Çetin Özek tarafından yazılan T. C. K. 141-142 isimli kitap, Sabri Eryılmaz'a ait içinde adresler bulunan not defteri, ile sanığın şahsına ait olmayan ve Yapı-İş Sendikasına ait bulunduğu anlaşılan 06 DS 766 plâka numaralı bozuk ve hurda bir durumda olan VOLVO marka otomobilin müsaderesine lüzum ve imkân görülmediğinden, VOLVO aracın Yapı-İş Sendikasına, diğer eşyanın sanığa İADESİNE; sanığın 18.5.1971 ile 13.6.1971 tarihleri arasında nezarette, 13.6.1971 ile 23.3.1972 tarihleri arasında tutuklulukta geçen günlerinin mahkumiyetinden MAHSUBUNA; 353 sayılı Kanunun 71 nci maddesinin A ve D bentlerinde yazılı tutuklama sebepleri mevcut olduğundan anılan kanunun 132 nci maddesi gereğince TUTUKLANMASINA bu amaçla yeteri kadar tutuklama müzekkeresi çıkarılmasına; oy birliği ve sırası ile;

38. Sanık ÖZGÜN NAS'a müsnet suçlardan:

a. "Kardeşler" başlıklı bildiri ile öğrencileri, T. C. K.'nun 201 nci maddesinde yazılı suçu işlemeye tahrik ettiği konusunda müsnet fiili sübuta erdiğinden ve tahrik edilen suçun kanunda yazılı cezası hapis cezası olduğundan, sanığın eylemine uyan T. C. K.'nun 311 nci maddesinin 1 nci fıkrasının 2 nci bendi gereğince ve fiilin niteliği ile amacının vehameti itibariyle memleketin sosyal ve ekonomik bünyesinde meydana getirdiği derin yaralar ve devlet düzeninin maruz kaldığı büyük sarsıntı göz önüne alınarak asgarî hadden uzaklaşılıp takdiren ve teşdiden üç ay hapis cezası ile cezalandırılmasına; suçun basın yolu ile işlenmiş olması nedeni ile T. C. K.'nun 311 nci maddesinin 2 nci fıkrası uyarınca cezası bir misli arttırılıp, altı ay hapis cezası ile cezalandırılmasına; yargılamalar sırasında mahkemenin yüceliğine karşı gösterdiği; saygılı davranışı ve uysal tutumu lehine takdiri tahfif sebebi kabul olunarak; T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince cezasının 1/6'sı indirilip TAKDİREN TEŞDİDEN TAHFİFEN VE NETİCETEN BEŞ AY HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; geçmişte bir sabıkasının bulunmaması göz önüne alınıp, sanığın ahlâkî temayülleri itibarı ile cezanın tecili halinde bir daha suç işlemesine engel olacağı yolunda mahkeme heyetine kanaat geldiğinden, 647 sayılı Kanunun 1712 sayılı Kanunla değişik 6 ncı maddesi gereğince cezasının TECİLİNE;

b. TÖS. binasında 31.8.1970 ve 12.7.1970 tarihlerinde yapılan toplantılardan sonra 23.9.1970 tarihinde yayınlanan "Amerikan Emperyalizminin ve İktidarın Zulmü Yıkılacaktır" başlıklı bildirinin altında imza bloku bulunankuruluşların başkanları hakkında Ankara C. Savcılığınca soruşturmaya başlanıp, biri 16.3.1971 tarihinde ve Basın Kanununun ön gördüğü altı aylık dava zaman aşımı süresi içinde diğeri de 24.3.1971 tarihinde ve dava zaman aşımı süresinin bitiminin ertesi gün iki defa talepname düzenlenip Ankara Sorgu Hâkimliğinde da-

va açılmış ise de her iki talepnamede Özgün Nas'ın adı mevcut olmadığından, bu itibarla da sanık hakkında Basın Kanununun değişik 35 nci maddesinin ön gördüğü altı aylık mutlak dava zaman aşımı süresi içinde dava açılmadığından, Askerî Savcılığın açtığı bu DAVANIN ORTADAN KALDIRILMASINA; oy birliği ve sırası ile;

39. Sanık SERDAR MUN'a müsnet suç sübuta erdiğinden, eylemine uyan T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 5 nci fıkrası gereğince beş yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; fiili okullarda ve yüksek tahsil müesseselerinde ve bunların mensupları arasında işlemiş olması nedeni ile 6 ncı fıkra gereğince cezası 1/3 oranında arttırılıp altı yıl sekiz ay ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına, yargılamalar sırasında mahkemenin yüceliğine gösterdiği saygılı ve uysal davranışları lehine takdiri tahfif sebebi kabul olunup, T.C.K.'nun 59 ncu maddesi gereğince cezasının 1/6'sı indirilerek TAKDİREN TEŞDİDEN TAHFİFEN VE NETİCETEN BEŞ YIL ALTI AY YİRMİ GÜN ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi gereğince BİR YIL ON AY YEDİ GÜN AYANCIK ilçesinde emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; T. C. K.'nun 31 nci maddesi uyarınca müebbeden amme hizmetlerinden yasaklanmasına; T. C. K.'nun 33 ncü maddesi uyarınca mahkumiyet süresi içinde kanunî hacir altında bulundurulmasına; sanığın 12.6.1971 ile 29.6.1971 tarihleri arasında nezarette ve 29.6.1971 ile 4.9.1972 tarihleri arasında tutuklulukta geçen günlerinin mahkumiyetinden MAHSUBUNA; oy birliği ve sırası ile;

40. Sanık ÇELİK CESUR'a müsnet suç sübuta erdiğinden işlemine uyan T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 5 nci fıkrası gereğince beş yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; fiili okullarda ve yüksek tahsil müesseselerinde ve bunların mensupları arasında işlemiş olması nedeni ile 6 ncı fıkra nedeni ile cezası 1/3 oranında arttırılıp, altı yıl sekiz ay ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; yargılamalar sırasında mahkemenin yüceliğine gösterdiği saygılı ve uysal davranışı lehine takdiri tahfif sebebi kabul olunup, T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince cezasının 1/6'sı indirilerek TAKDİREN TEŞDİDEN TAHFİFEN VE NETİCETEN BEŞ YIL ALTI AY YİRMİ GÜN AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K. 173 ncü maddesi gereğince BİR YIL ON AY YEDİ GÜN BULDAN ilçesinde emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; T. C K.'nun 31 nci maddesi gereğince amme hizmetlerinden müebbeden yasaklanmasına; T. C. K.'nun 33 ncü maddesi gereğince mahkumiyet süresi içinde kanuni hacir altında bulundurulmasına; sanığın 12.8.1971 ile 18.8.1971 tarihleri arasında tutuklulukta geçen günlerinin mahkumiyetinden mahsubuna; oy birliği ve sırası ile;

41. Sanık MERİH CESSAN'a müsnet suç sübuta erdiğinden, eylemine uyan T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 5 nci fıkrası gereğince beş yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; fiilin okullarda, yüksek tahsil müesseselerinde ve bunların mensupları arasında işlemiş olması nedeni ile 6 ncı fıkra gereğince cezası 1/3 oranında arttırılıp altı yıl sekiz ay ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; yargılamalar sırasında mahkemenin yüceliğine gösterdiği saygılı ve uysal davranışı lehine takdiri tahfif sebebi kabul olunup, T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince cezasının 1/6'sı indirilerek TAKDİREN TEŞDİDEN TAHFİFEN VE NETİCETEN BEŞ YIL ALTI AY YİRMİ GÜN AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K. 173 ncü maddesi uyarınca BİR YIL ON AY YEDİ GÜN ÇERKEZKÖY'DE emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; T. C. K.'nun 31 nci maddesi gereğince müebbeden amme hizmetlerinden yasaklanmasına; T. C. K.'nun 33 ncü maddesi uyarınca mahkumiyet süresi içinde kanunî hacir altında bulundurulmasına; sanığın 22.7.1971 ile 19.8.1971 tarihleri arasında tutuklulukta geçen günlerinin mahkumiyetinden MAHSUBUNA; oy birliği ve sırası ile;

42. Sanık LOKMAN ŞAHİN'e müsnet suç sübuta erdiğinden; eylemine uyan T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 5 nci fıkrası gereğince beş yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; fiili okullarda ve yüksek tahsil müesseselerinde ve bunların mensupları arasında işlemiş olması nedeni ile 6 ncı fıkra gereğince cezası 1/3 oranında arttırılıp, altı yıl sekiz ay ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; yargılamalar sırasında gösterdiği saygılı davranış ve uysal tutumu lehine takdiri tahfif sebebi kabul olunup, T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince 1/6'sı indirilerek TAKDİREN TEŞDİDEN TAHFİFEN VE NETİCETEN BEŞ YIL ALTI AY

YİRMİ GÜN AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi uyarınca BİR YIL ON AY YEDİ GÜN BARTIN ilçesinde emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; T. C. K.'nun 31 nci maddesi gereğince müebbeden amme hizmetlerinden yasaklanmasına; T. C. K.'nun 33 ncü maddesi gereğince mahkumiyet süresi içersinde kanuni hacir altında bulundurulmasına; sanığın 19.11.1971 ile 23.11.1971 tarihleri arasında nezarette geçen sürelerinin mahkumiyetinden mahsubuna; oy birliği ve sırası ile;

43. Sanık CÜNEYT OĞUZTÜZÜN'e müsnet suç sübuta erdiğinden; eylemine uyan T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 5 nci fıkrası gereğince beş yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; fiili okullarda ve yüksek tahsil müesseselerinde, bunların mensupları arasında işlemiş olması nedeni ile 6 ncı fıkra gereğince cezası 1/3 oranında arttırılıp, altı yıl sekiz ay ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; yargılamalar sırasında gösterdiği saygılı davranış ve uysal tutumu, lehine takdiri tahfif sebebi kabul olunup; T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince cezasının 1/6'sı indirilerek, TAKDİREN TEŞDİDEN TAHFİFEN VE NETİCETEN BEŞ YIL ALTI AY YİRMİ GÜN AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi gereğince BİR YIL ON AY YEDİ GÜN GEMLİK ilçesinde emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; T. C. K.'nun 31 nci maddesi gereğince müebbeden amme hizmetlerinden memnuiyetine; T. C. K.'nun 33 ncü maddesi uyarınca cezası süresi içinde kanunî hacir altında bulundurulmasına; sanığın 20.11.1971 ile 25.11.1971 tarihleri arasında nezarette geçen günlerinin mahkumiyetinden mahsubuna; oy birliği ve sırası ile;

44. Sanık MEHMET ÇAVUŞ'a müsnet suç sübuta erdiğinden, eylemine uyan T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 1 nci fıkrası uyarınca sekiz yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; iş bu fiili okullarda ve yüksek tahsil müesseselerinde ve bunların mensupları arasında işlemiş olması sebebiyle, anılan maddenin 6 ncı fıkrası uyarınca cezası 1/3 oranında arttırılıp, on yıl sekiz ay ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; mahkemedeki davranışları, olumlu ve saygılı görüldüğünden lehine takdiri tahfif sebebi kabul olunup, T. C. K.'nun 59 ncu maddesi uyarınca cezasının 1/6'sı indirilerek TAKDİREN TEŞDİDEN TAHFİFEN VE NETİCETEN SEKİZ YIL ON AY YİRMİ GÜN AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K. 173 ncü maddesi uyarınca İKİ YIL ONBİR AY ONYEDİ GÜN ERCİŞ ilçesinde emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; T. C. K.'nun 31 nci maddesi gereğince amme hizmetlerinden müebbeden yasaklanmasına; T. C. K.'nun 33 ncü maddesi uyarınca ceza süresi içinde kanunî hacir altında bulundurulmasına; sanığın 11.6.1971 ile 16.6.1971 tarihleri arasında nezarette, 16.6.1971 tarihinden hüküm tarihine kadar tutuklulukta geçen günlerinin mahkumiyetinden MAHSUBUNA; sebepleri kalkmamış olduğundan tutukluluk halinin devamına; oy birliği ve sırası ile;

45. Sanık REHA PAKERTEN'e müsnet suç sübuta erdiğinden, eylemine uyan T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 1 nci fıkrası uyarınca sekiz yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına, fiilin okullarda ve yüksek tahsil müesseseleri içinde veya mensupları arasında işlemiş olması nedeni ile aynı maddenin 6 ncı fıkrası gereğince cezası 1/3 oranında arttırılıp, on yıl sekiz ay ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; mahkemedeki hal ve tavırları olumlu, saygılı ve iyi görüldüğünden bu durum lehine takdiri tahfif sebebi kabul olunup, T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince cezasının 1/6'sı indirilerek, TAKDİREN TEŞDİDEN TAHFİFEN VE NETİCETEN SEKİZ YIL ON AY YİRMİ GÜN AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K. 173 ncü maddesi gereğince İKİ YIL ONBİR AY ONYEDİ GÜN KASTAMONU'na emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; T. C. K.'nun 31 nci maddesi gereğince müebbeden amme hizmetlerinden yasaklanmasına; T. C. K. 33 ncü maddesi uyarınca ceza süresi içinde kanuni hacir altında bulundurulmasına; sanık Reha'nın evinde yapılan aramada ele geçen dava dosyasının MRK. YRT. 5K. 26 dizideki zarf içersinde mevcut tutanakta adları yazılı ve haklarında çeşitli mahkemelerden toplatma ve yasaklama kararı mevcut olan; bir adet Lenin Toprak Meseleleri, bir adet Lenin'in ne Yapmayı bir adet Karl Marx'ın Kapital (1 nci Cilt 5 Kitap, 2 nci Cilt 2 Kitap), Mihri Belli'nin Milli Demokratik Devrim Stalin'in Sosyalist Ekonominin Meseleleri, Yirmibeş adet Aydınlık Sosyalist Dergi, bir adet Villiam Pomeroy'un Gerilla Savaşı ve Marksizm, ondokuz adet İşçi Köylü Gazetesi, bir adet Mao

Tse Tung'un Çin İnkılâbının Teorik Meseleleri, bir adet Karl Marx'ın Kapitalizm öncesi ekonomi şekilleri, birer adet Lenin'in Ulusların kaderlerini tayin hakkı, Nisan Tezyeri ve Ekim Devrimi, İşçi ve Köylü İttifakı, Emperyalizm Kapitalizm'in en yüksek aşaması, bir adet Stalin'in sağ ve sol sapmalar üzerine, bir adet M. Dobb, P. Sweezy Feodalizm'den kapitalizme geçiş, bir adet Lin Piao Yaşasın Halk Savaşının Zaferi, bir adet Lenin'in Proleterya İhtilâli ve Dönek Kavutski isimli kitabı, bir adet Stalin'in Marksizm ve Dil, bir adet Çerminski'nin Sovyetler Birliğinde Sosyalizmin kuruluşu. bir adet Georges Politser'in Felsefenin Başlangıç ilkeleri; bir adet Vo Nguyen Giap'ın Halk Savaşı Halk Ordusu, bir adet Karl Marx'ın ücret fiyat ve kar. bir adet Che Guevara'nın Savaş anıları, bir adet Engels'in Anthi Dubring, (2 nci kitap) bir adet Mao Tse Tung'un Teori ve Pratik, bir adet Hikmet Kıvılcımlı'nın Anarşi yok, Büyük Derleniş, bir adet Hikmet Kıvılcımlı'nın Büyük Proleter Kültür Devrimi, bir adet Mao Tse Tung'un Marksizm'in Leninizm'e katkısı, bir adet Hikmet Kıvılcımlı'nın İlkel Sosyalizmden Kapitalizme; bir adet J. İberrola'nın Marksist açıdan Ekonomi Politik yabancılaşma ve Hümanizm, bir adet Engels'in anti Dübrink (Birinci kitap), bir adet Lenin'in Devrim Stratejisi, bir adet Mao Tse Tung'un Halk Savaşında temel tetkikler, bir adet Leo Huberman'ın sosyalizmin alfabesi, bir adet Georgi Dimitrov'un faşizme karşı Birleşik Cephe, bir adet İleri Mecmuası, bir adet Dünya Türkiye Gençlik Devrim Mecmuası, ondokuz adet İşçi Köylü Gazetesinin 12 nci sayısı, adındaki kitap, gazete ve neşriyatın toplatılmasına ve yasaklanmasına dair çeşitli mahkemelerden verilmiş kararlar mevcut olduğundan, T. C. K.'nun 36 ncı maddesi gereğince; MÜSADERESİNE; tutanakta yazılı diğer kitap, broşür vesair neşriyat hakkında C. M U. K.'nun 392/2. maddesinde yazılı müsadere isteme hakkı mahfuz tutularak, iş bu kitap, broşür ve neşriyatın sanığa iadesine;

Sanığın 8.9.1970 ile 9.9.1970 tarihleri arasında ve gene 27.4.1971 ile 29.4.1971 tarihleri arasında nezarette ve 29.4.1971 tarihinde hüküm tarihine kadar tutuklulukta geçen günlerinin mahkumiyetinden MAHSUBUNA; sebepleri kalkmamış olduğundan tutukluluk halinin devamına; oy birliği ve sırası ile;

46. Sanık TUNCAY SEZER'e müsnet suç sübutu erdiğinden, eylemine uyan T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 1 nci fıkrası uyarınca sekiz yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; fiili okullarda veya yüksek tahsil müesseselerinde ve bunların mensupları arasında işlemiş olması nedeni ile 6 ncı fıkrası gereğince cezası 1/3 oranında arttırılıp, on yıl sekiz ay ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; yargılamalar sırasında gösterdiği saygılı ve uysal davranışı lehine takdiri tahfif sebebi kabul olunup, T. C. K.'nun 49 ncu maddesi gereğince cezasının 1/6'sı indirilerek, TAKDİREN TEŞDİDEN TAHFİFEN VE NETİCETEN SEKİZ YIL ON AY YİRMİ GÜN AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi gereğince İKİ YIL ONBİR AY ONYEDİ GÜN KARAKOÇAN ilçesinde emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; T. C. K.'nun 31 nci maddesi gereğince; müebbeden amme hizmetlerinden yasaklanmasına; T. C. K.'nun 33 ncü maddesi uyarınca mahkumiyet süresi içersinde kanuni hacir altında bulundurulmasına; sanığın 15.8.1970 günü nezarette ve 3.5. 1971 ile 13.5.1971 tarihleri arasında keza gene nezarette ve 13.5.1971 ile 4.5.1972 tarihleri arasında tutuklulukta geçen günlerinin mahkumiyetinden mahsubuna; 353 sayılı Kanunun 71 nci maddesinin A ve D bentlerinde yazılı tutuklama sebepleri mevcut olduğundan anılan kanunun 132 nci maddesi gereğince TUTUKLANMASINA; bu amaçla yeteri kadar tutuklama müzekkeresi çıkarılmasına; oy birliği ve sırası ile;

47. Sanık HALİM BAHADIR'a müsnet suç sübuta erdiğinden eylemine uyan T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 1 nci fıkrası uyarınca sekiz yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; fiili okullarda ve yüksek tahsil müesseselerinde işlemiş olması nedeni ile 6 ncı fıkra gereğince cezası 1/3 oranında arttırılıp, on yıl sekiz ay ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; yargılamalar sırasında gösterdiği saygılı ve uysal davranışları lehine takdiri tahfif sebebi kabul olunup; T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince cezasının 1/6'sı indirilerek TAKDİREN TEŞDİDEN TAHFİFEN VE NETİCETEN SEKİZ YIL ON AY YİRMİ GÜN AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi gereğince İKİ YIL ONBİR AY ONYEDİ GÜN ADIYAMAN'da emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; T. C.

K.'nun 31 nci maddesi gereğince müebbeden amme hizmetlerinden yasaklanmasına; T. C. K.'nun 33 ncü maddesi gereğince mahkumiyet süresi içersinde kanuni hacir altında bulundurulmasına; sanığın 20.10.1970 günü ile 23.2.1971 günü arasında geçen tutukluluk ve gene 14. 5.1971 ile 24.5.1971 tarihleri arasında nezaret ve 24.5.1971 ile 30.3.1972 tarihleri arasında geçen tutukluluk süresinin mahkumiyetinden mahsubuna; 353 sayılı Kanunun 71 nci maddesinin A ve D bentlerinde yazılı tutuklama sebepleri mevcut olduğundan, anılan kanunun 132 nci maddesi gereğince tutuklanmasına; bu amaçla yeteri kadar tutuklama müzekkeresi çıkarılmasına; oy birliği ve sırası ile;

48. Sanık Ramazan KARAKALE'ye müsnet suç sübuta erdiğinden, eylemine uyan T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 1 nci fıkrası uyarınca sekiz yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; fiili okullarda veya yüksek tahsil müesseselerinde veya bunların mensupları arasında işlemiş olması nedeni ile 6 ncı fıkra gereğince cezası 1/3 oranında arttırılıp, on yıl sekiz ay ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; yargılamalar sırasında gösterdiği saygılı ve uysal davranışı lehine takdiri tahfif sebebi kabul olunup, T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince cezasının 1/6'sı indirilerek TAKDİREN TEŞDİDEN TAHFİFEN VE NETİCETEN SEKİZ YIL ON AY YİRMİ GÜN AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi gereğince İKİ YIL ONBİR AY ONYEDİ GÜN KARLIOVA ilçesinde emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; T. C. K.'nun 31 nci maddesi uyarınca müebbeden amme hizmetlerinden yasaklanmasına; T. C. K.'nun 33 ncü maddesi gereğince ceza süresi içinde kanunî hacir altında bulundurulmasına; sanığın 27.4.1971 ile 29.4.1971 tarihleri arasında nezarette ve 29.4.1971 ile 14.12.1972 tarihleri arasında tutuklulukta geçen günlerinin mahkumiyetinden mahsubuna; 353 sayılı Kanunun 71 nci maddesinin A ve D bentlerinde yazılı tutuklama sebepleri mevcut olduğundan, anılan kanunun 132 nci maddesi gereğince TUTUKLANMASINA; bu amaçla yeteri kadar tutuklama müzekkeresi çıkarılmasına; oy birliği ve sırası ile;

49. Sanık SAİM KOÇ'a müsnet suç sübuta ermediğinden BERAATİNE; oy birliği ile;

50. Sanık NEVZAT DEMİRBAŞ'a müsnet suç sübuta erdiğinden; eylemine uyan T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 1 nci fıkrası uyarınca sekiz yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; fiili okullarda ve yüksek tahsil müesseselerinde ve bunların mensupları arasında işlemiş olması nedeni ile 6 ncı fıkra gereğince cezası 1/3 oranında arttırılıp, on yıl sekiz ay ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; yargılamalar sırasında gösterdiği saygılı ve uysal davranışı lehine takdiri tahfif sebebi kabul olunup; T. C. K. 59 ncu maddesi gereğince cezasının 1/6'sı indirilerek takdiren TEŞDİDEN TAHFİFEN VE NETİCETEN SEKİZ YIL ON AY YİRMİ GÜN AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi gereğince İKİ YIL ONBİR AY ONYEDİ GÜN AHLAT ilçesinde emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; T. C. K.'nun 31 nci maddesi gereğince müebbeden amme hizmetlerinden yasaklanmasına; T. C. K.'nun 33 ncü maddesi gereğince mahkumiyet süresi içinde kanunî hacir altında bulundurulmasına; sanığın 27.4.1971 ile 29.4.1971 tarihleri arasında nezarette, 29.4. 1971 ile 14.12.1972 tarihleri arasında tutuklulukta geçen günlerinin mahkumiyetinden mahsubuna; Başkan Tuğgeneral Ali Elverdi ve Duruşma Hâkimi Hâkim Albay Mehmet Turan'ın oylarının çokluğu ile (üye Hâkim Kıdemli Yüzbaşı Selçuk Erim suçun T. C. K.'nun 141/5-6. maddede yazılı suç olacağı kanaatı ile sanığın T. C. K.'nun 141/1-6. maddesi uyarınca cezalandırılmasına dair olan hükmün bu noktasına muhaliftir). 353 S. K.'nun 132 ve 71/A-D. maddeleri gereğince TUTUKLANMASINA, oy birliği ve sırası ile;

51. Sanık NEDİM ÖZTAŞ'a müsnet suç, sübuta erdiğinden eylemine uyan T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 1 nci fıkrası uyarınca sekiz yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; fiili okullarda ve yüksek tahsil müesseselerinde ve bunların mensupları arasında işlemiş olması nedeni ile 6 ncı fıkra gereğince cezası 1/3 oranında arttırılıp, on yıl sekiz ay ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; yargılamalar sırasında gösterdiği saygılı ve uysal davranışı, lehine takdiri tahfif sebebi kabul olunup, T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince cezasının 1/6'sı indirilerek, TAKDİREN TEŞDİDEN TAHFİFEN VE NETİCETEN SEKİZ YIL ON

AY YİRMİ GÜN AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi gereğince İKİ YIL ONBİR AY ONYEDİ GÜN SAMSUN'DA emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; T. C. K.'nun 31 nci maddesi gereğince müebbeden amme hizmetlerinden yasaklanmasına; T. C. K.'nun 33 ncü maddesi gereğince mahkumiyet süresi içersinde kanunî hacir altında bulundurulmasına; sanığın kaldığı yerde yapılan aramada ele geçirilen ve dava dosyasının İzmir Bölge Yürütme Kurulu Bölümünün 1K. 3D. 21 sırasında mevcut tutanakta yazılı bir adet 9 mm.'lik T. 315018 numaralı Brownik tabanca, bir adet jarjörü, bir adet yedek jarjörü ve yirmialtı adet mermisinin; bir adet 9 mm.'lik 225184 numaralı, Brownik tabanca, bir adet jarjörü, bir adet kılıfının, bir adet sustalı çakı, otuz adet av tüfeği fişeği, bir adet fişeklikin T. C. K.'nun 36 ncı maddesi uyarınca MÜSADERESİNE;

Sanığın 24.5.1971 ile 16.6.1971 tarihleri arasında nezarette, 16.6.1971 ile 25.1.1973 tarihleri arasında tutuklulukta geçen günlerinin mahkumiyetinden mahsubuna; 353 sayılı Kanunun 132 nci maddesi gereğince ve anılan kanunun 71 nci maddesinin A ve D bentlerinde yazılı tutuklama sebepleri mevcut olduğu gerekçesi ile sanığın TUTUKLANMASINA; bu amaçla yeteri kadar tutuklama müzekkeresi çıkarılmasına; oy birliği ve sırası ile;

52. Sanık AYHAN DİZLEK'e müsnet suç sübuta ermediğinden, Başkan Tuğgeneral Ali Elverdi ve üye Hâkim Kıdemli Yüzbaşı Selçuk Erim'in oylarının çokluğu ile BERAATİNE; (Duruşma Hâkimi Hâkim Albay Mehmet Turan sanığa müsnet suçun sübuta erdiği niteliğinin T. C. K.'nun 141/5-6'da yazılı suça uyduğu ve bu fıkra uyarınca cezalandırılması gerektiği inancı ile hükmün bu noktasına muhaliftir;

53. Sanık VASIF ZEYTİNCİ'ye müsnet suç sübuta ermediğinden; BERAATİNE oy birliği ve sırası ile;

54. Sanık EDİP AKARSU'ya müsnet suç sübuta ermediğinden; BERAATİNE oy birliği ve sırası ile;

55. Sanık ZEYNEL FAZLILAR'a müsnet suç sübuta ermediğinden BERAATİNE; oy birliği ve sırası ile;

56. Sanık EMİN KEÇECİ'ye müsnet suç sübuta erdiğinden, eylemine uyan T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 5 nci fıkrası gereğince beş yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; fiili okullarda ve yüksek tahsil müesseselerinde ve bunların mensupları arasında işlemiş olması nedeni ile 6 ncı fıkra gereğince cezası 1/3 oranında arttırılıp, altı yıl sekiz ay ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; yargılamalar sırasında gösterdiği uysal ve saygılı davranışları, lehine takdiri tahfif sebebi kabul olunup, T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince cezasının 1/6'sı indirilerek, TAKDİREN TEŞDİDEN TAHFİFEN VE NETİCETEN BEŞ YIL ALTI AY YİRMİ GÜN AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi gereğince BİR YIL ON AY YEDİ GÜN DAREN'DE ilçesinde emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; T. C. K.'nun 31 nci maddesi uyarınca müebbeden amme hizmetlerinden yasaklanmasına; T. C. K.'nun 33 ncü maddesi uyarınca mahkumiyet süresi içersinde kanunî hacir altında bulundurulmasına; sanığın 27.4.1971 ile 29.4.1971 tarihleri arasında nezarette; 29.4.1971 ile 11.12.1972 tarihleri arasında tutuklulukta geçen günlerinin mahkumiyetinden mahsubuna; oy birliği ve sırası ile;

57. Sanık NECATİ ULUDAĞ'a müsnet suç sübuta erdiğinden, eylemine uyan T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 5 nci fıkrası gereğince beş yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; fiili okullarda ve yüksek tahsil müesseselerinde ve bunların mensupları arasında işlemiş olması nedeni ile 6 ncı fıkra gereğince cezası 1/3 oranında arttırılıp, altı yıl sekiz ay ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; yargılamalar sırasında gösterdiği uysal ve saygılı davranışları, lehine takdiri tahfif sebebi kabul olunup, T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince, cezasının 1/6'sı indirilerek TAKDİREN TEŞDİDEN TAHFİFEN VE NETİCETEN BEŞ YIL ALTI AY YİRMİ GÜN AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi gereğince BİR YIL ON AY YEDİ GÜN ELDİVAN ilçesinde emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; T. C. K.'nun 31 nci maddesi gereğince müebbeden amme

hizmetlerinden yasaklanmasına; T. C. K.'nun 33 ncü maddesi gereğince mahkumiyet süresi içersinde kanunî hacir altında bulundurulmasına; sanığın 27.4.1971 ile 29.5.1971 tarihleri arasında nezarette, 29.4.1971 ile 3.4.1972 tarihleri arasında tutuklulukta geçen günlerinin mahkumiyetinden mahsubuna; oy birliği ve sırası ile;

58. Sanık FERHAT SOYKAN'a müsnet suç sübuta ermediğinden, Başkan Tuğgeneral Ali ELVERDİ ve üye Hâkim Kıdemli Yüzbaşı Selçuk ERİM'in oylarının çokluğu ile BERAATİNE; (Duruşma Hâkimi Hâkim Albay Mehmet TURAN sanığa müsnet suç sübüta erdiği ve sanığın cezalandırılması gerektiği inancı ile hükmün bu noktasına muhaliftir).

59. Sanık HAKKI BAHA PARS'a müsnet suç sübuta erdiğinden, eylemine uyan T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 5 nci fıkrası gereğince beş yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; fiili okullarda ve yüksek tahsil müesseselerinde işlemiş olması nedeni ile 6 ncı fıkra gereğince cezası 1/3 oranında arttırılıp, altı yıl sekiz ay ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına, yargılamalar sırasında gösterdiği uysal ve saygılı davranışları lehine takdiri tahfif sebebi kabul olunup, T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince cezasının 1/6'sı indirilerek TAKDİREN TEŞDİDEN TAHFİFEN VE NETİCETEN BEŞ YIL ALTI AY YİRMİ GÜN AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi gereğince BİR YIL ON AY YEDİ GÜN ÇÜNGÜŞ ilçesinde emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; T. C. K.'nun 31 nci maddesi gereğince müebbeden amme hizmetlerinden yasaklanmasına; T. C. K.'nun 33 ncü maddesi gereğince ceza süresi içinde kanunî hacir altında bulundurulmasına; sanığın 8.9.1970 ile 16.10.1970 tarihleri arasında tutuklulukta ve gene 9.5. 1971 ile 24.5.1971 tarihleri arasında nezarette ve keza 24.5.1971 ile 3.4.1972 tarihleri arasında tutuklulukta geçen günlerinin mahkumiyetinden mahsubuna; Başkan Tuğgeneral Ali ELVERDİ ve üye Hâkim Kıdemli Yüzbaşı Selçuk ERİM'in oylarının çokluğu ile; (Duruşma Hâkimi Hâkim Albay Mehmet TURAN sanığa müsnet suçun sübuta ermediği ve beraat ettirilmesi gerektiği inancı ile hükmün bu noktasına muhaliftir).

60. Sanık MUTLU AYDIN'a müsnet suç sübuta erdiğinden, eylemine uyan T. C K.'nun 296 ncı maddesi gereğince ve fiili ile hasıl olan neticenin vehameti ve kamu düzeninde meydana gelen sarsıntının büyüklüğü göz önüne alınarak asgarî hadden uzaklaşılıp, takdiren ve teşdiden üç ay hapis cezası ile cezalandırılmasına, yargılamalar sırasında gösterdiği uysal ve saygılı davranışları lehine takdiri tahfif sebebi sayılıp, T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince cezasının 1/6'sı indirilerek, TAKDİREN TEŞDİDEN TAHFİFEN VE NETİCETEN İKİ AY ON BEŞ GÜN hapis cezası ile cezalandırılmasına, geçmişte bir sabıkasının bulunmaması göz önüne alınarak cezanın tecili halinde ahlâkî temayüllerine göre bir daha suç işlemeyeceği yolunda mahkemeye kanaat geldiğinden 647 sayılı Kanunun 1712 sayılı Kanunla değişik 6 ncı fıkrası gereğince cezasının TECİLİNE; oy birliği ve sırası ile;

61. Sanık MUSTAFA ULUSOY'a müsnet suç sübuta erdiğinden, eylemine uyan T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 5 nci fıkrası gereğince beş yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; fiili okullarda ve yüksek tahsil müesseselerinde işlemiş olması nedeni ile 6 ncı fıkra gereğince cezası 1/3 oranında arttırılıp altı yıl sekiz ay ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; yargılamalar sırasında gösterdiği uysal ve saygılı davranışları, lehine takdiri tahfif sebebi kabul olunup, T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince cezasının 1/6sı indirilerek TAKDİREN TEŞDİDEN TAHFİFEN VE NETİCETEN BEŞ YIL ALTI AY YİRMİ GÜN AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi gereğince BİR YIL ON AY YEDİ GÜN BAYBURT ilçesinde emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; T. C. K.'nun 31 nci maddesi gereğince müebbeden amme hizmetlerinden yasaklanmasına; T. C. K.'nun 33 ncü maddesi gereğince mahkumiyet süresi içersinde kanunî hacir altında bulundurulmasına; sanığın 21.5.1971 ile 17.6.1971 tarihleri arasında nezarette ve 17.6.1971 ile 3.4.1972 tarihleri arasında tutuklulukta geçen günlerinin mahkumiyetinden mahsubuna; oy birliği ve sırası ile;

62. Sanık AYBEY TAKAN'a müsnet suçun sübuta erdiğini gösterir ve sanığın cezalandırılmasını gerektirir yeterli delil bulunamadığından BERAATİNE; oy birliği ve sırası ile;

63. Sanık TUNA AKINCILAR'a müsnet suçun sübuta erdiğini, gösterir ve sanığın cezalandırılmasını; gerektirir yeterli delil bulunamadığından; BERAATİNE; ikametgâhında yapılan aramada ele geçirilen ve dava dosyasının İzmir Bölge Yürütme Kurulu Bölümünün 4K. 2D. 5 dizisinde mevcut tutanakla kayıtlı, kitaplardan haklarında çeşitli mahkemelerin yasaklama ve toplatma kararı bulunan bir adet Fidel Castro konuşuyor, üç adet seçme eserler, bir adet 1965-1971 Türkiye'de Devrimci Mücadele ve DEV-GENÇ., bir adet Savaş anıları, bir adet 27 Mayıs ve Ön Hareketinin sınıfsal eleştirisi isimli kitap, broşür ve neşriyatın T. C. K.'nun 36 ncı maddesi gereğince MÜSADERESİNE; bu tutanakta yazılı diğer kitap, broşür vesair neşriyatın C. M. U. K.'nun 392/2. maddesi gereğince Müsadere istemi hakkı mahfuz tutulmak suretiyle sanığa iadesine; keza İzmir Bölge Yürütme Kurulu 4K. 2D. 26 dizide mevcut tutanakta yazılı ve haklarında çeşitli mahkemelerde toplatma ve yasaklama kararı verilmiş, Mao Tse Tung'un seçme eserler 1 nci Cilt 3 kitap, Fidel Castro konuşuyor isimli kitap, Mao Tse Tung'un seçme eserler 1 nci Cilt, 1 nci Kitap, 1 nci Cilt 2 nci Kitap; 27 Mayıs ve Yön Hareketinin eleştirisi isimli kitap, Limpiao'nun Yaşasın Halk Savaşının Zaferi isimli kitab'ın keza aynı madde uyarınca MÜSADERESİNE; bu tutanakta yazılı diğer kitapların da C. M. U. K.'nun 392/2. maddesi gereğince müsadere de bulunma talebi hakkı mahfuz tutulmak üzere sanığa iadesine; oy birliği ve sırası ile;

64. Sanık BURHAN ATALAY'a müsnet suçun sübuta erdiğini, gösterir ve sanığın cezalandırılmasını gerektirir yeterli delil bulunamadığından BERAATİNE; dava dosyasının İzmir Bölge Yürütme Kurulu Bölümünün 4K. 3D. 3 dizisinde mevcut tutanakta yazılı bir adet Dostan Dosta Deyişler, bir adet Drine Köprüsü, bir adet İzm'ler Nedir, bir adet Gizli Oturum, bir adet Fil Hamdi ve bir adet Çember isimli kitap, broşür veya neşriyatın C. M. U. K.'nun 392/2. maddesi gereğince müsadere isteme hakkı mahfuz tutulmak şartı ile sanığa iadesine oy birliği ve sırası ile;

65. Sanık GALİP RENKLİDAĞ'a müsnet suçun sübuta erdiğini gösterir ve sanığın cezalandırılmasını gerektirir yeterli delil bulunamadığından; BERAATİNE; oy birliği ve sırası ile;

66. Sanık İBRAHİM İLHANOĞLU'na müsnet suçun sübuta erdiğini gösterir ve sanığın cezalandırılmasını gerektirir yeterli delil bulunamadığından Duruşma Hâkimi Hâkim Albay Mehmet Turan ve üye Hâkimi Hâkim Kd. Yüzbaşı Selçuk Erim'in oylarının çokluğu ile BERAATİNE; (Başkan Tuğgeneral Ali Elverdi sanığa müsnet suçun sübuta erdiği ve cezalandırılması gerektiği inancı ile hükmün bu noktasına muhaliftir).

67. Sanık ŞEREF HOŞADAM'a müsnet suçun sübuta erdiğini gösterir ve sanığın cezalandırılmasını gerektirir yeterli delil bulunamadığından BERAATİNE; oy birliği ve sırası ile;

68. Sanık HÜSEYİN YANIK'a müsnet suçun sübuta erdiğini gösterir ve sanığın cezalandırılmasını gerektirir yeterli delil bulunamadığından, BERAATİNE; oy birliği ve sırası ile;

69. Sanık KENAN KARBEK'e müsnet suçun sübuta erdiğini gösterir ve sanığın cezalandırılmasını gerektirir yeterli delil bulunamadığından, BERAATİNE; oy birliği ve sırası ile;

70. Sanık ÖZKAN BAŞER'e müsnet suçun sübuta erdiğini gösterir ve sanığın cezalandırılmasını gerektirir yeterli delil bulunamadığından, BERAATİNE; oy birliği ve sırası ile;

71. Sanık AHMET OFLU'ya müsnet suç sübuta erdiğinden, eylemine uyan T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 5 nci fıkrası gereğince beş yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; fiili Sendika ve İşçi teşekkülleri içinde ve bunların mensupları arasında işlemiş olması nedeni ile 6 ncı fıkra gereğince cezası 1/3 oranında arttırılıp, altı yıl sekiz ay ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; yargılamalar sırasında gösterdiği saygılı ve uysal davranışları, lehine takdiri tahfif sebebi sayılıp, T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince cezasının 1/6'sı indirilerek TAKDİREN, TEŞDİDEN TAHFİFEN VE NETİCETEN BEŞ YIL ALTI AY YİRMİ GÜN AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi gereğince BİR YIL ON AY YEDİ GÜN KURTALAN ilçesinde emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; T. C. K.'nun 31 nci maddesi gereğince amme hizmetlerinden müebbeden ya-

saklanmasına; T. C. K.'nun 33 ncü maddesi gereğince mahkumiyet süresi içersinde kanuni hacir altında bulundurulmasına; sanığın 14.6.1971 ile 25.6.1971 tarihleri arasında nezarette ve 25.6.1971 ile 26.3.1973 tarihleri arasında tutuklulukta geçen günlerinin mahkumiyetinden mahsubuna; oy birliği ve sırası ile;

72. Sanık TUFAN PEKİN'e müsnet suç sübuta ermediğinden, BERAATİNE; oy birliği ve sırası ile;

73. Sanık YILMAZ AKALIN'a müsnet suçun sübuta erdiğini gösterir ve sanığın cezalandırılmasını gerektirir yeterli delil bulunamadığından, BERAATİNE; Başkan Tuğgeneral Ali Erverdi ve Duruşma Kıdemli Hâkimi Hâkim Albay Mehmet Turan'ın oylarının çokluğu ile; (Üye Hâkimi Hâkim Kıdemli Yüzbaşı Selçuk Arim sanığa müsnet suçun sübuta erdiği ve T. C. K.'nun 141/5-6. maddesi gereğince cezalandırılması gerektiği inancı ile hükmün bu noktasında muhaliftir).

74. Sanık DİLAVER SÜMBÜLLER'e müsnet suçlar sübuta erdiğinden:

a. Eylemine uyan T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 5 nci fıkrası gereğince beş yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; fiili okullarda ve yüksek tahsil müesseselerinde ve bunların mensupları arasında işlemiş olması nedeni ile 6 ncı fıkra gereğince cezası 1/3 oranında arttırılıp; altı yıl sekiz ay ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; fiili işlediği anda 15 yaşını bitirmiş fakat 18 yaşını doldurmamış olduğu için T. C. K.'nun 55 nci maddesi gereğince cezasının takdiren 1/3'ü indirilip, TAKDİREN TEŞDİDEN TAHFİFEN VE NETİCETEN DÖRT YIL BEŞ AY ON GÜN AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi gereğince BİR YIL BEŞ AY YİRMİDÖRT GÜN KASTAMONU'da emniyeti umumiye nezareti altında tutulmasına; T. C.K.'nun 31 nci maddesi gereğince ceza süresine eşit bir süre ile amme hizmetlerinden yasaklanmasına;

b. Eylemine uyan T. C. K.'nun 258 nci maddesinin 1 nci ve 2 nci fıkraları aracılığı ile 3 ncü fıkrası gereğince dört ay hapis cezası ile cezalandırılmasına; fiili işlediği anda 15 yaşını bitirmiş, fakat 18 yaşını doldurmamış olması nedeni ile T. C. K.'nun 55 nci maddesi gereğince cezasının takdiren 1/3'ü indirilerek TAKDİREN TAHFİFEN VE NETİCETEN İKİ AY YİRMİ GÜN HAPİS cezası ile cezalandırılmasına;

c. Sanığın 6136 sayılı Kanunun 13 ncü maddesinde yazılı suçu işlediğini gösterir ve cezalandırılmasını gerektirir yeterli delil bulunamadığından, bu suçtan BERAATİNE; sanığın SBF. olayları sebebiyle tutuklu kaldığı 24.1.1971 ile 4.3.1971 tarihleri arasında ve keza DEVGENÇ davası sebebi ile tutuklu kaldığı 14.7.1971 ile 1.10.1971 tarihleri arasında geçen sürelerinin mahkumiyetinden mahsubuna; oy birliği ve sırası ile;

75. Sanık SUAT KIZILYALLI'ya müsnet suçun sübuta erdiğini gösterir ve sanığın cezalandırılmasını gerektirir yeterli delil bulunamadığından, BERAATİNE; İzmir Bölge Yürütme Kurulu 12K. 3 numaralı sarı zarf içersinde mevcut bir adet Mao Tse Tung'un sözleri isimli kitap hakkında evvelce verilmiş yasaklama ve toplatma kararı bulunduğundan; T.C.K.'nun 36 ncı maddesi uyarınca MÜSADERESİNE; oy birliği ve sırası ile;

76. Sanık SEYHAN ERDOĞDU'ya müsnet suç sübuta erdiğinden; eylemine uyan T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 5 nci fıkrası gereğince beş yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; fiili okullarda ve yüksek tahsil müesseselerinde ve bunların mensupları arasında işlemiş olması nedeni ile 6 ncı fıkra gereğince cezası 1/3 oranında arttırılıp, altı yıl sekiz ay ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; yargılamalar sırasında gösterdiği uysal ve saygılı davranışları lehine takdiri tahfif sebebi kabul olunup, T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince cezasının 1/6'sı indirilerek, TAKDİREN, TEŞDİDEN, TAHFİFEN VE NETİCETEN BEŞ YIL ALTI AY YİRMİ GÜN AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K. 173 ncü maddesi gereğince, BİR YIL ON AY YEDİ GÜN KARAPINAR ilçesinde emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; T. C. K.'nun 31 nci maddesi uyarınca, amme hizmetlerinden müebbeden yasaklanmasına; T. C. K.'nun 33 ncü maddesi gereğince mahkumiyet süresi içersinde kanuni hacir altında bulundurulmasına; oy birliği ve sırası ile;

77. Sanık TAYFUN MATER'e müsnet suç sübuta erdiğinden; eylemine uyan T. C. K.'nun 146 ncı maddesinin 3 ncü fıkrası uyarınca beş yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına, mahkemedeki davranışları, uysal saygılı ve olumlu görüldüğünden, bu durum lehine takdiri tahfif sebebi kabul olunup, T. C. K.'nun 59 ncu maddesi uyarınca cezasının takdiren 1/6'sı indirilerek TAKDİREN TAHFİFEN VE NETİCETEN DÖRT SENE İKİ AY AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; aynı madde uyarınca amme hizmetlerinden müebbeden yasaklanmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi gereğince; BİR YIL DÖRT AY YİRMİ GÜN KONYA'DA emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; dava dosyasının ODTÜ. olayları bölümünde 2/5K. 4D. içindeki sarı zarfta mevcut ve hakkında yasaklama kararı bulunan bir adet Military Writings Of Mao Tse Tung isimli kitabın T. C. K.'nun 36 ncı maddesi gereğince MÜSADERESİNE; sanığın 5.3.1971 ile 13.5.1971 tarihleri arasında tutukluluk ve gene 3.9.1971 ile 26.10.1973 tarihleri arasında tutuklulukta geçen günlerinin mahkumiyetinden mahsubuna; oy birliği ve sırası ile;

78. Sanık HAMDİ HAVUÇÇUOĞLU'na müsnet suç sübuta erdiğinden; eylemine uyan T. C. K.'nun 146 ncı maddesinin 3 ncü fıkrası gereğince; beş sene ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; mahkemedeki davranışları uysal, saygılı ve olumlu görüldüğünden, bu durum lehine takdiri tahfif sebebi sayılıp, T. C. K.'nun 59 ncu maddesi uyarınca cezasının 1/6'sı indirilerek, TAKDİREN TAHFİFEN VE NETİCETEN DÖRT SENE İKİ AY AĞIR HAPİS CEZASI ile cezalandırılmasına; aynı madde uyarınca müebbeden amme hizmetlerinden yasaklanmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi gereğince; BİR YIL DÖRT AY YİRMİ GÜN BURDUR'da emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; sanığın 7.3.1971 ile 17.5. 1971 tarihleri arasında ve gene 3.9.1971 ile 26.10.1973 tarihleri arasında tutuklulukta geçen günlerinin mahkumiyetinden mahsubuna; oy birliği ve sırası ile;

79. Sanık AKIN DİRİK'e müsnet suç sübuta erdiğinden, eylemine uyan T. C. K.'nun 146 ncı maddesinin 3 ncü fıkrası gereğince beş yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; mahkemedeki davranışları; uysal, saygılı ve olumlu görüldüğünden bu durum lehine takdiri tahfif sebebi kabul olunup, T. C. K.'nun 59 ncu maddesi uyarınca cezasının 1/6'sı indirilerek TAKDİREN TAHFİFEN VE NETİCETEN DÖRT YIL İKİ AY AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; aynı madde uyarınca amme hizmetlerinde müebbeden yasaklanmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi gereğince BİR YIL DÖRT AY YİRMİ GÜN BÜNYAN'da emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; sanığın 8.3.1971 ile 26.10.1973 tarihleri arasında tutuklulukta geçen günlerinin mahkumiyetinden mahsubuna; oy birliği ve sırası ile;

80. Sanık ŞÜKRÜ ATACAN'a müsnet suç sübuta erdiğinden, eylemine uyan T. C. K.'nun 146 ncı maddesinin 3 ncü fıkrası gereğince, beş yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; yargılamalar sırasında gösterdiği uysal ve saygılı davranışlar lehine takdiri tahfif sebebi kabul olunup, T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince cezasının 1/6'sı indirilerek TAKDİREN TAHFİFEN VE NETİCETEN DÖRT YIL İKİ AY AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; aynı madde uyarınca amme hizmetlerinden müebbeden yasaklanmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi gereğince BİR YIL DÖRT AY YİRMİ GÜN GÜN ÇAL ilçesinde emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; sanığın 27.7.1971 ile 10.4.1972 tarihleri arasında tutuklulukta geçen günlerinin mahkumiyetinden mahsubuna oy birliği ve sırası ile;

81. Sanık HALİL ÇELİMLİ'ye müsnet suç sübuta erdiğinden eylemine uyan T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 5 nci fıkrası gereğince, beş yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; fiili okullarda, yüksek tahsil müesseselerinde ve bunların mensupları arasında işlemiş olması nedeni ile 6 ncı fıkra uyarınca cezası 1/3 oranında arttırılıp, altı yıl sekiz ay ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; yargılamalar sırasında mahkemenin yüceliğine karşı gösterdiği saygılı ve uysal davranışları lehine takdiri tahfif sebebi kabul olunup, T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince cezasının 1/6'sı indirilerek TAKDİREN TEŞDİDEN TAHFİFEN VE NETİCETEN BEŞ YIL ALTI AY YİRMİ GÜN AĞIR hapis cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi gereğince BİR YIL ON AY YEDİ GÜN BEYTÜŞŞEBAP'da emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; T. C. K.'nun 31 nci maddesi gere-

ğince, müebbeden amme hizmetlerinden yasaklanmasına; T. C. K.'nun 33 ncü maddesi gereğince ceza süresi içinde kanunî hacir altında bulundurulmasına; sanığın 5.4.1971 ile 4.5.1972 tarihleri arasında tutuklulukta geçen günlerinin mahkumiyetinden mahsubuna; oy birliği ve sırası ile;

82. Sanık ABDURRAHMAN METİN ALTUĞ'a müsnet suç, sübuta erdiğinden, eylemine uyan T. C. K.'nun 146 ncı maddesinin 3 ncü fıkrası gereğince beş yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; yargılamalar sırasında gösterdiği saygılı ve uysal davranışları, lehine takdiri tahfif sebebi sayılıp, T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince cezasının 1/6'sı indirilerek, TAKDİREN TAHFİFEN VE NETİCETEN DÖRT YIL İKİ AY AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına ve aynı madde uyarınca müebbeden amme hizmetlerinden yasaklanmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi gereğince BİR YIL DÖRT AY YİRMİ GÜN ŞEMDİNLİ ilçesinde emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; sanığın 7.3.1971 ile 13.5.1971 tarihleri arasında ve gene 24.9.1971 ile 19.9.1972 tarihleri arasında tutuklulukta geçen süre ve günlerinin mahkumiyetinden mahsubuna; oy birliği ve sırası ile;

83. Sanık SÜLEYMAN GÜNEY'e müsnet suç sübuta ermediğinden, BERAATİNE; oy birliği ve sırası ile;

84. Sanık ALİ ARTUN'a müsnet suçun sübuta erdiğini gösterir ve sanığın cezalandırılmasını gerektirir yeterli delil bulunamadığından BERAATİNE; oy birliği ve sırası ile;

85. Sanık BORA IŞIK'a müsnet suçun sübuta erdiğini gösterir ve sanığın cezalandırılmasını gerektirir yeterli delil bulunamadığından; BERAATİNE; oy birliği ve sırası ile;

86. Sanık HASAN BARUTÇU'ya müsnet suçun sübuta erdiğini, gösterir ve sanığın cezalandırılmasını gerektirir yeterli delil bulunamadığından BERAATİNE; oy birliği ve sırası ile;

87. Sanık İLKER YILDIRIM'a müsnet suçun sübuta erdiğini gösterir ve sanığın cezalandırılmasını gerektirir yeterli delil bulunamadığından BERAATİNE; oy birliği ve sırası ile;

88. Sanık SAİT KOZACIOĞLU'na müsnet suç sübuta erdiğinden, eylemine uyan T. C. K.'nun 146 ncı maddesinin 3 ncü fıkrası uyarınca beş sene ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına, mahkemedeki davranışları uysal saygılı ve olumlu görüldüğünden, bu durum lehine takdiri tahfif sebebi sayılıp, T. C. K.'nun 59 ncu maddesi uyarınca cezasının 1/6'sının indirilmesi ile TAKDİREN TAHFİFEN VE NETİCETEN DÖRT YIL İKİ AY AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; aynı madde uyarınca amme hizmetlerinden müebbeden yasaklanmasına; T. C. K. 173 ncü maddesi gereğince BİR YIL DÖRT AY YİRMİ GÜN LÜLEBURGAZ ilçesinde emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; sanığın 8.3.1971 ile 26.10. 1973 tarihleri arasında tutuklulukta geçen günlerinin mahkumiyetinden mahsubuna; oy birliği ve sırası ile;

89. Sanık SALİH DEVECİ'ye müsnet suçun sübuta erdiğini gösterir ve sanığın cezalandırılmasını gerektirir yeterli delil bulunamadığından BERAATİNE; oy birliği ve sırası ile;

90. Sanık MEHMET YÜCEL'e müsnet suç sübuta erdiğinden, eylemine uyan T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 5 nci fıkrası gereğince, beş yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; fiili okullarda, yüksek tahsil müesseselerinde ve bunların mensupları arasında işlemiş olması nedeni ile 6 ncı fıkra uyarınca cezası 1/3 oranında arttırılıp, altı yıl sekiz ay ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; yargılamalar sırasında mahkemenin yüceliğine karşı gösterdiği saygılı ve uysal davranışları, lehine takdiri tahfif sebebi sayılıp, T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince cezasının 1/6'sı indirilerek, TAKDİREN TEŞDİDEN, TAHFİFEN VE NETİCETEN BEŞ YIL ALTI AY YİRMİ GÜN AĞIR hapis cezası ile cezalandırılmasına; T.C.K.'nun 173 ncü maddesi gereğince, BİR YIL ON AY YEDİ GÜN KEÇİBORLU ilçesinde emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; T. C. K.'nun 31 nci maddesi gereğince müebbeden

amme hizmetlerinden yasaklanmasına; T. C. K.nun 33 ncü maddesi gereğince mahkumiyet süresi içersinde kanunî hacir altında bulundurulmasına; sanığın 23.6.1971 ile 28.6.1971 tarihleri arasında nezarette, 28.6.1971 ile 10.4.1972 tarihleri arasında tutuklulukta geçen günlerinin mahkumiyetinden mahsubuna; oy birliği ve sırası ile;

91. Sanık TAYFUR CİNEMRE'ye müsnet suç sübüta ermediğinden BERAATİNE; oy birliği ve sırası ile;

92. Sanık MÜKREMİN NEŞELİ'ye müsnet suç sübuta erdiğinden, eylemine uyan T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 5 nci fıkrası gereğince beş yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; fiili okullarda, yüksek tahsil müesseselerinde ve bunların mensupları arasında işlemiş olması nedeni ile 6 ncı fıkra uyarınca cezası 1/3 oranında arttırılıp, altı yıl sekiz ay ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; yargılamalar sırasında mahkemenin yüceliğine karşı gösterdiği saygılı ve uysal davranışları, lehine takdiri tahfif sebebi, sayılıp, T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince, cezasının 1/6'sı indirilerek TAKDİREN, TEŞDİDEN, TAHFİFEN VE NETİCETEN BEŞ YIL ALTI AY YİRMİ GÜN AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi gereğince BİR YIL ON AY YEDİ GÜN AYANCIK ilçesinde emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; T. C. K.'nun 31 nci maddesi gereğince müebbeden amme hizmetlerinden yasaklanmasına; T. C. K.'nun 33 ncü maddesi gereğince mahkumiyet süresi içinde kanunî hacir altında bulundurulmasına; sanığın 25.10.1971 ile 17.8.1972 tarihleri arasında tutuklulukta geçen günlerinin mahkumiyetinden mahsubuna; oy birliği ve sırası ile;

93. Sanık TANER AKDOĞAN'a müsnet suçun sübuta erdiğini gösterir ve sanığın cezalandırılmasını gerektirir yeterli delil bulunamadığından BERAATİNE; oy birliği ve sırası ile;

94. Sanık MUSTAFA KAVRUK'a müsnet suçun sübuta erdiğini gösterir ve sanığın cezalandırılmasını gerektirir yeterli delil bulunamadığından, BERAATİNE; oy birliği ve sırası ile;

95. Sanık MUHAMMET IŞIK'a müsnet suçun sübuta erdiğini gösterir ve sanığın cezalandırılmasını gerektirir yeterli delil bulunamadığından BERAATİNE; oy birliği ve sırası ile;

96. Sanık MEHMET TOKUL'a müsnet suçun sübuta erdiğini gösterir ve sanığın cezalandırılmasını gerektirir yeterli delil bulunamadığından BERAATİNE; oy birliği ve sırası ile;

97. Sanık BÜLENT VARGEL'e müsnet suç sübuta erdiğinden, eylemine uyan T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 5 nci fıkrası gereğince, beş yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; fiili okullarda, yüksek tahsil müesseselerinde ve bunların mensupları arasında işlemiş olması nedeni ile 6 ncı fıkra uyarınca cezası 1/3 oranında arttırılıp, altı yıl sekiz ay ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; yargılamalar sırasında mahkemenin yüceliğine karşı gösterdiği saygılı ve uysal davranışları lehine takdiri tahfif sebebi sayılıp, T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince cezasının 1/6'sı indirilerek, TAKDİREN, TEŞDİDEN, TAHFİFEN VE NETİCETEN BEŞ YIL ALTI AY YİRMİ GÜN HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi gereğince BİR YIL ON AY YEDİ GÜN KAYSERİ'de emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; T. C. K.'nun 31 nci maddesi gereğince müebbeden amme hizmetlerinden yasaklanmasına; T. C. K.'nun 33 ncü maddesi gereğince, mahkumiyet süresi içinde kanunî hacir altında bulundurulmasına; sanığın 15.6.1971 ile 19.6.1971 tarihleri arasında nezarette, 19.6.1971 ile 8.7.1971 tarihleri arasında tutuklulukta geçen günlerinin mahkumiyetinden mahsubuna; oy birliği ve sırası ile;

98. Sanık AŞKIN KOCAÇİMEN'e müsnet suç sübüta erdiğinden, eylemine uyan T. C. K.'nun 146 ncı maddesinin 3 ncü fıkrası gereğince beş yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına, yargılamalar sırasında hal ve tavırları saygılı ve uysal görülüp, bu durum lehine takdiri tahfif sebebi sayılacak, T. C. K.'nun 59 ncu maddesi uyarınca cezasının 1/6'sı indirilmek suretiyle, TAKDİREN, TAHFİFEN, VE NETİCETEN DÖRT YIL İKİ AY AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; aynı madde uyarınca amme hizmetlerinden müebbeden yasaklan-

masına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi gereğince BİR YIL DÖRT AY YİRMİ GÜN KIRŞEHİR'de emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; sanığın 24.6.1971 ile 11.4.1972 tarihleri arasında tutuklulukta geçen günlerinin mahkumiyetinden mahsubuna; oy birliği ve sırası ile;

99. Sanık MELİH ALTINOKLAR'a müsnet suç sübuta erdiğinden, eylemine uyan T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 5 nci fıkrası uyarınca beş yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; fiili okullarda, yüksek tahsil müesseselerinde ve bunların mensupları arasında işlemiş olması nedeni ile 6 ncı fıkra gereğince cezası 1/3 oranında arttırılarak, altı yıl sekiz ay ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; yargılamalar sırasında gösterdiği saygılı ve uysal davranışları, lehine takdiri tahfif sebebi kabul olunarak; T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince cezasının 1/6'sı indirilerek, TAKDİREN, TEŞDİDEN, TAHFİFEN VE NETİCETEN BEŞ YIL ALTI AY YİRMİ GÜN AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi gereğince, BİR YIL ON AY YEDİ GÜN KOZAN ilçesinde emniyeti umumiye nezareti altında tutulmasına; T. C. K.'nun 31 nci maddesi gereğince, müebbeden amme hizmetlerinden yasaklanmasına; T. C. K.'nun 33 ncü maddesi gereğince mahkumiyet süresi içersinde kanunî hacir altında bulundurulmasına; sanığın 25.6.1971 ile 8.7.1971 tarihleri arasında tutuklulukta geçen ve gene 21.10.1971 ile 11.4.1972 tarihleri arasında tutuklulukta geçen günlerinin mahkumiyetinden mahsubuna; oy birliği ve sırası ile;

100. Sanık AHMET DİRİSU'ya müsnet suçun sübuta erdiğini, gösterir ve sanığın cezalandırılmasını gerektirir yeterli deliller bulunamadığından BERAATİNE; oy birliği ve sırası ile;

101. Sanık AHMET KARAGÖCÜK'e müsnet suçun sübuta erdiğini gösterir ve sanığın cezalandırılmasını gerektirir yeterli delil bulunamadığından BERAATİNE; oy birliği ve sırası ile;

102. Sanık AYDINEL ALTINTAŞ'a müsnet suçun sübuta erdiğini gösterir ve sanığın cezalandırılmasını gerektirir yeterli delil bulunamadığından, Başkan Tuğgeneral Ali Elverdi ve Duruşma Kıdemli Hâkimi Hâkim Albay Mehmet Turan'ın oylarının çokluğu ile BERAATİNE, (Üye Hâkim Kıdemli Yüzbaşı Selçuk Erim sanığın suçunun sübuta erdiği ve cezalandırılması gerektiği görüşü ile hükmün bu noktasına muhaliftir).

103. Sanık HÜSEYİN SÜNGER'e müsnet suç sübuta erdiğinden, eylemine uyan T. C. K.'nun 146 ncı maddesinin 3 ncü fıkrası gereğince, beş yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; yargılamalar sırasında gösterdiği saygılı ve uysal davranışları lehine takdiri tahfif sebebi sayılıp, T. C. K.'nun 59 ncu maddesi uyarınca cezasının 1/6'sı indirilerek, TAKDİREN, TAHFİFEN VE NETİCETEN DÖRT YIL İKİ AY AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; aynı madde uyarınca amme hizmetlerinden müebbeden yasaklanmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi gereğince, BİR YIL DÖRT AY YİRMİ GÜN ERMENEK ilçesinde emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; sanığın, 7.3.1971 ile 13.5.1971 tarihleri arasında ve gene 31.8.1971 ile 19.9.1972 tarihleri arasında tutuklulukta geçen günlerinin mahkumiyetinden mahsubuna; oy birliği ve sırası ile;

104. Sanık ÇETİN ERİNÇ'e müsnet suç sübuta erdiğinden, eylemine uyan T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 5 nci fıkrası gereğince beş yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; fiili okullarda, yüksek tahsil müesseselerinde ve bunların mensupları arasında işlemiş olması nedeni ile 6 ncı fıkra uyarınca cezası 1/3 oranında arttırılıp, altı yıl sekiz ay ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; yargılama sırasında gösterdiği saygılı ve uysal davranışları lehine takdiri tahfif sebebi sayılıp, T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince, cezasının 1/6'sı indirilerek, TAKDİREN, TEŞDİDEN, TAHFİFEN VE NETİCETEN BEŞ YIL ALTI AY YİRMİ GÜN AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi gereğince BİR YIL ON AY YEDİ GÜN PAZAR ilçesinde emniyeti umumiye nezareti altında bulundu-

rulmasına; T. C. K.'nun 31 nci maddesi gereğince amme hizmetlerinden müebbeden yasaklanmasına; T. C. K.'nun 33 ncü maddesi gereğince mahkumiyet süresi içinde kanunî hacir altında bulundurulmasına; sanığın 29.9.1971 ile 10.8.1972 tarihleri arasında tutuklulukta geçen günlerinin mahkumiyetinden mahsubuna; oy birliği ve sırası ile;

105. Sanık HÜSEYİN GÜRCAN'a müsnet suç sübuta erdiğinden, eylemine uyan T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 5 nci fıkrası gereğince beş yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına, fiili okullarda ve yüksek tahsil müesseselerinde ve bunların mensupları arasında işlemiş olması nedeni ile 6 ncı fıkra uyarınca cezası 1/3 oranında arttırılıp altı yıl sekiz ay ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; yargılama sırasında gösterdiği saygılı ve uysal tutumu, lehine takdiri tahfif sebebi sayılıp, T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince cezasının 1/6'sı indirilerek, TAKDİREN, TEŞDİDEN, TAHFİFEN VE NETİCETEN BEŞ YIL ALTI AY YİRMİ GÜN AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi gereğince, BİR YIL ON AY YEDİ GÜN EDİRNE'de emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; T. C. K.'nun 31 nci maddesi gereğince müebbeden amme hizmetlerinden yasaklanmasına; T. C. K.'nun 33 ncü maddesi gereğince ceza süresi içinde kanunî hacir altında bulundurulmasına; sanığın 7.3.1971 ile 13.5.1971 ve gene 21.10.1971 ile 19.9.1972 tarihleri arasında tutuklulukta geçen günlerinin mahkumiyetinden mahsubuna; oy birliği ve sırası ile;

106. Sanık HASAN ÇOLAK'a müsnet suç sübuta erdiğinden, eylemine uyan T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 5 nci fıkrası gereğince beş yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; fiili okullarda ve yüksek tahsil müesseselerinde ve bunların mensupları arasında işlemiş olması nedeni ile 6 ncı fıkra gereğince cezası 1/3 oranında arttırılıp, altı yıl sekiz ay ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; yargılamalar sırasında gösterdiği saygılı ve uysal davranışları lehine takdiri tahfif sebebi sayılıp, T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince cezasının 1/6'sı indirilerek, TAKDİREN, TEŞDİDEN, TAHFİFEN VE NETİCETEN BEŞ YIL ALTI AY YİRMİ GÜN AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K. 173 ncü maddesi gereğince BİR YIL ON AY YEDİ GÜN AFYON'DA emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; T. C. K. 31 nci maddesi gereğince amme hizmetlerinden müebbeden yasaklanmasına; T. C. K.'nun 33 ncü maddesi gereğince ceza süresi içinde kanunî hacir altında tutulmasına; oy birliği ve sırası ile;

107. Sanık ÖNDER TUNÇAALP'e müsnet suç sübuta erdiğinden, eylemine uyan T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 5 nci fıkrası gereğince, beş yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına, fiili okullarda ve yüksek tahsil müesseselerinde ve bunların mensupları arasında işlemiş olması nedeni ile 6 ncı fıkra gereğince cezası 1/3 oranında arttırılıp, altı yıl sekiz ay ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; mahkemeye karşı gösterdiği saygılı ve uysal davranışları lehine takdiri tahfif sebebi sayılıp, T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince, cezasının 1/6'sı indirilerek TAKDİREN, TEŞDİDEN, TAHFİFEN VE NETİCETEN BEŞ YIL ALTI AY YİRMİ GÜN AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi gereğince BİR YIL ON AY YEDİ GÜN DEVELİ ilçesinde emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; T. C. K.'nun 31 nci maddesi uyarınca, müebbeden amme hizmetlerinden yasaklanmasına; T. C. K.'nun 33 ncü maddesi gereğince ceza süresi içersinde kanunî hacir altında tutulmasına; Kıdemli Hâkim Mehmet Turan ve Üye Hâkim Kıdemli Yüzbaşı Selçuk Erim'in oylarının çokluğu ile (Başkan Tuğgeneral Ali Elverdi suçun sübuta ermediği ve sanığın beraatine karar verilmesinin gerektiği inancı ile hükmün bu noktasına muhaliftir).

108. Sanık MEHMET EROĞLU'na müsnet suç sübuta erdiğinden, eylemine uyan T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 5 nci fıkrası uyarınca beş yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına, fiili okullarda ve yüksek tahsil müesseselerinde ve bunların mensupları arasında işlemiş olması nedeni ile 6 ncı fıkra gereğince cezası 1/3 oranında arttırılıp, altı yıl sekiz ay ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; mahkemeye karşı gösterdiği saygılı ve uysal davranışları, lehine takdiri tahfif sebebi sayılıp, T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince cezasının 1/6'sı indirilerek, TAKDİREN, TEŞDİDEN, TAHFİFEN VE NETİCETEN BEŞ YIL ALTI AY YİRMİ GÜN AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi gereğince, BİR YIL ON AY YEDİ GÜN HINIS ilçesinde emniyeti umumiye nezareti al-

tında tutulmasına; T. C. K.'nun 31 nci maddesi gereğince müebbeten amme hizmetlerinden yasaklanmasına; T. C. K.'nun 33 ncü maddesi gereğince cezası süresi içinde kanunî hacir altında tutulmasına; dava dosyasının ODTÜ., Bölümü 2/2 K.'de 2 numaralı sarı zarf içinde mevcut bir adet Halk Savaşının planları isimli kitabın hakkında yasaklama kararı mevcut olduğundan T. C. K.'nun 36 ncı maddesi gereğince MÜSADERESİNE; oy birliği ve sırası ile;

109. Sanık ADNAN ALTIPARMAK'a müsnet suç sübuta erdiğinden, eylemine uyan T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 1 nci fıkrası uyarınca ve fiili meydana getiren olaylar zincirindeki olayların kemiyeti ve her bir olayın keyfiyeti yönünden arzettikleri vehamet sebebiyle asgarî hadden uzaklaşılıp, takdiren onbeş sene ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; fiili okullarda ve yüksek tahsil müesseselerinde ve bunların mensupları arasında işlemiş olması nedeni ile aynı maddenin 6 ncı fıkrası gereğince cezası 1/3 oranında arttırılıp, TAKDİREN, TEŞDİDEN VE NETİCETEN YİRMİ SENE AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi uyarınca ALTI SENE SEKİZ AY BİNGÖL'de emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; T. C. K.'nun 31 nci maddesi gereğince, müebbeden amme hizmetlerinden yasaklanmasına; T. C. K.'nun 33 ncü maddesi gereğince ceza süresi içinde kanunî hacir altında bulundurulmasına; sanığın 14.1.1971 tarihinden hüküm tarihine kadar tutuklulukta geçen sürelerinin mahkumiyetinden mahsubuna; sebepleri kalkmamış olduğundan tutukluluk halinin devamına; oy birliği ve sırası ile;

110. Sanık MEHMET ALİ KABAKOĞLU'na müsnet suç sübuta erdiğinden, eylemine uyan T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 1 nci fıkrası uyarınca ve fiili meydana getiren olaylar zincirindeki olayların kemiyeti ve her bir olayın keyfiyeti yönünden arzettikleri, vehamet sebebiyle asgarî hadden uzaklaşılıp, takdiren onbeş sene ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; fiili okullarda ve yüksek tahsil müesseselerinde ve bunların mensupları arasında işlemiş olması nedeni ile aynı maddenin 6 ncı fıkrası gereğince cezası 1/3 oranında arttırılıp, TAKDİREN, TEŞDİDEN VE NETİCETEN YİRMİ SENE AĞIR HAPİS CEZASI ile cezalandırılmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi uyarınca ALTI SENE SEKİZ AY ORDU'da emniyeti umumiye nezareti altında tutulmasına; T. C. K.'nun 31 nci maddesi gereğince amme hizmetlerinden müebbeden yasaklanmasına; T. C. K.'nun 33 ncü maddesi uyarınca ceza süresi içinde kanunî hacir altında bulundurulmasına; T. C. K.'nun 40 ncı ve 353 sayılı Kanunun 251 nci maddeleri gereğince sanığın; 17.5.1970 ile 23.5.1970 tarihleri arasında nezarette ve 13.1.1971 tarihinden hüküm tarihine kadar tutuklulukta geçen günlerinin mahkumiyetinden mahsubuna; sebepleri kalkmamış olduğundan tutukluluk halinin devamına oy birliği ve sırası ile;

111. Sanık SABRİ UYAR'a müsnet suç sübuta erdiğinden, eylemine uyan T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 1 nci fıkrası gereğince ve fiili meydana getiren olaylar zincirindeki olayların kemiyeti ve her bir olayın keyfiyeti yönünden arzettikleri vehamet sebebiyle asgarî hadden uzaklaşılıp, takdiren onbeş sene ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; fiili okullarda ve yüksek tahsil müesseselerinde ve bunların mensupları arasında işlemiş olması nedeni ile aynı maddenin 6 ncı fıkrası gereğince cezası 1/3 oranında arttırılıp, TAKDİREN, TEŞDİDEN VE NETİCETEN YİRMİ SENE AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi uyarınca ALTI SENE SEKİZ AY TATVAN ilçesinde emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; T. C. K.'nun 31 nci maddesi uyarınca müebbeden amme hizmetlerinden yasaklanmasına; T. C. K.'nun 33 ncü maddesi gereğince ceza süresi içinde kanunî hacir altında bulundurulmasına; sanığın 13.1.1971 tarihinden hüküm tarihine kadar tutuklulukta geçen günlerinin mahkumiyetinden mahsubuna; sebepleri kalkmadığından tutukluluk halinin devamına; oy birliği ve sırası ile;

112. Sanık AKİF ATASAYAN'a müsnet suç sübuta erdiğinden, eylemine uyan T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 5 nci fıkrası gereğince ve fiili meydana getiren olaylar zincirindeki olayların kemiyeti ve her bir olayın keyfiyeti yönünden arzettikleri vehamet sebebiyle asgarî hadden uzaklaşılıp, takdiren oniki yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; fiili okullarda ve yüksek tahsil müesseseleri içinde ve bunların mensupları arasında işlemiş olması nedeni ile aynı maddenin 6 ncı fıkrası gereğince cezası 1/3 oranında arttırılıp, onaltı yıl ağır

hapis cezası ile cezalandırılmasına; mahkemedeki tavır ve davranışları; uysal ve saygılı olduğundan, bu durum lehine takdiri tahfif sebebi sayılıp, T. C. K.'nun 59 ncu maddesi uyarınca cezasının 1/6'sı indirilerek, TAKDİREN, TEŞDİDEN, TAHFİFEN VE NETİCETEN ONÜÇ SENE DÖRT AY AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi gereğince DÖRT YIL BEŞ AY ON GÜN IĞDIR ilçesinde emniyeti umumiye nezareti altında tutulmasına; T. C. K.'nun 31 nci maddesi gereğince amme hizmetlerinden müebbeden yasaklanmasına; T. C. K.'nun 33 ncü maddesi gereğince ceza süresi içinde kanunî hacir altında bulundurulmasına; sanığın 25.11.1970 gününden kesin hüküm tarihine kadar geçen tutukluluk süresinin mahkumiyetinden mahsubuna; sebepleri kalkmamış olduğundan tutukluluk halinin devamına; oy birliği ve sırası ile;

113. Sanık FİKRİ AYTAN'a müsnet suç sübuta erdiğinden, eylemine uyan T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 5 nci fıkrası gereğince, ve fiili meydana getiren olaylar zincirindeki olayların kemiyeti ve her bir olayın keyfiyeti yönünden arzettikleri vehamet sebebiyle asgarî haddeden uzaklaşılarak, takdiren dokuz yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; fiili okullarda, yüksek tahsil müesseselerinde ve bunların mensupları arasında işlemiş olması nedeni ile aynı maddenin 6 ncı fıkrası uyarınca; cezası 1/3 oranında arttırılıp, oniki yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; mahkemedeki hal ve tavırları iyi görüldüğünden bu durum lehine takdiri tahfif sebebi sayılıp, T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince cezasının 1/6'sı indirilerek, TAKDİREN, TEŞDİDEN, TAHFİFEN VE NETİCETEN ON YIL AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi gereğince, ÜÇ YIL DÖRT AY DATÇA ilçesinde emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; T. C. K.'nun 31 nci maddesi uyarınca amme hizmetlerinden müebbeden yasaklanmasına; T. C. K.'nun 33 ncü maddesi gereğince ceza süresi içinde kanunî hacir altında bulundurulmasına; sanığın 22.5. 1971 ile 11.6.1971 tarihleri arasında nezarette ve 11.6.1971 tarihinden kesin hüküm tarihine kadar tutuklulukta geçen sürelerinin mahkumiyetinden mahsubuna; sebepleri kalkmamış olduğundan tutukluluk halinin devamına; oy birliği ve sırası ile;

114. Sanık HÜSEYİN AVKAN'a müsnet suç sübuta erdiğinden, eylemine uyan T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 1 nci fıkrası gereğince ve fiili meydana getiren olaylar zincirindeki olayların kemiyeti ve her bir olayın keyfiyeti yönünden arzettikleri vehamet sebebiyle asgarî hadden uzaklaşılıp, takdiren dokuz yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; fiili okullarda, yüksek tahsil müesseselerinde ve bunların mensupları arasında işlemiş olması nedeni ile cezası aynı maddenin 6 ncı fıkrası uyarınca 1/3 oranında arttırılıp, oniki yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; mahkemedeki hal ve tavırları saygılı ve iyi görüldüğünden, bu saygılı ve uysal tavırları lehine takdiri tahfif sebebi sayılıp, T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince cezasının 1/6'sı indirilerek, TAKDİREN, TEŞDİDEN, TAHFİFEN VE NETİCETEN ON YIL AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi gereğince, ÜÇ YIL DÖRT AY TOSYA ilçesinde emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; T. C. K.'nun 31 nci maddesi gereğince müebbeden amme hizmetlerinden yasaklanmasına; T. C. K.'nun 33 ncü maddesi gereğince ceza süresi içinde kanunî hacir altında bulundurulmasına; sanığın 4.9.1971 ile 20.4.1972 tarihleri arasında geçen tutukluluk günlerinin mahkumiyetinden mahsubuna; 353 sayılı Kanunun 71 nci maddesinin A ve D bentlerinde yazılı tutuklama sebepleri mevcut olduğundan anılan kanunun 132 nci maddesi gereğince, TUTUKLANMASINA; bu amaçla yeteri kadar tutuklama müzekkeresi çıkarılmasına; oy birliği ve sırası ile;

115. Sanık ALİ BAŞPINAR'a müsnet suç sübuta erdiğinden, eylemine uyan T. C. K.'nun 146 ncı maddesinin 3 ncü fıkrası gereğince ve fiili meydana getiren olaylar zincirindeki her bir olayın keyfiyeti ve olayların kemiyeti yönünden arzettikleri vehamet göz önüne alınarak asgarî hadden uzaklaşılıp, takdiren oniki sene ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına ve amme hizmetlerinden müebbeden yasaklanmasına; mahkemedeki olumlu, saygılı ve uysal davranışları, lehine takdiri tahfif sebebi sayılıp, T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince cezasının 1/6'sı indirilerek, TAKDİREN, TEŞDİDEN, TAHFİFEN VE NETİCETEN ON YIL AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi uyarınca ÜÇ YIL DÖRT

AY SİLİFKE ilçesinde emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; T. C. K.'nun 33 ncü maddesi gereğince ceza süresi içinde kanunî hacir altında tutulmasına; sanığın yakalanması sırasında, Keçiören Dalgıç Sokaktaki evinde yapılan aramada ele geçirilen ve dava dosyasının Ali Başpınar ve arkadaşları bölümünün 231 dizisinde mevcut tutanakta yazılı 53 kalem kitap, broşür ve neşriyattan haklarında çeşitli mahkemeler ve Bakanlar Kurulunca verilmiş yasaklama kararları mevcut olan; Boyalı Kuş, İşçi ve Köylü İttifakı, Ücret, fiat ve Kâr, Karl Marx, Aydınlık, Ailenin özel mülkiyeti ve Devletin Kökeni, sol yayınları, Simavlı Şeyh Bedrettin, Leninizm'in ilkeleri, Marksizm'in temel kitabı, Doğa'nın Diyelaktiği, iki Taktik sol yayınları, Yengeç olan insanlar, Kaçak isimli kitapların, T. C. K.'nun 36 ncı maddesi uyarınca MÜSADERESİNE; tutanakta yazılı diğer kitap, broşür ve neşriyatın C. M. U. K.'nun 393/2. maddesi uyarınca Müsadere istemi hakkı mahfuz tutulmak şartı ile sanığa iadesine; bu tutanakta yazılı bir adet GEE.'ne ait Halı'nın adı geçen okul müdürlüğüne teslimine; sanığın 3.4.1972 gününden kesin hüküm tarihine kadar geçen nezaret ve tutukluluk günlerinin mahkumiyetinden mahsubuna; sebepleri kalkmamış olduğundan tutukluluk halinin devamına; oy birliği ve sırası ile;

116. Sanık CEM UYAR'a müsnet suç sübuta erdiğinden, eylemine uyan T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 5 nci fıkrası gereğince ve fiili meydana getiren olaylar zincirindeki her bir olayın keyfiyeti ve olayların kemiyeti yönünden arzettikleri vehamet göz önüne alınarak asgarî hadden uzaklaşılıp, takdiren dokuz yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; fiili okullarda, yüksek tahsil müesseselerinde ve bunların mensupları arasında işlemiş olması nedeni ile 6 ncı fıkra gereğince cezası 1/3 oranında arttırılıp, TAKDİREN, TEŞDİDEN VE NETİCETEN ONİKİ YIL AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi uyarınca DÖRT YIL BAYBURT ilçesinde emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; T. C. K.'nun 31 nci maddesi uyarınca müebbeden amme hizmetlerinden yasaklanmasına; T. C. K.'nun 33 ncü maddesi gereğince ceza süresi içinde kanunî hacir altında tutulmasına; sanığın 8.7.1971 tarihinden kesin hüküm tarihine kadar geçen tutukluluk ve nezaret günlerinin mahkumiyetinden mahsubuna; sebepleri kalkmamış olduğundan tutukluluk halinin devamına; oy birliği ve sırası ile;

117. Sanık FERİDUN TAMİRER'e müsnet suç sübuta erdiğinden, eylemine uyan T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 5 nci fıkrası gereğince ve fiili meydana getiren olaylar zincirindeki olayların kemiyeti ve her bir olayın keyfiyeti yönünden arzettikleri, vehamet göz önüne alınarak asgarî hadden uzaklaşılıp, takdiren dokuz yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; fiili okullarda ve yüksek tahsil müesseselerinde ve bunların mensupları arasında işlemiş olması nedeni ile aynı maddenin 6 ncı fıkrası gereğince cezası 1/3 oranında arttırılarak, TAKDİREN, TEŞDİDEN VE NETİCETEN ONİKİ YIL AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi uyarınca DÖRT YIL KOZAN ilçesinde emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; T. C. K.'nun 31 nci maddesi uyarınca, amme hizmetlerinden müebbeden yasaklanmasına; T. C. K.'nun 33 ncü maddesi uyarınca ceza süresi içinde kanunî hacir altında bulundurulmasına; sanığın 17.6.1971 ile 21.6.1971 tarihleri arasında nezarette ve 21.6.1971 tarihinden kesin hüküm tarihine kadar tutuklulukta geçen günlerinin mahkumiyetinden mahsubuna; sebepleri kalkmamış olduğundan tutukluluk halinin devamına; oy birliği ve sırası ile;

118. Sanık ŞEFİK ŞENEL'e müsnet suç sübuta erdiğinden, eylemine uyan T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 1 nci fıkrası gereğince ve fiili meydana getiren olaylar zincirindeki olayların kemiyeti ve her bir olayın keyfiyeti yönünden arzettikleri vehamet göz önüne alınıp, asgarî hadden uzaklaşılarak, takdiren oniki yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; fiili okullarda ve yüksek tahsil müesseselerinde ve bunların mensupları arasında işlemiş olması nedeni ile aynı maddenin 6 ncı fıkrası gereğince cezası 1/3 oranında arttırılıp, onaltı yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; mahkemedeki, uysal ve saygılı davranışları, lehine takdiri tahfif sebebi kabul olunup, T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince cezasının 1/6'sı indirilerek, TAKDİREN, TEŞDİDEN, TAHFİFEN VE NETİCETEN ONÜÇ SENE DÖRT AY AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi uyarınca DÖRT YIL

BEŞ AY ON GÜN MUT ilçesinde emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; T. C. K.'nun 31 nci maddesi uyarınca müebbeden amme hizmetlerinden yasaklanmasına; T. C. K.'nun 33 ncü maddesi uyarınca ceza süresi içinde kanunî hacir altında bulundurulmasına; sanığın 7.7.1971 gününden kesin hüküm tarihine kadar geçen tutukluluk günlerinin mahkumiyetinden mahsubuna; sebepleri kalkmamış olduğundan, tutukluluk halinin devamına; oy birliği ve sırası ile;

119. Sanık MEHMET ÖZDEMİR'e müsnet suç sübuta erdiğinden, eylemine uyan T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 1 nci fıkrası uyarınca ve fiili meydana getiren olaylar zincirindeki olayların kemiyeti ve her bir olayın keyfiyeti yönünden arzettikleri vehamet göz önüne alınarak, asgarî hadden uzaklaşılıp takdiren onbeş yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; fiili okullarda, yüksek tahsil müesseselerinde ve bunların mensupları arasında işlemiş olması nedeni ile aynı maddenin 6 ncı fıkrası gereğince cezası 1/3 oranında arttırılıp, TAKDİREN, TEŞDİDEN VE NETİCETEN YİRMİ SENE AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi uyarınca, ALTI SENE SEKİZ AY TAVAS ilçesinde emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; T. C. K.'nun 31 nci maddesi gereğince müebbeden amme hizmetlerinden yasaklanmasına; T. C. K.'nun 33 ncü maddesi gereğince ceza süresi içinde kanunî hacir altında bulundurulmasına; sanığın 11.6.1971 tarihinden kesim hüküm tarihine kadar tutuklulukta geçen günlerinin mahkumiyetinden mahsubuna; sebepleri kalkmamış olduğundan tutukluluk halinin devamına; oy birliği ve sırası ile;

120. Sanık CEMİL KAYA'ya müsnet suç sübuta erdiğinden, eylemine uyan T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 5 nci fıkrası uyarınca beş yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; fiili okullarda, yüksek tahsil müesseselerinde ve bunların mensupları arasında işlemiş olması nedeni ile 6 ncı fıkra gereğince cezası 1/3 oranında arttırılıp, altı yıl sekiz ay ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; mahkemedeki hal ve tavırları, uysal, saygılı ve olumlu görüldüğünden bu durum lehine takdiri, tahfif sebebi kabul olunup, T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince cezasının 1/6'sı indirilerek, TAKDİREN, TEŞDİDEN, TAHFİFEN VE NETİCETEN BEŞ YIL ALTI AY YİRMİ GÜN AĞIR cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi uyarınca BİR YIL ON AY YEDİ GÜN AFŞİN ilçesinde emniyeti umumiye nezareti altında tutulmasına; T. C. K.'nun 31 nci maddesi gereğince müebbeden amme hizmetlerinden yasaklanmasına; T. C. K.'nun 33 ncü maddesi gereğince ceza süresi içinde kanunî hacir altında bulundurulmasına; Başkan Tuğgeneral Ali ELVERDİ ile Üye Hâkim Kıdemli Yüzbaşı Selçuk ERİM'in oylarının çokluğu ile (Kıdemli Hâkim, Hâkim Albay Mehmet TURAN suçun sübuta ermediği inancı ile hükmün bu noktasına muhaliftir).

121. Sanık FARUK DÖNGÖR'e müsnet suç sübuta erdiğinden, eylemine uyan T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 5 nci fıkrası gereğince ve fiili meydana getiren olaylar zincirindeki her bir olayın keyfiyeti ve olayların kemiyeti yönünden arzettikleri vehamet gözönüne alınarak asgarî hadden uzaklaşılıp, takdiren sekiz yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; fiili okullar, yüksek tahsil müesseseleri ve bunların mensupları arasında işlemiş olması sebebiyle 6 ncı fıkra gereğince cezası 1/3 oranında arttırılıp, on yıl sekiz ay ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; mahkemedeki saygılı, davranışları lehine takdiri tahfif sebebi kabul olunarak; T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince cezasının 1/6'sı indirilip, TAKDİREN, TEŞDİDEN, TAHFİFEN VE NETİCETEN SEKİZ YIL ON AY YİRMİ GÜN AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi gereğince İKİ YIL ON BİR AY ON YEDİ GÜN TARSUS ilçesinde emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; T. C. K.'nun 31 nci maddesi gereğince müebbeden amme hizmetlerinden yasaklanmasına; T. C. K.'nun 33 ncü maddesi gereğince ceza süresi içinde kanunî hacir altında bulundurulmasına; sanığın 15.9.1971 gününden kesin hüküm gününe kadar geçen nezaret ve tutukluluk sürelerinin mahkumiyetinden mahsubuna; sebepleri kalkmamış olduğundan, tutukluluk halinin devamına; oy birliği ve sırası ile;

122. Sanık MUZAFFER YAZKURT'a müsnet suç sübuta erdiğinden, eylemine uyan T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 5 nci fıkrası gereğince ve fiili meydana getiren olaylar zincirindeki her bir olayın keyfiyet yönünden ve olayların kemiyeti yönünden arzettikleri vehamet göz

önüne alınarak asgari hadden uzaklaşılıp, takdiren sekiz yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına, fiili okullar ve yüksek tahsil müesseselerinde ve bunların mensupları arasında işlemiş olması nedeni ile 6 ncı fıkra gereğince cezası 1/3 oranında arttırılıp, on yıl sekiz ay ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; mahkemedeki saygılı davranışları lehine takdiri tahfif sebebi sayılıp, T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince cezasının 1/6'sı indirilerek, TAKDİREN, TEŞDİDEN, TAHFİFEN VE NETİCETEN SEKİZ YIL ON AY YİRMİ GÜN AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi gereğince İKİ YIL ON BİR AY ON YEDİ GÜN HAFİK ilçesinde emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; T. C. K.'nun 31 nci maddesi gereğince, müebbeden amme hizmetlerinden yasaklanmasına; T. C. K.'nun 33 ncü maddesi gereğince ceza süresi içinde kanunî mahcuriyet altında tutulmasına; sanığın 14.3.1972 tarihinden kesim hüküm tarihine kadar tutuklulukta geçen günlerinin mahkumiyetinden mahsubuna; sebepleri kalkmamış olduğundan tutukluluk halinin devamına; oy birliği ve sırası ile;

123. Sanık MEHMET İNCEL'e müsnet suç sübuta erdiğinden, eylemine uyan T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 5 nci fıkrası gereğince beş yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; fiili okullarda, yüksek tahsil müesseselerinde ve bunların mensupları arasında işlemiş olması nedeni ile 6 ncı fıkra uyarınca cezası 1/3 oranında arttırılarak, altı yıl sekiz ay ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; yargılamalar sırasında mahkemenin yüceliğine karşı gösterdiği uysal ve saygılı davranışları, lehine takdiri tahfif sebebi sayılıp, T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince cezasının 1/6'sı indirilerek, TAKDİREN, TEŞDİDEN, TAHFİFEN VE NETİCETEN BEŞ YIL ALTI AY YİRMİ GÜN AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi gereğince BİR YIL ON AY YEDİ GÜN KOYULHİSAR ilçesinde emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; T. C. K.'nun 31 nci maddesi gereğince müebbeden amme hizmetlerinden yasaklanmasına; T. C. K.'nun 33 ncü maddesi gereğince ceza süresi içinde kanunî hacir altında bulundurulmasına; sanığın 1.10.1971 ile 18.4.1972 tarihleri arasında tutuklulukta geçen günlerinin mahkumiyetinden mahsubuna; oy birliği ve sırası ile;

124. Sanık MEHMET KORKUSUZ'a müsnet suçlardan:

a. T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 1 nci fıkrasında yazılı suç sübuta erdiğinden, anılan madde uyarınca sekiz yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; fiili okullarda, yüksek tahsil müesseselerinde ve bunların mensupları arasında işlemiş olması nedeni ile 6 ncı fıkra gereğince cezası 1/3 oranında arttırılıp, on yıl sekiz ay ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; yargılamalar sırasında gösterdiği uysal ve saygılı davranışları, lehine takdiri, tahfif sebebi sayılıp; T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince cezasının 1/6'sı indirilerek, TAKDİREN, TEŞDİDEN, TAHFİFEN VE NETİCETEN SEKİZ YIL ON AY YİRMİ GÜN AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi gereğince, İKİ YIL ON-BİR AY ONYEDİ GÜN TURHAL ilçesinde emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; T. C. K.'nun 31 nci maddesi gereğince müebbeden amme hizmetlerinden yasaklanmasına; T. C. K.'nun 33 ncü maddesi gereğince ceza süresi içersinde kanunî hacir altında bulundurulmasına; dava dosyasının ETYÖO. Bölümü 6K. de 2 numaralı zarf içinde mevcut ve hakkında yasaklama kararı bulunan bir adet Doğuda Ulusal Kurtuluş Hareketleri Lenin, bir adet Gece gelen Telgraf Portreler Nazım Hikmet, bir adet Ekonomi Politikin eleştirilmesine katkı Karl Marx isimli kitapların, T. C. K.'nun 36 ncı maddesi gereğince müsaderesine; sanığın 11. 8.1971 ile 14.12.1972 tarihleri arasında ve kesin hüküm tarihine kadar geçen tutukluluk süresinin mahkumiyetinden mahsubuna; 353 sayılı Kanunun 71 nci maddesinin A ve D bentlerinde yazılı tutuklama sebepleri mevcut olduğundan, anılan kanunun 132 nci maddesi gereğince TUTUKLANMASINA; bu amaçla yeteri kadar tutuklama müzekkeresi çıkarılmasına;

b. Sanığa müsnet T. C. K.'nun 463 ncü maddesine yazılı suç sübuta ermediğinden BERAATİNE; oy birliği ve sırası ile;

125. Sanık SAVAŞ GÜVEZNE'ye müsnet suç sübuta erdiğinden, eylemine uyan T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 1 nci fıkrası uyarınca sekiz yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; fiili okullarda, yüksek tahsil müesseselerinde ve bunların mensupları arasında işle-

miş olması nedeni ile 6 ncı fıkra gereğince cezası 1/3 oranında arttırılıp, on yıl sekiz ay ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; yargılamalar sırasında gösterdiği uysal ve saygılı davranışları lehine takdiri, tahfif sebebi kabul olunup, T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince cezasının, 1/6'sı indirilerek, TAKDİREN, TEŞDİDEN, TAHFİFEN VE NETİCETEN SEKİZ YIL ON AY YİRMİ GÜN AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi gereğince İKİ YIL ONBİR AY ONYEDİ GÜN SARIZ ilçesinde emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; T. C. K. 31 nci maddesi gereğince müebbeden amme hizmetlerinden yasaklanmasına; T. C. K.'nun 33 ncü maddesi uyarınca ceza süresi içinde kanunî hacir altında bulundurulmasına; sanığın 1.11.1971 ile 18.4.1972 tarihleri arasında tutuklulukta geçen günlerinin mahkumiyetinden mahsubuna; 353 sayılı Kanunun 71 nci maddesinin A ve D bentlerinde yazılı tutuklama sebepleri mevcut olduğundan, anılan kanunun 132 nci maddesi gereğince TUTUKLANMASINA; bu amaçla yeteri kadar tutuklama müzekkeresi çıkarılmasına oy birliği ve sırası ile;

126. Sanık HABİP DAĞAŞAN'a müsnet suç sübuta erdiğinden, eylemine uyan T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 1 nci fıkrası gereğince sekiz yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına, fiili okullarda ve yüksek tahsil müesseselerinde ve bunların mensupları arasında işlemiş olması nedeni ile 6 ncı fıkra gereğince cezası 1/3 oranında arttırılıp, on yıl sekiz ay ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; yargılamalar sırasında gösterdiği uysal ve saygılı davranışları lehine takdiri tahfif sebebi kabul olunup, T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince cezasının 1/6'sı indirilerek TAKDİREN, TEŞDİDEN, TAHFİFEN VE NETİCETEN SEKİZ YIL ON AY YİRMİ GÜN AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi gereğince, İKİ YIL ONBİR AY ONYEDİ GÜN ADANA'da emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; T. C. K.'nun 31 nci maddesi gereğince amme hizmetlerinden müebbeden yasaklanmasına; T. C. K.'nun 33 ncü maddesi gereğince ceza süresi içinde kanunî hacir altında bulundurulmasına; sanığın 2.10.1971 ile 13.10.1971 ve gene 29.9.1971 ile 13. 10.1971 tarihleri arasında tutuklulukta geçen günlerinin mahkumiyetinden mahsubuna; 353 sayılı Kanunun 71 nci maddesinin A ve D bentlerinde yazılı tutuklama sebepleri mevcut olduğundan anılan kanunun 132 nci maddesi gereğince; TUTUKLANMASINA; bu amaçla yeteri kadar tutuklama müzekkeresi çıkarılmasına; oy birliği ve sırası ile;

127. Sanık SEDAT KESİM'e müsnet suç sübuta erdiğinden, eylemine uyan T. C. K.'nun 146 ncı maddesinin 3 ncü fıkrası gereğince ve fiili ile memleketin iktisadî ve sosyal hayatında meydana gelen sarsıntının arzettiği vehamet göz önüne alınarak asgarî hadden uzaklaşılıp takdiren oniki yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; mahkemedeki uysal ve saygılı davranışları lehine takdiri tahfif sebebi sayılıp, T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince cezasının 1/6'sı indirilerek, TAKDİREN, TEŞDİDEN, TAHFİFEN VE NETİCETEN ON YIL AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; aynı madde gereğince müebbeden amme hizmetlerinden yasaklanmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi gereğince ÜÇ YIL DÖRT AY KİĞI ilçesinde emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; T. C. K.'nun 33 ncü maddesi gereğince ceza süresi içinde kanunî hacir altında tutulmasına; sanığın 3.4.1972 tarihinden hüküm tarihine kadar geçen nezaret ve tutukluluk süresinin mahkumiyetinden mahsubuna; sebepleri kalkmamış olduğundan tutukluluk halinin devamına; sanığa ait dosyasının 1 sırasında mevcut tutanakta yazılı ve sanığın yakalanması sırasında ele geçirilen iki adet 32699 ve 110 8635 numaralı Star marka 9 mm. çapında tabancalar ile bir adet 7.65 mm. çapında D. 544209 numaralı Mab marka tabancanın, iki adet jarjörü, 58 adet 9 mm. çapında mermi, 16 adet 7,65 mm. çapında merminin T. C. K.'nun 36 ncı maddesi gereğince MÜSADERESİNE; GEE. Müdürlüğüne ait olan bir adet 505036 numaralı Facit hesap makinesi ile 655071 numaralı bir adet teksir makinesinin adı geçen okul müdürlüğüne İADESİNE; oy birliği ve sırası ile;

128. Sanık YAŞAR KILIÇ'a müsnet suç sübuta ermediğinden BERAATİNE; oy birliği ve sırası ile;

129. Sanık ALİ KAPLAN'a müsnet suç sübuta erdiğinden, eylemine uyan T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 1 nci fıkrası gereğince sekiz yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; fiili okullarda, yüksek tahsil müesseselerinde ve bunların mensupları arasında işlemiş olması

nedeni ile 6 ncı fıkra gereğince cezası 1/3 oranında arttırılıp, on yıl sekiz ay ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; yargılamalar sırasında gösterdiği saygılı tutum ve uysal davranışları lehine takdiri tahfif sebebi sayılıp, T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince cezasının 1/6'sı indirilerek TAKDİREN, TEŞDİDEN, TAHFİFEN VE NETİCETEN SEKİZ YIL ON AY YİRMİ GÜN AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi gereğince İKİ YIL ONBİR AY ONYEDİ GÜN HOPA ilçesinde emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; T. C. K.'nun 31 nci maddesi gereğince müebbeden amme hizmetlerinden yasaklanmasına; T. C. K.'nun 33 ncü maddesi gereğince ceza süresi içinde kanunî hacir altında bulundurulmasına; sanığın 27 7.1971 ile 5.8.1971 tarihleri arasında nezarette, 5.8. 1972 ile 11.1.1973 tarihleri arasında tutuklulukta geçen günlerinin mahkumiyetinden mahsubuna; 353 sayılı Kanunun 71 nci maddesinin A ve D bentlerinde yazılı tutuklama sebepleri mevcut olduğundan, anılan kanunun 132 nci maddesi gereğince TUTUKLANMASINA; bu amaçla yeteri kadar tutuklama müzekkeresi çıkarılmasına; oy birliği ve sırası ile;

130. Sanık AHMET NERGİZ'e müsnet suç sübuta erdiğinden, eylemine uyan T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 1 nci fıkrası gereğince sekiz yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; fiili okullarda, yüksek tahsil müesseselerinde ve bunların mensupları arasında işlemiş olması nedeni ile 6 ncı fıkra gereğince cezası 1/3 oranında arttırılıp, on yıl sekiz ay ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; yargılamalar sırasında gösterdiği saygılı tutum ve uysal davranışları lehine takdiri tahfif sebebi sayılıp, T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince cezasının 1/6'sı indirilerek, TAKDİREN, TEŞDİDEN, TAHFİFEN VE NETİCETEN SEKİZ YIL ON AY YİRMİ GÜN AĞIR HAPİS cezası ile cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi gereğince İKİ YIL ONBİR AY ONYEDİ GÜN SİVEREK ilçesinde emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; T. C. K.'nun 31 nci maddesi gereğince müebbeden amme hizmetlerinden yasaklanmasına; T. C. K.'nun 33 ncü maddesi gereğince ceza süresi içinde kanunî hacir altında bulundurulmasına; sanığın 4.8.1971 ile 13.8.1971 günleri arasında nezarette, 13.8.1971'den 11.1.1973 gününe kadar tutuklulukta geçen sürelerinin mahkumiyetinden mahsubuna; 353 sayılı Kanunun 71 nci maddesinin A ve D bentlerinde yazılı tutuklama sebepleri mevcut olduğundan, anılan kanunun 132 nci maddesi gereğince TUTUKLANMASINA; bu amaçla yeteri kadar tutuklama müzekkeresi çıkarılmasına; oy birliği ve sırası ile;

131. Sanık RİFAT ÖZTÜRK'e müsnet suç sübuta erdiğinden, eylemine uyan T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 1 nci fıkrası gereğince sekiz yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; fiili okullarda, yüksek tahsil müesseselerinde ve bunların mensupları arasında işlemiş olması nedeni ile 6 ncı fıkra gereğince cezası 1/3 oranında arttırılıp, on yıl sekiz ay ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; mahkemedeki uysal ve saygılı davranışları lehine takdiri tahfif sebebi kabul olunup, T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince cezasının 1/6'sı indirilerek TAKDİREN, TEŞDİDEN, TAHFİFEN VE NETİCETEN SEKİZ YIL ON AY YİRMİ GÜN AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi uyarınca İKİ YIL ONBİR AY ONYEDİ GÜN KADINHANI'nda emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; T. C. K.'nun 31 nci maddesi gereğince; müebbeden amme hizmetlerinden yasaklanmasına; T. C. K.'nun 33 ncü maddesi uyarınca ceza süresi içinde kanunî hacir altında bulundurulmasına; sanığın evinde yapılan aramada ele geçen ve dava dosyasının GEE. Bölümü 4K. 465/1 dizide mevcut tutanakta yazılı ve haklarında yasaklama kararı bulunan; bir adet Sosyalizm ve Birey, Cohn Lewiz, bir adet Sovyet Birliğinden Sosyalizmin kuruluşu A. Fadeyef, bir adet Sosyalist Türkiye, A. Faik Cihan, bir adet Savaş anıları, Che Guevera, bir adet Son yazılar 1950-1953 Stalin, bir adet Gerilla Günlüğü Che Guevera, bir adet Savcı konuştu, söz sanığındır, Mihri Belli, bir adet Devlet ve İhtilâl Lenin, bir adet İlkel Toplum, Köle Toplum, Feodal Toplum Zubritski, Mitropols kerov, bir adet Yaşasın Halk Savaşının Zaferi, Limpiao, bir adet Devrim Stratejisi Lenin, bir adet Anti Dübring Engels, bir adet Feodalizm'den Kapitalizme geçiş M. Dobb P. Sfeezy, bir adet Millî Demokratik Devrim Mihri Belli, bir adet Mao Tse Tung Edgar Sno, bir adet Tarih Devrim Sosyalizm Hikmet Kıvılcımlı, bir adet Emperyalizmle Mücadele Mao Tse Tung, bir adet Proleterya İhtilâli ve Dönek Kautsky Lenin, bir adet Sovyetler Birliği Komünist Partisi tarihi Proleter Devrimci Aydınlık Yayınları, bir adet

yazılar 1965-1970 Mihri Belli, bir adet Toprak Meseleleri Lenin, bir adet Marksizm'in Temel Kitabı Emile Brons, iki adet Taktik Lenin, bir adet Komünist Manifesto Karl Marx-Frederik Engels, bir adet Sol Komünizm Bir Çocukluk Hastalığı Lenin, bir adet Emperyalizm Lenin, bir adet Diyalektik ve Tarihi Materyalizm Stalin, bir adet Faşizme karşı Birleşik Cephe Georgi Dimitrov, bir adet Halk Savaşı Halk Ordusu Nguyan Diap, bir adet Ne Yapmalı Lenin, bir adet İşçi Köylü İttifakı Lenin, iki adet Aydınlık Sosyalist Dergiye Açık Mektup, Kurtuluş Yayınları; bir adet Komünist Partisi Çin Tüzüğü, bir adet Milli Burjuvazi ve Uyanık Eşraf Sorunu üzerine Mao Tse Tung, beş adet Aydınlık Sosyalist Dergisinin 1971 Ocak, Şubat Mart Nisan nüshaları, on adet Proleter Devrimci Aydınlık Dergisinin 1970 nüshaları, bir adet Politik Çalışma Bütün çalışmanın can damarıdır, Aydınlık Yayınlarından, üç adet İleri Dergisi, iki adet Kuracağız her şeyi yeniden Özkan Mert, bir adet Milli Demokratik Devrim 32 sayfalık broşür, iki adet İşçi Köylü Gazetesi, dört adet Kurtuluş Gazetesi, bir adet Ant Mecmuası 124 ncü sayısı adlı kitap, broşür, gazetesi vesair neşriyat hakkında yasaklama kararı mevcut olduğundan T. C. K.'nun 36 ncı maddesi gereğince MÜSADERESİNE; haklarında yasaklama kararı bulunmayan aynı tutanakta isimleri yazılı sair kitap, broşür ve dergilerin C. M. U. K.'nun 392/2. maddesinde yazılı müsadere isteme hakkı mahfuz tutularak sanığa iadesine;

Sanığın 30.7.1971 ile 5.8.1971 tarihleri arasında nezarette; 5.8.1971 ile 8.1.1973 tarihleri arasında tutuklulukta geçen günlerinin mahkumiyetinden mahsubuna; 353 sayılı Kanunun 71 nci maddesinin A ve D bentlerinde yazılı tutuklama sebepleri mevcut olduğundan anılan kanunun 132 nci maddesi gereğince TUTUKLANMASINA; bu amaçla yeteri kadar tutuklama müzekkeresi çıkarılmasına; oy birliği ve sırası ile;

132. Sanık İBRAHİM SEVİMLİ'ye müsnet suç sübuta erdiğinden, eylemine uyan T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 1 nci fıkrası gereğince SEKİZ YIL ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; fiili okullarda, yüksek tahsil müessseseleri'nde ve bunların mensupları arasında işlemiş olması nedeni ile 6 ncı fıkra gereğince cezası 1/3 oranında arttırılıp on yıl sekiz ay ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; mahkemedeki uysal ve saygılı davranışları lehine takdiri tahfif sebebi sayılıp; T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince cezasının 1/6'sı indirilerek, TAKDİREN, TEŞDİDEN, TAHFİFEN VE NETİCETEN SEKİZ YIL ON AY YİRMİ GÜN AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi uyarınca İKİ YIL ONBİR AY ONYEDİ GÜN OLTU ilçesinde emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; T. C. K.'nun 31 nci maddesi gereğince müebbeden amme hizmetlerinden yasaklanmasına; T. C. K.'nun 33 ncü maddesi gereğince ceza süresi içinde kanunî hacir altında bulundurulmasına; sanığa ait ve dava dosyasının GEÇ. 7K. 967 dizisinde belgesi bulunan bir adet kama (Şiş)'in T. C. K.'nun 36 ncı maddesi gereğince MÜSADERESİNE; sanığın nezarette ve tutuklulukta geçen günlerinin mahkumiyetinden mahsubuna; 353 sayılı Kanunun 71 nci maddesinin A ve D bentlerinde yazılı tutuklama sebepleri mevcut olduğundan, anılan kanunun 132 nci maddesi gereğince TUTUKLANMASINA; bu amaçla yeteri kadar tutuklama müzekkeresi çıkarılmasına; oy birliği ve sırası ile;

133. Sanık İBRAHİM HIZLIER'e müsnet suçun sübuta erdiğini gösterir ve sanığın cezalandırılmasını gerektirir yeterli delil bulunamadığından BERAATİNE; Başkan Tuğgeneral Ali Elverdi ve Kıdemli Hâkim Albay Mehmet Turan'ın oylarının çokluğu ile; (Üye Hâkim Kıdemli Yüzbaşı Selçuk Erim sanığın suçunun sübuta erdiğini ve mahkum edilmesi gerektiğini savunarak ve bu inançla hükmün bu noktasına muhaliftir).

134. Sanık ZEKİ SARIHAN'a müsnet suçlardan:

a. GEE.'de işlenen ve DEV-GENÇ davası iddianamesinde yazılı suçlar sübuta erdiğinden, eylemine uyan T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 1 nci fıkrası gereğince sekiz yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; fiili okullarda, yüksek tahsil müesseselerinde ve bunların mensupları arasında işlemiş olması nedeni ile 6 ncı fıkra gereğince cezası 1/3 oranında arttırılıp, on yıl sekiz ay ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; mahkemedeki uysal ve saygılı davranışları lehine takdiri tahfif sebebi sayılıp, T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince cezası-

nın 1/6'sı indirilerek, TAKDİREN, TEŞDİDEN, TAHFİFEN VE NETİCETEN SEKİZ YIL ON AY YİRMİ GÜN AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına: T. C. K.'nun 173 ncü maddesi uyarınca, İKİ YIL ONBİR AY ONYEDİ GÜN KADINHANI'nında emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; T. C. K.'nun 31 nci maddesi gereğince amme hizmetlerinden müebbeden yasaklanmasına; T. C. K.'nun 33 ncü maddesi gereğince ceza süresi içinde kanunî hacir altında bulundurulmasına;

b. "Kardeşler" başlıklı bildiri ile öğrencileri, T. C. K.'nun 201 nci maddesinde yazılı suçu işlemeye tahrik ettiği sübuta erdiğinden ve tahrik edilen suçun kanunda yazılı cezası hapis olduğundan, sanığın eylemine uyan T. C. K.'nun 311 nci maddesinin 1 nci fıkrasının 2 nci bendi gereğince ve fiilin niteliği ve amacının vehameti itibarı ile memleketin sosyal bünyesinde meydana getirdiği derin yaralar ve devlet düzeninin maruz kaldığı büyük sarsıntı göz önüne alınarak asgarî hadden uzaklaşılarak takdiren üç ay hapis cezası ile cezalandırılmasına; suçun basın yolu ile işlenmiş olması nedeni ile 311 nci maddenin 2 nci fıkrası uyarınca cezası bir misli arttırılıp, altı ay hapis cezası ile cezalandırılmasına; yargılamalar sırasında mahkemenin yüceliğine karşı gösterdiği saygılı davranış ve uysal tutumu lehine takdiri tahfif sebebi kabul olunup, T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince cezasının 1/6'sı indirilerek, TAKDİREN, TEŞDİDEN, TAHFİFEN VE NETİCETEN BEŞ AY HAPİS cezası ile cezalandırılmasına;

Sanığın 17.5.1971 tarihinden Söke'de yakalanıp göz altına alındığı günden hüküm tarihine kadar nezaret altında ve tutuklulukta geçen bütün günlerinin mahkumiyetinden mahsubuna; sebepleri kalkmadığından tutukluluk halinin devamına; oy birliği ve sırası ile;

135. Sanık CEVAT KARA'ya müsnet suçun sübuta erdiğini gösterir ve sanığın cezalandırılmasını; gösterir yeterli deliller bulunamadığından Başkan Tuğgeneral Ali ALVERDİ ve Duruşma Kıdemli Hâkimi Hâkim Albay Mehmet Turan'ın oylarının çokluğu ile BERAATİNE; (Üye Hâkim Kıdemli Yüzbaşı Selçuk Erim sanığın suçunun sübuta erdiği ve cezalandırılmasına gerektiği inancı ile hükmün bu noktasına muhaliftir).

136. Sanık MUSTAFA TURAN'a müsnet suçun sübuta erdiğini gösterir ve sanığın cezalandırılmasını gerektirir yeterli deliller elde edilemediğinden, BERAATİNE; Başkan Tuğgeneral Ali ELVERDİ'nin ve Duruşma Kıdemli Hâkimi Hâkim Albay Mehmet TURAN'ın oylarının çokluğu ile; (Üye Hâkim Kıdemli Yüzbaşı Selçuk ERİM sanığın suçunun sübuta erdiği ve cezalandırılması gerektiği görüşü ile hükmün bu noktasına muhaliftir).

137. Sanık HALİL YAPAĞLI'ya müsnet suç sübuta erdiğinden, eylemine uyan T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 5 nci fıkra gereğince beş yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına, fiili okullarda ve yüksek tahsil müesseselerinde ve bunların mensupları arasında işlemiş olması nedeni ile 6 ncı fıkra gereğince cezasının 1/3 oranında arttırılması suretiyle altı yıl sekiz ay ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; yargılamalar sırasında gösterdiği saygılı davranış ve uysal tutumu lehine takdiri tahfif sebebi kabul olunarak; T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince cezasının 1/6'sı indirilip, TAKDİREN, TEŞDİDEN, TAHFİFEN VE NETİCETEN BEŞ YIL ALTI AY YİRMİ GÜN AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi gereğince BİR YIL ON AY YEDİ GÜN ERCİŞ ilçesinde emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; T. C. K.'nun 31 nci maddesi gereğince müebbeden amme hizmetlerinden yasaklanmasına; T. C. K.'nun 33 ncü maddesi gereğince ceza süresi içinde kanunî hacir altında bulundurulmasına; sanığın 4.8.1971 ile 13.8.1971 tarihleri arasında nezarette, 13.8.1971 ile 11.1.1973 tarihleri arasında tutuklulukta geçen günlerinin mahkumiyetinden mahsubuna; oy birliği ve sırası ile;

138. Sanık VAHDET KADIOĞLU'na müsnet suç sübuta erdiğinden, eylemine uyan T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 5 nci fıkrası gereğince beş yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; fiili okullarda ve yüksek tahsil müesseselerinde ve bunların mensupları arasında işlemiş olması nedeni ile 6 ncı fıkra gereğince cezası 1/3 oranında arttırılıp, altı yıl sekiz ay ağır hapis cezası cezalandırılmasına; yargılamalar arasında gösterdiği saygılı davranış ve uysal tutumu lehine takdiri tahfif sebebi kabul olunarak, T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince cezası-

nın, 1/6'sı indirilerek TAKDİREN, TEŞDİDEN, TAHFİFEN VE NETİCETEN BEŞ YIL ALTI AY YİRMİ GÜN AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına T. C. K.'nun 173 ncü maddesi gereğince BİR YIL ON AY YEDİ GÜN ÇAL ilçesinde emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; T. C. K.'nun 31 nci maddesi gereğince müebbeden amme hizmetlerinden yasaklanmasına; T. C. K.'nun 33 ncü maddesi gereğince ceza süresi içinde kanunî hacir altında bulundurulmasına; sanığın 5.8.1971 ile 13.8.1971 tarihleri arasında nezarette ve 13.8.1971 ile 21.12.1972 tarihleri arasında tutuklulukta geçen günlerinin mahkumiyetinden mahsubuna oy birliği ve sırası ile;

139. Sanık ÖNER YAĞCI'ya müsnet suç sübuta erdiğinden, eylemine uyan T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 5 nci fıkrası gereğince beş yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; fiili okullarda, yüksek tahsil müesseselerinde ve bunların mensupları arasında işlemiş olması nedeni ile 6 ncı fıkra gereğince cezası 1/3 oranında arttırılıp altı yıl sekiz ay ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; yargılamalar sırasında gösterdiği saygılı davranış ve uysal tutumu, lehine takdiri tahfif sebebi sayılıp, T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince cezasının 1/6'sı indirilerek, TAKDİREN, TEŞDİDEN, TAHFİFEN VE NETİCETEN BEŞ YIL ALTI AY YİRMİ GÜN AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi gereğince BİR YIL ON AY YEDİ GÜN MUSTAFAKEMALPAŞA ilçesinde emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; T. C. K.'nun 31 nci maddesi gereğince amme hizmetlerinden müebbeden yasaklanmasına; T. C. K.'nun 33 ncü maddesi uyarınca ceza süresi içersinde kanunî hacir altında bulundurulmasına; sanığın 19.9.1971 ile 5.10.1971 tarihleri arasında nezarette, 5.10.1971 ile 21.12.1972 tarihleri arasında tutuklulukta geçen günlerinin mahkumiyeainden mahsubuna; oy birliği ve sırası ile;

140. Sanık AKAY AKTAŞ'a müsnet suç sübuta ermediğinden BERAATİNE; oy birliği ve sırası ile;

141. Sanık CELÂL POLAT'a müsnet suçlar sübuta erdiğinden:

a. Eylemine uyan T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 5 nci fıkrası gereğince beş yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; fiili okullarda, yüksek tahsil müesseselerinde ve bunların mensupları arasında işlemiş olması nedeni ile 6 ncı fıkra gereğince cezası 1/3 oranında arttırılıp; altı yıl sekiz ay ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; yargılamalar sırasında gösterdiği uysal ve saygılı davranışları lehine takdiri tahfif sebebi kabul olunarak T. C. K.'nun 59 ncu maddesi uyarınca cezasının 1/6'sı indirilerek, TAKDİREN, TEŞDİDEN, TAHFİFEN, VE NETİCETEN BEŞ YIL ALTI AY YİRMİ GÜN AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi gereğince BİR YIL ON AY YEDİ GÜN BÜNYAN ilçesinde emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; T. C. K.'nun 31 nci maddesi uyarınca müebbeden amme hizmetlerinden yasaklanmasına; T. C. K.'nun 33 ncü maddesi gereğince ceza süresi içinde kanunî hacir altında bulundurulmasına;

b. Eylemine uyan T. C. K.'nun 258 nci maddesinin 1 nci ve 3 ncü fıkraları uyarınca iki ay hapis cezası ile cezalandırılmasına; birinci suçtaki gerekçe ile T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince cezasının 1/6'sı indirilerek TAKDİREN, TAHFİFEN VE NETİCETEN BİR AY YİRMİ GÜN HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; sanığın 12.10.1971 ile 18.10.1971 tarihleri arasında nezarette ve 18.10.1971 ile 10.4.1973 tarihleri arasında tutuklulukta geçen günlerinin mahkumiyetinden mahsubuna; oy birliği ve sırası ile;

142. Sanık AYHAN SARIHAN'a müsnet suç sübuta erdiğinden, eylemine uyan T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 5 nci fıkrası gereğince, beş yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; fiili okullarda ve yüksek tahsil müesseselerinde ve bunların mensupları arasında işlemiş olması nedeni ile 6 ncı fıkra gereğince cezası 1/3 oranında arttırılıp, altı yıl sekiz ay ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; yargılamalar sırasında gösterdiği saygılı ve uysal davranışları lehine takdiri tahfif sebebi, sayılıp, T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince cezasının 1/6'sı indirilerek, TAKDİREN, TEŞDİDEN, TAHFİFEN VE NETİCETEN BEŞ YIL ALTI AY YİRMİ GÜN AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi gereğince BİR YIL ON AY YEDİ GÜN SİLİFKE ilçesinde emniyeti umumiye nezareti altın-

da bulundurulmasına; T. C. K.'nun 31 nci maddesi gereğince müebbeden amme hizmetlerinden yasaklanmasına; T. C. K.'nun 33 ncü maddesi uyarınca ceza süresi içinde kanunî hacir altında bulundurulmasına; sanığın 7.10.1971 ile 18.10.1971 günleri arasında nezarette ve 18.10.1971 ile 28.12.1972 günleri arasında tutuklulukta geçen sürelerinin mahkumiyetinden mahsubuna; oy birliği ve sırası ile;

143. Sanık İSMET TOPUZ'a müsnet suç sübuta erdiğinden eylemine uyan T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 5 nci fıkrası uyarınca beş yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; fiili okullarda, yüksek tahsil müesseselerinde ve bunların mensupları arasında işlemiş olması nedeni ile 6 ncı fıkra gereğince cezası 1/3 oranında arttırılıp, altı yıl sekiz ay ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; yargılamalar sırasında gösterdiği saygılı ve uysal davranışları lehine takdiri tahfif sebebi kabul olunup, T. C. K.'nun 59 ncu maddesi uyarınca cezasının 1/6'sı indirilerek, TAKDİREN, TEŞDİDEN, TAHFİFEN VE NETİCETEN BEŞ YIL ALTI AY YİRMİ GÜN AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi gereğince, BİR YIL ON AY YEDİ GÜN YATAĞAN ilçesinde emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; T. C. K.'nun 31 nci maddesi gereğince, müebbeden amme hizmetlerinden yasaklanmasına; T. C. K.'nun 33 ncü maddesi gereğince ceza süresi içerisinde kanunî hacir altında bulundurulmasına; oy birliği ve sırası ile;

144. Sanık SAMİ ÜNVER'e müsnet suç sübuta erdiğinden, eylemine uyan T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 5 nci fıkrası gereğince beş yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; fiili okullarda ve yüksek tahsil müesseselerinde ve bunların mensupları arasında işlemiş olması nedeni ile cezası 1/3 oranında arttırılıp altı yıl sekiz ay ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; yargılamalar sırasında gösterdiği saygılı ve uysal davranışları lehine takdiri tahfif sebebi sayılıp; T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince cezasının 1/6'sı indirilerek, TAKDİREN, TEŞDİDEN TAHFİFEN VE NETİCETEN BEŞ YIL ALTI AY YİRMİ GÜN AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi uyarınca BİR YIL ON AY YEDİ GÜN CİHANBEYLİ ilçesinde emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; T. C. K.'nun 31 nci maddesi gereğince müebbeden amme hizmetlerinden yasaklanmasına; T. C. K.'nun 33 ncü maddesi gereğince ceza süresi içinde kanunî hacir altında tutulmasına; sanığın 22.9.1971 ile 5.10.1971 tarihleri arasında nezarette geçen günlerinin mahkumiyetinden mahsubuna; oy birliği ve sırası ile;

145. Sanık HAKAN TAŞKIRAN'a müsnet suç sübuta ermediğinden BERAATİNE; oy birliği ve sırası ile;

146. Sanık HİKMET ÖZDEMİR'e müsnet suç sübuta erdiğinden, eylemine uyan T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 5 nci fıkrası gereğince beş yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; fiili okullarda ve yüksek tahsil müesseselerinde ve bunların mensupları arasında işlemiş olması nedeni ile 6 ncı fıkra gereğince cezası 1/3 oranında arttırılıp, altı yıl sekiz ay ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; yargılamalar sırasında gösterdiği saygılı ve uysal davranışları lehine takdiri tahfif sebebi sayılıp, T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince cezasının 1/6'sı indirilerek, TAKDİREN, TEŞDİDEN, TAHFİFEN VE NETİCETEN BEŞ YIL ALTI AY YİRMİ GÜN AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi uyarınca, BİR YIL ON AY YEDİ GÜN KAVAK ilçesinde emniyeti umumiye nezareti altında tutulmasına; T. C. K.'nun 31 nci maddesi gereğince müebbeden amme hizmetlerinden yasaklanmasına; T. C. K.'nun 33 ncü maddesi uyarınca ceza süresi içersinde kanunî hacir altında bulundurulmasına; sanığın 12.1.1972 ile 22.1.1972 tarihleri arasında nezarette ve 22.1.1972 ile 14.12.1972 tarihleri arasında tutuklulukta geçen günlerinin mahkumiyetinden mahsubuna; oy birliği ve sırası ile;

147. Sanık KAZIM BUDAK'a müsnet suç sübuta erdiğinden, eylemine uyan T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 5 nci fıkrası gereğince beş yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; fiili okullarda ve yüksek tahsil müesseselerinde ve bunların mensupları arasında işlemiş olması nedeni ile 6 ncı fıkra uyarınca cezası 1/3 oranında arttırılıp, altı yıl sekiz ay ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; yargılamalar sırasında gösterdiği saygılı ve uysal davranışları

lehine takdiri tahfif sebebi sayılıp, T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince cezasının 1/6'sı indirilerek, TAKDİREN, TEŞDİDEN, TAHFİFEN VE NETİCETEN BEŞ YIL ALTI AY YİRMİ GÜN AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi gereğince BİR YIL ON AY YEDİ GÜN MENEMEN ilçesinde emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; T. C. K.'nun 31 nci maddesi gereğince müebbeden amme hizmetlerinden yasaklanmasına; T. C. K.'nun 33 ncü maddesi gereğince ceza süresi içinde kanuni hacir altında bulundurulmasına; oy birliği ve sırası ile;

148. Sanık TURAN KÜLAHOĞLU'na müsnet suç sübuta erdiğinden, eylemine uyan T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 1 nci fıkrası gereğince ve fiili ile memleketin iktisadi ve sosyal hayatında meydana gelen sarsıntının arzettiği vehamet göz önüne alınıp asgari hadden uzaklaşılarak, takdiren dokuz yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; fiili okullarda ve yüksek tahsil müesseselerinde işlemiş olması nedeni ile 6 ncı fıkra uyarınca cezası 1/3 oranında arttırılıp, oniki yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; mahkemedeki uysal ve saygılı davranışı lehine takdiri tahfif sebebi sayılıp, T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince cezasının 1/6'sı indirilerek, TAKDİREN, TEŞDİDEN, TAHFİFEN VE NETİCETEN ON YIL AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K. nun 173 ncü maddesi uyarınca ÜÇ YIL DÖRT AY HAYRABOLU ilçesinde emniyeti umumiye nezareti altında tutulmasına; T. C. K.'nun 31 nci maddesi gereğince amme hizmetlerinden müebbeden yasaklanmasına; T. C. K.'nun 33 ncü maddesi gereğince ceza süresi içinde kanunî hacir altında bulundurulmasına; sanığın 22.2.1971 ile 23.2.1971 tarihleri arasında nezarette, 23.2.1971 ile 1.4.1971 tarihleri arasında tutuklulukta ve gene 28.6.1971 tarihinden hüküm tarihine kadar tutuklulukta geçen günlerinin mahkumiyetinden mahsubuna; sebepleri kalkmamış olduğundan tutukluluk halinin devamına; oy birliği ve sırası ile;

149. Sanık TUNÇ ÇETİN ÖZKARAR'a müsnet suç sübuta erdiğinden, eylemine uyan T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 1 nci fıkrası gereğince ve fiille memleketin iktisadî ve sosyal hayatında meydana gelen sarsıntının arzettiği vehamet göz önüne alınıp asgarî hadden uzaklaşılarak takdiren dokuz yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; fiili okullarda ve yüksek tahsil müesseselerinde ve bunların mensupları arasında işlemiş olması nedeni ile 6 ncı fıkra uyarınca cezası 1/3 oranında arttırılıp, oniki yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; mahkemedeki saygılı ve uysal davranışları lehine takdiri, tahfif sebebi sayılıp; T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince cezasının 1/6'sı indirilerek, TAKDİREN, TEŞDİDEN, TAHFİFEN VE NETİCETEN ON YIL AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi gereğince ÜÇ YIL DÖRT AY ERMENEK ilçesinde emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; T. C. K.'nun 31 nci maddesi gereğince müebbeden amme hizmetlerinden yasaklanmasına; T. C. K. 33 ncü maddesi uyarınca ceza süresi içerisinde kanunî hacir altında bulundurulmasına; sanığın 19.7.1971 ile 21.7.1971 tarihleri arasında nezarette, 11.9.1971 ile 13.4.1973 tarihleri arasında tutuklulukta geçen günlerinin mahkumiyetinden mahsubuna; 353 sayılı Kanunun 71 nci maddesinin A ve D bentlerinde yazılı tutuklama sebepleri mevcut olduğundan, anılan kanunun 132 nci maddesi gereğince, TUTUKLANMASINA; bu amaçla yeteri kadar tutuklama müzekkeresi çıkarılmasına; oy birliği ve sırası ile;

150. Sanık AKIN ÖZDEMİR'e müsnet suç sübuta erdiğinden, eylemine uyan T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 1 nci fıkrası gereğince, sekiz yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; fiili okullarda ve yüksek tahsil müesseselerinde işlemiş olması nedeni ile 6 ncı fıkra gereğince cezası, 1/3 oranında arttırılıp, on yıl sekiz ay ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; mahkemedeki uysal ve saygılı davranışları lehine takdiri tahfif sebebi sayılıp, T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince, cezasının 1/6'sı indirilerek, TAKDİREN, TEŞDİDEN, TAHFİFEN VE NETİCETEN SEKİZ YIL ON AY YİRMİ GÜN AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K.'nunun 173 ncü maddesi uyarınca İKİ YIL ONBİR AY ONYEDİ GÜN HOZAT ilçesinde emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; T. C. K.'nun 31 nci maddesi gereğince müebbeden amme hizmetlerinden yasaklanmasına; T. C. K.'nun 33 ncü maddesi uyarınca ceza süresi içinde kanunî hacir altında bulundurulmasına; sanığın 25.9.1971 ile 16.10.1971 tarihleri arasında nezarette ve 16.10.1971 ile 3.8.1972 tarihleri arasında tutukluluk-

ta geçen günlerinin mahkumiyetinden mahsubuna; 353 sayılı Kanunun 71 nci maddesinin A ve D bentlerinde yazılı tutuklama sebepleri mevcut olduğundan anılan kanunun 132 nci maddesi gereğince TUTUKLANMASINA; bu amaçla yeteri kadar tutuklama müzekkeresi çıkarılmasına; oy birliği ve sırası ile;

151. Sanık TİMUR ERKMAN'a müsnet suçlardan;

a. Ziraat Fakültesinde işlenen ve DEV-GENÇ iddianamesinde yazılı suçları sübuta erdiğinden, eylemine uyan T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 1 nci fıkrası gereğince ve fiil ile memleketin iktisadî ve sosyal hayatında meydana gelen sarsıntının arzettiği vehamet göz önüne alınıp asgarî hadden uzaklaşılarak, takdiren dokuz yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına, fiili okullarda ve yüksek tahsil müesseselerinde işlemiş olması nedeni ile 6 ncı fıkra uyarınca cezasının 1/3 oranında arttırılıp oniki yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; mahkemedeki saygılı ve uysal davranışları lehine takdiri tahfif sebebi sayılıp, T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince cezasının 1/6'sı indirilerek, TAKDİREN, TEŞDİDEN, TAHFİFEN VE NETİCETEN ON YIL AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi uyarınca ÜÇ YIL DÖRT AY MERZİFON ilçesinde emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; T. C. K.'nun 31 nci maddesi gereğince müebbeden kamu hizmetlerinden yasaklanmasına; T. C. K.'nun 33 ncü maddesi gereğince ceza süresi içinde kanunî hacir altında bulundurulmasına;

b. "Kardeşler" başlıklı bildiri ile öğrencileri T. C. K.'nun 201 nci maddesinde yazılı suçu işlemeye tahrik ettiği sübuta erdiğinden ve tahrik edilen suçun kanunda yazılı cezası hapis cezası olduğundan, sanığın eylemine uyan T. C. K.'nun 311 nci maddesinin 1 nci fıkrasının 2 nci bendi gereğince ve fiilin niteliği ve amacının vehameti itibarı ile memleketin sosyal bünyesinde meydana getirdiği derin yaralar ve devlet düzeninin maruz kaldığı büyük sarsıntı göz önüne alınarak asgarî hadden uzaklaşılıp takdiren üç ay hapis cezası ile cezalandırılmasına, suçun basın yolu ile işlenmiş olması nedeni ile T. C. K.'nun 311/2. fıkrası uyarınca cezası bir misli arttırılıp, altı ay hapis cezası ile cezalandırılmasına; birinci suçtaki gerekçe ile T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince cezasının 1/6'sı indirilerek, TAKDİREN, TEŞDİDEN, TAHFİFEN VE NETİCETEN BEŞ AY HAPİS cezası ile cezalandırılmasına;

Sanığın 25.9.1971 ile 15.10.1971 tarihleri arasında nezarette, keza 18.5.1971 ile 17.6.1971 tarihleri arasında nezarette ve 15.10.1971 tarihinden hüküm tarihine kadar tutuklulukta geçen günlerinin mahkumiyetinden mahsubuna; sebepleri kalkmamış olduğundan tutukluluk halinin devamına oy birliği ve sırası ile;

152. Sanık ŞEMSETTİN EVRENSEL'e müsnet suç sübuta erdiğinden, eylemine uyan T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 1 nci fıkrası gereğince ve işlediği fiille memleketin ekonomik ve sosyal hayatında meydana gelen sarsıntının arzettiği vehamet göz önüne alınıp asgarî hadden uzaklaşılarak, takdiren dokuz yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; fiili okullarda, yüksek tahsil müesseselerinde ve bunların mensupları arasında işlemiş olması nedeni ile 6 ncı fıkra gereğince cezası 1/3 oranında arttırılıp, oniki sene ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; mahkemedeki uysal ve saygılı davranışları lehine takdiri tahfif sebebi kabul olunup; T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince cezasının 1/6'sı indirilerek, TAKDİREN, TEŞDİDEN, TAHFİFEN VE NETİCETEN ON SENE AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi uyarınca ÜÇ SENE DÖRT AY YÜKSEKOVA ilçesinde emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; T. C. K.'nun 31 nci maddesi gereğince müebbeden amme hizmetlerinden yasaklanmasına; T. C. K.'nun 33 ncü maddesi gereğince ceza süresi içinde kanunî hacir altında bulundurulmasına; sanığın 31.3.1970 ile 11.4.1970 tarihleri arasındaki tutukluluk, 22.2.1971 23.2.1971 tarihleri arasındaki nezaret, 23.2.1971 ile 27.2.1971 tarihleri arasındaki tutukluluk; ve gene 23.6.1971 ile 24.6.1971 tarihleri arasındaki nezaret ve 24.6.1971 ile 22.9.1971 tarihleri arasındaki tutukluluk ve keza 8.5.1972 tarihinden hüküm tarihine kadar geçen tutukluluk günlerinin mahkumiyetinden mahsubuna; sebepleri kalkmamış olduğundan tutukluluk halinin devamına; oy birliği ve sırası ile;

153. Sanık HÜSEYİN GÜRKAN'a müsnet suç sübuta erdiğinden, eylemine uyan T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 1 nci fıkrası gereğince sekiz yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; fiili okullarda, yüksek tahsil müesseselerinde ve bunların mensupları arasında işlemiş olması nedeni ile 6 ncı fıkra gereğince, cezası 1/3 oranında arttırılıp, on yıl sekiz ay ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; mahkemedeki uysal ve saygılı davranışları; lehine takdiri tahfif sebebi sayılıp; T. C. K.'nun 59 ncu maddesi uyarınca cezasının 1/6'sı indirilerek, TAKDİREN, TEŞDİDEN, TAHFİFEN VE NETİCETEN SEKİZ YIL ON AY YİRMİ GÜN AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi uyarınca İKİ YIL ONBİR AY ONYEDİ GÜN FINDIKLI ilçesinde emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; T. C. K.'nun 31 nci maddesi uyarınca müebbeden amme hizmetlerinden yasaklanmasına; T. C. K.'nun 33 ncü maddesi gereğince ceza süresi içinde kanunî hacir altında bulundurulmasına; sanığın 23.6.1971 ile 24.6.1971 tarihleri arasında nezarette ve 24.6.1971 ile 8.5.1972 tarihleri arasında tutuklulukta geçen günlerinin mahkumiyetinden mahsubuna; 353 sayılı Kanunun 71 nci maddesinin A ve D bentlerinde yazılı tutuklama sebepleri mevcut olduğundan, anılan kanunun 132 nci maddesi gereğince, TUTUKLANMASINA; bu amaçla yeteri kadar tutuklama müzekkeresi çıkarılmasına; oy birliği ve sırası ile;

154. Sanık YUSUF UZUN'a müsnet suç sübuta erdiğinden; eylemine uyan T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 1 nci fıkrası gereğince sekiz yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; fiili okullarda, yüksek tahsil müesseselerinde ve bunların mensupları arasında işlemiş olması nedeni ile 6 ncı fıkra gereğince cezası 1/3 oranında arttırılarak on yıl sekiz ay ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; mahkemedeki uysal ve saygılı davranışları lehine takdiri tahfif sebebi sayılıp; T. C. K.'nun 59 ncu maddesi uyarınca cezasının 1/6'sı indirilerek, TAKDİREN, TEŞDİDEN, TAHFİFEN VE NETİCETEN SEKİZ YIL ON AY YİRMİ GÜN AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi gereğince İKİ YIL ONBİR AY ONYEDİ GÜN URFA'da emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; T. C. K.'nun 31 nci maddesi gereğince müebbeden amme hizmetlerinden yasaklanmasına, T. C. K.'nun 33 ncü maddesi gereğince ceza süresi içinde kanunî hacir altında bulundurulmasına; sanığın 25.9.1971 ile 15.10.1971 tarihleri arasında nezarette ve 15.10.1971 ile 8.5.1972 tarihleri arasında tutuklulukta geçen günlerinin mahkumiyetinden mahsubuna; 353 sayılı Kanunun 71 nci maddesinin A ve D bentlerinde yazılı tutuklama sebepleri mevcut olduğundan, anılan kanunun 132 nci maddesi gereğince TUTUKLANMASINA; bu amaçla yeteri kadar tutuklama müzekkeresi çıkarılmasına; oy birliği ve sırası ile;

155. Sanık OKAN ALPAR'a müsnet suç sübuta erdiğinden, eylemine uyan T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 5 nci fıkrası gereğince ve fiil ile memleketin iktisadî ve sosyal hayatında meydana gelen sarsıntının ve açılan yaranın arzettiği vehamet göz önüne alınıp asgarî haddan uzaklaşılarak, takdiren altı yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; fiili okullarda, yüksek tahsil müesseselerinde ve bunların mensupları arasında işlemiş, olması nedeni ile 6 ncı fıkra gereğince cezası 1/3 oranında arttırılıp, sekiz yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; mahkemedeki uysal ve saygılı davranışları lehine takdiri tahfif sebebi sayılıp, T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince cezasının takdiren 1/6'sı indirilerek, TAKDİREN, TEŞDİDEN, TAHFİFEN VE NETİCETEN ALTI YIL SEKİZ AY AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi gereğince İKİ YIL İKİ AY YİRMİ GÜN KARACABEY ilçesinde emniyeti umumiye nezareti altında tutulmasına; T. C. K.'nun 31 nci maddesi gereğince müebbeden amme hizmetlerinden yasaklanmasına; T. C. K.'nun 33 ncü maddesi uyarınca ceza süresi içersinde kanunî hacir altında bulundurulmasına; sanığın 4.6.1971 ile 16.6.1971 tarihleri arasında tutuklulukta, 29.9.1971 ile 15.10.1971 tarihleri arasında nezarette ve 15.10.1971 tarihinden 26.10.1973 tarihine kadar tutuklulukta geçen günlerinin mahkumiyetinden mahsubuna; oy birliği ve sırası ile;

156. Sanık NAZIM ARSLAN'a müsnet suç sübuta erdiğinden, eylemine uyan T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 1 nci fıkrası gereğince ve fiil ile memleketin iktisadî ve sosyal hayatında meydana gelen sarsıntının ve açılan yaranın arzettiği, vehamet gözönüne alınıp, asgarî haddan uzaklaşılarak, takdiren dokuz yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; fiili okullarda

ve yüksek tahsil müesseselerinde ve bunların mensupları arasında işlemiş olması nedeni ile 6 ncı fıkra uyarınca cezası 1/3 oranında arttırılıp, oniki yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; mahkemedeki saygılı ve uysal davranışları lehine takdiri tahfif sebebi sayılıp; T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince cezasının 1/6'sı indirilerek, TAKDİREN, TEŞDİDEN, TAHFİFEN VE NETİCETEN ON YIL AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K.'nun 153 ncü maddesi uyarınca ÜÇ YIL DÖRT AY BANDIRMA ilçesinde emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; T. C. K.'nun 31 nci maddesi gereğince müebbeden amme hizmetlerinden yasaklanmasına; T. C. K.'nun 33 ncü maddesi uyarınca ceza süresi içinde kanuni hacir altında bulundurulmasına; sanığın nezaret ve tutuklulukta geçen günlerinin mahkumiyetinden mahsubuna; sebepleri kalkmamış olduğundan tutukluluk halinin devamına oy birliği ve sırası ile;

157. Sanık ZEKAİ BAKAR'a müsnet suçun sübuta erdiğini gösterir ve sanığın cezalandırılmasını gerektirir yeterli delil bulunamadığından BERAATİNE; oy birliği ve sırası ile;

158. Sanık UĞUR ERGEN'e müsnet suç sübuta erdiğinden, eylemine uyan T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 5 nci fıkrası gereğince beş yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; fiili okullarda, yüksek tahsil müesseselerinde ve bunların mensupları arasında işlemiş olması nedeni ile 6 ncı fıkra gereğince cezası 1/3 oranında arttırılıp altı yıl sekiz ay ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; mahkemedeki uysal ve saygılı davranışları lehine takdiri tahfif sebebi sayılıp; T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince cezasının 1/6'sı indirilerek, TAKDİREN, TEŞDİDEN, TAHFİFEN VE NETİCETEN BE Ş YIL ALTI AY YİRMİ GÜN AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi gereğince BİR YIL ON AY YEDİ GÜN KEŞAN ilçesinde emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; T. C. K.'nun 31 nci maddesi gereğince müebbeden amme hizmetlerinden yasaklanmasına; T. C. K.'nun 33 ncü maddesi uyarınca ceza süresi içinde kanunî hacir altında bulundurulmasına; sanığın 30. 9.1971 ile 15.10.1971 tarihleri arasında nezarette, 15.10.1971 ile 8.5.1972 tarihleri arasında tutuklulukta geçen günlerinin mahkumiyetinden mahsubuna; oy birliği ve sırası ile;

159. Sanık TANJU İPEK'e müsnet suç sübuta erdiğinden; eylemine uyan T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 5 nci fıkrası gereğince beş yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; fiili okullarda ve yüksek tahsil müesseselerinde ve bunların mensupları arasında işlemiş olması nedeni ile 6 ncı fıkra gereğince; cezası 1/3 oranında arttırılıp, altı yıl sekiz ay ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; yargılamalar sırasında gösterdiği uysal ve saygılı davranışları lehine takdiri tahfif sebebi sayılıp; T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince cezasının 1/6'sı indirilerek, TAKDİREN, TEŞDİDEN, TAHFİFEN VE NETİCETEN BEŞ YIL ALTI AY YİRMİ GÜN AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi gereğince, BİR YIL ON AY YEDİ GÜN ÇINAR ilçesinde emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; T. C. K.'nun 31 nci maddesi uyarınca müebbeden amme hizmetlerinden yasaklanmasına; T. C. K.'nun 33 ncü maddesi gereğince ceza süresi içinde kanunî hacir altında tutulmasına; sanığın 4.10.1971 ile 15.10.1971 tarihleri arasında nezarette ve 15.10.1971 ile 8.5.1972 tarihleri arasında tutuklulukta geçen günlerinin mahkumiyetinden mahsubuna; oy birliği ve sırası ile;

160. Sanık YAŞAR İLLEEZ'e müsnet suçun sübuta erdiğini, gösterir ve sanığın cezalandırılmasını gerektirir yeterli delil bulunamadığından BERAATİNE; oy birliği ve sırası ile;

161. Sanık SEDAT DOĞAN'a müsnet suçun sübuta erdiğini, gösterir ve sanığın cezalandırılmasını gerektirir yeterli delil bulunamadığından BERAATİNE; oy birliği ve sırası ile;

162. Sanık KADİR ÇETİNKOL'a müsnet suç sübuta erdiğinden, eylemine uyan T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 5 nci fıkrası gereğince beş yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; fiili okullarda, yüksek tahsil müesseselerinde ve bunların mensupları arasında işlemiş olması nedeni ile 6 ncı fıkra gereğince cezası 1/3 oranında arttırılıp, altı yıl sekiz ay ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; mahkemede yargılamalar sırasında gösterdiği saygılı ve uysal davranışları lehine takdiri tahfif sebebi sayılıp; T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince cezasının 1/6'sı indirilerek, TAKDİREN, TEŞDİDEN, TAHFİFEN VE NETİCETEN BEŞ YIL

ALTI AY YİRMİ GÜN AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi gereğince BİR YIL ON AY YEDİ GÜN MALKARA ilçesinde emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; T. C. K.'nun 31 nci maddesi uyarınca, müebbeden amme hizmetlerinden yasaklanmasına; T. C. K.'nun 33 ncü maddesi gereğince ceza süresi içersinde kanunî hacir altında bulundurulmasına; sanığın 7.10.1971 ile 16.10.1971 tarihleri arasında nezarette ve 16.10.1971 ile 3.8.1972 tarihleri arasında tutuklulukta geçen günlerinin mahkumiyetinden mahsubuna; oy birliği ve sırası ile;

163. Sanık MEVLÜT DOĞAN'a müsnet suç sübuta ermediğinden; BERAATİNE; oy birliği ve sırası ile;

164. Sanık ERDAL EROĞLU'na müsnet suçun sübuta erdiğini gösterir ve sanığın cezalandırılmasını gerektirir yeterli delil bulunamadığından BERAATİNE; oy birliği ve sırası ile;

165. Sanık HASAN KÜÇÜKDEDE'ye müsnet suçun sübuta erdiğini gösterir ve sanığın cezalandırılmasını gerektirir yeterli delil bulunamadığından BERAATİNE; oy birliği ve sırası ile;

166. Sanık MACİT İNEGÖL'e müsnet suç sübuta erdiğinden; eylemine uyan T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 5 nci fıkrası gereğince beş yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; fiili okullarda ve yüksek tahsil müesseselerinde ve bunların mensupları arasında işlemiş olması nedeni ile 6 ncı fıkra gereğince cezası 1/3 oranında arttırılıp, altı yıl sekiz ay ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; yargılamalar sırasında gösterdiği saygılı ve uysal davranışları lehine takdiri tahfif sebebi sayılıp; T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince cezasının 1/6'sı indirilerek, TAKDİREN, TEŞDİDEN, TAHFİFEN VE NETİCETEN BEŞ YIL ALTI AY YİRMİ GÜN AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi gereğince BİR YIL ON AY YEDİ GÜN YAYLADAĞ ilçesinde emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; T. C. K.'nun 31 nci maddesi gereğince müebbeden amme hizmetlerinden yasaklanmasına; T. C. K.'nun 33 ncü maddesi uyarınca ceza süresi içersinde kanunî hacir altında bulundurulmasına; sanığın 1.7.1971 ile 2.7.1971 tarihleri arasında nezarette ve 2.7.1971 ile 11.5.1972 tarihleri arasında tutuklulukta geçen günlerinin mahkumiyetinden mahsubuna; Başkan Tuğgeneral Ali Elverdi ve Kıdemli Hâkim, Hâkim Albay Mehmet Turan'ın oylarının çokluğu ile (Üye Hâkim, Hâkim Kıdemli Yüzbaşı Selçuk Erim suçun sübuta ermediği ve sanığın beraat ettirilmesi gerektiği görüş ve inancı ile hükmün bu noktasına muhaliftir).

167. Sanık OSMAN KILIÇ'a müsnet suç sübuta erdiğinden, eylemine uyan T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 5 nci fıkrası gereğince beş yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; fiili okullarda, yüksek tahsil müesseselerinde ve bunların mensupları arasında işlemiş olması nedeni ile 6 ncı fıkra gereğince cezası 1/3 oranında arttırılıp, altı yıl sekiz ay ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; yargılamalar sırasında gösterdiği saygılı ve uysal davranışları lehine takdiri tahfif sebebi sayılıp; T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince cezasının 1/6'sı indirilerek, TAKDİREN, TEŞDİDEN, TAHFİFEN VE NETİCETEN BEŞ YIL ALTI AY YİRMİ GÜN AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi gereğince BİR YIL ON AY YEDİ GÜN EDREMİT ilçesinde emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; T. C. K.'nun 31 nci maddesi gereğince müebbeden amme hizmetlerinden yasaklanmasına; T. C. K.'nun 33 ncü maddesi gereğince ceza süresi içinde kanunî hacir altında tutulmasına; sanığın 23.2.1971 ile 27.2.1971 tarihleri arasında tutukluluk, 19.7.1971 ile 22.7.1971 tarihleri arasında nezaret ve 22.7.1971 ile 11.5.1972 tarihleri arasında tutuklulukta geçen günlerinin mahkumiyetinden mahsubuna; oy birliği ve sırası ile;

168. Sanık NUH NACİ KAPTAN'a müsnet suçun sübuta erdiğini, gösterir ve sanığın cezalandırılmasını gerektirir yeterli delil bulunamadığından, BERAATİNE; oy birliği ve sırası ile;

169. Sanık KENAN ÖNEN'e müsnet suçun sübuta erdiğini, gösterir ve sanığın cezalandırılmasını gerektirir yeterli delil bulunamadığından BERAATİNE; oy birliği ve sırası ile;

170. Sanık ALİ RIZA İLLEEZ'e müsnet suçun sübuta erdiğini, gösterir ve sanığın cezalandırılmasını gerektirir yeterli delil bulunamadığından; BERAATİNE; oy birliği ve sırası ile;

171. Sanık AHMET AKGÜN'e müsnet suçun sübuta erdiğini gösterir ve sanığın cezalandırılmasını gerektirir yeterli delil bulunamadığından BERAATİNE; oy birliği ve sırası ile;

172. Sanık MUZAFFER TEZEL'e müsnet suç sübuta erdiğinden, eylemine uyan T. C. K.'nun 142 nci maddesinin 4 ncü fıkrası gereğince, BİR YIL AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; fiili okullarda, yüksek tahsil müesseselerinde ve bunların mensupları arasında işlemiş olması nedeni ile 5 nci fıkra gereğince cezası 1/3 oranında arttırılıp, bir yıl dört ay ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; yargılamalar sırasında mahkemenin yüceliğine karşı gösterdiği saygılı ve uysal davranışları, lehine takdiri tahfif sebebi sayılıp, T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince cezasının 1/6'sı indirilerek, TAKDİREN, TEŞDİDEN, TAHFİFEN, VE NETİCETEN BİR YIL BİR AY ON GÜN AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi gereğince DÖRT AY ONDÖRT GÜN ORDU ilinde emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; sanığın; 1.10.1971 ile 15.10.1971 tarihleri arasında nezarette ve 15.10.1971 ile 8.5.1972 tarihleri arasında tutuklulukta geçen günlerinin mahkumiyetinden mahsubuna; Başkan Tuğgeneral Ali Elverdi ve Duruşma Hâkimi, Hâkim Albay Mehmet Turan'ın oylarının çokluğu ile; (Üye Hâkim Kıdemli Yüzbaşı Selçuk Erim sanığa müsnet suçun sübuta ermediği ve beraat ettirilmesi gerektiği görüşünü savunarak kanunun bu noktasına muhaliftir).

173. Sanık GÜNDÜZ YURTMAN'a müsnet suç sübuta ermediğinden, BERAATİNE; oy birliği ve sırası ile;

174. Sanık ABDÜLMECİT ÖZTÜRK'e müsnet suçun sübuta erdiğini, gösterir ve sanığın cezalandırılmasını gerektirir yeterli delil bulunamadığından, BERAATİNE; oy birliği ve sırası ile;

175. Sanık ERDAL ÖZTÜRK'e müsnet suç sübuta ermediğinden, BERAATİNE; oy birliği ve sırası ile;

176. Sanık BİLGE EKŞİ (TUNALI)'ye müsnet suç sübuta erdiğinden, eylemine uyan T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 5 nci fıkrası gereğince beş yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; fiili okullarda, yüksek tahsil müesseselerinde ve bunların mensupları arasında işlemiş olması nedeni ile 6 ncı fıkra gereğince cezası 1/3 oranında arttırılıp, altı yıl sekiz ay ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; yargılamalar, sırasında, mahkemenin yüceliğine karşı gösterdiği saygılı ve uysal davranışları, lehine takdiri tahfif sebebi sayılıp, T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince cezasının 1/6'sı indirilerek, TAKDİREN, TEŞDİDEN, TAHFİFEN VE NETİCETEN BEŞ YIL ALTI AY YİRMİ GÜN AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi uyarınca BİR YIL ON AY YEDİ GÜN MARDİN'de emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; T. C. K.'nun 31 nci maddesi gereğince, müebbeden amme hizmetlerinden yasaklanmasına; T. C. K.'nun 33 ncü maddesi uyarınca ceza süresi içersinde kanunî hacir altında bulundurulmasına; T. C. K.'nun 36 ncı maddesi gereğince sanığın çantasında çıkan ve dava dosyasının Ziraat Fakültesi Bölümü 1K. 36 dizisinde mevcut tutanakta yazılı bir adet T. 234264 numaralı Browning marka tabanca, bir adet 14941 nolu tabanca, bir adet 235117 numaralı Browning marka tabanca, bir adet BC. 11938 numaralı tabanca, bir adet 227725 numaralı Browning marka tabanca, bir adet 973386 numaralı 6,35 mm. çapında tabanca, bir adet numarası kazınmış Beretta marka tabanca, bir adet RG. 8 oyuncaktan çevirme toplu tabanca, onaltı adet Barabellüm 9 mm. çapında mermi, altmışbeş adet 7,65 mm. çapında mermi, yirmi adet 22 Cal. mermi, üç adet 6,35 mm. çapında mermi, yedi adet boş kovan, dört adet mermi çekirdeği, bir adet sustalı çakı, üç adet jarjörün MÜSADERESİNE; sanığın 24.6.1971 tarihinden 20.8.1971 tarihine kadar tutuklulukta geçen günlerinin mahkumiyetinden mahsubuna; oy birliği ve sırası ile;

177. Sanık SELÇUK ARIN'a müsnet suçun sübuta erdiğini gösterir ve sanığın cezalandırılmasını, gerektirir yeterli delil bulunamadığından, BERAATİNE; oy birliği ve sırası ile;

178. Sanık BEHZAT USTA'ya müsnet suç, sübuta erdiğinden, eylemine uyan T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 5 nci fıkrası gereğince, beş yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; fiili okullarda, yüksek tahsil müesseselerinde ve bunların mensupları arasında işlemiş olması nedeni ile 6 ncı fıkra gereğince cezası 1/3 oranında arttırılıp, altı yıl sekiz ay ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; yargılamalar sırasında mahkemenin yüceliğine karşı gösterdiği saygılı ve uysal davranışları lehine takdiri tahfif sebebi sayılıp; T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince, cezasının 1/6'sı indirilerek, TAKDİREN, TEŞDİDEN, TAHFİFEN VE NETİCETEN BEŞ YIL ALTI AY YİRMİ GÜN AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi gereğince BİR YIL ON AY YEDİ GÜN HAVRAN ilçesinde emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; T. C. K.'nun 31 nci maddesi gereğince müebbeden amme hizmetlerinden yasaklanmasına; T. C. K.'nun 33 ncü maddesi gereğince ceza süresi içersinde kanunî hacir altında bulundurulmasına; sanığın, 29.9.1971 ile 15.10.1971 tarihleri arasında nezarette ve tutuklulukta geçen günlerinin mahkumiyetinden mahsubuna; oy birliği ve sırası ile;

179. Sanık SÜLEYMAN KIZILCABÖLÜK'e müsnet suç sübuta erdiğinden eylemine uyan T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 5 nci fıkrası gereğince beş yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; fiili okullarda ve yüksek tahsil müesseselerinde ve bunların mensupları arasında işlemiş olması nedeni ile 6 ncı fıkra gereğince cezası 1/3 oranında arttırılıp altı yıl sekiz ay ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; yargılamalar sırasında mahkemenin yüceliğine karşı gösterdiği uysal ve saygılı davranışları lehine takdiri tahfif sebebi sayılıp; T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince cezasının 1/6'sı indirilerek, TAKDİREN, TEŞDİDEN, TAHFİFEN VE NETİCETEN BEŞ YIL ALTI AY YİRMİ GÜN AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi gereğince, BİR YIL ON AY YEDİ GÜN ADİLCEVAZ ilçesinde emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; T. C. K.'nun 31 nci maddesi gereğince müebbeden amme hizmetlerinden yasaklanmasına; T. C. K.'nun 33 ncü maddesi uyarınca ceza süresi içinde kanunî hacir altında bulundurulmasına; sanığın 25.9.1971 ile 15.10.1971 tarihleri arasında nezarette, 15.10.1971 ile 9.5.1972 tarihleri arasında tutuklulukta ve gene 11.5.1972 ile 4.7.1972 tarihleri arasında tutuklulukta geçen günlerinin mahkumiyetinden mahsubuna;

Sanığın sivil cezaevine teslimi sırasında valizinin gizli bölmesinde ele geçirilen belge sebebiyle müsnet T. C. K.'nun 142/1. maddesinde yazılı suç sübuta ermediğinden, BERAATİNE;

Oy birliği ve sırası ile;

180. Sanık KEMAL ÇETİNKAYA'ya müsnet suç sübuta erdiğinden, eylemine uyan T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 5 nci fıkrası gereğince beş yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına, fiili okullarda, yüksek tahsil müesseselerinde ve bunların mensupları arasında işlemiş olması nedeni ile 6 ncı fıkra gereğince cezasının 1/3 oranında arttırılıp, altı yıl sekiz ay ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; yargılamalar sırasında mahkemenin yüceliğine karşı gösterdiği, uysal ve saygılı davranışları, lehine takdiri tahfif sebebi sayılıp; T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince cezasının 1/6'sı indirilerek, TAKDİREN, TEŞDİDEN, TAHFİFEN VE NETİCETEN BEŞ YIL ALTI AY YİRMİ GÜN AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi gereğince, BİR YIL ON AY YEDİ GÜN İSKİLİP ilçesinde emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; T. C. K.'nun 31 nci maddesi gereğince müebbeden amme hizmetlerinden yasaklanmasına; T. C. K.'nun 33 ncü maddesi uyarınca ceza süresi içinde kanunî hacir altında bulundurulmasına; sanığın 9.6.1971 ile 14.6.1971 tarihleri arasında tutuklulukta, 16.10.1971 ile 20.10.1971 tarihleri arasında nezarette, 20.10.1971 ile 3.8.1972 tarihleri arasında tutuklulukta geçen günlerinin mahkumiyetinden mahsubuna; oy birliği ve sırası ile;

181. Sanık FERİT UZUN'a müsnet suç sübuta ermediğinden BERAATİNE; oy birliği ve sırası ile;

182. Sanık ALAADDİN SABANCI'ya müsnet suç sübuta ermediğinden BERAATİNE; oy birliği ve sırası ile;

183. Sanık M. SABRİ ÜLGE'ye müsnet suç sübuta ermediğinden, BERAATİNE; oy birliği ve sırası ile;

184. Sanık MUSTAFA ARLI'ya müsnet suçun sübuta erdiğini gösterir ve sanığın cezalandırılmasını gerektirir yeterli delil bulunamadığından, BERAATİNE; oy birliği ve sırası ile;

185. Sanık NURETTİN YILDIRAK'a müsnet suçun sübuta erdiğini gösterir ve sanığın cezalandırılmasını gerektirir yeterli delil bulunamadığından; BERAATİNE; oy birliği ve sırası ile;

186. Sanık METİN YELDAN'a müsnet suç sübuta ermediğinden, BERAATİNE; oy birliği ve sırası ile;

187. Sanık SELAMİ SÖZER'e müsnet suçlardan:

a. T. C. K.'nun 142 nci maddesinin 8 nci ve 5 nci fıkrasında yazılı suç sübuta ermediğinden, BERAATİNE;

b. T. C. K.'nun 142 nci maddesinin 3 ncü fıkrasında yazılı suç sübuta erdiğinden, eylemine uyan 142/3. fıkrası uyarınca bir yıl hapis cezası ile cezalandırılmasına, fiili okullarda, yüksek tahsil müesseselerinde ve bunların mensupları arasında işlemiş olması nedeni ile 142 nci maddenin 5 nci fıkrası gereğince cezası 1/3 oranında arttırılarak, bir yıl dört ay hapis cezası ile cezalandırılmasına, yargılamalar sırasında mahkemenin yüceliğine karşı gösterdiği uysal ve saygılı davranışları lehine takdiri tahfif sebebi sayılıp, T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince cezasının 1/6'sı indirilerek, TAKDİREN, TEŞDİDEN, TAHFİFEN VE NETİCETEN BİR YIL BİR AY ON GÜN HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; sanığın 25.9.1971 ile 15.10.1971 tarihleri arasında nezarette ve 15.10.1971 ile 9.5.1972 tarihleri arasında tutukluluk ta geçen günlerinin mahkumiyetinden mahsubuna;

Oy birliği ve sırası ile;

188. Sanık UĞUR GÜLER'e müsnet suçun sübuta erdiğini ve sanığın cezalandırılmasını gösterir ve gerektirir yeterli delil bulunamadığından, BERAATİNE; oy birliği ve sırası ile;

189. Sanık SERPİL KURTGÖZÜ' müsnet suçun sübuta erdiğini gösterir ve sanığın cezalandırılmasını gerektirir yeterli delil bulunamadığından, BERAATİNE; oy birliği ve sırası ile;

190. Sanık MUSTAFA KILIÇ'a müsnet suçun sübuta erdiğini gösterir ve sanığın cezalandırılmasını gösterir yeterli delil bulunamadığından, BERAATİNE; oy birliği ve sırası ile;

191. Sanık MUSTAFA İŞLER'e müsnet suç sübuta erdiğinden; eylemine uyan T. C. K.'nun 146 nci maddesinin 3 ncü fıkrası gereğince beş yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; yargılamalar sırasında mahkemenin yüceliğine karşı gösterdiği saygılı ve uysal davranışları lehine takdir tahfif sebebi kabul olunup, T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince cezasının 1/6'sı indirilerek, TAKDİREN, TAHFİFEN, VE NETİCETEN DÖRT YIL İKİ AY AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; aynı madde gereğince müebbeden amme hizmetlerinden yasaklanmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi uyarınca BİR YIL DÖRT AY YİRMİ GÜN YOMRA ilçesinde emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; sanığın 10.5.1971 ile 18.5.1972 tarihleri arasında tutuklulukta geçen günlerinin mahkumiyetinden mahsubuna; oy birliği ve sırası ile;

192. Sanık ALAADDİN ESENSEZ'e müsnet suç sübuta erdiğinden, eylemine uyan T. C. K.'nun 146 nci maddesinin 3 ncü fıkrası gereğince, beş yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; yargılamalar sırasında mahkemenin yüceliğine karşı gösterdiği saygılı ve uysal davranışları lehine takdiri tahfif sebebi sayılıp, T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince, cezasının 1/6'sı indirilerek, TAKDİREN, TAHFİFEN VE NETİCETEN DÖRT YIL İKİ AY AĞIR

HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; aynı madde gereğince amme hizmetlerinden müebbeden yasaklanmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi gereğince, BİR YIL DÖRT AY YİRMİ GÜN NAZİLLİ ilçesinde emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; sanığın 9.5.1971 ile 18.5.1972 tarihleri arasında tutuklulukta geçen günlerinin mahkumiyetinden mahsubuna; oy birliği ve sırası ile;

193. Sanık BEHRAM YILDIZ'a müsnet suç sübuta erdiğinden, eylemine uyan T. C. K.'nun 146 ncı maddesinin 3 ncü fıkrası gereğince beş yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; yargılamalar sırasında mahkemenin yüceliğine karşı gösterdiği saygılı ve uysal davranışları lehine takdiri tahfif sebebi sayılıp, T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince cezasının 1/6'sı indirilerek, TAKDİREN, TAHFİFEN VE NETİCETEN DÖRT YIL İKİ AY AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; aynı madde gereğince, müebbeden amme hizmetlerinden yasaklanmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi uyarınca, BİR YIL DÖRT AY YİRMİ GÜN GÖLE ilçesinde emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; sanığın 9.5.1971 ile 18.5.1972 tarihleri arasında tutuklulukta geçen günlerinin mahkumiyetinden mahsubuna; oy birliği ve sırası ile;

194. Sanık ALİ DEMİR'e müsnet suç sübuta erdiğinden, eylemine uyan T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 1 nci fıkrası gereğince ve fiil ile memleketin iktisadî ve sosyal hayatında meydana gelen sarsıntının arzettiği vehamet göz önüne alınıp asgarî hadden uzaklaşılarak, takdiren dokuz yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; fiili okullarda, yüksek tahsil müesseselerinde ve bunların mensupları arasında işlemiş olması nedeni ile 6 ncı fıkra uyarınca cezası 1/3 oranında arttırılıp, oniki yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; yargılamalar sırasında mahkemenin yüceliğine karşı gösterdiği uysal ve saygılı davranışları lehine takdiri tahfif sebebi sayılıp; T. C. K.'nun 59 ncu maddesi uyarınca cezasının 1/6'sı indirilerek, TAKDİREN, TEŞDİDEN, TAHFİFEN VE NETİCETEN ON YIL AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi gereğince; ÜÇ YIL DÖRT AY ŞİLE ilçesinde emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; T. C. K.'nun 31 nci maddesi gereğince müebbeden amme hizmetlerinden yasaklanmasına; T. C. K.'nun 33 ncü maddesi uyarınca ceza süresi içersinde kanunî hacir altında bulundurulmasına; sanık Ali Demir'e ait olup dava dosyasının münferit olaylar 4K. 6 dizisinde mevcut tutanakta yazılı bir adet 253887 numaralı Belçika Browning marka tabanca, bir adet jarjör, yirmiyedi adet Gecco marka mermi, kırküç adet boş kovan, altı adet mermi çekirdeği bir adet tahminen bir metre uzunluğunda zincir, bir adet hortum copun T. C. K.'nun 36 ncı maddesi uyarınca, MÜSADERESİNE; sanığın 27.4.1971 ile 22.7.1973 tarihleri arasında tutuklulukta geçen günlerinin mahkumiyetinden mahsubuna; 353 sayılı Kanunun 71 nci maddesinin A ve D bentlerinde yazılı tutuklama sebepleri mevcut olduğundan, anılan kanunun 132 nci maddesi gereğince TUTUKLANMASINA; bu amaçla yeteri kadar tutuklama müzekkeresi çıkarılmasına; oy birliği ve sırası ile;

195. Sanık CELÂL SARMAN'a müsnet suçun sübuta erdiğini gösterir ve sanığın cezalandırılmasını gerektirir yeterli deliller bulunamadığından, BERAATİNE ve hakkında 8.11.1973 günkü oturumda alınan karar uyarınca çıkarılan 8.11.1973 gün ve 1973/4-4 sayılı tutuklama müzekkeresinin GERİ ALINMASINA; oy birliği ve sırası ile;

196. Sanık SEÇİM YILDIRIM'a müsnet suçun sübuta erdiğini gösterir ve sanığın cezalandırılmasını gerektirir yeterli delil bulunamadığından, BERAATİNE; oy birliği ve sırası ile;

197. Sanık HASAN ŞANAL'a müsnet suçun sübuta erdiğini gösterir ve sanığın cezalandırılmasını gerektirir yeterli delil bulunamadığından, BERAATİNE; oy birliği ve sırası ile;

198. Sanık ŞEMSETTİN BAŞEL'e müsnet suçun sübuta erdiğini gösterir ve sanığın cezalandırılmasını gerektirir yeterli delil bulunamadığından, BERAATİNE; oy birliği ve sırası ile;

199. Sanık MEHMET CANTOSUN'a müsnet suçun sübuta erdiğini gösterir ve sanığın cezalandırılmasını gerektirir yeterli delil bulunamadığından, BERAATİNE; oy birliği ve sırası ile;

200. Sanık UĞUR KÖKDEN'in müsnet suçun sübuta erdiğini gösterir ve sanığın cezalandırılmasını gerektirir yeterli delil bulunamadığından, BERAATİNE; oy birliği ve sırası ile;

201. Sanık İLKAY İZER'e müsnet suçun sübuta erdiğini gösterir ve sanığın cezalandırılmasını gerektirir yeterli delil bulunamadığından, BERAATİNE; oy birliği ve sırası ile;

202. Sanık SEMAY TANERİ'ye müsnet suçlardan:

a. T. C. K.'nun 141 nci maddede yazılı suçun sübuta erdiğini gösterir ve sanığın cezalandırılmasını gerektirir yeterli delil bulunamadığından, BERAATİNE;

b. Sanığın evinde ruhsatsız olarak bulundurduğu şişli baston ve kasatura sebebiyle müsnet suç sübuta erdiğinden, eylemine uyan 6136 sayılı Kanunun 15 nci maddesi gereğince altı ay hapis ve 250.- lira ağır para cezası ile cezalandırılmasına; yargılamalar sırasında mahkemenin yüceliğine karşı gösterdiği saygılı ve uysal davranışları lehine takdiri tahfif sebebi sayılıp; T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince cezasının 1/6'sı indirilerek, TAKDİREN, TAHFİFEN VE NETİCETEN BEŞ AY HAPİS ve 208,30 lira ağır para cezası ile cezalandırılmasına; sanığın evinde yapılan aramada bulunan ve dava dosyasının İnş. Müh. 1K. 55 dizisindeki tutanakta yazılı bir adet 50 cm. boyunda şişli baston (MEC), bir adet eski yazı ile yazılmış AF. 1634 numaralı kasatura ve 4361 numaralı kılıfı ile sanığın iş yerinde yapılan aramada bulunan ve haklarında yasaklama kararı mevcut olan yayınlardan bir adet Ne Yapmalı, bir adet Lenin 1924, bir adet Marksizmin Kaynağı, bir adet Köylü Meseleleri ve Sosyalizm, bir adet Kadın ve Komünizm, bir adet Proleterya İhtilali, bir adet Lenin'e, bir adet Marksizmin Temel Kitabı, bir adet Sol Yazılar, bir adet Gerilla Günlüğü, bir adet Halk Kültürü, bir adet Halk Savaşının Planları, bir adet Dört Hapisaneden, bir adet Yaşamak Güzel Şey Be Kardeşim, bir adet Kültür Sanat Edebiyatı, bir adet Gerilla Harbi, bir adet Çin Kurtuluş Savaşı, bir adet Sovyetler Birliği Komünist Partisi Tarihi, iki adet Lenin, bir adet Bolşevik'in Tarihi, bir adet Bolşevik Partisi Tarihi, iki adet Marksistler, bir Sosyalist Ekonomi Meseleleri, bir adet İşçi Sınıfı Tarihi, bir adet Gerilla Nedir, bir adet Marksist Düşüncenin Temel Meseleleri, bir adet Sovyet Şairleri Antolojisi, bir adet Çin'de Halk Momünleri, bir adet Fidel Castro Konuşuyor, bir adet Ya Vatan Ya Ölüm, bir adet Türkiye'de Anti Emperyalist Savaşın Stratejisi, bir adet Ütopik Sosyalizm ve Bilimsel Sosyalizm, bir adet Doğa'nın Diyalektiği, bir adet Yeni Demokrasi, bir adet Bütün Ükelerin İşçileri Birleşiniz, bir adet, Millî Kurtuluş Savaşımız, bir adet Faşizme Karşı Birleşik Cephe, bir adet Küba'da Sosyalizm ve İnsan, bir adet (Enver Hoca) Sosyalizm Yolunda Mücadele, bir adet Anarşi Yok, Büyük Direniş, bir adet İşçi Sınıfının Tarihi isimli kitap, broşür ve neşriyatın T. C. K.'nun 36 ncı maddesi gereğince MÜSADERESİNE; aynı tutanakta yazılı diğer kitap ve yayınları C. M. U. K.'nun 392/2. maddesi gereğince müsadere isteme hakkı saklı tutulmak maksadı ile sanığa iadesine; sanığın 27.7.1971 ile 16.8.1971 tarihleri arasında nezarette, 16.8.1971 ile 25.4.1972 tarihleri arasında tutuklulukta geçen günlerinin mahkumiyetinden mahsubuna; oy birliği ve sırası ile;

203. Sanık ERMAN TAMUR'a müsnet suçun sübuta erdiğini gösterir ve sanığın cezalandırılmasını gerektirir yeterli delil bulunamadığından, BERAATİNE; sanığa ait dava dosyasının, İnş. Müh. 1K. 6 ncı dizideki tutanakta yazılı ve haklarında yasaklama kararları bulunan bir adet Türk Solu sayı 10, bir adet Kurtuluş Savaşı, bir adet 27 Mayıs ve Yön Hareketlerini Sınıfsal Eleştirisi ve bir adet Militana Notlar adlı kitap ve yayınlarının, T. C. K.'nun 36 ncı maddesi gereğince, MÜSADERESİNE; aynı tutanakta yazılı diğer kitap ve yayınların haklarında yasaklama kararı bulunmadığından; C. M. U. K. 392/2. maddesi gereğince; müsadere isteme hakkı mahfuz tutularak sanığa iadesine; oy birliği ve sırası ile;

204. Sanık GÜNEY ÖSCEBE'ye müsnet suçun sübuta erdiğini gösterir ve sanığın cezalandırılmasını gerektirir yeterli delil bulunamadığından; BERAATİNE; sanığın evinde yapılan aramada bulunan ve dava dosyasının İnş. Müh. 1K. 11 dizisinde mevcut tutanakta yazılı ve haklarında yasaklama kararları bulunan bir adet Leninizmin İlkeleri, bir adet Halk Savaşı

Halk Ordusu, bir adet Ulusların Kaderini Tayin Hakkı, bir adet İki Taktik, bir adet Nisan Tezleri ve Ekim Devrimi, bir adet Bir Adım İleri İki Adım Geri, isimli kitaplar T. C. K.'nun 36 ncı maddesi gereğince MÜSADERESİNE; oy birliği ve sırası ile;

205. Sanık MEHMET ORMANCI'ya müsnet suçun sübuta erdiğini gösterir ve sanığın cezalandırılmasını; gerektirir yeterli delil bulunamadığından, BERAATİNE; oy birliği ve sırası ile;

206. Sanık MEHMET ÖZPINAR'a müsnet suçun sübuta erdiğini ve sanığın cezalandırılmasının gerektiğini gösterir yeterli delil bulunamadığından; BERAATİNE; oy birliği ve sırası ile;

207. Sanık MEVLÜT BAYRAKTAR'a müsnet suç sübuta erdiğinden, eylemine uyan T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 1 nci fıkrası gereğince, sekiz yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına, fiili sendika içinde işlemiş olması nedeni ile 6 ncı fıkra gereğince, cezası 1/3 oranında arttırılıp, on yıl sekiz ay ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; yargılamalar sırasında gösterdiği saygılı davranışları ve nadim olduğunu ifadeden sözleri lehine takdiri tahfif sebebi kabul olunarak; T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince cezasının 1/6'sı indirilerek, TAKDİREN, TEŞDİDEN, TAHFİFEN VE NETİCETEN SEKİZ YIL ON AY YİRMİ GÜN AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi gereğince İKİ YIL ONBİR AY ONYEDİ GÜN KIZILCAHAMAM'da emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; T. C. K.'nun 31 nci maddesi gereğince müebbeden amme hizmetlerinden yasaklanmasına; T. C. K.'nun 33 ncü maddesi gereğince ceza süresi içinde kanunî hacir altında bulundurulmasına; sanığın 22.6.1971 ile 30.6.1971 tarihleri arasında tutuklulukta geçen günlerinin mahkumiyetinden mahsubuna; 353 sayılı Kanunun 71 nci maddesinin A ve D bentlerinde yazılı tutuklama sebepleri mevcut olduğundan anılan kanunun 132 nci maddesi gereğince, TUTUKLANMASINA; bu amaçla yeteri kadar tutuklama müzekkeresi çıkarılmasına; oy birliği ve sırası ile;

208. Sanık AVNİ TOK'a müsnet suç sübuta erdiğinden, eylemine uyan T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 1 nci fıkrası gereğince, sekiz yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; fiili sendika içinde işlemiş olması nedeni ile 6 nc. fıkra gereğince; cezası 1/3 oranında arttırılıp, on yıl sekiz ay ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; yargılamalar sırasında mahkemenin yüceliğine gösterdiği saygılı ve uysal davranışları, lehine takdiri tahfif sebebi sayılıp, T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince, cezasının 1/6'sı indirilerek, TAKDİREN, TEŞDİDEN, TAHFİFEN VE NETİCETEN SEKİZ YIL ON AY YİRMİ GÜN AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi gereğince, İKİ YIL ONBİR AY ONYEDİ GÜN BÂLÂ ilçesinde emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; T. C. K.'nun 31 nci maddesi gereğince müebbeden amme hizmetlerinden yasaklanmasına, T. C. K.'nun 33 ncü maddesi gereğince ceza süresi içinde kanunî hacir altında bulundurulmasına; sanığın 28.7.1971 ile 18.5.1972 tarihleri arasında tutuklulukta geçen günlerinin mahkumiyetinden mahsubuna; 353 sayılı Kanunun 71 nci maddesinin A ve D bentlerinde yazılı tutuklama sebepleri mevcut olduğundan anılan kanunun 132 nci maddesi gereğince TUTUKLANMASINA; bu amaçla yeteri kadar tutuklama müzekkeresi çıkarılmasına; oy birliği ve sırası ile;

209. Sanık MUAMMER AKSOY'a müsnet suç sübuta ermediğinden, BERAATİNE; oy birliği ve sırası ile;

210. Sanık ALİ TENK'e müsnet suç sübuta erdiğinden, eylemine uyan, T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 1 nci fıkrası gereğince sekiz yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; fiili işlediği anda 15 yaşını bitirmiş, 18 yaşını tamamlamamış olduğundan, T. C. K.'nun 55 nci maddesi gereğince cezasının takdiren 1/3'ü indirilip beş yıl dört ay ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; yargılamalar sırasında gösterdiği saygılı ve uysal davranışları lehine takdiri tahfif sebebi sayılıp, T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince cezasının 1/6'sı indirilerek, TAKDİREN, TAHFİFEN VE NETİCETEN DÖRT YIL BEŞ AY ON GÜN AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi gereğince BİR YIL BEŞ AY YİRMİ DÖRT GÜN BURDUR'da emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; T. C. K.'nun

31 nci maddesi gereğince ceza süresine eşit süre ile amme hizmetlerinden yasaklanmasına; dava dosyasının El-Fetih Bölümünün 1K. 7D. 102 dizisinde mevcut tutanakta yazılı ve sanığa ait 443 adet 9 mm.'lik sten mermisi, 23 metre saniyeli fitil, dört adet 61613, 10733, 61659, 65525 numaralı sten makineli tabancalar, onüç adet sten jarjörü, beş adet parça tesirli el bombası, bir adet Amerikan tipi parça tesirli el bombası, iki adet değişik tip parça tesirli el bombası, iki adet parça tesirli tahta saplı el bombasının, T. C. K.'nun 36 ncı maddesi gereğince, MÜSADERESİNE; zabıtta yazılı üç torba içinde 15 kg. TNT. ile bir adet dinamit lokumunun imha edilmiş olduğuna dair kayıt bulunduğundan müsaderelerine imkân ve mahal olmadığına; sanığın 2.2.1970 ile 7.2.1970 tarihleri arasında nezarette, 7.2.1970 ile 8.10.1970 tarihleri arasında tutuklulukta ve 26.5.1971 ile 29.11.1972 tarihleri arasında keza tutuklulukta geçen günlerinin mahkumiyetinden mahsubuna; oy birliği ve sırası ile;

211. Sanık BAHTİYAR EMANET'e müsnet suç sübuta erdiğinden, eylemine uyan T. C K.'nun 141 nci maddesine 1 nci fıkrası gereğince, sekiz yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; yargılamalar sırasında mahkemenin yüceliğine gösterdiği saygılı ve uysal davranışları lehine takdiri tahfif sebebi sayılıp, T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince cezasının 1/6'sı indirilerek, TAKDİREN, TAHFİFEN VE NETİCETEN ALTI YIL SEKİZ AY AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K. nun 173 ncü maddesi gereğince, İKİ YIL İKİ AY YİRMİ GÜN AFYON'da emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; T. C. K.'nun 31 nci maddesi gereğince müebbeden amme hizmetlerinden yasaklanmasına; T. C. K.'nun 33 ncü maddesi uyarınca ceza süresi içinde kanunî hacir altında bulundurulmasına; sanığın 2.2.1970 ile 7.2.1970 tarihleri arasında nezarette, 7.2.1970 ile 8.10.1970 günleri arasında tutuklulukta geçen ve gene 28.5.1971 ile 29.11.1972 tarihleri arasında tutuklulukta geçen günlerinin mahkumiyetinden mahsubuna; oy birliği ve sırası ile;

212. Sanık TEOMAN ERMETE'ye müsnet suç sübuta erdiğinden; eylemine uyan T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 1 nci fıkrası gereğince sekiz yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; yargılamalar sırasında gösterdiği saygılı ve uysal davranışları lehine takdiri tahfif sebebi sayılıp, T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince cezasının 1/6'sı indirilerek, TAKDİREN, TAHFİFEN VE NETİCETEN ALTI YIL SEKİZ AY AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi gereğince, İKİ YIL İKİ AY YİRMİ GÜN OSMANİYE ilçesinde emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; T. C. K.'nun 31 nci maddesi gereğince müebbeden amme hizmetlerinden yasaklanmasına; T. C. K.'nun 33 ncü maddesi gereğince ceza süresi içinde kanunî hacir altında bulundurulmasına; sanığın 2.2.1970 ile 7.2.1970 tarihleri arasında nezarette ve 7.2.1970 ile 8.10.1970 tarihleri arasında tutuklulukta, keza 27.5.1971 ile 28.5.1971 tarihleri arasında nezarette ve gene 28.5.1971 ile 13.4.1973 tarihleri arasında tutuklulukta günlerinin mahkumiyetinden mahsubuna; oy birliği ve sırası ile;

213. Sanık ÇAĞATAY ANADOL'a müsnet suçun sübuta erdiğini gösterir ve sanığın cezalandırılmasını gerektirir yeterli delil bulunamadığından, BERAATİNE; oy birliği ve sırası ile;

214. Sanık İRFAN CÜRE'ye müsnet suç sübuta erdiğinden, eylemine uyan, T. C. K.'nun 146 ncı maddesinin 3 ncü fıkrası gereğince, beşyıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; mahkemedeki uysal ve saygılı davranışları lehine takdiri tahfif sebebi sayılarak, T. C. K.'nun 59 ncu maddesi uyarınca, cezasının 1/6'sı indirilerek, TAKDİREN, TAHFİFEN VE NETİCETEN DÖRT YIL İKİ AY AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; aynı madde gereğince amme hizmetlerinden müebbeden yasaklanmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi gereğince BİR YIL DÖRT AY YİRMİ GÜN SEYİTGAZİ ilçesinde emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; sanığın 26.5.1972 tarihi ile 26.10.1973 tarihleri arasında tutuklulukta geçen günlerinin mahkumiyetinden mahsubuna; oy birliği ve sırası ile;

215. Sanık ABDURRAHİM KORUKÇU'ya müsnet suç sübuta ermediğinden; BERAATİNE; oy birliği ve sırası ile;

216. Sanık ÖMER FİKRET FETTULLAHOĞLU'na müsnet suç sübuta ermediğinden, BERAATİNE; oy birliği ve sırası ile;

217. Sanık ESİN AKDENİZ'e müsnet suçun sübuta erdiğini gösterir ve sanığın cezalandırılmasını gerektirir yeterli delil bulunamadığından, BERAATİNE; oy birliği ve sırası ile;

218. Sanık MEHMET ALİ CANBAZ'a müsnet suçun sübuta erdiğini gösterir ve sanığın cezalandırılmasını gerektirir yeterli delil bulunamadığından BERAATİNE; sanığın evinde yapılan aramada ele geçirilen ve dava dosyasının merkez yürütme Krl. 5K.'ünde yarım dosya içinde mevcut tutanakta isimleri yazılı kitap broşür vesair yayınlardan haklarında yasaklama kararları bulunan bir adet Stalin Bir Devrimcinin Hayatı, bir adet Gece Gelen Telgraf, bir adet Emperyalizme Mücadele, bir adet Nazım Hikmet Dosyası, bir adet Marsizm ve Dil, bir adet Asya'da Marksizm ve Milliyetçilik, bir adet Leninizm ilkeleri, bir adet Ücret Fiyat ve Kâr, bir adet Büyük Proleter Kültür Devrimi, bir adet İlkel Toplum, Köleci Toplum Feodal Toplum, bir adet Leninizm mi, Sosyal Emperyalizm mi, bir adet Felsefenin Sefaleti, bir adet Lenin Petro Gradda, bir adet Yaşasın Halk Savaşının Zaferi, bir adet Frederik Engels, bir adet Ekim Dersleri, bir adet Sağ sol sapmalar üzerine, bir adet Ne Yapmalı, bir adet çimento, bir adet Lenin'in Hayatı ve Eserleri, bir adet Devlet ve İhtilâl, bir adet Devrim Stratejisi, bir adet Halkçılığın İktisadî Muhtevası, bir adet Sosyalizm ve Savaş, bir adet Ücretli emek ve sermaye, bir adet Savcı Konuştu, Söz Sanığındır, bir adet Türkiye ve Sosyalizm Sorunları, bir adet Seçme Eserler, bir adet Halk Savaşında Temel Taktikler, bir adet Troçki, bir adet İşçi ve Köylü İttifakı, bir adet Sol Komünizm bir Çocukluk Hastalığı, bir adet Siyasal Yazılar, bir adet Marksizm ve Millî Mesele, bir adet Ekonomi Politiğin Eleştirilmesine Katkı, bir adet Seçme eserlerin, T. C. K.'nun 36 ncı maddesi gereğince, MÜSADERESİNE; aynı tutanakta yazılı diğer kitap, broşür ve yayınların müsaderesini isteme hakkı C. M. U. K.'nun 392/2. maddesi gereğince mahfuz tutularak, sanığa iadesine; oy birliği ve sırası ile;

219. Sanık AYTEKİN BERKMAN'a müsnet suç sübuta ermediğinden, BERAATİNE; oy birliği ve sırası ile;

220. Sanık SEDAT ÖZKOL'a müsnet suç sübuta erdiğinden, eylemine uyan, T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 1 nci fıkrası gereğince, sekiz yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; fiili okullarda ve yüksek tahsil müesseselerinde ve bunların mensupları arasında işlemiş olması nedeni ile 6 ncı fıkra gereğince cezası 1/3 oranında arttırılıp, on yıl sekiz ay ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; yargılamalar sırasında müşahede edilen saygılı ve uysal tutumu, lehine takdiri tahfif sebebi sayılıp, T. C. K.'nun 59 ncu maddesi uyarınca cezasının 1/6'sı indirilerek, TAKDİREN, TEŞDİDEN, TAHFİFEN VE NETİCETEN SEKİZ YIL ON AY YİRMİ GÜN AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi gereğince, İKİ YIL ONBİR AY ONYEDİ GÜN ÖZALP ilçesinde emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; T. C. K.'nun 31 nci maddesi gereğince müebbeden amme hizmetlerinden yasaklanmasına; T. C. K.'nun 33 ncü maddesi gereğince ceza süresi içinde kanunî hacir altında bulundurulmasına; sanığın iş yerinde yapılan aramada ele geçen ve dava dosyasının İnş. Müh. 1K. 1D. de mevcut tutanakta isimleri yazılı ve haklarında yasaklama kararları bulunan bir adet İşçi Köylü İttifakı, iki adet Ant, dört adet Emek Dergisi, bir adet Devrim Gazetesi, bir adet XX. yüzyılda Marksizm isimli kitap, broşür, dergi şeklindeki yayınların, T. C. K.'nun 36 ncı maddesi uyarınca MÜSADERESİNE; aynı tutanakta yazılı diğer yayınlar hakkında C. M. U. K.'nun 392/2. maddesi uyarınca müsadere isteme hakkı mahfuz tutularak, iş bu yayınların sanığa iadesine; sanığın 1.2.1972 tarihi ile 25.9.1972 tarihi arasında tutuklulukta geçen günlerinin mahkumiyetinden mahsubuna; 353 sayılı Kanunun 71 nci maddesinin A ve D bentlerinde yazılı tutuklama sebepleri mevcut olduğundan, anılan kanunun 132 nci maddesi gereğince, TUTUKLANMASINA; bu amaçla yeteri kadar tutuklama müzekkeresi çıkarılmasına; oy birliği sırası ile:

221. Sanık MUZAFFER DOYUM'a müsnet suç sübuta erdiğinden, eylemine uyan T. C K.'nun 141 nci maddesinin 1 nci fıkrası gereğince, sekiz yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına, fiili okullarda, yüksek tahsil müesseselerinde ve bunların mensupları arasında işlemiş olması nedeni ile 6 ncı fıkra gereğince cezası 1/3 oranında arttırılıp, on yıl sekiz ay ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; mahkemedeki saygılı ve uysal davranışları, lehine takdiri tahfif sebebi sayılıp, T. C. K.'nun 59 ncu maddesi uyarınca cezasının 1/6'sı indirilerek, TAK-

DİREN, TEŞDİDEN, TAHFİFEN VE NETİCETEN SEKİZ YIL ON AY YİRMİ GÜN AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi gereğince İKİ YIL ONBİR AY ONYEDİ GÜN GEMEREK ilçesinde emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; T. C. K.'nun 31 nci maddesi gereğince müebbeden amme hizmetlerinden yasaklanmasına; T. C. K.'nun 33 ncü maddesi gereğince ceza süresi içinde kanunî hacir altında bulundurulmasına; sanık Muzaffer Doyum'a ait olup, dava dosyasının İzmir Bölge Yürütme Kurulu Bölümünün 5K. de 1 numaralı sarı zarfta mevcut bir adet Marksizm Sosyalist Dünya Görüşü isimli dergi iki adet Dünyada Devrimci Mücadele ve Gençlik isimli broşür, beş adet Miting resimleri, bir adet 12 Ocak 1971 tarihli Sosyalist gazete, bir adet Mao Tse Tung'un Marksizmin Leninizme katkısı, bir adet Gençlik Hareketleri, bir adet Gazi Mustafa Kemal ve Gençlik, bir adet Devrimci Sinema Dergisi, bir adet Proleter Devrimci Sinema Dergisi, bir adet Marx'ın Sosyalist Dünya Görüşü, iki adet Dünyada, Türkiye'de Devrimci Mücadele ve Gençlik, beş adet Miting resimleri, bir adet 12 Ocak 1971 tarihli Sosyalist gazete, bir adet, Mao Tse Tung'un Marksizmin Leninizme katkısı, bir adet Gençlik isimli kitap, broşür ve belgelerin T. C. K.'nun 36 ncı maddesi gereğince MÜSADERESİNE; sanığın 11.11.1971 ile 25.11.1971 tarihleri arasında nezarette ve 25.11.1971 tarihinden hüküm tarihine kadar tutuklulukta geçen günlerinin mahkumiyetinden mahsubuna; sebepleri kalkmamış olduğundan tutukluluk halinin devamına; oy birliği ve sırası ile;

222. Sanık ABDULLAH BURHAN GÜRCAN'a müsnet suç sübuta erdiğinden, eylemine uyan T. C. K.'nun 41 nci maddesinin 5 nci fıkrası gereğince, beş yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; fiili okullarda ve yüksek tahsil müesseselerinde işlemiş olması nedeni ile 6 ncı fıkra gereğince cezası 1/3 oranında arttırılıp, altı yıl sekiz ay ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; yargılamalar sırasında gösterdiği, saygılı ve uysal davranışları, lehine takdiri tahfif sebebi sayılıp, T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince cezasının 1/6'sı indirilerek, TAKDİREN, TEŞDİDEN, TAHFİFEN VE NETİCETEN BEŞ YIL ALTI AY YİRMİ GÜN AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi gereğince BİR YIL ON AY YEDİ GÜN SİVEREK ilçesinde emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; T. C. K.'nun 31 nci maddesi gereğince müebbeden amme hizmetlerinden yasaklanmasına; T. C. K.'nun 33 ncü maddesi uyarınca ceza süresi içinde kanunî hacir altında bulundurulmasına; sanığın 17.12.1971 ile 9.5.1972 tarihleri arasında geçen tutukluluk günlerinin mahkumiyetinden mahsubuna; oy birliği ve sırası ile;

223. Sanık SELİM GÜLTEKİN'e müsnet suç sübuta erdiğinden, eylemine uyan T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 5 nci fıkrası gereğince, beş yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; fiili okullarda, ve yüksek tahsil müesseselerinde işlemiş olması nedeni ile 6 ncı fıkra gereğince cezası 1/3 oranında arttırılıp, altı yıl sekiz ay ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; yargılamalar sırasında gösterdiği uysal ve saygılı davranışları lehine takdiri tahfif sebebi sayılarak, T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince cezasının 1/6'sı indirilerek TAKDİREN TEŞDİDEN, TAHFİFEN VE NETİCETEN BEŞ YIL ALTI AY YİRMİ GÜN AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi uyarınca BİR YIL ON AY YEDİ GÜN BOLVADİN ilçesinde emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; T. C. K.'nun 31 nci maddesi gereğince müebbeden amme hizmetlerinden yasaklanmasına; T. C. K.'nun 33 ncü maddesi uyarınca ceza süresi içinde kanunî hacir altında bulundurulmasına; sanığın nezaret ve tutuklulukta geçen günlerinin mahkumiyetinden mahsubuna; oy birliği ve sırası ile;

224. Sanık ABDULLAH BAŞARIR'a müsnet suç sübuta erdiğinden, eylemine uyan T. C. K.'nun 146 ncı maddesinin 3 ncü fıkrası gereğince, beş yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; mahkemedeki uysal ve saygılı davranışları lehine takdiri tahfif sebebi sayılıp, T. C. K.'nun 59 ncu maddesi uyarınca cezasının 1/6'sı indirilerek, TAKDİREN, TAHFİFEN VE NETİCETEN DÖRT YIL İKİ AY AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; aynı madde uyarınca amme hizmetlerinden müebbeden yasaklanmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi gereğince, BİR YIL DÖRT AY YİRMİ GÜN ÇANAKKALE'de emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; sanığın 4.4.1972 tarihinden 25.12.1973 tarihine kadar nezarette ve tutuklulukta geçen günlerinin mahkumiyetinden mahsubuna; sebepleri kalkmış olduğun-

den, 2 numaralı Askerî Mahkemece müttehaz 17.4.1972 gün ve 1972/53-27 sayılı tutuklama müzekkeresinin GERİ ALINMASINA; başka bir suçtan tutuklu veya hükümlü değil ise hemen salıverilmesi için Askerî Savcılığa müzekkere yazılmasına oy birliği ve sırası ile;

225. Sanık PINAR ERDEMİL'e müsnet suçu sübuta erdiğini gösterir ve sanığın cezalandırılmasını gösterir yeterli delil bulunamadığından Kıdemli Hâkim, Hâkim Albay Mehmet Turan ve Üye Hâkim Kıdemli Yüzbaşı Selçuk Erim'in oylarının çokluğu ile BERAATİNE; (Başkan Tuğgeneral Ali Elverdi sanığa müsnet suçun T. C. K.'nun 296 ncı maddesine mümas bulunduğu ve bu yönü ile de sübuta erdiği inancı ile hükmün bu noktasına muhaliftir).

226. Sanık İSMET DAL'a müsnet suç sübuta erdiğinden, eylemine uyan T. C. K.'nun 146 ncı maddesinin 3 ncü fıkrası gereğince, beş yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; yargılamalar sırasında gösterdiği uysal ve saygılı davranışları lehine takdiri tahfif sebebi kabul olunup, T. C. K.'nun 59 ncu maddesi uyarınca cezasının 1/6'sı indirilerek; TAKDİREN, TAHFİFEN VE NETİCETEN DÖRT YIL İKİ AY AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; aynı madde gereğince müebbeden amme hizmetlerinden yasaklanmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi gereğince, BİR YIL DÖRT AY YİRMİ GÜN ÇARŞAMBA ilçesinde emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; sanığın 3.4.1972 tarihinden 21.10.1972 tarihine kadar geçen nezaret ve tutukluluk günlerinin mahkumiyetinden mahsubuna; oy birliği ve sırası ile;

227. Sanık BAYRAM ÇAM'a müsnet suç sübuta erdiğinden, eylemine uyan T. C. K.'nun 146 ncı maddesinin 3 ncü fıkrası gereğince, beş yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; yargılamalar sırasında gösterdiği uysal ve saygılı davranışları, lehine takdiri tahfif sebebi sayılıp; T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince cezasının 1/6'sı indirilerek, TAKDİREN, TAHFİFEN VE NETİCETEN DÖRT YIL İKİ AY AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına, aynı madde gereğince müebbeden amme hizmetlerinden yasaklanmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi gereğince BİR YIL DÖRT AY AY YİRMİ GÜN TİREBOLU ilçesinde emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; sanığın 4.4.1972 tarihinden 21.10.1972 tarihine kadar nezaret ve tutuklulukta geçen günlerinin mahkumiyetinden mahsubuna; oy birliği ve sırası ile;

228. Sanık FARUK YÜKSEL'e müsnet suç sübuta erdiğinden; eylemine uyan T. C. K.'nun 146 ncı maddesinin 3 ncü fıkrası gereğince, beş yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; yargılamalar sırasında gösterdiği uysal ve saygılı davranışları, lehine takdiri tahfif sebebi kabul olunup, T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince cezasının 1/6'sı indirilerek, TAKDİREN, TAHFİFEN VE NETİCETEN DÖRT YIL İKİ AY AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; aynı madde gereğince amme hizmetlerinden müebbeden yasaklanmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi gereğince BİR YIL DÖRT AY YİRMİ GÜN ULUS ilçesinde emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; sanığın 3.4.1972 tarihinden 21.10.1972 tarihine kadar nezaret ve tutuklulukta geçen günlerinin mahkumiyetinden mahsubuna; oy birliği ve sırası ile;

229. Sanık HALİL İBRAHİM ABLAN'a müsnet suç sübuta erdiğinden, eylemine uyan T. C. K.'nun 146 ncı maddesinin 3 ncü fıkrası gereğince, beş yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; yargılamalar sırasında mahkemenin yüceliğine gösterdiği uysal ve saygılı davranışları lehine takdiri tahfif sebebi sayılıp, T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince, cezasının 1/6'sı indirilerek, TAKDİREN, TAHFİFEN VE NETİCETEN DÖRT YIL İKİ AY AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; aynı madde uyarınca amme hizmetlerinden müebbeden yasaklanmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi gereğince, BİR YIL DÖRT AY YİRMİ GÜN HOPA ilçesinde emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; sanığın 4.4.1972 tarihinden 17.4.1972 tarihine kadar nezarette, 17.4.1972 tarihinden 25.12.1973 tarihine kadar tutuklulukta geçen günlerinin mahkumiyetinden mahsubuna; sebepleri kalkmış olduğundan, 2 numaralı, Askerî Mahkemece müttehaz 17.4.1972 gün ve 1972/53-27 sayılı tutuklama müzekkeresinin GERİ ALINMASINA; başka bir suçtan tutuklu veya hükümlü değil ise hemen salıverilmesi için Askerî Savcılığa müzekkere yazılmasına; oy birliği ve sırası ile;

230. Sanık ALİ ÇİFTETEPE'ye müsnet suç sübuta erdiğinden, eylemine uyan, T. C. K.'nun 146 ncı maddesinin 3 ncü fıkrası gereğince, beş yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına, yargılamalar sırasında mahkemenin yüceliğine gösterdiği saygılı ve uysal davranışları, lehine takdiri tahfif sebebi sayılıp, T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince cezasının 1/6'sı indirilerek, TAKDİREN, TAHFİFEN VE NETİCETEN DÖRT YIL İKİ AY AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; aynı madde uyarınca müebbeden amme hizmetlerinden yasaklanmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi gereğince, BİR YIL DÖRT AY YİRMİ GÜN SEYİTGAZİ ilçesinde emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; sanığın 3.4.1972 ile 17.4.1972 tarihleri arasında nezarette ve 17.4.1972 ile 17.3.1973 tarihleri arasında tutuklulukta geçen günlerinin mahkumiyetinden mahsubuna; oy birliği ve sırası ile;

231. Sanık ERTUĞRUL USLU'ya müsnet suç sübuta erdiğinden, eylemine uyan T. C. K.'nun 146 ncı maddesinin 3 ncü fıkrası gereğince, beş yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına, yargılamalar sırasında mahkemenin yüceliğine gösterdiği uysal ve saygılı davranışları, lehine takdiri tahfif sebebi sayılıp, T. C. K.'nun 59 ncu maddesi uyarınca, cezasının 1/6'sı indirilerek, TAKDİREN, TAHFİFEN VE NETİCETEN DÖRT YIL İKİ AY AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; aynı madde uyarınca amme hizmetlerinden müebbeden yasaklanmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi gereğince, BİR YIL DÖRT AY YİRMİ GÜN İZMİT'de emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; sanığın, 4.4.1972 ile 17.4.1972 tarihleri arasında nezarette ve 17.4.1972 le 26.12.1972 tarihleri arasında tutuklulukta geçen günlerinin mahkumiyetinden mahsubuna; oy birliği ve sırası ile;

232. Sanık HÜSEYİN KUTLUTÜRK'e müsnet suç sübuta erdiğinden, eylemine uyan T. C. K.'nun 146 ncı maddesinin 3 ncü fıkrası gereğince, beş yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; yargılamalar sırasında mahkemenin yüceliğine gösterdiği, saygılı davranış ve uysal tutumu lehine takdiri tahfif sebebi sayılıp, T. C. K.'nun 59 ncu maddesi uyarınca, cezasının 1/6'sı indirilerek, TAKDİREN, TAHFİFEN VE NETİCETEN DÖRT YIL İKİ AY AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; aynı madde gereğince müebbeden amme hizmetlerinden yasaklanmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi gereğince BİR YIL DÖRT AY YİRMİ GÜN DİNAR ilçesinde emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; sanığın 1.6.1972 ile 27.6.1972 tarihleri arasında nezarette, 27.6.1972 ile 26.12.1972 tarihleri arasında tutuklulukta geçen günlerinin mahkumiyetinden mahsubuna; oy birliği ve sırası ile;

233-240. Sanıklardan BİNGÖL ERDUMLU, HÜSEYİN YAVUZ, ERTUĞRUL KÜRKÇÜ, ZAFER KUTLU, OKTAY ETİMAN, YUSUF KÜPELİ, MÜNİR RAMAZAN AKTOLGA ve OĞUZHAN MÜFTÜOĞLU'na DEV-GENÇ iddianamesinde yüklenilen suçlar ve bu suçları meydana getiren fiiller İstanbul Sıkıyönetim Askerî Savcılığının 28.2.1973 gün ve 1973/1 esas sayılı İddianamesinde yüklenilen fiillerle tedahül eylediğinden veya o fiillerin başlangıç ya da devamı olup, bunların Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu ve Cephesi davası içinde İstanbul Sıkıyönetim 3 numaralı Askerî Mahkemesinde görülmekte bulunması ve bu davada adı geçen Oğuzhan Müftüoğlu dışındaki bütün sanıkların T. C. K.'nun 146/1. maddesi gereğince cezalandırılmalarının istenmiş, olması; T. C. K.'nun 146/1. maddesinin ise sanıkların aynı istikametteki bütün fiillerinin kapsamına almasının gerektiği; sanık Oğuzhan Müftüoğlu'nun gerek TDGF. Yöneticisi olması nedeni ile yüklenilen, gerekse THKP. THKC. yönetici olması nedeni ile yüklenilen suçları, zaman, mekân ve mahiyet itibarı ile birbirinden ayrı bu iki gizli örgütün sevk ve idarecisi olmasından ileri geldiğinden, T. C. K.'nun 141 nci madresinin 1 nci fıkrası muvacehesinde birlikte değerlendirilmesinin kanunî zorunluluk teşkil eylediği; bu itibarla sanıkların bütün suç ve fiillerinin bir mahkemede görülüp karara bağlanmasının usul ve esas yönünden maslahata, kanuna ve adalete uygun düşeceği; nitekim Askerî Yargıtayın da Ruhi Koç ve Sarp Kuray hakkındaki 3 ncü Dairenin 10.9.1971 gün ve E. 1971/343, K. 1971/346 sayılı; Işık Alamur ve arkadaşları hakkındaki 3 ncü Dairenin 7.12 1972 gün ve E. 1972/384, K. 1972/422 sayılı, İrfan Uçar hakkındaki 4 ncü Dairenin 11.4.1973 gün ve E. 1973/68, K. 1973/94 sayılı içtihatları ile bu görüşü destekleyip doğrulaması gerekçeleri ile adı geçen sanıkların dava dosyalarının tefrik edilip İstanbul 1 nci Ordu K.'lığı nezdinde kurulu Sıkıyönetim 3 numaralı Askerî Mahkemede görülmekte olan dava ile BİRLEŞTİRİLMESİNE; ve

bu maksatla mahkememizin davayı görmeye YETKİSİZLİĞİNE; sanıklara ait (M. Ramazan Aktolga'nın iki adet radyosu dahil) muvakkaten zaptedilmiş olan eşyanın tefrik edilen dosya ile birlikte gönderilmesine; sebepleri kalkmadığından tutukluluk hallerinin devamına; oy birliği ve sırası ile;

241. Sanık MUSTAFA ULUSAY hakkında 26.11.1971 gün ve esas 1971/211, karar 1971/153 sayılı DEV-GENÇ iddianamesinde T. C. K.'nun 146/3. maddesinde yazılı suç isnadı mevcut ve Askerî Savcılığın esas hakkında mütalâasında bu iddia T. C. K.'nun 141/1-6. maddesinde yazılı suç vasfında olduğu ileri sürülmüş ise de; sanık hakkında İstanbul Sıkıyönetim 3 numaralı Askerî Mahkemesinde 17 Eylül 1973 gün ve E. 1973/189, K. 1973/102 sayılı İddianame ile çalınmış bir davanın bulunduğu, sözü geçen davada sanık Ulusoy'a T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 1 nci fıkrasının 2 nci bendinde yazılı suçun isnat edildiği, bu suçu meydana getiren fiillerin, mahkememizde görülmekte olan 1971/211 esas sayılı İddianamede zikredilen delillerin devamına teşkil eylediği, esasen T. C. K.'nun 141/1 nci maddesinin 2 nci cümlesinin sanığın aynı istikamette ve aynı gayeye ulaşmak üzere çeşitli zaman ve mekanlarda sepketmiş olan bütün fiillerini kapsamını doğal ve kanunun ruhuna uygun bulunduğu, bütün bu görüşleri Askerî Yargıtay 3. Dairesinin 10.9.1971 gün ve E. 1971/343, K. 1973/346 sayılı Askerî Yargıtay 3 ncü Dairesinin 7.12.1972 gün ve E. 1972/384, 1972/422 sayılı ve gene Askerî Yargıtay 4. Dairesinin 11.4.1973 gün ve E. 1973/68, K. 1973/94 sayılı içtihatlarının da doğrulamakta ve desteklemekte olduğu gerekçeleri ile, sanık Mustafa Ulusoy hakkındaki davanın İstanbul 1 nci Ordu K.'lığı nezdinde kurulu 3 numaralı Sıkıyönetim Askerî Mahkemesinde görülmekte olan davası ile BİRLEŞTİRİLMESİNE; ve bu maksatla mahkememizin davayı görmeye YETKİSİZLİĞİNE; oy birliği ve sırası ile;

242. Sanık TEOMAN GÖRÜL'e DEV-GENÇ davasının 26.11.1971 gün ve E. 1971/211, K. 1971/153 sayılı İddianamesinde T. C. K.'nun 146/3. maddesinde yazılı suç isnat edilmiş ise de, yargılamalar sırasında sözlü ve yazılı delillerin incelenmesi sonunda; sanığın 5.3.1971 tarihinde vuku bulan ODTÜ. olaylarına iştirak ettiği yolundaki iddianın sübuta erdiğini gösterir delillerin bulunamadığından; delil yetersizliği ile; BERAATİNE; ikinci iddia olan tabanca bulundurma ve yabancı uyruklu bir bayanın torbasına tabanca koyma fiilinin ideolojik bir yönünün bulunduğuna ve bu itibarla DEV GENÇ davası ile irtibatının mevcut olduğuna dair herhangi bir delilin dahi bulunamadığı; bununla beraber tabanca bulundurma ve yabancı uyruklu bir kadının torbasına koyup saklamak fiilinin temas ettiği suçun Sıkıyönetimin ilânı tarihi olan 6.4.1971 tarihinden sonra ve 17.9.1971 tarihinde Sıkıyönetimin ilân edilmiş olduğu yerde işlenmiş bulunması sebebiyle 1402 sayılı Kanunun 15 nci maddesinin açık ifadesi karşısında davayı görmeye bir Sıkıyönetim Askerî Mahkemesinin görevli bulunduğu ancak, C. M. U. K.'nun 8 nci maddesi vesair usule dair umumî hükümler göz önüne alındığından, fiilin Yeşilköy Hava Alanında işlenmiş olması nedeni ile davayı görmeye yetkili adlî mercin mahkememiz olmadığı gerekçeleri ile MAHKEMEMİZİN YETKİSİZLİĞİNE; suçun işlendiği yer itibarı ile davayı görmeye İstanbul Sıkıyönetim Askerî Mahkemesinin GÖREVLİ VE YETKİLİ BULUNDUĞUNA; bu itibarla, sanık Teoman GÖRAL hakkındaki dava dosyasının zaptedilen eşyaları ile birlikte görevli ve yetkili İstanbul 1 nci Ordu K.'lığı nezdinde kurulu Sıkıyönetim Askerî Mahkemesine tevdi edilmek üzere Askerî Savcılığa gönderilmesine; oy birliği ve sırası ile;

243-47. Sanıklardan GÜN ZİLELİ, ORAL ÇALIŞLAR, ALİ KARŞILIYAN, ERCAN ENÇ, ve HALİS ÖZKAN haklarında 26.11.1971 gün ve 1971/211, K. 1971/153 sayılı DEV-GENÇ iddianamesinde, T. C. K.'nun 146/3. maddesinde yazılı suç isnadı, mevcut ve Askerî Savcılığın esas hakkındaki mütalâasında bu iddia T. C. K.'nun 141/1-6. maddesinde yazılı suç vasfında olduğu ileri sürülmüş ve mahkememizce de suç vasfının T. C. K.'nun 141/1-6. niteliğine dönüşebilmesi ihtimaline binaen sanıklardan yeni suç vasfı karşısında ek savunma alınmış ise de; sanıklar hakkında Ankara 4 ncü Kolordu K.'lığı nezdinde kurulu Sıkıyönetim 3 numaralı Askerî Mahkemesinde 8.12.1972 gün ve esas 1972/496, karar 1972/365 sayılı iddianame ile açılmış bir davanın mevcut olduğu, sözü geçen davada sanıklara T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 1 nci fıkrasının ön gördüğü suçun isnat edildiği, bu suçu meyda-

na getiren fiillerin mahkememizde görülmekte olan 1971/211 esas sayılı iddianamede zikredilen fiillerin bir devamını teşkil eylediği, esasen T. C. K.'nun 141/1 nci maddesinin ikinci cümlesinin sanıkların aynı istikamette ve aynı gayeye ulaşmak üzere çeşitli zaman ve mekânlarda sepketmiş olan bütün fiillerini kapsamasının doğal ve kanunun ruhuna uygun bulunduğunu, bütün bu görüşleri Askerî Yargıtay 3 ncü Dairesinin 10.9.1971 gün ve E. 1971/343, K. 1971/346 sayılı; Askerî Yargıtay 3 ncü Dairesinin 7.12.1972 gün ve E. 1972/384, K. 1972/422 sayılı ve Askerî Yargıtay 4 ncü Dairesinin 11.4.1973 gün ve E. 1973/68, K. 1973/94 sayılı içtihatlarının da doğrulamakta ve desteklemekte olduğu gerekçeleri ile bu sanıklar hakkındaki davanın Ankara 4 ncü Kolordu Komutanlığı nezdinde kurulu 3 numaralı Sıkıyönetim Askerî Mahkemesinde görülmekte olan Türkiye İhtilâlci İşçi Köylü Partisi davası ile BİRLEŞTİRİLMESİNE; bu maksatla davayı görmeye mahkememizin YETKİSİZLİĞİNE; dava dosyasının tefrik edilip 3 numaralı Askerî Mahkemeye tevdi edilmek üzere Askerî Savcılığa gönderilmesine, sebepleri kalkmadığından tutukluluk hallerinin devamına (Halis Özkan hariç) oy birliği ve sırası ile;

248. Sanık MUZAFFER ERDOST'a 26.11.1971 gün ve esas 1971/211, karar 1971/153 sayılı İddianamede yüklenilen T. C. K. 141 nci maddesine muhalefet isnadı esas hakkındaki mütalâada "Görevsizlik Kararı verilmesi, böyle bir karar verilmediği, takdirde sanığın 141/1. maddesi gereğince cezalandırılması" şeklinde tekrarlanıp talep edilmiş bulunmakla, yargılamalar sırasında incelenen yazılı ve sözlü delillerden edinilen kanaata göre sanık MUZAFFER ERDOST'un fiilleri ile Ankara Sıkıyönet'm 3 numaralı Askerî Mahkemesinde görülmekte olan ve mahkemenin 1973/21, esasında kayıtlı Vahap Erdoğdu ve arkadaşları davası arasında sanığın o davada söz konusu gizli toplantılara katılması şeklinde tezahür eyleyen fiili arasında hukukî yönden tam bir irtibatın bulunması sebebiyle Muzaffer Erdost hakkındaki davanın DEV-GENÇ davasından tefrik edilip 3 numaralı Askerî Mahkemenin 1973/21 esasında kayıtlı Vahap Erdoğdu ve arkadaşları hakkındaki dava üzerinde BİRLEŞTİRİLMESİNE; bu maksatla mahkememizin davayı görmeye YETKİSİZLİĞİNE; dava dosyasının dizi pusulasına bağlanıp 3 numaralı Askerî Mahkemeye tevdi edilmek üzere Askerî Savcılığa gönderilmesine; oy birliği ve sırası ile;

249-250. Sanık NACİYE ÖNCÜL ile HİLMİ AKPINAR'a iddianamede T. C. K.'nun 146 ncı maddesinin 3 ncü fıkrasının ön gördüğü suç isnat edilmiş ise de yargılamalar sırasında incelenen sözlü ve yazılı delillerden sanıkların sübuta eren fiillerinin gerek maddî ve gerekse manevî unsurları itibarı ile T. C. K.'nun 146/3. maddesinin şümulüne girmediği; Gazi Eğitim Enstitüsü idarecileri olarak fiillerinin T. C. K.'nun 228 nci veya 230 ncu maddelerinde yazılı suçların kanunî unsurlarına mümas bulunduğu; 1402 sayılı Kanunun 1728 sayılı Kanunla değişik 15 nci maddesinin sarahati karşısında, bu maddelerde yazılı suçlar hakkındaki davaların Sıkıyönetim Askerî Mahkemelerinin görevlerinin dışında kaldığı sonuç ve kanaatına ulaşıldığından, her iki sanık hakkındaki davaları görmeye mahkememizin GÖREVSİZLİĞİNE; dosyadan adı geçen sanıklarla ilgili belgelerin çıkarılıp; C. M. U. K.'nun 8 nci maddesi gereğince davayı görmeye görevli ve yetkili olan suçun işlendiği yer mahkemesi Yenimahalle Asliye Ceza Mahkemesine tevdi edilmek üzere Askerî Savcılığa gönderilmesine; oy birliği ve sırası ile;

251. Sanık NECDET ŞÜKRÜ ÖZSABUNCU hakkında dava açılmış olmasına rağmen duruşmaların başlangıcından hüküm safhasına kadar yaptırılan araştırmalar sonunda sanığın mahkeme huzuruna, gelmediği, getirilemediği ve belgelere göre yabancı memlekette oturmakta olup, Askerî Mahkemeye getirilmesinin mümkün bulunmadığı, böylece gaip olduğu anlaşıldığından, 353 sayılı Kanunun 162 nci maddesi gereğince bu sanık hakkındaki duruşmanın TATİLİNE; oy birliği ve sırası ile;

252-253. Sanıklardan HÜSEYİN TÜYSÜZ VE YAVUZ KAÇAR haklarında dava açılmış ve bu dava esas hakkındaki mütalâa safhasına kadar yürütülmüş olmasına; bu safhadan itibaren suç vasfında değişiklik olması ihtimalinin sanıklara tebliği ve ek savunmalarının tespiti için bulundukları yer mahkemelerine talimat çıkarılıp, haklarında gıyap kararı bulunan bu sanıkların ek savunmalarının bilistiname aldırılması cihetine gidilmiş, bir netice alınamayınca

huzura getirtilmeleri amacı ile haklarında tutuklama kararı alınmış olmasına rağmen bugüne kadar kendiliklerinden mahkeme huzuruna gelmemiş ve tutuklama müzekkeresi ile yakalatılıp getirilememiş veya istinabe yolu ile ek savunmaları tespit edilememiş bulunduğundan, konutu bilinmeyen ve bu suretle çağırılmalarının sonuç vermeyeceği kuvvetle anlaşılan gaip sanıklar hakkındaki DURUŞMANIN TATİLİNE; 353 sayılı Kanunun 162 nci maddesi uyarınca oy birliği ve sırası ile;

254. Sanık SİNA CİLADIR'a müsnet suç sübuta erdiğinden, eylemine uyan T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 5 nci fıkrası gereğince, beş yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; mahkemedeki saygılı ve uysal davranışları, lehine takdiri tahfif sebebi sayılıp, T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince cezasının takdirer, 1/6'sı indirilerek, TAKDİREN, TAHFİFEN VE NETİCETEN DÖRT YIL İKİ AY AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi gereğince, BİR YIL DÖRT AY YİRMİ GÜN AKSEKİ ilçesinde emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; T. C. K.'nun 31 nci maddesi gereğince ceza süresine eşit süre ile amme hizmetlerinden yasaklanmasına; sanığın nezaret ve tutuklulukta geçen günlerinin mahkumiyetinden mahsubuna; oy birliği ve sırası ile;

225. Sanık IŞIK ALAMUR'a müsnet suç sübuta erdiğinden, eylemine uyan T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 5 nci fıkrası gereğince, beş yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; mahkemedeki uysal ve saygılı davranışları, lehine, takdiri tahfif sebebi sayılıp, T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince, cezasının takdiren 1/6'sının indirilmesi, suretiyle, TAKDİREN, TAHFİFEN VE NETİCETEN DÖRT YIL İKİ AY AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi gereğince BİR YIL DÖRT AY YİRMİ GÜN ILGAZ ilçesinde emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; T. C. K.'nun 31 nci maddesi gereğince ceza süresi eşit bir süre ile amme hizmetlerinden yasaklanmasına; sanığın nezaret ve tutuklulukta geçen günlerinin mahkumiyetinden mahsubuna; oy birliği ve sırası ile;

256. Sanık İLHAMİ AKMAN'a müsnet suç, sübuta erdiğinden, eylemine uyan T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 5 nci fıkrası gereğince, beş yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; mahkemedeki uysal ve saygılı davranışları lehine takdiri tahfif sebebi sayılıp; T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince cezasının 1/6'sı indirilerek, TAKDİREN, TAHFİFEN VE NETİCETEN DÖRT YIL İKİ AY AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi uyarınca, BİR YIL DÖRT AY YİRMİ GÜN AYDIN'da emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; T. C. K.'nun 31 nci maddesi gereğince ceza süresine eşit bir süre ile amme hizmetlerinden yasaklanmasına; sanığın nezaret ve tutuklulukta geçen günlerinin mahkumiyetinden mahsubuna; oy birliği ve sırası ile;

257. Sanık SALİH VURAL hakkındaki davanın esas hakkındaki mütalâa safhasına kadar yürütüldüğü; suç vasfında değişiklik ihtimalinin belirmesi üzerine sanığın bilistinabe veya huzuren ek savunmasının alınmasının gerektiği, yapılan bütün araştırmalara rağmen konutunun bilinemediği ve bu suretle çağırılmasının bir sonuç vermeyeceğinin kuvvetle ortaya çıktığı, böylece sanığın gaip olduğunun anlaşıldığı gerekçesi ile 353 sayılı Kanunun 162 nci maddesi gereğince sanık Salih Vural hakkındaki duruşmanın TATİLİNE; oy birliği ve sırası ile;

B. I. Sanıklara tertip olunan cezalar 647 sayılı Kanunun 1712 sayılı Kanunla değişik 6 ncı maddesinde yazılı hadleri aştığından, sanıklar ve sanıklara atfen müdafiler tarafından yapılan bütün tecil taleplerinin REDDİNE;

II. Sanık Ferhat Soykan'ın mahsus hanesinde yanlışlıkla yazılmadığından; dava dosyasının İzmir Bölge Yürütme Kurulu Bölümünün 3K. 3D. 5 dizisinde mevcut tutanakta yazılı 11 adet Bulgarca ve Rusça kitap hakkında Bakanlar Kurulunun 13.5.1953 gün ve 4/740 sayılı yasaklama kararı mevcut olduğundan, bu kararda ismi yazılı kitapların T. C. K.'nun 36 ncı maddesi gereğince; MÜSADERESİNE; Bakanlar Kurulunun bu kararında ismi yazılı olmayan kitaplarla, bir adet Devin Düşüşü, üç adet not defteri, yedi adet muhtelif bez ha-

rita, yedi adet el yazısı ile yazılmış notlar, bir adet Ant Dergisinin 1970 yılı 3 ncü sayısı, altı adet, Sosyalist gazete, bir adet Gök Cephesi Kitabı ve bir adet Kurtuluş Gazetesinin C. M. U. K.'nun 392/2. maddesi gereğince müsadere isteme hakkı mahfuz tutularak sanığa iadesine; oy birliği ve sırası ile;

III. Sanık Uğur Kökden'in mahsus hanesinde yanlışlıkla yazılmadığından, dava dosyasının İnş. Müh. 1K. 12 dizisinde mevcut tutanakta yazılı ve sanığın evinde yapılan aramada bulunan iki adet Babeuf'den Dimitrof'a kadar sosyalist savunmalar isimli, bir adet Türkiye ve Sosyalizm sorunları, bir adet Türkiye'de antiemperyalist savaşın stratejisi, bir adet yazılar, bir adet Marksizm, bir adet Sosyalist Türkiye, bir adet Marksizm ve Din, bir adet Geri Bırakılmış Türkiye, bir adet Türkiye Sosyalizmi ve Sosyalizm, ondokuz adet Emek Dergisi, iki adet Parti Dergisi adındaki, kitap, broşür ve dergiler hakkında yasaklama kararı mevcut olduğundan, T. C. K.'nun 36 ncı maddesi gereğince MÜSADERESİNE; oy birliği ve sırası ile;

IV. 5 Mart 1971 ODTÜ. olayları üzerine bu üniversitede yapılan aramada ele geçirilmiş bulunan bir adet 315035 numaralı Brownik marka, bir adet 7,65 çapında numarasız, bir adet 1251971 numaralı, bir adet 48218 numaralı, bir adet, 92718 numaralı, VZOR marka tabanca, bir adet sustalı bıçak, üç adet boş jarjör, bir kutu içersinde, 9 mm. çapında dört adet mermi çekirdeği, yetmişyedi adet 7,65 mm. çeşitli tabancalara ait boş kovan; bir adet tabanca harbisi, bir kutu içinde yüzonüç adet 22 Cal. mermi, bir kutu içinde yüzonbir adet 22 Cal. lik mermi kovanı, 9 mm. çapında otuzbir adet boş kovan, 9 mm.'lik sekiz adet Barebellüm mermi kovanı, dört adet Fünye kapağı, küçük bir çuval içinde ağzı açık olarak teslim alınan ve tahminen 200 Gr. kadar olan av. saçması, bir adet plâstik kovan, zarf içinde iki adet mermi çekirdeği, bir adet Ölü Şenel Erdal üzerinde çıkan boş kovan, mühürlü zarf içersinde, karton hedefler, boş kovanlar fitil artıkları, ağzı mühürlü naylon torba içinde muhtelif büyüklükte bıçaklar, ağzı mühürlü naylon torba içinde boş kovanlar, bir adet Aziz Yaltan'dan çıkan kurşun, bir adet Mustafa Baygı'dan çıkan mermi çekirdeği, üç adet zarf içinde evsafi tespit edilemeyen madenî cisim, yüzotuzbeş adet 9 mm. çapında Barabellüm marka dolu mermi, yetmişaltı adet 7,65 mm. çapında tabanca mermisi, doksansekiz adet av tüfeği boş kovanı, torba içinde parçalar halinde telsizler, bir adet torba içinde Siren ve demir çubuk, bir torba içinde tabanca kılıfları, iki dürbün, bir pardesü, bir şapka, torba içinde bir adet projektör, oniki adet demir çubuk dört adet ağaç sopa, bir adet miğfer, bir adet telsiz ayağı, beş çuval içinde parka, bot, fotin ve çeşitli askerî giyim eşyaları, bir adet kınlı ucu kırık bıçak, bir adet elde yapma mermi, ondokuz adet 7,65 mm. çapında tabanca mermisinin T. C. K.'nun 36 ncı maddesi şümulüne girdiğinden, MÜSADERESİNE;

Aynı aramada ODTÜ. depolarında bulunan ve fakat suçla ilgisi görülmeyen, aslında ODTÜ. Rektörlüğünün bekçilerinin yabanî hayvanlara karşı taşıdıkları, av tüfekleri olduğu anlaşılan, iki adet tek kırma av tüfeği ile dokuz adet 46003, 46004, 46005, 46007, 46008, 66484, 66487, 72334 ve 72335 numaralı çifte kırma av tüfeklerinin ODTÜ. Rektörlüğüne İADESİNE; oy birliği ve sırası ile;

V. 30.4.1971 günü Ege Üniversitesi Talebe Yurtları ile Yüksek Öğretmen Okulu Erkek ve Kız Talebe Yurtlarında yapılan aramada ele geçirilen çeşitli miktarda demir çubuk ve ağaç sopalar, bir adet kılıflı av bıçağı, iki adet siyah saplı bıçak, bir adet dürbün, taş atmak için lastik sapan, muhtelif ebadda demir çubuklar, iki adet kokakola kutusuna yapılmış içersi dinamitle doldurulmuş fitil ve kapsülü kapalı kırmızı ve yeşil bomba, iki adet bıçak, bir adet sarı saplı tornavida, çeşitli demir çubuk ve keser sapları, bir adet 72 halkalı kalın zincir, dokuz adet içinde çeşitli asitler bulunan şişeler, dört adet sustalı çakı, iki adet av tüfeği hartuşu, altı adet yuvarlak av tüfeği kurşunu, bir adet demir içine sokulmuş atışa hazır fitilli dinamit, bir adet küçük zamk şişesi içersine hazırlanmış atışa hazır bomba, altı adet kapsüllü fitil, çeşitli yontulmuş keser sapları, ağaç sopalar demir levye, iki adet 22 Cal.'lik mermi;

4.5.1971 günü yapılan aramada ele geçen bir Vinileks'den yapılmış ferumarlı siyah çanta içinde O-OEEL X 2222 numaralı 7,65 mm. çapında, Mab marka jarjörlü mermisiz tabanca, bir adet D/513743 numaralı siyah kabzeli Fransız yapısı Mab marka jarjörlü mermisiz 7,65 mm. çapında tabanca, bir adet mermisiz jarjör, üzeri bezle sarılmış bütün makine kimya kurumu mamülü, jelatinit marka ateşlemeye hazır fitilli ve kapsüllü dinamit, iki adet üzerleri bezle sarılı aynı marka ateşlemeye hazır yarınşar dinamit, bir adet Makine Kimya Endüstrisi mamulâtı jelatinit marka sağlam dinamit, dört adet naylon torba içersinde 250'şer Gr.'lık M. K. E. mamülü dumansız av barutu, iki parça dinamit fitili, iki küçük adet teyp bandı, kırkbeş adet top barutu;

30.4.1971 günü yapılan aramada ele geçirilen iki adet Amerikan kokakola kutusuna içerisi dinamitle doldurulmuş bomba, bir adet Balgora tipi içerisi dinamitle dolu bomba, bir adet zamk şişesi içersine dinamit doldurulmuş yakın mücadele için kullanılan bomba, yedi adet M. K. E. K. mamûlâtı dinamit kapsülü, bir adet küçük kutu içersinde kapsül, iki adet av tüfeği kapsülü, üç adet sustalı bıçak, bir adet beyaz saplı büyük çakı bıçağı, iki adet bıçak, bir adet küçük çakı bıçağı, bir adet telsiz cihazı;

4.5.1971 günü Yakın Doğu Özel Yüksek Okullarının İnçiraltı kavşağındaki binalarında yapılan aramada ele geçen beş adet çeşitli boyda demirler, bir adet 8 metre kadar uzunlukta Doğuş Grubu yazılı filama, üç adet Eczacılık Talebe Cemiyetinden çıkan üzerinde Devrimciler yazılı filama bir adet kırmızı boyalı dralit üzerine beyazla yazılmış DEV-GENÇ marşı, bir adet kırmızı boyalı dralit üzerine beyazla yazılmış Devrimci Gençlik andı;

16.10.1970 günü S. B. F. Öğrenci Derneği odasında yapılan aramada ele geçirilen muhtelif boy ve cinste yirmi adet Sprey kutuları ve muhtelif boylarda ağaç ve demirden olmak üzere beş adet sopa, eşyanın suçta kullanılan veya kullanılmak üzere hazırlanmış bulunan veya kullanılması, taşınması, bulundurulması cürüm teşkil eyleyen eşyadan olması sebebiyle, T. C. K.'nun 36 ncı maddesi gereğince MÜSADERESİNE; oy birliği ve sırası ile;

VI. S. B. F. Öğrenci Derneği ve onun yanındaki odada yapılan aramalarda ele geçen ve C. Savcılığım, 1970/646 ve 1970/2466 ve gene 1970/2437 emanet numaralarında kayıtlı iki adet İleri Dergisi, muhtelif bildiri ve beyannameler, muhtelif duvar afişlerinin;

İzmir Üniversitesi ve öğrenci yurtlarında yapılan aramalarda ele geçirilen ve kime ait olduğu bilinmeyen ve fakat haklarında yasaklama kararları bulunan otuzbeş adet Aydınlık Sosyalist Dergiye açık mektup, Emek Dergisinin 6, 11, 18 sayıları, Ant Dergisinin 11, 12, 13 ve 173 ncü sayıları, bir adet Cuba The First Soviet Satellite in The Americas, bir adet Bütün Ülkelerin İşçileri Birleşin, bir adet talin Meselesi üzerine, bir adet Sosyalizm Yoluna Mücadele ve Zaferle Dolu 25 yıl, bir adet Köylü Meseleleri ve Sosyalizm, bir adet Nazim Hikmet'den Seçmeler, bir adet Aydınlık Proleter Devrimci Dergisinin 27 nci sayısı, bir adet İleri Dergisinin Haziran 1970 nci sayısı, ondört adet İleri Dergisinin Ekim 1970 4 ncü sayısı, dokuz adet İleri Dergisinin Kasım 1970 5 nci sayısı, üç adet İleri Dergisinin Haziran 1970 3 ncü sayısı, kırkbir adet İleri Dergisinin Nisan 1970 2 nci sayısı, yirmidört adet İşçi Köylü gazetesinin 26 ncı sayısı, bir adet Sosyalizm ve Sosyal Mücadelelerin Tarihi isimli kitap, bir adet Aydınlık Sosyalist Dergisi 1 nci cilt, bir adet 1965-1971 Türkiye'de Devrimci Mücadele ve DEV-GENÇ isimli kitap, bir adet Sosyalistin Alfabesi isimli kitap, bir adet Leninizmin ilkeleri, bir adet Marksizm anlayışı, bir adet Lenin 1924, bir adet Kapitalizm ve Değer, bir adet Türk Solu bir adet Yaşasın Halk Zaferinin Savaşı, bir adet Ücret Fiat ve Kâr, bir adet İman ve İslâm, bir adet Milli Demokratik Devrim, bir adet Türkiye Sosyalizmi ve Sosyalizm, bir adet Sosyalizmin Alfabesi, bir adet Guevara'nın Günlüğü, bir adet Sosyal Düşüncenin gelişmesi, bir adet Seçme Eserler, bir adet Köy Enstitüleri ve Solculuk, bir adet Savcı Konuştu Söz sanığındır, bir adet 1966-1971 Türkiye'de Devrimci Mücadele ve DEV-GENÇ, yirmi adet Aydınlık Dergisi, yetmişiki adet Aydınlık Dergisi, yetmişsekiz adet İleri Dergisi, elliüç adet Sosyalist Gazete;

17.10.1970 günü Samsun 19 Mayıs Fikir Kulübünde yapılan aramada ele geçirilen ve hakkında yasaklama kararı bulunan bir adet Kapitalizm Dün, Bu gün, bir adet Kapitalist Toplumda sınıflar, beş adet Öncü, beş adet Uyanış, bir adet İleri iki adet Türk Solu, bir adet İlkel Toplum, Köleci Toplum, Feodal Toplum, bir adet Kapitalsiz Kapitalistler, bir adet Ekmek Kavgası;

Antalya Devrimci Gençlik Derneği odasında 20.10.1970 günü yapılan aramada ele geçirilen ve haklarında yasaklama kararı bulunan bir adet Mao Tse Tung Bir Devrimcinin otobiyoğrafisi, bir adet Halk Savaşında temel taktikler, bir adet Leninizm'in İlkeleri, bir adet iki taktik, bir adet Toprak Meseleleri, bir adet Proleterya İhtilâli ve Dönek Kautski, bir adet Mao'ya Tapanlar, bir adet Ücret Fiat ve Kâr, bir adet Marksist Düşüncenin Temel Meseleleri, bir adet Bütün Ülkelerin İşçileri Birleşiniz, bir adet Guevera'nın Günlüğü, bir adet Halk Savaşı Halk Ordusu, bir adet Yahudi Meselesi, bir adet Çekoslavakya Meselesi, bir adet Ücretli Emek ve Sermaye, bir adet Yaşasın Halk Savaşının Zaferi, bir adet Sosyalizmin ve Sosyal Mücadelelerin Tarihi, bir adet Din üzerinde, bir adet Kapital, bir adet Kapitalizmin en yüksek aşaması Emperyalizm, bir adet Sovyetler Birliğinde Sosyalizmin Kuruluşu, bir adet Sosyalizm, bir adet Lenin Kimdir, Leninizm Nedir, bir adet Devlet ve İhtilâl, bir adet Kapitalist Toplum, bir adet Gerilla Nedir, bir adet Sosyalist Dünya Görüşü, bir adet Marks ve Bilim, bir adet Nazım Hikmet'in Memleketinde İnsan Manzaraları, 1, 2, 3, 4, 5; Aydınlık Sosyalist Dergisinin, Proleter Devrimci Aydınlık Dergisinin, Türk Solu Dergisinin çeşitli yıllar ve aylara ait seksen adet nüshaları, üç adet Aydınlık Sosyalist Dergi Broşürü, seksen adet İşçileri Köylülerin gazetesi Kurtuluş'un 5 nci sayısından dört adet İşçi anketi, Karl Marx el kitabı, Rus Sosyal Demokrat İşçi Partisinin ikinci kongresi ve Bolşevik Menşevik eğilimlerinin ortaya çıkışı, bir adım ileri iki adım geri, 1902-1904 adlı seksen sayfalık bildiri;

21.10.1970 tarihinde Çorum Devrimci Kültür Kulübünde yapılan aramada ele geçirilen ve haklarında yasaklama kararı bulunan yetmişbeş adet Aydınlık Dergisi, üç adet Oportinizm nedir adlı kitap, iki adet Feodalizmden Kapitalizme Geçiş adlı kitap, bir adet Nisan Tezleri ve Ekim Devrimi isimli kitap, bir adet Lenin'in Bir Adım İleri İki Adım Geri isimli kitap, bir adet Stalin'in Leninizm'in İlkeleri adlı kitabı, bir adet Bilimsel Sosyalizmin Doğuşu, bir adet Ücretli Emek ve Sermaye, bir adet Yahudi Meselesi, bir adet Mao Tse Tung'un Marksizmi Leninizme Katkısı, yüzyirmi adet İşçi Köylü Gazetesi, yirmiiki adet Türk Solu Dergisi, bir adet Uyanış isimli dergi;

16.10.1970 günü Trabzon Karadeniz Teknik Üniversitesi Devrimci Gençlik Derneği Bölge Yürütme Kurulu odasında yapılan aramada ele geçen ve hakkında yasaklama kararı bulunan bir adet İleri Dergisinin Haziran 1970 3 ncü sayısı;

Eskişehir Devrimci Gençlik Derneğinde 17.10.1970 günü yapılan aramada ele geçen ve haklarında yasaklama kararı bulunan iki adet Leninizmin İlkeleri, iki adet Millî Demokratik Devrim, bir adet Geri Bırakılmış Türkiye, bir adet Dünya Kapitalizminin Bugünkü Buhranı, bir adet Sosyalizm ve Bire'y, bir adet Halk Savaşı Halk Ordusu, bir adet Ücretli Emek ve Sermaye, bir adet Ekonomi Politik, bir adet Türkiye Sosyalizmi ve Sosyalizm, yirmiüç adet çeşitli tarihli Aydınlık Dergileri, sekiz adet Halkımıza Haşlıklı Beyanname, beş adet Devrimci Arkadaş başlıklı bildiri, yirmiiki adet Halkımıza başlıklı bildiri, bir adet Türkiye Halkına başlıklı bildiri, bir adet Halkımıza başlıklı bildiri, bir adet Kardeşler başlıklı bildiri, otuz adet Gençlik Dergisi, otuzaltı adet, İleri Dergisinin Reklâm fişi, dört adet Aydınlık Sosyalist dergi;

Hatay Devrimci Gençlik Derneğinde ele geçirilen ve haklarında yasaklama kararı bulunan sekiz adet İlkel Toplum, Köleci Toplum, Feodal Toplum, sekiz adet Felsefenin Başlangıç İlkeleri, bir adet Godher ve Erfurt Proğramlarının eleştirisi, üç adet Ulusların Kaderini Tayin Hakkı, üç adet Sosyalist Ekonomi Meseleleri, iki adet Leninizmin İlkeleri, iki adet iki taktik, bir adet Felsefe İncelemeleri, iki adet Sağ ve Sol Sapmalar, dört adet yazılar, altı adet Ne Yapmalı, sekiz adet Kapitalist Toplum, üç adet Nisan Tezleri ve Ekim Devrimi, iki adet

Sol Komünizm ve Çocukluk Hastalığı, bir adet Bir Adım İleri, İki Adım Geri, bir adet Devrim Stratejisi, bir adet Türkiye'de Antiemperyalist Savaşın Stratejisi, yedi adet Millî Demokratik Devrim, altı adet Aydınlık Dergisi, sekiz adet Ekonomik Politik, altı adet İşçi Köylü İttifakı, üç adet Kapitalizm Öncesi Ekonomi Şekilleri, dört adet Türkiye Sosyalizmi ve Sosyalizm, iki adet Dünya Kapitalizminin Bugünkü Buhranı, iki adet Ücretli Emek ve Sermaye, yedi adet Marksizm ve Millî Mesele, dört adet Sosyalizm Alfabesi, altı adet Teori ve Pratik, bir adet Anti Duhring,;

Malatya Devrimci Gençlik Derneği Şubesinde 20.10.1970 günü yapılan aramada ele geçirilen bir adet Ekim 1970 tarihli Aydınlık Gazetesinin 24 ncü sayısı, bir adet Kasım 1960 tarihinden 12 Kasım 1968 tarihine kadar olan Türk Solu Dergilerinin cildi, iki adet Kurtuluş Gazetesinin Ekim ve Ağustos tarihli nüshaları;

16.10.1970 günü Ankara Hacettepe Üniversitesi Devrimci Gençlik Derneğinde yapılan aramada ele geçirilen İleri Gazetesinin 1, 2 ve 3 ncü sayıları yüzelli adet;

Kars Devrimci Gençlik Derneği 16.10.1970 tarihinde yapılan aramada ele geçirilen İşçi Köylü Gazeteleri, Kurtuluş Gazeteleri ve çeşitli afişler ve bildirilerin;

Balıkesir Devrimci Gençlik Derneğinde 19 10.1970 günü yapılan aramada ele geçirilen ve haklarında yasaklama kararı bulunan, bir adet Aydınlık Sosyalist Dergi, bir adet Ant Dergisinin 4.8.1970 tarihli nüshası, iki adet Öncü, bir adet Katkı, bir adet Kurtuluş Yolu, bir adet Devrimciler,

16.10.1970 günü Hacettepe Üniversitesi B-1, B-2 yazılı iki baraka arasında bulunan DEV-GENÇ'e ait barakada yapılan aramada ele geçirilen dörtyüzkırksekiz adet İleri Dergisinin 1 nci sayısı, yüzseksendokuz adet İleri Dergisinin 3 ncü sayısı, beşyüzkırk adet İleri Dergisinin 2 nci sayısı, dörtyüzseksenbir adet İleri Dergisinin 4 ncü sayısı; ismindeki kitap, broşür, dergi, pankart, bildiri vesair şekilde anılan yukarıda adları yazılı neşriyatın T. C. K.'nun 36 ncı maddesi gereğince MÜSADERESİNE; oy birliği ve sırası ile;

Yukarıda yazılı kitap, vesair yayınların dahil bulundukları arama ve zabıt tutanaklarında adı geçen ve fakat haklarında herhangi bir yasaklama kararı mevcut olmayan bilcümle kitap ve yayınların C. M. U. K.'nun 392/2. maddesine göre müsaderelerini isteme hakkı mahfuz tutulmasına; oy birliği ve sırası ile;

VII. Tadaî ve tahdidî olmamak üzere dava dosyalarında klâsörler, sarı zarflar veya telli dosyalar içinde mevcut ve delil değeri taşımaları sebebiyle davanın ayrılmaz parçası halinde bulunan bildiri, broşür, kitap, gazete, resim fotoğraf, sahte kimlik cüzdanları gizli belgeler ve eşyaların dava dosyasını meydana getirdikleri cihetle, bu konuda eşyaların zaptına dair tutanaklarının bulunmasına rağmen müsadereleri, yolunda bir karar ittihazına MAHAL OLMADIĞINA; ve bu belgelerin dava dosyası ile birlikte mütalâa edilmesine;

VIII. Duruşmaların 14.3.1972 günkü oturumunda müdahale talepleri kabul olunan O. D. T. Ü. Rektörlüğü tüzel kişiliğine vekâleten Avukat Rahmi Mağat ve Avukat Esin Şentürk ile Yüksek Tahsil Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğü Tüzel kişiliğine vekâleten Avukat Nurşen Alganatay'ın müdahale dilekçelerinde talep ettikleri;

Gerek 5 Mart 1971 günü ODTÜ. Öğrenci Yurtlarında öğrencilerle Güvenlik Kuvvetleri arasında meydana gelen silahlı çatışma sırasında, Orta Doğu Teknik Üniversitesi Rektörlüğünün Tüzel Kişiliğinin uğradığı zarar;

Gerekse 7 ve 8 Mayıs 1971 günleri patlayıcı madde konularak Yıldırım Beyazıt Öğrenci Yurdunda yaratılan hasar sebebiyle Yüksek Tahsil Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğünün uğradığı zararın vücuda geliş tarzının ve kesin miktarlarının tetkiki işinin cidden ve gerçek anlamı ile çok karışık ve bekletici, dolayısiyle ceza davasının sürüncemede kalmasını gerektirecek nitelikte olması, bu itibarla da duruşmanın uzayacağının ve hükmün tehirini mucip olacağının anlaşılması gerekçeleri ile C. M. U. K.'nun 358/2 nci maddesi ge-

reğince ODTÜ. Rektörlüğünün ve Yüksek Tahsil Kredi ve Yurtlar Genel Müdürlüğünün yetkili hukuk mahkemelerinde dava açma hakkının mahfuz tutulmasına ve adı geçen tüzel kişilerin bu konuda muhtariyetlerine; oy birliği ve sırası ile;

IX. Maktul Dursun Önkuzu'nun babası Hacı Abdullah Önkuzu'ya vekâleten 12.5.1972 tarihinde bir dilekçe vererek müdahale talebinde bulunan ve bu talebi 15.5.1972 günkü oturumda alınan karar ile kabul olunan Avukat Hamdi Gülal'ın duruşmanın herhangi bir oturumuna gelmemesi ve müdahale dilekçesinde de herhangi bir şahsi hak ve tazminat talebinde bulunmaması, "sanıkların ilgili T. C. K. maddeleri gereğince tecziyelerini talep ederim" şeklindeki isteğinin ise kamu davasını ilgilendiren bir husus olup, bu konuda kararın verilmiş bulunması gerekçeleri ile yetkili hukuk mahkemelerinde dava açma hakkı mahfuz tutularak, muhtariyetine; oy birliği ve sırası ile;

X. 353 sayılı Kanunun 44 ncü maddesi gereğince hâkimin reddi isteminin kabul edilmemesi ile ilgili kararlar ve red isteminin esassız veya red sebebinin aksinin sabit olduğuna dair kararlar aleyhine hükümle birlikte temyiz yoluna baş vurulabileceği cihetle ve DEV GENÇ davasının vüs'atı içinde bu kararların infazında unutma ve yanlışlığa düşme gibi durumların ortaya çıkmaması düşüncesi ile;

a. Görevsizlik ve yetkisizlik kararı ile dosyaları başka mahkemelere giden sanık Gün Zileli, Hüseyin Yavuz ve Oral Çalışlar'ın bu konudaki duruşma zabıtnamelerinin ve mahkumiyet hükümlerinin suretlerinin asıl dava dosyası ile birlikte ilgili mahkemeye gönderilmesine;

b. Sanık Şaban İba, Mustafa Kemal Çamkıran, İrfan Uçar ve Ruhi Koç'un red ile ilgili kararlarının duruşma tutanaklarından çıkarılarak, hükmün içine ayrı ayrı dercedilmesine; bu konudan olmak üzere;

— Sanıklardan Şaban İba ve Mustafa Kemal Çamkıran'ın ibraz etmiş oldukları ayrı ayrı dilekçelerinde bahis mevzuu ettikleri hâkimin reddi sebeplerinin tetkiki sonucu bundan evvelki 1 numaralı Askerî Mahkemesi başkan ve üyelerinin bakmakta oldukları bu davada gerek kanunî gerekse bitaraflıklarını şüpheye düşürecek bir hallerinin mevcudiyeti herhangi bir şekilde ispat edilmemiş; olup, bu husus dilekçe sahibi sanıklar tarafından sadece şahsi ve sübjektif bir iddia olarak ortaya atıldığı kanaatına varılmış olduğundan, adı geçen sanıkların hâkimin reddine mütedair istemine esas olan sebeplerinin varit olmamasından dolayı bu istemlerinin REDDİNE, 353 sayılı Kanunun 43/4. maddesi gereğince talepte bulunan bu sanıklardan takdiren İKİYÜZELLİ'şer lira HAFİF PARA CEZASI İLE CEZALANDIRILMASI NA duruşmaya bundan evvelki 1 numaralı Askerî Mahkeme Kurulu ile devam olunmasına oy birliği ile karar verilip, açıklandı. 21.2.1972 (Duruşma tutanakları 1K. 2 nci sayfa);

— Üç husus hakkında belirtilmiş bulunan red sebepleri nazarı dikkate alınarak;

(1) 353 sayılı Askerî Mahkemeler Kuruluşu ve Yargılama Usulü Kanununun 146 ncı maddesi, duruşmaya başlarken sanıklara Mahkeme Kurulunun tanıtılıp, davaya bakmalarına engel halleri hakkında bir istemlerinin bulunup bulunmadığı hususunun sorulmasına, amir olup, bu itibarla duruşmayı yöneten Kıdemli Hâkim Albay Mehmet Turan tarafından sanıklara Mahkeme Kuruluna güvenlerinin olup olmadığı hususunun sorulmamasında usul hükümlerine aykırı ve tarafsızlıkla ilgili bir cihetin bulunmaması;

(2) Yine aynı kanunun 143 ncü maddesine göre, Askerî Mahkeme Başkanı duruşmanın inzibatını sağlamak ve bu inzibatı bozan her kişiye duruşma salonundan dışarıya çıkartmak yetkisine haiz olup, sanıkların duruşmadaki tutum ve davranışları ile ilgili olarak duruşma sırasında Mahkeme Başkanı Tuğgeneral Ali Elverdi tarafından inzibatı temin için alınmış olan tedbir ve yapılmış olan ikazlarda husule ve kanuna aykırı bir cihetin görülmemesi;

(3) NEDİM ÖZTAŞ, ŞABAN İBA ve AKTAN İNCE'nin muhtelif sebeplerle duruşma salonundan çıkarıldıktan sonra dövüldükleri iddiasının duruşma salonunda cereyan etmiş bir hadise olmadığı cihetle, Mahkeme Başkanının tarafsızlığı ile uzak yakın bir ilişkisinin bulunmaması;

Muvacehesinde sanık İRFAN UÇAR'ın dilekçesinde bahis mevzuu ettiği sebeplerde, Askerî Mahkeme Başkanı ve duruşmayı yöneten Kıdemli Hâkimin bitaraflıklarını şüpheye düşürür bir hal görülmediğinden ve aynı zamanda bu iddiaların duruşmayı uzatmak ve kamuoyunda yanlış zehaplar uyandırmak kastı ile yapıldığı vicdanî kanısına varıldığından hâkimin reddi istemine esas olan sebeplerin varit olmamasından dolayı, isteminin REDDİNE, kendisinden 353 sayılı Kanunun 43/4. maddesi uyarınca İKİYÜZELLİ LİRA HAFİF PARA CEZASI ALINMASINA, duruşmaya eski heyetle devam için beş dakika ara verilmesine oy birliği ile karar verilip açıklandı. 24.2.1972 (Duruşma tutanakları 1K. 25 nci sayfa';

— Sanık Ruhi KOÇ'un hâkimin reddi istemi üzerine verilen karar aşağıya dercedilmiştir:

(1) 353 sayılı Kanunun 40 ncı maddesi hakimin reddine teallük eden hususlar arasında tarafsızlığı şüpheye düşürecek sebeplerin mahkemelerde iddianamenin, Askerî Yargıtayda sözcü üye tarafından raporun okunmasına kadar ileri sürülebilir demektedir. Sanık Ruhi KOÇ'un Mahkeme Başkanı Tuğgeneral Ali ELVERDİ hakkındaki dilekçesinde belirttiği red sebebi aynı mahkemenin bu sanık hakkında verdiği 3.7.1971 tarih ve 1971/1 esas, 1971/4 karar sayılı hükmün sekizinci sayfasının 3 ncü paragrafına dayanmaktadır. Ancak mezkûr sanık Ruhi KOÇ, bu hükümden iddianamenin okunmasından evvel haberdar edilmiş bulunmakla, bu sebeple red istemi kanuna uygun mütalâa edilmemiştir.

(2) Aynı şekilde duruşma yargıcının duruşma esnasında devamlı olarak mahkeme başkanına sorması ve onunla konuşması hâkimin reddi sebebi olarak uygun mütalâa edilmez. Duruşma hâkimi duruşmayı idare ederken istediği şekilde hem duruşmadaki üye hâkimi ile hem de mahkeme başkanı ile konuşur. Bu red sebebi de esasa mütedair değildir. Yukarıda izah edildiği üzere sanık RUHİ KOÇ'un red istemine ait sebeplerin varit olmamasından dolayı, istemin REDDİNE, kendisinden 353 sayılı Kanunun 43/4. maddesi gereğince İKİ YÜZ ELLİ LİRA HAFİF PARA CEZASI ALINMASINA, duruşmaya eski heyetle devam için beş dakika ara verilmesine oy birliği ile karar verilip açıklandı. 14.3.19.2 (Duruşma tutanakları 1K. 72 nci sayfa);

25.12.1973 salı günü ve dava dosyasının Askerî Mahkemelere gönderilmesi konusundaki yetkisizlik kararları haricinde, kanun yolları açık olmak üzere KARAR VERİLDİ, işbu karar Askerî Savcı Hâkim Albay İLHAN ŞENEL ve yardımcı Askerî Savcı Hava Hâkim Kıdemli Yüzbaşı Ali HÜNER ile tutanak katibi Sivil Memur Halil KURT hazır oldukları halde, duruşmada bulunan sanıkların ve müdafilerin yüzlerine karşı, bulunmayanların gıyaplarında açıkça okundu, kanun yolları ve süresi anlatıldı. 25.12.1973;

BAŞKAN	Ü Y E	Ü Y E
Ali ELVERDİ	**Mehmet TURAN**	**Selçuk ERİM**
Tuğgeneral	**Hâkim Albay**	**Hâkim Kd. Yüzbaşı**
1944-104	**1950-P-1**	**1964-YD-10**

ESAS NO. : 1974/18
KARAR NO. : 1974/18

HÜKÜM FIKRASI:

GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

1. Sanıklardan ERTUĞRUL KÜRKÇÜ'nün kendisine müsnet suçu işlediği sabit görülmekle T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 1 nci fıkrası gereğince ve eylemlerinin çokluğu sanığın başkanlığı sırasında, T. D. G. F.'nin okullarda koyduğu bu eylemlerin en kesif ve silahlı olarak en şiddetli bir durumu alması, öğrenci kitlelerini eylemlere sevk ve sürüklemede birinci derecede rol oynaması, bu eylemlerde T. D. G. F. teşkilâtı içerisindeki diğer yöneticilerden daha büyük ve geniş bir etkisinin bulunması, mensup bulunduğu örgütdeki sıfat ve mevkii, eylemlerin Türk toplum hayatında ekonomik ve siyasal alanda yarattığı büyük mikyasdaki olumsuz etkiler şiddet sebebi sayılarak asgarî hadden uzaklaşılıp onbeş yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına, işbu fiilleri okullarda, yüksek tahsil müesseselerinde ve bunların mensupları arasında işlemiş olması nedeni ile altıncı fıkra uyarınca cezası 1/3 oranında arttırılarak yirmi yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; yargılamalar sırasında gösterdiği saygılı ve uysal davranışları takdiri tahfif sebebi kabul olunarak T. C. K.'nun 59 ncu maddesi uyarınca cezasının takdiren 1/6'sı indirilerek, TAKDİREN, TEŞDİDEN, TAHFİFEN VE NETİCETEN ONALTI YIL SEKİZ AY AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi gereğince BEŞ YIL ALTI AY YİRMİ GÜN süre ile Ordu ilinde emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; T. C. K.'nun 31 nci maddesi gereğince kamu hizmetlerinden müebbeden yasaklanmasına, T. C. K.'nun 33 ncü maddesi uyarınca ceza süresi içinde kanunî hacir altında bulundurulmasına; nezaret ve tutuklulukta geçen günlerinin mahsubuna; ancak 1803 sayılı Af Kanununun 5/A maddesinin Anayasa Mahkemesince iptal edilmesi nedeni ile aynı kanunun 1 nci maddesinin C bendi uyarınca sanığın mahkumiyet süresinden on iki yılının affına ve infazın bu suretle yapılmasına; Af Kanununun uygulanması ile indirilen süreler ve meşruten tahliye ile dışarıda geçireceği 1/3 süre gözönüne alınarak mağduriyetine sebebiyet verilmemek üzere Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 2 numaralı Askerî Mahkemesinin 10.9.1971 gün 1971/285-124 sayılı gıyabî ve işbu müzekkerenin İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 2 numaralı Askerî Mahkemesinin 21.9.1972 gün ve 1972/2426 sayılı vicahiye çevrilmesi sonunda çıkarılan vicahi tutuklama müzekkeresinin geri alınmasına, başka bir suçtan tutuklu veya hükümlü değilse hemen salıverilmesi için Askerî Savcılığa müzekkere yazılmasına;

2. Sanıklardan ZAFER KUTLU, OKTAY ETİMAN, HÜSEYİN YAVUZ, MÜNİR RAMAZAN AKTOLGA ve OĞUZHAN MÜFTÜOĞLU'na müsnet suçlar sübuta erdiğinden eylemlerine uyan, T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 1 nci fıkrası uyarınca sekiz yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; işbu fiillerini okullarda, yüksek tahsil müesseselerinde ve bunların mensupları arasında işlemiş olmaları nedeniyle 6 ncı fıkra uyarınca cezalarının 1/3 oranında arttırılması ile on yıl sekiz ay ağır hapis cezası ile cezalandırılmalarına; sanıkların yargılamalar sırasında mahkemenin yüceliğine karşı gösterdikleri saygılı ve uysal davranışları leyhlerine takdiri tahfif sebebi kabul olunarak T. C. K.'nun 59 ncu maddesi uyarınca cezalarının 1/6 oranında indirilmesi ile TAKDİREN, TAHFİFEN ve NETİCETEN SEKİZ YIL ON AY YİRMİ GÜN AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmalarına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi uyarınca sanıkların İKİ YIL ON BİR AY ON YEDİ GÜN ZAFER KUTLU'nun Kütahya'da, OKTAY ETİMAN'ın Muğla'da, Münir Ramazan AKTOLGA'nın Konya'da, Oğuzhan MÜFTÜOĞLU'nun Sivas'da, Hüseyin YAVUZ'un Eskişehir'de emniyeti umumiye nezareti altında tutulmalarına, her bir sanığın T. C. K.nun 31 nci maddesi uyarınca müebbeden kamu haklarından yasaklanmalarına; her bir sanığın T. C. K.'nun 33 ncü madde uyarınca ceza süresi

içinde hacir altında tutulmalarına; her bir sanığın tutuklulukta geçen sürelerinin mahkumiyetlerinden mahsubuna; ancak 1803 sayılı Kanunun 5/3 maddesinin anayasa mahkemesince iptal edilmesi nedeniyle, sanıklar hakkında anılan kanunun 1 nci maddesinin B fıkrası uygulanıp, sanıklara tayin edilen ceza süreleri onikî yıldan az olduğundan, fer'i ve mütemmim cezaları ile ceza mahkumiyetlerinin sonuçlarını da kapsamak üzere işbu cezalarının Af edilmesine ve T. C. K.'nun 97 nci maddesi uyarınca KAMU DAVALARININ ORTADAN KALDIRILMASINA; tutuklama sebepleri ortadan kalktığından sanık ZAFER KUTLU hakkındaki Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 2 numaralı askerî mahkemesinin 10.9.1971 gün ve 1971/295124 sayılı gıyabî ve 1.4.1972 gün ve 1972/37.37.15 sayılı vicahi tutuklama müzekkereleri; sanık Oktay ETİMAN hakkındaki dava Sıkıyönetim 2 numaralı askerî mahkemesinin 10.9.1971 gün ve 1971/295-124 sayılı gıyabi, İstanbul 2 numaralı Askerî Mahkemesinin 21.9 1972 gün ve 1972/2426 sayılı vicahi tutuklama müzekkerelerinin; sanık Münir RAMAZAN AKTOLGA hakkındaki Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 2 numaralı Askerî mahkemesinin 16.6.1971 gün ve 1971/94-51 sayılı tutuklama müzekkeresinin; sanık Oğuzhan MÜFTÜOĞLU hakkındaki Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 2 numaralı Askerî Mahkemesinin 10.9.1971 gün ve 1971/295-124 sayılı gıyabî, aynı mahkemenin 4.4.1972 gün ve 1972/40-19 sayılı vicahi tutuklama müzekkeresinin; sanık Hüseyin YAVUZ hakkındaki Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 3 numaralı Askerî Mahkemesinin 25.10.1971 gün ve 1971/265-86 sayılı vicahi tutuklama müzekkeresinin; ve gene sanık Oktay ETİMAN hakkındaki Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 3 numaralı Askerî Mahkemesinin 19.6.1971 gün ve 1971/11-4 sayılı gıyabî, İstanbul Sıkıyönetim 2 numaralı Askerî Mahkemesinin 26.5.1972 gün ve 1972/2165-48 sayılı vicahi tutuklama müzekkeresinin GERİ ALINMASINA; başka suçlardan tutuklu veya hükümlü değiller ise hemen salıverilmeleri için Askerî Savcılığa müzekkere yazılmasına;

3. Sanık Münir Ramazan AKTOLGA'ya müsnet T. C. K.'nun 298 nci maddesinde yazılı suç, sanık Oğuzhan MÜFTÜOĞLU hakkındaki 6136 sayılı Kanunun 13 ncü maddedeki suç, ve sanık Bingöl ERDUMLU hakkındaki T. C. K.'nun 296 ncı maddesinde yazılı suç işleniş tarihleri ve nitelikleri itibariyle 1803 sayılı Af Kanununun 1 nci maddesinin B fıkrası şümulüne girdiğinden bu sanıklar hakkındaki bu suçlarla ilgili kamu davalarının ORTADAN KALDIRILMASINA;

4. Sanık Bingöl ERDUMLU hakkındaki Aydın KARAGÖZOĞLU'nun evinde gizli toplantı yapıp, gizli cemiyet kurdukları konusunda sanığın cezalandırılmasına medar olabilecek yeterli deliller elde edilemediğinden sanığın, T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 1 nci fıkrasında yazılı müsnet suçtan BERAATİNE;

5. Sanık Yusuf KÜPELİ'ye müsnet suç sübuta erdiğinden eylemine uyan T. C. K.'nun 141 nci maddesinin 1 nci fıkrası uyarınca ve sanığın eylemlerinin Türk toplum hayatında yaratmış olduğu iktisadî ve siyasal yaraların ağırlığı, sanığın kitle hareketlerindeki oynadığı birinci derecedeki rol ve örgüt içindeki sıfat ve mevkii şiddet sebebi kabul olunarak, asgarî hadden uzaklaşılıp takdiren on yıl ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; işbu fiilleri okullar, yüksek tahsil müesseseleri ve bunların mensupları arasında işlemiş olması nedeniyle 6 ncı fıkra uyarınca cezası 1/3 oranında arttırılarak onüç yıl dört ay ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına; yargılamalar sırasında mahkemenin yüceliğine karşı göstermiş olduğu saygılı davranışı, lehine takdiri tahfif sebebi kabul olunup, T. C. K.'nun 59 ncu maddesi gereğince cezasının 1/6'sı indirilerek, TAKDİREN, TEŞDİDEN, TAHFİFEN ve NETİCETEN ON BİR YIL BİR AY ON GÜN AĞIR HAPİS cezası ile cezalandırılmasına; T. C. K.'nun 173 ncü maddesi gereğince ÜÇ YIL SEKİZ AY ONDÖRT GÜN KAYSERİ'de emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına; T. C. K.'nun 31 nci maddesi gereğince kamu hizmetlerinden müebbeden yasaklanmasına; T. C. K.'nun 33 ncü maddesi gereğince ceza süresi içinde kanuni hacir altında bulundurulmasına; tutuklulukta geçen sürelerinin mahkumiyetinden mahsubu-

na; ancak 1803 sayılı Af Kanununun 5/A maddesinin Anayasa Mahkemesince iptal edilmesi nedeniyle aynı kanunun 1 nci maddesinin B fıkrası uyarınca sanığa tayin olunan cezanın fer'i ve mütemmim cezaları ile ceza mahkumiyetlerinin sonuçlarını da kapsamak üzere affına ve sanık hakkındaki davanın ORTADAN KALDIRILMASINA; tutuklama sebepleri ortadan kalktığından, İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 3 numaralı Askerî Mahkemesince müttehaz 9.5.1972 gün ve 1972/3228-93 sayılı tutuklama müzekkeresinin geri alınmasına, başka bir suçtan tutuklu veya hükümlü değilse hemen salıverilmesi için Askerî Savcılığa müzekkere yazılmasına; (Sanık Yusuf KÜPELİ hakkında yukarıda yazılı vicahi tutuklamanın dayanağını teşkil eden Ankara 1 numaralı Sıkıyönetim Askerî Mahkemesinin 28.7.1971 gün ve 1971/110-50 sayılı gıyabî tutuklama müzekkeresinin de geri alınmasına);

6. Sanık Hüseyin YAVUZ'a ait DEV-GENÇ davası Mrk. Yrt. Krl. 9K. 5D. 138 sırada mevcut sahte nüfus kâğıdını, bir adet 244906 numaralı tabancanın, bir adet jarjörünün ve 28 adet 7.65 mm. çapında tabanca mermilerinin;

Sanık Zafer KUTLU'ya ait bir adet Lama marka 9 mm. çapında 507310 numaralı tabanca, bir adet Lama marka 7.65 mm. çapında 465009 numaralı tabanca, 17 adet 9 mm.'lik 8'i 7.65 mm.'lik çapında boş kovan, iki adet mermi çekirdeği, 5 adet 9 mm. çapında mermi, 7 adet 7.65 çapında mermi, bir adet yedek jarjör, bir adet parçalar halinde el bombası,

Sanık Oğuzhan MÜFTÜOĞLU'na ait bir adet Map marka PA 15, M-1 557041 numaralı 9 mm. çapında tabanca, iki adet jarjör, 38 adet 9 mm. çapında mermi, bir adet Oğuzhan DİNÇER adına düzenlenmiş sahte kimlik,

Sanık Münir Ramazan AKTOLGA'ya ait ve DEV-GENÇ davası Münf. 7K. 10 dizide mevcut tutanakta yazılı kitap, broşür, bildiri vesair neşriyattan haklarında evvelce toplatma kararı bulunanların MÜSADERESİNE; oybirliği ile karar verildi.

Sanıkların gıyaplarında müdafilerden Av. Nevzat HELVACI ve Çetin GÜNER'in vicahlarında Askerî Savcı Hv. Hâk. Yzb. Ali HÜNER ve tutanak kâtibi Hv. Kd. Bçvş. Halis KIYICI hazır oldukları halde verilen işbu karar alenen okundu, tefhim edildi. Kanun yolları ve süresi anlatıldı. 26.7.1974

BAŞKAN	**Ü Y E**	**Ü Y E**
Ali ELVERDİ	**Mehmet TURAN**	**Selçuk ERİM**
Tuğgeneral	**Hâkim Albay**	**Hâkim Kd. Yzb.**
1944-104	**1950 P-1**	**1964-YD-10**

2. MUHALEFET ŞERHLERİ:

a. **Başkan Tuğgeneral ALİ ELVERDİ'nin muhalefet şerhi:**

(1) Sanık METİN AYÇİÇEK hakkında:

İddianamede sanığın S. B. F. S. F. K. üyesi olduğu, Ankara'daki bütün eylemlere katıldığı, cemiyet başkanı olarak S. B. F.'de bulunan silahlardan sorumlu olduğu M. Y. K. üyelerinin füllerine feri şerik sıfatıyla iştirak ettiğinden bahisle T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi uyarınce, esas hakkındaki mütalâada ise aynı kanunun 141/5-6 maddesi uyarınca tecziyesi istenilmiş, heyetçe suçun sübuta ermediği kabul edilerek hakkında beraat kararı verilmiştir. Sanık ifadesinde SBF. Fikir Kulübü üyesi olduğunu, bu kulübün tertiplediği hemen bütün eylemlere katıldığını, SBF. kantininde bulunan televizyondan polis telsizini dinleyen ekipten aldığı haberleri Zafer KUTLU'ya ulaştırdığını, 25 Nisan 1971 günü yapılan seçimleri kazanarak talebe cemiyeti başkanı olduğunu, cemiyet mensuplarının hepsinin DEV-GENÇ'e bağlı olduklarını, Sosyalist Fikir Kulübü üyelerine alınan tabancaların parasının talebe cemiyetince ödendiğini, Sıkıyönetimden sonra bu tabancaları saklamak isteyen Zafer KUTLU'ya çarşaf verdiğini, fakülte fikir kulübünün Zafer KUTLU aracılığı ile DEV-GENÇ Merkez Yürütme Kuruluna bağlı bulunduğunu, DEV-GENÇ'in bu kanalından emir ve talimat aldıklarını, açıkça ifade ettiğine ve bu hususları diğer delillerde teyit ettiğine nazaran sanığa müsnet suç sübut bulduğu halde hakkında çoğunlukla verilen beraat kararına karşıyım.

(2) Sanık İBRAHİM İLHANOĞLU hakkında:

İddianamede sanığın Ankara ve İzmir'de yapılan bütün eylemlere iştirak ettiği, aşırı militanlardan olduğu, Kurtuluş Gazetesinin şehirler arasında naklini temin için faaliyet gösterdiğinden bahisle, T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi, esas hakkındaki mütalâada ise T. C. K.'nun 141/5-6 ncı maddesi uyarınca tecziyesi istenilmiştir. Sanık üniversiteye giriş imtihanlarının yapılacağı gün İzmir'de bildiri dağıttığını, kendisine verilen Kurtuluş Gazetelerini Tire'ye ve Ödemiş'te sattığını, Tire Yüksek Tahsil Talebe Cemiyetinin bastıracağı bildiriyi Disk'te bastırdığını, Söke mitinginden önce DEV-GENÇ'lilerle köyleri dolaşıp mitinge çağrı bildirileri dağıttığını, Salih'li mitingine katıldığını, S. B. F.'de tutulan nöbetlere iştirak ettiğini, İleri Dergisini İstanbul'a götürdüğünü, sol yayın satan bayilere ve talebe cemiyetlerine dergiyi dağıttığını, aynı dergiden İzmir'e de götürdüğünü, kireçle yollara yazılar yazdığını, Ankara'da yapılan yürüyüş, miting ve forumlara katıldığını, FKF.'nin boykotunu desteklemek üzere Tıp Fakültesinde öğrencilerin dışarı çıkmalarını temin ettiğini bizzat ikrar ettiği gibi, tanık Doç. Dr. M. Ali ÖZCEL, Dr. Mualla SARICA ve İsmail UYKEZ'in beyanları da bu hususları doğrular mahiyette olduğundan tecziye edilmesi gereken sanığın beraatına mütedair çoğunluk görüşüne muhalifim.

(3) Sanık ÖNDER TUNCALP hakkında:

İddianamede sanığın Prof. Cahit ÇIRA'yı ideolojik maksatlarla tehdit ettiği, bu olayın üniversiteye jandarma karakolu kurulması gayesine matuf bulunduğundan bahisle T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi uyarınca tecziyesi istenilmiş ancak esas hakkındaki mütalâada vasıf 141/5-6 olarak zikredilmiştir. Sanık olay günü profesör Cahit ÇIRAY'ın odası önünde toplanan kalabalığı dağıtmak için mezkûr mahalle gittiğini, başka bir gayesinin bulunmadığını, ileri sürmüştür. Her ne kadar Prof. Cahit ÇIRAY odasına gelip kendisiyle konuşan ve hatta tehditte bulunan 6 öğrenci arasında sanığında ismini vermekte ise de, Cahit ÇIRAY dışında kalan tanıkların hiç biri bu iddiayı teyit etmemişlerdir. Sanığın oda önüne gidiş sebebi olarak ileri sürdüğü husus'un aksini ispatlayacak başkaca hiç bir delil

bulunamamıştır. Kalabalık bir grup önünde işleyen bir suçta tek bir şahidin olayı doğrulayıp, diğerlerinin aleyhte beyanda bulunmamaları karşısında ortada şüpheli bir durum mevcut bulunmaktadır. Hukukta şüphe daima sanığın lehine yorumlandığından Önder TUNCALP hakkında beraat kararı verilmesi gerekirken mahkûmiyete yönelen çoğunluğun görüşüne muhalifim.

(4) Sanık PINAR ERDEMİL hakkında:

İddianamede sanığın köylere kitaplık açmak için Gülay ÖZDEŞ, Türkân SABUNCU, Gülay BÜYÜKÖZDEN ile Mersin köylerinde para topladığı, bu paranın bir kısmının TÖS. bir kısmının da Mersin Devrimci Gençlik Derneğine verildiği, TÖS. adına Abdullah BAŞARIR tarafından basılan bildirilerde Abdullah'a yardım ettiği, Abdullah BAŞARIR'la Ankara'ya gelerek Abdullah'ın tuttuğu ve karargâh olarak kullanılan büronun kontratını kendi üzerine yaptığından bahisle T. C. K.'nun 146/3 ncü maddesi uyarınca tecziyesi istenilmiştir. Sanık Askerî Savcılıkta kısmen red ettiği polis ifadesinde köylerde kitaplık açmak için lüzumlu parayı temin için kız arkadaşlarıyla Ankara'dan Mersin'e gittiğini, topladıkları paranın bir kısmını TÖS.'ün aldığını, Abdullah'ın atelyesinde bildiri basılmasında kendisine yardımda bulunduğunu, Kızılay'da bir binanın en üst katını büro olarak birlikte tuttuklarını, kiralama işinin kendi üzerine yapıldığını, açıkça beyan etmiştir. Sanığın bu beyanlarını, Abdullah BAŞARIR'da doğrulamıştır. Yapılan duruşmalar sırasında Pınar ERDEMİL'le, Abdullah BAŞARIR arasındaki münasebetin bir ev sahibi kiracı hududunu aştığı, Ankara'da bulunduğu zaman zarfında sanığın devamlı Abdullah'ın evinde oturduğu, hatta aynı evde ele geçirildikleri anlaşılmaktadır. Elde mevcut deliller sanığın suçluluğunu ispat ettiği halde, bazı gerekçelerle hakkında beraat kararı veren çoğunluğun bu görüşüne aksi kanaat nedeniyle katılmıyorum.

Ali ELVERDİ
Tuğgeneral
Muhalif Mahkeme Başkanı

b. **Duruşma Hâkimi, Hâkim Albay Mehmet TURAN'ın muhalefet şerhi:**

(1) Sanık AYHAN DİZLEK hakkında:

Sanık AYHAN DİZLEK İBYK. 2K. 3D. 5/7 sayfalarda mevcut ifadesinde DEV-GENÇ üyesi olduğunu, Kızılcahavlu köyünde düzenlenen toprak mitingine katıldığını, Recep Egemen anfisinde yapılan eğitim çalışmalarına katıldığını, işçi köylü gazetelerini sattığını, DEV-GENÇ'e aidat yatırdığını, sarahatan ifade eylemiş ve bu beyanlarını aynı dosya 14 sırada mevcut tutuklanması sırasında Askerî Mahkemeye verdiği ifadesinde ve ayrıca tutuklandıktan sonra aynı dosya 21 sırada mevcut Askerî Savcıya verdiği ifadesinde tekrarlayıp doğrulamış ve keza huzurdaki sorgusunda da kısmen itiraf ve ikrarda bulunmuş iken ve sanığın bu ikrar ve ifadeleri diğer sanık Vasıf ZEYTİNCİ'nin İBÖK. 2K. 4D. 8 sırada mevcut ifadesi ile doğrulanıp tamamlamış ve ayrıca Ekim 1970 ayında bir gün saat 10.00 sıralarında Dişçilik Fakültesi Dekanı Prof. Dr. İsmail ULUTAŞ Morfoloji dersini anlatırken 40-50 kişilik bir grup içinde derse baskın yaparak Abbas KUBAT'ı dövenler arasında AYHAN DİZLEK'in de bulunduğuna dair şahit Nüvit TOPALOĞLU'nun İBYK. 6K. 4D. 25 sıradaki Askerî Savcılık ifadesi; bir DEV-GENÇ üyesi olan şahit OSMAN CENGİZ BAŞKAYA'nın aynı dosya 23 sıradaki Askerî Savcılık ifadesi; şahit Ahmet ARIKAN'ın aynı dosya 30 sıradaki Askerî Savcılık ifadesi; Osman BABACAN'ın aynı dosya 45 sıradaki Askerî Savcılık ifadesi ve gene Ayhan DİZLEKin 23.7.1970 günü Tuncay SEZER ve diğer arkadaşları ile birlikte Bornova Erkek Yurdunda bazı öğrencileri dövme şeklinde vuku bulan olay sebebiyle Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu disiplin kurulunca kendisine ihtar cezası verildiği ve bu hadise ideolojik bir eylem olarak yaptığı İBYK. 7K. 155 sıradaki belge ile sübuta ermiş ve sanığın fiillerinin bu vasıfları itibariyle T. C. K.nun 141 nci maddesinin 5 ve 6 ncı fıkraları uyarınca cezalandırılması gerekirken müsnet suç hakkında sübuta ermediğinden bahisle BERAAT kararı verilmesine MUHALİFİM.

(2) Sanık FERHAT SOYKAN hakkında:

Sanık Ferhat SOYKAN polise vermiş olduğu İBYK. 3K. 3D. 10 sırada mevcut ve Askerî Savcıya vermiş olduğu aynı dosya 22 sırada mevcut ifadesinde 1969 yılında FKF.'ye üye olduğunu, aynı yıl FKF. tarafından düzenlenen 6 ncı filoyu protesto mitingine katıldığını, İktisadî Ticarî Bilimler Fakültesi imtihanında bildiri dağıtması sebebiyle yakalandığını, FKF.'nin DEV-GENÇ haline gelmesinden sonra E. Ü. Tıp Fakültesi Devrimci Gençlik Derneğine de kaydını yaptırdığını, bu derneğin düzenlediği eğitim çalışmalarına iştirak ettiğini ve keza İZMİR'de gecekondu yıkımı dolayısiyle DEV-GENÇ Bölge Yürütme Kurulu imza bloku olan bildiriyi üniversitede dağıttığını, 10.6.1969 tarihinde Tıp Fakültesi Sosyalist Fikir Kulübüne seçildiğini, ve başkanlık yaptığını, açık olarak ifade etmekte, sorgusunda, mahkeme huzurunda bu ifadeleri doğrulamakta ve ayrıca 2.4.1971 günü Göğüs Hastalıkları Hastanesi anfisinde Prof. Dr. Saffet SOLAK'ın ders vermesine mani olma olayında bulunduğunu beyan eylemekte; sanığın bu ikrar ve ifadelerini şahit Ahmet ARIKAN'ın İBYK. 6K. 30 dizide, şahit Dr. Nihat BENLİ'nin aynı dosya 51, Dr. Ali ÖZDOĞAN'ın 52 sıradaki Askerî Savcıya verdiği ifadeleri ile doğrulanmakta ve böylece sanığa müsnet suçun sübuta erdiği aşikâra çıkmış iken sanık hakkında suçun sübuta ermediğinden bahisle BERAAT kararı verilmesine MUHALİFİM.

(3) Sanık HAKKI BAHA PARS hakkında:

Sanığın birbirini tamamen doğrulayan İBYK. 3K. 5D. 11 sıradaki polis ifadesi, aynı dosya 25 sıradaki Askerî Savcılık ifadesi ve huzurda vermiş olduğu DT. 2K. 143 sayfadaki ve aynı klâsör 99 sıradaki sorguları ile sadece E. Ü. Tıp Fakültesi Talebe Cemiyeti üyeliği ve nihayet bu cemiyetin başkanlığı sıfatının kesinleştiği, E. Ü. Tıp Fakültesi Devrimci Gençlik Derneğine kaydolup üye sıfatını kazandığına dair açık seçik bir delil elde edilemediği, Tıp Fakültesi Talebe Cemiyeti Başkanlığı veya üyeliğinin ise sanığı müsnet T. C. K.'nun 141/5 nci maddesi ile cezalandırılması için yeterli olmadığı, Mahir KÖRBEYLİ'nin dövülüp imtihanhan çıkarılması olayında failler arasında sanığın da bulunduğunun kesinlik arzetmediği, keza yaptığı ileri sürülen iddianamede yazılı diğer eylemlerinin de kuşkudan uzak bir şekilde sabit olduğunu gösterir deliller temin edilemediği, bu itibarla sanığa müsnet suç kanunî unsurları ile tekevvün eylemediği halde sanığın tecziyesi cihetine gidilmesine ve hükmün bu noktasına MUHALİFİM.

(4) Sanık CEMİL KAYA hakkında:

Dursun ÖNKUZU olayının vuku bulmasından kısa bir süre sonra ifadesi alınan Selahattin MAZMAN olay günü kendisini sorguya çekenler arasında Cemil KAYA'nın da bulunduğunu beyan eylemiş ise de; bilâhare olay sırasında Cemil KAYA'nın bulunmadığını, önceleri Feridun TAMİRER'i Cemil KAYA olarak bildiğini açıklaması; Hasan GÜRÜL ile olay hakkında ayrıntılı bilgi veren M. Ali KABAKOĞLU ve Adnan ALTIPARMAK'ın Dursun ÖNKUZU olayında Cemil KAYA'nın da bulunduğuna dair herhangi bir beyanda bulunmamaları; şahit Abdülkadir GÜRSES ve Necmettin TİRBEN'in huzurda vermiş oldukları ifadelerinde Cemil KAYA'dan bahsetmemiş bulunmaları karşısında sanığa yüklenen suçun oluşmadığı, beraatine karar verilmesi gerektiği halde mahkumiyeti cihetine gidilmesine MUHALİFİM.

Mehmet TURAN
Hâkim Albay
Muhalif Üye Hâkim

c. Üye Hâkim, Hâkim Kd. Yzb. SELÇUK ERİM'in muhalefet şerhi:

(1) Sanık FAHRİ DOĞU'nun durumu hakkında:

Askerî Savcı sanık Fahri DOĞU'nun arkadaşları Ömer BALKÖSE, Şeref GÜRLE, Ertan ŞİMŞEK ve Mustafa USLU ile birlikte Mayıs 1971 ortalarında T. C. K.'nun 146 ncı maddesinde yazılı fiilleri işlemek üzere silahlı cemiyet ve çete teşkil ettiklerinden bahisle eylemine uyan T. C. K.'nun 168/1 nci maddesi uyarınca tecziyesini istemiştir. İsimleri zikredilen sanıkların iki grup halinde Ankara'dan ayrılıp Fındıcak köyü yakınlarında Çavuşözü mevkiinde birleşip yerleştikleri ve ertesi sabah ikamet bölgesine gelen köylüler tarafından yakalanıp bilâhare emniyet birliklerine teslim edildikleri gerek sanıkların açık ikrarları ve gerekse toplanan delillerden anlaşılmaktadır. Her nekadar sanıklar bir cemiyet veya çete teşkil etmediklerini, sırf yakalanmamak için mezkûr mahalle gittiklerini iddia etmişlerse de olayın cereyan tarzı ve üzerlerinde bulunan eşyalar nazara alındığında bu iddianın samimi olmadığı açıklıkla anlaşılmaktadır. Heyette sanıkların T. C. K.'nun 168/1 nci maddesinde yer alan suçu işledikleri kanısına varmıştır. Ancak T. C. K.'nun 168 ve 170 nci maddelerini birlikte mütalâa etmek gerekmektedir. Kanun vazı T. C. K.'nun 168 nci maddesinde özel olarak zikredilen cürümleri işlemek için silahlı cemiyet ve çete teşkil eden silahlı çeteciler için 170 nci madde ile özel bir muafiyet hali tanımıştır. Devlet pişmanlık duyarak bu cürümleri işlemekten dönenleri af etmektedir. Zira devletin emniyetine karşı beliren tehlike ortadan kalkmış bulunmaktadır. Bu durumda kanun artık tecziyeye lüzum görmemekte, bilâkis çete faillerini cürmü işlemekten alıkoymaya teşvik etmektedir. T. C. K.'nun 170 nci maddesinde "hükümet tarafından ihtar vukuundan evvel veya vukuunu müteakip cemiyeti ve çeteyi dağıtanlar.... hükümet memurlarının veya zabıta kuvvetlerinin ihtarından evvel veya onu müteakip cemiyet ve çeteden mukavemet göstermeksizin çekilerek silahlarını terk ve teslim edenler..."den bahsedilmektedir. Demekki burada en mühim nokta faillere bir ihtarın yapılması ve ihtar muhataplarının hemen mukavemet göstermeden çeteyi dağıtmaları veya teslim olmalarıdır. Bu şartın tahakkuku halinde 168 nci madde de yer alan çete mensuplarına 170 nci madde gereğince ceza verilemeyecektir. Olayımızda sanıkların herhangi bir eyleme geçemeden ertesi günü KÖYLÜLER tarafından yakalanarak zabıtaya teslim edildikleri iddianamenin 155 nci sahifesindeki açıklamadan anlaşılmaktadır. Sanıklara henüz hükümet memurları veya zabıta kuvvetleri tarafından bir ihtar yapılmamıştır. Buna mukabil sanıklar yanlarına gelen köylülere silahlarını mukavemet etmeden teslim etmektedirler. Böylece ele geçen sanıklar sonradan köye gelen jandarma müfrezesine teslim edilmekte ve Ankara'ya sevkleri sağlanmaktadır. Zabıta kuvvetlerinin ihtarı söz konusu olmadan köylülere kendiliğinden teslim olan sanık Fahri DOĞU'ya 170 nci madde uyarınca ceza verilmemesi gerekirken silahlı cemiyet ve çete kurmaktan ötürü tecziye edilmesini kanuna aykırı bulduğumdan hükmün bu noktasında çoğunluğun görüşüne muhalifim.

(2) Sanık ÖMER BALKÖSE, MUSTAFA USLU ve ŞEREF GÜRLE'nin durumları hakkında:

Yukarıda 1 numaralı fıkrada izah ettiğim sebeplerden ötürü bu sanıklarında T. C. K.'nun 168/1 nci maddesi uyarınca tecziyelerini kanuna aykırı gördüğümden çoğunluğun tecziyeye yönelen kanaatine iştirak etmiyorum.

(3) Sanık ERTAN ŞİMŞEK'in durumu hakkında:
Yukarıda Fahri DOĞU'nun bölümünde izah edilen sebeplerden dolayı bu sanığın T. C. K.'nun 168/2 nci maddesi uyarınca tecziyesini kanuna aykırı gördüğümden tecziyeye yönelik çoğunluk görüşüne muhalifim.

(4) Sanık MACİT İNEGÖL'ün durumu hakkında:

Askerî Savcılıkça bu sanığın Haziran 1969 kürsü işgallerine 5 numaralı makine dershanesinde yapılan Marksist-Leninist seminerlerine ve 22.2.1971 tarihindeki Ziraat Fakültesi Kültür Teknik binası önündeki silahlı olaya katıldığından tecziyesi istenilmiş mahkemece de aynı kanaate varılarak sanığın mahkûmiyeti cihetine gidilmiştir. Sanıkla ilgili olarak dinlenilen tanıklardan Hüseyin AKKUŞ ve Hakkı DURAN polise verdikleri ifadede Macit İNEGÖL'ü 22.2.1971 tarihli çatışma olayında ateş edenler arasında gördüklerini, Celâl ER Askerî Savcılık ifadesinde sanığın kürsü işgal edenler arasında bulunduğunu başkalarından işittiğini, 22 Şubat 1971 silahlı çatışması sırasında sanığı olay yerinde gördüğünü, tanık Fazıl TANIKER Askerî Savcılık ifadesinde sanığı 1969 Haziran kürsü işgali olayında görev alanlar arasında gördüğünü beyan etmiştir.

Son tahkikat sırasında huzurda yeminli olarak ifade veren Hüseyin AKKUŞ ve Hakkı DURAN 22.2.1971 tarihli olayla ilgili olarak sanıktan bahsetmemişlerdir. Celâl ER ise o gün olaya karışanlardan sadece Şemsettin EVRENSEL'i teşhis edebildiğini, 1969 Haziran ayında kürsü işgali sırasında askerde bulunduğundan, hadiseyi gazetelerden okuduğunu, tanık Mehmet AKTAŞ 1968 sonu veya 1969 başlarında bir gün fakülteye geldiğinde Kültür Teknik binasının kapısının tutulduğunu fark ettiğini, içeride bulunan kitaplarını alması için kendisine birkaç dakikalığına müsaade edildiğini, o gün kendisine sanık Macit İNEGÖL'ün muhatap olduğunu, 22.2.1971 tarihli olay sırasında da Macit İNEGÖL'ü arabadan inerken gördüğünü, Fazıl TANIKER ise istinabe yoluyla temin edilen ifadesinde evvelce Askerî Savcılığa verdiği ifadenin doğru olduğunu beyan etmişlerdir. Yukarıda isimleri zikredilen tanıkların ifadeleri tüm olarak nazara alınıp değerlendirildiğinde tanıklardan bir kısmı polise ve savcıya sanığı olaylar sırasında gördüklerini beyan etmişlerken, huzurda bu beyanı tekrarlamamışlardır, bir kısmı olaylarda sanığın bulunduğunu başkalarından işittiğini söylerken bilâhare gazeteden okuduğunu ileri sürmüşlerdir. Bir tanık işgal olayının vuku tarihi 1969 Haziran ayı olduğu halde 1968 sonu veya 1969 başı demek suretiyle 5-6 ay gibi hiçte azımsanmayacak miktarda tarihte yanılma yapmıştır. Bundan ya sanığın iddianamede yer alan işgal olayına katılmadığı veya sanığın şahıs teşhisinde yanıldığı intibaı hasıl olmaktadır. Yine silahlı çatışma olayında sanığı bir tanık araçtan inerken gördüğünü iddia etmesine karşılık diğer tanıklarca verilen araçtan inenlere ait isimler içinde sanığın adına rastlanmamaktadır. Tanıkların ifadeleri arasında vâki mübayenet, bir kısmının ifade değiştirmeleri, bazı beyanların görgüye müsnet olmaması karşısında sanığın ileri sürülen olaylara bizzat karışıp karışmadığı hususunda şüpheli bir durum ortaya çıkmaktadır. Hukukta câri şüphe sanığın lehine yorumlanır kaidesi uyarınca sanık hakkında beraat kararı verilmesi gerekirken mahkûmiyeti cihetine gidilmesinde isabet görmediğimden çoğunluğun bu görüşüne muhalifim.

(5) Sanık MUZAFFER TEZEL'in durumu hakkında:

Bu sanığın Aralık 1970 tarihinde derste bizzat yazarak öğretim görevlisine verdiği imtihan kâğıdında yer alan "köylü kardeşler, çağımız emperyalizme karşı Kurtuluş Savaşlarının verildiği bir devirdir. İşçi ve köylüler işbirlikçiler tarafından gaddarca öldürülmektedir. Genç öğrencilerin insafsızca kurşunlandığı çağda emperyalizm, girdiği her ülkeden işçi sınıfının önderliğinde başlayan halk savaşlarıyla kapı dışarı edilmiştir. Emperyalizm silahlı mücadele ile kovulacaktır. Yaşasın halkların bağımsızlık savaşı. Yaşasın tam bağımsız ve gerçekten Demokratik Türkiye" sözleri ile komünizmi övdüğü kanısıyla tecziyesi cihetine gidilmiştir. Sanığa tatbik edilen T. C. K.'nun 142/4 ncü maddesinde 141 nci maddede yer alan yıkıcı fiillerin övülmesi suç sayılmaktadır. Övme bir fikri, bir gö-

rüşü, bir şeyi beğenmek, benimsemek, savunmak anlamına gelen bir kelimedir. 142 nci maddenin 4. fıkrasında yer alan övmeden maksat yıkıcı fiilleri benimseyerek savunmak suretiyle muhatabının benimsemesini sağlamaya gayret etmektir. Maddenin sanığa tatbiki için manevî unsur olan özel kastın bulunması şarttır. Yani failin övmeyi bilerek ve isteyerek yapması gerekir. Muhatabı bu fikre kaydırmak, inandırmak, saptırmak kasdıyla hareket edilmişse bahse konu suç işlenmiş sayılabilir. Sanığın imtihan kâğıdına yazdığı yazıda suç unsuru olup olmadığını gösterir bir bilirkişi raporu dosyada mevcut değildir. Bu durumda yazının ferden değerlendirilmesi lüzumu ortaya çıkmaktadır. Yazının başlığından anlaşılacağı üzere yazı köylülere hitap etmektedir. Ancak bazı, imtihan kâğıdı ile birlikte öğretim görevlisine verilmiş bulunmaktadır. Her ne kadar övme suçunda muhatabın bir kişi olması mümkün isede, imtihan kâğıdını tetkik edip inceleyen hocanın yapacağı normal işlem, kâğıdı sorulan suale verilen cevap yönünden değerlendirmektir. Yazıya muhatap olan öğretim üyesinin sanığın savunduğu fiilleri benimsediğini iddia etmek güçtür. Nitekim kâğıdın soruşturma dosyasına girmiş olması dahi sanığın maksadına ulaşamadığını göstermektedir. Mezkûr yazı tüm olarak incelendiğinde, bünyesinde yıkıcı faaliyetlerin övülmesine rastlanmamaktadır. Fail ve yazı muhatabının kişilikleri, suçun işleniş, yer, zaman ve şekli, yazı muhtevası nazara alındığında T. C. K.'nun 142/4 ncü maddesinin tatbiki şartları mevcut olmadığı kanaatini taşıdığından mahkûmiyet şeklinde tecelli eden çoğunluğun görüşüne katılmıyorum.

(6) Sanık NEVZAT DEMİRBAŞ'ın durumu hakkında:

Sanık İzmir Bölge Yürütme Kurulunda görev almadığını, sıfatının DEV-GENÇ üyeliğinden öteye geçmediğini iddia etmiştir. Sanıklardan Reha PEKERTEN emniyetçe alınan ifadesinde (İzmir Bölge Yürütme Kurulu 1K-2D-18) DEV-GENÇ Genel Yönetim Kurulunun çeşitli nedenler dolayısıyla toplanamadığını, genel yönetim kuruluna sunulmak üzere bir liste hazırlanmış olduğunu, toplantı yapılamadığından eski yönetim kurulunun görevinde kalmış bulunduğunu, üniversitede yaptıkları istişari tpolantıda, 1970-1971 yönetim kurulu olarak ve genel yönetim kuruluna ibra için verilmek üzere kendisinin başkanlığında sanık Nevzat DEMİRBAŞ'ında üye olarak bulunduğu bir listenin tavsiye mahiyetinde hazırlandığını, genel yönetim kurulunun onayı olmadığı halde bu listenin İzmir Bölge Yürütme Kurulu halinde tanınmaya başlandığını esasında eski yönetim kurulunun muhatap olduğunu, eski yönetim kurulunda Nevzat DEMİRBAŞ'ın bulunmadığını, genel yönetim kurulunun bilgisi dışındaki bir tavsiye kararının kendisinin başkanlığında sanık Nevzat DEMİRBAŞ'ında üye olarak gözüktüğü bir bir heyeti gösterdiğini ancak bu listenin onaya sunulamadığını açıkça ifade etmektedir. Şu hale nazaran sanık Nevzat DEMİRBAŞ'ın iddiası doğrulanmaktadır. Resmen onaylanmamış bir listede isminin bulunması sanığa bölge yürütme kurulu üyeliğini kazandırmayacağına nazaran T. C. K.'nun 141/5-6 ncı maddesi uyarınca tecziye edilmesi gereken Nevzat DEMİRBAŞ'ın yönetici addedilerek 141/1-6 ncı maddelerle tecziyesinde isabet görmediğimden hükmün bu bölümüne karşıyım.

(7) Sanık YILMAZ AKALIN'ın durumu hakkında:

Sanığın Kasım 1970 tarihinde diş hekimliğinde tertip edilen forumu basıp öğrencilerden Abbas KUBAT'ı dövenler, kezâ 1970 Ekim ayında 2 nci sınıftaki morfoloji dersinin yapılmasına mani olanlar, Tıp Fakültesinde DEV-GENÇ örgütünün sevk ve idare edicisi, konuşmacısı ve propagandasını yapanlar arasında olduğu tanıklardan Abbas KUBAT, Müvit TOPALOĞLU, Osman CENGİZ BAŞKAYA ve Ahmet ARIKAN'ın beyanlarından ve Ege Üniversitesi rektörlüğünün C. Savcı-

lığına yazdığı yazıdan anlaşıldığına nazaran sanığın suçu sübut bulduğundan fiiline uyan T. C. K.'nun 141/5-6 ncı maddeleri uyarınca tecziyesi gerekirken hakkında beraat'e hükmeden çoğunluğun bu görüşüne muhalifim.

(8) Sanık AYDINEL ALTINTAŞ'ın durumu hakkında:

Sanığın Profesör Cahit ÇIRAY'ın odasına girerek kendisini tehdit eden altı talebe arasında bulunduğu adı geçen tanık Cahit ÇIRAY'ın sarih beyanından anlaşılmaktadır. Bu durumda sanığa müsnet T. C. K.'nun 141/5-6 ncı maddesini ihlâl suçu sübuta erdiği halde hakkında beraat kararı verildiğinden çoğunluğun bu kararına katılmıyorum.

(9) Sanık İBRAHİM HIZLIER'in durumu hakkında:

Sanık ifadesinde İbrahim SEVİMLİ'nin başkanlığındaki öğrenci derneği ve Ali KAPLAN başkanlığındaki devrimci gençlik derneği yönetim kurulunda görev aldığını, açıkça ikrar ettiği gibi, Nail KOCABAY'ın 28.3.1971 günü saat 24.00'te yatağından kaldırılıp aşağıdaki boş bir odaya indirilerek sorguya çekilmesi ve dövülmesi olayına karışan 8-10 kişilik grup arasında bulunduğu tanık Nail KOCABAY'ın beyanından anlaşılmakla sanığın suçu sabit görülerek tecziyesi cihetine gidilmesi gerekirken hakkında beraat kararı verildiğinden hükmün bu noktasına muhalifim.

(10) Sanık CEVAT KARA'nın durumu hakkında:

Sanığın İbrahim SEVİMLİ başkanlığındaki öğrenci derneğinde yönetim kurulu saymanı olarak vazife gördüğü, parkalı ve postallı olarak tutulan nöbetlerden yeni yatakhanede tutulanları tanzim ve idare ettiği, bizzat nöbet tuttuğu, bir kısım öğrencileri sorguya çekip dövenler arasında olduğu keza anarşik olaylara sebep olan öğrenci derneğinin faal üyesi ve militanı olduğu sanığın ikrarı, tanıklar Efrahim AYTAÇ,Lâmi ORUÇ ve Mustafa KISAOĞLU'nun ifadelerinden açıkça anlaşıldığından sanığın suçu sübut bulduğu halde bazı gerekçelerle hakkında beraat kararı veren çoğunluğun bu görüşüne katılmıyorum.

(11) Sanık Mustafa TURAN'ın durumu hakkında:

Sanığın İbrahim SEVİMLİ başkanlığındaki öğrenci derneğinde yazman olarak vazife gördüğü, silahlı nöbet tutanlar arasında olduğu, okuldaki anarşik olaylara sebep olan öğrenci derneğinin faal üye ve militanlarından olduğu kezâ öğrencilerden Efrahim AYTAÇ'ı döven gruba dahil bulunduğu kendisinin samimi ikrarı, tanık Efrahim AYTAÇ, Lâmi ORUÇ, Mehmet AKÇAM ve Mustafa KISAOĞLU'nun beyanlarından anlaşılmakla sübut bulan eylemlerinden ötürü sanığın tecziyesi iktiza ederken hakkında beraat kararı veren çoğunluğun görüşüne muhalifim.

Selçuk ERİM
Hâkim Kd. Yzb.
Muhalif Üye Hâkim

ASLININ AYNIDIR
Mehmet TURAN
Hâkim Albay
Kıdemli Hâkim